Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sermones pomerii fratris Pelbarti de Themeswar diui ordinis sancti Francisci de Sanctis

https://hdl.handle.net/1874/461397

KAst 6
52
Cm

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

de pctō mortali diligenti discussiōe p̄missa potē
rit cōicturari se esse sine pctō mortali z accedere
ad cōmunionez. Ar b̄ p signa sez q̄ttuor a Bern.
posita. Primū si q̄s deuote audit vbū dī Joh.
viij. Qui ex dō est vba dei audit. Secūdū si pm
ptū z letū in dño delectabilit̄ repit se ad bñ ope/
rādū. Tertiū si pleno corde dolet ō pctis. Quar/
tū si firmū ꝓpositū habet cauēdi oīa pcā. Hz be
at⁹ Emeric⁹ hec oīa in se habuit vt ptz ex p̄dict̄z
sequētib⁹. Ad qō pbādū potissime facit q̄ sibi xps
in revelatiōe dixit. Virginitatē inḋt mentis z cor
porīs a te exigo. hāc serua vt patebit infra. Sed
ꝓginitas mēris ꝓfitit i corruptiōe oīs pcti mor
talis ẽm Frā. Maro. q̄ tē. Tertio claruit virgi
nitate sacratissima. s. matrimonij sacramēto cō/
secrata. sicut fuit ꝓginitas btē marie ꝓsecrata sa
cramento. ℟ Tn legit de eo q̄ dū oratiōis
causa secreto cū vno tm̄ famulo ecclīam sci Be/
orgij wesprimien. intrasset: ibiq; i oīone ḋd acce/
ptabilius posset deo offerre pertractaret corde:
subito ingenti lumine totū ecclīe edificiuz circū/
fulsit. In q̄ vox diuia de supnis insonuit dī. Pre
clara ẽ ꝓginitas: ꝓginitatē mētis z corpis a te ex
go. hāc offer: in b̄ pfta ꝓposito. Ipe vo de se nō p
sumēs ſz in deo: mox ait. Dñe dēs vnuersitat̄ in
spector bñplacitū tuū in me pficez noxios mor⁹
q̄ militāt ꝛtra aiam roze misericordie tue extin/
gue. Iraq; ꝓlat⁹ in deo z cōfortat⁹ famulo illi
q̄ aderat ne cuiq; rē apiret vsq; ad obitū obsecrā
do interdixit. Interea cū ex paterna dispositōe q̄
etiā hui⁹ rei ministerius fuit. ꝙgo de regali pfapia de
spōsata brō Emerico p posteritate habēda addu
cit. Sz ipe sanct⁹ carnalē generationē spe beati p̄
mū bozrescēs intactā ꝓginitatē illi⁹ custodiuit et
suā. O mirāda gra: ignē sez ꝛcupiscētie gestās in
gremio nō vrebat ei⁹ incēdio. O vere mirabil' vi/
tus viuere sup̄ hūani gener⁹ morē despiciēdo so/
latia ꝛiugij z ꝛtēnere libero⁹ dulcedinē. Nec au
tē dū viueret abscōdite tenebātur: sz post obitum
ei⁹ spōsa ꝙgo testimoniū phibuit: z famul⁹ ille se
cretū diuinū oraculū qō videratnō abscōdit. O
ignitū b̄ maximū meritū scti Emerici. q̄z vt Nice/
ro. ait ad Paulā z Eusto. Sp angelis cognata
est ꝓginitas: pfecto in carne ꝑter carnē viuere nō
terrena vita ẽ sz celestis. Unde in carne angelicā
gl̄iam acq̄rere maior⁹ ē meriti ēs hīc. Nec ille. Et

℟ Circa tertiū de pulegij gl̄is. s. (sic ptz.
bri Emerici accipiam⁹ p̄ pclusiōe q̄rpa dñs san
ctū suū Emericū magna decorauit gl̄ia pulegi
oriū. z bā in vita ēs in morte ac post obitū. Pri/
mo in vita habuit pulegiū reuelatiōis diuiorū
secretor. Nā legit de eo q̄ tpe q̄dā beat⁹ rex Ste
phan⁹ pater ei⁹ vnacuz brō Emerico accessit ad
abbatiā ecclīe sancti martini in scō mōte pānō/
nie fundate. Hūq; ipi⁹ ꝙuerus ffeo pacta. pcessio
ne salutaturi regē accessissent. rex. ꝑter sanctita/
tis filij reuerētiā: ipm filiū p̄misit vt p̄mū saluta
ret. Puer aūt Emeric⁹ spūlcō repleꝛ. put diui/
na gr̄a sibi reuelāte singulor⁹ fratrū merita ꝓno
uit singulis oscula tribuit varie. Alij q̄dē vnum
alij tria. alij q̄nq;. z postremo vni septena oscula
ꝛtinuauit. Quā rē cūct⁹ intuēt̄ib⁹ sanct⁹ p̄ facie
mirabāt. Finita tandē missa: secreto de hoc ipm
sanct⁹ rex req̄siuit familiari colloquio. Ar ille sin
gulor⁹ fratr⁹ merita cozā pie ptractās sub hac cō
sideratiōe ineq̄lit̄ illis oscula dedisse edocuit. cū
q̄z cui septena oscula dederat ꝓginalē vitū pdu/
xisse asseruit. Tandē vitatē hor⁹ beat⁹ Stepha
nus sic cōperit. Cū em̄ paucis diebꝫ interpositis
er quo recesserat inde sanct⁹ rex tm̄ duobꝫ minis/
trīs adhibitis regressus vigilias fratrū cepisset
explorare secreto. Jā⁹ expleto matutinali officio
ceteris in lecto se collocatib⁹: illi soli q̄bus beat⁹
Emeric⁹ oscula multiplicauerat: in ecclīa psiste/
bāt diuisi i secretiozibꝫ angulis ecclīe orātes. Cū
q̄z ad singulos sanct⁹ rex diuisim accederet salu/
tañ. singulis regē rupto silētio venerātib⁹: ipe no
uissime venies ad fratrē Maurū noiequē ꝛme
dauerat beat⁹ Emeric⁹ in septē osculis. Nec ver/
bis blādis salutans respōsionē ab eo etroquere
potuit. Mane facto in capitulo animū ei⁹ repta
re voluit de būilitate. z plurima eidē obiecit rela/
gioni ꝛtraria ad ꝓbandū ipm in cōmuni audie
tia. Cui⁹ assertiōi Maur⁹ nullā ꝛtradictionē fe/
cit: sz būiliter psistēs ad deū mētē ꝓfugit. Tūc be
atus rex vba filij sui rata cognouit esse z Mau
rū laudibꝫ extulit. z ꝑz q̄nq; eccl'as⁹ paulo post
sublimauit. ℣ Secūdo in morte habuit ꝓ
uilegiū bonoꝛis multoꝛ angeloꝛ ꝛcinerūt. Nā
legit q̄ ea hora q̄ beat⁹ Emeric⁹ migrauit de seꝫ
culo. sanct⁹ Eusebi⁹ cesaree palestine metropoli
ran⁹ cū in pcessiōe cū clero z pp̄lo inceder⁹: au/
diuit angelice dulcedinis melodiā i excelso. Hua
ꝛta q̄dā archidiacon⁹ ei⁹ nūc ꝑ̄s audiuit q̄ oīoꝛ
nē beati Eusebij sibi reuelarā. Aūq; sctūs ēps de
ꝺ stuperet: vidit aiam trāferri in celū cū tali me
lodia. audiuit q̄z voce mor dicētē hanc esse aiam
beati Emerici filij scti Stephani ꝓmi regis pānō
nie q̄ in iubilo multoꝛ angelorū ad supna fert.
Tertio post morē habuit pulegiū glorificatio
nis maximoꝛ ꝓmioꝛ. Primo nāq; hz gl̄iaz inꝺ
corruptiōis inocētie q̄ rarā ẽ etiā apud magnos
sctōs. Nā Aug. xxj. de ciui. dei dic̄. q̄ pauciss̄imi
sūt tante felicitatis vt ab ineūte adolescentia nul
la dānabilia peccata cōmiserint. Secūdo habet
gloziā ꝓginalis castimonie. cui debet aureola fy
doctores sup. iij. sentēcia z. Tertio habet gl̄iam
vel pulegiū illustratiōis mirifice. z ꝓpter eius
intercessio valet p peccatoꝛ remissiōe magnoꝛū.

℟ Nam legit q̄ beatus Emeric⁹ post mor
tē multis claruit miraculis. Erat aut̄ interea q̄
dā vir Conradus enormitate peccatoꝛ sarcinaꝺ
tus. qui dei gratia cōpūctus romā adiit vbi cō/
fessus ẽ. tūc erat papa Hildebrād⁹ q̄ iaudita an
tea taliū pctoꝛū enormitate stupēs: deliberatiōe
habita illi talē penitētiā indixit vt lozica ad car/

ne q̄nq; catenis ferreis circūcingeret: z pctā ꝛfes/
sa litter⁹ inscripta: sigillatisq; anulo papē ipi viro
daret q̄bꝰ oīa loca vbi sci dormiūt lustraret. z
vbi diuia gr̄a sic eū dē visitaret vt miraculose lo
rica fractis catenis i ꝑtes ꝓsiliret. z charta crimi/
na inscripta deleta haberet vt legi nō possent: ibi
q̄ dō ille sic: plurimoꝛ sanctoꝛ pera grauit loca.
z tandē venit ad hierusalez visitāt. loca passiōis
xpi: sed dominus voluit erga illū alibi sua miseri
cordia tali miraculo manifestare q̄en. ad osten
dendū gl̄iam beati Emerici seruaret. Interea fa
ma beati Stephani regis insignis habebat q̄ad
ei⁹ sepulchrū multa fierēt miracula. Ille ḡvir ac
cedēs alba z miracula fieri mīta circa sepulchrū
beati Stephani regis videñ. cepit orare z anio fir
mo instare vt de⁹ p ei⁹ merita ostēderet sibi mise
ricordiā. Fatigat⁹ aūt er ꝛtitiōe ibidē somno ra
pī. Mox q̄z beatus Stephan⁹ apparēs dixit.
Surge nec in meis meritis ꝑsume: fz vade ad se
pulchrū filij mei brī Emerici q̄ ꝓginali vita deo
placuit: ipm interceſſor⁹ habe. Tūc surgēs ille fe
stinauit ad sepulchrū brī Emericī vbi ꝓuolu/
tus orarer: repēte lozica fractis catenis i plures
ꝑtes diuisa. ꝓsiluit. ad cui⁹ ferri sonitū pp̄lo cō/
currēte z clero. Ecce hō ille re declarata sigillū pa
pe q̄ integrū tulerat ꝛfractū diuinit⁹ exhibuit z
charta solutra. nec vestigia ſr̄az in ea apparuer⁹.
tūc oēs q̄ affuerūt in laudē dei. ꝓpterūt: glorifi/
mus dñm vt det p ei⁹ merita veniā z gr̄am in p
senti z tandē gl̄iam Amen.

℣ Desancto Emerico Sermo secūdus.

Justus germinabit

dit sicut liliū: z florebit in eternū ante
dñm. ℟ Dec vba cāit ecclīa trāsla
tō canōe de scō Emerico Tū q̄z fuit iust⁹: vtpo
te ꝓfect⁹ in scitate oīs vtut⁹. Nā fm pbm. j. ethi/
cor. Justicia cōis ẽ vt⁹. Et accipit q̄nq; generali
ter in ḡtū cōphēdit oēs vrutes morales sic acci/
pit in ꝑdicto etiā themate. Tū etiā q̄ beat⁹ Eme
ricus floruit in ꝓspectu dī sicut liliū p ꝓginalē mū
cus clenodij vt depingat cuz lilio manu gestañ.
Tū deniq; q̄z ipe floxer in gl̄ia celestī i eternū añ
dñm ꝓmio ꝓginitat̄ vt liliū corona. Un̄ de eo ac
cipiēdo dicim⁹ q̄ iust⁹ iste. s. sanct⁹ Emeric⁹ ger
minabit rē. In q̄bꝰ vbis cōmēdat de tribꝰ. z fm
hec tria mysteria notabim⁹ p fm̄e ad ipius
Justus germinabit sicut lilium.

Primū de liliū cōpatiōe. q̄z dicit. (bonoꝛē.

Secūdū ō ꝓginali floꝛisatōe: ibi. Sicut liliū

Tertiū de eternali decoratiōe: ꝑtz (floꝛebit.
ibi. In eternū añ dñm.

℟ Circa ꝓmū de liliū cōpatiōe q̄rit. vū est q̄

iust⁹ hō in sacra scptura cōpar liliō: vt ptz in ches
mate p̄missō. Ad qō rūdet q̄ ꝑ tria
Primo, ꝑ decorē. (as liliū ꝓtectates.
Secūdo ꝓter colorē.
Tertio ꝓter odorē.
Quarto ꝓter tenorē.

Primo ꝑ decorē. Nā liliū inḋ flores hz pulcri/
tudinis decorē: sic iusticia inḋ vrutes dr̄ pulchra
Un̄ Aug. viij. de ciui. dī. dic̄. Justicia ẽ pulchritu
do aī q̄ boies pulchri sunt in ꝓspectu dī: plerūq;
etiā corpe deformes. Dine etiā pbs. v. ethi. dicit.
Preclarissima vrutū moraliū videt ee iusticia.
z nec hesper⁹ nec lucifer ita mirabilit̄ lucet. Item
Tull⁹ de offi. dic̄. Justicia vrut⁹ splēdor ẽ maxi
m⁹ er q̄ q̄z boni viri noiant. Jē. rij. q. ij. Luz de
uotissima. Hrego. dic̄. Sūmū bonū ē iusticiā co
lere. Nā z rps Matth. v. ōr btōs eos q̄ eā. deside
rāt: p solo vo desiderio etiā si ꝑfecte hr̄e nequeāt:
di. Btī q̄ esuriūt z sitiūt iusticiā qm̄ ipi saturabū
tur. ℣ Hz b adhuc restat dubiuz cur decoz
iusticie pot⁹ ꝓ decorē liliꝭ significet ꝑ decore alio/
rū flor. Ad qō potissima rō ẽ. q̄z aliꝭ flores in sue
pulchritudinis cādore: plerūq; admittūt aliq̄d
alteri⁹ color⁹ admixtū: vt ptz ō rosa q̄ albet cū ru
bedine: phiola cū flauedine. z sic ō aliꝭ. Hz flos
liliꝭ ẽ mere alba i se sine admixtiōe: sic iusticia stat
sine omni vitio. Unde dicit Ambr⁹ o. in eramerō
Ubi prudētia ibi sepe malicia. vbi fortitudo ibi
iracundia. vbi temperantia ibi iracundia z ple/
rūq; alia vitia. vbi aūt iusticia ibi oīa vrutū cō
cordia. Et b ptz ex b q̄ sic ḋr̄ Diero. oēs vrutes
cōphēdit. z ꝑ ꝙs oē vitiū excludit. q̄z q̄libꝫ vnū
tm̄ vitiū habeat iā ral' nō iudicat iust⁹ cozā deo.
Hz cast⁹ q̄s ꝑt ee cū superbia. hūilis cuz hypocrisi.
sobri⁹ cū locūcitate z ira. z sic de alijs. Hinc etiam
Aug. de gr̄a z li. ar. dic̄. Nō oīb⁹ iustis ꝓmissa est
eterna rerributio: sz illis tm̄ q̄ sūt iusti sine oi iu/
sticia. Jē Orosi⁹. Si q̄s minus vel magis fac̄ q̄s
vt⁹ iusticie patit: iunusticia ẽ. vū liliō cōpar. Se
cūdo ꝓter colorē. q̄z liliū in suo flore habz albū
colorē impmixtū: sz intra se hz flores aurei colo/
ris rāḋ triū granoꝛ iclusoꝛ. z i stipite ac foliis vi
ridē hz colorē. Sic hō iust⁹ z bon⁹ hz hīe i se albe
dinē inocētie. Un̄ Hiero. i epla ad filiū mauricij
dic̄. Justicia nil aliū ē q̄s nō peccare. Nō peccare ē
legē pcepta ſuare. Jē hō iust⁹ hz hīe aureū colo
rē. scharitat̄ q̄ hz rem̄ grad⁹. s. ve dilectōis ōi: sui
z primi. Un̄ Ber. Justicia ē reddere vnicuiq; qō
suū ē. s. ō reuerētiā. sibi inocētiā. primo amicitiā
Deniq; iust⁹ debet hīe viriditatē vrutū oīs vr pa
tuit. Tertio ꝓ odorē. Ipm em̄ liliū odore suo
z vigore valet ad infirma corpa fortificāda. z in
firmitati subuenit. Sic iusticia ꝛa ifirmis cōpa
tit z subuenit. Un̄ Hze. xlv. di. c. Vera iusticia cō
passionē habet. falsa vo dedignationē. cuius etiā
iusti soleāt recte peccatoꝛib⁹ idignari. ℣ Sz
in hoc differēcia est vt ibidē tangit quia falsa iu/
sticia tipo superbie gerit q̄ vera iusticia zelo iu/

P. DE THEMESWAR

SERMONES

1498

THO
RAR
6 – 52.qu.

Cm

Cm

Cm

3615.6
c. 2.

Pro gh. fratr. minor. in Weert
Pro Conuentu Weertensi
Kast 6
52

Sermones Pomerii fratris Del barti de Themeszwar diui ordi/ nis sancti Francisci de Sanctis: Incipiunt feliciter.

BIBLIOTHECA CONVENTUS WERTHENSIS.

CONVENTUS WERTH. SIG. SIGILLUM SIGNACULA BIBLIOTHECAE FRATRUM

Bibliotheek
Minderbroeders
WEERT.

Tabula Alphabetica

Bibliotheca fratrum Minorum Coloniensium

In nomie domini

Jesu incipit Tabula ꝓtētax materiax in b̄ volumine sermonū fm ordinē alphabeti.

Aceptabilia speciaLius apud christuz sunt quinqz.lxxxv. f

Acquiri quō possit regia corona celestis.xciij. E

Actus triplices fuerūt in christo:z in his qualiē debeam⁹ ipm sequi.iij. M

Adam. Quare ex genere adam peccatoris debuit christus nasci.xvj. D

Adoptari mereā qs in fratrē a xp̄o p tria.xxix. D

Amauit xp̄s Johannē p̄ alijs discipulis triplici ex causa.xxviij. E

Amauit ne christus plus Petrū qz Johannez: an ecōuerso.xxviij. D

Amici christi in quot ordinib⁹ distinguūtur et q̄ in eis p̄mi fuerūt.ij. E

Amicicie ve amor p q̄ttuor signa ꝓbāt.xxvij. B

Amor xp̄i q̄re nō pōt stare cuz peccato mortali.

Amorosū esse apud christū ꝓptan (lxxxiij. C
dū est triplici rōne.xxviij. B

Ambire p̄sidentiā. Item recusare oblatā: vtruz sit peccatū mortale.lxx. Ef

Anathema fieri a christo p fratrib⁹ q̄liter sit optabile iurta dictū Apli.liij. E

Andreas p̄mus fuit discipulox christi.ij. B

Andreas dign⁹ dei apls fore ꝓbāt.iiij. B

Angeli oēs adorauerūt xp̄m cū nat⁹ est.xx. L

Angeli mirabātur de christi ascensiōe triplici ratione.lxxix. M

Angeloīb⁹ accreuit gaudiū ex xp̄i natiuitate.xx

Angelos quare nō redemit xp̄s.xvj. L (J

Angelus vtrū maior sit hoīe.lxxxvj. D

Anima būana in qua ꝑte corpis p̄ncipaliuſ residere habeat.lxviij. M

Anima quare nō satiaī nisi deo.lxxviij. B

Anime sctōx nō valuerūt in celuz ascēdere añ q̄z xp̄s dns ascēdit iter p̄bens.lxxxvij. B

Anie sctōx de limbo p xp̄m educte vbi steterunt post christi resurrectionē vsqz ad tēpus ascensionis.lxxxvij. M

Anie sctōx z innocentū interim decedentiū.s.infra dies post resurrectionē vsqz ad ascēsionez christi quo deuenerūt.lxxxvij. M

Apostasia q̄d sit z quottuplex.lvij. B

Apl'at⁹ dignitas culmē sume pfectiōis tenet i ecclesia sup oēs alios stat⁹.lix. D z K

Apli ad seraphicū ordinē sē i celo exaltati.lix. K

Apli quare electi sūt indocti.lix. B

Aptus ad bītudinē ee nō pōt bō nisi p tres vtures theologicas.lxxviij. E

Aquile ꝓprietates assignanī.xxx. L

Arcus z sagitta q̄druplex describit in scriptura.

Arcus yridis quare z quō datus ē in (xlvij. B
signū hominib⁹.xlvij. F

Argumēta salutis nre euidētia sūt in xp̄i natiuita

Argumēta ꝓtra fidē natiuitatis christi (te.xxj. L
sti z eox solutiōes.xliij. F

Arma spūalia q̄b⁹ ꝫ hostes pugre debem⁹.lxxj.

Ascēsio christi.de hoc plurimas materias (B
vide suis sermōib⁹.s.lxxxvj.vsqz.lxxxix.

Assimilari qualiter debet christo christianus in cruce penitētie.j. L

Augmentū capit quotidie aliquox p̄miū in celo.z qui sunt huiusmodi. Similiter z quorū dā pena in inferno.lxxvj. E

Aura borealis vel aq̄lonaris sanissima est.xj. J

b Baculo pastorali quales p̄lati vtunt. et quid significat.lxx. L

Baptisata ne fuit bā maria v̄go.lxij. F

Baptisati ne fuerūt apli vt digne cōicarent in cena vltima.lxij. E

Beatitudo est bonū infinitū.xciij. BM

Bītudinē vtox oēs hoīes desiderēt.lxxxviij. B

Beatitudinē desiderādo naturaliter vtox mercatur bō corā deo.lxxviij. D

Beatitudinis celestis fructus sūt multi.xcj. B

In bītudine p q̄ accrescit ꝓtinue gl'ia accidētal

In bītudine vtox erūt aliq̄ dā (hoīb⁹.lxxvj. E
na minoīb⁹ ex eo q̄ nō habēt maius p̄miū.

Itē vtrū minor oꝑtet beatitudinē maior sancti

Itē vtox in bītudine erit inuidia.lxxvj. LD

Item cur multi homines non currunt ad beatitudinē.xiij. M

Beati in celo singuli erūt veri reges.xciij. D

Beati vere dicūtur christiani quadrupliciter p fide christi.xiij. K

In beatitudine omniū bonorū plenitudinē habebō in ipo deo bītudinis fonte.lxxix. M

Bellū spūale debet agere christianus cōtra tres hostes.lxxj.B.z.lxxij. B

Bella spūalia quattuor sūt in quib⁹ se christianus debet exercere.lxxiiij. B

In bello spirituali quattuor cautele sunt obseruande.lxxiiij. B

In bello spūali quattuor faciūt advictoriaz capiendā de hostibus.lxxiiij. M

Benedicere debet christianus deū p christi natiuitate.z qualiter exemplo marie virginis edocetur.xxxvj. BL

Beneficijs p qualib⁹ tenet bō etiā reprobatus gratias agere deo.lvij. DEf

Benignitatis diuine signa apparuerūt in christi natiuitate.xvj. B

Bona opera negligere vtrum sit peccatuz mortale.lxxij. D

Unde est q̄ pores sancti ad bona fuerūt feruidi nos vo sumus pigri.lxxix.B.z.iij. E

Bona meritoria vtruz possit homo facere sine gratia.v. B

Bonis multiplicibus est felix homo bonus. et per contrariū infelix est malus homo multi;

Tabula

pliciter.xcij. B
Bonū indicibile habebim⁹ in celo.xciij. GD
Bona septē habebit homo in patria p plenitu/dine beatitudinis.lxxix. D

Cadere cur permittit deus electos in pec/cata.xiij. BED
Cadere hominē quē de⁹ ad gratiam vo tauit cur ꝓmittit.lvj. E
Cadere z perire habet homo per plura vitia ali usq; eius locū accipit dei iudicio.lvj. B
Cadētis hominis coronā ꝓdita vtrū alter sit ac cepturus in celo.lvj. D
Canticū nouū quod cātabūt sancti in celo qua/le est.xxxiij. F
Captiuari voluit christus in orto : z quare non in ciuitate.lxvj. D
Charitas quare nō pōt esse informis cū fides z spes bene possūt informes esse.xj. E
Charitas feruēs trib⁹ signis comꝓbat esse in homine.xiij. B
Charitas quali deuotōe dulcescit in hoīe. xxx. J
In charitate ꝓsistit ꝓfectio sanctitatis.lxx. D
Charitatis ꝓfecte gradus sūt tres.lxx. D
Charitas nō pōt stare cū pctō mortali.lxxxiij. E
Charitatis cōmunis signa sūt plura.lxxxiij. D
Charitatis ꝓfecte signa assignant.lxxxiij. F
Charitas dei excellentissima relucet in natiuita/te dominica.xxj. B vsq; B
Utrum charitatem maiorē exhibuit nobis chri stus in incarnatione: an in cruce: an in eucha ristia.lxxxij. F
Carnalis vita detestāda ē z reꝓbanda.v. B
Carnalibꝫ i passiōibꝫ quales male z quales bñ se habent ac meritorie.liij. ED
Carnis ꝓcupiscētia qualiter vincit.liij. E
Castitas vtrū teneri possit ab homine sine gra/tia dei.v. B
Castitas vtq; ꝓ quodlibet peccatū mortale amit tatur.xlvij. F
Castitatis voꝝ qualis puella z quādo potest emittere.xlvij. B
Castitati seruande confert deuotio beate agne/tis virginis.xlvij. J
Castitas cōparat rose quadruplici rōne.liij. B
In castitate quō debet homo ꝓficere vel q sunt gradus castitatis.liij. E
Castitas quare ꝓ liliū significat.xciij. B
Castitas etiam sine actu luxurie amittit pluri/bꝫ modis.xciij. D
Castitas ꝓdita vtrū recupari possit.xciij. E
Castitas ꝓseruat ꝓ ser.xciij. B
Cauere quō possit hō errores i via salutis.xiij. B
Cedri ꝓprietates habent.xlvj. E vsq; D
Celi melliflui facti sūt in xpi natiuitate.xx. D
In celesti domo māsiones mlte sūt.lxxvj. BE
Celum summū z eius summā partē ascēdit xps z ibi sedet a dextris dei patris.lxxxviij. E
Celi sūma pars cōdita est a deo nobilissima su/per oīa alia loca totius mūdi.lxxxviij. F
In celo vbi xps residet vtrū sit aliqd de celo sup caput christi: an nō.lxxxviij. B
In celo quō situabunt beati.lxxxviij. DJ
In celo vtrū qlibet beatus ꝓtinue in suo loco re sidet: an aliqn trāseat ad aliū locū.lxxxviij. K
Celū q̄ntū putat distare a tra ꝑ phos.lxxxix. F
Cena in vltima mirā charitatē ondit xps pedes discipulo⁹ lauādo z cur hoc fecit.lxj. BE
In cena vltima christus pietatis testamentū cō didit oīb⁹.lxij. J
De cerimoniis in die cene.lxiij ar.j.et.iij.p totuꝫ.
In cena cur christ⁹ ꝑdicens ꝓditorē nō manife/stauit.lxvj. F
Certare debet hō ꝓtra tres hostes.lxx. BE
Certās quales regulas debet seruare.lxxj. B
De certamine. vide supra Bellū. z infra Pugna
In certamie q̄tuor cautele sē obfuāde.lxxiij. B
Ceruus desiderat fontes aquaꝝ.lxxviij. E
Circūcidi cur voluit christus.xxxvij. B
Circūcisio quare debuit cessare in nouo testamē to. z pla de xpi circūcisiōe.xxxvij. E
Clemētia multiplex nobis exhibita est in christi ascensiōe glorioſa.lxxxix. B
Cōpati xpo passo triplex ꝓsideratio mouet. lxvj
Cōmunicare vtrū teneant fideles ꝓ festo (A natiuitatis dñi.xij. N. et.xiiij. E
Cōmunicare semel in anno vtꝝ teneat qlibet fi/delis ex ꝓcepto.lxiij. JK. et.lxv. B
Cōmunicare indigne est grauissimū pctm̄ z cō/parat pctō occidētū xp̄m.lxiij. BE
Ad cōionē dignā ꝓpandā q̄ req̄runt.lxiij. EF
Cōionē vtꝝ impediat imūdicia corꝑalis aut mē/struoꝝ aut pt⁹ aut ꝓiugalis actus.lxiij. E
Cōicare an debeat hō ꝓtrit⁹ nō ꝓfessus.lxiij. F
Ad cōmunicandū quanta requiritur examina tio conscientie z eius diligentia.lxiij. B. z plu res ibi questiones.
Ad cōmunionē vtrum debeat accedere homo aridus.lxiij. J
Communicare non debent populi sub vtraq; specie.lxv. B
De cōmutōis tpe varia fuerūt statuta.lxv. E
Cōmunionē in pascate vtrū melius sit dimitte/re ꝓpter conscientiaꝫ peccati: an pro obediētia cōmunicare in peccato.lxv. D
Ad cōmunionē q̄les reputant idonei.lxv FB
Ad cōmunicandū digne se ꝓparatū sufficien/ter qualiter ꝙs possit cognoscere.lxv. B
Cōmunionis digne multi sūt fructꝰ.lxv. D
Conari debet qlibet q̄ntūcūq; sanctꝰ ꝓ ꝓsuāda gratia dei ne eā pdet.lxxj. D
Concupiscētia mundi carnis z diabolica quali ter vincitur.xlix. D
Consecrationis ecclesie cerimonie quid signifi/cent.xcv. E
Chorees ducens in festo mulier quomodo fuit

Alphabetica

punita.xcv. L
Corona celestis quō acquirit.xciij. E
Corona celestis q̄d sit vel ex q̄bꝫ ꝓstat.xciij. F
Corona celestis glie ē indicibile bonū.xciij. BH
Corona spinea mille pūcturꝫ caput christi lesit.
Crucē penitentie qualiter debet chri (lxviij. K
stianus portare post xp̄m.j. BL
Cruci christi qualiter debeat christianus deser/
uire.j. FBH
Crucē pati p̄mos discipulos cur voluit christꝰ.
Crucem christi portare debet spiritua (iij. M
liter oīnis xp̄ianus.lxxx. B
Cruces tres in mōte caluarie fuerūt tpe passio/
nis christi z q̄ significenꝫ p eas.lxxx. L
Crucis passio christi vtrū fuerit necessaria ꝓ no
stra redemptione z q̄ conueniebat multis ra
tionibus.lxxx. EF
Crucis christi virtus claruit a principio per va
ria tempora.lxxxj. B
Crucis signaculuꝫ vnde habet ortum z de eius
efficacia.lxxxj. BH
Crucis signū an valeat cōmittēti crimen.lxxxj. J
In cruce christi duodecim dulcores describun/
tur.lxxxij.ꝑ totum
Crucem noluit christus in terra occultatam ꝑ/
manere: ſz manifestari q̄nq; rōnibꝫ.lxxxiij. B
Crux xp̄i fuit ex varijs lignis.lxxxiij. D
Crucis mortez quare p̄ alijs generibus mortis
elegit christus.lxxxiij. F

Damnati vtrū agēt penitentiā.xc F
Dānati i inferno vtꝫ velint esse.lvij. B
De dedicatiōe eccl'iaꝫ plura.xcv.z.xcvj.
Defectus humani generis quales assumere de/
buit christus.xxj. E
Deitas vera inesse christo cōprobaꝫ per tria.l. E
Dei maiestatem decebat humiliari in incarna/
In deo quomodo est oīne bonū (tione.xxij. H
desiderabile.lxxix. DJ
Deus vbi habitauit anteq̄ fecerit celū z terram.
In deo vtrum vna persona potu (xciij. L
erit incarnari sine alterius persone incarnati/
one.xix. D
Diabolꝰ quare ꝑtremiscit in eccl'ia.xcvj. L
Dilectionē maximā in quo exhibuit nobis chri/
stus.lxxxij. FB
Diligere deū vere nō potest homo sine fidevera.
Discipuli aliqui sunt tribus vicibus a (xj. L
christo vocati.ij. B
Discipulus christi verus ꝓbatur quis quadru/
plici signo.ij. D
Discipulus christi quales lectiones debet addi/
scere.xxvij. L
Disciplinā xp̄i debet addiscere xp̄ianꝰ.xxvij. B
Distantia inter celum z terram quanta dicitur
ſm philosophos.lxxxix. F
Diuites vtrū sint dānabiles eo q̄ nō imitantur
christi Jesu paupertatē.xxxv. L

Dolor christi acerbissimus fuisse cōprobaꝫ qua
druplici ratiōe.lxvij. F
Dolor maximus p̄ oīnibus doloribus quis fu
erit in christo.lxviij. F
Dolores oim passionū hūanaꝝ vtrū plene susti
nuit ꝑ nobis xp̄s in corpe.lxviij. B
De doloꝝ multiplicitate in xp̄o ꝑ oīa mēbra ner
uos z ossa.lxviij. J
Domū vtꝫ habuerit xp̄s ꝑ habitaculo.ij. B
Domus spiritualis dei qualiter est construēda.
Domus materialis qualiter sit (xj. B vsq; J
edificanda.xj. J
Domus celestis quō indiget p̄patiōe z de eiꝰ va
ria z multiplici māsiōe.lxxvj. BL
Draconis ꝓprietates.lxxj. F
Dulcores duodecim in xp̄i cruce clarent.lxxxij.ꝑ
Dulcedinē diuinā qualiter possit homo (totū
ꝓmereri ad degustandū.xj. J

Ecclesia a p̄ncipio p̄missa est ꝑsecutiōib⁹
tribulari z quare.xxxvj. D
Ecclie dedicatiōes q̄re celebrāt.xcv. B
Eccl'ie q̄l'ē sint venerāde a fidelib⁹.xcv F
Eccl'ie īmunitates plurime sunt.xcv. BH
Eccl'ia quare dī terribilis.xcvj. B
Eccl'ias vel altaria fundans vel ꝓstruens qua/
liter habebit p̄miū.xcvj. E
Electiōis diuine signa decē sūt.xciij. FB
Electū se forte ad beatitudinē nescit hōr quare sic
deus ordinauit.xciij. DE
Electoꝝ numerꝰ implet⁹ fuisset adhuc tpe pau
li apostoli si oēs boies saluati fuissent quot ꝑ
tūc erant in mūdo.liij. H
Eligi z ꝓeligi habet quis ad dignitatē spūalem
ex triplici dono.lix. E
Epi z p̄sbyteri tria potissime debēt hīe.lviij. L
Errores quō possit hō p̄cauere.xiij. BHJ
Etas epi debet esse.xxx.annoꝝ.lviij. L
Etas debita ad cōmunicandū que sit.lxv. B
Eucharistiā conficiendi christus dedit potestatē
sacerdotibus.lxvj. F
In eucharistia quomodo verū christi corpus cē
possit. Jbidem.
In eucharistia vtrū veraciter sumat peccatoꝝ sa
crū corpus xp̄i iesu.lxiij. H
Exaltat xp̄s p̄ alijs dñis suos suos.iiij. BL
Exaltat hō in meritꝫ z p̄mijs ꝑ q̄ttuor.lv. E
Exemplū de rinoceronta vel vnicorne.xix. L
Exemplū de ormomella aue.xvij. B
Exēplū de fortitudine vini: regis z mlierꝫ.xxij. K
Exēpla de efficacia euāgelij Jobis.xxviij. J

Facies maxime relucz pudicitiā.xxvj. D
Falsus testis quis dī.lxvj. M
Felicitatur multipliciter bonus christi/
anus.lix.k.et.xciij. B
Fenestrā domus habere ad aquilonē multū cō
fert sanitati.xj. J

Tabula

Feria sexta a ꝓncipio mūdi ꝓsecrata ē multꝫ magnaliꝫ z figuris passiōis xpi.lxix. B
De feruentia sanctorū patrum z nostra desidia.
Fidei christi deuotionē quali (lxxix.B.et.iij.E
ter debemus habere.xij. M
Fides quadrupliciter reddit hoiem btm̄.xiij. k
Sine fide q̄re nō pōt hō deū diligere vere.xj. E
Fides reddit aiam deo acceptā.xiiij. B
Fides v̄a q̄ttuor debet hr̄e ꝓditōes.xiiij. ED
Fidei meritū vtrum minuaf ꝓ rōnes inductas
Fōtra fidē patiētes tēptatiōes vt̄z sint (xiij.E
in statu saluꝫ an sit timēdū.xiij. D
Fidei christi cultus quare debuit inchoari ꝓ magos.xliij. B
In fide xpi signa vel miracula nō faciētes an reputenf nihilomin9 vere credētes.lxxix. D
Filius dei quō gignif a patre vtrū cognoscatur hoc a beatis.xxj. D
In filiū quare cōmendaf Marie Johānes z nō in seruū.xxix. E
Fortitudo qualiter dicitur vere donum spūssctī
Fortis in fide z spe quantū debz eē xpi/ (xxiij.E
anus.xxij. ED
Fortitudo vini regis z mulieris patuit in incarnatiōe.xxij. K
Frācisc9 ꝓ q̄nq̄ placuit ds vt stigmatisaref.lxxxv
Fr̄ xpi ver9 dz eē xpian9.xxix.B et E (F
Frater christi verus z dilectus experif quis per quattuor.xxix. EF
Fratꝫ miox pfectio regl'arꝫ ptz ex pl'ibꝫ.xlvj. E
Fructū multū acq̄rit hō in celo z quales.xcj G
Fruct9 tricesim9 sexagesim9 z cētesim9 vt̄z possit recuparī si ꝓ pctīs ꝓtingat amitti.xciij. F
De fuga christi in egyptū plures questiōes vide.
Fūdamenta domus dei spūalis qua (xxxiij.E
lia esse debēt.xj. B

Generationē verbi dei an videant btī videlicet comp̄hēsiue.xxij. D
Gladi9 q̄ vtrūf ꝓncipes q̄d significat.lxx.
Gladi9 q̄re añ regē portaf:sz militibꝫ nō (D
añ sed post tergū portaf.lxxiij. E
Gl'ia maxima est ꝑmū discipulū xpi fore.ij. E
Gl'ia accidētalis ex qualibꝫ op'ibꝫ accrescit quotidie in celesti beatitudine.lxxvj. E
In gl'ia dupliciter q̄s approximat xpo.xxxiij.k
Gratiā dare oibꝫ vt̄z p̄sto sit de9.v. DJ
Gratiā dei debet quilibet summopere querere z conseruare.vij. G
Gr̄a vtrū sit idē realiter q̄ gl'ia.vij. D
Gr̄as magnas debem9 agere ꝓ xpi natiuitate.
Gr̄as agere vtrū teneanf reprobi xpia (xix.L
ni ꝓ creatōe z tpali vocatōe.lvij. BL
Gr̄arūactionē sūmā dz hō exhibere deo ꝑ eucharistia.z hoc quadruplici ratiōe.lxij. G
Gratias p̄ ceteris agere ꝓ quo beneficio debeat homo deo.lxij. D
Gradus charitatꝫ tres assignanf.lxx. D

Habitaculuz celeste cōmendatur triplici ratione.xciij. B
Habitaculū vbi habuit xp̄s anteq̄z creauerat celū z terrā vel q̄cq̄z aliud.xciij L
In hereditatē xpi ꝓ que q̄s efficit dign9 &c. D
Historia deuota natiuitatꝫ xpi.xvij. LMN
Historia ō frīb9 mioribꝫ q̄nq̄z martyribꝫ.xlvj. J
Historia de iude ortu.lvij. F
Historia passiōis xpi deuota.lxvj. BL
Historia ascensiōis xpi deuota.lxxxvj BD
Hō vt̄z maior sit angelo vel ecōuerso.lxxxvj.D
In hoie q̄t sūt ossa.q̄t nerui z musculi.lxvij. J
Hospitiū cordis q̄lit̄ p̄pandū ē xp̄o.xj. J
Hostes tres habemus contra quos ꝓtinue pugnare debemus.lxx. B
Humanā naturā vtrū possibile fuerit vniri ō
Humilitas incarnatiōis decu (infinito.xv.B
it dei maiestatē.xxj. D vsq̄z K

Ianuā ꝑadisi q̄n aperuit xp̄s.lxxxvj. E
Jesu nomē.de hoc multa in sermone ō circūcisione.
Indulgentias ꝓ visitantibꝫ ecclesias quare ordinauit spūssanctus.xcv. D
Indulgentias an totiens quis consequif quotiens intrat eccl'iam.xcv. J
Indulgentias consequi quō possit quis.xcv. J
Ibidem plura de indulgentijs.
In inferno qualibꝫ accrescit pena.lxxvj. F
Innocēf aspa vita placet ō triplici rōne.ix. F
Innocētiā baptismalē debet hō custodire sollicite z ꝓseruare illesam.ix. G
Innocentiaz ab oīi peccato ꝓ quattuor potest homo custodire.ix. DJ
Innocentiā debet habere xp̄ianus.xxj. B
Innocentia in quattuor ꝓsistit.xxj. B
Innocentes diligit christus vtruz magis q̄z penitentes.xxx. D
Innocētes pueri decedētes vt̄z a ō pl9 diligāf q̄z adulti in fine penitētes.xxj. E
Innocētē quē scit de9 nō ꝓseueratur̄z an p̄diligat q̄z pctōrē quē scit in fine ꝓuersur̄z.xxj. F
Innocētibus quare attribuif sequi agnū q̄cūq̄z
Innocētū occisio fuit ab hero (iuerit.xxxiij.D
de crudelissima.xxxij. L
Innocētes vt̄z sūt ꝓmi xp̄o in celo.xxxiij. K
Intēdere debet xp̄ian9 in celū z quare.xxv. B
Iobis euāgeliste merituz in sequēdo xp̄m p̄cellit alioꝝ discipuloꝝ merita in quattuor.xxvij.D
Johānis spōsa de cui9 nuptijs vocat̄ ē ꝑmansit in societate v̄ginis marie.xxvij. D
Johānes euāgelista reuelatiōnē habuit miraculosam.xxvij. F
Johānes euāgelista vtrū p̄ferēdus sit moysi z prophetis z petro atq̄z paulo.xxvij. D
De Johānis adoptatōe z exaltatiōe.xxix.ꝑ totū.
De euāgelio eius.xxvij. J
De iohānis p̄uilegijs.xxx.

Alphabetica

Judas ꝑ tpe sue electiõis vtrũ fuerit bonꝰ z deo gratus.lviij. L vsq; F
Judã quare voluit xp̃s ponere inter apl'os quẽ p̃sciuit ꝓditorẽ.lviij. GDJ
Judã cur voluit xp̃s facere suũ ꝓcuratorẽ quẽ p̃ sciuit fore furem.lviij. k
Judei z iudas vtrũ habere possint aliquã excu/ sationẽ de traditiõe z occisiõe xp̃i.lxvj. D
Judeoꝝ disputatio cõtra fidẽ babek.xxxvij. B
In iudicio ḡre apparebit crux xp̃i.lxxj. F
In iudicio stabunt iusti cũ fiducia triplici rõne.
Jugũ xp̃i qd sit z q̃l'r portari dẽat a (xcix.BL xp̃iano ac quõ aḡscik portari.viij. J vsq; M
Jugũ xp̃i ḡre dr̃ suaue z leue.viij. M
Justificatio pctoꝝ q̃liter fieri habet.lij. D
Juuẽtus.vtrũ in iuuẽtute ꝙuersi plus diligank a christo q̃; ꝙuersi postea.xxvij. E

Kathedra quadruplex in scriptura di/ k. stinguitur.lv. B
Kathedra pestilentie quid sit et ex q̃bꝰ constat.lv. B
Kathedra petri supior est oĩbus.lv. BL
Kathedre petri festum celebrak ab ecclesia qua/ druplici ratiõe.lv. B

Laborare debet miles xp̃i in pugna spũ/ali fideliter triplici rõne.lxxij. B
Lapidari in veteri testamẽto quales p̃/ cipiebank.xxiij. L
Lapidatio in noua lege ḡre nõ infligik.xxiij. L
Latrones.quare voluit christus crucifigi inter latrones.lxvj. R
Laus dei dr̃ merito porta celi.xcvj. F
Laudare deũ q̃sit summe acceptabile ip̃i deo z an magis diligat deꝰ boies laudãtes deũ q̃; angelos an ecouerso.xcvj. B
Leonis ꝓprietates sanctitatẽ iustorũ designan/ tes.lxxv.B vsq; E
Leo timet quattuor.lxxv. D
Letania maior quare instituta est.lxxv. E
Ligna varia fuerũt in cruce xp̃i.lxxxiij. D
Lilij ꝓprietates ꝙuenientes castitati.xciij. B
Loco celesti vtrũ indigebat xp̃s.lxxxviij. B
Lupi rapacis ꝓprietates habenk.l. D
Lux vera anime xp̃s est.x.B vsq; B
Luxurie remedia sunt quattuor.liij. E

Magi. De magoꝝ adoratiõe plurima in sermonibus epyphanie.
Manere in xp̃o quõ possit qs.xcj. D
Manere in quali corde diligit xp̃s.xcj. EF
Manifestatio christi nascentis quare debuit fie/ ri per stellam.xlv. B
Maria virgo maximũ gaudiũ babuit in chri/ sti natiuitate z suauitatẽ ex trib.xx. B
Maria virgo vtrũ viderit diuinã essentiã.xx.L
Martyrium Stephani est ꝑforme christi mar/ tyrio.xxiij. B
Martyrum primus quare dicitur Stepha/ nus.xxiij. D
Martyrisantes ꝙuersi vtrũ in celo ꝙfundank ꝰ occisione scz martyꝝ.xxvj. B
De martyrio innocentũ.xxxij. D
De martyrũ eoꝝ aureola. Jbidem. K
De martyrio matrũ innocentũ qualiter sint ip̃e matres remunerate a xp̃o.xxxij. D
Martyrium innocentum quare celebratur lu/ gubriter.xxxiij. B
Martyriũ ḡre nũc paucissimi patiunk.xlvj. B
Martyriũ quod quis ex obedientia sustinet vtꝝ sit meriti amplioꝛ simplici martyrio.xlvj. D
Martyriũ xp̃i imitari fideles qualiter debeant seip̃os p̃parare.xlix. BL
Martyr si resuscitatur z iterũ martyrisak vtruꝝ duplicẽ aureolã ꝙsequak.xlvij. L
Martyrib in celo debek sũma hierarchia et or/ do thronoꝝ.xlix. J
Martyres in celo maius gaudiũ habent ḡ vir/ gines.liij. J
Merita non loca nos deo iungunt vel disiun/ gunt.lviij. B
Militie exercitiũ vtrũ sit licitũ.lxxij. F
Milites in armis ludẽtib an peccent.lxxiij. L
Militem ad laborandũ in certamie tria indu/ cunt.lxxij. B
Militant homines tribus regibus.lxxij. B
Militem eneruat z pusillanimez reddit pecca/ tum.lxxij. D
Milites dño suo acceptos z fortunatos tria ef ficiunt.lxxij. J
Militis boni ꝙditiões quattuor.lxxiij. B
Milites creak pcusso in dorso gladio.lxxiij. EF
Militũ regule z p̃cepta sũt q̃tuor.lxxiij. F
Milites fortissimos vnde accidit vinci ab inua lidis.lxxiij. D
Militis passio videlicet sancti Sebastiani cur simul celebratur cũ passiõe pape.xlvij. B
Minorum fratrum perfectio comparatur ce/ dro.xlvj. E
Mirabilia fuerũt in puero christo existente i vte ro virginis.xix. EF
Miraculositas natiuitatis christi ostenditur.
Miracula cur modo non fiunt crebro (xix.B sicut prius.j. K
Miracula quãdoq; facere sine vite sãctitate nõ est deo gratũ.vj. B
Ad miraculũ verũ q̃tuor req̃runk.vj. L
Miracula vera sanctoꝝ quõ discernũtur ab il lis q̃ faciũt mali vel reprobi.vj. L
Miraculum de muliere que desperationẽ eua/ sit ex consideratiõe infantie xp̃i.xvij. B
Misericordia exhibita Paulo vtrũ fuerit ma/ ior q̃; misericordia facta alijs pctõrib.lij. E
Misericordiam banc vt cõuerteret miraculose Paulus vnde est ꝙsecutus.lij. L

Tabula

Misse tres quare dicuntur in die natiuitatis domini.xxj. £
Mors bonoꝝ est iocunda sed malorū amara.
Mortis in hora solet deus suos consolari.vj. (ix.K JK
In morte ꝗles aīe suscipiūt mox a xpo.xxiij. B
Mortis subitanee vel inopinate remedia sūt septem p̄cipua.lxxv. F
Mortis in hora vtrū aduenīat xp̄s ad aiam suscipiendā p seip̄m.lxxvij. F
Mortē crucis quare p̄elegit christus super alia
Mundiciā xp̄i decebat nasci ex femina (lxxxiij.F
virgine.xvij.D vsqꝫ K
Mūdus quo mense creatus est:z an in plenilunio sit conditus.lxix. F
In mundo isto inferiori quare noluit remanere xp̄s sed in celū ascēdit.lxxxvij. B

Nascit hō in hac vita ad hoc vt dicat maiori.quid hic facis.xciij. £
Nasci debuit xp̄s de virgie mūda.xviij.b
Nasci xp̄m decuit tpe frigide hyemis.
Item de die z hora alijsqꝫ circūstātijs.xxj. B
Natiuitas xp̄i miraculosa ostēdit.xix. B
Natiuitatis xp̄i plēs fructꝰ assignant.xix. D
Natiuitatis xp̄i multiplex suauitas.xx.p totuz.
In natiuitate christi apparuit maxima benignitas.xvj. B
In natiuitate christi claruit charitas excellentissima.xxj. B
Natiuitas xp̄i tripler distinguit.xxij. B
In natiuitate xp̄i ꝗre dicūt tres misse.xxij £
Negligentia boni operis vtrum sit mortale peccatum.lxxij. D
Nihilari vtꝫ velint dānati in inferno.lvij. B
Nomen non vnū sed plura vnde cōueniebant christo.xxxix.B et D
Noīa cōia trib⁹ psonis diuinis sūt tria.xxxix. £
Nomen iesus debuit appropriari saluatori triplici ratiōe.xxxix. Ef
Noīs iesu vtilitates.xij.vel fructꝰ.xxxix. D
Nomē iesu venerandū ē cultu latrie.xl.B vsqꝫ E
Nomen Jesus quare magis veneratꝫ ꝗ nomen christus.ibidem
Noīs iesu deuotio ꝗlit debeat obseruari.xl. Ef
Noīs iesus dulcores.xij.assignant.xl. B
Noīs iesu diuina dignitas patz ex p̄rogatiuis ꝗt
Nomen iesu vtrū cōueniēter fuerit (tuoz.xlj.B
sit ꝓsecratū deo.xlj. D
Inter noīa deo attributa nomen iesu plus con
Noīs iesu caracteres vel littere (uenit.xlj.Ef
quid significent.xlj. B
Nomē xp̄i quare scribit caracteribꝫ grecis.xlj. D
Noīs iesu gl'ia z reuerētia maxima.xlj. J
Nominis iesu efficacia infinita.xlj. M
Nomen christi debet portare xp̄ianꝰ ne puniat.
Nomen christi negat christianus quat (ij.E
tuor modis.lj. B
Nomen christi debet portare christianꝰ quadrupliciter.lj. D
Numerus electoꝝ.de hoc sub lr̄a £ vide.

Occisio innocētū ab herode fuit excellentissime crudelitatis z seuicie.xxxij. L
Oliueti mons pluribus mysterijs est a christo cōsecratus.lxxxvij. K
Orare pro inimicis vtrū teneatur quilibet christianus.xxvj. F
Ormomella auis caste generat.xvij. B
Ossa quot habet hō ꝓfectus.lxviij. J

Patiētia maior ē signis z miracul'.lxxxix.D
Patiēter iniuria dz tolerari.xxv. B
Paruuloꝝ p̄petates exēplares.xxxij.BL
Paruulos nos effici ꝗre mādauit xp̄s.xxxij.B
Partus virginalis certa fide roborat⁹ triplicit⁹ter.xvij. £
In ptu quare nō sensit grauamen virgo maria
Passio xp̄i ꝗre in eccl'ia cū lamento (xvij.£
colitur.lxvij. BLD
Passio christi vtrū fuerit acerbior super aliorū martyria.lxvij. F
Passiōes oēs hūanas z dolores an sustinuit.et sustinere cur debuit xp̄s.lxvij. B
Passionē xp̄i deflere incitant tres cause.lxix. B
Pastoralis baculus quid significat.lxx. L
Pati cur voluit xp̄s in hierusalē.lxix. L
Pati xp̄s ꝗre voluit tpe pascali.lxix. D et B
Pati xp̄s quare voluit in iuuēture.lxix. E
Pati xp̄us ꝗre voluit in marcio z in plenilunio
Pati christus quare voluit feria sexta (lxix.F
z qua hora.lxix. B
Pati xp̄s cur voluit extra portā nō i ciuitate nec i tēplo sz in caluarie loco.lxix. J
Pati in cruce vtrum necesse fuit christū p̄o nobis.lxxx. Ef
Pati dz xp̄ianꝰ ꝓformiter xp̄o.j.BL et F
Pati p culpa vtrū sit meritoriū.j. D
Paulus vtꝫ ꝓfūdit in celo p occisiōe stephani.
Pauli pctm̄ an grauꝰ fuerit ꝗ alioꝝ (xxvj.B
ꝗs legimꝰ ꝙersos in euāgelio.lij. B
De p̄uilegijs Pauli.lij.
Paulꝰ ad ordinē seraphicū ē exaltatus.lij. K
Pauptas artissima i xp̄i natiuitate fuit.xvij.B
Pauprime ꝗre xp̄s voluit nasci.xvij. BD
Pax est summū bonū in vita.xciij. B
Peccata cauere pōt hō p ꝗttuor.ix. DJ
Peccator in peccato manēs nō vere diligit deū.
Peccatores quales de congruo miseri⁹ (rj.L
cordiā consequent'.liij. D
Peccatori oīnis creatura hostis erit.xc. B
Pctōres i iudicio turbabūt multiplicit'.xc. E
Pctōres dicunt insensati z quare.xc. B
Pena infernalis vtrum p̄eeligenda sit ꝗ pecca
Penalitates defectuū quales assu⁹ (re.lvij.L
pſit christus.xxj. E

Alphabetica

Penitētia quomodo in sua corona minoratur gēmis.xciij. F
Penitētia nō debet differri.viij.B vsq; J
Penitentia innocentis pueri placet deo triplici ratione.ix. F
Perfect⁹ vtrū in hac vita possit dici q̄s.lxx. D
Persona filij dī an potuit incarnari sine alīs p sonis.xix. D
Pigri nūc sumus respectu feruidorum priorū patrum.lxxix. B
Pylat⁹ quare nō excusat de morte xp̄i.lxvj. D
Plenitudo gratie quadruplex distinguit in sanctis.xxiij. B
Plenitudo amoris christi z gratie p̄batur ex quattuor.liij. F
Predestinatū se fore cur nescit hō.xcij. DE
Predestinatōis signa decē ponūtur.xcij. FB
In p̄dicatiōe qualiter disponat hō cor suum vt hauriat gratiā dei.lxxxiiij. D
Prelati z p̄ncipes vtrū grauī⁹ peccēt eodē genere peccati q̄ subditi.iij. F
Prelati in quib⁹ debeāt imitari xp̄m.lxx. B
Prelatio eccl'ie q̄re nō ē cōmissa Jobi.xxviij. E
Presidētiā appetere vtr̄ sit pctm̄ mortale.lxx. E
Presidētiā oblatā recusare vtr̄ sit pctm̄.lxx. F
Presidentes mali p̄ficiunt p̄pter demerita ple
Primi amici xp̄i q̄ fuerūt.ij. E (bis.lxx. B
Primitas in discipulatu christi ēp magna gl'ia
Primitas in virg̃s est vituperabilis z (ij. D
dānabilis.ij. E
Prim⁹ discipulor̄ xp̄i fuit Andreas.ij. B
Principes vtūq; gladio z q̄d significet.lxx. D
Proprietas adolescētis viri z senis.xliij. E
Puerilis natiuitas decuit filiū dei.xviij. BE
Puer minim⁹ fuit xp̄s in p̄ceptu.xix. E
Pueri ex trib⁹ sūt amabiles q̄ sūme erāt i xp̄o.
Pugna spūalis.de B.lxxj.et.lxxij.vide (xxij.E
etiā vocabula Bellū et Certamē.
Pulchritudo p̄tus v̄ginalis ostendit ex q̄ttuor
Pulchritudo christi nati triplex ostē (xvij.BE
dit.xvij.F.Et ad idem.xx. B

QUadragenari⁹ nūer⁹ p̄secrat⁹ ē a christo q multiplici mysterio.lxxxvij. B
Queri debet xp̄s tripliciter.xliij. E
Quesierūt aiam xp̄i iudei crudelissime i oīb⁹ mēbr̄ z loc̄ q̄b⁹ putab aīa eē i corpe.lxviij. D
Quo membro vel loco putab anima esse principalius. Jbidem.

REctores nociui q̄re p̄fici p̄mittūt.lxx. B
Redimere hominē quare p seip̄m voluit xp̄s z nō per aliū.j. B
Redimi quō potuisset gen⁹ hūanū si xp̄m agnoscēn.null⁹ eū occidisset.lxvj. D
Redimi ne potuit hō aliter q̄ p crucē passionez z mortē christi in cruce.lxxx. EF
Reges oriētales debuerūt christi infantiaz adorare.z hoc pluribꝰ rōnib⁹.xlij. B
Reges p̄cipui sūt tres q̄b⁹ militāt hoīes.lxxij. g
Reges erūt singuli bī in celo p̄pter octo.xciij. D
Regia corona celestis quō acq̄rit.xciij. EF
Remedia tria instituit deus a principio contra peccata.xxxviij. D
Remedia q̄ttuor sūt p̄tra luxuriā.liij. E
Remedia septē sūt p̄ subitaneā mortē.lxxv. F
Rinoceronte p̄prietates.xix. L
Rose p̄prietates habent.liij. B

SAcerdotiū oīs creatura reuereret.lv. L
Sacerdotes bonos plurimum diligit deus.xcvij. D
Sacerdotes magnis gratijs honorauit deus. Jbidem.
Sacerdotes malos punit deus.xcvij. GD
Sacerdotis noui p̄mā missaz audire vtr̄ sit vti
Satiari nō p̄t aīa būana nisi (lius.xcvij. B
deo triplici rōne.lxxviij. B
Scitat⁹ p̄fecte vtr̄ possit cē q̄s i p̄senti.lxx. D
Sctificat de⁹ multiplicit hoies.vij. BD
Sāctificari vtrū possit hō post mortē.vij. E
Sanctū faciūt ve v̄tutes nō miracula.vij. BE
Sanctificare debet se hō ad suscipiendū christū tripliciter.xv. K
De sancto vnoquoq; quomodo potest vere cantari illud. Nō est inuentus similis illi qui cō/ seruaret legem ex.ix. BL
Sanguinis christi precio dignus efficitur quis per quinq; .xc. D
Senio vtrum defecisset christus naturaliter si supuixisset.lxvj. D
Sequi xp̄m ē salubre gl'iosū z fructuosū.iij. BL
Seq̄ xp̄m q̄re sum⁹ pigri.iij. E.et.lxxix. B
Sequi christum vocata sunt quattuor genera hominū.iij. F
Sequi christum vtruz obligetur christianus et in quibus.iij. BK
Seraphicum ad ordinē quales homines exal/ tantur.xxix. K
Serui xp̄i sūt in triplici differētia.lxxxiiij. B
Seruitiū cruci christi exhibitū est saluberrimū.
Seruitio crucis christi qualiter quis (.j. FB
dedicetur.j. D
Seruientes christo multū exaltank.iij. DE
Seruire debet homo deo tempestiue z non differre.viij. B
Signa p̄destinatiōis vel electionis decem sunt
Signa salutis euidenter lucent in (xcij. FB
christi natiuitate.xxj. LD
Signa experimentalia dilectionis christi sūt q̄ttuor.xxix. EF
Signa charitatis cōmunis z etiā p̄fecte qualiter discernūtur.lxxxiiij. DE
Signa facere nō potens christianus an reputetur fidelis.z de spirituali intellectu signoz̄ faciendoz̄.lxxxix. D

Tabula

Signo crucis ꝛsignari vnde habuit ortuz ꝛ de vtilitate.lxxxj. BP
Signū crucis an patrocineꝛ crimini.lxxxj. J
Societatē xpi p tria ꝓmereri pōt hō.xxxiij. B
Societas scōz multū valet boibz.ij. FB
In societate maloꝝ q̄liꝫ dēat se hō bonꝰ bñe.ij.B
Spem saluꝫ fiducialiꝛ hz hō p septē.lxxv. F
Spōsa xpi quō ꝛsecraꝛ xpo aut ꝓphanaꝛ.xlviij.
Spōsā xpi eē maria glia ē xpiāo.xlviij.B (EF
Sputū.q̄tiēs iudei ꝛspuerūt xpm.lxvj. M
Stella ducēs magos ad xpz fuit mirabiliꝛ.xlij.b
De stella eadē plres q̄stiōes habēdē.ibidē.et.xlv.
Stelle vtꝝ agāt in bñanos cuētus.xlv J
Sudor sanguinis vñ ꝓuenit in xpo.lxvj. J

Tēptatiōes habere vtꝝ sit salubriꝰ an eis penitꝰ carere.xxiij. F
Tēptat diabolꝰ plres p ꝓspa q̄z p aduer (sa.xxv.L
Tēptari contra fidem non debent desperare.xxiij. D
In tēptatōe q̄tuor cautele sūt obſuāde.lxxiiij.B
Tēpꝰ ꝓdit hō tripliciter.viij. E
Trāsitꝰ vel trāslatio bti ꝛrācisci i celū claret gloria xpiformi.lxxxv H
Tristicia vtrū vere fuerit in aia xpi.lxvj H
Tristicia quō potuit eē in aia xpi.lxviij. LD
Turbari vtrū liceat boi xpiano: ꝛ q̄ turbatio ē multipler.lxxvij. BL.rē.
Turbatiōis remedia sūt tria.lxxvij. DE rē.
Turbabūꝫ pcōres in iudicio multiplicit.ꝛc. E

Vas electōis q̄re dr̄ paulꝰ.lj. B
Verbū in diuinis quō gignit.ꝛ anvere verbū in diuinis inueniaꝛ. ꝛ vtrū illud sit vere filiꝰ dei.xxij. DEF
Verbi noīe quare vtit euāgelista ꝓ filio dī.xxij.B
Verbū caro factū ē legere valz ad plā.xxviij.J.i
Victoria q̄liꝫ hō vincat mūdū: q̄liꝫ carnē: (ne q̄liꝫ diabolū: ꝛ q̄liter deū.xlix. DE rē.
Viderūt ne discipuli angelos ꝛ bōs in xpi ascē
Videri qualiter possit deꝰ pater (iōe.lxxxix.J ab homine.lxxvij. D
Ad videndū deū in brītudine q̄liter possit q̄s ꝓ
Vigilia natiuitatis dñi tri (uenire.lxxvij.BJ plici honore celebraꝛ.xv. BL rē.
Virgo violēter oppssa vtꝝ ꝓdit aureolā.x. D
De vginitate. vide plā sub lra L de castitate.
Virginal' ptꝰ pulcritudo ex q̄tuor oñdit.xvij.B
Virginalis ptꝰ mūdicia decebat xpm.xvij. H
Virtutes faciūt boiem vere sanctū.vj. E
De vtutū.s.fidei spei ꝛ charitaꝛ fortitudie .xxij.
Visio.q̄re i visiōe Stephani visus ē xps (LD stās a dextris̄ ei:cū i symbolo dicaꝛ sedere.xxiij.E
Vtꝝ visio stephāi fuit corpal' an mētalis.xxv. E
Visionē sui xps q̄re oñdit stephano in tormētis
Visio deitaꝛ vtꝝ ꝓcessa fuerit iobi cuā (xxvj.E geliste in hac mortali vita.xxvij. H
Vitis vera quō dicit christus.xcj. B

Unicornis ꝓprietates.xix. E
Uniri an potuit deo hūana natura.xv. H
Unctio scrā ē m'tiplex:q̄dā ꝓ pōtificib⁹:ꝛ q̄dā ꝓ regib⁹:alia ꝓ fidelib⁹.lxij. D
Uotū religiōis vtꝝ dissoluat spōsalia.xxvij. D
Uotū quale pōt facere puella existens in domo paterna.xlvij. B
Uoto factū opus an plus valeat.lv. F
Ulnera xpi magꝝ fuisse ꝓbaꝛ.xij. L vsq̄ H
Ulnera christi an Thomas tetigit.xij. K
Ulnera christi an fuerint ꝓfundata post resurrectionē.xij. L
Ulnera in christi carne q̄t fuerint.lxviij. K
Ulnera christi quali honore ꝛ obsequio sūt colenda. Ibidem
Ulnerari pꝰ morte curvoluit xpꝰ i latere.lxvj.E

Xpo passo cōformiē pati dz xpianꝰ.j. B
Xps q̄re ꝓ ꝓpria passionē ꝛ nō p creatu⁹ rā alia voluit redimere genꝰ hūanū.j. H
De xpi iugo. vide.viij.p totū
Xps illumiat oēz boiez.ꝛ de h̄ q̄stiōes.x. BL
Xps qualia habuit vulnera.xij.vsq̄ L
Xps q̄re nō redemit angelos sz boies.xvj. F
Xps nasci debuit ex genere Ade pctōris.xvj. D
Xps deꝰ ē manifestatꝰ p multa miracula mox in sui natiuitate.xvj. E vsq̄ H
Xps fuisse pulcherrimꝰ ꝓbaꝛ.xvij. F.et.xx. H
Xps q̄re voluit nasci i maria pauptate.xvij.gh
Xpo nato q̄lia obseq̄a ipēdere debeamꝰ.xvij. J
Xps quare puer nasci debuit.xviij. B
Xps q̄re i stabulo ꝛ stercore aialiū natꝰ ē.xxxv.B
Xps a puericia vtꝝ fuerit semꝑ tristis ꝑuidens suā passionē.xxxv. E
Xps dicit esse in quadruplici loco in quo ꝛ minister eius erit.xxxv. J
Xps vtꝝ senio lōgiozis vite defecisset:aut naturaliē mortuꝰ fuisꝫ si occisus ñ fuisset.lxvj. D
Xps diligit manere in corde hois.xcj. E
Xpianus verꝰ ꝛ christi discipulꝰ ꝓbaꝛ quadruplici signo.ij. D
Xpianꝰ vtꝝ obligaꝛ seq̄ xpm ꝛ in q̄bꝫ.iij. H
Xpiani q̄re denoianꝫ a xpo ꝛ nō denoianꝫ a ihesu
Xpianꝰ malꝰ tā q̄z iudas ē mul (iesuite.xlj.M tiplici ignominia plenꝰ.lvij. H
Xpianꝰ bonꝰ felicitaꝛ multipliciter.lvij. K
Xpiani sūt i triplici gduvel differētia.lxxxiij.B
Xpianus nō debet degere in terris sed in paradiso vel in celo.lxxxv. B

Yris quō sit signū federiꝫ iter deū ꝛ hoiez ꝓ vt dicit scīptura.de hoc.xlvij. F
yridē quare dedit deus mūdo in signū vide ibidem.

Finit tabula huius partis
ſm ordinem alphabeti.

Tabula sermonū

In nomīe domini

incipit tabula secūda iuxta ordinē sermonū z festoꝝ sctoꝝ p anni circulū p ptē hyemali.

De sancto Andrea Sermo j
ij
iij De eodem
iiij
De sancta Barbara virgine v
De sancto Nicolao cpo vj
vij
viij De eodem
ix
De sancta Lucia virgine x
De sancto Thoma apostolo xj
xij
xiij De eodem
xiiij
De vigilia natiuitatis dñi xv
De Natiuitate dñi xvj
xvij
xviij
De eadē.s.natiuitate dñi xix
xx
xxj
xxij
De sancto Stephano pthomartyre xxi
xxiij
xxv De eodem
xxvj
De sctō Jobe apl'o z euāgelista xxvij
xxviij
xxix De eodem
xxx
De innocētibꝫ martyribꝫ xxxj
xxxij
xxxiij De eisdem
xxxiiij
De sancto Thoma martyre xxxv
De sancto Siluestro papa xxxvj
xxxvij De eodem
De circūcisiōe dñi xxxviij
xxxix
xl De eadem
xlj
De Epyphania xlij
xliij
xliiij De eadem
xlv
De sanctis martyribus quinqꝫ fratribus ordinis minoꝝ Sermo.xlvj
De sancto Sebastiano martyre xlvij
De sancta Agnete virgine xlviij
De sancto Vincentio martyre xlix
De ꝙuersiōe sancti Pauli l
lj
lij De eadem
liij
De sancta Dorothea virgine liiij
De Kathedra sancti Petri lv
De sancto Mathia apostolo lvj
lvij
lviij De eodem
lix
De sancto Gregorio papa lx
De sancto Benedicto abbate lxj
In cena dñi lxij
lxiij
lxiiij De eadem
lxv
In Parasceue lxvj
lxvij
lxviij De eodem
lxix
De sancto Adalberto lxx
De sancto Georgio martyre lxxj
lxxij
lxxiij De eodem
lxxiiij
De sancto Marco euangelista lxxv
De sctis Philippo z Jacobo aplis Ser. lxxvj
lxxvij
lxxviij De eisdem
lxxix
De inuentiōe sancte Crucis lxxx
lxxxj
lxxxij De eadem
lxxxiij
De sctō Bernardino ordinis mioꝝ Ser. lxxxiiij
De translatiōe sancti Francisci lxxxv
De Ascensiōe dñi lxxxvj
lxxxvij
lxxxviij De eadem
lxxxix
De sanctis inter Paschа z Penthecosten Sermo cōmunis xc
xcj
xcij Ad idem
xciij
De q̄cūq; sctā v̄gine Sermo cōmunis. xciiij
De dedicatiōe ecclesie xcv
De eadem xcvj
In celebritate p̄mitiaruꝫ siue de nouo sacerdote Sermo xcvij

Finit Tabula secūda ſm ordinē sermonū z festiuitatū sanctoꝝ q̄ꝫtū ad partem hyemalem.

Prologus

In nomine patris et filii et spiritussan
cti Ad laudem z glorią eiusdē omnipotētis dei z dñi Jesu christi ac glorioſe virginis Marie matrſ
eius: necnon seraphici patris nostri Frācisci ac totius curie celestis bonorē p̄mitto q̄ fide rectą ado
rans trinitatē z redemptorē p extrollenda laude beatorū: accurate recollegi tractatū vtilē sermonuz
ſcz de sanctis. Cuius operis plogus sequit

Quiens ad laudē et gloziam omni
potētis dei z domini nr̄i Jesu christi ac glorioſiſſime virginis matris eius: omniū
quoq; sanctoz: p̄cipue seraphici patris nostri Frācisci in bonorē: pro edificatōe cō
munis populi aliquos sermones de sanctis per anni circulū recolligere vt et voto
meo de hoc facto satisfaciā: dedi operā: cōfidens de largiſſima dei bonitate q̄ meaz
iuuabit z supplebit insufficientią. Primū ergo omniū opificis inuoco auxiliū a q̄ est omne bonuz.
quo p̄termisso nullū rite fundat exordiū: vt saltē ex sanctoz dictaminib; faciat cōplere in hoc opere
qđ vtile fiat. Sed qm̄ iuxta doctrinā pbi. iij. rbetorice z Tullij in sua rbetorica breuitas i sermoni
bus plurimū placet z delectabilis est auditoribz: eo q̄ sensus auditus inter oēs sensus est maxie
attediatiuus. Deniq; vt btūs Gregoriꝰ docet in pastorali. fm qualitatē auditoz debet formari ser
mo doctoz. Ut ergo p simpliciū capacitate populorū in hoc ope vtilius pariter z placibilius p̄ce
dam: breui z simplici stilo (q̄ntū libuit p vnaquaq; materia curandū) decreui scribere. Hoc autem
opus statui nominandū ꝓuenienter vt dicat Pomerių sanctorū. quia nimirū sicut in pomerio va
ria capiuntur poma z fructus diuersorū saporū: sic in hoc opere varietates sermonū de sanctſ pro
varietate auditorū. Significandū etiā cēsui q̄ certas ꝓclusiones p qualibet parte sermonis vniuſ
cuiusq; aut saltē questiones annotaui quib; agnosceret quid p tali parte illius sermōis ꝓtineatur
Vbi tamē p plebis simplicitate videbit nō expedire ipas cōclusiones ꝓponere in forma descripta di
mittēde sunt: sed sensus ea p simpliciter p̄sequēdus est. Legendas quoq; abbreuiaras inscripsi quo
ad ea que vident pulcriora: vt illis in p̄mptu hic habitis: sarcinas placeat librop euitare. Scire
quoq; te volo q̄ de beata virgine Maria nullū sermonē in hoc ope cōscripsi specialē p hac ratione
quia ex speciali deuotōe qua beatiſſime dei matri tenebar: p̄cipuū librū noie Stellariū corone bea
te virginis intitulatū iā antea ꝓscripseram. vbi p singulis festiuitatib; eiusdez gl̄oſiſſime virginis
Marie abūdātiſſimi erāt sermones p quib; illuc recurrendū iudicaui. quē librū huic opi coniun
gendū dignū duxi. Deniq; in hoc ope pro cuiuslibet sancti festo colēdo apud nos quatuor sermōes
applicare curaui. De festo autē nō colendo vnicū sermonē feci. z hoc p̄cipuis dumtaxat sanctis.
vbi z dum de his placuerit p̄dicari. Et insup p alijs Cōmune sanctoz pluribz sermonibz conscri
bendū putaui. Quicqd autē in hoc opere minus bene z insufficiēter posituz inuenit: modicitati
mee deputet. z rogo vt venia det. Si quid vo boni visum fuerit: id nō mihi sed altiſſimo deo z dño
Jesu attribuat: Cui in omnib; z p oīa sit laus bonor z gloria in seculoz secula. Amen

Finit Prologus

Sermo

Incipit Pomeriū

sermonū de sanctis q̄ ad ptē p̄mā scz hyemalē.

In nomie dñi Jesu Ad sanctissime matr̄ ei⁹ Marie ac seraphici patr̄ nr̄i Frācisci: oim q̄z sā/ctoz laudē z gloriā Sermones de sanctis p anni circulū incipiūt. Et quidē p̄mo ō sctō Andrea ap̄lo Sermo p̄mus cū legēda ipius.

A

Similí pena

Ssus cū dño afflict⁹ ē: z popularis hō regi similia passus ē Sap̄. xviij. z ad laudē ac gl̄iaz hui⁹ festiuitatis. Sicuti deuotissim⁹ Bern̄. ait. Fidelis miles vulnera sua nō sentit dū benigni sui regis vulnera intuet. Nā filius mortis est ille q̄ videns regē vulneratū: sanguie cruētatū: se absq̄z vulnere ipe de bello subtrahat. Cū g̃ xp̄s dñs z rex nr̄ in bello p̄tra diabolu⁹ vi/deat vulnerat⁹ z cruore pfusus valde nobis ve recūdū: turpe z dānabile est si nolim⁹ p xp̄o pugnare p̄tra diabolica vitia. Hoc itaq̄z cōsideras beat⁹ Andreas voluit p crucifixo dño iesu subire crucis patibulū, pter qō merito hec ẏba thematis de eo accipiunt. In q̄bus ipe beat⁹ Andreas de tribus cōmēdari videt.

Primo de passiōis sil'itudine: ibi. Sili pena.

Secūdo de seruitutis sanctitudine. q̄z cū dominо afflictus est ipe seruus.

Tertio de gl̄ie celestis magnitudine: q̄ sequit er b̄ q̄ ipe popularis hō regi xp̄o sil'ia passus est. Nā vt scribit Eccī. xviij. ca. Gloria magna est sequi dñm. qō pōt esse aliud thema sermonis.

B Circa p̄mū de passiōis xp̄i sil'itudine p̄o documēto cōclusio ponit ista vicz. q̄ oīs xp̄ian⁹ exēplo bt̄i Andree debz p̄formiter xp̄o pati i cruce. s. ve pnie si vult cū iesu crucifixo regnare. Hec p̄clusio oñdit triplicit. Primo auctoritate. Nā Matth. xvj. dicit xp̄s dñs. Qui vult venire post me abneget semetip̄m z tollat crucē suā z sequat me. Un̄ Ambr⁹. Nō sufficit ad salutē crux sua sine tua. Qui p̄pria mala cōmittit iustū ē vt p̄pria pena diluat. Hic z. j. Pe. ij. In b̄ vocati est⁹ charissimi q̄z z xp̄s passus ē p nob vob relinq̄ens vt sequamini vestigia ei⁹. Scōo rōne. Nazvt dicit Bern̄. sup Cañ. ser. xv. Xp̄ianū nomē a xp̄o deriuat vt ip̄m imitet. Et Aug. de vita xp̄iana dic. Nō in b̄ nob noie tm̄ q̄ xp̄iani dicimur blādiamur: sz p̄ter b̄ etiā nos iudicādo credam⁹ si nob nomē frustra vēdicem⁹ alienū. Sz qm̄ xp̄m optuit pati crucez z ita itrare in gl̄iam suā. g̃ m̄lto fortι⁹ xp̄ianū vt itret in gl̄iaz nō suā: sz xp̄i oportet pati crucē penitētie: sic ait Bern̄. Nā vt ōz. j. q. ij. Sacerdos. Et. xxj. q. ij. Charitatē. Justū ē vt illi soli p̄seq̄nt stipēdiū scz felicitat⁹ z gl̄ie q̄ impēderūt labor⁹ obsequiū.

Tertio exēplo vel sil'itudine. Et primo exēplo theologico. Nā videm⁹ alīq̄s fideles noie tm̄ q̄ fide sola sequūt xp̄m. sz ope imitant diabolū. ō q̄/bus Titū. j. Cōfitent se nosse deū rē. fact⁹ aūt negāt. Sz q̄ vtilitas in b̄ cū vt Jac⁹. ij. ōz. Fides sine opib⁹ mortua ē. Jsid. Quid pdest q̄ fide iūgimur deo z opib⁹ diss̄iūgimur. Utiq̄z hoc vt dicit Bern̄. Ad cumulū inq̄t nr̄e dānatōis ē fides nostra si nō fm eaz opamur. Alios xp̄ianos nouimus q̄ sequūt. xp̄o q̄z p̄formant fide z ope. sed ad tps. q̄z nō pseuerāt sz in pctā recidiuāt. Et q̄d de talib⁹. Iudiāt Petrū. ij. canonica. ij. Facta sūt illis (inq̄t) posteriora deteriora p̄oribus. Cōtigit eī e is illud. puerbiū. Canis reuersus ad vomitū z sus lota in volutabro luti. Nec ille. Leo papa. Nō inchoātib⁹ sz pseuerātib⁹ dabit p̄miū. Dicaz g̃ cū Aug. oīb⁹ xp̄icolis. q̄ q̄ nō laborabit i semine nō gaudebit in messe. qm̄ dicēte ap̄lo. Que seminat hō hec z metet. s. p pctō ignē eternū z p penitētia regnū celoz. Scōo idē oñdit exēplo physico. Nā apes p suo rege mori parate sūt. z si que offenderit regē p̄rio aculeo se mordet corā rege vt ait Ambr. in exa. q̄nto magis rōnalis hō offendēs creatorē debet penitētiā agere. Tertio exemplo politico. Ut em̄ claret p̄cipueq̄z fert de mag̃ Alexādro q̄ p ipo milites mori pati erāt. Nā ipe Alexāder cū pauc⁹ militib⁹ mlt⁹ aduersari⁹ deuicit adeo q̄ Dari⁹ rex cū misisset illi p nūcios plures saccos plenos papauez granis di. q̄ tā copiosa mltitudine veniret ō illū. Alexāder remisit sibi sacculū vnū plenū piperib⁹ di. q̄ sic pauci tas pipez cōdire hz saporē mlt⁹ papauez. sic pauci milites Alexādri superāret mltitudinē exercit⁹ Darij. b̄ iō. qz milites alexādri pati erāt mori p suo rege dū videbāt acie p̄mo inuadentē spe p̄mij. g̃ ceter⁹ mlt⁹ magis debemus nos p xp̄o rē.

Et Sz q̄ntū q̄lit̄ xp̄ian⁹ debz exēplo bt̄i andree assil'ari xp̄o in cruce sue pnie. Ñdet q̄ sic crux bt̄i andree fuit cruci xp̄i passiōis sil'is p̄cipue in q̄nq̄z. sic z crux pnie nr̄e dz assil'ari xp̄o vt p̄formiter patiamur in q̄nq̄z p̄cipuis fm numez q̄nq̄z vulnez christi p gratiarūctiōe.

Primo in patiēdo innocēter.
Secūdo amanter.
Tertio p̄donanter.
Quarto pseuerāter.
Quinto humiliter.

Primo innocēter. Sic em̄ xp̄s dñs innocēs passus ē. Et p sig̃ ptz q̄ i sinistra manu vuln⁹ suscepit z i ppetuū i celo reſuabit post resurrectionē vt significet q̄z nulli vnq̄z sinistre nocuit. z tñ vt ag̃n⁹ ad occisionē innocēs duct⁹ ē Esa. liij. Sic z andreas passus ē innocēter vt testabat⁹ oīs pp̄s di. Innocēs hui⁹ sanguis sine cā dānat. Ita et xp̄ian⁹ debet sic pnie crucē pati vt de cetero nō peccet sed viuat innocēter. Jsid. Irriso⁹ est z nō penitēs q̄ ad huc agit qō penitet. Nā pnia ē p̄terita mala plāgere z plangenda nō cōmittere. de pe. dist. iij. §. f.

Scōo amāter. Un̄ sic p sig̃ xp̄s cor vulneratū suare voluit z volūtarie ē passus z desideräter.

De sancto Andrea

sic andreas. Et dz xp̃ian⁹ desiderare crucē pnie z amāter ap̃lecti exēplo andree dicēs. Salue crux sctā. amatoz tu⁹ fui sp z desideraui amplecti te. se cur⁹ z gaudēs venis ad te zc. Vñ pnia inuoluntaria z sine amoze dei nō ē salutifera vt ōt Aug. Quē penitet inq̃t optet nō solū timere iudicē iustū sz z diligere deū bonū. ¶ Queri pōt hic. Quid ō illis q̃ ꝑ culpā puniūt z optet accepta re penaz velint nolint. Rñdet fm Sco. sup. iij. di. xx. q̃ si talis pena sit volūtarie acceptata ꝑ iustícia z dei volūtate: sic p̄t eē patiētia tāta q̃ delet oē pctm̄ vēiale z magnā ptē pene ꝑ moztalib⁹ saltē oblitis debite. Nec obstat q̃ sz tūc pena est necessaria sustinēda. qz pōt hō necessariū volūtarie acceptare ꝑ pctis. vt sic talis faciat de necessitate vtutē sic fecit latro iuxta crucē xp̃i pēdēs z d. Nos q̃dē iuste digna factis recipim⁹. Et patz per Aug. ō ꝑse. di. iiij. Baptismi vicē. Sz q̃reres. nūq̃d ois illi⁹ culpa ꝑ talē patiētiā tollit i tali. Rñdet Sco. ibidē q̃ nō solū illa ꝑ q̃ mozs vl̄ pena infert tollit culpa: sz etiā alia fm ḡntitatē patientie charitatis z ꝓtritōis. ita tm̄ si talis pena voluntarie acceptat ꝑ pctis z nō al⁹. ¶ Tertio cō donāter. qz xp̃s inimicis pepcit z ꝑ eis i cruce ozauit. vñ z vuln⁹ in manu dextra seruauit z nobis ostēdit ꝑ sig̃ ppetuo. qz vult oib⁹ penitētib⁹ ꝑcere z cupit oib⁹ gr̃az z salutez donare. j. Timoth. ij. Qui vult oēs ho. s. fi. zc. Dicz andreas Egeā q̃ eū occidit ad penitētiā monuit z ppl'm ne ipsuz lapidarēt ꝓhibuit. Ita z nos debem⁹ inimicos diligere si volum⁹ vere penitere. Matth. v. Diligite inimicos ve. z ozate zc. Aug. Unusq̃sq̃z talē a deo idulgētiā ē acceptur⁹ q̃lē ipe dedit ꝓximo.

¶ Quarto ꝑseueranter. qz sic xp̃s ō cruce nō descēdit sz ibi ē moztu⁹ ꝑ cui⁹ sig̃ vulnera pedū fuat in gl'ia ad oñdēdū nob. Sic z andreas in cruce mori voluit z ozauit ne deponi ꝓmitteret. et nos in cruce pnie moz'i discam⁹. Aug. Lectū suū reli qt iesus discipulis suis. q̃ vult cū xp̃o q̃escere i celo in isto iaceat lecto moziat in cruce pnie si vult crucifixū placatū videre. Nec ille ¶ Quito būi liter. qz sic xp̃s i cruce se būiliādo gl'iaz ꝓmeruit. Phil'. ij: Būiliauit se. fa. obe. zc. ꝓp̃ q̃ ō z de⁹ ex. illū. Sic z andreas ꝑ crucē in celū ascēdit et nos ꝑ crucē pnie nō alit̄ saluamur. Mat. iij. Pniaz agite appzo. re. c. O ḡ charissime ap̃ lectere crucē

¶ Circa scōm ꝓncipale de sctā fuitute crucis xp̃i accipiam⁹ ꝛclusionē hāc ꝑ documēto quā. s. dictat Bern̄. z fm eū Jobes Gerson li. ij. de iterna ꝙuer. di. q̃ nihil deo accepti⁹. nil hoi salubri⁹ q̃z se totū scificare cruci xp̃i efficaci⁹. Hec cōclusio claret in illo exēplo exverbis bti andree dicēs ad egeā. Mysteriū inq̃t crucis magnū ē audire te volo si forte credas. Cūq̃z m'r ip'r laudasset crucem Egeas ait: Nisi mihi obtempauer's i ipam quā laudasti crucē te suspēdi faciā. Ad q̃ ille Si crucis patibulū expauescerē crucis gl'iaz nō ꝓdicarē. Cāto regi meo ero acceptior: q̃nto ꝑ noie ei⁹ fuero i tozmēt's ꝓstātior. Et dū ducerēt ad moztē devotissimis verbis crucē salutauit z se totū illi dedicādo cōmēdauit. ¶ Jtē ꝛclusio dicta oñdi p̄t etiā tali rōne. Quero nāq̃z cur xp̃us de⁹ noluit gen⁹ hūanū ꝑ alicui⁹ alteri⁹ passiōz moztē i cruce redimere sz ꝑ seipm̄ pati crucē voluit: cuz tū absoluta potētia bñ potuiss̄z acceptare alicuius angelice aut hūane creature pure passiōz ꝑ hois redēptōe. Ad q̃ inq̃t alias rōnes becvna est fm Tho. iij. scripť. sentē. di. j. ar. ij. Ne sz hō alteri q̃z ō debitoz sue saluti fuisset. z ꝑ ons diuinū bonozē redēptozi sz illi alteri q̃z deo exhibuisset. z sic nec recuperasset ꝓstinā inocētie libertatē q̃ soli ō subiecti⁹ fuit vt dic̄ Anſ. Cur de⁹ hō. Et ita hō angelo in btitudine eq̃ri nō posset. Diligit ḡ de⁹ nos deq̃rere sue cruci. qz b̄ ē ꝑciū sue passiōis q̃ō magno labore emit. Jō Apl's. j. Cor's. vj. Empti estis ꝑcio magō gl'ificate z poz. deū in coz. zc. Diligit etiā qz ꝑ b̄ hō assi'at xp̃o. Sil'itudo aūt ē causa dilectiōis. Eccl'i. xiij. Oē aīal diligit sibi simile.

¶ Restat ḡ q̃stio quō xp̃s diligit z optat nos totalit̄ dedicari vel scificari i fuitiū crucis sue. Ad q̃ rñdet q̃ sic̄ ipe xp̃s dñs i cruce q̃nq̃z marimi amoris signa ostendit nobis: ita hec quinq̃z a nobis exhiberi optat ꝓ amoze sue crucifixiōnis. Primū signū. quia xp̃s oīa sua ꝑ nob̄ resignauit nā nud⁹ pepēdit. Et nos ḡ ꝑ ei⁹ amoze debem⁹ id facere saltē renunciādo affectu: vt nil eq̃ deo diligam⁹ vel mag'. Luc's. xiij. Qui nō renūciauerit oib⁹ q̃ ꝑ. zc. Scōm. qz xp̃s adeo nos dilexit q̃ oēs suos caros etiā matrē ꝑ nob̄ dimisit. nec ꝑ eis ō cruce descēdit. Sic z nos tm̄ debemus xp̃m diligere q̃ ꝑ nulli⁹ amoze auertamur ab ei⁹ fuitio. Matth. x. Qui amat patrē aut matrē pl⁹ q̃z me nō est me dign⁹: sic z q̃ filiū aut filiā zc. Tertiū signū. qz xp̃s i cruce sic dilexit nos q̃ coz ꝑ⁹ suū totū doloribus ꝑ nob̄ subiecit. Sic nos ꝑ ipō debem⁹ carnē mortificare. Gal'. v: Qui xp̃i sūt car. s. cru. cū vi. zc. Quartū. qz xp̃s ꝑ nob̄ totū sanguinē fudit: sic z nos sanguinē attenuemus bonis opib⁹ iudañ. z pctā cohibeñ: Quo cōtra Heb. xij. Nōdū vsq̃z ad sanguinē restitist̄ aduersus pctm̄. Quintū. qz xp̃us aīam ꝑ nob̄ dedit. z nos ꝙsil'r ꝑ illo. Matth. x. z Joh. xij. Qui amat aīam suā ꝑdet eā zc. Sic ḡvt Aug. in ser. ait tota vita xp̃iani si fm euāgeliū viuat crux eē dz. sic fecē ꝑ oia andreas. vñ xp̃s illū multis miraculis clarificauit. ex q̃b⁹ aliq̃ narrem⁹.

¶ Legenda.

¶ Senex q̃dā. lxx. ānoz. Nicola⁹ luxurie tota vita dedit⁹ cū oꝛonē andree ꝑ se rogaret fieri. illeq̃z q̃nq̃z diebus ieiunās cū lachrymis ozasset liberauit eū a pctō. Nā vox ō celo facta ē. Andrea obties ꝑ sene: sz sic tu ieiunasti: sic z ille se affligat vt saluet̄. q̃ postmodū plen⁹ bōis opib⁹ i pace q̃euit. Jtē iuuenē a demonib⁹ suffocatū oꝛone andreas suscitauit. Insup. xl. viros nauigio veniēs. vt v̄ba fidei ab ap̄lo audirēt: submersos deflatis eoz ꝙpib⁹ ad ip̄m ꝓtinuo suscitauit. Hec

sufficiãt. ¶ Questio occurrit. cur mõ p sanctos nõ fiũt tot miracula sicẽ fiebãt in ꝓmitiua ecclesia. Rñdet ꝑm doctẽ. q triplici rõne. Prio rõne ꝓfirmatõis. Nã in ꝓmitiua eccl'a fides neccaria erat vt ꝓfirmaret p mirac'a. nũc ḡ fide sufficiente ꝓfirmata mirac'a ñ sũt neccaria. Hãc rõnẽ tãgit Grego. di. sic. Ut eccl'ia ad fidẽ cresceret miraculis erat nutriẽda. qz cuz nos arbusta plãtam⁹ tãdiu eis aquã ifundim⁹ quousqz ea ĩ terra coaluisse videam⁹. Et si semel ĩ terra radicẽ fixerint irrigatio cessabit. Dec ille. Scõa rõ vniuersalis approbatõis. qz fidẽ catholicã tot⁹ mund⁹ iã approbatã tenet. z q̃si exp̃imẽto didicit oẽs sctos in ea z p eã fore saluatos. Vñ magnũ ẽ piculũ nũc dubitare de fide quã tot⁹ mũdus credidit. Vinc Maxim⁹ in ser. de martyrib⁹ dicẽ. Magni piculi res ẽ vt post ꝑ baz oracula: post martyz mortẽ z vulnera: z p⁹ ꝓfessoz oim sudorẽ ac testimonia: veterẽ hãc fidẽ q̃si nouã discutere p̃sumas: z neas zc. Vinc z Aug. li. de ciui. dei. 8t. Cur inq̃unt illa miracula q̃ pdicaz facta eẽ nũc nõ fiunt posse z q̃dẽ dicere neccessaria fuisse ꝓtiqz crederet mũd⁹. Quisqs aũt adhuc pdigia vt credat inq̃rit. magnũ ẽ ipe pdigiũ q̃ mõo credẽte nõ credit Dec ille. Tertia rõ meritorie acq̃sitiõis: qz vt 8t Greg. Fides nõ hz meritũ cui hũana rõ p̃bet experimẽtũ. Qui ḡ nõ vult credere nisi p rõnes vel mirac'a: meritũ fidei sibi euacuat. Vult ḡ de⁹ vt iã acq̃escam⁹ p̃me virati sine miraculis ꝑ ipaz virtatẽ vt meritũ mai⁹ habeam⁹ q̃z si p miracula crederem⁹. O ḡ bone ieſu q̃z pi⁹ q̃z gtiosissim⁹ es dñs q nos nõ spnis miserrimos: z ad tuã fidẽ z fruitutẽ ac caritatẽ mirificordissime z gtiosissime

¶ Quãtũ ad tertiũ my (inuitas vt coronesterĩũ de gl'iesci andree magnitudie accipiam⁹ p documẽto hãc ꝓclusionẽ. q scz be. andreas taz magne ẽ in celis gl'ie vt fidelis q̃sqz inuocãdo valeat ꝓfidere de ei⁹ merito z suffragatõe. Hãc cõclusiõz sufficiat declarari ex serie sue legẽde quã p̃byteri achaie sicẽ viderãt a⁹ passiõz ꝓcp̃serunt Ubi claret q ipe sctus triplici pmaria gl'a gl'iat tiõis. Prio pmaria gl'ia fructuose z p̃stantissime pdicatiõis. Nã cũ eẽt in achaia torã ad x̃m ꝙuerteñ. ecclesijs ipleuit: vrozẽqz Egee. pcõsulis baptisauit. qõ Egeas audiẽs igressus ciuitatẽ cõpellere cepit x̃pianos ad sacrificia idoloz. Cui andreas occurrẽs dixit. Optebat vt tu q̃ iudex es hoiz in terrz iudicẽ tuũ agnosceres in celis z coleres et a falsis dijs te reuocares. Cui Egeas inẽ alia verba dixit. q romani p̃ncipes iusserũt extermiari sectã x̃pi q̃ crucz patibulo fuit affix⁹. Ad quẽ andreas cũ diceret q romani p̃ncipes nõ coguert x̃m p nra redẽptiõe spõte subijsse crucz patibulũ. Egeas dixit. Cũ dicat⁹ a discipulo tradit⁹ et a iudeis crucifix⁹ quõ spõte subijt: Tũc andreas oñdit x̃m volũtarie passũ scz ex eo q passionez ꝓuidit nec fugit imo z petz ap'm increpantẽ redarguit. z ex eo q ꝑditorẽ p̃cognouit nec vitauit z q locũ in q̃ vẽturz ꝑditorẽ sciebat elegit. Addiditqz di. Audire te volo qz magnũ est mysteriuz crucz, qz qõ x̃ps pati voluit si forte credas et colas vt saluerz. Ad quẽ Egeas. Ego te audiaz: ita q nisi tu mihi obtpauerz: ip̃m supplicijs crucis ĩ in te exp̃iri faciã. Cui andreas ait. Si crucis patibulũ exp̃auescerẽ: gl'iam crucis nõ pdicarẽ. Et tũc cepit mysteriũ nre redẽptiõis pãdere. q sicut adã p lignũ mortẽ itulerat: ita x̃ps p lignũ pati debebat: vt sic mortẽ nram moriẽdo in ligno destrueret z imortalitatẽ resurgẽdo ꝓferret. Tunc Egeas ait. Nec narra tuis: mihi aũt obtẽpera z dijs sacrifica. Cui andreas cũ diceret. Oipotẽti õ q̃tidie agnũ imaculatũ sacrifico q̃ comest⁹ viuus z iteger pseuerat. Irat⁹ Egeas iussit eũ icarcerari. ¶ Scõo gl'iaz pmaxima gl'ia martyrũ gl'iosissimeqz passionis. Nã mane facto tribunali sistit andreas. Cũqz egeas mlta supplicia minaret nisi dijs sacrificaret z q in ipaz quã laudauit crucẽ suspẽderet. rñdit andreas. Quid q̃d tibi videt ĩ supplicijs mai⁹ excogita. Tãto ei regi meo ero acceptior: q̃nto fuero p noie ei⁹ in tormẽtis ꝓstãtior. Tũc Egeas iussit illũ ab boibus scõo cedi z cesuz crucifigi. Cũqz duceret ad crucẽ fact⁹ est ꝓcursus ppl'oz dicẽtiũ. Innocentis sanguis sine cã dãnat. qs rogauit apl'us ne suũ martyriũ ipedirẽt. Uidẽs aũt a lõge crucez salutauit di. Salue crux q̃ in corpe x̃pi dedicaris: secur⁹ z gaudẽs venio ad te: ita vt z tu suscipias me discipulũ ei⁹ q̃ pepẽdit in te. qz amator tuus fui sp z desideraui amplecti te. O bona crux diu desiderata z iaz p̃parata accipe me ab boib⁹ et redde me mgro meo vt p te me recipiat qui p te me redemit. Dec dicẽs se exuit z vestimẽta carnificib⁹ tradidit: sicqz crucifix⁹ ẽ. ¶ Tertio gloriaz p maria gl'ia pseuerãtissime dilectõis tã fraternalis q̃z diuialis. nã pẽdens in cruce z biduo viuẽs. 20000. boim astãtiũ pdicauit. Cũqz turba minaret mortẽ Egee venit ad deponẽdũ. quẽ andreas vidẽs dixit. Quid tu huc venisti Egea. si ꝑ pnia ipaz ꝙseqr⁹. si aũt vt me deponas scito qz viu⁹ de cruce ñ descẽdã. iã enim video regẽ meũ q̃ me expectat. Et cũ vellẽt eũ deponere ñ poterãt qz stati brachia eoz stupida reddebãt. orauitqz andre. dñz. Ne p̃mittas inq̃t me dñe viuũ descẽdere. z mox splẽdor nimi⁹ de celo veniẽs dimidiat hora circũdedit ita vt null⁹ eũ videre posset. z absceedẽte lumie sil' sp̃m tradidit. Egeas q̃z domuz rediẽs ĩ via a demõe arrept⁹ coram oib⁹ expirauit Maximilla vo x̃po amabilis corp⁹ apl'i ꝓdictũ aromatib⁹ sepeliuit. z sic ptz. O itaqz fidel' aia. o x̃pi sanguie redẽpta ex p̃missis pẽsa q̃z putile sit deseruire christo regi z p ipo pati. Ecce nũc quanta gloria beati andree apostoli pro christo passi stude o paupcula peccatrix ania ip̃m venerari. vt ip̃ius meritis cũ ieſu christo domino valeas beatificari. Amen.

a 5

De sancto Andrea

De ꝓmitate discipulatus xp̄i ꝑ scō Andrea. Sermo secundus

ERat Andreas frat Simonis petri vn⁹ ex duob⁹ q̄ audierāt a Iohe z secuti fuerāt ieſuz Joh.j.ca. Zad laudem huius feſtiuitatis. Charissimi si diligēter aduertim⁹ i hac vocatōe Andree z discipulo⁹ maria z ieffabil' dei nr̄i cōmēdat pietas: z multū a nob imitāda i Andrea z ceteris discipul' scriptas. Nimiz maria z mira ōi misericordia ac pietas i b̄ claret q̄ saluator nr̄ dei fili⁹ dignat⁹ est boies ad se vocare nō ꝑ angelū vel ꝑ aliquē nūciū sz ꝑsonal'r ꝑ seipm ore ꝓpo ex mera bonitate vt boies eēnā b̄titudinē ꝓsequrent Nā vt scribit Apoc.xix. Bti q̄ ad cenā nuptiarū agni vocati sūt. De hac saluatoris dign̄tōe apl's Heb.j.di. Multifarie m'tisq̄ modis olī deus lo.pribz i ꝓphis.no.di.ist locut⁹ ē nob i fi. Deniq̄ i Andrea z ceteris vocatis discipul' ꝓponit nobis scriptat̄ norma imitāda: vt exēplo eoz q̄ ad vnū testionīū Jobis bap. z ad vnā vocē xp̄i ieſu mox ipm secuti sūt vt z nos ꝓmpte obediam⁹ diuine vocatioi z celeriter seq̄mur xp̄m dempto vicio i opibus vtutū vt saluari valeam⁹. Vñ i vbis p̄mis si thematis b. Andreas nob in exēplū imitatōis ꝓponit cū dicit. Erat Andreas zc. In q̄bz verbis ipe scūs Andreas ō trib⁹ p̄cipue ꝓmēdari videt Prio ō discipulat⁹ p̄mitate. cū ꝓmo ponitur: Erat Andreas. nā vt ibidē scribit añ ceteros ē secutus xp̄m. Scdo de q̄uict⁹ sacri societate. (cū ōr q̄ fuerit vn⁹ de duob⁹ q̄ audierāt vbū dei Tercio ō xp̄icolat⁹ veri scriptate. q̄ secut⁹ ē xp̄z Quātū ad ꝓmū mysteriū de ꝓmitate discipulat⁹ xp̄i accipiam⁹ hāc ꝓclusionē vicz q̄ b̄tus Andreas ꝑ b̄ q̄ ꝓm⁹ discipul⁹ xp̄i extitit: inter ceteros scriptos maximū honorē z gl'iam ꝓmeruit. Hec ꝓclusio Prio ipm andreā p̄ (oñdit trib⁹ modis. mū discipulo⁹ fore declarādo

Scdo ei⁹ gl'ie magnitudinē a ōrio arguēdo. Tercio b̄ idē ꝑ locū a sil'i approbādo

Prio itaq̄ declarem⁹ quō ipe be. andreas ꝓm⁹ fuerit discipulo⁹ xp̄i. Ad q̄ nota fm doc. cōiter q̄ Andreas z q̄dā alij discipuli trib⁹ vicibz a domino sunt vocati. Prio em vocauit eos xp̄s ad sui noticiā sic h̄ Joh.j. Die q̄dā stabat iter iohes scz baptista z ex discipul' ei⁹ duo: z respiciēs ieſuz ambulantē. s. ꝓpe locū vbi stabat Johes vt dicē Lyra q̄ xp̄s postq̄z baptisat⁹ ē a Iohe ad tp̄s morat⁹ ē ꝓpe locū z sepi⁹ ad iohez vēiebat vt freq̄nt diceret testionīū de xp̄o: q̄s erat iohis officiuz vt sic ab alijs ꝯgnosceret. Tūc ḡ iohes dixit. Ecce agnus dei zc. Et audierūt duo discipuli eū loq̄nte z secuti sunt ieſū. Conuersus aūt ieſus ex sua bēignitate z videns eos seq̄ntes se dicit eis. q̄d q̄rit⁹. ñ ex iḡrātia b̄ petit. sz vt ex eoz rñsiōe q̄uenient⁹ eos dirigat. q. d. pat⁹ sū ad volūtatē vr̄az. Qui dixer̄t ei. Rabbi vbi habitas. q. d. velle⁹ tāq̄z studiosi discipuli tecū esse z a te istrui. Dixit eis. Veite z videte. venerūt z viderūt vbi maneret. z māserūt apd illū die illo. s. audiētes vba vite ab eo. Sz di. nūq̄d xp̄s habuit domū vbi māneret. cū Mat. viij. dixit. Filj⁹ hois nō h̄z vbi caput suū recliet. Dicēdū q̄ b̄ intelligēdū ē fz Ly. q̄z nō habuit ꝓpriū domiciliū habuit tn̄ sic hospes domū accōmodatā ꝓpe ad manēdū ꝓpe iohez p⁹ baptismū suū in hospitio aliēo vt. s. freq̄nt⁹ iohes ei testionium ferret. Seq̄t. Erat aūt and̄. fr̄ symōis pet̄ vn⁹ ex duob⁹ fm Lyrā nomē alt⁹ discipuli b̄ tacet: p̄babilit̄ tn̄ credit q̄ fuerit ipemet iohes euāge. q̄ hec scribit. vñ ō se ꝓpas laudes tacuit. Sol⁹ aūt ādreas notat eo q̄ antiq̄or z ꝓncipalior erat. vñ z hāc ꝓrogatiuā habuit q̄ fuit ꝑm⁹ xp̄i discipul⁹ q̄z ō duob⁹ prio adherētib⁹ xp̄o ipe fuit ꝓncipal' z ꝑm⁹ sic z Stephan⁹ ꝑm⁹ martyr. hec Ly. Seq̄nti aūt die isti discipuli ad piscatōis opa redierūt. Vñ postmodū scdo vocauit eos xp̄s ad āpli orē familiaritatē q̄n turb̄ irruētib⁹ iuxta stagnū genezareth vt audirēt vbū dei a Jesu: ītrauit ieſus nauē symōis petri z Andree z capta magna m'titudie piscū: vocatisq̄z Jacobo z iohe q̄ erāt in alia naui secuti sūt eū. vt ptz Lu.v.c. Sz post ea iterato redierūt ad ꝓpa z ad piscatiōis opa. Tercio ḡ vocauit eos xp̄s ad apl'atū q̄n ambulāte ieſu sec⁹ mare galilee i eode litore vidit duos frēs Simonē q̄ vocat⁹ Petr⁹ z Andreā frēz eius mittētes rhetes i mare z vocauit eos. Et illi cōtinuo relict̄ rhetib⁹ z naui secuti sūt eū: nō āplius ad ꝓpa reuersuri. Et ō b̄ h̄ Mat. iiij.c. Et sic ptz q̄ b. And⁹. ōr ꝑm⁹ discipulo⁹: q̄z añ ceteros ē vocatus i ꝓma vocatōe. Sz potes q̄rere. quō ḡ petro ñ andree attribuit q̄ sit ꝑm⁹ z ꝓncipal' oim apl'orū. Rñr q̄ q̄uis vt patuit Andreas fuerit ꝑm⁹ vocatōe ꝓria: z ipe and̄. adduxit Petr⁹ ad xp̄m z ei⁹ fidei religiōem vt h̄ Joh.j. tn̄ p⁹ passionē xp̄i petr⁹ accepit apl'at⁹ pricipatū ex xp̄i ordiatōe dicēt Math.xix. Tu es petr⁹ z sup hāc pe.edi. ec. me. z tibi da. cla. reg. ce. Et sic patz Scdo circa ꝓclonē ex b̄ q̄ and̄. dr̄ prim⁹ discipulo⁹ xp̄i arguit ei⁹ maria gl'ia inter ceteros. Et b̄ a ōrio ō pcēdib⁹ hoib⁹. Nā primitas i pctis z vicijs mūtū ē vitupabil' z maria pena dānabil' ꝓpter scādalū alio⁹ q̄ō inde ꝓuenit. vt ptz prio ꝑ scripturaz Mat. xviij. Ue illi homi ꝑ quē scādalū vēit. expedit ei vt suspēdat mola asi. i collo ei⁹. In q̄ notat pcti ḡuitas z demergat i ꝓfūdū vbi ē in inferno maior pene acerbitas. z sic ptz. fm aūt doc. cōiter pcipue Lyrā ibidē scādalū actiue ē dictū l' factū min⁹ rectū p̄bes alt⁹ occasionē ruine. Scādalizare ḡ aliquē ē facere eū ruere i pctm̄ mortale. z tali ē ve dānatōis crne. q̄z tal' etiā si faciat aliq̄d tale q̄ō ō se nō ess̄z mortale ꝓpter scādalū erit mortale. si tn̄ b̄ faciat ex intētōe seu aduertētia tal' scādali. Sic dicēs mēdaciū iocoſū m'ieri intētōe ꝑ trahēdi eā i adulteriū. sil'r mācipādo vl' amplexādo vl' aspiciēdo ea intētōe peccat mortal'r. iuxta

illō Mat.v. Qīs q̄ viderit mulierē ad cupiscendū eā iā me.ē cōmissū. Sīlr iuctor nouitatū in vano ornatu z lasciuo peccat mortaliter q̄ mlti pclitāt i co. iuxta illō Prouer.viij. Mlier occurrit illi ornatu meretricio ppatā ad capiēdas aīas. Si ḡ mala itētiōe quocādi ad lasciuiā id fiat tā inueniēs talia q̄s vtēs talibꝫ ea itētōe: mortaliter peccat: vt patz p Tho.ij.ij.q.clxij.ar. Et pcīm oīm babētū icitamēta libidis ex tali ornatu redūdat i pdictos fz Ul. z i sū.pfec.li.iij. Scōo ꝑ idē ptz p rōnē.q̄ vt scribit extra de iiurijs z dā.da.c. Si culpa. Qui occasiōz dāni dat: dānū dedisse videt. Ūñ i publico loco foueā faciēs si ibi cadēs aīal mortuū fuerit: pciū aīalis soluere tenet.e.ti.ca.ij. Et q̄ p suuz ignē ex negligētia alīj obest tenet ad dānū.e.ti. si egressus. sic i ꝓposito ē. Proīde scribit.j.q.j. Di q̄s cū q̄. q̄ dātes occasionē scādali rei sē eoz q̄ pereūt scādalo. Et.xj.q.j. pcipue fz Greg. tales tot mortibꝫ digni sē q̄t puniat exempla ad posteros trāsmittūt. Tertio ꝑ idē ptz p exēplū. q̄ ōt Aug. q̄ pena arrij nōdū ē finita. Dicz Dus. q̄ crescit q̄nto plēs eī⁹ hereticificū vsq̄ ad finē seculi. Et vt plā adducam⁹ fz diuersa vitia. nā i ordie sup boz pm⁹ fuit lucifer q̄ gul⁹ punit p ceteros sup bis Inc iobedientes pmi adā z eua q̄ gul⁹ puniti sūt iuxta illō Zach.xiij. Adā exemplū meuz mihi ab adolescē. mea. Inc luxuriosos pm⁹ z caput fuit lamech q̄ bigamiā ex libidie iduxit. Inc iuidos z desparos caput fuit cain fricida. Inc peccātes cōtra naturā pmi sodomite. Inc raptores tyrānos q̄z pncipū z oppssores pauperū pm⁹ fuit nemroth. de q̄ Gen.x. Iste cepit potēs ē in tra z robustissimus venator cōtra dī. Di oēs z alīj iuctores malorū p totū mūdū sē vitupabiles z maxīa pena infernali dānati. Secūdo ḡ p cōtriuz q̄ pmi i vtutibꝫ sūt laudedigni z pgl'iosi. Sic ei ꝓpositū i ꝓposito: sic oppositū i opposito. v. topi. z p cōs brūs andreas p pmitatē discipulat⁹ xpi ē gl'iosissim⁹. D

Tertio dicta pclo approbat a sil'i. Nā videm⁹ q̄ pncipis secular fam'li q̄ fuerīt pmi ō ꝑ ml'tū gl'iant. q̄nto magis ꝑ locū hz i spūalibꝫ q̄ sē potiora bōa frenis. Itē tribꝫ iuda inc alias tribꝫ filioꝝ isrl maximā gl'iaz ꝓmeruit i eo q̄ moyse pcutiente mare z facta maris diuisione: primo omniū de dī virtute confidentes z moysi credentes intrauit maris diuisionez: eius quoq; exemplo alie tribꝫ secute sunt p turmas suas. Et ꝓpea illi tribui. s. iuda de⁹ ꝓtulit spāle sup oēs gl'iam et dignitatē. q̄ vicz ex illa deberēt eligi reges isrl. et ex illa xps dūs carnē eēt assūptur⁹. A sil'i i ꝓposito be. andreas q̄ pm⁹ xpo credidit z adhesit: seq̄t q̄ i ꝑ maximā gl'iaz iter ceteros ꝓmeruit. E

Preīea notādū q̄ i veteri testamēto amici dī fuere i q̄tuor ordibꝫ. Prim⁹ ordo fuit pīiarchaz. inter hos pm⁹ abel q̄ placuit do p fidē z inocētiā ac mūez oblatiōez. Ūñ Gen.iiij. Respexit dūs ad abel z ad mūera eī⁹. Scōs ordo fuit ꝓphaz i q̄ p mus fuit enoch. ō q̄ Jude.ij. ꝓphauit septim⁹ ab adā enoch dī. Ecce vēit dūs i sctis milibꝫ facere iudiciū ꝯ oēs ipios. Iste enoch q̄ fuit ab adaz septim⁹ generatōe: vt ptz Gen.v. z pm⁹ ꝓphaz ambulauit cū do sctissime viuēdo z trāstulit illū dominꝰ i paradisū. Tertiꝰ ordo fuit sacerdotū. i q̄ primus fuit melchisedech q̄ placuit do p sacrificiuz mūdū offerēs panē z vinū Gen.xiiij. q̄ figurabat oblatio xpi i eucharistia ſb spē panis z vini. Ūñ ōr de xpo i ps. Tu es sacer. i et. fz or. m. Quartꝰ ordo pōtificū ꝑfectoz. i q̄ pm⁹ fuit aarō vt ptz Exo.xviij. Itē i nouo testamēto silr sē q̄tuor pcipui ordies. s. apl'oz: martyz: pfessoz z vginuz Inc martyres magis gl'ia ē q̄ stephan⁹ fuerit pro thomartyr. Inc pfessores pm⁹ ioseph xpi nutrici⁹. postea plēs cōfessores. Inc vgies pma gl'iosissima vgo maria. z post eā katherina z alie ml'te gl'iam magnā habēt ō castitatē. vt tute cōfessoz. Sz q̄m vt dīc Dyoni. li. de eccl'iastica hierar. inc oēs ordies noui z ve.te. ordo apl'oz ē honorabilioz i q̄ andreas pm⁹ extitit vocatōe vt s. patuit. ḡ maxīa gl'ia fulget i celis. O itaq; gl'iosissimū apl'm. o quāto gaudio nūc regit cū xpo. O fidelis aīa stude ipm imitari vt q̄s pmo i tua iuuētute fuire z adhere stude xpo dño q̄tenꝰ maiorē gl'iaz bēas i celo. F Quātū ad scōm mysteriū de societate sctoz q̄ accipit ex eo q̄ dr q̄ andreas fuit vnꝰ inc dīscipulos iobis q̄ audiebāt vbū dī: accipiamus hāc cōclonē. p documēto. q̄ vicz ml'tū valet ad salutē hīe bonoz vel scōz societatē. Hec cōclo breuit declarat tribꝰ mōis. Prio p scpture auctatē. Prouer.xiij. Qui cū sapiētibꝫ ḡdit: sapiēs erit amicꝰ stultoz silis efficiet pcōres pseq̄t malū et iustis retribuent bōa. Nec ibi. Itez Eccī.xxxvij. Cū viro sctō assidu⁹ esto: quēcūq; cōgnoueris observātē timorē dī. z sic pz. Scōo p rōez triplicē. Primo q̄ vt scribit.xxiij.q.iij. Quisqs. in fi. difficile ē icorruptū pmanere q̄ corrupto sociat q̄ sic mor bide oues ifician̄t ꝯgerie societatis: sic mala societas bonos. di. xlv. sed illō.xxiiij.q.iij. Resecāde. B Scōo. q̄ vt scribit.xxiij.q.j. Nō turbat. q̄n q̄z etiā bōi sociati mal'uūt penas maloz vt claret de puerī innocētibꝫ i pic'o diluuij vniuersal'. z in captiuitate babylonica iudee: vbi fuere multi bōi z iusti. sic hieremias: daniel z socij eī. T Tertio. q̄ sepe ꝓpt iustos pcit mal'; vt ptz Gen.xviij. de sodomitis. qbꝫ dē pepcisset si decē iustos inuenisset. Sz b q̄stio occurrit. q̄lit bonꝰ hō i societate malorū existēs debeat cauere ne eīnal'r peat i eorū pctō. Rñr q̄ vt scribit p Augī.xxiij.q.iij. Ita plane. Tripl'r inq̄t associat q̄s mal'. aut cōmittēdo: aut fauēdo. aut i nō corripiēdo. Nō em̄ caret scrupulo societatis occulte q̄ mānifesto facinori desinit obuiare. di. lxxxiij. Error. Ūñ q̄ nō vult iuolui penis pctorū socioz suoz dz se cauere ab his tribꝫ pcipue. s. a cōmittēdo. a fouēdo tā vbo q̄z signo q̄z defensiōis facto. z a correctiōis silētio vel negligētia. z sic ptz. T Tertio ꝓbat siue declarat pclo pceptā p exēplū. q̄ sic videm⁹ q̄ carbo extinctus posit⁹ cū viuis accēdit. sic pctōr ex bonoz cōuersatōe adhōi amorē inflāmat. Itē sic mala pecu

nia inē mltas bōas pecunias acceptaſ ꝑ pē mlt̄/
titudinē bonaꝝ: sic malꝝ z pctōr hō ꝑ societatē
mltoꝝ bonoꝝ z merita illoꝝ acceptaſ apō deū.
Uñ pō. q̄rēdo dic̄. Dñe q̄s habitabit i tabnacl̄o
tuo aut q̄s req. i mō. ſ. t. Rñdet. Qui ingredit sine
macula z opaſ iusticiā. Et inē cetera subdit. Ad
nihilū deducī ē i ꝓspectu ei⁹ maligⁿ. timētes aū
deū gl̄ificat. Et q̄ habeā q̄ ille saluari hz q̄ mali/
gnos odit z timētes deū diligit z gl̄ificat ꝛc̄. Ad
idē ē exēplū cla. de sctō andrea cui mltuꝝ valuit
habere societatē cū iohe baptista z eius discipu/
lis z audire ꝙbū ōi cū illis. q̄ ꝓ hec habuit occa
sionē z dispositōz saluſ sue vt seq̄reť xp̄m. In cu
ius ꝛriū beu q̄ mlti bñt malꝝ societatē q̄rū ꝑ/
suasiōe sequūť diabolū. O fidel̄ aia stude imita/
ri societatē bonoꝝ vt gl̄ificeris ꝛc̄. O pctōr si vis
saluari declina maloꝝ societatē ne ꝑeas. ꝑpen/
de: q̄ vt legit̄ egeas malꝰ male ꝙjt. z andreas sā
ctus ad ꝑpetuā gl̄iaz celestē puenit. sic̄ claret i le
gēda. z scꝑtū ē ser. j. i fine. vide ibidē.

D Quātū ad tertiū ꝑncipale ō sctitate ꝙe xp̄i
anitaſ q̄ flozuit b. andreas. q̄ dī xp̄m secuꝰ: q̄/
rit. q̄lib⁹ signis possit hō ꝓbari q̄ vicz verꝰ xp̄ia/
nus z sctūs exist̄it xp̄i ieſu discipulꝰ. Rñdet q̄ si
cuti scribit̄ i canonicis z sacrſ scꝑturſ pl̄ima sig̃ de
b repiūť. Unū signū est fidei catholice adhetio. z
cū pctōꝝ detestatōe: alioq̄n fides sine opib⁹ mor
tua ē Jac. ij. Uñ. ij. I īm. ij. Firmū fūdamētū ōi
stat. ſ. ꝑ fidē bñs sig̃culū b: cogūit dñs q̄ sūt eiꝰ vt
discedat ab iniq̄tate ois q̄ iuocat nomē dñi. hec
ibi. z sic ꝑtz. Scōm signū ē ꝙa ōi dilectō z primi
cū mādatoꝝ obſuatōe. Uñ. j. Joh. ij. In b scimꝰ
qm̄ cog̃. deū si mādata eiꝰ obſuemꝰ q̄ dic̄ se nosse
deū z mādata eiꝰ nō custodit mēdax ē z ꝙitas in
eo nō ē. Itē Joh. xiij. In b cog̃. oēs q̄z m. disci. e. si
di. b. Tertiū signū xp̄i imitatio cū opeꝝ ꝙtuoso
rū ꝙificatōe. Uñ Lypanⁿ li. de. xij. abuſ. dic̄. Nō
recte dī xp̄ianꝰ q̄ xp̄o moꝛib⁹ nō eq̄ť. Et. j. Joh. ij.
In b scimꝰ si i ipo sumꝰ. si in ipo scz xp̄o ꝑfecti su
mꝰ. q̄ dic̄ se in ipso manere dz sic̄ ille ābulauit. et
ipe ābulare. Quartū signū ꝑsecutionū ꝑ xp̄o pa
tiēs toleratio cū ꝑseueratōe. Uñ. vij. q. j. aduersi/
tas. dī. Aduersitas iustoꝝ nō ē signū reꝓbatio
nis sz ꝓbatio ꝙtutis. Hec Grego. Itē extra de re/
nūcia. Nisi cū ꝑdē. §. Uer. Bti q̄ ꝑsecutōz patiū
tur ꝑ iusticiā q̄ accipiūt coꝛonā eternā. Et. vij. q
j. Suggestū. Bta ē ꝑseuerātia ex ꝙtute patientie
qm̄ fz aplica ꝑdicatōz oēs q̄ pie volūt i xp̄o vive
re ꝑsecutōz patiūť. Hec ibi. Ad ꝓpositū: btūs an
dreas ꝓ oia hec ē ꝓbatꝰ verꝰ xp̄i discipulꝰ vt ꝑtz i
eiꝰ vita. Ipm g̃ rogemꝰ vt ad xp̄m ꝑ nob interce
dat vt deť gratia z glia ꝛc̄.

De seqla xp̄i ꝑ sctō Andrea Sermo tertius.

SI quis vult ve/
nire post me abneget semetipm z tollat
crucē suā z seq̄t̄ me Matth. xvj. A

Uerba sūt redēptorſ nr̄i ieſu xp̄i generaliter ad oēs
discipl̄os z xp̄ianos. z sic inē eos etiā ad hūc san
ctū. ſ. andreā apl̄m. In q̄b ꝙbis dñs maximaz
nob oñdit charitatē ꝑ eo: q̄z cū i veteri testamēto
hoies reputarēť ñ posse se seq̄ deū. iuxta illō Eccēs
ij. Quid ē hō vt possit seq̄ regē factorez suū. q̄s ꝑ
etiā b ponit ꝑ themate altero. Nūc ipe misericors
deꝰ z dñs nr̄ ieſus xp̄s ex pterate imēsa q̄ voluit ꝑ
nob icarnari z mlt̄a pati ac mori vt ad eťnā vi/
tā nos reduceret. oēs saluari cupiēres hortať ad
sui seq̄lā ꝛgreꝰ nullꝰ ꝑeat sz xp̄m seq̄ndo ꝓueniāt
oēs ad suā gl̄iaz celestē q̄ ipe ītroiuit Et q̄m b. an
dreas ꝑcipue ꝑ crucis materialis passiōz secutꝰ ē
xp̄m dn̄m. Idcirco de ipo merito accipiūť hec ꝙ
ba themat̄ specialiꝰ. Si q̄s vult venire ꝛc̄. tollat
c. ꝛcē. In q̄b ꝙbis tria ꝑcipua mysteria ō xp̄i se

Primū mysteriū dī inductio (q̄la notanť.
nis: cū dī. Si q̄s vult venire.

Scōm dī obligatiōis: cū sub ꝙbo impatiuo
dī. Abneget: tollat: sequat.

Tertiū dī modificatōis: cū singillatī exp̄mit
modꝰ q̄ xp̄m seq̄mur triplicit̄. ſ. abneget se. tollat
crucē: seq̄t̄ ꝛc̄.

Quātū ad pmū mysteriū (crucē: seq̄t̄ ꝛc̄.
scz iductōis accipiamꝰ ꝑ documēto fūdamētali
hāc ꝓclusionē. q̄ scz q̄libet hoim exēplo andree z
discipulorꝝ debet conari ad sequēdū xp̄m dn̄m.
q̄m̄ b sup oia ē saluberrimū. Et b ꝑcipue tribus
rōnib⁹ q̄ colligūť ex scꝑturſ z doctorꝝ sctōꝝ dictſ.

Pl̄ima rō securitatſ.

Scōa rō glorioſitatis.

Tertia rō fructuositatis.

Pl̄ima rō securitatſ. Nā oib⁹ q̄ nolunt seq̄ xp̄m
cōminať ipe dñs eternā dānationē z a celesti re/
gno ac dño ieſu xp̄o alienationez. Luc. xiiij. dī.
Qui nō accipit crucē suā z sequit̄ me nō ē me di/
gnus. Et ꝑ ꝓtrariū oib⁹ ipm sequēt̄ib⁹ ꝑmittit
securitatē dicēs Joh. viij. Qui sequit̄ me nō am/
bulat in tenebr⁹: sz habebit lumē vite. Et Joh.
x. Oues mee vocez meā q̄ vicz eis ꝑmitto eterne
dānatiōis euasiōz z celestē gloziā audiēt z sequū
tur me. z ego vitā eternā dabo eis z nō peribunt
in eternū. z nō rapiet eas quisq̄z de manu mea.
Sicut q̄ppe associaťꝰ regi securꝰ est q̄ inimicus
nō audet eū inuadere. Sic in ꝓposito q̄ sociať ꝑ
moꝝ imitationē xp̄o nō inuadet a diabolo. Hic
ꝑ figuratōe narrať in hist̄oria. q̄ cū Tyberiꝰ ce/
sar esset ꝓtra pylatū iratꝰ ille subť induit se tuni
ca xp̄i incōsutili. z sic accessit ad cesarē q̄ statī pla
catꝰ est. recedēte aūt a ꝓspectu eiꝰ mox iterato ira
tus est ꝓtra pylatū. quo reuocato iterato placa/
tus est. Cūq̄z sic fieret alteratio ꝑ plures vices z
oēs mirarenť q̄ ira cesarſ statim viso pylato mi
tigareť. Tandē nutu diuio factū ē q̄ cogūerūt b
eē ꝑpetuā tunicā xp̄i q̄ fuerat ītutus. Uñ expoliañ.
ipm mox ira cesaris ꝓtra ipm ꝓualuit z pylatus
exilio dānatꝰ ē. Si g̃ tunica xp̄i materialis adeo
placare potuit aim cesarſ. quāto magſ si q̄s xp̄z
iuerit spūaliter ꝙvite sctē imitatōz sicuti ad id hor
tať Apl̄s. Ro. xiij. Induimī inq̄t dñz ieſū xp̄z z
carnis curā ne fecerit̄ i desideriis. taliter vtiq̄z pla/

cabit deū ꝓualebit ꝫ hostes ac securꝰ erit ℒ

¶ Scōa rō gl'iosit'atis. Nā qđ ignominiosꝰ et turpꝰ ꝙ seq̄ mūdū carnē z diabolū. Qui em̄ seq̄ tur mūdū dimisso deo stultꝰ ē. sic̄ q̄ libēt seq̄t eū q̄ ꝓ funē trahit ad patibulū duces ꝙ amena ꝑta Gre. i li. moral'. Qui ꝑnūū oblectamēt trahit q̄ si ꝙ amena ꝑta ad suspēdiū ducit. Dec ille. Ires q̄ seq̄t carnē q̄ ē ancilla data ꝓ fuitio aie stultꝰ ē. sic̄ si ancillā i curru optio faceres sedere z tu do/ mina peditares i luto z ei famulā te ꝑberes stul te ageres. vñ Ecci. xxx. Nō pōt sustiere terra cum ancilla fuerit heres dñe sue. Deniq; vt Greg. ait Stultissimꝰ ē q̄ fuit diabolo capitali ūimico q̄ nullo placat obseq̄o ꝫ ꝓsoluit ifernali supplicio Relinq̄t ḡ q̄ sūme gl'iosū ē seruire xp̄o z seq̄ ipm regē regū q̄ ꝓmittit eēnū regnū celeste. vñ Eccl'i. xxiij. Magna gl'ia ē seq̄ dñm. lōgitudo em̄ dier assumet ab eo. ¶ Tercia rō fructuosit'atis. qm̄ toto corde seq̄ntib⁹ xp̄m z sibi defuīētib⁹ ꝓ/ uenit fructꝰ gr̄e i ꝑnti z gl'ie i futuro : iuxta illud Mat. xix. Uos q̄ reliq̄st'ꝭ oia z secuti est'ꝭ me cētu/ plū accipiet'ꝭ. i. gr̄am i ꝑnti q̄ ip̄roportionabilit̄ ꝓualet z vitā eēnā possidebit'ꝭ. Nimiꝝ talib⁹ dat deꝰ cognitōez exp̄imētalē dei z ꝫsolatōis gr̄e eiꝰ. vñ Osee. vj. Seq̄mur dñz vt cōgnoscamꝰ eū. Ber. Multi vidēt nr̄as cruces ꝫ nō vidēt nr̄as ꝫsola/ tōes. Absit vt maiores b̄ in spū nō iueniam⁹ ꝫso/ latōes q̄z i q̄libz carnis fedit'ate. Mag̃ ei multi/ tudo dulcedis diuīe quā largit̄ deꝰ seq̄ntib⁹ se. Sic̄ em̄ videmꝰ q̄ dñs terrenꝰ famulos se seq̄n/ tes ad suā mēsam refic'it z pascit. sic rex celestis se seq̄ntes suos celest'ꝭ mēse : ꝫsolatōis ꝫ spūal' dul/ cedine refic'it. vñ Gre. sup Eze. dic̄. Dulce est esse i rebꝰ hūanis : ꝫ ei tm̄ q̄ spūalia ñ gustauit. gusta/ to aūt spū desipit oīs caro. Idē. Si a carne ab/ scindit̄ oē qđ delectat mox i spū iuuāt qđ delectat Itē talib⁹ debēt z p̄miū maximū i celo. z thesau rus magnꝰ ipo saluatore teste Lu. xvij. Uade z vēde oia rē. z veni seq̄re me z habeb̄ thesaur̄ i ce lo. Ꝫz beu q̄z stulti boies mūdani q̄ ꝓ mille du cat'ꝭ vl' ꝓ vno castro mori pati sūt. ꝓ idicibili aūt bono celesti nihil curāt. Hec p̄missa diligent̄ ꝫsi derauit btūs Andreas z etiā alij apl'i : iō xp̄m dei filiū ꝓmptissime secuti sūt vsq; ad mortē. Ē

¶ Ꝫz q̄stio occurrit. vñ fuit i ill'. ſ. discipul' xp̄i z sā ctis pl'imis tāta ꝓmptitudo ad bonū z seq̄lam xp̄i tā salubrimā. in nob aūt torꝑor z desidia ad tātū bonū. Rñr fm Abryſ. li. de laudib⁹ ꝑauli dicēt. Tal' illis aia q̄lis nob. tale corꝑ q̄le nob. ſz cur illi tā sctissimi : nos ꝙ tā desides z miser/ rimi nisi qz p̄clara i illis volūtas. ſ. sctitat'ꝭ z bo/ ni opis pigra i nob z ignauie dedita ꝓbatur ¶ Et vt b̄ mag'ꝭ clareſcat Nota q̄ q̄tuor p̄/ cipua genera boim nouim⁹ a xp̄o dño ad seq̄lā sui vocatoꝝ q̄ñq; ꝓ inspiratōez : q̄ñq; ꝓ aliū mo/ dū. Primi sūt ſz q̄ vocati mor obedīūt z sequūt diuias ispiratōes sil'es ap'lis : q̄ statī vt sūt voca ti xp̄m sūt secuti. Secūi sūt q̄ vocati nolūt ꝙ se ve/ nire ſz ꝙ alios portari. q̄ ſz pctā nolūt relinque/ re t̄n scōꝝ suffragia petūt. ꝓt̄ quoꝝ merita sepe deꝰ ꝑmā gr̄az ifūdit. tales sunt sil'es palytico q̄ ꝙ se ad xp̄m vēire nequit ſz ꝙ alios oblat' ꝓt̄ of ferentiū fidē xp̄s eū sanauit z pctā dimisit. sic̄ dic̄ Beda z Hiero. sup Mat. vij. Tercij sūt q̄ vēire nolūt nisi flagell' coganť. de qb⁹ ꝑs. Multiplica te sūt ifir. coꝝ postea acceleraverūt. Tales sil'es sūt symōi cyreneo q̄ angariat' crucē xp̄i portauit Sil'es etiā sūt latrōi sero penitēti rē. Quarti sūt q̄ oīno vēire renuūt ſz ꝓtēnūt : vt Mat. xxij. de q̄/ busdā vocat'ꝭ ad nuptias. tales fugiūt dei mise/ cordiā ſz ñ p̄nt effugere dei iustitiā. Sic̄ em̄ q̄ fu git a celo ex ꝙte vna puta ab oriēte tāto appro/ pinq̄t ad p̄tē oppositā sez occidēt̄. sic tales q̄nto fugiūt dei misericordiā vocāt̄ ad pniaz : tāto inci dūt in dei iustitiā puniēt̄ oēm culpā. Uñ sicut ō Jona legit̄ q̄ fugere voluit a facie dñi z t̄n incur rit iustitie debitā penā. vt. ſ. ponat̄ i mare z a pi/ sce deuorēt̄. sic tales q̄z magꝭ volūt obedire dia/ bolo ipi subijciēt̄ in futuro supplicio. vt separati a deo i eēnū manēāt cū diabolo. vñ Gre. pulchre borrādo i ome. bodierna dic̄. Audist'ꝭ frēs carissi mi q̄ ad vnꝰ iussiōis vocē ꝑetri z andreas re/ lict'ꝭ oīb⁹ secuti sunt redēptorē. nulla hūc facere miracla adhuc viderāt. nihil ab eo ō ꝑmio eēne retributōis audierāt : z t̄n ad vnū p̄ceptū dñi b̄ qō possidere videbāt obliti sūt. q̄nta nos ei⁹ mi/ racula videm⁹. q̄r flagellis affligimur. q̄nt'ꝭ mi/ nax aspiratib⁹ deterremur. z t̄n vocārē seq̄ ꝓtēni mus. Et ifra Quid ḡ frēs. qđ i iudicio dicturi su mus q̄ ab amore p̄nt'ꝭ secli nec p̄cept'ꝭ flectimur nec ꝛberib⁹ emēdamur. hec ille. Ue ḡ z ve talib⁹ qz vt idē dic̄. Quos deꝰ diuti⁹ expectat si nō ꝙuer tant duri⁹ dānat. O xp̄iane ḡ penitētiā age. ¶ Quātū ad scōz mysteriū. ſ. obligatōis q̄rit vtꝝ oīs xp̄ianꝰ obligeť ō necēitate salut'ꝭ seq̄ xp̄z i oīb⁹ opib⁹. z arguit̄ q̄ sic : qz scribit̄. j. ꝑe. ij. Xp̄s pas/ sus ē ꝓ nob vob relin. ex. vt se. ve. ei⁹. Et Aug. li. ō doc. xp̄ia. ait. Ex sacro vnctōis xp̄ianoꝝ oīm vo/ cabulū descēdit z nomē. qđ nomē ille frustra sor tit̄ q̄ xp̄z mime imitat̄. hec ille. Aipa. etiā li. ō. xij. abuſ. secli dī. Nō recte xp̄ianꝰ ōr q̄ xp̄o moribꝰ ñ eq̄t. z plēs ꝫsil'es sūt auctes q̄s ptrāsco. Jn ꝫriū ē qz sic totꝰ mōs dānaret : cū m'ri bēant diuitias. xp̄s ꝙ vo tenuit pauptatē. Itē xp̄s fuit ꝙgo multi xp̄iani sūt ꝫiugati. Multi etiā scti ñ sē talia passi q̄lia xp̄s. ḡ rē. Uñ vt auctes p̄scpte i ꝫriū sanꝰ i telligāt ad q̄situ rñr accipiēdo hāc ꝓclonē q̄ xp̄i ani ñ obligāt necārio i oīb⁹ xp̄z seq̄ i ptic'ari sed suffic̄ seq̄ i gñali. Nō qz vnusq̄sq; tātū ꝑt bonuz opari q̄ntū ei gr̄a dei subministrabit. ſz nll'i cōicat tāta gr̄a q̄ta fuit i xp̄o. ḡ nulꝰ teneť eū i oīb⁹ z ꝫz oēz modū imitari : qz b̄ ē ipossibile. Ꝫz i qb⁹ tene amur z q̄lit̄ declarē⁹. Ad qō nota fm Bona. in apologia pauperꝝ q̄ i xp̄o ꝓtigit repire triplices act⁹. ¶ Primi respiciūt dignitatē excellētie sic̄ illi i qb⁹ appareť potētia diuia vt opatio mi/ raculoꝝ oīm scia z revelatio secretoꝝ. remissio petōꝝ auctiue z institutio sacꝝ. i. hmōi velle seq̄

xp̃z fatuũ ẽ temerariũ z p̃sũptuosũ. Uñ q̃ vellz facere miracl'a sic fec̃ xp̃s nisi ab ipo hãc potestatẽ accepissz sic apl's de q̃bz Matth.xx. Cõuocatz ihesus duodecim discipl'is dedit eis ptãtẽ spirituuz imũdoz vt eijcerẽt eos:z curarent oẽm lãguorẽ zc.p̃sũptuosus eẽt. Scõi act⁹ erãt in xp̃o respicientes ꝙdescẽsionẽ mistico:die:sic q̃n ꝙdescẽdẽs ifirmitatẽ nr̃e ꝓpc̃ ipfectoz istructõz voluit nuptijs itereſſe vt mrimoniũ nõ dãnarec̃ sz licitũ ẽ ꝺclarec̃. Sic z inc̃ hoies pctõres voluit cũ pctõribz penitẽtib⁹ mãducare ac publicanis ꝙuersari. Cibaria z pocula cõia sumere:tunicã icõsutilẽ ñ ciliciũ deferre.dispẽsatorẽ pecunie z bñe z pſecutores q̃nqz declinare z bmõi q̃ oia facere voluit nõ vt sensualitati pareret:cui⁹i eo nll'a ꝙdictio iuniebat:nec vt corp⁹ suũ i delitijs nutriret q̃p nobis pati i oib⁹ venerat:sz vt talib⁹ exẽplis ꝙdescẽderet ipfect̃:qm̃ si xp̃s i his nõ cõdescẽdiſſet nob suo exẽplo putaſſent hoies:pcipue heretici oẽs fideles passim z idistincte ad pfectõis opa teneri. Sicqz dãnaſſent ꝙiugiũ.dãnaſſent ciuilẽ vitã et oẽs tales dignitates ac dñia.dãnaſſent diuitias z artificũ officia:z oẽs q̃ pfectõis vitã nõ fuarẽt. Uerũtñ aduertẽdũ q⁹ tales act⁹ ipfectiõis ex genere:q̃ fm appentiaz i xp̃o videbãt ipfecti erãt q̃ntũ ad existẽtiã pfectissimi:z b̃ ex circũstãtia caritat̃ pfectissime ex q̃ pcedebãt i xp̃o ꝓpc̃ mai⁹ et magz necessariũ bonũ p nr̃a edificatõe. Uñ i xp̃o maiorz pfectõis fuit cib⁹ z pot⁹ cõis z ꝙuersatio inc̃ hoies q̃z in Jobe baptista cibo ꝙ abstinẽtia z solitudo. ¶ Tertij act⁹ erãt i xp̃o respicientes iformatiõz vite pfecte sic ꝛginitatẽ z pauptatez extremã fuare:i tribulatõib⁹ gaudere:oib⁹ hũiliari z obedire z bis silia. In his nõ tenemur de necessitate salut̃ xp̃m seq̃ nisi voluiſſem⁹ vt solẽt religiosi obligare se ad obſuãtiã diuinoz ꝙsiliorũ vel i casu q̃ extrema necitas id expoſtularet:puta si q̃s mortẽ pateret vt nõ negaret xp̃m: vel vt nõ faceret aliq̃d ꝙ legẽ dei. Idcirco male iudicãt q̃ vidẽtes sacerdotẽ veſtẽ sibi ꝙuenientẽ ferentẽ redarguũt di. Nõ sic fec̃ xp̃s:vel platos eccl'ie decẽti familia icedeñ.di. Nõ sic fec̃ petr⁹ apl's z silia. Uñ Diero.ad Demetriadẽ ór. Prohibẽt mala pcipiũt bona:ꝙcedũt media:suadent pfecta. In duob⁹ p̃mis oẽ pctm̃ ꝙcludit. Reliq̃ vo i nr̃a st̃ptẽ vt aut vtamur ꝙcessis aut licit̃ aut ob maius p̃miũ ea q̃ nob p̃missa sũt respuam⁹.hec ille Et sic claret ꝙclusio. Et ad hũc sensũ sũt exponẽde autoritates i ꝓriũ adducte.q⁹sz xp̃iani tenent xp̃m seq̃ i generali nõ i pticulari:vt scz pctã cauent mortalia et seruẽt dei mãdata vnusq̃sq̃z fm suũ statũ.siue sint reges.siue milites.siue mercatores.siue religiosi.siue seculares.siue ꝛgies siue ꝛiugati. Et b̃ de oib⁹ cuiuscũq̃z stat⁹ mũdi xp̃icolis vt clari⁹ dicã in subseq̃nti tertio.s.articulo.

¶ Quãtũ ad tertiũ mysteriũ scz modificationis:b̃ ẽ q̃bz mõis debeam⁹ xp̃m dñm seq̃ accipiatur hec ꝙclusio. Quilibet xp̃ian⁹ generalit̃ obligat̃ xp̃m seq̃ triplicit̃ scz pctã mortalia cauendo. pnĩaz verã agẽdo z mãdata obſuando. Nec non tant̃ in ipo vbo saluator̃ pasſũpto.vbi dic̃. Si q̃s vult venire post me.s.imitando moribz salubribz.abneget semetip̃m q̃ ad p̃mũ.tollat crucez suã q̃ ad scõm.z sequat̃ me.s.i vã charitate q̃ cõsistit i mãdato ꝙobſuatõe q̃ ad tertiũ. Ad hec q̃ petria sub necitate salut̃ obligamur. ¶ Primo q̃ xp̃ian⁹ tenet̃ abnegare seip̃m.oẽ pctm̃ mortale relinq̃ndo.q⁹ b̃ p̃misit q̃libz i baptismo ꝛz Aug. Abrenũciare scz sathane et oib⁹ põpis ei⁹ z oib⁹ opib⁹ ei⁹ z oi fornicatõi diabolice.de ꝙse.dist.iiij. ꝓria igit̃ zc. Et.xvij.q.j. Sũt q̃dã. Uñ Greg.in omel'.ó vno martyre ór sic. Nõ sufficit.s.ad salutez nr̃a relinq̃re nisi relinq̃m⁹ z nos. Quid ẽ b̃ q̃ dicim⁹.relinq̃m⁹ nos. Si em̃ nosmetip̃os relinq̃m⁹ q̃ ibim⁹ extra nos.sz aliud sum⁹ ꝙ pctm̃ lapsi.aliõ ꝙ naturã ꝙditi. Relinq̃m⁹ nosip̃os q̃les peccãdo fecim⁹ z maneam⁹ nosip̃i q̃les ꝙ gr̃am facti sum⁹. Ecce ei q̃ supbo fuit si ꝙuers⁹ ad xp̃m hũilis fact⁹ ẽ semetip̃m reliq̃t.si luxuriosus q̃sq̃z ad ꝛtinẽtiã vitã mutauit abnegauit vtiq̃z qõ fuit.si auar⁹ q̃sq̃z ambire iã desiit et largiri didicit ꝓpria q̃ ꝓpus aliena rapiebat.pculdubio seip̃z reliq̃t. Nec ille. ¶ Scõo xp̃ian⁹ tenet̃ veraz p̃niam agere.q⁹ sine ipa pctõi nõ dat̃ venia.nec sal⁹ erit̃na.di.l. Quia tua. Et ꝙcordit̃ volũt doc.sup.iiij. di.xiij.q⁹ tres sunt ptes ꝛe p̃nie.s.va ꝛritio.va z fidelis ꝙfessio z satisfactio. In his debet hõ seq̃ xp̃m.z b̃ ẽ crucẽ suaz tollere. Crux em̃ a cruciatu dr̃.z iõ p̃niam significat. ¶ Tertio xp̃ian⁹ tenet̃ xp̃m seq̃ in vã charitate seruãdo.scz p̃cepta. Uñ Joh.xiiij. Si diligit̃ me mãdata mea ſuate. Et iter. Qui bz mãdata meaz ſuat ea ille ẽ q̃ diligit me. Sine b̃ nõ est sal⁹ ipso dño teste Matth.xix. Si vis ad vitã igredi ſua mãdata. Btũs andreas i his secut⁹ ẽ xp̃m vsq̃z ad mortẽ.z iõ nũc merito gl'iat̃ cũ xp̃o. O itaq̃z fidel'aia.o xp̃iane sanguine xp̃i redẽpte disce sic seq̃ tuũ dñm iesũ vt p⁹ ipm̃ seq̃ valeas ad celeste regnũ Amen.

¶ De ꝓuilegijs scti Andree Sermo quartus.

Magnificauit eum rex int̃ p̃mos amicos. ¶ Scribit̃ j.Macb.x.ad lr̃az ó Jonatha.sz meritob̃ accipiũt ad honorẽ bti andree apl'i quẽ de⁹ inter p̃mos amicos q̃s ó mũdo p̃mos vocauit.z sup oẽs p̃mos p̃ncipes ꝙstituit dicẽte ps̃. Cõstitues eos p̃ncipes sup oẽz trã inter hos magnificauit. Nimiz de⁹ bon⁹ z mirificoz solet honorare ſuos ſuos omnes cõiter in celo sicut p̃misit dominus iesus Joh.xij. Si q̃s mihi mistrauerit honorif.eũ p̃f me⁹ q̃ ẽ in celis. Et hoc est magne pietat̃ diuic.qz nõ de nr̃o ꝓprio sz de suo dono ẽ q⁹ sibi ſuiam⁹ z tñ vult nob remũerare ac si de nr̃o ꝓpo ſuiuiſſem⁹ vt dic̃ Greg. Apl'os aũt bonorat de⁹ specialit̃.iurta illud ps̃. Nimis honorati sũt amici tui de⁹. Sz inc̃ eos btm̃ andream magno honore dignũ effecit cũ p̃mũ discipulorũz i

ꝑma vocatiõe eẽ voluit.ipm qz celesti mario ho/
nore sublimauit. Idcirco merito de ipo accipiũ
tur ẏba ꝑmissa.s.magnificauit ꝛc. In qbꝫ ẏbis
tria ꝑcipua magnalia notãt ꝺ qbꝫ sctã eccl'ia ipz
beatũ Andreã ẖofficio diuio ꝑcipue cõmendat.

¶ Primũ ẽ magnifica exaltatio.qꝺ notat cũ ꝺr
Magnificauit eũ rex.i.xps.

¶ Scõm ẽ apostolica dignificatio:qꝺ notat cũ
dicit. Inter ꝑmos.i.apostolos.

¶ Tertiũ est diuina amicatio.qꝺ notat cuz ad/
dit Amicos. Dec qppe tria magnalia eccl'ia ca/
nit de sctõ andrea: ꝓrio ei⁹ magnificã exaltatoz
cũ in collecta ꝺr. Maiestatẽ tuã dñe supplicit ex
oram⁹;vt sic eccl'ie tue btũs andreas apl's tu⁹ ex
titit ꝓdicatoz ꝛ rectoz:ita apꝺ te sit ꝓ nob ꝓpetu⁹
intercessor. Ecce ei⁹ exaltatio in tota eccl'ia.qz deus
fecit ipm eccl'ie apl'm ꝓdicatorẽ ꝛ rectorẽ. Scꝺo ec
clesia canit ei⁹ dignitatẽ apl'icã ꝛ cõmẽdat ꝺ. An
dreas xpi famul⁹ dign⁹ deo apl'us german⁹ pe
tri ꝛ in pas.so.ꝛc. Tertio ei⁹ diuinalẽ dilectoz ꝑci
pue cõmẽdat cũ dic. Dilexit andreã dñs in odo/
rẽ suauitat. Ũñ fm hec tria mysteria notabim⁹
in hoc sermõe.

Primũ ꝺr magnifice exaltatõis.
Scõm ꝺr aplice dignificatõis.
Tertiũ ꝺr dñice dilectõis.

¶ Quãtuz ad ꝓmũ mysteriũ scz magnifice
exaltatõis accipiam⁹ hãc ꝛclusionẽ.qscz nullus
dñs adeo magnificat vel exaltat seruos quẽad/
modũ de⁹ ipe suos: Idcirco defuire deo sup oia
meli⁹ ẽ ꝛ bonorificeri⁹. Hec ꝛclo oñdit ꝫ tripl'r.

Primo ex autoritate.
Secũdo ex rõne.
Tertio ex exẽplari declaratõe.

Prio qꝺez ex auẽte sacre scẖture.qm̃ scribit Esa.
lxiij. Ocul⁹ nõ vidit de⁹ abqz te q ꝓpasti expectã
tib⁹ te. Et.j. Cor.ij. Ocul⁹ nõ vidit nec aur⁹ audi
uit nec i cor hois ascendit q ꝓpauit de⁹ his ꝙ dili
gũt illũ. Et qbꝫ hĩ qz de⁹ suos magnificat ꝛ exal
tat bono inenarrabili.ꝛ vltra qz hõ cogitare ꝑt.
Alij autẽ dñi nõ ꝑnt suis dare nisi ista trãsitoria
q ꝛ oculus vidit ꝛ aur⁹ audi.ꝛc. Nã ꝛ si qs posset
exaltari intãtũ qꝑsideret toti mõdo:vtiqz ꝛ hmõi
vidim⁹ vl' saltẽ audiuim⁹ ꝺ pluribꝫ ẏpatoribus
romãis.ꝛ de Alexãdro magno q ẏpabãt mũdo:
qui i cor aliqꝺ tale ascẽdit aliqbꝫ ꝓ cogitatõz:sz ꝛ
qntũcũqz oia mũdana reputẽt magz:vtiqz mun
dus trãsit ꝛ cõcupiscẽtia ei⁹: Bona ãt celestia sũt
idicibilia ꝛ oẽm cogitatũ hũanũ trãscẽdẽtia qꝺ
de⁹ suos magnificat ẽ nalit. ¶ Scꝺo dicta
ꝛclusio oñdit ex rõe.qm̃ qnto qs maior dñs:tã/
to maiora ipm ꝓdecẽt donaria: Nã magno regi
verecũdia eẽt dare vnicũ obolũ: Ũñ ꝺ alexãdro
magꝺr qcũ paup ab eo petiuisset denariuz ipse
donauit vnãvrbẽ.ꝛ cũ paup diriss se idignũ ad
tãtũ. Rñdit Alexãder. Mihi cuz sim dñs orbis
nõ decet dare denariũ ꝛc. Sz qm̃ ipe de⁹ ẽ infinite
maiestat;ptãt ꝛ liberalitat;ac pietat;q ẽ rex re/
gũ ꝛ dñs dñantiũ. Apoc.xix.ḡ ei⁹ retributõis dõ
naria sũt ꝓmaria. Ũñ Aug.li.solilo.ꝺr sic. Ma
gn⁹ es tu dñe ꝛ nõ ẽ mẽsura magnitudis tue. be
nign⁹ ꝛ largissim⁹. qz nec mẽsura nec nũer⁹ nec fi
nis ẽ retributiõis tue. qz sic magn⁹ es tu:ita ma
gna sũt donaria tua. qm̃ tuipe es ꝓmiũ ꝛ corõa
oim legitie pugnatoz tuoz. Dec ille. Er q̃ hĩ q
seruiẽs ꝺo eraltabit ad infinitas diuitias: infini/
tos honores;ad infinitã gl'iaz ꝛ dñiũ ꝛ q̃z bona i
finita ꝓticipãda. qz ad deũ possidẽdũ i q̃ oia bo/
na ꝛ infinita maiestas ac gl'ia ꝛc. Quia ḡ suis dat
de⁹ seipm.ḡ sũmũ bonũ q̃ magz excogitari nõ ꝑt
vt ꝺr Anf.lib.monol'.ḡ ꝛc. ¶ Tertio oñdit
exẽplari declaratõe. Dabet experientia docz sũt qui
dã hoies q toto conamie deseruiũt carni ei⁹ vo/
luptatẽ sectãdo. Sz qs finis aut q̃ retributio ta/
liũ q̃lisue exaltatio. Audiãt Eccl'iasticuz c.xix.di.
Vinũ ꝛ mulieres apostatare faciũt sapiẽtes:pu
tredo ꝛ ẏmes hereditabũt illũ. Extollet i exẽplũ
mai⁹ ꝛ tollet ꝺ nũero aia ei⁹. Dec ibi. Ecce taliuz
exaltatio miserrima ꝛ atrocissima infelicitas. Dã
q̃ ad corp⁹ putredo ꝛ ẏmes hereditabũt eũ tãto
magz q̃nto carnẽ impiguauit. ꝛ q̃ ad aiam tollet
nũc ꝺ nũero sctõz. ꝛ i futuro iudicio q̃ ad vtrũq; qz
scz corp⁹ ꝛ aiaz puniet tãto acerbius.iuxta illud
Apoc.xviij. Quãtuz se gl'ificauit ꝛ i delitijs fuit:
tãtũ date illi tormẽtũ ꝛ luctũ ꝛc. Item alij sẽ hoies
q̃ defuiũt toto conamie diabolo:vitia q̃z dictẽ
ꝛ pcã cõmittẽdo:q̃s aliqñ ꝓfugit ꝺo ꝓmittẽte exẽ/
altari i ꝓspitatibꝫ mũdanis ꝛ dominijs ac digni
tatibꝫ. Sz qꝺ talibꝫ seq̃t.audiãt Job.xxj.ꝺ i. Im
pij viuũt sublimati ꝓfortatiq; diuitijs semẽ eoz
ꝓmanet corã eis ꝓpinq; turba ꝛ nepotũ in ꝓspe
ctu eoz. Et post pauca. Ducũt i bonis dies suos
ꝛ pũcto ad iferna descẽdũt. Ecce q̃z lugubr;eoz
exaltatio. Et ꝑs. Vidi ipiũ exaltatũ ꝛ eleuatuz
sic cedros libani:trãsiui ꝛ ecce nõ erat:q̃siui ꝛ nõ
ẽ inuẽ.ꝛc. Preterea alij sẽ q toto corde defuiũt mũ
do ꝛ de ꝺo ac salute aie nil curãt.exaltãt ꝛ hono/
rãt ꝛz seculũ ꝛ nõ satiãt:sz ad maiora ꝛ ꝑfiora i
hiãt.q̃rũ placere hoibꝫ ꝛ ꝓncipibꝫ defuire ꝺo re
licto thesauros accumulãt vt i ꝫ secl'o fulgeant.
Sz qs hoz finis ꝛ retributio audiãt Sapientẽ
c.v.di.q tales i iferno dicẽt pniaz agẽtes ꝛ ꝑ an/
gustia spũs gemẽtes. Quid ꝓfuit nob superbia et
diuitiaz iactãtia qꝺ ꝓtulit nob:trãsierũt oia illa
tã q̃z vmbra. Et infra. Sic nos nati ꝓtinuo desinẽ
mus eẽ ꝛ vtut nullũ qdẽ signũ valuim⁹ oñdere
In malignitate ãt nr̃a cõsupti sum⁹.talia dice/
rũt i iferno hi q̃ peccauerũt:qm̃ spes ipij q̃si lanu;
go ẽ q̃ a vẽto tollit. Dec ibi. ¶ Ũñ vt ꝑticu/
laria exẽpla ꝓducam⁹ qꝺ ꝓfuit Amã q adeo fu
it exaltat⁹ vt scꝺs eẽt a rege q tñ suspẽdio iterijt ꝓ
pter ipietatẽ. Hester.iij. Quid Neroni ꝓfuit esse
dñs ꝛ imperatorẽ mundi ꝛ tantũ abundare di
uitijs vt piscaretur retibus aureis. nõne postea
spoliatus omnibus bonis ꝓpria manu se in
teremit. Sic de Gayo imꝑatore q̃ ad põpã pa/

nes aureos poni faciebat in mēsaꝝ ꝛi turri stās auꝝ spargebat i plateā. Sꝫ postea mādato sena tus ē gladio iteremptꝰ. sic ō multꝫ alijs impato ribꝫ totū mūdū regētibꝫ atꝫ alijs ꝓncipibꝫ mū di a ꝓncipio. de qbꝫ Baruch. v. Ubi sūt inq̄t ꝓn cipes gētiū ꝛ q̄ dñant sup bestias q̄ in auibꝫ celi ludūt. q̄ argētū thesaurizāt ꝛ auꝝ i q̄ confidūt ho mies ꝛ nō ē finis acq̄sitōis eoꝝ. Et seq̄t. Exterminati sūt ꝛ ad iferos descēderūt ꝛ alij in locū eorū surrexerūt. Hic Innocē. Quid inq̄t pfūt diuitie. q̄d epule. q̄d delitie. q̄d laudes mūdane ꝛ potentie ac pōpe: nō liberāt hoīes a morte nec defēdūt a ꝛme: nō eripiūt a feroze: nec a tormēto gehēne. Nec ille. Ecce ḡ ptꝫ q̄s dānabilit exaltāt mali. de neq̄ q̄ fuerūt deo ꝺo ꝛ ꝑpetuo ac sūmo honore digni habēt tā i celo vbi ꝓstituent̄ i sempiterna glia: q̄s etiā in ꝟ mūdo vt videmꝰ de aplis ꝛ alijs ꝑcipuis sctis canonizat̄ q̄ cū fuerit paupes ruraleſ vel piscatores: simplices q̄ hoies nūc maior in tota eccl'ia ꝑ mūdū honor exhibeē eis q̄s oib⁹ imperatoribꝫ mūdi. Nā ꝛ relīe caligaꝝ vel tunicarū aut cōpedū ꝛ festa ipoꝝ veneranť: genuflexo etiā apō reges. ḡ ꝛc. ¶ Sꝫ gra ꝑmissoꝝ q̄stio orit de dñis vel ꝓncipibꝫ siue iudicibꝫ ꝛ q̄busuis i honore mūdano vel aliq̄ dignitate exaltatiōis posit̄. ꝛ plat̄ tā eccl'iastic̄ q̄s secularibꝫ. vtꝫ sc̄z tales codē genere pcti peccēt ḡui ꝰ ꝛ puniāt in inferno acerbi ꝰ q̄s hoies cōes vel iferiores ceter̄ pib⁹. Et ꝑ ꝯriū si bñ ꝛ debite vixerit an ad maiorē gloriā i celo gueniāt. Ad hec rñdet ꝑcipui plures doctores sancti. Prio em̄ Sapiēs li. Sap̄. c. vj. ōt Audite reges ꝛ itelligite. discite iudices finiū terre qm̄ data ē a dño ptās vob ꝛ vt⁹ ab altissimo q̄ iterrogabit opa vr̄a ꝛ cogitationes scruta bit: qm̄ cū esset̄ ministri regni illi⁹ ñ recte iudicast̄: neq̄ custodist̄ legē iusticie: neq̄ sc̄z volūtatē dī ābulast̄ horrende ꝛ cito appebit vob q̄m̄ iudiciū durissimū his q̄ pfūt. exiguo ei ꝓcedit misericordia. Potētes aūt potēter tormēta patiēť: fortioribꝫ fortior instat cruciatio. Ad vos ḡ reges sūt hi ſmōes vt discat̄ sapiaz: ꝛ ne excedat̄. Et infra. Si ḡ delectami i sedibꝫ ꝛ sceptr̄ o reges ppli diligite sapiētiā vt i ꝑpetuuꝫ regnet̄ i celo. Nec ibi. Uñ iurta hec Cypan⁹ ō. xij. abus. dic̄ sic. Sciat rex q̄sic̄ in throno hoim ꝑm⁹ ꝓstitut⁹ ē: sic ꝛ in penis si iusticiā nō fecerit ꝑmatū habitur⁹ est. Dēs nāq̄ pctōres q̄s sub se habuit sup̄ se mō plagali pena futura habebit. Nec ille. Sctus doctor Gregoriꝰ vt hī dī. c. Rōnis. di. sic. Uū honor̄ augmēto cura q̄s sollicitudis dz excrescere vt cultui vestiū: actiōis q̄z ornamēta gueniāt: optet vt enitaꝰ i cūct̄ studijs se exerceāt ꝛ circa subiecto ꝝ act⁹ sit cura vigilās. Idē. xj. q. iij. Precipue. Scire debēt plati q̄ si quersa vnq̄ ꝑpetrāt tot mortibꝫ digni sūt q̄t ad subditos pditōis exēpla trāsmittūt. Unde necesse ē vt tāto se a culpa custodiāt. q̄nto ꝑ pua q̄ faciūt nō soli moriūt. hec ille. Tertiꝰ ē Symachus papa. j. q. j. dicēs in ca. Uilissim⁹. sic. Uilissim⁹ cōputād⁹ ē nisi ꝑcellat scia ꝛ sctitate q̄ est honore ꝑstātior. Et qbꝫ ptꝫ clara rñsio. O igit̄ hō vide q̄s gratꝰ eē debes deo. Nec ꝑpēdens brūs Andreas toto corde vsq̄ ad mortē fuiuit dō. O iraꝝ q̄s stultissimi homies q̄ ꝑ tāta gl'ia adipiscēda nolūt fuire dō. Hicꝫ fatui facti fuiētes mūdo ꝛ

¶ Quātū ad scōm (diabolo peūt cū illo. mysteriū sc̄z aplice dignificatiōis accipiam⁹ hāc ꝛclusionē. q̄ brūs andreas tāta dī gra fuit dotatus vt merito dign⁹ eēt xp̄i iesu apl's. Nec ꝛclusio oñdit tripliciter. Prio ex autoritate sc̄z sctē ec clesie q̄ sic canit ꝛ testat̄ i officio de ipo di. Andreas xp̄i famul⁹ dign⁹ dī apl's germanꝰ petri ꝛ in passiōe socⁱ⁹. ¶ Scdo oñdit ex rōne triplici. Prio philosophica. qz vt scribit̄. iij. topicorū. Unū q̄dq̄ q̄ntū hz ō bonitate: tātū hz de eligibilitate. Sꝫ xp̄s deꝰ q̄ oīa sciuit nec errare potuit: elegit andreā ad apostolatꝰ dignitatē. ḡ sequit̄ q̄tā sctitat̄ bonitate eū ipleuerit vt ꝑ dī grāz meruit eēt eligendꝰ. Secūdo rōne iuridica vel canonica. qz vt hī. xxiij. q. iij. Obtineri per Gregoriū. Predestinatio ita ē a dō disposita vt electi nō nisi merit̄ ꝛ pcib⁹ ad ipam gueniāt. Sꝫ q̄m̄ dꝰ ab eꝛno ꝑdestinauit andreā eligēdū i apostolatū. ḡ sibi tātā grāz meritoꝝ ꝛtulit vt eēt dignꝰ ꝑ vtutū cozreq̄sitaꝝ habitū sc̄z ꝑ būilitatē ꝑ puritatez a pctō ac charitatē ꝛ bonoꝝ opeꝝ fructuz. Tertio rōne theologica. qz Aug. sup̄ Epī. j. in glo. ōt sic deꝰ q̄s elegit facit bonos dicēte apl'o. Elegit in quit nos vt essem⁹ sct̄i ꝛ imaculati i ꝓspectu ei⁹ i charitate ꝛc̄. Cū ḡ deꝰ elegerit andreā ad apl'atū sequit̄ q̄ eū fecit bonū adeo vt eēt idoneꝰ ad talē dignitatē. ¶ Tertio dicta ꝛclusio oñdit exemplari declaratiōe. Uā videm⁹ q̄ aliq̄n dignitas dat̄ digno ꝛ tūc bñ gueniūt. Ecc̄i. x. Da illi honorē fm meritū suū. Aliq̄n indignitas ꝛ ꝓfusio datur idīḡ. ꝛ tūc sil'r bñ gueniūt. q̄m̄ vt ꝺr. iij. ethi. coꝝ. Prauꝰ hō honore nō ē dignꝰ. qz honor ē ꝑmiū vtutis. ꝛ ꝑ ꝓns ē cōfusiōe dignꝰ ꝛ punitiōe. Uñ Aug. ōt. Latro pulchri⁹ stat i furca q̄z in cathedra. Aliq̄n aūt dignitas idigno. ꝛ tunc male gueniūt. Sic etiā cū indignitas dat̄ digno. Uñ Eccs. x. c. Est malū q̄ vidi sub sole q̄si ꝑ errorez egredies a facie ꝓncipis positū stultū i dignitate sublimi ꝛ diuites sedere deorsuz. vidi seruos in equis ꝛ ꝓncipes ambulātes q̄si seruos sup̄ terrā. Nec ibi. Sꝫ vñ ꝟ fiat exꝑmit dī. q̄ ꝑ errorē egredies a facie ꝓncipis. Xp̄s aūt dñs oisciēs nunq̄z errare potuit: sꝫ dignitatē aplicā digno ꝛtulit. s. brō andree. ꝛō ista dignitas optime sibi ꝛuenit ꝑ dei grām. ḡ recte dign⁹ dī apl's ꝺr. Oitaq̄z dignissime sctē apl'e. o ꝛe dō acceptissime ꝛ dilectissime

¶ Quātū ad tertiū ꝓncipale (ora ꝑ nob. dñice sc̄z dilectionis sufficiat breuiter ꝑ conclusione quod testatur ecclesia in officio scilicet q̄ dilexit andream dominus in odorē suauitatis honorando ipsum multiplici ꝓuilegio sanctitatis. Et ꝓmo i conuersiōis ꝓmordio dilexit eum

triplici ꝓuilegio. Prio.s.ꝑmogeniture in xꝑi fi/ de z vocatõe.qz in ꝑma vocatiõe añ ceteros ipse ꝑmus christũ est secut⁹.vt patuit sermõe.ij. Et ꝑ mogenitũ filiũ solet bõ ꝑdiligere. sic xꝑs Andre am dilexit. Scõo ꝑme docẽne in xꝑi annũcia tõe.qz vt scribit Job.j. Inuenit hic ꝑmũ fratrez suũ Simonẽ:z dixit ei. Inuenim⁹ messiã qõ est interꝑtatũ xꝑs.z adduxit eũ ad Jesũ. Ecce ꝑm⁹ xꝑm annũciauit:z tũc Petrũ frẽm suũ quertit. Ubi Lyra dicit q Andreas fuerit sufficiẽter in/ struct⁹ a xꝑo ꝑ testimonia legꝫ z ꝓphetaꝝ q ipse erat ve christ⁹.z tũc desiderãs frẽz suũ habere cõ sortẽ i religiõe fidei q̃situ diligenꝫ inuenit z ad ie sum adduxit. In q̃ facto maxime charitatꝫ me/ ritũ acq̃siuit. Quo ꝫ maxime ꝓditõis infernalis qz punitõis demeritũ acq̃rũt beu miserrimi q a Jesu aias auertũt z ad pctã inducũt. O q̃d pu/ tas in celo q̃nta charitate Petr⁹ debz Andream diligere ꝑ quẽ xꝑm meruit inuenire. O q̃nti me/ riti brũs Andreas est apud deũ q ꝑncipẽ apl'oꝝ quertit z adduxit ad Jesũ. Exinde ꝛsuetudo icre uit in eccl'ia vt illi q̃ baptisanꝫ habeãt patrinos adducẽtes z spõdentes ꝑ se. Tercio dilexit an dreã dñs ꝓuilegio dignitatꝫ aplice:qz ipm apli ca dignitate sublimauit.vt ptz Lu.vj. vbi scõs inter.xij.noiat. Jtẽ in sue ꝙuersatõis ꝓgressu di/ lexit Andreã dñs honorãdo. Quarto ꝑ/ uilegio.s.familiarꝫ amicicie.qz vt de eo canit ec/ clesia amic⁹ dei appellat⁹ est. Nã familiarꝫ ami/ cus xꝑi ex euãgelio ꝓbat.vbi legit q fuit xꝑi ꝛsiliari⁹ z secretari⁹. Exemꝫ de turba satiãda ꝛsi/ liũ cũ eo xꝑs habuit Job.vj.vbi Philippũ tem ptauit di. Unũ emem⁹ panes vt mãducẽt hij.phi lippus nõ tã ꝛfidebat:qz dixit.ducẽtoꝝ denari/ orũ panes nõ sufficiũt zc. Sz Andreas xꝑi mi/ sericordiã z potẽtiã ꝙuocabat di. Est puer vnus hic q̃ habz q̃nq; panes z duos pisces:sed hec q̃d sunt. q.d.licz hec sint modica :tu tñ dñe supple qõ deest. Jtẽ cũ q̃dã gentiles dño Jesu loq̃ vellẽt dixerũt Philippo.z philipp⁹ dixit andree. et sic ambo eũtes ad Jesũ introduxerũt illos Job.xij Et sic ptz. Quito bonorauit ꝓuilegio charita tis z deuotõis excellẽtissime. Nã inter alios apo stolos Andreas hãc gr̃am a deo accepat vt esset deuotissim⁹ ad xꝑi crucẽ z passiõem.sic ipsemet testat cũ ad crucẽ ducebat dicens. O bona crux amatoꝝ tui fui sp z desideraui te zc. Hec aũt gr̃a est ardẽtissime charitatꝫ iflãmatiua:vt dic̃ Bef. Sup oia inqt te mihi amabilẽ reddit o bone ie/ su calix passiõis quẽ bibisti ꝑ me i cruce .h̃ est qõ arti⁹ strigit z dulci⁹ afficit affectũ amoris Quinto dilexit ꝓuilegio ꝛsilis patiẽtie siue pe/ ne.qm̃ sicut xꝑs penã crucꝫ ꝑ nobis pati voluit: sic andreas crucꝫ passiõe ꝑ xꝑo mori voluit :q̃/ uis alio mõ i cruce situat⁹ fuerit andreas q̃ xꝑs aũt reuersus.sz Andreas trãsuersus lateraliter. Sed q̃rit.cur xꝑs dñs sic pati crucẽ voluit su os ꝑmos discipulos z ꝑncipales electos. Rñdẽ tur q ꝑ bui⁹ ratio vna est eoꝝ ex h̃ gl'ie maioris ac q̃sitio in xꝑi assimilatõne z passiõis acerbitate: Alia ratio nr̃e instructõis vt seq̃mur xꝑm exem plo ꝑcipuoꝝ apl'oꝝ in cruce saltẽ vere penitẽtie. Propꝛea xꝑs poni voluit i cruce rect⁹ vt respi/ ceret mũdum quẽ redimebat: q̃tin⁹ sic amorose nos vocaret ad crucẽ pnie. Petr⁹ aũt posit⁹ est i cruce reuersus tanq̃ ꝑnceps oim xꝑianoꝝ vt aspiceret celũ vbi est christ⁹ .z sic suo exẽplo nos doceret aspicere celeste ꝑmiũ ꝑ crucẽ pnie ꝛpro/ missuz a xꝑo. Andreas aũt posit⁹ est trãsuersus. vt tanq̃ plebs xꝑiana cũ vna manu peteret au/ xiliũ z celeste ꝑmiũ a xꝑo .cũ alia aũt manu pete ret claues a petro:cui.s.a xꝑo tradite sũt. Mat. xvi. Tibi dabo claues regni zc.vt sic ꝑ Petri au toritatẽ apiaꝝ celũ ve penitẽtib⁹.z sic ptz. Jtẽ dilexit Andreã dñs in sue ꝙsũmatiõis statu ꝓuilegio.s.septimo:vicz illustratõis miracl'ose: qz ipm miracul'gl'ificauit. Nã ei⁹ aiaz xꝑs i luce splẽdida aduenies suscepit.z ei⁹ corpus manna suauissimi odoris de tumulo ei⁹ emanante in modũ farine z olei honorauit:vt dic̃t in legẽda. atq; ipm sctm̃ Andreã inuocãtib⁹ mirabiliꝫ sub uẽit.vt ex h̃ vno subscꝛpto miracl'o patescit:alijs causa breuitatꝫ obmissis. Legit ꝑpe in legẽ/ da q eps q̃dã btm̃ Andreã inꝛ sctos sũma deuo tõe habebat. Qõ diabol⁹ inuidẽs ad decipiẽduz se ꝙtulit:in formãq; mlier̃ pulcerrime se trãsfor mauit. Et veniẽs ad epm dixit se velle ꝛfiteri.an nuẽte epo :ait. Obsecro mi dñe miserere mei ego sũ filia regꝫ magni q̃ vgĩtatẽ meã xꝑo dedicaui. Pr̃ aũt me⁹ cũ vellet me cogere vt traderer cui/ dã ꝑncipi i ꝛiuglũ:latẽter fugi:magꝫ eligẽs exu/ lari q̃ votũ vgĩtatꝫ ifringere. Audiẽs aũt vie sã ctitatꝫ ꝑconiũ sub ꝓtectiõe via ꝛfugi vt apõ vos diuie ꝛtẽplatõi q̃ti⁹ vacẽ. Admirat eps ei⁹ pul/ critudinẽ eloq̃ntiã z feruoꝛez :ꝛfortauit vbis in xꝑo. Et vt secũ pranderet vna cũ alijs inuitauit. Sedẽs ad mẽsam crebro epus faciẽ ei⁹ intuens corde sauciat.qõ diabol⁹ ꝑpẽdẽs cepit pulcritu/ dinẽ magꝫ augere. Ecce aũt pegrin⁹ q̃dã i foribꝫ pulsauit z apiri instãt postulauit. Tũc illa dixit Questio sibi q̃uis ꝓponat quã si soluere sciuerit admittat: alioq̃n vt insci⁹ z pñtia epi i̇digⁿ re/ pellat. Fauẽt cũcti huic snie.sz qõ ꝓponeret q̃stio nẽ pcũctãt. Tãdẽ ad mãdatũ epi ipa ꝓposuit dñi. Interogẽt qõ ẽ mai⁹ mirabile qõ de⁹ fecerit i p/ ua re. De h̃ interogat⁹ ꝑ nũciũ pegrin⁹ rñdit q fa cies hũana.qz inꝛ tot boies diuersos i mõdo nũ/ q̃ repiũt duo boies i facie oĩno sil'es.z in tã pua facie de⁹ oẽs sensus locauit. Hãc rñsionẽ audiẽ tes oẽs mirãt z approbãt. Tũc illa ait.ꝓponat si bi scõa q̃stio q̃uoz vt meli⁹ expiamur ei⁹ sapiaz. Interogẽt vbi trã altioꝛ ẽ celo. Peregrin⁹ rñdit. q i celo empyreo vbi corꝑ xꝑi qõ est subẽ terreẽ vtpote ex Adã de terra ꝛdito sumptũ et virgine ibi est sup omnes celos exaltatũ. Hãc respõsionez

De sancta Barbara

audiētes: cūcti sapiam: illō laudāt. Tūc illa. Fi/at adhuc tertia grauissima q̄stio. s. q̄ntū spaciū sit a terra vsq; ad celū. Req̄rēti de hoc nūcio: pe/grinꝰ dixit. Vade ad illū q̄ te misit ipe de bō rnde/at q̄ melꝰ nouit b spaciū mēsurādo qñ ō celo ce/cidit. Nō em̄ ē mulier sz diabolꝰ in forma mulie ris. ego aūt de celo nūq̄ cecidi. Audiēs hec nun cius vehemēter expauit. Et cū hec recitaret: ecce diabolꝰ euanuit de medio cūctis mirātibꝫ. Ep̄s ḡ ad se rediēs lamētari cepit z veniā p̄cari. misit q; vt pegrinꝰ ille introduceret: sz nō inuenit. Vñ indixit ppl'o oīonē z ieiuniū: si forte dñs reuela/ret q̄s fuerit ille pegrinꝰ q̄ eū a tali piculo libera uit. Ecce nocte illa ep̄o reuelatū ē q̄ beatꝰ Andre as fuerit i habitu pegrini q̄ posuerat se ad liberā dū ip̄m p deuotōe quā sibi exhibere solitꝰ fuerat Vñ ep̄s de cetero amplꝰ creuit in beati Andree deuotōe. Ecce ḡ charissimi q̄ bonū ē bri Andree patrocinīū inuocare vt liberet hō ab insidijs di/aboli z piculis. Rogemꝰ ḡ xp̄m iesū vt beati An dree meritis det nobis gratiā rē. Amen.

De sctā Barbara ṽgine Sermo cū legēda.

Per salutez et

Speciē dilexi eā (vicz gratiā diuine sapie) z ꝓposui p luce habere eā Sap. vij. z ad laudē buiꝰ festiuitatis. Quibus ṽbis docemur in exemplo btē Barbare carnalia ꝓtēnere z spūalia ac saluifica toto corde desiderare. Et merito. q; vt dic̄ Ap̄l's Ro. viij. Qui fm carnē sūt q̄ carnis sūt sapiūt. q̄ vo fm spiritū sūt q̄ spūs sūt sentiūt. Sz prudētia carnis mors ē. prudētia āt spūs vita z pax. Hec ille. Ecce ḡ piculuz carnalitatis z frucꝰ spūalis vite. Propterea Sapiens docet ꝓtēnēda carnalia cū dicit. Sup salutē. i. super sanitatē corpalē. z specie. i. sup pulchritudinē dilexi eā: sapiam: q̄ cognoscit deꝰ z ea q̄ dirigunt ad ip̄m. Vñ z subdit. Et ꝓposui p luce habere eā q; sicut lux corpalis dirigit in corpalibꝫ: sic sapiē tia in via spūali: vt exponit hec Lyra. Sz qm̄ de sctā ṽgine Barbara legit q̄ suā pulchritudinē z carnis delectamēta abhorresces sapiam verā in cognitiōez dñi iesu toto corde desiderauit. Idcir co de ip̄a merito accipiunt hec ṽba. Sup salutē rē. In q̄bus ip̄a beata Barbara virgo cōmēdat p̄cipue de tribus.

Primo de carnalis vite abominatione: ibi. Sup salutē z specie dilexi eā.

Secūdo de diuinalis noticie desideratōe: ibi dilexi z ꝓposui habere.

Tertio de p̄cellentis gl'ie illustratōe: ibi. Proluce. s. glorie habere eā.

Circa p̄mū de abominatōe carnalis vite accipiamꝰ p documēto hāc ꝓclusionē. q̄ btē virginis Barbare exēplo vita carnalis merito detestāda est oīmi xp̄iano. Et declarat triplici via.

Primo autoritatibus.

Secūdo rōnibus.

Tertio exēplis z similitudinibꝫ.

Primo autoritatibꝫ. q; Ap̄l's Ro. viij. dicit q̄ q̄ in carne (viuētes) sūt (i. fm desideria carnis) deo placere nō p̄nt. ḡ fratres spūi debitores sumus: nō carni. Si em̄ fm carnē vixeritis: moriemini. si aūt spū facta carnis mortificaueritis: viuetis. Qui cū q; em̄ spū dei agūt hi filij dei sūt. Idez Gal'. v. Dico autē vob in xp̄o: spū ambulate z desideria carnis nō p̄ficietis. Et infra. Qui xp̄i sūt carnem suā crucifixerūt cū vitijs z ꝓcupiscētijs. Vñ Orige. sup Leuit. iij. dicit. Qui carni malefacit: spūi bñfacit vt spūs salꝰ sit. Nō em̄ pōt vni eoz bñfieri nisi alteri malefiat. Et q̄re hoc nisi q̄ caro sp ꝓcupiscit aduersus spiritū z spūs aduersus carnē. Cū ḡ hō hūc domesticū hostez nutrit ꝓtra se: piculosū ē. Et quō pōt hō cōtra exteros hostes. i. diabolū z mūdū pugnare si intraneū hostē nondū subiugauit. Grego. Incassū ꝓtra exteros bellū gerit si intra vbis menia hostis insidiās habet. Si q̄reres. quō ḡ regere habeā corpꝰ meuz. Ad id Greg. sup Ezech. xix. rndet di. sic. Caro alicui nobis adiutrix ē in bono ope. aliq̄n aūt est seductrix in malū. Si ḡ plꝰ q; debemꝰ eidē tribuimus: hostē nutrimꝰ. Et si necessitati eius q̄ debemus nō reddimus: ciuē necamꝰ. Hanc ida est ḡ caro ad hoc vt in bono ope sufficiat: nō lasciuiat Hec ille. Idē Bern. in epl'a ad fratres ō mōte dicit. Sic ō carne agere debet hō sicut nō de suo iumēto sz ei⁹ a q̄ p̄cio magno empti sumꝰ vt glorificemꝰ z portemꝰ deuz in corpe nr̄o. Jō sic duriꝰ tractādū est ne rebellet sz fruire sufficiat. q; ad seruiēdū spūi datū est corpꝰ. Scōo declarat rōnibꝫ. Et p̄ma rō ōr demētissime fatuitatis. q̄ vita carnalis bruralē reddit hoiem z demētat a rōne. Joel'. j. Cōputruerūt iumēta i stercore suo. Greg. Jumēta cōputrescere in stercore suo ē carnales homies in fetore luxurie vitā finire. Vnde Osee. iiij. Fornicatio z ebrietas auferūt cor. i. rōnē. Hiero. sup Matth. Sicut vinuz z ebrietas bibentē mētis sue impotētē facit: ita fornicatio z voluptas sensū puertūt: aiam debilitāt. z de rōnali hoie anial bruū faciūt. Quo ꝓtra p̄s. ait. Nolite fieri sicut equꝰ z mulꝰ q̄bꝫ nō est intellectꝰ Nimiꝝ videmꝰ tales adeo infatuatos vt. p momētanea delectatōe currāt p̄cipites in ignē eternū z supplicīū. q̄ certe aial ip̄m brutū ñ faceret dū intelligeret. Vaz astuta corvir nullo mō vult ꝓtingere laqueū vbi sibi escā videt positā vt decipiat: si tñ ppēderit fraudē. Nec lupꝰ aut subdola vulpis appropinq̄t fouee aut cauerne quā antea aliq̄n iciderat. Audi ḡ miser hō q̄ festinas ad voluptatē: qm̄ dicēte Grego. Momētaneū est bō q̄ delectat: sz eternuz ē q̄ cruciat. Hec clarēt in exēplis sacre scpture. Vaz Samson fortissimꝰ q̄ habuit spiritū dī ad liberādū israel p carnalitatē adeo infatuatꝰ extitit vt a Dalida pluries vinculare⁊ nec aduerteret sui deceptionē donec p eā

ligat⁹ in man⁹ philistinoꝝ est tradit⁹ z exocula/tus. Jtē Salomō rex sapientissim⁹ q̄ z mlta san/cta verba libri scripsit p carnalitatē adeo est infa/tuat⁹ vt plurimas vxores habens singulaꝝ ido/la coleret. Jtē Dauid sanctissim⁹ ꝓpheta amore Bersabee exardescēs adeo infatuat⁹ est vt adul/terū z tādē innocētis Vrie homicidiū ꝑpetraret

D Scōa rō fedissime vilitatis.qz carnis ser/uit⁹ q̄d aliud ē ꝙ amplecti stercora z seruire pu/tredini fetidissime. Quis em̄ aspicere possit sine horrore carnis ip̄i⁹ fetiditatē in sepulchro q̄ ver/mes z ranas bereditare hz. Vile ē g̃ tali deserui/re. Vñ Chrys.li.de repatōe lapsi.dic sic. Quid p fuit vita illis q̄ in luxuria z voluptatib⁹ ꝓsentis vite ꝓmāserūt.intuere sepulchra eoꝝ si ē aliq̄d ia/ctātie in eis.reqre nūc vbi sūt vestes z ornamēta vbi voluptas z opulētia.vbi risus:ioc⁹ z ineffre/nata leticia. Accede ad singula sepulchra z vide cineres solos z etiā vermiū fetidissimas reliq̄as z recordare hūc corpis ee finē. Dec ille. Tertia rō diabolice captiuitat̄.qz sic auel ꝓ escā in laqo capiūt.sic hoiel ꝓ carnis voluptatē laqo diaboli capiūt. Dr nāꝝ li.xij.ō natur̄ rex q̄ auel q̄ se ex o/nerate a mole carnis sūt altissimi volat⁹.z p cōse/quēs nō pñt capi retib⁹. Jues aūt carnose z pre/de intēdētes infimi sūt volat⁹ z facile capiunt la/queis. Sic hoies carnales facile laqo capti dia/boli incidūt morte. Diero.in testamēto. Ensis i/quit diaboli ē luxuria.heu q̄t illa interficit rum phea.Ō rete diabolicū est.si q̄s Ō capit nō cito sol/uit. O g̃ charissimi nolite ꝓire zc. Aug. Q quāta iniq̄tas vt aiam quā xp̄s de⁹ ꝓprio sanguie rede/mit:hō ꝓ momētanea delectatōe diabolo vēdat

E Tertio ꝯclusio ostēdit exēplis sacre scptu/re testi monio.qz vt dic Diero.in testamento.De nullo pctō legit de⁹ dixisse q̄ penitet se fecisse ho/minē.z tā districta vltiōe mundū delcuisse dilu/uio sic de pctō carnis. Ad idē ē exēplū de sodomi/tis. Jtē vt idē Diero.dicit. In nocte natiuitatis dñice oēs p totū mūdū pctō ꝓtra naturā labora/tes sūt subitanea morte pempti. O g̃ maledictū vtiū.o horrendissimū nephas z piculosissimū. vtinā hoies saperēt z intelligerēt z nouissima p/uiderēt. Preterea ad idē ituere hō exēplū dñi nr̄i ihesu xp̄i qz vt hoi mōstraꝝ carnē castigaret z mor/tificare z vitijs crucifigi debere:totū corp⁹ passi/onib⁹:vulneribꝫ z liuoribꝫ exposuit vt nō cēt i eo sanitas a planta pedis zc. Vñ Bern. Non decet sub spinoso capite xp̄o mēbra.i.xp̄ianos delitia/ri. Ad idē sūt exēpla oim sctoꝝ martyꝝ virginuꝫ z ꝓfessorū. Inter q̄s p nūc de btā Barbara acci/piam⁹ exēplū.de q̄ legit q̄ oia delectamenta car/nis horrescēs ꝑgitatē ē amplexata. Legēda.

F Erat q̄ppe tpe Maximiani impator̄ gē/tilis q̄dā Dyoscoꝝ noīe in ciuitate Nichomedia nobilitate p̄clar⁹ ac tpaliū rex abūdātia sūm⁹. cui erat hec filia speciosissima noīe Barbara.q̄ eū cēt pulcherrima z a pre nimiū dilecta ꝓpter ei⁹ pulchritudinē ne ꝓcupisceret ab aliq̄ hoiꝫ reclu/sa ē in turre altissima:vt rādē alicui magno ꝓnci/pi traderet eā in ꝓiugiū ꝑclaꝝ. Erat aūt Barba/ra ingeniosa z a tenera etate sp cogitatōes vanas z vanos ornat⁹ corpis sicut plerūq̄ alie mulie/res curāt exornādo se vt pulchriores appareāt. ipa ꝓtenēs cepit sctā Barbara cogitare diuīa et carnalia delectamēta horresceere. Cūq̄ pat̄ suus eidē suaderet vt cuidā potēti q̄ optabat eā accipe in ꝓiugiū ꝓsentiret.nullo mō acq̄euit sed in vgi/nitate pmānsit.necdū tñ xp̄m nouerat zc.

B Queri pōt hic.vtꝝ hō sine dei gr̄a gratū facie/te possit tenere castitatē vel aliud bonū salutife/rū facere. Rō q̄stiōis.qz ecce patuit q̄ btā Bar/bara adhuc pagana z ꝓ ꝓñs extra gr̄az dei casti/tatē tenuit.z mlti ifideles id facere eligūt.z alia pl̄a bōa opa exercēt.sz ꝝ B est qz mgr̄ i.ij.di.xxiij. diffinit liberū arbitriū sic. Est facultas rōis z vo/luntat̄ q̄ bonū eligit gr̄a assistēte z malū gr̄a desi/stēte.g̃ bonū nō nisi p gr̄az eligit. Quō g̃ ifidel ꝑt eligere vt teneat castitatē vl aliō bonū salut̄ ope/rari cū sit destitut⁹ a gr̄a ōi Rñr ad hec ꝓz doct. sup.ij.vbi s. ꝓcipue Aureolū z Bonauē.q̄libꝫ hō siue ifidelis siue xp̄ian⁹ extra gr̄az existēs .i.in pctō.pōt q̄dē p solū liberū arbitriū eligere bonū z facere.z sic etiā castitatē tenere:sz nō meritorie.qz tale bonū cū sit sine gr̄a nō ē meritoriū vite eēne. Vñ sup illud Ro.vij. Nō qō volo bonū Ō facio. Glo.dic sic.hō naturaliter(.s.ex natura istituta) vult bonū.sz hec volūtas caret effectu meritorio vite eēne nisi gr̄a affuerit. Et sic soluit obiectio.

D Quātū ad scām ꝓncipale de noticie dei veri desiderio.ō q̄ plurimū cōmēdabil ebtā bar/bara:vt claret in ei⁹ legēda q̄rit.vtꝝ de⁹ dare se z suā gr̄az desiderātib⁹ ꝓsto sp sit q̄buscūq̄ hoib⁹. Ad hāc q̄stionē rñdet ꝙ hāc ꝯclusionē q̄ deus bo/nus ꝓsto ē oib⁹ exhibere se desiderātib⁹. Dec con/clusio oñdit Prio autoritate. Nā Ps. dic. Pro/pe ē dñs oib⁹ inuocātib⁹ eū:oib⁹ inuocātib⁹ eū in vitate. Jtē Act.x.di.petr⁹ ō Cornelio. In vitate incht cōperi qz nō ē psonaꝝ acceptor de⁹ sed in oi/gēte q̄ timet eū z opat iusticiā accept⁹ est illi. Dec Petr⁹ dixit.qz Cornelio q̄ erat q̄dā gētilis tamē erat religiosus vnū deū colēdo z timēs deū offē/sas ei⁹ cauēdo z opabat iusticiā faciēdo bonū et elemosynas mltas z depcabat deū vt dirigeret eū in viā salut̄:reuelatio facta est ꝑ angelū vt vo/cari faceret Petrū ad se q̄ ipm in fide xp̄i instrue/ret.z sic salutē eternā ꝓsequeret. Et fm Lyrā. Et hoc loco dicūt inquit doctores cōiter. q̄ si aliq̄s etiā paganus cōuertat se ad deprecandū deum vel primaꝝ causam cuius p seipm potest habere aliquā noticiā rogando vt dirigat eū ad salutez eternā.z caueat a peccatis:de⁹ bonus reuelabit sibi de fide catholica q̄ntū necessariū ē sibi ad sa/lutē vel mittet sibi doctorē. Dec Lyra.

J Se cūdo cōclusio ostendit ratiōe.quia fm Richar. de media villa super.iiij.di.xvij.q.j.articulo.iij.

De sancta Barbara

Facienti qđ in se ẽ nec obicẽ gre ponẽti: necessariũ est aliq̃ mõ a deo dari gratiã gratũ facientẽ. nõ quidẽ necessitate coactiõis vel imutabilitat̃ absolute. qz deꝰ nulli debitor est: sz necessitate imutabilitatis ex ꝓmissiõe liberali. qz liberaliter deꝰ ex sua bonitate ꝓmisit z ordinauit se datuꝝ gratiã facientib⁹ qđ in se ẽ z petentib⁹. iuxta illud Luce xj. Omnis q̃ petit accipit. z q̃ querit inuenit z pulsanti. ꝛc. ¶ Tertio ondit exẽplo. Nã Cypianꝰ papa vt habet de ꝯse. di. iiij. Nec quẽqz. ꝛ. Si dies eẽliter oibus nascit z sol sup oẽs pari z eẽli luce diffundit. quãto magis xps sol z dies verꝰ lumen vite eterne pari eẽlitate largit. Nũ q hõ babz tenebrosaz domũ: nõ ẽ defectꝰ ex pte solis sz ex pte hois q̃ nõ vult aprire fenestras: sic q hõ nõ habet gratiã dei vel noticiã nõ est defectꝰ ex pte dei qui vult oẽs homines saluari z ad agnitionẽ vitat̃ venire: vt scribit. j. Timoth. ij. ca. sed talis defectus est ex pte hois pctõris q̃ nõ vult deũ. Nã dicit Gregorius. omel. Pẽthecostes. Qui deũ pfecte desiderat pfecto iã habet quẽ amat. ¶ Ad ꝓpositũ erit plũ de beata Barbara secũdũ id legit. q cũ esset pagana z tẽplũ intrãs vidisset simulacra: pentibus ait. Quid sibi volũt he silitudines horiz. Respõderũt. Tace: nõ homines sz deoꝝ sũt z volũt adorari p illos. Barbara dixit. Fuerũt quondã homines q̃s nũc colimꝰ. rñderũt q sic. Ex hoc Barbara die noctuq̃ replicabat mẽte: si homines fuerũt dij nostri. q̃ nati sunt vt homines z mortui sũt. si dij veri essent: nec nati fuissent nec mortui. quia deitas vt mihi videt nec cepit nec desinit eẽ. Tãdẽ tradita studijs liberalib⁹ alta transcẽdebat sz defuit ei noticia veri dei. Idola aũt spreuit z colẽtes ea valde correxit aiõ cõtẽnendo. Eo tpe venit rumor laudis sapiẽtissimũ viroꝝ Alexãdrie fore sz Origenẽ: cuiꝰ facũdia totã terrã pfunderet z veris indicijs verã deitatẽ cognoscere daret atq̃ idoloꝝ vanitatẽ ꝓfunderet. Cepit q̃ Barbara de hoc gauisa cogitare q̃ genere possz illũ adire: secretũ cordis patri suo celãdo. Cũ cogitauit litteras illi mittere p talia vba. Uiro Alexãdrie nobilitate animi lõge lateq̃ ꝓsperso Origeni Barbara Nichomedie tua ancilla ꝛc. Accepi fore te diuinitatis vere ostẽsorẽ. Ꝑma aũt scintilla ingenij mei toto corde ꝓcupiui vt ad veri dei noticiã pueniã. Quapropt fama tua pcussa: supplices offero pces vt veꝝ deũ me cognoscere edoceas. Origenes lr̃is acceptis letꝰ deo gras egit eidẽq̃ nũciũ quendã Valentiũ sacerdotẽ cũ lr̃is transmisit edocẽ. q vnꝰ est verꝰ deꝰ in substãtia. trinus in ꝓsonis. s. pater filiꝰ z spũssanctꝰ. Et q q hec credit habet quõ ad deũ ptingat. Tũc Valẽtius lr̃as deferẽs qđ defuit p desiderij plenitudine Barbarã istruxit de fide trinitat̃ z incarnationis filij dicẽs in turri q̃ manebat baptisauit z libros plures de ꝓfirmatõe fidei q̃s sibi Origenes destinauerat legẽdos relict. et sic ipa in fide xpi firmata extitit. Cũ aũt pateret q̃ videbat pegrinos hoies ad suã filiã accedere z ignotos: requireretq̃ qd hoc cẽt. Barbara rñdebat Alexandrinos medẽdi causa q̃ ꝓtra vsus medicoꝝ aias curarẽt aduenisse. Dicitq̃ pater ei⁹ diuino nutu colloq̃ nõ ꝓhibebat. Cũ factũ ẽ õo bono disponẽte vt Barbara in noticia veri dei xpi iesu atq̃ in virtutũ oim pfectiõe accresceret z gl'iam tãdez martyrij acq̃reret. Et sic ptz quõ deꝰ ipi pagane ¶ Quãtũ ad tertiuz (desiderãti pñto fuit. mysteriũ de gl'ia q̃ deꝰ ipam illustrauit scz beatã Barbarã p ꝯclusiõe fundamẽtali accipiam⁹ b q beata Barbara illustrata fulget inẽ sctos gloria pmaxima. Primo qdẽ qz fulget gl'ia virgialis laureatiõis vt de b patuit articulo ꝑmo. Secũdo illustrata fulget gl'ia martyrij z gl'iose passiõis.

Legenda.

¶ Legit nẽpe de ea q cũ pater ei⁹ gẽtilis ꝓstitusset sibi fieri p multitudinẽ artificũ q̃ddã lauacrũ: pcio q̃z artificib⁹ deputato ipe in lõginqua pfectꝰ fuisset. Barbara descẽdit opꝰ cõspicere: videẽs q̃z in illa domo duas tm̃ fenestras: psuasit artificib⁹ vt z tertiã fenestrã facerẽt: vt sic repsentaret sctã trinitas in diuinis q̃ illumiat mũduz. Itẽ in marmoribus pciose crucis signũ impssit. videẽs q̃z simulacra patris sui oia ꝓfregit. Redies pater ei⁹ z hec facta videẽs: arrepta spata voluit occidere eã: ipa aũt orauit ad dñm z mox abscisa est petra z suscepit ipam intꝰ. Eiecitq̃ eaz sup montẽ in q̃ duo pastores erãt pascẽtes oues qui eã fugere viderũt. Et vnꝰ eoꝝ patri discurrẽti q̃ritãdo ipam ꝓdidit. vñ pater eã coma traxit: flagellauit: catenis ligauit z custodes ꝓstituit vsq̃ dũ abiẽs psidi Marciano nũciauit. Iudiẽs psedes: ipam iussit sibi psentari: hortabaturq̃ vt sacrificaret dijs. Illa rñdẽt. Ego habeo sacrificare deo meo iesu xpo q̃ fecit celũ z terrã. De demonijs aũt tuis dic ꝓpheta. Sil'es illis fiãt q̃ faciunt ea z oẽs q̃ cõfidũt in eis. Preses iratꝰ: iussit carnes eiꝰ neruis taurinis sine misericordia discerpe vt oẽ corpꝰ eiꝰ pfunderet sanguie. Tandez eã reclusit in carcerẽ. ¶ Media aũt nocte circũfulsit eã lux de celo in q̃ apparuit sibi xpus dicẽs. Cõfortare filia nec metuas minas tyrãni. ego em̃ tecũ sũ vt eruã te ab oibus plagis tuis. Et ecce plage statim sanate sũt nec apparuerũt. Mane facto tribunali sistit. et dicit ei pses. Ecce quõ reꝓpitiati sũt tibi dij: diligũt te z plagas tuas sanauerũt. sacrifica ḡeis. Barbara respõdit. Dij tui surdi ceci z muti sũt q̃ sibi ipis remediũ cõferre nõ pñt. quõ ḡ ipi plagas meas curare potuerũt. Me aũt curauit xps filiꝰ dei quẽ tu ñ vides qz induratũ est cor tuũ a diabolo. Tũc pses fremẽs iussit lãpades ardẽtes ad latera sibi applicari z malleo caput ei⁹ cedi. Ipa aũt intuita i celũ dixit. Tu nosti dñe qz amoris tui occasiõe hec

patiõr ne ḡ derelinq̃s me. Tunc iussit p̃ses mas
millas ei⁹ abscindi. z tãdẽ nudã eã circũducere p
plateas z flagellari. At martyr xp̃i oras ĩ celum
ait. Dñe de⁹ q̃ optis celũ nubiũ adiutor zprotector
me⁹ tege nudatũ corp⁹ meũ ne videaĩ ab oculis
ip̃iorũ virorũ. Hec dicẽs descẽdit angel⁹ dñi z ope
ruit eã stola cãdida. Hec cũ videret p̃ses iussit sẽ
tẽtia data gladio trucidari. ¶ Tertio bea
ta Barba. illustrata fulget gl̃ia spẽalissime pro
cinatõis. Nã f̃m sctm̃ Tho. sup. iiij. di. xlv. et cõ
cor. doc. q̃busdã sctis datũ ẽ a dõ ĩ specialib⁹ cau
sis patrocinari. Sic̃ btõ antonio ꝯ ignẽ ifernalẽ
btõ sebastiano ꝯ pestem epidimie. btõ bricio ad
cuitãdã ꝓfusionẽ zc̃. Sic btẽ Barbare datũ ẽ pa
trocinij ꝑuilegiũ ꝯ malã mortẽ vt volũt plurimi
z claret ex ei⁹ legẽda. ¶ Legẽda.
Ubi babeĩ q̃ cũ btã Barbarã data sentẽtia a p̃
side duceret ad decollandũ. ipe su⁹ p̃ suscepit eã
a p̃side z pduxit in montẽ vbi decollaret. Ipa ve
ro gaudẽs ꝑ brauio vite eẽne adipiscẽdo sic ora
uit ad dñm di. Dñe iesu xp̃e cui oia obediũt p̃sta
mihi hãc petitionez vt si q̃s mẽor fuerit nois tui
z passiõis mee famule tue: dñe ne meminerĩ pec
cator⁹ ei⁹ i die iudicij sz ꝓpiti⁹ esto ei. tu eĩ scis q̃
caro sum⁹. Et facta ẽ vox de celo ad eã di. Uẽi ele
cta mea recipesce in celis: qõ postulasti donatuz ẽ
tibi. Quo facto ipa gl̃iosa ẽgo z martyr a ꝓprio
p̃re decollata ẽ. z sic gl̃iosũ cõpleuit martyriũ. p̃
stus ẽ ita vt nec puluis ei⁹ inueniret. ¶ Ad
romie quẽdã suũ inimicũ retrusit in carcerẽ ꝑcipi
ens oẽm cibũ z potũ sibi denegari. Cunqz ille la
mẽrabilit̃ custodẽ rogaret vt eidẽ modicũ panis
daret ob reuerẽtiã gl̃iose ẽginis Barbare ne sic
fame moreret. Ille ipm̃ nõ curauit. Tandẽ post
ꝑs aliqõ q̃ iã credebaĩ mortu⁹ ne fetorẽ exala
ret extrahit̃ funẽ in collũ ei⁹ ligato z ad sũmitatẽ
turris illi⁹ attracto: piect⁹ ẽ de altissimo in terrã
ad quã cũ cecidisset statim se erexit. de q̃ illi q̃ ad
erãt mirati sũt quõ supuiuere potuisset. Inero
gustꝫs meis custodiuit z in electõe alte turrĩ sã
ctissimis manib⁹ suis me sustẽtauit. mori ñ pos
sũ nisi ꝓfessus z sacra cõione munit⁹ z inunctus
Et iterrogat⁹ vñ hãc gr̃az obtinuissz: rñdit. Jesu
nꝫ z oꝫonib⁹ oi anno die suo bonoraui eaz. Et
sic hãc gr̃am ipa apõ deũ ꝓmeruit vt scz mori ñ
possim sine sacramẽtĩ. q̃b⁹ ꝑcepĩ statim spm̃ exa
lauit. Et sic ptz q̃ bonũ sit boi cuilibz deuote de
seruire btẽ Barbare. O fidelis aia hec recõde in
corde: sciẽs q̃m̃ mori debes: z heu q̃z m̃lti moriũ
tur subito z sine sacramẽtĩ. At ḡ de⁹ ip̃i⁹ meritis
te a mala morte ꝓtegat ipaz i patronã tibi elige
ipam iuoca. Et nos oẽs ipam rogitem⁹ vt ipe
tret nob⁹ salutarẽ finẽ Amen.

¶ De sctã Barbara plures f̃mões nõ curaui ap
plicare. Tũ qz ei⁹ festũ nõ colit̃ vbiqz solẽnit̃. tũ
qz cadit ĩ aduẽtu vbi speciales f̃mões extãt dñi
cales fiẽdi. z legẽda p̃ applicari vt placz. Si q̃s
aũt de ea plures f̃mões exoptat ad cõe sctõr re
currat. z de ꝓsil⁹ festis sctõr vel sctãr q̃ nõ solẽt
generalit̃ vbiqz vel saltẽ ĩ nr̃a ꝓuicia celebrari so
lẽnit̃: in b̃ ope ꝓsil⁹ pcedã vt. s. saltẽ vnicũ f̃mõez
aut saltẽ legẽdã solã iserere curabo. z b̃ sufficiat.

De sctõ Nicolao Sermo p̃m⁹ ꝓleqns legẽdã.

¶ Scitote quoniaz mirificauit dñs sctm̃ suũ p̃s. iiij. et ad
laudẽ ac gl̃iaz bodierne festiuitat̃. ¶ A
Misericors z amorosissim⁹ iesus solet suos sã
ctos sepi⁹ miracl'oꝫ gl̃ia exaltare. Tũ ꝓpter suã
gl̃iaz z fidei sue approbatõez. qz vt die Apl'us. j.
Cor. iiij. Nõ i f̃mõe ẽ regnũ dei z ꝑ ꝓñs robur fi
dei ei⁹: sz i ṽrute scz miracl'oꝫ. Tũ ꝓpt̃ sctõr ꝓso
lationẽ q̃ tãto magĩ crescũt i dei amore: q̃nto vi
dẽt sibi deũ miracul'a desse. Tũ ꝓpt̃ nr̃az edifica
tionẽ i deuotõe dei z sctõr imitatõe. Uñ ipe p̃si
sim⁹ dñs iesus voluit sctm̃ Nicolaũ epm̃ mul
tipliciť gl̃ia miracl'oꝫ clarificare. sic̃ canit eccl'ia
i collecta eius di. sic. De⁹ q̃ btm̃ Nicolaũ ꝓfessorẽ
tuũ innũerĩ decorasti miracul': tribue q̃sum⁹ vt
ei⁹ meritis z pcibz a gehẽne icẽdijs liberemur. Id
circo merito de sctõ Nicolao accipiunt̃ ṽba ista
Scitote qm̃ zc̃. In q̃b⁹ ṽbis cõmẽdaĩ btũs Ni
cola⁹ ꝰ trib⁹ fz q̃ tria extitit m'ktimode mirificat⁹
¶ Primo de miraculoꝫ effica (a ꝺo bñdicto.
cia: cũ dr̃. Scitote qz mirificauit.

¶ Scõo ꝰ ṽrutũ sctim̃onia: cũ addit̃. Sanctũ.
¶ Tertio ꝰ gr̃aꝫ elegãtia: cũ dr̃. Suũ. s. ꝑ spẽa
¶ Quãtũ ad p̃mũ de miracu (le donũ gr̃e.
loꝫ efficacia. Pro documẽto accipiam⁹ hãc cõ
clusionẽ ad gl̃iam btĩ Nicolai. scz q̃ sine vite sctĩ
tate q̃cũqz bõa z etiã miracula facere nõ ẽ ꝺo ac
ceptabile q̃ ad p̃mũ vite eẽne. Declarat̃ p̃mo ꝑ
autoritatẽ. j. Cor. xiij. Si linguis hoim loq̃r et
angelorũ. charitatẽ aũt. s. in q̃ cõsistit vita sctã nõ
habeã fact⁹ sũ velut es sonans aut cymbalũ tin.
zc̃. Et si habuero ꝓphetiã z nouerim mysteria oia
z oẽm sciam. z si habuero oẽz fidẽ ita vt montes
trãsferã scz miraculose. charitatẽ aũt nõ habue
ro nihil sũ. Et si distri. in ci. pau. oẽs fa. me. Et si
tradi. corp⁹ meũ ita vt ardeã. charitatẽ aũt ñ ha
buero nihil mihi ꝓdest. Hec ibi. Uideãt hec q̃ i
pctis viuũt. Scõo ꝑ rõnẽ. qz si miraculoꝫ opa
tio z q̃rũcũqz alioꝫ bonoꝫ ꝑter vite scitatem z
mũdiciã a pctõ q̃liber: eẽt sufficies testimoniũ di
uine acceptabilitatis. tũc seq̃ret q̃ maiora facere
miracula maiorĩ eẽt sctitat̃ ꝑ illã maximã topi
cã. Sic̃ simpliciter ad simplicit̃: sic magĩ ad ma
gis z maximũ ad maximũ. Sz videm⁹ ꝓriũ qm̃
iobes baptista nullũ fecit miraculũ: z tñ inť na
tos mulieꝫ nõ surrexit eo maior Matth. xj. Ire
xp̃s q̃ fuit maxim⁹ oiz dixit ꝺ discipul'is suis Joh.
xiiij. Amẽ amẽ dico vob⁹ q̃ credit in me opa q̃ ego

De sancto Nicolao

facio z ipe faciet z maiora hoꝝ faciet. Nō ipletū est i apl'is q fecerūt maiora tā i doctrina qz pl'es quersi sūt ad pdicatōez apl'oꝝ q̄ ad pdicatiōem xpi: q̄ i pdicatiōis loqla: qz apl'i pdicabāt i oibz liguis. Act.ij. Xps ātī vna tm̄.s.i hebrea: q̄z etiā i miracul'. Magnū em̄ erat qd tactū fimbrie vestimēti xpi sanabāt infirmi: vt hī Mar.vj. Sz maī videt qd Petr⁹ ad soli⁹ vmbre tactū sanabat: vt ōr Act.v. Sz z ñ legim⁹ tā mag̃ p btāz vgi nē mariā fcā miracla sicuti p apl'os z ml'tos alios sctōs. z tñ nō sequit qd ideo apl'i fuerint eccles vl' maiozes xpo vl' etiā btē dei mri imo fuerūt icompabilit minozes. Tercio oñdit p exēplū ex ōcre tali. de testibz z attest.c. venerabili. vbi hī qd.s. in canonizādis pus vita postea miracula p testes sūt examinānda. Glo. qz vt dic̄ Aug.j.q.j. Tenea⁹ Miracla inqt pñt facere etiā mali vt fcē Simō mag⁹ z magi Pharaōis zc. Sic z faciet ātixps Sola aūt charitas q̄ opit multitudinē pcōꝝ p pria est bonoꝝ. cadē.j.q.j. Multe. z sic ptz ℒ Sz q̄rit q̄lit discerni possint vera miracla sctōrū ab ill' miracul' q̄ fiūt p malos. Ad hoc rñdet Hz Goff. i sūma. de reli. z vene. sctōꝝ. qd ad vez miraculū q̄ttuoz requrūt z p hec discernūt. Prio requrit vt illō fiat nō i arte sz virtute spūssancti. Uñ mago⁹ miracla nō sūt vera. Silia sūt mahometi miracla q̄ facta dicūt arte falsitatis. vt ptz intuenti alkoranū ipsi⁹: vbi ml'ta falsa pm rōem fore cōpiunt. Uerissima aūt ex his pbāt miracla facta p sctōs xpi q̄ nulla ars sz sola virtus diuia effecit. Scōo requrit vt fiat illō supā nature facultatē. qz qō fit virtute nate nō ē miraculū. Exēpli gra. eclypsis solis vl' lune de q̄ vulg⁹ mirat. Sil'z de icātatiōibz herbaꝝ serpentū z carminū atqz lapidaꝝ z caracterꝝ z sil'iū p q̄ diabol⁹ ml'ta opat virtute herbaꝝ qm̄ ml'ta nouit z occulte opat effectū ad decipiendū. Tercio requrit vt nō fiat vi vboꝝ tātū modo sz merito hois z gra dei. z sic trāssubstantiatio pānis z vini nō ē ppe miraculū factū a pbytero: qz vi vboꝝ ipi⁹ xpi fit. Aug⁹.j.q.j. Detrahe. Accedit inqt vbū ad elemētū z fit sacrm̄. Propt̄ ea boni z mali sacerdotes eccl'ie corp⁹ xpi pficiūt. vt idē Aug. li. ō corpe dñi.j.q.j. Intra catholicā. dic̄ sic. Intra catholicam eccl'iaz i mysterio corporis z sanguis dñi nil a bono maī: nil a malo min⁹ pficit sacerdote. qz nō i merito ꝛ sacrātis sz i vbo pficit creatoris. Nec ille. Quarto requrit vt ad corroboratōez fidei z salutē aiaꝝ fiat illō miraculū. Uñ mali solēt facere talia miracla q̄ nō sūt vtilia ad salutē aie sz vana. vt statuas ridere i aere volare. colūnas flere. z sil'ia. Sz xps dñs z veri ei⁹ sctī faciūt talia miracla q̄ sūt va z ad salutē aie ptinētia. vt cecos visū dare: mortuos suscitare. infirmitates corpales. z cū hoc pot⁹ spūales. i. vicia aiaꝝ sanare. Uñ Aug. dic̄ qd xps quēcūqz sanauit corpe sanauit z mēte. Ex pmissis ḡ o fidel' aīa accipe p documēto qd miracla nō faciūt sctōs sz oñdūt. vt dic̄ Gre. nō sufficiūt ḡ ad salutē p testionio nisi assit sctā vita. z hec ē sūme necessaria. Disce ḡ viuere sctē z mūde ab oi pctō alioqn ve tibi z ve qz pib cū diabolo supplicio eterno.

¶ Ad ꝓpositū brūs Nicola⁹ fuit (Legēda vite scissime z mūdissime ab oi pctō: ꝓpter ea merito dict⁹ ē Nicola⁹ a nicos qō ē victoria: z laos qō ē ppl's. inde Nicola⁹ q̄si victoria ppl'i. i. vicioꝝ q̄ sūt popularia z vilia. Uñ ei⁹ sctitatē demōstrauit de⁹ in ipo natiuitatis sue p mordio triplici pcipuo miracl'o. Prio qz ipo nato gra maxima in pentes suos redūdauit. Nā pi ei⁹ Epiphan⁹ ciuis Patere vrb q̄ ē in grecia diues extitit. mar vo Joana ambo scti. cū i pmo iuuētutis sue flore hūc s. Nicolaū genuissent tātā a deo graz acceperūt vt deiceps ptinēter viuētes celibē vitam ducerēt. Scōo qz Nicola⁹ nat⁹ ipa p̄ma die dū balnearet erect⁹ i pelui sterit. qō fuit signū oīmo de rectitudis et sctitatis. Uñ credit tūc sctificat⁹ fore vt infra i alīs pmoibz patebit. Tercio quia qrta z sexta feris tm̄ sel' vbera suxit: z sic ieiunauit ac si tūc i ipis cunabul' cognoscerit q̄ xps dñs p nra salute feria qrta fuerit traditus. z feria sexta crucifixus. ꝓpt̄ qō illos dies ieiunare liceret. Ode⁹ me⁹ qd dicturi sunt hij xpiani q̄ etiā barbati z fortes nolūt ieiunare tm̄mō feriā sextā ob passiois dñice mēoriā. quā excusatōez habebūt i iudicio cū ipe puer Nicola⁹ i cunabul' ieiunauerit. Profecto de⁹ ꝓdēnare dig̃ne z iuste potest ge⁊

¶ Quātū ad scōm pncipale (neratōez istaz. mysteriū scz de virtutū sctimonia. Postqz i pmo articlo ꝓbatū ē q̄ male vite hō etiā si miracula faciat nō ē deo acceptus nec saluād⁹. Hic iā accipiat p̄ ꝓclone q̄.s. qcūqz scīus esse verissime deliberat i virtutib⁹ se exerceat. Hec ꝓclusio breuius declarat p q̄ttuoz tātūmodo doctoꝝ dictamina. Prio qdē p btm̄ Hiero. quē mgr in.iij. di.xxxiij. ca.j. allegat dicēte sic. Uirtutes dicūt qbz in hac mortalitate bñ viuit. z post ad eternā vitā puenit. Nec ibi. Scōo p btm̄ Amb. i li. examerō. vt notat de pe. di.ij. §. Romanos. dicēte q̄ virtutes sūt q̄si picture ad aie ornamētū vt placeat deo ornata z nō sit nuda. Sz q̄ sint iste virtutes patz Tercio p Gre. i ome. xix. sup Eze. di. Sctā inqt eccl'ia in spūali edificio vt ad secreta gaudia ptigat tres solūmō ptes habz vicz fidē spem z caritatē. Una ad oriētē: alia ad aq̄lonē: tercia ad meridiē. Porta q̄ppe i oriēte est fides: qa p ipaz lux vera nascit in mēte. Porta ad aq̄lonē spes: qz vnusq̄sqz in pctis posit⁹ si ō venia despauit fūdit⁹ perit. Uñ necesse ē vt q̄ p inqtatē suā extinct⁹ ē p spem adiuuātē reuiuiscat. Porta ad meridiē caritas est q̄ igne ardet amoris. Tribz ḡ portis ad iteri⁹ atriū tēdit: qz p fidē spem atqz charitatē ad gaudia secreta puenit. hec Gre. Quarto pterea doc. Augu. xiij. li. de tri. vbi annūerat q̄ttuoz virtutes cardinales. q̄s etiā ℨ Macrobi⁹ li. de virtutib⁹ z phi distinxerūt z dic̄ his virtutib⁹ cardialib⁹ aiaz decorari debere. s. iusticia q̄ est i subueniēdo miser. pru⁊

dētia q̄ est in p̄cauēdis malis. fortitudo in pferē dis molestijs. tpantia in coercēdis delectatōib⁹ prauis. Nec mi. Dis ḡ vtutib⁹ debet ania decorari: ne si his vestimētoꝝ ornatib⁹ caruerit, dicat sibi illud qđ saluator de q̄dā intrāte nuptias sine vestimento nuptiali dixit Matth. xxij. Amice quō huc intrasti nō habēs vestē nuptialē. Et seq̄t Ligatis manibus z pedibus mittite eū in tenebras exteriores ibi erit fletus z stridor dētiuꝝ ꝛc.

¶ Beat⁹ Nicola⁹ his Legenda.

oīb⁹ claruit in sua vita. ḡ merito sanct⁹ dr̄ appellat⁹ ē z extitit. Primo q̄dē claruit vtutib⁹ theologicis scz fide spe z charitate. Fact⁹ nēpe iuuēis alitorū iuuenū deuitabat lasciuiaꝝ. ecclā p̄ terebat limina. z q̄cq̄d ibi de sacra scptura audiebat armariolo cōdebat pector⁹. Parētib⁹ vo defunct⁹ cogitare cepit ḡliter tātas diuitias q̄b⁹ successit ad laudē nō hūanā sz diuinā ad gl̄iam dispēsaret. tūc q̄dā ei⁹ cōuicaneus nobilis sz paup tres filias virgines p̄ inopia pstituere cogit vt sic ifami ea⁹ cōmercio aleret. Nicola⁹ ḃ audito scelus horrescens massaꝝ auri nocte clam p̄iecit p fenestrā semel z bis. Uñ hō ille ꝓposuit se vigilaturū vt cognosceret q̄s sue inopie p ōo sic subueniret clāculo vt suas filias nuptui tradere potuisset. Tertio ḡ aduenies Nicola⁹ sil'e pegit op⁹. ad cuius sonitū scz auri p̄iecti hō ille excitat⁹ ipm ise quit z cognouit esse Nicolaū cui humo se pstrauit pedes illi⁹ osculādo: sz ille refugiēs ḃ ab eo exegit ne q̄diu viueret publicaret. Ex his claresci q̄ valde bonū sit paupes z orphanas p deo misericordit subueniēdo: nuptui scz tradēdo sublevare ne cogant periclose luxurie vitio deseruire.

Post ḃ ita q̄ Mirree ciuitat⁹ epō defūcto cōueniūt epi p̄uisuri de epō. Cūq⁹ ieiunijs z orōnib⁹ insistere monuissent archiepo p̄sidēti vox isonuit di. Hora matutinali fores ob'tua eccl'ie. z quē p̄mū cui⁹ nomē Nicola⁹ ad eccl'iam venire conspexer⁹ illū in epm ꝓsecra. Qđ cū iste faceret nicola⁹ nocte aduenit vt antea solit⁹ erat ad eccl'iam causa orōnis: quē epūs ap̄hēdēs interrogatoq⁹ noīe cōperiēs hūc ee quē de⁹ reuelauerat. ipꝝ plurimū renitentē in epm ꝓsecrauit. Ipe aūt eandē quā p̄ hūilitatē z mor⁹ grauitatē in oīb⁹ sectabat. Ferr̄t q̄z in cronica q̄dā Nicolaū niceno iterfuisse ꝓcilio: vbi cū heretici ꝓtra trinitat⁹ fidē plurima disputassent. Nicola⁹ arrepto latere in manu dixit. Quid heretice de deo ipossibile loq̄ris: qđ suo mō vides i creatura: tacto q̄z latere mox flāma euolauit: aquaq̄z de latere defluit z lutuꝝ in manu p̄māsit. Ecce ait. Uide tria fore in vno latere. q̄d ḡ mir⁹ q⁹ tres p̄sone p̄bant in vna deitate. Quodā etiā tpe cū fames valida torā illā p̄uinciā p̄cussisset. audiens vir di naues onustas tritico applicuisse portui illuc p̄fici⁹ rogās vt saltē p̄ singulas naues i cētū modijs subueniret fame p̄iclitātib⁹ hoib⁹. Cui illi dixerūt. Nō audemus p̄r. q⁹ mēsuratū alexādrie oꝑtet nos in horrea ip̄atoꝝ reddere. Quib⁹ ep̄us dixit. Facite nūc qđ dico z vob i di vtute p̄mitto q⁹ nulla mioratiōꝝ habebit⁹ apd regiū exactorē. Qđ cū fecissent z eādē mēsurā alexādrie reddidissent miraculuꝝ referūt z deū i sct̄o collaudāt. Frumētū aūt illud vir di vnicuiq⁹ distribuēs factū est miracl'ose vt duob⁹ ānis abūdaret tā ad victū q̄z ad seminādū. Ex his p̄dictis claret q⁹ sct̄us iste claruit fide spe z charitate p̄maximis. Nā magnitudo. s. sue fidei cōprobat ex miracl'o facto i ꝓcilio Niceno. magnitudo aūt spei cōprobat ex miracl'o de frugib⁹. magnitudo aūt charitat⁹ ex alijs p̄cept⁹ gestis gl'iosis ¶ Denicq⁹ i vtutib⁹ cardinalib⁹ ipe pfectissim⁹ fuit. Nā tpantiā pfectissimā tenuit. q⁹ vt legit de eo corp⁹ macerabat. mulierq⁹ consortia fugiebat. vginitatēq⁹ mundissimā tenuit p̄udētiā q̄z q̄ oē p̄cm̄ mortale cauit. fortitudinē qua bōis operib⁹ ꝓtinue insudauit: atq⁹ iusticiaꝝ qua miseris pie subuenit z innocios liberauit. iniustos z impios redarguit. Propterea legitur q⁹ crescebat q̄tidie fama bonitat⁹ ei⁹. Quadā aūt die dū q̄dā naute piclitabant cū lachrymis orauerūt ita. Nicolae famule di si va sūt q̄ de te audiuim⁹ nūc ea expiamur. Mor q̄dā i ei⁹ silitudine appuit di. Ecce assuꝝ: vocast⁹ eī me z cepit i antēnis z rudētib⁹ iuuare. statiq⁹ cessauit tē pestas. Cū aūt ad ei⁹ eccl'iaꝝ venissent sine indice ipm coḡuerūt quez tñ aū nūq⁹ viderāt z gr̄as p̄ sua liberatōe egerūt qđ ille diuie mificordie attribuere docuit. ¶ Jtē tres p̄ncipes impatoris Nepocian⁹ Ursus z Apilio cū exercitu portui applicañ. a bto nicolao inuitāt. Inter iq⁹ consul corrupt⁹ pecunia tres inocētes iudicauit decollari. Qđ vt nicola⁹ audiuit ꝓcit⁹ illuc ꝓperauit: inuenitq⁹ eos poblite fleo ensem sup corū capita vibratū. quē accēsus zelo emin⁹ ꝓpulit: inocētesq⁹ illos liberauit z ꝓsule plurimū obiurgauit. Dis visis p̄dicti p̄ncipes bñdictōe a nicol'. acceptā iter pagētes hostes subdūt. rediētesq⁹ ab ip̄eratore magnifice sūt recepti. qđ eoꝝ emuli iuidētes p̄fecto suggesserūt p̄ce z p̄cio vt illos accusaret ip̄atori. Quo facto ipos icarcerauit impator atq⁹ eadē nocte occidi mādauit. qđ cuz isti a custode didicissēt flēdo bti nicolai p̄ocinia flagitabāt recolētes quō tres illos inocētes liberauerat. Sctus aūt nicola⁹ nocte illa Cōstātino ip̄atori appuit di. Cur illos p̄ncipes iniuste morti addixisti. surge velox z illos dimitte al's ira deum vt bello corruas z bestijs cib⁹ fias. Cui ip̄ator. Quis es tu q̄ hec audes loq̄. At ille. Ego sum nicola⁹ epūs ciuitat⁹ Mirree. Ex z p̄fectū sil'r apparēdo terruit. Euigilātib⁹q⁹ ipis z mutuo sibi sōnia referētib⁹ mādarūt illos adduci. q⁹ impator ait. Quas magicas artes nostis vt nos somnijs deludat⁹. nostis ne boīez cui⁹ nomē ē nicolaus. At illi man⁹ extēdētes i celū rogauerūt deuz vt liberarēt p bti nico. merita z sic factū ē. Cūq⁹ imperator ei⁹ sctāz vitā didicisset p istos p̄ncipes ei

erenia misit vt p se orar̃et. venientes aũt isti gr̃as pstrati egerũt. Nicolaꝰ vo imẽsas deo laudes retulit. z sic patet de secũdo p̃ncipali.

¶ Quãtũ ad tertiũ p̃ncipale de gr̃a spẽali ipi⁹ di i bt̃o nicolao accipiam⁹ hãc ꝯclusionẽ. q̃ amorosus dñs ihesus solet suis i signũ specialꝫ dilectionis p̃cipue i hora mortꝭ magnas gr̃as exhibere honorꝭ. Hec ꝺclarat i exẽplo bt̃i nicolai cui deꝰ mirificos p̃marias gr̃as honorꝭ z gl'ie p̃retr p̃dictas i hora mortꝭ ꝯtulit. Pria gr̃a angelice salutatõis. Nã legit q̃ cũ ipm dñs vellz assumere rogauit dñm vt angelos suos sibi mitteret q̃ ipm defensarẽt z custodirẽt ab insidijs diaboli. et dñs ipz exaudiuit viditq; inclinato capite salutañ. angelos ad se venire. Scõa gr̃a honorifice susceptionis. Legit enim q̃ visis angelis cepit nicolaꝰ in medio eoꝝ psallere di. In te dñe speraui nõ cõfundar in eternũ. Et dicto In manꝰ tuas dñe cõmendo spm̃ meũ: tradidit aiaz i manꝰ sctõꝝ angeloꝝ q̃ honorabilit ipam susceperũt. Nõ enim vnꝰ angelꝰ sz mlti i occursũ ipi⁹ venerũt. vbi etiã celestiũ melodia audita ẽ. s. iubilãtiũ angeloꝝ. ¶ Sz q̃rit. vñ ẽ q̃ hec gr̃a pauc⁹a vo data vt in hora mortꝭ angelos ꝙsolãtes habeãt sz cõiter hoibꝫ occurrũt tũc demões deterrẽtes z insidiãtes. Rñr q̃ vt colligit ex scpt̃ura. istud fit p̃cipue ex tribꝫ Prio ex demerito hoim pctõꝝ. qz mlti sũt q̃ peccatꝭ magnis irretiti tota vita sua penitere negligũt vel nolũt. p̃ꝫ qõ i mortꝭ hora diabolꝰ iusto dei iudicio i illos pr̃arem accipit. Vñ Ps̃. dicit. Mors pctõꝝ pessima. Berñ. Mala mors peccatoꝝ. qz amara in aie sepatõe. peiorꝫ i demonuꝫ possessioe. pessima i eterna punitõe. Vtero. i testõ Qui dũ iuuenis z sanꝰ existes nõ verek deũ cõtinue offendere nõ merebit i morte misericordiã inuenire. q̃ enim dũ potuit noluit. i. i vita: dũ voluit facere nequit. i. in morte p̃niaz agere nequit Secũdo b̃ fit ex malicia demonũ: q̃ scientes q̃ tũc est tps scz i morte qñ hõ acceptur⁹ ẽ aut p̃miũ eternũ aut penã eternã. z io tũc multũ insidiant ex inuidia iuxta illud Geñ. iij. Tu insidiaberꝭ calcaneo. i. fini ei⁹. Tertio b̃ fit ex paucitate mũdoꝝ z multitudine carnaliũ. Nã vt scribit Eccl̃i. xxvij. Volatilia ad sibi silia ꝙueniũt. z vitas ad eos q̃ opantur illã reuertet. venatiõi leo insidiat sp: sic pctã opantibꝫ inigrat̃. Nec ibi. Quibꝫ vbis habeat q̃ volatilia. i. hoi ãgeli ꝙueniũt ad sibi silia i morte. i. ad castos hoies. Per castitatẽ ei hoies ãgel' assilant vt dic̃ Amb. li. de vgitate. Leo ãt cui⁹ ẽ ꝓpria carnes comedere significat diabolũ cuius ẽ carnales hoies venari z capere i morte. et sic ptz. ¶ Tertia gr̃a mirifice manifestatõis. qz deus bt̃i nicolai merita fore copiosa ad suffragandũ hoibꝫ p miracla declarauit. Nã ei⁹ corpꝰ dũ sepultũ fuisset i tũba marmorea. a capite eõs olei emanauit. z a pedibꝫ fons aq̃ pfluxit. z ex ei⁹ mẽbris sacrũ resudat oleũ valẽs in salutẽ multoꝝ. Per aquã significat q̃ merita sue puritatꝭ pctõres ipz ꝙuocãtes mũdare bz p̃ dõi gr̃az. Per oleũ aũt q̃ magne fuerit misericordie i mũdo. z nũc p⁹ maxie misericordie erga sibi deuotos ẽ i celo vt ptz p pla miracla q̃ subscribũt i legẽda. sz de illis cã breuitatꝭ b̃ grãsco in seqntibꝫ applicãdo. Rogemus ergo deũ vt beati Nicolai meritis det nob gratiã z gloriã zc̃.

¶ De sanctitate beati Nicolai z eius priuilegijs Sermo secundus.

SAnctũ fecit illuz
z elegit eũ ex oi carne. Eccl̃i. xlv. z ad laudẽ hui⁹ festiuitatꝭ. ¶ B Verba p̃miss sc̃pta sũt ad hraz de moyse. sz eccl'ia trãsluptiue cãit ꝺ pfessoribꝫ. z ꝙuenit dici de sctõ nicol'. quẽ deꝰ sctificauit miraculose z elegit p spealissimas gr̃az ex oi carne. i. singl'ari p̃uilegio inter oẽs hoies Nõ enim noie carnis i scpt̃ura sepi⁹ significat: vt ptz Joh. j. Verbũ caro factũ ẽ. i. deꝰ hõ factꝰ ẽ. Et Esa. xl. arqz Lu. iij. Videbit ois caro (. i. hõ) salutare dei nr̃i. sic z i ꝓposito. Vñ ex istis vbis maria xpi caritas erga sctm̃ nicolaũ atq; etiã erga nos oẽs exp̃mit. q̃ sctm̃ fecit. i. sanguie tinxit. Oliz ei sctificabãt hoies i sanguie hostie: nũc i sanguine xpi p fidẽ. z sic elegit eũ z oẽs nos. s. xpianos ex oi carne. magnas gr̃as hõo gr̃as debem⁹. Scõm hec gr̃a tria mysteria notabim⁹ p sermõe isto.

¶ Primũ dr̃ miracl'ose sctificatõis.

¶ Scõm dr̃ gratiose electiõis.

Tertiũ dr̃ gl'iose p̃uilegiatiõis.

B Quãtũ ad p̃mũ ꝺ sctificatõe miracl'osa bt̃i nicolai accipiam⁹ ꝙcl'onẽ istã. q̃. s. deꝰ diues i mi sericordia nõ cessat sctificare hoies varia p tpa. sic sctificauit b. nicolaũ i sue natiuitatꝭ hora miracl'osa gr̃a. Hec ꝙcl'o declarat̃ fm doct. p̃cipue Tho. i. iij. di. iij. z. iij. p. q. xxvij. Atqz i. iij. di. iij. z xvij. vbi colligit q̃ deꝰ mltipl'r sctificat hoies. i. mũdificat. pctã auferẽdo z defectꝰ: ac gr̃az infũdẽdo q̃ dignꝰ efficiat vita eterna. ¶ Prio nãq; deus añ baptismũ aliqs sctificat positos i vtero matris. z hos vario mõ. qz aliqñ sic q̃ pfuat ne. s. peccato originali inqnet aia. sic nr̃i doctores id tenẽt de bt̃a vgine maria quã deꝰ pseruauit gr̃a speallissima. Aliqñ aũt sic: q̃ i pctõ originali sũt cõcepti sz postea mũdati sũt añq; nascerent ex vtero: vt iohes baptista z Hieremias z Jacob minor Et b̃ etiã credit̃ de puerꝭ q̃ i vtero mr̃no existẽtes p̃ꝫ xp̃z occiderẽt. tales etiã sctificarẽt baptismo sanguis. De q̃ habet̃ ꝺ ꝙse. di. iij. Baptismi. per Aug̃. dicẽt. q̃ passio p noie xpi id qõ baptisato deerat pt supplere. Aliqñ vo fit sctificatio sic. q̃ cũ puer nascit̃ eadẽ hora sctificat añq; baptisat. Et b̃ ẽ p̃uilegiũ sti nicolai q̃ natꝰ mox ẽ sctificatꝰ vt infra patebit clarius. Siceẽt z de illis pueris qui nati morp xp̃o occiderẽt. sic fuere ples tales inter innocẽtes pueros p xp̃o occisos Mat. ij. Sic putat̃ z de bt̃o Remigio. ad cuius matris puerpe lac

cec⁹ heremita tāgēdo oc̄los sanat⁹ ē. Deniq; ali⁹ qñ b fit post natiuitatē p magnū tps i etate. ſ. p⁹uecta. Sic̄ legit̄ de b. Martino ep̄o. cui⁹ op⁹ añ baptismū cōpleri adhuc cathecumin⁹ placuit xp̄o Sic z de Cornelio cui⁹ elemosyne z oīones ascē dert ad deū añ baptismū Act̄. ix. Di tales q̄ miracl'ose scz sūt sctificati postea nō potuerūt pecca re mortalit̄ q̄uis peccare potuerūt venialiter. z oēs aliq̄s peccauerūt venialit̄ excepta btā v̄gine maria mre ds i q̄ nūq; peccauit etiā venialit̄ vt dicit Aug. li. de natura z gra. ¶ L Scdo aliq̄s sctificat de⁹ i baptismo. Et hec sctificatio etiaz fit pluribꝫ mōis ex dei gra z benignitate vt saluari possint hoies vario mō. Nā aliq̄s sctificat puer nōdū p̄fecte nat⁹. ſ. qñ aliq̄ ps egressa ē z timet̄ ō mort̄ piculo imminēte. In tali em̄ casu si ps p̄nci palis ē egressa scz caput baptisari p̄t z debz. Si aūt ps min⁹ p̄ncipalis egressa ē vt man⁹ vel pes aspgant̄ ille ptes aq̄ baptismali dicēdo formā v̄bꝫ. z sic puer ille sctificat̄ z saluat̄. qz diuia misericordia ñ ē artāda. Uñ z si postea plene nascatur nō ē rebaptisand⁹ nisi ad cautelaz rebaptiset̄ sub q̄ditōe. ſ. Si nō es baptisat⁹ ego te baptiso i nc̄. vt ptz i sū. q̄fes. Aliq̄s aūt sctificat̄ puer ex dei mīsericordia añ baptismū pfectū q̄ñ. ſ. infra man⁹ baptisant̄ puer decederet baptisand⁹. vel etiā in via moriēs q̄ñ ad baptismū portat̄ z diligentia apponit̄ vt baptiset̄ quēadmodū aliq̄ dicūt. vel vbi parētes p̄cibꝫ obtinuissent aborciuo vt diuina clemētia suppleret qđ natura negauit. In bis casibꝫ pie credit̄ a doctoribꝫ puer̄ saluari. Ecce q̄ q̄ larga dei misericordia ad sctificādū z saluāduz aīas. Deniq; aliq̄s saluat̄ nō sine baptismo aq̄ p̄ solū baptismū flamis seu p̄tritiōis q̄ñ scz ē artic⁹ cul⁹ necessitat̄ nō p̄cept⁹ religiōis. z b q̄ ad adultos. q̄ñq; aūt p solū baptismū sāguinis. z b q̄ ad oēs siue puulos siue adultos. qz q̄cūq; mortem subeūt p xp̄o etiā si i aq̄ nequeāt baptisari saluāt̄ vt ptz de q̄nq̄ginta oratoribꝫ q̄s btā katheria superauit. Preterea sctificat de⁹ hoies de lege cōi in baptismo aq̄: sic tñ q̄ postea peccare p̄t venialiter z mortalit̄: vt claret de xp̄ianis cōiter. Quosdā tñ ex spēali gra sic q̄ tota vita sua nō peccant mortalit̄: licet peccēt venialit̄: vt legit̄ de sctō ludouico rege Frācie. z ō sctō Emerico filio sci ste phani reg⁹ Hūgarie. z de sctō Bñdicto q̄ i puericia claruit miraculis. z q̄busdā alijs. ¶ D Tertio de⁹ sctificat mltos i pnie sacramēto scz p̄ p̄tritionē: p̄fessionē z satisfactionē. Et etiā vario mō. qz aliq̄s sic mūdat̄ hō a pctis z sctificat̄ p penitētiā q̄ iterato recidiuat. aliq̄s aūt sic q̄ de cetero nō peccat mortalit̄. sic apl's p spūm sctm̄ i pēthecoste sic fuer̄t p̄firmati. aliq̄s post lapsū q̄dē sctificati sūt sic q̄ fomes i eis ad mlta vitia sit extinctus. sic̄ ptz ō sctō Frācisco q̄ oīa terrena z carnalia p̄tēpsit. z de sctā Magdalena. z de sctā Elyzabeth. q̄ oīone obtinuit vt filios p̄rios nō pl⁹ curaret q̄ alienos. z de mulc̄ q̄ religionē igrediūt. z de cetero pfecte sctitat̄ erūt. Deniq; aliq̄ sctificātur p pniaz i hora dūtaxat mort̄. sic latro iuxta xp̄m pēdēs Mat. xxvij. Sic z mlti i extremis v̄l i vltima senectute penitētes. qz dicēte Aug. Nulla pnia ē sera dūmō sit v̄a. O itaq; dei nr̄i imēsa clemētia q̄ oēs vult saluari nisi hō p̄stet sibi ipe dimētū. ¶ E Sz q̄rit p̄t. vt̄ sctificari possit q̄s post mortē. i. mūdari a pctō. Rñdet̄ fm doctor̄ snīaz. q̄ post mortē hois nō ē stat⁹ merēdi vel demerēdi sz ē stat⁹ reddēdi p̄miū q̄s meruit hō vel penā quā demeruit p pctā. qz vt ōt Damas. Q̄s fec̄ angel' casus: B facit hoib⁹ moras. Uñ sic̄ angeli post q̄z ceciderūt nō valuerūt ad deū q̄uerti et resurgere: ita nec hoies post q̄z i pctis mortui fuerint. Uerūtñ de pctis venialibꝫ fit emundatio z purgatio hois etiā post mortē. ſ. i purgatorio dū mō q̄s nō decedat i pctō mortali. qz i pctō mortali decedētibꝫ nulla ē purgatio cū eternalit̄ dāneāt in iferno vbi nulla redēptio Job. Dic Grego. di. xxv. Qual'. ōt sic. Qualis hinc q̄sq; egredit̄: talis i iudicio rep̄sentabit̄. Sz tñ de q̄busdā culpis etiam añ iudiciū purgatōis iguis credēd⁹ ē. Et infra post pauca subdit. Sz b de quis minimis q̄z pctis fieri posse credēduz ē sic ē assidu⁹ z ociosus fmo imoderat⁹ risus. Ul' pctm̄ cure familiaris qđ vix sine culpa agit̄. Glo. Sil'r militia: mercatio: p̄curatio siue mīstratio aliq̄ q̄ vix sine peccato fit. Subdit̄. Que etiā post mortē grauāt si adhuc in vita posit̄ minime in morte fuerint relata. Dec Grego. in p̄dicto capitulo. Sic ḡ charissimi oēs admoneo vt in hac vita emēdemur nos p penitētiā: q̄tin⁹ sctificemur. qz si neglexerimus post hāc vitā nō poterim⁹ saluari. Juxta id portat̄ Eccl'iastic⁹ ca. ix. Qđcunq; p̄t facere manus tua instāter opare: scīēs q̄ nec rō nec op⁹ nec scīētia ē apud iferos q̄ tu p̄peras. ¶ F Sz obj̄ ciūt q̄dā qz Traian⁹ imp⁹ator p q̄ btūs Grego. orauit liberat⁹ legit̄. z btūs Martin⁹ quēdā cathecuminū. z quēdā aliuz q̄ laqueo se necauerat p̄cibꝫ suscitauit. Sic̄ be. Nicola⁹ quēdā xp̄ianū q̄ p̄iurauerat. z sic mortu⁹ fuerat resuscitauit ad p̄ces cuiusdā iudei: vt em̄ habet̄ Legenda ¶ Uir q̄dā ab vno iudeo quādā s̄umaz pecunie mutuo accepit: iurās sup altare scī Nicolai se p̄ solutur⁹ q̄totius. Cū q; iude⁹ tpe aliq̄ repeteret xp̄ian⁹ se reddidisse affirmauit. Ad iudiciū q̄ueniēs iuramētū idicit̄ xp̄iano debitori. ip̄eq; fecit fieri baculū cauatū vbi tāta pecuniā sicuti debebat z aliq̄ntulū ampli⁹ ip̄osuit z secū detulit: volēs q̄z facere iuramētū iudeo iterim fuāduz dedit baculū: iurauit itaq; q̄ pl⁹ sibi dederit q̄z deberet: z baculū repetijt post iuramētū quē iude⁹ ignar⁹ astutie sibi reddidit. Tādē xp̄ian⁹ rediēs domū i q̄dā biuio sōno opp̄ssus iacuit. quē currus cū ip̄etu veniēs opp̄sit z necauit. Baculuz q̄z iuxta positū fregit z aur̄ effudit. Judeus b iude⁹ q̄cit⁹ illuc vēit z dolū factū cōperit. Tūc suggerit̄ ei vt aur̄ suū recipiat: sed ip̄e renuit di. Ju

stus est deus xp̃ianoꝝ. Et ꝑ sctūs est Nicolaus eius seruꝰ: ꝓmisitq; se baptisma susceptuꝝ si defunctꝰ ille p̃ bt̃ Nicolai merita resuscitaret. Cōtinuo ḡ ille suscitat̃ z baptizat̃ iudeꝰ. Et sic posset arguere p̃ sil'ia facta a sctis q̃ etiā aliq̃ pꝰ mortez saluāt̃ q̃ tñ i pctō decesserūt. Sz ad hoc rñdet̃ q̃ hec obiectio nō valz. cū qz vt scribit̃. xxv. q. j. cap. vl. Priuilegia paucoꝝ vl'idulta nō facilūt legez ꝓmunē: ad alios q̃ nō extēdūt̃. Cū q̃z qz illi de q̃ bus obiicit̃ z q̃cūq; sil'es sic sūt sctificati vl' saluati q̃ vicz ad hāc vitā resuscitati penituerūt: z tan dē i xp̃o bñ vixerūt: al'as nō fuissent saluati. Uñ o xp̃iane nūc bñ viuere stude. i hac vita pniaz age ne morte raptꝰ deuēcas i eēna supplicia gehēne. vñ nulli ꝓcedit̃ exire sz seruat̃ cruciād̃ sine fine.

B Quātū ad scōm p̀ncipale de mysterio gr̃tio se electōis: qđ iuxta p̃missum thema habet̃ ex eo qđ dr. Elegit eū. s. dñs. accipiamꝰ hāc ꝓcl'onē. q̃ q̃cūq; se de nūero electoꝝ esse desiderat sūmope gr̃az dei q̃rere z ꝑfuare studeat. Hec ꝓcl'o declarat̃ p̀mo ex auct̃e. qz scribit̃ Rom̃. vj. Stipēdia pctī mors. s. eēna. gr̃a aūt dei vita eēna i xp̃o Jesu dño nr̃o. Jrē Bre. di. xl. c. q̃libet. dic̃. Quelibz occulta loca sine gr̃a aiaz saluare nō p̃nt. Et infra. Quid em̃ p̃adiso iocūdi⁹. q̃d celo securi⁹ z tñ hō ex p̃adiso z angel⁹ de celo peccādo cecidit. hec ibi. Ar q̃bz hr̃ q̃ hō nō debz tātūmō de electōe dī i baptismo ꝓfidere sz debz sūmope pctā vitare z gr̃am dei p̃ bona opa ampli⁹ sp̃ q̃rere z ꝑfuare. Hinc etiā Aug. de natura z gr̃a dic̃ q̃ sine gr̃tia xp̃i nec ifantes nec etate grādes saluari possunt.

Z Scdo oñdit̃ rōe. Nā q̃stio ē apō theologos vtr̃z gr̃a sit idē realit̃ cū gl'ia. Et rñdz Bona. sup ij. di. xxvij. q̃ gr̃a se habz ad gl'iaz sic̃ via ad t̃minū. In statu em̃ vie gr̃a ichoat̃ z postmodū i statu patrie ꝓsūmat̃ p̃ gl'iaz. Gl'ia q̃ppe nō aliō est q̃z gr̃a ꝓsūmata. Sic̃ lux matutina diei ē eadem ēntial'r cū luce meridiei vl' pfecte diei: q̃uis differāt fm statū sic̃ min⁹ pfectū z pfectū: vl' sic̃ via z termin⁹. hec Bonauē. Sic̃ ḡ stult⁹ essz q̃ vellet inde romā puenire nō p̃ viā q̃ ducit romā: sed p̃ viā q̃ elōgat pot⁹ a roma. Sil'r q̃ velit puenire ad meridiē sine hora matutina p̃uia. Sic stult⁹ est q̃ ꝑfidēs de sola electiōe dei ad gl'iaz nil curat acq̃rere gr̃am: qz impossibile ē gl'iam habere sine gr̃a dei p̃uia. Tercio p̃dicta ꝓclusio declarat̃ in exēplo bt̃i Nicolai q̃ sciebat se electū a deo per miracul'osa sctificatōez z reuelatōez a deo factaz z nihilomin⁹ sp̃ studuit ad gr̃e ampliozis acq̃sitōem z ꝑfuatiōez ieiunādo: vigilādo: orādo. naz mor sctificat⁹ in puericia sez i cunabul' ieiunare cepit. z deiceps alia bona facere. O igit̃ heu q̃mlti sūt i nob fatui. heu q̃z demētes q̃ nolūt bñ facere nec a pctīs cauere: dicentes q̃ deꝰ si eligit nos vtiq; saluabit inq̃unt q̃cq̃d mali fecerimꝰ. z pl'a talia. Ꝯ q̃s ap̃l's ad Gal'. vj. dic̃ Nolite errare deꝰ nō irridet̃. Que em̃ semiauerit hō. s. in p̃nti vita hec z metet. s. i futura. Qm̃ q̃ semiat i carne sua d̄ carne z metet corruptōez. Qui aūt semiat in sp̃ū de sp̃ū z metet vitā eēnaz. Nec ille. Uñ tu hō q̃ te reputas electū ad xp̃iāoꝝ veroꝝ z filioꝝ dei numeꝝ stude q̃rere z ꝑfuare p̃ bona opa gr̃am dei O tu homūcio quō credere potes q̃ q̃ semiat in agro zizaniā q̃ tal' exīde colligere possit in messe triticū. Sic i ꝓposito q̃ nūc pctā facit nō saluabit̃ Sz q̃ facit semia iusticie is fruct̃ messe gl'ie

J Quātū ad terciū p̀ncipale ꝑ ꝓcl'one sufficiat q̃ deꝰ bon⁹ btm̃ Nicolaū fecit multiplici p̃uilegio dignū: z superexcellētissime inē hoies gl'iosissimū. Et h̄ declarat̃ ex m'ltiplici p̃uilegio ei⁹ singulari. Primū p̃uilegiū qz mor vt ē nat⁹ fuit sctificat⁹. qđ doctores accipiūt z ꝓbāt ex h̄: qz statiz post natiuitatē cū balnearet̃ i pelui se miraculo diuio erexit i signū q̃ essz babitaculū sp̃ūssct̃i: z ad sola diuia foret elect⁹: z ab imis mūdi segregat⁹. Scōm p̃uilegiū qz mor xp̃i passionē est secutus. Nā statī vt nat⁹ cepit bino hebdomade die. s. q̃rta z sexta ferijs ieiunare p̃ xp̃i passione q̃ fuit tradit⁹ feria q̃rta a Juda z occisus feria sexta. Mirū h̄ nō fuit a natura ex q̃ fieret idē vel ꝓtigeret sp̃ vel freq̃nt̃ etiā in alijs pueris: qđ nusq̃z legit̃ Nec a casu nec a ꝓposito qz feria a feria nō distinguit̃ a casu. nec vsū liberi arbitrij tūc Nicolaus habuit. q̃ seq̃t̃ q̃ fuerit singulari dei dono q̃ dat̃ exemplū mortificādi carnē. Quid em̃ nos pleni pctīs dicem⁹ cotā deo q̃ ieiunare vl' vnam diez hebdomade nolum⁹ cū is sctūs dies duos ieiunauerit i puericia.

Terciū p̀uilegiū qz q̃ gr̃tia sp̃ūssct̃i mor fuit plenissim⁹: adeo. s. q̃ etiā in suos pentes redūdauerit: sic̃ z de bt̃o Jobe baptista legit̃. qz p̃ eū gr̃a sp̃ūssct̃i z ꝓphetie ifusa est mr̃i sue ac pr̃i. Sic z nato bt̃o Nicolao tāta gr̃a redūdauit i suos pentes cū esset iuuenes vt ō cetero ꝓtinerēt ꝓpetuo. Aduertāt ꝓiugati incōtinētes q̃z rei habeant̃.

Quartū p̀uilegiū: qz mēte z carne fuit ✠go purissim⁹: z credit̃ ab oi peccato mortali mūdissim⁹: q̃m gr̃a miracl'ose sctificationis p̃fuare habz cōiter a mortalib⁹. Quītū p̀uilegiū: qz fuit miracl'osa reuelatōe electꝰ. s. i episcopū: vt ptz in legēda. vide fm̃ōe p̀mo f. circa mediū. Sextū p̀uilegiū: qz fuit multz miracul' i vita z i morte clarificat⁹ vt claret ex legēda in p̃cedēti z seq̃nti. Septimū p̀uilegiū qz nō solū fidelib⁹ sz z ifidelib⁹ subuenit̃ inuocātib⁹: sic̃ claret ex

B Nimiꝝ q̃dā iudeꝰ videns beati (Legenda Nicolai ✠tuosam potētiā in miracul' faciendis imaginē ei⁹ i sua domo collocauit: cui ꝓmēdabat oia sua cū aliq̃ lōgi⁹ iret cū minis dī. Nicolae nisi oia bñ custodierz vltōem expetā de te flagell'. Quadā vice iudeo absente fures aduenīūt z cūcta rapiūt: solā imaginē relinquūt. Judeus rediēs z videns furib⁹ imaginē ✠berat dire dānū suū z furoꝝ in ei⁹ ✠beribꝫ recōpensañ. Mira res. diuidētib⁹ furib⁹ spolia sctūs Nicolaus apparuit tāq̃ i se ✠bera recepissz: z dixit. Cur p̃ vob tā crudelit̃ ✠berat⁹ sū. ecce quō corpꝰ meuz

liuet z sanguine rubet. Reddite que tulistis q̄z/ totius: alioq̄n ōi ira in vos desciuet vt scelere ve/ stro publicato suspēdiū patibuli patiamini. In/ terrogātibus illis quis esset. Ego sū ait nicola⁹ seruus ieſu xp̄i. Territi illi ad iudeū venīūt: mi/ raculuz referūt. Et quid iudeus fecerit imagini audiūt z cūcta reddunt. Sicq̄ latrones adviaz rectitudinis redeūt z iudeus fidem amplectitur saluatoris. ¶ Item vir quidā rogauit beatuz nicolaū vt sibi a deo filiū impetraret vouens fi/ liū ad eccl'iam ipius ductuz z cyphū aureū ob/ latuz. filio ergo nato z educato cyphū diligens suis vsibus seruauit: aliū equialentē fieri pce/ pit. z sic nauigañ. ad eccl'iam sancti nicolai iubz pater filio vt illo cypho p̄mo aquaz hauriat. qđ cū facere puer vellet in mare cecidit z statim di/ sparuit. Pater g̃ amarissime flens votuz pfecit. Cūq̄z obtulisset secūdū cyphū, piectus cecidit de altari. Quo iterato oblato rursus longius est p iectus. mirantib⁹ oīb⁹ ad hoc spectaculū. z of/ fensa hoīs cognita: ecce puer san⁹ p̄mū cyphū ge/ stans aduenit. narrauitq̄z cor̄ā oīb⁹ quō bea/ tus nicolaus sibi mox affuit in mari z illesū ser/ uauit. Sicq̄z pater eius letus efficiť z vtrūq̄z cy/ phū beato nicolao obtulit. Et hoc claret q̄z seue re deus punit q̄ vota deo vel sanctis facta nō i/ plent. ¶ Item quidā vir diues meritis bea/ ti nicolai filiū habuit quē Adeodatum vocauit. hic sancto dei capellā in domo sua cōstruēs oīni anno festū eius solēniter celebrauit. Adeodatus quadā vice ab agarenis capiť z in seruitutē regi eor̄ deputať. sequēti anno dū festū sancti Nico/ lai pater eius deuote celebraret. z ipse adolescēs Adeodatus cū p̄cioso cypho assisteret regi agare no⁹ recolit suā captionē z parentū dolorē. z gau/ diū qđ ea die in domo sua fiebat cepit altius su/ spirare. cuius suspirij causaz rex minis extorsit. Aitq̄z. Quicq̄d tuus nicolaus agat tu hic nobis/ cū manebis. Et ecce subito facto vento vehemē/ ti totā domū cōcutiēte puer cū cypho rapiť z an te fores parentū collocať. z magnū gaudiū oīni bus generať. Hec sufficiant. Oret⁹q̄z gl'iosissime sancte dei nicolae ora p nobis Amen.

Pro sancto Nicolao de iugo christi portādo a tpe p̄stino Sermo tertius.

Bonū est viro cū portauerit iugū dñi ab adolescētia sua Thren. iij. ¶ Charissimi hec ẏba merito de beato nicolao assumūtur ad ei⁹ laudē z gloriā. qz ip̄e nō solūmō ab adolescētia: im/ mo a puericie cunabulis portare cepit iugū xp̄i quarta z sexta feriis ieiunādo. z deinceps conti/ nue sertissime viuēdo. Un Amb. li. de viduis hor tañ. dicit. Suscipite iugū xp̄i nolite timere. qz iu gū amoris est. Festinate qz leue est. nō cōterit col la sed honestat. nō alligat ceruicē vinculis sz mē tē gr̃a copulat. nō necessitate' ꝓstringit sz volūta tē boni opis diligit. Dicam⁹ g̃ cū ꝓpheta oīnib⁹ qz bonū est portare iugū dñi ab adolescētia. Et q̄bus dicris arguiť p locū a maiori. q̄ sz qz bo/ nū est viro portare iugū dñi ab adolescētia sua: g̃meli⁹ portare a puericia. sicut fecit beat⁹ nicola us. Un ad ei⁹ laudē z nostrā edificationē ei⁹. s. ex emplo ꝓsequendā notabimus hic tria mysteria iuxta p̄missū thema accipiēda.

¶ Primū mysteriū dī declarāde bui⁹ bonitat': qz dī ibi. Bonū est viro.

¶ Secūdū dī supportāde modalitatis: ibi. Cū portauerit etc.

¶ Tertiū dī p̄amāde suauitatis: B accipiť ex eo q̄ dī. Dñi iugū qđ est suaue Matth. xj.

B Quātū ad p̄mū mysteriū de bonitate ac celerate penitētie z seruitutis ip̄i deo quāto tēpe stius cepte accedat hec ꝓclusio. Quicq̄d caro sa/ piat veritas ip̄a optimū iudicat: vt hō q̄nto celeri⁹ deo fuire incipiat z in penitētie aspiratib⁹ se exerceat. nec q̄cūq̄z tpe differat etc. Hec ꝓclusio q̄z uis nō indigeret pbatiōe: vtpote manifesta: tñ p/ pter eruditionē z inductionē carnaliū hominuz declarať tripliciter pbando.

Primo p autoritates.
Secūdo p rōnes.
Tertio p exēpla z similitudines.

Primo inq̄z p autoritates. Nā Eccl'iastic⁹. ca. v oēs adhortādo dicit. Ne tardes ꝓuerti ad dñm z ne differas de die in diē. Subito em̄ veniet ira illi⁹ z in tpe vindicte dispdet te etc. Item pba. Ie remias in p̄misso themate oēs hoies iuuenes et senes. magnos z puos hortať cōmēdañ. iugum dñi q̄nto celeri⁹ assumēdū di. Bonū ē. sine addi to dic̄ q̄si p anthonomasiā idicibile bonū sit. Ui ro dic̄: nō puero. qz tales sūt viri moribz: nō pue ri. Sic̄ ecōtrario aliq̄ sunt senes mali q̄ pueri re putanť moribz. De q̄bz Esa. lv. Puer cētū anno rū morietur z pcōr cētū annoz maledict⁹ erit. Dic̄ denīq̄z Qui portauerit iugū: nō quez portauerit sic̄ sūt illi q̄ in senectute tm̄mō volūt p̄mo peni/ tere. tales em̄ iugū pnie nō p̄tāt sz ip̄i portanť Sic̄ em̄ bos veteran⁹ nō p̄t supportare z trahe/ re iugū. sz poti⁹ iugo se suppodiādo portať: sic ta les nō p̄nt portare onera pnie ieiunādo z carnē macerādo etc. sz poti⁹ supportāť a ꝓfessore pniaz mitigāte. z a deo clemētissime ꝓdescēdēte. Sbdit. Jugū dñi. nō diaboli. sic̄ sūt beu mlti q̄ p diabo lo vel mūdo subeūt mlt⁹ labores z fatigia ab adolescētia. p deo nec modicū q̄d sustinere volūt De talib⁹ Greg. ix. moral'. z di. xlvij. Oēs. 8t. Oēs hui⁹ secli dilectores i terrenis reb⁹ fortes sūt. i ce lestib⁹ debiles. Nā p tpali gl'ia vsq̄z ad mortē de sudare appetūt. z p spe ppetua nec paz i labore q̄dē subsistūt. p terenis lucris q̄slibet iniurias tole rāt. z p celesti mercede vl' tenuissimi ẏbi ferre ꝓtu melias recusāt. terreno iudici toto etiā die assiste re fortes sūt. in oīone vo cor̄ā dño vel vni⁹ hore

momēto lassant. Dec z plura ibi. Magna beu beu ꝓfusio ēt boibꝫ. O deꝰ meus magne z oipotēs ꝙs tibi tāta cordis defuit auiditate sic mōdo. o charissimi iudicate vosipsi q̄li z q̄nta demētia laboratis q̄ ꝑ sempiternis cruciatibꝫ excipiēdis ꝓmptꝰ diabolo fuit z ivarijs vitijs q̄z fuiretꝭ do ꝑ eēni regni ꝑmijs acq̄rēdis. Dec q̄dā sctūs i vitaspa. aduertēs: cū vidisset q̄ndā feminā lasciuo ornatu cōpositissimā: exclamās dixit flendo. Ꝯ sce mihi ꝯsce mihi dñe deꝰ qz nūq̄z ego tātā operā vel diligētiā accuratꝰ aie mee ornatui dedi ꝑ te q̄ntā hec fecit ꝑ mundi vanitate. Quo ꝫ saluator nr̄ pissimꝰ iesus oēs cuiuscūq̄z sexꝰ z etatꝭ homines inuitauit Matth. xj. di. Venite ad me oēs q̄ laboratꝭ. s. ꝑ mūdi amore vel diaboli ꝓsuasiōe z onerati estis: pcō̄z onere. z ego reficiā vos: scz in p̄nti gr̄e dulcedine z in futuro gl'ie beatitudine. Tollite iugū meū sup vos z inuenietꝭ requiē aiabus vr̄ē. Sz arguūt carnales boies in cōtrariū sic. Nūq̄d decet meā naturā in iuuentute debilitare z mortez mihi accelerare. qō fit in austeritate penitētie. nūq̄d redibit hō in iuuentutē. faciamus igit nūc qō carni libet. s. in iuuētute. z agam⁹ penitētiā in senectute. Ad hec rñdem⁹ q̄ caro nr̄a nō debilitat ex discreta p̄nie amaritudine. imo fortificat ex ei⁹ assuefactiōe. sic ꝫrie videmus ipam eneruari z viribꝫ deficere in delictijs. qō ptz exp̄imēto in militibꝫ se in bellis exercitantibꝫ z in boibꝫ laborātibꝫ q̄ exercitio dediti fortiores existūt. tādē q̄rati z delictijs occupati infirmātur z torpore iacent. Unde Iere. xxij. Usq̄q̄ delictijs dissoluēris filia vaga vr̄ē. Videm⁹ etiā q̄ caro impinguata z bñ pasta debilior reddit ad labores sz infirmitate carnis depellat. vsus. Duz satur ē vēter q̄rit dormire libēter. Per ꝫriū aūt videm⁹ q̄ saniori vita z lōgiori viuūt penitētes et sctī religiosi. Unde scribit Eccī. xxxvij. In multꝭ eseꝭ nō deest infirmitas. q̄ aūt abstinēs ē adijciet vitā. Preterea de talibꝫ Jsi. li. iij. de sū. bo. ōr. Quidā i iuuētute luxuriose viuētes: in senectute delectāt fieri ꝓtinētes. tales neq̄z ꝓtinētes vocādi sūt. nec bñt p̄miū laborꝭ. qz certamē nō habuerūt. q̄s ei expectat gl'ia nisi i q̄bꝫ sūt gl'iosa certamia. hec ille. z sic ptz. Scdo oñdit p rōnes. Ad id facit rō ꝑma dānolitatꝭ. qz certū ē q̄ q̄ differt ō die i diē ad deū ꝓuerti vel ei seruire m'ta iterim dāna patiūt. q̄nto pl⁹ differūt. qz m'ta bōa pdēt q̄ interim faciūt vl' facere possent si i gr̄a extitissent. s. totū illō tps q̄ differūt. Unde Bed. li. ō ꝓcēptu mūdi ōr. Heu heu nil p̄ciosius tpe. nil bodie vilꝰ reputat qz scz pnia negligit. Narrat q̄ q̄dā aīa apparuit cuidā sctō viro q̄ iterrogabat eā d. Quid ē qō ꝑmarie deflent ifernales ex his q̄ i ℔ mūdo potuissent obtinere. Rñdit q̄ tps pditū q̄ potuissent i bona penitere z sic penas eternas euadere: z celeste regnū hīe. vñ aīa dānata daret tibi totū mūdū vt saltē eidē tu dares vnā horā huiꝰ vite q̄ vere possz penitere. q̄rūt eñ ibi mortē z nō inueniūt Apoc. ix. ḡa fortiori q̄rerēt p̄nie tps sz nō dabit eis. Sz q̄rit. q̄lit hō pdit tps. Rñdet q̄ p̄cipue triplicit. Primo peccādo z in pctō p̄seuerādo p tps. Unde Eccēs. ix. Qui offenderit i vno m'ta bona pdet. Unde sctūs Egidiꝰ dixit. Sic ꝑ vnū pūctū i tantillo ꝓtectū fit sepe q̄ oia bōa z lucra apud lusores amittant: sic i vno tpis momēto q̄ ꝓsentit hō pctō oia bōa spūalia amittet. Secūdo ℔ fit vanis cogitatiōibꝫ diutius intēdēdo. Bern. Dē tps q̄ de deo nō cogitasti cogitatiōes ꝑ didisse. Tertio ociādo z de salubribꝫ aīe nō curādo. Unde Piero. ad Eustochiū. Dē tps in q̄ te melioraſſe nō sensi extima pdidisse. Scōa rō habilitatꝭ. qz q̄nto q̄s tēpestiꝰ ad deū se cōuertit: tāto magꝭ habilitat in bono ꝑ ꝓsuetudinē q̄ inde acq̄rit a tpis ꝓncipio. qz vt ꝓbus ait: ꝓsuetudo est altera natura. Unde z Prouerb. xxij. Adolescēs iuxta suā viā. s. ꝓsuetā gradit. z cū senuerit nō recedet ab ea. Unde z Jmb. in era. dic. q̄ equꝰ quē cūq̄z passū a ꝓncipio assuetꝰ fuerit nūq̄z postea illū iueterat⁹ dimittet. Sic i ꝓposito. Ideoq̄z Hot kot sup li. Sap. dic. Dē pctīs icurabilꝰ ē in sene q̄z i iuuene. Unde ei dicēte pbo. iij. ō aīa. aīa hūana in ꝓncipio sue creatōis ē tāq̄z tabula rasa in q̄ nihil ē depictū: apta tñ depingi. Sic g̃ i ꝓgameno q̄dq̄ depingit vir delect. z si deleat adhuc vestigiū aliqꝫ manet: ita in aīa pueri bonū assuescētis a ꝓncipio. qz qō noua testa capit inueterata sapit. Tertia rō securitatꝭ. qz vt scribit. xij. q. j. c. Dies etas. nil icertius q̄z vita adolescētiū. Sz vt ait Aug. de doc. xp̄iana. Nō pōt male mori q̄ ꝑ bñ vixit. z vir pōt bñ mori q̄ male vixit. Unde claret qz q̄ a ꝓncipio bñ viuit secure morit. qz hinc bñ exit. Hinc Aug. de pe. di. vij. Si q̄s positꝰ in vltima necessitate voluerit accipe pniaz z hīc vadit nō ꝑsumim⁹ q̄ bñ hinc exit. si securꝰ hinc exie ego nō sū securꝰ. pniaz dare possum⁹: securitatē dare nō possum⁹. nūq̄d dico ꝓdēnabit: sz nec dico liberabit. Vis g̃ a dubio liberari. vis q̄ ē in certū euadere age pniaz dū sanꝰ es. Si sic agis dico tibi securꝰ es. qz pniaz egisti eo tpe q̄ peccare potuisti. Si aūt vis agere pniaz q̄n iā peccare n̄ potes pctā te dimiserūt: nō tu illa. Hec Aug. Et iste rōnes sufficiāt. Tertio p̄missa cōclusio declarat ꝑ exēpla. Nā hō habēs asinū vl' equū aut bouē q̄ sit iuuēis z fortꝭ stulte facit si tūc pcit illi ab oneribꝫ z laboribꝫ sub hac spe z ꝓposito impinguādo z pascēdo ipm q̄ scz postea antiq̄to ponat onera z labores. Sic stulte facit q̄ in iuuētute suo corpi pcit sperās i senectute pniaz agere. Itē stultꝰ ē q̄ habēs vinū bonū z sapidū ex certa sciētia vult expectare vt corrūpat z tūc cuz fecibꝫ bibat illud. Itē q̄so pēsa si q̄s florē sue iuuētutis offert diabolo volēs fecē senectutꝭ offerre xp̄o ō suo. Nōne talis ꝓbat plꝰ diligere diabolū q̄z deū suū. Quapropt dic Aug. Maledictus q̄ offert florē iuuētutꝭ diabolo z fecē senectutꝭ xp̄o. et sic ptz. Sz accedam⁹ etiā ad exēpla sctōz. Nōne

ipe xp̃s dñs a puericia: imo ab inſtãti ſue ꝛcepti onis vſq; ad mortẽ acerbiſſimũ ꝓtulit martyriũ mẽtꝭ z penalitatꝭ ꝑ nob. Aug. teſtat. qz tota vita xp̃i ab iſtãti ſue ꝛceptõis crux fuit z martyriũ. O xp̃iane q̃ q̃ fr̃ote renuis deſuire ꝺo tuo q̃ ꝑ te tot z talia ſuſtinuit acerbiſſima vt te redimeret a ca ptiuitate z ſeruitute diabolica. Aduertam⁹ cha riſſimi z oĩes dei ſcr̃os cũ q̃bus volumus gau dere in celis vt imitemur ipos in terris deo tẽ peſtiue deſeruiẽdo. Precipue recogitem⁹ bti Ni colai exẽpla q̃ a puericia xp̃o deſeruire cepit vt z nos ſaltẽ iã puecte etatis ſeruiam⁹ xp̃o dño.

¶ Quãtũ ad ſcõm ꝑncipale de modo. ſ. portãdi iugũ xp̃i accipiẽda eſt hec ꝛclusio q̃ q̃libz xp̃ia nus pro ſuo modulo debz ſubmittere ſua colla xp̃i ieſu iugo. Et hec ꝛclusio manifeſta ẽ ꝑ euãge liũ. qm̃ dñs Jeſus oĩbꝫ ſuis loq̃ns ait Matb. xj. Venite ad me oẽs ꝛc. Sicq; nullũ excipit: q̃a Ꝑbus ait Qui dicit oĩs nihil excipit. j. Peribet. me qz mitis ſum z bũilis corde. Jn q̃bus verbis dñi ſaluatoris q̃dam q̃ſtiones occurrẽtes facile ſoluunt. ¶ Prima q̃ſtio q̃d ſit hoc iugũ chriſti. qz dicit xp̃s Tollite iugũ meũ. Et rñdet ꝑm Ly ram z ꝓmũiter expoſitores q̃ eſt ipa lex euãgeli ca q̃ ꝑcipue ſcz in cruce xp̃i portãda fundat z cõ ſiſtit. Nã Lu. xiiij. dicit ſaluator. Qui nõ baiulat crucẽ ſuã z ſequit me nõ eſt me dign⁹. Et hec dici tur iugũ qz iugũ dicit a iungo iũgis. Sicut em̃ in iugo materiali iunguntur duo aialia ad trahẽ dum iugũ z currũ. ita in iugo crucis xp̃i ſpũaliter ꝛiungi debẽt hec duo. ſ. corpus z aia ad trahen dum currũ vere crucꝭ z gr̃e diuine q̃ q̃uenitur ad xp̃m dñm in celo regnãtẽ ¶ Scõa q̃ſtio q̃ liter portari debeat iugũ xp̃i ex ipo euãgelio. Re ſpondet cũ dicit. Tollite ait ſup vos nõ dicit in fra vos ſed ſup vos. quia multi ſunt chriſtiani nõmẽ tenẽtes qõ eſt gr̃ia magne libertatis q̃ ta men ꝓmittũt ſe iugo inferiori deprimi. Quidaz iugo auaricie terrene z̃ cupiditatũ tanq̃ talpe q̃ qõ fodiũt ſup ſe ponũt: ſic iſti terrena ꝑdiligẽdo. Quidã iugo ſupbie: qui ambitõni intantum ſe ſubdũt: vt aiaz z corp⁹ tradãt in gebẽnã. Quidã iugo luxurie: q̃ ꝓpẽ carnis voluptatẽ adeo ſe ſub mittũt vt diabol⁹ tãq̃ carnifex in eis occidẽdis poſt laborẽ q̃ ſibi fuerũt q̃diu potuerũt poſtea Sic ſic ſolet diabol⁹ facere carnalibꝫ q̃ iugũ xp̃i ſup ſe nõ portãt: ſz ꝓmũt iugo carnis mũdiq; et diaboli. Vñ cũ xp̃s dñs dic̃. Sup vos tollite. ſi gnificat ꝙ iugũ xp̃i debet ſup oĩa alia iuga ſcz carnis mũdi z diaboli ꝑeligi. ¶ Tertia q̃ ſtio. q̃b⁹ ſignis xp̃ianus agnoſcit portare iugũ chriſti ieſu benedicti. Ad qõ rñdet ipſe ſaluator: cũ ſbdit. Diſcite a me qz mitis ſũ z bũilis corde. z ſic inuenietis requiẽ aniabus veſtris. Jn quib⁹ verbis notari poſſũt quattuor ſigna tanq̃ qua tuor rote quas xp̃ianus trahere debet in portã do iugũ chriſti. ¶ Prima rota z ꝓmũ ſignũ di cit obedientie ſcz diuinis ꝑceptis. Jdeo dicit Di ſcite. ſcz tanq̃ diſcipuli qui debẽt obedire magi ſtro. Nã ſine hac ꝑcepto⁹ obediẽtia nõ eſt ſalus xp̃iano. Matth. xix. Si vis ad vitã ingredi ſer ua ꝑcepta. Nauc habuit Nicolaus qui nunq̃ peccauit mortaliter. ſicut deus id ꝺ ipo miracu loſe oſtendit cuz eo die qua natus eſt in pelui ſe erexit deo faciente. ad ſignificãdũ q̃ nõ eſſz recur uãdus per peccatũ. ¶ Secũda rota iugi chriſti tanq̃ ſecundũ ſignũ dicit vere dilectiõis diuine z amicicie. ſine qua nõ eſt ſalus xp̃iano. Vñ ipſe chriſtus requirẽti legiſperito quid faceret vt vi tam eternã poſſideret: reſpõdit. Diliges dñm de um tuũ ex toto corde tuo. z in tota aĩa tua. z in tota mente tua ꝛc̃. hoc ſignificatur quia dicitur A me (ſcz chriſto diſcite) qui eſt totus amoroſus z qui pro noſtro amore eſt incarnatus: paſſus z mortuus. ¶ Tertia rota ꝑ tertio ſigno dicit pie tatis z miſericordie. Vñ ſubdit ſaluator. Quia mitis ſum. Nam oĩs chriſtianus in extremo iudicio iudicabit de opibus miſericordie Mat thei. xxv. Tũc dicet ſcz chriſtus. Eſuriui z nõ de diſtis mihi manducare. ſitiui z nõ dediſtis bibe re. Et quib⁹ habeb̃ q̃ iugũ chriſti portans debet hec facere. Ad ꝓpoſitũ. Beatus Nicolaus ma gnã charitatẽ z pietatez habuiſſe ꝓbatur. qz bo nores z diuitias reſpuit z pauperib⁹ ſua diſtribu it: vt claret in legenda quõ aurũ cõuicaneo volẽ ti ſuas filias ꝓſtituere liberaliter donauit pluri es. ¶ Quarta rota ꝑ quarto ſigno dicit vere pe nitẽtie. qõ noſter ſaluator inſinuat: cũ addit. Et humilis corde ſũ. Vera em̃ penitẽtia in humili tate cordis nobis ꝓponit: vt ſicut chriſtus dñs q̃ ſine oĩ peccõ fuit ſe ꝑ nobis humiliauit vſq; ad mortẽ: ſic nos pecõres bũilitatẽ penitẽtie aſſume re debem⁹. Sic fecit be. nicola⁹ vigilãdo: orãdo: carnẽ macerãdo z alia q̃ plurima bõa opando vt ꝓtz i legẽda. Et ſic ꝓtz q̃ z nos ꝛſili mõ debẽ⁹

¶ Quãtũ ad tertiũ ꝑn (portare iugũ xp̃i. cipale de iugi xp̃i ſuauitate hanc accipiam⁹ cõ clusionẽ. q̃ vicz dñi ieſu chriſti iugũ deuotis aia bus eſt ſuauiſſimũ z onus eius leuiſſimũ. Hec ꝛclusio exp̃ſſe claret ꝑ ipius dñi ſacrum teſtimo niũ Matth. xj. di. Jugũ em̃ meũ ſuaue eſt z on⁹ meũ leue. Sz q̃rit. Quõ poſſit dici ſuaue et le ue cũ ſit ꝛtrariũ carni z ſanguini atq; erbozreſcẽ dũ: vt nouim⁹ ꝑ exprimẽtũ. Erat em̃ oẽs carna les delecta tões vera crucꝭ xp̃i imitatio. iuxta illũ Sal. v. Qui xp̃i ſũt carnẽ ſuã crucifixerũt cuz vi tijs z ꝛcupiſcẽtijs. Rñdet q̃ q̃uis iugũ xp̃i z ei⁹ crucꝭ ſit carni z ſanguini bozrẽdũ vt dictũ eſt: tñ anie ſancte multũ delectatiuũ z ſuauiſſimũ ꝑci pue ex tribus efficitur. ¶ Primo ex deuota paſſi onis chriſti recogitatiõe. Nam Grego. dicit. Si paſſio chriſti ad memoriã reuocet nil tam dur̃ q̃ nõ equo aĩo toleret. Qui em̃ difficulter ieiu

nat:recogitet q3 de⁹ suus xp̃s p eo in cruce fellez aceto potatus ẽ:z dulce erit sibi p deo sustinere. Qui graue reputat orare:cogitz q3 xp̃s de⁹ vsq3 ad sanguineũ sudorez orauit p nob. Qui graue extimat carnẽ affligere z a pctõ refrenare:itueat xp̃m deũ q̃liter in cruce pepẽdit z q3 acerba pas/sus p nob fuerit.z dulce erit ei oĩe qõ triste pu/tat. Ũ Heb.xij. Recogitate eũ q talẽ aduersus se.sustinuit p pctõrib⁹ cõtradictionẽ vt nõ fatige mini animis vr̃is defi. Nõdũ eĩ vsq3 ad sãgui/nẽ restitistis aduersus pctm̃. Scõo ex amoris diuini iflãmatõe q exardescet i bñficio⁹ e⁹ z sue bonitat3 ꝓsideratõe. Ũ Aug.dic. q oĩa grauia z ĩmania:leuia z ꝓpe nulla facit amor. Tertio ex celesti gl'ie remũeratõe q̃ expectat. Ũ Diero. Pericla z angustias laboris spes lucri recõpen sat. O aia fidelis ppẽdez pẽsa q̃nta boies sustine re audent p lucris terrenis:p q̃b⁹ labores sudo res3 plurimos:famẽ:sitim z picla mlta viarum ac latronũ libẽter subeũt vt trãsitoria acq̃rant.z modica q̃sepe lucrãt. Te g̃ eẽna z maria p̃mia ac regna felicissima p iugũ xp̃i nõ tedeat libenti aio q̃situr. O xp̃iane recogita qm̃ sanguie xp̃i fi lij dei es ablut⁹ z redẽpt⁹:nõ vt diabolo ſz vt do toto tpe vite deseruias. O oẽs saluãde aie ppẽdi/te.q3 dicẽte Ap̃lo. Empti estis p̃cio magno ſcz sã guinis dñi.gl'ificate g̃ z portate deũ in corpe ve/stro. O hõ siue iuuenis siue senex ꝓsidera exẽplũ bti nicolai q a puericia fuire cepit xp̃o z feliciter ꝓsũmauit i gl'iaz sepiẽnã quã nob p̃stet ds amẽ.

De sancto Nicolao z sanctitatis eius excellen tia Sermo quartus.

Non est inuẽtus sil'is illi q ꝓseruaret legẽ excelsi. Hec v/ba sumũtur Eccl.xliij.z cantant⁹ ab ec/clesia de sctis ꝓfessoribꝫ põtificib⁹.z sic int̃ eos eti am de sctõ Nicolao. ¶ Solet q̃ppe bon⁹ de us futuro⁹ p̃sci⁹ oĩdere p̃sepe boiez i ifantia q̃/lis futur⁹ sit in etate puecta. Sic legim⁹ ds iacob p̃riarcha q dei ordinatõe adhuc in vtero mater/no exist̃es cũ fratre gemino esau pugnauit z vi/cit. Ũ de⁹ dixit matri eo⁹ ꝓsulẽti dñm. Due in q̃t gẽtes i vtero tuo sũt:duo ppl'i ex vẽtre tuo di/uidẽt.ppl'usq3 ppl'm superabit.z maior seruiet mi/nori.z sic postea factũ ẽ Gen.xxv. Sic benignus de⁹ oĩdit in btõ Nicolao q̃d vel q̃lis futur⁹ esset cũ ip̃m puerulũ in die natiuitatis sue dũ balne aret in pelui miraculose fecit se erigi z do laudes dari.ad significãdũ q3 futurus esset nicola⁹ al/tissime sanctitatis:vt merito de eo dici posset ver bũ p̃missi thematis. Nõ est inuẽtus sil'is illi qui ꝓseruaret legẽ excelsi. In q̃bus verbis cõmenda tur beatus Nicolaus de trib⁹ in q̃bus nõ est in uẽtus similis illi:vt patebit.

¶ Primo de sanctitatis excellentia. quia dicit. Nõ est inuẽtus similis illi.

¶ Secũdo de innocẽtie baptismalis obseruan/tia:cũ addit. Qui ꝓseruaret legẽ.

¶ Tertio de pseuerantie finalis leticia.q̃ sequi tur ad p̃missa ab excelso deo.

B ¶ Quãtũ ad p̃mũ de excellẽtia sanctitat3 be ati Nicolai.q3 dicit q nõ est inuẽtus similis illi: p̃ma fronte occurrit questio ista. Utr ecc'ia fm suũ solitũ cantũ veraciter attribuat hãc excellen tiã vnicuiq3 ꝓfesso⁹ r̃ scz q nõ est inuẽtus sil'is illi q ꝓseruaret legẽ excelsi. Arguit q nõ.q3 vt dicit phs.vij.topico⁹. Quicq̃d p supabũdantiã dicit vni soli ꝓuenit. Sz hoc dictũ est p supabũdãtiã exp̃ssa verbo⁹ resonãtia:cũ dicit. Nõ est inuent⁹ sil'is illi zc.g̃ de vno solo sctõ põt verificari.z per ꝓsequẽs nõ de alijs.quõ g̃ ecc'ia hoc idẽ veracit cãtare põt de singulis ꝓfessoribꝫ. Nõ est inq̃t inuẽ tus sil'is illi. Sz p̃tra est.q3 ecc'ie ip̃i⁹ rit⁹ a scri ptura z a traditiõe ap̃lica z ꝓsuetudine sctã pul lulauerũt.di.xj. Ecclesiastica p̃.z c. Catholica. Se quit g̃ q cũ ecc'ia romana cõiter sic canter ;õ sin gulis z vnoquoq3 ꝓfesso⁹ r̃ est hoc dictũ verificã dũ. Rñdet g̃ ad questionẽ p hanc ꝓclusionez .q sãcta ecc'ia tã ip̃i btõ nicolao q̃ vnicuiq3 ꝓfesso ri põtifici valet canere q̃uenienter z dicto veraciq scz nõ ẽ inuẽt⁹ sil'is illi q ꝓseruaret legẽ excelsi.

¶ Hec ꝓclusio ostendit tripliciter.

Primo ex rõne.

Secũdo ex sil'itudine.

Tertio ad ꝓpositũ ex bti nicolai sctitate.

Primo oĩdit rõne fm Ayrã super Eccl.xliij.q3 ista excellẽtia attribuit sctis tm̃mõ q̃tũ ad exer/citiũ vel vsũ aliq̃s v̈rtutũ.z nõ q̃tũ ad habitum Sz qm̃ sic ẽ q q̃libet sanct⁹ in aliq̃ v̈rute eminet q̃ ad vsũ vl' exercitiũ.q̃libet etiã eminet in aliqua gr̃a fm diuersaz dispositionẽ naturalẽ ad v̈rutẽ aliquã aut etiã exercitiũ.q3 vt dicit Dugo super li.angelice hierarchie.c.ij.fm gr̃am sũt dona.fz dona aũt sũt merita.z fm diuersitatẽ meritoruz ꝓstat diuersitas p̃mio⁹. Nec ille. Si petas vn/de hoc. Rñdet q a dei sapiẽtia:vt in hoc q inter sctos q̃libet aliq̃ v̈rute eminet in q̃ null⁹ ei sil'is ẽ appeat mirabilis dei sapia q̃ in tanta multitu dine ac varietate sctoꝝ tãta posuit differẽtiã sctoꝝ meritoꝝ.q̃ q̃dẽ differẽtia meritoꝝ licet nob i/cognita sit:deo tñ bñ p oĩa nota ẽ. Nos tñ plerũ q3 exprimur in sctis viris alios p̃pollere abstinẽ/tia.alios sapiẽtia.alios castitate.alios deuotiõe alios patientia.alios hũilitate.alios misericor dia.alios elemosyna.alios iusticia.alios pieta/te.alios pauptat3 amore.alios diuitiaꝝ optimo vsu.alios regiminis sctĩ strẽnuitate.alios seruitut3 fidelitate.z sic de alijs . Et idarco q̃uis ali/cui⁹ sctĩ v̈rutes nos lateãt q̃s habuit z in q̃bus null⁹ ei sil'is inueniri põt:tñ deo bñ note sũt.q̃ q̃ possum⁹ de eo dicere siẽ z canit ecc'ia q nõ ẽ inuẽt⁹ sil'is illi zc. ¶ Scõo vt dixi b oĩdit si/militudine nature hũane quia videmus in fa/cie humana q vt dicit phs in problematibus

impossibile est duos boies oino repiri simles. Sic z in gra z meritj p oia silēs nō pñt scti inueniri. Proide ppē excessū alteri⁹ ō illo dici pt. Nō ē inuēt⁹ silis il. zc. Ad idē alia ē silitudo. qz apl's dic. j. Corj. xv. Alia ē claritas solis: alia lūe: alia stellaz. Stella eñ differt a stella in claritate. sic z resurrectio mortuoz erit. Dec ille. Sic ḡvidemus q̄libet stella ab alia differt: aut figura: aut motu: aut claritate: aut quātitate: aut ordine respect⁹ ad aliaz: aut influētia aut alio q̄uis mō: ita vn⁹ sanct⁹ ab alio, ppter qō verificaf pmissū dictū de q̄cūq; pfessoz. Nō ē inuēt⁹ silis zc. ¶ E Tertio oñdit pclusio ad ppositū ex beati nicolai sctitate. q̄uis eñ ipe sctissim⁹ plurimas vtutes z multimoda merita bonoz operuz habuerit q̄ nos latēt in q̄b⁹ null⁹ ei silis inuētus est. Possumus tñ tria pcipua gratie munera notare i ipo in q̄b⁹ nō est inuent⁹ silis ipi.

Primū est festina sanctificatio.
Scōm ē penitētie acceleratio.
Tertiū est innocētie decoratio.

Primū est inq; festina sanctificatio. qz tēpestiue valde sz ab vberib⁹ matris sue sanct⁹ fuit z sanctitatj opa incepit. In cui⁹ signū eo die q̄ nat⁹ est seipm erexit dū balnearet in pelui. q̄tin⁹ B miraculo ostēderet q ipe tot⁹ a terrenis eleuat⁹ seipz deo dedicatā hostiā offerret. Propterea de ipso merito canit illud Ecci. xxxix. Just⁹ coz suū tradidit ad vigilādū diluculo ad deū q fecit illū z i cōspectu altissimi deprecabit. Sūt nēpe q diabolo tribuūt se totū in iuuētute z tm̄mō sue senectutj fecē volūt tradere deo. Et tales vere sunt miseri. qz in sacra scptura null⁹ est ausus dicere. Spes mea dñe a senectute mea sz tm̄mō ne pjcias me in tpe senectutis. Qui eñ tpus suū vsq; ad senectutē sp vane viuēdo pfūpsit: nō pōt ex suis meritis pfidere gl'iaz: sz tm̄ ne a misericordia di abijciaf orare. Sz felices q dicere pñt cū pba dauid Spes mea dñe a iuuētute mea. sic fuer̄t Franciscus. Dñicus. Martin⁹. q in sua iuuētute scti eē ceperūt. Feliciores aūt qui dicere possūt. Spes mea ab vberib⁹ matrj mee. sicut fuit nicola⁹. Felicissim⁹ aūt q dicere pt. Spes mea ab vtero matris mee. sicut fuit Jobes baptista. Dieremias. z alij in vtero scrificati. p oib⁹ btā virgo Maria mater xpi. Jtē alij sūt q tradūt corp⁹ deo z ñ coz: vt q penitētie austeritatē exercēt in corpe: sz aniali religiosi z hypocrite. Alij deniq; econuerso tradūt coz deo p deuotas affectōes: sz corp⁹ tradūt diabolo p luxuriā. Btūs vo nicolaus tradidit do se totū qz coz suū. i. se cū suo corde. qz corp⁹ suum z sanguinē obtulit deo macerādo z aiam diligēdo z deū deprecādo. z hec fecit diluculo. i. in iuuētute: nō in senectute. imo i infantia a cunabul'. q̄ zc. ¶ Scōm ē pnie acceleratio. qz mor nat⁹ ieiunauit. Quo miracl'o tria supᵖ naturā fuerunt. Primū q ieiunauit in tā tenerrima sz infantia nō vno sz bino die hebdomade. Scōm q distinxit discernēdo feriā a feria sz q̄rtāz sextā. Tertiū q discernere potuit illos dies singul' hebdomadis q̄s dies dedicauit eccl'ia ieiunādos p passione xpi. Nā q̄s illū docebat nisi spūsscūs q vbicū q̄z vult spirat. ¶ F Sz cur placeret deo tal' puerili nocētis satisfactio penitētialis: cū nonduz peccasse potuerat. Rñdeā q deo placuit ei⁹ penitētia trib⁹ rōnib⁹. Pria rō ex pte ipi⁹ scti nicolai. vt sz tali decoze pnie z meritj decorareā. Nō eñ vt purgareā (cū inoces eēt) placuit do: sz vt ornareā. Est eñ pnia q̄dā purgās: vt fuit pnia magdalene. Et est pnia ornās. qz vt ait Bern̄. pfessio pcōrē purgat z iustū ornat. Un̄ Emodi⁹ ō q̄dā scō pōtifice dic. Pnia in eo z si nō inuenerit q̄d purgaret: tñ reppit q̄d ornaret: di. Pe. Cōfessionē z decorē induisti. Talis fuit pnia beati nicolai in puericia q̄ ornauit miro mō eius merita. Preterea ē apud pcōres p q̄riū q̄dā pnia macula ns: vt iude q ipm nō mūdauit sed maculauit Matb. xxiij. qz p despationē pcm̄ adauxit. Est z itez pnia cruciās: vt ē dānatoz i iferno. Sap. v. Dicētes intra se pniam agētes zc. Scōa rō ex pte alioz boim pcōz. vt sz mali q nolūt ieiunare z penitere. pfundanf in iudicio diuio cū audiāt talē tenerrimū puerū bino hebdomade die nō vno: potuisse ieiunare. Boni aūt boies eius exēplo, puocenf ad silia. Tertia rō ex pte passionis xpi vt oēs boies inducanf ad cōpatiēdū xpo p nob⁹ passo q tradit⁹ ē feria q̄rta z occisus feria sexta q̄tin⁹ ei⁹ passiōis vestigia seq̄mur p ipo carnē crucifigēdo cū vitijs ipi⁹ b. nicolai pueruli exemplo. Un̄. j. Petri. ij. Xps p nob⁹ passus ē vob⁹ relinquēs exēpluz vt sequamini vestigia ei⁹. O igit boies luxuriosi q dedistis vos ad carnalia. o gulosi. o delitiosi q nil vultis in carne pati p xpo. o q̄z pcōres quō credit' vos cū xpo regnaturos in gl'ia q pertēpsistis p eo q̄cūq; pati resistēdo vicijs in hac vita: aduertite exēplū nicolai. ¶ Tertiuz ē innocētie decoratio. qz sm doctores scrificati miracl'ose nūq; peccāt mortalit̄ tota vita sua. Tal' fuit btūs nicolauf q̄ zc. Hil'iari ẋo de innocentia ornoda ē paucissimoz scrōz sm Aug. li. xxj. de ciui. dei. De B plura articulo scdo.

¶ B Quātū ad scōm pncipale de innocētie baptismalis pseruatōe accipiam⁹ hāc pclusionem q q̄libet fidelis sūmope debet conari exēplo ipi⁹ bti nicolai vt baptismalē innocētiā cōseruet ille saz ab oi culpa tota vita sua. Nam ad id instruit nos pmo sacra scptura Eccī. xxxiij. di. Qui baptisaf a mortuo z itez tāgit mortuū q̄d pdest lauatio ei⁹. q. d. nihil. Nā imūd⁹ efficit sic añ. Sic q lot⁹ ē in baptismo ab opib⁹ mortuis. i. peccatj. q̄d pdest si itez redit ad pcā. Immo vt scribit. ij Pet. ij. Si refugientes coinquinationez. Lyra: id est peccata: in agnitōe domini nostri iesu chri sti: id est per receptionē fidei: bis rursus implicati superātur: facta sunt eis posteriora deteriora

De sancto Nicolao

ꝑoribus scz ꝓpter aggrauationē ingratitudinis Scōo b dicta⁹ z rō qz ꝑmisim⁹ in baptismo abnegare sathane z oīb⁹ ꝑpis z oīb⁹ opib⁹ ei⁹ z oībus fallacijs ei⁹. ō ꝙse. di. iiij. Primū. Et. xvij. q. j. Sūt q̄dā. Et ꝓ ꝙ ꝑmisim⁹ nos cauere ab oī pctō mortali tota vita ad ꝙdū inocētā baptis malez. sine ip⁹ ḡ obꝙatōe nō ē sal⁹. imo scito q nūq̄z ꝓuenies ad visionē dei añz sis plenissime expiat⁹ vel hic vel in purgatorio vsq̄z ad q̄drātē minimū pctōz z sic inocētie restitut⁹. Unū ꝑs. q̄rit di. Quis ascēdet in mōtē dñi aut q̄s stabit in loco sctō ei⁹. i. in celeste regnū. Rñdz. Innocens manib⁹. i. opib⁹. fm Lyrā: q̄ ꝓ man⁹ designāt. eo q man⁹ ē organū organoz. li. iij. de aīa. z mūdo corde q nō accepit ī vano zc. hic accipiet bñdictiōnē a dño. Nimiz ō talib⁹ q̄ recidiuāt nec curāt de baptismali innocētia ꝙdā. ij. ꝑe. ij. grauis habet sentētia sic. Meli⁹ inq̄t erat illis nō cog̃sce reviā vitaz q̄z post agnitōz retrorsū ꝙuerti ab eo qō illis traditū ē sctō mādato. Lyra. qz ꝓ ingratitudinē tal' bñficij accepti aggrauat pctm. Terꝛtio ad idē exēplū. Judas fuit baptisat⁹ sic z cete/ri apli tpe xpi. de ꝙse. di. iiij. Uñ ab hierosolymis z ca. se. Sz postea istā inocētie gr̄az collatāz pdi/dit. iō meli⁹ illi erat si nat⁹ nō fuisset Mat. xxiij. Veniq̄z ꝑmi pentes accepant a ꝺo inocētiā quaz peccādo amiserūt. ꝓt qō xp̄us dñs voluit acerbissimā mortē sustinere. z sic recupare nob. Debemus ḡ nos vsq̄z ad mortē agonisare ꝓ ipa ꝙser/uāda exēplo oīm sanctoz xp̄m imitantiū pfecte.

D Sz q̄rit. quō valeat xp̄ian⁹ custodire inocētiā baptismalē ab oī pctō imunē tota vita sua vel tpe lōgo. Rñdet fm doct. vt colligit ex scptu/ris. Ad id valet z iuuāt p̄cipue q̄tuor. Primuz ex pte carnis. s. mortificatio q̄ tāq̄z sal ꝑseruat a corruptiōe carnes. Uñ. j. Cor. ix. Castigo corp⁹ meū z in seruitutē redigo ne forte reprob⁹ efficiar. Hoc fecit Nicola⁹ a puericia cōtinuādo ieiu/niū. Sc̄dm ex pte volūtat. ē ꝓpositi firmatio de cauēdo oī pctō. z ꝓ b iug̃ oro. Matth. xxvj. Uigilate z orate ne zc. Unde Rich. de sctō vict. dic. q bi q̄ sūt seculo dediti nec firmā habēt volūtatē pctā cauēdi facillime z crebro in pctā ruūt. q aūt firmā habēt volūtatē nō facile cadūt. nec putandū ē q tales in q̄uis modico peccēt mortalit. qz vt idē dic. Mortale pctm nō fit sine graui iniu/ria dei vel grādi ꝓcptu primi. Nicola⁹ id fec zc. Tertiū ex pte intellectus verbi ꝺi auditio. z fm b ꝙscie freqūs rectificatio. Uñ Grego. Quotidiana examinatiōe teipz discute q̄lis sis ī moribus. z q̄lis in affectib⁹ q̄ iusti assidue facere nō desistūt. sic scribit scz Prouerb. xij. Cogitatōes iustoz iudicia scz examinatōis ꝙscie. Et ponit exēplū idez Grego. di. q sic nesciētib⁹ nob mutat in nob color capilloz z barbe ī canicie tēpoz successu: ita anim⁹ noster q̄tidie mutat invitia ignorātibus nob nisi sollicite nr̄os ꝓfect⁹ defectusq̄z cōsidere/mus. Sic faciebat be. Nicola⁹ q eccl'iaz terebat limina. z q̄cq̄d de scptur. audire poterat arma/riolo pectoris recōdebat. J Quartū est ex pte exterioz occasiōis deuitatio. Sūt aūt occasiōes cadēdi in pctm. mulierz ꝙsortia z colloq̄a. iuuenū lasciuie. sensuum exterioz curiosa cuagatio. ociū: voluptas. cogitatō mala z cupiditas. Qui em̄ ab his se nō cōpescuerit cito z facillime ruet in pctm. z sic inocētiā pdit. sic ptz de sodomitis q ꝓter hec ruerūt ī pctā enormissima. Ezech. xvj. Ecce hec fuit iniq̄tas sodome superbia scz ō se ꝑsu/mēdo. saturitas panis delitiose viuēdo. noie ei⁹ panis in scptura intelligit⁹ ois cib⁹. z abūdātia scz diuitiaz cupide amataz. z ociū ip⁹ z filiaz ei⁹. z manū egeno z pauꝑi nō porrigebāt. z fecerunt abominatōes cor̄ me. Nec ibi. Sic exponit Ly/ra. Uñ z Jnno. extra. ō renūcia. c. Nisi cū ꝑdē. H. Uez. dic. Ociositas z voluptas arma sūt hostis antiq̄ ad miseras aias capiēdas. Btūs Nicolaus hec oia multū cauebat. ḡ zc. Nā ab adolescentia iuuenū lasciuias z ꝙsortia mulier deuitauit sensus suos q̄nq̄z scz visū. auditū. gustū. odoratū z tactū diligēter custodiuit ne mors itraret ꝑ fenestras istas. iuxta dictū Hiere. ix. Cogitationes malas exhorruit. hūilitatē iugit⁹ tenuit. Itez pietatē sūme amplex⁹ ē. z diuitiaz amorē cū mk/tū abūdaret adeo de corde abdicauit vt tribueret oīm nedū petēti: sz etiā nō petēti q̄ pauci diuites faciūt. Nā dato auro triū ẏginuz nepbas ꝓbibuit cū nō peteret. z ꝑ b marie grat⁹ fact⁹ est ꝺo. Aug. Nō ē q̄ ita ꝺo amabiles nos faciat vt pietas. deniq̄z ociū toto vite tpe sic decliauit ab adolescētia vt nō tm̄ diebꝰ imo noctib⁹ media ip/sa nocte añ oēs ageret se nicola⁹ eccl'ias frequentādo z orādo. bonis q̄z opib⁹ insudādo. Uñ ōi revelatōe declaratū ē q̄ q̄ ꝑm⁹ media nocte ad ecclesiā oratur⁹ aduenirет: is dignus episcopatui Mirree ciuitatis foret. cui⁹ inq̄t nomē nicola⁹ ē. z sic fact⁹ ē z elect⁹ epūs. O igit̄ charissimi oēs nos studeam⁹ ip̄m imitari. carnē mortificādo firmū ꝓpositū cauēdi. pctā assumēdo. ẏbū dei audiēdo orādo z occasiōes peccati declinādo.

R Quātū ad tertiū ꝑncipale de ei⁹ pseueran/tie finalis leticia accipe hāc ꝙclusionē. q sic boim in pctis tacētiū finis ē dolor z mestitia: sic bonorū pseuerātiū finis ē gaudiū z leticia. Et hāc sufficiat breuit̄ ee ꝓbataz. qz regula generalis ē. q q̄ male viuit male finit. z q̄ bñ viuit bñ finit. Haz articul⁹ fidei ē q̄ q̄ bona egerūt ibūt in vitā eternā q̄ vo mala egerūt in ignē eternū: vt dic Athanasi⁹ ī symbolo. Btūs itaq̄z nicola⁹ vtpote bon⁹ z sctissim⁹ pseuerando in bono z dei gr̄a in morte gaudere habuit ñ timere. nō vt pctōres q̄ ī egressu aīe nimis timēt laqos mortis z pctoz imanitatem. dei iudiciū z demōes z inferni supplicia vt merito dicat Pś. quia mors peccatoz pessima. Sed sanctus nicolaus egressus est cū multiplici leticia. Primo de diuina protectiōe. quia animam suaz in manus dei cōmendauit quod est

valde secur. Job.x. Nō rapiet eas dſqz de manu mea. Scdo de angelorum occursu z bonoratōne qz rogauit dñm z ipe misit ei angelos salutātes eū nō vnū ſz mltos vt deduceret bonorifice: ſic̄ z de Lazaro legit Lu.xvj. q portat⁹ sit ab angel' in sinū abrahe. Tercio ō celesti melodia z oim btō ꝓgulatiōe. qz vt legit de eo melodia celestz audita ē cū portaret in celū. Ecce g̃ bonū ē hoi vt deo defulat toto tpe vite sue. Ue añt ve et ve habitātib⁹ i terra. i. petrōrib⁹ terrenis adherētib⁹: vt scribit Apoc.viij. qz deducūt nō ab angel' sed demōib⁹: nō bonorifice ſz turpissime z crudelissime tractātib⁹ more torton: nō ꝓgaudētib⁹ ſz fremētib⁹ p ira z furore i eos vlulātib⁹ ꝓ rapia more lupor rapacū. ſz iust' hoib⁹ gaudiū ineffabile z leticia. vt btō Nicolao: sic̄ scribit Esa.lv. In leticia egrediemi z i pace deducemi. mōtes z colles cātabūt coꝝ vob laudē z oia ligna regiōis plaudēt ip̄is manu. Ubi notat q i bonor assumptōe gaudent ip̄is ange. ideo ōr. i leticia egrediemi. Gaudz angel⁹ custos q i pace deducit. gaudz tota trinitas p̄ fili⁹ z sp̄ūsc̄tus. iō ōr. mōtes in pl'i ꝓ̄ tres ꝓsonas. Itē gaudēt oēs angeli: iō ōr. q colles. id ē angeli cātabūt laudē. Gaudet ꝯz btā vgo Maria mr̄ dei z oēs scti p̄iarche z ꝓphete: apl'i martyres: ꝓfessores: vgines z electi oēs. iō ōr. oia lig regiōis. Dō gaudiū nob p̄stare dignet dñs Jesus qui viuit in secula. Amen

¶ De scto Ambrosio ꝑmonē vide in cōi scto

¶ De ꝓceptōe btē Marie vide in libro stellarij.

De sancta Lucia Sermo cū legenda

¶ Illumias lucernā meā dñe de⁹ me⁹ illumia tenebras meas qm̄ i te eripiar a tēptatōe. Nec vba sūt ps. psalmo. xvij. z p̄ñt accipi tanq̄z diceret scta Lucia. Lucia q̄ppe q̄si luc' via a luce denoiat. q̄ q̄dē fuit eti sp̄ualr tāq̄z lucerna in sc̄a ecclia ardēs p charitatē: z lucēs p viratez sapiētie p quā oēs exēplo bonor operr illustrauit. Et qm̄ ipa a deo fuit illumiata iō potuit bñ z cō uenienr dicere. Tu dñe illumias lucernā meā. z me⁹ illumia tene. m. Deniq̄z exā i sui psecutōe spiritus sc̄us ipaz vginē tāto pōdere firit. vt. s. nullaten⁹ moueri possz: sz maris miracul' oia tēpta mēta vicit: iōq̄z dicere potuit. Qm̄ i te. i. p te z p tuā vtutē eripiar a tēptatōe rē. De hac añt gl'iosa vgine Lucia iuxta p̄missa vba tria p̄cipua magnalia notāt ꝓ edificatōe. Prio q fuerit diuali luce lumiosa: cū ōr. Tu illumias dñe. Et itez. De⁹ me⁹ illumia tenebras meas. vbi p figurā eppymone idē repetit ad maiorē certitudinē. s. hui⁹ myster̄ij. ¶ Scdo q fuerit vtuali exēplarita te famosa cū dicit. Lucernā meā. vt em Hre. dic̄ Lucerna ōr q̄si lux i testa. s. fragili. sic vtutū opa lucēt i carne fragili vgis hui⁹. ¶ Tercio q fuerit martyrij passiōe victoriosa: cū subdit. qm̄ i te ō eripiar a tēptatiōe. s. psecutōnis. Scdz hec g̃ tria

¶ Primū ōr lumiositat⁹ (myster̄ia notabim⁹

¶ Scdm ōr famositatis

Terciū dicit victoriositatis

B Duo ad p̄mū myster̄iū lumiositat⁹ accipiamus bāc ꝓcl'onē q vera lux aie sol⁹ xp̄s iesus est illuminās mētē sc̄ē Lucie: sine q̄ lucencō pōt ad cognitōez diuioꝝ ptigere. Hec ꝓcl'o declaratur

¶ Primo auctoritate

¶ Secundo ratione

Tercio exemplaritate

Prio inq̄z aucte. Joh.j. Erat lux va q̄ illuminat oēz hoiez venientē i hūc mūdū. Itē eiusdē. viij. idē saluator de se ait. Ego sū lux mūdi q̄ sequit me. s. p fidē formatā charitate nō ābu. i tenebr⁹. s. i gr̄ātie z culpe. z p ꝓseqns nō vēiet ad tenebras gehēne: q̄ sūt termin⁹ p̄dictar tenebrar. Propē B Mat. viij. dicūt tenebre exr̄iores. i. vltie. Per xp̄m ei facta ē vitas ꝫ tenebras i gr̄atie: et gr̄a ꝫ tenebras culpe. z dabit gl'ia repromissa ab eo ꝫ tenebras gehēne. p̄rea subdit. Sz habebit lumē vite: qr p irradiatōez hui⁹ luc' eleuabit intellect⁹ ad videndū deū clare. z p ꝓs affect⁹ ad fruēdum ipo pfecte i q̄bz ꝓsistit vita eēna. iuxta illō Jo.xvij. Hec ē vita eēna vt cognoscāt te deū ver̄ z quē misisti ies⁹. Hec Lyra. ¶ Sz ex hijs auctib⁹ q̄stiones occurrūt aliq̄ declarāde. Pria q̄stio quō xp̄s dñs ōr vera lux mūdi cū min⁹ videat illumiare mūdū q̄z sol iste visibil' q ortit q̄tidie sup bonos z malos xp̄s añt nō illumiat nisi bonos. z ista illumiatio nō est visibil' cōit. Rñdet ꝑm mgr̄m Lyrā z con cor. docē. q xp̄s dñs ōr lux. z ve lux vtpote ver⁹ dei fili⁹ q genit⁹ ē a p̄re de⁹ ver⁹ de deo vo lumē de lumie: ꝓsubal' eidē vt canim⁹ i symbolo Nicen o. Lux em̄ vl' lumē magz ꝓpe ōr i spūalib⁹ q̄z i corpalib⁹: z marie in deo vl' i diuis: qr lux bz esse manifestatiuū q̄ō ꝓpe habz locū i cognitōe intellectiua q̄ sūmū tenet gdū. Et iō ipe de⁹ sol⁹ ē lux p ēntiā: qr ab ipo ois noticia deriuat. qr añt in vbo diuio oia declarāt q̄ō vbū ē xp̄s idcirco p̄ prissime ōr lux. De⁹ q̄ppe lux ē: z tenebre. s. i gr̄ātie vel defect⁹ aut culpe in eo nō sūt vlle. j. Joh. j. Hinc Aug. iij. sup Gen. dic. Xp̄s nō ōr sic lux sic lapis. s. angular⁹. velut etiā agn⁹ aut leo. sz illud ōr ꝓpe: B figurate. q̄ntuis g̃ xp̄s de⁹ nō videat lucere nob petrōrib⁹ i B mūdo oculr corpalib⁹: est tn̄ vissime lux illuminās aias. Ubi ē aduertēdum ꝑm eūdē Lyrā sup Joh. j. c. q aliq̄d ōr vex tripl'z Uno mō qr distinguit ꝫ falsū. z B mō sol⁹ xp̄s ōr z ē verissima lux: a q̄ oēs deficiētes ñ ve dici possunt illumiati. eo q̄ntuis mlti habeāt lumē rōnis natural' sic̄ pbi: illud tn̄ deficit a cognitōe diuinor. z sic a ratōne vere lucis deficit. qr z si pagani z pbi habuerūt de deo aliquā cognitōez. illa tn̄ fuit admixta mltis errorib⁹ Propē q̄ō dic̄ apl's Ro. j. c. Lū cognouissent deū nō sic deū gl'ificauerūt aut gr̄ias egerūt sz euanuerūt i cogitationib⁹ suis z obscurata

De sancta Lucia

cū ē insipiēs cor eoꝝ. Et ꝟ claret i Aristotele q̄ inter alios pꝟos ꝺr veri⁹ scp̄sisse: z tñ i pluribꝫ deuiauit a veritate vt ptz de mūdi eternitate. de itelligētia ꝫ nūero z eaꝫ felicitate, ō trinitate z alijs pluribꝫ. quāto magꝭ alij pꝟbi errauere. Scōo aliq̄d ꝺr vey. qz distinguit̄ ꝯ figurale inq̄tū figura recedit a pfecta rei veritate. sic ꝺr xp̄s vere agn⁹ dei nō rei veritate sz figurali. qz in veteri testamēto erp̄si⁹ agn⁹ innocēs paschalis imolatusq̄ ꝑ pctis xp̄m vere. ꝑ pctis nr̄is in cruce imolādū figurauit. xp̄s tñ nō fuit agn⁹ realit̄ sz hō. Uñ xp̄s fm ꝟ etiā ꝺr vera lux qz cognitio vel illumiatio diuinoꝫ in veteri testamēto fuit tm̄mō vmbratica z figuralis veritat̄: sz xp̄s vere se figuratuz i nouo testō declarauit. z ad cognitiōez diuinoꝫ vere ꝓduxit. Tertio ꝺr vey. qz distinguit̄ ꝯ ptici pās. multū em̄ distat inē tale: puta bonū vel lucidū ꝑ eētiā. z inē tale ꝑ pticipationē sic inē solē q̄ lucet ꝑ se. z inē aerē lucidū ꝑ pticipatōez a sole. Deꝰ aūt ē bonꝰ z lux ꝑ eētiā a q̄ sūt oia alia bōa vl̄ luminosa ꝑ pticipationē. Et iō veracissime ꝺr xp̄s deꝰ lux. qz ꝑ eētiā ē lux z ꝓ scip̄m. Alia autē oia dici p̄nt lumiosa ꝑ pticipationē. z ꝓ ꝓsequēs nō tā vere. qz qō ē tale ꝑ eētiā ē cā oīm aliorū. ij. Methaꝓb. Sic ignis ē cā caliditat̄ i ferro igneto. z idcirco veri⁹ ꝺr ignis calid⁹ q̄z dicat̄ ferꝝ calidū. z sic ptz ꝓpositū q̄ xp̄s dn̄s ꝺr vere lux. qz sine falsitate. sine vmbra z sine pticipatōe. Alij aūt sācti puta apl̄i dicūt̄ lux mūdi vel lumia ꝑ participationē a xp̄o. ❡ Scōa q̄stio oꝛit̄ ex eo q̄ ꝺr in p̄missa autoꝛitate Jobis. Illumiat inq̄t oēz hominē. quō ꝟ vere de xp̄o dicat̄ cū multos videamus infideles z pcōres q̄ nō illuminant̄ sz peūt. z tñ dic̄ oēm hoiem. Qui em̄ dic̄ oīs nihil excipit fm pꝟm. j. periber. Rñdet fm Lyraz vbi ō. q̄ ꝟ sic itelligēdū ē q̄ xp̄s illumiat oēm hoiem q̄ntuz in se ē. qz q̄ aliq̄ nō sūt illumiati ꝟ iō ē. qz se ꝟbra hūt ab ifluētia hui⁹ luc̄. sic̄ claudēs oc̄los se subtrahit a luce solis. z sic ei⁹ culpa ē q̄ nō videt. non defect⁹ ex pte solis. Vel dicēdū subtili⁹ ꝓ obiecta q̄ sic̄ distinguit̄ sup. j. sn̄iaꝫ. di. xlvj. c. ij. z apl̄ logicos. q̄ sez vniuersal̄ signi distributio fit dupliciter. quādoq̄ simpliciter. vt cū dicitur. Omnia quecūq̄z voluit deus fecit i celo z i terra. q̄nq̄z aūt distributiō accōmoda. sic̄ cū ꝺr. Iste mgr docet oēs pueros de ciuitate. Hoc em̄ nō ē simplic̄t de oīb. veꝝ q̄m m̄lti sūt pueri q̄ nec scholas itrāt: sz de his tm̄ q̄ discūt. Sic̄ ē in ꝓposito ō his tm̄ q̄ illumiari volūt. qz ꝑ nullū nisi ꝑ xp̄z illuminari p̄nt hoies. z talis distributio accōmoda excipit m̄tos. Talis āt modꝰ loq̄ndi freq̄ns ē in scp̄turis vt cū ꝺr. q̄ deꝰ vult oēs hoies saluos fieri z ad agnitiōez veritat̄ venire cū tñ multi pereāt. Itē oēs in adā peccauerūt z tñ xp̄s ñ peccauit nec ꝺ tā virgo maria fm nostros doctores.

❡ Tertia q̄stio oꝛit̄ ex eo q̄ ꝺr. Uenīēt i hūc mūdū. Uñ hoies venīūt in hūc mūdū. nūq̄d antea fuerūt i alia vita vt ide venerint huc. Rñdet fm Lyrā ibidē. q̄ ē modꝰ loq̄ndi ad significādū q̄ hō fm p̄ncipalē pt̄ē. i. fm aiaz a q̄ denoiat̄ rōnalis: venit sez ꝑ creationē a ꝺo create ex nihilo z ifūdēte in corp⁹ organisatū. aia em̄ in creādo ifūdit̄ z infūdēdo creat̄ vt ait Aug. Et sic aia in hūc munduz venies ꝺr ab cuāgelista hō eo mō q̄ ꝑs ꝑncipalioꝛ rei ꝺr ipa res. x. li. ethicoꝫ. Sic̄ exemplī gr̄a cū ꝑncipes regni aduenīūt vel ꝓueniunt in aliq̄ē locū ꝺr regnū illuc ꝓuenisse. ❡ Secūdo illa ꝓclusio ꝑdicta declarat̄ rōne tali fz em̄ dē Lyrā ibidē. qz hō fact⁹ ē z ordinat⁹ ad quendā finē supnaturalē. i. ad bitudinē q̄ excedit lumen naturalis rōnis fm q̄ dic̄ Esa. z Apl's. j. Cor. ij. Oculꝰ nō vidit deꝰ absq̄ te z auris nō audiuit nec in cor hois ascēdit q̄ ꝑparāsti dilig. tē. Ad finem aut̄ ē cognitū nō p̄t hō moueri. qz fm Aug. icognita nō possumꝰ diligere. Et ij. de aīa. Nil volitū nisi cognitū. Sic̄ em̄ pocꝰ q̄ auri ꝑciositatē nō nouit discernere q̄ntūcūq̄z eidē apponat̄ aurū ꝑciosissimū vl̄ purpura aurea aut lapides ꝑciosi sternant̄: plꝰ eligit iacere i sceno luti fetidi qz illud nosci sibi placere ꝑ olfatū. Lux autez aut purpura nil delectāt ipm: vtpote suo sensui brutali minime nota. Sic i ꝓposito ē de nob̄ q̄ assueti carnalib⁹ delectamēt̄ hec sola diligimꝰ. et celestia q̄ sūt bona ꝑciosissima diligere nō nouimꝰ. nec de eis iudicare scimꝰ. sic̄ ceci nati de coloꝛib⁹ nisi a ꝺo infunderet̄ tali ceco cognitio coloꝝ: aut aīali brūto discretio iter ꝑciosa z vilia. tūc em̄ sciret vere extimare. Ideoq̄z hō q̄ cū i honoꝛe eēt nō itellexit. nūc aūt post pctm̄ cōparꝰ ē iumētis et similis factꝰ ē illis: dicēte ꝓs. Ad finē suū ꝓsequēdū necario idiget illustratōe supnaturali vt in illū dirigat̄. z ad vidēdū deū ꝑtingat. Lux em̄ diuina siue verbū q̄ ide ē nō ꝑt videri ꝑ eētiā cognitōe naturali. qz talis cognitio ē tm̄mō ꝑ effectus q̄ nō adequāt virtutē ꝑme cause: sz in ifinitū distāt ab ea. Idcirco oportet vt ad verā dei cognitionē illustret̄ supnaturalit̄ ꝑ dei verbū q̄ ē xp̄s iesus bñdict⁹. Verbū. f. caro factū Job. j. ❡ Q̄ si diceres: ḡ excusabiles sūt infideles: q̄. f. ñ habēt hāc illustrationē quā ex naturalib⁹ nō p̄nt habere. Rñdet ide Lyra q̄ deꝰ pat⁹ ē eā hoibus dare. qz natura nō deficit in necessarijs vt ꝺr tertio de aīa. Et si ꝟ veꝝ ē de natura naturata. multo fortiꝰ veꝝ ē de auoꝛe ipi⁹ nature q̄ est natura naturās. Et iō si hō faciat q̄ in se ē ꝙuertēdo se ad deū ꝑ cognitionē z amoꝛē. put p̄nt hec ex naturalib⁹ haberi deꝰ supplet residuū addēdo nature ꝑfectionē gr̄e: illustrās ei⁹ supnaturali illustratōe nisi ꝑ pctm̄ hō ponat obicē. qz vt scribit Job. ij. Lux. f. xp̄s venit i mūdū sz dilexerūt hoies magis tenebras q̄s lucē. erāt em̄ opa eoꝝ mala. z sic ptz dei maxima misericoꝛdia erga nos. ❡ Tertio dicta ꝓclusio declarat̄ exēplo. Scimꝰ ei q̄ totus mūdꝰ sine xp̄o fuit sp̄ in erroꝛib⁹ idolatrie: sz ꝑ xp̄m illuminatꝰ verū deū cognouit. Sic z beata lucia: vt patebit in sequētibus.

¶ Quo ad scōm mysteriū scz famositatē sufficiat accipe p ꝓcōne z ex eī legēda declarari q vicz btā vgo Lucia clarꝫ vtutibꝫ lucida ē in tota ecclīa famosa z oibꝫ fidelibꝫ imitāda. Primo nāq; ipa claruit fidei vtuositate. qz cū eēt Lucia vgo syracusana nobilis genere: sz nobilioꝛ fide: audiēs famā sctē agathe p totā siciliā diuulgari sepulchꝛū eī⁹ adijt vnacū matre sua euthicia q̄tuoꝛ ānis fluxū sanguis icurabilit patiēte. Inter ipa igit missaꝝ solēnia ꝓrigit legi euāgeliū i q̄ hꝛ q̄ xps mulierē ab hac passiōe sanauit ad tactuz fimbꝛie vestimenti. Tūc Lucia matri dixit. Si credis his q̄ legūt: crede q agatha sp sit cuz xpo p cui⁹ noie ē passa scz in celesti patria. z credens ꝓtinge sepulchꝛū eī⁹ z sanitatē recipies. Cūq; iuxta sepulchꝛū oꝛarēt Lucīā somnus arripuit: viditq; sanctā agathā i medio angeloꝝ gēmis oꝛnatā z dicētē sibi. Soꝛoꝛ mea Lucia vgo ꝺo de uota q̄d a me petis q̄ ipa poterꝫ pstare cōtinuo matri tue. Nā ecce p fidē tuā sanata ē. Et sic p me ciuitas kathanēsiū sublimata xpo: ita p te syracusana ciuitas decoꝛabit. qz iocūdū ꝺo i tua vginitate habitaculū ꝓparauit. Expgefacta surrexit z ecce moꝛ mr̄ eī⁹ pfectissime sanata fuit. Vñ claret q̄ fides in ipa fuit deuocōe feruida. qz dr̄ vgo ꝺo deuota. fuit z vginalis puritate mūda in q̄ iocundū deo habitaculū ꝓparauit. Fuit z firma z virtuosa. qz miraculose matrē sanare meruit. Et fuit pietate plena qz matrez ad sepulchꝛū sctē agathe duxit vt sanaret. z ad credēdū firmiter in xpo iduxit. z sic ꝓceptū de honoꝛe pentū ipleuit. Fac z tu o xpiane silr. ¶ Scōo claruit pietate et maxima ad pauperes liberalitate. Nam tūc dixit mr̄i sue. Ecce sanata es p ipaz g̃ te deꝓcoꝛ q̄ te sanauit ne mihi de cetero noceas spōsuz: sz q̄cq̄d mihi datura eras p dote oia pauperibꝫ elargire. Cui mr̄. Tege ꝓpter oculos meos z q̄cq̄d voluerꝫ de facultatibꝫ facito. Ad quā Lucia. Nō sic mr̄. nā qꝺ moꝛiēs das ideo das q: tecū ferre nō potes. nec ꝺ satꝫ chaꝝ ꝺo ē. Da igit ꝺū viuis xpo tuo z mercedē habebis. Cūq; ita domū redissent totū pr̄imoniū vēdiderūt z pauperibꝫ erogauerūt. ¶ Tertio claruit charitate scz ꝓximi q̄ aiaz z coꝛpus xpo iesu sacrificādū obtulit. Naz spōsus eī⁹ his ꝑdictꝫ audit̄ trahit eā coꝛā Paschasio ꝓsulari di. cā xpiana ee z ꝓtra leges viuere Augustoꝝ. Tūc Paschasi⁹ mandauit eā sacrificare idolis. Cui Lucia rñdit. Sacrificiū placēs ꝺo ē visitare pauperes z eis subuenire. Et qz iā amplius nō habeo qꝺ offerā meipam xpo tribuo offerēdā. Cui dixit Paschasi⁹. Ista narra tuis silibꝫ stultꝫ r̄pi anis. ego aūt decreta ꝓncipū custodio: z vt sacrifices volo. Lucia rñdit. Tu tuoꝝ ꝓncipū decreta custodis times z offendere nō vis: illiusq; placere desideras. ego aūt deū meū timeo: eī⁹ legē custodio z offendere caueo: ac vt xpo placeā ꝓcupisco. tu g̃ fac qꝺ tibi videt. ego facio qꝺ mihi vtile ē. ¶ Quarto resplēduit mūdissima vginitate sez carnis z aīe. qz oēz coꝛruptōz pctī cauit. qꝺ ē maximū. qz Paschasi⁹ hec ab ea audiēs dixit sibi q̄ q̄si meretrix loq̄reť. Lucia rñdit. Coꝛruptores mēt̄ z coꝛpis inq̄t nūq̄ sciui. Et paschasi⁹ ait. Qui sūt coꝛruptores mēt̄ z coꝛpis. Lucia rñdit. Coꝛruptores mēt̄ vos estis q̄ suaderis vt aīe deseraī suū creatoꝛē: dicēte Apl'o. Coꝛrūpunt bonos moꝛes colloq̄a p̄ua. Coꝛruptoꝛes ꝺo coꝛpoꝛ sūt q̄ delectatōz coꝛpalē ꝓponūt epulis semp̄iternis. ¶ Quito būilitate. Nā his auditꝫ dixit Paschasi⁹. Cessabūt vba cū quentū fuerit ad vbera. Lucia būlit rñdit. Verba dei cessare nō p̄nt. Cui ille. Tu g̃ de⁹ es. Lucia ait. Ancilla dei sū. z iō dixi vba dei. qz ipe dixit q̄ cū steterit̄ inq̄t añ reges z p̄sides nō vos estis q̄ loq̄mini sz spūs p̄ris vestri q̄ loq̄t in vob̄ zc̄. Sz hic q̄rit q̄re se lucia nō noīauit spōsaz dei vel filiā sz ancillaz. Rñdet q̄ ꝺ fecit cā būilitatꝫ. Filia em̄ vl' spōsa ꝺi efficit q̄s p gr̄az. Nemo aūt scit p certo se habere gr̄am nisi p ꝺi reuelatōez q̄ rarissima ē. Vñ Eccli ix. Nēo scit vtrū odio vel amoꝛe dign⁹ sit. Et idcirco noluit illa noīa sibi arroganter attribuere ancilla vo xpi eē dr̄ aīa inq̄tū ab ipo ē ꝑcio sanguinis empta. iuxta illud Apl'i. Empti estꝫ ꝑcio magno glorificate z portate deū i coꝛpe vro. Et iō ꝺ dixit de q̄ certa erat cā būilitatꝫ. Jn q̄ nob oībus dar exēplū būilitatꝫ. ¶ Sexto sagacitate scz diuīalis sapie q̄ ꝑcipue ptz in rūsis eī⁹ tam p̄cedētibꝫ q̄z seq̄ntibꝫ. Nā cū hec dixisset Paschasi⁹ ait sibi. Jn te g̃ē spūsctūs. Cui lucia. Qui caste viuūt tēplū sūt spūsctī vt dic̄ Apl's. Tūc paschasi⁹ dixit. Ego g̃te faciaz duci ad lupanar vt ibi vginitatez amittas z spūsctū ꝓdas. Lucia rñdit. Nō inq̄nat coꝛp⁹ nisi de ꝓsensu mēt̄. Nā et si thura in manu mea offeras inuite de⁹ ꝺ deridet zc̄. Vñ si me inuitā violaueris merces mihi duplicabit̄ ad coꝛonā. nūq̄ aūt volūtatē meam ad ꝓsensū poterꝫ puocare. Nimiꝝ hec vba sunt tā pfūde sapiētie vt etiā doctoꝛes de ꝺ disputauerint. ¶ Nā apud doctoꝛes q̄rit vtꝝ vgo vioꝛeter oppssa amittat aureolā vginitatis. Et rñdet fm nostrū Rich. sup. iiij. di. xlix. atq; Petrū aure. z ꝓcordit̄ sctm̄ Tho. ibidē. q. ꝓpt̄ ꝺ ñ amittit̄ aureola vginitatꝫ dūmō ꝓpositū fuandi ppetuo virginitatē nō interrūpat: illiq; actui nullo mō ꝓsentiat z ꝺ siue p fide siue p q̄cūq; alia causa violēter coꝛrūpat. Sz z si hoc p fide sustineat erit ei pl⁹ meritoꝛiū z ad gen⁹ martyrū ꝑtinebit. Vnde lucia dixit. q̄ si inuita coꝛrūpit̄ merces sibi duplicabit̄ ad coꝛonā: ꝺ nō ē itelligendū q̄ habeat talis duas aureolas vginitatꝫ: sz qz duplex p̄miū reportabit. Unū p vgitate custodita. aliud p iniuria passa. dato etiā q̄ talis violēter oppssa ꝓcipiat: nec ex ꝺ p̄miū vgitatꝫ ꝑdit ꝛ Tho. vbi s. Vñ Aug. v. de ciui. dei. c. xix. dic̄. q̄ ñ amittit̄ sctitas i coꝛpe oppsso manēte aie sctitate. sicut amittit̄ sanctitas coꝛpis violata anie sanctitate etiam coꝛpoꝛe intacto. Et. xxxij. q. v. ca. Magis

De sancto Thoma apostolo

Jdē Aug. dic. Violētia in carne nō violat pudicicia si mēte fuat. Et ad id fac etiā Amb. dictū ca. Tolerabili⁹. ca. causa z q. z sic ptz rnsio. ℙ Septimo claruit btā Lucia pseuerātie firmitate z inuincibilitate. Nā cū hec dixisset iussit eā Paschasi⁹ trahi ad lupanar. tāto aūt pōdere eā fixit spūssctūs vt oīno eā mouere de loco illo neq̄rēt. manusq̄ z pedes eius funib⁹ ligātes: mille viri ad trahēdū sūt adhibiti nec sic potuerūt. tādē q̄n q̄ginta paria boū adhibuit: sz vgo dñi stetit immobilis: vocatq̄ q̄s magi z incātatoribus vt ipam suis maleficijs mouerēt oīno nō potuerūt. Tūc Paschasi⁹ dixit. Que sūt ista maleficia q̄ vna puella delicata a mille virī nō ē mota. Lucia rndit Jsta nō maleficia sūt sz bñficia xpi. Pozro si adhuc decē milia adhibuer⁹ me eq̄ imobilē videbis. ℚ Quo ad tertiū g̃ ō ei⁹ martyrij victozia sit ꝓclusio hec. q̄ scz btā vgo Lucia ex dei gr̃a ꝓbatur fore victoziosissima z digne cozonata martyrij gl'ia. Declarat. qz ipa habuit pugnā fortissimā z gl'iosissime vicit oia in fide xpi z gr̃a. Prio nēpe vicit tozmēta z ignē. qz visis pdictis miraculis insanus iudex tozq̄bat aīo cogitañ. q̄li pena eā perderet. Cui Lucia. Paschasi miserrime q̄d palloribus trepidas tēplū dī si me ꝓbasti crede. si vo nō credis discede. Quo audito furiose anhelās p̄cepit ignē copiosū circa eā accēdi picēq̄s z resinā z feruēs oleū sup eā iactari vt celeri⁹ ꝓsume ret. qz publica voce de seipo risus exhibere cerne bat z infidelitatē ꝓfundebat. Et illa in noie iesu stetit imobilis dī. Ego rogaui dñm iesū xpm vt ignis iste nō dominet mihi. z ipetrauit ab eo iducias martyrij mei vt credētib⁹ timozem passiōis tollerē. z nō credētib⁹ insultarē. Un in b̄ xps iesus fecit sibi grādis miraculi gr̃az: vt sic cozp⁹ ei⁹ fuerat ab oi cozruptōe alienū ita ab ignis cōbusti one fore p̄seruatū. Scdo vicit gladiū vulnerātē. Nā amici Paschasij videtes eū āgustiari gladiū in gutture Lucie imerserunt. q̄ tū miraculo grādi loq̄lā nō amisit sz q̄diu voluit ozauit z q̄diu voluit allocuta ē turbā circūstātez de fide scz va xpi z ꝓfessiōe. Seq̄ pmittēs iteruenire ꝓ ipis apō deū dixit. Sic ciuitati kathanēsi sozor mea agatha data ē ꝓtectrix: sic z ego ciuitati syracusane interuētrix. Tertio vicit tyrānū p̄ncipē. Nam dū hec ageren⁹ facta ē sibi reuelatio diuia: z ait. Annūcio vob pacē eccl'ie reddītā maximiano imperatoze hodie mozruo. z dyocleciano de regno expulso. Ecce aūt b̄ dicto mox ministri romano rū veniūt Paschasiū vinctū ad senatū ducūt: accusat⁹ eīm fuerat q̄ vniuersaz illā puincia depdatus extiterat. z sic cozā senatu romano cōuict⁹ capitali sentētia ē punit⁹. Quarto vicit ipaz mortē q̄ pcussa gladio de loco nō ē mota. sz q̄diu voluit supuixit q̄aduscq̄ sacerdotes venirēt. z cozp⁹ dñi eidē traderēt. q. di. q̄ nō deceret vt scz sponsa absq̄ sponsi p̄sētia ad p̄iaz aliā trāsiret. q̄n aūt voluit spm̄ tradidit. qz dulci allocutione moze sui sponsi xpi iesu bñdicti q̄ pacē discipulis i vltia cena relict. ipa q̄z i pace xp̄ianis annūciata ꝓba finiuit. z ꝓfitēs dñm iesū xpm se ipi dō ꝓmēdauit z cū oēs astātes respōdissent: amē: sacratissimuz emisit spm̄. In eodē aūt loco ē sepulta z eccl'ia fabricata. Passa vo ē anno dñi tricētesimodecio. O igit vgo sctissima Lucia. o ve lucis amica. o xpi iesu spōsa dilecta. o oi vtute famosa. o virgo gl'iosissima cozona martyrij victoziosissima rogam⁹ vt ꝓ nobis xpm exoza vt p tua merita dēt nobis gr̃a z gloria Amen.

De sctō Thoma apl'o Sermo p̄m⁹ cū legēda.

Nisi dominus edificauerit domū: iua
n ru laborauerūt q̄ edificāt eā. Ps. cxxvij
tē. ℟ Jste vlicul⁹ psalmi optime cōpetit btō Thome apl'o. q̄ sic recitat i legēda cōmuni a xpo iesu dño nro in b̄ ē ꝓmēdat⁹ inc oēs apl'os q̄ scz i arte architectoria. i. dom⁹ edificatoria vel ꝓstruēda foret pitissim⁹ z p̄ncipalissim⁹ mgr̄ artificij. Un fz Cathol'. ōr architectoria ab archos q̄ sonat p̄ncipalis. z tectū q̄ ponit pro edificio vel domo. ipm q̄z tāq̄ mgr̄m edificioz misit saluator nr̄ iesus xps p Abanē dispēsatorē regi indie noie Gondofori vt vicz edificaret domū illi. sic clari⁹ patebit i seq̄ntib⁹. Sz q̄m vt dic egregi⁹ Nico. de Lyra sup p̄dicto vbo Ps. Dominus dī de q̄ itēdit Ps. edificat tripl'r. Uno mō corpalit er lignis z lapidib⁹. Alio mō spūalit p doctrinā i fide z moribus. Et i vtraq̄z inq̄t edificatiōe req̄rit diuinū auxiliū sine q̄ in vanū laborat hūana cogitatio. Idcirco cū rex indie exteriozis Gondofor⁹ cogitaret sibi facere edificari scz domū moze romano regiā. z p b̄ misisset curie p̄posituū Abanē ad iudeā p q̄rēdo mgr̄o architectore sapiēte. Xps dñs q̄ ab eterno nouit q̄s elegit ad celeste palaciū regnaturos misit be. Thomā apostolū z cōmēdauit ipm fore pitissimū in archite ctoria arte: non q̄dē tā dom⁹ corpalis q̄z p̄cipue dom⁹ spūalis z celestis vt rei ꝓbauit euēt⁹. Prō inde de ipo sctō Thoma merito dicūt hec verba q̄ nisi dñs p ipz scz Thomā edificauerit domū scz celestē. frustra laborauit Gondofor⁹ rex edificare cogitañ. terrestrē. Frustra nēpe dr̄ ee illō q̄ nō puenit ad finē itētū. Sic medicina dr̄ frustra q̄ nō iducit sanitatē fz pbm. ij. pbicoz: sic dom⁹ terrestr̄ bñ dr̄ edificari frustra cū nō habitat deus hic p gr̃am in hoie edificāte q̄ creat⁹ ē ad habitādū ꝓpetuo in celo cū ipo ō q̄ ē finis nr̄e btitudinis. Itaq̄ be. Thomas de b̄ edificio celesti cōmēdat vel spūali. Et de b̄ loq̄ cōuenit huic tpi aduēt⁹ q̄ recolit de aduētu xpi in aīaz z ei⁹ inhabitatōe. Jōq̄ in b̄ sermōe iuxta p̄missa vba notabim⁹ tria mysteria p̄ncipalia. de q̄b cōmēdat Thomas. q̄ vicz tria req̄rit de⁹ ad habitādū nostrā mētē tāq̄ i domo vel tēplo sibi placito. Prīmū ē hui⁹ edificij fūdamētalis firmitas. b̄ nota

tur:cū dr. Nisi edificauerit accipiendo p ede firma. Scōz ē buⁱ edificij spūalis decorositas: cū dr. Domū. qz deⁱ hīe vult domū decorā. iuxta illud ps. Dñe dilexi decorē domⁱ tue z lo.ha.gl. Tertiū ē eⁱ dē pdulcj vtpote diuiaʳ hospitalitas cū dr Domⁱ. quē hospitio cordis recipe ē dulcissi

¶B Quātū ad pmū mysteriū de fundamēto edificij spūalis inqrēdū est. in qbꝫ ꝓsistit fūdamētū edificij spūalis sup q̄ possit debite cōstrui domⁱ apta deo ad inhabitādū in nra ania. Ad qō ꝓclusio ponit. q vicz spūale edificiū vt sit firmū z deo dignū reqrit ī hoie triplex fundamētū scz fidei spei z charitatj fulcimētū. Hoc declarat tripl'r. Prio p auctoritatē scripture. Nā in scriptur̄ iste tres vtutes assignant p fundamento būane salutj. s. fides spes z charitas. De fide scribit Matth. xvj. Tu es petrⁱ z sup hāc petrā edificabo eccliam. Jtē. j. Corj. iij. Fūdamētū aliō nemo pt ponere pter id qō positū ē qō ē xps ihesus scribit Heb. vj. Cōfugimⁱ ad tenēdū spez ꝓpositā quā sic anchorā habemus anie tutā ac firmā. Chrys. li. de repatōe lapsi dic sic. Spes ē salutis nre anchora. vite fūdamētū. dux itinerj q̄ itur ad celuz. Hec ille. Si petas. q̄re hec dicant de spe: rndeo. qz spes istar anchore tenet aiaz tutā ne p cellis tēptationū iuoluaʳ: sz firmit̄ pseueret ī bono ꝛ oēs fluctⁿ tēptatōis in b mari magno. qz vt dic mgr in. iij. di. xxvj. Spes ē certa expectatio future bitudinis ex meritj z gr̄a dei puenies. z sic p illā hō firme stat in bono p expectatiōe future bitudinis. Jtē spes dr vite fūdamētū. qz in vita pñti nō post mortē debet hō ponere b fundamētū p bona opa. Sic aūt in fundamēto materiali maiores ponūt lapides vt firmⁱ z stabilⁱ sit edificiū: sic q̄nto q̄s maiora facit opa scz in virtutibꝫ: tāto firmior spes habet de celestibꝫ. qz meritū cozrñdet pmio: vt dic Hugo de angelica hierar. ca. ij. Dr pterea dux itinerj in celū. qz p hāc solā. i. p ipa opa meritoria speramⁱ hīe vitā eternaz. sine meritj aūt sperare nō spes ē sz p̄sūptio vt ait Grego. Deniqz de fūdamēto charitatj instar rami Vñ ad pmissa ꝓfirmāda facit vbū Augj. in lib. de trinitate. vbi dic. q ꝓter ista tria in aio edificiū de trinitate. vbi dic. q ꝓter ista tria in aio edificiū cāda oim librorꝫ diuinorꝫ machinamēta cōsurgūt. Ex his claret q hec tria fides scz spes z charitas sūt fundamēta spūalis edificij p habitaculo dei ī nob. ¶C Scōo declarat ꝓclusio ex rōne sacre theologie q̄ sic ptz. qz cū hō sit creatus ad ō z ad deū ꝑpetuo possidēdū in bitudine celesti. a q̄ habet oē bonū q̄cq̄d videt hīe vel habitualiter ē in bitudine. iō necessariū ē p fundamento huⁱ assecutōis vt hō agnoscat deū qō fit p fidez z cū sit deⁱ sūmū bonū. iō sic Hugo de arca noe li. j. c. ij. dic. Deⁱ talis ē q ne q̄t sciri z nō amari p; rietate cū b necesse ē vt fide cognitū desiderz qō ē charitatj. z vt fiduciā obtinēdi illud qō desiderauit habeat ex bonitate dei sūma qō fit p spem. Hec ē rō Guil. Augdu. in sūma vtutū. Sed circa hec occurrūt q̄stiones. Prima. cur hō sine vera fide nō possit deū vere diligere cū z ifideles z iudei dicāt se deū vere diligere z pcepta eⁱ fuare. Rndet breuiter fm Bonauē. z Rich. sup. ij. dis. xxvij. q. ij. quis infideles possint q̄ ad genⁿ operj boni mādata dei seruare z b mō deū diligere. sz b solo mō deuz diligere est gratuitū nec meritorium vite eterne. Reqrit em vt hō deū diligat z eⁱ pcepta seruet fm intētionē mādātis dei vt ex charitate. s. dei gratuita seruet pcepta. Hoc aūt fieri nō pōt sine vera fide. Tū qz charitas nō nisi per spiritū sanctū infundit. spūs sanctⁿ aūt nō datur nisi fidelibꝫ in xpo. Vñ Ro. v. cap. Charitas dei diffusa est in cordibꝫ nostris p spiritū sanctū qui datⁿ est nobis. Tū qz vt dicit Augⁿ. Incognita amari nō possūt. Nā z pbs. ij. de aia dicit. Nil volitū nisi cognitū. Quō g̈ pōt q̄s deū amare quez nū q̄z cognouit p fidē. nec xpm credidit eē vez deum. Secūda questio de xpianis. Vñ est q xpianus existēs in fide sanⁿ z in spe firmus: manens tñ in pcō mortali: nō vere diligat deū. Et ratio. qz deⁱ ipe nō minⁿ est obiectuz fidei z spei sicut et charitatis. Videt g̈ q manēte in hoie fide et spe salutis: maneat deⁱ z eⁱ gr̄a in illo etiā non manēte charitate. Rndet fm doc. pcipue Tho. ij. ij. q. xxiij. ar. vlti. q nō est silr de fide spe z charitate. sz in b dar rō diuersitatj. qz fides z spes possūt remanere z remanēt p pctm mortale informes. absente em charitate q̄ est forma vtutū remanēt vtutes informes. sed charitas nō potest manere informis. quia ipa est forma vtutum z nō informat alia forma. z iō p pctm simpliciter tollitur. Exēplū. Mortuo hoie remanet in corpe figura z effigies. sz nō dr hō: imo cadauer. qz sepata est forma būanitatis q̄ est p aiam rōnalē. Jtē extincto igne in carbone totalit̄ tollit igneitas q̄uis possit reigniri. Nec sufficiat ¶D Tertio dicta ꝓclusio patz exēplo apli Thome. qm̄ vt legit de ipo. fidei spei z charitatj diuīe fundamētū tā in se ipo q̄z in alijs studuit ponere. z sic deū ac xpm ie sum ipⁿ oi filiū vez ihabitātē possidere. Luz em de xpi resurrectiōe antea dubitasset tādē vulnera xpi palpañ. certificatⁿ ē de fide. z ꝓfessus ē xpi diuinitatē z būanitatē di. Dñs meⁱ z deⁱ meⁱ. Cū qz post acceptionē spūs sci Thomas eēt apō cesareā appuit ei dñs ihesus d. Rex indie Godofo rus misit ꝑpositū Abanē q̄rere hoiez arte archi; tectoria eruditū. Veni igit z mitta te ad eū ibiq; ero custos tui. z postq̄z indos ꝙuerterj ad me cū palma martyrij venies. Cui Thomas. Dñs meus z ego fuus tuⁿ fiat volūtas tua. tūc dñs illi ꝑposito in foro ambulāti z architectozes q̄reti tradidit thomā asserētē eūdē ī tali arte plurimū fore pitū. Nauigātes aūt venerūt ad q̄ndā ciuitatē ī q̄ rex filie sue nuptias celebrabat z pconisari fecerat q oēs deberēt nuptijs interesse. Cōtigit ergo

De sancto Thoma apostolo

Abanē z apl'm illud ꝙuiuiū introire vbi q̄dā puella hebrea aderat fistula canēs: videṡ q̄z apl'm q̄ nō māducaret ſz oculos defixos ad celū habere tellexit hūc fore hebreū: z cepit hebraice canēdo dicere. Unꝰ ē deꝰ hebreoꝝ q̄ creauit oīa z fundauit maria. Cūq̄z vidisset pincerna apl'm defixis in celū oculis intēdētē his nec māducātē percussit in maxillā. Cui apl's. Deusꝰ est vt in futuro tibi indulgētia a deo deꝛ z hic trāsitorie puniaris. nō hic surgā donec manꝰ q̄ me pcussit huc a canibꝰ afferaꝛ. Hoc (ſm doctores) dictū est nō aīo impēdi vel vlciscēdi. qz sic dicere foret pctm̄ ſz mō pdicēdi. sic z xp̄s dixit iude. Quō facis fac citius. Et ps̄. Conuertant pctōres in infernū ꝛc. ꝙa nēpe apl's Thomas p̄uiderat sic fieri sic p̄dixit. z sic factū ē. Nā pincerna cū exiuisset ad haurienda aquā leo ipm lacerauit z canis niger manuz eiꝰ dextrā decerpēs a corpe ipm mediū cōiuiū apportauit. Quo viso ois turba stupuit. z ꝭ factū illi regi innotuit. Qui apl'i bñdictionē spōso z spōse petijt. z apl'us illos bñdixit. Ibeūte apostolo spōsus z spōsa thalamū ingrediūt. Et ecce in manu spōsi reptus ē ramꝰ palme dactilis plenus. de q̄ ambo comedētes obdormiūt mox ſi mile somniū cernūt q̄ scz rex gēmatꝰ eos amplexus diceret. Apl's meꝰ bñdixit vos vt eterne vite sitis ptcipes. Euigilātibꝰ z sibi mutuo somnia referētibꝰ ecce ianuis clausis apl's ingressus dixit eis. Rex meꝰ mō vob̄ appuit z me huc adduxit: vt sup vos bñdictio mea fructificet. habetis virginitatē q̄ ē soror angelorꝝ: possessio oīm bonorꝝ z eternorꝝ. securitas gaudiorꝝ. De libidine autez corruptio z ꝓfusio generat. pseuerate ḡ in ỽginitate. Ecce aūt duo angeli appuerūt dicentes. Nos sumꝰ q̄ vob̄ ad custodiā sumꝰ deputati. si monita apl'i custoditis offeremꝰ deo oīa vota vra. sic q̄z eos apl's de fide edocuit z baptisauit. Postea aūt spōsa noīe Pelagia sacro velamine ꝓsecrata martyriū patiꝛ. z spōsus noīe Dyonisiꝰ illi ciuitati in ep̄m ordinat. ¶ Post hec apostolꝰ z Abanes ad regē indie puenerūt: designatoq̄z ab apl'o mirabili palacio z copioso thesauro accepto rex in aliā puinciā pficiscit z apl'us totū thesauꝝ pauperibꝰ elargit. Per totū q̄z biennīū illud q̄ rex abfuit apl's p̄dicauit. innūerabilē populū ad xp̄m ꝙuertit. Redīēs rex z facta discēs apl'm cū Abane carcere clausit excoriādos z cōburēdos. Interea frater regis noīe Gad mortiꝛ z q̄rta die cum sepeliret ecce resurrexit: dixitq̄z regi. Dic hō quē excoriari z cōburi disponebas amicꝰ dei est z angeli sibi famulanꝛ q̄ me in paradisū duceṅ. q̄d dā palaciū ineffabiliꝛ pulchrū oñderūt z dixerūt. Hoc ē palaciū q̄s Thomas frī tuo extruxit. Cūq̄z mirarer ō pulchritudine palacij z dicerē. Utinā ianitoꝛ hic eē possem. Dixerūt. Frater tuꝰ se illo indignū fecit: si vis hic manere rogabimꝰ deū vt resuscitet z a ffe tuo posses illō emere reddēs ei pecuniā quā extimat p̄didisse. Tūc rex z frꝰ eiꝰ ad apl'm accedētes de carcere eduxerūt z pstrati veniā postulauerūt. Quibꝰ apl's ait. Multū vobis p̄stitit deꝰ q̄ secreta celestia reuelauit. credite ḡ in xp̄m z baptisemini vt ad celeste regnū ptingatis. Altricātibꝰ autē de palacio viso cuiꝰ cē deberet: apl's rñdit eis. Innūerabilia palacia sūt i celo ab initio ꝓparata q̄ fide p̄cibꝰ z elemosynis cōparanꝛ. Post vnū aūt mēsem iussit apl'us ꝙgregari oēs hoies illiꝰ puincie. z infirmos z debiles varijs morbis z sup illos orauit. z rñdētibꝰ amē ecce lux de celo choruscās p dimidiā fere horam oēs sanauit. z erurgētes dñm ihesū z apl'm glorificauerūt. Et post p̄dicationē baptisati sūt nouē milia viroꝝ exceptis puulis z mulieribꝰ. Tūc docēs eos de multis vtutibꝰ z p̄mo de fide trinitatis ac baptismi susceptiōe. Scōo ō pctōꝝ custodia scz fornicatiōis. auaricie. gule. z de pnie vere pseuerātia scz i spe venie. Tertio q̄z de sctā caritate q̄ ad deū vt vicz in oibꝰ dei voluntati se ꝙformare studerēt. z q̄ ad p̄imū vt scz hospitalitatē amarēt: atq̄z oibꝰ tā amicis q̄z inimicis charitatē debitā ip̄enderēt. Tādē ad indiā supioꝛē ꝓfectꝰ ē xp̄m p̄dicaturꝰ. Et sic ptz de p̄mo. Digit̄ xp̄iane discē i te fundamētū ponere vt habitet deꝰ. s. p veraz fidē: spem z charitatē. O q̄z diues ē q̄ deū habet.

¶ Quātū ad scōm mysteriū de pulchritudine z decoꝛe q̄ debet fulgere aīa quā deꝰ velit habitare: inq̄reduz ē q̄li decoꝛe debeat aīa nitere vt mereaꝛ deū in se habitātez habere. Ad q̄ō ponit ꝙclusio talis. q̄ scz aia būana vt sit deo digna tā q̄z domꝰ regia dz decorari rectitudine. amplitudine z vero lumie. Hec ꝙclusio declarat p Aug. in li. de trini. di. q̄ bona z pulchra domꝰ ē paribꝰ mēbris dispositis amplaz lucida. Sic ḡ ad idē vt aīa hois sit pulchra. p dei digna habitatōe: debz hīe i se hec tria p̄scpta. ¶ Prio dz hīe mēbra recte z bñ dispositā. Ista mēbra tāq̄z pietes q̄truor sūt vtutes cardinales. Primū ab anteriori pruden tia q̄ ornat aiam ꝓposito scō z disponit vt cauea at de futuro ab oi malo. i. pctō. Tūc q̄ppe ania ē pulchre ornata cū tali scto ꝓposito ē fulgida. et sine ꝭ turpissima ē nec diuie ihabitatiōi digna. q̄z vt scribit Sap̄. j. In maliuolā aiam nō introibit spūs sapie. nec habitabit i corpe sbdito pctis Scōm ē a posteriori iusticia q̄ dictat penitere satisfaciēdo de p̄teritis pctis. z sic ornat turpitudies expiādo. q̄z dic Bernꝰ. q̄ ꝙfessio pctōrē purgat et iustū ornat. Tertiuz ē a dextris ornās tpantia ne eleuek in ꝓsperis. Nā scribit Jacꝰ. iiij. Deus superbis resistit: humilibꝰ aūt dat gram. Et Isa. lvij. In sancto habitās deꝰ. et cū ꝙtrito z humili spū vt viuificet spm̄ humiliū. Quartū ē a sinistris fortitudo ornās pseuerādo ne succūbat in aduersis. Ro. xj. Uide i te bonitatē dei si pmaneris i bonitate. alioq̄n excideris. Pulchra itaq̄z domꝰ hec reddit si pietes sūt sic recti z bñ dispositi. O charissimi dilecte mihi q̄s ē i hac ciuitate tā paup vt saltē pro modicū nō emat p futuro festo natiuitatis vl' alī

q̄ntulū nō coquat solito lauti⁹. quāto g̃ magis curare debet spūalia. Scō dz hīe dom⁹ amplitudinē vt dixit Aug. vbi s. qz magnificētia regia domū req̄rit amplā. Sic aia nr̄a q̄ debet recipe deū q̄ ē infinit⁹ debet eē multū dilatata. qz scribit Piere. xxiij. dicēte dño. Celū z terrā ego ipleo. et tñ cor nostrū si fuerit i charitate dilatatū deū capit. iuxta illud. j. Joh. iiij. De⁹ charitas ē z q̄ manet in charitate in deo manet z de⁹ in eo. Itaq; aia sctā volēs deū capere habitātē dz se ad charitatis latū mādatū ampliare vt diligat amicos z inimicos in prosperitate z in aduersitate p totū vite tps nec vllo termino claudat. ℣ Ps̄. Latū mādatū tuū nimis. s. mādatū charitatis. Talē q̄ppe latā domū de⁹ req̄rit ad habitādū. necvult i corde p invel odiū rācorē ꝛstricto habitare: sz in pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹. vt ait ℣ Ps̄. Bern̄. Sic in pace fact⁹ ē loc⁹ dei: ita in ira z discordia loc⁹ diaboli. Aug. Teneris ira: teneris a diabolo. ¶ Tertio dz hīe dom⁹ lucidita rē scz diuīe sapie. z b p vbū dei p qd illuminatur mēs ad cognitionē eoz q̄ sūt facienda vel cauēda z ad fuāda diuia p̄cepta z recolenda ei⁹ bñficia. Hāc lucē orabat sibi dari ℣ Ps̄ di. Emitte lucem tuā z vitatē tuā ipa me deduxerūt z adduxerūt i mō. s. t. z in tab. tua. Sine luce ista dom⁹ aie tanq̄ tenebrosa z squalida displicz ōo. ¶ Uñ legit q̄ cū Thomas apl's ad supiozē indiā venissz cepit p̄dicarōi insistere. z innūer̄ miraculis z signis chorusc̄as docebat mūdū ꝛtenere. z exhortabat ad audiēdū vbū dei assidue: cōpando illud p̄cipue collirio qd sanat egros oc'os z illuminat: sic dei vbū oc'os nr̄i intellect⁹. Ad cui⁹ vitatis testimoniū q̄ndā nobilē mulierē noie Gintice p̄dicationē apl'i freq̄ntantē cū eēt ceca illumiauit. Ut aūt ait Chryſ. tres illi magi q̄ venerant ad xp̄m natū adorādū in illa regiōe habitabāt. q̄ cū thomas pueniēs tēplū irrasset vidit stellā cuius signo crucis z infantulo pietib⁹ depictā. interrogauit q̄s q̄d b eēt. Cui cū narrassent rē gestaz repler⁹ gaudio cepit p̄dicare q̄ ipe eēt illi⁹ infantuli xp̄i apl's z q̄ p mlta miracula diuinitatē suā ille declarauit: ac q̄ p hūano genere passus ē z mortu⁹ z tertia die resurrexit. cui⁹ vulnez signa post resurrectionē tāgēs ipe Thomas certificat⁹ ē. z tādē q̄ in celū ascēderit z spūm scm discipulis miserit z per mūdū ad p̄dicādū ei⁹ fidē destinauerit apl'os vt hoies i fide ip̄i⁹ renati p baptismū saluarēt. Que oia audiētes tres illi magi baptisati sūt cuz oib⁹ suis cōplicib⁹ z spūsctō illumiati apl'o ad p̄dicādū se sociarūt. z sic tota illa p̄uincia idola cōfregit z in xp̄m credidit. Ubi eccles̄ias z epis ordinatis valefaciēs apl's ad interioza indie pueni⁹ ē. Ita q̄ hō discat q̄s bonū sit vbū dei audire.

¶ Quo ad tertiū de dulcedine hospitatiōis diuie in domo aie ponit ꝛclo. q̄ hospitari dñm iesū in nr̄i cordis domiciliū ē p dulcissimū. q̄a vt ait Amb. in omel'. de vocatōe Matthei. Qui in q̄t domicilio xp̄m recipit inēnō p maximis delectatōib⁹ exuberantiū pascit voluptatū. Nec ille. Jōq; sctā mr̄ eccl'ia hodie exhortans oēs fideles ad tāti hospitis debitā susceptiōez cārat di. Nolite timere. q̄nta em̄ die veniet ad nos xp̄s de⁹ nr̄. zc. q̄nta die. i. ip̄o die natiuitatis dñice q̄ ē ab hīc q̄nta. O dulcissime iesu q̄ sp̄ p̄mpt⁹ es vēire ad nos o q̄nta tua charitas. Audite charissimi eccl'iam dicētē g̃. Nolite timere q̄z xp̄s dñs venit in hunc mūdū nō p dere sz saluare pctōres penitētes. postq̄ g̃o aie fideles g̃tulami i dño z vos p̄patevt decet q̄tin⁹ digni sitis xp̄m p die natiuitatis hospitare in vob. Hospitare q̄dē nō solū p gr̃az: sz etiaz sacramētalit i eucharistia ip̄m suscipiēdo digne vt mereami pfrui ei⁹ dulcedine. Hic fideles admonēt p tā iocūda festiuitate natiuitatis xp̄i cōicare deuote. ¶ Sz hui⁹ gr̃a q̄rit. q̄lit debeat hō sui cordis hospitiū p̄pare vt mereat tanti hospitis dulcedinē diuinā exp̄imētalit degustare. iuxta illō q̄d hortat ℣ Ps̄. Gustate z vi. q̄m sua. ē d. be. hō q̄ spat i eo. Ad id rñdet q̄ sicuti magni p̄n cipes i domo q̄ volūt freq̄nti⁹ morari z quersari tria p̄cipua solēt exoptare vt libēti⁹ z delectabili⁹ ibi quersent. s. ℣ prio dom⁹ amenitatē. Illa aūt dom⁹ ē amena q̄ ē ab oi sorde mūda: ne sit vt stabulū iumēto z. z i q̄ ē aura bona z sana. Uñ suadet pbi put dicē Frā. z Da. q̄ q̄ vult domū facere multū ꝛfert fieri fenestraz vsus aq̄lonē. q̄ aura vēti boreal' ē sanior eo q̄ refrigeratior. cui⁹ signū ē. q̄ vēto flāte austro infirmi grauāt. sz regnante aq̄lone alleuiāt: vt docet ars medicine. Itez australis ꝛtristat: denigrat z pisces vel carnes citi⁹ corrūpit. Sz borea letificat: dealbat z ꝛfuat diuti⁹ oia corruptibilia. g̃ ista sana ē aura. p domo Illa q̄z dom⁹ ē amena q̄ ē odore floz z fructuuz gra. p̄ē q̄ō fm pbm in pbleu. suadet vt domui adiaceat ort⁹ ꝛsit⁹ arboribz z floribz odoriferis. Nec inq̄t faciūt ml'tū ad ꝛfuādū vitā sanā z prologādū. Scō nobiles p̄ncipes exoptāt i domo suppellectiliū z lectisternio p mōdicia z pulchritudinē. Tertio q̄z ꝛuiuū apparatū z delitiositatē. Sic ad p̄positū xp̄s dñs nobilissim⁹ z rex reguz spūalit hec tria potissime vult z diligit i suo hospitio. i. i aia nr̄a vt nobiscū dulci⁹ z amabili⁹ cōuersēt: sueq; deitatis dulcedinē ip̄tiat. ℣ prio amenitatē q̄ ad b p̄mo vt sim⁹ mūdati ab oīni sorde pctō p verā. s. ꝛtritionē: ꝛfessionē z satisfactiōez Scō vt spiret i nob bōa aura sana. i. volūtas recta i p̄posito firmo. s. de cetero nūq̄ peccādi: ad qd valz fenestrā. i. aspectū mētis hīe vsus aq̄lonē id ē aduersitatē passiōis xp̄i recogitare z sic refrigerare fomitē vt sanet Deb. xij. Recogitate euz q̄ talē sustit. zc. Tertio deniq; vt habeam⁹ odorē sctāz affectionū z fructū bonoz op̄z. de q̄b dicit Chryſ. q̄ sic sūt apd deū delectabiles sctē affectōes sic odoriferi fructus z flores. Dicā g̃ cū Bre. q̄ tergat p̄ui opis sordes q̄ deo vult rite p̄parе hospitiū mētis. Scō xp̄s dñs optat i nob p g̃to hospitio lectisternio p mūdicia z pulchritudinē.

De sancto Thoma apostolo

Hec lectisternia sunt inferiora z supiora. Inferiora ex pte corpis sūt. scz castimōia: ieiunia: vestimēta aspa: disciplina: orationū z laborū fatigia. z sil'ia mortificativa q̄q̄. Supiora ex pte aie sūt ꝓpositū firmū castitat̄: meditatio dīnice passionis iugis: z p̄platio celestiū: atq̄ iflāmatio diuini amoris z̄. Ista z q̄q̄ ad hec ptinētia sūt lectisternia castitat̄: in q̄bꝫ dulcit̄ q̄escit xp̄s sicut p̄ hec q̄euit in mr̄e v̄gie. Fm q̄ scribit Cañ. j. Duz esset rex. s. celest̄ i accubitu suo. i. castitat̄: nardꝰ mea dedit odorē suauitat̄. Vñ Bed. sup cañ. dic̄ q̄ xp̄s dñs libētissime pascit inē lilia v̄ginitat̄.

Tercio xp̄s optat i nob̄ quiuq̄ apparatū z delicios̄itatē q̄ fit p̄ opa miscōie i. prios z pauperes multiplicata. de q̄bꝫ ipe idē dicit Mat. xxv. Q̄d vni ex mimis meis fecist̄ mihi fe. Jō Amb. ome. q̄ sup̄ dic̄ sic. Qui sua recipit domo xp̄m quiuiū magnū exhibet. Bē bonoꝝ opeꝝ spūale gaudiū: q̄ diues ppl's eget paup epulat̄. hec ille. O itaq̄ bomūcio fidel'i xp̄o ex p̄ceptis accipe documētū q̄ scz q̄nto te mūdiorē ab oīb̄ pctis custodies. z q̄nto te castitati fuande corpe z aīa applicabis. atq̄ q̄nto te ad scr̄as meditatōes z p̄platōnes passiōis xp̄i z celestiū bonoꝝ dedicauer̄. deniq̄ q̄nto miscōie opib̄ vacab: tāto xp̄i dulcedinē diuinā i tui cordis hospitio expiri ex eꝰ bonitatis gr̄a ꝓmereber̄. ¶ Ut itaq̄ ad ꝓpositū finiamus legēdā btūs Thomas apl's p̄missa fecit z docuit z vsq̄ ad mortē suauit. Nā vt legit̄ pfectus Indiā supiorē pdicauit fidē xp̄i. baptismū atq̄ p̄ceptū mūdi. castitatē z boni opis fructuz. Ad cuiꝰ pdicatōez Migdonia vroꝛ karrisij cognati regis credidit. z deiceps viri thoꝛ abhoꝛruit. ob id karrisiꝰ regē petijt vt reginā mitteret ad Migdoniā si forte eā reuocare possz. Missa regina ꝙuertit̄ ab ea quā volebat ꝙuertere. visis q̄ q̄z tot miracul'ꝫ apl's faciebat dixit. Putabam ego migdoniā stultā fore sz stultissimi sūt q̄ i xp̄z nō credūt. noluitq̄ deiceps regi copulari. Tūc rex iratꝰ apl'o capto mādauit vt ad suos viros ꝙiuges reuocaret. Cui apl'us. Tu cū sis rex non vis hīe coinq̄nata fuitia: q̄nto magis credere debes deū amare castissima z mūdissima seruitia suoꝝ. s. z ancillaꝝ. Iratꝰ ḡ rex ardentes lamias ferreas icedere apl'o nudis pedib̄ iussit. ptinꝰ ātfons dei nutu erūpēs extixit. Qꝰ b̄ i fornacē ardētē apl'm misit. q̄ die alt'a sanꝰ de medio ignis exiuit z illesus. Tādē cogebat idolū adorare vt deū suū offendeñ. ꝙciū ñ possz hr̄e ꝓ liberatōe. Apl's ḡ p̄cepit demōi i ydolo existēti vt q̄cito genua flecteret statim ydolū ꝙminueret. Cū ḡ apostolꝰ genu flecteret di. Idoꝛo nō ydolū aut simulachꝝ sz dñm meū ieſū xp̄m: mox ydolū vt cera liq̄factū ē. Tūc cōes sacerdotes ydoli mugitū dederūt. Et mox pōtifex tēpli insiliēs apl'm gladio trāsuerberauit. Cūq̄ ppl's vellet apl'm vindicare rex z karrisiꝰ aufugerūt. xp̄iani āt corpꝰ apl'i honorifice sepelierūt. Rogemꝰ igit̄ xp̄m dñm nr̄m,

Pro sc̄ō Thoma apl'o Sermo sc̄ōs z deuotus de tactu vulneꝝ dñi Jesu

Affer manū tuam z mitte i latus meū z noli esse incredulꝰ sz fidel'. Joh. xx.

Charissimi in xp̄o frēs z dñi maxima p̄ oēz modū charitas bñdicti ieſu erga nos oñsa ē in oīb̄ suis actib̄ z v̄bis. ¶ Qz vt iuxta p̄missa v̄ba loq̄mur ineffabilē charitatē exhibuit q̄n̄ p vna aia saluāda. s. p aia Thome vulnera oñdit. vñ Chrysost. sup Joh. dic̄. Cōsidera dñi saluatoris clemētiaz q̄lit̄ z p vnica aia saluāda accedit z oñdit seipm vulnera habētē: ad innuēdū q̄ aias būanas q̄s p̄cioso suo sanguie redemit p̄diligat q̄z oīa bōa corpalia mūdi. Et iō oñdit latꝰ vulneratū ad innuēdū q̄ amore p̄cordiali nos diligit. Manus q̄z vulneratas oñdit ad insinuādū q̄ nō tm̄modo verbo vel lingua sz opē z v̄itate nos diligat. Pedes q̄z vulneratos oñdit ad declarādū q̄ intātū nos amauerit vt pōdera pcōꝝ nr̄oꝝ. i. penas ipe portauerit i corpe suo. q. d. Videte q̄lit̄ ex corde vero vos dilexerim. q̄lia opa p vr̄a salute feci. q̄les penas z vulnera ac amarissime mortis i cruce supplicia p vob̄ sustinui. O ḡ aia xp̄i/ana recoḡsce xp̄i ieſu erga te amorem z reamare stude ip̄m te amātē vero amore. Tu di dicētem thome imo z tibi z oīb̄. Affer manū tuā z mitte in latꝰ meū. Bē. recoḡsce q̄z cordialit̄ z v̄aciter opete amē: z noli cē incredul'ꝫ sz fidel'. s. v̄acit̄ me reamādo vt a pctis caueas z mihi fidelit̄ defuias sciēs q̄m tā chare p̄ciosissimo. s. meo sanguine te redemerim. ¶ Itaq̄ in v̄bis p̄missis 3 rei bus videt̄ cōmendari btūs Thomas

Prio ō amoris xp̄i exprimēto. Magē em̄ gr̄a est xp̄m videre z i suis sacr̄ vulneribꝫ eꝰ charitatē erga nos expiri q̄ō i sinuat̄ cū ōr. Affer manū.

Secōo de corpis gl'iosi ꝙtrectamēto: q̄ dicit̄. mitte i latꝰ meū. q̄ em̄ bō mortal' ꝙtrectet sic gl'iosū corpꝰ xp̄i ē singulare miraculū z ꝓuilegium.

Tercio de deuotiōis fidei sectamēto cū dicit̄. noli esse incredulus sed fidelis

Circa p̄mū de magnitudie amoris xp̄i erga nos declarato i eꝰ sacr̄ vulneribꝫ accipe hāc cōclusionē q̄ xp̄s dñs ꝙprobat nos p̄marie dilexisse ex susceptoꝝ vulneꝝ magnitudie. Nō q̄ sicut ipemet testat̄ Joh. xv. maioꝛez charitatē nēo habz q̄z vt aiaz suā ponat p̄ amicis suis. q̄nto ergo acerbiori passiōe z amariori morte xp̄s dñs p nob̄ aiaz suā posuit: tāto dilectionē suā maiorē exhibuit. Qz ex magnitudie vulneꝝ ꝙstat acerbitas passiōis z mort̄: ḡ z magnitudo dilectōis. Dic Bed. Clamat clauꝰ: clamat vulnꝰ q̄ntū ve imo p̄marie dilexit nos deꝰ. ¶ Qz q̄stio occurrit vñ possit cōḡsci vl' p̄bari magnitudo vulneꝝ xp̄i ieſu bñdicti. Ad q̄ rñdet q̄ ex tribus

Primo ex auctoritate scripture

Secūdo ex ratione

¶ Tertio ex similitudine.
Primo ex auctoritate scripture.qz dixit saluator Thome Joh.xx. Infer digitū tuū huc scz i locuz clauoz z vide manꝰ meas. Et affer manū tuaz z mitte in latꝰ meū zc. Ex qbꝫ ꝫbis claret qꝫ clauis qbus affixꝰ fuit xps dñs fuerāt tā grossi vt digitꝰ virilis manꝰ possit itrudi. Et vulnꝰ lateris fuit tāte magnitudinis vt manꝰ virilis possit imitti. Itē Joh.xix.scribit qꝫ vnꝰ militū lancea latus xpi aperuit: vt ipleret scꝑtura Zach.xij. Videbūt in quē trāsfixerunt. Ubi Glo. Aug⁹. dicit. Aperuit inqt: nō vulnerauit aut pcussit. sz aperuit vt illic q̄dāmō vite hostiū pāderet in latere arce q̄ itrare possint a diluuio liberati. Et qm̄ dicꝫ ipleta ē in ꝫ scriptura q̄ dic. Uidebūt in quē trāsfixerūt. Ex ꝫ accipit qꝫ vulnꝰ istud xpi lateris fuerit tā lōgū: latū z amplū qꝫ itrospici potuerit ad viscera xpi pulmonē scz z epar: coz z istis ꝙinq̄. qz dr. Uidebūt in quē. i. intra quē. ¶ Secūdo ꝓbat ex rōne. Nā si debite ppēdim⁹ ipe beatꝰ Jobes euāgelista describēs vulnꝰ lateris xpi oñdit de eo tria notabilia. Prio qꝫ fuerit dirissimū z crudelissimū. qz dicit Joh.xix. qꝫ iudei rogauerint pylatū vt frāgerent crura. s. xpi crucifixi z latronū cū eo crucifixoz. venerūt qz milites z p̄mi q̄dē fregerūt crura z alteri⁹ q̄ crucifixꝰ ē cū eo. ad iesū aūt cū venissent viderūt eū iā mortuū z non fregerūt eiꝰ crura. sz vnꝰ lancea latꝰ eius aperuit. In qbꝫ ꝫbis magna crudelitas apparet. Prio ex intētiōe. qz voluerūt xpi crura frāgere qō z fe/ cissent si ipm viuū reppissent. O magna crudelitas qm̄ nō sufficiebat ipm crucifixisse: sed z apposuerūt crura frangere ex odio vt citi⁹ moreret. Sic sic nimiz plures faciūt xpiani qbꝫ nō suffi/ cit xpm rursū crucifigere in semetipis p pctm̄: vt dr Heb.vj. sed insup volūt eiꝰ crura frāgere. qō fit p firmā pctī obstinationē vt neq̄q̄ possint redire ad xpm. Secōo q̄z magna crudelitas apparet. qz videtes eū iā mortuū deseuierūt in defunctū. Nā deseuisse z vulnera intulisse in mortuuz crudeli⁹ iudicat q̄z i viuū. ꝓpter qō sctā ecclia canit diram fore lanceā q̄ xps ē vulneratꝰ: q̄uis p clauos maiores sit xps lesiōes passus eo qꝫ clauis vulnerauerūt ipm viuū. Lācea āt vulnerauit iā mortuū. z p ꝙsequēs doloris imperceptibilē. nihilomin⁹ tn̄ cāit eccl'ia d. Uexilla regis pdeūt fulget crucis mysteriū q̄ carne carnis ꝓditor suspensus ē patibulo. Et sequit. Quo vulneratꝰ insup mucrone dire lancee vt nos lauaret crimie manauit vnda sanguie. Ecce patet qꝫ lācea illa dicit dira p clauis: hac vtiqz de causa. qz p illā deseuierūt in mortuū xpm. Jē etiā dicit lancea dira eo qꝫ non solum xpm: sz z matrē eiꝰ acerbissime in aīa vulnerauit. qz cū xpo iā mortuo debebāt pcre: nō tn̄ pepcerūt: sed adauxerūt doloꝛē matris que vides tantā crudelitatē exerceri in coꝛpꝰ sui filij: sūmi doloris gladio ē ꝙfossa sup oim martyꝛ doloꝛes: vt testat Bern⁹. Nā doloꝛē huiꝰ vulneris xpi mortuꝰ nō sensit: sz sctā mater eiꝰ astās acerbissime ptulit. ¶ Secūdo ibidē Jobes euāgelista oñdit qꝫ hoc vulnus xpi fuerit pfundissimū: cū subdit. Sed vnꝰ militū lancea latꝰ zc. vbi claret qꝫ vulnus lateris xpi fuerit pfūdū et duob⁹. Primo qz crudelis lictoꝛ sz miles exptus in vulnerādo z strēnuus tā fortiter impegit lanceā in latus xpi vt sz mox sanguis emanans psiliuisse dicat vsqz ad oculos ipius militis qō solet ex forti impactiōe vel intrusione mucronis. z p ꝙsequēs pfundissime vulnerauit. Secūdo claret fuisse pfundū ex eo qꝫ dr. Lācea aperuit. qz vt cernit illa lancea habuit ferruz valde longū z latū. z ideo pfundata fuit adeo qꝫ a dextro latere vsqz ad coꝛ xpi peneruerit: cū tn̄ in homine coꝛ declinet ad sinistrā: vt habet li. de aīalib⁹. Uñ plures sancti: puta Bernard⁹: Anselmus z alij dicūt xpm vulneratū fuisse in coꝛde. z sic vulnus fuit pfūdū. ¶ Tertio idē Jobes euāgelista notat qꝫ hoc vulnꝰ xpi nō solū fuit dirū z pfundū: sed z magnū sz longū z latū: cuz subdit. Et continuo exiuit sanguis z aqua. Et habet ex pīsse de cele. misse. ca. In quadā. p Innocētiū papā. qꝫ fuit verꝰ sanguis z vera aqua. Naz z ille q̄ vidit sz Jobes testimoniū veritati phibuit. Sequit g̃ qꝫ fuit z visa est aqua illa limpida: nō permixta sanguini. al's nequisset discerni visu si sz fuisset sanguini pmixta. z p ꝙsequēs claret qꝫ cū ab eodē vulnere z p eodē tpe simul sepatim et sine pmixtiōe exiuit sanguis verꝰ z aqua vera visibiliter. Idcirco ozificiū z aptura illius vulneris nō fuit angustū. sed adeo debuit habere magnitudinez vt ab vna pte sanguis. z ab alia parte aqua limpida potuerit pfluere impmixte. Et hoc voluit deꝰ facere miraculose in signū vere hūanitatis z deitatis xpi. qz naturaliter in mortuis hoibꝫ statim sanguis cōgelascit. sed in xpo virtute diuina cōseruat vt flueret vt agnosceret deus esse q̄ mortuus illudebat fm Tho. sup Joh. et eadē diuina ꝫtute aqua fluxit miraculose ad pbandū qꝫ coꝛpꝰ xpi nō fuit fantasticū sz ex elemētis vere cōpositū: vt dicit Lyra. Et cuz hoc vt significaret mysteriū nostre redēptiōis in sanguine xpi atqz ablutōis baptismalis in aqua. sicut habet extra de cele. misse. Cuz marthe. z cap. In quadā. O mira g̃ xpi iesu bñdicti charitas erga nos miserrimos qua tāto amoꝛe nos amare voluit tā caro pcio: tam acerba passiōe redemit.

¶ Tertio ꝓbat magnitudo vulneꝛis xpi ex similitudine. qm̄ videm⁹ qꝫ q̄nto aliq̄ pellis fortioꝛ extēsa distrahit: tanto si pūgit mucrone vl' cultro ampliozi aptura scindit. et distractiōe pellis Sic factū est in ꝓposito. qz vt dicit Lyra sup pī. xij. notāter. qꝫ scz qñ aliqs affigebat anticuitus cruci: pul accipiebat mēsura coꝛpis sui a manu in manū fm latitudinē. z a spatulis vsqz ad pedes fm lōgitudinē vt in ligno crucis fieret foramina p q̄ claui possent facili⁹ trāsire. z sic factuz fuit

De sancto Thoma apostolo

de xpo. Quãdo aũt vna manꝰ xpi fuit pforata et affixa hũores cucurrerũt ad locũ illũ. qz natura liter currũt ad locũ lesũ. z sic nerui fuerunt retracti ad illã ptez. Et iõ ad ꝟ q alia manꝰ reduceret ad locũ foraminis in ligno facti oportuit eã trahi violẽter cũ chordis. Et idẽ etiã intelligẽdũ est de pedib⁹ ꝓpter lesionẽ factã in ꝓtib⁹ superioribꝰ. ꝓpt qõ xpꝰ dñs in cruce fuit tã dirissime z inaniter extensus vt in eꝰ sacro corpe nudato possint dinũerari oia ossa eiꝰ appendib⁹ iũcturis oim ossium eiꝰ. Ez qõ fuerat ꝓpheratũ ibidẽ ꝑ me. Dinumerauerũt oia ossa mea. i. dinũerare potuerunt Uñ ex his ꝓtz q cũ xpꝰ dñs in cruce fortiꝛ extensus z in latere extẽso ẽ pcussus lãcea. nõ in osse sz in latere fortissime distẽto. scdm q vulnerꝭ apertura fuerit maria vt manꝰ thome imitti valuerit. O dulcissime iesu qd tã acerba: taz magna vulnera p nob suscipe voluisti. cur ñ ꝓtẽr eꝰ mitiori morte nos redimere nisi vt tuũ ineffabilẽ amorez demõstrares. z nos ad tuã felicissimã redilectionẽ ꝓuocares. O aia fidelis. o xpiane aduerte õi tui erga te beniuolẽtiã. o pctõr qd facis. cur nõ scindiꝛ cor tuũ p tãto amore. cur potꝰ vis ꝑire cũ diabolo in pctõ q amãdo xpm regnare in celo. Expgiscere o aia misera z a pctõ resurgẽ xpm amaq deꝰ tuꝰ existẽs: diligere dignatꝰ est te ad celestia

¶ Circa secũdũ ꝓncipale de cõtre (regnacratiõe vulnez xpi iesu refugẽtis in gl'iosu corpe accipe hãc ꝯclusionẽ. q xpꝰ dñs maximã gram exhibuit Thome cũ ꝑbuit se nõ solũ ad videndũ sz z ad ꝓtrectãdũ i gl'iosu corpe. Hec ꝯclusio manifesta est. qz mortalib⁹ oculis videre z mortali hoi ꝓtingere manib⁹ gl'iosũ corpus vere deitati vnitũ. z tã familiariter cũ ipo ꝓtrectãdo cõuersari: est miraculũ ꝓmaximũ z singularis ꝓuilegij gra. est nimiꝛ grãde miraculuz vt dic̃ Grego. in omel'. de octa. Pasce sic. Palpãdã xpꝰ carnez ꝑ buit quaz ianuis clausis introduxit. Qua in re duo mira z iurta bũanã rõnẽ sibi valde ꝟria oñdit dñ post resurrectionẽ suã corpꝰ z icoꝛruptibile z tñ palpabile demõstrauit. Nã z coꝛrũpi necesse ẽ qõ palpat. z palpari non põt qõ nõ coꝛrũpit. Ez miro mõ atq; inextimabili redẽptoꝛ noster z incoꝛruptibile z palpabile corpꝰ suũ exhibuit vt mõstrãdo incoꝛruptibile iuitaret ad ꝓmiũ. z ꝑbẽdo palpabile formaret ad fidẽ. Nec ille. Deniq; ꝟ fuit singulare ꝓuilegiũ gre ipi Thome. qz sic̃ videmꝰ cũ rex terrenꝰ aliquẽ hoiem familiarit̃ alloq̃t z manũ bũero illiꝰ apponit vel collũ eiꝰ amplerat̃ ꝓ mario honoꝛe z gl'ia reputat̃. q̃nto magꝭ cũ rex gl'ie celestis xpꝰ deꝰ tãtã familiaritatẽ exhibẽs Thome ꝓ gl'ia maria iudicat̃. Et pie credo q Thomas ex hac familiaritate xpi maximaz deuotiõis z diuini amoris ac suauitatꝭ gram ꝓcepit.

¶ Ez hic q̃stiões alique occurrũt. Prima. vtrũ Thomas vidẽs xpz sibi apparẽtẽ i gl'ioso coꝛpe crediderit ipm añq; tetigerit. Et videt q nõ. qz dixerat discipulis ceter⁹ sic. Nisi videro in manib⁹ eiꝰ fixurã clauoꝝ z cũ ꝟ mittã (inq̃t) digitũ meũ in lo. cla. z mittã me. in latꝰ eiꝰ: nõ credã. g̃ zc̃. Ez ad id rñdẽt doc. ꝑcipue Tho. in. iij. p. q. liij. q Thomas ad visũ solũ xpi credidit. qz dixit sibi xpus. Quia vidisti me Thoma credidisti. q̃uis nẽpe fm Ayrã visus ꝓpẽ sui certitudinẽ accipiat̃ ꝓ q̃libz sẽsu. Thomas aũt volebat certificari duplici sensu. s. visu i aspectu manuũ. z tactu p latꝰ ꝓtactũ. z ob hoc dixerat se aliter nõ creditur̃. Nihilominꝰ tñ mox vt vidit xpi gl'iosaz bũanitatẽ credidit xpi deitatẽ vt exp̃sse dic̃ Leo papa in ser. de resurrectõe q incipit. Retinet sctitas vra zc̃.

¶ Scda q̃stio vtr̃ Thomas postq̃z xpm vidit z credidit insuper tetigerit ipm in oib⁹ q̃nq; stigmatib⁹. Rñdet ez Tho. vbi s. q etiã tetigit oia fm Aug'. z ꝟ nõ ꝓpter fidẽ Thome q iã advisũ crediderat: sz ꝓpt fidẽ nram ꝓfirmãdã: vt exp̃sse attestat etiã Leo papa in ser. q̃ sup̃ dicẽs. sic. Scdm Thomaz aplm ad ꝓfirmãdã fidẽ oim post resurrectioz dñici corporꝭ mẽbra palpasse dixim⁹. z ad repellẽdã ambiguitatẽ vniuersoꝝ vulnez eiꝰ cicatrices scrutari voluisse. Et paulo post. Thomas g̃ (inq̃t) cũ eẽt sctus fidelis z iust⁹ hec oia fideliꝛ req̃siuit: nõ q ipe aliq̃d dubitaret: sz vt oẽz suspitõez icredulitatis excluderet. Nã suffecit illi ad fidẽ ꝓpria vidisse quẽ nouerat. sz nob opat⁹ ẽ vt tangeret quẽ videbat vt si forte dicerem⁹ delusos eiꝰ oc'os: ñ possem⁹ dicere manus fuisse delusas. Hec Leo papa.

¶ Tertia q̃stio. vtr̃ xpꝰ vulnera illa sua retinuerit in resurrectõe. pfundata vel solus plana cũ nota colorꝭ alicuiꝰ. put apparet in cicatrice vulnez sanatoꝝ. Rñdet fm docto. pcipue Tho. de aq̃no vbi s. z pcoꝛ. Frã. Ma. z plures alios. q retinuit xpꝰ vulnera hec pfũdata z cũ q̃dã solutiõe ꝓtinuitat̃. Illa tñ aptura remanet i xpo sine dolore. qz ꝟ ptinet ad dotẽ ipassibilitat̃ z cũ mario stat decoꝛe gl'ie. qz illa vulnera sc̃ q̃dã ꝛtur̃ insignia z i ipis q̃dã ineffabil' gl'ie celest̃ decoꝛ appet: vt. xxij. ō ciui. ōi ōclarat Aug'. Nec ꝓpt illã solutiõz ꝓtinuitat̃ i vulneribꝰ xpi corpꝰ xpi factũ ẽ mi⁹ itegꝝ: sz magꝭ ꝓfectũ. qz totũ ꝟ recõpẽsat p maiorẽ gl'ie decoꝛẽ. q ãt illa q̃nq; vulnera i xpi coꝛpe gl'ioso remaneãt ꝓfũdata cũ aptura ꝓbat Dio ex auct̃e euãgelica. qz xpꝰ dixit sic. Infer. i. itꝰ fer digitũ tuũ. nõ ait affer. Et qz dixit. Mitte manũ t. i latꝰ: nõ ad latꝰ. q̃ singl'a pfũdatõz signi ficãt. Et his etiã ꝛba thome ꝓcoꝛdit̃ sonãt dicẽs. Mittã digi. m. i lo. cla. z ma. m. i latꝰ eiꝰ. Scdo ꝓbat ex rõe theologica. Nã q̃ro. Uel thõas ꝟ xpi ꝑceptũ ipleuerit ope. vt. s. miserit digitũ i locũ clauoꝝ z manũ i latꝰ eiꝰ ad xpi iussũ sic ꝑcipiẽt̃. Infer inq̃t di. huc zc̃. Uel ñ feꝯ ꝟ. Si dicas q ñ. g̃ iobediẽs extitit. z ꝓ ꝑñs abijci demeruit a xpo. q̃ i fidez gra ꝓfirmari qz iobediẽtia ẽ pctõ mortale Si dicas q ope ꝟ ipleuit: hz ꝓpositũ. qz xpꝰ pfũda z apta vulnera post resurrectioz habuit vt inferri digitꝰ z manꝰ thome valuerit. Ez forte di-

eas q̄ christus nō dixit hoc ad istū sensū sz tātū modo vt planicie cicatricū ꝓtrectet. Cōtra b est intētio sacre scripture z xpi. qz sic fides catholica ō resurrectiōe xpi nō foret tā certa ex tali tactu vel ꝓfirmata: eo q̄ possz dici q̄ man⁹ thome fuerint delusē ex superficiali tali tactu. qō est ꝯ vbū Leonis vbi supꝝ Tercio ꝓbat rōe pbica. qz sicut de⁹ z natura nil facit frustra. j. celi. ita nil ꝓuēit deo dicere frustra, cū de⁹ sit vitas sūma: z ei⁹ dicere p̄ticū ē facere. Sz vt ait Pbs. ij. phisicoꝝ. Frustra z vanū illō est qō nō attingit ad finē ad quē ordinat. Uñ sic frustra ē calciatio cui⁹ nō est calciamētū. j. celi. ita ī ꝓposito. A silī. Frustra q̄s diceret. Infer. s. digitū tuū ī lapidē būc vel lignum qō tñ essz ipetrabile. Si ḡ thome digit⁹ vl' man⁹ in illa vulnera iferri vl' imitti nō potuerūt: frustra dictū est illō. imo illō dicēdo q̄ noluit qz aliter fuit sequit duplicitas in xpi vbo qō ē impossibile. qz extra de cele. miss. In q̄dā. ōz q̄ xps ē vi q̄ sic ipemet xps dixit. Mitte inq̄t manū in latꝰ it tangz ī vuln⁹ pfūdatū z apturā habēs. O ita qz charissimi agam⁹ gr̄as imēsas deo nr̄o christo Jesu bñdicto q̄ p nr̄o amore vulnera suscepta voluerit retinere ꝑpetuo ī corpe suo gl'ioso ad interpellādū p nobis apud p̄ez: zad ꝑpetuo letificandū nos ī celo ex illoꝝ vulneꝝ gl'ia z decore atq̄ ex hoc demōstrato amore.

¶ Circa tertiū p̄ncipale de deuotiōe fidei accipe hāc ꝓclusionē q̄. s. conādū ē cuilibz xp̄iano fideli fidē z charitatē bti Thome ap'li erga xp̄m iesuz inēne deuotōis affectu sectari. qz fm Augus. id circo nob sctoꝝ vita ꝓponit vt imitemur. s. corū exēpla scritaꝝ. Sz b q̄lit. Rñdet q̄ debem⁹ exēplo Thome hoc p̄cipue triplicit. ¶ Primo aspiciendo. ¶ Scdo cōtingēdo. ¶ Tercio cōfitēdo. Prio inq̄z aspiciēdo. s. xp̄i vulnera z passionē: vt sic thomas vidit cū ceteris discipul' vulnera passionis xp̄i ocul' corpalib z iugit habuit in oculis mentalib. ita nos q̄ corpalit xp̄m crucifixū non vidim⁹ freq̄nt aspiciam⁹ saltē ocul' mētalib recolendo de ei⁹ passiōe vt ei gr̄as agam⁹ de tāto bñficio redemptōis. Nā ꝓpt b in eccl'ia ponitur añ ocl'os nr̄os imago crucifixi. Unde Bern. in medit. dic. O hō respice mētali ocl'o q̄nto remuneratōis ōbito dño astrigaris. respice sudorē sāguineū: alapaꝝ ꝓtuelia: flagelloꝝ ꝓcidētia: coronā spineā: lugētes ocl'os: ora pallētia. aceti poculū: mortis supplicīū. Et ita patz amor corditis z corporis. z q̄nto te ingtū de his video tāto magis dolleo. hec Bern. z sic ptz ꝓpositū. ¶ Scdo dēmus sectari Thome deuotōez in xp̄m ꝓtingēdo. Sic em̄ xps dñs tā charo amore dilexit thomā z ceteros discipulos vt se illis nō solū ad videndū sz insup ad ꝓtrectandū z ꝓuescendū ꝑbuerit: ita et nos tā chare diligit oēs christianos bonos q̄ semetipz exhibet eis. z si nō visibilit tñ vere sacramētaliter ad videndū tāgendū gustādū quo q̄z ī eucharistia z ad ꝓmanēdū in aia p gr̄az. Debem⁹ ergo xp̄m sic freq̄nt ꝓtingere p amorem z sacramētalē degustatōez ī ore p ꝓtrectatōnem. Precipue aūt debem⁹ xp̄m sacramētalit suscipe p hūs diebꝫ prime natiuitat' xp̄i vt spēalē gr̄az ꝓmereamur z ī charitate accēdamur. ¶ Si petas. nunqd hō teneat hūs diebꝫ cōicare p festo natiuitat' dñi. Rñdet q̄ quis nō teneat q̄s ex p̄cepto: tñ valde dur⁹ ē q̄ nil vult pl⁹ facere q̄z qō oportz. Deuotio ḡ sctā fidei ad inflāmādum dei amorē z gr̄am augendā id expostulat vt ad taz sz celebre festū natiuitatis cōicādo te deuoti⁹ p̄pares. ¶ Tercio debem⁹ sectari fidei deuotōem exēplo Thome ꝓfitēdo: z b corde credēdo p̄fecto z ore ꝓfitēdo. Nā corde credit ad iusticiā: ore aūt ꝓfessio fit ad salutē. Ro. x. Uñ thomas cū xp̄m vidēs tetigisset ꝓfessus est corde z ore dicēs, Dñs me⁹ z de⁹ me⁹. Et insup ꝓfiteri debem⁹ etiā opere p imitatōez vsq̄z ad mortē. Nā dic saluator Lu. xij. Ne terreami ab hoīb q̄ occidūt corp⁹ zc. dico aūt q̄cūq̄z ꝓfessus fuerit me coram hoīb z filius hois ꝓfitebit eū coram angel' dei. Sic fec be. Thomas q̄ mori voluit p fide xp̄i z p̄dicatōe nois ei⁹ aput claruit ex legēda. O igit xp̄iane disce xp̄z imitari vsq̄z ad mortē resistendo pcīs. Ama o ania xp̄m deū tuū q̄ te sanguīe abluit. sua captiuitate absoluit. suis vulneribꝫ sanauit. sua morte viuificauit. z sua r̄surrectōe te gl'ificare repromisit. ac q̄z ascēsiōe sua tibi celū aquit: vt cū eo regre vale

(as sine fine Amen

Pro sctō Thoma Ser. iij. s. ō ei⁹ triplici statu

Quia vidisti me Thoma credidisti: bti q̄ nō viderūt z crediderūt. Joh. xx.

Verba sūt saluatoris nr̄i Jesu q̄bꝫ insinuat maximā suam gr̄az tā q̄ ad Thomā ap'lm q̄z q̄ ad oēs fideles. Quo ad Thomā in b q̄ ip̄m icredulū ad fidez verā sibi apparēdo visibil' iduxit. qz vt dic Jsi. li. de vita z obitu sctoꝝ. Thomas inq̄t discipulus xp̄i audiēdo icredul⁹: videndo fidel' fuit. Jtē q̄ ad oēs fideles xps maximā gr̄az oñdit cū illos oēs btos ex fidei vitate z vtilitate restat dī. Bti q̄ nō vide. z cre. zc. Et qm̄ hec vba dixit xps thome idcirco ad ei⁹ honorē merito accipiūt Jn q̄bꝫ vbis triplex stat⁹ b. thome ap'li ꝓ nr̄a edificatōe

Prio stat⁹ dubitatōis i q̄ cecidit (exp̄mit.

Scdo stat⁹ ꝓfirmatōis in q̄ credidit

Tercio stat⁹ btificatōis ad quā p fidē xp̄i puenit. Primū hoꝝ notat ī vbis p̄missis cū ōz. Quia vidisti me thoma. qō iterp̄tat a thomos qō ī greco ē diuisio ī latino. qz a ceteris discipul' de fide resurrectōis fuit diuisus. Uñ z thomas vocat⁹ ē didim⁹ grece qō ē dubi⁹ latie sz qō dic Catholi. Scdz q̄z. s. stat⁹ ꝓfirmatōis i fide notat cū subdit Credidisti. Tertiū aūt cū subnectit. Beati q̄ nō viderūt z crediderūt. In hoc em̄ btitudo vera p

De sancto Thoma apostolo

mittit omnibus in christū credentibus.

¶ Circa primū de casu dubitat Thome cū ipe fuerit electus ad celestē gl̄iaz discipul⁹. Querit ḡ cur misericordissim⁹ de⁹ permittit plerū q̄z suos electos cadere a dī gr̄a in pctā dānabilia z q̄nq̄z apostatare a fide xp̄iana: sic̄ videm⁹ in multis. z ꝫ etiā ptz de ap̄lis q̄ oēs scādalū passi sūt in nocte passiōis dicēte xp̄o Mar. xiiij. z p̄cipue claret in sctō ap̄lo Thoma. Ad q̄ rñdet p̄ conclusionez talē q̄ vicz iustissima rōne diuini iudicij permittū tur cadere plerūq̄z dei electi. Nā dicit ps. Just⁹ dñs in oib⁹ iudicijs suis z sctūs in oib⁹ operib⁹ suis. Quāuis autē a p̄ori rōnes diuini iudicij sint nob occulte. q̄z iudicia dei abyssus multa dicēte ps. tñ a posteriori cognitōe possum⁹ assignare hui⁹ rōnes p̄cipue q̄druplices.

Primo ex pte dei benedicti.

Scōo ex pte cadētis electi.

Tertio ex pte sancti collegij.

Quarto ex pte būani documēti.

Primo ad id ē rō ex pte dei būdicti. q̄z de⁹ ꝫ nisi iustissime permittit. ꝫ hoc vt ꝫsequenter demōstret suā imēsaz misericordiā z pmissiōis sue vitatez q̄n tales revocādo a pctis magnis z misericorditer subleuādo tādē dat eis gl̄iam pmissaz penitētib⁹. Nā sctūs Dauid cū grauissime peccando cecidisset in adulteriū cū Bersabee z homicidiū Urie. a p̄pha Nathan dei missiōe corrept⁹ recognouit pctm̄ suuz. z sic orauit. Miserere mei de⁹ fm mag. mi. t. Et fm mul. mi. t. d. ini. m. Amplius laua me ab ini. m. z a p. m. m. m. Tibi soli p. z m. c. te fe. Seq̄t. vt iu. i ser. t. fm Ly. erponit sic: id ē vt pmissio tua ipleat put decet tuā vitatem Et vincas. s. malos. cū iudicaris: ꝫ ē facilēdo cōtrariū illi⁹ q̄ꝺ de te a malis iudicat dicēdo q̄ ñ ipleres pmissū tuū. Nec fm sniam Lyre. z ꝫcor. doctoz. Ideoq̄z ad p̄positū loquēdo de bō thoma dicē Grego. in omel. sic. Quid frēs charissimi q̄d iter hec animaduertit. nūq̄d casu gestū credit. vt electus ille discipul⁹ tūc deesset z audiens dubitaret. z dubitās palparet. z palpās crederet. nō ꝫ casu sz diuis dispēsatiōe actū ē. Agit nāq̄z miromō supna clemētia vt discipul⁹ dubitās duz in mḡro vulnera palparet carnis: in nob vulnera sanaret infidelitatis. Hec Grego. Et ad pmissoz ꝫfirmationē facit qꝺ Aug. in enchi. ponit p regula generali. q̄ vicz de⁹ bon⁹ adeo ē pūssim⁹ q̄ nedū aliquē boim sz nec angelum cadere pmisisset. nullūq̄z malū in mūdo pmitteret nisi aliq̄d meli⁹ inde elicere pnouisset. ¶ Scōa rō ex pte cadētis electi. q̄z sz de⁹ nouit expedire sepi⁹ illi boi ad ꝫtutū augmētū. vt vicz interdū cadat z post a casu resurgat. Cū em̄ diligētib⁹ deū oia cooperant in bonū Ro. viij. seq̄t q̄ etiā casus bois iusti in bonū illi cedat dū resurgit. Si q̄ras. quid boni ꝫfert cas⁹ vl lapsus pcti ipi iusto boi. Rñdet fm dictamia doctoz. Prio ꝫfert maioris fruitionis acq̄sitionē. eo q̄ tales resurgūt postea fer uētiores sic̄ viatores. q̄ vidēt suos socios longi⁹ p̄cessisse velociꝰ currūt vt ad illos ꝑueniāt. Ideo Amb. i omel. q̄ꝺ dic̄. Scti dī si aliq̄n cadūt ala criores resurgūt. Itē di. l. c. Fideliores ēt sic. Fideliores fact⁹ ē petr⁹ post q̄z fidē se ꝺidisse ꝺfleuit: atq̄z ꝺ maiorē gr̄az reppit q̄z amisit. hec Amb. Scōo ꝫfert maiorē būiliatōz. q̄z forte talis ꝺ se p̄sumebat. Jo. j. Cor. x. Qui se extimat stare videat ne cadat. Un Aug. li. de ciuit. dei dicit. Audeo dicere supbis eē vtile cadere in aliq̄ꝺ manifestuz pctm̄ vñ sibi displiceāt q̄ tā sibi placēdo ceciderūt. Salubri⁹ em̄ petr⁹ sibi displicuit q̄n fleuit q̄z placuit q̄n p̄sūpsit. Nā spūalia vitia in q̄busdā nō curant q̄ latēt nisi q̄nq̄z in carnale vitiū labant. Ex emplū. sic̄ in veste macula aliq̄ nō curat deponi nisi i lutū mersa postmodū totalit̄ abluat. Tertio ꝫfert cautiorē sui circūspectionē z custodiam atq̄z erga alios compassionez. In peccatore em̄ tria sunt. s. peccatuz quod odire debemus. natura quā diligere debem⁹ z pena vel pene reatus: cui cōpati debem⁹. Un fit ex ꝺ q̄ alios cadit vt postea alijs pctōib⁹ magis cōpatiat z ipe cautior i cedat. Eccl. xxxiij. Qui nō ē tēptat⁹ q̄lia scit. z qui nō ē exp̄t⁹ pauca recognouit. ¶ Tertia rō ex pte sancti collegij. sic em̄ ordinauit de⁹ vt ait Greg. q̄ a p̄ncipio mūdi sp mali cū bonis mixti fuer: vt i domo Ade Cain mal⁹ cū Abel bono. in domo Noe Cham mal⁹ cū Sem z Japhet bōis. in domo Abrae Ismael mal⁹ z Isaac bon⁹. Et in Isaac Esau malus cum Jacob bono. Et in domo Israel. i. Jacob Joseph bonus cuz alijs malis. Sic z in collegio xp̄i iudas mal⁹ cū apostolis. Sic etiā in oīm ꝫgregatiōe. Un Aug. dic̄ de sua ꝫgregatiōe. Volo reputari domū meaz his z xp̄i schola meliorē. Idē q̄z. xxiij. q. iij. q̄nt⁹. dicit. q̄ sicut zyzaniā a frumēto difficile est segregare: ita in hac vita malos a bonis. Ad p̄positū Deus ḡ voluit a p̄ncipio vt ꝫgregatio seu collegiū sanctoz habeat excusationē vt p̄ter aliquoꝝ casū vel scandalū nullus detrahere possit collegio vel religiōi ꝫsideran. q̄ etiā in schola xp̄i et in quacūq̄z religiōe sūt quidā q̄ cadūt z nūq̄z resurgūt vt iudas: z nihilomin⁹ plures sunt q̄ z si cadūt tñ resurgunt: vt Thomas z alij discipuli xp̄i tpe passiōis. Et insup sūt qui stant z nūq̄z cadunt sed remanēt in bono: vt beata vgo maria que etiā tpe xp̄i passiōis nō cecidit. z Jacob minor z Joseph iustus de q̄bus putat fm hist̄oriās q̄ nō ceciderint saltē ad plenū in foro ꝫscientie q̄ꝺ ꝓbat ex voto facto p Jacobū qui vouit se nō comestuz nisi xp̄m videret in resurrectōe: vt dic̄ Piero. Voluit ḡ deus q̄ Thomas z alij cadēret in suo collegio q̄tinus homies in collegio cadētes nō possint crimē inferre religioni sanctoz vbi plurimi sūt qui possūt quādoq̄z cadere z stare vel resurgere fm dei gratiā quaz vario modo dignatur impartiri suis.

¶ Quarta rō ex pte būani documēti. q̄z de⁹ q̄

mittit qñq; alios etiaz de magnis sctis cadere z
resurgere vt alij cõiter doceant. sic patz de aplis
Thoma pser̃tim. q dubitãdo fidẽ p nob ꝓfirma
uerit dñ tã sollicita inqsitõe in xpi resurrectõe vul
nera palpãdo examinauerũt sm Grego. z Leonẽ
Et vt cõiter boies docerẽt ꝓsolari q̃ i fide tẽptant
eo q etiã colũne celi. i. apli trepidauerit q colũne
erãt totꝰ eccl̃ie. z deũ exorẽt p fidei sue ꝓfortatõe
di. illud Mar. ix. Credo dñe adiuua icredulita
tẽ meã. Et vt oẽs de pctis quersi veniã sperẽt qui
tales z tãtos cecidisse z resurrexisse vidẽt. Unde
Bern̄. sup Cañ. dic̃. Pino ꝓpẽ mãsuetudinẽ q̃ in
te p̃dicat currimꝰ post te dñe iesu. audiẽtes q ñ
spernas paupem penitẽtẽ. nõ horreas pctorẽ. nõ
horruisti latronẽ ꝓfitẽtẽ. nõ lachrymãtẽ peccatri/
cẽ. nõ chananeã supplicãtẽ. nõ mulierẽ in adulte
rio deph̃ẽsaz. nõ publicanũ. nõ negãtẽ discipulũ
nõ psecutorẽ discipl'oꝝ tuoꝝ. deniq; nõ ipos cru
cifixores tuos. Hec Bern̄. Et sic patet p̃mũ.

¶ Quo ad scõm p̃cipale de statu scz credu/
litatꝭ Thome apli accipe ꝓclusionẽ. q vicz q̃li/
bet hõ religiõis xp̃iane oi relicto errore dz firma
ri in catholica fide exẽplo bti Thome. Duꝰ rõ
accipit ex ꝺ q xp̃s dñs voluit ꝓpter nostrã cõfir/
mationez sue diuinitatꝭ z vitatꝭ fidẽ ꝓfirmare p
bti Thome hesitationẽ aliozũq; discipuloꝝ titu
bationẽ mltiplicãt. s. p oẽs sensus. Primo p au/
ditũ q̃ oñdit se viuũ p allocutõis vocẽ que nota
erat Thome z discipulis. Scõo p visũ. qz oñdit
eis manꝰ z latꝰ: z dixit Thome. Uide manꝰ me/
as zc̃. Tertio p tactũ cũ dixit. Mitte manꝰ tuaꝫ
in latꝰ meũ zc̃. z fer digitũ tuũ i locũ clauoꝝ zc̃.
Quarto p gustũ. qz mãducauit corã eis Lu. vlt̃.
tus ãt iste nõ nisi cũ mlto odore suauissimo cre/
dit̃ receptꝰ. qz sm doct̃. sup. iij. ꝑcipue Scotũ et
Ricb. di. xlix. ex corpib; gl'iosis redũdabit etiaz i
celo odor suauissimꝰ q̃ diffũdi dz p totũ celũ em
pyreũ vbi habitãt scti. iuxta illud Apoc̃. v. ꝺ san
ctis scp̃tũ. Habebãt inqt phialas plenas odo/
rameꝝ. i. corpa scoꝝ odoriffera. Corpꝰ aũt xp̃i
erat i resurrectõe gl'iosũ. ꝑ suauissimo odore ple/
nũ. Quẽ odorẽ mox cũ Thomas vulnera xp̃i tã
gen̄. maxime dulcedinẽ sentiẽs ꝓtinere se nõ po/
tuit: sz exclamauit i ardore cordis di. Dñs meꝰ z
deꝰ meꝰ. Gamfredꝰ Carnotẽs eps. Quid miruꝫ
si mira deuotõe. s. replet' thomas mox exclama/
uit. Dñs meꝰ z deꝰ meꝰ. Nõ em̄ erat tã qꝺ ꝺ diui/
nitate illiꝰ. qꝺ de vitate resurrectõis aliqtenꝰ be
sitaret quẽ nõ arcerẽt claustra nec latert̃ secreta.
imo quẽ manifesta edocerẽt sentimẽta. Sed bec
oia q̃re voluit xp̃s dñs facere discipl' vtiq; non
nisi vt fortissimũ testimoniũ fidei p eos habere/
mus et oꝝ dubietas tolleret̃ e medio. sic testat
Grego. i omel'. vt merito dicere possent apli illꝺ
j. Joh. j. Qꝺ fuit ab initio. qꝺ audiuim⁹. qꝺ vidi
mus oc̃lis nr̃is. qꝺ p̃spexim⁹ z manꝰ nr̃e ꝓtrecta
uerũt de vbo vite z vidim⁹ z testamur z annũci
amus vob vitã et̃naz.

¶ Sz buiꝰ gr̃a q̃rit. quõ q̃s sic possit se p̃munire vt errores cauere et
in via salutis rectissime incedere valeat. Rñsio
Ad id valent p̃cipue quattuor.

Primũ sollicita circũspectio.
Secũdũ periculoꝝ declinatio.
Tertiũ sacre scpture adhesio.
Quartũ humilis depcatio.

¶ Primuz ẽ sollicita circũspectio. Sic̃ em̄ q̃ in via
itinerꝭ sollicite bz circũspicere ne erret. Clausis ãt
oculis volẽs ambulare ipegit z in p̃cipitiũ vadit
sic in via spũali q̃ absq; vite sue ꝓsideratõe z solli
cita circũspectõe vadũt oberrabũt tãq; cecꝭ iuxta
illꝺ Sophonie. j. Ambulaueruntvt cecꝭ qz dño
peccauerũt. Et Ps̄. Errauerũt in solitudine viã
ciuitatꝭ habitaculi nõ inuenert̃. Dic Aug. xxxviij
di. Quãuis. dic̃. Errare q̃nta possumꝰ cura ca/
uẽdũ ẽ nõ solũ i maioribꝫ: verũ etiã in minoribꝰ
reb⁹. nec nisi rex ignorãtia põt errari. Uñ claret
q bi q̃ nil circa suã aiam ꝓsiderãt. nec p̃dicatões
z documẽta salutaria freq̃ntãt. imo ig̃rare salu
bria volũt i mario piculo errorꝭ sũt z dãnatiõis
qz vt ea. di. xxxviij. Ig̃rãtia. Est inqt ig̃rãtia mat
cũcto⁹ erro⁹ matie euitãda. Uñ legit i vitaspa.
q̃ qdã sctus pater dixit. Sic̃ ait bruto aniali so/
let oc̃los velare vt assuescat molere: sic diabolꝰ
p̃mo oꝝ festinat oc̃los hois mẽtales a sui circũ
spectõe obcecare ne viã salutꝭ videat: vt sic illuz i
dãnatiõis viã ducat.

¶ Scõm ẽ pic̃lo⁹ declinatio. Sic̃ em̄ hoies q̃ i via ambulãt piculo/
sissima latronũ: insidiaꝝ: foueaꝝ z q̃rũcũq; laqo
rũ si ñ semel saltẽ aliqñ icidũt. iuxta illꝺ Eccl̃i. iij.
Qui amat piculũ pibit i illo. Ita p q̃riũ q̃ decli/
nãt piculosaz viã tuti liberant̃. Sic z in spũalib⁹
sũt qdã imo mlti q̃ eligũt sibi tẽdere ad vitã eter
nã p vias pic̃losas q̃ sũt vita mundana z carna
lis q̃ solet in heresim trahere. De talib⁹ aũt Die/
ro. in testamẽto dic̃. Impossibile ẽ inqt vt qs p̃ñ
tib⁹ z futurꝭ ꝑfruat delitijs: vt z hic sit in honore
p̃mꝰ z i futuro gl'iosus vt z hic vẽtrẽ ipleat et il/
lic mẽtẽ. Uñ ptz q̃ q vult rectissime i via salutis
icedere z ad bitudinẽ illã celestis p̃fecture ꝓuent
re debet declinare picula mũdane z carnal' ꝓcu
piscẽtie ac hereticе societatꝭ. cuiꝰ ẽ declarare hoies
ad talia delectabilia. z p hec ad errores trahere.
Uñ i vitasp. qꝺ senex dixit. Tria sũt inqt q̃ dia/
bolꝰ añ oẽz tẽptatõis casũ p̃cipitiũ p̃mittit. s. ob
liuio sui. vl' ia duertẽtia: negligẽtia z ꝓcupiscẽtia
Ad id etiã faciũt pbica dicta. Quidã em̄ pbs q̃/
rit. Cur nõ oẽs hoies redeãt ad bitudinẽ: cũ oẽs
ad illã creati sint z oẽs illã desiderẽt. qz vt ꝺr Bo
etiꝰ li. iij. de ꝓsol'. pbie. Nis ait cura mortaliũ di/
uerso qdẽ calle ꝓcedit: sz ad vnũ finẽ bitudis ni
tit̃ quenire. Mẽtib⁹ nẽpe hoim veri bõi natura/
lit̃ iserta ẽ cupiditaꝭ. Hec Boe. Et ad id pbs idẽ
rñdet q ꝺ ẽ idcirco. qz caligãte oc̃lo mẽtis ista sẽ/
sibilia vidẽs appetit tãq; sũmuz bonũ extimãs.
Et ponit exẽplũ dicẽs. q sicut bõ sobrius exiens

De sancto Thoma apostolo

suā ciuitatē vl' domū: si tandē in via inebriatus fuerit. is in via vmbras forte homines extimat. z viā q̄ reuertat domū ignorat. Sic aīa hūana q̄uis ad brītudinē a deo p creationē exierit: tñ in via hui⁹ mūdi inebriata a more seculi z carnaliū voluptatū reuerti ad supnā nescit brītudinē. z tā q̄ inuiscata coheret. ¶ Tertiuz ē sacre scripture adhesio. Sic enī q̄ in tenebr⁹ hz ambulare i via: necesse hz sibi lucernā hīe: sic hō in via tenebrosa ignorātie necesse hz si nō vult errare vt ꝓba dei diligēter audiat z sacre scripture firmit' adhereat. q̄ mediāte vere salut⁹ in via dirigat. z q̄d credere. q̄d facere vel dimittere aut cauere debeat istruatur. Vnde ꝑs. Lucerna pedib⁹ meis ꝓba tua dñe z lumē semitis meis. Proide di. xxxviij. Sicut stellas scribit. q̄ sicut stellas celi nō extinguitur: sic mētes fideliū inherētes firma mēto sacre scripture nō obstruat iniq̄tas mūdana. z c. se. scribit. q̄ scriptura ignorātia xpi est ignorātia fm Hiero. in Esa. Et ꝑz glo. ibidē b itelligit de i gnā tia q̄ ꝓtenit discere. de q̄b ibidē. c. Qui ea. ōt Gre go. q̄ q̄ stult⁹ ē i culpa sapiēs erit i pena. Quartū ē hūilis depcatio: vt scz de⁹ oñdat ipi boi salutis necessaria z illumiet ac ꝓseruet in vera xpi fide. Jac⁹. j. Si q̄s indiget sapia postulet a deo qui dat oib⁹ affluēter. Nā z q̄ viā materialez nescīt ab alīs inq̄rit z demōstrari petit. Ad ꝓpositū. Brūs Thomas post q̄ errauerat a fide tādē cō firmat⁹ in xpo tā forte⁹ in ipa fide extitit vt nū q̄ titubauerit de cetero. q̄ illumiat⁹ sollicite se custodiuit. pricula q̄z declinauit. sacre scripture et xpi fidei adhesit tā fortissime q̄ p ipa tormēta z mortē sustinuit: vt ptz in legēda. O itaq̄ tu homūcio q̄ tēptationē pater⁹ q̄ fidez vel te seductū vides p aliquē errorē: stude q̄tot⁹ te ad vitatē ꝓuertere

¶ Quo ad tertiū de ꝓba brītudi (z ꝓfortari. ne fidelitat⁹. s. in xpo q̄stio occurrit talis. Uñ ē q̄ oēs xpiani ex sola fide xpi merito reputent brī. iuxta dictū saluator⁹. Bti inq̄t q̄ nō viderūt z crediderūt. Rñdet p ꝓclonē q̄ dignissimū ē vt oēs et single aie xpiane p xpi ihesu fide dicāt ve brē. Et b q̄druplici ꝑcipua rone. ¶ Prio ex fōte ve brītudinis. q̄ fōs ve z celest⁹ brītudis xps de⁹ i suis fidelibꝫ ve p gra⁹ ihabitat. iuxta illō Apli Epb. iij. Habitare xpm p fidē i cordibꝫ vris. Uere g̃ brūs reputat⁹ q̄ brītudis fontē i se hz manētē ¶ Scdo ex pignore ve brītudis q̄s ē sacramētū eucharistie in q̄ xps ver⁹ de⁹ ꝓtinet realit' z corpalit'. Uñ cāit eccl'ia. O sacr⁹ conuiuiū in q̄ xps sumit⁹: recolit mēoria passiōis ei⁹: mēs iplet gra⁹ et future glie nob pign⁹ dat. Hz dato q̄ alīs sit pauprim⁹ actu: ita q̄ nō hēat etiū vnicū obolū: si tñ apō se habeat depositū pign⁹ i valore mille milionū aureorū idubitāter ꝑfuro termio sibi exoluēdo. nihilomin⁹ ditissim⁹ z felix reputat. Sic xpi ihesu fideles q̄uis sint rebꝫ paupes: hñt tñ pign⁹ felicissime z veracissime brītudis i eucharistia i q̄ vitaz eternā accipiūt idubitāter. Job. vj. Qui mānducat meā carnē z bibit meū sanguinē hz vitā eternaz. et ego resuscitabo eū i nouissimo die: dic xpus. O igit' charissimi i his sacr⁹ diebꝫ p festo dñice natiuitat⁹ accedam⁹ ꝓpati vt accipiam⁹ b taz saluti cū tā felicissimū brītudis et ne pign⁹. i. xpm i eucharistia vt beatiores apud deū simꝰ. O deuote aie cur negligit⁹. cur torpet⁹. expgiscimi vt tantū bonū gl'iosissimū z ditissimū habeat⁹. ¶ Tertio ex acq̄sitōe ve brītudis. q̄ va brītudo celest⁹ q̄ in pñti ipe possidet. ista nō habet nec ꝑ acq̄ri nisi p merita fidei formate. Heb. xj. Sine fide ipossibile ē placere deo. Et Mar. vl. Qui crediderit et baptisat⁹ fuerit saluus erit. g̃ ver⁹ xpian⁹ ē brūs q̄bus meret cū credit ñ vidēs q̄z vidēs: eo q̄ vt ait Gre go. Fides nō hz meritū cui hūana rō ꝑbet experi mētū. z sic talis dr ve brūs p brītudinis meritū ¶ Quarto ex pmissiōe ve brītudis quā idubitāter fideles veri i xpo pseuerātes post mortē ꝓsequntur ifallibilit'. q̄ pmissio dei ē deino ifallibil': cū sit sūma z ꝑma vitas q̄ nec fallere nec falli ꝑt vt ait Anb⁹. Nic Hiero. ad rusticū monachū dic. Nil ē xpiano felici⁹ cui ꝓmittūt regna celoz. O igitur xpiana aīa ꝓsolare z da gras deo p eo q̄es ad xpi fidē vocata. O ve brā imo nō simpl'r hz q̄ter brā fidel' i xpo aia: vt patuit: gaude z letare p rāta felicitate ꝓsequnda. Si āt o misera peccatrix aia deum i mk⁹ offendeñ. p didisti tot z tāte brītudinis dona: recognosce te z age penitētiā vt reddat⁹ hec brītudo sempiterna. Amen.

¶ De sancti Thome priuilegijs z fide sectanda Sermo quartus in ordine.

Erāt discipuli in etus z Thomas cū eis: vēit ihesus ianuis clausis ꝛc. Hec ꝓba scribūt Job. xxj z recitāt hodierno euāgelio ad honorē scti Thome apli. ¶ In pñti nēpe euāgelio recolit⁹ ad uēt⁹ xpi ad discipulos vnacū Thoma existētes post resurrectōz. In tpe aūt pñti recolit ecclia ad uēt⁹ xpi ad nos p icarnatōz z p gre ifusionē. Uñ z i matutinali officio hodierno canit eccl'ia. Nolite timere. q̄nta enī die veniet ad nos xps deus nr⁹. Et b idcirco vt ad festū primū natiuitat⁹ dñi ce nos habilitaret ꝑare debeam⁹ q̄tin⁹ xpm in nos veniēte z i nra mēte p gre ispiratōz nascēte digne suscipiam⁹. Idcirco Amb. i. ser. j. de aduētu dr. Jō scti ꝑres dñi celebrare ceperūt aduētū z fr mōes ō bis diebꝫ ad pplm fecerī vt se vnusq̄sq⁹ fidel' ꝑpet z emēdet vt digne di ac dñi sui natiuitatē valeat celebrare. Et i ser. ij. dr. Oꝑtet g̃ nos eē sctitate puros: mūdos pudicicia: nitidos honestate: vt q̄ die festū aduenire ꝓpinqui⁹ cernim⁹ ac curati⁹ icedam⁹. Si enī muliercule solēt aliq̄ festerias suscepture maculas vestiū suaz aq̄ diluere cur ñ mag⁹ nos excepturi natalē dñi mackas aiaz rū nraz fletibꝫ abluam⁹. Hec z pla Amb. ibidē Itaq̄ ō b. Thomas z discipli i pmissis ꝓbis

cōmēdank q̄ scz cū essent intus venit ad eos dominus iesus vt patuit. In q̄bꝫ q̄dē z seq̄ntibꝫ vꝫ bis cuāgeliū ipe apl's Thomas p̄cipue triplicit ꝓmendat z in exemplū nobis ꝓponit

Prio de sctē fidei adhesiōe. q̄z erat cū discipul'

Scō de speciali dignisi (i fide solidād⁹.

catōe: q̄z thome christ⁹ specialit apparuit

Tercio ō diuiali visitatōe cū ōz. Uēit iesus zc

¶ Circa p̄mū de sctē fidei xp̄i. s. adhesiōe accipiam⁹ hāc ꝓclonē q̄ sic apl'm Thomā sic z quālibz aiaz nō nisi p fidē catholicā de⁹ habz accepta z btitudie dignā. Nec ꝓclo manifesta ē p auctozitatē apl'i Heb. xj. Sine fide inq̄t impossibile ē quēq̄ placere deo. Credere em̄ optz accedentem ad deū q̄z ē z inq̄rentibꝫ se remūeratoz sit. ℰ

¶ Sz hic occurrit q̄stio q̄lis debeat ee fides hominis xp̄iani vt. s. deo acceptā z btitudine eēna tū: z ideo ḡtū. q̄uis etiā cygani se p suā fidē melinicā nō ē melioz q̄z būgarica vl' romana. Sz ad id rñdet q̄ ad b vt fides xp̄iana sit saluifica z vt deo ḡtū ac beatū efficiat: sm illud dictū saluatoris ad thomā factū. Bti inq̄t q̄ nō viderūt z crediderūt. Req̄rūt ꝓditōes p̄cipue q̄ttuoz. Pria ꝓditio vt sit vitati diuie innixa. s. sm rectitudinē sacre scpture qđ ē ꝑ fidē hereticoz. z b ita q̄ non req̄rat miracla vl' alia exp̄imēta: nec rōem būane capacitat⁹ vl' intellectōis: sz mere ex charitate dei credat sm sacrā scpturā ip̄i deo sic reuelanti. Uñ Mat. xvj. Btūs es symon bariona q̄z caro z sang. nō reuelauit tibi sz p̄ me⁹. sm q̄ppe Hyrā Petr⁹ b ōz btūs: q̄z ꝓfessio ē fidei ducit ad btitudinē: quā. s. ꝓfessionē fidei Petr⁹ fecit q̄n̄ interrogati a xp̄o discipuli quē ip̄m dicerēt. Rñdit p se z p alijs dicēs. Tu es xp̄s filius dei viui. Hoc ät petr⁹ nō didicit ab hoie: nec aliūde q̄z p solā ḡtiā spūssci z reuelatōez diuinā: ideo subdit. q̄z caro z sanguis. i. hō mortal' nō reuelauit tibi. i. nō docuit te istā vitatē: sz p̄ me⁹. z p ꝓfeq̄ns tota trinitas: q̄z indiuisa sūt opa trinitat⁹: vt ait Aug. li. ō trinitatis. Et sic ptz q̄ fides btificās inniti debz soli ōi reuelāti i sacra scpture. Nā illi p̄dicank btī q̄ n̄ viderūt p alia q̄ exp̄imēta z tn̄ credūt ea q̄ sunt fidei. Sz q̄rit vtz rōnes iducte ad pbādū ea q̄ sūt fidei minuāt meritū fidei i hoie sic credente. Rñr sm Tho. ij. ij. q. x. ar. x. q̄ rō būana iducta ad ea q̄ sunt fidei duplicit pōt se hre ad volūtatē credēt⁹. Uno mō sic p̄cedēs: cū vicz q̄s nō haberet p̄mptā volūtatem credēdi nisi rationes būane inducerēt. Et tūc vt ait Gre. fides nō habet meritū cui būana rō p̄bet exp̄imentuz. Alio mō sic ꝓfeq̄ns. z sic nō excludit meritū sz ē signū meriti ampliozis. q̄. s. hō diligēs fidei vitatē suꝑ ea cogitat z amplectit si q̄s pōt inuēire rōes q̄ declarāt eā: z b est ad meritū: iuxta illō Ecci. xxiij. Qui me elucidāt vitā eternā hēbūt. z sic ptz zc.

¶ Scōa ꝓditio vt fides sit firmissima z nullo mō dubitata: q̄z vt scribit extra de here. c. dubi⁹ Dubi⁹ i fide infidelis est. Debz ḡ xp̄ianus in fide catholica adeo se fozmare q̄ etiā si angelus vl' q̄ cūq̄z sctūs de celo apparēs doceret vel astrueret aliud a fide credēdū nō vacillaret dubitādo: vt dicit apl's Gal'. j. Sed hec ꝓditional' apl'i vt dicit Lyra est in se vera q̄uis vtraq̄z ei⁹ pars sit falsa. sic exēpli gr̄a z ista. Si hō volat: hō habz pennas est vera: q̄uis vtraq̄z ps ei⁹ sit falsa: vt patz Sic z de illo dicto apl'i: q̄z angel⁹ vel sctūs in celo ꝓfirmat⁹ nō pōt docere falsū ꝙ fidē catholicā. Sed q̄rit q̄d de his q̄ patiūt tēptatōes ꝙ fidem vel fantasias dubietat⁹. Rñdet q̄ tales si nō cōsentiūt delibato animo sz ꝙdicūt z dolēt de illis erroꝛ fantasijs nō dicunt dubij i fide: q̄z talia eis nō placēt animo delibato. Uñ dic̄ Gre. q̄ tales tentatōes ꝙ fidē nō sunt curāde: q̄z nō nocēt dum displicēt: imo meritū iust⁹ augēt. q̄z p talia mētis flagella purgank pctā z i aio būiliati ꝓfuantur ne p elatōez excidāt a dei gr̄a. Uñ tales debēt cōsolari potius q̄z deterreri vl' despare. q̄z talis ꝓbatio ē signū diuie electiōis sm Bed̄. z alios doct. vt ptz plire li. malo ḡnati. ¶ ℰ Tercia ꝓditio vt fides sit charitat⁹ opibꝫ pfecta. Aug. j. q. j. Sicut vrgeri. dicit sic. Cui⁹ man⁹ est̄z arida vetꝛ q̄dē esset̄z mēbꝛ q̄uis sine sanguie z iefficax z mortuū. sic z fides cū sit ꝙa tn̄ sine opibꝫ mortua est Jaco. ij. Od̄ ē ꝙ malos xp̄ianos q̄ fidē habēt de xp̄o sz ope ꝙdicūt peccādo. Uñ Aug. ser. xxij. dic̄. Fides appellata est ex eo q̄ fit. due syllabe sonāt cū ōz fides. Pria syllaba est a facto: scōa a dicto. Interrogo ḡte vtꝛ credas. dic⁹ credo. fac qđ dic⁹ z fides ē. Nec ille. Sz ve z itez ve mūdo ab scandal' q̄m̄ innūerabiles xp̄iani cōfitent xp̄m ore et corde credēdo sz factis negāt multiplici pctō superbie: auaricie: luxurie zc. xp̄m crucifigēdo. tales silēs sūt demōibꝫ q̄ credūt sz nō diligūt deū. Uñ Jaco. ij. Tu credis q̄m vn⁹ ē de⁹ būn facis: et demones credūt z cōtremiscūt. Aug. Cū dilectōe fides ē xp̄iani sc̄z boni. sine dilectōe ē fides ōmōis. imo vt ita dicā fides mali xp̄iani iferior vel peior est q̄dāmodo fide demonū. q̄z demones credūt z cōtremiscūt: illi aūt credūt sz nō ptimescūt q̄tidie pctā facere. Aug. O de⁹ me⁹ vtinā quō demones cōtremiscūt deū iudicē: sic homines ptimescerent saluatorē. Et sic patet. ¶ ℰ Quarta cōditio vt fides sit in omnibꝫ cōstans z stabilita Lōtra eos qui ad tēpus credūt z in tēpore tēptatōnis vel pſecutōis recedūt. Nā qui pseueraverit vsq̄z in finē hic saluus erit. Matth̄. x. Unde Apoca. ij. Esto fidelis vsq̄z ad mortē z dabo tibi coronā vite. Si nēpe quis p cōfessione fidei occideret martyr fieret. Ad ꝓpositū beat⁹ Thomas apl'us talē fidē habuit p omnia sc̄z ꝓpheticē z euāgelice scripte inixā firmissimā opibusq̄z z charitate pfectissimā: z etiā inter tozmēta constātissimā. Idcirco ecclesia sctā ozat i collecta ei⁹ fidē imitari di. Da nobis q̄sum⁹ dñe bti apl'i tui

De sancto Thoma apostolo

Thome solēnitatib⁹ gl'iari vt eius sp⁹ z patroci
nijs subleuemur z fidē ꝓgrua deuotōe sectemur
O ita⁹ pie de⁹.o dulcissime Jesu fac nos ꝑ me
rita Thome dignos britudie. S

¶ Circa scōm de dignitate ꝓuilegio⁹ bti Tho/
me apl'i sit hec ꝓcl'o q⁹ amorosissim⁹ dñs Jesus
bea. Thomā apl'm ꝑcipui amoris i signū mag/
nis ꝓuilegijs int' sctos effecit dignissimū. Et de
clarat ꝑcipue ex q̄ttuor ꝓuilegijs ¶ Primū ꝓuile
giū feruētissime dilectōis. Nimi⁹ q̄ de⁹ dat ali
cui donū ꝑ charitat⁹ maximū donū dat. z q̄n/
to maiorē charitatē tāto ꝑcellēti⁹ donū dat: qz vt
Aug. xv. de trini. c. xviij. dic̄. z allegat a mgro in
ꝓmo li. sē. di. xvij. In diuis donis nil ma⁹ ē cha
ritate. ipm em̄ ē donū dei excellētissimū q̄ soluz
diuidit int' filios regni z filios ꝓditōis. Nec ille
Cū ḡ xps iesus infuderit Thome charitat⁹ fer/
uētissime donū mario ꝓuilegio effecit dignissi/
mū. Sed vñ ꝓbat Thomas habuisse feruētissi
mā xpi iesu charitatez. Rñdet q⁹ ꝑcipue ex trib⁹
signis. Primū signū qz p xpo mori desiderauit
q̄n dicēte xpo discipul'. Lazar⁹ mortu⁹ est ea⁹
int' ad eū i iudeā. tūc discipuli timore ꝓcussi di/
cūt ei. Rabbi nūc q̄rebāt te iudei lapidare: z ite/
rū vadis illuc. Tūc feruēs amore Thomas di/
xit ad ꝓdiscipulos. eamus z nos moriamur cuz
eo. Job. xj. vbi glo. dic̄. Ecce ver⁹ amātiū affect⁹
vel cū eo viuere vl' cū eo mori. Aug. Tūc ē ꝓfecta
charitas i hac vita q̄n ꝑ ipa ꝓtēnit vita. Scōm
signū: qz tā feruēs i charitate extitit vt ad remotis
simas ptes Jndie accedēs ml'ta tormēta ꝑ chri/
sto sustinere voluerit. nec ab ei⁹ charitate separi
potuit ꝑ ferēdo carcerē vinc'a: ardētesq⁹ lamias
ferreas z fornacē ardētē z gladiū: vt dicere possit
cū Paulo Rom̄. viij. Certus⁹ sum qz neq⁹ tribula
tio aut angustia neq⁹ gladi⁹ neq⁹ creatā aliqua
po. nos sepa. zc̄. Terciū signū qz xpo sil'is fuit.
Un Jsid. li. ō vita z obitu sctō⁹. Thomas int'
discipul⁹ xpi ac sil'is saluatori. z q̄m sil'itudo ē cā
dilectōis: qz om̄e aial diligit sibi sil'e. Eccl. xiij. iō
ꝑ illā sil'itudinē corpis dabat intelligi sil'itudo mē
tis. Sic ḡ xps fuit plenissim⁹ charitate: sic Tho
mas ꝑ suo modulo plen⁹ fuit amore xpi diuio
Nō imerito vocat⁹ ē Thomas q̄si tot⁹ meās. s.
in deū ꝑ amorē. ¶ Scōm ꝓuilegiū altissi
me reuelatōnis. qz altissima secreta z a secl'o ab/
scōdita xps ipi Thome reuelauit q̄ ē signū a/
micicie iuxta ipi⁹ saluatoris dictū Job. xv. Jam
int' nō dicā vos ꝟuos sz amicos. qz q̄cūq⁹ audi
ui a ꝓre meo nota feci vob. Si petas q̄lia secre/
ta altissima reuelauit xps Thome. Rñdet q⁹ ꝑ
cipue tria. s. de celesti via z vitate diuia ac beata
vita. Prio secretū mysteriū vie celestis. Nā vt ait
Amb. ser. de resurrectōe. Jgnota erat añ xpi ad/
uētū via vite. sz hāc xps Thome reuelauit vt ha
beā Job. xiiij. vbi legit' q⁹ lz i vltima cena xps di
xisset discipul'. Vado int' vobis parare locū z ite/
rū venio z accipiā vos ad meipm vt vbi suz ego
z vos sitis. Scōz Tyrā dic̄ xps notāter iteꝝ ve/
nio z accipiā vos zc̄. ꝑ tāto qz xps nō semel vēit
sz plies ad accipiēdū electos in celū. Nā q̄ ad be
atitudinē aie venit q̄tidie aias sctoꝝ ad accipiē/
dū de eaꝝ corpib⁹ z trāsferēdū i celestē gl'iaz. Iste
tū xpi aductus nō est in pntia corpali scz ꝑ seipm
ꝟm qđ Tyra dic̄. z ꝓcor. Den. de bassia. Deniq⁹
q̄ ad britudinē aie z corpis veniet xps i fine mōi
ad assumēdū fideles oēs z i pntia corpali. Cū
qz hec ꝟba xps dixisset. Thomas dixit ei. Dñe ne
scim⁹ q̄ vadis z quō possum⁹ viā scire: vbi duo
secreta petit scire. q̄si di. Doce me ꝓmo terminuz
ad quē vadis. Scōo viam ꝑ quā vadis. Et ꝟm
Chryſ. hoc dixit Thomas ex ml'ta dilectōe: qa
xpm sp⁹ cupiebat comitari. Tunc xps dñs mira
secreta mysteria reuelauit di. Ego sū via ꝟitas
z vita. Sup⁹ q̄ Aug. dicit. Ambulare vis scz ad
celestē britudinē: ego sū via. Falli nō vis: ego sū
ꝟitas. Mori nō vis scz morte eēna ego suz vita
Subiūxit. nemo vēit ad prem nisi ꝑ me. Lyra. i.
in me credēdo z me ope imitando. Et sic docuit
xps dñs viā ꝟe britudis esse fidē suā. Scōo reue
lauit Thome secretū diuie ꝟitat⁹. s. q⁹ xps sit ipa
vera britudo. qz dixit se esse ꝟitatē. Tercio reue/
lauit se esse vitā eēnā. iō addidit. z vita. O q̄s pos
sit penetrare z plenarie itelligere talia mysteria
celestia. O iesu bone tibi laus z gl'ia: qz ꝑ Tho/
me interrogatōez factā reseraſti nob talia myste/
ria salubria vt iaz sciam⁹ qz tu es via. q̄m fides
tua z sctissima documēta ducūt ad gl'iaz. O pie
Jesu tu es ꝟitas: qz ꝑ te de⁹ pz impleuit ꝟissime
oia sua ꝓmissa de eēna britudine nob dāda. O
magne de⁹ dulc⁹ Jesu ꝟe tu es vita btā. quia tue
gl'ie visiōe habebim⁹ in celo viuere sine fine. Cū
ḡ talia xps Thome reuelauerit patz q⁹ sit mag/
ne dignitatis z sctitatis. ¶ Terciū ꝓuilegiū
familiarissime ꝓsolatōis. Nimi⁹ aliq⁹ discipu
lis xps apparuit ꝓsolādo eos tātūmodo ad vi/
sū post resurrectōez vt eūtib⁹ i emaus. Luc̄. vlti.
Aliq⁹ ad auditū tm̄mō vt cū p ml'ieres nūcia
uit discipul' di. Ite dicite discipul' z petro qz sur/
rexit dñs zc̄. Aliq⁹ ad gustādū comedeū cū eis
vt Petro iobi z socijs eoꝝ q̄n iuerāt ad piscatōz
q⁹ xps i litore apparēs tādē cū eis māducauit.
Job. vlc̄. Aliq⁹ aūt isup ad tāgēduz palpādū z
cordis secreta reuelādū. z ꝑ mō nulli tā familia/
rē ꝓsolatōz charitat⁹ exhibuit sic̄ Thome cui ap
paruit z ad visū gl'iosū z ad auditū voc⁹ ei⁹ dul/
cissimū q̄n dixit ei. Jnfer digitū tuuz huc z sil'ia
seq̄ntia. Et ad gustū qz comedit cū discipul' int'
q̄s z erat Thomas. Et isup ad tactū nulli disci
pulo⁹ familiariorē ꝓsolatōez exhibuit sic̄ Tho/
me cui spēalit' apparuit z vulnera oia palpāda
ꝑbuit z familiarit' ꝓrectāda ꝓcessit z sui secreta
cordis reserauit. Un Gāfred⁹ epūs Carnocēſ. Ec
ce depbēsus es o apl'e: ecce cuncta tibi replicant
a dño q̄ ꝑdie locut⁹ fueras in secreto discipulo
rū. Et tali ḡ exprimēto qđ mi⁹ si maria deuotōe

mor exclamauit. dñs me⁹ z de⁹ me⁹. Exclamaz tu ℔o hō saltē cordis alto ꝺsiderio. Dñs me⁹ xp̄s iesus ꝑm būanitatē. z de⁹ me⁹ quez adoro cultu deuotissimo offendere timeo z veraciter amo.

¶ Quartū ꝑ̄ legiū miraculose illustratio/nis. qz de⁹ ip̄m Thomā maximoꝝ miraculoꝝ gl'ia illustrauit. ꝓ̄mo ꝑm̄oe descꝑta. Scꝺo i mortē hora sic patu it ibidē de ferri cādēs extinctōe z fornaci ardētis refrigeratiōe: idoli cōminutōe. z sic de alijs. Ter tio post ei⁹ mortē qz corp⁹ ei⁹ trāslatū circa ānuz dñi ducēresimū tricesimū i Edissaz ciuitatē q̄ oli dicebat Rages medoꝝ. ibi null⁹ hereticꝰ: null⁹ iudeꝰ: null⁹ paganꝰ ꝑt viuere: nec tyrannꝰ aliqs nocere ciuitati potuit ꝓ mlt̄os ānos: ꝛ si q̄n gēs aliq̄ ꝛ ciuitatē illā isurrexit: puer baptisatꝰ super portā stās: epl'am quā saluator manu scꝑtā pro pria miserat Abagaro regi cuius dā illi⁹ ciuitat⁹. postq̄z regisꝛ ea die hostes aut fugiūt aut pacāt z b̄ē tā ꝑt saluator⁹ ꝛruosa scꝑta ꝛ. ꝑpter Tho me merita vt hec habenti legēda. Denicz magr Soccus i suo ꝑm̄oe de sctō Thoma refert. q̄ ex ore ip̄i⁹ p̄triarche narrāt⁹ coꝝ dño papa scz audie rit. q̄ q̄libet āno in festo sctī Thome ei⁹ corp⁹ qđ seruat integrū absq; corruptōe locari solet ꝓ sa/cerdotes in epāli sede sup altare. z ip̄o p̄triarcha missā celebrāte. tādē ꝓsecrate hostie sup pathenā fuari solēt coraz scti apl'i corpe: q̄ mirabile dictu manu ꝓpria eucharistiā accipies singul' cōicāti/bus tribuit dignis z retrabit ab idignis. qđ vtz sit narrādū vel nō: lector⁹ arbitrio relinq̄. Uerū/tn̄ b̄ licz sit maximū miraculū: de⁹ tn̄ q̄ mirabil' ē i suis sctis nō dubiū q̄n b̄ z maiora facere pos/sit sic̄ z sepe fac ad laudē z gl'iaz suā. z sic patet.

¶ Circa tertiū ꝑncipale sufficiat ꝓ ꝓcl'one q̄ sic̄ Thomas z discipl'i mag⁹ ꝓsolatōe sūt repleti ex visitatōe xp̄i corꝑali: sic bōi catholici sūma de uotōe debēt affici ꝓ susceptōe xp̄i sacramētali: ꝑ cipue ꝓ ista die xp̄i natali. Nec ꝓcl'o ꝓtz qz ꝑm fi ra in hoc sacramento eucharistie ip̄omet deo te ste Job. vj. c. Caro mea vere est cibus z sanguis meus vere est potus. Et ꝓ vita eterna cōsequē da. Ideo subdit. Qui inquit manducat carnem meā z bibit meū sanguinē: in me manet z ego in eo. qui manducat hunc panē viuet in eternum. Ex quo patet q̄ sicut stultus esset z demens qui a rege magno iuitatus sub hac ꝓmissione q̄ si secū velit prādere dabit rex seip̄m z totū suū re gnū illi in perpetuū possidendū. talis ꝓ tanto bono nō acquiesceret: sic imo magis stultus est qui pro eterno regno celesti ipsi deo regiq; chri/sto ꝓ ista eterne beatitudinis repꝛomissiōe nō vult se ad hoc celeste cōuiuiū eucharistie prepa/rare hoc tēpore natalis per contritionē: confessi onem zc. O christiane aduerte z expergiscere de puluere peccatoꝝz vt valeas gaudere in regno beatorum Amen.

¶ In vigilia Natiuitatis dñice Sermo.

Sanctificamini hodie z estote pati qz die crastina vi/debit⁹ maiestatē dei in vob. A

¶ Hec ꝛba canit eccl'ia i officio hodi/erno scz in matutinali rñsorio. z accipit ex pluri bus passib⁹ scꝑture. s. Josue. iij. z. vij. capitulis z alijs locis. Quib⁹ ꝛbis sctā eccl'ia admonet oēs suos filios xp̄ianos vt sctificenť hodie scz ꝓverā penitētiā ꝓtritionē z ꝓfessionē emēdañ. se ab om ni pct̄o. z sic ꝓ die crastina vicz nativitatis dñice debite z diligēter debem⁹ nos ꝑpare z sctificare vt sim⁹ deo grati. Ad qđ hortať nos Leo papa i sermōe di. sic. Sctām z desiderabilē: gl'iosam ac singularē solēnitatē: h̄ ē natiuitatē dñi saluator⁹ ffres dilectissimi deuotiōe fidelissima. susceptur⁹ tot⁹ viribꝰ nos debem⁹ cū ip̄i⁹ adiutorio ꝑpare z oēs latebras aie nr̄e diligēter aspicere ne forte sit in nob aliqđ pct̄m absc̄ditū qđ ꝓsciētiā nostraz ꝓfundat z oc'los diuie maiestat⁹ offendat. Nā li/cet xp̄s dñs in celū ascenderit: ꝓsiderat tn̄ q̄lit̄ se vnusq̄sq; fuoꝝ ei⁹ sine auaricia. sine ira. sine sup bia atq; luxuria ad celebrādā ei⁹ festiuitatē stude at ꝑpare. Et ꝑm q̄ vnū quēq; ornatū bonis mo/ribꝰ viderit ita illi gr̄am sue misericordie distribu et. Et post pauca subdit. Si ꝛo aliquez viderit adultez. ebriosū. cupidū z supbū. timeo ne h̄ illi dicať qđ in euāgelio dñs ipse p̄dixit. Amice quō huc. i. ad eccl'iam intrasti nō habēs vestē nuptia lē. Et seqť. Ligate illi man⁹ z pedes z ꝓjcite in te nebras exteriores ibi erit flet⁹ z stridoꝝ dentiū. Ec/ce q̄lē sentētiā inq̄t in die iudicij excipiet q̄ sine re/medio penitētie ad festiuitatē dñi virioꝝ sordib⁹ inq̄natus accesserit. hec Leo papa. Et iō sancta mater eccl'ia hodie oēs fideles speciali⁹ monet et hortať ad dignā ꝑpatōz. Jt̄ ad idē scribit Josue ij. sic Sctificamini. cras em̄ dñs faciet in⁹ vos mirabilia zc. Jt̄ illō. ij. Paral'. xx. canit in laudi bus. Judea z hierusalē nolite timere. cras egre/diemini z dñs erit vobiscū. qđ pōt ee aliud the/ma ꝓ ꝑm̄oe. O igit̄ fideles catholici. o viri o mu lieres. o iuuenes. o senes z quicz xp̄icole horta/mur vos oēs iuxta p̄missa ꝛba Sctificami zc. In qb⁹ ꝛbis tria mysteria notabim⁹ ꝓ ꝑm̄oe isto

¶ Primū de hodierna celebratiōe. quod accipi tur quia dicit. Hodie.

¶ Secundū de crastina mirificatiōe z reuelati/one maiestatis diuine.

¶ Tertiū de nostra sanctificatiōe cū ꝑ̄ mittitur. Sanctificamini z estote parati.

¶ Circa p̄mū de celebratiōe hodierne vigi/lie accipiam⁹ hāc cōclusionē q̄ scz natiuitat⁹ xp̄i iesu vigilia digne ꝑuenit ab eccl'ia celebritate de uotissima. Et hec ꝓclusio clara ē. Primo rōne ꝑ̄ titudinis vt scz de tāto dei bñficio scz incarnatio nis z natiuitat⁹ dñice gr̄as debitas agam⁹. ne si ingrati fuerim⁹. gr̄a dei idigni reddamur. Naz vt

In vigilia natiuitatis domini

ait Gre. Nō est dignus de dādis q nō agit' gr̄as de datis. Hinc Sap. xvj. scribit. Oportz p̄uenire solē ad būdictōem z ad ortū luc̄ te adorare. Ingrati ei spes tāq̄ hibnal' glacies tabescit z dispit Hec ibi. Nimirū cras celebraturi sum⁹ ortū veri sol' z ve luc̄. i. xp̄i q illumiat oēm hoiem venientē i hūc mūdū: vt dr Joh. j. Et idcirco oportz vt hūc ortū xp̄i p̄ueniam⁹ būdicēdo z orādo deuz. alias si fuerim⁹ ingti de tali būficio spes nr̄a de futura britudie tabescit z disperit tāq̄ hibernal' glacies. i. q accidit circa vernū tp̄s anni. nā cin⁹ a caloze solis soluit. Scdo rōe nr̄e adhortatōis ad debitā p̄paratōez p crastina festiuitate celebria Propēea eccl'ia i officio hui⁹ vigilie crebrime p / suadet nobis hāc p̄paratōez p crastino festo celebrā do. vt parebit i tercio hui⁹ p̄mōis artic'lo. Et iō patz p̄c'o. ℒ Sed hic notādū q eccl'ia romana hāc vigiliā natiuitat̄ dn̄ice triplici honore celebrat p̄ oib⁹ alijs vigilijs festiuitatū. Prio a laudib⁹ solēnitatē ichoādo qō ē singulare hui⁹ dici p̄uilegiū. qz alias solēnitates inchoare solemus i vesperis vigilie p̄cedēt', hāc autem incipimus i laudib⁹ ip̄i⁹ vigilie p̄cedent̄. Cui⁹ rō p̄cipua. qz hec festiuitas dn̄ice natiuitat̄ icepta fuit a laudib⁹ tā apud angelos celestes q̄z apō hoies terrestres. Nā vt hr̄ Lu. ij. nato xp̄o angelor̄ milicie z exercit⁹ cecinerūt laudes mor deo di. Gl'ia in excels⁹ zc̄. Qō vidētes pastores venerūt videre xp̄m natū. q̄ viso reuersi sunt inq̄t pastores laudātes z gl'ificātes dn̄m i oib⁹ q̄ audierāt z viderāt. Ex q̄ ḡ hec festiuitas icepta fuit tūc a laudibus angelor̄ z hoim. ideo p̄uenienter mō ichoat a laudib⁹. ℒ Scdo hec vigilia honorat solēni⁹ i martyrilogio p̄nūciādo. q̄rtus em̄ z alie festiuitates i martyrilogio p̄nūcient̄: ista tm̄ singulari z solēnissimo mō cū lucernis z sup̄pellicio iduto: b mō dicendo. Anno cesaris Augusti. xlij hebdomada iurta Daniel' p̄phetiā septuagesimale xta. Olimpiadis aūt. ccxciij. Jesus christ⁹ filius dei i Bethleem iude nascit. Ex q̄ patz q̄ ista annūciatio fit fm triplicē morē. s. romanor̄ cū dr. Anno cesar̄ Augusti. hebreor̄: cū dr. hebdomada fm Daniel' zc̄. z greco⁹ cū dr. Olimpiadis. i regni greco⁹. qō sup li. Macha. fm Lyrā p̄putat ab Alexādro magno q fuit p̄m⁹ greco⁹ monarcha in mūdo. Sz q̄ri pōt. Cur sic p̄nūciat sub triplici differētia regnor̄ z liguar̄ ipa xp̄i natiuitas. Rūdet q b ido vt. s. xp̄i dignitatē ois lingua p̄fiteat q dn̄s iesus est in gl'ia dei p̄tris. sic docet apl's Phil'. ij. Nā vt ait glo. Lu. xxiij. be tres lingue p̄ ceteris in mūdo p̄ncipali⁹ eminebāt. Hebrea p̄ iudeos i lege dei gl'iantes sacerdotali z p̄phetica dignitate fulgeñ. Greca p̄ sapiaz apō grecos vigeñ. j. Chor. j. Judei signa petūt. greci sapiam q̄rūt. Et latina lingua p̄ imp'iale maiestatē apō romāos reges p̄fulgētē. Sic ḡ christus exeuntē de b mūdo p passionē hec triplex lingua p̄fessa ē i titulo. q. s. scriptus erat hebraice: grece. z latine: b modo. Jesus nazarenus rex iudeorum Sic q̄uenit vt xp̄m dn̄m veniētē i hūc mūdum p natiuitatē hec triplex lingua p̄fiteat. s. latina ad significādū q̄ iste puer q̄ nascit est rex z imperator celi z terre. Et hebrea ad significādū q̄ iste puer nat⁹ est sacerdos z p̄pheta verissim⁹. Et greca ad significādū q̄ iste puer q̄ nascitur ē sapia dei. vt scribit. j. Cho. j. Predicam⁹ xp̄m dei sapiaz. Ad hui⁹ exēplū z signū i missa vtimur hac triplici lingua laudan deū z p̄fiten xp̄m iesū. s. in lingua latina: vt patz in orōib⁹ ep'le z euāgelio. Jte i lingua hebraica. vt claret de alleluia amen z Osanna. Et i lingua greca. vt patz de kyrieleyson z xp̄eleyson. q̄ sūt greca. ℰ Tercio hec vigilia honorat genib⁹ i terrā fleris adorādo. s. ad p̄cepta p̄ba martyrilogij cū p̄nūciant. Cui⁹ rō est p̄ma vt xp̄m honorādo gr̄a⁹ actōes z vicē repēdam⁹ Jpe em̄ hodie se p̄strauit in terrā p assūptōz terrene nr̄e substātie: in q̄ ipe nos mir'tū honorificauit. qz fecit heredes dei z coheredes ac frēs christi vt dr Ro. viij. Et ideo iustū est vt ip⁹ visitati oni gr̄as agam⁹ z rehonorādo in terrā nos p̄ sternam⁹. Sic em̄ amori suo nō possum⁹ melius vicē repēdere q̄z reamādo: nec morti sue melius q̄z p ipso morīedo. sic nec būilitati sue melius q̄z nos būiliādo. Scda rō vt ei⁹ dn̄ium z nr̄az mortalitatē recogn̄scam⁹. acsi in corde q̄libz tunc dicat. Ideo in terrā me dn̄e Jesu corā te nato p / sterno qz me mortalē esse z puluerē futur̄ recogn̄sco. z te deū ac dn̄m meū fateor resuscitantē me z iudicātē: miserere ḡ mei zc̄. Sz ve supbis. ve auaris z ve luxuriosis. qz sicut sūt ve terra z puluis: sic sūt cib⁹ demōis. Un̄ Aug. li. de agōe xp̄iano dicit sic. Qn̄ dictū est diabolo. s. in serpente. terrā māducabis. tūc dictū est z petri. terra es z in terrā ibis. Dat⁹ est ḡ i cibū diaboli peccator Nō simus terra. s. p affectōez: si nolum⁹ māducari a serpēte zc̄. O ḡ fidel' ania recognosce te hodie z humilia christo deo tuo zc̄. ℱ

Circa tercīū p̄ncipale d mirabili. s. manifestatōne dn̄i qd notat in themate vbi dr. Crastia die videbitis maiestatē: sufficiat p̄ cluſiōe firma tenere q. s. xp̄s dei filius nascēdo de ✠gine Maria in ipa die crastina claruit p maxima z mlta mirabilia. s. q ✠go pariat. q i partu dolorēnō habeat. q lacte ✠gineo xp̄m lactet z nutriat. q i p̄sepio ploret z iaceat. cui angeli p̄cepāt. q ipz bruta aialia cognoscāt. z bmōi pla. Dim box maximū ē q ipe oipotēs ver⁹ z sempitern⁹ de⁹ mortali būane nature vnit⁹: paruul⁹ nascat paupe de mre mūdissima p salute nr̄a. Un̄ bie. p simpliciū edificatōe i fide xp̄i z deuotōe vnicā q̄stionē breuit̄ p̄tractem⁹ de b martimo miracl'o diuine incarnatōis z natiuitat̄ xp̄i: alijs mlt̄is q̄stionib⁹ p̄termissis ℬ Nimirū q̄stio ē. Utr̄ possibile fuit deū vnire sibi būanā naturā vl' quō b fieri potuit etiā p miraculū. ex q̄ em̄ nlla pōt esse vnio inc illa inc q̄ nulla ē p̄porcio. z finiti ad infi

nitū nulla ꝓportio. vt dic̄ pbs. viij. pbicoꝝ. t. j. celi. Sic̄ em̄ mare totū in suis gurtis innūerabilibus nō pōt capi in vno cochleari: sic a fortiori mirabile maximū t supꝝ oēz itellectū ē quō de⁹ ipe infinit⁹ potuerit sibi vnire hūanā creaturā q̄ ē finita in vnitate ꝑsone: vt quē celi cape nō pñt: i vnius vginis vtero t in vno hoīe xp̄o capiat. sicut canit eccl̄ia. Sz ad hāc q̄stionē rñdet q̄ doctores theologici multimodis rōnib⁹ oñdūt reuera diuine icarnatōis t vniōis miraculositatē fore dō possibilē t sic factā. Ad qō ꝑm seraphicū Bonauē. sup. iij. sent. di. j. q. j. Simulqꝫ ꝑm sctm̄ Tho. tres p̄cipue rōes assignam⁹ q̄bꝰ oñdem⁹ ꝓpositū

Prima rō oīpotētie diuine.

Secūda rō intelligētie hūane.

Tertia rō ꝓuenientie vtriusqꝫ nature.

Pria rō accipit⁹ ex dei oīpotētia. qz vt ait Aug⁹. ad Volusianū. in mirabilib⁹ fact⁹ tota rō facti ē bilissima rō ei⁹ potissima ē oīpotētia dei. De⁹ ergo cū sit oīpotēs ꝓ noē illud qō nō icludit ꝯdictionē nec aliquē defectū in deo ponit q̄ de⁹ potuit sic̄ voluit. Et ꝫ fidelib⁹ sufficiat scz credere oīm potētie dei. Nec debēt curiose inuestigare vt fides meritū habeat. Nā t btā vgo maria cū angelus annūciātē istā diuinā icarnatōz reqsiuisset Quō ait fiet istud q̄m vir nō cogñsco. Glo. i. nō cognoscere ꝓposui t deuoui ꝑm q̄ dic̄ Aug. Rñdit angel⁹. De spūsscī vrute q̄ ꝓcipet xp̄m deū vginitate ꝑmanēte. t tādē ꝓcludeñ. itulit. Nō erit inq̄t impossibile apud deū oē vbū Lu. j. Ad qō mox virgo maria credidit t ꝑ illā fidē btā p̄dicari ꝑmerit: dicēte Elyzabeth. Btā q̄ credidisti rē. Sic i ꝓposito. Hoc docet Aug. li. de trini. di. Noli intelligere vt credas: sz crede vt itelligas. Fides em̄ intellectū p̄bet. Et ite. Demus inq̄t deo oīa posse t nos itelligere nō oīa posse. Sz iuxta p̄missam rōnē circa ei⁹ minorē q̄rere potes quō deū incarnari t hūanā naturā assumere nullā includat ꝯdictionē nec imꝑfectionē vel aliquē defectū i deo ponat: cū sic eter⁹ fact⁹ ē tpalis: imortalis t impassibilis: fact⁹ ē passibilis t mortalis. Hoc ꝑm eūdē Bonauē. t Tho. vbi supꝝ declarat. qz diuinā naturā vniri hūane nō ē aliud q̄ꝫ diuinā personā q̄ ab eterno fuit hypostasis respectu diuine nature: eē hypostasim respectu hūane nature i tpe. Hoc aūt nō dicit aliquā imꝑfectionē vl̄ defectū aliquē: imo pot⁹ dignitatē t nobilitatē. qō oñditur ꝑ plura. Nā sic de⁹ cū sit eter⁹ t sūme bon⁹ tñ in nullo fit derogatio bonitatis sue dū er sua bonitate fact⁹ ē cā bonitat⁹ creature create in tpe q̄ꝫ bonitas creata lōge sit iferior bonitate increata. Sic t ꝑsona filij dei cū sit hypostasis intellectualis t increata ab eterno: in nullo derogauit cū fact⁹ ē hypostasis rōnalis nature create in tpe. Et quēadmodū de⁹ de nō creāte fit creans sine aliq̄ sui mutatiōe vel inouatiōe: sz soluz facta mutatiōe ex ꝑte nature create. Sic ꝑsona filij dei q̄ꝫ nō erat hypostasis hūane nature in actu habet tā ē ei⁹ hypostasis absqꝫ aliq̄ sui mutatione: solū facta mutatiōe ex ꝑte nature assūpte. Et quēadmodū de⁹ ē in creatura ꝑ essentiā t ꝑ ꝑsentiā t ꝑ potentiā. t in nullo depēdet ab illa. sz pot⁹ creatura depēdet ab ipo deo tāqꝫ a causa ꝓseruante t sustētāte. Sic t de⁹ cuz est in creatura rōnali ꝑ vnionē nō depēdet ab ipa: sz pot⁹ ecōuerso. qa habet substātificari t sustētari in illo. ¶ Jē alia silitudo pōt de ꝫ poni licet non oīmoda. qz dicit Hylari⁹. Cōpatio terrenoꝝ ad deū nulla ē nec exēplū sufficiens reb⁹ diuinis rō hūana ꝑstabit: tñ aliqlis ista. Si nobilissimi fruct⁹ ramus in aliq̄ vno trūco siluestris arboris inserat alteri⁹. s. nature: in illa vniōe nō derogat nobilitati fruct⁹ optimi sz ille trūc⁹ siluestr⁹ nobilitat cū trahit ad nobilissimū fruct⁹ ramū: t tñ i illa arbore vna vident q̄dāmō diuerse nature ꝓiūcte. Uel ꝑm doctores melior silitudo ē. Si rex nobilissimus diligeret albedinē adeo q̄ se faceret fieri albū: tūc ibi fieret vnio accidētis cū subiecto que in pluribꝫ appꝛopinḡt ꝑ ceteꝛ vniōi hypostatice q̄ facta ē in xp̄o. Primo qz sic accidēs innitit subiecto salua ꝓprietate vtriusqꝫ. s. accidētꝭ: puta illius albedinis posite t subiecti. i. ip⁹ regis. Sic Leo papa dicit. Salua ꝓprietate vtriusqꝫ nature inquit de⁹ fact⁹ ē hō. Q, em̄ caro factū ē nō ꝫ significat q̄ in carnē sit dei natura mutata. sz q̄ averbo in vnitatē persone sit caro susceptā. i. hō. Nec Leo in ser. Scdo. qz sic illa accidētal⁹ albedo nil ꝓferret nilqꝫ minueret regie maiestati: sz ipa nobilitaret t dignificaret in rege adeo q̄ oēs cōcretiuas denoiatiōes cōicaret: vt sic diceret rex ille sapiētissim⁹ potentissim⁹ ditissim⁹. sicqꝫ de alijs dignitatib⁹: ita dici valeret q̄ albus ille. s. rex idez ē talis rē. sic t hūanitas xp̄i. Un̄ Leo papa vbi ꝫ Maiestati inq̄t filij dei corꝛpea natiuitas nihil abstulit: nihil cōtulit. qz substātia icōmutabilis nec minui potuit nec augeri. Sz ipa hūanitas i xp̄o ē adeo nobilitata vt oēs ꝓcretiuas denoiationes cōicet. vñ vere ꝺr q̄ hō xp̄s ē creator mūdi: licet ꝑm diuinā naturā accipiēdo ipe ē oīpotens oīsciēs. ipe de⁹ q̄ fecit oīa t sic de alijs. Tertio qa sic accidēs t albedo illa vnit⁹ subiecto. i. regi tāqꝫ sui repsentatiuū: sic vbū diuinū ꝑm se occultissimū vnuit sibi hūanā naturā tāqꝫ sui expssiuaz t notificatiuā. In ꝫ tñ ē dissimilitudo. qz hūanitas xp̄i nō innitit vbo diuino ihesue ꝑut innitit accidēs subiecto. ¶ Scda rō ꝺr itelligētie qz vt ait Hylari⁹ pl⁹ pōt de⁹ facere q̄ꝫ hō dicere vel itelligere. Sz hō ꝑt dicere t itelligere rōnabilit⁹ ens ꝓgrue deū ex sua bonitate infinita hūanā naturā assūpsisse. Tū ꝓpter sue potētie: sapie: charitatis t pietatꝭ eminētē manifestationē. Tū ꝓp̄ hominis liberatōz ex imēsa misericordia: cū nullus alⁱ satisfacere poterat de pcō generꝭ hūani nisi sol⁹ ve⁹ vt docet Anſ. li. Cur de⁹ hō. Tū ꝫ hoc hō possit itelligere seq̄t q̄ mlto magis de⁹ facere po

tuit. Tertia rō ꝓueniēcie. Nā corꝑ ē vnio facil' q̄ ad iuicē hūt silitudinē. sz hō ē creat⁹ ad imaginē z silitudinē dī Gen. ſ. g̃ hūana natura vnibil' ē diuinc i ꝑsona: vt ptz. Ad obiectū q̄ dicebaꝫ q⁹ humane nature z diuie nulla ē ꝓportio. g̃ nll'a vnio cū distēt in ifinitū. Rñdeꝫ fm Bonauē. ibidē. q⁹ inter deū z creaturā nō pōt eē ꝓportio fm certaz q̃ntitatē. qz de⁹ ē infinite vtuſ ipꝛoportionabilr excedēs oia. sz ē ꝓportio q̄ ꝑsistit in q̄dā habitudine ordinis. qz creatura ordinaꝫ ad deū z dependet ab ipō. Et talis ꝓportio sufficit ad vnionē. sicut a ꝑsili q̄dāmō aia rōnalis iꝑoportiōabiliter melioꝛ ē corꝑe. qz vt dīc Aug. li. 8 q̃ntitate aie z Ber. rot⁹ corꝑe⁹ mūd⁹ ad vni⁹ aīe pcīū eqpari nō pōt z tñ possibile ē aiam vniri corꝑi. qz q̄uis ibi nō sit ꝓportio fm cōmēsurationē q̃ntitatiſ vtuſ: ē tñ ꝓportio q̄ attēdit in ꝓueniētia ordinis fm q⁹ dicimus ꝓportionē iter materiā z formā. Vnaz corꝑ⁹ ordinaꝫ ad aiam z materia ad formā. O igit̄ mira dei poētia: mira sapia. o supmirāda benignitas z mificordia: pietas z clemētia. O dulcissimi iesu ieffabilis charitas z gr̃a q̄ nos miserimos voluit sblimare tāta gl'ia vt deus fieret hō. ℟ Circa tertiū ꝑncipale (Agam⁹ g̃ gr̃as zc. de nr̃a sctificatōe accipe ꝑ finali ꝯclone. q⁹ libet fidelis dz sctificari hodie vt xp̃m iesū valeat suscipere digne: natū crastina die. Et breuit̄ sufficiat h̄ declarari sic. Quia si fideles z deuoti xp̃iani eē volum⁹: xp̃m dñm die crastina suscepturi sum⁹ triplicit̄. ¶ Prio p corꝑalis natiuitatiſ repsentationez. qz eccl'ia repsentat in crastino officio quō xp̃us venit ad nos mirabiliter nasceñ. ex v̄gine. ¶ Scdo p spūalē gr̃e ifusionē z ihabitationē. sic ipemet ꝓmisit Joh. xiiij. Si q̄s diligit me fmones meos seruabit z pr̃ me⁹ diliget eū z ad eū ve. z mānsio. zc. ¶ Tertio p sacramētalē p̄sentiā z susceptionē. sic z ꝓmisit Joh. vj. Qui māducat meaz carnē z bi. m. san. in me manet z ego in eo. Beatus g̃ hō q̄ sep hac triplici xp̃i susceptōe sic sctificabit: sicq; solennitatē crastinā digne celebrabit. Quapropt̄ eccl'ia nusq; p totū annū p aliq̄ festo i crastinū celebrādo ad p̄paōez tā crebro admonet sic hodie p die crastina i officio tā matutinali q̄z laudū z horarū: anriphonis z versiculis q̄z misse introitu z alijs sl'ib⁹ vt p̄pemur. Si q̄ris quō debeas te sctificare vel p̄pare. Rñdeꝫ q⁹ p p̄missō xp̃i triplici aduētu crastino debes te potissime triplicit̄ sctificare. Primo p aduētu corꝑali debes corꝑ⁹ in mlta mūdicia seruare z cōtinere Nā dicit P̄s. Tu aūt in sctō habitas laus isrl'. Et Sap. j. Nō habitabit. ſ. de⁹ in corꝑe subdito pctis. Nā ex q̄ filius dei nr̃az naturā assūpsit. debemus ip̄az honorabilit̄ i mūdicia seruare. ꝓpt̄ q̄d dicit Piero. z habeꝫ in legēda. In hac nocte natiuitatiſ dñi oēs laborātes vitio sodomitico p totū mūdū sūt occisi. Ad id cape exēplū materiale Si em̄ ꝑ festo crastino nō vis corꝑe inbalneato eē. quāto magis debes sordes vitioꝝ abluere. Secūdo p aduētu xp̃i spūali debes mentē sctificare ab oī pctō p verā ꝓtritionē: ꝓfessionē z satisfactionē. Si em̄ domū tuā p die crastina scopatā z ornatā vis hīe. q̄nto magis mētē: vt dignet xp̃s ihabitare. Grego. in omel'. Tergat sordes p̄ni opis id ē pctōꝝ. q⁹ deo p̄pat hospitiū mētis. Tertio pro aduētu vel susceptiōe xp̃i sacramētali in eucharistia debes vtrūq; ſ. aiam z corꝑ⁹ diligētissime sāctificare ab oī nō solū pctō. sz etiā negligētia z q̄uis ipedimēto deuotois vt digne ad vitā eternaz in sacramēto accipiēdā deuotissime accedas. iuxta illud. ſ. Cor. xj. Probet aūt seip̄m hō z sic de pane illo. zc. O igit̄ charissimi recoḡscam⁹ dñi ie su amorē erga nos in incarnatōe z passiōe z sctificemur ad ei⁹ dignā susceptionē z deuotā crastinā solēnitatē vt mereamur gratiā in p̄senti z gl'iā in futuro Amen.

¶ Itē ꝑ vigilia natiuitatiſ dñi aliū sermonez habes in stellario ō scitate Joseph sub themate ex hodierno euāgelio accepto. ſ. Joseph fili dauid noli timere accipe zc.

De Natiuitate domini Sermo p̄mus cum legenda applica.

Apparuit benignitas z bñanitas saluatoris nr̃i dei Titū. iij. ca. ¶ In q̄b⁹ v̄bis recitatiſ i epl'a hodierna ifinuaꝫ nob⁹ charissimi ex pte dei idicibilis pietas z charitas. z p ꝓñs ex pte nr̃i debita deo laus z gr̃arūactio ac iocunditas spūal'. deuotōis q̄z suauitaſ. Nimiꝝ ex pte dī q⁹d potuit erga nos exhiberi maiorſ charitatiſ et benignitatiſ q̄z q⁹ ꝑ nob⁹ pctōrib⁹ miserrimis z mortalib⁹ hoib⁹ q̄ sum⁹ mali z īgrati serui z dānationi digni z iustissimo iudicio patibulo ifernali adiudicati. Nibilomin⁹ vt redimeremur de⁹ ipe misericordissim⁹ dilectissimuz filiū vnicū dñm iesū coeternū z ꝯsubstātialē dedit vt hodie nasceret z tādē ꝑ nob⁹ patibulo crucis suspēderet. Unde Grego. in p̄fatiōe paschali dīc. O ieffabil' dilectio charitatiſ. o mira circa nos tue pietatiſ dignatio: vt seruū redimeres filiū tradidisti. Deniq; ex pte nr̃i ipsius maximū gaudiū z debita gr̃arūactō ꝑ tāto bñficio diuie icarnatōis z hodierne natiuitatiſ. Sic q̄ppe videm⁹ q⁹ q̄n aliq̄ v̄go de genere paupe adamaꝫ a rege z despōsaꝫ magno regi tori ei⁹ generi maximū ē gaudiū. Et cū illi puelle ex rege nascit̄ heres legitim⁹ adhuc mai⁹ gaudiū cumulaꝫ. qz sic gen⁹ regiū deuoluit̄ ad gen⁹ puelle. sic legit̄ de Hester. Sic ex̄q̄ de⁹ pr̃ despōsauit de nr̃o genere v̄gine mariaz q̄ v̄tute dei et spūsancti ope ꝯcepit z pepit hodie dei filiū. ꝑ quez ad nos boies credētes est deuoluta hereditas z dignitas regia celestis. qz facti sum⁹ filij dei z heredes xp̃i Ro. viij. Maxime g̃ iocūditatiſ z gr̃arūactōis atq; diuie laudis ē hodie nob⁹ materia vt exultem⁹ z dem⁹ gl'iam deo. Ad hec g̃ ꝓmissa

ꝑsiderãda attẽtos nos reddit apl's ꝛ eccl'ia ꝑ pre
missa ẏba in epl'a hodierna. ſ. Misse secũde di.
Apparuit benignitas ꝛc. q. d. eccl'ia sic. O charis
simi filij xpiani. o fid eles xpi iesu bñdicti. o anie
deuote diligẽter hodie attẽdite q̃nta ꝛ ineffabilis
dei charitas ẽ erga nos exhibita. ꝛ q̃ĩmẽsas deo
laudes ꝛ gr̃as referre debeã⁹; q̃ pleno q̃ corde ꝛ
ope amorẽ repẽdere deo ꝛ xp̃o obligamur. q̃ ec
ce hodie apparuit benignitas ꝛ bũanitas salua
toris nr̃i dei. ſ. in xpi natiuitate. Jn q̃bꝫ ẏbis apo
stolus tria p̃cipua tãgit q̃ in xpi iesu natiuitate
¶ Primũ xpi benigni (apparuerũt ꝓtẽplãda.
tas: cũ dr̃. Apparuit benignitas.
¶ Scõm xpi bũanitas: cũ subdit. Et bũanitas
¶ Tertiũ xpi diuitas: cũ sbnectit. Saluatoris nr̃i
Et q̃z ꝟ sufficiat ꝟ tria mysteria declarari. (dei
¶ ꝟ Circa p̃mum mysteriũ scz benignitatis
diuie in xpi natiuitate accipiam⁹ hãc ꝓclusionẽ.
ste ĩmẽsitas benignitatis diuie. Declarat sic. q̃a
fm Lyrã in postilla ꝛ Jobem Januen. benign⁹
dr̃ q̃si bñ ignit⁹. ſ. amore. Vel benignitas quasi
bona ignitas. Et ꝟ cõperit deo. q̃z Amb. dic. De
us ẽ ignea charitas: dicẽte moyse. De⁹ nr̃ ignis ẽ.
Deut. iiij. eo q̃ aiam ex p̃ntia sua calefacit vt et
ipa ignea charitate ardeat. Nec ille. Est autẽ be
nignitas ẏtus q̃ q̃s se spõte ad bñfaciẽdũ offert:
suauis ꝓsortio: cũctos sua inuitãs dulcedine. si
cut habet li. Catholicõ. Et q̃ ꝓt̃z q̃ benignitas ꝑ
tria cõprobat ꝛ veracit̃ cognoscit. Primo ꝑ spõ
taneũ donũ vel bñficiũ. Scõo ꝑ suaue. i. amoro
sũ ꝓsortiũ. Et tertio ꝑ attractiui amor̃ indiciuz.
Nec signa de⁹ exhibuit mãifeste ꝛ magnifice no
bis in xpi incarnatiõe. ¶ Primo quidẽ q̃z dedit
donũ p̃ciosissimũ q̃ habuit ꝛ bñficiũ q̃ maius
dari nobis nõ potuit. ſ. filiũ suũ cũ q̃ ẽ vni⁹ essen
tie diuie. Uñ sicut q̃s ignis amore nõ pot̃ se cõti
nere q̃z oĩa q̃ habet solet amato offerre. iuxta il
lud Cant̃. viij. Si dederit hõ oẽm substãtiã do
mus sue ꝑ dilectõe q̃si nihil despiciet eã. Sic no
bis fecit deus q̃ ꝓꝛio filio nõ pepcit sed ꝑ nobis
oĩbꝫ tradidit illũ. quõ nõ etiã cũ illo oĩa no
bis donauit. Ro. viij. Oĩa. ſ. terrena ad vsum
oĩes angelos celestes ad mĩnisteriũ. ꝛ celestẽ be
ꝛitatẽ ac seipm in p̃miũ in q̃ ꝓsistit oĩe bonũ
Hinc Job. iij. Sic deus dilexit mũdũ vt filium
suũ vnigenitũ daret vt oĩis q̃ credat in eũ nõ pe
reat q̃z habeat vitã eternaz. Hylar⁹ de trinitate.
Deus pater mũdũ diligẽs: hoc dilectiõis sue ꝑ
tulit testimoniũ vt filiũ suũ vnigenitũ daret. Et
hoc fecit deus nobis mere gratis: vꝛpote inimi
cis ꝛ indignis. Berñ. li. de diligẽdo deo dicit. Di
gnus plane est. ſ. deus a nobis reamari si aduer
ne oĩm deus q̃ bonoꝝ nr̃oꝝ nõ eget. Quos.
Cũ adhuc inq̃t Apl's inimici essem⁹ recõciliati
sumus deo. dilexit q̃ nos de⁹ gratis ꝛ inimicos.
Sed quãtũ. scribit Jobes. Sic de⁹ dilexit mun
dũ vt filiũ suũ vnigenitũ daret. hec Berñ. ¶ Jtẽ
secũdo deus nobis manifestauit ĩmẽsam beni
gnitatẽ ꝑ attractiui amoris indiciũ. q̃m sic amo
re ꝓueniẽdo nos ad reamãdũ accẽdit. Ignis em̃
nõ mel⁹ accendit q̃z igne. sic amor nõ mel⁹ accẽ
dit q̃z amore. Amb. Nil tam impssũ bũanis af
fectibꝫ q̃z diligere se diligentẽ. Jdeoq̃z dicit Sa
piens. Si vis amari ama. Nimiꝝ pbs in etbicꝫ
dicit q̃ in obscuris oportet apertis vti testimo
nijs. Dilectio autẽ dei ad hominẽ in veteri testa
mẽto erat valde obscura. q̃z poti⁹ videbat odire
q̃z diligere: eo q̃ tam seuere ipm puniebat. q̃ de⁹
voluit nũc apertũ testimoniũ ꝛ indiciũ sue dile
ctiõis ꝛ benignitatis dare: q̃tinus si nõ reama
uerim⁹ veraciter. sceleris rei arguamur. q̃z Au
gusti. dicit. Nimis durus est q̃ dilectionẽ ꝛ si no
lit impẽdere nolit repẽdere. Diligam⁹ q̃ charissi
mi deũ ꝛc. ¶ Jtẽ tertio ĩmẽsam benignitatẽ ostẽ
dit nobis deus ꝑ amorosũ ꝛ suaue ꝓsortiuz. q̃a
nobiscũ parentelã ꝓtraxit quãdo bũanã naturã
in christo sibi vniuit. ꝛ eterne celestis patrie con
sortiũ ad cohabitãdũ exhibuit. Jn hoc em̃ mari
ma benignitas. i. amoris igneitas viguit. q̃a si
cut feruẽs ignis ex vehemẽtia caloris iactat̃ ex
tra se ad remotioꝛa trãsiliens ꝓpinquioꝛa. Sic
charitas dei filiũ fecit descẽdere ad assumẽdũ no
strã naturã que est deo remotioꝛ vꝛpote dissimi
lioꝛ q̃z angelica natura. Uñ Heb. ij. Nusq̃z ange
los apꝓhendit sed semen abrae. q̃s ẽ benignita
tis erga nos ĩmense. ¶ Sed questio hic oc̃
currit. Cur deus suauis vniuersis cui⁹ misera
tiões sup oĩa opa ei⁹. dicẽte ps̃. voluit tm̃mõ
hoibus ꝛ nõ angelis exhibere hãc benignitatẽ vt
eoꝝ naturã assumere dignaret. q̃tinus a pecca
tis redimerent̃ ꝛ reparẽt̃ ad beatitudinẽ ad quã
creati fore dinoscunt̃. Et argui p̃t̃ q̃ hoc fieri cõ
gruisset. q̃z angelica natura dignioꝛ est ꝛ excellẽ
tioꝛ naturaliter q̃z bũana. Uñ dicit Grego. in li.
moza. Quãto in angelo natura subtilioꝛ. eo ma
gis in illo imago dei insinuat̃ expssa. q̃ sequit̃ q̃
magis ꝓueniebat assumi. Jtẽ q̃z vterq̃z scz ange
lus ꝛ hõ eodẽ genere peccarũt scz ꝑ superbiã corru
erũt in culpe ꝛ pene miseriã. q̃ sicut deus bũanã
naturã assumpsit ex imensa charitatẽ vt huma
ne miserie subueniret. sic ꝓueniebat vt ꝛ angelis
subueniret. Ad hec tñ ꝛ ad questionẽ rñdet fm
Bonauẽ. sup. iij. dis. ij. ꝛ ꝓcorõ. fm Tho. aliosq̃z
sup. iij. sentẽ. sc̃pto. q̃ loquẽdo de potẽtia dei ab
soluta potuit quidẽ naturã angelicã assumere.
sicut potuit ꝛ assũpsit humanã. cũ de potẽtia or
dinata bũanã decuit assumere ꝛ nõ angelicam.
Et hoc causa breuitatis ostẽdit tribꝫ p̃cipuis rõ
nibus. alijs multis p̃trãsitis. ¶ Prima rõ acci
pit̃ ex pte culpe vel offense. q̃z peccatũ angeli ẽ ir
remissibile eo q̃ nõ est penitẽtie susceptibile. Uñ
dicit Damas. li. iij. Angeli sicut nec sũt nec vnq̃z
erũt susceptibiles penitẽtie. sic etiã nec venie. Et
Dyoni. de celesti hierar. dic. q̃ angel⁹ id q̃s semel

fecit hoc semp se bene fecisse putat. z ideo eis pec/
catū ē irremediabile. Unū legit q̄ sctūs Martiꝰ
n⁹ ꝓmiserit diabolo q̄ sibi veniā ipetraret a ꝺo
si tū peniteret; z ipe diabolꝰ noluit penitere: etiā
si sibi darer mor celestis btitudo. Pctm̄ vo bois
est remediabile p pniaz. Cū g̃ assumptio nature
ordiat ad repatōez nature lapse. g̃ claret q̄ q̄uis
hō z angelꝰ eodē genere supbie peccauerit tñ ali
ter z aliter. g̃ angelica natura q̄ nō ē repabil' ñ de/
buit assumi sz sola hūana q̄ est repabil' Scōa
rō accipit ex pte psone. qz i natura angelica vna
psona angelica nō distinguit p originē ab alia.
nec alios angelꝰ pōt esse filꝰ naturalꝰ alterꝰ. sic
est i diuinis z i hūana natura vbi oēs hoies ꝓ/
pagati sunt p originē ab vno ꝑmo hoie. z iō con
gruebat vt hō reparet p vnū. iuxta illō Rom̄. v.
Sicut p inobediētiā vnꝰ homis. i. Ade pctōres
ꝓstituti sunt mlti. ita z p vnꝰ obediētiā. s. xpi in
cruce passi iusti ꝓstituūt multi. Et ideo filꝰ dei
q̄ est in p̄sona distinctꝰ a pre illā naturaz debuit
assumere in q̄ ꝓpietatē filij reineret. vt q̄ ab eter
no erat filꝰ pris in tpe fieret filꝰ mris. qō ñ po
tuit fieri in angelica naīa. q̄ licz habeat imaginē
dei z sit sublimioz hoie: tñ hūana natura in q̄tū
est i psonis distincta p originē ē similioz deo Ter
cia rō ex pte ruine: qz tōrū genꝰ hūanū lapsū erat
p deceptōem factā ab alio. s. diabolo. nō sic tota
natura angelica. Decebat g̃ homi subuēiri ne to
ta natura hūana relinq̄ret sub dānatiōe. sz iusti
z electi regnarēt i celesti btitudie cū bonis angel'
O g̃ dei benignitas imm̄esa. o pietas inaudita.
Agamus gratias deo zc̄. D

Circa scōm ꝑncipale de hūanitate xpi a vbo
assumpta Questio occurrit ptractāda Utz filꝰ
dei debuit nasci assumēdo naturā hūanā ñ ali/
unde q̄z de genere pctōris Adā. Et arguit q̄ nō
debuit de Adā sz aliūde. vt. s. deꝰ creasz aliquaz
vginē de era sic̄ z adā fuerat creatꝰ i innocentia.
z ex illa vgine dei filꝰ carnē debuisz assumere.
Probat sic. qz dei filꝰ debuit carere oī morbo
q̄ venerat vt medicus ad curādū morbū hūane
nature. g̃ nō debuit naturā morbidā assumere.
sz talꝰ erat tota natura de genere Adā. g̃ zc̄. Sz i
cōtrū est qz ꝓphete ꝓdixerāt xpm nasci ex vgie de
semie dauid ꝓpagāda. z sic deꝰ ab eterno ꝓuiderat
g̃ aliter nō potuit nec decuit q̄n. s. de dauid: z p ꝓse
q̄ns de genere Adā xps nasceret. Ad h̄ q̄sitū rñ/
deret fm Bona. sup. iij. di. xij. ponēdo hāc ꝓcl'onez
q̄. s. dei filꝰ potuit naturā hūanā aliūde assume
re q̄z de Adā si voluisz fm absolutā potētiā: nō
tñ fm ꝓgruētiā. Declarat sic idē Bona. qz sic ma
gis ꝓgruebat iuxta. s. ꝓcōdinatōez diuinā. Prio
ad manifestatōez diuie potētie cū i illa natura q̄
a diabolo fuit victa ꝓgrediēdo vinceret diabolꝰ.
Scōo ad manifestatōez sapie in h̄ q̄ de naīa in
firma z morbida fec̄ antidotū. s. ecne salutis. Ter
cio ad manifestatōz iusticie in h̄ q̄ q̄ peccauerat
ille fecit emēdā. nā ad iusticiā ptinz vt ille satisfa
ciat q̄ peccauit. Quarto ad manifestatōez mis/
cordie in h̄ q̄ sic pctōribꝰ dedit sūmā spem z ve/
nie fiduciā. Ad obiecta rñdet idē Bona. Ad pri/
mū dicēdo q̄ xps naturā debuit assumere ñ na
ture morbū q̄ ad culpā vt ꝓcludit argumētū illō
qz h̄ ipedisset curā z derogasz xpi dignitati. As/
sumere aūt debuit nature morbū q̄ ad penā nō
culpā vt sic satisfaceret. Ad aliō in ꝓtrariū rñdz
q̄ ꝓcōdinatio diuina vl' ꝓdestinatio nō dicit vl' im
pōit necitatē euētꝰ simpl'r sz sb ꝓditōe. vñ ñ exclu
dit possibilitatē simpl'r. potuit g̃ si voluisz aliū
de sumere naturā hūanā loq̄ndo ꝺ potētia sim
plicit nō ꝺogruētia. Nec Bona. O mira dei sa
pientia i reparatōe hūana. O vitas erna i fide catho
lica. O ve deus. O bone Jesu. tibi laus z gratarū
actio: qz nos ad tuā infallibilē fidē vocasti. E

Circa tertiū ꝑncipale de diuitate xpi nascent/
er q̄ q̄ri pōt iuxta vba ꝓassumpta q̄liter apparu/
erit diuitas saluatoris nri. s. i ipa xpi natiuitate
Ideo ad id breuit' rñdēdo ponit hic talꝰ ꝓclusio
q̄ diuitas xpi nascēt apte ꝓbat p miracla vtu/
te soli⁹ facta oipotēt. Declarat hec ꝓcl'o cā breui
tatis vnica rōne fm Sco. plogo li. sniaz. q. ij. et
Lyre sup Job. sniaz. qz efficacissimū argumētū
ad ꝓbādū vitatē aliquā q̄ excedit naturalē facul
tatē intellectꝰ q̄lis ē vitas diuitatis xpi ē p opa
miracl'osa. Nā vt ait pbs. iij. methoroz. oia de/
noiant ꝓprio ope z ideo p ꝓpriā opatōez certifica
mur de natura rei. qz opatio arguit formā. j. li.
phisicoz. Sz miracla totā facultatē create tran
scēdētia facere est ꝓpriū soli⁹ dei. Talia aūt facie/
bat xps impando ꝓpria potētia nō obsecrando
more aliōz scōz. ꝓcludit g̃ q̄ xps fuerit vere de
us q̄ nō pōt esse testis falsitatis. vñ Job. x. iudeis di
cētib⁹. Quousq̄z animaz nram tollis. i. crucias di/
mittēdo i suspēso. si tu es xps dic nobis palam.
Dñs ihesus rñdit. Opa q̄ ego facio i noīe patris
mei hec testionū ꝓbibēt de me. si mihi nō vultis
credere saltē opib⁹ credite. Ad ꝓpositū g̃ aduertē
dū q̄ Aug. li. iij. de tri. dicit sic. Testionia q̄dā vē
terū ꝓnūciauerūt xpm deū. puta reuelatōnes
ꝓphetice z figure veteris testamēti. q̄dā vēisse testa/
ta sūt. factū q̄ppe creaturā ꝑ quē facta est oīs cre
atura oēz creaturā testē hre oportebat. hec ille. Qō
intelligit distribuēdo ꝑ generib⁹ singulorz. quia
deitatē xpi nascēt testata sūt miracla facta i om
ni genere creaturarz. vt nemo possit se excusare.
Hoc oñdit ex q̄ duplici genere creaturarz. F

Primū nāq̄z genꝰ creaturarz ē pure corpaliū q̄
habēt esse tm̄mō z nō viuere. vt sunt q̄ttuor ele/
mēta z corpa celestia. Et hec testata sūt miracul'
xpi deitatē. Prio q̄dē terra vl' terrestria. Roma
ni em̄ vniuerso orbe sub imperio suo pacato (vt te
statur Innocēti⁹ papa) ad honorē suoz deoz tē/
plū mire magnitudis z pulcritudis ꝓstruxert.
z ibi statuā Romuli posuert. Cōsulētes appol
linē q̄ntū duraret acceperūt rñsū q̄ duraret q̄us
q̄z vgo pareret. Qō ꝑ impossibili habētes dixerūt

Ergo in eternuz durabit. Et sic titulo i foribz templi scpto vocauerūt illō templū pacis eternū. Sz in ipsa nocte q̄ virgo xp̄m peperit templū fūdit⁹ corruit. Et ibi mō ē eccl'ia scē marie noue. Legit etiā i hist'ria scholastica. q̄ Hieremias ꝓpha cū iudeis in egyptū descēdēs post mortē Godolie: ibi signuz dedit regibz egypti. q̄ corr idola corruerēt cū virgo filiuz pareret. Quapropt̄ sacerdotes idolorz virginis imaginē puerz i gremio baiulātis secreto loco templi fecerūt z ibi adorabāt vētuz hoc credēn. Et sic ipletuz ē. qz in nocte nativitatis xp̄i oīa idola corruerūt. ¶ Scdo q̄z creatura aquea. nā rome vt testat Orosi⁹ z Innocēti⁹ papa fons q̄dā ē aque q̄ in nocte nativitatis dñice ꝓ aq̄ oleuz emanauit tā copiose q̄ usq̄z in Tyberim ꝓfluxit. z tota die illa largissime emanauit. Et ibi ē hodie scā maria trās tyberim. Olim em̄ q̄dā sybillator. Tertio creatura aerea. qm̄ ipa nocte tāta claritate refulsit q̄ nocte in luce diei q̄uertit. Jdo angel⁹ dixit pastoribz in nocte illa. Nat⁹ est nob hodie. die die ꝓ nocte. p ipa claritate: cū tn̄ nō die sz nocte nat⁹ ē xp̄s. Lu. ij. Theophil⁹ etiā dicit q̄ hora nativitatis xp̄i mel p vniuersū mūdū ō aere pluit sup terrā. Vñ z canit eccl'ia. Hodie p totū mūdū melliflui facti sūt celi. ¶ Quarto creatura ignea. qz legit in gestis Hunoz q̄ hora nativitatis xp̄i grādo cecidit in barbara ruscia ex ethere in q̄ grādine descēdit q̄dā imago habēs formaz virginis infantē coronatū baiulātis. Nec imago cui⁹ eet materie nemo sciuit nisi q̄ putabat glacieī. z posita in ignē nō soluebat cū eet ignis fortissim⁹. Ecce miraculū. ꝓpt̄ qđ a pplo veneratōi habita ē. z posita in silua vbi gēs barbarica idola colebat. Et tādē post trigintatres annos. s. qñ xp̄s patiēs morte resolut⁹ est. z btā virgo tota cōpassiōe resoluta fuit. Ecce mirantibz boibz dicta imago resoluta extitit diuinitus nō igne. Pretera deitatē xp̄i testata sunt celestia corpora. qz vt ait Chrys. Jpo die nativitatis stella magis apparuit: q̄ eos ad adorādū xp̄z adduxit Mat. ij. Jtē vt ait Jnno. papa tert⁹. Octauian⁹ imperator cū subiugato orbe intātū senatui placuisset vt eū p deo colere vellent. ipe prudēs se mortalē cōsideras respuit b̄ usurpare. Cūq̄z illi nō desisterēt: cōuocato ꝛcilio sybillā aduocauit ꝓphetissaz. Quā requisiuit si aliqs eo maior nasceret aliqñ in orbe. Cū ḡ sybilla oraculis insisteret in camera imperatoris. ecce die ipa dñice nativitatis hora meridiei apparuit circa solē circulus aure⁹. z i medio circuli virgo pulcherrima puerz gestans in gremio. Tūc sybilla b̄ cesari oñdit. Quā visionē cū mirareť imperator audiuit vocē dicentē. Hec ē ara celi. Dixitq̄z ei sybilla. Hic puer maior te ēz iō ipz adora. Qđ imperator recogñscēs mor ei thura obtulit z ne de⁹ de cetero vocaret̄ phibuit. Eādē q̄z camerā nūc dedicatā in honorē scē marie inhabitāt ffres miores. z vocat̄ scā maria ara celi. Et sic

ptz ꝑmū gen⁹. ¶ Scōm gen⁹ creaturaz q̄ habet ee z viuere. sic plante sūt z arbores diuitatē xp̄i nascētis miraculo testatū legim⁹ qz in illa nocte vinee Engaddi q̄ ꝓferūt balsamū fructuz ꝓtulerūt z liquorē dederunt. Legit etiā in gestis Grecoz q̄ illa Noe vet⁹ arca q̄ resedit q̄ndā i mōtibz armenie hac hora testimoniū dedit trinitati de iesu dei filio. qz ex ea tria ligna eadē hora nativitatis viruerūt z ramos flores z fruct⁹ ꝓtulerūt. Refert etiā egregi⁹ doctor Thomas hansel pach wienneñ. in suo sermone se vidisse z ꝑ lras epi illi⁹ certificatū de hoc fore q̄sz in episcopatu Verdipoleñ. vsq̄z hodie sunt due arbores q̄ singulis annis nō nisi in nocte nativitatis dñice circa gallicātū poma rubicūda. ꝓducūt ad q̄ntitatē nucis cōis: ita q̄ i sero vigilie nativitatis dñi nulla vestigia floz inueniūt in ipis arboribz. Circa vo noctis mediū turgere videnť z post florescūt z in ipi⁹ noctis gallicātu poma ꝓfecte matura de ipis arboribz colligunt. qđ est mirādū. ¶ Tertiū gen⁹ creaturaz q̄ habēt ee viuere z cuz b̄ sentire. sic sūt aialia bruta. Hec testata sūt miraculo xp̄i deitatē. qz cū mr̄ scā puerz natū xp̄m in p̄sepio locasset bos z asin⁹ ad p̄sepiū illud ligati miraculose deū cognoscēres fleris genib⁹ ipsum adorauerūt. Et sic ꝓphetia Esa. j. impleta ē. s. Cognouit bos possessorē suū z asin⁹ p̄sepe dñi sui. Et a feno illa abstinuerūt. ¶ Quartū gen⁹ creaturaz est q̄ insup habēt z intellectū ac rōnē: vt sūt angeli z homines. Et iste xp̄i deitatē agnouerūt z testate sūt miraculis. Nā ipa hora nativitatis angelus apparuit pastoribz vigilantibz sup gregē suū claritate maxima eos circūfulsa dicens. Ecce euangelizo vobis gaudiū magnū q̄ erit omi populo. quia natus est nobis hodie saluator q̄ est christus dñs in ciuitate dauid. Et hoc vobis signū. Inuenietis infantē pannis inuolutum z positū in p̄sepio. Et ecce subito facta est cum angelo multitudo milicie celestis exercitus laudātiū z dicentiū. Gloria in altissimis deo. z in terra pax hominibus bone voluntatis. Tunc pastores venerunt festinantes z sic inuenerunt mariam: ioseph z infantē i p̄sepio z adorātes puerum laudauerunt deuz z glorificauerūt Luce ij. Et nos ergo charissimi recognoscamus christū verū deum z credemus vero corde. confitemur ore. z inuocemus dicentes vna mecum. O sempiterne deus iesu bone q̄ nos creasti z p nīa redēptiōe dignat⁹ es hodie ex virgine nasci. p ime sam illā benignitatez tuā te deprecamur miserere nr̄i. z p beneficiū gratiosissime incarnatiōis ac nativitatis tue da nob sic digne viuere: teq̄z diligere vt post hāc vitā valeam⁹ sine fine ꝓcipes fieri tue gl'ie sempiterne. Amen.

¶ Jn Nativitate dñi Sermo secūdus de partus virginalis pulchritudine: obsequiū q̄z ei⁹ pauperatis deuotiōe.

In natiuitate domini

Peperit .ſ. maria filiū ſuū ꝓmogenitū z pānis cū inuoluit z reclinauit i ꝓſepio Lu.ij. Charissimi ſi diligēter z corde deuoto ituemur vtiqz vez ē qđ Aug. i ꝼmōe de purificatiōe marie dr. Ubiqzinqꝫ xp̄s dñs pulcher occurrit. pulcher in cel'. pulcher i terr'. pulcher i p̄e ỽbū. pulcher i mꝛe caro z ỽbū. pulcher in vtero ỽgis vbi nō amisit diuitatē cū suscepit būanitatē. pulcher i ꝓſepio. pulcher i ỽginali gremio. pulcher i miracul'. i flagellis. i ꝼmōibꝫ. i penis z ỽberibꝫ pulcher. ñ curās mortē. z mortuos suscitās. pulcher i ligno. pulcher i ſepulchro. pulcher i celo. Quis g̃ ffes charissimi nō adoret hūc ꝓ quez aſpirauit dies: z fugate sūt vmbre. Nat⁹ ē imꝑator vt absoluerē pctōr. dñs cū iesus xp̄s tribuit nob per carnē quā suscepit magnā ſpem. magnā gratiā. magnā ꝯsolationē. Nat⁹ ē qđ nō noueram⁹ z latet⁹ ē a mꝛe surit qđ noueram⁹. Nec Aug. Ūñ ꝓ pulchritudine hodierne natiuitat' ex ỽgie matre z ꝓ pulchritudie pauptat' z būilis obsequij xp̄i iesu bñdicti canit ecclia in euāgelio hodierno ỽba p̄missa. q ſcz ỽgo maria pepit filiuz ꝛc. In qbꝫ ỽbis tria mysteria notabim⁹ ꝓ b ꝼmōe declarāda q̄ ad p̄sens sufficiāt.

¶ Primū mysteriū dr ỽginalis part⁹. vñ dicit Peperit .ſ. maria filiū.

¶ Secūdū dr pauptat' stat⁹. q: pōd⁹ ē i ỽbo pānis. qđ pauptatē significat. Nā pauper panno/

¶ Tertiū dr fuit ut' act⁹: cū dr (sos vocam⁹. Inuoluit z reclinauit.

Circa ꝓmū mysteriū de ỽginali ptu btē marie mꝛis xp̄i ciusq; pulchritudine mirabili accipiam⁹ hāc ꝯclōnē. q mira lucz pulchritudo oi fideli deuoto pura mēte ꝯtēplādo q xp̄m genuit ỽgo. Nec ꝯclusio declarat ex q̄tuor ꝯsideratōi

Prīa qz b. maria xp̄z pulcherrie ꝯcepit (bus

Scōo qz pulcherrime pepit.

Tertio qz pulcherrime lactauit.

Quarto qz pulcherrimū oim mūdo ꝓtulit.

Prīa ꝯsideratio qz btissima maria mr̄ ōi dñm iesū pulcherrime ꝯcepit eo q ỽgitat' i honore. et de purissimo suo sanguie z diuia opatiōe spūſcti ỽtute. sic p̄diterat b angel⁹ Lu.j. Spūsctūs supueniet i te z vt⁹ altissimi obūbrabit tibi: Oō em̄ ex te nascet sc̄m. Illō aūt ꝼm Dyoni.iij.ō dino. dr sc̄m qđ ab oi imūdicia ē pur⁹ z liber⁹ ac imaculatū. Ūñ in.iij. li. sentē. di.iij. c.j. mgr̄ dicit. Xp̄s copulauit sibi ex purissimis z sctissimis ſpi⁹ ỽginis sanguinibꝫ carnē aiatā ania rōnali p spm̄sctm̄ creās. Nec ille. Et ibi dr Bonauen. q creare accipit ꝓ cōdere. qz xp̄i caro cōdita ē ex illo purissimo sanguie spūſcti ỽtute. Ad hāc pulchritudinē ꝯceptōis ostendēdaz de⁹ p Esa.vij. ca. ꝯceptionē xp̄i ex ỽgine flozi assimilauit di. Egrediet virga. i. maria de radice iesse. z flos de radice ei⁹ ascēdet. Sicut em̄ flozes pulcherrimi generant ex subtilissimis humoribꝫ virguli vel arboris: sic xp̄s de subtili z puro virginali sanguine. Ūñ Bern̄. Si queris. quō ꝯceptus z natus est xp̄s de virgine. Respōdeo. sicut flos de arbore z odor gratissim⁹ de floze. z hoc soli⁹ dei ỽtute. Dic nāqz pb⁹. v. de aīalibꝫ. q in arabia ē q̄dā auis magna z regia noie ozmomella z solūmō in arabia habitat. Hec auis guttaz emittit sanguinis sui q̄ rādē in aduētu luminis solar' viuificaī. z sic sil'em sibi ꝓcreat auē. Pellican⁹ etiam mortuos suos pullos sanguie vuificat. Mꝛto ḡ fortⁱ dei ỽt⁹ z potētia potuit facere vt ỽgo ꝯciperet de puro sāguie. De b lati⁹ alibi. Et Hec cūda ꝯsideratio qz btissima maria xp̄m pulchritudine pepit eo q̄ sine oi dolore: sine oi debilitate sine oi ḡuamie: imo cū idicibili iocūditate z suauitate sic b fuerat ꝓ heratū Esa.xxxv. sic. Germinās germinabit sic liliū z exultabit lerabunda vt laudās. Dō exponit ꝼm Lyrā z doct'. de ptu virginis. Sic em̄ liliū in porrādo vel pariēdo flozē nō laborat: imo gaudere videt iuxta locutionez methaphoricaz nō grauari nec tristari ex decoze flozis: iz iocūdari naturalit'. Sic solem⁹ dicere in flozisatōe p̄rati. q p̄ratuz ridet vel gaudet ꝼm Ysido. Sic dictū ē ꝓ ꝓpheta p̄missa ꝓphetia'. Sz q̄rit'. vñ b fuit in ỽgine maria q: neq; in porrādo xp̄m vtero ỽginali. neq; in pariēdo aliq̄ō grauamē aut debilitatē sentire posset. Rñdet ꝼm Alb. sup Missus est. z doct'. alios theologos q b fuit ꝓmo ex ꝓte oi potētie dei q̄ fecit cū virgine hanc gr̄az miracl'ose ꝓulegio singulari. sic ꝓpheratuz fuerat ꝓ Esa. vij. c. Dñs ipe dabit vobis signū. i. miraculū. Ecce virgo ꝯcipiet z pariet. ſ. virgo filiū ꝛc. Et Ezech. xliij. Porta hec clausa erit i eternū. q̄m dñs de⁹ igressus z egressus est p eā. Ūñ Aug. i ser. de purifi. dic. q btā ỽgo porrabat a q̄ porrabat. i. sustētabat miracl'ose. Nec mir̄ do b potuisse cū videā⁹ radiū sol' ꝓtrāsire virg̃ i fenestra sine oi lesiōe. Zbit tñ i appendo vitri colorez. Sic xp̄s q̄ clausꝰ ianuis p⁹ resurrectōz itrauit ad discipl'os z exiuit i mūdū veniēs itrauit clausuz vtez ỽgineū. z exiuit saluo ỽginali sigillo i būana carne quā assūpsit in vō. Scōo b fuit ex ꝓte corpis xp̄i. qz illō fuit vnū natural'r corpi ỽgis mꝛis. z nll'o mō erat alienū. nō ei fuit ab alio sz ō ꝓpo solo ỽgis sāguie ꝯceptū. Ūñ sic corp⁹ ꝓpriū pura mat⁹ tua ñ hz te guare eo q ꝓtinet ad pfectōez nature: ita nec corp⁹ xp̄i vel ei⁹ moles ḡuauit vtez ỽgineū qz fuit pfectio maxia ỽginē cōcepisse materiā mistrādo quā spūſctūs formauit. Tertio b fuit ex ꝓte imunitat' mꝛis dei q̄ ꝯcepit fz statū inocētie: vtpote manēte ỽgitate z sine libidie. Sz m'ieres alie ꝯcipiūt fz statū nāe corrupte cū libidie. z tō portare hñt eue maledictōz vt i dolore pariāt Gen̄. iij. Debuit ḡ mr̄ ōi euadere maledictōz illā. vñ sic si bō ꝓtinisset i statu inocētie m'ieres fuisset libere a pena ꝓ⁹. ita mr̄ dei. Bre. Nizen⁹. qz eua nāe nr̄e mortē iseruit ꝓ cul/

pa ē dānata vt cū doloribꝫ ꝑeret optebat parētē vite cū gaudio parrū ꝓficere. hec ille. Ad id exemplū. hō mēte casta ꝛcipiēs deū z ꝟbo edicēs nō maculaꝝ nec grauaꝝ. Sic ꝟgo dei filiū ꝛcipiens casto vtero z pariēs nullū sensit doloꝛē nec erūnā habuit īmūdicie secūdinaꝫ mlicbriū. qꝛ dic̄ Leo papa in ser. Ab hac inqt natiuitate deest illud qō de oīb legit. Nemo mūd⁹ a soꝛde nec infans cui⁹ ē vni⁹ diei vita sup terrā. Nil ī istā singularē natiuitatē de ꝛcupiscētia carnis trāsiuit. nil de pcti lege manauit. Nec ille. Uez potu⁹ peperit ꝟgo xp̄m claritate nūia resplēdēte circūstātibꝫ angel' reuerēter z obsequiose z adoꝛātibꝫ ac gaudiosa carmīa ꝛcinētibꝫ. put canit ī ml'tis ecclesijs. ¶ Tercia ꝛsideratio qꝛ brīssima ꝟgo pulcerrime lactauit xp̄m vt qppe canit eccl'ia ip̄m regē angelozꝫ sola ꝟgo lactabat vbere de celo pleno. Et vt dicit Ludol. li. de medit. vite xp̄i. credendū ē pie q ꝙtiēscūqꝫ xp̄m lactauit sp mirā Sic ēm miraculū fuit ꝟginē parere z ꝛcipe. ita nea mamillaꝫ. Un̄ z ꝙtiēs xp̄m voluit ī manu accipe aut ꝛtrectare inuoluendo: balneādo: aut lactādo: aut alia mabna officia explēdo: toties genu flexo adoꝛatōez p̄misit. Nō repūtat eccl'ia ī missa. vbi ꝙtiēs sacerdos habz tāgere coꝛpus xp̄i ī eucharistia ꝓpus debz adoꝛare. ꝓoide Aug. ī q̄dā sm̄one de assumptiōe dic̄ sic. O Maria lacta iocūde creatoꝛē tuū. lacta panē celi. lacta p̄ciū mūdi. tu illi vt mr̄ mīstra tpalē substātiā. vt ipse nob z tibi tribuat vitā sempitnā. hec ille. Et sic pater. ¶ Sed q̄rit̄ q̄lit̄ possit hō adiuuari vl' roboꝛari ad credēdū certiozi fide q. s. ꝟgo cōcepit z pepit xp̄m. Rñdet q ad id ꝓcipue faciūt tria ꝓbabilia. ꝓio rōes irrefragabiles. scz ex dei oīpotētia. Un̄ Aug. ī epl'a ad Volusianū dic̄ q ipa ꝟtus diuia p iuiolata mr̄is ꝟginea viscera infātis mēbra edurit q clauso sepulchro exiꝛō facti ē potētia faciētis. Idē in q̄dā sm̄one dat exēplū de speculo qō imagis impssiōe vl' absceſſiōe nō violaꝝ. Alia rō ex ꝛgruētia z dei bonoꝛificētia. vt sic dei filiꝰ ī celo habz p̄ez a q̄ gignit̄ sine oīm macl'a z coꝛruptōe tanqꝫ lumē de lumine. de⁹ ver⁹ de deo vero: ita in terra bēt matrez ꝟginē oī coꝛruptōe z pctō carētē. vt hec dic̄ Aug. ser. xliij. de natiuitate. Tercia q̄z rō ex nāe experientia. qꝛ de⁹ pl⁹ pōt q̄z natura efficere valeat vt notissimū ē. Sz experientia docet q natura pōt q̄dā aīalia generare sine coitu marī. Nā dic̄ Ambro. ī exameꝛō. Integritas inqt coꝛpis ꝟginalis ꝛmūis est apibꝫ z partꝰ: qñ neqꝫ vllo ꝛcubitu miscenꝫ neqꝫ libidie resoluunꝫ neqꝫ q̄tiūꝫ doloribꝫ. z tñ subito maximū filiozꝫ examē emittunt Nec ille. Item in auibꝫ carbas auis de arboꝛe hyberna nasci claret vt dic̄ Alb. xxij. de aīalibꝫ. Et vulture mare caret: vt ait Amb. ī exameꝛō. li. ij. c. xij. Fenixꝫ vnica auis ē in mūdo q̄ in igne seꝛenouare valet. vt dicit Isi. xij. etbimol'. c. xv. Item in ter pisces anguilla sine marī coitu generaꝝ. Nā nec poligrana ita nec mares ī eis repiūꝫ vt dicit Brest. ī pble. Preterea in boīb de⁹ fecit mai⁹ cum adā ex limo terre virginee pfectū. virū formauit subito. scz magī ꝙuenit virgine⁹ sanguis generatōi xp̄i vl' ꝛceptōi q̄z lim⁹ būano coꝛpi ade. ergo b de⁹ magis potuit. ¶ Scōo ad id faciūt testes infallibiles. Et q̄dē ꝓio boies sctissimi. s. vtus q̄z testamēti: vt ꝓphete: apl'i martyres z doctoꝛes excellētissimi q oēs hāc fidē ꝛcoꝛdit̄ p̄dicauerūt z pfessi sunt. vñ merito z digne eis credendū est. qꝛ spūsctō inspirati locuti sunt sctī dei homines j. Pe. ij. Scōo testes sunt angeli dei q fallere nequnt. Nā Mat. j. dixit angel⁹ ad Joseph. Noli timere accipe Mariā zc. qō enī in ea natū est de spūsancto ē. z Lu. j. Gabriel ad ꝟginē ait. Spūs sc̄us supueniet in te z ꝟtus altissimi zc. Item in veri testamēto angel⁹ ap parēs Danieli dixit. Septuaginta hebdomades abbreuiate sūt zc. vt ī pleaꝝ ꝓphetia z vngaꝝ sctūsctōꝝ. i. xp̄s q spūsancto vnctus z plen⁹ a spūsctō ē sctissime ꝛcept⁹ ī vtero ꝟginis. Tercio testis ē infallibil' ipe deus q iurauit abrahe z pactū fecit de xp̄o ī mūdū mittendo. Gen. xxij. Un̄ et Lu. j. Zacharias ait. Jusiurādū qō iurauit ad abraam patrē nostꝝ daturū zc. Et q er ꝟginē xp̄s nasci deberet ml'tis figuris oñdit que cā breuitatī ptrāseo. ¶ Tercio ad credēdū faciūt miracloꝝ virtutes qbꝫ deus oñdit q virgo pepit xp̄m: sicut patuit in legēda Nec sufficiāt hic breuiter: qꝛ plurius egi de hoc ī Stellario li. viij. de ꝟginitate Marie. O ḡ veris simā fidē catholicā. ¶ Quarta ꝛsideratio: quia btā ꝟgo Maria pulcerrimū oīm mūdo p tulit. i. christū dei filiū q nihil pulchriꝰ ē. Gratia huiꝰ q̄rit̄. vtꝝ xp̄s sm̄ q bō fuerit pulchrioꝛ sup oēm creaturā būanā z angelicā. Et videt q ñ. qꝛ angel⁹ ē deiformis pulchritudis sm̄ Dion. de ange. hierar. ḡ pulchrioꝛ est oī boie mortali. Sz ad q̄sitū rñdet simpl'r p ꝛcl'onē q xp̄s dñs sup oēs angelos z boies fuit pulchrioꝛ. Et b ptz pri⁹mo p declaratōem. qꝛ sm̄ Ricb. z Bonauē. sup ij. di. j. q̄uis angel⁹ dignitate nature z p ꝛseq̄ns naturali pulchritudie sit pulchrioꝛ oī boie etiaꝫ xp̄o ī carne passibili z mortali. ꝓpter oꝛ in psal. Minuisti eū paulomin⁹ ab angelis. tñ dignitate z pulchritudie supaddite gr̄e z gl'ie plucēs oībus creaturis fuit. adeo q sicut Orige. ait. Nūq̄z tā pulcherrima pdūxit in mūdo aliqua creatura vt christ⁹ dñs. Ideo p̄s. Speciosus inqt forma p̄ filijs boim zc. Ber. Nō solū speciosus xp̄s p̄ filijs hominū sed etiā p̄ milibꝫ angelozꝫ. Ipse em̄ est vt oꝛ. j. Pe. j. in quē desiderāt angeli ꝓspicere. Et sic patet. Scōo ostendit̄ p ratiōem. qꝛ xp̄i aīa z coꝛpus fuerūt diuitati vnita. De⁹ aūt est infinite pulchritudis. ḡ ꝛticipauit būanitati xp̄i nobilitatē dignitatē z pulchritudinē ineffabilit̄

In natiuitate domini

ꝑcellētissimā ꝑ oīb⁹ āgelis z creaturꝭ alijs. Quā uis ḡ xp̄s dñs etiā dū erat i hac vita maxia gl'ia pulchritudinis splēdebat in aīa. Illā tñ ad cor/pus redūdari nolebat ꝓmittere vt sua passio ñ ipediret ꝑ quā nos dispositerat redimere. Unō postq̄ resurrexit illā diuie gl'ie splēdidā lucē i suo etiā corpe angelis z btis manifestauit. in cuius aspectu tota celestis curia illustratā gaudet se et glorificatā vt dic̄ Sco. sup. iij. O q̄ ifelices erūt miseri pctōres q̄ excludent ab hac delectabili vi/sione xp̄i. O q̄ felices erūt iusti z electi q̄ admittēt

¶ Tertio oñdit ꝑ exēplū z similitudinē. Uā in trās figuratōe cū xp̄s dñs sue gl'ie pulchritudinē oñ dissz discipulis visus ē clarior sole z tā suaui pul chritudine lucere vt petr⁹ q̄si ebri⁹ ꝑ dulcedinis z desiderio illi⁹ visiōis nesciret q̄d diceret. nil ali/ud desideras nisi sp ibi eē. Uñ ait. Dñe bonuz est nos hic eē z̄c. Matth. xvij. Itē moyses ex consor tio dñi tāto splēdore in facie radiabat vt nō pos/sent filij isrl'itē dere in ei⁹ vultū. Quāto magꝭ xp̄i facies diuia luce radiauit ex vnione diuinitatis vt restat. Uiero. Et hec sufficiāt cā plixitatꝭ vitan de. Plura aūt de xp̄i pulchritudine agem⁹ ali/bi. O igit xp̄iane stude sic viuere vt ad illā beataz xp̄i visionē possis puenire. Ue ve vobis q̄ illam amittūt ꝑ pctōz demerita. Gaudiū his q̄ ad il/

¶ Circa secūdū ꝑncipale de (laz pringūr. pauptate pulcherrimi iesu nascēris accipe banc ꝓclusionē. q̄ scz dñs oīz iesus sic i decursu sue vi te: ita z in natiuitate ꝑ diuitijs auri: purpure z ꝑ ciose margarite claruit sūma pauptate. Declara/rat ꝑ cōparationē ad alioz hoim natiuitatē i mul tis. Prio q̄dē q̄ alie q̄ntūcūq̄z paupcule mulie res in suo ptu volūt z req̄rūt obstetricū pitiā vel seruiētē pedissequā: aut domicellā q̄ sibi tūc assi/stāt z puez suscipiāt z inuoluāt ac balneent z fa/scia ligēt z̄c. Sz xp̄s i natiuitate nil taliū habu/it. Sz paupcula ꝟgo sola matꝭ eius maria ipa met hec oīa fecit. Uñ Pm Alb. magnū z ꝓcor. do cto. cū pōdere ē accipiēdū q̄dlibet illud ꝟbū euā geliste Lu. ij. Pānis eū inuolvit z reclinauit in ꝑ sepio: ita vicz q̄ btā maria sic pariētis: sic z obste tricꝭ sola gessit officiū. Unc Uiero. ꝺ Deliudiū dic̄. Nulla ibi obstetrix. nulla mulierculaz se/dulitas itercessit. sz ꝟgo fuit z mater z obstetrix. q̄ pānis inq̄t inuoluit infantē. Nec ille. Sz hoc fuit ꝑ mira pulchritudine ptus ꝟgīalis ad ma nifestādū q̄ sine oī dolore z debilitate ꝟgo i suo ptu fuerit. deniq̄z q̄ loco domicellaz habuit bo uē z asinū maxime pauptatꝭ fuit. Sc̄o alie mu lieres in ptu req̄rūt z habēt pānoz copiā q̄bz z se ꝓtegāt z puez inuoluāt. btā aūt ꝟgo nō habuit nisi pānos viles z vetustos: licet loros diligēter z mūdatos. Uñ dr in euāgelio q̄ pānis eū inuol vit. Nōd⁹ ē in ꝟbo q̄z pān⁹ notat vilitatē z vetu statē. sic solem⁹ paupes vocare pānosos. Unde Beda. Qui totū mūdū vario vestit ornatu pan nis vilib⁹ inuoluit. Bern. Cū tāta eēt necitas nul

lā audeo de pellib⁹ fieri mētionez. ¶ Tertio alie mulieres in ptu req̄rūt ignis ꝑsentiā maxie i hy eme z i nocte tā ꝑ illuminatōz q̄z ꝑ calefactōz z aq̄ calide exhibitiōz ad mēbroz pueri ꝓsolida/tionē. Sz i ptu ꝟgis licet nox eēt z frig⁹: nulla fit mētio de igne. Quarto alie mulieres req̄rūt do mū aut camerā vel lectisternioz ꝑ sua paupta/te sufficiētiā: ac ciboz puidētiā. Iz maria ꝟgo i p tu xp̄i ꝑ domo habuit stabulū q̄ō erat habitacu lū iumētoz nō hoiz. Pro lecti mollicie tāta erat arratio loci vt nō eēt loc⁹ i diuersorio puero na/to Lu. ij. Ubi Ly. di. q̄ diuersoriū est hospitala/ria ad quā boues diuertūt ab extra ad hospitan/dū. Bethleē aūt cū eēt plena ppl'o ad ꝓfessionez ascēdēte. ditiores occupauerāt loca maiora. Et ió ioseph q̄ licet eēt de nobiliori genere. s. Dauid: nō tñ de ditioribꝰ. ió tā puū locū habuit i diuer/sorio q̄ ꝟgini marie z saluatori nato nō erat lo/cus ꝓgruēter sufficiēs: Iz reclinat⁹ ē in ꝑsepio z su per fenū. Bern. O mira pauptas xp̄i nascēt⁹. filius pastoꝛ nascit z ei cussin⁹ substernit. fili⁹ aut̄ dei nascit z in ꝑsepio sup fenuz reclinat. De cibo aūt nulla fit mētio in euāgelio. q̄z ꝑsupponit q̄ cū eēnt paupes pce vivebāt. Et btā ꝟgo maria puerū ꝑ uberib⁹ nutriebat vt canit ecclesia.

¶ Iz q̄rit. q̄re dñs iesus voluit tāte paup/tatis defectū pati. tā q̄ ad se q̄z q̄ ad gl'iosam ma trē. Rñdet q̄ hui⁹ vna rō ē vt supbiā z auariciā nraz ꝓculcaret: z ab amore terreno⁹ suo exēplo nos reuocaret. Aug. Oia frena ꝑspa cōtēpsit hō de⁹ vt nob ꝓtēnēda mōstraret. Alia rō vt in nris defectib⁹ patiētiā doceret z solaciū exhiberet. Gre go. Uimiz si voluisset venire poterat mouendo celū z ꝓcutiēdo terrā. Nō āt tm̄ hō fit sz etiā pau per z pauperē matrē elegit q̄ careret cunis q̄bus infantē reclinaret. ¶ Tertia rō vt nob eēnas di uitias tribueret. Sic em̄ nraz mortalitatē assū/psit vt ꝑ eā nob imortalitatē ꝓferret. sic z paupta tē nram assumere voluit vt ꝑ eaz eēnas diuiti/as tribueret. iuxta illud. ij. Cor. viij. Scit⁹ gr̄az dñi nri iesu xp̄i q̄m̄ ꝑ nob egen⁹ fact⁹ ē vt illi⁹ in/opia diuites essem⁹. Nec ē rō Lyre sup Matth. viij. O igit charissimi gr̄as agam⁹ ipi dei filio ꝑ

¶ Circa tertiū ꝑncipale de (tāta charitate. fuitute vel obsequio xp̄i nascēt⁹ sit ꝓclo hec. q̄ eade deuotissima fuitia q̄ corꝑaliē exhibuit ꝟgo ma ria xp̄o nato sūt exhibēda spūaliē a fideli q̄libet aīa. Et declarat sic. Uā be. ꝟgo maria xp̄m di fi liū ꝓcipiēdo mēte felicioz reputat⁹ q̄z ꝓcipiēdo scz sola carne vt ait Aug. li. de ꝟgitate. Uñ magꝭ fe licitas ē nob fidelib⁹ si xp̄m ꝑ gr̄az ꝓcipe deuote z parere studuerimus in cordib⁹ nr̄is. z vt decet educare donec veniat ad ꝓfectionē sc̄itat⁹ nostre spūalis. Ad hec aūt nota q̄ btā ꝟgo maria xp̄z natū ꝑmo suscepit. z pānis vilib⁹ sz mūdatis de uotissime z pur⁹ inuoluit. Sic deuotissime q̄libz aīa dz spūaliē xp̄m i corde suscipe ꝑ castā z mun dā ab oīb⁹ pctis ꝓsciam z ꝓtegere ꝑ humilitatē.

Bern. sup Cañ. Lectul⁹ floridꝰ i q̄ reclinak z sua uiter recesc̄it xp̄s ē ꝓscia recta. Aug. Solis mentib⁹ castꝭ illabit xp̄s. Et sic ptz. Scdo ꝟgo maria xp̄m natū fascia strinxit z i p̄sepio reclinauit In ꝟ notak vinculū charitatꝭ ad deū z pacꝭ ad ꝓximū. Nā charitate tāq̄ vinclo ligak de⁹ z hoi copulak. Un Hugo de charitate dic. O q̄ forte est vinculū tuū. o charitas q̄ z de⁹ ligari ad crucem potuit. z hō ligat⁹ p te inicipatꝭ vincula disrupit. Nec ille. Jtē pace locak de⁹ z q̄escit i hoibꝫ. dicēte Ps̄. In pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹. Bern. Sic i pace fact⁹ ē loc⁹ dei: ita in discordia nō nisi loc⁹ diaboli.

Tertio ꝟgo maria xp̄m lactauit. In lacte est color albꝫ significās sincerā itētionē. Est z sapor dulcꝭ significās pietatē. Dic a nob xp̄s alik i paribꝫ Mat. xxv. Esuriui z dedistꝭ mihi māducare zc. Qd vni ex minimis meis fecistꝭ mihi fecistis. Quarto ꝟgo maria xp̄m diligēter fouit z educauit aq̄s calidis balneādo. vlnis portando. z a nociuis custodiēdo. Sic nos debem⁹ xp̄m calidis lachrymis balneare. s. ꝟa ꝓtritōe effusis vt dicere possim⁹ cū Ps̄. Exit⁹ aq̄ꝫ dedu. oculi mei q̄ nō custo. legē tuā. O q̄ suaue ē hmōi balneū puero iesu: dicēte Ps̄. Cor ꝓtritū z hu. de⁹ ñ zc. Jtē debem⁹ vlnis deuote mētꝭ z bōe opatōis portare z sic amplexari. q̄ vt dic Greg. Probatio dilectōis iterne ē exhibitio opis. Jtē debem⁹ a nociuis custodire. Sūt ãt nociua puero nato nimia claritas lumis quā aspiciēdo tenellos oc̄los ledit z luscos reddit. Sm Aug. de trini. Jtē corruptū lac put ē mēstruate mulierꝭ qō pl̄es infirmitates i puero generat vt dic Autor li. de. p⁹ prie. rer. Jtē nocumētū extrinseci accidētꝭ: puta aerꝭ ifectio z a q̄cūq̄ extriseco lesio. Sic spūaliter debem⁹ xp̄m custodire i mēte. Pio ab ostētatōe vane claritatꝭ vl̄ glie. q̄ dicēte Greg. Qō forꝭ oñ dik int⁹ a mercede euacuak. Scdo a corrupto lacte. i. ab ope i pcō mortali facto vel mala itētiōe opato. q̄ talia ñ p̄sūt ad vitā eñā. Tertio ab extraneo accidēte nociuo. sic sūt turpiloq̄a. male sonancietates. sensuū delectamenta zc. Un. j. Thes. v. Apl⁹ ait: Ab oi spē mala abstinete vos. Et sic ptz ꝟ q̄ aia xp̄iana. o sanguis xp̄i redēpta accede mēte ad dñi p̄sepe. ꝓtēplare xp̄m deū p te pauperꝫ factū iacētē sup fenū. z ituere āgelos letātes. matrē q̄ ꝟginē filiū adorātē. z vna mecū dicam⁹. O regina celoꝝ z mak gr̄e ac misericordie. o spes vnica nr̄e salutꝭ. ad te clamam⁹. ad te suspiram⁹ in hac valle miserie. Recordare illi⁹ pietatꝭ q̄ filius tu⁹ p nob nasci voluit z pati ac mori. z dona nobis ip̄m tuū natū xp̄m iesū possidere hic p gr̄az: z in futuro p gl̄iam.

In Natiuitate dñi Ser. tertiꝰ puerili hūilitate xp̄i z mūdicia natiuitatꝭ ei⁹ cū hist̄oria ꝺuota.

Paruulus natus

Nota

ē nob z filiꝰ datus ē nob Esa. ix. A Scta mr̄ eccl'ia i hodierna matutina sa. p solēnitate celeberrima sic itonat p itroitꝰ ꝟba. Puer natꝰ ē nob z filiꝰ da. ē zc. In q̄bꝫ ꝟbis i sinuat saluator⁹ nr̄i xp̄i iesu stupēda z supmirāda clemētia. Un ex būiliatōe. q̄z sūm⁹ oiz celestiū z terrestriū creator z dñs factꝰ est ꝓpt nos hoīmimus. Et cū eēt dī filiꝰ ex mr̄is ꝟgis vtero hodie natꝰ factꝰ ē puerulꝰ. Hoc notak cū dr̄. Paruulꝰ natꝰ. Un ex donatōe. Donū ei regiū q̄nto dignitate p̄eminētiꝰ possidek: tāto maiꝰ exhibek: sic deꝰ oiz rex z dñs dedit nob donū p̄maximū sue imē se largitatꝭ z caritatꝭ oñsiuū. q̄z nakalē z ꝓsubalē suū filiū. Et ꝟ notak cū subdik. Et filiꝰ datꝰ ē nobis. Ay. In ꝟ notak magnitudo. s. buꝰ pueri nascētꝭ. z ꝟ i deitate ip̄i⁹. q̄z filiꝰ dei patrꝭ naturalis z p ꝓñs sibi eq̄lis datꝰ ē nob. Sm q̄ idē dñs iesus dixit Joh. iij. Sic deꝰ. s. p̄. dilexit mūdū. i. hoies mūdi. vt filiū suū vni. zc. Bern. Ostupendū mirabileq̄ sacr̄m. sūm⁹ oīm factꝰ ē im⁹ hoīm. i. dñs deꝰ oīm factꝰ ē fuꝰ z ifim⁹ hoīm cū factꝰ ē puerulus minim⁹. Nā exinaniuit se. formā serui accipi. Phil. ij. De tāto ḡ dono: de tāta gr̄a z bñficio tā clemētissimo vt recoḡsceñ. gr̄as agam⁹ charissimi oēs nos scta mr̄ eccl'ia i itroitu misse maiorꝭ hodierni videk cū sic canit. Puer natꝰ ē nob zc. et iō p̄dicta ꝟba Esa. accipim⁹ merito ꝓ hmōe hodierno. Jxta q̄ ꝟba tria p̄cipua mysteria notant.

Primū mysteriū de natꝰ ꝟbim⁹ declarāda. scētis puericia: qō notak cū dr̄ Paruulus.

Scōm de pariet⁹ mūdicia: q̄z dr̄ Natꝰ z datꝰ

Tertiū de buꝰ natiuita. Qscz miracl'ose nobis hist̄oria: vt sciam⁹ quō natꝰ est.

ꝟ Circa p̄mū mysteriū de puerili natiuita. te xp̄i ipa p̄ma frōte q̄stio occurrit. Utrū vel vnde ꝓgruebat xp̄m dñm sic būiliari vt nasceret in puuli pueri q̄litate. Et p̄t argui q̄ nō decebat. q̄z dedecꝰ reputak magnis virꝭ z sapiētissimis regibus se pueros gestis ostēdere. Sic sūmo deo videk hoc nō ꝓgruisse sicut nec sanctis hoibus: vt claret ō Tobie. c. j. q̄ de ꝟ cōmēdak q̄ cū eēt iuuenior oīb⁹: nihil tñ puerile gessit in ope. Proinde z Esa. lxv. scribik. q̄ puer cētū ānoꝝ moriek. Lyra. Puer cētū annoꝝ. i. hō mꝫ ro. xpe puerilit viuēs z suas passiones seq̄ns. q̄z nimirꝫ pueri sūt passiones suaꝝ sectatores ex phos. Et tales mori habēt morte eterna. Et q̄bꝫ dictis claret q̄ puerilitas in virtū sonat in hoibus. Cur ḡ decuit vt xp̄s dñs puerulꝰ fieret. Jtē p̄mū adā creauit deus in p̄fecta quātitate etatis. z cuā similiter. z hoc illis fuit honorificētius q̄z vt pueri facti fuissent. ergo ip̄i etiā xp̄o q̄ fuit maior adā hoc ꝓgruisset. Mirū igit q̄ deꝰ puer nascit eo q̄ id nō cōuenit deo. q̄m vt scribit Prouer. xxij. Stulticia colligata est in corde pueri. s. ꝓpter debilē vsū rōnis ex Ay. Sz ad hec p ꝓclusionē rñdet. q̄ mro ordine diuine sapie ꝓgruit. vt scz dei filiꝰ puerꝰ natꝰ sit. Et hec ꝓclusio declarak p tres ritates subsequētes. z id ip̄m elucidātes. ¶ Prima ritas q̄ puerilis natiuitas filij dei nil derogat sue dignitati

Ratio.qz puericia ꝯtū est de se nullū sonat nec importat vitiū.qđ claret per rationē.quia cōuenichat statui innocētie. Nā oēs filij ade fuissent in paradiso nati i puerili ꝙlitate z fuissent in illo statu sine vitio.vt ptz p doc.cōiter sup.ij.di.xx. imo z p statu isto sept⁹ nūc inueniunt pueri q̄daz sctā opa exeq̄ntes.iurta illud ꝓuer.xx. Et studijs suis itelligit puer si mūda z recta sūt opa ei⁹. Nā dicētē pbo.j.ethi. Pueros btificam⁹ in spe. qa si sit bone indolis puer et b cōiecturā q futur⁹ sit vtuosus in etate adulta. Nec Lyra ibi. Uerūtm post lapsū nature būane nūc ipa puericia ꝓpter fomitē impellētē ad sequēdū passiōes pueriles bz ex originali pctō ꝙtractū vitiū: vt patuit in argumēto pmo. Sz b in xpo dño nō habuit locū. Pro cui⁹ elucidatiōe notādū. qđlitē ē p nūc i hoibus puericia: z alit fuisset in paradiso: z aliter fuit in xpo. Nā nūc bz ꝙtractū pctm originale z defectū annexū q̄ ad vsū vtriusq; s. mēbroz pueriliū z rōnis. ꝓpter qđ sonat apud nos in vitij dedec⁹. Jtē i statu innocētie paradisi fuissent pueri nati defectu mlto miori. Tū qz fuissent sine ꝙtracto pctō originali. Tū qz vt ꝓbabilioz ē opinio fm Bonauē. sup.ij.di.xx. ꝙuis paulatim p iterualla rēpoz ꝓfecissent tā in vsu mēbroz q̄ in sensu z cognitōe. qz licet illi pueri haberēt sciaz ꝯtū ad habitū. nō tn haberēt ꝯtū ad actualē ꝙsiderationē ꝓpter organi ineptitudinē. sic etiā nō habent dormientes: eo q in infantia est mollis z fluida cōplexio cerebri. z iō ibi nō pōt eē fort⁹ impssio speciez nec fort⁹ ꝙuersio sup illas. Nihilomin⁹ tn fz doctores i isto statu innocētie celeri⁹ z meli⁹ pueri p fecissent q̄ nūc pficim⁹. Sz in xpo dñi puericia vbi pctm eē nō potuit null⁹ defect⁹ sapie fuit ex p te aie. qz vt Aug. dic. Ab istāti ꝙceptōis cōphensor sil' z viator fuit. z sapia plen⁹ fuit Lu.ij. Puer iesus crescebat. s. corpalit z ꝙfortabat. plenus sapia z gra di. s. vniōis erat. Et sic talis puericia miraculosa cōmēdat pot⁹ xpi dignitatē q̄ minuat. ¶ Scda vitas. q nō ꝙgruebat di filiuz natū mor fieri magnū z pfecte ꝙuitat⁹ vir. Nā licet pmis pentib⁹ sic subito fieri pfectos ꝙueniebat ꝓpter b vt i illa mūdi ꝙditiōe pmaria di pfecta eēnt opa: vt scribit Deut⁹. xxxij. Sz xpo nato b nō ꝙueniebat licz diuia ꝓtute fieri potuiss. Deniq; sic pfectissimū vsū rōnis habuit tūc xp⁹ i aia: ita si voluisset pfectū vsū oim mēbroz loqndo ambulādo z alia faciēdo accelerare potuisset sz nil tale fecit qz nō decuit. Tū vt sacramētū incarnatiōis diuine diabolo celaret. Tū vt ꝯ futuras hereses fides firmaret. z vitas nature būane i xpo mōstraret. cui⁹ ē p iterualla rēpoz incremēta accipe successiue veniēdo de infantia ad puericiā. inde ad adolescētiā. inde ad iuuēturē rē. ꝙsueto hoibꝫ ordie. Un ad Heb.ij. Apl's dic. Nusq; em angelos apphēdit sz semē abrae apphendit. Ly. i. naturā būanā sibi vniuit. Secꝺ. Un z debuit ipe. s. xp⁹ p oia frib⁹ assimilari: b ē ꝯtū ad oēs ꝓprietates nature passibilis. qz talia faciunt ad op⁹ nre redēptōis. Nō aūt debuit assimilari ꝯtuz ad defectū culpe z ign̄ratie. qz ipedissent op⁹ nre redēptōis magꝭ q̄ ad id pficiēdū valuissent. ¶ Tertia vitas. q decuit di filiū suscipe sic nrām mortalē carnē: ita etiā puerilē puritatē. Et b pluribꝫ rōnibꝫ. ¶ Prio rone cōmēdāde būilitatis. qz vt Aug. viij. de trin. dic xp⁹ carnē assūpsit i exēplū nre būilitatis ꝙueniētissimū qđ hō imitaret: z sic p būilitatē saluaret q p superbiā corruerat in dānatōz. Sz qm vt Damas. dic. hō erexerat se p superbiā ꝯ deū z vsq; ad deū z sup deū. Nā ꝯ deū: faciēdo ꝯ ei⁹ ꝙceptū. Usq; ad deū. qz vsq; ad diuine scie appetitū. Sup deū. qz volūtatē ꝓpriā supra dei volūtatē posuit. Jo alto redēptōi nre sacramēto xp⁹ se būiliauit nō ꝯ boies: sz p salute hoim. Usq; ad boies. i. vsq; ad būane nature susceptōz. Et q̄dāmō infra boies p passionis nimie abiectionē vt sic tāta eēt būilitas xpi q̄nta fuerat superbia hois. ꝓpē qđ Apl's Phil'. ij. dic. Fres hoc sentite in vob qđ z i xpo iesu: q cū i forma di esset nō ra. ar. se eq̄. eē do. sz exinaniuit se. formā serui accipiēs. i. būanā naturā. būiliauit aūtē se fact⁹ obediēs vsq; ad mortē crucis. O mira z pfūdissima būilitas. qm siq̄dē infra naturā diuinā est natura angelica. infra angelicā būana natura. infra būanā pena. z infra penā culpa. descēdit q̄ xp⁹ iferi⁹ magꝭ q̄ potuit. Tū em sit de⁹ ad culpā descendere nō potuit: sz descēdit infra seipm deū. infra angelū. infra hoiem ꝯtū ad abiectōz pene. vt dicat illud Ps̄. Ego aūt sū vmis z nō hō. s. fm reputatiōē opprio. ho. z abie. plebis. Nunc Aug. in ser. Uide o hō qđ p te fact⁹ ē de⁹: doctrinā tāte būilitatis agnosce. Jdē li. de agone xpiano di. Que superbia sanari pōt si būilitate filij dei nō sanatur Ecclī di. q talis superbia q̄ nō vult sanari nō est superbia hoim sz demonū. ¶ Secūdo rone p bēde securitatis z exhibēde pietatis. Nā si xp⁹ venisset in sua magna potētia regia z magnificentia timeret infirmitas nostra ab eo oppmi. Si severa iusticia: timeret nostra malicia ab eo puniri. Si cū celesti militia: erubesceret nostra miseria sibi assotiari. Unde ḡ miraz saluatoris clementiā. sic nasci voluit vt occultaret regiā potētiaz in stabulo. iusticiāq; in infantili mēbro. qa vt patet puer neminē ledere valet. Militiaz q̄q occultauit in societate bouis z asini: vt p hoc xpi aduentu null⁹ timere habeat q̄n potius p aduētu salutis gaudeat. ꝓpter qđ vt scribit Lu.ij. qm angelus annūciaret pastoribꝫ xpi natiuitatez. et p claritate insolite visiōis extimuissent: securans eos dixit. Nolite timere sed potius gaudendu: subiūxit di. Ecce euangelizo vobis gaudiū magnū qz nat⁹ est nobis hodie saluator. Hic Bern. ait. Xp⁹ puulus fact⁹ ē. Uirgo mater tenera mēbra alligat. z tu homūcio timore trepidas. vt' in hoc scias q nō venit te ledere vel perdere sed saluare. eripere nō ligare. Nec ille. O itaq; pctōr fe-

stinaſecurus ad pniaz. ℟ Tercio rõe facilli/
time placabilitaſ.qz pueri leſi z infantes facillie
vt videm⁹ ſũt placabiles qñqz vno pomo vl'o/
uo .aut pia z ſuaui allocutõe.aut vbez lacſ ex/
hibitiõe. Ad ſignificãdũ ḡ q̃ xp̃s q̃ olim videbaſ
multſ hoſtib⁹ fore placabil' :nũc facillime p mo/
dicã pniaz vl' ſuauẽ allocutõez.ſ.o2ũis deuote vl'
lac dulcſ charitaſ facillime placari põt. voluit
naſci puerul⁹ vt manifeſteſ q̃ tũc ipletuz ẽ illud
Eſa.lxj. Spũs dñi ſup me.ſ.xp̃m boiez:eo q̃ vn
xerit me dñs.ſ.plẽitudie gr̃e.ad annũciãdũ mã/
ſuetis miſit me vt mederer p̃critis corde z p̃dica
rẽ captiuis.ſ.a diabolo p pecñ indulgẽtiã p dei
miſcõiam.z clauſ aptõez.ſ.pſib⁹ i limbo. Seq̃ſ.
vt p̃dicarẽ annũ placabilẽ dño .ſ.q̃ ad penitẽtes
ſtus Luce.iiij.legit apto libzo hec ſcpta z dixit in
in nr̃a puitate vẽit:puul⁹ ẽ:leuiſ placari põt.q̃s
em̃ neſciat q̃ puer facile p̃donat. Hec ille. ℣ Ad
q̃d facit exẽplũ q̃d legiſ i legẽda hodierne diei.ſ.q̃
id facit exẽplũ q̃d legiſ i legẽda hodierne diei.ſ.q̃
q̃dã mlier lubca cũ tãdẽ rediſſet ad coz de venia
deſpabat.ſi nãqz cogitabat de iudicio cogitabat
ſe ifernali cruciatui dignã.ſi ō paḋiſo reputabat
ſe imũdã.de paſſiõe xp̃i reputabat ſe ingtã.cũqz
deſpatõi iã p̃ria cepiſſet cogitare de infantia xp̃i
z q̃ pueri de facili placãr. Chriſtũ ḡ p ſuã infan/
tiã adiurauit z vocẽ de venia audire mor meru/
it. Ecce ḡ charitſimi valz nob xp̃i infantia ad ml'
ta bona vt parui:z ad pſa alia q̃ cauſa breuita/
tis ḃ p̃trãſeo z i aliꝭ fmõib⁹ ḋo iuuãte tractabo
℣ Circa ſcõm p̃ncipale de mũdicia natiui/
tatis xp̃i q̃rit. Utz naſceꝛ xp̃i mũdicie p̃decebat
naſci ex vtero v̈gis puelle. Et poteſ arguere q̃ ñ
xp̃s i corde vl' pectore viri carnẽ de mũdo ſãgui
ne aſſũpſiſſz vel de coſta formaſſz.ſic factũ legi⁹
de Eue formatõe ex Adã. Cur ḡ ſic noluit cuz eq̃
bñ potuit diuia v̈tute. Sz rñdeꝛ p p̃cl'onez q̃ ḃ
ſũme p̃decẽs erat xp̃i mũdicie. Et declaraꝛ p treſ
alioz ibidẽ p̃coz.doctoz. ℣ Pria vitas q̃ p̃ueni
ſeu femia. Rõ qz xp̃s vẽiebat p pfectiſſima reno
uatõe hois ad vitã eñã. Et iõ p pfectõe buiꝰ ho/
ri in incarnatõe z redẽptõe.ſ.virilẽ ſexũ i xp̃o z fe
mineũ i mr̃e dei fm Aug.li.lxxxiij. q̃ſtionũ.vt ſic
vteroq; ſex⁹ ſaluãd⁹ noſceꝛeꝛ. Itẽ p pfectõe fidei ad
credẽdũ q̃ xp̃s ſit de⁹ z hõ ver⁹ debuit ℈ hereſes
carnis v̈itatẽ oñdere in ḃ q̃ ſic alij hoies ſic ipſe
de femie vtero ẽ nat⁹. Deniq; p pfectõe renouati
onis oñdẽda debuit xp̃s de⁹ naſci in mũdo iſto
nouo mõ p̃ductõis humane p noua.i.inaudita
a ſeculſ ſigna z miracla ad oñendã renouatõez
generis hũani. Uñ añ fuit p̃phetatũ de xp̃o p̃ci/
pue Eccl.xxxvj.ſcptũ ſic. Innoua ſigna z imuta
mirabilia:gl'ifica manũ z brachiũ dextꝛ vt coꝛ

ſcant q̃z nõ eſt alius deus p̃ter te dñe. Sz naſci
ex viro ſeu p̃duci nõ erat i mũdo nouũ vl' inſoli
tũ .qz Eua ex viro fuit p̃ducta.z vidim⁹ v̈mes
p̃duci ex carne viri vel femie.nõ tñ ſub rõe filiati
onis hũane. q̃ debuit xp̃s dei filiꝰ vt v̈e eſſz filiꝰ
hois ſatiſſacere volẽs p pcto hois :q̃tinꝰ naſce/
reꝛ nouo z iaudito mõ de vtero v̈gis. Mimirum
fm Anſ.li. Cur de⁹ hõ.c.iiij.de⁹ fecit hoies i mũ
do Prio ſine viro z muliere: vt adã. Scõo ſine
mlíere de viro.vt Euã. Tercio de viro z mlíere
vt cõiũct alios hoies. Debuit ḡ xp̃s nouo mõ p p̃
fectõe vniuerſi naſci ō mlíebri ſexu ſine viro. Et
ſic ptz q̃ nõ decuit xp̃m ſumere carnẽ de corde v̈
gis viri vel aliũde. ſz i puellari vtero v̈ginco de
ſanguie mũdiſſimo:z ſic naſci mũdiſſime. ℣ Scõa
veritas q̃ xp̃s dñs debuit naſci mira/
culoſe diuio ope ſicut z p̃cipi ſpũſſcti v̈tute.z nõ
lege nature. Rõ qz dignitas xp̃i req̃rebat vt eſſz
alienus ab oñi feditate z macula pcti oziginal'
cũ vt ſcribiſ Sap̃.vij.ipe ſit cãdoz lucis eterne.ſ.
incoiq̃nabilis. Itẽ eadẽ eius dignitas require
bat vt ſimul ei⁹ ſcta caro eſſet p̃cepta aiata et deã
tati vnita ſicut dicit Damaſ.ergo ipſa diuia vir
tute debuerũt hec oia fieri z eadẽ virtute naſci ſal
ua v̈gitate materna:ſic fuerat p̃phetatũ Eſa.vij
Dabit deus vobis ſignũ Ecce v̈go p̃cipiet z pa
riet.ſ.v̈go filiũ z vocabis no.zc. ℟ Tercia
veritas q̃ credendũ eſt cuilibz fideli q̃.ſ.chriſtũ
decuit naſci ſicut z natus eſt mũdicia ſumma z
mira claritate ex vtero virgiali. Rõ qz vt Anſel.
li.de cõcep.vir.dicit. Decebat vt virgo illa ea pu
ritate niteret qua maioz ſub deo nequit intelligi
Ex quo ſequiſ q̃ ſi ponamus q̃ chriſt⁹ incarna
tus fuiſſet etiã ſi hõ nõ peccaſſet: ſicut tenet no/
ſter Scotus.z hoc ratõe dilectiõis diuine q̃ nõ
minus dileriſſet hominẽ añ lapſum q̃z poſt.licz
in paḋiſo fuiſſet thozus imaculat⁹ vt dicit Aug.
nihilomin⁹ tñ naſci debuiſſz xp̃s v̈tute ſpũſſcti
er mũdiſſima v̈gine:ſicut z nũc nat⁹ eſt.qz dece
bat matrẽ dei ſũma puritate nitere.ſz hec puri/
tas ſũma eſt nõ ꝯiugal' nec vidual'ſz v̈ginal'.er/
go zc. Sicut p exẽplo ponit Aug.in q̃dã ſmõe
de natiuitate. Uidem⁹ em̃ q̃ ſol' radi⁹ vitrũ vel
ſpeculũ nec cũ ingrediſ nec cũ egrediſ violat licz
eius colorẽ induat ipm q̃z vitrũ clarificat z illu/
miat.ſic xp̃s v̈ginẽ.vñ Ber̃.ſup cañ.ſer.lxxj.diẽ
ſic. Tãta in p̃ceptõe xp̃i refulſit ſupni lumis cla/
ritas z deſup venietis abũdãtia ſpũs vt nec ipa
virgo ſcta ſuſtinuiſſet ſi nõ ſibi coz obumbratuz
fuiſſet a v̈tute altiſſimi. Nec ille. O q̃ gl'iosa vir
go Maria q̃bz te laudibz efferam⁹ q̃ lumẽ eter/
nũ mũdo effudiſti Jeſum xp̃m zc. ℒ
℣ Circa terciũ ō hiſtoria dñice natiuitatis p ſim
pliciũ deuotõe libeat narrare ſeriẽ q̃liꝭ xp̃s dñs
hodie fuerit nat⁹. Notãdũ ḡ q̃ tũc i orbe vniuer
ſo impabat Octauian⁹ auguſt⁹.xlij.anno regni
ſui cũ pax eẽt i toto orbe vl'is nat⁹ ẽ xp̃s auctoz
paciſ ſic p̃dixerat p̃ſ.Oziel i diebz e. iuſt.z abũ.pa

In natiuitate domini

cis. Tūc autē Augustus cogitauit z voluit scire nūeꝝ regionū: ciuitatū z capitum hoim in orbe. Un edictuꝫ fecit vt describeret vniuersus orbis Lu. ij. sic. q̄ libet ad illā ciuitatē vbi ortū habuisset iret z vnū denariū argēteū q̄ valebat ꝫ Jsidori li. ethymo. decē vsuales pecunias: psolueret: seqꝫ subiectū pfiteret impatori. z sic nomē eius in registro cōscriberet impatori debitū. Nec de scō tio prima facta .i. inchoata est a pside Syrie noie Cyrino quē cesar pfecerat Syrie ad regēdū Jbi aūt voluit ichoari. qz Syria ē in medio terre habitabilis. z cōtinet p magna pte iudeā cōfinē: vt seꝫ inde denūciaret fieri i alijs puincijs circulariter fm Lyrā. Jbāt ḡ oēs nobiles z ignobiles ad dictā pfessionē. Dicit autē Hugo de floriacāpo in q̄busdā cronicis inuētū q̄ registrata tūc p orbē fuerūt mille milia z octoginta milia pugnatoꝝ militū .s. p̄ter ignobiles rurales z artifices. Tūc ḡ ascēdit z Joseph i bethleez vñ erat oriūdus: eo q̄ eēt de genere Dauid regis ibidē nati: cū maria q̄ erat de eadez tribu z successerat in hereditate paterna vtpote p̄mogenita. ió iuit ad pfitēdū cū ioseph. Jpa etiā sciebat oēs pphetias z allegabat ioseph q̄bi seꝫ in bethleem eēt filius ei⁹ xp̄s nasciturꝰ. Un ioseph assūpsit secū asinuꝫ p sustētatiōe marie in illo itinere tāto q̄ fm Ludolphū de vita xp̄i. a nazareth sp scādēdo p vias mōtanas sūt. xxxv. miliaria vsq; ad hierusalē. q̄rū ḡtuor aut q̄nq; faciūt vt ōr miliare magnuꝫ deinde in decliuo mōtis vsus meridiē distat bethleem p q̄nq; miliaria ab hierusalē. Assūpsit etiā bouē fm Lyrā ad vēdēdū: vt de p̄cio ei⁹ solueret tributū z expēsas p via z p necessitate ptus marie p̄gnātis haberet. Tūq; venissent ad bethleem (eo q̄ pauper erāt: z illi potētiores z ditiores hospitia p̄occupauerāt) p plateas circūeūtes nulli bi hospitiū potuerūt habere. Un optuit eos descēdere in diuersorio. qō fm Lyrā erat hospitalaria q̄ diuertebāt q̄q; venientes ab extra ad hospitandū. Et aliq̄ dicūt vt habet in legēda longa q̄ ibi quondā fuerit dom⁹ Jsai patris Dauid. et p memoria dauid seruabāt quasi quoddā tuguriū. z est in fine oriētali ip̄ius bethleem vbi sunt due rupes distātes a se ḡtuor vel q̄nq; pedibus Jbi aūt fm Lyrā p̄sepe p bouē z asino fecit Joseph. z sic ibi strauerūt sibi lectū. Maria in rupe oriētali. Joseph i occidētali q̄ est exterior z capacior. O deꝰ meus quāta pauptas z penuria regis oīm filij dei z regine celoꝝ marie: nō habebāt lectisternia sz fenū nudū. nō ignē p frigido tpe vel ligna. z nil vel modicum comedere zē. M

Jtaq; circa illā noctis mediū peperit maria filiū. De hoc q̄ subscribo habetur in reuelatiōe sancte Birgitte q̄ pie possūt credi in ꝓposito. Nā tūc cepit xp̄s puer mouere facere in vtero materno et q̄bus nō sicut in alijs mulieribus ptui p̄missi dolores sz potiꝰ mire dulcedinis sentimenta cepit maria habere. Intelligēs q̄z q̄ instaret tp̄s parendi: z mox genibus flexis: oculis z facie in celū leuatis. ecce velo capitis amoto z sparsis crinibus p signo ✠ginitatis: mox resplenduit facies eius et mēte in deuz rapit: vbi videns fm doctores diuina essentiā z eternā filij dei a patre generationez: occultaq; dei iudicia: supabūdātissima dulcedine est fota. Et vt canit in ecclesijs plerisq;. dei genitricē circūstabāt angeli obstetricū vice zē. Jlico in ictu oculi sine oi dolore puer ihesus sup solē splēdidior de vtero ✠ginis nascit clauso manente. Tāto tūc p orbē diffuso lumine vt nox illa dies lucida videret. statimq; ✠go brā de illa ꝓtemplatiōe remissa vidit filiū suū in terra corā se vagientē. z salutauit di. Bñ veneris dñe deus meus z filius meus. aduenisti desideratus cūctis gentibus z patribus electis: patriarchis z ꝓphetis. Adoro te deū z creatorē meū z imensas gr̄as ago. q̄z dignatus es me in matrez tibi eligere zē. z sic adorauit ✠go quē genuit. Et reuerētissime suscipiens de terra osculabat manus pedes z os dñi ihesu sūmo amore. Amb. ait. O ✠go benedicta q̄s possit archanū tui corpis reserare cuꝫ hinc adoras natū tuū vt deū. z illinc osculaꝝ vt filiū. Puer aūt ihesus tenerrimo corpe p̄ frigore vagiebat. vñ mox materno affectu cōpassa maria ip̄m inuoluit pānis licet vilibus tñ mundissimis q̄s antea disposuerat z fasciuit. z in p̄sepio reclinauit. Nulla ibi mulier sedulitas intercessit. nulla obstetrix fuit vt dicit Piero. cōtra Heliudiū. Reclinato xp̄o in p̄sepio mox bos z asinus pstratus venerati sūt. Joseph q̄z intelligēs xp̄m natū introuit z dulcissime lachrymās p̄ gaudio: ip̄z deum adorauit. M Interea pastoribus in regione illa vigilātibus sup gregē: ecce angel⁹ dñi astitit z claritas dei circūfulsit eos. z timuerūt timore magno. s. ex insolita visiōe. z dixit angel⁹. Nolite timere: ecce euāgelizo vobis gaudiū magnū q̄ erit oi pplo q̄z natus est nob hodie saluator xp̄s i ciuitate Dauid. z b signū: inuenietis infantē i p̄sepio. Notāter dixit Hodie fm Lyraz. q̄z licet eēt nox tñ p̄ claritate dei circūfusa: fuit ita illuminata ac si esset dies clarissima. sic̄ p̄dixerat Pso. Et nox sic̄ dies illuminabit. Dixit etiā Nobis. i. angelis z hoibus eo q̄ xp̄s venerat ad repandū ruinā angelicā et hoibus. Et subito facta ē cū angelo illo multitudo militie celestis exercitus laudātiū deū z di. Gl̄ia in altissimis deo. z in terra pax hominibus bone volūtatis. Tūc discesserūt angeli in celū. s. ad celestē totā curiaz puocan. gaudere. Et pastores venerūt z inuenerūt mariā z ioseph z infantē in p̄sepio positū. z videtes cognouerūt. s. ex lumie exteriori z etiā iteriori q̄ erāt illumiati mente. z adorauerūt xp̄m laudātes deū in oibus q̄ audierāt z viderāt. Hec Lu. ij. Q Tādē fm deuotos ferē q̄ puerul⁹ ihesus famescēs cepit vagire. Ad q̄s cor maternū cōpatiēs. scandebat. vnde mox ✠go maria pstrauit se in oratione cuꝫ lachrymis talia di. O deꝰ p̄ oipotēs ꝑditor vniuersi

rū tu mihi dediſti filiū tuū dilectiſſimū. habeq; ſo nūc curā ei⁹ z da in mea vbera lac ſufficiēs ad alēdū ipm. Et ſubito miraculoſe datū eſt in vbera v̄ginea lac. ſicuti z filijs iſrl'a deo māna pluebat miraculoſe in deſerto. Et ſic vbere ō celo pleno ipm regē angelo⁹ ſola v̄go lactabat vt canit eccl'ia. qō erat miraculū. O igit̄ xp̄iana aia vide oculis mētis xp̄m puerulū p te ſic būiliatū. pannis vilib⁹ inuolutū. in p̄ſepio iacentē. z reuerenē genuflecto amplectere in corde z deuoti⁹ oscula/re p charitatē oraū. z di. O dulciſſime puer ieſu. o fili dei ieſu q̄ p me ſic būillime naſci voluiſti in mūdo. p̄pter tuā imēſaz dilectionē z bonitatē dimitte mihi peccata. da gratiā in p̄ſenti z gloriaz in futuro Amen.

In natiuitate dn̄i Sermo quartus de miraculoſitate z fructibus natiuitatis.

Videamus hoc verbū qō factū ē qō fecit dn̄s z oñdit nob Lu. ij. B Uerba ſūt paſtoꝝ illoꝝ qb⁹ angeli deū laudātes hodie apparuer̄t z xp̄i natiuitatē annūciauerūt. q̄ ex deſiderio vidēdi xp̄m natū ſe mutuo hortati ſūt di. Trāſeamus vſq; bethleē z videam⁹ ō v̄bū. Lyra. i. puerū natū p v̄bū angeli ſignificatū. Quib⁹ v̄bis inſinuat̄ mira z ſtupenda nouitas quā fecit dn̄s z oñdit hoib⁹ in hac ſacratiſſima dn̄i ieſu natiuitate. qz v̄bū p qō facta ſūt oīa. factū ē hō z natus ē puerul⁹ in aſpectu hoīm iacēs in p̄ſepio. Nam vt ibidē ſubdit Uenerūt feſtinātes z inuenerūt mariā z ioſeph z infantē poſitū in p̄ſepio ſicut dixerat angel⁹. Hinc Bonauē. in ſuo ſermōe ō nātiuitate dic̄. O nouitas ſūma z ſtupēda ſaluatoris clemētia. Nā regnat i celo q̄ iacet i feno. Qui fecit oīa locū habere nō p̄t in diuerſorio ſz locat⁹ ē in p̄ſepio. Qui p̄tinet oīa breui inuolui/t pānō. Qui paſcit volatilia lacte paſcit modico. Quis iſta tā mira nō ſtupeat cū ſcz videat q̄ manibus femineis portet portitor orbis. Et nos itaq; cariſſimi ituemur deuota mēte p̄ꝛeplatōe xp̄m ieſū p nob⁹ hodie natū. videam⁹ puro cordis itui/tu ō v̄bū mirabile qō factū ē in diuiali. ſ. incarnatiōe. qō fecit ipemet dn̄s deus miraculoſiſſimo ope z oñdit nobis fidei catholice vitate. Juxta q̄ v̄ba themat̄ tria ō notem⁹ myſteria declarāda.

Primū dicit miraculoſitatis: ibi. Videam⁹ hoc verbū qō fecit dn̄s.

Secūdū dr̄ fructuoſitatis: ibi. Qō factuz eſt. Et nobis ait. qz p noſtra vtilitate.

Tertiū regratioſitatis. ſ. p beneficij tanti memoria: p q̄ dicit. Oſtēdit nobis dn̄s.

B Circa p̄mū myſteriū de miracl'oſitate natiuitat̄ xp̄i accipiam⁹ hāc ꝛcluſionē. q̄ myſteriū dn̄ice natiuitat̄ ē ſup admirabile angelis z hoi/bus digne z deuote ꝛcplatiuis. Et declarat̄ Primo p autoritatē. Scōo p ſilitudinē. Tertio p rationē. Ut nēpe de alijs taceā: ad id facit cōfirmā/dū Primo autoritas. Nā ſcptū eſt Eſa. lxij. Aſcēdet ſcz xp̄s ſm Lyrā ſicut virgultū coram eo ſcz ōo pīe. in q̄ notat̄ būilitas z pauptas xp̄i naſcentis atq; v̄tutū in eo plenitudo. Nā virgultū ex Latholicō dr̄ multitudo v̄ga⁹. vt viridariū a radice pullulantiū. vñ bñ z ꝛgrue in ō ſignificat̄ būilitas z pauptas p v̄gulti breuitatē vel baſſitudinē z gr̄e ac v̄tutis plenitudo in ei⁹ gracilitate z viriditate multiplici. Seq̄t. Et ſicut radix. ſ. ſurſuz fructificās. de terra ſitiēti. i. ſicca: ō eſt de v̄gine q̄ ñ fuit humectata. i. fecūdata bñano ſemie. ſz ſpiritu ſcti v̄tute. Et cū ibidē plurima de paſſione xp̄i z redēptiōe gener⁹ bñani deſcripſiſſet p̄pheta Subiūxit. Generationē inq̄t eius q̄s enarrabit q. d. null⁹. qz hec autoritas pōt dupliciter intelligi. Uno mō de generatiōe diuinitat̄ xp̄i a ō patre ſicut accipit Hiero. ſup Matth. Et illa ē incōprēhēſibilis z inenarrabilis nō tm̄ ab hoib⁹. ſz etiaz ab angelis. Amb. Impoſſibile ē ſcire generatōis diuine ſecretū. mēs deficit. vox ſilet: nō mea tm̄ ſz etiā angelo⁹. Alio mō pōt etiā intelligi dicta autoritas de generatiōe xp̄i ſm bñanitatē aſſūptā vel vnitā diuinitati. z ſic etiaz eſt inenarrabilis. Uñ Leo papa in ſermōe dn̄ice infra octa. natiuitatis dn̄i dicit ſic. Excedit quidez dilectiſſimi multūq; ſupeminet bñani eloquij facultatē diuini opis magnitudo. Et inde orīt difficultas fandi vñ adeſt rō nō tacendi. Quia in ieſu xp̄o filio dei nō ſolū ad diuinā ēentiā: ſz etiā ad bñanā ſpectat natura. q̄ dictū ē p p̄pheta. Generationē ei⁹ q̄s enarrabit. Utrāq; em̄ ſubſtātiā i vnā ꝑſonā niſi fides credat: ſm⁹ nō explicat. Et ſō nūq̄ materia deficit laudis qz nunq̄ ſufficit copia laudator⁹. Gaudeam⁹ igit̄ q̄ ad eloq̄ndū tāte miſericordie ſacr̄m ipares ſum⁹. z cū ſalutis nr̄e altitudinē explicare nō valeam⁹: ſentiamus nob⁹ bonū ē q̄ vicimur. Nec leo vbi s. Jtez ad idē Damaſ. ſup Miſſus ē. dic̄. Qual'r facta ſint vnū de⁹ z hō mirāt̄ archāgeli. ſtupēt throni: ptātes. pauēt celi. tremūt angeli. creatura nō ſuſtinet vox ſilet. mēs ō ficit. q̄m vna puella ſic deū capit i vtero: vt ſctis pacē. vitā mortuis. ſalutē p̄ditis ꝓferat. Nec ille. Et ſic ptz. C Scōo id oñdit exēplaritas tal'ſm Frā. Ma. qz cū videam⁹ celū ee latiſſimū p terra q̄ſi icōpabil'r: maximū reputarem⁹ miraculū ſi celū terre eq̄ret z vnir̄et. Sz certe idicibil'r mai⁹ ē miraculū deū q̄ icōphēſibilit̄ p̄emiet oīb⁹ vniri bñane nature q̄ ē iſima i ordie creaturaꝝ rōnalū. Uñ Bern̄. exclamans ōt. O ſtupendū mirabileq; ſacramentū. ſūmus omniuz factus eſt imus oīm. quid hoc fecit niſi amor. Jtē ad idē valet exēplū de rinoceronte vel vnicorne. de quo Solin⁹ vt habet̄ in Latholicō alijq; philoſophātes Primo referūt q̄ ē aial rugitu mirabilit̄ horrido. corpe eqno. capite ceruino. ex cuius fronte media cornu vnicū ꝓtendit. ſplendore mirifico ad magnitudinē q̄tuor pedū

ita acutū vt quicqd impetierit facili ictu pforet. Dicūt q̄z q rex aialiū ultius generis nascitur cū q̄dā corona p modū circuli i capite splendida vt vitrū aurei coloris. z q alia eiusdē generis cuncta sequūt ipm regē suū p siluas in nocte ad splēdorē ei⁹. Nec sic̄dē mirāda videnť z repsentātia xp̄z Naz z legit Job. xxxix. q de⁹ dixit de turbine ad Job. Nūq̄d volet rinoceros seruire tibi aut morabit ad psepe tuū. nūq̄d alligabis ad arādū rinocerota loro tuo. Nec ibi. q. d. nō. q̄z fm Lyrā z Grego. in moral. rinoceros fortissime z oino i domite nature ē adeo q capt⁹ nō pōt domestica ri. aut ad laborē z seruitiū hoīz applicari. nec diuti⁹ teneri. q̄z p indignatōe z ipatiētia ilico moritur. Ihū nō imerito repsentat xp̄m dñm q̄ est inuincibilis de⁹ cui⁹ volūtati null⁹ resistere potest. ipe hz corōnā regni celestis. cui⁹ cornu splēdidum id ē aduēt⁹ ad iudiciū in forma gl'iosa pforabit occidendo peccatores eterna morte z bonos ac electos suos deducet post se sue glorie splendore ad celestē patriā. Itaq̄z sic mirū eēt rinocerota ligari ad psepe vel arādū z hoīb⁹ seruiēdū: vt de⁹ dicit Job. Sic multo fortiꝰ miraculosissimū est q xp̄s dei fili⁹ ligat⁹ ē vinculo vnīois nature nře z posit⁹ in psepio stricta fascia cinct⁹. z q fuit revoluit hoīb⁹. xxxiij. annis. Item scō de rinocerote Isiō. xij. li. ethym. z Albert⁹ magn⁹ sup. Missus est pcoz. di. q nō pōt capi nisi ordineť ꝟgo aliq̄ ornata sertis: dulciter cātās. cui⁹ voce ꝟginā naturali istinctu ꝟ aial mox recognoscit: z ꝟginea castitate delectat⁹ ilico aduenit z in sinū ꝟgis caput reclinās obdormit. z venatores ex insidijs cō surgeñ. ipm capiūt vel occidūt. q̄dq̄z ꝟ aial mox vt psenserit aliquē lubricū: viuere nullū tales p mittit. Nec fm Isiō. Nec certe mirāda sunt. Et q̄ueniēť xp̄s sic repūtať q a pncipio mōi nūq̄z capi nře vnīois vinculo potuit nisi mediāte ꝟgine mūdissima maria ornata sertis gr̄a⁹ oim z virtutū q̄si dulciť cantāte cū angelo ait. Ecce ancilla dñi fiat mihi fm ꝟbū tuū. Ad quā voce virgineā mox xp̄o aduenire in vter⁹ ꝟgineū cōplacuit z nouē mēsib⁹ q̄escere. Qui etiā in detestatione carnalis lubricitat⁹ nullū vitio sodomitico i hac natiuitat⁹ nocte laborātes viuere p misit: sed oēs subitanea morte occidit. vt dic̄ Niero. sup illud Lux orta ē eis. Sicq̄z xp̄s ad ꝟginē descēdēs tā dē a iudeis insidiātibus ē capt⁹ z occisus. Deniq; tertio dicūt q̄dā q rinocerō post q̄z occidit ei⁹ lat⁹ z cor pforať vt sanguis effluat. q̄z sanguis ei⁹ valz ad tingēdū z colorādū pānos sericeos z pciosos z q valet ad mltas infirmitateſ curādas. Nō certe mir⁹ ē z q̄uenit huic sacro. q̄z sic z xp̄s dñs post morte fuit vulnerat⁹ i latere z corde. cui⁹ sanguis valuit ad tīgēdū aias nr̄as i baptismo z colorādū pulchritudine gr̄e ⁊c. z ad curādū infirmitateſ spūales. i. pctā z vitia. Et sic ptz ꝓpositū. D

Certio p̄missaz ꝓclusionē rōnis vitas oñdit q̄ ipa natiuitas xp̄i tot ac tant⁹ z talib⁹ miracul'facta ē vt videať sup admirabil'oīb⁹ creatur⁹. Et patet ꝓ̄io q̄dē ex pte diuīe vnīois. Et ꝑ triplici rōne. ꝓ̄io rōne pfūdissime būilatōis. q̄z deus et dñs oim adeo se būiliauit vt eēt fu⁹ oim z passionib⁹ subiect⁹. Phil. ij. Exinaniuit semetipz formā serui accipiēs. Būiliauit aūt se. fac. obe. vsq̄z ad mor. ⁊c. Rōne sup mirabile ē z hoīb⁹ z angel' q infinita dei maiestas sic ē būiliata. īmēsa virt⁹ adeo infirmata vt morti sit subiecta. interminata ōi magnificētia quā nec celi cape pñt adeo abbreuiata vt in ꝟginis puelle vtero clauderet. z nat⁹ fascicula ligaret ⁊c. Deniq; icōphēsibil' dei sapia adeo ē miorata vt p quā oia dixit z facta sūt effi, cereť sic muta vt nullas alias voces q̄z pij ploratus emitteret. Hoc p̄dixerat Isa. ix. di. Paruulus nat⁹ ē ⁊c. z voca. admirabil' de⁹ for. ⁊c. z pat futuri sec'li. O q̄s hec nō mireť. Scdo ꝟ idez claret rōne idiuise opatōis z pcomitatōis. eo q̄ inseparabiliť pf̄ sp⁹ ē i filio z ecōuerso. Joh. xiij. Pf̄ in me ē z ego i eo. sic z in spūsctō. Mirabilissimū ḡ ē quō fili⁹ potuerit carnē assumere: nō assumēte pie vel spūsctō. Questio ē ḡ apō doctores. vtr⁹ vna pson̄a diuīa possit icarnari sine alia. vel nasci ex ꝟgine ñ nascēte alia pson̄a diuīa. Et arguit⁹ q nō. q̄z idiuisa sūt opa trinitat⁹: vt ait Aug. j. de trini. vj. Sz assumere carnē ē q̄dā opatio. ḡ ⁊c. Ite pf̄ fili⁹ z spūsctus sc̄ vnū fz ēntiā simplicē z inseparabiliť se comitank: vt vbi ē vnū: ibi z reliquū sit. ḡ cui vniť vnū: z reliquū. In ꝯriū est fides catholica vt docet Aug. z magr̄ in. iij. dist. j. Rñdeť ḡ fm Bonauē. ibidē q̄ vna pson̄a potuit icarnari sine alia. ꝟbū ei solū caro factū ē. Rō fz Aug. q vnio ē i pson̄a nō i natura. Persone aūt diuīe licet q̄ueniāt in natura. distinguūť tñ personalitate. Incarnatio aūt vel vnio p̄marie terminať ad ꝓprietatē psonalē filij. cui⁹ ꝓprietas est generari. Et nō ad naturā vñ de⁹ tot⁹ incarnat⁹ est. sz nō totaliť. i. nō fm oēs psonas. Tota ei natura diuīa icarnata ē sz in vna tm̄ pson̄a. s. filij. et rōne huius pson̄e dicit deus incarnat⁹: nō rōne nature q̄tū est fm se. Ad id facit exemplū p̄muz q̄ ponit Aug q̄z videmus q in sole calor z splēdor in vno radio sūt insepabiliter: sz calor ericcare habet. splēdor illumiare. Sol aūt hz radium diffundere p mundū. z ad ꝓpositū applica. Itez aliud in igne opposito speculo. ibi cū sint substantia ignis insepabiliter z calor z splēdor: in speculo solus splēdor colorat. Ite in me est anialitas hūanitas z indiuiduī q̄litas vnū numero. s. ego ipe. z tñ aialitas mea q̄uenit cū brutis: nō autez hūanitas. z ista q̄uenit cū alijs hoīb⁹ in spē: non tñ in ꝓprietate indiuiduali: cū in me sint vnum. Sic i ꝓposito patet q̄dāmō. Ad argumēta claret rñsio fm docto. cōiter. q q̄uis tota trinitas opata sit xp̄i icarnatiōz: sol⁹ tñ fili⁹ dei iduit carnē. Sic si tres milites iduerēt iisim'l vnū tm̄ illoz ⁊c. Et vt ait Aug⁹. i q̄dā ser. In carne filij ōi pñs fuit pf̄ i filio manēs z ipe opans atq̄z spūsanct⁹

quo christ⁹ erat plenus. Uñ ḡ ait vna sit deitas impleuit filij carnē pr̄ z spūsscūs:sz maiestate.s. diuitat⁹ nō suscepte. Hec ille. ¶ Tercio supmirabiliter fuit hec incarnatio rōe immixte cōicatōnis.eo q̄ in xp̄o diuina natura z hūana sunt immixte z tñ habēt cōicatōem idiomatū:adeo q̄ ꝓpt indissolubilē vnionē ꝑbi z carnis oia q̄ carnis sunt attribuūt ꝑbo:z oia q̄ ꝑbi sunt ō carne p̄dicant: vt oēs volūt doc.sup.iij. Ideo Aug.j.ō tri.c.xiij. Talis ait ē illa assumptio vt deū hoiez faceret z hoiez illū deū. Et sic ptz q̄ mutuo idiomata p̄dicant de natur⁹ in xp̄o saltē ꝯcretiue.ꝑbi gr̄a. ¶ Prio q̄ ad essentiales pfectōes ꝑe dr̄ q̄ iste puer.i.xp̄s nat⁹ est infinit⁹:oīpotēs:eternus immēsus:oīsciēs:incōprehēsibil⁹:immortal⁹.et q̄.s. de⁹ est puer: de⁹ est nat⁹ infirm⁹:impotēs:passibilis z filius.vt Piere.xiij. Quare ait futur⁹ es q̄ si vir vag⁹ z infirm⁹ zc̄. Scōo q̄ ad ꝓperates actabil⁹:incorpore⁹ vbiq̄ zc̄.sic ꝑe ōr. Iste puer est incōmutuus vel paup :aut in p̄scpio ꝯtinebat zc̄.

Tercio q̄ ad actōes z passiōes: vt iste puer creauit celos:z de⁹ comedit vl̄ lac luxit. Iste puer ul⁹ gloriat z genit⁹ est ab eō.atq̄ de⁹ est nat⁹ crucifixus z mortu⁹ zc̄. ¶ E Scōo ex pte hūane assumptiōis miracl'ositas ptz triplicit̄. Prio q̄ ad corpus xp̄i ꝓpt miraculū subitanee organizatōis q̄ ꝑm Bonauē.sup.iij.di.iij. Rich. Tho. z alios ꝯcor.ꝯceptio xp̄i facta est in instāti opante diuina ꝑtute q̄ est infinite opans z pfectissime. iuxta illō Deut.xxxij. Dei pfecta sunt opa. Uñ q̄z uis ī alijs hoib⁹ vt dic̄ pbs.ix.li.de aialib⁹.corp⁹ aut.xlvj.ꝑm Aug.sup Job.femie ꝑo corp⁹ circa lxxx.die. Sz miraculose fuit ī xp̄o q̄ ei⁹ corp⁹ in eodē instanti q̄ btā ꝑgo ait. Ecce ancilla dñi fiat mihi ꝑm ꝑbū tuū mox pfectū extitit: ita q̄ ī eodē instanti hec ḡtuor fuerūt in xp̄i corpe. scz cōuersio sanguis puri btē ꝑgis in carnē xp̄i. Formatio mēbroꝝ organicoꝝ z oīm ei⁹ lineamēto rū. Aniatio corpis illi⁹ organici: z assūptio aiati corpis in vnitatē diuie psone.vt ait Aug. z bē maro.atq̄ Pe.aur̄.tria pūcta ō notāt admirati one digna. Primū q̄ null⁹ puerul⁹ fuit vnq̄z sic paru⁹ ꝯcept⁹ sicut xp̄s dñs ꝑm corp⁹:eo q̄ tāto die augeri potuisset in vtero .q̄.s.die.xl. alij pueri aiari solēt. Et vt dicit Bonauē. sup.iij.di.iij.voluit ō xp̄s potissime ꝓpt ꝯmēdandā nobis būilitatē: ꝓpt ō em̄ potissime de celo descēdit vt superbiam extirparet:z iō minim⁹ fact⁹ ē. Scōm pūctū q̄ in tā puo corpe recepta fuit aia diuitati mox vnita. Tertiū q̄ scia plena fuit creata sup oīes aias nobilissime nature. Uñ ñ fuit creata vt tabula rasa sicut nr̄e aie creant̄.vt ptz li.de aia ¶ F Scōo itaq̄ q̄ ad aiat xp̄s fuit mirabil⁹ oīb⁹ creaturis ꝓpt miraculū diuie visiōis:qz ei⁹ anima ab instāti sue creatōis pfectissime vidit deū z fruitiue, z sciuit oia p̄terita p̄sentia z futura. z oīm gr̄a ac ꝑtute fuit plena. iuxta illō Luc.ij. Puer iesus crescebat plen⁹ sapia:z gr̄a dei erat zc̄. Nō ꝑm Tho.iij.pte.q.xxxiij.ar.iij .qz xp̄s ab instāti scz ꝯceptōis z creatōis fuit de⁹ z hō.z ideo ex vnione illa deitat⁹ a ꝓncipio habuit vt esset btūs et felix ꝑm aiaz vt nūc. Ideo dic̄ Aug.q̄ ab instāti ꝯceptōis xp̄s fuit ꝓpbēsor z viator. Tercio q̄ ad vtrūq̄z.s. aiam z corp⁹ xp̄s fuit supmirabil⁹ ꝓpt miraculū assūpte passiōis in pte inferiori rōnis z sensualitate corpis . Nā aia xp̄i q̄ ad ptē supiorē .scz rōis q̄ deo adherebat fuit beatificata.sz z cū hoc in pte inferiori fuit doloris z meroris pcepti ua. Sic nēpe miracl'ose seruabat ne gl'ia aie redūdaret in corp⁹ vel in ptē inferiorē rōnis .vt.s.p suā penalitatē z dolorē sacrificaret ꝓ pctis nr̄is: z nos redimeret.vt ptz.iij.sniaꝝ.di.xv. Joq̄z Augu.dic̄ q̄ tota vita xp̄i ab instāti ꝯceptōis crux erat z martyriū. O igit̄ fidel' aia vide q̄tū te dilexit xp̄s q̄ ꝓ te subiecit penalitatib⁹ seipm. O xp̄i ane vide z pēsa q̄nta ꝓ te fecit de⁹ miracl'a z gr̄tias age. ¶ B Tercio ex pte ꝟginee generatōis nativitas xp̄i fuit admirabil⁹ oīb⁹ creatur̄, ꝓpter multiplicia miracl'a in ꝟ ꝯcurrentia.qz scz ꝟgo ꝯcepit:z de puro sanguie ꝯcepit.z spūsscti ꝑtute ꝯcepit. Itē qz virgo pepit z in partu clausa pmānsit:z sine dolore pepit:z ꝟgo deū genuit. Itē q̄ ꝟgo lactauit filiuz:z vbere miracl'ose de celo plēo aluit.z regē angelo⁹ cū celest̄ scz militie exultatōne edidit:z oīm creatorē portauit.oīsq̄z creatura eū testata est general'ꝝ miracl'a,vt patuit in legēda . Prop̄e hec Orige.ī ome.sup illō ¶ Mat. Uñ essz desponsata Maria zc̄.exclamañ.dicit.O magne admiratōis gr̄a.o ienarrabil⁹ suauitas o ineffabile sacr̄m:ipa est eadē mater:ipa eadem virgo:ipa genitrix z ancilla: ipa genuit deum z hoiez. Quis vnq̄z audiuit talia.q̄s a secl'o potuit vt ꝟgo essz z mr̄ imacl'ata:mr̄ incorrupta:mr̄ vnigeniti filij dei dñi nr̄i iesu xp̄i q̄ est ī cel' ꝑm divinitatē sinu p̄is:z in terris ꝑm carnē ē in sinu mr̄is.in celis de pr̄e sine mr̄e genit⁹.z ī terris de matre sine pr̄e generat⁹.hec ille. Et sic ptz ¶ D Circa scōm ꝓncipale de fructuositate nativitatis dñice vel vtilitate q̄ri pōt. Quid ꝑfuit hoi z cur optuit ꝓ nr̄a salute xp̄m filiuz dei tā miraculose nasci. Ad qō rñdet p ꝯclusionē talē q̄ filij dei nativitas tā miracl'osa fuit oīm fidelīū ꝓ salute necessaria atq̄ fructuosissima. Declarat

Prio ratōe sanāde infirmitat̄ in mūdo
Scōo rōe p̄stāde securitatis in iudicio
Tercio rōe ꝯplēde felicitatis in celo

Prio rōe sanāde nr̄e infirmitatis in ꝟ mūdo.qz ex pctō p̄mo⁹ pentū gen⁹ hūanū incurrerat plures infirmitates tā corpales q̄s p̄cipue z spūales ꝓpt̄ q̄s sanādas dei filius debuit nasci vt saluaret pditū hoiez ꝓ magnam suā miscōiam.iuxta illō apl'i Tyt̄ū.iij. Nō ex op⁹ ī ustic⁹ q̄ fecim⁹ nos

In natiuitate domini

sed ꝑm suā miscōiaz saluos nos fecē. Hinc Aug. in q̄dā ꝑmone dr sic. Christꝰ ꝑ suā natiuitatē ho norat iacentē. leuat ruentē. curat egrotantē. coro nat vincētez. Quibꝫ ꝓbi otank maximi fructꝰ natiuitatꝭ xp̄i. ¶ Dño q̄ .e bonorat inq̄t iacentē qz natura hūana iacebat despecta z sūme vilifi cata. Nā q̄ erat dignissima creaturaꝝ. cū esset in honore nō intellexit. cōparē iumētis. isi. z silis fa. est ill'. dicēte ps̄. Sed xp̄s dñs mlt̄ū eā. s. naturā hūanā honorauit qñ assūpsit vt deꝰ sit hō. Quo facto plꝰ honoris acq̄siuit hūana nata q̄ ange lica. Nā angelꝰ ñ audet deū vocare fratrē suū sz tm̄mō dñm tanq̄ seruꝰ. ps̄. Qui fac̄ angelos su os spūs z miſtros suos zc. Demones etiā ñ au dēt deū vocare nisi iudicē suū quē būt timere pu nientē. Sed hō audet deū vocare z bz amare vt fratrē suū ō sua ꝓgenie descēdētē et vt amicū suū Ūñ Greg. i omel'. Angeli iā nō sub se hūanā na turā velut infimā ꝓtenere ausi sunt quā sup se re gnantē venerant. nec dedignant hoiez hr̄e socīū quem sup se adorāt hoiez deū. Hinc xp̄s vocare dig̃tꝰ est hoies fratres Joh. xx. z amicos Joh. xv ¶ Scō vt dixit Aug. xp̄s ꝑ suā natiuitatē leuat ruentē. qz hō ceciderat ꝑ superbiā. sed xp̄s eleuauit ipm ꝑ suā hūilitatē. Augꝰ. Medicina tumoris hois est hūilitas xp̄i. Erubescat hō esse superbꝰ qñ hūilis factꝰ est deus. ¶ Tercio curauit egrotātez varijs morbis: q̄s. s. hō incurrerat sauciatꝰ vsq̄ ad mortē corpal' pene culpeq̄ mortal' et gehēne etnalis. Quapropt̄ xp̄s i sua natiuitate attulit ꝑ nr̄o medicamēto carnē imacl'atā de vgie sum ptam z mortalē z passibilē vt satisfaceret ꝑ pec catꝭ nr̄is in corpe suo. z sanguinē innocētissimuz q̄ redimeret z abluer̄et a pctis. z aiaz in p̄ciū ꝑm Bern̄. Augꝰ. Magnꝰ de celo vēit medicꝰ qz ma gnꝰ ꝑ totū mūdū iacebat egrotꝰ ¶ Quarto xp̄s ꝑ suā natiuitatē vincētē. s. hoiez coronat. qm̄ ho minē fecit diaboli victorē: cū in forma hois quā assūpsit ꝓgrediēs diabolū q̄ erat hostꝭ hūani ge neris deuicit. Ūñ Leo papa in ꝑmōe dr. Dei nā qz filiꝰ naturā generꝭ sūpsit hūani vt inuētor mor tis diabolꝰ ꝑ ipam q̄ vicerat vinceret. Ju q̄ cōsti ctu ꝑ nob̄ initio magn̄ z mirabili eq̄tatꝭ iure certa tū ē: dū oīpotēs dñs cū seuissimo hoste nō i sua maiestate. sed in nr̄a hūilitate cōgredit. Dec ille. Et sic patet mlt̄iplex vtilitas natiuitatꝭ q̄bꝫ indi gebat hō in mōo ¶ Scō declarat̄ rōne p̄ stāde securitatꝭ in iudicio dei. qz antea hūanū ge nus nō tā hēbat vñ spare posset se euasurū mor tis z iferni sniaz: regni celestiſq̄ itroitū. ꝑm q̄ re stat̄ ps̄. dicēs. Quis ē hō q̄ viuet z ñ videbit mor tē: eruet aiaz suā ō manu inferi. q. d. nullus. Sz nato xp̄o despacio locū nō bz. sed sūma securita te spem habem⁹ i iudicio: q̄m fratrē nr̄m. s. xp̄m iudicē fore tūc videbim⁹. Job. v. Ptātē dedit ei iu diciū facere qz filiꝰ hois est. Bed. Puto qz iā me spnere xp̄s nō potuit: os ex ossibꝫ meis et caro de carne mea. Sed heu q̄m mlt̄i sunt frēs xp̄i falsi qz illi valde timere habebūt. qz illos tanq̄ ꝑiu ros dānabit z fidefragos q̄ nō ꝑfuerūt pactū fraternitatꝭ i baptismo ꝑmissuz. s. abrenūciare sa tane i oīb̄ pōpis eiꝰ z oīb̄ opib̄ eiꝰ. vt hr̄. xvij. q. j. Sūt q̄dā. z de ꝑse. dist. iiij. Prima. Contra ta les dixit saluator Mat. xvj. Filiꝰ hois vēturꝰ est in gl'ia ꝑr̄is sui. z tunc red. vnicuiq̄ ꝑm opa sua zc. ¶ Tercio ōclarat̄ rōne ꝓplēde felicitatꝭ scz in celesti regno. Ex b̄ enī q̄ deꝰ natꝰ est z factꝰ hō iā supna felicitas ꝑficit vr. s. totus hō btificet. aia vicz in visiōe deitatꝭ z corpꝰ in visiōe hūani tatꝭ xp̄i. Joh. x. Ingrediet. s. aia ad ꝓtēplationez deitatꝭ. z egrediet. s. ad ꝓtēplatiōez hūanitatis. z vtrobiq̄ pascua iuenīet. Ideo ōr li. de spū et aia q̄ ꝑ ea deꝰ factꝰ est hō vt totū hoiez in se btifica ret. O q̄z felices q̄ bas visiones vtriusq̄ oculi ba bebūt. O q̄z infelices q̄ ab illa visione excludent O q̄z gloriosum hoi xp̄m deū videre. ¶ Circa terciū de gratiarūactiōe ꝑ clara bꝝ cō clusiōe ex ꝑmissis. q. s. dignū z iustū est oi creatu re z angelice z hūane supmas gr̄as agere ꝑ tāto miracl'o z bñficio natiuitatꝭ dñice. Vocāt ostē dit deꝰ qñ voluit vt in die natiuitatꝭ huiꝰ z āgeli gr̄as agerēt caneñ. Gl'ia i excelſ deo zc. Et pasto res in ꝓsona oīm hoim gl'ificarēt z laudarēt deū in oīb̄ q̄ audierāt z viderāt Lu. ij. Bern̄. li. de di ligēdo deū dic̄. Si totū debeo ꝑ me facto q̄d ad dā ꝑ me refecto tali mō. In ꝑmo opere me mihi dedit deꝰ. In scō se. q̄d q̄ retribuā sibi ꝑ se. Naz et si milies repēderē: q̄d nō possū. q̄d suz ego ad deū. O q̄ carissimi eamꝰ oēs q̄so cū pastoribꝫ vi dere filiū dei iuolutū pānis: vagientē: lachrymā tē: p̄ frigore tabescentē. et genu flexo gr̄tes nūc oēs reddamꝰ dño deo q̄ sua natiuitate nos libauit ō diabolica prāte. Nunc cū angel' canamꝰ Gl'ia in excelſ. vt hortat̄ eccl'ia in ps̄a. Sed z cū ipſ pa storibꝫ laudemꝰ z gl'ificēmꝰ deuz i oīb̄ dei bñficijs di. O deꝰ sctā trinitas tibi laus z gl'ia. O deꝰ pat̄ imēsas tibi referimꝰ gr̄as qz misertꝰ es nr̄i z mi sisti filium tuū vnigenitū ad liberandu nos de eterne damnationis vinculo. Sic nāq̄ dilexisti nos vt filiū tuū vnigenitū dares vt oīs q̄ credit in eū ñ ꝑeat Joh. iij. O fili dei dulcissime Jesu q̄ hodie ꝑ nob̄ natꝰ z in ꝑsepio es reclinatꝰ: q̄d lau dis q̄d gr̄aꝝactōis tibi canamꝰ aut referamꝰ ꝑ ineffabili tua caritate qua dilexisti nos z lauisti a peccatis nostris in sanguine tuo. Apocal'. j. O spūssancte adoramus te et laudamꝰ amor san ctissime inflāma q̄sumus corda nostra ad ardē dum in xp̄o Iesu ꝑ nobis nato. O glorioſissima. o pūssima. o dulcissima ōi mater Maria. spes vnica salutis nostre. felix es sacra virgo z oī lau de dignissima. q̄a ex te natꝰ est sol iusticie xp̄s de us noster. Ora ergo ꝓ nobis dñm deū tuum natum. Amen

¶ In natiuitate dñi Sermo quintus de sua uissima iocunditate natiuitatis christi.

Ecce euangeliso vobis gaudiū magnuz qđ erit oi populo: qz natꝰ est nob hodie saluator q̄ est xp̄s dn̄s Lu.ij. ¶ Verba hec dixit angelus ad pastores annūciañ gaudiū maximū toti mđo p xp̄i natiuitate. In qbꝫ vbis q̄si p singula mira dulcedo z suauissima iocunditas cordi deuoto infundi videt: quā ingerit nob ipa natiuitas saluatoris nr̄i dei. Primo q̄dē cū ait. Ecce euāgeliso vob gaudiū magnuz. Reuera huꝰ natiuitatꝭ gaudiū ꝺz magnū. qz maxie miraculositatꝭ z suauitatꝭ q̄le nūq̄z a pncipio mūdi fuerat. s. gaudiū salutis z vite eṫne qđ nob xp̄s natꝰ attulit. Scđo cū ait: qđ erit oi populo. O dulce dictū qz iā nullꝰ hoim fideliū secludit a gaudio regni celestꝭ cū p xp̄m oib volētib salus ē parata. Tercio cū subdit: qz natꝰ est nob. i. angel' et hoi bus hodie saluator ⁊c. qđ nob mirā ingerit suauitatē gaudij. qz q̄ fueramꝰ i captiuitate diabolica: iā p xp̄m natū cōputamur z assumimur in ꝓsortiū angelorꝫ vt simꝰ ciues scōrꝫ z domestici dei. ad Ephc.ij. Sicut q̄ppe maximū foret gaudiū alicui ꝺ carcere ad regiā dignitatē sublimato. sic nob in ꝓposito. Un̄ Leo papa in sermone hodierno ꝺt sic. Saluator nr̄ dilectissimi hodie natꝰ est gaudeam⁹. neq; eiñ phas est locū esse tristicie vbi natal' est vite. Que ꝓsūpro mortalitatꝭ timore ingerit nob de ꝑmissa eṫnitate leticiā. Nemo ab huꝰ alacritatꝭ ꝓcipatōe secernit vna cūctis leticie cōis est rō. qz dn̄s nr̄ pctī mortisq; destructor sicut nullū a reatu liberū repperit: ita liberādis oib venit. Exultet scūs qz approp̄inq̄t ad palmā. gaudeat pctōr qz inuitat ad veniam. Animet gētilis qz vocat ad vitā. Dec Leo papa. Qđigit carissimi oēs vna mecū in dn̄o gaudete. Qis etas: ois sex⁹ z cōditio hoim ḡtulemi: diuites z pauperes: viri z mlieres: iuuenes z seneres: oēs dilectissimi erigite aures vras z mēte pia cōsiderate suauissima hec noua z gaudia p ag̃eluz annūciata. z date laudes z gr̄arū actōes ac gliaz deo vt sil' cū angel' et pastoribꝰ ac cū brissima ꝺi mr̄e Maria hodie gaudeam⁹ p xp̄i Jesu saluifica natiuitate. Ad qđ hortari nos voluit ag̃elꝰ i vbis p̄missis ꝺ. Ecce euāgeliso vob gaudiū magnū qđ erit oi pplo qz natꝰ ē ⁊c. ¶ Qm̄ aūt in p̄missis vbis angelꝰ ostēdit q̄ natiuitas dn̄i sit iocūdissime suauitatꝭ. ⅋ fm triplicē eiꝰ suauitatē tria hic mysteria declarabimus.

Primū dicitur suauitatis maternalis
Scōm suauitatꝭ angelicalis
Tercīū ꝺz suauitatis humanalis

¶ Circa p̄mū de suauitate quā habuit virgo mr̄ Maria in natiuitate xp̄i accipe p ꝛclusione q̄ ipsa dei genitrix vgo Maria summaz p̄ oib dulcedinē est expta in hac natiuitate dn̄ica. Rō qz q̄nto q̄s ꝛiūgit̄ ꝓpinq̄tate natural' vnioris tāto afficit̄ ex vnione. sed btā vgo fuit ꝓximior p ceteris xp̄o quē sola sine viro cōcepit. ḡ summo xp̄i amore dulcorata. Et ℔ ptz autoritate Lu.ij. vbi angelꝰ dixit natiuitatē dn̄i esse. s. cāz magni gaudij oi populo. ḡ extitit a fortiori maximi gaudij cā ipi mr̄i. iuxta illō pbi p thopicā maximā. Si ei cui min⁹ videt inesse inest z ei cui mag⁹. ſz maxime ℔ videt de mr̄e. ḡ ⁊c. Deniq; ℔ idē claret sil'itudine. qz sic scti nūc hñt delectationē siq̄dē magnā in ꝛtēplādo xp̄m ocul' trinomodo mētalibꝰ. z adeo magnā q̄ vt dicit Bern̄. absit q̄ maiores ℔ in spū delectatiōes nō inueniam⁹ q̄s in q̄libet carnis inq̄t feditate. Sic btā vgo habuit p oib ꝛtēplātib dulcedinē. maxie i xp̄i ꝛtēplatiōe quez et portauit in vtero z in mēte sūma plenitudine gr̄e p oib creaturꝭ. Preterea sicut bti i celo post resurrectōez gaudiū maximū accumlabūt ex eo q̄ xp̄m dn̄m in quē etiā angeli ꝺsiderāt ꝓspicere). Pe. j. ip̄i q̄dē. s. bti videbūt nō solū ocl'o mētali eiꝰ diuinitatē intuendo. sed etiā ocl'o corpali eius hūanitatē aspiciēdo. Ita vgo mr̄ credit in hora parteꝰ sensisse tātā suauitatē q̄ntā nunq̄z senserat oib diebꝰ vite sue. z oēs sensus eiꝰ spūales z corporales dulcore replebanť inenarrabili videdo xp̄i hūanitatē gratiosissimā z ꝛtēplañ. eiꝰ diuitatē. Un̄ Augꝰ. dicit. Que ocul' corpalib⁹ lota ꝛspexit filiū: eundē ocul' mētꝭ intuebať deū. Un̄ quez genuit mox adorauit vt deū vez. put canit eccla sia. Jp̄mq̄z suscipiēs amātissime pectori strinxit. ¶ Pro clariori declaratiōe aduertendū q̄ vgo gl'iosa suauitatē idicibilē hauriebat p̄cipue ex tribꝰ in hac xp̄i natiuitate concurrentibꝰ.

Primo ex diuinitatꝭ clarissima cōtēplatione
Scđo ex hūanitatis. s. xp̄i gratiosa visione.
Tercio ex marnitatꝭ ꝓxie miracl'osa ꝛditiōe.

Primo ex diuitatꝭ ꝛtēplatiōe in q̄ maximā suauitatē hausit sup oēs viatores fm qđ excellētissime fuit eleuata. Sz q̄rit̄ Utr ipsa btā vgo viderit diuinā essentiā. Rñdet fm Alber. magnū sup Missus est. ca. cxxxviij. q̄ sic. Rō. qz ipa a nullo illustriū vidit̄ dicēte Damasceno. Quinpotꝰ. ceterꝭ gr̄a p̄stať p partes. Marie vo se totā infudit gr̄e plenitudo. vt ait Hiero. ad Paulā z Eustochiū. Sed q̄m Moysi in veti lege ꝛcessuz ē ꝑ ꝓuilegiū vt viderit diuinā essentiā. z sil'it̄ i nouo testamēto ꝛcessuz ē Paulo i raptu. vt hec patēt p Aug. li. ꝺ videdo deū. ḡ ml'to magꝭ matri ꝺi ℔ ꝓuilegiū est ꝛcessum. vt. s. viderit p̄cipue tunc cū dei filiū in vtero portauit z peperit vt ꝺicatē q̄ eius aia plenissime illustrabať videritineffabili suauitate fruitōis. ¶ Et nota q̄ in ista diuitatꝭ visiōe btā vgo pl'ib modis mirādā dulcedinez sentiebat z expiebať. Prio qz videbat in deo ineffabilē vbi ꝺi generatōez q̄ ex deo p̄ filiꝰ ꝺi nascit ab eṫno z in sempiṫnū. Un̄ z eccl'ia hodie solenit̄ canit z ꝛsequntib diebꝰ illud p̄s. Tecū ꝓncipiū i die vtutꝭ tue i splēdo. san. ex vtero añ luci. genui te. Quibꝰ vbis ostendit̄ ꝓmo eḡlitas xp̄i ad p̄ez. ibi. Tecū ꝓncipiū. i. tecū p̄r. Nā p̄r est ꝓnci

In natiuitate domini

piū in q̄ est ūbum. Job.j. In p̄ncipio.i.p̄e erat ūbū z ūbū erat apd deū zc. Et qm̄ b̄ videri clare habeť in p̄ria.ió subdiť. In die ūtuť tue. b̄ est in claritate p̄rie vbi est dies sine nocte. Apoc.xxj Nor em̄ nó erit illic. Uñ subnectiť. In splendoribus sctōr.q.s.in lumie supne gl̄ie eleuanť ad visionē dei.ex vtero (ait p̄) añ lucifer genui te. Ex vtero.i.de suba.s.patris.añ lucifer.i. añ pductionē angelor z stellar.z p ꝓseq̄ns totī mōdi q̄ nomine luciferi designanť.sic totus a nobiliori pte denoiať vt ꝑbs ait.ix.li.ethicor. Et p ꝓseq̄ns ē ab eťno generatio filij dei sic z suba patris est ab eťno. Proinde magr̄ sniar in p̄mo.dist.ix. fm Origenē dr. Saluator nr̄ splēdor est claritatis diuine. Splēdor aūt nō semel nascit z desinit.sz q̄tiens ortū fuerit lumē ex q̄ splēdor nascit totiens oriť z splēdor claritatis. Sic g̃ saluator sp nascit sic lumē de lumie de⁹ ver⁹ de deo vero. vt i symbolo. Scdo btā vgo mira dulcedie replebať i eo q̄ videbat in deo incōp̄hēsibilē spūssci ꝓcessionē q̄ a patre z filio ꝓcedit sp et i eťnū; infinitāq̄ illā caritatē p̄ris ad filiū z econuerso. ex q̄ de⁹ sic dilexit mūdū vt vnigenitū suū daret. sicut habeť Job.iij. In hac nimia dei charitate maria dulcedie locū dabať vgo cū intelligebat se adeo singularissime p̄ oib⁹ dilectaz vt esset electa filij dei mr̄; dña mūdi z sup oēs creaturas exaltāda.

Tercio q̄z mira dulcedie replebať. qz videbat oim creaturar zoim factor ac fiēdor i mēte diuia rationē. Uidit nēpe vt dicit Albt⁹ super Missus est. ca. cliij. vgo Maria z habuit plenissimā cognitiōez sctissime trinitatis sine medio p gr̄am specialē; in q̄ vidit rōnes oim scpturar oim opandor z ꝓtēplādor; oim creaturar que sunt erūt z fuerūt in mundo: oim artiū z sciar. Itē totā dispositiōez celestis ierarchie. et q̄t angeli pstiterūt z q̄t ruerūt; q̄t aie būane sint saluande q̄ve dānāde. Et vt breuiť dicā supiora vidit oia z inferiora cuncta tā ad statū vie q̄z ad statū p̄rie p̄tinēcia; plenissima cognitiōe būane nare possibili. nihilq̄ est fuit aut erit qđ ignorauerit. Naz dr Greg. Quid est qđ nō videat q̄ videntē oia videt. q.d. nihil. Et ad id facit rō. qz eťnū vbū b̄ est ipsa sapia dei tota plenitudie gr̄e aie vgis Marie se adeo ifudit z irradiauit ei⁹ intellectū vt qđ alijs siue angel⁹ siue hoib⁹ datuz est p partes; ipsi vgini datū sit plenissime p oia fm qđ dicit Diero. ser. de assūp. Oia g̃ in luce diuia etiaz occulta vidit mira suauitate. Hec aūt alibi lati⁹ pbanť fm doctores. qđ cā breuitatis b̄ p̄trāseo. O q̄nta g̃ dulcedo i corde Marie erat i illa clarissima visiōe deitatis qs explicabit. Scdo vgo maria bauriebat mirā suauitatē ex humanitatis xp̄i gr̄iosissimo aspectu z visiōe exp̄imētali diuie incarnatiōis. Cū em̄ multi reges z ꝓphete sanctiq̄ oēs p̄triarche desiderauerūt z exultauerūt videre xp̄m sic dicit saluator ipse Au.x. Abraā q̄z vidit scz fide; z gauisus est Job. viij. Quāto g̃ gaudio q̄nta suauitate vidit btā virgo Maria sup oēs charitate z desiderio ac amore xp̄i plena p̄dulcē natū suū tā piū z hūilē dei filiū tā pulcerrimū et oi suauitate plenū. Aduertendū aūt q̄ in xp̄i hūanitate z ei⁹ aspectu vgo Maria triplicē p̄cipue suauitatē bauriebat. Primā de aie xp̄i felicitate. qz videbat ipsaz oi sapia scia z gr̄a plenissimā z visiōe dei clara btissimā. Uñ Job.j. Uidimus gl̄iaz ei⁹. i. excellētiā oēm creaturā excedentē. ideo sequiť. gl̄iaz q̄si vnigeniti a p̄re plenū gr̄e Ale em̄ est pfectissime plen⁹ gr̄a q̄ ñ solū p cognitionē z amorē deo ꝓiūgiť. sicut est in alijs sanctis. sed etiā p realē vnionē q̄ est sūma gr̄a ipsiusmet xp̄i q̄ est de⁹ z hō. cui datⁿ est spūssctūs nō ad mēsurā. sequiť g̃. z veritas. In aia em̄ christi fuit plenitudo vitat; inq̄ztum habuit noticiā oim q̄ cognoscit de⁹ noticia visionis. Hec Lyra. Uñ hec videdo vgo btā mirā suauitatē in suo dilectissimo filio exp̄iebať indicibiliť pl⁹ q̄z si videres tu angelū vl' aiam btām. Secunda de corporis xp̄i puritate z formositate. qz vt dicit ps̄. erat christ⁹ speciosus forma p̄ filijs hoim. z p cōseq̄ns faciē habebat amabilissimā z aspectui desideratissimā sup oia indiuidua generis hūani. et adeo q̄ oēs beati z angeli desiderēt ei⁹ faciē pspicere. vt habeť. j. Pe. j. Sed q̄riť. Unde extitit q̄ xp̄s dñs fuit corpali facie pulcerrim⁹ p oib⁹ hominib⁹. Rñdeť q̄ hoc p̄mo fuit ex diuina volūtate z miraculositate. qz eius corp⁹ vtute diuia spūssci erat formatū miraculose. z oē tale a deo factū miraculose est nobili⁹ meli⁹ et pulcri⁹ fm Chryſ. Nā dicēte Dyo. ō diui. no. optimi est optima facere et ꝓsil'r pulcerrimi pulcerrima ꝓducere. Scdo b̄ fuit etiā ex gl̄iosa vgine matre. tū qa purissimo de sanguie ꝓcepit corp⁹ christi. tū qa ipa vgo pulcerrima sp intēcta erat splēdori z pulcritudini diuie ꝓtēplatōis. Solet aūt fm cursū nature pulcr⁹ fetū ex pulcra generari. qz dicente pho. vij. phisi. Natura est vis insita reb⁹ sil'ia ex sil'ibus ꝓducēs. Marie aūt b̄ fit ꝓcurrēte imaginatiōe i tpe ꝓceptiōis. Nā Lyra dic̄ q̄ hāc vtute hz imaginatiua sup corp⁹ z sup materiā vñ fit ꝓcept⁹ q̄ sil'es ꝓcipiunť illis q̄s ꝓtunc cogitant attēte. Probat b̄ etiā sctūs Uincēt⁹ dñica. viij. post trinitat; ser. vj. p illd qđ sctūs Tho. in p̄ma pte theologie q̄riť Si adā nō peccasset an in paradiso mulieres ꝓcepissent filios z filias z cui assimilarenť. Et rñdet q̄ fm desideria z imagiationes m'liex zc. Deniq̄z z Lyra sup Geñ. xxx. dicit. Scōm alios angeli docuerunt Jacob istā artē vt poneret virgas varij coloris aut nigras aut albas corā ouib⁹. vt legiť Geñ. xxx. Et sic exēplū babem⁹ ō ouib⁹ Jacob vl' Laban q̄ ad aspectū vgar nigrar vl' albar aut variar in canalib⁹ positar ꝓsimilis coloris oues ꝓcipiebāt. Uñ et Quintilian⁹ q̄ndā matronā accusatā de crimie eoq̄ pepisset. s. puer ethiopē; liberauit p b̄ q̄ fecit inq̄ri si in cubiculo ei⁹ esset tal' pictura. q̄ repta

est liberata. Ad ꝓpositū btā ỽgo sp habuit comites imaginatões mūdissimas z cogitatões pulcerrimas ō diuis z celestib⁹ ideo pulcerrimū cōcepit. Et tu ḡ si vis spūalit⁹ o muliercula pulcrū natū bñe in deo mētē fige. ¶ Tercia deniq; suauitatē ỽgo sentiebat i xp̄i hūanitate de diuīe vnionis z lumis radiositate q̄ resplēdebat miro mō i facie z toto corpe xp̄i vt dicē Diero. q̄ fulgor diuitat⁹ erat tā amabil⁹ vt ad solū ꝓtuitu⁹ oēs ꝙs volebat attrahebat ad seq̄ndū. s. xp̄m oīb⁹ alijs spr̄etis z relict⁹: sic̄ claret i vocatōe discipulor. ¶ Tercio deniq; btā ỽgo hauriebat idicibilē suauitatē ex miracul⁹ i seipa a deo fact⁹. qz. s. sciebat se ꝑfectissime sc̄tificatā z donis spūssc̄ repletā. z certissime nouerat se btificandā sup oēs creaturā angelicā z hūanā. Itē qz videbat se veraz mr̄em dei manēte ỽgitate effectaz q̄ mai⁹ nō pōt dici vt dicē Anſ. s. q̄z esse mr̄em dei. Itē qz sentiebat se cū mira iocūditate z diuia dulcedie pepisse angelos q̄z ipaz reuerēter vt dei mr̄em salutātes z obma ỽgo q̄s sufficiat gaudia z suauitatē tui cor⁹ dis explicare. O btā mater p illō tuū gaudiū: p illā suauitatē ineffabilē quā habuisti letifica nos ¶ Circa scōm mysteriū de {in tuo filio suauitate angelo⁹ q̄ quā habuerūt i xp̄i natiuitate Questio occurrit vt⁹ oīb⁹ angel⁹ tot⁹ curie celestis accreuerit ex xp̄i natiuitate iocūditas specialis z dulcor suauitat⁹. Cū em̄ angeli sint ꝙsummati i celesti gl̄ia quō ḡ eis gaudiū accreuit. Rñdet̄ tñ ad q̄sitū p ꝓclonē q̄ sic. z ꝓbat tripliciter.

Primo p auctoritates
Secūdo p rationes
Tercio p exemplaritates

Prio in q̄ p auctes tā vet̄is q̄ noui testamenti Nā ꝓphetatū erat Jobel⁹ vlt̄. Erit i illa die stilla būt mōtes dulcedinē z colles fluēt lacte. Et fm Ayrā p b̄ significat suauitas celest⁹ pacē: qz fruitio btā p sensibilia delectabilia metaphorice intelligit⁹ desig̃t. Vñ p mōtes significāt angeli superiores. p colles angeli iferiores: q̄ oēs repleti sūt mira suauitate leticie in xp̄i natiuitate. Vñ z p̄s. Letēt celi z exultet t̄ra añ faciē dñi qz vēit. Grenazanzen⁹. Christ⁹ nascit gl̄iami: cātate dño omis t̄ra. z sil⁹ vtrūq; ꝓplect̄it. Letēt celi. i. celestes angeli: z exultet terra. i. terrestr⁹ hō. Propt̄ē b̄ in nouo testamēto xp̄o nato angel⁹ euāgelizās gaudiū dixit sic. qz nat⁹ est nob⁹. i. angel⁹ pariē z boib⁹ saluator. Et mox mlt̄itudo celest⁹ militie iubilauit cātañ deo Lu. ij. Sz ad ꝓtractā obiectōnes ōr q̄ vt volūt doc. p̄cipue Bona. sup. ij. di. xj. q̄. s. i angel⁹ licz nullo mō accrescat gaudiū p̄mij essential⁹: qz q̄tū ad illō ꝑfecte bti sūt. sz gaudiū p̄mij accidēt̄al⁹ accrescere pōt tā extēsiue. s. de plib⁹ saluādis gaudeñ. q̄z etiā intēsiue. s. copiosiori affectu gaudeñ. sicut i ꝓposito accreuit eis gaudiū accidēt̄ale. vt ptz rōib⁹ seq̄ntib⁹. ¶ K Scōo p rōes p/ bant p̄dicta fm mgr̄m Bartħ. autorē li. ꝙformitatū plib⁹ modis. Prio p rōez ex pte xp̄i nati: de q̄ gaudebāt angeli z dulcedinē gustabāt p eo q̄ videbāt tā excellent̄ dei bonitatē z pietatē ad redēptōem gener⁹ hūani tā hūilit̄ p plima miracula facta demōstrari. Et cū b p gl̄iaz anie xp̄i sup oīa btissime totā celestē ciuitatē splendore nouo clarifice illustrari. vt. s. tā ingrediēdo p ꝓtēplatōz deitatis q̄z egrediēdo ad ꝓtēplatiōez hūanitatis xp̄i gtiosissimi reficiāt i ꝑpetuū. Job. x. Per me si q̄s introierit saluabit⁹ z ingredie⁹ z egredie⁹ et pascua inueniet. Scōo p rōez ex pte mr̄is xp̄i: q̄a angelica ỽgitas i ỽgine mr̄e dei ē multū dignificata z refulsit. Silia enim sil⁹ ꝙgaudēt. q̄. de aia. z p Boe. z ideo angeli m⁹ habebāt gaudere de sorōris sue. i. ỽgitat⁹ dignificatōe. Diero. i ser. de assumptōe. Sp angel⁹ cognata ē ỽgitas ḡ p q̄riū luxuria ꝓpinquū facit diabolo. Tercio p rōez ex pte reparatōis ruine angeli. qz videbant angeli suas orōnes exauditas fore q̄s a p̄ncipio mūdi fūdebāt corā deo. vt. s. eor⁹ ruina ex boib⁹ sic de⁹ ordiauerat reparet̄. z angelica custodia ō saluādis boib⁹ effectū z fructū btitudis ꝙseq̄ret̄ Nā dicēte apl⁹ Heb. j. Oēs angeli sūt administratorij spūs i misteriū missi ꝓpt̄ eos q̄ hereditatez capiūt salut⁹. Vñ qz gaudium ē angel⁹ sup vno pctōre pniaz agēte. Lu. xv. q̄z tū ip̄roporcionabilit̄ mag⁹ sup xp̄o nato p quē oēs saluant̄. ¶ Tercio p exēpla: q̄m vt hī Lu. ij. xp̄o nato plurima solēnia gaudia angeli celebrime fecerūt: q̄b⁹ sue iocūditatis ꝓmptias dulcedies reuelauert. Prio q̄dē qz pastoribus tūc sup gregē suā vigilātibus cū claritate maria angel⁹ appuit: q̄ claritas toto mūdo noctē i diē ꝙuertit. imo credit̄ pie q̄ z limbū ad letificañ. sctōs p̄res penetrauerit. iuxta illō Esa. ix. Popul⁹ gentiū q̄ ambulabat i tenebr⁹ vidit lucē magnā habitātib⁹ i regiōe vmbre mort⁹. s. sctis i limbo lux orta ē eis. Et sic tāta solēnitate gaudiū angel⁹ appuit q̄ nūq̄z i veteri testamēto sic appuerat fm q̄ dr̄ ait Beda. vt. s. ānūciaret iocūdā xp̄i natiuitatē angel⁹ z boib⁹ dī. Annūcio vob⁹ gaudiū magnuz qz nat⁹ ē nob⁹ hodie saluator q̄ est xp̄s dñs ꝛc. Et notant̄ dixit hodie ꝓpt̄ claritatē nimiā q̄ nox illa refulsit tanq̄z si fuisset tūc clarissima dies. ¶ Sz q̄rit̄. q̄s fuerit iste angel⁹. Rñdet fm Ludol. li. de meditatiōe vite xp̄i. z ꝙcor. Symō de cassia. z Alber. de padua q̄ fuerit Gabel archāgel⁹. q̄. s. antea bt̄ē ỽgi annūciauerat xp̄i ꝓceptū i vr̄o virginali. Vñ añ oēs se agebat gaudeñ. z alios angelos ad ꝙgaudendū mouēdo: p eo qz videbat ipletū q̄d p̄nūciatū fuerat p eūdē. ¶ Scōm solēne factū ē tūc: qz necdū angel⁹ ỽba finierat sz subito facta ē cū angelo mlt̄itudo militie celest⁹ exercit⁹. s. laudātiuz z dicētiū. Gl̄ia i altissimis deo. z t̄ra pax hoīb⁹ bo. vo. ¶ Terciū solēne egerūt. qz vt ibidē subdit. discesserūt angeli ab eis. s. pastoribus i celū ascendeñ. Quare b nisi vt oīb⁹ celestib⁹ spiritib⁹ btis gaudiū annūciarēt p xp̄o nato i t̄ris: sic ait Lu/

dol. vbi sup. addeñ. q pie credẽdũ inqt est q oẽs bti spũs in celo exultañ. deo pñi laudes et gras agẽtes descẽderũt adorare xpm z salutare ỽgiez matrẽ ei⁹. Juxta qđ dicit apl's ad Heb. j. in epl'a scz hodierna. Et cũ induceret p̃mogenitũ in orbẽ terre dicit. s. pñ. Et adorẽt euz oẽs angeli eius. Nõ eñ est versil'e q angeli cũ xpm natũ cognouerũt esse ipm filiũ dei naturalẽ tantã supbiã in eis fuisse vt ñ descẽderẽt ipm adorare. Pie g cõtẽplemur z deuote quõ p singulas turmas z ordines suos angeli. s. archãgeli: throni et dñationes zc. accesserũt z xpm adorauerũt eiusqz ỽgi nẽ matrẽ salutauerũt di. Aue gra plẽa. vl' Gaudiũ sp sit tibi zc. et obsequium p̃buerũt. O q̃nta suauitate sil' z humilitate btã ỽgo tũc deo gras

¶ Circa terciũ de suauitate (agebat. boim sufficiat breuit̃ p ꝯclusione qz ipsa natuitas dñica est boiꝫ suauis tota z dulcedinis plena. Et ꝫ patet rõne imẽse caritat̃ diuie q se p nobis tantũ bũliauit vt de⁹ esset hõ ad nostrã salutẽ z cẽnã brtudinẽ ꝯseqndã. Nam hoc est inextimabil' dignitat̃ gre z dilectiõis ac suauitat̃ bñficiũ a deo bono hoi impẽsum. qz vt Aug. xiij. ỏ trini. z in li. iij. sniaz dicit. In rebꝫ p tps ort̃ illa summa gra est q̃ hõ in vnitate psone ꝯiunct⁹ est deo. O g̃tu homũcio pẽsa q̃ntũ gauderes z delectabilit̃ gl'iarer̃ si rex hui⁹ regni terren⁹ domuz tuã visitaret. tua vestimẽta indueret: sua tibi trinubẽdo in fratrẽ adoptaret. suã cozonaz in caput tuũ locaret. z soliũ regni tui ꝯtribueret. z in oibꝫ te exaltaret: cũ tñ dign⁹ fueras morti z patibulo Quãto mag̃ rex oim de⁹ tibi hec z pl'a alia inenarrabilia caritatis beneficia in natiuitate hac p̃stañ: dulci deuotiõe est a te amplectẽd⁹. Vñ vt eccl'ia ineffabilẽ hui⁹ natiuitatis dulcorẽ nob cõmendet canit in officio sic. Hodie p totũ mũdũ melliflui facti sunt celi zc. Nimiz vt dicit Theophilus. hoc factũ fuit realit̃ in die natiuitatis xpi. nihilomin⁹ tñ fuit significatiuũ hui⁹. s. pma rime dulcedis z deuotiõis toti mũdo ꝓpinãde. Et nõ sine cã dicit celi pluralit̃. qz pl'es imo oẽs celi hodie melliflui facti sunt. Prio qđez celi elemẽtares z etherei marialit̃ melle fluxerũt p totũ mũdũ melleũ rozẽ infũdeñ. Sm Theophi. vt dictũ est. z p totũ mũdũ claritate circũfusa dei et p cõseqns dulcissima z supdelectabilissima irradiañ. vt accipit̃ Lu. ij. z iã dictũ est arti. pcedenti Scõo celi intellectuales z spũales melle fluxer̃t. qz oẽs angeli dulcedie repleti mũdo letitiã nũciarũt. Et qz gl'iosa dei mr̃ fructũ padisi nob ꝓtulit. Tercio celi supsubstãtiales melle fluxerunt. i. diuie psone. pñ mittẽdo nob vnicũ filiũ. fili⁹ assumẽdo nostrã carnẽ mortalẽ. z nos sanguie fuso redimẽdo. spũsctũs nr̃a corda inhabitãs descẽdẽdo z illuminãdo ac in xpi amoze iflãmãdo. O g̃ eẽne de⁹. O altissime creator nr̃. o dulcissime saluator ihesu. tibi laudes z gras agim⁹ p tãta pietate. O ỏuote aie. o fideles xpiani: horto⁹ oẽs vos cũ scta eccl'ia i officio di. Christ⁹ natus est nob venite adoremꝰ. Accedam⁹ itaqz cũ angel' z adoremus genuflexo hũc nouũ natũ regẽ: acclamando Jesus. Salutem⁹ etiã ỽginez di. Salue scta pares enixa puerpa regẽ q celũ t̃rãqz regit i secl'a Bñdicta filia tu a dño qz p te fructũ vite cõicauim⁹. O gl'iosissima ỽgo pro amoze tui filij ora pro nobis zc.

¶ In natiuitate dñi Sermo. vj. de pñissima caritate dei exhibita nobis in christi natiuitate.

NAtus est nobis hodie saluator q est xp̃s dñs i ciuitate dauid. Lu. ij. z i euãg. hodierne solẽnitat̃ ¶ Ex qbꝫ ỽbis claret qz dies hec celeberria ab oibꝫ xpicol' sũma deuotiõe ẽ colenda eoq xp̃s dñs ex pñissima sua caritate voluit hodie nasci p nia salute i hac miseriaz valle. Unde Ber. ỏt. Ag̃scite frẽs dilectissimi q̃nta sit hodierna festiuitas. Cui dies breuis ẽ z tre angusta est latitudo. s. p̃ magnifica caritate nascẽt̃ filij dei. noctẽ p̃occupat z celũ replet anteq̃z terrã. hec ille. Et eñ noctẽ hui⁹ diei angeli p̃occupauerũt iocũda celebritate ỏo gl'iaz cãtãdo. z celestẽ curiã gaudio repleuerũt. Et nob g̃ xp̃o iesu carissimi ỏ sit hodierna die studiũ z magnificẽtia vt natiuitatẽ xpi iesu pie ardẽterqz z affectuose ꝯtẽplari veli⁹. z puerulũ iesũ natũ reuerenr̃ z ỏuote suscipiá⁹: ei⁹ imẽsã caritatẽ z pietatẽ recoǵscñ z gras agendo. qz sic̃ angel⁹ testificat⁹ ẽ i ỽbis p̃missis Nat⁹ ẽ nob ho. zc. Ubi imẽsa ỏi caritas erga nos ostẽdit̃ p̃cipue triplicit̃. Prio i ipi⁹ natiuitat̃ bñficio cũ ỏr. nat⁹ est nob. Scõo i ipi⁹ pietat̃ mõ cũ notat̃ tps: hodie. z loc⁹: subdeñ. i citate dỏ. zc. Tercio i ipsi⁹ salubritat̃ sig̃. cũ subdit̃. saluator q est xp̃s dñs zc. Et p̃m hec tria ỏ mysteria notabi⁹ p

Primũ ỏr caritat̃ bñficentia (p̃mõe.
Scõm ỏr pietat̃ circũstantia.
Tercium ỏr salubritat̃ euidẽtia.

¶ Circa p̃mũ ỏ bñficijs diuie caritat̃ nobis exhibit̃ in xpi natiuitate accipiá⁹ p ꝯclusione q sup oia dei bñficia lucet caritas p̃cellẽtissima in incarnatiõe z natiuitate dñica. Hec ꝯclusio ostẽdit̃ p̃mo auẽte. scõo rõne. tercio deductiua declaratione. Prio auẽte. qz Joh. iij. saluator ait. Sic de⁹ dilexit mõm vt fi. su. vni. daret vt oĩs q̃ cre. zc. Ite. j. Joh. iiij. In ỏ appuit caritas ỏi i nob. qm filiũ su. vnige. misit de⁹ i mũ. vt viuã⁹ p eũ. Scõo rõne. s. tali ꝑm Lyrã sup Joh. vbi s. qz diligere ẽ velle alicui bonũ. Naz dicẽte pho. ix. etb. dilectio amicicie fũdat̃ sup beniuolẽtia. tanto g̃ maioz est maria ẽ dilectõ alicui⁹ q̃nto vult vl' dat maiꝰ bonũ dilecto. sed ipe de⁹ voluit nob volũtare efficaci z dedit in icarnatiõe vl' xpi ntitate bonũ ifinitũ. qz filiũ suũ ꝯsubalez. z ad ꝯseqndũ bonũ eterne btitudis. g̃ maria ꝑ fuit dilectio z pmarinũ bñficiũ. Et sic patz. ¶ Tercio deducit̃ con

clusio sic p psonas diuias. Tota qppe trinitas scz pr̃ filiꝰ z spūssctūs oñdit z exhibuit nob in incarnatiõe xpi vl̃ natiuitate mirã pmaximã z iefabilẽ caritatẽ. Prio qdẽ deꝰ pr̃ b monstrauit p imẽsi amoris sig̃.nã nõ dedit nob p redẽptõe corruptibilia.s.auꝝ vl̃ argẽtũ.deniqz nõ angelũ seruũ vl̃ qdcũqz bonũ creatũ. Sz qõ fuit maximũ et isolitũ dedit.priũ filiũ. Ro.viij. Qui etiã ꝓpio filio suo ñ pepcit sz p nob tradidit illũ. Et dic̃ no tanẽ.prio.qz vnico z singl̃ari q oi bono clareret z q̃ nõ bñe poterat aliũ. Mira g̃ charitas qz deꝰ pr̃ ipi vnigenito nõ pepcit.ꝓ nob. Dicit etiã filio: nõ suo:nõ angelo:nõ alicui create. Ecce iaudita caritas qz filiũ dedit p nob. Dicit p̃rea suo. qz de suba sua genito z ꝓnatali ac coeq̃li. Nã deus pr̃ cũ filiũ generauit suã subaz illi dedit. et sic genitꝰ ẽ deꝰ verꝰ de deo vero vt lumẽ de lumine. Sz qñ diuia suba ẽ simplicissima z indiuisibil̃ g̃ ipsi dedit. Sz qñ q̃cq̃ in deo ẽ diuia suba est. qa in deuz nullũ põt cadere accñs.xij. Methaph̃.g̃ dõ suã subaz illi dedit:dedit oẽ qõ potuit. vt dicat filiꝰ pr̃i Job.xvij. Oia mea tua sũt z tua mea sũt.z p ꝓseqns filiꝰ pr̃i p oia ꝓnatalis cõsubalis z eq̃lis extitit. Dũ g̃ nob deꝰ hũc dedit:dedit oĩa qõ habuit.z dedit oẽ qõ fuit.z dedit oẽ qõ potuit. Propt̃ qõ apl̃s ad Ro.vbi s.cũ diuisset.p nobis tradidit illũ.s.filiũ:subiunxit. Quõ g̃ inqt cũ illo ñ oia nob donauit.q.d. imo donauit oia.s. q̃ habuit.qz dedit sũmũ bonũ in q̃ habuit oẽ bonũ. Damascẽ. Deꝰ est oibonꝰ z supbonꝰ et i infinitũ bonꝰ. Jtẽ donauit oia q̃ potuit z oẽ qõ ipse fuit.qz vna est potẽtia.vna sapia.vna bonitas z vna suba vl̃ essentia patr̃ z filij.z ideo cũ illũ dedit in q̃ ipe totꝰ extitit seipm etiã tradidit. O largitas imẽsa.o caritas inaudita.o gr̃a a seculo iexpta.qz sic deꝰ dedit se z filiũ z oia. Sed adhuc pẽsa o aia fidel̃ qbꝫ vl̃.p q̃libꝫ deꝰ se tã liberalissime donauit z oia sua.vtiqz nob vel.p redẽptiõe nr̃a q̃ fuimꝰ z sumꝰ serui dei.z vtinã essemꝰ boni fuli õr. O ieffabil̃ dilectio caritatis vt fuũ redimeres filiũ tradidisti. Cogita g̃ o hõ et tuo reuoluaio q̃ntũ te amauerit deꝰ pr̃.q.d tibi potuit facere vltra. Ecce dedit tibi oẽ qõ fuit ipe z oẽ qõ habuit z oẽ qõ potuit. Quã g̃ excusatiõez hẽbis si ipsum ex toto corde ñ dilig̃.tuipe iudica z vide qa dignꝰ es gehẽna si tãtã eiꝰ caritatẽ quipẽdeñ.reddider̃ odiũ p dilectiõe. ¶ Scõo filiꝰ õi maximã caritatẽ oñdit cũ p nr̃o amore adeo se bũiliauit vt nr̃az naturã assumeret.qõ licz fozet magnũ:tñ adhuc maiꝰ signũ caritat̃ oñdit cũ p nostro amore noluit eẽ in b mõo vt dñs vel rex sed vt seruꝰ oĩm z pauprimꝰ z abiectissimꝰ oĩm.ꝑt qõ matrẽ elegit paupculã.z in loco abiectissimo id ẽ i stabulo nasci voluit. nec ꝓpio sz aliẽo. Uñ fm Ber̃.i medita. Reuera btã vgo Maria xpo nato dicere potat. Qua te veste fili mi induã nõ habeo.paupcula suz.vnã tm̃ vestẽ habeo ad necessitatẽ q̃ vix mihi sufficit. Nõ sũ in domo ꝓpria sed i alieno stabl̃o vbi vix sufficies fenũ z psepis angustia.hic nõ nisi viles pãni. Si rex es vbi est thronꝰ tuus:vbi aula regia:vbi familia. Est ne aula tua stabulũ.bos et asinꝰ familia tua.thronus psepiuz. Fili dulcissime noli flere si frigescit corpal̃ infãtia:caritate tm̃ calescit tua mẽs sctissima. An plozas p̃sentẽ miseriã.an passionẽ amarã futurãqz mortẽ:nõdũ vẽit hora. Ecce pãniculis hũjs te tegã. Ecce fenũ de q̃ tibi lectũ faciã. Ecce ego ancilla tua lacte vgineo te pascã z diligenter fouebo. Marie itaqz caritatis signũ fuit q xps exinaniuit seipm formã serui:nõ dñi vl̃ reg̃ accipies Phil̃.ij. Sz adhuc ꝓmaximã exhibuit caritatẽ.qz nedũ hec sed et p nob insup nr̃os defectꝰ suscepit z penalitates mort̃ acerbissime. vñ Joban.xv. Majorẽ caritatẽ nemo hz q̃s vt aiaz suã po.zc. ¶ Sed q̃stio occurrit Utz xps dñs debuit assumere nr̃az naturã cũ õfectibꝫ z penalitatibꝫ. Nã videt q nõ.qz hmõi õfectꝰ ipediebãt fidẽ z diuitat̃ eiꝰ cognitiõez.et p ꝙs bũanã salutẽ. Jtẽ repugt iusticie ordini vt pẽa p̃cedat culpã sed i xpo nulla potuit eẽ culpa. g̃ nec debuit esse pena. In ꝓpriũ est scptura Heb.ij.q xps õbuit p oia fratribꝫ assimilari.i.nob.g̃ zc. Respõsio fm Bonauẽ.sup.iij.dist.xv.q.j.q xpm decuit naturã bũanã suscipe cũ õfectibꝫ penalibꝫ vt verã carnẽ nõ fantasticã bñe oñderet.z vt nob exẽplũ patiẽtie z bũilitat̃ oñderet p q̃s meremur gl̃ificari imitãdo xpm. vt dr.xciij.dist.c.Dñs nr̃. Et specialiter vt genꝰ bũanũ redimeret satisfaciẽdo p tolerãtiã passiõis z mort̃.sic fuit ꝓphetatũ Esa.liij. Vere lãguores nr̃os ipe tu.z pec.n.ipe poz. Hoc aũt fieri ñ potuisset nisi carnẽ passibilẽ assũpsisset Ad obiecta g̃ dicẽdũ q ipse penalitates ñ ipediebãt fidẽ:imo ꝓmouebãt declarãdo vitatẽ bũanitat̃.z cũ b miracl̃a q fiebãt vrure diuia declarabãt illũ hoiez deũ. Ad aliõ dicẽdũ q xps penã nõ necessitate iflictã habuit.qz b repugnret ordini iusticie nisi p̃cessisset i eo culpa.sed volũtate assũptã ad satisfaciẽdũ p nob. nõ em̃ efficax ẽ satisfactio nisi ex caritate ꝓcedat.et sic p pctõ alteriꝰ penã sustiere ñ repugt iusticie. Si q̃ras. Quales defectꝰ xps assũpsit z q̃les ñ. Rñdet mgr̃ sniaz li.iij.dis.xv.ca.j.z.iij.q illos defectꝰ assũpsit q̃s il lũ assumere decuit z nob expediẽs fuit. Qõ declarat Alex.õ Ales i.iij.sũme.z Bonauẽ.di.q q̃dã sũt defectꝰ ex culpa et ad culpã.vt ex pte aie erroz z ign̄ãtia.ex pte corpis ꝓnitat̃ ad malũ z difficultas ad bonũ.i.fomes. Et tales ñ decuit xpm assumere vtpote ministz iusticie segregatũ oino a pctõribꝫ z inocẽs z ipollutꝰ excelsioz cel̃ Heb.vij Alij sẽ defectꝰ ex culpa sz ñ ad culpã. Et isti q̃daz sũt ptiales.s.q insũt aliq̃bꝫ special̃r fm psonalez corruptiõez.vt cecitas.lepza.z diuerse egritudies hos assumere ñ expediebat nr̃e saluti nec decuit xpo in q̃ois pfectio eẽ debuit. Alij vo defectꝰ sũt

In nativitate domini

generales q̄.s.vniuersalit̄ totā naturā hūanā cō
sequūt̄.vt fames sit̄ frig⁹ dolor lassitudo z sil'ia
ex pte corpis.z tristicia timor mesticia i aia. Et
q̄m hec faciūt ad ostēsionez vitat̄ hūane nate.et
xp̄s venerat ad redimēdā naturā hūanā vniuer
salit̄ sine psonaz distictiōe.ideo ex caritate tales
defect⁹ vniuersales penales tm̄ assūpsit z ñ vicios. ¶ Tercio spūssectūs imēsaz caritatē ex
hibuit i xp̄i incarnatōe.qz vtute spūssecti opante
indissolubilit̄ hūana nata deo vnita extitit p p⁹
petue caritat̄ sig̃ indissolubili. Unde Damas.ait li.
iij. Qđ semel assūpsit nūq̄z dimisit. O certe ineffa
bilis dei nr̄i caritas vt tā isepabil'r nr̄az naturā
copulet sibi q̄ i ppetuū nunq̄z desinat hō ee de⁹.
et ecōuerso. O bone de⁹ vt qđ sic te hoi vincl'o li⁹
gasti nisi vt vera foze caritas.i.cara vnitas ostē⁹
deret. O hō g̃ studе p gr̄az indissolubilit̄ adhere
re amori diuio vt dicas cū ap'lo Ro.viij. Quis
nos sepabit a caritate xp̄i zc. B

¶ Circa secūdū ō pietat̄ ostēsōe i nativitat̄ cir⁹
cūstātia accipe p ꝛclusōe q̄ dñs Jesus p oēz cir
cūstātiā vl' modū sue nativitat̄ mirā nobis mō
strauit dulcedinē pietat̄. Et b̄ ōclarat̄ p̄cipue ex
triplici ꝛsideratōe.s.tpis.loci.z reuelatōis. ¶ Pri
mo itaq̄z ex ꝛsideratōe tpis. Nat⁹ em̄ est xp̄s tpe
frigide hiemis.tpe iminute noct⁹.z tpe maxie pa
cis.q̄ oia z singl'a mirā circa nos pietatē indicāt
si deuote ꝛcplamur. Cur em̄ tpe frigide hiemis
xp̄s nasci voluit: nisi ad significādū q̄ mūdū fri
gefactuz a diuio amore veniebat accēdere tanq̄z
ignis diuin⁹. sic ipeinet testat̄ Lu.xij.di. Ignem
veni mittere i t̄rā z qđ volo nisi vt ardeat.s. amore
diuio cor hoim t̄reno⁹. Itē Cur voluit nasci tpe
iminute noct⁹.qñ.s.nor diminui icipit z ipa dies
vl' lux augeri: nisi ad fcāduz q̄ ipe tenebras nr̄e
i g̃rātie depelleret z lucez vere fidei z gr̄e adduce
ret vt ait Greg. Nizen⁹. ppe qđ etiā vt dicit Inno
cēti⁹ papa t̄ci⁹. i ipa nocte nativitat̄ dñice obscu
ritas aer⁹ in claritatē diei vsa est.z in die nativi⁹
tat̄ tres soles in oriēte appuerūt q̄ paulatim in
vnū corp⁹ solare redacti sūt: q̄ significabat lux fi⁹
dei trinitat̄. ¶ Q Sz q̄rit Qua die xp̄s nat⁹ ē
Rñdet p̄m Frā.maro.q̄ die dñica.qđ sic vez ee
ꝛstat.qz vt docz Aug.sup Job.tractañ illđ vbū
q̄dragitasex ānis edificatū ē tēplū b̄ zc. dicēs sic.
Nō imerito i edificatōe corpis nūer⁹ iste senari⁹
p anno posit⁹ itelligit̄. Quadraginta series senij
sūt.cclxxvj.q̄ nūer⁹ diez cōplet nouē mēses et sex
dies q̄ tāq̄z decē mēses pariētib⁹ femis iputant.
nō qz oēs ad sextū diē p⁹ nonū mēsez pueniāt. sz
qz ipa pfectio corpis dñi tot dieb⁹ ad ptuz pduc
ta cōpit̄.octauo em̄ kal'.aplis ꝛcept⁹ credit̄ Je⁹
sus xp̄s q̄ z passus.nat⁹ aūt credit̄ octauo kal'.
Januarij. Ab illo g̃ die vsq̄z ad istuz cōputati.cc
lxxvj.reperiunt dies Nec Aug⁹. Itaq̄z xp̄s ꝛcept⁹
est feria sexta z passus.sicut z p̄m⁹ hō ea die fuit
creat⁹ z in pctm̄ lapsus. g̃ p xp̄m eo die ꝛceptū et
passum redēpt⁹ ꝛgruenť. Sed a sexta feria.viij.
kal'.aplis cadēte cōputādo nūerū dierū.cclxxvj.
exibit p die nativitat̄ dñice dies solis vel dñica
vbi est.viij.kal'. Januarij. g̃ xp̄s die dñica est na
t⁹. Sz cur b̄. Isti⁹ cōgruētie plēs rōnes fm Frā.
maro.assignť. Prima rō.qz dies dñica fuit pri⁹
ma oim in mūdi creatiōe et erit vltia oim i mōi
cōsūmatiōe.eoq⁹ hac die erit resurrectio mortuo
rū z iudicium oim.et̄naq̄z retribuet̄ q̄es btō xp̄i et
punitio reprobox̄. Voluit g̃ cōgrue xp̄s hac die
nasci ad significādū q⁹ ipe est alpha z o pncipiuz
z finis.s.oim effectuū. Scđa rō.qz dies dñica ōr
dies sol' fm astronomos.eoq⁹ hui⁹ diei pme ho
re dñat sol.ꝛgruebat g̃ vez solē iusticie xp̄m hac
die nasci. Tercia rō.qz hac die dixit de⁹ Fiat lux.
ergo ea die ipe q̄ illūinat oēm hoiez Job.j.debu
it nasci ¶ Sz q̄ hora xp̄s nat⁹ ē. Rñdet fm Frā.
maro.q⁹ pbabilit̄ credit̄ nat⁹ media nocte iuxta
illđ Sap.xviij. Dū mediū silentiū tenerēt oia et
nox i suo cursu medū iter pa.oi.ser.t.d.a re.sedi.
venit. Unde eccl'ia i ista nocte media missam cele⁹
brat. Et b̄ ꝛgrue.qz ista hora oē pmogenitū egy
ptioz interfectū est.et pp'lus isr̄l' saluat⁹ Exo.xij.
Ita fm Hiero.i illa noct⁹ medie hora q̄ xp̄s na
tus est extincti sūt oēs sodomitico vicio laboran⁹
tes p totū orbē.z iust⁹ sal⁹ data est p xp̄m. J
Deniq⁹ vt añ dixi nat⁹ est xp̄s tpe maxie pac⁹ qñ
mūdus tot⁹ sub vno ipio pacifice gubnabat et
oēs hoies edicto reg⁹ describebant̄.vt b̄ Luc.ij.
In q̄ pietatē maximā xp̄s nob mōstrauit: signi⁹
ficādo q⁹ auctoz pac⁹ nascebat q̄ ē rex regū z dñs
mōi z mediatoz inē deū z hoies pacificās p san⁹
guinē cruc⁹ sue siue q̄ in t̄r⁹ siue q̄ in celis sunt.vt
scribit̄ Colo.j.z electos ascribēs in et̄nitate. Unde
Greg in Omel'.inđr. Quid est q⁹ nasciturο dño
mūd⁹ describit̄ nisi vt apte mōstret̄ qz ille venie⁹
bat in carne q̄ electos suos ascriberet in et̄nitate
Nec ille. Ecce g̃ carissimi q̄nta pietas z caritas i
xp̄i nativitate erga nos mōstrat̄. qa sūma bōa i
mōo nob ꝛferunt̄.s.par in terr⁹ z vita btā z et̄na
in cel'. Unde z angeli sic i nativitate cecinerūt. Glia i
altiss⁹ mis deo z in t̄ra pax hoib⁹ zc. Quid em̄ est
mal⁹ bonū q̄z illa celest⁹ vita et̄na. z i terr⁹ qđ sū⁹
mū bonū nisi par. Nā Prisciani⁹ i miori volūi⁹
ne ait. Si q̄rat qđ sit sūmū bonū in vita. bñ re⁹
spōdet̄ par. Nāc nēpe oēs create eroptant.p hac
omis mortaliū cura sollicita ē vt exprimur. Nec
bona xp̄i nativitas nob attulit. O g̃ mira pietas
o suauissima xp̄i caritas. o bone Jesu tibi laus
et gr̄az actio qz nos recōciliasti deo. ¶ K Se
cūdo ex ꝛsideratōe loci.s.nativitat̄ xp̄i mira pie⁹
tas redolet ōuote ꝛcplāti trib⁹ ex modis. Pri
mo ex b̄ q⁹ i Bethlē Jude ciuitate Dauid nasci⁹
vt ōt euāgeliū. Et qđē q̄re i Bethlē. Rñdet Gre
go.i omel'.di. Bethlē dom⁹ pāis interp̄tat. Ipe
nāq̄z est q̄ ait. Ego sū panis viu⁹ q̄ ō celo descēdi
Loc⁹ g̃ in q̄ dñs nasci⁹ dom⁹ panis añ vocat⁹ ē
qz futuz pfecto erat vt ille ibi p mactiam carnis
apperet q̄ electoz mētes inēna satie⁹ ate reficeret

Nec ille. Et pinde illa ꝺr ciuitas iude et dauid. Ciuitas em ꝺr q̄si ciuiū vnitas. Juda ꝓfitēs int̄ p̄rar. Dauid ꝥo manu fort̄ iterp̄rar Et p hec docemur mystice q̄ q̄ vult istū panē. i. corp⁹ xp̄i accipe ꝺz ee i caritate z pace fraēna. z ꝓfessiōe p̄missa accedere. atq; manufort̄ ꝺ. s. diabolu z vicia debellāda z ad bōa opa exeq̄nda. Scōo mira pietas redolet ex b q in via z stabulo xp̄s hospitar. cur b: nisi vt sua pegrinatōe ad celū vocaret. Nā pegrin⁹ aliūde veit z alio vadit. sic hō de ipo sc̄z paḍiso t̄restri expulsus venit i miseriā pegrinatiōis hui⁹ stabli iumēto x. mortaliū. vñ Eccēs iij. Un⁹ int̄it ē hoim z iumēto x. sic morit hō sic et illa moriunt. Sz hō p xp̄m i hac pegrinatōe vita sitat vt ipsi⁹ gr̄a ad celestē paḍisu vñ xp̄s venit nos reducere possit. Mag̃ certe pietas xp̄i quarie nascēdo i carne visitauit z idignis t̄restri celestē ciui. sz fukaz ingrās. ¶ Tercio mira pietas xp̄i nū recliat. cur b: nisi ad significādū q̄ sic dicente Ps. Hō cū esset i honore ñ itellexit: cōpar⁹ est ḡ iumēt̄ isipietib⁹ z silis fact⁹ ze. in duplici ppl'o. s. iudaico sacrificāte deo p bouez figurato. et gētili stolide ydolatrie dedito p asinū ꝺsigto: ꝓsistebat in mōo. q̄s xp̄s ꝓiūgeret in fide icarnatōis diuie Uñ sup feno locat ad fcandū carnē xp̄i mortalē iuxta illō Esa. xl. Ois caro fenū: exiccatū est fenū z exaruit. ¶ Tercio q̄z ex ꝓsideratōe reuelatiōis mira fuit xp̄i pietas qz suā natiuitatē p angelos reuelari voluit pastoribꝫ: nō potētib⁹ vl' dñis: nō diuitib⁹ seculi. sz infimi stat⁹ pauplb⁹. cur b: nisi vt claresc at qz paupes z abiectos xp̄s nō spnit. sed regnū celoz oīb⁹ sine psonaz acceptiōe ꝓmittit. Uñ Act. x. In vitate cōperi (ait Petr⁹) q̄ nō ē acceptor psonaz de⁹. sz i oi gēte q timet deū z opat iustū. accep. est illi. Ecce ḡ ineffabilis christi caritas z pietas patuit p omnia.

¶ Circa tercīū mysteriū de cuidētib⁹ signis salutis in xp̄i natiuitate elucētib⁹ accipe p ꝓclone q in ipsa natiuitate dñica elucēt manifesta nre salutis sig̃ z argumēta cuidētia. Ad q̄ declarandū q̄uis multa possent adduci p signis aptissimis. tñ causa brevitat̄ tria tm̄ applicari sufficiat

Primū accipit ex ꝓmaria intentione.

¶ Secundū ex ipsa diuia bñanatione.

Terciū ex fraterna adoptatiōe.

Primū inquā signū vt cuidēs argumētū nre salut̄ claret ex ꝓmaria intētiōe hui⁹ salutifice nativitatis. qz si q̄rit de cā cur dei fil⁹ voluerit nasci i nra natā bñana: hec ē potissima vt. s. homes saluaret. q̄ claret p testionia oim scpturar. Et b ipemet fil⁹ dei testat di. Joh. iij. Nō ei misit de⁹ filiū su. i mōm vt iudicet mūdū. s. i ꝓmo aduētu. sz vt salueat mūd⁹ p ipm. q̄ credit i eū. s. fide formata caritate: nō iudicat. b ē: ñ hz causā vñ ꝺdēnet. q̄ āt nō credit iā iudicat⁹ ē. i. hz i se cāz mānifestā sue ꝺdēnatiōis. sic ille ꝺr mortu⁹ q̄ hz i se cāz mānifestā mortis. Et b ē q̄ ꝺ subdit. qz ñ credit i noīe vnigēiti filij ꝺi. s. q̄ vēit p salute mōi. hec Lyra. Jn h⁹ signū xp̄s nat⁹ voluit notari iesus. i. saluator. sic p̄dixerat āgel⁹ ipi ioseph Matb. ij. Vocab nomē ei⁹ ie sus: ipe ei sal. fa. po. su. a pec. eo. Ecce manifestū signū salut̄. Sic nēpe xp̄s ñ pt negare nomē suū z icarnatiōis sue mysteriū. sic nec fidelib⁹ verisq; xp̄iāis salutē ecnā. M Scōm signū claret ex diuia bñanatōe. Et q̄ sic arguit fm Ber. Nō of fenderat deū z lō merito pūiebat z dānabat a ꝺo. Nūc āt de⁹ fact⁹ ē hō. aut ḡ de⁹ amabit hoiez. aut odio hēbit deū. b scōm ē ipossibile. vt. s. de⁹ odio habeat seip̄z. ḡ necessario amabit hoiez. ꝺco necessitate ñ coactōis sz liberal' ꝓmissiōis z ordinatiōis fm Ricb. sup. iiij. ꝺi. xv. Jte. q̄ pt̄ pctm̄ hō fuit capt⁹ a diabolo z dānatōe eēna dign⁹. Nūc āt qz fact⁹ est de⁹ hō. aut ḡ saluabit hō. aut dānabit de⁹ q̄ ē ipossibile. Jte. q̄ pt̄ pctm̄ hō erat eiect⁹ de paḍiso. nūc aūt qz de⁹ ē hō. aut itrabit paḍisū celestē hō. aut eijciet de⁹. scōa ps disiūctie ipossibilis. ḡ ꝓma necessaria: p ꝓnaz bonā. O tutū refugiū. o btā fiducia xp̄iane spei z salut̄. M Ter ciū signū claret ex fraēna adoptatione. qz. s. xp̄s ꝺñs nos in frēs adoptauit. vñ Ber. Puto inqt q̄ tā me spnere nō potit de⁹ me⁹ os ex ossib⁹ z carne de carne mea frater q; me⁹ fact⁹. Nā bñ ex b sequit q̄ sū⁹ filij dei patr̄ q̄ si filij z heredes dei coheredes āt xp̄i. vt ꝺt ap'l's. Ro. viij. Et em fm iura atq; leges filijs debet p̄na hereditas. vt. xvij q. vl. c. vl. z. xiij. q. ij. Si q̄s irascat. Adoptōis q̄ pe effect⁹ ē vt etiā ab itestato succedat. C. de adoptiōib⁹. l. penl'. Ecce ḡ euidētia salut̄ nre. O q̄nta hec gr̄a. o q̄nt⁹ honor hoi ee filiū ꝺi z frēz cohereḍe xp̄i. O ḡ pctōr hō ingte: aduerte tātā dei circate caritatē z pietatē. O aia miserr̄ia pctis ifecta z dānatiōe eēna dig̃: recog̃sce in xp̄o tuā salutē. Et vt ꝺcā illō Augusti li. soliloq. ca. vj. Ama illū in q̄t q̄ tuo amore descēdit i vter x ygis z tibi amorē suū amori tuo copl'auit: būiliādo se: sublimādo te: z iūgēdo lumē sue eēnitat̄ limo tue mortalitatis. Hoc itaq; ait z ꝺsiderāti mihi fiducia ē ꝺicere. Nō hō minor ē angel' sed supior. qz hō de⁹ z de⁹ hō: nō angelus. z ꝺcā q̄ b hoiez ee creat̄ x dignissimā. Hec Aug⁹. Accedam⁹ itaq; carissimi mēte ad psepiū z ꝺcā xp̄o. O āgelo x rex dignissime q̄ tāta caritate p nob nasci voluisti z tātū te būiliasti vt saluares nos. q̄d vis a nob. q̄d tibi p soluere possū⁹: vis aur: vis argētū: gēmas: iocaliaq; p̄ciosa p ornatu stabuli illius z p̄sepij. aut vis domū ad habitādū: ligna z pānos ad caleḍaciendū. Ecce aūt mor ifantul⁹ iste clamabit ardenter. O anie bñane. o christiane: nolo mūdi diuitias: nolo delicias ze. Ecce vraz carnē assumpsi p vob: trigintatrib⁹ annis laborare veni i fame: in siti: angustijs: pseciotib⁹: plagisq; vsq; ad mortē z tot⁹ sanguis effusionē. Ecce q̄ntum vos diligo. si vult̄ mihi placere pt̄a vra donate

illa sup humeros meos pōite dolētes ō corde z ego p vobis satisfactiā .ego oim pniaz portabo. O ve hūani cordis duricia ferrea. O mēs ingelata q nō mouet: nō acqescit tāte charitati z tante saluti. Sz nos charissimi suscipiēs hanc salubrimū filiū z recognoscētes tā ineffabilē dei nri amorē pium vēite adorem⁹ z pcidam⁹. s. genuflexo añ deū. i. Jesū. plorem⁹ corā dño q fecit nos: qz ipe dñs. s. Jesus ē de⁹ nr. nos añt pplus ei⁹ zc. Dicam⁹ g cū fletu. O bone O dulcissime Jesu p nob nate da nobis veniā grām z gloriā.

¶ In natiuitate dñi Sermo septim⁹ de dignissima verbi dei amorosaq natiuitate

Verbum caro factum est

Uctū est z habitauit i nob. Joh. j. z i euā. hodierne festiuitatis. ℟ Si diligēter charissimi i xpo z recte pēsam⁹ hec ista sacri euāgelij sūt exposita altissime sapie z pmarime gre atq dignissime i eccl'ia reuerētie. Dico q sūt altissime sapie. qz vt ait Beda. Johes vocē illaz theologicā quam nēo pus edere nouerat emisit. quā tāto pōdere guidā reliqt vt si aliqntulū pl⁹ itonare voluisset nec ipe mūd⁹ cape possz. Dico etiā q hec ista sūt pmarie gre. qz vt Aug. ait. xiij de tri. In rebz p tps ortis illa sūma grā ē q in vnitate psone hō coniunctus est deo. qō sonāt hec illa. Quid nimiz maioris gre dici pōt boi qz q hec dei factū ē caro. i. hō. z p ihm rex regū z dñs oiz factus ē frat nr coheredes nob hereditatē suā eternā Deniqz vt dixi hec ista sūt dignissime reuerētie: adeo q sic Aug. li. de tri. inqt. aureis lris Initiū euāgelij sm Johez. vbi hec hec subsequūt scribēda z p oēs eccl'ias i loc⁹ eminētissimis ponēda: qdā platonic⁹ dicebat. nō imerito. Nā z sctā mr eccl'ia ordinauit romana: vt cū legūt vl' canūt ea hec i missa oim genua curuēt p grazz actōne reuerētiali. O igit charissimi cōsiderem⁹ diligēt hec boz istoz i euāge. hodierno nob positoz emi nētiā. pēsem⁹ hui⁹ facti grazz z inexplicabilē dei bnficētiā: z reuereamur ac grās agam⁹ deo. diligēt qz auscultem⁹ hec boz tenorē z itelligētiaz: vt p ea accēdamur ad fidei z charitatis diuine feruētiā: audiēn qz reuera ōuote z fideli aie dulce ē dictu. hec bū caro. i. de⁹ hō. sz adhuc dulci⁹ facto miracl'oso q factū ē. z adhuc dulcissimū grē z glie pfectu qz hic auit i nob ad salutē nrāz. In qbz hec istis tria

¶ Prim mysteriū (mysteria notabi⁹ p hmōe ōz pdignissime natiuitatis. qz ōz hec bū caro zc. i. fili⁹ dei i natura hūana nat⁹ ē. Nā caro fcat nrāz hūanā. sic frequnt i scptura fit. vt Esa. xl. Oīs caro

Scōm mysteriū ōz beni (fenū. sic dic Lyra gnissime hūilitatis: qz ōz factū ē. qō maximā hūilitatis benignitatē notat: q de⁹ vniuit nrāz nrāz

¶ Terciū ōz deuotissime amabilitatis qz (sibi habitauit i nob ait. vt pmēdet amorē xpi nobis

℟ Circa pmū de dignissima excellētia natiuitatis xpi accipiam⁹ p pcl'one. q. s. tāte ē excellētie dignitas natiuitatis dnice q tota creatura mūdi neqt pphēdere ei⁹ plenitudinē sapie. Declarat tri

Primo ex lege theologica (plicit

¶ Secūdo ex lege canonica

Tercio ex lege phica

Prio ex lege theologica: qz fm scripturas sacre theologie z doc. sup. iij. di. viij. z pcipue vt ait Jnocēti⁹ i ser. triplex distinguit z ē filij dei natiuitas

¶ Pria eternal' q a deo pre sp nascit. Cōfitemur em ex pre natū vt lumē de lumie deū vez de ō vo sic canit eccl'ia i symbolo. Proide scribit Esa. lxvj. vbi de⁹ dic sic. Nūqd ego q alios parere facio ipse nō pariā dic dñs de⁹. si ego q generatōz ceteris tribuo sterilem ero ait dñs. q. d. nō. Per qō solui pt qstio dicētiū irrōnabiliterqz loqntiū q aiūt. Quid op⁹ fuit aut vtilitatis qd protulit mūdo generatio diuia. aut illā eē vacit i deo vñ credā. Rñr q re uera nisi fili⁹ a pre eterna generatōe gigneret eterna lic neqz bon⁹ ō vinea: neqz pomū aut fruct⁹ de arbore. neqz fili⁹ ex boie. aut fer⁹ ex aīali. aut creatura qcūqz ex alia possz generari. Est ei fecūditas pris. s. dei cā ois fecūditatis i mūdo fm doc. Sic videm⁹ q ort⁹ sol' z ei⁹ radi⁹ egredies causat z producit herbas plātas fmes z alias res. ita fili⁹ a deo pre pgredies causat oēm creaturā i esse z fieri. pē qō Job. j. Oia ait p ipm. s. filiū a pre geni tū facta sūt z sine ipo factū ē nihil. Un ptz q ipse de⁹ q alios parere facit z generare. i. fecūditatē tri buit z i se fecūditatē diuialē habz q pr gignit filium tāqz hec bū q. pducūt oia creata a deo. sic etiaz dom⁹ i re extra. pducit a domo q est i ania. vij. metaph. Uerbū em i diuis idē est qō pcept⁹ intellect⁹ diui vt infra dicet. Et ideo sic p artē artifex fiūt artificiata: ita a deo pre p hec bū dei. i. filiū facta est ois creatura. Sap. vij. Oim est artifex zc.

¶ Scōa natiuitas xpi ē tpal' q natus ē hodie ex mre hec gie. de q pbatū ē Esa. ix. Paruul⁹ nat⁹ ē nob zc. z vocabit de⁹ fortis pnceps pacis Et. vij. Ecce hec go pcipiet zc. ¶ Tercia natiuitas ē spūal' q nascit p gram in mēte. Nā cū tu hō pctōr pe inci pis penitere xps nascit i te. Un Innoc. i ser. dicit sic. Xps fm natiuitatē eternā habz pez sine mre. fm natiuitatē hūanā habz mrez sine pre. fm autē gtuitā. i. spūalē hz pez z mrez z frēz: qz ipe ait scz Mat. xij. Quicūqz fecerit volūtatē pris mei q i cel' ē ipe me⁹ pr z mr ē. Per affectū xps i mente pcipit. p effectū hec uose oparōis nascit. z p pfectū pseueratōis nutrit. Ad qostrū g claret q natiuitas xpi cū sit diuia excedit oēz creatā itelligētiā vt dic Hilari⁹: ado q etiā archāgeli itellectu cape plēarie ñ sufficiūt. qrea p. s. dic. Ascēdit sup cherubin z volauit: volauit sup pēnas vētoz. hec est sup itelligētias etiā āgelicas ¶ Scōo ex lege canōica: qz vt hī de pse. di. j. c. Nocte sctā. z extra ō cele. mis. c. Cōsuluisti. z vtrobiqz i glosis. in die natiuitatis dñi dici ōbēt tres misse. Pria i nocte: qm eadē nocte ab āgelo pastoribz ē nūciat⁹ iō

hymnus angelicus tūc solēniter a ꝑsbiterꝫ cāta/ri debet. Scōa dici debet cū diescit. s. in aurora. Tercia dici debet i die. Ut aūt wilhelmꝰ li. vj. rō nalis diuioꝝ officioꝝ ait. Teleſphorꝰ papa qui fuit nonꝰ post btm̄ Petꝝ epūs rome instituit illa die tres missas cātari. Et b̄ claret ex titulo circa rubricā ꝑdicti capli Nocte sctā. ō ꝑse. dist. j. Sz q̄re sic est ordinatū q in die natiuitatꝫ tres misse dicank cū nusq̄ ꝑ annū id fieri alꝫ habeat. Re/ spōdek q huiꝰ vna rō �means glo. ibidē est. ad signifi candū triplicē statū. Nā ꝑ ꝑmā missam in nocte repsentak statꝰ añ legē qñ boies erāt in tenebris. Per secūdā in aurora ēps vel statꝰ in lege qñ nō dū plena agnitio xp̄i sed ex pte ꝑ dicta legꝫ z ꝓphe taꝝ habebak. Per terciā i die clara repsentak rē/ pus z statꝰ gre q̄n taz plena cognitio xp̄i habek. Alia rō huiꝰ means Innocentiū in sermōe est: ad si/ gnificandū ꝑ ꝑmā missam in nocte occultā oīb creaturꝫ natiuitatē xp̄i eēnā a ꝑre. Per secūdā in aurora ad repsentādā natiuitatē ex vgine matre ꝙ ptim erat occulta. s. hoīb. ptim mānifesta. s. vgi ni z Joseph z angelis nūciātib pastoribꝰ et ma/ gis in oriēte stella apparēte. Per terciā aūt i die clara ad significādā natiuitatē xp̄i in mēte ꝑ cla/ ritatē fidei diffuse p orbē z gre. Et sic patet ꝓposi/ ta ꝙclusio.

D Tercio ex lege pbica declarak. qz cū deꝰ sit infinite vtuꝫ magnificētie z bonita tis. viij. Pbisicoꝝ. finiti aūt ad infinitū ꝓportio nulla. ex. j. celi. z eodē. viij. Pbisi. Dis ḡ creatura cū sit finite vtuꝫ non pōt attingere ad plenā dei cognitionē. sed se habet sic̄ oculus nicticoracꝫ ad lumē solꝫ iuxta dictū Pbi. ij. Methaph. z bis cō coꝝ theologi tractañ. de incōprehēsibilitate dei.

Sed diceres. Quid de bīs in celo q̄ vidēt deū facialiꝫ: nunq̄d videt z coḡscūt istā generationez vbi dei. Rñdek fm Pe. aur. q creatoꝝ a creaka nō pōt ad plenū coḡsci nec i via nec in pria cōpre hensiue. i. totaliꝫ capiēdo. Nā z aīa xp̄i q̄uis ple tē. nō tn̄ cōprehēdit: qō fm Catholicōs ōz a cō qō est simlꝫ z prēdere. q̄si totū siꝫ cape. Et b̄ mō intel/ ligere deū z eiꝰ generationē a creaka est ipossibile ꝓpter ifinitatē dei. q̄uis ḡ in pria videbimꝰ deū sicuti est vnuſq̄sq̄z sufficiēter ꝑ suoꝝ pmioꝝ q̄li/ tate. nō tn̄ totaliꝫ cōprehēdere possumꝰ. sic vide/ mus celū vel mare sufficiēnt sed nō totaliꝫ coq tāte latitudini z magnitudini nō ꝓportionak vi sus nr̄. Proinde dicit scptura Esaie. lij. Genera tionē eiꝰ. s. dei q̄s enarrabit. Et ꝙcoꝝ. pbi dictū ō causis li. di. q ꝑma causa est oī narratōe supioꝝ nec sufficiūt ad eiꝰ narrationē lingue ꝓpter ma gnitudinē esse ipsiꝰ. O ḡ carissimi q̄d faciemus. Dic sic Bonauētura in sermone hodierno. Quō inq̄t ipm laudabimꝰ quē enarrare nō possumꝰ sed nunq̄d qz ē maioꝝ nr̄a laude: oīno tacebimꝰ Ue ait Augꝰ. tacētib de te dñe. Licet ḡ q̄ntū de/ cens esset loq̄ de deo nr̄o nō possumꝰ: dicamꝰ tn̄ q̄ō possumꝰ: ne ingratitudis vicio arguamur.

Nec sctūs Bonauē. Quaꝓpter ad intelligēdaz vitatē fidei de deo z scpture in b̄ euāgelio: q̄stio/ nes planiores aliq̄s placeat declarari. E

Prima q̄stio Utꝝ in deo vere et realiter vbū in ueniak. Ad q̄ rñdet fm fidē oīm doctorū theo/ logoꝝ li. j. dis. xxvij. q sic. Et planiꝰ Lyra i postil la sup Joh. j. declarat sic. qz de⁹ est intellectualis nature vt ab oīb tā sctis q̄z pbis supponit ma/ nifestū. Et ideo in ipso ponit vbū q̄ est ꝓpriū i/ tellectualꝫ nake. s. ipse intellectꝰ vel ꝙceptꝰ mentis q̄ nō inuenit nisi in creatura itellectuali. et sic in deo z in angelꝫ ac boīb ad imaginē dei factꝫ. sed aliter inuenit in boīb z i deo. Dicit aūt Augꝰ. xvij de trini. Quisq̄s pōt intelligere verbū nō solū an teq̄z sonet verūetiā anteq̄z sonoꝝ eiꝰ imagies co/ gitatiōe inuoluant potest videre aliquā illiꝰ ver bi silitudinē de q̄ dictū est. In ꝑncipio erat vbū. Propter q̄ nota q fm Augustinū dupler ē ver/ bū in nob. s. Extrinsecū vt est ipsa vox significati ua q̄ ꝓcedit de ore sicut sonꝰ trāsiēs. z hec large z denoiatiue ōz vbū tm̄ inq̄ntū significat. s. mētis interiorē ꝙceptū q ꝓprie ōz vbū. Nā. ij. Periher. ōt pbus. q voces sunt eaꝝ q̄ sunt in ania passionū note. i. sig̃. Aliud est ḡ vbū intrinsecū. s. ipse inte/ rioꝝ mēꝫ ꝙceptꝰ. Et est duplex in nob. Unꝰ ē im/ pfectꝰ z informis. s. ipse ꝙceptꝰ ꝓfusus q ꝑmo ha bek de re. z iste etiā nō ōz ꝓprie vbū. sz cogitatio. Aliꝰ est ꝙceptꝰ formatꝰ z pfectus. q̄n. s. ꝓcedeñ in cogitatiōe iā quenimꝰ ad habēdū ꝙceptū rei de/ terminatū: q̄ a pbis vocak diffinitio. z a sctis vo cak vbū. Modo in deo nec ꝑmū. s. extrinsecum vbū. nec secūdū. s. cogitatio q etiā ꝙsiliū vocak eo q impfectionez ipoꝝtat: habet locū. qz in deo nil est impfectū. Sed ibi ponit vbū tercio mō acce/ ptū. s. inq̄ntū ipoꝝtat ꝙceptū rei pfectū. qz deꝰ vni co actu intelligit seipm z oīa alia ꝙcipit perfecte Et q̄ patet differentia vbi nr̄i z vbi diuini. Pri mo in b̄ q vbū nr̄m in mēte multiplicak. Quot em̄ sunt in nob ꝙceptꝰ pfecti z formati tot sūt ibi vba. In deo aūt vnicū tm̄ mō est vbū. qz nō po test ibi esse nisi vnicꝰ ꝙceptꝰ pfectissimꝰ. Scōo in hoc. qz vbū in nobis est accidēs z ꝙd transiens. nō em̄ sp actu intelligimꝰ. sed in deo est suba di/ uina z est sp actu ꝑmanēs z etnū. in deū em̄ nul lū pōt cadere accīs. xij. Methaph. nec in deo ꝑt esse aliq̄ mutatio. Et sic patz q in deo est vbū.

F Scōa q̄stio Utꝝ b̄ vbū dei dicak z sit ve filius dei. Respōdek fm q doctores catholici te nēt. z Lyra vbi supra planius dicit. q ꝓprietas filiationis vere in vbo diuino repik. et ideo ver/ bum diuinū vere filius dei dicik. Declarak. quia de ratione filiatiōis est ꝓcessus vel genitura vi/ uentis a viuente fm rationē similitudis in idē/ titate nature specifica vl in ꝓpinquo genere. Et qz verbum in diuinis hoc modo ꝓcedit z gigni tur ꝑ oīa. qz vbū ibi ꝓcedit sicut viuēs a viuēte. qz deus nō solū est viuēs sed et vita ꝑ essentiam. et ꝓcedit in identitate nature non solū specifica.

sed etiã nũerali qõ ẽ pfectiõis. Hoc em̃ q̃ pr̃ z fi/li⁹ distiguunt nũero ꝓtingit ex impfectõe nature sicut est in creaturꝭ vbi natura ꝓpr̃ sui limitatio nẽ in pl'ib⁹ suppositꝭ esse ñ põt vna nũero existẽs Deniqz ẛbũ in diuis ꝓcedit fm rõnez sil'itudis illi⁹ cuius est ẛbũ vñ ẛbũ in diuinis z fili⁹ idem sunt p oẽm modũ. vt dicit Aug⁹. vj. li. ō trini. Di uersꝰ tñ noib⁹ significat ad exp̃mẽdã diuersimo/de pfectionẽ ei⁹. Ut em̃ ostẽdat pr̃i ꝓsubstantial' vel cõnaturalis ōr fili⁹. vt aũt ostẽdat imateria liter genit⁹. deniqz vt ostẽdat pr̃i p oia sil'is z co/etern⁹ ōr splẽdor. Nã splẽdor nascit ex sole sil'is z nõ posterior sole. vt hec clarẽt p Aug. xij. de trini. z p cõciliũ Epbesinũ. ¶ B Tercia q̃stio. Cur euangelista vsus est noie ẛbi di. sic. Uerbũ caro factũ est. nõ sic. Filius dei bõ nat⁹ ẽ. Rñdet q̃ b̃ pcipue dicere voluit sic vt efficaci⁹ duceret in co/gnitionẽ creatoris: sancte q̃z ei⁹ incarnatõis. ꝓpr̃ hoc em̃ potissime euãgelista spũssti istinctu vo/luit vti noie ẛbi vt ait Lyra. qz ẛbũ nõ inuenit nisi in creatura ĩtellectuali q̃ est ad imaginẽ dei facta. z ideo efficaci⁹ ducit i cognitionẽ filij dei q̃z cetere creaẽ. Et b̃ claret p plures sil'itudies ẛbi. ¶ Prima est. qz sic ẛbũ gignit a corde tãq̃z ꝓles mẽtꝭ vl' fili⁹ cordis intra manẽdo et distinctũ ab eo cui⁹ est ẛbũ. Ita pr̃ gignit filiũ ꝓsonal'r distin ctũ a se z p actõez manẽtẽ intra. Jõo dicit Jobes In ꝓncipio (Lyra). i. i deo q̃ ab oĩb⁹ supponit eẽ p̃mũ ꝓncipiũ: erat ẛbũ: eo mõ q̃ ꝓdictũ ẽ i ꝓma q̃stione. Et ẛbũ erat apũ deũ. z de⁹ erat ẛbuz. vbi ꝓsonalis distinctio z naẽ idẽtitas exp̃mit. Nã sic nil oĩno idẽ est in seipso fm idẽ vt ōr. iiij. pbico ꝓ. ita nulla res ōr ꝓprie eẽ apũ semetipsam. Et iõo inẽ ẛbũ dei z ꝓncipiũ. i. patrẽ apud quẽ est ẛbũ est distinctio: nõ q̃dẽ in naẽ diuia. qz illã ipossi/bile ẽ mltiplicari cũ sit vna z simplicissima. et iõ ōr q̃ illũ ẛbũ erat de⁹ ipse idẽ in suba cũ pr̃e. sed in ꝓsona tñmodo p ꝓprietates suas incõicabi/les alteri distinctũ. Et sic patet. Secũda sil'itu/do. qz sic ẛbũ pr⁹ in mẽte ꝓcipit z tandez p illud opa fiẽda disponunt. ita p ẛbũ diuinũ ab eẽno in deo ꝓceptũ oĩa facta sunt. Aug. xj. li. ꝓfeẽ. Uer bo tuo eẽno dicis q̃cũq̃z dicꝭ z fiũt q̃cunqz dicis. Jdeoqz Jobes ōr. Hoc. s. ẛbũ erat in ꝓncipio. s. eternitatꝭ apũ deũ. oĩa p ipm facta sunt. z sine ip so factũ est nihil. i. pctm̃ fm q̃sdã. Qõ factũ est. s. in re extra. in ipo vita erat. Uimiqz fm pbm. ij. ō aĩa. q̃ttuor sunt gẽdus vite. s. vegetatiua. sensiti/ua. motiua fm locũ. z ĩtellectiua q̃ tenet supmũ locũ. z iõ ea q̃ sunt in aliq̃ fm modũ ĩtelligibilẽ: sunt in eo fm modũ vitalẽ. Creature aũt erãt in ẛbo ab eẽno sic in ꝓceptu ĩtellect⁹ vt artificiata i mẽte artific⁹. z p ꝓns p modũ vite ĩtellectiue. ver bũ em̃ dei cũ sit de⁹ ẽ vita p essentiã. q̃ zc. Tercia sil'itudo. qz sic ẛbũ q̃diu manet i mẽte est absco ditũ. sed cũ induit vocẽ sensibilẽ tũc plene innote scit z manifestat ẛitatẽ. Uñ fm Boe. ẛbũ ōr q̃si vex boans. i. sonãs. z sic hz ẛbũ illũinare audiẽ/tes ad ẛitatẽ cog̃scẽdã de deo dũ sit ẛbũ illũ di/uinũ. Sic dei fili⁹ in deo pr̃e absco dit⁹ a secl'o dũ induit carnẽ sensibilẽ mãifestauit ẛitatẽ trinita/tis z vnitatꝭ diuie z in ei⁹ fide illũinauit homies Jõo Job. ait. Et vita. i. ipm ẛbũ qõ est vita p es/sentiã erat lux hoim. s. illustrãs p gr̃az ad cogni/tionẽ supnaturaliũ. Uñ z infra dicit q̃ ista lux est vera q̃ illũinat oẽm hoiez zc. Et hec lux i tenebrꝭ id ẽ pctõrib⁹ lucet q̃ntũ est de se illustrañ. Et tene bre eã nõ cõprehẽderũt. qz pctõres z infideles co q̃ impedimẽtũ pstãt diuie gr̃e istã lucẽ nõ ꝓsequũt Et b̃ p pl'a ẛba notat cũ dicit. q̃ iobes baptista fuit missus a deo p testimonio hui⁹ vere lucis. i. xpi. q̃ fm deitatẽ in mũdo erat et mũdus p ipm fact⁹ ẽ. Hic noie mũdi accipit oĩs creata. sz mõs cũ nõ coguit. hic noie mũdi intelligunt pctõres mũdialit viuẽtes. In ꝓpria venit. i. in iudeã. sed sui. i. iudei q̃ dicebant popul⁹ dei peculiarꝭ i ve/te. nõ receperũt. Quotq̃t aũt receperũt eũ. s. credẽ do dedit eis po. fi. dei fieri. s. i baptismali regene/ratiõe. q̃ nõ ẽ carnal' generatio sed spũal'. iõ sub/dit. Qui. s. sic renati nõ ex sanguib⁹. s. viri z mlie/ris. neq̃z ex volũtate carnis. i. femie copl'a nati sẽ sz ex deo. s. p gr̃az diuie ꝓcipatiõis z adoptatio nis in filios ōi. ¶ Quarta deniqz sil'itudo ẽ. qz sic ẛbũ mentꝭ vnit⁹ voci vt inotescat et tñ nõ trãsit i vocẽ sed manet integrũ in mẽte. et totũ est sil' i au ribus pl'imoz p vocẽ. Sic fili⁹ dei tot⁹ ẽ in pr̃e ma nens z vnit⁹ carni nõ trãsit i carnẽ. z tot⁹ ẽ i celo z tot⁹ apũ ẛginẽ z vbiqz. Et b̃ ẽ q̃ dicit Jobes Uer bũ caro factũ est z habitauit i nob. Jn q̃b⁹ oĩdit q̃ xp̃s sit de⁹ z hõ: nõ q̃uersiõe diuitatꝭ in carnẽ sed assũptiõe hũanitatꝭ in deũ. vt ōr Athanasi⁹. z iõ ait: verbũ. Ostẽdit etiã q̃ hec vnio nõ est tñ fm actũ aie p cognitiõez z amorẽ. sed i vnitate suppo siti vl' psone. ideo dicit carnẽ vnitã ẛbo. ¶ Preterea oĩdit q̃ b̃ ẛtute diuia factũ est ex ẛgie. iõ ait: fa/ctũ ẽ. nõ generatũ vl' natũ. nã generatio ꝓpriẽ dicẽ natiuitatẽ ex aliq̃ hũte rõnez seminalẽ. sic granũ ex g̃no. Sz factio ꝓpẽ dicẽ aliq̃d fieri ex aliq̃ ñ ha bente rõnez semialẽ ad id qõ exit i esse. vt ptz i ar tificialib⁹. Et qz totalit⁹ a deo factũ est nõ ab vl'o ẛginali p naẽ vim vl' rõnez semialẽ vt ꝓcipeẽ caro xp̃i. iõo ait: factũ ẽ. vt hec ōr Aug. li. q̃stionũ noui z ve. test. Et sic dicẽdo: ẛbũ caro factũ ẽ. sen sus ẽ ac si di. De⁹ hõ fact⁹ ẽ ex ẛgie spũssti ope. O ergo g̃tiosissimũ dictũ O dulcedie z caritate ple num ẛbum. gratias tibi eterno verbo dño iesu christo q̃ nos sic dilexisti. ¶

¶ Circa secũdũ de benignissima hũilitate xp̃i in nr̃e carnis assũptõe: exq̃ ōr ẛbũ caro factũ Que ri põt vñ vel quõ decebat p̃cellentẽ dei maiesta/tẽ humiliari vsq̃z ad vnionez nostre carnis vilis et mortalis. nam cũ maiestas dei sit infinita de/rogat ei z deboneſtat eius gloriã magnificentie tãta hũilitas vt videt. sic si rex magn⁹ veste ince/deret rustical' ligat⁹ cathenis vel compedib⁹ zc. Sed ad hec rñdet p tres veritates: accipiendo

Prima ex honorificentia maiestatis.
Secoam ex peminentia bonitatis.
Terciam ex iusticia veritatis.

Prima veritas maiestati diuini honoris i nullo derogat animo ipsaz comendat humilitas incarnationis. Declarat primo quia non derogat ei pellentissime honorificentie sed potius illa comendat. quanto aliquis maior est honore tanto in ipso comendabilior e ve humilitatz. vt id testat Bern. di. Non magnum iudicat esse humile in abiectione. sed magna prorsus z rara virtus est humilitas honorata. Idez humilitas in honore honor e honoris. Propterea Accti. iij. scribit. Quanto maior es humilia te in oibus z scptura in psalmo deum commendat quia excelsus dns z humilia respicit in celo z in tra. Secdo non derogat ista humilitas diuine omnipotentie sz illa promendabile oium dit in eo quia potest z idipm facere vt de sit homo Unde Leo papa in sermone. Deitas indiminuta nullum detrimentum omnipotentie subijt. nec dei forma serui forma mani generis salute incliauit: nos quidem i sua gliaz trastulit. sz quod erat esse non desijt. Maiestati igit dei corpea natiuitas nihil abstulit: nihil contulit. qua suba incommutabil nec minui pot nec augeri. quia em verbum caro factuz e non bo significat quia i carne sit dei mutata. sed quia verbo i vnitate psone sit caro suscepta. in cuius noie ho tot accipit. Nec ille. Et ad id cape exemplum Nam non derogat maiestati vel ptati regis si pro cam rationabili z vtilitate suoz veste vili z lugubri aut fedata iduat. aut etiam si se ex mera voluntate compediby aut quo maius est morti laudabilit pro suoz liberatione z bono statu regni subijciat. cuius si tale quid faceret coactus vel ex penuria derogaret. quia non seruaret i bo maiestatis statutus. sic i proposito. Tercio ista humilitas incarnationis non derogat quilitcunqz pcellenti glie dei. sed illa in nre carnis silitudie manifestado commendat pro euidentia sue diuitatis z veritatis. Propterea ad eius laudem z gliaz postquz Job. ait Verbum caro factum e zc. subiunxit. Et vidimus gliaz eius gliaz quasi vni. a pre. Nam claruit eius glia z viderunt apli. s. pro testimoniu pris in trasfiguratione. z pro angelorum obsequiu. quia angeli mistrabant ei sic deo z dno. Matth. iiij. Et pro obedientia creaturaz ad eius nutum i oibus miraculis tanquz creatori. z pro resurrectione z ascensione gloriosa atqz spussancti missione. Secda veritas. excellentia diuine bonitatis decebat virtus pfecte humilitatis i assumptione nre carnis. Declarat. quia cum in deo sint oia bona in infinitum. quia sic decebat dei bonitate manifestare suam indicibile liberalitate i creatione rez: miseratioz z pietate in subueniendo oibus. quia solem suum facit oriri sup bonos z malos Matth. v. patientia z loganimitate i expectando pctores zc. Et quia humilitas est vna virtutum z graz deo mlti accepta secuturas. io decuit ipam pfectissime manifestari i deo bono. et bo patuit in incarnatione in qua caritate pietate z humilitate pmarima ostendit cum sic homines redemit. Unde Pe. aureo. li. iiij. ppe dicit. Humilitas decuit deum tamquz vna virtutum regaliu. sz non potuit humiliari vsqz ad penas i natura diuina. Oportuit quidem humiliari in alia natura. s. humana passibili. Nec ille. Tercia veritas quia pensata dei iusticia z veritate oportebat dei filium pro nobis satisfacere i nre carnis humilitate. Declarat breuit ex sententia Anselmi. li. j. Cur deus homo. fm mente doctoris. sup. iij. dist. xx. qa. s. iusticia dei requirebat pro satisfactionez reparari homines puenientissime ad beatitudinez ad quam secundum veritate erat ordinatus a quo ceciderat per peccatum. et io oportebat secundum iusticia vt tanta esset humilitas in redemptore quanta fuit superbia i puaricatore. s. homine. Sz qa tanta fuit superbia i homine vt voluerit fieri sicut deus. z io humilitas tanta debuit esse secundum veritate iusticie diuine vt deus fieret homo z per istum redimeret homo Pro exemplo pgruo accipe. Nam regi quantucunqz. s. magno non derogat eius glie si diuicat pietate iusticia z veritate aut humilitate. sz potius pmendat ex hoc eius maiestas per pietate vel per obtpatores iusticie aut per mitigatores humil supplicatores. nam z nobil ira leonis parcere prostrato commendat. Sic etia veritati incliari et obedire. Duius figura li. iij. Esdre. c. iij. Cum Darius rex feciss cena principibus: tres iuuenes proposuerunt problemata sic. Primus dixit. Fortior est vinum. Alter dixit. fortior est rex. Tercius ait. fortiores sunt mlieres. sup oia aut vicit veritas. Spualiter ad propositum fortitudo fuit vinum. s. amorose pietatis qua dei maiestate deuicit inclinado ad pcedum homis. sed fortior fuit rex. s. iusticie qua deum vicit vt per satisfactionez homo redimeret Adhuc fortior fuit mlier. i. Marie humilitas qua deum pius adeo e victus vt in eius vtero descenderet z carnem susciperet pro nobis. Et sup oia vicit veritas diuine promissionis vt deus pro homine in suo corpe satisfaceret moriendo i cruce. O quam sublimis humilis deus. O gliosa agnoscz z obprobriu homim. O altissime deus et puule infas Jesu nate: tua adoram z laudam maiestatem diuinam: per tua humilitate gras agim z zc.

Circa terciu principale de amorositate deuota pueri Jesu accipe per conclusione verbum Bernardi quia magnus dns et laudabil nimis bodie est natus puulus z amabil nimis. Declarat. Nam apud homines pueri sunt amabiles si sint decori z pulcri. siqz mundi z puri. z si sint de magna progenie z nobili. Sz si diligenter intuemur huc bodie natum puerum Jesum summa lucet pulcritudie. qui speciosus forma pre filijs hoim fm ps. imo z pre milibus angelorum vt ait Bern. Summaqz in hoc puero e mundicia. qua de virgine mundissima constat nat. Deniqz progenies altissima z supregia. qui altissimi dei nobilissimi filius. z cum sit tal ac tanto carissimi nobis reddit amabil quanto deuotius pspicim ipm regem angelorum creatorem nrm adeo humiliatum pro nro amore. vtpote i stabulo natum: panis vilibus uolutum: i psepio bouis et asini recliatum: in pnctia virginis mris pauperrime vagientem: lacrimantem: plorantem. O sanctissima puella virgo regia omni gratia plena quid tu faciebas: quas gratias deo agebas: quanta suauitate cordis ardebas cum dei verbum carnem ex te

factū adeo būiliatū cor̄ā te iacēt̄ē cernebas: quō ꝓtiere te a fletu poꝛas dū videbas dn̄z celi z tuū ꝯgineū natū p̄ frigore plorāt̄ē. z vnde ip̄m calefaceres aut ignē pararēs ñ habebas. Videbas tenerrima mēbra ei⁹ mollicīē cunabuli expetere z nō nisi duꝛ fenū habebas. Sciebas qꝛ ip̄m regē regū purpura z bisso atq; puluinaribꝫ foueꝛe te decerēt: z tñ nō nisi paucos z viles pannos habebas. O oēs filij Ada. o aie xp̄i sanguīe redēpte exp̄gisciminī z videte si vnq; tale visū ē a p̄ncipio mūdi. En de⁹ celi flet z plorat i arto p̄sepio p nr̄is pctīs. tu aūt pctōꝛ nec pietate nec ei⁹ amoꝛe flecteꝛis vl' ꝓpūgeris ad fletū pctōꝝ tuoꝝ. Flete ḡ flete charissimi ne tādē i eēnis cruciatibꝫ flere cogamini. Accedite nūc z dicite. O ꝯbum eēnū dei p̄r̄is. O amātissime puule. O dulcissime iesu mi ſerere nobis pctōribꝫ. z da gr̄az i p̄senti z gl'iaz i futuro Amen. ¶ Exempla de efficacia huius euāgelij vide infra de sctō Jobe euāge. ser. ij. i fine

De sctō Stephano ꝓthomartyre. Sermo p mus cum legenda.

Stephanus plenus gr̄a z foꝛtitudie faciebat ꝓdigia z sig̃ magna i pp̄lo. Act̄. vj. c. ¶ Sctā mr̄ ecc̄lia spūsctō edocta ordinare voluit post festū natiuitat̄ dn̄i imediate seq̄ festū beati Stephani ꝓthomartyr̄; q̄uis nō ista die sz in die inuēt̄iōis ei⁹ q̄ ē tercia dies augusti passus fuerit ip̄e btūs Stephan⁹ martyriū. hic tñ istituit ei⁹ passiōis festū ecc̄lia. cū ꝓp̄ reuerētiā z cumulū gaudij ip̄i⁹ natiuitat̄ dn̄ice. vt. s. fideles ñ vnico tm̄ die sz pl'ibꝫ subseq̄ntibꝫ gaudeāt z gr̄as agāt ꝓ xp̄i natiuitate. z sic mereant̄ i celo eēnaliter gaudere cū xp̄o i societate sctōꝝ. cū etiā qꝛ hodie multa mirac'a facta sunt a deo i ip̄a iuentōe coꝛporis btī Stephani facta reuelatōe cuidā p̄sbyt̄o noie Luciano Anno a natiuitate dn̄i. cccc.xvij. Hec q̄ppe inuēt̄io coꝛpis ei⁹ hierl'ymis fuit secūda die natiuitat̄ dn̄ice z trāslatū eodē die fuit illud sctm̄ coꝛp⁹ ad ecc̄liaz sy̓ō q̄ hierl'ymis hī: vbi sctūs Stephan⁹ archidyaconat⁹ officio fūct⁹ fuerat. Et isto die fuit magnū tūc gaudiū celebratū hierl'ymis. magnoq; mirac'o de loco sepultu re ei⁹ fragūt tūc suauissim⁹ odoꝛ. Ad cui⁹ miraz fragntiā. lxx. boies a diuerſ infirmitatibꝫ sunt liberati vt memit Beda i cronica sua. z ptz i legēda. Deniq; ꝓgruēter festa hec mutuis suis diebꝫ sūt ꝓmutata. vt. s. natiuitati xp̄i cōtinuaret̄ natale sc̄ti Stephani ꝓthomartyr̄ poti⁹ q; festū iuētōis illo die facte. ꝓp̄ hoc qꝛ vt ait Fulgēti⁹ xp̄s natus est i terr̄; vt hō nasceret̄ i celis. Hō. s. nasci in celis fit i obitu. Vñ obitus sctōꝝ natale doꝛ. ideo post xp̄i natiuitatē ꝓdecēter subsequit̄ festū trāsit⁹ stephani i passiōe sua. z inuēt̄io ad alteꝝ diē. s. tercīū augusti transfert̄. Proide canit ecc̄lia. Veri xp̄s natus ē in terr̄; vt hodie stephan⁹ nasceret in cel'. Ad honoꝛē itaq; btī Stephani p̄missa vba hodie accepim⁹ ꝓ ēmōe. qbꝫ cōmendatur sic Stephanus plenus gr̄a z foꝛ. zc̄. In qbꝫ vbis ipse btūs Stephan⁹ ꝓmēdat̄ triplicit̄. z ēm hec tria mysteria notabimus

Prio a gr̄tiosa plenitudie: qꝛ doꝛ plen⁹ gratia
Scōo a vtuosa foꝛtitudie. cū subdit̄: z foꝛti
Tercio a miraculosa sanctitudie (tudine.

quia dicit̄ ꝙ faciebat signa zc̄. B

¶ Circa p̄mū de plenitudine gr̄e stephani q̄stio occurrit quō btūs Stephan⁹ dicat̄ i scripta sacra plen⁹ fuisse gr̄a cū B attribuat̄ ꝓ soli⁹ christi z ei⁹ matr̄i ꝓrogatiua. Nā ill'e excepta de nll'o alio cōi sctō p̄terq; de btō Stephano legit̄. s. tā notabilit̄ i canonica scriptura ꝙ fuerit plen⁹ gr̄a zc̄. vt notat Bonauē. i suo ēmōe. Sz ō maioribꝫ legimus aliqs repletos spūsctō: vt ap'los Act̄. ij. Repleti sūt oēs spūsctō. vl' ipletos vt zachariā z elizabeth Lu. j. qꝛ nimirū plenitudo gr̄e altissimā notat sctitatis ꝓrogatiuā. Sz ad hec rñdet̄ ꝓ ꝯclusionē ꝙ b. Stephan⁹ speciali ꝓrogatiua merito doꝛ plen⁹ gr̄a. Declarat̄ sic. nā notāt doc. z distiguūt p̄cipue q̄druplicē plenitudinē gr̄e. Prima dicit̄ supefluentie ad sil'itudinē flumis sine mēsura abūdātissime z ꝯtinue effluēt̄is. Et hec plenitudo est ꝓp̄ria xp̄o q̄ habz gratiā nō ad mēsurā. vñ Job. xij. Non em̄ ad mēsurā dat de⁹ sp̄z xp̄o boi spiritū. Pater em̄ diligit filiū z oīa dedit in manu ei⁹. hec ibi. Et Job. j. De plenitudie ei⁹ oēs nos accepim⁹ gr̄am. ¶ Scōa doꝛ plenitudo excellēt̄ie ad sil'itudinē fontis velociter z abundanter emanātis. Et hec est ꝓp̄ria btē ꝙgi Marie q̄ est mater gr̄e. Vñ angel⁹ eā sic salutauit Lu. j. Aue gratia plena zc̄. s. sup oēs angelos z sctōs. Sic em̄ ēm Anſ. de ꝯceptu ꝙgiali ipa nitet puritate tāta qua maioꝛ sub deo neq̄t intelligi. sic z habz gr̄e plenitudinē tantā qua sub doꝛ maioꝛ esse neq̄t. imo z ab ei⁹ plenitudie velocissime z abūdanter effluit in oēs. Unde Anſ. z Bern̄. dicūt. Deus oīm bonoꝝ plenitudinē posuit i maria. vt si qd gr̄e. si qd spei: si qd salutis in oēs nos redūdauerit nō nisi p̄ manus marie trāsierit zc̄. O ḡ christiane disce sūma deuotōe venerari eaz. Tercia dicit̄ plenitudo abūdantie ad sil'itudinē riuuli que fuit in ap'lis q̄ sp̄m sanctū in tāta abūdātia receperūt vt nō tm̄ ipis essz sufficiēs sz etiā alijs oib⁹ mirac'ose possz esse efficax ad salutez Vñ Act̄. ij. Repleti sunt oēs spūsctō z ceperunt loq̄ zc̄. Quarta dicit̄ plenitudo sufficiētie ad sil'itudinē vasis pleni quā habēt oēs fideles. Nā sic vas tūc doꝛ plenū vino qñ ēm sue mēsure ꝓporcionē sufficiēter habz de vino. sic fidel' aīa q̄ habet gr̄am spūsancti ēm suā mēsurā charitatis. s. diuie sufficientē saluti doꝛ plenus spūsctō. Eph. iij. Impleami in omnē plenitudinē dei. Lyra. i. gr̄e spūs sancti. Ad ꝓpositū b. stephan⁹ plen⁹ doꝛ gr̄a q̄dā speciali ꝓrogatiua ñ solū plenitudie sufficiētie q̄ ad ipz sz plēitudie abūdātie q̄ apprit i b q; sp̄m̄scm

accepit cū apl'is ad loq̄ndū varijs linḡuis z ad fortit̄ sufferēdū q̄cūq; aduersa ꝓ xp̄o tāta caritate vt etiā ꝓ inimicis ip̄m occidētibꝰ deuz exorarent. Et insup ad faciēdū mlta z magna pdigia ac sig̃ ꝓ fidei ꝓfirmatōe. Jō merito dr plē ſpūsctō. ne minorē gr̃am z sapiaz putet̄ habuisse apl'is: q̄uis dignitate apl'at⁹ illi fuerint p̄eminētiores. z vt ceteri discipul' vel fidelibꝰ cōibꝰ ampliorē plenitudinē habuisse oñdat. Unde Aug⁹. Inter dyaconos stephan⁹ notat⁹ ē p̄m⁹. sic inter apl'os p̄m⁹ notat⁹ est Petr⁹. Hinc. Licz stephan⁹ ab apl'is dyacon⁹ ordinat⁹ sit. ipos tñ triūphali morte p̄cessit. Et q̄ inferior erat ordine p̄m⁹ fact⁹ est passiōe et corone adeptiōe. Hinc. In stephano emicuit pulcritudo corpis. flos etatis. eloq̄ntia sermonis. sapia sctissime mētis z opatio diuitatis. O g̃ magne deꝰ O bone Jesu bñdicaris z laudaris in hoc sctō. ℒ

Circa secūdū de vtuosa fortitudie accipiam⁹ ꝓ primo q̄ oēs fideles xp̄i exēplo bti Stephani debēt conari vt sint z gr̃a plenti z fortitudie pfecti. Nā ꝓ hoc duo scpture in bto stephano fuisse cōnectit pulcerrime q̄. s. fuit gr̃a z fortitudie plen⁹. qr sic gr̃a ita et fortitudo ē donū ſſ. et gr̃a sine fortitudie cito amittit. qr p fortitudinē z ñ al's solidat. isto Esa. xj. Requiescet sup eū spūs dñi spūs sa. z itel. z fortitudis ꝛc. Sed h q̄rit Qual' fortitudo dr ve donū spūsctī. Pro rñsione notādū ſm doc. pl'imos q̄ fortitudo distinguit q̄drupl'r.

Prima est corpalis.
Secunda criminalis.
Tercia virtualis.
Quarta victorialis.

Prima ē corpalis. z hec ē ad bonū vsū exercēda ꝑm illud Pss. Fortitudinē meā ad te custodiā. i. ꝓseruabo: vtēdo ea ad tuū bonorē. Sic fecit Dauid bellādo ꝑ hostes dei z pp̄li isr̃l. Secūda ē fortitudo criminal' q̄ qs fortis est ad vicia ppetranda Unde. xlvij dis. c. Oēs. hr̃ sic. Oēs bui⁹ secli amatores fortes sūt i frenis rebꝰ celestibꝰ debiles. Nā p tpalī gr̃ia vsq; ad mortē desudare appetūt. z p spe ppetua nec pauꝛ i labore q̄dē subsistunt. Pro frenis lucri q̄libet iniurias tolerāt z p celesti mercede vl' tenuissimi vbi ferre ꝓtūelias recusāt. Freno iudicii toto etiā die assistere fortes sūt. i oratione vo corā dño vl' vni⁹ hore momēto lassant. Nec ibi. Et sic dicta Gregorij. xix. moral'. Contra tales Esa. v. dñs cōminat dicēs. Ve q̄ potentes estis ad bibēdū vinū z viri fortes ad miscēdā ebrietatē. ꝓpē B sic deuorat stipulā z ligna flāma ignis. sic radix eoꝝ q̄si pauilla erit. s. in iferno. Tercia ē fortitudo vtual'. z hec est ad salutē necessaria oibꝰ i tribꝰ. s. in fide: i spe: z i caritate. Pro dico i fide in q̄ hō nil dr vacillare. qr vt hr extra ō hereticis Dubi⁹. Dubi⁹ in fide infidel' est. Imo adeo dr ee fortis hō i fide vt etiā si angel⁹ sibi appendo aliud suaderet ꝓ anathemate deberet reputare. sic ad Gal'. j. apl's ait. Licet nos aut angel⁹ de celo euāgelisaret vob̄ p̄ter q̄s q̄ euāgelisatū est vob̄: anathema sit. Hinc. j. Pet. j. Aduersari⁹ vester tāq; leo ꝛc. cui resistite fortes i fide. et Athanasi⁹. Nec est fides catholica quaz nisi q̄s fideliter firmiterq; crediderit salu⁹ esse nō poterit. Scdo debet hō esse fortis in spe. Heb. vj. Fortissimū solaciū habemus q̄ ꝓfugim⁹ ad ꝓpositā spem. Sed h q̄rit Utrū hō xp̄ian⁹ debeat ee tā fortis i spe q̄ etiā si sciret certitudial'r nō nisi tres hoies de mūdo fore saluādos: adhuc nihilomin⁹ deberet sperare se vnū esse de nūero saluādoꝝ. Rñdet ad hoc ſm Raynerīū i sua sūma q̄ sic. Et h declarat ꝓmo rōne cautōis. qr q̄libet q̄ntuscūq; pctōr debet cauere ne cadat i desperatiōez q̄ est pctm̄ p alijs gr̃auissimū. vt dic̃t Isid. Et Diero. Grauꝰ inq̃t peccauit iudas desperando q̄s xp̄m tradēdo. Nullo g̃ pacto vl' posito casu est ōsperandū: etiā si putaret qs se damnādū ne gr̃ue peccet z acerbꝰ in iferno puniat. Scdo rōne vtut'. qr spes est vna vtutū theologicaꝝ ad salutē necessaria et ī nullo casu relinq̄nda. sed sp z vbiq; hñda z seruāda. qr dicēte Pss. btūs cui⁹ ē nomē dñi spes ei⁹. dicit: nomē dñi qō est Jesus. i. saluator. Et iō q̄libet sperare debet q̄ ꝓpē nomē sue bonitat̄ deus saluare velit quēlibet. j. Thim. ij. Deꝰ q̄ oēs homies vult saluos fieri z ad agnitionē vitat̄ venire. Proinde Eccī. xlij. Felix q̄ ñ habuit animi sui tristiciā. Ayra. s. i bonis opibꝰ exeq̄ndis. z ñ excidit a spe sua: q̄. s. spes ē certa expectatio future btitudis ex dei gr̃a z meritis p̄cedētibꝰ pueniēs. vt ait mgr̃ in. iij. dist. xxv. Tercia g̃ rō ad idē declarandū est. qr gr̃a dei oibꝰ volētibꝰ z facientibꝰ qō in se est p̄sto est. nec cuiq; q̄rēti vero corde negat: saluatore te/ste. Dis q̄ petit accipit inq̃t z q̄ querit inuenit ꝛc. Matth. vij. Unde ꝓse. dist. xiij. Nec quēq;. dr Aypria⁹ papa. q̄ sicut dies oibꝰ eq̄liter nascit. z sic sol sup oēs pari z eq̄li luce diffūdit. sic q̄nto magis xp̄s sol z dies ver⁹ in eccl'ia sua lumē vite ceteris pari eq̄litate largit. Unde dato q̄ etiā si tibi cōstaret q̄ de h mōdo nullus p̄ter vnū saluari deberet: adhuc nihilomin⁹ spare deberes te esse illum saluādū. Hoc est dicere q̄ deberes a pctis ꝓperare z bōis opibꝰ ac meritis vite eē exercere te: spes rās de dei bonitate z gr̃a q̄ salutē sis tu ꝓsecuturus. Et sic patz. Tercio dicit q̄ hō debet esse fortis in caritate adeo vt dicere possit cū apl'o Ro. viij. Quis nos sepabit a cari. xp̄i ꝛc. Cert⁹ sū ait q̄ neq; mors neq; vita neq; creatura aliq̄ poterit nos separare a caritate dei q̄ est in xp̄o iesu. Unde tā fortis debet esse i hoie caritas vt ꝓ toto mūdo nolit deū offendere mortal' pctō. s; magis vt ait Aug. eligat hō ōo dilcōmoꝛi q̄s ipo offenso viuere. Ista fortitudo vtual'. s. i fide spe et caritate ē donū spūs sci ꝛc. Tertio oibꝰ fidelibꝰ amplect̄ēdū vtpote ad salutē necessariū. ℒ Quarta fortitudo dr victorial' q̄ hō vicit oīa tēptam̄ta resistēdo viriliter carni mōdo z diabolo. et h' etiā ē donū spūsctī q̄ hoiez coronat. Jac. j. Btūs vir q̄ suffert tēptationē q̄m cū ꝓbat⁹ fuerit accipiet corona m

vite. Un hec ē ad salutē opportūa. iuxta illō ps̄. Fortitudo mea z laus mea dñs z factꝰ est mihi i salutē. Et est h̄ p̄dicatio p cām f̄m mg̃m i p̄mo qz deꝰ i nob causat istā fortitudinē. Ex dictꝫ pz q̄ fortitudo in ꝓtū est donū spūsctī est q̄dā habitꝰ q̄ nob infundit a spūsctō mētē vigorās ne. s. p. p/spera vel aduersa deficiat aut frāgat a mādatis dei sed viriliť resistat tēptatiōi. Un Macrobi⁹. Fortitudo est animū sup̄ metū pcl'i agere nilq̄ nisi turpia timere z aduersa z pspa fortiť tolera/re. Dec ille. Ista fortitudie z gr̄a plen⁹ fuit Ste/phan⁹ vt notat thema. ¶ F Sed q̄stio occur/rit Utꝫ vtili⁹ sit hoi ad salutē carere penit⁹ tēpta/tione. vl' hr̄e sepi⁹ tēptatōez. Rñdet Bonauē. li. de pfectu reli. di. q̄ h̄ soli⁹ rei exit⁹ pbat. qz hr̄e tē/ptatiōes z eis viriliť resistere magne vtuꝫ est. su/perasse vo z triūphasse de ip̄ gl'iosū est. Carere aūt eis cōmodi⁹ z securi⁹ est. succūbere piculosū est. appetere eas z sese igerere incautū: maxie ifir/mis z igfectꝫ. exercitare se tm̄ ad pugnā spōtaneā ꝓtra spūalia vicia. vicz irā iuidiā vanā gl'iaz zc. aliq̄n vtile est. vt vbi gr̄a. q̄ inť illos mouari dili/git q̄ eū districte corrigūt vt discat patientiā. aut q̄ districtū ꝓfessorē eligit q̄ i oib⁹ frāgit ei⁹ volun/tatē: vt sic assuescat hūilitatē z obedientiā. De car/nalib⁹ aūt vicijs hoc est piculosuz z stultū. sed fu/giende sunt eoꝝ occasiōes z a memoria tollēde. atq̄ a familiari societate mulieꝝ maxie est fugiē/dū. j. ad Thes. v. Ab oi specie mala abstinete vos Un Iero. aduersus Uigilātiū qui ei dicebat. Cur pgꝫ ad heremū. Rñdit. vt te ñ videā: vt tuo furore nō mouear ne me capiat ocul⁹ meretricꝫ. Rñdebis. hoc nō ē pugre sz fugere. Fateor inq̄t ibecillitatē meā. sed nolo spe pugre victorie ne p dā aliq̄n victoriā. si fugero gladiū euitaui. Idez. Uir z mlier ignis z palea. z hos diabol⁹ insuf/flare nō cessat vt succendat. O itaq̄ tu hō disce a sctis vt fugias fornicatiōez. O xp̄iane accipe exē/plū sctitatꝫ imitāde in isto btō Stephano q̄ fuit q̄dē mlieribꝫ p̄posit⁹: virginalē tm̄ castitatē illiba/te custodiuit. nec pspis nec aduersis imo nec me/tu mortꝫ a charitate xp̄i separi potuit. ꝓrea me/rito gr̄a z fortitudie plen⁹ ē dict⁹. Ecce iā regnat in celis coronat⁹. Et tu g̃sis fortꝫ frenādo carnē. et i oib⁹ tēptatiōib⁹ z aduerſ sta fortiť i xp̄i amo/re vt valeas in celo cū sctis z dño iesu regnare.

¶ B Circa tertiū p̄ncipale de miraculoꝝ ma/gnitudine vl' sctitate accipe p̄clusiōe sept̄ū btī Augustini in sermōe. z i li. xxij. de ciui. dei. q̄. s. btī stephani sctissima merita bñdict⁹ iesus declara/uit in eccl'ia p̄ inūera z maxia mirac'la. Et ad id refert legēda f̄m Aug. pl'ima Et q̄b⁹ aliq̄ breuiť/ suffician̄t b annotari q̄drifarie p facilioꝛi capaci/tate. Primo in ei⁹ passiōe deꝰ oñdit magna mi/racula. Primū. qz vt hr̄ Act̄. vj. stephan⁹ cū fuis/set rapt⁹ in ꝓciliū. z p testes falsos accusaret: ecce coꝝ oib⁹ angelico vultu refulsit. Secūdū q̄z mi/raculū. qz intendēs in celū tūc vidit gl'iam dei et ait. Ecce video celos aptos z iesuꝫ stantē a dextr̄ꝫ/ vtutꝫ dei. Ad q̄s vbi illi exclamātes ꝓtinuerūt aures z impetū facientes eiecerūt eū extra ciuita/tē: lapidauerunt q̄z ip̄m. Terciū miraculū. qz cū lapidaret aderat z saulus seuiēs in ei⁹ necē. Ipe/vo posit⁹ genib⁹ clamauit voce mag̃ dicēs. Dñe ne statuas illis h̄ pctm̄. z sic obdormiuit in dño Nec aūt eius oratio fuit a dño exaudita z tā effi/car vt Paulū miracl'ose ꝓuerterit ad xp̄m sicut dicit Aug⁹. Et de serie sue passiōis lati⁹ i alio ser/mone. pseq̄mur ne h̄ plicitatē faciamus. Deniq̄z q̄rtū miraculū fuit. qz corp⁹ ei⁹ extra ciuitatē pie/ctū est vt a ferꝫ z auib⁹ deuorarer. sed christ⁹ h̄ p/hibuit. z cū p Gamalielē fuisset collectū et sepul/tū reliq̄as ei⁹ z ossa vsq̄z ad annū dñi. cccc.xvij. q̄ sūt revelata in ira ꝓseruauit mirifice. Et sic patz

¶ D Scdo in ei⁹ inuētiōe xp̄s dñs pl'ib⁹ mi/raculis ip̄m honorauit. Primo q̄dē qz miracu/lose manifestauit ei⁹ reliq̄as z honorifice i eccl'ia/ fyon recōdi voluit. Nā vt hr̄ in legēda p̄s dict⁹ Lu/cian⁹ in territorio hierosolymitano cū feria sexta in stratu pene vigilans q̄esceret. Senex vir q̄dā/ decor⁹ pallio cādido gēmis z aureis cruc⁹ cō/texto z calig⁹ deaurat⁹ indut⁹ eidē apparuit. z in manu ei⁹ virga aurea q̄ tetigit eū di. Sūma cuz diligētia nr̄os patefacito tumulos. qz despecto loco recōditi sum⁹. Uade igit̄ z dic Jobi epō hie/rosolymitano vt nos i honorabili loco reponat qz cū siccitas z tribulatio mūdū ꝓcusserit: nr̄oꝝ/ suffragijs de⁹ mōo ꝓpiciare decreuit. Cui ille ait Quis es dñe. Ego inq̄t sum Gamaliel q̄ ap'lm Paulū enutriui z legē docui. q̄ mecū iacet ē san/ctus stephan⁹ p xp̄o a iudeis lapidat⁹ z tādez p me sepult⁹. Ali⁹ q̄z q̄ mecū iacet est Nicodemus nepos me⁹ q̄ venerat ad iesum nocte. q̄ eoꝝ ba/ptisma suscepat p̄ncipes sacerdotū deposit⁹ a/ p̄ncipatu z ml'ꝫ verberib⁹ affect⁹ semiuiu⁹ est re/lict⁹. quē post aliq̄t dies defunctū ad pedes bea/ti stephani sepeliri feci. Sed z tercia⁹ q̄ mecū est fu/it fili⁹ me⁹ Abibas q̄. xx. anno sue etatꝫ mecū ba/ptisma suscepit z virgo pmansit. Uxor aūt mea z Helēnas fili⁹ me⁹ xp̄i fidē nō receperūt: ideo ne/quaq̄ nr̄a digni fuere sepultura. z eoꝝ tuml'os vacuos z ianes repies. hec dicēs disparuit. Tā/dē Luciano orāte dñm appuit scō z deinde ter/cio apparēs oñdit tres calathos aureos et q̄rtū argēteū di. Ut inquit posses discernere nr̄as re/liq̄as calath⁹ p̄m⁹ plenus rubeis rosis est locu/lus Stephani martyrio coronati. alij duo ple/ni rosis albis sūt mei z nicodemi loculi q̄ since/ro corde in fide xp̄i p̄seuerauim⁹. Quart⁹ aūt ar/gente⁹ croco plen⁹ est Abibe filij mei virginali mū/dicia pollēt. z sic disp̄uit. Lucian⁹ aūt p ordinez epō hec enarrauit. z ad locū accesserūt p̄dictū fo/dien̄. i villa noie caphargamala. q̄. xxij. miliario quo distat a hierl'm. Cuq̄z fodere cepisset factū ē secundū miraculū. qz. s. ira ꝓcutiť z suauissim⁹ odor sentiť. Terciū q̄z qz ad mirā odoris fragn

etiam.lxx.homines a varijs infirmitatibꝫ mox liberanꝫ.z sic cū magno gaudio corpa trāslata in ecclesia syon honorifice sunt cōdita. Deniqꝫ tūc quartū miraculū fuit qz eadē hora pluuia magna descēdit z siccitatē fugauit. ¶ Tercio i eiꝰ trāslatiōe xp̄s fecit plura miracula. Nā vt Aug.ait. Tandem de illa ecclesia syon trāslate sunt reliq̄e beati Stephani Cōstātinopolim Cū aūt nauim ꝓscendissent cū illo beato corpe ecce hymni angelici audiūꝫ. Itē odor effragrat. Itē demōes clamare ceperūt di. Ue nob qz pro thomartir Stephanꝰ trāsit diro nos verberās igne. Cunqꝫ calcedonē venissent demōes itera/to clamauerunt. Seruus dei venit q̄ ab iniq̄s lapidatus est iudeis. Item i mari suscitauerūt demōes tēpestatē. Cūqꝫ naute formidarēt naufragiū Stephanꝰ inuocaꝫ et cōtinuo apparuit di. Ego sum nolite timere. statimqꝫ magna trā/q̄llitas subsequiꝫ. Tunc audite sunt voces de/monū di. Nauē accēde qz aduersariꝰ nr̄ stepha/nus est in ea. Et ecce apparuerūt q̄nqꝫ demōes incendere nauē volentes. Sz angelus dñi ap/parēs in pfundū eos demersit. et sic illi venerūt incolumes Cōstātinopolim. et in quadā eccl'ia corpus reuerēter condiderūt. ¶ K Quarto in eiusdem romā deportatōe magna et multa fuerūt miracula. Prio q̄dem. qz Theodosius imperator habebat filiaz nomine Eudoriā hec a demone grauiter verabaꝫ. q̄ demon clamabat. Nisi inq̄t Stephanus romam veniat nō exibo Quod cū imperator audisset impetrauit a Cōstā tinopolitanis vt corpus scti Stephani roma/nis darent. z ipi ꝓ eo corpus bti Laurētij acci/perēt. z Pelagius papa ꝓsensit. Adducit itaqꝫ romā anno dñi. ccccxv. Demōqꝫ in puella cla/mauit q̄ Stephanꝰ apud fratrē suū Laurētiū sedem elegit. Illuc g̃ corpus defertur z ad eius tactū puella a demōe liberaꝫ. Ecce autē laurētij tem vacuam fratri reliq̄t significās ꝓgratulari de eius aduentu. Greci aūt dū manꝰ apponūt vt.s. Laurētiū tollāt velut exanimes corruerūt et octo infra decez dies mortui sunt. Tunc vox angelorū de celo audita ē. O felix Roma q̄ cor/p̄ laurētij et Stephani tā gl'iosa pignora vno claudis mausoleo. Itē refert ibidē Aug. q̄ adeo cruberat bti Stephanꝰ martyr miraculorū bñficijs q̄ flores vel pāni q̄ ponebātur sup eiꝰ altare. indeqꝫ sumpti z sup egros positi mira/bilit curabāt q̄scunqꝫ. Nā et cuiusdā mulieris cece ipositi ocul' flores lumē reddidert Itē q̄dā etiā vir ꝑmarius ciuitatis noie Marcial' cum esset infidelis z egrotaret nec cōuerti vellet ge/ner suus fidelis de floribꝫ q̄ erāt sup altare scti Stephani accipiēs z capiti illi' latenē suppo/nēs cum sup illos dormisset hō ille ꝓtin' ante diluculū clamauit q̄ xp̄m crederet z baptizat' est. Dic q̄diu supuixit hoc ꝟbū sp̄ i ore habuit Christe accipe spiritū meū cum tñ hec bñ Ste/phani vltima ꝟba fuisse nesciret. Itē refert isup idē Aug. mortuos sex suis meritis suscitatos. Et plura alia que ꝓ causa breuitatis omitto re fert miracl'a quibꝫ dñs iesus ipsum illustrauit innumerabil'r ad laudē z gl'iam sui nominis. O ergo fidel' aia lauda christū iesum in ꝓ suo scto. O xp̄iane recognosce talē z tātū patronū. s. btm̃ Stephanū z eius patrocinio te in oñi ne cessitate supplicit̄er cōmenda vt eiꝰ meritis deꝰ tibi gratia z gloria Amen.

¶ Pro scto Stephano Sermo.ij. de ipsius ꝑ thomartyrio cum historiali descriptione.

LApidabāt Ste/phanū inuocantē z dicentē. Dñe ie/su suscipe spiritū meū. Actu.vij. et ad laudē hꝰ festiuitatis z in epl'a ip̄i

¶ Sic ait Aug. li.ō doctrina xp̄iana. Sūma pfectō xp̄iane religionis est imitari quē colis. i. xp̄m iesum. Et Greg. Dum inq̄t christus aliq̄d facit q̄d nobis faciendū sit innuit. Et ideo btūs Stephanꝰ diligenē cōsiderauit qm̃ dñs iesus in sua passione z morte animā suam deo patri ꝓmēdauit. z sic eā reddidit. z ꝑ inimicꝫ exorauit vt ptz. Lu. xxiij. Propterea tanqꝫ bonꝰ christi discipulꝰ ip̄m in his est imitatus Quod z nos charissimi imitari debemꝰ. vt.s. inimicis idul/geamus z ꝑ eis oremus. Sic em̃ ait saluator Mat.v. Diligite inimicos vr̄os z orate ꝑ ꝑse/quentibꝫ ꝛc. vt sitis filij pa. vr̄i. Et vt ī omni tri/bulatōe atq̄ in hora mortis alas nostras deo et christo iesu recōmendemꝰ. Exemplꝫ nobis dedit stephanus quē lapidabāt iudei z ipe pro eis orauit. z spiritū suum christo iesu cōmēda/uit dicēs. Dñe iesu suscipe spm̃ meum vt patet in ꝟbis themat. In quibꝫ verbis scti Stepha/ni in exēplum nobis ꝓponit martiriū. de quo tria mysteria in hoc sermone declarabuntur

¶ Primū ō ip̄i' martyrij passiōe. qz ōr lapi. ꝛc.

¶ Secōm de eius anime susceptione. scilicet a christo iesu. ideo di. Domine iesu suscipe ꝛc

¶ Tercio de huius historie descriptione quā ibidem facit Lucas. B

¶ Circa primū de martyrio beati Stephani accipiam' hanc conclusionē q̄ beati Stephani martyriū a xp̄o dño ē honore magno decoratū vt xp̄icolis sit imitandū in exemplū. Nā Aug. i fmōe de martyribꝫ dic̄ sic. Quotiēscūqꝫ fratres charissimi scōꝝ martyrū solēnia celebram'. ita ip̄is intercedētibꝫ expectem' a dño cōsecꝫ tpalia bñficia vt ip̄os martyres imitādo accipe mere/amur eterna. Ab eis em̃ sanctoꝝ martyrū ī veri/tate festiua gaudia celebrāt q̄ ip̄oꝝ martyrū ex/empla sequunt Sz nos volum' gaudere cum scis z tribulatōes mūdi nolum' sustinere cum illis. Qui em̃ scōs martyres vl' inquātū potu/

erit noluerit imitari ad eoꝝ brītudinē ñ poterit puenire. hec ꝛ plura alia Aug. ibidē. Sed dicta ꝯclusio declarat qꝛ xp̄s dñs scīm martirū stephani decorauit p̄cipue quadruplicit̄er.

Primo honore xp̄i formalis patientie.

Secundo honore p̄ncipalis excellentie.

Tercio honore diuinalis apparentie.

Quarto honore angelicalis refulgentie.

Prim⁹ ing̃ honor ē xp̄iformis patiētie. nā ei⁹ passio vt dicit glo. sup Act. p̄mo q̄ ad locū iesu passiōi ē ꝯformis. qꝛ vicz ī eadē ciuitate ꝛ loco quo xp̄s passus est Stephanus morte exoluit quā xp̄s p nob sustinuit. Et ab eodē populo. s. iudaico q̄ xp̄s passus est. ꝛeodē āno q̄m a passione ip̄ius xp̄i q̄ fuit. viij. kal's aprilis passus ē Stephan⁹ post q̄tuor mēses. s. tercio augusti. Sc̄o q̄ ad animādi exēplū. qꝛ Augu. in ser. de martiribꝫ dic̄. q⁹ valde erat aspa via. s. martyrij sed xp̄s fecit ip̄az lenē q̄n añ oēs transiuit. ideo ceteri nō timuerūt trāsire qꝛ ip̄e p̄ior trāsiuit. Ꝟ ille. Sic Stephan⁹ videt̄ hāc viā facilitasse et tutā effecisse q̄n añ oēs alios secut⁹ ē in ista via. Nā ē tā q̄z miles strenu⁹ p̄cedēs alios ī ꝯflictu belli. put legit̄ de Joab. q̄ p̄m⁹ armis cepit hierusalē ꝛ fact⁹ est p̄nceps exercit⁹ qꝛ sic ꝓfuerat dauid rex. j. Paralip. ix. s. q⁹ q̄ p̄m⁹ ascēderit ꝛ cepit sit p̄nceps. Ad̄ figurauit Stephanū q̄ p̄mus cepit celestē ciuitatē añ oēs certañ. et sic ap'los ꝛ alios ad martyriū ꝑ xp̄o sustinēdum aniauit. Tercio q̄ ad martyrij fructū. tū qꝛ dicēte Aug. fides p sanguinē christi ꝛ martyrū ꝑ xp̄o morientiū ē ꝯfirmata p̄maxime. Et qꝛ post xp̄m p̄mus oīm ē Stephan⁹. g̃ sicut xp̄i passio est ad fidei ꝯfirmatōnem. ita ꝛ stephani passio. Deniqꝛ tum qꝛ ō meritis martyrū venit in eccl'ia thesaur⁹ q̄ in idulgentijs dispēsat Ḟm doc. sup. iij. Btūs g̃ Stephan⁹ post xp̄m multū thesaurizauit eccl'ie. ꝛ pl⁹ q̄z auꝛ foret Aonstantini aut alterius imperatoris. Quarto ꝯformis est q̄ ad modū. qꝛ sicut xp̄s circa mortē in cruce orauit p̄ inimicis ꝛ aīam deo pīi cōmēdauit. sic Stephan⁹. Et sicut xp̄s sine iusta causa innocēs est falso accusat⁹. ꝛ cruci dānatus. sic Stephan⁹ iuste lapidat⁹ ꝑ falsos testes accusat⁹. Nimirū Ḟm Fran. maro. lex tñ modo p̄cipiebat lapidari sacrilegos. vt ptz de Achor Josue. vij. ꝛ transgressores sabbati. vt Nu. xv. de eo q̄ collegit ligna in sabbato dixit dñs Morte moriat̄ bō iste lapidibꝫ obruat eū ois turba. Jtē blasphemos Aeuit. xxiij. ꝛ diuinos Aeui. xx. ꝛ adulteros vt ibidē patz. Sz ḡre istud supplicīū. s. lapidatōis nō infligit̄ hodie cū nō minus sit nūc peccatū q̄z tūc imo maius ḡnto lex euāgelica p̄fectior est q̄z mosaica. Respōdet Fran. maro. in suo Ḟmone de scō Stephano q⁹ lapidatōis supplicīū non infligit̄ ad dī misericordiā ꝯmēdādā q̄ xp̄s pepcit adultere ne lapidaret̄ Job. viij. Sz q⁹ ista pcā nunc impune fiūt hoc est ꝓpter defectum iusticie in iudicibꝫ. deus tamen iustus non dimittit impunitū. qꝛ nullū malū impunitū. vt dic̄ Aug. li. ō li. ar. Ad ꝓpositū btūs Stephan⁹ nullo horum offenderat. ñ cū fuit sacrileg⁹ sz sc̄issim⁹ miste sacroꝝ. dyacon⁹ ab ap'lis electus. Nec fuit violator sabbati sz deo vacās. nec blasfem⁹ imo sp̄ deū laudās. nec diuin⁹ imo spūsc̄ō plenus. diuini āt sūt. ō monīaco spū pleni. nec fuit adulter imo ꝟgo purissim⁹. et ꝛo innocenter passus vt xp̄s. qō maximo ē ei ꝑ honore. tā q̄z si militi deꝯ vest̄ regia

D Secūdo honore. s. p̄ncipalis excellētie dē⁹ ō decorauit martyriū Stephāi. qꝛ ip̄m fecit pthomartyrē. i. p̄mū martyrē totīus p̄ncipalē. Sz q̄rit̄ vtꝝ Stephan⁹ digne ꝛ veraciter dici possit p̄m⁹ martyꝝ. videt̄ cīm q⁹ nō. qꝛ plures legūt ꝛ ml'ti martyres passi añ ip̄m tā ī veteri q̄z ī nouo testamēto. Nā ī statu natural' legis p̄mus martyr fuit Abel occisus a Abaym fratre. eo q⁹ respexit dñs munera ei⁹ Gen. iiij. Et ī statu date legis p̄m⁹ videt̄ fuisse Nur q̄ spurcis iudeoꝝ ferē occisus eo q⁹ ip̄os redargueret ō ydolatria vitl'i ī deserto. Ḟm Ayra Et tādē fuerūt martyres ꝓphete ml'ti. vt Isaias serrat⁹. Jeremias lapidat⁹. zacharias filius ioiade. ō q̄ Mat. xxiij. ꝛ sic ō alij. Jtē inouo testamēto innocētes ꝛ Johānes baptista fuerūt martyrizati ante passionē stephani ꝑ xp̄s magnū ergo nō videt̄ quō possit Stephan⁹ dici pthomartyr. a pthos qō ē p̄m⁹ ꝛc. Sz ad hec rñdet Ḟm Fran. maro. q⁹ btūs stephan⁹ digne ꝛ vere ōr pthomartyr. i. p̄m⁹ ꝛ p̄ncipalis martirū. Primo qꝛ p̄m⁹ ē martyrizatus post ꝯfirmatōem noui testamēti. Testamētū cīm nouū in morte xp̄i ē ꝯfirmatū. vt ōr ad Heb. ix. Et post hāc cōfirmatōez Stephan⁹ p̄m⁹ martyr fuit pro xp̄o passus volūtarie. Innocētes āt ꝛ baptista añ passi sūt q̄z testamētū nouū fuerit ꝑ xp̄i mortē ꝯfirmatū g̃ ꝛc. Sc̄o qꝛ inē oēs martyres stephan⁹ p̄m⁹ ꝑ martyriū volauit imediate ad celum. Alij aūt oēs ō sc̄ēderūt ad limbū. Tercia rō qꝛ ic oēs p̄m⁹ ip̄e ꝑ fide xp̄i ꝯfirēdo passus ē martyriū Alij aūt alijs causis passi sūt. s. ꝑ lege et veritate. Sz ꝛ innocētes q̄cuis occasiōe xp̄i occubuerūt. nō tñ fidē xp̄i pfessi sūt vt Stephan⁹. Merito g̃ Stephan⁹ ꝑ m⁹ martyꝝ ōr tam rōe dignitat̄ q̄z passionis ꝑ xp̄m

E Tercio honore decorauit xp̄s martyriū Stephāi. s. diuinalis apparētie. qꝛ apparuit ei de⁹ ꝛ dñs Jesus Ad̄ intrēdēs in celū vidit gl'iaz dei ꝛ ait. Ecce video celos apertos ꝛ Jesum stātē a dextris virtutis dei. vt habet̄ Act. vij. Et iste honor fuit maxi⁹ et pauc̄ in vita ꝯcessus. vñ glo. sup locū istum dic̄ Quidā electoꝝ adhuc ī hac vita detēti mūdano cordis oc'o videre meruerūt gl'iaz dei vt Stephan⁹ ꝛ Paul⁹. Hec de ꝯditōe hui⁹ visionis cā breuitat̄ ꝑ trāseo. ī alio Ḟmone actur⁹ Sed q̄ritur quō Stephanus viderit et dicat

Jesum stare a dextris dei: cū ecclia i symbolo dicat ipm sedere ad dexterā dei pris. Rūr fz Lyr. z 2cor. Pe. quī. in cōpen. q tales apparitōes diuinales qz visiōes fiūt fm 2uenientiā ei⁹ qō significat. Et ideo exq̄ Steph̄. totā suā fiduciā habebat in xpō Jesu. Vidit g̃ iesū stantez ad significādū q erat paratus ad ei⁹ roboratōez. qz stare ꝓprium est adiuuātis i plio. sedere aūt ꝓpriū est iudicātis vl regnātis: ideo i symbolo dicim⁹ sedere Jesuz ad dexterā pris. fm illō Mar. vl. Dñs iesus assūptus ē i celū z sedet ad dexterā dei. vt p̄ hoc intelligamus ipm regnare i celo cū deo pre z mūdū iudicaturꝝ. vt pleni⁹ de hoc dicet in ser. de ascēsione. Ex his claret q xpūs Jesus mlt̄ū honorificauit beatū Stephani martyrū vt ei oñderit gl̄iaz dei. id est claritatē diuinā gl̄ificati sui corpis i celo: quā ocul⁹ corpalis z mortal' in suo splēdore neqt videndū fideles q q̄ patiunt̄ p̄secutōes vel tribulatōes ꝓ xpm z iusticiā merebūt̄ puenire ad visionē celestis gl̄ie dicēte saluatore Mat. v. Bti q̄ p̄secutōem patiūt̄ ꝓ iusticiā qm ipoꝝ ē reg. z c.

¶ Quarto honore. s. angelical' refulgētie christus dñs decorauit stephanū. qz ōr Act. vj. q̄ erant istētes i 2cilio videbāt vultū ei⁹ tāq̄ vultū āgeli stātis inter illos. Et h̄ fuit p magno honore z decore miracl'oso ipi. s. ex q̄dā pulcritudie z claritate sibi diuinit⁹ data: ad declaratōez sue sctitat̄ z innocētie vt dicē Lyra. Nā p h̄ manifeste oñdebatur q̄ sicut angel⁹ essz Steph̄an⁹ innocēs z virgo mūdissim⁹ gr̄a dei z sapia plen⁹. z i charitate dei z xpi Jesu 2stās z fir missim⁹. O igit̄ frēs charissimi. o aie xpi sanguie redēpte diligēter attēdite: qz pissim⁹ de⁹ i hoc sacro tpe natiuitat̄ dñice ꝓponi voluit nob i exemplū imitatōis hui⁹ sctī vt discam⁹ hijs diebꝫ p̄cipue florere vtutibꝫ consilibꝫ. Prio. s. vtute puritat̄: vt ñ maculem⁹ carnē nr̄am q̄ vnita est vbo dei i christo. Scdo vtute sapie z gr̄e: vt nō tpalia sed celestia diligam⁹. Tercio vtute fort̄ charitatis vt vsqz ad mortē z sanguinē pctis resistamus z morī p xpo nō timeam⁹ q̄ p nob mori dignat⁹ est.

¶ Circa scdm p̄ncipale de aie (gnat⁹ est. a xpo susceptōe sit hec 2clusio q exēplo sci Stephani conandū est xpicolis sūmope ad cōmēdāduz xpo se z supplicandū vt mor suscipiat in morte. Declarat sic. Nā vt claret ex scpturis z sanctorum dict̄: q̄dā sunt anie hūane q̄ mor vt sepank a corpore suscipiūt̄ a demōe. vt sunt oēs infideliū aie sic z oim pctōz obstinatoꝝ. z oim nō vere penitentiū aie xp̄ianoꝝ. q̄ oēs mor vt sepank a corpe rapiunt̄ a diabolo cui deseruierūt in vita. Unō Gre. dic̄. Quos habem⁹ incētores i culpis habebim⁹ tortores i penis. Nā z Mat. xviij. dic̄ saluator q̄ iratus dñs trādet tales tortoribꝫ q̄usq̄ reddāt vniuersū debitū. Remigi⁹. Sp soluēt et nunq̄ psoluēt vt ineꝛnū supplicia portēt. De h̄ raptu diaboli p̄s. Intelligite hec q̄ obliuiscimini deū: ne qñ rapiat. s. diabolus. z nō sit q̄ eripiat: qz i inferno nulla redēptio. Job. Jrē alie sunt aie q̄ mor vt sepank̄ suscipiūt̄ ab āgelo bono ducēdo eas ad penas purgatorij. vt sūt oēs aie alique d purgabile secū portātes. Tales eni vt volūt doc. p̄cipue Bona. sup. iiij. di. xx. a bonis angel' nō a mal' suscipiūt̄ z i purgatoriū ducūt̄ vbi p iusticiā dei puniūt̄ vsqz ad satisfactōez. Ille ergo aie nō suscipiūt̄ mor i morte a xpo qō ē nō pua: imo maxima pena. qz vt ōr Aug. de pe. di. vl. i fi. Nūq̄z i carne tāta ē inuēta pena licz martyres mirabilia passi sūt tormēta z mlti neqter q̄nta sepe sustinuerūt supplicia. Studeat g̃ait q̄sq̄ sic ōlia sua corrigere vt post mortē nō opteat. s. i purgatorio vl alibi penā tolerare. Nec ibi Aug. Deniq̄z alie sūt aie q̄ mor vt suscipiūt̄ a xpo mereāt̄ i morte z meruerūt i vita. Tal' fuit aia bti stephani. O q̄z felices q̄ sic viuūt z agūt vt suscipi mor mereāt̄ z gaudēter iuitēt̄ a xpo dicēte illō Mat. xxv. Euge serue bōe z fidel' itra i gaudiū dñi tui.

Nec est gr̄a p̄fecto z vt mor a xpo suscipiūt̄ ¶ Sed gr̄a hui⁹ q̄rit̄ q̄liter possit id bō xp̄ianus efficere vt mor p⁹ morte dignet̄ xpūs ei⁹ aiaz suscipe. Rūdet̄ q̄ fm scpta scrōz ad id valēt plima. Et p̄cipue septē h annotabim⁹. ¶ Primū ē baptismi regeneratio. qz Aug. de bap. puuloz. z no⁹ tat de 2se. di. iiij. Regenerāte. dic̄ sic. Regenerāte spū nō solū ozigialiū. vez etiā voluntarioz fit remissio pctōz. Jrē Amb. ibidē ca. Sine pnia. dic̄. Gr̄a dei i baptismate nō req̄rit gemitū: non req̄rit plāctū vl aliqđ op⁹ fz solā fidē z oia g̃t cōdonat. hec ibi. Glo. h dic̄ intelligēdū ō gemitu exteriori vl plāctu satisfactōis z afflictōis. qz sine i teriori i adult̄ vacuū ē baptisma. Et sup vbo. in baptismate. dic̄. In pnia z si dimittat̄ pctm̄ p cōtritōez: remanet tm̄ tpalis satisfactio i baptismo Nō. nam tāta est vis sacri q̄ nec etiā tpal' satisfactio in baptismo remanet ꝓ pctis. hec glo. Et sic ptz q̄ baptizat⁹ ad horā si decedat. s. añq̄z ñ peccauit post baptismū: secur⁹ hinc exit. qz mor i celū a xpo suscipit̄. Scdm ē martyrij passio. Unō Aug. xij. li. ō ciu. dei ait. Quicūq̄z etiā nō ꝓcepto regeneratōis lauacro ꝓfessiōe moriūt̄ tātū cis valz ad dimittēda pcta q̄ntū si ablueret̄ fōte baptismatis. Nec ille. Et sic ptz ꝓpositū. ¶ Terciū est religiōis ingressio vel pfessio. Nā Bern̄. li. ō p̄cepto z dispēsatiōe dic̄. Jnt̄ cet̄a inq̄t pnie istituta monasterial' disciplina meruit hāc ꝓrogatiuā vt secūdū baptisma nūcupet̄. Et infra. Omōi ait 2uersatio pfessores z amatores suos angel' similes facit. imo diuinā i hoīe reformat imaginem 2figurās xpo instar baptisati. Nec ille. Et h ratio sūpta ē q̄ intrāti religiōez ō p̄terit̄ culpis nō est pnia exterior iniūgēda. de pe. di. j. §. Dis auctoritatibꝫ. Et sic ptz q̄ tal' decedēs mor a xpo i celū suscipit̄. ¶ Quartū ē intēsa 2tritio. Ut em̄ volūt doc. sup. iiij. di. xvij. 2tritio pōt tantū intendi q̄ deleat totū reatū pene p pctis debite. tal' g̃ de

cedens mox in celū suscipit. sicut patet de latrone iuxta xp̄m pendente. Quintū est cōdigna satisfactio z expiatio q̄ pōt fieri tā p̄ frequentē confessionē pctōz in q̄ ipsa erubescētia est maxia ps satisfactiōis vt dicit Aug⁹. q̄z etiā p̄ feruentē oratiōez elemosynarūq̄z largitionē atq̄z ieiunij castigationē imo z p̄ q̄dcūq̄z op⁹ pniale. Nā explera satisfactione cōdigna nō remanet reat⁹ ad penā. vt volunt doc. sup. iij. Sed q̄s ē hic q̄ hec faciat z laudabim⁹ eū. Sextū est indulgētie plenarie p̄secutio. Et b̄ est facilⁱ⁹ ceter⁹. Dicit nēpe Hostien⁹ sup ti. de pe. z re. q̄ si q̄s in fine p̄sequēs plenariā indulgētiaz sic decedat mox i celū euolat. Ratio fm theologos sup. iij. dist. xx. q̄z cum fm formā plenarie indulgētie q̄ sonāt ad totū cumulū peccatoz fit absolutio et remissio: tunc ex thesauro meritoz xp̄i z sctōz fit solutio sufficiēs p̄ oī debito pene. Et ideo in cōsequte talē indulgētiā null⁹ reat⁹ pene remanet p̄tūc. Sed q̄z nullū impedimētū euolādi in celū cū q̄s mor⁊ in gr̄a est aliō nisi solutio pene. q̄ illa soluta p̄ talē indulgentiā mox hō euolat ad celū. Septimū est valēs ad id iniuriaz condonatio z p̄ amore xp̄i remissio. Nā Aug⁹. dis. xlv. Due sunt. ait. Due sunt elemosine. Una cordis. Alia pecunie. Elemosina cordis est dimittere ei a q̄ lesus es. Nā dare aliq̄d indigenti aliqñ q̄r⁹ z nō habes. Indulgere peccāti q̄ntuz voluerīs redūdat tibi. Elemosina cordis multo maior est q̄z elemosina corpis. Hec ille. Itē Gregori⁹. Qui in se peccāti indulserit nullus vestigiū pcti in ei⁹ aīa remanebit. Et rō. q̄z dicit saluator Lu. vj. Dimittite z dimittemi. in q̄ mēsura mēsi fueri⁹ remetiet vob. q̄ pōt esse talis iniuria z tāta mēsura remissio q̄ totū tollat reatū pctōz. Hec p̄dicta btūs stephanus in exēplo suo nob cōmēdauit p̄cipue cū p̄ inimicⁱ⁹ orauit imo q̄ est ma⁹ et p̄fecti⁹: qm̄ p̄ inimicⁱ⁹ orando affectū maiorē exhibuit i signis q̄z orādo p̄ seipso Nā orādo p̄ seipso non legit genuflexisse nec clamasse. sed q̄ simpl'r tm̄ dixerit. Dñe iesu suscipe spūm meū. Sed cuz orauit p̄ inimicⁱ⁹ genuflexit et voce magn̄ clamauit dicēs. Dñe ne statuas illis h̄ pctm̄ xc̄. Act. vij. O vere p̄fectissima ipsi⁹ charitas. q̄z vt Beda ait. pl⁹ dolebat inimicoz̄ pctā q̄z p̄pria vulnera. Aug⁹. in ser. Utrēde o tu xp̄iane stephanū p̄seruū tuū. hō erat sic z tu. de massa pcti sicut z tu. eo p̄cio redēpt⁹ sicut z tu. z cū diacon⁹ erat euāgeliū legebat q̄ legi⁹ z audis z tu. ibi inuenit scptuz Diligite inimicos vr̄os. didicit legēdo. p̄fecit obediendo. Fac b̄ z tu vt viuas. Et idē. Elige q̄ vis: si inimicū nō dilexer⁹ deū p̄ximū nō habebis. si aūt inimicū dilexer⁹: non solū seru⁹ sed et fili⁹ dei vocari mereber⁹. Hec ille.

¶ Circa tercium p̄cipale de hīstoria passionis bti stephani quā p̄p̄ simplicitū deuotionez p̄sequmur. Legit Act. vj. q̄ in dieb⁹ illis scz post acceptionē spūssancti: crescente nūero discipuloz. s. p̄uersoz ad p̄dicatiōez apl̄oz facⁱ⁹ est murmur grecoz aduersus hebreos. Lyra dic̄ q̄ oēs erāt iudei genere. sed aliq̄ nati erāt in iudea z illi dicebant hebrei. aliq̄ aūt in grecia ex iudeis p̄ regem Anthiochū ibidē trāslat⁹. z illi dicunt greci. Et p̄ter hos illi q̄ ex gētilitate fuerūt ad iudaismū cōuersi. Murmurabāt aūt eoq̄ despicerent in ministerio q̄tidiano vidue coz. nā repellebant ab hebreis tanq̄z magis rudes ne ministrarēt. aut grecis viduis nō ita bñ administrabant necessaria sicut hebreis. Nec audientes apl̄i cōuocāt multitudinē dixerūt. Nō ē equū nos derelinq̄re v̄bū dei. i. p̄dicationē et ministrare mēsis nā spūalia sp̄ sūt tpalib⁹ p̄ponēda. Cōsiderate g̃ ex vob viros septē plenos spūsctō q̄s p̄stituam⁹ sup h̄ op⁹. scz ad ministratiōez tpaliū vt p̄sint alijs. Elegerunt g̃ stephanū p̄micerīū z alios ibidē notatos quos apl̄i ordinauerunt in diaconos. Stephan⁹ aūt plenus gr̄a z fortitudie faciebat signa z p̄digia magn̄ in ppl'o. Surrexerūt aūt ad pleqndū q̄daz de synagoga libertinoz: a regione sic notant fm glo. interli. z Cyrenēsiū z Alexādrinoz: a ciuitatib⁹ Cyrenen z Alexandria metropoli Egypti. z eoz q̄ erāt a Cilicia z Asia: nota sūt regionū Judee p̄incipatoz. inter hos fuit Paul⁹ nat⁹ i regione Cilicie ciuitate Tharso ō patre iudeo imbi trāslato. Act. xxij. disputañ cū stephano. sed nō poterat resistere sapie z spūi q̄ loq̄bat in eo. Tūc submiserūt. i. submisse ordinauerūt viros q̄ dicerēt falso testimonio se audisse a stephano v̄ba blasphemie in deū z Moysen z legē z tēplū. z cōmouebāt plebē cōez z seniores. i. maiores ppl'i et scribas. z rapuerūt eū furibūde in p̄cilium z statuerūt testes accusantes cuz p̄dict⁹ modis. Intuen aūt stephanū q̄ erāt in p̄cilio viderūt faciē ei⁹ fulgentē. s. diuio miraculo claritate angelica: tanq̄z vultū angeli stāt⁹ inē illos. Dixit aūt p̄nceps sacerdotū stephano. Si hec ita se hñt: tūc stephanus locut⁹ ē m'ta de obiect⁹ purgādo se. Prio q̄dē deū laudādo q̄ apparuit p̄ri⁹. Scōo moysen cōmēdañ q̄ fuerat amic⁹ dei. Tercio legez q̄ a dō erat data. Quarto tēplū q̄ ad p̄ceptū di fuerat p̄structū p̄sequen. Que emuli audientes dissecabant cordib⁹ suis z stridebāt dētib⁹ in eū in h̄ p̄cipue q̄z subiunxit d. Dura ceruice vos sp̄ spūisctō restitistⁱ⁹ sicut et p̄res vr̄i. quē p̄phaz nō sunt p̄secuti p̄res vr̄i z occiderūt eos q̄ p̄nuncia bāt de aduētu xp̄i cui⁹ vos homicide fuistⁱ⁹. Tūc intēdēn in celū vidit gl'iaz dei z iesū stātē a dextr⁹ v̄tut⁹ di. z ait. Ecce video celos aptos et iesū stā. a dex. v. dei. Illi aūt exclamañ voce magn̄ p̄tinuerūt aures suas obturañ. z ip̄etū fecerūt in eū. z ei̇ciētes extra ciuitatē: testes illi deposuer̄t vestimēta sua vt expediti⁹ ip̄m in ficerēt. Et lapidabāt stephanū inuocātē z dicentez Dñe iesu suscipe spm̄ meū. O charissimi p̄sem⁹ q̄lis patiētia huius martyr⁹. Nā tūc p̄fusus cruore ñ dixit. Deus me q̄z sic morior: de⁹ vindica me. Sed q̄d. Postq̄ gēlib⁹ clamauit voce magn̄ di. Dñe ne statuas

illis ꝺ ꝓcm̃. O amor mirabilis. o patiẽtia gl̃iosa vt diceret ea ꝟba q̃ xp̃s i cruce orañ ꝑ ꝑsecutoribꝫ. Et cum hoc dixisset obdormiuit in dño: offerẽs sacrificiũ dilectiõis: aia q̃z eius absorpta est in celũ. Orem⁹ ḡ o fratres oẽs vt eius meritis ꝙsequamur gr̃am in p̃nti z gl̃iam in futuro ℟mẽ.

¶ Prio sctõ pthomartyre Stephano Sermo iij. de visione diuina gl̃iosa q̃z patientia eius.

CUm esset Bte/ pban⁹ plen⁹ spũscto intẽdẽs i celũ vidit gl̃iaz dei z ait Ecce video celos apertos z ihesum stãtẽ a dextris ꝟtutz dei. Act. vij. ℟ In ꝟbis istis charissimi in xpo docemur exẽplo stephani q̃lit ad visiõez xp̃i iesu bñdicti i gl̃ia dei patris ꝙsedẽtis ꝓtigere valeam⁹. Nã sic Anſ. i li. de libtate arbitrij docet. ille rẽ aliquã siue etiã deus bñ videt q̃ oculos sanos z claros hz. z rei visę sine inẽmedio obstaculo ipediẽte ꝑsens est. z cũ ℔ lux clara ad videndũ sufficiẽs adest. Oculi clari ad deum videndũ sẽ fides z sapia gr̃uita. hec habuit b. stephan⁹. ió ꝺr. Cũ essz plen⁹ spũscto. z antea scribit q fuerit fide. s. xp̃i plen⁹: sine q̃ impossibile ẽ hre gr̃az ꝺe sapie. Heb. xj. Sine fide impossibile ẽ placere deo. Itẽ deo sine obstaculo ipediẽte pñs ẽ q̃ sine pcto viuit aut ẽ. iuxta illꝺ Esa. lix. Pctã nr̃a diuiserũt inẽ nos z deũ nr̃m. z pctã nr̃a abscõderũt faciez ei⁹ a nob. Hec btus stephan⁹ habuisse ꝓbat. qz ꝟgo purissim⁹ fuit intẽdẽs qz erat iceluz q mũdicie puritatẽ z videre meruit gl̃iaz dei qꝺ nõ ꝙcedit pctõribꝫ sz mũdis. Matt. v. Btĩ mꝺo corde qm̃ ipi deũ vi. Deniq̃z lux clara ad videndũ deũ est lumẽ gr̃e ifuse in p̃nti z gl̃ie create i fuxo. iuxta illꝺ Ps. In lumine tuo. s. gr̃e: videbim⁹ lumẽ. s. gl̃ie. q stephan⁹ nõ solũ iuisibil̃r vt nos habuit. sz visibili sic̃ accepit i celi aptõe z iesu visiõe Unꝺ dixit. Ecce video celos aptos z iesũ zc. Merito ḡ hec ꝟba accipiunt ad ei⁹ honorẽ in ℔ ꝫmone. Et qꝺ tria mysteria accipimus ꝫm q de tribus cõmendat Stephanus verbis in ipsis.

¶ Prio de supcelesti intẽdẽtia. qz cũ essz spũscto dẽtia. qz ꝺr vidisse gl̃iam dei z ihesum a dextris. (plen⁹ itẽdẽs i celũ.

¶ Tercio de supexcellẽti patientia. cũ iesum videns exorauit ꝑ inimicis.

¶ ℔ Circa ꝓmũ de supcelesti intẽdentia. s. salutifica accipiãꝰ hanc ꝙclusionẽ q ℔ stephani exẽ Patet. qz intẽdere ꝫm Katholicos ẽ opaz dare diuine. Christianus ḡ debet in celũ intẽdere taliter Et hoc potissime triplici ratione.

¶ Primo ratione conditionis.
¶ Scꝺo ratione obligationis
Tercio ratione ꝑpetuationis.

Prio rõne ꝙditiõis siue creatõis. Nã ipa bñani corpis statura erecta docet q hõ nõ sit creat⁹ ad mũdũ istũ vl̃ terrã sed ad celũ z btitudinẽ eẽnaz. ꝑ qꝺ nõ sic aialia ceẽa faciẽ ꝟsam hz ad ẽrã respicientẽ. hõ eñ caput hz erectũ z faciẽ ꝟsus celũ vt se itelligat ad celestẽ btitudinẽ creatũ. sicut docet Basili⁹ magn⁹ i Exameró. Proide etiã Ouidi⁹ sic dicit. Ceẽa cũ spectẽt aialia ꝓna terrã. Os hoi sublime dedit celũq̃z tueri. Ideoq̃z mgr i. ij. dist. j. ca. v. ait. Si q̃ꝺ q̃re creat⁹ sit hõ. breui sermone ñderi põt q ꝑ bonitatẽ dei z ad laudãdũ deũ zc. Sed qz finis ponit necessitatẽ hꝰ q̃ se ad finẽ. deniq̃z oẽ ens mobile exñs extra suũ locũ nꝺalẽ tẽdit ad ipm. vt ait pbus. j. celi. ḡ hõ debet tẽdere ad celũ z ad deũ. Sic eñ mõstruosuz esset terrã ascẽdere sursũ z celũ deorsũ: sic hoiem sup se ꝟstituere ẽrena. s. ꝑ affectũ. z se eis subꝰce/re. ¶ Scꝺo rõne obligatõis q̃ ẽ iuridica. qz vt hr. xvij. q. j. Sũt q̃ꝺã. z de ꝙse. dist. iiij. Prima Uotũ generale qꝺ oẽs xp̃iani vouerunt i baptismo obligat oẽs sine q̃ nõ ẽ sal⁹. s. abrenũciare diabolo z oĩbꝫ põpis ei⁹ z oĩbꝫ opibꝫ ei⁹ zc. Istꝺ ḡ obligamur iplere. vt. s. ꝓmo abrenũciem⁹ diabolo q̃ solet nos tẽptare ad peccãdũ ℥ deũ. aliqñ ꝑsper̃ mꝺi alliciẽdo. sic diuitijs delicijs z honorib⁹. aliqñ aduerꝺ frãgere volendo. aliqñ astutijs decipiẽdo sic̃ decepit euã. sz maiorẽ facit conatũ ad alliciẽdũ ꝑ ꝑsonã mꝺi. vt si mille demones ad frãgẽdũ aduerꝺ mittit: decẽ milia mittit ad alliciẽdũ ꝑsonis. iuxta illꝺ ps. Cadẽt a latere tuo. i. a sinistris tuis mille. z ꝺcẽ milia a dextris tuis. loqtur viro forti z ꝟstãti q̃z caput est xp̃s. Per sinistrã aũt aduersitas: ꝑ dextrã ꝑsperitas designat. Unꝺ bon⁹ xp̃ian⁹ ꝺz ꝓtenere ẽrena z corde pleno tẽdere ad celestia: ne seducat ꝑsonis mũdi aut frãgat aduerꝺ z tanq̃z piur⁹ a xp̃i regẽ excludat. Scꝺo obligamur abrenũciare oĩbꝫ põpis ei⁹. i. supbie z vane gl̃ie mũdane. qꝺ facile poterim⁹ si mortẽ recogitem⁹. Piero. ad Pau. Facile ꝙtenit oia q̃ se cogitat morituꝝ. Aug⁹. ꝺ ꝟbis dñi. Agnoscat hõ se mortalẽ z frãgat elatiõez. Exẽplũ de pauone q̃ mltũ gl̃iat i pulcritudie pẽnaꝝ extẽsaꝝ. sed postq̃z icuit⁹ fuerit pedes rudes z ꝺformes mox ꝙfundit z hũiliat. Sic hõ q̃n ꝙsiderat suã pulcritudinẽ: iuuẽtut̃z florẽ z sanitatẽ ac silꝛia: supbit. sz cũ icuerit mort̃z iminẽt̃z z putredis ꝓpinq̃tatẽ hũiliat. Sz heu mlti se diu victuros sperãt z mortẽ vicinã nõ ituẽtes: inopinato moriunt: peunteq̃z. Sz aduertãt oẽs qm̃ ꝫm Senece dictũ ad Lucilũ. mors te ꝟbiq̃z et sp̃ pto expectat. Nã iuuenes bñt mortẽ retro se q̃si in insidijs latẽtẽ. z ió pculosior ẽ bost̃z. Infirmi z egrotãtes bñt mortez añ se. Senes bñt mortẽ intra se. qz i oĩbꝫ mẽbr̃ frigefact̃z a caloze nꝺalí mortẽ itra se gerũt. Decrepiti aũt bñt it⁹ z extra z i circũitu er oĩ pte. qꝺ ipꝰ etiã ipa vita mors est, sanitas q̃z egritudo ẽ.

¶ Tercio obligamur abrenũciare oĩbꝫ opibꝫ diaboli vt ꝫm patuit. i. oĩ pctõ mortali. ne ꝑ illꝺ diabol⁹ nos rapere possit in ifernũ. Aug⁹. i q̃ꝺã ꝫmõe Tria sẽ oi malo i ℔ mꝺo deteriora. s. aia i pctõ pseuerãs. demõ ipsam rapiẽs. z ifern⁹ incarcerans

De sancto Stephano

Sic g̃ obligati sum⁹ ꝓpꝛio iuramẽto ẽrenis ñ in herere sz ad celestia tẽdere. Un̄ apl's Col'.iij.borꝛ tans oẽs xp̃ianos dic̃. Si ꝯsurrexist⁹ cũ xp̃o. Lyra.s.p fidẽ formatã:q̃ surs̃ sc̃ q̃rite vbi xp̃s est in dextra dei sedẽs:nõ q̃ sup ẽrã.mẽbra ei debẽt seq caput qõ ẽ xp̃s.g̃ nos debem⁹ intẽdere p⁹ eũ.

Tercio rõne ꝑpetuatiõis. Ista em̃ oia ẽre/na trãsitoꝛia sunt z ad horã nob a deo credita vt fidelit̃ dispẽsem⁹. alioq̃n rõnez de eis sum⁹ red/dituri. Illa aũt celestia bona ꝑpetuo nr̃a sunt et erũt. Un̄ saluatoꝛ Lu.xvj.de mal' dispẽsatoꝛib⁹ dꝛ. Si i iniq̃ mãmone fideles nõ fuist⁹ qõ vestꝛ est q̃s credit vob. z si in alieno fideles nõ fuistis qõ vestꝛ ẽ q̃s dabit vob. Uocat aũt aliena tpa/lia bona.qz illa sẽ extra nos z iõ aliena a nob.vñ et auferri p̃t nob nolẽtib⁹. Nr̃a aũt vocat bona spũalia z celestia.qz illa nemo i ꝑpetuũ tollere p̃t a nob.hec Lyra. Patet g̃ q⁹ illa celestia debẽ⁹ po/ti⁹ intẽdere z desiderare:illa respicere. nõ ista ẽre/stria. Nimiꝛ videm⁹ q⁹ libent̃ hõ respicit z inten/dit ad suũ thesauꝛ. nõ sic ad alienũ inq̃ꝛtũ tale. Itẽ libẽter etiã respicit z intẽdit ad parẽtes ꝓpin/q̃s z amicos suos.qz sic Piero. ait. Mos ẽ amã/tũ vt nõ possint ñ videre quẽ diligũt. Et Aug⁹. Ubi amoꝛ ibi ocul⁹ ꝛ sal. Deniq̃ libent̃ hõ intẽ/dit z aspicit ad domũ vel palatiuz suũ et ad q̃qz bõa sua.de alienis aũt nil curat nisi si sparet sua posse illa facere. Et iõ nos charissimi debẽ⁹ libẽt intẽdere et respicere ad celum vbi sunt oia bona nr̃a reposita.ibi em̃ est thesaur⁹ nr̃.s.gl'ia celest⁹ z p̃mia idicibilia.vbi aũt est thesaur⁹ tu⁹ ibi z coꝛ tuũ Mat.vj. Ibi hẽm⁹ patrẽ vez z eẽnũ.s.deũ.z matrẽ.s.gl'iosam ꝛginẽ Mariã.ibi ꝓinq̃s oẽs sctos.ibi amicos angelos.ibi ꝑpetuuz nr̃m pa/latiũ.z oẽ bonũ qõ nemo tollet a nob. Un̄ apl's ñ. Coꝛ.v. Scim⁹ ei q̃m si ẽrestr⁹ dom⁹ hui⁹ ha/bitatiõis dissol.q⁹ edificatiõez ex deo habeã⁹ do. nõ manufac.sz eẽ.in cel'.et Heb.xiij. Nõ habẽ⁹ b manẽtẽ ci.sed fu.inqram⁹. Hec bñ ꝯsiderauit b. Stephan⁹ z ideo ẽrena ꝓtẽpsit z sz ad celestia in/tẽdẽs fuit. vñ z in passiõe itẽdẽs i celũ videre glo/riã dei meruit. O sctẽ dei.o martyr inuictissime: dic q̃so mihi vtꝛ minimũ tuũ gaudiũ vni⁹ boꝛe qõ habes i celo nũc velis cõmutare ꝓ toti⁹ hui⁹ mõi bonis.vtiq̃ oia hec tanq̃ stercoꝛa arbitra/ris:xp̃m lucrifaciens. O tu homuncio. O miser pctõꝛ aduerte q̃z imẽsa bona sũt illa celestia z ad

Circa scõm p̃ncipale de gl'ie (ea tẽde. xp̃i euidẽtia q̃ stephano ẽ mõstrata tractat a do/ctoꝛib⁹ q̃stio p̃cipua.eoq⁹ hec visio stephani q̃ dꝛ vidisse gl'iam dei est miraculosissima. Queꝛit g̃ Utꝛ stephan⁹ viderit gl'iaz dei z iesũ stãtẽ a dex/tris:coꝛpali ocl'o aut mẽtali vl' imaginario. Ad qõ rñdet̃ fm Lyrã in postilla sup Act̃.vij. q⁹ q̃z/uis varie de b̃ sint opiniões: tñ ꝓbabili⁹ dꝛ q⁹ in hac visione ista tria ꝯcurrebant.qz ibi erat visio coꝛpalis q̃ ad aliq̃. erat et imaginaria ac mẽtal' simul q̃ ad alia. Ꝓpio q̃dem erat ibi visio coꝛ/poꝛalis vt ex modo loq̃ndi sc̃pture videt̃.qa dꝛ i textu. Cũ esset stephan⁹ plen⁹ spũsctõ intẽdẽs in celũ vidit gl'iam dei z iesum stantẽ z celos aper/tos tc̃. Quãuis aũt Burgen.i additionib⁹ huic dicto ꝯradicat sed ñ curo.qz dictũ Lyre rõnabi/li⁹ facit ad cõmẽdatiõez hui⁹ miracl'i:cũ coꝛpali oculo dicit coꝛp⁹ xp̃i gl'iosum vidisse tã miracu/lose. Et sic videdo plura miracl'a z mag̃ ꝯcurre/rũt. Unũ est q⁹ vidit celos aptos. Sed b̃ itelligẽ/dũ est nõ p celest⁹ coꝛpis diuisionẽ vl' reseratiõez factã.vt dꝛ glo.qz cuz celi sint incoꝛruptibiles vt dicit pbus.j.celi.impossibile est apiri vel diuidi aut secari. Sed qz sic clare vidit acsi nulluz esset obstaculũ.s.intermediũ. Un̄ sic in fulgure videt̃ celũ apiri q̃dãmõ vel reserari.sic in ꝓposito. tñ b nõ naturalit̃ sed miraculo diuio vidit stephan⁹ celos aptos p̃dicto mõ. Aliõ miraculũ q⁹ vidit Jesum stantẽ in coꝛpe gl'ioso.qz dicit se vidisse ie/sum stantẽ a dextr⁹ i gl'ia.s.celesti. Nã fm naturã impossibile est vt coꝛp⁹ gl'ificatũ ab ocl'o moꝛta/li in sua gl'ia possit videri.g̃ fuit miracl'ose. Ter/ciũ miraculũ qz vidit in tã maxia distãtia.s.vsqz ad celũ empireũ.coꝛp⁹ em̃ xp̃i est i celo empireo. z ideo miraculũ fuit magnũ moꝛtali ocl'o vidi/se vltra celũ aereũ:sydereũ:z cristallinũ.et insup/vsqz ad summitatẽ celi empirei vbi xp̃s ẽ in dex/tra dei sedens fm Fran.maro. q̃ distãtia oibus moꝛtalib⁹ est ignota z imẽsurabilis. Sed b̃ no/ta fm Lyrã q⁹ b̃ nõ est sic intelligẽdũ q⁹ visio ste/phani miraculose fuerit fortificata intãtũ q⁹ vi/dit vsqz ad celũ empireũ acutie visus penetran/do celos.qz visus ñ hz fieri extra mittẽdo sed in/tus suscipiẽdo.vt dꝛ z pbat pbs li. de sensu.z sen/sato. Sed intelligendũ est sic q⁹ a coꝛpe xp̃i existẽ/tis in celo empireo fuit miraculose imutat⁹ ocu/lus stephani ad visionẽ hũanitat⁹ xp̃i. Nã in po/testate ei⁹ est q⁹ coꝛp⁹ suũ sic videat a longe sic de ꝓpe.sicut in ptãte etiã ei⁹ est q⁹ imutet visum in p/pria vl' alia effigie.sicut fecit qñ discipul' euntib⁹ in Emaus apparuit in specie pegrini Lu.j. Et idẽ est de alio q̃cunq̃ coꝛpe gl'ioso.qz totalit̃ est anie subiectũ z iõ ad nutũ ei⁹ põt imutare visũ indif/ferẽter a longe z ꝓpe z in effigie q̃ voluerit. Hoc aũt alicui incõueniẽs non debet iudicari q⁹ xp̃s martyri suo ista ostẽderit etiã ocl'o coꝛpali:cũ le/gant̃ fil'ia sepe etiaz coꝛpal'r accidisse in celestib⁹. Sol em̃ p spaciũ vni⁹ diei steterit imobil' ad ꝑce/ptũ iosue.vt Josue.x. Itẽ decẽ lineis retrograda/uit ad volũtatẽ Ezechie ꝓmittẽte sibi a dõ p Esa/iam.vt Esa.xxxviij. Cũ g̃ in celo ista coꝛpal'r ꝓti/gerũt:nõ est incõueniẽs tali z tãto martyri.s.ste/phano diuia ꝛrute datuz esse vt viderit p̃missa ocl'o coꝛpali. Sz q̃m visiõe coꝛpali diuinitatẽ vi/dere nõ potuit.restat g̃ adhuc quõ dꝛ vidisse glo/riã dei z Jesum a dextr⁹ dei.qz hoc fieri nõ potu/it nisi viderit z deũ:ad cui⁹ dexterã xp̃m stare vi/dit. Un̄ vt p̃misi. Scõo i hac visiõe erat q̃ ad aliq̃d visio mẽtalis q̃ dꝛ vidisse dei gl'iaz. Sz

hoc quō. Aliq dicūt q vidit mētaliter tm̄ z nude diuinā essentiā. ita q ex speciali gr̄a fuit ꝓcessuz stephano videre nō solū hūanitatē xp̄i sed etiam deitatē. sic z Paulo et Moysi. De qb⁹ Aug⁹. ad Paulinā de vidēdo deū ōt. q ꝓcessum fuit paulo videre diuinā essentiā eo q erat doctor gentiū et moysi q fuit doctor iudeoz. Sed ꝫ dictū non cōsonat dict̄ sctōz q ꝓcordit dicūt q tal' visio n̄ est cōcessa i vita p̄nti alicui vrēti sensib⁹ exterioribz nisi hoi xp̄o. Un̄ et Paulus i raptu abstract⁹ a sensib⁹ vidit diuinā essentiā. Stephan⁹ aūt non fuit rapt⁹ tūc sed vrēs sensib⁹ exterioribz vtpote loqueñ in cōcilio. ꝓterea dicendū q Stephan⁹ n̄ tm̄modo mētalit̄ vidit gl'iam dei vel essentiam.

¶ Tercio nāq in hac visiōe ꝓcurrens erat visio imaginaria sil' eū mētali. Ita q in imagiatōe ei⁹ fuerūt aliq imagies vel effigies diuinit⁹ formate ad deū rep̄sentādū. et ipe stephan⁹ mēte ꝓgnouit signarū illi⁹ rep̄sentationis. et sic nō solū fuit imaginaria sed etiā cū ꝫ mētal' visio. sic fiebat p̄phet̄. vt patet de Esaia q vidit dn̄m sedentē sup soliū excelsū z seraphin stātia ex vtraq pte. Esa. vj. Eteñ exteri⁹ sic z interi⁹ pōt diuinit⁹ formari aliq effigies rep̄sentās deū ad imutationē oculi corpal'. sicut fit suo mō in apparitiōib⁹ angeloz q̄n. s. apparēt i corpib⁹ assūpt̄ q corpal'r videnť. et sic fuit in visiōe stephani. Hec fm Lyrā. Ecce charissimi habem⁹ q̄lis fuerit ista visio stephāo ostensa in hac vita p mariō p̄uilegio et gr̄a. Ez conandū est nob⁹ vt mereamur videre deū z bn̄ dictū xp̄m Jesuz i gl'ia p̄ris i fuka p̄ria. Quō aūt ꝫ mereri possum⁹ docet Aug⁹. li. de orōne di. Nolle deū videre mereť q bn̄ viuit: bn̄ orat: z bn̄ studet. Et saluator Matb. v. ait. Bti mūdo corde q̄m ipsi deū videbūt. Sic nēpe stephan⁹ ipe meruit deuz videre. O ḡ tu bō xp̄iane. O peccatrix aia emūda oc'os tuos et vitā tuā corrige: pniaz age. qz si in pctō p̄seuerauer̄ deū videre nō mereber̄ sed in eēnū p̄bis. qz scptū est Esa. xxvj. Tollať impius ne videat gl'iam dei.

¶ Circa terciū de patientia p̄celsa Stephani p documēto accipiam⁹ istā ꝯclusionē q̄ hr̄. xxiij. q. j. §. j. p totū. q exēplo xp̄i z sctōz nr̄az z nr̄oz patient̄ debem⁹ tolerare iniurias. Nā Grego. dicit. Quisq̄s illata mala patiēter nō sustinet ipse sibi test̄ est qz bon⁹ nō est. Proinde z Aug⁹. i ser. hodierno ōt i p̄sona xp̄i. Disce o xp̄iane pugre a me nō seuitia sed patiētia. vide deū tuū p̄sidērē. s. tuā patientiā specrātē. vide deū tuū petentē p̄ ig̃sce illis qz nesciūt q̄d faciūt. Hec ille. Exēplū in stephano.

¶ Sed queriť Utr̄ iniuria sp̄ debeat patienť tolerari An libeat q̄nq xp̄iano expetere vindictā. Rō q̄stiōis. qz Matb. v. ōt dn̄s audist̄ qz dictū est antiq̄s: dentē p dente. oculū p oc'o. ego aūt dico vob⁹ nō resistere malo. sed si q̄s te pcusserit in vnā maxillā p̄be alterā. In ꝫrium aūt est. xxiij. q. j. c. j. z c. Parat⁹. z sil' glo. vbi ōz q nō solū layci sed etiā clerici p̄nt licite repelle reiniurias z rep̄ z p̄sone. Et ite qz vim vi repellere decz. extra ō resti. spo. li. Oli. z ō sen. excō. Si vo. z c. Et tenore. ff. ō iusti. z iure. vt vim. Rñdeť fm doct. p̄cipue Lyrā sup Matb. v. z Job. xvij cōcorditerq Tho. ij. ij. q. cxlij. annotañ tria p̄cipua p̄dicta: q̄z Primū est. q vindictā p̄ncipaliť intēdēdo ꝓpť seip̄az nunq̄z licet appetere. qz ꝫ ptinet ad odiū: qđ repugt charitati q̄ debē⁹ oēs hoies diligere. Mat. v. Diligite inimicos ve. z c. Oē em̄ qđ ꝫrū est charitati est pctm̄ mortale. sz velle penā alicui⁹ absolute z ex odio ꝫriať charitati. ḡ ē pctm̄ mortale. Nec excusať aliq̄s q odit odientes se. hoc em̄ esset vinci a malo. qđ p̄hibeť Ro. xij. nulli malū p malo red. noli vinci a malo sed vin. i bo. z c. Scōm ē q vindictā p̄ncipaliť appetere ꝓpter aliqđ bonū. sic q̄nq licet. qz hz vt sic rōnē boni: cū ad finē bonū p̄ncipal'r ordiatur z ꝓpter illū appetiť puta ꝓpter ordinē iusticie seruādū. vel ꝓpter illi⁹ correctionē vl' emēdatōez q deliq̄t. vl' ꝓpť malo z terrorē vt coerceank. aut ꝓpť bono z pacē q̄etā. aut ꝓpť dei honorē. z alia hmōi. Sic vindicta pōt esse licita. seruat̄ tm̄ circūstātijs debit̄ vtputa q fiat p illuz cui licet. s. p iudicē. z seruato iusto iur̄ ordie. Aut vt licz vim vi repellere vicz in p̄tinēti z cū moderamie incul pate tutele. vt colligiť ex tex. et glo. dicti c. Oli. de restiť. spol'. ¶ Terciū p̄dictū ē. q illa p̄cepta saluatoris. s. nō resistere malo. z p̄cutienti maxillam vnā alterā p̄bere: intelligēda sť fm p̄patiōez ani et nō sp fm effectū exteriorē. sic dicit Aug. li. de ser. dñi i mōte. Ita q hō sp dz aim p̄patū hr̄e ad hec faciēda vbi viderit expedire ad honorē dei z vtilitatē eccl'ie. al's aūt nō. imo aliq̄n expedit respōdere iniuriātib⁹. vel etiā facto resistere ad ipsoz⁹ et aliorz instructionez. z ne deť eis audacia male agēdi. Exēplū de xp̄o q pcussus i vna. sz maxilla nō p̄buit alterā. sz charitative redarguit pcutientē Job. xvij. Un̄ p maiori intellectu nota fm Lyrā q nō resistere malo q̄nq pōt esse cū peccato. q̄nq aūt est sub p̄cepto. z q̄nq ē superogationis z de ꝓsilio. Primo q̄dem dixi q nō resistere malo in aliq̄ casu est illicitū z pctm̄. q̄. s. p̄ dare audaciam malis homib⁹ opp̄mēdi simplices. Tūc em̄ si pt eoz malicie occurri sine p̄cto pec catū esset nō resistere. Un̄ Innocē. lxxxiij. dis. Error. dicit. Error cui nō resistiť approbať. et veritas cū mime defensať oppmiť. Negligere q̄ppe cū possis p̄turbare p̄uersos nihil aliud est q̄z fouere. Hec ibi. Item aliq̄ casu nō resistere malo p̄ceptū est. s. q̄n ex resistētia surgeret mal⁹ malum vl' scādalū. vel q̄n q̄s resisteret ex odio tm̄ vel ira solūmō ꝓpter vindictam fm se vt p̄dictū ē. In aliquo aūt casu. s. vbi nō occurrit tale malū vel scādalum sustinere z nō resistere superogatiōis est. Sed heu q̄z multi xp̄iani p̄ire z vindicte peccatū p̄eunt. q̄b⁹ Aug⁹. dicit. Frenare fratres iraz q̄ vos stimulat ad vindictam. Magnum aliq̄d putas si te de inimico vindicaueris. Si vis te

vindicare ad ipam irā tuā te querte. in ipaz seui as: qz ipa ē inimica tua q occidit aiaz tuā. hec ille. Ecce o xpiane exēplū tibi patiētie i xpo z btō ste/ phano q p psecutozib⁹ orauerūt. fac z tu sil'z vt cū eis valeas regnare. Amen

¶ Pro btō Stephano Sermo. iiij. de pulegio rum eius cozona

Elegerūt stepha nū virū plenū fide z spūsctō. Act. vj. c.

¶ Egregi⁹ doctozū Aug. i ser. huius diei tractās de celebrate hui⁹ festi atq; btī stepha ni gl'iosa dignitate ōt sic. Frēs charissimi beste/ na die celebraui⁹ tpalē regj nr̄i natalē. hodie ce lebram⁹ triūphalē militj passiōez. Veri enim rex nr̄ trabea carnis indut⁹ de aula vteri v̄ginalis egrediēs visitare dignat⁹ ē mūdū. Hodie miles de tabnacl'o corpis exiēs triūphator migauit ad celos. Ille sempit̄ne deitatj maiestate fuata fui le tētoziū carnis in hui⁹ secl'i cāpo pugnatur⁹ in trauit. Iste depositj corruptibilib⁹ corpeis idu/ mētis ad celi palaciū penniē regtur⁹ ascēdit. Ille descēdit carne velat⁹. iste ascēdit sanguie cozona/ tus. Ascēdit iste lapidātib⁹ iudeis: qz ille descēdit letātib⁹ angel'. Gl'ia i excels' deo beri scī angeli cā tauerūt. hodie stephanū exultātes i suū ꝓsoziū susceperūt. Veri dñs exiuit de vtero v̄gis. hodie seru⁹ egressus ē de ergastulo carnis. Veri xp̄s p nob⁹ pānis ē inuolut⁹. hodie stephan⁹ stola ē ab eo imortalitatj idut⁹. Veri p̄sepis angustia xp̄z portauit infantē: hodie imēsitas celi suscepit ste/ phanū triūphātē. Qui ei corpi suo v̄gis ppauit vtez: ipe martyri suo dignat⁹ ē aperire celū. Sol⁹ descēdit dñs vt multos eleuaret. būiliauit se rex nr̄ vt suos milites exaltaret. Nec Aug. vbi sup. Quia q̄ xp̄s dñs ideo se būiliauit vt suos mili/ tes exaltaret: q vicz legitime certasset. vt testat' ei apl's. j. Thim. ij. Nō coronabit nisi q legitie cer/ tauerit. Sz legitime certat ille q ꝓstās est z viril' in tēptatōe. firm⁹ i fide. z plen⁹ i spūsscti amoze. Tal' fuit stephan⁹ vt notāt p̄missa v̄ba themat/ z ideo ipe dignissim⁹ extitit exaltatōe z cozonati one. p̄t̄ qō p̄missa v̄ba merito de eo dicūt. In qb⁹. s. v̄bis tria p̄ncipalia mysteria accipim⁹ p b̄ p̄mōe p̄m q i ipis triplicit̄ pulegiat⁹ ꝓmēdat

¶ Primū mysteriū ōz sublimari (stephan⁹ onis dignifice. cū dicit'. electus.

¶ Scōm dicit' pdotatiōis gratifice: cū dicit'. vir plenus fide z spūsancto

¶ Terciū ōz cozonatōis btifice cū noiat' stepha nus. Nā grece Stephan⁹ ōz cozona latine.

¶ B Circa p̄mū mysteriū de dignitate subli/ mi btī stephani ꝓclo sit hec q btūs stephan⁹ cla/ ret fore magne dignitatj ex pl'ib⁹ pulegijs a do mino iesu sibi collatj. ptz p̄cipue ex trib⁹. Primū nāq; pulegiū ꝓformis gr̄e apl'icat'. Nā xp̄s dñs apl'is dedit hec q̄tuoz. s. sapiaz. liguaz. eloq̄ntiā. ꝓstātiā z miraculoz efficaciā. Ista oia dedit z ste/ phano. s. sapiam cui nō poterāt resistere z spūi q loqbat'. s. i disputatōe. Act. vj. Et eloq̄ntiā. vñ ōz ibidē. z spūi q loqbat'. sic em̄ discipulis ꝓmiserat xp̄s Lu. xxj. di. Ego dabo vob⁹ os z sa. cui nō po. resistere z ōdicere oēs aduer. zc. Icē dedit stepha no ꝓstātiā z miracl'oz efficaciā. Vñ ibidē scribit' ō eo. Stephan⁹ āt plen⁹ gr̄a z for. Ecce q̄nta cō/ stātia qz nō timuit mortē subire p xp̄o. Seq̄t'. fa/ ciebat sig̃ z pdigia mag̃ in pp'o. Et iō Aug. i ser. dic̄ q Stephan⁹ licz ab apl'is dyacon⁹ ordiat⁹ iferioz erat ordie: plen⁹ m̄ fide z spūsctō sic̄ z apl'i fact⁹ ē ipis prim⁹ passiōe. Et q discipul⁹ erat g̃/ du magr̄ cepit eē martyrij. Oz g̃ stephanus sil'is fuit apl'is vt iā patuit marie dignitatis pulegiū extitit. qz apl'i sūmū gradū scitatis z dignitatis in eccl'ia obtinēt. Deniq; dignitas discipulat⁹ tā to excedit seq̄ntes sctōs alioz graduū. s. ꝓpheta/ rū martyz ꝓfessoz v̄ginū zc. q̄nto scz illi discipu li radiū xp̄i vicini⁹ pceperūt fm doctrinā btī Dio nisij ō eccl'iastica hierar. Et exēplificat de ordib⁹ angeloz. s. seraphin z cherubin q sūt tāto digni/ ozes certis q̄nto deo z xp̄o iesu sūt viciniozes z p pinq⁹ diuinū lumē p̄cipātes. Vñ apl'i i eccle sia militāti sūt loco seraphin i eccl'ia triūphanti. z discipuli xp̄i sūt loco cherubin. qz vno tm̄mo/ do medio distāt a xp̄o. Et sic ptz. ¶ C Scōm pulegiū p̄ncipal' gl'ie martyrial'. qz ipse stepha/ nus ꝓthomartyr. i. p̄m⁹ vl' p̄nceps martyz extit. Vñ Maxim⁹ i ser. hui⁹ dici dic̄ sic. Si q̄d di/ stare inē martyres pōt. iste p̄cipu⁹ videt esse q p̄/ mus ē. Mortē em̄ qua dignat⁹ ē xp̄s p oib⁹ pa/ ti hāc iste p̄m⁹ reddidit saluatori. hec ille. Istud aūt est maximū pulegiū p̄cipue q̄tuoz magnis gratijs decoratū. q̄s tāgit idē Maxim⁹ eps di. sic. Honorem⁹. s. frēs charissimi sctōs martyres vt p̄ncipes fidei. intercessoz̄es mūdi pcōes regni z coheredes. s. ꝓformiores filij dei. nā Stephan⁹ istas gr̄as p suū ꝓthomartyriū excellēti⁹ assecu/ tus ē. Prio q̄dē ipe ē princeps martyrū. g̃ p̄nceps triūphi oim militū fidei. qz prim⁹ regē suū chri/ stū p gricula mortj trāseūtē secut⁹ fuit. Vñ ipe est sicut primiceri⁹ vl' magr̄ z cāpiductoz militū in ter alios martyres xp̄i. qō ē ml'tū gl'iosū z bono/ rificū. Scōo qz martyres sūt intercessoz̄es mūdi. scz p effusū sanguinē. Stephan⁹ g̃ est prim⁹ iter/ cessoz mūdi. vñ z prim⁹ post xp̄m intercessit p ini/ micis di. Dñe ne statuas ill' b̄ pctm̄ zc. Tercio qz martyres sūt pcōes regni: q cū p celesti regno se morti tradāt p̄conisant facto ineffabil'z melio rē esse vitā celestē hoib⁹ repromissaz a deo. Ste/ phan⁹ g̃ i b̄ p̄cellit qz ē p̄m⁹ pco regni celestj. vnd z p̄m⁹ p⁹ xp̄m p̄conizat⁹ ē restituta eē hoib⁹ bita tōez celestj regni quā pdiderā⁹: z aptā ianuā celi cū dixit. Ecce video ce. ap. z iesū stā. zc. Quarto qz martyres sē coheredes xp̄i p ꝓforme meritū mar tyrij. Stephā⁹ g̃ p̄cellit. qz p̄m⁹ p martyriū itroi uit regnū imediate celoz p⁹ xp̄m. z sic coheres xp̄i p̄m⁹ fuit ꝓformior. Vñ ptz q Stephan⁹ ē ml'tū

honorādus hoīb⁹ ꝑ̄ pmissa. D Tercīū ꝑ uilegiū resplēdētie angelical'.qz stephan⁹ visus ē in cōcilio angelico vultu resplēdere. vt hī Act'.vj Et ꝫ fuit ex q̄daz pulcritudie cādoris z claritate diuinit⁹ sibi data ad declarationez sue scītat̄ et mūdicie. Sed q̄rit cur hec claritas angelica ap paruit deo disponēte nō alibi q̄z in ei⁹ vultu vel facie. Rñdet ꝙ iso qz ista claritas cādoris ange ci significabat in stephano puritatē et pudicicīā ꝟginalē ꝑ quā assimilat' angel'.qz vt dic̄ Piero. ad Paulā z Eustochion. Sp inqt angel' cogna ta est ꝟginitas. In carne em̄ ꝑter carnē viuere ñ terrena vita est sed celest̄.i.angelica z btā.qz i ce lo neq; nubēt neq; nubent'. Sz qz pudicicia ma xime relucere ḃz in facie.i.in cōtinētia z custodia q̄nq; sensuū q̄ sunt i facie. ḡ ad id ꝙenient' desi gnandū refulsit stephan⁹ in facie. Et ex ꝫ accipit argumētū ꝙ oēs hoies castitati ꝑm suū graduz intēdētes.s.ꝟginali vl' viduali aut ꝙiugali sicut debēt z tenent':reputādi sūt tanq; angeli boni et ad celestē bītudinē apti. iuxta illō Mat.v. Btī mūdo corde qm̄ ipsi deuz vidēbūt. Et ecōtrario oēs carnaliť viuētes et luxuriosi reputādi sūt be stiales z demoniaco vultui sil'es.z ad eťnū ignē destinādi. Uñ.j. Coz.xv.apl's. Hoc dico frēs qz caro z sanguis.i. hoies carnal'r viuētes z luxuri ose regnū dei possidere nō ꝑnt. Nā nil inq̄natuz intrabit in illud.s.celeste regnum. Apoc.xxj. O ḡ pctōr.o peccatrix. o aia xpi sanguie redēpta cōsi dera ꝓicula carnal' vite z age pniam: mortifica carnē z sectare castitatē vt cū xpo z btā virgine at q; btō stephano martyre alijs q̄z btis viuere in eternū valeas i sctō⁹ angelo⁹ societate.z ne tra dar' cū diabolo z angel' ei⁹ eterni ignis incēdio. Nā reuera vt ait Greg.momēraneū est q̄ dele ctat sed eťnū heu est q̄ cruciat. pu⁹ labor.s.casti tatis sed magnū ꝑmiū ei⁹ felicitat̄. Bern̄. O mi serabiles miseri q̄s seducūt hui⁹ mūdi delicie vt in bonis dies ducāt et in pūcto ad inferna desce dant vbi supplicia habeāt nō vni⁹ aut decē aut mille diez.sed sine fine seculoz. E

¶ Circa scd̄m ꝓncipale de gratifica ꝓ dorationē stephani sit hec ꝙclusio ꝙ btūs stephan⁹ ꝙstat fo re magne sctitat̄ ex donis ḡtuit̄ q̄b est dotat⁹ ꝑ alijs discipul'. Patet ꝑcipue ꝑ tria gr̄az excellē tissimaz dona sibi specialit⁹ ꝙcessa. ¶ Primū est donū specialissime visiōis diuie claritatis.qz vt ḃz Act'.vj.ipse vidit in agone mort̄ sue posit⁹ in cōcilio tria hec simil'.s.celos aptos.z gl'iam dei.z iesum stātē a dextr̄ dei. Hec aūt visio ꝑm q̄ dī cit Burgens' in additōibz Lyre ꝑcellit alias visi ones ꝓphetales siue q̄s ceteras:tū qz maioz fuit in ea vis lumis.tū qz maioz z altioz i ea exp̄mit dignitas veritat̄. Sicut em̄ est maⁱ videre vi diuini lumis alīq̄s reuelatiōes vigilādo q̄z dor miēdo vt dicit Tho.ij.ij.q.clxx.ar.iij. sic maior' lumis supnatural' est aiaz positā in vehementia afflictiōis z iq̄ torment̄ abstrahi ad vidēdū diui na q̄z aliā aiam simpl'r occupatā sed nō afflictā. Itē qz visio stephani maxie fuit expressiua digni tat̄ xpi ad dextrā patr̄ stāt̄: ideo hec visio ñ inme rito reputat̄ ꝑ ceter' special' gr̄e. Sed q̄rit potest Cur xp̄s dñs voluit stephano in passiōe posito ostēdere diuinitat̄ gl'iaz. Rñdet ꝙ hui⁹ plēs sūt rōnes. Prima ex pte xp̄i vt ei⁹ diuitat̄ fides ꝙfir marēt ad ꝙfusionē z maiorē dānationē psecuto rū.s.iudeoz.qz sola diuia ꝟtute ꝑ miraculū po tuit hoc fieri ꝙ stephan⁹ in tā ardua occupatiōe mēt̄ eleuaret ad videndū gl'iam dei z iesum glo riosū in corpe. Sicut miraculose pōt esse ꝙ ꝟgo pariat z ignis nō cōburat.nec aliq̄ pura creatu ra pōt hoc facere vt dei gl'ia videat'.sed solus de⁹ hoc pōt vt dicit Scot⁹ i ꝓlogo sñaz.q.ij. Hinc Aug⁹.in ser.bodierno dicit. O btā fidei officina q̄ tātū exaltasti martyrē vt ipsam cōspiceret ma iestatē.videt cōfitēs xp̄m morturⁱ ꝑ xp̄o precu rus ad xp̄m.s.in celo regnantez. Scōa rō ex pte ipsi⁹ stephani.vt.s.ꝙfortaret' ad passiōis toleran tiā ꝑ xp̄o q̄ ad hāc visionez adeo extitit cōfortat⁹ et diuia dulcedie tot⁹ replet⁹ vt cū desiderio mor tē subiret z ꝑ xp̄o mori sibi dulcissimū esset. Uñ canit eccl'ia di. Lapides tonrētis illi dulces fue rūt. Jp̄m sequunt' oēs aie iuste. Tercia rō ex pte nr̄i vt ei⁹ exēplo ꝓuocemur ad deuotionē fidei z ad sufferēdas tribulatōes mūdi ꝑ xp̄o: scientes ꝙ si pati volum⁹ ꝑ xp̄o vel iusticia celuz est nob aptū z aderit gl'ia regni celest̄ q̄ habeat' in patria. iuxta illud Matth.v. Btī q̄ psecutionē patiunt ꝓpter iusticiā qm̄ ipsoz est regnū celoz. F

¶ Secundū donū ꝑcellētissime charitat̄. Naz maxia charitas ꝙprobat' in stephano tā erga de um q̄z erga ꝓximū. Erga deū qz aiaz suā añ ali os martyres ꝑ xp̄o ponere ñ recusauit. Aug⁹.li. de nat'a z gr̄a. Charitas inqt tūc maxia ē in hac vita qñ ꝑ ipsa ꝙtenit' vita. Itē erga ꝓximū mari mā charitatē exhibuit stephan⁹ qñ ꝑ ipm etiā ini micis z se occidētib⁹ orauit. Quāto mag⁹ orabit o hō ꝑ te apd deum si ipm honorauer⁹ z deuote amauer⁹. Sed q̄rit pōt vtiq; q̄libet hō xp̄ian⁹ te neat' sub ꝑcepto orare ꝑ inimic⁹ suos. videt' ꝙ sic qz dicit saluator Mat.v. Ego aūt dico vob. di ligite inimicos vestros bñfacite hīs q̄ oderunt vos z orate ꝑ ꝑsequentib⁹ z calū. vos vt sit⁹ filij pa tris vr̄i cē. Eccl'ia etiā hodie orat di. Da nob q̄sū m⁹ dñe imitari qd colim⁹: vt discam⁹ inimicos diligere cē. Sz in ꝓtū dic̄ glo. sup Lu.vj. vt ait Bonauē. sup.iij.dist.xxx.q.j. arguēs sic. Ibi glo. dicit ꝙ ꝫ est ꝑfectoz.sed ad ea q̄ sunt ꝑfectoz nō oēs tenent'.ḡ cē. Rñdet ꝑm eundē Bona. vbi s. et ꝙcor. Lyrā sup Mat. alioq; cōit docet'.ꝙ effe ctⁱ charitat̄ ē duplex. Unⁱ ꝓncipal' q̄ est respectu bonoz spūaliū.s.gr̄e z gl'ie.z q̄tū ad hūc effectū tenet' q̄s inimicū diligere vt optet ei gr̄am z glo riā.z sic bñfacere etiā tenet' effectu: salutem corz modo debito z possibili ꝓcurare z orare ꝑ ipsis sez ꝑseq̄ntib⁹ optādo bona gr̄e z gl'ie. Ratio ꝑm

De sancto Johanne euangelista

Aler. de Ales. iij. volūme. sūme. siml'qz Lyrā. dā de nemie in hac vita desperādū est vt ōr Aug⁹. de pe. di. vij. Nemo. ꝓterqz de illis q̄ vitā in pctō finierūt vt dānati. z de qbz non est spes salut' vt demones sunt. qz p ist' orādū nō est. Aug⁹. Si scirē patrē meū esse in iferno nō plus orarē p eo qz p diabolo. Erq̄ ḡ mali boies sunt ad dei imaginē creati. z qzdiu iunt i via capaces sunt bītudinis vel in actu ꝙuersiōis vel in potētia veniendi ad bītudinē. Amicicia aūt vere charitat' fundat' sup cōicatōe supne bītudinis. ideo licet malicia inimicoꝝ sit odiēda. ipa tn̄ natura possibil' bīficari est diligēda. z qzum ad b̄ est eis bñfaciendū z orādū cōiter p eis. iuxta ꝟba p̄missa salutatoris Mat. v. in obiectiōe. Alⁱ aūt est effect⁹ charitat' secū dari⁹ q̄ est respectu bonoꝝ tpaliuz. et q̄ ad hūc nō oēs diligere tenent inimicos nec orare p tpalib⁹ bonis nisi i q̄dā generalitate inqzum valēt ad eoꝝ salutē: qō soli deo notuz est. qz oīb⁹ tpalib⁹ pōt bō bñ z male vti. z ideo circa boc nō est aliq̄d determinate perendū. Uñ inimicis optare z orare vt habeant bona gr̄e z gl'ie est necessitat' z p̄cepti. sed vt habeant bona alia pfectiōis est qzum ad inimicos psone. nō aūt cōitatis vel eccl'ie. qz qzum ad istos nō esset pfectiōis ꝟm Amb. in glo. Cañ. ij. vñ illis nō sūt optranda etiā bona tpalia. s. vite plōgatio: diuitie z pspitates ꝛc. Nā ꝫ tales orat eccl'ia vt dextera dei cōterant. Pro inimicis aūt psone nr̄e orare ōbem⁹ et tenemur optare bona spūalia. tpalia autē eis orare pfectiōis est. s. in speciali. Sz vt a cōi orōne nō excludam⁹ ipos inimicos q̄ orare debemus etiā p ipsis inqzuz bona eis tpalia expediūt ad salutē. boc est p̄ceptū. Et sic patet. ¶ Tercū donū pfecte z efficacissime sctitat'. Nam spūscō plen⁹ fuisse ōr Act. 5. Et tāte sctitat' extitit vt maxima z mīta signa ac pdigia faceret. Et qō ē maximū p̄ ceter' donis sctoꝝ ei⁹ sctitas tāte efficacie z meritoꝝ ap̄ deū tā excellētiū erat q̄ vnica sua oratiōe q̄ dixit Dñe ne statuas ill' b̄ pctm̄: Saulū talē et tantū eccl'ie tot⁹ psecutorē conuerti ad deū ꝓmeruit. quē de⁹ tali z tāto miraculo cōuertit atqz sublimauit: atqz tot⁹ eccl'ie vtilitati effecit fructuosum z gl'iosum vt ei sil'is nō fuerit. O ḡ mira sctitas Stephani q̄ talē ꝓmeruit. s. paulū lucrari xp̄o p quē orbis tot⁹ debuit ꝙuerti ad xp̄m. Hui⁹ veritatē testat' Aug⁹. in ser. sic di. Si martyr stephan⁹ nō orasset eccl'ia Paulū nō habuisset. In ist' ait duob⁹ discipul' geminū nobis mōstrat' salut' indiciū. vt si q̄s bon⁹ est imitet' p̄ seuerātiā charitat' in Stephano. q̄ aūt mal⁹ est sequat' exēplū ꝙuersiōis i Paulo. Sz b̄ posset q̄s q̄rere di. Nunq̄d Paulus in celo cōfundit' p occisiōe stephani. Ad id rñdet ibidē Aug⁹. dicēs sic. Ecce inq̄t nūc Paulus cū stephano letat'. cuz stephano xp̄i charitate pfruit'. cum stephano regnat. Quo eñ stephanus p̄cessit cruciatus lapidib⁹ pauli: illuc secut⁹ est paulus adiut⁹ orōnib⁹ stephani. q̄z btā vita frēs in q̄ nō paulus de occisione stephani cōfundit' sed stephan⁹ de cōsortio pauli gratulat' qz charitas xp̄i in vtroqz letatur Hec Aug⁹. Et sic patet. hec sufficiant. ¶

Circa tercū p̄cipale de corona bītudis stephani sit ꝓclusio q̄ hic btūs a xp̄o gl'iosissime est coronat⁹ vt merito Stephan⁹ a corona sit vocatus. Declarat' ꝟm Frā. maro. i ser. atqz alios docto. sup. iij. dist. xlix. tractātes de aurea z aureol' qz ipse btūs Stephan⁹ ꝓmeruit coronari in bītudine pl'ib⁹ coronis gl'iosissimis inē sctōs p̄cipue triplr. ¶ Prio corona aurea q̄ ōbet' charitati z sctitati. de q̄ Ecci. xlv. Corona aurea sup caput ei⁹ exp̄ssa sig̃ sctitatis. z b̄ in signū regalis dignitat' dat' illis btis tanq̄ filiis sūmi reg'. s. dei ꝟm q̄ dq̄z meruit p charitatē. et ꝓsistit in gloria essentiali. s. visiōis z fruitōis diuie. Scōo corona specialissime gl'ie. s. aureole q̄ est p̄miū accidētale qō debet' opi p̄cellēti. Et est triplex ista corona. Una doctoꝝ vl' p̄dicatoꝝ. Hāc habet btūs Stephan⁹. qz fidē docuit z defensauit ml'tiplici disputatōe. et p̄dicauit ꝓfirmādo miracl'oꝝ magnoꝝ ope Act. vj. ca. Alia est aureola martyruz quā ipse gl'iosissime bz. Tercia est ꝟginū. z istaz credit' bñe. qz pbat' fuisse ꝟgo mūdissim⁹. Tū ex vultu angelico q̄ refulsit in signū ꝟginitat'. Tū ex reuelatiōe diuie gl'ie z visiōe xp̄i in dextra p̄nātalia magnalia vt cōit' solet xp̄s ꝟgib⁹ reuelare. Tercio coronat⁹ est Stephan⁹ corona gloriose p̄me victorie i fidei certamīe inq̄tū fuit victor p̄m⁹. s. z martyrū mgr̄ in alijs. ꝓpt' qō bz Stephan⁹ i celo gaudiū excellētissimū p alijs: corona nāve gl'ie maximā. vnde merito ō eo canit' illud ꝑs. Ollia z honore coronasti eū dñe ꝛc. qz vt dicit Amb. de sctō Uitali. tal' geminā coronā accipit. s. martyrū in se. z in alijs magisterū vl' exēplī Cypan⁹ etiā de b̄ dicit. Preliāte te z fidei ꝓgressione pugnte spectat de⁹: spectāt angeli: spectat et xp̄s. O q̄nta iocunditas. q̄nta gl'ie dignitas p̄si de deo celi z xp̄o iudice coronari. Hec ille. O ita qz charissimi festinem⁹ et nos p bona opa ad illā patriā supnā. Discam⁹ exēplo stephani et nos bñe charitatē: mūdiciā: patiētiā. Cōmēdem⁹ nos btū bui⁹ gl'iosissimis merit⁹ et orem⁹ supplicit'er dñm Jesum vt ipsi⁹ Stephani p̄cib⁹ valeam⁹ ad illā ineffabilē gl'iam celestē puenire. Amen.

De sctō Johāne euāgelista Ser. j. cū Legēda.

Hic est discipulus ille quē diligebat iesus. Verba sūt ecc'lie accepta ex Joh. ca. vl. z euāgelio hodierno ꝓpostere. ¶ Limiz hec verba ad btī Johis laudē z gl'iam sic canit ecc'lia. ad ostēdēdū q̄ Johes fuit specialissime dilect⁹ a xp̄o ie su dei filio. Et hoc ostendit ecclesia etiā exemplo. qz post festum p̄clare natiuitatis dñice statuit ei⁹. s. Johis festū celebrari in die ſcio ꝓximo p

dilectōis xp̄i signo. Nā videm⁹ q̄ ꝓsuetudo est p̄ncipū milites suos carioꝛes iuxta se. ꝓpinquꝰ ad mēsaz sedere velle ꝓ honoꝛe. Sic eccl'ia hūc sc̄m Johānē festo honoꝛādū voluit esse iuxta festū natiuitat̄ dn̄ice ꝓ signo specialis dilectionis. Quānis aūt Johānes fuerit carioꝛ xp̄o q̄z stephan⁹ z familiarioꝛ: tn̄ festū stephani p̄cedit festū Johānis ob hāc p̄cipue cāz q̄ illa die. s. i⁹ mediate subsequēti diē natiuitat̄ fuerat coꝛp⁹ Stephani iuēt̄. merito g̃ diē festū illū sibi vēdicat. Itaq̄ fratres discam⁹ z nos Johānis exemplo vt sim⁹ veri discipl'i xp̄i fide z ope. discamus ip̄m imitari vsq̄ ad crucē. sic z Johānes xp̄o in cruce posito astitit cū ꝟgine matre. vt sic ꝓ xp̄o pati nō desistam⁹ veracit̄q̄ ip̄m diligamus vt z a xp̄o diligamur z de nob dici valeat ꝟbis Jobes i exēplū ꝓpōit z ꝓmēdat de tribꝰ.

¶ Primo de discipulat⁹ christi veritate cū ꝺr. Hic est discipulus.

¶ Secundo de p̄cellentis meriti sanctitate. quia singulariter dicitur. hic est ille

¶ Tercio de amoꝛis p̄cipui familiaritate cuz dicatur. quem diligebat Jesus.

B

¶ Circa p̄mū ꝺ vero discipulatu xp̄i accipiā⁹ hāc ꝓclonē q̄ sic Jobes apl's sic et oīs xp̄ian⁹ debet discere vt sit verus xp̄i discipulus. Hoc docet ꝓ Clemēt̄ papā dis. xxxviij. c. Null⁹. dicēte. q̄ q̄ discere atq̄ agere bona recusat magꝫ di aboli q̄z xp̄i mēbꝝ ostēdit z pon⁹ ifidel' q̄z fidel' esse mōstrat. hec ibi. Rō q̄z ē. qz ignoꝛātia ē mr̄ cūctoꝝ erroꝝ. z ē oīb⁹ multū dānosa z piculosa ignoꝛare salutifera vt ptz ibidē ca. j. z se. z. c. Qui ea. vbi Greg. li. s. moꝛal'. dicit sic. Qui ea q̄ dei sunt sapiūt a deo sapiūt. z q̄ ea q̄ ōi sūt ne sciūt a dn̄o nesciunt. Paulo attestāte q̄ ait. Si q̄s ignoꝛat ignoꝛabit. Idē Quicūq̄z stult⁹ est in culpa erit sapiēs in pena. Hec dicto capl'o. O g̃ q̄z graui piculo z peccato sunt ꝓstricti qui ꝟbū dei nolūt audire putāres q̄ ignoꝛātia excusent: cū pot⁹ grauare habeat ignoꝛātia affectata q̄z excusare vl' pctm̄ minuere. vt dicit Aug. li. q̄stionū z hr̄ dist. xxxvij. ca. vl. Ad id aūt accipe exēpla. Quero te vtz. qn̄ cadere hēs vel etiaz moꝛi: nolles ig̃rant̄ cadere vl' moꝛi. credo q̄ sic oīs ei sane mēt̄ vellet q̄ sciret vbi qn̄ z quō cadere ꝺberet vl' moꝛi. sic ē i ꝓposito. nā vt ait Ꝺre go. Jact'a q̄ puid ēt mi⁹ ferūt. Sz qm̄ fm euāgelū apl'i zpmi xp̄iāi ꝓmit⁹ dicebāt discipl'i. z fm Ebryc. postea apō Anthiochiā ꝓmū nūcupati sūt xp̄iani. Idcirco exēplo Jobis debem⁹ tanq̄z humiles discipuli xp̄i q̄ est mgr̄ ꝓfectōis diligent̄ discere ab eo vt ꝟe sim⁹ ei⁹ discipuli. nā discipulus a discendo ꝺr. fm Catholicon. ḥo discere z fuare vt ver⁹ xp̄i discipul⁹ mereat fore. Rñdet fm Aug. fmone de martyribꝰ dicentē sic. Ipe dn̄s nō dixit. Discite a me moꝛtuos suscitare. sup aq̄s siccis pedib⁹ ambulare. nō hec dixit. sed q̄d ait. qz mit̄ sum z hūilis coꝛde et inuenietis req̄es aiabꝰ vr̄is. et iterꝝ. Diligite inimicos ve. zc̄. et iterꝝ. Estote ꝓfecti sicut z p̄r̄ vester ꝓfect⁹ est. Et licet sint alia mlta i q̄b⁹ debem⁹ dn̄m et sc̄os imitari: ista tn̄ p̄cipua sunt. Hec Aug⁹. Sed ꝓ simplicioꝛib⁹ vt lucidius ista disseram⁹ Nota q̄ xp̄s dn̄s vere ꝓfectōis et veritat̄ celest̄ mgr̄ inꝛ alia q̄ttuoꝛ. s. p̄cipuas lectiones addiscēdas suis discipul' efficaci⁹ mādauit z obseruandas ꝓ vere xp̄ianitat̄ regl'a. Prima lectio est puritat̄. s. baptismalis ac etiā pnialis p remotionē oīs pcti mortal'. Nā Joh. iij. xp̄s dicit. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ zc̄. Itē Lu. xiij. Si q̄s venit ad me z nō odit patrē suū z matrē z vxo. z fr̄s. adhuc aūt z aiaz suā. i. vitā corꝛalē. s. ꝓtēnendo ꝓ deū parat⁹ etiā moꝛi q̄z ꝓ cuiuscūq̄z dilectiōe peccare nō pōt me⁹ esse discipulus. Et q̄ nō baiulat crucē suā p carnis moꝛtificatiōez z cōcupiscētiaꝝ repressionē: nō pōt me⁹ esse discipul⁹. sic Lyra exponit. Et q̄ nō renunciauerit oīb⁹ q̄ possidet. s. affectu vt ꝓ nulla re offendat deū licz possideat effectu: nō pōt me⁹ esse discipulus. Hinc z Joh. viij Si mānseritis in ſmone meo ve discipuli mei eritis. Hāc nimiꝝ lectiōez seruauit Jobes apl'us. g̃ zc̄. Scōa lectio mittit̄ Matth. xj. Tollite iugū meū sup vos z discite a me qz mit̄ sum: nullū ledēdo sed inimicis pcēdo. Un̄ z sic orādū mādauit. dimitte nob debita nr̄a sicut et nos di. zc̄. Matth. vj. Tercia lectio hūilitat̄ vt s. s. Mat. xj. Discite a me qz mit̄ suz z hūilis coꝛde. Jobes euāgelista mitissimus z pietate ac charitate plenus fuit z adeo hūilis q̄ in suis script̄ nus q̄z sue in euāgelio siue in epl'is se scribit apl'm sed discipulū vl' seruū ihesu xp̄i. Quarta lectio charitatis. Un̄ Joh. xiij. Mādatū nouuz do vob vt diligat̄ inuicē sic dileri vos. In ꝟ cogñscent oēs q̄a discipuli mei estis si dilectiōez habueritis adinuicē. Ecce fraterna dilectio. Itē Joh. xv. Manete in dilectiōe mea. si p̄cepta mea seruaueritis manebitis in dilectiōe mea. sicut z ego p̄cep. pa. mei ser. z ma. in ei⁹ di. Ecce dei charitas. Jobes charitate plenissimus ꝓbat̄ q̄ oīa eius ꝟba charitatē resonāt sicut in euāgelio siue in epl'is. Et abūdantia em̄ coꝛdis os loquit̄ Matth. xij. Unde ꝓbus iij. Eccl'. dicit q̄ q̄lis vnusq̄sq̄ ē talia dicit et operat̄ et taliter viuit. Dicit aūt Piero. q̄ Johānes vsq̄ ad vltimā senectutē cum vix inꝛ man⁹ discipuloꝝ ad eccl'iaz deferret̄ sola ista ꝟba ad quā libet pausam dicebat. Filioli diligite alterutrū. Interrogatusq̄z cur sp̄ eadē ꝟba loq̄ret̄ Rñdit. qz dñi inq̄t p̄ceptū est. et si solū hoc fiat sufficit. Pater g̃ q̄ ip̄e charitate plen⁹ fuit. O g̃ ve discipulū xp̄i dignissimū iohānē o xp̄iane stude i hūj tari si vis ver⁹ xp̄ian⁹ z ver⁹ xp̄i discipul⁹ haberi.

¶ Circa scōm p̄ncipale de p̄cellenti merito Jobis accipiam⁹ hāc ꝯclusionē fm sniaz Franmaro. fmōe de b̄ sc̄o. q̄. s. btūs Jobes maximū

De sancto Johanne evangelista

acq̃siuit meritū in sequendo xp̃m dñm in collegio discipulor̃. Et idē declarat. qz relinq̃re oia et sequi xp̃m maximi meriti ẽ apud deū. vt ptz Mat. xix. vbi petrus int̃rogauit xp̃m di. Ecce nos reliq̃mꝰ oia z secuti sumꝰ &c. qd ḡ erit nob. Rñdit iesus. Amē dico vob q vos q̃ secuti estis me in regeneratōe. i. resurrectione cū sederit filiꝰ hois in sede maiestat̃ sue sedebitis z vos sup sedes iud. xē. scz tanq̃s p̃rimi assessores. Et ois q̃ reliq̃rit domū vel frēs aut so. aut fi. aut agros ꝓpter nomē meū cētuplū acci. z vitā eē. pos. b est. q. deserit tp̃alia accipiet spūalia bona b in p̃senti que excedūt illa sicut centenariꝰ vnitatē. et vitā eē. possidebit i futo. Sic exponit Lyra. Patet ḡ q relinq̃re oia sit magni meriti p xp̃o. et adeo q sicut habet. xij. q. j. expedit. z. q. ij. Socrates. p̃fectꝰ ē oia ꝓpt̃ xp̃m reliq̃re q̃s pauplb distribuēda seruare. Sz btūs Jobes i b alios discipulos excessit ꝓpue q̃druplici ratione.

Primo ratione virginitatis.
Secundo ratione iuuentutis.
Tercio ratione generositatis.
Quarto ratione affectuositatis.

¶ Primo rōe virginitat̃ qz ipe inc alios vt canit eccl'ia vgo ē electꝰ a dño z vgo in euū p̃mansit. Dicit em̃ Piero. in plogo sup Job. q ip̃m xp̃s de nuptijs nubere volentē vocauit in vginitate O ḡ maximū b meritū sponsaz vginē relinq̃re et ad fuādam vginitatē ꝑpetuā pꝰ xp̃m aduocare. Dic occurrūt q̃stiones. Pria q̃stio vtz votū religionis dissoluat spōsalia ꝓtracta. Ad qō rñdet fm doc. p̃cipue fm Raymūdum q alter spōsor̃ licite pōt trāsire ad religionē etiā ꝓcto matrimonio z altero inuito duz tm̄ ante carnis copulā. Sz qd de illo q̃ i secl'o remanet. Rñdet q absoluit a spōsalibꝰ xtiā matrimonio. extra de ꝓuer. ꝓiuga. Uex. z. ca. ex publico. z extra de sponsa. cōmissuz. Secda q̃stio de sponsa Jobis quā reliq̃t q̃ illa duxit. Ad b rñdet Alber. ma. in ꝓhemio sup iobānē q hec sponsa de cuius nuptijs vocat̃ fuerat Johānes in vginitate p mansit. z in societate btē virginis marie matris xp̃i postmodū visa fuit. z fine bono q̃uit. Et q̃ patet q errāt q̃ dicūt istā Johānis spōsā fuisse mariā magdalenā. qz fuit altera noīe Anachita vt dicit Ludolphꝰ. Tercia q̃stio adhuc ꝓ taliū vouentiū edificatiōe. qd si talis spōsus iurauit cū spōsa sua. sicut z credit d Jobe. Rñ. fm Ray. q cōsiderādū ē si talis ante fecit votū religiōis et postea iuramētū p̃stitit alicui q eam duceret tūc debet votū implere z agere penitētiā de iuramēto illicito. extra q̃ cle. vel vo. Rursus. Idez tenet Hostien. q si p̃mo iurauit z postea vouit in hoc casu fm Host. z Goff. p̃ualet quidem iuramentuz: z cogi potest ad matrimoniū si in seculo manet. Si tm̄ vult pōt intrare religionē. vt extra de sponsa. ca. Cōmissum. q si post tale votū simplex cōtrahat ꝓ verba de p̃senti non potent cognoscere vxorez sine peccato mortali. quia adhuc pōt intrare religionē. Et de talibꝰ in p̃dicatiōe loqui hec sufficiāt. Ad id exēplū sit nobis Johānes qui sponsaz reliquit p christo

¶ Secūdo Johānis sequela p̃cellit ratiōe iuuētutis. erat enim iunioz ceteris. z sic ipe i etate florida mundū pro christo domino reliquit in qua etate passiones magis vigēt. Propter qō tūc difficiliꝰ est obtinere statū virtutis. Hā inc discipulos ipse scribitur fuisse adolescens fm Marcū. Sed hui⁹ gratia querit vtz conueniat si ad christū in iuuentute plus diligant a christo simplicit̃ z absolute ac maiorē gl'iam obtineāt in celo q̃s cōuersi in senectute. Et pōt argui q sic qz iuuenes florem iuuētutis offerūt xpo. senes autē fecē. ergo illud videt magis gratum sicut et de Johāne patet. quē christꝰ plus dilexisse legitur. Itē Isidoꝰ de summo bo. li. iij. dicit sic. Quidā i iuuētute luxuriose viuētes i senectute delectantur fieri cōtinētes. tales nequaq̃s cōtinētes vocādi sunt. qz in iuuētute luxuriose vixerūt. nec habēt p̃miū. qz laboris certamē nō habuerūt. Quos enim expectat gl'ia nisi in qbꝰ sunt gl'iosa certamina. Hec ille. Et sic pater. Sz in ꝓtrariū ē illud saluatoris dictū. Lu. xv. Dico vobis q gaudiū ē in celo sup vno peccatore penitētiā agente magis q̃s sup. xcix. iustos qui nō egent penitentia. qō exponit Grego. de iust̃ tepidis. z de peccatore feruēti cōuerso z opāti. Sicut patz exemplū de Maria magdalena q̃ multis virginibꝰ p̃ferē. ergo &c. Respōdet ergo q sicut dicit Richar. z Bonauē. sup. iij. di. xlix. p̃miuꝫ glorie est duplex. s. essentiale qō debet charitati. z accidentale qō debet opi. Quo ad p̃miū essentiale nō minus diligit deus senē cōuersuz q̃s iuuenē. qz scribit Actuū. x. vbi ait Petrus. In veritate cōpi q nō ē p̃sonarū acceptor deus. sed in oīni gente (z sic etiam in oīni etate) qui timet eū et operatur iustitiā acceptus est illi. Unde exq̃ illud p̃miū. s. essentiale quod cōsistit in visiōe deitatis et fruitione p̃ncipalit̃. atq; ex consequenti hūanitatis ipsius christi charitati rñdet. seqtur q siue hō in senectute siue in iuuētute cōuertat̃ ad deū p̃miū essentiale habebit fm gradū sue charitat̃. ita q si talis i senectute conuersus eq̃liu̇l' maiori charitate mouet̃ ad deū sic ille i iuuētute conuersus. sic eq̃lē vl' maiorē gratiā z gl'iā obtinet. vt patz p p̃missa in ꝓriū. Sz q̃ ad p̃miū accidētale maiorē gl'iā ꝓsequit iuuenis conuersus. Tū rōe habituate vtut̃ qz vt di. Hol. sup li. Sap. Oīne pctm̄ icurabiliꝰ ē in sene q̃s i iuuene. Nō em̃ noua testa capit iueterata sapit. Tū qz iuuenis dimisit pctm̄ q̃ peccare potuit q̃s senex cū iā ōfecit. Un̄ illud ē gl'iosiꝰ Eccle. xxxj. Qui potuit trāsgredi z nō ē trāsgressus. facere mala z nō fecit. q̃s ē b z laudabimꝰ eū. fecit em̃ mira i vita sua. Tū rōe diuturne opatōis z fruitut̃. qz di. ap. j. Ebor. iij. vnꝰ q̃sq; ꝓpriā mercedē

accipiet ꝑm suū laborē. Proinde vt dicit Ꝑbus
j. etb. vna hirūdo nō facit ver nec modicū tēpus
sic nec vna dies vl modicū tp̄us facit boiez feli-
cē. i. gl'iosissimū. s. respectiue. Et sic patz rn̄sio ad
obiecta q̄ accipiēda sūt ad sensū p̄dictū. O ḡ cha
rissime iuuenis noli ꝓcrastinare tuā ꝙuersionez:
noli differre exēplo Jobis: vt ap̄liozē acq̄ras glo
riā ꝑ ihesu xp̄i dilectōez. O charissime z tu senex q̄
tā diu distulisti ꝙpūgere z age pniaz: studeferuē
tius currere p⁹ xp̄m vt p̄cedas ml'tos iuuenes i
gl'ia. q̄ si vires adeo defecerūt tibi vt nil possis
opari accipe ꝙsiliū sanū: b̄ scz vt studeas forti cō
tritōis feruore deflere pctā tua z negligētiā tp̄is.
sic fecit latro sero penitēs. Accēde etiā i te fortiorē
charitatē: sic fecit Magdalēa. Nā sic carnes an
tiq̄ fortiori igne z ꝙmotōe i olla ꝑ coclearia solēt
melⁱ⁹ decoq̄: nec sufficit eis pu⁹ ignis vl parua
decoctio q̄ sufficit iunioribꝫ carnibꝫ decoq̄ndis
Sic spūal'z hō iueterat⁹ in pctis debz facere for-
tē ignē charitat⁹ i se. q̄m Hieron̄. dic̄ q̄ i pnia pl⁹
pēsat de⁹ vim amoris q̄z diuturnitatē tp̄is. O tu
igit̄ q̄cūq̄z pctōr age pniaz ¶ F Tercio in se-
q̄la xp̄i Jobes p̄cellit rōe generositat⁹. qz fuit de
maiori genere. scz regio z sacerdotali: q̄uis esset
paup. Nā erā erat ex pte mr̄is de eodē genere cū
xp̄o dño seq̄t̄ q⁹ ei⁹ generositas fuit nobilissima
vtpote regal' descēdēs de dauid. z sacerdotal'. s.
de Aarō: qz ōr Lu. j. q⁹ Elizabeth mr̄ Jobis ba-
ptiste fuit de filiabꝫ Aaron. Mr̄ aūt Johannis
euāgeliste fuit cognata mr̄i baptiste. s. Elizabeth
fuit em̄ filia sctē Anne. ḡ zc. Deniq⁹ Jobes genea
logiā habuit cū dei filio ꝑm carnē: z fidē. z ē ma-
trimū sup oīa bōa exteriora: qz a deo electz ipendit
¶ Quarto p̄cellit ratōe affectuositat⁹. qz maiora
bona ad q̄ marie afficiūt boies reliq̄t iobes pro
xp̄o. Nā Petr⁹ reliq̄t bona fortune. vt nauez et
rhetia. sic z q̄dā alij discipuli. Sed Jobes reliq̄t
etiā bōa nature q̄ sūt incōpabilit̄ maiora z affe-
ctuosiora. s. p̄rem mr̄ez z spōsam z rhetez z oia q̄
habuit: vt ōr i euāgelio. O ḡ serue xp̄i ihesu. O di-
dulcissimo Jesu in celesti regno ꝑ q̄ ꝓcēpsisti oia
ꝑ illo xp̄i amore memento nostri. S
¶ Circa terciū p̄ncipale de amore speciali iobis
a xp̄o z ecōuerso accipiam⁹ hāc ꝓclonē q⁹. s. chri-
stus dn̄s Jobem dilexisse p̄ ceteꝛ discipul' speci
alissime ꝓbat ꝑ ꝙpuatōz z tutelā custodie Decla
rat p̄cipue ꝑ b̄ q⁹ amic⁹ ōr ꝑm Catholicō q̄si ani
mi custos. Istō Jobes fuauit xp̄o: qz nūq̄z vo-
luit ip̄m offendere pctō. xp̄s q̄z b̄ Jobi exhibuit
qz ip̄m ꝑseruauit multiplicit̄ z custodiuit.
¶ Dcio a feruētis olei lesiōe. Nā ¶ Legēda
Jobes ap̄l's diuisis i Asiā ꝓfect⁹ ml'tas eccl'ias
ibi fūdauit. Impator aūt Domician⁹ audita ei⁹
fama accersitū ip̄m i dolīū feruēt⁹ olei añ portā
latinā mitti iussit. Ille aūt exijt ō vase illesus vn
crus nō adustus. Videꝛ igit̄ impator q⁹ nec sic
desisteret a xp̄i p̄dicatōe eū i Pathmos īsulā i ex
ilīū relegauit vbi Apocalipsim de⁹ sibi reuelauit
¶ Scdo custodiuit z defendit ip̄m xp̄s i exilij re
legatōe. vt. s. educeret. Nā codē anno Domicia-
nus a senatu ꝓpē crudelitatē interfect⁹ ē. Ut qz cu
ra fuit deo ō suo ap̄lo ex toti⁹ senat⁹ consultu dif
finitū ē b̄ vt q̄cq̄d Domician⁹ mādauerat vl' ōr
dinauerat reuocaret vl' cassaret. Sicq̄z factū est
vt sctūs Jobes q̄ cū iniuria fuerat in insulā ōpor
tatus cū honore ephesū rediret occurrēte ei vni-
uersa ml'titudie z dicēte. Bñdictus q̄ venit i no-
mine dn̄i. Cūq̄z ingrederet vrbē Drusiana q̄ fue
rat ꝑ ip̄m ad fidē ꝙuersa z desiderabat ei⁹ reditū
ecce mortua efferebat. Tūc pentes ei⁹ z orpha-
ni dixerūt. Sctē Iobes ecce Drusianā efferimus
mortuā q̄ nos oēs alebat z deo fuiebat i vidua
li castitate q̄ tuū aduētū desiderabat pl'imū di.
O si videā ap̄l'm dei añq̄z moriar. Ecce tu vēist̄
z te videre nō potuit. Tūc Jobes iussit feretrū
ōponi z corp⁹ resolui. z dixit. Dn̄s me⁹ ihesus xp̄s
suscitet te Drusiana surge z vade i domū tuam
z para mihi refectōez. Statī illa surgēs cepit ire
sollicita de iussiōe ap̄l'i. Fact⁹ ē ḡ clamor ppl'i per
tres horas dicēt⁹. Un⁹ ē de⁹ quē p̄dicat Jobes.
vn⁹ est dn̄s ihesus xp̄s ¶ T Tercio custodiuit
ip̄m xp̄s i populi seditōe z veneni potatōe. Nam
cū Iobes ꝑ totā Asiā p̄dicasset cultores idoloꝝ
seditiōez i ppl'o ꝙcitātes Johānē trahebāt ad tē-
plū Dyane cogētes sacrificare. Quibꝫ Iobes ꝓpo
suit vt aut ip̄i ad inuocatōez dyane eccl'iaz chri-
sti euerterēt z ip̄e ydol' sacrificaret. aut ip̄e ad in-
uocatōem xp̄t tēplū dyane euerteret z illi in xp̄m
crederēt. Cōsentiētibꝫ ḡ ozauit ap̄l's z fundit⁹ tē-
plū corruit: z ymago dyane ꝙminuta ē. Xristo-
dem⁹ aūt pōtifex ydoloꝝ ꝙcitauit seditōem ma-
trimā. ita q⁹ vna ꝑs ppl'i ꝙ alia in pl'imū paretur
Cui ap̄l's. Quid vis facia vt placeris. Rndit
Si vis vt credā deū tuū dabo tibi venenū bibe
re vt si nullā lesionē habueris vere de⁹ ip̄e ꝙpro
bet. Cui Iobes. Fac sic. Et ille. Volo vt ꝓpus alios
inde moriētes videas z pti mescas. Et duos de
capitādos a ꝓcōsule petijt. et dato illis veneno
mox spm̄ exalarūt. Tūc ap̄l's calicē accipiēs z si
gno crucis se muniēs totū venenū ebibit z nil lesi
onis incurrit. Un̄ deū oēs laudare cepерūt. Tūc
Xristodem⁹ ait. Adhuc mihi ē dubietas scz si ve-
neno mortuos suscitauerit vere credā. Tūc apo
stol⁹ illi tunicā suā tribuit di. Vade cuipe z mit-
te eā sup corpa mortuoꝝ dicens. Ap̄l's xp̄i misit
me ad vos vt i xp̄i noīe exurgat⁹. Dō cū fecisset ili
co surrexerūt. Tūc ap̄l's pōtificē z pcōsulē credē
tes cū oi pentela baptizauit. q⁹ i honorē bri Johā
nis eccl'iaz ꝙstruxerūt ¶ Quarto custodiuit euz
ab aer⁹ turbatōe. z qō maximū ē a mort⁹ dolore
sic̄ z a carnis corruptōe vt dic̄ Hiero. Refert q̄z
Melynād⁹ q⁹ cū Jobes euāgeliū scribere vellz ꝓ
us ieiuniū indixit vt orarēt se digna scpturū. Et
ꝑ loco illo secreto q̄ diuia scpt̄ur⁹ secesserat ora-
uit vt nll'as huic ī̄sistēs oratōꝝ ibi aut imbriū

De sctō Johāne euāgelista

iniurias pateret. Hāc eidē loco vsq; hodie reue/
rentiā elemēta seruare dicunt. hec Polynādus.
Nec cā breuitat; b sufficiāt de legēda. plura ob/
missa sunt q̄ntū libet ad alium ꝑmonē trabēda
Et sic pat; signū dictū. ¶ Deniq; vltio p si/
gno amicicie vere ē sese i morte nō deserere. Pro
uer. xvij. Vi tpe diligit q̄ amic⁹ est: z frat i angu/
stijs cōprobat. Btūs Jobes b fuauit xpo. qz in
anguistia cruc; cū pateret astitit morienti: z alfuit
sepulture zc. Christ⁹ etiā dñs Jobi b signū ostē/
dit. qz i morte ipm visitauit nō p angelū vel āge/
los vt q̄sdā alios sctōs sed p seipm psonaliter ad
celos euocādo ꝑm Piero. z Petrum damiani.
Hoc fuit gre marie. qz xps psonaliter cū discipul'
venit ad dilectū suū discipulū sicut z ad matrez
suā in hora mortis. Ut nēpe testat Legenda
¶ Cū Jobes essz. xcix. anno. z a passiōe dñi ꝑm
Jlld. anno. lxvij. apparuit ei xps cū discipul' di/
cens. Veni dilecte mi ad me qz tps est vt i mēsa
mea cū fratrib⁹ tuis epuler;. Surgēs Jobes ce/
pit ire. Cui dñs. Dñica die ad me venies. Veniē
te dñica die ois pplus congregat⁹ est ad eccl'iaz ei⁹
noie fabricatā. Qui a p̄mo pullo. cantu p̄dica
uit eisdē vt i fide essent stabiles z i mādat; dei fer
uētes. Postea fecit fieri foueā q̄dratā iuxta alta
re z terrā extra eccl'iaz iactari. descēdēsq; in foueā
expāsis ad deū manib⁹ dixit. Inuitat⁹ ad conui
uiū tuū dñe Jesu xpe ecce venio grās agēs. qz di
gnat⁹ es me ad tuas epulas inuitare q̄ ex toto cor
de desiderauī te. Cūq; orationez finiuisset tāta lux
sup eū emicuit q̄ nullus eū respicere potuit. Re
cedēte aūt lumie māna fouea plēa iuenit q̄ in/
loco illo scaturire videt instar minute arene. O
g̃ xpiane aie. o oēs fideles xpi laudem⁹ deū nr̄m
in b sctō suo z orem⁹ vt ei⁹ meritis det nob gr̃az et
(gl'iam Amē.

¶ Pro sancto Johanne Sermo. ij. de dilectiōe
eius specialissima z visionis z honoris gr̃a.

Dilectus meus

Dilectus meus mihi z ego illi q̄ pascit inē lilia. ¶ A
Hec vba scribunt Cant. ij. z ad lau
dē but⁹ festiuitat; accipiūt. tanq̄ diceret xps Jo
hāni. Dilect⁹ me⁹. s. Jobes discipulus: mihi. s. est
speciali dilectiōe ꝓiunct⁹. z ego illi. s. sum speciali
amore vnit⁹. qz vt dr Beda et Greg. i offi. Hic ē
Jobes q̄ p̄uilegio amoris ꝓcipui ceteris altius a
dño meruit honorari. Sz q̄m ꝑm q̄ dr Richb.
de trinitate. pfecta caritas ee nō pt nisi sit q̄ amo
rē impēdat z q̄ amorē repēdat. Idcirco xps dñs
vult vt q̄s ipe dilexit. s. xpianos adeo q̄ redemit
sanguie suo z morte: et illi reamare studeāt xpm
sic fecit Jobes. ꝓpt q̄ dr de eo dicit xps in vbis p̄/
acceptis. Dilect⁹ me⁹ mihi z ego illi. Et q̄m christ⁹
dñs cū sit mūdissim⁹ ideo suos dilectos vult ee
mūdos ab oi pctō z carnali spurcicia. qz oē aial
diligit sibi simile. Eccl'i. xiij. q̄ significat cū sub/
dit in p̄missis vbis. q̄ pascit inē lilia. q̄ sūt casti/
tat; signacl'a. p sui decore z vigore ac odore reni/
tente. ꝓterea de Johāne q̄ xpm dilexit in mūdis
sima vginitate verba p̄missa accipiunt. In q̄b
verbis tria mysteria notabimus. p sermone ꝑm.
q̄ de tribus cōmendat.

¶ Primū dr special' dilectionis. s. inē xpm z Jo
hānē. ibi. Dilect⁹ meus mihi z ego illi.

¶ Secundū dr supnalis fruitōis. ibi. q̄ pascit. s.
in diuinis.

¶ Terciū dr celebris honoratōis. ibi. inē lilia. s.
btōz. nā Johānes honorat inē btōs. B

¶ Circa p̄mū mysteriū de dilectione xpi Jesu er
ga Johānē sit ꝯclusio ista q̄ q̄libet fidelis debet
sūmope ꝑoptare (Jobis exēplo) vt diligat a xpo
gr̃atuita dilectiōe. Hoc claret ꝑcipue triplici rōne

¶ Primo rōne vere sctitat;. qz sola xpi dilectio est
vera z sctā vel fidel'. Naz inē mūdiales hoies nō
pt ee vā z fidel' dilectio. eo q̄ semetipsos odiunt
diligēdo pctā. Ps. Qui diligit iniq̄tatē odit ani
mā suā. Sz ñ pōt diligere vere aliū q̄ odit seipm
iuxta illd Eccl'i. xiij. Qui sibi nequā cui bon⁹ ē. q.
di. nulli. q̄ zc. Deniq; sic nō est vera: ita nec sctā et
fidel'. eo q̄ mūdani hoies in malo z ad maluz se
mutuo diligūt. alij ad carnalitates sectandas.
alij ad diuitias vl' delicias: ambitiōes z honores
ꝓsequndos vl' ad quācūq; societatē viciosam. Et
sic diligere ē poti⁹ odire. qz ꝑm pbm. x. Eth. ami/
cicie dilectio fundat sup beniuolētia. Sed tales
malū culpe z ꝓsequnt pene volūt illis sic dilectis
ergo zc. Un Tull⁹ li. de amicicia dr. Hoc p̄mū
sentio nisi i bonis amicicias esse nō posse. Idem
Veri amici ē nec turpia rogare nec ad p̄ces ami
ci t̄pia facere. Sed xps dñs diligit eos q̄s amat
vere z sctissime. s. ꝑm deū ad gr̃az in p̄senti habē/
dā z gl'iam in futo ꝓsequndā. g̃ei⁹ dilectio ꝑoptā/
da est. ¶ Secō rōne stabilitat;. qz alij amici sunt
ad tps z nō pmanebūt nec iuuabūt in mort; ne
cessitate. Eccl'i. vj. Est amic⁹ ꝑm tps suū z ñ pma
nebit i tpe necessitat;. Sz amicicia xpi ab eno ē
z vsq; in enū durat. qz i celo ꝓpetuabit. z etiā in
p̄senti nunq̄z xps desinit te diligere nisi tu prius
ipm deseruer; peccādo. Aug⁹. li. ꝓfes. Te dñe Je
su nemo amittit nisi q̄ te dimittit. nullū tu delin
q̄s nisi q̄ te ꝑus dereliq̄rit. g̃ ꝑoptāda ē zc. ¶ Ter
cio rōne fructuositatis. qz alio⁹ amicicia z dile/
ctio siue regū siue p̄ncipū q̄rūcūq; trāsitoriū fru
ctū bz. Job. ij. Nūdus trāsit z ꝓcupiscētia ei⁹.
Sed dilectio xpi fructū eternalē z ineffabilē bz in
celesti p̄mio. vñ Aug. O hō elige tibi ex oīb⁹ ami
cū. s. xpm. q̄ cū oēs deseruerint solus ipse te ñ de/
serit. sed in regionē quā ire debes z patriā intro/
ducet. Propter p̄dictas rōnes multū desidera/
uit z gauisus est Jobes diligi a xpo.

¶ Sed q̄stiones circa hoc aliq̄ occurrunt sc̄z de
ista Jobis dilectiōe a xpo.

Prima questio de causa.
Secunda de ꝑeminentia.
Tercia de differentia.

Prima q̄stio ō causa vicz hui⁹ spēalis dilectōis
Cur xp̄s dñs q̄ nō accipit pſonas hoim pl⁹ dile
xerit iohānez inter discipulos. Rñdeť q̄ pcipue
triplici ex causa. Prima rōne sez incorrupte pu
ritat̄. Nā xp̄s nō affectu carnali dilexit eu: eo q̄
sozet su⁹ ꝙsanguine⁹: sz affectu spūali qz erat di⁹
gnus ꝓpter puritatē. Un̄ canit eccl'ia q̄ spēali p̄
rogatiua castitat̄ ampliozi dilectōe fecerat eū ee
dignū. vngo em̄ est electꝰ a dño atq; inter ceteros
magis dilectꝰ. Et hec dicit Beda. Et q̄ habem⁹
documētū q̄ si ampli⁹ volum⁹ a xp̄o diligi: casti
tati insistam⁹. qz vt scribit Sap. vj. Incorruptō
facit ee primū deo. Et Prouerb. xvij. Qui diligit
cordis mūdiciā ꝓpt graz labioꝝ suoꝝ habebit
amicū regē. Scōa rōne accelerate seruitut̄. qz
in florida etate iuuētutis fuire cepit xp̄o ipmq;
secut⁹ est pfectissime. Sic em̄ p̄mi fruct⁹ gratio⁹
siores sūt boibꝰ: sic seruitio ꝝ fruct⁹ a p̄ma etate
grati sunt deo. Threñ. iij. Bonū ē viro cū porta
uerit iugū dñi ab adolescētia sua. Naz legim⁹ q̄
xp̄s puulos amplexabat̄ z eis man⁹ iponēs bñ
dicebat Mar. x. z hoc in signuz magni amoris
Nulsq; aūt legit q̄ talia signa vnq; ostēderit ali⁹
cui seni. sz sufficiat senib⁹ q̄ nō ꝓjciunt a christo
si tñ ꝙuertant̄. nec derelinquūt. Un̄ Ps. Ne pj̄
cias me in tp̄e senectutis cū defecerit virtus mea
ne derelinq̄s me dñe. Un̄ o bō si vis a xp̄o ampli
us diligi tēpestiue icipe sibi defuire. Tertia rō
maxime charitatis. qz taz ardēter dilexit xp̄m vt
z patrē z matrē z spōsā z oia q̄ habuit dimiserit
ꝓp̄o. vñ z a xp̄o ipe multū est dilect⁹. Prouerb.
viij. Ego dilgentes me diligo. Si vis ġ amari a
xp̄o ama xp̄m. Nā qz diligētes se diligit. ġ magꝭ
z maxime diligētes magꝭ z marie diligit. ꝓ mari
mā thopicā. Sic̄ simplicit̄ ad simplicit̄ sic magꝭ
ad magꝭ z maximū ad maximū. Sz di. Quō
ego possū xp̄m diligere nisi ipe dederit z poz di
lexerit. Rñdeť q̄ dilectio nr̄a nō pōt esse cā pre
cedēs q̄re nos diligat. ido. j. Joh. iij. Charissimi
diligam⁹ deū q̄m ipe ꝑ dilexit nos. Sz er ꝙse
q̄nti possum⁹ pl⁹ vl' magis mereri vt pl⁹ diliga
mur: z b̄ ꝓ exercitiū virtutū. Nā Aug. dic̄ q̄ chari
tas mereť augeri vt aucta mereatur pfici. Ad id
Sene. Mōstrabo ait tibi amatoziū sine medi
camēto: sine herba: sine vllo⁹ veneficij carmine.
Si vis amari ama. sic fecit Johes. ġ zc̄. O ita q̄
charissimi cū audim⁹ Jobem sic mūdū: sic ado
lescētē: sic i xp̄i charitate feruētē z xp̄m seq̄ntē idu
cim⁹ vt z nos mūdicia amplectamur: seq̄mur
cti⁹ xp̄m q̄ possum⁹. q̄d dormim⁹: q̄d sum⁹ i
ertes z tepidi. curram⁹ z nos ꝓ xp̄m ꝓ vera pe
nitētia vt diligamur a xp̄o. O de⁹ ergne q̄ miseri
z infelices sum⁹ si a tuo amore excludamur. q̄ be
ati erim⁹ si sic viuim⁹ vt tuo amore bone Jesu ꝓ
fruamur. D Scōa q̄stio de ēminētia. vtrū
Pacit xp̄s magꝭ dilexit Jobem q̄ petr̄ vl' alios
discipulos. Et arguit Bona. sup. iij. dist. xxxij. q.
vl. ar. vlt. ꝓ z ꝙ. Nā ꝓmo videť q̄ magꝭ dilexerit
Jobez. qz i euāgelio loq; in plibꝰ dr̄ q̄ ipe est disci
pulus quē diligebat Jesus. Et hoc etiā testatur
Beda z canit eccl'ia q̄ Jobes ꝓuilegio amoris
ēcipui ceteriq; alti⁹ a dño meruit honorari. Item
Aug. in glo. sup vl. c. Jobis dic̄. q̄ Jobes magis
amabat a xp̄o q̄tus Petr⁹ magꝭ amabat xp̄m
Sed q̄. Job. vlt. dixit dñs Petro. Diligꝭ me pl⁹
bijs. vbi glo. dicit q̄ b̄ nō q̄reret nisi sciret q̄ plus
eū amaret. sz de⁹ magꝭ diligit eos q̄ magꝭ se dili
gūt. iuxta illō Prouer. viij. Ego diligētes me di
ligo. ġ seq̄t q̄ magis dilexit Petr⁹. nā z ipm toti
eccl'ie pfecit. Rñsio fm Bonauē. vbi sup alioq;
doc. q̄ pl'es modi dicēdi satis ꝙgrui b̄ assignant̄
sz nos accipiam⁹ tres modos. Prim⁹ ē ꝙz Au
gust. sup Joh. q̄ sez dilectio est q̄dā i signo exīo
ri. q̄dā i affectu interiori. Prio mō magꝭ dilexisse
videť xp̄s iohānē: qz maiorꝭ familiaritat̄ signa
ei exhibuit. Nā z sup pect⁹ xp̄i recubuit z ei pdi
torē singularit̄ xp̄s manifestauit. ac mīi ipm i fi
liū ꝙmēdauit z in frēz sibi adoptauit. Sed secū
do mō magis dilexit Petr⁹ feruētiorē charitatē
ipi dādo. z sic diligebat petr⁹ fortiꝰ q̄tū ad effe
ctū gr̄e interioris: adeo vt offerret se z carceri et
morti ꝓ xp̄o di. Tecū paratus sū in mortē ire. et b̄
vero alio dixit: sed postea timore superat⁹ nō pfecit
Dilexit aūt xp̄s vtrūq; z alios discipulos eq̄liter
ex pte sui q̄ ad cordialē amorē. Scōs mod⁹ di
cēdi est fm Bern̄. q̄ Petr⁹ dilexit feruēti⁹ z dili
gebat fortiꝰ. Jobes vo dilexit dulci⁹ z diligebat
familiari⁹. Nā vt idē Bed'. ait. De⁹ est triplicit̄ di
ligēdus. s. fortit̄: dulcit̄ z sapienter. Petr⁹ dilexit
fortit̄ mori parat⁹ vñ z crucē ꝓ xp̄o sustinuit. Jo
hānes aūt dilexit dulcit̄ qz ei⁹ dulcē familiarita
tē habuit. vñ z i sinu dilecti recubuit. Uterq; vo
z oēs discipuli dilexerūt xp̄m sapienť: qz ab ei⁹
amore separi noluerūt. Terciū modū accipio
fm Hugo. de scto vic. q̄ duobꝰ inq̄t modis cha
ritas pfecta dr̄. Cōstātia: qñ fortis est ad aduer
sa oia tolerāda. Et deuotiōe qñ plene succēsa est
ad ea q̄ recta sūt appetēda. Cōstātia fuit i petro:
ardor deuotōis in Jobe. Et sic fm diuersas vi
as vt i rōibꝰ p̄ceptis patz ist̄i se excedebāt E
Tercia q̄stio de differētia: qz differēter xp̄s hos
dilexit cū iobi mīez ꝙmēdauit: petro aūt eccl'iaz.
Querit̄ ġ. cur xp̄s toti⁹ eccl'ie ꝓncipatū noluit io
hāni ꝙmittere cū esset virtuosissim⁹ z sctissim⁹ ac
p̄dilect⁹ adeo vt esset dign⁹ matri xp̄i in filiū cō
mēdari. Rñdeť fm Frā. maro. in ser. q̄ noluit b̄
q̄druplici rōe. Prio qz habuit ipedimētū eta
tis cū essz adolescēs. Nā tales etiā si sint pfecti ñ
sūt assumēdi ad p̄latōnem eccl'iasticā. Un̄ et xp̄s
omni virtute z sapia plenissim⁹ noluit añ annū tri
cesimū p̄dicare vl' discipulos aggregare: sed erat
subdit⁹ ꝑentib⁹. Lu. ij. z. iij. Erat Jesus incipiēs
q̄si annoꝝ. xxx. Hinc eccl'ia statuit vt null⁹ i epi
scopū eligat nisi q̄ tā tricesimū etatis annū exege
rit. extra de electiōe z elec. po. Cū i cūct̄ Scōo
qz iobes habuit ad xp̄m nimiā ꝙfidētiam ꝙsan

De sctō Johāne euāgelista

guineitat, ne. s. sumeret in exemplū q in ecclesia succederēt cōsanguinei. vel q rōne cōsanguinei tat ecclīastica bñficia cōferrent. hoc em est veta tū vt illicitū. viij. q. j. Moyses. Et extra de pbē. t dig. ca. j. ¶ Tercio qz Jobes fuit sufficiēter bñfici atus i cōmēdatiōe matr. Quo docemur q suf ficiēt bñficiat in ecclesia nō sunt plura bñficia ꝓferēda. extra de pben. de ml'ta. Sed beu modo ve ab scādalis zc. ¶ Quarto. qz Jobes erat eleua tus ad gr̄am seraphice ꝛ templatiōis. Cura aūt pastoral' hz distrahere animuz ad iferiora. Quo docemur q viri excellēt ꝛplatiōis vt religiosi nō debēt assumi ad pastoratū ne ipediant a cō templatiōe. Sicut nec seraphici spūs mittunt ad exteriora. O g̃ diuīa sapia lauder i oib q optie tua dispēsas dona. Johāni cōmendañ matrem Petro eccliaz. De b Petr damia. dicit sic. Pe tro cōmissa est ecclesia mr xpianoz. Jobi vo cō missa est custodia matr xpi. Petro cōmissuz est regnū celoz in q bitat societas sctoz. Johāni cō missum est celū in q bitauit tota diuitas. Petr fact est eccl'ie fundamētū. Jobes ꝛstruxit eccleśie edificiū. Petr maiora fecit miracula. Jobes al tiora ꝓtulit mysteria. Nec ille. O bone Jesu be nedicaris in sctis zc. F

¶ Circa secūdū mysteriū de fruitōe diuia t secre toz celestiū reuelatōe qbz iobānis mēs pasceba tur sit p ꝛclusiōe illō Jsidori ō obitu sctoz di. q btūs Johānes fluēta euāgelij de ipso sacro dñi ci pectoris fonte potauit. Hoc p grādi miracl'o et ꝓuilegio declarat fm Frā. maro. et pl'ib con currētib miracul'. Primū miraculū q xps do min in illa cena vltia voluit Johānē recliari su per pect suū t ei sopozē imisit q ab exteriozib sen sib abstract ad celestes instructōes meli fozet dispositꝰ. sic de fecerat Ade in padiso sopozē im mitten. t secreta celestia ac fuka eidē sic reuelañ. Gen. ij. Sic iobāni sopito fuer euāgelij secreta celestia tūc reuelata vt cerneret qō alios postea doceret fm Greg. t Jsid. vbi s. Jdeo. j. cano. j. ōt Qō fuit ab initio qō audiuim t pspexim ocu lis nostr de vbo vite annūciam vob. Scōm miraculū q oia illa idola vl'simul'acra sibi ostēsa sic fuerūt i eo suspēsa et ligata vt recozdari de eis nō poss vsq ad aduētū spūssci. Sic videm q dona spūalia gr̄e et vtutū ac sapie infuse i puul' baptisat ligata sunt vsq ad pfinituz tps a deo. Nā nisi i iobāne illa fuissent ligata: nō exozbitas set a fide resurrectionis dñice: cū sola mr dñi cre dit in fide stetisse. ¶ Tercīū miraculū q oia illa repsentatiua fuerūt postea in aduētu spūssci re larata t reserata vt libere vtere ad recozdandū qō viderat. vñ t Aug. ōt. Tā alte postea itonuit de vbo ōi q si alt aliqntulū itonuisset: tot mū dus capē ñ potuisset. ¶ B Dic q̄rit Utz btūs Johānes viderit aliqñ in hac mortali vita diui nā essentiaz ex dei gr̄a. Rñdet Fran. maro. q sic. Et hoc astruit plurib rōnibus

Primo ex sui scripti argumētatione.
Secundo ex diuini vbi reuelatione.
Tercio ex alioz sctoz cōparatione.

¶ Prio ex dicti sui argumētatione. qz in pma sua canonica ca. j. dicit q veritatē fidei quaz vidit et oculis pspexit ipse annūciat nob. sed artic'los fi dei ptinētes ad diuinitatē ipossibile ē vidisse q ipsa deitas fuerit visa q est obiectū i ill' g zc. Jtez euāgelij. j. ca. dic. Verbū caro factū est t habitauit in nob t vidim gl'iaz ei gl'iaz q̄si vnige. a pr̄e. Sz qz amict btific nō pōt videri vel cogsci nisi co gnoscat ei obiectū. g zc. Uñ sup illa vba Aug. dicit q sup oēm naturā t ꝓseruoz claritatē euā gelista mentē erigēs ad ipm vtice bonoz nos p duxit: cū ait. vidim gl'iam ei gl'iaz q̄si vnigeniti natural' a pr̄e. ¶ Scōo, pbat ex diuini vbi reue latiōe. qz mysteriū erne generatōis ipsi vbi t in carnatiōis fuit in essentia pfecte reuelatū iobāni De b aūt Dionisi ōt li. de di. no. ca. iij. sic. Lōpo sitio iesu est ignota oi mēti t archana oi rōni t i effabilis etiaz supmo seraph pmo t dignissimo angeloz. Uñ supposito q iobes viderit illā vbi vnionē vt cōit ꝓcedit inqt Fran. sequit q viderit terminū isti vniōis q est ꝓprietas verbi. Et visa hac ꝓprietate necessario vidit diuinā essentiā ad quā ista ꝓprietas relatiua t̄minat. qz ipossibile ē relationē cogsci nisi actualit termis pcognit tā q̄z extremis. ¶ Tercio, pbat ex alioz cōparatione Aū em btūs Aug. cōcedat li. sup Gen. ad lr̄am xij. de Moyse t Paulo q viderint diuinā essen tiā facie ad faciē. nō p speculū in enigmate. nō p visionē corpalez sic in mōte sinai visus ē dei. nec p spūalem vel imaginariā sic vidit Esa. ca. vj. se dentē sup soliū excelsum t seraphim stātes subē illō dicen. Sctūs sctūs sctūs d. zc. Hoc modo etiā vidit Jobes i Apoc. vt ōt Lyra. Sed vt ibi dē Aug. ōt Moyses t Paulus viderūt i raptu diuinā essentiā fm speciē q̄ntū būana mens po test p dei gr̄am. Sz qm nō ē maioz rō de illis q̄z de Johāne cur illi fuerūt assūpti ad visiōez diui ne essentie in suo raptu magz q̄z iobānes in suo raptu obdormitiōis: cū single iste reuelatōes fa cte sint ad nr̄az vtilitatē t eruditionē. Sublimi ora aūt documēta habem a iobāne q̄z a moyse vel paulo. eo q in tota sacra scptura nō sunt ita sublimia documta sic ptinent Joh. j. Uñ Ahzy sost. Illitterat inqt t indoct iobannes de celesti bus philosophādo tā excelsa dogmata cepit re ferre q null vnq̄z hoim didicit. Nec ille. Si ni mirū g iobānē cōpabim moysi qs boz sit pcel lētioz: audi Petr damia. dicentē sic ¶ Jo hānes inqt moysi potioz iuenit. Moyses ei mi nister erat legi. Johānes vo p̄dicatoz gr̄e. Moy ses petijt videre faciē dñi. Jobes vo deū icarna tū nō solū vidit t audiuit. sed t manib ꝓtractā uit. Moyses tabnaculo p̄erat. Jobes meliozis tabnacli custos fact mr̄is. s. vgis minister extitit. Per moysen datū ē māna israelitico pplo. Jo

bānes aūt multo gloriosius habz māna etiam in sepulchro. Nec ille. Itē si ꝓphetis Jobez ꝓpa rem⁹ z alijs etiā apl'is z ꝙbusuis sctis. Utꝝ Jo bānes magꝭ illustrat⁹ fuerit mēte: audi eundez sctz Petꝝ Damia. dicētē sic. Jobes piscatoz illu strate mētꝭ radio p̄cellit ꝓphetas: supgredit pri archas: apl'os supat. postrēo totiusꝭ būanitatis trāscēdit igenia. hec ille. Itē si Petro. Quis ho rū alt⁹ ꝙrēplat⁹ est diuinitatē: audi Origenē di cētē. Jobānes deiformior itellectu fuit magisꝙꝫ Petr⁹ apl's. Petr⁹ em̄ xp̄m deū hoiem factū re cognouit di. Tu es xp̄s filⁱ⁹ dei viui ꝙ i būc mū dū vēisti. Jobes vo xp̄m dn̄m de deo p̄e geni tū z incarnatū itellexit. Itē si Paulo ꝙparem⁹ Quis boꝝ maiorē gr̄az accepit: audi eūdē Ori genē dicētē sic. O btē Paule rapt⁹ es (vt tuipse asseris) in terciū celū. O vas electōis z doctoꝝ gē tiūm vitatis inspectoꝝ vltra oēm celū celoꝝ: b ēst in causam oīm ascēdens audiuit vnū ꝙbuz q̄ntū p̄t hoiby p̄dicari. Nec ille. O itaqz btē Jo bānes. o sctissime hoim ꝓ istā maximā gr̄am a deo tibi collatā rogam⁹ te impetra nobis mise ris gr̄am a tuo dilecto Jesu vt digni habeamur eius visione diuinitatis in celo.

Circa terciū de celeberrimo honore Jobis ac aptam⁹ ꝓ ꝙclusiōe illud qō canit eccl'ia .s. Ual de honorād⁹ est btūs Jobes: q̄ supꝫ pect⁹ dn̄i in cena recubuit. Et rō: qz ipe extitit ꝓmarie scritatꝭ z ꝙtuosita tis ac gr̄e plen⁹. honor aūt est ꝓmiuz ꝙtutis vt ōz. iij. ethico ꝓ. ḡ zc. Un ꝓpt̄ ei⁹ scritatē multipl'z Jobes ē honorat⁹ i tota q̄z eccl'ia bouo rand⁹. Prio q̄dē honorat⁹ est ab angel': quia vt scribit Apoc. xix. cū cecidiſſz Jobes ad pedes an geli q̄ sibi visiōes oñdebat vt ip̄m adoraret: ille p̄hibuit di. Uide ne fecerꝭ ꝙfuus em̄ tu⁹ sum. q. d. honoꝝ tal' debz exhiberi a minori illi q̄ maioꝝ ēst z nō ecōuerso: sz ego nō sum maioꝝ te. imo ex uite ego tanꝗꝫ seru⁹ debeo te honorare. Scōo honorat⁹ est a sctis z btis: qz oēs ad ei⁹ trāsitum cū christo aduenerūt. Tercio honorat⁹ ē a mre dn̄i z xp̄o iesu dei filio speciali ꝓuilegio amoris in vita: i morte z post mortē. Nā i vita xp̄s ei ma rimū honorē fecit: cū iuxta se sedentē supꝫ pectus reclinari voluit. z cū ip̄m i fratrem adoptauit et matri sue i filiū cōmēdauit. Et credit ꝙ q̄ries be ata ꝙgo ip̄m vidit ertūc: semꝫ de filio suo iesu z ei⁹ in cruce facta recōmēdatōe recordata ip̄m io hānē honorauit tāqꝫ alterꝫ iesū vl' filiū. Itē i mor te z post mortē honorauit p̄ alijs. qz ad alios in hora mortis angelos mittit. ad iohānē aūt ꝓso nalit̄ venit z ad gl'iaz suā introduxit vt dicit Pe trus Dam̄i. Sic eū inq̄t volo manere donec ve niā. Ipe ꝓ memetip̄m veniā z egrediētē in gl'iaz meā suscipiā. Nec ille. Quarto honoratur eius euāgeliū p̄ ceterꝭ. qz vt Ludol. li. de vita xp̄i dicit Laudabit inq̄t ꝙsuetudo est ꝙ i fine missaꝝ euā gelīū iohānis legit. In ꝓncipio erat ꝙbū. z dum ōz. Uerbū caro factū est genus flectūt. De cui⁹ ef ficacia narrat exēplū ꝙ in Aq̄tania erāt duo de moniaci ambo mēdici. z vn⁹ alteri iuidēs ꝙ pl⁹ daret illi clā vni sacerdoti dixit. Si legeres euan gelīū illud In ꝓncipio erat zc. i aure socij mei: me tm̄ nō audiēte ꝓ certo fugabit demō. Sacer dos intelligēs ꝙsutiā demōis alte legit. z cū dice ret. Uerbū caro factū est zc ambo demōes fuge rūt. Plura ad idē narrāt ibidē exempla ꝙ. s. de mones ꝓ b euāgeliū pellunt. Sz ꝓterea ōz ꝙ b euāgeliū valet ꝫ ꝓicula fulmis. Narrat em̄ ꝙ q dā sil' itinerātes dū audissent missam: z vn⁹ eoꝝ expectasset audiēdo p⁹ misse finē dictū euāgeliū: intact⁹ ꝓmāsit. Alter aūt sil' trāsiens cū eodē qui nō expectauerat b euāgeliū: i ipa via fulgurāte fulmie ꝓcussus fuit hac de causa vt putāt. z ful ciri p̄t ꝓ dictū Helinādi. vt ꝓz ser. j. de boc eo dem sancto Johāne circa bāc l'am J in fine aī k. Rogemus ḡ dn̄m zc.

Pro sancto Johāne Sermo tercⁱ⁹ de ei⁹ ad optōe dignissima gloriaqꝫ seraphica

Ego Johannes

e frater vester z ꝓticeps i tribulatōne z patiētia z regno i xp̄o iesu. Apocal'. j.

B Uerba ista ait ip̄e Jobes euāgelista ꝙb do cemur i mysterio q̄liter regni xp̄i iesu ꝓticipes eē valeam⁹ cū iohāne z ceterꝭ sctis. Nā in eo ꝙ dic. Ego iobes: nob i exēplū ꝓnit acq̄rēde gr̄e diui ne. qz fm Piero. in interp. no. heb. Johānes inc ꝓtat gr̄a vl' in q̄ est gr̄a: sine q̄ nō q̄enit ad vitaz iuxta illō Ro. vj. Scripēdia pcti mors gr̄a āt dei vita etna in xp̄o iesu dn̄o nr̄o. Itē i eo ꝙ subdit. frater vester nō q̄dē carnali cognatōe sz spūali re generatōe: dat intelligi ꝙ nec dei gr̄am nec vitaz etnā habere possum⁹ sine fide vl' baptismo xp̄i. iuxta illō Eph. ij. Gratia em̄ saluati estꝭ ꝓ fidez. z Joh. iij. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ z spūsancto nō itrabit i regnū celoꝝ. Deniqꝫ i eo ꝙ addit par ticeps i tribulatōe z patiētia z regno. s. celesti. de signat ꝙ sic scribit Act. xiiij. oportz ꝓ multas tri bulatōes nos itrare in regnū dei: vt exp̄ōit Lyra. Pōdera ḡ o tu xp̄iana ania hec iohānis ꝙba vt sis i fide z gr̄a ac patiētia ꝓ xp̄o firm⁹ si vis cum Jesu z iohāne alijsqꝫ sctis cōregnare i celo. Audi q̄d dicat Johānes i p̄missō themate Ego iobes frater vester zc. Ex q̄bꝫ ꝙbis ꝓ b fm̄oe ad bono rē bti iohānis tria mysteria eliciemus fm ꝙ i eis

Primū de fraternitatis xp̄i ḡ (ꝫmendaꝫ tia. ibi. Ego Jobes frater vester in christo

Scōm de vitatis signi noticia. ibi. in tribula tōe z patiētia q̄ sunt signa vera hui⁹

Terciū de celestⁱ regni gl'ia. cū addit z regno.

B Circa p̄mū de gr̄a fraternitatⁱ xp̄i q̄ iohānez xp̄s dn̄s p̄ cūctⁱ sctis dignificauit cū ip̄m in frēz

De sctō Johāne euāgelista

adoptauit z in filiū matri sue cōmēdauit: accipiamus hāc ꝯclusionē q exēplo Jobis apl'i conādū est oi fideli vt sit ver⁹ frat' xp̄i ac fili⁹ matr̄ dei. Et oñdit rōne tali. qz ql̄bet xp̄ian⁹ fact⁹ est fil⁹ dei in baptismi regeneratione. Fm illō Job. j. Quotq̄t aūt receperūt eū dedit eis ptātē fi. dei fieri. hijs q̄ cre. zc. Sed xp̄s ē fil⁹ dei natural'. ḡ eo ipo xp̄ian⁹ est frat' xp̄i. iuxta illō Heb. ij. nō ꝯfundit fratres eos vocare di. Narrabo nomē tuū fratribus meis. Hinc Bef. sup Lanc. ōt. Quid est: christian⁹ sū: nisi q xp̄i frat' z imitator sū. si sū q̄ dicor vere frat' xp̄i sū z fil⁹ dei. q si fil⁹ z heres di ac coheres xp̄i. Ampli⁹. Ex q̄ xp̄s ē fil⁹ Marie vgis fm būanitatē. ḡ z eo ipo xp̄ian⁹ est fili⁹ adoptiu⁹ spūalit' ip⁹ vgis gl'iose. Vñ Ansel. Si xp̄s inq̄t oim frat': cur nō ipa q̄ genuit oim mr̄. O btā fiducia. o tutū refugiū: mr̄ dei est mr̄ nr̄a. Nec ille. O ita q̄z xp̄iane xp̄i frat' z fili Marie aduerte tuam dignitatē et noli degenerare a tā bono patre deo: a tā dilectissimo fratre xp̄o q̄ sanguiez fudit p te z morte redemit te. noli ꝓtenere tā pie matr̄ sez gl'iose vgis Marie adoptatiōez filialē. Deus q̄z mīti sūt q̄ hec sūma bōa vilipēdūt z se tradūt beu diaoblo i filios: peccando ꝯ deū. De q̄b saluator Joh. viij. ait. Vos ex pr̄e diabolo est̄ et desideria patr̄ vestri zc. Quid ḡ ist̄ sequet nisi ve z ve. qz pibūt cū diabolo z angel' ei⁹ eterno igne: ipo met teste Math. xxv. tanq̄z falsi fratres noīe tm̄ z nō re. Chrys. Dis xp̄ian⁹ q̄ facit pctm̄ falsus ē xp̄ian⁹ nisi peniteat. Et Aug⁹. Humanū est peccare sed diabolicū i pctō pseuerare. O bone frat' mi in xp̄o: erubesce patrē hr̄e diabolū z penitere. Nā ꝯfusibili⁹ ē b̄ q̄z patrē habuisse canē vl' asinū.

Sed circa b̄ q̄stiones aliq̄ occurrunt.

Prima de hmōi adoptiōis causis.

Secūda de eius dispositorijs siue vtutib⁹ p̄meritorijs.

Prima q̄stio de causis. vicz q̄re xp̄s dñs voluit ip̄m Johānē cōmēdare simpl'r nō i obsequz seruitutez tm̄. sed q̄ maximū est i filiū adoptiuū ipsi gl'iosissime matri Marie. Rñdet fm Bef. in ser. sup illō Stabat iuxta crucem iesu zc. atq̄z Fran. maro. z alios doc. q b̄ fecit xp̄s pl'ib⁹ rōnibus. Prima ratio ex pte sui vt p̄ceptū de honore parētuz ip̄leret z ip̄lēdū nob cōmēdaret. Bef. vbi s. Christ⁹ viuēs matri seruierat vt bon⁹ fili⁹ q̄ cū iā p⁹ morte seruire ñ posset in sui psona: seruitiū p discipulū quē pl⁹ amauerat mr̄i bonorāde exhibuit. Voluit aūt eū nō seruū sed filiuz substituere vt inf iohānē z matrē caritatē sctām extolleret quā xp̄s in suis discipulis optat. ī ōt Ecce mr̄ tua. q̄ est nomē amoris. et sil'iter: Ecce fil⁹ tu⁹. nō ait: ecce dña tua. ecce fu⁹ tu⁹. Scda ratio ex pte vgis matr̄. vt relicta a spōso ioseph q̄ iā añ defūct⁹ fuerat. z solacio filij destituta: haberet solaciū gratū p filiū adoptatiuū. Nam ler adinuenit adoptionē in solaciū liberoz. vt. C. de adoptiōibz. l. penul. Et b̄ erat vgini solaciū valde gratū q̄ p̄dilectū xp̄i discipulū hr̄et vt filiū in oib⁹ obsequijs p̄cipue spūalib⁹. s. missis celebrādis coz̄ ea z sacrām̄tz mistrādis. valde etiā erat gratū vgini xp̄e iugē memoriā filij sui z mysterij virginal' pt⁹. qz sic ꝓter naturā erat q vgo peret. ita ꝓter leges būanas erat q vgo adoptaret filiū. Tercia rō ex pte iobānis. vt i eccl'ia honorabilior oib⁹ redderet sublimatus p tale ꝓuilegiū frat'nitatz xp̄i z filiatiōis mr̄is di. q̄z altissimū sit hoc ꝓuilegiū i alio ser. agem⁹. Quarta rō ex pte nr̄e instructiōis. vt agnoscam⁹ q̄z ineffabili caritate dilexerit nos xp̄s de⁹ nr̄: q cū nō essemus digni forez seruī: nihilomin⁹ ex caritate voluit nos in psona iobis adoptare i fratres z filios dei patris ac vgis mr̄is. vt ōt Hugo de sctō victore. Vñ Jobes tūc typū tenuit oim fideliū. nā interp̄trat in q̄ est gr̄a dei. vñ oēs in gr̄a exist̄tes sūt fratres xp̄i. Ad b̄ significandū ḡ cū esset xp̄s in cruce z in articulo mortz quā sustinere voluit p fratrib⁹. i. p nob: dixit ad matrez. Mulier ecce inq̄t fil⁹ tuus. q. d. Ea diligētia fouc electos meos ac si me filiū tuū. qz frēs mei adoptiui sūt. Deinde dic̄ discipulo. Ecce mr̄ tua. q. d. O aīa fidel' cōsiderā q̄ntū te diligo. qz en p te morior. ecce sāguinē p te fundo. ecce meā. s. genitricē dilectissimā tibi p mr̄e cōmēdo vt ad ipsam secure recurras i oi necessitate. Sic exponit Bern̄. z exclamando subdit di. O mirā z inauditā pietatē xp̄i. o q̄z p̄ci cuū. o q̄z gl'iosum est forez tuū discipulū bone Jesu. Quis em̄ ꝓncipū hui⁹ mūdi seruis suis istū honorē exhibuit. qz xp̄s suos nō seruos vocat sz amicos z fratres et coheredes. Scda q̄stio. Per q̄lia merita de ꝯgruo Johānes dispo⁹ sit⁹ fuit vt adoptaret̄ p ceter⁹ discipul'. Rñdet q sic colligi pōt ex vbis euāgelij q ꝓmo p virginitatē. vt mr̄ vgo virgini cōmēdaret. sic canit ecclesia. Nā si bñ pēsam⁹ vginē Mariā sp virgo custodiuit sibi mistrādo. Primo a ꝯceptiōe z natiuitate vgo angelus. s. custodiuit. Scdo a despōsatiōe virgo. s. Joseph su⁹ spōsus. Nā ōt Aug⁹. li. de bo. ꝯiuga. q Joseph fuit a ꝓncipio virgo purissimus. al's b ei⁹ mr̄imoniū claudicasset. q̄d ñ decuit dei filio. Tercio a morte Joseph custodiuit mistrando sibi xp̄s dñs vgo purissim⁹ vsq̄z ad mortē crucz. Et exinde Quarto vgo Jobes. ergo zc. Proinde ōt in euāgelio q stabat iuxta crucē discipulus ille quē diligebat sez xp̄e vgini tatē vt dicit Beda et ecclesia. Scdo meruit b Jobes p crucis xp̄i cōpassionē piā. vñ z dicit̄ sub cruce astitisse ad significandū q si cōpatimur et cōregnabim⁹. ad Ro. viij. Tercio p specialez deuotiōez ad Mariā vginē. qz vt ōt Frā. maro. ex btā vgie sūma dulcedo diuinalis gr̄e refulgebat xp̄e quā virz pfectz erat speciali deuotiōe desiderabil'. vñ cū vgine stetisse ōt. Est ḡ credenduz pie q Jobes sūma deuotiōe flagrabat ad familiaritatē vgis Marie. q̄d xp̄s scīs dedit ei hāc occasiōez castā z pissimā ad significādū q mūdos

boies xp̃s spēalius diligit z exaudit z mr̃i i filiū sibiqz in frēm ac etiā pr̃i in heredē adoptat. Ro. viij. Qui spū dei agunt hij filij zc. E

Circa scōm p̄ncipale de ve fraternitat̃ christi noticia accipe p ꝯcōne vbū apl̃i z ei⁹ sniam q̄ sūt q̄dā boies xp̃iani veri frēs xp̃i q̄dam falsi. Mā. ij. Ubo. xj. apl̃s dic̃. Periculi i falsis fribꝫ. Sicut nēpe p exēplo videm⁹ q mlte sūt monete false iné monetas regias. aut rōe matie q nō ō vero auro vel argēto sūt cuse. aut rōe forme q nō habēt verā formaz vel figurā regij numismatis aut rōe autoritat̃ i eis deficiētis: q nō aūcte regis sz furtiue z occulte sūt facte. aut q nō habēt debitū pōd⁹ z valorē. sicuti ē in florenis sophisticatis. Ita i xp̃ianis mlti falsi reputāt. Quidam p̄cea q nō sūt de vero auro vl argēto charitat̃ z vtutis xp̃iani noīs. Quidā p̄cea q nō habēt verā formā regiā. i. xp̃i reg̃ p imitatōez debitā. sz viuūt i pctis z nō penitēt qō ē diabolicū fz Augu. Quidā sunt furtiue nō reg̃ aūcte cuse. vt hereticī z scismaticī q nō curāt de aūcte romani pōtific̃ xp̃i. Alij denigz ñ habēt pōd⁹ z valorē q̄uis habeāt formā vt q ꝯfitēt fide xp̃m fact̃ āt negāt. Sed hij oēs digni sūt p̄ici i ignē vt false monete cū falsis monetarijs suis. i. demōibꝫ. Matb. xxv. Tūc dicet hijs q a sinistr̃ ei⁹ erūt. Ite male dicti i ignē eternū q pat⁹ ē diabolo z angel̃ ei⁹. Nā z fm leges falsi monetarij ꝯburūt igne. Hec pretermissa patēt. C. de fal. mone. l. falsi nois. z. l. Qui noiē. Querit̃ g vtr̃ hō xp̃ian⁹ possit scire p experimētū se esse vere frēm xp̃i dilectū. Rñr fz Alex. ō Ales. iij. p̄te sūme. q. lxxj. q ꝯcedendū ē p sciaz experimētalē posse scire nos hr̃e gr̃az z p ꝯsequēs eē dilectū xp̃o. Quāuis aūt Bonauē. sup. j. di. xvij. vi dek sentire ꝯtrū z pl̃es alij cū eodē. iuxta illō Eccli. ix. Nescit hō vtr̃ odio vl amore dign⁹ sit. Sz fz frem Angelū de clava. i sūma sua hec sic ꝯcorda rī pñt. q loq̄ndo de charitate finali p oi tpe z absolute nō pōt ꝺ sciri certitudinaliter nisi p reuelatiōem diuinā. z sic intelligēdū est dictū istoꝝ. Nichil tñ repugnat q̄n possit sciri p aliq̄ tpe certitudine fidei z experimētal̃r cogn̄sci p certissima signa. Sz q̄ sūt illa. Nota fm frem Ange. vbi sup̄ q vnica sensibil̃ dolor de pctis ex charitate xp̃i. z firmum ꝓpositū vsq ad mortē cauēdi de cetero oē mortale ac ꝯfitēdi z satisfaciēdi. Nā p̄s. teste. Cor ꝯtritum z hūiliatū deꝰ nō despicies. i. diligit. F Secū dū ē iuxta Pe. aure. z Nico. de ausf. feruens affectio z desiderū ad ꝯformādū suā volūtatē i oibus nis opibꝫ insudare. Unū Mat. xij. dic̃ saluator. Quicūqz fecerit volūtatē p̄tis mei q̄ in cel̃is ipe me⁹ frater z soror est. Legenda

Btūs Johānes ab oīni pctō mūdissim⁹ fuit et tā ferues ad xp̃m seq̄ndū ac ei⁹ volūtatē ipl̃ēdaz q cū Domician⁹ audito q apō Ephesū m̃tos ad xp̃m ꝯuertiss iussit Rhomā duci ybi p̄cōsul iuxta edictū imp̃iale iobem admonebat vt xp̃m negaret. z a p̄dicatōe nois ei⁹ cessaret. Qui rñdit Obedire oportz ō mag̃ q̄ boibꝫ. nec ḡ xp̃m negabo nec a p̄dicatōe cessabo. Tūc añ portā latinā iussus ē flagellari. z ad derisionē i capite tōsurari. Sz Jobes gaudebat p amore xp̃i ꝓtūeliā pati. Tūc iussus est i doliū feruētis olei igne ō subter cādeñ. ēmergi. sz diuīa ptegente gr̃a illesus exiuit. Ad q̄ miraculū p̄cōsul stupuit z libtati reddere voluit. sz imperatorē extimuit. Jussu ḡ Domiciani i exiliū relegat̃ i insulā q̄ dr̃ Pathmos vt p̄dicare nomē xp̃i neq̄at. Nimirū romani q̄uis nullū deū respuerēt tñ xp̃m deū p̄dicari phibēbāt. tū ex eo q romanis ꝑus nō apparuerat. nec eoꝝ aūcte deꝰ vocat⁹ fuerat. Jp̃i aūt statuto decreuerāt neminē nisi ip̃oꝝ aūcte inē deos ꝓsecrari debere. Tū ex eo q oim deoꝝ cultū q̄dū romani inseruiebant xp̃s eu acusabat. Et sic ptz q si tu hō vis dilect⁹ frater xp̃i esse pniaz agere debes z p̄cepta dei firmit̃ obs̃uare vt sic valeas ad vitā ingredi. Ūñ Leo papa i ser. Excedit q̄dē dic̃ sic. Quo spū de itemerate ḡis mr̃is visceribꝫ nascitur xp̃s. ō de scē eccl̃ie vtero renascit̃ xp̃ian⁹ cui vera pax ē a dei volūtate nō diuidi. z i hijs solis q̄ deꝰ diligit delectari. Nec ille H Tercium signū i deo dulc̃ delectatio vl iocūdatio: qō si gnū ponit fm Pe. aure. z Alex. vbi sup̄. vbi probat p illō p̄s. Multi dicūt q̄s oñdit nob bona Ibi inq̄t fit q̄stio q̄ mlti boies q̄rūt a fidelibꝫ vñ certi sūt q sint accepti deo ex bonis q̄ faciūt. Et ꝑba rñdēdo dicit. Signatū ē sup nos lumen vultus tui dñe dedisti leticiā i corde meo. Et p⁹ pauca. In pace dormiā z req̃scā. Nec sūt ergo tria inq̄t ex qbꝫ colligit experimētū q qō aia sctā cognoscit experimētaliter se hr̃e gr̃az. s. lumē apō vim rōnalē. leticia apō ꝯcupiscibilē. pax apō irascibilē. Oñ enī ista tria sūt i aia sctā certū experimētū ē q illa sit in gr̃a ve dei. Dico ait ve. q p ꝺ differt aia sctā ab aia ifideli pagana vl heretica. q aia sctā habz ista ṽa q̄ habz gr̃az. Sz aia heretica silr̃ z ifidel nūq̄ bz vez lumē i rōnali nec verā leticiā i ꝯcupiscibili. nec verā pacē i irascibili. q̄uis habeat vl hr̃e possit iuxta suū errorē iocūditatez ꝓscie z bonū desiderū z lumē rōis qbꝫ delectat̃ i deo. sed ꝺ ē nō ve z imo ē sophisticū. sic ē i sōniando vl fantasiando. Ūñ illoꝝ iocūditas differt a nr̃a q̄tū iocūditas somniāt̃ a iocūditate vigilātis. Nā apl̃s dic̃. j. Thim. iij. q oēs habēt cauteriatā ꝓsciaz. Et Esa. lvj. Nō ē pax ip̃ijs. Sic enim in palitico videm⁹ q ē ifirmitas nec tñ ē sensus doloris. sic aia ifidel̃ habz macīā doloris i se sed nō sentit dolorē. In sana aūt aia nec macīa ē doloris nec sensus. In egro aūt nō palitico ē materia doloris z sensus doloris. Ita i aia fideli egra p pctm̃ ē vtrūq. Ūñ ptz q sola aia sctā q̄ ē in xp̃i gr̃a z dilectōe habz verā delectatōez i deo sic z verū lumē irradiās sup vim rōnalē: z verā i deo leticiā ac ꝓscie pacē. Nec fm Alex. D Ad ꝓpo

De sctō Johāne euāgelista

situ btūs ipse Johānes multiplicē habuit z ve/rā i deo delectatōez ac dulcedinē ꝓsolatōis. Vnz Dionysi⁹ scpsit vnā epl'am iobāni euāgeliste exu/lāti i Pathmos vt dic̄ Frā. maro. in q̄ notat q̄t/tuor pcipua. vnū est qz scpsit sic. Bñ gaudere de bes qz tu es valde dilect⁹ a vo amabili. Aliō. be ne inqt gaudere debes qz tu in b mūdo ꝓuersa/ris incorruptibilit sic angeli i celo. Terciū ē. bñ gaudere debes qz sic mali patiētes afflictōez in b mūdo icipiūt penā iferni. ita tu ꝓpē ꝓsolatiōes diuias tibi factas icepisti b gaudiū padisi. Quar tū. bñ gaudere debes qz tu debes fuerti d exulatu q̄zuis z tu idipz ñ ig̃res. z sic factū ē eodē āno do miciano a senatu interfecto z cassato ei⁹ edicto io hānes cū gl'ia redijt. Quartū signū mūdanaz ꝓtēpt⁹ pspicatuz z aduersitatū iocūda toleratio Jac. iij. Amicicia b⁹ mōi inimica ē deo. Bre. Ad/uersa letāter tolerare mai⁹ ē q̄z mortuū suscitare Btūs Jobes docuit ꝓtēptū mūdi Legēda z aduersa libēter p xpo sustinuit. Vñ ipz christ⁹ dñs magnis z mlt̄is miracul' letificauit. Et q̄bz hic aliq̄ inserere sufficiat. Nā Craton pbs i foro spectaculū ꝓposuit; duos ei iuuenes frēs ditissi/mos oīb⁹ distract̄ emi fecit duas gēmas pcio/sas q̄s ꝓfringi iussit coꝛā cūct̄ oñdēs q b ꝓtēptū mūdi ad philosophādū. Apl's vidēs ait. Scul/tus ē tal' mūdi ꝓtēpt⁹ eo q̄ iuxta doctrinā xpi de buissēt pcipua paupib⁹ erogari nec p vana lau de hec fieri. Pbs ait. Ut ver⁹ de⁹ tu⁹ ꝓbet reite gret has gēmas. Orāte g̃ apl'o reitegrate sūt mi/raculose pfectissime. Vñ pbs z illi duo iuuenes crediderūt z oēs discipuli ei⁹ xp̄m publice p̄dicā tes. Jtē duo iuuenes relict̄ oīb⁹ apl'm seq̄ntes viderūt obuiañ q̄ndā seruos suos pcios vestib⁹ fulgeñ. z seipos egere ꝛtristari sūt. Apl's pcipiēs b iussit vt afferrent ꝛgas z a litoꝛe mar̄ lapides q̄s ꝙuertit i auꝛ z gēmas. dixitq̄z. Probate per aurifices z gēmarios istoꝛ vtatē z pciositatē et ite redimite vob⁹ ea q̄ vendidist̄. qz celestia p̄mia pdidist̄. estote diuites tpaliē vt imppetuū mēdi cetis. Cūq̄z ꝫ diuitias mlt̄ rōib⁹ disputass. ecce iuuenis q̄dā mortu⁹ efferebat. Et orāte apl'o p̄/sentib⁹ cūct̄ ꝛtinuo resurrexit. Cui apl'us p̄cepit vt ill' duob⁹ discipul' enarraret q̄ vidisset. Qui e⁹ narrauit multa de penis iferni z gl'ia padisi. di xitq̄z. O miseri q̄s indicibilia bona gaudijsq̄z ple na palacia ꝓpetua pdidist̄ q̄ntaq̄z mala iferna/lia icurristis. Tūc illi pstern̄tes se mifi cordiaz postulabāt. Quib⁹ apl's. xxx. diebꝫ pniam iniun xit inē q̄s orarēt vt virge z lapides ad pstinā na turā rediret. Quo facto oēm gr̄am vtutū quam ꝑius habuerāt reacceperūt. Jtē ꝑterea letificauit xps miracl'ose pfuādo iobem i aduersis. s. in cō citata seditōe z veneni bibitōe z mortuoꝛ suſci/tatōe. ō q̄bz claruit supᵇ ser. j. in legēda S. Deniz in hora mort̄ ipm pfuauit a doloꝛe z eidem ap parēs xps euocauit ad celū dulcissime vt ibidez patuit. O g̃ bō aduerte q̄z bonū est seruire chri/sto qui non derelinquit suos. K

Circa terciū de gl'ia celesti Jobis queritur ad quē ordinē spirituū brōꝛ i celo sit Jobes exalta/tus. Ad qō ponit̄ ꝙclusio talis. s. q̄ Jobes apl's ad ordinē seraphicū ē assumptus. vt sic in terris fuit p̄dilectus xpi frater adoptat⁹. sic i cel' sit xpo prim⁹. Istud declarat̄ sm Fran. maro. pluribꝫ ratōib⁹. z tm̄ tres ponemus

Prima ratio maxime charitatis

Secūda ratio aplice dignitatis

Tercia ratio p̄celse sanctitatis

Pria rō charitatis maxime. qz Bre. in omel'. Accesserūt ad iesū publicani dicit. Distincte inqt ꝙuersatiōes hoim singulorꝫ agminū angelorum ordinib⁹ ꝙgruūt. z i eoꝛ sortē p ꝙuersatiōis sili/tudinē deputāt. hec ille. Sz qz seraphici spūs di cunt ab incēdio charitat̄ sm Dionys. li. de ange. hierar. z ordo seraphic⁹ ē a xpo maxime dilect⁹ i celesti patria sic z p ceteris ꝙiūctus. Jobes vo a xpo fuit p̄dilectus. z tot⁹ incēdio charitatis ple/nus. cui⁹ signū est qz de charitate sp eloq̄a freq̄n tauit; z vsqz ad vltimā senectutē sp discipul' cha ritatē ꝓmēdauit: sicut dic̄ Diero. sup epistolam ad Gal'. ita q̄ cū vix inf̄ man⁹ discipulorꝫ ad ec/clesiā deferret ad singl'as pausas dicere solebat Filioli diligite alterutz. Interrogat⁹ cur sp sic lo queret. Rñdit qz p̄ceptum dñi est. z si solū b fiat sufficit zc. Sequit̄ g̃ q̄ Jobes ad seraph est sub limat⁹ Scda ratio aplice dignitatis: qz sūmo ordini i eccl'ia militāte coꝛrespōdet supmus or/do in ecclesia triūphāte sm Dionysiū cū excellen tia p̄miorū sit sm excellentiā meritoꝛ. Et qz or/do apl'oꝛ fuit supmus in eccl'iastica hierarchia vnde omnes apl'i ad illū ordinē vident assūpti inter quos Jobes non fuit de minimis imo de maximis: ergo habet ꝓpositū. Tercia ratio p̄/celse sctitat̄. quia Johānes inter excellētissimos sanctos est vn⁹. Cum ergo de seraph coꝛruerūt multi etiā d sublimioꝛib⁹ illius ordinis. ergo p repatōne ruine illi⁹ nō solū ad illū ordinē sed et ad supioꝛē ptē illi⁹ credit̄ Johānes assumptus. vtpote maxim⁹ sanctus z p̄dilectus frater chri/sti. adeo q̄ omniū sctorū videt habere pfectiones sicut z seraphin habēt omniū inferioꝛū pfectio/nes. Unde Petr⁹ Dami. ait. Quid in virtutib⁹ incōparabiliter Johānes nō excedat apostol⁹ nan qz est in epl'is. in euangelio euāgelista. ꝓpheta in Apocalipsi. martyr vtiqz fuit. Jtē Policrates epus epheſioꝛ. Johannes pōtifex fuit martyr z doctoꝛ in epheso dormiuit. O g̃ btissime Joban nes sctoꝛ altissime: beate virginis Marie fili adoptate. z christi iesu frat̄ amātissime rogam⁹ te ꝙtinus p nobis miser̄ precatoꝛ assiste do. pa tri z eius filio Jesu ac virgini matri vt tuis me ritis det̄ nobis gratia z gloria Amen

Deo sancto Johāne Sermo quartus de pri uilegioꝛ ipius magnalijs

Amantissimus dñi habitabit confidenter in eo qui in thalamo Deut. xxxiij. Verba ista optime ꝙueniũt dicti de bto Johãne apto de q̃ dicit Beda q̃ ꝓuilegio amoris p̃cipui ceteris alti⁹ a dño meruit honorari. ꝓter qđ ꝙueniẽtissime ht in themate de eo q̃ sit amantissim⁹ dñi. Jđ qz iohãnes xp̃m dulcissime amauit. p caritatẽ aũt sit vt de⁹ maneat i hoie. z ecõuerso. j. Joh. iiij. Qui manet in caritate in deo manet z de⁹ in eo. Qñ de eo ht i themate q̃ habitabit i eo. s. dño qui in thalamo. q̃ notat amoris suauitas. Deni q̃ Petr⁹ Damia. ht. Quia em̃ Johãnes mirabiliter vixit. s. in xp̃i caritate. ideo mirabilit obijt. nõ em̃ cõmuni hoim morte trãsiuit qz sine dolore obijt z spõte i sepulchrũ ingressus est. Et ꝓter istã securitatẽ sue mortis hñ ht ẽ eo i themate nro cõfidẽter: ad securã mortẽ significãdã: vt habitet in thalamo celestis bñitudis. Itaq̃ in p̃missis patet vbis cõmẽdari iohãnẽ de p̃rogatiuis magnis z ꝓuilegijs qbꝫ ipm xp̃s amantissimũ effecit in vita in morte z p⁹ mortẽ. Merito g̃ dicim⁹ de Jobe hec vba. Amãtissim⁹ dñi ẽ. Juxta hec vba ꝙsiderari libeat qlibꝫ p̃rogatiuis vel ꝓuilegijs inđ ceteros sctos iohãnes p̃fulgeat z pamãtissim⁹ dñi discipul⁹ cẽseat. Et ꝺ hijs qz mlta sũt sub triplici differẽtia licz nõ p̃cisa tria notemus

Primũ mysteriũ de ꝓuilegijs (mysteria magne bonorificentie.

Scõm de ꝓuilegijs magne gratie

Terciũ de ꝓuilegijs magne gl'ie i ꝙsũmatiõe.

Circa p̃mũ mysteriũ sit ꝙclusio talis q̃ xp̃s dñs ꝓbat Johannẽ amasse magnis ꝓruilegijs bonorificentie. Declarat p q̃tuor ꝓuilegia

Primũ dicit p̃figurationis

Secũdum cognationis.

Tercium electionis

Quartum dignificationis.

Primũ ꝓuilegiũ p̃figurationis. Nã futuroꝝ p̃scius de⁹ voluit iohãnẽ z ei⁹ scitat altitudinẽ p multos añ annos p̃stẽdere z p ꝓphã p̃dicari bat desup ipsoꝝ q̃tuor vulcuũ aialiũ. s. bois. leonis et bouis. qbꝫ superueniebat facies aqle. Nã Ezechieli apti sunt celi z vidit visiões dei. viditq̃z q̃tuor illas facies in vno aiali. Quattuor inqt facies vni. Quo fm qđ dicẽ Greg. designat vna noticia q̃tuor euãgelistaꝝ ꝺ vbo incarnato ab eis q̃druplicit descpta. Matheꝰ nẽpe significat in facie bois. qz ꝓncipali⁹ describit facta ipsi⁹ humanitatis. Marc⁹ i facie leonis. qz ꝓncipalit describit xp̃i resurrectionẽ z regnũ. Lucas in facie bouis q̃ est aial imolaticũ. qz ꝓncipali⁹ ꝺscribit xp̃i sacerdotiũ z imolationẽ in passiõe. Jobes aũt in facie aqle ꝺsup eminẽs. in q̃ designat ipsi⁹ euãgelij q̃z respectu alioꝝ excellẽtia fm Ayrã. Sed q̃ri põt cur iohannẽ voluit de⁹ p taz vile aniał figurari. Nã inter ista aialia visa vidit aqla fore vili⁹ anial. s. homie. leone et boue fm extimationẽ hoim experimentalẽ. vt videm⁹ de istoꝝ p̃ciositate. Rñdet fm doctores q̃ hmõi visiões fiũt a deo fm repsentatiões similitudis: p̃cipue in tali visiõe. Est aũt aqla inđ alia nobili et p̃cipua ꝓprietatẽ generosum aial ꝓter quã cõgruenẽ significat Johãnẽ. Et ꝺ breuit ostẽdendo patz per plures ꝓprietates aqle. vt notat Frã. maro. et q̃dã alij huj⁹ tractatores. Prima est qz aqla hz in solis visu limpiditatẽ. Nã fm Diony. vlt ca. celestis hierarchie. aqla irreuerberatis oculis respicit roram solis. fm aũt Jsidoꝝ etiã pullos suos radijs solis obijcit. z qs videret firã tenere aciem fouet z nutrit. qs vo flectere intuitũ videret tãqz degeneres z adulterinos abijcit. Sic Jobes diuinitatẽ que lux est inaccessibilis intuit⁹ est p ceter. Aug⁹. sup Joh. Anialia per q̃ alij euãgeliste designant in ẽra gradiunt. At vero Jobes velut aqla volat sup nubila infirmitatis hũane z lucez diuie veritatis firmissimis oculis intuet. Nec ille Deniqꝫ Jobes tanqz bon⁹ aquila filios suos. i. xp̃ianos ad istã lucẽ examiauit vt ꝓ essent dãnabiles vl' non: cũ dixit. j. Joh. j. De⁹ lux est. et tenebre in eo nõ sunt vlle. Sequit. Si dixerim⁹ q̃m societatẽ habem⁹ cũ eo. s. p fidẽ z caritatẽ. z i tenebris. s. culpe ambulam⁹: mẽtimur z veritatẽ nõ facim⁹. Si aũt i luce ambulam⁹. s. viuẽdo i meritorijs opibꝰ: societatẽ habemus. Scõa ꝓprietas est. qz aqla hz in volatu sublimitatẽ. qa fm qđ sup Johãnẽ dicit sctus Aug⁹. alti⁹ ceteris auibus volat. z pullos suos volare instruit. Deut. xxxij. Sicut aqla ꝓuocabit ad vo. pul. suos z sup eos volitãs ẽ. Sic Jobes alti⁹ p ꝓtẽplationẽ diuinitatis et charitatis deuotionẽ volauit. et filios suos volare instruit. quosdam tanqz paruulos paruũ volatũ. scz vitare peccatũ. j. Joh. ij. Scribo vobis filioli vt nõ peccetis. sed et si quis peccauerit. aduocatũ habem⁹ Jesum. s. penitẽtes. Mediocres aũt instruit vt proficientes ad volatuz altiorem. s. despicere mundũ. j. Johis. ij. Nolite diligere mundũ neqz ea que in mundo sunt. Perfectos aũt ad pfectum volatum. scz ad martyrium. j. Joh. iij. Ille. s. christus p nobis animã posuit z nos debemus p fratribꝰ ani. po. Tertia ꝓprietas. quia aqla habet in cõtuitu acuitatem. Jsidoꝝ Ethimol. libro. Aquila ab acumie oculoꝝ est dicta. s. ab acuo is. coq̃ acute videt. tanti enim contuitus esse dicitur vt cum super maria feratur penna: nec humanis pareat aspectibus: pisciculos natare videat. Sic iohannes altissime in deum volans: in hoc mari magno. i. in mundo: infimos homies recognouit in christo diligendos. Unde crebro dicebat. Filioli diligite inuicem. Et. j. Joh. iiij. Hoc mandatũ habemus a deo vt qui diligit deum diligat et fratrem suum. Si diligamus inuicez deus in nob manet. Si qs dixerit diligo deum et fratrẽ suuz

De sctō Johāne euāgelista

odit mendax est. Ad id dicit etiā glo. Ysaie vl. q̄ aqla plus oīb⁹ auib⁹ z best̄ijs fer⁹ diligit. z adeo q̄ fm Lyrā sup Deuter. xxxij. qñ trāsfert pullos suos portat ipsos sup hūeros suos. vt si sagitta emittat ab inferiori: primo ipsa eā sez recipiat q̄z pulli pcutiant. Sic Jobes plen⁹ fuit caritate erga xp̄m z fratres vt mori se offerret p suis filijs q̄ patet in legenda de veneni bibitione z alijs.

Quarta ꝓprietas. qz aqla bz in nido arduitatē Nā scribit Job. xxxix. In arduis ponet nidū suum: in petr̄ z p̄rupt̄ silicib⁹ cōmorat. Sic iohānes negociat⁹ circa mysteria difficillima et ardu issima sctissime trinitat̄: nidificauit in foramini bus petre excellentissime. i. in vulneribꝫ christi ie su vbi ꝑmanere māsit p iugē cogitatū z affectum. In q̄ z nob itidē faciēdi dat exēplū. Vñ xp̄s boz rat animā Cant. ij. di. Surge ꝓpera amica mea z veni in foramib⁹ petre. zē. O itaq̄z aia xp̄iana stude cū Jobe imitari xp̄m more generose aquile. zē. Alias plures ꝓprietates aqle q̄ poni solent cā b⁹euitat̄ dimitto.

D Scōm p̄uilegiū cognatiōis. qz iohānes fuit cognat⁹ xp̄i fm carnis ꝓpaginē. Fuit em̄ ex stirpe bt̄e Anne ex q̄ pdierūt tres rami p̄ciosissimi. sez mr̄ dñi Maria. z due sorores ei⁹ sez maria iacobi vicz mr̄. qz de ista fuit nat⁹ Jacob⁹ minor: sym̄oq̄z z iudas q̄ bz thaddeus apl̄i. z Joseph q̄ cognoiat⁹ est iustus et fuit vn⁹ discipulo⁹. et tercia maria q̄ bz salome. s. filia vel zebedei vroz de q̄ nat⁹ est Johānes apl̄us z euāgelista z Jacob⁹ maior. Ut aūt cogñscam⁹ q̄z magnū sit h̄ Johānis p̄uilegiū Aduertendū q̄ Johānes q̄druplicit̄ est nobilitat⁹ ex cognatiōe xp̄i. Primo nobilitate regali. qz xp̄s z mr̄ ei⁹ fuerunt de semie Dauid reḡ. Ro. j. Scōo nobilitate sacerdotū. qz mr̄ xp̄i fuit cognata ipsius Elisabeth matris baptiste q̄ tñ fuit de filiab⁹ Aaron. Lu. j. z eodē mō mr̄ hui⁹ Jobis fuit cognata eli sabeth. eo q̄ fuit soror matr̄ xp̄i. Tercio nobilitate spūali q̄ maior est p̄cedēter dict̄. sic̄ aia incō parabilit̄ p̄ciosior ē corpe. Nimiz hec nobilitas cōsistit in vtutū decore z scitat̄ gr̄a q̄ potior est oi nobilitate generis. vt dicit Hiero. in epl̄a ad Gualter⁹ d celio mōte. Ille inq̄t apd deū potior est nō quē nobilitas carnis aut dignitas seculi: sed quē deuotio fidei z vita sctā cōmēdat. Nec ille. Itē extra de p̄bē. z dig. ca. Venerabil̄. habet. q̄ nō gener̄ sed virtutū nobilitas viteq̄ honestas gratū deo faciūt. Nā z xp̄s dñs ñ elegit fm carnē nobiles sed ignobiles ac paupes. qz nō est p̄sonar⁹ acceptio apd ipm. Hec ibi. Ad idez ē pbs ij. rhetor. di. Meli⁹ est nobilē esse vtutib⁹ q̄z generositate parētū. Vñ Jobes in hac sctā xp̄i genealogia fuit mlt̄ū nobilitat⁹ vtutū decore z gratia ideoq̄z ipm xp̄s pre ceter̄ nobilitauit fraternali adoptione q̄ precellit angelicā nobilitatez z oim indiuiduoz hūanoz q̄ntūcunq̄z p magnificoz regū z imperatoz. Preterea q̄rto nobilitat⁹ est iohānes nobilitate diuiali. qz p cognitōez ad xp̄m bz affinitatē ad vbū dei et patrē ac spūm sctm̄ q̄ dām̄. qz ex h̄ q̄ spōsa alicui spōso copl̄at̄ q̄libet german⁹ spōse cū spōso affinitate p̄ūgit. extra d p̄sang. z affi. c. nō debet. Et qz xp̄i hūanitas erat germana iohāni. qñ ḡ ipa fuit cū vbo vnita tūc iobes extitit deo p̄iunct⁹ affinitat̄ cognatōe. O q̄z maria hec nobilitas.

E Tercū p̄uilegiū electionis qz ipm iohānē xp̄s dñs elegit et vocauit ad apostolatū. Qui ordo fm Hyo. li. de eccl̄iastica hierarchia inf oēs ordines sctō⁹ est sūm⁹ z xp̄o vicinior. sic̄ z ordo seraph in celo. Vñ apl̄i excellentⁱ⁹ z vicini⁹ xp̄i radiū p̄ceperūt. In h aūt ordine iobes mag̃ p̄uilegio est sublimat⁹. Nā i vocatiōe a xp̄o sortit⁹ fuit q̄rtū locū. qz in vocatiōe apl̄o⁹ p̄m⁹ fuit Andreas. secūdus fuit petr⁹. tercius iacob⁹ maior. q̄rt⁹ iohannes. vt hr̄ Job. j. et Mat. iiij. Sed p⁹ dñi resurrectiōez iobes sp fuit sctōs post btm̄ Petr⁹. vñ Act. j. Lucas nūerans apl̄os p⁹ ascēsionē ponit scōm iohānē imediate post petr⁹. Et in symbolo eccl̄ie p̄mū articulū petr⁹ tanq̄z caput ponēs: mox secūdū posuit iobes sez Et in iesū xp̄m filiū ei⁹ vni. zē.

Sed q̄rit q̄re sic iohānis stat⁹ in apl̄atu mutat⁹ ē. Rñdet fm fran. maro. sentētiā q̄ stat⁹ apl̄o⁹ p⁹ aduentuz spūssci fuit mlt̄o pfectior q̄z añ. ita q̄ melⁱ⁹ fuit in illo statu esse q̄rtū q̄z in anctiori statu esse p̄mū. Et qz in eccl̄ia nō sunt faciēde p̄motōes fm ordinē tp̄is vel ozigis sed fm altitudinē vtut̄ z pfectiōis. de p̄bē. et dig. c. venerabil̄. Jobes ḡ q̄z⁹ vocatiōe fuerit q̄rt⁹ q̄ ei cōpetebat ꝓpē maiorē ꝑformitatē ad xp̄m. iuxta illō Dañ. iiij. Species q̄rti silis fuit filio dei. tñ postea qñ xp̄s adoptauit eū in fratrē discipuli ex h̄ cognoscētes ipm fore dignissimū: spūsctō inspirati secundū eidē locū p⁹ petrū quē p̄fecerat xp̄s imediate dederunt: vt Petr⁹ z Jobes essent i capite apl̄at⁹: qm̄ hūs p̄ncipali⁹ xp̄s eccl̄iaz cōmēdauit tanq̄z sanctiorib⁹ z pfectioribꝫ. De petro q̄dē claret cū ait. Tu es petr⁹ z sup hāc petrā edi. ec. zē. Matth. xvj. et Job. vl. Pasce oues meas. Johāni aūt cōmēdauit de cruce matrē q̄ tunc erat ipsa sctā eccl̄ia. qz cū eccl̄ia nihil aliud sit q̄z cōgregatio fideliuz. vt dist. xciij. legim⁹. tpe passionis in sola vgie fides remāsit z in alijs defecit. ḡ tūc eccl̄ia iohānī z ipsa eccl̄esie mr̄ vgo Maria (vt sit oīb⁹ mater gr̄e) cōmēdata est.

Quartū p̄uilegiū dignificatōis quia Johānem christ⁹ adeo sublimauit dignitate vt oīm ordinū sctōz dignitatē participauerit Fuit em̄ patriarcha. qz p̄ncipalis pater z pastor septē eccl̄iaz quas informabat. vt pater Apocalipſ. j. Fuit etiam ꝓpheta noui testamēti vt ibidem. nec i toto sez nouo testamēto liber ꝓphetialis habet nisi Apocalipſ. Vtūs ait q̄ legit z audit verba ꝓphetie hui⁹. c. j. Item fuit apl̄s vt patuit. Fuit z euāgelista vt in euāgelio. Fuit martyr vt infra dicet. Fuit cōfessor eps z doctor ac magister eccl̄esiaz Asie. vt dicit Hiero. li. cōtra Jouinianū. Fuit vgo. fuit etiā matrimonio ꝑfectus

sicut ꝛ Joseph ꝛ virgo Maria qꝛ fuit spōsus de nuptijs vocatus ſm Hiero. in ꝓlogo sup Joh̄ānē. Fuit postq̄ spōsā derelicꝛ ꝛ viduitatē gr̄a ꝓsecrata ei⁹ virgitas. Fuit religiosus i votis castitatis pauptatis ꝛ obedientie. ſ. i ꝑfectissima religione discipulo⁹ xpi. Et vt ꝛcludā nihil ꝑfectōnis vl' gr̄e ꝛ scitatis Jobi defuit: sz oīa gr̄a plenus ꝓbat. O q̄ bone Jesu q̄nta dignitate ꝛ honorificētia sūma tuos dilectos decoras. O q̄ bonū ꝛ iocūdū tibi ēſſuire. O dignissime apl'e Johānes nūc in celo regnās nr̄i memento.

¶ Circa scōm ꝑncipale sit ꝛcl'o q xps dns p̄ ceteris amauit Jobez apl'm magnaꝫ ꝓuilegijs gr̄iaꝫ ꝛ vtutū Claret ꝑcipue p q̄tuor alia a ꝓdict̄s clesia de ipo. Virgo electa a dño vgo i cuī pmā vl' ꝑfectissima. Ro q̄stiōis ē obiectio quā facē Ut ctor sic. Virgitas ꝑfecta ē ꝑpetue incorruptōnis meditatio. vt ait Aug. sz Jobes ꝓpositū vgitatis nō habuit qꝛ nubere voluit. ꝛ de nuptijs ē vocatus a xpo qñ aquā i vinū ꝛuertit ſm Hieron. Horrāq̄ ꝛ Ly. ꝛ cōit ſm oēs tenēdū sic dic̄ Horra eo q maior auctas ꝛcurrit. Quō g ꝑfect⁹ vgo fuit cū nubere intēdit. Sz ad id rndet fz gorrā sup iohāne duplicit. Uno mō q iobes nō cōsensit absolute i copulā carnis: sz sic vgo maria dispositiōi spūssci se ꝛmisit. Voluit autē xps vt iobes mr̄imoniū ꝛberet ꝛ tn vgo ꝓmaneret: vt sic cōueniētiā cū sua mre vgie br̄et cui ꝛmēdāda erat. Alio mō dr q esto q ꝛsenserit absolute tn vgitas ei⁹ nō fuit p̄ b minuta. Tū qꝛ licite ꝛsensit ꝛ ꝓpositū mutauit manēte corpis integritate. Tū qꝛ penitere potuit. ꝛ p̄ b vgitas recupat q̄n solo mēt̄ ꝛsēsu nō tn carne ē amissa. hec Horra. Ad q̄stū g rndr q iobis vgitas ꝑfectissima imo ꝓbat. Primo er b q p̄ oīb ē a xpo deo amata ꝛ dotata i vita. Tū qꝛ sūma i xpo delectatiōe ē repleta. Petr⁹ damian⁹ i ſmōe. Jobes qꝛ carnis fruebat: ꝛ diuit⁹ ꝛcessū est illi vt ꝑm⁹ esz in redē Hiero. ꝛ iouinianū. Jobes q̄si aqla ad summa volat: ꝛ ad ipm ꝑuenit di. In ꝑncipio erat vbū. Exposuit virgitas qō nuptie nō poterant. Tū deniqꝛ qꝛ frēz a xpo ꝛ filiū a mre virgie ē adoptata. Hiero. vbi sup. Ut breui ſmōe doceam cui⁹ ꝓuilegij sit iohānes. imo in iohāne vgitas. a dño virgie mr̄ virgo virgini discipulo ꝛmendat. hec ille. ¶ Scōo p̄ oīb ē amata ꝛ dotata in morte. qꝛ a dolore fuit extrane⁹ sic ꝛ a corruptōe alien⁹ ſm Hiero. ¶ Tercio p⁹ morte qꝛ miracl'o sei sepulchro māna scaturiuit ꝛ i celo aureola ꝑmeruit. Petr⁹ damia. Perpēdite q̄d deliciarum icorruptio corpis habeat i celo si cibū celi germinet i sepulchro. Nimiꝛ māna vgitatē significat. tū qꝛ colore ē albū. ꝛ virgitas puritate nitida. tū qꝛ origie ē celica ꝛ vgitas angelorum socia. Tum qꝛ sapore dulcissima: ꝛ vgitas xpo deo amātissima. O g oēs casti homies gaudete qꝛ xps amat vos i vita i morte ꝛ post mortē. O oēs carnales timete qꝛ deo odibiles estis i vita i morte ꝛ post mortē. Agite g pniam. ¶ Scōm ꝓuilegiū lumi ositat̄. qꝛ sicut virgitate fuit p̄ cēris purior ita ꝛ maioris gr̄e ꝛ sapie lumē accepit. Dicit enī Aug. li. de vā religiōe q nihil magꝭ ipedit ad vitatē ꝓcipiēdā q̄z vita libidib⁹. ſ. dedita. ꝛcor. phiłosoph⁹. g p̄ virū vita mūda ē luci apta sic fuit in Jobe q̄ intātū ē illumiat⁹ vt diceret sic. In ꝑncipio erat vbū ꝛ verbū erat apud deū ꝛc. Ut ipe a Dionysio i epl'a quā sibi scribit vocat euāgelij sol. ꝛ ei⁹ doctrina radi⁹ splēdidissim⁹. Itē fortis dicā cū Origene. Btūs ait Johānes velut aqla supuolat nō solū q̄ itelligi aut dici ꝑnt. verūetiā oēm intellectū ꝛ significatōez excedūt. hec ille. De nicꝛ ſm hec nota q doctores de b euāgelio Johānis testant ꝑcipua tria magnalia. Primū est qō dicit Origē. oēm intellectū excedere vt patuit etiā angelorum. ꝛ b q ad plenā ꝛphētionē de vbo diuino. adeo q Paul⁹ rapt⁹ in celū ꝛ rediēs dixerit de b. Uidi archana dei q nō licz homib⁹ loqui. Scōm ē qō refert Aug. li. de ci. dei. scz q Jobes i ipo euāgelio tā alte intonauit q si aliq̄ntulū altius intonasset tot⁹ mūd⁹ capere nō potuiſſz. ¶ Tertiū est qō ibidē btūs Aug. narrat Platonicos dixisse illō Jobis scptū. In ꝑncipio erat vbū ꝛc̄ aureis lr̄is debere scribi ꝛ poni i solēnissimis locis. De buī⁹ aūt euāgelij efficacia exēpla sūt ser. ij. in fine. ¶ Tertiū ꝓuilegiū charitat̄. qꝛ vt dic̄ Bed. Jobes dilexit xpm dulci⁹ licz Petr⁹ dilexerit fortī⁹. ꝛ sic Jobes dulcedine charitat̄ fuit plen⁹ adeo q i sinu Jesu singl'arit̄ recūberet. ꝓt qō ipe nolāt in euāgelio discipul⁹ quē diligebat iesus. Sed q̄rit q̄li deuotōe charitas xpi dulcescit in boie. Rndet q b edocet in iobe. Qui precipue circa tria mysteria scribit in euangelio discipulus quē diligebat iesus. q̄ dat intelligi q charitat̄ dulcedinē tales erpiunt. ſ. q circa hec tria speciālē habēt deuotōez. Prio circa mysteriū eucharistie. vt ptz Joh. xiij. in cena dñi qñ xps instituit eucharistie sacramētū. dicit enī ibi iohānes discipul⁹ quē diligebat iesus. q̄ dat intelligi q ardebat charitate ad sacr̄m. Scōo i mysterio dñice passiōis. Joh. xix. Tū vidisset iesus discipulū quē diligebat: quo int[illegible] dat qꝛ ardebat totus ad crucis passionē visam. ¶ Tercio circa mysteriū resurrectōnis ꝛ apparitōis christi: vt Joh. xxj. q̄ dat intelligi q ardebat ad ꝛēplatōez xpi ꝛ eius glie desiderabil'. Itaq̄ qui deuote circa hec tria recolēda ī sistit dulcedinē hauriet. ¶ Quartū priuilegiū adoptiue fraternitatis. Nā Petr⁹ Damia. dic̄. Sicut inquit christus dixit discipulis. hoc est corpus meū: ꝛ tanꝭ fuit in verbis effectus vt ilico panis ille dñicū corp⁹ fieret. ita ex quadā silitudine cū dixit matri. hic est filius tuus

si audeamus dicere btūs Johānes nō soluz filij potitus est nomē.sed ꝓpter illa ꝥba dñica q̄ddā maiꝰ necessitatē sacrm apud btām ꝥginē meruit obtinere. Ex hoc g̃ Jobes factꝰ ē ꝥgis filiꝰ:xpi frater adoptiuus:eius thesaurariꝰ dignissimꝰ. Si em̄ digniorē inuenisset z meliorē xps: tantū thesauz.s.matrē p̄dilectā illi cōmisisz. O q̄z maximū hoc Johānis p̄uilegiū.qz ex hoc iobānes i ptāte hz fontē miscōie: thesauz diuine gre.z porrā celestis patrie. O g̃ pctores secure poteſt ad Johannē accedere vt miscōiaz inueniat̄ postq̄z habet i ptāte Mariā matrē miscōie. O iusti boies secure ad Johānem accedere poteſt ꝓ ampliorī gra qz hz matrē gre z fontē.s.Mariā. O quicz fideles in b exilio:secure acceditis ad iohannē benētē portā padisi in custodia.s.Mariā. ℣

℣ Circa terciuz p̄ncipale de p̄riuilegijs glie singular̄ ꝛclusio q̄ xps dñs Johānē nō solū in vita p̄ ceter̄ amauit sed z in morte z pꝰ morte maximis p̄uilegijs pglificauit. Prima glia siue p̄uilegiū martyrij z ei⁹ p̄miatōis.qz fm Frā.maro.credit coronā martyrij meruisse.hoc em̄ cōsistit in ꝛsensu mēt̄ z nō tā in passiōe corpis. alioquin q̄ inuitꝰ occidit esset martyr. z ideo qz mortī se exposuit spōte z nō semel sed pluries vt patz in īmersiōe olei z potatōe mortiferi veneni.ergo q̄uis diuio miraculo fuerit p̄seruatꝰ:tñ merito martyrij ñ fuit p̄uatꝰ.ꝛcor.dicit z Lyra sup ps. lxix. Idē ꝓbat Greg.iij.mozal.di. Jacobꝰ z Johānes nō vterq̄z p martyriū occubuit et tamē q̄ vterq̄z calicē dñi biberēt audierūt. Jobes nequa q̄z p martyriū vitaz finiuit .sed tñ martyr extitit. qz passionē quā suscepit in corpe seruauit in mēte. Et nos g̃ hoc exēplo sine ferro martyres esse possum⁹ si patientiā in anio ꝥaciter custodim⁹ Nec Grego. Idē tenet Petrꝰ damiani. Idem z Bernū.cū q̄ Fran.maro.distiguit q̄ttuor martyrij genera q̄ inueniunt in sacra scptura. Primū est in aia z corpe siml.vt martyriū xpi. Secūdū in corpe tm̄.sicut fuit martyriū stephani q̄ i corpore patiēs in aia fuit let⁹ Terciū est in aia tm̄ modo.sic matr̄ dñi martyriū p gladiū cōpassionis. Quartū qō ꝛsūmak in volūtate cū corpal vite p xpo effectuali expositiōe.sic fuit martyriuz Johānis. Et licet fm p̄riā z p̄fectā rōnez aureola martyrij debeak mort̄ pene quā Johānes nō ptulit:tñ b fuit deo faciēte miraculose nō ad diminutionē glie sed portꝰ ad decorē singular̄ p̄uilegij iohānis. Un̄ teneo cū nro Francisco q̄ Johannes ex speciali gra hz aureolā. Secūa glia ꝛseruatiōis.qz sicut a corruptiōe carnis sic a dolore mortis fuit alienꝰ fm Hiero. i plogo. Et b p̄uilegiū tale z tantū est q̄ etiā ipse xps noluit p̄uilegiū hoc hre sed acerbissimos dolores pati p nob.sola xpi mr̄ hoc p̄uilegiū adepta est z iobes

℣ Tercia glia inuitatiōis.qz a xpo dño modo singularissimo apparēte cū suis aplis et sctis est ad celū inuitatꝰ. Alij q̄dem sctī inuitant p angelū vel angelos deducētes. Hz btūs iohānes pſonaliē p xpm sicut z ꝥgo Maria fm Petrū damia. Et tūc xpm credimꝰ comitasse totaz celestē curiā. vt patuit fmōe.ij. in fine. Hz q̄riē Utrū iohānes fuerit vere mortuꝰ. Rō q̄stionis est.qz de eo dixit Jesus Joh.vl. Sic eū volo manere donec veniā. Christꝰ aūt venturꝰ est in iudicio.g̃ tē. Ad id rñdeo fm Frā.maro.alijs q̄z obmissis opinionū plicitatib⁹ z pſecutoib⁹ varijs qz minꝰ edificāt simplices:dicēdū q̄ circa b vnū eligēdū est ꝺ istī vijs seq̄ntib⁹. Prima ē q̄ iobes sit sine morte trāslatꝰ viuꝰ ad padisū t̄restrē sicut enoch z helyas.z q̄ in fine mūdi cū eisdē sit vēturus.z ab anticchristo occisus. Un̄ dic̄ Theophilus i glo.sup Joh. Christꝰ ñ negauit iohānē mori.nā q̄cq̄d ozik mozik.sed dixit:volo eū viuere vsq̄ ad finē mūdi.z tūc p me martyriū patiek. Et si assignek eiꝰ sepulchrū: viuēs illō ītrauit z postea discessit. Dec ille. Scōa via est q̄ iohānes ñ sit mortuꝰ nec moriek vsq̄z ad diez iudicij.z q̄ sit viuus trāslatꝰ in celū.morit̄ꝰ mira celeritate cū illis q̄ obuiā xpo ibūt in aera.z sic trāsibūt p̄ua morte ad imortalitatē vt dicit Augꝰ.xx.de ci.dei Isti fulcīūt se p illud Mat.xvj. Sūt q̄dā de hic stantib⁹ q̄ nō gustabūt mortē donec videāt filiū hoīs venientē in regno Nā illō nō pōt vificari ad lram de alijs.qz oēs ibi stātes gustauerūt mortē.g̃ oportet vificari de iobe. Ista tñ mors corpis glificati iobis esset miraculosa: cū p diuinā potiā q̄dcūq̄z corpꝰ glificatū posset mori Tercia via q̄ ipse sit vltiate glificatꝰ i celo z nunq̄z moriturꝰ nec moritur⁹.ꝓpt illō Job.xxj. Extat sermo q̄ discipulꝰ ille ñ morik. Hz hec via ē nimis dura. qz xps et eiꝰ mr̄ mortui sunt.nec alios excipik ab illa lege cōi mort̄. Quarta via q̄ sit mortuꝰ z subito resuscitatꝰ z corpe et aia glificatꝰ i celo sic et btā ꝥgo Maria vt ꝺt Hiero.ser.ꝺ assūp. Et ꝺt Frā.maro.q̄ ista.s.q̄rta via eē videt magis clara licz scōa magis ꝛsona sit auctib⁹ allegat̄.Nimiz b ꝛuenit diuie libalitati: vt sic i mōdo custodiuit corpꝰ iobis a corruptiōe z lesiōe feruēt̄ olei z venēni z mort̄ dolore.ita ñ minꝰ liberalꝰ essz accelrādo eiꝰ resurrectōez z glificatōez i celo. Conuenit etiā iobis dignitati ꝓpt̄ p̄uilegia sctitat̄ eiꝰ excellētissima. Quarta glia p̄celse coronatiōis. qz fulget iobes coronis ñ solū p̄celsa aurea sz aureolis ꝥgitat̄ p̄dicatōis z martyrij.vt patuit. O g̃ btissime iobes merito diceris iobes a donatiōe gr̃az. O glioſissime sctōz.o amātissime xpi apl'e ꝓpter nomē tuū z xpi ac ei⁹ ꝥgis matr̄ amorez impetra nob gr̃am z gl'iam.

De Innocentibꝰ Ser. p̄mꝰ cū legēda.

Ece ego et pueri mei quos dedit mihi dñs ī signuz israel. Esa.viij. Verbū est dñi Jesu saluatoris ad litterā per ꝓbetā alloq̄ndo

vniuersum populū dicētis. Ecce ego scz christ⁹ dei filius incarnatus z de virgine natus. z pueri mei.i.infantes p me occisi ab herode quos dedit mihi dñs. Sicut em̄ rex magnus filiū suuz ꝓsecrās in militē m̄tos alios cū eo solet milites ꝓsecrare vl' qñ ipm ironisat in regnū nouos sibi mīstros z apprōdianos ac milites deputat. sic de⁹ pr̄ filio suo Jesu in hui⁹ mūdi militiā z regnū introducto i natiuitate m̄tos milites z ministros apprōdianosqz puulos hos voluit sibi adunare vl' sociare tāqz xpo i puericia ꝓformes vt doceret qz nō solū ab adultis vult de⁹ laudari.s.in celesti regno sz etiā p pueros baptizatos i fide xpi. Proinde ps.cxij. Laudate pueri dñz laudate nomē dñi.qō est aliō thema. Sed qm̄ hoc erat vnū signū aduēt⁹ xpi añ pdictū p Hiere.ca. xxxj. Vox i rama audita ē.ploratꝰ z vlulatꝰ multus. Rachel plorans filios suos: put allegatur Mat.ij.impletū tūc. Propēea merito dz in thema.q̄ B in signū isrl' fuit. Uñ ad bonorē ist⁹ innocētū accipim⁹ vba pdicta in qbꝫ acsi gl'iando dic̄ xps de eis. Ecce ego z pueri mei zc̄. In q̄bus vbis isti scti ꝓmēdant z i exēplū nob ꝓponūtur p̄cipue de tribꝫ.z p̄m hec tria mysteria notē⁹.

¶ Prīo de xpīformi innocētia. Ego z pueri dicti

¶ Scdo de diuīali ꝓpla (a puritate innocētie

¶ Tercio de exēplari significātia: qz (domin⁹ dicitur in signum israel.

B

¶ Circa p̄mū p ꝓcl'one accipiam⁹ dictū Augu. li. de vera innocētia q̄.s. vera innocētia sūma est iusticia quā hr̄e debz ois xp̄icola. Hec ps qz scriptū ē ps.xxxvj. Custodi innocētiā z vide eq̄tatez: qm̄ sūt reliq̄e hoi pacifico. seq̄t. Iniusti añt dispībūt sil' reliq̄e ip̄ioz iteribūt.i. filij q̄ sūt imitatores paternoz sceleꝝ. Dic idē ps.xxxij.q̄rit. Quis ascēdet i mōtē dñi: aut qs stabit i loco sctō ei⁹.s.i celo. Rñdz. Innocēs māib⁹ z mūdo corde q̄ nō accipiet bñdictōez a dño z miscōiaz a deo sa. zc̄. Et si q̄rat. i qbꝫ ꝓsistit vera innocētia. Nota q̄ vt notat i ipis vbis psal. vera innocētia ad quā tenent xp̄iani ꝓsistit i bis q̄tuor ꝓditōib⁹. Prīa est q̄ neminē ledat opc.ideo dic̄. Innocēs māib⁹ Man⁹ em̄ significāt opa: qz man⁹ ē organū oziganoꝝ.xij.de aīa. Nā de nocētib⁹ siue i psona vel fuba siue i fama Aug.i p̄mōe hodierno dicit sic. In scptur⁹ diuis fratres charissimi bonos z iustos viros ꝓsecutōez maloꝝ sp sustinuisse cognoscimus. Sz si diligent⁹ ꝓsideram⁹ inuenient⁹ illos magna supplicia sustiere q̄ faciūt qz q̄ sustiere videt. Dis hō em̄ q̄ aliū i corpe ꝓsequit⁹ pus ipe i corde p secutōez sustiere cognoscitur. Nā si etiā ille aliq̄d de fuba illi⁹ tulerit: mai⁹ ipe sibi dispēdiū facit. q̄a nēo habz iustū lucꝝ sine iusto dāno. lucꝝ i arca. dānū i ꝓscia. tulit vestē z pdidit fidē. acq̄rit pecuniā z pdidit iusticiā. Sz b̄ boies iō faciūt qz diez nouissimū attēdere nolūt. Sz qō nolūt mō salubrit̄ cogitare necesse habēt postea sine vllo remedio sustinere. s. i inferno. Hec ille. ¶ Scda ꝓditio q̄ neminē odiat i corde. iō dic̄. z mūdo corde. vñ xiij.q.j.§. Ad hoc. scribit q̄ tria sūt que male remunerāt suos hospites. s. mus i pera: serpens i gremio: z ignis i sinu. Tale est odiū i corde: qz sicut mus corrodit sctā desideria z merita. et sicut serpēs venenādo mordet cor atqz interficit. et sic ignis incēdit z oia ḡruita ꝓsumit. Job. iij. Qui nō diligit fratrē suū manet i morte. ¶ Tercia cōditio q̄ nemini iniuriā faciat ore. vñ subdit. nec iurauit i dolo ꝓximo suo. scz ipm fallacit decipiendo. Nimiꝝ ꝫ dolosa vba idē ps. remediū optim dicit. Quid detribi aut q̄d apponat tibi ad linguā dolosaz. Sagitte potētis acute cū carbonibus desolatorijs. q.d. cogitare debes q̄d tibi det vel q̄ pena inferat ꝓ dolo ligue tue. qz sagitte potētis. i. ipi⁹ dei oipotentis q̄ te penis varijs puniet tāqz sagittis repēte z isperate mortis occursu. cuz carbonib⁹ desolatorijs. i. ignis iferni. ¶ Quarta ꝓditio vere innocētie est q̄ nec seipm ledat. s. malo culpe. Uñ dz. q̄ nō accepit i vano aīaz suā. Vanū dz pctm̄ omne. qz p illud ipedit ne bō attigat ad finē suū. s. brītudinē. Frustra q̄ppe dz q̄ō non attingit suū finē. ij. phisicoꝝ. z. j. celi. Itaqz parū essz vel valeret hoi alijs nō nocere z seipm ledere pctō. ḡ zc̄. Aug. li. ō va innocētia. Illa inq̄t vera est innocētia q̄ nec sibi nocet nec cuiq̄. Ad ꝓpositū. Isti brī pueri merito nob ꝓponunt i exēpluz. z ꝓmēdant de innocētie puritate: qz nulli nocuerūt nec sibi. Uñ canit de eis q̄ sine macl'a sūt añ thronū dei. Et tu ḡo bō studе cauere te ab omni malo: qz vt dic̄ Aug. i p̄mōe. Veniet dies quādo nulli bono erit male: et nulli malo erit bñ. Forte inq̄t z nūc sic. sz qō nūc ē in occulto tūc erit i manifesto. Vbi q̄re male. respōsur⁹ es. egestas angit: difficultas p̄mit. tibi male est qz pater⁹ mala. z quō bñ est illi q̄ ē ipm malū. Multū interest inter malū pati z malū esse. Tibi male esse dic⁹ qz malā habes vitā. z quō putas illi bñ esse pōt q̄ malā habz aīaz. Nec ibi. O xp̄iane tua innocētia

¶ Circa scdm̄ p̄ncipale de cō (quā debes placētia diuīali accipiam⁹ ꝓcl'onē q̄ isti scti innocētes pueri fuerūt xpo dño ꝓplacētes z spēal'r accepti. Et b̄ ptz p̄mo rōe sil'itudīs. qz scribit Eccl. xiij. Oē aīal diligit sibi sil'e. sic z ois hō primum suū. Uñ sil'itudo est causa ꝓplacētie z dilectiōis. vt videm⁹ etiā apud p̄ncipes q̄ tales suos diligūt q̄les z ipi sūt. Eccl. x. p̄m iudicē ppl'i sic z ministri eius. z q̄lis ē rector ciuitat⁹ tales z inhabitantes i ea. Nec ibi. Sed isti brī puuli fuerunt xpo multū sil'es. tū qz fuerūt innocētes. ps. Innocentes z recti adheserūt mihi. tū quia fuerūt virgines Apocal'. xiij. Virgines em̄ sunt z ideo sequunt agnū quocūqz ierit. tum quia fuerūt martyruz primitie z flores. Ibidez. Uij empti sunt ex omnibus primitie deo z agno. ergo specialiter dilecti. ¶ Secundo rōne associatōis. Solet em̄ socij

De Innocentibus

cõpatriote se inuicẽ diligere et amicicia cõiungi. Sed isti btĩ puuli fuerũt socij natiuitatis xpi z cõ patriote. Ipi eĩ in loco vbi xps natꝰ est i mũdo scz i Bethleẽ nati sunt in mũdo: z i celo. qz ibi occisi. p xpo Mat. ij. Et iõo xps dñs speciali amore eos sibi vniuit. Tercio rõne pene z eiꝰ causalitatis. qz isti btĩ paruuli loco xpi et i eiꝰ psona sunt occisi. ita q in q̃libet eoꝝ fm intẽtionez herodis xps occidebat. iõo qz xps eos acceptauit. p se crucidatos. Vñ dicit Augꝰ. in ser. Quãtũ inq̃t ꝯ beatos puulos iniq̃tas abũdauit: tãtuz in eis gra diuie bñdictiõis effulsit. Et iõ dignũ est in fecez p xpo infantib⁹ honoꝝ ipẽdere cerimonias: nõ doloꝝ. sacramẽt dare vota: nõ lacrimis. qz ipse illis fuit cã pene q extitit z corone. ipse odij cã q et pmij. Dec ille. Ecce g̃ bẽmꝰ q xps dñs specialez dilectiõez z cõplacẽtiaz habuit ad istos btõs innocẽtes. ¶ Sed ꝟ q̃stiões occurrũt ¶ Primo q̃rit Utꝝ xps dñs magis diligat z acceptet innocẽtẽ ꝙz post pctã penitentẽ. Rõ q̃stiõis. qz ex pdict⁹ nouimꝰ q innocẽtes specialius diligunt a deo. sed legimꝰ q deꝰ plus fecit p pctõribꝫ ꝙz pro innocẽtib⁹. qz icarnatꝰ z passus z mortuꝰ ẽ p eis et dicit. Nõ veni vocare iustos sz pctõres ad penitẽtiã Math. ix. Rñdet fm Rich. z Bonauẽ. sup. iij. dist. xxvij. breuit sic. q ceter⁹ paribꝫ q̃ ad pmiũ essentiale qõ ꝓsistit in dei visiõe z fruitõe eq̃ liẽ diligit deꝰ innocentẽ z penitẽtẽ z ecõuerso. ita q q̃s hoꝝ maiorẽ hz caritatẽ ad deũ siue sit innocens siue sit penitẽs post q̃tracũ qz pctã: ille maiorẽ hz gl'iam essentialẽ. Vñ Petrꝰ apl's vl' Paulus q̃uis nõ fuerint innocẽtes. qz Petrꝰ negauit xpm. z Paulus psecutꝰ est eccl'iaz. tñ ꝓpt excellẽtẽ charitatẽ pferunt innocẽtibꝫ istꝫ. p xpo occisis. Et btã Magdalena pfert mlt⁹ vgibꝫ. Sz q̃ ad pmiũ accidẽtale qõ respõdet dignitati statꝰ: magis diligit deꝰ innocẽtẽ vtpote dignioris statꝰ et melioris. Innocẽtia eĩ pciosiꝰ donũ õi est ꝙz penitẽtia. Q̃z aũt xps plꝰ fecit p pctõribꝫ: ꝟ nõ ideo qz magꝭ dilexerit eos. sz qz illi magꝭ indigebãt ꝙz innocẽtes. qz indigebãt tã q̃ ad effectũ adoptiõis boni ꝙz liberatiõis a malo. Nõ sic aũt innocẽtes. Vñ de ꝟ admirãs Bernꝰ. dicit. Quid de tua misericordia dicã Jesu bone q nõ minꝰ cõuersũ pectorẽ diligꝭ ꝙz innocẽtẽ. Et Augꝰ. i q̃dã sermone Nõ q peccauit sed q in pctis pseuerauerit odibilis erit deo. Et sic patet respõsio. ¶ Scõo q̃rit Utrũ pueri in innocẽtia baptismali morientes plus diligant a xpo ꝙz adulti multꝭ in pctis vitã ducẽtes sed i fine penitẽtes. Nã mlti simplices dicũt. Melꝰ nob fuisset inq̃unt mori in infantia post baptismũ. eoq scimꝰ qz tũc p baptismũ saluati fuissemꝰ: nũc autẽ p pctis timemus dãnari. Rñdet fm doctores sup. iij. q exq̃ pueri añ vsum rõnis in innocẽtia baptismali decedẽtes saluant tm̃ modo in meritꝭ xpi z nõ in ꝓpꝛijs meritꝭ. Adulti aũt z si sint mlt⁹ pctis inquinati: pñt tñ penitere z fortꝫ caritate ad xpm diligẽduz moueri. ideo ꝓpꝛia hẽ pñt etiã merita. vñ cõstat istud pferri illis. Deniq̃ qz pctõres penitẽtes in fine pñt magnã caritatẽ ad deum hẽ. et sic magnũ pmiũ essentiale assequ. Pueri aũt de sola innocentie puritate gaudẽt in celo qõ ẽ accidẽtale pmiũ. Dicit aũt Dbus. viij. Methᵒ. q ois suba ẽ dignioz accidẽte. g̃ simpl'r loq̃ndo melꝰ est mori in adultꝛa etate: si tñ penitcat hõ vere ꝙz in puericia. alioq̃n melꝰ illi erat si natꝰ ñ fuisꝫ Math. xxiij. vel i vtero pꝛ̃isset. Et sic patet q pctõr nõ hz timere dũmõ vere penitcat. sed potꝰ gr̃as debet deo agere q ipm deꝰ tãdiu cõseruauit z expectauit. et gaudere habet qz ex dei dilectiõe põt multis innocẽtibꝫ nõ solũ puerꝭ sed etiã adultꝭ plꝰ deũ diligẽdo pferri. ¶ Tercio q̃rit Utꝝ deꝰ plꝰ diligat pctõrẽ hoiem quẽ scit in futuꝝ saltẽ i fine cõuersuꝝ ꝙz iustũ z innocentẽ quẽ scit nõ pseueraturꝝ. Rõ q̃stionis est. qz deꝰ diligit se diligẽtes Prouer. viij. Sed iustꝰ z innocẽs nõ pseueraturus diligit deũ. pctõr aũt et malus licz in fine cõuersurꝰ: nõ diligit deũ nec habet gr̃am õi q̃diu est talis. g̃ nõ diligit nec est gratꝰ deo. Respõdet fm sententiã Bonauẽture vbi s. q deꝰ simpliciter plus diligit illũ malũ quẽ scit ad bonũ quersurũ: qz vult illi bonũ eternũ. Sed fm qd plꝰ diligit bonũ nõ pseueraturũ. qz vult ei bonum vt nũc qõ est fm qd bonũ inq̃tum hmõi. Vñ licet sit bonꝰ nõ tñ in bono finaliter pmanebit. ideo finaliter z simpl'r nõ diligi õr. Et sic patet breuit solutio q̃stiõis z obiecti. qz bonꝰ nõ pmãsurꝰ in bonitate magꝭ est gratꝰ deo vt nũc ꝙz ille malus cõuersurus. Sz finaliter z simpl'r nõ sic. sed ecõuerso. O g̃ hõ. o pctõr. o peccatrix disce emẽdare tuã vitã z cõuerti ad deũ z diligerꝭ a deo. O hõ innocens iuste z penitẽs disce pseuerare in bono qm̃ nõ qui inchoauerit sed q pseuerauerit hic saluꝰ erit Math. xxiiij. ¶ Circa terciũ de exẽplari signo nob dato in istꝭ puulis sit cõclusio q misericors deꝰ i btis istꝭ puulis voluit dare xpicol' exẽplũ z signũ saluꝭ. Declarat fm Bonauẽ. i suo fmõe de Innocẽtib⁹. qz isti inq̃t infantuli. p saluatore occisi dati sunt hoib⁹ in exemplũ z signum multiplicit. ¶ Primo in exemplũ acceleratiõis scz vt nõ tardemus conuerti ad dominuz. Si eĩ infantes nondũ loquentes nec se iuuare valentes tam altum christo obsequiũ pstiterunt. quid adolescẽtes. quid iuuenes. quid senes facere deberẽt. Vñ Eccl. v. Ne tardes cõuerti ad dñm z ne differas de die in diem. subito eĩ veniet ira illius z in tẽpore vindicte dispdet te. Festina g̃ o hõ ad pniaz si vis cum istis puenire ad patriam. Augustinꝰ Maledictus qui offerre vult florem iuuentutꝭ diabolo et fecem senectutis christo. ¶ Secundo dati sunt in exemplũ z signum cõfortatiõis. Si eĩ infantuli tam tenelli: tam innoxij. p xpo tanta mala sunt passi. q̃id senes inueterati pctis pleni facere deberẽt amore xpi. Nimiꝝ magꝭ est ꝓfu

fio vir' q̄ mlieres eos p̄cedāt ad belluz.z maria ꝓcūdia senib⁹ vt pueri tā exigui p̄cedāt eos ad martyriū z ad taz arduū fuitiū xp̄i. Nōne argui p̄t q̄ nunq̄z deo seruierūt cum essent fortes qui puuli tā nobile obsequiū p̄stiterunt. Un Isa.lx. Paruul⁹ erit i mille z minim⁹ i gētē fortissimaz q.d. ꝓualebūt puuli magnis z debiles robustis sez in seruitio dei z passiōe p deo. Ut aūt seriem passiōis coz pseq̄mur Notādū q scptu ra teste cū xps nat⁹ ē in iudea fuit rex monarcha herodes aschalonita dict⁹: natiōe ydume⁹. i. de genere Esau. q̄ a cesare Augusto regnū iudee ac cepit. Et tūc p̄mit⁹ ablatū est sceptz de Juda. vt impleret ꝓphetia Gen. xlix. Nō auferet sceptz de Jude herodes cū esset alienigena audiēs a magis aduenientib⁹ hierosolymā z de ortu reg' noui sci/ scitantib⁹. i. de xp̄i natiuitate: ꝓtimuit: ne de vero genere regū iudeoz aliq̄s nat⁹ esset q̄ eū tanq̄z re rege inuēto sibi renūciaret simulās se velle ado/ rare quē tū volebat occidere Uez qz angelo mā dāte ipis magis vt p aliā viā rediret i regionē suā. Factū ē q herodes nesciuit puez xp̄m ve natuz sz putauit magos stelle visiōe deceptos ad se re/ dire erubuisse. z ideo ipe tūc ab inq̄sitōe animuz suū reuocauit. Sz tādem cū audiuisz q̄ pasto/ res dixerāt. z q̄ Symeon z Anna ꝓphetauerant vehemēt⁹ timuit: putās se a magis turpit illusū Tūc g̃ herodes de nece puerox i Bethleē cepit tractare. vt. s. cū illis q̄ ignorabāt xp̄s occideret. Sz qz nō est sapiētia: nō ē ꝓsiliū ꝓtra dn̄m: ante/ rim monuit angel⁹ Joseph cū puero z mre eius in egyptū fugere. Deniq̄z interim factū ē deo dis/ ponēte q duo filij Herodis. s. Alexāder z Aristo bol⁹ ex eadē mre iudea geniti de morte p̄is tra ctauerūt eo q ipi disceptarēt de susceptōe regni. P̄ aūt p̄mogenitū. s. antipatrē illis p̄ponere sa tagebat. ob h̄ pater offensus ipos reiecit. z illi ro mā adeūt cesari ꝓpōsturi de iniuria. Et q̄ ep̄laz ce saris herodes ē citat⁹ filioz accusatōib⁹ rn̄sur⁹. Cū qz coz̄ cesare disceptassent diffinitū ē q filij i oib⁹ p̄ri obedirēt z ipe cui vellet regnū dimitterz Rediēs herodes z ex ꝓfirmatōe fact⁹ audacioz mittēs occidit oēs pueros q̄ erāt i Bethleē z i oi bus finib⁹ ei⁹ a bimatu z infra. i. ab infantib⁹ du orū annoz vsq̄z ad pueros vni⁹ diei. Nā ab ad/ uētu magoz vsq̄z herodes romā ierat z ibi cō/ morat⁹ tandē redierat iā ann⁹ flurerat: z sic xp̄z anniculū z insup aliq̄t dieꝝ esse credebat. Et ido h̄m Raba. timēs ne cui famulabāt sidera pau/ lo sup̄ etatē vel infra suā faciem trāsformaret. a bi matu z infra oēs occidit. z h̄ mō vsitat⁹ z verius exponit. Tercio isti puuli sūt i signū vl' ex emplū remuneratōis. s. bonis: z dānatōis repro bis. Nā si de⁹ istos sic remūerauit q̄ nō volūta/ rie sz coacte martyriū portauerūt. qd vl' q̄ntum glie celest̄ putas datur⁹ ē ill' q̄ spōte. p eo sustinēt mala z aduersa. cū istis coronā tribuerit marty/ rij vt tenet eccl'ia. Deniq̄z cū istos btōs Innocen tes ab iniq̄ rege sic affligi p̄misit: q̄ntū afflictur⁹ est ipios i inferno. Ad qō oñdēdū de⁹ iustissim⁹ nō ē passus tātā herodis seuiciā remanere ipuni tā. sz hic i mūdo viuētē herodē punire z affligere ichoauit: quē iā p⁹ morte eēnis ignib⁹ cruciādū dānauit. Nā ipe q̄ mlt⁹ oz̄bauerat filijs: ipe su is natis miserabil⁹ oz̄bat⁹ z g̃uissima egritudi ne cruciat⁹ i coꝛe infelicissime pemit se f̄m Re/ migiū in originali sup Matth. Nō vt pateat Regit i legenda f̄m dictū Me (Legēda thodij q vn⁹ filius puul⁹ herodis tūc ad nutri endū ibidē casu dat⁹: a carnificib⁹ cū alijs est oc cisus. Jtē p̄scripti ei⁹ filij. s. Alexāder z Aristobo/ lus veneno voluerūt ipm p̄ez occidere. z etiā p tōsorē ꝓcurauerūt in gutture scindi. ob h̄ p̄ ira/ tus ambos occidit. Jtē antipatrē p̄mogenitū q̄ odio ꝓcepto p̄em veneno voluit occidere icarce rauit. Et cū iā septē annoz essz febre valida: pru rigine coꝛpis: colli ꝓtinuis tormēt̄: v̄mescentib⁹ vesic̄: pedū inflatōe: itolerabili fetore: crebro ar belitu torq̄bat. Die q̄dā cū tussi violēta distēdere tur: cultz manu seipm ꝓcussur⁹ i mēsa leuauit sz ꝓsobrin⁹ ei⁹ sustinēdo dextrā ipediuit. Proti/ nus aūt q̄si rex mortu⁹ esset i aula vlulat⁹ inso/ nuit. Quo audito exultat antipater i carcere: mlt⁹ taq̄z si solueret custodib⁹ pollicet. vñ p̄ irat⁹ cō/ tra filiū hūc occidi fecit. Et tandē post q̄nq̄z dies cultro q̄ pomū ꝓsueuerat purgare manu ꝓpria seipm p̄emit f̄m qō dicit Remigi⁹ hec i legenda Ecce claret qz de⁹ malos male pdet. iust̄ aūt ce/ lestia p̄mia retribuet. O q̄z idicibili tormēto iaz Herodes cruciat i inferno. O si pōderares q̄nt⁹ ei⁹ fletus z stridoz dētiū. q̄nt⁹ ignis ardēs z ois amaritudo infernal' ipm excruciat ineēnum. A pctōz hō ptimesce: qz qō illi euenit z tibi occurre re velocit⁹ potest. Age g̃ p̄niam. Nā felix quē alie/ na picula faciūt cautū. O aia fidel' si ocul' vide re posses q̄nta gaudia nūc sint btōz inocētū i ce lo z q̄nt⁹ luct⁹ z vlulat⁹ herodis z oim dānatoz i inferno. vtiq̄z territ⁹ ad celestia bona ꝓperares. Nō nobis p̄stet christ⁹ zc.

Sero sanctis Innocentib⁹ Sermo secūd⁹ de martyrio ipoz beatoz paruuloz.

Sinite paruulos venire ad me; talium est enī regnū celoꝝ Matth. xix. In qbꝫ vbis salua toꝛ nr̄ maximā pietatē circa puulos ipos necnō z circa nos adultos ostenauit. qz nimiz ex visce rosa pietate q̄ plen⁹ erat ipos puulos ꝓplexabat man⁹ ipis iponebat: bñdicebat Mar. x. z p ipis oꝛabat Mat. xix. Un z discipul' ꝓhibētib⁹ offe/ rētes puulos. ne. s. ipoꝛtunitas offerētiū offēde/ ret xp̄m ipe ait. Sinite paruulos venire ad me: z nolite ꝓhibere quia coz familiaritatem ego

De Innocentibus

diligo. Quare hoc nisi p nob. vt. s. puritatē z bñ litatē diligere declaret in nobis dicēte Lyra. vñ ꝓter b subiūxit. talium est em regnū celoꝝ. O ca/ rissimi pēsate q̄nta xpi pietas: q̄ cū esset rex regū z dñs oim quē tremūt āgeli z oēs creaē: ample/ xat pueulos nr̄os mortales: nō angelos nobi/ lissimos. O q̄ntū ipsi angeli gaudiū habuissent si aliq̄n cōplerari a xpo meruissent tali familia/ ritate. Ad ꝓpositū. Utq̄ isti bti innocētes q̄z ho/ die festū agim⁹ fuerūt puuli z oblati xpo p mor tē p ipso ab iniq̄ rege berode illatā. q̄s xps dñs suscepit mira pietate: adeo q cū ipsis nō suppe/ terēt ꝓpria merita suppleuit diuia miscōia vt di gnos. s. efficeret coꝝona martyrij. Idcirco ad eo rū honorē accipim⁹ ꝟba p̄missa. q. d. ō eis xps Sinite puulos ve. zc. Juxta hec ꝟba tria my/ steria notabim⁹ p sermone fm q isti bti puuli ō tribus cōmendari videnť.

¶ Prio de salubri exēplo. s. in ꝓprietate puuloꝝ. vñ ōr. Sinite puulos. z infra. talium est regnū zc.

¶ Secūdo de celebri martyrio. vnde subditur venire. nā p martyriū venerūt ad xp̄m.

¶ Tercio de celesti p̄mio. cū subnectit. ad me. id est christū qui est p̄mium beatoꝝ.

¶ Circa p̄mū mysteriū p ꝟcdusiōe accipia/ mus ꝟbū saluatoris xpi iesu Matth. xviij. dicēs. Nisi cōuersi fueritis z efficiamini sic puuli nō intra bitis in regnū celoꝝ. Sed q̄rit. Cur xps dñs sic nos voluit obligare vt efficiamur sicut puuli si volum⁹ celū intrare. Et rō q̄stionis est. q. puuli bñt pl'es ꝓprietates saluti er̄ne ñ ꝟcuiētes. Tū q. sūt ig̃rātes z sensu deficiētes. ꝓter q̄ō. j. Coꝝ. xiij. Fratres nolite pueri effici sensib. Et isra. si q̄s aūt ignorat ig̃rabit. Tū q. pueri sunt ꝟcupi scētie sectatores. cupit em puer oē q̄ō respicit. ꝓt q̄ō Eccl. x. Ue terre cui⁹ rex puer est. Tū q. pueri sunt instabiles. nā tota die se mouēt nec q̄escere p̄nt. Unde Eph. iiij. Nō sim⁹ sicut pueri fluctuan/ tes. Ecce patet q scīptura i pl'ib⁹ passib⁹ dissua/ det nob ne sim⁹ puuli vel pueri scz moꝝib⁹. Naz vt ꝑbus dic. j. Cor. Nihil differt puer etate z mo ribus. Mirū ḡ est vt videt q xps dñs mḡr pfectio nis xp̄ianos obligauit vt sint sicut puuli. Sed ad hec rñdet fm q dic Bonauē. i suo sermōe de Inno. q in pueris sunt duplices ꝓprietates gene ralit. Quedā male. q̄dā bone. Et bo ne sunt imi tāde. sed male sunt fugiēde: sic sunt iste ꝓpetates in obiectiōe ꝓposite. Christ⁹ aūt dñs voluit xp̄i/ anos obligare vt sint sicut paruuli si volūt celū intrare q̄ ad bonas ꝓprietates puuloꝝ imitan das. Et iste sunt pl'me q̄ breuit sequunť. L

¶ Prima ē puritas. Sūt em pueri corde z car/ ne mūdissimi. ꝓter q̄ō nō verenť nudi icedere vsq̄quo dū fūt dolicapaces. In hoc ḡ habem⁹ p̄mā regulā saluti vt sim⁹ mūdi corde z corpore Matth. v. Bti mūdo corde q̄m ip. deū vi. z Apoca. xxj. Nil coīnq̄natū intro. zc. Scōa ꝓpetas pueri est būilitas. Nō em q̄runt pueri alta loca sed sedent in puluere. et in oīb⁹ būilia diligūt. vt paruū equū. quā auē zc. In q̄ habem⁹ secūdā re gulā saluti vt sim⁹ būiles Matth. xviij. Nisi q̄s būiliauerit se sic puul⁹ nō intrabit in reg. ce. Et Lu. xiij. Quis q̄ se exaltat būiliabit z q̄ se būili. ex/ altabit.

¶ Tercia ē amorositas. Multū ei amāt pueri parētes z nutriētes z multū amari se faci unt. z in oi necessitate ad parētes recursum bñt. In q̄ habem⁹ tercīā regulā salutis. vt. s. deū q est pf nr̄ creatiōe z adoptiōe diligam⁹ atq; btāz v̄gi nē matrē dei q est mr̄ nr̄a adoptata. z in oi neces sitate spem in deo z v̄gie matre habeam⁹: ad ip sam recurrēdo deuota orōne. Proinde Matth. xxij. Diliges dñm deū tuū zc. Et ps. Sperantes in dño miscōia circūdabit. Ber. In picul: in an/ gustijs: in necessitatib⁹ inuoca Mariā. ipsa te/ nēte nō corruis. ipsa pregēte nō metuis. ipsa du ce nō fatigar̄. ipsa ꝓpicia puenies. s. ad portū sa lut̄. Nec Bern. sup missus est.

¶ Quarta ē flet⁹ facilitas. nā pueri minima lesiōe puocanť mox ad fletū. In q̄ habem⁹ q̄rtā regulā salutis vt cū p petiñ ledāť ania: mox ad pnie lamēta recurra/ mus. Matth. iij. Pniaz agite appropinq̄bit re/ gnū celoꝝ.

¶ Quinta ē placabilitas. q. irā z odi/ um pueri nō tenēt. ꝟberati: mox vno pomo pla canť z ridēt. In q̄ habem⁹ q̄ntā regulaz salut̄ vt inimic̄ indulgeam⁹. Lu. vj. Dimittite z dimitte tur vob. in q̄ mēsu. zc.

¶ Sexta simplex veritas. Sūt em pueri simplices z sine dolo: fmone ve/ races: nesciūt em mēt̄iri nec falsa ꝓfari etiā p se/ ipsis. sed v̄itatē ꝛ se fatenť nisi sint dolicapaces. Et hec est vna rō q̄re puer̄ sepe spūs ꝓphetie a deo cōferť. vt patet de Hieremia ca. j. z de Dani ele ca. eiusdē. xiij. vbi ōr. Suscitauit de⁹ spūz pue ri iuniozis. z sequit ibi quō illos senes falsos te/ stes ꝛ Susannā pbauit mēticos. In b habem⁹ sextā regulā saluti vt dolū fugiam⁹ z veraces si/ mus. Ps. Perdes oēs q̄ loquunť mendaciū.

¶ Septia ꝓpetas est mētis libertas. q. pueri nil curāt de mundanis. nec sollicīti sunt de diuitijs vel honore. sp sunt iocūdi mēte: nec bñt remoꝝsū ꝟcie. eoq; a pctō sunt mūdi. In q̄ habem⁹ septi/ mā regulā salut̄: vt. s. ꝓtēnam⁹ mūdana: nec cu/ ris bui⁹ seculi mēte suffocem⁹. sed libera mente ad celestia tēdam⁹. j. Joh. ij. Nolite diligere mū dū neq; ea q̄ in mūdo sunt. s. inordinate q̄redo de lectabilia mūdi. q̄m si q̄s diligit mūdū nō est ca ritas patr̄ in eo. et Jac. iiij. Amicicia hui⁹ mūdi inimica est deo. i. inordinata delectabiliū mundi adhesio. Iste ꝓpetates puoꝝ breuit̄ sufficiant Sed ve mūdo ab scādalis. q. oēs declinauerūt inutiles facti sunt zc. Quis nāq; est hodie xp̄ia/ nus p̄dicta seruās vt sit mūdus mēte z corpore sit būilis: deū ꝟe diligēs i oīb⁹ mādat̄: aut verā pniam agēs. iniurias remittēs: verax z mūdus ꝓtēnens. Heu heu o magne de⁹: q̄ntū defecit vi ta scta in xp̄ianis. Sed attēdam⁹ carissimi i xpo fratres q̄m dicēte Grego. Mometaneū est hoc

qđ nūc delectat: eternū aūt qđ in futuro cruciat. Studeā⁹ ḡ sic viuere vt ad salutē possim⁹ puēire

D Circa scōm mysteriū de celebritate martyrū innocētū ꝓstat qz eccl'ia solēnit hodie celebrat eoz martyriū. Querit ḡ vtz debuerit martyriū istoz innocētū ab eccl'ia venerari. videt nēpe q ñ qz isti puuli fidē xp̄i nō habuerunt nec baptisati sūt baptismo xp̄i. nec etiā volūtarie passi sūt: cuz vsū liberi arbitrij nō hr̄ent: sz passi sūt coacte z inuite. coactū aūt seruitiū nō placz deo nec ē meritoriū. vt dic̄ Gre. xxxiij. q. vj. Jā vo sic. Ad bonū qlcz iutilit cogit: cū deus aliqnet coacta fuitia. Un apl's cū ad eleosynas chorinthios hortaret ait. Unusqsqz det. put destinauit i corde suo nō ex tristicia aut necessitate. hilarez em datorē diligit de⁹. Un q inuit⁹ dat xp̄ꝰ psentē pudorē z rem et merituz pdet. Dec ibi. Deniqz isti puuli p illam mortē ad limbū descēderūt. nō videt ḡ rō quare debuit eccl'ia eoz mortē p martyrio celebrādaz istituisse. Sz ad hec rñdēdo ponit ꝓclusio q celebritas martyrij z festi innocētū ꝓuenīter ab eccl'ia istituta ē p spm̄sctm̄. z hr̄ extra de fer. c. ꝓqstus. de b festo celebrādo inc alia. Rō aūt q̄re ecclesia venerat istoz martyriuz festo ē. p̄ꝰ q̄ttuor p̄cipuas p̄rogatiuas qs passio eoz habet

Prima ex eius primitia
Secunda ex eius causa
Tercia ex eius psona
Quarta ex dei gratia

E Prima p̄rogatiua ex martyrij p̄mitia. Nā de eis canit illd Apoc. xiiij. Dij empti sūt ex oib⁹ p̄mitie deo z agno. Doc ideo qz p̄mi effuderunt sanguinē p xp̄o nato. p̄ꝰ qđ Aug⁹ in ser. triplici noie honorifico dignos oñdit. s. q ipsi sūt z dicūtur iure flores martyrū z p̄mo erūpētes. i. p̄mitie. s. fructuū z gēme eccl'ie fideliū. Dicit ei Augu. vbi supꝛ sic. Alioz qdē pciosa mors martyz laudē in ꝓfessiōe. pmeruit. hoz in ꝓsūmatōe ꝓplacuit. Et paulo post. Qui iure dicunt martyz flores qs i medio frigore infidelitat exortos velut primas erūpētes eccl'ie gēmas qđā psecutōis prui fatib⁹ honoz ipendere cerimonias. Dec ille. Et ad id videm⁹ sil'itudinē in arbore q flores precedūt odoriferi. gēmeqz turgētes sequūt: z tādē fructus pdeūt. Sic i eccl'ia p̄cesserūt flores innocētie odorifere i istis puulis. gēmeqz passiōis p xp̄o turgētes. Un z in leranjs eccl'ia p̄mittit eorū suffragia martyrib⁹. qz p̄mitie z flores z gemme martyrij p̄mo p xp̄o nato. s. tolerādo mortez esse meruerūt qs alij martyres secuti sūt. C Secūda p̄rogatiua. s. martyrij innocētū ē ex cā: qz sine oi culpa innocēter i manē crudelitatē herodis occasiōe xp̄i sustinuerūt. Nā dicēte Aug. causa facit martyrē pot⁹ qz pena. In istis aūt z causa fuit z pena ex psecutoris malicia seuissima. ergo z̄. C Tercia p̄rogatiua sumit ex xp̄i psona. qz isti nō tātūmodo passi sunt p noie xp̄i vt alij martyres sed etiā i psona xp̄i. Nā qdāmodo i qlibz eoz occisus ē xp̄s. qđ nō ita iueit in alijs martyrib⁹ F Quarta ex dei gr̄a sumit. qz vt dic̄ Aug. de cōse. di. iiij. c. Baptismi vicē. Prodest baptism⁹ sāguinis vl' etiā flamis cū baptismū flumis nō ꝓtemptus religiōis sz articul⁹ necessitat excludit. Et sicut i latrōe q qdē nō p noie xp̄i crucifixus ē sed p meritis facinoz suoz qđ de sacro baptismi defuerat ꝓpleuit oipotētis benignitas. Sic i infantib⁹ q baptisati moriūt cadē gr̄a oipotētis explere credēda ē: qđ nō ex impia volūtate sz ex etatis indigētia nec corde credere p̄nt nec ore ꝓfiteri ad salutē. Dec dicto capl'o. Un supꝛ dicta obiecta de istis innocentib⁹ soluūt p hec. Nā q̄uis fidē nō habuer̄t nec baptismū flumis. tñ isti beati puuli habuerūt baptismū sāguis. Et quod defuit de volūtate libera p vsū rōis sufficit q nō ꝓcurrēte ꝑuia volūtate impia: suppleuit dei misericordia z gr̄a. sicut z in alijs pueris baptisat supplet vt saluent p baptismū siue flumis vt fit ꝓmūiter: siue etiā sanguis cū occiderent p christi noie añ baptismū vt tenet a doc. supꝛ. iiij. Secus autē esset de adult qñ baptisari vl' mori p xp̄o nollēt z ꝑ voluntatē baptisarent vl' occidere tur: qz in talib⁹ esset ꝓcēptus religiōis z ꝑietas impie volūtatis actu ꝓtradicētis. Nō sic aūt in paruul' vsu rōis carētib⁹. Sed quō i istis puul' innocētib⁹ dei benignitas z gr̄a nō solū supplet qđ deerat volūtat ad salutē. put in alijs paruulis habz fieri cū occidūt p xp̄o. sz insup gloria martyrij eosdē sublimauit. qz eos p martyrib⁹ colit eccl'ia vt patuit. De b in seqnti mysterio dicemus. O ḡ dei nr̄i maxima pietas. o ineffabilis mis̄icordia qñ etiā pueros q nō p̄nt velle saluari p baptismū saluat. et q nil p̄nt mereri ex se merent p gratiā christi regnū celoꝝ. H

C Circa terciū de p̄mio z gl'ia martyrij innocētū sit p ocl'one q xp̄s dñs bon⁹ z supbon⁹ fz diuitias gl'ie eius exhibuit in celesti p̄mio innocētib⁹ nedū magnā sed z largiflua z abūdātissimā imo supabūdātissimā pietatis gr̄az. Attēdam⁹ o frēs charissimi z dñi istā gr̄am xp̄i iesu. Naz et apl'us Paul⁹ ad Eph̄. j. p fidelib⁹ sic orauit di. Nō cess o gr̄as agens p vobis memoriā vr̄i faciens i orōib⁹ meis vt de⁹ dñi nr̄i iesu xp̄i p̄ꝰ gl'ie det vobis spiritū sapiētie z in agnitōem ei⁹ illuminatos oc'os cordis vestri vt sciatis q̄ sit spes vocatōis z que diuitie gl'ie hereditat eius i sanctis. z q̄ sit supeminēs magnitudo vtutis ei⁹ in nos qui cadim⁹. Dec ibi exponit Lyra. i. ad p̄miandū nos. s. in celo. est em infinita. z sic supeminet omni qđ ō ea cogitari pōt. Dec ille. Prō inde ꝓclusionē p̄dictā declarañ in p̄mio istoz sctoz̄um hec q̄ttuor eluescūt. Prio magna christi pietas claret. s. i acceptādo ad salutē istoz̄um paruulo z mortē cū nō habuerit fidē christi nec liberi arbitrij vsum z moriēdi voluntatē. Nam ex mera christi gr̄a z nō ex aliqjs eo z merit xp̄s

ipsos btificauit:supplēdo in sanguis effusiōe p baptismo eoꝝ qō defuit de voluntate libera. vt patuit arē.ij. ¶ Scō xpi pietas largiflua claruit in remunerādo nō solū ipsos inocētes sz etiā ipoꝝ matres.s.p ploratu z ꝓpassiōe sup ini qua occisiōe filioꝝ. Vñ q̄rit. q̄li pmio ipsas matres xps dns remūerauit. Rñdet Chrys.i fmōe di.q matres in lachrimis eaꝝ baptisate sunt sic filij in sanguie eoꝝ:nec carebūt gaudio.qz pl⁹ q̄z filij q̄dāmō passe sunt. Erat inḡt videre maiorē dolorē in matribꝫ q̄z i puulis moriētibꝫ. Unū q̄dē puuli sustinebāt dolorē:nōduz em̄ sustinebāt mortē timorē. Matres vo duplicem patiebant vnū q inckfici puulos ituebant. alterū q a filijs ipse desolabant. Nec Chrys. Ad idē etiā Seueria⁹ i fmōe hodierno dic sic. Diuersd mō dono vno i lachrymis suis matres z sui filij i suo sanguine baptisati sunt.in martyrio filioꝝ matres passe sūt. Et necesse est vt sint pmij ꝓportes q̄ fuerūt socie passiois. Martyriū q̄ddā.s.cōpassiōis matres tulerūt:z ideo nō carebunt martyꝝ gaudio martyrij lachryme q̄s fuderūt.hec Seuerianus. Sed circa hec Aduertēdū q ex bijs ñ debet intelligi q ipe matres habeāt p suis lachrymis z doloribꝫ martyrij aureolā sz q̄ddā gaudiū vel speciale pmiū p tali dolore habito z i gr̄a tolerato ꝓt xpm.put volūt doct. pcipue Tho.in.iiij. dist.xlix. ¶ Tercio pietas xpi abūdātissima claruit in abūdātissime donādo ipsis inocētibꝫ gaudiū celeste.qz nō solū donauit eisdē xps auream q̄ est gl'ia essential' ꝓsistens i dei visiōe z fruitione.sed insup speciale eis gaudiū donauit inck sctōs p innocētia z puritate in q̄ mortui sūt pro christo vt tenēt docto. pcipue Petr⁹ aureo.i suo cōpēdio Vñ ō eis canit eccl'ia. Hij sunt q cū mulieribꝫ nō sūt coinq̄nati v̄gies em̄ sunt z sequuntur agnū q̄cūq̄z ierit. Et infra. In oze ipsoꝝ non est inuētū mēdaciū: sine macula em̄ sūt añ thronū dei. Et q hec sint eis ad marimā gl'iaz in celesti patria.ibidē.s. Apoc.xiiij. vbi hec scribunt de ipsis accipit eccl'ia qō addit.s.q cātabāt cāticuz nouuz qō nemo al⁹ poterat cātare.p qō vt dicit Haymo significat singl'are gaudiū de incorruptiōe mēt̄ z corpis.de q̄ ille q corrupt⁹ fuit nō pt gaudere. Et de b̄ sermone.iiij.lat⁹ in q̄stione de v̄gitate eoꝝ patebit. ¶ Quarto pterea sup abūdantissima pietas xpi claruit in pmiādo ex gr̄a mera tā supabundāter vt in nūero martyrū habeant.qm̄ martyrū gl'ia maria ē fm Augustī. Et gr̄a em̄ xps dns obligauit se eis: p illō extra de iniur.z dā.dato. Si culpa. Qui occasionē dāni dat dānū dedisse videt. Nā occasionē mortis eoꝝ dedit xps.q̄ pietas xpi vt satisfaceret debuit eisdē dare vitā. Sed q̄rit Hen data sit eis aureola martyrij. Et videt q nō.qz ad aureolā martyrij necessario req̄rit cōiter volūtas patiēdi pro xpo.q̄ nō fuit in istis.q̄ zc. ꝓpter b̄ q̄dā putauerūt et dixerūt q isti puuli nil meruerūt nec habeant coronā martyrij. Sed ꝓtra hos est autoritas ecclesie vniuersalis q̄ hos colit p sanctos martyribꝫ vt patet in officio diuio de martyribꝫ applicato et ex sermone Augustini in ipso officio. Ecclesia aūt in talibꝫ nō errat.dis.xj. Ecclīastica ꝓz.z c. Catholica.z.xxiiij.q.j. Recta.z c. Dec est. z pluribꝫ alijs. Tenēdo q̄ cōiter cum ecclesia dicēdū est q isti scti hñt coronā martyrij. Sed vñ hoc meruerint alicq̄ dixerūt q in eis vsus liberi arbitrij fuerit miracl'ose accelerat⁹. ita q voluntarie passi sint. Sed hoc dictū nullibi repit autēticū:nōo ea dē facilitate ꝓtemnit qua ꝓbat. Respōdet q̄ fm Tho.ij.ij.q. cxxiij. alioq̄z q martyrij gl'iaz quā in alijs ꝓpria voluntas meret isti puuli occisi p xpo dei gr̄a speciali sunt assecuti Effusio em̄ sanguinis p xpo vicem gerit baptismi. Vñ sic̄ pueris baptisat⁹ p gr̄am baptismalē merituz christi opat ad gl'iam.sic in ist⁹ opatus est ad palmam martyrij ꝓseqndā. Et hoc est qō dicit Aug⁹.in q̄ dā sermone de epiphania alloq̄ndo innocentes sic. Ille de vra corona dubitabit in passiōe pro xpo q etiā puulis baptismū ꝓdesse nō extimat zc. Ad idē facit etiā alia silitudo ō latrone i uxta xpm pēdente.de q̄ Piero.de pe.dist.j.c.importuna. ōr sic. Christ⁹ in padisum de cruce latronē tulit et ne q̄s aliq̄n serā ꝓuersionē putaret fecit homicidij penā martyriuz. Nec ibi. Et glo.dicit q nō fuit martyriū in rei veritate. sed ōr ideo pena eius cōuersa in martyriū qz p fidē z patiētiā dign⁹ fuit eēno pmio vt statim intraret ad vitā.sic illi etiā qui patiunt martyriū. hec glo. Cū g̈ pietatē z gr̄am tantā christ⁹ exhibuit latroni p ꝓpria facinoribꝫ:non p noie xpi vel fide crucifixo vt statim intraret ad vitaz.decuit vt ei⁹ gr̄a operet tantū in puulis p xpo occisis vt.s.obtinerent coronā martyrij q̄uis ōficiat in eis ꝓpria z pfectaratio aureole. Et ad idē Bed.i fmōe dat etiā rōnem.qz xpi pietas ab herodis ipietate nō debuit superari. Et dic sic. Si apō deū eoꝝ merita vis scire vt coronent q̄re apud herodē crimia vt trucident. In forte minor est xpi pietas q̄z herodis impietas.vt q̄s ille potuerit inoxios trucidare: christ⁹ nō potuerit p se occisos coronare.hec ille. O g̈ pijssime Jesu q̄z largissim⁹ es tuis i retribuendo. O pctōr. O peccatrix:ecce vbiq̄z pietas Jesu tibi pōsto est in psenti dādo venīā z gr̄az. in futuro vo vberrimā gl'iam. Age g̈ pniam vt cū beatis christus iesus pmiū det in celis.

Pro Innocētibꝫ Sermo.iij. pcipue de fuga christi in egyptum.

Accipe puerū et matrē eius z fuge in egyptū:futuꝝ ē em̄ vt herodes q̄rat puerū ad pdendū eū Math.ij. ¶ Scim⁹ fratres charissimi qz hodie eccl'ia sctā colit festū sctōꝝ Innocentū. Et certe dignissime b̄ festū nomiat innocētū.

Primo qdem qz hodie agit festū innocētū puu
lor hodie occisor. Un Aug. i ser. dic sic. Hodie
frēs dilectissimi natalē illor infantiū colim⁹ qs
ab Herode crudelissimo rege interfectos esse euā
gelij text⁹ eloquit. z ideo cū suma exultatōe gau
deat terra nra celestiū militū z tāta parēs fecū
da virtutū. Ecce phan⁹ host nūq btis puulis
tātū pdesse potuisz obsequio qtū pfuit odio. hec
ille. Scdo qz dr h festū innocētū dignissime: qz
est festū innocētissimi. imo q est oim innocētium
caput xpi iesu z deniq innocentissime ygis Ma
rie mris ei⁹: atq ei⁹ yginal⁹ spōsi Joseph inocē
tis. de qr exulatu z fuga i egyptū hodie recolit
ecclia specialit in ipo euāgelio. vbi habet q ap
paruit angel⁹ dni i somnis Joseph dicēs. Sur
ge z accipe puer. s. Jesū z mrem ei⁹. s. Mariam.
z fuge i egyptū vt patz i themate. Un p h fmōe
tria mysteria notabim⁹ iuxta ista verba

Primū mysteriū de ecclie tristicia. s. in officio
hodierno oīsa qd accipit ex dicti causa.

Scdm de xpi iesu fuga. qz dr. fuge i egyptum

Terciū de herodis seuicia. qz subdit. futurus
est enim vt herodes zc.

B

Circa pmū de tristi vel lugubri mēoria. s. hui⁹
martyrij innocētū i eccl'ia solita. Ex quo qri pōt.
Cur isto r innocētū solēnitas agit lugubrit i ec
clesia vt claret: qz hodie vtit eccl'ia nigris pamē
tis z subticet leticie cātica. puta. Te deū laudā⁹.
Gl'ia i excelsis z alleluia. z Ite missa est. Sz ad id
ponit rnsal' 2clusio q eccl'ia hodie subticet que
nietissime cātica leticie. Et h triplici causa vt nōc.

Primo in signū exulatus
Secūdo in signū illius status
Tercio in signū materni fletus.

Prio i signū exulat⁹ quē habuit btā virgo ma
ria z ioseph z xps dns qb eccl'ia 2passionē ostē
dit. z in h docet filios suos. s. oīm fideles debere
2pati xpo. Na dicēte ap'lo Ro. viij. Ipe spūs te
stimoniū reddit spū nro q sum⁹ filij dei. Si aūt
filij z heredes. heredes qdem dei coheredes aūt
xpi. Si tn 2patimur vt sil' z glificemur. hec ibi.
Et certe magnā 2passionē debem⁹ xpo. z ei⁹ mri
in h exhibere i cōde pio recogitātes qmltas an
gustias ptulerūt cū cogebant de terra z cognati
one sua fugere ad terrā z regnū remotū z gēs pa
ri dei. z p 2seqns timor magn⁹ eis imminebat de
feritate ignote gētis. Sz z quō ygo tenerrima et
delicata. s. btā Maria puer tā tenere etatis p he
remū marie vastitat ad aliā regionē tā lōgo iti
gij famis z sitis: timoris z penurie ac necessitat
sustinuerit die z nocte recogitare qs sufficit. Di
gnū est g vt cōpatiamur. Scdo i signū illi⁹ sta
tus. qz. s. isti puuli innocētes p xpo occisi ad lim
bū descēderūt vbi gl'iaz dei nō viderūt vsqquo
xps mort⁹ est. Un Job. xvij. Si sustinuero in
fernus dom⁹ mea est z in tenebris strauī lectuz
meū.

Tercio in signū materni fletus: que scz
habuerūt mres p morte nator: sicut fuerat pro
pheratū Hiere. xxxj. Vox i rama. i. i excelsis au
dita est ploratus z vlulat⁹ multus Rachel plo
rās filios suos. Per Rachel intelligit Bethleē
z ei⁹ 2finia. Na rachel fuit sepulta iuxta bethleē
Gen. xxxv. Et ideo dicta est mater ibi habitātiū.
Et est mod⁹ loqndi qsi di. Tat⁹ fuit luct⁹ q etiā
mortui 2pati z flere deberēt. Et tātus fuit me
ror z dolor q nullā 2solatiōz haberēt vl' admit
terēt. Un subdit. Et noluit 2solari. s. rachel. me
thaphorice intelligēdo: vt dictū est. qz nō sūt: sub
intelligit viuētes fm Lyrā.

L Sz h qrit q
re pheta pot⁹ mres qz patres introduxit flere.
nō em introducit Jacob seu israel ad flendū in
psona patr sicut Rachel i psona matrū. Rnde
tur q h ideo qz mres naturalit z cōmunit ma
gis solēt dolere de morte z aduersitatib filiorz
qz pres. Tū pter naturā molliorē z magis passi
bilē in mlieribz qz i viris. Un mater pl⁹ dolet ō
malo filij qz pater naturalit z ymūit. Cuius ta
mē pater pl⁹ gaudeat de bono filij qz mater. vt
videt inuere Salomō Prouer. x. dicēs. Filius sa
piēs letificat prem. filius vo stult⁹ mestitia est ma
tris sue. Tū pter vehemētiorē amorē maternuz
z laboriosam educatōez. Un pbs. viij. ethic. dic.
q mres pl⁹ diligūt filios qz pres. qz pl⁹ laboris
habēt circa eos. hec ibi. Un i signū fletus matrū
eccl'ia hodie 2passiōis signū lugubrit celebran
do oīdit vt pietatē imitādā demōstret. sicut et in
Parasceue oīdit xpo p nobis passo z ei⁹ matri
fleti 2passionē

D Ite adhuc qrit. Cur ergo
i octaua hui⁹ festi oia cātica leticie resumūt. Re
spondet fm mgros hui⁹ rei tractatores q pt
significatōez gaudiose resurrectōis future octa
ua etate mūdi fiēdā. Un sicut septenari⁹ nume
rus diez significat vniuersū tēp⁹ mūdi q p septe
narū numez diez curren circuit z sp recircuit. p
ut etiā vba Hre. in ome. sonant. ita octaua festi
significat octauā etatē q erit post tēp⁹ oīe mun
di. scz post resurrectiōez finalē qn erit pfecta leti
cia btōz de glificatōne pfecta corpis z aie. Pro
pterea ad significatōem hui⁹ in octaua oia cāti
ca leticie resumūt in eccl'ia. O g charissimi dni.
O fideles anie xpi iesu sanguie redēpte videte qz
dulciter z salubrit nos docet mater eccl'ia flere z
2pati cū flentib. z gaudere cū gaudentibz. s. i ce
lesti gl'ia. Discam⁹ g hic flere nra peccata. disca
mus ve cōpati sup primoz miseria vt p 2passi
onē veniam⁹ ad illa celestia gaudia.

E Circa scdm pncipale. s. de fuga z exulatu
dni Jesu xpi in egyptum sit p 2clusiōe qō scribit
euāgelista Mat. ij. q scz Joseph angelo apparē
te admonit⁹ accepit Jesū puerulū z matrē eius
nocte z fugit in egyptū: z erat ibi vsqz ad obitum
herodis. Sz tres circa h prēplatōes occurrūt

Primo de angelica revelatione
Secūdo de fuge causa z ratione

De Innocentibus

¶ Tercio de hystorica ꝓsecutione.
Primo de angelica. s. reuelatione q̄rit Prio. q̄s fuerit iste angelus q̄ sepi⁹ appuit Joseph admonēdo. Rñdet fm doc. p̄cipue Ludolphus li. de medita. vite xp̄i. z Symonē ō Cassia. q̄ verisiliꝫ credit fuisse ipse Gabriel q̄ ad misteriū xp̄i incarnati deputat⁹ fuit: tā in annūciādo q̄z in obseq̄ndo z ꝓtegēdo. Unde sup illo ẏbo Lu. j. Discessit angelus ab illa. s. Maria post q̄z annūciauerat xp̄i ꝛceptū. q̄dā glo. ōt sic. Discessit angelus Gabriel visum subtrahēdo nō vtiq̄z famulatū. ¶ Scōo q̄rit Cur iste angel⁹ appuit ip̄i Joseph z nō Marie. Rñdet q̄ tū q̄ curā dom⁹ ip̄e habebat tanq̄z marit⁹. tum q̄ ioseph erat ꝓfectior et min⁹ illūinat⁹ q̄z ẏgo gl̄iosa Maria. ꝓt̄ q̄ō de ꝛsolatiōe angelica pl⁹ indigebat. Tū q̄ ẏgo Maria fuit post ẏbi dei ꝛceptiōez adeo illūinata vt sciret oia p̄dicta de xp̄o p ꝓphas. z p ꝓseq̄ns cū hoc fuerit p̄dictū p Osee. ca. vj. q̄ scz xp̄s dei filius deberet trāsferri in egyptū. Et p Esaiā vt infra dicet. Habuit q̄q̄z ipsa certitudinē de tutela xp̄i a spūsctō. Joseph aūt indigebat de his informari p angelicā reuelationez. g̃ zc̄. Sed q̄re ipsa ẏgo eidē hec ñ dixit. vl' q̄re xp̄s p seip̄m eū nō informauit: cū tñ vsuz rōnis habuit plenū in puericia. Rñdet fm Lyrā in postilla sup illo verbo Matb. j. voluit occulte dimittere eā. q̄ talia nō sunt reuelāda nisi q̄ntū se extēdit volūtas diuina. et ideo btā ẏgo tacuit sciēs q̄ tpe cōpetenti reuelaret ex bñplacito diuīe volūtat⁹. Deniq̄z vt xp̄s dñs exteri⁹ ab alijs pueris se nō differre ostēderet q̄tin⁹ sic veritas nature assūpte ꝓbaret noluit p seip̄m informare ip̄m fm Thomā in. iij. di. xiij q. iij. ar. vj. in solutiōe p̄mi argumēti. Sed voluit p angelū reuelare p ꝛsolatiōe ipsi⁹ ioseph z certificatione de tutela xp̄i. Et fm q̄ō dic̄ Lyra licet Joseph ex reuelatiōe diuīa esset certificat⁹ de tutela xp̄i. tñ nō debebat obmittere q̄ō poterat facere fm rōnem via hūana: alias tēptasset deū. Unde Chrysost. ōt q̄ misericors de⁹ mestis reb⁹ q̄dā etiam iocūda p̄miscet. q̄ō certe in sctis oib⁹ facit q̄s ne q̄z tribulatiōes: neq̄z iocūditates sinit hre ꝛtinuas. sed ex aduersis simil' cū ꝓspis iustoꝝ vitā admirabili q̄dā varietate ꝛtexit. Hec Chrysost. Et sic patet q̄ p ꝛsolatiōe angelus ōi appuit. ¶ Tercio q̄rit q̄ tpe fuit ista apparitio z admonitio atq̄z fuga xp̄i in egyptū. Rñdet fm Beda z q̄ statiz post festū purificatōis Marie. nā post q̄z ex Bethleem vbi nat⁹ fuerat dñs ascēderūt in hierl'm ad purificationē fm legē: inde se transtulerūt in Nazareth galilee ciuitatē suā vbi xp̄s fuit ꝛceptus vt ōr Lu. ij. Et in isto itinere redit⁹ ad Nazareth appuit angel⁹ ipsi Joseph admonēn vt fugeret in egyptū. Et vt ōt Albt⁹ sup ipso euāgelio statim iuerūt in nazareth z ordinauerūt ō re familiari ip̄esas accipiēdo: statimq̄z fugerūt i egyptū. Sed hic o carissimi debem⁹ pia mente cōsiderare q̄ facta appitiōe z reuelatiōe Joseph sollicit⁹ de mādato dei dixerit ẏgini Marie. O ẏgo supbñdicta fugiā⁹ repete anteq̄z audiat herodes vbi sim⁹ q̄z q̄rit ꝓdere puer. O q̄nto doloze coz ẏgis tūc sauciatū extitit. Credo q̄ mox ī lachrymas ꝓrupit. z celeri⁹ filiū suscipies in noctis tenebrīs iter arripiēs q̄ntos timoꝛes habuerūt. q̄t noctes īsomnes duxerūt ꝓ desertū absq̄z cibo z potu. q̄t fatigia ptulerūt: q̄s enarrare poterit. Cōpatere nūc o aia tuo creatoꝛi pegrināti ꝓ te. cōpatere ẏgini ei⁹ matri. O de⁹ me⁹ si affuissem vt eisdē fuire potuissem. ¶ Scōa q̄rē platio ō causa fuge xp̄i z rōne. vbi q̄rit Cur xp̄s dñs voluit fugere: cū ꝓ suā potētiā potuisset etiā in iudea q̄diu voluisset se tutasse z ꝓcauere mortē. sicuti z fec̄ q̄n iudei ip̄m volebāt capere vl' lapidare q tñ nil facere potuerūt nisi q̄n xp̄s ꝓmisit se capi z crucifigi. vt ptz Joh. vij. z. viij. Rñdet q̄ q̄uis xp̄s potuisset ꝓcauere oē machinamētū herodis etiā in iudea ꝓmanēdo. voluit tñ potiꝰ fugere. Tū ꝓt̄ ꝓphetia ꝓ ipletionē. q̄z erat ꝓphetatū: vt statim dicet. Tū ꝓt̄ nr̄am instructiōez. vt scz prudenter z nos q̄q̄z declinem⁹ z fugiā⁹ iracūdū boiem. iuxta illō Eccī. viij. Nō litiges cū boie linguato z ñ struas ī ignē illi⁹ ligna. i. materiā īcēdi furoꝛē. s. ꝓ tuā p̄sentiā vel ꝓtectionē. Uñ sic fugiēdo linguatū. i. rixosum fm Lyrā occasionē peccādi subtrahim⁹. Voluit ita q̄z xp̄s fugere ꝓsonalē ꝓsecutionez vt z nos doceat idē facere ad vitandā occasionē peccādi. Uñ. vij. q. j. c. Aduersitas ōr. q̄ cū ꝓsecutio ꝓlato inferr̄ rōne ꝓsone est fugiēda exēplo xp̄i q̄ a facie herodis fugit. sed cū rōne gregis vel fidei ē ꝓstanter subeūda. Nā z dñs ait discipul'. Si vos ꝓsecuti fuerint i vna ciuitate fugite in aliā. Nec ibi fm Aug. ¶ Sz ad huc restat q̄rēdū Cur ḡ fugere voluit i egyptū potiꝰ q̄z in aliā trā vl' regnū. Rñdet fm Hozrā alios q̄ ẏ voluit Prio ꝓt̄ idolatrie euacuationē q̄ marie increuerat i egypto: adeo vt aliq̄ adorarent etiā pozros z cepas. alij arbozes. alij blada alij aues. z ml'ta talia. vt etiā ōt Lyra. Uñ Pharao submersus fuit cuz suo exercitu in mari: illi egyptij q̄ remāserāt ad colēdū frenascētia q̄cūq̄z z alijs artib⁹ vl' exercitijs occupati: illa ꝓ deo coluerūt ꝓ q̄ occupati a submersiōe marīs sē pseruarī. O stulta demētia. Unde vt significaret q̄z xp̄s dñs euacuare venerat z destruere in mōo idolatriā: in egyptū iuit vt ad ei⁹ itroitū oia idola coꝛruerēt. Scōo ꝓt̄ ꝓphetiaꝝ ipletōez. q̄z nimiꝝ Esa xix. scptū fuerat sic. Ecce dñs ascēdet sup nubē leuē z ingrediet egyptū z mouebunt sim'lacra egypti a facie ei⁹. Lyra. Dñs ascēdit sup nubē leuē: assumēdo carnē humanā q̄ ōr nubes. q̄z foꝛmata fuit obūbratiōe z vtute spūsscti. z leuis ōr q̄z nō aggūata pōdere pctī originalis. Ecca patet in autoritate. q̄z vt ōr in hystoria scolastica z etiā in legēda. ingrediēte dño egyptū oia idola coꝛruerūt: adeo q̄ sic in exitu filioꝝ isr'l ñ fuit dom⁹ in q̄ nō iaceret mortuū p̄mogēitū; dño faciēte. Ira

nec tūc fuit tēplū in quo nō corruerit idolū. Jtē alia ꝓphetia fuit Osee. vj. ō q̄ Mat. ij. Ut ipleret inq̄t qđ dictū ē a dño p ꝓphetā. s. Osee dicētē. Ex egypto vocaui filiū meū. ¶ Tercio ꝓpē mificor die declaratōez. Chryſ. Recordat⁹ ē dñs q̄t plagas itulerat sup egyptū: iō filiū illuc mittit vt vna sanaret medicina. q̄ docemur q̄ dei mificor dia inimicos suos ñ solū ad veniā recipit ſz etiā ipos inq̄rit z visitat. O q̄ charissimi in xp̄o attēdite dei miscōiaz erga oēs pctōres. Aduertite etiam q̄ si iust⁹ patit aduersa nō debz ꝓtristari cōsideran q̄ xp̄s dñs z ei⁹ mr̄ z scti innocētes aduersitatib⁹ sūt tribulati. Jdeo Hiero. dic̄. A cunabulis eccl'ie nō defuit iniq̄tas p̄mēs z iusticia patiēs. adhuc xp̄s i cunabul' erat z tā fugere z exulari cogebat. ¶ Rc Tercia ꝓtēplatio de hiſtoria. psecutōe bui⁹ fuge xp̄i. s. q̄lit fugit xp̄s i egiptū. Et circa ꝫ notandū q̄ xp̄s dñs in ista fuga voluit oñdere. Prio hūane nature vitatē. q̄ voluit vt z ipe z pentes ei⁹ sustinerēt magnā penuriā z laborē magni fatigij z necessitat̄ anrietatē. Uñ vt Ludol. li. de medi. vi. xp̄i dic̄. Fugere voluit z ire p ōf tū p qđ filij isrl' ad trā ꝓmissiōis se trāstulerūt vbi neq̄z aq̄ neq̄z aliō ꝓ sustētatiōe vite hūane neq̄z dom⁹ vl' villa p hospitādo habebat. O q̄ntā g̃ penuriā passi sūt i isto itinere tā longo adeo q̄ vt idē dic̄. distātia ē ad iter cursoris velocissimi p duodecim vl' q̄ndecim dietas. z p pentico iesu forte erāt duo mēses vl' pl⁹. hec ille. Jnfra ꝫ g̃ tps nocte z die req̄em nō habētes i vasta solitudie inē feraſ z bestias agri ac scorpiōes estū vētū famē sitim timorē z alias anrietates multas habuerūt. Scdo q̄z oñdit suā pietatē cū pentes pauit miracl'ose. Narrat em̄ Jaco. de voragine q̄ dū puenissent sub altissima arboze palme z ꝓ q̄dre aliq̄ntulū pausarēt sub ei⁹ vmbra ait v̄go Maria. O vtinā ex hūs fructib⁹ pcipe posse cui Joseph. O dña debem⁹ pot⁹ cogitare ō aq̄ q̄ nobis i vase defecit. Et ecce palma se inclinās fruct⁹ suos v̄gini colligēdos exhibuit. z de sub radice fons aq̄ erupit. z sic pl'imum sūt recreati. Cassio. etiā i hiſtoria triptita refert q̄ i alio q̄dā loco iuxta viā arbor alta existēs vsq̄z ad trā iclia ꝑbuit. q̄ tāte postea fuit v̄tutis vt si q̄d de ei⁹ fructu vl' folio aut cortice collo egrotātiū ligaretur oīs ifirmitas cessabo expelleret. Denicz vulgat⁹ fama apō etiā saracenos q̄ i Alkayron fōs habet de q̄ solo balsam⁹ irrigat⁹ crescere pōt. z q̄ i eo fōte brā v̄go tūc xp̄m puerulū balneauerit. ꝓpt̄ qđ dicūt p balsami ꝓfuatōe ex hac v̄tutē hr̄e. vt narrat Job. nider. ¶ Tercio oñdit suā ptātē z maiestatē. q̄z vt narrat Jaco. de vora. z memit Anſ. dū incidissent i latrōes vn⁹ eoz i pueꝝ respicies tātū splēdorē faciei ei⁹ vidit vt admirañ mox dixerit socijs. Vere si possibile essz deū fieri hoiem dicerē q̄ iste puer essz de⁹ icarnat⁹. Qui vult ergo istos ledere vl' ꝑdere: aut ipe occidat me aut ego ipm. z sic post multā altercatōez eos defendit. Addūt etiā aliq̄ q̄ idē latro duxit eos ad q̄dā suū tuguriū qđ habebat i ill' ꝓfinib⁹ z ibi hospitauit. Habebat aūt q̄ndā puerulū filiū mācuz z claudū accecū natū. Cūq̄z v̄go ibi calefeciſſet aquā ad xp̄m balneādū. p⁹ balneū xp̄i vtor latrōis i idē capisteriū z balneū cū suū filiū posuisset mox miracl'ose curat⁹ ē ꝑfecte. Uñ latro z ei⁹ vxor adorare ceperūt. Tūc btā v̄go dixit latrōi. Scito tibi in futuro mercedē reddēdā p pietate ista nob exhibita ab ꝫ filio meo. Dic aūt ōz fuisse latro ille q̄ crucifixus ē a dextr̄ iesu: z tūc ꝫ cōpletū ē. q̄z dixit eidē xp̄s i cruce. Hodiē mecū eris in paradiſo. Cūq̄z latro ipos ꝑduxisset ad meras egypti valefecit z redijt. Jngressus aūt dñs egiptū oīa idola corruerūt. Qđ sacerdotes tēpli cū mane ingressi vidissent vlulatū dederūt. z direrūt q̄ de⁹ aquaꝝ pugnauerit cōtra deos terraꝝ z vicerit. sic aiūt corruerit dū nr̄i. Uñ miserūt ad idola extra fines egypti existētia vt scisciterārēt de causa ruine. z rñderūt dicētes. Nolite putare q̄ vn⁹ demonū alteꝝ deuozet. ſz q̄z i egyptū itrauit q̄dā forte sanct⁹ p ꝓphas p̄dicat⁹ ꝓpt̄ ꝫ ista ruina facta ē. Sz vbi māserūt z q̄dtiu dic̄ Cassio. i hiſtoria triptita q̄ venerūt ad q̄ndā ciuitatē thebaide i egypto q̄ vocat elyopolis. i. ciuitas sol'. z ibi aliquā domūculā ꝓduceñ. habitauerūt p septez ānos tāq̄z aduene z pegrini pauper manuū laboze victitātes. Tādē herode defūcto angel⁹ domini apparuit ioſepḥ moneñ vt rediret i iudeā. z sic factū ē. ¶ Circa terciū p̄ncipale de seuicia herodis p ꝓcl'one sufficiat breuit̄ v̄bū euāgeliste Mat. ij. dic̄. q̄ herodes irat⁹ occidit oēs pueros q̄ erāt i bethleē z in oīb⁹ finib⁹ ei⁹ a bimatu z infra. Jn q̄b⁹ v̄bis oñdit q̄ ei⁹ seuicia fuerit tā crudelissima q̄ excessit hoim tot⁹ mūdi crudelitatē z seuicia p̄cipue in q̄ttuor. Nā de nullo rege vel hoie legit̄ in scptur̄ sil'e. Prio excessit q̄ ad numer̄: cū ōz. occidit oēs. Nā cū deberet vnū occidere occidit oēs. Scdo q̄ ad ipietatis modū: cū ōz. pueros. s. inocētes. q̄lib⁹ oē gen⁹ hoim parcere solet etiā i bello ꝫ hostes. q̄to magꝫ i domestic'. vñ Cōstātin⁹ ispator i legēda scti Siluestri ait. Sic sp ꝫ hostes nr̄a certamia stetisse i plūs nūcupāt vt re⁹ essz legib⁹ z capitali sniā p̄nūrēt q̄cunq; aliquē occidissz infantē. Tercio excessit q̄ ad locū cū ōz. in bethleē z i oīb⁹ finib⁹ ei⁹. cū deberet occidere tm̄ pueros bethleemitas e⁹ fines iuasit. Quarto q̄ ad annū q̄z a bimatu z infra cū ōberet occidere tm̄ pueros ānicl'os q̄z tāte etatꝫ fuit xp̄s. O q̄ q̄z irrōnabile q̄z crudele herodis edictū. O q̄z flebil' occisio inocētū. Rapiebāt q̄dā ō sinu matr̄ q̄dā de cunabul' ad muros p̄sciebāt. gladio feriebant: ꝓfodiebāt. i gutture scindebāt. vidisses tūc cadauera iacētia i trā. vidisses trā respsā sanguie. vidisses mres sparsis crinib⁹ ꝓplos manibus vlulātes. O q̄s nō ꝓpriat̄ z nō collachrymet in tā lugubri spectacl'o. O crudelissime ho-

mínū herodes.nō euasisti vtiqz sine pena. nunc tu cruciarʒ flēs z dētib⁹ stridēs i inferno.innocentes aūt gaudēt in celo. O amātissime. o pijssime iesu q̄z bonus de⁹ tu es z q̄z pi⁹ dñs q̄ ex tā ima/ni herodis malicia tātū bonū elicere voluisti vt tantā tibi martyrū innocentū mlt̄itudinē copulares. Per tuā pietatē dñe iesu ꝓcede z pſta vt te tū in nūero sc̄ō⁹ tuo⁹ regnem⁹ sine fine Amē.

Ꝓlo Innocentib⁹ Sermo.iiij.de ipo⁹ mul/timoda felicitate

Vidi supra mō/tē syon agnū stantē z cū eo cētū q̄dragintaq̄ttuor milia. Apoc.xiiij.et i epl'a hodierna. Ad Sctā mat' eccl'ia hāc epl'az attribuit z legit de ipsis sctis Innocentib⁹. Et hoc Ꝓlio vt nos doceat sectari puritatē z innocētiā p quā isti sc̄i ꝓsecuti sunt magnā felicitatē z gloriā. Vñ ad eo⁹ gl'iaz ō⁹ q̄ cātabāt canticū nouū q̄ nemo ali⁹ poterat cātare. Sine macula em̄ sunt añ thronū dei. Et nos ḡ carissimi sim⁹ mūdi vt ad eo⁹ gl'iaz z ꝓsortiū pueniam⁹. Nā dicēte saluatore Matth.v. Bti mūdo corde q̄m ipsi deū videbūt. Sc̄ō q̄z b̄ fac̄ eccl'ia vt ꝓuocet ad patiēdū p xp̄o q̄cūq; aduersa.scientes q̄ vt dicit apl's Ro.viij. Nō sūt ꝓdigne passiōes hui⁹ tp̄is ad futurā gl'iaz q̄ reuelabit in nob. Et ideo i hac epl'a ꝓsequit̄ q̄z magnis z mlt̄is felicitatib⁹ z gloriosis p̄mijs remūerauit xp̄s dñs in celo hos p se passos puulos q̄b⁹ nō suppetebāt ꝓpria merita. Mlto ḡ abūdanti⁹ nos patiētes voluntarie remūerare dignabit̄ pijssim⁹ xp̄s. Ut ḡ agnoscamus q̄z bonuz sit p xp̄o pati aduersa vel amara saltē vere pnie:ecce ꝓponit nob eccl'ia in ipa epl'a istoꝝ puulo⁹ passoꝝ felicitatē mlt̄iplicē di. Vidi sup̄ mōtē syon agnū stantez z cū eo ꝛc̄. Et q̄b⁹ v̄bis atq; ex tota epl'a notabim⁹ tria mysteria.

Primus de felicitate magna descripta in epistole p̄ncipio. Vidi agnum ꝛc̄.

Scō⁹ de felicitate iocunda posita in medio ibi.et cantabāt canticū ꝛc̄.

Tercius ō felicitate gl'iosissima subiecta i fi/no.ibi. Hij empti sūt ꝑ mitie ꝛc̄.z sine macl'a sūt

Circa p̄mū mysteriū Cañ thronū dei. sit ꝓclusio q̄ ꝑ maxia est inocētū istorū felicitate q̄ eccl'ia solet b̄ de eis cātare. vicz Vidi sup̄ mōtē syon agnū stātē z cū eo cētū q̄draginta q̄ttuor milia hñtes nomē ei⁹ z nomē p̄ris ei⁹ scr̄ptū i frōtib⁹ suis. Declarat̄ q̄z i hijs v̄bis tres magne felicitates eisdem attribuunt

Prima nobilissime associatiōis.

Secunda numerose multitudinis

Tercia gloriose inscriptionis.

Prima felicitas ō⁹ nobilissime associatiōis.q̄b⁹ notat̄ cū ō⁹. Vidi agnū stantē z cū eo.s.istos stantes. Magna em̄ felicitas ē q̄ xp̄o specialit̄ associari meruerūt. Sz q̄rit̄.q̄lit̄ ꝑmeruerūt societatē xp̄i vt z nos nouerimus taliter ꝑmereri posse. Rñdet̄ q̄ p̄mo ꝑ puerilis inocētie silitudinem. Nā silitudo est cā dilectiōis. q̄z oē ens tēdit ad si bi sil'e.ij.de aia. Vñ videm⁹ q̄ puer sp̄ puerʒ diligit associari.nā ꝑ b̄ associatos ipsos xp̄o dño fore patet. q̄z herodes nō occidisset eos si pueri nō fuissent sic̄ z xp̄s puer tūc erat. Scō⁹ ꝑ natiuaz originē.q̄z nati fuerūt in Bethleē sic̄ z xp̄s. z nisi fuissent ibi nati non fuissent occisi ꝑ xp̄o.z ꝑ ꝓsequēs ñ associati fuissent xp̄o.sic̄ z alij pueri alibi tūc nati. Vñ Matth.ij.ō⁹.q̄ occidit pueros herodes i bethleez z finib⁹ ei⁹:nō alibi natos. Tercio ꝑ passionē z mortē. Nā nisi isti puuli fuissent ꝑ xp̄o passi z mortui:nō fuissent xp̄o associati vt claret.q̄z ñ erāt baptisati.nec tūc credere in xp̄m nouerant.sed effusio sanguis eis suppleuit vicē baptismi.vñ ō⁹ Aug⁹.z h̄ de ꝓse.dis.iij.baptismi.z.c.Catheciminū.q̄.s.baptism⁹ salutarʒ triplex specificat̄,vicz flumis.flaminis.z sanguis. Si ḡ o xp̄iane vis xp̄o associari:b̄ijs modis poterʒ.s.ꝑ fidei vnionē vel baptismi susceptiōez. Joh̄.iij. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ z spūsctō nō intra.ꝛc̄. Nec ē natiua imo regenerativa origo ad societatē xp̄i. Jtē ꝑ mortē silitudiez. Lyp̄an⁹ ō⁹ abusiuis ō⁹. Nō recte ō⁹ xp̄ian⁹ nisi q̄ moriby xp̄o eq̄t̄. Tercio ꝑ passionē ꝑ xp̄o. Ro.viij. Si compatimur z cōregnabim⁹. Secūda felicitas inocentū ō⁹ nūerose mlt̄itudis.q̄z ō⁹ in epl'a cētū q̄/draginta q̄ttuor milia. Licet q̄ppe eoꝝ nūer⁹ a nob ignorek̄:ecclesia tñ sub b̄ magnūero eos honorat di.cētum q̄draginta q̄ttuor milia q̄ empti sunt de tra. Et b̄ ad lr̄az expōit Lyra de illis q̄s machometici vl' saraceni occiderūt.s.xp̄ianos z religiosos tpe Gradij ipatoris inuadēdo z capiendo egyptū z ethiopiā:damascū:phenicē z hierosolymā totā syriā z antiochiā. Tūc em̄ in tāto nūero vel circiter extimank̄ fore occisi ꝑbabiliter religiosi voto castitat̄ astricti i magnis ceno bijs ducētoꝝ tricētoꝝ z ap̄li⁹ monachoꝝ z monachaꝝ in castitate viuētiū q̄z maior ꝑs vel saltē mlt̄i erāt v̄gines. Et de b̄ allegat Lyra Hugonē floriacen̄.in cronica. Sed q̄ri pōt q̄re eccl'ia hūc nūer⁹ ist̄ puulis ꝑ xp̄o ab herode occisis attribuit. Rñdet̄ q̄ hui⁹ rōnez possum⁹ assignare fm̄ dōctores hui⁹ rei tractatores triplicem. Prima rō ex ꝑte puuloꝝ.vt cū in mag̃ nūero licz occulto nob recitank̄ mai⁹ gaudiū z dei collaudatio ifinuek̄. Nā in celo gaudiū vni⁹ augek̄ ex gaudio singl'oꝝ. Aug⁹.li.ꝓsek̄.ō⁹. Vñ cū mult̄ gaudek̄ in singul' v̄beri⁹ est gaudiū. Proinde dei maior laus apparet ex mlt̄is vt ipleak̄ illō Ps̄. q̄ō canit eccl'ia in missa de ist̄. Ex ore infantiū z lactēti⁹ pfecisti laudē. Scō⁹ rō ex ꝑte assignatoꝝ numeroꝝ.scz centū z q̄draginta q̄ttuor milia. Centesim⁹ em̄ nūer⁹ debet̄ v̄ginib⁹ q̄b⁹ fruct⁹ centesimus assignat̄ Matth.xiij.ꝑ pfectiōe puritatis. Quadragenari⁹ z q̄ternari⁹ pueniēter ptinet ad fideles in xp̄o:q̄ legē decē p̄ceptoꝝ fm̄ q̄ō cōtinet

in scriptis q̄ttuor euāgelistar̄ in fide christi obs uāt. Millenari⁹ v̄o q̄ ē vltim⁹ limes termiozū z ꝑpetissim⁹ obseruātie hui⁹ significat ꝑpetā p̄ fectōez. Et qm̄ isti puuli fuerūt mūdissimi ino cētia z sine pct̄i vel trāsgressiōis legis veteris vt noue macula atq̄ p̄ passionē xp̄o pfectissime co pulati. ideo merito hic numer⁹ eis ascribit̄ p̄ no stra istructōe. licz numer⁹ iste determinat⁹ p̄ inde termiato ponat: qm̄ eoz numer⁹ ignozat. Ter cia rō ex pte alioz fideliū. vt. s. accēdat ad venerā dū istos btōs puulos p̄ xp̄o occisos. Si enī mi les reḡ vn⁹ honorād⁹ ē. mlto fozti⁹ milites mlti reḡ familiares z secretarij: sil' aduertēs. q̄ sic di cit Hiero. Impossibile ē p̄ces mlt̄oz̄ intercesso rū apd̄ deū n̄ exaudiri. Vñ dic̄ etiā apl's .ij. Cho. j. Coadiuuātib⁹ vob in ozōne vt ex mlt̄az̄ ps̄ōis faciez̄ p̄ mlt̄os p̄ncipes agank̄ gr̄e deo p̄ nobis O q̄nta ḡ istoz̄ felicitas sctōz̄ mlt̄oz̄ i celo. vbi vt dic̄ Bre. q̄libz gaudet de alteri⁹ bono tāq̄ de ꝓpzio. O q̄ttū debem⁹ eos honozare tā mlt̄os vt ozēt p̄ nob apd̄ xp̄m p̄ q̄ occisi sūt ¶ Tercia bāt nomē agni. i. xp̄i z nomen p̄r̄is ei⁹. s. dei scri ptū i frontib⁹ suis. In q̄ oñdit mag̃ dilectio xp̄i ad sctōs z ecōuerso. q̄z nomē suū i frontib⁹ eoz̄ scribit ad eoz̄ gl'iaz. Et ecōuerso noia sctōz̄ scri pta sunt i deo ad ampliozē iocūditatē eozundē. Vñ z Apoc. iij. c. dic̄ xp̄s. Qui vicerit. s. malignū faciā illū colūnā in tēplo dei mei: z foras nō egre diet̄ ampli⁹. z scribā sup̄ eū nomē dei mei z no men ciuitat̄ dei mei noue hierl'm z nomē nouū meū. hec ibi. Ar q̄b⁹ v̄bis ꝑz q̄ scti habebūt scri pta i fronte hec tria noia. s. deloy q̄ ē nomē dei p̄r̄is. sic em̄ vocauit eū xp̄s Mar. xv. z interp̄tat de⁹ me⁹. Et nomē ieſus: nō dr. z nomē meū nouū scz scribā sup̄ eū. Et nomē hierl'm: vt p̄z ibidem Per hec dat̄ itelligi q̄ btī pleni erūt do z ecīa sa lus interp̄tat̄. z pleni erūt pace z letic̄ia. q̄z hierl'm visio pacis interp̄tat̄. Denicz q̄ noia sctōz̄ scpta sint in deo habet̄ Phil'. iij. Quoz̄ noia scpta sūt in libro vite. Quo ꝫ de mal' ps̄s. Deleant̄ de libro rit mihi delebo eū d̄ libro meo. O q̄ magnū ḡ ē gunt̄ deo. Jb Lu. x. Gaudete z exultate qm̄ noia Circa scōm p̄ncipale (vr̄a scpta sūt in cel' d̄ locūda felicitate sctōz̄ innocētū sit. p̄ ꝓclone q̄ btōz̄ innocētū gl'ia nedū magna ſz z pbat̄ cē io cūdissima ex ipa ep'la cū subdit̄. Et audiui vocē de celo tāq̄ vocē aq̄z mlt̄az̄ ſm Lyrā. i. mlt̄itu dis sctōz̄. s. istoz̄. Aq̄ ei mlte pp'li mlti Apocal. xvij. seq̄t̄. Et tanq̄ vocē tonitrui magni. i. magni fice laudis d̄ victoria triūphali z gl'ia. Seq̄t̄. Et vocē quā audiui sic̄ citharedoz̄ citharizātiū i ci thara. s. quo significat̄ q̄ hec laus ē cozā deo tan gel' gr̄iosissima. Seq̄t̄. Et cātabūt cāticū nouuz añ sedē dei z añ q̄ttuor aialia. i. sctōz̄ euāgelice fi dei vel noui testamēti in p̄sentia. Et seniozes. id est p̄r̄iachaz̄ z ꝓphaz̄ veteris testamēti in p̄sētia Seq̄t̄. Et nemo poterat dicere cāticū nisi illa cē tū q̄dragintaq̄ttuoz milia q̄ empti sūt de terra. Hij sunt q̄ cū mlieribꝫ nō sūt coinq̄nati: v̄ginel eni sunt zc̄. Nimirū in p̄dict̄ bis v̄bis tres iocū de felicitates btōz̄ puulos̄ insinuant

¶ Prima dicit̄ noue decantatōis. q̄z dic̄t̄ q̄ cā tabant nouū canticum

¶ Scda virginee incoz̄ruptōis. q̄z dr̄ q̄ nēo alius poterat illud cantare. z virgines sunt

¶ Tercia ꝓme comitatōis. hij sequūt̄ ag. zc̄.

¶ Pria felicitas noue decātatōis. Vbi est no tandū q̄ i sacra scpt̄ura distinguit̄ triplex cāticū scz vetus z nouū. z partim vet⁹ ac partim nouū Cāticū vet⁹ q̄d accepim⁹ a veteri hoie. de q̄ Col'. iij. Expoliātes vos veterē hoiem cū actib⁹ suis. pax xp̄i exultet i cordib⁹ vr̄is ꝓmoneñ vosmet ipsos i cāticis spūalib⁹ zc̄. Veteris itaq̄ z vicio si hois cāticū est oīe mēdaciū. Nā z p̄ mēdaciū decepti sūt p̄mi pentes a diabolo. Genē. iij. Item vicioſū veteris hois cāticū ē in ludis chozeis z q̄ busuis vanis tripudijs. De q̄ Ezo. xxxij. Vocem cātātiū ego audio. Sedit ppl's māducare z bibe re z surrexerūt ludere. Chryſ. Nō dat de⁹ ludere ſz diabol⁹. Nā z Job. xxj. scptū ē de mala iocūdi tate repzobo⁹. Tenēt inq̄t tympanū z citharaz gaudēt ad sonitū orgāni. ducūt i bonis dies su os. z i p̄cto ad ifernū descēdūt. Jtē cāticū vetus est coz̄ruptōis q̄ nascimur oēs filij ire p̄ pct̄ō ve terū pentū. De q̄ Sap̄. vij. Primā vocem oibꝫ si milē emisi plozās. s. A vel E. Jsti btī puuli q̄uis sic nati in pct̄ō vt alij tñ p̄ dei gr̄az mūdati et ab oīi mēdacio alieni. nō em̄ est inuētū i oze coz̄uz mēdaciū vt dic̄t̄ i ep'la z a pct̄i coz̄ruptōe ac ma cula sūt extranei. q̄z vt ibidē dr̄. sine macula sūt añ thronū dei. exemplū p̄stant nob innocētie: vt sic placere studeam⁹ deo fugiētes oē cāticū ve teris hois. Quid ḡ charissimi ē q̄ mlti vest̄z̄ ho die exercēt vanas trufas in mutuis v̄beribꝫ di. Herodes irat⁹ occidit mlt̄os pu. i bethleē da. zc̄ Et q̄ mlta inibi mala nedū mēdacioz̄ ſz z piu rozū. imo z tactuū i pudicozū z alioz̄ nephādo rū opez̄ admiscenť. Quō rōem cozā deo ō oibꝫ illis p̄uitatib⁹ reddituri estis. Ue ve vob q̄ nunc sic rideť q̄z flebitis. Lu. vj. Scōm dixi ē cāticuz nouū q̄ canūt̄ sci in celo p̄ nouitate regenera tōis z vite i xp̄o. vñ cātabāt inq̄t cāticū nouum. Sed q̄rit̄ q̄d vel q̄le est ꝫ cāticū. Rñdet q̄ ē ma ximū alleluia. Ut em̄ scribit̄ Thob. xiij. Per oēs vicos hierl'm. s. supne cātabit̄ alleluia. et Apoc. xix. Laudē dicite deo nr̄o oēs sci ei⁹. z q̄ timetis deū pusilli z magni. Et paulo infra. dicētiū (ait) alleluia. q̄m regnauit de⁹ nr̄ oīpotēs gaudea mus z exultem⁹ z dem⁹ gl'iaz deo zc̄. Nimiz̄ istō canticū. s. all'a poptime ꝓuenit p̄r̄ie celesti. q̄z hec dictio celitus. s. tradita hz̄ i se oēs vocales p̄ter so lū o q̄ est vocalis plāgentiū i inferno. Et p̄ hoc

significat q̄ scti in celo nil aliud loq̄ pñt nisi qđ ē ad laudē dei z gaudiū brōz. Ūñ ꝑm Hiero. Alleluia laudatio dñi interꝑtat. ¶ Terciū dixi canticū est ꝓtim vet⁹ z ꝓtim nouū. s. gemit⁹ pnie. de q̄ ꝑs. Laboraui i gemitu meo la. p sing. no. lec. m. la. m. stra. m. rigabo. Ne q̄ ōt Aug⁹. Nemo pt nouā vitā inchoare nisi veter⁹ vite añ penituerit. Legit de cigno ꝑm dictū Amb. i exameró q̄ cuz appropinq̄t morti dulces cāt⁹ saltez ter emittit. Sic aia mūda sic z cign⁹ alba debet triplicē cantū facere. s. ꝓtritionis. confessiōis. et satisfactiōis circa tps mort⁹. Ad ꝓpositū Bti innocentes bñt p glia cātare nouū canticū. i. celeste alleluia magnū. Et nos q̄ charissimi ad illō conemur. ¶ Scōa felicitas vginee incoꝛruptōis. de q̄ speciali⁹simū hr̄e dicunt gaudiū qđ nemo ali⁹ pōt cātare. Sz qđ p̄ intelligit. Ñdet Haymo sup Apoc. ꝓcoꝛ. Beda. Nouū inq̄t canticū cātare est de inoꝛrupta mēt⁹ z coꝛpis integritate gaudere. qđ cāticū ceteri electi audire pñt: licet dicere neq̄ant. qz p charitatē q̄dez de eoꝝ celsitudie leti sunt q̄uis ad eoꝝ p̄mia nō assurgant. Nullus em̄ q̄ coꝛrupt⁹ fuit: de icoꝛruptiōe gaudere poꝛit. Ad maximā itaq̄ gliaz istoꝝ ōr q̄ eoꝝ cāticū ali⁹ ñ poterat cātare. Et subdit exꝑsi⁹. Hij sunt q̄ cuz mulieribz nō sunt coinq̄nati: vgines em̄ sūt. Sed hic q̄stio occurrit Ꝛrz isti inocētes habeāt in celo aureolā vginitat⁹. Ratio. qz vba dicta sonare vident q̄ habeāt. Sed ñdet ꝑm Pe. aure. cō coꝛ. qz alios sup. iiij. dist. xlix. q̄ aureola vginitatis debet ꝓprie ill' vginibz q̄ habuerūt ꝓposituz vel votū ꝑpetuo seruādi vginitatē z in b̄ decesserūt. Ūñ ōt Aug⁹. q̄ virgitas est i carne coꝛrupti bili ꝑpetue incoꝛruptōis meditatio. Hoc em̄ est op⁹ p̄cellētissimū cui debet aureola ꝓpter pfectā victoriā carnis. Et qz isti inocētes nō habuerūt ꝓpositū vl' votū seruādi virginitatē ꝑpetuo. nec etiā habuerūt ex etate pugnā aut victoriā ꝓtinētie carnis. nō bñt q̄ vginitat⁹ aureolā. q̄ nō coronabit nisi q̄ legitime certauerit. ij. Thim. ij. Verūtamē exq̄ isti bti puuli decesserūt in innocētia et puritate virginali mēt⁹ z coꝛpis de b̄ bñt speciale q̄ddā gaudiū incoꝛruptiōis sed infra aureolā illā vginuz ꝓpriā z excellentissimā. vt patuit. Et ad hūc sensuz vba epistole de ist⁹ sunt accipienda. Et simil'r est de alijs vginibz decedētibz q̄ tā vginitatē seruare ꝑpetuo non ꝓposuerūt. sed aliq̄n nubere legitime voluerūt. Ūñ de talibus possum⁹ q̄dāmō dicere q̄ ambulabunt cū xpo vestiti veste alba. Apoc. iij. Qui nō inq̄nauerūt vestimēta sua ambulabūt mecū i albis qz digni sunt. tñ sine coꝛona. ¶ Tercia felicitas prime comitatiōis. qz ōr in epl'a. Hij sequūt agnū q̄cūq̄z ierit. Et hoc est iocūdissimū. s. primos esse christi comites vbiq̄z. Et ō B. iij. articl'o sermōis dicem⁹ clari⁹. Hoc solū hic q̄rit q̄re talibz sctis scz innocentibz z vginibz attribuit scꝑtura q̄ sequunt agnū. i. xpm in celo q̄cūq̄z ierit: cū b̄ sit cōmune oīb⁹ bt̄is et angel'. Ñdet ꝑm Lyrā ibidē q̄ ideo. qz tales sequunt xpm. s. i hac vita non solū p viā mādatoꝝ sz etiā ꝓsilioꝝ pfectoꝝ. q̄ zc. O q̄ charissimi diligam⁹ xpm z seq̄mur pfecte.

¶ Circa terciū de felicitate glorioſissima ꝓclusionē accipiam⁹ q̄ bt̄is puulis felicitat⁹ est gloriosissime qđ de ipis canit in fine epistole. s. Hij empti sunt ex oīb⁹ ꝓmitie deo z agno. z i oze ipsoꝝ nō est inuētū mēdaciū. sine macula em̄ sūt añ thronū dei. Nimiꝝ in ist⁹ verbis tres felicitates ꝑglorioſissime de eis dicunt.

¶ Prima gratioſissime acceptatiōis. qz ꝓmitie id est sicut primi fructus gratioſi.

¶ Secūda mundissime incōtaminationis. qa sine mendacio z omni macula.

¶ Tercia dignissime intronisatiōis. qz añ sedez vel thronum dei.

¶ Prima ergo felicitas eoꝝ gl'iosa est q̄ ipsi sūt deo m'tum chari: gratioſi: et accepti. vñ dicunt empti ex oīb⁹. Lyra. Empti sanguie xpi ex oīb⁹ ꝓmitie. i. delectabiles z gratioſi sicut ꝓmi fruct⁹: deo z agno. i. christo. Nā reuera isti sunt deo gratioſissimi trib⁹ modis. ¶ Prio tanq̄ sez ꝓmitie i sacrificij oblatione deo trāsmisse in celū. Chrys. Trāsmittit infantes infans xps ad celuz. offert noua exenia pri. ꝓmittias fructuū exhibet genitori. o paruuli bti mō nati nunq̄ tēptati nōdū ablactati iā coronati. Hec ille. ¶ Scōo tāq̄ filij mi nimi in ablactatiōe suscepti ad mensam patris Nā solēt boies teneri⁹ amare filios minimos. sicut patet Gen. xxxvij. q̄ israel diligebat Joseph sup oēs filios eoꝝ esset minim⁹ i senectute gentus. Et in ablactatiōe atq̄ ad mēsam susceptiōe cōuiuij z gaudiū mai⁹ habet. vt patz Gen. xxj. ō Abraā in ablactatōne Isaac. Sic videt q̄dāmō dic⁹ ist⁹. vñ orat ꝑs. deū di. Sicut ablactat⁹ sup matrē suā ita retributio i aia mea. i. sic⁹ puul⁹ super matrē suā incūbēs cū ablactat⁹ et ad mēsam patris recipit amabilit': Ita fiat retributio mea vt. s. recipiar ad mēsaz dei in celo. ¶ Tercio tanq̄ ꝓmi milites i acie belli ꝑ xpo rege pugnātes: sic isti. Nā quē loquēdo ꝓfiteri ñ potuerūt: ꝓfessi sūt moriēdo. vt canit eccl'ia. qđ mai⁹ ē q̄z oze tm̄ vel ope tm̄ modo ꝓfiteri. Moꝛs q̄ ꝑciosa ꝑ xpo fecit eos deo charissimos. ¶ Scōa felicitas gloriosa est incōtaminatiōis. Naz in celo paucissimi sunt tāte felicitat⁹ vt ab incūte adolescētia nulla dānabilia pcā cōmiserint aliq̄n i vita ista. sic ait Aug⁹. xxj. ō ciui. dei. Magna q̄ gl'ia est ist⁹ q̄ nec oze nec ope vnq̄z peccauerūt sz sunt sine macl'a.

¶ Tercia felicitas dignissime intronisatōis. qa dicunt esse añ thronū di z seq̄ xpm sp. vñ xps ōr sedere i societate istoꝝ. Querit q̄ vtꝝ isti sint ꝓpinq̄ores xpo in gr'a ꝑ alijs scts. Nā si sic q̄ oīb⁹ pe minēt qđ nō ē vez. Ñdet ꝑm dicta Bonauētu re sup. ij. dist. ix. q̄ i celesti p̄ria dupl'r pōt q̄s dici xpo prim⁹. Uno mō p similatōez puritat⁹. iuxta illō Sap. vj. Incoꝛruptio facit eē primū deo. Et

sic pōt aliqs innocēs z ẏgo (vt sunt isti) esse sim/
plicit q̄dē in iferiori ordie angelo ꝓ vl'bto ꝓ. cū p
pter ꝓformitatē puritat; dicunt primi. Alio mō
fm gl'ie essential' z pmio ꝓ sublimitatē et sic pfe/
ctiores i charitate. vt petr⁹ apl's z magdalena sē
rpo simpl'r primiores q̄z isti inocētes. Uerba ḡ
illa in epl'a ō ist; accipiēda sūt q̄ sunt rpo primi
fm q̄d tm̄. sic̄ miles nobil' paup per pfapiā xpi/
ānor est regi q̄uis aliqs i ducatū sublimat⁹ ō ge/
nere ignobili sit m'ro eo altior; zc̄. Orem⁹ ḡ cha/
rissimi vt dñs iesus merit; sctō ꝓ det nob regnū
(celo ꝓ Amē.

De sancto Thoma martyre Sermo cum le/
genda de nati christi imitatione.

Nota

Qui mihi mini/
strat me sequat. z vbi ego sum illic et
minister me⁹ erit. Joh. xij. ℟ Quibꝫ
ẏbis mira bonitas saluatoris nr̄i ondit cū nos
ad suū seruitiū tali pmio iuitat vicz vt vbi ipse ē
q̄ō Aug. ō ẏbis do. ser. iij. exclamās dt. O mag
bonitas dei cui cū p ꝓditiōe reddere ōbeam⁹ ob
seq̄a vtpote serui dño: famuli deo: mācipia redē
ptori. amicicia ꝓ pmia nob reꝓmittit vt a nob
obseq̄a debite fiuut; extorq̄at. vt q̄s nolle fuire
spōte cōspicit: bñficio ꝓ suo ꝓ possit pmissiōibꝫ i/
uitare. hec Aug⁹. ℟ Ctūs itaq̄z thomas hec aduer
tens toto conamie mistrauit rpo z ipm vsq̄z ad
mort; passiōez secut⁹ē. idō nūc regē cū rpo i cel'. z
in sctā eccl'ia gaudiū et⁹ passiōis celebrat simil' cū
gaudio natiuitat; rpi ifra hāc ipi⁹ octauā. Ūñ ō
ipo accipi⁹ ꝓgrue ẏba pmissa Qui mihi mistrat
me se. zc̄. In q̄bꝫ ẏbis tripl'r ꝓmēdat z in exēplū
Primo de rpi imitatōe. cū dr. Qui (ponit.
mihi ministrat me sequat.

Scdo de martyrij passiōe. q̄z subintelligit sec̄
Tercio ō celesti ꝓregna (xp̄m. s. ad martyriū
tione. cū subdit. Et vbi ego suz illic z mīster zc̄.
℟ Circa pmū ō imitatōe rpi. s. i ꝓceptu mū
dialiū sit p ꝓclusiōe illō Augustini dictū. vicz q
nēda mōstraret hoibꝫ. Et ℟ declarat fm seriez ex
natiuitate rpi. q̄ꝫ satisfaciēdū solēnitati octaue.
Nā pmo rps nat⁹ ondit ꝓtēnēdas mūdi diuiti/
as. Chrys. em̄ in omelia de natiuitate dñi dt sic.
Christ⁹ nō nascit inē aur z diuitias. sed i sterco/
re nascit ℟ est in stabulo. vbicūq̄z em̄ stabulū est
z sterc⁹ est. Nec ille. Sed q̄rit Aur rpo dñs vo/
luit nasci inē stercora stabuli. Ad id vnā ratione
rāgit ibidē Chrys. scz q̄ ꝓter spurcicia pctō ꝓ no
stro ꝓ q̄ oibꝫ stercoribꝫ fediora sūt corā deo et an/
gelis. iurta illō Joel. j. Cōputruerūt iumenta in
stercore suo. Greg. Jumēta cōputrescere i ster/
re suo est carnales hoies vitā finire i feroze luxu
rie suc. Nec ille. Misericors itaq̄z dñs iesus de
scēdit ad nos visitañ. in stercoribꝫ nostr; exister/
tes; q̄tin⁹ de stercore subleuet. Ūñ Chrys. subdit
vbi s dī. Propterea rps i stercore nasc̄ vt eos
q̄ sunt in stercore de stercore subleuet. Scda ad
idē rō ē vt ꝓuocaret nos i ꝓceptu mōi ad sui imi
tationez: q̄tin⁹ exēplo apl'i oia arbitraremur vt
stercora (vicz mōi delectamēta) vt rp̄m lucriface
rem⁹ Phil'. iij. Nasc̄ ḡ rps inē stercora iumēto ꝓ
in stabl'o vt doceat q̄ nos dū i ℟ mōdo nascimur
z sum⁹ reco ḡscā⁹ hui⁹ mōi q̄z bona cē ꝓceptibꝫ
lia vt stercora iumēto ꝓ. q̄ si retineanē fetorē z fedi
tatē generāt. sed si ejciant z i agro dispgant fru/
ctuosaz ērā faciūt p semiby. Sic mūdi diuitie si
retinent fedāt nos vicijs. Eccl. v. Diuitie ꝓserua
te in malū dñi sui. Pere in malū. q̄z in m'tiplex
pctm̄ z laqueū diaboli. j. Thim̄. vj. Qui volunt
diuites fieri incidūt in tēptā. z i laq̄. dia. Radix
em̄ oim malo ꝓ est cupiditas. Sed si ꝓtēnunt et
paupibꝫ dispgunt in vitā eternaz fructificāt. Ps.
Dispsit dedit paupibꝫ iusti. et⁹ma. i seculū. Aug.
Noli ḡ amare (. s. o hō) ipedimētū si nō vis iueni
re tormētū. Q̄ō amas in ērā ipedimētū est: vis⁹
est pēna ꝓ spūalū q̄by volat ad deū. capi nō vis
et viscū dilig; nunq̄d ideo nō capis q̄z dulcit ca
per;. certe q̄nto mag; delectat tāto fort⁹ strāgl'at
Nec ille. Et sic patz ℟ Scdo rps nat⁹ ostē/
dit ꝓtēnēdas pōpas z superbias. Greg. Nimiꝫ si
voluiss̄ venire poterat (. s. magnifice) mouendo
celū: ꝓcutiēdo ērā. nō aūt sic ꝓcessit ab ipis ꝑmor
dijs hūanā volēs ꝓculcare superbiā. atq̄z ideo nō
tm̄ hō fit sed z paup pauperēq̄z matrē elegit q̄ ca
reret cunis q̄by infantē recliaret zc̄. Ūñ rps de⁹
voluit nasci būillim⁹ q̄ ad oia q̄by solēt hoies pō
pose superbire. vicz fm Abdariū. Aliq̄ em̄ in ami
ctu superbiūt: ꝓtra q̄s rps vilib⁹ pānis est induc⁹
et stricta fascia voluit cingi. Alij in bonoꝫ rpali
um ampla possessiōe cōtra q̄s rps ñ habuit lo/
cū in diuersorio nec hospitatiuū focum vel q̄ ca
put reclinet. Alij superbiūt in cibis z potib⁹ z corū
clenodijs. s. scutellis: cyphis. z silib⁹. ꝓtra q̄s rps
q̄ dat oib⁹ escā in tpe opportuno etiā brut;: quo
lacte past⁹ est. p quē nec ales esurit. Alij in domi
bus. contra q̄s rps q̄ p domo habet celū: in na/
tiuitate mansit in stabulo. Alij in excellētia sup/
pellectiliū z eburneoꝫ lectoꝫ. cōtra q̄s dñs celo
rū sup fenū iacuit sine cussino et nudus egens q̄z
in oib⁹. Alij in familia. cōtra q̄s rps dñs hñs p
familia inūerabilia milia angeloꝫ: habuit i na
tiuitate societatē bonis z asini. Alij in gl'ia regia
throni. cōtra q̄s rps pīsepe habuit. Alij i habitu/
dine corpis forti z sana zc̄. cōtra q̄s rps tenerri/
mus puul⁹ nasc̄. Alij in ignuitate parētele. cō
tra q̄s rps q̄ habuit excellētissimū patrē in celis:
voluit hr̄e mr̄ez pauprimā i ēr;. Ūñ Aug⁹. i ser.
Uide hō q̄d. s. z q̄z būilis p te fact⁹ est de⁹: doctri
nā tāte būilitat; agnosce ℟ Sz forte dic;. Nun/
q̄d ḡ pmissa tenentes p vite nr̄e honestate dāna
bimur eoꝫ exemplo christi hec non cōtemnim⁹
Rñdeo q̄ sicut scribit dist. xxx. Dec scp̄sim⁹. i fi.
Diuites cū iusticia z oplb⁹ inq̄t bonis nō abñci/

De sancto Thoma martyre

mus.dū ḡ tales miscōie opa.s.exhibeant in pau peres.z i glia vana vltimū finē nō cōstituāt licet cōplacētiā habeāt z glia:tñ ifra deū non sunt tales dānabiles. Hec⁹ si nimis talia amēt.s.eq̄ ō vel plus.vt qz pot⁹ volūt ꝯ dei p̄ceptū aliq̄d fa cere q̄z talib⁹ pōpis carere:sic dānabile est. vt hec patēt p Alex.de Ales.ij.ser. Si aūt q̄s talia ordi net z intēdat ad dei honorē vel sc̄oꝝ in festiuita tib⁹ ornādo domū z mēsam z silia: meritoriū ē.

¶ Tercio xp̄s nat⁹ oñdit p̄tēnēdas carnis delicias. Unde Bern.in ser.dic. Christ⁹ nascit i no cte.nascit in hyeme.nascit z in frigore. Elegit em̄ qđ carni est molesti⁹.h ḡ mel⁹ z mag⁹ eligendū. Qui aliō docet tanq̄z a pestifero seductore caue. Hā z apl's Gal'.v.ait. Qui xp̄i sūt carnē suā cru ci.cū vi.zc. ¶ Quarto xp̄s nat⁹ oñdit cōtēnēdas vanas leticias.vñ nat⁹ fleuit.iuxta illud Sap̄. vij. Prima voce oib⁹ silem emisi plorās. Qz aūt angeli gaudiū cecinerūt xp̄o nato: docemur q̄ i solis q̄ sunt dei z nr̄e salut̄ gaudere debem⁹.vñ Au.x. Nolite i h gaudere qz spūs vob⁹ subij.gau dete aūt qz noīa vr̄a scpta sūt in cel'. ¶ Qz q̄ rit Uer⁹ xp̄s Jesus a puericie etate sp fuerit trist̄ et mest⁹ p futura sua quā p̄uidebat passione. Et rō q̄stiōis est.qz Aug⁹.ōt z cōit̄ a doctorib⁹ teneāt q xp̄s p̄uidēs suā passiōez futurā a p̄ncipio sue ꝯceptōis sp fuit martyr Tota inq̄t vita xp̄i a p̄n cipio ꝯceptiōis sue crux q̄dā fuit z martyriū. Et Chrys.sup Matth.ōt q xp̄s legit fleuisse sepi⁹. risisse aūt vl' modicū subrisisse nunq̄z. Et tñ i cō trariū est qđ scribit Isa.xlij.de eo. Nō erit tristis neq̄z turbulēt⁹. Et Lu.x. Exultauit inq̄t Jesus i spū z dixit. Confiteor tibi p̄ dñe celi et ter.zc.q̄a abscōdisti hec a sapientib⁹ z prudētib⁹ z reuela.ea puul'. Jtē cū a p̄ncipio sciuerit suā passionē futu rā Lur ḡ sensualitas ei⁹ nō trepidauit sic in mō te oliueti p⁹ cenā qñ dixit Trist̄ est aīa mea vsq̄ ad mortē. Unde videt q xp̄s puer iocūdus fuerit et nō trist̄. ¶ Ad h rñdet Sm Thomā in scripto tercij.dist.xvij.q.vl.in solu.argu. aliosq̄ doct. q xp̄s dñs q̄uis i puericia z iuuētute vsq̄q̄ mors sibi appropinq̄bat ñ senserit tāz magnos dolores et mestitias sic qñ passio imminebat.z p̄tea p̄ui sio passiōis future in eo nō faciebat trepidatiōez antea.eo q nō p̄uidebat vt imminēs. Qz tñ cuz h vere xp̄s a p̄ncipio ꝯceptiōis fuit martyr electōe et volūtate.qz semp se agnum pro peccat̄ nostr̄ offerre paratus erat morte dolorosissima quaz p̄uidebat.vñ z nunq̄z risisse legit sed fleuisse sepi us. Fuit ḡ xp̄s sp tristis in sensualitate z iferiori pte rōnis.z si nō tā sensibili ḡndi dolore sic imi nēte passiōe. Fuit cū h etiā iocūdus et exultauit i spū Sm supiorē ptē rōnis sp.p visione deitat̄.qz cōprehēsor fuit sil' z viator a p̄ncipio vt ōt Aug⁹. Et q̄nq̄z illa iocūditas in rne felicitat̄ redunda bat i sensualitatē vt ē patuit Lu.x.qñ ait. Confi teor tibi p̄ zc.adeo vt videret etiā ab alijs q iocūdabat in spūscto. Quapropt Sm Tyrā auto ritas p̄fata Isa.xlij.intelligēda est q xp̄s nō erat trist̄.s.in aīa Sm ptē supiorīs rōnis. nec turbulē tus inq̄t in exteriori sig turbulentia tristicie obnu bilāt̄ rationē.qz hec xp̄o ñ habuit locū: licz ha beret sp tristiciā naturalē in pte sensitiua quā as sumpsit ad ostēdēdā vitatē hūane nate. Q ḡ iek fabilis xp̄i charitas qz tā diu p nob doluit. ¶ Ad p̄positū btūs Thomas in p̄missis xp̄m dñm est fidelit̄ secut⁹ vicz p̄tēnendo diuitias:pō pas:carnis delitias:z vanas leticias. Dū em̄ in curia reg̃ Anglie p̄sisteret z q̄dā ibidez p̄cia reli gioni videret fieri:curiā ipsam deseruit z Cātua rien̄si archiepō se cōmisit:a q̄ face⁹ archidiacon⁹ ad p̄ces archiepi reg̃ cācellariā suscepit. vt pru dētia q̄ erat p̄dit⁹ maliḡz in eccliam p̄hiberet i sult⁹. Sui de⁹ apō regē tantā gr̄am p̄tulit vt ar chiepō decedēte ipm licz plimū resistētez tādē ad obediētie p̄ceptū se submittēte in archiepiscopa tū sublimauit. Subito aūt in vir altez pfectus mutat̄.z cilio ad carnē z ieiunijs se macerabat. Nō solū aūt ciliciū p camisia sed z femoralia ci licina vsq̄ ad poplites deferebat. Sctitatē autē suā ita subtilit occultabat vt sub honestate z de centia vestiū z apparatu vtēsiliū cōcordaret mo rib⁹ singl'oz.tredecim paupez pedes q̄tidie cur uat̄ genib⁹ abluebat z reficiebat z cuilibet q̄ttu or argēteis dat̄ remittebat illos. Jtē sacerdos q̄ dā eo tpe q̄tidie missam de btā v̄gine celebrabat Qui archiepō accusat⁹ tanq̄z insc̄ius z idiota ab officio suspēdit. Ad aūt btūs archieps thomas ciliciū suū deberet cōsuere z sub lecto ipm absco dissет vt ad ꝯsuēdū horā captaret:btā v̄go ei Ma ria sacerdoti apparuit di. Uade ad archiepm et dic q illa ob cui⁹ amorē missas dicebas illi⁹ cili ciū qđ est in tali loco ꝯsuit z setam rubeam de q̄ illud ꝯsuit ibidē relinq̄t. Illa ḡ sibi mādat q inc dictū tibi factū debeat relaxare. Qđ cū retulisset archiepō.ille ira inueniens stupuit et interdictū relaxans:sacerdoti hoc secretū habere p̄cepit. Ex quo patet q et illius sacerdotis missa et Tho me penitentia mortificationis p ciliciuz fuerint deo z beate Marie accepta.

¶ Circa secundum principale de martyrij passione querit̄ Utrū martyriū brē Thome sit merito cōmendabile et inter glorioſa martyria annumerabile. Ratio questionis est. quia ipse mortuus est vel occisus p̄ter libertatis ecclesie defensionem.que est q̄ddam bonū tpale. Sed p bono tēporali nō debet homo se morti tradere. al's peccaret homo contra ordinē charitatis.q̄a bonuz vite corpis p̄fertur z melius est bonis tē poralib⁹ Sm Aug⁹. Unde z Job.j. Pellem pro pelle et cūcta que habet homo dat p̄ nia. Non reputat ergo martyriū cum q̄s occidit pro reb⁹ tēporalib⁹ vel bonis mūdanis.et morti se offer re sponte et scienter p tēporalibus peccatum est potius q̄z martyrium Sm Augustinū de doctri. christi.z Gregoriū in moral'.z cōmuniter docto.

Et hoc videt in ꝓposito. Rñdet ad hec p ꝓcl'onē q̄ martyriū bti Thome est gl'iosissimus z cōmē dabile, ꝓpter quod in tota ecclesia est celebre. Et q̄dē ꝙmēdat fore sctissimū ꝑ martyriū ex ml'tis. Prio ex causa. Nā vt ait Aug. Martyrē nō facit pena sz causa. de ꝙse. di. iiij. Baptismi. ꝓter q̄ malefactores patiētes merito culpe sue: licz penā patiēter sufferāt z ꝓmpte q̄q̄z acceptēt nō tñ dicūt martyres: q̄ legitia causa martyrij ē iustitia. Idcirco. j. Pe. iij. Que em̄ ē gr̄a si peccantes z collaphizati sufferetis, sz si bñfacientes patiēter sustinetis hec ē gr̄a apd deū. Sz cui vnq̄z sctō ꝓ martyrū titul⁹ cause extitit gl'iosior q̄z Thome q̄ pro ecclia certauit. sic z xps ꝓ ecclia tota ē mortu⁹ vt eā redimeret. Thomas āt vt ei⁹ libtatē ꝙfuarz z defēsaret. Nec obstat p̄missa obiectio: q̄ ō tpali bono ꝓprio ꝓcedit: ꝓ q̄. s. bono ꝓprio tpali nō licz simplicit̄ morti se exponere. Sec⁹ de bonis eccle sie platis ꝓmissis iuramēto ꝙfuādi ꝓ alijs: q̄b⁹ tet ꝓ Ayrā sup Ro. xiij. Et sic fuit ī ꝓposito. q̄ ip se sctūs ep̄s Thomas nō ꝓ tpali bono ꝓprio vo luit mori sz ꝓ bono ecclīastice libtatis: q̄ causa iu sta ē martyrij: vt tenēt doc. p̄cipue Frā. mar. i ser mōe de martyrio. Et tota ecclia sctā ꝙfirmat ī eo q̄ ꝓ hac causa martyriū thome celebrat. Uñ q̄cū q̄z vult mori ꝓ libtate ecclie ꝓ iusticia moritur z martyr efficit. Ad q̄d exēplū. Si tu velles mori ꝓ rebꝰ spoliādis a latrōe añ q̄z illi ꝙcederes auferre res tpales male faceres. vt ptz ī obiectōe. Sz si velles mori ꝓ iusticia nevicz ler ab aliq̄ rege cō deret tal' q̄ latrōes libere exercerēt z ipune spolia q̄z hoim. ꝓ hac causa moriēdo martyr vtiq̄z fie res. Sic ē ī ꝓposito de sctō Thoma. de q̄ vbi supra Frā. maro. dic. q̄ ei⁹ martyriū tāto iudicat ꝑfe cti⁹ q̄nto se ꝓ minoribꝰ bonis ecclie exposuit. q̄d em̄ fecisz ꝓ spūalibꝰ q̄ tātū fecit ꝓ ecclie libtatibꝰ Et ponit exēplū q̄ fidel' seru⁹ ē q̄ exponit se morti ret ꝓ custodia spōse dñi sui. Fidelior aūt q̄ se expone tē dñi. Ornamēta ecclie sūt bona tpalis libtatis Est aūt ecclia xpi spōsa. Uñ fidelissim⁹ martyr fuit Thomas. Nec Frā. Scdo ꝙmēdat ex lo co sctō: q̄ passus ē Thomas ī ecclia ꝓsecrata. z ex tpe sctō: q̄ passus ē sacro tpe natiuitat⁹ dñice vicz q̄nto die ei⁹ octaue: ad significādū q̄ sic̄ chri stus nat⁹ ē ī terr⁹: sic iste ꝓ ꝑ martyriū nasceret in cel' volēte xpo Quarto ex hora sctā vl' officio sā cto. i. dñ diuinū officiū celebrabat ī ecclia ad dei laudē z gl'iam Quinto ex societate sctā q̄ passus est inē ꝓsacerdotes z inē man⁹ religioso⁹: q̄ cum clauderēt fores ecclie ꝙ inimicos ipse Thomas illis aput Sexto ex mēbro sctō. i. ī capite sacro oleo ꝓsecrato. Septio ex approbatōe angelo⁹ z mirac'o⁹ Que vt clari⁹ pateāt applicē legēdā Nimiz rex anglie ad volun tatē suā ī detrimētū ecclie Thomā archiep̄m in flectere nitebat: volēs vt ꝙsuetudines q̄s ꝙ libta tē ecclie p̄decessores sui habuerāt ab eodez simi liter firmarent. Qui dū oīno assentire noluit ꝙ se irā reg⁹ z ꝓncipū ꝓuocauit. Quadā vice duz rex ip̄m req̄reret vt ꝙsentiret. ip̄eq̄z viriliter ꝙdixisset: duo ꝓceres magni z fideles ad eū fusis lachry mis venientes narrauerūt sub iuramēto q̄ ī eius morte ꝙiurassent ml'ti. s. cū rege. Et q̄ ꝓsonal' vi debat ꝓsecutio necdū causa ecclie plene innotue rat cedēdū cēsuit malicie z fugā iniit. z Denonis a papa Alexādro suscept⁹ ī mōasterio Pōtinia cēsi ꝙmēdat⁹ ē. Rex aūt cōminatorijs direct⁹ in de eundū deturbauit. vbi añ q̄z ꝓgrederet ide: ec ce diuia reuelatio sibi facta est q̄ ad ecclīaz suaz reditur⁹ essz cū gl'ia. z ꝓ martyrij palmā migtu rus ad dñm. Postmodum ī Frācia vsq̄z deuēit quē rex francie hūanissime tractauit. Rex autez Anglie romā misit vt legati venirēt q̄ ꝑ negociū diffinirēt sed patit̄ a papa repulsam. vñ ī irā ꝙci tat⁹ oīa q̄ erāt archiepi z suoz diripuit: ꝙfiscanit reddit⁹ z tota Thome ꝓscribit̄ cognatio vtriusq̄ sexus z oīs erat⁹: exilio relegata. Et q̄d horren dū ē ꝓbibet ne q̄s orationū suffragijs Thomā iuuaret. Ipe vo oīa patiēter portauit nec fract⁹ est tāta iniuria sz ꝓ rege z regno anglie q̄tidie deū exorabat. Deniq̄z ꝓcurante sūmo pōtifice z rege frācie septimo anno exilij sui redire ꝙcedit z ho norifice susciꝑit in anglicanā suā ecclīaz lachry mātibꝰ oībꝰ z dicētibꝰ. Bñdict⁹ q̄ venit ī noīe do mini. Qui cū vt p⁹ defenderat iura ecclie ecce q̄n to die natitat⁹ dñice milites reg⁹ armati aduenī unt. Monachis vo aditū ecclie p̄cludētibꝰ: ac currit sacerdos z hostia xpi z hostibꝰ ostiū reserauit dicēs. Nō est ecclia vt castꝝ obserāda. Cūq̄z illi vociferarent di. Ubi ē archiep⁹. Sic̄ fecerat xps sic iste ꝓcessit obuiā illis dicens. Ecce ego ꝓ deo z ecclia mori pat⁹ sū: sz ex pte dei ꝓcipio vob ne meoz cuiq̄z noceat⁹. Deo aūt z btē Marie et sctō Dionysio z sctis oīb⁹ meip̄m z causaz ecclie ꝓmēdo. Quib⁹ dict⁹ caput inclinauit gladijs ip̄i orū: q̄ ꝓsecratā ei coronā amputauer⁹t. z cerebꝝ cū sanguīe ꝓ pauimētū ecclie sparsēr⁹t. z sic mar tyrio ē ꝓsecrat⁹ anno dñi M. clxx. Uñ ptz ꝓposi tū. Quātus aūt ibi tūc fuerit luct⁹ assistētiū reli gioso⁹ z sacerdotū sagaci ꝓsideratōi lectoꝝ relin qu̇ Circa terciū de celesti cū xpo (quim⁹. ꝓegnatōe ꝓ ꝓclusione sufficit hoc saluatoris di ctū q̄ vbicūq̄z est xps dns ibi erit z fidel' mist̄er. et⁹. q̄ nimirū xps dicit̄ ē in quadruplici loco Prio ī dextra dei p̄tis. Mar. vlti. Sedet ad de terā dei. i. ī portionibꝰ bonis gl'ie. Ubi aūt erit z mi ster xp̄i. quia oīmodā delectatōez ab illo recipi et. Psal. Delectatōnes in dextra tua vsq̄z ī finē Secundo christ⁹ est in gloria patris. Phil. iij Omnis lingua ꝓfiteat q̄ xps est in gl'ia patr⁹. Ubi erit z mist̄er xp̄i. q̄ habebit plenā dei visionē z ꝑpetuā felicitatē cū xpo. Job. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscāt te solū deū verū z quē misisti ihesuz

De sancto Siluestro

Tercio xp̃s est in lumie diuie maiestat̃.j. Thimo.vj. Lucē habitat inaccessibilē. Et miſter xp̃i erit in lumie assimilat⁹ xp̃o.j. Joh.iij. Scim⁹ qz cū appuerit sil'es ei erim⁹. ¶ Quarto christ⁹ est in throno deitat̃ regnās z minister xp̃i ibi erit cōgnans. Apoca.iij. Qui vicerit dabo ei sedere in throno meo sic̄ z ego vici z sedi cū p̃re meo i throno ei⁹. Et ca.vl. Dñs de⁹ illūinabit illos z regnabūt in secl'a seculoz. O q̄s gl'iosum est g̃ xp̃o mi/nistrare. Sic ita q̄z thomas ē cū xp̃o. ¶ Qō p̃bat̃ Prio ex reuelatione. Nā p aliq̄t dies ante ei⁹ martyriū iuuenis q̄dā de corpe exiens z postmodū miracl'ose rediēs aiebat q vsq; ad sūmū sct̄oz ordinē duct⁹ fuerit z inē apl'os sedē q̄ndaz vacuā vidit. Percūctāti aūt cui⁹ eēt hec sedes: angelus rñdit. q seruaret mag̃ sacerdoti Anglorū hoc ē Thome. Scōo p̃bat̃ ex angelica attestatione. Dū em̄ ipso occiso clerici Reḡem etnā inciperēt p missa: subito angeloz chori astātes cātātiū voces interrūpētes missam de martyre concinūt. Et sic cāticū meroris. i. reḡem: vsuz est i cantici leticie angelice dicētiū Letabit iust⁹ ꝛc. Prio cui⁹ gaudij significatione eccl'ia romana canit p introitu Gaudeam⁹ oēs in dño ꝛc. ¶ Tercio p̃bat̃ ex ml'toz miraculoz patratiōe. Statiz em̄ martyr cepit cozuscare miracul': cec; visuz: claudis gressū: lepzosis: mut;: paliticis: idropic; icurabilib⁹ sanitatē p̃fereñ. abcisaq; membra z ocl'os erutos restaurañ. demonia eiciēñ. z qō ē martiū mortuos suscitañ. Idē p̃terea patet ex diuia in hostes vltiōe. Nā q̄cūq; miracl'a scī deprauabant ml'ti repente pcuss: p̃dicare cogebant. iuiti In p̃secutores q̄z martyr; vltio diuia adeo deseuit vt i breui auferrent alij sine p̃fessione z viatico defuncti. alij digitos vl' linguas frustatiz decerpeñ. alij paralisi dissoluti. alij amētes effecti. et varijs torsionib⁹ iaudit; q̄dā cruciati miserabilit̃ patricidij penas luētes inciderūt. ¶ Ultimo placeat narrari p deuotiōe qō fert̃ z q̄busdā deuot; libris scp̃tū vidi. vicz q hic btūs thomas dū in vita q̄tidie salutaret v̄ginē Mariaz angelica salutatiōe septies de septē gaudijs que notāter habuit i vita existēs. scz Primū i filij cōceptiōe. Scōm in vtero portatiōe: p̄cipue dū visitauit Elisabeth. Terciū in xp̃i ntitate. Quartū in magoz adoratiōe. Quintū in iuētiōe in tēplo Sextū in xp̃i resurrectiōe. Septimū in ei⁹ ascēsione. Quadā vice hāc salutatiōez oranti Thome appuit brā virgo Maria z dixit. Multū mihi placet hec tua deuotio. Sed cur me tm̄mō salutas de gaudijs q̄ habui in h̄ mūdo de xp̃o. salutas etiā de gaudijs q̄ habeo i celo cum filio Jesu. Nā q̄ 8uote vtraq; hec mea gaudia salutādo coluerit: ego q̄z ip̄m i hora mort; letificabo et filio meo p̃sentabo. Tūc btūs Thomas ait ad eam O gl'iosissima dña quō te debeā de celestib⁹ tuis gaudijs salutare. Ad quem v̄go bñdicta rñdit. Septē septies orādo angelicā salutatiōez de specialib⁹ septē generib⁹ gaudioz meoz inq̄t q̄ habeo i celesti reḡ. Primū est q̄ scētē trinitati sū sessione p̃ria. Secūdū q̄ honore virginali p̃cello oēs angelos z btōs Terciū q̄ gl'ia mea sic̄ sol illūinat celestē patriā. Quartū q̄ tota celest; curia mihi obedit z venerat dei genitricē. Quintū q̄ q̄cq̄d volo a filio ip̄etrare valeo. Sextuz q̄ oīb⁹ mihi deseruientib⁹ de⁹ dat gr̃am i mōo z gl'iaz in celo Septimuz q̄ gaudia mea sp crescūt vsq; finem mōi z durabūt i ꝑpetuū. Et hūs dictis disp̃uit. At Thomas de hūs gaudijs p̃faz edidisse fert̃ q̄ icipit Gaude flore v̄ginali ꝛc. O g̃ hō venerari stude q̄tidie v̄ginē bñdictā salutañ. et btm̄ Thomā exorem⁹ vt intercedat p nob apō deū. Amē.

¶ Sequit Sermo cū legēda de btō Siluestro papa siml' cū gaudiose nativitat; dñi Jesu octaua p̃sequeñ. sub qua eius festū celebrat.

Anima mea benedic dñm qm̄ libauit hierl'm ciuitatē suā a cūct; tribulationib⁹ suis dñs de⁹ nr̃. Thob.xiij. ¶ Quia nēpe ſm doct. p hierl'm ciuitatē terrenā sepe in scp̃tura significat̃ mystice sctā eccl'ia. q̄ q̄dē ml't; antea tribulatōib⁹ p̃secutionū fuerat vexata. Sz tpe Siluestri pape deo facīte mirabil'r pacificata z exaltata per ipatorē Cōstātinū. ideo tā ip̃e sctūs papa Siluester q̄s oīs ali⁹ xp̃ian⁹ eccl'ie sctē fili⁹ debet deū p h̄ laudare z bñ pōt dicere v̄ba p̃dicta. Ania mea bñdic ꝛc. Deniq; ad idē aliō thema poni p̃t ō scō siluestro papa qō inē alios sctōs p̃tifices etiā ō ip̃o canit. s. Elegit eū dñs h̄re laudē i noie ip̄i⁹. z offerre icēsum dignū i odorē suauitat;. Eccl'i.xlv Lyra. i. elegit ad officiū laudādi deū z offerēdi incensū fidei z deuotiōis. Exq̄ aūt de⁹ bñdict⁹ nos xp̃ianos ad id elegit vt ō laudes et gr̃as offeram⁹ p̃sertim p bñficio diuie icarnatiōis z natiuitat; xp̃i de q̄ p hāc octauā recolit̃. Idcirco i h̄ sermone tria mysteria declarabim⁹ ad honorē scti Siluestri. sicut z de hūs i exēplū ꝑponit nob.

Prio de dei collaudatiōe p xp̃i nativitate.

Scōo de eccl'ie libatōe facta tpe siluestri pape

Tercio ō scti siluestri sublimatōe z ei⁹ sctitate

¶ Circa p̃mū mysteriū sit p ord'one q xp̃ian⁹ q̄uis sp debeat deū bñdicere. tñ specialissime teneāt i h̄ tpe p bñficio icarnatiōis dñice. Qō claret p̃mo ex auct̄e p̃s. dicēt; i spūsctō. Bñdicā dñm i oi tpe. s. p bñficijs exhibit;. Et notanter ōt. i oi tpe. scz p̃spitat; z aduersitat; ſm Lyrā. ō ml'tos q bñdicūt deū i tpe p̃spitat; z maledicūt tpe aduersitat;. sic̄ vroz Job dicebat i aduersitate Bñdic ō z morere. i. maledic. Job.ij. Un̄ ibi cōmittit figura. Itē Deb.xiij. apl's hortañ ad idē ōt. Nō habem⁹ h̄ manētē ciui. sz fu. inq̄rim⁹. seq̄t. Per ip̄m g̃ xp̃m offerā⁹ hostiā laudis sp deo. Un̄ patz q hō p bñficio incarnatiōis potius oblīgat. testatur Bern̄. li. ō diligēdo deū di. Si totū debeo p me

facto q̄d addā p me refecto talī mō. Jn p̄mo ope me mihi dedit de⁹: i scō se. Quid g̃ retribuā sibi p se. Nā z si milies repēderē q̄ nō possū q̄d sum ego ad deū. hec ille. Scō b̄ idē claret rō. qz vt ait Greg. Quāto crescūt dona tāto rōes crescūt donoz. Sz b̄ ē sup oīa sūmū donū q̄ de⁹ dedit scīpm nob i incarnatiōe. Jō Aug. xiij. de tri. ait. q̄ i reb⁹ p tps ozt̄ illa sūma ē gr̃a q̄ hō ī vnitate p sone ꝓiūct⁹ ē deo. Idē dic̄. Quid mirabili⁹ q̄z pro numo q̄dere deū tāq̄z p luto. Idē de ⁊bis dñi s mōe. xxviij. De⁹ inq̄t nil meli⁹ tibi q̄z se dat. O a/ uare q̄d aliō q̄ris. q̄d tibi sufficit cui de⁹ nō suffi cit. hec ille. Sic loq̄r z tibi o luxurioſe vbi est q̄so maioz delectatio q̄z i sūme dulcissimo deo. Cur g̃ p momētaneo despic̄z illō sūmū z eēnū delecta mētū. Aduerte q⁹ Gre. dicēte. momētaneū ē hoc q̄ te ōlectat sz eēnū q̄ cruciat. Sic z tibi supbe rū q̄ i natiuitate xp̄i spēale cecinerūt cāticū dicē/ dētes ieſū natū i p̄sepio q̄z positū laudauerūt glo rificāres deū i oīb⁹ q̄ audierāt z viderāt. Jrē Sy/ meon accipiēs ieſū i vlnas bñdixit deū Luce. ij. Tercio p̄cipue patz i exemplo btē v̄gis marie q̄ post q̄z xp̄m ꝓcepit cecinit cāticū di. Magnificat aīa mea dñm. Et exultauit sp̄ūs me⁹ i deo salu/ tari. i. xp̄o. Et credit b̄ idē fecisse i xp̄i natiuitate. Ecce g̃ hō clara babes exēpla bñdicēdi deū p xp̄i benignissima natiuitate. q̄ z btūs Siluester fe cisse ñ dubitat. nā z hāc gr̃az meruit vt sub octa ua natiuitat̄ migauit i celū. L Sz p ꝓtēpla rōe q̄ri pōt. q̄li. s. deuotōe debeat vnusq̄sq⁹ p hoc sacro tpe xp̄m Jesū bñdicere. Ad q̄ rñdet q⁹ vt sup p̄s. xxv. dic̄ glo. Qui bñdicit dño liguis tm̄/ modo z nō fact̄ sil' z corde nō ⁊e bñdicit. Debe/ mus g̃ xp̄m bñdicere nō solū labijs sz z corde et ope. Et q⁹ vt scribit Eccl'es. iij. Oia tp̄s habēt. tē pus nasc̄edi z tp̄s moriēdi. tp̄s flēdi z tp̄s ridēdi vl' gaudēdi. Xp̄s āt dñs b̄ tp⁹ elegit p sua gau diosa natiuitate ex mr̃e v̄gie. idcirco ꝓgruū ē vt deuoti xp̄iani p b̄ tpe ꝓtēplent q̄li deuotōe beata v̄go maria gaudebat z bñdicebat deuz p nato xp̄o dei filio. z se totā ei⁹ fuitio offerebat z p victi ma ꝓm ēdabat. Et hāc Marie v̄gis deuotōem b̄ tpe xp̄iani spēalit̄ seq̄nt. Prio nēpe btā v̄go ob tulit z ꝓmēdauit b̄ tpe xp̄o totā aīaz suā firma fi de ipm vez deū credēdo z adorādo. Uñ canit ec clesia q⁹ quē v̄go pepit z post partū v̄go p̄mānsit ipm quē genuit adorauit. Et credit vt Rudolf⁹ ait q⁹ q̄tuescūq⁹ v̄go filiū tāgere manib⁹ habuit: aut leuādo aut balneādo aut i vlnas accipiēdo sp̄ p̄us genuflexo adorauit. q̄ z eccl'ia repñtat i missa circa eucharistiā. quā q̄tiēs sacerdos hab⁹ manu tractare sp̄ p̄us deb⁹ incliat⁹ adorare ⁊z ordinariū romane eccl'ie. Deb⁹ g̃ xp̄ian⁹ deuotus in b̄ imitari v̄ginē vt xp̄m deū firma fide credat z adoret q̄tiēs videt i sacro sp̄ genuflectat. z cū hz cōicare sūma diligētia se ꝓparz: vñ Job. vj. Nec est volūtas p̄ris q̄ misit me vt oīs q̄ videt filium credat i eū z ego r̄suscitabo eū zc̄. Et sic offerim⁹ xp̄o aiaz. Scō v̄go Maria obtulit totū coz suū plene xp̄m diligēdo sup oīa amabilia. Sic dz z xp̄ian⁹. iuxta illō p̄ceptū Mat. xxij. Diliges dñm deū tuū ex toto corde zc̄. Sic em̄ ⁊e bñdi/ cim⁹ deū si ⁊e diligim⁹ eū z oēz offensā cauem⁹ alio q̄n de nob ip̄roperak illō Esa. xxix. Popul⁹ hic labijs me honorat coz aūt coz lōge est a me. Offeram⁹ g̃ deo coz. Tercio obtulit totū sāgui nē xp̄m carne induēdo: quā. s. ex sanguie ꝓcepit z pepit. z totū p xp̄o fundere desiderauit sanguinē z q̄dāmō fudit dū gladi⁹ doloris pene extirit in ea sanguis vitalē calorē aīaz ḡtrāsieñ. O g̃ hō of fer xp̄o sanguinē tuū spūal'z ip̄m ꝓcipiēdo z pari endo z p eo fūdere desiderādo. Si q̄ras quō hec possis. Rñdet q⁹ sic̄ v̄go maria castissimo san/ guie xp̄m ꝓcepit. sic tu p castū z sc̄m ꝓpositū xp̄z ꝓcipis p̄m gr̃az: q⁹ dic̄ Aug. q⁹ cast̄z z sc̄tis mēti/ bus illabit̄ de⁹. Et duz b̄ ope ꝓples xp̄m paris. vñ Mat. xij. dicit xp̄s. Qui fecerit volūtatē p̄ris mei q̄ i cel' est ip̄e me⁹ frater soror z mr̃ ē. O g̃ hō castifica sāguinē tuū: vt. s. xp̄m ꝓcipias. Heu q̄z multi sunt q̄ potiꝰ volūt diabolū ꝓcipe z pare/ re. Bc̄r. Per malā volūtatē. s. pcti sum⁹ ip̄i⁹ dia boli. p volūtatē bonā desinim⁹ esse diaboli z in cipim⁹ eē dei. O de⁹ me⁹ q̄t sūt hoies q̄ z si xp̄m q̄q̄z ꝓcipiāt nec tñ pariūt. qz bonū quod volūt ope nō iplēt. alij suffocañ. alij pl'ib⁹ ānis portañ volūtatē progādo iplere. cū tñ btā v̄go xp̄m ꝓce ptū nō portauit nisi vsq̄z ad decimū mēsez z tūc pepit. Ue tardes g̃ o hō parere. Quarto maria obtulit xp̄o totū coꝛp⁹ suū illi⁹ fuituti mācipan do vt diceret se ancillā xp̄i. Prio q̄dē obtulit ca put sp̄ de xp̄o cogitando dei filio. facz tu sic o hō q̄tū potes. Scō auditū v̄ba ei⁹ z p̄cepta aus sultādo. Tercio oc'os ex pietate ꝓpassiōis col lachrymādo. Quarto nares fetorē cadauerū in mōte caluarie p xp̄o sustinēdo: vt z tu hō ifirmo rū fetores p xp̄o tolera. Quito labia osculādo. z tu i corde p amoris dulcedinē osculare xp̄m na tū z vulnera ei⁹. Sexto linguā orādo z laudādo z gr̃as agēdo. Septio dēt̄s cibū puulo ieſu ma sticādo. z tu p xp̄o cibā paupes. Octauo collum humeros q̄z z brachia xp̄m puez i collo pēdentez baiulādo. z tu p xp̄o ifirmos porta z dulce iugū p̄ceptoꝛ xp̄i fer. Nono man⁹ i oīb⁹ misteriis ex/ bibēdo. z tu fac q̄q̄z bona opa. Decio pect⁹ astri/ gēdo dulci ampleru. Amplectere z tu hō v̄ba dī z ea i corde tuo scribe tota deuotōe. Quito ma ria obtulit xp̄o se totā debito officio manno eidē sub mīstrādo. s. cōcipiendo. pariēdo: lactādo bal neando. inuoluēdo: educādo et hm̄oi. vt ser. xvij. Sexto omē tempus ad honorē xp̄i expendendo q⁹ sp̄ aut orauit aut legit aut cogitauit aut alia bona egit. Septio totā vitā z mortē xp̄o conse crādo. Nā z sub cruce cōmortua fuit in aīa p cō/ passiōis gladiū. O g̃ hō exēplo Marie benedic

xpm ligua z ope z toto corpe. Sic vtiqz fecit sanctꝰ siluester papa. z iō nūc regit cū xpo z Maria.

¶ Circa secundū ꝑncipale de pace ecclie facta tpe Siluestri pape q̄rit Aur xps dñs voluit suā sctām ecclīaz maxis ꝓsecutiōibꝫ tribulari a ꝑncipio sui ortꝰ. Rñdet ꝑm doct. q vna buiꝰ rō est ꝓformatiōis xpi. Nā vt Bed. dicit. Ips nō est ꝓsgat⁹ in hoc mūdo sed a die natiuitatis sue vsqz ad horaz passiōis seipm ꝑ nob ipēdit: dū in pauptate natꝰ est: in hūilitate ꝓuersat⁹: ꝓsecutōe a cunabul' fatigat⁹: passiōe cōsūmat⁹ ē. Nec ille tract. de scala iacob. Sed vt bñ. j. Pet. iij. christꝰ hec passus est ꝑ nob vobis relinq̄ns exēplū vt sequamini inqt vestigia eiꝰ. Scōa rō maiozis p̄mij et dilectiōis dei. Un Gre. moral'. li. xiij. ōt. Ecclesia mlt̄s in hac vita aduersitatibꝫ laborat. sed reꝓbozꝫ vita sine flagello dimittit. qz ad nulla p̄mia ꝺuat. Nec ille. Dic etiā apl's. ij. ad Thim. iij. Oēs q̄ pie volūt viuere in xpo ꝓsecutiōem patient. Greg. in regist. Fidenter dico qz munꝰ est ꝓsecutione pati. Nā z semia messiū gelu coopta fertilꝰ germinat. z ignis flatu p̄mit vt crescat. Nec ille. In h̄ itaqz caritas et dilectio dei cōstat. qz vt scribit Heb. xij. flagellat deꝰ oēm filiū quē recipit Tercia rō ꝓformatōis fidei. vt. s. ꝑ sanguinē apostolozꝫ z martyrꝫ ꝓfirmaret fides xpiana. Un vt ait Rich. de tri. li. j. ca. ij. A sūme scitatꝫ virꝫ sunt nobis tradita fidei rudimēta. q. s. vsqz ad passiōnē mortꝫ testati sūt ea. z iō sūme sunt credibilia. vt pote sanguie martyrꝫ z miracul' diuis cōfirmata. Quarta rō cōmendatiōis diuini miracli. nō ei potuisset i tot aduersitatibꝫ stetisse z stare vsqz in finē seculi: cū maximi ipatozes totꝰ mūdi vt erāt romani mlt̄oties totꝫ conatibꝫ voluerint ecclīaz z eiꝰ fidē exterminare nisi diuino miraculo fuisset cōseruata vt ostēdat q ñ fuit ab hoibꝫ sz a deo cuiꝰ ordinatiōi nullū ꝓsiliū: nulla sapia pōt resistere Un Act. v. Judeis volētibꝫ ecclīaz ꝑsequi Gamaliel doctoꝛ legꝫ ait. Si ē ex hoibꝫ ꝓsiliū h̄ aut opꝰ dissolues. Si aūt ex deo est nō poteritis dissolue re ꝛc. Immo ꝑ maiozi miracło diuino q̄nto magis ꝑsecutiōe p̄mebat ecclīa p̄mitiua tāto magꝫ crescebat. Cū em occidebat vnꝰ martyr: ꝑ eiꝰ miracula z passionē ꝓuertebant ad fidē q̄nqz mille aut tria milia hoim. Dinc Cassiodoꝛ sup ps. cxviij. Ecclīa inqt crescit ꝑsecutōibꝫ iproboꝝ sua qz ꝓtritiōe grādescit. z iō ñ pōt ꝓsumi quā detrimentꝫ ꝓstat augeri. Jrē Chrys. in omel'. Penthe. Facilꝰ inqt celū exterminari pōt et terra pire q̄z alicꝺ mali pati ecclīa. q. s. cōsūmat sz durabit vsqz ad finē mūdi. Nō g̃ debet timere qz est nauicula petri: q̄ licet fluctuatiōes z tempestates sustineat nunqz tñ pōt pati suffragiū. qz ifallibilis vitas dixit Luc. xxij. petro. Ecce expetiuit te sathanas vt cribraret sicut triticū. ego aūt rogaui ꝑ te vt ñ deficiat fides tua. Et itez. Porte inferi nō p̄ualebūt aduersus eā. s. ecclīam. Doc claruit tpe siluestri pape. Famosissimo em miracło tūc facto in Cōstātino ipatoze ecclīa est pacificata z maxiis donis sublimata ad laudez xpi: deo bono faciēte. vt q̄ ꝑ⁹ maxie ipam ꝓsequat ipse eā nutriret z exaltaret. vt patebit ex hiſtoria. iij. capl'o. O vere g̃ oipotēs xps deꝰ nr̄ faciēs ꝓdigia i vniuersa terra z subdens inimicoꝝ colla. £

¶ Circa terciū de magnis gratijs sancti Siluestri accipe ꝑ ꝓclusiōe q̄ btūs Siluester papa ꝑ sue sctitatꝫ excellētia meruit i sctā ecclīa a xpo sublimari maxia gr̄a. Et oīnd ex eiꝰ legēda quā cōpilauit Eusebiꝰ z ꝓfirmauit Helasiꝰ papa. ¶ Primo nāqz sublimatꝰ fuit dono ꝑphetie. qz legit ō eo q̄ cū ꝑ deo exerceret hospitalitatē diligēter: suscepit i hospitiū q̄ndā Thimotheū xpianissimū q̄ rome ꝑ annū p̄dicās ꝓstātissime fidē xpi martyrio coronari meruit. Quē putabat p̄fectꝰ Tarq̄nus mlt̄is abūdasse diuitijs q̄s ab ipo Siluestro expetebat minis mortꝫ. Cū aūt ꝺe cogn̄isset Thimotheū nō habuisse bmōi diuitias: p̄cepit siluestro vt idolis imolaret. alioq̄n die crastina diuersa recipet tormēta. Qui siluester ait. Stulte hac nocte morieꝛ z sempit̄na tormēta recipies. z velis nolis ver̄ deū esse quē colimꝰ recogn̄sces. Siluester igit̄ carceri tradit̄ z tarq̄nꝰ ad p̄ndiuz iuitat̄. q̄ dū comederet: os pisc̄ in eiꝰ gutture sic ꝺuat̄ vt nec glutire nec eijcere posset. Sicqz media nocte morit̄ z tumulat̄. z siluester a carcere liberat̄. Et sic patz. ¶ Scōo habuit donū ꝺutū z digne ꝑlature. Erat em aspectu angelicꝰ. sermone nitidꝰ. iteger corpe. i. ꝺgo. sctūs ope. ꝓsilio magnus. fide catholicꝰ. spe patiētissimꝰ. caritate diffusus. Un nō solū a xpianis sed etiā a paganis miro diligebat affectu. Mortuo igit̄ Melchia de papa: siluester ab oi plebe plim̄ renitēs ē electus. q̄ oim orphanoꝝ viduaꝝ z pauperū noia scꝑta hēbat z oibꝫ necessaria ꝓuidebat. Et sic patz eiꝰ sctimonia. ¶ Tercio sublimatꝰ est dono pacis ecclīastice. Eo q̄dē tpe ꝑseqnte ipatoze Constātino xpiānos: siluester ō vrbe exiuit z i q̄dā mōte cū clericis mānsit. Ipe aūt Cōstātin⁹ ipatorꝰ ꝑ tyrānica ꝓsecutōe cecidit i incurabilē lepzā. Cui cum nec magoꝝ nec medicoꝝ agmia possent subuenire: ad ꝓsiliū pōtificū idoloꝝ adducta sē plꝰ q̄z tria milia pueroꝝ vt eos occidi faceret z i eoꝝ recēti z calido sāguie ipatoz balnearet z sic sanaret. Aggrediēte g̃ ipatoze ad locū balnei: ecce mres illoꝝ pueroꝝ occurrerūt mirabil'r vlulātes. Tūc lachrymatꝰ imperator dixit. Audite me cōmilitones z oēs populi. Romanū imp̄iū de fonte pietatis nascit̄: dans a ꝑncipio legē vt capitali sentētia puniret q̄cūqz in bello aliquē occidissz ifantē. Quanta g̃ erit crudelitas vt hec nr̄is faciam⁹ filijs qō fieri ꝓhibuim⁹ alienis. Quid iuuat barbaros supasse si vincamur a crudelitate. Nā vincere aūt vicia virtus ē moꝝ. In illis ꝑijs fortiozes existim⁹ illis. i hijs vo fortiozes sum⁹ nobismet ipsis. Vincat g̃ nos pietas z sic bñ oim aduersā

tiū poterim⁹ eē victores. Hec z pl'a talia dicens
oīs ppl's acclamauit. Jussit igr̄ mr̄ib⁹ reddi pu
eros z dona pl'ima z vēbicula p̄beri vt cū gau
dio redirēt q̄ flēdo venerāt. Et reuersus ē impa
tor ad palaciū suū. Seqnti g̃ ea dē nocte bn̄ Pe
trus z Paulus apparuerūt eidē ī sōno dicētes.
Qm̄ exhorruisti effusionē sanguis innocēt̄ mi
sit nos dn̄s Jesus xp̄s dare tibi ꝓsiliū recupan
de sanitat̄. Silvestr̄ ep̄m accersi q̄ apō montez
Syraptim latitat tuas p̄secutōes fugiēn. hic ci
bi piscinā oñdet ī q̄ tercio īmersus ab oī lep̄ cu
rabet̄. Tu vo xp̄o hāc vicissitudinē reddas vt
idolor̄ tepla diruas. xp̄i restaures eccl'ias: z ei⁹
deiceps cultor fias. Quigilās Cōstātin⁹ statim
milites misit ad Silvestr̄ req̄rēdū. Quos silue
ster vidēs putauit se ad martyriū vocari. z ō se
recōmēdās ac socios adhortās intrepid⁹ accel
sit. Qui cū ei p̄sentat⁹ fuiss̄ ille assurgēs di. Bñ
te vēisse g̃tulamur. z a Silvestro resalutat⁹ nar
rauit p oia eidē ordinē visiōis. Et q̄siuit q essent
isti duo dī̄ sibi apparuerāt. Silvester rñdit
illos nō esse deos s̄ xp̄i iesu apl'os. At Cōstātin⁹
petijt eor̄ imagies si b̄ret afferri. Quas cū Sil
uester iussiss̄ p cleros afferri intuēs imator ex
clamauit di. Jsti sūt ait z tales q̄ mihi apparue
rūt. Tūc Silvester ieiuniū sibi idixit z carceres
apiri monuit de fideq̄ instruxit z cathecizauit.
Cūq̄ ꝓstituto die ī aquā baptismat̄ descēdisset
mirabil' splēdor z lux ibi emicuit p dimidiā fere
horā q̄ oim z mētes exterruit z aspect⁹ obtexit.
sicq̄ inde mūd⁹ exurgēs Cōstātin⁹ xp̄m se vidis
se ꝓfessus ē. Pria g̃ die baptismat̄ sui legē dedit
hāc q xp̄s ver⁹ de⁹ deberet coli ab vrbe Roma
Scēda die legē dedit vt q̄cūq̄ xp̄m blasfemaret
puniret. Tercia die vt q xp̄iano faceret iniuriam
bonor̄ dimidio p̄uaret. Quarta die vt roma
nus p̄tifex ī toto orbe caput z rex haberet. Qui
ta vt ad eccl'iaz ꝓfugiētes rei q̄cūq̄ defēsent. Se
xta vt eccl'iaz intra muros ciuitat̄ alicui⁹ nullus
nisi de ꝓsensu ep̄i edificet. Septia die vt ad edifi
catōes eccl'iar̄ decie possessionū regaliū tribuāt.
Octaua die ipe ad eccl'iaz scī Petri. pcessit. dia
dema ō̄posuit. ī faciē. pcidit ad t̄rā z lachrymas
tāras fūdēs vt isignia oia vest̄ purpure ifūdere
tur. se culpabilē z idignū limia eccl'ie cū gemitu
exclamauit. q̄t ibi lachryme ab oī ppl'o fuse sūt
q̄s sufficit mēorari. Tādē exuēs clamidē z acci
pies bidētē t̄rā p̄m⁹ aquit ad fundamēta basili
ce ꝓstruēda. z. xij. cophinos ī suis scapul' ad bo
norē. xij. apl'or̄ exportauit t̄ra plēos. Postmo
dū Cōstātin⁹ imp̄ialē sedē z palaciū. ī. lateranū.
dimisit romane vrb ep̄o: z ipe Cōstātinopoli se
dē sibi locauit. z sic patz. Quarto habuit
donū magne sapie. Nā dū p̄dicta inotuisset de
lene mr̄i Cōstātini q̄ tūc erat in iudea t̄ra: p lr̄as
missas laudauit filiū q idol' renūciass̄: s̄ dure
increpat q deo iudeor̄ relicto crucifixū hominē
deū colat. Tūc rescribit Augustꝰ vt adducat ro
mā sapientissimos iudeor̄ mg̃os: z ipse xp̄iano
rū doctores p̄ferret: vt sic ex disputatōe mutua
appareat fides v̄a. Adduxit g̃ Helena. cxlj. do
ctissimos iudeor̄ inr̄ q̄s. xij. pcellebāt ceteros. Sil
uester q̄z cū clericis ꝓuenerūt cor̄ imperatore statu
erūtq̄ duos iudices gētiles sapientissimos ad q̄s
ptineret snīa dicēdor̄. Et incipiēs p̄m⁹ iude⁹ dis
putare tātā sapiaz ꝓtulit de⁹ Silvestro vt ma
nifeste illū ꝓuiceret. sic z scōm terciū q̄rtū q̄ntuz
vsq̄ ad singl'os. xij. De q̄stiōibꝫ aūt z obiectōibꝫ
eor̄ cā breuitat̄ ꝑ dimitto q magnū tps expete
rēt. Quito habuit donū miracl'or̄ z efficacie.
nā cū essent supati iudei duodecimus q̄z deberet
disputare ait. Viror vos sapientissimos v̄bor̄
ambiguitatibꝫ credere: z dei oipotētiā būana ra
tōe ꝓcludi extimare. vñ iā cessēt v̄ba z veniam⁹
ad facta. stultissimi em̄ sūt q crucifixū colūt cuz
ego sciam nomē dei oipotēt̄. cui⁹ v̄tutē nec sara
sufferūt nec audire valz q̄libz creat̄a. Nō vt ve
rū ꝓbet̄ adducat ad me thaur⁹ ferocissim⁹ cui⁹
dū ī aures ꝑ nomē ihesu nr̄i ꝓnuerit ilico moriet̄. Addu
cit g̃ thaur⁹ tā ferocissim⁹ vt vix a cētū boibꝫ po
tuerit illuc trahi. At vbi Zābri iude⁹ ī aure eius
v̄bū ꝓtulit ꝓtinuo thaur⁹ mugiēs ocl'osq̄ ejci
ens expirauit. Hēs g̃ iudei vehemēt̄ acclamāt z
silvestro insultāt. Tūc Silvester ait. Nō dei no
mē ꝓtulit s̄ pessimi demōis. nā occidere posse z
viuificare n̄ posse ē etiā leonū z serpētiū. ō deo āt
scptū ē. Ego occidā z ego viuere faciā. Deut. xxxij
Si g̃ vult vt credā q nomē dei fueri: z nō demo
nis dicat iter illō z viuificet q̄ occidit. deus em̄
me⁹ iesus nō solū viuētes mortificat s̄ etiā mor
tuos viuificat. g̃ ipe ver⁹ de⁹ ē. Cū g̃ Zābri a iudi
cibꝫ v̄gerer ad suscitādū thaur: dixit. Suscitet
eū Silvester ī noie Jesu galilei si pōt. Hēs g̃ iu
dei se crediturōs ꝓmittūt si b̄ potuerit. Itaq̄ Sil
uester orōne facta ad aurē thauri se applicās di
xit clara voce. O nomē maledictōis z mor̄ egre
dere iussu dn̄i nr̄i iesu xp̄i. in cui⁹ noie tibi dico
thaure surge z ad armētū māsuet⁹ recede. Sta
timq̄ surrexit z cū māsuetudie abijt. Tūc regi
na iudices z iudei ac ceteri hēs assistētes ꝓuersi sūt
ad fidē xp̄i iesu. z sic gl'ificat⁹ ē dn̄s. Se
xto habuit donū libatōis saluifice vrbis roma
ne. q̄ bis gl'iose gest̄ dū doceret Silvester de re
gno dei p⁹ aliq̄t dies idolor̄ p̄tifices ad ipato
rē venerūt di. Sacratissime imperator ille draco
q̄ est ī fouea p⁹q̄z fidē recepist̄ xp̄i pl⁹q̄z trecētos
hoies q̄tidie iterficit flatu suo. Cōsulēte Cōstan
tio sup̄ b̄ silvestr̄ rñdit Ego p xp̄i v̄tutē eū ab oī
lesiōe cessare faciā. Promittūt p̄tifices se si b̄ fe
cerit credikos. Hrāte āt silvestro sctūs Petr⁹ ap
paruit ei di. Secur⁹ ad draconē descēde z duo p̄
sbyt̄i tecū. z draco ī appropinq̄ns talit dic. Dn̄s
nr̄ iesus xp̄s de v̄gie natus crucifix⁹ z sepultus
qui resurrexit et sedet ad dexterā patris hic ven
turus est iudicare viuos z mortuos. tu g̃ satha
na (scilicz in draconе latitās) in hac fouea dum

venerit expecta. Os aũt eius ligabis filo. et anulo crucis habente signũ desup sigillabis. postea ad me sani z icolumes venietis z panẽ quẽ vobis pauero comedetis. Descẽdit itaqz Siluester cum duobꝰ pbiterꝭ i foueã p gdus. cl. duas laternas ferenꝫ. z vt fuerat iussũ oia fecit. Et ascẽdẽs iuenit duos magos q̃ eos i foueã secuti fuerãt vt viderent si vere vsqz ad draconẽ descenderẽt: ex draconis feroze pene mortuos. et eos secũ adduxit icolumes z sanos. Qui stati cũ mltitudie infinita cõuersi sũt. Sicqz romanoꝝ ppl'us a duplici morte est libat⁹. scz a cultura demonis z veneno draconis. Ex hõ nõ bñ q̃ draco suppuat vsqz ad diez iudicij. sz tm̃mõ q̃ diabol⁹ ille q̃ erat et colebat i draconе i illa fouea expectet vsqz iudiciũ. ¶ Secundo habuit donũ ꝓsummationis felicissime. qz p⁹ plures annos tãdẽ Siluester mortis appropiquãs: clerꝝ admonuit de trib⁹. vt. s. inẽ se caritatẽ bñ ent. z eccl'ias suas diligenti⁹ gubnarẽt. z gregẽ a lupoꝝ morsib⁹ custodirẽt. Post hõ ãno dñi. ccc xx. felicit̃ i dño obdormiuit z ad celestẽ gl'iaz migrauit. Rogem⁹ ḡ dñm vt eius meritis det nobis gr̃am in p̃senti et gl'iam in futuro Amen.

¶ Itẽ de eodẽ potes ꝑ alio sermone vel articulo aliũ. pseq̃ de q̃stiõib⁹ de qbꝫ fuit disputatio Siluestri cũ iudeis: q̃s breuit̃ ponam⁹. vario tm̃ ordine. put expedit seriei matie. z ñ fm legẽdã. p q̃bus thema speciale habes i fine q̃stionũ. ¶ Pria q̃stio de trinitate i diuis de q̃ iude⁹ obiecit sic. Lex dicit: videre qz ego suz sol⁹ de⁹. z ñ est alius p̃ter me Deus. xvij. Et iterꝝ. vj. Audi isrl' dñs de⁹ tu⁹ de⁹ vnus ẽ. Quõ ḡ xp̃iani dicere pñt tres esse deos: patrẽ filiũ z spũm sctm̃. Rñdit Siluester. Nos vnũ deũ colim⁹ z i vno deo tres psonas fatemur. qõ vere i deo sic esse ex scptur̃ ꝓbat. Naz Ps. õt de pr̃e. Ipse iuocabit me: pr̃ me⁹ es tu. et ego ponã eũ p̃mogẽitũ ex. p̃ reg. Itẽ õ filio. Dñs dixit ad me filiꝰ me⁹ es tu ego hodie genui te. Itẽ spm̃sctm̃ idẽ testat̃ di. Verbo dñi celi firmati sũt et spũ oris eiꝰ zc̃. Preterea de⁹ dixit pluralit̃. Faciam⁹ hoiez. ḡ in eis est pl'alitas: nõ nate. qz ipossibile est pl'es esse deos. ḡ pl'alitas ẽ psonaꝝ i vna essentia diuia. ꝓtea subdit. ad imagiez nr̃az: nõ ad imagies nr̃as. Ad id accipiens purpurã ipatoris fec̃ tres plicas z explicãs eas ait. Ecce tres plice sũt vn⁹ pãn⁹. ¶ Scda q̃stio de vitate deitat̃ i xp̃o. Nã iude⁹ ꝓposuit sic. Cur põt ve dici de⁹ ipe ihesus ex miracul'ab eo fact̃: cũ i lege veteri ml'ti fuerũt q̃ miracl'a fecerũt: nec ꝓtea deũ se dixerũt. Rñdit siluester. Certũ ẽ q̃ de⁹ ñ põt esse testis falsitat̃ nec vnq̃ ꝫ se supbientes passus ẽ sine pena p̃terire. sic patz i Dathã z abyron z Choze. et alijs ml'tis. sz cũ xp̃s se deũ dixerit: z ad id testãdũ de⁹ p eũ miracula fecit: mortuos suscitãdo. ḡ ver⁹ de⁹ fuit. Alioqn de⁹ ipm potꝰ pminuisset qz miracl'a p testimonio deitat̃ illi⁹ fecisset. Tũc iudices ꝓstituti cõcluserũt di. Lõstat certa rõne qz si de⁹ nõ esset z se deũ dixisset vitaz dare mortuis ñ posset. ¶ Tercia q̃stio de eadẽ matia quã iude⁹ tercio ꝓposuit sic. Quõ xp̃s põt esse de⁹ cuz asserat̃ nat⁹ cẽptatus tradit⁹ nudat⁹ flagellatus mortuꝰ sepl't⁹: q̃ nõ cõpetũt deo. Rñdit siluester q̃ hec xp̃s passus ẽ nõ fm deitatẽ sz fm hũanitatẽ. et q̃ sic pati debuit de⁹ i nat̃a hũana pl'imas ꝓbetias adduxit. qz õ ei⁹ natiuitate pdixit Esa. vij. ca. Ecce vgo ꝓcipit. zc̃. De tẽptatiõe ei⁹ Zach. iij. Ostẽdit mihi dñs sacerdotẽ magnũ iesũ z sathã stabat vt aduersaret ei. De traditiõe ps̃. Qui edebat panes me. zc̃. De nudatõe idẽ. Diuiserũt sibi vestimẽta mea zc̃. De singul' multe sunt scpture. Cũq̃ q̃rt⁹ iudeoꝝ diceret hec ñ de xp̃o sz de alijs scpta. rñdit Siluester. Dabis ḡ illũ aliũ quẽ virgo ꝓcipit. z sic natũ tẽpatũ passũq̃ zc̃. Et hũc ñ potuit dare. ḡ zc̃. ¶ Quarta q̃stio õ circũcisione de q̃ iude⁹ ꝓposuit di. Quõ põt hõ iustificari sine circũcisiõe quaz de⁹ dedit abrae z ei⁹ filijs vt iustificent̃. Rñdit silueste. Lõstat abrã añ circũcisionẽ deo placuisse Ben. xv. vbi õr. Credidit abrã deo z reputatũ ẽ illi ad iustitiã. z sic ex fide xp̃i vẽturi iustificat⁹ fuit z ñ ex circũcisione nec ex opib⁹ legis q̃ facta sũt postea. Illa aũt circũcisio vl' lex q̃ nõ iustificat licz data sit in distinctiõez tãq̃ impfecta cessare õbet aduenięte fidei vitate in p̃missο xp̃o iustificãte. sic luce aduenięte cessat vmbra. Vñ circũcisio z lex vet⁹ q̃ xp̃m vẽtuꝝ signifi cant cessauit. Qui em̃ legalia obseruaret ostẽderet xp̃m adhuc vẽturꝝ. ¶ Quinta q̃stio de baptismo de q̃ ꝓposuit iude⁹. Cur ḡ xp̃s baptisari debuit si vt dicit̃ ex vgie sctus nat⁹ ẽ. Rñdit siluester. Sic circũcisio in xp̃i circũcisione finẽ accepit. ita baptism⁹ nr̃ i xp̃i baptismate initiũ sctificatõis habuit. Nõ ḡ baptisat⁹ ẽ xp̃s vt sctificaret sed vt aq̃s sctificaret vim tribuẽdo z nob exẽplũ daret. ¶ Sexta q̃stio de genitura vbi diuini de q̃ iude⁹ ꝓposuit di. Lõstat qz de⁹ sũme pfectus est z nullũ idiget. q̃d ḡ op⁹ fuit vt de eo nasceret filiꝰ. Itez quõ xp̃s vbũ dei appellat̃ cũ gigni õ deo õr fm xp̃ianos. Itẽ ꝓstat q̃ de⁹ ante q̃s bñ et filiũ nõ potuit dici pr̃: cũ pr̃ z filiꝰ sint relatiua q̃ mutuo se ponũt. ḡ si pr̃ xp̃i postea dict⁹ est mutabil' fact⁹ ẽ. Rñdit silueste ad hec. q̃ filiꝰ õi añ oĩa tpa ab eẽno est genit⁹ ex pr̃e. Et hõ vt pr̃ generet filiũ in diuis nõ est indigẽtie imo pfectiõis est ꝑ sua bonitate infinita. Rõ. qz bonũ q̃nto sui est cõicatiuũ tãto ẽ pfectiꝝ z melꝰ. j. Etb. Itẽ Eccl. xl. bñ. Sapia iuisa z thesaurꝰ absc̃õdit⁹ q̃ vtilitas in vtriq̃. Cũ aũt de⁹ sit infinite bonitat̃ õz se cõicare infinite. sz infinitã bonitatẽ creat̃a capere nõ põt ḡ õz eẽ de⁹ creator. s. filiꝰ cui se infinite cõicat pat̃. Prro filiũ dei genitũ dici vbũ ptz ex eo q̃ ps̃. õr. Eructauit cor meũ vbũ bonũ. Filiꝰ ei õi vbũ est z sapia dei ꝑ quã facta sũt oia. vñ Eccl. xxiij. Ego ex ore altissimi. pdij ꝓmogenita añ oẽz creaturã. Et ps̃. Oia in sapia fecisti dñe. Cũ ḡ pr̃ nũq̃ fuerit sine vbo z sapia. ḡ ab eẽno habuit filiũ z nõ ẽ mutat⁹ tpe. ¶ Septia q̃stio õ passiõe

z causis eius. Nã tãdẽ ꝓposuit iudeus iter ceꝛa: nũc vn⁹ nũc al⁹ coꝛ. Uellẽ⁹ inq̃unt causas di/ ctoꝝ audire cur de⁹ nasci de ṽgie debuit. cur tẽ/ ptat⁹ ẽ q̃ potẽs ẽ. cur tãta passus ẽ z quõ fieri po tuit vt patiaꝛ hũanitas assũpta sine lesiõe deita tis a q̃ assũpta ẽ. Rñdit siluester ad hec. Terra ꝺ q̃ Ꝺdã ꝑm⁹ hõ format⁹ ẽ icoꝛrupta erat z ṽgo qꝛ necdũ hũano sãguie fuso coꝛrupta aut pctõ maclata aut maledictõi diuie subiecta fuit duz Ꝺdã format⁹ ẽ ex ea. Optuit g̃ er ṽgie scõm Ꝺdã id ẽ xp̃m fieri z tẽptari. vt sic lerpẽs ꝑmũ Ꝺdã ex ṽgie ẽra natũ vicerat: ita ꝑ natũ xp̃m ex ṽgie vi ceꝛet. Tẽptat⁹ ẽ etiã nõ inq̃tũ de⁹ potẽs sz inq̃tũ hõ vt a nob oẽz tẽptatõez excluderet z formã vin cẽdi daret. Itẽ tãta passus ẽ vt vniuersas nr̃as passiões tolleret. vñ esuriuit z sitiuit vt nob refe/ ctõez celestẽ mereꝛet. capt⁹ ẽ vt nos a demonũ ca ptura redimeret: ligat⁹ z irrisus ẽ vt nos a male dictõe z obꝓbo sempiterno libaret. In lig̃ suspẽ/ sus vt vñ moꝛs oꝛiebaꝛ ide vita resurgeret. moꝛ tu⁹ ẽ vt nob imoꝛtalitatẽ ꝓferret moꝛte nr̃a deui cta. z sic ꝺ alijs mysterijs. Deniq̃ pati posse hoiez sine passiõe diuitat̃ assumẽt̃ p⁹ pl'a exẽpla b̃ pci puo ꝓbauit. Aꝛboꝛ em̃ i se babẽs sol' splẽdoꝛẽ cũ icidit ictũ q̃dẽ suscipit. splẽdoꝛ ãt ab icisiõe imu/ nis existit. sic hoie patiẽte diuitas nulli passioni subiacuit. Et sic tota illa mat̃ia disputatõis ptz.

¶ Ꝓ themate spẽaliter de hijs accipi põt illõ Malach. ij. c. Lex ṽitat̃ fuit i oꝛe ei⁹: i pace am/ bulauit mecũ: z mł'tos auertit ab iniq̃tate. hec ibi. Que optie q̃uenũt dici ꝺ btõ Siluestro: qꝛ i oꝛe habuit ṽitatẽ fidei quã defensauit. Itẽ pacez eccl'ie obtinuit: z multos ab iniq̃tate idolaꝛe ad fidem xp̃i q̃uertit: vt ptz in legenda

In festo circũcisionis dñi Sermo p̃m⁹ ꝺ cir cũcisione xp̃i z amoꝛe hodie exhibito

Ostquã cõsum

mati sũt dies octo vt circũcideꝛet pu/ eꝛ vocatũ est nomẽ ei⁹ ihesus. Lu. ij.

¶ Hec ẽ charissimi dies illa sacratissima q̃ pu eruł⁹ Jesus nat⁹ circũcisus extitit. Unde hec dies magꝝ deuotõe a xp̃icol'ẽ bonoꝛãda pł'ibꝰ rõibus Ꝓmo qꝛ ẽ octaua natiuitat̃. si em̃ alioꝝ sctõꝝ octaue celebꝛes sũt: q̃to magꝝ octaua hec sancti sctoꝝ. s. ihesu xp̃i. Scõo qꝛ hec dies ẽ diui exenij et nouitat̃. nã hodie nou⁹ ann⁹ icipit apꝺ xp̃ianos q̃ licz ꝓputẽt annos a natiuitate dñi tm̃ ichoãt a circũcisiõis die. vt patz ꝑ experientiã: qꝛ kal'. ianua rij ꝺ icipiũt: i q̃ solẽt hoies amicꝫ suis exenia mit tere. Aꝺ hũ ꝓuenit sacramẽto bu⁹ dici: qm̃ xp̃s puerul⁹ hodie mira dig̃tõe charitat̃ exenia san/ guis fusi i redẽptõez nr̃az initiauit: z tãdẽ i cruce pctis no. i sang. suo. Tercio hec dies ẽ saluifice ntilitat̃. qꝛ xp̃s ihesus nomẽ accepit hodie a salu/ te. Jesus ei saluatoꝛ iterp̃tat: ad significãdũ q̃a nos saluare vẽit nõ ꝑdere. Decꝛia p̃scꝑtaꝝ rõ/ nũ documẽta insinuat euãgeliũ di. Postq̃ ꝓsum mati sũt dies octo. Ecce octaua. vt circũcideꝛet puer. Ecce in ꝺ exeniũ charitat̃ ꝑ effusiõe sãguis Uocatũ ẽ nomẽ ei⁹ ihesus. Ecce saluatõis vtilitas Unde ꝑ isto ser. tria mysteria notabi⁹ q̃ hodie reco

¶ Primũ de xp̃i circũcisiõe (lit ecclesia
¶ Scõm de amoꝛis eius ostensione
¶ Terciũ de nois impositione

¶ Circa p̃mũ de circũcisione ipa p̃ma fronte q̃stio occurrit. cur xp̃s dñs voluit circũcidi. Rõ q̃stiõis: qꝛ xp̃s erat ꝓcept⁹ z nat⁹ sine pctõ. Cir/ cũcisio ãt istituta fuit i remediũ pcti oꝛiginal': vt volũt doc. sup. iiij. di. j. ꝑcipue nr̃ Rich. Nõ indi guit g̃ xp̃s circũcisiõe. vñ mirꝫ ẽ q̃ i ꝺ xp̃s oñdit se tãq̃ pctoꝛẽ q̃ deberet expiari ꝑ circũcisiõez. Sz ad q̃stionẽ rñdeꝛ ꝑ ꝓcl'onez q̃ xp̃s dñs circũcidi voluit nõ ꝑ idigẽtia sz alia rõnabilicã. Ad quod pl'es rões ponũt doc. ꝑcipue Lyra z Alex. ꝺ ales in. iiij. volumie: q̃s abbreuiãdo ad q̃ttuoꝛ restri gã. ¶ Pria rõ sumit̃ ex pte incarnatõis xp̃i. vt. s. vera carnẽ nõ fãtasticaz xp̃s assũpsisse ꝓbaret ꝯ hereticos fukos: z cũ ꝺ diabolo illiꝺ sacm̃ celaꝝ Cũ em̃ circũcisio fieret ꝯ oꝛigiale pctm̃ credidit diabol⁹ z hũc q̃ circũcidebaꝫ alijs ꝓsimilẽ eẽ pec/ catoꝛẽ q̃ circũcisiõis remedio idigeret. Nã vt diẽ Jsiꝺ. de sũ. bo. li. ij. c. xiiij. Si diabol⁹ xp̃m ꝑ moꝛ tẽ gen⁹ hũanũ redẽptuꝝ sciuisset nõ vtiq̃ eũ pere misset. hec ille. z Gre. i ome. Maria stabat. dicit q̃ diabol⁹ xp̃m i miracul' deũ eẽ putauit: sz i du bitatõez cecidit, s. q̃n hũc passibilẽ vidit. xp̃s g̃ cir cũcisus ẽ. ¶ Scꝺa rõ sumit̃ ex pte israelitici ppl'i vt. s. oñderet se ṽe esse de genere Abrahe z israel q̃ circũcisiõis mãdatũ a deo habueꝛit. Gen. xvij. Et repromissio de xp̃o facta ẽ ipis. s. ꝺ genere ab rahe: ne si icircũcisus fuisset se iudei excusare po/ tuissent: dicẽdo q̃ iõ recipe eũ nõ deberẽt qꝛ disset mil' essz frib⁹. filijs. s. abrahe. cũ ꝺ xp̃o diꝛerit mo yses Deut. xviij. Prophetã suscitabit vob dñs ꝺ frib⁹ vr̃is. Unde xp̃s dixit Mat. v. Nolite putare q̃m̃ veni soluere legẽ sz adiplere ¶ Tercia rõ sumit̃ ex pte nr̃i. i. ppl'i xp̃iani. Sic em̃ baptizari xp̃s voluit vt suos ad idẽ ꝑ exẽplũ ꝓfecte hũilita tis istrueret: sic z circũcidi voluit z ei⁹ legi se sub dere cui nõ tenebaꝫ vt ꝓfectã hũilitatẽ iusticie im plẽdo nos circũcidẽdos spũal' monstraret. s. ab oĩb⁹ vicijs z ꝯcupiscẽtijs. vñ Gal'. ij. Circũcisi est̃ circũcisiõe nõ mãufacta sz circũcisiõe xp̃i: ꝯsepul ti ei i baptismo i q̃ z resurreꝛist̃ ꝑ fidẽ zẽ. Lyra. i. circũcisi est̃ ñ carnali circũcisiõe sic iudei i coꝛpe sz spũali i xp̃o q̃ ẽ in amotiõe pctõꝝ ꝑ baptismũ z fidẽ xp̃i. Nimiꝝ circũcidi ẽ superflua rescindere. sz pcta oĩa sũt superflua. vtpote pure mala z nobis nociua. Unde Gre. dic. q̃ bona nr̃a nõ sũt pure bo na sz mala nr̃a sũt pure mala. Esa. xliij. Oẽs iu sticie nr̃e q̃si pan⁹ mẽstruate. Et iõ sũt circũcidẽ/ da. i. totaliꝫ a nob rescidẽda i fide z amoꝛe christi In bui⁹ signũ z figurã de⁹ ꝓcepit circũcisiõez fie

i

De Circumcisione domini

eri debere populo nō alteri q̄z israelitico. zculteo lapideo. z die octauo. Nā dedit ppl'o non alteri q̄z israelitico. Cur ꝫ nisi ad significādū q̄ circūcisio spūal' cui⁹ figura erat illa circūcisio carnalis cessārū signū est q̄ isti sint ꝺ ppl'o dei. ad Gal'. v. Qui xp̄i sunt carnē suā crucifixerūt cū vicijs z ꝯcupiscētijs. Et p ꝯrariū q̄ hāc spūalē circūcisionē nō facit certū signū est q̄ ē de ppl'o diaboli. Sic em̄ ille hō q̄ nec capillos nec vngues vnq̄z rescinderet pot⁹ pec⁹ q̄z hō esse videret. sic ille q̄ sua desideria in oīb⁹ sequit̄ z nullū resecat: potius est hō brutal' q̄z rōnal'. Bern̄. An nō videt ipsis bestijs q̄dāmō bestialior esse hō rōne vigēs et rōne non vtēs. Itē circūcisio fiebat cultro lapideo Josue v. Et ꝫ significat xp̄m et ei⁹ amorez q̄ resecat oīs culpa. j. Lor. x. Petra aūt erat xp̄s ꝛc. Itē q̄ fiebat die octaua figurauit moralit̄ pnie pfectiōez q̄ circūcidimur spūal'r q̄ pnia pficit̄ ex octo. Prima ē pcti recogitatio. Scōa dolor vl' detestatio. Tertia cauendi ꝓpositū. q̄rta vera ꝯfessio. q̄nta ablator⁹ restitutio. sexta ieiunij z corpis afflictō. septia elemosyna. octaua ozō. Nā ex hijs vera integrat pnia per quā oē pctm̄ delet̄ z remouet̄ ab hoīe. ꝺ pe. di. iij. §. Sine. fm Aug. Quarta rō sumit̄ ex pte veteris testamēti. vt. s. legē veterē a deo datā xp̄s ñ reprobaret sed pot⁹ approbaret tanq̄z bonā z cōmēdaret i se suscipiēdo remedia sctificatōis ꝯ pctā. q̄. s. remedia erāt tria. Primū p sacrificia a tpe Abel vsq; Abraā. z Misericors ei de⁹ nūq̄z destitit a p̄ncipio mōi remedia salutis ꝯ pctm̄ hoī disponere. vt ꝺr Aug⁹. li. de baptismo puuloꝝ. Idcoq; tpe legis nate p remedio ad salutē eīnā z puuloꝝ emūdatiōez a pctō originali disposuit sacrificia fieri in fide parentū. fm q̄ ꝺicē wilhelm⁹ de fide z legib⁹. Cūc em̄ parentes vel alij hūtes fidē vni⁹ dei veri cū deuotione z ozōne puulū natū eleuaū z oblatiōes offereñ. vl' incēdeñ cādelā aut aliꝺ q̄d sil'e ad dei honorez faciebāt. z sic puer p ꝺi misceōiaz ab origiali mūdabat̄. Scōm tādē remediū p⁹ diluuiū datū est a deo Abrae q̄ p̄m⁹ cūc vni⁹ dei cultui se mācipauit. s. circūcisio masc'oꝝ die. viij. z durauit ꝫ vsq; ad xp̄m. Femelle aūt mūdabant̄ p oblatiōes vt dictū est de illis i lege nate. Sz q̄d de puulis q̄ moriebant̄ añ die octauū. Rñdet Hugo ꝺ sacrament̄ q̄ tales ñ debebāt circūcidi añ die octauum sed saluabant̄ in fide pentū z p oblatiōes. Mgr aūt sniaꝝ i iij. di. j. ꝺr q̄ necessitate mort̄ añ die octauū circūcidebant̄. Ad istoꝝ ꝓcordiaz Rich. in declaratiōe lre sup. iij. ꝺr. q̄ si añ octauū die circūcidebāt in gruēte mort̄ necessitate q̄ circūcisio suū effectū hēbat. cū si nō circūcidebāt timeñ ne mortē acceleraret circūcidēdo: tūc saluabat̄ puer i fide pentū Vñ ñ est inq̄t ꝓsentiēdū mgro in ꝫ q̄ ꝺr tales pueros pisse sicut puuli q̄ mō moriunt̄ añ baptismū. Voluit ei de⁹ puerū obligari ad circūsionē añ die octauū ppt̄ nimiā teneritatē corpis. hec Rich. Deniq; tādez i nouo testamēto terciū remediū pcti est a xp̄o istitutū. s. baptism⁹. Ut g̃ xp̄s dñs approbaret istituta diuina decuit vt et circūcideret̄. z oblat⁹ eēt i templo. et baptismū susciperet. Sed q̄rit ꝫ cur circūcisio cessare debuit z euacuari i nouo testamēto. Sic em̄ ꝺr apl's Gal'. v. Si circūcidami xp̄s vob⁹ nihil pderit. Et rō q̄stiōis ē. q̄z circūcisio fuit istituta a ꝺo i fedus sempit̄nū vt ꝺr Gen̄. xvij. g̃ debuit esse firma z stabil'. q̄z apō deū nō ē trās mutatio. Et q̄m nō legim⁹ i scptura q̄ de⁹ reuocauerit pceptū de obseruatiōe legaliū: imo ditit xp̄s q̄ venerit iplere legē Matb. v. g̃ nō videt rō q̄re xp̄iani nō debeāt circūcidi z legalia seruare. Rñdet fm Rich. sup. iiij. di. j. cōcor. Tho. z bre uit̄ q̄ erā legalia istituta fuerūt ad significāduz futurā gr̃az noui testi. ideo post q̄z illa aduēit tal' pfiguratio cessare debuit q̄z nō ꝓuenit q̄ res significat futura q̄ p̄sens ē. vñ Heb. x. Umbrā habens lex fuko⁹ bonoꝝ. Qui g̃ legalia nunc obseruaret tal' xp̄m nōdū venisse sed futuꝝ ostenderet. Proinde circūcisio cessare debuit z euacuari. q̄z vt ꝺr apl's. j. Lor. xij. Cū venerit q̄d pfectuz est euacuabit̄ q̄ ex pte est. marie si ambo ad eundē finē ordinant̄. illō em̄ ipfectū essz supfluū q̄ nō est ponēdū in gr̃a: sic nec in nat̄a. Sed idē de⁹ q̄ instituerat in ve. test. circūcisionez istituit i no. te. baptismū ad eūdē finē. s. emūdationē pcti. q̄ baptism⁹ est pfectior medicina circūcisiōe. Patet q̄ ad significatiōez. significat em̄ emūdationē mortbi exp̄ss⁹. q̄z ablutio exterior pfect⁹ significat pcti emūdationē interiorē. Patet q̄ ad efficaciā z gr̃e collationē. q̄z baptism⁹ ꝓfert gr̃am abūdantiorē q̄z circūcisio. Itē baptism⁹ pfectior est circūcisione q̄ ad generalitatē. q̄z ē sacrāmētū cōe oī seruiz: et oī tpe. sed circūcisio habuit determinatū sexū. scz virilē. z tp̄s. s. die octauū ꝛc. Ad rōnem aūt in ꝯriū rñdet Rich. q̄ circūcisio data ꝺr i fed⁹ sempiternū rōne rei quā significat z q̄ ei succedit. Et q̄ dñs reuocasse pceptū de obseruātia legaliū legit̄ facto exhibeñ illā veritatez quā pri⁹ in figura pcepat obseruandā. Nec ꝫ mirabile debet videri alicui q̄ deus q̄ pus pcepat nūc mutauit. q̄a sil'e hēm⁹ in veri testamēto. Nā de⁹ a p̄ncipio mōi dedit licētiā hoī comedēdi fruct⁹ z herbas: ñ carnes Gen̄. j. z tñ post diluuiū ꝓcessit esuz carniū et piscīū nil excipiēdo nisi sāguinē Gen̄. ix. Posteri⁹ aūt tpe Moysi phibuit idē de⁹ iudeos a multis. vt ab esu aialiū q̄ nō rumināt nec findūt vngulas. z ab esu piscīū q̄ nō hñt squamas nec pēnulas Leuit̄. xi. Ipse ei de⁹ q̄d p q̄libet tpe ꝓgruit hūano generi. vnde sciens q̄ tpe noui testamēti magis ꝓuenit saluti fideliū baptism⁹ ipm̄ instituit. Et sic ptz. O q̄z mira g̃ dei nr̄i erga nos charitas q̄ sp puidit nob⁹ salut̄ remedia. O bone ie su q̄d tibi laudis: q̄d tibi gr̃arū actiōis referā⁹ p gr̃a baptismi nob⁹ collata q̄ pcipi⁹ idicibilia bōa.

Circa secundū de amoris ostēsiōe sit p cōclusioe q̄ amorosus ihesus p suā circūcisionē ma-

rimū erga nos ostendit amorē. et declarat ex q̄t tuor q̄ cōcurrunt in ista eius circūcisione.

Primo ex lesione doloris.
Secundo ex effusione sanguinis.
Tercio ex merore ploratiōis.
Quarto ex compassione matris.

Prio inquā ex lesiōe doloris. qz ipe in tā tenello corpe puerili cū esset octo tm̄modo dierū voluit p nr̄o amore talē dolorez circūcisiōis suscipe. Dic em̄ ei⁹ lesiōis dolor maior putat q̄ fuerit dolor in carne martyr. Nō patz sic. Nā doctores tenēt et exp̄sse dt Alex. de Ales. atq; Bonauen. sup. iij. dist. xvj. q. xp̄s dñs ppt̄ nobilitatē z teneritudiez cplexiōis maiorē vim lesiōis sensit ex sol' clauis q̄ Laurēti⁹ martyr ab igne. vl' Bartholome⁹ in excoriatōe: aut q̄cūq; martyr. qz q̄nto q̄s est nobilioris z tenerioris cōplexiōis: tāto magis sentit vim lesiōis. Un̄ in ocl'o mima lesio pl⁹ dolet q̄ in pede decupla. qz ocul⁹ tenerior z nobilior ē naturalit̄ q̄ pes. Sed xp̄s dñs fuit nobilissime cōplexiōis a spūsctō in vtero v̄gis format⁹. Dicit ei Chrys. q. ea q̄ fiūt p miraculū adeo sūt ip̄roportionabilit̄ meliora his q̄ fiūt p naturā. Habet g̃ q. xp̄s dñs maximū dolorē habuit i circūcisiōe. vt sic fuit p filijs hoim speciosus et nobilissim⁹: ita z corpe tā tenerrimo p alijs martyrib⁹ etiam dolore fuerit cruciat⁹. Nō certe pie credo in ipso puulo ieſu adeo vim doloris extitisse q. nisi vt⁹ diuia p̄seruasset: puer tal' tāto dolore mortuus fuisset. O q̄ magna g̃ charitas tā acerbū dolorē p nob suscepisse xp̄m dñm: tā tenellū. s. p̄dē ō virgine natū: etiā penalitati tāte subiectuz. Ut nēpe dicit Rabi moyses puer in septē dieb⁹ a natiuitate tāte teneritudis est q̄nte in vtero matr̄ existēs et in octaua die solidari z fortificari incipit. Denicq; sic recitat Bonauē. i p̄mo. narrat p̄bi subtiles q. corp⁹ pueri tā tenerū est i vtero q. nō formatt nec ad cōpletā organisationē ducit̄ p̄ulq; in triginta dieb⁹. vñ infantuli q̄ in trigita dieb⁹ cōplētur: in sexto mēse nascunt̄. Et qz nimis teneri sūt tales: oino vitales nō sē. Qui vo i trigintaq̄nq; dieb⁹ cōplent̄: in septio mēse nascunt̄. et qz tales iā roborati sunt: vitales sūt. Qui aūt in. xl. dieb⁹ ad organisationē debitā adducunt̄ (vt dicūt) tales nō viuūt. qz i septio mēse puer cū sit robust⁹ natural'r mouet̄ ad exitū. Un̄ si tūc erit: vital' exist. si vo ei⁹ conat⁹ nō p̄ficit: ex ipsa fatigatiōe puer debilitat̄. Et tō si i octauo mēse exierit: adeo debilis erit q. viuere nō valebit. Sed q. xlvj. die cōplet̄: q̄ mot⁹ marie cōis et natural' esse asserit in nono mēse nascit̄. Et si vltra corpis organisatio differat̄ in decio mēse nascit̄. Et tales vitales dicunt̄. Qm̄ aūt xp̄s dñs in p̄mo instāti vir p̄fecte organisat⁹ fuit sic̄ ppheratū fuit Diere. xxxj. Nouū faciet dñs sup terrā: femia circundabit viz. Un̄ dū nat⁹ est mēse decio robust⁹ q̄dē natural'r fuit sed tenerrim⁹ p̄ alijs ppt̄ nobilitatē cōplexionis p̄celsaz ope spūsctī. ergo ꝛc. ℣ Secdo ex effusione sanguis. Magnū q̄ppe signū amoris est q. mor puer nat⁹ effundere voluit sanguinē p nob quē tādē totū effudit i cruce. Un̄ p nr̄o amore septies effudit xp̄s sanguinē ad remediandū nr̄a septē p̄cta mortalia. Prio ꝛ superbiam nostrā in coronatōe spinea capitz: vt discam⁹ humiliť caput inclinare deo z ei⁹ p̄ceptis. Secdo ꝛ auariciā i mādis vt discam⁹ elargiri p̄pria p xp̄o Tercio ꝛ luxuriā in circūcisiōe: vt castitatē sectemur. Quarto ꝛ iuidiā in flagellatōe tot⁹ corpis Quinto ꝛ gulā in sudore. s. sanguineo oratōnis Sexto ꝛ irā in corde. Septio ꝛ accidiā i pedib⁹ Ecce quō xp̄s nos trahit ad amorē vt. s. vsq; ad sanguinē z mortē resistere studeam⁹ p̄ctō. Unde ad Heb. xij. Recogitate eū q̄ talē sustinuit a pec. ad. semetip̄m cō. vt nō fati. a. ve. defi. nōdū ei vsq; ad sang. resti. aduersus pec. ℣ Tercio ex meroze ploratōis z flet⁹. qz plorabil' puer ieſus hodie q̄ sic̄ dolorē circūcisionis: sic ei⁹ fletū ex charitate nr̄a suscepit p nr̄is p̄cīs. Deniq; Quarto ex cōpassiōe mr̄is ostendit xp̄i charitas ad nos. Mag̃ q̄ppe charitas fuit q. nō solū ipemet xp̄s dñs p nob se penalitatib⁹ subiecit. Sz etiā matrē suā p̄dilectissimā doloris gladio ex ei⁹ cōpassiōe vulnerari voluit i suo corde. O aīa itaq; ꝛtēplare quō plorāte ieſu puulo pia mr̄ sauciat̄ in aia ex cōpassiōe. z ipa tota lachrymis pfūdit̄. Intuere q̄nta sit charitas xp̄i q̄ nō ppt̄ se sed ppt̄ te voluit circūcidi. z inocētē sanguinē in tenerrima infantia effundere cepit. Inspice mēt̄ ocl'o o xp̄iane quō v̄go mr̄ dedit hodie filiū suū ieſuz iuolutū pānis vilib⁹ i man⁹ Joseph dicēdo. O dilecte in xp̄o mi sponse mee v̄gitat̄ custos: tibi cōmitto hūc puulū ieſum dei filiū ex me v̄gie natū. Accipe q̄so z duc ad sacerdotes vt circūcidat̄ q̄s leui⁹ fieri p̄ōt vt decz tā tenerrimā ei⁹ naturā part⁹ v̄gialis. Quo accepto remansit v̄go in tugurio lo illo. Et tādē in circūcisione ieſuz ꝛtēplare quō lachrymabat̄ flebat et vagiebat di. Ha a. q̄si di. Anima hūana ppt̄ tua pcta hunc dolorē sustineo. Aia ppt̄ te sanguinē fūdo. Aia ppt̄ tuū amorem nūc ploro. Sed mlto maiora p te o ania facere parat⁹ sū: qz amore tuo lāgueo. z p te vulneribus repleri cōfigi z mori ꝛcupisco. sed tp̄s idoneū expecto. O aia fidel' cōpatere dilecto tuo. Tādē reportat̄ fili⁹ matri quē plāgētē p dolore ipa stringit ad pect⁹: cōpatit̄ z collachrymat̄. O v̄go sanctissima q̄d tūc facies qñ videbis filiū tuū a plāta pedis vsq; ad v̄tic̄ total'r vulneratū z sāguie irrigatū. Post hec ꝛsolat̄ v̄go p̄issima filiū cuz lacte v̄gineo pascēdo: z blādicijs nō sine lachrymis dicēs. O sacratissime fili in q̄ nullū repitur pctm̄: hodie tanq; pct̄or vn⁹ es circūcisus z sanguine fusus nō ppt̄ te sed p mōi crimib⁹. O fili mi amātissime tibi laus et gr̄aruactio. qz tu dever⁹ talia pater ꝛ p nob filijs ade. O dilectissime mi nate: en ego tua ācilla te ꝛfoueo: tibi supplex deseruio: tibi me totā in seruitiū cōmēdo ꝛc.

De Circumcisione domini

¶ Circa tercū de nois Jesu impositiõe hic breuitatis amore ptrāseo: in seqntib⁹ sermonib⁹ de ipso bñdicto noie actur⁹. hoc solus ꝫ sufficiat ꝓ finali ꝯclusiõe q sicut hoies hodie iocūda mittunt sibi exenia. ita sctā eccl'ia gsi noui anni nūcia gaudia ō salute nr̄a exna: cū dicit. s. hodie vocatū esse nomē Jesu a salute. Un ad gaudēdū ꝫ laudes ac gr̄as agēdū hortat Bed. sup Lan. di. sic. Hos q in puluere est⁹ expgiscimi et laudate: ecce dñs venit cū salute. venit cū vngūcto. s. gtie: venit cū gl'ia. Neqꝫ em̄ sine salute Jesus: neqꝫ sine vnctiõe xp̄s: neqꝫ sine gl'ia venit dei fili⁹. siqdē ipse salus: ipse vnctio: ipse gl'ia Dec ille. O g̃ fideles xp̄iani gaudete qr iesus xp̄s fili⁹ dei ē nr̄a salus ꝫ gl'ia. Ecce iesus. i. saluator hodie nūcupat vt null⁹ desperet de venia: qm̄ teste Joel'. ij. ois q̄ inuocauerit nomē dñi salu⁹ erit. Jnuocem⁹ g̃ et deuote acclamemus iesu ꝫ vt det nobis p nomē eius gratia ꝫ gloria Amen.

¶ In festo circūcisionis Sermo. ij. de salutifero nomine Jesu.

Vocabis nomē

v ei⁹ Jesum: ipe em̄ saluū faciet ppl'm suū a pctis eor̄. Matb. j. ꝫ ad laudē hodierne festiuitatis. ℟ Verba hec dixit angelus apparēs ioseph de xp̄o i vō ꝺ̄gis ꝯcepto. Quib⁹ si diligent recogitam⁹ oñdit fideles debere maximā deuotiõez hr̄e ꝫ spūalē iocūditatē erga hui⁹ diei festiuitatē anni. s. noui initialē. Primo q̄dē rone mānifestatōis diuini nois q̄ ō a pr̄ibus veter⁹ testamēti nimis erat ōsideratū ꝫ anxie expectatū: hodie nob⁹ est exhibitū cū nr̄o fuit saluatori ipositū. Nā Exo. vj. dicit dñs Mo. Ego dñs q̄ apparui Abraā Jsaac ꝫ Jacob in deo oīpotēte: ꝫ nomē meū adonay nō indicaui eis. Ergo nob⁹ exultādū est ꝓ realī iā facta mānifestatiõe. Bern̄. Nomē inq̄t nr̄i saluatoris fratr⁹ mei carnis ꝫ sanguis mei: nomē a secul' absc̄ditū. sed i fine sec'oꝝ reuelatū. s. hodie nomē mirabile: nomē ineffabile ꝫ iestimabile ꝛc̄. Sc̄ō rone operatiōis nr̄e salut⁹. Ipe em̄ dñs hodie cepit operari nr̄am salutē in medio tr̄e: cū hodie cepit initiuꝫ nr̄e redēptiōis sanguinē fundēdo in circūcisiõe. Olim q̄ppe lōge erat a pctōrib⁹ sal⁹ vt ait p̄s. qr nō iueniebat in tra iesus. i. saluator. Sz hodie apparuit mōdo iesus. i. saluator ꝫ re ꝫ noie. Propterea ag̃el⁹ ait i vbis p̄missis Vocabis nomē ei⁹ iesus: ipse em̄ ē q̄ sal. ꝛc̄. O g̃ pctōres gaudete ad pniaz redeūtes. qr saluare venit iesus a peccat⁹. O iusti letami qr iā lux gr̄e ꝫ gl'ie vob⁹ orta ē scz iesus. O ppl'e xp̄iane gaude qr iesus saluū faciet ppl'm suū. i. te credētē i xp̄o (nō alienū) vt ptz in themate. Exq̄ aūt hodie vocatū est nomē iesu igit⁹ i ℔ p̄mōe de xp̄i salutifero noie tria mysteria

Primū ōr plural' appellatōis (declarabi⁹

Scōm ōr salutaris apprōpationis

Tercū ōr vtilis inuocationis.

℟ Circa p̄mū de pluralitate nois iesu xp̄i q̄stio occurrit Utr̄z cōuenit nr̄o saluatori pl'a hab⁹uisse noia. Rō q̄stiōis. qr vt ōr Athanasi⁹ i symbolo Christ⁹ licz sit de⁹ ꝫ hō: nō duo tñ sz vn⁹ est xp̄s. vn⁹ oino nō ꝯfusiõe subē sed vnitate psone. Una aūt psona vno noie sufficienter designat. g̃ supfluit hr̄e pl'a noia. Haz pctm̄ est fieri ꝓ pl'a q̄ fieri p̄nt ꝓ paucora. j. Phili. ꝫ viij. Thopi. Sed cū xp̄s sit vere de⁹: nullus pctm̄ ꝯuenit eidē. g̃ ꝛc̄. q̄re g̃ scptura rōnabilit̄ appellat eū pl'ib⁹ noib⁹. nā Esa. vij. noiat ipm̄ Emanuel di. Ecce v̄go cōpiet ꝫ pariet fi. ꝫ vo. nomē ei⁹ Emanuel. Itē eiusdē. ix. vocabit nomē ei⁹ admirabil' cōsiliari⁹: deo fort⁹: p̄nceps pac⁹: p̄r futuri sec'i ꝛc̄. Itē Lu. j. dixit angel⁹ q̄ fili⁹ altissimi vocabit. Et ibidē. Ecce ꝯcipies ꝫ paries filiū ꝫ vocab nomē ei⁹ iesū. Preterea vt claret ex scptur⁹ vocat messias i hebreo q̄ xp̄s i latino iterp̄tat Job. j. Et vocat etiā nazaren⁹ rex. Job. xix. ꝫ fili⁹ dauid Lu. xviij. ꝫ crucifix⁹ Mar. xvj. et pl'a talia q̄ ptrāseo. Rñdet tñ ad q̄stū ꝫ ad p̄missa ꝓ hāc ꝯclusiõez fm magnū Alb. sup missus ē. c. cclxiij. q̄ non supflue nec frustra: imo rōnabilissime sacra scptura attribuit saluatori pl'a noia. Declarat. qr sic vni⁹ idiuidui vl' etiā speciei p̄nt esse plura ꝓpria. vt risibile ꝫ disciplinē susceptibile sē ꝓpria hois. vt ait Porphiri⁹ li. de vl'ib⁹. Ita exq̄ v̄bū incarnatū pl'es hz ꝓpetates sibi ꝯuenientes ꝫ nulli alteri. ꝯuenientes hr̄e debuit pl'a noia ad inotescēdū hoib⁹ fm ei⁹ verā deitatē ꝫ hūanitatē: qō nō eq̄ bñ fieri potuit ꝓ paucora. Nō g̃ frustra nec supflue habuit xp̄s pl'a noia. sed mag̃ in ipō ꝫ singul' eoꝝ continent mysteria atqꝫ sacramēta. Que elucidādo Notādū est q̄ nomē a notamie ōr. q̄si notamē. qr ꝓ ipsum subaz ꝫ q̄litatē alicui⁹ notam⁹ fm Priscianū. vñ in noie rō innotescēdi ipsi⁹ rei includit. vt notat Bonauē. sup. j. dist. xxij. Ideoqꝫ cū xp̄s sit ver⁹ de⁹ ꝫ hō: cōuenit vt habeat q̄dā noia idicantia gl'iaz diuie ei⁹ maiestat⁹. q̄dā hūilitatē icarnatōis ei⁹. Et fm hec xp̄s dñs hz noia plura q̄ re-

¶ Prio em̄ ha- (ducunt ad triplicē differētiā bet q̄dā noia psonis diuinis cōmunia.

Scōo habet q̄dam noia propria.

Tercio q̄dā cognomina.

¶ Prio inquā noia diuinis psonis. s. pr̄i ꝫ fili⁹ ꝫ spūisctō cōia pcipua pōit Jsidor⁹ li. ethim. hebraica ista tria. Primū est eloy. qō nomē xp̄s in cruce exclamauit Mar. xv. q̄d iterp̄tat deus. Scōm ē adonay. de q̄ Exo. vj. vt s̄ scptū ē. et fm Hiero. interp̄tat dñs dñans. Tercū est saday. qō iterp̄tat oīpotēs vl' sabaoth. i. de⁹ exercituū. s. angelor̄. Et ista noia xp̄o ꝯueniūt inq̄ntū ē ver⁹ de⁹ eiusdē essentie ꝫ maiestat⁹ ac oīpotētie cū pr̄e ꝫ spūsctō. Preterea apō hebreos est superexcellētissimū nomē dñi q̄d ōr thetragrāmaton. ꝫ ℔ significat diuinā essentiā purā ꝫ nudā. put i se cōsistit circūscpto oī alio qō tāte est reuerētie vt a sol' sa-

cerdotiby z solūmō in būdictōiby in tēplo. z non alias debebat noiari. Nec itaq; z alia noia diui na q̄ sūt diuis pſonis ꝑmūia xp̄o attribuit scri/ ptura sacra ꝓp̄t ei⁹ verā diuitatē. Propt̄ea Esa. ix. dr. Paruul⁹ nat⁹ ē nob zc. z vocabit nomē ei⁹ admirabil⁹. Cra. ſ. miracla faciēdo. ꝑsiliar⁹. scz ꝑsilia euāgelica p̄cept; decalogi supaddēdo. de⁹ fort; ifernū spoliādo. p̄ futuri secli. ſ. electos ad ciuitatē celestē admittēdo. ꝓnceps pac; ve. ſ. q̄tū ad internā pacē ꝑscie z celest; gl̄ie. Un̄ z angeli in natiuitate xp̄i cecinerūt. Gl̄ia i ex. dō z i terra pax tiōe. Primū i ve. te. est emanuel. Esa. vij. hoc eni est ꝓp̄riū xp̄o nō p̄ri nec spūisctō. qz emanuel fm Iero. in interp. noim bebraicoz interp̄tat sic. id ē nobiscū de⁹ z nobiscū diuitas. qđ singulari ter est p nāte vnionē Joh. j. Verbū caro factū est z habi. i nob. Et etiā p sacramētale p̄sentiā i eu/ charistia. Joh. vj. Scōm est i no. te. ſ. fili⁹ dei. z fi li⁹ Dauid. vt innotescat nob: qz ve dei altissimi natural' est fili⁹ fm diuitatē. Et idē ve ē fili⁹ da/ uid fm ꝓgeniē carnis hūane: qz nat⁹ ē de maria ꝓgine q̄ descēdit ex Dauid. Mat. j. Et qz de sola ꝓgie nat⁹ ē sine viro vocat fili⁹ hois. ſ. ꝓgis tm̄/ mō: nō fili⁹ boim vt ceteri q̄ ō viro z femia nascūt Terciū ē nomē iesus xp̄s ꝑtinctim q̄q; vl' etiaz separatim ipi ꝓuenientissimū saluatori. qz fm Alb. vbi s̄ nominat vnā pſonā a duaby naturj. Jesus em̄ saluator interp̄tat: qđ ꝓuenit sibi inq̄tū deus hūanitati vnit⁹. christ⁹ aūt vnct⁹ ōr. ſ. vnctōe ple nitudis charismatj spūssctī. Et ꝟ ꝓuenit sibi inq̄/ tū hō a diuia pſona ē assumpt⁹. qz sic ipe ōr xp̄s id ē chrismate vnct⁹ tāq; rex z sacerdos. Un̄ hoc nomē christ⁹ olim ꝑmūe erat regiby z sacerdoti/ bus qz tales vngebāt. Propt̄ea p̄s. ait. Nolite tāgere christos meos zc. Sed saluator ōr antho nomatice xp̄s ꝓp̄rio noie: qz ver⁹ rex z sacerdos. Et chrismate. i. septē donis spūssctī plenarie deli but⁹. Meritō g̃ sic vocat. Tercio q̄dā cog̃mia habz xp̄s dn̄s. Primū ē nazaren⁹ qđ interp̄tat floridⁿ. Hoc ꝓ signo q̄ ipe nūq; marcescere po/ tuit etiā mimo vicio: sz sp oi ꝓrute floruit. Secū dū ē crucifixus qđ oñdit victoriā z triūphū quē habuit ꝑ passionē ō diabolo z ubatōez vl' redē/ pt̄oem hūani gener⁹. Terciū ē rex iudeoz. Un̄ in titulo cruc; sic fuit scptū. Jesus nazaren⁹ rex iu/ deoz. Joh. xix. p qđ significat nō solū victorie tri umph⁹ sz z gl̄ia exaltatiōis. fm illđ ad Phil'. ij. Humiliauit se zc. Propt̄ qđ z de⁹ exaltauit illū z dedit illi nomē. ſ. regiū: qđ ē sup oē nomē zc. O g̃ bone iesu ꝑ tua noia gl̄iosa z būdicta ozam⁹ te. respice sup nos pctōres. fis nob de⁹ saluator. O emanuel de⁹ fis nobiscū ꝑ gr̄am. O fili dei z fili dauid miserere nostri. O dulcissime iesu xp̄e na/ zarene ꝑ nob crucifixe da nob te diligere: te imi/ tari. O rex iudeoz z oim etiā angeloz da nobis

¶ Circa secundū ꝓncipale de appropiatōe saluifici nois. ſ. Jesu q̄ritur.

Utr̄ sup oia alia noia debuit appropiari filio ōi nomē saluatoris. ſ. iesus. Et pōt rō tal' argui p/ mo ex scptura. Esa. lxij. vbi ꝓpheratū fuit de chri sto sic. Uidebūt gētes iustū tuū. ſ. ꝑ fidē pdicati one apl'oz z cūcti reges iclytū tuū. Nā m'lti reges receperūt fidē xp̄i. z adhuc oēs recipiēt añ finem mūdi. seq̄t. Et vocabit tibi nomē nouum qđ os dn̄i noianit. Sed qz hoc nomē iesus nō erat no mē nouū i mūdo. cū pl'es alij legāt hoies antea ꝟ noie vocati. g̃ nō videt q̄ xp̄o debuerit ꝑponi. Nā Josue vocat⁹ fuerat antea Jesus filius naue Eccl'. xlvj. Sūm⁹ etiā sacerdos q̄ ostruxit scdo tē plū Jesus fuit fili⁹ Josedech. Aggei. ij. Et q̄daz maxim⁹ doctoz q̄ fecit libz Ecclesiastici vocat⁹ est Jesus fili⁹ syrach. Scdo sic ex rōe: qz saluatoris nomē ꝑmūe videt. qz saluare a pctis hoies ꝓue nit etiā deo p̄ri z spūisctō z nō tm̄ filio. g̃ñ debu it appropiari ei. Tercio sic: qz cū xp̄s dn̄s sit crea toz: gubnatoz: redēptoz saluatoz z iudex mūdi: nō videt rō q̄re magis debuit hr̄e nomē saluatoris q̄ creatoris vl' redēptoris zc. In c̄riū ē scptura. Rñdet g̃ ad q̄stionē p ꝓcl'onē q̄ ōi fili⁹ ꝑcar nat⁹ sup oia alia noia debuit hr̄e nomē saluato ris iesus. z hoc p̄cipue triplici ratōe

Primo rōne diuialis postensionis
Scdo ratōne effectualis saluatōis
Tercio rōne finis incarnatōis

Prio rōe diuialis postēsiōis: qz lōge z olim an/ te de⁹ sic pōderat z reuelauerat q̄. ſ. fili⁹ dei ꝑcar nād⁹ deberet vocari Jesus. Nimiz ꝟ oñdit p̄ri/ mo p̄figurādo. scdo p̄nūciādo z pdicādo Et qđē p̄figurauit ꝟi Joseph quē frēs sui ex iuidia occi dere voluerūt z vēdiderūt. xxx. denarijs i egyptū vbi ipm de⁹ e carcere exaltauit i regnū: nomēq; ei⁹ vocatū ē saluator mūdi. Gen̄. xlj. Sic xp̄s iu/ deoz iuidia occidi ꝑcuratū: z. xxx. denarijs ven dit̄. quē de⁹ p̄ resuscitādo exaltauit ꝓuiebat vocari saluatorē mūdi. Itē i Josue ꝟ etiā fuit p̄/ figuratū q̄ vocat⁹ ē Jesus. Js filios isr'l quos ō egypto Moyses eduxerat introducēs i terram ꝓ/ missiōis sorte eis diuisit hereditatē. Sic g̃ xp̄m p figurauit q̄ nob celestē hereditatē restituit quaz lex moysi nō potuit. Xp̄s etiā sūm⁹ sacerdos tē/ pli dei. i. aie scrificator: z doctoz sapie figurat. Itē de⁹ pōndit p̄nūciādo Esd. li. iij. sic reuelabit fili⁹ meus iesus his qui cum eo iocundabunt. Et erit post annos hos morietur filius meus Jesus et conuertet seculuz. hec libro Esd. iij. qui q̄nis in canone nō habeat: tamen allegat ab Ambrosio in ome. Jobis bap. Itē ꝟ idē de⁹ p̄ostēdit pdicā/ do. ſ. ꝓ ꝓphas. Abacuc. iij. Ego aūt i dño gaude bo: z exultabo in deo iesu meo. Itē Eccl'. xlij. In fmone ei⁹ silebit vētus z cogitatōe sua placabit abyssum. i. oceanū vl' mare tyberiadis. Sequtur. Et plātauit illum dn̄s iesus. Ecce patet. Pre/ terea Sybilla erithea ꝟ nomē p̄dixit antea fm qđ ait Aug. li. xviij. de ciui. dei. c. xxiij. q̄ i. xviij. v sibus ꝓpherauit ō xp̄o. q̄ vsus in greco p̄mis su

is lr̃is ꝓfectis reddūt vl' cōprehēdūt ista ꝟba. scz iesus christ⁹ filius dei saluator. Et sic ptz ꝓpositū Uñ ex dict̄ patet solutio ad p̄mū obiectuz. qz q plures alij i scptura legunt sic noiati ꝟ fuit ꝓfigura xp̄i. vt dictū est ꝟ. Nomē ḡ xp̄i iesu fm Esaiā p̄dicat foze nouū. nō fm vocabulū sed fm rei effectū. qz salutē quā significat nouo a seculo modo effecit. ¶ Scdo rone effectualis salutionis nomē iesu apparuit. Naz fm Lyrā noia apud homines ponunt ab aliq̄ ꝓpterate ꝟenienti vel ab euentu. sic Esau sic fuit vocat⁹ eo q fuit rufus. z Jacob qz plantā fratr̄ manu tenēs est de vtero egressus. Et pnūc solet aliqs nat⁹ circa festū scti Petri: petr⁹ et sic de alijs apud xp̄ianos noiari. Sed noia q̄ ponunt diuin⁹: sp ponunt ab aliq̄ dono ḡtuito. sic de⁹ dixit Abrae. nō vocaber̄ vltra abrā sed abraam: eo q patrē mlt̄az gētiū. s. p fidē xp̄i te imitantiū ꝓstitui te. Cū ḡ homi xp̄o ꝟ mun⁹ gr̃e collatū fuerit vt p ipsi⁹ passionē oēs saluarent̄. iō iesus. i. saluator debuit vocari. Et p hoc soluit scm̄ obiectū. qz q̄uis cōueniat saluare etiā p̄ri z spūisctō: non tñ p passionē q est ꝓpria filij incarnati. Uñ saluatoris nomē ꝟ mō p prie filio ꝟuenit. Nec Alb. c. cclxij. sup Missus est. ¶ Tercio rone finis diuine incarnatiōis fm eundē Albertū. Ut eñ dr. ix. Ethi. a ꝑncipaliozi debet fieri denoiatio. Finis aūt ē meliozordiar̄ in fine. j. Phisi. z. ij. Thopi. Et iō dr. ij. de ania q oia iuste denoiant a fine. Ad id facit cōcordit. ff. ad legē falcidiā. l. is q. §. sed si op⁹. Jrē. xij. q. j. Clericus. dr glo. q noia debēt esse ꝟsona rebus. Sed ad quē finē xp̄s de⁹ icarnabat nisi vtiqz ad nr̄az salutē opandā. ḡ saluatoris nomē ꝟbuit bre. Et p hoc soluit tercū. O mira ḡ dei sapia. o q̄z vera et rōnabil' p oia est fides catholica: credēdo in iesum mūdi saluatorē. O aia xp̄iana recoḡsce iesū tuū. i. saluatorē: ipm adoza: ipm dilige q̄ saluat te suo sanguine.

¶ Circa terciuz de vtilitate z fructu noīs iesu sit ꝓclusione q ꝟbūdictū nomen dñi iesu multipliciter splendet salutif̄ fructu et vtilitat̄ radio. Claret ex duodeciz p̄cipuis eius vtilitatib⁹ ad modū sol' q p annū facit duodecim mās̄iones mēsiū: q̄s fructus p mūere anni noui accipiāt. A b c. ¶ Primus fructus dr amoris accēsio. vñ Ber̄. sup cāt. sermone. xv. dr. Tristat aliqs vestr̄. s. p enormitate pctōr̄: veniat in cor iesus. z inde saltat i os. z ecce ad exortū noīs lumē nubilū oē diffugit atq̄ serenū redit. Idē. Siue legā siue scribā nō mihi sapit nisi sonet ibi ꝟ nomē iesus. Quid sic exercitat nostr̄ desideriū sic ꝟ nomē iesus. Et iterū. Nil inq̄t audit̄ suauius. nil degustat̄ dulcius. nil cordi amabilius q̄z iesus dei filius. Sz heu q̄d dicā de illis q̄ nunq̄z curant de noīe iesu: nec eius amore accendunt: audiāt Bern̄. eundē dicētē. Melius esset nob nō esse q̄z sine iesu esse. Et melius cēt nob mori q̄z viuere sine vita. i. xp̄o iesu. ¶ Scōs fructus benigna cōfortatio. s. de salute. Ber̄. In nō totiens ꝟfortar̄ q̄tiēs noīs iesu recordar̄. Sicdem iesu nomē de salute p̄standa sumptū est. Hinc Anselm. i oratione dr sic. Quid est iesus nisi saluator. ergo bone Jesu ꝓpter remetip̄m esto mihi iesus. Noli dñe noli sic attendere malū meū vt obliuiscar̄ bonū nomē tuū: o pie iesu si ego feci vñ me dānare potes: tu ñ amisisti vñ me saluare soles. Nec ille. ¶ Tercius fructus criminū condonatio. Uñ Act̄. x. Huic oēs ꝓphete testimoniū ꝓhibēt remissiōez accipe pctōr̄ p nomē eius oēs q̄ credūt in eū. s. fide opante p dilectōez. Et. j. Joh. ij. Scribo vob filioli qz remittunt vob pcta p nomē eius. Uñ vtile est sepe ꝟ nomē iuocare bñdicēdo. Nā vt bē libro q̄ vocat̄ Fasciculus tpm. scūs Ludouic⁹ rex Frācie obtinuit a sūmo pōtifice trium annoz̄ idulgētias cuilibet toties q̄tiēs sic portauerit di. Bñdictū sit dulce nomē dñi nr̄i iesu xp̄i et nomē gl'iosissime ṽgis Marie matr̄ ei⁹ in cui nū Amen. Jtē in sūma minoz metrica scribit q Jobes papa ꝟcessit. xx. dier̄ indulgētias q̄tiens q̄s genuflectit ad nomē iesu. ¶ Quart⁹ fructus deuotiōis dulcificatio. Bern̄. Hoc inq̄t nomē Jesus mel i ore: melos i aure: iubilus i corde: dulcis iesu memoria dans vera cordis gaudia. Nā sup mel z oia tua dulcis ꝑsentia. Exēplū ꝟ beato Frācisco q̄ ad hui⁹ noīs auditōez mox sua labia lingua lingere videbat̄. z interrogātib⁹ rñdit. q ꝑ dulcedie hui⁹ noīs quā mox degustabat ꝟ facere. ¶ Quint⁹ fructus: exoratiōis efficatio. Joh. xvj. Amē amē dico vob: si q̄d petieritis patrē i nomine meo dabit vob. Uñ eccl'ia i fine orationū in officio sp solet adijcere: per dñm nostr̄ iesum xp̄m z̄. vt magis exaudiat. ¶ Sext⁹ fructus: fugatio. s. demōis z ejectio. Mar. vl. In noīe meo demonia ejicient. Exēplū de scto Ber̄. legit q in hoc noīe demonē ejecit. z cū demō iratus redijsset i hominē: ꝟ nomē scripsit. q̄ scpto effugauit plene.

¶ Septim⁹ fructus: gaudiosa toleratio. s. oim aduersoz̄. vt patet in martyrib⁹ et ap'lis. Uñ Act̄. v. Ibāt ap'li gaudētes a cōspectu ꝟcilij qm̄ di. basūt p no. iesu cō. pati. ¶ Octau⁹ fructus: abūdans ac q̄sitio. s. meritoz̄ z gr̃az. qz vt scribit. j. ad Cor. xij. Nemo pōt dicere dñs iesus nisi i spūsctō. i. in supaddita cq̄sitiōe gr̃e spūsancti. Et ꝟ fm Alex. ō ales. intelligit de dictiōe vera cordis oris z opis. Hinc Bern̄. sup cañ. hortat̄ di. Nomē iesu sp sit tibi in sinu. sp in manu. i. ope q̄ tui oēs in iesum dirigātur sensus z act⁹. Uñ bonū est tibi nomē iesu depingere i domo z porta z camera. ¶ Non⁹ fructus: infirmitatū curatio. Uñ Petr⁹ raven. Hoc est nomē q̄s dedit ceci visū: surdis auditū: claudis cursum: sermonē mutis: vitā mortuis: totāq̄ diaboli ptātē de obsessis corpib⁹ effugauit. Nec ille. Et iō nō est recurrēdū ad icātatrices. sz ad ꝟ nomē z̄. Decim⁹ fructus: character̄ ornatio. Nā ꝟ nomē p ornatu electoz̄ in gl'ia scribet̄ in eoz frōtib⁹. vt dr Apoc. xiiij. habētes nomē ei⁹. i. Jesu et nomē patr̄ ei⁹ scptū in frōtib⁹ suis. Jn figura

bus legit Exo.xxviij. q̄ pōtifex summ⁹ ingrediēs sanctuariuz portabat i lamia aurea q̄ iminebat ei⁹ frōti scriptū nomē dñi thetragrāmaton.i. q̄tuor lr̄az. Prima fm Frā.maro.fuit he. qđ sonat iste.scđa fuit beth.i.est.tercia ioth.i. p̄ncipiū. q̄rta vau.i.vite.cui ꝓsonat nomen iesu.nā iste est p̄ncipiū vite. Figurabat itaq; q aia q̄ ingredi debet tēplū regis celestis: debet hr̄e nomē iesu scptū i frōte.qđ fit qñ character in baptismo imp̄mit̄ q tādē in gl̄ia exp̄ssi⁹ decorat aiam. ¶ Undecim⁹ fruct⁹ ōr liberatio.s.ab eēna dānatōe. Act.x. Nō est aliđ nomē sub celo datū hoibz in q̄ oporteat saluos fieri credētes. Un̄ q̄cūq; sceleratꝰ i morte ꝓrito corde iuocauerit nomē dñi iesu:salutē ꝓsequet. Joel.ij. Dis q̄ iuocauerit nomen dñi salu⁹ erit. ¶ Duodecim⁹ fruct⁹ ōr miracl'oz̄ opatio. Mar.vlt. Signa eos q̄ in me cre.hec seq̄nt In nōie meo demonia eijci.lin.loq̄nt no.ser.col. et si mor.q̄d bi.nō e.no.sup egros tē. Dicā ḡ cuz Ricb.de sctō vic. O iesu nomē dulce.nomē delectabile.nomē mirabile. O iesu nomē br̄ē spei.nomē ꝓfortās pctōrez. O saluificū nomen iesu esto mihi iesus.i.saluator. O tu pctōr.o peccatrix accipe b̄ nomē z tene in porta i domoq; tua vt creb̄r⁹ recorder̄. Recōde i bursa cordis tui et sepiuoca vt euadas damnationez z acquiras salutem. Amen.

¶ In festo circūcisionis dñi Ser.iij. de reuerenda z amorosa dulcedine nomis iesu.

V Ocatū est nomē ei⁹ Jesus Luc.ij. ¶ Scim⁹ charissimi q̄ dñs nr̄ Jesus xp̄s hodie in sua circūsione sicut nos solemus in baptismate nomē accipe:et ipse nomen mellifluū iesus accepit ꝑ gl̄ia maiestat̄. Un̄ dic̄ Bern̄. Circūcisio ptinet ad v̄itatē hūanitat̄. nomen vo gl̄iaz indicat maiestat̄. Hinc hodie de isto dulcissimo nōie iesu loq̄ndū est in sermone. Ad qz vt idē Ber.ōr.ꝑ nomē dei venit̄ ad rē nominis.z ꝑ cognitiōez sui nois venit̄ ad dilectōez et fruitōez sui nois. Un̄ ḡz qz vt ait Chrys. Quo nomē dñi diligit̄ pfūdi⁹ et iuocat freq̄nti⁹:eo exaltat in deū alti⁹. Ideo q; vt sciam⁹ diuinā dulcedinē nois iesu in b̄ sermone tria mysteria notabimus declaranda. Nā ꝑ p̄mū anima ducit̄ ad secundū.et ꝑ vtrūq; ad tercium.

Primū dicit̄ reuerēde veneratiōis.
Secundū dicit̄ meritorie deuotionis.
Tercū ōr dulciflue saporatiōis.

¶ Circa p̄mū de reuerēda veneratiōe nois iesu sit ꝑ ꝓclusiōe q̄ sctā mr̄ eccl'ia rōnabilit̄ statuit nomē dñi iesu debere venerari ab oi fideli aia vt hr̄ extra ō imuni.eccl'ie.c.decet domū ōi.li.vj. vbi statuit̄ q̄ ꝓuenientes ad eccl'iaz nomē dñi iesu exhibitiōe speciat̄ reuerētie attollāt.et p̄cipue qñ agunt̄ missarū solēnia illō nomē qñcūq; recolit̄ flectāt genua cordis sui qō ve capit̄ inclinatōe tes-

stent̄ Hec ibi. Rō aūt ḡre nomen Jesu sit p̄ oib⁹ etiā sctōz̄ alioz̄ reliquijs reuerēdū:fm Job.an. assignat̄ Prima ꝓpt̄ ipsi⁹ nois diuialē dignitatē.qm̄ p̄ oib⁹ ē electū z appropriatū dei filio. Job. j. In p̄ncipio erat v̄bū tē. ¶ Scđa ꝓpt̄ ei⁹ excellētē v̄tuositatē. Est em̄ infinite v̄rut̄: cū xp̄s iesus sit oipotēs z ei⁹ deus. Un̄ ex inuocatiōe z reuerētia nois iesu fideles reportāt ip⁹ benignā inclinationē apd patrē.z ꝑ ꝓsequs exauditiōez i oib⁹ petitiōib⁹ suis z desideriis adeo vt oia fieri valeant p b̄ nomē credētib⁹:ipsomet dicēte Job.xvj. Amē amē dico vob:si qđ petieritis pa.i no.m.dabit vob. Sz b̄ intelligit̄ fm Lyrā si illō ē ad salutē z petit̄ ꝑ se pie z ꝓseueranter. Proinde eccl'ia i fine orōnū solet b̄ nomen iesus applicare dicendo p dñm nr̄m iesū xp̄m:vt exaudiat̄. ¶ Tercia rō ꝓpt̄ maximā charitatē quā nob exhibuit i creādo:in naturā nr̄az suscipiēdo:z ꝓprio sanguie ac morte redimēdo:z gl̄iaz celestē p̄parando tē. ꝓpt̄ q̄ remanet obligatio vt sūme debeat a nob coli et venerari p̄ oib⁹ reliquijs. Un̄ o bō tu q̄ ñ vis genua flectere vl' capitis inclinatiōez ad b̄ nomē reuerendū:cōprobar̄ deo fore ingt̄ de tāt̄ bñficijs charitat̄. z ꝑ ꝓsequs a deo abijciēdus.et in infernuz deijci dign⁹. ¶ Sed b̄ restāt dubia. Primuz cur eccl'ia b̄ nomē xp̄s nō intātū honorat sicb̄ nomē iesus:cū vtrūq; sit nomē saluatoris. Rndet fm doctores q̄ q̄uis vtrūq; saluatorē significat:tñ nō eodē mō.qz xp̄s cōpetit saluatori ex rōne hūanitat̄. Xp̄s em̄ grecū ē z sonat vnct⁹ i latio qđ cōuenit saluatori vt sacerdoti et ꝓphete sctō z regi. qm̄ vnctiōe iuisibili spūssancti plen⁹ fuit p̄ oib⁹. hec aūt ꝓuenit hūanitati xp̄i q vnct⁹ est fm qđ hō nō fm qđ de⁹. Sz b̄ nomē Jesus cōpetit saluatori ex rōne deitat̄. Jesus ei saluatorē interp̄tat.salvare aūt solus de⁹ pōt. vñ xp̄o cōpetit nomē b̄.s.iesus fm qđ de⁹ vl' ꝓpt̄ ei⁹ deitatē. Adoratio aūt ꝓprie debet̄ deo non hoi. Un̄ z ipsi⁹ xp̄i hūanitas adorat̄ latria rōne deitat̄ p̄iūcte z nō al's. vt volūt doct. sup.iij.dist.ix.ḡ hoc nomē iesus adorat̄ eo q̄ est diuinū z ꝓpriū.xp̄s aūt appellatiuū ē z cōuenit etiā alijs sacerdotib⁹ z regib⁹. Ps. Nolite tāgere christos meos.z i ꝓphet̄. ¶ Secūdū dubiū Utrū nomē dñi iesu sit cultu latrie venerādū.q̄.s.latria deo debet̄. Rndet fm doc. nr̄os q̄ sic. Et ptz Primo ex rōne. qz imago xp̄i eo q̄ repsentat xp̄m deū adorāda ē adoratōe latrie Nā Damascē.ōr q̄ honor imagis ad ꝓtotypū id ē ad ip̄m cui⁹ ē imago ꝓuēit. Hec Damascē. li.iij.ca.vilj. Sz qz nomē iesu ñ mi⁹ ducit i eū cuius est nomē.nec mi⁹ repsentat xp̄m dñm q̄z ei⁹ imago.ḡ in eo adorat̄ xp̄s latria. Scđo ex auctoritate patet Phil'.ij. In nōie iesu oē genu flectat celestiū terrestriū z infer. Adorem⁹ ḡ charissimi tē. Nimiz de nomie dñi thetragrāmaton legit q̄ apud iudeos fuit in sūma veneratōe adeo q̄ nulli nisi sūmo sacerdoti liceret noiare. z solū in bñdictōib⁹ faciēdis ad qō oēs ꝓsternebant̄:ado-

rãtes. Quãta ḡ reuerentia z deuotiõe debẽt xp̃iani b nomẽ ihesus ꝙ sonũ noi tetragrámaton adorare: qõ vtiqꝫ est nomẽ veri dei z saluatoris oim

¶ Circa secũdũ p̃ncipale de deuotiõe nois ihesu q̃ scz ꝑmerek̃ qs ei⁹ dulcedinẽ expiri accipiamus cõclusionẽ istã. q̃ q̃cunqꝫ vult sctõꝫ exẽplo dulcedinẽ nois Jesu degustare debet deuotiõis act⁹ ꝑmeritorios circa illõ obseruare. Declarat ꝓrio naturali rõne. qz vt dr. ij. d aĩa. act⁹ actiuorũ sunt ĩ patiẽte bñ p̃disposito. Exẽpli gr̃a. Figura regia p sigillũ nõ imp̃mit in cerã nisi cera sit p mollificationẽ debitã dispositа. sic diuina dulcedo q̃ hr̃ in noie ihesu nõ accipit ab ania nisi fuerit p deuotiõis act⁹ bñ dispositа. ḡ zc. Scõo declarat figurali p̃stẽsiõe. Nã scribit de mãna q oĩs saporis suauitatẽ et oẽ delectamẽtũ habebat in se Sap̃. xvj. Angelorꝫ esca nutriuisti dñe pp̃lm tuũ: z panẽ de celo p̃stitisti eis oẽ delectamẽtũ ĩ se habentẽ zois saporis suauitatẽ. Et tñ q̃busdã. i. malis z idignis erat ĩsipidus z abominabilis vi debak̃. Un di. Ania nr̃a nauseat sup̃ cibo isto leuissimo. Bonis aũt z dispositꝫ ad gr̃am dulcissime sapiebat fm vniuscuiusqꝫ desideriuꝫ. sic est de dulcedine nois ihesu q̃ sapit tñmõ ꝑparatꝫ deuoti⁹. Tercio declarat phisicali silitudie. Nã ot Isiõ. z patet ad experientiã q adamas ferrũ attrahit z de ẽra eleuat. sed b nõ facit nisi sit ꝑpe. si eñ mlt̃ũ lõge fuerit: nõ attrahit eũ. Jtẽ adamas nõ attrahit ferrũ qñ fortik̃ ꝓfricatũ ẽ z ĩmersũ allijs qz allia ĩpediũt vtutẽ adamãtꝫ. Allia q̃ sunt calida inflãmatiua significãt amorẽ ardentẽ terrenoꝫ. Si ḡ volum⁹ vt corda nr̃a attrahank̃ et eleuenk̃ ad diuinã dulcedinẽ debem⁹ nos tenere p̃pe xp̃m p gr̃am ne sim⁹ oblongati p culpã. Põ. Lõge a pctõribꝫ salus. Et debem⁹ amorẽ terrenoꝫ remouere z ardere ĩ diuini amoris ẽuotiõe Un Job. xxviij. Sapiẽtia (. i. sapida scia) vbi iuenik̃ z qs est loc⁹ ei⁹. nescit hõ ꝓciũ ei⁹ z nõ inuenik̃ in ẽra suauik̃ viuẽtiũ. i. in hoie voluptatẽ secũdate vel terrenis p amorẽ adherẽte. Aug⁹. Vas es o homo sed plenum es: funde quod habes vt recipias qõ nõ habes. fũde amorẽ secl̃i vt recipias amorẽ dei. Dec ille.

¶ Scz circa p̃dicta q̃rik̃ q̃libꝫ actibꝫ deuotiõis erga b nomen obseruat⁹: scti õi meruerũt q̃uenire ad dulcedinẽ ipsi⁹ nois Rñdek̃ fm Frã. de maro. ĩ ser. q ad id q̃ttuor sũ p̃cipue deuotiões obseruande. Prima est deuotio iuocatiõis. vt scz hõ crebro assuescat imo ĩ oĩbus opibꝫ nomẽ ihesu iuocare. Ad id hortak̃ apostolus Col̃. iij. dicẽs. Oẽ quodcũqꝫ facitꝭ in ẽbo aut in opere oĩa ĩ noie dñi nr̃i ihesu xp̃i facite. Debemus itaqꝫ hec freq̃ntare vt ĩ nob habit⁹ generek̃ et iuocatiõe ihesu: inchoãdo q̃dcũqꝫ op⁹ vl̃ fmõez Hoc mõ apl's q ĩ suis epistol' q̃dringẽtꝭ vicibꝫ ihesu nomẽ iuocauit: ꝑmeruit et factũ ẽ deo fauẽte vt in morte ei⁹ caput amputatũ triplici saltu exclamaret ihesus. z tres fõtes ĩnibi scaturirẽt. vt patet Rome ad aquas salu⁹. O q̃ bonũ z saluificũ est boĩ habitũ hũc inuocatõis nois ihesu suo cordi ĩdagare. qz ĩ mortꝭ hora illõ ĩuocãdo merebik̃ refrigeriũ salutꝭ hic. Sed heu heu qz ĩ plerisqꝫ xp̃ianis videm⁹ habitũ generatũ in q̃cunqꝫ casu iuocãdi vl̃ noiandi diabolũ et alia vituperia ac turpiloq̃a fari zc. Aduertãt q̃d dicat Chrys̃. q sic̃ vnaq̃qꝫ gẽs cui⁹ natiõis sit linguagio cognoscik̃: sic tales q̃ sint infernales cõprobank̃. sed iuocãtes iesum celestes ꝑbank̃. Scõa est deuotio cõfessiõis z ei⁹ cautiõis vt scz caueat offendere hoc nomẽ q̃ õ ꝓfitek̃ ꝓfessiõe. Nã scribit Ro. x. Corde credik̃ ad iustitiã: ore aũt cõfessio fit ad salutem. Sũt q̃ppe mlti q̃ nomẽ ihesu ore negãt: nõ audẽtes ꝓfiteri coram hoibꝫ reqsiti. De talibꝫ Matth. x. Qui negauerit me coram hoibꝫ: negabo et ego eũ coram patre meo q̃ in cel' est. Alij sũt q̃ et si cõfitenk̃ ore sed negãt ope pctis deseruiẽdo. Titũ. j. Coinq̃nate sunt eoꝝ mẽs z ꝓscia cõfitenk̃ se nosse deum factꝭ aũt negãt. Aug⁹. Quisq̃s factis negat xp̃m antixp̃s est. Nisi ḡ õ ꝓfiteak̃ vaciter corde: ore et ope nomẽ xp̃i: nõ gustabit diuinã ei⁹ dulcedinẽ. Tercia est deuotio bñdictiõis. sic̃ faciebat Põ. dicẽs. Sit nomẽ dñi bñdictũ ex b nũc z vsqꝫ ĩ seculũ. Et iterꝫ. Cõfitebor tibi dñe de⁹ me⁹ in toto corde meo: z glorificabo nomẽ tuum in eternũ. qz misciõia tua magn̄ est sup̃ me. et eruisti aiam meã ex inferno inferiori. Sic z nos debem⁹. Quarta est deuotio adoratiõis vel veneratiõis. Phil'. ij. In noie ihesu oẽ genu flectak̃ celestiũ ter. z iter. vt s̃ patuit. O igit̃ fidel' aĩa stude p̃dictꝭ modis deuotionẽ hr̃e ad nomẽ Jesu p q̃ õ habes ad felicitatẽ p̃duci vt ꝙ solatiõez mereaꝭ in morte z tãdẽ gliaz Ad id refert exẽplũ discipul⁹ ĩ suo libro q̃ dr. ꝑmptuariũ exẽploꝝ q̃ miles q̃dã ordinẽ ĩrauit Et stertieñ. z tãdẽ infirmat⁹ z morti p̃rim⁹ cepit pauere nimis de pctis in secl̃o cõmissis. Ecce ḡ btã ẽgo sibi apparẽs cepit ip̃m ꝙ solari. q̃ tot⁹ in leticiã mutat⁹ est: Interrogat⁹ vñ sibi b esset: rñdit q̃ btã ẽgo p̃sens astaret. petituſqꝫ est vt diceret q̃d boĩ fecerit q̃ id ꝑmeruerit: ait. Nũqꝫ obmisi q̃n ad nomẽ marie. et sic etiã dñi ihesu sp genua flexerim. Sicqꝫ aiam ẽgini cõmẽdañ. felicit̃ migrauit in dño. O xp̃iane fac z tu similit̃ zc.

¶ Circa terciũ p̃ncipale de dulcoribꝫ nois Jesu sit p ꝯclusiõe sentẽtia Bernñ. sup̃ cãtica dicẽtꝭ q̃ q̃libet aĩa deuota habet electuariũ in hoc noie ihesus reconditũ: oĩ pesti efficax z dulcedie plenum Qõ vt claresc̃at in hoc mellifluo noie describemus hic. xij. p̃cipuos dulcores q̃s more bodie apud hoies solito p̃ exenijs noui anni distribuere curabo fm diuersoꝝ statuũ varietatẽ. Primo pctõribus assigno in hoc noie dulcorẽ spei z cõfortatiõis. Est ne charissimi int̃ vos aliq̃s sceleratissim⁹ z pctõr maximus: latro: luxuriosus: homicida: blasphem⁹: sodomita et oĩ spurcicia plenus a iuuentute: accedat ad hoc nomẽ diligẽter ꝓsiderañ q̃d sonat ihesus. quoniã fm Hieronymũ interp̃tatur saluator. Et cur sic dei filius

voluit noiari audiat angelū dicentē ad Joseph
Matth.ij. Vocabis inq̄t nomē ei⁹ iesum: ipe em̄
saluū faciet pp̄lum suū a pctis eoz. Audi q̄ sal
uare vēit iesus: nō pdere. Accipe g̃ spem venie et
ad xp̄m ꝓuertere. Bef. sup Lanc. Labik q̄s i crī
me: currit isup ad laqueū mortis ōsperādo. nōne
si iuocet nomē vite ꝓtinuo respirabit ad vitā. an
nō toties ꝓfortas q̄ties nois iesu recordas? Hec
ille. Tal' nēpe pctōr accedeñ dicere p̄t illō Anselmi li. orationū. Quid est iesus nisi saluator. g̃ bo
ne iesu ppē temetipm esto mihi iesus. Noli dñe
noli sic attēdere malū meū vt obliuiscar bonuz
nomē tuū. ppē nomen g̃ tuū salua zc. O g̃ pctōr
ecce exeniū tibi dulce i iesu nois. Hec ps. lentien
di. Dē i nois tuo sal. me fac zc. et sic ptz. ¶ Secō
do penitētib⁹ assigno in b̃ nois dulcorē misceōie z re
missionis Act. x. Huic oēs pphe testimo. phi. re
missiōez accipe pctōz p nomē ei⁹ oēs q̄ credūt in
eū. Et. j. Joh. ij. Filioli mei hec scribo vob vt non
peccet, sz z si q̄s pec. aduocatū ha. apō patrē iesū
xp̄m z ipe ē ppiciatio p pctis nr̄is. Et ifra. Scri
bo vob filioli q̄m remittunt vob pctā vra ppter
nomē ei⁹. Ecce patz zc. ¶ Tercio egr̄ z de
ficiētib⁹. s. claudis: surdis: lepros: mēbro defectu
osis q̄cūq̄z: cladeq̄z z peste laborātib⁹ ac q̄liēcūq̄z
morbidis hoib⁹: assigno dulcorē curatiōis. Nā
sacro teste euāgelio nullū gen⁹ est ifirmitatū qō
curari neq̄at nois iesu. Sz b̃ intelligēdū q̄ntū sa
lus homis. s. eēna atq̄z deuotio z fides exposcit.
Mar. vl. Sig̃ eos q̄ i me cre. hec seq. li. lo. n. ser.
tol. z si moz. q̄d bi. ñ e. n. zc. Et ibi inserit in nois
meo. i. iesu hec oīa z pl'ima fienda. Ad hui⁹ ꝓfir
matiōnē legim⁹ etiā ifideles p nomē iesu demo
nia eiecisse Mar. ix. et cecos illūmasse. sic patz ō
Dionysio ariopagita. vide i ei⁹ legēda. z etiā moz
tuos suscitasse vt patz de aristodemo in legēda
sci Jobis euāgeliste. et sic de alijs. O q̄z stulte g̃
sūt mlieres q̄ p ifirmitatib⁹ curādis nō iesu no
mē sz incātatrices req̄rūt. superstitiōib⁹ credūt zc.
Nil efficaci⁹ nois iesu saluifico. ¶ Quarto tribu
lat, z patiētib⁹ z q̄busuis oppressis zc. ac aduersa
mōi sustinētib⁹ assig̃ dulcorē ꝓsolatiōis i nois ie
su. q̄z scribit Act. v. q̄ ibāt apli gaudētes a ꝓspe
ctu ꝓcilij: qm̄ dig. ha. sē p no. iesu ꝓtu. pati. Sic
z martyres vt laurētiū z stephanū et mlt̄os ali
os passos i nois iesu lertissime tolerasse legi⁹ zc.
¶ Quito plan̄ eccl'iastic⁹ z spūalib⁹ assigno
in nois iesu dulcorē ꝓfiguratiōis. Nā nomē dñi
thetragrāmaton q̄ō q̄dē est nomē ineffabile q̄a
deū ineffabilē significat: sūm⁹ sacerdos i fröte por
tare p̄cipiebat Exo. xxviij. z apō iudeos nomē il
lud q̄ttuor lr̄az noiat ieue: q̄ō ex vocalib⁹ eisdez
ꝓstat sic nomē iesu. Glosa āt ibi. s. Exo. xxviij. ōt
q̄ i nois thetragrāmaton sē iste lr̄e: ioth q̄ō inē
p̄tak p̄ncipiū. heth q̄ō interp̄tak passiōis. vau. i.
vite. he. i. iste. vñ illō nomē sonat sic: p̄ncipiū pas
sionis vite iste. q̄ō est dicere Iste. s. quē significat
hic sacerdos est p̄ncipiū vite p passiōez. Nā xps
p passionē suā restaurauit vitā eēnā scz gl'iose re
surrectiōis. Uñ magn⁹ dulcor ē sacerdotib⁹ z oī
bus eccl'iastic⁹ psonā xp̄i q̄rere et nomē iesu por
tare. Videāt g̃ q̄z ipsi rang̃z alē iesus hñt saluare
aīas: nō pdere. Serto p̄dicatorib⁹ z doctorib⁹
inē q̄s et ego indign⁹ accipio ne frauder pte mea
quā assigno dulcorē sapiētie. i. sapide sensatiōis
vel dulcoratōis. q̄z oīs scia z doctrina z oīs p̄di
catio insipida est z arida sine nois iesu p q̄ō solū
incitat z inflāmat cor auditoz. Nā Paul⁹ dul
ci⁹ resonat. sic z Johes i epl'is p crebras noiatio
nes iesu isertas. Et exprimur q̄z i p̄dicatōe vl' scri
ptur, nil adeo incitat cor. Testat b̃ idē Bef. sup
Lanc. di. Nomē iesus lucet p̄dicatū: pascit recog
gitatū: lenit z vngit iuocatū. Arid⁹ ē oīs cib⁹ scz
scripture. si ñ b̃ oleo pfūdat: si nō b̃ sale cōdiat: insi
pid⁹ reddit. Si scribas ñ sapit mihi nisi ibi lege
ro iesū. Si dispures aut ꝓferas nō sapit mihi ni
si sonuerit ibi iesus. Hec z pl'a Bef. Septio re
ligiosis siue orātib⁹ z ꝓtēplātib⁹ assig̃ in nois Je
su dulcorē deuotiōis z inēne delectatiōis. Bern.
Absit q̄ b i spū nō maiores sentiam⁹ delectatio
nes q̄z in q̄liber carnis fedirate. Propt̄ea salua
tor Mat. xj. ōt. Uenite ad me oēs q̄ labo. z one.
est, z ego re. vos. Tollite iugū meū sup v. zc. Ju
gū ei meū suaue ē z on⁹ meū leue. Nā reuera nil
sic delectat deuotoz corda sīē amorosū nomē ie
su. Hoc Bef. testat di. Sol⁹ exp̄t⁹ nouit credere
q̄d sit iesū diligere. dulc, iesu memoria dās vera
cordis gaudia. nā sup mel z oīa dulc, tua pñtia
Et addit. Nil audiē suaui⁹: nil degustat dulci⁹:
nil cordi amabili⁹ q̄z iesus ōi fili⁹. hoc fuit, pba
tū Esa. xxvj. Nomē tuū z memoriale tuū in desi
derio aie zc. Hoc senserat Abacuc ca. iij. di. Ego
aūt gaudebo i dño z exultabo i deo iesu meo.
¶ Octauo p̄ncipib⁹ et militarib⁹ assig̃ dulco
rē triūphatiōis i nois iesu. Hoc em̄ est vexillu⁹ q̄
hostes deuicunt. Ps. Sctm̄ z ēribile nomē ei⁹.
sctm̄ q̄dē angel' z in gr̄a existētib⁹ hoib⁹. sed ē ēri
bile ōmōib⁹ z ipijs nomē iesu. Et b̃ vificat i oīb⁹
picul' occurrētib⁹ scz naufragatiōis: submersio
nis: tonitruoz: ignīū: ruinaz z oīm alioz ꝓtin
gentū casuū. q̄z i oīb⁹ nomē iesu subuenit. Pro
uer. xviij. Turr, fortissima nomē dñi: ad ipm re
currit iust⁹ z exaltat. Uū. j. Reg. xvij. Dauid pu
gnāte ꝓ Goliad armatū: ille iermis trūmō nois
dñi fort, dixit. Tu venis ad me cū gladio et ba
sta z clypeo. ego aūt venio ad te in nois dñi exer
cituū. et sic vicit eū. Ad idē facit exēplū q̄ō a fide
dignis z mult, auditū accepi. s. q̄ dū celar thur
coz pugnabat sub nādoralba. crucifer q̄z ex ad
uerso resistēs crebr⁹ acclamabāt nomē iesu. ad
q̄ō mor ēga vtētes inimici. i. thurci fugere cura
bāt. Tūq̄z ipi suū mahometū acclamādo irrū
pebāt: iterato nomie iesu acclamato ab istis re
pente dorsa dabant. Fuerunt etiam qui dicerēt
q̄ scz ad nomen Jesu acclamatum videbāt im
petus multarum sagittaz desup emissarum et

De Circumcisione domini

ignitaꝝ ꝑtra hostes celitus fulgurasse. z tūc per nomē Jesu facta est gl'iosa victoria ℣ Nono artificibꝫ z negociatoribꝫ assigno i b̄ noīe dulco rē lucri z ditatōis. eteni mūdāis q̄stibꝫ aliq̄ ditāt aliꝫ mime. Et iste diuitie q̄uis sint false z trāsito rie: ardēt tñ a stultꝰ appetūt. Hz o hō si ve diues eē cupis āplectere nomē iesu i q̄ habes oēs vtutes z gr̄az q̄ sūt ve z eēne diuitie vt ōt Hre. Adeo aūt meritoꝝ z ꝓmioꝝ diuitie cumulāt ꝑ nomē iesu vt vno solo vbo dicēdo plᵉ ꝓferat q̄z essent oīa mūdi thesauri. Nā. j. Libroꝝ. xij. scribit. q̄ nēo pōt dicere dñs Jesus nisi i spūsancto. q̄ q̄cūq̄z digne ꝓfert b̄ nomē ex ipsa platōne efficit dignᵉ gr̄a et merito eēni regni celestꝰ z vtutibꝫ clarᵉ. Ber. su p cāt. Cū nomio iesū horiez ꝓpono mihi mitē: humilē: sobriū: misericordē z oi sctitate ꝓspicuū. eundēq̄ deū oipotētē q̄ suo me exēplo sanet z roboret adiutorio. Hec ille. Ecce ieffabiles diuitie rē

℣ Decimo saluādoꝝ cūctꝰ statibꝫ. s. vgibꝫ viduis z ꝓiugatꝰ assigno i b̄ noīe dulcorē fructificatōis. q̄ in b̄ noīe acq̄rūt ꝓiugate fructū. xxx. vidue. lx. vgies. c. vt scribit Mat. xiij. z ibi ōt glo. Cū Jesus iterp̄tat saluator: salutarꝰ salᵉ z salutare: q̄ ꝑ iō̄m oīmode z plene fructū eēne salutꝰ bēbimᵉ

℣ Undecio moriētibꝫ assig̃ i b̄ noīe dulcorē securatōis vl' p̄munitōnis. Nā q̄ se b̄ noīe sig̃t in morte vo corde iuocādo securᵉ hinc exit. quia scptū ē Johel'. ij. Oīs q̄ iuocauerit nomē dñi saluus erit. Nā b̄ nomē securitatē p̄stat etiā ℥ subitaneā morte. Refert eñ Vincē. i spe. histo. parte vij. li. xxxij. q̄ sctūs Eadmūdᵉ archiep̄s cātuari eñ. cū esset puer scholarꝰ deuotᵉ z put a sctā sua mr̄e didicerat ozōni seorsū se dedissꝫ apparuit ei dē dñs iesus i forma pueri pulcerrimi di. Salue dilecte mi. Cui timēti z mirāti ait. Respice faciē meā z lege. Et ecce lr̄is celestibꝫ scptū legit'. ie sus nazarenᵉ. z rp̄s dixit. Hoc nomē mēoriale tibi sit z oī nocte imp̄me frōti tuo z nō timeb subitā morte tu z oēs ꝓsil'z se b̄ noīe i frōte munieñ. z sic rp̄s disparuit. ecce ꝓpositū. Duodecio regnātibꝫ i celo est i b̄ noīe dulcor btifice gl'iatōis. Pō Bl'iabūt in te oēs q̄ diligūt nomē tuū dñe. O q̄ amoroſū. o p̄dulcissimū. o mellifluū nomē Jesus sis nob sp̄ i corde z in oīb sensibꝫ. O pie iesu da nobis dulcedinē tui nois expiri z i tuo noīe delectari hic ꝑ gr̄am z i futuro ꝑ gl'iam Amen.

¶ In festo Circūcisiōis dñi Sermo. iiij. de gloriosa dignitate z ꝑcellētissimis ꝓuilegijs nominis Jesu.

Nomē eius iesus

In qō vocatū est ab angelo ꝓusq̄z i vtero ꝓceꝑt. Lu. ij. z i euāgelio hodierne solēnitatis ℣ In q̄bꝫ vbis iſinuat nomē dñi iesu fore gl'iosissimū: qō hodie ē ipositū. Cū qz hoibꝫ ē salubrimū: idō ōr nomē eiᵉ iesus. i. saluator. Cū qz angel' est venerādū z obseq̄o digno colēdū qō notat cū ōr. qō vocatū ē ab angelo. s. gabele ānū ciāte xp̄i ꝓceptū. Ubi Lyra dic̄ q̄ notāter ōr. vocatū ē ab angelo: nō aūt ōr ipositū. qz non nisi a deo p̄ē ipositū fuit b̄ nomē: q̄uis ꝑ angelū denūciatū marie z ioseph z ꝑ ipos alijs diuulgatū. Cū qz deo p̄ri ab eēno ꝑelectū z ꝑdilectū Ūñ ōr. ꝓsq̄z i vbo ꝓcipet. De b̄ gl'ioso itaq̄z noīe in q̄ solo dat salᵉ hoi z cui angeli letāter subseruiunt z qō a deo p̄ē est eternal'r filio dei p̄ordiatū ar/q̄z hodie ipositū i circūcisiōe agem⁹ in b̄ fmōe. i q̄ describem⁹ eiᵉ excellētissima z dignissima ꝓui legia vt clarescat gl'iositas nois iesu aliq̄ntū: q̄ tal'z tāta ē vt ad eiᵉ laudē z ꝓmēdatiōez deficiāt ois mēs: ois lingua: z intellectꝰ etiā angelicᵉ. Ber. Nomē saluatoris nr̄i fris z sanguis mei: nomē a secul' absc̄ditū sz i fine secl'oꝝ reuelatū: nomē est mirabile: nomē ineffabile: nomē inextiabile: imo eo mirabiliᵉ q̄ inextimabiliᵉ. eo magꝫ gtuz q̄ gtuitū. hec ille. Lo q̄mur tñ q̄z tū valemᵉ z laudemᵉ vt ꝑ ip̄m saluari mereamur z ne ingti iueniamur. Cū exā b̄ gl'iosissimū nomē fulget ad modū solis descptū. de q̄ ps. Sit nomē eiᵉ bñdictū añ solē ꝑmanet nomē eiᵉ. Hinc ad p̄ns duodecim eiᵉ dignissimas excellētias radiātes describam⁹ q̄s in tres articl'os diuidemus.

Primus de eius excellentia diuiali.
Scōus de eius reuerētia venerabili
Tercius de eiᵉ efficacia admirabili.

℣ Circa p̄mū de excellētia diuiali nois Jesu accipiam⁹ hāc ꝓcl'onē q̄ b̄ nomē iesus vtpote diuinū z sup oīa noia mūdi gl'iosissimū merito ē dei filio ab eēno ꝓsecratū. declarat ꝑ q̄tuoꝝ p̄cipuas ꝓrogatiuas z dignitates huiᵉ sctissimi nominis ℣ Pria est dignitas eēne ꝑdilectōis. Hoc q̄ppe nomē deᵉ ab eēno ꝑdilexit vt filio suo ip̄m dedicaret. Et in p̄ncipio p̄mi capitul' libri vite ō scripsit q̄n in b̄ noīe oēs saluādos p̄uidit z btificādos: adeo q̄ nullᵉ vnq̄z hoim ad btitudinē vl' eēnā salutē ꝑueniret sine b̄ noīe. Act. iiij. dicente Petro. Nō est aliō nomē sub celo datū hoibꝫ in q̄ opor. sal. fi. credētes. Propꝛea p̄s. i ꝑsona xp̄i di. In capite libri. s. vite scptū est de me rē. Iste ē liber vite in q̄ oīm saluādoꝝ noia sūt scpta dicēte saluatore Lu. x. Gaudete z exultate q̄m noia vr̄a scripta sūt i cel'. Et certe ve z ve pctoribꝫ. q̄a scribit Exo. xxxij. Qui peccauerit i me delebo eū de libro vite. Et p̄s. Deleāt de libro viuētiū z cū iustis nō scribāt. Ue g̃ in pctis iacētibꝫ. q̄ eoꝝ nomina delent de libro vite z ꝓueratōis nois Jesu. Ue qz segregabūt ab oīb electis. z ve qz īfernali supplicio deputāt ℣ Scōa dignitas z gl'ia nois iesu ē btē saluatōis. Nā fm Hiero. in interp̄tatōibꝫ noīm hebraicoꝝ b̄ nomē iesus interp̄tat q̄druplicit'. s. saluator: salᵉ: salutaris: salutare. q̄ oīa z singula sunt diuie solᵉ ptātis et opatōis. Nā ꝓmo ōr saluator eo q̄ saluat a pctis Mat. j. Vocab nomē eiᵉ iesus: ipe ei sal. fa. ppl'm suū a pctis eoꝝ. Scōo ōr salᵉ fm Fran. ō maro.

ideo.qz ipse xps deus est obiectum nostre beatitudinis in quo beatificamur.z in eo cõsistit tota nra bitudo.z sine q nõ est salus. Tercio dr salutarj eo q p ipm solũ ꝑfert gra spũscti. ps. Red de mihi letiã salu.t.z spũ pn.cõ.me. Quarto dr iesus xps salutare:ideo.qz p modũ salutatõnis venit i mõm. Nã ꝑcept ẽ angelo salutãte vginẽ. et qz i se credẽtib ꝫ salutẽ ꝓmisit et donabit. Uñ b puiderat Jacob priarcha.z tiõ dr. Genẽ.xlix. Salutare tuũ expectabo dñe.i.salutj ꝓmissionẽ i Jesu tuo filio. O ğ gliosissimũ.o amorosissimũ nomẽ iesu:esto nob saluator:salꝰ:salutarj z salutatiõis.qz b nomẽ iesus est nomẽ diuinuz qz sũme cõuenit cũ diuis noib. Qõ vt claresçat ql Utz b nomẽ Jesus ꝫuenienẽ ꝫsecratũ fuerit do vero oipotẽti. Rõ qstiõis est.qz cũ a pncipalioꝛ debeat fieri õnoiatio.ix. Etbicoꝛ.pncipalioꝛ aũt ẽ in xpo deitas. Mirũ ğ videt ꝙ noluit xps noiari noie diuio.s.thetragrãmatõ. Jtẽ alia rõ.qz Exo. iij.hr.ꝙ de⁹ appuit moysi in rubo ardenti:ꝓcipiens vt educeret filios isrl'ex egypto p manũ validã. Et tũc ait moyses ad dñm. Ego vadã z dicã filijs isrl':de⁹ patꝝ vroꝝ misit me ad vos z q apparuit mihi zc. Si dixerint mihi.qõ ẽ nomẽ ei⁹: qd dicã eis. Rñdit dñs. Ego sum q sum.sic dices filijs isrl'. Qui est misit me ad vos.b nomẽ mihi est in eknũ. Cur ğ ver⁹ de⁹ icarnat⁹ noluit b noie q sum noiari. Jtẽ tercia rõ. qz Exo.vj.locut⁹ dñs moysi dixit Ego dñs q apparui abraã isaac z iacob i deo oipotẽte.z nomẽ meũ magnũ adonay ñ idicaui eis. Ecce oipotẽs dr nomẽ fuit adonay Nec legit alibi i ve.te.alijs ꝓphis noib ꝓter hec noiat⁹.ğ miꝝ videt ꝙ nõ adonay voluit noiari dei filj⁹ sed pri⁹ iesus. Ad ꝓpo rñsione ad b et ad qstiõez ex dictj Lyre z Burgẽñ.aliq̃rũq̃ notem⁹ tres ꝓitates. Prima ꝓitas in sacra scia testamẽti scꝑtura legunt qdaz noia oipotẽti deo appꝛopꝛiata. Nã licet de deo mlta noia dicerent Aliq̃ p respectũ ad creatas vt creatoꝛ:dñs: illũinatoꝛ zc. Alia p modũ qlitatũ circa diuinaz essentiã.vt sapiẽs bon⁹ oipotẽs misericoꝛs iust⁹ et vltiscẽs dñs ac sl'ia. Alia p modũ qntitatũ vt magn⁹ imẽsus icircũscꝑt⁹. Reptiunt tñ tria ꝓcipua noia appꝛopꝛiate deo assꝛpta et singl'arissime attributa. Primũ est thetragrãmaton. Scõm est q sũ vel q est. Terciũ adonay. De qb obiectiões pscꝑte fuerũt. Primũ nomẽ est thetragrãmatõ qõ est vnũ nomẽ ex qttuoꝛ lris ꝫscꝑtũ. Et idõ sic dictũ a thetra qõ est qttuoꝛ.z grãma qõ ẽ lra. qi nomẽ qttuoꝛ lraꝝ. Hoc nomẽ significat diuinaz essentiã purã z nudã ,put in se cõsistit circũscꝑto oi alio. Et ideo est nomẽ incõicabile appꝛopꝛiatũ soli deo. Et istõ nomẽ apõ hebreos est ineffabile et tãte sctitatj reputat ꝙ non debeat noiari nisi a sũmo sacerdote z solũ in bñdictiõib in tẽplo fiẽdis. Uñ b nomẽ scꝑtũ sic ꝙ h v e.qttuoꝛ lris nunqz ꝓnũciat cõic ,put in lra iacz,sed loco ei⁹ ꝓferũt legẽtes adonay qõ est alio nomẽ diuinũ. Si petas. Quid vl' q̃le est b nomẽ in sono.dicit ab aliqb vt volũt ꝓitissimi hebreoꝛ ꝙ est et sonat sic. Jeve.vel ꝑm nraꝝ lraꝝ sonũ dr Jhve. et sic dr ineffabile.nõ qz dici nõ possit i sono.sed qz significat rẽ ineffabilẽ.s.essentiã diuinã nudã. Uñ z scria ptura lras z sonũ hui⁹ nois ñ exꝑssit.sed tm dic ꝙ dñs ꝓcepit fieri laminã de auro purissimo in q̃ sculpek opꝛe celatiõis sctm dño.i.nomẽ dñi thetragrãmaton ꝑm Lyrã.vt portaret in fronte sacerdotj sũmi.Exo.xxviij. Jtẽ b nomẽ dr etiã ineffabile q ad mysterij intellectũ sanũ.qz in b nois sũt q̃ttuoꝛ vocales vel pri⁹ tres vna gemiata.s.e. Tãteq̃ vtutj est b nomen ꝙ si diuidat i tres dictiones scz ye.v.e.q̃libet illaꝝ significat idẽ qõ totũ ye.ve.qz q̃dlibet illoꝝ est idẽ qõ de⁹. Et cũ q̃dlibet illoꝝ seoꝛsum sit nomẽ dei:si iũgant simt erit idẽ nomẽ dei vt volũt ꝓitissimi hebreoꝛ. Ecce ğ mysteriũ trinitatis in diuis.qz p b innuit ꝙ sunt tres ꝓsone diuie:pater filj⁹ z spũscttus.et q̃libet ꝓsonaꝝ est de⁹ sic et ipsa natꝝ diuia est de⁹. et tote tres ꝓsone vn⁹ de⁹. Media aũt lra.s.e geminat.qz media ꝓsona tm scz filij in natꝝ gemina.s.diuia z hũana p icarnationẽ ꝫsistit zc. Secundũ nomẽ dei est Qui sum. Exo.iij.z b significat necessitatẽ essendi.z eternitatẽ imutabilitẽ:q̃ est ꝫditio ꝑpa z singularj dei. Alia aũt sic sũt de nichilo ita in nihiluz tẽdunt tanqz aq̃ fluens.et nisi manutenẽtia dei cõseruarent oia in nihilũ redirent vt dicit Greg.i moral'. Uñ soli⁹ dei q nunqz tẽdit ad nõ esse ,ꝓpriũ est sp z simpl'r esse. Et ideo noiat:q̃ sum.vt in pñti tpe designet eũ necessariũ z icõmutabilẽ esse.qm vt dr phs.v.phicoꝛ. Nil habem⁹ de tpe nisi nũc. Terciũ nomẽ dr est adonay Exo.vj. Et b significat generale dominiũ seu summã maiestatẽ z ptãtez. Uñ ꝑm Hiero.interꝑtat dñs dominãs vl' dñi dñatio. Et sic claret ꝑma veritas. Secũda veritas ꝙ b bñdictũ nomen Jesus multũ cõuenit z ꝫforme est diuinis noib. Declarat. Primo de noie dñi thetragrãmaton. Dicũt em doctoꝛes vt s. ꝙ eisdem lris nomẽ iesus apud hebreos scribit sicut nomẽ dñi thetra.licz nõ eodẽ oꝛdie. Nã ꝑm glo. Exo.xxviij.ꝑma lra ẽ ioth.hec est J lra.scda heth est h.tercia waw est v.q̃rta he.est lra e. Et iste eadẽ lre cõponũt b nomẽ iesus adiũct duob⁹ s.z sic iesus easdẽ vocales habet q̃s thetragrãmatõ Et ꝫuenienẽ nomen iesus excedit thetragrãmaton in duplici.s.s.ad significandũ assũptionez hũane nature in ania z in coꝛpe. Patie aũt cõuenit iesus cũ thetragrãmaton i significato. qa ꝑm ꝑdictã glo.ioth interꝑtat ꝓncipiũ.heth.i.passiõis.wau.vite.he.iste.Xps em p passionẽ est ꝓncipiũ vite eterne. Scõo cũ noie dñi Qui sũ ꝫuenit vt patz in decliatiõe. O tu grãmatice declia illõ nomẽ iesus. Dicit em Alexãder i doctrinali. Dat iesus um q̃rto:reliqs u sp habeto. In noie ğ dei declinemus illud. Noiatiuo hic iesus. genitiuo

bui⁹ ieſu. datiuo huic ieſu. accō hūc ieſum. vtō o ieſu. ablatiuo ab ō ieſu. Ecce tres hz inflexiones. ſ. ieſus. ieſu. ieſum. ꝑma finit in s. ſcōa in u. tercia in m. iūge lr̄as has z exibit ſum. Et qm̄ ie. apud hebreos idez ſonat qō de⁹. vt patuit ex noīe ieve. ergo dicēdo ieſum ſonat de⁹ ſum. Je igit̄ sū. ō eſt de⁹ ſum. Ecce ieſus ꝙuenit cū de⁹ ſuꝰ. Tercio cū noīe adonay i ſignificato. qz ipſe ſolus dñs de⁹ oīm hz ptātem ſaluādi. qō notat Jeſus. Claret ḡ q ō nomē ieſus eſt nomē diuinū cōueniēs deo vero. ¶ Tercia vītas q ōi filiꝰ ꝑ ſalute hoīm i carnatꝰ debuit ſup oīa vocari ō noīe ieſus. Rō qz noīa debēt eē cōſona rebꝰ. rīj. q. j. Clericꝰ i glo. z de p̄bē. et digni. Cū ſm apl'm. Et qm̄ oīa iuſte ſunt a fine denoianda. ij. de aīa. Ideo erā ad ſaluādū hec incarnatio ordinabat: debuit ieſus. i. ſaluator noiari. Nec debuit p̄dicta noīa veteris teſtamti hre. qz illa erāt noīa inuiſibil' dei. Jpe aūt ꝑ incarnatiōez erat viſibiliter ꝛgſcēdus. Ūñ Eſa. lij. ca. Propꝛea cogſcet ppl's me⁹ nomē meū in die illa. qz ego q̄ loq̄bar. ſ. ꝙphet⁹: ecce aſſum. ſ. in carne viſibil'r. Et ſic patet ſoluto obiectoꝛ z q̄ſtionis. O mira ḡ dei ſapia. ¶ Quarta dignitas z gl'ia noīs ieſu eſt deifere ſignatiōis. Nā nomē ō pfecte deū incarnatū oſtēdit i ſe. Prīo ſyllabali cōbinatiōe. Eſt ei biſſyllabū ad ſignificādū ſm Fran. maro. q ex duabꝰ naturꝭ vicz diuia et hūana vnitꝭ tāq̄z ex duabꝰ ſyllabis cōſtat xp̄m eē denoiatū. Et q̄dē ꝑma ſyllaba ei⁹ eſt ie. qō ſignificat deū vt dictū eſt in ꝑmiſſis. Et ſecūda ſyllaba eſt ſus qō ſignificat eē. ſ. i carne viſibili. Dec ſufficiāt. ¶ Scōo oſtēdit lr̄ali deſcꝑtiōe deū. ſ. icarnatū ſignificare. Nā ei⁹ ꝑma lr̄a eſt i. q̄ eſt media vocaliū. z ſignificat xp̄m q̄ eſt media ꝓſona. ſ. filij in trinitate. Et q ſicut i. eſt lr̄a recta ad modū linee. ſic xp̄s in paſſiōe rectiſſimā iuſticiā fecit ſatisfaciēdo ꝑ ꝑctis nr̄is. j. Pe. ij. Qui pctā nr̄a ipſe ꝑtulit i corꝑe ſuo vt p. m. iuſti. vi. Scōa lr̄a eſt h. q̄ rōne aſpiratiōis ſignificat plenitudinē ſpūſ ſancti. Et q ſic h nō cōputat inꝛ lr̄as cū ſit aſpiratio vocꝭ. ſic xp̄s nō cōputat inꝛ hoies carnaliter genitos. qz ſpūſctō eē cōcepꝰ. ¶ Tercia lr̄a eſt e. q̄ a ſiniſtrꝭ clauſa z a dextrꝭ apta eſt. iō ſignificat elargitionē miſcōie q̄ vſus eſt xp̄s i remediatōe hūani generꝭ z gl'ificatiōe. vt ōt Fran. maro. Quarta lr̄a eſt ſ q̄ eſt lr̄a q̄dē alta: tñ in capite eſt iclinata et ſic ſignificat hūilitatē filij dei q̄ deſcēdit de celo Quinta lr̄a eſt u. q̄ a ꝓteriori clauſa z a ſupiori apta ſignificat ſm Frā. maro. vtutē pauꝑtatꝭ q̄ ad terrena eſt clauſa z ad celeſtia apta. hac xp̄s floruit in vita. Ultīa lr̄a iterat⁹ iclinata q̄ ſignificat hūilē obedientiā vſq̄z ad morte crucꝭ ſm Frā ciſcū. Et ſic patz ꝓpoſitū. ¶ Jtē circa p̄dicta reſtat ō noīe xp̄i cur ſolet ſcribi ꝑ lr̄as iſtas x. p. c cū apice ſuppoſito. Ad qō rñdet q huius eſt duplex rō. Una ex ꝓte vocꝭ. qz xp̄c eſt vocabulū greū nō latinū. et ideo grecis lr̄is ſolet ſcribi. Nā figura lr̄e x in greco eſt apō nos id ē latinos ch. et apud grecos hec figura p eſt apō nos r. et eſt ergo zc. Alia rō ex ꝓte ſignificatōis. qz hec lr̄a x. q̄ ōr iuēra tpe Octauiani ymperatoris cuiꝰ tpe fuit natus xp̄s. et ſcribit in figura crucꝭ: ſignificat crucꝭ xp̄i triūphū. ꝑ ſignificat paſſionis ſatiſfactiōez ꝑ ꝑctis. c ſignificat coꝛonationē. ſ. reſurrectōis gloriose. O q̄z ḡ gl'ioſum nomē Jeſus xp̄s. o vere diuinū nomē. Dicam vtiq̄z cū ꝓp̄ō. Deus in nomine tuo ſaluum me fac zc. J

¶ Circa ſecūdū ꝓncipale de reuerētia. ſ. noīs ieſu ſit ꝑ ꝛclusiōe q hoc nomē Jeſus adeo eſt gloriosiſſimū vt ꝑ ei⁹ reuerētia oīs mundi creatura adoratiōis exhibeat cultū. Hoc teſtat apl'us ad Phil'. ij. di. Deꝰ exaltauit illū z dedit illi nomen q̄ ē ſup oē nomē vt i noīe ieſu oē genu flectat celeſtiū terreſtriū z iferno. z oīs lingua cōfiteat q̄a dñs ieſus i gl'ia eſt dei p̄ris. Nec ille. Et q̄b verbis q̄druplex dignitas z gl'ia noīs ieſu colligit. ¶ Prīma ōr ſumme exaltationis. Ūñ ōt q deꝰ exaltauit illū z dedit ei nomē ſup oē nomē. Hoc fecit de⁹ qñ nomē ieſu ſic exaltauit vt ad ipſius inuocationē inſtitueret fieri pctōꝝ remiſſionē: gr̄e infuſionē: eꝛnā ſaluationē: z miraculoꝝ opationē: vt oīs creatura obediat nomi ieſu. vt patz ex euāgelio z in biſtoꝛiis ꝑ miracl'a a ſctis facta i ō noīe in oīb⁹ creaturꝭ. Ūñ Abꝛyſ. ōt. Tāta eſt vtꝰ noīs xp̄i q nō ſolū viſum ſed noīatū facit mirabilia. Ideo ꝓs. oꝛat dī. Adiuua nos deꝰ ſalutaris nr̄ z ꝓpꝛ gl'iam noīs tui libera nos. ¶ R

Scōa gl'ia ꝑamāde deuotōis. Ūñ ſubdit: vt i noīe Jeſu flectat oē genu zc. Nimiꝝ ō nomē Jeſu fuit a ꝓncipio mundi ab oīb⁹ ſctis amatū et deſideratū. Patz ꝑmo de p̄triarchis. Nā Abraā exultauit vt videret diē ieſu: vidit et gauiſus eſt. Job. viij. Jſaac i huiꝰ noīs ſpe ſe oblatōi cōceſſit credēs reſuſcitari Deū. xxij. Jacob de ō noīe gaudēs ait. Saluare tuū expectabo dñe Deū. xlix. Joſeph in buiꝰ figurā appellatꝰ eſt ſaluator mūdi Deū. xlj. Jtē Joſue i huiꝰ noīs figura introduxit ppl'm iſrl' in trā ꝑmiſſiōis quā eis ſorte diuiſit. et ſic de alijs. Scōo patz in ꝓphetꝭ. Nā de huius noīs deuotōe Eſa. xxvj. fuit p̄dicatū dī. Dñe nomē tuū z memoriale tuū in deſiderio aīe. Et Abacuc. iij. Ego aūt gaudebo i dño z exul. i deo ieſu meo. Et Eſdre li. iij. Reuelabit filius meꝰ ieſus ō ſuis bijs q̄ cum eo iocūdabunt. Et erit poſt hos annos moziet filiꝰ meꝰ ieſus z cōuertet ſeculum. Dec ibi. Jtē Eccī. xlij. In ſermone eiꝰ ſilebit vētus: z cogitatiōe ſua placabit abyſſum. Sequit Et plantauit illū dñs ieſus. Dec ibi. Tercio q hoc nomē ſit mītū amatū a ſanctis patet i apostolis de quibus ſcribit Act. v. Jbāt apl'i gaudētes a conſpec. cōci. q̄m digni habi. ꝑ nomie Jeſu ꝛtu. pati. Jtem in hoc noīe apl's Paulus adeo delectatꝰ eſt vt. cccc. viciēs in epl'is noīauerit z in morte decollatꝰ ter exclamauerit. Quarto patet in martyrib⁹ q̄ in hoc noīe dulcit tozmenta acerbiſſima ꝓtulerūt. vt patz ō Stephano: Laurētio

Uincētio z alijs mulſ. Itē de ſctō Ignacio legit in legēda. q̄ cū iné mltoꝝ genera tormētorū nō ceſſaret ab iuocatōe nois ieſu: iterrogat⁹ a tor/ribꝰ cur b̄ nomē totiēs replicaret. Rñdit. Hoc nomē cordi meo iſcriptū habeo z iō ab eo ceſſa/re nequeo. Poſt mortē ḡ ei⁹ cor extrahit z ſcindi tur z totū iſcptū b̄ noie aureis lr̄is repit vñ plu/res crediderūt. Quito ptz i ꝓfeſſoribꝰ q̄ p̄ dulce/dine hui⁹ nois rapti ſepe legūt: vt ptz de ſctō fre Egidio z de btō Francisco. q̄ audito b̄ noie mox labia lābiebat. Uñ z Bern̄. Hoc nomē ieſ⁹ mel ē in ore: melos i aure. iubil⁹ i corde. Certo patz i ꝓgibꝰ. Nā legit de btā Agatha. q̄ in b̄ noie letiſſi me z gl̄ianter ibat ad carcerē q̄ſi ad epulas. z ſic b̄ alijs mulſ legim⁹. ¶ Tertia gl̄ia reuerē/de adoratōis. Jō dic̄ Apl's. Genuflectat celeſtiū i. angelo⁹. terreſtriū. i. hoim. z ifernoꝝ. i. demo/nū. Nimiꝝ b̄ nomē ieſus angeli celeſtes reueren diſſime adorāt. Nec. ix. Exercit⁹ celi te adorat. Et Heb. j. Adorāt eu⁹ oēs angeli dei. Itē terreſtres adorāt. q̄ eccl'ia p̄cipit oib⁹. extra de imu. eccl'ie. decet domū dei. li. vj. q̄ p̄cipue dum agūt miſſa rum ſolennia nomē b̄ q̄ñcūq; recolit flectāt ge/nua cordis z caput iclinēt. Itē demōes adorant tremētes z turbati ad illud nomē. Pſ. Terribi le nomē ei⁹. Et Jacſ. ij. Demōes credūt z ꝓtremi ſcūt. Nā mox iuocato b̄ noie effugiūt Mar. vl. In no. m. de. e. Quarta gl̄ia rp̄iāe gl̄iatōis. Uñ dr̄ q̄ oīs lingua ꝓfiteā. q̄ dñs nr̄ ieſus xp̄s i gl̄ia ē dei p̄ris. i. in eq̄litate zē. Maria ḡ gl̄ia ē rp̄ianis q̄ nomē dñi ieſu xp̄i portāt. ¶ Sz q̄ritur cur xp̄iani a xp̄o denoiank potius q̄z a ieſu ieſu/itevocenk. Rñdet q̄ huius vna rō est ex pte greci ſermōis. Dic̄ em̄ Chryſ. ſup Mat. q̄ xp̄iani pri us in iudea z vbiq; vocabāt nazarei. Sz poſtea in grecia apud antiochiā pmutatū ē nomē vt di cerenk xp̄iani. Uñ q̄ hec mutatio nois facta ē in grecia. Jō a noie greco. s. xp̄s appellamur. nō a noie hebreo. s. ieſus. Ilia rō ē ſignificatōis. q̄ no mē ieſus ē nomē diuinū z ex ne ſaluc̄. Xp̄s autez dr̄ vnct⁹. z ſic ē nomē militie xp̄iane b̄ nomē xp̄i anus q̄ nouit ſe tāq; pugiles vnctos i pugna ꝑ mūdū carnē z diabolū. Job. vij. Militia ē vita bois ſup ter. Uñ i p̄ſti cōpetit nob nomē xp̄i. p/pter militiā ſaluificā. Sz i futuro cū erim⁹ in ſa lute cōpetet nob nomē ieſu. i. ſaluc̄. Tertia rō no ſtre inſtructōis. q̄ b̄ nomē ieſus cōpetit xp̄o ratōe deitat̄. Nō ḡ dicimur ieſuite vt inſtruamur q̄ nō tenemur xp̄m imitari in opib⁹ diuinis: puta in miracul'. Sz xp̄s ē nomē cōperēs ei rōne būani/tat̄. z ab b̄ dicimur xp̄iani vt inſtruamur xp̄z imi tari debere in opib⁹ būanis vtutī z mor. Aypa nus li. de abuſ. Nō recte dr̄ xp̄ian⁹ q̄ xp̄i moribꝰ nō eq̄t. O xp̄iane ḡ gl̄iare i noie xp̄i z ipz imitare ſi ſit ꝓclo q̄ nomē ieſu vtut̄ ē infinite z oīa potēs credētibꝰ efficere. Uñ Mat. vl. Data ē mihi oīs po. in ce. z in ter. Et Mar. ix. Oīa poſſibilia ſunt credēti. Et b̄ declarāt breuiter ex q̄druplici gl̄ia.

¶ Prima eſt pfecte ſctificatōis q̄ fit p̄ b̄ nomē. q̄ vt ſcribit̄. j. Cor̄. xij. Nemo pōt dicere dñs ie/ſus niſi in ſpūſctō. Ayra. Nemo pōt dicere ve ita q̄ ieſus ſit veraciter ip̄i⁹ dñs z ip̄e ver⁹. ſ. ſeruus ei⁹ niſi in ſpūſctō p̄ gr̄az inhabitañ. Ad id Beꝛ. Hoc incht nomē ieſus excecatos repat ſenſus. v tutes roborat. vegetat bonos mores. caſtos fo/uet affect⁹. ire impetū cohibet. ſupbie tumoꝛes ſe dat. inuidie vuln⁹ ſanat. extinguit libidinis flā/mā. ſitim tēperat auaricie. z tor⁹ mali eſt efficā/ciſſimū repulſiuū. z ſic ē pfectiſſime ſctificatiuū.

¶ Scda gl̄ia ꝓmpte impetratōis. ſ. in oī oꝛone apud deuꝫ. Nā Job. xvj. dic̄ ſaluator ip̄e. Amen amen dico vobis ſi q̄d petieritꝭ patrē i noie meo dabit vobis. Uñ eccl'ia i fine oꝛō nū applicat di. Per dñm noſtrū ieſū zc̄. Bern̄. Nemo veſtrum fratres puipēdat oꝛones. ſ. in noie ieſu. q̄m̄ indu bitāter dabit̄: aut id q̄ petit̄: aut meli⁹ q̄z q̄ pe tit̄.

¶ Tertia gl̄ia mirifice patratōis. q̄ oīa mi racl'a p̄ b̄ nomē ſūt patrata z patrabilia Mar. vl. Signa eos q̄ i me credūt hec ſequent̄: in noie meo demonia deūciēt: linguis lo. no. ſer. tollent z ſi mortifer̄ q̄d bi. nō eos no. Sup egros man⁹ impo. z bñ ha. Ad id facit q̄ ſctā Agatha Quin ciano cōminati de diuerſis ſupplicijs: rñdit. Si feras mihi ꝓmittas: audito xp̄i noie māſueſcūt Si ignē adhibeas de celo mihi roꝛē ſaluificū an geli miniſtrent. ſi plagas vel tormenta ingeras per ſpiritū ſanctū deſpicio vniuerſa. ¶ Quarta gloria z dignitas nominis ieſu eſt felicitationis iocūde ſcz in patria. vbi quelibet ania beata hoc nomīe ſignata iocūdabit̄. Apoc̄. xiij. Electi ha/bebūt nomen ieſu z nomen patris eius ſcriptuꝫ in frontib⁹ ſuis ꝓ ſempiterna gloria. Bern̄. ſu per Cantic̄. ſermone. viij. Qui inquit ſequūtur agnuꝫ dicunt̄ habere nomen eius z nomen pa/tris eius ſcriptū in frontibus ſuis. q̄ est de vtri uſq; noticia patris z filij gloriari. Nec ille. O q̄z miſeri qui hoc no mīe nō inſcribunt̄ vt infideles O q̄z magnū ve pct̄oꝛib⁹ qui hoc nomen in ani/ma deturpant. o q̄z felices z beati qui ſic viuunt xp̄m ieſū imitando vt eius nomen digne portēt quoniā vt ſcribit̄ de conſe. di. iij. c. Poſtq̄z deſcē dit. Qui a xp̄o chriſtianus vocat̄: chriſti regni p/ticeps fit. ſ. vt cogaudeat z conregnet in celo eter naliter. O nomē gl̄ioſiſſimū ieſus. o nomē amo roſiſſimū z melliflūū. o nomen diuinū z ſaluifi cum. o nomen adorandū oīb⁹ creaturis. o no men virtuoſiſſimū ieſus ieſus ieſus. Laudam⁹ te. benedicimus te. adoramus te. glorificamus te. gratias agimus tibi ꝓpter magnā gloriaꝫ tu am. O predulciſſime ieſu ꝓpter nomen tuuꝫ ſanctiſſimū da nobis in p̄ſenti gratiā z in futu/ro gloriam. Amen.

¶ In Epyphania domini Sermo p̄mus cum hiſtoria.

De Epyphania domini

Ecce magi ab ori
ente venerũt hierlym dicẽtes. vbi est
q̃ nat⁹ ẽ rex iudeoꝝ. Mat. ij. z i euãge
lio hodierne solẽnitat⁹ ¶ B Qui. nẽpe vt ca
nit eccl'ia trib⁹ miracul' ornatũ hũc diẽ sctm̃ coli
mus. Hodie stella magos duxit ad p̃sepiũ. ho
die vinũ ex aq̃ factũ ẽ ad nuptias. hodie a Iohã
ne xp̃s baptisari voluit vt saluaret nos alleluia
Idcirco charissimi hec dies sũma deuotõe ẽ ve
nerãda z cũ mãia gr̃aꝝactõe colẽda. in q̃ salua
tor nr̃ mãis miracul' apparuit ver⁹ de⁹. Nimi
rũ cũ essz puer. xij. diez magi hodie ad ip̃m stel
la duce venientes ip̃i⁹ ỹitatẽ adoratõe ꝓtestati sũt
Vñ hec dies| notat̃ Epyphania ab epy qõ ẽ sup̃
z phanos apparitio: qz stella desuper apparuit
x̃p̃m deũ mõstrãs. Jrẽ euolut⁹ fm Bedã annis
triginta hodie xp̃s dñs i Iordane baptisat⁹ ẽ. et
ob ꝟ vocat̃ hec dies alio nomie Theophania a
theos qõ ẽ de⁹ z phanos apparitio: qz tũc deus
trinitas apparuit. p̃ i voce di. Hic ẽ fili⁹ me⁹
dilect⁹. Fili⁹ i carne. sp̃ũsctũs i columbe specie.
Jtez p⁹ ꝟ vno ãno ꝓpleto ipso die xp̃s vocatus
ad nuptias aquã i vinũ mutauit. Et ob ꝟ vo
cat̃ Bethphania a beth qõ est dom⁹. qz in hoc
miraculo facto i domo xp̃s ver⁹ de⁹ apparuit z
gl'iaz suã mãifestauit: vt scribit̃ Joh. ij. O vere er
go felicissima dies ista z deuota celebrate dignis
sima. O xp̃iana aia vide q̃nta de⁹ fecit hodie p
tua salute z gr̃as age. Sz q̃m p̃ma apparitio p̃
cipue inẽ alias celebr̃at hodie: idcirco ỹ illa acci
piunt̃ ẽba p̃missa p nr̃i sermõis themate. In q̃
bꝰ tria mysteria notabim⁹ p ꝟ fm̃õe declarãda

¶ Primũ ỹ regal' adoratõis: qõ notat̃ cũ dici
¶ Scõm ỹ oriental' vocatõis (tur. Ecce magi.
quia dicit̃ ab oriente venerũt
¶ Terciũ dicit̃ historialis ꝓsecutiõis: qualit̃ scz
venerunt christũ querere z adorare B
¶ Circa p̃mũ de adoratõe regũ eo q̃ istos ma
gos eccl'ia tenz fuisse reges. iuxta illũ p̃s. Reges
tharsis z ĩsule mu. of. zc. Queri q̃ p̃ma fronte:
cur xp̃s dñs i sua infantia voluit adorari a regi
bus. Rõ q̃stiõis ẽ. qz xp̃s i sua icarnatõe natiui
tateqz z vita vsqz ad mortẽ voluit eẽ in oib⁹ acti
bus hũillim⁹. vñ de virgine hũillima nat⁹ ẽ in lo
co hũillimo. i. i stabulo. i societate hũillima. qz i
ter bruta aialia poni voluit i p̃sepio. pãnis vili
bus z hũilib⁹ iuolui. more alioꝝ pcrõꝝ hoiz ad
circũcisionẽ se hũiliare zc. Quid ẽ q̃ magnis a
regib⁹ voluit adorari z mũdanis apt̃z thesaur̃
sibi oblat̃ mũerari is q̃. s. venerat oia mũdana
z oẽm põpã ꝓtẽnẽda docere. Ad hec rñdet̃ p cõ
clusionẽ q̃ vicz sũme ꝓgruebat vt xp̃s dei filius
natus adorar̃et a magnis regib⁹. z ꝟ plib⁹ rõib⁹

Pria ratio ꝓphetice adimpletõis
Secũda ratio diuine manifestatõis
Tercia ratio mystice significatõis
Quarta ratio nostre instructiõis

Pria rõ ꝓphetice adimpletõis. qz p ꝓphetas fue
rat p̃nũciatũ q̃ xp̃s dñs veniẽs i mũdũ deberet
a regib⁹ adorari. Sz vbi ꝟ. Rñdet̃ q̃ ꝟ p̃mo fu
it p̃dictũ. lxxj. p̃s. p dauid di. Reges tharsis z ĩsu
le munera offerẽt: reges arabũ z saba dona ad
ducẽt. Ut eĩ notat glo. isti reges de ist⁹ ꝓuinciꝝ
fuerũt. z hist̃orie referũt clari⁹ q̃ p̃mus hoz Ba
spar regnabat tũc in insula famosissima q̃ dicit̃
Agriso in q̃ corp⁹ bti Thome apli ỹz q̃escere. z i
tharsis Indie. vñ ỹz rex tharsis z insule. Scõs
rex. s. Balthasar tũc regnabat i Saba i q̃ pluri
ma aromata crescũt z de arboribꝫ ad modũ gu
mi stillãt. Terci⁹ Melchioz tũc regbat in Ara
bia i q̃ ẽ mõs syon. cui⁹ auꝝ rubicũdũ ẽ. z sic ptz
ꝓphetia. Jrẽ scõo fuit ꝟ p̃dictũ p Isa. c. vj. dicẽtes
Oẽs de saba venient auꝝ z thus deferẽtes z lau
dẽ dño annũciãtes. qõ fm Arrã expositores cõ
ter dicũt ip̃lerũ i ist⁹ regib⁹. z iõ subdit̃: oẽs. qz po
puli subiecti i illis regib⁹ virtualit̃ ꝓtinebãt. Di
cunt̃ etiã de saba. qz vt ỹz i hist̃o. scolastica ibi est
fluui⁹ saba a q̃ z sabea ỹz regio. q̃ fluuius fluit p
z circa illa regna oia. Jrẽ tercio ꝓphetatum erat
Thob. xv. Luce splẽdida fulgeb̃ hierl'm. natões
de lõginq̃ venient ad te et mũera deferẽtes adora
bũt i te dñm. Et sic ptz. ¶ L Secũa rõ diuine
manifestatõis vt claresceat qz iste puer nat⁹ ẽ rex
regũ z dñs dñantium. sic̃ scribit̃ Apoca. xix. imo
oim ip̃e de⁹. vñ ne putarẽt esse tm̃mõ hõ pur⁹:
sz etiã sũm⁹ de⁹: decuit vt i assumpte carnis bũ
litate ptãtis dignitas nõ amitterẽt vt i xp̃o pue
ro nõ tm̃mõ essent hũilia z infima: sz etiã diuita
tis sublimia z excelsa: sic̃ ait Hilari⁹ lib. ij. ỹ tri.
Proinde Hiero. sup epl'az ad Heb. diẽ sic. Re
spicis cunas xp̃i vide pter z celũ. i. celi stellã. Va
gientẽ in p̃sepi intueris infantẽ sz angelos sil' au
sculta laudãtes. Herodes psequit̃: sz adorãt magi
Ignorãt pharisei sz stella demõstrat. baptizat̃ a
seruo: sz vox dei desup tonantis audit̃. aq̃s ĩmer
git̃ sz colũba imo spũsctũs i colũba descendit.
Hec ille. z sic ptz ¶ D Tercia rõ mystice signi
ficatõis. qz p ꝟ significat̃ q̃ xp̃m fideliter credẽtes
z adorãtes ve reges sũt i p̃senti p gr̃am. qz vt di
cit Gre. seruire deo regnare ẽ. Vñ Ecci. x. Ma
gnus ẽ iudex z potẽs i honore. z nõ ẽ maioz illo
q̃ timet deũ. Immo timẽs deũ maioz ẽ rege. sz et
in furo vere rex erit celest̃. regnabũt cũ tales cũ
deo z agno i secl'a secl'oꝝ. Apoca. vl. Jdeꝝ xp̃iani
in baptismo tãq̃z reges inungũt̃ z i trib⁹ ptibus
corpis. sic̃ notat̃ di. xj. Eccl'iasticaꝝ. ac de ꝓse. di.
iij. Deide. z. c. Postq̃z descẽdit: ac c. se. sz i pectos
re. in scapul' z in vtice. Sz q̃re i pectore: vtiq̃z vt
oñdat̃ regal' dignitas in aia p gr̃am q̃ regere ha
bet corpus ne peccet. Quare in scapul': vtiq̃z vt
ostẽdat̃ regal' dignitas in seruiẽdo xp̃o z on⁹ cru
cis eius. i. pnie vere suppoztãdo. Jrẽ q̃re in vtice
patz in dicto ca. Postq̃z. qz vt regni xp̃i z sic coro
ne gl'ie ꝓtceps significet̃. O q̃ stulti z tardi: imo
duro corde christiani cur nõ pẽsat̃. cur ñ curat̃

vestrā tantā gl'iam amittere z dignitatē regiā. sz p vili stercore pcī reijcitis coronā. nec curat' in/currere penā eternā. Ve ve ve vobis miser'. Et

¶ Quarta rō būane istructōis vt doceamur q̄l li soli xp̄m iuenire merent z in celo videre q̄ sup suis sensualitatib⁹ reges sūt et a pctis cohibēdo regnū dei possidēt p fidē xp̄i. Lu. xvij. Regnū dī intra vos est. Seneca. Multos reges si rō teneret. Tull⁹ li. ¶ Dois sapiēs liber. dois stult⁹ ser uus reputat'. Nec imperator b genere dign⁹. quō vel cur liberto impabit q̄ suis cupiditatib⁹ ipe/rare nō pōt. Sz heu q̄s multi nūc sūt xp̄iani qui carnalitati z diabolo i mōo p varia vitia fuiūt q̄ nedū reges sz nec infimi milites xp̄i eē volūt: sz pot⁹ volūt in cōpedib⁹ z carcere diaboli iacere p pctm. Uñ Bre. Stultū ē fuire diabolo q̄ nullo placat' obsequo. Quos em̄ incētores babuim⁹ in culpis: tortores habebim⁹ in penis. O ve brut' anialib⁹ peiores qm̄ illa cauēt pedicas z mortē. isti aūt festināt ad eternā mortē. Bern̄. O vtinā aie pctōr⁹ boim ēent sicut aie bruto⁹ quo⁹ post mortē aie mor cor⁹pūt'. illorū āt aie cruciabūt

¶ Circa scōm p̄ncipale de orientaliū (sine fine. gētiū vocatiōe p̄maria q̄rit'. cur de⁹ p̄mitias gen tiū fidei xp̄iane vocare voluit pot⁹ ab oriente q̄s ab alia regiōe. Et rō. q⁹ vt ōt Aug. isti magi erāt p̄mitie gētiū in xp̄m credētiuz. Sz fides xp̄i erat p totū mūdū dilatāda. cur g̃ nō ab alijs ptibus mūdi sz pot⁹ ab oriēte voluit p̄mitias fidei vo/care. Rūdet fm doct'. p hāc scz ꝓclusionē. q⁹ sum me ꝓgruebat p̄mitias gētiū fidei xp̄iane vocari ad xp̄m ab oriēte mag⁹ q̄s ab alia mūdi pte. Et boc quadruplici rōne.

Prima rō odiose puaricatōis.
Scōa rō vitiose defedatōis.
Tertia rō p̄marie maledictiōis.
Quarta rō ꝓfusiōis lingue z variatōis.

Prima rō odiose puaricatiōis. q⁹ erq̄ in illa pte orientali ortū babuit p̄ma puaricatio boim: erat illa ps odiosa deo z angelis z boib⁹. Nā hō pec/cauit p̄mo i paradiso vbi pdidit originalē iusticiā z incurrit pctī maculā z oēm miseriaz hui⁹ vite. Est aūt paradisus in oriēte fm Damas. z ꝓcor. oēs g̃ illa ps mūdi erat odiosa. Sap̄. xiij. Odio ē deo impi⁹ z ipietas ei⁹. Voluit g̃ de⁹ vt vbi fuerat p̄n cipiū nr̄e puaricatōis z ruine: inde p̄mo pdiret i gētib⁹ p̄nciplū nr̄e viuificatōis. vt vbi abūdauit delictū supabūdaret z gr̃a Ro. vij. Et vt vñ oriē lux visibilis solis: inde oriret lux spūalis. Hinc est q⁹ xp̄s in cruce posit⁹ dorsū babuit vsū ad ori entē vt ait Damas. li. iij. ca. iij. ad significandū vtiq⁹ q⁹ culpā ibi ortā post dorsuz posuerat: nec vlteri⁹ ad puniēdū ꝓsiderare volebat Esa. xxxviij Proiecisti post tergū tuū oia pctā mea. Et Ps̄. orat dī. Auerte faciē tuā a pctis meis ꝛc. ¶

Scōa rō vitiose defedatōis. Nā ps oriētalis nō solū p̄mā illā puaricatiōnē initiauit: sed z maxi/mis pctis ibi exortis fedata fuit z maculata. Ni mirū supbia z inobediētia ibi orta fuit in p̄mis parētib⁹. Auaricia z oppressio alio⁹ in Nemroth q̄ p̄mus cepit potēs esse in terra z turrim babel cepit edificare. rapinas z latrocinia exercuit pri mus. pōdera z mēsuras z terminos p̄mus po/suit ꝛc. Ite luxuria ibi cepit z viguit in Lamech p̄mo bigamo. Inuidia: ira et sanguinis effusio i cain fratricida. Deniq⁹ idolatria ibi orta ē. Rex nāq⁹ Ninus q̄ edificauit ciuitatē Ninive quam suo noie appellauit: patris sui Beli q̄ rex fuerat Babylonie imaginē fecit in sui dolor⁹ solacium Cui tantā reuerētiaz exhibebat vt oīnib⁹ reis ad illā ꝓfugientib⁹ pceret. z iō boies regni ei⁹ diuios honores imagini impēdere ceperūt. Hui⁹ exem plo plurimi charis suis mortuis imagines de/dicarūt. z sic ab idolo Beli cetera idola in mun do traxerūt originē vt dicit mgr̃ in bistoria scho lastica. Ex q̄ itaq⁹ in oriēte orta fuit mltiplicitas vitio⁹. ideo de⁹ veniēs in carnē voluit mūdare illā ptē p apparitionē noui syderis z fidei xp̄i ortū in magis. vt vbi ceperat macula: ibi inciperet sanctificatio. z sic ꝓtraria ꝓtrarijs curarentur.

¶ Tertia rō p̄marie maledictōis. q⁹ ibi pri ma maledictio fuit lata ꝓtra boiem vbi maledi xit etiaz de⁹ terre dī. Maledicta terra in ope tuo Ben̄. iij. Voluit g̃ de⁹ vt vbi orta fuit p̄ma male dictio: ibi in gentib⁹ oriret p̄ma benedictio. Dic est q⁹ cū iudei adorēt ad occidētē. saraceni ad me ridiē. xp̄iani adorāt ad orientē. q̄ fm Damas. est traditio apl'o⁹. ad significādū q⁹ ort⁹ est sol iusti cie xp̄s cui⁹ fidei z gr̃e p̄ma benedictio orta fuit in oriēte in istis scz beatis magis. Quarta rō ꝓfusiōis lingue z diuersificatōis. Nā post mor/tē Noe vt a diluuio ēent securi: voluer⁹t filij boiz turrim edificare vsq⁹ in celū. z ciuitatē iurta eaz in cāpo sennar. De⁹ aūt ꝓfudit linguas eorū ibi z diuisit eos in vniuersaz terrā ex illo loco oriētis z idcirco vocat⁹ est nomē ei⁹ Babel vel ciuitas Babylon. i. ꝓfusio. q⁹ ibi ꝓfusū est labiū vniuer/se terre: vt hec habent Ben̄. xj. Et ideo ꝓgruū fu/it q⁹ adunatiōis gētiū in fide xp̄i ort⁹ esset in oriē te. sicut z diuisiōis linguaꝝ gentiū ort⁹ ibi cepat O vere g̃ mira dei sapia oib⁹ z supmiranda i fide catholica i q̄ oia sūt rōnabilissima z fidelissima.

¶ Circa tertiū p̄ncipale de bistoria hui⁹ ad/uētus magoꝝ quā pseq̄ libeat p deuotiōe apo/crifa rescinden̄. Aduertēdū itaq⁹ q⁹ vt Remigi⁹ dicit. q̄uis de istis mag⁹ varie sint opiniones. ma gis tñ est credēdū q⁹ fuerint de genere Balaam sacerdotis Madian ꝓphete gētilis. Hic nēpe p phetauerat de xp̄o nasciturο: vt bī Nūeri. xxiij. dī. sic. Oriet̄ stella ex Jacob z ꝓsurget vga de isrl̄ z pcutiet duces Moab: vastabitq⁹ oēs filios Seth. de Jacob erit q̄ dñabit̄ ꝛc. Ly. Oriet̄ stella scz xp̄m significās. Naz ista stella apparēs xp̄m mag⁹ idicauit q̄ fuerūt excitati ex ꝓphetia ista ad req̄rēdū xp̄m z adorādū. Et ꝓsurget vga. i. xp̄us ꝓpter ptātē regiā. Et pcutiet duces Moab. i. ido

latras z demões. Et vastabit oēs filios Seth. i. oēs pplos subiiciet fidei catholice añ finē mūdi De Seth eñ egressi sūt oēs ppli. qz Abel mortuus ē sine filijs. Filij aūt Cain fuerūt oēs deleti in diluuio. De Jacob erit q dñabit. s. vniuersaliter qz xp̄o data ē ois ptās in celo z i terra. Hec Ly. Itaqz nationes Balaā credebāt certissime hāc pphetiā ipleri. Erat aūt circa metas Indie mons noie maus q dr victorialis: z alijs mōtib⁹ p̄eminebat inibi existētib⁹: vbi solitū erat obseruari speculatores p̄ hostiū iperū. Cū aūt ppli terre illi⁹ astronomie mltū intēt⁹ foret: audissentqz xp̄z p pphās p̄nūciatū obseruabāt sollicite ō stella pdicta p Balaā. Vñ vt dic̄ Lbryf. i originali super Mat. Elegerūt ex seipis duodeciz viros sapientes sub stipēdijs. s. publicis. Et qb⁹ cuz qs moriebat ali⁹ in locū ei⁹ substituebat q p singulos annos post mēsem ascēdebāt sup illū montē victorialē. z trib⁹ diebus ibidē morātes se lauabāt: orabāt deū vt illā stellā quā Balaā pdixerat videre mererent. Vñ fama hui⁹ stelle in ptib⁹ illis oriēt talib⁹ multū excreuit. ¶ Factū ē aūt diuina ordinatōe q̄ in nocte natiuitatis xp̄i isti more solito sup dictū mōtē vigilarēt z orarēt. Et ecce hora q̄ nat⁹ est xp̄s viderūt stellā magnā ad modū solis p̄fulgidā. in q̄ vt idē Lbryf. ait videbāt forma pulcherrimi pueri: sup cui⁹ caput crux splēdebat q ipos magos allocuta ē di. Nat⁹ ē hodie rex iudeoz q ē expectatio gētiū z dñator earū. ite velociter in terrā iuda z ipm inuenietis. Ista ār stella steterit p noctē z die sic fulgēs nec claritate solis obfuscabat. Vñ vniuersi videntes mirabant. Externa ḡ allocutiōe z interno spūs sancti instinctu moti isti magi. q̄ q̄dē sic dicunt vt dic̄ Lyra nō ab arte magica: sz a magnitudine scie. q etiā dicti sunt reges. qz illo tpe pbi sapientes regnabāt: morose p̄parātes iter ceperūt cū multitudine comitatuū vt decet tales p̄ncipes. Et ecce stella eos precedebat q cū eūtibus ibat z cū stātib⁹ stabat z in nocte oia eoz itinera illumiabat. imo nox ipis videbat esse dies. nec ciuitates eis claudebāt. ppt pacē vniuersalē in toto mūdo sub imperio romano. z mōtes z paludes ac flumia invia fuerūt absqz impedimēto ipis. Sup q̄bus mirātes z de ducatu stelle p̄euntis gaudētes tāto magis estuabāt ad iter pagēdū adeo vt nec die nec nocte q̄escerēt aut hospitia capent aut cibū vel potū appeterēt ipi exercit⁹ z iumenta nec fatigia sentirēt: deo hec opante q̄ pōt oia in oib⁹. Sicqz. xiij. die a xp̄i natiuitate puenerūt ad hierusalē. De eoz celeri trāsitu quō tā puo tpe ab oriēte in hierusalē q̄ ē sita i medio terre potuerūt puenire Remig⁹ dicit. q ipe puer xp̄s de⁹ potuit tā breui spacio p̄ducere. z sic ō factū ē miraculose. Piero. aūt dic̄. q super dromedarios venerit q̄ sūt tā velocissimi vt vna die currāt q̄ntū curreret equ⁹ in trib⁹. Lyra vero sup Matth. dic̄. q illa terra vbi habitabat Balaā de cui⁹ stirpe isti fuerāt nō tā multū distabat a iudea ad orientē q̄n bñ potuerint venire. Et sic ptz. ¶ Cū ḡ bti magi hodie in mane hierusalē aduenissent. ecce circa fines hierusalez stella disparuit diuina dispositiōe vt necesse haberent recurrere ad ciuitatē regiā z ibi de xp̄o nato inquirere. fm Lyrā Hoc voluit de⁹ Cū p̄pter xp̄m vt ei⁹ natiuitas in ciuitate regia hierusalē nūciaret z p̄ ꝯs iudei xp̄m nō recipientes iexcusabiles redderēt. Cū p̄pter magos vt p̄us cōmoniti signo celesti z tā ꝯfirmādi dicto p̄phetico ex doctoz⁹ hebraicoz⁹ rñso certiores fierēt duplici testimonio Intrātes ḡ hierusalē: regē Herodē adeūt. et ipsi vtpote suptiori b̄ negociū exponūt di. Ubi ē q̄ natus ē rex iudeoz. Uidim⁹ eñ stellā ei⁹ in oriente z venim⁹ adorare eū cū muneribus. Qz herodes hec audiēs turbat⁹ ē z ois hierosolyma cuz illo. Nimiz ipe herodes turbat⁹ ē ió qz suspicat⁹ iudeoz̄ regē t̄ralē legitimū natū expauit: se tāq̄z alienigenā expellēdū. Hierosolyma aūt regi Herodi fauorē adulatorie ostēdēs turbata ē: vt dicūt doct. Uoles ḡ herodes xp̄m p̄dere cepit de loco natiuitatis xp̄i inq̄rere z ꝯuocās oēs in hierusalē sacerdotes z scribas ac doctores existētes scisitabat ab eis vbi xp̄s nasceret. At illi rñderunt fm qō scp̄tū fuerat Mich. v. q̄ i Bethleez iude. Tūc herodes audito loco natiuitatis xp̄i: volēs z tps scire: clam vocat⁹ magos. i. occulte. qz voluit ꝯsiliū latere: diligēter didicit ab eis tps stelle que apparuit eis. Et tādē mittēs eos i Bethleē fraudulēter p̄mittēs obsequiū: dixit. Ite z interrogate diligēter de puero. z cū inueneritis renūciate mihi vt z ego veniēs adorē eū. Qui cū hierusalē exiissent. ecce stella more solito añcedēs apparuit eisdē. Qua visa gauisi sūt gaudio magno valde

¶ Dicit aūt in legēda Colonien. q dū irent magi ab hierusalē in Bethleē q̄ duob⁹ puis miliarib⁹ distat. erāt tūc pastores q̄b⁹ angel⁹ apparuerat ñ lōge a via cū gregib⁹. q cū vidissent stellā p̄fulgidā z exercitū comitantē obuiauerūt ei di. Nobis etiā inquisit p̄dē angel⁹ dñi cū sili claritate apparuit z natū saluatorē annūciauit. Factaqz est cū angelo multitudo militie celestis laudātiū deū z di. Gl'ia in al. deo. z in ter. pax hōib⁹. Accessim⁹ q̄z bethleē z puez in p̄sepio reppim⁹ in diuersorio iuxta bethleē in fine platee. q̄b⁹ reges isti dona dederūt. p gaudioso nūcio. Quāto āt bethleē appropinq̄bāt. tāto stella magis fulgebat. vsqz dū veniēs staret sup tuguriū vbi erat puer. i q̄ tugurio tāt⁹ radios diffudit vt oia in illo fulgere viderent sic sol. Intrātes ḡ reges domū inuenerūt puez cū maria mr̄e ei⁹. Uiso q̄z diuino splēdore q̄ de facie pueri in gremio matris existētis p̄cedebat. deū hūc crediderūt. z flexis genib⁹ singuli adorauerūt. z hec munera obtulerūt scz auz. thus z myrrhā. lachrymātes p̄ dulci deuotiōe. Et vt dicit Simō de Cassia. btā vgo suscepit illa dona ad ptā offertiū ꝯsolatione. p cuius libet oblatiōe deo gr̄as agēs inclinato capite. et

paucis vbis ipos in fide xpi ꝓfirmās. Tandez miraculosi splēdozis terroze ꝓ reuerēcia cōcussi exierūt z ad hospitia se ꝓuerteñ. cibū in leticia sū pserūt. Die ꝙ illo in Bethleem quieuerūt. oibus ꝙz ad ipos ꝓcurrēnb ꝙ audierāt z viderāt deuo te recitabāt. Et eadē nocte ab angelo respōso i sō nis accepto ne redirēt ad herodē: p aliā viam re/ uersi sūt in regionē suā. Et nos ḡ charissimi ado rem⁹ christū z rogemus vt det nobis gratiam z gloriā Amen.

¶ In Epyphania dñi Sermo secūdus ō stella apparēte z eius qualitate.

Ecce stella quam viderāt in oziente antecedebat eos vsq; dū veniēs staret supza (scz domuz) vbi erat puer (scz iesus) ꝛ Matth. ij. ¶ Hodie sā/ cta mater eccl'ia hoc nobis sacramētū pie ꝓtem plandū ꝓponit quō scti magi stella duce ad xpm puez adorādū venerūt ab oziēte. In q̄ sacramē/ to magnū nobis est gaudiū. Tū q; xps ver⁹ de us z dñs celi p stellā z angelicā obsequiositatez cōprobak p nostra salute fore nat⁹ ex vgine. z sic fides deitat⁹ xpi roborak. Tū q; spes nostra au/ gmētak cū audim⁹ in ꝑmordio natiuitatis chri sti vocasse nō solū de ꝙe pastores vicz: sz z de lō ginquo magos ad fidē z eternā in xpo salutem. Aug. in ser. ¶ Hup inq̄t celebrauim⁹ diē quo ex iu deis dñs natus est. hodie celebram⁹ quo a gen/ tibus adoratus est. qñ sal⁹ ex iudeis: sed hec sa/ lus vsq; ad fines terre. Tā z illo die pastores ad orauerūt: hodie magi. Illis angelus. istis stella nūciauit. Dec z plura ibi. Tuz deniq; qz chari/ tas inflāmak cuz p spūsctū gratiā qua illustrati sum⁹ nos xpiani z p ꝓphetaꝝ testimonia ac san ctoꝝ oim documēta instruimur exēplo sanctoꝝ magoꝝ xpm dei filiū affectuose inq̄rere: ipm ad orare: ipi q; deseruire tota mētis deuotiōe. Exul tem⁹ ḡ z letemur charissimi z dem⁹ gl'iam ō qz sic magi stella añcedente puenerūt ad xpm: sic z nos spūsctī gr̄a ꝑueniēte xpm dñm inueniem⁹ cū ipo regnaturi. Ūñ p exēplo dr̄ in vbis p̄mit/ sis. Ecce stella quā viderāt scz magi antece. e. zc. In q̄bus vbis ostēdit nobilitas hui⁹ stelle ex tri bus. fm q̄ tria mysteria notabim⁹ in ꝟ sermōe.

¶ Primū dr̄ mirabil' appitiōis. ꝟ notak cū dr̄. Ecce stella. Ecce ei ē nota demōstratōis mirāde.

Scōm dr̄ nobil' ꝙditōis. qz añcedebat eos.

Tertiū dr̄ amabilis ꝙsolatiōis: ibi. Usq; duz veniēs staret sup vbi erat puer iesus.

¶ Circa ꝑmū de mirabili q̄litate hui⁹ stelle sit ꝓ ꝙclusiōe. q̄ xps de vgine nat⁹ vt ostēdak celi esse dñs fecit apparere sydus p̄ cūctis mirabili⁹ Declarak fm fran. de Maro. qz legim⁹ i sacra scptura q̄tuoz ꝑmaxima miracula i coꝛpibus supcelestibz ab ipo deo facta vel ostēsa. Primū est miraculū statiōis: vt patet Josue. x. qñ sol et luna steterunt imobiliter spacio vni⁹ diei donec vlciscerek se gens israel de inimicis suis. Secū dū fuit miraculū retrocessiōis: vt ptz Esa. xxxviij qñ tpe Ezechie reg⁹ retrocessit sol decē lineis per gradus q̄s ascēderat. z ita fuit in luna ac stellis alijs ad regularitatē seruandā fm eundē fran.

Tertiū fuit miraculū eclypsatōis. qñ in passio ne xpi eclypsat⁹ est sol z luna ꝓ vniuersaz terram Matth. ca. penul. Quartū fuit miraculū ap/ parētis detractiōis. qñ vidit scz Jobes q̄ cauda draconis trahebat tertiā ptez stellaꝝ celi z misit eas in terrā Apoc. xij. In quo significabak q̄ in hoc mūdo sūt hoies triū genez. s. innocentū. pe/ nitentiū. z in pctis pseuerantiū vel impenitētiū. Dāc tertiā ptē scz pctoꝝ detrahit diabol⁹ in iferi nuz. O ḡ superbe. o auare. o luxurioſe. o homici/ da. o q̄cūq; pctor age penitētiā alioq̄n scito te in i fernū demergēdū z diabolo tradendū. Sed ecce xps dñs vt suā dignitatē z pietatē diuinā demō straret. oia hec p̄dicta mirabilia in stella sue nā/ tiuitatis ostēdere voluit. Primū miraculū sta tiōis. qz hec stella cū starēt magi: stabat. z cū irēt: p̄cedebat. quo significabak xpi pietas diuina q̄ nos p̄uenit ꝓ suā gratiā vt bonū velim⁹ z coopa tur vt ꝓficiam⁹: ac subsequik vt glorificemur in xpo ad quē tēdimus. Aug. li. de natura z gratia Gr̄a inq̄t p̄uenit nos vt vocemur. subseq̄k vt gl'i ficemur. Secūdū miraculū retrocessiōis ostendit in hac stella duz p̄ueniēs ab oziēte p̄cedendo magos ad mediū mūdi. i. hierusalē. inde perdu ceñ. ad bethleem mouebak ab aq̄lone vsus me/ ridiē. qz tribus Beniamin in qua erat hierusa/ lē erat ab aquilone. z tribus iuda in q̄ erat beth leē erat a meridie Josue. xviij. Quo significabak in xpo diuia bonitas qua nullū spernit: ex oīmi bus mūdi ptib⁹. s. oziente. meridie. aq̄lone. z occi dēte patus est vocare hoies ad sui cognitionē et salutē. j. Timoth. ij. Qui vult oēs hoies saluos fieri z ad agnitionez vitatis. i. xpi venire. Ter/ tiū miraculū eclypsatiōis in hac stella fuit qñ in hierusalē aduenientibz magis disparuit. Et hoc si gnificabat qz ibi scz in hierusalē xps erat ꝓ no stra salute moritur⁹. Quartū miraculū detra/ ctiōis in hac stella apparuit. qz nunq̄z in celo ae reo postea apparuit. Sz nihilomin⁹ in die iudi cij toti mundo ipius vitas stelle z xpi iesu diui/ nitas appebit ad gaudiū z felicē iocūditatē fide/ liū z bonoꝝ. necnō ad turbationē z dānationem maloꝝ z infideliū. Ūñ ꝟ fuit significatū qñ visa stella ista magi fideles gaudebāt. Herodes aūt z hierosolyma infideles turbabank z timebant. Aug⁹. in sermōe. Quid erit tribunal iudicātis qñ supbos reges cuna terrebat infantis. Pie time ant reges ad patris dextrā ia sedentē. quē rex im pius (scz herodes) timuit adhuc matris vbera lā bentē. Dec ille. ¶ Sz de stella ista mirabili q̄stiōes plures occurrūt ptractande fm scz gene ra causaꝝ. Prima q̄stio. vtz hec stella fuerit

vera stella aut tm̃mō sil'itudiaria fm suā formā Et rō q̃stiōis hui⁹ ē. qz fm Chryſ. videbaſ in ea forma pueri q̃ z magos allocuta est di. Nat⁹ est hodie rex iudeoꝝ: ite velociꝰ i terrā iudā z ipz inueniet. Sz ad hec rñdeſ fm Frā. maro. z ꝓcorō. doc. cōit. q̃ q̃zuis sic recitat Remigi⁹ in origiali aliq̃ dixerit stellā istā fuisse spm̃scm̃: q̃ sic discipul'i flāma ignis apparuit: ita z his regib⁹ i specie stelle. Alij aūt dixerūt fuisse angelū q̃ i tali specie magos ē allocut⁹ fm Chryſ. Ueriꝰ tñ z cōmuniꝰ est opinio doctoꝝ q̃ fuit stella realit̃ de nouo creata. Uñ sup illo ꝟbo. Uidim⁹ stellā ei⁹ glo. dic̃. ꝓriā. qz hāc de⁹ creauit ad oñsionez xpi. Et Gre. i omel'. dic̃ q̃ signa fidei nr̃e sūt uissima. nō fuit ḡ stella sil'itudiaria sz vera. Nec obstat ꝓdicta allocutio: qz potuit magos alloq̃ angel⁹ dirigēs hāc stellā. z ipe angel⁹ apparere potuit magis i forma tal' pueri existēte vera stella. ¶ D Scōa q̃stio. q̃s ꝑdurit vl' creauit eā. Rñdeſ fm Fran. maro. q̃ sol⁹ deꝰ ipz creauit sicut z alias stellas sine misterio angeloꝝ. Nā ōr Aug. super Geñ. cōtra manicheos q̃ i creatōe stellaꝝ angeli nil facere potuerūt ab initio. vñ sol⁹ deꝰ creauit. potētia em̃ creādi soli⁹ dei ē. nec creaſe cōicaſ. vt ptz ij. sen. di. j. q̃zuis postea angel⁹ mouerit ipāz. ¶ E Tercia q̃stio. ex q̃ maria facta sit et q̃ finaliꝰ deuenit. Rñdeſ fm eūdē Fran. maro. q̃ licꝫ deꝰ potuit eā creare de nihilo: creare tñ voluit ex alia q̃ maria volūtate sua: sicut z mūdū creādo potuit celū z stellas creasse ex nihilo. voluit tñ ex materia ꝓma creare volūtat̃ bñplacito. Sz de q̃libet maria hāc stellā ꝑduxerit vtꝝ ō corruptibili vl' incorruptibili: ōr cōit q̃ de maria corruptibili: et q̃ expleto misterio fuerit in ꝓiacētē matiā redacta. Uñ idē Fran. maro. declinat ad istā opinioꝝ q̃. si ista stella sit creata ex illa luce ex q̃ formata sunt corpa celestia i ꝓncipio. ita q̃ aliq̃ postea illius luc̃ sit refuata a ꝓncipio diuia ꝓuidentia de q̃ fieret ista stella. Ymō motiuū ē opinionis vt essz hec stella de natura aliaꝝ stellaꝝ z de corꝓe q̃nte essētie q̃ incorruptibil' est. z q̃ ideo putaſ q̃ sit alicubi refuata vsq; ad diē iudicij. sicut z ō aliis insignijs dñice passionis tenet Chryſ. Et q̃ tūc apparebit i cōfusionē incredulorꝝ atq; postea ꝓpetuo manebit i celo cū aliis dñicis insignijs. Et rōis ei⁹ motiuū ē. qz hec stella ē creata in signuz quēadmodū z de aliis stell'legiſ. imo facta ēt signū mai⁹: utpote ipi⁹ xpi q̃s alie stelle q̃ sūt date in signū tēporꝝ q̃ nō sūt ꝓpetuo manētia. Nā p⁹ diē iudicij tēp⁹ ampli⁹ nō erit. Sz ipse christ⁹ in cui⁹ signū hec stella ē data sempiterna ē. ḡ z illa stella nō ꝑuabiſ fine suo imꝓpetuū. z p ꝓns rō. Sz hec secretiora deo soli ꝓmittēn liceat tenere opinatiue. z fm q̃ devotio exposcit pie credēdū iuxta doctoꝝ dicta. Nimiꝝ b̃ certū ē q̃ dñs Jesus oipotētia sua vtrūq; potuit. s. vel hāc stellā redegisse in ꝓiacētē materiā. vel etiā ipam ꝓfuasse ꝓpetuo manēdā fm q̃ sibi placet. Hoc tñ nob ē curādū vt deſleamus pctā nr̃a cora ipso: qz ipse est dñs deꝰ nr̃. O bone iesu te oīs creatura celestiſ pariſ z terrestriſ fateſ qz vere deus oim es ¶ S ¶ Circa scōm ꝓncipale de nobili ꝓditōe huius stelle accipiam⁹ ꝓ ꝓclone q̃ hec magoꝝ stella super oīa alia sidera ē a deo ꝑdita nobilitate ꝑclara. Ut em̃ colligiſ ex dictis scroꝝ ista stella differebat ab alijs i multiplici nobilitate ꝓrietatuz. q̃s reducemus causa brevitatis ad q̃tuor ꝓncipalia. Precellebat eni ꝓmo in mirabili apparētia. Scōo in mirabili refulgētia. Tercio i mirabili motu z rēdentia. Quarto i mirabili influētia. O charissimi i christo ecce magi isti p hāc stellā didicerūt salutis viā. Discam⁹ ḡ z nos p ipāz. Uñ prima nobilitas stelle hui⁹ claruit in ei⁹ mirabili apparētia. Dnio qz dicēte Chryſ. i ista stella apparuit forma pulcerrimi pueri: in cui⁹ frōte crux splēdebat. In q̃ docebanſ magi z nos docemur q̃ necessariū est ad salutē fidē xpi bñe caz de ei⁹ diuia icarnatōe z natiuitate puerili q̃z etiā de ei⁹ crucis passiōe z morte. z sic vez ipm deū z hoiem credere. Uñ Leo papa in ser. dic̃ sic. Hoc est qō iustificat ipios. hoc est qō ex pctōribus facit sctōs: si i vno eodēq; dño Jesu xpo z vera deitas z va credaſ hūanitas Ariā subdit di. Ad roborā dā ḡ hāc fidē ex magno factū est diuie pietat̃ ꝓsilio vt gēs in longinq̃ orientāl' plage regiōe ꝓsistēs signū nati pueri q̃ sup oēs esset regnatur⁹ accipet. Scōo qz alie stelle q̃zuis appareāt que in firmamēto: tñ q̃libz stella firmamēti maior ē tota terra multo: vt dic̃ Ptolome⁹. Ista aūt q̃zuis esset pua: forte duoꝝ vel triū cubitoꝝ fm autorē libri ꝓformitatū. tñ ꝓpe ꝓpinquatē videbatur maior ceteris stellis firmamēti. q̃ docemur credere xpm puulū magnū forte deū. Tercio qz alie stelle sūt apparētes i celo. ista aūt erat i aer̃ meditulio prima terre fm Fulgētiū. Et b̃ docetur xpm de cl' descēdisse i vgis vtez. q̃ vgo licz sit ꝓxima terre inq̃tū hō. altior tñ erat celesti ꝓuersatōe p vite z ꝓtēplatōis diuie altā scitatē. iuxta illud Piero. In carne ptēr carnē viuere nō terrena vita ē sed celestiſ. ¶ B Scōa nobilitas hui⁹ stelle in mirabili refulgētia. Nam ꝓmo tāti erat splēdoris vt oēs excederet z i meridie splēdidior apparebat. nec solis claritas ipāz obfuscare poterat: vt dicūt Fulgēti⁹ z Chryſ. Quo docemur q̃ illa est fides deo grata z ꝑclara q̃ nulla ꝓspitate vl' aduersitate pctoꝝ tenebr̃ obfuscaſ. Ro. viij. Cert⁹ sū em̃ q̃ nulla creatura separabit nos a caritate xpi. ¶ Scōo qz ista stella fulgida nunq̃ sciuit occasū occidētis sic alie q̃ oriūt z occidunt ad declarādū q̃ fides xpi quā declarabat nūq̃ deveniret in mūdo ad occasū. hec fm Frā. maꝝ. z q̃ xpianus nūq̃ debeat hāc fidē negare. Tercio qz ista stella nō erat oīb⁹ visibil' sic alie quarū fulgor videſ ab oīb⁹ in emisperio existētib⁹. Nā Fran. maro. dicit q̃ splēdor hui⁹ stelle nō poterat videri a caligātib⁹ ocul'i fidez a solis fide

ibus. Vñ nec herodes nec iudei ipaz videre potuerũt vt ptz ex euãgelio. qz infideles fuerũt. q̃ declarat q̃ pctõres z dãnandi nõ sũt digni xp̃m videre in gl̃ia. Esa. xxvj. Tollat impius ne videat gl̃iam dei. O q̃ vere tales miseri. ¶ Tertia nobilitas claret in motu z tendentia. Primo qz ista stella mouebat motu recto ꝓgressiuo non sicut alie stelle q̃ mouent motu circulari. Motꝰ ãt rectꝰ videt obliq̃ nobiliorꝝ. qz vniformis. Isto mõ debet q̃libet fidelis currere ꝓ rectã viaz iusticie z nõ ꝓ obliquã declinãdo q̃q̃z a mãdatꝭ. qđ illo mõ quenit ad xp̃m. Pss. In circuitu impij ãbulãt. Jer. Maledicti q̃ declinant. Scõo qz ista stella cũ stãtibꝰ stabat: z cũ cũtibꝰ ibat. q̃ signi ficat q̃ xp̃m q̃rant in q̃re ꝓsolatõis sil' z actõe opatiõis. Tertio qz ista stella habuit singularez motorẽ. alie ãt stelle mouẽt ꝓ motorẽ ozbiũ suoꝝ. Nã fm pbm de celo z mũdo stelle in suo ozbe nõ mouent ꝓprio motu sicut auis in aere vel piscis in aq̃ sz ad motũ suoꝝ ozbiũ. alꝫ fieret ibi scissio sphereꝝ. qđ ẽ impossibile: eo q̃ corpꝰ celeste ẽ incorruptibile. z ꝓ ꝓns indiuisibile. ista ãũ stella mouebat in aere motu ꝓprio ꝓ aerẽ discurrẽdo. Sz hic q̃rit. qꝫ mouebat hãc stellã. Rõ q̃stiõis est qz cũ nihil moueat a seipo. vj. phicoꝝ. iõ sicut dicit phs in de celo. z Cõmentatoꝛ de substãtia orbis Orbes celestes mouent ꝓ intelligẽtias vnicuiq̃z orbiũ deputatas. Aug. q̃z in de trini. dicit. q̃ deus mediãtibꝰ ãgelis facit motũ corpoꝝ celestiũ. q̃ ista stella habuit angelũ motorẽ. Sz quẽ. rñdetur fm Fran. Maro. q̃ angelꝰ huic stelle deputatꝰ a deo credit fuisse Gabriel. qz ipe fuit minister sacramẽtoꝝ ptinẽtiũ ad xp̃i incarnationem Au. j. q̃. zc. Ex his docemur q̃ si volumꝰ venire ad xp̃m in celo debeamꝰ seq̃ angelũ vnicuiq̃z nostrũ deputatũ ad custodiã q̃ monet z istigat nos ad viã salutis. Pss. Angelis suis mãdauit ð zc. ¶ Quarta nobilitas stelle huiꝰ claret ex mirabili influẽtia. qz ista stella fm Frã. Maro. influentiã habebat potiorẽ in intellectũ magoꝝ illustrãdo de xp̃i fide. z in libeꝝ arbitriũ vt q̃rerẽt xp̃m iclinãdo. Alie ãũ stelle nõ attingũt ad illuminationẽ intellectꝰ: sz tm̃mõ sensus. nec opari valẽt q̃cq̃z in volũtate vel libero arbitrio. qz dic Aug. ð ciui. dei. Volũtas inq̃t nr̃a ẽ libera z nullius creature dñatõi subiecta ẽ. Vñ errãt oĩes astrologi z mathematici dicẽtes q̃ ex influxiõibꝰ stellaꝝ causent necessario vel sufficiẽt mores hominũ fataq̃z z euẽtꝰ futuroꝝ: vt ð ꝑ latꝰ patebit in alio sermõe. ¶ Si petas. quõ hec stella dr̃ magos illumiasse z ad xp̃m q̃rendũ incitasse. cũ eẽt stella corpalis quõ potuit opari sic in intellectu coꝝ z volũtate. Rñdet fm Fran. Maro. q̃ hec nõ potuit nec fecit stella ista ex natura ꝓpria: sed hec fecit ipe deꝰ imediate. soli q̃ppe dei est vt illabat menti hũane ad illuminãdũ vel volũtatez inclinandã: vt dicit Aug⁹. Vel ista stella fuit in hac reuelatiõe tanq̃z signũ figurãs vel instrumẽtũ diuine illius illumiatiõis z opatiõis. Sicut sacramẽtũ baptismi efficit gr̃az quã figurat vt instrumentũ diuine clemẽtie. Nec fm Fran. In p̃missis docemur inspiratiões diuinas ꝓmpte sequi exemplo magoꝝ. O magne deus vere vt ait Pss. mirabilis es in sanctis tuis z sanctꝰ in omnibus opibꝰ tuis. O bone iesu tibi laus z gl̃ia tibi gratiarũactio. quia tam dulciter per miracula verissima inuitasti ad salutẽ.

¶ Circa tertiũ ꝓncipale de ꝯsolatõe amabilis fit ꝓ ꝯclusiõe. q̃ ista stella mẽtibꝰ deuotis ẽ magne ꝯsolatõis materia. Nã sic ex euãgelio colligimus ista stella fuit q̃dẽ ꝑmo pctõribꝰ z oibꝰ malis terribilis. Nã herodes z iudei audiẽtes ð ipius apparitiõe turbati sũt. z multo magꝭ demones ꝓcipiẽtes xp̃m venisse in mundũ territi sũt: sciẽtes ꝓ ipm se ꝯterẽdos. Scõo q̃z ista stella fuit angelis venerabilis: vtpote signũ nati xp̃i q̃ ꝓpendebant q̃ repatio ruine eoꝝ appropinq̃bat. Tertio sancte trinitati deo scz patri z filio z spiritui sctõ erat multũ acceptabilis tanq̃z filij dei signũ. cuiꝰ miraculo gẽtes credebãt i deũ. Quarto ista stella fuit sanctis amabilis z iocũdabilis vt beate ṽgini marie z ioseph. Nã z inter ṽginis gaudia cõputat. Ipis q̃z beatis magis quante fuerit ꝯsolatõis z letitie q̃s explicare sufficit. Vñ z in euãgelio dr̃ q̃ videtes eaz gauisi sũt gaudio magno valde. O quãta fuit in coꝝ cordibus cõsolatio cũ tot z tãta miracula cernebant in stella vt patuit. O quãtũ gaudiũ habebãt cũ eos i via tota ex regiõe sua ãcedebat vsq̃dũ veniens staret sup̃ vbi erat puer iesus. O quãta letitia diuinitus infusa z dulcedo spũalis fuit in ipoꝝ mẽtibus quãdo intrãtes domũ inuenerunt z viderunt puerũ iesum dei filiũ cũ maria ṽgine matre eius tenẽte ipm in gremio. Nã dulcedine diuina repleti z spũsancto inflãmante corda eorũ mor ꝓcidẽtes adorauerũt xp̃m. z aptis thesauris obtulerũt ei munera aurũ: thus z myrrhã. Ubi exclamãdo Aug⁹ dicit sic. O stupenda infantia cui z astra subdunt. cuiꝰ est ille magnitudinis z superne glorie ad cuius pãnos z angeli excubãt z sydera obsecũdant z reges trepidãt z sectatores sapiẽtie geniculãt. O beatũ tugurium. o sedes dei secũda post celũ vbi nõ lucerna lucet sed stella. O celeste palaciũ in quo habitat nõ rex gẽmatꝰ: sed deus incorpatus. cui erant ꝓ mollibꝰ thoris dura p̃sepia. stupeo cũ video pannos z intueor celos. estuo cũ aspicio in p̃sepio mendicũ z sup astra p̃clarꝝ. Nec Aug. Et nos g̃ charissimi cõsolemur in deo z rpo iesu saluatore nr̃o z demus gloriã ei ac gratiarũactiões ꝓ tãto dono diuine incarnatiõis. Adorem⁹q̃ ipm bũiliter ꝓcidẽs. vt det nobis vitã eternã.

¶ In Epyphania Sermo tertius de commendatione magorũ in querendo christum z deuotione.

Vbi ē qui natus ē rex iudeoꝝ. vidim⁹ eī stellā ei⁹ i oriē te z venim⁹ adorare eū Matth. ij. et i euāgelio hodier. ¶ Dicē Remigi⁹ dicē in originali sup Matth. His vbis magi xp̄m natuz vez hoiem z vez regē z vez deū p̄fessi sūt. Verū quidē hoiem cū dixerūt. Vbi est q̄ nat⁹ ē. verū regē cū aiūt. rex iudeoꝝ. vez q̄z deū cū subiūgūt. venim⁹ adorare eū. Preceptū eī fuit vt null⁹ nisi sol⁹ de⁹ adoraret. Exo. xx. z Deut. vj. Dñm deuz tuū adorabis z illi soli seruies. s. cultu latrie. q̄z exēplo z nos docemur charissimi vt hec eadē de xp̄o recognoscam⁹ z ip̄m vez deū z hoiem p̄fite amur z adoremus. Quia hec est fides catholica quā nisi q̄s fideliter firmiterq̄ crediderit saluus esse nō poterit: vt dī in symbolo. Dixerūt ḡ magi Vbi ē q̄ nat⁹ est rex iudeoꝝ. Quib⁹ respōsū ē q̄ in bethleem. z ibi ip̄m inuenerūt in stabulo. Dicamus z nos xp̄iani. vbi est q̄ nat⁹ est rex iudeorū xp̄s dñs. Et rñdebit nobis eccl'ia ex euāgelio Ipe est in celo sedēs ad dexterā dei patris. Adoremus ḡ eū regnantē. In q̄bus vbis tria mysteria notabim⁹ p̄ sermōe isto fm q̄s in tribus nobis p̄ponūt in exemplū. s. ad inquirēdū xp̄m. z q̄liter inuenire valeam⁹ atq̄z ip̄m adoremus z colamus deuotius.

¶ Primū ḡ dicit mysteriū inquisitiōis. qz querentes aiūt. Vbi est q̄ natus ē rex zc.

¶ Secundū dicit qualificatōis. qz stellam vidimus aiūt. Et sic venimus zc.

¶ Tertiū dicit deuotiōis. qō notat cū dī. Et venimus adorare eū.

¶ Circa p̄mū de iq̄sitiōe xp̄i nascētis ab ist⁹ magi q̄stio ocurrit ista. vtz vl'vñ decebat vt fidei xp̄i cult⁹ p̄mo oīm inchoaret a magis xp̄m natū inq̄rentib⁹. Rō huius q̄stionis ē. qz magi dicūt malefici. Exo. vij. malefici pharaonis dicūtur magi. Ire Remigi⁹ in originali sup Matth. q̄ q̄dā dicunt istos fuisse chaldeos q̄ p deo stellā colebāt. z ō dixerūt q̄ ip̄oꝝ de⁹ oñderit verum deū natū. Sz vidē nō puū derogare fidei catholice q̄ p maleficos z tales idolatras oriū habuerit debuit poti⁹ p iudeos vm⁹ dei cultores huius fidei cult⁹ inchoari. Ad hec rñdēdo ponit cōclusio q̄ magno diuine sapiētie ordine factū est decētissime vt hi magi in gentiū natiōe fozent fidei xp̄i p̄mitie. Iō dicit Aug. in sermōe. Isti inq̄t sez magi erāt p̄mitie gentiū. nos ppli gentiū. nobis b̄ lingua nūciauit ap'loꝝ. stella illis tāq̄z lingua celoꝝ. Hec ille. Ad id sunt p̄cipue tres rationes declarātes q̄re sic decebat.

Prima rō ex pte xp̄i nati.

Secūda ratio ex pte populi xp̄iani.

Tertia rō ex pte dāde p̄cōrib⁹ spei.

Prima rō ex pte xp̄i nati: vt oñderet q̄z ip̄e est de q̄ fuit ꝓphetatū dicēte Ps. Lapidē quē reprobauerūt edificātes hic factus est in caput anguli, a dño factum est istud z est mirabile in oculis nostris. Nā lapis quidā notabilis dicit fuisse i edificatiōe tēpli salomonis quē nulliq̄z potuerūt edificātes coaptare. z iō tāq̄z reprobū piecerūt: sz tā dē in capite anguli parietū cuz appositissent copulauit optime vtrūq̄z parietē. Sic ḡ exp̄ōit Lyra. Lapidē. i. xp̄m quē reprobauerūt edificantes. i. sacerdotes iudeoꝝ z doctores ad quoꝝ officium spectabat populū edificare in fide z moribus hic fact⁹ est in caput anguli ꝓstituēs vnā eccl'iaz ex gentib⁹ z iudeis cui⁹ ipe erat caput. Vñ Aug. in sermōe. Jā hic infans nat⁹ atq̄z annūciat⁹ oñdit lapis ille angularis. iā in ipō p̄mordio natiuitatis apparuit duos ex diuerso pietes in se copulare iā cepit pastores a iudea: magos ab oriēte ꝓducēs vt duos cōderet in se in vnū hoiem faciēs pacē bis q̄ ꝓpter pacē bis q̄ lōge. Hec ille. Vñ ꝓpter sacramētū hoc decuit nō tm iudeos: sz z gētiles ad christū natum vocari. z fidei p̄mitias in ipis inchoari. ¶ Secūda rō ex pte ppli xp̄iani: vt doceant exēplo magoꝝ q̄les debeāt ee q̄ xp̄m vere colunt. Nimiꝝ hoc oñdit in istis p̄mitijs fidei z cult⁹ xp̄i. Isti nēpe erāt magi z sapiētes. erāt dñi z reges. erāt q̄z ꝓuersi z fideles. Tales debent esse veri xp̄iani. Primo dixi q̄ erāt magi z sapiētes. Vñ Raban⁹ dicit q̄ magi sūt q̄ de singulis reb⁹ philosophāt. Vñ mag⁹ idez est q̄ō sapiens. Vñ vt dicit etiā glo. Quos greci p̄bos. perse magos. hebrei scribas. latini sapiētes appellāt. Dicunt ḡ isti magi nō a magica arte: sz a magnitudine sapiētie. q̄si sapientia magni: vt dicit Lyra. Et in hoc nos xp̄iani docemur vt sim⁹ sapiētes addiscēdo ea q̄ sūt fidei z necessaria ad salutem. Aug. Nescio qua fronte dicat se xp̄ianū q̄ pauca verba in symbolo z oꝛōne dñica z p̄cepta decalogi ignorat. Vñ de ꝑse. di. iij. Vos ante oia. dicit q̄ q̄ puulos in baptismo suscipiūt debēt ad p̄missa eos docere. Et di. xxxviij. Null⁹. hī. Qui rebellit inq̄t viuit z discere atq̄z agere bona recusat magis diaboli q̄z xp̄i mēbrū ee oñdit. z poti⁹ infidelis q̄z fidelis ee mōstrat. Secūdo isti magi erāt reges vt tenet eccl'ia. Sic xp̄iani debēt esse reges sup sensualitate vt bene regāt ne vitijs z cōcupiscētijs subseruiāt. Ad Gal. v. Qui xp̄i sūt carnez suā crucifixerūt cū vitijs z ꝓcupiscentijs zc. Tertio isti magi p̄mitie fidei erāt ꝓuersi z fideles. ḍa z si q̄nq̄z antea vt dicit Chrys. fuerūt malefici vel artis magice. Idē tm dicit eos postea ꝓuersos atq̄z fideles in xp̄o adeo q̄riā mori pati erāt p xp̄o. Dicit eī Chrys. sic. Nūq̄d nō intelligebāt q̄ q̄cū q̄z rege viuēte alterꝝ regez annūciat punit in sanguine. Sed dū ꝓsiderabāt regē futuꝝ (id ē xp̄m) nō timebant regez p̄sentē. sez herodē. adhuc magi nō viderāt xp̄m z iam mori parati erāt p xp̄o. O beati magi qui ante cōspectū crudelissimi regis p̄uls q̄z christū cognoscerent christi facti sūt cōformes. Hec ille. Et in hoc nos christiani docemur vt ad verā penitentiā ꝓuertamur. z fideles

vsq; ad mortez in christo pmaneamus. Matth. iij. Pniam agite ꝛc. z Apoc. ij. Esto fidel vsq; ad mortē z dabo tibi coronaz vite. O xpiane vide et scito xpianitatē tuā. ¶ Tercia rō ad idē expte pctōz. vt del spes. vñ Chryſ. dic. q; ist; q añ fuerūt malefici. ſz postea quersi dñs voluit natiuitatē suā reuelare z eos ad se ducere miracl'ose vt p ꝫ pctōribꝫ venie spem pberet. Ondere qppe voluit dñs ie sus i natiuitate sua qđ dicturus erat postea i adulta etate. Nō veni inqt vocare iustos ſz pctōres ad pniaz. Mat. ix. O ḡ pctōres aduertite qle iudiciū fecit xps. mor natꝰ z venies i mūdū vt sciat; q. pculdubio sic iudicaturꝰ ē i fine. Nā pctōres querti nolētes idurari pmisit z dā natōi reliqt duriꝰ tāto crucifixos. s. iudeos obcecatos. De qbꝫ Aug. i ser. dicit sic. Quantū erat vtile iudeis vt querentibꝫ xpm comites fierēt cū audissent q; visa stella eiꝰ venerūt eū adorare. Ipi eos ad Bethleem iude quē de libris diuis indicauerāt ducerēt parie videret parie adorarēt. Nūc vo alijs demōstrato vie fonte ipi mortui sunt siccitate. Facti sūt rāḡ lapides q; a miliario viatoribꝫ aliqđ ostēdūt sed ipi solidi atq; imobiles pmanserūt. Idem. Silꝫ facti sunt fabri archē. Noe q; alijs vt euaderēt pstiterūt: z ipsi diluuio pierūt. Idem. Propē hoc eni gens illa per terras dispsa et a regno expulsa est vt fidei christi cuiꝰ inimici fūt testes vbiq; fieri cogerēt. Nec ille. Itē xpꝰ natꝰ pctōres quersos: puta magos nō solū mifico rdie suscepit sz z mirabil'r p stellā ad se adduxit: z faciē suā z sanctissime matris sue eis oñdit. Cōuerrere ḡo pctōr quertere ad dñm deū tuū vt merearis faciē eiꝰ videre z eternaliter beatificari cū ipso z sctissima mre eiꝰ. Alio qn vide z audi iudiciū xpi. qz sic iudei ad dānatōnis sue cumulū eū quē natū despiciūt nascituꝝ lōge añ pscierūt dicēte Gregō. i omel. Sic z tibi o pctōr gnouisti et p te passum ac mortuū nec ipm dilexisti. ij. Pe. ij. Melꝰ erat illis viā vitatis nō ag̃ scere ꝗ post agnitōem retrocedere ab eo qđ illis traditū ē sctō mādato. Ue ḡ z ve obstinatis. Gaudiū z exultatio querti volentibꝫ. Pater in ist; magis qs deꝰ sic iustificauit z magnificauit sctitatis z miraculoꝝ gl'ia. Nam vt dicit Chryſ. Reuersi in regionē suā multos de fide erudierūt: et tandē cū Thomas apl'us ad eos venisset bapti sati sunt z facti adiutores pdicatōis illiꝰ. Quoꝝ tum corpa post felicē mortē mirabiliter etiā claruerūt. Unde p pmissa soluta sunt obiecta: qz sicut delictū fuit in eis antea supabūdauit in ipis gratia conuersionis z sanctitatis

¶ Circa secundū mysteriū qualificatōis: hoc est qualit̄ xpm quesierūt z inuenire meruerūt accipiamus p ꝯclusione q; q̄cūq; christū dñm vult inuenire debet ipsum exēplo magoꝝ querere. s. bijs modis

Primo feruenter
Secūdo constanter
Tercio humiliter

Primo feruēter siue desiderāter: qz aliter xps non inuenit. Unde Bern. sup illud ps. Ignis añ eum pceder. dic sic. Oportz vt ardor desiderij pueniat omnē aiam ad quā ipse iesus est vētur; q; omnē consūmat rubiginē viciorū: et sic pparet locum domino. z tūc sciet anima qm̄ pe est dñs cuz se senserit illo igne succēsam. Nec ille. Debz ḡ hō diligenter z feruēter iesu christi dñi nostri gram q;rere verbū dei audiēdo z pscrutādo a pdicatoribꝫ z pfessoribꝫ qualiter salutē aie sue dulcez iesum inueniat. Unde psal. Beati qui scrutant testimonia eius: in toto corde exquirūt eū. Nō enī qui operantur iniquitatē in vijs eiꝰ ambulauerūt. Sic fecerunt magi in quibꝫ claret mirabilis feruor deuotōis ad christū et pluribus. Primo q dem si cōsideremus eorū pmptā voluntatē. qa mox visa stella posuerunt se ad viā illā. nec vlla eos vel modicū tardauit negligentia. Secūdo si cōsideremus eorū qualitatē: qz fuerunt reges dittissimi nō egentes aliq; alio tpali rege vel dño. et sic causam ex hoc supbiendi habuisse potuissent. Ite isti magi fm eccl'ie repsentatiōem in pictur; que sunt libri laicorū sic figurāt q; vn' erat adolescēs alius vir. tertiꝰ vero senex. Et qz adolescētes naturaliter z sueuerūt esse instabiles z pūptuosi. Viri aūt supbi et ambitiosi honoribꝫ: senes vero impatientes z auari: vt dicit Pbus in problematibꝫ. Poterat ergo dicere adolescēs propter instabilitatē. postq; stelle ducatū nobis subtraxit desistam⁹ z ipm amplius nō queramus. Vir etiam pter superbiā poterat dicere. Nobil regibꝫ nō decet humiliari coram puero i stabulo nato: in psepi posito: vili pāno inuoluto. Senex quoq; propter impatientiā poterat sepe irasci ob vie longitudinē z difficultatē: et propter auariciā dicere. Nunquid meos thesauros puero dabo: potius posteris meis seruabo. Fuit ergo miri feruoris z diuine gratie q; nil horuz ipsos retinere potuit quin ad christū currerēt velociter. quia vt dicit Augustinꝰ: omnia imma nia leuia z prope nulla facit amor. Tercio denicq; si cōsideremus vie prolixitatē a qua nō retraxit austeritas temporum: fatigiūq; laborū. nec magnitudo expensarū. Nam via erat fatigiosa: tempus erat asperū: quia hyems media. z expensa maxima eo q; tales reges tres nō potuerunt venire sine magna familia. Denicq; et maximo fuit feruore q; tam celeriter currerent: nec cibum aut potum aut hospitia requirētes aut quietem anteq; pueniret: adeo q; iter vni' anni fm beatū Augustinū in tredecim diebus peragerent. Nam sanctus Bernardus dicit. Qui amat fortius currit velocius. De ista celeritate habes sermone. j. K. Ex feruore magoꝝ confundit nostre negligentie torpor. Quid enim dicturi sumus in iudicio cum deprehendimur

rã tardi fuisse ad penitẽtiã z xpi seqlã. Nã isti magi venerũt q̃rere puer mortalez in stabulo. nos nolum⁹ q̃rere xpm regnantẽ in celo. Ipi venerũt ad vni⁹ stelle appitionẽ. nos q̃nta miracula xpi audiuim⁹ z adhuc negligẽtes sum⁹. nec cõmiatiõib⁹ diuinis deterremur. nec pmissiõib⁹ regni celestis allicimur. Isti venerũt ad uiã tã longinquã. nos ire nolum⁹ ad eccliam ꝓpinquã. ꝓ stulte pctõr nõ aduertis q̃ dign⁹ es eterne dãnationis nisi penitueris vere. ¶ Secõ ꝙstãter vl pseuerãter ẽ xp̃s dñs q̃rẽd⁹. qm vt scribit Mat. xviij. dicẽte saluatore. Qui pseuerauerit vsq; in finẽ hic salu⁹ erit. Grego. in moral. de pe. di. iij. baptisanl. dicit sic. Incassũ bonũ agit si añ finẽ vite deserat. quia fruſtra velociter currit q̃ puncta vemiat ad metas deficit. Nec ille. Nimiruz vt dicit Grego. de pe. di. ij. Multi bñ incipiũt q̃ male finiũt. qz vt ibidẽ. ¶. Nõ ꝙ habek. multis de⁹ dat dilectionẽ sui sz nõ dat pseuerãtiã. Uñ ꝺ magnũ dei donũ ẽ vt pseueret in charitate. sicut ibidẽ. ¶. Euidẽter. Isti bti magi sic q̃rẽdo sez nõ soluz feruẽter sz z pseuerãter inuenire meruerũt xp̃s. Quo dak nobis exẽpluz q̃rẽdi xpm. Nimiz fortz ꝓbak in ipis ꝙstãtia z pseuerãtia qñ nõ timuerũt corã tã crudelissimo rege Herode xpm regez ꝓdicare vt supꝫ patuit fz Chryſ. Et adhuc fortioz fuit qñ nec ex vilitate visa nascẽtis nec ex amissiõe syderis nec ex diaboli suggestiõe suadẽtis potuerũt averã xpi fide ꝙelli. Quid eñ putam⁹. nunqd diabol⁹ cẽpratoz potuit in eoz mẽtib⁹ multa arguẽta in ꝓrariũ fidei suggerere. ¶ Primo qdez de ꝙceptõe: arguẽdo sic. Iste puer est ꝙcept⁹ i vtero femine. de⁹ aũt ẽ incõphẽsibilis. ġ cũ de⁹ sit infinit⁹ quõ potuit claudi in vtero femine. nõ ġ debet adorari vt de⁹. Ad ꝺ psuasit angel⁹ dñi rñdẽdo sic eoz mẽtib⁹. Dei fili⁹ vt etiã dicit Aug⁹. lib. xviij. ꝯtra Faustũ. nõ sic in vtero ĩcludit q̃si extra non sit: q̃si a pre recesserit: q̃si celi z terre administratione deseruerit: sz tot⁹ etiã tũc vbiq; fuit. Et quõ ꝺ possibile sit oñdit idem Augu. in epla ad Volusianũ di. q̃ sicut aia tota in toto z in q̃libet pte corpis tota: sic de⁹ creatoz aie lõge pl⁹ pot de se vt sit vbiq; tot⁹ z nullo ꝙstringak loco. Et sicut aia q̃ tota manet in corpe: sic venire ad oculũ videre z ad pedes ambulare nouit vt nõ discedat ab alijs ptib⁹ corpis: sz tota ibi sit z tota hic et illic. multo fortiꝰ de⁹ zc. Secõ de natiuitate sugerere potuit: arguẽdo sic. Iste puer nat⁹ ẽ de femina ġ ẽ imũd⁹ z ꝓ ꝙsequẽs nõ de⁹. tenet ꝙsequẽtia. qz de⁹ ẽ cãdoz luc⁹ z speculũ sine macla Sap. vij. et. Job. xxv. Nõ pot hõ mũd⁹ appere nat⁹ de muliere. ġ zc. Ad ꝺ rñdit angel⁹ dicẽs in mentib⁹ eoz. Ista vera sũt de his hoib⁹ q̃ nascunt de corruptõe. Iste aũt puer ẽ nat⁹ z ꝙcept⁹ ex ꝟgie ꝟ tute diuina z miraculose sic ꝓbatũ ẽ Esa. vij. Ecce ꝟgo ꝙcipiet z pariet filiũ z vo. no. ei⁹ emanuel: id ẽ nobiscũ de⁹. ġ nullã imundiciã habuit. Et sic patet Tertio de nascentis vilitate vel hũilitate: arguẽdo sic. Quis credere valeat q̃ de⁹ sit talis puer q̃ nat⁹ ẽ plozañ. pãnisq; vilib⁹ inuolut⁹. cozaz boue z asino in p̃sepio reclinat⁹. vt pctõr circũcisus zc. Ad hec rñdet angel⁹ illud Maximi i ser. di. Si videk min⁹ dignũ filiũ dei de femina natũ credere ꝟginẽ cogita peperisse sez diuina ꝟtute. Si tibi pãni q̃b⁹ inuolut⁹ ẽ fortasse vilescunt angelos collaudãtes z multitudinẽ celestis exercit⁹ admirare. Si p̃sepe in q̃ infans iacuit despicis erige paulisper ocl'os z nouã in celo stellã ꝓtestantẽ intuere. Si credis vilia: crede z mirifica. Si de his q̃ hũilitatis sũt disputas: q̃ alta sũt et celestia venerare. Nec ille. Uñ claret magna cõstãtia magoz q̃ nec herodis metu: nec fraudib⁹ diaboli: nec hũilitatis xpi signis infringi potuit qñ vt Berñ. dicit. Profecto q̃ illos adduxit: ipe z instruxit. Nec ille. ¶ Tertio hũilit⁹ q̃rẽd⁹ ẽ xp̃s vt inueniak. Eccl. iij. Quãto magn⁹ es hũilia te in oib⁹ z coram deo inuenies gram. qñ magna potẽtia dei soli⁹. z ab hũilib⁹ honorak. Et Mat. xj. Discite a me qz mit; sũ z hũilis corde z inuenietis requiẽ aiab⁹ vestr;. Nimiz magnã hũilitatez tales reges oñderũt qñ ad vni⁹ stelle reuelatiõez mox hũilit⁹ obedierũt vt xpm q̃rerẽt. Nec putandũ ẽ sit q̃dã erronee credũt q̃ stella eoz volũtatẽ z act⁹ fatali influẽtia dispoſuerit. qz stelle nil habẽt agere in volũtate vel aia hois: vt de hoc alio fm̃õe. Itẽ maiozẽ hũilitatẽ oñderũt qñ corã tali puero se ꝓstrauerũt z hũillime adorauerũt. Uñ exclamat Berñ. di. Quid facitis o magi q̃d facitis. lactentẽ puer adoratis in tugurio vili. in vilib⁹ pãnis. ġ ne de⁹ ẽ iste. de⁹ i celo sedes et⁹ z vos eũ q̃ritis in vili stabulo. in pauperis matr; gremio. Quid facit; q̃ aur offertis. ġ rex ẽ iste. z vbi aula regia. vbi thron⁹. vbi curie regalis frequẽtia. nũq̃d aula ẽ stabulũ. thron⁹ p̃sepiũ. Isti insipientes facti sũt vt fierẽt sapientes. Nec ille. ꝓ xpiane hũiliare vt inuenias xpm. Berñ. Scio neminẽ absq; humilitate posse puenire ad xpm.

¶ Circa tertiũ p̃cipale mysteriũ scz deuotionis fit ꝓ cluſiõe q̃ maxima z mira in cordib⁹ magoz deuotio demõstrak ex triplici signo scilicet adoratõis: oblatiõis z ꝙgratulatiõis. ¶ Primũ signũ adoratiõis. qz ꝓcidẽtes adorauerunt eũ vt dicit euãgeliũ. Sz q̃rik. quali adoratiõe adorauerũt ipm an simplici honore dulie sicut aliquẽ regẽ solem⁹ adorare: an aliq̃ alia. Rñdetur fm̃ docẽ. p̃cipue Lyrã q̃ adorauerũt latria q̃ soli deo debẽt vt dicit Damak. Latria autẽ ꝙsistit fm̃ Aug. ꝑmo in cognitiõe dei dilectiõeq; z debita subiectiõe. Uñ ipi cognouerũt xpm eẽ deũ. z ꝺ ꝓ diuinã reuelationẽ vt dic̃ Lyra. Nõ eñ ẽ verisile q̃ tali puero nullũ regie dignitat; habẽti signuz sz vilib⁹ pãnis inuoluto in gremio pauprime matris existẽti talẽ reuerẽtiã exhibuissent nisi aliqd i eo supꝫ boiez ꝺo reuelãte cognouissent. Secõ cõsistit latria in ꝓsonali ꝓstratiõe. z ꝺ ẽ qđ dr̃. Procidẽtes ado. Tertio ꝙsistit in vocali laudatione

z gratiarū actiōe ac oīone. z ꝫ mō credēdū ē magos adorasse xp̄m. Quarto ꝓsistit in sacrificio ꝫ immolatiōe qō isti fecerūt qñ munera mystica obtulerūt. O quāta fuit in eis dulcedo deuotionis qñ spūssancꝰ reuelaū. tetigit corda eoꝝ. ℣ Secūdū signū oblatiōis. qz aptis thesauris suis obtulerūt ei munera: aurū sicut regi magno: thus qō immolaꝝ vt deo: myrrhā q̄z tāq̄z ꝓ salute hoīm morituro ſm qō canit ecclia. O q̄li suauitate tenebanꝝ cū hec cognoscebāt. Sz q̄rit. quis suscepit ista munera. Rūdet ſm Symonem de Cassia p tria puncta. Primū q̄ ioseph nō suscepit. qz diuina puidētia ꝓ tūc aberat ſm qō dicit Rabanꝰ. ne aliq̄ suspitiōis cogitatio in gentiliū cordibꝫ oriri posset. Scōm ē q̄ nec xp̄s puer suis manibꝫ illa munera suscepit. put putant simplices. qz tūc xp̄s nihil de seipo plus oñdit q̄z qō puer. xij. diez oñdere possit vt dicit Leo papa i sermōe. ne ipi ꝓdidissent meritū fidei sividissent exprimētū cū miraculose mos supasst etatē. Tertiū punctū q̄ beata ṽgo suscepit ad piā fidē offerentiū z gr̄as agēs deo. ℣ R Tertiū signū cōgratulatōis. qz pie credere possumꝰ q̄ benedictꝰ ihesus quē tāto labore q̄sierūt z tāto affectu venerati sūt magnā eis infuderit leticiā mētis ꝓcipue ex ipo splēdore diuino q̄ relucebat in eiꝰ facie z matris ſm Origz. z Diero. Sed z ṽgo illa brissima q̄ hūanissima erat z iter oēs mist vt canit ecclia. postq̄z viderat in ipis regibꝫ tāta fidez tāta q̄z deuotōz p̄la eis ṽecūdo ſm̄ōe d̄ filio suo ē locuta enarrādo q̄ dei filiꝰ icarnari ꝓ nra salute debuit z ꝓdictū h̄ ꝓ oēs ꝓphas fuit z q̄ angelo nūciāte ṽgo ꝓcepit z pepit angel' cātātibꝫ z pastoribꝫ nūciātibꝫ eiꝰ natiuitatē: dicēsq̄z eis. O vos reges magnifici ad magnā vob ē salutē z gl'iam q̄ te vsa eiꝰ stella ad ipz q̄rēdū z adorādū. ꝓ erast chīs z ipm dulciter amplexātes deosculami debat eis ꝓgratulādo eoꝝ deuotiōi. O ṽginis pietas. o gr̄a supercessiua regū. quāta dulcedo erat cū xp̄m in vlnas suscipiūt ampleranꝝ z osculāt. Lonemur g̃ z nos charissimi mēteſ nr̄as xp̄o offerre z dispōere qz ñ negabit se nob d̄i filiꝰ. Supplicemꝰ ṽgini matri vt det nob iesum. Amen.

¶ In Epyphania d̄ñi Sermo quartꝰ de christi manifestatiōe z adoratiōe ꝓ magos.

V Idētes stellam magi gauisi sūt gaudio magno valde z intrātes domū inuenerūt puerū cū maria matre eius z pcidentes adorauerūt eum Matth. ij. ℣ A Lōsuetudo est q̄ qñ aliq̄s rex adepto regno coronaꝝ ꝓgaudēdo sibi oēs sui adueniūt. Nimiz veniūt nēpe milites curie militares ludos z torneamēta exercētes ꝓ regis honore. Veniūt etiā populares vt eius dñm recognoscant. ignē atq̄ alia luminaria accendeñ. chorisañ. z epulañ. veniūt z nobiles barones ac principes z subreguli obedientes z munera offerētes ac fidelitatē ꝓmittētes. Ad ꝓpositū sic christꝰ dominꝰ cū venisset in huius mūdi regnū de celesti regno qō pacifice a ꝓncipio electo diabolo posse derat vt z inde diabolū q̄ ꝓ varia vitia munduz vsurpauerat eiceret. sicut ipemet testatus est dicens Joh. xij. Nūc ꝓnceps huius mūdi eiciet foras. Aū coronatus est in natiuitate carnis assumpte diademate accesserūt ad euz visitanduz ꝓmo milites curie sue: id ē angeli letañ. z dicen. Gloria in excelsis deo ꝛc̄. Secūdo accesserūt populares: id est pastores glorificantes deū z lucida claritate per mundū accensa. Nam claritas dei circūfulsit eos Luc. ij. venerūt z adorauerūt Tertio quoq̄ accesserūt z venerunt magnates z reges scilicz tres magi adorātes. z munera offerētes. de quibus loquit euangeliū in verbis ꝓmissi thematis. Ex quibus tria mysteria notabimus ꝓ sermone.

℣ Primū dicit manifestatiōis scz per stellaz visam. Videntes inquit ꝛc̄.

℣ Secundū dicit recognitiōis. quia intrantes domū inuenerunt z cognouerūt hunc puerum cū maria matre ꝛc̄.

℣ Tertiū dicit honoratōnis. quia procidentes adorauerunt eū.

B Circa ꝓmū de manifestatiōe christi ꝓ stellam accipe ꝓ ꝓclusiōe. q̄ natiuitas d̄ñi iesu manifestari mox nō debuit oīmb sed tm̄ mō aliquibus hominibus. Declarat ſm Tho. in. iij. par. q. xxxvj. ar. j. aliosq̄z tripliciter. Primo qz si oībus manifesta fuisset: impedita fuisst humana redēptio per crucez. qm̄ vt dicit. j. Corſ. ij. Si cognouissent nunq̄z d̄ñm glorie crucifixissent. Secundo qz ꝓ talem manifestationē diminutuz fuisset fidei meritū. Fides eī est argumentū nō apparentiū Heb. xj. Si g̃ xp̄o nascente manifestis indicijs oībus eius natiuitas apperet iam tolleret ratio fidei. qz vt dicit Aug⁹. Fides est credere q̄ nō vides. Et Grego. Fides nō habet meritū cui hūana rō ꝓbet experimentū. Tertio qz ad ordinez diuine sapientie ptinet vt dei dona z secreta nō equaliter ad oīes: sed imediate ad quosdam ꝓueniant z per eos ad alios deriuenꝫ dicente Petro Act. x. Dedit eū deus manifestuz fieri nō oīmi populo: sed testibus ꝓordinatis a deo. Unde ꝓmo manifestata est marie z ioseph antē q̄z nasceret. quia ad ipos ptinebat reuerentiā et obsequiū exhibere ꝓlí ꝓcepte z nasciture. Sed qz coꝝ testimoniū nō erat sufficiēs co q̄ tāq̄z domesticū fuisst suspectū. iō optuit vt manifestaret etiā alijs extraneis Mānifestatū est g̃ ꝓ angelos pastoribꝫ Lu. ij. Et ꝓ spm̄scm̄ Symeoni z Anne. necnō vt etiā gētib salꝰ adesse mōstaret. manifestata etiam longe positis magis per stellam

De Epyphania domini

Dic ḡrīt. ḡre xp̄s dn̄s voluit manifestare suam natiuitatē gētib⁹ p stellā pot⁹ q̄z p alīā creaturā Rūdeꝯ fz doc. q⁹ pl'ib⁹ rōnib⁹. Pria ex pte xp̄i et diuine incarnatiōis. Vlā fm Tho. iij. p. q. xxxvj. ar. v. Exq̄ hec natiuitas nō erat pure terrena sed q̄dāmō celestis. Jō qz a spūsctō ꝛcepit⁹ fuit xp̄s ex virgine sūma puritate nat⁹. Idcirco decebat vt p stellaz q̄ ē cor⁹ purissimū manifestaret gētib⁹ q̄ imūde erāt: vt diuia icarnatio mūdissima insinuaret. qō clarz ex b. qz stella ē cor⁹ mūdissimū vtpote celeste qō nullā capit pegrinā impssionē j. methe. Stella aūt a solari luce irradiat. ḡa vt dicit Plato in Thimeo. Oēs stelle bñt ptcipatiū lumē a sole. Nos q̄z solē in se ꝛspicere nō sufficim⁹ p̄ luc⁹ magnitudie. Sz in stellis eius radiū videm⁹. Sic significatū ē q⁹ lucē diuinitat⁹ q̄ est inaccessibilis. j. Timoth. vj. videre i hūano cor⁹pore mūdissimo possum⁹ in xp̄o. sic̄ videt solis lux in sydere. Vñ xp̄s Apoc⁹. xxij. vocat se stellaz splēdidā. Ego inq̄t sū radix dauid stella splendida. Propt̄ b ōt Guido carthusiēn. Pōe hec tria dei vbū: hūanā mētē: hūanū cor⁹. Si p̄mū bñ videre possem⁹ nō indigerem⁹ scdo. si saltē secū dū viderem⁹ nō indigeremus tertio. Sz qz nos nec p̄mū nec scdm. i. nec dei vbū nec mētē hūanā videre poteram⁹ additū ē tertiū. i. cor⁹ hūanuz. atqz ita vbū caro factū ē z habitauit in nob. Voluit ḡ xp̄s significari p stellā ꝓpter puritatē. vt sic syd⁹ radiū ꝓfert vgo filiū. ¶ Scda rō ex pte fidei z ei⁹ testificatōis vt oñderet q⁹ xp̄s natus ē dn̄s nō solū terrestriū sz z celestiū z oim creaturarū. z ex b pateſceret q⁹ sine fide xp̄i nūq̄z fuit nec eē potuit aut poterit eterna sal⁹ z gl'ia celest⁹. Declarat. qz nec angeli adepti sūt gl'iam nisi in fide xp̄i q̄s nō latuit mysteriū incarnatōis z regni celest⁹ vt dic̄ Aug. v. sup Gen. ad lit̄az ¶ D Vñ Ber. sup illud Jone. j. c. Propt̄ me orta ē hec tēpestas dic̄. q⁹ lucifer cognouit hūanaz naturā q̄uenire ad hāc dignitatē vt eēt de⁹. z exaltari sup̄ naturā angelicā. iō inuidit hoi z tēptauit eū. Et sic patet q⁹ angeli coḡuerūt mysteriū icarnatiōis dn̄ice et credēdo btificati sūt. Deniqz nec alīqs hoiz a p̄n cipio saluat⁹ ē sine ista fide vt dic̄ Grego. Credere eīm debuerūt ꝓphet⁹. Pro b itaqz testimonio fidei decebat signuz dari celeste hoib⁹ gētilib⁹ vt ad fidē xp̄i veniāt. Vñ Aug. in ser. de epyphania dicit. Celos angeli habitāt z sydera ornāt. Utriqz ḡ celi gl'iam dei enarrāt. vt scz nouerim⁹ qz vera lux celestis babet̄ in hac fide. ¶ E Tertia rō ex pte magoz⁹ z eoz⁹ attractiōis. Solet q̄ppe de⁹ hoies attrahere p sibi assueta z cognita. Vñ Augustinū traxit p sapiam Ambrosij epi. Ratheri⁹nā p b q⁹ eēt pulcherrim⁹ z nobilissim⁹ sponsus q̄b⁹ illa intēdebat. m̄ltosqz auaros attrahit ostē dēdo se oim bonoz⁹ diuitijs plenissimū dī. Luce xij. Uēdite q̄ possidetis z date elemosynā. Facite vob⁹ sacculos q̄ nō veterascūt thesauz⁹ indeficientē in cēlis q̄ fur nō approp̄at ꝛc. Multos carnales attrahit z delicatos ꝓmittēdo dulcedinez diuinā z q̄etē Matth. xj. Uenite ad me oēs q̄ laboratis z onerat⁹ estis z ego re. ꝛc. Jtē pctōres magnos z desperatos attrahit oñdēdo suā imensaz pietatē q̄ dicit. Nō veni vocare iustos sz pec. ad penitētiaz Matth. v. Istos itaqz magos vt dic̄ Chrys. volēs manuducere p sibi cognita z assueta vocare voluit p stellaz tāqz p signū eis familiari⁹ z magis vsitatū: eo q⁹ erāt assueti cursus stellaz cōsiderare. Et subdit Chrys. di. Unusq̄sqz ꝓsuetudinis amicicia ligat̄. Ad id p̄bs. ij. rhetoz. Benero⁹sus ē anim⁹ hūanus: nō vult trahi nisi amore. ¶ F Quarta rō ex pte xp̄iano⁹ z instructōis. et b tā ex pte xp̄i q̄z ex pte nr̄i. qm̄ p hāc stellā instruimur cogn̄scere certitudinaliter xp̄m ver⁹ deū. z nos veros xp̄icolas. Nimiz xp̄s nat⁹ approbat ver⁹ deus certitudinali infallibilitate p hec tria testimonia q̄ nec fallere nec falli potuerūt. Primo p inspirationē z reuelationē diuinā q̄ a deo infallibili fuerat infusa imediate. quā nisi habuissent magi talē puez⁹ adoratōe latrie ñ adorassent fz Ayrā. Scdo p stellā z ei⁹ directionē angelicaz q̄ etiā nec falli nec fallere potuit. qz angel⁹ ille ē cōfirmat⁹ in gl'ia scz Gabriel q̄ fuit director huius stelle fm Fran. Maro. Tertio p ꝓphetiā insinuatā de xp̄i natiuitate. Et tu bethleem ꝛc. q̄ etiā infallibil' fuit: vtpote a deo ispirata. Mystice nos p hec instruimur q⁹ nō nisi stella. i. lumie fidei p̄cedēte ad xp̄m q̄uenire valemus. sed p eā triplicē significationez habere possum⁹ p testimonio vtrū gratia vel statu salutis ad xp̄m q̄ēturi simus an nō. Primo p signū obeditōis diuine revelatiōi vel ispiratōi z nō obduratōis. Psa. Hodie si voce ei⁹ audieritis nolite obdurare cor. vr̄a. Et infra. Ipi vo nō coḡuerūt vias meas q̄b⁹ iurauī in ira mea si introibūt i requiē meā. Scdo p signū serenatōis ꝛscie bone q̄ p stelle claritatez significat. ij. Cor⁹. ij. Gl'ia nr̄a hec est testimoniū ꝛscie nr̄e. Tertio p signū auditōis vbi diuini q̄ ꝓphetia ꝛtinet Job. viij. Qui ex deo ē vba dei audit ꝛc. O aīa fidelis discc hec z aduerte cur xp̄s p stellā manifestari voluit tibi z gētib⁹.

¶ Circa secūdū mysteriū scz recognitiōis p̄mo q̄rit. vñ coḡuerūt isti magi z itellexerūt q⁹ illa stella apparēs xp̄m deū natū significaret. z q⁹ ad adorādū ipm venire deberēt talib⁹ muneribus. Rūdeꝯ fm doc. p ꝛcessionē q⁹bt magi fuerūt optime illumiati i cognitiōe fidei xp̄i. Et b p q̄ctuor. Prio p diuinā ispiratione revelatē. Vlā Aug⁹. in ser. dic̄ sic. Quis eēt rex vel vbi syd⁹ illō nō indicabat: sz qō eloq̄ stella nō potuit alia revelatōe de⁹ mōstrauit. Quē modū revelatōis scptura nō dicit: sz prudētib⁹ intelligendū relinquit. Et Bern⁹. Profecto q̄ magos adduxit ipe z instruxit. z q̄ p stellā foris admonuit: ipe z i occulto cordis edocuit. Dec ille. Cōcordit dic̄ Leo papa in ser. Vñ claret q⁹ ipe de⁹ ispirādo edocuit eos etiā de istis mūeribus offerēdis tali regi. s. auro: thure: myrra

Secūdo p angelū impantē. Vñ Aug⁹. dicit sic. Si dicturus es. a qbꝫ magi audierūt q̄ tal' stella xp̄m natū significaret, pfecto ab angelis aliq̄ admonitōe reuelatōis. Et tādē subdit. Potuerūt ḡ illis angeli dicere. Stella quā vidistis xp̄i est. ite adorate illū vbi nat⁹ ē. z simul iudicate q̄lis q̄n tusq̄ nat⁹ sit. hec Aug. Ad idē est qđ seq̄t. Tercio p pueri formā de stella allo q̄ntē fm Chrysq̄. q̄ dicit q̄ magis in mōte victoriali orāntibꝫ stella qđā ad eos descēdit habēs i se formā pueri puuli. sup cui⁹ caput crux splēdebat q̄ magos allocuta ē dicēs. vt iudeā p gerēt z puerū natū inuenirent. de b̄ patuit fm hoc. j. Rlati⁹. Quarto p stellā sic mirabilit apparētē. Prio qdem vt dic̄ Leo papa i ser. qz signū nati pueri q̄ sup oēm isrl' essz regnatur⁹ accepant z nouerāt p̄ phetiā Balaam Nu. xxiij. dicēs. Orietur stella ex iacob z surgz hō ex isrl'. z pcutiet duces moab. z dñabit. s. omniū. Isti nēpe vt dic̄ Remigi⁹ in originali erāt ō stirpe balaā z obseruabāt ei⁹ phetiā. z sic mox vt viderūt stellā nouā intellexerūt regē natū. Secundo q̄z qz videbāt eā miro mō ab oīb stellis differētē i situ motu z i claritate z ipis vie ducatuz p̄cedēn mōstrātē. vt patuit ser. ij. ar. ij. Et ideo vt dicit Leo papa i ser. Intuētiū aios ita admiratōe sui splēdoris ipleuit vt neq̄q̄z sibi crederēt nisi gligendū qđ tāto nūciabat indicio. hec ille. Scdo adhuc q̄rēdū restat vñ isti magi cogūerūt q̄ iste puer quē inuenerūt i illa domo i bethleem cū maria mre eius essz ille quē q̄rebāt. Ad qđ rñdet q̄ b̄ cogūerūt p dei reuelatōez vt patuit: z p angeli admonitōez atq̄ stelle statōez: qz supra illā domū steterit stella. z etiā. p illuminatōez qz vt dic̄ Aug. oñdit stella bospitium: radiabat amplissimo lumine. z tecta nati pfudit. hec ille. Deniq̄ qz viderūt faciē xp̄i diuia luce radiantez atq̄ faciē bre v̄ginis Marie tāto splēdore fulgētē vt fm Orige. etiā ioseph i eā clare itēdere nō posset. Vñ oēs sit' intellexerūt būc esse filiū dei de v̄gine mre natū. O mirabil': o venerabil'. o amabilis fides xp̄i p quā z i nobis charissimi habitare dignat xp̄s vt dic̄ apl's vt illumiet z inflāmet. Qm̄ aūt pl'imi ō fato natiuitatis occasionē ex b̄ sumūt errōis q̄ xp̄o nato mox stella apparuit: ioq̄ vnūquēq̄ boiez nasci sb̄ p̄stitutōibꝫ stellaꝝ putāt: vt dic̄ Gre. i omel'. hodierna z p̄cord. Aug. i ser. Idcirco dū z vbi videbit̄ ꝑ tales errores applicari pōt hic tercia q̄stio tal'. Utq̄ ex sideribꝫ causek diuersitas motꝫ z euētuū futurorꝫ i boibꝫ. Rñdet fm Bona. sup. ij. di. xiij. q. z ar. vl. q̄ motes boim z euētus futurorꝫ a sideribus causari pōt dupl'. Uno mō necessario z sufficiēter. Alio mō dispositiue z p̄tingenter. Si p̄mo modo dicat nō tm̄ ē falsū: imo est hereticū z diabolicū figmētū. qz repugnat xp̄iane religiōi. repugt z sensui z etiā rōi. Nā cū oia ponit a sideribꝫ necessario euēire tollit v̄itatē fidei z honestatē morū: qz tollit meritū z p̄ ꝑs p̄miū z gr̄am z p̄ se q̄ns gl'iaz. Hinc Damas. li. ij. dic̄. Si ex astrorū allatōne oīa agimus fm necessitatē agim⁹ que agim⁹. qđ aūt fm necessitatē fit neq̄ virt⁹ neq̄ malicia ē. z sic neq̄ laudibꝫ z coronis neq̄ vituperatōibꝫ z tormētis existim⁹ digni. q̄ si sic. iueniet z de⁹ iniust⁹: bīs qdē bona z p̄mia: illis aūt tribulatiōes dās. Hec ille. Vñ frustra essent leges z iura z oīa p̄silia z frustra essz xp̄i vita doctrina z mores pia. ḡ zc. Sic etiaz honestas mor. tollit dū culpa peccāt̄ i sidera refūdit. z sic īmunes essent peccātes nec reprehēsibiles. Et sic hō ad colendū sidera ducit. z iste ē finis bui⁹ errōis pessimi. qz ad idolatriā p̄ducit. z in b̄ ptz esse cōmētū diaboli vt faciat se coli. Vñ. xxvj. q. ij. Illud. dic̄ Aug⁹. q̄ oēs hmōi artes ex qđā pestifera societate boim z demonū q̄si pacta infidel' amicicie penitus sūt repudiāde a xp̄iano. Itē sic dicere repugnāt etiā sensui: qz videm⁹ experientia sensibili i eadem p̄stellatōe p̄ceptos z natos diuersificari i moribus: exercitijs: artibꝫ. officijs z naturalibꝫ p̄prietatibꝫ. vt ptz de gemínis fratribꝫ Jacob z Esau z alijs pl'ibꝫ q̄ Gre. in ome. adducit. Si dicat q̄ virtus p̄stellatiōis i ictu pūcti est z mutat. Cōtra b̄ idē Bona. in ser. de epyphania inuehit sic. Duz puer nascit magna mora ē. aut ḡ horoscopū ei⁹ singul' momēti mutat aut nō. Si mutat. seq̄t q̄ tot sunt fata q̄t sunt mēbra nascēta. ḡ si vnuz mēbr̄ doleat necesse est q̄ alterū gaudeat. qz fatū habz alterū. sz b̄ est falsū. Q, si nō mutat. ḡ dū vnū mēbr̄ vulnerat necesse est vt et alterū vulneret. Aliq̄ nō idē eē fatū. p̄bat. Itē certū ē q̄ sub eadē p̄stellatōe nascit̄ filius regis z rusticus. z masculus z femina z asinus z bos q̄ nō p̄mūicāt i euētibꝫ. ḡ zc. Deniq̄ b̄ dicere repugt etiā rōi. qz p̄ponit sidera boi: cū hō sit creaturarū corpaliū dignissima z finis oīm. ij. phisic. q̄ qđ fecit deus hūc mūdū. in cui⁹ signū cessante boim generatōe cessabit motus celi. Sz finis iponit necessitatē bīs q̄ sūt ad finē: nō econuerso. vt ptz. j. z. ij. phicorū. Jō Gre. in omel'. dic̄ sic. Absit a fidelium mētibꝫ q̄ fatū aliq̄d credāt. vitā qppe hois sol⁹ q̄ creauit p̄ditor administrat. Nō em̄ q̄ stellas hō sz stelle q̄ hoiez facte sūt. Hec ille. Sz si scdo mō dicat q̄ mores boim varianꝫ a sidere. s. dispositiue tm̄ z p̄tingēt sic pōt bñe v̄itarē: qz nec rōi nec fidei repugnat: q̄ nīa aia cōplexiōes corpis imitat vt i pl'ibꝫ passionū seq̄cibꝫ videmus. Vñ colerici sunt iracundi. Sāguinei leti z benigni. Melācolici tristes z liuidi. Flegmatici pigri. Nec aūt non necessario. Aīa em̄ dñat suo corpi maxime q̄n est aduta p gr̄am. Vñ etiā Ptolome⁹ in almage. dicit q̄ sapiēs vir dñabit̄ astris: qz sez dominat passionibꝫ. Nec z plura ibi pulchra dicit Bonauē. Q, si adhuc velis scire q̄ntū se astra extēdāt ad p̄cognoscēdū futuros euētus. Dico fm Tho. ij. q. xcv p̄cor. doc. q̄ vis astrorꝫ ñ extēdit̄ ad dupliciū genꝫ effect⁹. Prio qdē ñ extēdit̄ ad oēs effect⁹ p accidens p̄tingentes siue in rebꝫ hūanis siue in re

De sancto Sebastiano

bus naturalib⁹.qz vt ꝓbat.vj.metb. Ens p accidēs nō hz causaz :vt q̄ hoie fodiēte inueniat thesaur⁹ vel hora ista vrozē ducēti aut itinerāti seq̄t bona fortuna vel bellāti victoria z hmōi. Scō nō extēdit q̄ ad oēs act⁹ liberi arbitrij nisi dispositiue inclinādo in q̄tū imp̄mūt in corp⁹ hūanū sydera:tñ ex b̄ nulla necessitas libero arbitrio ponit. Uñ ō p̄missis iudicare futura ex astris ē illicita diuinatio:z sepe dem̄ois opatio se immiscet vt decipiat in fide vt ptz.xxvj.q.vl. Nō obseruetis.z ca. Nec mirū. Sz si q̄s p̄nosticat futura ex astris ea q̄ ex eoz causalitate naturali dependēt: puta siccitates:pluuias:minutiōes facere hmōi nō sūt illicita. Hec sufficiāt de his p p̄nti.

Circa tertiū p̄ncipale mysteriū.s.honoratiōis sit p ꝯclone q̄ in b̄nis istis magi claret cunctis xp̄ianis exēpluz veri honoris z cult⁹ diuinitatis. Nimiz cur noluit de⁹ offerri eq̄s regales: armamēta:vasa:purpurā z silicia:atq̄ coronā vl̄ lapides p̄ciosos:nisi vt offerēdo hec p censu isto regio significaret mystice ver⁹ cult⁹ debitus xp̄i et sacrificiū ex oib⁹ debitis. Primo ex corde debebāt z obtulerūt verā fidē. Raban⁹. Adorauerūt credētes in carne v̄bū.in infantia sapiam .in firmitate oipotētiā:in forma hois dñm maiestatis Scō ex corpe hūilē nō solū genuflexionē:sz etiā p̄strationē vsq̄ ad terrā.qz dicit euāgeliū q̄ procidētes adoz.zc. Tertio ex ore vel voce fiducialē cōfessionē z laudationē q̄n coz̄ herode z iudeis in hierusalē ip̄m ꝓfessi sūt verū hoiem mortalē.verū regē z verū deū:dicētes. Ubi ē q̄ natus ē:q̄ ad p̄mū Rex iudeoz:q̄ ad scōm. Uidim⁹ enī stellā eius z venim⁹ adorare eū.ecce ip̄m dñm stellaz z adorandū p̄dicāt:q̄ ad tertiū.pati mori ꝓ xp̄o fm Chrys̄ dicentē sic. O bti magi q̄ añ ꝓspectuz crudelissimi regis p̄uſq̄ xp̄m cognoscerent xp̄i facti sūt ꝓfessores:adhuc nō viderāt xp̄m z iaz parati erāt mori ꝓ xp̄o. Nec ille. Quarto ex re z ope obtulerūt ei munera:aurū:thus z myrrhā. Sz q̄rit vt̄z quilibet eoz hec tria simul obtulit.z āre sola hec obtulerūt. Rñdet fm Lyrā alioq̄n sil' docet. q̄ q̄libet eoz hec tria obtulit. Et rō.vt q̄libet eoz muneribus fateat quē adorat. Auro regem.thure deū.myrrha mortalē:vt Grego.in omel'.dic. Jtē nō alia voluit de⁹:sed hec offerri vt z nos doceamur p hec mystice talia ob̄ offerre debere. Itaq̄ his mōis debem⁹ charissimi honorare z colere exēplo magoz cēsū in dei sacrificiū offerre.s. Ex corde verā fidē.ex corpe hūilez subiectionē. ex ore laudē z ꝓfessionē. Ex ope aūt hec tria. Prio auz vere dilectōis in obseruatōe p̄ceptoz. Job.xiij. Si diligitis me mādata mea seruate. Hoc aut̄ significat p auz.qz auz ē p̄ciosissimū b̄ñs icorruptibilē splēdoꝛē vt dic̄ Dyoni.z ꝓseruat sūptū i eleuatarijs a putrefactōe vl̄ corruptōe lepre. Sic vera charitas ē p̄ciosissima z vitat p̄cti corruptōez z ē imortal' z ꝑpetua.qz charitas nūq̄ p̄t ee ifozmis vt volūt docto.sup.j.li.dis.xvij. Et de ipa.j. Cor.xiij. Charitas nūq̄ excidet. Sc̄o offerre debem⁹ thus deuotōis. Nā thus ē odorifer⁹ re strigēs fluxū reumatis.z ei⁹ odor grat⁹ sentit i estate q̄ i hyeme. sic dic̄ expositor sup illō Eccli.l. Quasi thus redolēs i diebus estatis:sic deuota oō odorifera ē z suauis deo z angelis. Et restringit fluxū reumatis.i.cēpratōis i nob p sctā desideria.z gratiōz ēi estate p̄ntis vite q̄si hyeme mortis.s.rpe. Prouer.x. Qui stetit i estate filius ē ꝓfusionis z b̄dictio dñi sup caput iusti. Uñ ps. orabat di. Dirigat dñe oō mea sic icēsū in ꝓspectu tuo. Sic expōit Greg. Tertio debem⁹ offerre myrrhā mortificatōis ō corpe.z cōpassiōis de aia. Myrrha enī vmes i corpe occidit z corp⁹ a putrefactōe ꝓseruat vt dic̄ glo.i Can̄.ꝓterea myrrha inunguntur mortuoz corpa. Ipa etiā ē sapore amara .sic oz cē mortificatio i corpe vt vmes vitioz sez ꝓcupiscētie mortiāt vel refrenēt:z natura ad fuiēdū do ꝓfect.z amara cōpassio ad xp̄i mortē z passiōez sentiat. Ro.viij. Si sp̄ū facta carnis mortificaueritis vi.si tñ cōpatimur vt z sil' cōglorificemur. O q̄ aia xp̄iana ꝓsidera xp̄m p te passū z sanguinē p te redimēdo p̄i offerētē.z aiaz p te ponentē. O misera peccatrix aia recoḡsce te q̄ntuz debeas xp̄o ō z pio redēptori tuo.o sāguie xp̄i ihesu lota aia.accede cū btis magis z offerre stude ip̄i aurū dilectōis:thus deuote oōnis:z myrrhā mortificatōis. Ecce canit eccl'ia. Xp̄s appuit nob venite adorem⁹.s.p̄dicta mūera offerēdo:vt det nobis xp̄s gratiā z gloriā. Amē.

Jtē hic añ sez ꝼmonē ō sctō Sebastiano stare debet z scribi ꝼmo ō sctis martyribus q̄ntz ff⁹ bus ordinis minoz.quē sermonē vide infra post festū sancti Benedicti scriptū.

De sctō Sebastiano martyre Ser.cū legēda.

Tētēdit arcū suuz

sez dñs z posuit me q̄si signū ad sagittā Thren.iij. Verba ista dixit ad litterā Jeremias lamētādo destructōz hierl'em p chaldeos z interfectiōz pp̄l'i illi⁹ ciuitatis. Conuenienter p̄t hec v̄ba dicere b. Sebastian⁹ q̄ taliter martyrio gl'ioso coronat⁹ ē. Fuit enī q̄si i signū posit⁹ z a p̄fidis sagittat⁹ ꝓ xp̄o. Quāuis āt b̄ fecerit p̄secutor ad suggestionē diaboli:tñ b̄ de⁹ ipe p̄milit ad fidei ꝓfirmatōz p martyrij sanguinē z mortez atq̄ gl'iam ōi:necnō ad coronā ꝓsequēdā ipi bō martyri. Idcirco dici p̄t ille arc⁹ q̄ sagittat⁹ ē ipi⁹ dei z q̄ de⁹ posuit.s.p̄missiue ip̄m q̄si signū. Uñ merito hec v̄ba accipiūt ad laudē z gl'iaz istius sancti.s.Sebastiani q̄ ꝓueniēter potuit dicere. Tetēdit arcū suū.s.deus p̄missiue.z posuit me q̄si signū ad sagittā. Et q̄b⁹ v̄bis accipim⁹ hec tria mysteria ꝓ sermone fm q̄ hec in eis notant.

Primū mysteriū de mō sue passiōis.s.p arcū

Secundū de signo exēplificatōis (z sagittā.

qz dr. Positus in signū.

Tertiū ō pmio coronatōis. qz dic̄. Me inqt. s. martyrē coronatū a xpo. Et qz ad pma duo seq̄t

B Circa pmū erq̄ btūs Sebasti (ō tertiū. an⁹ extitit p arcū z sagittā martyrisat⁹. Idcirco p nra edificatōe hāc 2clōz accipiam⁹. s. q̄ multiplex arc⁹ z sagitta describit sacra scptura vt obſuet ois ania xpiana. Declarat. qz scptura teste: bz arcū diabol⁹: bz z hō mal⁹: bz etiā hō bon⁹: bz z deus. Tertio inq̄z arcū z sagittas bz diabol⁹ q̄ vario mō aias bz vulnerare p pctā z occidere. ppt qđ ō eo Job. viij. saluator dñs ihesus dic̄. Ille homicida erat ab initio z in vitate nō stetit. De ista sagittatōe dic̄ Ps. q̄si docēdo remediū vt 2fidamus i dei adiutorio: loq̄ns sic. Aui hitat i adiu. altis. i pte. ōi celi cō. Et infra. Scuto circūdabit te vitas ei⁹ nō ti. a ti. no. A sagitta vo. in die a neg. pambulāte i te. ab icur. z de. me. Ubi distinguit bi Salomō ꝓbabiliē dixerit qbusdā demonibꝫ ptātē pmissaz a ō do nocēdi magꝫ in tenebrꝫ q̄z in die. qbusdā ecōuerso. s. nocēdi magꝫ i clara die vl meridie. Scōm Petrū Iure. li. ij. cōpē. p noctez aduersitas: p diē. pspitas designat: eo q̄ diabolus aliq̄n deterret z frāgit aduersis. aliq̄n aūt alicit. pspis: siē diuitijs delitijs z bonoribꝫ hmōi Un timor nocturn⁹ psecutōz significat māifeste timorosaz. Negociū aūt pambulās i tenebrꝫ psecutionē occultā. Ire sagitta volās i die. pspitatel spūales ō qbꝫ i corde q̄s gliaſ vel q̄nq̄z sub spē vtutꝫ ad pctm ducit. Demoniū āt meridianū pōpas seculi. voluptates z hmōi apte attractiuas. Sz beu qz cadēt a latere xpi mille z decez milia zc. Ue illis qz ocul⁹ suis 2siderabit. s. xps. z retributionē pctōz videbit.

C Scōo bz arcuz et sagittas hō mal⁹. De his Ps. Intēderūt arcuz rē amarā vt sagittēt in occultꝫ imaculatū. Quibꝫ notaſ qz pctōz de arcu suo emittit sepe sagittam amarā scz detractōis q̄ vulnerat famā. ió dr. rex amarā. z tādē subdit. Subito sagittabūt eū: firmauerūt sibi sermonē nequā. Nec dr amara qz ictu tres 2fodit. s. dicētē: audiētē: z eū i fama de q̄ detrahit. O venenata z amarissima sagitta tres penetrās. Irē pctōz sepe emittit sagittā dolosam amarā scz detractōis q̄ vulnerat famā. ió dr. rex mauerūt sibi sermonē nequā. Nec dr amara qz vt dic̄ Ber. triceps lācea ē detractorꝫ ligua q̄ vno ictu tres 2fodit. s. dicētē: audiētē: z eū i fama de q̄ detrahit. O venenata z amarissima sagitta tres penetrās. Irē pctōz sepe emittit sagittā dolosam Jō subdit. Ut sagittēt i occultꝫ. s. p fraudulēta et deceptoria vba vt dānificēt i substātia. Ps. In tēderūt arcū suū vt decipiāt paupez z inopem z trucidēt rectos corde. Deniq̄z pctōz sepe emittit sagittā nō tm̄ mō amarā detractiōis vel dolosā deceptōis: sz etiā iniquā psecutōis: oppssiōis z interfectōis inocētū. Un subdit. Immaculatū. Talles sagittas sustinuit b. Sebastian⁹ ab iniquis plebiscitū grauⁱ punire eū q̄ ꝫ aliquē iacit sagittā: nec tñ ipm pcutere vel 2stingere pt. q̄z eū qui p cussit sagitta sz nō ad mortē. nisi qz sola irētio sagittādi sufficit ad homicidiū iudiciū etiā si effect⁹ nō seq̄t i re. Sic spūaliē q̄ aliū sagittat lingua detractōis aut oblocutōis fraudulēte z treinuidie qz ac cuiuslibet pue volūtaſ. re⁹ babeł homicidij coꝫā deo. etiā si effect⁹ nō ē subsecut⁹. puta qz nō potuit ipm ifamare. qz nō crediderūt alijs verbis ei⁹. aut nō potuit ipm decipe vel occidere licz volūtatē habuerit. Un. j. Joh. iij. Qui ñ diligit manet in morte z homicida ē. Et scitꝫ qz ois homicida nō habet vitā eternā. Nec ille. Nimiꝝ qz mala volūtas p facto reputaſ. xxij. q. v. p totū.

D Tertio hō bon⁹ habet arcū z sagittas spūales qs q̄dē q̄libet fidelis habere debet. Et iste sagitte sūt tres. Prima sagitta 2fessiōis quā ꝫ diabolū iacit. De q̄ in figura. iiij. Reg. xiij. dixit Helise⁹ Aperi fenestrā oriētalē z iace sagittā. Seq̄t. Sagitta salutis dñi ꝫ syriā. Ista fenestra figurat os apiendū in 2fessiōe. z tūc ꝫ syriā q̄s interpteſ ſbolimis. i. 2tra supbū diabolū sagitta iacit vere cōfessiōis. ibidē aūt subdit. Percuties inqt syriam tribꝫ vicibꝫ. qz q̄n q̄s corde 2teritꝫ z ore 2fiteꝫ z satisfaciē opa eis diabolus tribꝫ vicibꝫ vulnerat. Ad id ē Prouer. xix. Sagitta infixa femori canis sic vbū in corde stulti. qz sicut canis nō q̄escere pōt donec sagittā infixaz suo femori extrahat. sic ipse diabol⁹ q̄ stult⁹ dic⁹ ē qz ignē dānatiōis in infermo sp aggregat sibi ꝑpi vsq̄z ad diē iudicij in aiaꝝ deceptōibꝫ reputat sibi infixū in corde vbū vere 2fessiōis facte. nec q̄escere pōt donec 2fitentē aut retrahat. aut aliter impediat. aut recidiuare faciat zc. Secūda sagitta vbi diuini. De qbꝫ ps. Sagitte tue infixe sūt mihi. z cōfirmasti sup me manū tuā. Sagitte tue. i. pene 2cōminate z ānūciate a te pctōribus in scriptura. infixe sūt corde vt timeā. Tertia sagitta oratiōis quā dirigere debet ad deū. Nam Ambro. xxij. q. viij. ca. j. dicit. q̄ lachryme z oratiōes sūt arma spūalia. Talib⁹ eī vulnerat deus z ligat z deuincit vt faciat q̄d petit. Un dicit anie Saū. iiij. Vulnerasti cor meuz sozor mea sponsa. Unde Bern. exclamat dicens O felix lachryma siue oratio lachrymosa. tuū est regnū. tua est potētia. tu aute 2spectū oīpotentis intrare nō vereris nec discedis donec ab altissimo aspicieris. tu vincis inuincibilez z ligas oīpotentē. O q̄ charissime disce z conare habere ista arma.

E Quarto ipe de⁹ habet arcū z sagittas scz cōminatiōis. tribulatōis z dānationis. Un Ps. Dedisti meruētibus te significationē vt fugiāt a facie arcus. Nimiꝝ dedit de⁹ meruentibꝫ ipm arcū significatiuū. Primo quidez cōminatiōis in pmis parentibꝫ q̄bus dixit. q̄. s. morte morī deberēt si pceptū transgrederentur. Et q̄n sic factū est. ecce nūc oēs miserias hui⁹ vite z mortē sustinere debem⁹ vt significet pena inobediētie debita. Un Zach. xiij. Adā exēplū meū mihi ab adolescētia mea. Scōo dedit arcū significatiuū. s. tribulatōis pñt. Et tertio significatiū dānatōis. Per has tribulatōes ei significat q̄ scī etiā viri sic pmūr i ß mū do tribulatōibꝫ z acerbissimis penalitatibꝫ vt inter ceteros pateł

De sancto Sebastiano

de btō Sebastiano. quātū ḡ tribulabunt repro bi q̄ sunt dei inimici. Nā circa b̄ duplex habet in scr̄tura argumētū p̄cipuū. Primū ē saluator dicētis Lu. xxiij. Si in viridi hec faciūt: in arido q̄d fiet. Scōm. j. Pe. iij. Si iust⁹ q̄dē vix salua bit. s. q̄z p multas tribulatiōes oportet intrare i regnū dei Act̄. xiij. sequit. impius ḡ z pcōr vbi parebūt. Nā si de⁹ iustus tātū punit in p̄senti illos in q̄bus benedicit z laudat. quātū ḡ puniet illos in q̄bus blasphemat. tenet ꝓsequentia p re gulā topicā. Si cui min⁹ videt ieſſe ineſt: z ei cui magis. De his sagittis reprobor̄ scribit Deut̄. xxxij. dicēte dño. Cōgregabo ait sup eos mala. s. penar̄. z cōplebo sagittas meas in eis. ꝓsument fame z deuorabūt eos aues morsu amarissimo dētes bestiar̄ immittā ī. atq̄ serpētū ¶ Ecce ḡ charissimi videm⁹ qm̄ de⁹ bon⁹ dedit hoibus arcū significatiuū vt metuāt z fugiāt a facie ar cus. i. iusticie dei z dānatōis vt liberent dilecti. i. electi dei. Nā cū p pctis totū mūdū diluuio dele uisset posuit de⁹ arcū in nubib⁹ p signo d. Gen̄. ix. Arcū meū ponā in nubib⁹ z erit signū federis inter me z inter terrā. z nō erunt vltra aque dilu uij ad delendū vniuersam carnē. In q̄ magnus dei beneficiū erga hoies significat. Licet em̄ iam añ assecurauerat de⁹ Noe de diluuio amplius nō futuro p vbū Gen̄. viij. di. Nec q̄ vltra ma ledicā terre ꝓpter hoies. Sensus em̄ z cogitatio hūani cor. ꝓna sunt in ma. ab ado. Tū ampli⁹ assecurauit p sensibile signū vicz p apparitionez iridis tpib⁹ pluuiosis. Sz q̄rit circa b̄ quō iris sit signū federis cuz ꝓcedat ex causa naturali: vt dicē pbs li. iij. methe. q̄n em̄ est nubes rorida op posita soli retro nubē roridā existēte nube den sa tūc in nube apparet iris p receptionē radiorū in roratiōe z terminationē in densitate nubis. Si cut in speculo debet esse pspicuitas vitri z densi tas plūbi terminās vt appareat imago. Nūq̄d ḡ ante diluuiū aliq̄n nō fuit talis causa natura lis vt apperet iris in nube z̄c. Rñdet ꝑm Lyra q̄ licet etiā ante diluuiū fuerit apparēs iris ali quādo: vtpote res naturalis: tū tūc nō fuit in si gnū hmōi. sz post diluuiū ordinauit denuo de⁹ q̄ appitio iridis de cetero eēt signū federis illius hoib⁹ de diluuio aq̄ ampli⁹ nō futuro generaliter Sic aliq̄n ꝓtingit in hūanis q̄ lapis magn⁹ q̄ diu antea stetit in aliq̄ loco imobilis: denuo sta tuat in signū alicui⁹ distinctōis: vtpote hereditā tū vel regnor̄ seu metar̄ z̄c. Hec Ly. Sz q̄re de us dedit tale signū. s. arc⁹ z nō aliq̄d aliud. Rñ det ꝑm doc. q̄ p signo diuie miseratōis pctōrib⁹ penitētib⁹ in p̄senti vita. Declarat. q̄z videm⁹ q̄ iste arc⁹ ē sine chorda: sine apposita sagitta: z vi⁹ nos tenēs cornua. Sic di ira in p̄nti nō extendit cor̄da seueritat̄: sz remissa ē dulcore pietat̄ adeo q̄ q̄cūq̄z hora ingemuerit hō ampli⁹ nō remiscet oīm iniquitatū Ezech. xviij. Et patiēter expectat nos dñs vt misereat Esa. xxx. Itē ira di in p̄senti nō hz sagittas appositas. q̄z illas seruauit in fu turū post mortē inferēdas. s. penas eternas. Pene aūt trāsitorie q̄s hic iſert nō reputari debēt sagit te. q̄z modice sūt respectu penar̄ eternar̄ i infer no. Qđ aūt modicū ēp nihilo reputat. ij. pbico r̄. Exēplū de gutta respectu mar̄. Deniq̄z arc⁹ cele stis tēsus videt. q̄z dicēte p̄s. Nisi conuersi fueritis gladiū suū vibrā. arcū suū tetē. z̄c. Uerūtū vsus nos tenet vtraq̄ cornua sua. ad significandū q̄ de⁹ q̄ntūcunq̄z in p̄nti ꝑ nos iracat: vtraq̄ cor nua. sc̄z misericordiā z grām pat⁹ ē nob⁹ ifundere penitētib⁹. Habachuc. iij. Cū irat⁹ fueris misericor die recordaber̄. O ḡ hō ptimesce irā dei ex isto si gno. disce fugere a facie arc⁹. s. ex̄ne dānatōis. O miser q̄d dormitas ī pctis. cur nō euigilas tātis minis. age pniam: al⁹ ecce testis dānatōis iu ste z signū tibi ē demonis casus: celestis arcus: z ¶ Circa scōm p̄n (martyrū ī p̄nti cruciat⁹. cipale de exēplari signo q̄ posit⁹ ē btūs Sebasti anus fidelib⁹ iuxta thema accipiam⁹ p ꝛcl'one. q̄ btūs Sebastian⁹ merito ex noie interptādo a militari basto qđ ē sella denoiat q̄si sequēs beati tudinē (x̄piano) p militie signo ꝓponat. Notādū aūt p declaratiōe q̄ be. Sebastian⁹ q̄druplicit ꝓponit in exemplū oi x̄piano.

Primo quidē in exēplū salutis ꝓsequēde.
Scōo in exēplū prudētie z doctrine.
Tertio ī exemplū patiētie pfecte.
Quarto in exēplū pseuerātie firme.

¶ Primo dicit in exēplū salut̄ ꝓsequēde. q̄z sc̄ta or dināte eccl'ia ip⁹ btī Sebastiani martyriū statu tū ē a spūsctō sil' coli (vno sc̄z die) cū martyrio btī Fabiani pape. Legenda

¶ De q̄ legit q̄ sc̄z erat Fabian⁹ ciuis romanus Et cū papa defūcto ꝑ alio eligēdo pp'l⁹ ꝓuenis set. aduenit inf alios z ipse. z ecce colūba cādida descēdit sup caput ei⁹. Qđ cū oēs mirarēt ab eis ī papā eligit. Is tāte fuit deuotōis ad martyres x̄pi vt ordinaret diaconos z subdiaconos p oēs regiōes q̄ oīm gesta martyr̄ colligerēt. Tāte etiā fuit zelator iusticie: vt sic ait Daymo impatori philippo tali z tāto p̄ncipi volenti ī tereſſe sacris mysterijs pasce: nō p̄misit donec pcā sua cōfite rer̄ inf penitētes staret. Tādē pōtificat⁹ sui āno xiij. iussu Decij decollat⁹ martyrio coronat⁹ est circa ānū dñi. cclij. Uoluit aūt eccl'ia btī Fabia ni pape z Sebastiani milit̄ passionū celebrita tes pulchre ꝓiūgi: q̄uis Sebastian⁹ passus sit sub Diocleciano z Maximiano ipatorib⁹ q̄ ce perūt āno dñi. cclxxxvij. Sz q̄re b. Rñdet q̄ p̄ca pue vt oñdat q̄ ad gl'iaz celestē ꝓueniūt nō solū deuoti clerici sz etiā fideles laici z milites. z q̄ be atitudinē assequūt hoies ñ solū ꝓtēplādo sz etiā militādo ꝑ laborē opatōis. Uñ. xxij. q. j. p totuz hī q̄ militia secular̄ nō culpat sz abus⁹ ī oppīsi one paupeꝝ vel inocētū z iniusto bello. Oēz abu sū cauit b. Sebastian⁹ ḡ ē exēplū ꝓseq̄nde salut̄ etiā laicis ¶ Scōo ē in exēplū prudētie do

ctrine.qz cũ eẽt genere Narboneñ.z ciuis Medi
diolaneñ.imꝑatoribꝫ Diocleciano z Maximia
no adeo charꝰ vt ſp eoꝝ ꝓſpectui aſtaret z princi
patũ ꝑme cohortꝫ haberet.ipe militarẽ clamidẽ
ob ꝟ tm̃ mõ ferebat vt xp̃ianoꝝ alios i tormẽtꝫ de
ficiẽtes ꝓfortaret.ecce prudẽtia in xp̃o. Erat inq̃t
vir totꝰ prudẽtie:i fmõe verat:i vniuerſa morũ
honeſtate p̃clarꝰ vt ab oĩbꝫ veneraret z amaret.
Dũ aũt ſcti Marcellianꝰ z Marcꝰ gemi ffes ꝑ
fide xp̃i tẽti decollari deberẽt:aduenerũt coꝝ pa
rẽtes vt ipos a ꝓpoſito martyrũ revocarẽt. Ad
uenit mr̃ ſolutꝫ crinibꝫ:ſciſſis veſtibꝫ z oñſis vbe
ribꝫ dicẽs. O ꝑdulces filij vt q̃d ad mortez vltro
tẽditis.heu me miſerã:amitto filios meos vno
die ꝛc. Pr̃ etiã ſener ſuoꝝ manibꝫ adductꝰ dice
re cepit aſpſus cinere caput. O filij mei baculuz
ſenectutꝫ nr̃e cur ſic mortẽ diligiẽtꝫ ſpõte ꝓrevul
tis:deficiãt ocli mei plorãdo ne videã filios me
os gladio cedi ꝛc. Aduenerũt z ꝓiuges ꝓprios fi
lios offerentes aſpectibꝫ atq; ciulañ.clamantes.
Heu ferrea pectora q̃ pentes deſpicitis.vxores
abijcitꝫ.filios abdicatꝫ.z vos ſpõte carnificibꝰ ex
hibetꝫ q̃bꝫ nos z hos vr̃os natos dimittitꝫ. Ine
bec ceperũt viroꝝ corda molleſcere. Tũc Seba
ſtianꝰ q̃ aderat crũpẽs i mediũ ꝓfortañ.eos dixit
O milites xp̃i nolite ꝑ miſera blãdimẽta coronã
deponere ſempiternã.z ibi iter cetera docuit tria
vtilia documẽta. Primũ circa appetitũ celeſtiũ
Nã pentibꝫ eoꝝ dixit. Nolite timere:nõ ſepabũt
a vob nec peũt:ſz vadũt ad ſydereas mãſiões vo
bis pare locũ ꝛc. Secõm circa cõtẽptũ tpaliũ di.
Nã ab initio hec vita i ſe ſperãtes fefellit:vt oĩbꝫ
iuſta:admonet furẽ.i.mortẽ vt rapiat:hec pſecu
tio quã ꝟ patimur hodie ẽ;cras euaneſcit.doloz
aũt eñꝰ augmẽtat vt exurat.z pl'a talia. Tertiũ
circa tolerantiã aduerſoꝝ. In amoze g̃ martyrũ
nr̃os inq̃t ſuſcirem⁹ affectꝰ.ibi eñ diabol⁹ vicit
ꝛc. Igit̃ dũ hec Sebaſtianꝰ ex oze ꝓferret:ſubito
ſplẽdoze ꝺ celo deſcẽdeñ.illuminatꝰ ẽ ꝑ bozã fere
rriſſimis ſeptẽ circũdatꝰ iuueniſ etiã appuit circa
ipm dãs ei pacẽ z di. Tu ſp mecuz erꝫ. Tũc Zoe
vroz Nicoſtrati i cuiꝰ domo hec agebãt q̃ loq̃laz
amiſerat:pedibꝫ eiꝰ puoluta veniã nutibꝫ poſtu
labat.pcũctatꝰ Sebaſtianꝰ cũ didiciſſz illã ob in
firmitatẽ ꝓlixã loq̃lã amiſiſſe:ait. Si ego xp̃i ſer
uus ſũ z ſi vera ſũt oĩa q̃ hec ml'ier ex oze meo au
diuit aperiat os eiꝰ dñs. Ad hãc vocẽ ml'ier exclã
mauit di. Bñdictꝰ fmo ozis tui.z bñdicti q̃ ver
bis tuis credũt. vidi eñ angelũ libꝝ tenẽtẽ añ te
vbi oĩa q̃ tu dixiſti ſcpta erãt. Vir g̃ eiꝰ hec audi
ens puoluꝰ veniã poſtulauit z abſoluẽs mar
tyres rogabat vt liberi abirẽt. Qui dixerũt nll'a
tenꝰ deſerturos ſe victoriã quã cepiſſent. Vñ ꝑfa
toꝝ ſctõꝝ p̃ez noie Trãq̃llinuz z mr̃ez cũ ml'ez ꝑ
Policarpũ p̃sbyterꝝ baptiſari fecit. Qui tãdẽ glo
riolis martyrũ ꝓſumauerũt,ꝺ q̃bꝫ ꝓtãſeo.

Deniq; Sebaſtianꝰ docuit ꝓfectã fidẽ i xp̃m.
quia iterea dũ p̃fectꝰ vrbis rome g̃uiſſimo moꝛ
bo laborãs rogaſſz Sebaſtianũ vt ſanitatẽ reci
peret:rñdit ſebaſtianꝰ q̃ pus idola abnegaret z
ꝓfringẽdi ſibi ptãtẽ daret.qz vos inq̃t timidi de
os vr̃os ꝓfrigere timetꝫ.mihi g̃ date cõterẽdos.
Ad cũ effectu ꝓfeciſſent Cromatiꝰ p̃fectꝰ nullaz
ſanitatẽ recepit. Cui Sebaſt. Cũ ſanitatẽ recipe
debuiſti nec recepiſti.certũ eq; aut ifidelitatẽ nõ
dũ plene abieciſti mẽte:aut idola refuaſti.at ille
idicauit ſe hr̃e thalamũ i q̃ erat oĩs diſciplia ſtel
laꝝ ꝑ q̃ plꝰ eq; ducẽta põdera auri expãderatz p
q̃ futura oĩa ꝓuidebat. Cunq; Sebaſtianꝰ dice
ret q̃ z illõ ꝓfrigi deberet. Filiꝰ p̃fecti Tiburciꝰ
dixit. Si deſtructo ꝟ ꝓcioſo ope p̃ꝛ meꝰ ſanitatẽ
nõ recepit:ãbo.ſ.ſebaſtianꝰ z etiã policarpꝰ viui
ꝓcremẽt. Cui Sebaſtianꝰ. Sic fiat vt locutꝰ es.
Quo ꝓfracto angelꝰ appuit p̃fecto z ſibi ſanitatẽ
a dño ieſu reddita nũciauit. Sicq; p̃fectꝰ z eiꝰ fi
liꝰ z mille q̃drigẽti de eiꝰ familia baptiſati ſũt. Et
q̃ ptz q̃ ad ſalutẽ nõ ſufficit aliq̃ tm̃ mõ credere:
ſz oẽs fidei articl'oſ ꝓfecte tenere.z nll'o pctõ moꝛ
tali vl' nll'a ſuꝑſtitõe inq̃natũ mãere. ℟ Ter
tio datꝰ ẽ ſebaſtianꝰ i exẽplũ patiẽtie. qz patiẽter
nõ ſemel ſz bis mortꝫ penã ꝓtulit. Nã vt legit̃ dũ
ꝑmiſſis pactꝫ Fabianꝰ q̃dã p̃fectꝰ ſuggeſſiſſz ip̃a
tori Diocleciano ꝺ ipo ſebaſtiano :ipatoz aduo
cato eo dixit. Ego te inᷤ ꝑmos i palacio meo ſp
habui z tu ꝫ ſalutẽ meã z deoꝝ iniuriã bacten⁹
latuiſti. Cui Sebaſtianꝰ. Pro ſalute tua xp̃z ſp
coluiz ꝑ ſtatu romãi imꝑij deũ q̃ in celẽ ſp ado
raui. Tũc Diocletianꝰ iuſſit cũ ligari i mediũ cã
pũ z a militibꝫ ſagittari: q̃ ita eũ ſagittꝫ ipleuerẽt
vt q̃ſi ericiꝰ videret.z mortuũ extimãres abierũt.
ecce exemplũ patiẽtie.qz vt canit eccl'ia. Nõ mur
mur reſonat.nõ q̃rimõia ſz corde ta.m.b.cõ.ẽ.
Quarto i exẽplũ ꝓſeuerãtie firme. Nã poſtea de i
gr̃a reſuſcitatꝰ z itra paucos dies plene liberatꝰ
ipatori itez occurrit ꝺ. Ad ꝟ me reſuſcitare dñs
digt̃ ẽ vt redarguã vos ꝺ mal'ã q̃ xp̃i famul' irro
gatꝫ. Tũc ipatoꝝ tãdiu euz fuſtigari iuſſit donec
ſpm̃ exalaret quẽ feliciter xp̃o tradidit.

Circa tertiũ ꝓncipale ꝺ ꝓmio coronatõis
q̃ſtio occurrit.vtz ꝟ.ſebaſtianꝰ bis martyriſatꝰ
ſit duplici aureola martyrũ i celo coronatꝰ. Rõ
qz dixit ſe reſuſcitatũ a dño.z ꝑ ꝓfs biſ ẽ occiſus
vt patuit. Ad id rñdz Antho.florẽ.i.iij.p.ſũ.titu.
xxxiij.fm Pe.ꝺ pal'.di.q; ſi martyr ſuſcitet z itez
martyriſet certũ ẽ inq̃t q; duplicatã aureolã cõſe
q̃t. Et ꝟ vel nũeral'r vel vtualit̃.z ſic ꝟ .ſebaſtia
nus inq̃t ꝑ duas mortes videt̃ hr̃e duas aureo
las. Nec ille. Nec obſtat q; cũ vnꝰ mortꝫ debitoꝝ
fuerit duplicẽ penã exoluit.qz ſpẽali ꝓuilegio ꝺi
ordiatiõe ꝟ ceſſit ad gl'iaz. Aug. Negociatoꝝ iſte
brũs dedit minꝰ vt acciperet amplꝰ z emit cõmer
cio ſãguis regnũ ſalutꝫ.facta ẽ ei breuis paſſio ꝑ
petua britudo. Nec ille. Deniq; dicẽte Amb.i ꝓ
fatiõe. Btũ martyrꝫ ſebaſtiani venerabil' ſãguis

effusus simul z dei mirabilia manifestat z nře firmitati apō dcū auxiliū pstat. hec Amb. Ad id est vulgatū dictū q̄ itercessio bti Sebastiani suq̄ oia valeat ꝯ pestilētiā. nā z legit i gestis Longobardoꝝ vt dic̄ Legēda q̄ cū italia tota maxima peste ḡssaret vt vn⁹ vir aliū sepelire sufficeret. diuinit⁹ est reuelatū q̄ nec q̄q̄ cessaret donec btō sebastiāo altare ꝓstrueret papie. q̄ facto reliquijs eius allatis z deuote adoratis cessauit pest⁹. Rogem⁹ ḡ xp̄m vt ei⁹ meritis det gr̄am zc̄.

De sctā Agnete Sermo cum legenda

DEmus gloriam deo qm̄ venerūt nuptie agni. Apoc. xix. ℣ Quales z q̄ iocundissime sint celestes nuptie qm̄ aia btā ꝓiūgit deo eternaliter q̄ amorē q̄s sufficiat enarrare vl' cogitare pēsare cū sc̄ptū sit Esa. lxiiij. z j. Cho. ij. Oculꝰ non vidit nec auris audiuit nec i cor hois ascēdit q̄ ppauit deꝰ diligētibꝰ se. Nā z videmꝰ i hijs tēpalibꝰ nuptijs q̄ tūc dū q̄s facit sibi vl' filio suo nuptias facit maximū q̄uiuiū: z q̄cq̄d pōt ad honorez ptinēs. vt ptz Hester. ij. Cū rex Aſuerꝰ p̄ q̄uiūctōe Hester regine iussit ppari q̄uiuiū magnificētissimū. Si ḡ sic fac̄ hō mortal': putas q̄d facit deꝰ ipse rex regū imortalis dū traducit aias btās ad eternas nuptias celestes. Sz qm̄ btā Agnes ꝛgo gl'iabat p̄marime de ℣ q̄ esset spōsa xp̄i p fidē. i. ꝛgitatē. In q̄ oīb⁹ xp̄ianis i exēplū ꝓponit vt sciamus z nos ꝓgaudere. qz sumꝰ i aia despōsati a xp̄o: iuxta illō. ij. Cho. xj. Despōdi vos vni viro ꝛginē castā exhibere xp̄o. Idcirco inuitamur ab angel' z btis vt dem⁹ gloriā deo qz venerūt nuptie agni. i. xp̄i. sic̄ sonāt ꝛba p̄missa. In q̄bꝰ ꝛbis ad honorē sctē Agnetis acceptis tria mysteria notabimus p sermone.

Primū dr̄ despōsatōis ℣ ibi. venerūt nup. zc̄.
Scōm dr̄ ꝓsecratōis: qz nuptie agni. xp̄o ḡ cō
Tertiū dr̄ p̄dotatōis q̄s sequit (secrate.
ad p̄missa. xp̄s enim dotat sponsas suas.

℣ Circa p̄mū de despōsatōe hāc ꝓcl'onē accipiam⁹ q̄ p maria est xp̄iani gl'ia vt fidel' aia sic̄ z btā Agneta dicat ꝛte xp̄o desposata. Hoc autē oñdit p ples silitudies vel rōes fm Frā. maro. sermone de eadem

Prima dicit sequestrationis
Secūda dignificationis
Tercia nuncupatōis

Pria rō vl' silitudo dr̄ seq̄stratōis. qz q̄ncūq̄ alicui q̄s mrimoniū ꝛbit tūc puella a ꝓpriis pentibꝰ sequestrat adeo vt desinat eē i ptāte p̄ris z incipiat eē in ptāte viri. vt docet sacra sc̄ptura Nu. xxx. vbi dr̄ q̄ q̄diu ē puella i domo p̄rna eiꝰ votū ē i ptāte p̄ris. Si aūt nupta fuerit votū eiꝰ nō i ptāte p̄ris ē sz viri. Sic aia xp̄iana p votū i baptismo factū tenet obligata xp̄o dño z desinit eē in ptāte diaboli i q̄ nata fuit filia ire: dicēte ap'lo Eph. ij. Eramꝰ natura filij ire. Nic ḡ q̄rit. q̄d si puella exās i domo p̄rna vouit castitatē vel religionis ingressū. Rñr fm doc. ꝓcipue frēz Ange. de clausio q̄ ois puer vel puella añ ānū pubtat⁹ nō pōt facere votū castitat⁹ vl' religiōis etiā ō cōsensu p̄ris vl' tutoris. Et rō fm Tho. ij. ij. q. lxxx. viij. est dupler ḡre tales vouere nō p̄nt. Pria q̄z vt in pl'ib⁹ patiūt rōis defectū. B tñ ꝓtingit i aliq̄bus accelerari. Scōa q̄z sūt i ptāte pentū. z ideo eoꝝ vota nō habēt effectū. Un si tal' ipubes facit votū nō tenet etiā pꝰ pubtatē iplere q̄liter cūq̄ ītēderit cū fecit. vt extra de regu. ca. ad nraz. Requritur em̄ pubtas ꝓpleta. Dr̄ aūt ipubes masculꝰ donec ꝓpleuerit. xiiij. annū. femia aūt. xij. extra ō despon. impube. c. ex lris. Hijs em̄ ānis trāsactis dicunt āni discretōis q̄ ad p̄missa. Uerūtn q̄ ad ꝓfessionē anni discretōis dicūt a septēnio sup̄. vt patz p glo. i. c. ois. de pe. z re. Un dato q̄ ipubes habeat vsū rōis z voueat castitatē vl' ingressuz religiōis nō tenet p̄cipue si p̄ez vl' tutorē irritet. Si aūt nō irritat Tho. dic̄ q̄ obligat q̄tū est ex se. Sz ꝯ ipm est rex. c. fi. ō regu. li. vj. vbi habet q̄ ille q̄ fecit pfessionē añ. xiij. annū libere pōt redire ad seculū. q̄ nō esset si eq̄liter teneret. Alia āt vota tales facere p̄nt si sūt dolicapaces z sane mētis. c. ij. de voto. Uerūtn z ista p̄nt tutores irritare. Sz post q̄z puer vl' puella puēit ad ānos pubtatis suę ptāt⁹ ē q̄tū ad ea q̄ ptinēt ad suā psonam puta q̄ p votū se obliget religiōi vel castitati fz Tho. vbi sup̄. z sic ptz ℒ Scōa rō vl' silitudo dignificatōis: qz q̄ncūq̄ mrimoniū ꝛbit tūc puella a ꝓpria nobilitate ad alienā dignitatē assumit. Sic ei si filia regis nubat plebeio ꝓpatur nobilitate regia. ꝓpter Leui. xxj. hr̄ q̄ filia sacerdotis nupta cuiq̄ de pp'o nō debebat vesci sctificatōne. Ita si filia ignobil' vel milit⁹ nubat regi assumit ad regiā dignitatē. vt ptz de Hester q̄ de būilib⁹ pentib⁹ nata dū Aſuero ē copulata facta est regina. Sic aia xp̄iana cū sit creata tā q̄z filia dilecta ad imaginem nobilissimi regis. s. dei si nubat. s. ꝓsentiēdo p petrū diabolo ignobilissimo p dit ius suę nobilitat⁹: z idigna ē sctificatiōe ītmo digna damnatōne. Si aūt nubat xp̄o regi per amorē reginali dignitate fulgebit. iuxta illō ps. Astitit regina. i. aia a dextris i vestitu deaurato. s. gl'ie. circūdata varietate gr̄e z ꝛtutis. vñ Hiero. sup̄ Eze. Nō cū vxorē accipit de ꝛgine facit nō ꝛginē. deꝰ aūt etiā meretricib⁹ copulat⁹. s. p fidē z amorē eas mutat i ꝛgines. z sic reginas fac̄ celestes. at p ꝛriū diabol⁹ sibi copulatas fac̄ mercenices: qz pec⁹ē meretricari mēte q̄z carne. D

Tercia rō vel silitudo nūcupatōis: qz q̄n mrimoniū ꝛbit puella a viri cognomie nūcupat⁹ et socia hereditat⁹ illi⁹ efficit. Sic i ꝓposito Bec. su p cañ. ser. xv. Xp̄ian⁹ pticeps nois z hereditatis est. Si sū q̄s dicoz beres sū ōi z coheres xp̄i. Ad ꝓpositū sic fuit in btā Agneta silitudo. Pria seq̄ stratōis vt tota foret sub ptāte xp̄i z ei⁹ obedientia

Scdo dignificatōis p ỽgitat votū. Nā ỽgitas vt d.ē Cypan⁹ē sozoz angelozū.regia ỽtutū z posſessio oim bonoz. Et qz ē donū diuinū. iuxta illud Sap.viij. Nō possū eē ꝛtinens nisi de⁹ dederit.ḡ adeo dignificauit eā z oēs ỽgines sctās vt sint regie z dignissime spōse xpi. Tertio deniqz fuit i ea siltudo nūcupatōis.qz spōsus ei⁹ xp̄s dicet ē agn⁹ Job.. Ecce agn⁹ dei.ō ista ỽgo ei⁹ spōsa decerer dicta ē agnes. Nā sic dic̄ Hze.in ser. Agnes latine significat agnā.grece ỽo castā z piā. Nec aūt fuit agna p innocētiā.casta p pudicicias.pia p fidēverā ad deū z mīsicordiā erga ꝓximū. Un̄ de ea dic̄ Amb.ꝛscribeñ.ei⁹ passiōez di.sic. Oēs ḡ tulemur in dño z ad edificationē q̄liter passa sit agnes btissima ad mēoriā reuocem⁹. Tertiodecimo etat̄ sue āno morte pdidit z vitā inuenit.qz solū vite dilexit aucrozē. Infantia q̄dē cōputabatur in ānis:sz erat eneci⁹ mēt̄ imēsa pulchza facie sz pulchzioz fide. O ḡania xp̄iana recoḡsce in hac ỽgine sctā:diligereqz disce tuū spōsū xp̄z cui es despōsata. O aia peccatrix ꝓtimesce ne dāner̄ cū diabolo adulterādo p varia vitia. Ege pniaz alioqn aduerte deū ꝛminātē. Ezech.xvj. Judicabo inq̄t te iudicio adulteraz z effūdētū sāguinē tē. Si em̄ fm leges pena adulterij ē decapitatio C. de adul.z stupzo.l.castitati.q̄d puras fz legez diuinā q̄z etna morte z q̄li pena idicibili digni sē oēs adulteri tā carnaliter q̄z spūaliter.

Circa secūdū mysterū.s.ꝛsecratōis inq̄rēdū ē:q̄liē sez būana ꝛsecrat aia vt mereat eē idonea xp̄i spōsa. Ad qō rn̄det fm sentētiā frā. Naro.p plēs vitates codē fmōe ānotādas. Pria vitas q̄ ista ꝛsecratio anie in xp̄i spōsaz initiat p baptismi gf̄am.qz baptism⁹ ē ianua oim sacramētoz ecc̄lie z fidei ingressus: vt dic̄ Leo papa de ꝛse.di.iij. Un̄ ita q̄z.i fi. Un̄ btā Agnes dixit se a cunabul' xp̄o ꝛsecratā.s.p baptismū. Scda vitas q̄ista ꝛsecratio aie in xp̄i spōsaz ꝛsūmat p charitatē pfectā significatā p eucharistiā. In ei⁹ em̄ digna sūptōe iūgit corp⁹ xp̄i nob:z nos icorporamur ip̄i xp̄o. Job.vj. Qui(ait xp̄s)manducat meā carnē z bibit meū sanguinē i me manet z ego i eo. Propēea b.agnes dixit. Jā corp⁹ ei⁹.s. xp̄i corpi meo sociatū ē.s.i sacro accepto ab eadē.

Tertia vitas q̄ ista ꝛsecratio aie in xp̄i spōsaz p phanat p mortalē culpā:sz repat p pniaz. Un̄ dicit Piero.q̄ pnia ē scda tabula post naufragiuz scz innocētie origialis ꝑmoz penitū .qz si q̄s vestē innocētie i baptismo ꝓceptā corrupit peccādo: penitētie remedio repare pōt. Pria em̄ tabula ē baptism⁹.scda pnia q̄ post baptismū resurgimus. Nec auctas hz in.xiij.sentē.di.xiij.c.j. Quarta vitas q̄ista ꝛsecratio aie in xp̄i spōsaz pficit z totalit deo dedicat p ꝛtinētiā mēt̄ z corpis integrā. Ut em̄ sit idonea ad xp̄i spōsalitatez sūme reqrit q̄ sit casta.qz vt dic̄ Aug. Solis cast̄ mētibus illabit de⁹. Un̄ Can.ij. Dilect⁹ me⁹ mihi z ego illi q̄ pascit iter lilia.s.castitat̄. Proide q̄uis ꝛiugati dicāt xp̄o despōsati p ꝛtinētiā ꝛiugalē: vidue tñ dicūt speciali⁹ spōse xp̄i ꝓt altiorē castitat̄ ḡdū. Virgines vo spēcialissime dicūt xp̄i spōse.z xp̄s spōsus ỽginū canit in ecc̄lia. Merito ḡbe.ỽgo agnes gl̄iata ē xp̄m eē spōsuz suū. Sz q̄rit b vtz p quodcūqz pctm̄ scz mortale corrumpatur vel amittat castitas in boie. Rō hui⁹ q̄stiōis est. qz Aug.in ser. Que sūt decē ỽgines.dicit sic. Audi Apl'm dicētē nō solū sctimonialib⁹ sz vniuerse ꝓsus ecc̄lie dei. Despōdi vos vni viro ỽginē casta exhibere xp̄o. Et qz hui⁹ corruptor ỽginitat̄ diabol⁹ cauēdus ē ꝓtinuo adiūxit z ait. Timeo ne sic serpēs seduxit euā ỽsutia sua:sic z sensus vestri corrūpant a castitate q̄ ē i xp̄o iesu. In corpe ỽgitatē pauci hūt.in corde.t.i aia oēs hāe debēt. Hec ille. Rn̄det fm frā.de Naro.alioqz.q̄ vt⁹ castitat̄ vel ỽginitat̄ aliqn̄ accipiat ꝓprie inq̄tū militat ꝛ passiōes carnal' ꝛcupiscētie. z sic habet corrūpi nō nisi p ꝛsensū vitij carnal' z irrecuperabiliē. Un̄ Piero.xxxij.q.v. Si Paul⁹ dic̄. Audeo dicere q̄ cū oia de⁹ possit ỽginē suscitare nō pōt post ruinā.valet q̄dē liberare de pena .sz nō valet corōnare corruptā. Hec Piero.ad Eustoch. Sic aūt dic̄ Tho.ij.ij.q.clij.si sol⁹ ꝛsensus i carnale pctm̄ fuit sine ope ꝗuis amittat ỽginitas fm illō formale qō hz cē i mēte :tñ recupabilis ē p pniam.qz materia vel obiectū hui⁹ ỽginitat̄ manet.s.icorruptio carnis. Si aūt ꝛsensus ꝓcessit i exprimētū pollutōis quōcūqz pdita ē virginitas irrecupabiliē sic patuit p Piero. Deniqz ista carnal' ỽgitas nō pdit p alia pctā mortalia nisi q̄ ad meritū vite eē. Un̄ Bern̄.i epl'a ad senon. Castitas sine charitate lāpas ē sine oleo. Sbtrahe oleū lāpas nō lucet.tolle charitatē castitat̄ nō placet. Hec ille. Un̄ repat p pniam. Alio autē mō accipit q̄nqz ỽgitas vel castitas spūaliter z sic generaliē ē itegritas fidei z innocētia baptismalis q̄ ab oib⁹ illicit̄ abstinet:vt dic̄ Aug.ser. q̄ supꝑ. Et b mō accipiēdo corrūpit p oē peccatuz mortale. Ut em̄ inducit Aug.li.retractationū . oē pctm̄ mortale ē spūal' fornicatio q̄ auertit a bono icōmutabili ad bonū cōmutabile . z sic anima voluptate pcti victa adulterat a ō z xp̄o spōso suo z adheret diabolo.z sic accipit Aug. ỽgitatē supꝑ in obiectiōe. Ideo qz idē Aug .ꝛ Julianū dicit. Vera pudicicia siue ꝛiugal' siue vidual' siue ỽgialis dicēda nō ē q̄ nō vere fidei mācipat. Nō iuges em̄ z vidue z ỽgines pñt eē pudice:sz cōtaminata volūtate mechāt. Nec ibi. Sz nūq̄d hec ỽgitas spūal' amissa p̄t recupari. Rn̄det Fran. Naro.q̄ sic nec baptism⁹ p̄t iterari: ita nec gf̄a baptismal' p̄t recupari. Et b itellige q̄ ad pmiuz accidētale inocētie icorrupte:recupat tñ p pniaz q̄ ad assecutiōz vite eē z pmij ēntial'. Un̄ dñs alloquēs spōsaz suā.i.aiaz.dic̄ Piere.iij. Tu aūt fornicata es cū amatoribus m'l'.verūtñ reuertere ad me dic̄ dñs z ego suscipiā te. O dulce ỽbū.o pietas z mia dei imēsa tē. Auscultа hec o pecca

trix'aia z reuertere ad tuū spōsū xp̄m.accipe exē/plū.o aia xp̄iana ab ipa btā agneta q̄ cū eēt ꝟgo mēte z corpe itegerrima z tenere etat;:puta. xiij. ānoꝝ mori poti⁹ voluit z oēz penā subire:q̄z spō so suo xp̄o fidē datā z ꝟginitatē dedicataz eiusq;

¶ Circa tertiū mysteriū (federa violare tē. scz dotatiōis accipiam⁹ p̄ exclusiōe.q̄ xp̄s dñs be atā Agnetā tā q̄z spōsaz pdilectā mltiplicibꝰ ma gnis ꝓuilegijs voluit eē p̄dotatā ac inēfctōs sb/limatā. Primū ꝓuilegiū ꝟginee ꝓfecratōis. qa ipa fuit a cunabulis ꝓfecrata z oblata xp̄o i spō suz ꝟginalē.ipamet teste sic scribit Amb.i lectiōe matutinali. Legenda

¶ Ubi legit q̄ ipa ꝟgo iuuēcula.xiij.ānoꝝ dū a scholis(scz diuini ꝟbi)reuertit a p̄fecti filio ada/mat. Qui ille gēmas z diuitias inūerabiles,pmi sit si ꝓfessū ei⁹ ꝓiugio ñ negaret. Qui agnes rñdit Discede a me pabulū mortꝭ q̄ tā ab alio amato re.s.xp̄o p̄uēta sū. Capitq̄z ip̄m cōmēdare ꝺ bis q̄ spōse i spōsis req̄rūt.s.de genertꝭ nobilitate.de pul critudie.ꝺ diuitijs z potētie dignitate ac ꝺ amorꝭ gr̄itudine di.sic. Illū amo. illi me tota deuotiōe cōmitto.q̄ te lōge nobiliorē z genere dignior.cu/ius mr̄ ꝟgo ē.cui⁹ p̄r feminā nescit.cui angeli ser uiūt(q̄ ad p̄mū) Cui⁹ pulchritudinē sol z lūa mi rant(q̄ ad scōm) Cui⁹ diuitie nūq̄z decrescūt.cu/ius odore reuiuiscūt mortui(q̄ ad tertiū) Cuius amor castitas ē scritas z oī gr̄a elegantior tē. Et post mlta talia ꝟba scribit q̄ dixerit ipi Simpli ciano p̄ri hui⁹ q̄ ipe inq̄t:scz xp̄s:custodit corp⁹ meū qꝺ ab ipis cunabul' xp̄o ꝓfecratū est z obla tū. Un puto q̄ p pentes ei⁹ in ifantia fuerit voto facto ꝓfecrata.z tādē ipa pueniēte ad ānos discre tiōis ratificata vel p̄po voto firmata de ꝟgitate i ppetuū fuāda. ¶ Scōm ꝓuilegiū feruide deuo tiōis. Nā mira deuotōe ꝓseq̄t bñficia spōsi.i.xp̄i q̄ sibi z alijs spōsis ꝓfert. Dū ei ille p̄fecti fili⁹ ve/hemēter p se z p alios aures ꝟgis hui⁹ ꝓpulsaret z pluriora ꝓmitteret:margaritas:gēmas : pos/sessiōes:familias z oīa ornamēta ac diuitias of ferret.oīa a btā agnete velut stercora sunt recusa ta.z ad potiora bñficia xp̄i enarrañ.cōuersa ait. Anulo suo subarrauit me dñs me⁹ iesus xp̄s et tā q̄z spōsaz decorauit me corona.(anulo inq̄z fi/dei z gr̄e corona)seq̄t.dextrā meā:id ē opa bona: z collū meū:id ē obedientie iugū.cinxit lapidibꝰ pcio/sis:scz ꝟrtutū.induit me ciclade auro terta:q̄ est vest; rotūda tā q̄z palliū z ſignificat charitatez p petuā.z imēsis mōilibꝰ ornauit me:scz gr̄az.po suit signū i faciē meā:id ē caracterē baptismalē i aiam vt nullū p̄ter eū amatorē admittā. ostēdit mihi thesauros incōpabiles:scz celestes.q̄s mi/hi se datuꝝ reꝓmisit. Jā corp⁹ ei⁹ scz i sacro eu charistie corpi meo sociatū ē.z sanguis ei⁹ orna/uit genas meas.i.itellectū z affectū p iugē medi tatōz passiōis xp̄i. Nec audiēs isan⁹ iuuenis le/cto psternit z p alta suspiria amor a medic; apit Ꝺō p̄ audiēs cepit aures ꝟgis p affines z alios pulsare nūc blādis ꝟmōibꝰ:nūc terroribꝰ. Cui cō silr̄ ridēte ꝟgie cepit inq̄rere q̄s eēt iste spōsus de cui⁹ p̄tate se agnes iactaret. Et audito q̄ꝺ dicerꝭ de xp̄o eo q̄ eēt xp̄iana.z q̄z erat nobil' vim infer re nō poterat. Titulū g̃ xp̄ianitatꝭ opposuit.z eā tribunali sisti iussit p̄fecture officio ac sentētiā fe rēs dixit. Aut cū ꝟgibꝰ dee veste sacrifica si tibi ꝟ ginitas placet;aut cū meretricibꝰ scortaberis in obꝓbriū generꝭ tui. Cui illa ꝓstāter rñdit. Nec sacrificabo dijs tuis nec sordibꝰ polluar alienis Mecū em̄ habeo custodē corpis mei angelum dñi.z vnigenit⁹ dei fili⁹ dñs iesus quē tu ig̃ras defensor mihi ē.ecce ei⁹ deuotio. ¶ Tertiū p uilegiū āgelice ꝓsolatōis. Nā data mia iussit p̄fec⁹ eā expoliari z nudā duci ad lupanar.tātā au/tē dēsitatē capillis ei⁹ dñs ꝓtulit vt meli⁹ capillis q̄z vestibꝰ tegeret. Ingressa aūt turpitudinis lo/cū angelū dñi p̄patū iuenit.qui locū claritate ni mia circūfulsit.z stolā sibi cādidissimā mox p̄pa uit.quā ipa induit deo gr̄as agēs. Fulgebat autē tota illa cella tā q̄z sol adeo q̄ null⁹ eā videre po/terat. Sicq̄z lupanar fit loc⁹ oꝛonis adeo vt oīs q̄ illuc accessiſſ; adoraret dās honorē lumi imē/so z mūdior exiret q̄z fuerat ingressus. Et sic patz. ¶ Quartū ꝓuilegiū diuie subuētōis z ꝓtectiōis Nā cū hec agerent p̄fecti fili⁹ cū iuuenibꝰ aduēit Qui audacter i lumē irruit volēs eā cōtingere .z mox p̄focat⁹ a diabolo expirauit. Exclamauer̄t g̃ socij dicētes. Pissimi romani succurrite . Fit ꝓcursus ppl'oꝝ acclamātiū magā z sacrilegam Audiēs p̄fect⁹ cū tumultu z ingēti plorātu ad/uenit di. Crudelissima femiaꝝ cur apicē tue ma gice art; in filiū meū demōstrasti vt ip̄m occide/res. Cui Agnes. Ille inq̄t cui⁹ voluntatē pficere volebat p̄tātē i cū accepit z occidit. Ad quā ait p̄ fect⁹. In ꝺ appet q̄ nō magic; artibꝰ ꝺ egisti si i/petrare poter; a deo tuo vt resuscitet. Orāte g̃ ag nete iuuenis mox resuscitat.z xp̄s ab eo publice p̄dicat. Ad hec pōtifices idoloꝝ seditionē i ppl'o ꝓcitātes exclamauer̄t. Tolle magā q̄ mētes ālie nat. Prefect⁹ ꝺ viso miracl'o voluit eaz liberare: sz metuēs ꝓceptionē vicariuz noie Aspasiū relict z tristis abscessit. Ille aūt iussit eā i ignē copiosū iactari.sz in duas ptes flāma diuisa ppl'm cru/rebat. Ipa aūt deū bñdicebat dicēs ea q̄ canūt i antiphōa. Tūc gladiū ei⁹ gutturi aspasi⁹ imergi p̄cepit.z sic xp̄s sponsaz sibi z martyrē ꝓsecrauit sub Cōstātini magni rpe.q̄ cepit anno dñi.cccix. Cuiq̄z corp⁹ ei⁹ xp̄iani z pentes ei⁹ sepelirēt paga/ni mittētes lapides in eos vix euaserūt. Sz ecce terremot⁹ z ꝺorruscatōes z fulgura ex paganis inꝺi plurimos pemerūt. Un territi ꝺ cetero ad sepulchrū ꝟgis venientes nō leserūt.z sic ptz. ¶ Quitū ꝓuilegiū māifestare gl'ificatōis. Nā his pact; dū octaua die passiōis eius gl'iose;iuxta tu mulū ꝟgis vigilarēt pentes ei⁹ viderūt choꝝ ꝟ/ginū vestibꝰ aureis ignēti lumie splēdeñ.p̄terire i/ter q̄s;videt btissimā agnetē sil'i veste fulgētez ad

dextrã eiꝰ agnũ niue cãdidiorẽ. Et hec viderunt etiã alij fideles q̃ sil' aderãt. Quibꝫ agnes ait. Videte ne me q̃si mortuã lugeatis: sz cõgaudete mecũ z ꝯgratulami qr cũ his oĩbꝫ lucidas sedes accepi. z illi sũ iũcta i celis quẽ i terris posita tota ai intẽtõe dileri. z his dictis ꝓtrãsijt. Ex q̃ claret manifesta eiꝰ gl'ificatio in cel'. Uñ ꝑ hãc visionẽ celebrat eccl'ia festũ sctẽ agnetis sqõ. Sextũ ꝑuilegiũ edificatorie fructificatõis. Dũ em̃ hec visio manifesta diuulgaret ab his q̃ viderãt factũ est vt Cõstantia filia Cõstãtini augusti hec audiret Erat aũt vgo Cõstãtia regina prudẽtissima sed toto corpe a capite vsq; ad pedes lepre vulneribꝫ plena q̃ accepto ꝯsilio spe recuperande salutis ad tumulũ agnetis venit z ibi orãs obdormiuit. Iz paganа: tñ ai intẽtõe credula. Et ecce i sõnijs vidit beatã agnetẽ di. Cõstãter age Cõstãtia. qr si i xp̃z credideris ꝓtinuo liberaberis. Ad hãc vocẽ euigilauit: sana tã pfecte vt nec signũ alicuiꝰ vulneris in suo corpe remãserit. Reuersaq; ad palaciũ facit gaudiũ magnũ p̃i augusto z fribꝫ impatoribꝫ. Cõuocat tota ciuitas: fit letitia militibꝫ z p̃matribꝫ atq; oĩbꝫ audiẽtibꝫ: infidelitas gẽtiũ ꝯfundebatur z fides dñica letabat. Cõstãtia q̃z baptismũ suscipiẽs: supꝫ corpꝰ sctẽ agnetis basilicã fieri fecit z ibi in vgitate degẽs exẽplo suo ibidẽ mltas vgines mediocres z nobiles z illustres sacra velamina suscipiẽs ad imitãdã vginẽ aggregauit.

Septimũ ꝑuilegiũ castificatorie suffragatõis Eiꝰ em̃ suffragia mltũ valẽt ad repellẽdã carnis tẽptatõz z fuãdã castitatẽ. Sic legit' i legẽda q̃dã vir noie Paulinꝰ sacerdos mira cepit carnis tẽptatõe vexari. Sz cũ deũ offendere nollz papã adijt licẽtiã ꝑhẽdi mrimoniũ petẽs. Cui bonitatẽ z simplicitatẽ papa ꝯsiderãs: anulũ ei cũ smaragdo dedit z iussit vt imagini btẽ agnetis depicte in eccl'ia q̃ sacerdos degebat ex pte sua ꝑciꝑet vt se despõsari ꝓmitteret. Qđ cũ faceret ecce imago sctã ꝓtinuo digitũ anularẽ porrigẽs z anulo sute fugauit. Et dñs adhuc i eiꝰ digito appere ꝑdictꝰ imbi anulꝰ. Noui z ego virũ q̃ antea oĩ carnali spurcicia plenꝰ: postq̃ ꝑuersus btẽ agneti extitit deuotꝰ: castitatis gr̃az plene ẽ assecutꝰ. Rogemꝰ g̃ charissimi hãc vginez sctissimã vt p nob apud xp̃m iteruẽtrix existat. Uñ z Amb. dicẽ. Hanc sequimini: hãc iuuenes: hãc pueri canãt z laudẽt. qr nimiꝝ oĩbꝫ ẽ ibi exẽplũ sctitatis. O vere vgo castissima p tuã castitatẽ extingue i nobis vitia. O vgo vere gl'iosa p nob ora vt deꝰ a xp̃o gr̃az gl'ia. amẽ.

De sctõ Uincẽtio martyre Sermo cũ legẽda.

QUicunq; vult dabo ei sedere mecũ i throno meo. sic z ego vici z sedi cũ p̃re meo in throno eiꝰ. Uerba sũt xp̃i in reuelatõe ad Jobez Apocs. iij. Nouimꝰ charissimi qr oĩs pugil q̃ bz certamen intrare duo cõsiderat p̃cipua vt auidꝰ pugnet: scz piculũ: si succubuerit. z lucrũ vl' mercedẽ: si vicerit. Sic q̃libet hõ i hõ mũdo ꝛ diabolũ carnẽq; z mundũ decertañ. hec ꝯsideret. s. q̃le piculũ sibi deuicto imineat. qr ifernale supplicium. Et qualis merces vincenti sibi sit repromissa. qr ecce saluator dicẽ. Qui vicerit dabo ei sedere tc. i. q̃tẽ in celesti regno. sic z ego vici. s. per passionẽ meã. z sedeo cũ p̃re meo. Hec Lyra. Btus itaq; Uincẽtiꝰ z re z noie victor fuit. qr vincẽtiꝰ a vincẽdo dr. iõ solũ regni obtinuit. ꝑ̃ qđ de ipo p̃missa vba ꝯgrue accipiũt. In q̃bꝰ verbis in exẽplũ nob ꝓponit ipe xp̃s dñs. z deide eiꝰ b̃ sctus fuꝰ. s. Uincẽtiꝰ i tribꝰ.

Primo in exemplo p̃patõis scz ad martyriuz cũ dr. Qui. s. paratus debite.

Secũdo in exẽplo victorie z triũphatiõis: cũ

Tertio in exemplo glorie z re (dr. Uicerit. muneratiõis: cũ dr. Dabo ei sedere.

Circa p̃mũ mysteriũ debite ꝑpatiõis sit p̃ ꝯclusiõe dictũ Aug'. sermõe de martyribꝫ. vbi dicit sic. Ab eis sctõz martyz̃ i veritate festiua gaudia celebrant q̃ ipoz martyz̃ exẽpla sequunt. Et subdit dicẽs. Solẽnitates em̃ martyz̃ exhortationes martyrioz̃ sũt vt imitari nõ pigeat qđ celebrare delectat. Sz nos inq̃t volumꝰ gaudere cũ sanctis z tribulatões mũdi nolumꝰ sustinere cũ illis. Qui em̃ sanctos martyres inq̃z tũ noluerit imitari ad eoz̃ beatitudinez nõ poterit puenire. Sic z apl's ꝑdicat di. Si fuerimꝰ socij passionũ erimꝰ z ꝯsolationũ. Et dñs in euangelio. Si mũdꝰ vos odit scitote qr me priorez vobis odio habuit. Recusat eẽ in corpe. i. mẽbrũ xp̃i q̃ odiũ nõ vult sustinere cũ capite qđ ẽ xp̃s. hec Augustꝰ. z pl'a ibidẽ. Sz hic q̃rit. q̃liter ania fidelis aut p q̃ debeat z teneat se ꝑpare ad imitandũ martyriũ xp̃i z sctoz̃ eiꝰ. Rñdet fm Fran. de Maro. sermõe de btõ Stephano ꝓthomartyre q̃ libet fidelis exercere se debet z ꝑpare ad imitãdũ p q̃druplex martyriũ. Primũ ẽ martyrium cõpũctiõis z ve pnie. Nã p b̃ ptz regnũ celorum Matb. iij. Pniam agite appro. re. ce. Est autez va pnia ꝓterita mala plãgere z plãgẽda nõ committere. i. pctã mortalia. de pe. di. iij. §. j. Scõm ẽ martyriũ mortificatiõis i corpe. Bal'. v. Qui xp̃i sũt carnẽ suã crucifixerũt cũ vitijs z ꝛcu. Brego. i omel'. loquẽte iesu diẽ sic. Quãuis occasio psecutiõis desit: habet tñ pax nra martyriũ suũ. qr etsi carnis colla ferro nõ subdimꝰ spũali: tñ gladio carnalia desideria trucidamꝰ. Jez Bern. Uere q̃ddã genꝰ martyriꝰ est q̃tidiana corpis afflictio Illud nẽpe quo ferro corpa cedunt horroze ẽ immitius: istud aũt diuturnitate molestꝰ. Tertiũ est martyriũ pietatis z indulgẽtie: vt scz hõ misereat. primo z indulgeat inimico. Uñ Greg. Qui necessitati cõpatit aliene crucẽ portat in mente. Idez in omel'. de martyribꝫ. Martyres inq̃t esse possumꝰ etiã si ferro nõ trucidemur. mori q̃ppe a psequẽte martyriũ ẽ in apto ope. ferro vo ꝛtu/

De sancto Vincētio martyre

melias.odientē diligere:martyriū est in occulta cogitatōe.hec ille. ¶ Quartū est martyriū volūtatis z ꝓpassiōis ī pene xpi recordatōe. Qñ em̄ ꝙs ꝓpatit xpō passo volūtate tali q̄ si occurreret tribulatio aut ꝓsecutio ꝓstāter se morti ꝓ xpō exponere vellet q̄z fidē dimitteret vl' mortal' peccaret tal' palmā martyrij nō amitteret etiā si nō more ret ꝓ fide. Un̄ de pe.dis.j.c.nūqd: Cypan⁹ dr. In dei seruis apō ꝙs cogitat z martyriū mēte ꝓcipitur anim⁹ ad bonū dedit⁹ deo iudice coronatur Hec ibi. ¶ ḡ dei pietas z miscōia largissima ī retribuēdo. ¶ aīa xpiana si nō potes morti te exponere z martyrij maximi gl'iam ꝓmereri. studete saltē ī pmissis exercere vt vicē xpō repēdas z cuz ipō ac btis cū martyribz ꝙgaudere in celo merearis. Btus Uincenti⁹ obseruauit illa zc.

¶ Circa scōm ō victoria vt ei⁹ exēplo z nos fortiores efficiamur ad vincendū accipiam⁹ ꝓ cōclusiōe qō ¶ Prudēti⁹ egregi⁹ ꝓficator de b̄ martyre exclamasse angelū dicit sic. ¶ miles iuictissime fortissimoꝝ fortior. iā te ipsa seua z aspa .s. diabol⁹ z hmōi victorē trem̄ūt. Un̄ ꝓ declaratiōnis ꝓsecutōe notādū ē q̄ btus Uincēti⁹ fortior z victor extitit oīb⁹ fortissimis ī mūdo. vt meritō dictus sit Uincenti⁹. Nam

Primo vicit mundū z eius tyrannum
Scōo vicit carnem z mortis piculum
Tercio vicit diabolū z ꝑpatū infernū
Quarto vicit celū z omnipotētē deum.

Et sic habuit multiplicē victoriā z ꝙ ꝙsequēs multiplicē obtinuit glorie coronam

¶ Prima ḡ victoria qz vicit mūdū z tyrānū mūdanū. nā vicit ꝓspa mūdi ꝓtenendo. iuxta illud j. Joh.ij. Nolite diligere mūdū nec ea que ī mūdo sūt. Et vicit mūdi aduersa nō formidādo sed ꝓmpte ad patiēdū ꝓ xpō se offerendo Legēda Nā legit de eo q̄ Uincēti⁹ cū esset nobil' genere ꝙ fide ac religiōe nobilior bti Ualerij epi fuit diacon⁹. Cui eps qz ipeditioris ligue erat vices suas ꝓmiserat. z ipe oratōi z ꝓtēplatōi vacabat. Jussu igit Daciani p̄sidis diro carceri mancipant. Cūqz eos fame ōfecisse crederet suo aspectui iussit astari z dixit epō. Quid tu Ualeri sub noīe religiōis ꝫ decreta ꝑncipū facis. Cū aūt epūs leui⁹ vel miti⁹ rñderet: dixit ei Uincēti⁹. Noli p̄ venerabil' q̄si timida mēte submurmurare: ꝙz libera voce exclama. Si iubes pater sctē rñsis iudicez būc aggredior. Cui epūs ꝓcessit. Tūc Uincēti⁹ ad Dacianū ait. Sermo tu⁹ de negāda fide porauit Sz nephariū est deitat' cultū abnegando blasphemare. Irat⁹ Dacian⁹ epm̄ ī exiliū mitri ꝑcepit. Uincētiū vo tanq̄z ꝓtumacē z ꝑsūptuosū iuuenē vt eius exēplo alij terrerent' ī eculeo distē tū mēbris oīb⁹ dissipari. Tūc Dacian⁹ ait. Dic mihi Uicenti vbi istō tuū miserrimū corp⁹ nūc ꝙspicis. At ille subridēs ait. In sublimib⁹ agoz: z istos mūdi ꝑncipes altior despicio. Ecce pena quā sp optaui ꝓ xpō. Tūc irat⁹ ꝑses cepit oīa tormēto ꝙ genera minari nisi ei assensū ꝑberet. Cui Uincētius .O felicē me q̄ mihi irasci te ḡui⁹ putas. nēo mihi te charior. nemo amabilior. tu solus ad vota mea ꝙcordas. Insurge ḡ miser z fac q̄cq̄d potes. videbis me dei ✠ tute pl⁹ posse duz torq̄or q̄z possis ipe q̄ torq̄e. Ecce ei⁹ mira patia ¶ Querit q̄lit debz se obtuare hō pugnās cuz mūdo ne succūbat vl' ne vinci valeat. Rndet q̄ sicut colligit a sctis sūmope dz tria cauere. Primū ne hostis in suos oc'os puluerē iaciat. s. terrenis cupiditatib⁹ inficiēdo. Ō em̄ pugnāti magnū facit piculū: dicēte ap'o. Qui volūt diuites fieri incidūt in laqueū diaboli z in rēptatōez et ī desideria mlta q̄ mergūt hoīez in interitū z pditionē. j. Thi.vj. Per cupiditatē em̄ puluer terre noꝝ hō efficit pāis vl' cib⁹ diaboli. Esa.lxv. Serpenti puluis panis ei⁹. Scōm est ne inexpt⁹ ad certamen patiētie accedat: sed ꝑfus ī tribulatōnibus se exerceat q̄tū poterit ꝓbādo. Nā dicēte autore ō inter.inspi. Qui patiēter nō pōt sufferre v̄ba quō sustiebit tormēta. Et Hugo de claustro aīe li.j. dic. Qui dolorē capitis nō patimur benigne: quō ꝓ xpō capit' abscisionē pateremur. qui flagella timēt quō tormēta sustinerēt. Hec ille. z sic part⁹ ¶ Tercū vt sola celestia pmia respiciat ꝑsentia oīa trāsitoria z modica cognoscēdo. Nā vt dicit Greg. Cōsideratio pmij minuit vim flagelli. Idē in ome. de martyrib⁹. Delectat mentez magnitudo pmioꝝ: ꝙz nō deterreat certamē labor. Nō em̄ coronabit nisi q̄ legitime certauerit ij. Thim̄.ij. Isid. dicit q̄ circa tpa Pitagore pugiles q̄ debebāt itrare duellū nutriebāt ficubus q̄ nō solū sunt dulces sed z ꝙferūt fortitudinē z restaurāt virtutē dependitā. Sic aīa ante tale bellū patiētie debz nutriri dulcedine diuie cōsolationis: sic patet de btō Uincētio ¶ Secunda victoria: qz vicit carnē z mortis piculū. Sz quō hec possit hō vincere accipiat exēpluz in btō ipo Uincētio. qz q̄ vult pugnare ꝓtra carnē z mortē eius ne vinca' tria debz obtuare. Primū est ne ipsi hosti adiutoriū ꝑbeat: vel arma ꝙ seipm̄ illi exhibeat. q̄ fit q̄n cibo z potu caro īmoderate ī pleā. Tūc em̄ faciēdo curā carnis ī ei⁹ desideriis aīa occidit hoste ꝙ se fortificato. Caro em̄ concupiscit aduersus spm̄. Gal'.v. Et tūc fiūt duo ꝓtra vnā aīaz. s. caro z delicie copia q̄ ipam carnez incēdit. z sic ꝑualebūt. Jtē ipsi morti q̄ est inimica dat hō arma q̄n iacet ī pctō z nō festinat penitere. Tūc ei ꝓuisa mors solet rapere. vñ Mat. xxiiij. Vigilate nescit' em̄ q̄ hora fur vēt⁹ ē zc. Scōm est ne in pugna equū pigritari sinat: sed ad pugnā purgat. q̄ ē: carnē castigādo in fuitutē redigat. j. Cho⁹. ix. Castigo corp⁹ meū z ī fuitutē redigo: ne cū alijs ꝑdi. zc. Nā carne ad bōa pigrescēte inimica mors inualescit ꝓ ociū. Prouer. xij. Qui sectat ociū stultissim⁹ est. Tercū est ne vnq̄z sine armis existat sed seipm̄ sp̄ pmunitū tenea': s. ꝓ penitētiā. al'as mors inopinata rapie

Aug. Audacissimū genꝰ hoīm reputo eoꝝ q̄ audēt i pctō obdormire. Ad ꝓpositū. Btūs Uicēcꝰ bis mōs vicit. Nā carni nullo mō ¶ Legenda. pepcit sꝫ acerbis passiōib⁹ exposuit. Duz eñ carnifices adhibuissent post p̄scꝑta sibi pectines ferreos vsq̄ ad intima costaꝝ ita vt viscera īterna patescerēt: ridebat hic miles dei. manꝰ cruētas ī crepans q̄ fixa nō ꝓfundi⁹ intraret artꝰ vngula. Dacianꝰ aiebat. Miserere tui vincenti vt possis recupare tuā iuuētutē z lucrari tormēta q̄ super sūt. Uincēcꝰ dicebat. O venenosa diaboli ligua nolo vt aliq̄d minuas de supplicijs vt te in oīb⁹ victū fatear sꝫ. Tūc ponit ad craticulā ignis qui moras carnificū arguēdo alacrit ad penā ꝓperabat. Craticulāq̄ spōte ꝓscēdēs ibidē assat: eruit: saleq̄ sparso stridētib⁹ flāmis crudeliꝰ cōburit adeo vt īterna viscera ex eiꝰ corpe extra laberē tur. Dicebatq̄. tormēta: carceres: vngule: flāme: atq̄ ipa penaꝝ vltima mors xp̄ianis ludus est Ait ḡ Dacianꝰ. vincimur tē. ¶ Tertia victoria qz vicit diabolū z infernū insatiabilit deuorātes. Sꝫ quō hec possūt vinci. Rñdet fm scripturas sctoꝝ q̄ vtrūq̄ horū vincit p fidē z dilectionē. Nā scribit j. Pe. vlt. Fratres sobrij estote z vigilate qz aduersariꝰ vr diabolꝰ tāq̄ leo rugit. circuit q̄rēs quē deuoret cui resistite fortes i fide. Ecce dicit. tāq̄ leo. Leo q̄ppe fm Amb. in exaīm. q̄tūcūq̄ sit fortissimū z ferocissimū aial: tñ pertimescit gallū albū ꝓter lapidē vt dr quēdā. s. p̄ciosum q̄ vocat alliectoriꝰ quē hz ītra se. Ita diabolus ptimescit hoīem habentē fidē fortē p charitatē. Deniq̄ p fidē z charitatē vincit etiā infernꝰ qz scribit Lañ. viij. Fortis ē vt mors dilectio. dura sicē infernꝰ emulatio. Et Matth. xvj. Porte iferi nō p̄ualebūt aduersus eā scz eccl'iam fundatā in fide z charitate xp̄i. Dis vtrutib⁹ vicit Uincentiꝰ diabolū z infernū. Propt̄ qđ Prudētiꝰ merito dicit de eo. q̄ sit fortissimoꝝ fortior z inuictissimus. quē etiā diabolꝰ tremit vt patuit. Uicit autē diabolū q̄n Dacianū diaboli mēbrū supauit. Uicit sic̄ z infernū. qz in oīb⁹ eiꝰ penis acerbis tāte charitatē exhibit vt inuictꝰ eiꝰ animꝰ in nllo cōcuteret plꝰ diligēs mori mūdo q̄ dño vt ait Ambro. in p̄fatiōe. Immo patꝰ fuit ꝓ xp̄o in corpore sustinere etiā infernales penas. ¶ Quarta victoria qz vicit celū. i. celestes spūs z ip̄m deū Sꝫ quō h̄ hō possit. Rñdet q̄ p hūilitatez z deuotā oratiōnē. Unde Bern. dicit. q̄ hūilitas z lachrymosa oratio vincūt inuincibilē z ligāt oīpotētē. Istꝫ vicit Uincēcꝰ adeo q̄ ipi tā angeli q̄ dē ipe solaciū p̄beret in passiōe: in morte z post mortem. ¶ Legit q̄ppe de eo q̄ dū in p̄ ¶ Legenda. missis acerbissimis penis torq̄rēt erectꝫ lumib⁹ dñm deprecabat. Unde Dacianꝰ iratꝰ ip̄m teterrimo carceri iclusit vt in pena diutiꝰ viuat. z ibi testas spargi iussit acutissimas z sup eas sine oīmi solacio relinq̄ exterminꝰ pedib⁹ ligno affixis z totaliter do nec moriat cōmorari. Sꝫ ecce xp̄s dñs carcerez luce ineffabili illustrauit. z mox pedes eius dissoluūtur. testarū q̄z aspitas in oīm floꝝ suauitatez mutat. angelorū q̄z solatio fruit. Cū q̄b⁹ superflores psalleñ. icedit. Cūq̄z modulatio dulcis et mira suauitas floꝝ ꝓcul diffūderet: pterriti custodes cuz p rimas carcerꝫ q̄d intꝰ erat vidissent ad fidē ꝙuersi sūt. Nec audiēs Dacianꝰ amens factus ait. Quid amplius ei faciemus. ecce victi sumus. trāsferat ad lectū mollē ne plꝰ gl'iosū faciamus si defecerit in tormētis. Qō cū factū fuisset ibi in lecto post paululū spm̄ mox tradidit circa ānos dñi ducētos octuagintasextē sub Diocletiano z Maximiano imperatorib⁹. Audito h̄ Dacianus ait. Si nō potui eū superare viuentē punia vl' defunctū. Jussit ḡ corpꝰ eiꝰ in cāpū auib⁹ z bestijs deuorādū exponi. Sꝫ statiz angeloꝝ custodia p̄munit z intactuz a bestijs ꝙseruat. Deniq̄ coruus igluuiei dedit⁹ alias aues se maiores ī petu alaꝝ abegit. z lupū accurrētē morsib⁹ z clamoribus effugauit. Qui reflero capite in aspectu corpis sacri fixꝰ cernit: vtpote q̄ ibidē angelorum custodiā mirabat. Qō audiēs Dacianꝰ ait. Puto q̄ nec defūctū potero superare. Jubet ḡ ingentē molā corpi eiꝰ alligari z in pelago ꝓici vt a belluis deuorarent. Naute igit deferētes in pelagus corpꝰ sanctū submergūt. Sꝫ ipis nautis velocius litora corpꝰ petit. Qō cuidā matrone z q̄busdā alijs ab ipo est reuelatū z honorifice sepultū Ecce ḡ charissimi (vt Aug. ait) añ oc'os nros mirādū spectaculū. Juder iniquꝰ: martyr inuictus crudelitatis pietatisq̄z certamē. Discam⁹ ḡ o fratres xp̄iani exēplo eiꝰ p xp̄o fortiter pati z. Discamus vincere mūdū carnē z diabolū vt victores coronā assequi mereamur.

¶ Circa tertiū ꝑncipale ō gl'ia z remūeratōe huiꝰ victorie accipe. p ꝓc'one. q̄ ꝓtissimꝰ dñs iesus p fortissima pugna z multiplici victoria remunerauit beatū Uincētiū magne z multe felicitat⁹ gl'ia. ¶ Pria ē p̄celse exaltatōis. Credit em̄ ad sūmā hierarchiā exaltat⁹. qz scribit Apoc⁹. iij. Qui vicerit faciā illū colūnā in tēplo dei mei. z foras nō egredi⁹ ampliꝰ. qō ē p̄miū hierarchie sūme cuiꝰ spūs sp assistūt. Alij at sūt administratorij extra missi vl' mittēdi. vt dic Dyo. li. de ange. hie. Uñ z ī themate dr. dabo ei sedere mecū. i. cū xp̄o Magē q̄ppe gl'ia ē sedere cū rege. s. triūpho martyrij. ¶ Scōa ē regie ītronisatiōis. Uñ dr. sedere mecū ait i throno meo. Ut em̄ dic Frā. ō Mar. Martyrib⁹ inf q̄s vincēcꝰ fuit ꝙuosissimꝰ vidit i celo ordo thronoꝝ eē repromissus. iurta illud Mat. v. Bti q̄ psecutōz patiūt ꝓp iusticiaz. qm̄ ipoꝝ ē re. ce. Regni aūt thronꝰ regia maiestatē designat. Uñ merito dr i throno xp̄i regis ꝓ victoria pfecta tāq̄ rex. Dr at desedere sup thronos z sup cherubin. vt ptz in p̄s. xr. z. lxxix. Jō vident isti victores vsq̄ ad cherubin vl' vsq̄ ad thronos exaltari. Hec fm Fran. ser. de sctō Stephano ꝓ thomartyre z etiā fm̄ōe de sctō isto Uincentio.

De ꝓuersiõe sancti Pauli

¶ Tertia ē glia diuīe visiõis z fruitõis atq; spēa lissime cū xpo iocūdatõis. vñ dr. Sic̄ z ego vici z sedi cū pre mē. Vinc Apoc̄. ij. Vincēti dabo ede re de ligno vite qđ est in paradiso dei mei. Istud li gnū xps ē q dr lignū inq̄tū hō: z vita inq̄tū de⁹ q̄ scti fruūt duplici visiõe. s. deitat̄ z būanitat̄. Ex Aug. sup Joh. ¶ Quarta glia btifice decoratõis qr martyꝛ cicatrices erūt ad ampliorē gliaz fulgētes: vt dic̄ Aug. de ciuit. dei. Jō Apoc̄. iij. Qui vicerit vestiet vestimēt̄ albis z cōfitebor nomen ei⁹ coraz pre meo. Quia cū flāma martyrij eos sūme purgauit. iō vestient vestimēt̄ albissimis: id ē lucidissimis z gliosissimis corpib⁹. Deniq; decorat gliosissima corona. s. martyrij tanq̄ rex coronat⁹ in throno. Nā tā excellēti victorie coroā debeat fm doct. sup. iij. di. xlix. O q̄ gliosissime victor. o felicissime martyr xpi p ineffabilē tuā gloriā te rogam⁹ ꝓpter amorē dñi ihesu cū q̄ regnas dignare p nobis orare vt saluemur.

In ꝓuersiõe scti Pauli Ser. pm⁹ cū hīstoria.

¶ Dominus de us me⁹ post q̄ ꝓuertisti me egi pniam Dicere. xxxj. ¶ Hec ẏba dixit Hieremias in psona gētiū ad fidē xpi ꝓuersaꝛ z in fine mūdi ꝓuertēdaꝛ fm Ayrā: optime tñ potuit dicere beat⁹ paul⁹ apl's q̄ miraculose a xpo ē cōuersus ad ei⁹ fidē q; vocat⁹. Et iō dic̄. Tu dñe deus me⁹. s. es o bōe ihesu. q̄ post q̄ ꝓuertisti me egi pniam. Quia nimiꝛ nēo pōt ad xpm ꝓuerti nisi p gram dei ꝓueniat. Vñ Grego. in moral'. lib. xvj. dic̄. Supna pietas ꝓus agit in nob aliq̄d sine nob. s. p gram ꝓuenientez vt tādē subsequēte q̄z libero arbitrio bonū qđ iā appetim⁹ agat nobiscū: qđ tñ p imensaz gram in extremo iudicio ita remunerat in nobis ac si solū ꝓcessisset ex nobis Dec ille. Idcirco dicit. Postq̄ conuertisti me. s. tua gratia mera me indignū peccatorē ꝓuenien/do: egi penitentiā ad te reuertēdo z fructuose ti/bi seruiēdo. Itaq; exquo de ipa p̄clara conuersi/one beati pauli p quā ecc'ia vniuersalis p mun duz fuit illustrata hodie agitur. Libeat ergo de ista conuersione eius tria mysteria declarari in hoc sermone.

Primū mysteriū dicit celebritatis.
Secūdū dr causalitatis.
Tertiū dr q̄litatis.

¶ Circa pmū q̄rit. cur ꝓuersiõis bti pauli festū i eccl'ia solēnit celebrat. Rō q̄stiõis ē. qr cū legam⁹ plīmos magnos pctores ad xpm ꝓuersos z tādē maxios scōs effectos: vt ptz ō Matthēo publicano. de latrone in cruce iuxta xpm pēdente. de magdalena de qbꝫ habet⁹ in euāgelio. Preter hos aūt in hīstoriis multi leguntur: vt Aug⁹ q̄ fuit hereticꝰ z tādem cōuersus eccl'iam doctrina sctā repleuit. Itē Lypan⁹ mag⁹ z plurimi tales: z tñ nulli⁹ ꝓuersio celebrat festo nisi sola Pauli. Rñdet ꝓ ꝓclusionē q̄ ꝓuenientissimū erat p̄ ceteris oīnibus celebrari ꝓuersionē beati pauli apostoli. Et hoc pluribꝰ rōnibus.

Primo ꝓpter pctōꝛ exēplū.
Scōo ꝓpter magnū miraculū.
Tertio ꝓpter magnū eccl'ie gaudiū.
Quarto ꝓpter multū fidei fructū.

Primo inq̄tū ꝓ pctōꝛ exēplū: vt null⁹ q̄tūcūq; pctor desperet de venia qñ talē z tātū i culpa postea ꝓspicit fuisse in rāte sctitat̄ gra. qm̄ vbi abū dauit delictū supabūdabit z gra Ro. vij. Proi de. j. Timoth. j. idem paulus dicit. Xps ihesus venit in hūc mūdū pctores saluos facere: q̄ꝛ pm⁹ ego sū. misericordiā aūt ꝓsecut⁹ sū vt in me pmū ostēderet ihesus xps oēm patientiā suā ad ifor/mationē eoꝛ q̄ crediturī sūt illi in vitā eternā. Secūdo ꝓpter magnū miraculuz. qr null⁹ pctor legit tā magno z solēni miraculo ꝓversus sic paul⁹. i cui⁹ ꝓuersiõe multa miracula ꝓcurrerūt: vt patebit de .b. articl'o. iij. hui⁹ fm ōis in ꝓsequēdo hi/storiā. ¶ Tertio ꝓpter gaudiū eccl'ie. qr sic eccl'ia ꝓus magnā habuit tristiciā in ei⁹ ꝓsecutione: ita postmodū magnā habuit leticiā in ei⁹ ꝓuersiõe z fidei xpi ꝓdicatiõe. ¶ Quarto ꝓpter multiplices fructū. qr p ipm eccl'ie catholice fides in mult̄ p tib⁹ mūdi p oīb⁹ alijs ꝓdicatoribꝰ semiata ē z fructificauit: vt Chrys. de laudib⁹ pauli dic̄. Paul⁹ velut ingēt pennat⁹ totū ꝓuolauit orbē sc̄z ꝓdicā/do. Vñ ipe ait. j. Cor̄. xv. Abūdantius oībus laborauit: nō ego aūt sz gra dei mecū. Propterea i bullis pape vl' sigillis imago pauli stat a dextr̄ sinistra aūt celū: terrā sinistra significat. qr paulus de celis vocat⁹ plures ptes mūdi ꝓuertit ad xpm q̄z petr⁹ de terris vocat⁹. ¶ Hoc vt dicit Aug. ꝓpheratū fuit Gen. xlix. z impletū i paulo. Ubi legit q̄ cū iacob bñdixiss filios suos dū ꝓuenisset ad bñdicēdū beniamin ait sic. Beniamin lup⁹ rapax mane comedet predā z vespere diuidet spolia. Dicit em̄ Aug. in fm̄ōe q̄ manet vespe hic ponunt̄ acsi diceret: ꝓus z postea. quia paul⁹ ante ꝓuersionē suaz tanq̄ lup⁹ rapax ꝓsecut⁹ ē xpianos. z sic pdā exercuit in mane iuuētutis. Sz vespere. i. postea in ꝓuersiõis fine diuisit spolia. i. sentētias legis ac ꝓphetarū q̄s a iudeis accepat publicauit verbo z scpto p orbē vniuer/sū: exponēdo de xpo ad istructionē fideliū: vt claret in ei⁹ epl'is. Sz quō paul⁹ vel q̄re sic sub nomine beniamin ꝓpheratō pdicit̄ singularit̄. Rñdet fm Aug. ibidē z Ayrā. qr paul⁹ fuit pm⁹ apostol⁹ ō tribu beniamin vt ptz ipomet teste Phil'. iij. Itē fm Hrā. ō Maro. qr tribꝰ ista beniamin fuit ꝓuilegiata pcipue in hoc q̄ ciuitas hierl'em q̄ ē figura supne p̄rie fm eundē apl'm. z in q̄ xpi passio: resurrectio z ascēsio fuit ꝓsūmata: erat in tribu beniamī sorte distributa: vt hī Josue. xviij. Jō q; paulo ꝓuēit ista bñdictio beniamin. qr ipe pdicauit mūdo toti xpi passiōz: resurrectōz: ascē/siones z celestis p̄rie choros q̄s Dyonisius ab eo

didicit z descripsit. ¶ Dē ꝗrit. vñ talis z tas sctūs. ſ. Jacob pharcha fuerit ausus hūc talez z tantū sctm̄ futurū appellasse rapacē lupū cuz in spū puiderat ipm̄ fore int' oēs sctos sublimādū. Nam pdixit ō eo ꝙ diuidere deberet ipe spolia: vt paruit. Rndeť ꝙ ō spūsctūs voluit ad significādū p lupū rapacē eiꝰ psecutōis seuiciaz et eius 2uersionē mirā atqz subseqntē doctrinā diuinā. Lupꝰ em rapax pmo habz hāc ꝓprietatez ꝙ ē ferox: os aptū tenēs z vehemēter oues rapiens z vorās. Ut aūt dicē Amb. i examerō. li. v. c. vj. Si lupꝰ pus viderit boiem z hō ipm̄ postea clamet efficit rauc⁹, pter eiꝰ anhelitū grossuz ex cibo indigesto p nimiā gulositatē: quo anhelitu aer inficit p cui⁹ inspiratōez bois vox deformat. Vñ cōi puerbio cū hoies tacēt solet dici. lupus est i fabula. Sic Paulꝰ erat spirās minaz z cedis i discipulos dñi ore apto. i. blasphemo: z violentꝰ adeo vt silerēt plēs p timore corā eo. Vñ j. Thi. j. Qui prius fui blasphemꝰ psecutor z 2tūeliosus zc. ¶ Scōo lupus rapax dū cadit in cauernā. miro mō oēz ferocitatē depōit. ita ꝙ si eri am in eādē cauernā ceciderit ouis vel hō nō lacerat illū: tñ subleuare nō ꝓmittit nisi z ipe leuet. Sic Paulꝰ dū pstratꝰ ē i terrā celesti lumie mirо mō ferocitatē deposuit. Aug. i ser. Dñs lupo seuiciā iterdicit. mira res. Ananias ouis baptizauit lupū z ex eo fecit agnū māsuetissimū. hec ille. ¶ Tercio lupꝰ rapax habēs nutriēdos fetus nō solet rapere pdā, pe locū ſz a remotꝰ: ne forte catuli sui ꝓcipiāt ibi esse. z pdā i remotis raptā adducit z filijs diuidit. Sic Paulꝰ i remotꝰ. i. i celo acqsiuit. nō i terrꝰ escā euāgelice doctrine quaz diuisit filijs spūalib⁹. Vñ Amb. li. iij. de viduis. ꝓte. ꝓ. de ipo dic̄. Dic est inqt ꝙ escā capiēs i celo tanqz violēꝰ raptor eā famescētib⁹ diuisit i terra. Hec ille. Et sic patz. O ḡ mira dei sapia. o mira xpi pietas q ipe christꝰ occisus agnꝰ a lupis fecē agnū de lupo: vt ait Aug. Simꝰ ḡ z nos charissimi nō lupi lacerātes, prios ſz oues z agni inno ¶ Circa terciū ꝓcipale (cētes xpm̄ seqntes de cā vel rōe butꝰ 2uersiōis Pauli ꝗrit. Cur ex tali blasphemo z seuissimo xpi psecutore voluit xps dñs 2uertēdo miraculose suū testē hre z doctorē sue eccl'ie statuere. Rndeť ꝓ 2clusionē ꝙ ō summe decuit multiplici ratōne.

Primo vt deitas christi cōprobeť
Secūdo vt pietas dei manifesteť
Tercio vt vitas fidei magnificeť
Quarto vt bonitas dei cōmendeť

Prima ratio vt deitas xpi cōprobeť. Nā tūc nō diu añ xps dñs a iudeis fuerat occisus. scz. viij. Kal'. q̄lis fm Aug. de ci. dei. z eodē anno emergēte. ſ. viij. Kal'. Februarij i mediate subseqntꝰ cōuersus est. ō est post passionē xpi decimo mense. Christo q̄z passo z i celū ascēdēte remāserāt testes eius resurrectōis apli in terra q signis z pdigijs xpi diuitatē testabanť. Cōtra q̄s iudeoz rabies pugnādo psecutōnib⁹ ḡuissimis feruebat. Stephano iā occiso post passionē xpi mēse. v. currente. ſ. tercio die Augusti. multisqz alijs discipulis effugatis: vt patz Act'. viij. Et qz in illa psecutōne ꝓncipal' erat Paulꝰ: vt ōz ibidē z. c. ix. idcirco cōueniens erat vt in ipso z p ipm̄ xpi diuitas vera 2probaret' oib⁹ incredul' in mūdo. q̄ō factū est i eius 2uersiōe: in q̄ vera deitas xpi cōprobať. Miri vera deitas in aliq̄ p tria cōprobať certitudinaliť adeo ꝙ etiā antichristꝰ q̄ faciet multa mira: sed tamē p hec tria 2probabiť nō fore verꝰ deus nisi solus dñs Jesus. ¶ Primū ē cogitatiōnū cordis i teriorū qz affectionū ꝓcognitio. Hoc em̄ fm Scotū sup ꝓlogo sniaz. q. ij. solꝰ dei est. Juxta illō ps. Qui finxit singillatim corda eorū. id ē hominū q̄ itelligit oia opa eoz. Vñ ibi Scotus dic̄ ꝙ etiā antixpo vel cuilibz diabolo i specie xpi apparēti in ō pōt obijci sic. Si tu es deus verꝰ dic mihi q̄d faciā vel cogitabo vl' appetam ꝓ tali hora futura. Scōm est voluntatis būane subita imutatio. Nā vt oñdit Bona. sup. ij. dis. xxv. q. ij. ar. iiij. z. v. Libez arbitriū hāc habz dignitatē vt inqsitū libez soli deo sit subiectū: nec vlli agēti creato subest. vñ q̄uis a creatura possit induci seu inclinari ad ꝙriū vel ꝓ blādimēta vel ꝓ tormēta: mutari tñ subito. ita ꝙ ipa volēte vel nū: a potēti ꝙture affectio sibi imutať ad ꝙrium z de volēte fit nolēs. hoc nō pōt fieri nisi ab agente increato. i. solo deo. hec Bonauen. Rō q̄ omne agens debz esse pstanti⁹ passo. vt ptz. ij. ō aia. z claret ꝓ experientiā. q̄ videmꝰ ꝙ creatura habēs tm̄ modo esse nō pōt dare viuere. nec habēs tm̄ viuere dat sentire. nec habēs tm̄ sentire pōt dare intelligere. Sed creatura intellectual' quia est pstantior et nobilior: nō solū dare potest intelligere sed etiā sentire z viuere z esse. Manifestū est ergo ꝙ supioza z nobilioza habent in inferioza influere: vtpote in minus nobilioza. ergo cū homo sit liberi arbitrij nō potest in ipm̄ arbitriuz volūtatis agere: pdicto modo angelus q̄ est pars in tali natura: sed solus deus q̄ est superior oīmi anima fm Augustꝰ. ¶ Terciū est diuine essentie nuda reuelatio. Nā fm Sco. vbi sup̄ tā antixpo q̄z cuicūq̄z angelo vl' diabolo possz obijci sic. Si tu es deꝰ fac me nude videre essentiā diuinam z post visionē certā memoriā habere. Hoc ei solꝰ dei posse ē. Ad ꝓpositū i 2uersiōe Pauli hec tria fecit. Nā ei⁹ actū z affectū psecutōis z cogitatōis ipe post mortē existēs i celo cognouit z redarguit di. Saule saule q̄d me psequris. Act'. ix. Ite volūtatē ei⁹ subito mirabiliť imutauit vt statim ꝓtus ad obediēdū sibi diceret. Dñe q̄d me vis facere. Denicq̄z sibi diuinā essentiā ostēdit i raptu nudam. ergo zc. ¶ Secunda ratio vt pietas dei manifestetur in hoc ꝙ ipsuz existentē in actu z voluntate mala z conatu pessimo: christus ex mera sua bonitate 2uertit ne periret. Unde Augustinꝰ. ij. libro de libero arbi. dicit. Inuenim⁹

De ꝟuersiõe sancti Pauli

apostolũ Paulũ sine vllis meritꝭ: ĩmo cũ multꝭ meritis malis gratiã dei cõsecutũ. Jn q̃ magna spes dat vtiq; penitere volẽtib⁹. Si em̃ de⁹ misericordiã fecit paulo nõdũ a malo desistẽti ipm̃ re uocãdo. multo magꝭ misericordiã pstabit a peccatis resilieti & penitẽti. Ezech. xviij. Quacũq; hora ingemuerit hõ &c. Propterea xp̃s assilat cui dã aui q̃ vocat kaladri⁹. de q̃ dicũt naturales & expti hãc habere ꝓprietatẽ q̃ dũ est in domo vbi iacet egrot⁹ si se ꝟuertat ad egrotũ & ei suos oculos intuituꝫ dirigat absq; dubio sanabit egrot⁹ & nõ morietꝫ in illa infirmitate. Rõ. q; intuit⁹ ei⁹ medicinalis est & curatiu⁹. Si aũt auis ista dorsũ teneat vel vertat ad egrotũ vel oculos auertat ab eo absq; dubio morietꝫ egrot⁹. Jsta spũaliter xp̃s dñs cuicũq; pctõri tãꝺ ifirmo in aĩa si oculos pietatꝭ ꝟuertat: sanabit: alꝭ dãnat. O g̃ pauenda aĩa peccatrix ora xp̃m vt misereat.

Tertia rõ vt vitas fidei magnificet duꝫ eã nõ solũ itranei amici: sꝫ etiã extranei emuli & inimici p̃dicãt esse verã hãc fidẽ quã ante p̃sequebant. Nã scribit. xiij. q. ij. ca. j. q. ꝟtra se q̃sq; testari põt valide. p se aũt minime. Sic validũ fuit testimoniũ apli pauli ꝟtra se psecutorẽ fidei p̃mit⁹ existẽtẽ. Nã reuera si aduertam⁹ xp̃us dñs ab oĩb⁹ generib⁹ hoĩm voluit ferri suę fidei testimoniũ. scz ab innocẽtib⁹ & sctissimis: puta btissima matre maria: ioseph atq; p ipo occisis infantib⁹. Jtez a simplicib⁹ vt a pastorib⁹. ab angelis q̃s annũciãtib⁹. ab ipis regib⁹. s. magis adorãtib⁹. a iustis & sanctis scz symeone & anna senib⁹. a ꝓphetꝭ & patriarchis p̃nũciãtib⁹. ab aplis p̃dicãtib⁹. a paganis sybillis p̃dicẽtib⁹. Deniq; a demonib⁹ ꝟ fitentib⁹ virtutẽ & diuinitatẽ xp̃i ꝟtra se Luce. iiij. vbi scribit. q⁹ exibãt demonia a multis clamãtia & dicẽtia. q; tu es filius dei &c. Decebat g̃ ordini diuine sapiẽtie vt sumus inf̃ iudeos psecutor & doctor ꝟuerteret ad testimoniũ ferẽdũ xp̃o p vniuersũ mũdũ p fidei magnificatõe.

Quarta rõ vt bonitas dei cõmẽdet q̃ talis & tãta est vt etiã inimicis suis ꝟuersissimis bñficia exhibeat in p̃senti. & de eoꝝ malis bona eliciat. Vñ Beꝛn. in epistola dicit sic. Nostris inordinatꝭ volũtatib⁹ seu actiõib⁹ nouit dei bonitas vti sp q̃dẽ recte in sui ordinis pulchritudine. sepe etiã pie in rectã vtilitatẽ. O clemẽtissima circa filios adã diuine pietatis recordatio q̃ sua largiri nõ desinit bñficia. nõ solũ vbi nullũ inuenit meritũ: sed plerũq; etiaꝫ vbi totũ vidz ꝟtrariũ. Hec Beꝛn. sicut fecit ĩ paulo. O g̃ bone iesu depcamur te oñde erga nos bonitatẽ tuã. & ne pmittas nos perire p nostra peccata. sicut & fecisti Paulo.

Circa tertiũ mysteriũ scz q̃litatꝭ. qualiter nẽpe facta fuerit cõuersio Pauli miraculosa describit Actꝭ. ix. ca. Ex cui⁹ scꝑture serie accipiam⁹ p ꝟclusiõe. q; scz multa & maxima deo bono operãte sũt facta in ꝟuersiõe Pauli miracula. vt patet in ei⁹ initio: medio & termino. Primitũ vt ibi dẽ scribit Actꝭ. s. ca. viij. dũ stephanus p xp̃o lapidatus fuit erat Paul⁹ ꝟsentiẽs necti ei⁹. & p cõsequẽs pcti pticeps adeo q; testiũ lapidantiũ vestimẽta ipe custodiret vt expeditiores eos redderet ad lapidandũ. & sic q̃si manu oĩm ipe lapidauit fm Aug. Facta aũt ẽ tũc psecutio magna i eccl'ia q̃ pluribꝰ diebꝰ durauit & oẽs discipuli dispsi sũt ꝑter apl'os q̃ erãt firmiores. ꝓpẽ qꝺ remãserãt in psecutiõe ne ex fuga eoꝝ crederet q; fides catholica nõ haberet firmũ fũdamẽtũ. fm qꝺ dicit Lyra Saul⁹ aũt q̃ & paul⁹ adhuc erat spirans ex vehemẽti igne psecutiõis minaꝝ in vbis iniuriosis & cedis. i. vberũ & flagelloꝝ in discipulos dñi. Et accessit ad p̃ncipẽ sacerdotũ nõ vocat⁹ sꝫ volũtarie se ingerẽs & petijt ab eo epl'as in Damascũ vt ei⁹ auctoritate magis possꝫ fidelib⁹ nocere ibi psequendo sicuti iam fecerat in hierusalẽ. Cũq; appropinq̃ret tã Damasco subito circũfulsit eũ lux de celo. Et vt ꝺr actꝭ. xxvj. oẽs socij pauli sil' cũ eo ceciderũt in terrã ex illi⁹ luce pcussiõe. vt solet fieri in chorusc atõe & fulgure. Et cadens in terram audiuit paul⁹ vocẽ dicẽtẽ sibi. Saule saule quid me psequeris. Qui dixit. Quis es dñe. Et ille. Ego sũ iesus nazaren⁹ quẽ tu psequeris. durũ ẽ tibi contra stimulũ calcitrare. Saul⁹ em̃ psequebat xp̃m in mẽbris. & iõ dicit sibi. Duꝫ est tibi &c. i. potẽtior te incõpabiliter. i. xp̃o resistere. Tũc Paul⁹ cognita xp̃i ptãte quẽan nõ credebat in celo regnare. sed magꝭ vt falsũ ꝓphetã dãnatũ ẽ tremens & stupẽs dixit. Dñe qꝺ mevis facere. Et dñs ad eũ Surge & ingredere ciuitatẽ & dicet tibi qꝺ te oportet facere. Viri autez illi q̃ comitabant cũ eo stabãt stupefacti audiẽtes q̃dẽ vocẽ scz Pauli sic loquẽtis. nõ aũt vocẽ xp̃i alloquẽtis. q̃uis oẽs vidissent lumẽ tã excellẽs q⁹ oẽs sil' ꝓcideret in terrã. vt ptz Actꝭ. xxij. & xxvj. Surrexit aũt Saulus de terra aptisq; oculis nil videbat. Scõm Frã. de Maro. ibi q̃ttuor miracula ꝟcurrerũt. Primũ fuit subita illustratio de celo. in q̃ luce credit ingẽt xp̃s paulo apparuisse. licet ꝟ in lra nõ habeatur. ex eo tñ accipit. q⁹. j. Corꝭ. ix. dic. Nõne xp̃m iesũ dñm nr̃m vidi. & ꝟcor. v. Lyra. Scõm miraculũ fuit repẽtina excecatio. s. p̃ lucis illi⁹ claritate. Tertiũ fuit diuina allocutio de celo. Quartum cordis imutatio vt mox diceret. Dñe qꝺ me vis facere. q. d. Ex nũc pat⁹ sũ tibi obedire in oĩbus.

Tãdẽ g̃ ad man⁹ paulũ trahen. introduxerũt Damascũ. Et erat ibi trib⁹ diebꝰ nõ vidẽs et nõ mãducauit neq; bibit. Erat aũt damasci quidã discipul⁹ nomie Ananias & dixit ad illũ in visu dñs vt iret in vicũ q̃ vocabat rectus & q̃reret i domo iude saulũ noie tharsensẽ. i. ꝺ tharso cilicie oriundũ. Illic em̃ pr̃ pauli trãslat⁹ fuerat tpe antiochi regis de iudea & ibi creuerat in ptãte & fama ac paulũ ibi genuerat. Et addidit dñs dicẽs Ecce em̃ orat. Fuerat em̃ tũc in triduo paul⁹ raptus in tertiũ celũ & habuit excellentẽ visionẽ dei & chorꝝ celestiũ fm doc. cõiter iuxta septum. q̃.

Cor. xij. Et ex illo raptu reuersus: gras do age/bat. Jo oratsse dr. qz eleuatio mētis in deū dr oro fm Damas. Et tūc paul⁹ vidit in reuelatōe diui na vir Ananiā noie introeūtē z ponētē sibi ma nus vt visū recipet. Et iterim Ananias dixit xpo Dñe audiui a multis de viro h quāta mala fece/rit sctis tuis in hierusalē. z hic hz ptātes a pncipi bus sacerdotū alligādi oēs q̄ inuocāt nomē tuū z huc ad h venit. Et dixit dñs Uade. qm̄ vas ele ctiōis ē mihi iste vt portet nomē meū coram gētib⁹ z regib⁹ z filijs israel. Ego em̄ ostendā illi quāta oporteat eū p nomē meo pati rē. Un̄ ptz subsequnter plura ibi fuisse miracula. Primū de visiōe dī in raptu pauli. Scom de reuelatiōe xpi facta ana nie. cui reuelauit xps conuersionē pauli. Tertiū d reuelatōe facta paulo q̄ vidit q̄ Ananias sibi de beret manū ponere vt visū recipet. Erat ei Ana nias iste fm Lyrā de iudaismo ad xpm conuersus scia z vita famosus. de q̄ in psona z noie fuit re/uelatio facta paulo. Quartū fuit miraculū reue latiōis de electōe pauli atq; futura ei⁹ multipli/ci ppessiōe p nomie xpi. ℣ Post hec g̃ abijt Ananias z ponēs ei man⁹ dixit. Saule frater. dñs iesus misit me q̄ appuit tibi in via vt videas z iplearis spūsctō. Et confestim ceciderūt ab oc̄lis ei⁹ tāq̄ squame. i. macule albe z dure. sic̄ sūt squa me pisciū q̄ causate fuerāt in eo a lumine excessi/uo ipm ercecāte. z visuz recepit z surgens bapti satus est. z accepto cibo confortatus est. Et post di es aliquot ingressus in synagogas pdicabat do minū iesum. quoniā hic est filius dei. Omnes au tē stupebāt di. Nōne hic est q̄ expugnabat nomē istud in hierusalē z huc venit ad hoc vt vinctos duceret ad pncipes sacerdotū omnes q̄ inuocant nomen hoc. Saulus autē multo magis conua lescebat. affirmans quoniā hic est christus. scili/cet in lege promissus. z cōfundebat iudeos scz per scripturas veteris testamēti. cōfirmādo hanc fi dem. Unde plura alia miracula subsecuta sunt ad pscripta. Primū visus restitutio Paulo. Se cunduz spūssancti repletio in baptismo adeo vt christū publice pdicaret. Tertiū doctrine euan/gelice infusio. Non em̄ habuit ab homie sz a deo vt ipe dicit Gal. ij. Quartū incredulorū confuta tio adeo vt stuperent omnes p tali mutatione in eo facta z spūssancti operatiōe. Judei ergo consi liū fecerunt vt ipm interficerent. Note autē facte sunt Paulo insidie eorum z per discipulos sub/missus est in sporta de muro. venitq; in hierusa lem z temptauit se iungere discipulis in hierusa lem. omnes aūt timebant eū nō credētes q̄ eēt di/scipulus. sed Barnabas apprehensū illū duxit ad apl̄os z narrauit illis quō in via vidisset dñm rē. z sic iūctus est illis. O g̃ sancte Paule. p amo re dñi iesu q̄ te cōuertit miraculose ora. p nobis.

¶ Jn conuersiōe sancti Pauli Sermo secūdus p cipue de nominis iesu portatiōe.

Vas electionis ē

mihi iste vt portet nomen meū coram gētib⁹ z regibus z filijs israel Act. ix.

¶ Verba sūt redēptoris nostri iesu de pau/lo dicta Ananie. In q̄bus verbis miro mō pau lus cōmendat. Primo vt inter omnes hoies mū di ipe dicat specialiter eē vas electōis xpi iesu bñ dicti. i. vas electū gre z sapiētie diuine cōtentiuū. vt dicit Lyra exponēs. Secundo q̄z q̄ ipe sit ele ctus xpo iesu qz dicit. Mihi est iste. Electio autē p̄supponit dilectionē specialez. z sic in hoc notat q̄ Paul⁹ fuerit xpo iesu specialiter dilect⁹. Ter/tio deniq; q̄ ipe portauerit nomē dñi iesu coram toto mūdo p̄ ceteris discipulis. qō bñ claruit. qz i suis epistolis frequētissime nomē iesu noiauit. z in ipa hora mortis decollat⁹ miraculose ter Je sus exclamauit z tres fontes erūpere fecit rome p signo portatōis illi⁹ nois gl̄iosi. Ecce g̃ gloria pauli triplex in p̄missis vbis insinuat. Ecce ma xime honoris eius gratia: cū nō ab aliquo san/cto homie puro: nō ab angelo. sed qō maximus est ab ipo filio dei vero cōmēdat di. Vas electio nis ē rē. Juxta que verba tria mysteria notem⁹ in hoc sermōe declarāda.

¶ Primus de diuinali electiōe. quia dicit. Vas electiōis est mihi.

¶ Secundū de nois xpi portatiōe. qz subditur. Ut portet nomen meū.

¶ Tertiū de singulari cōmēdatiōe. quia dr. Jste p̄ ceteris quasi cōmēdatus.

¶ Circa p̄mū ꝯclusionē hanc accipiam⁹ scz q̄ paul⁹ apl̄s merito vas electiōis est noiat⁹. qz nimirū q̄ri posset cur dicat vas electōis xpi. Et ō hoc nota q̄ vasa p̄mo in cogitatōe artific̄ p̄cogi tant z p̄ordinant ad quē vsū fiāt. Scō formāt. Tertio in igne p̄bant. Quarto eligūt iuxta cōdi tionē. sic p oia fecit de⁹ de Paulo. g̃ rē. Declarat

Pria rō p̄ordinatōis. (ex pluribꝫ rōnibꝫ.
Secūda rō formatiōis
Tertia rō p̄batiōis
Quarta rō ꝺditiōis

Pria rō ē p̄ordinatōis. qm̄ de⁹ ab eterno ipz pau lū p̄ordinauerat vt. s. fieret vas ꝯtinuū diuine gre z sacre scripture de q̄ potaret fluēta euāgelij mūd⁹: vt dic̄ Piero. i. ꝑlo. Gal. Un̄ q̄uis an̄ conuersionē fuerit vas vacuū z reprobū: tn̄ dei puisiōe erat a xpo vas electū. Dic̄ aūt Orig. sup epl̄az ad Ro. li. j. Paul⁹ inqt nō fortuitu neq; naturali p̄rogatiua electꝰ ē. sz electiōis sue causas q̄ scit cūcta an̄ q̄z fiāt p̄uidit. Sciebat em̄ q̄ abūdāt⁹ oib⁹ eēt la boraturꝰ in euāgelio. Et infra subdit. Nō ei apud hoies vniuscuiusq; meritū pēsat ex p̄terit⁹ gestis h apud deū iudicat ex futuris. Nec ille. Propter ea null⁹ dz de sua ꝟtute supbire vl̄ quēcūq; petōrē ꝓtēnere sz sp timere. Un̄ z tu recogita ad q̄d es a do fact⁹ z pleg̃re illō: puta si ad itrādū religiōz vl̄ ad sacerdotiū vel ad artificiū aut statū quez tibi

De ꝟuersiõe sancti Pauli

ꝑ salute vides expedire. Nã z paul⁹ cũ iaz sciret ex dei reuelatiõe se fore vas electũ: nihilomin⁹ castigauit corp⁹ suũ z i seruitutẽ redegit. ne forte (ait) cũ alijs ꝑdico ipe reprob⁹ efficiar. j. Lor. ix. Idcirco Aug. de vnico baptismo li. iij. dic. Scõz ꝑ scientiã ei⁹ q nouit qs ꝑdestinauit añ mũdi ꝟstitutionẽ: mlti etiã q fore sũt z heretici vel pagani dicunt: multi etiã catholici meliores sũt. sic em̃ hodie videm⁹ qd eras futuri sũt igram⁹. Nec ille. Et sic ꝓz q Paul⁹ sic vas ad ꝓtinẽdũ z ꝓpinandũ ligre ꝑciosissime doctrine z gre fuerat pordiatus. ¶ Scõa rõ dr formatiõis. qz sic aia hũana formaf in creatõe sua vt sit capax z receptibil diuine caritat z gre: oim̃q vtutũ infusax vel ifundẽdax tãz vas ad id aptũ. qõ z cõplebit in baptismo. Vñ autor de spũ z aia ca. ij. dic sic. Vasa q creatrix sapiẽtia formar vt sint: adiutrix gra replet nevacua sint: si tñ strenuũ oparijs iuenerint Nec ibi. Hinc etiã Aug. ait. Vas es o hõ z plenũ es. funde q plenũ es vt recipias qõ ñ habes. fũde amorẽ seculi vt recipias amorẽ di. Nec ille Et sic paul⁹ q ꝑius plen⁹ erat amore vel zelo malo iã replẽd⁹ amore dei vocat⁹ ẽ vas electũ ꝑ pcioso ligre gre dei. ¶ L Tertia rõ ꝑbatõis. qz vt scribit Ecci. xxvij. Vasa figuli ꝑbat fornax. et homines iustos tẽptatio tribulatõis. Et qm̃ paul⁹ fuerat tãz vas figuli ꝑbãdũ igne tribulatõis fz qõ ipe dñs subiũxit d. Ego em̃ oñdã q̃nta oportteat eũ pati ꝑ noie meo. iõ vas appellat. Deniq vt dic glo. ij. Timoth. ij. inẽ vasa lignea: fictilia z aurea siue argẽtea: ꝟ distat. q lignea in igne cõburũt: fictilia frãgunt: aurea vel argẽtea purgãt Sic aie hũane q sũt tãz ligna arida cõburunt. Matth. vij. Ois arbor q nõ facit fructũ bonuz excidet z in ignẽ mittet z ardet. Que aũt sũt fictiles. i. fragiles aliqñ frangũt irrepabiliter. aliqñ reparabiliter ꝑ pniam. Et fracta irrepabiliter extra domũ eijciũt. i. in tenebras exteriores Mat. xxij Bone vo aie igne tribulatõis purgant z ad vitã eternã ꝓfuant. Q ğ xpiane sis vas bonũ. D ¶ Quarta rõ ꝓditõis. Ut em̃ vas aliqõ sit alicui electũ debet ee talis ꝓditiõis vt in materia ꝑciosũ: puta de auro vel argẽto aut lapide ꝑcioso: debet etiã ee puz z mũdũ ab oi iq̃nam̃ero. dz q̃q ee ornatũ z pulchrũ: at qz debet esse firmuz z solidũ. Nec patet iurta illud Ecci. l. Quasi vas auri solidũ ornatũ oi lapide ꝑcioso. Vñ Bern. dic Preciosissim⁹ balsam⁹ ẽ gra spũscti. z iõ aptuz puz z solidũ vas req̃rit. Sic ꝑ oia fuit paulus vas aureũ ꝑ charitatẽ ꝑciosissimã vtutũ oim. sicut z aurũ ꝑcellit alia metalla. j. Lor. xiij. Maior hoz ẽ charitas. Jrẽfuit vas puz ꝑ virginẽ castitatẽ. Fuit q̃z vas ornatũ ꝑ sapie z vtutũ multiplicitatẽ. necnõ vas fuit firmũ z solidũ ꝑ ꝓstantiã vsq ad mortẽ ꝑ xpõ z pseuerãtie stabilitatez. Vñ dic Ro. viij. Certus sũ em̃ q neq mors neq tribulatio neq creatura aliq poterit nos separe a charitate q ẽ in xpo zc. Quid ğ dicã de te o xpiane. qd aliud loq̃r nisi qz vere fact⁹ es a deo vas i domo ei⁹. s. eccl'ia. iurta illõ. ij. Timoth. ij. In domo magna nõ solũ sũt vasa aurea z argẽtea: sz z lignea z fictilia. Et q̃dã quidẽ in honorẽ. s. eterne glie. quedã aũt in ꝓtumeliã. s. dãnatiõis semiterne. Nec ibi. Sic em̃ in magna domo. s. ꝑncipis nõ solũz sũt vasa aurea: vt cupe: cyphi: scutelle auree z silia q̃ applicant officijs ei⁹ honorabilib: sz etiã sũt lignea z fictilia: vt sũt coquinaria q̃ applicant exercitijs vilib. z totũ ẽ ad ꝓfectiõez dom⁹ z honorẽ dñi. Sic est de oib electis z reprobis i eccl'ia: vt dicit Lyra. Vide ğo hõ vt sis vas in honorẽ nõ in ꝓtumeliã. s. dãnatiõis. Sz si q̃ras. quõ cognoscere possem q̃le vas sis. Rñdet ibidẽ Apl's di. Firmũ fundamẽtũ dei stat (inq̃t) habẽs signaculũ hoc cognouit dñs q sunt ei⁹ vt discedat ab iniq̃tate ois q̃ inuocat nomen dñi. Ecce habes signũ q̃ cognoscere vales. Primũ signũ vere fidei. Secũdũ aũt charitatis discedendo ab iniq̃tate ois pcti. Jtẽ si queras. Cũ me cognouero esse vas dãnatõis: quõ possim efficere vt sim vas honoris z salutis. Audi Apl'm ibidẽ dicentẽ sic. Si q̃s ğ emẽdauerit se ab istis. s. pcti inq̃natẽtis ꝑ penitẽtiã: erit vas in honorẽ sctificatũ z vtile dño ad oẽ op⁹ bonuz. Nec ibi. Et ad id ponit Lyra in exẽplũ paulũ apl'm q ꝑius erat vas reprobũ. sz emẽdat⁹ i ꝓuersiõe fact⁹ ẽ vas vtile. Q ğ aia peccatrix festina lauari z mũdari per ¶ E Circa secũdũ de noiis xpi porta (pniamtiõe accipiam⁹ ꝑ exclusiõe. q ois xpianus sicut z beat⁹ Paulus ad portãdũ xpi nomẽ est vocat⁹. z ad id specialiter est obligatus. qõ ostendit pluribus ratiõibus.

Prima rõ xpiane denoiatiõis.
Secũda rõ debite recõpẽsatiõis.
Tertia rõ ꝑciose redẽptiõis.
Quarta rõ eterne saluatiõis.

Prima rõ xpiane denoiatiõis. Nã quare xpianus nomen accepit a xpo nisi vtiq vt portz nomen christi. z sic regni eius sicut z nomis particeps fiat. Vñ Rabanus de conse. di. iij. c. Post q̃z descendit. dicit sic. Post q̃z descendit baptisat⁹ de fonte statim signat a ꝑsbytero in cerebro cuz sacro chrysmate vt christi regni ꝓticeps fiat et a christo christianus possit vocari. Hinc z Bern. super Cant. sermõe. xv. Christian⁹ inquit particeps nois z hereditatis. christian⁹ sũ. christi frater sum. si sũ qõ dicor heres sũ dei z coheres xpi. Nec ille. Sed heu q̃z multi sunt q̃ censenf nomine christiano q tamẽ pleni sũt ope diabolico. id ẽ peccato. tales vtiq non christiani sed diabolici sunt vocãdi. iurta illud Job. viij. Vos ex patre diabolo estis zc. Et. j. Joh. iij. Qui facit peccatũ ex diabolo est. quoniã ab initio diabolus peccat Querit ğ. vtruz mal⁹ xpian⁹ in inferno puniat nõ solũ ꝑ pctis: sed etiã ꝑ hoc q christi nomẽ frustra portauit spẽali pena cruciet. Rñdz breuiter ad id Aug. õ vita xpiana di. sic. Nõ in ꝟ nob no/

mine tm̃ q̃ christiani dicimur blādiamur. ſz p̃/
pter h̄ etiā nos iudicādos credam⁹ ſi nomē no/
bis frustra vēdicem⁹ alienū. hec ille. Ex q̃ patz q̃
talis de h̄ penā habebit. ¶ Scōa rō debite
recōpēſatōis vl̄ ſatiſfactōis: qz xp̃s dn̄s p̃ nobiſ
incarnat⁹ portauit noſtr̄ nomē patiēriſſime cū
a iudeis z pſecutoribꝫ vocarē pſepe pctōr: blaſ/
phem⁹: demoniac⁹: malefactor: ſeductor: z pl̄a
talia nomia falſo ei ponebāt. q̃ oia z ſil̄ia nō fu
erūt ve noia xp̃i ſz nr̄a: qz nos vere dicimur pec
catores z blaſphemi inq̃ntū ea q̃ dei ſunt nobis
vſurpam⁹. ſ. nomen ſanctū xp̃i qđ ope blaſphe/
mamus in peccādo. Jtē ve dicimur demoniaci
qz demonēi corde p̃ pctm̃ retinem⁹. ſil̄r ve dici/
mur malefactores z ſeductores. ſ. vitatis euāge
lice z ſil̄ia. Sed ecce xp̃s dn̄s hec nr̄a noia por/
tauit patiēter toleraū. ḡ multo magꝫ debemus
z nos gl̄ioſiſſimū nomē ieſu chriſti portare. p ei⁹
amore Ad qđ hortat apl̄s Heb. xij. Recogitate
ait eū q̃ talē ſuſtinuit aduerſus ſe. ꝺictōez vt nō
fatigemī animis vr̄is. nōdū eni vſq̃z ad ſangui
nē reſtitiſtiſ aduerſus pctm̃ ¶ Tercia rō p̃cioſe re
dēptōis. qz xp̃s nos redemit p̃cioſo ſanguie. por
tauit dolores oēs nr̄os Eſaie. liij. Vere lāguores
nr̄os ipe tulit z dolores nr̄os ipe portauit. Jtez
portauit z pfuſionē nr̄am i ſpinea corona. Job.
xix. Jtē portauit etiā patibulū noſtr̄. ſ. crucē q̃ et
pepēdit: vt ab ifernali nos patibulo redimeret.
Deniq̃z ſupportat tolerādo p miſcōiam oia pec
cata nr̄a a iuuētute vſq̃z ſenīū expectañ vt ꝓuer/
tamur. ſic dicit Eſa. xlvj. Audite me inq̃t q̃ porta
mini a meo vtero vſq̃z ad ſenectaz ego ipe z vſq̃z
ad canos ego portabo z ſaluabo. Dignū eſt ḡ vt
nos portē⁹ p ei⁹ amore dulce nomen ei⁹. Ad qđ
hortat apl̄s. j. Cho. vj. di. Empti eſtis p̃cio magꝫ
gl̄ifi. z por. deū in cor. vr̄o. Qđ q̃dē facim⁹ oia mē
bra ei⁹ futuri mācipañ. O bone ieſu tu oia mē/
bra tua deitati vnita. p nob redimēdis expoſui/
ſti. Quid ḡ mirū ſi nos pctōres p te exponam⁹.
¶ Quarta ratio cēne ſaluatōis. qz vt dic̄ Petrus
Act. iiij. Nō eſt aliud nomē ſub celo datū hoīb
in q̃ opteat ſal. fieri. credētes. Ergo vt ſaluemur
portem⁹ h̄ nomē ¶ Querit iurta p̃miſſa q̃
libꝫ modis. ſ. xp̃iani dicāt nomē xp̃i nō portare
ſz reputanť abnegaſſe. Rñdet Fim Frā. maro. in
ſer. de circūciſiōe aliosq̃z vt colligit ex ſcptura p̃ci
pue q̃ttuor modis. Uno mō ſub noie xp̃i falſuz
iurādo. Uñ Leui. xix. Nō piurabis i noie meo.
nec pollues ait nomē di tui. Nā i piurio hec ma
la ꝓcurrūt. ſ. q̃ aīa piurās occidit ſeipaz. z q̃ ꝓxi
moniū aſſumēdo polluit. z tanq̃ abnegās illd̄
cenſet. Alio mō fit illd̄ ſcriſſimū nomē blaſphe/
mando. Uñ. xxiij. q. iij. apl̄ice. ſcribit q̃ blaſphe
mātes exēplo apl̄i p exōicatōem ſathane debēt
tradi vt diſcāt nō blaſphemare. Sic em̃ fec̄ apo
ſtol⁹ Hymeneo z alexādro q̃s tradidit ſathane
ad verandū. j. Thi. j. Sed hic aduertāt maledi/
cētes: qz ſcribit extra de maledic̄. c. ſtatuimus q̃
blaſphemia nō ſolū in deū ſz etiā in btām v̄ginē
z in ſctōs ꝓmittit dū ipis cū maledictiōibꝫ dero
gat. O mlier audi hec. Tercio mō fit a fide per
quēcūq̃z errorē apoſtatādo. Uñ de apoſta. q̃daz
dr. q̃ apoſtata dr iude⁹ vel pagan⁹ q̃ poſtq̃z xp̃i
anus fact⁹ eſt p̃ſtinis errorib⁹ inuoluit. Hinc z
xxvj. q. vlt. nō obſtuetis. Aug. dic̄ q̃ obſuās di/
uinatōes z ſortilegia q̃cunq̃z vl̄ auguria vel car
mina herbaz̄ z ſil̄ia. z q̃ inq̃t talib⁹ credunt vl̄ ta
les interrogāt ſciāt ſe fidem xp̃ianą z baptiſmuz
ꝓuaricaſſe z paganū z apoſtatam eſſe. Quarto
mō fit i mortali pctō q̃cunq̃z pſeuerādo. De tali/
bus apl̄s ad Titū. j. Cōfitent ſe noſſe deuz fact̄
aūt negant. Aug. Huānū eſt peccare ſz diaboli/
cū eſt pſeuerare. O q̃ hō xp̃iane ptimeſce hec pdi/
cta facere. Recoḡſce te o aīa fidel' qz nomē chriſti
portas qđ eſt vtiq̃z nomen gl̄ioſiſſimū. Noli er/
go h̄ nomen deturpare o xp̃iane frater xp̃i. o xp̃i
ana ſoror xp̃i zela vſq̃z ad mortē banc tuā digni
tatē ne abneges hoc ſanctū nomen. ¶
¶ Circa terciū p̃ncipale de ꝓmēdatōne Pauli
ſingulariť in portādo nomen xp̃i. p ꝓcluſiōe par
tim accipiam⁹ illd̄ ſcriptū. xxiij. q. iij. Quis nos
pōt. z de renūcia. c. niſi cū pdem. ſ. q̃ ipſe Paul⁹
q̃ flagellis fidē recepit pl⁹ oīb⁹ v̄bo vocat̄ labo/
rauit. z i portādo nomen xp̃i ꝓmēdari miro pro
exēplo meruit. Declarat q̃druplicit̄. Nimirum
vt eſſz oīb⁹ i exēplum portādi nomē xp̃i ipe q̃dru
pliciter illd̄ gl̄ioſū nomen p̃ ceterſ portauit. Pri
mo in corde p iugē recordatōem. cui⁹ ſignū ē. qa
p̃ ceteris oīb⁹ diſcipul' ipſe nomē ieſu in ſuis epi
ſtol' noīauit deuot⁹. ſcz q̃drigentis vicib⁹. Naz
ex abūdantia cordis os loq̃t. Mat. xij. ergo ꝛc.
Sic debz q̃libet xp̃ianus portare ſp in corde no
mē ieſu. Ad qđ hortat omnes idē xp̃s Lañ. viij.
dicēs. Pone me vt ſignaculū ſup cor tuū. Lyra
ſcz pfecte diligēdo. qđ ei valde diligit̄ ſup cor po
ni dicit̄. ſic ꝛc. Scđo portauit paul⁹ nomen ieſu
in corpe p laborē p ceterſ z paſſionē ſuā. Uñ dic̄
ad Gal'. vj. Ego em̃ ſtigmata dn̄i ieſu i corpore
meo porto. Lyra. Credendū eſt inq̃t pbabiliť q̃
in corpe pauli ſenſibiliť apparebāt veſtigia pla/
gaz̄ z verbē p xp̃o ſuſceptorū. de q̃b⁹. ij. Cho. z.
xj. In laboribꝫ ait pl̄imis. in carceribꝫ abūdāti⁹
i plagaſ ſup modū. ſ. inť boies ꝓſuetū. i mortib⁹
freq̃nter ꝛc. Sic xp̃ian⁹ debz portare nomē xp̃i
vt parat⁹ ſit q̃cunq̃z aduerſa pati q̃ p deū pecca
re. Mat. x. Nolite timere eos q̃ occidūt corpus
ſz pot⁹ eū timete q̃ ptātē habz corpus et aīmaz
pdere in gehennā. Qui amat aīmā ꝑder eā. z q̃
pdiderit aīam ſuā ꝓpter me. ſ. xp̃m inueniet eam
Tercio portauit in ope p mozē imitationē. vnde
z monuit xp̃icolas. j. Chor. x. di. Sive comeda
tis ſiue bibatis vel aliō qđ facitis oia i gl̄iaz dei
facite. Hinc etiā Bern̄. ſup canti. Nomen Jeſu
ſit tibi ſemp in ſinu. ſp in ore quo tui in ieſū ſen/
ſus oēs dirigāt z act⁹. Quarto i ore p iuocatōz t

De ꝟuersiõe sancti Pauli

ꝓfessionẽ vsq; ad mortẽ. Nã singularissime commẽdat Paul⁹ in b̃ q; nomẽ dulce iesu qõ invita multũ dilexerat etiã i morte decollat⁹ miracl'ose ter exclamauit dñ. Jesus iesus iesus. z tres fõtes ad salt⁹ singl'os capitũ ei⁹ morscaturire ceperũt. q; vsq; hodie largiẽ effluũt. In q; dat exẽplũ xpiana niſi nomẽ iesu i mortẽ hora iuocare. o ḡ gl'iose xpi apl'e paule te deꝓcamur ꝓ illud dulcissimuz nomẽ iesu qõ portasti in vita z in morte ora ꝓ nob vt tuis meritis pyissim⁹ iesus det nob b̃ suũ gl'ossissimũ z supbñdictũ nomẽ mũdo corde portare: deuoteq; z debite iuocare. in ipo viuere. i ipo mori. z ad celeste regnũ ꝓuenire. Amen.

In ꝟuersiõe Pauli Sermo tertius ꝺ magnitudine misericordie dei sibi facte.

Christus iesus vẽit i hũc mũdũ peccatores saluos facere q̃rũ ꝑm⁹ ego sum. Verba sunt Pauli apli. j. Timoth. j.

B In q̃bus gr̃as deo agit de magnitudine misericordie sibi exhibite. Añ z ꝑmisit ibidẽ. Gratias inq̃t ago ei q̃ me cõfortauit in xp̃o iesu dño nr̃o ponẽs me in ministerio. s. apl'at⁹. q; ꝑ blasphemus fui z ꝓsecutor z ꝟtũelios us: sz gr̃am dei ꝓsecut⁹ sũ zc. In ipis etiaz ꝟbis hũilitas z deuotio pauli patz cũ se inẽ pctõres ꝑmũ z ꝑncipalẽ cõfiteť. Nã Bern. in epl'a ad fratres de mõte dicit. q; Paul⁹ se ꝑmũ oim pctõꝝ ꝓfiteť extimãdi affecti one. Qui eñ ꝓfecte examinãdo semetipm inteili git suo pctõ nulli⁹ pctñ par extimat qõ nõ sicut suũ itelligit. Hec Bern. Et nos ḡ charissimi pec cata nr̃a exẽplo Pauli recognoscamus z ꝓfitea mur deo: ac ꝑ misericordia sua gr̃as ipi agam⁹ Audiam⁹ ita q; talẽ z tãtũ apl'm z imitemur dñ. Xp̃s iesus venit. s. mori ꝑ hoibz z sic ipos peccatores saluos facere. O dulce ꝟbũ pietatis z misericordie diuie. Subdit. Quoꝝ ꝑm⁹ ego sũ. ecce humilis ꝓfessio. Añ fz hec ꝟba tria mysteria nota me offensiõis. qz dicit se ꝑmũ pctõꝝ.

Secõm dr̃ pyissime reuocatõis. qz ꝑ ḃeũt xp̃s

Tertiũ dr̃ plenissime iustificatõis (i mũdũ. qz dicit se saluatũ zc.

B Circa ꝑmũ de offensiõe Pauli q̃ scz peccauerat in xp̃iano ꝓ ꝓsecutiõe q̃rit. vtꝝ paul⁹ g̃ uius peccauerit eccl'iam ꝓseq̃ndo ꝑ ceteros pctõres q; reuocati legũť in euãgelio. Rõ hui⁹ q̃stionis ẽ. qz dicit in ꝑmisso themate q; ipe fuerit ꝑm⁹ pctõꝝ. Sup q; Hilo. dicit. q; ꝑm⁹ pctõꝝ fuit paulus nõ ꝓpter ordie: sz iniq̃tatis magnitudie. ḡ videtur q; ipe gui⁹ peccauerit q̃ latro iuxta crucẽ xp̃i pẽdẽs. z q̃ Matthe⁹ publican⁹. z etiã q̃ maria magdalena. Isti eñ legũť ꝑcipui pctõres ꝟsi in euãgelio. Sz in ꝟriũ põt argui de latrone. qa ille offendit xp̃m in facie seu in ꝑsentia pendentẽ in cruce z cruore sacro ꝓfusuz ꝑ mũdi salute ad oculũ blasphemãdo: vt habeť Matth. xxvij. Id ipm inq̃t z latrões q; crucifixi erãt cũ eo ipropera bãt ei. Unde Lyra dicẽ ꝑm pl'imos doct. q; vterq; latronũ ꝑus ipropabat xp̃o. sz iste scz a dextris existẽs vidẽs xp̃i patiẽtiã penituit z misericordiã petijt dñ. Memẽto mei dñe dũ veneris i regnũ tuũ. Añ ḡ iste offenderit xp̃m etiã i ꝓpria ꝑsona tũc scz in cruce blasphemãdo z offenderat antea ꝓ bona ꝑ latrocinia rapiẽdo. z forte etiã hoies occidẽdo vel mutilãdo in latrocinijs: seq̃t q; graui⁹ peccauerit paulo q̃ xp̃m nõ in ꝑsona sz tm̃ in mẽbris fuerat ꝑsecut⁹. Jtẽ obijci etiã põt de magdalena de q̃ scribit Mar. xvj. q; xp̃s eiecit ex ea. vij demonia. Grego. Maria inq̃t septẽ demõia habuit qz vniuersis vitijs plena fuit. Sed paul⁹ a multis vitijs z ꝑcipue a carnalibꝫ mũd⁹ fuit. ḡ minus peccauit. Ad q̃stionẽ ḡ rñdeť ꝑ ꝟclusionẽ. q; Paul⁹ nõ imerito dr̃ maxim⁹ pctõꝝ fuisse inter oẽs reuocatos xp̃i pietate. Hoc oñdit pluribꝫ rõnibꝫ fz doc. hui⁹ rei tractatores. Et accipit hui⁹

Prima rõ ex ꝑte ꝑceptoꝝ dei.

Secõa rõ ex ꝑte impeditiõis boni.

Tertia ex ꝑte q̃lificatiõis modi.

Quarta ex ꝑte intẽtiõis animi.

Prima rõ ex ꝑte ꝑceptõis dei. qz ille gui⁹ peccare iudicať q; peccat ꝫ ꝑcepta ꝑme tabule q; respiciũt immediate deũ z ei⁹ charitatẽ q̃ q; peccat ꝫ ꝑcepta secõe tabule q; respiciũt primi charitatẽ fz Abo. in q̃dlibetis. z. ij. ij. q. xij. ar. Ubi habeť q; infidelitas z blasphemia ꝫ deũ gũiora sũt q̃ furtũ vel rapina aut homicidiũ. Añ eñ de⁹ sit dilig̃end⁹ sup oia. gui⁹ ḡ peccat q; ꝫ deũ imediate offendit q̃ q; ꝫ primũ. sz paul⁹ ꝑ infidelitatẽ z blasphemiã ꝫ xp̃m peccauerat. ꝫ ꝑcepta ꝑme tabule z ꝫ dñi filiũ. z cũ b̃ etiã ꝫ primũ discipulos xp̃i ꝓseqndo. ḡ graui⁹ peccauit q̃ latro vl' magdalena aut matthe⁹ q; fidẽ xp̃i nõ ipugnauerũt.

Secũda rõ ipeditõis boni. qz q̃nto q; mai⁹ bonũ impedit peccãdo: tãto gui⁹ pctñ ei⁹ iudicať. Exẽplare a bonis spũalibꝫ: pura a ꝓfessiõe pctõꝝ. ab audiẽda ꝑdicatõe. ab igressu religiõis. a fuitute dñi vl' a fide catholica q̃ ipedire aut retrahere a q̃cũq; bono tpali. Jtẽ mai⁹ ẽ pctñ alias a liberatiõe purgatorij ipedire q̃ alias ꝑdatões exercere. Dicit eñ Piero. xij. q. ij. c. gl'ia. q; eccl'iam fraudare z pauꝑibꝫ erogãduz subtrahere vel exinde aliq̃d accipe oim alio ꝓ ꝑdonũ crudelitatẽ supat. Nec ibi. Jtẽ mai⁹ ẽ vsginitatẽ ab aliq̃ defloꝛãdo tollere aut seducẽdo q̃ cũ soluta peccare: licet z istud sit mortale: illud tñ gui⁹. Sz q̃m apl's fideles ꝑ seq̃ndo mai⁹ bonũ ipediuit z abstulit q̃tũ potuit scz fidem xp̃i z ꝑ ꝓsequẽs hoim salutẽ ipugnauit. Jtẽ qz hãc fidẽ in oib⁹ viris z mulieribꝫ extinguere totaliť curabat sine q̃ sal⁹ eẽ nõ poterat. iõ gui⁹ peccasse iudicať. Q; si dicas. qz ipe aliẽ credebat z salutẽ hoim i lege veteri zelabat. z intẽdebat. Ad id ẽ tertia rõ. s. ex ꝑte modi. qz licet Paulus peccauerat ex ignorãtia vt dicẽ. j. Timoth. j.

ista tñ ignorãtia ipz nõ excusabat potꝰ respectu alioꝝ pscriptoꝝ gñabat.qõ oñdit sic.qr paulus doctꝰ fuerat in lege z pphetꝫ. z ex his scire magis debebat z tenebat xpm pdictũ i lege z pphetꝫ.alij aũt scz latro:matthe⁹ z magdalena sciam tantã nõ habuerũt.gñ magꝫ excusabiles sũt:cũ ignorãtia iurꝫ excuset. z si nõ a toto:tñ a tãto.j.q.liij.§. vlti.z.vj.q.j. Quero xxiiij.q.j. Si qs. Itẽ Paulꝰ peccauerat obstinatiõi mõ .qr latro satꝫ cito visa patiẽtia xpi z miraculosa solis obscuratiõe mox credidit z ꝓuersus ẽ. Matthe⁹ etiã ad vnã vocationẽ mox secutꝰ ẽ xpm. Sz z magdalena ad xpi pdicationẽ vel miracula nõ distulit ꝓuersionez. Sz qm̃ vt dic̃ Aug.de pe.di.v.§.j. Perseverantia z diuturnitas auget delictũ z aggrauat.ergo paulꝰ iudicat peccasse grauiꝰ cũ auditꝫ miraculis a xpo factꝫ. visa etiã patiẽtia stephani q z dixit. Ecce video celos aptos z iesũ stantẽ a dextris dei:atqz miraculis p stephanũ aliosqz apostolos factꝫ visis nihilomin⁹ pseverauit multũ diuciꝰ in infidelitate z psecutiõe. O brẽ paule pce mihi q tua pcã gñia reputo:immo credo ꝟ tibi placere p misericordia dei exaltãda.z p penitẽtia hoibꝫ istruẽda. D Quarta rõ ex pte intẽsiorꝫ animi.qm̃ vt dicit Aug.xv.q.j.c.j.§.j.vsqz adeo pctm̃ ẽ malũ inqz̃tũ ẽ volũtariũ. Sz qr paulꝰ intẽsiorẽ habuit volũtatẽ puã psequẽdi xpm p ceteris.qõ colligit ex pluribꝫ. Persequebat nãqz toto affectu.ꝓterea dr. Saulꝰ adhuc spirãs. Lyra.i. vehemẽti spũ ignẽ psecutiõis accẽdens. Itẽ psequebat toto studio z conatu.vñ nõ vocatꝰ sz sponte seingereñ.accessit ad ꝑncipem sacerdotũ z petijt epl̃as in Damascũ vt ei⁹ autoritate fulꝰ magis posset nocere. Persequebat etiã in pluribꝫ locis qr nõ solũ in hierusalẽ sz z vsqz ad Damascũ. Et ꝺa psequebat oi possibilitatꝫ sue mõ corde seuiẽdo.ore blasphemãdo.ope cedes z vincula inferẽdo. Sz q̃rit.vtꝝ tũc paulꝰ occiderit aliquẽ xpianoꝝ. Respõdet Lyra sup Actꝫ.viij.c.q sic dicit Glo. Deꝰ manꝰ ipi⁹ pseruabat ne sanguie innocẽtũ polluerẽt tãꝰ puisus apl̃s. Ad obiecta supiꝰ ptz.qr varijs ꝟsideratõibꝫ se habẽt vt excedentia z excessa. Et dictꝫ mõis excedit pctm̃ pauli. O xpiane ecce qz pie dulcissimꝰ iesus spẽ tuã erigit in pauli exẽplo. Noli g̃ si peccasti desperare. Ecce talis peccator scz paulꝰ misericordiã ꝟsecutꝰ ẽ. Et tu g̃ ꝟfidenter ꝓpera ad penitẽtiã. z ꝟseqr̃ pctõrũ veniã. Vñ Jnno.in ser.dic̃. Epl̃e pauli z psalmi dauid ideo p ceteraꝫ scpturaꝫ in eccl̃ia freqntantꝰ vt cũ audierit pctõres paulũ blasphemũ z psecutorẽ factũ esse apl̃m. z dauid adulteꝝ z homicidã factũ eẽ ꝓphetã ꝟfidãt p misericordiã dei nõ solũ veniã ꝓmereri sz z gl̃iaz adipisci. Nec ille. O bone iesu tibi laus z gl̃ia. O pissime saluator tibi gr̃arũactio p tua imẽsa erga nos miserrios pctõres misericordia.

E Circa scõm ꝑncipale de pia reuocatione pauli q̃stio occurrit.vtꝝ deꝰ maiorẽ misericordiam fecerit paulo ipz a suis pctis reuocãdo q̃ fecerit oibꝫ pctõribꝫ ceteraꝫ in mũdo. Ad qõ rñdet p ꝟclusionẽ.q sicut reuocatio pauli mirabilior: ita ipa misericordia dei in ipo iudicat p ceteris oibus excellẽtioꝝ. Et ꝟ tenet Nico.de Lyra super.j Timoth.j.sup illud themat̃,quoꝝ ꝑm⁹ ego sũ di.q q̃uis multi gñi⁹ peccauerũt in xpm ipm i ꝓpria etiã pson neqter psequẽdo:tñ ꝟ dictũ. q̃ꝝ scz pctõꝝ ego ꝑmus sũ:sic intelligi debet.s.q inẽ illos q de pctõ ad gr̃am reuocanꝫ ipa reuocatio in paulo fuit valde mirabilis.ꝓpter qõ in eccl̃ia solẽnisat.z sic ly ꝑmus excellẽtiã notat vocatiõis hui⁹ꝑ ceteraꝫ. Nec fm Lyrã. Qõ vt magis clarescat oñdit ꝑcipue ex q̃tuoꝝ rõnibus.

Prima rõ ex pte statꝰ pauli.
Scõa ex pte miserẽtis dei.
Tertia ex pte mirabilis modi.
Quarta ex pte ꝑcellẽtis doni.

Prima rõ ex pte statꝰ pauli. Tũ qz ipe fuit i statu grauis offensiõis. Tũ qz videt fuisse in statu obdurationis vt ptz ex pscriptꝫ. Tũ deniqz qz ẽ reuocatus in actu existẽs psecutiõis in q̃ maxima dei misericordia relucet. Cũ enim Lassiod.sup psũ cxviij.dicat. Retributionũ inqt sex sũt differẽtie. Nõ reddere bona ꝑ bonis:hoc malũ est.reddere mala ꝑ malis:hoc peruersũ est.s.nisi fiat amore iusticie. Reddere mala ꝑ bonis pessimũ est.s.et iniquũ. Reddere bona ꝑ bonis hoc bonuz est z equũ. Nõ reddere malũ ꝑ malo hoc melius est. Reddere autez bonũ ꝑ malis hoc optimũ est z pissimũ. Nec Lassiod. Deus autẽ bonus z sup bonus reddit mala ꝑ malis:id est penã ꝑ peccatis debitã fm iusticiã. z hoc est equitatis z cum hoc est pietatis.qr punit citra condignũ vt dicit Aug. Item reddet etiã bona ꝑ bonis.s.iustis ꝑmia eterna. Non reddere aũt bona ꝑ bonis.vel reddere mala ꝑ bonis nõ põt deus.quoniã bonus z iustus est. Nec in Glo. Ro.iij. Nõ reddere aũt ꝑ malo malũ hoc deus facit in ꝑsenti parcendo z patiẽter peccãtes expectãdo vt cõuertant. Sedz insup facit cũ aliqbus optimũ effectũ misericordie,s.reddẽdo bonũ ꝑ malis cũ eos misericorditer a peccatis cõuertit infundẽdo gratiã oñino indignis. Qõ ꝓmaxime claruit in apl̃o paulo quẽ vocauit christus nõ de statu vel in actu piscationis:vt Petrũ Jacobũ Johannez zc. Nec vocauit lucris inhiantẽ vt Matheuz.nec mortis horã territũ vt latronez.nec carnis concupiscentia victũ vt Magdalenaz.sed qõ martirũ est odiosũ inimicantẽqz z in actu psecutiõis fidei christi existentẽ. O mirabilis dei clementia. o ineffabilis christi pietas vtinã oñes obstinati pensarent hec z ad christũ conuerterent. F

Secũda ratio ex pte miserẽtis dei. Naz alios vocauit xps quosdã in vita ista mortali simplici ꝟbo di. Veite post me.vel Sequere me vt ptz de petro.andrea.iohãne.matheo zc. Quosdã vocauit interna motõe animi:vt latronẽ z magdalenã. Quosdã etiã regnãs i celo vocat vel ꝑ inspi

rationẽ vel p externã vẽrbi dei p̃dicationez p alios aut p scꝑturas. Sz paulũ vocauit tali pietate mira vt existẽs in glorificato corꝑe a dextrꝭ allocut⁹ fuerit p seip̃m z ipi tũc apparuerit z ō diuina electõe certificauerit dicẽs ananie. Vas electiõis est mihi iste. Q, aũt xp̃s corꝑaliter appuit ꝓ Paulo, ꝓbat ꝑm Tho. in. iij. par. q. lvij. ar. vj. z 2cor. 12. Hyrã p illud. j. Corꝭ. xv. Nouissime inquit oim tã q̃z aborꝯuo visus est z mihi. Que visio veritatẽ resurrectiõis xp̃i nõ ꝓbaret nisi ipe xp̃s in corꝑe glorificato visus fuisset a ꝓ Paulo. Nec derogat xp̃i dignitati si ex aliq̃ dispẽsatõe quãdoq̃z corꝑaliter descẽdat apparẽdo sanctis. ¶ Tertia rõ ex mirabili mõ. qz ꝓ Paulus maiori miraculo q̃z ceteri ẽ reuocat⁹ de celis: cũ luce de celo circũfusus z a xp̃o allocut⁹ subito ẽ muratus. Sed querit. cur xp̃s talẽ p̃secutorẽ voluit de celis vocare tã miraculose. Rñdet q vt oñdat pctõrib⁹ suã imensaz misericordiã: z cũ b̃ innuat q ꝓ Paulus debebat esse tot⁹ celestis z angelic⁹ z deiformis. Vñ Dyoni. in epl'a ō morte pauli dic̃. Vic angel⁹ terrestris est bõ celestis imago z sil'itudo deitatis z spũs deiformis. ¶ Quarta ratio er p̃cellenti dono. qz mai⁹ donũ gr̃e xp̃us 2tulit paulo q̃z alijs in 2uersiõe. Nã magdalene in cõuersiõe dedit pctõz remissionẽ dicẽs. Remittũtur tibi pcta tua. Et feruentẽ dei dilectionẽ: cum subdidit. Quoniã dilexit multũ. Iteꝛ matheo z alijs apl'is dedit apostolat⁹ dignitatẽ q̃s succedẽtes vsq̃z ad aduẽtuz spũssancti docuit in terris. Itẽ latroni dedit pctõz remissionẽ. z pmisit eadẽ die post mortẽ beatificã fruitionẽ deitatis in limbo patrũ. di. Hodie mecũ eris in ꝑadiso. i. deitatis mee visiõe. Sz paulo nõ solũ dedit hec p̃missa. s. pctõz remissionẽ. spũssancti donuz. apl'at⁹ dignitatẽ. deitatisq̃z visionẽ quã habuit i raptu. Sz z patiẽtie repromisit coronã di. Ego ostendaz illi q̃nta opoꝛ. eũ p nois m. p. Et trib⁹ diebꝫ illis q̃b⁹ fuit in raptu ad visionẽ deitatis facie ad faciem: vt dicit Aug. Vidit xp̃m in gl'ia sua ad dexterã p̃is sedentẽ. z tibi accepit tot⁹ euãgelij xp̃i sciẽtiã. z vidit celestẽ patriã z archana v̈ba q̃ nõ licet hoi loq̃ eo q hõ tã ineffabilia sacramẽta capere nõ posset: vt dic̃ Hiero. Et cũ his dedit xp̃s paulo donũ p̃celse sc̃itatis. Vñ Aug. in ser. O ienarrabilis dei misericordia. o ineffabilis clemẽtia. i uenit puersũ z effecit 2uersũ. inuenit vas fetulentũ z exhibuit eũ vas purissimũ. iuenit ministrũ iudeoꝛ. z fecit eũ parẽ sc̃toꝛ. iuenit blasphemũ z 2stituit eũ apl'm. inuenit p̃secutorẽ z fecit gẽtiuz doctorẽ. O de⁹ eterne vere spectaculũ marie tue misericordie dedisti mũdo in ista pauli 2uersione: vt merito dicat. ij. Corꝭ. iiij. Spectaculũ facti sum⁹ mũdo z angel' z hoib⁹. O iesu bone nr̃i mi

¶ Circa tertiũ p̃ncipale de iustificatione plenaria inq̃rẽduz nobis restat: q̃liter q̃sq̃z a pctis iustificari habeat vt exẽplo pauli plenarie misericordiã dei ineniat. Et rõ hui⁹ q̃stiõis. qz sũt q̃dã q misericordiã dei nec desiderant nec querũt. Ad hoc f. sup Matb. Quis ẽ inq̃t q misericordiã ō nõ desiderat. Rñdz. Tu q pmanes in pctis. Desiderare em̃ misericordiã dei ẽ 2uerti ad deũ. Dec ille. Itẽ alij sũt q etsi misericordiã dei desiderãt: tñ q̃rere differũt: vt q penitẽtiã differũt vel ad senectuꝭ vel ad mortꝭ rp̃s. Contra q̃s Eccli. v. Ne tardes 2uerti ad dñm z ne differas de die in diem. subito em̃ veniet ira illi⁹ z in rpe vindicte dispdz te. Alij etiã sũt q desiderãt: querũt sz nõ inueniũt eo q male q̃rũt. sic dic̃ Apl's Heb. xij. de Esau q nõ iuenit locũ penitẽtie vel misericordie q̃z q̃z cũ lachrymis inq̃sisset eã. Alij g̃ sũt q desiderãt: q̃rũt z inueniũt. q̃s in exẽplo pauli do ceam⁹. Rñdet g̃ notãdo ꝑm doct. cõiter: p̃cipue fz Rich. sup. iiij. di. xvij. q. vl. ar. j. et. ij. q sic in materia. corruptio vni⁹ fit ex alterius: sic cuz de ipio fit iustus debet destrui pctm̃ vt iustificet. Vñ vt plene iustificat⁹ misericordiã inueniat hec q̃ttuoꝛ requrunt. s. gr̃e infusio q sic lux tenebrã habet expellere. Liberi arbitrij motio seu volũtatis cõuersio ad deũ. Sicut em̃ nõ resplẽdet solis imago i speculo nisi facie 2uertat ad solẽ: sic nec gr̃a q est similitudo dei in aia nisi 2uertat p volũtatẽ z affectuz ad deũ. Itẽ ipietatis destructio scz p detestationẽz 2tritionẽ verã: atq̃z culpaꝛ remissio. Hec significata sũt in pauli 2uersiõe. s. gr̃e infusio in celestis lucis circũfulsiõe. volũtatis cõuersio: cũ dixit. Dñe q̃d mevis facere. z ei⁹ pmpta obeditõe: destructio pcti vel 2tritio in austeritate penitẽtie. qz tribus diebꝫ nõ mãducauit nec bibit. remissio culpe in squame oculoꝛũ depositiõe z baptismo. O g̃ hõ xp̃iane. o pctoꝛ disce iustificari sic p verã penitentiã vt 2seq̃tis misericordiã gr̃am z gl'iam.

¶ In cõuersiõe ꝓ Pauli Sermo quartus de pruilegioꝛ eius sublimitate.

b Beatus quẽ elegisti z assũpsisti. s. dñe. habitabit in atrijs tuis ps. lxiij. ¶ A Sup q̃ v̈ba Lassiodoꝛ⁹ dicit. Nos ad oẽm inq̃t btm̃ dicim⁹ b̃ esse referendũ: vt scz etiã de pctõre dicat. Btũs em̃ ẽ quẽ dñs eligit z assumit ad eternã vitã. Hec Lassiodoꝛ⁹ sup ps̃ dicto. Sz q̃m misericordissim⁹ deus z amoꝛosus iesus beatũ paulũ elegit specialiter vt scz ipe eẽt vas electõis z apl's q̃ poꝛtz nomen xp̃i. Itẽ assũpsit ipm̃ ex pctoꝛib⁹ sublimañ. ad p̃cellẽtes gr̃as z dignitates: atq̃z nũc habitat in celesti p̃lia cũ xp̃o regnañ. felicit̃. Idcirco merito dicunt v̈ba hec de ꝓ Paulo. Btũs quẽ elegisti z assũ. zc̃. In q̃b⁹ v̈bis tria p̃cipua mysteria notabim⁹ p sermõe ꝑm q de bis trib⁹ generib⁹ pruilegioꝛ cõmendat.

¶ Primũ mysteriũ dr̃ gratificatiõis. Vñ dicit. Btũs quẽ elegisti. q̃s est gratie.

¶ Secundũ dicit dignificatiõis: ibi. Assũpsisti. scz ad dignitates.

Tertiū dicit glorificatiōis:ibi. Habitabit in atrijs tuis:id est in celo.

Circa p̄mū de gratificatiōe pauli accipiamus p̄ ꝙclusiōe in documētū.q̄ scz mīficoꝛs deus vt dcr pctōꝛib⁹ cūctis spem venie fm mīltitudinē sue mīficoꝛdie p̄uenit p̄secutoꝛē suū mira magnitudine gr̄e. Hoc oñdit q̄ q̄druplicis gratie mire p̄uilegia sibi exhibuit.

Primū p̄uilegiū specialis electiōis.
Secūdū mirabilis ꝙuersiōis.
Tertiū salutaris certificatōis.
Quartū diuinalis visiōis.

Primū p̄uilegiū specialis electōis. qꝛ ex oībus mūdi pctōꝛib⁹ xp̄s dñs hunc sibi elegit specialī ad poꝛtādū nomē suū p̄ totū oꝛbē. Unde Act.ix.dixit xp̄s. Vas electōis ē mihi ait iste vt poꝛtet nomē meū coꝛā gētib⁹ z regib⁹ z fi.is. Habuit autez paul⁹ in ista electōe plures dignitates z mīltipliciē gl̄iam. Primo q̄dē ex naturali oꝛigine. Fuit ei elect⁹ z oꝛtus de tribu beniamin vt ipe testat ad Phil.iij.q̄ trib⁹ fuit domui Dauid subiecta .iij. Reg.iij.z pgenitei xp̄i.i.tribui iuda ꝙiūcta:vt dicit Hiero.sup Matth. Et in hui⁹ trib⁹ scz beniamin sozte erat ciuitas hierusalē distributa. Josue xviij. In q̄ ciuitate hierl'em passio z resurrectio xp̄i fuit z ascēsio celebrata. Scdo ex lumie sapiētie qꝛ fuit elect⁹ in lege doct⁹ ad pedes gamalielis cū ceteris doctoꝛib⁹ p̄clarus ex illa schola pdcūtib⁹. q̄z p̄mo fuit Nicodem⁹. scdo Abibas. tertio ste/phan⁹. q̄rto ipe paul⁹ q̄ sup coetaneos pficiebat in iudaismo. ad Gal.j. Tertio ex religiositate vite. Cū em̄ tūc tpe sue iuuētutis cēnt in hierusalez z iudea plures secte. s. esseoꝛ:saduceoꝛ z phariseoꝛū q̄si religiōes q̄dā vt ptz ex euāgelio z actibus apl'oꝛ. btūs paul⁹ assūpsit religionē phariseoꝛū q̄ erat tūc perfectissima p̄ ceteris. Tū quia in fide non errabant sicut alie. Tum quia p̄cepta decalogi in frōte descripta gerebāt. z in fymbriis aculeos spinasq̄ ponebāt ad recoꝛdādū de lege. Ex oꝛ Act.xxiij.c. Sz q̄rto p̄ his oīb⁹ sūma gl̄ia est paulo q̄ fuit scz elect⁹ ex tali genere z ꝙditiōe ad poꝛtādū nomē xp̄i z p̄dicādū p̄ mūdū z ad patiē dū gl̄iose.p ipo.q̄ sempiterna gl̄ia celestē ē adept⁹ felicit. Unde Amb. de iacob dic sic. Sub xp̄o pcio sa ē fuit⁹ z gl̄iosa libertas. p̄cioso inq̄ seruitus q̄ tāti sanguinis p̄cio ē cōpata. gl̄iosa aūt libtas quā nulla seruit⁹ culpe nulla pctō macula cōstringūt. Scdm p̄uilegiū mirabil' cōuersiōis. qꝛ inc oēs mūdi pctōꝛes mirabil⁹ paulus xp̄s quertit a suis pctis existētē in actu p̄sequēdi cū de celo lux ip̄m circūfulsit z xp̄s ip̄m allocut⁹ ē ac mor ei⁹ coꝛ imutauit Act.ix. Sz circa b q̄rit vñ ꝙsecut⁹ ē paul⁹ hāc mirā gr̄am vt ꝙuerteret p dei mīficoꝛdiā. Et hui⁹ q̄stiōis rō. qꝛ mltī sūt in mūdo pctōꝛes q̄b⁹ de⁹ hāc gr̄az nō facit vt miraculose ꝙuerteret eos:vt dicit Aug.sup Gen̄.li.xj. Et videm⁹ exp̄imētaliter q̄ multi in suo peccato moꝛi z pire p̄mittunt dānabiliē. Rñdet ad hec q̄ vt volūt doct.sup.j.di.xlvj. De⁹ volūtate antecedēte vult oēs hoies saluos fieri z ad agnitionē veritatis venire.sic̄ scribit.j. Timoth.ij. Sic etiā volūtate antecedēte vult oēs pctōꝛes ꝙuerti. Ezechiel'.xviij. Nolo moꝛtē pctōꝛis sed vt magis cōuertat z viuat. Sed volūtate cōsequēte nō vult oēs ꝙuertere. Unde Aug.sup Gen̄.li.xj. Voluntate pctōꝛ posset plane de⁹ in bonū ꝙuertere.quoniā oipotēs est. Cur g̃ nō facit.qꝛ inq̄t non vult. Cur nō vult.hoc penes ip̄m ē. Nō debem⁹ plus sape q̄z oꝛtet. Nec Aug. Sz b intelligēdū ē cōd volūtate ꝙsequente:nō añcedēte.qꝛ illa vult vt patuit Et dr̄ volūtas antecedēs q̄ q̄s vult aliq̄d absolute. Cōsequēs aūt q̄ vult aliq̄d ꝙsideratis circūstātijs z ꝙditiōib⁹ pticularib⁹. Primo mō vult rex oēs subditos pacifice viuere ex pte sui.z ppt̄ hoc statuit leges:sed furez vel homicidā vult occidi volūtate ꝙsequēte. Sic z de⁹ volūtate añcedēte oēs vult ꝙuerti:sz fm oꝛdinē iusticie nō .qꝛ iustū est vt q̄libet suo libero arbitrio vtat.z sic p̄mittit a deo iusto vt merito culpe ex libero arbitrio ipius pctōꝛis idurari sinat z dānari. vñ.xxiij.q.iij. Nabuchodonoſoꝛ.dr̄.q̄ boni p̄ dei gr̄am coꝛrigunt.mali vo arbitrio pereūt .iuxta illud Osee xiij. Ex te pditio tua o israel. ex me aūt̄ saluatio tua. Et sic soluit rō q̄re nō oēs pctōꝛes ꝙuertunt Hoc em̄ est nō qꝛ deus nō vult eoꝛ salutē.sed qꝛ ipe pctōꝛ cōuerti z saluari nō vult obduratꝰ volūtate p̄prava. Sed ad satisfaciendū q̄ sito de ipo paulo est notanduz:q̄ q̄uis deus ex mera gratia z liberalitate sine p̄cedētib⁹ meritis peccatoꝛi dat gratiā ꝙuersiōis sicut z fecit paulo Nam p̄mā gratiā nullus peccatoꝛ meret de cōdigno:tamē de cōgruo ex dei misericoꝛdia z pietate ac bonitate quadruplici rōne paul⁹ misericoꝛdiā ꝙsequi debebat.a q̄bus qꝛ multi deficiūt ideo nō ꝙsequūtur. Et iste rōnes notant fz Frā. de Maro.in sermōe. Prima ratio qꝛ Paulus ign oꝛās peccauit.j. Timoth.j. Gratias ago ei q̄ me cōfoꝛtauit in christo iesu q̄ p̄rius fui blasphemus z cōtumelios⁹ sed misericoꝛdiā ꝙsecutus sū.qꝛ ignoꝛās hoc feci in incredulitate zē. Ista tamen ignoꝛātia nō excusauit eū a toto:licet excusauerit a tanto qꝛ erat crassa z supina. Secūda ratio qꝛ in p̄sequēdo zelus dei habuit putans q̄ sic placeret deo. Gal.j. Abundantius emulatoꝛ existens pa.traditionū. Tertia ratio qꝛ beatus Stephan⁹ p̄ ipo oꝛauit. Aug. Si Stephanus nō oꝛasset eccl'ia paulū nō habuisset. Utile est ergo homi peccatoꝛi sanctoꝛ patrocinia flagitare Quarta ratio qꝛ magnitudinē misericoꝛdie dei ostendi decuit.j. Timoth.j. Fidelis sermo z omni acceptione dignus.qꝛ christus iesus venit in hunc mundū peccatoꝛes saluare.quoꝛū p̄mus ego sum. Sed ideo misericoꝛdiā cōsecutus sum vt in me p̄mū ostēderet christus omnē patientiā suā ad informationē eoꝛ qui crediturī sūt illi in

vitã eternã. Nec ibi. Et sic patet. ¶ Tertiũ ꝑuilegiũ salutarꝭ certificatõis. nã Ro.viij. Certꝰ sũ ꝙ nulla creatꝝ separe po.nos a charitate xp̃i. Ecce certitudo gr̃e ac salutꝭ ꝙseq̃nde. ¶ Quartũ ꝑꝰuilegiũ diuialis visiõis qõ maximũ ẽ. Ut em̃ volũt doc.fm Lyrã i illo triduo q̃ ꝟsus ẽ z fuit in Damasco nõ vidẽs corpal'z nec mãducans aut bibẽs habuit Paulꝰ hãc excellẽtẽ diuinã visionẽ z secretoꝝ celestiũ reuelatõez. In q̃ visiõe ꝟz frã.de maro.habuit q̃tuor mira ꝑuilegia. Primũ ꝙ fuit raptꝰ altissime ad tertiũ celũ. ij. Cho. xij. Celũ em̃ primũ ẽ firma mẽtũ. Scõz ẽ cristallinũ. Terciũ est empyreũ in q̃ bti habitãt. Propter altitudinẽ huiꝰ raptꝰ dicit ibidẽ apl's vtrũ in corpe vl' extra corpꝰ nescio: deꝰ scit. fm ei Lyrã licz tũc apl's sciuerit se fuisse i spũ i celo empyreo z corpꝰ suũ in terra fuisse: tñ nesciuit vtꝝ tpe illiꝰ visiõis aia separata fuerit a corpe ꝑ mortẽ z reunita diuinitus corpi trãseũte visiõe. vl' si fuerit tũc vnita corpi sic̃ forma tñ ab vsu sensuũ separata. Et b̃ ꝑ altitudinẽ raptꝰ. Scõz fuit tũc mirꝝ ꝙ ibi vidit diuinã essentiã z i ea sctãz trinitatẽ patrẽ z filiũ z spm̃sctm̃ facie ad faciẽ sicuti videt beati in patria. sez quantũ ad bonũ quod videbat. Nã ꝟz Tho. q̃tũ ad aliq̃d fuit dissimilis illa visio s. q̃tũ ad modũ videdi. qz nõ ita pfecte vidit sic̃ bti i patria: nec pmanẽter. vt habeť. ij. q. clxxv. ar. iij. Uerũtñ teneť cõiť a doc.cũ Aug. sup Gen. xij. Et ad Paulinũ de videdo deo ꝙ vidit diuinã essentiã nude i raptu sic̃ z Moyses. Et satꝭ cõgrue qz sic̃ ipe Moyses fuit doctoꝝ ꝑmus iudeorũ. sic Paulꝰ primꝰ doctoꝝ gẽtiũ. Terciũ fuit ibi mirũ ꝙ audiuit. Lyra. i. vidit archana ꝟba q̃ nõ licet homi loq. qz Paulꝰ ibi instructꝰ fuit ꝺ secretis diuis q̃ sunt incõprehẽsibilia z ꝑ ꝙseq̃ns ineffabilia. Propťea dic̃. q̃ nõ licz hoi loq. Nec Lyra. Quartũ fuit ꝙ ipe vidit xp̃m i dextra patris sedẽtẽ. z totã dispositõez celestiꝭ curie i nouem chorꝭ angeloꝝ. Et sic̃ vidit ita eã bto Dionysio suo discipulo reuelauit. q̃ z fm b̃ libꝝ de celesti hierarchia ꝙscꝛsit. Ibi etiã accepit noticiã doctrine euãgelice totiꝰ z sacꝛoꝝ iesu xp̃i ꝑut ipemet dicit ad Gal'.j. Notũ vob facio euãgeliũ qđ euãgelizatũ ẽ a me. qz nõ fm hoiez. neq; em̃ ego ab homine accepi illđ neq; didici sz ꝑ reuelatõem iesu xp̃i z̃c. O ḡ btissime Paule. o gl'iosissime apostole xp̃i q̃s nõ mireť i te magnitudinẽ miricordie z gr̃e dei. O miricordia magni deꝰ q̃s imẽsa es erga nos pctõres. vtinã excitaremur a somnis vicioꝝ z te q̃rerem⁹ vt inuenirem⁹. O vtinã tu xp̃i ane tui dulcissimi iesu gr̃az agnosceres ne pires ¶ Circa scõm pricipale ꝺ dignitatis ꝑuilegiꝭ q̃bꝰ ꝑter p̃missa deꝰ bonꝰ Paulũ dotauit accipiamus ꝑ conclusiõe ꝙ pyssimꝰ iesus sic̃ mira misericordia z gr̃a Paulũ ꝙuertit. ita z mira sctitatis excellẽtia dignificauit. Qđ patet i aliꝭ q̃ttuor priuilegiꝭ.

¶ Primũ est virtuose decoratõis

Scõm est dignicose exaltatõis

¶ Terciũ est fructuose predicatõnis

Quartũ est gl'iose cõsummatõis

Primũ priuilegiũ est virtuose decoratõis quia postq̃ ꝙersus est ad christũ ois ꝟtutis splẽdore z decore pfectissime sctitatis claruit. Fuit enim mox firmus z feruẽtissimꝰ in fide adeo vt statiz ingressus i synagogã pdicauit xp̃m. Act. ix. Iteꝝ fuit intẽsissime charitatis vt cupet dissolui z esse cũ xp̃o. ad Phil'.j. Chrysost. de laudib pauli dic̃ Sicut ferrũ missum in ignẽ totũ ignis efficit: sic Paulꝰ charitate succẽsus totꝰ factꝰ ẽ charitas. Iteꝝ ꝺ oia vicia habuit virtutũ mirã plenitudinẽ. Nã ꝺ supbiã habuit maximaz bũilitatẽ z sui cõtẽptũ vt se reputaret primũ oim peccatorum j. Thim̃. j. Nec putaret se dignũ vocari apl'm. j. Chor. xv. Ego em̃ sum minus apl'orum q̃ nõ sum dignus vocari apl's qm̃ ꝑsecutꝰ sũ ecclesiaz dei. Cõtra auariciã tãtã tenuit pauptatẽ volũtariam vt oia arbitraret vt stercora. ad Phil'. iij. ne sumptꝰ acciꝑet ab hiꝭ q̃bꝰ ꝑdicabat. Contra luxuriã ꝟginalẽ habuit puritatẽ. Cõtra irã mirã tenuit patiẽtiã cũ innumeras sustinuit ꝑ xp̃o passiões. ij. Chor. xj. In carceribꝰ abũdãtiꝰ. i plagis supꝝ modũ: in mortibꝰ freq̃nter. a iudeis q̃nq; es q̃dragenas vna minꝰ accepi. ter virgis cesus sum sel' lapidatꝰ sum z̃c. Chryſ. de laudib pauli. Mortẽ inq̃t atq; cruciatꝰ z mille supplicia q̃sti ludũ putabat esse puerorꝝ dũmõ ꝑ xp̃o aliq̃d sustineret. hec ille. Uñ z Act. xxj. cũ ꝙpheta Agabꝰ pdixisset ꝙ in hierl'm deberet capi z ligari rogatus a fribꝰ ne illuc ascẽderet nõ acq̃euit di. Ego nõ solũ alligari sz z mori paratus sum ꝑ nois dñi Jesu z̃c. Cõtra gulã habuit tantã parcitatẽ vt diceret. j. Thim̃. vj. Habẽtes alimẽta z q̃bꝰ regamur hiꝭ ꝙtẽti sim⁹. Cõtra accidiã manibꝰ ꝙꝺ ꝑꝰprijs laborabat: adeo ꝙ vt Chry. vbi ꝺ dic̃ Nec vnũ q̃dẽ die ocio est passus ptrã sire vl' i q̃ete. Deniq; ꝙtra inuidiã habuit mirã charitatẽ ad oẽs saluãdos. vt sicut Chryſ. dicit. Juges lachrymarũ fontes nõ dieꝭ solũ sz etiã noctibꝰ effũdebat ꝑ salute hominũ. Uñ z di. Ro. ix. Optrabam ipe ꝑ fratribꝰ anathema fieri z̃c. ¶ Sz hic q̃rit̃ qualiter hoc Paulꝰ. s. anathema fieri a xp̃o qđ separationẽ significat potuit optasse sine peccato. Nã videť peccasse ꝙtra ordinẽ charitatis q̃ quilibet teneť fm deũ plꝰ diligere seipm̃ ꝑ primo ꝑcipue in necessarijs ad salutẽ z fm aiam. vt dicit Aug. li. de doctri. xp̃iana. Alioq̃n q̃ pctõ vl' damnatõni eterne se ꝑ primo exponeret mortaliter peccaret. Rñdeť ad id fm glo. ibidem. z Gorrã atq; Lyrã ꝙ hoc dictũ sic est intelligẽdũ. Optrabam. i. optarẽ si esset possibile optare sine peccato egoipe anathema esse. i. sepatꝰ a christo sz ad tẽpus vl' i vita vel post mortẽ etiã: nõ aũt ippetum: qz b̃ nõ licz cuiq̃ optare ꝑ primo vt patuit. sed bene ad tẽpus põt bõ optare vt habeat dilatõem gl'ie sue ꝑ fratribꝰ saluãdis. Uñ Hugo de

sacris.li.j.pte.xiij.c.x.dic. Ad vtrumq; saluare nō pōt hō se sc; z primū faciat primū.s.saluādo se; ipm. De scdo si deest effect⁹ sufficit affect⁹. Et p; pter hūc affectū ostendū moyses deleri ō libro vite petiuit. Et Paul⁹ p fratribus anathema fieri cupiuit.nō q; deū ꝓpter homunē ꝑdere vellent:sz q; si fieri posset deū sine primo possidere nollēt. vez enī bonū cū iuidia nō possidet.z cū charita te felicius possidet. Nec ille. Idē statim subifert obiectiōn.sic. Sed dicis q⁹ mai⁹ bonū magis di; ligendū est.maius aūt bonū est duos saluari q̄z vnū.ergo optōe data mihi magis debeo eligere vt multi saluentur q̄z q⁹ ego solus saluus fiaz et plures pereāt q̄z vt ego solus pereā z plures sal; uent. Et rādit dī.q⁹ illud plus a me diligendū ē qō mihi maius bonū est.q; mihi ꝑmū institum est vt diligā bonū meū illud maxime.s. verū bo nū celeste.z post istud z secūdū illud diligā bonū primi. Nec Hugo. Et sic patet q⁹ hō nūq̄ debet peccare p primo vel dānari etiaz p toto mundo saluādo. Ad z saluator dixit Matth.xvj. Quid enī ꝑdest hoi si vniuersū mundū lucret.aie vero sue detrimētū patiat aut quā tē. ¶ Secū; dū ꝓuilegiū dignicose exaltatiōis . q; pfissimus deus ipm exaltauit ad oim fere sanctorū digni; tates. Nā inter ꝓtiarchas ipe est patriarcha per multoz filioz in fide spūalē generationē. Unde dī. Filioli mei quos iterū parturio. Gal.iiij. In ter ꝓphetas est ipe ꝓpheta. Nā ꝓphetauit ꝑnunci ans.de futuris malis tpe antixpi.ij.ad Thes.ij.z instruxit de his eccliam. Habuit etiā donū ꝓphe tie vt colligit ex actibz apl'oz. Ite inter apl'os fu it apostol⁹ gentiū. Gal'.ij. Qui opatus est petro in apostolatu:opatus est z mihi inter gētes. Ad z anthonomatice ipe scribit apl'us . Accepit enī oēm gratiā spūssancti a xpo in celo quaz accepe rūt discipuli in penthecoste.s.donū scientie euāge lice.donū lingue.donū miraculoz:vt ptz in ac; tibz apostoloz . Qui z plus oibus laborauit.s. Cor;.xv. Item inter euāgelistas fuit euāgelista . Gal'.j. Ut euangelisarē illū in gentibz. Inter do ctores doctor gentiū vt canit eccl'ia . Inter mar; tyres z ꝓfessores martyr z ꝑ confessiōe fidei occi sus. Et inter vgines fuit vgo. Ad dī.j.Cor;.vij. Volo oēs hoies esse sicut meipm.i. vgines esse Sed quereres.quō hoc rōnabiliter voluit apl's cū sic nō fuisset impletⁿ nūerus electoz.si oēs xpi ani forent vgines. Rādet ꝑm Hozrā q⁹ hoc apo stolo fuit reuelatum q⁹ si oēs sui tpis cōtinuis sent z saluati fuissent:sufficissent ad implenduz nūerū electoz. Hoc idē Richardꝰ ꝑm Aug ō cō iuga.bono.tenet sup.iiij.di.xxvj.q̄uis Lyra hoc nō approbet. ¶ Tertiū ꝓuilegiū fructuose ꝑdicatiōis.q; plures mūdi ptes ꝑ ceter; quertit ad xpm pagrādo psonaliter. Ad Chryf.de lau. pauli.dic. Paul⁹ tā q̄z pennat⁹ totū docēdo per uolauit orbē. Tāta ināt vtute paul⁹ ꝓgressus est vt.xxx.annoz spacio z romanos z persas et parthos z medos z indos z scytas z ethiopes at q; saracenos z oēm ꝑsus hoim genus sub iugo mitteret vitatis. Et tez idē ait. Paulus vniuer sum mundū deo studuit offerre q̄ terrā ac mare greciā ac barbariē oēmq; sub celo regionē qua; si volitañ.circūiuit. ¶ Quartū ꝓuilegiū gl'iose cōsūmationis.q; inter oēs sanctos gl'iosissimis miraculis suū martyriū ꝓsūmauit. Primo q̄dē q; eius caput amputatū nomē dñi iesu ter exclā mauit. Secūdo q; ad eius trinū saltū tres fon; tes ibidē eruperunt. Tertio q; in decollatōe lac fluxit de eius corpe in signū vginitatis sue .O ḡ charissimi veneremur hūc gl'iosū quē z xps ho; ¶ Circa tertiū de celesti glorifi; catiōe breuiter sit hec ꝓclusio.q⁹ Paulus sicut in terris maxima gr̄a fuit ꝑdotatus : ita z in celis sūma gl'ia fulget coronat⁹. Naz glorial nō soluz aurea gl'ie ēentialis.quā obtinet ꝑm magnitudi nē charitatis z gr̄e.sed insup habet tres aureolas sc; vginitatis:ꝑdicatiōis z martyrij. Sed que; rit. Ad quē ordinē angeloz est sublimat⁹. Rādz Fran.de Maro.in sermōe q⁹ ad seraphicū q̄ est supmus. Et declarat q̄druplici via. Primo q̄a ꝑm doctrinā Anselmi de q̄libet ordine alio ceci; derūt. Secūdo q; ꝑm Grego.ruina est p homi; nes repanda ad loca vnde angeli ceciderūt assu mēdos ꝑm meritoz similitudinē ¶ Tertio q; ꝑz Chryf.de lau.pauli.paucissimi inueniri potuerūt homies q̄ tanta felicitate fuerūt digni vt paul⁹. Quarto q; ꝑm Dyoni.de ange.hierar. seraphici spūs ab incēdio amor; diuini dicunt. Paulus aūt in hoc mūdo duxit vitā seraphicā p incēdiū ardētissime charitatis.ideo cū ipis meruit socia ri. Nec Fran. O ita q; beatissime apostole paule O sanctoz gl'iosissime q̄ cuz dulcissimo iesu tuo nūc regnas in celis.recordare de nobis miseris pctōribz ꝓstitutis in terris:scies q; z tu q̄ndq; pec catoz fuisti z psecutor xpi in mēbris. Sed ecce q̄z mirā gr̄am z gl'iam assecut⁹ es p dei misericor; diā. Ipius ḡ xpi iesu amore q̄ te elegit:quertit:ḡ tificauit z miro mō gl'ificauit: te depcamur ora p nobis vt a peccatis nostris quertamur z p gr̄i am dei ad celeste regnū perducamur. Amen.

¶ De purificatiōe beate Marie virginis habes sermones in stellario.

¶ Item de sancta Agatha vide in cōmuni ō san ctis virginibus.

¶ De sancta Dozothea Sermo cū legenda.

Gaudite me dī

Quini fructꝰ z q̄si rose plātate sup riuos aquaz fructificate. Scribunt hec ver ba Eccl'i.xxxix.c. ¶ Et optime quenīūt accipi ō sctā Dozothea vgine z martyre Ad rōne signi ficati.q; vt Grego.sup Ezech.pte.j.omel'.vj.dic. Rose flos in martyribz redolet. quia mira fra; grantia cruoze suo rutilat. Ad martyriū signifi;

cat p rubedine z p florida pulchritudine mūdi/
cia vgia lē. Btā aūt Dorothea martyr extitit glo
riosa z vgo. ꝓpter qō p rosas ꝓuenit significari.
Cuz rone miraculi facti. qz in ei⁹ legēda legit q
dū ipa decollaret: rosas z fructus de padiso xps
eidē misit: vt infra dicet clari⁹. Cū deniqz ratiōe
exēpli. qz pdicti miraculi de rosis fama tota illaz
terrā ad exēplū imitādi in fide catholica ꝓuertit
sicut rosa odore suo demulcet boies. Iacqz audi
amus qd i pmissis vbis dicat btā Dorothea oī
bus xpicolis. Obaudite me inqt scz imitando. o
diuini fruct⁹. Lyra. i. discipuli: bē xpiani q estis
fruct⁹ acqsitiōis diuie p sanguinē xpi ad celestez
gliam. Et qsi rose plātate sup riuos aqrū. q qdē
sūt pulchre: mūde z rubicūde. fructificate. s. i bo/
no ope facto in mūdicia z charitate. Merito er/
go ad isti⁹ laudez accipiunt hec vba. Et qb⁹ tria
mysteria notabim⁹ p sermōe fm q de bis trib⁹
ipa in eis pcipue cōmēdari videt.

¶ Prio ō roseo floze castitat⁊: ibi. Quasi rose su/
¶ Secūdo de roseo ruboze chari (per aquas.
tatis: ibi. Plantate. s. in charitate.
¶ Tertio de roseo fulgoze felicitatis: ibi. Fructi/
ficate. s. in gloriā.

¶ B Circa pmū de roseo floze castitat⁊ qritur
Uñ ꝓueniebat q castitas per rosam designaret.
Rūdet p ꝓclusionē. q vginalis castitas btē Do
rothee merito p alio floze cōparata est rose. De/
clarat plurib⁹ rōnibus.

Primo rone speciositatis.
Secūdo odorifere suauitatis.
Tertio rone spinositatis.
Quarto refrigeratiue vtuositatis.

Primo rone in qz speciositat⁊. Est em rosa specia
li pulchritudine speciosa. vñ dr flos floz sic casti
tas. Uñ Amb. in li. de vgitate. dicit sic. Pulchri
tudinē qs pōt ait matorē extimare vginitat⁊ de/
coze q amat a rege. s. xpo. pbat a iudice. ꝓsecrat z
dedicat dō. Nec ille. Vinc z Sap. iij. O qz pul/
chra ē casta generatio cū claritate. imortalis em
ē mēoria illi⁹ q z apud deū nota ē z apud boies
Et q aucte colligere possum⁹ q ipa castitas pul
chrificat aniam būanā in fide xpi multipliciter.
Primo pulchritudine innocētiali padisi. qa vt
dicit Damas. lib. iij. vginitas a pncipio. s. in sta
tu inocētie in boim natura plātata ē. de vgie em
era bō plasmat⁹ ē z a solo adā vgo cuq creata est
in padiso etiā vginitas ꝓfuabat. post puarica/
tionē em cogūit adā cuā vroze suā. Nec ille. Uñ
p castitatē hz bō illā pulchritudinē padisicā vbi
erat thoz⁹ imaculat⁹. Ꝺ dr in autoritate pdicta
O qz pulchra ē casta generatio zc. Scdo pul/
chritudie celesti. ꝓpt qd subdit. Cū claritate. Nā
dt Hiero. ad Pau. z Eusto. In carne pter carnē
viuere nō terrena vita ē sz celestis. Item in celo
neqz nubēt neqz nubent Matth. xxij. ¶ Tertio
pulchritudine angelicali. Uñ dic. Immortalis
ē mēoria illi⁹. angelis qppe imortalib⁹ assimilat
Chrys. sup Matth. Oēs qdē vtutes inqt spūa/
les res sūt: pcipue em castitas res angelica ē. per
hāc em solā singulariter boies angelis similant
z vincit natura vtutib⁹. ¶ Quarto pulchritudi
ne diuiali. qz xpo dei filio z ei⁹ vgini matri assi/
milat. Uñ subdit. Que z apud deū nota ē. s. per
approbationē. z apud boies. Uñ ipe de⁹ spēaliē
habitat i cast⁊. j. Lor⁊. vj. Nescit⁊ qz mēbra vra tē
plū sūt spūscti. Q ḡ qz factui q hāc vtutē cōtēnūt
z se carnalitate maculāt. Nā pfecto tales p ꝛriū
habēt nō solū bestialitat⁊ turpitudinē sz z culpez
cadauer⁊ feridi. Uñ Greg. Lōputrescere iumēta
in stercore suo ē carnales boies i actu luxurie vi
tā finire. Tales etiā habēt turpitudinē infernalē
z demoniacā. Apoc⁊. xxj. Fornicatorib⁹ ps in sta
gno igne ardēti z sulphure. Merito ḡ carnalis
amor dr ferid⁹: turpis z imūd⁹ amor p oia. ¶
¶ Scdo rone odorifere suauitat⁊. Nā sic rosa est
odore suauissima: ita castitat⁊ odor deo z angel⁊
ac aīab⁹ bis. Propterea ania btā dicit Cant⁊. j.
Trahe me post te curremus in odorē vnguentoꝝ
tuoꝝ. Xps etiā dñs dr pasci iter lilia castitat⁊ de
lectabiliter Cant⁊. ij. Uñ Chrys. Lorā deo et an/
gelis sūt bone z caste volūtates sic odorifere flo/
res delectabiles ¶ Querit qb⁹ gradib⁹ valeat hō
in vtute castitat⁊ pficere vt mag⁊ ac mag⁊ place/
re possit i ea oipotēti deo. Rūdet Hz Frā. ō Ma.
ser. de scta Agnete. q exq vtus castitat⁊ militat ꝛ
passiōes ꝓcupiscētie carnalis. iō pōt hō in ea mi
litādo pficere ad placēdū sic ampli⁹ deo. Primo
nāqz gdu sūt aliq q militāt sic vt nec carnalē ꝓcu
piscētiā superēt nec superent ab ea: sz manēt i cō/
tinua lucta donec passio discedat. Et tales dicū
tur pseuerātes. qz nō cadūt nec vincūt. z istis suf
ficit nō peccare mortaliē in ꝓsensu ꝓcupiscentie.
Secūdo aliq sic militāt q diu pugnāt z tādē vin
cūt: sz cū difficultate vincūt. Et tales dicūt ꝓtinē
tes. Tertio alij sic militāt q ipas passiōes facili
ter vincūt ꝓfestim vt isurgūt ad modū fortiū bel
latoꝝ. Quarto alij sic militāt q istas passiones
habēt sic domitas vt isurgere nō ꝓsumāt. Et qa
tales sūt ipassibiles ad modū sctoꝝ angeloꝝ. iō
dicūt hīe vtutē eroycā q dr vtus diuia. qz asse/
cuta ē diuinā sīlitudinē qntū i hac vita possibile ē
adeo vt terrenas cupiditates nesciat. Tales vir
tutes a pbo. vij. ethic. dicūt vtutes eroyce. i. diuie
Isto mō sūmo vginitas attribuit btē vgini ma
rie ¶ Prim⁹ grad⁹ pmissus ē incipiētiū q placet
deo. Scds pficiētiū mag⁊ accept⁹. Tertⁱ⁹ pfecto/
rū. Et qrt⁹ pfectissimoꝝ q sūt deo sūme grati. In
b gdu videt fuisse btā Dorothea post btaz vginē
ḡ. p signo magne gtiositat⁊ rosas meruit de pa/
diso hīe a xpo dño missas in februario grādi mi
racl⁹ tāqz sponsa pdilecta xpi. D ¶ Tertio rone
spinositatis. qz rosa nō nisi inē spinas hz ortū et
icremētū z pseuerātiā. Dic castitas nō nascit nec
nutrit nisi in vite austeritate z carnis mortifica
tiōe, Bern. Periclitat castitas i delitijs. Chrys.

sup ps.l.ome.j. Castitas sine comitibꝫ suis ictꝰ/nio ꝛ tpantia cito labescit q si hijs qꝫ adminicul' roborata fuerit pfacile cozonabit. hec ille. Hec patet in btā Dozothea. ¶Quarto rōe ꝛtuositatꝭ scz refrigeratiue. Nā rosa habz ꝛtutē refrigerati/uā est ꝛ calozis vt patz ī expientia de aq̄ rose ꝛc. Sic castitas debz refrigerare oēs estū ꝛcupie: qz ꝫ illā habz militare vt patuit. s̄. Un Eccli.xvlij. Post ꝛcupiscētias tuas ne eas qz faciēt te ī gau/diū inimicꝭ. Notādū fm Frācis. q plibꝫ modis male se habēt hoies circa istas passiões: qz aliq sūt q nō expectāt ipas sz insequūt ꝛ desiderāt. ꝛ h̄ est demoniacū ꝛ plꝰ q̄z bestiale: ex conatu peccare Alij sūt q cū insurgūt passiões mox sequūt: licet antea nō desiderauerint. qō est viciū bestialitatꝭ qz vt dic̄ Aug. sup Job.iij. Nō distat bō a peco/re nisi intellectu ꝛ rōe. Noli inqt aliū de gl'ari. de viribꝫ p̄sumis: a bestijs vinceris. de velocitate: a musciū vinceris. de pulcritudie p̄sumis: quāta pulcritudo est ī pānis pauōis: Un ḡ melioz es. Ex imagine dei ī mēte: in intellectu. Hec ille. Dz quō tu bō seq̄ns vt bestia ꝛcupiscētias ꝛ nō refre nās rōnalis iudicaris. ꝓp̄ qō p̄s. Nolite fieri si cut equꝰ ꝛ mulꝰ q̄bꝫ nō est intellectꝰ. In chamo ꝛ freno. s.rōis ꝛ mortificatōis ꝓstrige eos. s.mo/tus sensualitatꝭ q nō appꝛoꝛ. ꝛc. Ad id pbs. vij. etb. dicit. Nō bestial' cēties millesies peioꝛ ē be/stia. Cōmētatoꝛ. Nō bestial'. i. viuēs sine rōne vt bestia. ¶Tercio alīq sunt q̄ stati q̄ insurgūt pas/siões ꝛcupie resistūt: sed tandē finaliē ꝛsentiunt. ꝛ h̄ est būane fragilitatꝭ. ¶Quarto ḡ alij sunt q̄ passiões in carne sentiūt sed nō ꝛsentiūt. Et h̄ est būane ꝓtinētie ꝛ declinatōis culpe: qz scribit. xv. q.j. Si ꝛcupia. Et est vbū Aug. q ꝛcupia absq culpa est in coꝛpe nō ꝛsentiētis. Jtē Bern. Non nocet sensus vbi nō ē ꝛsensus. ¶E ¶Sed ḡtia dictoꝛ q̄rit. quō vel p q̄lia remedia possit bō cō cupiscētiā carnis deuicere vt nō peccet mortaliē. Rndet sic colligit ex scꝑturis ꝛ doctoꝛ dictis q ꝓcipue p q̄tuoꝛ. quaꝛ. Primū ē artēta ꝛ lachry/mosa oratio. Sap. viij. Sciui q̄m aliē nō pos/sum esse ꝓtinēs nisi deꝰ det. Et hoc ip̄m erat sapi entia scire cuiꝰ hoc esset donū. adij dñz ꝛ dep̄cat. qō iubes ꝛ iube qō vis. hec ille. Scōm ē coꝛpis castigatio vl' maceratio. j. Choꝛ. ix. Castigo coꝛ pus meū ꝛ i ser. redigo ne cū aliis p̄dicauero ipe re. effi. Jōo etiā Eccl. xj. Malicia hoꝛe obliuiōez facit luxurie magne. Un cū cēptaꝭ statim carnē lede affligendo ꝛ obliuiscet ac desinet luxuriari. Exēplū de btō Frācis. ꝛ etiā btō Bernar. de q̄bus legit q cū temptabāt in foueas glacie plenas se mergētes totaliē ab estu ꝛcupiscētie refriguerūt. ¶Tercū est laboꝛis exercitatio: qz ocū ꝛ volu/ptas sunt arma hostꝭ antiq̄ ad miseras aīas ca/piēdas. extra ō renūcia. Nisi cū p̄dē. ℌ. vez. Pro pterea Hiero. de ꝛsecra. di. v. Nunq̄d. dic̄. Sem p aliq̄d opis facito vt diabolꝰ sꝑ te occupatū in/ueniat. Nā ꝛ sodoma legit p ocū ꝛ gulā cecidisse Ezech. xvj. Fuge ḡ ocū. ¶Quartū est sensuū re/frenatio. Eccl. ix. Auerte faciē tuā a mulīere cōpta ꝛ ne circūspicias faciē alienaz. Nā mors intrat p fenestras nr̄as. i. p q̄nq̄ sensus. Hiere. ix. Obser/uādi ḡ sunt oēs sensus ꝛ nō solū exteꝛiores sed etiā interiores. Unde Hiero. Quia ipossibile est nō irrūpe q̄nq̄ motū ꝛcupie: ille p̄dicat btūs q̄ sta/tim vt aplē cogitatus allidet ad petraz. s. xp̄m ꝛ eius passionē recogitādo. Bern. Nil tā efficax re/medij ꝛtra oīa tēptamēta vicioꝝ q̄z mēoria pas sionis christi. O ḡ hō obserua hec ꝛ non laberis. Hec oīa beata Dozothea sollicite seruauit: ꝛ iō castitate decoza fuit vt rosa flozēs ꝛginitate ꝛ ru bens martyrio. ergo rosas meruit. F

¶Circa tercū p̄cipale de roseo ruboꝛe charita tis accipiam⁹ p ꝛclusione q̄ btissima virgo Do rothea pfectissimi amoꝛis christi gr̄a tanq̄z ru/bens flozuit rosa. Nō ꝓbāt multiplicit ex eiꝰ vi/ta. Quero nāq̄z. vnde ꝓbāt in hoc plenitudo di uini amoꝛis ꝛ gr̄e. Rndet p̄cipue p hec q̄ttuoꝛ q̄ habuit btā Dozothea. Primo qz legit q fue/rit sp̄ūsctō plenissima. seq̄t q ḡ charitate xp̄i pfe/ctissima. Nā dicēte ap̄lo Ro. v. Charitas dei dif fusa ē in coꝛdibꝫ nr̄is p sp̄m̄ scm̄ q̄ datꝰ est nob. ¶Legit nēpe q gl'iosa virgo ꝛ mar Legēda tyr Dozothea ex patre Dozo: ꝛ mr̄e Thea nobi/li ex sanguie senatoꝝ fuit ꝓgenita. In illo autez tpe pſecutio xp̄ianoꝝ vigebat p imꝑatoꝛes Ro manoꝝ. Quapꝛopter ipse Dozus cū vxoꝛe ꝛ du abus filiabꝫ quas genuerāt scz Christen ꝛ Kali/xten sperneñ idola ꝛ derelinqueñ romana p̄dia possessiones: vineas: agros ꝛ domos ac castra trāsfretarūt in regnū Lappadocie ꝛ habitauerūt in ciuitate Lesarea: ibiq̄z genuerūt filiā hāc Do/rotheā: quā episcopꝰ sc̄ūs baptizans nomē ei/dem imposuit ꝓpositū ex nomibꝫ patris ꝛ mr̄is scz Dozothea. Ipsa autē puella repleta est sp̄ūsā cto: ꝛ omnibꝫ ꝛtutibꝫ ꝛ omi disciplina christia/na imbuta. formosa valde sup omnes puellas illiꝰ regiōis: sed formosioꝝ vtiq̄z fide xp̄i ꝛ charita te. Patet ꝓpositū. Secūdo qz pꝛo amoꝛe chri sti ꝓtēpsit oīa terrena ꝛ carnalia qō est magne p fectōis. Nā vt dicit Aug. in enchyr. Regnat car/nalis cupiditas vbi nō est charitas. minuit cu/piditas charitate crescēte. Et de pe. di. ij. Nec q. in fine habet. q tūc pfecta charitas est in homie qñ nil aliud q̄z xp̄m querit. Sic fecit Dozothea.

Jnuidēs nanq̄z diabolꝰ eius castitati ꝛ sancti/tati: fabriciū terre p̄fectuz in amoꝛē Dozothee stimulauit vt eā carnali cōcupiscētia appeteret. Qui mitrēs p ea legitimo p thoꝛo accipieñ spo/pōdit thesauꝝ ꝛ res p dote donaturū absq cō/puti determiatōe. Que Dozothea q̄si lutū despi cies respuit diuitias ꝛ carnalē thoꝛū hoꝛruit: ꝛ ī trepida se christo despōsatā fatebat. quē p cūctis amauit ꝛ pelegit B Tercio qz p amoꝛe xp̄i sustinuit queq̄z penaꝝ genera. Nā habet de pe.

di.ij.§. Charitas est q amor dei facit pcō resiste re.s.vsqz ad mortē: bonis opib abūdare: seculi blādimēta ptēnere, z oia q hūane fragilitati sūt difficilla pficere. ¶ Ūñ cū Fabricius videret eam nō posse blādimēt z pmissiōib tpalib a christo auellere furore succēsus i dolū feruēt olei mitti iussit. Ez ipsa ygo xpo ptegēte illesa pmānsit Ad qō miraculū mlti paganox zuersi sūt ad xpm. Jtē i carcerē recluſit.ix.dieb sine oi alimēto: iz ab angel' scis nutrita fuit: z reducta ad tribunal pulchrior apparuit. Jtex Fabricius dixit eidem. Adora deos in pñti alioqn pena es nō euades. Exerxerat qppe ibidē Fabricius colūnā z desuper idolū. Dorothea rñdit. Deū celi adoro: nō demones q sūt i idolis. Orauitqz mox vt xps dñs oīs potētiā suā z q ipe sol esset deus oñderet. Et ecce mltitudo angelox cū ipetu veniēs ptriuit idolū z colūnā adeo vt nec pticula inuenirēt. Et audita est vox demonū clamantiū p aera. Dorothea cur nos sic duastas. Et ad hec mlta milia paganox zuertebāt z martyriū passi sūt. Ez Fabricius hec magicis artib attribuēs ipaz eculeo iussit suspēdi: vnc lacerari corp ei z flagellari: ac ardētes faculas ad māmillas vgineas ei applicari z semimortuā recludi i carcerē. Ad crastinūqz pducta nulli lesiōis vestigiū in ea apparuit. Admirās pses iussit eā duci ad suas sorores Christē z kalixten q metu mortis a xpo recesserāt vt.s. ille Dorotheā a xpo auellerēt. Ez postea beata Dorothea alloquēs illas ad xpm reuocauit. Quas Fabricius igne cremari fecit. z Dorothee dixit. Noli nos protrahere. aut sacrifica dijs vt viuas. aut capitali snīa plecteris. Dorothea rñdit leta. Quicqd vis pati para sum p xpo dño z spōso meo: in cui⁹ orto rosas cū pomis colligā z lectabor in eternū. Tūc tyrannus pcepit vt facies eius pulcra bacul' z fustib cederet adeo q nec vestigia faciei i ipa apparerēt. Et icarcerata ē. De mane qz pducta illesa ē visa: a saluatore curata.

¶ Quarto ītercea p amore xpi mortē ptulit i pseuerātia. Et hō est pfectissime charitatis. Ut enī glo. sup Heb.xij. dicit. Perfectior i hac vita charitas nulla est illa ad quā scti martyres puenerūt. Sic in proposito

¶ Legenda

¶ Nam post pmissa capitali snīa est Dorothea adiudicata. Et dū extra muros ducit vidēs eaz Theophil⁹ notari⁹ pncipalis regni qsi illusorie petiuit sibi mitti rosas de viridario spōsi sui. qō illa pmisit. Cū aūt vēit ad locū ōcollatiōis rogauit dñm vt q memoriā sue passiōis pagerent in oīb saluarent tribulatiōib: z pcipue a vecūdia z falso crimīe: z i fine ptritōem petrox obtinerēt. ac mlieres parturiētes ipam inuocātes celerem sentirēt pfectū i doloribus. Et ecce vox de celo audita est. Veni electa mea oīa q petisti ipetrasti. Dorothea aūt iclinata ad ictū spicularozis: ecce apparuit ei puer purpura indut⁹. discalciatus: crispo capite. in cui⁹ veste stelle auree fuerūt: ferens in manu sportulā cuz rosis trib z tot mal. Cui Dorothea. Obsecro te dñe mi fer eas theophilo scribe. Et decollata est anno dñi. cclxxvij. pd⁹ februarij sub Diocleciano z Maximiano impatoribus. z sic migrauit ad xpm. Theophil⁹ aūt stās in palacio psidis: ecce vidit sibi apparētē puerū z dicentem. Has rosas z poma mittit tibi soror mea Dorothea de paradiso spōsi sui. Et hoc dicto puer disparuit. Theophil⁹ g ptbonotari⁹ viso hoc miracl'o baptizat⁹ est. Et ad laudē dei ac beate Dorothee laudes carmis edidit ō hō miraculo rosax in mēse Februario. Cui⁹ affirmatōe et pdicatōe tota illa terra zuertit. pter qō tyrann⁹ Theophilū martyrisauit. Ecce qz mirabil' deus in sanctis z gloriosus in maiestate sua. O bone Jesu. o fili dei tibi laus z gloria. J

¶ Circa tertiū ō rosea felicitate. xrī rosa florido decore virginitatē significat: z rubro colore martyriū: quox vtrūqz fuit in btā Dorothea: propē qō rosea corona meruit felicitari. Querit g huius rei gra. Utx pcellētiorē gl'iam felicitat z maius gaudiū habeat i celo de vginitate qz de martyrio vel ecōuerso. Rñdet fm Tho. in. iij. di. xlix. q aureola martyrij ceter paribus ē potissima simpliciter loqndo inter oēs aureolas alias. z ideo de illa habet mai⁹ gaudiū. Ūñ ōr in glo. Mat. v. q i octaua btitudine q ad martyres ptinet. s. Beati q psecutōem patiunt zc. oēs alie pficiunt. Haymo etiā dicit q ziugati martyres pcellunt vgines nō martyres. Et ratio: qr aureola propē respicit pugnā z victoriaz vt dicat illa aureola potior q debet fortiori pugne. Ez pugna martyrij fortior est qz vginitatis. ergo est potior. Cum aūt vtraqz sit collata btē Dorotheē: qnta est ergo ei⁹ felicitas. O virgo gl'iosa. o martyr inclyta. o rosea felicitate pclara btā vicz Dorothea te rogamus vt apud tuū dilectissimū spōsū Jesū p nob itercedere dignet vt det nob gras z gl'iam Amē

¶ In cathedra sancti Petri Sermo cū legenda

Confiteātur domino misericordie ei⁹ z mirabilia ei⁹ filijs hoim. exaltēt eū i eccl'ia plebis z in cathedra sen̄ox laudent eū. ¶ Hec vba scribūtur Psal. cvj. que hñ zueniūt hodierne festiuitati. in q vicari⁹ christi Petr⁹ fuit exaltat⁹ z in cathedrat⁹ apō antiochiā. z fides catholica tunc cepit sublimari. eccl'ie qz plati loco z ptāte z noīe ceperūt exaltari. Et ideo eccl'ia h festū sub noīe cathedre Petri celebrat vt oēs xpianos inuitet ad gras agēdū deo. Juxta pmissa aūt vba debemus deo hodie gras agere. Prio ō dei misericordia q fecit filijs hoim mlta miracl'a ad fidei catholice roboratōez tā in ipsa liberatōe Petri hodierna qz i alijs factis plimis. Scdō dic. Cōfiteant dño misericordie eius z mirabilia eius filijs hoim. Confiteant Lyra. i. inducant ad

ꝓfitẽdũ z gr̃as agẽdũ hoies. Nã maxia di miſi/cordia in hoc ẽ hoiꝺ exhibita cũ in fide vera ſoli dant ꝙ diuia miracula vt ab eterna dãnatiõe li/berent. Scõo debem⁹ gr̃as agere de exaltatiõe dignitat⁹ z ptãt⁹ q̃ de⁹ exaltauit petrũ in eccleſia: vt infra dicet. ꝓpter ꝟ ſubdit. Exaltẽt eũ .i. deũ. in eccl'ia plebis .i. in loco diuini cult⁹ vbi cõueniũt fideles ꝙ tali di bñficio. exaltẽt deũ ꝙ debitas lau des. qz ipe exaltauit eccl'iam hodie noie z digni/tate vt patebit. Tertio debemus gr̃as agere ho die de ſacerdotij honore. Nã vt infra dicet deus maximo honore ſublimauit hodie ſacerdotium Et qz caput eccl'ie z oim fideliũ ẽ ſacerdos ſũm⁹ ſcz xp̃s. z poſt eũ in ꝑſona ei⁹ ipe petr⁹ z q̃libet vi cari⁹ xp̃i. ſ. papa roman⁹. iõ cuilibet gaudẽduz ẽ de honore capit⁹ ſi illud vex ẽ mẽbrũ. iuxta illud j. Cor⁹. xij. Si gl'iat vnũ mẽbrũ ꝓgaudẽt oĩa mẽ bra. vos aũt eſtis corp⁹ xp̃i z mẽbra de membro zc. ꝓpter ꝟ dr̃ in themate. In cathedra ſenioꝝ: id ẽ ꝑſbyteroꝝ. Nã ꝑſbyter grece latine ſenex interꝑ tat. laudẽt eũ .i. deũ. Dicãt ḡ hodie oẽs xp̃iani gra tias agẽdo. Cõfiteant dño miſicordie ei⁹ z mira bilia ei⁹ zc. Ex q̃bꝰ ꝟbis eliciam⁹ tria myſteria i ꝟ ꝑmõe declarãda ad honorẽ bt̃ri petri apoſtoli.

¶ Primũ myſteriũ dr̃ cathedralis honoratõis

¶ Scõm dr̃ ſalutaris exaltatiõis.

¶ Tertiũ dr̃ feſtiualis celebratõis.

¶ Circa ꝑmũ de cathedrali honore bt̃ri Petri apl'i accipiam⁹ ꝙ ꝓcluſiõe vicꝫ q cathedra pe tri honore ſublimiori ꝑfulget dono xp̃i ꝑ cunct⁹ dignitatibꝫ ſeculi. Declarat iſtud ꝑcipue ex ꝗtu or. qz in ſcr̃ptura quadruplicẽ cathedrã diſtin/gui legim⁹ ſup quas oẽs z ſingl'as cathedra pe tri honore ptãt⁹ ꝑeminet z auroritat⁹. Pria ẽ ca/thedra peſtilẽtie. De qua loq̃t Pſa. d. Btũs vir q nõ abijt in ꝓſilio ipiorꝝ z in via pctõrꝝ nõ ſtetit et in cathedra peſtilẽtie nõ ſedit. Ecce exp̃ſſe dic̃ eſſe cathedrã peſtilẽtie. Scõa ẽ cathedra ſacerdotal' excellẽtie. de qua .j. Reg'. j. c. Hely ſacerdote ſedẽ te ſup ſellã. Et i themate. In cathedra ſenioꝝ zc. Tertia ẽ cathedra magiſtral' doctrine. De q̃ Mat. ſei zc. xxiij. Sup cathedrã moyſi ſederũt ſcribe z phari ptãt⁹ iudiciarie. de q̃. ij. Reg. xxiij. Dauid ſedẽs i cathedra ſapiẽtiſſim⁹ ꝓnceps zc. Oiby eſt ſupior dibꝫ petri vt illã diſſipet: ꝓterat z ad fidẽ ꝙuertat aut exõicet z dãnatiõi iudicet. ſ. cathedrã peſtilẽ tie. Nã petro data ẽ ptãs ligandi: vt q̃dcũq; liga uerit ſup terrã erit ligatũ z i celis Mat. xvj. Vñ Ozyſ. xj. q. iij. Nemo ꝓfitẽat inq̃t eccl'iaſtica vin cula. Nõ em̃ bõ ẽ q̃ ligat ſz xp̃s q̃ hãc ptãtẽ dedit z dños fecit hoies tanti honor⁹. Et Aug. ibidẽ. ca. Oĩs. dr̃ ſic. Oĩs xp̃iã⁹ dilectiſſimi q̃ a ſacerdotibꝫ exõicat: ſathane tradit. Quõ. qz ſcz extra eccl'iaz diabol⁹ ẽ ſiẽ in eccl'ia chriſtus: ac ꝑ hõ ꝯſi diabolo tradit q̃ ab eccl'iaſtica cõione remouet. Nec ibi. Si gr̃as. Que vel qualis dr̃ iſta cathedra peſti/lẽtie. Rñdet Bern̄. in epl'is di. ſic. Cathedra pe/ſtilẽtie q̃ttuor pedibꝫ ꝓſiſtit. Pes ꝑm⁹ ẽ malicia. Scõs ꝓcẽpt⁹ dr̃. Tertiꝰ irreuerẽtia. Quart⁹ aſtu tia. Malicia ẽ amare malũ z ſapor̃ mali. i. pctũ delectationẽ habere ſicut facit diabol⁹ z nõnulli iniq̃. Sz qz aliq̃ñ rales ne incurrãt cruciatuz vel dãnũ rex. iõ amplius ſunt mali. q̃bus eſt pes ſe cũdus vt ꝓcẽnant deũ nec timeãt. Icẽ poſſet fieri vt malũ amarẽt: deũ ꝓcẽnerẽt: ſz inhibet eos pu/dor hoim. iõ ad augmẽtũ mali ſequit⁹ eos pudor hoim. iõ ad augmẽtũ mali ſequit⁹ terri⁹ pes irre uerẽtie vt nec deũ timeãt nec hoies reuereãt. Ad ꝓſũmationẽ ꝟo toti⁹ adeſt q̃rtus pes aſtutia: vt ſciãt ꝟti tribꝫ pedibꝫ dictis: qõ fit ſe excuſando: oc cultãdo z in cõfeſſiõe palliãdo pctã. Sic q̃z intra ſe veneno peſtilẽtie morit̃ eternaliter. Hec ꝑm Bern̄. vt hr̃ lib. originaliũ.

¶ Scõa cathe/dra ẽ ſacerdotalis excellẽtie. q̃ tã ſublimis digni/tat⁹ ẽ vt ois creatura imo z ipe de⁹ reuerentiã ipi ſacerdotio exhibeat. Primo q̃dẽ creatura mun dana ois. cũ ſacerdotio. ſ. xp̃i oĩa obediãt z ado/rẽt eũ q ẽ ſacerdos in eternũ ꝑm oz. zc.

¶ Scõo cre atura hũana. qz ois hõ ſubiect⁹ eſt ptãti ſacerdo tũ in ſoluẽdo a pctis vel ligãdo: etiaz reges z ipe ratores zc. Et q̃ ẽ ſũmũ ipemet xp̃s dñs ſubie/cit q̃dãmõ ſeip̃m ſacerdotũ ptãti in ꝓſecrãdo tra ctãdoq; z ſumẽdo: ac alijs adminiſtrãdo ſacruz ſuũ corp⁹i ſacramẽto euchariſtie. Vñ btũs Frã. in teſtamẽto ſacerdotes ſup oĩa voluit a fratribꝫ amari z venerari ſicut dños: eo q sacramẽtũ eu chariſtie ipi ſoli ꝓficiũt z miniſtrãt. Dicebat q̃q; idẽ btũs pr̃ Frãciſc⁹ q ſi ſibi obuiaret ſacerdos z angelus: ꝑus vellet ſalutare ſacerdotẽ z eidez re uerentiã facere q̃z angelo.

¶ Tertio creatura an gelica q̃ reuerẽter aſſiſtit ſacerdoti ꝓſecrãti z diui na officia celebrãti. Vñ Grego. in omel'. paſcali vt ptz de ꝓſe. di. ij. Quid ſit. dicit ſic. Quis fideliũ habere dubiũ poſſit in ipa imolatõnis hora ad ſacerdotis vocẽ celos apiri. in illo ieſu xp̃i miniſterio angeloꝝ chozos adeſſe ſũma z ima ſociari zc. Et. j. Cor⁹. xj. vbi dr̃ Apl'us q mlier dz hr̃e vela mẽ ſup caput ſuũ ꝓpt̃ ãgelos. Ibi glo. dr̃. Angeli ci ſpũs nob adeſſe credẽdi ſt̃ maxie cũ diuis ob/ſequijs mãcipamur. i. cũ eccl'iaz igreſſi vl' lectõibꝫ aurẽ accõmodam⁹ vl' pſalmodie opaz dam⁹ vel oꝛoni icũbim⁹ vl' miſſaꝝ ſolẽnia celebram⁹. Deꝛ niq; q̃rto de⁹ z tota trinitas reuerẽtiã digt̃ facere ſacerdotiũ ſacro. qz cũ pr̃z fili⁹ z ſpũſſctũs ſint iſe pabiles: vt dic̃ Aug. li. de tri. ḡ cũ ibi xp̃i corp⁹ cõ ficit vnitũ filio dr̃: adeſt p ꝓcomitãtiã z pr̃ z ſpũ/ſãct⁹. z ſic ptz. Huic aũt ꝑcellẽtiſſime cathedre ſa cerdotali ꝑeminet cathedra petri. qz ipe tenz ꝑn cipatũ toti⁹ eccl'ie. ꝓpter qõ dixit xp̃us petro. Tu vocaberis cephas. i. caput. di. xxij. Sacroſancta z diſ. xxj. In nouo. Et itez Mat. xvj. Tibi dabo claues regni celoꝝ. ſ. ꝓncipalius vt a te habeant alij ſacerdotes ꝑm iuriſdictionẽ. O deus magne z mirabilis quanta dignitatẽ ꝑſtiſti hominib⁹.

o tu hō ꝓpēde ꝙ grauiter offendis q̄ sacerdotes dei ꝓtēnis z irreuerētiā illis facis. O sacerdos et tu ꝓsidera tuā dignitatē quā si pctō inq̄nas ꝙ ḡ uiter peccas. ¶ D Tertia cathedra magistralis doctrine siue ꝑdicatorie subest cathedre Petri. qz ad ipm z ad successores suos. s. sūmos pōtifices spectat expositō sacraꝝ scripturaꝝ z interpretatio z modificatio z autēticatio. di. xv. Sancta et di. xix. c. Sic oēs sanctiones aplice sedis accipiē de sūt tāꝙ ipi⁹ diuīa voce vel petri firmate. Uñ nō licet laico ꝑdicare vel scripturas exponere. q̄a nō ē dictū turbis: sz aplis Predicate euāgeliū oi creature Marci vlti. ¶ Quarta cathedra regal' potestatis vel iudiciarie subest cathedre petri. qz ad ipm spectāt olim causaꝝ iudicia taz ciuilia ꝙ eccliastica. Jpe em̄ papa ē iudex olim. ix. q. iij. Lō questus. z extra de maioritate z obedientia. c. Nolite. vbi sic hz iter cetera. Fecē de⁹ duo mag̃ luminaria. i. duas instituit dignitates. q̄ sūt pōtificalis autoritas z regalis ptās. Sed illa q̄ ꝑfert diebus. i. spūalib⁹ maior est zc. Jtez di. x. Lege. Lex diuīa z etiā canonica supior ē lege ciuili. nec pñt impiali iudicio iure eccliastica dissolui. Ecce ergo charissimi ꝙ maxima dignitate z ptāte petr⁹ z eius sedes ē a xpo honorata sup oēs creaturas terrestres z celestes. imo etiā sup infernales inq̄tū boies vrute clauiū libat ab iferno. z p idulgētias a purgatorio. Nōq̄ mirabile ē: p oīonē legit petr⁹ etiā de inferno dānatoꝝ liberasse filiuz Theophili quē mortuū ab annis tredecim z in puluerē redactū reduxit z resuscitauit ad vitam De q̄ exposse dicit Bonauē. in suo fmōe q̄ nō dubiū q̄n reuocauit de inferno in paganismo mortuū ad misericordiā dei. q̄ hoc puideñ. sententiā finalis dānatōis suspēdere potuit. O btē Petre p xpi amore q̄ te exaltauit memēto nr̄i in celo.

¶ E Circa secundū p̄ncipale de exaltatiōe saluberi ad quā nobis ē conādū. z q̄ petr⁹ fact⁹ ē glioissim⁹ q̄rit. qualiter valeat hō cozā deo meriti et p̄mijs i sublime exaltari. Rñdet q̄ sic colligi pt ex scripturā z doctoꝝ dictis ad id valēt q̄tuor ꝑci

Primū est feruida volūtas. (pua

Secundū ꝓfunda hūilitas.

Tertiū votiua fidelitas.

Quartū est patiētia z eq̄nimitas.

Primū ē feruida volūtas. qz vt Bze. in ome. 8t De nō q̄d sz ex q̄nto offerat pēsat. Et itez Apud deū ñ ē man⁹ vacua a mūere si arca cordis plena fuerit bona volūtate. Nec Bze. Rō. qz volūtas magna z feruēs ex charitate mag̃ procedit. Ut aūt ait Amb. affect⁹ opi nomē iponit. ḡ zc. Hic Bed. Quātū crescit volūtas tua tātū crescit meritū tuū tātū mereri q̄ntū vis. Fac magnā volūtatē si vis hīe meritū magnū. Exēplū ad id ponit. Nā q̄re oliz erāt magni scti nūc vo minie. audi Chrys. li. 8 lau. pau. rñdētē sic. Possibile ē inq̄t iussa di ꝑficere si tm̄modo velim⁹. Si ei q̄ntū in nob ē viriuz apponim⁹: maximū de⁹ adiūgit auxiliū. Et ifra q̄reñ. de paulo dic. Cur ille magn⁹ nos modicū tale corp⁹ illi q̄le nob: talis aia illi fuit qualis nob. sz volūtas in illo mirabilis fuit z ꝑclara deuotio. in nob aūt pigra z tepida torpet. Et sic patet ꝓpositū. Scōm ē, pfūda hūilitas. Nā saluatore dicēte Luce. xviij. Qis q̄ se hūiliauerit exaltabit. ḡ q̄nto q̄s se magis hūiliabit: magis exaltabit. p regulā topicā. Sicut simpliciter ad simplicit: sic magis ad magis z maximū ad maximū. Exemplū de btā vgine q̄ p hūilitatē sūme est exaltata. O ḡ pctōr discе pctā tua recognoscere z te coram deo hūiliare. Audi ipm eundē Petrū monentez j. canonica. ca. v. vbi sic ait. Hūiliamini sub potenti ma. dei vt exal. v. in die visitationis. F

¶ Tertiū est votiua fidelitas: vt scz hō fideliter i pleat q̄ vouit in baptismo. abrenūciare scz diabolo z oib⁹ pōpis ei⁹ z oib⁹ opib⁹ ei⁹: vt hz de cōse. di. iij. Prima. Et. xvij. q. j. Sūt q̄dā. Et q̄alia sua vota deo ꝓmissa fideliter oia ipleat: puta religiosus ꝓmissaz regulā. sacerdos castimoniā et diuinū officiū z alia ad ordinē suū ptinētia. z cōiugati fidē ꝓmissaz. vidue z vgines castimoniaz zc. quā sicut z alia bona ex voto iplere vel facere ptinet ad magnitudinē meriti. ¶ Querit ḡ vtruz op⁹ meritoriū ex voto factū sit magis a deo remunerādū q̄ sine voto factū. Rñdet Hz Rich. i. iij. di. xxxviij. ar. vj. q. ij. q⁹ sic. qz quāto op⁹ bonū ꝓcedit a volūtate magis firmata in bono: tāto est virtuosius. z p ꝓsequēs magis meritoriū. Nā z pbs iij. ethicoꝝ ca. iij. dicit. q⁹ ad opari virtuose req̄rit firmiter z imobiliter opari. Sz ceteris ꝓpter volūtas ē firmior in voto q̄ sine voto. ḡ zc. Uñ qui ex voto facit op⁹ bonū pl⁹ duplicit offert de. s. illō op⁹. z cū b volūtatis plene z obligate sacrificiū. et p ꝓsequēs duplicit pl⁹ merebit. Propterea Anselmus de similitudinib⁹ ponit hic exēplū tale. q⁹ q̄ facit op⁹ bonū cū voto ē q̄si q̄ darz arborē totā iure hereditario regi cū suis fructib⁹ optimis z placidis Sz q̄ sine voto q̄si q̄ dat soluz fructū sine arbore possidēda. ꝓmū aūt ē q̄tiosi⁹. ḡ zc. Hoc ꝓbat. xxiij. q. v. Luc saluabit. Et sic ptz. Quartuz ē patiētie eq̄nimitas. qz vt Bzeg. ait. Maioris meriti ē aduersa patienter z eq̄ animo tolerare q̄ ꝓsperis q̄busuis bonis opib⁹ insudare. Jtē i collatōib⁹ Jsaac abbas syrie dic. Tribulatio qua p xpo suscepta melior ē magno ope q̄ sine tribulatōe pficit. Nec sufficiāt. Ad ꝓpositū. btūs petr⁹ i his ꝑfulsit. ḡ sup cūctos exaltari meruit. O ḡ z tu bonūcio noli dormitare: noli iacere i pctōr feditate sz insiste vrtutib⁹ exp giscere ad celestia. conare ad p̄mia btōr imitanda p tuo modulo. paru⁹ certe labor sz maximū z eternū p̄miū. q̄ neglecto q̄d tibi restat nisi eternū

¶ Circa tertiū de cū diabolo suppliciū. celebratōe but⁹ festi z ei⁹ institutiōe sit p ꝓclone. q⁹ sctā eccl'ia b festū cathedre celebrādū instituit ꝓuenientissime p deo fienda gratiarū actiōe. Et hoc p̄cipue quadruplici rōne fm legendas vel historias de hoc festo descriptas.

Primo ꝓpter Petri liberatōem
Scō ꝓpter nois noui impositōem
Tercio ꝓpter clericalis corone dedicatōem
Quarto ꝓpter errorīs destructōem ꝛ misse ce

Primo ꝓpt Petri libatōem ꝛ (lebratōnem. ipi⁹ exaltatōez. ppt qō ꝛ b festū cathedre nomen accepit. Cū em̄ bn̄s Petr⁹ apō anthiochiā pdi caret ciuitat; illi⁹ ꝓnceps Theophil⁹ ꝓhibebat Que cū a pdicatōe nō cessaret vinculari fecit ꝛ si ne cibo ꝛ potu manere. Qui cū iā pene defecisset orauit di. Dñe Jesu christe adiuua me. Cui dn̄s rn̄dit. Petre ne credas te derelictū a me. mee ei bonitati derogas si talia ꝫ me sentire ꝓsumas. ꝓsto ē q tue subuēiat miserie. Paul⁹ aūt audiēs de incarceratōe Petri venit ad ipm̄ ꝓncipē Theophilū. cui ꝛ ꝓplacuit ꝓ arte scenofactoria quaz Paul⁹ optie sciebat. vt ptz Act. xviij. Et occulte die q̄dā introuit ad carcerē. Uidēs aūt ibi Petz iā pene mortuū i amplex⁹ ruit di. O petre frater me⁹ gaudiū meū ꝛ dimidiū aie mee resume vi/ res i introitu meo. Tūc Petr⁹ oc'los apiens et ipm̄ cognoscēs lachrymari cepit sed loq̄ sibi non potuit. Paul⁹ aūt i os ei⁹ cibū iposuit ꝛ sic ipm̄ refocillauit. Tūcqz i oscula ruerūt ꝛ ambo plu/ rimū fleuerūt. Tādē Paul⁹ redies occulte itra uit die q̄dā ad Theophilū. cui dixit. O bone the opbile magna est gl'ia tua. ſz ipam deboneſtat boc exiguū malū q ipm̄ Petz deicolā q̄ ē pāno sus paup macie ꝓsumpt⁹ solo tm̄ fmone clare/ scit i carcere detines q̄ pot⁹ si libratē frueret soli/ ta. posset tibi in aliq̄ vtilior esse. Nā infirmos sa nat: mortuos suscitat ꝛc̄. Cui Theophil⁹ ait. Si hec pōt cur seipm̄ de carcere nō liberat. Ad quē Paul⁹. qz sic de⁹ su⁹ xp̄s de cruce noluit se libe/ rare. sic Petr⁹ ei⁹ exēplo ꝓ xp̄o pati nō formidat Cui Theophil⁹. Dic ḡ ei vt filiuz meū iā p. xiiij. annos mortuū resuscitet ꝛ ipm̄ incolumē ac libe rū reddā. Qō cū Paul⁹ spopōdisſz ingressus i carcerē Petro retulit v̄ba hec. Qui Petrus ait. Rē grādē frater Paule ꝓmisisti ſz dn̄i v̄tute fa/ cillimā. Petrus ergo educt⁹ de carcere apto mo numēto cum ꝓ illo orasſz ꝓtinuo surrexit. Tūc Theophil⁹ ꝛ vniuersus ppl'us anthiochie ꝛ alij q̄ pl'es dn̄o crediderūt ꝛ gl'iosam eccl'iaz fabri/ cauerūt. In cui⁹ medio excelsam cathedrā collo cauerūt. ꝛ Petrū vt ab oīb videri possit ꝛ audi/ ri exaltauerūt. in qua septē annis sedit. Sz post/ modū in romana sede sedit annis xxv. De hac ḡ ꝓma cathedra eccl'ia celebrat ꝓ honoris cleri in choatōne ¶ Scō hoc festū celebrat ꝓpter nois noui ipositōez: qz vt etiā Chryſ. sup Mat. testat. xp̄iani ꝓmo nazarei vocabant. ſz apō an/ thiochiā mutatū est q̄ nomē vt dicerent christia/ ni a xp̄o: qō factū ē postq̄ ad Petri pdicatōez et tandē paulo ꝛ Barnaba aduenientib⁹ ꝛ pdicati/ bus totā illā regionē quercerūt. ꝛ tūc ibi m'ltipli/ cati fideles vocati sunt xp̄iani: qō est maximum būficiū habere nomē a xp̄o dn̄o ꝓmūicatū nob

q̄ est dei veri fili⁹. ꝛ ideo ꝓ gr̄az actōe celebratur Tercio ꝓpter clerical' corone dedicatōnem. Naz tūc corona clerico ꝓ supsit initiū. Nā ibi petro in ꝓtumeliā nois christiani capit; sūmitatē abrase rant. Sed bn̄s petr⁹ seruare b voluit spūsctō in spirāte in honorē: ꝛ toti clero seruādum tradidit ob mysteriū significatōis. Sz q̄rit q̄d signifi/ cat ista corona clericoꝝ. Rn̄det ꝙ inter cetā sig nificat tria p̄cipua. Prio in eo ꝙ est figure circu/ laris significat coronā. ſ. ꝓpetuā regni celestis q̄ in xp̄o expectat q̄ vt reges decorant. vt dic̄ Hie/ ro. xij. q. ij. Clerici. ꝛ c. Duo sunt. Scō q̄z i eo ꝙ a pte supiori capilli detondūt significat fm̄ Dio ny. li. de eccl'iastica hierar. mūdā ꝛ nō formabilē vitā. Tercio i eo ꝙ denudant i v̄tice significat ꝙ inter se ꝛ deū terrenū nihil debz esse mediū ſz im/ mediate debēt deo vnirī amore vt deū ꝓ popu/ lo valeāt placare. Unde Alex. papa sic dic̄. j. q. j. Xp̄i sacerdotes ꝓ ppl'o interpellāt. ꝛ pcā populi ꝓmedūt. qz suis pcīb⁹ ea delēt atqz ꝓsumūt: qui q̄nto digniores fuerint tāto facili⁹ in necessitati bus ꝓ q̄b⁹ clamāt exaudiūtur. hec dicto ca. xp̄i.

¶ Quarto ꝓpter errorīs destructiōz atqz primē misse celebratiōem. Ut em̄ dicit mg̃r Jobes Be leth antiq̄tus fuit ꝙ uetudo gētiliū in b mēse Fe bruario epulas offerre sup tumulos defūctorū suorū ꝛ cibos ꝛ vina. Nas aūt de nocte demo/ nes ꝓsumebāt ad decipiēduz hoies vt crederent aīas eruras a corpīb⁹ cibos requirere carnales Un̄ sancti pres ordinauerūt b festū cathedre pe tri q̄ die Petr⁹ putat pmā missam i pōtificali/ bus anthiochie celebrasse q̄n itroniſat⁹ fuit: vel saltē ꝓ illo tpe. ꝛ ideo istā die celebrē statuerunt. Nā ꝛ Jacob⁹ pmā missā dixit i hierl'm i pōtifica lib⁹. Jobes i Asia. Marc⁹ i Alexādria. Et hāc so lēnitatē pres statuerūt vt ꝓ hāc festiuitatē a xp̄ia nis illa ꝓsuetudo epulaꝝ ꝓferēdaꝝ sup tumu/ los extirpare pen̄it⁹ vacādo diuis laudib⁹ et v̄ rute ei⁹ ac intercessiōe bti Petri. O q̄ fidel' ania xp̄iana fuge errores ne peas. Amplectere chri/ stū dn̄m. honora bn̄m ei⁹ apl'm Petz: q̄ten⁹ ei⁹ meritis deū tibi gr̄a ꝛ gl'ia oīb⁹ quoq⁹ nob Amē.

¶ De scō Mathia apl'o Sermo pmus cū le/ gēda. de surrogatōe eius in locū Jude

O domine qui nosti corda hominū ostēde quē elege/ ris ex his duob⁹ vnū. Actuū. j.

Ex quibus verbis docemur ꝙ cū aliqui volū t plātū vel ꝓncipē quēcunq̄ eligere debent deuz deuote orare. Quod patz ratōne: quia q̄ ad pre/ latōnem vel ꝓncipatū ponitur loco dei ponit. Jurta illud Roma. xiij. Non est potestas nisi a deo. Ministri enim dei sunt. scilicz prelati ꝛ pn/ cipes in hoc ipm̄ seruientes. Hec ibi. Sed ponere aliquē loco dei specialiter ad deū pertinet. Unde viij. q. j. Si ergo princeps vel quilibet prelatus

De sancto Matthia

diuia ordinatiõe ad regẽdũ ppl'm instituit.ergo a deo ẽ spẽaliter plat⁹ vel rector perẽd⁹ maxime eccliastic⁹. Hinc p exẽplo xp̃s dns electur⁹ apostolos in montẽ pus ascẽdit orare Luc.vj. Sic g̃ cũ tã Judas ex apl'or̃ nũero ceciderat loco ei⁹ ipi apli eligere volẽtes in apl'atũ:duos sz sctos t idoneos statuerũt.vnũ Joseph q̃ vocabat Barsabas cognoiat⁹ iustus. Js fm Lyrã nõ ẽ iste sanctus Barnabas q̃ cũ Paulo fuit vocat⁹ i apl'atũ.qz ille fuit Cypus.sz iste ẽ ali⁹ dict⁹ barsabas nõ Barnabas.z fuit fili⁹ Alphei z sic de galilea oriũdus.Aliũ aũt statuerũt Mathiã.Orantes g̃ deuotevt xp̃s dns oñderet q̃s bor̃ eligeret digni or apostolatui sic dixerũt.Tu dne q̃ nosti corda hoim zc.Et q̃b⁹ vbis tria mysteria notabim⁹ p

¶ Primũ de Jude puaricatiõe. (mõe.

¶ Scõm de Mathie surrogatiõe.

¶ Tertiũ de hystorie psecutõe.

B Circa p̃mũ mysteriũ scz de casu Jude z p uaricatiõe exp̃ fm poetã Lathonẽ. Felix quẽ faciũt aliena picl'a cautũ.iõ vt p iude piculũ cauti reddamur q̃stio hic occurrit p q̃ z q̃lia vitia homies sic demerent cadere vt habeãt pire z alij locum eor̃ dei iudicio succedere.sic̃ claruit in Juda. Rñdet p exclusionẽ q̃ sacra scptura edocz boies multos p varia vitia talit̃ pire vt nõ resurgãt sz alij hẽant succedere. Primũ vitiũ ẽ supbia pquã cecidit lucifer z ãgeli. Esa.xiiij. Quor̃ locũ hõ obtinet p hũilitatẽ scz penitẽtie. Matth.iij. Penitẽtiã agite appropinq̃bit regnũ celorũ. Uñ xp̃s se hũiliauit vt nos ad angelor̃ locũ exaltaret.qa q̃ se hũiliat exaltabit Luc.xviij. Scõm ẽ inobedientia p quã cecidit Saul.in cuius locũ succesit Dauid p obedictiã z subiectionẽ diuinor̃ mãdator̃.j. Reg.xv. Tertiũ est idolatria p quã cecidit ppl's chaldeor̃ adorãtiũ creaturas. Sen.xv. Et ppl's chanaã cũ xxxij.regib⁹ suis. Josue.xj.z.xiij Jn q̃r locũ succesit israel z ei⁹ filij p dei veri cultũ q̃ oẽs illos occiderũt. Quartũ ẽ auaricia z ei⁹ iniusticia. Uñ Eccl.x. Regnũ de gẽte in gentem trãsfert p iniusticias. Lyra exẽplificat ð monarchia assirior̃ trãslata ad babylonios.z a babylonijs in persas z medos. Dan.v.z ab illis in grecos.j. Machab.j. Et ab ill'in romanos. Luce.ij. Nã sequit Hic venalẽ hz aiam suã.s. diabolo.z sic auaricie succedit diabol⁹. Quintũ ẽ luxuria p quã mũd⁹ tot⁹ pit diluuio in filijs Cain q̃ fuit pm⁹ parẽs dãnator̃:vt ptz Sen.vij. In horũ locũ successerũt filij Seth.i. Noe cũ liber⁹ casti z mũdi. O g̃ carnales boies cur nõ timet⁹ piculũ. Sextũ ẽ ira diu tẽta p quaz cecidit Esau et ppl's Ebdom. Jn q̃r locũ succesit Jacob cuz filijs suis pziarchis p mãsuetudinẽ: vt ptz i Sen. xxv. Septimũ est inuidia p quã ceciderũt pharisei z magistrat⁹ iudeor̃ iuidẽ.xp̃o. Jn q̃r locũ successerũt discipuli xp̃i p carnẽ.iuxtat illõ Job. xv. Jn b cognoscẽt oẽs qz mei estis discipuli si dilectionẽ adinuicẽ habuerit⁹. Octauũ ẽ negligentia scz corrigẽdi subdit⁹ or̃ petã.p hãc cecidit Heli cũ filijs suis Offni z Fines.j. Reg.ij. Et amora ẽ eor̃ posteritas a psequẽdo summo sacerdotio. Jn q̃r locũ successerũt filij ythamar.s. Sadoch z posteri ei⁹ p vigilantiã z sollicitudinẽ. Uñ Hieron⁹.sup dicto loco dic̃ sic:Heli p iniq̃tate filior̃ suor̃ dãnat⁹ ẽ:corripuit q̃dẽ cos sz lenitate patris:nõ aucte põtific⁹. Et qz eos tenebat corripe nõ solũ p iniq̃tate filior̃:sz etiã p sua fuit morte punit⁹ subita.O g̃ hõ aduerte q̃s malũ sit negligere corrector̃ subdit⁹. Nã.di.lxxxvj. Culpã.dicit Jobes papa. Culpã pculdubio faciẽt⁹ hz q̃ qõ pt corrigere negligit emẽdare. Scriptũ q̃ppe ẽ q̃ digni sũt morte nõ solũ q̃ faciũt:sz etiã q̃ consentiũt faciẽtib⁹. Ro.xij. Nonũ ẽ obduratio siue obstinatio in malicia p quã cecidit z reprobat⁹ ẽ iudaic⁹ ppl's a xp̃o z obcecat⁹.in cui⁹ locũ succesit gẽtilis ppl's p fidei adhesionẽ.ad Ro.xj. Lecitas ex pte ptigit in isrl'donec plenitudo gẽtiũ intraret. Uñ ibidẽ Apl'us admirãdo exclamat di. O altitudo diuitiar̃ sapiẽtie z scie dei q̃s incõphẽsibilia sũt iudicia ei⁹ z inuestigabiles vie eius zc. Ad ꝓpositũ. Judas multũ bor̃ vitior̃ funib⁹ implicat⁹ erat.pcipue aũt in eo erat auaricia sũma z iniusticia.qz fur erat z loculos babẽs. Job.xij. Et p auaricia pecunie innocẽtẽ.z qõ ẽ maximus filiũ dei interficiẽdũ pcurauit z tradidit. Fuit cũ b z supbo z a fide xp̃i deuio⁹ z iracũd⁹ z inuidus p vnguẽto qõ magdalena i caput xp̃i ex pietate effudit.vñ z iudas murmurauit aliosq̃ ad oblocquẽdũ induxit dñi. Ut q̃d pditio hec vnguẽti facta ẽ.poterat emi venũdari pl⁹ q̃z.ccc.denarijs et dari pauprib⁹. Et insup erat indurat⁹ z obstinat⁹ in malo adeo q̃ xp̃s dns volẽs eũ reuocare nec verbis ei⁹ acquit cũ pdixit se traditur⁹ ab eo ob hoc vt se iudas recoḡsceret.nec obsequo hũilitat⁹ cum ei⁹ pedes lauit.nec osculo charitatis xp̃i voluit a malo querti vel retrahi.ꝓpea iusto iudicio p̃ir. z ei⁹ apl'atũ ali⁹.s. Mathias accepit. O g̃ hõ cauete ab his pdict⁹ vitijs sivis saluari. ¶ Sz q̃ri põt. Cur de⁹ hoiem quẽ puerit z ad suã gratiã vocauit.tãdez excidere z pire pmittit. Rñdet vt colligit ab Aler.ð ales.ij.p.sũ q.xxij. Boauẽ. sup.iij.di.xxiij. Petro q̃r aure.z Frã. Ma.sup.j. di.xxxix.z xl. Plures ad id tradũt rõnes e q̃bus sufficiat alios breui⁹ accipe. Pria rõ ẽ ex pte dei: vt manifestet ei⁹ potẽtia z sapia z iusticia ac boitas. Nã potẽtia in b claret.qz cognoscit hõ ex b q̃ sicut nõ poterat sine deo velle bonũ z ad gr̃az ꝺi peuenire:ita nec sine deo põt pseuerare:dicente saluatore Job.xv. Sine me nihil potestis facere. Jtẽ sapia q̃ ex mal'elicit bõa vt dic̃ Aug.i enchi. Ex b ei electi cautiores reddũt ne cadãt:sz fortit̃ vitijs resistãt z pseuerẽt.z mali cognoscũt suo arbitrio vẽdo pire.z iusticia sil'z boitas ꝺi claret cũ z malos futuros z ñ tm̃ bonos velit de⁹ saluare.s. volũtate añcedẽte.z iõ cos vocat ad gr̃az q̃s tm̃ scit ñ pseueraturos. Uñ Aug.li.xj.sup Gen.ot.q̃ de⁹ reli

quit hoies arbitrio vt quicqd culpabiliter agũt deũ de se laudabilit opantez inueniãt. a se qppe habẽt volũtatẽ malã. a deo aiam bonã z iustam penã q in eis debitũ habz locũ. Nec Aug. Secũda ro er pte hois ne supbiat: sed sp timeñ. hũilis existat. Uñ Apl's Ro. xj. Noli altuz sapez time. Si eñ de' naturalib ramis. i. iudeis nõ pepcit ne forte nec tibi pcat. Nec ibi. Tertia rõ ex parte meriti z pmij celestis. qz pcti lapsus z iteratio in malis auget meritũ in bonis fm Aug. vbi sup. Dũ ipugnãt vitia nec cõsentiũt. z p ꝓsequẽs maiorẽ gloriaz cõsequent. iuxta illud Eccl. xxxj. Qui potuit facere malaz nõ fecit iõ stabilita sũt bona illi' in dño ꝛc. O magne de'. o bone iesu q̃z pius z mirificors es erga bonos q̃z terribilis tua iustitia ꝓtra obstinatos in malo.

¶ Circa scõm ꝓncipale de substitutiõe Mathie in apostolatũ seu surrogatiõe. Ex quo btus Mathias apostolatũ iude accepit q̃rit. vtz inter hoies ad beatitudinẽ vocatos ipam cozonaz quã pdit vn': accipiat ali'. Rõ q̃stiõis. qz cõstat q apostolat' cozonã z dignitatẽ quã pdidit Judas accepit Mathias apl's. Et qz Petr' Act. j. ait. Oportet impleri inquit scripturã quã pdixit spũssanct' ꝓ os Dauid scz in Ps. Fiat habitatiõ eoz deserta z nõ sit q inhabitet in ea. Hoc dicẽ pdicẽdo penã sacerdotũ mortẽ xpi. pcurãtiũ. Naz bierusalẽ fuit cõbusta p romanos z destructa et sacerdotes interfecti ptim z captiuati. z sic eozuz facta ẽ habitatio deserta. Et subdit de pena Judę pditorz xpi. Et episcopatũ ei' accipiat alter: id ẽ mathias. Sedt g̃ ꝓpositũ. sz i ꝛriũ: cuz difficile sit videre quõ vn' hõ possit alteri' cozonã accipere qz dicẽte Apl'o. Unusq̃sq; ꝓpriã mercedẽ accipiet fz laborẽ suũ. j. Corz. iij. g̃ q̃stio oritt. Ad hec rñdetur p plures doctores sacre scripture. Prim' ẽ sãctus Jobes euãgelista z apl's. q Apoc. c. iij. scribit sic. Tene qõ habes ne ali' accipiat cozonã tuam. Scõs ẽ Augustin' li. de pdestinatiõe sctorũ q dic sic. Predestinatoz ita cert' est nũer' vt nec addat eis q̃q̃z nec minuat ex eis. Tene g̃ qõ habes ne ali' accipiat cozonã tuã. Si eñ ali' nõ est acceptur' nisi iste pdiderit cert' ẽ nũer'. ali' ãt ñ ẽ acceptur' nisi iste pdiderit scz p pctm. g̃ ꝛc. Tertius ẽ sctus Thomas. j. p. q. xxiij. arti. vj. in soluti one ꝑmi argumẽti di. sic. Cozona dr eẽ alicuius duplicit. Uno mõ ex pdestinatõe diuia. z sic nullus pdit cozonã suã. Alio mõ ex merito gre. Qõ eñ meremur q̃dãmõ nostrũ ẽ. z sic aliqs põt cozonã suã amittere p pctm mortale sequẽs. Ali' ãt illã cozonã pdita accipit in q̃ntũ in locũ eius surrogat. Nõ eñ de' ꝑmittit aliqs cadere q̃n alios erigat fm illud Job. xxxiij. Cõteret multos z innũerabiles stare faciet alios ꝓ eis. Sic eñ i locũ cadẽtiũ angelorz substituti sũt hoies. z i locũ gẽtis iudaice substituti sũt gẽtiles. Substitutus ãt in statu gre: etiã q̃stũ ad hoc cozonã cadẽtis accipit q de bonis q̃ ali' fecit in vita eterna gaudebit. in q̃ vnusq̃sq; gaudebit de bonis tã a se q̃z ab aliis factis. Nec Tho. Et p hec soluitur obiectio in ꝛriũ. Quart' doctor ẽ Nicola' de Ly. q sup Apoc. iij. i postilla ôt sic ꝓsequeñ. lr̃az Ecce iñt venio cito (ad te accipiẽduz) tene qõ habes: id est gr̃am tibi dataz: vt nemo accipiat cozonaz tuã. Cadentib eñ aliqb a iusticia in psenti alij eis surrogank. sic ptz i legẽda. xl. martyz. qz vno ex eis cadẽte clauiculari' ei surrogat' fuit z eius cozonã accepit. Nec Lyra. Legit qppe in illorũ martyz legẽda q dũ in stagno eẽnt nocte positi vt gelu ꝓstringerent z mane crura eoz disrũperent. vn' ex eis pusillanimis effectus refugit ad balneũ. z statim resolutũ reddidit spm̃. In nocte ãt ecce lumẽ feruẽs sup eos resplẽduit velut sol. z glacies resoluta est. Porro custodib eozũ dormientibus clauicularius solus vigilabat vidẽsq; tantã lucẽ z mirãs vnde eẽt: respexit z vidit xxxix. cozonas sup scõs descẽdentes. z cepit cogitare. q̃dragita iñt sũt: vni' cozona vbi ẽ. Uñ ex pgefacieñ. custodes mor. piecit vestimẽta sua in eoz facies z exiliuit in stagnũ clamãs z dicẽs. Christian' sũ. vñ ipm cõñeratũ martyrib vñ vnus ceciderat z fidelẽ cõpertũ: cũ ceteris cruri fragio martyrisarũt. Et sic ptz ꝓpositũ. Ad idẽ clarũ est etiã hoc exẽpluz de iude casu z btĩ mathie surrogatiõe. Ecce g̃ maria dei nr̃i misericordia z bonitas ad saluãdũ hoies. O aia fidelis dilige deum tuũ z pseuera i ei' amore ne cozonã tuã accipiat alter. O pctor age penitẽtiã vt ꝓseq̃ris cozonã.

¶ Circa tertiũ de hystoria sufficiat p ꝓclusiõe q̃ btus Mathias in apostolũ electus: officiũ pdicatõis vsq; ad mortẽ fidelissime est exercut'. qõ claret ex eius legenda. Legenda.

¶ Nimirz cũ apl'i inter diẽ ascẽsiõis xpi z Pẽthecostes simul eẽnt in cenaculo. videlicẽs petr' q nũerus duodenari' apl'oz erat minut' (iuda cadẽte) q̃s in b nũero xps elegerat vt fidẽ trinitat' in q̃tuor mũdi ptib pdicarẽt. surrexit i medio fratrũ di. Uiri fratres oportet impleri scripturã q̃ dixit. Episcopatũ ei' accipiat alter: vt scz loco iude substituam' aliquẽ q testet nobiscũ resurrectiõez xpi. sicut ipe dixit dũ ascẽderet in celũ. Eritis mihi testes in hierl'ez z in oi iudea z samaria z vsq; ad vltimũ ẽre. Sz qz test' nõ dz q̃s eẽ nisi de his q vidit. z iõ eligẽd' ẽ aliqs ex his vir' q sp nobiscũ xpi miracula viderũt z ei' doctrinã audierũt vsq; i diẽ q assũpt' ẽ in celũ. Et sic ex septuaginta duob discipul' elegerũt duos tãq̃z sactiores z notabiles in scia z factoz xpi. scilicẽt ioseph q vocabat barsabas. q nõ ille barnabas fuit de q legit Act. xiij. q cũ paulo fuit assũpt' in apl'atũ sz ali'. vt patuit sup̃ A. Iste barsabas cognoiat' ẽ iust'. ꝓ euidẽtia sctitatis. Aliũ ãt elegerũt Mathiã. Nos statuen. ignorabãt quis boz esset dignior apostolatui. Ideoq; iplorauerũt dominuz sup hoc indiciũ di. Tu dñe q nosti corda hoim: vt in themate. Et dederũt sortes eis z cecidit sors

sup Mathiã z annũerat⁹ ẽ cũ apl'is. De sorte ista varie sũt opiniões doctoꝝ. Beda eñ z Pierony mus volũt q in electiõe ista Mathie apl'i ꝑua ta lege spũssancti q nõ faciũt legem cõmunẽ: vsi sũt sortiby ne a lege veteri discreparent in q̃ sũm⁹ sacerdos sorte q̃rebat. z q vsi sẽ. s. taliby q̃lũ ive teri lege vsus creberrim⁹ erat. Sz qr vti sortib⁹ in ecclĩasticis electiõibꝫ ꝓhibitũ est iã. extra ō sor tilegijs. c. vlti. qr talis electio ex inspiratõe spũssã cti fieri debet. ió peccarẽt nũc q sortiby eligerẽt ꝑ latũ spũalẽ. secus de tpali. Exẽplũ. Lyra narrat sup. ij. libro Esdre. ca. iiij. q cũ perse volẽtes ꝓfice re sibi regẽ: magi septẽ ꝛsiliarij ꝛdixerũt q ille cu ius equ⁹ ꝑmo hinniret cũ in crastino ꝛuenirent ad electiõis locũ ille regnaret. qõ cõtigit de equo Darij z ille regnauit. Iã tales eligunt ad tpalia disponẽda. ió in electiõe tali ꝓñt hoies vti sortiby sic z i diuisiõe regꝝ tpaliũ: puta cũ ꝑ festucas bre uiores vel longiores seu ꝑ piectionẽ taxillo⁹ ad pũcta plura vel paucioza. z ex ꝛsil'iby determiat int hoies cõi ꝛsensu q̃s quã ptẽ accipiat q̃ vocat sors diuisoria: ꝟ nõ ẽ de se peccatũ. Posset tñ ibi causa motiua scz cupiditatis vel discordie vitiũ ꝛcurrere tale q esset pctm̃. Nec apl'i in electõe il la vtendo sortiby nõ peccauerũt. Cum qr tũc nõ erat hoc ꝓhibitũ in electiõe ꝑlati. Cũ qr hoc fece rũt familiari ꝛsilio spũssancti. Nam z oꝛionẽ ꝑmise rũt. Sz hoc nõ est trahẽdũ ad sequẽtia in electiõe ꝑlati spũalis: vt patuit. Nec ꝑm Lyrã. Sz brũs Pyoni. libro ecclĩastice hierar. asserit q ista sors nihil aliud fuerit nisi quidã splẽdoꝛ z radius di uinit⁹ emissus sup Mathiã ꝑ quẽ ipe oñdebat ĩ apostolatũ assumẽd⁹. ¶ F Hic igit Mathi as elect⁹ cũ tãdẽ in macedoniã aduenisset fidem xpi ꝓdicañ. quãdã potionẽ toxicatã q̃visu cũctos ꝓuabat dederũt eidẽ. Quã i noie xpi bibit z nul lã lesionẽ incurrit. z illa potiõe excecatos plus q̃ ccl. homies man⁹ singulis iponẽs illos oẽs illu miauit. Diabolo aũt suadẽte vt ppl's infidelis il lũ occideret cũ ipm furibũde quererent nec inue nirẽt: tertio die se ipis manifestauit di. Ego sum Quẽ manibꝫ post tergũ ligatis z funeꝫ collo po sito crudel'r affligeñ. i carcerẽ iclusert. vbi demo nes appareñ. dẽtibꝫ fremebãt in eũ: sz appropin q̃re nõ poterãt. Dñs aũt cũ ml'to lumĩe aduceni ens ipm de terra leuauit: vincula soluit z dulci ter ꝛfortãs ostiũ aperuit. Qui egressus ꝟbũ dñi ꝓdicauit. Dũ aũt quidaꝫ obstinati ꝓsisterẽt dixit eis. Denũcio vob q viui in infernũ descendetis. morqꝫ terra se aperuit z cũctos illos deglutiuit. Reliqui ꝟo ad dominuꝫ sunt conuersi. ¶ Tandẽ regressus in iudeam quã in sortem ꝓdi catiõis acceperat. cum ibi predicationi insisteret z multa faceret miracula: accusat⁹ ẽ coꝛã põtifice Cui ille. Si tibi dank indutie vis penitere. Ad quẽ Mathias rñdit. Absit vt a ꝟitate quam se mel inueni ꝑ apostasiam disgrediar. Tũc adiu dicatus est patibulo crucis in quo pendẽs viu⁹ est lapidatus. Et dũ nec sic moꝛeret sed lapides in testimoniũ secũ peteret sepeliri: securi moꝛe ro mano ꝓcurik: vt sonãt varie legẽde. z tali marty rio spm̃ dño reddidit. O ḡ beate apostole oꝛa ꝑ nobis vt ꝑdilect⁹ tuus ihesus det nobis gratiã in ꝑsenti z gloriã in futuro. Amen.

Pro sancto Mathia Sermo secũd⁹ de ma lox xpianox cũ Juda ignominia: bonox q̃s cũ Mathia felicitate.

Cecidit sors su/ per Mathiã z annũeratus est cũ vn decim apl'is. Actꝫ. j. ¶ In q̃bus ꝟbis Mathias multũ cõmendabilis videt. qr de⁹ semp meliozẽ z sanctiozẽ demõstrat cũ quez miraculose eligit ad aliquã ꝑlationẽ eccl'iasticaz Sic aũt fuisse miraculose electum Mathiã ad apostolatũ testat Pyoni. li. de eccle. hierar. ō ista sorte loquẽs z dicẽs sic. De diuina sorte que sup Mathiã diuinit⁹ cecidit: alij quidẽ alia dixerũt nõ religiose sicut arbitroꝛ. meã aũt z ipe intentio nẽ dicam. Videnk eñ mihi eloquia sozẽ nomi nare thearchicũ quoddã donũ demõstrans illi thearchico choꝛo a diuina electõe susceptũ. Hec Pyoni. Magna ḡ laus ẽ Mathie z gl'ia q a deo ꝑ splendoꝛẽ diuinit⁹ emissũ approbak miraculo se z apostolatui dign⁹ cõmẽdak. Iã vt ait Apl's ij. ad Corꝫ. x. Nõ q seipm cõmẽdat ille ꝓbat⁹ ẽ sed quez de⁹ cõmẽdat. Lyra. s. ꝛrutiby z signis. Sic fecit Mathie (vt aiunt verba thematis Cecidit sors) scz diuinit⁹ emissus splẽdoꝛ vt patuit: sup Mathiã. Juxta que verba hic tria mysteria no tabim⁹ ꝑ sermone.

¶ Primũ de gratia vocatiõis. scz tam sanctoꝝ vt Mathie z ioseph: q̃s iude.

¶ Secũdũ de differẽtia annũeratiõis. s. mathie a iuda q fuit malis annũerat⁹ sic mathias scris

¶ Tertiũ de excellẽtia felicitatiõis cũ apl'is.

¶ Circa ꝑmũ exquo inter scrõs z malivt iu das vocãk querik. vtrũ oẽs xpiani etiã vt iudas reꝛobi teneank ad gr̃arũactionẽ diuĩe bonitati eo q sũt creati z ad gr̃az xpi tpaliter vocati. Que stiõis hui⁹ est rõ ꝓpter reꝛobos ꝑm Fran. Ma ronis. talis sup. j. di. xl. z. xlj. simulqꝫ alios. Scri bik eñ. qr meli⁹ fuisset si natus nõ fuisset hõ ille Matth. xxvj. qõ dictũ est a saluatoꝛe de ipo iu da. Et itez. ij. Pe. ij. Meli⁹ fuisset ꝟitatis viam nõ agnoscere illis q̃s post agnitionẽ retroꝛsuꝫ cõ uerti ab eo qõ illis traditũ ẽ scto mãdato. Qua re ḡ teneꝫ gr̃as agere de tali beneficio cũ scz expe diuisset illi q nũq̃ habuisset illud ne habere de beret acerbioꝛẽ z indicibilẽ penã inferni ex pecca to sequẽti. Sz ad hec rñdet ꝑm eundẽ Fran. ibi dẽ. Alioscꝫ doctoꝛes ꝑ tres ꝟitates ex dictis eoꝝ rũ elicitas. Prima ꝟitas q min⁹ ẽ malũ nõ esse simpliciter q̃s esse dãnatũ. hoc patet ꝑ predi cras autoꝛitates. in q̃bus min⁹ malũ accipit reꝛ

spectu maioris mali p bono vl' melioris vt sit sensus. Bonum illi erat si nat⁹ nō fuisset .i. minus malū erat. Et illō. Meli⁹ erat vīa vitat⁹ rē. id ē min⁹ malū rē. vt exponit etiā Lyra. Inē duo ei mala min⁹ malū ē eligēdū. v. li. ethic. Si dicas. meli⁹ est esse aliqd q̄z nihil. vñ z dānati magis volūt esse sic q̄z nō esse. Nō esse em̄ puat totū eē creatū: sz esse dānatū nō puat. Sic g̃ nō esse vl' ānihilari nō habz rōez ent⁹: ita nec bonitat⁹: cū ens z bonū ꝙuertāt. vj. methaph. z p ꝙsequens nec ratione eligibilitat⁹. Pia eni eē appetūt z illi⁹ causa agūt q̄cqd agūt fm naturā. ñ. de aia. Rñdet q̄ q̄uis qdā dixerint q̄ dānati nō pñt velle non esse: qz b nō ē appetibile: vt patuit i obiectōe. nihilo min⁹ tñ doctor subtil' quē seqt̄ z Frā. maro. Itē Rich. de media villa z Bonauē. sup. iij. dist. j. dicūt q̄ dānati vellēt nō esse nō volūtate naturali. qm̄ illō velle nō pñt. qz esse i pena meli⁹ ē q̄z nihil esse: cū i nihilitate nulla vt dictū ē penit⁹ sit bonitas. Volūt tñ dānati se nō esse volūtate deliberatiua nō p se sz p accidens inq̄ntū ad nō esse sequit̄ carētia pene quā p se appetūt: qz videt q̄ ex suo esse nō pñt ꝙsequi delectatōez nec vtilitatē: nec acq̄rere aliqō bonū. Jōq̄z nō est mirū si tali esse vellēt carere vt mal' q̄ essendo patiūt penit⁹ carere. mi⁹ ei malū peligibile ē maiori malo fz rōez Et b ē qō Job Apoc. ix. dic̄. In dieb⁹ ill' q̄rēt homines mortē z nō inuenient. desiderabūt mori et fugiet mors ab eis. Et ex hijs ꝙcludit vitas premissa. z ꝙfirmat tali rōe fm Frā. maro. vbi supr. qz pena iferni est q̄dāmodo infinitū malū. Tuz ex eo q̄ est i pena infinite trāsgressiōis. s. mortalis culpe ꝝ bonū infinitū. s. deū ꝙmisse z ab eo sepatiuū. Tū qz ē ifinito tpe a tpe post duratiuū. Tū qz ifinite bitudinis vt puta durātis in ppetuuz in celo secluſinū q̄ sunt mala idicibilia. Sz anni bilari min⁹ essz malū saltem p accidēs rōe boz. Ad idē facit etiā scōa vitas. g̃ tē. ℂ Scōa vetas ē q̄ meli⁹ esset infernalē penā. sine tñ pcō z etiā sui annihilatōnez eligere q̄z mortaliē peccare vel in pcō manere. Nā b iust⁹ magis debz eligere. Unde Anſ. li. sil'tudinū ait. Si hic inq̄t peti pudorē z illinc inferni cernerē horrorē: z vni eoz mergerem anteq̄z pctm̄ ꝙmitterē. malle em̄ pur⁹ a pcō gehēnā itrare q̄z pcti sordē pollut⁹ regna celoz tenere. Nec ille. Deb aūt Alex. de ales dic̄. q̄ ꝙsiderata pena iferni vt sustinēda nō merito culpe peligēda ē q̄z pcti ppetratio. Denicq̄ Nico. de lyra sup Mat. xxvj. i postilla dic̄. q̄ q̄uis esse soli⁹ pene adiūcte q̄z esse simplicit̄: cū esse dānatū ifernalib⁹ penis nō sit min⁹ maluz rōne tñ nō puat totū esse creatū. min⁹ tñ malū est rōe culpe mortal' q̄ inſepabil'r adheret dānatis. z ip sa nō solū puat esse creatū q̄dā sicut pena sz etiam priuat bonū infinitū seu diuinū. q̄ q̄ō esse sit nō esse simplicit̄. Et sic intelligēdū ē illō saluatoris. Meli⁹ illi erat si nat⁹ nō fuisset. qz maius malū est peccasse iudā tradēdo xp̄m q̄z nō fuisse creatū. Et sic de oīb⁹ reprobis q̄ nolunt penitere qz ꝙtinue erūt in pctō: z eternalit̄ in eo pmanebūt in inferno. O hō pctōr. O aīa dura. O xp̄iane q̄ vluis ociose: q̄d cogitas: q̄d agis. quo vel tē dis. cur vitā ñ corrigis. vt q̄d ad infernū ꝙperas vt miserabilissime viuas z puniar⁹ D Tercia vitas q̄ oīs hō cuiuscūq̄ ꝙditōis etiā si se putet reprobatū a deo iusto: z etiā si sit vt Judas damnat⁹ i inferno tenet gr̃as agere deo. Prio q̄ dē ppt̄ bñficiū creatōis. qz de⁹ nullū hoiez creauit ad hūc finez vt damnet̄: sz ad bītudinē. vult em̄ oēs hoies saluos fieri z ad agnitiōez vitatis vēre. j. ad Thim̄. ij. scz volūtate añcedēte. Et ad id dedit naturalia adiutoria z leges sufficienter Nec vlli hoim faciēti q̄d i se est negat gr̃az suam imo ꝓmisit dicēs. Pis q̄ petit accipit z q̄ q̄rit iuenit. Mat. vij. Sic ei arator i semiat oia grana frumēti z circa illa omnē diligētiā adhibet z cura vt fructificēt: q̄uis m̄lta ex eis depire nec fructificare. sic rē. Scdo ppt̄ bñficiū dignificationis. qz te fecit de⁹ int̄ oia aial dignissimū. s. hominē rōis capacē: vt p̄sis piscib⁹ mar⁹ z volatilibus celi z bestijs terre. Hen. iij. O, si petas. quare fecit mihi de⁹ istā gr̃am vt crearet me hoiez cū sciuit me damnādū. Rñdet Fran. maro. vbi supra q̄ bñficiū creatōis nō est nec tēdit in detrimētū hois vel rei create sz p accidēs vēit damnatio. ipa etiā hois volūtate mala. Sicut si rex daret alicui aliqō fortaliciū z a casu seqret̄ ei⁹ ꝓcipitiū regtiandū esset regi. Sed di. si rex p̄sciuisset illō ꝓcipitiū sic de⁹ p̄sciuit Jude casū cur esset regtiādū. Rñdet ibidē Fran. maro. q̄ ideo qz cū b z i hoc p̄sciuit bonū vniuersi z decorē iusticie et bonum totius p̄ferendum est bono ꝑti. Sicut g̃ bona reputat⁹ manus q̄ se exponit p ꝙfuādo capite: qz ipa destructio capit⁹ esset destructio totius corpis. ita bonū ē q̄ bō quē sciuit de⁹ perituꝝ creatus est ad decorē sue iusticie z bonū tot⁹ vniuersi. Unō si talis hō esset bon⁹ gr̃as ageret deo. Tū qz ipe est obiectū diuie iusticie. tū etiam qz habuit a deo bonū esse qō sua malicia ꝓdidit Unde Aug. li. de li. arbi. dicit. Cōsidera q̄ntū bonum est esse qō z bti z miseri volūt. Et. xj. li. de ciui. dei. cap̄. xxvij. Quid aīalia oīa z irrōnabilia a draconib⁹ vsq̄z ad exiguos vmic'los. nōne se esse velle atq̄z ob b interitū fugere oīb⁹ q̄b⁹ pñt motib⁹ indicāt. Nec ille. Si adhuc dicas. Ego b oīno nō possum velle vt sim eternalit̄ peritur⁹ z dānād⁹ eterno igni. Rñdeo q̄ imo noli b sz vel' te esse saluādū. Et audi Aug. dicētē sup Job. Si ñ traberis. i. times te nō trahi a deo ora vt trahar⁹ Si nō es p̄destinat⁹ fac vt p̄destiner⁹. Qui ei creauit te sine te nō iusticabit te sine te. Nec ille. Declina g̃ a malo z age pniam: appropinq̄bit enim regnū celoz. F Tercio oīs hō dz deo regtiari ppt̄ bñficiū p̄uatōis. Aug. Gr̃e tue tribuo (scz

o deus) q̄ in multis cadere z multa pctā fecisse potuissem q̄ tū nō feci. eo q̄ tu p̄fuasti me: qz nimirū tāto maior seqret pena. ¶ Quarto gr̄e bñficiū gratificatōis. s. in fide xp̄i. ad qō vocati sunt z tenēt xp̄iani oēs. qz gr̄a est excellētissimū donū dei fm Aug. Ecce o xp̄iane spectaculū gnde. Nā vide q̄ erq̄ post vocatōem Judas fact⁹ est ingratus. z post pctōz suoz remissionē guius recidiuauit. ideo rādē despatus p̄ijt. Mathias aūt ex quo ī vocatōis gr̄a p̄māsit vsq; ad mortē ad bītudinē celestē puenit. O xp̄iane elige q̄ quē bonz imitari studeas. Ego tibi vt fratri p̄sulo vt vitā scrām Mathie seq̄ris ne cū Juda pcas. alioq̄n bonū tibi erat si natus nō fuisses B

¶ Circa scōm de differētia annūeratōis: eo q̄ sic in themate dr Mathias annumerat⁹ sctis: ita ecōtrario Judas annumerat⁹ extitit reprob⁹ et malis. accipiam⁹ p̄ p̄clusiōe isti⁹ ptis q̄ ois malus christian⁹ rāq; alter Judas reputat⁹ maxia ignominia extat deformat⁹. Unde oēs tales debent penitere. Declarat

Prima em̄ est ignominia apostatatōis
Scōa est ignominia abnegatōis
Tercia est p̄ditionis
Quarta est derisionis
Quinta maledictionis
Sexta damnificatōis
Septima eterne damnatōis

Prio qz mali xp̄iani rāq; alter iudas deformati sunt ignominia apostatatōis. qz iudas reputat⁹ ē a postata a fide. z isti sil̄. si nō corditis credulitate saltē ope. Querit nāq; q̄d est apostasia. Respondet fm Eler. de ales scōa pte sūme tract. de apostasia q̄ ē temerari⁹ a statu fidei z obedientie eccl̄iastice vel religiōis. s. xp̄iane recessus. Ex q̄bus colligit q̄ tripler ē apostasia: vt etiā notat glo. j. c. de aposta. In p̄ma sūt oēs heretici z q̄cūq; recedūt a fide. vt Julian⁹ z alij ml̄ti. Tal̄ iudas. In scōa oēs xp̄iani q̄ nolūt obedire suis p̄latis eccl̄iastic⁹. viij. q. j. Sciēdū. z p̄cipue inobedientes pape. Sic z oēs q̄ recedūt de ordie suo vl̄ religiōe quā p̄fessi sunt. De q̄bus loq̄tur Aug. xlvij di. c. Quātūlibz di. sic. Fateor coz̄ dño deo q̄ est testis mihi sup aiam meā: q̄m sic difficile sū exp⁹ meliores q̄s q̄ ī monasterio p̄fecerūt: ita nō suz deteriores exp⁹ q̄s q̄ ī mōasterio defecerūt. Nec Aug. ad Uincē. donatistā ibi. In tercia sūt large oēs q̄ nō verēt deū p̄dere p pctm̄. s. mortale. Jxta illō Eze. ij. Mitto ego te ad filios isr̄l̄ ad gētes apostatrices q̄ recesserūt a me. Nec frat Ange. de clava. Un̄ claret q̄ sic Jude ignominiosū est apostatasse a scta fide z religiōe discipulorum xp̄i. Et sic monachis a sua p̄fessiōe. oēs em̄ tales sunt excōicati z infames p̄ oib⁹ infamib⁹. vj. q. j. Infames. Sic z xp̄iano recedēti a p̄fessiōe quaz fecit i baptismo. Hinc Prouer. vj. Nō apostata vir inutil̄. z infra. Huic extemplo veniet p̄ditio z subito p̄tere. ¶ Scōa est ignominia abnegatōis. Malus em̄ xp̄ianus rāq; alter Judas negat xp̄m deū suū saltē facto. vt de talib⁹ dic̄ apostol⁹ ad Titū. j. Cōfitent̄ se nosse deū: fact̄ autez negāt: cū sint abominati z increbiles z ad oēm op⁹ bonū reprobi. Aug. Quisq; fact̄ negat christū antichrist⁹ ē. ¶ Tercia ignominia p̄ditōis. qz ois mal⁹ xp̄ian⁹ rāq; alter iudas reputat⁹ proditor xp̄i cū domū xp̄i. i. coz suū tradit diabolo p pctm̄ q̄ xp̄s inde expellit z in seipo xp̄m crucifigit. Heb. vj. Rursum crucifigentes xp̄m i se. Deniq; tal̄ rāq; alter Judas expēsis xp̄i vtil̄ habēs a xp̄o victū z amictū z oīa bonū: q̄ tū ab eo⁹ ptumelia nō refrenat̄. Bñ de talib⁹ dicere pōt christ⁹ illō p̄s. Qui edebat panes meos magnificauit sup me supplāt̄atōez. ¶ Quarta ignominia derisionis. qz mal⁹ xp̄ian⁹ rāq; alter Judas merito vitupat̄ z deridet̄ ab oib⁹ rāq; mōstr̄ ridiculosū: qz talis est partim xp̄ian⁹. partim pagan⁹: z partim brutū: z partim diabol⁹ z peior diabolo. Nā os z linguā habz xp̄iana cū xp̄m dicat deū suū. caput z coz habz diabolicū p̄ pcī affectū z delectatōez. vñ Bre. ome. x. dic̄ sic. Certe in quoz oim diabol⁹ caput est. z hui⁹ capitis membra sunt oēs iniq̄. Jrē man⁹ z opa habz pagana q̄b⁹ ipugnat xp̄m p vicia. mēbra alia hz brutalia. Un̄ Bern̄. sup can̄. fmōe. xxxvj. An nō videt tibi ipis bestijs bestialioz eē hō rōe vigēs z ratōe nō vtēs. Deniq; facie z imagine sūt peiores z horribiles sup̄ demōes. Un̄ Augu. sup Jaco. ij. Utinā fides maloz xp̄ianoz esset sic fides demonū q̄ credūt z p̄tremiscūt. isti aūt z si credāt nō cōtremiscūt. Peior vtiq; ē eoz fides fide demonū. qm̄ vbis credūt fact̄ aūt negāt. Hinc Anf. i oratōib⁹ dic̄ sic. O dñe tu imp̄ssisti mihi amabilem imaginē tuā: z ego sup imp̄ssi odibilē imaginez. Heu heu. cui⁹ cui⁹ miser z demēs homūcio imaginē imp̄ssisti sup imaginē dei nisi vtiq; diaboli O cur nō odi ei⁹ imaginē cui⁹ sic horreo nomen Et infra. Si me p̄sidero terret me facies mea. Si nō p̄sidero fallit me dānatio mea. Si me video horror est intolerabil̄. si nō video mors ē ineuitabil̄. Nimis infelix q̄ sibi p̄ ē horribil̄. infelicior cui mors eterna erit sensibil̄. hec Anf. ¶ Quarta ignominia maledictōis: qz sic Jude p̄dixit dñs ve maledictōis eterne Mat. xxvj. Ve illi p quem tradar ego. Jta z mal⁹ xp̄ianis dicet i iudicio. Jte maledicti i ignē eternū. z c. Un̄ z Eccl̄i. xlj. Ue vobis viri impij q̄ derelicq̄stis legez altissimi. Et si nati fuerit⁹ i maledictōe nascemi. z si mortui fuerit⁹ i maledictōe erit ps vr̄a. ¶ Sexta ignominia dānatōis: qz rāq; alter iudas oēz gr̄az z oē meritum ac oē bonū p̄dit mal⁹ xp̄ian⁹ q̄ aliq̄n acq̄siverat: qz p pctm̄ oia mortificāt. Et tale oē q̄d bonis p̄ficit isti nocet. vt ptz de eucharistie acceptōe z aliorū sacroz. Qui em̄ idigne māducauerit re⁹ erit corpis z sanguis xp̄i rāq; Judas: vt ptz p ap̄lm j. Coz. xj. Septia ignominia dānatōis. qz sic iudas sue dānatōis manifestū indiciū oēdit cū

desp̃atus scip̃m laqo suspẽdit z crepuit medius. diffusaq; sunt oia viscera ei⁹ ꝙb ꝓcepat iniqtaꝫ rẽ. Ita mal⁹ xp̃ian⁹ manifeste secũ portat iudiciũ dãnatõis nisi ad pniaz ꝙuertat. qz ip̃a sua fides catholica tenet q; q mala egerũt ibũt i ignẽ eternũ Et dcniq; Berñ .dicit q; ad cumulũ dãnatõis relicta nob videt fides future ꝓmissiõis si p eaz nõ opamur. O ḡpctõr ꝙuertere ad pniam. Ecce xp̃s ipse q Judã reuocabat vbo :genuflexione z osculo:z te vocare nõ cessat. ℟

¶ Circa terciũ ỏ excellẽtia felicitatõis quã habuit Mathias in annũeratõe cũ sctissimis apl̃is cũ ꝙb participabũt ve christiãi accipiam⁹ ꝑ cõcluſiõe isti⁹ ꝓtis dicti⁹ Hieronymi ad Rusticuz monachũ de supandis mũdi illecebr̃: vbi dicit sic. Nihil est christiano bono felicius cui promittuntur regna celorum .Declaratur. Nam vt ex scripturꝫ colligit bon⁹ christian⁹ cũ Mathia et alijs apl̃is ac btis ꝓparticipabit septez p̃cipuis modis z ordinib⁹ varias felicitates vł̃ btitudines

Primo in hoc seculo
Secũdo in mortis termino
Tercio post mortẽ in purgatorio
Quarto in iudicio
Quinto in celo
Sexto in ipso christo
Septimo in trino deo

Primo in ꝫ sec̃lo bon⁹ xp̃ian⁹ cuz sctis felicitat btitudine vie. p̃s. Bti oẽs q timẽt dñm q; amb.i vijs zc. Uñ xp̃s dñs Mat .v. enũcrauit octo beatitudies ꝙb z apl̃os z oẽs fideles ꝓpbẽdit. Sicut eñ apl̃i sic z ist̃i oẽs sunt serui xp̃i. ¶ Scõo in termio. s. mortis. Apoc. xiiij. Bti mortui qui i dño moriũt ḡ zc. ¶ Tercio post mortẽ. s. i purgatorio vbi suffragia sctõꝝ habebũt. qz bti orãt ꝑ libatõe aiaꝝ i purgatorio existẽtiũ tãꝫ ꝑ suis cõciuib⁹ vt volũt doc. sup. iiij. Ideo Ecci. xxxiij. Ti mẽtis deũ brã est aia ei⁹. s. etiã post ꝫ fuerit a corde q habz gaudiũ magnũ. vñ p̃s .Btus ppl̃s q scit iubilatõez. Sed heu qz ꝑ aiaꝫ reprob⁹ null⁹ iudicio vbi oẽs boni cũ apl̃is sctis bñdicũt z ad celũ euocãt. Mat. xxv .Uenite bñdicti p̃tis mei ꝓcipite reg. zc. Quito i celo vbi cũ apl̃is sctis btificabũt z deũ laudabũt in eñ. p̃s. Beati q habitãt i domo tua dñe i secl̃a se. zc. Secto in xp̃o: qz sicut apl̃os vocauit xp̃s frẽs suos: sic z oẽs fideles xp̃ianos. Heb. ij. Nõ ꝓfũdit eos vocare frẽs: z ꝑ ꝓñs filios gl̃iose vgis Marie spũales .Uñ Ro. viij. dicit apl̃s. q oẽs sunt heredes dei coheredes aũt xp̃i. ¶ Septio in trino deo quẽ cũ apl̃is atq; oĩb⁹ btis videbũt facie ad faciẽ. Job. xvij. Nec est vita eña vt cognoscãt te deũ ꝓfez z quẽ misisti. ieſũ. O itaq; bõ xp̃iane ꝓsidera te si mal⁹ es ꝓtimesce. qz cũ Juda debes ꝓire eñ ignẽ nisi velis penitere. Si bon⁹ es gaude z ꝓseuerare stude vt cũ Mathia alijsq; apostol̃ vale as conregnare celesti felicitate. Quã ꝓstet christus Amen.

Pro sancto Mathia Sermo. iij. de ip̃i⁹ Jude mali electõne z btĩ Mathie apl̃i ꝓmẽdatõne

Placuit domino vt me eligeret. j. Paral. xxviij. A Sic ait Aug. i ench. Supna ciuitas hierl̃m ciuitas dei :mr̃ nr̃a: nulla ciuiũ suoꝝ numerositate fraudari dz. Et ꝓpter̃ea cũ nũer⁹ apl̃orũ duodenari⁹ q; ad supnã illã ciuitatẽ erat vocatus fuiſſz (excidẽte Juda) iminut⁹ voluit de⁹ in ei⁹ locũ substitui alterz. s. Mathiã. q deo inrãtũ placuit vt ip̃m fore dignũ apostolatui mira q; dã sorte diuit⁹ illustrãdo splẽdore emiſſo demõstrauerit: ſm Diony. li. de eccl̃iastica hierar. Et ideo ip̃e brũs Mathias potuit optime dicere ỏ se ꝙba ꝓmissa q; ad lr̃az dixit dauid di. Placuit dño vt me eligeret. In ꝙb vbis tria mysteria in hoc ſmone ꝓtẽplari libeat

Primũ dicit diuĩe acceptatõis: qz ỏz. Placu
Scõm ỏz apl̃ice electõis. cũ ỏz. vt (it dño eligeret in apostolũ.

Terciũ ỏz p̃digne cõmendatõis :cũ ỏz. me: ꝫ est Mathiã q; ꝓmendat in scp̃tura : vt patebit

¶ Circa primũ de acceptatiõe diuĩa accipe ꝑ ꝓclusiõe textũ Gregorij pape. xl. di. c. Nõ loca. ad idẽ de ꝑben. c. venerabil̃. dicẽtis sic. Nõ loca vel ordies creatori nr̃o nos ꝓtios faciũt: ſz nos aut merita bona ꝓiũgũt aut mala disiũgũt .hec ibi. Istud clare oñdit xp̃s dñs in hijs trib⁹. s. Juda Joseph z mathia discipul̃. Nã q̃uis Judas ordine apl̃ico fuerit xp̃o ꝓrim⁹ z spẽalib⁹ dignitatib⁹ ꝓiũct⁹ z inf oẽs magnificat⁹ triplicit̃. Prio qz de mũdo elect⁹ est in discipulũ. Scõo qz ỏ discipulo elect⁹ est in apl̃m. Tercio qz de apl̃o i ꝓcuratorẽ z tot⁹ illi⁹ ꝓgregatõis xp̃i dispẽsatorez Et tñ qz mal⁹ fuit ei⁹ demerita ip̃m a xp̃o disiũxerũt z sepauerũt ad damnatõez. Itẽ Joseph cõsanguine⁹ xp̃i fuit: qz filij⁹ alphei: z sctũs ac iust⁹ cognomiat⁹ est cuidẽtia sctitatis vt exponit Ly ra. z tñ rõe ꝓsanguitat̃ xp̃i ñ ẽ acceptat⁹ ad apostolatũ: q̃uis essz sctũs. Ez mathias q; sanctior meritis z dignior erꝫ ỏ iudicari valz. qz p illo ẽ electus a deo i apl̃atũ. ip̃a ei⁹ merita ꝓmiũ illum deo fecerũt. A Jurta ꝓmissa aũt de Juda q stio vtł̃ hic occurrit. Utr̃ ꝑ tpe electõis Judas fuerit deo grat⁹ z acceptus: sic apl̃i z Mathias ꝫ postea fuerit depũat⁹. an sp a ꝓncipio sue vocatõis fuerit mal⁹. Ratio buius q̃stiõis est qz saluator dixit Joh. vj. Nõne ego vos duodecim elegi z vn⁹ ex vob diabol⁹ ẽ. Et loquit̃ hic de Juda quẽ dic̃ electũ z diabolũ. Uñ Aug. dic̃ q; Judas a ꝓncipio sue electõis fuit mal⁹. elect⁹ tñ ẽa domino ad apl̃atũ vt ꝑ ei⁹ malicĩa z pditõez ꝓficeret xp̃i mysteriũ: qz sicut iniq; male vrunt bonis opib⁹ dei. sic z de⁹ bñ vtit̃ malis opib⁹ hominũ Jõq; Judas q̃uis fuerit pessim⁹ tñ eius malo

bene vsus est xp̃s. Sed ad hec rñdēdo fm Lyrā sup Joh.c.vj.tria p̄cipua p̄cta vl' vitates tres annotabim⁹: alioz aliq̄z etiā doctoz dicta inserēdo. ¶ Pria vitas q̄ Judas z si electꝰ sit ad dignitatē ap'licā: nō tñ ad vitā eternā. qđ claret p facti 2sequētiā. Et idē est de alijs malis xp̃ianis q̄ eligūt ad baptismi z christianitatis gr̃am. sed nō 2sequūt vitā eternā ꝓpter coz malitiā. Nā duplicē electōez legim⁹ i sc̄ptura. Una eternalē ꝑ qua ap'ls Eph.j. Elegit nos deꝰ ante 2stitutōez mūdi. i. ab eterno. Alia est electio tp̃al' vl' fz tp̃alē vocatōem. que z si ad tēpus fiat ad gr̃am: nō tñ sp ad gl'iam. qz nō omnes q̄ tp̃alit̄ sunt vocati eternalit̄ sūt electi. Matthei.xx. Multi sūt vocati pauci vo electi. Primo mō ap'li z Mathias ac oēs saluādi fuerūt electi Sed scdo mō fuit electꝰ inter eos Judas. Et h̄ q̄re dicem⁹. ij. ar. fmōis. Predicta Bonauē. i ser. cū Lyra. ¶ Scda vitas q̄ Judas post vocatōem suā factꝰ ē pessimꝰ q̄ z añ electiōez fuerat malꝰ. qz vt patuit de eo dixit saluator. Nōne. xij. vos elegi. s. ad ap'latū. nō ad celū vt patuit. z vnꝰ ex vobis. i. iudas diabolꝰ ē. s. p malitiā p quā ad 2sortiū trāsibit diaboli. Cū em̄ hec xp̃s dixit iaz malꝰ erat q̃uis ei⁹ malicia adhuc nota tūc nō fuisset ap'lis sz xp̃o soli q̄ nouit hoīm corda. Sz si peras. cur xp̃s hec dicēs nō eꝛp̃sit q̄s foret iste vnus inter eos tūc malꝰ. Rñdet Chryſ. q̄ christus hoc i generali p̄dicere voluit ne credēs suaz malitiā latere sine oīm timore oparet mala. Nō dixit aūt in speciali q̄s ille foret: ne extūc inuerecūdus factꝰ efficeret peioz. In q̄ z nos docemur primoz p̄cā secreta discrete corrigere nec ꝓpalare. ¶ Tercia vitas q̄ verisil'is est opinio q̄ Judas ꝓ sue vocatiōis p̄ncipio fuerit iustificatꝰ plenarie a xp̃o vt esz acceptꝰ deo z dignꝰ ꝓtunc vocari ꝑ ap'latu. z q̄ postea sit auersus īstinctu diabolico z ꝓprio arbitrio. Hoc ptz ex trib⁹

Primo ex ratione.
Secūdo ex autoritate
Tercio ex relatu histozie

Prio ex rōe. Nā in his q̄ trāscēdūt hūanā inuestigatōem vt i p̄dicta q̄stiōe q̄ est de occultis cordis hūani z 2sil'ib⁹ q̄stiōib⁹ tenēdū est illō qđ est magis 2sonū sacre sc̄pture z rōi. q̃uis ꝑ Aug⁹ dicat Judā a p̄ncipio sue electiōis fuisse maluz vt sup̄ tactū est: tñ h̄ nō tā 2sonat rōi z scripture: nisi forte dicat sic accipiēdū illud dictū Aug. q. s. ante electōem fuerit malꝰ. z tandē post electōem iterato recidiuauit peꝰ. Et quoniā modico tēpore pmānsit i gratia: ideo illō modicū q̃si pro nihilo reputat. ij. phisicoz. Nimiz rō dictat q̄ distributio bonoz respicit iusticiā 2mutatiuā: sic habet. v. etb. vt. s. alicui plꝰ debet de bonore q̃nto maioz est in vtute. Et ideo nō est verisil'e q̄ Judas vocatꝰ fuerit ad honorē apostolatꝰ nisi tunc fuerit iustꝰ. Credit ꝑ q̄ christꝰ ipz tūc iustificauerat vt essz tali honore dignꝰ: sic iustificauit Mathеum q̃n ipm̄ vocauit ad ap'latū. Matth. ix. ¶ Secūdo h̄ idē ptz ex auctē sc̄pture: qz Joh. xvij. dixit xp̃s. Pater q̄s dedisti mihi custodiui. z nēo p̃ex eis nisi filiꝰ pditiōis. Et certū est q̄ hic loquit̄ de pditiōe q̄ est p̄ pctm̄ mortale. qz Judas tunc nōdū pierat cozpaliter. videt ꝑ q̄ pierit in añia. postꝙ fuit datꝰ xp̃o p fidē a deo p̃fc. Ideoq̄z dic Chryſ. q̄ Judas dū est vocatꝰ ad ap'latuz fuit bonꝰ. qz vocatio ad talē dignitatē respicit p̄sentē iusticiā. Qz aūt postea peccauit xp̃m tradēn: nō obstat. qz ap'li ex sua vocatōe nō fuerūt 2firmati in bono: vt patz ex casu Petri xp̃m negātis. Et sic patz rñsio. ¶ Tercio historia p̄dictis concordat: lz sit apocrifa q̄ hꝫ in legēda cōi Legēda Q, scz quidā vir fuit in bierl'm noie Symon: et eius vxoz Liborea nūcupata: que vidit somniū q̄ filiū flagicioſū pareret q̄ totꝰ gentis iudaice pditōnis causa existeret. Qđ viro cū gemitibus retulit. Et ecce ꝓcedēte tpe se grauidā de suo mariro ꝓcepit. z tandē pariēs hūc filiū timere ceperunt parētes z qđ facerēt de eo cogitare. Ūñ horrentes occidere filiū: nec volētes enutrire sui generis destructoē in fiscella ipm̄ mari exponunt quē fluctus ad insulā Scarioth ꝓtulerūt. a q̄ in sula Judas Scariothis est appellatꝰ. Regina aūt illi⁹ loci cū spaciaret ad litus maris videns fiscellā iactari a fluctib⁹ ipam fecit extrahi. z apperiens vidit puez elegātis forme. quē secreto tenere fecit z se grauidā simulauit q̄ antea liberis caruerat. tādē filiū hūc peperisse mentit. Et p̄ceps ac plebs terre letat̄. z puez regina fecit fm magnificentiā regiā educari. Tandē eadē regina de rege peperit filiū vez. Cū aūt vtriq̄z creuissent pueri adinuicē sepiꝰ colludēres: puez regiū Judas crebriꝰ ledebat z ad ploratū cogebat. Regina h̄ molestē ferēs verberabat Judā quē sciebat alienū freq̄ntius. Qui cū nō desisteret ab iniuria pueri regij: tandē res aperit̄ z Judas inuētus z nō verus filiꝰ regis fore pandit̄. Qđ vehemēter erubescēs Judas occulte puez regiū occidit z latenter aufugit. Et veniēs hierusalē pylati curie mācipauit seipm̄. Et quoniā sil'ia sil'ib⁹ 2placēt. pylatus illū 2gruentē suis moribꝰ cepit habere. Ūñ ipm̄ sue curie p̄fecit. Quadā autem die Pylatus de suo palacio quoddā pomerium aspiciēs pomoz desiderio vehemēter capit. qđ pomerium erat Symōis patris iude. Illuc ergo iudas cōcitus missus insilijt z velociꝰ poma carpere cepit. Interea pater aduenit. sed nec Judas q̄s esset pater aut q̄ patria sua fuerit sciebat. nec ille Judā agnoscebat. Ūñ cū iudam poma carpentez inuenisset: iurgia ꝓtioſe z verba mutuo inferētes Judas p̄cm̄ in ceruice lapide ꝑcussit z occidit z poma deferēs Pilato qđ acciderat enar

rauit. Jā autē die inclināte z nocte supueniente ortoq; mane Symon mortuꝰ iuenit i pomerio z subita morte puentꝰ purat. Uñ Pylatꝰ oñes eiꝰ facultates iudee tradidit. z eius vroꝛē Liboze am eidē in ꝛiugē dedit. Eadem post tēpus q̄dā die dū Liboꝛea suspiraſſet ḡuit z Judas vir eiꝰ q̄d haberet interrogaſſet. Illa rñdit. Deu ifelicissi ma sum mulieꝛ. q; infantulū meū marinis flu ctib; submersi. z virū meū mortuū inueni. z pi latus mihi dolorē supaddidit cū tibi me inuitā copulauit. Cūq; illa oia enarraſſ; de infantulo. z Judas q̄ sibi acciderāt reculiſſ; inuētū est q̄ iu das pfem occiderit z mfem in vroꝛem duxerit. Pnia igit ductꝰ dñm Jesū adiit z veniā delicto rū implorauit. Dec in legēda. Et sic claret q̄ iu stificatꝰ fuerit p pniam. z sic a xpo electꝰ mifico ne ap'lica q̄ in eccl'ia sūmū gradū tenet dignitat; fm Diony. li. de eccl'iastica hierar. sic̄ z seraphin inter hierarchias celestes: occurrit ad pñs ptra cāda tal' q̄stio. Cur xps dei sapiētia inē p̄dignis simos suos sctōs. s. ap'los voluit eligere Judaz quē p̄sciuit futuꝛ malū. z p̄ditoꝛē. z ipm talibus officijs dignificare vt esset discipulꝰ ap'lꝰ z pcu ratoꝛ suꝰ. Et rō q̄stiōis q; nulli debz dare alteri occasionē peccādi vl' dānādi. vt docet Aug. xiij. q. vj. Si res. z. xij. q. j. Nolo. Sed dñs Jesus op time sciuit q̄ Judas inē discipl'os suos efficeret peioꝛ q̄s pus erat tā q̄s lupꝰ rapax inē oues. Sci uit etiā q̄ inter apl'os ipe futurꝰ fieret p̄ditoꝛ fi lij dei. Et deniq; sciuit q̄ i officio pcuratōis fierz fur. Primū g̃ videt mirabile. scōm mirabiliꝰ. tertiū mirabilissimū q̄ sic Judā xps elegit z di gnificauit cū ex his sciuit ipe occasionē dānatōis z ruine iminere. Sz ad hec rñdēdo accipiamus breuit verba Aug. ad Publicolā. xxiij. q. v. c. ō oc cidēdis. dicēs; sic. Ablit vt ea q̄ p̄ bonū ac licitū facimꝰ aut habemꝰ si aliq̄d p̄ b̄ pter nr̄az volūta tē cuiq; mali acciderit nob̄ iputet. alioq̄n nec fer ramēta domestica aut agrestia sūt habēda ne q̄s ex eis vl' se vel alteꝛ infirmat. nec arbozes plātāde ne q̄s ex eis se inde suspēdat. nec fenestra facienda ne p̄ hāc se p̄cipitet. Et iteꝛ. aut nō deberēt bouez cozna bre. aut equꝰ vngulas. aut dētes canes: ne aliquē feriēdo occidāt. hec Aug. Et q̄b; claret rñsio q̄ xps ipm Judā eligēs nō fuit a sil'i eiꝰ ca sus occasio a pte xpi q̄ ipm ad salutis viā elegit. sed ipe se sua malicia p̄didit. q̄uis b̄ futuꝛ chri stus sciuerit i eo. voluit tñ ipm eligere rōnabilis sime nō vt caderet si vellet pseuerare in gra. sz p pter causas bonas z licitas. q̄rū aliq̄s annota bimꝰ breuit fm dicta Chryso. z August. sup Jo hānē atq; aliοꝛ. Et has pseq̄mur sub triplici dif ferētia: vt ptz intuēti. ¶ Prio nāq; cur ipz malū posuit inē discipulos bonos. Duius vna ratio est: ad oñendū q̄ in b̄ mūdo mali sp̄ sūt pmixti bonis. In celo em̄ sunt tm̄ boni. In infer no tm̄ mali. In b̄ mūdo sunt boni z mali. Et q̄ si malos patimur patiēter sustineam⁹. vñ Aug. in ser. de Innocētib; dic̄. In p̄ncipio mūdi sp̄ bo nos psecutōez maloꝛ sustinuisse legim⁹. Oñis malus aut ideo viuit vt ꝙuertat: aut vt bonꝰ p eū exerceat. Dec ille. Alia rō fm Bona. in ser. q̄ xps oñderet q̄tū in se est oib; gr̄am velle p̄stare etiā q̄ntucūq; malis si vellent ꝙuerti. p̄t̄ qō nēo perit nisi q̄ suā salutē negligit. Nūq̄d culpa est so lis illuminātis q̄ hō claudit oc'los ne videat in via cauernas z icidit. Si g̃ dñs tali p̄ditoꝛi g̃ti am dedit z elegit: q̄nto magꝛ vere penitēti dabit. ¶ Scōo q̄z Cur xps Judā dignificare voluit inē ap'los. Dui⁹ vna ratio est vt etiā ex mal'boꝛ bus z coꝛ factz oñdat bona elicere. q; sic. p̄betiā implcuit di. in p̄s. Qui edebat panes meos ma gni. zc̄. Et sic mysteriū passiōis ac nr̄e redēptiōis pfecit. Sic q̄z a nob vanā fiduciā amputauit cū etiā ex. xij. vnꝰ tā turpiter cecidit vt sp̄ ozemꝰ hūi liter timeā z di. Et ne nos inducas i tēptatōem. Alia rō fm Theophilū vt discam⁹ q̄ de⁹ nō re pellit aliquē p̄ futurā eiꝰ maliciā: sed pter p̄sē tem vtutē dignū habz. Itez alia pterea ratio ad ostendēdū q̄ reprēhēsibiles sunt q̄ aliquā ꝙgrega tionē iudicāt malā q̄ inter eos videt vnū vl' ali q̄s malos. Pā Job. ij. Cū venissent filij dei vt as sisterēt coꝛā dño affuit inē eos etiā sathan. Non mirū g̃ si aliq̄ scādalosi inē bonos repiunt cuz et inter. xij. ap'los vnꝰ diabolus fuit. pter qō dicit Aug. Nolo inq̄t domū meā reputari meliozem scola xpi. ¶ Tercio deniq; cur xps Judam voluit facere p̄curatoꝛē quē sciuit furē. Duius vna ratio est. vt ista tpalia ꝙtēnēda z vilia osten deret. Uñ cū xps habuerit i vita ista q̄dā chara vt coꝛpꝰ suū z sanguinē: hec charꝛ custodiēda de dit. s. Joseph z Nicodemo vt sepelirēt. Quedā ha buit charioza. s. mfem z eccl'iaz. z hec charioꝛib; ꝙmisit. s. Johi mfem. eccl'iam Petro. Charissi mā q̄z habuit aiaz quā charissimo. s. deo p̄ri cō mēdauit. Habuit deniq; z pecuniā licz paucam p̄ expēsis discipuloꝛ datā. z hāc vt ꝙēptibilē cō tēptibili. s. Jude ꝙmēdauit. sic̄ z vestimenta vilia crucifixoꝛib; vñ Lre. Lōtēptibilia ꝙēptibilib⁹ dant. Alia rō vt dispēsatōem rex tpaliū piculo sam foꝛe ostēderet. vñ Diero. Uis nosce q̄z picu losus sit amoꝛ habēdi pecuniā. p ipm em̄ Iudas tradidit saluatoꝛē. z certe q̄n b̄ audim⁹ boꝛrem⁹ z impiū discipulū ꝙmēdam⁹: z p̄po nos mucro ne ꝙfodim⁹. O q̄nti iude Judā damnāt. Et b̄ eti am aduertere habēt q̄z ḡuit delinquit. z a bo pu niunt tāq; alter Judas q̄ defraudāt bona eccle sie z pupilloꝛ vl' bona p aiab; legata i testamēt; de q̄b; habet. xiij. q. ij. Qui oblatōes defunctoꝛū aut negāt eccl'ijs aut difficulē reddūt: tāq; egen tiū necatoꝛes excōmūicent. Et ca. se. tales fures z sacrilegi dicūt. O de⁹ magne q̄z formidabilis tua iusticia q̄ iustissime dānas cū iuda ipios. O bōe iesu q̄z mirabil' tua sapia q̄ etiā iudā inē apl'os elegisti. O q̄nta tua pietas q̄ pctōꝛes suscipis

De sancto Mathia

℣ Circa tercīū principale de Mathie digna ꝓmēdatōe accipiam⁹ breuit̄ ꝓ ꝓcl'one q̄ sc̄z matrhias apl'atui fuit dign⁹ z ideo merito sctitat̄ dignē elect⁹ ac loco iude ꝓmēdat⁹. Declarat̄ ex his q̄ req̄rūt ad talē plationez .s. apl'icā. ad quā pcipue oēs epi vocati sūt. sic z miores pbyteri vocati pro loco discipulat⁹ xpi in eccl'ia .q̄ dr di.xcj. in ca.j. ℣. Nor discretio. q̄ p.xij. apl'os maiores sacerdotes: ℣ est epi. minores i septuagita duob⁹ discipulis sūt dsignati. Ad hor ita q̄ plationez debitaz in singul'ria p̄ ceteris potissime req̄rūt. s. Etatis et mor maturitas. vite sctitas: z scie claritas. pro ut hec habent extra de elec .z electi prāte. c. Ad̄ in cūctis. Ab istis trib⁹ ꝓmēdat brūs Mathias legitime elect⁹. Prio a maturitate etat̄ morumq̄ cū dr Act̄.j. Oportz ex his vir̄ testē resurrectōnis fieri. nō em fuit puer vl' iuuenis sed vir. Viril'ate ētas icipit fm Isid̄.a.xxvij.anno. Ad̄ vbi supra dicto ca. Ad̄ i cūct̄. statuit̄ q̄ null⁹ eligat̄ i epm nisi q̄ iā. xxx. etatis annū exegerit. glo. i. ꝓpleuerit. Inferiora etiā misteria vtputa decanatū: archidiaconatū. z alia q̄ curā aiar habēt annerā nullus oino suscipiat. s̄z nec parochial' eccl'ie regimē nisi q̄ iam. xxv. annū etatis attigerit z scia z moribus ꝓmēdād⁹ exīstat. hec ibi. Et rō q̄ iuuenes īstabiles sūt z ipetu volūtatis ferūt. Jō Prouer. xxix. Puer. i. plat⁹ puerilit̄ viuēs q̄ dimittit̄ volūtati sue ꝓfundit mīez. i eccl'iam. Brūs mathias fuit vir: ḡ dign⁹. Scō ꝓmēdat a vite sctitate: cū dr. Et his viris q̄ nobiscū ꝓgregati sunt. Ja tā em brā societate discipulor xpi null⁹ potuisset habitare pfecte nisi valde sctūs atq̄ pfectus. Nā ps. Cū sctō sctūs eris zc. vñ Abryc. sup Job. dic. q̄ q̄diu Judas fuit i collegio apl'or diabol⁹ nō audebat insilire i eū. q̄n vero recessit sicut dr ibi. eruit ꝓtinuo: tūc diabol⁹ in ip̄m insiliuit Dec ille. Scūs ḡ ꝓmēdat fuisse Mathias int̄ discipulos. Et plati debēt esse sctī. ij. q. vij. cū pastoris vita i exēplū debz esse subdit̄. Tercio a scīē tia z doctrine claritate. cū subdit ibidē. Omi tpe q̄ irrauit z exiuit int̄ nos dñs Jesus zc. In q̄ no tat̄ plena noticia ꝓncipij medij z finis de xp̄o. s. natiuitatis vite z passiōis vl' mortis ei⁹. Sic et oīs plat⁹ eccl'iastic⁹ debz esse scīēs. ne si cec⁹ ceco ducatū p̄beat ambo i foueā cadāt. Mat. xv. Te nec̄ em erudire plebē de fidei articul' vl' symbolo alijsq̄ necessarijs ad salutē. extra de vi. z ho .cle. Ut q̄sq̄. Aliter fecit Mathias p̄dicādo xp̄m. patet in legēda: ꝓsequre. O ḡ charissimi agam⁹ gratias deo q̄ nos p apl'os z eccl'ie plātos erudit ad salutē. Oremusq̄ vt eor p̄cib⁹ det gr̄am zc.

℣ Pro sctō Mathia Ser. cliij. de ipsi⁹ puilegijs

Q Uecunq̄z elegerit dñs ipse erit sctūs. Nūeri. xvj. cap. Hec vba dixit Moyses ꝓpheta ℟ Scim⁹ nēpe charissimi q̄ nēo pōt esse sctūs sine gr̄a dei z vera charitate. vt docet apl's. j. Thorin. xiij. Si linguis hoim loq̄r z angelor charitatē aūt nō habeā fact⁹ sū velut es sonās aut cimbalū tinniēs. Et si fidē habuero ita vt mō. trāsferā. z si distribuero oēs facultates meas i ci. paupz z si tradidero coꝑ⁹ meū ita vt ardeā: cha. āt nō habuero nihil sū. Sz q̄m vt Aug. j. q. j. Multe. dicit. Charitas ē ꝓpria vtus bonor z electorz dei. Jdeoq̄z claret q̄ soli electi dei q̄bz dat donū charitat̄ ve scti erūt z bti. Brūs aūt Mathias verā charitatē habuit: z ió a xp̄o ē in apl'atū electus. ꝓpt̄ q̄ merito de ip̄o p̄nt dici vba p̄missa. Quēcūq̄z elegerit dñs (sic z Mathiā) ipse erit sanctus. Nā ꝓnūerat⁹ est int̄ sctissimos apl'os. In q̄bz vbis b. Mathias ꝓmēdabil' reddit̄ tripl'r.

Prio vt dño iesu xp̄o charus z elect⁹. ibi. elegerit.

Scō vt speciali dono p̄clar⁹. q̄ō (gerit dñs notat̄ dicēs. ipse. s. specialit̄ int̄ alios ōmōstrādo

℣ Tercio vt celesti p̄mio gl'iosus. ideo magnus sanctus. Unde fm hec notabim⁹ in hoc fmone plura ipsi⁹ puilegia

℣ B Circa primū q̄. s. Mathias fuit deo char⁹ accipiam⁹ ꝓ ꝓcl'one q̄ Mathias apl's cōprobatur xp̄o Jesu car⁹ z dilect⁹ ex electōis signis pluribz. Declarat̄ hec ꝓclusio p̄cipue ex ḡtuor puilegijs ipsius

Primū priuilegiū q̄ ē de tribu z p̄tia christi

Scōm q̄ e mūdo est electus a (oriūd⁹. christo discipulus

Tercīū q̄ inter discipulos extitit sctissimus.

Qrtū q̄ p oīb⁹ discipul' apl'atui dignissim⁹

Primū itaq̄ priuilegiuz Mathie ē q̄ fuit de tribu z patria xp̄i oriūdus. Ut em dr in legēda. Mathias fuit de tribu iuda z ciuitate Bethleē illustri ꝓsapia oriūd⁹. Solēt aūt hoies q̄ sūt de regione z decadē ꝓgenie ac cōpatriote seinuicē diligere. sic̄ legim⁹ de Andrea Petro z Philippo q̄ habebāt specialē adinuicē familiaritatē: eo q̄ fuerūt de eadē ciuitate. s. Bethsaida. Ad̄ z aī ceteros apl'os isti sunt ad xp̄m ꝓuersi. sic q̄ amor Andree traxit Petr̄. z amor petri atq̄ Andree traxit Philippū. Joh. j. Sic z Dauid Amase. ij. Reg. xix. ait. Nōne os meū z caro mea tu es. fuit em nepos Dauid. Et ad ppl'm oēm de Jude tribu dixit Dauid. Frēs mei vos os meū z caro mea vos: ibidē. Nō dubiū ḡ q̄ z xp̄s spēalē amorē exhibuit Mathie tāq̄ ꝓtribuli z ꝓpatre suo cū z xp̄s fuerit de tribu Juda z dauid genere et bethleemita Epb. v. Nēo vnq̄z carnē suā odio habuit ℣ C Scōm puilegiū: q̄z Mathias ex toto mūdo elect⁹ ē a xp̄o discipul⁹. Fuit em vn⁹ ex lxxij. discipul' q̄s erat magne gr̄e puilegiū. s. q̄z illi fuerūt spēales xp̄i amici z secretarij q̄bz ipe ait Joh. xv. Jā nō dicā vos fuos sz amicos. q̄ oīa q̄ audiui a pr̄e meo nota feci vob̄. s. secreta celestia. Ad̄ Amb. li. de offi. Amic⁹ si ver⁹ ē nihil occultat sz animū suū effūdit sic̄ effudit Jesus mysteria p̄tis. Nec q̄sq̄ detestabilior q̄ q̄ hāc amicitiā

ledit scz p peccatū. Nec ille. O q̄z ergo felix bonꝰ xp̄ianꝰ qz amicꝰ xp̄i eē meruit vt Mathias. O q̄z infelix. O q̄z detestabil' malꝰ xp̄ianus q̄ banc amicicīā xp̄i ledit aliq̄n p supbīā vl' auaricīā. aliq̄n p gulā vl' luxurīā aut irā z inuidīā z q̄qz peccata. Tal' em̄ detestabil' ē vt Judas. De q̄ Beda sup Mar. vt scribit. xj. q. iij. Abijt inq̄t iudas ad sūmos sacerdotes z pstituerūt ei pecunīā se daturos. Multi hodie scelꝰ Judeq̄ deū ac magr̄m dñmq̄ suū pecunia vendidit velut imane z nephartū exhorrēt nec tm̄ cauēt. Nā cū p muneribꝫ falsū testimoniū dicūt pfecto deū pecunia vendūt q̄ vitatē negāt. Ipe em̄ dixit. Ego sū vitas. Cū societatē fraternitatis discordie peste pmaculāt deū pdūt: qz deꝰ charitas ē. Qui g̃ charitatis z vitatis iussa spernūt: deū vtiq̄ q̄ charitas est z vitas pdūt. marie cū nō infirmitate vl' ignorantia peccāt scz ī sil'citudinē Jude opportunitatē que rūt. Nec ibi text⁹. Ecce dic̄ q̄ q̄ iussa. i. p̄cepta q̄z spernūt iude reputāt ¶ Tercīū p̄uilegiū q̄ inf oēs. lxvij. discipulos fuit mathias z reputat sctissimꝰ. Qđ ptz ex ℟: qz apl'i ipm et Joseph iustū q̄ dicebat barsabas elegerūt ex oib⁹: z ozauerūt dñm vt oñderet q̄s hoz essz p sua scitate dignior aplatuī. Credendū est aūt q̄ si duos alios meliozes vl' sanctiozes inf discipulos inuenissent illos elegissent. Deꝰ vo Mathiā ptulit etiaz ipi Joseph. g̃ zc̄. Ex q̄ pstat q̄ scitas bti Mathie multiplici testionio pprobat. Prio q̄dē testimonio apl'oz. q̄ ipm cū Joseph statuerūt eligēduz. vt ptz Act. j. Scō testionio btē vgis marie matris dei q̄ spūsctō erat plena. z credit q̄ i electōne Mathie affuit inf apl'os vocē dañ. qz oz ibidez q̄ erāt pseuerātes ī oz̄one apl'i cū maria mr̄e iesu. Tercio testimonio filij dei xp̄i iesu q̄ ipm ex toto mūdo elegit ī discipulū z tādē in apl'm. Quarto testionio dei p̄ris atq̄ filij sil' z spūsctī. cū ipsuz ab eno pelegit z pdestinauit magnificādū atq̄ splēdoze ō celo missō eligēdū ōmōstrauit fz dio. Donis q̄z oib⁹ scz liguaz: sciaz: miracl'oz cumulauit. ¶ Quartū p̄uilegiū q̄ mathias nō tm̄ p alijs discipul' fuit sctissimꝰ: sz iusu p apostolatuī dignissimꝰ. Cū em̄ apl'atꝰ culmē sume pfectōis teneat g̃dū in eccl'ia sup oēs alios statꝰ. sic̄ seraphin in celo sup oēs ozdies angelorū f̃m Diony. li. de eccl'iastica hierar. Maximuz g̃ p̄uilegiū fuit Mathie ad illū g̃dū sūmū pmoueri sup oēs. s. martyres: pfessores: vgines: prophetas z pl'iarchas. ¶ Circa hec dicta quer̄i pōt. Uñ vel p q̄ Mathias pmeruit vt ceteris discipul' z etiā ipsi Joseph cognoīato iusto pter sctitatis sue evidentiā pferret ad apostolatū. Respōdet f̃m tractatozes bui⁹ rei theologos q̄ pcipue ex tribus.

Primo p̄ncipaliꝰ ex gr̄a p̄destinatōis diuie.
Scō ex vtute būilitatis pfunde
Tercio ex dono charitatis feruide

Prio inq̄z ex gr̄a p̄destinatōis diuie. Uñ apl'us Ro. viij. Quos pdestinauit hos z vocauit. s. ad fidē. z q̄s vocauit hos z iustificauit. s. p gr̄az. q̄s āt iustificauit illos z magnificauit p gl'iaz. Nec lyra. Notādū q̄ppe ē q̄ f̃m doc. sup. j. in p̄destinatōe dei ista tria ocurrūt. Primū amoz dei p̄uenientes: qz deꝰ vult bonū p̄destinato. amoz aūt fundat sup beniuolētia p ph̃m. ix. etb. Et ideo nullū deꝰ p̄destinat nisi volēdo illi bonū gr̄e z glorie. Scōm ocurrit electio sine merito nr̄o p̄cedente. qz elegit suos añ mūdi pstituōem q̄n nullū precessit hoīs meritū. Tercīū ocurrit effectus subsequens. Licz em̄ p̄destinatōis electio sit ab eno: tamen eiꝰ effectus est in tpe. q̄ est satisfactio p gr̄az ī p̄senti. z btificatio p gl'iam in futuro. qz p̄destinatio est pparatio gr̄e z gl'ie. Uñ apl's Eph. j. dicit. Elegit nos deꝰ añ mūdi pstituōem. Sz ad q̄d subdit. vt essemꝰ scti z imacl'ati in ospectu eiꝰ in charitate. Btūs itaq̄z Mathias pferri ceteris meruit ex dei gr̄a. ¶ Scō b de ocruo meruit ex vtute būilitatis: qz Mathias paruꝰ interptat vl' būilis. a matha scz. q̄s f̃m Piero. ī interp. nominū hebra. interptat Uno mō būile. Uñ quia ipe būilioz fuit meruit exaltari. Juxta illō Luce xviij. Qui se būiliat exaltabit. Et istō insinuare vult ecc'ia in ℟ q̄ singularit̄ inter oēs discipulos de ipo legit illō euāgeliū. Cōfiteoz tibi dñe pat celi z terre qz abscōdisti hec a sapiētibꝫ z reuelasti ea puulis. i. būilibꝫ. ¶ Tercio ex dono charitatis feruide. Nā dono charitatis dei z primi plenꝰ fuisse z feruētioz oñdi pōt. Uū ex ipo noīe qz Mathias alio mō f̃m Piero. vbi supr interptat donatio dñi. Inf dona aūt dei oia pcellētissimū est charitas f̃m q̄d dic̄ Aug. xv. ō tri. z allegat a magistro ī p̄ncipio. di. xvij. In diuis inq̄t donis nihil maiꝰ ē charitate. Est q̄ppe excellētissimū donū dei charitas: q̄ solū diuidit inf filios regni z filios pditōis. Nec ibi. Tū q̄z ex ipo p̄dicatiōis officio ad q̄d est assumptꝰ. Dicit aūt Gre. q̄ qui charitatē nō hz p̄dicatōis officiū assumere nl'at̄enꝰ dz. Tū deniq̄z er martyrio qz mori p amore xp̄i voluit. O g̃ bō si vis a deo diligi disce esse bumil' z charitatē tene exēplo Mathie. O pie Jesu da nob vere te amare sup oia vt pmissiones tuas

¶ Circa scōm mystē (cū apl'is asseq̄mur.

riū de p̄claritate donoz accipe p ocl'one q̄ btūs Mathias apl's donis specialibꝫ pbat inter ceteros discipulos p̄clarꝰ. Et b oñdit q̄ttuor p̄uilegijs donoz a deo sibi datis

Prio qz Mathias fuit dono vtutū ōcoratꝰ
Scō qz dono sciētiaz p̄dotatus
Tercio qz dono p̄dicationū fructuosus
Quarto qz dono miraculoz claratꝰ.

Primo dono vtutū fuit decoratꝰ: qz vt de eodē narrat ī legēda ocmūi haberi in q̄dā legēda que Treuer' inuenit: lasciuiā abhorrēs pueriles annos moz maturitate vincebat. Informabat q̄z eiꝰ animꝰ ad vtutē vt essz ad intelligētiaz habil'

De sancto Mathia

ad mīficordiā facilis. in psēis nō elatus. in aduersis pstās z intrepid⁹. Satagebat vt qđ iussu p̄cepat ope ꝓpleret: z oris doctrinā manuū opatione mōstraret. Q⁹ aūt h̄ sit donū magnū testat Gene. in epl'a. Nihil est inq̄t virtute p̄stanti⁹: nihil pulchri⁹. Et Amb. i examerō dicit. Illa aīa a deo pingit q̄ habz in se gr̄az vtutū renitentē. Illa bñ picta est in q̄ relucet diuīe opatōis effigies Pictus es o hō a deo. bonū habes artificē z pictorē. noli bonā delere picturā. hec Amb. Sz dic vt qđ mihi necessariū est curare de vtutib⁹. s. bumilitate: castitate: patiētia z caritate cē. nōne sufficit mihi ad salutem pctā sola mortalia cauere. Audi p̄s. dicentē. Quis est hō q̄ vult vitā. diligit dies videre bonos. Declina a malo z fac bonuz sz vtutz. Uñ Bernñ. Quātūlibz te affliges. q̄tūlibet te castiges nō dabit tibi copiā sui dñs vtutū nisi fueris virtutib⁹ adornat⁹ Decille. Ad id exēplū cape. videm⁹ q̄ hō q̄ntūlibz sit pulcher in se si ambulauerit nud⁹ turpis z aspectui hoim īdign⁹ reddit. sic q̄ ornatu virtutū tanq̄z vestium caret turpis est deo. Itē aliō. sit rex q̄tūcūq̄z magnus si ipe est vicios⁹: nūq̄d est honore dign⁹. Audi pb̄m. iiij. etb. di. q̄ p̄uus honore nō est dignus. q⁹ honor est p̄miū virtutz. vtuti aūt pfecte nō fit ꝓdign⁹ honor. Nec ibi. ¶ Scdo dono scia⁹ fuit Mathias p̄dotat⁹: q⁹ vī eadē legēda de eodē dr. Qui inq̄t lr̄is tradit⁹ oēm i breui legis z ꝓphet⁹ sciam ap̄hēdit. Et infra. Igit Mathias in lege erat doctissim⁹: corde mūd⁹: actio prudēs. i soluēdis q̄stiōib⁹ sacre scpture acutus. in ꝓsilio ꝓuid⁹. i fmocinatōe expedit⁹. Nec ibi. Hoc ꝓuilegiū q̄ fuerit doctissim⁹ ō solo mathia legit inter. xij. apl'os: de q̄b⁹ scribit Act. iiij. q̄ erāt idiote z illr̄ati. Sil'is q̄z fuit Paulo z nicodemo i lege pitis. ¶ Querit. cur xp̄s dñs eligere voluit apl'os illitteratos z indoctos homies Ad id rñdet Paul⁹ apl's. j. Thor. j. di. sic. Uidete frēs vocatōem vr̄am q⁹ nō multi sapiētes fm carnē. nō multi potētes. nō m'lti nobiles sz q̄ stulta sūt mūdi elegit deus vt confundat sapiētes cē. Ubi Lyra dic. q̄ apl's ideo dicit notāter. nō m'lti sapiētes fm carnē cē. q⁹ licz aliq̄ de sapiētib⁹ litteratis z nobilib⁹ z potētib⁹ a p̄ncipio credidēt z fidē xp̄i p̄dicauēt: sic Nicodem⁹: gamaliel. sic z iste: tñ p maiori pte p̄mi credētes fuerūt simplices z illr̄ati. ne fides asscriberet būane industrie vl' potētie. Q⁹ aūt aliq̄ pauci fuerūt l̄rati et nobiles voluit de⁹ ideo ne fides totalit ignorātie z ruditati asscriberet. Ad idē Aug. xvij. ō ciui. dei. c. lvij. dicit. q⁹ h̄ fuit maximū miraculuz q⁹ cū apli fuissent nūero pauci paupes z rudes: et oīm scia destituti diuitijs z potētia nulli: deus p eos oēm sapiam mūdi vicit z potētiaz delecit: et multitudinē hoim tot⁹ orbis fidei christi subiugauit tali q̄ militat ꝓ carnē z sanguinez. Deniq̄z ad idē accipe exēpla fm Bonauē. dicēs in fmōe Tota inq̄t laus in deū refert dū potentissimus ab infirmo expugnat. Nemo mirat si murileg⁹ vincat murē. si lup⁹ ouē. si leo bouē. sed si fiat ecō uerso admiratio magna essz Jrē si doctor vl' philosoph⁹ vincat sapia rusticū nō est mirabile. Sz si rustic⁹ indoct⁹ q̄lis fuit Petrus Johes cum apl'is vincat sapia oēs mūdi sapiētes h̄ mir̄ē et dei potētie asscribit. hec sufficiāt. ¶ miraculū cc. ¶ Tercio dono p̄dicatōis mathias fuit fructuosus. Legit nēpe de eo q⁹ multos sua p̄dicatione ad dñm ꝓuertit. Quosdā etiā nāq̄z obstinatos deterrēdo ꝓuertit. Dū eni p̄dicaret i macedonia z obstinat⁹ popul⁹ pl'isteret: apparuit diabolus in specie infantz populo z suasit vt Mathiā occideret q̄ cultū deoz euacuaret. Uñ ip̄m ligauerūt afflixerūt z in carcere recluserūt. Dñs aūt sibi apparēs ip̄m leuauit ō terra z vicula soluit z dulciter ꝓfortās ostiū aperuit. Qui egressus verbū dñi p̄dicauit. obstinatis q̄z dixit. Denūcio vobis q⁹ viui in infernū descēdetz. Moxq̄z terra se aperuit z illos deglutiuit. Reliq̄ vo ad dominū sunt ꝓuersi Jrē tandē ad iudeā venit vbi pdicās multos signis z ꝓdigijs ꝓuertit. Ecce i h̄ p̄dicto miracl'o vez⁹ oñdit de⁹ q̄dā modo a mathia apl'o i symbolo positū articulū vltimū fidei p̄dicandū. s. carnis resurrectōem et vitā eternā. quā habebūt boni in celesti gaudio: z mali i infernali supplicio. Mat. xxv. Ibūt hī in supplicium eternū iusti aūt in vitā eternā. s. in ania z corpe q̄bus vixerūt. Dō significatū est i submersione corpali obstinatoz: z ꝓuersione bonoz⁹ salubri. ¶ Quarto miracl'oz dono é clarificat⁹ Nam ei⁹ mracl'a oñsa sunt in celo: in inferno z in mūdo. In celo q⁹ cū esset in carcere ad eū xp̄s domin⁹ psonaliter vēit cū multo lumine z dulciter cōfortauit: vincula q⁹ ei⁹ soluit et libez emisit. In inferno quia obstinatos baratro p̄cipitauit vt hec dicta sūt. Deniq̄z in mūdo isto ostendit de⁹ Mathiā habere p̄tātem sup multa. Primo quidē sup hominū debilitates z morboz⁹ varietates. Legit enim de eo q⁹ cecos illuminabat. leprosos mūdabat: demōes expellebat. claudis gressum: surdis auditū. et hoc quod maximū est vitā mortuis restituebat. Nec in legēda. ¶ Secūdo sup intoxicatōes: quia ibidē legit de eo q⁹ potionē intoxicatā qua cuncti bibentes excecabant in noie dñi bibit z nihil ei nocuit. Et in sup omnes ex illa potōe excecatos: cū essent pl⁹ q̄z ducēti q̄nquaginta curauit. Tercio sup demones. Nā legit q⁹ demones apparēres in eum fremebāt. sz appropinq̄re nō poterāt: sz eos fugere cōpellebat. O q̄ hō qui aliquid tale pateris recurre ad beatū Mathiā apl'm z ei⁹ suffragia exposce. ¶ Circa tercīū de glorioſita⁹ te p̄miorū beati Mathie apl'i accipiam⁹ p̄o cōclusione q⁹ btūs Mathias apl's cōprobatur fore inter scōs p̄mio glorioſissimus. Hoc ostenditur ex quattuor p̄uilegijs. Primo q̄ in summam hierarchiā est sublimatus. videlicz in col-

legiū apl'oz. Uñ si queras. In q̄ ordine angelo/
rū sit Mathias collocat⁹. Rñdet fm dicta frā
cisci Maro. q̄ i ordine supmo. s. seraphico. Rō.
qz ipe annūerat⁹ est cū apl'is Act̄. j. Hz qm̄ fm
Dyoni. supm⁹ ordo in eccl'ia ē apl'ic⁹. supmo au
tē ordini in eccl'ia militāte debet supm⁹ ordo i ec
clesia triūphāte: vt idē dicit de eccl'iastica hierar.
q̄ sequit q̄ Mathias sicut z alij apl'i cuz seraph
sint ordinati. Alia rō. qz seraphin ab ardore cha
ritatis interp̄tant z noiant fm Dyoni. Mathi/
as aūt adeo ardebat di z pri charitate vt dulcissi
mū foret sibi p xp̄o z salute prio⁹ mori. Prop̄e
qō ō eo cāit eccl'ia i euāgelio illō mat. xj. Tollite
iugū meū sup vos. iugū ei meū suaue⁹ on⁹ meū
leue. s. p̄ter amorē. Aug⁹. Oia gūia z īmania le/
uia z p̄e nulla facit amor. q̄ zc. Scdo qz mathi
as i sua passiōe xp̄o ē assimilat⁹ qō ē magne gl'ie
iuxta illud Eccī. xxiij. Gl'ia magna seq̄ dñm. q̄a
nimiz sicut legit xp̄s falso accusat⁹ z crucifix⁹: sic
z Mathias accusat⁹ z crucifix⁹ z ab eadē gente
iudeoz. Tertio qz multiplici corona gl'ie est lau
reat⁹. Habet em̄ aureā diuine visiōis z fruitiōis
cū apl'is. Habet etiā aureolā v̄ginitat̄. qz de eo
legit q̄ fuerit mūd⁹ z incorruptus corde z corpe
vñ putat v̄ginalē aureolā habere. Itē hz aureo/
lā p̄dicatōis z etiā martyrij. q̄ zc. Quarto qz fide
liby patrocinia ei⁹ inuocātiby apō deū ē suffraga
tiu⁹. Nā legit de eo: narrat⁹ discipul⁹ in sermo
ne q̄ miles q̄dā cū ex deuotiōe vellet aliquē apo
stoloz eligere sibi in patronū vt mor̄ ē. semel bis
z tertio occurrit sibi inter noia apl'oz. p̄scpta no
men Mathie. Qui indignat⁹ piecit illud dicēs.
Quid mihi de hoc si nullū apl'oz maioz habe/
re potui. p patrono. Post aliqō tps cū miles vi
sitare vellet loca sctā passiōis xp̄i in hierusalē: na
uis in mari maximis tempestatiby ipellit̄ adeo
vt desperati hoies ō vita cogerent̄ sorte dep̄hensū
ex eis in mare exponere. Sorsq̄ cecidit sup mili/
tē. Qui cū sup nudā tabulā exposit⁹ fluctiby iam
eēt morti prim⁹. ecce vidit splēdidū viruz p̄ciosa
veste indutū dicentē. Uelles ait ne tu obsequiuz
ip̄edere illi q̄ de istis piculis te liberaret. Miles
ait. Quādiu vtero. p̄mitto illi deseruire. At ille.
Ego sū Mathias apl's quē patronū habere cō
tēpsisti z manu extēsa ip̄m liberauit z in hierusa/
lē trāsportauit: z vt ibi socios expectaret p̄cepit.
Qui post mltos dies aduenientes ip̄m recogno/
uerūt: z re narrata p sua liberatōe deū laudaue
rūt. Ip̄e aūt toto tpe vite sctīs Mathiam p̄ oiby
scīs in reuerētia sp habuit z ei deseruiuit. Itē le/
git q̄ tpe circa annū dñi. M. cxxvj. cū eēt magna
fames in Treueri. illuc corpe sctī Mathie trās/
lato mor miraculose cessauit. Dec ibi. O ḡtissi/
me apl'e tua p̄tocinia ip̄lorem⁹ p̄ē ip̄m dñm
iesum qui te chare dilexit z elegit donisq̄ mari/
mis p̄dotauit: z p̄mijs celestibus glorificauit. i/
tercede p nobis vt det gratiā in p̄senti z gloriaz
in futuro. Amen.

De sctō Gregorio papa thema p̄t accipi ad p
seq̄ndū legēdā applicādo fmōi cuicūq̄ i q̄dage
sima occurrēti. Nā ḃ festū sp i q̄dragesima cadit
i q̄ p singul' diebz extāt fmōes. vtq̄ festo satisfaciat
potes iuxta occurrētē fmonē die illo applicare p
vno articl'o ō vita sctī Gregorij fm modū q̄ seq̄t.

Quā speciosa ve
q teranis sapia z gl'iosus itellect⁹ Eccī
xxv. c. Quiby v̄bis brūs Grego
ri⁹ cōmēdat a pulchritudine sapiētie p quā ania
būana angelicā z diuinā speciositatē p̄cipat. qz
Bernū. sup Cañ. ser. lxxv. dic̄. Un⁹ ē decor angeli
z aie scz sapia. Quid em̄ hec vel ille abs q̄ sapien
tia nisi rudis deformisq̄ materia ē. Dec ille. Itē
Aug. de ciui. dei. li. xj. ait. Aia p̄cipatōe incōmu
tabil' sapie sapiēs fit. Nā sic de⁹ illumiat aiaz lu
ce sapie sue sic aer illuminat̄ luce corpea. z illa de
sert⁹ tenebrescit aer: sic tenebrescit aia sapie luce
p̄uata. Dec ille. Hz qm̄ be. Gregori⁹ fuit plen⁹
dono sapie diuie z itellect⁹. q̄ z fuit veteran⁹ vene
rabili canicie sūmi pōtificat⁹ z dignitat̄. Idcir/
co merito de ip̄o dici p̄t v̄ba p̄scpta. Itē ad idē
Eccī. xv. Libauit illū pane vite z itellect⁹ z aq̄ sa
piētie salutar̄ potauit illū. s. Gregoriū dñs de⁹
nr̄. Et ibidē. xxv. Quā magn⁹ q̄ iuenit spiaz z sciē
tiā. Itē. xv. c. e. Impleuit eū dñs spū sapie z intel/
lect⁹ stolā gl'ie induit eū. Hoz aūt q̄libet poterit
eē thema p fmōe. Bñ Erq̄ b. Gregori⁹ specia
li⁹ cōmēdat de diuia vel v̄a sapia. Hz qd ēista ve
ra sapia. Ber̄. sup Cañ. ser. j. rñdet di. Nō aliud
ē inq̄t v̄a z ꝓsūmata sapia q̄z declinare a malo z
facere bonū. Dec ille. Uñ z Glo. sup ps̄. cxviij.
dic̄. Pri⁹ cozrigēda ē vita: deide q̄rēda ē sapiētia
Nā in maliuolā aniam nō introibit spūs sapie.
nec habitabit i corpe subdito pctis: vt scribitur
Sap̄. j. Et sic si vis vt mor̄ ē ō vitio aliq̄ in qua
dragesima p tali die p̄dicare applica articulos
duos de tali vitio. Tertiū articulū de sctō Greg.
q̄ v̄bo z exēplo docuit vitia vitare z pseq̄re legē/
dā. Bñ Itē si habes p̄dicare p tali die ō futu/
ris nouissimis: puta iudicio vl' penis inferni. et
sic de alijs applica sic. Dicūt q̄ppe phi q̄ sapiēt̄
est p̄uidere futura mala z p̄cauere: vt hz in. j. me
thaphisice libro. Et Seneca. Sapiēs oia futura
mala p̄cogitat. Ideoq̄ exēplo bri gregorij p̄co/
gitem⁹ futura mala post mortē vt p̄caueam⁹ sa
piēter. z sic applica vt vis. Bñ Itē si habes p̄/
dicare de penitētia z eius pribz. s. ctritōe: cfessio/
ne aut satisfactiōe aut similibz. Nota q̄ vt dicit
Richar. in exp̄sitōe Esa. sup illud. Oīe caput
languidū. Quāto inquit hō pl⁹ p̄ficit ad sapie cō
siliū: tāto ampli⁹ crescit ad culpe lucrū. Quāto ei
q̄s q̄z meli⁹ agnoscit malū q̄ merek: tāto vehemē
tius suis p̄uitatiby indignat̄ z acrioris doloris
stimulo p̄git. Dec ille. Ideoq̄ cuz bto Grego
rio sapiēter recognoscam⁹ nos z penitentiā aga/
mus. Bñ Ad idē aliter nota sic. q̄m̄ vt Bernū.

sup Lañ.ser.lj.dic.Sapiẽtia ẽ cordis oris z operis. Est cordis i penitudine pcõz pteritoz z cõtẽptu mũdanoz psentiũ z desiderio futuroz pmioz. Inuenisti plane sapiẽtiã si poris vite peccata defleas.si buꝰ seculi desiderabilia pupendas:si eterna toto desiderio ꝛcupiscas.Sapientia oris ẽ si assit ꝛfessio ꝓprie iniqtatis: gr̃arũactio z vox laudis.sermoz edificatõis sapia opis ẽ si ꝛuersaris cõtinẽter patiẽter z obedienter.Dec Beriñ.Dec oia obſuauit be.grego.z nos obseruare debemꝰ vt sapia õi veraciꝫ splẽdeamꝰ.Uñ ꝓut placebit applicare poteꝛ sermonẽ iuxta cõgruẽtiã:z pseq in duob pmis articulis vl vno: z p tertio ponere vitaz bn̄ gregorij z eiꝰ ꝑuilegia

¶ Circa articulũ de sctitate bn̄ (vt sequit. gregorij notãduz q q̃tuor pcipuis progatiuis sctitatꝭ ẽ magnificatꝰ vt merito magnꝰ sctus gregoriꝰ sit vocatꝰ.ab egregiꝰ z gore qõ ẽ pdicare vel docere q̃si egregiꝰ pdicator z doctor. ¶ Prima progatiua ꝛtuosissime pfectionis.qz magnis et multꝭ ꝛtutib fuit decoratꝰ:vt ptz ex eiꝰ legenda cõi quã iobes dyaconꝰ cõpilauit.Primo q̃dem fulsit ꝛtẽptu mũdane vanitatis.Gregoriꝰ em̃ cũ eẽt senatoria stirpe genitꝰ.cuiꝰ pr̃ gordianꝰ: mat vero siluia dicebat.Cũ supm̃ũ pbie apicẽ in ipa adolescẽtia attigissz:ac reꝛ z diuitiaz copia plurimũ abũdaret:cogitauit hec oia deserere z in religionẽ se trãsferre.Tãdẽ pẽ ozbatꝰ sex monasteria in sicilia ꝛstruxit septimũ in vrbe roma sb honoze scti Andree fabricauit in q̃ relictꝭ sericis:auro gẽmisq vili monastico habitu regebat. Ubi ad tantã in breui deuenit pfectionẽ vt in ipso sue ꝛuersiõis initio posset iã in nũero pfectoz cõputari ¶ Secũdo fulsit ꝛtute foꝛtitudinis z austeritatis.Tãta em̃ districtõe coꝛpꝰ suũ afflixit vt ifirmato stomacho vix subsistere valeret.z incisi onẽ vitaliũ quã greci syncopim vocãt patiẽs cre bris angustijs ad exitũ ꝓquaret. nec tñ in infirmitate suo coꝛpi quieꝛe dabat q̃n sp aut scꝛiberet aut legeret aut dictaret aut ozaret. ¶ Tertio fulsit ꝛtute misericordie z pietatꝭ.Dũ em̃ in eo dẽ monasterio cui iaz abbas ipe ꝑeꝛat scꝛiptura ret:angelꝰ dñi i spẽ naufragi sibi misereri postulauit.Cui gregoriꝰ sex argẽteos dari fecit.Eadez die iterato redijt z totidẽ argẽteos grego. sibi dedit.Tertia vice q̃z reuersus misereri sibi ꝛpoꝛtune petebat.Gregoriꝰ q̃ cũ nil dãduz haberet ꝑter scuteliã argẽteã quã mr̃ sua cũ leguminib mittere solebat z tũc in monasterio remãserat:illã sibi statim dari ꝑcepit.Quã angelꝰ libẽter accipiens letꝰ abscessit.z hic se fuisse ãgelũ dñi postmodũ reuelauit:vt ifra patebit ℟. Fuit etiã ꝓmptꝰ i ope misericordie spũalis.qz cũ vidissz angloz pueros pulchros romã allatos in foꝛo vicz existentes:iterrogauit vñ eẽnt:z si xp̃iani foꝛẽt.Cũq dictũ fuisset ei q eẽnt de britãnia ex gẽte anglorũ q̃ gẽs paganicꝭ erroꝛib tenebaꝛ iplicata.Grego.i gemuit di.Deu q tã pulchras facies diabolus possidet.moꝛq ad papã accessit:z cũ mlta instãtia vir obtinuit vt ad illos paganos ꝛuertẽdos mitteꝛet.Postq̃z aũt iter arripuisset romani de eiꝰ absentia turbati plurimũ dixerũt pape. Pertrũ offendisti romã destruxisti cũ gregoriũ dimisisti.Uñ ꝓterritꝰ papa ad reuocãdũ ipm̃ nũcios destinauit.Qõ ille spũ ꝓphetico discens comites hoꝛtabaꝛ vt de loco q̃ tũc ꝙescebãt deberẽt velocius ꝓficisci.Sz supueniẽtib aplicꝭ nũcijs redire cõpellit:licet plurimuz de ꝺ tristaꝛet.Tũc papa ipm̃ a mõasterio abstraxit inuitũ.z dyaconũ cardinalẽ ordinauit. Maria etiã bũilitate ꝑter hec z elemosynaz largitate:alijs q̃z ꝛtutũ opib ꝓfulsit:q̃b apꝺ deũ marie meruit:vt ifra dicetur

¶ Scda progatiua dignissime electiõis. qa ipm̃ deꝰ elegit z miraculose oñdit foꝛe dignũ summa dignitate papali z sic psidẽtia totꝰ mũdi. Illo nẽpe tpe aere coꝛrupto facta ẽ plaga maxima inguinarie pestis:ita vt etiã coꝛpali visu videꝛẽt sagitte celitꝰ emisse descẽdere z q̃sq̃ pcutere.q primo oim Pelagiũ papã extinxit.z tãdẽ i reliquũ vulgꝰ adeo desecuit vt plime domꝰ i vrbe remanssent vacue moꝛtuis habitatoꝛib.Sed qm̃ ecclesia carere rectoꝛe nõ poteꝛat:elegerũt oẽs gregoriũ licz totꝭ viriꝫ renitẽtẽ.Cũ g̃ bñdici deberet z lues ppl'm deuastaret:fmonẽ ad ppl'm fecit z ꝓcessionẽ faciẽs letanias istituit:z vt oẽs deũ exoꝛarẽt admonuit. In hac ꝓcessiõe vna hoꝛa.lxxx hoies spm̃ peste exalarũt.Sz neq̃q̃z cessauit populũ admonere vt nõ desisteꝛẽt ab oꝛone donec pestẽ diuia ꝓpulsaret miseratio.Finita ꝓcessione voluit fugere sz neq̃uit.qz die noctuq̃z poꝛtas vrbis vigiles ꝓtẽ eũ obſuabãt.Tãdẽ murato habitu a q̃busdã negociatoꝛib obtinuit vt in q̃daz dolio sup q̃drigã ꝺ vrbe educeꝛet.qui moꝛ siluã expetijt latibula cauernaz req̃rẽs vbi trib diebꝰ latuit.Uerũtñ dũ sollicite q̃reꝛet, ecce diuio miraculo colũna lucꝭ ꝑfulgida a celo depẽdẽs supꝛ locũ q̃ latebaꝛ apparuit.in q̃ colũna ãgelos ascẽdẽtes atz ꝺscẽdẽtes q̃dã reclusꝰ aspexit.moꝛqz ab vniuerso ppl'o capit trabit z sũmꝰ põtifex ꝙsecraꝛ.Sz qm̃ adhuc pestꝭ ꝑdicta romã vastabat moꝛe solito ꝓcessiõz cũ letaniijs p ciuitatꝭ circũitũ q̃dã tẽpoꝛe paschali oꝛdinauit.i q̃ imaginẽ bt̃ẽ marie ꝓtinis a bto Luca depictã z ꝓtini simillimã q̃ ꝛome añ ꝓcessiõz deferri feꝫ.Et ecce tota aerꝭ ifectio imagini cedebat ac si eiꝰ pñtiã ferre nõ possz. z pꝰ imaginẽ puritas mira aerꝭ manebat. Tũc in aere iuxta imaginẽ audite fũt voces ãgelorũ canentiũ Regina celi letare alla. Quia quez meruisti poꝛtare alleluia. Resurrexit sicut dixit alleluia. Gratiaz b.Greg.qõ secq̃ adiũxit. Oꝛa ꝓ nob deũ alla. Tũc btũs Greg. vidit supꝛ castꝫ Crescentiũ angelũ dñi q̃ gladiũ cruẽtatũ detergẽs i vaginã remittebat. Intellexitq̃z greg.q illa pestꝭ cessassz z sic factũ ẽ.vñ z castrũ illõ:castꝫ angeli deiceps vocatum est.Et sic mansit papa a deo electus.

¶ Tertia ꝓgatiua meritorie sublimatio

nis. Fuit em̃ maximoꝝ meritoꝝ apud deū. qȝ ptȝ Primo ex ꝟ q infideles gẽtes angloꝝ suis p̃ ciis ꝛ meritis ad fidẽ ꝙuertit p missos ꝗdaȝ eis p̃dicatores. Scõo ex hoc q in sũmo põtificatu pfũ dissime bũilitaſ extitit adeo vt se laudari nul lo mõ ꝑmitteret: ꝛ lras q ei laudes sonabãt sibi missas penitus respueret ꝛ talia scribi ꝓhiberet. Nec volebat q epi ipm iubentẽ scriberẽt: sȝ eẽ lez se illis reputãs di. Scio q sũ ꝛ q estis. loco ei mi bi fratres estis ꝛ moribꝫ patres. Jteȝ nolebat q matrone se ancillas ipi dicerẽt. Un ex bũilitate ipe pm in suis epl̃is se seruũ seruoꝝ noiauit. et alios papas sic noiari instituit. Quidã etiã Jo/ bãnes abbas sancti cũ occurrisset btõ gregorio pape ꝑ mediũ ciuitaſ trãseũti ꝛ vellet se ob reue rentiã pape in terrã coꝛã eo ꝓsternere. beat gre/ gorius papa festinauit ꝛ pmo se coꝛã illo in terraȝ pstrauit. nec inde surrexit nisi ꝑus abbas surge/ ret. qȝ fuit maxime bũilitaſ. Tertio maximo/ rũ meritoꝝ fuisse ostẽdit ex ꝟ q nil terrenũ ama/ uit: sȝ oia q habere potuit pauperibꝫ ꝛ Fuis xpi di/ stribuit. Nã oim indigẽtiũ noia scꝛa habebat ꝛ eis liberaliter subueniebat: nõ solũ p̃sentibꝫ: sed etiã lõge positis monachis in mõte Synai et hie/ rosolymis degẽtibꝫ necessaria ꝓcurauit: tribusqȝ milibꝫ ancillis dei ꝑ qtidianis stipendijs. xxx. li/ bras auri annualiter offerebat. Un cũ qdã here mita deũ rogasset vt sibi reuelaret cũ q eẽnã mã sionẽ in celo acceptur esset ꝑ eo q oia mũdi reli/ qsset. Deus aũt reuelauit q cũ gregorio põtifice ro mano. At ille fortiter ingemuit q tãtã pauptatẽ sustinẽs gregorio cõpareꝫ q diuitijs abundaret. Un audiuit dñm sibi dicentẽ. Cũ in diuitijs nõ possessio sȝ cupido culpaꝫ. cur audes p̃ferre tuã pauptatẽ diuitijs gregorij q magis cõprobaris di ligere cattã illã quã qtidie palpãdo foues ꝙȝ ille tãtas diuitias qs nõ amat: sȝ ꝓtẽnẽdo cũctis lar/ gitur displgit. Solitari ꝑ grãs egit deo. ¶ Quarta ꝓrogatiua diuine acceptatiõis. Nã fuit/ se multũ accept deo ꝛ dño iesu xpo cõprobatur Primo ex mltiplici reuelatiõe. Reuelauit em̃ se xps gregorio ꝛ oñdit q ipm ꝛ ei opa acceptasȝ Du em̃ qtidie ad mẽsaȝ ꝑegrinos inuitaret in q rũ man ipe aquã fũdebat qdã die inꝛ alios vn affuit cui manibꝫ volẽs ad abluẽdũ aquã fũde re ꝙersus accepit vrceũ: sȝ repẽte ille disparuit. Qȝ cũ gregori mirareꝫ eadẽ nocte dñs ꝑ visiõz ei dixit. Leteꝛ diebꝫ me ĩ mẽbꝛ meis. beri ãt me ĩ meipo suscepisti. Jteꝫ reuelauit se xps ĩ euchari/ stia. Matrona em̃ qdã dñice die singul panes btõ gregorio offerebat. Cui cũ post missaꝝ solẽ/ nia coꝛp dñi darȝ dicẽdo. Coꝛp dñi nri iesu xpi custodiat aiaȝ tuã ĩ vitã eẽnã. illa subrisit. ꝓpter qȝ ꝓtinus ille dexterã ab ei oze ꝙuertit ꝛ dñi coꝛ pus sup altare deposuit: iterrogauitqȝ coꝛã po/ pulo quã ob causaȝ ridere p̃sũpserit. At illa. qȝ ĩ quit panẽ quẽ ꝓprijs manibꝫ fecerã coꝛp dñi ap pellabas. Tũc gregori se ĩ oꝛone ꝓstrauit: ꝛ sur gẽs illã ptẽ eucharistie istar digiti carnẽ factam reppit: ꝛ sic matronã ad fidẽ reduxit. Oꝛauit ire/ rũ ꝛ carnẽ illã ĩ panẽ ꝙuersaȝ vidit ꝛ eidẽ penitẽti dedit sumẽdaȝ. Jtẽ spũsctũs se sibi reuelauit. qa vt Petr diacon testat ẽ sup caput gregorij dũ libꝛos suos scriberet spũsanctũ i colũbe spẽ ipe Petr freqntissime ꝑsperit. Dixerat aũt sibi Gre gori q si miraculũ ꝟ publicaret post ꝟ viuere ñ valeret. Et sic factũ ẽ q dũ post mortem gregorij emuli vellẽt libꝛos illos cõburere Petr diaco/ nus restituit eis testañ. q viderit spũsanctũ in co lũbe spẽ sup caput ei sepissime. Mor Petr a doloꝛe mortis extraneꝰ spũ inꝛ vba ve ꝓfessiõis efflauit. Jtẽ btã ẋgo se sibi reuelauit ĩ pestis ꝑpul satiõe vt supꝫ dictũ ẽ. ℣. Deniq angel pluri es se sibi reuelauit: ꝛ ei oꝛones deo acceptas fo/ re dixit. Quodã em̃ tpe p̃cepit cãcellario q. xij. pe grinos ad prãdiũ inuitaret. q dũ sil cũ papa discũ berẽt aiaduertit inꝛ eos cẽ tredecimũ. q vultum nũ c adolescẽtis nũc venerãda canicie mutañ. sil/ la ret. Finito ꝙuiuio illũ ĩ cubiculũ duxit ꝛ nomen illi reqsiuit. Qui rñdit. Cur qrȝ nomẽ meũ qȝ ẽ mirabile. Uerũm scito q ego sũ naufragꝰ ille cui dederas scutellã argẽteã a mre tibi cũ legumibꝫ missaȝ. Et ꝟ ꝑ certo scito q ab illo die destinauit te dñs fieri eccl̃ie sue p̃sulẽ ꝛ Petri apli successo/ rẽ. Cui grego. Et quõ ꝟ tu nosti: rñdit. Qm̃ ange lus ei sũ ꝛ me dñs misit vt te sp debeã ꝓtegere: ꝛ qȝ petieꝛ ꝑ me apȝ ipm valeas ꝑpetrare. Stra/ timqȝ ab eo disparuit. Jtẽ cũ missaȝ celebraret ĩ die pasce apȝ sctam mariã maioꝛez. ꝛ par dñi ꝑ nũciaret angel dñi alta voce rñdit. Et cũ spiritu tuo. ℣. Scõo qȝ mltũ accept ẽo cõprobaꝫ gregori foꝛe ex ei petitõis mirabili ipletiõe. qa ipm deũ qdãmõ vicit vt ꝑceret dãnato homi sez Traiano. qnto magis ꝑ pet ipetrare cuicũqȝ pec catoꝛi ĩ mũdo isto. Mimirũ qdã tpe dũ adhuc vi uebat traian imꝑator roman ꝛ ad bellũ qddã ꝓparet vidua qdã flebiliẽ illi occurrit di. Obse/ cro vt sanguinẽ filij mei innocẽter pempti iudi/ ces ꝛ vindices. Cui ille. Luȝ san fuero reuersus faciã. Ad quẽ illa. At si moꝛtu fuerȝ ĩ plio qs mi bi ꝟ pstabit. At ille. Qui post me ipabit. Ad quez illa. Et tibi qd ꝑderit si alẽ mihi fecerit iusticiaȝ. Tũc traian pietate motꝰ de eq descẽdit ꝛ vidue fecit iusticiã. Ferꝛ qȝ q cũ qdã filiꝰ traiani ꝓvbem eqtãdo lasciue discurreret filiũ cuiusdã vidue in teremit. Qȝ cũ vidua lachrymabiliꝛ traiano ex/ poneret ille ipȝ filiũ suũ q ꝟ fecerat vidue loco fi lij sui defũcti tradidit ꝛ magnifice dotauit. Defũ cto tãdẽ traiano dũ greg. papa ꝑ foꝛ traiani trã siret qdã vicez bui iudicij mãsuetudinẽ ꝛ iusticiã recoꝛdatus fuisset: ad sancti Petri basilicã pue/ nit: ꝛ ibidẽ p ei erroꝛe infidelitatis amarissime fleuit. Et vt Damas. narrat in quodã sermone. Gregorius p Traiano oꝛonẽ fundens audiuit vocẽ sibi diuinitꝰ respõdentẽ taliter. ecce petitio/ nẽ tuã audiui ꝛ traiano penaȝ eternã pepci. Ferꝛ

q̄z q̄ angel⁹ hoc adiecerit. qz cū p dānato roga ſti duo⁊ tibi dab optio: aut cū i purgatorio duobus diebꝫ cruciaberꝭ: aut certe toto tpe vite tue doloribꝫ z infirmitatibꝫ fatigaberꝭ. q̄ pelegit hoc scōm q̄z i purgatorio duobꝫ diebꝫ cruciaret. Ūñ factū ē deinceps q̄ sp aut febribꝫ laborauit: aut podagre molestia: aut stomachi dolore: aut aliis validis doloribꝫ mirabiliter cruciat⁹ est q̄ad vltr. q̄ oia patiētissime portauit. De illa aūt translatione varie sūt opiniones doctoꝝ. Johānes cū dyacon⁹ z q̄dā alij dicūt q̄ anima trajani nō erat finaliter in ipm infernū deputatus: nec sentētia diffinitiua dānat⁹. qz in inferno nulla ē redēptio finaliter dānatis: sed sentētia dānationis suspēsa fuit vsqꝫq̄ ad pces Gregorij trajanus revocat⁹ fuit ad vitā vbi in fide xpi gram cōsecut⁹ est z tandē gl'iam. Et sic patz propositum.

¶ Tertio Gregori⁹ fuisse deo acceptissim⁹ pbat ex felici ꝓsūmatōe. qz dū sedisset in papatu ānis xiij. mēsibꝫ sex z diebꝫ decē plen⁹ bonis opibꝫ feliciter migravit a corpe in celū anno ab incarnatiōe xpi. dcvj. q̄ innūeris chorusc at miraculis sp z vbiqz vt testat⁹ ei⁹ epytaphiū. de q̄bus ptranseo causa breuitatis. O itaqz sctissime papa Gregori tu vere sapie arca: tu oi virtute ꝓspicu⁹: sctitate p̄clarus: meritis z gra plen⁹: tu acceptissim⁹ iesu xpi seru⁹: tu pcibꝫ vincisti inuincibilē deū z cōtra inferni leges veniā impetrasti dānato. p ipius g̃ dñi iesu amore q̄ te sic dilexit impetra nobis gratiā z gloriam. Amen.

¶ De sctō Joseph sermonē vide in Stellario.

De sancto Benedicto thema cū legenda.

Benedicaz tibi et magnificabo nomē tuū: eriscz benedictus Gen. xij. ca. ¶ Verba ista dixit de⁹ loquēs ſ. aliter ad abraā z ꝓuenienter possūt accipi tāq̄ dixerit de⁹ etiā ad sanctū Benedictū. qz ei multiplicit de⁹ bñdixit: vt patz p plurima ei⁹ miracula p q̄ z nomē ei⁹ magnificauit in scrā eccl'ia vt merito vocat⁹ sit Bñdict⁹. Subdit g̃. Eriscz bñdict⁹ z re z noie. Dicit aūt Bern. vt ptz li. ozig. q̄ bñdictio tripler ē nob necessaria videlicet p̄uenies: adiuuās z cōsūmās. Prima est misericordie q̄ p̄uenit ꝓuersionē. Secda est gr̃e q̄ adiuuat iustificationē. Tertia ē gl'ie q̄ pficit ꝓsūmationē scz brītudinis. Nisi trinā hāc bñdictōez dederit de⁹: nō pōt terra nr̄a dare fructū salutis Dicille. Dis oibus mōis be. Bñdict⁹ fuit vere deo bñdict⁹. Et iō merito de eo dr̄ illud Prouerb. x. Bñdictio dñi sup caput iusti. Et hoc pōt esse aliud thema p eodez. Et illud Eccī. xxxiij. In multitudine electoꝝ habebit laudē. z inter benedictos bñdicet. qō pōt esse tertiū thema. Nā ipse laudē habet in multitudine electoꝝ scz religioso rū: vtpote dux z p̄ncipalis monachoꝝ z singl'aliter bñdicet. Itē illud Eccī. xliij. Cognouit eum scz de⁹ in bñdictiōibꝫ suis: z dedit illi hereditatem qō pōt cē quartū thema. Et q̄ tāqz in verbis p̄missis btūs Bñdict⁹ cōmēdat de diuiali benedictiōe q̄ nō est aliud q̄z cōdonatio misericordie: gratie q̄z z gl'ie vt patuit p verba Bern. Istā q̄ benedictionē nō pōt hō habere nisi p veram penitētiā de pctis: z p vitioꝝ detestationē p ꝓpositū mūdiz dei dilectionē. Idcirco applica sermonez siue de penitētia siue d vitijs aut de q̄cūq̄z occurrit p tali die q̄dragesimali pdicādū. z tādē applica legē dā sctī Bñdicti. quā describit btūs Grego.

¶ B Notandū de vita sctī Benedicti q̄ deus multiplici bñdictiōe ipm magnificauit. Primo a puericia sibi gr̃am miraculoꝝ p̄stādo. Puer adhuc puer miraculis cepit claresc ere. Erat ei ex p uincia Nursia ort⁹: z rome liberalibꝫ studijs traditus. Qz in ipa infantia sui lras deseruit z desertū petere decreuit. Quē nutrix tenerrime diligēs secura ē vsqz in quēdā locuz q̄ dr̄ Effide. vbi ad purgādū petijt mutuo a vicinis capisteriuz qō sup mēsam incaute relictū cū corruisset in duas ptes fractū ē. pter qō illa flere cepit. Quā Benedict⁹ puer flentē vidēs ptes capisterij accepit z oꝛoni se dās integre solidatū capisterū inuenit. z nutricē blande ꝓsolat⁹ est. Qō factū tāta veneratiōe habitū ē vt ab incolis dictū capisteriuz in foribꝫ eccl'ie suspēderet ad videndū ab oibꝫ. Tādē Bñdict⁹ nutricē occulte fugiēs in quēdā locū deuenit. quē q̄dā monach⁹ roman⁹ noie obuiuz q̄ tēderet req̄siuit. Cui ille animū aperuit. z in q̄dā specu tribꝫ annis mansit: incognit⁹ hoibꝫ p̄ter ipsi romano q̄ ei sedule necessaria ministrabat. Sed qz ad specū illaz a romani monasterio iter nō erat panē in longissimo fune ligabat: cui tintinnabulū inseruerat vt ad ei⁹ sonitū vir dei panē depositū acciper. Qz hostis antiqu⁹ inuidēs lapide iacto tintinnabulū fregit. Roman⁹ cū nihilomin⁹ ministrare nō destitit. Post hoc cuidā pbytero refectionē sibi parāti i pascha dñs p visum apparuit di. Tu tibi delicias paras z fum⁹ me⁹ illo in loco fame cruciat. Qui ptin⁹ surrexit z cū magna difficultate illū inuenies dixit. Surge comede qz hodie pascha ē. abstinere te nō cōuenit p resurrectiōis solēnitate. Sicqz deū bñdicētes sūpserūt cibū. Postmodū fama ei⁹ crebrescente de specu p̄dijt. z cuiusdā mōasterij abbas p̄fectus est pcibꝫ fratrū deuict⁹. vbi cū discolos moribꝫ vidisset ad locū derelicte solitudinis redijt. Plima ei⁹ miracula z opa ptrāseo causa breuitat⁹. ℒ Scdo q̄z de⁹ bñdixit eidē filios spūa-

les multiplicādo. Nā in illa solitudine crebrescē/
tib⁹ signis claruit adeo q⁹ mult⁹ ad eū veniētib⁹
z habitū ordinis suscipiētib⁹.xij.monasteria ini/
bi ꝓstruxit:z tā mundū impleuit.ex qb⁹ tria sur/
sū in rupib⁹ montis erāt q deorsum cuz magno
labore aquas hauriebant. Cūqz fratres illi viri
dei sepe rogarēt vt mōasteria illa mutarēt. Qua
dā nocte montē ascēdit z diuti⁹ orauit.tresqz pe/
tras in eodez loco ꝑ signo posuit. Mane q̄z do/
mū rediēs cū fratres ꝑ hac eadē causa ad ipsuz
venissent di. Ite z illā rupē vbi tres petras posi/
tas inuenerit⁹ in medio cauate. Qō cū fecissent
mox ꝓcauū locū aqua ō petra ꝓducta impleuit.
Que vsqz nūc tā sufficiēter manat vt ab illo loco
vsqz inferiora mōtis descēdat. Jtē monach⁹ qui
dā iuuenis noie placid⁹ ad hauriēdū aquā egre
diens in flumē cecidit z mox ipm vnda rapuit z
traxit a terra ꝑ spaciū sagitte cursus. Vir aūt dei
in cella ꝓsistēs hoc in spū nouit z monachū noie
Mauꝝ vocañ.q̄d acciderit indicauit:z vt pge/
ret ad ipz cripiēdū impauit:acceptaqz bñdictiōe
ꝓcit⁹ venieñ.z ꝑ terrā se currere existimañ. super
aq̄s vsqz ad puꝝ venit:cūqz ꝑ capillos tenens
de aq̄ extraxit. Qō vir dei nō suis meritis sz obedi
entie deputauit Mauri. De Tertio bñdixit
de⁹ ipm ꝓtegēdo. Nā ꝑsbyter q̄dā Florenti⁹ viro
dei inuidēs ad tātā deuenit malicia vt panez ve/
neno infectū viro dei trāsqz ꝑ bñdictiōe trāsmitte
ret. Quē sanct⁹ gratanter accepit z coruo q̄ de ma
nib⁹ ei⁹ panē accipe cōsueuerat ipm ꝓecit dicēs.
In noie iesu xpi tolle hūc panez z in tali loco vbi
a nullo hoim sumi valeat ꝓice. Tūc corꝫ aper
to ore expāsis alis circa cūctē panē discurrere ce/
pit crocitās:acsi aptē diceret z obedire se velle: et
tñ iussa iplere nō posse. Qui sctūs iterꝫ atqz iterū
p̄cipiebat di. Leua leua cū secur⁹ atqz ipm vt di
xi.ꝓice. Qui tādē illū tollēs z portās post tres di
es redijt z vt p⁹ ꝓsueuerat ō māu sctī ānonā acce
pit. Videns aūt Florēti⁹ se suo ꝓposito fraudatū ce
pit puellas in ortū monasterij introducere ludere
z cātare vt sic monachos ad libidinē inflāmaret
qō sctūs vidēs z lapsū discipulis ptimescēs inui
die locū dedit.z q̄busdā assūptis fratrib⁹ habita
tionē mutauit. Cūqz Florēti⁹ in solario ꝓsistens
de hoc gauderet q⁹ sctūs recessisset repēte solariū
cecidit z ipm extinxit. Tūc Maur⁹ post vixꝫ dei
currēs ait. Reuertere qz q̄ te ꝑsequebat extinct⁹ est.
Ad qō ille vehemēter ingemuit z penitētiā disci/
pulo indixit ꝑ eo q⁹ de morte inimici gaudere p̄
sūpsisset. Jpe aūt ad alia migrās venit ad mōtē
cassinū vbi tēplū apollinis añ situ ī oratoriū sctī
Johis baptiste fabricauit z circūadiacētē popu
lū ab idolatria ꝓuertit. Qō host⁹ antiqu⁹ gutt fe
rēs ei⁹ oculi corpalib⁹ teterrim⁹ appebat flāmas
euomēs z di. Bñdicte bñdicte. Sz cū ille nil si/
bi rñderet dicebat. Maledicte maledicte nō bñ
dicte q̄d me ꝑsequ⁹. Quadā aūt die dū lapidē q̄n
dā in terra iacētē ꝑ edificio leuare vellēt fres non
valuerūt.z viroꝝ mlt̄itudo aderat nec ab eis le/
uari poterat. Aduenies vir dei bñdictionē dedit:
z tūc maxima celeritate leuat⁹ ē. Et q̄ ꝓpēderunt
q⁹ diabol⁹ isidebat q illū moueri nō sinebat. Cū
qz ffres parietē paulo alti⁹ edificassent diabolus
viro dei apparuit indicans q⁹ ad ffres laborātes
ꝓgeret.q̄ ꝓtinus illuc nūciū misit di. Ffres caute
agite qz advos spūs malign⁹ venit. Vix nūcius
vba cōpleuit.z ecce ꝓtētē antiqu⁹ hostis euertit z
q̄ndā mōachū ruina ꝓtriuit. Sz vir dei illū mor
tuū z laceratū ad se adduci fac:z oōe sua ipz re/
suscitās opi p̄dicto restituit. Quarto bñ/
dixit de⁹ ei spiritū ꝓphēticū donādo vt ꝓ ex mlt̄
tis ei⁹ miraclis e q⁹ aliq̄ iseram⁹. Nā rex gotho
rū Athila ō eo audiēs expiri voluit vtꝫ vir dive
re ꝓphētie spiritū haberet.z cuidaz suo sparario
vestimēta regalia tribuit:cūqz cū oi apparatu re
gio ad monasteriū destinauit. quē sctūs veniētē
ꝓspiciēs dixit. Pone fili pone:b⁹ qō portas nō est
tuū.q̄ ꝓtin⁹ expauit z in terrā cecidit venia petēs
q⁹ illudere p̄sūpsisset. Jtē vir q̄dā duos flascones
vini ꝑ q̄ndā ad eū misit:sz ille vnū i via abscōdit
z alterꝫ detulit. Sctūs aūt cū grāruactiōe accipi
ens vinuz:admonuit illū di. Fili vide ne de illo
flascone quē abscōdisti bibas:sz iclina illū caute
z inueniēs q̄d int⁹ sit. Qui ꝓfusus valde erubuit z
bauit qō audierat. Cūqz flasconē iclinassz ꝓtin⁹
ō eo serpēs egressus ē. Jtē odā tpe fames regiōe
illa ualuit adeo vt i monasterio Bñdicti nil ō
tritico eēt:z tñ q̄nqz panes ffrib⁹ ad refectionē re
māsissent. Cūqz illos ꝓtristatos cerneret di. Ut
q̄d de panis iopia anim⁹ vr ꝓtristat.hodie q̄dez
min⁹ ē:sz cras abūdāter habebit. Seq̄nti aūt die
ducēti modij farine añ fores i sacc⁹ inuēti sūt.q̄s
de⁹ ꝑ q̄s deferētes trāsmiserit nūqz appuit. Ubi
ffres grās ō egerūt. Quito bñdixit de⁹ se
creta diuia reuelādo. Quadā cñ nocte dū p fene
strā Bñdict⁹ ꝓspiceret z dñm exorāret vidit fusā
lucē desup cūctas noctis tenebras effugasse. Sbi
to aūt oīs mūd⁹ velut sub vno sol⁹ radio collectus.
añ oc⁹ os ei⁹ adduct⁹ ē. Jbiqz aiaz Hermani epi
capuani ad celū deferri vidēs māifeste postea cō
perit q⁹ eadē hora a corpe migrauit. Jtē alio tpe
vidit aiam sororis sue i spē colūbe secreta celi pene
trātē. Cui⁹ corp⁹ mox ad monasteriū deferri ius
sit z in monumēto qō sibi ꝓparauerat poni. Sex
to bñdixit ei de⁹ diē sui obit⁹ manifestādo. Qō et
ipe bñdict⁹ ffrib⁹ denūciauit z añ sertū diē sui exi
tus sibi sepulchrū apiri iussit.q̄ mox febribz corꝛ/
rept⁹ ingrauescēte lāguore septimo die ī oratoriū por/
tari se fecē.ibi q̄z dñicū corp⁹ suscepit.atqz inē di/
scipulorū man⁹ sustētatus erect⁹ i celū manibus ten
tit.z iter vba oīonis vltimū spm efflauit. Se
ptimo bñdixit illi de⁹ cū mario lumie z igneī āge
lorū mlt̄itudie ei⁹ aiaz i celū assumēdo. ipa nāqz
die q̄ vir dei migrauit ad rēz:duobz ffrib⁹ vni i cella
morāti alti lōge posito eadē reuelatio ē mōstra/
ta. Videt nāqz viā lucidā pallijs stratā: ac inūe

De quinqz fratribus martyribus

ris chorus cantē lāpadib⁹ a cella Bñdicti versus orientē ad celū tendētē. Qui venerādo habitu vir clar⁹ desup assistēs: cui⁹ esset via quā cernerent inq̄siuit. Qui cū nescire se dicerēt ait. Nec ē via q̄ dilect⁹ vir dei Bñdict⁹ celū ascēdit. Et sic patet. Floruit aūt circa annos dñi. dxviij. Jpm ḡ cha⁹ rissimi setiñ oīvenceremur. ip⁹ suffragia p̄cemur vt intercedat p nobis ad dñm iesū xp̄m. cui est hon̄or z gl'ia in secula seculoꝝ amē.

¶ De annūciatiōe bē v̄ginis marie habes plurimos sermones in Breuiario v̄ginis gloriose.

Ite de sanctis martyrib⁹ q̄nqz fratrib⁹ vicz ordinis minoꝝ Sermo cū legēda hic scribit. quia suo loco nō est descript⁹ ex incuria. Nā debuisset stare post sermones de epyphania dñi ante sermonē de sancto Sebastiano: tūc eīm occurrit festiuitas eozundē. Uñ de ipis fratrib⁹ martyribus sequit scriptus hic sermo ad laudē dei.

Corona fratruz

Ecci. l. c. quasi plantatio cedri in mōte libano

Quib⁹ verbis ꝓuenīēter de istis sanct⁹ martyrib⁹ fratrib⁹ ordinis minoꝝ p hac solēnitate acceptis merito in ipis deū laudam⁹: sanctoꝝq̄ gl'iam p̄dicam⁹. Nā ipi fuerūt vere coronati corona martyrij q̄ est p̄cellentissima iter aureolas. fuerūt etiā vere fratres minozes ordinis beati Francisci. Et deniqz fuerūt viri p̄fectissime sanctitatis. p̄ter qō merito comparanť cedris. Nā glo. iij. Reg. v. dicit sic. Cedr⁹ arbor imputribilis. odoris iocūdi. aspectus nitidi. serpētes accēsa vigore fugans z perimēs. que p̄fectis ꝓueniūt quoꝝ insuperabilis patientia. fama v̄tutis eximia. p̄sentia bonis gratissima. auctoritas ad ꝓfutādos veritatis inimicos constātissima. Nec glo. Exquo ita q̄z hec sanctitatis z p̄fectiōis p̄conia in ipis beatis martyrib⁹ quinqz fratrib⁹ ordinis minoꝝ p̄fulserūt Idcirco ad eorū gl'iam p sermōe ꝓuenīēter accipimus hec verba thematis. Corona fratrū scz minoꝝ martyꝝ quasi ꝛc. In q̄bus verbis tria mysteria notabimus Fm qō de his cōmendanť.

Prio ō corōe habitudine: ibi. Corona fratꝝ.

Secūdo de sanctimonie altitudine. Quasi inquit cedri q̄ est arbor altissima.

Tertio de glorie beatitudine: cū dicit. Plantatio in monte libano. qō interp̄tat cādor. z ideo significat splendorē glorie supne.

Circa p̄mū de corona martyrij quaz habent isti sancti fratres sit p ꝓclusiōe verbū Bre⁹ gorij in omelia de apostolis dicentis sic. Ecce electi dei carnē domant. spiritū roborant. demonibus imperāt. virtutibus chorusc ant. p̄sentia despiciūt. ad eternā patriā currūt atqz ad illā p tormenta ptingūt. Qua in re nostra segnicia reprehenditur cuz p ineffabilis glorie corona nec puñ laborē sufferre volumus vt cōtra diabolum virilit pugnemus z ꝓtra carnalia desideria milites. Questio occurrit ergo hic. Unde est q nūc paucissimi nostrū patiant p xp̄o iesu martyriū. nec curāt assequi tā excellētissimū corone celestis p̄miū: cū tamē olim sancti ōes z fideles xp̄iani mutuo se p̄ire festinabāt ad supplicium p xp̄o sustinēduz. Ad hec rūdet Hm Ozig. z glo. sup Numeri xviij. ca. q hoc accidit trib⁹ ex causis potissimei ter cetera. Prima causa accipit ex parte nostri qz tantū tepidi facti sumus z tā modici in virtutibus q tam magnā gratiā nō meremur nec digni sumus p christo pati p̄secutiōes. Nā vt etiā Bre. dic in omel. de virgib⁹. martyr mori p dño nō potuiss i corpe: si p⁹ desideriis crenis mortu⁹ nō fuiss i mēte. Sz qm nōdū sum⁹ mortui desideriis crenis fūdit⁹. ḡ nō sum⁹ digni pati mortē p christo. Hinc autoꝝ li. de interna ꝓuersa. dic sic. O homo vtinā dignus esses aliquid p̄o iesu pati. Beatus eīm qui potest pati p̄o christo ipo met teste Matth. v. Beati inquit estis cū maledixerint vobis homies z p̄secuti vos fuerint z dixerint oīe malū aduersus vos mentiētes: p̄pter me: Gaudete z exultate qm merces vestra copiosa est in celis. Sic eīm p̄secuti sunt z p̄pheras q fuerūt ante vos ꝛc. Secūda causa vel ratio est ex parte inimici. qz diabolus sciens hoies q p martyriū consequerenť maximā coronā beatitudinis: inuidens nō vult nobis mouere tale persecutionez vt impedimentū p̄stet nostre felicitati ne habeamus illud summū bonuz qō ipse perdidit. Ideo glosa super Numeri quo supra dicit sic. Nō meremur persecutionē pati p̄opter christū. Sciens eīm diabolus per passionē martyrij remissionē peccatoꝝ fieri: non vult nobis persecutionē gentiū publicam mouere. quia inuidet glorie nostre. Nec glosa. vt habeť li. ordinariū. c. de martyrio. Sed qualiter in hoc diabolū supplantemus: ne oīno felicitate saltem spiritualis martyrij careamus: edocet Gregorius in omelia. de martyrib⁹ dicens sic. Duo sunt martyrij genera. vnū in mente in occulto. aliud in mente simul z actiōe. Itaqz martyres esse possumus etiaz si ferro nō trucidemur. mori quippe a persequēte martyriū ē in aperto opere. Ferre vero contumelias odientē diligere martyriū est in occulta cogitatiōe. Et infra. Sine ferro inquit martyres esse possumus si patientiā in animo veraciter custodimus. Nec Grego. Itē hoc idem docet Bern. in sermone qui incipit Festiuitas. dicēs sic. Eadē p̄missio facta est pauperibus que z martyrib⁹ videlicet. quia saluator dixit. Beati pauper spū qm ipoꝝ est regnū celoꝝ. Et idē ait. Beati q̄ p̄secutionē patiunť p̄pter iusticiā. qm ipoꝝ est regnū celoꝝ. Ecce vtriqz regnū idē p̄mittit. Rationē subdit Bern. quia vere inquit martyrij genus est paupertas voluntaria. Nam qō martyrium grauius est q̄z inter epulas esurire. inter vestes multas algere. paupertate

ꝑmi inter diuitias ꝗs desiderat nr̃ appetit⁹. An nõ merito corõabit̃ q̃ sic legitime certauerit. hec ille. Sic ḡ diabolũ supplãtam⁹ vt vicz felicitatẽ aliquõ martyrij acq̃ram⁹. ¶ Tertia causa vel rõ ẽ ex pte miserẽt̃ dei. q̃ sciẽs nr̃az modicitatẽ z infirmitatẽ nobis pcit ꝓpter suã bõitatẽ z misericorditer ꝓdescẽdit. iuxta illud Ps̃. Quõ miseret̃ pr̃ filioꝝ miser⁹ẽ dñs timẽtibꝫ se. qm̃ ipe cognouit figmẽtũ nostrũ. Ne tm̃ oino carerem⁹ celesti glia voluit nob de⁹ tãꝗ pi⁹ pater leui⁹ martyriũ qõ possum⁹ nosipi facere nob. s. carnis nr̃e mortificationẽ z pcõꝝ expiationẽ p̃ verã penitẽtiã ac vitioꝝ cautionẽ: vt saltẽ in b̃ cõformemur xp̃o passo p̃ nob: z ei satisfaciamus. Propterea Apl's hortat̃ oẽs xp̃ianos Heb. xij. di. sic. Recogitate eũ. s. xp̃m q̃ talẽ sustinuit a pcõribꝫ aduer. sc. ꝯ. vt nõ fatigemini animis ve. defi. Nõdũ em̃ vsq̃ ad sanguinẽ restitistis aduersus pcm̃ repugnantes. Et Gal'. v. Spũ ambulate z desideria carnis nõ p̃ficietis. Qui em̃ xp̃i sũt carnẽ suã crucifixerũt cũ vitijs z ꝯcupiscentijs zc̃. Proinde et Grego. in omel'. loquẽte iesu ad turbas. dicit sic. Quãuis occasio ꝑsecutõis desit: habet tm̃ pax nostra martyriũ suũ si spũali gladio carnalia desideria trucidam⁹. Itẽ Berñ. Vere martyrij gen⁹ ẽ q̃tidiana carnis mortificatio. Illud q̃dẽ martyriũ q̃ ferro mẽbra cedũt̃ horrore ẽ imit⁹. istud vo ẽ diuturnitate molest⁹. hec ille. O ḡ xp̃iãe accipe exẽplũ ab ipis sctis martyribꝫ q̃d dormitas cur torpes: velis nolis mori debes z ex b̃ seculo exire cogeris. miserãq̃ tuã carnẽ vmibꝫ escã dabis? Cur ḡ p ea z cũ ea aiam pdere vis in eterna supplicia. castiga carnẽ. age penitẽtiã vt cũ martyribus possis gauderi i pria: sic bñ tibi z aie et corscritat̃ ꝓfectõe q̃ isti bri martyres fulserũt: qõ notat̃ in cedri cõpatiõe q̃ ẽ arbor altissima. Lassio. em̃ sup Ps̃. xxviij. dic. ꝙ cedri q̃ alibi nascunt̃ nõ oino ꝓcere sũt. in libano aũt tales inueniunt̃ vt oẽs altitudines arborꝫ supare videant̃. Hec ille Unde accipiam⁹ p ꝯclusiõe q̃ istoꝝ martyrꝫ fratrꝫ minoꝝ scitas ꝓfectissima p regulari voto et obseruãtia meritõ cõmẽdat̃ tãꝗ cedrus altissima. Declarat̃ hec ꝯclusio ex regule votis trib.

¶ Primo ex voto pauptatis.

¶ Secũdo ex voto castitatis.

Tertio ex voto obediẽtie z eis ỽtutis.

Primo ex pauptat̃ voto. Nã Haymo sup Lañ. ait. Cedr⁹ inq̃t pulchritudine: fortitudine: sublimitate: odore: oẽ decus siluaꝝ antecedit. Hec ille. Reuera sic pauptas fratrũ minoꝝ antecedit alioꝝ religiosoꝝ pauptatẽ. Primo pulchritudine euãgelice ꝓfessiõis. qz dr̃ in regula. Regula z vita fratrũ minoꝝ hec ẽ. sanctũ vicz euãgeliũ dñi nostri iesu xp̃i obseruare viuẽdo in obediẽtia. in pauptate z i castitate. z sic ẽ ibi pulchritudo imitatiõis: similitudinis ꝗs ad xp̃m crucifixũ. Dic em̃ Aug. ꝙ xp̃s dñs vbiq̃ nob pulcher occurrit pulcher in p̃sepio z pulcher p̃cipue in ligno crucis. Mirumꝝ si xp̃s ꝓfixus pepẽdisset in cruce i vno clauo tm̃: nõ tã pulchrũ videret. sic̃r si duobꝫ clauis adhuc min⁹ pulchrũ ꝗs in tribꝫ fuisset. Sed pẽdẽs in cruce tribꝫ clauis affixus pulcherrim⁹ videt̃ deuote mẽti z fideli. Sic obseruãtia regularis fratrũ minoꝝ in his tribꝫ votis p̃missis xp̃s pulcherrime imitat̃: vt dicere possit illõ ad Gal'. ij. Xp̃o ꝓfix⁹ sũ cruci: viuo ego iã nõ ego viuit vo in me xp̃s. Et sic pz de pulchritudine. Secũdo. Sicut cedr⁹ excedit fortitudine vt patuit: sic pauptas fratrũ minoꝝ fortitudine aspitatis vte. qz vt dicit Clemẽs papa tenet̃ ad artũ vsũ: vt pote pauptatis artissime zc̃. ¶ Tertio sublimitate excedit cedrus: sic pauptas minoꝝ dr̃ altissima. Unde brũs Fran. dicit in regula. Hec est illa celsitudo altissime pauptatis q̃ vos clarissimos fratres m. heredes z reges regni celoꝝ instituit. paupes reby fecit. vtribꝫ sublimauit. hec sit porcio vra q̃ pducit in terrã viuentiũ. ¶ Quarto cedrus excedit odore vt patuit: sic pauptas minorũ odore sanctissime pauptatis attrahit aias sãctas plurimas ad deuotionẽ z imitationẽ vt dicãt. Trahe nos in odore vngentoꝝ tuoꝝ curramus. adolescẽtule. i. feruẽtes in xp̃o aie: dilexe. te Lañ. j. ¶ F Secũdo ex voto castitat̃ declarat̃ ꝯclusio p̃dicta. qz vt dicit Orosius sup Lañ. Cedrus est arbor imputribilis: p odorẽ suũ serpentes fugans z muscas. z bene redolens. Hec ille. Sic sancta castitas quã isti beati vicz fratres vouerant in regula ꝓtariat̃ corruptõi carnis z fugare habet serpẽtes motus fomitis in carne: atq̃ muscas malaꝝ cogitationũ carnaliũ z optime redolet coraz deo z angelis. Unde Lañ. vj. scribit̃ q̃ dilect⁹ sc̃z xp̃s libẽter pascit̃ inter lilia castitat̃. ¶ Tertio ex voto obediẽtie. Ut em̃ idẽ Orosius sup Lañ. dicit. Cedrus habet resinã p̃stãtiorẽ ceteris. qz languida mẽbra curat. vmes vlcerũ necat. z a vermibꝫ illesa manet. adeo q̃ si cut glo. Eccl̃. xxiiij. testat̃. Libri liniti resina cedrina nec tinea nec senectute deficiunt. Denicz crux xp̃i fuit ptim de ligno cedri. s. quo ad truncũ inferiorẽ stipitis crucis vt ferũt hystorie. Et notat̃ i Le. de sũ. tri. in glo. sup vbo cruci. Nec aũt ꝓuniunt dici de obediẽtia istoꝝ fratrũ minorum que est p̃stantissima virtus sup oẽs victimas j. Reg̃. xv. Melior ẽ obediẽtia ꝗs victime. Ipa em̃ languida curat mẽbra spualiter: z vmes vlceꝝ necat. qz vt dicit Hugo de sacramẽtis li. j. p. xj. Quẽadmodũ oẽ vitiũ ab inobediẽtia ꝓcessit sic oẽs vtus ab obediẽtia incipit. Itẽ ipa ꝓseruat a vmibꝫ. s. vitioꝝ. qz vt dicit Aug. de ciui. di. li. r. Obediẽtia ẽ mr̃ z custos oim vtutũ. Prefecit xp̃s dñs crucẽ subijt et obediẽtia p̃is vt dicit Phil'. ij. Factus obediẽs vsq̃ ad mortẽ: mortez autẽ crucis. Sic isti beati fratres et obediẽtia patris seraphici Francisci ꝓfecti sunt ad martyriũ ipsum sustinendum: vt patebit in legenda.

De quinq fratribus martyribus

¶ Questio hic occurrit. vtr isti btī fratres in suo martyrio maiori sint laureati pmio p obe/ dictie merito. Rñdet fm seraphicū Bonauē. in li. de pfectu religiōis. q oē bonū qō fit ex obedīē tia ē meritoriū duplicit. Uno mō p ipo ope bo/ no qō fit z ei⁹ labore. iuxta illud Apli. j. Cor. iij. Unusq3q3 pria mercedē accipiet fm suū laborē Alio mō meret ex ipa obedictia q̄ tal⁹ tāte vtu/ tis ē q victimis qbusuis pferat. j. Reg. xv. Uñ Brego. in moral. z notat. viij. q. j. Sciēdū. dicit. Obedictia victimis iure pponit. qz p victimas aliena caro. p obedictiā vo pria volūtas mactā tur. Et vt ibidē arguit tāto maior meriti obedi entia oñdit vicz q̄nto inobedientia ariolādi pec catū mōstrat. Insup quāto gratiosi⁹ z acceptius bonū. s. volūtas deo offert inobedictia: tāto am/ pli⁹ meritū cōprobat. Nō dubiū ḡ q isti sancti i martyrio duplicit meruerūt pmiū. s. aureolam martyrij. z spālē gl'iaz q̄si torquē p obedictia.

¶ Circa tertiū de bitudinis eoz gl'ia sit pro 2clusiōe. q istoz sctōz fratrū martyriū imitādo xp̄m dñm multiplicit pbat fore gl'iosissimū. z ptz Primo ex hūili obeditiōe. Sic em xp̄s dñs hūillime obediuit vo pri: z accessit ad crucē mar tyriū: sic isti hūillime obedictes deo z btō pri Frā cisco accesserūt ad martyriū. qō ē p maxima eis gl'ia vt dictū ē sup. Anno dppe dñi. m. ccxxvj. a pma 2uersiōe bti Frācisci. anno xiij. mādauit de us btō Frācisco mittere aliōs fratres ad regnū marochioz ad pdicādū z martyriū 2sequēduz. De volūtate ḡ dñi btūs Frācisc⁹ misit sex ffres mire sctitatis. vicz fratrē viralē quē pfecit ceteris in plātū. fratrē Beraldū. fratrē Ottonē. fratrem Accursiū. fratrē Petrū z fratrē adiutū. Cū autē venissent ad regnū aragonie: frater vitalis infir mat⁹ ē grauiter. quā infirmitatē videns plōgari: z sic negociū ipediri: ipe ibidē māsit. alij vo pro/ gressi sūt ad implendā obedictiā. Secōo ex diui na reuelatiōe. Sic em xp̄s puidit z pdixit mortē sic isti. Cū em dicti fratres q̄nq3 pfecti pueniss̄ent colimbriā regina portugalie oracha noie videns in eis tātū mūdi 2ceptū z tantū feruoꝛē ad mori endū p xp̄o: eos deuote suscipiēs rogauit instan ter vt deū oraret q̄ten⁹ vite sue terminū reuelarz Qui cū dicerēt se idignos ad exposcēdū diuia se/ creta. Tādē ob deuotas pces z lachrymas regi ne exorātibz fide firma reuelatū ē eis diuino ora culo nō solū qō postulabāt: sz insup illoz marty riū cōplēdū: z eoz corpa illuc a Marochio defe rēda: z ab ipa regina cū toto ppl'o honorifice re/ cipiēda. ipi ḡ hec oia z extremū diē regine pdixer̄t z eo mō cūcta postea sūt ipleta. ¶ Tertio ex volūtaria passiōe gl'iosissimū pbat martyrium ipoz. qm̄ sic xp̄s dñs volūtarie accessit ad patiē/ dū: sic z isti habita reuelatōe pdicta accesserūt: et cū difficultate puenerūt ad ciuitatē saracenoꝛū q̄ sybilia dr. Et tādē spū feruētes vsq3 ad pncipa le tēplū ipoz sine aliq̄ ductore venerūt. qō cū vel lent intrare: saraceni indignati eos clamoribz i/ pulsibz z verberibz impeteñ. nullaten⁹ intrare per miserūt. Nec em ē eoz institutio vt null⁹ xp̄iano rū aut alteri⁹ secte tēpluz ipoꝛū ingredi pmittat ¶ Quarto ex fidei pfessiōe z feruēti pdicatōe. Nā vt xp̄s p euāgelice fidei pdicatiōe passus est: sic z isti. Uñ tādē accesserūt ad portā palacij z ad regē legatos se dixerūt a rege regū dño iesu missos. Cūq3 regi illi de fide catholica mlta pposuissent z de machometo ac ei⁹ lege dānabiles falsitates dixissent: irat⁹ rex iussit eos trūcari capitibus sed ad vba filij sui mitigat⁹ iussit eos in sūmita te turris recludi. ipi vo de turris altitudine xp̄i fidē oibus curiā egredictibz pdicabāt: machome tū sectantes deceptos dicebāt z pire eternaliter. Tūc rex in fundo eiusdē turr̄ illos inclusit. z po stea senioꝛ 2silio misit eos marochiū cū dño pe/ tro q̄ erat xp̄ian⁹: alijsq3 catholicis. Dñs aūt pe/ trus infans dict⁹ sctōs cū magna deuotōe in ho spitio suo recepit z necessaria eis mistrauit. Iste dñs petr⁹ dict⁹ ē infans. qz in byspania filij regū post p̄mogenitū infantes appellant. Tūc ffres illi vbicūq3 videbāt saracenos eis feruētissime p dicabāt. Cūq3 frater Berald⁹ quēdā currū in fo ro ascēdēs ppl'o pdicaret Miramolin⁹ rex inde trāsiens ad videndū regū sepulchra q̄ extra mu ros sūt: videns fratrē pdicantē pcepit vt oēs q̄nq3 fratres de ciuitate expellerent. z p xp̄ianos ad p tes fideliū sine mora remitterent. Tūc dñs Pe/ trus infans quosdā de suis seruis 2ductores de dit: sicq3 coacti sūt exire zc. ¶ Quinto ex de/ siderio z iterata oblatiōe. Nā sicut xp̄s dñs obtu lit se nō semel aduersarijs: sic z isti. qz cū reduce/ rent: dimissis in via 2ductoribz iterato sūt reuer si marochiū: z ceperūt pdicare i foro. vñ rex eos in carcerē inclusit: vbi sine cibo. xx. diebz fuerunt sola diuina 2solatiōe refecti: postmodū accidit i moderat⁹ calor z maxima intēperies aeris sup/ uenit qō extimātes pter sanctoꝛ carcerē euenis/ se: rex de 2silio eos liberauit e carcere: xp̄ianis p/ cipiēs q̄ ad ptes xp̄ianoꝛ eos sine mora remit/ terēt. Mirabant aūt oēs q̄. xx. diebz sine cibo et potu incolumes māsissent. Cū ergo ducerentur ad partes fideliuz fratres: illis in via dimissis: marochiū redeūt. Tūc habito inter xp̄ianos cō silio: dñs petr⁹ infans illos in suo hospitio tenu it sub custodia ne i publicū pdirēt. Post hec idē dñs petr⁹ missus ē a rege cū exercitu 2 quosdaz rebelles saracenos: z duxit secū sctōs fratres. Ac cidit aūt q̄ p tres dietas nō potuerūt p se z eqs aquā ad bibendū alicubi inuenire. desperātes ḡ de vita frater Beraldus oꝛone puia accepto bre ui pasillo terrā fodit z statim fons erupit. ō quo ad plenū hoies z iumēta tot⁹ exercit⁹ bibētes et vtres implētes: statim ō facto fons exiccat⁹ ē vt clarescat qz nō nisi diuino miraculo inuēta ē ibi aqua. Oēs ḡ pcussi tāto miraculo ceperūt illos reuereri z pedes eoꝛuz osculari. ¶ Sexto

glīosum extitit eoꝝ martyriū ex crudeli occisiōe. Sic em̄ xp̄s dn̄s crudelissime ē occisus: sic z isti licet alio genere pene. Tādē em̄ reuerso exercitu illo marochiū: isti fratres clam domū exeūtes p̄ sentauerūt se regi z Miramolino audacter prędi cātes xp̄m. Ille ira plen⁹ p̄cepit cuidā p̄ncipi sa/raceno vt illos capite trūcaret. Missis ille appi toribꝫ iussit eos adduci alapis et ictibꝫ p̄cussos. Tūc xp̄iani timore mortis ad p̄pria hospitia cō fugerūt. Quos adductos z i fidei ꝓfessiōe firmos vidēs p̄cepit varijs tormēt̄ torq̄ri. Tūc fortiter sūt flagellati. z tandē ligatis pedibꝫ p̄ terraꝫ huc z illuc tracti adeo sunt ꝟberati q̄ fere viscera ap parebāt. z sup ip̄oꝝ vulnera bulliens oleū z ace tū fūdētes sup̄ stramēta testaꝝ volutabāt. sicq; p totā noctē a. xxx. saracenis crudeliter sūt flagella ti. Eadē nocte viderūt custodes q̄ lux magna de celo descēdit z sc̄os fratres recipiēs ad celos cuꝫ innūerabili multitudine sublimabat. q̄ visione stupefacti ad carcerē accedūt z eos deuote orā/tes inueniūt. Rex ꝟo marochioꝝ auditis ist̄ fu/rore succēsus vt sibi ducerent̄ p̄cepit. q̄ expoliati: ligati z fustibꝫ ꝓtinue acti ad regē ducunt̄. Rex aūt ait eis. Conuertimini ad fidē nostrā z dabo vobis pecuniā magnā z erit̄ honorati in regno meo. q̄busdā etiā mulieribꝫ introduct̄ dixit. has mlieres dabo vob in vxores. Rñderūt sc̄ti. Dia p̄pter xp̄m ꝓtēnim⁹ z mori, p fide pati sum⁹. Tūc rex arrepto gladio sc̄is sepat̄ abinuicē vni post aliū caput p̄ mediū frōtis fregit. z tres gladios sil' ꝓiūctos ꝓstringēs p̄pria manu ferali crudeli/tate eos decollauit. z sic gl'iosū cōpleuerūt mar/tyriū. ¶ Septimo ex miraculoꝝ multorū illustratiōe. e q̄dꝫ aliq̄ breuit̄ narrem⁹. Cum em̄ corpa eoꝝ vellent saraceni cōburere ignis extin guebat̄ p̄ miraculū. Itē ex xp̄ianis q̄ erāt inq̄na/ti fornicatiōe tangere reliquas nisi ꝑ⁹ ꝓfiterent̄ nō poterāt. sz aut ab eis leuabant̄ in aera: aut il/li viribꝫ totis mox destituebant̄. Tādē dn̄s Pe trus infans inuocās eos dez meruit vt sibi licētia a rege daret̄ redeūdi ad hyspaniā. z tūc illas reli quias asportauit z in via plurimis a piculis p eas ē liberat⁹. In mari etiā nocte tenebrosa timē tes picula z istos sc̄os exorātes: mox clarā lucez a deo habuerūt. z sic salui in hyspaniā deuenerūt. Fama aūt audita dn̄a oracha regina cū vniuer so pp'lo occurrit reliquijs: z solēni honore in mo nasterio sc̄ē crucis ō colimbria collocauit. z vt sc̄i p̄dixerāt ad dn̄z regina migrauit: eadē hora noct̄ q̄dā canonic⁹ petr⁹ sacrista ꝓfessor regine orās in eccl'ia illa vidit innūerabiles ffres miores chorū intrātes. inē q̄s erat vn⁹ p̄cedēs solēnissim⁹. z p⁹ alij q̄nq; q̄ indicibili melodia matutinū canebāt. Antonit⁹ ille q̄siuit ab vno eoꝝ vñ intrassent cū fores z porte eēnt clause. Qui rñdit. Nos sumus ffres miores q̄ in celo tā regnam⁹ cū xp̄o. Ille p̄/cedēs est b'tus Frācisc⁹: alij q̄nq; sunt fratres isti martyres. Et scito q̄ hac hora regina oracha mi grauit q̄ ordinē nostrū multū dilexit. iō nos mi/sit xp̄s iesus ad deferēdā aiam ei⁹ in celū. z sic dis paruit. Et ecce nūci⁹ aduenit di. reginā migrasse Nec sufficāt. Rogem⁹ ḡ xp̄m vt istoꝝ meritis det nobis gratiā z gloriā. Amen.

¶ In cena dn̄i Sermo p̄m⁹ ō dulcedine amor⁊ xp̄i exhibita nobis in vltima cena.

Sciēs iesus quia venit hora ei⁹ vt trāseat ex hoc mundo ad patrē cū dilexisset suos q̄ erāt i mū/do in finē dilexit eos Joh. xiij. z ad laudē z gl'iaz hodierne solēnitat⁊. ¶ A Jn q̄bꝫ ꝟbis sacratis simis oñdit mirabilis z p̄dulc⁊ dilectio charita/tis xp̄i iesu erga nos hodie exhibita i ip̄a cena vl tima: q̄si p singl'a clausulaꝝ ꝟba. q; nimirū cha ritas amoroſi iesu erga nos redolet cū dic̄ euan gelista. Añ die pasce: h̄ ē. xiij. luna in cui⁹ vespera imolabat̄ agn⁹ paschalis. Et tūc incipiebat solen nitas ip̄a paschal' q̄ fz legē celebrabat̄. xv. luna. et incipiebat in vespa p̄cedētis diei. hec aūt tūc erat dies iouis. Tūc g̃ sciēs nō ignorās nec inuolūta ri⁹ venit ad passionē dn̄s iesus. q; venit (ait) ho/ra ei⁹. s. a deo p̄ie determinata vt trāseat ex h̄ mū do ad patrē. z h̄ p mortē z subsequēt̄ resurrectōz gl'iosaz. nō p loci mutationē fm deitatē: sz sicut a pie exierat p nr̄o amore carnē assumēdo in vtero ꝟgineo: ita ad patrē rediret faciēdo nr̄am (in se) naturā ꝓsortē paterne gl'ie p̄ immortalitatē in sua resurrectiōe. q̄ maxime est charitat⁊. Jtē subdit. Cū dilexisset suos q̄ erāt in mūdo. s. dilectōe gra tuita. Vinc. j. Joh. iij. In h̄ apparuit charitas dei in nob q̄m filiū suū vnigenitū misit de⁹ in mūdū vt viuam⁹ p eū nō q̄si nos dilexerim⁹ deū: sz q̄m ip̄e ꝑ⁹ dilexit nos z̄c. Deniq; addit. In finē dile xit eos. i. vsq; ad mortē p̄fecte aiaz suā p eis ponē do. Hec Lyra. O itaq; mira z stupenda xp̄i iesu charitas. o p̄dulc⁊ amor filij dei erga nr̄as aias O ineffabilis pietas q̄ dilexit nos z lauit a pctis nr̄is in sanguie suo Apoc⁊. j. Hoc clamitāt p̄mis sa ꝟba themat⁊ dn̄i. Sciēs iesus z̄c. Quia nempe amoroſissim⁹ dn̄s nr̄ iesus sue charitatis dulce dinē oñdit in cena vltima trib⁹ potissime actib⁹. p̄pē q̄s hec cena reddit multū celebris z amabil' fidelib⁹. Idcirco fm hos act⁹ tria mysteria nota

¶ Primū de charitatiuo actu mire (bimus. būilitatis. in pedū ablutiōe.

¶ Secūdū de charitatiuo actu diuie bonitatis in sui sacramenti donatiōe.

¶ Tertiū de charitatiuo actu largiflue pietat⁊. i documēti testatiōe.

¶ B Circa p̄mū mysteriū hāc libeat accipe cō/clusionē. q̄ mira dei nr̄i charitas erga nos ꝓmē/dat: cum iesus vsq; ad pedes nr̄os abluēdos ex amore būiliari dignat̄. Declarat̄. q; hec talis z tā ta charitas dei atq; būilitas supeminet oēz itelle ctū. nō solū būanū sz z āgelicū. Primo rōne agē/

tis.scdo rõe patiẽt.tercio rõe cãe formal.q̃rto rõ ne cause finalis. ¶Prio inq̃ rõe agẽtis. qz si ꝓsideras o hõ q̃s est iste q̃ p tuo amore sic se hũiliat vt pedes discipulorꝝ abluat: z fuitiũ hũillimus seruis z pauprimis exhibeat. q̃s iste ẽ. vtiqz dñs omniũ rex regũ z dñs dñantiũ. Apoca.xix. Qui p nob fuũ se fecit pauprimorꝝ z abiectissimꝰ cẽ voluit hoim. Et ipemet ait Job .xiij. Uos vocatis me mgr̃ z dñe z bñ dicit⁹;sũ etenim. Si g̃ ego magr̃ vester z dñs laui pedes vr̃os z vos debetꝫ alter alt̃ꝰ lauare pedes. ¶Scdo ex rõe patiẽtis id ẽ iporꝝ apl'orꝝ in q̃bꝰ fiebat ista ablutio q̃ erãt pauprimi hoies piscatores idocti z rustici illiterati ac mõo abiecti. Tales si alicꝺs rex terren⁹ adeo diligeret vt pedes ablueret mirũ valde foret.q̃rto magꝫ cũ id hodie fecit rex celi z terre:mirabilissimũ ẽ⁹ z supmirabilissimũ ẽ q̃ pedes p ditoris sui ablueret. Chryſ. Quẽ tumore supbie nõ destruat q̃ q̃ sedet sup cherubin pedes lauit pditoris. Tu vo hõ lutũ z puluis ac cinis teipz extollis. ¶Tercio ex rõe cause formal' vel modi. Nã dic̃ Chryſ.q̃ nõ solũ pedes simplicit̃ lauit sz z vestimẽta deposuit z lintheo se pcinxit: peluim aq̃ p se impleuit z nõ alij ipleri iussit: genibꝰ flexis lauit: extersit z osculat⁹ est ꝯm Bona. in ser. Uñ Aug. Didicim⁹ hũilitatẽ ab excelso faciam⁹ inuicẽ hũiles q̃ fecit excelsus de⁹. Nec dedigneꝫ facere xp̃ian⁹ q̃ fecit xp̃s.ecce nõ dedignat⁹ ẽ.scz flexis genibꝰ illi pedes lauare z osculari cui⁹ manus p̃uidebat in scelere.hec ille. Quarto ex rõe cause final' vel intẽtõnis. ¶C Hic nẽpe q̃stio occurrit ptractãda cur xp̃s dñs añ passionẽ suã voluit tã hũilit̃ pedes discipulorꝝ lauare. Et rõ q̃stiõis qz nũq̃ legit̃ antea id vl'tale discipul' fecisse. Nix est g̃ q̃ cũ ꝓperaret ad mortẽ hec fecit. Rñdeꝫ breuit̃ ꝯm theologos hui⁹ rei tractatores q̃ b voluit p̃cipue triplici ratione

Primo in exemplũ

Scdo ꝓter documentũ

Tercio ꝓter sacramentũ

¶Prio inq̃ i exẽplũ.s.nr̃e hũilitatis.ideoq̃ ait. Exemplũ dedi vob vt quẽadmodũ ego feci vob zc̃. Et vt b arti⁹ mẽorie infigereꝫ:i fine tradidit itu⁹ rus ad mortẽ quã z mõstrauerat nascẽs z viuẽs Chryſ. Que maiora sũt vltimo adiecit. Petr⁹ ra uẽnas. Xp̃s nõ dicto sz facto se subiũcit pedibꝰ seruulorꝝ. Nõ pce tibi.s.a superbia qz vt tibi parceres tuos lauit:tuos tenuit.tuos de⁹ amplexat⁹ est pedes.hec ille. Et b idẽ tali ratõne oñdit.qz vt Berñ.z etiã Damas.docẽt, tal' z tãta debuit esse hũilitas xp̃i q̃nta fuit supbia hois p̃mi vt repatio fieret p sil'lia. Sz qz hõ se extollerat vsqz ad summã dei sapiaz.iuxta illõ diaboli tẽptamẽtũ dicẽs Eritꝫ sic̃ dij sciẽtes bonũ z maluz. Beñ.iij.qõ hõ appetiuit.g̃ debuit xp̃s se hũiliare vsqz ad ifimũ hois.i.vsqz ad pedes.veluti hũilis discipul⁹ sapientie hũiliare se solet ad pedes alteri⁹ :cũ tñ xp̃s esset mgr̃ z dñs oim. Uñ Aug.de agõe xp̃iano dicit. Que supbia sanari põt si hũilitate filij dei nõ sanat:ac si di. Illa supbia q̃ p hãc ñ sanat dicẽda est nõ hominũ sz demonũ .ptz g̃ ꝓpositum. ¶Scdo in documentũ.s.mutue charitatꝫ qõ i hora eũdi ad mortẽ docuit b exẽplo z etiã verbo dicẽs. Mãdatũ nouũ do vob vt diligatꝫ inuicem. Dic̃ em̃ pbs.x.etb.q̃ i moralibꝰ magꝫ mouẽt facta q̃z ẽba.voluit g̃ xp̃s dñs facto oñdere quod docuit. ¶D Aduertẽdũ añt q̃ xp̃s dñs ex immensa charitate edocuit hodie pl'ima lauachra foze aiaꝝ nr̃aꝝ.de q̃bꝰ de ꝓse.di.iij.baptismi vic̃:z.c.cathecuminũ. Et clari⁹ Inno .papa tercius tractãs illõ ẽbũ. Qui lot⁹ est nõ idiget zc̃. Triplex inq̃t ẽ lauachrũ.s.aq̃ sanguis z lachrymaꝝ. Et q̃dlibz horꝝ dic̃ esse duplex. Nã aq̃ lauachruz duplex ẽ.s.aq̃ mat̃ial' z aq̃ spũal'. Lauachꝝ sanguinis duplex.s.effusi i cruce.z oblati i sacr̃o eucharistie. Lachrymaꝝ etiã ẽ duplex.s.ex ocul' ad lamẽtũ pctorũ.z ex plãtis ad sacr̃m. Mag̃ itaqz charitate z alto mysterio voluit dei filꝰ hodie docere nos in aq̃ mat̃iali lauãdo pedes discipulorũ vt discam⁹ i aq̃ spũali lauare aias nr̃as. Que aq̃ spũalis est elẽosyna z mificordie opa. Juxta illõ Eccl̃i.iij. Ignẽ ardẽtẽ extinguit aq̃ z elẽosyna resistit pctis. Un elẽosyna ꝺr ab ely q̃s est de⁹ z moys aq̃.q̃si dei aq̃ diluẽs pctã. Cũ itaqz mificordie opa i primos pauperes impẽdim⁹(q̃s hodie vberi⁹ facẽdũ ẽ exẽplo xp̃i)tũc pedes xp̃i iesu i pris lauam⁹. Aug⁹. Inuicẽ nob delicta donem⁹.et p nr̃is inuicẽ delictis ozem⁹.z itez pauperes refouemus.atqz ita q̃dãmodo pedes nr̃os lauamus Itez xp̃s de⁹ magn⁹ hodie ex charitate exhibuit nob lauachruz sanguis cũ passionẽ suã hodie a sudore sanguis ichoauit:z corp⁹ atqz sanguinẽ i eucharistia ꝓsecrauit. Sz z lauachrũ lachrymarũ oñdit cum sup Jude pctõ i hac cena fleuit: vt vult Aug.sup illõ Job.xiij. Turbat⁹ spũ protestatus ẽ di. Amẽ dico vob q̃z vn⁹ vestr̃ me traditurus est. Petrũ etiã penitẽdo flẽtẽ hac nocte respexit. Et guttas sanguis tãq̃z lachrymas p̃cio si balsami sudauit. Un Bed. Uide o hõ q̃tũ xp̃s te amauerit:q̃ nõ solũ ocul'sz q̃si oib⁹ mẽbr̃ⁱ sanguineo sudore lachrymasse videt vt totũ corpus ecclie purgaret. Hinc eccl'ia hodie pctõres reconciliat:z chrisma ex balsamo ꝓficit p sacr̃o. Ego charissimi amem⁹ z laudem⁹ xp̃m ac g̃tias agam⁹ p charitate sua. ¶Tercio ꝓpt̃ sacr̃m.s. babẽde puritatis.s.p baptismũ z pniaz. Jb eni pri⁹ pedes discipulorꝝ lauit z postea eucharistiã eis dedit vt significet q̃ spũalis mũdicia magna requirit̃ ad debitã perceptõem sacramẽti eucharistie quã tũc instituit.z ideo ante pedes lauit ꝯm Tyrã. Unde Diony.lib.de eccl'iastica hierar. Ad sanctissimũ inq̃t cũtes sacrificiũ mũdare q̃eũt:z etiã ab vltimis aie fantasijs :z ad ip̃m accedere p̃ similitudinẽ ꝯm q̃ est possibile. Hec ille. ¶C Sed queri põt. Quõ ergo apli digne tunc eucharistiã ꝓceperũt sedẽdo in mẽsa. nec videntur

fuisse ꝑparati ꝙ baptismi ⁊ penitẽtie sacramẽta. Rõ. Nã nusq̃ legit eos fuisse baptisatos nec cõfessos ⁊c. Ut aũt volunt cõiter doctores ꝓcipue Bonauẽ.sup.iiij.di.xiij.⁊ Petr⁹ aureo. Quibus etiã c.de boie.de cele.missa. Glo.ꝛcordat.q̃ scz ad digne ꝓcipiendũ eucharistiã req̃rit nõ solũ vt ꝑus sit baptisat⁹ hõ:nec solũ ꝓtrit⁹ sz ⁊ ꝓfessus ⁊ in reuerẽtia deuota.al's indigne accipit ⁊ mortaliter peccat. Itẽ q̃d de btã ỽgine q̃li ꝑpatiõe cõmunicauit q̃ nec baptisata nec ꝓtrita vel cõfessa videt. Legit aũt Act⁹.j.⁊.ij.q̃ erãt pseuerãtes cũ mr̃e ihesu in oꝛone ⁊ fractiõe panis. Glo.id est cõmuniõe eucharistie.qz q̃tidie cõicabãt ꝟm Lyrã Ad hec rñdet breuit̃ ꝙ plura pũcta annotanda. ¶ Primũ est q̃ apli ⁊ oẽs discipuli fuerũt antea baptisati.qõ patz ex ỽbis xpi tũc dicẽtis. Qui lotus ẽ nõ indiget ⁊c. Et q̃ ỽbo glo.dicit.q̃ apostoli xpi oẽs erãt baptisati a xpo.⁊ ꝙ apl'os discipuli. Et ꝟ tenet Aug.ex eodẽ ỽbo xpi. de ꝓse.dis.iiij. qñ ab hierosolymis.⁊ c.se. Et Nico.de Lyra sup Job.iij.pbat multiplicit̃. Notãter eñ dicit xps. Qui lot⁹ ẽ scz in baptismo.sic erat Petr⁹ ⁊ discipuli:nõ indiget nisi vt pedes lauet.i.affectũ mẽtis purget a pctis ꝙ penitẽtiã:vt eñ coꝛp⁹ pedib⁹ sic aia imbuet affectib⁹ dicente Aug⁹. Quo dicto claret:q̃ baptism⁹ nõ debet iterari.de ꝓse.di.iiij. Rebaptisare.⁊ de apostat⁹.c.ij. ¶ Secũdũ punctũ q̃ oẽs apli in cena ꝑter iudã solũ digne cõicauerũt.qz mũdi fuerũt a pctis.iuxta illud ibidez. scz Job.xiij.in cena dicit⁹ saluator⁹. Et vos mundi estis sz nõ oẽs. Seq̃t. Sciebat eñ q̃s nã eet q̃ eũ tra.ẽt. Jõ dixit. Nõ est' mũdi oẽs. Et ꝓꝛea nõ erat eis necessariũ tũc ꝓfessionez p̃mittere.qz doctores dicẽtes q̃ q̃zt̃ cũq̃ q̃s doleat de pctis req̃rit̃ ꝓfessio ad eucharistie ꝛceptionẽ .intelligũt ꝟ de pctis mortalib⁹. Et rõ ꝟm Scot.ꝛcor. Petr⁹ de Tharañ.qz peccãdo hõ offendit nõ solũ deũ sz ⁊ eccl'iam.q̃uis g̃ in ꝓtritiõe recõciliat⁹ sit deo ꝙ ꝓtritionẽ verã:ꝟ nõ sufficit cũ vult eccl'ie sacramẽtũ accipe.sz req̃rit̃ etiã vt recõcilie eccl'ie ꝙ absolutionẽ in ꝓfessiõe post pctm̃ mortale. Secus aũt ẽ de venali pcõ.qz illud nõ tenet hõ necessario ꝓfiteri cũ nec ꝓtrarie gr̃e dei.sz sil' cũ ea stat.g̃ pót accedere saltẽ generali ꝓtritiõe. ¶ Tertiũ pũctũ q̃ credẽdũ ẽ apl'os ꝑter iudã sũma deuotiõe sacramẽtũ accepisse.al's nõ dixisset xps eos mũdos ⁊c. Nec obstat q̃ ñ erãt ieiuni.qz voluit xps post imolationẽ agni paschalis.⁊ ei⁹ esũ dare eucharistiã vt figura ꝓcederet ⁊ ỽitas imediate seq̃ret:eccl'ia tñ postea ob reuerẽtiã statuit a ieiunis sumẽdũ. vij.q.j. Nihil.⁊ ꝟ cele.misse.c. Et ꝛte. Itẽ q̃ nõ genuflexo sz ad mensam sedẽn.acceperunt nõ obstat:qz sic voluit eis poꝛrigere xps cũ tũc ordinauit eos in sacerdotes ⁊ epos tãq̃ altari p̃sidẽtes. Acceperũt aũt integra fide plena coꝛdis deuotiõe:hũili recognitiõe ⁊ forte pectoris tunsione ⁊ capitis inclinatiõe:atq̃ oculoꝛ pia collachrymatiõe ꝙ oñia vt decebat accipe ⁊ de manu sũmi dei tale ⁊ tantũ sacramẽtũ q̃ vere credebant ꝓfiteri xp̃m. ¶ Quartũ pũctũ q̃ beatissima ỽgo maria fuit sp deuotiõe sũma ad sacramentũ ꝑparatissima ⁊ dignissima. Nã hec q̃zuis nõ sint scripta:nõ minꝰ q̃m fidelib⁹ ꝙ rõnẽ sũt p̃supposita. Hoc aũt magn⁹ Alb.li.sup Missus ẽ.c.lxxxj ꝓbat multiplicit̃ ꝙ singl'a sacramẽta. hic tm̃ mõ aliq̃ inseri breuiter sufficiãt. Quia nimiꝰ brãvir go fuit baptisata nõ ꝓter indigẽtiã q̃m nũq̃z peccatũ habuit sz oi gr'a plena fuit dicẽte angelo Luce.j. Voluit tñ baptisari vt ꝑcepto obediret Joban.iij. Nisi q̃s renat⁹ fuerit ⁊c. Et vt caracterez acciꝑet ꝙ quẽ tãq̃ fidelis ab infidelib⁹ distingueret.⁊ ad sacramẽta ꝓcipiẽda deputaret. Item qz act⁹ penitẽtie vere q̃ est nolle peccare in ꝑpetuũ in ipa sũme fuit. Deniq̃ qz licet ipa nũq̃ ꝓfessionez pcõꝛ fecit cũ nũq̃z peccauerit etiã venialiter: tñ cũ ꝓcipue ad cõionẽ accederet ꝓpr̃ ꝑcepti dei obediẽtiã.⁊ exẽplũ hũilitatis ꝓfitebat de suoꝛ meritoꝛ insufficiẽtia.qz scz de ꝓdigno nõ meruit tãtã ⁊ talẽ gr̃am vt eẽt mater dei sz ex mera liberalitate dei ꝟ pñssim⁹ de⁹ effecit:verũtñ de ꝓgruo meruit ꝟ ꝑ alũs vt volũt doc.ꝓcipue Bõauẽ.sup.iij di.iij. Et sic pt̃z q̃ ipa sup oẽs deuotissime ⁊ bumillime pata sp accessit. Dec idcirco inuẽri vt tã sanctissimis exẽplis tu o pcõꝛ disce te sũmo studio ꝑparare ad cõmunionẽ. O xp̃iana aia dilige christũ qui te sic dilexit.

¶ Circa secundũ ꝑncipale de amabili bonitate dei exhibita nobis in eucharistia accipiam⁹ ꝛclusionẽ ex dictis Anselmi sup Ps⁹.ij. Et Bed'. sup Lañ.sermõe.j. sic. Ut panẽ angeloꝛ mandu caret hõ rer angeloꝛ fact⁹ est hõ.ꝙ q̃ imense bonitatis beneficio sũma debet gr̃arũactio. Hãc cõclusionẽ causa breuitat⁹ sufficiat declarari ex sermõe decreti de coꝛpe xp̃i. Ubi ad id q̃tuor potissime rõnes tãguñ. Prima rõ qz tali bñficio dei us bon⁹ hoiem sũme dignificauit. Un ibi dr̃ sic. Immẽsa largitat⁹ diuine beneficia exhibita ppl'o xp̃iano inestimabilẽ ei ꝓferũt dignitatẽ.neq̃ eñ est aut fuit aliq̃n tã grãdis natio q̃ habeat deos appꝛopinquãtes sibi sicut adest nobis deus noster. Dec ibi. Nã reuera in hac dignitate icarnatiõis vel hũanatiõis diuine ⁊ sacramẽtalis mãducatiõis ꝓcellit hõ angelos. ¶ Secũda ratio. qz in hoc sacramẽto de⁹ bon⁹ se ⁊ totũ qõ ꝙ nob assũpserat nobis cõtulit. Dinc in eodẽ sermone subdit. Unigenit⁹ siquidẽ dei fili⁹ sue deitat⁹ voluens nos esse ꝓticipes nostrã naturã assũpsit: vt hoies deos faceret factus hõ. ⁊ hoc insup qõ de nostro assumpsit totũ nobis ꝓtulit ad salutem. ¶ Tertia ratio.qz hoc sacramentũ de⁹ bonus ꝙ nostre salutis pignoꝛe q̃ future gl'ie istituit. Un subdit. Coꝛpus nãq̃ suũ ꝙ nostra recõciliatiõe i ara crucis obtulit hostiã patri.sanguinẽ suũ fudit in ꝑciũ simul ⁊ lauacrũ vt a pctis mũdaremur.⁊ in eodẽ officio eccl'ia canit. O sacrũ conuiuiũ in q̃ xp̃s sumit̃ reco.me.p.e.m.imp.gra.⁊ fu

ture glie nobis pign⁹ dat. Nimiꝝ ide pignorat quo beati fruũtur. ¶ Quarta rõ. qz in hoc sacramẽto deus bon⁹ supamabili familiaritate ciba tiõis sui memoriaz pstitit. Jõ in pdicto sermone subdit. z vtanti bñficij iugis in nobis maneret memoria corp⁹ suũ in cibũ: z sanguinẽ suũ i potũ sub spẽ panis z vini fideliby sumẽdũ dereliqt. O pciosũ. o admirãdũ ꝓuiuiũ saluteriferũ z oi suauitate repletũ. Dec ibi. Uñ o hõ teneris gras i mensas agere p tãtis z talib⁹ bñficijs vt patuit i ꝓclusiõe. ¶ Querit hic. vtruz fidelis hõ debeat magis gaudere z deuoti⁹ gras agere p beneficio pstito in incarnatiõe vel xpi passiõe: an pro bñficio exhibito in sacramẽto eucharistie. Pro quidẽ arguit q̃ p incarnatõe magis teneat hõ. qz dicẽte Aug⁹. xiij. de trini. In reb⁹ p tẽpus ortis illa ẽ sũma gra q̃ de⁹ fact⁹ est hõ. Sic nẽpe de⁹ dilexit mũdũ vt vnigenitũ suũ daret. Joh. iij. Sz q̃nto crescũt dona: tãto etiã rõnes crescũt donorũ fm Grego. ĝ zc. Secũdo argui põt q̃ p passiõe magis teneamur. qz ibi maiorẽ charitatẽ exhibuit. Joh. xv. Maiorẽ charitatez nemo hz q̃ vt a. s. p. Dicit etiã Grego. in pfa. pasche q̃ nihil nobis nasci. pfuit nisi redimi. pfuisset. ĝ zc. Tertio arguit põt q̃ magis tenemur p eucharistia. qz i hac de us plura nobis ꝓtulit⁹ imo oim alioꝝ memoriã scz incarnatiõis: passiõis z mortis: z mõ mirabilissimo z familiarissimo. s. ad gustãdũ se totũ videlicet carnẽ: sanguinẽ: aiam z deitatẽ. sz p pluribus bñficijs mag⁹ tenemur. Uñ Bed. sup Lañ. sermõe. j. Ad singula beneficia debet (inqt) benedici de⁹ in donis suis. alioqn ingrat⁹ reputabit hõ. Dec ille. ĝ zc. Ad hec rñdet fm qd colligit ex varijs doct⁹ q̃ fm Alb⁹. li. sup Missus est. ca. ccj Talia xpi beneficia si cõpenk adinuicẽ put ꝑmũ includit in sequẽtib⁹ nulla est questio. qz sic duo z tria plura sũt manifeste q̃z vnũ: sic vlteriora beneficia plura z magna regratiãda cũ poziby. Si aũt cõpenk p sepationẽ vt vnũ intelligat sine altero: sic causalit⁹ bñficiũ incarnatiõis potissimũ est ad qõ sequebank alia ex pordinatiõe diuina. Deniqꝝ fm Bonauẽ. sup. iij. di. ix. in. q. circa lrãz. Erquo gratiarũactio nõ tm̃ mõ respicit dãtis excellentiã: sz etiã muneris sublimitatẽ z nũerũ. iõ z si intẽsiue eq̃liter p pdictis teneat hõ gras agere et gaudere p ineffabili charitate dei erga nos i singulis illis. Uñ erq̃ fm Rich⁹. de som. mysticova ria sũt officia deuotiõis q̃ vario mõ sibi vẽdicat bñficia dei: Idcirco saltem extẽsiue vario mõ ad ista tenemur: vt videlicet p incarnatiõe in q̃ maxima gra causaliter est exhibita magis deũ laudem⁹ z bñdicam⁹ gras agẽdo. Pro passiõe aũt magis afficiamur amore z cõpassione. iuxta qõ Bern⁹. sup Lañ. sermõe. ix. dicit sic. Sup oia redditte mihi amabilẽ bone ihesu calix passiõis quẽ bibisti op⁹ redẽptiõis nre. hoc in q̃z nostrã deuotionẽ z blãdius allicit: z iustius exigit: z arcti⁹ stringit: z vehemẽti⁹ afficit. Dec ille. Deniqꝝ erga eucharistiã tenemur ꝓpter xpi realẽ psentiã ad deuotiorẽ pparationẽ in cõione digna. reuerẽtiaq̃z z adorationẽ pcipuã sup oes deuotiões circa q̃z crucifixi vel nati xpi: atq̃ facici veronice imagines z reliquias. In istis em̃ xps tm̃ mõ vt in signo ẽ: sz in eucharistia realiter ꝓtinet. O ĝ dei nri mira bonitas. o mira charitas q̃ se nob sic dedit ¶ Circa tertiũ de pietatis xpi testamẽto p cõclusiõe accipiam⁹ ex vbis Innocẽtij in pmõe. Et Amb⁹. q̃ vicz in vltima cena xps dominus tanq̃z hõ morti sue ꝓximus testamẽtũ pietatis cõdidit hoib⁹. Et oñdit p varios stat⁹. Primo quidẽ ecclesie pastoriby testamẽtũ vigilantie z sollicitudinis in pascẽdo subditos exẽplo z vbo sicut ipe fecit in cena discipulis. Uñ. j. Pet. vltr. Seniores pascite q̃ in vobis ẽ gregẽ dei zc. Scõo regibus dñis z pncipib⁹ hũilitatis z pietatis. Nã ipe rex regũ xps pedes lauit rustico⁹ discipulo⁹ Eccl. iij. Quãto magn⁹ es: hũilia te in oib⁹: z cozã deo inuenies gratiã. Bern⁹. Uũilitas ẽ honor honoris. Tertio militaribus testamẽtũ iustitie z equitatis. qz hodie xps volens mãducare pascha nõ p potẽtiã occupauit domũ vel victualia: sz hũiliter p discipulos req̃siuit z ille volũtarie exhibuit Uñ Luce. iij. militib⁹ dixit Jobes. Neminẽ ꝓcutiatis. nemini calũ. fa. cõ. e. sti. zc. Quarto famul⁹ z seruitoribus testamẽtũ obedientie z subiectiõis cũ xps Petrũ recusantẽ pedes a dño lauari redarguit z obedire coegit. Uñ. j. Petri. ij. Serui subditi estote in oĩ timore dñis nõ tm̃ bonis sed z discolis. Quinto diuitib⁹ testamentuz elemosyne z largitatis. sicut ipse fecit in eucharistiã dañ. Uñ Luce. xij. ait. Date elemosynã. facite vob sacculos q̃ nõve. zc. Sexto pauperib⁹ testamẽtũ patientie. Nã patiẽter xps sustinuit iudã tradẽtẽ. Se ptimo ꝓiugatis z vginib⁹ ac viduis: oib⁹ q̃z xpicolis charitatẽ z pacẽ dt. In hoc cognoscẽt oĩes q. d. m. e. si di. h. Et iterũ. Pacẽ relinquo vobis. Octauo deuot⁹ z regularib⁹ frequentẽ cõionẽ dt. Accipite z mãducate hoc ẽ corp⁹ zc. Nono obstinatis pctõrib⁹ testamẽtũ dãnatiõis cuz iuda dt. Ue illi. meli⁹ em̃ fuerat si nat⁹ nõ fu. hõ. Decimo oib⁹ penitẽtib⁹ z fideliby testamẽtũ eterne glorificatiõis dt. Luce. xxij. Ego dispono vobis regnũ vt edatis z bibatis sup mẽsaz meã in regno meo O ĝ charissimi fratres in xpo agam⁹ gras deo. adorem⁹q̃z xpm z hũiliter rogem⁹ vt det nobis gram in pseti z gliam in futuro Amen.

¶ In cena dñi Sermo scõs de cerimonijs. s. dicti⁹ z cõionis debito z passiõis xpi luctu.

Desiderio desideraui hoc pascha mãducare vobiscũ añ q̃z patiar. Uerba sũt redẽptor⁹ nri dñi iesu Luce. xxij. in cena hodierna ¶ Quib⁹ ista nuat suã diuinã z mirã charitatẽ erga nos. Primo q̃dẽ in hoc q̃ desiderio desiderauit mandu care

nobiſ cū in vltima cena. i. cū diſcipulis. Videm⁹ nēpe q̄ p qñ amici ſepank ab inuicē ſolēt⁹ inuicē cpulari. z ℔ p ſigno amicicie. ſic xp̄s fecit. Sed cūdo charitatē ſuā inſinuat cuz dic. Doc paſcha mādūcare vo. Agn⁹ eī ille paſchalis figurauit īmolādū in cruce. Uñ implēdo hīc figurā realiter z ſacramentū hui⁹ in cena inſtituēdo in euchariſtia multū deſideraſſe ſalutē noſtrā clareſcit. Tertio deniq̄ charitatē iſinuat cū dic. Ante q̄z patiar. q. d. Hodie añ diem paſſiōis mee q̄ fiet craſtina die charitatē meā vobis oſtēdo z deſideriū redēptiōis vr̄e. cū ecce hodie carnē meā in cibū: z ſanguinē i potū p vestra vita eterna tribuo. z die craſtina p vobis in cruce offerā vt vos a dānatōe eripiā. O q̄ chariſſimi ar idiam⁹ ppēdam⁹ z pēſem⁹ charitatē xp̄i dicētis hodie. Deſiderio deſiderauī ℔ pa. mā. vo. añq̄z p. Jurta q̄ ẏba tria myſteria notabim⁹ p ℔ ſm̄ōe.

Primū de hodierna celebratiōe.
Scōm de deſiderata cōione.
Tertiū ō rememorāda xp̄i paſſiōe. Doc ergo hodie dixit xp̄s hec. Deſiderio īnq̄t deſideraui ſ̄ pascha māducare vo. Jō ſubdit. Añq̄z patiar.

℔ Circa p̄mū de celebritate hodierna accipiamus p ꝛcluſiōe illud ſcriptū. de ꝛſe. di. iij. c. lris Et eſt dictū Fabiani pape. q̄ ſcz iſtius diei: puta cene dñi ſolēnitas p ſingulos annos ē celebrāda Et ℔ nō ſimplicit ſz varia cerimonia. Declarat. q̄z ſcta eccl'ia pluribꝰ cerimoniis hodie nobis cōmēdat z ꝓponit charitatē xp̄i īmenſam erga nos vt diſcam⁹ ipm reamare. Pareт hoc

Primo in penitētiū publica recōciliatiōe.
Scōo in chr̄ſmatis ꝛfectiōe.
Tertio in miſſe p vnū celebratiōe.
Quarto in cene ſolēni actiōe.

Primo q̄dē in pctōz publica recōciliatōe q̄ō hodie faciēdū ſtatuit eccl'ia vt habet di. l. In capite inq̄t q̄drageſime oēs penitētes q̄ publicā ſuſcipiunt penitētiā añ foꝛes eccl'ie ſe repſentēt cpo. Et i fra. In ſacra añt dñi cena rurſus eccl'ie liminib⁹ repſentēt Necibi. Ubi q̄ri pōt. cur ſic facit eccl'ia Rñdet q̄ vt habet ex e. textu. z li. mitrali. de offic̄io. ad ſignificādū q̄ ſic p̄mi pentes nr̄i ꝓpter peccatū abiecti ſūt de paradiſo: ita nos pctōres p peccatis abūci ſum⁹ digni ab eccl'ia. Et ℔ repſentat in capite ieiunij dū excludūt a ianuis eccl'ie p q̄ō etiā ſignificat q̄ pctōres niſi peniteāt ñ ſūt digni itroitu celeſtis tēpli aut viſiōe dī. Iſa. xxvj. Tollat impi⁹ ne videat gl'iam dei. Sz hodie cū xp̄s hac die pedes diſcipulo⁹z laueritz paſſionē ſuaz ichoauerit ex ſua īmēſa charitate p pctō⁹z recōciliatiōe deo p̄ri z liberatiōe vel emēdatiōe reconciliank z ſoluūt captiui ac ligati pctō p captiuitatē xp̄i z ligationē hodiernā. Lōgruit q̄ppe vt hodie pctōres penitēres relaxent. q̄ die xp̄s dñs ex īmēſa charitate p pctōrib⁹ penitētiā publicā i paſſiōe ſubire inchoauit capi in orto z ligari voluit Mā. j. Pe. ij. Pctā nr̄a ipe ptulit in coꝛpe ſuo. cuius liuoꝛe ſanati ſum⁹. Ecce q̄ in ℔ repñtat charitas xp̄i.

℔ Scōo in chr̄ſmatis ꝛfectiōe. q̄z hodie chr̄ſma p epos ꝛficī ſtatuit dicto ca. lris. de ꝛſe. diſ. iij. Sz q̄ hui⁹ rō. Rñdet ſm theolo. hui⁹ tractatores q̄ vna ē. q̄z hodie xp̄s dñs in monte oliueti oꝛauit. z ſic oleū facto benedixit. Jtē ibidē tūc ſudoꝛis xp̄i ſanguinei tāq̄z gutte balſami ſtillādo exudarūt. q̄ ſcz xp̄s compat balſamo. Ecce. xxiij. Quaſi balſamū nō mirtū odoꝛ me⁹. ſō cōueniēter eccl'ia hodie oleū bñdicit: z chr̄ſma ꝛficit ex oleo z balſamo. Ecce charitas xp̄i in oꝛando z ſudādo p nob. z myſteria ſacramentalia in oleo z balſamo edocēdo. Ad id miꝛ de balſamo narrat cōiter q̄ apud ſoldanū regē vbi ſcz balſamus z nō al's creſcere repit: fōs ee dr̄ irrigās balſamū. z ſic ꝓfluās in ſuo viꝛoꝛe. ſine illi⁹ añt fontis irrigatōe nuſq̄z balſamus pullulare pōt. ſed marceſcet. Cui⁹ rōnē hāc dicūt. q̄z xp̄s dñs dū p beatā ẏginē z ioſeph poꝛtaret i egyptū in illo fōte balneat⁹ refert a btā mr̄e. q̄ō multū ꝓfert fidei nr̄e. z ℔ nō ſoluz fideles: ſz z ſoldani cōiter de illo fōte dicūt. Alia rō q̄re hodie oleū bñdicit z chr̄ſma ꝓficit. q̄z hec ſūt maꝛia plurimoꝛ ſacramētoꝛ fidelib⁹ in eccl'ia ꝓferēdoꝛ p inunctiones ſcz baptiſmi ꝓfirmatiōis ordinis z extreme vnctiōnis. Et q̄z xp̄s dñs hodie ordinauit apl̄os in ſacerdotes z epos z prāte eis ꝓficiēdi euchariſtiā et alia ſacramēta miniſtrādi ꝓtulit. Idcirco hodie ꝓueniēter vnctio ꝓficit⁹ p fideliū debita z ſacramētali vnctiōe. ℔ Sz q̄ri pōt. cur fideles xp̄i voluit ſp̄uſſanct⁹ vnctiōib⁹ varijs ꝓſecrari. Rō q̄ ſtiōis ē. q̄z varia ſūt genera ſctāz vnctionū. Unū ē chr̄ſma q̄ pōtificū z ſacerdotū fit vnctio. Aliū ē oleū ſacrū q̄ reges inungūt. Tertiū ē oleū benedictū cathecuminoꝛ z neophitoꝛū. a neos grece qđ ē nouell⁹. z phitos qđ ē fides. q̄ſi nouelloꝛ in fide z rudiū. Jtē ē vnctio chr̄ſmatis q̄ poſt baptiſmū xp̄iani vngunt: in ꝓfirmatiōe q̄z. Deniq̄z ad huc ē oleū infirmoꝛ q̄ infirmi vngūt extrēa vnctōe. Cur q̄ hec voluit ſp̄uſſctūs vtile ē nōes ſcire. Rūr breuiter q̄ hec voluit z ſtatuit ſp̄uſſctūs in eccl'ia p ſignificatiōe in ſingulis notabili z obſeruāda apud fideles vt volūt doct. Primo q̄dē pontifices inungūt chr̄ſmate qđ fit ex oleo z balſamo adueniēte pōtificali bñdictiōe. Nā vt dic̄t Aug⁹. Sine bñdictōe illa mirtio olei z balſami nō ꝓficeret chr̄ſma. Doc ita q̄z chr̄ſmate pontifices inungunt tā in capite. xxiij. di. epos. q̄z in manu. ibi dē ca. Preterea. in glo. ad ſignificādū q̄ ſicut caput eſt ſup̄ oia mēbra motū eis z ſenſū influens ſic pontifex caput eſt z ſupioz ſubditis. quib⁹ et debet influere ſenſū ſapiētie verbū dei p̄dicādo. z motū bone opatiōis z ſanctitatis exemplū prebendo. Ideo Hiero. viij. q. j. Qualis dicit. q̄ epi magnope debēt p̄uidere vt cunctū populū cui p̄ſident ꝓſecratiōe z ſermōe p̄eant. Item in manu epi vngunt ꝓpter poteſtatē ꝓſecrādi ſacerdot. et vt quecūq̄z benedixerint benedicta ſint in nomie

dñi sic habeꝫ in forma ꝓsecrādi. z ꝓter opa pietatis exercēda. qm̄ bn̄ dicēte Gregorio. di. lxxxvj Fratrē. Episcopo nō sufficit lectio z orō nisi habeat largā manū necessitatē patientib⁹ succurrere qz si b̄ nō habz vacuū nomē epi tenet. Nec ibi. et sic patz de epis. Scdo sacerdotes iungūt in manu oleo tm̄ nō chrismate. di. xxiij. c. Preterea. cum glo. b ꝓpe officiū ptātis significāduz q ꝓsecrare habēt corp⁹ xpi z sanguinē ac sacra mīstrare populo. z etiā ꝓpe exercēda pietatꝭ opa. vt ptz di. xcj ꝑsbyter. Et de cele. mis. c. j. q debz sacerdos horas canonicas hospitalitatē z ifirmoꝝ visitationē sollicite exercere. Ad hec Piero. viij. q. j. c. licet. dic. q pōtifex z sacerdos sp in corde suo debz recogitare qd vnctio z indumēta sua repsentēt auertere. Tercio reges inungūt oleo nō chrismate. z i brachio siue humero vl armo nō i capite: ꝓut hortat in glo. pdicto ca. ꝓterea. Et b significat i eo q nō vngit i capite nec chrismate. qz inferior est qz ordo sacerdotal. sic corp⁹ inferior ē spiritu vel aīa. di. xcvj. duo. In eo aūt q vngitur in brachio z humero significat q regale dominiū ordinat ad maloꝝ extirpatōez: z bonoꝝ ac iusticie defensatōez. iuxta illō Ro. xiij. Pricipes non sūt timori boni opis sz mali. Si ḡ malū feceris time. nō em̄ sine causa gladiū portat. dei enī mister ē vindex i irā ei q facit malū. Jtē i eo q rex et regina vngūt oleo significat nitor ꝓscie z lenitas vel pietas clemētie. Prouer. xx. c. Miricordia z vitas custodiūt regē z roborabit clemētia thronus ei⁹. ¶ Quarto deniqz oēs xpiani fideles inungūt plib⁹ vicib⁹. s. i baptismo oleo bn̄dicto bis vicz i pectore z inē scapulas. z b significat firmā fidē i corde. Lor em̄ ē i pectore. ḡ ibi vngitur Et qm̄ fides sine opib⁹ mortua essz Jaco. ij. ideo vngūt inē scapulas eodē oleo vt muniat ad bonoꝝ opeꝝ iugū portādū p dei grāz. Hec habēt de ꝓse. di. iiij. deide. Et di. xj. eccliastica. cū glo. Tercio fit vnctio i baptismo i vtice. z hec fit chrismate vt ōr ibidē de ꝓse. di. iiij. postqz descendit. vbi dat hec rō. vt inqt xpi regni pticeps fiat et a christo christian⁹ possit vocari. Nec ibi. Preter hec xpiani vngunt i ꝓfirmatōe in frōte chrismate ab epo. vt di. xcv. ꝑsbyt̄os. z b ad robur fidei z gre ad ꝓfessionē aptā. qnia corde credit ad iusticiā ore aūt fit ꝓfessio ad salutē. Ro. x. Insup inungūt oleo ifirmoꝝ i infirmitate vl i extremis mortꝭ ad significādū finalē pseuerātōez z peccati p sensus ꝯcti remissionē. Nā q pseuerauerit vsqz in finē hic salu⁹ erit. Matth. xxiij. O itaqz xpiane recognosce tuā vnctōem z tene vocatōez. Ecce qz large z multiplicit xps suā grām tibi dat p singulas vnctōes. ¶ Tercio hodie i missa scz ab vno celebrāda oñdit eccl'ia z ꝓmēdat xpi Jesu charitatē. Nā hodie solitū est q ab vno tm̄ celebrat missa. z de illius manu vni⁹ oīes cōmunionē sumūt. qō obtuat in quentib⁹ religioꝝ atqz in ecclesijs collegiatis. Quare b. rō potissima hec est vt recognoscam⁹ xpi charitatem q hodie sol⁹ celebrauit z corp⁹ ac sanguinē ꝓsecrauit. z de manu sua oēs discipulos cōmunicauit: ad significādū q hui⁹ sacramēti pceptio oēs fideliē sumētes incorpat ipi xpo vt simus vnus corp⁹. s. xpi mysticū oēs q de vno pane z de vno calice participam⁹. j. Thes. x. Quarto i cene solēnizatōe. Hodie ꝙppe eccl'ia cenā solēnit agit in q charitatē xpi indicibilē erga nos recolit. Prio pedes abluēdo ad xpi imitatōnē q ex nr̄a charitate hūiliauit se vsqz ad pedū ablutiōz. Secūdo mādatum. s. charitatis decātando q xps pcepit. Mādatū nouū do vobis vt diligatis inuicē sic dilexi vos ꝛc. Tercio de sacro eucharistie lectiones vel fmonē ꝓponēdo. Nā in epl'a saltē z i euāgelio p cena assignato de b legit. z etiā sermo ō b solet fieri. vt. s. b immēse charitatꝭ bnficiū populus recogscat. z ad sumēdā eucharistiā deuotior et digne accedat: ne indigne sumēdo dānari deme reak cū Juda pditore. Quarto deniqz de passione xpi lugubrit recolēdo. sz de b agem⁹ i tercio hui⁹ fmonis articlo. O ḡ xpiane diligēter hodie ꝓsidera qntū te dei fili⁹ dilexerit z reamare stude. Un̄ Bern̄. sup Can̄. ser. xx. Disce inqt o xpiane a xpo quēadmodū diligas deū z xpm iesum. disce amare dulcit qm̄ xps nos dilexit dulcit dū illa maiestas carnē induit z se nobis dedit disce amare sapiēter. Nā ipe sapiēter amauit dū culpā cauit. disce z amare fortit eū q ꝓ te fortit mortem sustinuit. ne tepor charitas tua habeat ne oppsus ab amore dei auertatꝭ. Jdē. O bone iesu dignus est plane mori q tibi recusat viuere. Ama ergo o hō deū vt viuas in eternū B

¶ Circa scdm ꝓncipale de xpi desiderio q desiderat fidelitū dignā ꝓmūionē. ppe qō dicit. desiderio desideraui b pasca. i. agnū paschalē q figurauit eucharistiā māducare vobiscū. Vic occurrūt aliq qstiōes vtiles p edificatōe tractāde

Prima de modo māducatōis.
Scda de gustu peccatoris
Tercia de debito cōmunionis
Quarta de casu ind'ispositōis

Prima qstio qli mō māducādi diligat xps suū corpus māducari. Ad qō rndēdo nota q magr in. iiij. dist. ix. dic. q modus manducādi corpus christi est duplex. Unus sacramētalis. ali⁹ spūalis. Que distinctio ortt ꝑm Bonauē. vno mō a dispositōe sumētiū. qz qdā accedūt male dispositi. z isti māducāt sacramētalit. quidā bene. z isti māducāt spūaliter. Secundo hoc accipit a modo sumēdi. qz qdam suscipiūt ore corpis z non cordis. z hij sacramētalit. Quidā vero ore cordit z hij spūaliter. Comedere aūt sacramētaliter est illud sumere cū fide sine charitate. Tales suscipiunt sacramentū sed nō effectū illi⁹. Qui vo māducāt spūaliter. i. fide informata charitate effectū suscipiūt. Ex istis infert q qdam suscipiūt b sacrm̄ tm̄ modo sacramētaliter. vt cū bō xpian⁹

qui est male dispositus indigne accedit. credens tñ corpus xpi accipe z intendes accipe fm fidē sz in pctō mortali existes. Jn tali vt in Juda nō est placitū deo. nec talē sumptōez diligit xps sed reprobat. Alij aūt suscipiūt tm̄ mō spualiť z nō sacramētaliter: vt q̄ sunt in gra z in voto accipiendi ß sacramētū. qz sicut q̄dā añq̄ baptizent ex desiderio baptismi pcipiūt ei⁹ effectū. sic z in hoc sacramēto. Et tales p̄ desiderio placēt christo. Alij aūt suscipiūt tā sacramētaliter q̄ spualiter sil' vt q̄ digne cōicant. z istis dať effectus gratie magne. ¶ Scōa questio vtrū pctōr bō sumat corp⁹ xpi vel gustet vacať. Ad ß rndet Bonauē. sup. iiij. di. ix. q̄ circa ß q̄dā errauerūt dicētes q̄ corpus xpi vez a malis nō sumit: qz nō decet tā tā maiestatē z tā sanctissimā carnē in corp⁹ pctō subditū introire: Jō asserebāt erronee q̄ corp⁹ xpi vez abscederet a speciebꝰ mox vt pctōr ipsuz ore polluto z labijs pingeret. Sed ß est falsū z erroneū: qz q̄diu species manēt corp⁹ christi subeis esse nō desinit. Manifestū est aūt q̄ species a pctōre gustare manēt q̄diu digerank. Oēs ḡ doctores tenēt q̄ pctōr veraciter z sacramētaliter sumit corp⁹ christi: licz nō spiritualiter. Si dicas. Cur ḡ mali moriūť eo cū sit vita eterna. Naz canit eccl'ia. Mors est malis vita bonis vide paris sumptōis q̄z sit dispar exitus. Ad id respōdz Aug. li. iiij. de trini. Et notať de cōse. di. ij. Et sancta inq̄t malis possunt obesse. Bonis sunt ad salutē: malis ad iudiciū. Ūñ apl's. Qui māducat z bibit indigne iudiciū sibi māducat z bibit. nō qz res illa mala est: sed qz mal⁹ male accipit q̄ bonū est. Nō em̄ mala erat buccella q̄ iude ē data a dño: sz qz ille indign⁹ accepit ad sui pniciez. Nec ille. Exemplū. Jō sol pdest oculꝰ sanis qui nocet egris. idē vinū febricitāti nocet zē. ¶ Tercia q̄stio qui teneank ex pcepto cōicare. Rñdeť q̄ pcipue q̄nq̄ genera vl' casus assignāť fm fratrē Ange. in sūma. Primo q̄dē tenet oīis sacerdos cū celebrat. z sub vtraq̄ specie. de cōse. di. ij. Relatū. z. c. cōperim⁹. qz sacramentū in sumptione cōplementū sue significatōis accipit. et si ōficeret ali⁹ deberet supplere. vij. q. j. nihil. Et etiam si pciper in sumptōe aquā tm̄ fuisse in calice debet vinū accipe z sanguinē cōsecrare vt integra sacra accipiat: put dicit Sco. z doc. Scō tenetur q̄libet christian⁹ cū ad annos discretōis pervenerit. de pe. z re. Omnis. ad min⁹ in pascha recipere eucharistie sacramentū suscipe: nisi forte de p̄rij sacerdotis cōsilio ob aliquā rationabilez causam ad tēpus ab huiusmodi pceptōne durerit abstinendū. alioq̄n z viuēs ab ingressu eccle sie arceak et moriēs ecclesiastica careat sepultura. Nec ibi. Tercio teneť quilibet in artic'o mortis cōstitutus: p̄terea vocať viaticū. Unde credit mortaliter peccare q̄ cōtemnit cōmūicare in tali articulo fm Fratrē ange. de clauaſ. Quarto teneť quis ratōne statuti vt solet apō religiosos. Quito teneť q̄s ratōne officij sicut sacerdotes qui tenenť celebrare saltē in magnis festis vl' pcipuis maxime in illis quibꝰ seculares deuoti solent cōmūicare vt tenet hoc Bona. z Richar. sup. iiij. di. xij. z Tho. Quia etiā si nulli homini teneanť: tamē illis diebꝰ celebrare tenenť vt deo sacrificiū debitū reddant nisi causa multū rationabiľ tūc excusaret. ¶ Quarta questio ō casu indispositōis. quid. s. de bijs qui p̄ pascbe dicunt se indispositos. puta quia odiū tenēt contra aliquē. vel qz nolūt alienū restituere seu alioꝰ facere ad q̄ obliganť. vel quia pctis assueti dicunt se nequire ad pcauendū z hmōi. nūquid excusanť a cōmunione p̄ talibꝰ causis. Respōdeť q̄ nō excusanť: qz tenenť desistere cōteri z cōfiteri z cōmunicare. alioq̄n excōmunicādi sunt. de cōse. di. ij. Si quis intrat. z dicto ca. ois. Tales autē si cōmode nō possunt p̄ die pasche p̄cise cōmunicare tenenť saltē semel in anno fm q̄ videbiť cōfessori limitādū ad tēp⁹. Frater Angel⁹ addit nec etiā putandū est q̄ pcise i die pasche teneanť cōmūicare oēs fideles. quia vt declarauit Eugenius papa. sufficit cōmūicare vsq̄ ad dñicā inclusiue primā siue post pascha imediate seq̄ntez quo die videbiť deuotōi expedire. Exemplū bonum de hoc habeť dñica. xij. post Penthe. fmone. j. U. vide. O ita q̄ christiane cōsidera quia deꝰ tuus z verbo z ope te ad sacrā cōmunionē induxit nō p̄ sua sed p̄ tua vtilitate z salutis necessitate. O fidelis aia audi dicentē. Desiderio desideraui hoc pascha māducare vobiscū: z hoc p̄ figura. Iterūq̄. Accipite z māducate ß est corp⁹ meū qō p̄ vobis tradeť. Aduerte qz christ⁹ deꝰ tuus morte iminēte corp⁹ suū z sanguinē cōmūicauit vt tibi exemplū cōmūicādi pberet. O q̄z ergo reꝰ z damnatōni es dignus bō si non obedis precepto dei z eccl'ie de cōmunicādo in anno: vtiq̄ pi

¶ Circa tercīū de rememo (bis a christo ratione christi accipe p̄ cōclusione q̄ scā ecclesia vt alliciat fideles ad cōmunionē dignaz merito hodie agit lugubriť passiōis christi memoriaz. Et hoc pcipue q̄drupliciter.

¶ Primo in altariū denudatione
Scōo in tabulaꝝ pcussione
Tercio in boraꝝ lamentatione
Quinto in luminariū extinctōne

Primo i denudatōe altariū ostēdit eccl'ia lamētabile xpi passionē: vt sez moneat fideles ad penitentiā cōpassionēq̄z z cōmunionē condignam. Nāhodie altaria denudanť z abluūť. Quare ß vtiq̄z ad significandum denudatōem christi iesu. Propēea tūc canit illud p̄s. Diuiserūt sibi vestimenta mea z sup̄ vestē meā miserūt sorte. Ablutio autē fit cū hoc ad significādū q̄ sicut scribit Apoca. j. Dilexit nos christ⁹ z lauit nos a peccatis nr̄is i sanguine suo. Scōo in tabulaꝝ pcussione: qz ab hodie inchoādo vsq̄z in terciū diē campane nō pulsanť sed tabule pcutiunť. Quare hec

In cena domini

Rñr q̄ p̄mo ad significādū: qz oēs p̄dicatores q̄ p cāpanas significant ab hodie vsq; resurrecti onē siluerūt. Siluerūt q̄ppe miores cāpane id ē apl'i z discipuli timore mortis: cū z p̄nceps apl'orū Petr⁹ xp̄m negauit. Siluit z maior cāpana scz ẏgo btā p̄ nimio luctu z doloris gladio tāq; ferro trāfixa. Siluit z maria cāpana. i. xp̄s dñs cū in q̄nq; p̄cipuis locis pforata trib⁹ diebus iacuit in morte. Siluerūt etiā oēs creature plāgentes. sol siluit a sua luciditate. qz obscurat⁹ fuit. terra a sua stabilitate: qz mota fuit. petre a soliditate. qz scisse sūt. angeli q̄z pacis amare flebāt. Isa. xxxiij. Ad hec significāda cāpane silēt hodie. ¶ Secūdo q̄z tabule loco cāpanaꝝ p̄cutiūt lignee. z b̄ ad repsentādū q̄ sanguis xp̄i i crucis effusus ligno clamauit multipliciter. Prio p̄ crucifixores vi dictā sāguis innocētis xp̄i. Scōo p̄ xp̄ianos obstinatos z impenitētes tāq; p̄ ingtos iustā damnationē. Bern⁹. Ue mihi si ingtus fuero. instaurauit enī de⁹ aduersū me sāguinē filij sui ad me clamantē de terra. Tercio sanguis xp̄i clamauit p bonis petens clemētiā z grām. O pctōr recogīsce hec cū audis tabulas hodie p̄cuti. ¶ Tercio in horaꝝ lamētatōe: qz hodie z duob⁹ subsequentib⁹ diebus i horis canonicis nec p̄ncipiū p̄suetū ōr. scz de⁹ in adiutoriū. nec Jube: nec b̄ndicamus aut deo grās i fine: sz lamētatōes canūt. Quare hec. Rñdet ad significādū q̄ recessit a nob⁹ p mortē sacerdos cui⁹ ē b̄ndictōes dare. z q̄ ē alpha et o. p̄m⁹ z nouissim⁹. p̄ncipiū z finis. Apoc. vl. Itez nec gl'ia p̄ri z filio z. ōr. qz maxima iniuria irrogata est p̄ri z filio z spūisctō i occisione christi. Quarto in lumiariū extinctōe. Nā i matutis luminaria extinguūt z tenebre inducūt vno solo retro altare fuato. a q̄ tādē reaccēdunt alia ad significāduz q̄ i xp̄i passiōe fidei lumē in sola ẏgine Maria remānsit: a q̄ tādē discipuli sunt illumināti vt a magistra fidei post xp̄i ascēsiōez. Ad ipaz q̄ ẏginē recurram⁹ vt a filio impetret grām.

In cena dñi Sermo tercius de sacratissima cōmunione ad quā tenent fideles die⁹ istis

Probet aūt seip

sum hō z sic de pane illo edat z de calice bibat. Verba sūt apl'i. j. Thoz. xj. z i epl'a hodierne solēnitatis. ¶ B Aīm instat tempus q̄ cūcti fideles debēt p̄mūicare digne z deuotissime. ideo op⁹ est de p̄mūione hodie loq; qz z hac i cena xp̄s dñs p̄mūicauit z discipulis p̄munionē dedit. Sed hāc p̄munionē aliq; accipiūt ad dānatōem: sicut z Judas hodie accepit. Aliq; aūt vt discipuli ad salutē. Ut q̄ hō digne z salubriter accipiat hortat apl's in p̄missis ẏbis dicēs. Probet āt seip̄m hō z. Probet inq; hec tria Prio b̄ sacr̄m pēsando q̄nte sit dignitat⁹ z maiestatis. qz in ipo sumit ẏacit xp̄s dei fili⁹ sicut ip se testat Job. vj. Caro mea vere est cib⁹ z san. z. Scōo p̄bet hō seip̄m q̄lis sit puritatis z deuotionis: vt scz digne ad cōmunionē accedat p quaz vitā eīnā habeat. quā repromisit b̄n dic⁹ Jesus digne māducātib⁹ Joh. vj. Qui māducat hūc panē viuet in eīnū. Tercio q̄z p̄bet hō q̄tū sit malū indigne p̄mūionis: qz p̄mittit apl's d. Quicūq; mādu. pa. et biberit calicē dñi indigne re⁹ erit corpis z san. xp̄i. Probet aūt z. Et subdit. Qui em̄ mā. z bi. indig. iudi. sibi z. O q̄ania xp̄iana auscultā apl'i ẏba di. i themate. Probet seip̄z hō z sic de pane z. Juxta q̄ ẏba ad dignā cōionem adhortantia p̄ponam⁹ tria mysteria

¶ Primo de malo indigne cōmunionis. quia hoc apl'us p̄mittit z subnectit themati

¶ Secūdo de modo digne p̄paratōis: de q̄ dic. ¶ Tercio de sentimēto de⁹ (Probet seip̄m uote susceptōis. vt sic de pane illo edat B

¶ Circa p̄mū de malo indigne p̄mūionis accipiamus p̄clusione q̄ peccatū indigne sumpti onis eucharistie sacr̄m est adeō grauissimuz vt merito p̄areat pctō occidentū iesū xp̄m. Et claret prio p scpturā. qz dic apl's vbi sup. Quicūq; mādu. vel bi. indigne re⁹ erit cor. z. Ibi glo. dic penas mortis xp̄i exoluet. i. punieť ac si xp̄m occiderit. Idē z Lyra. Scōo p rōnē oñsiuā. qz tal' peccat p̄ bñuanitatē xp̄i a ẏbo assumptā tāq; alter iudas osculo tradēdo: vt ait Piero. i q̄dā epl'a. O inq̄t Juda osculo filiū hois tradis tu q̄ cū eisdē labijs filiū dei oscularis q̄b⁹ osculat⁹ es filiam meretricis. Et q̄ patz q̄ sil'e est pctō iude p̄ditoris Jtē sil'e est etiā pctō crucifigentiū. qz Chryſ. dicit q̄ sic q̄ sozdidāt. s. cōtumelioſe purpurā regalez torq̄nť p̄sil'z eis q̄ rescindūt. ita cōgruū est eos q̄ imūda mēte suscipiūt corp⁹ xp̄i idē suppliciū sustinere cū his q̄ resciderūt p clauos z. Tercio p̄ sil'em iniuriā. qz in scptura clare denotanť occisores vl' crucifixores xp̄i. b̄ ē tāte iniurie irrogatores acsi xp̄m occidissent isti⁹ q̄ttuor modi homines. Primo ipsi iudei q̄ acclamauerūt Crucifige crucifige eū. Scōo oēs ingti xp̄iani q̄ de pctō in pctm̄ ruere nō verenť nec passionē xp̄i curant Tercio oēs q̄ licz peniteāt tn̄ iterato recidiuant. De istis ptz Heb. vj. Rursū crucifigētes filiū dei i semetipis z ostētui habētes. Ayra. qz q̄tū est in ipis reiterāt causam sue crucifixiōis. Et qz p hoc videť irridere mortē xp̄i q̄si i modico eā habēteś tāq; q̄ddā ostentū. Jtē de sacro eucharistie pl'a p̄ter hec mysteria habes i die corpis xp̄i p varios sm̄ones in b̄ ope pte estiuali. Cñ Aug. Per oē pctm̄ q̄s voluntarie p̄mittim⁹ q̄tū in nobis est xp̄m crucifigim⁹. Quarti denotanť in scptura fore homicide vel crucifixores xp̄i illi q̄ indigne p̄municāt. vt patet p illud dictū apostoli supza. Reus erit corpis et sanguis dñi. Q, autem hec sint digna et iusta aduertere potes per tale exēplum. Nimirū si aliquis rex magnus occidatur armis in p̄pria sua aula nōne b̄ maximū est sic fecerūt iudei occidentes xp̄m in suo corpore.

Si aũt idem vel ꝙsimilis rer occidaꝯ ab aliquꝯ bus nõ in ꝓpria aula ſz alibi boſpitatꝰ domũ ſu per caput eiꝰ incẽdẽdo vt moriaꝯ nũqd ꝙſilis of fenſa ẽ. Sic faciũt xpiani ingrati z peccates ac etiã recidiuates q̃ boſpitiũ xpi. i. aias ſuas incẽdũt p ue ꝙcupiſcẽtie igne z ipm xpm effugãt. vel q̃tũ i ipis ẽ xpm i ſe iterimũt ẽ. qm aiam ꝓpriã taꝯ ſe parãdo a xpo occidit i ſe vitã verã. Prefea ſi eũ dẽ regẽ vel ꝙſilez occideret qs ex ſuo boſpitio do acã faciẽdo z illã ꝓpiciẽdo regẽ nunqd ꝙſilꝯ pec caret ille. Sic faẽ q regez xpm q̃ſi i cloacã occidit cũ in corpꝰ pcis ſubditũ z ſtercore vitioꝝ plenũ ſuſcipit. nã ſic vitã verã i ſe occidit. Merito g̃ oẽs tales p̃dicti cẽſenꝯ iterfectores xpi ẽ. O g̃ ifelices z miſerrimi pcores obſtinati recidiuates z indi gne corpꝰ xpi ſumentes ꝓtimeſcite. o p̃uaricato res redite ad cor z ceſſate ab iniuria ſũmi dei. qa cũ homicidis iudeis z crucifixoribꝫ erit ꝓs veſtra niſi pniaz egerit.

¶ Sz hic q̃ri p̃t plura.

Primo de huiꝰ indignitatis rõne.

Scõo de huiꝰ idignitatis modificatiõe.

Tertio de huiꝰ indignitatis offenſiõe.

Prio q̃rit cur pcor accedẽs ad b̃ ſacramẽtũ pec care in b̃ g̃uiter iudicaꝯ: cũ infirmo liceat medici nã accipe q̃ cureꝯ. Eſt aũt euchariſtia medicia ſaluſ ꝓ pcorũ idulgẽtia. Rñdeꝯ fm docꝯ. p̃cipue Lyrã ſup. j. Corſ. xj. q. io. qz b̃ ſacramẽtũ iſtitutũ eſt ꝓ bis q̃ viuũt vita gr̃e. Sicẽ baptiſmꝰ daꝯ ad regenerãdũ i vita ſpũali: ſic z euchariſtia daꝯ ad nutriẽdũ ipm regeneratũ in baptiſmo: ſz ni hil nutrit niſi viuũ. q̃. de aia. Vñ in ſumẽtibꝫ hoc ſacramẽtũ reqrit vita gr̃e. Si g̃ pcor ẽ ꝑrit⁹ z cõ feſſus z debite ꝓpaꝰ: ſic vita gr̃e viuens medica mẽtũ ſibi accipit in euchariſtia. Si aũt ẽ mortu us pcõ: indignꝰ ẽ. Scõo q̃rit qbꝫ mõis idignus iudicaꝯ aliqs vt ſic cõicãdo reꝰ ſit mortis xpi z ſã guinis. Rñdeꝯ fm docꝯ. q ꝓpluribꝫ mõis q̃z ali qs ponit Lyra vbi ſup̃. Primꝰ modꝰ ẽ ex ipa ce lebratiõe. vt ſi qs nõ obſeruet ritũ a xpo iſtitutũ offerẽdo aliũ panẽ q̃z de tritico. vel ſi nõ obſſuet i ſtitutũ eccl̃ie circa ꝙſecrationẽ euchariſtie. ſic fa ciũt ꝓſepe heretici vñ nõ eſt cõicãdũ a talibꝫ. Se cũdꝰ modꝰ ẽ ex ꝑte celebrãtis vl̃ ſumẽtis b̃ ſacrm: puta cũ ẽ ipenitẽs & p̃teritꝫ pcis vel volẽs pecca re in futuꝝ: oẽs p̃miſſi rei ſũt ſic accedẽdo ſãgui nis xpi. Tertiꝰ modꝰ ẽ ex defectu deuotiõis. ſ. in ſumẽte: puta qz diſtracta mẽte ex occupatõe tpa liũ accedit ad b̃ ſacramẽtũ habitualiꝫ: tñ retinet debitã reuerẽtiã. Et taꝯ indignitas nõ faẽ ſumẽ tẽ reũ corpis z ſanguinis dñi: impedit tñ fructũ eiꝰ ſacramẽti ſaltẽ in ꝑte. Hec Lyra. Preꝫ hec p̃t aliꝫ mõi aſſignari. ſ. q̃rtꝰ de accedeñ. ſine ꝙfeſſiõe p̃uia vel alio legitimo impedimẽto ꝙcurreñ. Sed de bis dicemꝰ arti. ij. Quintꝰ modꝰ ex fidei defe ctu. de q̃ exẽplũ bonũ habeꝯ dñica. xxiij. poſt pẽ tbecoſten. ſer. ij. i fine.

¶ D Tertio q̃rit vtꝝ ac cedere ad b̃ ſacramẽtũ cũ ꝙſcia pcti mortalis ſit pcoꝝ oim grauiſſimũ. Nã ꝑ p̃miſſa dicta apoſtoli videꝯ q̃ ſic. cũ cõpenꝯ crucifixoribꝫ xpi. Sed breuiꝯ rñdeꝯ fm doc. p̃cipue Tho. i. iij. ꝑ. q. lxxx. ꝙor. Lyra. q̃ aliqꝫ pctm̃ dici p̃t g̃uꝰ duplicit Uno mõ ꝑ ſe fm rõnẽ ſueſpẽi q̃ attrẽdit ex ꝑte ob iecti. Et fm b̃ illꝫ pctm̃ ẽ g̃uꝰ qꝫ ẽ ꝫ maiꝰ. Et qz xpi deitas ẽ maiꝯ q̃z ſacra ſua bũanitas. z ipſa xpi bũanitas i ꝓpria ꝑſona ẽ potioꝯ q̃z ſacramen tũ bũanitaſ. Vñ g̃uiſſimũ pctm̃ ẽ qñ qs peccat ꝫ deitatẽ ꝑ ifidelitatẽ vel blaſphemiã. Scõo gra uia ſũt ꝫ bũanitatẽ xpi in ꝓpria ꝑſona vt patz de crucifixoribꝫ. Tertio loco ſũt g̃uia q̃ ſũt ꝫ ſacra mẽtũ euchariſtie. z poſt b̃ alia q̃ ſũt ꝙtra primũ. Alio mõ p̃t dici vnũ pctm̃ altero g̃uꝰ ꝑ accidẽs ſcz ex ꝑte peccãtis. qz pctm̃ ex ignorãtia vel infir mitate leuiꝰ ẽ q̃z pctm̃ ex certa ſcia ꝙtẽptu. Scõz b̃ g̃ cõicare in pcõ mortali in qbuſdã p̃t eſſe g̃ uiſſimũ. in qbuſdã miꝰ graue. Vaz ſi q accedũt dubij i fide: vel nõ credẽtes vere ẽ xpm ſub b̃ ſa cramẽto g̃uiſſime peccãt. qz q̃tũ i ſe ẽ diminuũt ſcitatẽ huiꝰ ſacramẽti. Et qz pctm̃ infidelitaſ fũ diꝰ ſepat hoiem ab eccl̃ie vnitate. z ꝑ ꝙſeq̃ns ma gis ineptũ reddit. talis g̃ magꝫ ꝙtẽnit ẽ. Si aũt accedit qs fideliter credẽs tñ cũ ꝙſcia pcti morta lis ꝙtẽnit b̃ ſacramẽtũ nõ in ſeipo: ſz q̃tũ ad vſuz idigne accipiẽdo. Talis g̃ miꝰ grauiter peccat p̃mis. Q, ſi qs accedit ex q̃dã timore vel verecũ dia ne ab hoibus deꝑhendaꝯ i pcõ cũ ꝙſcia pec cati talis adhuc miꝰ peccat p̃cedẽtibꝫ: oim tñ et ſingulorꝝ iſtorꝝ peccatũ indigne cõmuniõis gra uius eſt ſup oñia peccata in primũ. puta ſuper homicidia. latrocinia. furta. adulteria. inceſtus. ẽ. Verũtamẽ pctã ꝙtra deitatẽ z etiã pctm̃ cruci fixiõis xpi grauioza ſũt q̃z pctm̃ idigne cõmuni onis vt patuit. Lõpaꝯ tñ peccatũ indigne cõmu nionis pcõ crucifigentiũ ꝑ Apl̃m vbi ſup̃ fz q̃n dã ſimilitudinẽ. nõ fm criminis q̃ntitatẽ vt expo nit etiã Lyra. Nã illi peccauerũt ꝙtra xpm in ꝓ pria ſpecie. iſti aũt in ſpecie ſacramẽti. Itẽ illoꝝz peccatũ ꝓceſſit ex intentiõe nocendi xpo. iſtorꝝ nõ Et ſic ꝓz. O g̃ hõ xpiane noli deũ tuũ offendere. noli aiam ꝑdere indigna cõmuniõe. o q̃z horren dũ z dãnabile hoc vitiũ ꝓfecto mor angeli ipos necarent niſi bonitas xpi qua ad penitẽtiã expe ctat gladiũ ſuſpẽderet.

¶ E Circa ſecundũ p̃ncipale de modo digne ꝑparatiõis accipe ꝓ cõcluſione dictũ Johan nis Gerſon li. iij. de contemptu mũdi ſic dicen tis. Beatus homo qui ſe dño deo holocauſtuz ſacrificat quotiens communicat vel celebrat cũ ſe ad id debite ꝓparat. Sed que ſunt neceſſa ria ad ꝓparationẽ iſtam. Reſponderur q̃ po tiſſime tria.

Primũ eſt mundicia.

Secundũ eſt diligentia.

Tertiũ eſt reuerentia.

Primum eſt mundicia. z hec tripler requiritur ſcilicet mentis z corporis ſimul z confeſſionis.

Primo itaq̃ debet hõ volẽs cõmunicare mũ

dus esse in mẽte ab oĩ ꝓposito pctĩ cuiuscũq; mor
talis: z ab oĩ actu ei⁹: al⁹ indigne accedit. Nã sic
xp̃s dñs in carne voluit ꝓcipi z nasci de mũdis
sima ṽgine: ita z i eucharistia vult suscipi a mũ
dis. Propterea dr. Probet seip̃m hõ ꝛc. Scõo
debet esse mũdus corpe. Ubi querit. Qualis im
mũdicia corpalis ipedit cõmunionẽ. Ad qõ rñ
det sub distinctiõe fm Bonauẽ. z Rich. sup. iiij.
di. ix. qz immũdicia corpalis q̃dã ẽ q ꝓiũcta ẽ spi
rituali. sicut pollutio ꝓueniens ex crapula vel ex
mozosa cogitatiõe. z cũ hac nõ licet ad sacramen
tũ accedere. licet em̃ ipa pollutio fm se nõ sit pec
catũ mortale: habet tñ pctm̃ mortale annexũ rõ
ne sue causę. Ideoq; vt etiaz Petr⁹ aure. sup. ea.
di. q̃rti tenet: si certũ ẽ vl' saltẽ ꝓbabile q; polluto
ꝓuenit ex causa pctĩ mortalis: tenet abstinere il
lo die a cõione: nisi necessitas vl' scãdalũ cogeret
ad celebrãdũ vel sumendũ. z tũc nisi ꝓus sit ꝓtri
tus z ꝓfessus põt sumere fm Joh. de saxo. in sũ. z
Pet. de pal'. in. iiij. al⁹ talis sine necessitate acce
dẽs mortaliter peccaret. Si aũt certũ ẽ vel ꝓba
bile q; pollutio ꝓuenit a causa q̃ est pctm̃ venia
le: vel ex infirmitate vel debilitate nature. z tunc
nõ impedit necessario: sed de ꝛgruo ob reueren
tiã sacramẽti: nisi potior causa vrgeat fm predi
ctũ Joh. puta dies festus solẽnis q̃ ꝓsuetũ est cõ
municare: vel scandalũ imminens aut deuotio
attrahẽs: aut charitas alteri⁹ q̃ cogeret celebra
re in mortali: vel cõpassio aiaꝝ z hmõi. Nec po
nit Bonauẽ. Idẽ de pollutiõe ex illusiõe diaboli
ca ꝓueniẽte dicẽdũ est. Itẽ alia est immũdicia pu
re corpalis nullũ horroꝛez in aia generãs: nec est
via ad irreuerẽtiã: vt immũdicia in pedez hmõi
nõ impedit. Si aũt talis immũdicia essz via ad
irreuerẽtiaz vt immũdis manib⁹ tractare corp⁹
xp̃i: pctm̃ esset. Itẽ querit de immũdicia mẽstru
oꝛũ vel mulierũ imediate post partũ: vel etiã de
infirmitate q̃ Leuit. xv. vocat seminis fluxus.
Rñdet fm predictos doctoꝛes z cõmunem opi
nionẽ. q; talis immũdicia est pure naturalis. et
ideo nõ ꝓhibet cõicare: si tñ abstinet ex reuerẽtia
nõ peccat. di. v. Ad ei⁹. z de purifica. post par. ca.
vno. Itẽ q̃d de ꝓiugali actu. Rñdet fm fratrem
Ange. de Claua. in sũma. z Pe. de pal'. q; in exigẽ
te cadit ꝓhibitio nõ in reddẽte: vt c. Omnis hõ. de
ꝓse. di. ij. z ibi glo. Uñ exigẽs abstinere debet per
xxiiij. horas ad minus. Deniq; post cõmunionẽ
nõ ẽ ꝓhibit⁹ act⁹ ꝓiugalis q̃ ad reddentẽ. qz tenet
ad hoc. sz q̃ ad exigentẽ ꝓhibet eodẽ die. Si tñ exi
git Albert⁹ tenet q; nõ peccat mortaliter sz veni
aliter: dũ tñ hec exactio causa legitima nõ ex me
ra libidinis insatiabilitate fiat. ¶ Tertio cõ
municãs debz esse mũdus ꝓfessiõe. qm̃ requirit
q; sit ꝓfessus. Uñ q̃rit. Utrũ hõ ꝓtrit⁹: nõ tñ con
fessus: peccz mortaliter cõmunicãdo. Rñdet fz
Rich. in. iiij. di. ix. q; si talis habet copiã ꝓfessoꝛ
idonei z tps sufficiẽs ad ꝓfitẽdũ: mortaliter pec
cat cõicãs sine ꝓfessiõe. qz accedẽdo ad sacramẽ
tũ eccl'ie req̃rit q; reconciliat⁹ sit nõ solũ deo: sz etiã
eccl'ie. qõ fit p ꝓfessionẽ z absolutionẽ. Si aũt nõ
habz p̃dicta tũc distinguẽdũ est. qz aut imminet
scãdalũ ꝓsone sue aut cõmunis ppli: vt qz iã in
cepit sacrũ mysteriũ si sacerdos est. vel si laic⁹ vo
lens iã cõmunicare corã sacerdote tũc recolit ali
qd mortale nõ ꝓfessuz legitime. In talib⁹ casib⁹
põt licite cõicare ꝓtritus cũ ꝓposito ꝓfitendi quã
do sine admiratiõe z aliquali nota nõ posset de
sistere a cõmuniõe. Si aũt nõ adest aliquis p̃di
ctoꝛũ casuũ: tũc tenet expectare quousq; habeat
copiam ꝓfessoris. Et sic patet de triplici mundi
cia cõmunicantiũ. ¶ Secũdũ ꝓncipale est
diligentia q̃ est necessaria ad ꝓparationẽ digne cõ
muniõis. z hec in trib⁹ debet esse. Primo quidẽ
in sufficiẽti examinatiõe. qz tenet q̃libet se diligen
ter añ cõmunionẽ examiare in ꝓscientia de oĩbus
pctis mortalib⁹ de q̃bus memoꝛ esse põt. al's si
ne examinatiõe sufficiẽti accedẽs peccaret. Sed
quãta examinatiõis diligẽtia req̃rit. Rñdet Lã
dul. in. iiij. di. iiij. q; diligentia debita ẽ quãdo fa
cit illa que prudẽs facit de re quã vellet studiosiꝰ
sime examinare. Et Scotus sup ea. dist. ix. dicit.
q; tenet quis se examinare fm diligentiã nr̃e fra
gilitati possibilẽ. Sed quid si q̃s examiat seip̃m
z non habet ꝓscientiã de mortali: licet sit vere in
mortali peccato. Rñdet fm Pe. aureo. sup. iiij.
di. ix. concorꝺ. Pe. q; si fecit debitã diligentiã q̃
uis sit in mortali ignoraãter: z tñ dolet de oĩb⁹
cõmissis z habet ꝓpositũ nõ peccãdi z deuotiõez
ad sacramẽtũ põt ꝑsumere q; nõ sit in mortali: z
nõ peccat sz merek z valet sibi cõmunio ad remis
sionẽ oblitoꝝ vel ignoratoꝝ: vt idẽ dicit Scot⁹:
nisi ibi esset ignoraãtia crassa vel affectata. Si au
tẽ debitã diligentiã nõ adhibuit possibilẽ hũane
fragilitati: sz fuit negligẽs i discutiẽdo ꝓsciaz: sic
peccat mortaliter cõicãdo si ẽ in mortali: q̃uis ig
noraãter. Itẽ adhuc q̃rit. Quid de illo q̃ licet non
sit i mortali veracit'. tñ fm ꝓsciam scrupulosã eẽ
extimat in mortali. Rñdet q; nisi sit talis cõscia
ex ꝓbabili ꝓiectura debet deponi: vt i c. inq̃sitioi.
de senten. excõ. q; si nõ deponat z sic accedat moꝛ
taliter peccat. qz dicẽte Aug'. Quicq̃d fit ꝓtra cõ
scientiã edificat ad gehennã. Nec frater Angel⁹.

Secũda debet esse diligẽtia in feruenti oꝛatiõe.
Qui em̃ cõmunicare habent debent p aliq̃s spa
ciũ ante oꝛare feruẽter z petere dignã cõmuniõez
di. Panem nostrũ quotidianũ da nobis hodie.

¶ Tertia diligentia debet esse in dilectiõis chri
sti z passiõis meditatiõe. quia hoc sacramentuz
est memoriale sue charitatis z dilectiõis vt ipse
ait. ergo ꝛcẽ. ¶ Tertiũ necessariũ cõmunicãtibus
est reuerẽtia. Cũ summa em̃ reuerẽtia z honoze
genibus flexis z pectoꝛa tundẽtibus ac dicenti
bus illud Centurionis Matth. viij. Dñe nõ sũ
dignus vt intres sub tectũ meũ: sed tm̃ dic ver
bo z sanabitur anima mea: debent hoc sacramẽ
tum accipere. Hec sufficiant.

¶ Circa tertiū ꝑncipale sermonis mysteriū scz de sentimēto deuotiōis in suscepti͛oe hui⁹ sacramēti accipiam⁹ ꝑ ꝯclusiōe illud qđ in officio legit eccl'ia di. Suauitatē hui⁹ sacramenti null⁹ exp̄mere sufficit. ꝑ qđ spūalis dulcedo in suo fō te gustat. Hec ꝯclusio ꝯstat clare aīabus deuotis. Nam mirā suauitatē in cōione sentiūt. Tuꝫ ꝑ p̄sentia deitatis. Tū ꝑ ineffabili modo diuie charitatis in hoc sacramento. Tū ꝑ recordatōe passiōis xp̄i z mort̄ que rep̄sentant in hoc sacramento. Ad que hortantur oīes fideles ꝑ illud ps̄. Gustate z videte quoniā suauis est dn̄s: beatus vir q̄ sperat in eo. Sed quare multi nō sentiūt eius dulcedinē: claret. qz ꝓpter indignitatē z imp̄parationē. sicut de mana legit q⁹ oīe delectamētū suauitatis habuit quo ad bonos et deuotos. Sed mali dicebāt. Ania nostra nauseat sup̄ cibo isto leuissimo zc. ¶ Queri͛t hic ergo Utrū hō sentiens se nō habere dulcedinez in deuotiōe: debeat nihilomin⁹ accedere ad hoc sacramentū. Rn̄detur ꝑm Anthon̄. Florenti. in sūma. iij. par. ti. xiij. ca. vj. §. xiij. q⁹ q̄uis aliquis sit grauatus laboribz z curis occupatus. z ꝓterea minus de dulci affectu sentiat: dū tn̄ vacet discussioni ꝓprie ꝯscientie ꝯfessioni z orationibz ex debito dicēdis: z his que ad hoc sūt necessaria nō videt rō quare debeat abstinere a misse celebratōe nisi aliūde sit legitime impedit⁹. Aliud est em̄ desiderū: aliud sensibilis desiderij ꝓceptionē habere. Sine desiderio quidē nemo debz accedere ad cōmunionē. Secus de sentimēto dulcedinis in ip̄o desiderio. Sine hoc em̄ bene pōt x̄pian⁹ accedere in charitate existens dū z quoties cōueniē ter crediderit expedire. Un̄ in hoc multi errāt q̄ solent sibi p̄figere in animo nō nisi totiens in anno vel septimana celebrare. hoc em̄ ēponere obicem gratie z admonitiōi dei z quasi tēpus misse rationū dei ꝯstituere. quo ꝯtra Judith. viij. cap. Si quis aūt illā dispositionē in se suspicare voluerit ex sensibili cordis cōpunctiōe: pfusione lachrymaꝝ z dulcedine deuotōis: ita q⁹ tūc credat se esse dispositus quādo tale quid sentit z nō al's incaute ambulat z sepe decipit̄. qz talis dulcedo datur etiā illis hereticis q̄ sūt extra gratiā. z sepe subtrahit̄ ab his qui sūt in magno statu gratie. Un̄ ex defectu hmōi ꝯsolationū: nō est dimittenda cōmunio vel celebratio a ꝑparatis ad eā: etiā si crederet̄ hanc subtractōnē accidisse ex peccatis diu ꝑteritis. Sed si crederet verisimiliter boc ꝓpter pctā recētia vel ꝑterita nōdū emēdata abstinēduz esset. Hec ꝑm Anthon̄. O ḡ x̄piane accede deuote dicit illud Hiero. in de trāsitu. O dn̄e de⁹. o iesu bone. qs ego sum vt sim dign⁹ qtu intres in lacrimā feridā cordis mei. Un̄ hoc merui cuz sim pctor hō. certe dn̄e nō sū dign⁹. Nā tu moysi petēti te videre noluisti te mōstrare dicit. Nō videbit me hō z viuet. Un̄ ḡ dn̄e de⁹ hec tua erga me charitas. hec tanta in te hūilitas; vt mihi pctori nedū te ad videndū sz ad gustādū ꝑbeas. Tu es dn̄s z deus meus de v̄gine natus: ꝓ me passus in cruce in isto corpore qđ accipio vt me redimeres a potestate diaboli z in celeste regnū introduceres ꝑpetuo beatificād⁹. tu vita eterna. tu amor iocūdus: dulcissime iesu te dep̄cor ꝑ īmēsaz charitatē tuā q̄ te nobis in cibū dedisti. da mihi bodie te digne suscipe vt ꝑticeps fieri merear tue gratie z gl'ie sine fine. Amen.

¶ In cena dn̄i Sermo q̄rtus de sacre cōionis digne obligatiōe z fructificatiōe.

¶ Dominus iesus dū q̄ nocte tradebat: accepit panē z gr̄as agēs fregit z dixit. Accipite z māducate ex hoc corp⁹ meū. Scribunt hec. j. Cor̄. xj. z ep'la hodierne solēnitatis. ¶ Quēadmodū dicit Lyra z ꝯcor. doctores. Xp̄s dn̄s in cena vltima post esū agni paschalis pedes discipulor̄ lauit: z sacramētū eucharistie instituit ac discipulis dedit vt scz agni paschalis īmolatio q̄ fuit figura eucharistie tanq̄ ꝑcedens vmbra aduenīēte luce vel incboata cessaret. sed eccl'ia postea ob reuerētiā sacramēti statuit rōnabiliter a ieiunis sumēdū. de ꝯse. di. ij. Liq̄do. Et. xxvj. q. vj. Si quis de corpe. Sed qm̄ corinthij sumere volebāt hoc sacramentū ꝑparato ꝓuiuio in eccl'ia post cibū ꝑgustatū. Jō Ap'ls in hac ep'la eos rep̄hēdit di. Conuenientibz vobis in vnū. s. ad ꝓpiciēdū eucharistie sacramētū: iā nō ē dn̄icā cenā māducād. id ē. iā nō licz vob. Subdit cā. Unusq̄sq̄z em̄ suā cenā. s. quā sibi ꝑparauit. ꝑsumit ad manducandū. s. ante sacramenti sumptionez. ꝑparabāt em̄ sibi cibaria z portabant ad ecclesiaz: z diuites laute comedebant z bibebāt: pauper esuriebāt. Jō subdit. Et alius quidē esurit. alius aūt ebrius est. Et qm̄ in loco sacro fiebat abusus talis ꝓuiuij. Jō dicit. Nūquid domos scz nō ꝯsecratas habet̄ ad mand. z bi. aut eccl'iam ꝯtēnitis. i. sic certe ꝯtēnit̄ z ꝯfū. e. q̄ nō habēt. i. ꝑ aupes q̄ erubescebāt nō habētes q̄d comedere honeste corā tāta multitudine in eccl'esia. Quid dicā vob: laudo vos (interrogatiue) rn̄det. in ꝑ nō laudo imo vitupero. Ego em̄ accepi a dn̄o. s. reuelāte mihi qđ tradidi vob. s. de dignitate hui⁹ sacramēti. Subdit. Dn̄s dn̄s iesus in q̄ nocte tra. i. bodie accepit pa. gr̄as agens fregit. qđ anticipādo dr̄ qz nō fregit añq̄z ꝯsecrationis v̄ba ꝓtulit sz p̄us ꝯsecrauit z post fregit vt z solet eccl'ia. z sic distribuit discipulis. Et qm̄ hec facta sūt in ista cena. ꝓuenīēter ḡ accipiunt ꝑ themate nostri sermonis bodie verba hec zc. In q̄bus verbis claret q⁹ christus dn̄s mandauit accipiendū siue cōmunicandū fidelib⁹ sacramētū eucharistie. Ad p̄sens ergo de sacra cōmunione tria mysteria notabimus ꝑ sermōe vt bis tēporibus tanto feruentius christiani z deuotius cōmunicare studeant.

In cena domini

Primū mysteriū dr necessitatis.
Secūdū dr idoneitatis.
Tertiū fructuositat⁹. Quia nimiꝝ multi sūt obliti sue salutis q̄ scz cōicare negligūt.iō ꝑ cōte rēda eoꝝ duricia de his agem⁹ in sermōe.

B Circa p̄mū de necessitate cōionis querit. vtrū sub necessitate salutis obligenť fideles ad/ulti ad ꝓceptionē sacre cōionis. Et rñdet ꝑ ꝯclu/sionē q̄ sic triplici rōne.

Primo rōne cōminatiōis diuine.
Scō rōne p̄ceptiōis eccl'ie.
Tertio rōne passiōis xp̄i eiusꝙ memorie.

Primo inq̄ rōne cōminatiōis diuine. Nā xp̄us de⁹ cōminādo dic̄ Joh.vj. Nisi māducaueritis carnē filij hois z biberitis ei⁹ sanguinē nō habe/bitis vitā in vobis. Quib⁹ ſm Lyrā z cōiter do/ctores ostēdit q̄ adultis necessariū est hoc sacra mentū accipe saltē voto si nō p̄t re. Sicut em̄ i vita(inquit)corꝑali cib⁹ est necessari⁹ ad vitā cō seruandā:ita in vita spūali hoc sacramētū est ne cessariū.qz est vite spūalis ꝙseruatiuū. Nā sicut baptismus ē quedā spūal' nutritio.q̄ āt addit Et sangui nē eius biberitis. Nō est intēligēdū q̄ ꝫ sa/cramētū sit sub vtraq; spē a fidelib⁹ sumēdū.sed tm̄ mō hoc a sacerdotib⁹ celebrantib⁹: licet in pri mitiua eccl'ia popul⁹ sub vtraq; specie cōmuni/caret:tm̄ postea ꝓuide ordinatū est vt nō cōmu/nicet popul⁹ sub specie vini ꝓpter periculū effu/siōis.et quia sub spē panis accipit etiaz sanguis in ꝫtū ibidē ꝙtinet.qz sub vtraq; spē tot⁹ christ⁹ est:aliter tm̄ z aliter.qz sub spē panis cōtinet cor/pus xp̄i ex vi verboꝝ sacramenti. Cetera ꝯo ibi sūt ex ꝙcomitātia.z codē mō sub specie vini ē san guis xp̄i ex vi sacramenti.cetera ex ꝙcomitantia. Nec Lyra. Et ad id Alex.ō ales recitat exemplū q̄ in quodā ꝙuētu dū laici fratres vellent cōmu nicare sub spē vtraq; z instāter hoc postularent: ecce p̄sbyter frater celebrās dū frāgeret speciē pa nis in patena ad cōmunionē vidit sanguinez ef/fluere miraculose z patenā replentē. Quo ꝑcussi oēs miraculo viso destiterūt a cōmuniōe vtriusꝙ speciei.patet ex ꝓdictis necessitas. C Se/cūdo rōne p̄cepti eccl'ie. Precepit nāq; scta mat eccl'ia fidelib⁹ cūctis vt cōionē suscipiāt reveren/ter:saltē semel in anno in pascha.nisi forte ō pro prij sacerdotis ꝙsilio ob aliquā rōnabilē causaz ad tps ab hmōi p̄ceptiōe durerit abstinēduz. Et ꝫ tāta districtiōe p̄cepti mādauit q̄ alioq̄n et vi uēs ab ingressu eccl'ie arceať.z moriēs xp̄iana ca reat sepultura:vt habenť hec exp̄sse ō pe.z re.ca. Dis.ex ꝙcilio generali ꝑ Innocētiū tertiū. Circa ꝫ eccl'ie p̄ceptū est notandū.q̄ ꝑ varietate tēpoꝝ varia facta sūt statuta. In eccl'ia quidē p̄mitiua dū sanguis xp̄i recēs feruebat in corde credētiuz ꝑ donū spūssancti cōicabant oīes quotidie:vt patet Act̄.ij.z de ꝙse.dist.ij.ca. Peracta. Lapsu aūt tp̄is refrigescente charitate vsus cōionis est deductus ad dies dñicos:vt patet de ꝙse.dist.ij. Quotidie. Tandē qz homies ceperunt forę negli gentes z multi indigne sumēres Anacletus pa/pa instituit vt quādocūq; venirēt ad eccl'iam cō/municarēt:sed qz multi ꝙueniebant ad eccl'iam qui se nō bene p̄parabant.ideo papa Fabianus reduxit z statuit vt ter in anno homies cōicarēt. videlicet in pascha.natiuitate dñi z Penthecō/ste.de ꝙse.di.ij. Et si nō frequētius.z ca. Secula/res.quia ꝑ his festis melius se p̄parabāt. Suc/cessu aūt tēpoꝝ quo charitas refriguit ad extre/mū reductū est ad pascha:vt dicto ca. Oīnis.qō p̄cedit ꝑ ipsius p̄paratiōe quadragesima. Sed heu quantū nūc inundauit malicia hoim mul/torū.quia nō solū semel in anno, verū z per plu res annos sine cōmuniōe remanēt. D Sed queri hic potest.vtꝝ hoi existenti in peccato mor tali melius sit cōmunicare in pascha ꝑ obedien tia p̄cepti q̄ dimittere ꝓpter ꝙsciētiā peccati. Re/spondeť q̄ melius est cōmunionē dimittere q̄ i peccato mortali cōmunicare ſm doctores. Ra tio.quia eccl'ia p̄cipiens semel in anno cōmuni/care debere:noluit q̄ in peccato cōmunicet quis sed potius p̄habita diligenti p̄paratiōe. Vñ in/digne cōmunicādo nō satisfacit p̄cepto:nec excu satur ꝑ tali obedientia. Si dicas. Nūquid con/temnere debeo p̄ceptū eccl'ie de cōmunicādo se/mel in anno cū habeam tale peccatū vel odij vel carnalitatis q̄ dimittere vel cauere nō possum. Nam si cōmunicabo sic:mortaliter pecco indi/gne accedendo:si nō etiā mortaliter pecco cōtra p̄ceptū eccl'ie faciēdo.ergo ero ꝓplexus. Respō deť q̄ cum dicis peccatū omittere vel cauere nō posse:mentiris.quia liberuz arbitriū habes ad faciendū vel non. Teneris ergo peccatū depone re z ꝓpositū nō peccandi assumere.z sic paratus ad cōionē accedere.q̄ si nō es sic dispositꝰ.tūc de cōsilio sacerdotis abstinere debes a cōione.z sic nō ꝙtēniť p̄ceptū eccl'ie nec ꝓplexus eris. Nā in ꝫ respiciēda est ꝙsciētia ꝙfitētis. Si adhuc petas. Quid ḡ si simpliciť manebo in pctō:nec volo me disponere ad cōmunionē.vtrū melius sit peni/tus dimittere cōmunionē an sic accedere. Rñde tur q̄ inter duo mala minus malū est eligendū iij. Topicorū. Sz in pctō cōicare est malū mai⁹ z ſm se. Nō cōicare aūt malū est minus tāq; ꝑbi bitū.vñ ꝑus debet hō se dimittere excōmunicari q̄ cuz ꝙscientia peccati mortalis corꝑus xp̄i su/mat. Sed dico tibi hō ꝓtimesce dei irā z damna tionē eternā. C Tertio obligant ad cōmuni onē fideles rōne memoratiōis passiōis xp̄i z cha ritatis. Nam ꝓterea xp̄s dñs hoc sacramētū in stituit. Vñ z ait. Hoc facite in meā cōmemorati onē Luce.xxij. Et Paul⁹ in ipa epl'a. Quotiēscū q̄ māducabitis panē hūc z calicē bibetis mortē dñi annū.donec ve. Lyra. Ipam repñtādo q̄ ꝫ sacramētū.donec veniat.s.ad iudiciū.ꝓ q̄ dat i telligi q̄ celebratio huius sacramēti nō deficiet

in ecclesia vsqz ad finē mundi. Vñ saluator dicit Matth. vl. Ecce ego vobiscū sum oīb⁹ diebꝫ vsqz ad ꝯsūmatōez ſcli. qz in hoc sacro est totus christ⁹ fm humanitatē z deitatē. Aū g̃ hoc venerabile sacramētū fideliť z deuote sūptū christus passum in mētē reuocet: pfecto ingtissimi cēsendi sunt q̄ saltē semel in anno ꝯmūicare nolūt. O corda durissima q̄ tāti bñfactoris. ſ. xp̄i nec etiaz praro recordari vultis efficaciť. O aia peccatrix qd sic agis qd negligis. Nō sic vtiqz fecť erga te filius dī bñdicti. nūqz ipse te obliuiōi tradidit q̄nport⁹ sp memor fuit tui: nascēdo: iugēdo vbera. vigilādo ieiunādo: orādo: p̄dicādo. z insup p te patiendo z moriēdo. Nā sp te dilexit. sp i corde habuit di. O aia hū ana ecce ꝓpter te fact⁹ sum hō. ꝓpter te veni. ꝓpter te suffero labores z crucē. O g̃ pijs/sima aia peccatrix cur illū nō inspicis. cur nō diligis eū q̄ te sic dilexit. cur p tua salute pctā non deponis. cur ei⁹ doloribꝫ nō ꝯpateris. z sacrm i illius mēoriā nō accipis. audi dicentē de crucecz clamantē fm Bern. vide hō q̄ p te patior. ad te clamo p te morior. vide clauos qbꝫ ꝯfodior. nō est dolor sicut q̄ cruciōr: et cū sit tātus dolor exterius: intꝰ est dolor grauior cū te ingratū experiōr. Nec ille. Simus ergo grati ꝯmunicādo

¶ Circa scdm mysteriū. ſ. idoneitatē. Queriť q̄ sunt idonei ad ꝯmūionē z q̄ nō. Rō q̄stiōis: qz sic fideles obligantť cōiter ad ꝯmunionē vt tā patuit: ita sunt nōnulli q̄ a cōmuniōe excludūť iuxta statuta eccl̄ie. Op⁹ est g̃ scire de his. Ad hoc ergo rñdēdo fm Pe. aureo. in. iiij. di. ix. q. ij. plime ꝯditōes idoneitatis assignantť. qs breui⁹ vt melius capi q̄ant ad octo reducem⁹ accipiēdo eas fm ſras hui⁹ dictionis communio

Primo p c. credulitatē
Secūdo p o. oris confessionē
Tercio p m. mūdicie puritatē
Quarto p aliud m. mētalē discretionē
Quinto p v. vsum sacramētalē
Sexto p n. nitidā sine nota ꝯuersationē
Septimo p i. ieiuniū qualitatē
Octauo p o. operosam p̄parationē

¶ Primo itaqz idone⁹ susceptor eucharistie ē credēs i xp̄m fideliť. Nā nulli ifideli dari debz. Sz q̄d de cathecumis. Rñdet Pe. aureo. q̄ nō debz dari eis: qz nō sunt de familia xp̄i p baptismum q̄ est ianua sacramēto⁹. ¶ Scdo idone⁹ susceptor est ore ꝓfessus legitie. qz q̄ntūcūqz doleret de pctō ꝯmisso mortali nō sufficit vt digne sumat. sz oportz legitie ꝯfiteri. aliť suscipiēs peccat mortaliť. Et de hoc satꝭ late patuit fm ōne. iij. ¶ Tercio idone⁹ susceptor est corpe mūd⁹ z mēte pur⁹ sez ab oīni pctō. vñ pollut⁹ i somnis debz abstinere. Sed p quātū cēp⁹. Rñ. fm Alber. z Tho. lude limitat b vez cū accidit circa mediā noctez. nec nisi q̄n̄ puenit ex causa mortal⁹ pcti. de b fmo

ne. iij. E. ¶ Quarto idone⁹ susceptor est mētis discretōne p̄ditus. Vñ demoniacis z amētibꝫ non debz dari. neqz etiā pueris añ etatē discretōis debet dari. cñ Pe. aure. distinguit de amētibꝫ z demoniacis: q̄ si tales nunqz habuerūt vsū ratōis nullo mō debz eis dari: etiā in articulo mortis. Si aūt aliq̄n habuerūt vsuz ratōis z lucida habent interualla qbus deuotōem habēt ad sacramentū b z petūt tūc dari debet eis q̄n̄ habēt vsū ratōis: etiā si nō sint in articulo mortis. Dicit etiā fm Tho. q̄ demoniacis nō est denegāda ꝯmunio nisi forte certū sit q̄ p aliq̄ crimine a diabolo torqueanť: si tñ nō timeť de periculo vomit⁹ vl̄ alteri⁹ irreuerētie z vsum rōis habeat. ¶ Sz de pueris q̄riť. Que sit debita etas ad cōicandum eos. Rñdeť. licz greci antiq̄tus pueros darēt. vt dō ꝯse. di. ij. puuli. cñ sacramēraliť nō p̄nt sumere p̄pter carentiā discretōis. Ideo req̄riť etas debita Et fm Alex. in. iiij. sūme. z Pe. aureo. relinquē/dū est arbitrio boni viri: q̄ potissime cōsiderare habet an ille q̄ cōmūicare debet tantū habeat fidē z discretōem: vt distīguere sciat inē sacramentū corpis xp̄i z materialē panē z reuereri ab alio cibo saltē ex aliorū instructōe. qō pōt esse cū sunt x. vel. xj. annorū. vñ p̄tūc debent z tenenť ad cōicandū iducere eos qui habēt curā eorꝫ. Sz Tho. in. iiij. di. iij. ¶ Quito idone⁹ susceptor eucharistie est fm vsū sacramēralis sumptiōis refician⁹ videlicz b sacro. qō ideo addiť: qz fm eundē Petrū aureo. vbi supra. z cōcor. Tho. aliꝫq̄ docto. Quādo christus dñs in hoc sacrāmēto apparet miraculose in forma pueri vl̄ carnis cruēte vl̄ bmōi nō debz sumi ab eo q̄ sic videt. quia nō habet rationē cibi vel speciē cōuenientē humane refectōi. q̄ si oīb⁹ sic appareret dz cū reliquijs poni ¶ Sexto idoneus est nitidus in ꝯuersatiōe nec crimine notat⁹. Unde. xxxiij. q. ij. c. latorē. dicitur de patricida et matricida q̄ nō debēt cōmunicare vsqz ad tres annos. Et fm Rich. in. iij. Nulli notorio z manifesto ac infami peccatori cū ad penitentiā reuertiť est statim eucharistia mistrāda. Tum ꝓpter reuerētiā sacramēti. tū vt probetur eorū cōuersio vera vel ficta. tū ne alij pusilli scandalisenť. Item nec histrionibꝫ dari debz. de conse. di. ij. Pro dilectōe. Si tamē p̄dicti reuertanť ad dñm eis cōmunio z recōciliatio non negať. vt ibidē dicit in ca. seq̄nti. Non tamē est intelligendū q̄ dari debet statim sed differri vsqz post pactam penitētiā publicā. nisi forte articul⁹ pietatis vel necessitatis aliquādo suaderet statim dandū. puta quia esset tā feruida penitētia: compūctio z lachrymarū abūdantia q̄ etiā alios ad deuotionē ꝓuocaret vel mortis periculū immineret. Nam in extremo vite nulli penitēti est eucharistia denegāda. vt ꝓbať dist. l. penitētes. xxvj. q. vj. si p̄s byter. Unde nec decapitādis p crimine nec suspēdendis est negāda cōmunio si cōfiteantur z petant. vt in clemē. de pe. z re. immo

dari debet. Septimo idoneꝰ ẽ iciunꝰ. Nã ꝙcũ qz aliqñ ꝯtũcũqz puũ p modũ cibi vel porꝰ post mediã noctẽ sũpsit siue illud digesserit siue nõ cõ municare illo die nõ poterit. de ꝑse. di. ij. c. liq̃do. Explicit articulus mortꝭ ne sine viatico decedat.

¶ Octauo idoneꝰ est opose ꝓpat z diligẽtissime dispositꝰ. s. cũ diligẽti examiatiõe firmo qz ꝓposito cauẽdi ab oibꝫ õ cetero mortalibꝫ oĩone z meditatiõe passiõis xpi ac deuotiõe z reuerẽtia ad hoc sacramẽtũ: vt patuit fermõe. ij. Hi qras. Uñ possim scire me sufficiẽter ꝓpatũ z digne accedere ad cõionẽ vt ꝓcipiã fructũ. Rñdeꝫ fꝫ Tho. sup. xiij. di. ix. ꝙ nullꝰ ꝫ certitudinaliter põt cõiter scire: cñ ꝓiecturas põt habere fm Bern. p ꝯtuꝫ oz signa. Primũ cuꝫ vba dei deuote audit. Secũdũ cũ ꝺs ꝓmptũ se ad bñ agendũ inuenit: ꝑcipue in faciẽda ꝓfessiõe z sarisfactõe z venie postulatiõe a lesis z iniuriaꝫ remissiõe z hmõi. Tertium cũ firmũ ꝓpositũ cauẽdi in futuꝫ oĩa peccata habet. Quartũ cũ de ꝑteritꝭ vere dolꝫ. p hmõi signa facta ꝑus diligẽti discussiõe ꝓscie: ꝙuis forte nõ sufficiẽti ad cõmunionẽ deuote accedẽs nõ peccat: imo ex vi sacramẽti remissionẽ pctõꝫ oblitoꝫ z fructũ eucharistie ꝓsequit. vꝫ vt dictuꝫ ẽ si ꝺs oĩno se ad ꝫ indispositũ viderit a sacra cõione abstineat. O ğ charissimi deflete pctã ne eternalia incurratis tormenta.

¶ Circa tertiũ de fructibꝫ digne cõionis accipiam⁹ ꝓ ꝯclusiõe. ꝙ fideles deuote z digne cõicãtes ꝓsequũt multiplices fructꝰ salutares. Nimiꝫ decẽ ꝑcipuos fructꝰ notabim⁹. ꝺs ꝓ faciliori captu fꝫ lras huiꝰ dictiõis eucharistia accipiẽdo ꝓsequmur. ¶ Primꝰ dr eleuatio. qz aniam cibãdo z reficiẽdo delectabiliter eleuat a terrenis z carnalibꝫ q̃ desipe facit z sape celestia. Uñ Gregoꝰ sup Ezechꝫ. x. dicẽ. Dulce ẽ esse in hũanis rebꝰ: sꝫ ei q̃ spũalia nõ gustauit. gustato aũt spũ desipit ois caro. Nec ille. Propterea di. lxxxij. pscr ter. in medio dr. ꝙ cuꝫ diu eucharistia nõ ꝓcipit coꝫ hoĩs indurat. ¶ Scõs dr vnio. ꝺa vnit xpõ Propterea vocat cõmunio q̃si cõis vnio. qz vnit mẽbra in corpe mystico capiti xpõ. Uñ Joh. vj. Qui mãducat meã carnẽ z bi. m. san. in me manet z ego i eo. Lyra. i. vnit mihi p charitatẽ. Rõ. qz cibꝰ corpalis ꝓuerti hz in substãtiaꝫ aliti. ij. de aĩa. Cibꝰ aũt iste ecõuerso sumentẽ cõuertit in se. iuxta illud dictũ Aug. li. ꝓfes. Cibꝰ sũ grandiuꝫ: nec me mutabis i te sꝫ tu mutaberꝭ in me. Pro q̃ nota ꝙ in eucharistia sumit caro xpi z sanguis z aĩa vere z deitas. Caro vnit sibi corpꝰ digne cõmunicantis. sanguis sanguinẽ. aĩa aniam. deitas intellectũ z volũtatẽ. z sic totꝰ hõ trãsformat in deũ. Corpꝰ enim xpi si q̃ in corpe sumẽtis repit sibi videlicet ꝓuenietia: vt mũdiciã corꝑis z castitatẽ: illa ad se rapit spũaliter z pficit. Silr z sanguis xpi coꝫ hoĩs penetrat vbi fons sanguinis ẽ z sic fomitez repmit. aĩa xpi adamat. z deitas ignit. gra charitatꝭ aiam digne cõicãtis inhabitat irradiat: z sic ignis i se ferrũ totaliter trãsmutat: vt sit ignitũ: sic zc. ¶ Tertiꝰ fructꝰ dr ꝓfuatio. qz ꝓfuat a pctõ. Declarat fm Tho. iij. p. q. lxxix. ar. vj. qz pctm est q̃dã mors aĩe Jacꝭ. j. Pctm cũ ꝓfũ. fu. generat mortẽ. Uñ ꝫ mõ ꝓfuat q̃s a pctõ futuro q̃ ꝑfuat corpꝰ a morte. qõ fit duplr. Uno mõ naturã iteri roborãdo ꝝ corruptiua inficiora z sic ꝑseruat a morte p cibũ z medicinã. Alio mõ exteri⁹ muniẽdo ꝓtra impugnatiões vel lesiones z sic ꝑfuat p arma. Utroqz mõ ꝫ sacramẽtũ cõfuat a pctõ. Primo q̃dẽ p hoc q̃ xpõ vnit: roborat z ꝓfirmat in vita spũali tãqz cibꝰ z medicina spũalis. iuxta illud Ps. Panis coꝝ hoĩs confirmat. verũtamẽ nõ aufert possibilitatẽ peccandi: eo q̃ hõ in statu vie ẽ huiꝰ ꝓditõis q̃ põt flecti in bonũ z malũ. Scõo q̃s inquãtũ est signũ passionis xpi p quã victi sũt demões: repellit illoꝫ impugnatiões. Uñ Ezechꝭ. sup Job. ait. Ut leones flãmã spirãtes de mẽsa dñi recedim⁹ terribiles facti demonibꝫ. Ad quod narratur exemplũ q̃ q̃dã sacerdos missa dicta cũ venisset ad quandã obsessaz a diabolo. territꝰ demon q̃si a flãma cepit clamare Quo vadã. q̃ fugiã. Rñdit sanctꝰ ille. Veni in os meũ. Demõ ait. Ue ve. nõ possuz. qz illud intrauit altissimꝰ. At ille. Veni ad polliceꝫ. Rñdit. Nõ audeo qz deuz tractauit. Et sic cõpulsus ẽ exire. Uñ ꝓz zc. ¶ Quartꝰ fructꝰ dr augmẽratio. Bed. in sermõe de coꝝpe xpi. Nullũ in q̃t sacramẽtũ est isto salubriꝰ q̃ augenꝫ vtutes. z mẽs oĩm spũaliũ charismatũ abũdãtia impinguat. Rõ fꝫ Thomã vbi supꝝ. ar. j. qz in ꝫ sacramẽto ꝓtinet realiter xpꝰ. q̃ sic in mũdũ visibiliter venẽdo venit cũ gra. Joh. j. Gra z vitas p Iesuꝫ facta est: ita veniẽtibꝫ in ꝫ sacramẽto affert gratiã. ꝓter qõ vocat eucharistia grece. qõ bõagra interꝑtat. j. q. j. ml'ti. ¶ Quintꝰ dr remissio. qz p ꝫ sacramẽtũ fit pctõꝫ remissio. de ꝑse dis. ij. añ bñdictionẽ. z ca. si q̃tiẽs. Ubi Amb. ait. Si q̃tiẽs effundit sanguis xpi: in remissionẽ pctõꝫ effundit. debeo merito sp accipe medicinã q̃ semp pecco. Sꝫ querit. vtrũ digna cõmunio eucharistie tollat oĩa pctã cõmissa ab hoĩe. Rñdeꝫ fm doct. ꝙ ꝫ sacramẽtũ q̃ꝫ fm se ꝺsideratũ habet ad tãtam vtutẽ ex passiõe xpi q̃ possent p ipm remitti oĩa pctã: sꝫ in ordine ad recipiẽtes nõ eq̃lit opat remissionẽ. Nã si ꝺs accedit in pctõ mortali sciẽter. talis ipedimẽtũ pstat effectui huiꝰ sacramẽti: z cũ ꝫ indigne accedẽs iudiciũ manducat. Uñ Aug. lib. de eccliasticis dogmatibꝫ dicit. Si mẽs in affectu vel ꝓscia mortalis pcti est grauat magꝭ eucharistie ꝓceptiõe q̃ purificet. Exẽplũ si rex magnꝰ veniret ad domũ tuã p pstandis magnis gr̃aꝫ bñficijs. z tu ipm suscipes pessime deturpata domo sterco ribꝫ. irã vticꝫ demererꝭ potius q̃ gratiã. Jtẽ in illis ꝺ digne suscipiũt delet pctã venialia. z etiã q̃ ad reatũ mortalia ꝓfessa et oblita. sꝫ cõiter nõ oportet ꝙ sp oĩa delcat nisi ex deuotiõis feruoꝝ tãtus z mẽsura fm Tho. i. xiij.

di.xij. ¶ Sextus dñ iteratio scz indulgentie dei qñ est p magno fructu tñ p pterito3 pctoz remissione q̃ p sequentiũ releuatiõe. de cõse. di.ij. Iterat. Quia inqt q̃tidie labimur: q̃tidie xps p nobis mystice imolat: vt q semel morietdo moz tez vicerat q̃tidie recidiua peccato3 p hec sacra mẽta relaxet. Unde dicũt doctores q si hõ post dignã cõmunionẽ in peccatũ rueret vl recidiuaret facili9 ab illo resurgere põt q̃ si ante illud nõ cõmunicasset. Ratio. qz p cõmunionẽ dignã aia roborat z fortificat vt dixim9. Facili9 ẽ autẽ forti resurgere q̃ debili. g̃ zc. ¶ Septim9 dicit satisfactio. qz hõ cõmunicãdo digne satisfacit precepto Et qz fm Tho. vbi supza boc sacramentũ est sacrificiũ ecclie. habet g̃ vim satisfactiuã z prodest p quib9 offert a sacerdote tam viuis q̃ defunctis vt Grego. dicit. ¶ Octauus dicit tutatio. s. cõtra mortẽ eternã Job. vj. Dic est panis de celo descẽdens: vt si quis mãducet nõ moriat. Item 2tra oia pericula. Unde ab angelo pcutiẽte liberauit filios israel sanguine agni paschalis Exod. xij. i figura huius. ¶ Nonus dicit introductio. s. ad patriã. Idcirco magister in. iiij. di. viij. ca. j. dicit. Recte viaticũ appellat. quia in via reficies nos vsq3 in patriã deducit. Legit de matre sancti augustini q cũ cõmunicasset clamauit, Uolemus in celũ volemus in celũ. ¶ Decimus dicit adoratio. Dicit em Fran. Maro. sermõe de sacerd. q̃ q̃ hoc sacramẽtũ frequẽtauerũt digne tãto decoz abunt ampli9 in celesti gl'ia ex splendoze sanguinis xpi. Sicut z beata Agnes ait. Sanguis ei9 ornauit genas meas. Ratio patet. qz fm maiozitatẽ gratie magnitudinẽ gl'ie tales habebũt. O ergo charissimi currite oĩes ad p̃paranduz z digne suscipiẽdũ vt saluemini p ip̃m dñm ieſũ i sacramẽto existẽtẽ q̃ viuit in secula secl'oz. amẽ.

¶ In Parasceue Sermo p̃m9 de doloribz passionisq3 xpi bistoria deuota.

Miseremini mei

m miseremini mei saltẽ vos amici mei: qz manus dñi tetigit me Job. xix. ca.

¶ Hodie charissimi passionẽ dñi nostri iesu xpi recolentes: z eius sanctissime matris virginis cõpassionẽ ad fletũ cõpassiõis nos disponere debemus. Talis memoria vt inqt Bern. recerit lachrymas. Ideoqz aspiciam9 mente z cõtemplemur qualiter pijssima virgo maria spes vnica mundi: vultu mesto z squalido stat sub cruce filij sui dilectissimi iesu saluator9 mũdi. Et aduertam9 quõ nos excitat z vbis p̃missis prouocat ad cõpassiuũ fletũ z collachrymationẽ cum ipa sup vnici passiõe: diceñ. oibus nobis. Miseremini mei miseremini mei saltẽ vos amici zc. In quib9 verbis mouet nos ad cõpassionez sup ipa z sup filio in cruce pẽdẽte triplici 2sideratiõe Primo ex 2sideratõe ip̃i9 q̃ patit. quia ipe deus dñs z redẽptoz noster est q̃ p nobis incarnat9 est ex maria vgie. Idcirco ait. Miseremi mei. s. matris mestissime p̃pter cordis mei amarissimũ dolorẽ: miseremini mei: id ẽ filij mei dilectissimi tã acerbissima morte p vob morietis q̃ est de9 me9 z fili9 me9 z dñs ac redẽptor vr. Flere mecũ qz ecce quẽ de spũsancto cõcepi verũ deũ z hominem z lacte virgineo alui. inter duos latrones cruci affixũ z vulneribz plenũ mori video. Secũdo ex 2sideratiõe cause qua patit. quia nõ p se sed p3 nostre dilectiõis amicicia vt nos redimeret suo sanguine p̃cioso. z abluer et a peccatis: ac deo acceptabiles faceret. Propter qõ addit. Saltẽ vos amici mei. q. d. Cõsiderate qz p vestro amore patit. Et ideo vna mecũ flete si estis veri amici. Nã reuera quãdo q̃s magnus dñs moritur illi q̃ flent z plorant sup eo signũ est q̃ sũt de parẽtela vl familia vel amicicia eius. Sic in ꝓposito. Unde Bern. Si mẽbrũ xpi es plange z dole cuz gemitu z lachrymis morte p̃ciosaz vnigeniti filij dei. alioquin o ingrate q̃d facis si nõ compateris. a tua nobilitate degeneras in beluã z hõ esse desistis. Hec Bern. tractañ. sup illud Ps. Memoriã abundantie suauitatis zc. Tertio ex 2sideratiõe pene acerbissime quã patit. Unde ait. Quia manus dñi tetigit me: p̃mittendo intra z extra acerbissimis penis filiũ meũ affligi. Ideo Aug. de dolore vginis loquẽs ait. Quis extimare poterit quãta tristicia z dolore vulnerabat coz maternũ sup vnici z naturalis filij passiõe quẽ tam caste 2cepit: tã gaudiose peperit: tam dulciter aluit. vidit eũ ligatũ z soluere nõ potuit. vidit vulneratũ nec vulnus ligare valuit. vidit sanguinẽ defluere z abstergere nequiuit. caput inclinatũ z sustẽtare nõ potuit. flentẽ z p̃ tristicia 2solari nequiuit. audiuit eũ sitio clamãtẽ z nec aq̃ potũ ei ministrare valuit. Nec ille. O g̃ carissimi audiam9 bꝛissimã dei matrẽ mariã flebili voce nob dicẽtẽ Miseremini mei mi. m. sal. v. amici: flẽdo mecũ z cõpatiẽdo sup morte iesu filij mei p̃dulcissimi. O xpiani sic a deo dilecti vt sanguie filij ei9 z mei esset3 redẽpti: miseremi mei: flete mecuz. O viri o mlieres: o iuuenes z senes: o vgines z vidue z cõiugati: o reges z p̃ncipes: o diuites z pauper plãgite mecũ regẽ regũ z deũ oim bodie mortuũ benignissimũ dñm vrm tã dire passũ. Jesu fili mi: fili mi iesu: lumẽ oculoz meoz: spes z solaciũ vite mee: tu bodie p̃ pctoribz passus i cruce z mortuus es: vulnerasti coz meũ amarissimi dolor3 gladio Uidebo g̃ q̃ er tuis xpianis cõpatiãt tibi z mihi Mis z similibz vbis vgo bta duriciã nr̃i cordis emollit ad cõpassiõz. Sz qm̃ nõ sufficim9 a nob cõpati z flere ỗ xpi passiõe op9 ẽ supnũ p ꝑ auriliũ iplorare. Et licet in alijs p̃dicatiõib 2sueuimus mrez gre vginẽ iplorare. tñ qz bodie occupata ẽ circa filij sui lamẽta. z gaudiũ ãgelice salutatõis 2uersũ ẽ illi i luctũ z merorẽ. iõ 2fugiam9 ad crucẽ sctã3: illã q̃ p gr̃a salutẽ9 d. illa vba ecclie

In Parasceue

O crux aue spes vnica ꝺ passionis tpe auge pijs iusticiã reisq; dona veniã. O sctissimũ lignũ vite o salus remediũ: tu hodie portasti pciũ mũdi .p te ḡ hodie pfusũ xpi sanguie ipm dei filiũ iesuz q̃ pepẽdit in te: pcamur: vt sui sanguinis mẽoriã i fundat cordi nr̃o q̃tin⁹ cũ lachrymis cõpassiõis vere z dilectõis loq̃ z audire possim⁹ ei⁹ passionẽ amen. Ad qꝺ oremus Pater noster.

℣ Miseremini mei m. zc. Passionẽ dñi nr̃i iesu xpi fratres charissimi ꝓsequeñ. p deuoti ozi mõ libeat ꝙuerti nr̃a ꝟba ad ipam bñdictaz ꝟginẽ mariã: z cũ mellifluo Bern̄. in sermõe super euãgelio. Stabat iuxta crucẽ alloq̃ sic. Memẽto obsecram⁹ o dulcis dña z mr̃ ꝟgo illius venerãde statiõis q̃ tuo tã brõ filio astitisti pẽdenti in cruce. reduc q̃sum⁹ ad memoriã cordis tibi cogitatões z innocẽtis aie angustias q̃s tũc habuisti q̃n vnigenit⁹ tu⁹ cozaz te imolat⁹ ẽ. Recogita q̃ oia .p nob pctõrib⁹ tolerare voluit. Ad te ergo o pia dña: ad te o vnica spes nr̃a cõfugim⁹ noli spnere nos pctõres ꝓpt̃ eũ q̃ amoze nr̃i pependit hodie cozã te in cruce. sz enarra nob filij tui dolores z ipetra cõpassiõis vere z flet⁹ gr̃az vt iuenia m⁹ misericordiã cozã tuo filio. Et subdit Bern̄. Quõ credis o fidelis aia q̃ illa ꝟgo sup oẽs mitis z benigna pietate plena negabit se tibi taliter supplicãti. Attẽdite ḡ fratres mariã loquẽtẽ fm̃ pacceptũ thema. Miseremini (inq̃t) mei m. mei saltẽ vos vicz amici mei xpiani sanguie nati mei abluti. q̃z man⁹ dñi tetigit me in filij mei passione replẽdo pcipue duodecim doloꝛib⁹.

Prio dũ filiꝰ me⁹ pdilect⁹ a discipulo tradit.
Scõo dũ vnic⁹ me⁹ ad mortẽ vadẽs a me se/
Tertio dũ ipe pdulcis iesus meus (parat. in ozto captiuatur.
Quarto dũ ad annã duct⁹ alapisat.
Quinto dũ apud cayphã deludit.
Sexto dũ apud pylatũ false accusat.
Septimo dum apud herodem fatuus reputatur z despicit.
Octauo dũ i ptorio crudelissime flagellat.
Nono dũ pũgentib⁹ spinis sacrũ ei⁹ caput co
Decimo dũ ad mortẽ iudicat z pati/ (ronat
bulũ sibi baiulandũ imponit.
Undecimo dũ in mõte caluarie crucifigit.
Duodecio dũ mozit in cruce flens z sepelit. Et sic tota series z bistoria passiõis dñice cõphẽdit.

℣ Prim⁹ itaq̃ dolor z amaritudo quẽ sustinuit xp̃s dñs z beatissima mr̃ ei⁹ quẽz nos debemus pie meditari dr̃ traditõis dũ sez talẽ iniuriam patit. q̃ a discipulo cui multa bona fecerat i mortẽ tradit. Circa qꝺ notem⁹ tria.

Primo traditiõis occasionẽ.
Secũdo traditiõis ꝙsultationẽ.
Tertio ei⁹ executionẽ.

Primo traditiõis occasionẽ. de q̃ notãdũ ꝼz doctores pcipue Lyrã q̃ iudas mot⁹ fuit cupiditate ad xpi venditionẽ vt posset recuperare ꝑ ꝺ valoꝛ/ rẽ vnguẽti sup caput xpi effusi. Cuz eñ xp̃s dñs sciret appꝛopinq̃re tps passiõis appꝛopinq̃uit z loco sez ciuitati hierusalẽ. Venit q̃z sexto die ante passionẽ in bethaniã Job. xij. Nã post q̃z xp̃us lazaꝝ suscitauit vt putat. xv. die añ suã passionẽ ꝓpter qꝺ eccl'ia feria sexta añ dñicaz de passiõe legit euãgeliũ de lazari resuscitatõe. q̃ dies ẽ. xv. ante paraseue q̃ passus ẽ xp̃s. iudei tũc sez in dñica de passiõe diffinierãt occidere xp̃m. Et iõ recesserat q̃usq̃z appꝛopinq̃ret pasca trãs iordanẽz moratus ẽ in ciuitate puula noie effrem. indeq̃z cuz discipulis redijt appꝛopinquante pascha vt ipe xp̃s ver⁹ agn⁹ imolaret̃ .p nob imediate post figuralis agni paschalis imolationẽ. veniẽs q̃z bethaniã ad sabbatũ añ ramispalmarũ hospitat⁹ est in domo Simõis leprosi Matth. xxvj. Iste tũc nõ erat leprosus. q̃z iã fuerat curat⁹ antea a xp̃o dño: retinuerat tñ nomẽ leprosi. sic z matheus post vocationẽ adhuc vocabat publican⁹. ipeq̃z postea noiat⁹ est Julian⁹ epꝰ Cenomanen̄. Ibi q̃z fecerũt cenã dño z Martha ministrabat. z lazar⁹ vn⁹ erat discũbentiũ quẽ suscitauerat iesus At ꝼz Lyrã iste Simõ leprosus erat vicin⁹ marthe. z ꝓpter hoc ipa in domo ei⁹ ministrabat. ꝓ reuerẽtia xp̃i: sic̃ solẽt boies facere in domib⁹ amico⁹ suoꝝ. Magdalena aũt tũc compatiẽs xp̃o estuãti z fatigato accepit libraꝫ vnguẽti nardipistici. q̃ ẽ nomẽ loci de q̃ talia pciosioza fuerũt in pixide alabastro z vnxit pedes iesu adustos ex calide terre puluere: vtpote q̃ nudis pedib⁹ incedebat z extersit capillis. Hoc ordine ꝙuerso dr̃ q̃ ꝓmo lauit pedes ei⁹. Scõo capillis extersit. Tertio vnxit. Et eiusdẽ vnguẽti residuã ptẽ maiorez effudit sup caput ipi⁹ recũbẽtis in mensa. et domus ipleta ẽ ex odoze vnguẽti. Erat eñ liq̃r ille refrigerati⁹ z ꝓfortati⁹ mẽbroꝝ z valde odorifer⁹. z iõ effudit sup caput qꝺ videbat ꝑ calore solis nimis erustũ cũ xp̃us sine pilleo incederet vt sic refrigeraret̃ sic̃ solz fieri in effusiõe q̃ roseacee O q̃z gratissimo aio brã ꝟgo maria q̃ tunc adorat istud accepit a Magdalena z ei resalutauit Tũc iudas q̃ eũ traditur⁹ erat murmurauit di. Ut q̃d pditio hec vnguẽti facta est: potuit ei venũ dari plus q̃z. ccc. denarijs z dari pauperib⁹. Qꝺ dixit q̃z fur erat z loculos babẽs z ea q̃ mittebant̃ scz in elemosynaz .p xp̃o z discipulis portabat. z ad murmurãdũ ꝙsul'r discipulos induxit. sz discipuli moti sũt ex cõpassiõe ad pauperes. iudas aũt ex auaricia vt posset furari decimã saltẽ ptez. ccc. denarioꝝ. Tũc ḡ ꝓcepit xp̃z iudeis vẽdere .p. xxx. denarijs q̃ sũt decima ps. ccc. denarioꝝ. Jesus ḡ sedauit eos di. Quid molesti estis huic mulieri. bonũ eñ op⁹ o. ẽ. Nã sp pauperes ba. vo. me autẽ nõ sp ba. Amen dico vob vbicũq̃z p̃dicatũ fuerit hoc euãgeliũ dicet. z qꝺ hec fecit: in memoriã ei⁹ id est ad laudẽ ei⁹ recitabit q̃ hoc fecit: vt uose p/ ueniẽs vngere corpus meũ in sepulturã. Unde z Lyra sup Matth. xxvj. dicit. q̃ magdalens spũ

ritusancto edocta ꝑtē vnguēti ad sepulturā chri
sti reseruauit. z ꝙ xp̄s hoc sibi p̄cepit vt fuet zc.
Et sic ꝑtz occasio. ¶ Scōo nota hui⁹ traditiōis
ꝯsultatōz. qz post hec feria q̄rta ꝓria. s. p⁹ ramis⁊
palmaꝝ p̄ncipes sacerdotū fuerūt cōgregati ad
tractādū de morte xp̄i vt eū dolo tenerēt z occide
rēt. s. occulte sine ppli seditiōe. Dicebāt aūt. Non
in die festo. i. in solēnitate paschali ⁊ minēte de p⁊
rimo ne forte tumult⁹ fieret in ppl'o. qz multi cō⁊
ueneratāt ꝑ festo in hierusalē z reputabāt iesuz esse
xp̄m veꝝ. ꝓter qō timētes ppli seditionē ꝯtra se
fieri ꝯsulebāt morte ei⁹ post festa differēdā. sed ꝟ
ꝯsiliū mutauerūt postea. qz inuenerūt opportuni
tatē capiēdi xp̄m ꝑ iudā. Interea dñs iesus dñi⁊
ca palmaꝝ ascēdit hierusalēz turba cū maximo
honore eū deduxit vt ꝑtz ꝑ euangeliū dñice pal⁊
maꝝ. ascēdit etiā secunda feria z tertia feria z sin
gulis diebꝫ illis p̄dicauit in tēplo. z multas insi⁊
dias a iudeis ac ꝯtradictiōes sustinuit de ꝙbus
longū esset hic enarrare. null⁹ aūt ip̄m hospitio
recipiebat. qz iā erat apud iudeos diffinitus ꝙ si
ꝙs eū ꝯfiterēt xp̄m extra synagogā fieret. ꝓterea
q̄libet die p̄dicto redire ip̄m oportebat in betha
niā ieiunū z ibi hospitari apud marthā. z itera⊼
to mane ascēdebat. Ipa aūt feria q̄rta fm Lyrā
tūc iesus nō venit in hierusalē sed māsit in betha
nia vt iudei liber⁹ haberēt locū tractādi de mor
te sua. z iudas tradēdi haberz opportunitatē. ip̄o
itaqz die iudas spū maligno instinct⁹ ascēdit hie
rusalē cū q̄ dispēsator emptur⁹ aliq̄ ꝑ die festo. et
accessit ad iudeoꝝ ꝯsiliū se spōte ingerēs. nec vo
cat⁹. dixitqz eis. Quid vultis mihi dare z ego eū
vob tradā. s. sine strepitu occulte capiēdū. Chrys.
q̄si di. Ita vilis z ꝓban⁹ fact⁹ est mihi iste iesus
quez vultis occidere ꝙ si velletis mihi dare sal⁊
tē vnicū denariū ip̄m ꝓtus sum vobis tradere
Illi ḡ gauisi sūt vt dr Luce. xxij. Et ꝯstituerūt ei
triginta argēteos. quoꝝ q̄libet valebat vsuales
decē numos. z ꝑ ꝯsequēs in toto valebāt. ccc. vsu
ales. z sic recupauit valorē vnguēti. Dec Ly. su
per Matth. Hic Bern. exclamat d. O iuda oīm
sceleratissime. o querse latro z infidelis fur. si no
lebas misereri filio. saltē miser⁹ debuisses fuisse
dolori materno. q̄d fecerat tibi magister tuus ꝙ
tibi petā tua enormia indulsit. apostolū te fecit.
potestatē eiciēdi demonia z infirmos curādi tri
buit. pedes lauit. corp⁹ suū dedit z eterna p̄mia
repromisit. O stulte z cece mercator pessime. erꝙ
voluisti eū vēdere cur nō vēdidisti magdalene ꝙ
nō triginta sed z mille tibi ꝑ eo denarios obtulis
set. Ihē Aug. O iuda inique potuisti petere a ma
tre. xxx. denarios ꝙ hostiatim mēdicādo tantā ti
bi z ampliorē ordinasset pecuniā. Itez Bern. O
iuda infelicissime q̄d fecisti ꝓdens z pecuniā z te
sanguinis dignior fuit oīm argēto z auro mun
di z tu ponēs in optiōe. xxx. denarijs cōtentaris.
Dec illi. Quo facto iudas rediit bethaniā. z erin
de querebat opportunitatē tradendi sine turbis.
Tertio nota traditōis executionē quā adimple
uit in nocte sequēte diei ꝑ osculi signū tradēdo.
de quo infra. ¶ D Questio hic occurrit. vtruz
iudas z iudei aliquo mō habeāt excusationē in
traditiōe z occisiōe xp̄i. Et pōt argui ꝙsic. qz sic a
deo erat pordinatū. z ꝑ ora ꝓpheta ꝝ a spūsancto
sic p̄nūciatū ꝙ xp̄s tradi deberet a ꝓprio discipu
lo iuxta illud ps̄. Qui edebat panes m. magni.
sup zc. z occidēdus foret a suo populo vel a suis
fratribꝫ iudeis. sic abel a fratre cain est occisus z
ioseph a fratribꝫ vēditus. Un Esa. j. Filios enu
triui z exaltaui. ipi aūt spreuerūt me. Cognouit
bos possessorē suū z asin⁹ p̄sepe d. s. israel aūt nō
cognouit me. Un sicut de⁹ non peccauit sic por
dinādo vt ꝑ nobis traderet filiū. videt ꝙ nec isti
peccauerūt adiplēdo dei volūtatē. Rñdet Tho.
iij. ꝑte. q. xlvij. ꝙ cadē actio diuersimode iudicat
bona vel mala fm qō ex diuersa radice ꝓcedit.
Quia ḡ deus pater tradidit filiū z filiꝰ seip̄m ex
charitate passioni z morti z būili obedientia fili⁹
fact⁹ est ꝑ nobis obediens vsqz ad mortē. qō spi
ritussanct⁹ p̄dixit ꝓphetas ꝑ nra salutifera fide
fundāda. iudas aūt cooperatus est passionē ex cu
piditate z iniqtate. pplat⁹ ex būano timore iudeo
rū. sacerdotes z pharisei ex liuore z inuidia. qz ar
guebat xp̄s eoꝝ vitia. Ideo isti nō excusant⁊ sz vi
tuperant. de⁹ aurez laudat ꝑ bñficio charitatis.
Si dicas vel petas. Si nullus xp̄m tradidisset
z null⁹ occidissz quō gen⁹ būanū redēptū fuissz.
Rñdet fm Alex. de ales in. iij. volumie sūme. ꝙ
in tali casu sola xp̄i volūtas patiēdi sufficisset ad
redēptionē. iō non debuit eū iudas tradere sic ex
cupiditate nec iudei occidere zc. nec voluit deus
xp̄m sic ab eis intentiōe p̄ua occidi ꝙuis p̄misit
voluit quidē ꝑ nra expiatiōe offerri. iuxta illud
Esa. liij. Oblatus est qz ipe voluit. Et ꝙ xp̄s vo
lūtarie pati vellet ꝑ nobis multiplici signo ostē⊼
dit cū illud p̄dixit z sciēter ad locū passiōis venit
z se capere volentibꝫ obuiaz ꝓcessit. z vno verbo
oīes ꝓstrauit. Demū vt Chrys. ait. ne ꝙs dicat.
qm̄ ipe iudeos ad illud iduxit vt ip̄m occiderēt
seip̄m tradēs in manibꝫ eoꝝ manifeste oñdit eis
oīa que sufficiebāt eos revocare a malo. sz ꝙa
illi obstinati ꝓmanebāt in malicia. se illoꝝ pote⊼
stati p̄misit a diabolo tradēduz. O q̄z benigne ḡ
o q̄z būillime. o q̄z charitatiue subiit ꝑ nobis de
us passionē z oēm tribulationē a pessimis illis
inferendū. O beata ✠go maria merito ipi tuo fi
lio z tibi est cōpatiēdū ꝑ tali tāta qz charitate no⊼
bis miserrimis gratiose exhibita. ¶ E Secun
dus dolor xp̄i z matris ei⁹ dr tristissime sepatio
nis. z iste fuit dolor amarissim⁹. vt colligi potest
p̄cipue ex tribꝫ. Primo ex pie matris desolatiōe
z interno merore. qz videbat suū filiū in quo ha
buit totā spem solatiū vltro euntē ad morienduz
in hierusalē. Iudicarat em̄ ꝙ fuerat iā diffinituz
apud iudeos vt occiderēt xp̄m z signis cuidētibꝫ

cū nullus in hierusalē ipm audebat hospitio ca
pere patebat. Unde vt volunt deuoti z z ratio/
nabilit dicūt q xps dns sibi reuelauerit instare
tēpus passiōis. Materno ḡ affectu cepit vt aiūt
ipsa feria quinta genib⁹ flexis filiuz petere talit.
Queso te fili mi z de⁹ me⁹ exaudi me mīsem me
stissimā vt nō ascēdas i hierusalē.nā hic i betha/
nia pparabūt tibi martha z magdalena agnū
pascalē ne forte inimici man⁹ injiciāt tibi. Cui re
spōdit dns. Nō licz inqt charissima mr in b te ex
audire:sz pot⁹ volūtatē prīs facere vt impleant
scpture. Nā Esa.liij. Oblat⁹ est.s.fili⁹ dei:qz ipse
voluit.s.pr̄ et filius. Cui gliosa mr. Scio ait fili
mi q sic voluit de⁹ pr̄ redimi mūdū tua passio/
ne z morte.sz qz cor mactū b cogitās crepet ama
ritudine:saltē da mihi si possibile ē z queāt antea
mori q̄ tu fili mi dilectissime moriaris .aut sil'
tecū exalare spm̄:aut i extasim mētis rapi vt pe/
nitus nil sētiā. Nec mirū si sic petierit pia mater
cū z xps suo modo orauit pr̄ez vt si possibile est
trāseat calix rē. Tūc dulcissim⁹ ihesus ait. Non
decet b charissima mr vt tu añ meā morte mori
aris.qz sic ad limbū tenebrosū deberes descen/
dere.s.ad sctos pres z inde p me educi. Itē nō de
cet etiā sil' tpe mecū te mori. qz debeo tibi tātum
bonorē facere i tua morte vt cū oib⁹ angel' z san
ctis meis tibi occurrā z sic te i celū suscipiā hono
rificētissime vt mīsem decet deū. ꝓ qō optz pri⁹
me mori z sctos patres ō limbo educere z i celū
ascēdere z tibi tibi dignū locū ꝑpare sup oēs bea/
tos. Itē nec licet i morte mea te rapi i extasim ab
vsu sensuū: vt dolores q̄s p̄dixit tibi Symeon
cū me psentabas i tēplo sustinere habeas z mar
tyriū mecū in aia patiar̄ :ac coronā sup omnes
merearis. Habe ḡ charissima mr mea patiētiaz
qz sic̄ oportz me pati ita z te p me ꝑpati. Cōsola
re aūt qz tercia die resurgā z tevisitādo letificabo
Die possum⁹ ꝓplari q̄ntū tūc fleuerit btā vgo
q̄ dulcit vba filij audierit a mane vsq ad illaz
horā sepatōis. Cū ḡ iā dies illi⁹ vespe appropinq
rent qñ agn⁹ pascal' deberet imolari accesserunt
discipuli ad xpm dicētes. Ubi vis parem⁹ come
dere pasca.i.agnū pascalē. Et Petrū ac Johem
vt ōr Lu.xxij .in hierl'm misit dicēs. Ecce cūtib⁹
vob in ciuitatē occurret vob hō lagenā aq̄ baiu
lās seqmi cū z q̄cūqz introierit dicite dño domus
Magister dic. Tēpus meū.s.patiēdi ꝑpe ē.apd
te facio pasca cū discipulis meis.q.d. Prouide
mihi de loco z de cibo. Credit eīm q ille erat disci
pul⁹ xpi:occultus tū. Nō exp̄ssit nomē illi⁹ ne iu
das rapide festinās ad christū tradendū possz p
scire locū:sed p̄dixit miracl'ose signo certo q̄ debe
rent ire. Euntes ḡ discipuli inuenerūt sic z ibi pa
rauerūt. Un patz q christ⁹ ita paup erat q nec
domiciliū nec vnde emere possz agnū habebat.
Interim vt tradūt deuoti z satis vtiqz rationa/
biliter xps dns vt bonus filius matri valediceret
elicētiauit oīes e domo illa p̄ter matrē;et coraz
ea genua flexit. Quo viso humillima vgo festi/
nauit z ipsa coram filio ꝑcidit ad genua.cepitqz
pijssimus Jesus talit dicere. O mater p̄dilectis/
sima:reḡtior tibi q me fideliter z humilit ad vir/
ba angeli Gabrielis in vtez suscepisti.z q men/
sibus nouē me portasti i vtero vginco.q me pe/
peristi:lactasti:nutriuisti. multos labores z an/
gustias p me sustinuisti fugiēn i egyptū ibi ma/
nens z inde rediēs:z triduo me tādē requirens.
annisqz.xxx.semp mihi fidelissime z deuotissime
in oib⁹ seruiuisti .p q̄t guttas lactis tui vginei
mihi dedisti sugēri.quot seruitia impēdisti:quot
labores z penalitates p me sustinuisti .tot z tan
tas tibi refero gr̄az actōnes. Vale ḡ nūc dulcissi
ma mater z mane in gr̄a mee deitatis: qz ecce a
te sepabor vt vadā ad morīēdū .p genere hūano
O q̄ntus ibi fuit fletus:q̄nt⁹ luctus vginis ma
tris z pijssimi ei⁹ filij sup matre cōpatictis:cogi/
tet hec pia mēs. Tandē spū resumpto btā virgo
vt potuit loqui dixit. Gratias tibi ago de⁹ me⁹
q me dignatus es eligere in matrē cū essem pau
pcula ancilla tua. z q seruitia mea placuer̄t tue
maiestati. Sicqz se inuicē osculañ. vale sibi dixe/
runt. Dns q̄z matrē suā Marthe z magdalene
cōmēdauit. Uenit ḡ dns Jesus i hierusalē cū di
scipulis ad domū in qua iusserat pascha p̄pari.
q̄ vt putat ab aliq⁹ fuit dom⁹ sācti Marci euā
geliste quē b tūs Petr⁹ baptisauerat. Sz vt ait
Chryf. mirabile fuit q iste p̄familias xp̄m susce
pit sciēs se incurrere inimicicias iudeoz̄ ex hoc.
a deo tamē inspirat⁹ ꝓtēpsit multoz odiū :sicut
z antea spūsancto edoctus emerat tot agnos vt
tot hoib⁹ hospitādis.i.xp̄o z.xij.apl'is z.lxxij.di/
scipulis sufficerēt q̄uenienter p illa cena. z fecerat
vel emerat tātū de azymis panib⁹ z de lactucis
aggrestib⁹. Itē disponere habuit p singulis illis
cingulos si q̄ ñ habebāt:z calcios z bacl'os. Sic
eīm debebat ꝓmedi agn⁹ paschalis.scz renes p/
cingēdo. in pedib⁹ calciamēta habēdo z bacl'os
in manib⁹. Discipuli aūt christi nudis pedibus
incedebāt.ergo mirū q hō ille p tot hoib⁹ queni
enter disposuerit his modis. Itē ascēdente Jesu
cū discipulis :ascēdit ō bethania sanctissima ma
ria cū mulieribus martha z magdalēa ad domū
eaz quā habebāt in hierl'em. Nā partē aliquam
vici illi⁹ ciuitatis legūt possedisse cū Lazaro fra
tre suo:ibiqz hospitata est. O q̄ amara fuit nox
illa btē virgini matri.O quātis lachrymis suuz
filiū deo p̄ri ꝓmēdauit in oib⁹ ei⁹ aduersis .et sic
patet ¶ Secūdo deniqz grauat amaritudo
doloris ist⁹ in xp̄o ex Jude obstinatōe. Uespe ei
facto hora cene discubuit. Lu.xxij. Et duodecim
inqt discipuli cū eo scz i eadē mēsa.alij aūt i alijs
mēsis. Et ait illis. Desiderio ōsideraui b pascha
māducare vobiscū anteq̄z patiar. Apta vt finito
veteri pascha inchoet nouū testamētum qō erat
xp̄o i desiderio. Tūc comesto agno paschali añ
q̄ alia fercula afferrēt vestimēta ōposuit: litheo

se p̄cinxit:aquā in peluim infudit:z pedes discipulo⁹ lauare cepit. Uenit p̄mo ꝺ̄z Petrā ad Simonē petrum ꝙ dixit. Dñe tu mihi lauas pedes. Simō de Cassia. Tu de⁹ hoi:tu creator pcōri z vilissimo piscatori lauas pedes. Surge dñe de⁹ surge creator me⁹.nō em̄ possū ꝺ̄ sustinere p tua reuerētia. Rñdit iesus. Qđ ego facio tu nescis mō.scies aūt postea. Et petr⁹. Nō lauab mihi pedes in eternū. Rñdit aūt iesus. Si non lauero te nō habebis ptē mecū. Dicit petr⁹. Dñe nō tm̄ pedes:sꝫ z man⁹ z caput. Dicit ei iesus. Qui lot⁹ ē scꝫ in baptismo nō indiget nisi vt pedes lauet.i.aie affect⁹ in vera penitētia. Baptism⁹ em̄ nō ē iterabilis:sꝫ penitētia ē faciēda p pctis subsequētibꝫ.z sic hō erit mūd⁹ tot⁹ scꝫ a pctis. Postq̄ lauit pedes eoꝝ recubuit iterꝫ:vestimēta accipiēs z dixit. Uos vocat⁹ me magister z dñe:z bene dicitis:sū etem̄.si ḡ zc̄. Dis pactis accepit panē z gr̄as agēs bñdixit z dixit. Accipite z comedite ꝺ̄ est corpus meū. Silr z calicē zc̄. Sic q̄z eos oēs cōlcauit corpis z sanguinis sui sacramento Tādē ipos ordinauit in pbyteros z pontifices di. Hoc facite q̄tiēscūq̄z sumitis in meā cōmēoratione. Et q̄by dictis ꝑm sentētiā Bonauē.in ser. ij.de cena dñi clare soluit q̄stio vtilis ꝙtra hereticos.q̄ dicūt besitañ.quō sit in ꝺ̄ sacramēto verus corp⁹ xp̄i:cū nullo mō ꝓcipit sensu ibi esse aliud q̄z panis z vinū. Rñdet ꝑm Amb.li.de sacramētis vt notat de ꝙse.di.ij. Reuera.q̄ hic ꝟba dñi saluatoris opant. Sermo em̄ xp̄i q̄ potuit ex nihilo facere qđ nō erat scꝫ in creatōe mūdi:pōt ea q̄ sūt.i.panis substātiā z vini mutare in illud qđ nō erāt.i.in corp⁹ z sanguinē.z ꝺ̄ manentibꝫ accidētibꝫ p se. Et infra dicit. Liquet q̄ p̄ter naturaz ꝟgo generauit.z ꝺ̄ qđ ꝙficim⁹ corp⁹ ex ꝟgine est. qđ hic q̄ris nature ordinē in xp̄i corpe:cū p̄ter naturā sit ipe dñs iesus nat⁹ ex ꝟgine. Uere vtiq̄z caro xp̄i q̄ crucifixa ē:q̄ sepulta ē:vere illi⁹ carnis sacramētū ē. Hec Amb. Et hui⁹ ꝟitas ꝑm sanctuz Bonauē.ptz ex hoc qꝛ xp̄s dñs dixit. Hoc ē corpus meū qđ ꝓ vobis tradet. ḡ idē corp⁹ traditū est in mortē in ꝺ̄ sacramēto. Et iterꝫ Job.vj. Caro mea vere est cib⁹ zc̄.nec obstat q̄ nō sentit sic: qꝛ voluit sic velari accidētibꝫ ꝓpter certas causas de q̄bus hic ptrāseo. Sꝫ forte adhuc dicas.licet ex dictis claresc̄at xp̄m ꝺ̄ potuisse z fecisse vt ī carnē suā ꝓuerterit panē illū:z vinū in sanguinem. Sꝫ quō possū ꝺ̄ credere q̄ hāc ptātē p̄s byterꝫ oibus tūc dederit. Rñdet breuit ꝑm Bonauē.ibi dē.q̄ cū xp̄s sic suo ꝑmōe ꝙfecit statim discipulis ait. Hoc facite in meā cōmemorationē. Quid est hoc:facite inq̄t nisi sic ego ꝙfeci ꝺ̄ facite. Idē ergo tasse:z sacerdotibꝫ ptātē ꝙficiēdi tradidisse mini sterialiter.qꝛ ad ꝟba sacerdotis qñ ꝓfert sup panē vel vinū ꝟba xp̄i mor de⁹ ipe p̄ncipalit⁹ operationē trāssubstātiatōis facit. Et q̄ ꝺ̄ sic itelligi debeat de tradita ptāte sacerdotibꝫ ꝙficiēdi corpus xp̄i ptꝫ p Ap̄l'm.j.Corꝫ.xj. vbi dicit. q̄ postq̄z xp̄s dixit. Accipite z māducate ꝺ̄ ē corp⁹ meū:ait.hoc facite in meā cōmēorationē q̄tiēscūq̄z sumitis. Et ꝙsequenter subdit di. Iraq̄z q̄cūq̄z māducauerit panē vl' biberit calicē dñi indigne re⁹ erit corpis z sāguinis xp̄i. Et manifestū ē q̄ loq̄t de pane z calice sacerdotuz xp̄i.qꝛ loq̄t xp̄ianis hoibꝫ diu post tpa xp̄i a sacerdotibꝫ cōionē accipiētibꝫ eucharistie. Hec ꝑm Bonauē.vbi supꝛ. Post hec christ⁹ dñs videns iudā intantū obstinatū q̄ nec humilitas xp̄i in pedū illi⁹ ablutōe z deosculatione:nec esus tāti sacramēti ipm a malo ꝓposito molliret turbat⁹ ē spū. Et vt dic̄ Aug. lachrymari cepit super iude pctō z dānatiōe p̄uisa:voluitq̄z ipm reuocare saltē p ꝟba enodādo malicia ei⁹:sꝫ nō exp mēdo psonā. Un̄ dixit. Ego scio q̄s elegerim.amodo dico p̄usq̄z fiat:vt cū factū fuerit credat⁹.quia ego sū scꝫ vere xp̄s:ver⁹ de⁹ z hō:sciēs certitudialiter secreta cordiū z futura a ꝓprio arbitrio hominis depēdētia qđ ē ꝓpriū dei:z ꝓtestat⁹ ē et dixit. Amē amen dico vob qꝛ vn⁹ ex vob me tradet ve aūt hoi illi p quez tradar ego.meli⁹ illi erat si nat⁹ nō fuisset. Aspiciebāt ḡ adinuicē:ptimescentesq̄z fragilitatē suā ceperūt singli dicere. Nūqđ ego sū dñe. Tūc ait iesus. Qui intingit manū mecū in kathinū zc̄. Kathinū vas ē fictile in q̄ erat succ⁹ lactucarū aggrestiū ad esū agni paschalis. Judas q̄z ne tacēdo redderet se suspectū ait. Nūqđ ego sum rabbi. Ait illi iesus. Tu dixisti. Et ex his alij nō potuerūt scire qꝛ oēs edebāt duodeci ꝺ̄ eodē kathino ī medio posito. Et qꝛ ꝺ̄ xp̄s iude dixit alijs nō aduertētibꝫ:sꝫ ꝺ̄ solius iude ꝙscie significauit vt reuocaret pudore. Sꝫ q̄reres.q̄re noluit xp̄s iudā manifestare. Rñdet ne a petro dētibꝫ lacerar̄et.z doceret ꝓmo⁹ occulta peccata nō reuelare.qꝛ ꝺ̄ eēt ꝙ charitatē nisi eēnt talia ꝙ cōe bonū:vt dic̄ Aug. Petr⁹ ḡ inuit iobi q̄ recūbebat sup pect⁹ iesu vt interrogaret q̄s ille foret. Jobes āt ait iesu. Dñe q̄s ē q̄ tradz te. At ille. Cui intinctū panē porrexero ille ē zc̄. Et ꝺ̄ dixit submissa voce ne alij audirēt.z statim porrexit iude. Johānes aūt mor rapt⁹ fuit ad visionē secretoꝝ celestiū.z sic idicare petro ꝺ̄ nequit. Post buccellā itrauit sathanas ī iudā.s.ad ampli⁹ ipꝫ possidē dū itātū vt q̄escere nō possz. Jesus ḡ ait ei. Qđ facis fac citi⁹.i.factur⁹ es citi⁹. Sꝫ ꝺ̄ alij nō itellerent ꝓpter ipm̄met iudaz.sꝫ putarūt erq̄ ipe portabat elemosynas xp̄o datas q̄ dixerit eidē aliq̄ ꝑ festo emere. Exiuit itaq̄z iudas ad sacerdotes zc̄.

℣ Tertio q̄z valde ḡuabat amaritudo xp̄i ex discipuloꝝ dilectoꝝ ruinatōe. Postq̄z ḡ exiuit iudas cepit xp̄s dñs dulcē sermonē facere discipulis de charitate di. Mādatū nouū do vob vt diligat⁹ inuicē. In ꝺ̄ cognōscēt oēs qꝛ m.e.di.si.d.h. Et mlta talia locut⁹ ē eis q̄ cā breuitat⁹ omitto. nec sufficim⁹ oīa ei⁹ dicta narrare. Tādez finito sermōe vt dī Job.xvij. Subleuat⁹ oculis ī celuz orauit vt dr̄ ab aliq̄bꝫ surgen̄.a mēsa z in medio

cenaculi genibꝫ flexis. z ꝟ ad dādū nob orādi in tribulatōe exēplū. Orauit g̃ p̄mo ꝓ se i minēte tribulatiōe dicēs. Pr̄ venit. s. passiōis hora clarifica filiū tuū vt filius tuus clarificet te. ego te clarificaui sup terrā. s. boibꝫ tuā noticiā docēdo. z tu nūc pr̄ clarifica me scz gliosa resurrectiōe: claritate quaz habui pusq̃z mūd⁹ fieret. i. fac pticipē claritatis diuie hāc naturā mortalē quā assūpsi. Secūdo orauit ꝓ discipulis dicēs. Pr̄ mānifestaui nomē tuū hoibꝫ q̃s dedisti mihi de mūdo. ego ꝓ eis rogo nō ꝓ mūdo. i. nō ꝓ pcōzibꝫ mūdane vitētibꝫ. qz illi p obstinationē impedimētū ponūt gr̃e mee. scz ꝓ bis q̃s dedisti mihi. qz tui sūt scz p electionē eternaz. Pr̄ scrē serua eos in noīe tuo. i. in fide noīs tui. cū essem cū eis ego seruabā eos z nemo ex eis p. nisi fi. pditōis. i. iudas q̃ ꝓpter suā malicīā dr̄ filius pditōis. sic dr̄ fil⁹ mortis q̃ facit dignū mortē. nūc aūt ad reuenio scz p mortē. nō rogo vt tol. e. de mūdo. qz nō expedit fideliuz saluti donec fides p eos publicet in mūdo: scz vt fides eos a malo: dādo eis ꝓstātiā in tribulatiōibꝫ. Tertio orauit ꝓ toto fideli ppl'o vt ꝓseq̃nt gr̃am z gliaz dicēs. Nō ꝓ eis aūt rogo tm̃ scz z ꝓ eis q̃ crediturī sūt p ꝟbū eoꝝ in me. vt vnū sint. s. vnitate charitatis. et dilectio q̃ dilexisti me in ipis sit. i. spūssctūs q̃ est amor pr̄is z filij. z ego in ipis. s. p gr̃az habitañ. sic̄ z tu in me z ego in te z ipi in nob sint. Ly sicut nō ē ibi nota eqlitatis scz cuiusdā imitatiōis p charitatis vnionē vt mūdus credat. qz tu me misisti. Pr̄ volo vt vbi suz ego. i. in bītudine fm aiam fm quā tūc iā erat beat⁹. z illi sint mecū vt videant claritatē meā q̃ dilexisti me añ ꝓstitutionem mūdi zc. Finita oīone surrexit z oēs cū eo. z cepe rūt hymnū dicere. Burgeñ. dicit. q̃ apud hebreos erat hymn⁹ q̃ vocabat magnū alleluia. Et dicit q̃ erat psalm⁹. Laudate pueri dñm cuz q̃nq̃z psalmis seq̃ntibꝫ. z post comestionē agni paschalis hūc hebrei decātabāt solēniter. quē ritū seruauit z xp̄s cū discipl'is. Et ꝟ hymno dicto exierūt i montē olīueti Matth. xxvj. Tūc scz in itinere dixit illis iesus. Oēs vos scādalū patiemini in me in ista nocte. Scptū ē em̄ Zach. xiij. Percutiā pastorē. i. xp̄m. z dispgent oues. i. discipuli ex timore fugient. Postq̃z aūt resurrexero pcedā vos i galilea. Rñdēs aūt petr⁹ ait illi. Et si oēs scādalizati fuerit i te ego nūq̃z scādalizabor. Dixit illi iesus Amē dico tibi anteqũz gall⁹ cāret ter me negabis: id ē trinā negatōz ichoabis. Petr⁹ ait. Et si oportuerit me mori tecuz nō te negabo. Chryſ. Quid agis o petre: nimis audax es: nimis ꝓfidis de te ipo videꝫ vtq̃ ope cōpleas q̃ ꝓmittis. Et sic ptz.

¶ Tertio dolor xp̄i dr̄ captiuatōis. Iste dolor fuit acerbitate plen⁹ ꝓpter tria p̄cipua.

Primo ꝓpter vehemētē p̄cedētē ꝓtristationē.

Scōo ꝓpter sensualitatē trepidantē mortē.

Tertio ꝓpter dirā z fortē alligationē.

Primo ꝓpē ꝓtristationē vehemētē. Nā egressus iesus trās torrentē cedron. q̃ ē nomē torrētis inter ciuitatē hierusalē z mōtē olīueti: currētis p valles ioſaphat itermediā vbi erat hort⁹ in quē itroiuit ipe z discipuli ei⁹. Sciebat aūt z iudas traditor locū qz freq̃nter iesus ꝓcucurr. il. cuz discipulis suis. Erat em̄ in pede mōtis olīueti in fine ville q̃ dicebat gethsemani hort⁹ iste apt⁹ ꝓtēplatiōi z ꝓclusus. z iō aptū sciebat illū captiuatiōi iesu. Scz q̃ rīk. cur voluit xp̄s dñs nō in ciuitate vel domo scz in horto captiuari vt illuc venisset. Rñdet fm Tho. vt sic̄ adā in horto paradisi pditione nostraz peccādo ichoauit: sic xp̄s passionē p nr̄a redēptione nō nisi in horto p captiuatiōe ichoaret. Ingressus g̃ hortū iesus dixit discipul' suis. Sedete hic donec vadā illuc z orem. Et ex eis assūpto petro z duobꝫ filiꝫ zebedei. i. iobe z iacobo p aliq̃ spaciū illos statuit. z cepit pauere z tedere et mestus ee: z ait illis. Tristis est aīa mea vsq̃z ad mortē. ꝟ dixit qz tristis erat itēsiue z extensiue vsq̃z ad mortē. Intēsiue. qz tātū itēsa erat tristicia q̃n̄tū poterat esse in eo q̃ sciebat se certitudinal'r moritur. acerba morte. Extēsiue. qz durauit vsq̃z ad horā mortis. Nec fm Lyrā. Contēplemur g̃ quō dñs mūdi illis discipulis nūc sup vnū: nūc sup aliū dexterā forte extēdeñ. anxiat: suspirat z dicit. Heu charissimi discipuli mei ecce q̃nta tristicia cor meū penetrauit vsq̃z ad mortē. Hic q̃stio est inter theologos. vtruz in aīa xp̄i fuit vere passio tristicie. Et videt q̃ nō. qz scribit Prouer. xij. Nō ꝓtristabit iustū q̃cq̃d ei acciderit. Rñdet fm Bonauē. z Rich. in. iij. di. xv. q̃ absq̃z dubio in aīa xp̄i fuit passio tristicie vt text⁹ euāgelic⁹ ꝓfirmat. Nā fm pbm. ij. rheto. hoies decapitādi vel occidēdi q̃uis antea multū timeāt: tñ cū iā decapitātur videntes sibi necessitatē mortis iminere non timent sz multū tristant. Et iō xp̄i sensualitas ex̄q̃ mortē recusabat naturalit cū appetēdit ipaz ꝓprie vēturā ifallibilit causata fuit in ei⁹ appetitu passio maxime tristicie. alit tñ fuit i ipo tristicia q̃z in nob. qz in nob ē freq̃nter turbatiua q̃ z ꝓter iperiū rōnis q̃ ē vitupabile: vt argutū ē sup̄ per Prouer. xij. In xp̄o vo ñ fuit nisi ꝟ iperiū rōis nec turbās: nec quertēs rōnē: nec de necessitate: sz ꝓ p nr̄is pctis volūtarie assūpta. acerbissim⁹ tñ fuit i eo dolor tristicie ꝓ pctis nr̄is p omnibꝫ aliis mestic̄is hoim q̃rūcūq̃z vt in alio fm̄oe dicet. O q̃ bone iesu tibi gr̃arū actio. Aug. Heu mi dñe iesu videbas oculis diuie maiestatis milites arma ri: z ad te capiendū arma parī. videbas oīa acerbissima q̃ debebas pati. merito g̃ trist⁹ ē aīa tua.

¶ Scōo q̃z acerbissim⁹ fuit iste dolor xp̄i ꝓpter sensualitatis trepidationē. Naz tūc xp̄s dñs adeo trepidauit q̃ scz sanguine sudaret. Dixit ei trib⁹ illis discipulis. Sustinete hic z vigilate mecū. z paulus ab eis q̃ntū ē iact⁹ lapidis posit⁹ genibꝫ oravit. pcidēs in faciē dicēs. Pr̄ mi si possibile ē trāseat a me calix iste. Verūtn̄ nō mea volūtas scz sensualitatis: sz tua fiat. Et venit ad discipulos. s. tres z iuenit illos dormiētes. z dic̄ petro sic. Nō potu-

isti vna hora vigilare mecū.q.d. Nō ostēdis tāq̄ feruorē facto q̄ntū ꝓ bo ꝓmittebas.s. mori mecū Vigilate z orate vt nō intret in tēptationē. Iterꝫ scō abijt z orauit eūdē sermonē. Leo papa i ser. de passiōe dic. Hec oronis vox oēs fideles istruit. oēs ꝓfessores accendit. oēs martyres coronauit. Nā q̄s mūdi odia z turbines: z q̄s ꝓsecutoꝝ posset superare terrores nisi xp̄s in oib z ꝓ oib oraret patri. Fiat volūtas tua. Discāt ḡ hāc vocem oēs eccl'ie filij vt cū aduersitas violēter icūbit superato tremore formidinis: accipiāt tolerantiaz passiōis. Dec ille. Iterꝫ scō ieſus venit z inuenit discipulos dormiētes. Q̄z cur sic oronē fecit nisi vt nos doceret orare imminēte tēptatōe hūiliter ꝑ deū. freq̄nter z deuote. Tertio ḡ abijt z orauit ꝑ dicens. z facꝰ ē sudor eius sic gutte sanguinis decurrētis in terrā. Querit. Un talis sudor sanguinis in xp̄o puenit. Rñdet fm Lyrā q̄ b factū ē ex vehemēti anxietate sensualitatis q̄ ꝓmittebat agere z pati in xp̄o qō erat sibi ꝓpriū. Et ꝓpē b dr q̄ factus fuit tūc xp̄s in agonia Luce. xxij. Agonia ät fm Catholicō ab ago agis dr hic agon agonis. .i. certamē vel pugna. qz tūc xp̄s ꝓstitut⁹ fuit i fortissimo agone q̄ reluctabat sensualitas mortem horrēdo. z rō ipam acceptādo. ex q̄ fiebat vt non solū hūores exirēt ꝓ sudorē. q̄ cū b aliq̄d ō sāguie sudorē tingēte. Voluit etiā b xp̄s ꝓ mysterio vt sāguis ꝓ sudore exiret supnaturaliter fm aliq̄s. q̄tinus sic sanguinē fundere ꝓ nob incipet z absterget illā maledictionē hois q̄ de⁹ dixit Gen. iij. In sudore vultꝰ tui vescer pane tuo. Ne. s. nob b fieret ad eternā dānationē. Iterꝫ voluit vt doceret fortiter orare. Tūc ḡ apparuit ihesu angel⁹ de celo ꝓfortās eū. s. visiōe corꝑali sicut solet miles cōfortare regē in bello di. O dñe ihesu cur sic times: ꝓstans esto qz superare z morte tua mortē vincere veniſti qō a te expectāt electi tui oēs z angeli. Ad oratoꝝ ipo ihesu vt deo angel⁹ disparuit. Redijt aūt ihesus ad discipulos z inuenit dormiētes z redarguit vt ꝑus. Tādē cōpatiēs eis ꝓpē tēptatōz imminentē ait. Dormite iā z requiescite. s. paz qō poterit z dimisit eos q̄escere. Ipse q̄z fm Hilariuz deposuit se sup nudā humū z lapidē capiti supposuit: sz anxietas dormire ipz nō ꝓmisit. O aia xp̄iana vbi es. q̄d agis. vides ne dñm ihesum ꝓ te orantē. sanguine sudantē. anxie agonisantē z patiētē. Noli ḡ dormire in pctis sz collige guttas sāguinis illi⁹ in corde z cōpatere. ℣. Tertio ꝓpter dirā alligationē grauat dicꝰ dolor xp̄i. Nā interea iudas cū accepisset cohortē. s. a p̄side z a pōtificib z pharisēis ministros venit illuc cū laternis. i. lāpadib z facib (b ꝓpter tenebrositatez noctis) z armis vt nullꝰ resistere posset. dediqz eis signū di. Quē osculatus fuero ipe ē tenete eū z ducite caute. Hoc ꝓpter silitudinē in facie Jacobi minoris ad xp̄m ne loco xp̄i ipm caperent. Tūc ihesus sciēs omia ꝓmptꝰ ad patiendū ait discipulis. Sufficit. s. q̄ntū dormistis. Ecce appropinq̄t hora z filiꝰ hois tradet in manꝰ pctoꝝ. Processitq̄z cū discipulis obuiā eis. z iudas salutauit eū di. Aue rabbi. Et ihesus. Amice ad qd veniſti. q. d. si vis penitere adhuc patꝰ sū te i amicicia recipe. Et osculatꝰ ē eū. z ait. Juda oscło tradis filiū hois. Qō cū vidisset turba cepit appropinq̄re. q̄b obuiauit ihesus di. Quē q̄ritis. Illi di. Jesū nazarenū. Dicit eis ihesus. Ego sum. Ad qō mor abierūt retrorsū z ceciderūt i terrā. Dic' Hieron. q̄ territi sūt fulgore facieiꝰ z oculoꝝ q̄ vt xp̄s volebat aliq̄b delectabilis. alijs terribil' videbat. Un oñdit ꝓ b vtutē sue deitatis. z q̄ voluntarie se subderet passiōi. nā z expectauit vt surgerēt. z iterꝫ ait illis. Quē q̄ritis. Rñderūt. Jesū nazarenū. Dixit eis. Diti vob q⁹ ego sū. Si ḡ me q̄ritis sinite hos abire. q. d. sic do vob ptātē me capiēdi vt tū meis discipulis nō faciat aliq̄d mali Simō aūt petrꝰ habēs gladiū eremit eū fz The ophilū istū gladiū seu cultrū habuerat in cena ꝓ vsu agni. Et q⁹ xp̄s tūc dixerat. Nūc q̄ nō hz gladiū vēdat tunicā suā z emat gladiū. Et discipul' dicētib. Dñe ecce duo gladij hic: rñderat. Sufficit. Petrꝰ putās xp̄m loq̄ ō gladio materiali armauit se illo: cū tū xp̄s loq̄bat de spūali gladio. Certū ē em q⁹ ꝫ cohortē nō sufficiissent ꝓ defensione xp̄i duo gladij: sz significauit illo dicto xp̄us duplicē ptātē in eccl'ia. s. spūalez q̄ vtiq̄ ꝫ rebelles ꝓ platos eccl'ie z tpalē q̄ vtiq̄ ꝫ infideles ꝓ imperatores z reges: vt ptz. xxiij. q. viij. c. j. Ait itaq̄z petrus Dñe si pcutimꝰ in gladio. Rñdit ihesus. Sinite vsq̄z huc. i. ꝓmittite eos iplere ꝓpositū. Sz petrꝰ nec expectās rñsum mox pcussit seruū pōtificis noie malchū z amputauit auriculā eiꝰ dextram Ait ḡ ihesus petro. Couerte gladiuz in vagi. Dis em q̄ accipit gla. s. ꝓpria autoritate ad vindictaz: gladio pibit. In pu. qz nō p. ro. pa. z ex. mihi plꝰ q̄z. xij legiōes angeloꝝ. quō ḡ iplebunt scripture. Et cū tetigisset auriculā eiꝰ sanauit eū. Ecce mira xp̄i pietas sanañ. inimicū. O xp̄iane nō tedeat te lōgiorē passiōis historiā hodie audire ꝓ xp̄o q̄ sanauit hodie auriculā pctoris. In illa hora dixit ihesus turbis. Tāq̄z ad latronē existis cū gla. z fu. cōp. me. q̄tidie apud vos e. in rē. do. z nō me tenuistis. sed hec ē hora vra z ptās tenebraz. s. vobis cōcessa vt me capiatis. Dicit aūt in reuelatione beate margarethe ordinis tertij q⁹ mor tunc quidā cābucā in eū iaciens fortiter pcussit in pectore. z exclamauerūt Cape cape ipm rē. Tūc cō phenderūt iesum z ligauerūt fortissime manus post tergū verteñ. z collo funes imponeñ. O flebile spectaculū. o dolendū z amarū factū videre illos in christū irruētes tanq̄z lupos in agnum. Die em possumus contēplari quō alij christuz dñm per capillos rapiūt z violēter in terrā deiciūt. alij funib duris ligant. alij pugnis. alij pomis ensiū cedūt. alij fustibus percutiūt. alij barbas euellunt. O ania fidelis cur nō plorare debeas z dicere. O iesu salus anime mee deus me

us ꝓpter me peccatricẽ ligat⁹ es ⁊ dire vinct⁹ ⁊c. Tũc discipuli oẽs relicto eo fugerũt. Qui vt pie putam⁹ fugiẽtes cũ eiulatu ⁊ suspiriꝭ dicebant O clemẽtissime.o dulcissime mgr̃ noster heu nos miseri q̃d faciem⁹ :te sup oĩa nob gr̃iosissimũ a/mittẽtes.reliq̃m⁹ ꝓ te oĩa possessa vt seq̃remur te.⁊ ecce nũc sepamur a te.Sz tu aĩa xp̃iana seq̃/re iã xp̃m meditatõe passiõis ¶ Quart⁹ do/lor xp̃i dr alapizatõis. s.apd Annã.Et iste dolor gr̃uis fuit.Prio q̃dẽ ꝓpt dirã tractõez .Nã sic̃ ag⁹ innocẽs vinct⁹ trahebat ad victimã q̃busdã spellẽtib⁹:q̃busdã attrahẽtib⁹ p̃cipitãter ⁊ accla/mãtib⁹.O seductor veni ad p̃ncipes.Adolescens aũt q̃dã seq̃bat eũ amict⁹ syndone ⁊ tenuerũt eũ At ille relicta syndõe nud⁹ ꝓfugit.Quis fuit iste Alij putãt fuisse Johãnẽ euãgelistã: sz rõnabili⁹ sm Frãcis.maro. videt fuisse Jacob⁹ frater dñi q̃ lineis vestib⁹ vtebat.Seq̃bat ⁊ Petr⁹ a longe vt videret finẽ. Et cũ q̃ẽissent ad torrẽtẽ cedron dic̃ Frãcis.Maro. q̃ adeo violẽter xp̃s fuit ipul sus q̃ ꝺ põticulo ĩ aquã lutosam caderet faciẽte/nus ⁊ sup lapides duros ĩ aq̃ existẽs allisus ore ⁊ naso cruẽtat⁹ fuit.⁊ aq̃ ĩ os subitrauit. vt tũc ĩ/plerec illꝺ p̃s .De torrẽte ĩ via bibet ꝓ hea exalta bit caput.erigẽtes indeq̃ madefactũ extrahen et frigescẽtẽ ⁊ p̃ trã.s.petrosã iuxta viã illã ducen sa cri pedes ei⁹ sanguĩe fluẽte cruentati fuerũt.⁊ sic duxerũt ipm ad Annã p̃mũ .s.ꝓ illi⁹ reuerẽtiã cũ esset socer cayphe senior quoq̃ .⁊ añ domũ il/li⁹ ꝑteribãt tũc ĩ trãsitu. ¶ Scꝺo tunc gr̃uis fuit dolor xp̃i ꝓpt̃ pcussionẽ .Nã Annas cepit eũ iter rogare de discipul⁹ ⁊ docẽna ei⁹. Interim Johã/nes q̃ not⁹ erat põtifici ĩtroiuit in atriũ. Petr⁹ aũt stabat foris.Dixitq̃ Jobes ancille ostiarie ⁊ ĩtroduxit petrũ.et ꝑz Ly. cã hui⁹ noticie iobis fu it .q̃ cũ essz piscator cũ pr̃e plies a pr̃e missus pi sces portabat ad domũ pontificis.Cũ g̃ põtifex inr̃rogasz iesũ de doctria ⁊ ꝺ discipul⁹.Rñdit ie sus.Ego palã locut⁹ sũ mũdo ⁊ ĩ occulto locut⁹ sũ nihil. Quid me interrogas.inr̃roga eos q̃ me audie.isti sci.q̃d dix.ego. Tũc vn⁹ ministror dedit alapã iesu di. Sic rñdes põtifici. Et pie credo q̃ hec alapa fuit g̃uissima ⁊ tãte lesiõis vt sanguis de naso christi ebullꝛet: q̃m manib⁹ ferreis ciro thec onustis fuit illata cui⁹ ⁊ vestigia apparere poterãt ĩ facie xp̃i.O btã ẏgo Maria nũq̃d libẽ ter ꝓ filio suscepisses bãc alapaz ẏgineis genis credo vtiq̃ q̃ sic. Christ⁹ aũt patientissime rñdit di.Si male locut⁹ sũ testimoniũ phibe ꝺ malo. sinautẽ bñ cur me cedis. Dic deuoti pie tradũt q̃ Jobes vidẽs ibi xp̃m alapizatũ ꝓ xp̃o sic pas/so attonit⁹ mox cucurrit ad bospitiũ ẏgis ma/rie.Et pcidẽs corã ea nõ poterat loq̃ p̃ fletu ⁊ sin gultu. Btã aũt ẏgo amarissime flẽs di. O cha/rissime discipule Jobes dic mihi noua de filio meo.vbi misisti magistrũ tuũ .Tandẽ vt potuit resũpto spiritu ait. O dña mea durus sum tibi nũcius.nam filius tuus captus est ⁊ vidi eũ li/gari percuti ⁊ tractari .ac alapis cedi tã dire vt vix in eo remãserit alitus. Que vt hec audiuit p̃ dolore cecidit in terrã dicẽs. Heu me mr̃ez ama rissimã.nã gladi⁹ doloris cor meuz penetrauit. Lunq̃ aliquãtulũ velut semimortua iacuissz ĩ terra tandẽ resumpto spiritu ait. Surgã ⁊ circũ ibo ciuitatẽ querã quem diligit aĩa mea .Cui cõ patiẽtes sancte mulieres aiũt.Dña ibim⁹ ⁊ nos tecum. Tũc ꝑ plateas ⁊ vicos flentes ibãt ẏsus domũ Anne.⁊ Johãnes p̃cedens ibat cum eis. Hic aliqua apocrifa narrant quõ viderũt car/pẽtariũ cruces parantẽ. Sed hec obmitto. Jn/terea Petro ancilla ostiaria dixit. Nunq̃d et tu es ex discipulis homis istius.Dixit ille.Nõ sum Quo patet fragilitas Petri. ¶ Tercio q̃z tunc grauis fuit dolor christi ꝓpter iniquã condẽnati onẽ.quia Annas misit eũ ligatũ quasi morte di gnum ⁊ iam corã eo cõdemnatũ ad Cayphã põ tificem sm Lyrã .Tum quia ad ipm prinebat p̃incipalius christi examinatio. Tũ vt videret christ⁹ magis morte dign⁹ qui fuisset corã plu/ribus iudicib⁹ cõdemnat⁹. ¶ Quint⁹ do/lor christi dicit delusionis:scz in domo Cayphe. vbi christi dolor grauabat ex tribus. Primo ex falsa testificatõe. Nã princeps sacerdotũ.i. Cay/phas ⁊ omne cõciliũ querebãt falsũ testimoniũ aduersus iesum vt eũ morti traderent. s.ꝓ Pila tum.⁊ nõ inuenerũt.scz vnde eũ morte dignum possent accusare cum multi falsi testes accessis/sent. Refert eñ Nicodem⁹ in suo euãgelio q̃ ali quis eoz di. Ego vidi ipm miracula facientem Alter dixit. Ego audiui eũ p̃dicantẽ verba veri/tatis. Pleriq̃ locuti sunt spiritusancto mouen/te linguã eorum cõtra voluntatẽ suaz. Nouissi/me autẽ venerũt duo falsi testes dicẽtes .Hic di/xit. Possum destruere tẽplũ hoc :et post triduũ reedificare illud. Hic querit. Quõ isti dicuntur falsi testes:cũ christus direrit Joh.ij. Soluite tẽ plum hoc ⁊ in trib⁹ dieb⁹ excitabo illud .q̃ꝺ vide tur idem esse cũ hoc q̃ꝺ hic dicit. Respõdet q̃ vt Hieron⁹ sup Matth. dicit. Falsus testis est qui non eodẽ sensu dicta accipit quo dicunt sed per uertit ad aliũ intellectũ. sic fecerũt isti vt patet ꝑ Lyram. Tum quia christ⁹ illa verba dixit de tẽ plo corporis sui. Soluite inquit tẽpluz hoc: nõ p̃cipiẽdo sed p̃dicẽdo. quasi direrit.soluetis cor/pus meuz in quo vt in tẽplo habitat de⁹. sequit Et in tribus diebus excitabo illud. nõ dixit .re/edificabo illud:vt isti testabant .nam aliud ẽ ex citare.aliud reedificare:quia excitare est a som/no mortis reuocare.q̃ꝺ nõ cõpetit tẽplo materi/ali sz spũali.s.corpi suo Reedificare autẽ ꝓpere spicit templũ materiale. Jtẽ qz nõ dixit.destruã. nec dixit.possum destruere.q̃uis potuerit.sed di xit.Soluite id est vos soluetis mortem inferen do. Et sic falsi testes sunt quia mutauerunt ver ba et sententiam eius. Dato etiam q̃ bene ver/ba illa repetissent ⁊ sententiam :tamen possunt

dici falsi testes alia rone. s. ex falsa intetioe qz inte debat morte innocentis. ¶ Scdo ex publica crimiatioe. qz cu ad hec testimonia xps taceret pn ceps sacerdotuz ex furore de tribunali surrexit et ait. Adiuro te p deu viuu vt dicas nobis si tu es xps filius dei viui. Rndit iesus. Tu dixisti. Verum tame dico vobis amodo videbitis filiu hois sedente a dextris vtutis dei z veniete in nubib celi. s. ad iudiciu. Dicit amodo: qz a tpe passiois eu no viderut sz in iudicio videbit. Tuc pnceps sacerdotu scidit vestimeta sua di. Blasphemauit. qd adhuc egem⁹ testib⁹. At illi rndetes di. Reus est morte. Et sic eu p veritate iudicarut dignum morte. ¶ Tertio ex varia delusioe z vitupatioe Na tuc erpuerut in facie ei⁹ z colaphis eu ceciderut z velauerut facie ei⁹. s. ne ex ei⁹ facie gratio sa vincerent pietate. Et palmas in facie ei⁹ dabant dicetes vitupando. Prophetisa nobis xpe qs e q te pcussit. q. d. tu es falsus xps z falsus pheta Et alia multa blasphemates dicebat in eu: vt dr Luce. xxij. Ex q ptz q no sunt ab euagelistis omnia scpta. Dr em in reuelationib⁹ bte Birgitte q dnm iesu in via ad cayphā ꝓspuerut triginta vicib⁹. z alapis ceciderut qdraginta viciby. z apud domu cayphe qdragintatriby viciby pcusserunt in facie z toties ꝓspuerut. Miserut qz ipm i manib⁹ maligp appitop z garcionu i domo squalida vt dr a plerisq p totā nocte residuā vario mo affligetes: depilates barbā: p capillos ab angulo dom⁹ in aliu angulu trabetes vinctu sine oim misericordia tractañ. derideñ. vituperañ. obpro brijs saturañ. z ꝓculcañ. iuxta illud ps. Locul cauerut me inimici mei tota die. i. freqnter z cotinue. Et itep. Et fui flagellat⁹ tota die z castigatio mea in matutinis. Nec dubiu q fecerut i euz qcqd afflictois potuerut. ne scz multuz supuiueret etiaz si a pylato dimitteret. O iesu bndicte qz dura nox hec tibi fuit. O amorose de⁹ nr qntum nos pctores dileristi qs tot cruciatib⁹ redimere voluisti. Interi petr⁹ stabat ad ignē in atrio. et accessit ad euz ancilla di. Et tu cu iesu galileo eras. At ille negauit coram oib⁹ d. Nescio qd dicis. z iurauit qz no noui hoiem. Post pusillu dicit ei vnus ex seruis cognat⁹ ei⁹ cui⁹ absci. auri. Nonne te vidi in horto cu illo. Et circustates dixerut. Vere ex illis es na z galile⁹ es. Tuc cepit anathematisare z iurare qz no noui hoiem. Et ꝓtinuo gallus catauit. Tuc recordat⁹ est vbi iesu. z egressus foras fleuit amare. Dicut qda q petr⁹ tuc despat⁹ cepit ire z obuiauit gliose vgini marie venieti cu iobe z sctis mulieribus ad domu cayphe vbi erat ia xpus: z dixit petro. O charissimi filij mei discipule petre vbi misisti filiu. At ille flēs amare ait O dna pdidi me ipm qz negaui tuu filiu xpm vt pdixerat mihi. qd mihi supest viuere: vada pot⁹ occidere me. Tuc bta vgo. Noli petre noli sic desperare: misericors est em fil⁹ me⁹. Et sic ꝓfortus de spe venie penitetia egit in quada spelūca vsq ad resurrectois die manes z plorās q dicit gallicatus. Bta aut vgo venies. ad domu Cayphe no e pmissa intrare sz stetit foris plorās z cu singultib⁹ eiulās. Fili mi iesu: iesu fili mi. Audiebat forte tuc fil⁹ matrez lametate z augebat angustia ei⁹ p copassioe eram ore. ¶ Sextus dolor xpi dr false accusatois. Mane ei facto cosiliu inierut pncipes sacerdotu z seniores populi aduersus iesu vt eu morti traderet. z duxerunt eu ad pylatu in ptoriu. Loc⁹ em vbi examiabantur z iudicabant rei vocabat ptoriu. z ipi no introierut in ptoriu vt no ꝓtaminarent ex ingressu dom⁹ hois gētilis: sz mādu. pascha. i. azimos panes q a iudeis p dies septē comedebat i pascha a mūdis psonis. O impia cecitas. alienigene pretorio inq̄nari timebāt. z fratris inocētis sanguine fundere no extimescebāt. Exiuit g pylatus ad eos foras z di. Quā accusationē affertis aduersus hoiem istuz. Rnderut. Si no esset hic malefactor no tibi tradidissem⁹ eu. Et vt dr Lu. xxiij. ceperut accusare eu de trib⁹. Primo de auersioe ppli a lege moysi. Secūdo de impeditioe tributi reddēdi cesari. Tertio de vsurpatoe regni. Un dixerut. Hic inuenim⁹ subuertētē gentē nr̄am: q ad pmū. z pbibentē dari tributa cesari: q ad isecundū. z dicentem xpm regem esse: q ad tertiuz. Dicit pylatus. Accipite eu vos z fm legez vestrā iudi. eu. sz fm vestrā potestatē qua pmissuz fuerat iudeis iudicare aliq̄ minora. in certis maioribus causis mortis retēta sentētia iudici romāo. Et io illi intēdētes xpm cruci adiudicari: respoderut. Nobis no licet interficere quēq̄. s. tali pena mortis. Introiuit g pylat⁹ in ptoriu z interrogauit iesu de tertio articulo accusatois di. Tu es rex iudeoz. De pmo em no curauit. qz gētilis fuit. De scdo etiā. qz falsu esse sciuit: eo q dixerat iesus Reddite que sut cesaris cesari zc. Sed de tertio scz q regē se dixerat qō romani phibuerāt sine coz auctoritate. s. regē nulluz vocari. Rndit iesus. A temetipo hoc dicis: an alij dixerut ō me Respōdit pylatus. Nūquid ego iudeus su: gens tua z pontifices tui tradiderut te mihi. Quid fecisti. Respōdit iesus. Regnu meu non est de hoc mūdo zc. Dixit pylatus. Ergo rex es tu. s. in aliq̄ regno: si no in hoc mūdo. Rndit iesus. Tu dicis. qz rex su ego. Ego in hoc natus sum z ad hoc veni in mundu vt testimoniu phibeā vitati. ois q est ex vitate au. vocē meā. Dicit pylat⁹. Quid est vitas. Et cū h dixisset itez exiuit ad iudeos no expecrato respōso. Sz cur h: Lyra dat duplices rōnē. Una qz de regno spuali fuit q̄stio hec. ipe aut no curās nisi de tpalib⁹ dimisit q̄stiois psecutionē. sicut heu z nūc multi ꝓpē tpalia no expectant vsq finē pdicatoz sctāz. Alia cā. qz pcepat iā xpi i nocētiā z iudeoz malicia. Et vt aliq addut audiebat clamorē seditiosum iudeoz ab extra. p eo q mozas inecteret ne capet vbo xpi dulcedine. ō festinauit egredi ad eos. Et qz cū h occurrerat iā

mẽorie eiꝰ modꝰ ꝓueniẽs liberãdi xp̃m de cõsue/
tudine iudeoꝝ. Uñ dixit eis. Ego nullã i eo iue/
nio causaz. Est aũt ꝓsuetudo vob vt vnũ dimit/
tã in pascha. Ult; g̃ dimittã vobis regẽ iudeoꝝ
an barrabã. Erat aũt barrabas latro q̃ ꝓt sed.
fu.m.in carcere. Credebat nẽpe pylatꝰ q̃ nullo
mõ vellẽt mitti barrabã q̃ erat hõ pessimꝰ z odi/
osus ppl'o. Sz sacer.iduxerũt ppl'm z clamaue/
rũt d. Nõ hũc sz barrabã. Ait eis pylatꝰ. Quid g̃
faciã de iesu. At illi cla.di. Crucifige crucifige eũ
Ille aũt dixit. Quid eñ mali feꝯ. Tũc illi di. Cõ
mouit ppl'm docẽs p vniuer.iu.icipies a galilea
vsqz huc. Ad hec pylatꝰ audiẽs galileã vt cogno
uit qz de herodis ptãte eẽt. ipe eñ erat tetrarcha
galilee remisit eũ ad herodẽ iudicãdũ tũc hiero/
solymis existentẽ. ¶ Septimꝰ dolor despe
ctiõis. Teste eñ euãgelio Herodes viso iesu ga
uisus ẽ valde eo q̃ multo tpe cupierat videre eũ
exã mlta audierat de eo: z sperabat sign̄ aliq̃d
videre ab eo. Interrogabat aũt eũ mult; sermõi
bus. Sz dñs iesus nil illi rñdit; nec sign̄ aliq̃d
corã eo fecit. Tũ qz herodes ad hec indignꝰ fuit:
cũ hec cupiebat nõ ex deuotiõe sz ex curiositate. q̃
docuit q̃ pdicatores suã ostẽtatiõez nõ q̃rãt. Tũ
qz noluit vt redẽptio hũani gener; ipediret sz mo
ri voluit. Spreuit g̃ illũ herodes cũ suo exercitu
reputañ. fatuũ z idiotã z illusit idutũ veste alba
z remisit ad pylatũ. z facti sunt amici herodes z
pylatꝰ. s. ꝓpter mutuã reuerẽtiaz factã. Nã antea
erãt inimici fm Lyraz ꝓpterea. qz pylatꝰ occide/
rat multos galileos q̃ seq̃bant quẽdã iudã gali
leũ magũ dicentẽ nõ debere dari ab eis tributa
cesari: vt Luce. xiij. Sz q̃rit. Utruz si xp̃s occidi
ab aliq̃ noluisset ipe longiori vita senio defeciss
zmori naturaliter debuisset. Respondetur fm
Richarð. sup. iij. dis. xvj. q̃ in christo q̃tũ ad na
turã hũanã fuit moriẽdi necessitas non ꝓtracta
nec ꝓpter pctm̃ debita: sed volũtarie assũpta. Vo
lũtarie eñ dei filiꝰ talẽ naturã assũpsit hũanã q̃
nisi eã miracl'ose ꝓseruaret necessariũ erat q̃ cor
pus eiꝰ resolubilez mortale senio defeciss q̃uis
valde diu durasset ꝓpter nobilissimã cõplexionẽ
Et sic ptz q̃ ð lege nature corp̃ xp̃i erat resolubi
le scz morte z senio defectibile. qz dicit phs. j. celi.
q̃ oẽs res generate corrũpũt z finiunt. s. de cõi le
ge. Si tñ xp̃s deꝰ voluisset potuisset miraculose
se ꝓseruasse a senio z morte. Gr̃as g̃ agamꝰ ei q̃
p nr̃a charitate morti se obtulit. ¶ Octauꝰ
dolor dr̃ flagellatiõis. Nã cũ herodes remisisset
iesum ad pylatũ. pncipib;. s. sacerdotũ ꝓuocatis
pylatꝰ volẽs eripe xp̃m dixit. Ego nullã causam
inuenio in hoie isto ex bis in q̃b eũ accusat;. sed
neq; herodes. Naz remisit eũ ad nos. z ecce nihil
dignũ morte actũ ẽ ei. At illi clamabãt. Nos le/
gẽ habemꝰ z fm legẽ debet mori. Pylatus dixit
Ẽmẽdatũ illũ corripiã z dimittã. Tũc g̃ pylatus
tradidit iesũ militib; flagellãdũ. Et vt doctores
dicũt ligauerũt illi iesum denudatũ ad colũnaz
quãdã z flagellauerũt vt nõ esset in eo sanitas a
plãta pedis vsqz ad verticẽ. Et vt dicit Greg. Na
zanzenꝰ. Caro sacra xp̃i flagellata post liuores
sanguinẽ ex oñi pte scaturiebat q̃ etiã terra sub
pedib; iesu z columna ipa atq; flagella madefie
bãt. Et vt pie arbitrari possumꝰ cũ soluissent eũ
tã crudeliter flagellatũ: p̃ dolore z debilitate dñs
in terrã cecidit facietenus sanguine suo irrigatã
O bñdicta ꝟgo maria q̃ dolore tũc coꝝ tuũ vul/
nerabaꝝ. ¶ Nonꝰ dolor coronatiõis spinee
z punctõis. Post hec eñ milites duxerũt euz in
atriũ ptorij z plectẽtes coronã de spinis imposu
erũt capiti eius z veste purpurea circũdederunt
eũ z veniebãt ad eũ illudeñ. z di. Aue rex iudeoꝝ
z dabãt ei alapas. z dederũt arundinẽ in manu
eiꝰ z ꝓspuebãt in eũ z ꝑcutiebãt caput eiꝰ. Hec
z plura talia faciebãt p cõplacẽtia iudeoꝝ z for/
te pecũia ab eis accepta. De ista coronatõe Bed.
dicit. Caput illud angelicis spiritib; tremebun/
dũ spinaꝝ dẽsitate pũgebaꝝ. z vsqz ad cerebrũ p/
forabaꝝ ne doleret caput tuũ o hõ: ne tua vulne
raret intẽtio. Et Nico. de Lyra dicit q̃ corõa illa
erat de iuncis marinis ad modũ spinaꝝ acutis
quoꝝ vt quidaz aiũt aculei sũt duriz acutissimi
ad instar calibis habẽtes ꝟtutẽ naturalẽ attra/
hẽdi hũorẽ. Oñ si sic: nõ solũ vulnerãdo dolorez
intulerũt: sed insup cerebrũ euacuãdo hũore vi/
tali. Dicit etiã Aug. q̃ maior inter oẽs illusiones
ista fuit. nec tñ bis iudei satiari poterãt: sz maio/
ra cupiebãt. Quib; actis exiuit iterũ pylatꝰ z di.
Ecce adduco eũ vobis foras vt cogno. qz nullaz
in eo inuenio causaz. Exireq; fecit iesũ sic spineã
coronã portantẽ in veste purpurea coccinea z d.
Ecce hõ. q. d. Uidete q̃z acerbe est punit. toto fla
gellatꝰ corpe. in facie alapisatꝰ. cõsputꝰ. ꝑcussus
spinis densis acerbissime ꝓforatꝰ in capite. liga
tus z multiplicit afflictꝰ ꝛc. Bern̄. O hõ vide q̃
amore dilexit te deꝰ. p te ligatꝰ est vt te a vinculis
pctõꝝ solueret. p te flagellatꝰ est vt te a flagellis
penaꝝ eternaꝝ liberaret. p te coronatꝰ ẽ spinis
vt te coronaret in celis. p te vulneratꝰ est vt te sa/
naret. p te lachrymatus est vt tu eternaliter gau
deres. Dec Bern̄. Cũq; iudei vidissent iesuz sic
stantem exclamauerũt dicentes. Crucifige cru/
cifige eum. Sed quid tũc illa virgo mater bene
dicta dicere poterat cũ aspiciebat filiũ sic detur/
patũ z afflictũ z catenatuz. z insup audiebat euz
inclamare ad crucifigendũ. Pie credit q̃ mor in
terrã cecidit quasi mortua p̃ nimio dolore. Tũc
pylatus acclamãtibus populis di. Regẽ vestrũ
crucifigã. Respõderũt. Nõ habemus regem ni/
si cesarẽ. Et pylatꝰ iterũ ingressus dixit ad iesum.
Unde es. Jesus aũt respõsum nõ dedit ei. Dicit
pylatus. Mihi nõ loqueris. nescis q̃ potestatez
habeo crucifigere te. z potestatẽ habeo dimit. te.
Rñdit iesus. Nõ haberes po. ad me vl. nisi tibi
datũ eẽt desup. i. ꝓmissũ a deo. ꝓtea q̃ me tradi/
dit tibi maiꝰ pctm̃ habz. Et in h̃ arguit pctm̃ py

lati.qz nō accepat ptātē ꝓdēnādi innoxios sz magis liberādi eos .ostēdit q̄z pcm̄ Jude z iudeoꝝ esse maiꝰ.q.d. Tu q̄z pcm̄ habes licz illʼ minus Et exide Pilatꝰ q̄rebat dimittere eū. Judei aūt clamabāt di. Si hūc dimittʒ nō es amicꝰ cesarʒ. ois em̄ q̄ se regē facit ꝺicit cesari. Cūqz talia agitarēt misit ad Pilatū vxor eiꝰ Procla noie dicēs Nihil tibi z iusto illi.q.d. Illo mō ipm ꝺēnes sz magʒ dimitte.mlta em̄ sū bodie passa p visuz ꝓpt̄ euz.qz vt dic̄ Raba.diabolꝰ apparuerat ei monēs eā frozib⁹ ad libatiōez xpi .z Bi somnijs. Nā pcepat ex xpi sanguis effusiōe pces i limbo aliq̄ gaudiū sensisse .ió vt impediret passionez xpi p vxorē pilati voluit id efficere. Tūc Pilatus accepta a q̄ lauit manꝰ cozā ppʼo di . Innocens ego sū a sanguine iusti hui⁹ vos videritis. Et respōdēs vniuersus pplʼs dixit. Sāguis eiꝰ super nos z sup filios nr̄os. Et sic obligauerūt se z suos heredes p sāguie xpi i potestatē romanoꝝ seu xpianoꝝ:ad quā iusto dei iudicio ꝺuenerūt :nec vsqz i finē mūdi liberi erūt.qz sanguinē xpi nūq̄z exoluere poterūt. Extūc etiā maledictōez Layn i currerūt.i facie p ꝺefiguratōez: i capite p tremorē:in cozde p timozē. Videns aūt pilatꝰ q̄ nil pficeret allegādo inocētiā xpi sz magʒ tumultꝰ fierz hūano timoze victꝰ adiudicauit fieri volūtatez eoꝝ. ¶ Sz cur Pilatꝰ nō excusaꝟ a pctō. Chryꝰ. dicit. Facile deuiat a iusticia q̄ i causis nō deū sz hoies timet. Dicēdū q̄ fm Syrā q̄ nō excusaꝟ .tenebaꝟ enī ex officio cū essz iudex fuare iusticiam nec p vllo timoze cesaris vlʼ fauoze iudeoꝝ a iusticia decliare .z ideo q̄ulꝑ peccauit. Ūñ iudicio diuio tātis postea afflictus ē malʼ vt i exilio ꝓpa manu se occideret:dicēte Eusebio i cronicʒ. ¶ Decimꝰ dolor ꝺr sentētiatōis. Nā tūc Pilatus sedit p tribunali i loco q̄ ꝺr lichostratos. hebraice aūt gabata. Ille locꝰ erat añ domū Pilati pauimēto lapidū stratꝰ .z dedit sniaz vt Jesus crucifigereꝟ. Tūc amātissimꝰ ꝺns Jesus habuit graues ꝺolores ꝓpter tria.

Primo ꝓpter associatōnem
Secundo ꝓpter oneratiōem
Tercio ꝓpter lamentatōem

¶ Prio ꝓpt̄ associationē:qz duobꝰ latrōibꝰ est associatꝰ vt cū illis ducereꝟ ad crucifigendū q̄ꝺ voluerūt iudei ad infamiā xpi fm Chryꝰ. Sz cur deus ꝑmisit. Rñdeꝟ q̄ prio fm Diero. vt q̄si noxiꝰ p pctōꝝ salute inē noxios crucifigereꝟ. Quia em̄ boim p̄mi pentes q̄ꝺā latrociniū facieñ homines pdiderūt cū vetitū fructū ꝺ deū rapuerūt ideo inē latrōes debuit exoluere xps q̄ nō rapuit dicēte ps. Que nō rapui tūc exoluebā. z Esa.liij. Añ sceleratꝰ deputatꝰ ē Scdo fm q̄ Leo papa z Aug.sup Job.dicūt.vt ipa crux tribunal foret futuri iudicij. In medio em̄ iudice ꝓstituto: alij ad dexterā.i.credētes z penitētes locabūꝰ saluāꝺi alij ad sinistrā dānāꝺi. ¶ Scdo gue habuit xps ꝺolorē ꝓpt̄ oneratiōez crucis. Ad baiulādū ei buimeris crucē suā sibi ipositā ꝺerunt. Q̄s b vidit velatrōi cuicūq̄z suū patibulū baiulāꝺū imponereꝟ sibi fecerūt xpo ꝺño. Cū essz crucis lignū mlt⁹ pōderosū adeo q̄ xps portare non sufficeret sed sub onere caderet sepiꝰ i terrā :vñ angariauerūt q̄ndā Symonē obuiā de villa venieñ ad portā ꝺū cū Jesu crucē:vt.s.citiꝰ ei⁹ crucifixionē exple re possent.nō aūt ꝓpter xpi alleuiatōem. ¶ Tercio ꝓpt̄ lamētatōez.qz vt dicit q̄ꝺā hist̄oria beata ꝟgo maria audita sniā dixit Jobi. Charissime fili si possem optarē filiū meū saltē semel tāgere z amplecti anteq̄z moziaꝟ. Eduxit g̃ Jobes ꝟgine ꝑ⁹ cū sctis mlieribꝰ extra portā ciuitatis vbi steterūt vt saltē ibi venientē xpm obuiādo possz amplecti ꝟgo mr̄ afflicta merozibꝰ. Cūqz christꝰ ꝺns baiulās sibi crucē z cathenā i collo habens pueriſz ad exitū porte: pia mr̄ accurrit z amplexata ē Jesū filiū suū di. O mi nate dulcissime Jesu fili mi.ad q̄ꝺ p ꝓpassiōe mr̄is moꝝ ꝺns iesus cecidit in terrā z crux desup ipm. Ipa etiā mater ꝟgo q̄si mozt̄a in terrā ruit. ob q̄ꝺ i loco illo p hui⁹ facti mēoria capella tūc̄a fideliꝬ ꝓstructa fuit.que sctā Maria de spasmo nūcupat. Dicit etiā in reuelatōe scti Rūdini q̄ tūc ꝺns Jesus su p ꝺolore mr̄is tā calidissimas lachrymas emisit vt oculi eiꝰ adurerenꝟ z i visu caligarēt. Juxta illud Job.xvj. Facies mea itumuit fletu z palpebre mee caligauerūt:hec passus sū absq̄z iniq̄tate. Cūqz ipz furibūꝺi illi p crines rapiēdo ereris sent:crucē iterato ei vt priꝰ imponūt portāꝺā cū symone vsqz ad mōtē caluarie. Deniq̄z vt Lucas memit seq̄baꝟ illū multa turba pplʼi z mlierum q̄ plāgebāt z lamētabanꝟ eū. Cōuersus aūt iesus ad illos dixit. Filie hierlm nolite flere sup me sz sup voſ̄ipas z sup filios vr̄os.q̄m ecce veniēt ꝺies i q̄bꝰ dicetʒ. Bte steriles z vētres q̄ nō genuerūt Tūc incipiēt dicere mōtib⁹ cadite sup nos z collibꝰ opite nos. Que ipleta sūt.xlij.anno pꝰ passi onē p Titū z Uespasianū i obsidiōe hierlm .qa tūc vt dic̄ Josephꝰ li.de iudaico bello tot fuerūt miserie i pplʼo iudeoꝝ vt dicerēt p horroze.vtinā mōtes caderēt sup nos. z p anrietate famis proꝑos pueros ꝓmederēt plimi zc̄. Quia si i viridi ligno b faciūt.i.in xpo ꝟtute z gr̃a fructifero deo pmittēte tāta est afflictio.i arido.i.pctōrib⁹ q̄ꝺ fiet.q.d.multo maioꝛi pena sūt digni.s.extrema z gehēnali. Illi aūt crudeliē impelleñ ꝺedurerūt eū trahen̄ ad locū caluarie ¶ Undecimus ꝺolor crucifixiōis:in q̄ xps ꝺns marios ꝺolores sustinnit multiplicit̄. Et q̄ꝺ prio i dirissima extēsiōe z fixiōe. Pro q̄ prio denudauerūt xpm vestib⁹ z in b magnū ꝺolorē sensit.qz vestimēta ad beserāt vulneribꝰ sanguie dēsaꝟ. detrahen̄ g̃ eiꝰ vestimēta oia vulnera sūt renouata.z sāguis recēs defluere cepit. Ūñ pie dicimꝰ q̄ tūc xps ꝺns nuꝺꝰ z sāguie pfusus vulnere sup vulnꝰ ꝓciso vehemēt trepidauit. Magnū etiā ꝺolorez habuit q̄ totꝰ nuꝺatꝰ cozā oi pplʼo stetit. Ūñ beata vir-

go q̄ appropinq̄re nō poterat: velū vt pleriq; dicūt sui capitis dedit nicodemo q̄ lūbos xp̄i cōtegeñ. circūligauit. Alij aūt dicūt q̄ nudus in cruce xp̄s pepēdit qō dolorē auxit. Jtē sic nudato acceperūt mēsurā corpis xp̄i: vt dicit Lyra sup illō ps̄. Dinūerauerūt oīa ossa mea. a manu i manū fm latitudinē. z a spatulis vsq; ad pedes fm longitudinē. Et fm eā mēsurā fecerūt foramina in cruce q̄bus claui subintrarēt. z collocata cruce cū magno ipetu dñm iesum sup eā p̄iecerūt. z vnā manū ei⁹ rapiētes clauo p̄fixerūt cū malleo pcutiēdo. Jct⁹ aūt z sonit⁹ malleor̄ vt audiuit v̄go mater tā q̄; si cor ip̄i⁹ trāffigeret exclamabat dī. Ue mihi ve mihi dulcissime fili iesu. Ue p̄ea mātissime nate mi iesu quō innocētes man⁹ tuas clauis pforāt. Et talia deuote possum⁹ cogitare. qz euāgeliste nō curauerūt scribere nisi eēntialia. Affixa itaq; manu vna fm Lyraz humores cucurrerūt ad locū illū. qz naturaliē currūt ad locū lesū. z sic nerui fuerūt retracti ad ptē illā. z ī alia manu extēsa viderūt sic retractā q̄ nō p tingeret ad locū foraminis ex opposito facti. propterea ligauerūt cū chorda z sic violēter traxerūt z p̄fixerūt malleo pcutiēdo clauos sup manus z crucē. Nec v̄go bñdicta ppēdēs z sonit⁹ audiēs clamabat iteratis vocib⁹ vt sup̄. Tādē pedes cō similiter vidētes retractos cū funib⁹ ligātes violenter traxerunt ad locū foraminis. z sic p̄clauauerūt. Quod etiā ex sonitu pcipiēs v̄go matervt potuit exclamauit vt sup̄. z pstrata in terrā iacuit velut mortua. Scē autē mulieres vt poterāt sustētabāt eā flentes z eiulañ. piter cū illa. Sic ḡ dñs iesus tā violēter extēsus vt ossiū iūcture apparerēt z dinūerari possent oīa ossa ei⁹: dicente ps̄. tunc iacuit in carne cōfixus q̄lsq; duos illos latrones crucifixerūt. Et pie credim⁹ q̄ ad celū leuatis oculis in corde orauit sic. Suscipe sācte pater eterne de⁹ h̄ imaculatū sacrificiū sāguinis mei p salute gener⁊ bñaniꝑ q̄ mori desideraui vt peccatrices aīas sanguine fuso abluerē z a diabolo eriperē. Tūc scripsit pylat⁹ titulū z posuit sup crucē xp̄i lr̄is grecis latinis z hebraicis: vt oēs legere possent. Jesus nazaren⁹ rex iudeorū. Judei dī. Noli scribere rex iudeor̄ ſz q̄ dī. zē. Rñdit. Qō scripsi scp̄si. ¶ Scōo q̄z in eleuatiōe p̄ncipaliē dolorē xp̄s habuit. ſ. q̄n̄ elevauerūt ip̄m in cruce a terra z vehemēter iniecerūt fouee trūco p̄pate vt staret crux in altū erecta. in q̄ eleuatiōe pōdus corpis p clauos illos sustētatū z fortiter fouee iniectū maximū xp̄o cruciatū intulit sup oēs alios dolores: vt babet in reuelatiōe sctē Birgitte. Uñ pie credim⁹ tūc xp̄s dñs flebiliter voce gemebūda subclamasse p dolor⁊ anxietate. Eleua itaq; tu crucifixi imaginē z fac devotas allocutiōes p̄tēplatiuas. ¶ Ad populum O hō intuere z aspice dei filiū bodie p te pendentē in cruce. Uide q̄liē inē clauos cruciat. vide sāguinē defluētē. vide vulnera. vide faciē p̄sputaz. vide caput coronatuz spinea corona. Audi xp̄m deū tuū ad te de cruce clamātē fm Bernñ. z dicētē. O hō vide q̄ p te patior. ad te clamo. p te morior. vide clauos q̄b⁹ affigior. nō ē dolor sic̄ q̄ crucior. z cū sit exteri⁹ tantus dolor int⁹ ē q̄ior dū te ingratū expior. Nec ille. Plora ḡ pctōr. Ad xp̄m. O dulcissime iesu o amorose de⁹ me⁹ q̄d nocuerūt man⁹ tue q̄ tam atrociē sūt p̄fixe cruci. Quid p̄jssime dñe pedes sacri offenderāt q̄ sic sūt p̄clauati. q̄d sacr̄ caput q̄sic ē spinis p̄fossum densissimis. q̄d facies tua decora q̄ sputis ē iudeor̄ deturpata. O p̄dulcis iesu fili dei ego sū q̄ iniq̄ egi. ego q̄ peccaui. ego q̄ iniq̄tatē feci: z tu p me cruci affix⁹ es. tu p me penas exoluis. tu p me morti dānar⁊.

¶ Virginis scilicet matris querulationes.

Interea charissimi deuote cogitem⁹ q̄liē v̄go illa bñdicta mater q̄rulatiōes faciebat corde pleno merorib⁹. Primo ad patrē dī. O p̄r eēne de⁹ bñdicte tu mihi gaudiū nūciasti p gabrielem d. Aue. Ubi ē illud aue. i. sine ve cū ecce plena sū ve amaritudinis sup vnico tuo z meo filio. Jtē gratia plenā nūciasti. quō sū plena gr̄a cū ecce omes iudei q̄ deberēt esse filio meo z mihi amici: facti sūt inimici. Jtē aisti. dñs tecū. quō ḡ nūc dñs meus morte auferr̄a me. Deniq; bñdictaz me inter mulieres annūciasti: z tū q̄ ē illa mal̄ q̄ hodie vt ego maledictaz exprobrata fuerit. Scōo quoq; ad spiritū sanctū dī. O de⁹ spūssancte tu me obūbrasti. p te filiū meū p̄cepi. z quō nūc caro sanctissima ei⁹ lacerar̄. Tu de⁹ p os Elyzabeth dixisti. Bñdict⁹ fruct⁹ vēt̄is tui. quō ḡ nūc int̄ latrōes suspēdit z maledict⁹ reputar̄. Tertio ad filiū lamētañ. dī. Fili mi aie mee p̄solatio z gaudiū quē nouē mēsib⁹ in vtero tenui. virgineo lacte paui. dulciter foui. amorose amplexata z osculata fui. Heu heu mihi q̄li amaritudine te morientē video. Ubi nā sūt angeli in tua natiuitate: gl'ia i excelsis canentes. vbi pastores ad p̄sepe venientes. vbi magi adorātes. Triginta annis dulcedine tue familiaritatis vixi. z tuis miracul'letata sū. heu nūc te turpissima morte p̄dēnatū cerno deri sū oī ppl'o obprobriū hoīm z abiectionez. ¶ Ad crucē. O crux dira cur creatorē tuū tā acerbe trahes quē ego dulciter foui: flecte ramos arboz alta tēsa lara viscera. O mors amara cur mihi p cis cū nō pcis filio. suscipe me matrē cū filio. hec z plura sil'ia q̄ fuere saltē in corde amaricato v̄gi nis narrare nō sufficim⁹. ¶ Tertio deniq; plurimos dolores xp̄s habuit in cruc⁊ suspēsione z p̄duratiōe. qz pēdēte in cruce passus ē plurima. Et q̄dē p̄mo a crucifixorib⁹ q̄ diuiserūt sibi vestimēta ei⁹. z sup̄ vestē icōsutilē quā v̄go mr̄ sibi p̄uerat z ab ifantia sup eo creuerat fz q̄ntitatē corpor⁊ sui miserūt sortē: vt p̄z Job. xix. Jtē a iudeis circūstantib⁹ q̄ mouētes capita sua blasphemabāt dī. Uah q̄ destruis templum dei zē. salua te ip̄m si fi. dei es de. de cruce. Sil'r z a p̄n. sa. scri. z

senioribꝫ q̄ illudeñ. dī. Alios saluos feꝯ seipm si pōt ſal. fa. si rex isrl ē de. nūc de cru. z cre. ei. Falsū dicebāt: qz maiora feꝯ nec crediderūt. Tūc pīſſi mus ihesus cōpatiēs ſup cecitate eoꝝ dixit p̄muꝫ vbū ime ſe pietatꝭ dī. Pr̄ igſce illis qz nesciūt q̄d faciūt. O mira benignitas discę xp̄iane p̄cere inimicꝭ. Scdo passus ē a latrōibꝫ inf̄ q̄s medi⁹ pē debat xp̄s q̄ nociabank z iproꝑabāt ei dī. Si tu es xp̄s salua teipm z nos. Alt aūt q̄ erat a dextrꝭ videns xp̄i patiētiā z q̄ p crucifixorib⁹ oraſſ peni tuit z alteꝝ cepit increpare dī. Neqz tu times deū tē. Et ait ad ihesū. Memēto mei dñe dū veneris in regnū tuū. Tūc dñs scōm vbū dixit. Amē dico tibi: hodie mecū eris i paradiſo. i. deitatis viſiōe. Ter tio q̄z patiebak er ispectōe dolorose amaritudis mris. Interea em̄ mlitudie ppli recedēte beata mr̄ cuz iohe z sctis mulieribꝫ approp̄inq̄re cepit cruci: flensqz z eiulañ. amarissime dī. O dulcissi me fili mi ihesu. ihesu nate mi ecce morieris. z q̄d ego faciā sine te filio meo. q̄ diuertā. ad quē fugiā. tu mihi diuitie. tu mihi delicie. tu mihi gaudiū z oē bonū. Heu me desolatā a te orbatā. Recordare obsecro fili mi qz ego sine pctō ꝯcepi te. ego in vi ginitate genui te. ego lactaui te z enutriui te. O p̄ dulce nate mi loq̄re mihi mr̄i mestissime vt vocē tuā audiā. Ecce latrōi mificordiē locut⁹ es: loq̄ re z mihi vt audita voce tua ꝯsolet aia mea. Dic mihi q̄d factura sim. cui me orphanā relinquis. Ūñ xp̄s dñs nō minorē penā patiebak i mēte et cōpassiōe mris q̄z i toto corpe vulnerato. Tūc g̃ tertiū vbū xp̄s ptulit mri d. Mlier ecce filius tu⁹ demōstrato iohe. z discipulo dixit. ecce mr̄ tua ꝙz doc. nō noīauit eā matrē ne si sic eā vocasset p̄ te neritudine coꝝ maternū scissū z dolore aggraua tū fuissꝫ. z ex illa hora accepit eā discipul⁹ in suā. Quarto p̄terea patiebak xp̄s ex g̃uedine corpo ris inf̄ clauos pēdēꝭ. Nā q̄nto diuti⁹ pēdebat: tā to ex pōdere dolor g̃uabak: nec ertēsiōes q̄s cona bak facere poterat. A sexta aūt hora tenebre facte sē sū ē a sūmo vsqz deorsū i duas ptes. Fm Ly. Bve gnificabak q̄ figure latētes i ve. test. iā paterēt im pletōe vitatꝭ i xp̄o. Et ēra mota ē q̄si nō potēs su stinere morte xp̄i. Et petre scisse sūt i signū q̄cor da q̄tūcūq̄z dura deberent cōpati xp̄o passo. Et monumēta apta sūt ad denotādū q̄ inquaz xp̄i resurrectionē aliorū q̄z cū ipo. Ūñ in die resurre ctōis mlta corpa sctōz surrexerūt cū xp̄o. Et cir ca horā nonā inguatꝭ doloribꝫ xp̄s q̄rtū vbū cla mādo dī. Hely hely lama zabathani: q̄d ē: Deus me⁹ de⁹ me⁹ vt q̄d dereliq̄sti me. Nō itelligik ñ q̄a soluta fuerit vnio deitatꝭ. sz dr̄ derelict⁹. qz dimi bus cruciari. Quidā aūt illic stātes. s. milites ro mani fm Hiero. ig̃rates idioma hebraicū dice bāt. Helia vocat iste. sine videam⁹ an ve. helias ad deponēdū eū. Et sic ptz. Quito deniq̄z patie bak er afflictōe sitꝭ. qz humor sāguinis oīno i eo fuit exhaust⁹. ꝑ q̄ clamauit q̄ntū vbū. Vitio Vas aūt positū erat aceto plenū. z currēs q̄dā i pleuit spōgiā iponēs calamo. s. ysopi. z obtulerꝭ ori ei⁹. Fm Lyrā deuote matrone cōpassiue i hie rusalē erāt q̄ ꝯdēnatꝭ ad mortē dabant bibere vi nū aromaticū vt facili⁹ tolerarēt passionē. Et sic p̄ dño iesu tūc vinū p eas apportatū z tādiu i ca lore solis fuatū erat fm Alex. de ales sup Joh. i acetū cōuersū. Cui ex crudelitate iudei p milites fel z myrrhā amarissimā miscuerꝭ p potādo xp̄o q̄ ipletū ē illud Ps̄. Et dederūt i escā meā fel z in siti mea po. me ace. Quare xp̄s itez sertū vbū di xit. Cōsūmatū ē. s. q̄cq̄d scptū ē de me. qz tot⁹ do loribꝫ plen⁹ sū. Nā z lingua z viscera ita z repleta sūt amaricatiōe. Vel ꝯsūmatū ē. s. op⁹ redēptio nis humane. O beatissima virgo quantū dole bas cum filiū sitientē nec aqua reficere poteras. Duodecim⁹ z vltim⁹ dolor mortis flebi lis z sepelitōis. Nona itaqz hora xp̄s dñs (vt di cit Apl's Heb. v) cū lacbrymis z clamore valido offerēs se deo p̄ri clamauit dī. Pr̄ in man⁹ tuas cōmēdo spm̄ meū. z inclinato capite vsus mr̄z ḡsi valedicēs eidē mor emisit spiritū. Ad q̄s ver bū mr̄ vgo in terrā corruit velut mortua. qz mor tis gladiū ipa ptulit in aīa. Abrys. aūt dic. Per b̄ indt q̄ mortēs vocē emisit magnaz: aptissime se vez deū esse ostēdit. quoniā homies cū mortū tur vix tenuem vocez emittere possunt. Unde et Centurio z q̄ cū eo erant videntes p̄dicta signa z q̄ sic clamās expirasset confessi sunt eius deita tem dī. Vere filius dei erat iste. Tūc iudei exquo parascene erat. z cuius vespera incipiebat solen nitas sabbati sequētis festi magni rogauerunt pylatū vt frangerenk crucifixorum crura z citius morerenk z tollerenk de cruce corpora eorū p̄ re uerentia sabbati illius. Quo annuente venerūt milites z p̄mi quidē fregerūt crura z alij q̄ cruci fixus est cū eo. Ad iesum autez cū venissent videre eū iam mortuū z nō fregerūt ei⁹ crura. sed vnus militū lancea latus eius aperuit z ꝯtinuo exiuit sanguis z aqua. Ly Ubi querik. Cur christ⁹ dñs post mortē voluit vulnerari: nō tñ in cruri bus sed in latere. Respōdeꝭ fm euangeliū z doc tores vt impleret scriptura dī. Os nō cōminue tis ex eo noluit in cruribꝫ. sed in latere voluit p̄o magni amorꝭ ad nos signis. Primo in b̄ q̄ vul nus suscipe voluit tale post mortē oñdit q̄ non solū ivita sz p⁹ mortē dilexit nos adeo q̄ p nob iterato pati z mori paratus eet. Ūñ z cū i suo mor tuo corpore iā dolores nō sentiret. adhuc voluit vulnerari vt hui⁹ vulneri dolores sentiret. Pa ter vero in corde fm Bern̄. sermone de annūcia tione. Scdo in b̄ q̄ lācea longa ꝑforat⁹ ē oñdit q̄ cordialit z ve nos amauerit cū i corde vulnera ri voluit. Nā ex̄q̄ miles strenu⁹ in vulnerādo ex ptus tā fortiter lanceā impegit in lat⁹ xp̄i vt mor vsqz ad oculos militis sanguis ꝑsiluisse dicat.

Uerisimiliter a plerisq; doctoribꝫ vt Bern̄.z Ansel.iudicaꝫ vsq; ad coꝛ penetrasse vt dicaꝫ xp̄s vere in corde vulneratꝰ ꝓ nr̄o cordiali amore. Un̄ z Johes dic̄.q; scꝛa in b̄ ipleta est q̄ dicit Zacharie.xij. Uidebūt in quē.i.intra quē:trāsfixerūt. Coꝛ etē̄ i hoie declinat ad sinistrā p̄m p̄bm li. de aialibꝫ.z io a latere dextro vsq; ad coꝛ transfixio dicit. Tertio oñdit amorē in hoc q; sanguinē z aquā miraculose effudit qđ naturaliter fieri ñ potuit.qꝛ in hoie mortuo statim sanguis congelescit sz in xp̄o seruaꝫ vtute diuia:vt fluat totus sanguis etiā cordis ꝓ nobis in redēptionē. Jtez aqua pura nō humoꝛ aquatic⁹:vt patet de cele. misse.ca. In quadā.fluxit miraculose in pcōrū ablutionē. Apoc.j. Dilexit nos z lauit zc̄. O q̄n effabilis z mira charitas xp̄i.q̄ merito ꝓ amore z pietate tāti dn̄i oēs hoies lugere z flere debēt senes z iuuenes.dn̄i z serui.diuites z pauꝑes.viri z mulieres. O q̄z dur⁹ est q̄ hodie nō vult plorare. O vere dānatiōe digni oēs q̄ ingrati reddunt peccādo odiū ꝓ dilectiōe. ¶ Post hec gesta vt referūt euāgeliste rogauit pylatū ioseph ab arimathia nobilis decurio.i.vn⁹ de curialibꝫ tāq; q̄ curā plebis accepat ciuili officio. Nic audacter accessit ad pylatū.s.exēplo mortis xp̄i aiat⁹ eo q; eēt discipul⁹ xp̄i:occult⁹ tn̄ ꝓter metū iudeoꝝ sz tūc manifestauit se z petijt coꝛp⁹ ihesu z ꝓmisit pylat⁹. Uenit etiā cū eodē nicodem⁹ ferēs mixturā myrrhe z aloes q̄si libras centū. Interim aūt ad pedē crucis iacebat v̄go maria mesta cuz sanctis mulieribꝫ z iohāne. z vt poterat talia verba dicebat. O de⁹ eterne vtinā filiū tuū z meū iam mortuū sepelire possem honorificētia debita sic p̄dictū est Ysa.xj. Erit sepulchrū ei⁹ gl'iosū q̄uis mors p̄dicta fuit ignominiosa. Ecce aūt viderūt ioseph z nicodemū cū pluribꝫ famulis scalas et alia instrumēta ad deponēdū portāres. Qui venientes adorauerūt crucifixū fleriis genibꝫ.z virginē reuerēter salutauerūt oculis lachrymātibus: dic̄. Benedicta v̄go ecce deponim⁹ filiū tuū ad sepeliēdū. Quibꝫ audit⁹ refocillaꝫ spūs ei⁹ z gr̄as egit. Tūc appositis scalis z clauis extract⁹ cepērūt coꝛp⁹ xp̄i demittere. Btā aūt mr̄ ertēsis mānibus alijs auxiliātibꝫ suscepit in sctā brachia cuz multa charitate dolore mixto. Osculabaꝫ nāq; clauos sanguine rubricatos z vulnera xp̄i.iam vir loq; valēs z dic̄. O de⁹ me⁹ z fili⁹ me⁹. Osculabaꝫ p̄cipue tenēs in gremio caput filij sui faciē z oꝛ spinēā coronā ex capite extrahēdo colligebat dic̄. O caput dignissimū diuie sapiētie habitaculū q̄z atrociter ꝓforatū spinis teuideo. Osculabaturq; liuidā faciē dic̄. O decora facies z speciosa ꝑ filijs hoim quā z angeli desiderāt ꝓspicere.z ego tot annis gaudiū ex te suscepi. ecce quō facta es ꝓsputa:z pcussiōibꝫ varijs vt leprosa. sic z mānibꝫ sic z lateri oscula figebat. Os q̄q; oꝛi applicabat dic̄. Jesu fili mi: fili mi iesu dulcissime quō te video mortuū.en nūc amarissima morte separata sūa te. Nec z pl'a lamēta enarrare q̄s sufficit quō ī sup magdalena z alij plorabāt. Tū q; horaꝫ iam tarda festinarēt ad vngendū z sepeliēdū v̄go mr̄ aiebat. Sinite charissimi sinite ialtē paululū vt teneā mortuū quē viuū habere nō possū.z sicvngen̄.z lindone mūda inuoluen̄. v̄go caput sudario ligauit.z in sepulchro ponēdo osculādo xp̄m exierūt adorato dī filio.z aduoluerūt lapidē magnū ad ostiū monumēti. Et die altera iudei sigillo z custodibꝫ illō munierūt. Et sic ptz passio xp̄i. ¶ Pro fine traq; sermōis o charissime aie sanguie xp̄i iesu redēpte.o populexp̄iane horroꝛ vos genua flectam⁹ z oꝛem⁹ di. O dulcissime fili dei iesu amātissime q̄ ꝓ nob hodie multa es passus crucifixus mortu⁹ z sepultus te ꝓ tāta charitate laudam⁹ z tibi gr̄as agim⁹.te veꝝ dei filiū adoram⁹ z petim⁹ suppliciter vt ꝓpter tuā amarā passionē.ꝓpter tui sacri sanguinis effusionē.ꝓ t'uā morte. Deniq; ꝓpē tue serissime v̄gis matr̄ marie dolorē da nobis oibꝫ q̄ tuā hodie deuote audiuim⁹ passionē pcōz oim veniā:gratiā ꝓ et in futuro gl'iaz. Clamem⁹ Jesus iesus iesus amē.

In die Paraseeue Sermo scōs ō cōpassione atq; acerbitate z seriosa varietate passiōis xp̄i.

O Uos omnes qui trāsitis ꝓ viam attēdite z videte si est dolor sicut dolor meus Thren̄.j.ca. ¶ Uerba ista q̄uenienter z optime dicere potuit dn̄s iesus hodie in cruce positus z acerbissimis doloribꝫ afflictus. Optime etiā potuit dicere ipa v̄go mater acerbissimi doloris gladio hodie in corde sauciata inuitādo ad cōpassionē oēs xp̄ianos dī. O vos oīes q̄ transitis ꝓ viam.q. dī. O vos oēs hoies viatores q̄ trāsire debetis ꝓ viam mortis z multiplicis doloris ac miserie huius vite ad futurā z ꝑpetuā vitā.attēdite.s.mēte pēsando amoroſi iesu passiōis acerbitatē z cōpassiōis materne doloroſitatez. Et videte inq̄r. Un̄ dicit Bern̄. Respicite vulnera pēdēt̄ sanguinē morientis.pcū redimētis. Nec q̄nta sint cogitate z i statera cordis vr̄i appēdite vt tot⁹ vobis figaꝫ i corde q̄ ꝓ vobis tot⁹ fuit ꝑfixus in cruce. Attēdite in q̄z z videre caput iesu quō spinis coronatuz habet vt vos coronaret in celis corona felicitatis inclinati capitis ad osculandū. oculos deiectos ad aspiciendū ꝓ dilectiōis beneficiuz.z ipos flentes z lachrymantes ꝓ vestris peccatis abluendis.faciem conspurā z alapis cesam ad vos honorandū z liberandū.aures vituperijs satiatas ad hoc vt vos eterna laude glorificaret. manus extensas vt vos amplexaretur.coꝛ q̄z apertum z latus vt deitatis visionē panderet.pedes confixos vt a vobis recedere vel fugere nequiret totum corpus flagellatū vt ꝓ peccatis satisfaceret.vulneribus repletū vt vos sanaret.sanguine ꝓfusū vt vos redimeret zc̄. Sic sonāt Bern̄.

et Chrys. in ome. de cruce dicta. Dicit ḡ vgo mater hec oia deuota ꝓtẽplatõe. O vos xpiani attẽdite z videte: ꝓpatimi z condolete z plorate vna mecũ sup filiũ mei amara passiõe. Ut aũt corda nra magꝭ moueãt pie possum⁹ ꝓtẽplari brãz virginẽ sub cruce stantẽ z q̃rula voce dicẽtẽ. O vos oẽs viri z mlieres: iuuenes z senes: diuites z paupes. O vos oẽs xpiani sanguie filiũ mei redẽpti: attẽdite z videte. qz vt cõpatiami ei⁹ passiõi z lugete vna mecũ. ecce oẽs creature luctũ z ꝓassionis signũ oñdũt. Si nẽpe interrogabim⁹ supioza id ẽ solẽ lunã z stellas. cur vos hodie obscurati estis. Rñdebũt vt lugeam⁹ creatoris nri mortẽ atq; mr̃is ei⁹ ꝓassionẽ: q̃z dolorosas voces et flet⁹ i diuerꝭ passiõibꝫ audiuim⁹ qõ sustinere ñ potuim⁹. Itẽ si terrã. Cur tremuisti. Rñdebit qz creatoris mei cruor calidissim⁹ me terigit quod sufferre nõ valui p enormitate criminũ iudeoz. Itẽ si lapides q̃ram⁹ cur scissi est⁹. Itẽ si monumẽta. Cur aperta fuist⁹. Rñdebũt sup innocẽtissimi xpi passiõe veri dei z fundatoris oĩm. Ue ergo miserꝭ obduratꝭ hoibꝫ q̃z corda sũt durioza saris z magꝭ clausa q̃s sepulchra vt aperi z scindi ad ꝓassiõez neq̃ant cũ p ipsoz redẽptõe patiat̃ xp̃s de⁹. Sz qm̃ b donũ vicz ꝓassiõis lachrymose nẽo pot acq̃rere a seipo nisi p dei gr̃az diuinit⁹ infundat̃ dicẽte apl̃o .ij. Choz. iij. Nõ sum⁹ sufficientes aliquid cogitare ex nobis quasi ex nob sed omnis nra sufficiẽcia ex deo ẽ. Opⁿ est ḡ ad aliquẽ ꝓfugere cui⁹ interuẽtu hãc gr̃az obtineamus. Cõsueuim⁹ aũt i aliꝭ pdicatoribꝫ ad ipsam mr̃em gr̃e vginẽ Mariã salutãdo ꝓfugere. sed ipsa hodie totaliť passiõibꝫ filiũ sui p̃m oĩs sensus z cogitat⁹ suos intẽta porit nob respõdere. Ecce inq̃t gauditũ angelice salutatiõis ꝓuersũ est mihi in tristiciã z merorẽ. vt si dicam⁹ eidem Aue maria. rñdere porit. Ecce plena sũ ve doloris. Si dicam⁹: gr̃a plena. rñdebit. ecce circũdedit me oĩs amaritudo. oẽs amici mei spreuerũt me z facti sũt inimici. Treñ. j. Si dicam⁹ dominus tecũ: rñdebit. ecce violẽter ablat⁹ ẽ a me filio⁹ me⁹: z patibulo suspẽsus. Si dicã⁹. bñdic. tu zc̃. rñdebit. Certe nulla mlier sic exprobrata z tribulata est z vituperata sic ego hodie a iudeis. Si dicam⁹ bñdictus fruc. zc̃. rñdebit. ecce quõ latrõibꝫ ẽ cõpatus z morte crucis ꝓdẽnat⁹. q̃. s. crux in lege vemaledicta reputabat̃. Deut. xxj. Quo ḡ confugiemus p gr̃a nisi ad sctãm crucẽ dñi Jesu q̃ pfusa est sanguie filiũ dei: ipaz hũilit̃ adorem⁹: ipaz salutem⁹ di. O crux aue spes vnica zc̃. O tu de⁹ pr̃ b cel̃ p merita crucis filiũ tui dona nob gr̃az q̃ corda nra molliãt vt cũ lachrymis ꝓtẽplari z audire possimus passionẽ xp̃i Amen. P̃r noster.

O vos oẽs q̃ trãsitis zc̃. Juxta q̃ vba xp̃s saluator nr̃ i cruce hodie passus: z sctã mr̃ eius ad tres p̃cipuas deuotões facilẽdas oẽs aias xp̃ianas inuitãt. Prio q̃dẽ ad flebilẽ ꝓassionẽ sue amarc afflictiõis: qz ꝺt. O vos oẽs q̃ trãsitis p viaz attẽdite. s. ad ꝓpatiẽdũ. Scõo ad diligẽtẽ ꝓtẽplatõem sue acerbe vulneratõis z doloris di. et videte. s. vulnera mea si ẽ dolor. Ibi si accipiť negatiue. i. nõ est in mũdo isto. nec fuit nec erit dolor tã acerbꝰ siẽ dolor me⁹ quẽ p vobis sustinui

Tercio ad mẽoriale meditatõez sue varie passiõis q̃s multiplicať fuerit hodie cruciat⁹. qõ accipiť ex eo qõ dicit dolor me⁹. Et p̃m hec tria mysteria p̃ncipalia notemus p p̃mone

Prim̃ dicť lachrymose ꝓassionis

Scõm ꝺr doloroſe vulneratõnis z acerbissi

Tercĩ dicť ignominioſe (me lesionis. passiõis atq; eius serioſe explanatõis

Circa p̃m̃ de flebili ꝓassiõe sup xp̃i iesu passiõe q̃rť. Cur eccl̃ia z ei⁹ filiꝭ passionẽ christi celebrãt z recolũt cũ lamẽto. Rõ q̃stiõis. quia alioq; sctõq; passiões celebrank cũ gaudio. sz passio xp̃i fuit p nra salute sũme necessaria z fructuosissima. q̃ videť q̃ agi deberet cũ gaudio p toti⁹ mũdi vtilitate exinde secuta z p xp̃i triũpho ac exaltatiõis gl̃ia in passiõe p̃merita. iuxta illõ Phil̃. ij. Humiliauit semet. fa. obe. vsq; ad mor. zc̃ ꝓpť qõ z de⁹ exaltauit illũ zc̃. Rñdeť p̃m theologos hu⁹ rei tractatores p ꝓcl̃onez: vicz q̃ huius alioq; sctõq; passio celebreť cũ gaudio: tñ xp̃i passio ꝙueniẽtissime recolit cũ lamento. Et hui⁹ patẽt rões declarãtes multiplicať. p̃cipue q̃druplicĩter. Prĩa ratio ex cõpatiõe sctõq;. Alij scti enĩ passi sũt ꝓpť se z sel̃. Dicit ꝓpter se. s. vt p suã passionẽ acq̃rãt sibi gl̃iam celestẽ. z ideo i sua passiõe q̃ mercati sũt salutẽ ꝓgaudem⁹. Dicit semel: qa vlteri⁹ nõ patiũť aia cũ sint bti. z ideo ꝓgaudemus p eoq; britudine. Sed xp̃s dñs passus ẽ p̃cipue ꝓpter pctã nra delẽda: nõ ꝓpter se: vicz vt acq̃reret gl̃iam diuie visiõis: qz illã habebat. Unde Esa. liij. Vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̃tates nras attritus est ꝓpť scelera nra. Et ideo dolendũ est sup eius passiõe ac flendũ. Sic exẽpli gr̃a. Tu bõ si fecisses aliqđ maluz ꝓpter qõ p̃ tu⁹ z mr̃ occidank: vtiq; rõnabile esset vt tu doleres p illozuz morte. Sic flere debes qz tu peccasti z feciſti illõ malũ p q̃ p̃ tu⁹. i. de⁹: z mater tua spũalis. id est ẽgo mater mortꝭ penas exoluerũt hodie xp̃s deus p te moriẽdo. mater sup filio ꝓpatiẽdo. Naz z de Adã legiť q̃ centũ annis fleuit morte Abel filij sui sciẽs q̃ merito pctĩ sui z ei⁹ occasiõe factũ fuerat vt a Cayn fratre occidať. Quãtũ ḡ flere debem⁹ q̃ xp̃s dei fili⁹ p nr̃is pctis occidiť. Unde Anť. i ser. ꝺ cena dñi dicit. O fili dei. s. Jesu pie q̃ tua descẽdit hũilitas: q̃z late tua diffundiť charitas. ego iniq̃ egi z tu sustines penitẽtiã. ego iobediẽs extiti tu obediẽs fact⁹ p me scel⁹ luis. Ego sum q̃ pomũ vetitum rapui z tu morte exoluis. Beť. Te mihi si nõ fleuero: qz req̃reť sup me sanguis ille iust⁹ q̃ effusus ẽst p me in terra. Itẽ xp̃s dñs nõ tm̃ semel vt alij sancti passus est imo q̃tidie patiť a nobis pctoribꝫ iuxta illud Heb. vi. Rursum crucifigentes christũ in semetipis. Et

In die Parasceues

Ps. Super dolorē vulnerū meorū addiderunt. Propēea Bernā. in psona xpi q̄dā sermone ōt sic Nōne sat̄ p te o pct̄or vulnerat⁹ sū. nunq̄d p ini q̄tate tua afflict⁹ sum. cur addis afflictiōez affli/cto. mag̃ aggḡuant me vulnera pcū tui q̄z vulnera corpis mei. Nec Bernā. Et idcirco hodie pci/pue cōuenit lamētari passionē xpi. Nimiū p exē plo Si rex alicui⁹ hodie vulnerat⁹ esset ad mortē et ipse nimis trist̄ fleret et lamētaret. tu vo ipsi⁹ frater z seru⁹ nō fleres nec luctū ostēderes sz gau diū corā ipso: nunq̄d irā ipsi⁹ reg̃ incurreres. vti/q̄z sic est in ꝓposito. Quapropt̄ Leuit. xxiij. Dis aia q̄ afflicta nō fuerit die hac pibit de pp̄lo suo Et est figura loq̄ns de die expiatiōis. Debem⁹ g̃ affligi lachrymis p expiatiōe nr̄a vt conseqūmur ablutionē pct̄oꝝ in sanguie xpi fuso hodie. vnde nō licet hodie ridere hoib⁹ ꝓpter fletū xpi. ¶ Scōa rō accipit ex cōpassiōe mēbroꝝ. Unde Jobes de sct̄o geminiano dicit. Cōueniēs est vt sentiat mēbrū q̄d sentit caput vt nō sit distinctio in corpe. sed si q̄d patit vnū mēbꝝ cōpatiant oīa mēbra. vt docz apl's. j. Coꝝ. xij. Dō fit dūmodo mēbrū nō aruerit paralisi. Nā mēbꝝ palisi occu patū alteri⁹ mēbri dolorē nō sentit. Si g̃ sanum mēbrū xpi es sentire debes ei⁹ dolores q̄s susti/nuit hodie. sic̄ boztak apl'us ad Phil'. ij. di. Fra/tres hoc em̄ sentite in vob q̄d z in xpo iesu. Uñ o tu aia xpiana in b̄ poter̄ expiri an sis mēbrū vi/uū in xpo an paliticū. vicz bñs tm̄mō exteriorem mēbri apparētiā: nō interiorē vitā z gr̃az si ꝓdo/les xpo vl' nō. ¶ Querit q̄d factur⁹ est q̄ libenter fleret hodie z non pōt. Rñdet q̄ debet se cogere ad fletū z facere q̄ntū pōt. Si se bō cogit ad fle/tū flagellādo ieiunādo pegrinādo vel affligēdo corpus: bonū est z laudabile ac meritoriū. Et si nec pōt cogere ad fletū tūc xps recipit volūtatez ꝓ facto. Ut em̄ Aug⁹. ait Coronat de⁹ int⁹ volū tatē vbi nō iuenit facultatē. de pe dist. j. §. Sil'r. Q, si hodie nil vult facere ad cōpatiēdū xpo pas/so grauit̄ peccare videt: marie si ex ꝓtēptu ōrelin quat. vt patz rōnib⁹ dict̄ z dicēdis. q̄ ingrat⁹ iu dicat tal' etiā fm Gene. li. de bñficijs. di. Ingt⁹ē q̄ bñficiū negat se accepisse q̄d accepit. ingrat⁹ est q̄ dissimulat. ingtior q̄ nō reddit. ingtissim⁹ oīm q̄ oblitus est. Nec ille. Et sic patz. ¶ Tercia rō q̄re debeam⁹ lamētari sup passiōe xpi accipit ex ꝓsideratiōe exemploꝝ. Primo q̄dē in eccl'ie ce rimonia. Solet em̄ hodie eccl'ia facere q̄ p totū annū nō facit vt nos puocet ad lam̄tū. Primo in missa q̄ dissilis est ab alijs. q̄ nō hz introitus vel p̄ncipiū. nec hz mediū. q̄ nō offert̄ sacrificiū. eoq̄ hodie hostia nō ꝓsecrat̄. nec habet finem q̄ nō hz Ite missa est. nec Bñdicam⁹ dño. Quare hec. Rñdet q̄ vna rō est q̄ ille q̄ est p̄ncipiū et fi nis z sum⁹ nr̄ sacerdos xps deus hodie recessit a nobis. q̄ nos bñdicere hret offerēdo ꝓ nob i cru/ce verā hostiā. i. corp⁹ z sanguinē sine velamēto. Et ideo nō offert̄ hodie hostia sub sacrām̄to ad significandū q̄ hodie p mortē recessit a nob iste q̄ hret ꝓsecrare hāc hostiam z bñdicere nos: ideo plorādū est. Alia rō q̄z corp⁹ christi hodie mult̄ est afflictū iniurijs: obꝓbrijs: derisiōib⁹ z fla/gellis. Propēea nō celebrat̄ cū misse solennitati bus sed cū lamēto. Si dicas q̄ ꝓpē istas ratōes nō deberet etiā sabbato hostia cōsecrari. Rñdet q̄ illa missa sabbati spectat ad noctē in q̄ xps re surrexit vt patz in orōne misse illi⁹. z ideo tūc cō secrat̄. Scōo circa crucez ecclesia facit cerimoni/as q̄z exaltat̄ crux z cātant in psona xpi conqsti/ones ꝓtra iudeos de xpi bñficijs z illoꝝ ingrati/tudine di. Populе me⁹ q̄d feci tibi aut q̄d mole stus fui respondе mihi. q̄z eduxi te de egypto. Et q̄z paui te p desertū. xl. annis. Et q̄z introduxi te z plātaui in terrā lacte z melle manantē. parasti crucē saluatori tuo: aceto z felle potasti me zc. Sed ad istas cōquestiones z imꝓpatiōes lin gua hebraica nō rñdet sed tacet. eoq̄ xpm nō cre dit nec cōfitetur. sed lingua greca z latina: q̄z iste xpm cōfitent̄ z adorāt: Respōdēt di. Agios othe os. i. sct̄us de⁹. Agios ischyros. i. sanctus fortis. Agios athanathos eleyson ymas: q̄d est dicere. Sct̄us z imortal' miserere nob. acsi dicāt. Vere dñe nō debebāt te iudei occidere sed adorare. q̄a tu es sct̄us de⁹: sct̄us fortis z imortal' fm deita/tē: nos aūt petim⁹ vt miserear̄ nobis. Deu beu sic m'tri christiani mō reddūt ꝓ bñficijs xpi ma/la peccādo. z crucifigēres in seipsis filiū dei vt di cit apl's Heb. vj. Unde potest talib⁹ imꝓpare christus. Jrē crucē hodie osculamur z adoram⁹ ꝓsternēdo nos ad gr̃as agēdas ꝓ signo q̄ p pas sionē xpi recōciliati sum⁹ deo patri. Tercio eccle sia in oratione facit cerimonias. q̄z hodie orat ꝓ oīb⁹. ꝓ papa. ꝓ rege. ꝓ toto clero. ꝓ toto populo catholico. Jtē ꝓ infidelib⁹ paganis z hereticis ac iudeis vt illūinent̄. Nec ideo q̄z christ⁹ fuit ho/die valde pi⁹ et liberalis in pcēdo: cū dixit. Pat ignosce illis zc. Et in largiēdo. q̄z latroni peniten/ti nō solū pepcit sed paradisuz dedit. Et in redimē/do fuit tā larg⁹ q̄ totū sanguinē etiā de corde ef fudit. Jdeo ecclesia hodie valde liberalis z pia ē in orōne ꝓ oīb⁹ etiā inimicis genua flectēdo z orā do. q̄d debēt hodie facere nō solū sacerdotes sed oēs xpifideles: cum dicit. Flectamus genua zc. Hoc tm̄ excepto q̄ quādo orat ecclesia ꝓ iudeis nō flectit genua. quod fm Bernā. facit in memo/riā derisionis z adoratiōis illusiue facte a iude/is in coronatiōe christi: ne cōmunicem⁹ opib⁹ eo rū. Et etiā i signū q̄ ita sunt obstinati iudei q̄ nō cōuertent̄ nisi circa finē mūdi. iuxta illd Ps. Lō uertent̄ ad vesperā et famē patient̄. s. vbi dei zc. Unde z statuit eccl'ia q̄ in dieb⁹ istis dūicē pas/sionis non audeant iudei in publicū ꝓdire. z fe/nestras ac ostia clausas tenere. extra d iudeis. c. Quia sup his. Nō em̄ est fas vt homicida noto rius ꝓcedat in publicū. ergo cū hodie toti mūdo manifestet̄ homicidiū eoꝝ non debent ꝓdire.

Quarto deniq; eccl'ia hodie in obseruantia ieiu
nij nos ꝓuocat ad cõpatiendu3 xp̃o. qz artũ ho/
die seruaꝝ ieiuniũ in signũ ꝙ christ⁹ sitio clamãs
in cruce nõ gustauit nisi acetũ z fel. Ps̃. Dederũ
in escã meã fel et in siti mea potauerũt me aceto.
Nõ eñ decet vt seru⁹ sit in delitijs qñ dñs est in
tormẽt'. Aug⁹. Nõ decet sub spinoso capite mẽ/
bra deliciari. O g̃ hõ obserua hec ꝑdicta qd signi
ficent cũ vides agi illa in eccl'ia vt cõpatiar' xp̃o
Scõo q3 habem⁹ exemplũ cõpatiẽdi in mlt'ipli/
ci creatura. Nã hodie fleuit terra sup xp̃i morte
qñ mota est vt antea fuit tactũ. Hodie fleuerũt
petre qñ scisse sunt. hodie fleuit sol qñ obscurat⁹
est. hodie fleuerũt apl'i. fleuerũt sctẽ mulieres. fle
tũ ostẽderũt z angeli iuxta illõ Esa. xxxiij. Angeli
pac' amare flebũt. s. ꝑ suo modulo i nolẽdo xp̃o
blasfemiã iudeoꝝ illataꝝ. Preterea hodie fleuit
btã ỽgo Maria z martyriũ acerbissimũ ptulit.
hodie fleuit z ipe xp̃s in cruce Heb. v. cũ clamo/
re valido z lachrymis se deo p̃ri offerẽdo. in cui⁹
signũ hodie tabula lignea ꝓcutit⁹. qz lignũ cruc'
et xp̃i sanguis clamat oib3 cõpassionẽ. z ingrat'
clamat dãnatoꝝ: Plorem⁹ g̃o charissimi cũ xp̃o
ꝑ nob3 passo. ¶ Quarta rõ cur debeam⁹ la/
mẽtari sup passiõe xp̃i accipit⁹ ex conq̃sitione ma
gnoꝝ bonoꝝ. Nã tales ꝑmo diuias ꝙsolatiões
ꝑmerent' iuxta ꝑmissuꝫ xp̃i Matth. v. Bti q lu/
gent: qm̃ ipsi cõsolabunt'. Qui eñ hodie deuote
flent z salubriter: ꝑ totũ annũ maiorẽ gr̃az ad dul
citer memorandũ z deflendũ passionẽ xp̃i conse
quunt'. Et q hodie arid⁹ est timẽdũ est ꝙ fit toto
anno aridior. ij. Lor. j. Sicut abũdãt passiões
xp̃i i nob3: ita abũ. cõso. Vñ bortaꝝ Bonauẽ. Si
vis inq̃t o hõ de ỽtute in ỽtutẽ. de gr̃a in gr̃am.
de bono in meli⁹ ꝓficere: q̃tidie q̃nta potes deuo
tione mediter' dñi passionẽ. nil eñ i aia ita opaꝝ
vniuersalẽ sctificatõez sic̃ meditatio passiõis xp̃i
Scõo hõ ꝑ meditationẽ passionis maiorẽ vtili
tatẽ ꝙsequit⁹ q3 ꝑ exercitia corpalia i dei accepta/
tiõe. qz vt ỽt magn⁹ Alber. trac. ō missa. simplex
recordatio vl' meditatio passiõis xp̃i pl⁹ valet q3
si q̃s ꝑ annũ ieiunaret in pane z aq̃ q̃libet sexta
feria. vl' disciplinaret se q̃libet hebdomada ꝑ an
nũ vsq3 ad effusiõez sanguis. vl' quotidie legeret
vnũ psalteriũ. Cũ g̃ hodie passionẽ p̃dicamus z
meditamur: magnuz bonũ ꝙrim⁹. Tercio q̃a
vt a fidedigno q̃dã do croze relatum audiui visa
fuit bulla apl'ica super hꝭ ꝙ scz oĩs q̃ hodie deflet
passionẽ xp̃i vero cõtrito corde ꝙsequaꝝ oĩm pec
catoꝝ plenariã indulgentiã. Quarto ꝑterea ho/
die sup passiõe xp̃i lamẽtari signũ ẽ salut' et̃ne. qz
vt scribit̃ Ro. viij. Ipse spũs testimoniũ ꝓhibet
spiritui nr̃o ꝙ sum⁹ filij dei. si aũt filij z heredes
heredes q̃dez dei z coheredes xp̃i. Si tñ cõpati/
mur vt sil' z glificemur. Nec ibi. Vñ Chrys. sup
Matth. ỽt. Dis salus hoim i xp̃i morte posita ẽ.
Ad hec facit exẽplũ qõ refert discipul⁹ i ꝓmptu/
ario exẽploꝝ sub lr̃a P exẽplo. xxxij. Quidã inq̃t
assuet⁹ fuit q̃tiens lectũ intraret vl' surgeret dice
re titulũ illũ cruc'. Jesu nazarene rex iudeoꝝ mi
serere mei. z se cruce cõsignabat cõcludẽs in fine
In noĩe p̃r̃is z filij z spũssancti amẽ. Cunq3 deo p/
mittẽte subitanea morte ꝓoccupat⁹ fuisset et de/
mones vellẽt eundẽ rapere: vir lucidus apparuit
q̃ eos fugauit z subito disp̃uit. Iterato q3 demo
nes ip̃m rapere volẽtes ecce splẽdoꝝ de cruc' sig̃s si/
bi imp̃sso egrediebaꝝ q̃ eũ in medijs tenebris il/
lũinabat z ỽmones ꝛrebat vt nõ auderẽt ei ma/
nus iponere. Tũc ictato a lõge vir ille lucidus. i.
angel⁹ subito aduenies dixit. Licet inq̃t iste ꝙm
exigentiã pcõꝝ suoꝝ esset ꝙdẽnari dign⁹. tñ ꝓp̃
deuotõez quã habuerat ad xp̃i passionẽ z nomẽ
triũphal' tituli iudeoꝝ sũm⁹ ei pepcit vt rediret ad
vitã p̃stinã z peniteret. qõ z factũ est. z postmodũ
laudabilit̃ vixit z in dño q̃euit. O g̃ xp̃iane attẽ/
de hec z esto deuot⁹ ad passionẽ christi si vis sal/
uari. Hec sufficiant. ¶

¶ Circa secundũ p̃incipale de doloꝛositate vul
nerũ xp̃i Questio tractaꝝ apud theologos Utꝝ
doloꝛ xp̃i fuerit acerbioꝛ oĩb3 doloꝛib3. s. mundi.
Et rõ ꝙm Bonauẽ. sup. iij. dis. xvj. q. j. ar. ij. quia
amoꝛ dei z ꝓpẽplatio minuũt doloꝛẽ passiõis. si
milit̃ z spes p̃mij minuit vim flagelli. vt ỽt Gre
go. Sed xp̃s p̃ oĩb3 sctis martyrib3 ipꝛoportio/
nabilit̃ pfectissimũ habuit dei z amoꝛẽ z ꝓpẽpla
tionẽ q̃ ab instãti ꝙceptiõis fuit viatoꝛ z cõprehẽ
soꝛ ꝙm Aug. z cõit̃ doctoꝛes. Et ipse certioꝛ erat
de gl'ificatõe p̃ oĩb3 sctis. Nã z p̃dixerat post tres
dies resurrectuꝝ se in gl'ia. g̃ videt̃ ꝙ i eo minoꝛ
fuerit doloꝛ q̃z in alijs sctis. z a fortioꝛi q̃z i alijs
ꝛeꝛobis patientib3. Jtẽ ignis acerbi⁹ affligit q̃z
pena ferri. qz ỽt pbs. ij. ō genera. z coꝛ. Ignis est
marie actiuitat' inẽ oĩa elemẽta. sed multi sctoꝝ vt
Laurẽti⁹ et alij afflicti sunt p ignes. christ⁹ aũt p
clauos ferreos. Nõ videt̃ g̃ q̃re passio christi fue
rit acerbioꝛ illis. Sz in ꝓtrariũ inducit idẽ Bo/
nauẽ. illud Treñ. j. in nr̃o themate. O vos oẽs
q̃ trãsit⁹ ꝑ viã attẽdite z videte si est doloꝛ sc̃. q. d.
nõ. Rñdet̃ g̃ ꝙm Bona. vbi s. cõcoꝛ. Rich. Pe.
aure. necnõ Alex. de ales. iij. ꝓte sũme. q. xvij. ali
osq3 cõiter ꝑ ꝙclusionẽ ꝙ doloꝛ xp̃i fuit veraciter
maxim⁹ sup oẽs hui⁹ vite doloꝛes. Dico hui⁹ vi/
te. qz simplr̃ ñ fuit maxim⁹ eo ꝙ doloꝛ dãnatoꝝ
in iferno sit maioꝛ. Fuit tñ xp̃i doloꝛ maxim⁹ oĩ/
um doloꝝ hui⁹ vite. Et hꝭ declarat̃ ꝑ rõnes acce/
ptas ꝙm q̃druplicẽ causam.

Primo ex materiali cõplexiõe corꝑis:
Scõo ex finali intẽtiõe satisfactionis.
Tercio ex formali modificatiõe passionis
Quarto ex actuali ꝓceptiõe oĩs lesionis.

Prima rõ sumit̃ ex materiali q̃litate vel cõple/
xione corꝑis. qz xp̃s fuit virtute spũssancti in vtero
format⁹ miraculose. z ꝑ ꝙseq̃ns melioris z delica/
tioris fuit cõplexiõis ꝑ oĩb3 homib3 mũdi. qz vt
Chrys. dicit Ea q̃ fiũt a deo ꝑ miraculũ meliora
sunt z ꝑciosioꝛa illis q̃ fiũt ꝑ naturã. vt patet de

vino qđ xp̃s mutauit ex aqua. fuit em̃ optimus sup oē vinū naturale. et sic etiā de pane multiplicato. eo q̃ scribit Deut. xxxij. Dei perfecta sunt opa Sed qm̃ q̃nto ąlq̃s habet mēbra delicatioza et nobiliozis complexiōis ac sensu viuacioza: tāto acriozi dolore affligit cū cruciat. Qđ ostēdi p̄t ex pl̄ibꝰ. Nā videmꝰ q̃ bō ex̄ est nobilissimū aialiū fm pbum. cōplexioq̃ carnis eiꝰ delicatioz et subtilioz. iō minozi pcussiōe mlto maioꝝ dolorē sentit q̃ bruta aialia maioꝝ flagellatiōe. Item inē boues videmꝰ q̃ rusticꝰ grosse nature tāgendo vrticas minꝰ ledit. vl̄ verberatꝰ cū virga minus dolet q̃ bō delicatioris nature. Item in membris hūanis videmꝰ q̃ caro calcanei cū sit duriozꝝ grossioꝝ minꝰ ledit z dolet q̃tidie pambulās atterēdo terrā qđ non pōt manꝰ. Et adhuc caro ocli q̃ est delicatissima magꝝ z facilꝰ ledit z dolet q̃ caro manuū. Ex hijs ḡ infert Bonauē. dicēte q̃ ex̄ nullꝰ potuit xp̃o egri nec in eq̃litate cōplexionis nec in viuacitate sensus: dolor ipsiꝰ oim dolorꝝ acutissimus fuit. z superauit oim dolores q̃tum ad acerbitatē. Nā xp̃s delicatioꝝ fuit i oibus mēbris z in plāt̄ q̃ alius bō in facie vl̄ oculis. z ideo clauꝰ magꝝ afflixit xp̃m q̃ ignis Laurētiū vt ait Bonauē. Et sic soluit obiectio facta scō. O pie iesu q̃ntū tibi ḡ cōpati debemꝰ.

¶ Scōa rō ex finali intētione satisfactōis. q̃ dolor xp̃i satisfaciebat p pcto totiꝰ hūani generis. z ideo debuit esse maioꝝ oib⁹ alijs doloribꝰ. z tāt⁹ debuit esse q̃ p̄portionaret magnitudini exolutionis redēptiōis z saluti totiꝰ generiꝝ hūani eoq̃ totū pierat. Et filiꝰ hois venit ad saluādū qđ pierat Lu. xix. Prio clariozi intellectu Notāduꝝ fm qđ tractāt pleriq̃ z pcipue sctūs Bernardinus z Anthoninꝰ Florenē. q̃ hūanū genꝰ piclitatū p pctm̄ incurrerat hec q̃tuoꝝ

Prio miltimodas miserias. s. q̃s patimur in

Scō multimodas offensas (hac vita. scz quibus labimur per vicia varia.

Tercio sempiternas penas. s. q̃s ōmeremur

Quarto eēnas mesti⁊ (p mortali culpa. cias. s. p amissiōe felicitatis in patria.

Quia aūt xp̃s dñs venerat tanq̃ pfectissimꝰ emēdatoꝝ z satisfactoꝝ oīs mali iflicti hūano generi fm sufficientiā Idcirco debuit hꝫ tātū doloꝝ vt satisfaceret. Prio qdem p oib⁹ nr̄is miseriis huiꝰ vite. iuxta illud Esa. liij. Vere infirmitates nr̄as. i. ifirmitates ipse ptulit. z dolores scz oim miseriaꝝ ipe portauit. Cogita ḡ bō si potes q̃t sunt miserie hūane et infirmitates in toto mūdo z in oib⁹ hoib⁹. s. esuries fames sitꝫ labor angustia debilitas. et q̃t genera mortiꝫ. p oib⁹ illꝰ tāto dolore debuit xp̃s cruciari vt satisfaceret q̃ ad sufficientiā: licet nō oēs ꝓseqūnt q̃ ad efficaciā vt patet de reprobis ꝑter suā maliciā. q̃ aūt electis hec pati derelictū est hꝫ p̄ meritū z p̄miū est

¶ Scō vt satisfaceret p oib⁹ pctis z offēsis sufficient̄: debuit eē xp̃i doloꝝ tā acerbꝰ vt sufficeret p oim hoim pctis actualib⁹ mortalib⁹ z venialib⁹ z originalib⁹. iuxta illō Esa. liij. Dēs nos errauimꝰ vnusquisq̃ in viā suā declinauit. s. p pctā varia. Et dñs posuit in eo. i. in xp̃o ad soluēduꝝ in penis iniq̃tates oim nostruꝝ. O ḡ bō cogita si potes a p̄ncipio mūdi q̃t fuerūt hoim pctā. q̃t sit nūc p totū mundū. z q̃t erūt vsq̃ ad mūdi fmi⁊nū. q̃t superbie. q̃t auaricie. q̃t luxurie. q̃t ire. q̃t gule. q̃t inuidie. q̃t accidie vicia. quot idolatre. q̃t p⁊iuratiōes. q̃t festoꝝ violatiōes. q̃t parētū inhonorationes. q̃t homicidia. quot mechie z adulteria q̃t furta z latrocinia. q̃t falsa testimonia. q̃t ꝓcupiscētie. q̃t q̃q̃ p̄ua vicia q̃q̃ inenarrabilia. Solus deꝰ nouit nūer⁊ hoꝝ. Et sic pēsa quantū xp̃s pati voluit vt p oib⁹ z singul' satisfaceret.

¶ Tercio vt satisfaceret p penis sempiternis nr̄is fm q̃dē dei acceptationē in vita p̄senti q̃ntuꝝ req̄rit̄ p illis oib⁹ futur⁊ penis q̃⁊ pena⁊ sicut z culparū q̃ntitatē solus deꝰ nouit q̃ z nil ipunitū sua iusticia dimittit. vt ait Ansel. li. Cur deꝰ hō. et Augꝰ. Que mēs cōprehēdit xp̃i doloꝝ nisi diuina. Unō passiōis xp̃i doloꝝ vt satisfaceret incōprehēsibil' esse iudicat: cū cuilibet pctō mortali ōbeat pena eēna infernal'. Oportebat ḡ q̃ xp̃s q̃ fm deitatē est infinitꝰ tantū doleret patiēdo in corpe et i aia q̃ penas diuine iusticie corrispōdentes exolueret p̄portionabil'r fm dei acceptatiōeꝝ q̃ntū sufficeret ista pena p illis eēnis penis. iuxta qđ. j. Pet. ij. Qui pctā nr̄a. i. penas pctoꝝ ipe ptulit i corpe suo. p̄ea licet pena ifernalis sit excedens penas huiꝰ vite ip̄proportionabil'r. tñ pena xp̃i q̃si illi cōparat̄ appropinq̃sse p Ps. dicentē in p̄sona xp̃i Repleta est malꝰ. s. pene aia mea. z vita mea ifernо appropinq̃uit. s. p̄ē sil'es penas fm p̄portionē tñ corrñdentē diuine iusticie et eiꝰ acceptationē p satisfactōe.

¶ Quarto debuit mltū dolere xp̃s vt satisfaceret p mestitia z doloꝝe exulatꝰ a beatitudine eēna q̃ntū recta rōne dolēdū debuisset foꝝe ad sufficiendū p recuperatiōe tā ineffabil' bonit. s. beatitudinis z eiꝰ eēne durationis. Cogita ḡ bō doloꝝē xp̃i z eiꝰ acerbitatē. Nec tñ cōphendere pōt ē creatura. sed soli deo notū est. nos tñ totiꝫ visceribus gr̄as agāꝰ.

¶ Tercia rō accipit ex foꝝ mali modificatiōe passiōis. Si em̄ modū passionis ꝓsideramꝰ fuit doloꝝ acerbissimꝰ Prio ꝑ̄ generalitatē. q̃ i oib⁹ mēbris affligebat. Scō ꝑ̄ ꝓtinuitatē. q̃ suspēdiū eiꝰ ꝓtinuabat ex ponere corpis z claui affligebāt i locꝫ neruoꝝ z maxime sensibilib⁹. Tercio ꝑter īmunitatē vl̄ securitatē. q̃ nulliꝰ pene cām habebat: cū eēt innocētissimus z patiebat̄ p culpa aliena: nō p amicꝫ sꝫ p inimicꝫ. z p hijs q̃s videbat ingr̄os. z ab his q̃bꝰ mlta bñficia cōtulit. vicz a iudeis. q̃ oia mltum grauāt xp̃i doloꝝē. Quarto ꝑ̄ mortꝫ vilitatez et ꝓfusibilitatē. q̃ cū esset bō honorabilissimꝰ in fama et gr̄a z sapia z nata: cū iniq̃s latrōib⁹ deputatꝰ est. denudatꝰ z cōsputꝰ. multꝫ blasphemijs vituperatꝰ. z morte est turpissima ac maledicta con

dēnatus. ℣Propē hec exclamañ Bernñ. sup cañ. dic̄. O būile z sublimē deū. o altissimū z nouissimū viroz.o obpzobziū boim z gl̄iaz angelozuz ieſū dei filiū. Ipse siq̄dē rex regū z dñs dñantiuz fuit vilissimo pcio ꝓ nob venal' exposit'. a vilissimis ribaldis vilissima passus: vilissimo loco suspēsus. vilissimo supplicio crucis tradit'. cū vilissimis latrōib ꝺputat'. vilissimo mō tractatus. Eteni bon' de' tāq̄ malefactoz capiť: tāq̄ fatu' dei sapia irridet: tāq̄ homicida vita boim mozti dānať. tāq̄ latro saluatoz mūdi crucifigitur. z tāq̄ vmis vil' de' sūm' abūciť ꝓspuiť z ꝯculcatur. hec Bernñ. Et sic patz. ¶ Quarta rō accipiť ex actuali ꝓceptiōe ois lesiōis. Aliť em̄ sēsit xp̄s dolores vulneꝝ q̄z alij boies. ℣Pzio q̄dē qz xp̄s oia sua sensit singillatim z vniuersaliť. i nob aūt nō est sic: qz q̄n vn' nostꝝ habz q̄ttuoz vulnera vl' decē tūc vuln' in q̄ē maioz dolor magis sentiť z de codē pl' ꝓq̄riť. sic ꝙ ꝺ alijs q̄si nihil curať. Nā z acerbꝫ dolor dētiū obliuisci faē z mitigat dolorē q̄uū in pede. qz attrahit ptē sensitiuā ad se in vehemētia doloris. Sz i xp̄o aia fz oēs vires vt dic̄ Tho. i. iij. ꝓte efficacissime appꝓhēdit z lipide oēs causas tristicie: z distincte nouit oia lesa mēbra sua z ꝓpetates z dolores coꝝ. z iō in singul' mēbꝝ habuit dolorē maximū i mitigabili. ¶ Cogita ḡo hō q̄t habuit xp̄s vulnera ex flagellatōe cū a plāta pedis vsq̄ ad vticē nō essz i eo sanitas. Esa. j. Et ex pūcturꝫ spinaꝝ. Nā vt deuoti tenēt. z Ludol. li. de medi. vi. xp̄i dic̄ reuelatuz a deo cuidā ꝙ xp̄s habuit vulnera q̄nq̄ milia q̄drigēta septuagita q̄nq̄. Un̄ ℣sus. Septuagita q̄nq̄ q̄ter cent milia q̄nq̄. Tot ferť xp̄s ꝓ nobis vulnera passus. Cū ḡ q̄dlibz vuln' xp̄o singulare dolorē ītulit passio eius claret fuisse amarissima. ¶ Scōo qz xp̄s dñs i suis doloribz nullaz alleuiatōez vl' ꝓsolatōez habuit sz passus ē imitigabiliť. Nā i alijs patiētib mitigať tristicia z etiā dolor exterior ex aliq̄ ꝓsideratōe rōis. sic i sctis mitigať dolor ꝓ ꝓtēplatiōez diuinā: vt i Paulo tōem: vt i Laurētio z Tiburcio zc̄. vl' ꝓ redūdā passiōez acceptat vel tolerat leui'. Sz i xp̄o vni cuiq̄z viriū ꝓmissum ē agere q̄ ē sibi ꝓpriū vt ait Damas. Et vires iferiozes plene erāt i suis actibus sine redūdātia supioꝝ. nec gaudiū diuine cōtēplatōis refūdebať i sensū sic i alijs accidit: ergo zc̄. Et sic soluūť obiectōes. Tercio q̄z qz xp̄s dominꝰ sensit mozt̄ dolorē subito sil' z vehemēť. nā nos sic mori bēm' ꝙ sepať aia a mēbꝝ successiue ptē post ptē a vigoze deficiēdo. sic ꝙ ꝑmo moriūť pedes z man'. deide alia mēbza. Sz vt dic̄ Tho. iij. ꝓte. q. xlvij. ar. j. Xp̄s naturā cozpalē in sua fortitudie ꝓtinuauit vsq̄z ad extremū i suo vigoze: z taliť pati voluit vt oñderet ꝙ illata passio eiꝰ aiaz ꝓ violētiā nō eripiebat: sz voluntarie aiaz emittebat. sic̄ dixerat Job. x. Nemo a me tollit aniaz meā sz ego ponā eā a meipo. In cuiꝰ signū i extrēis positꝰ voce magꝝ clamādo emisit spiritū. qđ inť alia miracla mortꝝ ꝓputať. Ad qđ cēturio vidēs ꝙ sic clamās expiravit credidit di. Vere filiꝰ dei erat iste. Sic ḡ xp̄s qñ voluit subito cessit nocumēto illato. Et sic repēte ac silť vehemēter mortua sūt i eo oia mēbra. qđ facit ad sūmi doloris augmētū i ipso. Exēpli gr̄a: qñ ardēs cādela paulatim extinguiť leuiꝰ luci vl' ardoꝛi cedit: sz qñ subito ardēs aq̄ intigiť fortē sonū facit ex vehemētia extictōis. Sic i ꝓposito. O ḡbōe ieſu qđ tibi ꝓ tāt̄is doloribz acerbissimis ꝓsoluere valeam'. Reuera si etiam millesies ꝓ te morerer mur nō sufficim' tibi dignū retribuere ꝓ tanta charitate z ꝓ tāt̄ doloribz. sz tue bōitati sit laus ℟ Circa terciū ꝑncipale de varijs (z gl̄ia penis xp̄i z ignominiosa morte vt seriatim ꝓtēplemur accipiā' ꝓ ꝓcl'one dictū scī Ber̄. Quoti diana inq̄t lectio xp̄iani debz esse recordatio dñice passiōis. Sic em̄ xp̄s dñs sp i corpe suo et in ꝓpetuū retinet cicatrices z vulnera passiōis ꝺ q̄bus i ꝓpetuū gaudere habebim' i cel'. ita sp in corde xp̄iani debēt iugi recordatiōe retineri hic i terris. iuxta illꝺ Eccl. xxix. Ḡraz fideiussoꝛ tui ne obliuis. dedit ei aiaz suā ꝓ te. s. liberādo. Sz heu qz ingrati multi faciūt ꝑriū: ideo subdit ibidez. ℣Repzomissoꝛē fugit pctoꝛ z imūdꝰ: qz nō sequit xp̄m nec recolit eiꝰ passionē z mortē q̄ ꝑmissam felicitatē nob mercatꝰ ē. ꝓpē qđ tales ꝓ pctis eterna dānatōe sūt digni. Debz ḡ christianꝰ affectuose dñicā passionē recogitare quā vt seriatim et facilius possit ac sedulo recordari ꝑm septē horas diei dicat deo laudē septies. Ut ℣bi gr̄a. Cū occurrit ali q̄ hoza diei remiscať i se di. O dñe deꝰ. o dilectissime ieſu q̄lia tu ista hoza passus es ꝓ me pctōze. tibi gr̄aꝝactio z laus z te ꝓcoꝛ ꝓ tuaz passionē miserere mei. Scōz ḡ istas horas ꝓsequndo hodie passiōez iuxta euāgelia p̄cipue Johānis qđ hodie legiť ꝓtēplemur amaro corde. ¶ Primo i sero hesterno quō xp̄s dñs egressus trās torr̄ētē Cedron vbi erat ortꝰ zc̄. Et i via ꝑdixit discipulis ꝙ oēs scādalū paterēť i illa nocte. et quō orauit: sudauit z discipl'os vigilare monuit. Et tādē circa matutinalē hozā. s. medie noctꝫ captꝰ: ligatꝰ: tractꝰ: trusus. Anne Cayphe pñtať. z totā noctē i amarissimis doloribz: illusiōibz ꝓspuitōibz: depilatōibz varijsq̄z obpzobzijs z vi tupijs expleuit. De hijs vide hystoziā ꝑmo ꝑmone descēdā z ꝓsequre breui' vt libet. q̄stiōes inseras ibidē obmittēdo cā breuitatꝫ. Si aūt voluer is a pricipio histoziā illā ꝓsequ: vide ibi vt placet. Nec ꝺ matiturinali hoza vl' nocturno rpe docet Piero. i q̄dā ozōe de passiōe quā ml'tū ꝓmēdat ꝓtēplari. z ꝓcoꝛ. Ludol. de vita xp̄i. ¶ Scōo hora p̄maꝝ. i. mane ꝓtēplemur corde ꝓpūcto quō vinceꝰ dñs nr̄ i ptoziū ducit: corā pilato falsе accusať. z ide ad herodē trāsmittit z ibi sperniť. alba veste induit z reducit ad Pilatū. flagellať: co-

ronaꝝ:alapisaꝝ: z sceptro arundíneo illudiꝝ zc. vide in hiſtoria. ℣ Tercio hora tercia⁹ contẽplemur quõ crucifigi acclamaꝝ z tãdẽ iudicaꝝ et patibulum baiulãdũ imponiꝝ:cũ duob⁹ nequã in mõtẽ caluarie educiꝝ. veſtib⁹ ſpoliaꝝ z crucifigiꝝ ℣ Quarto hora ſexta⁹ quõ ĩ cruce leuaꝝ z de ei⁹ ſeptẽ ẏbis q̃ dixit in cruce.et aliꝫ cõcurrẽtib⁹ vt patz ex hiſtoria euãgelica. ℣ Quinto hora nona rũ quõ ſpũm deo pr̃i cõmẽdauit z inclinato capite emiſit ſpm̃ z terra mota ẽ z velũ tẽpli ſciſſuz eſt zc. Et tãdẽ lãcea lat⁹ aptuz ℣ Sexto hora veſpera⁹ quõ de cruce deponiꝝ z vngiꝝ ac ſindone inuoluiꝝ zc. ℣ Septio hora cõpletoriũ quõ ſepeliꝝ z lapide obuoluiꝝ. z cuſtodia militũ adhibeꝝ Et ſic patz. O g̃ charissimi ecce xp̃s de⁹ obtulit ſe p nob.et nos g̃ ipſi offeram⁹ noſipſos cũ amara cõpaſſiõe z vera dilectiõe gr̃as ageñ.z orem⁹ vt p ſuam paſſionez det nobis gratiam in p̃ſenti z gloriam in futuro Amen.

In ℣ Paraſceue Sermo.iij.de paſſionis chriſti generalitate z vulnerũ multitudine.

Triſtis eſt aĩa

t mea vſq; ad mortẽ Matb.xxvj. Verba ſunt ſaluatoꝛ nr̃i hodie p nobis paſſi z in cruce mortui. ℣ Videm⁹ charissimi q; q̃ aliq⁹ dñs vel rex amabilis q̃ mlta bona z bñficia cõtulit ſuis moriꝝ:oĩs familia turbaꝝ:flet;plorat:ac lugubres veſtes ĩduit z lamẽtũ ſumit. Sic exq̃ hodie dñs nr̃ Jeſus rex amabilis z poptim⁹ crudeliſſima morte eſt ĩfect⁹: nõ ĩmerito oẽs nos p eũ redẽpti z ſaluãdi lamẽta ſumim⁹ cõpatiẽtes vt oſtẽdam⁹ qz ſum⁹ veri ei⁹ ſeruuli grati z vere ipſi⁹ mẽbra.ipe aũt caput noſtꝝ Col.j. Dũ em̃ caput dolet vel vulnerat cetera mẽbra cõdolẽr.vt ait Grego.vj.q.j. Et merito. Vere g̃ p̃ſcindendũ iudicaꝝ mẽbrũ.i.hõ ſi hodie nõ vult cõpati.ſ.cũ capite xp̃o moriẽte z flere cũ flente in cruce. Vere duꝛ eſt coꝛ hũanuz ĩmo pl⁹ q̃z adamãtinũ qõ nõ vult ſcindi ſanguie calido chriſti hodie fuſo.nec emolliri ad lachrymas virgis z Marie matriſ lachrymis q̃s hodie fudit abũdãtiſſime ſuꝑ filio.cũ tñ etiã inſenſibilia elementa ad cõpatiendũ ſint mota. Piero.eñi ſuꝑ Matb.ẽt ſic. Dis creatura cõpatiꝝ xp̃o moriẽti Sol obſcuraꝝ.terra moueꝝ.petre ſcindunꝝ.velũ tẽpli diuidiꝝ.ſepulchra apiũꝝ. Solus miſer hõ non cõpatiꝝ p q̃ xp̃s patiꝝ. Nec ille. O g̃ charissime aie chriſtiane ſanguie ieſu xp̃i redẽpte. O coꝛda hũana veſtrã ſalutez in xp̃i paſſiõe attẽdite et duriciã deponite. Aduertite qz vt Berñ.ẽt. Chriſtus aſcẽdit in altũ crucẽ vt ab oĩb⁹ videreꝝ.voce mag̃ clamauit vt ab oĩb⁹ audireꝝ.clamoꝛi lachrymas addidit vt ei hõ cõpatereꝝ. Qui ad ei⁹ clamoꝛẽ nõ cõpũgiꝝ g̃uioꝛ eſt ẽra:fetidioꝛ ſepulchris z duriꝛ petris. Ut g̃ cõpũgamur accedat vnuſquiſq; noſtꝝ ad matrẽ ẏginez di. O gl'ioſa dña angelo⁹ regia mũdi mr̃ gr̃e z miſeꝛie recoꝛ gito qz tu hodie plena fuiſti amaritudie ſuꝑ vnici tui paſſione quẽ vez deũ ẏgo cõcepiſti z ẏgo pepiſti.z ẏgineo lacte aluiſti.videbas illũ hodie ligatũ z ſoluere nõ potuiſti.videbas vulnere cõciſum z vulnera ligare nequiſti.videbas pia mr̃ ſanguie aſpſuz z facie cõſputũ nec abſtergere valuiſti.videbas caput incliatũ nec ſuſtẽtare quiſti.flentẽ z Sitio clamantez nec vñ ipm̃ ꝛſolari aut aquã dare poſſes habuiſti. Quãtũ g̃ doluiſti q̃s excogitare poterit. O g̃ pia dña nr̃a Maria triſtẽ eſſe aiam meã vſq; ad mortẽ vna tecuz ſuꝑ filij tui paſſiõe z morte optarẽ.tecũ flere cuperẽ.ſed duro ſũ coꝛde:nec q̃q̃z ex me valeo. Te ergo p tuũ dulcẽ natũ ieſum paſſum depcoꝛ z p gladiũ doloꝛis q̃ aiam tuã ptrãſiuit obſecro: di gneꝛ infundere coꝛdi meo doloꝛes cõpaſſiõis z lachrymas cõpũctiõis:vt ego miſer pctoꝛ ſentire valeã filij tui doloꝛes z vere dicere poſſim̃ tecũ. Triſtis eſt aĩa mea vſq; ad mortẽ ſuꝑ dulciſſimi Jeſu paſſiõe. Sz ad hec rñdere põt nob ipa btã ẏgo Maria ſm qõ Anſ.loquiꝝ in meditatiõib⁹.et dicere. O deuota aĩa xp̃iana ſanguie filij mei redẽpta memẽto quõ ego hodie ſteti ſub cruce p̃ dilecti filij mei amaritudie plẽa:facie me ſtiſſima:ocul'irremediabil'r lachrymãtib⁹ dei filiũ ieſũ amãdo z ex ĩtimo coꝛde ſibi cõpatiẽdo et adoꝛãdo certa fide pfuſuz ſanguie ſacro pẽdẽtez in patibulo. Tu g̃ hõ p ipetrãda gr̃a accede ad ſctãm xp̃i crucẽ:hãc adoꝛa q̃ hodie portauit auctoꝛẽ gr̃e.et ip ſaz ſaluta di. O crux aue ſpes vnica zc. O pijſſime ieſu fili di viui bñdicti q̃ p̃ nimiã charitatẽ tuã q̃ nos dileꝛiſti morte amariſſimã ptuliſti ĩ cruce p nob: tibi cõpati deſideꝛã⁹ tua vulnera ĩ coꝛde recõdere cupim⁹. Te g̃ q̃ſum⁹ pfũde coꝛ nr̃m duꝛ tuo ſanguie feruido quẽ effudiſti p nob ĩ cruce vt tuã paſſionẽ ꝛtẽplañ ĩcaleſcam⁹ ſctõ tuo amoꝛe z ſentire tuos doloꝛes poſſim⁹ vera cõpaſſiõe.ac plorare z flere cũ tua ſctiſſima mr̃e:vt ẏacik dicere poſſim⁹ vna tecuz Triſtis ẽ aĩa mea vſq; ad mortẽ. Amẽ. Pat̃ nr̃.

Triſtis ẽ aĩa mea vſq; zc. Paſſiõez dñi nr̃i Jeſu xp̃i ꝛſequeñ deuota q; mente ꝛtẽplañ.acceda m⁹ charissimi amaricato coꝛde z itucamur aio xp̃m pẽdentẽ in cruce z aſpiciam⁹ b̃ grãde ſpectaculũ paſſiõis filij dei.et q̃liẽ ſub ipſi⁹ cruce aſtat pijſſima mr̃ ei⁹ ẏgo Maria lachrymis et meroꝛib⁹ fatigata. Signem⁹ q̃z nos ſig̃ ſcẽ crucis z dicat q̃libet noſtꝝ p̃miſſa ẏba Triſtis ẽ aĩa mea vſq; ad mortẽ.ſuꝑ tua vicz paſſiõe o ieſu bone.z ſua p tua cõpaſſione z fletib⁹ o bñdicta ieſu genitriꝛ ẏgo. Quia ẏo ſi ꝺuote ꝛtẽplabimur videre poſſum⁹ xp̃m ieſuz totũ plenũ int⁹.i.i aĩa.z extra.i.i coꝛpe mlt̃iplici paſſione q̃ pñt reduci p̃cipue ad xp̃i.penas q̃s ſuſtinuit xp̃s dñs p nob generaliẽ Idcirco ſm hec cõpatiẽñ xp̃o dicam⁹ pect⁹ tundẽdo ad ſingula paſſiõis genera. Triſtis eſt aĩa mea o bñdicte fili dei Jeſu. Et q̃dem

Primo sup cūcti doloris plenaria passione.
Scōo sup tui cordis amara cōtristatione
Tercio sup tui impia captione z ligatione
Quarto sup tui dira alapisatiōe.
Quinto sup tui nocturna varia afflictione.
Sexto sup tui falsa accusatione
Septimo sup tui illusiua despectione.
Octauo sup tui mīrtimoda vulneratōe in flagellatione z spine coronatione.
Nono tristꝫ ē aia mea sup tui iiusta sētētiatōe
Decimo sup tui crudelissima crucifixione
Undecio sup tua turpissima morte z occisiōe
Duodecimo sup tue matris sctissime mestissima desolatione z dolore.

Prio itaqꝫ ꝓtristari z flere debet xp̄ian⁹ recogitādo xp̄i iesu plenariā ꝓ nob susceptā ois doloris būani passionē. Pro q̄ occurrit q̄stio apud doc. Utꝫ oim būanaꝝ passionū dolores plene sustinuerit i seipo ꝓ nob. Ad qō rndet fm Alex.iij.pte.q.xviij.z Tho.iij.pte.q xlvj.ar.v.ꝙ q̄tū ad specie nō oportuit xp̄m pati oēm passionē būanā.imo nec b̄ fieri potuit bono mō: cum mīte spēs passionū sibi inuicē ꝓtrianr.sic combustio ignis z submersio in aq̄.q̄uis eīm bō deme/ ruerit oia hec pati ꝓ sua idiuidua pticularitē.nō tīn oportuit xp̄m singl'a hec penalia in specie pati loq̄ndo de passiōib⁹ ab extrinseco illat⁹. Nam passiōes ab itrinseco causatas n̄ decuit xp̄m pati. Sed q̄tū ad gen⁹ xp̄s passus ē oēm passionē būanā.qz fuit i eo ois passiōis vis z ois doloris materia generaliter.q̄uis nō specialiter vl' particulariter fm numerū. Et declarat triplicit

Primo ꝓ autoritates ꝓphēticas.
Secundo ꝓ cōueniētes figuras
Tercio ꝓ rationes inductiuas.

Prio ꝓ autoritates ꝓphēticas. qz ps'.lxviij.p̄nū/ ciauerat b̄ ps'.i ꝑsona xp̄i. Veni in altitudinez mar'. Lyra.i.i pfundū ꝓsecutiōis amare.q̄ noie aq̄ꝝ signat.iuxta illō q̄d ibidē p̄mittit. Saluū me fac de⁹.s.a penis illat': qm̄ intrauerūt aq̄.i.ꝓ secutiōes iudeoꝝ vsq̄ ad aiam meā.i. vsq̄ ad se tudinē mar' z tēpestas.i.acerbitas passionis demersit me.qz ex ea obijt i cruce. Item ps'.lxxxvij. Sup me cōfirmat⁹ est furor tu⁹.i.rigor iusticie tue q̄ me pati voluisti ꝓ satisfactiōe pctōꝝ boim Sequit. Et oēs fluct⁹ tuos.glo.ōt.i.oēs passiones:iduxisti sup me. Scōo ꝓ ꝙueniētes figuras. Exq̄ eīm ꝑmi pentes nr̄i peccauerāt in oib⁹ sensib⁹ z demeruerūt oēs passiones but⁹ miserie Ideo xp̄s ꝓ curatiōe nr̄a ꝓfecta debuit general'r oēs passiōes pati. Peccauerat eīm bō in visu vi/ dens lignū ꝙ esset pulcꝝ visu zc. Gen.iij.iō xp̄s fuit ocul' velat⁹ ꝓ derisione Lu.xxij. Item peccauerat bō in auditu ꝙba serpēt' audiēdo. iō xp̄s audiuit varias ꝓtuelias. Peccauerat bō in odora tu.qz cū poma paradisi essent mīrtū odorifera: credēdū est ꝙ fuerūt in illis pomi vetiti odore delectati.sicut eī videm⁹ sepe bō plus delectat i odore fruct⁹ q̄ꝝ in gustu z anteq̄ gustet odorat.ideo xp̄s passus est i olfatu fetorē sputoꝝ z cadauerū caluarie. Item in tactu peccauerat bō manū ad p̄ dādū pomū vl' rapiēdū extēdēdo. Ideo xp̄s pas/ sus est manū extēdēdo z inter latrones ꝓ latrocinio ade. Diero. Extēsio ꝑme mā⁹ ad lignū mor/ tē appēdit. Extēsio secūde man⁹ vitā q̄ pierat in uenit. Et sicut illa fructū ōcerpsit:ista fructū vte/ rī ꝙgialis affixit. Item in gustu peccauerat bō co medēdo vetitū.iō xp̄s in gustu passus ē fel z ace tū. Denicꝫ Ada oia mēbra z totā naturā morti subiecit z corrupit Idcirco christ⁹ dñs i oib⁹ ꝓti bus corꝑis pati debuit. vñ z i cruce ait Cōsūmatū est.q.d.oē gen⁹ penaꝝ i me expletū ē. Et sic ꝓtz

Tercio declarat ꝓ rōnes inductiuas. Prio q̄ ad eos boies a q̄b⁹ q̄s pati pōt. q̄a passus ē xp̄s a q̄libet genere boim.sic fuerat ꝓphetatū ꝓ ps'. di. Quare fremuerūt gētes z po.me.sc̄ in. Astiterūt reges ter.z p̄n.cō.i v.ad.do.zc. Aduersus ei xp̄m fremuerūt gētes q̄ erāt i hierl'm ex oi natiōe q̄ sub celo ē. Act.iij.q̄ moueñ capita d. Uab q̄ destruis templū dei zc. Et milites gētiles xp̄m crucifigeñ z flagellañ zc.et ppli iudeoꝝ acclamañ.crucifige crucifige eū z irrideñ zc. Ideo āt q̄ ñ deesset etiā sex⁹ femine⁹.sic patz de ancillis hostiarijs q̄ et si nō potuerūt xp̄m adire ꝓpt mītitudinē alioꝝ irridētiū.adierūt tīn discipulū ei⁹ petꝝ vt caperēt. Et adeo vt ō oī pte mūdi.s. Asia Affrica Europa nō deessent q̄n tūc ad diē festū ꝙuenerāt ex dispsione iudeoꝝ ꝓ orbē. Item ps̄ xp̄m astiterunt reges tre vt herodes z pilat⁹. z p̄ncipes.s.sacerdotū ꝙuenerūt in vnū. Un patz q̄ xp̄s ē passus ab oi genere bominū.s.regū.p̄ncipū.militū.populariū.mulie/ rū q̄ꝝ.imo etiā familiariū discipl'oꝝ vt a Juda z Petro negāte. Scōo patz rōne inductiua q̄ ad ea fm q̄ bō pati pōt. vt eīm ait Aug⁹.cui⁹ ꝙba ꝓ/ sequit Ludolph⁹ li.de vita xp̄i pte.ij.ca.lxvij.sic Attēde inq̄t ania mea qz passus est iesus meus: amor me⁹:spes dulcedo et būtudo mea. Et i oī pte.z in toto corꝑe.z in oī suo ope. In pte infātie pauptatē:aspritatē:hūilitatē p̄sepij:ꝓsecutionem aduersarij:fugā egypti. In pte adolescētie dispu tatiōem. In pte iuuētut' amarissimā passionē z mortē.infra. Passus es de⁹ me⁹ oī pte:nocte: diurno:frigido:estiuo. Item oī hora. i matutinis castigat⁹.in mane accusat⁹.in tercia acclamat⁹. in sexta condēnat⁹.in nona cū clamore et lachrymis expirasti. Plange igit et dole z satage ania mea z deducāt ocl'i tui lachrymas. Item passus es etiā dñe i toto corꝑe. In ocul' effusiōez lachrymaꝝ.in auribus auditū ꝓtumeliaꝝ z blasphemiarū.in genis molestiā alapaꝝ.in naribus fetorem sputi.in ore amaritudinē aceti z fel'. in manib⁹ vincl'a.in pedib⁹ affixionē plagaꝝ.in toto corꝑe flagellatiōez. In ope:detraxerūt ꝑdicatōi cōuersatiōi miracl'oꝝ operatōi.infra. Attēde aia mea genus mortis xp̄i.fuit eīm turpissimū vilissimū et

acerbissimū. Pater igit dñe de⁹ me⁹ in latere in manib⁹ i pedib⁹ vt acceleres hoi medicinā. Dec Aug⁹. z pl'a ibidē. Preterea passus est xp̄s i fama in bonore z gl'ia. z in reb⁹ nudat⁹ vestib⁹. In aia ꝯtristat⁹. in carne total'r vulnerat⁹. in mte cōpatiēte. in discipul' z amic⁹. O de⁹ ecne qd possem⁹ dicere in q̄ nō essz xp̄s p nob passus. O q̄ bō gratias age tāte charitati z cōpatere ac xp̄o deseruire stude: alioqn reqret sup te sanguis ei⁹ iustus.

¶ Scōo flere et cōpati debem⁹ sup cordis xp̄i amaritudine q̄ tristz fuit vsqz ad mortē. Vaz xp̄s dñs maximū amorē in b̄ nobis exhibuit.

¶ Prio qz ñ solū in carne voluit p nob dolores sustinere sed etiā i aia: vt sic int⁹ z extra esset doloribꝫ plen⁹ pissim⁹ iesus sup oēs alios patiētes. Ut em̄ Rich. z Bonauē. dicūt sup. iij. dist. xvj. in xp̄o triplex fuit in genere afflictio. Una in sensu exteriori q̄ dr dolor sensibil'. Scōa i sensu interiori q̄ speciali noie dr tristicia. Tercia in pte intellectiua q̄ dr cōpassio q̄ cōpatiebat sue inocēt⁹ carnis lesioni z matrz sue meroribꝫ. et discipulis vl' amic⁹. z oib⁹ pctoribꝫ et ingratz hoib⁹ q̄z dānationē deplorabat vt dicit Bern̄. Scōo magnū amorē exhibuit. qz nō solū i pte aie sensitiua sed etiā in rōne taz in iferiori q̄z in supiori ei⁹ portiōe passus est p nob acerbissimos dolores cōpassionis. Dō oñdit fm Bonauē. vbi s. alioqz tā p autoritatē q̄z p rōnem. Per autoritatē qdē ps̄. Repleta ē mal'a aia mea. vbi glo. dr q malis nō qdē vicijs sed doloribꝫ repleta fuit aia xp̄i. q̄ dolor fuit i oib⁹ potētijs aie ei⁹. Jtē p rōnez. qa aia būana fuit tota ifecta z corrupta p pctm̄ fm oēz vim z fm oēm sui ptem tā supiorē q̄z inferiorē. q̄ deo b̄ volēte aia xp̄i tota patiebat z affligebat vt p illā passiōez tota nr̄a aia curareť. Jtē fm Scotū. qz xp̄s debuit satisfacere p pctō ade. Adā aūt peccauit fm supiorē portiōez rōnis. Cū q̄ satisfactio debet esse fm id fm qđ peccauit. debuit fm illā xp̄s satisfacere. ¶ Sed potes q̄rere Quō potuit esse in supiori pte rōnis tristicia vel mestricie dolor: cū fm illā xp̄s fruebat diuia visiōe. fuit ei viator z cōprehēsor vt dic̄ Aug⁹. z visiōis diuine bitudie plena i rōne. Intelligebat etiā suā passionē placitā diuie volūtati ad redimēdū genus būanū. q̄ habuit i supiori portiōe rōnis gaudiū z volūtatē patiēdi z p ꝯseqūs nō tristiciā. qm̄ vt dr. vij. Eth. delectatio vehemēs expellit tristiciam. Rñdet fm Bonauē. z Rich. vbi s. q rō vl' intellect⁹ xp̄i pōt dupl'r cōsiderari. Uno mō fm qđ ratio. z sic nō tristabat sz gaudebat deliberate volēdo būani genez redēptiōez q̄ sibi vehemēter placebat. Alio mō fm qđ natūa. sic rō cū bēat naturalē inclinatiōez ad corp⁹ z appetitū tristabat z cōpatiebat natural'r q occidebat tā turpiter ꝯ iusticiā. Uñ ista duo ꝯria sez gaudiū et tristicia fuerūt i rōnali aia xp̄i sil' ñ respectu eiusdē nec oino eodē mō. qz gaudiū ierat rōni ꝑt vnionē gratuitā z bificā cū deitate. sz dolor ꝑt cōiunctionē ipsi⁹ cū carne et naturalē inclinatiōez ad eā. Sic exēplū videm⁹ q alicjs fm sensualitatez et volūtatē naturalē sectionē vulnerz vl' membri aut apostematz excisionē recusat ꝑt nāe lesiōez et tñ volūtate deliberata vult z gaudet ꝑt vtilitatē finalē sanitatz. Jtē videm⁹ i vno z eodē penitēte q sil' dolet z de dolore gaudet fm Aug. Sic in ꝑposito. Uñ fm Scotū dist. xv. q̄ctj. p miraculū fuit b̄ in xp̄o q i eadē potētia aie esset dolor et gaudiū sil' z i sūmo vtrūq; nō discōtinuādo nec alterꝯ ab alt̄o diminutōez patiēdo. vt. s. xp̄s dñs in aia sūme tristaret z cōpateret p suis doloribꝫ et nr̄is pctis. z sūme gauderet pati p nr̄o amore et redēptiōe. ¶ Tercio deniq; summū amorē nob xp̄s exhibuit in b̄ q cū minim⁹ dolor xp̄i suffecisset ad finē salut⁹ būane. sic z mīma gutta sanguis ei⁹: eo q habuit infinitā vtutē ex psona diuia. voluit tñ acerbissimū dolorē z acutissimū merorē extra z int⁹ pati p nr̄a dilectiōe. vt volūt Bonauē. vbi s. z cōcor. Tho. iij. pte. q. xlvj. Et b̄ nō fuit supfluū. qz voluit hoiez libare a pctis nō sola ptāte sz etiā iusticia. z ideo ñ solū attēdit q̄ntaz vtutē dolor ei⁹ bret ex deitate vnita. sz etiā q̄ntū sufficeret fm naturā būanā ad tāta satisfactiōez iuxta diuinā iusticiā. Idcirco ex amore maxime charitatz q̄ flagbat xp̄s ad ꝑficiēdū salutē nr̄am assūpsit maximā tristiciā q̄ doleret p oīm hoim pctis adeo vt tristicia xp̄i ꝓportionabilit excedebat oīm hoim in toto mōo q̄litercūq; patiētiū tristiciā z dolorē. Propēa dixit. Tristz ē aia mea vsqz ad mortē. qđ fm Lyrā pōt itelligi ñ solū extensiue sic q illa tristicia durauerit vsqz ad horā mortz. sz etiā intēsiue. qz tātū intēsa erat q̄ntū potat esse maxia: adeo q putarē quēcūq; hominū tātā tristiciā ñ posse pati qn cor ei⁹ sciderēt et mox morereť p tristicia. ¶ Querit qs dolor fuit maxim⁹ i xp̄o z itēsissim⁹ p oib⁹ alijs doloribꝫ. Rñdet fm Bonauē. z Rich. vbi s. q dolor ꝓpassiōis p nr̄is pctis excessit i xp̄o oēm aliū dolorē sensibilē z tristiciā inctiorē. qđ patz ex cauſ plimis doloris et ex sctōz dictz atqz ex euidētibꝫ signis. Prio inquā ex dolēdi cauſ plimis. qz itēsior est dolor q̄ procedit ex plib⁹ causis q̄z q ex vna tm̄. Sz dolor i sensualitate erat ex carne tm̄mō. Rō vo nō tm̄ cōdolebat carni. sed mltas alias causas ꝑter b̄ bēbat dolēdi de pctis nr̄is. Prio ꝑt dei pris inhonorationez p pctā. Scōo ꝑt innocēt⁹ filij dī mortē quā nr̄a pctā experebāt. Tercio ꝑt nr̄az ab ipo deo sepationē p pctā plima i mūdo z magī. Quarto ꝑt mltiplicē ingratitudinē z offensionē p būana vicia. qz sciuit paucos i mōo electos q̄ tātz būficijs passiōis essent debite grati. Quinto ꝑt mltoz et nā dānationez z indicibilia tormēta atqz ecne britudis exclusionē. Et plres ad id alie cause enūerant q̄s alibi. pseqr. p̄ pter plinitatē. Cogita q̄ o hō q̄ntuz potes q̄t modis de⁹ p oia z singla pcā hoim ihonorat z filiū dī rursū crucifigit. Deb. vj. Et q̄t aie a deo sepāt. q̄t hoies ingti existūt z q̄ties peccāt i mōo z q̄t dānant z q̄nta supplicia icurrūt z q̄ta bōa celestia

emittūt. Vox oīm nūex z q̄ntitatē xp̄s sciuit et p oīb z singul' doluit q̄ntū p̄m rectā rōnē z iusti ciā dei dolēdū fuit. O ḡ de⁹ me⁹ q̄s p̄t cōprehēde/ re q̄t et q̄s acerbos dolores xp̄s p nr̄is pctis ba/ buit. O hō aduerte hec z sis ḡt⁹ do. ¶ Scdo patz ꝫ ex sctōz dict⁹. qz Amb. sup Lu. sic p̄ōit Mgr i iij. di. xvj. ōt sic. Doles dñe ñ tua vulnera sz mea nō tuā mortē sed meā ifirmitatē. tristar⁹ de meis pctis nafaz meā vulnerātib⁹ nō ō tuis Hec ille. Et sic patz. Itē Bed. i p̄m̄oe q̄dā loq̄ns in p̄sona xp̄i ad pctōres dicit. Nōne sat⁹ p te vulnerat⁹ sum: cur addis affli ctiōez afflicto. mag⁹ ḡuāt me vulnera tui pcti q̄s vulnera corp̄is mei. Hec ille. Et sic patz. Itē ad idē allegat Bonauē. philippū cācellariū pisien. i q̄dā p̄sula dicētē. O hō vide q̄d p te patiōr. ad te clamo q̄ p te moriōr. vide pēas q̄b⁹ afficiōr. vi de clauos q̄b⁹ p̄fodiōr. nō est dolor sic̄ q̄ cruciōr. cū sit tāt⁹ dolor exteriōr: int⁹ tñ plāct⁹ ē ḡuiōr dū te tā ingētū expiōr Hec ille. Et sic claret ꝓpositū.

¶ Tercio q̄z ꝫ idē colligit ex signis. Unū ē q̄ vo/ luit pti⁹ mori z q̄z pati xp̄s q̄s nos p pctm̄ ma nerem⁹ a ꝺo separi. Aliō. qz fleuit p pctis nr̄is sz ñ fleuit p penis suis sic̄ Bed. ōt. plāct⁹ āt signū ē amaritudis z doloris. hec Bonauē. Insup aliō signū ē q̄ xp̄s pat⁹ essz p pctōrib⁹ rursus pati. sic̄ scribit Diony. i epl'a ad demofilū reuelatū fore. s. Carpo p̄sbīro. O ḡ hō cōpatere xp̄o dilecto. ¶ Tercio flere z cōpati debē⁹ sup xp̄i captiōe et vinc'atōe ip̄issima. de q̄ applica bistoriā euāge licā. s. Egressus ihesus trās torr̄ētē cedrō. z p̄seq̄re vt hēs p̄m̄oe. j. H. Nā ꝺuotio pp'li bistoriā passi onis exposcit. al's ip̄s p̄dicatio hodierna ñ tā sa pit. Et p breuitate potes q̄stiōes inibi ip̄tas ob/ mittere nisi forte tps req̄rat. Idcirco ḡ bistoriā p mo p̄m̄oe ꝺscp̄si vt applicari valeat etiā in alīs p̄m̄oib⁹ put videbit̄ p̄dicatori. ¶ Quarto sup di ra alapisatōe i domo. s. pōtific⁹ anne. ō q̄ vide ibi dē lr̄a L. ¶ Quito flere debē⁹ sup varia nocknali afflictōe quā passus ē xp̄s dñs i domo cayphe. ō to sup falsa xp̄i accusatōe q̄ facta ē ap̄ō pilatū. vi de ibidez subseq̄nt lr̄a M. ¶ Septio sup illusiua despectiōe q̄ facta ē ap̄ō herodē. vide ibidē lr̄a O vt placz. ¶ Octauo flere z tristari ōbē⁹ sup xp̄i ml' tiplici vulnere i flagellatōe z spinea coronatōe ac crucifixiōe. vt patuit i bistoria ibidē P Q. ¶ Sz ꝫ occurrit ptractāda q̄stio pulcra z ꝺuota vicz. q̄t lesiōes z vulnera fuisse credūt i xp̄i carne Rūdet p̄m doc. vt cōit z ꝺuotos q ꝫ p certo ē te nēdū q xp̄s dñs ml'tos z q̄si inūeros habuit do lores i corpe z vulnera: q̄ ostēdi p̄t ex trib⁹

Primo ex crudelitate affligentium.
Scdo ex multiplicitate mēbroz afflictoz.
Tercio ex dictamine doctoz.

¶ Prio ex crudelitate affligētiū. s. iudeoz z militū q oē penale q̄ poterāt xp̄o iferebāt. vt fuit ꝓpha/ tū p p̄s. i p̄sona xp̄i. Afflict⁹ sū inq̄t z hūiliat⁹ suz nimis rugi. a ge. cordis mei. Et ifra. Ui faciebāt q̄ q̄rebāt aiaz meā. i. vitā meā tollere. Scribit nā q̄. iij. q. j nulli dubiū. Magnū cruciatū sustinet q vi sustiet. Mariaz aūt vi faciebāt iudei q̄rētes aiaz xp̄i. qz i oīb⁹ loc⁹ i q̄b⁹ poterat exti ari q ibi ꝓsi steret aia vl' vita boīs crudelissime q̄sieūt aiaz xp̄i In q̄ nāq̄ pte corp̄is ꝓsistit aia hūana ꝺuertē/ dū q aliq̄ p̄bi extiauert aiaz cēntialit̄ ꝓsistere i ca pite. sic tenuit plato vt ōt Diero. i epl'a ad fabio lā. Aliī āt i corde vt tenuit Arest. Aliī i sāguie p̄m illō Leui. xvij. Aia oīs carnis i sanguie ē. Sz ve ri⁹ ōt p̄m Aug. vj. li. ō tri. c. xvj. q aia ē tota i toto scz corpe. z i q̄libet ei⁹ pte tota. Cū ei aia ē pfectio corp̄is orgāici ñ erit vni⁹ orgāni tm̄. licz ei sit sim plex i cēntia: ē tm̄ ml'tiplex i potētia. vñ idigz ml't⁹ orgāis ad suas opatōes cōplēdas. z sic p̄m potē tias hz eē i varijs ptib⁹ aia. vt p̄m potētiā visiuā i ocl'o. z p̄m imaginatiuā i capite. et sic ō alijs. tm̄ p̄m cēntiā ē tota i toto z i q̄libet pte tota. Ad ꝓpo sitū. iudei videt̄ sciuisse ip̄o facto bas q̄ttuor opi niones ō aīa. ō i hijs q̄ttuor q̄sieūt crudelissime affligeñ aiaz xp̄i. s. i capite vl' i cerebro pfozañ spi neaz aculeis. Itē i corō pfozādo lācea vt ꝓbaret vtz adhuc aia palpitaret i corō z ide p cruciatū exiret. Itē i sāguie q̄ venas ei⁹ i māib⁹ z pedib⁹ apuerūt z totū sāguinē eduxēt adeo q ei⁹ corp⁹ ari dū remāsit i cruce. sic̄ p̄dixerat p̄s. Ossa mea sic̄ cremiū arue. Si q̄ppe ossa aruēt eo fort⁹ ca ro z pell' z oīa mēbra xp̄i iesu. Itē q̄sierūt ei⁹ aiaz i toto corpe z i q̄libet pte corp̄is. qz passus ē xp̄s in oīb⁹ sensib⁹ z i oīb⁹ ptib⁹ vt patuit ꝫ. i ꝫ p̄m̄oe O ḡ magā crudelitas z̄c. ¶ Scdo ml'titudo dolorz z vulnerz xp̄i ꝓstat ex ml'tiplicitate mēbro rū afflictoz vl' lesoz. nā tot fuerūt dolores q̄t sa/ cra ei⁹ mēbra. q̄t ossa. q̄t vene z arterie. q̄t nerui z musc'i atq̄z viscera i q̄b⁹ pati q̄s p̄t. qz xp̄s i oīb⁹ z singul' passus ē dolores z merores. z q̄ntū vel q̄tiēs aut q̄t habuit lesiōes i singul' de⁹ nouit. Et Alb. magn⁹ li. suo ō aialib⁹ ōt. q i hoīe pfecto sic̄ z i xp̄o sc̄ p̄m subtilē cōputatiōez i sūma ossa. ccl/ xxvj. circa q̄z p̄ūctōez hō pati p̄t. Itē musculi sc̄ d. xxix. Est aūt muscul⁹ mēbz neruosū i q̄ cōplet mot⁹ z hz sensū. Et sc̄ ml'ti musculi i capite collo gutte facie dorso z alijs mēbr⁹. et p illos muscu/ los mouēt mēbra hīcinde. Itez nerui p̄ncipales sc̄. lxxvij. q etiā hñt sensū. Arterie q̄z z vene sc̄ ml'te p totū corp⁹ z ad singl'a mēbra sāguiez ꝺferētes. Sūt etiā alia viscera pl'ima z mēbra ifioza vt ce rebrū cor epar splē pulmo stomach⁹ z alia. i q̄b⁹ oīb⁹ xp̄s marie est passus icū totū corp⁹ ei⁹ sit di stractū z dirissime extēsū i cruce vt possent dinūe rari oīa ossa ei⁹ z iūcture. sic̄ p̄dixerat p̄s. Dinūe rauerūt inq̄t. i. dinūerabilia fecerūt oīa ossa mea. Sz z ea q̄ ñ ledebant p vltā extēsioez vt lingua gut tur z̄c. afflicta sunt amaritudie fel' z aceti. Et sic patz. ¶ Tercio multa fuisse vulnera xp̄i et dolores claret ex doctoz. sctōz dict⁹. qz Anb. dic̄ Christ⁹ inq̄t coronat⁹ incedit sed ipsa sua corona

cruciatus est: qz mille pūctur ei⁹ vertice p̄cio/
sissimū vulnerauit Dec ille. Jtē Bern. Caput il
lud diuinū densitate spinarū vsqz ad cerebz ē
pforatū: corp⁹ totū adeo vulneribꝫ ꝯcisum vt a
plāta pedis vsqz ad vticē nō esset i eo sanitas. O
ḡ Jesu bone q̄tū te diligere debem⁹ q̄ nos tātū
amasti. Sz q̄ nūero putāt fuisse vulnera xp̄i et
dolores. Ludol. li. de vita xp̄i dic̄ a deo reuelatū
fuisse q̄busdā sctis. Magr Jordan⁹ etiā ꝯcordit
dic̄ q vicz vulnera xp̄i i vniuerso fuerūt q̄nqz mi
lia q̄dringēta septuagita q̄nqz. Un̄ v. Septuagi
ta q̄nqz q̄tercent milia q̄nqz. v. Tot fert christus
p nob vulnera passus. Sz b puto annumerā/
do sola vulnera q̄ effuderūt sanguinē sine liuo/
ribꝫ. Est aūt liuor vbi sanguis nō effundit sz in/
tra cutē denigrat. Hoc ió puto qz magr Jobes
Britsch dic̄ i ser. de Parasceue a Bona. i q̄dam
opusculo dictatū vicz q xp̄s i vniuerso habuit
tot lesiones q̄t hz legio i nūero. vicz sexmilia sexcē
ta sexaginta ser. Sz restat q̄rendū p edificatōe
q̄ honore vl obsequio debz hō deflere vulneribꝫ z
doloribꝫ xp̄i z sub q̄li sūma. Ad qō deuoti dicūt
ex reuelatoibꝫ q alape fuerūt. cij. colaphe. cxx. cō
spuitōes. lxxiij. Jctus sup os suū i captōe fuerūt
xxx. z postea sine numero. Jtē i terrā ꝓiecerūt sep
ties. z crux cecidit sup eū cadēte ipo sub cruc/
one q̄nqz vicibꝫ. Sz de cultu sūmario rñdet fm
cosdē. s. Ludol. z Jordanū q mlt̄ valz z efficax
oratio ē vt singul die dicant q̄ndecim p̄ nr̄. sic
cū ꝓpleto anno erūt i sūma q̄nqz milia quadrin
gēta septuaginta q̄nqz pater nr̄. z sic cuilibz vul/
neri xp̄i cedet vnū p̄ nr̄ i anno q̄si p annua pēsi
one. q si voluer satisfacere insup de liuoribꝫ q
sūt mille cētū nonagita unꝰ adde p̄dictis q̄ttuor
pater nr̄ z sup abūdāter p oibꝫ passiōibꝫ xp̄i dic
salt̄ q̄nqz pater nr̄. Denicz addūt alicq di. q si q̄s
ꝓtinuaret p̄dicta q̄ndecim annis resultaret z ce
deret p q̄libz gutta sanguis xp̄i vnū p̄ nr̄. in sū/
ma vicz decies octo z duo milia cētū vigitiq̄/
qz. Un̄ charissimi ꝓsulo vob oibꝫ iuxta premissa
ꝓtinuare hec vsqz ad horā mort. nō em̄ dubiuz
q̄n meritū z gr̄a p b acq̄rat z tādē gl̄ia. qz ap̄lus
dic̄. ij. ad Ch o. j. Sic socij passionū est sic z cō
solationū.

Nono flere debem⁹ sup chri
sti iusta iudicatōe de q̄ pseq̄re historiā euāgelicā
vt hz ser. j. R. Decimo sup xp̄i crucifixiōe. de q̄
ibidē Undecio sup xp̄i morte: de q̄ ibidez X
Duodecimo sup vgis desolatōe z luctu: de q̄
pseq̄re vt ibidē habes sub lr̄a T z Z. z sic patet.
Cōcludam⁹ ḡ fmonē vt genibꝫ flexis: manibꝫ ex
pāsis dicam⁹. Dñe iesu xp̄e q p nob ex nimia ca
ritate mortu⁹ es i cruce: tibi laudes z gr̄as agi⁹
p oi tuo vulnere p oi tuo dolore: p oi meroze et
p omni passiōe z morte. Et te dñe p̄camur z obse
cram⁹ p oēs illas tuas amaritudies z passiōes
q̄s p nob sustinuisti vt des nob veniā z gr̄am et
morē salutiferā ac tādē gl̄iam eternā vt regne/
mus tecū in celis sine fine iesus iesus iesus Amē

Jn Parasceue Sermo quartus de passiōis
xp̄i pscutōne deuota p vias plures

Quo abiit dile/
ctus tu⁹ o pulcerrima mlier quo
declinauit dilect⁹ tu⁹ z q̄rem⁹ eū te/
cum. Cāti. v. c. Passionē dñi nr̄i iesu chri
sti ꝓtēplātes flere magꝫ lubet q̄z loq. Est nēpe ꝓsue
tudo hoim q amico mortuo ad domū ōfuncti
ꝓueniūt cū ꝓsanguineis z p̄cipue cū mre ei⁹ de/
plāgētes morte amici. Et q̄m hodie mortu⁹ ē nō
mus de⁹ nr̄ q tāta amicicia nos dilexit vt suo p̄
cioso sanguie ablueret nos a pctis nr̄is: z aniaz
suā posuerit p nr̄a redēptiōe: ideo dignū z iustuz
est vt nos hodie ꝓuenieñ ad ip̄i⁹ domū. i. eccl̄iaz
ibi defleam⁹ cū sua sctissima genitrice Maria
q hodie nimiū plāxit sup passiōe z morte filij sui
dulcissimi dñi iesu xp̄i. Ad qō iducit nos potis/
sime rō tripler. Pria rō inocētie xp̄i qz q̄n q̄s ino
cēter occidit morte crudeli ois hō bon⁹ ad fletū
z cōpassionē sup illo incitat. Sic factū ē hodie ds
Jesu q peccatū nō fec nec inuēt⁹ est dol⁹ i ore ei⁹
j. Pe. ij. Sic z innocētissima ei⁹ mater maria q̄/
si est occisa doloris gladio in corde. Un̄ Ber. O
Jesu dulcissime vbi sūt scelera q̄ fecer cū nec pec
care potuisti. vbi prava opa. homicidia vitupia
obprobria q̄ ꝓmiser: nullū boz certe in te inuēio
z tñ morti adiudicatū regio. Ad idē in sententia
Anſ. O domia gl̄iosa virgo maria q̄s fontes la
chrymaz dicā erupisse de pudicissimis ocul tu
is cū attēdebas vnicū filiū tuū innocētez corā te
flagellari: mactari dissecari crudeliter. Utiqz il/
le nunq̄z peccare potuerat. Un̄ ḡ patiebat talia
Et tu vgo sctissima nunq̄z i aliq̄ offenderas: et
tñ mort dolorose penas i corde p filio ꝓpatien
do sustinebas. Quid ḡ ego miserrim⁹ pctis plen⁹
rñdeā: q̄d factur⁹ sim: quale iudiciū mort ex̄e
pmereor nisi egero pniam. Nā si i viridi. id est in
xp̄o z mre eius hec facta sūt: i arido: b ē i me pcō
re q̄d fiet. Ue mihi z ve si pctā mea nō defleuero
ve si pniaz ñ egero. ve si passiōi dñi mei iesu vac
ter ꝓpassus nō fuero. Si ei ꝓpatimur z ꝓregbi/
m⁹. Ro. viij. ergo si nō ꝓpatimur ꝓdēnabimur.
Scōa ratio cause. s. pcti nr̄i. Nō eni christ⁹ dñs
p alia causa q̄z p pctis nostr exoluēdis passus
est z mortu⁹. z ideo debem⁹ cū eo ꝓpatiēdo flere
z cū sctā mre. s. ei⁹. Un̄ Anſ. i ser. de cena dñi dic̄
sic. O inq̄t mirabil cēsure ꝓditio. excessit iniqu⁹ z
punit iust⁹. delict re⁹ z vapulat innocēs. q̄ cō/
misit seru⁹ exoluit dñs. q̄ fecit hō sustiet de⁹. O
fili dei q̄ tua descēdit hūilitas: ego iniq egi z tu su
stines penā. hec ille. Tercia rō insufficiētie soluē/
di. Si enim omniū nostrū oculi resolueren i tot
lachrymas z tāras q̄nte sunt in mari z oib⁹ flu/
minibus non sufficeremus ad satisfaciendū tā/
te pietati et charitati qua deus pro nobis pec/
catoribus est passus et mortuus. Curritе ergo
gētes z venite saltē mēte vna mecum ad mōtem

ualuarie.z stem⁹ iuxta crucē.intueamur xp̄m i ligno pēdentē.z mestissimā matrē sub cruce flentē z alloqueñ ipaz ⁊ginē b̄ndictā dicamus. O pulcerrima m'ier̄ q̄ abijt dilect⁹ fili⁹ tu⁹:q̄ declinauit z q̄rem⁹ eū tecū.s.p cōpassionē. Ipa aūt rñdere pōt illō Ruth.j.ca. Ne vocetʃ me noemi.i.pulcrā.sed vocate me mara.b̄ē amarā q̄ amaritudine valde me repleuit oipotēs.hec ibi. Queritʃ. q̄ abijt dilect⁹ me⁹ fili⁹. Ecce ipse.p vr̄a salute pēdet in cruce inē latrones. Ut aūt modū z seriez passiōis sue pie ꝛrēplari z cōpatiēdo deflere possitʃ accedite ad crucē ipsamq̄ adorate di. O crux aue spes vnica zc̄. Pr̄ nr̄ zc̄. B Quo abijt dilect⁹ tu⁹ o pul.zc̄. Btūs Anr̄.tractañ dicta verba i suis meditatiōib⁹ dicit sic alloqueñ ⁊ginez Mariā. O dec⁹ celi gaudiū angelorū obsecro te obliuiscere pauliſp doloris quē te habuisse non ambigo. lachrymas illas p̄cor ifūde cordi meo q̄s tu fudisti sub cruce filij stās. De passione filij tui loq̄mur:ipetra loq̄nti gr̄am. Dic q̄so q̄ abijt dilect⁹ tu⁹ in passiōe z q̄rem⁹ eū tecū in vera corditis cōpassiōe. Et idē Anr̄.rñdet i psona Marie dicēs sic. Hoc q̄s q̄rʃ a me o aia ⁊uota est cōpūctiuū z maxime meroris idicatiuū. Judite ḡ fratres Mariā nob⁹ loq̄ntē. Quid p me dicat credite. Dicam⁹ ei oēs Quo abijt dilect⁹ tuus. Et ipa rñdet. Dilect⁹ inq̄t fili⁹ me⁹ sua passiōe q̄rēs saluare pctōres:decez durissimas vias pambulauit.z in q̄libet ea⁹ repletꝰ est amaritudinib⁹.

Prio abijt in hier'm vt ibi pascak z spōte pa/
Scō abijt ad ortū vt ibi capiak. (tiak
Tercio ad Annā vt ibi alapisek.
Quarto ad cayphā vt ibi tota nocte affligak.
Quinto ad pylatū vt ibi false accusek.
Sexto ad herodē vt ibi despiciak z illudak.
Septimo ad pretoriū vt ibi flagellek z spinis coroneк.
Octauo ad licbostratū vt ibi morti adiudicek
Nono ad mōtem caluarie vt ibi crucifigak et
Decio ad sepulchr̄ vt ibi sepeliak. (moriak

Istas decē vias xp̄i debem⁹ hodie deuote meditari.et ppē has solēt ⁊uoti hodie eccl'ias visitare sideremus tria p̄cipua.

Primo huius loci aptitudinem.
Scō tp̄is habitudinem
Tercio huius itineris amaritudinem.

Primo q̄stio occurrit de loco.s.q̄ venit iesus ad patiēdū Cur xp̄s dñs voluit pati i ciuitate sctā hier'm magʃ q̄ alibi. Ad q̄ ꝑm Tho.iij.par.q. xlvj.alioſq̄ doct. assignk tres potissime rōnes. Prima q̄ hier'm erat loc⁹ a deo elect⁹ ad sacrificia sibi offerēda.q̄ q̄dē figuralia sacrificia figurabāt xp̄i passionē z i cruce imolatiōez. Hoc em̄ est vez sacrificiū.iuxta illō ad Eph.v. Tradidit semetip̄m hostiā z oblatiōez in odorē suauitatʃ. Scōa rō q̄ virt⁹ passiōis xp̄i ad totū mūdū diffinitēda erat.ideo i medio t̄re habitabil'.i.i hier'm q̄ sita ē in q̄rto climate pati voluit.iuxta illō ps̄. De⁹ aūt rex nr̄ añ secl'a opat⁹ est salutē in medio terre.q̄ hier'm ōr q̄si vmbilic⁹ t̄re esse in medio. q̄ō q̄dē nō est p̄cise intelligēdū ꝑm cosmogr̄phos z astronomos sed p tāto q̄ ē in q̄rto climate habitabil' t̄re. Et sic cū assignent septē in mūdo climata seq̄k q̄ hier'm dicak in medio.vt etiā tenet Lyra i postilla. Tercia rō q̄ b̄ m'tū cōueniebat hūilitati xp̄i.vt sic̄ gen⁹ mortʃ elegit turpissimuz ita ad ampliorē hūilitatē pateret cōfusionē in loco z ciuitate tā celebri p totū mūdū vt reputaret⁹ ciuitas sctā. Un̄ Leo papa i ser.epiphanie ōr sic Qui seruꝰ suscepat formā z nō iudicare venerat sed iudicari Bethleē p̄elegit natiuitati:hieroſolymā passiōi. D Scōo ꝓsiderem⁹ tp̄is habitudinē. Dicit aūt Mat.xxvj.z Mar.xiiij. ac Luce xxij.q⁹ p̄ma die azymoz q̄n pasca.i.agn⁹ pascal occidebak z imolabak in vespe vl' ad vespaz illi⁹ diei venit Jesus cū discipul' i hier'm ad comedē dū agnū pascalē.z tādē ad patiēdū p nob⁹ z capiendū ea nocte. Ubi ꝑm Lyraz Nota q⁹ illa dies fuit feria q̄nta q̄ erat vigilia pasce tūc q̄ erat dies xiij.p̄mi mēsis.z tūc tenebank z incipiebāt vesci pāib⁹ azymis vsq̄ ad vespaz.xxj.diei eiusdē mēs hoc ē vsq̄ octauā.vt hr̄ Exo.xij. Nā ꝑm legē Levitici.xxiij.solēnitas pascal' iudeoz celebrabak.xv die p̄mi mēsis. Et hec solēnitas icipiebat a vespe diei p̄cedēt.s.xiiij.q̄n imolabak agn⁹ pascal. Et illa erat hora comedēdi ip̄m agnū pascalē cū panib⁹ azymis. Sz b̄ q̄rit Utr̄ vel vñ ꝓueniebat xp̄m dñm tali tpe.s. pascali p nob⁹ pati. Rñdet ꝑm sctm Tho.pte.iij.q.xlvj.ar.ix. et ꝓcor. Fran. maro.q⁹ sic̄ ait btūs Aug.li.lxxxiij.q. Oia ꝓpr̄ijs locʃ z tp̄ib⁹ gessit saluator.q̄ sicut oia sūt in manu z ptāte ei⁹:ita z oia tpa z loca. Et ideo sic̄ conuenienti loco passus est.ita et de oī tpe elegit ad patiēdū tpa aptiora. Elegit q̄ppe de etate iuuentutē.de ptib⁹ anni eq̄noctiū ⁊nale.ō mēsib⁹ martiū.de lunatōe pleniluniū. de festiuitatib⁹ pasca de dieb⁹ feriā sertā.de horis tertiā exclamationi crucifixiōis. Et sextā eleuatōi i cruce.z nonā mortī zc̄. Accipiam⁹ aūt breuit̄ rōnes singl'oz. A Cur em̄ in iuuentute pati voluit xp̄s tres sunt rōnes. Una q̄ nō ꝓueniebat vt in eo apperet diminutio nat̄e vel defect⁹ senectutʃ sic̄ nec morb⁹ infirmitatʃ cuiuscū q̄. Sed decebat xp̄m pfectio nat̄e būane. Nature aūt būane pfectio est i iuuentute circa tricesimū annū.z ideo non decebat pati xp̄m i puericia vl' etiā adolescētia aut senectute.sz i etate iuuenili vl' virili. Scōa rō est vt in iuuenili etate moriēs z resurgēs futurā resurgētiū q̄litatē i seipo p̄stēderet ꝑm illō Eph.iij. Donec occurram⁹ oēs i vir̄ pfectū in mēsuraz etatʃ plenitudis xp̄i. Tertio vt ex b̄ suā dilectōez magis ꝓmēdaret q̄ vitā suā p nob⁹ dedit q̄n erat i pfectissimo statu z fēsu viuaci. O ḡ hō z tu ama eū q̄ te sic amauit. Ber̄. Quid tibi ꝛribuā o amātissime iuuenis iesu bōe q̄ te totū p me obtulisti:coꝛ

pus ī cibū: sanguinē in lauacr̄: aīaz ī redēptōis
p̄ciū: z diuitatē tuā repromisisti in p̄miū eternū
¶ Jtē Cur i vere voluit xp̄s pati circa eḡno
ctiū qñ dies sup̄ nocte excrescere icipiūt. Rō bu⁹
ius potissima est ad significādū qz p passiōez sal
uatoris a tenebris ignorātie z pcō̄r: a tenebris
q̄z bu⁹ miserie ad lucē vitat⁹ gr̄e z gl'ie sempit̄ne
ducimur. ¶ Jtē cur ī martiū mēse pati xp̄m ꝑgru
it. Rō vna ē. vt sīc in illo mēse incarnat⁹. ita z il⁹
lo mēse z eo die mēsis patere et morere. Ut eñ
ait Aug⁹. xviij. de ciui. dī. ca. lv. passus z mortu⁹
est xp̄s. viij. kal'. aprīs. B est die marcij. xxvij. in q̄
cadit festū annūciatiōis Marie. z sic eodē die q̄
intrauit mūdū p icarnatōez (licz annis int̄medi
antib⁹) exiuit ō mūdo p morte: vt q̄ die mūdi re
parationē cepit eodē die ei⁹ redēptiōez ꝑsūmaret
Alia rō. qz vt ōr li. ō q̄stiōib⁹ no. z ve. test. Tūc. s.
in marcio voluit xp̄s mūdū reformare qm̄ ip̄m
in marcio putaī creasse: licz ō B sint varie opini
ones q̄ mēse vicz creat⁹ sit mūd⁹. qz alicḡ dicit q⁹
in septēbri qñ fructꝰ sūt maturi. iuxta illō Gen̄. j
Protulit terra herbā virentē z facientē semē. Et
hec opinio fm Lyraz cōis tenet ab hebreis. Alij
aūt dicūt q⁹ creat⁹ sit ī mēse marcij. De q̄ Exo. xij.
dixit dñs Mēsis iste vob⁹ pncipiū mēsiū p̄mus
erit ī mēsib⁹ anni. Et hāc approbat Frā. maro. p
Aug. vbi s. s. li. de q̄stiōib⁹ no. z ve. test. Et p B q⁹
sol tūc intrat p̄mū signū celi vbi icipit cursū suū
scz i sig̃ariet⁹ q̄ sol in pncipio mūdi videt fore cre
at⁹. Sed q̄ ista r̄ opinionū sit verior dñs nouit.
Hoc tñ placeat qz iste mēsis martiū mag⁹ cōue⁹
nit passiōi xp̄i. qz martꝰ ōr a marte q̄ ē planeta
belli. nā z illo tpe solēt reges bella parare. Et q̄a
tūc hyemis frigiditas ad calorē termiat⁹ z viuifi
cari incipiūt oia z ad fructificāduz se disponere.
Jdeo q̄z xp̄s tūc pati voluit vt significet q⁹ p pas
siōnē suā pcō̄r frigiditas icalescat. vitaq̄z aie i ca
liditate ich oat⁹ z ad fructū celest⁹ p̄miū disponit⁹.
¶ Jtē cur in plenilunio pati voluit Rō est: vt si⁹
gnificaret in xp̄o plenitudo gr̄e. licz i sua icarna
tiōe videbat⁹ (tanq̄z luna) defectuosus: eo q⁹ assū⁹
pserat defect⁹ bū anos. Alia rō est. qz luna in p̄n⁹
cipio creata est plena. iuxta illō Gen̄. j. Fecit de⁹
duo lūinaria mag̃ zc. Decebat ḡ q⁹ sīc bō pecca⁹
uerat z pierat ī plenilunio: sic saluaret⁹ ī plenilu⁹
nio. qz ōr Ber̄. Oportebat vt mod⁹ repatōis corre
spōderet mō culpe. ¶ Jtē cur in festo pasce
iudeoz̄ Rō est. vt vitas mag⁹ ꝑcordaret figure.
ideo q̄z eodē die q̄ agn⁹ paschal' imolat⁹ ē z edebat
xp̄s passus ē z ad esuz ī sacro eucharistie se dedit
ꝓpter qō ecc'ia cōicandū instituit. p hac die. ¶ Jtē
cur sexta feria pati voluit z ñ alia die hebdoma
de. Rō. qz hac die p̄m⁹ ille bō Adā z etiā Eua ex
ei⁹ costa creati sūt Gen̄. iij. z eadē die trāsgressi sūt.
ergo ista die redimi debuerūt atq̄z a pcō̄ mūda
ri sanguie xp̄i. Et sīc eo die de latere viri dormiē⁹
tis formata ē eua: sic ip̄o die de latere xp̄i dormi⁹
entis p morte in cruce ecc'ia debuit formari. De⁹
niq̄z hac die plura magnalia legunt facta vt pa⁹
tet p hos vsus Est adā fact⁹ z eodē tpe lapsus. v
Angel⁹ est missus z passus in cruce xp̄s. v. Ob
meritū decie cadit abel fratris ab ense. v. Offert
melchisedech ysaac supponit⁹ ar⁹. v. Jsrael exit z
ingredit⁹ moises mozit⁹q̄z. v. Dauid deuicit Holi
am post z obīt. v. Pseudo ꝓphetas iugulauit
sctūs Helyas. Uñ ꝓpe figuras xp̄i i his exp̄ssas
bodie passus ē xp̄s. ¶ Deniq̄z de hora elegit xp̄s
tertiā exclamatiōi iudeoz̄. Et sic illa hora crucifi⁹
xit⁹ est liguis. qz illa hora lingua serpētis a demo
ne cepat hec tēptatio p̄mo z pentū. Horam aūt
sextā elegit eleuatōi in cruce. qz illa hora adā fru
ctū ligni decerpsit. Horā aūt nonā elegit mortī.
qz illa hora adā ō paradiso ē eiect⁹. iuxta illō Gen̄.
iij. Cū audisset adā vocē dñi deambulāt⁹ ī padi
so ad aurā post meridiē. B ē: circa horā nonā fm
Frā. maro. Et iō ipsa hora descēdēs in libū resti⁹
tuit p̄ribꝰ sctis paradisū i visiōe deitat⁹ q̄ hora adā
eiect⁹ ē. Dec Frā. maro. O ḡ mira dei sapiētia q̄
nos redemit. ¶ Tercio p̄ncipal'r circa vīā banc
ꝑsideremꝰ amaritudiez itinerꝭ huius. Hoc aūt
patz Prio ex matꝭ sepatōe. Nota quō licētia ab
ea xp̄s accepit z vale ei dixit: gr̄as agēs ō fuit⁹
ei⁹. vide ser. j. E. Scō ex discipuli traditōe quā
in cena p̄dixit. pseq̄re vt hēs ibidez F. ¶ Tercio ex
discipl'oz̄ oīm ruinatiōe. vide ibidē B. ¶ H
Scā via fuit ad ortū vt ibi xp̄s capet⁹. z hac pse
q̄re sīc babes ser. j. M vsq̄z L. ¶ Tercia via xp̄i
fuit ad annā vt ibi alapet⁹. z hāc pseq̄re vt babes
eodē ser. j. L. ¶ Quarta via fuit ad caypham. de
hac ibidē M. ¶ Quīta via fuit ad pylatū. de hac
ibidē N. ¶ Sexta via fuit ad herodē. ō hac ibidē
O. ¶ Septia via ad p̄torīū. de hac ibidē P z Q.
Octaua via ad lichostratū vl' tribunal. ibidez
R. Nona via ad mōtez caluarie. ibidē R vsq̄z
T. ¶ Dic q̄ri pōt cur xp̄s noluit pati ī tēplo
vl' ciuitate sed extra portaz educi et ibi crucifigi.
Rñdet fm doc. p̄cipue Tho. iij. pte. q. xlvj. Pri
mo ido vt vitas rñderet figure. Nā vitul⁹ z hyr⁹
cus q̄ solēnissimo sacrificio ad expiatiōez totius
multitudis offerebant extra castra cōburebant
Leuit. xvj. Uñ Heb. xiij. hāc rōnez tāgit ap'l's. ꝓ⁹
pter qō inq̄t z ihesus vt sctificaret ppl'm extra por
tā passus ē zc. Scdo vt p B nob⁹ daret exēplū exe
undi a mūdana ꝓuersatōe. Uñ ap'l's ibidē. Exe
am⁹ ḡad eū extra castra ip̄ropiuz ei⁹ portā. Nō
em̄ hem⁹ B manētē ciui. zc. Tercio fm Chrys⁹.
ser. ō passiōe. noluit xp̄s pati sub tecto: nec in tē⁹
plo iudaico ne illō sacrificiū salutare sāguis xp̄i
putaret⁹ p iudaica tm̄ plebe oblatū. Et iō foras
ciuitatē foras muros pati voluit vt scias sacri⁹
ficiū eē cōe q̄d tot⁹ tr̄e ē purificatio. Sz q̄re in lo
co caluarie imolari voluit. Rñdet fm Hiero.
sup̄ Mat. qz patiebat⁹ p boib⁹ dānat⁹ ad mor⁹
tem tam corporis q̄z anie p peccatū. et ideo i lo⁹
co vbi scz iacebant caluarie. i. decollatorū cada⁹
uera christus mori voluit. Decima via fuit ad

sepulchrū. de hac sermone ꝓmo ℣ ¶ Pro finali oremꝰ z deꝑcemur dñm iesum hodie ꝓ nob pas sum vt det nob sꝑ in corde tenere iugi memoria suā sctissimā passionē z brūssime matris eius cō passionem quatinus mereamur in ꝑsenti habe re gratiā z in futuro gloriam. Amen.

¶ In Sabbato sancto de christi sepultura vi de in quadragesimali.

Itē de cōpassione Marie vide in stellario.

Itē de resurrectiōe dñi et diebꝫ subseqntibꝫ la tissime habes in sermonibꝫ de tempore.

De sctō Adalberto episcopo et martyre Ser mo cum legenda.

¶ Talis decebat vt nobis esset pōtifex sctūs: innocēs: im pollutꝰ: segregatus a pctōribꝫ. Heb. vij. ca. ℣ ¶ Verba hec q̄uis lr̄aliē sint de xp̄o sc̄pta: ñ ꝙuenient pñt etiā dici de btō Adalbto. Ipse eñ in hijs imitatꝰ est xp̄m. Fuit nēpe ponti fex. Dicit aūt pōtifex ꝑm Catholicō eps vl' sacer dos pontez faciēs. i. iter salutē pbēs alijs. Hō ve sctūs Adalbtꝰ fecit: nō solū ꝓpinqs sed etiā longe positꝫ gētibꝫ vicz ꝓ Bohemiā. ꝓ Boloniā. ꝓ Hū gariā z ꝓ Morauiā ac Pruscią xp̄i fidē p̄dican do. et sic ab errore infidelitatꝫ ad viā salutꝫ ꝙuertē do. Ipe q̄z fuit mūdissime z sctissime vite z segre gatus a pctōribꝫ tā q̄ ad abstinēdū a pctis illoꝝ q̄z q̄ ad habitationē. Cū eñ esset eps Pragēs et videret ppl'm sceleratū a suis pctis enormibus nullo suo conatu vl' labore reuocare posse: illos ꝺseruit et mōasteriū ītrauit vt xp̄o ibi fideliꝰ ser uiret. Deniqz ipse merito ꝺz pontifex sctūs rōne martyrij. Nā Anſ. sup ps. ij. dicit sic. Sanctꝰ ꝺz q̄si sanguie vnctꝰ. Hñ soli martyres ꝓprie scti di cunt alij iusti z btī. hec ille. Hz q̄m Adalbtꝰ san guine ꝓ xp̄o fuso vnctꝰ fuit ḡ merito de eo verba ista accipiunt ꝓ ꝑmone. Tal' decebat vt nob zc.

Prio ꝺ pastorali p̄sidētia. cū ꝺz. nob pōtifex zc.

Scdo de speciali sanctimonia. cū ꝺz: innocens

Tercio de martyrij patien- (ipol. segre. zc. tia. cū ꝺz: sanctus. q̄si sanguine tinctus.

¶ Circa ꝓmū de pastorali p̄sidentia accipia mus ꝓ ꝙlusiōe vbū Hugonis de claustro aie. li. ij. q̄ oēs rectores et p̄lati q̄ sunt loco xp̄i debēt xp̄m imitari. Et ꝺ marie i tribꝫ inqt. In dignita te. in ptāte. in officio. Et declarañ idē Hugo sub dit. Fuit ei xp̄s sacerdos rex z mīster. Sacerdos cū in ara crucꝭ seipm hostiaz daret. Rex: cū a li gno dñs regēret. Mīster: cū pedibꝫ petri et disci pulorꝝ aquā mīstraret et ablueret. Sacerdoti ḡ dignitas: regi ptās: mīstro ꝙpetit officiū. dignita ti ꝺbef fuerētia: ptāti obediētia: officio cura. duo ex his p̄latꝭ ꝺbenť. fciū ꝺo subiectꝭ. nā reuerētia z obediētia p̄latꝭ exhibēda est a subiectꝭ. Cura ꝺo subiectꝭ est impēdēda a p̄latꝭ. Hec Hugo vbi s.

Si aūt q̄ras q̄liť debeat q̄cūq̄z p̄latꝰ vl' p̄sidēs siue eccl'iastic⁹ siue etiā secularꝭ in p̄dictꝭ xp̄m Je sum imitari clare ostēdit q̄ ad p̄latū eccl'iasticuz in baculo pastorali quē portat. Et q̄ ad ptātez se cularē in gladio. De q̄ ꝺt apl's Ro. xiij. q ñ sine cā gladiū portat. i. iudex vel p̄nceps. ¶ Pri mo inquā de bacl'o pastorali Sciēdū est q oēs pōtifices vtunť bacl'o pastorali p̄ter solū roma nū pōtificē q̄ nō vtit. Cuiꝰ vna rō est. qz Petrus apl's miserat Marcialē discipulū cū alio condi scipulo ī germaniā ad p̄dicādū. q cū p. xx. dietas iuissent Marcialis mortuꝰ ē. Et aliꝰ ad petꝝ re diens narrauit qꝺ acciderat. Petrꝰ aūt baculū ei tradidit dicēs q rediret ad eum z baculū sup corpꝰ defūcti poneret: z vt resurgeret in noie dñi iesu xp̄i imperet. Hō z fecit. Ex q̄ ḡ Petrꝰ a se ba culū remouit z subditꝭ tribuit iꝺo papa oīs Pe tri successor illo ñ vtit. Alia rō est mystica. qz per baculū significať ptās auctoritatꝭ z regimīs. sed romanꝰ pōtifex ñ ab hoie sz a deo hz acceptā po testatē z auctoritatē: iō baculo ñ vtit ad id signifi cādū. Alij aūt pōtifices recipiūt bacl'os a suis pri oribꝫ ex eo q ab hoie recipiūt ptātem. vicz a vi cario xp̄i. ḡ zc. Notādū aūt q ī baculo pastorali sūt tria ꝓ triplici significatiōe ad imitādū xp̄m ī pastoratu aiaꝝ: q̄ istꝭ vsibꝫ notanť. v. Collige ꝓ p̄mū. medio rege. pūge ꝓ imū. v. Attrahe sustēta stimula vaga morbida lēta. Itaqz baculꝰ pasto ralis p̄mo hz p̄ncipiū z in illo hz curuitatē: ad si gnificādū q pastor aie hz colligere tā suā q̄z alio rū aias exēplo xp̄i q̄ dixit Joh. x. Alias oues ha beo q̄ ñ sūt ex hoc ouili. z illas oportz me adducere. Sūt eñ aie subditoꝝ diuise a deo ꝓ pctā varia. Esa. lix. Iniqtates vre diuiserūt inť vos z deū ve strū. Et q̄nqz etiā ipa aīa pastorꝭ ē diuisa ꝓ mul tas exťnas occupatōes. Debet ḡ pastor aias col ligere tā suā q̄z subditoꝝ ad verū pastorē xp̄m ꝓ ꝙuersionē docēdo vbo z exēplo z sacra administrā do. Hñ Greg. ī regist. z. viij. q. j. In scptur. ꝺt. q pastor ecclie nisi diligenter pascat oues: xp̄m pa storē eaꝝ nō videť amare. Et Innocen. Pascere debet inqt pastor aiaꝝ oues vbo doctrie: exēplo vite: z sacrꝝ administratiōe. Itē baculꝰ pastoral' habet secūdo mediū rectū. i. bastile. z b ad signi ficādū iudiciū rectū. Deuť. v. Nō declinabitꝭ ne q̄z ad dextrā neqz ad sinistrā. Deniqz hz finē pun gentē ad significādū q exēplo xp̄i debet vicios z tepidos pūgere ꝓ correctionē. Eccī. x. Verba sa pientū q̄si stimuli z q̄si claui defixi in altuz. Ecce patz q p̄lati spūales debēt xp̄m imitari ī pascē do gregē. in iudicādo iuste. z ī corripiēdo malos

Scdo q̄z dñi z rectores tales q̄liť ꝺbeāt imitari xp̄m ī regēdo edocēť ī gladio quē portāt In q̄ sē hec duo. Primū qz ē ex vtraqz pte acutꝰ iste gladꝰ. Sic z ꝺ xp̄o legiť Apoc. j. q visus ē ex ore eius gladius ꝓcedēs ex vtraqz pte acutꝰ. In quo significať sententia iusta ad partē vtrāqz in

iudicio principis. Secūdū est quia iste gladius portat in vagina. Vñ t xps dixit Petro. Couerte gladiū tuū in vaginā ad significādū q̄ iudex vl' p̄nceps nō debz vti gladio. s. punitōnis boim nisi ex cā t mō iusto t vtilitat; rōe ac cū tēpamēto miscōie. Vñ Diero. xxiij. q. v. in c. Nō frustra inḡt sūt institucta ptātes reg; vngule carnificis, arma milit; disciplina dñantis: seueritas boni pris. bñt oia ista modos suos. causas rōnes vtilitates. hec cū timēt t boni q̄eri inḡ malos viuūt t mali coercēt. hec ibi. Gz exq̄ p tpe isto solēt in nra p̄uicia istituere nouos iudices t mḡos ciuiū ac rectores. ideo alīqs q̄stiones vtiles b̄ inserere curauī⁹.

Pria q̄stio vtz appetere quācūq̄ p̄sidētiā siue spūalē siue tpalē sit pctm mortale. Rñr fm frēz Ange. ō cla. i sū. q̄ nō sp ē mortale sz i certis casib⁹. Primo ē rōe finis qñ. s. i tali appetitu p̄stituit finē pat⁹ qō cūq̄ mortale p̄mittere p̄sequendo potētiā vl' honorificētiā aut p̄sidentiā. Scōs casus rōe rei q̄ appetit. puta si qs appeteret pl'a bñficia eccl'iastica nisi i casu licito. ar. c. Quia intātū. extra de p̄bē. Sil'r qñ qs appeteret talē p̄sidētiā vl' officiū qō ñ pōt sine pctō mortali exerceri. vicz exactōes iustaz talliaz vt theolonia illicita ꝛc. Tercio⁹ casus rōe indignitat; qñ scz appetit aliqō bñficiū vl' officiū sec'lare vl' eccl'iasticū scīes se idignū rōe crimis vl' ign̄ātie et hmōi: tūc em ē mortale: qz vult qō lex p̄hibz tali. Quart⁹ casus rōe inordiate intētōis. vt cū appetit bñficiū aut dignitatē q̄ habz curā aiaz p̄nci pal'ē ꝓpē bonorē nō ꝓpē salutē aiaz vl' vtilitatez eccl'ie vl' ꝓpē fruire deo. Sil'r si qs tpale officium appeteret ꝓpē aliqō illicitū liber⁹ ꝓpetrādū: vel ꝓpē diuitias cumulādas per birsagia ꝛc. Et hec oia itelligēda sūt si fiāt ex delibata volūtate: al'as vēiale pctm ē vt cōit. Ad p̄dicta facit di. lxj. c. Miramur. vbi Leo papa dic sic. Principat⁹ quem aut seditio extorsit aut ambitio occupauit. etiaz si moribz atqz actib⁹ nō offendit: ip̄i⁹ tn initij sui est ḡnitiosus exēplo. z vix bono ꝓgūt exitu q̄ malo sūt ichoata p̄ncipio. Hec ibi. Ad idē Abryso. vt hī di. xl. c. Multi. dic. Quicūq̄ desideraverit p̄matū i terra iueniet ꝓfusiōez i celo. nec inḡ suos xp̄i ꝓputabit q̄ de p̄matu tractauerit. Hec ille.

Scōa q̄stio vtz oblatā p̄sidētiā recusare sit pctm mortale. Rñdet fm eūdē frēz Ange. q̄ quilibet p̄sidētiā hō appetere nō debeat: al'as appetēdo fit indign⁹. j. q. j. Principat⁹. z sup̄ dicto. c. miramur. tn cū offert p̄sidētia siue spūal' siue tpalis nō ē fugiēda vl' recusanda ex desidia. Nā si tal' est dign⁹ ad talē p̄sidentiā: z eq̄ dign⁹ nō ē cui debeat dari tūc recusare ē pctm mortale. vñ ōr Greg. in regis. z hī. viij. q. j. In scriptur;. q̄ si is q̄ valet oīpotētis dei oues renuit pascere: oñdit se pastorē sūmū mime amare. Si em vnigenit⁹ p̄ris p explēda vtilitate oim de secreto p̄ris ad publicū nostr egressus ē nos q̄d dicturi sum⁹ q̄ secretuz nostr ꝓponim⁹ vtilitati primor. hec ille.

Tercia q̄stio. vñ ē q̄ q̄nqz mali z nociui p̄sidētes vel pastores p̄ficiūt plebi. Ad h rñdz Origen. sup li. Judic. ome. iiij. z Diero. ibidē q̄ dicūt ille. Nō sp principes populi z eccl'ie iudices p dei arbitriū dant. sz put merita nra deposcunt. si mali sunt act⁹ nri dāt nob principes fm meritū nrm. Vñ dñs ait de Saule. Fecerūt sibi regē sz nō p me. quē tn vetuqz ipe dñs iusserat regē fieri. Sz q̄ nia nō fm dei volūtatē sed fm pctōris ppl'i meritū fuerat electus negat eū sua volūtate vl' p̄silio p̄stitutū. Ad idē etiā Gre. i regis. dic sic. Regētiū vita z plebiū merita ita ꝓuertit q̄ sepe ex culpa regētiū deterior fit vita subditoz. z sepe ex meritis plebiū ōlingit vita pastoz. Q; ei mala actio p̄sidēt; valde noceat subdit; claret i phariseis de q̄b⁹ dñs ait. Vos nō intratis. s. i regnū celoz. nec introeūtes intrare p̄mittit;. Et q̄ culpa plebium multū noceat vite pastoz i Dauid facto cogsci⁹. q̄ sctūs z a deo laudat⁹ tn elatōe inflat⁹ populū numerādo peccauit. z tn vindictā ppl's suscepit dauid peccāte. cur b; q̄ fm meritū plebiū dispo nunt corda regentiū. hec Gre. Ad b idē facit exemplū in b. adalbto q̄ cū essz sctūs epūs Prageñ sed popul⁹ mult; sceleribz se laxassz nec reuocari posset btūs adalbert⁹ deo reuelāte ab eisdē absceslit z ad saluādas alias gētes ē missus. Vñ p ōmerito illi⁹ populi peccāt; ablat⁹ ē ab eis sctūs plat⁹. Q; ḡ pctōr vide dei iudicia z ptimesce ac con

Circa scōm p̄ncipale de sctitate Adalbti accipiam⁹ ꝓclusione q̄ hic btūs vir adalb. claret z noie pfect⁹ z mūdicia vite sanctus. Declarat primo ex rōe. Nam queri⁹ vtruz in hac vita possit aliqs dici vere pfect⁹ et sanct⁹. Ratio q̄stiōis: qz Bern. sup can. fmōe. xxij. dicit q̄ sctūs ille vere dici pōt qui vere mūd⁹ est ab oī pctō. Unde ait in scpturis vsitatū est sanctificatiōnē p mūdicia poni. Sed nemo i hac vita mūdus a pctō nec infans cuius vn⁹ diei vita ē sup terrā. Job. xv. fm tn aliā trāslatiōem. Itē puer. xx. Quis pōt dicere, mūdū est coz meū: pur⁹ sum a pctō. Et. j. Joh. j. Si dixerim⁹ q̄ peccatū non habemus nosmetipsos seducim⁹ z veritas i nobis nō est. Non videt q̄ quō hō possit i hac vita esse pfectus z sanct⁹. Rūdet ad hec fm doctores p̄cipue Tyrā q̄ hō q̄uis nō potest se vaciter discere imunē ab omni pctō fm qō sonāt predicte auctes nisi cui esset ex speciali gra reuelatū a deo. Nā si intelligere volum⁹ p̄missas auctes de peccato vēiali illō nō pōt in p̄nti totalit vitari. De illo em ōr Prouer. xxiiij. Septies i die cadit iust⁹ z resurgit. Sed pctm veniale nō sepat a deo nec tollit scitatis pfectionē. Si aut intelligam⁹ de pctō mortali nullus pōt scire se pctō mortali carere nisi cui reuelatū fuerit a deo. Eccl'iastici. ix. Nescit hō vtrū odio vel amore dign⁹ sit. propt q̄ō null⁹ pōt sine dei reuelatōe dicere se sine pctō al's incurrit pctm iactātie z supbie asserendo q̄ō nescit. Propt q̄ō dicit Bern. i ep'la ad fratres de

mõte dei q̃ pfecti q̃q; z spũales ac scti se sp p bũi/
licatẽ p̃mũt ac deijciũt. z vñ infra se descẽdũt in/
de sup̃ se ascẽdũt humiliãdo se magʒ pficiũt nec
vnq; de se alta sapiũt. Verũtñ Notãdũ est q̃ pfe
ctio charitatʒ cõsistit in charitate p̃m scti Tho.
ij.ij.q.clxxxiij.alioq; cõiũcta illõ apli ad Co/
lo.iij. Sup oia charitatẽ hñtes qõ ẽ vinculũ pfe
ctionis. Tũc em̃ vnũq̃q; õr pfectũ cũ attingit fi/
nẽ p̃riũ q̃ est vltia rei pfectio.v.metha. Et q̃a fi/
nis hũane mẽtʒ est deꝰ vt ait Augꝰ.li.ꝓfes. Cha/
ritas aũt ẽ q̃ nos vnit deo.j. Joh.iij. Qui mãet i
charitate in deo ma.z deꝰ i eo. ḡ in charitate ẽ p/
fectio scitatʒ. z p̃m ḡdũ ei⁹ est accipiẽdꝰ pfecte scti/
tatʒ ḡdus. Itaq; ḡdus pfecte charitatʒ sunt tres
Unꝰ est z sũmꝰ diligere deũ p̃m totalitatẽ diligẽ
tis z diligibilis. B ẽ inq̃ntũ est diligibil'.z hic cre/
ature pure nõ est possibil' sed soli deo q̃ se tantuz
quãtũ diligibil' est.i.infinite z totũ se totꝰ diligit.
Uñ tali absoluta pfectiõe solus deꝰ est sctũs z fi
liꝰ dei xp̃s verꝰ deꝰ p̃m deitatez. Scõs gradꝰ est
diligere deũ nõ q̃dẽ p̃m totalitatẽ diligibil' ʒ di/
ligẽtis sp tñ actu in diligibile tendentʒ. z iste bñ a
scẽtis in p̃ria vbi sp actualr ferunt in deũ. in p̃nti
aũt nõ habeñ a scẽtis nisi a xp̃o hoie q̃ fuit viator
z cõprehẽsor z p ꝓseq̃ns sanctissimꝰ. Tercius
gradus z infimꝰ est diligere deũ nõ q̃dẽ p̃m tota
litatẽ diligibil' nec diligẽtʒ q̃tum ad h̃ q̃ sp actu
in diligibile ferañ.i.in deũ. sed q̃tuz ad h̃ q̃ ea q̃
repugnãt dilectõi excludañ. z h̃ est scõz in vita
ista. Et cõtingit dupl'r. Uno mõ sic q̃ ab affectu
excludañ oẽ qõ charitati cõtrariañ.i. oẽ mortale
pctm̃. z hoc est cuilibet de necessitate salutʒ. Alio
mõ sic q̃ excludañ nõ solũ illud qõ charitati cõ/
trariañ sed etiã oẽ illõ q̃d ipediret z retardaret ne
affectꝰ totalr in deũ dirigereñ. talis pfectio scitia
tis fuit altissime in btã ṽgine p singularẽ gr̃am
p̃ oĩ z toto tpe. In alijs aũt nõ p oĩ z toto tpe sed
p certʒ tpib;. q; q̃nq; venialr peccauerũt. btã aũt
ṽgo Maria nũq; peccauit etiã venialr. Et q̃m
dũ suũ. ḡ sctũs vere est dictꝰ z pfectꝰ. Et sic patz.

¶ Scõo declarañ ꝓclusio p̃accepta ex noie.
q; adalbꝰ õr q̃si albedie pfectꝰ. i. mũdicia pfectꝰ

Cũ aũt esset puerulus z ex no/ ¶ Legenda.
bilib; parẽtib; Bohemie ortꝰ: dũ in infantia vi
febriũ teneretʒ: parẽtes timẽtes ip̃i⁹ mortẽ ad Ba
silicã sctẽ dei genitricʒ illũ detulerunt z ad clerica
tũ devouerũt. Mox; p auxiliũ dei pfecte sana
tus est. Tandẽ tradit⁹ liberalib; disciplinis: eps
Pragen̄ noie Albertꝰ vt ferñ spũ cognoscẽs istũ pu
erũ futuꝝ post se ep̃m: noiauit eũdẽ Adalbertũ
id est Alberti successorẽ in epatu. Jã em̃ tũc puer
tãta mox; grauitate pollebat vt de sola aia cura
re se diceret z monachus vocareñ a curiensibus.

¶ Tercio q̃q; ex serie sue vite claret fuisse sctũs.
Nam adultus defuncto epo ciuitatʒ p̃dicto: ipe
Adalbertꝰ diuina ordinatiõe ducʒ z seniozꝰ oim
sentẽtia antistes est electꝰ. Et in die ordinatiõis
sue more q̃dã demoniaco demõ exclamãs ꝓpt
Adalbertũ electũ ep̃m se ibi manere diutꝰ non
posse: exiuit. Et hõ ille p bti viri meritũ sanꝰ oĩ/
no p̃mãsit. Factꝰ aũt epus intendebat oĩb; bonis
opib;. z pastorali cura prauos ad rectitudinẽ re
ducere laborabat instanter. Sed dũ ceruicʒ dure
populũ ab illicitʒ nõ possʒ revocare. Crescẽte po
puli malicia deseruit locũ et venit Romã: ibiq;
monachalẽ habitũ accepit in q̃ cũ sũma obediẽ/
tia z patiẽtia de ṽtute in ṽtutẽ p̃ficieñ. christo fi/
deliter militauit p q̃nquenniũ. Tũc cepit clare/
re miraculi. Nã quãdã feminã que p̃ nimia ifir/
mitate septẽ annis panẽ nõ mãducauerat man/
ducare mãdauit z p̃stine sanitati restituit. Item
puellã q̃ndã quã febrʒ durissima adurebat ma
nu tangeñ curauit. Cãdẽ ppl'us Bohemie nũ/
cios mitteñ z de malicia sua emẽdatione p̃mit/
tens: ip̃m de mandato pape revocatũ suscepit.
Sed btũs Adalbertꝰ videñ in grege suo ꝓsueta
vicia nõ cauere ʒ noua q̃tidie isurgere: noluit i
cassum ipẽdere laborẽ. sed relictʒ illis iterato ro/
mã ad q̃tẽ monasterñ post q̃cula secli reuertit.
et dulci mẽte deũ cõtẽplat. Quodã aũt tpe dum
p̃sente papa missam celebraturꝰ ad altare acce/
dere deberet: cappã deposuit. z cũ nõ esset q̃ eã re
ciperet: radiꝰ solarʒ q̃ p fenestrã ingressus p̃tendeba
tur recipiẽs cappã more partice tenuit. Cũ autẽ
in missa quenisset ad agendũ memoriã de mor/
tuis: ãgelꝰ dñi ip̃m admonuit vt iret i Lubich z
tres frẽs germãos occisos sepeliret. q̃ statim fuit i
spũ cũ angelo. Ozz cũ papa z oẽs astantes mira
renť ꝺ ꝓlixa mora: ip̃m credẽtes dormire excita
uerũt. Ille vo dixit q̃ excitatꝰ cirothecã cũ anu/
lo i Lubich dimiserit z nõ recepit. Uñ papa ad
miras misit nũcios q̃ sic inuenerũt vt btũs dixe
rat Adalbertꝰ z deũ i suo sctõ laudauerũt. Post-
modũ tpis cũ fuisset in synodo decretũ p sentẽtiã
epoz; q̃ pastor semel susceptũ gregez deserere nõ
deberet: sctũs Adalbertꝰ coactꝰ ẽ ad gregẽ redire
Sed clã a dño papa licẽtiã ipetrauit vt si oues
sue vocẽ ei⁹ nõ audirẽt: exteras natões adire p̃di
cãdo posset: corde ptractãs q̃ aut de q̃uersiõe ea
rũ lucrũ acq̃reret. aut p xp̃o martyriũ susciperet. z
sic redijt Pragam. K

¶ Circa tercium de martyrio ipsi⁹ accipiã⁹ breuit
p ꝓclusiõe q̃ btũs Adalbtꝰ sic sctitatʒ extitit me
rito magnꝰ: ita z fructu aniaꝝ p̃clarꝰ z gl'iosissi
mo extat martyrio coronatꝰ. Claret ex ei⁹ legẽda
Cũ em̃ dux z ppl's bohemoz. ip̃m pastorẽ egre/
giũ quẽ añ malignis actib; fugauerat ifata vi/
ce reuersum iã palã recipe nollẽt: pl'imas ab eis
passus ẽ iniurias. Appuit aũt ei dñs di. Popu
lus pgit p abrupta vicioꝝ z ruĩ sterʒ. Uñ sum
ptis fratrib; duob; statim trãsiuit Poloniã z p
Morauiã ac in de Hungariã disseminañ ver/
bum dei z fructum tam multiplicẽ aniaꝝ acq̃/
rens. Tandem gentilium Pruscorum terram
adiuit. Ferñ etiã q̃ cũ inter paganos vir sctũs vi

De sancto Georgio martyre

am reqreret vt sibi ostēderēt. illi noluerūt ostēde re sz deriserūt ipm. Et ecce diuio miracl'o pcussi mox effecti sunt muti. Vñ pnia cōpūcti ad ipm sctm accedeñ. penitētes: officiū lingue acceperūt z baptisati sunt. Tādē audita ei⁹ fama in Pru scia pagani aduenerūt atrocit ipm ferieñ. qbus cū ille diceret. De ēra inqt xpiano⁹ p vra salute aduenit seru⁹ illius q fecit celū z ērā z oia: vt vos de diaboli ptāte auferā: q̄tin⁹ creatorē cognosca tis z rit⁹ sacrilegos dimittatis. Qui illū deridēñ clamoribꝫ: pcussionibꝫ: z minis vt extiret eoꝝ fi nes ipetierūt. Tandē vir dei ihūs ptes Lytuañ accedens. ecce idolatre barbarico more sctm dei inuaserūt: ligauerūt: et ad cacumē cuiusdā mōtis pduxerūt: eiusq viscera septem lāceis pfoderūt. Vir aūt dei semetipm tunc sic affari cepit. Adal berte en habes qđ sp optabas mori p desidera to xpo sic z ipe xps p te crucifix⁹ z mortu⁹ ē. septē donis spūsancti dotauit te xps: nūc i ei⁹ honore se ptē lāceis fix⁹ calca tartaꝝ z cōprehēde dulcē ihesū creatorē. Et sic gl'iosus emisit spūm. Ipsa vo die cuidā pb'itero missaz celebrāti spūs reuelañ di xit vt sancti viri corp⁹ inde redimi z deferri faceret. qđ sūmo honore sepultū est. Ferē q̄z q cū multi ml'tas pecunias in staterā p redēptōe corpis sa cri apposuissent: nullo mō corpis pōdus suble uare potuerūt. vñ desp̄antes dimiserūt: suas pe cunias resumētes. Sed q̄dā vidua paupcl'a cū tria sola minuta cris acq̄sita labore manuū ap posuisset: mox p miraculū tātū pōderarunt illa tria sola minuta vt totū corp⁹ in statera oppositā positū subleuarēt. z sic corp⁹ p eis est redēptū. qz sic fuit cōuētio inē eos facta vt tātū p̄cij de ere pecunie apponi deberet quātū corpi pponderaret. O g̃ mirabil' de⁹ in sctis suis. o vere gl'iosus in maiestate sua. Orem⁹ g̃ charissimi deū vt ipi⁹ scti Adalberti meritꝫ det nob gr̃am z gl'iaz Amen.

Ite de scto Adalberto si voluerꝫ pl'es alios ser mones recurre ad cōmune de sctis inē pasca et pentb. de hoc vide in fine hui⁹ pt̄is hyemalis.

De sctō Georgio milite Sermo. j. cū Legēda

Certa bonū cer/
c tamē fidei: appēhende vitā eternā in quā vocat⁹ es. j. Thim. vj. Quibꝫ scz vbis hortanē oēs christiani general'r i psona Thimothei. Nā oēs xpiani debent xpo militare tā viri q̄z ml'ieres in certamie ꝫ oēs tēptationes Et ideo idē apl'us Heb. xij. dicit oibꝫ. Curram⁹ inqt ad ꝓpositū nobis certamē aspicientes in au ctorē fidei z cōsūmatorē iesum. recogitate eū qui talē sustinuit a pec. aduer. se cōtra. vt nō fati. ais vris defi. nōdū ei vsq ad sā. restitistis repugnañ aduersus pctm. Sed qm̄ certātibꝫ p xpo debet vita eterna ex promissiōe dī. Unde z canit eccl'ia di. oibꝫ christicolis. Estote fortes in bello z pugna te cū antiq̄ serpēte z accipietis regnū eternuz. Ideo subdit in pmisso themate. appēhende vitā eternā ꝛc. Btūs aūt miles Georgi⁹ licet militauerit antea mūdo. tm̄ postea gl'iosissime militauit xpo Jesu et puguit p xpo cū serpēte draconе magno quez vicit. pugnauit tādē in passiōe cū diabolo z mē bris ei⁹. ex q̄ pugna appēhēdit vitā eternā quā nūc felicissime tenet. Ergo merito p nra exhortatiōe vt ipm imitemur accipiunt ad ei⁹ laudē et gl'iaz vba pmissa. Certa. s. o hō christiane exēplo Geo rgij. certa bonū certamē z sic appēhendes vitaz eternā. In qbꝫ vbis hic sctus in exēpluz nob p posuit z cōmendat de tribꝫ pcipuis de qbꝫ tria my steria notemus p hoc sermone.

Primo de certamis xpiani actu vl' exercitio. ibi
Secūdo de certādi modo saluifi (Certa.
co. cum subdit. bonū certamen fidei
Tercio de certamis bmōi fructu z pmio. ibi. appēhende vitam eternam.

Circa pmū de spūali exercitio certamis xpiani accipiam⁹ p cōclusiōe. vicz q sic xps dñs z ei⁹ miles Georgi⁹: sic z oīs xpian⁹ certare debet spūalibꝫ resistēdo hostibꝫ. tpcipue tribꝫ. vñ Bē. Tres inqt habem⁹ hostes pcipuos: mūdū: car nē: z diabolū. Ex qbꝫ duo pmi z si aliqñ inimit tūt: nunq̄z tm̄ vsq ad mortē pēit⁹ dimittūt. Ter ci⁹ aūt tā execrabili odio aduersum nos cōiura uit vt nec ad momentū inductias pacis sinat. Sz cū tēptare nō sentit callidi⁹ et acri⁹ ipugt. Unde hortat nos Amb. in Exameō di. Miles es. s. o xpiane. diligēter g hostē explora ne tibi nocturn⁹ irrepat. Athleta es: sic sta ne cadas: sic curre vt ad brauiuz puenias. qz corona debet legitīe certā tāti. Q⁹ si fuerꝫ vulneratus curre ad medicū q̄re pnie remediū Nec ille. Sz cur ōbeat xpi an⁹ certare ꝫ dictos hostes Rñdet q pcipue tri

Prima ratio obligatiōis. (plici rōne.
Secunda ratio piclitationis.
Tercia ratio pmiationis.

Prima rō obligationis. qz oīs xpian⁹ tanq̄z mi les regis celestis iurauit hāc militiaz obſuare vicz vt ꝫ hostes dñi sui z aie sue fortit pugnet. Et b̄i baptismo dū pmisit se abrenūciare pmo sathā ne. scdo oīb⁹ pōpis ei⁹. tercio oīb⁹ opib⁹ eius. vt patet. xvij. q. j. Sūt q̄dā. Et ō ꝫse. di. iiij. Prima. Tenemur g̃ ꝫ pfatos hostes pugre sub necessita te salutis. Bern̄. in sermo. Dom⁹ hec. dicit. Dom⁹ aie eterni regis est opidū z castz sed ab inimicis ob sessum. Op⁹ est g̃ nob ad custodiā castri hui⁹ vi riliter agere ne pditores sim⁹. Nā pditores sunt q̄cūq̄z in h̄ castz inimicos dñi introducere mo liunt. Nino se pditorez nouerit q vicia q̄libet in hāc domū duxerit. Proinde tota virtute ani cō missuz nob castrū dñi manutenere laborem⁹. s. ne vt pditores dānemur Nec ibi. Scda rō pi clitatiōis. qa si succubuerit hō eterne dānatiōis piculū incurret. Unde Amb. in ser. de pontifi. Iter vite occl'ta demonū velut latronū obsidet mul

titudo.qbꝫ ꝑ oēs vias supplātatores inuisi aiaꝝ
rū laqos tendūt innūerabiliū morsibꝫ expauescē
dos. Jrē glo.ad Ro.xj. Infinitus inqt videt esse
numerꝰ demonū q ꝑ singulos pene boies diuer
sa pctoꝝ genera moliūt. Est spūs fornicatōis, ē
spūs ire.est aliꝰ auaricie.aliꝰ est supbie. Qui qdē
oēs conant nos ad dānatōnem gehēne trahere
Et Aug.supꝫ illō ps. Multiplicati sūt supꝫ capil
los capitꝭ mei q oderūt me gratis.dic̄ ꝙ sic̄ celū ple
nū est athomis z mare guttis, sic aer caligiosus
plenꝰ est demonibꝫ q nos ad pctm̄ z ꝑ ꝙsequens
ad dānatiōz ipugnāt. ❡ Sz forte dicꝭ. Quis
ḡ hoim euadere pōt tot innūerabiles demones
supando. Rñdet ꝙ dū hō firmū animū nō ꝙsen
tiēdi habeat z būiliter dei gr̄am petat ne iducat
in tēptatōem oēs facillime vincūt. Qui si aliq̄n
do cadat mor ꝑ pniaz iterato resurgat: z vicere
sic poterit oēz demonū mlt̄itudinē. Ūñ Aug. li.
ꝙfes. de pnia dicit sic. Neqz facilꝰ ab inimicꝭ de
ꝛicimur q̄z cū supbiēdo illos imitamur. nec ve
hemēciꝰ eos ꝓsternimꝰ q̄z cū būilitate dñm .s.ie
sum seq̄mur.nec acriozes eis dolozes infligimꝰ
q̄z cū plagas pctoꝝ ꝙfitēdo z penitēdo sanamꝰ.
Hec Aug. Et sic ptz rñsio. Tercia rō ꝑmiatōis
qz nō cozonabit nisi q legitie certauerit.ij. Thi.
ij. Amb.de offi. Nō est gl̄iosa victozia nisi vbi fu
erint laboziosa certamia. O ḡ charissimi discā
mus fortit̄ vincere carnis vicia z ꝙcupias qz ali
ter nō possumꝰ esse xp̄i. Gal̄.v. Qui xp̄i sunt car
nē suā cruci.cū vicijs z ꝙcu. Jrē discāꝰ vicere mū
dū:qz vt scribit Jaco.iiij. Amicicia buiꝰ mūdi.i.
inordiata adhesio delectabilibꝫ buiꝰ mūdi ini
mica ē deo. Deniqz o anie xp̄iane aduertite qz vt
dz .j. Pe.vl. Aduersariꝰ vr̄ diabolꝰ tāq̄z leo rugi.
circūit q̄rēs quē deuoret. Resistite ḡ ei fortes i fi
de sic̄ z xp̄s restitit vt cozonā eṫnaz habeatꝭ z dā
natōem euadatꝭ sempiṫnā. ❡ Ad id exēplꝫ
optimū habemꝰ in btō Georgio mi
lite q merito dictus est Georgiꝰ ꝑm vnā iterp̄ta
tōem.a gerar qō est sacꝫ z gion qō ē luctatio:q̄si
sacer luctator. In cuiꝰ signū draconē vicit z tan
dē carnificē. Legit̄ q̄ppe de eo ꝙ cū esset tribunꝰ
militū genere Cappador :queūt in puicia Libie
iuxta ciuitatē q̄ dr̄ Silena : iuxta quā erat stag
nū instar marꝭ in q̄ draco pestifer latitabat q se
pe pplm̄ ꝛ se armatū fugabat z ad muros ciui
tatis accedēs flatu suo oēs inficiebat. Quapro
pter ꝙpulsi ciues duas oues q̄tidie sibi dabant.
vt eius furoze sedato ciuitatē nō inuaderet ne ex
flatu ifecti interirēt. Cunqz iā mlt̄is annis oues
pene defecissent inito ꝙsilio ouē cū adiuncto boie
quē sorz darz illi tribuebāt. Tādē post mlt̄oꝝ fi
lios z filias ꝙsūptos sors cecidit vice q̄dā supfi
liā regꝭ vnicā. Rex ḡ ꝛtristat̄ cū dare nollet eaz
populꝰ totꝰ in seditōez vsus dixit. Tu rex b̄ edi
ctū fecisti .nisi ḡ obꝭues succēdemꝰ domū z oia
tua. Cōpulsusqz est eā tradere.quā regalibꝫ indu
tā cū fletu amplexat̄ ēz dimisit eā vsus lacum.
Cū aūt btūs Georgiꝰ casu inde trāsiens viderꝭ
eā plorantē z plebez ꝑcul spectātē interrogauit q̄d
haberet.que cū illi pādisset rē: Georgiꝰ ait. Filia
noli timere qz in xp̄i noie te iuuabo .Et illa. Bo
ne miles noli mecū pire.sz fuge velociꝰ. Interea
draco ō lacu exiuit z Georgiꝰ in eā cruce se muni
ens lāceā vibrās draconē ē aggressus.quē vulne
ratū grauit̄ in terrā deiecit. Dixitqz puelle. Pro
ꝛice zonā tuā i collū ei⁹ nil timēs. Qō cū feciss̄ di
uino miracl̄o factꝰ mānsuetꝰ seq̄bat eā. Cūqz du
ceret in ciuitatē ppl̄s ꝓterritꝰ clamabat. Ue no
bis qz oēs p̄ibimꝰ. q̄s b. Georgiꝰ ꝙfortauit dicēs
Nolite timere.ad ꝟ misit vob me dñs vt vos li
berarem tm̄ in xp̄o credite z baptisemi. Qō cum
rex z ppl̄us feciss̄et: draconē decollauit:z q̄rtuoz
paria bouz corꝑ illiꝰ de ciuitate extraxer̄t. Rex
aūt i honorē btē ṽginis Marie z sc̄ti georgij ec
clesiā mire magnitudis cōstruxit. de cuiꝰ altari
fons viuꝰ emanat cuiꝰ potꝰ lāguidos oēs sanat
Pecuniā etiā magnā obtulit btō Georgio:q̄ no
luit recipe sz pauplbꝫ erogari p̄cepit.z regē istru
xit vt eccl̄iaꝝ z paupeꝝ curā haberet.sacerdotes
honorāret z diligēter officiū diuinū audiret. Et
sic valedicēs recessit. ❡ Sz q̄rit̄ q̄d ꝑ draco
nē figurat̄. Rñdet Aug.ser. de marty. Sic dictū
est inqt de diabolo qz leo z draco ē. Leo ꝓpt̄ ipe
tū. draco ꝓpt̄ insidias.leo apte irascit.draco oc
culte insidiat̄.pugnauit eccl̄ia p̄us aduersus le
onē.pugnat mō aduersus draconē. Hec Aug⁹.
Patz ḡ ꝓpositū. Sz notemꝰ ad id pl̄es ratōnes
breuit̄. Nimiꝝ pugna btī georgij ꝛ draconē sig
nificat certamē oim nostꝝ ꝛ tres hostes ipugnā
tes nos spūal̄r. Prio qz dic̄ Aug.sup Gen̄.li.iij.
z sit̄ Glo. Esa.xxvij.ca. Draco sine pedibꝫ i ẽra ser
pit.in aere sustollit̄ z volat z in aq̄s natat. Ecce ḡ
q̄uenient̄er hec tria vicia i ipo figurāt. Uiciū aua
ricie terreno ꝝ vl̄ mūdano ꝝ.viciū supbie z eleua
tōis i aerevane gl̄ie.z viciū carnis i fluxu luxurie
fetidissime. Scdo qz draco ē aial dēte mordens
vt serpēs z flatu inficiēs. cauda inuoluēs z con
stringēs z mlt̄ū sitiēs:intrātū vt dic̄ Piero.ꝙ vir
aq̄ satiari pōt. Et sic etiā q̄uenient̄er i ipo predicti
tres aie hostes figurant̄ p̄ leralē morsū z ifectōz.
Carnis delectatio q̄ ignē cōcupiscētie spirat z sic
veneno inficit.z vt ait Greg. Behemoth ad de
lectatōem trahēs dēte figit. Jtē p caudā inuoluēte
significat̄ mūdi ꝙcupia q̄ i fine vite inuoluet la
q̄o z morte. Prouer. v. Nouissima illiꝰ amara
moꝛs. Et ifra. Jniq̄tates sue capiūt ipiū z funi
bus pctoꝝ ꝙstrigēt.ipe moriet̄ z i mlt̄itudie stul
ticie sue decipiet̄. Nec ibi. Jtē p sitim insatiabilē
significat̄ diabolꝰ. Prouer.xxvij. Infernꝰ z per
ditio non satiant̄. ❡ Tercio q̄z draco significat
hec p̄missa.qz sic a morsu draconis pōt hō spūal̄r
curari.sicuti legit̄ de morsu serpētū in deṫto. Au
gu. vbi sup̄. Sic̄ inqt Moyses exaltauit serpētē
in beremo in ligno:z populꝰ q̄ mordebat̄ a ser
pēte attēdebat serpētē z sanabat̄. Sic z mō quē

De sancto Georgio martyre

cūq̄ momorderit astutia sathane intuebaꝫ christum in ligno pendentē. Pecille. B

Circa secundū de certandi modo saluifico accipiamus ꝓ ꝯclusiōe dictū Ambrosij in Exameron simℓ cū dicto Augustini ad Ualeriū. dist. xl. Ante oīa. q̄ ad ꝓcipiendū coronā nō sufficit boī tm̄modo certari sed z legitime certari: exēplo xp̄i qz apō deū nil beatꝰ q̄z si eo mō militeꝫ q̄ nr̄ imperator christꝰ p̄cipit. Nā ſm Bern̄. in epℓa. habet xp̄s mℓtos milites q̄ fortissime ceperūt pugnare sed tandez turpiꝫ victi sunt. habet z multos q̄ in fugā cōuersi: rursus armati hostes vicerunt sed nō pseuerauerūt. habet z alios q̄ vicerūt z pseuerādo coronas meruerūt. Inq̄rēdū est ḡ q̄les regulas debeat hō xp̄ianꝰ i militia xp̄i obseruare vt legitime certet z coroneꝫ. Ad qō ex scripturis et doctoꝝ dicꝫ notanꝫ tres p̄cipue regule

Prima ōz debite armationis.
Secunda ōz strēnue dimicationis.
Tercia ōz fidelissime pseuerationis.

Prima regula debite armatiōis. Unde apℓus Eph̄. vj. hortaꝫ di. Fratres cōfortamini in dño z induite armaturā dei vt possitꝫ stare aduersus insidias diaboli. Sed q̄ sint ista arma q̄b possim⁹ expugre hostes z obtinere regnū celoꝝ: ibidē apℓs edocet q̄ Primo debem⁹ lūbos succingere di. State ḡ succincti lūbos vr̄os in veritate Grego. in Omeℓ. xxxij. Lūbos p̄cingim⁹ cū carnis luxuriā ꝓ ꝯtinētiā coartam⁹. Et notanꝫ addit apℓs: in veritate. qz sūt q̄ hūt castitatē tm̄mō q̄ ad appetitā exteriorē z nō ſm veritatē interioris affect⁹. Scōo debemus induere lorica. dā subdit. induti lorica iusticie. Sicut em̄ lorica ex pℓis circulis cōnectiꝫ: ita iusticia ex oīm p̄ceptorū obseruātia et multꝫ bonis opib⁹. vñ Grego. vbi s. Min⁹ est mala nō agere nisi q̄sq̄z studeat et bonis opib⁹ insudare. Tercio debem⁹ pedes calciare. vñ ait. Et calciati pedes in ꝑpatiōe euāgeliū. qō ſm Lyrā facim⁹ cū affectiōes a terrenis retrahim⁹. Nā vt ait Aug⁹. pedes anie sunt affectiones. qz sicut corp⁹ pedib⁹ sic ania mouet affectib⁹. vñ sicut calciat⁹ pes tegit ne terrā tāgat immediate. sic cū affect⁹ retrahim⁹ a terrenis q̄dāmodo calciati dicimur. Quarto debem⁹ habere scutū fidei. vñ ait. In omnib⁹ sumētes scutuz fidei. Sicut em̄ scutū in sinistra ferit z valet ꝓtra ictus aduersariū. sic fides habet esse nūc. s. in vita p̄senti q̄ ꝓ sinistraz significat z euacuabit in p̄ria et valet ꝯ ict⁹ tēptationū. Quinto debem⁹ hr̄e galeā. et galeā inq̄t salutis sumite. glo. i. spem. sic em̄ galea caput pregit: sic spes mercedis celestis mentē ne frangat a bono. Sexto gladiū. z gladiū inq̄t spūs assumite qō est vbū dī. Sicut em̄ gladio amputanꝫ corpa sic vicia vbo dei. Sūt aūt q̄dā hūtes hūc gladiū acutū ꝓ doctrinā sed rubiginosū ꝓ sordidā vitā. Alij sē q̄ hūc gladiū sp tenēt in vagina nec vnq̄z educūt. vt q̄ ꝓ sciaz suā nō docent alios. tales mali milites reputātur.

Septimo debemus hr̄e lāceā orōnis. vñ subdit: orantes oī tpe. Un̄ Judith. iij. Uniuersi hostes deijciunt p̄cibꝰ scīs. s. vt lācea. Unde Amb. xiij. q. viij. ca. j. dic̄. Militū xp̄i arma sūt lachrime et orationes. q̄b etiā deū vincim⁹ z celū rapim⁹ ſm Bern̄. O christiane aduerte qz hīs armis z hostē vinc̄ z violēter regnū celeste iure bellī conq̄rere potes. Matth. xj. Regnū celoꝝ vim patiꝫ. U Scōa regula strēnue dimicatiōis. Nō em̄ valet in pugna esse tepidū z negligentez Un̄. j. Cor. ix. Ego aūt sic pugno. s. ꝯ tēptatiōes nō q̄si aerē verberās. sed castigo corp⁹ meuz zc. sic equ⁹ in bello vrgeꝫ calcaribꝰ et cogitꝫ ad pmptaz obedientiā. Questio hinc soluiꝫ Utrū q̄libet hō q̄ntūcūq̄z sctūs debeat sp conari modis oīb⁹ fortiter ꝓ seruāda gr̄a dei. z hoc ꝯ multos q̄ dicūt Quid mihi op⁹ est conari ꝓ gr̄a dei. si p̄destinatus sum vtiq̄z saluabor. Nimiz apℓus fuit p̄destinat⁹ z sciuit se esse vas electiōis ꝓ reuelationez diuinā. et tm̄ dicit in istis vbis allegatꝫ Castigo corp⁹ meū zc. ne reprobꝰ efficiar. Lyra sez ꝓ icautelā meā ꝓtra tēptatiōes. Nā argumentuz est q̄ si talis z tāt⁹ electꝰ et de electōe certꝰ nō debebat obmittere aliq̄d de cōtingentib⁹ ad salutē. multo magꝫ alij nō debēt obmittere. ꝓ locū a minori. Rō. qz sicut sub dei p̄destinatiōe cadit talē eē saluandū. ita etiā cadūt media ꝓ q̄ ꝓsecutur⁹ est salutē. s. ꝓ opa vtutū. ꝓpter qō dicit. ij. Pe. j. Satagite vt ꝓ bona opa certā vocationē vr̄az z electionē faciatꝫ. Nec Lyra. Et ad id p̄missis cōformē exēplū accipe. Si q̄s in ꝓflictu belli timēs ne succūberet z piret deuz oraret. z de⁹ sibi reuelaret q̄ nō esset ibi pitur⁹. nōne talis miles rōnabiliter faceret si se inimicis ꝓstraret nec vllo mō se defēderet ab eisdē. vtiq̄z stultū hoc esset. qz de⁹ voluit illū liberari ꝓ media. s. pugne. Sic in ꝓposito.

Tercia regula fidelissime pseuerationis. Unde Apoc. ij. Esto fidel vsq̄z ad mortē z dabo tibi coronā vite. O ḡ hō accipe exēplū a btō Georgio q̄ hīs modis certauit armat⁹ strēnu⁹ z pseuerās vsq̄z ad mortem. Ecce nunc in celo regnat gloriosus. J Circa tercīū p̄ncipale (oso triūpho. de p̄mio certamis spūalis ꝓ cōclusione sufficiāt verba themat⁹ di. Certa (o homo) bonū certamē fidei. s. xp̄i. z app̄hendes vitā eternā in quā vocat⁹ es. s. a xp̄o. Sz q̄rit⁹ qualit⁹ hō ꝓ spūalē pugnā app̄hēdit illā vitaz btām vicz ad quā nos vocauit xp̄s de⁹ nr̄. Rndet per tres doctores. A Primus est Amb. sup Lu. li. j. di. Quāto plura certamina tāto p̄cellētioz virtutū corona. Ecce appℓs hēsio ſm q̄ntitatē. Secūdus doctoz Origenes sup Jos. Omeℓ. j. z cū eo Hieronym⁹ cōcoz. ibidē di. sic. Si lucifer vincere potuero zeū pedib⁹ meis subiecero ꝓseqūter locū ei⁹ accipe mereboz in celo. Nec ibi. Ecce patet app̄hēsio btitudinis ſm locū. Tercius doctoz Aug⁹. li. ꝓfes. viij. di. q̄ q̄nto maior pciulū sez tēptatiōis fuerit i pℓio: tāto maior victorie gaudiū erit sez celesti triūpho. Et

sic patet. ¶ Ad hec exemplū i bto Georgio q̄ mlta tormēta z maria p xpo passus p tali certamine marimā promeruit glām. ¶ Legenda Nimiz sub Diocleciano z Maximiano impatoriby qñ tā maxia vigebat psecutio xpianoz vt infra vnū mēsem deceptē milia martyrio coronarent. Videś dicz Georgi⁹ inē tot tormēto⁹ genera mlos xpianoz deficere et idolis imolare: tact⁹ dolore cordis oia q̄ hre pocat dispsit. militarē habitū abiecit: xpianoz habituz induit z in mediū psiliēs exclamauit. Oēs dij gentiū demonia: dns aūt celos fecit. Cui pses Dacian⁹ irat⁹ dixit. Cur audes deos nros demonia appellare. vñ es z qō tibi nomē est. Ad quē ille. Georgi⁹ ait vocor ex nobili capadocie psapia q̄ palestinā deuincēs oia deseruī p xpo vt seruirem deo celi. Aū g̃ illū pses ad se inclinare nō posset: iussit euz in eculeū leuari z mēbratim vngulis laniari apposit̄ ad latera facib⁹: z patētib⁹ viscez rimis sale fricari ei⁹ plagas. Eadē nocte dns cū ingēti lumine ei apparēs dulciter ꝓfortauit adeo vt tā p nihilo duceret cruciat⁹. Videś g̃ Dacian⁹ q̄ euz superare penis nō posset: magū accersiuit. q̄ deoz suoz noib⁹ inuocat̄ venenū miscuit vino z Georgio sumendū porrexit. Cōtra qō vir dei signum crucis edidit z hausto illo nil lesiōis sensit. Rursum mag⁹ forti⁹ venenū miscuit qō ille cruce sig̃nādo sine lesiōe ebibit. vñ mag⁹ lamētabilit̄ venia pcideñ petijt z xpianū se fieri postulauit. quē iudex decollauit. Seq̄nti die Georgi⁹ ponit̄ in rota gladijs bis acut̄ vndiq; circūsepta. sed statim rota frāgit̄ z Georgi⁹ illesus inuenit̄. Tūc p ses irat⁹ iussit eū poni in carthaginē plūbo liq̄facto. q̄ signo crucis edito vtute di cepit in ea q̄si in balneo refoueri. Tādē voluit illū emollire blādicijs z vbis dulcib⁹ honores illi promittēs si sacrificaret dijs. Cui Georgi⁹ subridēs ait. vt q̄d a pncipio ñ psuasisti mihi blādis sermōib⁹. Let⁹ g̃ pses iussit sub voce pconia oēs conuenire et Georgiū tādiu reluctantē iā sacrificantē videre. Cū q; ornata ciuitate p gaudio astarent: fleris genibus xpm orauit Georgi⁹. Statimq; ignis de celo descēdit z tēplū cū dijs z sacerdotib⁹ cōcremauit. Terraq; se apiens oēs eoz reliq̄as deglutiuit. Tūc Alexandrina vxor Daciani credidit in xpm et martyrio coronata ē. Post hec Dacian⁹ ptulit sniam vt Georgi⁹ traheret̄ p tota ciuitatez et postmodū capite pūiret̄. Orauit aūt ad dnm vt q̄cūq; ei⁹ imploraret auxiliū: petitiōis sue cōseq̄ret effectū. Diuia g̃ vox ad eū venit q̄ sic fieret vt orauit. Et sic capit̄ abcisione martyriū cōsūmauit circa annū dñi. cclxxxvij. Dacian⁹ aūt de loco decollatiōis rediēs ad palatiū. ecce ignis ō celo sup ipm cecidit z illū cū mistrs suis consumpsit. Laudem⁹ g̃ charissimi dnm iesum in hoc glorioso martyre z orem⁹ vt p ei⁹ merita det nobis pctōz veniam gratiāq; in psenti et gloriam in futuro Amen.

Pro sctō Georgio Ser. ij. de militia christi

Laboza sicut bonus miles xpi iesu. ij. Thim. ij.

¶ Arā ois xpian⁹ est miles xpi ꝓ vicia ꝓtra q̄ in baptismo promisit se pugnaturz. Ut g̃ p miuz celeste acq̄rat debet fideliť laborare in ista militia. qm̃ vt dicit idē apl's epl'a z ca. cisdez. Nō coronabiť nisi q̄ legitime certauerit. et Job. vij. Militia est vita hois sup terrā z sic dies mercenarij dies ei⁹. eoq; post laborez pugne q̄ gerit in hac vita ꝓtra vicia merces est recipiēda in celesti gl'ia. Btūs vo Georgi⁹ poptie militauit xpo iesu. Un de eo ōt Amb. i pfatiōe. Georgi⁹ fidelissimus miles xpi dū xpianitat̄ pfessio silētio tegeret̄: solus inē christicolas intrepidus ōi filiū est pfessus. Ideoq; iuxta p̄missa vba apl'i oēs z singuli xpiani adhortanť ad ipsi⁹ scti georgij imitationē. acsi diceret̄. Labora. s. o xpiane sic bon⁹ miles xpi iesu. s. exēplo bti georgij z̄c. ¶ In q̄b vbis btūs ipse georgi⁹ in exemplū ꝓponit̄ z cōmēdat̄ de trib⁹ iuxta que tria mysteria declarem⁹.

Prio de oratiōe assidua z saluifica. cū ōr. Labora.

Secundo de strēnua et bona militia. ibi. sicut bonus miles. (bora. (sti iesu.

Tercio de xpi iesu cōplacentia. cū subdit. christi

¶ Circa p̄muz de labore saluifico accipiam⁹ ꝓclusiōez ex glos sup Judith. xvj. siml'q; sup ps. ciij. sic. Miles xpi nō debet esse ociosus sz ad acq̄rendū laboris pciū q̄ regnū dei possideť exemplo xpi sit studiosus. Sic nēpe laborauit beat⁹ Georgi⁹. Nimiz quēlibet xpi militē vel xpicolā ad laborandū p obtinendo regno dei potissime inducunt tria

Primū est ꝓsideratio laboris in rege.

Secundū est ꝓsideratio conditiōis in milite.

Terciū est ꝓsideratio magnitudis in mercede

Primū est ꝓsideratio laboris in rege. Ubi ei rex laborat indignū est q̄ miles q̄escat. Christ⁹ autē ab infantia sp fuit i labore nre salut̄. Nā Aug⁹. dic̄ z cōiť teneť a doctoribz q̄ tota vita xpi a pncipio sue ꝓceptōis crux fuit z q̄ddā martyriū: q̄nia sp p̄uidebat suā passionē futurā. Et hec pro nra salute. Un mor vt nat⁹ ē cepit plorare. iuxta illud Sap. vij. Primā vocē oīb⁹ sil'es emisi plorans. Tādē octauo die natiuitat̄ cepit sanguinē p nob fundere in circūcisiōe. et tādē adhuc infantulus fugit in egyptū ꝓpē herodis psecutōez et a iuuētute cepit laborare p̄dicādo: sudādo: discurrēdo: esuriēdo z̄c. p nra salute. vt merito i p sona ei⁹ diceret Ps. Paup sū z in laboribz a iuuētute mea. Et q̄d maximū ē laborauit sustinēs scz p nob obprobria z verbera: penas varias et tormēta vsq; ad mortem Esa. liij. p eo q̄ laborauit aīa ei⁹. Dignū est g̃ vt z nos xpi milites laborem⁹ p nra salute ad exēplū imitādū reg̃. Sed heu xps rex hodie videś multos xpianos torpere a labore salut̄ pōt dicere illō Esa. xlix. Inua-

cuũ laborauí sine causa z frustrą ꝙsumpsí fortí/tudinẽ meã. Proinde Amb. in Exameron vt hẽ li. originaliũ. mouet q̃stionẽ talẽ. Aur deꝰ cetera creata faciẽs dixit tm̃ z facta sunt. Faciẽs aũt hominẽ specialr accedit hortatio di. Faciamꝰ inq̃t hoiem ad imaginẽ z siłitudinẽ nr̃am. Et rn̄dẽs subiũgit idẽ dicẽs sic. vt tanq̃ laborãt̃ dei i hui⁹ munere creature. s. hũane significeꝝ opatio. deꝰ q̃dẽ exps laboris est. sed tm̃ scꝑture ẏbo q̃d aliꝺ nisi studiosa eiꝰ opatio circa hoiem designaꝝ. q̃ si deꝰ maiori studio te o hõ creauit. cur ipse tui studiũ derelinq̃s. Si deꝰ in te laborauit q̃ laborare nõ nouit. et p̄terea ꝓ te natꝰ et passus est deus laborauit z sudauit. cur q̃ ipse fugitans es laboris. Hec ibi. Ar sic patet. ¶ Scõm est ꝙsideratio in milite. Nomẽ ei milit̃ nomẽ est strenui exercitij et laboris puidi. Uñ fm Papiã miles dicꝰ est q̃si vnꝰ ex mille electꝰ. Cõdita em̃ ciuitate a romulo mille pugnatores elegit q̃s a nũero milites vocauit. Tales q̃ppe debẽt esse strenui exerti puidi z moribꝫ p̄diti z venusti. Debet q̃ miles xp̃i laborare sꝑ ꝓ sua salute etna. vt ei ait ps̃. Qui in laboze hoim nõ sunt cũ hoibꝫ nõ flagellabũt. Hern̄. Qui in laboze hoim nõ sũt: i laboze nõ hoim sed demonũ flagellabunt. Est q̃ppe labor q̃dã angelorꝫ scz amare z laudare deũ. et ẽ aliꝰ labor hoim: vt bona opa ẏbutuꝫ facere. Est etiã aliꝰ labor demonũ et eorꝫ mẽbrorꝫ vt superbire luxuriari auare rapere z iniq̃ agere. Hiere. ix. Ut iniq̃ ageret laborauerũt. Illi q̃ q̃ sũt in laboze angelorꝫ cũ angelis remũerant in celo. Mat. xxiij. Erũt sic̃ angeli dei in celo. Illi aũt q̃ sunt i laboze hoim cũ hoibꝫ electꝫ erũt vl̃ remunerãdi in pñia vl̃ ꝓ venialibꝫ flagellandi in purgatorio. j. Corꝫ. iij. Ipse aũt saluꝰ erit q̃si p ignẽ. Sed illi q̃ sunt i laboze demonũ flagellabunt cũ demõibꝫ in iferno. Matth. xxv. Ite maledicti in ignẽ etnũ q̃ paꝝ. ẽ dia. z an. etc. ¶ D Hic q̃ri pot vtꝫ negligere bona opa sit p̄cm̃ mortale. Rn̄deꝺ fm fratrẽ Ange. ō Clava. i sũma. cõcor. Tho. ij. ij. q. lxiij q si q̃s obmittit ex negligẽtia facere illa opa ad q̃ tenet̃ de p̄cepto vel ex officio in his vbi ẏsaꝫ notabile dãnuꝫ sibi cõmissoꝫ: sic est mortale de sui nata. In alijs aũt q̃ nõ sunt de p̄cepto est veniale. vt patꝫ. xxv. dist. §. Alꝫs aũt ea demũ. Et hꝫ vtꝫ nisi volũtas intãtũ sit remissa circa ea q̃ sũt dei vt totalr a charitate dei deficiat. q̃ sic ẽ mortale. z hꝫ p̄cipue cõtingit q̃n negligẽtia boni opis sequit ex p̄cepto. Ulioq̃n si fiat ex defectu feruorꝫ et nõ ex p̄cepto: nõ iudicaꝝ mortale. O q̃ hõ opare bona dũ potes. scien q̃n nec opꝰ nec rõ ẽ apõ iferos q̃ ꝓperas Eccs. ix. ¶ E Terciũ est ꝙsideratio magnitudinis in mercede. q̃n vt scribit̃. j. Corꝫ. ix. vnusq̃sq; ꝓpriã mercedẽ accipiet fm laborẽ. Nõ dicit: fm suã volũtatẽ. q̃ nõ sufficit voluntas nisi assit facultas. dũ. s. z q̃ntũ pot. xv. q. j. si q̃s nõ. Nec dicit: fm suũ fructũ. q̃ sepe p̄dicator vel cõfessor de ꝓtingentibꝫ nihil obmittẽs ꝓpter maliciã auditoꝝ non facit fructũ. sed dicit: fm suũ laborẽ. q̃ vt scribit̃ extra de renũ. nisi cũ. Bonꝰ labor licet q̃nq̃ caret fructu: non tm̃ caret merito. q̃ reddet deꝰ mercedẽ laboꝝ scrõꝝ suoꝝ: teste scꝑtura. Hec ibi. Sed q̃m̃ hec merces i celo est talr z tãta q̃ nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hois ascẽdit q̃ ꝓpauit deꝰ diligẽtibꝫ se. j. Corꝫ. ij. q̃ charissimi dum tps hẽmꝰ operemur bonũ q̃ dõ tpe suo metemꝰ. O ania xp̃iana cur nõ euigilas: quid torpes ocio: intuere xp̃m Jesum crucifixũ z eius imitatione accinge te strenue ad laborandũ pro salute. f

¶ Circa secundũ p̄ncipale de militia bona queritur vtꝫ militie exercitiũ sit bonũ z licitũ atq; vite eẽne meritoriũ z dõ placitũ. Ad hꝫ rn̄det Aug. scribẽs ad Bonifacium. xxiij. q. j. dicẽs sic. Noli extimare neminẽ deo placere posse q̃ armis bellicꝫ mistrat. In hijs erat Dauid cui dñs taꝫ magnũ ꝓhibuit testimoniũ. In hijs etiã illius ꝑpissimi iusti. puta ioſue abner ioab z mlti milites dauid et iudas machabe⁹. In hijs erat scꝰs ille Cẽturio q̃ dño dixit Mat. viij. Dñe nõ suꝫ dignus vt intres sub tectũ meũ zc. Hec ibi. Idem Aug⁹. li. ō ẏbis dñi. z notat eadẽ. xxiij. q. j. c. Milit̃are inq̃t nõ est delictũ sed q̃ dã militare peccatũ est. nec rẽpublicã gerere crimiosuꝫ est. sed iõ rẽpublicã agere vt diuitias augeas. glo. iniuste. Licitũ est em̃ diuitias augere iuste. sed vt iniuste diuitias augeas sic militare videt̃ inq̃t eẽ dãnabile. Hec ibi. Ex dictis patet rn̄sio q̃ ars militie licita est si fiat ꝺbito mõ ¶ B Notãdũ tm̃ ꝓ clariori elucidatione ꝓpter simplices q̃ vt colligim⁹ ex scꝑturꝫ tres sũt p̄cipue reges z dñi generalit̃ q̃ varios hñt milites varie illis militãtes z varia ab illis stipẽdia accipiẽtes ꝓ sua militia

Primus est diabolus
Secundus est mundus.
Tercius est christus deus.

Primꝰ est diabolꝰ. Ipe em̃ est rex sup oẽs filios superbie Job. xl. Iste hꝫ milites suos. vicz oẽs q̃ illi deseruiũt p varia pcta ꝛ xp̃m. Uñ ꝑfigurant sunt p milites xp̃m crucifigẽtes. de q̃bꝫ Job. xix. tria dicunt q̃ fecerint xp̃o dño. Primũ est q̃ illuserũt eũ plecteñ spineã cozonã z iponẽtes capiti eiꝰ z alapas illi dãtes di. Aue rex iudeorꝫ. Secũ dũ est q̃ vestimẽta xp̃i spoliauerũt z diuiserũt inter se mitteñ sortes. Terciũ est q̃ xp̃m iesũ crucifixerũt. Hec tria decreta vel capitula seruãs mandauit vl̃ statuit diabolꝰ suis militibꝫ. Primo christũ in pauꝑe illudere vario mõ calũniãdo z opꝓbꝝ mẽdo. Secõ spoliare i tpali suba. Tercio crucifigere. s. mutilãdo occidẽdo vel ẏberãdo q̃ ad psonã. Hec q̃dem milites facere heu hodie sup pauꝑes hoies ꝙsueuerũt. Sz q̃lia stipẽdia ꝓ suis laboribꝫ exoluat iste rex diabolꝰ audi apl̃m dicẽtẽ ad Ro. vj. Stipẽdia pcti mors. z Esa. v. Ue q̃ pdarꝫ nõne z ipe pdaberꝫ. s. i morte q̃n taliũ corꝓus pdabit̃ terra. res acq̃sitas mũdꝰ. aiam dia

bolus donec resuscitato corpe totalit corpus et aiaz possideat diabol⁹ Scōs rex ē mūd⁹.i.mū dial' ꝓnceps vl' dñs q babz milites ad defensan dū rēpublicā.de qbꝫ Lu.iij. Interrogabāt eū.i.to hānē bap.z milites di. Quid faciem⁹.s.vt salua ri valeam⁹. Quib⁹ ille ait. Neminē ꝓcutiatz.s.vi oppzimēdo iniuste .Quo notat ꝑma regula mi litū.nā oppssores paupeꝝ latrones potiꝰ cēsent q̄z milites. Aug. Semota iusticia qd sūt reg̃ nisi latrocinia. Subdit Iobes dicēs ibidē. Neqz calū niā faciatz.s.i iudicio iponēdo falsū crimen z sen tētiādo vt sic extorq̄re valeatz bona alioꝝ. Quo notat scōa regula. Jtē subiūgit. Cōtēti estote sti pēdijs vr̄is.s.q̄ iuste debent vob ꝑ defensiōe pa trie vt a subditis ampli⁹ nō extorq̄atis i victua libꝫ z alijs reb⁹. Quo notat tercia regula militū.

¶ Terci⁹ rex est xp̄s dñs.de q̄ Apoc.xix. dr q̄ est rex regū z dñs dñantiuz.q babz milites. oēs vicz xp̄ifideles. Uñ oib⁹ dic apl's i themate. La bora sic bon⁹ miles xp̄i iesu. Hinc Hugo de sa cramēt.li.j.p.j.c.ij.dic sic Uerbū icarnatū rex nr̄ est q i hūc mūdū venit cū diabolo pugnaturus. Oēs aūt scti q añ aduētū ei⁹ fuerunt sūt milites añ faciē reg̃ p̄cedētes. Qui āt postea veniēt vsqz ad finē mūdi sūt milites suū regē subsequentes. Et ipe rex medi⁹ ē i exercitu suo hincide vallat⁹ z stipat⁹ agmib⁹ suis. hec ille Debem⁹ g̃ militare xp̄o. Jstis aūt xp̄s dñs tria capl'a in decreto sta tuit cū ait Mat.xvj. Qui vult venire post me.s. tāqz miles seqns regē i pliū:abneget semetip̄z .i. sua vicia z p̄uas ꝓcupiscētias.vt exponit Greg. Ecce ꝑmū capitulū regule militiuz xp̄i: qz vt ait apl's Gal'.v. Qui xp̄i sunt carnē suā crucifixerūt cū vicijs z ꝓcupiscētijs.seq̃r. Et tollat crucē suaz vicz pniaz agēdo de oib⁹ pctis. Et in ꝫ tāgit secū dū capitulū regule. Addit.z sequat me.s.i vtutū imitatōe vsqz ad morte ꝓseuerādo. Ecce tercium capl'm. Et ibidē post pauca ꝑmittit talib⁹ stipen dia vite eē di. Filij⁹ eni⁹ hois vētur⁹ ē i gl'ia p̄ris sc̄z cū angel'.z tūc reddet vnicuiq⁹ zc. Ad hec acci les xp̄iane q es exp̄t⁹ i bello ex teipso. q̄d ē illd qd virū militarē formidare facit z sūme eneruat in ꝓgressu belli vt mori timeat:z ꝑ ꝓseqns pusilla nimis effect⁹ fugiat. Utiqz si sane sapis z rōnabi liē nil istō tā vehemēter efficit q̄z ꝓscia pcti mor ꝓuer. Rea cōscia sp ē timida. Nā si miles xp̄i se curā haberet ꝓsciam nō timeret mori ꝑ xp̄i cha ritate. Sed qm̄ reā i se recogīscit ꝓsciam mor pti mescit bō etiā ad sonitū tonitrui. imo vt scribit Prouer.xxviij. Fugit impi⁹ nemie pseqnte.iust⁹ aūt absqz terrore vt leo erit. Sic ipauid⁹ miles xp̄i is est q̄ sine pctō viuit.qz post hāc vitā spera re p̄t de celesti gl'ia. Uñ idē autor li.ō ꝓuer. inc. ōr. Nulla maior z tristior pena i mūdo q̄z ptur bata ꝓscia. Et ꝑ ꝫriū nullū ver⁹ z mai⁹ gaudiū in mūdo habeē q̄z i bona cōsciētia. Prouerb.xv.

Oēs dies paupis.i.pctōris mali sūt. Secura āt mens quasi iuge conuiuiū J

¶ Circa terciū ꝑncipale de ꝓplacētia vicz mili tū xp̄i apud regē ip̄m dñm iesū. Et q̄ hec.s. sūma felicitas ē xp̄iano militare gratuite z ꝓplacere sū mo regi xp̄o.ideo q̄rī pōt. Que ꝓsueuer⁹ milites facere acceptos z lucratiuos siue ꝑsone fortūatos apō reges suos vl' dños.vt.s.ꝑ hec z nos milites xp̄i edoceamur q̄liē nr̄o regi xp̄o i nr̄a spūali mi litia ꝓplaceam⁹. Ad hec ꝑ pcl'one accipiam⁹ illō qō scribit.lix.di.c. Si officia. dicēte Urbano pa pa sentētialiē q si i militia secl'ari g̃datim ꝑmo uent⁹ hoīes ad honores: m'lto forti⁹ i militia spi rituali debēt ꝑmoueri ꝑ vtutes ad honores cele stes. Aduertēdū g̃ ꝑ rōnē q apō reges z ꝑnci pes mūdanos tria potissima faciūt milites cō placere z donaria ꝑsone lucrari vel accipe ab illis vl' officia aut ꝑcuratōes acq̄rere.sic z apō xp̄m regē. Primū ē fidelitas i obseq̄ndo.nā ꝑncipes diligūt milites fideles q̄s exp̄iunt i minoribus z tādē ꝓstituūt sup m'ta tales. Sic z xp̄s dñs di ligit i suis fidelitatē ꝑmissam i bapt'smo obſua ri.q̄s ꝑbās i ist⁹ modicis.i.tpalib⁹ ꝓstituit tan dē sup̄ multa.i.sup̄ celestia regna vl' bona ip̄o te ste Mat.xxv. Euge serue bone z fidel' qz i pauca fuisti fidel' sup̄ multa te ꝓstituā :itra i gaudium dñi tui. Scōm ē volūtas i ꝓcordādo .s.z implē do oia q̄ dñs vult vel mādat. Ut em̄ ait Carbo Cōcordia.i.ꝓcors volūtas nutrit amorem. Sic xp̄s rex illos diligit q ꝑ oia in volūtate sibi con formes sūt vt ip̄leāt oia sua p̄cepta.z talib⁹ ꝓfert gr̄e sue dona z celestia regna Job.xliij. Si diligi tis me mādata mea ſuate :z ego rogabo p̄rez et aliū ꝑaclitū dabit vob .vt maneat vobiscū i sem piternū.z Job.xv. Si p̄cepta mea ſuaueri⁹ ma nebit⁹ i dilectōe mea sic z ego p̄cep.pa.zc. ¶ Ter ciū ē strenuitas i militādo ꝑ rege vsqz ad vl'nera z mort⁹ pic'la se exponēdo ꝑ reg⁹ volūtate:qō so ler fieri i bello. Uñ cōmūe est ꝓuerbiū di. Si ser uis vt vis dabo tibi q̄ volo. Si seruis vt volo dabo tibi q̄ vis. Hinc ꝓuer.xxij. Uidisti virū ve locē i ope suo. Lyra.i.strenuū z ꝓmptū :coz̄a re gib⁹ stabit.qz reges volūt talē mist'ꝝ. Sic z chri stus dñs vult strenue suos militare ꝫ pctā vsqz mortē. R ¶ Sz p̄dict⁹ ꝓualet timor dei:q̄nia q pl⁹ timēt dñm tpalē q̄z deū:z pl⁹ i illo ꝓfidūt q̄z in deo. q z ꝑ illo negligūt salutē aie sue: z ꝓmpti sūt ad offendēdū deū q̄cūqz pctō :tales nō ꝑsue rant qz aiaz p̄dūt ꝑriā: z ꝑ cōseqns i mario dā nū patiūt. Nā Matb.xvj. Quid ꝓdest hoi si vni uersū mūdū lucret:aie vo sue detrimētū patiat Jtē qz tales freq̄nt de⁹ iusto iudicio punire solet in hac vita duplicit. Prio ira dñi vl' reg⁹ sui ꝫ il lū ꝓcitādo.qm̄ vt hr̄ Prouer.xxj. Cor reg⁹ i ma nu dñi q̄cūqz voluerit vret illd.vt vicz sic punia tur ꝑ qō peccauit. Scōo fortunā aduersā imittē do. Narrat q̄ppe Ualeri⁹ Pōpeio q antea dū ess̄z i oib⁹ bellis fortūatissim⁹ post q̄z stabulauit

equos in ecclesia dei sp extitit infortunat⁹ z turpiter vict⁹. Exemplū narrat etiā fabl'ose de q̄dā milite q̄ toto corde sperabat in rege cui tota animi intētiõe seruiebat. deū q̄z z aie sue salutē p rege negligebat. et tñ dei iudicio donaria et lucramina a rege illi dabant: nec vllo mõ vt alij milites pspari vel cõplacere regi ipsi exseruitio poterat. Cūq; de hac regi improperaret q̄ vicz in ml'is deseruiuisset sibi z paucissima vel nulla premia reportasset. Rex nutu diuio instinct⁹ excusauit se q̄. s. nõ sua sed ꝓpria illi⁹ milit⁹ culpa inesset q̄ de⁹ nollet sibi bñficia pstari. De q̄ altercatione facta rex inspirat⁹ a deo ꝓposuit duas cupas p oia sil'es. vnã plenã ducat⁹. aliã vacuã et vtraq; clausas: mandãs vt tolleret quã eligeret scien q̄ vna nõ tñ decimiate q̄ illa ꝓ plena esset ducat⁹ altera vacua existẽte. Cũc miles accipiendã putauit illã q̄ vacua erat. Dixit ḡ rex. Ecce dei iudiciuz qz ipse nõ permittit q̄ tibi bñ faciã. Et hõ. qz deuz debebas pl⁹ diligere z in illo spare. et sic ille ē cõfusus. Vnde pñ. Bonũ est spare in dño q̄z spare in ꝓncipib⁹. Ad ꝓpositũ. btus Georgi⁹ hec obseruauit. s. fideliter ad xp̃m p oia obedientiã z volũtat⁹ pformitatẽ z mori ꝓmpt⁹ extitit. ac q̄cũq; genera tormẽtoꝝ sustinere p xp̃o rege suo. Merito ḡ bon⁹ z acceptus miles xp̃i cõprobat⁹ oib⁹ nob in exemplũ z in suffragiũ auxilij ipetrãdi p ponit. Dicaq; miles xp̃i iesu gl'iose georgi p tui regis amore p nobis apud illũ intercede vt det gr̃am in psenti z gl'iam in futuro Amen.

¶ De sctõ Georgio milite Sermo. iij. p militib⁹ mundanis applicando spualia.

Hoc preceptum

Hibi cõmẽdo vt milites bonã militiaz hñs fidẽ z bonam ꝓsciam. j. Thim. j.

Verba ista ad lr̃am dixit apl's loq̃ns Thimotheo. tñ sic sunt accipiẽda q̄z sint in psona illi⁹ dicta cuilibet fideli xp̃iano qz hz militare ꝛ demones. Unde glo. Orige. sup Nũeri. xxiij. dr. q̄ dñs iesus vult sp res mirabiles facere. vult ẽ locust⁹ vicere gigãtes. z ẽ hijs q̄ i cra se' hoib⁹ celestes superare nequiat. Magnũ q̄ppe videt z mirabile q̄ hõ in carne posit⁹ fragil' z caduc⁹ fide xp̃i et vbo ei⁹ armat⁹ supat demonũ legiões. Quãuis ipse xp̃s sit q̄ vincit in nob: plus tñ est q̄ per nos vincit q̄z q̄ per se faceret. Nec ibi. Audiat ḡ vnusq̄sq; nr̃m qd ait apl's. Hoc pceptũ inq̃t tibi cõmẽdo. s. o hõ xp̃iane fideliter adiplẽdũ vt milites bonã militiã vicz pugndo z resistẽdo ꝛ diabolica tẽptamẽta hñs fidẽ. s. xp̃i iesu firmã z bonã ꝓsciam in sctã z irrepbẽsibili vita pseuerãdo. Sed q̄m btus Georgi⁹ miles optim⁹ hijs modis militauit Idcirco ad ei⁹ honorẽ vba pmissa accipiunt. In q̄b⁹ verbis cõmẽdat z in exemplũ nobis ꝓponit de tribus

¶ Prio ẽ nobili ꝓditõe militari. cũ dr. vt milites

¶ Scõo de pcepti eius obseruatione regulari. qz hoc pceptum est de bona militia.

¶ Tercio de fidei eius pfectiõe victoriali. qz ẽ habens fidem z bonã ꝓscientiã.

¶ Circa pmũ de ꝓditiõib⁹ boni milit⁹ accipiam⁹ p ꝓclusione q̄ scribit. xxiij. q. j. c. Militare. Augustini dictũ ẽ vbis dñi. vicz q̄ sic se ẽbet recogñscere ois hõ q̄ militat vt militie sue dignitatẽ q̄ ascribit attendat. Aduertendũ ḡ fm doc. q̄ ḡtuor sunt potissime cõditiões boni milit⁹ xp̃iani q̄s q̄libet hõ militaris debet obseruare p dignitate sue militie. et q̄s q̄libet xp̃ian⁹ debet imitari spualiter in militando xp̃o dño.

Prima conditio est debita exercitatio
Secunda est bellandi recta intentio.
Tercia est audax et strenua pugnatio.
Quarta est iusticie obtemperatio

Prima cõditio est debita exercitatio. s. in armis et labore militari. Rõ qz miles ē nomẽ exercitij et laboris. Nõ decet ḡ ocio et q̄ete resolui totaliter ipm militẽ. Un Grego. xxij. li. moral'. ẽt. Nemo vires suas i pace cognoscit. si em̃ bella desunt virtutũ exprimẽta nõ ꝓdeũt. Improuidus miles est q̄ se in pace gl'iat fortẽ. Nec ille. Sic z spual'r xp̃ianus ois tanq̄z miles regis eẽni nõ debet ociari sz bonis opib⁹ occupari. alioq̄n sicut miles sp i lecto iacẽs nec militiã aliquaz exercẽs nõ est dign⁹ stipẽdia hr̃e a rege. sic nec xp̃ianus ocio torpens Hinc apl's Gal'. vj. ẽt. Bonũ faciẽtes nõ deficiamus: tpe em̃ suo metem⁹. ḡ dũ tps habemus operemur bonũ ad oẽs. ¶ Sed q̄ri põt ex dictis vtrũ militarib⁹ hoib⁹ liceat se exercere in ludis armoꝝ z militie an hoc sit pctm̃. Rñdet fm fratrẽ Angelũ de claua. z alios in sũma. q̄ militib⁹ exercere se in hijs q̄ nulli sunt causa nociua sicut cursitatões eq̄ꝝ z versatões: ars pcutiendi et defendẽdi z p̃jciẽdi tela z hmõi. in q̄b⁹ nõ imminet ꝓbabile piculũ ꝓximi: bñ licet. Nã z. ij. Reg. j. Dauid pcepit vt docerent filios isr'l arcũ. i. artẽ sagittãdi. Sec⁹ in hijs in q̄b⁹ imminet ꝓbabile piculũ vt in torneamẽt⁹: que ꝓhibent. de q̄b⁹ tenet Hosti. z sequit Panor. i ca. j. eo. ti. q̄ ois ludus ad ostẽtationẽ virtũ fact⁹ er q̄ imminet piculũ mortis ꝓbabiliter ꝓhibet nedũ ẽ iure canonico sed etiã de iure ciuili. C. de gladia. l. vnica. z. ff. ẽ postulã. l. j. debet intelligi de q̄libet alio ludo. s. in q̄ imminet piculũ mort⁹ ꝓbabil'r. qz vt dr in Auten. vt oẽs obediãt iudicib⁹. H. j. Fortitudo sine iustitia nõ est laudabilis. et loquit ibi de fortitudine q̄ exercet cũ armis. sic est in torneamẽt⁹. Un ois q̄ accedit ad torneamentũ z i illo moritur ꝓhibetur ecclia stica sepultura. ca. j. ẽ torneamẽt⁹. Hõ fm Panor. ibidez itelligit si accesserit cã pugndi: sic ꝓhibet. licz pnia eidẽ ꝓcedat. Si vo venit cã videndi vel repetendi debitũ: aut alia q̄cũq; ex cã pterq̄z pugndi. sic nõ ꝓhibet: nisi ꝓstet mortuũ in pcto mortali. Et sic patz q̄ torneamẽta facere mortale pctm̃ est fm Gwil. qz p̃ pceptũ eccl'ie. Aliũ aũc

ludū exercere causa vtutꝫ extende vel causa dis
scēdi vsum armoꝝ ad ipugnādū infideles et ob
defensionē patrie vl' reipublice vbi nullū iminet
mortꝫ piculū. z dū talis lud⁹ est q nō phibeť ab
ecclia (sicut phibenť tornea mīta) nō est pctm. nec
casus cōtingēs i talib⁹ imputabiť fm Hostien.
Et ex hoc potes scire qn̄ hastiludia licēt z qn̄ nō

D Secūda ꝓditio est bellādi recta intentio
q̄a oꝛ ca. Quid culpať. xxiij. q. j. ab Augustino ꝛ
Manicheos sic. Quid culpať i bello An q̄ mo
riunť q̄nq̄ morituri vt victuri dñenť i pace. hoc
reꝑhēsibile z inuidoꝝ est: nō religiosoꝝ. nocendi
cupiditas. vlciscēdi crudelitas. iplacat⁹ atq̄ im
placabil' anim⁹. feritas rebellādi. libido dñan
di. et si q̄ sīlia. hec sunt q̄ i bell' iure culpanť. Hec
ibi. Ad id facit exēplū de Hectore de q̄ ferť in cro
nicis q cū foret miles strenuissimus: nolebāt eū
ipm assciberе inť nouē illustres ꝓncipales mū
di ob hoc solū q̄ cupiditate ducť spoliabat eū mi
litē quē deiecerat ex pte hostiū. vbi tūc improui
dus extitit hasta vulneratꝰ z illo vulnere tādē est
mortuꝰ. Spūaliter Fideľ miles xp̄ianꝰ debet in
oib⁹ rectā bre intēcionē. Ad q̄ doceт nos salua
toꝛ Mat. vj. Si oculus tuꝰ. s. intēcio is simplex
fuerit: totū coꝛpꝰ tuū hoc est totū illō opꝰ exinde
ꝓcedēs lucidū. i. sctm̄ erit. Si oculus (intēcio is)
nequā fuerit: totū coꝛpꝰ tuū tenebꝛosuꝫ erit. i. ma
lū. T Tercia cōditio militꝫ boni est audax z stre
nua pugnio vel decertatio. Vñ Deuť. xx. dñs p
cepit in bello q̄ cōgressu ꝓnūciandū di. Quis est
hō in vob⁹ formidolosus et pauidꝰ corde vadat
et reuertať in domū suaꝫ ne pauere faciat corda
fratrū suoꝝ. Spūaliť Ꝛhristianꝰ debet audaceť
et strenue resistere diab olo z decertari. Jaco. iiij.
Resistite diabolo z fugiet a vob. Si q̄s aūt foꝛ
midolosus est timēs ex fragilitate succūbi in tē
ptatiōe: reuertať in domū suā. i. sctām eccl'iam et
oꝛet ne intret in tēptationē. Hinc Ꝛhrysosto. sup
Matth. Ꝛhristi milites in certamine timere nō
debēt hostē foꝛtē q̄ hūc ꝓncipē foꝛtioꝛē. Qui nos
Et infra. Volūtas foꝛtitudiez facit i militib⁹ xp̄i
dūmodo eīm nō cōsentiat vinci non pōt. q̄ debil'
est hostꝫ antiquꝰ q̄ nō vincit nisi volentē. E
Quarta cōditio est iusticie obtēperatio. Nā mi
lites debēt obedire iusticie z nō impugnare eā. alio
q̄n nō milites sed latrones cēserenť fm Augusť.
Hinc Gre. xxiij. q. j. ca. Sūma inq̄t militie laus
inť alia bona merita hec est: obedientiaz sancte
reipublice vtilitatib⁹ exhibere. z q̄cq̄d sibi vtiliter
sez z iuste ipetratū fuerit obtēperare. In signum
huiꝰ dū milites creanť gladio i dorso pcutiunť.
deniq̄ gladiꝰ añ faciem regꝫ deferť. Significat
aūt gladiꝰ iusticiā z iustū iudiciū. Vñ z Hiero.
sup Hiere. xxiij. q. v. Regū inq̄t officiū est ꝓmū
facere iudiciū atq̄ iusticiā z liberare ō manu ca
lūniantiū vi oppssos z pegrino pupilloq̄ et vi
duę p̄bere auxiliū. hec ille. Ideoq̄ añ se gladiuz
rex hz. Sed militib⁹ post tergū deferť gladiꝰ ad
significādū q̄ obediāt iusticie quā rex hz deman
dare execution̄i p milites. Aduertāt hec moderni
milites m'ti heu q̄ nec deū reuerenť nec suā mi
litie dignitatē seruāt sed tanq̄ latrones ꝛ iusticia
am militāt paupes opp̄mēdo z spoliādo. q̄bus
iminet iudiciū sine miscōia. Spūaliter ḡ z nos
oēs charissimi q̄ milites sumꝰ xp̄i: iusticiam vni
cuiq̄ seruemꝰ. Est aūt iusticia reddere vnicuiq̄
q̄ suū ē. fm Bed. s. deo amoꝛē z reuerētiā z obe
dientiā z ꝓximis fraternā dilectionē. Sic fecit Be
oꝛgiꝰ p oia. z ideo miles optimꝰ extitit xp̄i cū q̄

F Circa scōm mysteriū ꝓnci (nūc regnat.
pale inq̄rendū est de ꝓceptis ad q̄ regulariť et vt
cōmuniꝰ teneať religio militū. Ad q̄ notādū q
vt colligimꝰ a doctoribꝰ potissima ꝓcepta z ge
neralia sunt q̄ttuoꝛ ad que milites tenenť ex sue
religionis ꝓfessione.

Primū est non ꝓpter aliq̄ mūdanuꝫ sed ꝓpť
Scōm ē. p iusticia z republi (deū militare.
ca effusionē sanguis sui nō recusare.

Terciū est ecclie sctē fidē defensare z pacē. pcu
Quartū est de pctis ante belli cō (rare.
gressum vere confiteri z penitere.

Primū p̄ceptū dixi est nō ꝓpter aliq̄d mūda
nū sed ꝓpter deū militare. Qđ claret p dicta scti
Tho. ij. ij. q. clxxxviij. ar. iij. Ubi q̄rit vtꝝ religio
aliq̄ possit ordinari ad militādū. Et rñdet di. q
religio institui pōt nō solū ad opa vite ꝛēplati
ue sed etiā ad opa vite actiue inq̄tum ptinēt ad
obsequiū ōi z ad subuēctionē ꝓximoꝝ. nō aūt inq̄
tū ptinēt ad aliq̄ mūdanū. Officiū aūt milita
re ordinari pōt ad subuēctionē ꝓximoꝝ nō solū q̄
tū ad ꝑuatas ꝑsonas sed etiā q̄tū ad totius rei
publice defensiōez. z ad ꝛseruationē diuini cultꝰ
et bonoꝛis. sic legiť de Juda i li. Macb. q cū su
is fratrib⁹ pugnerūt vsq̄ ad mortē p legib⁹ z p
rimis. Vñ ꝛueniēter instituta est religio ad mili
tandū nō q̄dē ꝓpter aliq̄d mundanū q: ꝺ repu
gnaret religioni. sed ꝓpť defensionē diuini cultꝰ
z publice salutꝫ. vel etiā paupeꝝ et oppssoꝛū. fm
illō ps̄. Eripite pauperē z egenū de manu pctō
ris lib⁹. Hec Tho. Ad id facit q̄d Augꝰ. c. milita
re. xxiij. q. j. dicit. Militare inq̄t nō est delictū. sed
ꝓpť pdā vl' diuitas augēdas. glo. iniuste: est dā
nabile. Proinde Helinādus dicit q tal' consue
tudo fuit antiq̄ꝰ q̄ die q̄ q̄s cingl'o militari ho
noꝛari debebat ecclesiā solennit̄ adiēs: audiraq̄
missa solēni gladio sup altari posito z oblato q̄
si celebꝛi ꝓfessiōe seip̄m obseq̄o altaris deuoue
bat. z officiū sui iugē ꝺo spōdebat famulatū. hec
ille. H Scōm p̄ceptū p iusticia z republica
nō recusare sanguis sui effusionē vel etiā mortē.
et hoc ꝓncipali intēcioe ꝓpť deū vt p̄dictū est ca. j.
Nā vt Uege. de re militari. li. iij. c. j. dicit. Mili
tes anteq̄ cingl'o militari decoꝛanť iurāt p deū
z xp̄m eiꝰ z spūm sctm̄ nunq̄ deserturos iusticiā
vel mortē recusaturos p republica cuiꝰ sunt cō

De sancto Georgio martyre

scripti militie.ex q̄ iuramento etiā si nō explicite facto tenenť milites sanguinē fundere p tuitiōe fidei z p fratribꝫ aiam ponere.vt ꝺr in ꝓlicrato li.vj.ca.vij. Uñ Eccl.iiij. ꝓro iusticia agonizare.p anīa tua.et vsq; ad mortē certa.p iusticia. Et ad id facit qꝺ ait Nicolaus papa.xxiij.q.v.c. Nim vestꝫ.z Urbanꝰ papa c.se. Et Aug.ad Bonifaciū ibidē ca.se.dicit.q bella p eccl'ia sūpta et ꝯ excōicatos z infideles meritoria sunt.z mortēs in tali bello celeste regnū ꝓmerenť z saluanť Uñ patet ꝓpositū. ¶ Terciū p̄ceptū est eccl'ie fidē ōfensare z pacē ꝓcurare. Uñ nō īmerito ī themate dicit apl's. Hoc p̄ceptū tibi cōmēdo vt milites bonā militiā babēs fidez.s.catholicā firmiť tenēdo. Nā z in ꝓlicrato li.vj.c.vij. ꝺr q milites tenenť nō offendere sed tueri eccl'iam. p fidiā impugēre.sacerdotiū venerari.paupeꝝ iniuriaz ꝓpulsare.z pacē puicie ꝓcurare. Uñ et Augꝰ.ad Bonifaciū.xxiij.q.iij. Maximianꝰ.z ca.se.ꝺr.q aduersus illicitas violētias ꝯ hostes eccl'ie causa tuitiōis et defensiōis eccl'ie auxiliū petēdū est z a ptātibꝫ ferendū.nec esset laudāda patiētia in talibꝫ sed negligentia merito culpāda. hec ille.

¶ Quartū p̄ceptū est de pctis ante belli ꝓgressū confiteri z verā pniam agere. Nā fm Rich.sup iiij.dis.xvij. Dēs q bellū aggrediunť tenenť rōne piculi iminenť tūc ꝓfiteri z vere penitere alioq̄n mortaliť et dānabiliter peccaret q se discrimini mortī sine ꝓfessione exponeret z ad miscōiaz dei se nō ꝓpararet in tali casu. Ad ꝓpositū btūs Georgiꝰ oīa dei p̄cepta seruauit z q̄q debuit fecit p xpō.z ideo magnā gr̄am z gl'iaz ꝓmeruit. O miles xp̄iane accipe exēplū ab illo vt saluerť. ¶

¶ Circa terciū p̄ncipale de victorioſa milītia accipiamꝰ bāc ꝓclusionē q oīs miles xp̄ianꝰ vt sit vere z salubriter victorioſus exēplo btī Georgij debet esse in fide xp̄i firmꝰ.et in ꝓscia a pctō mundus. Patz ex vbis themat'. Et ratio. qꝛ dicente Bern̄.rea ꝓscientia sp̄ est pauida.q nō pōt esse securꝰ miles z victorioſus ad salutē nisi sit mūdꝰ. Deniq; gr̄a buiꝰ q̄rit vñ accidit fortissimos milites z al's victorioſissimos q̄q; in bello turpiť a minꝰ validis vinci z ruere. Rñdeť fm scripturas q ꝺ fit deo ꝓmittēte ꝓpter pctā p̄cipue q̄ttuor. Primū est superbie nimia elatio. Prouer. xvij. Antecēz cōterak exaltak cor hois.z Lu.xviij. Qui se exaltat hūiliabiť. Uñ tritū verbū est apō belligeros q q vult z loquiť supba victoriā non reportabit. Exēplū de Goliath z Dauid.j. Reg. xvij. Hinc Augꝰ.ꝺr. Nemo vincitur nisi q ꝺe se p̄sumit. Nemo vincit nisi q nō de se p̄sumit sed in deo cōfidit. Uñ Judith.vj. Nō derelinq̄s dñe p̄sumētes de te.z de se z sua virtute gl'iantes humilias. Secūm est carnaliū viciōz delectatio. Uñ in ꝓlicrato li.vj.ꝺr. Duci militari iure p̄cauēdū est ne venꝰ z vinū pugnātia pectora frangāt Nā regna assiriōz legunť fuisse subuersa gule z luxurie ipulsu. patet de Holoferne. Itez q̄s fuit fortiꝛ miles Sāsone quē tū Dalida ꝓfusibiliť vicit Judiť.xvj. Itez trib; beniamin bīs viros bellicoſissimos pugnādo p defensiōe gābaa luxurioſoꝝ viroꝝ tota in bello pūt Judiť.xx. paucissimis exceptis. Uñ Greg.xxxj.moral'. Qui inq̄t semetip̄m carnalibꝫ vicijs subiugat frustra ꝯ se extra posita bella suscitat. Nā quō ꝺ labore externi certamis triūphare appetit q adhuc apud semetip̄m domestico libidinis bello succūbit. hec ille. ¶ Terciū est rapie z spolioꝝ exercitatio. Uñ Esa.v. Ue q̄ ꝓdaris nōne z ipse ꝓdaberis. Exēplū de moabitis festinātibꝫ ad pdā z ꝺi. Nūc pge ad pdā Moab.sicq; israel ꝓsurgēs pcussit moab.iiij Reg.iij. Quo ꝛtra Judas machabeꝰ cū pcussiſset exercitū quēdā gentiū dixit ad ppl'm. Nō concupiscatis spolia qꝛ bellū ꝯ nos ē.sed postq̄z expugnaueritis eos sumetis spolia securi.j. Mach.iiij. ¶ Quartū est superstitionū obseruatio.s.in caracteribꝫ z cartis ꝯ ictꝰ gladioꝝ vel ꝯ sagittas z queq; vulnera vt putāt talia sibi valere falso cuz ponti sint ad ruinaz. Deuť.vij. Nō seruies dijs alienis ne sint ī ruinā tui. Et ps̄. Irritauerūt deū in adinuētionibꝫ suis.s.superstitioſis.z mltiplicata est i eis ruina. Exēpluz.ij. Mach.xij. vbi legiť q ꝑ ante Juda ꝯ Gorgiā corruerūt i bello iudei plures. q̄ꝝ corpa seq̄nti die sepelire volētes iueneruť sub tunicis interfectoꝝ iudeorū de donarijs idoloꝝ. Quibꝫ ḡ manifestū est factū et ob hāc causaz eos corruisse. O ḡ miles xp̄iane attende tibi ab hijs:alioq̄n pibis z corpaliť morīēdo morte mala z eternaliter. Piere.xvij. Duplici ꝓscitiōe cōtere eos. Noui z ego virū q talē cartā babebat in bello apud se.cui cū psuadere nō potuissem vt reiceret.dicebat eī poptime sibi cauere a sagittis et cauisse p illi' carte vtutē. Ecce die altero in congressu belli opido sagitta est vulnerat'.et ptime scens dānationē cōbussit mox dictā cartā: exper qꝛ mēdaciū est talia valere. Ad ꝓpositū btūs Georgiꝰ hec oīa cauit.imo ipse fuit in hūilitate pfūda fundatꝰ:castꝰ:sobriꝰ:ꝓpria egenis largiēs.et in vera fide xp̄i adeo fortis z firmꝰ.vt.s.fortitudie fidei armatꝰ victoriaz reportaret gl'iosissimam. Pcio de draconе. Scdo de tyranno z eiꝰ cruciatibꝫ. Tercio de diabolo.z Quarto de ipa morte Sicq; gl'iosissimo triūpho z corona martyrij regnat ineꝛnuz. O itaq; miles victorioſissime. O gl'iosissime athleta christi Georgi ora nunc christum tuum p nobis.

Pro sancto Georgio milite Sermo.iiij.de bello spūali.

Benedictus dominus deꝰ meus q docet manus meas ad p̄liū z digitos meos ad bellū. Psal.cxliij. A Scōm qꝺ dicit Piero.in p.logo sup li.psalmoꝝ necnō Lyra ī postilla. Hec verba Dauid dixit cum ꝓcessit ad pugnā cōtra

Goliath getheū inermis cū sola funda et baculo quā pugnā accepat ex instinctu spūssci. de qua etiam p diuinam reuelationē nouerat q̄ deꝰ volebat eidē victoriaz dare mirabilit vt ait Augꝰ. Et ideo laudauit z benedixit deū p dono auxilij sui. Jn q̄ docent oēs boies q̄ tā i pugna corpali q̄z etiā in pugna spūali cōtra q̄scūq; diaboli carnis aut mundi tēptatiōes deū ipm debēt inuocare z exorare z ipm laudare ac benedicere scientes q̄ oīs victoria a solo deo est. Unū Augꝰ. ad Bonifaciū ait. Noc p̄mū cogita qñ armaꝛ ad pugnā: qz vtus tua etiā corpalis (q̄nto magis virtus spūalis) donuz dei est. Hec ille. Sed q̄m vt dicē Diero. xxiij. q. j. nisi bella. Illud potissimuz bellū Dauid ꝯ Goliath figurauit belluz spūale electoꝝ ꝯ diabolū. Sicut em̄ vicit Dauid in baculo z q̄nq; lapidibꝫ torrētꝫ funda iaciendis. sic nos vincere poterimꝰ p crucē xp̄i lignū q̄ p baculū ligneū figurat z per q̄nq; vulnera xp̄i. Deniq; exēplū btūs Georgiꝰ miles xp̄i iesu pugnit z bellū gerēs ꝯ draconē z cōtra tyrānū z cōtra oēs hostes spūales victoriā gl'iosam obtinuit in qua et nob in exēplū ꝓponit. idcirco merito potest dicere cū Dauid vba p̄missa. Benedictꝰ dñs deꝰ meus q̄ docet manꝰ meas ad p̄liū p victoria. s. obtinenda. Unū p sermone p̄senti ꝓuenient accipiuntur hec ad eius honorē. Et q̄bus vbis tria mysteria notabimꝰ fm q̄ in hijs tribꝫ in exemplū nobis ꝓponit btūs Georgius.

¶ Primo de spūalis belli varietate. qz dicit. ad bellum z p̄mium.

¶ Secundo de certandi sagacitate quā benedictus dñs deus docet.

¶ Tercio de superandi validitate. nam deus docet manus ad p̄ualendum hosti.

¶ B Circa p̄mū de varietate bellorꝫ spūaliū ingrendum occurrit que vel q̄lia sunt ista bella spūalia in q̄bꝫ certari z vincere debet xp̄iana aia p adipiscēda salute eterna. Ad q̄ respōdetur fm Fran. maro. q̄ distinguunt in q̄ttuor genera

Primū est malorꝫ boim ꝯ deū pugnātiū
Secūm est demonū ꝯ angelos p̄liantiū.
Terciū est carnis z aie inter se aduersantiū
Quartū est vicioꝝ z vtutū ꝓtrariantiū.

Primū est boim ꝓtra deū pugnantiū. Sūt em̄ multi boies q̄ p̄sequunt fidē xp̄i vt ꝓtranni hereticī et pagani. Sūt etiā christiani mali q̄ bonos et paupes opp̄mūt et p̄sequunt. Sunt insup q̄ bona opera facere alios p̄hibent vel nō sinunt. et q̄ntum in eis est obloquunt z p̄sequunt. Hij oēs et similes ꝓtra deum z xp̄m iesum pugnant tanq̄ antichristi. De oibꝫ talibus. j. Joh. ij. Filioli ait nouissima hora est. et sicut audistis q̄a antichristꝰ venit. nunc antichristi multi facti sūt ꝛc. Noc bellū debent vincere boni christiani exemplo beati Georgij scz in fide et bonis operibꝫ p̄seuerando. Ad q̄ apl'us hortat exemplo sanctorum ad Heb. xj. di. Sancti p fidem vicerunt regna. operati sunt iusticiā. et sic adepti sunt repromissiones. ¶ Secundū bellum spirituale est demonū contra angelos p̄liantiuz. qui quidē q̄tidie inter se pugnant de obtinēdo regno anime nostre quod est p̄ciosissimū omni regno totius mundi fm q̄ dicit Augustinus z cōcor. Bern. q̄ videlicet totus mūdus corporalis anime p̄cio eq̄parari non potest. Hoc q̄ppe regnum anime nostre aliquādo contra demones obtinent angeli. z tunc gaudent. iuxta illud Lu. xv. Gaudium est angelis sup vno peccatore penitentiaz agente. Aliquādo aūt obtinent contra angelos demones per vicia. et tunc angeli pacis amare flebunt Esa. xxxiij. Aliquando aūt obtinēt q̄dāmodo z illi per bona opera. z isti per mala claudicantē animā ad duas ptes. Sed ve ve anime peccatrici. quia z bona amittit z eternalit in peccato moriēs damnabit. Deniq; quod amarius est z dolorosius: quia aliquādo diabolus nititur per bona opera anime regnum possidere.

¶ E Cuius gratia querit quō diabolus per bona opera animā nostraz obtinere valeat. Ad quod respondet Gregoriꝰ. li. moral'. in hec verba. Bona inquit opera nostra hostis noster tribus modis insequit. Primo quia aliquādo in bono opere intētionē pollute vt omne quod in actione sequit eo purū non exeat quo hoc ab ortu ginē p̄turbat. Secundo aliquādo aūt intentionem boni operis viciare non p̄ualet. sed in ipsa actione se quasi in ipō itinere opponit: dum em̄ laus humana obuiat mentem imutat. que q̄uis non fuerit: tamē oblata delectat. Tercio aliquando vo nec intentionem viciat: nec in fine rem supplantat. sed opus bonum in fine actōis illaqueat. Hec Gregoriꝰ. Et hoc vltimū intelligē vel per peccati recidiuationem vel bonorum illorum subsecutam contristationez et detestationem et similia. Sed in omnibus p̄missis studeamus charissimi esse strenui: demonū suggestioni resistendo et angelorum sanctorum admonitioni ac diuine inspirationi obtempando vt sic cum beato Georgio qui draconem deuicit diabolum vincamus. ¶ D Tercium belluz spirituale est carnis et anime inter se aduersantium. de quo Gal'. v. Caro concupiscit aduersus spiritum. spiritus autez aduersus carnem. hec enim sibi inuicem aduersant. Qualiter autē in hoc bello nos habere debeamus: docemur Primo ex sacra scriptura per Apostolū Rom. viij. dicētē. Fratres spūi debitores sumꝰ nō carni vt fm carnē viuamꝰ. Si em̄ fm carnē viueritis: moriemi. si aūt spū facta carnis mortificaueritis: viuet. Quicūq; em̄ spū dei agunt hij filij dei sūt. Hec ille. Secō docemur ex figura. nā Exo. xij. ca. p ꝛ Moysen lex diuina dictauit q̄ si rixati fuerint duo q̄z alter p̄cusserit alterū lapide vel pugno si mortuꝰ non fuerit sed sup baculū ambulauerit p̄cussor soluet expensas in medicos.

figuralit: duo rixantes sunt caro ⁊ spūs. pcutit spiritū sepe caro pugno male operatōis vel lapide obstinatōis: qui qdē nō est mort⁹ morte gehenne: licz sit eoipso mort⁹ morte culpe. potest tñ conualescere innitēdo baculo crucis christi ⁊ ambulare ad vitā p spem mīcordie dei. Justū est ḡ vt caro reddat ipēsas viriū ꝑ aie medicina in agēdo pniam austerā. Ber. Si vis agere penitētiā punire optz mēbra: carnē affligere: iudicare temetipm vt nō icidas i man⁹ dei viuentis Tercio docemur ex lege phica. qz vt ōt Ypocras in Epici. natura morbo corrupta febrili solz appetere ea q̄ sibi sūt nociua. puta febcitās appetit bibere aquā q̄ magz auget febres. ſz sapiēs medicus nō ꝯcedit tali aquā. Sic debem⁹ facere ⁊ carni nr̄e vicio corrupte q̄ sp appetit nociua. i. viciosa ⁊ dānabilia. Un Ber. Sic fouēdū ⁊ tractādū est corp⁹ nostr̄ sic tractat medic⁹ egrū cōmendatū. Cui etiā nolēti mlta qñq; phibet. Quarto ex lege politica docemur vt sic dñs seruū rebellē castigat ⁊ inimicuz q̄tidie debilitat: ne. s. inualescēs ꝯ se occidat. sic ō carne nr̄a faciēdū ē. qz dicēte Ber. domestica nr̄i hostz ēq nitit nos occidere. E Quartū bellū est vicioz ⁊ vtutū ꝯriantiū. Nā vicia ꝯ vtutes i aia nr̄a pugnāt. sm qđ doctz Aug. li. de ꝯflictu vtutū ⁊ vicioz. Nā supbia inqt dic. Altior cūctis es. Hūilitas rñdet. Memēto qz putredo ⁊ vermis es. Vana gl'ia dic. Oñde bonū qđ agis vt bon⁹ ⁊ sctūs dicar̄. Timor dñi rñdet. Bonū nō p trāsitoriis ſz p eternis bonis agēdū est. ⁊ ideo occultādū vt de⁹ retribuat. Auaricie cupiditas ōt Sine culpa ꝯcupisc̄ habēda qz egere ptimescis ⁊ qđ ali⁹ male retineret ipe meli⁹ erpēderes. Sz mūdi ꝯtēpt⁹ rñ dz. Ista nō sine pclo ꝓcurāt: qa ḡnto qs ampli⁹ habz tāto ampli⁹ hīe ꝯcupiscit. ⁊ certe i morte dimittēt oia. Luxuria dic. de⁹ abhorrdio masculū ⁊ feminā fec vt mutuo se diligāt p voluptate carnis. Sz castitas rñdz. Inde magz caste viuere debes vñ tps acceptū ḡnitori⁹ ptrāsire nosti ne peas. Ira dic. Si patiēter toleras illata mala ꝯ te deiceps sine mēsura cumulātur. Patiētia rñdet. Quāta passus ē p te xp̄s ob proba: vbera: irrisiōes: sputa: spineā coronam ⁊ crucē: ⁊ tu miser vnū vbū nō sustines. Gula dic Ad esū de⁹ oia creauit. Abstinētia rñdet. De⁹ q̄dē creauit oia vsui ne fame morerer hō. ſz ne comedēdo mēsura excederet abstinētia tpauit. Invidia dic. Multa vales q̄ ille nō valet: nō ḡ tibi aut supioz aut eḡlis ille esse debz. Fracta cōcordia rñdet. Si ceteros vtutib⁹ añcellis tuti⁹ te i fimo ꝯfuas. sp eni de alto peior ruina ē. Odiuz dicit. absit vt illū ames quē in oīb⁹ ꝯriū habes. Dilectio rñdet. ꝑt̄ b nō ē odiēda dei imago i homine ſz natura diligēda. Detractio dic. qs pōt silētio tegere ḡnta ille p̄ua ꝯmittit. nisi forte q̄ ꝯsentit. Libras iuste increpatiōis rñdet q̄ charitate fracta i faciē prim⁹ ē redarguēd⁹ ⁊ detractio caueda. Accidie torpor dicit. Si opib⁹ bonis ⁊ lachrymis insistes capitz insanie icurris ⁊ oculos amittes. Exercitiū rñdet. nūquid scis si crastino aut vna hora viuas age ḡ nūc qđ potes ꝑ regno celoz qđ nō tepidi nec desides ſz vim faciētes diripiūt. Hec ⁊ mlta talia dic Aug. vbi sup̄. Et cui⁹ vbis ista breuit inseruisse sufficiat. Quisqs aūt in b bello vult vincere op⁹ est iugi oꝛōne et passiōis xp̄i recordatōe atq; imitatiōe. Nā vt ait Hre. Si passio xp̄i ad memoriā reuocet nil tam duz qđ nō equo animo toleret. Pro exēplo accipe i viraspatz. ⁊ ad ꝓpositū vitā bti Georgij q̄ vtutū oīm opib⁹ clar⁹ mori ꝑ xp̄o bellādo ꝯ vicia non F Circa scōm p̄ncipale de saga/ (recusauit ci modo certādi i bello spūali accipiam⁹ ꝑ documēto ex vbis Aug. hāc ꝯclonē q̄ ḡnto hostz astutius vigilat vt noceat: tāto xp̄ian⁹ circūspect⁹ et sagaci⁹ vigilet vt vincat. Et ibidē tāgit Aug. rōez: qz multis modis hostz nos circūuenit. aliqñ securos faciēdo ās cupit esse captiuos vt icautos p̄cipiter. aliqñ aūt nō vigilantib⁹ circa se repente obrepit. Aliqñ inermes p̄uenit ⁊ oppīmit. ⁊ variis modis vulnerat eos ās mime circūspectos p spexerit. B Nic ḡ q̄rit. qli sagacitate q̄libet xp̄ianus debeat obseruare se ad pugnā belli spūalis ne succūbat ⁊ eternal'r pcat. Ad b rñdet q̄ sagaciter debz attēdere ⁊ obseruare ḡttuor potissimas cautelas.

Prima dicit p̄munitionis
Scōa dicit discretionis
Tercia dicit cite obuiatōnis
Quarta dicit fortis reluctatōnis

Pria cautela p̄munitōis ōr. vicz vt se anteq̄z aduenīat pugne tps armis debitis p̄muniat ⁊ pcipue ex ea pte q̄ magz impugnat. Sic em̄ stulte essz miles i bello q̄ añ pugnam nō vult arma sumere ſz tūc cū iā vulnerat⁹ est. Sic spūal'r stulte agūt q̄ tardāt armari aduersus diabolū. puta qñ iā p malas cogitatōes ⁊ delectatōnes morosas vulnerati sunt i corde. Un Ecci. ij. Fili accedēs ad seruitutē dei sta i timore dñi ⁊ pp̄a aniam tuā ad tēptatiōnē. Hinc ⁊ Mat. xxiiij. Illō autē scitote qm̄ si sciret pr̄familias q̄ hora fur vēniret vigilaret vtiqz ⁊c. Premuni ḡ te o hō p forte ꝓpositū ⁊ indue armaturā dei: b ē iusticie opa bona ⁊ vtutū ex ea pte q̄ magis ipugnaris. puta si pnus es ad auariciā exerce te ad eleōsynaz pietatē. si iracūd⁹ es ad patiētiā. Un Bern. Optz tibi o hō facere vim ꝯ vim. ꝯsuetudinē ꝯ ꝯsuetudinē affectū ꝯ affectū. clau⁹ em̄ clauo obtūdit. ⁊ ꝯsuetudo ꝯsuetudie vincit. C Scōa cautela discretionis. vt. s. onerosa arma discrete p viribus suscipiat. Sic em̄ stultus foret miles q̄ adeo se armis oneraret vt illoz pōderositate deiceret. Sic spiritualit̄ stulte pugnāt q̄ indiscreti castigatōib⁹ iniunctioz ⁊ asperitatū votoz se onerāt. Destructo em̄ capite postea nec modicū facere poterūt. vñ apl's Ro. xij. Obsecro vos frēs p mīcordiā dei

vt exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem
sctām deo placentē:rōnabile sit obseq. ve. Bern.
Discretio mr̄ est oīm vtutū.tolle hāc et vtus vi/
cīū erit.mortificāda est caro:nō occidēda. Ter
cia cautela cite obuiatiōis:vt nō admittat hostē
fortificari z inualescere. Un Isid.de sum. Lubri
cus ē inqt serpēs antiquꝰ:z nisi capite teneat sta
tim totꝰ illabit. Jtez Hiero.ōt. Quia ipossibile ē
in animū hoīs nō īcurrere motꝰ delectationuz.
ille laudat:alle pdicat btūs q statim vt cepint in
terficit cogitatꝰ z allidit ad petrā.s.xpm:puulos
suos.i.cū nōdū īcreuerūt. Quarta cautela for
tis reluctatiōs. Sicut em̄ i bello aduersariꝰ vi/
dens debilē suū hostē agere: tāto magis fortifica
tur ꝛ eū. Sic in spūali bello diabolꝰ vidēs tepi/
de agere roborat ꝛ illū.sed vidēs fortē reluctātē
fugit Jac.iiij. Resistite diabolo z fugiet a vobis
Greg. Diabolꝰ cū ei fortē resistit debilē est vt for/
mica. Cū vo eiꝰ suggestio recipit fortis est vt leo.
Ad ꝓpositū btūs miles Georgius fm oēs caute
las prudētissime pugnauit.z sic maximā gl'iam vi
ctorie acqsiuit. Et tu ḡo homo xpiane disce eius
exemplo prudenter cauere zc. O

Circa terciū pncipale de validitate supandi i
bello spūali qrit. Que valēt ad supandū hostes
z pspandū i bello. Rndet q fm scpturas z doc.
dicta qttuor pcipua. Primū est diuini auxilij
ꝛfidēcia z exoratio.qz soliꝰ dei est dare victoriaz
belli. Judith vl. Dns ꝓterēs bella dns est nomē
illi. Un vane ꝛfidūt boues qdā in armis vel eqs
nisi p̄ponāt ꝛfidēciā i do solo. Prouer.xxj. Equs
parat ad diē belli:dns aūt salutē tribuet.z Ps.
Nō in fortitudie eq volūtarē hēbit neqz in tib.vi.
bn̄.zc.sz bn̄placitū ē dño sup ti.e.z i eis q spe.su.
mia eiꝰ. Jtē vane cōfidūt alij i exercitꝰ mltitudie
qz scribit.j.Mach.iij. Nō in multitudie exercitꝰ
victoria belli:sed de celo fortitudo ē. Oeniqz va/
ne z piculose cōfidūt alij in ꝓpꝛis viribꝫ militā/
ribꝫ z pliādi artibꝫ.sed potissime in deo est ponē/
da spes i talibꝫ. qm̄ vt Judith.vj.scribit. nō de/
relinqt dns p̄sumētes de deo.de se aūt z sua vtu
te gl'iantes hūiliat. Ad illd mlta sūt exēpla scptu
re q dimitto. Scōm ē militū aniatio.z ideo in
bellis solent fieri exhortatiōes ad pugnā vt ani/
menť. Un.ij. Mach.viij.legit.q iudas in exerci
tu ꝛ nichano. admonuit suos de auxilijs dei q
facta ē apd parētes: z q sub sennacherib.clxxxv.
milia deꝰ ꝓstrauit.et silia plura dixit vt anima/
renť pugre p salute sua z fratrū zc.z sequit.hijs
vbis ꝛstātes effecti sunt z mori pati vicerunt.
Terciuz ē exēpli ꝓuocatio dū.s.videt regē ipm
et belli duces ac pncipes fortē cozā se dimican/
tes. Bern. Fidelis miles vulnera sua nō sentit dū
intuet sui ducis vel regis vulnera. Quartū est lu/
cri spes z ꝛsideratio.qz fm Hiero.pericula belli
spes lucri cōpēsat. Ad ꝓpositum In bello
spūali ꝛsiderbec qttuor adeo nos ꝛfortant vt vin
vinci possim⁹.q etiā btm̄ Georgiū ad gl'iose vin
cendū fortificarūt. Primū diuinū auxiliū sine
q nil pōt hō facere Job.xv. Sz cū illo oia hō pōt
Un Phil.iiij. Oia possum inqt in eo q me ꝛfor
tat. Et ps. Dns mihi adiutor et ego despiciā ini/
micos meos.deꝰ ḡ est orādus. Un legimꝰ ō btō
Georgio q aggressus draconē sigꝫ crucis se muni
uit z deū orauit.sic z in passiōe zc. Scōm ani/
matio.s.ex verbis sacre scpture et fidei. Unde.ij.
Thim̄.ij.apls ōt. Tu ḡ fili ꝛfortare in gra q est
in xpo iesu.z q audisti a me.s.de fide:p mlt̄os te/
stes.i. ꝓphetas z legē z agiographa.hec cōmēda
inqt fidelibꝫ oībꝫ:labora sicut bonꝰ miles xpi zc.
Nā z btūs Georgiꝰ fide z sacra scptura ac vbis
xpi cōfortatꝰ fortissime sustinuit passiōes z vicit
Tercīū est ꝓuocatio exēpli xpi iesu regis nr̄i.j.
Pet.ij. Christꝰ passus ē p nob vob relinqns exē/
plū vt seq̄mini vestigia eiꝰ q petm̄ nō fecit. Et de
niqz exēpla oīm sctōz apl'oz.martyrū.cōfessoz.
virginūq fortē restiterunt.z ꝓcipue btūs Geor
gius. Quartū est lucri.i.pmij celestis cōsidera/
tio. Apoc.iij. Qui vicerit.s.mūdū:carnē:z diabo
lū:dabo ei sedere mecuz(ait xps) in throno meo
sicut z ego vici z sedi cū patre meo in throno eiꝰ.
O ḡ homuncio.o xpiana ania disce exēplo beati
Georgij vincere hostes tuos vt merearis coronā
regni celestis cū ipso in ꝑpetuum Amen.

De sancto Marco euāgelista Sermo cum
Legenda.

Justus quasi leo cōfi
dēs absqz terroze erit. Prouer.xxviij.
et ad laudē huius festiuitatis. A
Quāuis hec vba sint scripta general'r de qcūqz
iusto:tū pcipue possumꝰ ea adaptare scto mar/
co.tū qz ipe fuit iustꝰ:imo serissimꝰ xpi Jesu euā
gelista.tū qz ipse inē euāgelistas figuratꝰ est p le
onē.iuxta illud Ezech.j. Facies leonis a dextris
ipsoz qttuor.vt patet p Grego.z ecclesiā. Cū de
niqz qz ꝓphetates aniosi leonis in ipo optīe repi
unť.vt vicz tante pfectōis fuerit q sicut de leone
scribit Prouer.xxx. Leo inqt fortissimꝰ bestiarū
ad nullī pauebit occursum. Dicit em̄ Plinius
q qñ leonē venatores insequunť:nō latitat nec
se abscōdit sed sedet in campis vbi videri possit
Cū vo virgultū siluasqz itrauerit acerrimo ferť
cursu:reputās turpitudinē abscōsionez. Nō em̄
se abscondit eoq timeat sed q non timeat. Sic
btūs Marcus de nullo petō habet timere ve/
natores.i.demones. sed potius gl'iosis vtutibꝫ
clarꝰ manifestabit in iudicio vbi erit absqz ₹roze
sententie cuz alijs apl'is iudicantibꝫ duodecim
tribꝫ israel zc. Mat.xvj. Couenienť ergo de ipo
dicunť verba p̄missa themat.s. Justus id est be
atus Marcus q̄si leo zc. Nimirū cōsimilit Da
uid in psalmo ꝓphetauit de iusto di. In memo/
ria eterna erit iustus:ab auditione mala.i.male
dictōis sententie in iudicio:nō timebit. In vbis

De sancto Marco euangelista

itaq; thematis btūs Marc⁹ cōmēdat de trib⁹.
¶ Prio de exēplari sctimonia z leonis assimila
¶ Secundo de salutari cōfidentia. qz (tione.
dicit: q̄si leo cōfidens absq; terrore.
¶ Tercio de speciali excellētia. Leo em̄ grece rex dicit latine. Et ideo in b̄ q̄ ipse figurat in leone dignitatis excellentia significat.
¶ B Circa p̄mū de exēplaritate sctitat⁹ vel salut⁹ i leone q̄rit. Utq; electoꝝ et saluādoꝝ sctitas cōuenienter p leonē significat. Et rō q̄stiōis est. qa vt Dionysi⁹ de diui. no. ca. vj. dic. leo est aial animosū z supbū necnō seuissimū: q̄ cū pdiderit nequ leo erit. ppt̄ qō z diabolus p leonē ꝓuenienter significat in scp̄tura. j. Pet. vl. Sobrij estote z vigilate qz aduersari⁹ vr̄ diabol⁹ tanq; leo rugiēs circuit q̄rēs quē ꝺuo. cui resi. foz. i fi. Quō g̃ ipo sctitas vel salut⁹ stat⁹ designat: vt patet i thema te z i figura btī Marci Ezech. j. Ad hec respōdet Greg. moral. li. v. dicēs sic. Quia naꝑa vniuscuiusq; rei ex diuersitate cōponit. iō in sacro eloq̄o p rē quālibet diuersa figurant. Habet q̄ppe leo vtutē: habet seuitiā. virtute g̃ deū z xp̄m: seuitia aūt diabolū sig̃t. Nec Gre. Uñ sic̄ ipse de⁹ z dñs nr̄ ies⁹ p leonis vtutē significari valet. ita z electi xp̄i scti significant ꝓuenienter fm eius ꝓprietates. ¶ Aduertēdū aūt q̄ inē ceteras mlras ppetates potissime sunt septē leonis ꝓditiones vtuose fm alphabetū p q̄b nr̄e salut⁹ z sanctitat⁹ regule cōuenienter in leone significant.
¶ Prima ꝓprietas: ambulādo rectū ordinē ser⁹
¶ Scḋa benignitatē boib⁹ z alīs pstra (uare
¶ Tercia cauda se pcutere et vestigia venatoꝝ⁹
¶ Quarta docilem alterius exē (bus tegere.
plo et timidum se p̄bere
¶ Quita euigiles sp oc̄los z cor calidissimū hr̄e
¶ Sexta febrilē suā infirmitatē recog̃scere et sa⁹
¶ Septima genitos catu⁹ (nitatē desiderare.
los mortuos rugitu triduano suscitare.
¶ L Prima itaq; ꝓpetas leonis ē ambulādo rectū sp ordinē seruare. Nā Arest. li. de aialib⁹. et Plini⁹. li. ij. naꝑaliū di. q̄ leo i ambulādo vl' cūdo sp p̄mo mouet et p̄ponit dextr̄ pedē sinistro. et pes sinister nō ptrāsit dextrū. In b̄ significat p̄ma regl'a salut⁹ z scitat⁹: intentionē vicz rectā sp ad celestia bona hr̄e. Nā p dextrū celestia bona et diuinalia. p sinistrū aūt tpalia significant. iuxta illud Bede sup Lu. ca. iij. Ad sinistrā sunt q̄ vite pñt⁹ necessitati iseruiūt. q̄ vo⁹ca q̄ ad spūalē vitā ptinent tractāt: q̄si dextra ps corp̄is xp̄i sunt. sic̄ scptū ē. s. Prouer. iij. Lōgitudo diex i dextra ei⁹ z in sinistra ei⁹ diuitie et gl'ia. hec Beda. Uñ hāc regulā salut⁹ si volum⁹ saluari teneam⁹ q̄. s. spūalia z celestia tpalib⁹ p̄ponam⁹ z pdiligam⁹ more boni leonis scī Marci. Uñ dist. xlvij. c. Bonoꝝ. Greg. ait. Bonoꝝ autori iherere aliq̄ ñ valem⁹ nisi cupiditatez terrenoꝝ q̄ oīm maloꝝ radix est a nob abscindam⁹. Idē in omel'. Ille inq̄t ad celeste cōuiuiū nō accedit q̄ vehemēt⁹ tpalia q̄z supna diligit. ¶ Scḋa ꝓpetas est benignitatē exhibere: p̄cipue boib⁹ z pstrat⁹ q̄busuis. Dicit em̄ Isi. exhim̄. li. xj. z cōcor. Plini⁹ q̄ leo boi non irascit nisi lesus: nec nisi fame magē occidit vl' comedit. z marie mlieres z puulos nō ledit. pstratis aūt oib⁹ etiā canib⁹ pcut latrātib⁹ ꝫ illū. qō vidi ego oculi. Deniq; erga homīes tāta tenet benignitate vt captiuos obuios repatriare p̄mittat z ab insecutoribꝫ protegat vt patet p Hiero. de Malcho monacho. In b̄ autē docet scḋa regl'a salut⁹ z scitat⁹ vt scz. p̄rios diligam⁹ et mlcōdiaz eisdē etiā inimicos ac cūctos benignitatē exhibeam⁹ Mat. v. Bti misericordes q̄m ipi. ꝓse. ¶ Tercia ꝓprietas leonis est cauda se pcutere et vestigia venatoꝝ⁹ cauda tegere. Naz Dion⁹. hierar. anc. v. z Isi. ac Plini⁹ vbi s. dicūt. z ꝓcor. phus. ac Amb. in exameꝝ Leo cū a venatoꝝ⁹ q̄rit odorē eoꝝ sentit. sua vestigia duz fugat cauda tegit delēdo vt incessus ei⁹ occulteť z nō iueniat. Cauda etiā se pcutit z flagellat vt audacē reddat. In q̄ notat tercia regula salut⁹. Quid em̄ p caudaz q̄ est finalis ps corp̄is intelligit nisi mort⁹ z nouissimoꝝ ꝓsideratio. hanc p regula salut⁹ notat scp̄tura. s. nouissima ꝓsiderare Eccl. vij. Fili memorare nouissima tua z in eternū nō peccabis. et Deut. xxxij. Utinā sapent z intelligerēt z nouissima. Nec cauda est spūalis q̄ bō debet vestigia operū maloꝝ occ̄tare demonib⁹ tanq; venatoꝝ⁹ delendo p verā pniam. Ps. Bti q̄ꝝ remisse sūt iniq̄tates z q̄ꝝ tecta sunt pcā. Hac etiā cauda debet se bō spūaliť pcutere z castigare sollicitando in bono ope. qz dicēte Grego. Valde se bō sollicitat in bono ope q̄ sepe recogitat de extremo fine Nec ille. ¶ Quarta ꝓpetas est docilē alteri⁹ exēplo z timidū se p̄bere. Nam fm p̄scptos doc. leonis ferocitas arte sedat vt se docilem z timidū exhibeat. qz leo timet q̄ttuoz hec. s. accēsuz ignē. strepitū rotaꝝ. et gallū: maxie albuz. timet etiā q̄n videt coꝛā se verberari catulū. cui⁹ exēplo se debere timere boiem credit quē in canis coercione videt potēt̄. Et in b̄ significat q̄rta regula salut⁹. vicz sūme timere pcā z hostiū spūaliū piacula z dociles nos exhibere ad vtutes ꝫrias. qz sicut scribit Apoc. penul. Nil coinq̄natuz intrabit in illō. s. regnū celoꝝ. Debem⁹ aūt ptimescere spūaliter ignē. s. male ꝓcupiscētie. de q̄ Ps. supcecidit ignis z nō viderūt solē. i. xp̄m. Iste timere debemus strepitū rotaꝝ. i. terribile dei iudiciuz vbi erit terribilis strepit⁹ tube z archāgeloꝝ citatiū. Iste gallū albū. i. pspicates mūdi. min⁹ autē gallū nigꝝ. i. aduersitates mūdi. qz diabol⁹ magis z plures decipit p pspa q̄ꝫ p aduersa. iuxta illud ps. Cadent a latere tuo mille sed decē milia a dextris. s. psperitat⁹. Deniq; debem⁹ timere catulum vberatum. i. diabolum ad tartarea torm̄ta iudicatum. quia scz si eis deus non peperc̄it sed in baratrum detrusit. quid nobis faciet

si in pctō pseueramus. vt scribit. ij. Pe. ij. ipe durius dānabit. ¶ Quinta ꝓprietas est: euigiles sp oculos z cor calidissimū hr̄e. vt ei Ambro. z alij sup̄ dicūt. leo etiā cum dormit vigilat oculꝰ ne a scorpione vel serpēte veneno eragitet z occidat. z cor gerit sp calidissimū. z iō est aial audacissimū In q̄ significat q̄nta regla salut̄. s. feruēter deus diligere z vigilare sp sup nostrā custodiaz a pec/cat̄ z Matth. xxij. Diliges dn̄m deū tuum ex toto cor. tē. z Mar. iij. oib⁹ dico vigilate. ¶ Sexta leonis ꝓprietas est febrilē suā infirmitatē recogīsce/re z sanitatē optare. qz sm doc. pdictos leo cum sit magnanim⁹: suā tm̄ infirmitatē cert̄ horis ru/giendo recogīscit et sic fateri nō erubescit. Tāte ei caliditatis est q sp febres q̄rtanas patit. z cū nimis egrotat: simeā deuorat z sanat. vt ōt Amb. in exameꝝ. In q̄ notat sexta regla salut̄. vicz de fect⁹ nr̄os recogīscere hūiliter q̄z ꝑfiteri. z remedia p pnie et vtutū opa pleno desiderio q̄rere. Bet. Iuitiū salut̄ ē recognitio suiꝑ si⁹. Itē Aug⁹. sup illud Mat. Nō ē op⁹ valētib⁹ medico: tāgit vnā regl̄az generalē di. Nemo a bo fit firm⁹ nisi q̄ se a seipso sentit infirmū. qz ois q̄ se hūiliat exal. tē. ¶ Septia ꝓprietas est: genitos catulos mortu/os suscitare. Nā Raban⁹ sup Gen. ait. q phi de cat̄o leōis scribūt q cū nat⁹ fuerit trib⁹ dieb⁹ et trib⁹ noctib⁹ dormit. tūc demde pr̄is rugitu excitat̄. Hec ille. In q̄ notat̄ septima regula salut̄. s. q in hac vita in q̄ media vita in morte sumus: nō desistam⁹ vsq̄ ad finē ꝓ vita futura et gl̄ia re surrectiōis pseuerare in clamore oronis ad deū et acqsitōis gr̄e z gl̄ie. iurta illō saluator̄. Opor tet sp orare z nunq̄ deficere Lu. xviij. Et iterum Qui pseuerauerit vsq̄ i finē hic salu⁹ erit Mat. x. Ad ꝓpositū bn̄s Marc⁹ hec oia fideliē seruauit. merito q̄ leoni cōpar⁹ est. Sed z ꝓ euāgelico officio ꝓ leonē figurat. vt dicem⁹ infra articl'o. iij. O q̄ charissimi imitemur ip̄m in p̄dict̄ sctitatis regul' obseruādis vt cū eo regn̄e possim⁹ in celis obtinēde. s. i hora mort̄ z iudicij diuini. Erq̄ ho die celebrat̄ letania maior quam celebrari sctūs Gregor⁹ papa rome instituit p̄mū ꝓpt̄ pestem. Ut em̄ dicit Paul⁹ historiogꝑhus Romani p/pter pctā incōtinētie in q̄dragesima. z idigne cō/munionis in pasca: peste inguinaria a deo sunt ꝓcussi tā seua q̄ in via: in colloquijs: in mēsa: vl' in ludis subitanee morerent m̄ri. Et ad solā cō/suetā oscitatiōez vl' sternutationē. z ꝓtūc ceperūt cruce se signare z dicere: salus. vl': adiuuet deus. q̄ vsq̄ hodie solitū est. Contra q̄ hāc pestē ordiauit bn̄s Gregor⁹ ꝓcessionē hodiernā z letaniā que inter p̄tat̄ rogatio vel supplicatio. Indeq̄ in orbē trāslata ē. Et ōr maior letania q̄ sp celebrat̄ in die scti Marci: ad differentiā alterius letanie minoris. s. q̄ fit ante ascensionē dn̄i quā instituit Mamert⁹ epūs vienne. Et celebrant̄ iste letanie vt xp̄iani mūdati p confessionē z eucharistiam ad vomitū pctōz nō redeāt: ne puniant̄ sicut olim romani morte subitanea a q̄ timendū est. ¶ Quius q̄ gr̄a q̄stio ꝓ hoc sermone occurrit talis Qualit̄ hō possit habere fiduciam in iudicio mort̄. vt sez q̄litercūq̄z subitanee z improuise mortē incurrat: nihilomin⁹ de salute spes habeat. et cōfidentia secura de euasiōe dānatiōis eterne in diuio iudicio teneat̄. Ad h̄ rn̄det sm doct. notare possum⁹ septez p̄cipua remedia: q̄ tuor essentialia. s. necessaria z infallibilia. tria accidētalia. ¶ Primū est accelerare ꝓtritionē q̄tidie dū contingit peccare. Eccl. xxj. Fili peccasti ne adijcias iterꝝ: sed de p̄teritis depcare vt tibi dimittant̄: q̄si a facie colubri fuge pctā. s. celeriter. Binc z Hieronym⁹ ad Rusticū monachū de pe. dist. iij. §. q aūt ꝓ pniam. dicit sic. Septies in die cadit iustus z resurgit. Si cadit quō iust⁹. si iustus quō cadit. Sed iusti vocabulū nō amittit q̄ ꝓ pnia sp resurgit. Et nō solū septies sed etiā septuagies septies delinq̄nti si cōuertat̄ ad pniam pctā donant̄. Nec ibi. Et sic patet ꝓmū. ¶ Scōm remedium cor̄eq̄sitū est bona volūtatē in cauēdo a pec/cat̄ firmā assumere. ¶ Tercium est ꝓfitēdi intētionē vel ꝓpositū hr̄e. Un̄ vt docet cācellari⁹ parisi/ens. Qui vult esse tut⁹ a subitanea et improuisa morte q̄libet sero anteq̄z dormiat istas tres ꝓpositiones in smia ex corde dicat. Prima Misericordissime deus sic z sic peccaui ō te: de q̄b⁹ pctis ex corde doleo q̄ te amabilē patrē offendi. Secunda. Dne de⁹ ꝓpono firmit̄ q̄ntū valeo cū tua gr̄a de cetero a talib⁹ z ab oib⁹ mortalib⁹ pctis abstinere. Tercia. Intendo etiā cōfiteri z pniam accepture q̄n ex ecclesie z dei mandato teneor ad ista. Quādo em̄ ꝑfata tria ꝓcedūt ex corde vero tūc fiducia salutis habeat̄: etiā si statim hō ille moreret̄. Ezech. xviij. Quacūq̄z hora ingemuer. tē.

Quartū est debite viuere. s. obseruādo p̄cepta et crebro ꝓfitendo. z a peccatis cauēdo quaten⁹ semp̄ parat⁹ ad mortē inueniat̄ Lu. xij. Estote parati quia q̄ hora nō pu. filij⁹ homis ve. Sap. iiij. Justus si morte preoccupat⁹ fuerit in refrigerio erit. Piero. in testamēto. In veritate cōperi et coram deo fateor q̄ nunq̄z est malus finis ei q̄ sp bene virit. et ex centum milib⁹ vix vnus finē bonū habebit q̄ male semp̄ virit. ¶ Quintū est eligere sanctos approbatos ꝓ patrocinio et obsequiose exorare. s. q̄tinus suis meritis impetrent vt nō subito aut improuise sed sacramēt̄ muniti⁹ homo moriat̄. Nam nostris tp̄ibus reperimus multos sic facientes exauditos miraculo/sequi etiam in peccat̄ virerunt. Sed ex hoc non est tenendū q̄ infallibilit̄ quis q̄litercūq̄z viuendo: si talia faciat exaudiat̄ vt bene moriat̄: q̄m regula generalis est. q̄ qui male viuit male finit. Tamē pie sperari potest exauditio ab eo qui cre bra ac spūalia obsequia aliq̄bus p̄uilegiatis sanctis porrigit. Contulit em̄ deus specialibus sanct̄ specialia p̄uilegia patrocinādi homib⁹.

De sancto Marco euangelista

sicut sancto Anthonio cōtra ignis incendiuz: vt determinat sctūs Tho. in. iiij di. xlv. Sic et pro mortis hora sctis Jobi: Sebastiano: Jacobo: Frācisco: Katherine Dorothee. barbare z plibz ta libz. Marie aūt brē vgini Marie fm qđ eccl'ia canit. Maria mr gre mr miscdie tu nos ab hoste ptege: i hora mortis suscipe. ¶ Sextū ē festuz hodiernū feriare deuote cū pcessiōe z ieiunio solito fm aliās. Nā vt patuit ꝑpē hāc mortē. ſ. subitaneā cauēdā īstituta ē hec letania ꝑ dies. Deuote ḡ hodie iuoca oēs sctōs vt te custodiāt ānuatiz ¶ Septimū ē remediū gl'ioso titulo crucis xpi et signaculo munire. z b sero cū te ponis ad dormiēdū z mane cū surgis. dicēdo. Jesu nazarene rex iudeoz miſere mei. Ūñ Vincē. i spe. bist. p. iiij. li. xxxij. q xps appuit. ſ. eadmūdo cātuariēñ. ēpo z inē alia dixit. q q̄s hac scptura. ſ. Jesꝰ nazarē se mūierit singul' noctib' ꝫ mortē subitaneā valebit. Ad idē z Discipul' i pmptuario refert q̄ndā pctōrē sic faciētē a morte subitanea miracl'ose restitutū vite vt saluaret̄ tē. O ḡ hō aduerte exemꝑla scrōz ꝓcipue brī Marci z disce sic viuere vt nō timeas in morte tē. ¶

¶ Circa terciū pncipale de excellēcia brī Marci sit p ꝓcl'one q btūs Marcꝰ ꝓbat inē sanctos dignissimꝰ. Et b ꝓcipue septē ꝓuilegijs ordine alphabeti. ¶ Primū ōr assimilatōis. Naz inē euāgelistas voluit spūssctūs ipm pfigurādo assimilari leōi. Eze. j. Et b ꝑ testionio dñi nr̄i iesu xpi. Pro q notādū q de xpo dño q̄ttuor erāt ꝓcipua ab oib' hoib' i mūdo credēda. ſ. vera humanitas. vera deitas. va passio. vera resurrectio ꝑpē qđ q̄ttuor euangelistas hr̄e voluit vt q̄ttuor euāgelica instrumēta ꝓponerēt. Et istis testibus q̄ttuor oēs hoies crederēt: q'b' vicz instrumētis z testib' certi redderemur de nr̄a salute. ſz qr testimoniū ferr̄ aliq̄n de visu: aliq̄n de auditu. Jō fm Aug. xps voluit hr̄e duos testes de visu. scz Mattheū z Johez. z duos de auditu. ſ. Lucaz z Marcū. Ūñ testis de va būanitate xpi fuit matheus q genealogiā xpi texuit. z iō i figura hoīs significat̄. Testꝫ aūt de diuitate xpi Johes fuit. z ideo i specie aq̄le q̄ solē limpide aspicit figurat̄. Testis vo de passiōe fuit Lucas exꝑsſi' scribendo. ꝑcea i figura vituli q deo sacrificabat̄ ē figurat'. Deniq testꝫ de resurrectōe fuit Marcꝰ q ō ea aptꝰ agit. Nā z i die resurrectōis eꝰ euāgeliū toti mūdo recitat̄. z ideo i leone figurat̄ q rugitu die tercio catulos suscitat: vt supꝫ patuit. ¶ Secundū ꝓuilegiū ōr baptisatōis: qr a sūmo pōtifice petro est baptisatꝰ fm Piero. ¶ Legēda

¶ Cū em̄ esset leuites genere z sacerdos: factus est Petri apli i baptismate filiꝰ atq i diuio fmone discipul'. z cū ipo vsq romā est ꝓfectꝰ tā q̄z filius ꝓfez secut'. Hoc aūt est magne gl'ie magꝫ q̄z filiū fore regꝫ terreni cū Petrꝰ fuerit xpi vicariꝰ. ¶ Terciū ꝓuilegiū ꝓscriptōis. ſ. euāgelij. Nā āno dñi. xl. rogatꝰ a fratrib' rome scꝑsit euāgelium greco fmōe fm Piero. put ab ore petri ꝑdicātis audierat z a xpo p inspiratiōez accepat qđ petrꝰ examinādo approbauit. Uidēs q̄z Petrꝰ marcū ꝑstātē in fide ipm aq̄legiā destituit. vbi vbū dei ꝑdicādo inūerabilē multitudinē ꝓuertit ad xpm z ēpm illis Ermacoram ordinauit. q fideliē regēs ecclesiā tādē martyrio ē coronatꝰ. Jbiq Marcus scꝑsit illis idē euāgeliū i latina lingua. qr primū i greca scptū rome reliq̄rat ¶ Quartū ꝓuilegium dignificatōis: qr multiplici dignitate refulsit Primo pr̄iarchali. qr btūs Petrꝰ ipm i Alexandria misit z pr̄iarchā ibi illū ꝑfecit fm Piero. vbi multos ad fidē ꝓuertit. Hāc aūt dignitatē nō ambiuit ſz ex corde fugit z tuitꝰ obediuit. vñ pollicē sibi ap̄putauit vt sacerdotio reprobi haberet̄. ſz rame dispositio dei z Petri auctas ꝓualuit q̄ secū dispēsauit z ꝓsidere coegit. Scdo fulsit dignitate ꝓphetali. Mox eni vt Alexādria est ingressus subito sandalia eꝰ rupta fuit z soluta p qđ spiritu ꝓphetico ꝓuidit z intellexit suū corꝑ passiōe crudelē inibi lacerādū. Uidēs aūt quēdā vetera ꝓsuentē tradidit ea illi. q cū reparet sinistrā manū gutt̄ vulnerauit z exclamauit dicēs. vn' deꝰ. Quo audito vir dei spū ꝓphetico ait. Uere prospex fecit deꝰ iter meū. Factoq luto ex sputo manū illiꝰ vnxit z mox sanauit. Qđ ille bō videns i domū suā introduxit. Qui dñz iesū marcꝰ euāgelizauit z illū cū tota domo sua baptizauit. Cūq ꝓuidisset ꝓpriū suū martyriū antea istū noie aut anū ēpm ordinauit. Tercio fulsit dignitate euāgeliste z q̄rto dignitate martyrij de q̄b' in seq̄ntibus dicem'. ¶ Quitū ꝓuilegiū euāgelice ꝑdicatōis. Unde Piero. in q̄dā glo. supꝫ Mar. dicit sic Marcꝰ euāgelista dei electꝰ z discipul' petri seminat post matheū. b ideo qr abbreuiauit euangeliū mathei ꝓscribēdū. Subdit. fremit vt leo. ſ. ꝑtōres obstinatos. volat vt aq̄la. ſ. a ꝓplari onē celestiū. discit vt bō. ſ. a petro euāgelicā sapiētiā. Immolat vt sacerdos: xpm passum oñēdo z imitādo vsq ad mortꝫ passiōez. Irrigat vt flumen z florescit vt ager. ſ. fructificādo. qr vt Petrus damiañ. dic. Jātā ei gr̄am deꝰ apd alexādriā ꝓgauit vt oēs q tūc ad fidei rudimēta cōfugerēt mor ad ꝓtinētiā ac totꝰ monastice pfectōis fastigiū ꝓuolarēt ¶ Sextū ꝓuilegiū felicissime coronatōis. Ussecutꝰ est em̄ aurea z triplicē aureolā. ſ. vgitatis. Credit em̄ vgo a deo fore electꝰ. vñ z castimoniā docuit. Jte ꝑdicatōis coronā: qr innumerabilē ppl'm aq̄legie z alexādrie sua ꝑdicatōe ꝓuertit ad xpm iesū. Deniq martyrij coronā. Nā dū i solēnitate paschali missā marcus celebraret ꝓuenerūt ꝫ illū ifideles. z funē in collo eꝰ misso traxerunt p ciuitatē tā crudeliē vt carnes eꝰ lacerate fluerēt in terra z sanguie lapides rigarent. Et tādem in carcere ē recludit vbi cōsolatus est ꝑmo p angelum dei apparentem et dicentē. Ecce nomen tuū in libro vite scriptū est. Secūdo per dominū iesum q illum visitauit et

cõfortauit dñs. Pax tibi Marce euãgelista meus: ne timeas qz ego tecũ sum. Sequenti aũt die duz iterato huc illuccz traheret dixit. In manꝰ tuas dñe cõmendo spm̃ meũ. q̃ dicto spm̃ reddidit. et sic gl'ioso martyrio 2sũmauit zc̃. Septimũ p̃ uilegiũ gratiose suffragatiõis. Nã eiꝰ suffragijs obtinemꝰ p̃mo tpalia bona. qz legit qꝫ cũ totam apuliã sterilitas inuasisset nec terrã pluuia irrigaret: reuelatuz est qꝫ hoc ideo acciderit: qz beati marci festum nõ colebãt. Dũ g̃ p̃misissent se celebraturos z btm̃ Marcũ inuocassent: sterilitas abijt z abũdãtia magna cũ pluuia cõgruẽti aduenit. Scõo obtinere valemꝰ corpalia. qa legit qꝫ miles q̃daz in p̃lio sic vulneratꝰ in brachio vt depẽderet z p̃cidendũ medici cõsulerẽt. ille beati Marci inuocauit suffragia et manꝰ cõtinuo fuit p̃stine sanitati restituta. Tercio spũalia. qz dũ q̃dam saraceni cũ q̃busdã venetis naufragio pissent in mari: vnꝰ saracenoz btm̃ Marcũ inuocauit: p̃mittẽs eius limina visitatuz z sacz baptisma se susceptuz si ei p̃beret auxiliũ. Mox illi btũs marcꝰ splẽdidus apparuit. z de fluctib eripiens in scaphã collocauit in q̃ q̃dã veneti mercatores erãt ab illo piculo naufragij saluati. qui saracenꝰ tandẽ qõ vouerat nõ impleuit. cui denuo marcꝰ apparuit z increpauit. Ille g̃ cõpunctus Venetias vbi iacet corpꝰ btĩ Marci trãslatũ aduenit z baptisma ibidẽ suscepit z marcꝰ est appellatꝰ: q̃ in xp̃m p̃fecte credẽs in bonis op̃ib vitã finiuit. Quarto obtinere valemus celestia. Nã anno dñi millesimo ducentesimo q̃dragesimo p̃mo apd̃ Papiã in 2uentu fratz p̃dicatoz frat Julianꝰ noie iuuenis in extremis laborãs exhilaratꝰ facie cepit clamare. Date locũ fratres qz p̃ nimia leticia statim aia extra corpꝰ exiliet. int̃ hec leui somno obdormiens vidit btm̃ marcũ ad se venisse z iuxta lecturuz stare. Et ecce vox ad eũ. Quid hic agis o Marce. Et ille. Ad istuz morientẽ accessi: qz deo eiꝰ misteriũ est acceptuz. Et iterum vox ad eũ. Cur int̃ ceteros scõs tu venisti p̃cipue. Rñdit. qz specialẽ in me deuotõez habuit z corpꝰ meũ deuote visitauit. Et ecce q̃dã albati totã domuz repleñ intrauerũt dñi. Venimꝰ vt istiꝰ aiam in cõspectu dñi p̃sentemꝰ. mox ille frater euigilãs: priori que viderat recitauit. et cũ mlto gaudio felicit̃ i dño obdormiuit. O g̃ charissimi inuocemꝰ btm̃ marcũ: veneremur z eius suffragia implorem̃ vt deꝫ nob eiꝰ meritis gr̃a et mores salubres ac gl'ia celestis Amen.

De sanctis apostolis Philippo z Jacobo Sermo p̃mus cum Legenda.

In domo patris mei mansiones mlte sunt Joh. xiiij. z in euangelio hui festiuitatis. Ista verba saluatoris nr̃i intelligi p̃nt de q̃libet domo dei. Naz domꝰ dei est duplex. Prima est militãs. de q̃. j. Thimi. iij. Scias quõ in domo dei te oporteat ambulare. Nec domꝰ ẽ sctã ecclesia catholica: in q̃ deus habitat p̃ fidem z gr̃am Epb. iij. Dico xp̃m habitare p̃ fidẽ in cordib vestris. In hac domo mãsiones multe sunt. i. multi hoies diuersoz meritoz. Alij martyres. alij cõfessores. alij virgines. alij coniugati. alij viduati. alij p̃sbiteri. alij religiosi. Alia est domꝰ dei triũphãs scz celestis p̃tia. de q̃. ij. Corz. v. Habemꝰ domũ non manufactã in celo. Ps. Replebunt ab vbertate domꝰ tue zc̃. Ibi etiã sunt mlte mansiones p̃m diuersitatẽ p̃mioz. j. Chorz. xv. Stella differt a stella i claritate zc̃. sic z resurrectio mortuoz erit. Sed qm̃ isti btĩ apli philippus z iacobus sunt nũc habitantes in domo dei celesti cũ xp̃o iesu Idcirco de ipsis hec vba cõueniẽter dicunt. In q̃b verbis exq̃ isti scti apli cõmendari vident de inhabitatiõe domꝰ celestis Idcirco de hac tria mysteria ex passu huius euãgelij ad honorẽ istoz sanctoz accipiamꝰ p̃ sermone.

¶ Primũ de celestis domꝰ p̃paratiõe. hoc notat in euangelio ipse cũ dicit. Vado vobis parare locum scz domũ patris.

¶ Secundũ de eius varij status mãsione. Unde dicit: mãsiones multe zc̃.

¶ Terciũ mysteriũ de accessus illius ostensione Nã ibidez dixit Thomas. Dñe nescimꝰ q̃ vadis z q. p. viã scire. Rñdit iesus. Ego sum via zc̃.

¶ B Circa p̃mũ de p̃paratiõe domus celestis q̃stio occurrit Utz domꝰ celestis indiguerit aliq̃ p̃paratiõe p̃ xp̃m. Rõ q̃stiõis ẽ. qz ôt Vado vobis parare. Et si abiero z p̃parauero itez veniã z accipiã vos: cum Matth. xxv. dicat. Venite benedicti patris mei: possidete regnuz qõ vobis paratum est ab origine mundi. Nam si paratꝰ est ab origine mundi domus illa celestis patrie. ergo non a tẽpore ascensionis christi in celuz sicut sonãt ista vba. Vado parare zc̃. Ad h̃ rñdẽt p̃cipue tres doctores theologici. Primꝰ doctor ẽ btũs Gregorius q̃ vt habet li. pnosticoz dicit sic. Nõ fecit nos deꝰ vt nos gehẽne tradat ignibz ppetuo regnũ celoz. ꝓpter nos: gehẽna ꝓpter diabolũ facta est. s. p̃ncipaliꝰ. Sequit. Et hoc ita esse ex euãgelijs doceã. Ipse etem̃ dñs dicit his q̃ a dextris sunt. Venite bñdicti p̃ris mei p. reg. qõ vo. pa. ẽ ab o. mõi. Illis aũt q̃ a sinistris sunt dicit. Discedite a me maledicti in ig. et. q̃ paratꝰ est. Nõ dixit vobis. sed diabolo z angelis eiꝰ. Sic g̃ ꝓpter diabolũ gehẽna ignis. z ꝓpter hoiem regnũ celoz a cõstitutiõe mũdi p̃paratũ est. Nec ibi. Quibz verbis magnũ nobis gaudiũ nũciat qꝫ scz deus velit oẽs hoies ad btitudinẽ puenire et neminẽ pire. sicut z apls testat. j. Thimo. ij. Quid est g̃ in causa qꝫ multi damnant cũ diabolo nisi hoim ipsoz malicia. qz nolunt saluari sed volũt pire. O mirabil demẽria pctoz. o insania fatuoz zc̃. Malũt em̃ p̃ petã esse in igne eno q̃s p̃ vtutes in celo. Secũdus doctor est Simõ d̃ Cassia

q̄ hāc q̄stionē ex euāgelio mouet. Et rñdet di. sic Parauit locū in celo pater ab ęrno p̄destinādo filios in hūanitate patiēdo z ipedimētū. s. culpe et pene remouēdo z i celū ascēdēdo. Nā licet essent ab ęrno p̄destinati. s. hoies. tñ btitudinē nō ꝓsequent nisi p gr̄am. s. xp̄i q̄ dat̄ tpalit̄ in p̄senti. sic ḡ indiguit p xp̄m p̄pari. Tercio doctor est Nicolaus de Lyra in postilla di. sic. Si q̄ minꝰ diuisem vob qz vado pare vob locuz. q. d. si in celesti btitudine esset aliq̄d minꝰ z defectuosū dixissem vob qz vado pare vobis locū. Sz nō est necesse q̄ vadā ad p̄pandū qz in deo est bonitas p̄fecta ęrnalis z imutabilit̄ z multiplicit̄ p̄cipabilis a btis. Numerꝰ etiā electoꝝ z ęminꝰ meritoꝝ est eternaliter z imutabilit̄ p̄destinatꝰ. et sic totū paratū est ab ęrno ꝼm illud Matth. xxv. Possidete pa. vo. re. a ꝓsti. m. q̄ aūt subdit. Et si abiero z p̄pa. vo. l. ex hoc nō est intelligēdū q̄ btūdo vl̄ locꝰ ipsi⁹ idigebat aliq̄ p̄patiōe. Sed qz ipsi electi indigēt p̄patiōe ad hoc q̄ possint btūdinē cōsequi. qz licz sint ab ęrno p̄destinati tñ btūdinē nō cōsequent nisi mediāte gr̄a spūsscti. Christꝰ ḡ i gl̄ia celesti nō p̄pauit aliq̄d nouū ascēdēdo. sed p ascēsionē donū spūsscti misit fidelib⁹ p q̄s p̄pant ad ꝓsecutionē btūdinis. et sic itelligit̄ p̄passe locuz btūdis. Subdit. Iterꝝ aūt veniā ad vos z accipiā vos ad meipm. s. i morte q̄ ad btūdinē aie. z in iudicio veniā z accipiā vos ad btūdinē aie simul̄ z corpis. vt vbi ego sum et vos sitis ꝛc̄. Hec Lyra. Simō de Cassia. O ineffabil̄ dilectio: nō cōtent⁹ ꝓsortio angeloꝝ sed hoies intātū pēsauit vt in terrā descēderet z peuntes q̄reret vt in domo paterna secū habitarēt: nobis p̄cipās i humanitate vt secū essemus p̄cipes in diuinitate O iesu bone tibi laus z gr̄aꝝactio. O beati apl̄i Philippe et Jacobe q̄les nūc laudes dicit̄ deo et dño Jesu p tante felicitatis p̄paratiōe. ℒ

℣ Circa secundū principale de varietate mansionū celestiū querit̄ quō in celesti domo vel p̄ria dicant̄ mlte māsiones fore: cū obiectū btūdinis sit vnicū. s. ipe deꝰ. Unū z Matth. xx. Idē denariꝰ diurnꝰ datus oīb⁹ i vinea dñi laboratib⁹ legit̄: q̄ celeste p̄miū designat̄. Rñdet̄ ꝼm doc. q̄ in gl̄ia celesti q̄uis sit idē obiectū btūdinis nullaz diuersitatē bñs in se: b̄ est deꝰ. tñ er pte btoꝝ est diuersitas in p̄cipādo hoc obiectū ꝼm varietatez meritoꝝ. et ideo ibi sunt mlti gdus et distinctiones māsionū. Unus em̄ excedit aliū in btūdine p̄cipue tripliciter.

℣ Primo in essentiali felicitate
Scōo in p̄miali dignitate.
Tercio in accidentali iocunditate.

Primo in essentiali siue dicā diuinali felicitate. qz q̄nto q̄s amplꝰ cognouit hic deū p vitatē fidei: tāto clariꝰ in celo videbit eū. z quāto magis dilexit p amorē. s. abstinēdo a p̄cis z p̄cepta seruādo ac sic gratuite diligeñ. tāto amplꝰ pfruet in celo diuia suauitate. Nā vt volūt doc. sup. iij di. p̄miū essentiale correspōdet radici charitatis et fidei. ḡ ꝛc̄. Queri⁹ ḡ Utr̄ ex hoc q̄ vnꝰ altero minꝰ habet ō diuiali felicitate dāna sentire videatur in btūdine. Ad id rñdet Grego. moral̄. li. xxviij. di. sic. Apud patrē māsiones mlte sunt. q̄a in illa btūdie nō dispari vnusq̄sq; iuxta dispar meritū locū disparē ꝑcipit. sed ciusdē disparitatē dāna nō sentit. qz tantū sibi sufficit q̄ntū ꝑcepit. Hec ille. ℣ Scōo in p̄miali dignitate vnꝰ btūs aliū excedit. qz vt ait Aug⁹. vnaq̄q; ania p meritū suis illic honorab̄ z gl̄ificab̄. sic videmꝰ q̄ alia est claritas lune: alia solis: alia stellaꝝ ꝛc̄. Unū Greg. moral̄. li. iij. Quia i hac inq̄t vita nobis est discretio operū. erit in illa discretio dignitatū. vt q̄ hic aliꝰ aliū supat merito: illic aliꝰ aliū retributione transcēdat. Unū in euangelio dr̄ In domo p̄tis mei māsiones multe sunt. Si q̄ras Nunq̄d ḡ vnꝰ btūs alteri inuidebit eo q̄ ille plꝰ habeat. Rñdet Grego. ibidē di. q̄ in illa diuersitate retributōis erit cōcors charitas. qz tāta vis in illa pace nos satiat vt q̄ō in se q̄sq; nō accepit hoc accepisse i alio erubescat. Exēpli gr̄a q̄ñ dat̄ corona capiti z nō pedi. vl̄ q̄ñ dat̄ manꝰ manib⁹ z et nō ori vl̄ dorso. pes os dorsum oculi et cetera mēbra nō inuidēt imo gaudēt se accepisse i capite vl̄ manib⁹. Itē q̄rit̄ vtr̄ btūs q̄ minoris ē glorie optet gl̄iam maioris bre in se. Rñdet Aug⁹. li. de ciui. dei. xxij. di. sic. In p̄tia habebit deū aliꝰ alio minꝰ vt hoc q̄s donū habeat ne velit amplius. Exēpli gr̄a. Vas quū plenū aq̄ fontis nō appetit se bre aquā fontis in dolio existentis. qz sufficit sibi quantū habet. Ad idem Anſ. li. similitudinū dicit. Dices forsitan si deꝰ z oēs bti volunt q̄ō ego volo: ero itaq̄z p velle meo de maioribus i celo. qz volo augmētuz mei boni. Et rñdeo q̄ si etiā btō petro par esse in gl̄ia voluerit: eris. Impossibile est aūt illi eq̄ri velle in gl̄ia si meriti eꝰ impar fuerit. Et infra dicit q̄ sicut in hūano corpore pes non eroptat loco aut officio manꝰ aut oris: vl̄ nasus oculi loco vl̄ officio fungi. Ita in illa admirabili z gl̄iosa dispositōe celesti q̄sq; q̄ō adeptꝰ fuerit amabit: sic vt statū suū potiori gradu mutari nō velit. ℣ Tercio in accidētali iocunditate p opib⁹ bonis hic factꝰ vnꝰ btūs alium excedit. opera em̄ illoꝝ sequunt̄ illos. Nota aūt q̄ pl̄a sunt genera operū bonoꝝ ex q̄b⁹ accrescit accidentale gaudiū cōtinue vsq; ad finē mūdi btis in celo. Primū est sacre scripture expositio z dictatio aut scriptitatio. Nā q̄bet̄ z euāgelist̄ ac apl̄is epistolas scribēt̄ib⁹. similit̄ z doctoribus q̄ libros vel sermones cōposuerūt semp gaudia accidētalia accrescēt q̄tiēs ex eorū scriptis boies emendant̄ z ad deum cōuertunt̄ Luc. xv. Gaudiū est in celo sup vno pec. peni. ꝛc̄. ℣ Secundū est ordinū institutio vel reformatio. Naz q̄t bona fiūt in ordie toto vl̄ religiōe totiēs gaudiū accidētale crescit illi⁹ ordinis institutori: puta btō Francisco de ordine minoꝝ. et sic de alijs.

¶ Terciū ē ecclesiaꝝ z mōasteriorꝝ ꝓstructio :qz ex oīb⁹ z singul⁹ bonis opib⁹ in tali eccl'ia vl'mo nasterio factis habebit gaudiū accidentale ei⁹ q̄ edificauit. Silr q̄ altare fūdauit ꝑ missis Quar tū est imaginū depictio. Qui em̄ faciūt fieri cruci fixi imaginē vl'b⁹ marie aut aliorꝝ sc̄ōrꝝ i pub⁹ lica strata vl'in eccl'ia :q̄tiēs a q̄libet hoie ill' re/ uerētia exhibeb̄ gaudiū accidētale habebūt spe/ ciale ꝑ sc̄ōrꝝ honore. ¶ Proīde laudabile ē habere imagines crucifixi vel sc̄ōrꝝ circa lectū tuuz aut mēsam vt ex aspectu mēorer⁹ xp̄i iesu z sc̄ōruz ac reuerētiā facias. ¶ Quintū est missaꝝ ordiatio. Qui ei ordināt ꝑpetuas missas i ciuitate vl' vil la vel cantādū missam de b̄ta v̄gie :vel de corpe xp̄i i hebdomada. vel ꝑ defūctis zc̄. vl' Salue re gina i q̄dragesima z hmói:q̄tiēs hec dicūt vl' ca/ nunt sp illis gaudiū crescit. ¶ Sextū genus est diuini cult⁹ ampliatio. Uñ ill' q̄ de iustis rebus ꝓcurāt fieri in ali q̄ eccl'ia missale vl' calicē aut a/ lia paramēta vl' libros :ex q̄b⁹ de⁹ laudab⁹ z colit q̄tiēs i illis celebrab⁹ totiēs gaudiū illis homib⁹ in celo cumulab⁹. ¶ Septimū ē hospitaliū edifi/ catio vl' fūdatio: vbi q̄tidie opa mificor die exer/ cent⁹ i paupes z infirmos. Silr q̄ instituūt ꝑ refri gerio defūctorꝝ i hebdomada vl' q̄ndena balne/ um fieri paupeꝝ :totiēs gaudia habebūt q̄tiens infirmi vl' paupes ꝓsolāb⁹. ¶ Octauū ē exēplorum bonorꝝ p̄statio. Uñ Cesari⁹ dic̄. Quātis hoibus exēplū ve hūilitatis z charitat⁹ ꝓfecte oñder⁹ :cū tātis z ꝑ tantis ecclīa p̄mia possidebis. Hec ille. salubriū orationū q̄z edoctio. Qui em̄ docēt pue ros vl' alios Pat̄ nr̄ vl' Aue maria vl' symbolū aut d̄i p̄cepta zc̄. q̄tiēs ille puer vl'hō orat :totiēs ill' gaudiū accñtale crescit. ¶ Deniq; ꝑ ꝑiū sūt pl'a genera opeꝝ ex q̄b⁹ hic demerēt homies cū pcis suis q̄ pena eoꝝ augmētet in iferno vl/ q̄ die iudicij. ¶ Primū ē nouū modū peccādi ad iuenire: siue i sup̄bo ornatu siue in auaricia aut luxuria zc̄: q̄z q̄tot illos imitant i talib⁹ sp acci/ dēt⁹ pena crescet. ¶ Octom̄ ē exactiones iniustas z aggūationes paupeꝝ istituere. puta falsa thelo/ nia. dicas z subditoꝝ nimia seruitia istituere zc̄. ¶ Terciū ē festis dieb⁹ nūdinas fieri ꝓcurare vel ꝓsulere. Tales em̄ rei sunt omniū maloꝝ que i nūdinis fiūt z eoꝝ pēa annuatim augeb̄. Quar tū ē iniuste acq̄sitas q̄scūq; res aut metas iuste dilatatas sic relinq̄re suis ad possidēdū iniuste. q̄z nō minus tenent restituere heredes. Peccatū aūt nō dimittit⁹ nisi restituat ablatū. vt dic̄ Aug. xiij. q. vj. Si res. Ergo q̄diu ab heredib⁹ possi/ debab⁹ illi ꝑmo pena accidēt⁹ al' augeb̄ ꝑ singulis emolimētis possessiōis :z ꝑ singul' q̄tot de stirpe illa dānabūt. ¶ Quitū ē impignoratas res non ꝓputādo eaꝝ fruct⁹ i sorte alijs sic dimittere q̄ stitutōez ñ solū ille ꝑncipal' usurari⁹ :sz z heredes eo.ri.cū tu zc̄. ¶ Sextū ē artificia mechanica fal sificare z fraudis modū nouū iuenire vl' excogi/ tare. ¶ Septimū ē statuta noua vl' iura ordiare vñ paupes ḡuant. Octauū ē hereses ꝓdere. vñ Aug. dicit q⁹ Arri⁹ heresiarcha nōdū adhuc ha bet ex toto penā suā. Sic z Jobes buf: q̄z quot/ quot inficiūt hoies heresi sua ꝑ tot penā luent. ¶ Nonū ē culpe exēplū post se relinq̄re vl' pecca ti modū docere aut ꝓsulere. q̄z vt ait Hre. i moꝝ. Tot moꝝtib⁹ q̄sq; dignus est q̄t p̄uitat⁹ exēpla i posteros relinq̄t. O ḡbō caue hec petā ne peas ꝑ Ē. ¶ Circa terciū ꝑncipale de accessu (tozmēta vie dom⁹ celestis lucide ptz i euāgelio ip̄o. q̄z cū dñs dixiss. Et quo ego vado. s. ad pr̄ez z viā sci/ tis. i. scire debet⁹. Simon de cassia. Hoc inq̄t in/ telligit q̄ ad debitū. Ipe em̄ sciuit eoꝝ desideria. z ideo dedit eis occasionē interrogādi. Dicit ergo ei Thomas. Dñe nescimus q̄ vadis. s. in specia li z determinate: licz scirēt in general⁹. Seq̄t. et q̄ modo possum⁹ viā scire. Rñdit iesus. Ego sum via vitas z vita. Via inq̄z inobliq̄bilis: veritas infallibil': z vita desiderabil'. Ex q̄b⁹ v̄bis accipi amus ꝑ pcl'one v̄bū Aug. dicētis sic. Christ⁹ in hūanitate fact⁹ est nob⁹ via ad diuitatē. Qui⁹ ra tio fm Tyrā qz ea q̄ xp̄s gessit in hūanitate sunt via ꝓducēs nos ad gl'iam. Uñ z subdit. Neo ve nit ad pr̄em nisi ꝑ me. s. credendo z ope imitādo Oēs ḡ alie vie ducūt ad inferos. Sola hec via sc̄z christ⁹ ducit ve ad vitā. id ē visionē z fruitōez deitat⁹. ꝑ q̄ō merito ōr. Vitas z vita fm deita/ tē. et sic patet. ¶ Legenda

¶ Ad ꝓpositū de istis apl'is aduertēdū q⁹ ipi in hac via ꝓfecte ambulauerūt imitādo xp̄m. et ideo ad vitā eternā in domū q̄z celestē puenerūt. Nō ptz ex eoꝝ hist⁹. Nimirū Philipp⁹ apo/ stolus cū. xx. annis ꝑ sitbiā ꝑdicasset a paganis tenēt⁹ z ad imolandū statue Martis ꝓpellitur. tūc subito draco ingēs de sub base exiuit q̄ filiuz pōtificis ignē ꝑ sacrificio mistrātē: duos quoq; tribunos q̄z mistri philippū detinebāt extinxit ceteroz q̄ suī flat⁹ fetore morbidos reddidit. Phi lippus ergo dixit. Credite mihi z statuā ꝓfringi te z eius loco crucē dñi adorate vt infirmi sanēt z mortui suscitent. Nō illi ꝑmittētes Philipp⁹ draconi p̄cepit i desertū ire vt nulli noceret. Qui statim recessit nec vltra cōparuit. Tūc Philip/ pus sanauit oñes z illos tres mortuos suscita uit. Sicq; vniuersis credētib⁹ ꝑ annū adhuc eis p̄dicauit z ordinatis p̄sbyteris ac dyaconib⁹ in asie ciuitatē hierapolim vēit: ibiq; beresim hebi/ onitarū dicentiū christū carnē fantasticā assum psisse extinxit. Erāt aūt illi due sacratissime v̄gi nes filie eius ꝓbetisse ꝑ quas dñs multos ad fi dem ꝓuertit. Erat q̄z ipse filius annoꝝ. lxxxvij. Quē postea infideles tenuerūt z instar magistri sui quē p̄dicabat cruci affixerūt. z tandē iurta eū due filie eius vna a dextris z alia a sinistris sunt sepulte. ¶ Jacob⁹ apl's iste vocatus est Ja cobus alphei: q̄z fuit filius alphei fm carnem.

De sanctis Philippo et Jacobo

Vocatus est z frater dñi ex eo q̄ simillim⁹ ei fuit: adeo vt plerīq; in eoꝝ specie errarent vt testat Ignacius in epistola ad Johānez. Dicit q̄z frat dñi. qm̄ christus z iacobus sicut a duabꝫ sororibus descēderāt: sic a duobꝫ fratribꝫ scz Joseph et Cleopha descēdere putabant. qz erat iacobus filius marie filie cleophe q̄ cleophas fuit frater ipsius Joseph sponsi beate ẏginis Marie. Et taliter se cōtingētes: iudei vocabant fratres. Vocatus est etiam iacobꝫ minor ad differentiā iacobi filij zebedei. licet q̄ppe iste natus sit prior: tm̄ vocatione posterior fuit. et ꝓterea iacobꝫ minor dictus est. et ille alius iacobus maior. Deniq; vocat⁹ est etiaz iacobus iustus propter excellētiam sanctitatis. Tāte cm̄ reuerētie z sctitatis erat in populo fm̄ Hiero. vt fimbriā vestimenti ei⁹ certatim tangere cuperent. Egisippus quoq; dicit de eo. Hic ex vtero matris sue sanct⁹ fuit. vinū z siceram non bibit. carnes nunq̄ māducauit. ferrū in caput eius nō ascēdit. balneis nō est vsus. sindone. i. veste linea semp̄ indut⁹. rotiens in oratione genua flexerat vt callos in genibꝫ haberet. Hic solus inter apostolos ꝑmittebaꝫ ob sanctitatem intrare in sancta sanctoꝝ. ꝓpterea q̄z virginitatis extitit. vt testaꝫ Hieronym⁹ cōtra Jouinianū. Unde ꝑ cet̄ apostolis hierosolymis episcopus est ordinat⁹. et p̄mus in pontificalibus missaz celebrauit. Septimo aūt anno episcopatus sui cum ad diē pasce apostoli hierosolymis cōuenissent z iacobꝫ cū eis coīa Hayphaz z alijs iudeis xp̄m p̄dicassz: tāq; ꝓpe esset vt baptisari vellent: repente quidam templuz ingrediēs clamauit di. O viri israelite quid facitis: cur ab istis magis vos decipi ꝑmittitis. et intantū concitauit populū vt apostolos lapidare vellent. z ascendens (iacobū) homo ille de gradu q̄ p̄dicabat p̄cipitauit deorsum. z extunc plurimū claudus est effectus. Tādez anno episcopat⁹ sui. xxx. iudei ad ip̄m cōuenerūt di. Oramus te vt reuoces populū errantem in iesu. Unde in die pasce statuerunt illū sup̄ pinnā templi z voce magna clamantes dixerunt. Uiroꝝ iustissime: cui nos omnes obtēperare debemus qm̄ populus errat post iesum crucifixum: enuncia nobis quid tibi videtur. Tunc Jacobus ingenti voce respōdit. Quid me interrogatis de iesu. ecce ipse sedet in celis a dextris dei venturus iudicare viuos z mortuos. Tunc xp̄iani gauisi sūt. pharisei autē z scribe exclamauerūt di. O o z iustus errauit: z ascendentes ip̄m p̄cipitauerunt z lapidare ceperunt. Qui sup̄ genua ꝓcūbens dixit. Dñe dimitte eis quia nesciūt q̄d faciūt. Tūc vn⁹ eoꝝ particā fullonis arripiēs valido ictu caput eius impetijt z cerebrū excussit. Taliq; martyrio ad dominū migrauit. z sepultus est ibidē ꝓpe templū. Rogemus ergo dñm iesum vt p̄ merita ac preces istoꝝ beatoꝝ apostoloꝝ det nobis gratiam et gloriam Amen.

¶ Pro sanctis Philippo et Jacobo apostolis Sermo secundus de sacro euangelio quod legitur in hoc festo.

Ait Jesus discipulis suis. Nō turbet coꝝ vestrū neq; formidet: creditis in deū et in me credite. Joh. xiij. z i euāgelio hodierno. ¶ Christus dñs post̄q̄ in cena vltima p̄dixit sui p̄ discipulū traditionē z suā passionē atq; petri negationē. ne discipuli dilecti totaliter essent in desolatiōe p̄ morte magistri: tanq̄ pius mgr cōfortauit discipulos vbis sacr̄ fidei. d. Nō turbet coꝝ vestꝝ neq; formidet. s. p̄ iminētē tribulatiōe: creditis in deū: q̄ oia pōt. z in me credite. q. d. qz sum dei fili⁹ q̄ possum saluare vos z ad cēnaz britudinē ꝓducere. ꝓpter qō subdit. In domo patris mei māsiōes multe sūt zc. Exēplū aūt h̄ sacrū euāgeliū legit in h̄ festo btōꝝ philippi z iacobi apostoloꝝ. Ad ipsoꝝ g̃ honorē de hoc euāgelio locuturi tria mysteria ꝓpua ꝓsideremus que in ipso tangunt. et sic cetera ꝓsequmur.

¶ Primū mysteriū dicit turbationis ꝓhibitio. ibi. Non turbetur zc.

¶ Secundū dicit cōfortationis remediatio. ibi Creditis in deū zc.

¶ Terciū dicit diuie visionis assecutio. ibi Ego sum via veritas et vita.

¶ Circa p̄mū de turbatione q̄stio occurrit vtrū homi xp̄iano liceat turbari. Ratio q̄stionis qz xp̄s dñs admonuit pluries discipulos suos ne turbarent. Un̄ Matth. xxiiij. p̄dicēs ꝓsecutiones eoꝝ dixit. Videte ne turbemini. et in p̄missa themate ait. Nō turbet coꝝ vestꝝ zc. Et Matth. x. Nolite inq̄etrimere cos q̄ occidūt coꝝp⁹ zc. Deniq; z Prouer. xij. scribit. Nō cōtristabit iustum q̄cq̄d ei acciderit. Impij aūt replebunt malo. Et pro exēplo claret i ist̄ ap'lis q̄ nō sunt turbati in passione mortis p̄ xp̄o. Nā de btō philippo legitur q̄ aū septē dies obit⁹ sui epos z p̄sbiteros cō uocauit eisq; letus obitū suum manifestauit d. Dos septē dies ꝓpter admonitionē vestrā mihi dñs ꝛcessit. Et de btō iacobo legit q̄ in passione sua cōuersus sup̄ genua orauit p̄ inimicis ip̄m lapidantibꝫ d. Rogo dñe dimitte eis qz nesciūt q̄d faciūt. quo claret q̄ non fuit turbat⁹. Ad hec rñdet fm̄ doc. q̄ turbatio est triplex in hominc. Prima est vitupabil'. Secunda tolerabil'. Tercia laudabilis. Prima est vituperabilis. vt illa turbatio que querit iudiciuz rationis et deijcit a virtute. et talis turbatio nō licet homini xp̄iano vt patuit p̄ autoritates p̄dictas in rōne. Un̄ Ayra exponēs illud Prouer. xij. dicit. Non contristabit iustuz. s. tristicia deijciēte a virtute q̄cq̄d ei acciderit. qz fortunā aduersam patienter tolerabit. Impij aūt scz impatiētia fracti replebunt malo. s. culpe cui supueniet malū pene et postea gebenne si ꝓseuerēt. Ad id est qō dicit Gregor⁹.

Quisçs illata mala eq̃nimiter nõ tolerat ipse sibi testꝫ est qz bonꝰ nõ est. Hec aũt turbatio virtuperabilis ozik ex causis malis, aliqñ ab auaricia. s. p amissiõe rei tpal'. Prouer. xv. Lõturbat domũ suã q̃ sectat auariciã. Tales em̃ non pñt q̃escere in mẽtib⁹ eoz. qz vt ait Tullꝰ. tota vita auari bois est plena miserie z doloris pre sollicitudine. Sic g̃ auarꝰ turbat in se z cõturbat domũ suã. i. familiã nimis eã restringẽdo a mõ viuẽdi debito ẽ. Aliqñ aũt turbatio vitupabilis ozik ex ẽbis bilinguis. Eccli. xxviij. Susurriũ et bilinguiũ mltos pturbãt pacez habẽtes: ciuitates muratas diuituz destruxit. Aliqñ ozik ex ira Uñ btus Fracisc⁹ in regl'a dicit. Ira z cõturbatio in se z in alijs impediũt charitatẽ. Aliqñ aũt causat ex idiscreto p̃cepto p̃lati. sicut fecit dauid q̃ p̃cepit nũerari populũ: ꝓpter qđ misit dñs pestilentiã in israel z mortui sunt septuaginta milia viroz. ij. Reg. xxiiij. Uñ. ij. Loz. vl. Dedi eis scz p̃latꝫ potestatẽ in edificatõez z nõ in turbatione. Aliqñ ozik ex psecutiõe hoim. sicut turbabantur discipuli xpi audiẽtes sibi iminere psecutiones q̃s christꝰ p̃dixit. Nam qz nõdũ erãt p spm̃ sanctũ cõfirmati turbabant timentes. ꝓpter qđ xps cõfortañ. dixit. Nõ turbet coz vestꝝ neq̃ formi. ẽ. Auscultemꝰ g̃ charissimi hec monita nr̃i saluatoris dicẽtꝫ oib⁹ nob. Nõ turbet coz vestrũ scz aliqua turbatione vitupabili. neq̃ formidet amissionẽ terrenoꝝ: aut psecutionẽ pati ꝓ xpo z iusticia. qz vt dz. ij. Thimoth. iij. Oẽs qui pie volũt viuere in xpo: psecutionẽ patiunt. ℒ Secũda turbatio est tolerabilis. qñ. s. bõ turbat de aliq̃ nociuo vel morte: sub impio tñ rõnis. Naz fm Tho. ij. ij. q. cl vij. ar. ij. omis passio intantũ est bona vel saltẽ excusabilis inq̃ntũ ratione regulat. Si aũt ordinẽ rõnis excludat a sua rectitudine ꝓgredien ad pturbationẽ rõnis mala est et vitupabilis. Cũ g̃ motus ire z turbatiõis nõ est in ptate nostra vt ait glo. sup illud ps. Irascimini et nolite peccare. Si q̃s g̃ turbat naturali motu ꝓ psecutiõe vel ꝓ morte sibi iminente aut alio q̃uis nocumẽto: dũmodo tãta sit turbatio q̃ nõ quertat iudiciũ rõnis: nec deficiat eã a sua rectitudine: tolerabilis est. qz nõ est pctm̃ morta le. Uñ Augꝰ. sup Job. omel'. vj. dicit sic. Pereãt argumẽta pboz q̃ negant in sapientez cadere p turbationẽ animoz. turbet plene animꝰ xpianꝰ in miseria: sed timeat ne peant bones xpo. Lõtristet cum perit aliq̃s xpo. cõcupiscat bones acq̃ri christo. timeat z sibi ne scz p turbatiõez peat xpo Lõtristet pegrinari se a xpo. cõcupiscat regnare cum xpo. letet dũ sperat se regnatuꝝ esse cũ xpo. Hec Augꝰ. Tercia turbatio est laudabilis. s. cũ bõ turbat de pctis suis. Hoc em̃ est bonũ signũ gre z salutꝫ. Uñ. ij. Loz. vij. Que fm deũ est tristicia pniaz in salutẽ stabilẽ opat. Hiero. Nulla culpa delet nisi tristicia anxiet. Uñ ps. Sacrificiũ deo spũs ꝓtribulatꝰ coz cõtritũ z bu. deus nõ ẽ. Similiter laudabilis est turbatio de peccatꝫ alioꝝ z piculis aniaꝝ. Sic em̃ de xpo legit Job. xiij. q. p pctõ iude traditoris turbatꝰ ẽ spũ. Uñ Augꝰ. in epl'a. Pia iniqt tristicia est. et sic dici põt bta miseria vicijs alienis tribulari: nõ implicari. meroze ꝓtrahi: nõ amoze attrahi. Hec il le. Sic credimꝰ z de istꝫ btis aplis philippo z iacobo q ipsi ꝓ sua passione gaudebãt qm̃ d⁹ gni habiti sunt ꝓ noie iesu contumeliã pati: q̃uis ꝓ pctis pseq̃ntiuz turbarent ista laudabili turbatione z ozarẽt ꝓ illis. multo g̃ magꝫ ꝓ nob ipsos bonozãtib⁹ ozabũt in celo. O ita q̃ ania xpiana obserua ne turberꝫ mala turbatiõe: sed turberis salubri turbatiõe ꝓ tuis saltẽ pctis vt valeas regnare cũ christo z sanctis eius in celo.

D Circa secundũ ꝓncipale de remedijs confortãtib⁹ in turbatione positos bones inq̃rendũ est qualib⁹ remedijs possit hõ ꝓfortari in turbatione ne peccet vl' pereat eterna dãnatõe. Ad qđ ꝓ ꝓclusiõe Notãdũ q tria sunt potissima remedia in q̃cũq̃ turbatione ꝓfortatiua: q̃ insinuantur ꝓ ipa euãgelica ẽba. vt patebit

Primũ est fidei firma tentio
Secundũ est p̃mij celici ꝓparatio
Terciũ est dñi iesu christi acceptatio.

Primũ remediũ est fidei firma tentio. Uñ christus dñs cum dixisset in euãgelio Nõ turbet coz vestꝝ: statim posuit remediũ ꝓtra turbationem ipsam fidẽ di. Creditꝫ in deũ z in me credite: in q̃ docet credere suã deitatem ac humanitatẽ. q. d. fm Augustꝰ. z Ebryꝰ. id est cõseq̃ns est q ĩ me credere debeatꝫ. qz ego sum creatoz vester z redemptoz z remũeratoz q̃ z si moriar vt hõ resurgam qz deꝰ sum q̃ etiã post tribulationẽ z mortẽ letificare z remunerare possum. Hec g̃ fides xpi iesu est remediũ ꝓtra oẽ turbatõis piculũ. Uñ Aug. sup Job. Uirtꝰ fidei qua credit⁹ in patrẽ z filium est potentioz oib⁹ piculis q̃ fidelib⁹ accidere pñt Jdeo. j. Job. v. Hec est victoria q̃ vincit mũdus fides vra. sic sancti ꝓ fidẽ vicerũt regna. Heb. xj. hoc claret in aplis z martyrib⁹. Quãdo g̃ o christiane turbaris z psecutiõe maloꝝ tribularꝫ: tene firmã fidẽ de xpi bonitate q nõ derelinq̃rꝫ pire sed purgaris z ꝓbaris. z sp adest auxiliuz postulãtib⁹ in tribulatiõe. ps. Juxta est dñs bijs q̃ tribulato sunt corde. Jdeo Jsidorꝰ. Btus est q̃ recte credit: recte credẽdo bñ viuit: bene viuendo rectã fidem illesaz custodit. Qui em̃ sic credit in xpm etiã si mortuꝰ fuerit viuet. et oĩs q̃ credit in eũ. s. fide formata: nõ morietꝫ in eternũ Job. xj

E Secundũ remediũ p̃mij celestis vel glorie ꝓparatio. Unde saluator subdit in euãgelio. In domo patris mei mãsiões mlte sunt scz fm varietatẽ p̃mioꝝ. put q̃sq̃ meruit. Si q̃ minus dixissem vob qz vado vob parare locũ. q. d. Si tribulatiões in hoc mũdo patimini vel labores considerate mercedẽ vberrimaz in celo vbi sunt mansiões multe quas p̃paro vobis. id est vos

ꝑparatos reddo per patientiã in tribulationibꝫ et ꝓsecutionibꝫ ꝓ me susceptis. Unde et Matth. v. dixit. Beati estis cũ maledixerint vobis homines et ꝓsecuti vos fuerint et dixerint oẽ malum ad. v. mẽ. ꝓpter me. gaudete et exultate: quoniã merces vestra copiosa est in celis. Nec ergo cõsiderare ad supanduz turbationes multũ valet: dicẽte Gregorio Cõsideratio ꝑmittit minuit vim flagelli. Unde quidã ꝓbus interrogat⁹ quid esset illud quod nõ sineret homines fatigari. Rñdit: lucrũ tẽ. Ideo Jacobus. Beatus vir qui suffert tẽptationẽ quoniã cũ ꝓbatus fuerit accipiet coronã vite. O quã bõ pensa utilitatẽ turbationis et nõ deficies. ℣ Tertiũ remediũ dñi Jesu christi acceptatio. vt eñ dicẽ Greg. Tãto quisq; acceptior erit regi xp̃o: quãto ꝓ eo cõstans fuerit in ꝓsecutionibꝫ. Ideo xp̃s subdit in b euãgelio. Itez venias et accipias vos ad meipm vt vbi sũ ego et vos sitis. Dicit: vbi sum ego. qz ante passiõez suã erat beatus ꝓfecte inq̃ntum de⁹ et inq̃ntum hõ quidã ad animã. licet q̃ ad corp⁹ nõ redũdaret gl̃ia anie vt ꝓ nobis pateret in corpe. Sed ex verbis illis q̃stio oritur Utez christ⁹ dñs veniat ꝓ seipm ad accipiendũ suos electos ad seipm in beatitudinẽ. qa dicit. Itez venio et accipiã ad me tẽ. Rñdet sm Lyrã sup hoc passu q̃ christ⁹ dñs duplicit̃ vẽit ad accipiendũ fideles. Uno mõ accipiẽdo eos ad beatitudinẽ anime. et sic dicit̃ venire in singl'oz fideliũ morte: accipiẽdo aias sanctas a corpibus et transferẽdo ad gl̃iam. Iste tñ aduentus non est in ꝑsentia corpali. sed potiꝰ ꝓ suũ angelũ. sicut de Lazaro dicit q̃ portatus sit ab angelis in sinuz Abrae Lu. xvj. Alio mõ veniet in fine mũdi. et tũc veniet corpaliter ad assumẽdũ fideles ad beatitudinẽ anie et corpis simul in resurrectiõe. Nec tñ sunt intelligenda de cõmuni lege. qz ex ꝑuilegio speciali christ⁹ venisse credit̃ ad aliq̃s corpali ꝑsentia in mortis hora. et aliq̃ sunt iã in beatitudine in ania simℓ et corpe: vt pie credit̃ de bta ℣gine et Johãne euãgelista. Uerũtamẽ de cõi lege vt ait Aug⁹. donec veniat̃ seculũ sursum est dñs. Licet mℓtis apparuit ex speciali gr̃a. vt hec notat etiaz Rich. sup. iij. dist. xxij. Ad ꝓpositũ q̃redeuntes recogitare debemus q̃ vt ait Paulus Act. xiiij Per multas tribulationes oportet intrare in regnũ dei. Et Heb. xij. Quem diligit dñs castigat flagellat aũt oẽm filiũ quẽ recipit. Sicq; hac cogitatiõe cõfortati patiẽtes simꝰ in turbationibꝫ aduersitatũ: imo gr̃as deo agamꝰ tẽ. Sic fecerũt isti bti apℓi philippus et iacob. Et ideo leẽter se pro xp̃o morti exponeñ. regnant nũc cũ illo.

℟ Circa tertiũ ꝓncipale de assecutiõe visionis dei et beatitudinis tres ꝑcipue q̃stiones eliciũtur et soluunt̃ ex ipo hodierno euangelio. Prima q̃stio ꝓ quã viã possit hõ assecq; visionẽ diuinã vel beatitudinẽ supnam. Nec q̃stio oritur ex eo q̃ saluator dixit in hoc euãgelio discipulis. Et quo ego vado scitis. qz iã dixerat q̃ ad patrẽ iret. Et viã inq̃t scitis. i. scire debetis. qz dixerat q̃ ꝓ passionẽ et mortẽ iret ad gl̃iam resurrectõis. Dicit ei Thomas. Dñe: nescimus q̃ vadis et quõ possumus viã scire. Licet eñ scirẽt in generali et cõfuse: ignorabãt tñ in ꝑticulari et determinate. et sic verbũ ei⁹ nõ est ℣bo xp̃i ꝯrariũ. Nec sm Lyrã. Simon de Lassia. Laudabile est cõfiteri ignorãtiã ꝓpter acq̃rere sciam. ideoq; xp̃s hoc explicat magis in ꝑticulari di. Ego sũ via. Lyra: hoc sm humanitatẽ. quia ea q̃ xp̃s gessit in hũanitate sunt via nos ꝑducẽs ad gl̃iam. Et veritas inq̃t et vita. s. inq̃ntum deus. quia vt sic est terminꝰ beatitudinis sicut et pater: cũ sit eadez essentia et bonitas amboz: in cuiꝰ visiõe clara et ꝓfecta fruitiõe cõsistit beatitudo. Et christ⁹ dicit veritas ratiõe vere cognitiõis vel visionis essentialis. et vita ratione fruitiõis. Quã aũt via veniẽdi ad hãm visiõnem sit ipse xp̃s sm hũanitatẽ ostendit di. Nemo venit ad patrẽ nisi ꝓ me. s. in me credendo et operando imitando. Et ꝓ hoc soluit̃ questio hec premissa. Unde Aug⁹. Christus in hũanitate fact⁹ est nobis via ad diuitatẽ. Nec est q̃ via ducẽs ad vitã Alie aũt oẽs vie ducunt ad inferos. Mar. vlti. Qui ℣o non credi. cõdem. Deniq; q̃ etiã xp̃s sit terminꝰ beatitudinis sicut et pr̃: ostendit di. Si cognouissetis me scz ꝓfecte q̃ntum ad deitatẽ: et patrẽ meũ vtiq; cog. quia pater et filiꝰ sunt vnuz in deitate. et amodo cognoscetis eũ. id est a tpe passionis. qz post passionẽ imediate aperuit illis sensum vt intelligerẽt scꝑturas. et tandẽ misso spũ sctõ habuerũt extũc pleniorẽ ꝯgnitionẽ de mysterio trinitatis. et vidist̃ inq̃t eũ. i. intellexist̃. Qui eñ recte cognoscit filiũ ꝓ fidẽ in ipo cognoscit patrẽ. sicut in splẽdore cognoscit̃ lux. Nam pr̃ et filius vnũ sunt Joh. x. Aliqui etiã eoz viderant audiendo vocẽ patris in' trãsfiguratiõe Matth. xvij Et sic patet. ℣ Scda q̃stio qualiter possit videri deꝰ pr̃ ab hoie. Nec q̃stio oritur ex hoc euãgelio. qz dixit xp̃s q̃ apℓi viderãt deũ patrẽ. ideo credidit philippꝰ q̃ possit videri oculis corpalibus deꝰ pater sicut et filiꝰ videbat. Unde statim dixit. Dñe ostẽde nob patrẽ et sufficit nobis. q. d. credo ℣bo tuo sed patrẽ desidero. Hanc aũt q̃stionẽ soluit dñs sm Lyrã ostedeñ qualiter pat̃ videt. qz nõ videt oculis corpalibꝫ: nec etiã oculis mẽtis visiõe intuitiua in hac mortali vita nisi a xp̃o hoie. Ideo respõdit Jesus di. Tanto tpe vobiscũ sum et ñ cog. me. q. d. Magna ruditas est q̃ tã diu doctrinã meã audist̃ et adhuc ita parũ cognoscitis me sm deitatẽ. Philippe: q̃ videt me sm deitatẽ: videt et patrẽ meũ: cũ sint vnũ i essentia pater et filius. Sicut eñ pater nõ videt nisi i beatitudine: sic nec filius in sua deitate. Et q̃m talis visio nõ est ꝓcedenda homi in via. Ideo subdit. Quõ tu dicis: ostẽde nob patrẽ. qz oculis corpalibus non est visibilis cum sit spũs. nec oculꝰ mẽtis visione intuitiua videt in pñti. et ideo debet sufficere habere noticiã fidei de eo. et tandẽ in patria videre clare. Propterea subdit. Non credis

qz ego in patre z pater in me est. q.d. Istō debes credere z ꝟ tibi sufficit ad salutē. z sic patet. ¶ Tercia questio. vñ ꝟ ꝓbaꝭ q nō nisi ꝑ xp̄m ad btām visionē dei queniaꝭ. Rñdeꝭ q ꝑ tria q̄ tangunt in ꝟ euangelio. Prio ꝑ doctrinā xp̄i z ꝟba. qz xp̄s in docēdo regulabaꝭ a deitate in oiꝫ. z iō in nullo poterat deuiare a ꝟitate. ꝓꝭ qō tali doctrine debz hō firmiꝭ credere. z ꝟ est qō dic̄. Uerba q̄ ego loq̄r vobis a meipo id ē ab hūanitate tm̄ nō loquor sz a deitate. z hoc claret ex mūdicia z pfectōe doctrine xp̄i q̄ nō pōt esse maior: intātū q ētiā sine miracul' dignū esset ei credere. Scōo ꝟ ꝓbaꝭ ꝑ opa diuinus facta ad testimoniū ꝟitatis doctrine xp̄i q̄ sunt efficacissimū argumētum ꝟitatis. deꝰ enī nō pōt esse testis falsitatis: vt dicit Anſ. cū sit ꝑma z sūma ꝟitas. z ideo ꝑ miracla confirmañ doctrinā xp̄i z fidē efficacissimū ē argumentū q xp̄s vere est deꝰ. Et ꝟ est qō dic̄. Pater aūt in me manēs ipse facit opa scz ad testimoniū deitatis mee. Nō creditis qz ego in pre z pr̄ in me ē cū sit vna natura amboꝝ. alioqn ꝓꝭ opa ipsa credite. q.d. Si ꝟba nō inducūt vos ad credendū: opa miraculoꝝ totā ꝟtutē nature trāscēdentia debēt vos ad ꝟ inducere. ¶ Tercio ꝟ idē ꝓbatur ꝑ ipa miracla ab apl'is i noie ihesu opata. Et hoc est qō dicit. Amē amen dico vob quia q̄ credit in me opa q̄ ego facio z ipe faciet z maiora horū faciet. Hoc patz ꝑmo in doctrina. qz pl'es conuersi sunt ad fidē ꝑ ꝓdicatōnem apl'oꝝ. ſ. mlt̄itudo gentiū. q̄z ꝑ ꝓdicationē xp̄i: qz pauci in deoz Itē qz apl'i ꝓdicarūt in oiꝫ linguis. xp̄s aūt in lingua hebrea tm̄. Scōo ptz i miracul'. magnū em̄ fuit q xp̄s sanauit tactu fimbrie vestimenti sed maī videꝭ q petrꝰ ad solā vmbrā sanauit infirmos: vt habeꝭ Act̄. v. Q, āt illa miracla apl'i facturi erāt nō nisi ꝑ ꝟtutē xp̄i: subdit. qz ego ad p̄rem vado. z q̄dcūq̄z petieritis p̄rem in noie meo faciā. z sic patz totū euāgeliū ſm Ayrā. Ad ꝓ positū. Istibꝰ apl'i Philippus z Jacob in fide xp̄i magna miracla fecerūt. vt patuit in legenda z ꝑ ipa fide xp̄i passi sūt martyria. iō nūc cū xpo sum⁹ fideles z dñm ihesum rogem⁹ vt ipoꝝ meritis det nobis gr̄am z gl'iam.

¶ Pro sanctis Philippo z Jacobo apl'is Sermo tercꝰ. de desiderio btitudinis.

Domine ostēde

nobis p̄rem z sufficit nob. Joh. xiiij. z in euāgelio huiꝰ festiuitatis. A Quibꝰ ꝟbis ꝓmēdaꝭ sctā z pia petitio Philippi. z i exēplū nob ꝓponit vt desiderem⁹ sup̄ oīa z petam⁹ a xpo visiōis diuine gl'ia z assecl in celo. Nimiꝝ inē discipulos q̄dā petierūt secularē potētiā z sublimitatē. vt Jacobꝰ maior z Johānes mediāte mr̄e Mat. xx. Dic vt sedeāt hī duo filij mei. vn⁹ ad dexterā z al⁹ ad sinistrā tuā i reg̃ tuo Alij petierūt futuroꝝ sciētiā. Mat. xxiiij. Dic nobis qñ hec erūt z qō signū aduētus tui z ꝓsūmatōis sec'li. Quidā aūt inimicoꝝ vindictā. vt filij Zebedei. Lu. ix. ℈ samaritanos ñ recipiētes xp̄m hospitio. dic inquntꝰ vt ignis descēdat ō celo. Hz Philipp⁹ nō petijt potētiā secularē. qz ois potestatus vita breuis ē. Ecc̄i. x. Nec mūdanā sciētiā que inflat. j. Choꝝ. viij. nec vindictā qz ꝓhibita est. Matb. v. Diligite inimicos vros zc̄. Hz petijt visionē p̄rnā qz eterna btitudo est. Joh̄. xvij Hec est vita eterna vt cognoscāt te solū verū deū z quē misisti ihesū. Et nos ℊ o charissimi illā petamus i oratiōe z dicam⁹ cū Philippo. Dñe ihesu oñde nobis p̄rem. ſ. i celesti patria zc̄. In qbꝰ ꝟbis btūs philipp⁹ necnō z cū eodē btūs Jacobꝰ in tribꝰ ꝓmēdaꝭ nobis ꝑ exēplo imitādi

¶ Primo in desiderij rectitudie: qz desideraueruṁ visionē dei. vñ dicit. dñe ostende.

Scōo in meriti aptitudie cū dicit nobis

Tercio i animi q̄etudie cū ōr. z sufficit nobis

Bꝛ Circa ꝑmū de btitudis desiderio q̄stio occurrit. Utꝝ oēs hoies appetāt supnā btitudinē. Rō q̄stiōis est qz oīa bonū appetūt. j. ethic̄. beatitudo aūt est maximū bonū hois. ℊ maxie ē desiderabilis oiꝫ. Quid est ℊ q videm⁹ pl'es homines toto affectu z desiderio sectari vicia z peccata varia. ſ. supbiā: auariciā: luxuriā gulā zc̄. q̄ ꝓstat esse ℨria felicitati. qm̄ vt ait pbs. x. ethic̄. ca. viij. Felicitas est opatio intellect⁹ ſm ꝟtutē: vicz hūilitatē: pietatē: castitatē: sobetatē: charitatē zc̄. Rñdeꝭ ꝑmo ꝑ ꝓclusionē. Scōo ꝑ declaratōez. tercio ꝑ exēplificatōez. Cōclusio est hec q innatū est cuilibz hoī etiā infideli desiderare vicz btitudinē in generali: q̄ꝫ uis pl'imi nō desiderēt illā i suo eē speciali. Scōo declarat ꝑ Rich̄. in. iij. dist. xlix. di. q̄ btitudo pōt dupliciter ꝓsiderari. Uno mō i generali. ſ. inq̄ꝫtū est bonū q̄ddā sufficiētissimuz Et ꝟ mō oiꝫ hoibꝰ ei⁹ appetit⁹ natural' est. Un̄ Aug. xiij. de tri. c. viij. dicit sic. Ad appetēdū beatitudinē natura cōpellit cū sūme bon⁹ z imutabilis btūs creator ꝟ indidit. Itē Boe. iij. de consol'. pbi. pbat q mētibꝰ hoim veri boni inserta ē cupiditas. ℊ zc̄. Nō ad id ē. qz vnicuiq̄z naturaliter appetibil' ē su⁹ finis. Siē naturale est ℊui tendere deorsū: z leui appetere sursū. Itē auibꝰ naturale est volare appetere z piscibꝰ natare. Sed btitudo est vltim⁹ finis hūane vite: ℊ oēs eā appetūt q̄ꝫtū oēs eā ꝟ mō sz in suo esse generali norūt. Quilibet enī scit generaliter btitudinez esse qd bonū sufficiētissimū. Scōo mō pōt ꝓsiderari beatitudo in suo esse speciali sz inq̄ꝫtū cōsistit in clara dei visiōe z pfecta dilectōe ac gaudio q̄ habeꝭ de dei bonitate p̄senti ꝑ clarā visionē eius z pfectā dilectōem ꝑpetuo. Et isto mō nō oēs eā appetūt. Ratio qz vt ait Aug. x. de trini. ca. j. Firmissime nouim⁹ inquit amare nisi nota nō posse. Et. ij. de aīa. Nil volitū nisi cognitū. Sed nō oēs hoies cognoscūt beatitudinē i speciali

De sanctis Philippo et Jacobo

Dō patet.qz vt dicit pbus.j.Ethi.q̄dā posuerūt bitudinez in voluptatibꝫ.alij in diuitijs.alij in honoribꝫ ⁊c.Soli aūt veri xpiani cōguerunt verā bitudinē fore in visiōe deitat̄ ac fruitiōe ei⁹ p fecta atq; gaudio cū xp̄o iesu i quē desiderāt angeli ꝓspicere.⁊ bti ingrediunt.s.ad cōtēplationez deitat̄.⁊ egrediunt ad ꝓtēplationē gl'ie hūanitat̄:⁊ pascua inueniēt.vt scribit Joh.x.Dō q̄z felix ḡ illa patria quā vtiq; veri xpiani hēbūt:vbi erit omne bonū ⁊ aberit oīe malū. vt dicit Ricb.⁊ Aug⁹.Sed et o q̄z miserrimi oēs pctōres.qz excludunt ab illa.s.beatifica dei visione. Esa.xxvj. Tollat impi⁹ ne vide.gl'iam dei. ¶ Tercio dicta cōclusio ostēdit p exemplificationē. Ad qō phisicū exēplū est q̄ sicut boes appetūt oēs q̄dē sibi sapida vel dulcia in generali:nō tn oēs mal maticū vl' aliquē cibū sapidū in speciali.qz non oēs hoc nouerūt eo q̄ nō p̄gustauerūt. Sic in ꝓposito est q̄ boes etiā infideles appetunt in generali bitudinē:cui⁹ tn verā dulcedinē in speciali fideles deuoti tm in amore.s.xpi nouerūt ⁊ per gr̄am specialē p̄gustauerūt.ḡ mali illi nesciūt in speciali appetere quēadmodū isti fideles ⁊c. Denicq; fm Ipocratē in epicinijs ac phisicos.natura morbo corrupta appetit sibi nociua. vt exemplig'a Febricitātes appetūt aquā bibere:ex qua magꝫ augeāt febris. Sic hō postq̄z corrupta ē vicio natura:appetit vicia ⁊ bitudini ꝓria:cuz tn ratio depcat ad optima.iij.Ethic. Un et apl'us ad Gal'.v.ōt.Caro.i.sensualitas cōcupiscit aduersus spūm ⁊ spūs aduersus carnē. Et qz plures sequunt impulsuz sensualitatis q̄z dictamē rationis.ideo plures sunt vicioſi ⁊c. Aliud exemplū ethicū.qz nouim⁹ q̄ oīs hō remorsum conscientie habet de pctis.qz sinderesis remurmurat oī malo et natural'r tendit ad bonū vtutis. Un naturalit hō vecūdat de pctis ⁊ delectat de virtute.ꝓter qō etiā malus hō dolet si vitupat de vicio.⁊ gaudet laudari de virtuoso ope. Roma.vij.Condelector⁊ legi dei fm interiorē hominē ⁊c. Cur hec nisi qz hō se natural'r nouit factū ad bitudinē ⁊ illā appetendā. Terciū exemplum politicū.qz videm⁹ q̄ hō q̄ntūcūq; malus diligit in subdit̄ bonitatē:⁊ in suis fidelitatē:in vxore castitatē.et ꝓsequit in ipsis malū:leges iustas cōdendo ad coertionē puersoꝝ. Ro.ij. Gētes q̄ legem nō habent naturalit ea q̄ legis sunt faciunt ⁊c. Cur hec nisi qz hō etiā infidelis tēdit naturaliter ad bonū felicitat̄ in generali. Quartū exemplū theologicū.qz dicit Ps̄.xlj. Quēadmodū ceru⁹ desiderat ad fontes aq̄z:ita ania mea ad te de⁹. Ubi fm expositores ⁊ Cassio.ōt q̄ cervus senio grauat⁹ accrescentibꝫ pilis ⁊ cornibꝫ: serpentē naribꝫ trahit.q̄ hausto veneno estuante ardentissime desiderat fontē ad bibēdū.⁊ sic cervus cornua ⁊ pilos deponit. Quando etiaz cervus fuerit vexat⁹ a venatoribꝫ ⁊ calefactus: nō tā desiderat riuulum:qz putat se ibi non refrigerari.sed mltū desiderat fontē viuū ⁊ ad illū currit:q̄ hausto refrigerat ⁊ vires recupat. Sic spiritualit aia būana vexata ⁊ fatigata tēptatiōibꝫ ⁊ grauata ac veterata vicijs ⁊ pctō ꝓsuetudibꝫ debet haurire serpentes occidēdo.i. diabolicos instinct⁹ primēdo in seipsis.et desiderare fontem bitudinis xp̄m vt reficiat.non riuulū creature. qz nō saciat nec refrigerat aiam creatura q̄cūq; sed solus de⁹.vt ait Aug. Sicq; potata aia fonte xp̄o:vetustatē vicioꝝ deponit.⁊ sic ad bitudinem q̄uenit. O ḡ xp̄iane accipe exemplū ab oībꝫ sctis dei.⁊ p̄cipue ab istis bris philippo et iacobo apl'is q̄ oīa ꝓtēpserūt p desiderio bitudinis et amore xp̄i iesu vt ip̄m fontē gl'ie celestis lucrifaciāt. Et tu ḡ fac simil'r vt in eternū conregnare

¶ Circa scōm p̄ncipale de meri (valeas. toria aptitudine ad bitudinē querit Utz hō ex naturali bitudis desiderio apt⁹ vl' idone⁹ ad eā esse mereat coz̄ deo. Ratio q̄stiōis est. qz vt ait pbus.ij.Ethi. ex bȳs q̄ insunt nob a natura nec boni sum⁹ vel laudabiles.nec mali seu vitupabiles.Sed homi natural'r inest bitudinis desideriū.vt patuit.ḡ tali desiderio nō mereat coz̄am deo.Sed in cōtrariū est.qz in desiderādo deum est meritū. Un Grego.omel'.xxij. Qui inq̄t deū desiderat.pfecto iā habet quē amat. Appetendo aūt bitudinē deū desideram⁹.ḡ meremur ex tali desiderio p̄miuz bitudis. Ad hec rñdēdo ponam⁹ tres veritates p ꝓclusione. ¶ Prima veritas ē q̄ appetere bitudinē solūmō in esse suo generali nō est meritoriū p̄mij eēni. Et clarer fm Ricb.in.iij.dist.xlix.qz ℔ mō appetere bitudinē.s.in suo esse generali inq̄ntum est aliq̄ bonū sufficiētissimū:naturale est oi homi.⁊ p ꝓsequs cōe est tā fideliū q̄z etiā infideliū.tā maloꝝ q̄z bonoꝝ. Sic eī bitudo natural'r ab intellectu cognoscit⁊ a volūtate appetit.ita q̄ circa ℔ nec intellect⁹ pōt errare in cognoscēdo nec volūtas in appetēdo. Ideo qz cū sit mere natural' talis appetit⁹ nō est meritorius vite eterne. Sicut q̄ppe oīs hō natural'r scire desiderat.j.methaph. et ex hoc nec bon⁹ nec malus est:nec mereat nec demereat.ita ex nata li desiderio bitudis nec mereat hō nec demereat.vt patuit in rone q̄stiōis. altioq̄n infideles ⁊ mali boes cū habeant ℔ desideriū mererent vitā eēnā qō est erroneū.⁊ sic patz ¶ Scōa veritas est q̄ bitudinē in esse suo speciali appetere:est meritoriū vite eēne. patet fm eundē Richar.vbi s̄.qz inq̄t bitudo in suo esse speciali ꝓut cōsistit in clara dei visiōe ⁊ pfecta eius fruitōe nec naturalit vt sic cōgnoscit.nec natural'r appetitur.sed diuino mūere seu diuine gr̄e dono.s.p̄ filiū dei iesu xp̄i. iuxta illud Matth.xj. Nemo nouit filiū nisi p̄r.neq; patrē q̄s nouit nisi filius sequit.⁊ cui voluerit filius reuelare. Et in euangelio hodierno. Nemo inq̄t venit ad patrē nisi per me. Sic ḡ bitudinē appetere nō sum⁹ sufficientes ex nob tanq̄z ex nob.sed oīs nr̄a sufficiētia ex

deo est. vt ait apl'us. ℊ ex gr̃a spūssctī mouẽte ad talẽ appetitū meremur. Nã sic desiderare btitu/ dinẽ est desiderare deū: quẽ q̃ pfecto corde deside rat tã habet quẽ amat. vt dic̃ Greg. Ad p̄dictas veritates ambas accipe b̃ ꝓ exẽplo. qñ tu esur/ vel sitis vel fatigar/ laboze ex naturali cõditione nunq̃d merer/ ex b̃ in generali esse vitã eẽnã (vti/ q̃ nõ) sed si esuriẽ illã: siti vel fatigiũ aut laborez applicas in speciali ꝓ deo sufferre vel facere: sic merer/. Sic z in ꝓposito. ¶ E Tercia veritas est q̃ ad ꝯsequendã celestẽ z verã btitudinẽ nullus boim põt hr̃e aptitudinẽ nisi ꝑ triplicẽ theologi/ cã vtutẽ. vicz fidẽ spem z charitatẽ. Nec patẽt p̃/ mo ex auctoritatib̃ scpture. de fide q̃dẽ Mar. vl ti. Qui crediderit z baptisat⁹ fuerit saluus erit. q̃ vo nõ crediderit cõdẽnabit. Jrẽ in ve.te. Thob. ij. Vitã illã erp. quã de⁹ da. ẽ b̃ijs q̃ fidẽ suã nun/ q̃z mutãt ab eo. Et in epl'a ad Heb. xj. Jmpossi/ bile est sine fide placere deo. Jtẽ Athanasi⁹ i sym bolo. Nec est fides catholica quã nisi q̃sq̃ fidel'r firmiterq̃z crediderit salu⁹ eẽ nõ po. z. xxiij. q. j. qz Nisi inq̃t soliditatẽ fidei q̃s tenuerit diuinã p̃sen tiã nõ coḡscit. Preterea de spe. Põs. Mlta flagel/ la pctõris. s. in iferno: sperantẽ aũt in dño mise/ ricordia circundabit. Uñ z orãdo ỏt. Mirifica misericordias tuas q̃ saluos fac/ sperãtes in te. Et mgr̃ in. iij. sentẽ. dis. xxvj. c. j. Spes inq̃t ẽcer/ ta expectatio future btitudinis ex gr̃a dei et me/ rit/ puenies. Deniq̃z de charitate. Prouerb. viij. Ego diligentes me diligo. Et. j. Cor. xiij. Si lin guis boim log̃r et angelor: charitatẽ nõ. Scõo ex rõne ostẽdit ꝯclusio dicta. qz btitudo nr̃a z vl tim⁹ finis est i solo deo. pfecta ḡ btitudo nr̃a ẽ in pfecta vnione aie ad deũ. Tũc aũt est aia nr̃a p fecte deo ꝯiũcta qñ ꝑm oẽm suã potẽtiã q̃ est deo cõiungibil' fuerit ꝯiũcta. b̃ est: ꝑm memoriã: itel/ lectũ z volũtatẽ. Nã vt dicit Aug⁹. xiij. de tri. ca. viij. aia hũana eo ẽ imago dei q̃ capax z pticeps esse põt i b̃ijs trib̃ potẽtijs p̄dict/. s. memoria: in tellectu: volũtate. Idcirco ad b̃ vt ania nr̃a btifi cẽt in deo req̃rit vt intellect⁹ nr̃ vt ẽ cogñscat deũ p fidẽ p quã mereat hr̃e clarã di visionẽ i pria. Et q̃ memoria innitat diuine bonitati p spez ꝯfideñ q̃ p̃missa bona celestia restituet ꝑm nr̃a merita vel opa. Et q̃ volũtas nr̃a velit z diligat sũmũ bonũ. s. deũ: vt eidẽ firmo amore adherẽdo me/ reat in pria eẽnal'r ei⁹ fruitiõe iocũdari. et sic p fi/ dẽ habebit de⁹. qz cogñscit vt vitas. p spem tene/ bit vt eẽnitas reprom̃ssa. z p charitatẽ diligit et pfruet vt bonitas. Nec ꝑm Pet. aure. et Rich: ac Tho. sup. iij. dist. xlix. z cõcor. doc. ¶ Ter cio ex silitudine ostẽdit ꝯclusio ꝑm Pe. aureo. in cõpẽ. li. v. c. xvij. qz fides deũ tanq̃z agnitũ dñm regẽ in pñti sequit z venerat. spes vsq̃z in celũ co/ mitat. s. p bonor̃ ope. imitationẽ. Charitas b̃ desiderio feruẽs in celo pennit amplerat. Aliud ad id exẽplũ accipiam⁹ ab Amb. de pe. di. ij. §. ro manos, dicẽte q̃ vtutes (scz pmarie theologice) sunt aie tegumentũ z q̃si picture ad aie ornamẽ tũ. Uñ ania sine fide spe z charitate est q̃si hõ nu dus z turpis cõspectui diuio. hñs aũt fidẽ sz nõ spem ex opib̃ bonis neq̃z charitatẽ: est sic hõ ha bens vestẽ valde laceratã vel scissam: adeo q̃ ap pareat turpitudo hois, ꝓpter nec tal' est dign⁹ cõ spectui diuine maiestat/. Habẽs ỏ fidẽ z spẽ ope rũ bonor̃ sine tñ charitate: puta qz cũ b̃ est i pec cato mortali: est sic hõ hñs vestẽ stercore sordida tã. Uñ nec talis bz vestẽ ỏbitã regio ꝯspectui. p/ pter qõ dicẽt tali illõ Mat. xxij. Amice quõ huc intrasti nõ hñs vestẽ nuptialẽ. Et valde timẽdũ est ne de eo dicat q̃õ sequit ibidẽ. Ligat/ manib̃ et pedib̃ mittite eũ in tenebras exteriores ibi erit flet⁹ z stridor dẽtiũ. Ad ꝓpositũ. Jsti apl'i philip/ pus z iacob⁹ habuerũt fidẽ q̃ mag̃ miracl'a fece rũt. habuerũt etiã spem magnã q̃ oia terrena ꝓ xpo ꝓtẽpserũt z fortit̃ ardua opari sunt. Habue rũt q̃z maximã charitatẽ adeo q̃ mortẽ ꝓ xpo de sideranẽ suscipent. ideo magni scti z bti sunt zc. O ḡr̃iane disce in b̃ijs imitari sctõs: vt sis ido neus ad consequendã celestem beatitudinez. q̃d tibi perire cum diabolo zc. ℌ

¶ Circa terciũ p̃ncipale de q̃tatiõe aie in deo et satietate q̃rit Uñ est q̃ aia hũana nõ põt satiari et q̃tari nisi in solo deo. Juxta qõ ait Philipp⁹ Dñe oñde no. patrẽ z suf. no. Rñdet ꝑm doct. q̃ b̃ est p̃cipue triplici rõne. Prima rõ est ex pte fi/ nis creatiõis aie. qz aia rõnalis facta est ad deũ tanq̃z ad finẽ suũ vltimuz. Uñ Aug⁹. li. ij. sniar̃ dist. j. dic̃. Fecit de⁹ rõnalẽ creaturã vt sũmũ bo/ nũ intelligeret: intelligẽdo amaret: amãdo sine fine frueret z possideret. Sed qz ois appetit⁹ fit rõne carentie sui. s. natural' finis. ideo aia nõ põt q̃tari donec pueniat ad deũ. Uñ Aug⁹. li. ꝓfes. Fecisti dñe cor meũ ad te z iõ inq̃etũ est donec re/ q̃escat in te. Scõa rõ ex pte imagis diuine. qz aia creata est ad imaginẽ sctẽ trinitat/ diuine. et iõ nõ põt repleri nisi deo trino z vno. Sicut exẽpligr̃a vas triangl'are nunq̃z põt repleri corpe sperico q̃ẽ angulos iproportionabiles figure sperice. Jta aia nõ replet̃ toto mũdo sperico. sz solo deo trino in psonis. Hugo de sctõ vic. Multa inq̃t bona sunt in b̃ mũdo z hec oia aiaz homis neq̃/ unt satiare. Unũ aũt est bonũ apõ deũ qõ cũ pci pit i eo plena satietas iuenit. hec ille. ¶ Tercia rõ ex pte bonitat/ infinite. Satietas eñ ꝯsistit i adi/ plectione oim desiderior̃. sed aia creata est ad ca piendũ deũ q̃ ẽ infinite bonitat/. ḡ nõ põt q̃tari in q̃cũq̃z bono finito. s. creato: nisi habeat infinituz bonũ qõ ẽ sol⁹ ipe de⁹ in q̃ est oẽ bonũ. Uñ Exo. xxxiij. dixit dñs Moysi. Ego ostẽdã tibi oẽ bonũ id est meipm in q̃ ẽ oẽ bonũ. Nec ppẽderũt apli z iõ mortẽ nõ recusarũt subire, p tali z tã ieffabi/ li bono deo. O charissimi z nos hec recogñscẽtes accedam⁹ hũilit̃ pstrati coza dño iesu adorãtes z petẽtes cum philippo. Dñe iesu fili dei viui te supplicit̃ exoram⁹ oñde nob infinitũ b̃ bonũ in

patria.s.deum patrē z te iesu bone z spm̄sctm̄:et sufficit nobis ad sempiternā btūdinē.quā nobis p̄stet merit̄ boz apl'oz suoz bñdict⁹ Jesus q̄ cū ipso p̄re z spūsctō viuit z regnat in secula.

¶ Pro sctis Philippo z Jacobo apl'is Sermo quartus de puilegijs scritatis eozundem.

Philippe qui vi/ det me videt z patrē meū Job.xiiij. et in euāgelio hodierne solēnitat̄. ¶ Ista q̄ppe responsionē fecit dñs iesus ad petitionē philippi. In q̄ oñdit se xp̄s fore mediatorē int̄ nos z patrē vt p ipm̄ venire possim⁹ ad patris visionē. Erāt q̄ppe olim nob de p̄re tria abscōdita. Primo ei⁹ clara noticia qz tm̄ figurate sciebāt. Scōo ei⁹ clemētia qz videbat dure agere cū hoib⁹ punīēdo p illoz pctis. Exo.xx. Ego sum deus zelotes visitans iniq̄tē patrū in filios in terciā z q̄rtā generationē. Tercio facial' visiōis glia. qz oēs boies descēdebāt in limbū nec admittebant̄ ad videndū deū. Xp̄s ḡ pl⁹ mediator nob noticiā patr̄ edocuit cū se filiū dei dixit: et deū patrē ac filiū z spūm̄sctm̄ credēdū docuit Jtē clemētiā ei⁹ inclinauit ad nos qz cuz essem⁹ inimici deo recōciliati sum⁹ p mortē filij ei⁹. Roma.v. Et tercio vt deū videre possim⁹ p modulo nr̄o in p̄senti:ipse de⁹ in carne visibili ex vgine nascēs int̄ nos apparuit q̄ suo sacro sanguie fuso celestē ianuā aperuit vt deū patrē bō in p̄ria videre possit. Cū itaq̄ ceter̄ apl'is tacētib⁹ Philippus sūpta fiducia de xp̄i pietate peruiuisset tā excellentissimū donū di. Dñe oñde nob patrē a seculo hoib⁹ absc̄ditū. Rñ.xp̄s q̄ p̄missū est di. Philippe q̄ videt me videt et patrē meuz.q.d.q me videt fide vera z formata credēdo:videre me rebit̄ in p̄ria et me z ip̄m patrē visione btifica zc. Jurta hec ḡ verba thematis tria mysteria notabimus pro hoc sermone.

¶ Primū mysteriū de Philippi dignitate. cuz dicit̄: Philippe.

¶ Secūdū de Jacobi scritate.ibi.q̄ videt me. qz bit et ille xp̄m fide viderūt z oculis.

¶ Terciū de celesti felicitate.quia ambo isti vident patrem zc.

¶ Circa p̄mū de btō Philippi dignitate accipiam⁹ p ꝛclusiōe q̄ p̄ssim⁹ dñs Jesus sublimauit btm̄ philippū maximis priuilegioz dignitatib⁹. Quod ostendit̄ p̄cipue ex ei⁹ septem p uilegijs fm alphabetū.

Primū qz apl'us fuit p̄ncipalioz.
Scōm qz bonitat̄ iesu fuit p̄m⁹ annūciatoz.
Terciū qz collegij xp̄i fuit ꝓcuratoz.
Quartū qz dñi z ppli fuit mediatoz.
Quintū qz eē felicitat̄ fuit magn⁹ emlatoz
Sextū qz familiaritate xp̄i fuit clarioz.
Septimū qz glia martyrij xp̄o fuit similioz.

Primū puilegiū qz fuit apl'us p̄ncipalioz. Fuit em̄ vn⁹ de p̄mis apl'is q̄s xp̄s vocauit.p̄mo nē pe vocauit andreā.scōo petrū.tercio philippuz. vt hī Joh.j. In q̄ vocatiōe in exēplū nob cōmendat philipp⁹.qz cū xp̄s ip̄m reppit z vocauit di. Sequre me.prin⁹ eū est secut⁹:fact⁹ obediēs ispiratiōi diuine. Un ipse bñ p̄t dicere illud Esa.l. Dñs aperuit mihi aurē:ego aūt ñ ꝓtradico:retroz sum nō abij. Nimirū dñs aurē homi aperit q̄n diuinā inspiratōez imittit vt ꝓuertat̄ z seq̄tur xp̄m in pnia va z vtuosis opib⁹. Nō aūt tūc nō ꝑdicit q̄n inspiratiōi tali acq̄escit. Tūc retroꝛsuz nō abibit q̄n inspiratiōnē receptā nō abūcit p pctm subsequēs. Sz q̄nēs nob de⁹ inspirat z heu nos deo rebelles sum⁹ vt dicat̄ vere de nob illō Job xxiij. Ipsi rebelles fuerūt lumi nec reuersi sunt: z de⁹ inultū abire nō patit̄.s.qz tales de⁹ punict in inferno. Sed q̄ri p̄t. Un est b̄ q̄ cū apl'i esse dei tā ꝓmpti fuerint in bono z feruidi. Nos vo sum⁹ tā timidi z tepidi ac pigri ad salutaria opa. Rñdet fm Chryſ.z cōcor. Berñ.q̄ hui⁹ rō potioz est ex pte defect⁹ nr̄i.qz gra dei p̄sto est nob sic̄ z alijs sctis di.sed qz magnū affectū habem⁹ ad carnalia z tpalia mūdi.idcirco tepidi sum⁹ z pigri ad spūalia. Ad id exēplum cape. Dicit em̄ phus i de aialib⁹ q̄ aialia qua habēt magna corda naturalit̄ sunt timida.sicut lepores z mures. Rō.qz calor natural' nō p̄t implere tā magnū coz.sicut videm⁹ de igne q̄ citi⁹ calefacit cliband puū q̄s magnū. z sic magnū in eis est frigidi⁹ z p ꝓseqūns timoroſi⁹. Sic bō hns magnū affectū ad ꝛrena vel carnē est timoroſus ꝛ vicia et ad spūalia exercitia.sed hns puū affectum ad carnē z tpalia:fort̄ est ad celestia z spūalia. Unde Greg.in moral'.z dist.xlvj. Oēs inq̄t hui⁹ seculi dilectoꝛes i ꝛrenis rebꝰ fortes sūt:in celestibꝰ vo debiles. Nā p tpali glia vsq̄ ad mortē ꝛsudare appetūt z p spe ꝑpetua nec puū laborē subeunt. p terrenis lucr̄ q̄slibet iniurias tolerāt z p celesti mercede vl' tenuissimi vbi ꝓtumelias ferre recusant. Terreno iudici toto etiā die assistere fortes sunt.in oratiōe vo coꝛā dño vl' vni⁹ boze momēto lassant̄. Nec ille. De talib⁹ Job.vj. Qui timet pruinā cadet sup eum nix.q̄ q̄ timet puā penā tpalē vel carnis molestias in pnia facīda cadet in eē̄na tormēta. Sz scti viri carnē domauerūt.tpalia p xp̄o ꝓtēpserūt.toto q̄ desiderio celestia z eē̄na dilexerūt. ḡ ꝓmpti erāt ad seq̄ndum xp̄m vsq̄ ad mortē:vñ regnāt nūc in celo.

¶ Scōm puilegiū philippi.qz bonitat̄ iesu fuit p̄m⁹ annūciatoz. Nā vt scribit̄ Joh.j. postq̄ ipe philipp⁹ fuit vocat⁹ a xp̄o inuenit ñ a casu sed diligenē q̄sitū Nathanael z dt ei. Quē scripsit moyses in lege z pphet̄ inuenim⁹ iesum.i.saluatoꝛez boim:filiū ioseph.s.putatiuū. Et dixit b̄ vt ostēdat q̄ sit de stirpe dauid.de cui⁹ tribu fuit ioseph fm q̄s dicit Lyra. Et addidit:a nazareth.vt insinuet ipletū illō Esa.xj. fm hebraicā ꝛitatē. Egrediet virga de radice iesse.z nazare⁹ de radice eius

ascendet. Nathanael ḡ cū esset litteratus z doctꝰ hec audiens ait. A nazareth pōt aliq̄d boni esse fm Aug. B exponit affirmatiue. q. d. Sic bonꝰ z sctissimꝰ debet esse xp̄s. Dicit ei Philippꝰ. veni z vide. et sic duxit illū ad iesum vt videret eꝰ sctitatē pcellētia z in ip̄m crederet: qđ z factū est. Ex hijs docemur q magna fiducia possumꝰ Philippū p nob apd xp̄m intercessorē interpellare i cetis: q charitate plenꝰ in xp̄o dona gr̄e z fidei xp̄i cōicari alteri voluit. ḡ fortꝰ faciet in cel'. ¶ Tercīū pulegiū. qz fuit collegij xp̄i procuratoꝛ. qđ patet ex eo qm̄ scribit Joh. vj. Cū maxia mltitudo ad xp̄m cōuenisset de refectiōe ipsoꝝ cum nullo apl'oꝝ tractauit sed solū modo sup B cū Philippo colloquiū habuit di. Unū ememus panes vt māducēt hij. Ex q̄ videt q xp̄s ip̄m in suo collegio dispēsatorē aliq̄ mō cōstituerit. p sua fidelitate. Jo. xij. Quis putas est fidel' dispensatoꝛ z prudens quē constituit dñs sup familiā suā. Si ḡ volum in celo refici ip̄m bonorem. ¶ Quartū pulegiū qz dñi z ppli fuit mediatoꝛ. Nā sic scribitur Joh. xij. post hꝝ gētiles ad iesū accesserūt: ipse et andreas int' gētiles et xp̄m mediatoꝛes erant vt eos sibi recōciliarēt et gr̄am inuenirēt. Sic ḡ nūc fuit Philippꝰ mediatoꝛ in mūdo: ita p nob credēdū est in celo fieri. ¶ Quintū pulegiuz. qa eē felicitatis fuit magnꝰ emulatoꝛ. qz cū apl'i ceteri de visiōe xp̄i filij dei essent cōtenti z de promissione spūssancti: ipse Philippꝰ ex charitatis z feruoris zelo pānā visionē petere ausus est: d. Dñe oñde nob p̄rem z sufficit nob Joh. xiij. Dicit eī Bed. q charitatis diuine cōsolatio facit in hoc familiaritatis ausuz. ausus gustū. gustꝰ desideriuz. et sic cōceptū oim aliorꝝ. illud ḡ solū optās dicit sufficere. ¶ D Sextum pulegiū. qz familiaritate xp̄i fuit mlt̄ū clarꝰ. cuiꝰ signū vnū est q ceteris discipulis nō audētibꝫ tā excellētissimū donū petere ip̄e petiuit. s. gaudiū visiōis patne. vt patuit. Nimirū magne familiaritatis fuit q Jobes ausus est sibi reuelari petere. p ditoꝛē: cū id petrꝰ nō auderet Joh. xiij. sed adhuc maioris familiaritatis fuit petere reuelari aduētū suū z finē mundi Matb. xxiiij. Dic nob q̄n hec fiēt zc. Sed p hijs maximū fuit familiaritatis signū q Philippꝰ petijt reuelari sibi p̄ez. qđ nullus sctoꝝ ausus est sciens q Moysi petēti B respōsum est. Nō videbit me bō z viuet. Exo. xxxiij. Unū credere xp̄m B posse magne fidei fuit. Scōm signū fuit qz xp̄s sibi secreta magna reuelauit di. Philippe q videt me: videt z patrē meū. De hoc q̄rit quō B intelligēdū sit. Rñdet fm Lyrā z doctoꝛes q duplicit pōt B dictū intelligi. Uno mō de visione fidei in via. z sic discipuli videdo xp̄m p fidē videbāt suppositū filij in q̄ est ve diuia nata q̄ est idē qđ pat' essentialr. z sic in filio q̄dāmodo viderūt patrē. Alio mō potest intelligi de visiōe brifica q̄ est merces in patria. z sic ibi videtes xp̄m fm dei natē vident filiū genitū a patre z p̄ p̄sequns patrē

signentē z spūmsctū ab vtroq; procedētē. qz in hac actitudine vna visiōe tota sctā trinitas p̄templat. et sic patet respōsio. Septimū pulegiū qz i gl'ia martyrij xp̄o sil'is est. qz sicut xp̄s crucem ptulit. sic z Philippꝰ p xp̄o crucifixꝰ est. vt patet in legenda. qđ ē magne gl'ie. Eccl. xxiij. Gl'ia magī est iēq̄ dñm. Sic ergo pligra Gl'ia magī ē eadē purpura regū vestiri q̄ ipse vestitꝰ ē. Et nos ḡ o charissimi q̄ntū possumꝰ seq̄mur xp̄m cōsimili veste. s. crucifixionis viciorꝝ i nob: vt simꝰ de nūero eoꝝ de q̄bꝫ Gal. v. Qui xp̄i sūt carnē suam crucifixerūt cū vicijs z cōcu. zc.

E

¶ Circa scōm de bto Jacobi sctitate sit p̄clusione q btūs Jacobꝰ apl'us cōprobat fore sctissimus z B p̄cipue ex septē pulegijs ipsius. q̄ nota fm p̄mas l'as huius nomis Jacobus.

P̄rimū qz iacens in vtero sctificatus.
Secūdū qz abstinētia magna austerus
Tercīū qz p̄sanguinitate xp̄o p̄iūctus.
Quartū q̄a ordinariꝰ. s. epūs hierosolimitanꝰ.
Quintū q̄a bonitate famosus fuit z bñdictꝰ.
Sextū quia virginitatis et innocentie vir̄oze pp̄etuus.

¶ Septimū qz solēnitate misse sūme deuotus.

P̄rimū pulegiū qz btūs Jacobus iacēs in vtero magno fuit sctificatꝰ. vt dicit Hiero. li. de viris illustrib'. z tūc fuit a pctō originali purgatꝰ Jn B em̄ p̄cellit cōes homines in pctō originali natos. nec B pulegiū p̄cessū legit alicui alioꝝ apostoloꝝ. vñ in B assimilat Jobi bap. z Hieremie pphe. Et de B cōcor. eccl'iastica historia z Egisippus.

¶ Scōm pulegiuz qz fuit abstinētia magī austerꝰ. qz vt dic̄ Hiero. de virs illust. et Egisip. vinū z sicerā nō bibit. et carnes nunq̄ māducauit nisi agnū pascalē. Jtez flexis genibꝫ in orōne tā diutinus fuit vt ad modū camelorꝝ ei genua duricie traxissent. ferrū i caput ei nō ascēdit. oleo nō est vnctꝰ p refrigerio estꝰ. balneo nō est vsus nec lanea veste. sed lindone. ¶ Tercīū pulegiuz qz p̄sanguitate fuit xp̄o p̄iūctꝰ z facie simillimꝰ vt dicerēt frat' dñi singl'ari pulegio. vide in legēda ser. j. J. Quartū pulegiū q fuit ordinariꝰ epūs hierosolimitanꝰ. Nam fm qđ dicit Hiero. apl'i ip̄m in ep̄m p̄mū hierosolimis elegerūt et bono rifice ordinauerūt ac p̄secrauerūt. Jn q̄ tandē et sanguine fuso martyr p̄secratꝰ extitit ¶ Quintū pulegiū qz bonitate famosus fuit et bñdictꝰ. et B tā int' apl'os q eū sūme sctīm reuerebant. vtpote in vro sctificatū reputan. p̄terea ip̄m in epūm hierosolimitanuz elegerūt vt eiꝰ sinie oēs parerēt tā etiā int' sacerdotes iudeoꝝ. Unū vt dic̄ Hiero. z Egisip. solus int' apl'os p̄pter nimiā sctitatē a sacerdotib' permittebat intrare in sctā sanctoꝝ nō qdem causa imolationis sed oratōis. q̄s etiā inter populos cōmunes apud q̄s vt idē Hieronym̄ꝰ z Egisippus testant tante reuerentie z dignitatis famosoq; sanctitatis Jacobus extitit vt fimbriā vestimenti eius certatim tāgere cupent

De sanctis Philippo et Jacobo

¶ Sextū ꝓuilegiū qꝫ ꝟgitat⁹ z innocētie fuit vtroꝛe ꝓpetu⁹. vt eñ ait Hiero. z ꝓcoꝛ. Egisip. ꝟgitatē ꝓpetuo ſuauit z nūq̄ moꝛtal' peccaſſe putak. Sz q̄rit vñ ꝟbari poſſit. ſ. q̄ nūq̄ moꝛtalit iacob peccauerit. Et rō q̄ſtiōis: qꝫ oēs apli z diſcipuli cōit dicūt peccaſſe moꝛtalit z oēs ſctē mlieres: excepta btā matre ꝟgie eroꝛbitañ. a fide xpi i paſſiōe ei⁹. iuxta illō Mat. xxvj. Oēs vos ſcādalū patiemi in me i nocte iſta zc. Ad hec rñdeꝛi pōt q̄ illō xpi dictū accipiēdū ē ꝓ diſtributi one accōmodā ꝓ illis oīb⁹ q̄ ſcandalū. id ē ruinā infidelitat⁹ z ſic pcti incurreꝛūt generalit. Naz ſi ſimplicit intelligeret nec btā ꝟgo excipit. qꝫ q̄ dicit oīs nihil excipit ꝑm pbm. Pōt ḡ dici q̄ ab illa generalitate iſte iacob excipi valeat. Et ꝟ pro bak duplici rōe. ꝟiſibiliter videt. ſ. q̄ non peccauerit. Una ē: qꝫ credit fuiſſe ſctificat⁹ i vtero vt patuit Sctificati aūt i vtero ꝓfirmanti bono vt ñ pec cēt i vita moꝛtalit. Alia rō eſt: qꝫ ſic ōt Hiero. li. de viꝛ. il. z Joſeph⁹. Ju paſceue moꝛtuo dño ia cob iſte votū vouit ſe nō comeſtuꝝ donec vide ret xpm a moꝛtuis ſurrexiſſe. Uñ i ipa die reſur rectiōis xps apparēs ſibi z eis q̄ cū eo erāt dixit. Ponite mēſam z panē. quē bñdicēs dedit iaco bo di. Surge frater mi comede qꝫ filius homis a moꝛtuis reſurrexit. Sz quō Jacob ſe tali voto aſtrinxiſſet. ſ. nō comeſtuꝝ donec xps reſurgeret niſi fidē ō reſurrectōe xpi habuiſſz. ḡ ſeq̄t ꝓpoſitū

¶ Septimū ꝓuilegiū Jacobi ē: qꝫ ꝑmā miſſaz ſo lēnit⁹ p⁹ aſcēſionē dñi i pōtificalib⁹ hier'ymis ip ſe celebrauit. z ad ōcoꝛē ac ſolēnitatē celebrē miſ ſe addidit oꝛdinē. vt patuit de ꝓſe. di. j. Jacob. in tertu cū glo. Ueneremur ḡ charissimi būc ſctm quē z xps z apli: alīq̄z ſcti venerati ſunt.

¶ Circa terciū myſteriū de celeſti btitudine q̄ ꝑncipali⁹ ꝓſiſtit in viſiōe z fruitiōe ac tētōe ppe tua ſcriſſime trinitat⁹ diuie. Pro documēto ſit iſta ꝓcl'o. q̄ ꝑ hac ſctoꝝ feſtiuitate merito indu cūt oēs fideles aīe ad recogitādū z deſideraduz btitudinē ſupne patrie. Qō ſic declarat. Quero nāq̄: cur ſolitū ē apōs xpianos ponere hodie frō des arboꝝ viꝛētib⁹ folijs i ianuis vl' ſup aut añ poꝛtas vl' valuas ſuaꝝ domoꝝ aut manſionū vt ꝓſtat. Ad qō rñdet q̄ hui⁹ vna ratio dak a ple riſq̄ hiſtoꝛica tal'. qꝫ vicz vt ōꝛ. Philipp⁹ apl'us cū intraſſz ciuitatē hierapolim: ifideles domuz vbi fuit hoſpitat⁹ ſignauerūt arboꝝ frondib⁹ vt mane ſeq̄nti ꝓgregati ſup eū irruerēt z ibidē ipz occideꝛēt. Qō cū mane facto facere vellēt ecce mi racl'oſe ꝑ dei angelū factū viderūt ſup ſingl'as et oēs domos illius ciuitat⁹ poſitas ꝓſil'es viꝛētes frōdes arboꝝ. z ſic domū illā diſcernere a ceteꝛ neq̄erūt. Ul' vt alij dicūt ꝟ ideo fieri ꝓſueuit ad ſignificādū q̄ ambo iſti apli ꝑ lignū ſūt martyri ſati. ſ. Philipp⁹ ꝑ cruc⁹ lignū. Jacob aūt ꝑ par tēcā fullonū. Sz alia rō huius dak potioꝛ: qꝫ ho die eſt ꝑma dies Maij q̄ a ꝑncipio ſolebāt ho mines mūdani delectamēta q̄rere ꝑ amenitates arboꝝ vl' arbuſtoꝝ z auiū cāt⁹. gō apud fideles chriſtianos vſu inoleuit ad incitādū vt recogno ſcerēt ſupne patrie amenitatē: z illā deſiderarent de cui⁹ btitudie hodiernū loq̄t euāgeliū. ſcz q̄ in domo p̄is celeſtis māſiōes multe ſunt. z i viſio ne illi⁹ oīs ſufficiētia eſt. z q̄ q̄ videt filiū videt z ꝑem vt patuit. ¶ Querit ḡ gīa boꝝ vtrū oīm bonoꝝ plenariā poſſeſſionē habeat hō ī pa tria i viſiōe diuia. Ad qō rñdet Aug. i li. ō ci. dei di. ſic. Quid ē q̄ ꝑ ꝓbam dñs dic. Ero illoꝝ de⁹. niſi ego ero vñ ſatient. ego ero q̄ cū q̄q̄ ab ho minib⁹ honeſte deſiderank. z vita z ſal⁹ z vict⁹ z copia z gl'ia z honoꝝ z paꝝ z oīa bona. Hec ille

¶ In q̄b⁹ ꝟbis ſeptē ſpecialia notāt bona deſide rabilia i deo. Primū ē vita. Illa em̄ eſt pura et tota vita: qꝫ totalit moꝛs ibi peribit z defectus. Greg. Terrena vita ſupne vite cōpata moꝛs eſt poti⁹ dicēda q̄z vita. Ipe etem̄ q̄tidian⁹ defect⁹ coꝛruptōis q̄d eſt aliud q̄z q̄dā ꝓlixitas moꝛtis.

¶ Scōm bonū eſt ſalus. id ē ſanitas. Paꝝ em̄ eſt habere vitā ſi ſp infirmitas haberet. qꝫ cum moꝛbo nō eſt vita ſz miſeria z pena ſicut eſt in p̄ ſenti. Sz ibi (vt ſcribit Apocal'. xxj.) neq̄ clamoꝛ neq̄ doloꝛ neq̄ luct⁹ erit zc. ¶ Terciū bonū ē vi ct⁹. ꝟ eſt guſt⁹ ineffabil' ſuauitatis. Paꝝ em̄ eſſz habere vitā z ſanitatē ſi eſurirēt z egerēt penuria Ideo habebūt i deo plenā ſuauitatis ſatietatē ꝑ petuo. ꝑs. Satiaboꝛ cū apparuerit gl'ia tua: et hāc innumerabilit. Ju p̄ſenti aꝛ nūq̄ ſatiamur finalit z totalit. ¶ Quartū bonū copia: ꝟ eſt di uitie. Paꝝ eni eſſet p̄dicta habere z diuitijs op patis carere. Erunt ḡ ibi nob gl'ioſiſſime diuitie. Pſal. Gl'ia z diuitie i domo ei⁹. O quare ſeruij rē deo ſi daret ibi au⁹ vl' diuitias hui⁹ mūdi q̄ reputank ſtercoꝛa ſed ml'to melioꝛa dat: ergo zc.

¶ Quintū bonū gl'ia. i. pulcritudo gl'ioſa. Nam paruꝝ eſſet habere diuitias z aliq̄ turpitudie fe dari. Erit em̄ pulcritudo a deitate animā illu mināte z replēte. Apoca. xxj. Claritas dei illumi nabit eā. Erit etiā er ꝟ pulcritudo in gl'ioſo coꝛ poꝛe. qꝫ fulgebūt iuſti ſicut ſol. Mat. xiij. ¶ De xtū bonū bonoꝝ Paruꝝ em̄ eſſet habere pulchri tudinē niſi haberet honorē. Nam ibi habebit hō ſummū honorē regiū. Primo quo ad habitum. Pſal. Aſtitit regina. id ē anima a deꝛtꝛ in veſti tu deaurato. Secūdo quo ad coꝛonā z domini um. Pſal. Gloria et honoꝛe coꝛonaſti eū z conſ ſtituiſti eū ſup opera manuū tuaꝝ. Tercio quo ad nobilitat⁹ ſtatū ꝑpetuuꝝ z ſummū. qꝫ erunt filij dei et heredes. Roma. viij. Heredes q̄dem dei et coheredes chriſti ¶ Quarto quo ad reue rentie cultū. qꝫ oēs angeli z beati ipm ibi hono rabūt. z inſup btā virgo z chriſt⁹ de⁹. Pſal. Ni mis honoꝛati ſūt amici zc. ¶ Septimū bonuz ē par z oē bonū. Nā ḃre hec oīa ſp cū guerra quid ꝑdeſſet. Erit ḡ ibi par ſempiterna int⁹. i. in alia et extra in oīb⁹ finib⁹. Eſa. xxxij. Sedebit ppl's me us i pulcritudie pac⁹ in tabnacul' fiducie et req̄e

opulenta.ſ.in abūdantia oīm bonoꝝ deſidera/biliū. Uñ Aug⁹. Ibi nullū aderit malū:nulluz aberit bonū. Boetius. Brītudo eſt ſtatꝰ oīm bonoꝝ aggregatiõe pfectꝰ. ¶ Queri põt ꝫ quõ ibi in deo habebímꝰ oē bonū deſiderabile:cū deus ſit ſimpliciſſimū bonū z deſideria hoīs multiplicia. Reſpõdeť breuiť q hoc erit ibi Prio.qz in ipſo ſũmo bono aīa q̃tať vt nil aliud deſideret ſciēs q oīa bona ſũme exiſtũt in deo et realiť. Uñ Exo.xxxiij.ait deꝰ moyſi petēti viſionem diuinā. Ego inq̃t oſtendā tibi oē bonū.ſ.in meipo viſo zc. Scõo qz q̃q̃d ibi btūs deſiderat:mox illõ ſatietate plena in deo ſũme hẽbit p ſuo appetitu. Pſ. Replebiť in bonis deſider.t. Tercio q̃a deus ipe q eſt ſummū bonū in oīby p oīa aderit ipſi btō homi. Uñ vt ẽm Aug.ſup Joh.loq̃r.in patria erit deꝰ ipſis btis oīs veritas intellectui: oīs ſpecioſitas aſpectui: oīs ſuauitas auditui: oīs copioſitas indigēti:oīs delectabilitas olfactui:oīs amoꝛoſitas affectui:oīūis dulcoꝛoſitas guſtui:oīs ſatietas appetitui. Et q̃d plus dicere valeā ignoꝛo:hoc ſolū ſcio:hoc fateoꝛ. qz deꝰ totus erit ibi oīa in oīby tibi vt dicit Apl's. O chariſſimi illuc feſtinate vbi ſp viuaťſ:amate vitā.ſ. illā eťnā vbi ſũma ſecuritas:ſũma felicitas et oē bonū.quā nob brītudinē põſtet meritſ iſtoꝝ apoſtoloꝝ pater filius z ſpũſſanctus.

¶ De ſcē crucis Inuentione Ser.j.cū Legēda

QUi me inuenerit:inueniet vitā z hauriet ſalutem a dño Prouer.viij.ca.z ad laudē hodierne feſtiuitaťſ.ſ.ſcē crucſ. ¶ Sicut Damaſcen⁹ li.ij.ca.xij.dicit.p crucē xpi et ñ p aliõ moꝛs euacuata eſt pmi parēťſ:pctm eſt ſolutũ:infernꝰ ſpoliatꝰ eſt:et ad brītudinē reuerſio data eſt:poꝛteq̃ paꝺiſi apte ſunt. Et ibidē ſubdit. Nec eſt ſalus aīe z coꝛpis:oīm maloꝝ auerſio:oīm bonoꝝ datrix:pctī interemptio:lignuz vite. Nec ille. Hāc aũt crucem xpi hodie inuenit ſcā Helena Idcirco p huiꝰ iuētiõis feſto merito z cõueniēť vba pmiſſi thematis accipiunť in pſona crucis Qui me.ſ.crucē xpi inuenerit:fide integra charitate formata:inueniet vitā z hauriet ſalutē. In q̃bus vbis tria myſteria notabímꝰ p b ſermõe.

¶ Primũ ðz crucis req̃ſitio ſpualis ex b q dicit Scõm ðz crucſ opatio ſalu (Qui inuenerit. taris ex hoc q ðz:vitā z ſalutē haurire.

¶ Tercium dicitur crucis inuentio materialis hoc occaſione feſti.

¶ Circa pmũ de ſpuali req̃ſitione crucſ accipiamꝰ p concluſiõe q oīs xpianꝰ vt valeat ſaluari:debet toto poſſe conari ad req̃rendũ et portãdũ ſpualiť crucē xpi. Declaraťſ Prio p rõnez. q̃a vt ait Augꝰ.ſup Joh.ſer.ij. deus inſtituit lignũ vt mare trāſeam⁹. Nemo põt trāſire mare huiꝰ ſeculi niſi xpi cruce portatꝰ. Nec ille. Exẽpli gr̃a: Dõ viatoꝝ q̃ñ venit iuxta pfũduz fluuiũ triſtať q nõ põt pertrāſire. Si aũt ibidē ꝛtingat inuenire nauē q̃ſitā magnũ habet ſolaciũ z maximā ſecuritatē. Sic ſpualiter eſt. de fluuio pñť vite fluxibilis ad portũ ſalutſ hõ peruenire nõ potuit niſi p crucē xpi p quā tanq̃ p nauē venimꝰ ad portuz ſaluťſ. Iſido.de ſũmo bo. Quotiēs i fluctibꝫ z pcellis es.ſ.tẽptationũ.lignũ aſcẽde crucſ z liberaberſ. Itē Euſebiꝰ. Tota ſalus mẽťſ z coꝛpis pueniť ex ligno crucſ. Nã ſi hoc lignũ xpus nõ ptuliſſz totꝰ mũdus z aīa z coꝛpe eťna pijſſet dãnatione nec gl'iosa reſurrectio morti ſucceſſiſſet. Scõo patet cõcluſio p pfiguratiõē.qz in diluuio oēs hoies pierũt pter paucos.ſ.octo aīas: q̃ ab aq̃s ſaluefacte ſunt p lignũ arce.j. Pet.iij. Cur b niſi ad figurādũ q̃ ſine ligno crucſ nõ ē ſalus z liberatio aīaꝝ. Bap.xiij. Exiguo ligno credunt homines ſaluare aīas ſuas. z trāſeũtes mare p rate liberati ſũt. Tercio claret ꝛcluſio p doctoꝝ dicta z inſtructionē.et aliq̃s doctoꝛes ꝓducamus Prim⁹ eſt Bern̄.de floꝛibꝫ di.ſic. Dira res nihil formidoloſiꝰ homi q̃z crucē pati. Sed q̃re timẽt hoies crucē niſi qz latrones ſũt. ſi latrones nõ eſſent:crucē nõ timerẽt. Circũire poſſum dñe celũ z terrã mare z aridã z nuſq̃z re inueniã niſi in cruce.in hac te inuenit q̃cũq̃z inuenit. Idez in ſermõe. Neminẽ inq̃t audiamꝰ fratres nõ carnẽ et ſanguinẽ:nõ ſpũm quẽlibet deſcenſuz de cruce ſuadentẽ:pſiſtamꝰ i cruce:moꝛiamur cũ xpo in cruce. Nec ille. Scõs doctoꝛ Auguſtinꝰ in ſer. Tota inq̃t vita chriſtiani ſi ẽm euãgeliuz viuat crux atq̃z martyriũ eſt. Audiat ğ xpianꝰ dicentez xpm. Qui nõ baiulat crucē ſuaz z ſequiť me nõ ē me digꝰ Lu.xiiij. Tercius doctoꝛ Johes Gerſon Cãcel.pariſienſ li.de inťna ꝙuer.ca.xij.ðt ſic Durꝰ mlťſ videť b ẽmo:abnega teipm tolle crucē tuã z ſeq̃re ieſum. Sed mlto duriꝰ erit audire illud extremũ vbuz. Diſcedite a me maledicti in ignē eťnũ. Et infra. Quid times tollere crucez p quã itur ad regnũ.nõ eſt ſalus aīe nec ſpes eťne vite niſi in cruce. Infra. Quis ſctõꝝ in mõdo ſine cruce z tribulatõe fuit.nec ipe dñs ieſus vna hora ſine doloꝛe paſſiõis fuit q̃diu vixit. et quõ tu aliã viã q̃ris q̃z regiã viaz ſcē crucſ. Erras erras ſi aliõ q̃ris q̃z pati tribulatiões. Vult eñ deꝰ vt tribulatiões ſine ꝛſolatiõe diſcas pati:vt illi totaliť te ſubijcias et humilioꝛ ex tribulatiõe fias. Nec z plura ibidē q̃ cã breuitaťſ ſufficiãt. ¶ Querit ğ bic q̃d ſit vel i q̃ conſiſtat crucſ req̃ſitio ſpualis z baiulatio. Ad hoc rñdet Hugo de claua. aīe.li.ij. Et q̃dam alij cõcoꝛditer di.ſic. Tres ſũt cruces ſez q̃ hodie inuente ſunt q̃rẽdo.

Prima latronis deſperãtis
Scõa latronis oꝛãtis z penitẽtis.
Tercia xpi patientis p nobis

Prima crux malicie diabolice. Secũda penitẽtie vere. Tercia iuſticie perfecte. Item Oroſius ſup Lanť. Qui malus eſt z nõ ꝛfitẽs cũ latrone

blasphemante dānat diaboli cruce. Qui vo no cēs est sed pcā cōfitēs cū latrone confitēte saluat Qui vo innocēt mala vel mortes patit: cū xpo crucifigit. Nec ille ¶ Primi g̃ sunt q̄ inueniunt in cruce malū latronis vt sunt pctōres. Sūt em̄ tales in cruce pcti vel malicie z diaboli. qz vt ait Aug⁹. vna q̄q culpa sibūpsi pena est. iuxta illud Eccl. xij. Nō est ei bñ q̄ assidu⁹ est in malis. Habet quippe hec crux q̄ttuor cornua penaz. Primū est pena ante pctm̄ in cogitādo et laborādo vt possit ꝓpetrare maluz. Bern̄. Laborat latro nocte ferro vestit⁹ vt prēdā rapiat. vigilat fur vt domū fodiat. vigilat luxuriosus vt voluptatez impleat. sed hūj lōge sunt a labore quē dñs cōsiderat. Ue g̃ portātib⁹ crucē nō xpi sed diaboli vt malefaciāt. ¶ Secundū cornu est pena p⁹ pctm̄ Bern̄. Nō est maior pena q̄z remordēs ꝛscia. ¶ Terciū cornu ē cōfusio corā hoib⁹. Latho. Cōscius ipse reus de se putat oia dici. et ꝓs. Cōfundant z peant pec. a facie ẽre. ¶ Quartū cornu est eternū tormētū. Stipēdia ei pcti mors Rom. vj. Greg. Mo mētaneū est qđ delectat: eternuz qđ cruciat. ¶ Secūdi sunt q̄ q̄rūt z portāt crucē boni latronis: quā inuenit hodie Helena regia. id est ratio debet reqrere regēs sensualitatē. z debet cōpellere iudā. i. carnē: minādo ei ignē. s. eternum Et ista est crux vere pnie q̄ ꝛsistit in q̄ttuor cornibus. Primū. s. inferi⁹ cornu est humilis recognitio z doloz pcti. Aug⁹. Ubi doloz finitur ō pnia nil remanet de venia. Secōm scz supi⁹ cornu est dei placatio p cōfessionē et satisfactionē cū ꝓposito nunq̄ de cetero offendēdi. Terciū. s. dextr̄ cornu est restitutio. Aug⁹. xiij. q. vj. Si res. Pctm̄ nō dimittit nisi restituat ablatū. Quartū. s. sinistrū cornu ē iniuriaz remissio. Aug⁹. Unuscuiq̄z talē indulgētiā acceptur⁹ est a deo q̄lez ipse dedit ꝓrio. ¶ Tercia crux fuit hodie ꝓncipali⁹ q̄ sita scz dñi nr̄i ihesu xpi quā inuenūt z portāt gloriose iusti vt dicāt cū apl'o Gal'. ij. Christo cōfix⁹ sum cruci: viuo ego iā nō ego: viuit vo i me xp̄s Sed in q̄b⁹ hec crux cōsistat Bern̄. in ser. Uicit leo. edocet dicēs in hec vba. Dūs ꝓtutuz gēmis q̄ttuor cornua crucis a xpo ornant. supeminens est charitas. a dextr̄ est obedientia. a sinistris patientia. in ꝓfūdo būilitas. Dūs dicauit trophe um crucis ꝛsūmatio dūice passiōis. Sic g̃ spūaliter in hac cruce ōbet pēdere bon⁹ xpian⁹. Gal'. v. Qui xpi sunt carnē su. cru. cū vi. et cō. Qui hāc crucē inuenerit z portauerit inueniet vitā in xpo et hauriet salutē eternā. Ē

¶ Circa secundū ꝓncipale de opatōe salutis nr̄e p crucē xpi q̄stio vtil' occurrit Utr̄ sine xpi cruce vel absq̄z filij dei passiōe saluari gen⁹ hūanū fuerit possibile. Rō q̄stiōis est. qz de⁹ est oipotens. z ideo sicut solo impio volūtat̄ hoies creauit: ita solo ipio volūtat̄ saluare potuit. Grego. xx. moral'. Qui nos fecit existere ex nihilo: reuocare etiā sine sua morte z passiōe crucis potuit sola volūtate. Sed in cōtrariuz est scēptura Au. vl. Oportebat pati xp̄m z sic p̄dicari pniam in remissionez pctōz in noīe ei⁹ zc. Ad hec respōdēdo sm doct. ꝓcipue Bonauē. z Richardū sup. iij. dist. xx. con cor. Alexā. ō ales. et Thomā. iij. ptē. q. xlvj. art. j. elicia⁹ tres ꝓcipuas veritates p documēto.

¶ Prima vitas q̄ de potentia dei absoluta potuit de⁹ hoiez saluasse sine xpi pena. Un̄ Leo papa in q̄dā ser. ramispalmaz ōt sic. Oipotentia filij dei q̄ eq̄lis est patri potuisset liberare gen⁹ humanū solo impio volūtatis sue: nisi diuis opibus magis cōgruisset. Item Aug⁹. xiij. li. de tri. Dicim⁹ aliū inq̄t modū deo possibilez fuisse cuius ptāti cūcta subiacēt. Sed sanāde nostre miserie cōueniētiorē aliū modū nō fuisse q̄z p xpi passiones Et p hec soluit rō ꝓscpta q̄ bñ ꝓcedit. q̄a potuit de⁹ hoc absoluta potētia sed ñ fecit qz nō cōgruit Sicut exemplifīa: rex de sua potētia absoluta posset ex regia clemētia mādare q̄ oēs q̄ sunt in carcere vel morti iudicati. p tali die dimittant liberi. Sed ꝓuenient z legitime nō pōt ō facere nisi satisfactio fiat vel restitutio illis q̄bus tales tenent. ¶ Secūda veritas q̄ de potētia ordinata hō saluari nō poterat sine crucis xpi pena z morte satisfactoria. Ratio. qz potētia ordinata respicit ordinē iusticie: q̄ exigit cōdignā satisfactionez p⁹ gen⁹ hūanū iuste icurrit penā z mortē etnaz p pctō p̄mo⁹ parētū. Quāuis em̄ diabol⁹ i paradiso iniuste inuaserit hoiez z decepit: tñ hō volūtarie ꝛsentiēs iuste ōrelict⁹ ē sub diaboli potēte cadere: z reatū pene ac mortis etne cui se voluntarie obligauit incurrere. Idcirco ordinata potentia ñ potuit liberari z saluari aliē q̄z p satisfactōez filij dei i cruce p toto genere hūano. p quā passiōne in cruce mlta expediētia ad salutē hūani gen⁹ ꝛueniētissime cōcurrebāt. vt patebit i se. ¶ Tercia vitas q̄ q̄zuis xp̄m pati et mori i cruce nō erat simpl'r necesse p nr̄a salute. erat tñ necessariū ex dei ordinatiōe ad saluādū sic cōgruētissime sm ordinē iusticie. Declarat. qz xp̄s ñ cogebat nec oportebat eū pati p nr̄a salute necessitate coactōis q̄n alio mō potuiss⁹ nob⁹ salutē dare. qz si hoies xp̄m dei filiū cognouissent: nunq̄z crucifixissent. vt ait apl's. j. Loz. ij. qō si de⁹ fecisset vt scz agnouissent xp̄m hoies oēs z ñ occidissent: in tali casu volūtas sola xpi ad patiēdū z charitas intima suffecisset ad saluādū hoiez. vt volūt p̄dicti doc. Sic etiā si hō i paradiso ñ peccasset: nihilominus sm Scotū xp̄s icarnat⁹ fuisset ex charitate z dei ordinatiōe. nō tñ carnē mortalē z passibilez assūpsisset: nec aliqs illū i paradiso occidisset. ꝛs in sola noticia z fide xpi homies in celū puenissent Erat g̃ nō simpl'r necessariū pati xp̄m sed ex suppositione diuie ꝓordinatōis z cōgruētioris libe rationis humane. qz sic in cruce pati xp̄m magis expediebat ad nostrā salutez mlt̄is rōnib⁹. quas accipe sm ordinē alphabeti. Primo rōne ablutionis a sorde pcti. Apocal'. j. Dilexit nos z lauit

nos a pctis in sang. ꝛc̄. Scō rōne btitudis. ſ. p merende p suā passionē. qz p hoc xps dns cōuenienter ꝓmeruit p sua obediētia z hūilitate exaltationē. Juxta illud Phil. ij. Factꝰ est obediens vsqz ad mortē: mortez aūt crucis. ꝓpter qō z deꝰ exaltauit illū. Et nobis gram: nō solū liberationis sed etiā iustificatiōis p sacramēta q̄ efficaciā habent ex xpi passione. z ꝓmeruit in futuro nob etiā gl'iam btitudinis. Tercio rōne charitat̄. ſ. in nobis accendēde: sine q̄ nō est salus. j. Cor. iij Unū Serñ. Super oia te amabilē mihi reddit o bone iesu calix passiōis quē bibisti in cruce. B est em̄ qō affectū meū arctꝰ stringit: iustius erigit: z fortꝰ allicit. Quarto rōne diuine dilectiōis. ſ. cognoscēde. p hoc em̄ cognoscit bō q̄z sūme deꝰ nos diligat. Ro. v. Cōmēdat in nob deꝰ suā charitatē. qz cum essem⁹ inimici xps p nobis mortuꝰ est Quinto rōne exēplificationis. qz p hoc dat nob summū exemplū obediētie. hūilitat̄. iusticie. patiētie. z alia ꝙ vtutū salutifera ꝙ. vñ. j. Pe. ij. Xps p nob passus vo. reli. exem. vt se. vest. eiꝰ. Sexto rōne fraudis. ſ. diabolice. vt sicut diabolꝰ fraudulenter hoiem in ligno vicerat: ita in ligno vincerē p xpm dñm. nō q̄dem potētia deitatis sed iusticia z hūilitate. vt dicit Augꝰ. xiij. de tri. Septimo rōne gl'ie dei: in hoc q̄ ipleuit xps sic oia q̄ ꝓphetas p̄nūciata a deo z ordinata ac reuelata in scptur̄. Octauo rōne hūane emptōis z obligatiōis. qz p B boi indita ē maior obligatio ad seruiendū xpo et nō pctis. Unū. j. Cor. vj. Emptiestis p̄cio magn̄. gl'ificate et portate deū in cor. ꝛc̄. O g̃ homo xpiane recognosce xpi Jesu amorē q̄ voluit pro te pati ꝛc̄. B

Circa terciū mysteriū de inuētiōe materialis crucis christi accipe. p ꝯclusiōe q̄ inuētio sancte crucis digne ab eccl'ia hodie colit. qz hodie inuenta ꝓbabit̄ z miracl'is manifestata ꝓbab̄. Pro cuius historia vel legēda notandū q̄ sancta xpi crux multipl'r dicit̄ fore inuēta p tēpoꝝ varietate. Primo nēpe inuenta fuit a Seth filio ade vt legit̄ in euāgelio Nicodemi q̄ scz cū Adam infirmaret Seth filiꝰ eius portas paradisi adijt. z oleum ligni miscōie q̄ corpꝰ pungeret p recipienda sanitate postulauit. Cui apparēs Michael angelus ait. Noli laborare z flere. p hoc oleo. qz habere nō poter̄ nisi q̄n cōpleti fuerint q̄nqz milia q̄ngenti anni. Legit̄ aūt alibi q̄ tūc dedit sibi angelus tria grana ligni veriti: put etiaz Lyra sup Job. v. recitat. Redies g̃ z patrē mortuū inueniens: hec grana sup tumuluz patr̄ plātauit. Inde q̄z orte sunt tres vgule q̄ postea in vnā arborē cōiūcte: sicut recitādo dicit Lyra vbi s. creuerunt in arborē magnā z vsqz ad tpa salomonis illa pdurauit. Et in q̄dā historia grecoꝝ legit̄ q̄ tradidit ei angelus de ligno in quo adam peccauit z dixit q̄ q̄ndo fructū fecerit tūc pater saluabit̄. Sz hec apocrifa sunt q̄uis historice narrari possint. qz nō derogāt fidei. Scō inuēta fuit a Salomone q̄ dū domū salt̄ edificaret: vidēs arborē pulcrā istā p̄cidi iussit. Et vt dicit Johānnes Beleth. nus q̄z locari poterat vel aptari: mō nimis lōgitudie excedēs: mō breuitate deficiēs. ob hoc indignati artifices ipsam reprobarūt. et sup quēdā lacū vt esset pons trāseūtib⁹ p̄iecerūt Regina aūt sabba q̄ fm Josephū dicta fuit Nicaula cū venisset in hierl'm audire sapiaz Salomonis vt habet̄. iij. Reg. x. Que dū p lignū trāsire debebat: vidit in spū q̄ saluator p̄ in illo ligno suspēdēdus erat. Idꝰ sup illo nō iuit sed reuerētiā ei fecit. Et vt dr̄ i hist̄oria scolastica inti maut Salomoni q̄ in illo ligno q̄dā suspēdendus foret p cuiꝰ mortē iudeoꝝ regnuz deleri deberet. Salomō igit̄ b̄ lignū inde sustulit z in p̄ fundissimis terre visceribꝰ ōmergi fecit. Postea ꝓbatica piscina ibidē facta est: vbi nathinnei hostias abluebāt. Unū z ꝓbatica dr̄ a ꝓbaton q̄ est ouis. ſ. p hostia imolāda fm Lyrā. Tercio inuēta fuit a iudaica gēte in illa piscina. qz vt scribit Job. v. hec piscina habuit vtutē hāc q̄ cū angelus dñi descēdisset z aq̄ moueret: q̄cūqz por descēdebat in piscinā sanabat a q̄cūqz infirmitate. Hoc aūt putat a nr̄is doctoribꝰ q̄ nō solū ex descēsu angeli tale miraculū fiebat sed etiā ex vtute ipsi⁹ ligni sctē crucis ibi latētis. Appropinq̄nte g̃ passiōe xpi p̄dictū lignū supnatauit diuio nutu. quod cū iudei vidissent ipm acceperūt z dño crucē parauerūt. tandē post mortē xpi et ascēsionē ipsam crucē iudei in terra abscōderūt in golgatha vbi crucifixꝰ fuit dñs: vbi p ducentos annos z vltra latuit. ¶ Quarto g̃ inuēta ē ab Helena Cōstātini mr̄e. z hec ab ecclesia inuētio hodie celebrat̄. Alie aūt inuentiōes p̄dicte nō colunt. qz tūc nōdū fuit b̄ lignū sanguie xpi ꝓsecratū. Reptū est aūt b̄ lignuz hodie tali mō q̄ vt hr̄ in ecclesiastica historia tpe Cōstantini imperatoris Maxētiꝰ romanū imp̄iuz inuasit. et imperator ꝙ illū ꝓflicturus iuxta pontē albinū ad fluuiū danubij eristētē ꝓcēdit. Cū igit̄ constantinꝰ multū anxiaret̄ z p aurilio ad celū crebro oculos leuaret vidit p soporē ad oriēt̄ ptē in celo signū crucis igneo fulgore rutilare: angelosqz astare z sibi dicere. Cōstātine i b̄ vinces. Et vt dr̄ in historia triptita dū de b̄ q̄d esset imperator miraret̄: xps nocte eidē appuit cū sig̃ qō vidit in celo. iussitqz vt fieret eiꝰ signi figuratio p aurilio. tūc cōstātinꝰ letꝰ fact̄ z de victoria securꝰ tā reddit⁹: signū crucis i frōte z vexill' designāt. z manu dextera aureā crucē portat. ozauitqz vt sine sanguis effusiōe victoriā dñs p̄staret. et sic factū est. Maxētiꝰ em̄ iusserat decipulā in nauib⁹ cōpositā fluuio pōtib⁹ strato fieri. z diuio nutu sui opis oblit⁹ festinauit pōtē cū pauc̄ cōscēdere: iubeñ vt ceteri seq̄nt̄. et sic decipula q̄ cōstātinū decipere voluit est deceptꝰ et i fluuij p̄fūdū demersus. Cōstātinꝰ vo ab oib⁹ vnanimit̄ est susceptꝰ. Tandē aliq̄nto tpe interiecto rome visionez petri z pauli apl'oꝝ vidit: z sacro

baptismate tūc p papā Siluestr renatus z a le
pra mūdatus in christū pfecte credidit. z sic ma
trē suā Helenā misit hierosolymā vt crucē domi
ni reqreret cui⁹ sīg victoriā habuisse recordabat.
¶ Cū ergo Helena hierl'm aduēissz oēs iude
orū sapientes ad se ꝯgregari iussit. sup q̄ iudei pa
ꝛ.. facti dicebāt adinuicē. Quare pntatis nos re
gin.. ad se faciat ꝯgregari. Inc̄ q̄s vn⁹ ex eis no
mine Judas dixit. Scio qz vult a nobis discere
vbi nā si.. .. crucis i q̄ xp̄s crucifixus fuit. vi
dete g̃ne q̄s cōfiteat .. .. Sinautē scitote q̄ ler
nā euacuabit. z indicauit eis quō auus ei⁹ pa
tri suo. z pater su⁹ sibi moriēs reuelauerit de lo
co crucis vbi iacebat. Cū ergo illi oēs añ reginā
stetissent inꝛrogati ō loco vbi crucifixus erat do
minus nullaten⁹ indicare vellēt. iussit oēs igne
cremari. At illi timētes tradiderūt Judā q̄ ipse
scire deberet. Cui regina dixit. Moꝛs z vita pro
posita sūt tibi si nō ostendꝛs locū q̄ dicit golga
tha vbi crucifixus fuit dn̄s vt inuenīa crucē ei⁹.
p crucifixū fame te ꝓimam nisi dixerꝛs vitatē. Ille
rn̄dit. Quō scire possum cū iā ducēt z amplius
anni fluxerit: nec illo tp̄e nat⁹ fui. Cū g̃ illū i pu
teū siccū ꝓiecissz z ser diebꝰ ieiunio afflixisset: die
septimo ꝓmisit se indicaturꝰ. Extract⁹ g̃ cū ad lo
cū illū venisset z oꝛasset. ecce subito loc⁹ cōmoue
tur z fum⁹ aromatū miri odoꝛs sentit. ita vt mi
ratus iudas ambab⁹ manib⁹ plauderet z dice
ret. In vitate xp̄e tu es saluatoꝛ mūdi. Tūc viri
lit̄ cepit fodere. z p vigiti passus fodiēs tres cru
ces repperit absconditas. Cūq; nesciret discernere
crucē xp̄i eas in medio ciuitatis posuerūt ibidez
gl'iam dn̄i p̄stolātes. Et ecce circa hoꝛā nonā q̄ ꝺ
dā iuuenis moꝛtu⁹ efferebat. sup qō coꝛp⁹ Ju
das p̄mā z scōam crucē posuit: sed nequaq̄ ille
surrexit. apponēs terciā ꝓtin⁹ defunct⁹ ille redijt
ad vitā. Quedā etiā mlier infirma z semiuiua ia
cēs q̄ erat p̄maria ciuitatis adhibita p̄maz scōa
cruce nil ꝓfecit. ꝛcia aūt adhibita ꝓtin⁹ sana sur
rexit. z sic bāc cognouerūt esse crucē xp̄i. Quā insup
p titulū positū a pilato ibidē inuētū discreuerūt
vt ait Amb. Tūc diabol⁹ i aere vociferās dixit.
O iuda q̄d b̄ fecisti. iude meo ꝛria opat⁹ es. Naz
ille fecit me suadēte ꝓditionē. tu ꝛ me ielu inue
nisti crucē. Uerū scito q̄ tibi vicē rependā cū toꝛ
mētis p regē quē ꝛ te suscitabo. Ad qō iudas nō
extimuit sz ꝛstāter dixit. Christ⁹ te dānet i abyssū
ignis eēn. Post hec iudas baptizat⁹ Quiriac⁹
appellat. z hierosolymo p defuncto epō ibidē in
ep̄m oꝛdinat. Cūq; helena regina etiā clauos de
sideraret inuenire rogauit Judam: qui ad locū
veniēs p̄ces fudit z moꝛ claui fulgētes velut au
rū in terra apparuerūt. Quos ille accipiens re
gine detulit z illa adoꝛañ cum reuerentia susce
pit. z crucꝛ partē thecis argenteis ibidē ꝛditā reli
quit. z aliā ptē cū clauis filio detulit. Judā autez
factum episcopū Quiriacū tādē Julianus apo
stata diabol⁹ suadēte eo q̄ sanctā crucē inuene
rit martyrizauit. Rogemus ergo dominū Je
sum vt p suam crucē det nobis gratiā omnib⁹ i
p̄senti z gl'iam in futuro Amen

Pro Inuētione sancte crucis Sermo secun
dus de vtute sctē crucꝛ oñsa ei⁹ q̄z signi valore

Apparebit signū filij hois in celo. Mat. xxiiij. B
Ista vba saluatoꝛ noster dixit ad lite
rā ō finali iudicio quo apparebit signū filij bo
minis: id ē Jesu christi q̄ est fili⁹ vnius hois tm̄
scz vginis Marie: nō fili⁹ hominū. i. viri z mu
lieris vt alij hoies. Hoc q̄ppe signū filij hois est
crux sctā z passiōis christi istrumēta. vt claui z lā
cea atq; sacra ei⁹ vulnera in manib⁹ z pedib⁹ ac
latere que apparebūt in celo. id ē in aere q̄ celuz
vocat in scriptura ꝓpe. Sed qz p hodierna sa
lutifera inuentōe p̄clare crucis christi ipsa appa
ruit vt legit p gl'iosa victoria i celo: id ē in aere cō
stātino imꝑatoꝛi. z tandē manifestata fuit vt' in
uēta hodie: qō voluit xp̄s dn̄s ad suam gl'iam.
Dicit em̄ i ome. Chryſ. q̄ sic imꝑatoꝛē regali pō
pa vexilla p̄cedūt gl'iosa. quib⁹ declarat ei⁹ aduē
tus vel p̄sentia. Sic xp̄m regez nobis annūciat
ip̄m gl'iosū vexillū vel signū crucꝛ. Un̄ exq̄ crucꝛ
apparitio facta est p signo hodierne celebritatis
merito p b̄ festo accipimus vba hec p themate.
Apparebit signū filij hois in celo. Ex q̄b⁹ verbis
tria mysteria elicim⁹ p hoc ꝑmone

Primū de vtuali crucis apparentia. qz dicit
Scōm de signaculi crucis oꝛ (apparebit
tu z causa. cū additur signum.
Terciū de signi sancte crucis efficacia. qz sub
ditur. filij hominis in celo.

B Circa p̄mū de apparētia virtutis sctē cru
cis christi pro documento accipiamus banc cō
clusionē. q̄ bonus et misericoꝛs deus vt ostē
deret hominē consequi posse salutē: non nisi per
christi Jesu crucē a principio mundi non desti
tit reuelare sancte crucis virtutē. Declarat p va
ria tēpoꝛ curricula a principio mūdi

Primo tempoꝛe innocētie.
Secūdo tēpoꝛe legis nature
Tercio tempoꝛe legis date
Quarto tēpoꝛe ꝓphetie
Quinto tēpoꝛe gratie
Sexto tēpoꝛe sancte ecclesie
Septimo tēpoꝛe ꝛsūmatōis extreme

Primo tpe innocētie. s. i paradiso. De quo legitur
Genes. ij. q̄ inter oia ligna cōmunia q̄ ibi deꝰ p
duxit de humo ꝛstituit duo p̄cipua ligna in me
dio. s. ligni vite: lignū quoq; sciētie boni et mali.
Quid figurauit lignū vite in medio paradisi: ni
si lignum crucis in medio mundi quo dn̄s ope
ratus est salutē. Psal. Jn medio terre opat⁹ ē sz
Bernard⁹ super Cantica. Crux christi fuit vite
lignū quod solum fuit dignum ferre salutem z

vite fructū. ¶Mirū sicut lignū dr vite in paradiso qr diuinit⁹ accepit hāc vim vt ex eius fructu cōmesto corpus stabiliret sanitate nec infirmaret nec morerer ffm Mgrm in.ij.di.xvij. Sic lignū crucis a dei filio iesu xpo et ei⁹ sanguie suffuso accepit hāc vtutē vt destrueret mortē. z vitā ppetuam sine infirmitate in resurrectiōe ꝓferret beatā. Uñ.j.Chor.xv. Per hoiem.s.Adā mors z p hominē resurrectio mortuor. Illud ḡ lignū dictū est vite.qr vitā corpalē cōseruabat.sed lignū crucis multo forti⁹ dr z est lignū vite.qr nō solū vitā nature sed z gre z glie tribuit. In cuius signū xps in cruce pendens latroni grām ꝓtritiōis ifudit z paradisum deitatis pmisit di. Hodie mecū eris in paradiso. Itē qd figurauit lignū scie boni et mali nisi crucē xpi vt volūt doctr. Quia vt dicē magr vbi s. ex eo dictū est lignū scie boni z mali: qa in eo lignō didicit experiendo qd et q̄ntū esset obediē tie bonū z inobedientie malū. Sic p crucē xpi experti sum⁹ bonū obedientie qñ nouim⁹ eū p obedientia sūme exaltatū ad dexterā pris Phil'.ij. Fact⁹ est obediēs vsqz ad mortē crucis p̄ qd exaltauit illū. Et inobedientie malū: qm̄ nouim⁹ p peccō inobedientie nre xpm tā acerba in cruce passum. z a fortiori nos si nō penituerim⁹ sed inobedientes perseuerauerim⁹: eternū incurrere tormētū. iuxta qd dixit saluator. Nolite flere sup me filie hierl'm sz sup vos zc. Nā si in viridi ligno faciunt: in arido qd fiet. Gen. Si de⁹ nō pepcit filio. s. in penis crucis quō pcer figmēto. i. hoi malo in infernalibus tormentis. et sic patet. ¶ Scdo tpe legis naturale reuelauit dñs vitatē crucis q̄ hoiez oportz saluari p illā qñ pcepit noe facere arcā de lignis leuigatis vt saluet vniuersū semen in ea. Gen.vj. Aēs em̄ hoies pierūt extra illam cristētes. Sic oēs dānabunt q̄ crucē xpi refugiunt. Itē post diluuiū oñdit dñs vtutē crucis xpi qñ pcepit abrae imolare filiū suū vnigenitū Gen.xxij. Nā sic illō lignuz quo debebat isaac imolari ipemet dorso exportauit i montē. ibiqz abrā colligauit isaac et posuit sup struē lignor. Et post h semis multiplicatio ei pmittit. Sic de⁹ pr imolari voluit filiū iesum vt ipemet exportaret crucis lignū z super eo poneret. Et ex h multiplicatio fideliū xpi anor fieret Job.xij. Si mortuū fuerit m.fru.af. Causa breuitatis plures alias figuras pterāseo.

¶ Tercio tpe legis date. Exo.xij. Oñdit dñs moysi lignū qd cū misisset in aqs. s. marath. i. amaras: in dulcedinē vse sunt. et sic bibere potuit populus israel eas: q̄ figurabat q̄ p lignum crucis xpi aq̄ tribulationū (iuxta illō ps. Saluū me fac de⁹ qm̄ intrauerūt aq̄. i. tribulatiōes: vsqz ad aiam meā) dulcescerent. s. oi fideli ex cōsideratiōe dñice passiōis. iuxta illud qd Greg. ait. Si passio xpi ad memoriā reuocet nil tā durū qd nō eq̄ anio tolerare. Itē tūc etiā figuratū est in palo q̄ moyses serpētē suspēdit eneū in heremo et populus q̄ mordebat a serpēte z intuebat serpentē suspēsum eneū mor sanabat Nūeri.xxj. Sicut enī ille serpēs eneus silitudinē serpentis habebat et tñ sine veneno erat: sic xps i silitudie carnis pcti erat sine veneno pcti. Sicut ḡ pplus q̄ mordebat a serpēte intuebat serpētē eneū ligno suspēsuz z sanabant: ita et mō quēcūqz mordent astutia sathane intueat xpm in ligno pendētē z sanabit. Hec Aug⁹. in ser. ¶ Quarto tpe ꝓpheraz reuelauit dñs vtutē crucis multimode pnūciādo. Naz Dauid dicit. ecclesia teste dicente in gentib⁹. Regnauit a ligno de⁹. Et itez. Foderūt manus meas et pedes meos z dinūerā. oīa ossa mea. et plata tia. Item Ezech.ix. Uidi ecce sex viri inqt. i. angeli veniebāt z vir vn⁹ i medio eoz attramētū scriptoris habebat i lūbis suis. et dixit dñs ad eos. Transi z signa thau: qd est signū crucis sup frontes viroz gemētiū z dolentiū. i. vere penitētium qd signat p fidem christi formatā. Et illis dixit. Trāsite p ciuitatē seqntes eū z pcutite nō parcat oculus vester. senē adolescētulū z vginē et puerulū z mulieres interficite. oēm aūt sup quē videritis thau. i. signū crucis ne occidat. Plures alias figuras dimitto. ¶ Quinto tpe gre. i. incarnatiōis xpi qñ xps dñs vtutē z passiōem crucis apte pdicauit z effectu ipleuit in passiōe vt patz p euāgelia oīa. Isto etiā tpe ligni crucis vtutē de⁹ mirabilit reuelauit ffm qd ferunt hystorie. qr cū esset absconditū a Salomone: ibi pbatica piscina tādē facta infirmi sanabant tā ex desēsu angeli q̄z ex vtute crucis xpi ibidē iacētis. vt patuit ser. j. Io. in fine. vide ibi hystoriā. ¶ Sed q̄rit cur voluit de⁹ lignū crucis in veteri testamēto absc̄odi i terra et tandē reperi in pbatica piscina. necnō et postea manifeste figi in caluaria. Ad hec respondet q̄ hoc voluit de⁹ ꝓpter mysteriozꝫ ꝓgruitatem. Nā p̄mo in veteri testamento absc̄odebat in humo ad significandū q̄ mysteriū crucis erat oib⁹ z iudeis absconditū sed in cordib⁹ fideliū reuelandū z p memoriā iugem recondendū. iuxta illud j. Corꝫ.j. Predicamus xpm crucifixum: iudeis quidem scandalū: gentibus aūt stultitiaz. ipsis aūt vocatis iudeis atqz grecis christū dei virtutem z dei sapientiā. Secundo quoqz in pbatica piscina cōuenienter fuit inuentū. qd dicit a probathon qd est ouis. qa ibi nathinei hostias abluebant ad significādū q̄ in illo ligno crucis immolādus erat xps tanq̄z ouis in sacrificiū. Esa. liij. Sicut ouis ad occisionem. Et per illud lignuz lauande erant sanguine christi anie nostre a sordibus viciorꝫ. Apocal'.j. Dilexit nos z lauit nos a pctis nostris in sanguine suo. Deniqz tercio in mōte caluarie hoc lignū fixum est. Caluaria q̄ppe est os humani capitis. dicit aūt locus caluarie quia ibidem rei decapitabant. Ibi ergo alto mysterio lignum crucis fixuz fuit conuenienter. quia homo qui caput suū pdiderat peccato: per illud lignum recupauit: eterne damnatiōis sententiam euadēdo. O ergo mira dei sapientia.

De Inuentione sancte crucis

Sexto tpe sctē eccl'ie reuelata est ⁊tus crucis miracl'o se ipsi Cōstātino impatori vt patuit sermone.j. Hic ei apparet vno illo miraculo ꝑcipue triplex ⁊t⁹ sctē crucis. Prima q ipsa angelos repauit ⁊ letificauit. In cui⁹ signū angeli astabāt honorātes signū crucis apparēs cū miro fulgore. De hac crucis ⁊tute Aol'.j. Pacificās per sanguinē crucis que in cel' zē. Scōa virt⁹ eius est qz celi ianuam nob aperuit. ad qō significandū igneo fulgore rutilans in celo apparuit. Acc'.vj Uideo celos aptos. Tercia ⁊t⁹ crucis est reuelata q mūdū illūinauit. s. ad fidez xp̄i veri dei. vñ ad hoc significandū radiose appuit ⁊ xp̄s se ostēdit. Quarta ⁊tus qz victoriā de diabolo ⁊ inferno fecit. vñ lr̄is victorie insignita apparuit ⁊ dictum est Cōstantino. In hoc signo vinces. Oramus itaq; charissimi discam⁹ in nob has crucis ⁊tutes inserere. Nā reuera infelix est ille pctōr q nullā ex hijs ⁊tutib⁹ sancte crucis i seipso sentit. qm̄ ꝑ pctm̄ p̄uat angelica societate ⁊ demonib⁹ mācipat. Itē claudit sibi aditū celestis ianue ⁊ infernū aptū habet. ꝓuat etiā se lumie gr̄e ⁊ redigit se in seruitutē diaboli zē. Septio tpe ꝓsummationis extreme. Nā vt canit eccl'ia: hoc signū crucis erit i celo cū dñs ad iudicādū venerit. Dicit aūt Chrysost. in omel'. de cruce. q xp̄s crucez nō relinq̄t in terra sed secū leuabit ad celū gl'ificādo eā. Tāta aūt erit gl'ia crucis q sol' lumē ꝑ eā reddet obscurū: quā angelo⁹ cet⁹ portabit ad iudiciū dño de celo veniēte zē. Propterea refert a plerisq; q lignū crucis xp̄i ꝑ hoc pōt ꝓbari fore vere illō in quo xp̄s pepēdit si vicz positū in ignē nō icinerat nec ꝓsumit deo bono hoc facientē ꝑ fidei firmamēto. qa seruat in iudicio gl'ificādū. Sed cur sic crux erit in iudicio. Rndet vt virt⁹ ei⁹ toti mūdo manifestet. qz vt Chrysost. dicit ꝑ crucez exprobrabit dñs i iudicio oib⁹ malis ⁊ dānandis di. Ecce ego inq̄t ꝓpē vos hō fact⁹ sū. ꝓpter vos alligat⁹. delusus. cesus ⁊ crucifix⁹ sum. Ecce crucē in q̄ ꝑ vob pepēdi. vbi est tāta⁹ mea⁹ iniuria⁹ fruct⁹. Ecce p̄cium sanguis ꝑ redēptiōe aīa⁹ vestra⁹. vbi ē seruit⁹ vr̄a. ego sup gl'iam meā vos habui. vos vilioꝛe me oib⁹ reputast⁹. Quid ꝑ oib⁹ bñficijs meis reddidist⁹ nisi odiū ⁊ pcti offensas ⁊ patibulū q̄ me suspēdist⁹ zē. Itē ꝑ eandē crucē dñs bñdicz iust⁹. qz vt idē Chrysost. ait. crux nob toti⁹ brītudinis causa est que paradisum patefecit. Et sic patet virtus crucis ꝑ omnibus.

Circa secundū p̄ncipale. s. de oꝛtu et causa signaculi sctē crucis Querit vñ oꝛtū est in eccl'ia fideles insigniri ꝑ crucis signa. Ad quod rndet ꝑm Bartholomeū brixiēsem in glo. sup decreto. dist. xj. c. eccl'iastica⁹. q signū crucis traxit oꝛigiez ex veteri testamēto. Pꝛio ex hoc q Jacob cācellat⁹ manib⁹ ꝑ signo crucis bñdixit filijs Ioseph effraim ⁊ manasse circa mortē suā. Gen. xlviij. Scōo ex hoc q cū angelus deberet occidere p̄mogenita egypti p̄ceptū est filijs isr̄l' vtrūq; postē liniri de sanguine agni paschalis ad modu⁹ thau lr̄e q̄ est ad modū crucis. Exo. xij. Tercio ex hoc q Ezech. ix. dom⁹ dixit angelo ō saluādis ab iteritu. Signa thau in frontib⁹ viꝛ⁹ dolētiū. de q̄ sup ar. j. sermonis. Quarto addit ex cruce xp̄i multiplici vtilitate in signo. de q̄ in sequentib⁹.

Circa tertiū g̃ de signi crucis efficacia g̃ritur Utꝛ signū sctē crucis sit magne vtilitat⁹. Respōdet q sic. patet ꝑ septē vtilitates Ab c. Pꝛima vtilitas Amoris accēsio. s. ad recoꝛdationez passiōis xp̄i saluifice in cruce. cui⁹ signuz est illu⁹ cogitatiōis monimētū. Exo. xiij. Erit hoc q̄si signū in manu tua ⁊ q̄si monimētuz añ oculos tuos. Sic em̄ in figura sic ꝑcipiebat filijs isr̄l' recordari ꝑ sanguinē agni paschal' ⁊ azime esum de exitu ex egypto. sic multo foꝛti⁹ xp̄ian⁹ nō debet obliui sci de salute facta ꝑ sanguinē xp̄i ⁊ passionē. Hz signū crucis sit añ oc'los nr̄e mēt⁹ i iuge monimētū recoꝛdatiōis. ⁊ in manu. i. ope oī: surgēdo mane ⁊ deponēdo se in sero. vt ꝑ signū crucis dirigat⁹ in agēdis ⁊ p̄seuer⁹ a pricul'. Unū Hiero. Ad oēm actū ad oēm incessum. s. itiner⁹: man⁹ tua deoꝛte in facie pingat crucē. s. recoꝛdādo charitatez et passionē xp̄i. Pꝛoinde solem⁹ crucis signū ponere sic q a surꝛsum trahim⁹ manū deoꝛsum ⁊ tandē a sinistra in dextrā ꝑ trāsuersum. Cur hoc sic nisi ad significādū ⁊ recolēdū q de⁹ de celis descendit. ꝓpter nos in crā. et a sinistris nr̄e dānationis ꝑ crucē sue passiōis duxit nos ad dextrā felicitatis supne: vbi xp̄s est i dextra dei sedēs. Hec trahunt ex glo. de ꝓfa. dist. v. Nunqd. O g̃ xp̄iane sine cruce sig̃ nil fac. nec comedere aut bibere debeas. Nā refert Greg. in li. dialo. q q̄dā sctimonialis intrās oꝛtū comedit lactucam nō ꝑmisso sig̃ crucis: ⁊ diabolū cū lactuca comedit q ea vexauit pluribus diebus. Itē legit in discipulo q q̄dā bibēs vinū sine signo crucis diabolū cū vino bibit. qō nō fuisset si signū crucis ꝑmisisset. Sed heu mō pōt christ⁹ ō mlīs dicere illō ps. Obliuioni dat⁹ sum tanq̄ mor. a. c. Scōa vtilitas oꝛ benedictio. qz ꝑ signū crucis fit oīs bñdictio tā in sacramēt⁹. s. baptismo ⁊ confirmatiōe. vt de ꝓfa. dist. iij. postea signat in frōte. ⁊ ibidē dis. v. c. nunqd. habet q oīa sacramēta sig̃ crucis ꝑficiunt. oīmes etiā alie bñdictiones vt in missa ⁊ alibi similiter. Ratio. qz oīa sacra ⁊ oēs bñdictiōes ex passione crucis xp̄i bñt efficaciā. Unde Eusebi⁹. Tota inq̄t nr̄a salus mēt⁹ ⁊ coꝛpis ꝓuenit ex ligno crucis xp̄i. Et sic patet.

Tercia vtilitas oꝛ Cautio. s. criminū. Un Bern. i meditatiōib⁹. Si inq̄t pulsat te turpis cogitatio. si p̄mit te caro. si demon pauit insidias: fuge ad signū crucis xp̄i ⁊ liberabeꝛis. intellige si pleno coꝛde fecer⁹. Un Oꝛosi⁹ sup epistola ad Rom. li. vj. oꝛ sic. Tāta est vis crucis vt si añ oculos ponat⁹ ⁊ in mēte fideliter teneat⁹: ita vt ipsam mortez xp̄i intentus oculus mēt⁹ aspiciat: nulla cōcupiscētia: nulla libido: nullus furoꝛ: nulla sugare pōt inuidia. sed ꝓtinuo ad ea⁹

ꝓsentiã totus ille pctī z carnis fugak exercitus Dec ille. Propꝛea btūs pꝛ Bñdict⁹ docuit cō/tra malas cogitatões adhibere signum crucꝭ.

Querit hic vtꝛ signuz crucꝭ valeat aliqđ boi eūti ad ꝛmissionē crimis. Rñdet ꝑm doc. q nō valz ad vitā eꝛnā directe. eo q op⁹ q̄đcūq bonū in pctō mortali factū nō ē dignū vita eꝛna. vt hꝛ j. q. j. vide. z. c. teneam⁹. Nec etiā valz ad patrocinādū i crimie. Unū Ebryꝛ. i omel'. sic dic̄. Uidisti aliqñ ad furtū eūtē deum orare vt ꝓspeꝛet furto. aut q vadit ad fornicatões nūqđ signū crucꝭ ponit i frōte vt nō ꝛpꝛhendak i crimie. Qō si fecerit nō solū nō iuuak sz ampli⁹ tradik. qꝛ nescit iustitia dei patrocinīū dare crimīb⁹. Dec ille. Uerū tamē valet ad tpalia bona z disponēdū ad gꝛaz sic̄ z bona alia i pctō mortali facta. qꝛ vt dic̄ Augu. i enchy. Nullū bonū irremūeratū. Unū ō dono timoris li. legik exꝛplū. q valuit b signū talibus ad mortē dānabilē euadēdā. Cū em̄ q̄dam vir bon⁹ cū vroze sua scrē z pacifice viueꝛet: diabol⁹ inuidēs imisit eis tēptatões vt suspēderent se. Cūq essent ambo nimis tristes: alter ab altera causas tristicie inqrēs: rñdit vir q vellet se suspēdere: z illa sil'z in b tēptari se dixit. Aptatꝭ g̃ laqueis q̄bꝫ suspēderēt se ait mlier. O dñe bibam⁹ pus vnū baustū de illo vino bono qō habem⁹ i cellario vt leui⁹ moziamur. Placuit viro: z alto vino signauit crucꝭ signo z biberūt. z ois tem/ptatio diaboli aufugit ab eis adeo q cogitauerūt ꝓ toto mūdo se b nolle facere sz penitucrunt

Quarta vtilitas ōz demonū deturpatio. Nā crucꝭ xpi signū demões nō pñt sustinere sed fugiūt. qō testak ꝑmo Origenes li. de ritu eccl'iarū di. sic. Per crucꝭ xpi signaculū ipm a nob⁹ iferiꝰ nalē fugam⁹ inimicū. Sicut em̄ digitꝭ i moduz crucꝭ positꝰ canes irritam⁹ z effugam⁹ vt Plinius dicit in spec'o naturali. sic̄ etiā funibꝫ ꝓ transuersū ad modum crucis tractꝭ miluos a pullis fugam⁹ z cauem⁹ pullos ꝑm qō dic̄ Fotin⁹ i de scptōibꝫ vniuersi. sic ꝓ crucꝭ signū demões fugamus. Scdo hoc idē testak Ebryꝛ. di. sic. Ubicunqꝫ demões signū crucꝭ dñice viderīt fugiunt tāquā canes timēres baculū q̄ plagā ꝓceperūt. Tercius doctoꝛ ad idē est Aug. sup Job. di. Signuz crucis a nob⁹ expellit exꝛminatoꝛē: si tñ coꝛ nostꝝ habeat deū ihabitatoꝛē. Idē. Ubi signū crucifixi cū fide z deuotōe ꝓcesserit ibi inimic⁹ nō nocebit. Ad hec est claꝝ exꝛplū de scrā Justina vgie: quā q̄dā nobil' ꝛcupiscēs Cypꝛianū magū ꝛuenit vt ꝓ demões seduceret puellā ad ꝛsentiēdum. Qui missis demōibꝫ plīes ad illā: illa sig̃ crucꝭ se munies oēs totiēs q̄tiēs veniebāt ꝛfusos repellebat. Interrogauit Cypanus demonē cur vinceꝛet ab vna vgine xpiana. Rñdit. vidi signū crucifixi z extimui. Tādē ille dixit ei. g̃ne crucifix⁹ maioꝛ ē te. Rñdit demon. etiā maioꝛ est oim. Et sic Cypꝛianus demōi abrenūciauit: z fact⁹ ē xpian⁹. Irati demões volebāt Cypꝛianū affligere. sz ipe signo crucꝭ se munies demões effugauit. z sic ptz.

Quinta vtilitas ōz exercitus expugnatio. Unde signū crucꝭ mlt̄ū vtile ē ꝓ victoꝛia belli obtinēda. Qō ptz ex b q Cōstantin⁹ i b signo vicit z cruciferi in b sig̃ vincūt. Diero. i epl'a ad paulā z eustochiū. Crucꝭ inqt facto signaculo icolumis ptrāsibit a malignitatibꝫ ipe hō. Extra vtilitas signi crucꝭ ōz formidis fugatio. Dic̄ ei Amb. Fugak ait timoꝛ coꝛpal' vbi ꝓtegit dulcoꝛ dñice passiōis. Nā ꝫ b signū nullū stat ꝓculū. Unū in omī timoꝛe signa te signo crucꝭ z securioꝛ eris. Ad qō docz eccl'ia dicēs sic. Per signū crucꝭ ō inimicꝭ nr̄is libera nos dñe.

Septima vtilitas ōz gr̄e z tādē gl'ie ḡtulatio. iuxta illō ps. Uirga tua z baculꝰ tu⁹. s. crucꝭ ipa me ꝛsolata sūt. Amb. b signo celū apik z gr̄a dak. Jóqz Oroſi⁹ sup epl'a Ro. ii. v. dic̄ q tāta est vis crucꝭ xpi q nō solum p̄sentꝭ z futuri sed etiā p̄teritoꝝ secl'oꝝ z nō soluz hūano ordini sz etiā celestibꝫ vtunb⁹ sufficiat: et ꝓ ꝛsequ⁹ ꝑpetua gaudia augeat. O g̃ charissimi o xpiane aie honoꝛem⁹ z adoꝛemus crucē xpi vt habeam⁹ gr̄am z gl'iaz z oīe bonū Amen

Pro inuentōe sc̄ē crucis Sermo terci⁹ ō dulcoꝛe multiplici ipius sancte crucis

OBtendit domi/nus lignū. s. moysi. qō cū missiꝭ in aq̄s i dulcedinē vse sūt. Exo. xv. Legim⁹ charissimi q cū ppl's isrl' de egypto exiēs mari ptrāsito sicco vestigio in deꝛto vēisset ad aq̄s marath. i. amaras q̄s ꝓ nimia amaritudine nō possent bibere. Et iā tribꝫ diebꝫ ambulātes ꝓ solitudinē nō iuenerāt aquā ad bibēduz. vñ videtes aq̄s marath murmurauerūt ꝛ moysen di. Quid bibem⁹. At ille clamauit ad dominū oꝛādo. Qui oñdit ei lignū q̄đā. qō cū missi set i aq̄s in dulcedinē vse sunt z biberūt zc. Hoc aūt i mysterio optie ꝛuenit inuētōi sc̄ē crucꝭ hodie facte. Prio qꝛ sic tūc dñs oñdit illud lignuz reuelādo. sic lignū crucis reuelauit z oñdit Cōstātino imꝑatoꝛi signo visibili i celo. z tandē hodie oñdit ipm i terre viscerib⁹ absc̄ōditū vt reuelaret. Scdo qꝛ sic illud lignū vt Lyra refert dicit fuisse de natura sua amaꝝ. z sic ꝓ mai⁹ miraculū factū ē vt ꝓ ei⁹ imissionē dulcoꝛaret̄ a deo aq̄. Sic crux fuit amara de se in ꝛsiōe z afflictione xpi iesu. sz diuīe gr̄e operatōne dulcoꝛe amoris coꝛ nostꝝ reficit. Tercio qꝛ sic ꝓ illō lignū aq̄ vse sunt i dulcedinē materialē vt essent potabiles. Sic ꝓ crucē xpi aq̄ omnīū tribulationū z miseriarū. Que q̄dem dicūt aq̄ iuxta illō ps. Saluū me fac de⁹ qm̄ intrauerūt aq̄. s. tribulationū vsqꝫ zc. Oīes inqꝫ aq̄ amaritudinū q̄s et pctō ꝑmi pentis incurrim⁹ ꝛuerse sūt ꝓ crucē xpi i dulcedinē z ꝛsolatōem nr̄e redemptōis adeo vt sint nob⁹ ꝓ xpi amoꝛe nō tm̄ tolerabiles tribulatões sz etiā dulces. imo z mozi sit desiderabile cū xpo

De Inuentione sancte crucis

Juxta illud Phil'.j. Cupio dissolui z esse cū xpo
Juxta ḡ themat' ꝟba p mone cria mysteria no
temus de dulcore cruc' mltiplici quem exhibet
xps nob i sua passiõe. Fm hec. xij. dulcores sub'
diuidemus.

Primū mysteriū de dulcore pietat'.
Secundū de dulcore charitatis.
Tercium de dulcore salubritatis.

¶ Circa pmum mysteriū de dulcore pietatis
quē xps dñs nob exhibuit in cruce: accipiam⁹ p
cluſiõe q̄ pfſſim⁹ z misericordiſſim⁹ ieſus īmē
ſe pietat' dulcedinē in cruce exhibuit boib⁹. De'
clarat' p q̄tuor pcipuos dulcores pietatis: plu'
ribus obmiſſis cauſa breuitatis.

Prim⁹ dulcor pie miſerationis
Secundus dulcor pie liberationis
Terci⁹ dulcor pie informationis.
Quart⁹ dulcor pie dulcoratiõnis.

¶ Prim⁹ dulcor cruc' ꝺr pfſſime miſeratõis quē
ſenſit Abrah'. in omel'. de cruce. di. Dec eſt crux q̄
nos alienatos deo cōciūxit: lōge cſtitutos z pegri
nātes prios ciues effecit. hec paciſum q̄nq; z eo
ampli⁹ annoꝝ milib⁹ pclusū nob patefecit. Dec
ille. ¶ Mirabil' ḡ z ſtupēda dei miſcōia ac pietas i
cruce mōſtrat' in b q cū de⁹ bon⁹ p. v. milia āno'
rū cōtinuiſſet i ira ſua miſcōias ſuas: nō flex⁹ la'
chrymis: non pcib⁹ inclinat⁹ ſctōꝝ patꝝ. In bac
tñ cruce miſert⁹ ē z adeo ſe būiliauit vt nob celuz
apiret q̄ dixit⁹ eſt inē latrones p nob ſuſpendi et
pietat' ſue īmēſitate. Quid eſt o chariſſimi q̄ tal'
et tāt⁹ rex oim deus p nob miſerrimis z pcōrib⁹
tāta pietate tātū ſe būiliauit fact⁹ obediens vſq;
ad mortē: mortē aūt crucis Phil'. ij. ca. Utiq; vt
miſereat nr̄i z doceat nos q̄ miſcōiam alibi iue
nire nō poſſum⁹ niſi i cruce xpi. z nō alib' niſi bu
miliem⁹ nos p pcīs ad pniaz. et ſim⁹ obediētes
pcept' diuīs. O ḡ pcōr vis diuīe miſcōie dulce'
dinē inuenire recurre b mō ad crucē. Berñ. ō flo
ribus. Circūire poſſum dñe celū z trā mare z ari'
dā z nuſq; te iuentā niſi in cruce. ibi dormis. ibi
paſc'. In bac cruce te inuenit q̄cūq; iuenerit. ſ. p
fidē. In bac cruce ſuſpēdit' aīa a trā. ſ. p charitatē
et dulcia poma de lig̃ decerpit. Dec ille. ℒ

¶ Scōs dulcor pie liberatiōis. Nā ſi bñ z diligē'
ter cōſideram⁹ mira z dulciſſima pietate nos xps
liberauit in cruce a captiuitate diabolica q̄ tene
bamur. Prio q̄dē q̄ cū poſſet libare ſolo impio
noluit. ſed p nob crucem ſubire voluit: vt ſic rex
nr̄ oīpotēs in nra būilitate ꝓgreſſus vinceret di
abolū iuſte p lignū p q̄ diabolus vicerat boiez
Un Leo papa in ſermone ramiſpalmarū dicit
ſic. Oipotētia filij dei q̄ cēlis eſt pr̄i potuiſſz libe
rare gen⁹ būanū ſolo ipio voluntatis ſue niſi di
uinis opib⁹ magꝝ ꝓgruiſſz vt neq̄tie boſtilis ad
uerſitas ab eo. i. boie quē vicerat in ligno vince'
ret'. Dec Leo. Scōo magꝝ dulcedo pietatis in b
apparet. q̄ cū bō nō poſſet ſatiſfacere p pcīs ſu
is vt liberari valeret: ipſe xps dñs p nob in ſuo
corpe ſatiſfecit p lignū crucꝝ ſoluēdo penas pec'
catoꝝ nr̄oꝝ. j. Pe. ij. Qui pcā nr̄a ipſe ptulit in
corpe ſuo ſup lignū. Sz q̄re. Nunq̄d vt nos libe
re peccem⁹ ſuꝑbia gula luxuria ꝛc. abſit. Judi q̄
q̄d ſubdit'. vt pcīs inq̄t mortui. i. vt ampli⁹ non
peccem⁹. ſic mortui corpaliē ñ pñt opari. ſeq̄t'.
et iuſticie viuam⁹. i. xpo q̄ eſt nr̄e iuſticie exēplar:
cui⁹ liuore ſanati ſum⁹ ꝛc. Tercio magne pieta'
tis dulcedo in b ſentit' q̄ p ſeruo malo z peccāte
penas luit fili⁹ vt pr̄i reconciliaret. Dāc dulcedi'
nē ſenſit Anſel. i ſermōe de cena dñi di. ſic. O mi'
rabil' cēſure cōditio. exceſſit iniqu⁹ z punit' iuſt⁹.
deliq̄t re⁹ et vapulat innocēs. q̄d cōmiſit ſeruus
exoluit dñs. q̄d fecit bō ſuſtinet dei fili⁹. O fili di
q̄ late tua diffundit' charitas. Ego iniq̄ egi z tu
ſuſtines pniaz. ego inobedīs extiti. tu obediens
fact⁹ p me ſcelus luis Dec ille. ¶ D Tercius
dulcor pie iformatiōis. z b apparet eo q̄ voluit
nō tm̄ ꝟbo ſed z ope in ſeipo nos docere ad ꝟtu
tes. ſ. būilitat' obedīcie z patīcie charitat' z ali'
arū ꝟtutū q̄ oñdit nob i cruce dñs. Dicit ei pbs
ix. Eth. q̄ in actib⁹ būanis magꝝ inducimur opi
bus q̄z ſermonib⁹. Ideoq;. j. Pe. ij. Xps paſſus
eſt p nob vobis relinq̄ns exēplū vt ſeq̄mi veſti'
gia ei⁹ q̄ pcm̄ ñ fecit. Ut ꝓpē b aſſimilat' xps aq̄
le. Deut. xxxij. Sic aq̄la ꝓuocās ad volādū pul
los ſu. z ſup eos volitās expādit alas ſuas. z aſ'
ſūpſit eos atq; portauit in būer' ſuis. Nā rabbi
ſalomō ſup Exo. dic' q̄ qñ aq̄la trāſferr pullos
ſuos de loco ad locū: portat eos ſup dorſum vt
būeros ſuos. q̄ nō timet a pte ſuꝑiori ſed ab ife
riori ne ſi emittant' ſagitte ab iferiori pcutiantur
pulli. ſed vt pot⁹ ipſa recipiat ſagitta z nō pulli
Et b eſt magne pietatis natural'. Sic ſpūaliter
xps de⁹ nr̄ ex pietate volēs nos trāſferre de ſtatu
dānatōis ad ſpem glie celeſt' Prio accepit nos
id eſt penas pcōꝝ nr̄oꝝ ſup dorſū ſuū q̄n baiu
lauit crucē ſup būer' z tādē dorſoten⁹ in ea pepē'
dit. Scōo voluit er pietate ipemet vulnerari vt
nos caueret a vulnere pcī mortal'. Q̄d vt meli⁹
nos doceret. ſ. a pcīs cauere vſq; ad ſanguinē z
mortē expādit man⁹ tāq; alas z ſup nos exēpla
ſcitat' pbēs in cruce q̄ſi volitauit. ſ. iformās ad
ꝟtutes in cruce pēdēs. Idcirco q̄cūq; vult cē bo
nus xpian⁹ vt caueat a pcīs z imitet ꝟtutes xpi
audiat apl'm admonētē Deb. xij. dicēdo ſic. Re'
cogitate eū q̄ talē aduer. ſe. ſuſtinuit a pec. cōtra'
dictionē vt nō fatigemī anīs veſtr' deficiētes: nō
dū eīm vſq; ad ſanguinē reſtitiſt' aduer. peccatū
q. d. deberet' b facere p xpo. Dāc certe dulcedi'
ſenſerūt apli z martyres in cruce xpi: q̄ inebriati
xpi dulcedine ad mortē gaudent' ibāt: mori po'
ti⁹ optātes q̄z peccare. Act. v. Ibāt apli gauden
tes a ꝓſpectu cōcilij ꝛc. ¶ E Quart⁹ dulcor pie
cōdonatōis. Crux eīm xpi oib⁹ penitētib⁹ clamat
pietatē indulgētie z cōdonatōis ſiue remiſſiōis
pcōꝝ p ſanguinez xpi largiſſima pietate. Prio
q̄dē penitētib⁹ pcōrib⁹ clamat: nedū remiſſionē

pctō z sed insup padisi apertionem. Iurta illud Matb.iij. Appiam agite appropinq̄bit em̄ reg. celo z. Uñ in hui⁹ signū xp̄s in cruce dixit penitē ti latroni Hodie me.er⁹ in padiso Scdo mal' z inimic⁹ peccātib⁹ ex ig̃rātia clamat ꝓuersionem. Uñ xp̄s i cruce orauit p inimic⁹ dī.sic. P̄r ignosce illis:nō em̄ sciūt qd faciūt. Tercio oīb⁹ iustis clamat cōpassionē gratie⁹ augmētationē z deuotiōis ifusionē p cōpassiōe. Treñ.j. O vos oēs q̄ trāsit⁹ p viā attēdite si est dolor sc̄ Quarto obstinat⁹ clamat dānatiōez. Uñ Aug⁹.sup Job.ōt sic. Ipsa crux si bñ attēdas tribunal fuit. In medio em̄ iudice ꝓstituto vn⁹ latro q̄ credidit ē saluat⁹.alt̄ vo q̄ insultauit ē dānat⁹. Hec ille. Ecce ḡ mira z mltiplex dulcedo pietat⁹ sc̄ē crucis. O pie Jesu recordare illi⁹ tue infinite bonitat⁹ z pietat⁹ z miserere nob. O charissimi studeam⁹ ad xp̄i crucē ꝓuerti ꝥ vt misc̄iam ꝓseq̄mur.

¶ Circa secundū de dulcore charitat⁹ monstrate in cruce xp̄i q̄stio occurrit Utz xp̄s maiorē dilectionē nob exhibuerit in cruc⁹ passiōe q̄z in incarnatiōe z etiā q̄z in eucharistie istitutiōe. Nā p̄ot argui q̄ in incarnatiōe fecerit nob maiorez charitatē.qz saluator Joh.iij.ōt. Sic de⁹ dilexit mūdū vt filiū suum vnigenitū daret.s.in icarnatiōe vt oīs q̄ credit in eū nō peat sed habeat vitā eternā. Quo dicto ilsinuat dilectōis magnitudinē. Et rō ad id.qz bonū principale z p̄mariū ad qō sequunt alia p̄stanti⁹ est seq̄ntib⁹.qz vt dicit autor ō cauſ. In subordinat⁹ causis p̄ncipalis causa subordinās est p̄stātior subordiat⁹. Sicut exēpligr̄a esse rōnale est p̄stāti⁹ in hoīe q̄z esse sensibile z ꝓseq̄nt̄ q̄z esse viuens.qz ad esse rōnale sequunt ista subordiata. Sz qz donū diuīe incarnatiōis ē p̄ncipale z p̄mariū ad qō seq̄bant alia Sic em̄ de⁹ ordiauerat q̄ xp̄s dñs ꝓterea icarnaret vt p nr̄a salute crucē pateret et eucharistie sacr̄m instituret dādo nob carnē in cibū et sanguinē in potū p pignore vite eē̄ne.ḡ videt q̄ i incarnatiōe magis dilexit qz mai⁹ dedit. Rñdet ḡ fm Alb.magnū sup missus ē.ca.ccj.simulq̄z alios.q̄ causaliť q̄dē z p̄ marie illa charitas quā exhibuit xp̄s i incarnatiōe videt maior.sic̄ pbauit argumētū p̄dictū. Uñ z Aug⁹.li.de tri. dicit.q̄ i reb⁹ p xp̄s ort⁹ illa gr̄a est maria q̄ de⁹ ꝓiunct⁹ est boī in vnitate p̄sone. Uerūtñ q̄ztuz ad dilectiōis effectū excellentior fuit charitas in passiōe.qz vt ait Greg.in p̄fa.pasch. Nihil nob nasci ꝓfuit nisi redimi ꝓfuisset. Quātū vo ad signū familiaritat⁹ maiorē dilectionē exhibuit xp̄s i eucharistia dādo se nob in cibū z potuz tali sacr̄o charitatis vt incorp̄emur ei. Uñ Joh.vj.dicit. Qui mādu cat me.car.z bibit me.sang.in me manet et ego i eo. Ecce maria familiaritas. ¶ Si q̄ratur aūt q̄ ista⁹ dilectio nū simpl'r sit maior. Rñdet fm Tho.qōlibeto.v.q.iij.ar.ij.q̄ oim maria dilectio fuit in crucⁱ passiōe z morte xp̄i. Rō.qz tāto mag⁹ q̄s aliū amare ꝓbat q̄nto ꝓriū maius bonū ꝓpter illū in detrimētū sui exponit patiendo p illo. Uū aūt aīa est p̄ciosissimū bonuz boīs corp⁹ aūt min⁹ bonū.z res tpales mīme sint bonitat⁹. Ideo si q̄s patiť p aliq̄ detrimētū i bonis tpalib⁹:dilectōis signū est. Si aūt velit nō tm̄ in reb⁹ sed z i corpe p aliq̄ pati maior dilectio ē. Sz si insup aīam ponit p aliq̄:ꝥ maximū dilectiōis est. Et ꝥ nob fecit xp̄s i passiōe.p maria dilectiōe Ideo Joh.xv.ōt. Maiorē hac dilectionez nemo bz vt aiam suā ponat q̄s ꝓ amicis suis. Uñ in sacramēto eucharistie seip̄m dādo in cibū ad nullū ipsi⁹ xp̄i detrimētum ptinet.in icarnatiōe aūt assumēdo corp⁹ passibile z mortale illud maioris dilectiōis est.sed morti se exponere maximuz est. Et dict⁹ ḡ inferam⁹ ꝓclusionē p documēto sermonis iurta ꝥba Augustini li.de spiratōe anie ad deū:dicēt⁹ sic. Uulnera iesu xp̄i in cruce plena sunt misc̄ie.plena charitat⁹ dulcedine. Declaratur p quattuor p̄cipuos dulcores.

Primus dulcor amorose oblationis.
Secundus dulcor amorose vulneratōis.
Tercius dulcor amorose redēptionis.
Quartus dulcor amorose appēsionis.

¶ Prim⁹ dulcor ōr amorose oblatiōis.quia xp̄s dñs q̄cq̄d habuit totū ꝓ nobis i cruce exposuit z obtulit amāter in sacrificiū.obtulit nanq̄z corp⁹ in doloribꝫ mult⁹.sanguinē in sacrificiū p nobis effudit.z cruorē q̄ remāserat in sacro latere cū aq̄ sacrificauit p nobis in lācee aptiōe.aīaz p nobis emisit.deitatē nobis in fruitiōez reprosmisit cū ait. Hodie mecū er⁹ in padiso Lu.xxiij. Itē matrē ꝥ ginē in nostrā adoptatazz matrē cōmēdauit in p̄sona Jobis dicens cuilibet fideli. Ecce mr̄ tua Joh.xix. Et cū seip̄m nobis i fratrē adoptauit:eoipso oēs suos angelos in misteriū obtulit nobis. Heb.j. Oēs sunt administratorij spūs in misteriū missi ꝓp̄ eos q̄ hereditatē salut⁹ capiūt.z sic oēm suā hereditatē nob donauit:cū deo p̄ri in filios adoptauit et se in fratrez nostꝝ. Ro.viij. Heredes q̄dem dei z coheredes xp̄i. Preterea q̄cq̄d a matre ꝥ ginē habuit: totū ꝓ nob in cruce exposuit in amaritudiꝫ. Nā a matre habuit pānos q̄b⁹ puerulus fuit iuolut⁹: et indumētū.s.vestē incōsutilē.sed in cruce nud⁹ pepēdit. Itē a mr̄e habuit lac ad sugenduz in infantia.p q̄ in cruce fel habuit z acetū. A matre sctissima habuit reclinaculū in p̄sepio.in cruce nō habuit vbi caput recliaret.in gremio matr⁹ habuit fomētū molle.i cruce oīm mēbrorꝫ durissimā extēsiōez. Ps. Foderūt ma.m.z dinūer.oīa ossa mea. Itē ꝓ cātu angelico quē habuit in natiuitate:in cruce ptulit vitupia z obprobria dicentiuz Vach q̄ dest.zē. Ecce ḡ o aīa būana q̄ntū te xp̄s dilexit i cruce dū ꝓ tuo amore oīa delectamenta ꝓtēpsit:z in pauptate maria atq̄z amaritudie p te pepēdit z oīa sua p te exposuit. Uñ.j. Joh.iij. In ꝥ coḡuim⁹ chari.dei q̄m ille a.suā ꝓ no.posuit. Diligam⁹ ḡ deū nō ꝥbo sed ope. ¶ Scds

De Inuentione sancte crucis

dulcor amorose vulneratiõis.qz nõ suffecit xpõ aliq̃ vulnera sed mlta voluit p nro amore suscipere:adeo q a plãta pedis vsq ad vticẽ nõ erat in eo sanitas Esa.j. De nũero aũt vulnez ei⁹ patet in hijs v. Septuaginta q̃nq̃ q̃ter cent milia q̃nq̃. v. Tot ferẽ xps p nobis vulnera passus. Quãta aũt sit dulcedo aie in vulneribꝫ xpi:testat Aug.li.ō spiratõe aie ad deũ:di.sic. Fodefẽt mã⁹ z pedes xpi et lãcea latus pforauit. Per bas rimas licz mihi gustare q̃ suauis est de⁹ me⁹:q̃m reuera data est nob i vulneribꝫ xpi mag̃ mlcitudo dulcedis sue. Hec ille. Idẽ Bern̄.de stimulo amoris. Semel itraui i vulnera xpi vtinã inde nunq̃ exire possem.semel gustaui te bone Jesu: vtinã millesies mori possem vt iterũ te gustarẽ. Hec ille. Extẽplũ legit q cũ q̃dã nouicꝰ vellet de religiõe exire eo q cibũ grossũ z panẽ durũ horret comedere:apparuit sibi xps di. Intinge buccellã in vulnera mea z sanguinẽ et dulcificabit. et sic factũ est illi sensibiliꝫ. ℟ Terci⁹ dulcor amorose redẽptõis.qz ñ corruptibilibꝫ auro vel argẽto sed pcioso sanguie redẽpti sum⁹.j. Pe.j. Quẽ sanguinẽ xps tã copiose effudit vt nec vnã guttã reseruauerit.cũ tñ vna gutta sanguis xpi suffecisset p redẽptõe tot⁹ mũdi.vt ait Ber̄. Hinc Apoc.j. Dilexit nos.s.xps.z lauit nos a pctis nostris i sanguie suo. Vñ xps merito assimilat pellicano. Ps. Similꝫ fact⁹ sum pellicano. Qui pullos suos cũ viderit veneno serpẽtis isidiatis i nido occisos:p triũ sanguinẽ rostro se vulnerãdo effudit z illos aspgẽs viuificat. Propẽ hãc dulcedinẽ crucis canit ecclia Dulce lignũ dulces clauos dulcia ferẽs pondera q̃ sola fuisti digna portare talẽtũ mũdi. ℟ Quart⁹ dulcor amorose appẽsionis.qz xps dñs pẽdens i cruce p oia sctissima membra diuinũ erga nos oñdit amorẽ in mõpẽdẽdi:vt etiã di.Ber̄.i medi.et Pe.aure.i cõpẽ. li.iiij.c.xx. Nã caput habuit spinea corona coronatũ z incliatũ ad osculãdũ nos et coronandũ: oculos õfixos ad nos ex amore aspiciẽdũ. Aug⁹. Ubi amor ibi vsaꝫ ocul⁹. Aures vsus nos inclinatas ad exaudiẽdũ. Collũ z bũez declinatũ ad supportãdũ pctoꝝ sarcinã nroꝝ. Brachia extẽsa ad ãplexãdũ. Man⁹ vulneratas et trãsfixas ad dona gtuita largiẽdũ. Latꝰ z cor vulneratũ z aptũ ad amãdũ z suscipiẽdũ inte⁹ vt deũ videre valeam⁹ inhitatẽ. Pedes pfixos ad cõmanẽdũ nobiscũ ne fugere videat. Et totuz corp⁹ distẽtũ ad se totũ nob ipẽdẽdũ. O mira z dulcis dei nri charitas. O amorosa suauitas crucis xpi vere vt ait Ber̄.sup oia amabilẽ te mihi facit Jesu bone calix passiõis quẽ p nob bibisti i cruce.qz tot⁹ amorosus pepẽdit. O amãtissime Iesu q̃d tibi p tali et tãto amore repẽdim⁹.tibi laus z gl'ia zc. ℣ ℟ Circa terciũ pncipale de dulcore salutis i cruce accipiam⁹ p documto pclusionẽ ex vbis Chrys. necnõ z Rabani ō laude crucis:istã. Crux xpi est xpiano⁹ spes zsecuritas.opantiũ firmitas.paupez z tribulato⁹ psolatio.mortuo⁹ resurrectio et btitudo. Ex hac pclusiõe q̃tuor dulcores salutifici in cruce designãt. Prim⁹ dulcor saluifice securatiõis.qz crux xpi abstulit a nob oẽm diffidẽtiã saluti et timoris occasionẽ. Nã si diffidens pctoꝝ diceret q de⁹ de pctoribꝫ se vindicat.iõ de⁹ man⁹ clauatas i cruce habuit q̃si insinuet q nolit z nõ possit vindicare si hõ vere penitcat. Aug⁹. sup Job. De⁹ oia põt sz ñ põt nõ pcere penitenti. qz veniã promisit. Idẽ possz adhuc pctoꝝ dicere.z si se de⁹ ñ vindicat.forsitã tñ pacẽ facere recusat. Iõ p sig̃ pacis xps i cruce caput iclinãs osculũ porrigit. Oeniq̃ possz adhuc pctoꝝ dicere. Si pacẽ velit facere de⁹ exteri⁹ tñ timeo q irã teneat ꝛ me in corde vl' iteri⁹. Ad ō remouẽdũ xps dñs cor suũ reseruauit:p qō viscerosuz amorẽ oñdit. ℟ Secõs dulcor saluifice opatõis.qz vt ōt saluator Mat. j. Jugũ inq̃t meũ.s.crucis suaue ẽ z onꝰ m.le.s.p amore q̃ accẽdimur i xpo ad bñ opandũ. Aug⁹. Oia imania z gnia leuia et qpe nulla facẽ amor. ℟ Terci⁹ dulcor saluifice psolatõis.s.in oi tribulatiõe. Nã ōt Bre.q si passio xpi ad memoriã reuocet nil tã durũ qō nõ eq̃ aio tolerẽt. Hinc etiã Rich.ō sctõ vic.ōt.q siẽ p diaboli rẽptatõez i lig̃ surrexit hoiz ois aduersitas et tribl'atio ac mifice iductio:sic p passionẽ xpi in lig̃ surgit ois psolatio. ℟ Quart⁹ dulcor saluifice resurrectõis.qz siẽ xps dñs p crucis passionẽ exaltat⁹ est ad resurrectionẽ btaz.iuxta illõ Phil'.ij. Xps fact⁹ ẽ p nob obediẽs vsq ad mortẽ crucis qpẽ qō de⁹ exaltauit illũ zc. Sic nos p crucẽ xpi habem⁹ btitudinẽ z gl'iosam resurrectionẽ. Nã si xps passus ñ fuisset p nob:nõ venissem⁹ ad gl'iam visiõis diuine z ei⁹ btẽ resurrectiõis. Propẽa ait Chrys. i omel. de cruce. Crux inq̃t xpi toti⁹ causa btitudinis est et oim bonoꝝ largitio. Hinc z eccl'ia sctã oẽs fideles hortat canẽ.di. Nos aũt gl'iari oportet i cruce dñi nri iesu xpi in q̃ est sal⁹ vita z resurrectio nra O ḡ charissimi xpiani xpi cruce redẽpti attẽdite qz in cruce xpi est vob ois dulcor pietatis.misericordie.liberatiõis.informatiõis.ꝓdonatiõis. et ois dulcor amoris vt patuit. Et ois dulcor salutis. Gras ḡ agen̄ xpo ozem⁹ vt p crucez det nob gras p quã in psenti degustare valeamus eius dulcedinẽ:et in futuro gl'am.

℟ Pro Inuẽtiõe sctẽ crucis Ser.iiij.de ꝓgruẽtia reuelatõis z passionis xpi in cruce:eiusq̃ gratia obtinenda

Videbã et ecce arbor in medio tre altitudo eius nimia ꝓtingẽs celũ. Dan̄.iiij.ca. Hãc visionẽ vidit rex Nabuchodonosor. Et q̃z uis lras aliq̃ significabat in ea deiectio illi⁹ reg̃ tre ni: tñ q̃ ad aliq̃ vba scpta ō arbore illa visa pñt ꝓuenire vt dicant̄ de sctẽ crucis figura. Et pmo qz illa arbor visa ẽ i medio tre. sic z crucis xpi arbor

fuit sita in medio terre climate. ꝑs. Deus nr̄ ante
secl'a. s. xp̄s: operat⁹ ē salutē i medio terre. s. p passi/
onē. Scdo qz ꝺr q illa arboris ꝓceritas attige/
bat celū. sic crux xp̄i ē scala nob ꝓtēsa ad ascēden/
dū in celū. Mat. xvj. Qui vult inq̄t venire post
me tollat crucē suā z seq̄t me. Tercō qz ꝺr q esca
vniuerso ꝛ erat i ea. z ex ea ois caro vescebat z vo
lucres celi i pulchrȝ ei⁹ ramis ꝙersabant. z sub
ter eā habitabāt aialia z bestie zc. Sic i cruce xp̄i
pepēdit esca oim fideliū. s. corp⁹ xp̄i de q̄ vescūt i
vitā eternā. Job. vj. Caro mea vere est cib zc. Et i
pulchritudie ꝟtutū z gra ꝛ crucȝ xp̄i ꝙersant z
nidificāt fideles celestia petētes tā q̄ volucres. ad
Phil'. iij. Nr̄a ꝙersatio ē i cel'. aialia aūt z bestie
id ē pctores subter crucē habitāt. s. q̄rendo z obti
nēdo miseriaz a deo p vera pniaz. Et q̄m hodie
visa est crux sc̄a inuēta q̄ ab annis ampli⁹ q̄z du
cētis fuit absc̄dita i ēra: Idcirco ad honorē hu/
ius festiuitatis merito accipiūt ꝟba p̄dicta. Et
q̄b tria mysteria i b̄ fm̄one declarāda eliciunt.

Primū dicit sc̄e crucȝ mānifestatio ex b̄. Vide
Scōm ꝺr pene crucȝ p/ (bā arbo. i med. ēre
electio et altitudine nimia. s. mysterij.

Terciū ꝺr gre crucȝ acq̄sitio q̄ quenim⁹ i celū.

Circa p̄mū de sc̄e crucȝ manifestatōe q̄rit
cur noluit de⁹ crucē xp̄i in viscerib⁹ terre occulta
tā pmanere sz voluit manifestare. Ad qō rñdet
ꝓ ꝙclusionē q̄ alto iudicio dei decuit sc̄am cru/
cē manifestari z revelari. Et b̄ ratione multipli/
ci. Et p̄cipue q̄nqz ratōes assignari possunt

Prima ratio ex parte christi iesu
Secūda ratio ex parte angelo⁹
Tercia ratio ex pte demonū
Quarta ratio ex pte crucis z eius ꝟtutū
Quinta ratio ex pte eccl'ie z fideliū

Prima rō ex pte xp̄i iesu: qz sanguis innocentis
nō debet occultari sicut nec alia pcā clamātia: sz
diuio iudicio revelāt. qz oēs tales puniri deme/
rent. iuxta illō Gen. iiij. de sanguie abel q̄ figura
uit sāguinē xp̄i. vbi dixit dñs ad Layn. Quid fe/
cisti. s. credēs occultare maleficiū tuuz. Ecce vox
sāguis fratrȝ tui abel clamat ad me de terra. Si
cut enī Abel ꝟgo z innocēs fuit z a fratre suo oc
cisus ex iuidia. sic xp̄s dñs inocētissim⁹ inuidia
iudeo ꝝ: suo ꝝ. s. fratꝝ fm̄ carnis cognatōez ē occ/
isus. Et ideo sanguis ei⁹ nō debuit i ēra latere p
crucȝ absc̄sionē sz manifestari. Vnde etiaz Job
xvj. c. d: ē. Terra ne opias sanguinē meū: neq̄z in
veniet i te locū latēdi clamor me⁹ (Terrā vocat
terrēos hoies q̄ totū cor i terrenis ponūt: eo mō
loq̄ndi q̄ dic̄ Aug. Si terrā diligȝ ēra es: si celuz
diligȝ celū es. Unusq̄sq̄z talis ē q̄lia diligit zc. In
ꝑsōa ḡ xp̄i increpat sc̄us Job tales dī. Terra ne
opias sāguinē meū. s. i cruce effusū. Quidā enīz
sūt vt ait ap̄l's Heb. vj. rursū crucifigētes xp̄m.
Aug. Per oē pctm̄ qō ꝓmittim⁹ q̄ztū i nob ē xp̄z
crucifigim⁹. Alij sūt q̄ nō tm̄ crucifigūt sz insup
ꝓtēnen sanguinē ei⁹ ꝙculcāt. z tales deteriora sup
plicia merēt. Heb. x. Quāto magȝ putatȝ deterio
ra mereri supplicia q̄ filiū dei ꝙculcauerit z san/
guinē ei⁹ in q̄ sc̄tificat⁹ ē zc. Jsti sūt q̄ ex ꝓtemptu
peccāt q̄cūqz pctō mortali: z pctā pctis accumu
lāt. Deniqz alij sunt hoies q̄ nō tm̄ sanguinē xp̄i
effundūt z ꝙculcāt sz etiā opire volūt vt totaliter p
dāt. sic fecerūt iudei q̄ crucē xp̄i in ēra absc̄derūt
Hoc faciūt illi xp̄iani q̄ vsqz i finē volūt in pctis
pseuerare ne fructificet i eis sanguis xp̄i q̄ sc̄tifica
ti sūt i baptismo. z q̄ztū i eis ē alios etiā a salute
nitūt retrahere vl' ipedire doctrina ꝙsilio z exem
plo malo. Contra hos clamat sanguis xp̄i male/
dictōnez: sic ꝯ Layn Gen. iiij. Ecce vox sanguis
fris tui clamat ad me de terra. Nūc ḡ maledict⁹
eris sup ēra q̄ suscepit sanguinē fris tui. i. xp̄i. vñ
Bern. istaurauit aduersus me de⁹ testē sangui/
nē filij sui. Ue mihi si inḡt⁹ fuero: q̄m̄ req̄rat san
guis ille iust⁹ fratrȝ mei q̄ effusus ē p me sup ter
rā. Ecce vt ḡ oñdat de⁹ q̄ sanguis xp̄i nō ē occul
tād⁹ voluit crucē revelare Ca Scda rō ex pte
angelo ꝝ: qz ex cruce xp̄i nō solū hoib⁹ sz etiā an/
gelis ꝙsolatio gaudio ꝝ ineffabiliū ꝓuēit. Rich.
de sc̄o victo. In te crux sc̄a angeli augmentant
sua gaudia. Si em̄ gaudiū ē angel' sup vno pec
catore pniaz agēte: q̄nto indicibiliū⁹ sup xp̄i cruce
p quā oēs pctores penitētes salutē ꝙseq̄nt. Unde
Orige. sup ep'la ad Ro. lec. v. Tāta inq̄t est vis
crucȝ xp̄i q̄ nō solū hūano generi sz etiā celestib⁹
ꝟtutib⁹ sufficiat. Jn hui⁹ signū Cōstātino appa
ruit crux xp̄i i mr̄citudie angelo ꝝ astātiū. vt ptz
ser. j. D Tercia ratio ex pte demonū: vt victi p
xp̄m fore z ꝙfusi manifestarēt p ꝟginē mr̄em xp̄i.
Unde Amb. i ser. de obitu Theodosij impatorȝ di
cit sic. Quid egisti diabole vt absc̄deres lignuz
crucȝ nisi vt ite ꝝ vincererȝ. Uicit te maria q̄ genu
it triūphatorē: q̄ ꝟgo manēs edidit eū q̄ crucifi/
xus vinceret te. z mortu⁹ subiugaret te. vinceris
hodie vt mr̄ier. i. helena tuas insidias dephēdat.
Illa. s. maria sc̄a dñm gestauit. hec crucē inuesti/
gauit. z i remediū pctō ꝝ diuinū de ruinis eleua
uit vexillū. Decebat ḡ vexillū crucȝ nō manere in
absc̄dito sz ꝯ hostes eleuari ad debitū z effu/
gādū ac p victorie sig̃: qz vt dic̄ Chrys. Ubicūqz
demōes signū crucȝ viderit territi fugiūt timētes
baculū q̄ plagā acceperūt. ꝙpt̄ q̄ō dū crux inuen
ta fuit z ō ēra leuata demō i aere vociferauit: vt
patuit i legēda. D Quarta rō ex pte crucȝ et
ei⁹ ꝟtutū. Illa ꝟtutes dei sic miracl'a z bñficia ōi
nō debēt occultari. iuxta illō Thob. xij. Opa dei
revelare z ꝓfiteri honorificū ē. Sz i cruce ꝓtulit
nob de⁹ maria bñficia z miras ei⁹ ꝟtutes mon
strauit. Unde Damas. li. ij. c. iij. Oib⁹ mirabilibus
mirabiliorē ē crux. p hāc moꝛs euacuata ēz pctm̄
p̄mi pentȝ solutuz. infern⁹ spoliat⁹ ē: resurrecto
don ata est. porte padisi apte sūt. Et ifra. Nec ga
lea scutū z trophea aduersus diabolū. hec sigil/
lū. i. clenodiū victorie xp̄i vt nō appropinq̄t nob
aduersari⁹. Sal⁹ hec aie z corpis oim maloruz

auersio. oim bonoꝝ datrix. pcti interemptio. arboꝛ resurrectiõis. lignũ vite etne. Nec ꝛ pla ibi dẽ. Uñ ꝓpe miras ꝛ varias eius ꝛutes voluit deus q̃ crux xpi fuerit composita ex varijs lignis ꝛtuosis. sic notat in Clemẽ. j. de sũ. trini. i glo. super vbo cruci. Stipes ei crucis: b ẽ trũc q̃ in tra figebat erat de cedro. Est aũt cedr⁹ arboꝛ altissima oim arboꝝ. vt ait Raban⁹. ꝛ iputrescibil cuius odoꝛ serpẽtes fugat. q̃ significat q̃ glia ꝛ virtus crucis xpi est altissima vsq; ad celũ ꝛienduꝝ putredinẽ vicioꝝ repellẽs ꝛ diabolũ fugãs. Item palũ crucis plõgũ erat de palma sm dictam glo. Clemẽ. ad significãdũ victoriã de diabolo ꝛ iferno. qr victores de palma cõsueuerunt coꝛonari. Item lignũ crucis palũ alij dicũt fuisse de cypisso. et ex trãsuersio de palma. Hz glosa dicta dic lignũ trãsuersum fuisse de cypisso q̃ est gta odoꝛe ꝛ tãte firmitatis vt nulli⁹ venti ipulsu comã amittat. vt ait glo. sup Ecclĩasticũ. q̃ significabat q̃ odoꝛ sacrificij crucis xpi deo tã grat⁹ fuit vt ipm placaret et valet ei⁹ signũ vel memoria ꝛ oia pcula et tẽptatiões firmã ꝓstãtiã pbeñ. Deniq; tabula supꝛ crucẽ erat ỏ oliua vt ỏt glo. Clemẽ. vbi ꝛ. Oliue aũt liq̃r supenatat oibꝫ liq̃ribꝫ. ꝛ doloꝛẽ vulneꝝ dulcoꝛat. Uñ p b significabat q̃ misedia dei q̃ ẽ sup oia opa ei⁹ dicẽte Ps̃. pnie dolorose amari tudinẽ dulcoꝛat ex memoria passiõis xpi. Et sic patet. ¶ Quinta rõ er pte ecclie ꝛ fideliũ cõgruebat xpi crucez manifestari ꝛ de viscerib⁹ ere leuari: vt ex ei⁹ deuotiõe ꝛ adoꝛatõe assequremur celeste pmiũ ꝛ fidei fulcimẽtũ et charitat⁹ ac spei solaciũ ꝛ augmẽtuꝝ. Uñ dicit Raban⁹ de laude crucis sic. Tu sctã crux es pcoꝝ remissio. meritoꝝ augmẽtũ. gaudiũ electoꝝ. tu stat⁹ credẽtiũ recte. tu firmitas opantiũ bñ. tu btitudo pseuerãtiũ rite. Nec ille. Sed q̃stio occurrit quõ crucẽ sctãm ꝓdere ꝛ ei⁹ locũ obliuisci potuerũt fideles in pmitiua eccl'ia: cũ essent deuotissimi ergaeã et feruẽtes vsq; ad mortẽ passionẽ ꝓ xpo. Respõdet q̃ b accidit vt legit in hist'oꝛijs eccl'iasticis ex eo qr i loco illo vbi xps fuit passus ꝛ eius sctã crux absc'õdita erat tẽplũ venerũ qõ Adrian⁹ ipatoꝛ ibidẽ ꝓstruxerat vt si qs xpianoꝝ in loco illo adoꝛare voluisset videret venerẽ adoꝛare. Et ob b infreq̃ns ꝛ pene obliuiõi dat⁹ fuit loc⁹ vsq; ad annũ dñi. ccc. xxxij. sm Hermãnuꝝ in cronica. et tũc inuẽta cruce regia tẽplũ illũ fundit⁹ fecit destrui ꝛ locuꝝ inarari. O q̃ charissima aia xpiana recogita qr sãguie xpi es abluta. et age gr̃as xpo ieſu deo tuo eiusq; crucẽ deuote adoꝛa: ipm crucifixũ pleno coꝛde ama: vt asseqũr cũ angel'cel'estia gaudia de diabolo victoriã et crucis gr̃am.

¶ Circa secundũ pncipale de pelectiõe passionis in cruce q̃rit Quare xps bñdict⁹ pati pelegit ꝛ voluit mortẽ crucis p oibꝫ generib⁹ mortis. Ad qõ põt sic obijci qr xps dñs debuit ꝓ nostro amoꝛe acerbissimã ꝛ doloroſissimã mortẽ. sic fuit ꝓphetatũ Threñ. j. O vos oes q̃ trãsitis ꝑ viã videte si est doloꝛ sicꝫ doloꝛ meus. Sed sũt alię q̃ genera mortis acerbioꝛis doloꝛis ꝛ cruciat⁹ q̃ sit passio crucis vl' afflictio. vt claret de excoriatõe vt legit de sctõ Bartholomeo. ꝛ assatione. ꝛ rotecõfractõe. ꝓ singl'a mẽbra q̃z incisione vt legit de sctõ Jacobo icisio. et pl'ibꝫ talibꝫ q̃ legunt de varijs martyribꝫ. Aur g̃ xps dñs ꝓ cunctis generibꝫ mortis crucẽ elegit. Rñdet sm doc. pcipue Thom. ij. pte. siml'q; aliq̃s buius tractatores ꝓ ꝛclusiõez q̃ ꝛgruentissimũ fuit xpm dñm ꝓ oi genere mortis pati ꝛ eligere mortẽ crucis. Et hoc pcipue q̃n q̃z rationibꝫ: dimissis aliis

Prima rõ nostre bñdictiõis ꝛ aniationis.
Secũda ratio ꝛgruę satisfactionis
Tercia rõ ꝓfecte sanctificatiõis.
Quarta rõ mũdane attractionis.
Quinta rõ figure ꝛ eius impletionis.

Prima rõ nre bñdictiõis et aniatõis. qr inꝛ oia genera mortis b gen⁹. s. in cruce mori fuit ꝓ maledictiõe ignobili⁹: execrabilius: ꝛ formidabilius. vt pote pena malefactoꝝ ꝛ maledictoꝝ. iuxta illud Deut. xxj. Maledict⁹ omis q̃ pẽdet in lig̃. Xps g̃ dñs ꝓ nro amoꝛe voluit banc mortẽ turpissimã sil't abominabilẽ ac maledictã sustinere vt nos a maledictiõe absolueret et bñdictiõez ꝛferret. Uñ dic apl'us Gal. iij. Xps redemit nos de maledicto legis fact⁹ ꝓ nob maledictũ. i. sustinens ꝓ nob penã mortis q̃ inferebat in lege maledictis. Subdit g̃ apl's. qr scptũ est Maledict⁹ omis q̃ pẽdet in lig̃ vt in gẽtib⁹ bñdictio Abrae. s. ꝓmissa fieret in xpo ieſu. Nec apl'us. Promissiuꝝ eiñ erat Abrae q̃ in semie ei⁹ bñdicerent⁹ oes gẽtes Gen. xxij. qõ ipletũ est in xpo ampli⁹. qa b gen⁹ mortis fuit execrabili⁹ ꝛ abomiabili⁹ ac ꝓ ꝛsequns formidabili⁹ boibꝫ ob maledictiõez ꝓdictã. Nã q̃uis sint boies q̃ mortẽ ipsam nõ timeãt: gen⁹ tñ mortis horreſcũt. hoc aũt gen⁹ erat ꝓ ceteris horribili⁹. Ut g̃ xps dñs aniaret nos ad nullũ gen⁹ mortis timẽdũ ꝛ refugiẽdũ. sed ad suscipiẽdũ quãcunq; mortẽ ꝓ ei⁹ amoꝛe: voluit cõtẽptibilissimũ b genus mortis subire. Uñ Matth. x. ait. Nolite timere eos q̃ occidũt coꝛp⁹ et post hec ñ ba. am. q̃d facere possũt aũt vob quẽri. Timete eũ q̃ postq̃ occiderit po. hz mittere in gehẽnã. Nimiꝝ videm⁹ ꝛ nonim⁹ q̃ddã gen⁹ mortis cẽ valde doloroſũ ꝛ acerbũ: sed ñ tã ignominioſuꝝ vel maledictũ. sic ẽ excoriatio. assatio. sectio. et sil'ia. q̃ sm se sũt acerba sed ñ tã ignominioſa sm se nisi forte ex maleficio hois patiẽt⁹ reddant taꝝ vituperiosa ꝛ maledicta. Aliud gen⁹ mortis ẽ min⁹ doloroſũ sz pl⁹ ignominioſuꝝ. vt suspẽsio in lig̃. Aliud ẽ adhuc q̃ respectu alioꝝ ẽ min⁹ ignominioſuꝝ ꝛ doloroſũ. vt subita decapitatio. Sed crucifixio vtrũq; sil'habuit. s. penã ꝛ ignominiã sũmã. s. maledictiõis in lege. ideo hãc xpo eligere ꝛgruit rõne pmissa. Nec obstat q̃ alia repiunt genera magis acerba ꝛ doloroſa mortis. qr q̃ deesse videt in acerbitate pene exterioris i xpo supabũdauit ꝓ oibꝫ martyribꝫ

et patiētiby in mūdo ex nobilitate siue cōplexiōis et ex limpiditate apprehēsionis singlorū dolorū. vt patuit ser. ij. de passiōe dñi lra F. Et sic soluit obiectio ō illa scptura O vos oēs q trāsitis p viā attendite si est dolor sil'is sc. qz clauis in cruce pl' lesit xpm q̄z acerbissime pene martyres leserūt. Debuit ita q̄z xps pati i cruce p nre maledictōis ablatiōe z p sue bñdictōis collatiōe. z cum b p nra aniatiōe. qz Aug⁹. li. lxxxiij. q. dic q sapia dei bomine ad exēplū q̄ recte viuerem⁹ suscepit. ptinet aūt ad rectā vitā: ea q nō sūt metuēda nō metuere. s. q̄dcūq̄z mortis gen⁹ p xpo. g̃ sc. ¶ B Scōa rō cōgrue satisfactiōis; qm̄ b gen⁹ mortis. s. pene crucis matie cōueniēs fuit p satisfactiōe pcti p mi parētis boim; vt qō Adā rapuit decerpēdo de lig̃ fructū: xps solueret suspēsus i lig̃. iuxta illō Ps. Que nō rapui tunc exoluebā. Unū z canit eccl'ia. De parētis ptoplasti fraude factor cōdolēs qñ pomi nortalis morte morsu cozruit ipse lignuz tūc notauit dāna ligni vt solueret. Hoc op⁹ nre salutis ordo depoposcerat m'tifozmis ꝓdizozis ars vt artē falleret z medelā ferret inde hostis vñ leserat. Et ite. Qui salutē hūani gener⁹ i lig̃ crucis ꝓsti. vt vñ moz⁹ oziebat inde vita resurgeret et q̄ in ligno vincebat: in lig̃ q̄z vinceret p xpm sc. Ite adā peccauerat extēdendo manū ad lignū. g̃ xps dñs extēsis manib⁹ passus est z ꝓfixis ad lignū. Adā peccauit pedib⁹ appropinq̄ndo vetito ligno. g̃ xps i pedib⁹ lig̃ est ꝓclauat⁹. Adā peccauit gustu. g̃ xps est felle z aceto potat⁹. Adam peccauit cozde cōcupiscēdo vetitū fructū. g̃ xps i cozde est vulnerat⁹. Adā p̄didit inocētie cozonā g̃ xps cozona spinea ē cozonat⁹. Adā tanq̄z seruus mal⁹ demeruit flagellari. g̃ xps flagellat⁹ ē. Adā latrocinū cōmisit rapiēdo. g̃ xps inē latrones ē suspēsus. z sic ō alijs. ¶ Tercia rō pfecte scifica tiōis. Hāc rōnez tāgit Chrys. sup illō Job. Oculus exaltari filiū hois di. sic. Exaltari audiēs suspēsiōnē in altū intelligas vt scificaret aerē q̄ scificauerat ērā ambulan. i ea. Nā scificauerat z aquā in ipsa se baptisari faciēdo. et sup mare gdiendo Scificatur⁹ q̄z erat ignē spūscti i specie ignis mittēdo. vñ restabat scificare aerē i excelso lig̃ et nō sub tecto moriēdo. Ex b ꝓpēde o bō q̄ntū deb⁹ detestet hois pctū. qz nouim⁹ q̄ p pctō bomis mūdū deleuit diluuio. z xp̄e ei⁹ ifectionē oia eleméta mūdare z scificare voluit a feroze pcti. ¶ Quarta rō mūdane attractōis. Nā vt Bregō. nazāzen⁹ ait. figura crucis a medio ꝓtracta z i q̄tuor extrema ptita significat vtutē z puidētiā ei⁹ q̄ in ea pepēdit vbiq̄z diffusaz. Erat q̄ppe deb⁹ recōciliādus. ifern⁹ ꝓculcādus. gētiū ppl's ex q̄tuor mūdi ptib⁹ attrahēd⁹ ad fidē. ideo p lignuz crucis pēdēdo sic saluator mori voluit vt p caput surſū deū recōciliaret. p pedes deorsum ifernuz ꝓculcaret. p man⁹ extēsas oēs ppl'os attraheret vt ipleret b signo q̄s dixerat vbo Job. xij. Ego si exal. fu. a tra oia trabā ad meipm. Chrys. Expā sis inq̄t in cruce manib⁹ morit vt altera māu ve terē ppl'm: altra eos q̄ ex gētib⁹ sūt trahat. s. amorosi amplex⁹ sig̃. ¶ Quita rō figure z ei⁹ ipletōis qz b gen⁹ mortis figuris correspōdet. Unū Aug⁹. in ser. de passione ōt. In diluuio aq̄z būanū gen⁹ arca lignea libauit. De egypto dei pp'lo recedēte: Moyses mare vga diuisit. et virga pharaonez pstrauit ac pp'm ōi redemit. Idē moyses lignū in aquā misit z amaritudinē ei⁹ mor i dulcedie cōmutauit. z lignea vga de petra spūali xpo salutaris vnda pferē (b est xpi sanguis in cruce q̄ est pot⁹ nre salutis efne) Et pīertim xpo teste Job. iij. Sic moyses exaltauit serpētē in ōserto: ita exal. oportuit fi. hois. Nec oia g̃ in figura facta sē vt bijs oib⁹ ad lignū crucis p q̄sdā q̄si grad⁹ veniat Dec Aug⁹. O g̃ mira dei sapia in crucis passione O iesu bone tibi laus z gr̃aratio p tali morte. ¶ Circa tercīū de acq̄sitione gr̃e crucis z crucifixi accipiam⁹ p documēto ꝓclusionē hāc q̄ in hodierna inuētione sctē crucis mystice docet aia fidel' q̄lit assecq̄ valeat gr̃am ei⁹ vtutis. Declarat. qz vt legim⁹ ipsa sctā crux inuenta est p q̄ntas pcipua dei nutu z ordinatiōe; q̄bus optie significant q̄ntas valentia ad obtinēdū gr̃am vtutis crucis z xpi. Primo p regie inq̄sitionē q̄ ad id mota fuit ex dei reuelatiōe facta Cōstantino iperatori filio suo. Sz qz rex vl' regia a regēdo ōr. ideo p b dat intelligi q̄ q̄ volūt gr̃am crucis z crucifixi inuenire debēt se regere z mot⁹ sensuales sub ipio rōnis tenere. Ro. vj. Existimate vos mortuos pctō: viuētes aūt xpo. i. gr̃a xpi. Nō g̃ regnet pctm̄ i vro mortli corpe vt obediat⁹ ꝓcupiscētijs ei⁹. z Gal. v. Qui xpi sūt carnē suā crucifix. z sc. Scōo p devotā oratōez. qz ipe iudas deuote orauit vt patuit in legēda. Et nos g̃ orare debem⁹ p gr̃a xpi obtinēda Lu. xj. Dis q̄ petit accipit z q̄ q̄rit inuenit. petite z dabit vob. Tercio p ere cōmotionē. qz p⁹ orationē iude ērа mota fuit; z sic crux manifestata. q̄ significat q̄ coz terreni bois moueri debet ad ꝓpassionē xpi z dilectōez vt gr̃az repiat ij. Coz. j. Sic abūdant passiōes xpi in nob: ita z p xpm abūdat ꝓsolatio nra. Unū Bonauē. dicit. Nil ita opat in aia scificatiōez sic dñice passiōis memoria. In passione dñi totū thesaur⁹ inuenies. Dec ille. Quarto p odoris exaltationē. quia post orationē et terre cōmotionez suauissimus odor fragrauit in crucis inuentione: ad significandū q̄ cum odore virtutum z operū pietatis inuenit crucis christi gratia. Unde Ro. ij. Gloria honor et pax omni opanti bonum. Greg. in omel'. resurrectionis. Nos inquit in christū qui mortuus est credentes si odore virtutū z bonorum operū referti dominū q̄rimus: inuenim⁹.

Quinto per pfundam fossionez. quia post hec omnia terrā fodientes p. xx. passus crucem inuenerunt. q̄ designat humilis recognitio suor⁹ defectuū z ꝓfessio. Unū Eccī. iij. Quanto maior es humilia te in oib⁹ et coram deo inuenies gr̃am.

Jtē Jac.iiij. Deus superbis resistit hūilibꝫ aūt dat gr̄am. O ḡaia fidel' disce sic q̄rere vt possis inuenire gr̄am Jesu crucifixi (p̄ merita sue passionis in cruce) disce ip̄m amare o christiane. a q̄ sic es amata vt p te subiret crucē: p̄ter eius sanguinē et mortē cōserua te in ei⁹ gr̄a ne peas cum diabolo sed cū xp̄o regnes in celo Amen.

¶ De sancto Bernardino ordinis minoꝝ Sermo cum ipsius legenda.

Nardus dedit odorē suū. Lañ.j. et ad honorē hui⁹ festiuitat⁹. A Sic ōt glo. sup Lañ. nardus est herba būilis z calide nature z odorifera: q̄ optie q̄ueniunt dici de bt̄o p̄re nr̄o Bernardino de senis ordis mioꝝ. Dic nimiꝝ scīs merito laudat sub nardi ipsi⁹ p̄rietate ex q̄uenientia nois sūpti a Ber qđ est fons z nardus. Ipse q̄dē fuit fons in doctrine emanatōe q̄ sua p̄dicatione nomē gl'iosuz dñi Jesu mirabilit laudandū z exaltādū ac portādū velut alt paul⁹ docuit. Ipe sua doctria sacrā religionē mioꝝ doctrina reformauit z nūero z scitate adauxit z poculis sacre p̄dicatiōis oēs potauit. Preterea tanq̄ nard⁹ fuit ipse būil' in q̄uersatiōe. fuit z calid⁹ in feruēti amore xp̄i z scissime sue mr̄is Marie deuotiōe vt infra patebit. fuit z odorifer⁹ in fama et ↄtute scitat⁹ tā deo q̄z hoib⁹ gtissim⁹. z p mūdū noiatissim⁹: vt merito de eo dici possit illō Eccli xlv. Dilect⁹ deo z hoib⁹ cui⁹ memoria i bñdictiōe est. qō p̄t esse aliō thema p̄ sermone. Vñ p̄missa ꝟba thematis merito de eo accipiūt. Nard⁹ dedit zc. In q̄bꝫ ꝟbis hic scīs cōmēdat ō trib⁹ p̄cipu

¶ Primo de virtuosa pfectiōe. (is.
¶ Secundo de gratiosa p̄dicatione.
¶ Tercio de gloriosa bonoratione In nardi p prietate vt patuit q̄ dedit odorē deo gtū z hoib⁹ qz deus ip̄m gratū sublimauit zc. B

¶ Circa p̄mū de ꝟtuosa pfectiōe scī Bernardini in q̄ nob ꝓponit in exēpluz imitādi accipiam⁹ p documēto ↄclusiōis ꝟba Hieronymi in epl'a ad Heliud. z cōcor. Amb. xij. q.j. Cui portio. vi⁹ delicet q̄ pfect⁹ seruus xp̄i iesu existit q̄ nihil p̄ter xp̄m iesum q̄rit. Quo claret q̄ Bernardin⁹ pfectus iesu seru⁹ fuerit q̄ xp̄m z suā matrē Mariā ardētissime dilexit. Pro hui⁹ cōclusiōis declaratione aduertēdū q̄ tria sunt genera xp̄iano ꝝ vel seruoꝝ dñi iesu xp̄i z scissime matris eius.

¶ Primū est amorē xp̄i ↄtemnentiū
¶ Scōm gen⁹ est xp̄m amore cōi diligentiū.
¶ Terciū est pfecto amore z speciali ōsiderātiū.

Primū est amorē xp̄i z p ↄsequns sue matr̄is ↄtēnētiū. de qđ. ij. Pe. ij. Nouit dñs iniq̄s in diē iudicij reseruare cruciādos. magis aūt eos q̄ in ↄcupiscētia imūdicie ambulāt dñationēq̄z cōtēnūt. Lyra. Dñationē. i. xp̄m q̄ n̄ solū ōr dñs i ↄcreto. sed z dñatio i abstracto p̄ excellētiā dñij. Item Prouer. xviij. Impi⁹ cū i p̄fūdū venerit pct̄ō p ↄtēnit. s. dei dilectōez z pniam. sed sequit' eū ignominia z obprobriuz. s. gehēne. Ideo si es in pct̄o mortali scito q̄ ñ es i amore xp̄i z scissime matr̄is ei⁹. qz altissim⁹ odio hz pct̄ores. Greg. i omel'. xxiij. Qui adhuc p illicita ōsideria defluit: pfecto deū nō amat. Aug⁹. Scio oēm criminosū esse inimicū deo. L Si q̄rit' Cur amor xp̄i filij dei nō p̄t esse in pct̄oris corde simil' cū pct̄o. R̄ndet Aug⁹. omel'. viij. sup Joh. di. Charitas z mortale pct̄m opponunt': nō stare nō p̄nt i eadē volūtate. et nisi vnū radicit⁹ expulsū fuerit: reliquū plātari ñ poterit. Nā cū incipis deū diligere tūc icipis odire qđ sibi est ↄtrariū. i. pct̄m. Exēplū. vita et mores nō p̄nt simil' in eodē hoie stare. Zliō exēplū Quō p̄t esse vt diligas illū quē ex odio occidis sed cū peccas xp̄m crucifigis ex ↄtēptu vt testatur Apl's Heb. vj. Rursū crucifigētes xp̄m filiū dei in semetipꝭ z ostētui hñtes. Lyra. i. q̄z tū est i ipꝭ reiterāt causaz crucifixiōis xp̄i. z ostētui hñt. i. vident' irridere. z sic ↄtēnere mortē xp̄i z ei⁹ amores Nō ei minoꝝ iniuriā facit xp̄ian⁹ xp̄o cū peccat q̄z crucifixores q̄ ad aliq̄. D Scōm gen⁹ seruuoꝝ xp̄i ē amore cōi xp̄m z suā scissimā genitrīcē diligētiuz: vt sunt illi q̄ p amore xp̄i faciūt oia illa q̄ necessaria sē ad salutē. Et talib⁹ habet' pro sufficiēti q̄ saluent': licet p ignem purgatorij ꝑm Aug. vt sē boni xp̄iani cōes. Sz q̄rit' qđ signis diligētes deū tali dilectōe. s. cōi discerni hñt. Resp̄det' q̄ p̄cipue trib⁹ q̄ sūt sig̃ magis necessaria vel essentialia charitatis: ita q̄ sine hīs ñ manet charitas xp̄i z scissime mr̄is ei⁹. Primū ē verā fidē catholicā tenere z oēs errores cauere. Heb. xj. Sine fide ip̄ossibile est placere deo. Vñ. xxviij. q.j. Dis. Ubi deest agnitio eē vitat⁹ falsa vt est z ī optimis moribꝫ Scōm signū est mādata dei ꝟuare z oēz offensā mortalē cauere. Joh. xiij Qui hz māda. mea z ser. ea: ille est q̄ diligit me. Simō de Lassia. Quid est q̄ dico: diligo regē: si ei⁹ nō custodio legē. Reg⁹ xp̄i dilectio ē ei⁹ p̄cepti adimpletio. Terciū signū ꝟbū dei audire z suscipe pniaz de pct̄is vero corde. Nā amātes delectant in sermonib⁹ amatoꝝ z ex ill' capiūt experimētū effectuū. Vñ Joh. viij. Qui ex deo ē ꝟba dei audit Et. ij. Joh. j. Dis q̄ ñ p̄manet ī doctrina xp̄i deū nō amat. Aug⁹. Uerbū dei ē pbatoriū p q̄ filij dei discernunt' a filijs diaboli. Qui g̃ ad ꝟbū dei cōpūgunt': z vere penitēt deū diligūt. al's nō.

E Terciū gen⁹ seruoꝝ xp̄i est amore speciali et pfecto ip̄m z scissimā ei⁹ matrē amantiū ac pleno desiderio q̄rentiū. de qbꝫ Greg. omel'. xxiij. Qui deū pfecte desiderat: pfecto iā habet quem amat. Querit' p q̄lia signa isti pfecti discernantur ab alijs. Respōdet' ip̄m doct. sanctos q̄ vnū signū: p̄petuam castitatē mundissimā conseruare. Matth. xix. Sūt eunuchi qui se castrauerūt sez spūaliter per concupiscentie repressionē: non p membroz̄ abscisionem p̄ter regnum celorum

Qui pōt capē capiat.q.d. Tātū bonū pfectiōis est alte ꝑm glo. Nō em̄ oēs capiūt hoc verbum. qz pfectiōis alt⁹ status est ad quē cōes nō ascendunt.sed q̄b⁹ datū est.s.a deo.Sap.viij. Nō posſū esse ꝯtinēs nisi de⁹ dederit. Unū Damasc.li.iij ca.xvj. A nuptijs abstinere angelo⁹ est imitatio Quāto itaq; angelus ē bōe supior:tāto ꝟginitas nuptijs est bonorabilior. Unū castitati ꝟginali cēteſim⁹ et viduali.lx.debet fruct⁹ Mat.xiij. sed cōiugali solū tricesim⁹. Et sic ptz pfectio cē. Secūdū signū est oia tpalia ꝯtēnere z illis plene abrenūciare.s.amore xp̄i. Aug⁹. Quantū q̄s despicit scz oia alia:tātū diligit scz deū. Et Grego.viij.li. moral'. Ad culmē pfectōis tēdūt q̄ exteri⁹ cuncta derelinquūt.iuxta dictū saluatoris Si vis ingr̄e pfect⁹ ee vēde oia q̄ babes z da paupib⁹ z veni sequere me. Terciū signū aduersa ꝑ xp̄o libenē tolerare z mortē cōsiderare.qz vt ait apl's.j. Cor.xiij charitas oia suffert. Unū Orige.super epl'am ad Ro.j.ca. Dū in dei amore pfecti sum⁹ sensū doloris nō recipim⁹. Idē. Tāto amor altior et pfectior q̄nto volūtas ad mortē ꝑ xp̄o fit paratior Perfecta ei charitas foras mittit timorē.j. Joh. iiij. ¶ Ad ꝓpositū btūs Bernardin⁹ ꝑm hec oia sig̃ pdicta solū xp̄m z btissimā ꝟginē matrē ei⁹ desiderantissime q̄siuit.et ip̄m p̄ oib⁹ amauit nō solū in etate puecta sz a puericia qō mai⁹ est. ideo pfectissim⁹ sctūs extitit. Hic nāq; in vrbe Senarū ex parētib⁹ nobilib⁹ ort⁹ ē cui⁹ pr̄ Tolus mr̄ vo Nera orthodoxi būc p̄mū filiū genuere āno dñi M.ccc.lxxx.octauo die septēbris q̄ ē dies natiuitat̄ gl'iose Marie ꝟgis. Anno aut̄ etat̄ sue septēnio parēti ort⁹ vtroq; remansit puer Bernardin⁹ cuidaz matrone dyane sorori matr̄ sue educād⁹.q̄ ip̄m tenerrimo amore dilīgēs vt filiū lr̄is tradidit ibuendū. q̄ mirabil'r suꝑ coetaneos excreuit ñ solū ingenio sz z sctitatis fuke iudicio p̄clar⁹. Nā q̄ntū pueril' etas patieba tur ad honorē ꝟgis gl'iose sabbati ieiunū sp cōtinuauit.z paupib⁹ ad ostiū petēt̄b⁹ erogare elemosynas assuet⁹ q̄tidie fuit.altaria domi deuotus puer sp faciebat et ornabat ac ibi orabat. et cū cet̄ de domo q̄escēt̄b⁹ aliq̄n surgebat.z genib⁹ flexis ob memoriā passiōis xp̄i:ac ꝟgis Marie amorē in tenello corpe nudato se disciplinabat. Cū aūt ad p̄dicatiōez ducebat puerul⁹.inde reuersus pueros i platea ꝯuocabat:eisq; puerilit̄ ea q̄ in p̄dicatiōe memorie cōmēdauerat p̄dicabat.q̄d mlt̄ ꝑsagiū erat ip̄m futur⁹ fore sacerdotē z p̄dicatorē.q̄ z rei ꝓbauit euēt⁹ diuīa dispositiōe ordinat⁹. Unū cū in vrbe Senar⁹ vice q̄dā ppl's p solēnitate ad fores hospital' eccl'ie sancti Onofrij ꝯgregar⁹ esset:Bernardin⁹ iā adolescēs spū ebri⁹ diuio in arborē q̄dā celerrime ascēdit et sig̃ crucis inito cū igenti feruore vbū dei sic elegāter z disserte ill' ꝓposuit vt ciues tā docti q̄z imperiti vehemēt̄ admirarent̄. Sic scīm̄ dei gr̄a Bernardin⁹ i tāta corpis z mēt̄s pudicicia ac venustate decorat⁹ ē moriby vt vbū inhonestū nullus domesticor̄:null⁹ cōstudētiū clericor̄ coraz eo dicere auderet:eoq; mor tales increparet. Unū tā sec'lares secū ab infantia cōuersati q̄z etiā frēs q̄ cū eo cōuixerāt.q̄z etiā aliq̄ ꝓfessionē e.⁹ audierāt ꝓfitētiose affirmauerūt ip̄m ꝟginalē integritatē sp obseruasse illibatā. Jncēa nobili dyana defūcta filia ei⁹ Tobia venerabil' matrona vidua ō tercia regl'a sctī Frācisci curā Bernardini suscepit:q̄ erat mlier sctā orōnib⁹ z ieunijs deo seruiens. Nec deū p̄cib⁹ ꝯtinuis z btāz ꝟginē Mariam ac oēs sctos exorabat vt Bernardin⁹ ab oi carnali amore imaculat⁹ p̄seruaret a xp̄o.z frequntissime Bernardinū ad id hortabat z monebat sollicita vt ip̄m xp̄o dedicaret. Sctūs etiam Bernardin⁹ hui⁹ ꝓpositi feruētissim⁹ exoptator cōmēdabat se pl'imū ꝟgini gl'iose matri dei. Et ob h̄ freqntissime ieiunabat.missas deuote audiebat.oratōi vacabat.vestit⁹ dormiebat.z se totū btē ꝟginis Marie custodie cōmēdabat. Ad quā tāto amore flagrabat vt filiocaptā illā dilectāq; suā publice fateret. Unū cū iam l'aꝝ studio vacaret adolescēs plerūq; ip̄i Tobie nutrici sue dicebat. Ego in hac vrbe q̄ndaz p̄dilectā habeo ineffabil'r speciosaz cui⁹ nisi gr̄iosum aspectū q̄ti die videā:videret mihi q̄ oī solamie destitut⁹ dere morti succūberē. Illa ğ hui⁹ rei nescia cepit ipsum increpare. Et de h̄ curiose explorare q̄ esset illi⁹ dilecta sic cōmēdata. Illā ğ ꝓsiderās cōperit q̄ deuot⁹ Bernardin⁹ q̄tidie visitaret q̄ndā imaginē gl'iose ꝟgis depictā extra menia ciuitat̄ supꝑ portā:eāq; ꝟtice nudato fleris genib⁹ salutabat dilectā filiocaptā suā.seq; illi hūiliter cōmendās sic let⁹ reuertebat ad scholas. Sup q̄ re nutrix ei⁹ mlt̄ū est exhilarata z ait intra se. Nēpe iste adolescēs magn⁹ erit sctūs. ¶ Tandē fact⁹ adult⁹ pstāte dño:in hūanis sciētijs erudit⁹ excellenē ꝯtulit se ad studiū sacroz canonū in q̄ zvalde ꝓfecit. Eūq; anno dñi M.cccc.pest̄ magē regnaret. Bernardin⁹ ꝓpē amorē xp̄i singularēq; deuotionē btē ꝟgis neq; corpalē meruēs mortē:anio hilari vltro se obtulit ad seruiendū infirmis in hospitali sctē Marie i Sena existēte bumillime pedes ifirmoz ablueñ.saniē abstergeñ et oia seruitia faciēdo:moriturq; sacra ordinañ.z mortuos sepelieñ.vbi p q̄ttuor mēses se subiūcibus. Ut ipe tandē ğui morbo infirmat⁹;q̄ttuor mēsib⁹ patientissime tolerauit ifirmitatē reputās diuinā visitationē. Post recupatā aūt sanitatez mag̃ accēsus diuio amore ꝯcupiuit deo liber⁹ deseruire i religiōe:mūdo relicto.orabat vo crucifixū vt sibi ostēdere dignaret cui⁹ religiōis habituz susciper. Revelauit ğ christ⁹ illi di. Ut nudus seruulus nudū crucifixū dñm seqret vestigijs beati Francisci inberendo. Unde spreto genere natiuo militari distracta oi hereditate patrina z paupib⁹ ac egentib⁹ distributa anno etatis

De sancto Bernardino

sue.xxij.in ipa die natiuitat⁹ sue pdilecte ⁊ginis gl'iose habitū frat⁹ minor⁹ suscepit deuotissime Et cadē die anno ꝓbatois ꝯpleto ꝓfessionē fecit tā asperā ⁊ mirā pniam egit inē frēs.ebri⁹ spū vt oīb⁹ admirabil' videret. Tādē ordies sacros suscipies ꝑmā missam dixit i die natiuitat⁹ ⁊gis. Et tādē pdicator fact⁹ ꝑmā pdicatōez de natiuitate ⁊gis marie fecit. In die ꝙppe natiuitatis ⁊ginis fuit nat⁹ ⁊ eodē die baptisat⁹.sicq; tot⁹ vir gini dedicat⁹.q ⁊ toto tpe vite illi ꝺuotissime seruiuit. Exemplū ergo nobis tē. ¶

¶ Circa scōm de gr̄iosa pdicatōe scti Bernardini q̄ri pōt q̄lit' hō in pdicatōe alicui⁹ audiēda de beat se disponere ad acq̄rēdā dei gr̄am ⁊ iesu xp̄i amorēac ⁊gis gl'iose deuotōez. Ratio q̄stiois ē qz vt ait glo .Deut.xxxij. Frustra exit⁹ irritat sermo doctoris nisi interi⁹ irriget gr̄a ꝺditoris. Et idcirco vt i pdicatōe ꝙs gr̄e fructū acq̄rat debz se disponere xp̄ian⁹ deuot⁹ vt saluet. Vñ ⁊ Bern. sup Lañ.ser.xxiij.dic. q ipse iesus ⁊ nō ali⁹ dat i fm̄oe sentire fi delit:pferre velit.⁊ adimplere efficacit.s.audiētib⁹.Bonū ē g̃ scire q̄lit' ibi gr̄a acq̄rat. Ad hec rñdet q vt colligit ex doctor⁹ dictis tria p̄cipua debz hō in se bñe vt gr̄am mereat cōsequi in pdicatōe. ¶ Primū est vt hō velit cor aperire scz deo pulsanti p inspiratōez ⁊ vocāti p pdicationē.s.desecrēdo pctm̄.Nā fm̄ Petrū de tharā. sup.j.di.xl.ar.ij. Nō pctōr idignū se reddit ad g̃tiā dei baptismā maxime scz si nō vult pctm̄ relinq̄re et p ꝓseqūs gr̄az xp̄i recipe.qz vt Ambr.⁊ Dionysi⁹ ⁊ Aug.dicūt q causa q̄re pctōr nō habz g̃tiam nō ē:qz de⁹ nō velit dare sed qz pctōr nō vult accipe: qz pctm̄ nō vult deserere. Sic exēpli g̃tia si porrigerē tibi cibū vl' potū optimū i pdicatōe ⁊ tu nullo mō vis os tuū apire. Scōz si homo vult facere qđ i se ē ad gr̄az habēdā.s. dolēdo de pctis ꝓmissis atq; diuis inspiratōib⁹ ad dei verbū acq̄escēdo:vt idē Pe.vbi supꝝ dic. Qui aūt ñ volūt acq̄rere sz rebellāt sibi.Hec sūt demōib⁹. Heu q̄lis fatuitas:qz polluti sunt sordib⁹ ⁊ nolūt ablui.ardentē illis ignē infernalē nolūt extingui nec a vinculi illi⁹ solui. ¶ Tercio est vt hō velit gratiā dei retinere.s.acceptā in pdicatōe ⁊ nolit extingere.j.Thoz.iiij.Spm̄ nolite extinguere.Glo.Spiritū extinguit q donū gr̄e accepte negligit nec operādo i ea pficit. Vñ Bre.i ome.dñice de passiōe. Sunt inq̄t nōnulli q̄ pcepta ⁊ v̄ba dei nec aure cordis pcipe dignāt.Et sūt nōnulli q hec qđē audiūt sz nullo ea mēt⁹ desiderio ꝓplectūt.Et sūt nōnulli q libēter v̄ba dei suscipiūt: ita vt etiā in fletib⁹ ꝓpūgāt.sed post lachrymar⁹ tps ad inq̄tē redeūt. Sed q̄d de talib⁹ sentiēdū sit idem Bre.in ome.sexagesime oñdit dicēs sic. Cib⁹ mētis est sermo dei.⁊ q̄si accepi⁹ cib⁹ stomacho languēte reiicit q̄ audit⁹ sermo i vētre memorie ñ teneat.sz q̄s alimēta nō retinet hui⁹ pfecto ō vita desperat.ecce g̃ mort⁹ piculū formidate si cibus scte exhortatōis nō accipit⁹.si v̄ba vite nō tenetis Idcirco saluator Lu.xj.Bti q audiūt v̄bū dei ⁊ custodiūt illō. ¶ Ad ꝓpositū bti Bernardini pdicatio fuit multū gr̄iosa cūctis audiētibus Prio q̄dē rōe penetratōis gr̄e.qz sermo ei⁹ rangq̄ facula ardēs audiētū cor penetrabat adeo vt inimicicias ⁊ partialitates i diuers⁹ ciuitatib⁹ p lōga tpa durātes ad pacē reuocauerit. peccatores manos ⁊ obstinatos ad pniaz ꝓuerterit. vsurarios raptores male ablata vsq; ad multa milia ducator⁹ restituere fecerit. ⁊ mlt⁹ ad religionē induxerit adeo q cū antea vix forēt cētū trigita frēs de obseruātia i italia :⁊ vigiti loca pua fratrū vsq; ad tpus obitus scti bernardini mltipliciati sūt frēs vltra q̄tuor milia ⁊ loca vsq; ad ducēta trigita. Sed ⁊ fratrib⁹ p ipm̄ dimissis p reg̃ diuersa innūerabilia loca frat⁹ sūt p reges et pncipes deuotos erecta. Scōo rōe edificatōis vite fuit gratiosa ei⁹ pdicatio. Cū em̄ a tribꝰ solēnib⁹ ciuitatib⁹.s.Senis Ferraria ⁊ Urbino i epm̄ feruido zelo postularet ipse elegit i hūilitat⁹ vocatōe pmanere apō Martinū papā.v.⁊ Eugeniū q̄rtū se hūilit' de⁹ excusando .de q magna edificatio fuit apō oēs.Dux etiā Mediolani mltā auri copiā Bernardino dū ibi pdicaret misit sz vir dei nō accepit sz ciue p quēdā paupib⁹ ⁊ icarceratis redimēdis destinauit. Tercio rōe deuotōis.mire.qm̄ nomē dñi iesu i oīm̄ sua pdicatōe adorādū in tabella depictū ppl'o oñdēdo mirabilit exaltauit.⁊ portauit nomē iesu crebro noiañ.vt alter Paul⁹. Ad v̄ginē aūt mariā tāta deuotōe feruebat q dū laudes ei⁹ pdicaret accēdebat' feruore tāto q facies ei⁹ tanq̄ alteri⁹ seraphim solari videbat irradiare fulgore.⁊ sic patet R

¶ Circa tercū pncipale ō bonore gl'iosū sit proclusiōe q bñdictus dñs Jesus ⁊ scissima mater ei⁹ honorauerūt sctm̄ Bernardinū maxim⁹ gl'ie bonorib⁹.⁊ b tā in ei⁹ vita q̄ i morte q̄ etiaz post mortē ꝓria gl'ia v̄ginee incorruptōis.qz v ginitatē ei⁹ illibatā ꝓfuauit vt claruit in ei⁹ legēda.imo qđ magis est nūq̄z mortale pctm̄ ꝓmisisse affirmauerūt q suā ꝓfessionē audierāt ⁊ ab infātia secū ꝓuersati fuerāt.⁊ b idē ipemet in quadā infirmitate sua astrict⁹ reuelauit Thobie nutrici sue. Vñ in officio de eo habet. Exēplū dat speciātib⁹ dū fugit oīm̄ vicīū. ¶ Scōa gl'ia ꝓbetice cognitōis. Nam vt de eo habet i officio ꝓprio Videt nutric⁹.s.thobie spm̄ absens p mort⁹ trāsitū ad celos euocari. Turbā tūc stupēs hominū vt benedicāt dominuz nō tardat exhortari. Nec visio fuit ipo ꝑdicāte Mediolani.⁊ sic compt⁹ est ipa hora migsse senis Thobiā. Jrē cuidā iuueni lasciuo ad verbū eius penitere nolenti ꝑdixit q mala morte moriturus esset.⁊ sic factū est.

¶ Tercia gloria fructifere pdicatōis vt patuit in legenda.cuius predicationē ⁊ ipse christ⁹ per varia miracula ⁊ ipsa beata virgo Maria honorauit. Dux em̄ pdicaret Aqlana in ciuitate de bt̄ā v̄ginē ⁊ laudes ei⁹ cū feruore exaltaret p.xij

stellas eiꝰ ꝓrogatiuaꝫ. Ecce circa horã dieí sextã stella lucida supꝫ caput Bernardini appuit cuꝫ tãto splẽdore qꝫ fulgor eiꝰ radios solꝫ tũc micãtes excedere videbat.quã videtes oẽs q̃ simlꝫ in p̃dicatiõe aderãt vicꝫ rex Aragonũ cũ aliis ducibꝰ z ꝓncipibꝰ z inumerꝫ ppliꝫ xp̃ianoꝝ z iudeoꝝ ad tonitꝫ stetecrũt. Videt tãdẽ stellã ꝛ faciẽ Bernardini appositã acsi celesti voce diceret:hũc audite huiꝰ veri sct̃i imitatores estote. Sicqꝫ stella discurreñ añ faciẽ eiꝰ cum maxia admiratõe oim: tandẽ disparuit. ¶ Quarta glia sctissime ꝓsummatõis.qꝫ postqꝫ p̃dicasset plus q̃ꝫ.xl.annis itaq; elegãtissime vt cũcto orbi eiꝰ inclita fama crebresceret ac fere p.cxx.miliaria z eo amplꝰ vtriusqꝫ ser innũerabilꝫ multitudo gẽtiũ ad audiẽdũ cõfluer et. Cũ vellet ire in Sicilã cã p̃dicatiõis: cognouit se deo reuelãte moriturũ z Aglam reuertꝫ.z ibi ifirmatꝰ. tandẽ in vigilia ascẽsiõis sacramẽtꝫ munitꝰ optauit qꝫ nudꝰ in ẽra nuda ponerẽtꝫ sicut z nudus nudũ crucifixũ fuerat i vita secutꝰ. Et sic i pauimẽto exẽtlus oculꝫ ad deũ erectꝫ dũ i ecclia cãtaret ad vesꝑas illa antiphona ꝑ mãifestaui nomẽ tuũ hoibꝰ. nũc aũt ad te venio et tũc spũs deo cõmẽdans mox exp̃rauit z ad celestia regna intrauit. ¶ Quinta glia miraculose rutilatiõis.qꝫ z in vita z i mortꝫ hora z pꝰ multꝫ miracul claruit z p totũ mundũ rutilat: varios lãguores deo facietes p merita eiꝰ sanauit. de qbꝫ singillati loq̃ lõgũ foret. ¶ Sexta glia solennissime canonisationis.qꝫ in anno iubileo q̃ mltitudo maxia ex oibꝰ ptibꝰ mundi ꝓfluxerat ad vrbẽ Romã:canonisatꝰ est. Dũ aũt frat Johãnes de Capistrano ex mãdato Eugenij pape venisset Aglã vt miracula cõscribi faceret laboras p sct̃i Bernardini canonisatiõe: pari mõ in eodẽ loco p̃dicãte de brã vgie eundẽ sermonẽ scꝫ sct̃i Bernardini:appuit stella p̃fulgida supꝫ caput Capistrani cũ admiratiõe astãtiũ.intellexitq; Capistranꝰ qꝫ canonisatio effectuꝫ sortiret.et gras egit deo z brẽ vgini. Seqnti qꝫ die iter arripies vsus romã :stellã tanqꝫ ducẽ itinerꝫ sept̃ vidit cũ socijs. Sic g̃ die Pẽthecostes iubilei et tũc exẽte generali capl̃o fratꝫ mioꝝ in q̃ quenerãt pl̃es q̃ꝫ q̃nqꝫmilia fratꝫ:canonisatio celebrata ẽ cũ iocũditate oim. ¶ Septia glia supne felicitatiõis.qꝫ honorauit eũ deꝰ ñ solũ aurea celestis glie sed isup aureola vgitatꝫ ꝑ̃dicatõis. Q̃ sctissime pr̃.o glriosissima corona mioꝝ te deꝑ camur ꝓ amore dñi iesu z dilectissime mris eiꝰ oza ꝓ nob.

De trãslatione btissimi Francisci patrꝫ nr̃i Sermo cum Legẽda.

Trãstulit deus in regnũ filij dilectiõis sue Col̃.j.

¶ Quia nẽpe hodie festũ trãslationis bt̃i Frãcisci celebram⁹ quẽ bñdictꝰ deꝰ trãstulit de seculo in religionẽ z mirabilẽ similitudinez et dilectionẽ dñi iesu: dũ ipsiꝰ sacrũ corpꝰ passiõis xp̃i sacris stigmatibꝰ ĩsignitum et aiaz amoris icẽdio i xp̃m iesũ trãsformauit. Trãstulit etiã ipsiꝰ bt̃i Frãcisci spũs de ẽ mõdo ad celeste regnũ vt cũ xp̃o regnet in eternũ. Et deniqꝫ hodie ipi⁹ btm̃ corpus xp̃o dedicatũ deo volẽte trãslatũ ẽ de eccl̃ia sct̃i Georgij vbi scꝫ pus fuerat cõditũ ad eccl̃iaz bt̃i Frãcisci i ipsa ciuitate Assisij fũdatã. Propt̃ has qppe trãslatiões merito põt de ipo dici illũ Eccl̃i.xliij. Placuit deo z trãslatꝰ est in paradisum vicꝫ celestẽ vl̃ religiõis vt det gẽtibꝰ sapiam vicꝫ q̃ homies saluari habeãt.hãc em̃ dat p suos filios toti mũdo p̃dicãdo z docẽdo. Dat z inuocãtibus sua suffragia:p ill̃ apõ deũ intercedẽdo. Z De rito g̃ de trãslatiõe bt̃i Francisci vba p̃dicta accipim⁹ ꝓ sermone. Ex qbꝫ tria mysteria elicimus ẽm qꝫ de hijs tribꝰ ipse btus pr̃ cõmẽdari videt.

Prio ꝺ felici trãslatõe.qꝫ ꝺz qꝫ trãstulit eũ deꝰ

Scõ de diuiali acceptatiõe.ibi.in regnũ filij

Tercio de christiformi glorifica (dilectõis. tione.qꝫ dicit.in regno filij dei.

¶ Circa p̃mũ de trãslatiõe ꝑ documẽto accipiam⁹ hãc ꝛclusionẽ ex vbis bt̃i Ambrosij li.ꝺ Isaac.s.qꝫ nõ licet in terris degere xp̃iano. sed qꝫ trãslatꝰ i paradiso adhereat xp̃o. Et ẽ q̃dẽ bt̃i Frãcisci patet exẽplo. Declarat hec ꝛclusio tripliciter.

Primo ꝑ scripturaꝫ autoritates.

Scõo ꝑ doctrinaꝫ rationes

Tercio ꝑ exemploꝝ similitudines.

Prio ꝑ autoritates. Ut ei ex scripturꝫ colligit sũt xp̃iani q̃ trãsferunt de gra i culpã.de qbꝫ Gal̃.j. z Piroꝝ in̾t apl̃s qꝫ sic tã cito transferimini ab eo q̃ vos vocauit in graz xp̃i. Et Jude vnico ca. Quidã hoies q̃ olim p̃scripti sunt(.i.a deo p̃scit)i ẽ iudiciũ(.i.in cõdẽnatiõe)dei nr̃i gr̃am trãsferẽtes i luxuriã(.i.i vicia carnalia)z solũ dñatorẽ Jesuz xp̃m negãtes(.s.facti). Ue g̃ xp̃ianis i pcã declinãtibꝰ z ipenitẽtibꝰ qꝫ ꝑ mortẽ trãsferenꝫ in ꝛdẽnatiõez eternã. Aliꝫ aũt sũt q̃ trãsferunt de culpa i gras.de qbꝫ.j. Joh.iij. Nos scim⁹ qm̃ trãslati sum⁹ ꝺ morte.s.culpe.ad vitã.s.gre. Et tales ꝑ mortẽ trãsferenꝫ i paradisũ regni celestꝫ. Sed ẽ q̃ri pot Uñ ẽ nos scim⁹ qm̃ trãslati sum⁹ vl̃ trãsferẽdi de morte ad vitã ẽm qꝺ dic̃ ista autoritas cũ scribaꝫ Eccs.ix. Nescit hõ vtrꝫ amore an odio dign⁹ sit. Ñdet Ayra qꝫ dicta autoritas Jobis pt accipi dupl̃r. Uno mõ vt referaꝫ ad apl̃os q̃ fuerũt i gra ꝛfirmati. Ipsi em̃ ꝑ spũsctm̃ z diuinã reuelatiõez fuer certificati de ẽ qꝫ essent trãslati ad gram z trãsferẽdi ad glriaz. Sic z b. Frãcisc⁹ ꝑ diuinã reuelatiõez certificatꝰ fuit de remissione oim pcatoꝝ vsqꝫ ad nouissimũ q̃drantẽ.put dic̃ Bonauẽ.i legẽda z sic ꝑ ꝛpũs ꝺ gra.qꝫ pcatoꝝ remissio ñ fit sine gra spũsctã vt tenẽt doc. Deniqꝫ ꝑ impssionẽ sacroꝝ stigmatũ credit diuinitꝰ btõ Frãcisco reuelatuꝫ fore vt esset oino certꝰ de beatitudine cõsequẽda. Merito ergo potuit ipe apostolicus vir dicere. Nos scimꝰ qꝫ trãslati ẽ.

De Translatione beati Francisci

Alio mō illa autoritas pōt accipi vt referat ad alios cōiter hoies. et sic hoc scire accipit p pbabili ꝛiectura. s. p fidē xpi charitate formatā. z per verā pniaz p pctis in charitate pactā. Ideoqz ōz Nos scim⁹ qm̄ trāslati sum⁹ de morte ad vitam qm̄ diligim⁹ inqt fratres. Opa em̄ ex charitate z in charitate facta sunt vite eē meritoria. Un̄ et subdit p oppositū. Qui n̄ diligit manet i morte. qz caret charitate z gr̄a q̄ est vita aie. Ut g̃ digni sim⁹ de terr̄ trāsferri in padisum celestē ad heream⁹ xp̄o. s. p fidē z charitatē. alioqn trāsferē dī sum⁹ in infernū. ¶ Scdo cōclusio dicta p rōnez ostēdit. qz xp̄ian⁹ teneť oīa ērena ꝛtēnere z xp̄m Jesum p̄ oīb⁹ diligere. iuxta illō dictū salvatoris Lu. xiiij. Si qs venit ad me z n̄ odit patrē suū z matrē z vx. z fi. z fra. z soro. adhuc aūt z aiam suā: nō pōt me⁹ eē discipulus. Et oīs q̄ nō renūciauerit oi. q̄ possidet nō pōt me⁹ esse discipulus. Ideoqz debet xp̄ian⁹ xp̄o p̄ cūctā adherere p amorē. Sic fecit btūs Fr̄ācisc⁹ q̄ oīa terrena ꝛtēpsit p xp̄i Jesu amore. Itē xp̄ian⁹ vt xp̄m Jesum vere diligat z ad ip̄m in celestē padisum p tingat: debet manere i padiso bone ꝛscie z sctē ecclesie. qō patet. Quero nāqz Cur de⁹ fecit vitā extra padisum. sed voluit eū trāsferre in padisuz z ibi manere vt tādē inde trāsferreť i celū. Utiqz vt scirem⁹ q̄ p in padiso bone ꝛscie z sctē eccl'ie debemus b manere z inde nō aliūde debem⁹ in celū ascēdere. Un̄ Aug⁹. sup Gen̄. ad lit. Letitia inqt bone cōscie padisus est pollēs affluētia gr̄aꝝ: ex hac itur i celū. Item Hugo de archa. li. ij. ca. xv. Tres sunt padisi. Un⁹ terrestris cui⁹ incola fuit p̄m⁹ Adā q̄ amisit hūc p pctm̄. Secūdus padisus est fidel' ecclia sctōꝝ quē fūdauit xp̄s z ibabitauit. Tercⁱ⁹ est celest̄ q̄ est regnū dei z vita eterna ad quā peruenīūt fideles xp̄i. ¶ Tercio ostēdit ꝛclusio p similitudinē exēplarē. Nā in scptura duos trāsmō hoies post eiectionē de padiso legim⁹ fuisse in illū trāslatos scz Enoch et Helyā. Aug⁹. aūt de mirabilib⁹ sacre scpture li. j. ca. iij. q̄rit. Quare de⁹ nō trāstulit Abel in padisum vt in fine mūdi ip̄e esset doctor vitat̄ q̄ p̄matū iusticie tenuit z p̄m⁹ deo placuit. et i principio mūdi erat auctor pfectōis: q̄ vicz tal' z tāt⁹ sine morte ad testimoniū nouissimi tp̄is in padiso seruaret. Et rñdens idē ōt q̄ ideo vt Abel q̄ iust⁹ i ēra eligit in eo toti⁹ iusticie forma seruaret. eiqz p̄mo in hoīb⁹ post delictū cōcederet gestare figurā salvatoris. Cū em̄ iusticia pfecta in tribꝰ ptib⁹ consistet. s. ꝗginitate: sacerdotio: z martyrio. Nec tripler iusticia in Abel fuit q̄ z ꝗgo extitit z vt sacerdos mūera deo placita obtulit et martyriū coronam sanguis effusiōe pmeruit. Si aut̄ lōgiori tpe Abel maneret vt Enoch sine dubio ꝛiugiuz inīsset p̄m legē dei dicēs. Crescite z mlt̄iplicamini. et sic nequaqz ꝗgo maneret. Et si de⁹ illum sine morte seruaret: martyriū p̄matū nequaqz acciperet. sicqz Abel xp̄i figurā non gessisset. Enoch vo post ꝛiugū genitura sine morte pene z toti⁹ seculi tpe in padiso custodit vt in eo ostēderet q̄liter hoies si nō peccarēt generata ꝛple in vitā spūales sine morte cōmutarent. Nec Aug⁹. ¶ Et hūs ḡ exēpla capiam⁹ qz p illos duos solos trāslatos scz Enoch z Helyam docemur q̄ due sūt tm̄modo vie eundi in padisum celestem. Una est via baptismal' innocētie cōseruate. Alia est via vere pnie. Prima significat p Enoch qō interp tat dedicatio vel ambulās cū deo. q̄ fieri hūt p innocētiā baptismalē in q̄ hō dedicat xp̄o z cōsecrat vt sit ve xp̄ian⁹. z tūc pmittit seq̄ xp̄m z abrenūciare diabolo z oīb⁹ op̄ib⁹ z oīb⁹ pōpis ei⁹. de ꝛse. dist. iij. Prima. z. xvij. q. j. Sūt q̄dā. Sic ḡ de Enoch legit Gen̄. v. Ambulauit cū deo z n̄ apparuit qz tulit eū dñs. Ambulauit inquā cū deo iuste z innocēter viuēdo. z ideo trāslat⁹ est in padisum. Sic xp̄ian⁹ trāsferēdus in celū debet ambulare cum xp̄o: nō ꝛ xp̄m. vt sunt beu m̄ti in pctis ꝛ xp̄m q̄tidie ambulantes. Nec aī xp̄m vt faciūt illi q̄ ambulāt p delicias z p̄sumunt regnare cū xp̄o sine meritis. cū tñ oportebat xp̄m pati z ita intrare in gl̄iam Lu. vl. Nec post xp̄m tanq̄ inuolūtarie sequen̄. vt Simō cirene⁹. Sz cū xp̄o iugū suaue iusticie amāter cū eo portando. Un̄. j. Joh. ij. Qui dicit se in illo manere debet sicut ille ambulauit z ipse ambulare. Seda via padisi. s. penitentia significat p Helyā q̄ fuit marie austeritat̄ vite inē ꝓbas. iij. Regū. j. Et interp tat dei dñatio aut robustus dñator p̄m Hiero. qō fit p pniaz. Btūs itaqz Fr̄ācisc⁹ xp̄m pfecte est imitat⁹ in oīs iusticie pfectōe. z se trāstulit de seculo in padisum religiōis vbi pniaz austerā tenuit. Dicit em̄ Petr⁹ damiani. Si padisus est in ēris: in claustr̄ est. aut i studijs diuis. Merito ḡ trāslat⁹ ē in regnū xp̄i. O ḡ xp̄iani xp̄o dilecti accipite exēplū salut̄ ex ist̄. F

¶ Circa secundū p̄ncipale de btō Francisci acceptatiōe apō xp̄m Questio occurrit p editicatioe vicz p q̄ btūs Fr̄ācisc⁹ tā acceptabilis xp̄o est factus vt insigniret sacr̄ xp̄i stigmatib⁹ p amoris indicijs singularib⁹. Ad qō rñdet q̄ p̄m numeraqnqz stigmatū xp̄i in corpe btī Fr̄ācisci impssoꝝ quinqz notari p̄t p̄cipua ex doctoꝝ sctōꝝ dict̄ sūme acceptabilia xp̄o q̄ erāt in btō Francisco.

¶ Primū est amoris Jesu incēdiū. qō significatur p stigma in latere vsus cor impssuz. Nā xp̄s dñs sup oīa acceptat z diligit amari vero et toto corde. sicut ipsemet testat⁹ est Matth. xxij. vbi dicit q̄ h̄ est p̄mū z maximū mādatū sup oīnia Diliges dñm deū tuū ex toto corde ꝛc. Aug⁹. ser mone. ix. sup Joh. Quāta est charitas. s. xp̄i: q̄ si desit frustra habenť cetera. si assit recte habent oīa. Idē. xv. de trini. Nullū est isto dono. s. charitat̄ excellēti⁹. soluz est qō diuidit inē filios regni z p̄ditiōis. Jrē Greg. de cura past. Nil inqt p̄cio⁹ si⁹ deo: vtute dilectōis nil desiderabili⁹ ꝛc. nā q̄ manet in charitate in deo manet z deus in eo. j.

Job.iiij. Iste amor diuinus tã mirabiℓ z tãtus fuit in btõ Frãciſco vt totaliℓ trãſformaret ipſum in xpm ſiℓ teſtat Bonauℓ. in legẽda maiori. Ex creuerat inq̃t in eo inſuꝑabile amoris incendium boni Jeſu i lãpades ignis atq; flãmaꝝ vt ſeraphicꝫ deſiderioꝝ ardoribꝰ ſurſũ ageret i deũ z cõ paſſiua dulcedie trãſformaret i crucifixi ſilitudinẽ. Hi ḡras. quõ ℔ facit amor dei. Rñdeℓ q̃ ſiℓ docet Aug. ſup Job. Unuſq̃ſq; taℓ ẽ q̃lia amat ſi celũ diligꝫ celeſtis es. ſi aũt terrã diligis terrenꝰ es. ſi deũ diligis deꝰ es. Juxta illõ ꝑs. Ego dixi dij eſtis. ſ. ꝑ participatõez. Siℓ em̃ ferꝝ ignitum fit totũ q̃ſi ignis: ſic aia ꝑ amorẽ dei fit tota diuina. Nã Dio. iiij. de di. no. diℓ. Amor eſt vt vnitiua. Qui ḡ carnẽ amat totꝰ carnaℓ efficit. z q̃ terrena vt diuitias z ſilia totꝰ terreſtris ẽ. Sic Frãciſcus ꝑ ꝫrũ erq̃ oia ꝓẽpſit z totꝰ i amore chriſti abſorptꝰ fuit in crucifixũ trãſformatꝰ ẽ.

¶ Scõm eſt crucis xpi ieſu ſtudiũ. qõ ſignificat ꝑ ſtigma i mãu dextra. iuxta illõ Aañ. viij. Pone me vt ſignaculũ ſup cor tuũ vt ſignaculũ ſup brachiũ tuũ. q̃ qõ valde diligiℓ ſup cor poni õz z ſup brachiũ dexterꝫ ꝑ opeꝫ bonoꝝ executõem z moꝝ imitatõez. Eccℓes. x. Cor ſapientis i dextera eiꝰ. q̃ dextera bonũ moris ſignificat. Qꝫ autẽ crucis xpi ſtudiũ ſit deo muleũ acceptũ teſtatur Bernñ. z Job. Gerſon ſm eũ. li. de inf̃na ꝙerſa. q̃ nil inq̃unt deo acceptiꝰ: nil boi ſalubriꝰ q̃z to taliℓ inſiſtere meditatõi crucis xpi z eus ſtudio Jtẽ Bonauℓ. Totꝰ theſaurꝰ z oimoda ſctificatio aie ac dei acceptatio ꝙſiſtit in paſſiõis xpi meditatione. qõ etiã claret i btõ pñe Frãciſco. q̃ vt teſtatꝰ Bonauℓ. dũ vna die ſeq̃ſtratꝰ oraret q̃d õo acceptabiliꝰ facerꝫ. apparuit ei Jeſus veluti crucifixus i gerẽs eiꝰ corꝺi illõ euãgeliũ. Si vis venire poſt me abnega te. tolle cruz. z ſeq̃. me. Ad cuius cõſpectũ liq̃facta eſt aia eiꝰ z mẽoria paſſiõis xpi viſceribꝰ illiꝰ adeo impreſſa medullitꝰ vt ab illa hora z crucifixi plagas oculi mẽtis interiꝰ iugiter q̃ſi cerneret z vix exteriꝰ a lachrymoſ gemitibꝰ ꝙtinere valeret. ſicq; totũ ſtudiũ cruci xpi dedicauit vt ꝑ totã eiꝰ vitã illi intẽderet. ḡ zc. ¶ Tergma in ſiniſtra manu. deſignat em̃ aduerſitas ꝑ ſiniſtrã. hoc ãt ẽ ſũme acceptũ xpo cũ ſit pfectiſſime charitatis aiaz ꝑ xpo ponere. Joh. xv. Maiorẽ charitatẽ nemo habz q̃z vt a. ſ. ꝑ. zc. Origen. Ãto amor altior q̃nto volũtas ad morteℓ ꝓ xpo fit paratior. Siℓ fuit i btõ Frãciſco q̃ ter iuit ad ꝓtes infideliũ ꝑ martyrio. Uñ canit de eo eccleſia. O martyr õſiderio Frãciſce q̃nto ſtudio cõpatiẽs hũc ſeq̃ris. ſ. xpm. ḡ zc. ¶ Quartũ ẽ imitatio vite xpi ꝑz euãgeliũ. qõ ſignificat ꝑ ſtigma pedis dextri. iuxta illõ Job. xxiij. Veſtigia eiꝰ ſecutus eſt pes meꝰ. viã eiꝰ. i. xpi cuſtodiui z nõ declinaui ꝛea. Nimiꝝ ℔ fecit Frãciſ. q̃ ordinẽ inſtituit minoꝝ ſm vitã xpi euãgelicã ꝑ oia vt ꝑz ex regula q̃ dicẽ ſic. Regula z vita fratꝝ mioꝝ hec ẽ ſcz Sctm̃ euãgeliũ dñi nri Jeſu xpi firmiℓ obſeruare viuẽdo in obediẽtia ſine ꝓꝓio z i caſtitate. Unde z de eo canit eccℓia. Frãciſcꝰ euãgelicũ nec apicẽ vℓ vnicũ trãſgrediℓ nec iota. nil iugo chriſti ſuauiꝰ. huic oneri nil leuiꝰ i huiꝰ vite rota. Quaũt hoc ſit xpo mℓtũ acceptũ patz. q̃ ſiℓitudo et ꝙformitas ẽ cã dilectõis z acceptatõis. Eccℓi. xiij. Deẽ aial diligit ſibi ſiℓe. Ideoq; Epℏ. v. Eſtote imitatores dei ſiℓ filij chariſſimi. q. d. ſic critis deo chariſſimi. Subdit. z ambulate in dilectõe ſiℓ z xps dilexit nos z tradidit ſe. ꝑ nos. zc. ¶ Qui tũ eſt zelꝰ aiaꝝ. ſ. xpi ſãguie redẽptaꝝ. Bre. Nullũ eſt deo maiꝰ acceptũ ſacrificiũ q̃z zelꝰ aniarũ. ꝑ ℔ diſcurrebat Frãciſcꝰ ꝑ mũdũ vt lucrarentur aias. z ob ℔ merito i pede ſtigma ꝓmeruit ſuſtinere. q̃ vita ꝑſens ꝑ leuã ſignificat ſm Bre. Unde z canit eccℓia. Sctũs Frãciſcꝰ ꝑuꝫs oratione ſtudiꝫs q̃d faciat inſtructꝰ nõ ſibi ſoli viuere ſz aliꝫs ꝓficere vult dei zelo ductꝰ. Hinc z tres ordines ꝑ ſaluãdis ordiauit. Primũ ꝑ pfecta imitatõe xpi ſm euãgeliũ. ſ. ordinẽ minoꝝ. Scõm ꝑ virgibꝰ z i caſtitate deo ſeruientibꝰ dñab. Terciũ ꝑ vtroq; ſexu penitẽtiũ hoibꝰ. O ḡbiſſime pr̃ merito tu xpi acceptatõe z gra liberali ſacrꝫ Jeſu ſtigmatibꝰ gaudes decoratꝰ. O ſctiſſime paℓ ꝑ xpi Jeſu amore memento nri z miſerere.

¶ Circa terciũ ꝑncipale de xpiformi gℓificatione accipiamꝰ ꝑ ꝙℓone q̃ ſiℓ xps dñs crucifixꝰ dilexit in vita btm̃ Frãciſcũ ſuis ſacrꝫ decorãdo ſtigmatibꝰ. ſic i morte z pꝰ morteℓ effecit ipm̃ gℓioſiſſimũ xpiformis gℓie diligẽdo doribꝰ. Claret ℔ multiplici ꝙformitatꝫ ſigno ¶ Prio i aie felicitatõe. qz aia ſctiſſima Frãciſci mox vt carne ſoluta eſt. i abyſſum diuie claritatꝫ abſorpta btẽ gℓie xpi ad viſionẽ aſcẽdit: regnãs cũ xpo in ſecula

¶ Tã eo tpe miniſter fratrũ in ter- (Legenda. ra laboris Auguſtinus vir ſanctus in extremis poſitus audientibus qui aſtabant dixit. Expecta me pr̃ expecta. ecce iã venio tecũ. Interrogãtibꝰ fratribꝰ cui ſic loqreℓ: dixit. Nõne videtꝫ pr̃ez noſtrũ Frãciſcũ q̃ vadit ad celũ. z ſtatim aia eiꝰ migrãs pr̃ez ſctiſſimũ eſt ſecuta. Jtẽ eo tũc aſſiſtenti ad oratoriũ ſcti Michaℓ pegrinãti tũc beatus Frãciſcꝰ apparẽs hora trãſitꝰ ſui dixit. Ecce relinq̃ mũdũ z vado ad celũ. Plima ptrãſeo miracula. ¶ Scõo i aſcẽſiõe. qz ſiℓ i xpi aſcẽſiõe i celũ nubes apparuit lucida q̃ ſuſcepit eũ ab oculi diſcipulorꝝ. Act. j. Sic i aie Frãciſci auolatõe viſa eſt aia ipa btã ſub ſpecie ſtelle pfulgide a cãdida nubecula ſup aq̃s miℓtas i celũ recto tramite ſurſũ ferri. ¶ Tercio i iubilatõe. qz ſiℓ xps domin̄ aſcẽdit i iubilo angelorꝝ z ſctorꝝ dicẽte ꝑs. sic hora trãſitꝰ brĩ franciſci ꝑ ipam totã noctem magna mℓtitudo auiũ ſuꝑ tectũ domꝰ rotando cũ iſolita iubilatõe cãtauit: angeℓ ℔ faciẽtibꝰ ad teſtimoniũ gℓie ſcti z i ſignũ leticie btorꝝ.

¶ Quarto i ſacri corꝑis ꝺecoratõe. qz ſiℓ xps gℓia vulnerꝝ q̃nq; decoratus regnat i celo gℓioſe. ſic

btūs Frācīscus nunc q̄dē in aīa illis decorata p trāsformationē amoris ī crucifixū gl'iak. post iudiciū aūt etiā in corpe sīc et martyres cū suis cicatricib⁹ ad ꝓpetuū ornatū remanentib⁹. vt hec Frā.maro.dicit. Hinc etiā Bonauē. dicit q̄ ipsi⁹ corpus margarit̄ celestib⁹ decoratū. et pulegū singularitate xp̄i effigiē: et mirabili nouitate resurrectōis specie p̄mōstrabat. Cernebaṅ inq̄t in mēbris illis felicib⁹ claui ex ei⁹ carne ꝓture diuina mirifice fabrefacti. q̄rū silitudo erat nigra q̄si ferrū. Vulni⁹ aūt later̄ instar vulnerati lateris saluatoris rubeū q̄si rosa pulcerrima videbaṫ.caro ꝓ ipsi⁹ reliq̄ cādore nitio remitescēs: illi⁹ secūde stole pulcritudinē p̄referebat. Hec ꝑm Bonauē. ¶ Quinto in fidei z amoris deuotiōe qz sīc xp̄s dñs fidē verā ꝓfirmando post resurrectionē cicatrices suoꝝ vulnez exhibuit ad tāgēdū z oscūlādū ꝑ deuotiōe discipuloꝝ.sic vt dicit Bonauē.in corpe bti Francisci filij z oēs deuoti ppli admissi pfundebaṅ iocūda deuotōe z admiratiōe dū deosculabaṅ in eo sīgcula sūmi regis. Erat q̄ppe tā isolitū tāqz insigne spectaculū cōuentib⁹ oib⁹ z firmamētū fidei z incitamentū amoris. Sctā etiā clara cū sctis ꝓginib⁹ inclusū sacrū corp⁹ deportaret̄ ꝓcessionalit̄ cōdendū in eccl'ia sci Georgij ꝑ ipaꝝ monasteriū ibi aliq̄ntulū subsisten. sacre ipse ꝓgies osculate sunt deuotione feruida sacra illa stigmata. ¶

¶ Secūdo in dubietat̄ remotiōe. Naz sīc de xp̄i resurrectōe z gl'ia Thomas dubitans p xp̄i sacra stigmata est certificat⁹. sic plīmi de sacris stigmatib⁹ bti Frācisci dubitātes sunt miraculose certificati. Et q̄d⁹ aliq̄ b pauca annotem⁹. Nimirū Greg.papa non⁹ añ canonisatōez sci viri dū scrupulū in corde de vulnere p̄cipue laterali haberet: nocte q̄dā apparuit sibi in somnijs sctūs Frācise⁹ z hesitationē cordis ei⁹ redarguēs elcuādo brachiū dextrū vulni⁹ detexit later̄. phialāqz ab ipo poposcit vt scaturiēt̄ ex latere reciper̄ sanguinē.q̄ videbaṫ ad summū implesse phialā. Extūc sūma deuotōe ad illū miraculū est affect⁹. q̄ et canonisauit btm̄ Frācisc̄ū venieñ psonal'r ad ciuitatē Assisij Anno dñi M.cc.xxvij. Itez iudex q̄dā noīe Alexāder dū obloq̄ret̄ ꝺ btm̄ frācisc̄ū: diuio iudicio p sex annos obmutuit. Tādē vere penitēs loq̄la ꝑ btm̄ Franciscuz recupauit. quē postea sp laudauit. Itē quidā canonic⁹ noīe Rogeri⁹ vir honorabilis cū in eccl'ia imaginez bti Francisci cū stigmatib⁹ depictā vidisset cepit dubitare et inania cogitare. Mor q̄si sonituz baliste audiens sub cyrotheca sensit se in palma man⁹ p̄cussum: ipsa tm̄ cyrotheca manēte integra vt latēti plage cordis latenē inflicti pena vulneris rnderet. Grauissimo itaqz dolore stimulat⁹ clamat z rugit p duos dies z explicat vniuersis cordis incredulī offensam. Jāqz credere iurās z ꝓtestās orat supplicit̄ sctm̄ dei p sacra stigmata sibi subuenire: pfluuiū p⁹ lacbrymaꝝ. Mirū: cecce incredulitate ꝓiecta mox ois dolor q̄escit z ardor cessat. z sic sanat̄ vt nullū remaneret vestigium p̄cussure. Fit bō ꝑinde būil' deo: deuot⁹ scō et ei⁹ ordini familiar̄. ¶ Septio in miraculoz illustratiōe. qz sīc xp̄s dñs ī vita z in morte et p⁹ mortē p miracula toti mūdo inotuit. sic Frācisc⁹ quē in vita ipse dñs effecerat miraculis claꝝ: in morte z p⁹ mortē fecit incōpabil'r clariorē p orbē Nā cū venerabilis p̄r trāsisset e mūdo cepit ꝓtinuo xp̄o efficiente magnis z mlt̄is choruscare miracul'. vt sublimitas scitat̄ ei⁹ q̄ effigiē et silitudinē xp̄i iesu crucifixi ꝓferebat cōprobaret̄ e celo et p diuersas mūdi ptes miracl'ose subuenīēdo iuocātib⁹ affect⁹ traheret̄ fidelīū ad currēdū exemplo ei⁹ post xp̄m. Trāsijt aūt btūs Frācisc⁹ i celū anno dñi M.cc.xxvj.iij.nonas octobr̄. z sepul t⁹ est in eccl'ia sci Georgij Assisij.canonisatus q̄z est anno dñi M.cc.xxviij. Conuentib⁹ aūt fratrib⁹ ad capl'm generale Assisij celebratū anno dñi M.cc.xxx.corp⁹ illō dño dedicatū trāslatuz est ad basilicā in honorē ipsi⁹ ꝓstructaz.viij.kal. Junij.cui⁹ trāslatiōis festū hodie celebraṫ. Dum aūt trāsportaret̄ sacer ille thesaur⁹ bulla regal'tissimi ꝓsignat⁹ miracl'a p̄lima facta sc̄. vt testat Bonauē.in legēda.et vsqz in p̄sens osla illa felicia inq̄t de loco suo miracul' pullulār: cecis surdis mutꝫ et claudis idropicꝫ paliticꝫ demoniacꝫ et leprosꝫ naufragꝫ z captiuis remedia ꝓferendo oibusqz morbis necessitatib⁹ z picul' subuenien do z insup mlt̄os mortuos mirifice suscitando de q̄b⁹ p singl'a ñ sufficit xp̄s narrādi. Ecce g̃ charissimi q̄nta pietate xp̄s dñs dilexit b. Frācisc⁹ dū ip̄m ī vita sua sacr̄ stigmatib⁹ sil'z sibi decorauit. Quot modis aūt ī vita fuerit sil'is xp̄o. in natal' patz.sed b de sil'itudie tm̄mō p⁹ mortē ꝑse q̄ voluī ꝑm q̄ō ꝓcernit materiā trāslatiōis. Ecce charissimi q̄z bonū ē xp̄m imitari z crucifixo deseruire q̄ tāta largitate gl'ie remūerat. Rog⁹ zc.

¶ De Ascensione dñi Sermo primus cum deuota hist̄oria eiusdem.

Dominus iesus postq̄z locut⁹ est eis assūpt⁹ ē in celuz z sedet a dextr̄ ōi. Mar.vl.z i euāge.

¶ Si diligent̄ charissimi pēsam⁹: hodierna nob festiuitas maxima suauitatē igerit gaudiorū ¶ Prio q̄dē ꝓpt̄ indicibilē letitiā angeloꝝ z beatoꝝ cū xp̄o ascēdentiū. qz sīc p̄dixerat Ps̄. xlvj. Ascēdit de⁹ in iubilo. s. celestiū agminū z dñs in voce tube. Aug. Ascēdēte xp̄o mirāt astra: plaudūt agmia. tube sonāt. z let̄ miscēt blāda modulamia chorus ¶ Scōo ꝓpt̄ maximū z gaudiosū fructū nr̄m. qz a ꝓncipio mūdi nunq̄z fuit nob festū tā iocūdū z fructifer̄ sīc hodie: dū pl⁹q̄z p q̄n q̄z milia annoꝝ derēti boies ab initio mūdi boedie sc̄ in celū deducti p xp̄m z inc̄ angelos collocati. q̄tqz naf̄a nr̄a būana hodie ad dextram dei

pris est exaltata. Quis ḡ nisi stult⁹ ḡras deo hodie nō agat p tāto honore z celestꝭ prie restitutōe

¶ Tercio xp̄e dñi iesu z scissime mris ei⁹ hodiernū gaudiū. Nā hodie xp̄s dñs celestē mansionē intrañ z ad deū p̄rem gueniēdo i gl'ia maxima habuit gaudiū. Decet ḡ nos mēbra ei⁹ cōgaudere sibi. Hodie q̄z dña nr̄a maria ꝟgo q̄ntū gaudiū habuit q̄s explicare posit cū videbat suū p̄dulcē natū sic honorari a btis oīb collaudātib⁹ et in ex agmia celestia ascēdere ad p̄rez quē p̄dē inter latrones viderat sume debonestatū a iudeis viderat p̄dē ipm sume būiliatū in cruce. ituebat hodie sume exaltatū i decore gl'ie. viderat p̄dem ipm i ea quā de ipsa sūpserat carne cōsputū; vulneribꝫ cesū: sanguie p̄fusuz z mortuū. vidit hodie ipassibilē p̄fulgidū cū triūpho ascēdere in celū zc. Oēs ḡ charissimi letemur tāq̄ boni fui cū dño z dña nr̄a. vñ z Job. xliij. saluator dixit. Si diligeretꝭ me gauderetꝭ vtiq̄ qz vado ad patrez De hac ḡ xp̄i ascēsiōe gaudiosa loquit euāgeliū i ꝟbis p̄missis. Dñs iesus postq̄ locutus est zc. Jurta que verba tria mysteria notemus.

¶ Primū dicit diuine dilectōnis būficentia. ibi postq̄ locutus est. p signo dilectionis.

¶ Secundū ōr dñice ascēsionis p̄eminentia. ibi assumptus est in celum z sedet a dextris dei.

¶ Terciū ōr deuote p̄secutionis hīstoria occasione p̄dicto⁹ p populo.

¶ Circa p̄mū de būficijs in ascēsiōe xp̄i nobis collatꝭ accipiam⁹ p documēto ꝛcluſiōem q̄ maxia dei nr̄i charitas est nob ip̄sa p ascēsiōis xp̄i mira būficia. Declarab⁹ p tria q̄tuor.

¶ Prio p ascensionē xp̄i mala q̄ incurrim⁹ sunt abolita atq̄ bona felicius sunt recupata.

Scōo qz celestꝭ ianua est nob apta. (mata.

Tercio qz būana naīa ē sūmo honore sublimata.

Quarto qz de salute nr̄a spes est assecurata

Prio inq̄z p ascēsiōez xp̄i mala q̄ incurrim⁹ sunt abolita z bona felici⁹ recupata. qō patz. Nam p pctm̄ p̄mo⁹ parētū incurreram⁹ dei irā z maledictionē: p̄rie z p̄disi exclusionē: demonū captiuitatē z icarceratiōez: sicq̄z duplicꝭ mortꝭ obligabat. s. corp̄is z anie. nā vt legit Beñ. iij. dū adā peccauit z pctm̄ suū ꝛfiteri deo noluit: de⁹ ip̄m et euā maledixit di. Maledicta t̄ra i ope tuo zc. ad significādū q̄ pctōr hō oīs q̄ ñ penitet ē a deo maledict⁹. Pō. Maledicti q̄ declināt a mādatꝭ tuis. Jtē postq̄z ip̄m maledixit de p̄disō eiecit z exclusit. z collocauit añ p̄disū voluptatꝭ triplicē clausurā ne hō igredi possz. s. cherubin: flāmā z gladiū ꝟsatilē. Jsta significāt tria p q̄ impediebat ne hō i celū ascēdere possz. Unū ē. qz erat inimic⁹ ōi z angelor̄ p pctm̄. z b rep̄sentabat angelica custodia. Secūdū est qz obligat⁹ erat morti z pene ignis eterni. qō rep̄sentabat ille ignis ante introitū p̄disi posit⁹ q̄ q̄dē ōr martial⁹ ignis fm Ayrā ibi fact⁹ a deo z oriēs de t̄ra sic ōr in mōte Ethne q̄ ꝛtinue ardet. Terciuz est. qz hō de pctō nō potat satisfacere diuie iusticie nec potat liberari de carcere ifernali. vñ oēs etiā scti p̄res i limbo detinebanť. Et b̄ significat gladi⁹ versatil' vel rūphea bis acuta q̄ significat iusticiā diuinā. q̄a boiez demerito pcti in vtroq̄z. s. corp̄e z aīa icidebat. O ḡ pctōr hō aduerte ex hīs q̄ malū sit offendere deū. Cōtra hec ḡ mala xp̄s dñs ex imēsa charitate i ascēsiōe felicissima bona ꝛtulit. q̄a bñdictōez ꝛtulit ꝛ maledictionē. Act. j. Eleuatis mānib⁹ ferebat i celū z bñdixit eis. s. discipul'. Eleuauit ad bñdicēdū mā⁹ vt de⁹ p̄r z āgeli celestes viden sacras ei⁹ plagas z vulnera p nob susceptа sic amore erga nos tenerenť z bñdictōes fore reputarēt p xp̄m dei filiū. Jtē ꝛ penas inferni boies de libo exportauit sctōs z inť celestes angelos māsiōes dedit eis. Pō. Ascēdēs i altū captiuā duxit captiuitatē: de. dona. s. spūsscti boib⁹. vt possent p ea p̄mereri celestia regna. Deniq̄z ꝛ morte duplicē dedit eťnā vitā in duplici. s. visiōe deitatꝭ z būanitatꝭ xp̄i. Proinde mltū debem⁹ rediligere xp̄m z marias ḡras agere. sic hortat pō. di. Psallite dño q̄ ascēdit sup celos zc. ad oriētē. Quare nēpe ōr xp̄s ascēdisse ad oriētem. Rñdeť fm Ricb. sup. iij. di. ir. q. ij. ar. v. i solutiōe vltimi argumēti. qz ascēdit xp̄s ꝟsa facie ad oriētē. ꝟsus q̄ppe plagā oriētalē paradisus situat⁹ ē vbi hō peccauit. ꝟso ḡ vultu ad oriētē ascēdit: ad significādū q̄ pctm̄ p̄mor̄ pentū hoīm iā ꝛdigna satisfactiōe fuit ōletū z ianua celi apta. Dec fm Ricb. vbi s.

¶ Scōm bñficiū. qz p ascensionē xp̄i ianua celestꝭ ē nob apta z māsio restituta. Nā q̄ rit q̄n q̄uit xp̄s dñs ianuaz paradisi boib⁹. Et rō q̄stioīs ē. qz mgr̄ i. iij. di. xviij. ōt. q̄ xp̄s p suā mortē ingressū regni celestꝭ oīb⁹ suis aquit. Uñ z latroni i morte dixit. Hodie mecū erꝭ i paradiso. Sz ꝛ b ē. qz null⁹ añ ascēsionē xp̄i in celū intrare potuit. Rñdeť ḡ ad hec fm Ricb. ꝛcor. Bonauen. sup. iij. vbi s. q̄ paradisus i scp̄tura tripl'r p̄ accipi. Uno mō p corp̄ali z t̄restri. de q̄ Beñ. ij. Plātauerat dñs paradi. zc. Scōo p paradiso corp̄ali et celesti q̄ est loc⁹ btōr. s. celū empireū. Tercio p paradiso spūali q̄ ē clara visio dei. Uñ paradisus ōr q̄si parās dei visiōez. Cuiuslibet hoīs ianua fuit clausa p pctm̄ p̄mor̄ pentū clausiōe vniuersali oīb⁹ boib⁹. z b p q̄ndā silitudinez. qz sicut ianue clausio ꝓhibet ingressū in domū. sic xp̄e pctm̄ primor̄ pentū ex decreto diuio ꝓhibebat oī hoī ab Adā ꝓpagato ingressus in paradisū siue t̄restrē siue celestē z spūalē. Nec obstat de Enoch z Helya q̄ trāslati sūt in paradisuz terrestrē. qz b factū ē dispensatiue xp̄e cāz vt seruarenť ad tp̄s antichristi: et b diuia volūtate. Et hec clausio paradisi t̄restrꝭ p angelicā custodiā z ignē z gladiū ꝟsatilē signū fuit clausiōis spūal' z celestꝭ paradisi. Uñ de⁹ ad custodiā paradisi t̄restrꝭ posuit angelor̄ misteria vt arceret diabolū ne illic itrare possz vl' boiez ꝛportare. Posuit etiā ignē vt arceret boiez. posuit etiaz gladiū ꝟsatilē. i. vtrobiq̄z secātē vt ilť clauderet et

ingressum. Itaqz xps dns ōr apuisse ianuā pa/
disi ingztū amouit p sua merita ipedimenta vel
clausiōez vniuersalē padisi celestʒ. Si petas.q̄/
re nō apuit crestrē padisū. Rndeō q̄ ñ oportuit.
eo q̄ iste locꝰ ē indignꝰ p existētib⁹ i miseria hui⁹
vite.nec ē satʒ dignꝰ p bris. Sed padisum spūa/
lē q̄ est clara ōr visio apuit xps in morte.vt dicit
mgr vbi s. Paradisū vo celestē corpalē apuit in
ascēsiōe p sui ingressuz.qz diuinū decretū erat q̄
nulla aia locū illū intraret anteqz xps illuc ascē/
deret.iuxta illō Michee.ij. Ascēdit.s.xps iter pā
dens añ eos. Itaqz fm Bonauē.sup.iij.dis.xxij.
q.vl. Christꝰ ōr ianuaz apuisse mlt⁹ vicib⁹ alia z
alia rōne: Prio in icarnatiōe q̄ztū ad vnionē di/
uine z hūane nate. Scdo in passiōe q̄ztū ad me
ritū sufficiēt⁹ satisfactōis. Tercio i resurrectione
q̄ztū ad eductiōez de libo. Quarto i ascēsiōe q̄ztū
ad introitū in celū empireū. Et sic patet respōsio
ad obiectū. ¶ Tercīū bñficiū qz in xpi ascē
siōe hūana nata est sūmo honore sublimata cū
in dextra dei.i.in potissimis bonis gl'ie sup oēm
creaturā ē collocata. Uñ q̄stio vna notabil'ā so
luta ē q̄ apō ꝓbas ⁊sari videbaʒ a pncipio. scz
Utz angelꝰ sit maior vel dignior hoīe aut econ
uerso.iuxta qō ps. Dragmatico ps.ōr. Dne dns
nr̄.s.p incarnationē nre mortalitatʒ. q̄z admira/
bile ē nomē tuū in vniuersa tra:qm eleuata ē.s.i
ascēsione magni.tua sup celos. Et paulo post q̄
rit. Quid ē hō q̄ memor es eiꝰ: aut filiꝰ ho.q.vi.
eū.s.tot et tāta bñficia exhibēdo. Minuisti eum
paulomin⁹ ab angel'.gl'ia z honore coro.eū.q.d.
prius erat angelꝰ maior hoīe.et b q̄ ad tria. Prio i
nature dignitate qz imortal' spūs. Augꝰ. Dē im
mortale et icorruptibile pferr̄ oīi corruptibili.
Scdo in diuie visiōis familiaritate. Mat.xviij
Angeli coz sp videt faciē pris zc. Tercio i lumie
gl'ie cōfirmate a q̄ cadere nō pñt. sed iā vt volūt
doc.sup.ij.di.j.cōiter p xpm fact⁹ ē hō maior an/
gelo p supadditā gr̄az z gl'iaz. Tū qz hō i vtroq
seru sup̄ angelos ē in gl'ia celesti.s.i xpo z eiꝰ mr̄
exaltata. Tū qz hō mlto ampliorē honorē obti/
net p angel' vt sit frat̄ xpi:filiꝰ dei z etiā btē ⁊gis
Angelꝰ tm̄ō seruꝰ ē ōr nō frat̄ xpi.ad Heb.ij.
Nusq̄z angelos apphēdit sed semē abrae. Tū qz
hūana nata adorat̄ ab angel'o in xpo q̄r vnionē
deitatʒ.nō aūt āgelica ab hoīe. Uñ Apoc.vl.an/
gelꝰ nō ꝓmisit vt adorarer̄ a Iobe zc. Propter b
subdit ps.vbi s. Gl'ia(q̄ ad ꝓmū) et honore(q̄
ad scōm)coronasti eū.s.hoiez.z cōstituisti eū.s.in
xpo sup oīa opa manuū t.(q̄ ad r̄ciū) Et sic patz
solutio. ¶ Quartū bñficiū qz de salute nr̄a
spes ē assecurata z magn̄ data fiducia p ascēsionē
xpi. Et b ꝓmo q̄r caput nostr̄ gl'ificatū qō q̄dē
sibi mēbra ꝛiūget.qz deforme esset caput i hospi
tio sine mēbris. Aug.i ser. Resurrectio dñi spes
nr̄a ē.ascēsio dñi gl'ificatio nr̄a ē. Quo eī p̄cessit
caput sequunt⁹ z mēbra. Scdo q̄r xpi aduoca/
tiōis officiū.j. Job.ij. Aduocatū hēm⁹ apō pr̄ez
Jesum xpm z ipe est ꝓpiciatio p pctis nr̄is. Ter
cio q̄r fratrū nr̄oz collegū q̄ nos meritʒ suis p
ducēt ad deū z orōnib⁹ sollicitī sūt p nob ipsi bti
in pria collocati. vñ Piero. ad Uigilātiū ōr. Si
scīt adhuc i corpe ꝛstituti qñ p se debebāt eē solli
citi orabāt p hoīb⁹ etiā inimicʒ. q̄nto magʒ pro
ronas victoriasqz orāt p nob in celʒ. O q̄ charissi
mi gr̄as agam⁹ deo p xpi iesu ascēsiōe q̄ tāte cha
ritatʒ bñficia p̄stitit nob. Timeam⁹ etiā offēdere
ne ingti puniamur. Uñ Pe.aure.i cōpē.li.iij. c.
xxiiij.ōr. Apti⁹ p nob ē aduocatꝰ xps apō patrez
q̄ tot hz liguas p nob loq̄ntes q̄r vulnera susce/
pit.z totidē hz liguas ō inimicʒ q̄rētes p q̄bz vt
res suas inutilit exp̄dit. O q̄ pctōr̄ quertere ad

¶ Circa scōm p̄ncipale de (xpm deū tuū.
p̄eminētia ipi⁹ dñice ascēsiōis q̄rit Utz xps dns
ascenderit excelsi⁹ sup oīa creata z sup oēs celos.
Rō q̄stiōis ē.qz ōr apl's Epb.iiij. Qui descendit
ipse ē et q̄ ascēdit sup oēs celos.q̄ sic debuissʒ ascē
dere sup̄ vltimū etiā celū.extra celū aūt illud ni/
hil ē:nec locꝰ nec vacuū nec spaciū vt ōr phs.j.de
celo z mdo.q̄ zc. Rndeō fm doc.p̄cipue Ales. de
Ales. Rich. Frā.maro.z cōiter fm oēs sup.iij.dis.
xxij.q̄ xps dns ad dextrā dei pris collocatꝰ:supi
or ē z p̄eminētior p creatʒ oīb⁹. Et b q̄druplicit.

Primo localitate.
Secundo potestate.
Tercio dignitate.
Quarto deitatis equalitate.

Prio localitate.qz locꝰ xpi in celo empireo supi
or ē oīb⁹ creatʒ.sed b nō est sic intelligēdū q̄ sit ex/
tra vltimū celū vt arguit rō p̄dicta.sz sic q̄ ēthro
nus xpi regʒ i supiori z digniori p̄te celi empirei
sup oēs btōz spirituū z creatāz ordies. Rō.qa
sūme vnita est deo xpi hūanitas.s.vnione hipo/
statica p̄sone vnitate. Oō aūt ē magʒ vnituz deo
debet eē q̄piqui⁹.q̄. Deb.j. Sedet xps ad dextrā
maiestatʒ i excelsis p oīb⁹ z angel'o z creaturʒ alīs
Sic q̄r xps dignior est z gl'iosior oīb⁹:ita z loco
excellētior. Nota q̄r q̄ xps dns nō est extra celū vl
timū.s.empireū.sed itra i sūma p̄te ipsi⁹. iuxta il
lud Heb.vj. Introiuit ad int'ioza celi fact⁹ p no
bis p̄cursor z pōtifex. Nā extra celuz nil eē pōt vt
patuit. Sed p̄scpta illa autoritas apli Epb.iiij
q̄ ascēdit sup oēs celos.z ꝛsil'es:sp itelligēde sē sic
q̄ xps ascēdit nō extra q̄ztā supficiē celi. sed ad
intra i sūmā z dignissimā p̄tē celi empirei in q̄ ce
lo bitāt bti. Et ad hūc sensū exponit etiā Apra di
ctā autoritatē. Sz forte petʒ. Cur q̄r scpt̄ra attri
buit xpo b q̄ ascēderit sup oēs celos tanqz loca/
liē.iuxta illō ps. Psallite dño sup celos celoz̄ ad
orientē zc. Rndeō q̄ ideo.qz xps verꝰ deꝰ eri/
stēs in altissima p̄te celi empirei sūmi: nō est ibi
sic ꝛtētū in cōtinente.sed potiꝰ ecōuerso sicut cō/
nens in ꝛtēto.qz ipe deꝰ ꝛtinet celū z oīa q̄ i eo sī
sicut z ipe creauit oīa.q̄r ōr supior oīb⁹. O q̄r hō ti/
me xpm. Scdo xps ptāte sup oēs ascēdit.quia
xpo ñ solū fm eiꝰ deitatē sed etiā fm hūanitatez

subiecta sunt oia.ps. Oia subiecisti sub pedib⁹ ei⁹.i.hūanitati xpi q̄ p pedes significat tāq̄ p pores iferiores corpis:eo q̄ de⁹ i xpo būiliauit se vsq̄ ad pedes nros abluēdos. Patz i cena ō discipul'q̄b⁹ lauit pedes. Hāc āt xpi būanitatē z angeli z oēs creature adorāt.pter vnionē vbi.z omnia ei ad nutū obediūt. Tercio dignitate:q̄ cuz sit būanitas i xpo ditati vnita ē caput oim z rex regū z dns dnantiū. Epb.j. Ipm pstituēs deus ad dexterā suā i celestib⁹ supra oēz pncipatū z potestatē z virtutē et dnatōez z omē nomē q̄ō noiat in ō seculo z i futuro.z ipm dedit caput sup oēm eccliaz.s.militātē z triūphātē. Quarto deitatz eqlitate. Un Iero.i glo. beb.j.ōt sic. Xps sedet id ē regnat sublimat⁹ ad dexterā maiestatz. i.ad eqlitatē pris i excelsis.p ō inq̄t ñ pcludit i loco deū sz hoiez xpm oñdit eē oib⁹ eminētiorē.q̄ i dextera pris i eqlitate deitatz z honorz. De pdictz alijs in sm⁹ agem⁹ latis⁹.ō sufficiāt pscpta amore brevitatz. O g̃ hō recog̃sce tuū caput dignissimū xpm iesum vez deū.z erubesce te mēbz fieri diaboli p peccatū z damnari.

Circa tercīū pncipale de psecutōe historie devote ascēsiōis dñice accipiam⁹ pclonē ex verbis Lassiod. sup ps.lxvj.di.q̄ sic apli videtes miraculū ascēsiōis dñi ieffabili cordis letitia replebātur.sic z nos diligēdo pteplātes ipaz deuotōe replebimur. Ut g̃ deuoti⁹ pteplemur psecq̄ intēdo ei⁹ hystoriā sm Ubtinū ō casali alioscz deuotos z sctōs:vt etiā q̄ ad aliq̄ psecq̄t sctus Bernardin⁹ de senis in smōe suo. Nimirū discipuli xpi z sctē mlieres habitabāt i latere mōtz syon i illa pte hierusalē q̄ dicebat mello vbi erat cenaculū i q̄ xps dns fecerat vltimā cenā.i q̄ q̄dē cenacl'o ferē ptūc habitasse dtā vgo Maria. Ibi q̄z freq̄nti⁹ xps apparere solit⁹ fuerat p⁹ resurrectōez discipulis suis. Recūbētib⁹ g̃ discipul'ibi i dicto cenaculo ad audiēdū (vt pie credit) vbū dei ex ore bñdicte vgis Marie circa horā tertiā fz Frā.maro. apparuit ill'dns iesus dicēs more solito Pax vob⁹. Qui statī p reuerētia surgeñ cū gaudio pcidert corā xpo. Tūc vt ptz Mar.vl.increpauit incredulitatē discipulorz duritiā cordis.q̄ hijs q̄ viderāt eū resurrexisse a mortuis nō crediderant. Erāt ei sm Lyrā alicq̄ ex discipul'q̄ nōdū ad plenū crediderāt apl'is z magdalene ac alijs q̄ viderāt xpm post resurrectōez. Fecit aūt xps illoz increpatōz ad designdū q̄ gētes ad q̄s erāt apostoli mittēdi eēnt merito increpāde z ddēnāde a deo si nō crederēt apl'is. Un mox subiūxit di. Euntes in mūdū pdi.euā.oi cre. Qui credi.z bap.fu.sal. erit.q̄ vo nō cre.pdē. Tūc etiā formā baptismi instituit di.Mat.vl. baptizātes eos i noie p.z f.et s.s.atq̄ miracl'oz testionia eisdē pmisit di. Sig aūt q̄ cre.hec seq̄n. In noie m.demonia ejci.zē.z ptracto smōe dulci vsq̄ ad horā.vj.sm Frā.maro.discubuit cū eis z comedit vt p effectū pmesti onis vitas patesceret carnis sm q̄ō ōt Greg. O q̄ dulce prādiū hoc fuit brē vgini mri q̄ creditur iuxta filiū tūc psedisse.

Hijs pactz vt ōz Lu.vlti.mādauit eis di. Vos aūt sedete i ciuitate. s.hierlm q̄adusq̄ iduami virtute ex alto. q. d. Nōdū estz sufficiēter pstātes ad pdicādū vitatez donec pfirmemi p spūm sctm. Et tūc pcepit eis vt exirēt i mōtē olivueti vt inde ascēdērē eū i celū videret. Eduxit g̃ eos pcipiēdo i bethaniā.i.vsus bethaniā:q̄ mōs olivueti ē in via eūdi vsus bethaniā pe vl'sub mōte olivueti sitā. Moxq̄ hijs dictis dispuit xps ab eis sm Lyrā. Cū g̃ apli z oēs fideles xpi cū btissima vgie maria exissent i mōtē olivueti :ecce appropinq̄nte iam hora nona fz Frā.tūc itez apparuit eis xps i mōte olivueti cuz q̄ erāt oēs sci de limbo educti z angeli. Dū autē xps dns psolatoria vba sic amic⁹ recedēs ab amicis solet loq̄ illis diceret interrogaverunt eū di. Dñe si i tpe b restitues regnū isrl. Acti.j. Mlti ei discipulorz de regno xpi adhuc carnalit sentiebāt vt rudes nōdū recepta gra spūssci existimātes ipm tpal'z i b mūdo regnaturz restituēdo iudeis regnū tpale q̄ ablatū erat p romāos. Sic nimirū z moderni iudei adhuc sperāt de messia falsē putātes vēturz. Idcirco xps dns hāc q̄stiōz vtpote stultā repulit di. Nō ē vestz nosse tpa vel mometa sz accipietz vtutē s.s.scz ad pstāter pdicādū p orbē vniersū. Et eritz mihi testes zē.q.d.illud scire de tpal'regni iudeorz statu nō ptinet ad vos vt sitis mihi testes pdicādo fidē. Hec Lyra

Hijs dictz sm exoros ecce xps dns cepit valefacere pmo sctissime mri sue di. O genitrix mea charissima oim laborz meorz pticeps z passiōis mee i cruce p ppassiōez zmūicas doloribus. Macna q̄dē dilectio reqreret vt te mecū i gl'iaz producerē nisi horz dilectorz discipulorz meorz idigētia te retineret. Le g̃ ipis psolatricē z mgraz fidei relinq̄ z recōmēdo. Irez aūt veniā tpe debito z te assumā i celū cū letitia angelorz z btōruz vt mecū regnes i secla seculorz. Bras tibi ago p oi deuoto tuo fuitio mihi impenso ab ifantia. Et nūc vale charissima mr z mane i bñdictōe mea. sicq̄ amplexat⁹ z oscula⁹ ē eā. O q̄lis z q̄nt⁹ fletus tūc fuit z q̄nta deuotio i maria q̄s suffice pēsare. Deide ad Petrz ait. Dilecte mi discipule ecce oia regna tibi subiūcēda tradidi. z claues regni celorū tibi dedi.esto g̃ fidel'z dabo tibi coronam vite.vale.z sic oscula⁹ ē eū. Deide ad iobez. Memēto charissime mi q̄ntā graz tibi exhibui cum mrz meā ō cruce tibi adoptaui.habe g̃ diligētissimā ei⁹ curā:z illū oscula⁹ ē. Deide ad oēs apostolos reliq̄s di. O vos charissimi q̄ pmisistz me cū i tptatōib⁹ meis estote fortes z pugnate cuz antiq̄ serpēte z accipietz regnū eternū. Et oscula⁹ est vnūquēq̄ eorū ex amore intimo. Un Amb. in psa dicē apl'oz.pacz cara relinq̄ns oscula zē. Betām deniq̄ magdalenā z alias fideles mlieres dulci allocutōe pfortauit z oib⁹ valefecit:eleuatisq̄ mānib⁹ bñdixit.talia fortassis vba dicēs.

De Ascensione domini

Bñdicat vos de⁹ pr̃ z ego cū pr̃e z spūsctō bñdico vos. Sicqz ꝓsa facie ad orientē z eleuatꝫ manibꝫ ferebaꝫ in celū: mira claritate gl'ie radiādo: mira odoris suauitate z iocūdo iubilo angelorꝫ et oim btōrꝫ ieffabilit dulcissimo cāntico resonāte vt credit sensibilit. Et q̄bꝫ mira deuotiōis dulcedine oēs videtes tāqz essent in paradiso dei reficiebaꝫ admiraꝫ z attoniti stātes vsqz dū nubes suscepit xp̃m ab ocul'eorꝫ vt iā videre ñ possent ipsum. Quqz intuerent in celū admiraꝫ de tā gl'iosa ascēsiōe Ecce duo viri astiterūt iuxta illos i vestibꝫ albis. Frā. maro. ōt q̄ isti fuerūt aut angeli aut forte Enoch z Helyas q̄ soli ex illis sctis remāserūt reseruati ad scōm aduentū ꝓ testimonio xp̃i. q̄ z dixerūt. Viri galilei. s. natōe. qz ꝓ maiorī pte discipl'i erāt de galilea q̄ est q̄dā ps iudee. q̄d stat⁹ aspicientes i celū. q. d. Nō expectate q̄ Jesus habiter vobiscū corpal'r sic fecit antea. sed hic Jesus q̄ assūpt⁹ est. s. a diuitate id p̄ncipal'r faciente in celū ad dextrā dei patris: sic veniet. s. in forma gl'iosa ad iudicādū: quēadmodū vidist⁹ eū eūtē in celū. Tūc deuotiōe repleti oēs extā gl'iosa visiōe reuersi sūt i hierl'm dulces lachrymas fūdētes et ascēderūt i cenaculū. ibiqz pseuerauerūt in orōne cū Maria mr̃e iesu. Amē. O q̄d erat inq̄t videre dñm sic gl'iose ascendentē. O si potuisses illos btōs spūs z alias sctās cū eo pariter inceden tes z iubilātes videre: forte p̄ gaudio ania tua a corpe separata fuisset z cū eis pariter ascēdisset. Dñs aūt iesus ascēdēs q̄lit btōs pr̃es in choris angelorꝫ collocauerit z ad dextrā ōi p̄tis sederit oibꝫ angelicꝫ spiritibꝫ z btis deū laudātibꝫ sufficiat fi de deuota credere. Et q̄ntū possum⁹ ex rōne colligere modū hui⁹ gl'iose ascēsiōis: i alijs p̄moīb⁹ pseq̄mur. ne b. plixitate rediuz faciā⁹. Accedam⁹ q̄ charissimi exēplo discipl'orꝫ z adorem⁹ dñm iesum. z i corde deuoto ei⁹ vulnera q̄nqz i sacro ei⁹ corpe gl'ioso oscl'emur: supplicañ. O dulcissime iesu fili dei p tuā ascēsiōez miserere nr̄i vt des nobis pctōrꝫ veniā: gr̃az i p̄nti et gl'iaz i futo Amē.

De Ascensione dñi Sermo. ij. de ipsius ascensionis tpe: societate: et loco.

Ascendo ad patrē meū z p̄rem vestr̃: deū meū z deū vestr̃. Joh. xx. ca. Hec vba dixit dñs iesus magdalene p eā nūciañ discipulis suis p⁹ resurrectōez. In q̄bꝫ oñdit erga homines mirā charitatē q̄ nos adoptauit in filios dei z frēs ipsi⁹ xp̃i iesu filij dei. j. Joh. iij. Videte q̄lē charitatē dedit nob⁹ de⁹ vt filij dei nominemur et simꝰ Ro. viij. Si filij z heredes: heredes q̄dē dei coheredes aūt xp̃i. Idcirco ōt. Ascēdo ad patrē meū p naturā. z patrē vestr̃ p adoptiōis gr̃az. Ostendit etiā xp̃s i vbis istꝫ deitatꝫ sue potētiā et maiestatē. Nā antea xp̃s oñderat se dñm marꝫ q̄ super mare ambl'auit. et eorꝫ q̄ sē in mari q̄ statere in ore pisc⁹ inuenīēdū p̄dixit. Mat. xvij. z q̄ multitudinē pisciū capi fecit. Lu. v. Ostēderat etiā se dñm t̄re q̄ in ei⁹ passiōe t̄ra tremuit. z eorꝫ q̄ sē in t̄ra q̄ infirmos sanauit z mortuos resuscitauit. Deniqz oñderat se dñm iferni q̄ illū ꝓfregit z sctōs pr̃es potent inde eduxit. Nodie ḡ voluit ostēdere se dñm deū etiā ipsi⁹ aerꝫ z eorꝫ q in eo sē et ipsi⁹ celi ñ solū etherei sed z celi empirei z eorū q̄ i eo habitāt q̄ diuia vtute ꝓpria p aera ascendit z nubes ei deseruiuit. z in celū empyreū itrādo celū illō aquit. z oēs angeli ac btī ipi deo suo xp̃o iubilañ cecinerūt. Idcirco ait. Ascēdo ad patrē meū z p̄rez vr̃m: deū meū inq̄tū sū hō. z deū vr̃m. q. d. q̄tus sim hō: sum tñ z de⁹ ver⁹ dei filius ideo ad ipm deū ascēdo regns cū pr̃e zc̄. Ūñ de gl'iosa ascēsiōe dñi hic tria mysteria notabim⁹.

Primū ōt temporalitatis.

Secundū dicit societatis.

Terciū ōt localitatis.

Circa p̄mū scz mysteriuz tpalitatꝫ accipiam⁹ p ꝓclusiōe q̄ xp̃s dñs diuie sapie miro ordie elegit i celū ascēdere ꝓgruētissimo tpe. Declarat p̄ci

Primo ex ipa ascēsiōis dilatiōe (pue ex trib⁹.

Secōo ex tpis conditione.

Tercio ex diei z horе obseruatiōe.

Primo ex dilatiōe vicz ascēsiōis p⁹ resurrectōez. q. nō stati post resurrectōez ascēdit sz vsqz ad. xl. die distulit. Et b ꝓgruebat p̄cipue tribꝫ rationib⁹.

Primo ꝓpt̄ fidei ꝓfirmatōez. Ūñ Leo papa i ser. Per oē inq̄t xp̃s q̄ inc̄ resurrectiōez dñi et ascensionē ei⁹ exactū ē b. puidētia ōi curauit: b docuit: vt dñs iesus xp̃s ve a ḡsceret resuscitatus q̄ vere erat passus z mortu⁹. Nec ille. Et q. difficilius erat ꝓbare vitatē resurrectōis q̄z passiōis. ō p⁹ dilata est ascēsio q̄z resurrectio. Infra em̄ die ētā potat ꝓbari va mors xp̃i. Sed resurrectio pla argumēta z pl'es dies req̄rebat ad pbādū. cui p batōi ꝓgruētissime se deputati dies. xl. fm Alex. de Ales. i. iij. pte sū. q. xxiij. vicz vt diuie ꝓsolationes oibꝫ sp supabūdent tribulatōibꝫ p xp̃o suscepte. Ro. viij. Nō sunt ꝓdigne passiōes hui⁹ tpis ad fu. glo. Ūñ glo. Act. j. ōt. quadraginta horis mortu⁹ iacuerat: ꝓpt̄ b. xl. diebꝫ xp̃s viuere se cōfirmabat vt stat⁹ desolationis esset sicut hora. et stat⁹ ꝓsolatiōis sic dies. Aug⁹. Tribulatio hui⁹ mūdi est cū fine. Letricia in celo sine fine. Sed finitū respectu ifiniti q̄si nil est. ḡ zc̄.

Secōo ꝓpt̄ nostrā instructionē. vt doceret q. q̄ vult in celuz post xp̃m ascēdere ōbet seruare p̄cepta decalogi cū fide q̄ttuor euāgeliorꝫ. vñ Mat. xix. dixit xp̃s. Si vis ad vitā igredi serua mādata. Mat. xl. sūt q̄ter decē. z sic significat b.

Tercio ꝓpt̄ euāgelice legis i b nūero ꝓsecratōez. Sic em̄ lex ver⁹ data fuit moyse. xl. diebꝫ exīte cū deo i mōte. z tūc descēdit portās tabulas p̄cepto rꝫ legis a deo datas ad filios isrl'. Sic ꝓgruebat q. i ꝓfirmatiōe legis euāgelice z datiōe apl'i q̄ debebāt ipsaz portare ad oēs gētes mōi. xl. diebꝫ videret xp̃m i gl'ia sue

resurrectiõis apparẽtẽ. Uñ notaꝛ ꝑm Fran. maro. ꝙ xp̃s hũc nũeꝫ.xl.ĩ noua lege ꝓsecrauit multiplicĩ obseruañ ꝓ singulas ptes tpis. Pꝛio in mẽsib. qꝛ.xl. mẽsib ꝓdicasse credit ĩ hm̃ mõo. Secundo in hebdomadis. qꝛ.xl. hebdomadis fuit in vẽo matrꝭ. Tercio in dieb. qꝛ.xl. dieb ieiunauit in deserto. Quarto ĩ hoꝛis. qꝛ.xl. hoꝛis iacuit mortuꝰ. Hũc g̃ nũeꝫ decebat sic ꝓsecrare in ascẽsione. Sed simpl'r loq̃ndo de ista dilatiõe ascẽsionis ꝑm Rich. sup. iij. dis. xxij. q̃stio disputaꝭ edificatoꝛia talꝫ ¶ Utꝫ xp̃s dñs pꝰ resurrectõez debuit moꝛ ascẽdere ĩ celũ. Et marie videꝭ ꝙ debuit. qꝛ nõ obstãtib rõnib ꝑdictꝭ de nũero. xl. ni bilominꝰ optie potuit moꝛ ascẽdere z inde sepꝰ vsq̃ ad. xl. redieñ discipul'eq̃ bñ appuisse. Et arguit ꝑ ꝙ sic poꝛꝰ debuit facere. qꝛ xp̃s resurrexit in coꝛpe gl'ificato cui ex cõditiõe gl'ificate nature debebaꝭ statim locꝰ dignioꝛ z supioꝛ. s. celũ. Itez a sil'i. qꝛ resurrectio xp̃i ẽ exẽplar nr̃e resurrectõis future gl'iose. Sz boies pꝰ resurrectiõez statĩ ascẽdẽt in celũ sic̃ dicit apl's. j. Thes. iiij. Siml'rapiemur ĩcẽt in nubib obuiã xp̃o ĩ aera. et sic sp cũ dño erimꝰ. s. ĩ celo. nã z dãnãdi ĩ pũcto ad iferna descẽdere bñt. g̃ z xp̃s debuit moꝛ pꝰ resurrectionẽ in celuz ascẽdisse. Ad hec rñdeꝭ ꝑm Rich s. et alios ꝓ tria pũcta. Pꝛimũ q̃uis xp̃o pꝰ gl'iosaz resurrectionẽ debebaꝭ ex ꝑte sui locꝰ supioꝛ ꝓ cõditiõe naꝛe gl'ificate: tñ debuit differre suã ascẽsionẽ ꝓpt̃ nr̃az salutẽ. vt. s. pbaret̃ sua resurrectio ꝓ m'ta argumta. sic̃ scribit Acꝭ. j. qbꝫ et ꝑbuit seip sum viuũ zc̃. in m'ltꝭ argumẽtꝭ apparẽs eis. Dispẽsatiue g̃ b factũ est ex xp̃i volũtate vt differret xp̃i ascẽsio. Secũdũ ꝙ nõ est sil'e de resurrectiõe alioꝛ boim. qꝛ nõ oportebit illoꝛ resurrectionẽ ꝑbari. z iõ illi bñ moꝛ pꝰ resurrectionẽ euolabũt sicut z reprobi moꝛ data sntia in infernũ descẽdũt. Ue g̃ z ve miserꝭ pctoꝛib. gaudiũ aũt iustꝭ. Tercium ꝙ exq̃ xp̃s sic debuit ascẽdere vt ibi maneret ĩ celo sp vsq̃ ad iudiciũ. iuxta illũ Augustini. Do nec finiaꝭ seculũ fursũ est dñs. qꝛ deꝰ ordiauit sic ꝙ ꝓpetua btoꝝ habitatio sic̃ etiã angelorũ sit in celo. Nõ decuit g̃ de celo tã crebꝛo exĩre: licz boc bñ potuerit. sed ꝓ sũmatꝭ oib mysteriis de mõo ascendisse in celũ et ibi cũ btis ꝑmanere nec inde exire ꝑm legẽ cõem: q̃uis rarissime ex lege et grã speciali sctis pluries apparuerit etiã postq̃z ascẽdit. O mira g̃ dei sapia z amãda ¶ Scõo ex tpis ꝓditõe oñdit ꝑmissa ꝓclusio ꝑm Frã. maro. qꝛ xp̃s ascẽdit ĩ ꝛpe tali. s. a ꝑncipio mõi sexto millenario ãnoꝝ currẽte ĩ mõo: in mẽse q̃z maio Quia vt Aug. docz. xviij. de ciui. dei. cbrist' passus est. viij. kal'. apl'is. hec est dies annũciatiõis Marie. et sic cõputañ ab illo die z post resurrectionẽ dies. xl. exibit dies q̃nta maij vt patz ꝑcticãti. Cõgruebat aũt xp̃m ascẽdere sexto millenario annoꝝ mũdi. vt sicut hõ fuit expulsus de paradiso sexta reuolutiõe luc̃ ꝑme vl'dei. et tunc deꝰ cõpleuit oia opa sua. z tãdẽ die. vij. requeuit ab oi ope Beñ. ij. Sic sexto millenario annoꝝ mũdi opꝰ nr̃e redẽptiõis ꝓficeret: boiez reducẽdo ĩ celũ vt accipiaꝭ ab Aug. li. de mirabilib sacre scꝑture Beñ. Oportebat vt repatio fieret ꝓ sil'ia et modus repatiõis rñderet mõ culpe. Itez ꝛgruebat etiã xp̃m ascẽdisse in mẽse maij ꝑm Fran. maro. qꝛ iste mẽs ĩ mõo est valde letabũdus boib. cũ qꝛ tũc oia vireſcũt z arboꝛes z ꝓata z totũ oꝛnatũ ac amenitatẽ ꝛenascẽtia accipiũt. Cũ qꝛ tũc aues celi sũme gr̃ulanꝭ cãtañ cãtica sua suauissima. Cũ deniq̃ qꝛ tũc sol'radij sũt clarissimi ꝓpt̃ aerꝭ puritatẽ z rẽperiẽ. Sic spũaliꝭ cõgruũ erat ĩ xp̃i ascẽsiõe b mẽse z boies sctos letificari in amenitate celestꝭ pr̃ie restitute. z angelos cãtantes vt aues in dei laude resonasse atq̃ radios gl'ie chr̃isti in celo ꝓ ꝑsentiã coꝛpalẽ refulsisse. ¶ Tercio ex diei z hoꝛe eꝰ obseruatiõe. Nã si q̃raꝭ quo die xp̃s ascẽdit: cõstat qꝛ feria q̃nta. qꝛ a dñica resurrectiõis cõputañ diẽ. xl. ecꝛibit ipa feria q̃nta. Nec aũt dies ꝑm Frã. maro. cõgruebat ascẽsiõi dñi. Pꝛio q̃dẽ qꝛ isto die creauit deꝰ pisces marꝭ et bñdixit eis Beñ. j. g̃ ꝙueniebat hac die institucre etiã predicatoꝛes apl'os piscatoꝛes boim di. Euntes in mũdũ ꝓdicate euãgeliũ oi creature. ipsoꝝ bñdicere ĩ ascẽsione. Scõo qꝛ hac die sunt aues create et in aera leuate. g̃ congrue angeli et btẽ anie in ascẽsione cũ xp̃o in celũ hodie sunt eleuate. Tercio qꝛ feria q̃nta comedit xp̃s pasca cũ discipul'suis in vltia cena. in q̃ z dedit eis coꝛpꝰ in cibũ z sanguinẽ in potuz. In b aũt figurabaꝭ ecnũ cõuiuiũ illũ celeste ad qõ hodie sũt btĩ introducti. De q̃ Lu. xxij. Ego dispono vob mẽsaz vt edatꝭ z bi. zc̃. g̃ ꝛgruebat hac die ascendit. ¶ Itẽ de hoꝛa diei si q̃raꝭ. s. q̃ta hoꝛa xp̃s ascendit. Respondet idẽ Frã. maro. ꝙ licz nõ habeaꝭ explicite ĩ sacra scꝑtura: tñ cõit ỏr ꝙ hoꝛa nona diei ascendit. Et b fuat cõsuetudo eccl'ie romane ĩ cereo q̃ tenet typũ xp̃i in eccl'ia q̃ hoꝛa nona auferꝭ. Congruebat aũt xp̃m hac hoꝛa ascẽdere pl'ib rõnib Pꝛio qꝛ ista hoꝛa adã ꝑdidit habitatiõez paradisi sz dũ vetitũ comedeñ pctm̃ suuz noluit cõfiteri hũilit̃. Si em̃ cõfessus fuisset deꝰ sibi dimisisset vt volũt doc. Uñ Beñ. iij. dũ deambularet dñs ad auram post meridiẽ. hoc est: post sextam hoꝛam: Adam z vxoꝛ eius abscõdit se. Uocauitq̃z dominus adã di. Adã vbi es. Augustinꝰ. Uerba sunt increpãtꝭ z ad pniaz puocãtꝭ z ꝓ ꝑñs ad cõfessionẽ. quã ille nõ fecit sz se excusauit. Iõ paradisum tũc ꝑdidit z eiectꝰ ẽ. Cõgrue g̃ hac hoꝛa adã et filij eiꝰ in paradisũ celestẽ reducunt̃. Uñ Aug. li. de doc. xp̃iana oꝛt ꝙ deꝰ hũanũ genꝰ saluauit ꝓ similia. Scõo qꝛ eadẽ hoꝛa expulso homie paradisi via z ianua ẽ clausa. Beñ. iij. g̃ eadẽ hoꝛa ꝓ xp̃m ianua celi est apta. Tercio qꝛ ista hoꝛa xp̃s spm̃ emisit z ad inferna descendeñ visionẽ deitatꝭ patriby ꝛcessit in libo. vñ z latroni dixit. Hodie mecũ eris in paradiso. i. visiõe deitatꝭ Lu. xxij. g̃ ꝛgruebat hoꝛa. s. ix. ascẽdit cũ ptãte q̃ descẽderat in lim-

bū ex hūilitate z celestē padisum restituit beatis. Nec sufficiant. O ḡ ihesu bone q̄d dicemus: q̄les laudes tibi offeram⁹: quātū debem⁹ vt gr̄as tibi agam⁹ p tuis imensis bñficijs. O dulcissime dñe ihesu ꝓpt̄ teipm ne ꝓmittas nos perire p pctā nr̄a sed trahe post te ad celestia regna. H

Circa secundū mysteriū de societate btōꝰ cuz q̄ xp̄s ascēdit q̄rit Utrꝰ sctōꝰ aie de limbo p chri stū educte debuerūt cū xp̄o in h̄ mūdo tardasse et nō statim in celū euolasse. Rō q̄stionis. q̄ cū nil habuerūt q̄d eas detinuissz infer⁹: eo q̄ erāt plene purgate ab oi pctō si q̄d in mūdo cōmisse/rūt. z q̄ ianua celi in xp̄i morte iā fuit apta: ḡ nō debuer̄t retardari a celo. Et ꝓfirmat. q̄ moder/norꝰ hoim aie statiz vt exuunt a corpe: aut mor in infernū descēdūt si sūt reprobe: aut in purga/torīū si h̄nt aliq̄d purgabile. aut mor euolāt i ce/lū si sūt digne: vt volūt doc. sup. iij. tales fuerūt ille. ḡ zc. Rñdet ad hec p cōclusionē q̄ aie bñane nō debuerūt in celū euolasse ante q̄z xp̄s dñs di/gnaret ascēdisse. Et ostēdit fm Rich. sup. iij. dis. xxij. Bonauētura z Frā. maro. alios q̄z cōit doct. triplici modo principali.

Primo per rationem.

Secundo p inq̄sitionem.

Tercio per contemplationem.

Prio p rōnez q̄z sic ordinatū erat a deo q̄ sicut nullus resurgeret añ xp̄m. s. gl'iosa resurrectiōe. ita nulla aia in celū ascēderet añ xp̄m. Ipe q̄ppe xp̄s tanq̄z caput oim debuit in oib⁹ tenere ꝑma tū. Col'. j. Ipse est caput eccl'ie q̄ est p̄mogenit⁹ ex mortuis vt sit i oib⁹ ipe p̄matū tenēs zc. Unō et Michee. ij. fuit de xp̄i ꝓbatū ascēsione sic. Ascē/dit iter pādes añ eos. Sed q̄z xp̄s dñs suā ascen sionē debebat differre ꝓpt̄ nr̄az salutē siē z distu/lit vsq̄z ad. xl. diē. vt patet ar. j. Idcirco z oēs anie btē debuerūt interim ab itroitu celesti retardas/se. Nec obiectiōes p̄dicte valēt. q̄z ianua celi q̄tū ad meritū in morte xp̄i fuit q̄dez apta sed nō fuit apta q̄ ad introitū in celeste habitaculū. Et i ipf aiab⁹ licet nō erat aliq̄d retardās q̄tū ad violē/tiā. tū erat ibi aliq̄d retardās ex rōnabili cā. vicz dilatio ascēsionis xp̄i. p nr̄a salute. Nec est sil'e de aiab⁹ modernorꝰ hoim z illaz q̄s xp̄s eduxit. q̄z iā xp̄o ascēdēte cā dilatiōis ñ obsistit aliq̄ sz mor euolāt iā aie vel in celū si sūt digne: vel in ifernū si sunt reprobe. Sic ḡ ue mor descēdit deorsū ni/si sit aliq̄s ꝓhibēs. z leue mor ferr̄ sursū. O ḡ pec catoz ptimesce ne compleaṫ sup caput tuū illud Job. xxj. Ducūt. s. ipij in bonis dies suos z i pun. ad ifer. descēdūt. H Scōo p inq̄sitionē. Nā circa h̄ occurrūt aliq̄ ptic'aria dubia inq̄rēda. s. p clariorī noticia. Et p̄mo q̄dē vbi steterunt oēs iste aie btōꝰ infra hos. xl. dies. Rñdet fm q̄s re citat Fran. maro. opiniones. z vt cōmuni⁹ tenet manere habuerūt i padiso t̄restri: vbi ñ habitāt pctōres. Et h̄ licet nō habeat ex scḡptura ꝓbabili/tatē: tū possibile fuit. Scōo q̄rit Utrū sp seq̄n/do ibāt cum xp̄o ihesu. Rñdet fm Rich. vbi s. et Frā. maro. q̄ seq̄bant ipm xp̄m comitañ q̄cūq̄z ibat. Unō q̄n xp̄s dñs ad discipulos accedebat eis apparēdo sp ipse btē anie comitabant tanq̄z regē sūmū assotiañ inuisibiliť in h̄ mōo cū hym nis z laudib⁹. et cuz ipo i padisū reducūtes. q̄cuis et h̄ nulli⁹ sit autorizat⁹. Tercio q̄rit. q̄ ergo in/terim deuenerūt aie hoim q̄ ifra hos. xl. dies de cesserūt. Rñdet fm Frā. z alios q̄ si fuerūt dānā/de descēderūt in infernū. Si aūt nō fuerūt dānā de sed purgāde descēderūt i purgatoriū. Si aūt nil purgabile habuerūt vt pueri baptizati vel q̄ cunq̄z ꝓfecti. aut etiā q̄ interim cōpleuerūt penā i purgatorio satisfaciēdo q̄ debuerūt: isti nōdū euolauerūt i celū: q̄z nōdū ascēderat xp̄s. nec iue rūt ad libū pat̄z: q̄z fuerat p xp̄m in resurrectōe euacuat⁹. sed associati sc̄ statim comitātib⁹ xp̄m btis aiab⁹ z h̄ fm ꝓgruētiā stat⁹. s. v̄gies inť vir/gines: cōiugati inť cōiugatos. et sic de alijs. I

Tercio de h̄ ꝓtēplemur pia deuotione q̄ p̄n/ceps milicie celest̄ Michael adorādo xp̄m inť/rogauit quō exercit⁹ angelorꝰ z btārꝰ aiarꝰ dispo ni deberēt. et in q̄ turma xp̄s ascendere vellet rex oim. Rñdit xp̄s q̄ i turma btōꝰ hoim q̄s i fra/tres adoptauit p̄mus oim ire debet z inť marty res tanq̄z martyr q̄ passiōe sua oēs redemit. Ire q̄ oēs turme btōꝰ angelorꝰ p̄cedāt xp̄m regē. q̄z a p̄ncipio fuerūt in celo gl'ificati. Sic ḡ oēs tur/me btōrꝰ angelorꝰ fm nouē chorōs eorū. s. sera/phin cherubin throni dñatiōes p̄ncipat⁹ ptātes v̄tutes archāgeli z angeli: q̄ oēs credunť obuiaz venisse xp̄o ꝓ honore tāte maiestat̄: indicibili iu bilo ipm deduxerūt. iuxta illō Ps. Ascēdit de⁹ i iubilo. s. angelorꝰ et dñs in voce tube. Et fm hec p̄nt etiā annūcrari aie btē in nouē turmis. Pri/ma cū Abel z Jobe baptista martyrū a p̄ncipio mūdi. Scōa erat sctōrꝰ pfiacharꝰ inť q̄s p̄inci/palis Adā pat̄ generis hūani fuit. Tercia tur ma ꝓphetarꝰ. Quarta turma sctōrꝰ cōfessorꝰ. scz Joseph Joachim Anne Zacharie zc. Inter hos etiā innocētū ꝓ xp̄o occisorꝰ. Quinta sctōrꝰ cū xp̄o resurgētiū. q̄ fm aliq̄s dicunť fuisse. cccxl. Sz h̄ de⁹ ipse nouit nec est certū. De istis aūt Remigi⁹ sup Matth. ait sic. Incūctāter credere debem⁹ q̄ resurgēte dño a mortuis scti m'ri in corpe surre xerūt. z ascēdēte eo ad celos z ipi parit ascēderūt nec in cre puluerē itez redierūt. Nec ille. Idē de eis dic̄ z Piero. q̄z gl'ificato corpe surrexerūt z p cōseqūns imortali. alioq̄n ñ fuissent idonei testes dñice resurrectiōis. Sexta turma v̄ginū. Septi ma viduarꝰ. Octaua ꝓiugatorꝰ. s. cōmuniū. No na purorꝰ in fide parētū saluator̄. De ist̄ Ps. Ascēdēs in altū captiuaz duxit captiuitatē zc. O ḡ q̄s m'tiplex tūc fuit laudis chr̄isti iubilosa de/cantatio. O q̄s dulc̄ z btā omniū exultatio p ce/lestis habitaculi restitutione. K

Circa terciū de localitate ascensionis dñi. erq̄ Act. j. patet q̄ ascēdit de monte oliueti xp̄s dñs:

ideo causa breuitat̃ de ꝟ solo tractañ. q̃rit. Cur xp̃s dñs voluit de mõte oliueti z nõ aliũde ascẽ dere. Rñdet ꝑm Fran. maro. q ꝟ ꝓgruebat pl̃i bus rõnib⁹. e q̃bus tres potiores accipiamus. Nam dñs Jesus consecrauerat montez oliue ti p̃cipue tripliciter.

Primo sacra sua oratione.

Secundo sacra sua passione.

Tercio sacra iudicatione.

Primo sacra orõne. qz in ꝟ mõte xp̃s consueue rat pnoctare ad orandũ. Lu. xxj. Erat dieb⁹ do cẽs in tẽplo: noctib⁹ vo exiẽs morabat in monte oliueti. Et ideo ꝙuenient voluit ide ascẽdere cor poraliter vbi sepe eleuabat mente spũaliter vt nos doceret q oratõe debem⁹ ꝑmereri ascẽsum in ce lũ. Lu. xj. Petite et dabit̃ vob⁹ zc. Scõo sacra passiõe. qz in ꝟ mõte dñi passio est ichoata. Ibi em̃ fuit capt⁹ et ligat⁹ Lu. xxij. et ideo ꝓgruebat vt sicut ibi cepit sũme hũiliari: ibi inciꝑet sũme exaltari in ascensione. vt nos doceret q hũilitas est via et causa exaltatiõis ꝑmeritoria. Lu. xviij Oĩs q se hũiliat. s. in p̃senti: exaltabit̃. s. in gl̃ia ce lesti. Tercio sacra iudicatiõe. qz ibi statuit iu dicare mũdũ et oẽs reprobos damnare atq; ele ctos saluare. Joel. iij. Cõgregabo oẽs gentes in vallẽ iosaphat (q̃ est monti oliueti subiecta) z ibi iñqt disceptabo cũ eis. Un̄ z angeli dixerũt. Sic veniet quẽadmodũ vidist̃ eũ euntẽ in celũ. Act. j. In q̃ docemur q debem⁹ nos dijudicare ꝑm cõ scientiã rectã si volum⁹ iudiciũ dei euadere z ĩ ce lũ ascẽdere. j. Cho z. xj. Si nosipsos dijudicare mus ñ vtiq; iudicaremur. Ad p̃missa g̃ legit̃ miraculũ. Quia vt Supplici⁹ eps bierosolimi tan⁹ dicit. z bẽ ĩ glo. Act. j. q. s. in monte oliueti pedũ xp̃i vestigia in ascẽsione impssa cernunt̃: q̃ adeo ẽra custodit q cũ postea ibi edificata esset eccl̃ia: vestigia illa nunq; sterni pauimẽto potu erũt. sed resiliebãt marmora in ora collocantiũ. Sed z de ꝟ legit̃ q miles q̃dã pegrinañ ad ẽraz sctãm z oĩa loca xp̃i ꝑambulans: vltio venit ad mõtẽ oliueti z locũ ascensiõis xp̃i: vestigiaq; illa vidẽs: in abũdãtissimã deuotõez lachrymaz. p rupit z ait. O dulcissime Jesu q oĩa loca te q̃siui vt inuenirẽ. nũc aũt ab hinc q vadã vbi te iueni am. O benignissime iesu duc rogo me vbi tu es Et sta ꝑ amoris vehemẽtia mortu⁹ est. Socij g̃ei⁹ medicũ cõsulit. et ille cor ei⁹ excipiẽs q exꝑi entia: ecce cor illud visũ est ruptũ z scissum. s. pre amore. z ĩ eo scꝑtuz aureis l̃ris ꝟ vicz Amor me us iesus. Et sic laudauerit iesũ ĩ mirabilib⁹ suis Rogem⁹ g̃ charissimi z nos dñm iesũ vt det zc.

De ascensione dñi Ser. iij. de ascẽsionis Jesu salubri necessitate ac sublimitate et felicitate.

PBallite deo qui ascendit sup celũ celi ad orientẽ. Ps. lxvij. ℟ Jnq̃b ꝟbis hortat̃ nos Dauid in spũsctõ loq̃ns ad deũ laudãdũ deuo te q hodierna xp̃i iesu ascẽsiõe. Et q̃dẽ merito pl̃i bus rõnib⁹. Prio qz ꝟ festũ fuit iocũdissimũ z p dulcissimũ sup oĩa alia festa ab origie mũdi ipsi deo z dño iesu xp̃o z toti trinitati q̃ hoste iã de bellato: cũ sũma victoria z mario lucro aiaz li berataz dei fili⁹ de ꝟ mũdo rediit ad patrẽ et se det a dextris ei⁹ ĩ corpe assũpto Mar. vl. Scõo ꝟ festũ marie dulcedis z iocũditat̃ fuit btissime ỽgini Marie q̃ vidit carnẽ filij sui de se assum ptã gl̃ificatã sup oẽs celos exaltari. Tercio ma xime dulcedis et iocũditat̃ fuit ãgel' q̃ videbãt facie xp̃i gl̃iosissimã in quã desiderãt angeli ꝓspi cere. j. Pe. j. Et cũ videbãt hodie suã ruinã repa ri cepisse in rãta m̃titu die beõz. Si em̃ gaudiũ est angel' in celo sup vno pcõz pniaz agẽte Lu. xv. q̃nto mag⁹ de tot milib⁹ bõz in celũ addu ctis. Quarto marie dulcedis z iocũditat̃ fuit ꝟ festũ oĩb⁹ bis patriarchis ꝓphetis z cũctis san ctis a ꝓncipio mõi de limbo educt̃: cũ ad p̃riaz puenerũt z int̃ angelos sedes eẽt btitudis acce perũt. O g̃ charissimi oĩb⁹ etiã nob⁹ hoĩb⁹ ꝟ festũ est dulcissimũ z iocũdissimũ. qz celũ hodie ẽ no bis patefactũ vt possim⁹ itrare. et nr̃a natã hũa na i xp̃o sup oẽs celos ẽ exaltata. Greg. Nec na tura cui dictũ est Terra es z in ẽrã reuerter̃s: ho die exaltata est sup oẽs celos. Oĩm g̃ nost̃z etiaz est ꝟ festũ dulcissimũ. Un̄ oĩb⁹ dici põt ꝟ ỽbum Ps. Psallite dño. s. o viri: o mlieres et q̃qz diui tes z pauꝑes psallite dño. s. iesu q ascẽdit sup ce lũ zc. Juxta q̃ ỽba tria mysteria notabim⁹

Primũ ꝺr salubris opportũitat̃. cur ascẽdit.

Scõm ꝺr celest̃ sublimitatis. qõ notat̃ cũ ꝺr

Terciũ ꝺr felic̃ suauitat̃. ꝓpt̃ (sup celũ celi. qõ merito nos debem⁹ psallere xp̃o dño.

Jt̃ ꝑ alio themate põt poni. Ascẽdit de⁹ ĩ iu bilo z dñs in voce tube. psallite deo nr̃o psallite p̃s. xlvj. Proseq̃re ex scriptis hũj. ℟

Circa primũ de salubri oportunitate ascẽsio nis dñice q̃rit Utz xp̃m dñm oportebat z expe diens erat p nr̃a salute ascendere in celũ. Rõ q̃ stionis est. quia videt q mag̃ pfuisset saluti bo minũ si vsq; ad finẽ mũdi in mõdo isto p̃sentia. s. corporali ꝑmãsisset. Tũ qz mag̃ fuisz oĩb⁹ ma nifestata eius diuinitat̃ gl̃ia. et ad tale spectacu lum plures homines conuersi fuissent ad fidez. magis etiam pctã cauissent. tum quia charitas et deuotio ex eius visione magis increuisset. tum deniq; ipe ꝑmiserat Matb. vl. di. Ecce ego vo biscũ sum vsq; ad ꝙsummationẽ seculi. g̃ nõ debu it ascẽdere sed nobiscũ manere fuisset vtil⁹. Re spõdet ꝑm doc. p̃cipue Aure. z Rich. alioq; sup iij. dist. xxij. p ꝙclusionẽ. s. q xp̃m dñm ñ remane re p̃sentia corpali nobiscũ sed ascẽdere in celum erat necessariũ z nostre saluti expediẽs ac oppor tunũ. Declarat̃ p̃cipue tripliciter.

Primo ex pte ipsius xp̃i.

Secundo ex pte electo⁹ ꝑ dei.

Tercio ex parte meriti nostri

Primo ex pte xpi qz resurrexit in corpore glorificato: propē qđ nō debebat manere in hoc mūdo Nō sic patz. locus em̄ debz esse ꝓportionatus loco z cōuerso. iiij. physicoꝝ. Vñ q̄nto aliq̄d ē digni⁹ spūali⁹ z sancti⁹ tāto ei ꝓpetit z debet⁹ loc⁹ digniꝰ z sanctioꝝ. Exēpli gr̄a. videm⁹ q lux celestis exq̄ ē purioꝝ z digniꝰ i supioribꝫ habz origialez locū. Itē ink corpa celeste corp⁹ ē digni⁹ z mūdi⁹ ideo supiorē tenet locū. Inē elemēta ignis qz digniꝰ z purioꝝ est q̄z terra vl aq̄. tō sp tēdit sursuz ad suū locū sic z terra deorsū. Itē i hoie caput cū sit mēbꝝ p̄ alijs dignissimū supm̄ū tenet locum Sz qm̄ xpi corp⁹ fuit dignissimū nobilissimuz gl̄iosaz vitā ic̄oꝝruptibilē z imortalē i sua resurrectōe inchoās: Nō debuit g̃ manere i isto mundo iferiori q̄ est loc⁹ mortal vite z corruptōis atq̄ imundissim⁹ pctōꝝ sordibusq̄ fedat⁹ totus. j. Joh. ij. Mūd⁹ tot⁹ i maligno posit⁹ ē. Sz debuit ad celū ascēdere empyreū q̄ ē loc⁹ dignissimus z nobilissim⁹ btōꝝ q̄enies gl̄ie z icorruptibilis z sctissim⁹. Nil em̄ inq̄natū itrabit i illud Apocal. xxj. Q g̃ pcōꝝ vbi putas loc⁹ tuus erit: vtiq̄z nisi pnaz egerꝫ i infernalē carcerē tetrimuz z fetidissimū detruderꝫ vbi erit fletꝰ z stridor dētiū. Mat. xxij. Si petas. Nūqd xps dns idigebat loco celesti. Rndet ꝑz doc. p̄dictos q xps voluit illuc ascēdere nō ꝓpē idigentiā ex pte sui sz ꝓpter loci decētiā gl̄iosi suo corpi. sicuti si rex vellz possz manere vbicūq̄z i suo reg̃ z etiā i stabulo iumēto. z nihilomin⁹ haberet etiā ibi regiā ptātē sz p regia magnificētia ꝺdecet illū esse i regali palacio vel solio vbi q̄ēire solet et⁹ curie freq̄ntia. Sic xps dns rex regū voluit sedē gl̄ie z regni i celo empyreo bte cū suis btis. ꝑs. Dns i celo paravit sedē suā z regnū ipius oib⁹ dnabit. ℒ

Scdo ex pte electoꝝ dei optuit xpz ascēdere vicz vt ill' viā oīderet i se: q̄m nō est alia via eūdi i celū q̄z seq̄la xpi i vera ei⁹ fide z charitate. iō dixit Mar. vl. z i euāgelio hodierno. Qui crediderit z bap. fuer. salu⁹ erit. q̄ vo nō crediderit. s. fide formata charitate ꝺdēnabit. Debem⁹ g̃ in xpm credere z eū diligere p̄cepta obs̄uādo. z sic babebim⁹ vitā celestē patrie. Mat. xix. Si vis ad vitaz ingredi s̄ua mādata. Itē optuit etiā xpm ascēdere ꝓpē electos vt illis celi ianuā aperiret: q̄ sic fuit clausa vt null⁹ itrare possz añq̄z xps mediator introisset ac p̄cursor. Heb. vj. Precursor p nobis introiuit iesus ad interioza. i. secreta celestia. et Micheē. ij. Ascēdit ei pādēs iter añ eos: z trāsibit rex eoꝝ. i. dns Jesus coram eis. z dns i capite eoꝝ. hec ibi. Vñ vt exēplū capiam⁹ videm⁹ q cū aliquis paup vult itrare ad secreta dom⁹ regie in p̄sētia regis nō admittit̄ p ianuam: sz cum ponit se post aliquē p̄ncipē magnū introeūtē z sibi notū: p illū introduci p̄t. Sic nos pauper z miseri i palaciū dei p̄fis p xpm dnm nr̄m. Preterea optuit xpz dnm ꝓpē electos ascēdere vt locū ill' pararet. Johan. xiiij. Vado vob parare locū vt vbi sum ego z vos sitis. Hoc aūt nō ꝺsic itelligēdū q̄ i celo beatitudis loc⁹ indiguerit aliq̄ ꝑpatōe: qz a principio mūdi fuit sufficiēter btitudis regnū ꝑparuz sed qz ipi electi indigebāt ꝑpatōe ad hoc q̄ btitudinē possint ꝓseq̄. s. p spūssancti gr̄az vt exp̄sit Lyra. Optuit g̃ xpm ascēdere vt mitteret spm̄sctm̄ nos ꝑparantē ad ꝓsecutōez btitudis. z sic locū nob⁹ pararet i celo. ꝓterea haymo dic̄. Ascēdit xps i celuz vt mitteret donū celi. nā z Joh. xvj. dixit. Expedit vob vt ego vadā. si enī nō abiero paclit⁹ non vēiet ad vos. si aūt abiero mittā eū. ℭ Tercio ex pte meriti nr̄i. Nos enī in hoc mūdo ꝓstituti pl⁹ ꝓficim⁹ in meritis z p ꝺnās in p̄mijs ex absētia corpali xpi cū se abstulit ab oculis nr̄is mortalibus q̄z ꝓfecissem⁹ ex p̄sentiali visiōe: qz visio corpalis xpi fuissz poti⁹ ad meriti nr̄i diminutōez tā in fide q̄z in spe ac i charitate. z p ꝓseq̄ns nociua nobis fuissz sua ꝓmāsio post resurrectiōz i hoc mūdo vsq̄z ad lōgū tps. s. iudicij vel plixe tardatōis Et hoc patz Prio q̄ ad fidē: qz bti q̄ nō viderūt z crediderūt. Joh. xx. Bre. Fides nō habz meritū cui hūana rō p̄bet experimētū. Vñ si ꝓterea crederem⁹ qz vidisse⁹ euacuaret fidei meritū. Proide xps dns vt suū promissum Mat. vl. scz Ecce ego vobiscum sū vsq̄z ad ꝓsūmatōz secli efficaci⁹ impleret: nō solū ꝑm diuitatē voluit nobiscū ee sz etiaz ꝑm realē p̄sentiā: tm̄ sub eucharistie velamēto vt fides locū habeat. Scdo q̄ ad spem patz. quia si xps nō ascēdissz null⁹ boim spem ascēdēdi i celū habuisset: qz vbi caput ibi mēbra. Tercio q̄ ad charitatē. qz eū corpali familiaritate z ꝓuersatōe dilexissem⁹ si hic māsisset. Nūc aūt abstrahendo a nr̄is oculis p̄sentiā corpalē: pfectioris meriti est diligere ipm absentē. Nā ꝓmūe puerbiū ē q̄ ois seruus i absentia dñi sui cōprobat. Vñ Leo papa i ser. dic̄. Magnaz vigoz hic ē mēritū credere q̄ corpeo nō videnr ituitu. z ibi desideriū p amorē figere q̄ neq̄as inferre ꝓspectū. Aug. li. cōfessi. Ascēsu clamat xps vt mēte ascēdam⁹ ad ipm. et discessit ab oculis nr̄is vt redeamus ad cor z ibi inueniam⁹ eū. Nec ille. Ad hec notem⁹ aliq̄ exēpla. Nōne meli⁹ tibi ē aduocatū tuū esse cōra regē vt vētilet causā tuā z defendat ibi: q̄z esse iurrate alibi ꝓstituto. Itē nōne meli⁹ est ꝑemfamilias eras q̄ magnā familiā habz z mlt̄z indiget esse extra domū q̄rēdo diuersas mercatōes q̄z iacere i domo. Sic nos habem⁹ xpm aduocatū apd patrē. j. Joh. ij. Jpm etiā habem⁹ ꝑemfamilias totius eccl'ie caput: p cui⁹ merita indigem⁹ viuere q̄tidie in spūssancti gr̄a acq̄rēda. sine em̄ ipo nil possum⁹ facere. Joh. xv. nec gr̄am habere sine meritis passiōis ipi⁹ apud deū p̄sem i celo. Et iō melius est nobis ipm i celo ꝓcurare nr̄az salutez q̄z māsisse nobiscū. Et p p̄missa ptz ad rōis obiecta solutio. Q ergo charissimi maximas gr̄as agamus xpo iesu p sua sacra ascēsiōe z nr̄e salutis ꝓcuratōe. Q iesu bone tibi laus z gl̄ia z oē bonuz.

¶ Circa secūdū de sublimitate ascēsiōis xp̄i in celū querit Utr̄ xp̄s dñs ascēderit vsq; ad sūmā p̄te sūmi celi. Rō q̄stiōis.q; ōr Ps̄.i thema/te.q; ascēdit sup celū celi ad orientē.qđ ſm Lyraz et cōiter alios exponit ſic.sup celū celi.i. ad extremitatē celi empirei.qđ ē excelsi⁹ inē celos:in q̄ habitāt bti.z iō ōr celū celi p̄ supercellētiā. Dic xp̄s. Celū celi dño.ſ.p gl̄iosa inhabitatiōe. terrā aūt dedit filijs hoim. Q; aūt addit q; ascēdit sup celū celi ad orientē inq̄t.b ōr ſm Lyrā.qz xp̄s ascendit de mōte oliueti Act̄.j.q; ē ad orientalē p̄tē iuxta bierl'm in q̄ cōpletū fuit mysteriū nr̄e redēptiōis Uel b ōr ſm Rich.sup.ij.di.ix.q.ij.ar.v.in solutiōe vltimi argumēti.qz ascēdit xp̄s vſa facie ad orientē. Et sic patet. Sed ꝫ b pōt obiici.qz regez decet esse i medio sui exercit⁹.iuxta illđ Job.xxix. Cū sederē q̄si rex circūstāte me exercitu.g̃ xp̄s debet manere i medio brōz celestiū z ñ sup oēs angelos ac brōs singl'ari loco i sūmo celi. Rñdet ſm Rich.sup.ij.dis.xxij.aliosq; docet.p ꝫclusiōez q; xp̄s dñs ascendit z residet a dextr̄ dei patr̄ in summa p̄te summi celi.qđ ostendit triplicit.

Primo auctoritatibus.

Secundo rationibus.

Tercio partialibz q̄stionibus.

¶ Prio scp̄ture auctoritatibz.qz dicit Ps̄.b exp̄sse in ipsi⁹ themat⁹ v̄bis. Ire psal.xviij.ōr de xp̄o. A sūmo celo egressio ei⁹. Lyra.ſ.in icarnatiōe in q̄ visitauit nos oriēs ex alto. Et occursus ei⁹ vsq; ad sūmū ei⁹.ſ.i sua ascēsione in q̄ sedet ad dextrā patr̄. Mar.vl. Nec ē q; se abscōdat a caloze ei⁹.i. ab ardoze charitat⁹ ipsi⁹ q̄ se extēdit ad oēs q̄ēū z q̄d volo nisi vt ardeat. Hec Lyra. Preterea i nouo test.apl's rapt⁹ in tercīū celū vbi xp̄m vidit et diuinā essentiā:redienſq; dixit Heb.j. Sedet ad dextrā maiestat⁹ in excelſ⁹.glo. In excelsis ostēdit xp̄m oibz eē altiorē z eminētiorē.z Eph.iiij. Qui descēdit ipe est z q; ascēdit sup oēs celos vt adimpleret oia.ſ.q̄ ō eo p̄phas erāt scp̄ta: q; scp̄serūt nō solū de icarnatiōe z passiōe xp̄i sed etiā de ascēsiōe. Patet g̃ q; ascēdit nō solū in celū empireū ſz ad altissimā p̄tē vel locū illi⁹ celi. ¶ Scđo rōni bus. Prima rō maiestat⁹ vel dignitatis. qz xp̄s dñs est sūm⁹ rex z dignissim⁹ oīm brōz et angelorz vtpote de⁹ z hō.g̃ ōbet esse i gl̄ia iproportionabilit̄ p̄eminētiori oibz.iuxta illđ Eph.j. Cōstituit illū.ſ. Jesum de⁹ ad dextrā suā i celestibz sup oēm p̄ncipatū z p̄tatem z v̄tutē z dñatiōem z oē nomē qđ noiat⁹ nō solū in b sec'lo sed etiā in futo Hz q̄m sūma gl̄ia diuina refulget z esse hz in dignissima z nobilissima z altissima p̄te celi empirei.vbi de⁹ habitat lucē inaccessibilē.g̃ hr̄ ꝓpositū Ex p̄missa ita q; minore hr̄ documētū ſm Rich. et doc.q; de⁹ maiori nobilitate cōdidit sūmā p̄tē celi empirei q̄z mediā vel infimā. Quāuis em̄ in q̄t oēs p̄tes celi empirei possint dici eē nobiles nobilitate absoluta. Adhuc tñ oportet dicere q; summa p̄s sit nobilior in respectu inq̄tūm ſz magis est ab ist̄ inferioribz elōgata. et maior ibi refulget diuie gl̄ie lux. Et b pōt ostendi p exempla Nā dicit phs in pble. q; vna ꝫditio de bonitatibus loci est q; sit alt⁹.qz iuxta terrā sūt mlte corruptiōes z infectiōes z plus in vallibz q̄z in mōtibz. Uñ z gradiſus terrestr⁹ ōr situat⁹ a deo in altissimis mōtibz vltra mediā regionē aer⁹. vt nec grādo nec pluuia nec vēt⁹ ibi esse possit. Deniq; videm⁹ q; q̄nto aliq̄d magis est elōgatū a t̄ra tanto est nobili⁹ z puri⁹ ac lucidius.vt patet. qz aer subtilior est q̄z aq̄.et ignis q̄z aer. et celū q̄z ignis nobili⁹ est.sic celū empireū clari⁹ z nobili⁹ q̄z ethereū credit.et illi⁹ p̄s sūma clarior z dignior tāq̄z sūme elongata vbi lucet dei gl̄ia. ¶ Scđa rō ad idē est meritorie ꝫgruitat⁹ vel sublimitat⁹.qz q̄nto q̄s se magis hūiliat tāto magis exaltari meret in celo Lu.x. Sed xp̄s dñs sup oēs se magis hūiliauit fact⁹ obediēs vsq; ad mortē crucis Phil'.ij ꝓt̄ qđ z de⁹ exaltauit illū et dedit illi nomē qđ ē sup oē nomē.g̃ debuit exaltari super oēs choros angelorz z brōz vt tanq̄z rex oīm sit sup oēs creaturas intellectuales z spūales in solio regali. Et ſm b soluit Rich.obiectōez factā p v̄ba Job.xxix sez q; regē decet esse i medio suoz. hoc q̄ppe vez est q̄ ad gl̄ie xp̄i aspectū z visiōez. Sic em̄ est i medio brōz. q̄a ab oibz aspicit in celo: ita tñ q; sup oēs regali solio residear exaltat⁹. ¶ Tercio ptialibz inq̄sitiōibz oñdit ꝫclusio vt sciam⁹ quō xp̄s z bti putant in celo situati. Circa hoc g̃ aliq̄ ptialia dubia inq̄ram⁹. ¶ Primū ē Utrū supra xp̄m sit aliq̄d saltē de celo. Rñdet Frā.maro. q; chron⁹ xp̄i sic putat fore stabilit⁹ i supficie extrema celi empirei q; nil de celo ē sup̄ caput ipsi⁹ vl' v̄tic̄ē.cōcor. Rich.sic itelligēdo q; xp̄s ñ ē extra supficiē ꝫuexā celi empirei.qz extra illđ celū ñ ē loc⁹ sz ē in sūma p̄te illi⁹ celi ad itra ñ ad extra. Et sic accipiēde sūt autoritates. ¶ Scđm dubiū Quō bti i celo situabunt. Rñdet Bonauē.sup̄ ij.dist.ij.circa lt̄am q; xp̄s ē sup oēs et angelos et hoies loco z dignitate. Post ip̄m brā v̄go super oēs alios. Deinde ordiant⁹ ceteri ſm dignitatē meritorz. Nō ōbet aūt imaginari inq̄t q; ibi sint bti sic in solario.nec tñ itelligēdū est q; vn⁹ sit directe sup caput alt'⁹.sed sic̄ si esſz mōs rotūd⁹ z aliq̄s esſz i culmine z aliq̄ circūcirca. Sic pōt aliq̄s imaginari q; meli⁹ nescit dispositōez brōz i celo empireo z ei⁹ altitudie magis:veluti imaginādo aues ſm ordiez i aere:pisces i aq̄.magis tñ cōsiderādū ē q̄z imaginādū.hec Bonauē. Cogita g̃ quō puuli baptizati q; ñ ꝓpriis meritis saluāt⁹ erūt in ifimo loco.z sup̄ hos erūt cōes hoies ꝫiugati ōputati āgelorz choro.sup̄ illos vidue pfecte z q; deputabūt archāgel'.sup̄ hos v̄gines.z sic ō alijs ſm chorof nouē āgelorz.Btā v̄go āt maria erit sup oēs ꝓpinq̄ssima xp̄o dño. ¶ Tercīū dubiū Utr̄ aliq̄s brōz locabit⁹ retro xp̄m. Ad b glo.sup̄ Josue.xxj.ōr sic.Forassis sic̄ ordiauit de⁹ stellas celi

aliqs in are aqlonis.alias in occiēte.alias i occidente.alias in austro. Ita eos q̄ ex resurrectione mortuo⁹ erūt sic stelle celi i mlt̄itudine z claritate varia:ordinabit i reg̃ celo⁹ p̄m ordinē stella⁹ z ptiū orbis.z dabit:alijs sortē ad occiētē.alijs ad occidentē.alijs ad austruz.alijs ad aqlonē. Hec glo. Richard⁹ aūt vbi s. ōt q̄ pie credēdū ē xp̄m dn̄m in illo throno celest̄ glie sic situatū.s.supra oēs q̄.s.nullū habeat retro se.sed oēs electi i faciem ip̄i⁹ aspiciūt:astātes sūma cū reuerētia z laudibꝰ diuis tanq̄z regi p̄cellētissimo:oculisq̄z corporalibꝰ ip̄m post resurrectōez oim iocūdissime et dulcissime aspiciētes:in quē.s. dn̄m iesū z angeli desiderāt pspicere.j. pe.j. Hec p̄m Rich.

¶ Quartū dubiū. Utrū xp̄s dn̄s et vnusq̄sq; btō⁹ sp z ptinue in suo loco ibi resideat vt ad aliam ptē celi se nūq̄z trāsferat. Rn̄det Rich. vbi s cōcor. Frā. maro. q̄ nō ē affirmāduz sic sp in illo loco residere q̄ nūq̄z ad aliū locuz se trāsferat ad xp̄s modicū saltē.qz xp̄s nō ē obligat⁹ illi loco.sz ille loc⁹ est xp̄o p̄m ꝓ gruentia deputat⁹.et sil'r de alijs. Nā z aliqū etiā ad hūc mūdū venit xp̄s p⁹ ascēsionē et appuit aliqbꝰ in hac vita ex speciali gr̄a.nec habeo inq̄t rōnez cogētē q̄ nūq̄z ad aliā ptē celi se trāsferat. Hec Rich. O ḡ charissimi diligam⁹ xp̄m Jesum vt cum eo valeamus in celo ꝑpetua beatitudine manere. A

¶ Circa terciū p̄ncipale de felici suauitate accipiam⁹ p cōclusiōe q̄ ascēsio xp̄i ad dextrā dei patris hoibꝰ est ad matrimā felicitatē suauitat̄. Et declarat̄ p̄cipue ex tribꝰ breuit̄ rōnibꝰ. ¶ Prima rō securitat̄. Nā ad felicitatis securitatē est q̄ advocat⁹ nr̄ dei fili⁹ sp̄ p nob p̄sens intercedit z q̄cūd vult facere possit.j. Joh. ij. Filioli scribo vob vt nō peccet̄.sed z si q̄s pecca. aduocatū ha. apud patrē xp̄m iesuz z ipse est ꝓpiciatio ꝑ pctis nr̄is. O pctōr gaude z deo gr̄as age z pniaz age securus ō remissiōe pcti p xp̄m. Ber̄. O hō securꝫ habes accessum ad deū vbi fili⁹ stat añ patrē ostendens lat⁹ z vulnera zc. nulla poterit esse repulsa vbi tot occurrūt amoris ēsignia. ¶ Scōa rō honorabil' glīositat̄.qz ad matrimū nob est honorē z glīaz q̄ frat nr̄ et in eo nat̄a nr̄a hūana regāt in eq̄litate dei et adorāt a spīritibꝰ etiā angelicis Unā Amb. sup illo vbo Nusq̄z angelos appbendit.dic sic. O q̄z magnū et mirabile nob gaudiū oi stupore plenū:carnē nostraz sursum sedere in dextra dei.z ab angel' z archāgel' adorari. Ideo angeli licet i veteri testamēto p̄miserint se adorari vt patz Gen. xviij. Abrāā tres vidit z vnū adorauit. In nouo aūt testamēto post xp̄i ascēsionē nō p̄misit Johānī Apocal'. xix. ¶ Tercia rō btē iocūditat̄.qz ad matrimā iocūditatē bītudinis est videre deū ñ solū in sua essentia.sed etiā videre corporalit̄ in assūpta carne nr̄a glīosa z i potissimis bonis glie regre nr̄m fratrē xp̄m deū. Joh. x. Per me si q̄s introierit ingrediet̄.s.ad cōtēplationē deitat̄.z egrediet̄.s.ad visionē glīose hūanitat̄.z vtrobiq̄z pascua inueniet. Unū Ber̄. sup cantica. O q̄z felix regio vbi oues xp̄i pascua dulcissima inuenīūt. O vere plenū oi iocūditate videre boiem bois cōditorē. Hec ille. O ēs ḡ nos o charissimi gaudeam⁹ z exultem⁹ z dem⁹ glīam deo nr̄o:psallam⁹ xp̄o q̄ ascendit sup celū celi:et oremus vt det nobis peccatorum veniā gratieq̄z sue augmentū et glorie p̄mium Amen.

¶ In Ascensiōe dn̄i Ser. xlij. de ip̄i⁹ ascēsionis cōsideri exēplaritate maiestate z glīositate

Hic iesus qui assumptꝰ est a vob in celū sic veniet quēadmodū vidist̄ eū eūtē in celū. Act. j. ca. A ¶ In q̄bꝰ vbis oñdit de dn̄ica ascēsione ¶ Prīo q̄ sit mlt̄e pietat̄.cū dr. Hic iesus.q̄s iterpret̄ saluator. Et q̄ dat intelligi q̄ p⁹ dn̄s xp̄s salutē nr̄am opat⁹ē nō solū viuēs z moriēs i mōdo sed etiā ip̄az opat̄ ad dextrā dei sedens in celo.qz apō patrē ꝑ nr̄a salute sp̄ intercedit Deb. vij. Unde et saluare in ꝑpetuū pōt accedēs p semetip̄m ad dn̄m sp viuēs ad interpellāduz p nob. ¶ Scōo ostēdit q̄ sit magne maiestat̄ et dignitat̄.cū dr. q̄ assumpt⁹ est a vob i celū. vidz ad dextrā dei pat̄r̄.ꝑt̄ qō hec festiuitas hodierna est p̄ma et dignissima oim festiuitatū.eoq̄ oia alia in ip̄m sīt vt in fine ordiata.ꝓpter h̄ em̄ xp̄s incarnat⁹ est z passus z mortu⁹ vt i celū ascēderet z nob celum aperiret z in celo nos collocaret.vñ Ber̄. i ser. hodierno ōt sic. O q̄z felix hec clausula tot⁹ z labor⁹ iesu filij dei. ¶ Merito q̄dē solēnitat̄ z leticie dies agit.in q̄ sol iusticie letissime i cel' brōz se p̄sentauit obtutibꝰ. ¶ Limiz si celebrat̄ dies vni⁹ sancti q̄ p morte euolauit i celū.q̄nto magis dies hec i q̄ xp̄s ascēdit z inūerabiles sctōs i celū duxit. ¶ Tercio oñdit q̄ ascēsio xp̄i sit iustissime eq̄tat̄ et q̄ pctōres seuere dānatōis i iudicio.cū dr.sic vēiet.s. ad iudicādū mōm i forma glīosa.quēadmodū vidistis eū eun.i ce. Juxta hec ḡ vba tria mysteria notant̄

¶ Primū de exēplari cle (bim⁹ ꝑ b sermōe.
mentia.s.quā exhibuit nob xp̄s in ascensione.

¶ Scōm de diuiali magnificentia q̄ ascēdit ad

¶ Terciū de supnali residentia (throni glie.
ad quā puenit cū btis.

B ¶ Circa p̄mū de clemētia exhibita i xp̄i ascēsiōe accipiā⁹ p documēto ꝓclones q̄ p̄ūssim⁹ Jesus mirā clemētiā nob exhibuit p oēz gestū z circūstātiā q̄ i celū ascēdit. Hoc oñdit p̄cipue p sep̄tē potissimos clemētie gest⁹ z exēpla q̄bꝰ nos in mysterio docuit q̄liē puenire in celū possim⁹.

Primo q̄dem qz clementer descēdit.
Scōo qz clemēt̄ p nob satisfecit. (pbrauit.
Tercio qz icredulitatē discipl'oꝝ clemēt̄ exp̄
Quarto qz clementer cum discipul' comedit.
Quinto quia discipulos clementer ad mon̄tem oliueti eduxit.
Sexto qz eisdē vrtutes miraculorū clementer
Septimo quia eleuatis manibꝰ (cōcessit.

eis clementer bñdixit.

¶ Primo inq̄z xp̄s clemenˢ descēdit.z sic postea ascēdit.vt dicit apl's Apb.iij. Qui dēscēdit ipe est z q̄ ascēdit sup̄ oēs celos. yñ Ber. sup vbo Ascēdo ad p̄rem meū,&c sic. Christ⁹ descēdit q̄ inferi⁹ nō decuit vicz vsq̄z ad carnē,vsq̄z ad crucē z mortē,vsq̄z ad limbi carcerē.ideo ascēdit q̄ celsi⁹ñ potuit. Et sic in b̄ nos xp̄s clemenˢ docuit q̄ ñ possum⁹ in celū ascēdere nisi p̄ būilitatē.qz q̄ se būiliat exaltabit Lu.xviij. Aug⁹.de ciui.dei. Būilitas est via in celū. Si q̄ras q̄re. Ñdet mg̃r i.iij dist.xviij.di.sic. Decuit vt p̄ peccatū hō nō intromitteret in gaudiū.i.in celū:nisi i vno boie tanta esset būilitas q̄ oibꝫ p̄ficere possz. sicut in vno boie p̄mo tanta fuit superbia q̄ oibꝫ nocuit. Ad id exēplū. Nā dicūt natales q̄ aq̄ in aq̄ductu talez habet p̄prietatē q̄ q̄nta descendit altitudie a suo fonte:intātum ascēdere pōt i fistula si ē integra. Spūaliť. Aq̄ pp̄lus xp̄ian⁹ si ei⁹ fistula q̄ ducit id est in roze fidei z gr̄e fuerit integra:tātū ascendit in celū sursuz q̄ntū descēdit in t̄rr̄ p̄ būilitatē. Ideo Ber̄. Si ascēdere desideras necesse est vt descēdas.si vis cape celsitudinē dī cape p̄ius būilitatē xp̄i. Hec ille. ¶ Scdo xp̄s dñs p̄ius p nob clemēter satisfecit passus z mortu⁹ z postea ascēdit. Lu.vl. Oportebat xp̄m pati z sic intrare in gl'iaz. In q̄ docuit q̄ ñ nisi p crucē.s.vere pnie et tribulatiōis itrare possum⁹ i celū. ¶ Matb.iij. Puniam agite app̄ro.reg.ce. Et.xvj. Qui vult venire post me abne.se.et tol.cru.su.zc. Et Act̄.xiiij Per multas tribulatiōes op̄.nos zc. Sed beu ml'ti volūt itrare p̄ delitias z diuitias et pōpas seculi:qđ est impossibile. Piero.in testa. Impossibile ē vt q̄s de delicijs ad delicias.s.celestes trāseat vt z b̄ vētrē z illic mētē impleat: vt z in b̄ mōdo sit p̄m⁹ z in futo sit gl'iosus. Hec ille. O pctōr tridis exp̄obrauit in discipul'.et sic postea ascēdit. vt bñ ¶ Mar.vl. In q̄ docet clemenˢ q̄ pctā debemus recogñscere z deponere si i celū volum⁹ ascēdere. Hugo de sctō vic. Tūc inq̄t pctōr salt̄ incipit q̄ñ bō ipse veracit̄ de pctis ingemiscit. Dinc Aug⁹.i ser.hodierno &t. Saluator nr̄ dilectissimi fratres ascēdit in celū:ascēdam⁹ cū xp̄o interi corde: vt cū dies p̄missus venerit seq̄mur et corpore. Scire tñ debem⁹ frēs q̄z cū xp̄o nō ascēdit superbia.nō auaricia.nō luxuria.nullū viciū nostrū ascēdit cū medico nr̄o. Et iō si p⁹ medicū desideram⁹ ascēdere debem⁹ vicia z pctā deponere q̄ q̄si q̄busdā cōpedibꝫ nos p̄mūt et retibꝫ ligare p̄cēdūt. Hec ille. ¶ Quarto q̄z xp̄s clemēter cum discipul' comedit.vt patz Act̄.j. In q̄ docet nos p̄ gustare cibū vite eēne in vbi dei dulcedie z etiā in sacro eucharistie cū sum⁹ de b̄ mūdo ituri ad futuꝫ seculū.nā b̄ est viaticū salut̄ nr̄e. et p̄ q̄s ascēdēdi in celū.vt scribit dist.l. Is vo.z c. Peniten. Ñ p̄s. Gustate z vi.q̄m suauis ē dñs. Et Matb.v. Bti q̄ esuriūt et sitiūt iusticiā; q̄m ipsi saturabunt.s.in celo. Amb.i medi. O dñe fac me gustare p̄ amorē q̄ dō gusto p̄ cognitōez. q̄ ei nō p̄ gustat regni celest̄ gl'iaz desiderare ig̃rat sz i t̄rr̄nis eū cē delectat.sm Greg.sup Ezech. ¶ Quinto qz xp̄s discipl's ad mōtē oliueti clemenˢ eduxit p̄cipiēdo vt irēt vsus Bethaniaz q̄ ē sub ipso mōte,ppe:z ascēderēt inde i mōtē oliueti Lu. vl. Bethania dom⁹ obedientie interp̄tat.aut dom⁹ gratificata dño. vt pt̄z p̄ Piero.ō iterp̄.heb. no. Oliueti ār mōs significat misc̄die opa i pauperes exhibēda. Et iō p̄ hec nos xp̄s clemenˢ docz q̄ si volū⁹ i celū ascēdere:debem⁹ p̄cepta diuis obedire.iuxta illō Matb.xix. Si vis ad vitā igre.ser. mā. Et cū b̄ debē⁹ opa misc̄die exercere. Nā xp̄s de hīs opibꝫ disceptabit in iudicio. Matb.xxv. Tūc di.reprobis. Ite maledicte i ig.ē.esuri.ēm z ñ de.mā.siti.zc. Et ecōtrario bonis Venite bñ dicti p̄ris mei.esuri.zc. ¶ Sexto qz xp̄s discipul' gr̄az miracl'oꝝ z vtutes faciēdi cōcessit,p p̄dicatōis confirmatōe z fidei di. Ite in mūdū vniuer.p̄di.euā.oi create. Qui cre.zc. Sig̃ aūt eos q̄ cre.hec seq̄nť. In noie m.ō.mo.cij.zc. vt hec patēt Mar.vl. Sz q̄ri p̄t b Utz moderni xp̄iani vere reputenť in xp̄m credere q̄ tñ nō valēt hec sig̃ facere. Ñdet Greg.in omel'.di.sic Nunqđ nā frēs mei qz ista sig̃ nō faciť mihi me credidistis.sed hec necessaria i eccl'ie exordio fuere. vt eñ ad fidē creseret miracul' fuerat nutriēda.qz z nos cū arbusta plātam⁹ tā diu eis aquā infūdim⁹ q̄usq̄z ea i t̄rra qualuisse videam⁹.at si semel radicē fixerint irrigatio cessabit. Hec ille. Ibidē aūt docz Gre. q̄ hec sig̃ facere spūal'r ml'to ē excellēti⁹ z vtiliꝰ Tū qz p illa sig̃ vl' miracl'a corpalia sanant corpora.p hec aūt spūalia sanāt aie. Tū qz hec spūalia vtutē vite z sctitatē efficiūt licz ñ ostēdāt. Illa vo ostēdūt sz ñ faciūt. Tū qz hec ñ nisi a bōis habenť.illa etiā a reprobis ppetrant. Mat.vij. Ml'ti dicēt mihi in illa die dñe nōne i noie tuo p̄phauim⁹ z vtutes ml'.fe. z tūc p̄fi.il. qz ñ noui vos. Et g̃ subdit Gre.ibidē. Nolite g̃ frēs amare sig̃ q̄ p̄nt cū reprobis hr̄i cōia.sz hec charitat̄ aut qz pietat̄ miracl'a amate q̄ tāto sinceriora sunt q̄nto et occulta.et de qbꝫ apō dñm eo maior fit retributio. Hec ille. ¶ Sz adhuc q̄rit. Quō hec sig̃ fidet spūal'r sē necessaria ad salutem. Ñdet sm doc.q̄ hec q̄nq̄z sig̃ in euāgelio posita req̄rūť spūal'r ad salutez oibꝫ i xp̄m credētibꝫ.sic q̄ vicz ¶ Prio demonia ejiciāt.sm Ber̄ñ.b est pctā ejiciant p̄ p̄trition̄e. ¶ Scdo liguis loq̄nť nouis.hoc est sm Ber̄ñ.pctā p̄fiteanť.z ñ excusent se i p̄fessione.sic fecit vetusta pthoparētū ligua. ¶ Tercio serpētes tollāt.b est sm Greg. malicia ō cordibꝫ alioꝝ exhortatione vl' bono exēplo saltē auferāt. Aut sm alios serpētes tollūt q̄ detractiones z pscutiones p̄ deū patienť sufferūt.nā de detractoribꝫ p̄s.ōt. Acuerūt linguas suas sic serpentes Greg. Ego patiētie vtutē maiorē signis z miracul' credo.b g̃ est salut̄ signū. ¶ Quarto.si mor-

tifex. q̄d biberint nō eis noceat. B est. si tēptatōes mortiferi pctī habēt z nō ꝓsentiūt sz vincūt. Ber. Demonū ē cogitatōes malas igerere vl̄ suggesti ones. nostr. ē nō ꝓsentire. nā q̄tiēs resistim⁹ tori ens deū honoram⁹: diabolū supam⁹ angelos le tificam⁹. ¶ Quito sup egros inq̄t man⁹ iponēt z bñ habebūt. Ber. Egras affectōes bonis opi bus. s. caritat̄ z miscōie opient. z B remedio cu rabūt. Nā man⁹ apire iopi magnū signū salut̄ est. qz vt Amb. dic̄. Nil ita ꝓmēdat xp̄ianū sic mi sericordia q̄ sola ē comes defūcto. O bō bec mira cula fac vere xp̄ianitat̄. ¶ E Septio xp̄s dñs ascendēs eleuat̄ mānib⁹ discipulos bñdixit. Act. j. Sz q̄rit. cur B fecit. Rndet̄ q̄ ꝑmo ꝓ sig amo ris vt suos p̄s offerret z ꝓmēdaret amādos. Jo bā. xiij. Sciēs iesus qz venit hora ei⁹ vt trāseat ex B mūdo ad p̄z cū dilex. suos q̄ erāt i mūdo i fi nē dilexit eos. In q̄ docet nos ꝓseuerare debere vsq̄ ad mortē i ei⁹ dilectōe si volum⁹ i celum ire Mat. xxiiij. Qui ꝓseuerauerit vsq̄ i finē B zc̄.

¶ Scōo voluit B ꝓ sig ꝓsolatōis. Mag̃ quippe eis ꝓsolatio erat cū sciebāt se a xp̄o bñdictos. qz ꝓ B bñ sciebāt q̄ essent de pte dei: Pars em̄ diabo li est maledicta z i pñti. iuxta illō p̄s. Maledicti q̄ declināt a mādat̄ tuis. z i fuko ampli⁹ male dicēda. Mat. xxv. Discedite a me maledicti i ig. ē. q̄ pat⁹ ē diabolo zc̄. Pars vo dei ē bñdicta tā in p̄senti. Prouer. x. Bñdictio dñi sup caput iu sti: q̄z i futuro iudicio vbi ampli⁹ bñdicet. Ma thei. xxv. Venite bñdicti pa. mei zc̄. O ḡ xp̄iāe ad uerte xp̄i clemētiā z sectare scitatē vt i celū ascen

¶ F Circa scām p̄ncipale de maiesta (das te q̄ xp̄s ascēdit accipiam⁹ ꝓ documēto ꝓclonez q̄. s. xp̄s dñs diuitat̄ sue gl̄iosam maiestatē ma nifeste mōstrauit ꝓ ascēsionis mirabilē dignita tē. Et B claret ex. vij. p̄cipuis ꝓditōib⁹ dñice ascen

Prio qz ascēdit cū sūma potētia (sionis
Scōo qz ascēdit cū manifesta apparētia
Tercio qz ascēdit cū maria honorificētia
Quarto qz ascēdit cū felicissima letitia
Quito qz ascēdit cū admirāda gl̄ia
Sexto qz ascēdit cū lumiosa refulgentia
Septio qz ascēdit cū deitat̄ clara euidentia

¶ Prio in q̄z xp̄s ascēdit cū sūma potētia. Nā i ista ascēsiōe claret xp̄i potētia mira. Prio i B q̄ ascen dit vtute ꝓpa nō aliena. Nō em̄ fuit trāslat⁹ sic Enoch z Helias. nec rapt⁹ vt Paul⁹ sz assūpt⁹ id ē a seipo sūpt⁹ sic p̄dixerat p̄s. di. Exaltare dñe i vtute tua. Et xp̄s Job. xij. Nēo ascēdit i celū. glo. ꝓpa vtute nisi q̄ descēdit de celo fi. bo. zc̄. Si q̄ pe tu bō debes ascēdere opt⁹ q̄ fiat vtute sua. qz oē leue surs̄ū z ḡue deors̄ū. li. de generatōe. Libri st⁹ leuis ab oi pctō surs̄ū habuit ascēdere. nos ve ro ḡuati pctis deors̄ū tēdim⁹. s. i infernū: nisi gr̄a dei trahamur surs̄ū. Sz q̄rit. q̄li sua vtute xp̄s ascēdit. Rndet̄ fm Aler. d. ales. iij. pte. q. x. z doc. q̄ xp̄s duplicē ꝓpriā vtutē habuit q̄ se eleuauit. Prio vtute sue deitat̄ impant̄. Vñ Aug. i fmo ne dic̄. De nr̄o fuit q̄ pepēdit i cruce. de suo aut̄ q̄ ascēdit. ¶ Scōo vtute aie mouēt̄ corp⁹ gl̄io sū ꝓut vult: qz vt ait Aug. xxij. de ciui. dei. Tūc erit obedientia corpis gl̄ificati ad aiaz btāz vt vbi volet spūs ibi ꝓtin⁹ erit z corp⁹. Pria ḡradit as scēsiōis xp̄i fuit vtus diuia: q̄ etiā se resuscitauit z tādē i celū eleuauit. Et secūdaria fuit fm hūa nā naturam virt⁹ aie btē mouēt̄ corpus. s. dote agilitat̄ gl̄ificatū. Si q̄ras. Quid ḡ fecerit ibi an geli a q̄bz ferebat i celū z nubes q̄ suscepit eum. Act. j. Rndet Leo papa di. Cū audis eleuatum ag̃sce militie celest̄ obsequiū nō auxiliū. seruitiū nō adiutoriuz: sic ōr rex ferri ab exercitu obsequo veneratōis. Sic z de nube. ¶ Scōo mira potē tia xp̄i apparuit i ascēsiōe cū ꝓpria vtute xp̄s tan maximū spaciū a terra vsq̄ ad celū empyreū pe cucurrit. Nā fm sniam rabbi Moysi refert̄ a cē tro terre vsq̄ ad ꝓcauū celi saturni q̄ē septimi planete via septēmiliū annoz. z septigēto. anno rū. i. tātū spaciū q̄ntū de via plana aliq̄s iret i se ptēmilib⁹ septingēt̄ annis. ita q̄ iter cuiuslibet diei ess. xl. miliariū. Alpbagran⁹ ās astronom⁹ dic̄ distantiā ista ē sexagintaq̄nq̄ milia miliuz miliario. z q̄ngento. z satis ꝓueniūt inte se iste positōes in modico differētes. Sz p̄teres a spe ra saturni q̄nta adhuc est distantia celi empyrei. Vñ z b. Bern. dicit q̄ de celo empyreo lapis de scēdere vix poss̄ in q̄ngēt̄ annis vsq̄ ad trā. Sz hec de⁹ scit si vera sunt. Sz esse spaciū maximū pt̄z ex B: q̄ cū q̄libz stella firmamēti dicat milto maior tota terra fm Ptho. s: tñ ꝓ distātiā ma xima parua valde nob apparet. Mira ḡ poten tia xp̄i tā facile z q̄si i momēto ptrāsisse ascēdo sup oēs celos. ¶ B Scōo ascēdit xp̄s manife sta apparētia. Act. j. Videntib⁹ illis eleuat⁹ est zc̄. Querit. Cur xp̄s voluit ascēdere patēter z euidē ter corā oib⁹ discipul'. Rndet fm Fracis. maron. q̄ istō miraculū fuit celebrimū. z ideo ad deita tis xp̄i declaratōz palā videntib⁹ discipul' visu cor pali ascēdit vt ipi ascēsiōis manifeste testes existe rēt z xp̄m dñm exaltari ad dexterā dei p̄s ac be atos ad celestē patriā introduci gauderet de se id sperātes fieri post mortē. z vt ipi ac etiā nos ascē sionē i celū añ oculos cordis haberem⁹ z ad ce lestia desiderāda leuare. ¶ Tercio ascēdit xp̄s cū maxima honorificētia. qz vt dic̄ Diero. Dēs vir tutes angelice xp̄o ascēdēti venerunt obuiā. ipm qz adorātes honorifice i celū suscepert. vt ipleret illō p̄s. In vitate ōduxisti me z cū gl̄ia suscepisti me. O q̄rtū etiā a btis honorabat. Nō imerito ḡ ōr q̄ celū fuit euacuatū angel' bis. s. i ascēsiōe xp̄i z i assūptōe vgis marie. z tercio euacuabit i iu dicio. O q̄z p̄cra fuit ista ꝓcessio. ¶ Quarto ascē dit xp̄s cū felicissima letitia sic p̄dixerat p̄s dicēs Ascēdit de⁹ i iubilatōe z dñs i voce tube. vñ Au gu. Ascendēte xp̄o pauet omne celū. plaudūt ag̃ mina. tube sonant. z letis se admiscent blanda modulamia chorīs. Credit aūt fm Fran. ibi fu

isse laus nō tm̄ mental' sed z vocalis. O deuota aia cōplari pores q̄nto gaudio xp̄s dn̄s tuc intonauit ad angelos di. Congtulami mihi qz inueni ouē q̄ pierat. Lu.xv.i.gen⁹ būanū. Quanto etiā gaudio exultabant angeli p gl'ia xp̄i z p sue ruine reparatōe: intonātes illō Apoc.xix. Gaudeamus z exultem⁹ z dem⁹ gl'iam deo: qz venerūt nuptie agni. Si em̄ gaudiū est angelis sup vno pcrōze penitēte: q̄ntū g̃ gaudium fuit p tot bris. Deniq; q̄nto tripudio exultabant ip̄i brī cū christo p sui liberatōe z regni celestis adeptiōe cantañ illō p̄s. Psallite dño q̄ ascēdit sup celū ce. ad o. Gaudeam⁹ g̃ et nos charissimi ac gr̄as agam⁹ qz nr̄a nat̄a būana est exaltata ad dextrā patris Gaudeat pcrōz qz aduocatū hz apd patrez xp̄m iesum q̄ ē ꝓpiciatio pcrōz. j. Joh.ij. Gaudeat iustus xp̄ian⁹ qz frater ei⁹ christus est in celis locū sibi parās vt vbi ille est z ipse xp̄ian⁹ sit. ¶ D Quinto ascēdit xp̄s cū admirāda gl'ia adeo q̄ etiā angeli ex admiratiōe tāte gl'ie et maiestat̄ q̄ stiōes facerēt: vt insinuat Dionysi⁹ li. ange. hierar. ca. vij. fm illō Esa. lxiij. adinuicē dicēres. Quis ē iste q̄ venit de edom. qd̄ interp̄tat sanguinea. i. d mūdo sanguineo p pcm̄. tinct̄ vestitu de bosra qd̄ interp̄tat munita. i. de iferno ꝛ deū munito. Alij admirañ. di. Iste formosus i stola sua gradiēs in ml'titudie vtut̄. i. ptāt̄ sue gl'ie. Ad qd̄ xp̄s rñdit di. Ego q̄ loq̄r iustitiā z ꝓpugnator sū ad saluādū. i. q̄ satisfaciēdo diuie iustitie z vincēdo sic diabolū p passionē saluaui hoiem. Scd̄o q̄ vestierūt admirañ di. Quare g̃ rubrū est idumē tū tuū sic calcātiū in torcl'ari. hoc ideo: qz cicatrices in corpe hr̄e videbāt. et q̄z cruore i cruce rubricat⁹ fuerat. Ad h rñdit xp̄s. Torcular calcaui sol⁹. i. crucē p hoie sustinui sol⁹. in q̄ sic in torculari p̄ssus fui adeo vt ois sanguis effūderet. Sed cur sic mirabant angeli de gl'ia xp̄i ascēdētis. Rñdet q̄ videbāt ꝑmo q̄ ꝑa. i. corp⁹ xp̄i ꝑe terra deorsuz Prouer.xxv. Scd̄o qz videbāt q̄ bō exaltabat sup angelū cum subesse bō soleret iuxta illō p̄s. Minuisti eū paulomi⁹ ab āgel'. Tercō qz videbāt q̄ bō ascēdebat ad eq̄litatē di ꝑpetuo regtur⁹. g̃ mirabāt. ¶ W Certo qz ascēdit xp̄s cū lumiosa refulgētia. s. gl'ie sue. Vñ fm Iran. licet xp̄s in alijs appitiōib⁹ p̄cedentib⁹ ad vitatē sue carnis demōstrādā lucē sui corpis occultauerit sic docet Aug⁹. de ciui. dei. cū mox vt ascēdere cepit ipsam manifestauit. fm illō p̄s. Amict⁹ lumie sic vestimto. Septio ascēdit xp̄s cū clara euidētia sue deitat̄ q̄ māifeste clarebat p ascēsionē xp̄i ad dextrā dei patris z p tā clarissima actāta mirac'oz iudicia. Vñ Joh.j. Vidim⁹ gl'iaz ei⁹ gl'iam q̄si vnige. a p̄re ple. gr̄a et vitate. Et.j. Joh.j. Qd̄ vidim⁹ oculi nr̄is z rectamur et annūciam⁹ vob ¶ Sz q̄rit̄ Utz discipuli videbant in xp̄i ascēsiōe celestia z brōz agmia ip̄m comitātia cū iubilis et laudib⁹. Rñdet fm Iran. maro. credēdū est p̄e q̄ viderūt. sic em̄ viderunt xp̄i gl'iosam eleuationē: ita z eos a q̄b⁹ honorifice ferebat in celū eozū q̄z obsequia: vt testionū certi⁹ de deitate xp̄i ferre valerēt ex visis. Si dicas: quō videre potuerūt oc'o corpali illos brōs spiritu⁹. Rñdet q̄ in gl'ia xp̄i sic z in trāsfiguratione xp̄i aiam moysi z helyā discipli viderūt miraculose z cognouerūt et voces audierūt. sic i ꝓposito. Legim⁹ q̄ppe q̄ aliq̄z scrōz aie vise sūt a plib⁹ deferri cū iubilo angeloz i celū: vt patet de sanctis Martino Emerico et alijs. Mlto g̃ fortiꝰ b̄ de xp̄o creᵈ edū q̄ discipuli viderint talia. R ¶ Circa tertium p̄cipale de residētia xp̄i in celo cū bris ad quā xp̄s ascēdit z puenit hodie: suffi-ciat tractare h bzeuit hāc q̄stionē solam de mō q̄ brōs locauit i angelorū chozis repando ruinaz Utz xp̄s dn̄s subito z in instāti ascēderit ad dextrā dei p̄ris z sil' pfecerit reparationē ruine celestis collocādo brōs i angeloz chozis. Ad qd̄ obmissis argumēt̄ rñdet fm Irā. maro. et cōcor. p pte Ricb. sup. iij. di. xxij. p pl'a notabilia pūcta. Primū est q̄ xp̄s ascēdit mozose de tra vsq; ad locū q̄ nubes clara suscepit eum ab ocul' discipuloz. Rō. qz apl'i viderūt eū ascēdere Act̄.j. mot⁹ autē instātane⁹ z subit⁹ ñ pōt visu pcipi g̃ tē. Scd̄m pūctū q̄ post q̄z suscepit eū nubes mox in momēto p oēs celos ascēdit vtute diuina et ꝓpria vsq; ad celū empireū. iuxta illō p̄s. Exultauit vt gigas ad currēdā viā tē. Rō. qz q̄nto fortioz ē potentia agēt̄: tāto min⁹ req̄rit de tpe in q̄ agit. Si em̄ hō facere pōt aliq̄d i die vna. ille q̄ habet potentiā duplo fortiozē pōt illō facere i media die. et sic de alijs. Cū aūt de⁹ habeat potētiā infinitā et illa xp̄s ascēdit. g̃ in momēto ascēdit. fm illud Esa. lxij. gradiēs in ml'titudie vtut̄ sue. s. diuie: Tertiū pūctū q̄ in celo empireo ñ p̄tāsiuit xp̄s subito oēs chozos angeloz vsq; ad sūmā p̄ē celi empirei sedēdo mox ad dextraz patr̄. qd̄ videt ꝓbabile tali rōne fm Irā. qz xp̄s ꝑmiserat se rogaturꝰ patrē z missurꝰ spūm̄sctm̄ cū pueniss̄ ad p̄em. Si g̃ statim ꝑma die xp̄s ꝓsūmasset totū cursū vsq; ad dextrā dei patr̄: seq̄ret̄ q̄ decē diebus distulerit rogare patrē de missiōe dn̄i spūs sancti ꝑmissi. sz h ñ videt̄ verisile. qz p̄s. i psona xp̄i dic̄ p eccl'ia in er̄ relicta. Si ñ ꝓposuero hierl'm in ꝓncipio letic̄ie mee. z supplēdū ē: puniar a deo fm Lyrā. nec putādū est q̄ stati xp̄s rogauerit sz de⁹ p̄ rogata distulerit: cū saluator dixerit Joh. xj. Ego āt scio qz sp me audis. Et iō rōnabil'r satis appet q̄ xp̄s pueīt ad dextrā dei p̄ris ordiato p gressu die pentb. q̄ misit spm̄sctm̄ z ñ in instāti vl' subito. Quartū pūctū q̄ ipa ꝑma die ascēsiōis stare xp̄s voluit in inferiori pte celi empirei. s. in ordine vl' choro ifimoꝛ scrōz citra oēs angelos vbi collocauit illos q̄ saluati sunt sine vllis meritis ꝓprijs sicut sunt puuli fideliū. et cōes m'tos brōs q̄ ñ pificanť in p̄mijs ipsis angelis vt cōmuni⁹ teneť a doc. q̄ ponūt i celo decimū chor. s.

infimū p cōiorib⁹ hoib⁹. ¶ Quintū pūctū q̄ alt̄ra die.s.ascēsiōis venit xp̄s ad ifimū chor̄ angelor̄ z ibi collocauit q̄ merebant beatos z fecit ibi dictā. Sicq̄ ꝙseq̄nt ad chor̄ angelor̄ secundū.s.ad archāgelos.et tandē ad tertiū et q̄rtū et q̄ntū. z sic conseq̄nt vsq̄ ad nonū chorum: ita q̄ in q̄libet choro vnā dictā fecit vt sua p̄sentia bñ diceret. ¶ Sextū pūctū q̄ supᵖ nonū chor̄ angelor̄.i.supᵖ seraphin est chorꝰ ꝓpriꝰ btē v̄ginis Marie matr̄ dei.z in isto forte xp̄s dictā fecisset si secū ipsam adduxisset. Sed q̄ in ēris eā reliq̄rat:ideo ibi nō stetit. ¶ Septimū pūctū q̄ vnde cima die in ordie p̄dictor̄.s.die dñica. Pēthe.de seraphin mox xp̄s ascendit ad supcelestē hierarchiā.s.btissime trinitat̄.z collocat⁹ ad dextrā patris statim misit spūmsctm. Licet hec sint dicta rōnabiliť nō tñ temerarie astruēda ꝫ pie credeñ deo cōmittēda. sicut cōmisit deo Piero.assumptionē corpalē v̄gis Marie. O q̄ gl'iosum est illō regnū in q̄ cū xp̄o regnāt oēs scti. Ad qō nos pducat xp̄s Jesus q̄ viuit in seculor̄ secula.

¶ In festo Pēthecostes z diebꝰ subseq̄ntib⁹ sermones habenť p̄te de tēpore:inter sermones videlicet dominicales.

Sequūtur sermones p cōmuni de vno vel pluribꝰ sanct̄ inter pasca z penthecosten occurrentib⁹.

Sermo p̄mus super epistola.

Ecce quomodo

cōputati sť int̄ filios dei:et int̄ sctos sors illor̄ ē. Sap̄.v.ca. z ipa epl'a

¶ Sicut docz pbs.ij.li. Ethi. Unaquęq res z actio ex fine suo cognoscit. Nā cuiꝰ (inq̄t) finis bonꝰ ipm q̄z bonuz et cuiꝰ finis malus ipm q̄z malū. Uñ ō bonis z malis xp̄ianis finis facit discernere.qz regl'a generalis est q̄ q̄ bñ viuit bene finit.z q̄ male viuit male finit.iurta qō Athanasiꝰ Qui bona egerūt ibūt in vitā eťnā.q̄ vo mala in ignē eťnū. hec est fides catholica. Idcirco i epl'a p̄ñti ostēdit q̄lis sit finis malor̄.qm̄ videtes i iudicio iustos turbabunť z pniaz agēt z gemēt in sempiťnū. Et q̄lis sit finis bonor̄:qz cōputabunť int̄ filios dei et int̄ sctos sors illor̄ est vt sonāt v̄ba p̄missa.q̄ verba tūc de bonis z iust̄ dicēt reprobi vt i ipsa epl'a hr̄. Nos inquit insensati vitā illor̄.s.bonorū extimabam⁹ insaniā z finē illor̄ sine honore. ecce quō cōputati sunt int̄ filios dei z inter sctos sors ꝛc. Jurta hec v̄ba insistēdo circa epl'am ipsam tria mysteria notabim⁹ p hoc sermone.

¶ Primū ōr iustor̄ magna fiducia:cū ōr. Stabunt iusti in magna ꝛc.

¶ Secūdū dicit malor̄ amara mestitia.ibi Videntes turbab.ti.h.

¶ Terciū ōr elector̄ btā letitia.ibi. Ecce quō cōputati.sunt inter fi.ꝛc.

¶ Circa p̄mū de iustor̄ fiducia in iudicio accipiam⁹ p documēto cōclusionē ex v̄bis Piero.sup Josue.iij.dicēť. Pctōri oīs creatura hostis.s.apparebit i iudicio.nihil autē erit qō iust⁹ metuat.qz oīs ei creata famul'at. Unde scribit q̄ pugnabit orbis trax̄ ꝫ insensatos.i.pctōres. Justis aūt p̄mittit de⁹ per ꝓphām.s.Esa.xliij.di. Cū trāsier̄ ꝑ ignē flāma nō nocebit te.qz ego sū dñs de⁹ saluator tuus.hec Piero. Magna ḡ erit iusto fiducia in xp̄o saluatore i iudicio. Et b̄ in epistola hodierna oñdit ꝑ tria q̄ de iust̄ determinant.

Primo qz dicit q̄ iusti stabunt

Scōo qz in magna cōstantia stabunt.

Tercio q̄ aduersus malos stabunt.

Prio qz dicunť iusti stare. Sz q̄re b. Rñdeť q̄ stare duo p̄cipua notat. Uno mō firmā pmanentiā. Et b mō pctōres ñ dicunť stare sed cadūt in varia pctā.s.supbiā auariciā luxuriā ꝛc.ꝑ q̄ obstinati tādē cadūt in foueā infernalē. iurta illud p̄s. Ibi ecciderūt oēs q̄ operanť iniq̄tatez.expulsi sunt.s.de hac vita p mortē vel de ecclia.nec potuerūt stare.s.in gr̄a. Sz iusti hoies dicunť in p̄sentiarib⁹ b mō stare inq̄ntū resistūt z nō succūbūt in tēptationib⁹. Ad qō hortať Eccl.ij.scptura di. Fili accedēs ad seruitutē dei sta in timore z iusticia z p̄para aiaz tuā ad tēptationē. q̄ si iust⁹ ceciderit mox resurgit. Uñ Piero.ad Rusticū de pe.dist. iij. §. hac autoritate.dicit sic. Septies in die cadit iust⁹ z resurgit. Si cadit quō iust⁹.si iust⁹ q̄ mō cadit.sed iusti vocabulū nō amittit q̄ p penitentiā sz resurgit. Hec ille. Et ꝓ hac merito stare dicunť in fuko iusti.qz in ꝑpetuū stabilienť in charitate dei.j. Joh.xiij. Charitas nunq̄z excidit ꝛc. Scōo stare dicit assistētiā.z b mō pctōres in fuko nō stabūt cozā facie dei. Esa.xxvj. Tollat impius ne videat gl'iaz dei.sz soli iusti z bti p̄dñi. Milia miliū mistrabāt ei z decies cēna milia assistebant ei. Et p̄s. Ecce nunc bñdicite dño oēs fui dñi. Qui stat̄.i.assistit̄ deo i domo dñi in atriis ꝛc. ꝓ hac q̄uenienť dicunť stare iusti.

Et ¶ Scōo ōr in epl'a q̄liter iusti stabūt in furoris iudicio.qz in magḡ inq̄t ꝙstātia fiducie. Queritur ḡ vñ poterūt iusti hr̄e fiduciā z stare secure in iudicio:marie cū dicat Piero.sup Joelē. In die inq̄t iudicij etiā q̄ scti sūt p̄tiaz dñi absq̄ formidine ñ videbūt. Hec ille. Et Chrys.sup Matth. Quāuis angeli ꝙscij sibi ñ sint videtes tñ infinitā multitudinē dānari ñ intrepidi stabūt. iurta illō Job.xxvj. Colūne celi ꝛtremiscent. glo.i.angeli. Rñdeť p̄m Lyrā z doc.q̄ hec ñ sūt accipiēda vt significēt in angel' vl' i btis aliquā penā timoris vel formidis.sz reuerētiā ad deū ex admiratione magnitudis potētie z vidicte ꝫ ipios. Martim⁹ ḡ tremoz in iudicio erit reprobis a facie ire dei. Sz iust̄ erit multa fiducia z ꝙstantia securitatis

Primo ex pte iudicij .s. xpi qz sciũt se habere iudi
cis amicicią z clemẽcią familiarẽ: eo q ipm b di/
lexerũt z ei⁹ pcepta fuauerũt: ipo dicẽte Job .xv.
Vos amici mei estis si feceritis q̃ ego pcipio vobis
Scdo ex pte sui qz nõ habebãt reã ꝓsciam. Ber.
Nulla pena maior q̃ rea ꝓscia q̃ sp est pauida z
nulla cõsolatio maior q̃ sana z secura ꝓscientia
Unñ ꝓfidẽs Job .xiij. dic. Si fuero iudicat⁹ scio
q iust⁹ inueniar. Et itez. Ecce inqt in celo est testis
meus z ꝓsci⁹ me⁹ in excelsis. Sed alic erit ipijs.
Tercio ex pte assistentiũ iudici: qz sciẽt se ibi ha/
bere amicoz ml'titudinẽ cozã iudice adiuuãtiũ
iustos vidz angelo⁹ exercitũ z sctos z pcipue bea
tã virginẽ mariã q oẽs erũt tũc ꝑ iustis intercessi/
sores. Nã z eccl'ia canit q btã ẏgo est aduocata
nra. z qõ ẽ mai⁹ ipe iudex xps erit ꝑ iustis apud
patrẽ aduocat⁹ z intercessor. Bern. O bõ securũ
accessum habes ad deũ vbi mater stat añ filiuz
z fili⁹ añ pfez. mr oñdit filio pect⁹ z vbera. filius
oñdit pri lat⁹ z vulnera. Nulla g̃po cit esse repul
sa vbi tot ꝓcurrũt amoris isignia. O g̃ iusti. o ve
penitẽtes xpiani gaudete qz oimodã fiduciã ha
bebitis in iudicio. Sed ve z vetũc erit vobis pec
catores q nũc nõ ptimescitis peccare. qz timor et
tremor veniẽt sup vos z horribil' vindicta impij
ignis z ẏmis. Eccli. vij. Agite g̃ pniaz charissimi
O Tercio in epl'a ór. Lõtra q̃s stabũt iusti
in iudicio. qz ꝯ eos inqt q se angustiauerũt. Ly
ra. s. inferẽdo eis nocumẽtũ i psonis: z q abstule/
rũt labores eorũ: eis nocẽdo in rebus possessis.
Lontra tales q̃ppe stabũt specialius Strabunt
nihilomin⁹ generalic iusti cõtra oẽs reprobos
approbãdo sententiã iudicis. iuxta illud Mat.
xix. Sedebitis sup sedes. xij. iudicãtes. xij. trib⁹
israhel. z sic cõdẽnãdo eos. z tanq̃ pedib⁹ cõcul/
cãdo. Lonculcabit eim reprobos deus: sancti: de/
mões z mozs vt colligit ex scripturis. Deus qui
dez cõculcabit eos sicut dicit ipe ꝑ Esa. lxiij. Lal
caui eos in furore meo: z conculcaui eos in ira
mea. Scti quoq ipos cõculcabũt cõpassionẽ et
auxiliũ denegando. Malachie. iij. Lalcabitis i
pios cũ fuerit cinis sub plãta pedũ vestroz. De/
mões cõculcabũt supplicia irrogãdo. Psal. Lõ
culcauerũt me inimici mei tota die. Mozs con/
culcabit mozte eos ꝑpetua depascẽdo. Job .xviij.
Lalcet sup eũ q̃si rex interit⁹. ps. Mozs depascet
eos. Unñ Bern. O miserabiles miseri q seducũt
ꝑ vicia hui⁹ seculi vt torq̃ank sine fine seculoruz.
E Circa scdm de maloz amaritudie vl' tur
bulẽtia sit ꝑ ꝓclusiõe q reproboz pena ꝑbat a/
pue ex trib⁹ claret inibi descriptis
Prio ex horribili timoris turbatõe
Scdo ex penali doloris anxiatõe
Tercio ex ꝓfusibili erroris deceptõe
Prio ex timoris horribili turbatõe: cũ ór i epl'a.
Uidẽtes turbabũt. s. reprobi timore horribili et
mirabũt i subitatõne insperate salutis iustoz q̃s
videbũt gl'iosos i corpe z aia. qõ nõ crediderunt
dũ erãt i vita ista. Ubi nota q impij tũc multi/
plici timore horribili turbabũt. Prio qdẽ turba
bunt a supiori. qz videbũt iratũ iup se iudicem
ad vindicãdũ: z eterne dãnatõis sententiã ferẽdaz
ꝓra eos. De q̃ habet Apoca. j. De ore ei⁹. s. iudicis
gladi⁹ ex vtraq̃ pte acutus exibat. Ex vtraq̃ pte
acut⁹ ór qz icidere habz aiam z corp⁹ eẽnis sup
plicijs. Scdo a dextris: qz videbũt angelos ꝯ se
testificãtes. z dignos dãnatõe acclamãtes. Licet
eim ipe de⁹ sit iudex z testis: iuxta illõ Dicte. xxix
Ego sum iudex z testis dic dñs. cñ ad maiorẽ re
proboz exaggerationẽ z amaricatõem vult pro
testib⁹ sctos ãgelos adhibere. Job. x. Instauras
testes tuos ꝯ me. z .xx. Reuelabunt celi. i. angeli
iniqtatẽ ei⁹ Tercio a sinistris: qz videbũt infinita
demonia accusantia z inclamãtia ad ifernũ: vt
pz Apoca. xij. Accusator fratz nroz. s. diabol⁹ ẽ
Quarto timebũt z turbabũt ab ira ex ꝓscie re/
morsu. Quinto ab extra ꝑ oẽs creaturas. Sap.
v. Armabit creaturã i vlcõez. Sexto a retro ꝑ/
terita pctã: vt testat Bern. Septio ab ante. qz co
rã se videbũt passiõis xpi signa. s. crucẽ z clauos
z alia ꝑ qbo inḡti fuere. Octauo ab ifra videntes
ifernũ aptũ ad deglutiẽdũ. z sic vndiq̃ timebũt
F Scdo ex penali doloze maria notat amaritudo reprobozũ cũ ór in epl'a. dicẽtes ira se/
nitẽtia agẽtes z ꝑ angustia spũs gemẽtes. s. ꝑter
acerbitatẽ pene. Queric g̃ hic vtz i dãnat⁹ sit pe
nitẽtia ꝑ pctis. Rñdet fm Rich. sup. iiij. di. xiij
q. iij. ar. ij. in solutõe ꝓmi argumẽti q virt⁹ pnie
vere nõ est dãnatis. qz q̃uis de pctõ suo penite/
ant ꝑ pẽ penã horribilẽ quã ꝑ eo sustinẽt: tñ non
penitẽt de pctõ inq̃tũ est ꝯ iusticiã legis diuine
nec ad b vt expiet i eis. Unñ qõ hic ór. pniaz agen
tes intelligit de doloze ifructuoso. Sz q̃re eis nõ
ꝓdesse põt pnie dolor. Rñdet qz nõ fiet loco de/
bito. nec tpe debito. nec mõ debito. Loco qdẽ de
bito nõ fiet: qz in inferno nõ est loc⁹ diui amoris
ad acceptãdũ pniaz sed ad recipiẽdũ penã. vnõ
nõ ꝑ amorẽ dei z ei⁹ offensam penitebũt sz pro
pter penã sui. z ideo tal' pnia coacta erit ad sup/
pliciũ: qz dolẽt puniri ꝑ pctã. Scdo qz nõ fiet
tpe debito. post mortẽ eim nõ erit tps vl' stat⁹ me
rendi sz recipiẽdi qõ meruit. Nũc g̃. s. i psenti age
pniam. Eccl'i. xviij. Añ iudiciũ. s. mortis para iusti
ciã tibi. s. vere penitẽdo. Tercio qz nõ fiet modo
debito. qz pnia deberet fieri in spe venie dolendo
peccasse z nolle de cetero peccare ꝑ dei amorez
z velle ꝓfiteri ac satisfacere ꝑ ozõem ieiuniũ et ele
mosynã. Iste q̃ppe est vere penitẽtie mod⁹ q̃ req/
rit ad remissiõez pcti. sed tal' esse nõ põt in iferno
qz vt scribit Job. xj. Refugiũ pibit ab eis z spes
impioz abominatio aie. Itẽ coz dãnatoz adeo i
duratũ est vt velint ꝓtra deũ peccasse z odiũt sp
deũ. ps. Supbia coz q te oderũt ascẽdit sp. Nec
volũt ꝓfiteri deo. ps. In iferno aũt q̃s ꝓfitebit ti
bi. Nec satisfacere ieiunãdo põt licz ieiunẽt ꝑppe

De sanctis infra pasca et penthe.

tuū. qz inuiti hoc faciunt. Nec elemosinā dare qz nil habebūt. Nec oratio eoꝝ exaudiet. imo si oēs elemosinę mūdi p eis fierēt z oēs scti p eis orarēt nō pficerēt eis. qz in inferno nulla est redemptio O pctōr vtinā sapes z intelligeres ac tibi nouissima puideres. ¶ B Tercio claret ex deceptiōe erroris z ꝓfusione: cū gemētes se insensatos cōfitent et recognoscunt. oc'os em q̄s culpa claudit pena aperit. Itē ait Greg. i moral'. z hr̄ dist. xxxviij. Qui ea. q̄ q̄ stult⁹ est in culpa sapiēs erit in pena Sic g̃ impij se deceptos cognoscēs dicūt i epl'a. Hij sunt q̄s aliq̄n. s. in pñti vita habuim⁹ in derisuz z in sil'itudinē impropij. Lyra. qz ip̄opantes aliq̄b ponebāt fideles iustos p exēplo: dicendo. Ita miser fias sicut iste vel ille zc. Nos insensati vitā illoꝝ falso extimabam⁹ insaniā. s. eo q̄ cōtenebant mūdana. z finē illoꝝ sine honore. i. cum ꝓprobilē mori z pire. Sz q̄ri p̄t Cur pctōres dicant insensati: cū saluator dicat Lu. xvj. Filij huius sec'i prudētiores filijs luc' sūt zc. Rndet q̄ vt dicit Lyra. filij hui⁹ seculi prudētiores sunt. i. astutiores in negocijs tpalib⁹ agēdis: q̄z filij lucis. i. spūales hoies. Et sm B dicunt sapiētes peccatores z insipiētes. Piere. iiij. Filij insipiētes et vecordes: sapiētes sunt vt faciāt mala. bñ aūt facere nescierūt. Eoꝝ g̃ sapiētia animal' est ꝓrena z diabolica. vt scribit Jac. iij. ꝓpea merito dicunt insensati Primo q̄tum ad sensum. qz verā sapientiā q̄ possent saluari nesciūt z ꝓtenunt. Scōo q̄tū ad affectū. qz sicut stult⁹ est z insensat⁹ q̄ pl⁹ diligit vnū pomū pulcz q̄ totū suū patrimonium z thesauz p̄ciosissimū. sic pctōr magꝭ diligit momētaneā delectationē q̄ celestē hereditatem. Tercio q̄tum ad actū. Esset q̄dem act⁹ insensati seip̄m occidere vel ignē ad se cōburendū cōgregare. sic pctōr facit. Sap. xvij. Nō p malicīā occidit aiaz suā. O g̃ pctōr. o peccatrix aia recogꝭscete nūc errasse z pniaz age ne percas in futuro cū diabolo sed regnes cū christo. D

¶ Circa secundū p̄ncipale de btā letitia electorū in eo q̄ dr̄ in epl'a. Ecce quō cōputati sunt inē filios dei z inter sctōs sors illoꝝ est. s. p hereditate sempit̄na: qđ est iustis p gaudio ineffabili. Dic g̃ p ꝓclusione accipiam⁹ vbū Augustī li. de verbis dñi: dicēt sic. Multos fecit dei filios vnic⁹ dei fili⁹. emit sibi fratres sanguine suo z viuificauit occisus. et subdit. Dubitas q̄ non dabit tibi bona sua q̄ nō dedignat⁹ est suscipe mala tua. q. d. nulli dubiū qz dabit bona sua tibi. Sed q̄rit. q̄libz vtutib⁹ efficit hō dign⁹ p̄cio sanguis christi tanq̄ dei fili⁹ cōputari z succedere legitime in hereditatē christi z sortē sctoꝝ i celestib⁹. Ad q̄ respōdet sicut colligit ex scp̄tur' q̄ p̄cipue q̄nq̄ virtutib⁹ sm ordiez alphabeti. Prima est agnitio fidei. Unū. j. Pe. j. Bñdict⁹ de⁹ z pat̄ dñi nostri ie su xp̄i qui sm suam miscōiam magnā regenerauit nos in hereditatē incorruptibilem in celo p fidem in salutē paratā. Et Gal'. iiij. Itaq̄z iaz nō est seruus sed filius: q̄ si filius et heres p deum. nunc cum cognouerit' deum imo cogniti est' a deo zc. Cōstat em q̄ nō dat illi hereditas q̄ non cognoscit. Talis q̄ppe succedit z cōputat in hereditatē xp̄i iure possessiōis et inhabitatiōis legitime qz p fidē inhabitantē xp̄m possidem⁹ in corde. Epb. iij. Habitare xp̄m p fidē in cor. ve. De B iure patet extra de causa possessiōis z ꝓprietatis Sed nota q̄ hereditas sm leges ab idignis succedentib⁹ nō auferri. xj. q. j. Siluester. Sic in ꝓposito ¶ Scōa virt⁹ est bonitat' imitatio christi. s. in sctitate vite z mūdicia ab oi inq̄namento pcī z iniusticia. Unū. ij. Cor. vj. Immūdū ne tetigerit' z ego recipiā vos z ero vobis in patrez et vos erit' mihi i filios et filias dicit dñs. Vas g̃ habētes ꝓmissiones. s. hereditat' charissimi mundemus nos ab oi inq̄nam̄to carnis z spūs: ꝓficientes sctificationē nr̄az. Nec ille. Et. j. Joh. iij. Videte q̄lē charitatē dedit nob de⁹ vt filij dei nominemur z simus. Et infra. Dis q̄ habet spem hāc in illo sctificat se. s. ꝓsciam emūdādo a pctis sicut z ille sctūs est. Qui facit pctm̄ ex diabolo é. in B manifesti sūt filij dei z filij diaboli. Nec ibi. Tales g̃ cōputant z succedūt in hereditatē christi iure ꝓpinq̄tatis. qz incorruptio (Lyra. i. puritas a pctō) primū facit esse deo. ꝓter sil'itudinez ad ip̄m q̄ est sctūssanctoꝝ. Tercia virt⁹ est charitas dei. ad Rom̄. viij. Qui spū dei agunt. i. gr̄a charitat' diuine: hij filij dei sunt. z hoc iure adoptiōis. Unū subdit ibidē. Accepist' spūm adoptionis filioꝝ i q̄ clamam⁹ ab. zc. Et infra. q̄ si filij et heredes. heredes q̄dē dei coheredes aūt xp̄i. Lyra qz inq̄t filio adoptiuo debet ꝑs hereditat' vt patet C. de adop. l. penul. ¶ Quarta vt⁹ est dilectio ꝓximi. Joh. xix. In B cogꝭscēt oēs qz discipuli m. est' si dilec. adinuicē habu. Et Matth. v. Bti pacifici q̄m filij dei vocabunt. Et iterꝫ. Diligite inimicos vr̄os vt sitis filij patr' vr̄i q̄ in cel' est. Aug⁹. in ser. de martyrib⁹. Elige hō q̄ vis: si inimicos odis deū ꝓximū nō habebis. si aūt inimicū dilexer' dei fili⁹ vocaber'. Tales itaq̄z acq̄rent hereditatē xp̄i iure testamēti vel legati. quia xp̄s in testamento legauit discipulis pacē z dilectionē in vltia cena p hereditate celesti obtinēda Joh. xiiij. Pacē relinq̄ vob. Et. xiij. Mādatū nouū do vob vt dilig. inuicē. Quinta virt⁹ est exultatio vel eq̄nimitas in ꝓsecutōe z aduersitate oi Unū Heb. vj. Nō segnes efficiami: vez imitatores eoꝝ q̄ fide z pacientia hereditabūt ꝓmissiones Et. xij. Flagellat de⁹ oēm filiū quē recipit. Berñ. Si except⁹ es a nūero flagello z: except⁹ es a numero filioꝝ dei. Tales acq̄rūt hereditatē xp̄i iure bellatiōis vsq̄z ad sanguis effusiōez z victorie sicut z xp̄s sic mercat⁹ est regnū p̄cioso sanguine Unū Apocal'. iij. Ego q̄s amo arguo z castigo. et paulo post. Qui inq̄t vicerit dabo ei sedere mecū in throno meo. sic z ego vici z sedi cū p̄re meo in throno ei⁹. O g̃ charissimi agam⁹ deo gr̄as ꝓ

tāto bñficio q̄ possum⁹ esse filij dei z participes hereditat̄ xp̄i. Nā dicente Grego. sup Ezech. li. j. omel'. vj. Nil hac ptāte altius: nil hac altitudine sublimi⁹ dici pōt: in q̄ dſq̄ creat⁹ efficit fili⁹ creatoris. Nec ille. O Jesu bone q̄ dignat⁹ es tui p̄cioſi sanguis effusione nos redimere et i fratres adoptare vt digni habeamur tua celesti hereditate: da nob miser̄ sic viuere: sic te diligere vt ad fructū p̄missum valeam⁹ ptingere Amē.

Ad idem Sermo ex euangelio

Qui manet in me et ego in eo hic fert fructū multū Joh. xv. z in euāgelio hodierno. B. In q̄bus saluator docet q̄ si volumus fructū eterne salutis facere debem⁹ in xp̄i Jesu charitate et gr̄a manere. Et rō. qz vt Richb. de cōtēplatiōe li. iij. ca. vl. dicit. sine gr̄a xp̄i nō sufficit hō ad cognitionē vitat̄. nec erigit ad intellectū sui cōditoris. nec sufficit ad amorē virtut̄. Exēpli gr̄a. Sicut oculi bois nō p̄nt cog̃scere colorē sine lumie. nec p̄nt delectari in pulcritudie colorīs sine lumine eo q̄ vt ōr. ij. de aīa: ad vidēdū colores req̄rit me diū illūinatū vel lumie actuatū. Sic hō sine lumine gr̄e xp̄i nec deū cog̃scit nec in deo delectari sufficit. et p̄ ꝓſeq̄ns nō pōt fructū salut̄ germinare: xp̄o saluatore teste vbi s. Sine me inq̄t nil potestis facere. Chrys. Sicut ēra nō germinat sine pluuia sic nec hō sine dei gr̄a. Z Perito g̃ dicit saluator. Qui inq̄t manet in me z ego in eo hic z nō ali⁹ fert fructū. Sic fecerūt et fructificauerūt scti dei. z ideo de ipsis legit̄ euāgeliū. Juxta g̃ verba hec sancti euāgelij saluator nr̄ hortat nos ad tria q̄ debem⁹ facere exēplo sc̄ōr. Primo vt in xp̄o maneam⁹. Sc̄do vt xp̄m in nobis manētē habeam⁹. Tercio vt ad bītudinē celestē fructuz afferam⁹. Ūñ tria mysteria hic declaremus.

Primū ōr nr̄i in xp̄o māsio. qz dicit. Qui manet in me.
Sc̄om ōr christi erga nos dilectio q̄ vult manere in nobis di. z ego in eo.
Tercū ōr ml'ti fruct⁹ aggregatio. ibi. hic fert fructum multum.

Circa p̄mū de nostri in xp̄o māsiōe accipiamus p̄ documēto ꝓclusionē q̄ oīs fidelis vt valeat fructū salut̄ afferre tenet in xp̄o manere. Nō claret ex euāgelio hodierno vbi saluator triplicē ponit similitudinem.

Primam de vite.
Secundam de cultore.
Terciam de palmite.

Primā de vite di. Ego sū vitis vera. Sym̄ de Lassia. Dñs loquit̄ p̄ sil'itudinē vt trahat ad veritatē. Querit̄ g̃ circa h̄ quō xp̄s dñs ōr vit̄ vera. Rñdet̄ q̄ vt dicit Lyra. ista sil'itudo cōperit xp̄o rōne sue būanitat̄. vni⁹ eī⁹ nature sūt vit̄ z palmites. Dicit̄ g̃ xp̄s vit̄ fm būanitatē in q̄ natura est sil'is fidelib⁹. Nā fm deitatē z ipse cū patre agricola vel cultor est. vt ait Aug⁹. in omel'. Sz cur dicit se verā vitē. Rñdet ibidē Aug. q̄ ad differentiā synagoge q̄ nō fuit vit̄ vera tūc. sed conuersa in p̄rauū fecit labr̄ustas. i. vuas silue stres et amarissimū vinū z spinas dū xp̄m spinis coronauit z amarissima passiōe occidit. Ūñ Aug. de synagoga ōr. Nā q̄ pacto ē vit̄ vera q̄ expectata ē vt faceret vuas fecit autem spinas Esa. v. sic mō beu multi xp̄iani p̄ vuis bonoz opeꝝ q̄ de⁹ expectaret: vt facerēt afferūt spinas et labr̄ustas id ē vicia z pcā q̄b⁹ xp̄m rursū crucifigūt. Heb. vj. Rursum crucifigētes xp̄m in semet̄. De talib⁹ conq̄rit xp̄s Hiere. ij. Ego te plantaui vineā electā. i. sctām ecclesiā. oē semē verū. i. verū xp̄ianum quō g̃ cōuersa es in p̄rauū mihi. Nec ibi. Quare aūt assimilauit se xp̄s viti pot⁹ q̄m alicui alteri arbori. Rñdet̄ q̄ p̄mo q̄ deformē speciē. q̄a vit̄ est arbor deformis q̄si scabiosa. sic xp̄s i passione. Esa. liij. Vidim⁹ eū nō habentē speciē neq̄ decorē sed vt leprosum. Sc̄do q̄ liq̄rē vel hūorē. qz sicut de vite cū scindit̄ manat liq̄r. sic ō xp̄o in cruce scisso emanauit liq̄r triplex. s. sanguis ad redēptionē. aq̄ ad ablutōez. z lachrime ad iustificationē z pcōz nr̄oz remissionē. Si cū lachryme magdalene sibi ipsi obtinuerūt pctōz remissionē. multo mag̃ lachryme xp̄i nob. De q̄b⁹ Heb. v. Ad clamorē z lachrymis offerēs se exaudit⁹ est p̄ sua reuerētia. Tercio q̄ fruct⁹ saporē. qz sic vit̄ plātata in ēra z bene culta facit fructū dulcissimū ō q̄ fit vinū sapidissimū. sic xp̄s dñs si fuerit plātat⁹ in ēra cordis nr̄i bñ culti p̄ pniaz facit i aīa nr̄a dulc̄ desideriū fructū. Can. ij. Fructus ei⁹ dulc̄ gutturi meo. Brige. O dñe attolle desideriū meū vt attingā dulcē fructū tuuz. Ex q̄ q̄dē fructu q̄ pinat nob vinū triplex. s. cōpūctiōis q̄si vinū min⁹ clarū. Ps. Potasti nos vino cōpūctiōis. Sc̄om vinū diuini amoris q̄ aīa inebriat z letificat. Ps. Vinū letificat cor hois. z h̄ est tāq̄ vinū clar̄. Terciū vinuz tanq̄ rubeū sacramētal' cōionis. in q̄ bibit̄ sanguis xp̄i rube⁹. Job. vj. Sāguis me⁹ vere ē pot⁹ zc̄. Optie g̃ xp̄s assimilat viti. Sc̄oam sil'itudinē posuit saluator i euāgelio de cultore di. Et p̄ me⁹ agricola est. Sz q̄rit̄ quō dicat̄ p̄ agricola vl' cultor vit̄ q̄ est xp̄s q̄ nec purgatione a pctō hre potuit: q̄m peccare nō potuit: nec idiguit cultura ad faciēdū fructū ampliorē. qz in gr̄a z scia habituali nō pfecit. sz tota plenitudinē a p̄ncipio sp̄ habuit. Joh. j. Plenū gr̄a z vitate. z de plenitudie ei⁹ nos oēs accepim⁹. Rñdet fm Lyrā z doc. q̄ de⁹ p̄ ōr cultor hui⁹ vit̄: nō circa stipitē q̄ est xp̄s nisi p tāto inq̄ntū gr̄e plenitudinē infudit z plantauit i hac vite. i. in xp̄o homie a p̄ncipio ꝓceptiōis vt nunq̄ possit arescere. i. deficere i gr̄a. Sz de⁹ p̄ ōr cultor mag̃ p̄prie circa palmites hui⁹ vit̄ id ē circa fideles xp̄i. qz curam circa eos adhibet Sūt aūt tria genera palmitū vt colligit̄ ex euangelio. Quidā sūt viti adherētes sed ñ fructifican

tes vt xp̃iani q̃ adherẽt xp̃o p fidẽ sed nõ fructifi/
cant p operãtõez. Et de hijs dat talẽ sniaz di. Oẽm
palmitẽ in me. s. manentẽ p fidẽ z nõ ferentẽ fru/
ctũ. s. opis meritorij: tollet eũ. i. sepabit eũ. s. pr̃ a
brõz ꝓsortio. qz ñ dat merces btitudis nisi ope/
rãtib9 Matb. xx. Voca operios z redde illi mer
cedẽ suã. Amb. Nõ ociãtib9 sed operantib9 pollicẽ/
tur pmia celestia. Aug9. Qui ñ laborabit i semie
nõ gaudebit in messe. ¶ Scõo sunt q̃dã palmi/
tes nec viti adherẽtes z ideo nec fructificantes. z
istos pr̃ cõbustiõi deputat. Et de hijs dat talem
sentẽtiã xp̃s di. Si q̃s in me ñ mãserit mittet fo/
ras. s. p abcisionez i morte sicut palmes z arescet.
et colligẽt eaz. s. angeli executorez. s. diuine iusticie
z i ignẽ. s. ifernalẽ mittẽt. z ardet. s. sine fine. Aug.
sup Job. Unũ de duob9 palmiti ꝓuenit: aut vi/
tis: aut ignis. si in vite nõ est in igne erit. vt q̃ in
igne nõ sit in vite sit. Hec ille. Tercio sunt q̃dam
palmites viti adherẽtes z fructificãtes. de q̃b9 dr
xp̃s. Qui manet in me z ego in eo hic fert fructũ
mltũ. Tales pr̃ purgat vt fructũ plꝰ afferãt gra
tiã augẽdo i eis z magꝫ ac magꝫ mũdãdo ac me
ritoria opa mltiplicãdo. Unde et ifra subdit. In hoc
clarificat9 est pr̃ me9 vt fructũ plimũ afferatis z
efficiamini mei discipuli. sic dilexit me pr̃ z ego dili
go vos. s. fructiferos. ¶ Terciã silitudinẽ posuit
de palmite dicẽs. Ego sũ vitꝫ z vos palmites. Gre.
Quot sctõs a pncipio mõdi vsq; i finẽ eccl'ia ptu/
lit: tot palmites misit. Et sic parz q̃ ois alia fidel'
est palmitis mõ in xp̃o ieſu. in q̃ debet manere si
fructum saluriferũ vult aggregare. alioq̃n ex no
igne ẽ cõburẽda. ¶ Dõ ¶ Sed q̃rit q̃liẽ possit hõ
z obligat facere vt i xp̃o maneat ꝛaciter. Rñdet
fm Alcbuinũ q̃ q̃ttuor modis. Prio p fidei ꝛe
vnionẽ. j. Job. iiij. Quisq; cõfessus fuerit q̃m ie/
sus ẽ filꝰ dr: in deo manet. Scõo p verã charita
tẽ z dilectiõez. j. Job. iiij. De9 charitas est z q̃ ma/
net in charitate in deo manet. Tercio p p̃cepto/
rũ obeditiõez. z hoc tã deo q̃z sctẽ ecclie z plat. Unde
j. Job. ij. Qui seruat mãdata ei9 in illo manet.
Itẽ. viij. q. j. sciẽdũ. Gre. dr. Sola obeditia fidei
meritũ possidet sine q̃ q̃sq; infidel' esse conuincit
etiã si fidel' esse videat. Videat q̃ q̃ nõ seruãt ieiu/
nia ab eccl'ia p̃cepta qz nõ manẽt in xp̃o. Quar/
to p ꝛtutũ ꝓformatiõez. j. Job. ij. In hoc scim9 q̃m
in ipso sum9 si in ipo pfecti sum9. Qui dicit se in
illo manere debet sicut ille ambulauit z ipe am
bulare. s. ipm imitãdo i virtutib9. qz vt Cipan9
li. de. xij. abusio. di. Nõ recte xp̃ian9 dr q̃ xp̃o mo/
rib9 nõ equat. Gz forte dicꝫ. Et dicta autoritate
sequit9 q̃ soli pfecti scti manẽt in xp̃o. z p cõsequns
cõmunes xp̃iani cũ nõ sint pfecti ñ faciũt fructũ
meritoriũ saluti sz dãnant. Rñdet fm Lyrã q̃
pfectũ dr cui nihil deest. v. methaph. Sed hoc du/
plicit põt intelligi ad pñs. Uno mõ cui nil deest
et hijs ad q̃ tenet. et sic q̃ seruat p̃cepta dr suffici/
enter pfect9: z in xp̃o manet. Alio mõ cui nil deest
ex hijs q̃ põt bñe. et sic charitas nõ põt esse pfecta
in via. qz sp põt hõ q̃ntũcũq; pfect9 in merito cre
scere. Un9 tñ dr altero pfectior in q̃ztũ nõ solũ ser
uat mãdata q̃ sunt necessitatꝫ sed etiã cõsilia. Et
q̃nto plura z stricti9 seruat ꝓsilia dr magꝫ pfect9
et p ꝓseqns in xp̃o manere pfecti9. Sufficit g̃ cõi
ter xp̃ianos esse pfectos q̃ ad obseruãtiã manda
torꝫ sine q̃b9 nulli est sal9 z vita in xp̃o. Mat. xix.
Si vis ad vitã igredi serua mãdata. O g̃ xp̃iane
aduerte hec et stude i xp̃o manere vt sis palmes
fructuosus: ne succidarꝫ z ẽterno igni cruciãd9 tra
(darꝫ.

¶ Circa secundũ de amorosa in/ habitatione xp̃i in nro corde accipiam9 p cõclu/
sione q̃ maxia z mira xp̃i ieſu erga nos cõmen/
dat charitas cuz in nob habitare dignat vt per
amorẽ possideat. Hec ꝓclusio ostẽdit tripliciter.

Primo ex autoritate.
Secundo ex exemplaritate
Tercio ex inductiua claritate

Prio autoritate. qz Job. xiiij. dicẽ saluator id p/
mitteñ. Si q̃s diligit me sm̃ões meos seruabit
et pr̃ me9 diliget eũ z ad eũ veniẽ9 z mãsiõez apũ
eũ faciem9. Sup q̃ ẏba Bernñ. dicit. Tanta dei
nr̃i dignatio. tanta dilectio circa bñ affectã z cõ/
positã aiaz vt ad eã nõ solũ venire sed z mãsionẽ
facere dignet ipe pr̃ z filꝰ z spũs sctũs. pat viuifi
cãs z roborãs. filꝰ illuminãs. spũs sctũs inflam
mãs. ¶ Scõo exẽplaritate. qz videm9 q̃ oia alia
q̃cũq; amam9 vl' desideram9 nõ statiz eoipo ha
bem9 vel possidem9. nã mlti amãt auz. sed non
eoipo statiz bñe pñt auz. sic argẽtũ. sic regem. sic
z ipm celũ. z sic oia alia. Sed de9 tãte ẽ erga nos
dilectiõis vt nulli amãti seipm negare velit. sed
mox ad inhabitãdũ in hoie z possidẽdũ p gr̃am
seipm offert z donat. Unde Gre. omel'. Pẽthe. dic
Qui deũ plene desiderat. pfecto iaz habet quem
amat. O g̃ mira charitas xp̃i ieſu. o mira dulce/
do ei9 amoris. q̃s vnq; pncipũ se sic suis offerat
famul'. ¶ Tercio iductiue declarat p pl'a signa
mõstrata q̃ vicz sũme diligit xp̃s manere in cor
dib9 fideliũ. Prio q̃dẽ oñdit q̃ pl9 dilexerit habi
tare in nob q̃z in celesti reg̃. in hoc q̃ de celo descẽdit
p nob z incarnat9 venit in banc vallẽ miserie ad
habitãdũ in nob. Job. j. Uerbũ caro factuz est z
habitauit i nob. Unde dr Miere. xij. Relicq̃ domũ
meã dimisi hereditatẽ meã dedi dilectã aiaz meã
in man9 inimicoz. Scõo q̃ pl9 dilexit habitare
in nob q̃z in angel' ostẽdit i hoc q̃ vt scribit Hebr. ij.
Nusq̃z angelos appẽdit sed semẽ abrae i incar
natiõe. Nec redemit angelos perditos sed hoies
Tercio pl9 diligere nos mõstrauit q̃z p̃riũ coz/
pus z sanguinẽ. qz totũ corp9 p nob doloribz ex/
posuit: z sãguinẽ totũ fudit vt nos redimeret ad
habitãdũ in nob. Unde. j. Coz. vj. Empti estꝫ p̃cio
magno glificate z portate deum. s. inhitantẽ vẽ.
Quarto pl9 diligere oñdit nos q̃z vitã p̃riã. q̃a
illã p nob posuit. Unde Job. xv. ait. Maiorez hac
dilectionẽ nemo habet vt aiam suã ponat q̃s p
amicꝫ suis. O g̃ xp̃iana aia vt dicit Aug. si piget

amare pudeat te nō reamare xp̄m p tāto amore
O dulcissime Jesu q̄d tibi retribuam⁹ p oīb⁹ q̄
tā amorose retribuisti nob: q̄d laudis q̄d gr̄aꝝ
actōis offeram⁹. nūq̄d vis a nob aur̄ argentuz
aut q̄q̄z bona mūdi. Sz audi deuota aia q̄d ti/
bi rndeat xp̄s i scp̄turꝫ Prouer. xxiij. Prebe fili
mi cor tuū mihi. z ocli tui vias meas custodiāt.
q.d. Hoc solū opto a te vt des mihi habitaculū
in corde tuo. Nā delicie mee esse cū filijs hoim.
puerb. viij. O pcōr nōne meli⁹ ē vt in te habitet
xp̄s q̄z habitet diabol⁹. ꝑbe ḡ christo cor. F
Querit b. in q̄li corde p̄ ceteris diligit xp̄s ma
nere z vult delectabili⁹ q̄escere. Rūdet vt colligi
tur ex scp̄turꝫ. Prio i corde mūdo. Un̄ p̄s. Cu
aūt in sctō. i. mūdo habitas laus ist̄l. Aug. li. lo/
lilo. Mūdū habitaculū deoz te emūdās virtus
q̄ nisi a mūdis cordib⁹ poterꝫ teneri atq̄z videri.
Jtē Hugo li. de bono ꝓscie. De⁹ q̄ ē amator mū
dicie cor pollutū pctis nō p̄ot ihabitare. Bern̄.
Valde angustū est cor hūanū. nō p̄ot sil' recipe/
re deū z diabolū p pctm̄. Scdo i corde būiliato
p̄s. Cor ꝓtritū z būiliatū de⁹ nō despi. i. diligit.
Et Esa. vl. Sup quē requiescet spūs me⁹ nisi sup
būilē corde. Nimiꝝ ibi libēter habitāt hoies vbi
honorāt. de⁹ aut̄ ab būilib⁹ honorāt. Eccl. iij. ḡ
zc. Tercio i corde pacifico. ij. Thoꝝ. xiij. Na/
bete pacē z de⁹ pacꝫ z dilectiōis erit vobiscū. Un̄
Psal. In pace fact⁹ est loc⁹ ei⁹. Bern̄. Sic i pace
est loc⁹ dei: ita in ira nō nisi loc⁹ diaboli Quar/
to i corde deuoto p̄cipue ad passionē xp̄i. ō dicit
xp̄s Lañ. vij. Pone me vt signaculū sup cor tu
um. ſ. dulciter amādo. Dic Bed. O hō disce ama
re dulciter prudenter z fortiter. Nimiꝝ in meditati/
one amoris z passiōis xp̄i (dicēte p̄s) exardescet
ignis charitatꝫ: in q̄ manet de⁹. j. Joh. iiij. O hō
dispone ḡ in te cor mūdū: būile pacificū z deuo/
tū vt inhabitet christus. B

Circa terciū p̄cipale de multi fructꝰ in chri/
sto aggregatōe q̄rit. Un̄ vl' q̄liē hoies i xp̄o ma/
nētes dici p̄nt facere multū fructū: cū vnicā bti/
tudinis mercedez vnusq̄sq̄z ꝓmereat. Rūdetur
q̄ merito ꝺr multū fructū facere hō in xp̄o ma/
nēs p̄cipue triplici rōe. Prio rōe multi fructus
spūs z ei⁹ opatiōis: q̄r Beda sup Joh. vt habeat
ꝺ pe. di. ij. Si q̄s semel. ℌ. Querēdū est. dic̄ q̄ spi
ritus sctūs manēs apō fideles facit vt mlt̄is bo/
nis insistāt actib⁹. volūtariā pauptatē diligāt et
māsuetudinē p eīno desiderio lugeāt. esuriāt z si
tiāt iusticiā. misericordiaz mūdiciā z pacē amplectāt.
sed z p obfuatōe iusticie psecutionē pati nō vere
anf. celeſtynis: ozōnib⁹: ieiunijs ceteris q̄z fructib⁹
spūs insistere desiderēt. hec Beda. Scdo rōne
mlt̄i fructus bītudis z celice retributōis. q̄r per
q̄dlib⁹ opus meritoriū hō in xp̄o manēs ꝓmere
tur q̄dē vnicā bītudinē celestē. ſ. dei visionē in q̄
sunt multa imo oia bona. cui⁹ mlt̄i sūt fructus
delectabiles z inumerabiles. D Sed forte
optas scire: q̄les sūt isti fructꝰ in celo q̄b⁹ bti oēs
z singuli p mō suo fruunt. Ad q̄d nota q̄ Anſ.
li. sililudinū plimos eoꝝ enūerat ſm alphabe/
tū. Primꝰ est amor vl' amicicia sine odiositate.
Scdus fructꝰ est bonuz optatū sine defectione.
Tercꝰ certitudo securitatꝫ sine timore. Quartꝰ
est deliciositas sine anxietate. Quintus ē efficacia
ptātis sine ꝛrietate. Sextꝰ est formositas gl'iosa
sine oī turpitudie. Septimꝰ est gaudiū sine me/
roze. Octauus fructꝰ ē honor sine fastu supbie.
Nonus est imortal' iuuētus sine infirmitate. De/
cimus est claritas sine tenebrositate Undecimꝰ
est libtas sine fuiture. Duodecimꝰ ē melodia si/
ne attediatōe. Tredecimꝰ noticia oīm sine erro/
re z obliuione. Decimusq̄rtꝰ opes sine egestate.
Decimusq̄ntꝰ pax sine ꝓturbatōe. Decimussextꝰ
q̄es sine oī fatigatōe. Decimusseptimꝰ regnū cū
xp̄o sine amissiōe. Decimusoctauꝰ satietas sine
fastidiositate. Decimusnonꝰ triūphꝰ z tripudiū
sine inēmissiōe. Vigesimꝰ visio dei clara ꝓpetuo
sine fine. V Tercio hō i xp̄o fert mlt̄ū fructū rōe
mlt̄e imo infinite duratōis. q̄r oīe gaudiū z q̄d
cūq̄z p̄mū durabit in ꝓpetuū. z sic tpe a pte post
infinito. Un̄ Aug⁹ de offi. ōt sic. Bītudo cele/
stis magnis oblectatōib⁹ pfruit: q̄ nec fine defic̄
nec itermissiōe marcessit. vbi vex sine fine gaudi
um est sine aliq̄ tedio. manēs sp eīnitas z ispecta
sola diuitas efficit vt beatꝰ nil esse possit. Nec il
le. O ḡ charissimi boztor vos z meipz⁹ euigilem⁹
z excitemur ꝺ puluere bui⁹ miserie vt festinem⁹
ad idicibilia gaudia supne patrie: vbi regnem⁹
z omnib⁹ bonis pfruamur cū xp̄o iesu z omni/
bus sanctis eius. Amen

Ad idē Sermo. iij. de electōe. ſ. sanctorum

Sancti et iusti in dño gaudete: vos elegit de⁹ in beredi
tatē sibi B Hec ẏba canit eccle
sia sctā b tpe ꝺ scris. z accipiūt oriḡinal' ab apo/
stolo ptm Phil'. iiij. ptim aūt Epb. j. z Tyt̄ū. iij
Sic nēpe dic̄ Aug. de ẏbis dñi. ser. xxxv. Magꝫ
gr̄a est nob frēs q̄ sum⁹ hereditas dei. z ipe de⁹ ē
hereditas nr̄a. Idē etiā sup p̄s. lxij. dic̄. Heredi/
tate nob dabit de⁹ seipm vt ipm possideam⁹ i eī
nū z ab ipo ineīnū possideamur. Un̄ b iusti z sā
cti ꝓsiderātes summū gaudiuz habēt p spe cele/
stis bītudis z eīne felicitatis. Ut enī dic̄ Jnno. i
sermōe. Hereditas infima ē hec terrēa possessio
sed sūma est bītudo celestꝫ q̄ habz gl'iosissimam
stolā mētꝫ z carnis. de q̄ p̄s. Funes ceciderūt mi
hi in p̄claris: eteni hereditas mea p̄clara ē mihi
Ideoq̄z sctā mr̄ eccl'ia b tēpe sacro pasce i officio
de scris hortat̄ hoies iustos z sctōs in dño gau/
dere: q̄r p xp̄i resurrectōz gl'iosaz ptz q̄ elegit nos
de⁹ i hereditatē sibi: cū xp̄i resurrectio spes z exē/
plar sit nr̄e resurrectōis. Dic ḡ Scti z iusti zc. Ju
xta q̄ ẏba tria mysteria notabim⁹ p kmone
Primum de electoꝝ leticia. quia dic̄. Sācti

De sanctis infra pascā et penthe.

et iusti in domino gaudete.

¶ Secundū de electionis alta gratia. cū subdit vos elegit deus.

¶ Terciū de electoꝝ noticia vt sciamus quales in hereditatem sibi elegit deus.

¶ Circa ꝑmū de leticia electoꝝ vel iustorū sit ꝑ ꝯclusiōe q̄ iusti et boni boies merito bñt in dño gaudere ꝑ multipliciū bonoꝝ felicitate. Et declarat̄ ex pluribus. et ꝑcipue septem bonis q̄ bus felicitant̄. et per contrariū peccatores totidem malis infelices reputant̄. Alph.

Primū bonū adamationis.
Secundū bonū benedictionis.
Terciū bonū coniunctionis.
Quartū bonum dilationis.
Quintū bonū exemptionis.
Sextum bonū filiationis.
Septimū bonū glorificationis.

¶ Primū est adamatiōis bonū. qz iusti z sancti sunt ab eterno dilecti a deo. Unū Bern. sup Cant. ser. lxxij. ōt. Nō ꝑdestinat⁹ ab eterno est ab ipo deo dilect⁹. Unū apl's ait. Qui dilexit z signauit nos in dilecto filio suo añ mūdi ꝯstitutiōez Eph. j. Nō ḡ ꝑdestinat⁹ fuit ab eterno in deo tanq̄ dilect⁹. deus vo ē in boie ex tpe ex q̄ dilect⁹ est ab boie. et iō bō q̄dē in deo est etiā qñ in boie de⁹ nō est. de⁹ aūt in boie nō est q̄ nō sit in deo. hec Ber. Unū Aug⁹. dic̄ q̄ ꝑ nullo maiores gras ōbet deo agere xp̄i anus q̄z ꝑ eo q̄ cū nōduz nati fuim⁹: nōdū q̄cq̄z boni vl̄ mali feceram⁹. z tā a deo dilecti z ad vitā ꝑdestinati eram⁹. ꝑ ea apl's Eph. j. gras agēs ait. Bñdict⁹ de⁹ et pr̄ dñi nr̄i ihesu xp̄i q̄ benedixit nos in xp̄o sic elegit nos in ipso añ mūdi ꝯstitutionē vt essem⁹ scti et imaculati in cōspectu ei⁹ q̄ ꝑdestinauit nos. Sz ꝑ ꝟiū maxie infelices reputant̄ pctōres. qz sc̄i in ꝯtinua dei ira z odio. Eccli. xlj. Altissim⁹ odio habet pctōres z miser⁹ē penitentiā. Heu q̄z infelicissimū est manere i inimicicia sūmi boni dei. qz horrēdū est incidere in manus dei viuēt̄. Heb. x. Jtē phus. viij. Etb. Pessimū est esse inq̄t ꝟiū optio ꝓncipi. ¶ Scōm bonū bñdictiōis. Unū Prouer. x. Bñdictio dñi sup caput iusti. Jtē in morte etiā sunt bñdicti. qz scribit Apoc. xiiij. Bti mortui q̄ i dño moriunt̄. Et tādē erūt bñdicti in iudicio. Matth. xxv. Uenite bñdicti patr̄ mei ꝑcipite regnū ⁊c̄. Sed per ꝟiū pctōres sūt maledicti in p̄senti. Psa. Maledicti q̄ declināt a mā. tuis. Et erūt maledicti i morte. Eccli. xlj. Ue vob viri iꝑi q̄ dereliq̄st̄ legē al. qñ si nati fuerit̄ in maledictione nascemi. qz faciēs culpā nascit̄ ex diabolo. j. Job. ij. ca. et si mortui fuerit̄ in maledictōe erit ꝑs vr̄a. Deniq̄z ipi ma ledicent̄ etiā in iudicio i corpe z aia. Matth. xxv. Jte maledicti in ig. ⁊c̄. ¶ Terciū bonū cōiūctionis. qz adeo ꝯiūcti sunt deo ꝑ charitatē vt in illo maneāt z de⁹ in eis. j. Job. iiij. Qui manet i charitate in deo ma. z de⁹ i eo. Sz ꝑ ꝟiū pctōr̄ ōr di abolo adherere. Unde Job. vj. de iuda dixit xp̄s. Unus ex vob diabolus ē. et. j. Job. iij. Qui facit pctm̄ ex diabolo ē: qm̄ ab initio diabol⁹ peccat.

¶ Quartū bonū dilatiōis. qm̄ Ro. viij. ōr q̄ diligētib⁹ deū ⁊coparant̄ oia in bonū hūjs q̄ fm. ꝓpo. v. sūt scti. Sed mal' ꝑ ꝟiū. Unde Aug. super Job. omel. viij. dicit. Mal' bona etiā obsunt. vt eucharistia idigne sumēti. Bonis aūt etiā mala pſūt. vt angel⁹ sathane Paulo. Bern. Ad cumulū dānatiōis est etiā ipsa scta fides malis. ¶ Qui tū bonū exemptōis. qz iusti sunt liberi et exempti a ptāte diaboli z iugo captiuitat̄ ei⁹. Job. viij. Si filius vos liberauerit vere liberi eritis. et. ij. Cor. iij. Ubi spūs dñi ibi libtas. Hiero. Sola apō deū libertas ē nō seruire pctis. Sed ꝑ ꝟiū malus et pctōr est in seruitute z captiuitate Job. viij. Qui facit pctm̄ seru⁹ est pcti. Amb. Qui facit pctm̄ seruus ē pcti: sp in laqis: sp in vinculis: z nunq̄z est liber a cōpedib⁹. qz sp ē in crimib⁹. Quar⁹ ei seru⁹ ē vilis terre. i. pecunie. Supbus seru⁹ est vanitatis vēti. s. honoris. Luxuriosus seruit stercorib⁹. Luxuriosus feroribus. Et ois pctōr seruit cū dāpnatis demonib⁹: a q̄b ligat⁹ tenet̄ pctoꝝ funib⁹ vt trahat in ifernū z tanq̄ bos vel porc⁹ ad macellū. Prouer. v. Iniq̄tates sue capiunt ipiū z funib⁹ pctoꝝ suoꝝ cōstringit̄ z decipiet̄ in stulticia sua. ¶ Sextū bonū filiatōis. qz iusti sunt filij dei qō est maximi bonoris mlto magis q̄z esse filios regis aut ipatoris. Job. j. Quotq̄t aūt receperunt eū dedit eis ptātez filios dei fieri ⁊c̄. Per ꝟiū aūt pctōres sūt filij diaboli z pditōis. j. Job. iij. Dis q̄ nat⁹ est ex deo pctm̄ nō facit. in hoc manifesti sūt filij dei z filij diaboli. ideo Job. viij. Vos ex pre diabolo est̄ z desideria patr̄ vr̄i vultis facere. ¶ Septimū bonū glificatiōis. qō est sūmus bonū iustoꝝ z eternū in vita futa. Sap. v. Justi aūt in ꝓpetuū vi. z apō do. est mer. c. accipiēt regnū decoris z diade. spe. de manu dñi. Per ꝟiū malis ē infelicitas eterne dānatiōis z cruciat⁹. Mar. xxv. Ibūt hij in supplicium eternū: iusti aūt in vitā eternā. O ḡ pctōr infelicissimū ruū agnosce statū z ptimesce. Age pniaz vt nō peas cū diabolo. O bō q̄ es in dei amore exulta z gaude in xp̄o Jesu et gras age: qm̄ elegit te in hereditatē sibi.

¶ Circa scōm ꝓncipale de electiōis gra q̄ de⁹ elegit boies in hereditatē sibi: hic sufficiat cā breuitat̄ vnicā q̄stionē tractare ꝑ edificatione scz Cur de⁹ misericors talē z tantā electiōis gratiā noluit boib⁹ esse agnitaz. Nā Bern. in ser. de septuagesima ōr sic. Quis pōt dicere Ego suz ō electr̄ ōi ad vitā. Ego sū de nūero filioꝝ dei: reclamante scptura. s. Eccs. ix. Sūt iusti atq̄z sapientes z opa eoꝝ in manu dei: z tñ nescit hō vtrum amore vl̄ odio dign⁹ sit. sed i futuꝝ oia seruant icerta. Ad q̄stū ḡ fm doct. rñdet q̄ sic de⁹ ordinauit. qz saluti electoꝝ expediebat hoc ignorare plib⁹ rōnib⁹. nisi q̄ de⁹ reuelat ex gratia speciali aliq̄b⁹. vt patet de apl'is z ō bto Fr̄acisco. z alijs plib⁹ magnis scti⁹ q̄tin⁹ cōsolent̄ de certitudine

salutē. Cōmuniter aūt hoīb voluit esse incertuz et ignotū fm Henricū de Hassia rōnib istis.
¶ Prima rō generaliter ex pte oīm hoīm. qz ad vitandū vicia z pctā atqz ad acqrēdū vtutes z faciendū bona opa qbz quenit ad bītudinē: vtile est hoīb cōiter nescire vtz sint pdestinati an nō: vt oēs fiduciā z spem habeāt de dei bonitate q vult oēs hoīes saluari. Et deū sollicite exorent tā p sua qz oīm alioz salute. Un apls. j. Thim. ij. ca. Obsecro inqt primo oīm fieri obsecratōes z orōnes z gratiarū actōes p oīb hoīb z p regib et oīb q in sublimitate cōstituti sunt vt qetam vitā agam⁹ in omni pietate z castitate. hoc eīm bonū est z acceptū cora saluatore nro deo q oēs homines vult saluos fieri et ad agnitiōez veritatis venire. Hec ibi. Et eīm si scirem⁹ cōiter q saluandi z q pcūt: nec bonis adhiberē⁹ correctiōez vl' malis disciplinā. nec orarem⁹. Nunc aūt vt Aug⁹. xxiij. q. iij. Nabuchodonosor. i fine dicit. Sicut qbus certissime sciam⁹ neminē vltra terminū a deo sibi pfixū esse victuz. oīb tñ languētib non incōgrue medemur. sic qbus nemo saluet nisi pdestinat⁹ ad vitā: oī tñ delinqnti est adhibenda correctio: nec malo z negligēda est disciplina. hec ibi. ¶ Scda rō ex pte reprobo z. ne despatōis occasionē haberent z p cōseqns multo plura mala cōmitterēt credētes se dānādos. Unde Bern. ser. de septuagesima dicit. Christ⁹ pciū sanguiez dedit in redēptiōez. aquā de latere pduxit in ablutionē. aīam dedit in pciuz. emisit deinde de excelso spūm scm in iuuamē. Nullus g desperet sz a pctis z cōtineat z se in ea forma q salutis est exerceat. Unde z Aug⁹. sup Joh. Christus dicit. Nemo venit ad me nisi pr traxerit eū. hoc superest g vt si nō traheris ora vt trahar. si nō es pdestinatus fac vt pdestineris. s. agendo pniam verā. et sic saluaberis. ¶ Tercia rō ex pte electoz. ne superbiāt cōtra malos vel reprobos qs scirēt. et sic gram dei pderēt. sed sp in būilitate pmaneāt z nullum audeāt q̄ntūcūqz pctōrem ptenere: nesciētes vtz ipsi sicut z illi sint amore vl' odio digni. Un Augst. li. iij. de vnico baptismo dic. Solus de⁹ novit qs pdestinauit. multi etiā q foris sunt z heretici dicunt: multi etiaz bonis catholicis meliores sunt. s. coraz deo. sicut eīm eos hodie videm⁹: qd cras futuri sint ignoramus. Hec ille. Ut g electi sp p būilitatē mereant gratiaz. Jac. iiij. De⁹ būilib dat gratiā. et neminē ptenāt: voluit q nesciant vtrū ipsi saluent. ¶ Quarta rō ex parte christifideliū. vt sp sue custodie sperando inuigilent z solliciti sint ne cadāt. nec heretici credāt dicentib q pdestinatio imponit necessitatē: qbus bñ ponat certitudinē. vt oēs tenēt doc. Un factum sunt heretici dicētes q qcqd faciat hō pdestinatus necessario habet saluari. et qcqd faciat pscitus hō ac qlitercūqz bona agat necessario dānabit. Nec eīm credere hereticū est z dānabile. qz fidei simbolū est fm Athanasiū. qcunqz bona egerint ibunt in vitā eternā. q vo mala in ignē eternū. Un Greg. xxiij. q. iij. Obtineri. dicit. q ipa celestis regni pdestinatio ita est a deo dispositā vt electi ad eā nō nisi merit⁹ z pcib queniāt. Et ibi dē ca. Nabuchodonosor. Aug⁹. dicit. Qualis ire nunqz de⁹ redderet interitū si nō spōtaneū inueniret hō hre pctm. qz nec de⁹ peccanti homi iuste inferret irā si hō ex pscia dei cecidisset in culpam. Nō g necessitatē facit diuina pdestinatio vl' pscientia: cū boni p gratiaz corrigant. z libero arbitrio mali pereant. Nec ibi. Peniqz si scia dei ponerēt necessitatē hoīb: seqret q nil essz pctingēs i mōdo sed cū hō sederet vel dormiret vl' comederet aut qcqd faceret: necessario faceret. qz de⁹ hoc scivit aliter fieri. qđ est dementissimū dicere. Hec sufficiāt breuiter. O hō xpiane fidenter spera in dño et fac bonitatē z pascer. in diuitijs eius. F
¶ Circa terciū de noticia electoz dei sic p cluso one dictū Bernardi fmone de septuagesima dicent. q misericors de⁹ qbus certitudinē scie nobis nō dederit de salute. dedit tñ manifesta indicia z signa p spei fiducia z cōsolatiōe. ne dubitatione. vt. s. qbz certitudinez negat cā sollicitudis: vel fiduciā pstet cā cōsolatiōis. Itaqz q stat inqt videat ne cadat. sed in ea forma que saluti est indicū vel signū et pdestinatiōis argumētū pseueret atqz pficiat. Hec Bern. ¶ Un qstio b occurrit Que vel qualia sunt ista signa electiōis p que discerni valeāt dei electi ad vitā eternā a reprobis vt sciam⁹ eā formā viuēdi tenere ne cū reprobis piclitemur. Rñdet q sup fm Bern. simulqz alios doctores: ex scptur. traduntur plura. fm alpb.
¶ Primū signū adherere xpo fidei acceptatiōe. 2 Mar. vl. Qui credi. z bap. fu. salu⁹ erit. Qui vo nō cre. dēnabit. Un oēs extra fidē xpi morientes dānant. ¶ Scōm signū est bñ viuere in pcepto rū obseruatōe. Matth. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. ¶ Terciū signū cauere a pctō rū offensiōe. Apoc. xxj. Nec itrabit in eā. s. ciuitatē supnā aliqd coinqnatū z q faciūt abominationes. s. viciox z mēdaciū. Jte. ij. Thim. ij. Loguit dñs q sunt ei⁹ vt discedat ab iniqtate ois q invocat nomē dñi. vñ bonū signū est cū qs a ppetrādo pctō aliq mō cohibet z ipedit. Orig. sup Osee Qui diligit a deo corripit z a peccādo ipedit. propterea dñs ait Osee. ij. Sepiā vias tuas spinis Qui aūt nō diligit pctis suis dimittit. iuxta illd Ps. Dimisi eos fm desideria cordis e. F
¶ Quartū signū diligēter dei vba audire cū adipletione. Job. viij. Qui ex do ē vba dei au. pter. vos ñ au. qz ex deo ñ est. Eze. omel. viij. Si qs alimēta ñ retinet hui⁹ pfecto vita despat. Et ne g mort⁹ piculū formidate si vba vite i memoria nō tenet. ¶ Quintū signuz exercere se in misericordie z pietat. exhibitiōe. Matth. v. Bti misericordes qm ipi misericordiaz pseqnt. j. Thim. iiij. Pietas ad oia valet promissionē hūs vite q nūc est et future.

De sanctis infra pasca et penthe.

Un Hiero. in q̄dā epl'a ad Nepotianū dicit sic. Nunq̄z memini me legisse mala morte mortuū q̄ libēter opa pietat̄ exercuit. habet em̄ mltos intercessores q̄z pces impossibile est nō exaudiri. Nec ille. Un z i iudicio de b̄ disceptabit. Sexti fructū pnie vere facere ex amore ¶ Mat. iij. ca. Pniam agite appro. em̄ reg. ce. Et Lu. xij Nisi pniaz egerit; oēs simil pibit. Un. xxvj. q. vj Si pl̄ bit. Juli⁹ papa dicit. q̄ vera pnia etiaz in vltimo vite momēto pōt esse vtil' ad salutē. Exē pluz ponit de latrone. Bern̄. O pnia q̄d dicā de te non valeo vt volo; q̄ pciosior es auro. p te em̄ mors destruit: diabol⁹ fugat: vita aplt. Nec ille Quisq̄s ḡ vult esse de nūero electoz pniaz agat de pctis verā. ¶ Septimū signū p̄destinationis: grauamia aduersitatū z flagella sufferre cū gr̄az actiōe. q̄z dicēte apl'o Heb. xij. Flagellat de⁹ oēm filiū quē recipit. Hze. Cōtinu⁹ successus p̄speritatū rpaliū ene reprobatōis est indiciū. Aug⁹. sup p̄s. lv. Si puras te nō h̄re tribulationes: nōdū cepisti esse xp̄ian⁹. Nā apl's dicit Oēs q̄ pie volūt viuere in xp̄o: p̄secutōes patienť. Idē Gaudeat xp̄ian⁹ in aduersis. q̄z si iust⁹ est p̄bat. si pctōr est emēdat. Gaudeat pctōr ḡ cū ió in b̄ seculo ꝓtristat vt post seculū cū xp̄o remuneretur Nec ille. Dinc Hiero. in epl'is. Gratias ago ō meo q̄ dign⁹ sum quē mūdus odit: vt pollicitatiōis spare possim mercedē. Jtē. vij. q. j. Aduersitas inq̄t iustoz nō est signū reprobatōis. ꝫ exercitiū virtut; ¶ Octauū signū est hūilitatē habere intimo aīo z corde. Au. xvij. Dis q̄ se hūiliat exaltabit zc. Greg. Euidētissimū signū reprobor̄ est superbia: electoz ē hūilitas ¶ Nonū signuz indulgētiā facilit donare p iniuria⁹ irrogatiōe Lu. vj. Dimittite z dimittemi Jn q̄cūq̄z mēsura mēsi fueri; remetiet vob. Aug. ad Bonifa. Me mēto cito ignoscere si q̄s in te peccauerit: vt valeas pctis tuis veniā ipetrare. Greg. Quisq̄s malos nō tolerat ipse sibi p intolerātiā test; ē q̄z bonus nō est. i. electus nō est. Abel em̄ esse renuit quē cayn malicia nō exercet. Nec Grego. xxiij. q. iij. c. Nec aūt vita. ¶ Decimū signū: crucē cbristi z ei⁹ matrē colere mag̃ deuotiōe. Nā Ro. viij. scribit q̄ sum⁹ heredes dei coheredes autē xp̄i. si tn̄ cōpatimur vt sil' z gl'ificemur. Un Chrys. sup Matb. dicit q̄ omnis salus hois in xp̄i morte passiōeq̄z posita est. et crux xp̄i toti⁹ brītudis nr̄e causa ē. Jtē Bern̄. in q̄dā ser. dicit. Merita mea mihi nō sufficiūt ad er̄nā salutē. ḡ fidenter q̄s ex me mihi deest vsurpo mihi ex vulneribꝫ dn̄i mei ¶ Propē b̄ mltos legim⁹ p passiōis xp̄i deuotum obsequiū in hora mort; ꝓsecutos miracl'ose gratiā z gl'iaz. Sil'r p deuotionē erga vginē Mariam z ei⁹ obsequiū q̄tidianū. Un Anſ. O btā virgo Maria sicut ois pctōr a te auersus z a te despect⁹ necesse est vt intereat. ita ois pctōr ad te cōuersus z a te respect⁹ impossibile est vt peat. Item Aug⁹. li. retractationū dic. Nisi spōte velim scio me nō posse pire p pietate Marie. Et Oros⁹ super Lañ. Quos n̄ saluat inq̄t dei iusticia: saluat Marie misericōdia. Deniq̄z Hylari⁹ sup Mat. ōt. Quātūcūq̄z q̄s obnoxi⁹ fuerit pctō: si Marie vt debet deuot⁹ exist. s. pniam agēdo: nunq̄z inexpiatū pibit. O ḡhō xp̄iane hec signa recōde in pectore z fm ea vitā tuam corrige z forma: vt xp̄i ies ḡ'a sis dign⁹ celesti gl'ia Amen.

¶ Ad idem Sermo. iij. p q̄cūq̄z sct̄o vel sanct; De celesti corona z habitaculo.

Celestibus re

gnis sct̄oz habitatio est: z in er̄nū req̄es coz. ¶ Hec vba canit scā ecclesia hoc tpe de sctis. Et colligēdo accipiunt ab apl'o ptim. ij. ad Loz. v. z ptim Heb. iij. Jtē aliud thema p̄s. xx. Posuisti dn̄e i capite ei⁹ coronā de lapide pciosō. Jtē p̄s. viij. Gl'ia z honore coronasti eū. In q̄bꝫ vbis clare notat mag̃ sct̄orū brītudo. q̄z nō in er̄no z trāsitorio sed in celesti z ppetuo regno est coz habitatio cū deo z xp̄o iesu. iuxta illō Apoc. vl. Sedes dei z agni in illa scz celesti ciuitate erūt: et serui ei⁹ seruiēt illi et vidēbūt faciē ei⁹ z regnabūt in secl'a seculoz. Unde glo. Hiere. lj. dicit sic. Sicut ad pctōrez dictū est terra es z in er̄ā ibis Ben. iij. q̄m de er̄a vite p̄sentis ire habet ad terrā infernalē. Sic ad iustū cur nō dicat. Celū es z in celū ibis. Just⁹ q̄ppe celest; est ꝓuersatiōe. q̄z celestia q̄rit z amat. dicēte apl'o Phil'. iij. Nr̄a cōuersatio in celis est. ḡ in futuro ibit in celū ppetua habitatiōe. ¶ Pertio ḡ de sanctis canunt vba p̄missi thematis p b̄ tpe q̄ xp̄s dn̄s resurgēs in celū ascendit z habitationē celestē sctis donauit. In celestibꝫ inq̄t regnis sct̄oruz habitatio est alleluia. i. de⁹ laudet: z in er̄nū req. Juxta q̄ vba occurrūt tria mysteria ꝓplanda fm q̄ de tribꝫ cōmendant sancti in eis.

¶ Primo de celest; habitaculi patria. ibi. In celestibus sanctoz habitatio est.

¶ Secō de felic; regni corona. q̄z regnis inq̄t celestibꝫ.

Tercio de indicibilis boni gl'ia: q̄z ineternū requies coz.

¶ Circa p̄mū de habitaculo celesti accipiamus p documēto ꝓclusionē q̄ fideles aīe tot; viribꝫ debēt ad celeste habitaculū tēdere z oia mūdana p illo ꝓtenere. Declarat rōnibꝫ plibus.

¶ Prima ōr rō q̄rte pac; z tranq̄llitat;. q̄z vt August. xix. ō ciui. di. dicit. sicut nemo est q̄ gaudere nolit: ita nemo est q̄ pacē h̄re nolit. et oēs desiderāt eā vt ꝓseruent in esse z vita. Un Prisciān⁹ in mīori volumie. Si q̄rat inq̄t q̄d sit sūmū bonū in vita z p ꝓseq̄ns sūme desiderabile. Dn̄ ait respōdet q̄ pax. ꝓpea oē ens naturali instinctu tēdit ad suū locuz vt q̄ret. ḡye deorsū. leue sursuz. Sed hō nō pōt vere pac; q̄rtē inuenire nisi in celesti pria: extra quā sp hō est inq̄et⁹ mltiplicater. ¶ Prio in aia. Aug⁹. li. ꝓfes. Fecisti nos dn̄e inq̄

ad te:z ideo inq̃etū est cor nr̃m donec req̃escat in te. Scdo inq̃et⁹ est hō a carne z ei⁹ concupiscētia. Tercō a diabolo p varia tēptamina. Quarto a mūdo p mlta disturbia. Ūñ glo. sup psal. xxxv. dic̃ sic. Tria sūt q̃ nō sinūt. s. boiez ī domo q̃esce/re. fum⁹. stillicidiū. mala mlier. Fum⁹ pcā sūt q̃ ex carnis ꝯcupiscētia nata mētē obtenebrāt. stil/licidiū pcā sūt q̃ ex mūdanis pfluūt. Mala āt mulier est mala ꝓscia q̃ rōni repugt. s. istinctu di aboli. Sed in celesti habitaculo nil pturbat vbi multa z oimoda pax regt int⁹ z extra. iuxta illud Esa. xxxij. Sedebit ppl's me⁹ in pulcritudie pa/cis z in tabnacul' fiducie z ī req̃e opulēta. qz. s. to talit̃ q̃etabit̃ ibi appetit⁹. g̃ zc. ¶ Scda rō gl'iose felicitatis z plenarie satietat̃. qz in hui⁹ mōi ba/bitaculo miseria pleni sumus tanq̃ in exulatu. Oia aūt bona q̃ b̃ habent nulli⁹ momēti sunt re spectu bonoꝝ celestiū. vñ Bern̄. Sicut ēra ē q̃si pūct⁹ respectu celi: q̃uis nob videat magna. ita oia bona ēstria sunt q̃si nil respectu boni sup/ni. Sed in habitaclo celesti habebim⁹ oē bonuz ad plenū. vbi bitabit de⁹ in nob z nos in deo ple na satietate oīs boni. Sap̃. vij. Venerunt mihi oia bona pr̃ cū illa. s. sapia ōi. z Exo. xxxiij. Ego ostēdā tibi oē bonū. Jtē ps̃. Satiabor cum ap paruerit gl'ia tua dñe. Unō vt Cassiod. sup. ps̃. lv. ōr. gl'iosum efficit de⁹ q̃cq̃d ibi habitare dignat. Et ab hospitis merito crescit hospitꝫ magnitu do. Cū g̃ de⁹ in cel' habitet plenarie in sctis z scti in deo: claret eos fore plenos sūmo z oi bono.

¶ Sed circa b̃ mouet̃ q̃stio z soluit̃ in glo. s. Loꝝ. iij. sic. Diceret aliq̃s Anteq̃ faceret de⁹ celū et ēra: anteq̃ faceret scōs vbi bitabat. In se ha/bitabat de⁹. apud te habitat: z apud se est. Nō g̃ imo sic habitat in sctis vt si ipse discesserit cadat. Hec glo. Et sic patz. ¶ Tercia rō ꝓpetue stabili tat̃ z durabilitat̃. Nā in pūctū ñ habem⁹ diu vi/uere sed velim⁹ nolim⁹ oportet nos mori. Deb. xiij. Nō habem⁹ b̃ manētē ciuitatē sed futurā inq̃rim⁹. Aug⁹. sup ps̃. lxij. Ad b̃ inq̃t nascit̃ puer vt dicat maiori: q̃d b̃ fac̃. necesse est em̃ vt q̃ suc/cedūt z q̃ nascunt excludāt eos q̃ se p̃cesserūt. In futura aūt vita oēs parit̃ viuem⁹: nō erit ibi suc cessor qz null⁹ decessor. Hec Aug⁹. Cū g̃ celestis habitatio sit ꝓpetuo stabil' toto conamine debe m⁹ eā inq̃rere. Unde Aug. in q̃dā ser. Nulla maior insania q̃z p delectatiōe momēta nea pdere eēna z indicibilia bona celestia et se obligare ad eēna supplicia. O vtinā pirent hec oia mūdana et nō pirem⁹ nosipsi piter cuz ill'. O pctōꝝ obcecata et dānabilis malicia p hac inq̃eta et laboriosa pi/culosa miserrima z caduca vita perdere celestia habitacula oī bono ꝓpetuo btā. Hec sufficiāt.

¶ Circa secundū p̃ncipale de regni corona tres q̃stiōes occurrūt b̃ declarāde vel soluēde

¶ Primo de eius regia dignificatione.

¶ Scdo de eius meritoria acq̃sitione.

¶ Tercio de eius decora cōditione.

Primo g̃ querit̃ Utꝝ singl'i btoꝝ in celo exister tes reputent̃ vere sūmi reges regali corona ip̃m regnū possidētes. Et rō q̃stiōis est. qz vnicū est il/lud regnū celeste. g̃ vnicū debet hr̃e regez. Nā. xij methaph̃. Mala est inq̃t pluralitas p̃ncipū. sit ergo vn⁹ p̃nceps oim. Nō videt̃ g̃ quō singuli di cant̃ reges regni: vniuersum illud celeste regnū possidētes. sed sufficit ibi vnū esse regem christū. Ad hec respondet̃ q̃ q̃uis summ⁹ oim rex chri/stus sit: singuli tñ btoꝝ tanq̃ subreguli merito dicunt̃ reges illi⁹ regni: nō p portione sed p vni/uersitate. sicut hoc claret p btm̃ Amb. sup Beati imaculati. dicētē sic. Nō ad vnū q̃dē: nō ad pau/cos. sed ad oēs testamētū suuz scp̃sit Jesus. Oēs scpti heredes sum⁹ nō p portiōe sed p vniuersi/tate testiū. nō minuit̃ hereditas q̃cūd a coheredi bus vēdicat̃. manet emolimētū integrū z eo ma gis singl'is crescit q̃ plūb⁹ acq̃situz. Hec Ambro. Et declarat̃ b̃ plūb⁹ rōnib⁹ q̃re oēs z singuli bea/toꝝ merito z vere dicant̃ reges regni q̃s notaui p captu ſm ordinē alphabeti. ¶ Prio ꝓt̃ ami cū regalē. ps̃. Astitit regina. i. aia: a dex. in vesti. deau. zc̃. Et Prouer. vl. Bissus z purpura ido. zc̃. Scdo ꝓt̃ bonoꝝ oim abūdāriā regalē. Sa pictie. vij. Venerūt mihi oia bona pariter cū il/la. s. dei visione et innūerabil' bo. Tercio ꝓt̃ co/ronā regalē. ps̃. Posuisti dñe in capite ei⁹ coro nā de lapi. p. Et Ecc̃i. xlv. Corona aurea sup ca/put ei⁹ ex. zc̃. Quarto ꝓter dñiuz z bonorē rega/lē. ps̃. Gl'ia z ho. co. eū z ꝓsti. eū sup o. ma. r. Et Matb. xxv. Venite bñdicti pa. mei pci. re. zc̃. Et q̃ patet ꝙ regni dñi sunt z p ꝓseq̃ns reges. Quin/to ꝓt̃ epulas z mēsam regalē. Luc̃. xxij. Ego di spo. vo. reg. vt edat̃ z biba. sup mēsaz meā in reg̃ meo. Sexto ꝓt̃ filiatiōez regalē qz oēs z singuli erunt filij regis altissimi. s. dei. Rom̃. viij. Ado/ptionem filioꝝ dei expectañ. Septimo ꝓt̃ gl'io sum thronū z potestatez regalē. Matb. xix. Se/debit̃ sup thronos iudicañ. xij. tribus. i. vniuer/sum mundū. Octauo ꝓter hereditatē regalem. Ro. viij. Si filij z heredes: heredes q̃dē dei co/heredes aūt christi qui est rex regu. Et sic patet. O g̃ homuncio festina ad illā dignitatē regiā de ista miseria. ¶ Scdo q̃rit̃ q̃lit̃ ista celest̃ co/rona acq̃ri possit. Rñdet̃ ſm apl'i sniaz ij. Ti/mo. ij. q̃ nō cozonabit̃ nisi q̃ legitime certauerit. Aug⁹. Uerus honor ille q̃ nulli negabit̃ digno et nulli deferet̃ indigno. Ideoqꝫ nō dat̃ oīb⁹ boi/bus nisi eā diligent̃ querēt⁹. Qualib⁹ aūt me/ritis acq̃ri valeat ipsa ei⁹ denoiatio declarat. Ni mirū illa corona denoiat̃ pl'ibus noib⁹ in sc̃pturis. ¶ Primo noiat̃ aurea ſm q̃s volūt doc. su per. iij. dist. xlix. Unde Ecc̃i. xlv. Corona aurea sup caput ei⁹. quo significat̃ charitas. Apoc̃. iij. Suadeo tibi emere a me auruz ignitum. Quia hec corona gl'ie respōdet essentialiter radici cha/ritatis. vt patet per doc. vbi supra. q̃ vult g̃eam

debz esse in charitate. Scdo noiaꝫ regni corona patuit ad significādū q̄ nō daꝫ nisi sēsuales motus in se ratōe regāt ne regnet in eoꝝ corpe pcm̄ Ro. vj. Nō regnet pcm̄ i corpe vr̄o. Stipēdia ei pcti mors: gr̄a aūt dei vita eꝛna i xp̄o iesu Tercio noiaꝫ spōsalitaꝫ. Esa. lxj. Quasi spōsaz decorauit me corona: ad significādū q̄ illis sol' daꝫ q̄ p fidē verā & spōsant a xp̄o. Osee. ij. Sponsabo te mihi i fide ⁊c. Quarto noiaꝫ gl'ie corona. j. Pe. v ad significādū q̄ vt Amb. dr. Nō ociāribz sz operātibz pollicēt p̄mia gl'ie. Quinto noiaꝫ lapidea corona. pō. Posuisti i capite ei⁹ coronā de lapide p̄cioso. ad significādū q̄ nō daꝫ nisi q̄ sūt ꝓstātes ⁊ fortes i bono. ⁊ obſuātia mādatoꝝ dei. Mat. xxiij. Qui pseuerauerit vsqz i finē ⁊c. Sexto noiaꝫ vite corona ad significādū q̄ nō daꝫ nisi viuētibz vita gr̄e vsqz ad mortē vl' mortz bona. Apoca. ij. Esto fidel' vsqz ad mortē ⁊ dabo tibi coronā vite. Septio noiaꝫ iusticie corona: ad significādū q̄ nō daꝫ nisi iustz p opa. Qui em̄ offēderit i vno factꝰ ē oim reꝰ. Jaco. ij. Un̄ apl's. j. Thim̄. iiij. dic̄. Reposita ē mihi corona iusticie quā red. mihi dn̄s iustꝰ iudex. nō solū aūt mihi sz & hijs q̄ diligūt ⁊c. O xp̄iane recōde hec i pectore tuo vt scias ad coronā ptingere. ¶ Tercō querit de huiꝰ corone ꝓditōe q̄d sit i re vl' ex q̄bz ꝓstat. Ad b̄ Jnno. i ser. dic̄ sic. Corona sc̄oꝝ i patria ē aurea quā splēdor gl'ie illumiat. Que habet q̄ttuor lapides p̄ncipales i giro. i. q̄ttuor dotes corpis: q̄ sūt agilitas: claritas: ipassibilitas ⁊ subtilitas. Et tres dotes aie: q̄ sūt visio fruitio tēcio. hec ille. Beꝛ. q̄z dr. q̄ ista corona decoraꝫ tā q̄z gēmis iterlucētibz p pnie ⁊ vtutū opa meritorie mltiplicata. q̄ si inq̄t pnia nr̄a crudeli miseratōe minuiꝫ paulatim gēmis corōa nr̄a ꝓuaꝫ. hec Bern̄. Et q̄bz claret q̄ corona gl'ie celestz i re nō est aliō nisi p̄miū eēntiale ⁊ accidētale btōrum q̄bz gl'iosissime decoraburꝫ tā q̄z reges celestes ⁊ filij regis altissimi. Dēs q̄dē aurea p felices cōiter dotes aie ⁊ corpis. alij insup aureola q̄ debeꝫ vi/ginibz martyribz ⁊ p̄dicatoribz. Alij p̄terea vl' sal tē fructu tricesimo vt ꝓiugati. vl' lx. vt vidue. vl' cēteſimo vt vgies ⁊ alij p modo p̄mioꝝ suoꝝ q̄ deꝰ reddet vnicuiq̄z fm opa sua Mat. xvj. O g̃ Jesu bone q̄ntū debemꝰ te amare p tā idicibili supna felicitate nob repromissa tibi laus ⁊ gratia/

B ¶ Circa tercīū p̄ncipale de huiꝰ (rūactio gl'ie ⁊ corone idicibili bono a deo vt reqescat ieꝛnū oīs bn̄ desideriū in ipo Questio hec sufficiat breuit̄ Un̄ ꝓbari possit q̄ corona gl'ie celestz taz indicibile bonū ⁊ sufficiētissimū sit. Ad qō rn̄deꝛ q̄ p̄cipue ex trib⁹.

Primo ex pte ip̄i⁹ sūmi dantis dei
Secūdo ex pte ip̄ius dati doni
Tercio ex parte eius status ꝑpetui

¶ Primo ex pte dei donātis vl' coronātz. Ut enī Seneca li. j. de bn̄ficijs docet. Bn̄ficiū nō tā ex eo q̄d daꝫ sz potiꝰ ex pte dāt̄is pēsaꝫ. Un̄ q̄nto aliquod donū a digniori daꝫ tāto maiꝰ reputaꝫ. Exēpli g̃ tia. si tibi daret rex magnꝰ vnā subā suā vl' vestē purpureā p maiori dono ⁊ gl'ia extimares q̄z si talē daret tibi rusticꝰ. Lū g̃ coronā celestē vl' p̄miū nō rex terrenꝰ: nō angelꝰ sz ip̄e deꝰ infinite dignitatz ⁊ maiestatz donat seq̄t q̄ p̄ciosissimā nō vilē donat. Dedecꝰ q̄ppe essz magno regi modica cū puta obolū dare. Jō Amb. li. de cayn ⁊ Abel dic̄. Nihil ip̄fectū dat deꝰ sz sūme pfectū. Jtez vt Gre. i registro dic̄. Deꝰ mūera ad nois sui gloriā tāto largioꝛa tribuit q̄nto sue laudē dignitatz cōspicit p ea āpliari. ¶ Scdo ex pte doni celestz brītudis: que vt Alex. & ales ⁊ pcor. Thom. sup. j. di. xlij. dicūt talis ⁊ tāta ē q̄ nō potuit aliq̄d melꝰ ea fieri. habz em̄ q̄ndā dignitatē infinitaꝫ ex b̄ q̄ ē fruitio dei q̄ est infinitū bonū. vñ Seneca li. sapie dic̄. Nil diuio diuinꝰ. nil celesti celestꝰ. crescere eni posse ip̄fecte rei signū ē. Jtē Aug. li. & li. ar. i fi. dr. Tāta ē pulcritudo iusticie. tāta iocūditas lucis eꝛne vt si etiā nō liceret i ea amplꝰ manere q̄z vnꝰ diei hora ꝓpt̄ b̄ solū innūerabiles anni huiꝰ vite delicijs pleni merito ꝓtenerent. Tercio ex pte statꝰ ꝑpetui. Beꝛ. Magn̄a sūt naturalia: maiora spūalia: maxia aūt sūt eꝛna illa q̄ nec oculꝰ vidit nec auris audiuit: nec i cor hois ascēdit fm apl'm. Aug. de ciui. dei. O pulcra ⁊ decora ciuitas. o gl'iosa vita sempit̄na. o regnū cuius rex vitas. cuiꝰ vita eꝛnitas. gaudiū sine fine. fide nō attingiꝫ. oia vota trāsgrediꝫ. acq̄ri pōt. extimari nō pōt. Ad quā nos ꝓducat xp̄s Amen

¶ Jtē de quacūqz virgine Cōmūis Sermo

Sicut liliū inter spinas sic amica mea inē filias. Cañ. ij. A ¶ Btūs Beꝛ. sup Cañ. ser. xlix dicit. Donec i carne est aia inē spinas vsaꝫ. ⁊ necesse est vt patiaꝫ inq̄etudies tēptationū tribulationūq̄z aculeos. Un̄ dr. Sicut liliū inē spinas sic amica mea inē filias. s. dei. Et subdit. O candens liliū. o tener ⁊ delicate flos. s. tu aia xp̄iana vide quō caute ambules inē spinas. plenꝰ ē mūdus spinis. s. tēptationū. i carne tua sūt spine. vsari i bis ⁊ mime ledi diuie potēcie ē nō vtuꝫ tue. Dec Bern̄. Et q̄ patz q̄ licz hec p̄dicta vba thematis possint dici & q̄cūqz scīa aia. tñ p̄cipue dicunt ⁊ canūt de vgie vl' casta vidua et scīa mlier. qz taliter inē spinas tēptationū nō ledit sz pulcre ꝓuaꝫ p castitatē sic liliū. Ad honorē g̃ huiꝰ scē N. ꝙuenienter accipiūt hec vba p fmōe. Sic liliū inē spinas. sic amica ⁊c. Juxta q̄ vba hec scīa cōmendaꝫ de trib⁹. ⁊ sic tria mysteria notabimus.

Primo de floꝛe castitatis. ibi. sicut liliū.
Secūdo de tenoꝛe sanctitatis: cū addit. Inē
Tercio de amoꝛe g̃tiosita (spinas. s. tenetis. ibi. Sic amica mea inter filias

B ¶ Circa primū de floꝛe castitatis siue virginitatis querit. quare castitas in scriptura lilio ꝓpaꝛ

Respõdet p ꝯclusionem q̄ inter oēs flores liliū cōuenienti castitatē significat ꝓpter pres eius ꝓpꝫtates. ¶ Primo qz liliū a supꝫ est aptū. z ab infra clausum. Sic castꝰ bō debet bre coꝛ clausū. s. i affectu ad ista inferioꝛa z mūdana vl carnalia. sed aptū ad supioꝛa. i. ad celestia appetēda: vt dicat cū apl'o illō Phil'. iij. Nostra ꝯuersatio est in celis. Unū. j. Loꝛ. vij. Mulier inupta z ꝛgo cogitat. i. cogitare debet assidue q̄ dñi sunt vt sit sctā coꝛpe et spū. Que aūt nupta ē cogitat q̄ sūt mūdi: quō placeat viro. Ideo Hiero. ad Demetriadē ꝛginē dicē. Felix illa cōscia z btā illa ꝛginitas in cuius mēte ꝓter amoꝛē xpi nullus alius ꝛsat amoꝛ. hec Hiero. O ḡ castitatē vouēs hec aduerte. ¶ Secundo qz liliū cōfricatū vl cōtritū erit fetidū. sed albet et redolet integrū. vt pbs de plāt dicit. Sic castitas si est integra in aia simlr et coꝛpe redolet delectabiliꝛ coꝛā deo. Si aūt coꝛrūpit fetet. Unū Greg. Quid est iumēta putrescere in stercoꝛe suo nisi carnales boes in feteoꝛe luxurie vitaz finire. Bernū. O aia q̄d tibi cū carne nunq̄z fetidꝰ sterq̄linium inuenisti. ¶ Tercio qz liliū doloris cōbustionū est medicatiuū. vt ꝺr glo. Lanfr. ij. Et Pe. de crescē. li. vj. de rura. cōmo. Folia inq̄t lilij decocta z ꝛposita valēt ad loca cōbusta. Idē facit z radix ei si trita cū oleo apponat. qz virtꝰ ei est mitigatiua ardoꝛis ac doloꝛis extractiua. vt refert Diascoꝛides. Sic castitas est medicamētū ꝯ ardoꝛē ꝯcupiscētie carnalis et extractiua de coꝛde. Unū. xxxij. q. v. de pudicicia. in fi. dicit Aug⁹. Nemo pudicitiā ꝛfuat in coꝛpe nisi spiritui ꝓbus ꝛsita castitate. Unū patet q̄ q̄ vult castitatez seruare debet ꝑmo oīa a coꝛde euellere oēs prauas cogitatiōes z delectatiōes. ¶ Quarto qz liliū exterius est rugaꝛ oīm. Nam vt Diasco. et Plin. vbi supꝫ dicūt. radices lilij si desiccant z in puluerē redigant et postea cū aq̄ roseacea tēperent: cōfectū ductū supꝫ faciē remouebit rugaꝛ ꝓtractōez abluēdo et illā dealbat. Sic castitas debet ab boie extergere oēm rugā cuiuscūq̄z vicij. Unū Aug⁹. li. de ꝛginitate ꝺr. Cū vniuersos actꝰ tuos mūdauerꝫ ab oi sorde pcti tūc tibi castitatez intelligas ꝓfuturā. z oi fiducia palmā ꝛginitatis expecta. Hec ibi. ¶ Quinto qz liliū floridū foliū habet incuruatū vt patet ad visū: et Ozias scribit super Lanfr. sic ꝛginitas z castitas debet sp bre būilitatē Unū Aug⁹. sup ps. xcix. dic. Deli est būile cōnubiū q̄z supba ꝛginitas. ¶ Sexto qz liliū granis aureis intꝰ pdcūtibus est decoratū. sic dicit Bernū. sup Lanfr. et claret ad sensuz. Sic castitas debet in se bre auꝝ dilectiōis diuīe q̄ p auꝝ significat. Apoc. iij. Suadeo tibi emere auꝝ ignitū. i. charitatē vt locuples fias. Unū Bernū. in epla. Castitas sine charitate lampas est sine oleo, subtrahe oleū lāpas nō lucet. tolle charitatē castitas deo nō placet. Hec ille. Et aduertendū q̄ grana aurea in lilio sunt tria. q̄ documētū accipim⁹ q̄ castus bō trib⁹ modis debet diligere deū. vt docet Bernū. de diligēdo deo: dicens. Disce amare prudenter: amare dulciter: amare fortiter. Prudēter ne decepti. dulciter ne illecti. fortiter ne oppressi ab amoꝛe dei auertamur. Hec Bernū. O ḡ fidelis xpiane ama castitatē vt floꝛeas z redoleas: nō feteas sed placeas coꝛā deo z angel'is ē liliū inter spinas. Explū nob in ista sctā N. de q̄ est sermo.

¶ Circa secundū de tenoꝛe vel obseruantia scitat. s. castimonie Questio occurrit edificatoꝛia q̄re debeat bō castitatē tenere z summope custodire. Ad q̄d assignant tres potissime rōnes.

Prima ratio p̄cios itatis.
Secūda ratio fragilitatis.
Tercia rō irrecupabilitatis.

¶ Prima rō p̄cios itatis. qz q̄nto aliq̄d est p̄ciosꝰ tāto diligēti est custodiēdū ne pdat. vt patet de lapidibꝫ p̄ciosis z thesauris. Sed castitas est ꝛtus p̄ciosissima supꝫ oēs diuitias mūdi. vñ Eccī. xxvj. Dis ponderatio nō est digna ꝓnētia animi. Ite nō solū est p̄ciosissima sed z cuz b̄ honorabilissima. Unū boiem extollit z angel'is assimilat. z sic dignū reddit honoꝛe angelico supꝫ hūanā dignitatē. Unū Damasce. li. iij. ꝺr. Quāto angelꝰ boie est supioꝛ: tāto ꝛginitas nuptijs est honorabilioꝛ. qz ꝛginal' castitas est angelica vita. Hiero. sup Matth. Oēs ꝛtutes spūales res sunt angelice. p̄cipue tñ castitas res est angelica. p hāc em singularit boies angel'is assimilant. Nec ille. Deni qz castitas nō solū est virtꝰ p̄ciosissima z honoꝛe dignissima. sed z cū b̄ est ꝛtus pulcerrima z xpo amātissima tāq̄z sponsa p̄electa. Unū canit eccl'ia de cast. Veni spōsa christi accipe coꝛonā. q. i. d. p̄p. inēternū. Et de eius pulcritudie amabili dicit ps. Cōcupiscet rex. i. xps decoꝛē tuuz qm ipse est dñs deꝰ tuꝰ. Ad ꝓpositū ḡ videm⁹ q̄ boies mlt'ū sollicite custodiūt z ꝛseruāt hec. s. thesauꝝ p̄ciosissimū. sed castitas est thesaurꝰ abscōditus i agro vt dicit saluatoꝛ Matth. xiij. z expositoꝛes. Item boies mlt'ū sollicite custodiūt suos honoꝛes. q̄a vt scribit Prouer. xxij. Melius est nomē bonū q̄z diuitie mlte. Et ps. xlix. Etb. ꝺr. Maximū bonoꝝ exteriꝝ est honoꝛ. sed castitas est honoris maximi vtpote ā gelice dignitat. vt dictū ē. imo ꝓformitatis xpi z Marie matris ei. Ite multuz sollicite custodiūt z ꝛseruāt decoꝛē ac pulcritudinē suā mulieres. z castitas ē pulcerrimā reddēs aiam ac xpo amabilissimā. Sap. iij. O q̄z pulcra est casta generatio cū claritate: imoꝛtal'is ē em memoria illius q̄ z apud deū nota est. s. p approbationē. ḡ multū diligēter castitas est custodienda supꝫ oēs gēmas p̄ciosissimas. ¶ Secūda rō fragilitatis siue facil'e amissibilitatis. Naz q̄nto aliq̄d est fragilꝰ si tñ est p̄ciosum: tāto diligēti custodit. vt ptz de cristallino cipho respectu vitrei. Et supꝫ hec ō saphirino ac q̄buscūq̄z alijs p̄ciosis. Noui em apud q̄ndā dñm foꝛe ciphū q̄ de saphiro ee dicebat pluscūz i valoꝛe q̄draginta miliū ducatoꝝ. Sed postea accidit p ꝛsolētes frāgi: qō p manio

damno reputabāt deplorabāt et conquerebāt. quāto magis damnū castitatis est deplorāduz. Sed qz castitas est facillime depditiōis z corruptiōis multū fragilis. ḡ mlta diligētia est custodienda. Hoc aūt claret qz castitas etiā sine actu luxurie facillime pdit mortali pctō luxurie z dānabili. ¶ D Si qrit quō sine actu luxurie pdi tur castitas z etiā in vgie. hoc q̄ppe bonū est scire casto hoi vt sciat pcauere vel pniam agere. qa Aug⁹. xxxij. q. v. Nec ex solo. dicit. q̄ qñqz etiā intactis corpib⁹ fugit castitas ipsa de moribus. Respōdet ḡ ad hec q̄ pluribus modis z facillime depdit castitas etiā pter actū luxurie. Prio solo visu. s. cū qs ea intētiōe aspicit psonam vt concupiscat. z Matth. v. Qui viderit mulierē ad concupiscēdū eā iā mechat⁹ ē zc. Secōo solo auditu. s. qñ qs delectabiliē audit vba turpia luxurie cū morosa delectatiōe deliberato aio. Uñ Aug⁹. Cogitatio morosa cū delectatiōe z cōsensu mortalis est etiā sine actu. Tercio gustu z loqla vl munuscula. qñ em̄ qs gustat cibū cū aliq̄ vel bibit vel loquit vel donū dat mala intētiōe: mechat. Est em̄ generalis regula theologorū et pbor̄ q̄ ois actio cui⁹ finis est malus ipsa est mala. Uñ et xp̄s dixit Matth. vj. Si oculus tu⁹ simplex fuerit totū corp⁹ tuū lucidū erit. Si aūt nequā fuerit totus corp⁹ tenebrosum erit. Et loquit de oculo intētionis. Quarto odoratu z ornatu: si fiat intētiōe cupiscēdi. Aug⁹. Concupiscere z concupisci vtrūqz eq̄ dānabile est. Quinto tactu: osculo vl ample xu. hec aūt apō homines facillime fieri hñt. Et sic valde faciliē pdit castitas dū nō sollicita mente custodit. Sed pterea adhuc faciliꝰ pdi pōt sola hois volūtate z cogitatu cū fit ex deliberato aio. Q̄ qz multi libēter peccare vellent si nō timerēt a vindicta vl dēpbensionez aut penam z hmōi. Sed vt ait Aug⁹. z Chrys⁹. xxxij. q. v. Sicut em̄. Volūtas mala p ope reputat. Tercia rō irrecupabilitat̄. Cū em̄ aliqs thesaur⁹ cōsiderat irrecuperabilis fore post pditionē: tāto diligēti⁹ custodia adhibet ne pdat. sicut patz de oculo vl alio mēbro. et de vita corpis. Sed castitas si amissa fuerit nunqz recupari pōt. Iuxta dictuz Hiero. xxxij. q. v. Si paul⁹. vbi ait ad Eustoch. sic. Quesso caue ne qñ dicat de te de⁹. vgo israel cecidit et nō est q̄ suscitet eā. vt hr̄ Amos. v. Audacter inqt dicā: cū oia possit de⁹: suscitare vginē nō pt post ruinā. valet q̄dē liberare de pena sed nō valet coronare corruptā. Hec ibi Hiero. Ad id sunt v. Bis duo noui q̄ nunqz pñt iterari. v. Virgitas tēpus verbū missumqz iuuētus. ¶ E Sed q̄rit. Quid de eo q̄ volūtatē habuit aliqñ peccādi z pdēdi vginitatē: sed hāc volūtatē implere non potuit. Rñdet sm Tho. ij. ij. q. clij. z cōcor. doc. q̄ manēte integritate corpis pōt vgitas mēti recupari p pniam: etiā q̄ ad aureolā si resumit tal̄ propositū ppetuo ptinēdi. Si aūt in carne amissa fuerit vginitas nunqz recupari pōt. vt patuit p Hiero. Icē q̄d de castitate viduali vel coniugali nunq̄d illā qs recupare poterit si peccando effectualiter pdiderit. Rñdet sm Anthoninū florētinū in. iij. pte sūme. ti. ij. q̄ sicut ad aureolā cōsequendā nō sufficit votū vginitat̄ seu propositū sine effectu. sic nec ad fructū conseqndū. Uñ si qs in morte peniteat cū proposito ptinēdi aureā q̄dē habet sed nō fructū nec aureolā si pdidit corpalē vgitatē. Qui vo peccauit i actu luxurie postq̄ corrupt⁹ est vel corrupta si penitēs vixit san⁹ cuz proposito ptinendi nisi mōnialis: habet fructū tricesimū. sed cū proposito cōtinendi simplr habet fructū sexagesimū: qui debet vere viduis. Cētesimū aūt fructū hr̄e nō pōt: ex q̄ semel corrupt⁹ est mente z corpe sicut nec aureolā hr̄e pōt. Q̄z si qs propositū vidual̄ castitat̄ habeat: et tñ qñqz luxuriat sed post peniteat cū proposito ptinēdi simplr: dicit sctus Tho. in q̄rto. dist. xlix. q̄ fruct⁹ nō debet hūjs q̄ incōtinent̄ vixerūt z in fine penitēt. sed ipsis debet tm̄ essentiale pmiū. hec ibi. Et sic patet q̄ in fine penitēdo castitas recuperari nō pōt nec q̄ ad aureolā nec q̄ ad fructū. sed tm̄ q̄ ad aureā siue pmiū essentiale. Qui aūt penitet fortiter in sanitate cū proposito continēdi pōt hr̄e fructū si cōtinent̄ viuat de cetō. Si aūt cadit a proposito nō habebit fructū q̄ debet ptinētie viduali. Et similiter de coniugali si luxurie⁹ adulterādo. tm̄ si penitentiā agit de pctō saluabit̄. O ḡ hō ppende q̄z indicibilē thesauz castitat̄ pdis z irrecupabilē et vsqz ad mortē certa. p cōseruatione ei⁹: exēplo hui⁹ vgis sctē vicz M. Et pseqre legēdā tal̄ sctē. ¶ F Circa tertiū de amore gratiositat̄. s. apō xp̄m dñm Querit quō aia casta possit suā castitatē illesā pseruare vt vsqz ad mortē perseuerare valeat in gra z amore xp̄i sui sponsi tanqz amica pdilecta. Ad qō rñdet q̄ sic lilij flos ser folia hz in se distincta et alba. sic castitas debet hr̄e ser comites tanqz folia puritat̄ q̄bz illesa cōseruat vt xp̄o sit grata. z vsqz in finē pseuerās mereat coronā. ¶ Primū foliū floride castitat̄ ōr aspitas. s. mortificatōis carnis. Uñ. j. Cor. ix. Castigo corpus meū z in seruitutē redigo: ne cum aliis pdicauero ipse reprobꝰ efficiar. Bern̄. Periclitat castitas in delicijs. Et Hiero. in testamēto. Nemo potest firmiter castus pdurare nisi carnē domet. Si vidua que in delicijs viuit mortua est: q̄d faciet puella i delicijs nutrita. Nā nix frigore aspero cōstricta cādet. sed resoluta vtiq̄ in lutū. Sic est de castitate. ¶ Scōm foliuz sobrietas. qa vt Hiero. in testamēto dicit. Luxuria ex radice oritur gule. iuxta illud apli ad Eph̄. v. Nolite inebriari vino in quo est luxuria. Unde etiā Chrysostom⁹ sup̄ p̄s. l. omel. v. Castitas sine comitibus suis ieiunio et vigilantia cito labescit. hūjs aūt robozata perfacile cozonabit̄. i. ad cozonā pseuerabit. ¶ Terciū est opositas. Uñ Isid. de sū. bono ōr sic. Seruū dei sine intermissiōe legere oare z opari oportet ne forte mentē ocio dedi

tã spūs fornicationis surripiat. Cedit eīm labori voluptas: animū aūt vacātē cito ꝓoccupat. hec Isidor⁹. Et Hiero. ad Rusticū monachū dicit Semp aliqd facito vt te diabol⁹ sp occupatū inueniat. Et iterꝝ. Ama sciaz scpturaꝝ z carnis vicia non amabis. Sed de ocio scribit Eccī. xxxiij Multa mala docuit ociositas. Exēplū de sodomit de qbꝫ scribit Eze. xvj. ꝙ hec fuit iniqtas sodome saturitas z ociū. Refert Valeri⁹ in poli. li. vj. c. x. ꝙ Octauian⁹ ipatoz filias suas noluit ociari sed fecit eas in lanificio ifortmari vt sic ab eis vicia vitarent. Idē fecisse legit z Karol⁹ magnus suis filiab⁹. Et sic patz ¶ Quartū folīū est hūilitas. qz vt ait Greg. i moza. sepe de⁹ ꝓmittit cadere sctōs z castos in luxuriā ꝓpt supbiā. Inez Hugo. Sepe hō supbit z nescit: ideoqꝫ ꝓmittit cadere in id qō erubescit. Aug⁹. Supba ỹgitas pstibulū est diaboli. Bern. Audeo dicere ꝙ nec virginitas Marie deo placuisset sine ei⁹ humilitate. Et hūjs patet ꝓpositū. ¶ Quintū est verecūda maturitas. Debet eīm cast⁹ hō esse siluestris z nō discurrēs sociali familiaritate. qz dissolut⁹ facile labit. Un Amb. sup Lu. Discite ỹgies exemplo Marie nō circūcursare p alienas edes. non demozari in plateis. Nā. j. Coz. xv. scribit ꝙ corrūpūt bonos mozes colloqa prauia. Maxime aūt debet cast⁹ hō obseruare vt sit matur⁹ z vecūdus ac mīt̄ cauē⁹ in ꝙuersatiōe mulier⁹ fugiēda. Nā Hiero. in testamento dicit. Uir z mulier ignis z palea: diabol⁹ aūt nunqꝫ sufflare cessat vt accēdat. Hui⁹ plīj nūqꝫ fuit victoz nisi fugiēs Dec ille. Sic etiā de mlīere respectu viri. Sextū foliū est crucis xpi sedulitas. Nā vt Bern. sup canē. dic. nil tā efficax remediū ī oīa viciozꝫ rem ptamēta sic passionis xpi sedula memoria. Idē ibidē. Fremit mūdus: ꝑmittoz⁹: insidiat diabolus. nō cado fūdat⁹ sup petrā xp̄m qñ vulnerū dñi recordabor. Dec ille. Multum g̃ valet p castitatis cōseruatiōe sedula passiōis xpi memoria. qz p b̄ charitas inardescit z dulcescit. z sic carnis cōcupiscētia deficit. Un Greg. Gustato spū desipit oīs caro. Per b̄ etiā hō roborat⁹ ī tēptamēta luxurie. et occidit in se ꝓcupiscentiā. qz vt Aug⁹. ait. crucis xpi dulcis memoria crucifigit i carne vicia. Nā q̄ xpi sunt carnē suā crucifixerūt cū vicijs z cōcupiscētijs Gal. v. O g̃ hō reconde hec in corde et obserua vt possis castitatē seruare vsqꝫ ad mortē exēplo hui⁹ scētē. N. cui⁹ bystoriā p/ legi libeat. Rogem⁹ itaqꝫ dñm Jesum vt det nobis castitat⁹ z puritat⁹ gr̃am z pseueratiā ac tandē in celo gloriam ppetuam Amen.

¶ In dedicatiōe ecclesie Sermo ꝑmus

Ecce tabernaculū dei cū hoīb⁹ z habitabit cū eis eorū de⁹. Apoc. xxj. z ad laudē hui⁹ festi uitat⁹. ¶ Legim⁹ i scpturis charissimi ꝙ scta ecclia varijs noīb⁹ noīat. Nā qñqꝫ noīat tēpluz z b̄a ꝓtēplādo. qz in eo deū z ei⁹ bñficia ꝓtēplari b̄nt hoies cū gr̃a ꝓactōe. Qñqꝫ aūt noīat basilica. vt hr̄ dis. xlij. c. Nō oportz. Et ꝑm Archiō. ibidē. basilica ōr palatiū reg⁹. Basileos eīm grece latine rex interꝑtat. qz palatiū est sūmi reg⁹. i. altissimi ōi. Et ꝓpt̄ b̄ etiā noīat dom⁹ ōi. vt ꝑz Job. xx. z Matb. xxj. eo ꝙ ibi de⁹ habitat. z realit̄ xp̄s ibi ē sub sacro eucharistie. Jtē qñqꝫ noīat ecclia de ꝙse. di. j. Ecclia. Interꝑtat ār ecclia. i. collectio vel cōuocatio. qz ꝓtinet ppl'm conuocatū a deo. vt ait Archiō. Deniqꝫ qñqꝫ noīat tabnaculū qō est militare habitaculū. qz ibi adunat⁹ ppl's militās ꝙ vicia z nō bñs b ciuitatē manentē sz inq/rēs futurā. i. celestē pātiaz. Sic g̃ in bello solet rex inē tabnacl'a militū in medio tabnacl'o suo manere. z ipsi⁹ reg⁹ ꝑsentia milites pl⁹ animant ad pugnā ꝙ aduersarios. sic rex nr̄ xp̄s manet inter nos in suo tabnaculo. i. in ecclia: vt fort⁹ animemur ad pugnā ꝙ vicia. De b̄ g̃ Jobes in Apoc. vbi s. ōr. Ecce tabnaculū dei cū hoīb⁹ z habitabit cū eis. Juxta que verba tria mysteria notabimus ꝓ hoc sermone.

¶ Primū de celebratiōe dedicatiōis p q̄ demō/strat di. Ecce. Scōm de honore venerationis. qz tabernaculū dei.

¶ Tercū de deuotione freqntatiōis. s. ab hoīb⁹ ꝓ gratia acquirenda.

¶ Circa ꝓmū de celebratiōe dedicatiōis ecclesie q̄rit q̄re debeat ꝙlibet fidel' xp̄ian⁹ festiuitates dedicationū eccl'ie singul'annis deuote celebrare. Ad qō pl'es rōnes ꝓcipue z ī ductiue assignant.

Prima rō canonice instituriōis.
Secūda rō imperāde petitionis
Tercia ratio indulgētie z remissiōis
Quarta rō saluifice repsentationis.

¶ Prima rō canonice vl' eccl'iastice instituriōis est qz de ꝙse. dist. j. c. Solēnitates. dicit Felix papa. Solēnitates dedicationū eccl'iaꝝ ꝓ singl'os annos sūt celebrāde. Et Gre. papa. c. Solēnitates eccl'iaꝝ inqt dedicationū ꝓ singl'os ānos solēniter sūt celebrāde: ipo dño exēplū dāte. ꝙ ad festuz dedicatōis tēpli oīb⁹ id faciēdi dās formā cū reliqs ppl'is eandē festiuitatē celebratur⁹ venit. sic scptū est. s. Job. x. Facta sūt encēnia. i. dedicatōis festa in hierosolimis z hyems erat. z ambulabat Ihesus in tēplo in porticu salomonis ꝛc. Dec ibi. g̃ obediendū est eccl'ie institutiōi de hac celebritate faciēda exēplo xp̄i iesu. ¶ Secūda rō ipetrāde postulationis. quia hodie in officijs z missis orat sic. Exaudi ꝙpic⁹ dñe z cōcede vt ꝙsquis b̄ tēplū bñficia petitur⁹ ingredi cuncta se impetrasse leteť. Idcirco poterit hō p orōnez eccl'ie hodie ipetrare qō non potuit toto anno obtinere p seipm orādo. qz dicente Hieronymo. impossibile est p/ces ml'oꝝ ñ exaudiri. Nā exēpli gr̃a Rex celeri⁹ exaudit totā militie curiā supplicātē p aliq̄ vl' aliqbꝫ g̃ vnū militē supplicāte p ill'. Et papa totuz

In Dedicatione ecclesie

cetū cardinaliū supplicātē magis audit q̄z vnū cardinalē. Et abbas vel epūs totū ꝙuentū vl̄ capitulū supplicātē q̄z vnū de ill̄. Dz hodie tot⁹ cōuētus cū eccl̄ia orat p singulo q̄ bñficia petitur⁹ ingredik tēplū. g̃ pl⁹ exaudik. Ūñ Petr⁹ j. cano. iij. c. hortak di. Oēs vnanimes estote i orōe. Et ifra. q̄ oculi dñi sup iustos z aures ei⁹ in p̄ces eorū. vult⁹ aūt dñi sup facientes mala. Nec ibi. q̄ tales dispdet dñs vt addik in p̄s. ¶ Tercia rō indulgētie z remissiōis. Nā si q̄s deuote visitat dedicatōes eccl̄iaꝝ indulgētias ꝙsequet z reatuz pctoꝝ remissiones. Et certe ꝑ hec spūalia ordinata sunt festa dedicatōis: nō ꝑ laute ꝙmedere bibere: ludere: vel chorizare aut inebari in tabna. q̄ multi heu hodie faciūt. z sic istū diē in seruitio diaboli expendūt. z pctā poti⁹ aggregāt q̄z indulgētiā ꝙseq̄nt. ¶ Ad id refert exēplū Guil. in li. de apib⁹. z discipul⁹ i pmptuario suo di. q̄ mlier ꝑcat z vana erat q̄ in oīi fere festo dedicatōnis choreas ꝙiūgere ꝙsuevit z i alijs festis duz potuit fecit. Quadā vice ludētib⁹ iuuenib⁹ viris iuxta choreā: bacul⁹ q̄ pilā ferire conabak vnus viroꝝ illoꝝ de ipi⁹ viri manu elapsus: dictā mulierē ducētē choreā in capite pcussit z mox necauit. Ūñc oēs ꝙfusi corp⁹ mortuum ꝓinq̄ ad domū ꝓriā detulerunt. Uenīēte aūt ꝑ byko ad dicendū vigilias. Ecce thaur⁹ nigerrim⁹ imo demon pessim⁹ cū mugitu occurrēs feretꝝ cū corpe deiecit: z cornib⁹ illis dissipās mēbratim cōfodit: ita vt visceribꝫ hincide dispīsis fetor fieret intolerabilis. Fugiētib⁹ cūctis cadauer laceratū relinq̄tur. z die alēo illi⁹ fetore ī minuto: cognati accedētes frusta mēbroꝝ cadauer⁹ sublata extra cimiteriū sepelierūt. et sic ptz. ¶ Dz q̄rik. Cur spūsctūs i eccl̄ia sic ordiauit vt dedicatiōz deuote visitātes idulgētias ꝙseq̄nt. s. ab epīs dedicatibus ꝙcessas i anniuersario dedicatōis ꝓ singul⁹ annis. vt ptz extra ō pe. z re. c. Cū ex eo. Ad qō respondet q̄ ꝫ ordiauit spūsctūs p̄ib⁹ rōnib⁹ ꝫm doc. Pria z potissima causa hui⁹ ē vt oñdat deus bonitas imēsa z mīficordia. cū ꝓ ꝫ oñdat deus se pl⁹ velle acceptare modicū op⁹ ex charitate fctū. vicz pegrinatōem: orationē vl̄ elēosynā q̄s q̄ velit pati penā magnā iuxta ab ipa aīa i purgatorio. ¶ Scōa cā vt hoies ꝓ indulgētias moneant ad venerādū reliq̄as sctoꝝ q̄ fuerūt organa spūsscti ꝓ quē ad agendū q̄z bona mouebant. vt Aug. dic̄. Placet eni deo honorari sctos z eorū reliq̄as q̄s etiā ipe deus honorat dū i p̄sentia eaꝝ miracula facit. ¶ Tercia cā vt hoies nō desperēt penas purgatorij q̄s audiūt fore horribiles in futuꝝ euadere posse facilik. s. ꝓ opa pietatis z idulgētias. Ūñ ꝙsulēdū ē illis q̄ mlta pctā ꝙmiserūt z tñ pua pniaz agūt vt req̄rāt idulgētias q̄z q̄cqd superest i purgatorio optz psoluere. Ubi vt Aug. i ser. de igne purgatorij dic̄. Gui⁹ ē puniri i purgatorio q̄diu ocul⁹ claudi z apiri possit q̄z fuerit illa pena quā btūs Laurēci⁹ sustinuit i craticula. Et ad idē ōt Aug. in decre. di. xxv. Qui in alio seculū. q̄ ignis purgatorij miro mō gusset. supat em̄ oēz penā quā passi sūt martyres vl̄ q̄cūq̄z malefactores i hac vita pati potuerūt. O q̄ntū valēt g̃ indulgētie. Dz q̄ibꝫ valeāt dicem⁹ breuik ifra arti. iij. f̄m ōis. ¶ Quarta rō q̄re fidelis debeat deuote celebrare dedicatōez ē saluifice repsentatōis. q̄ gaudiū festiuitatis dedicatōis repsentat nob⁹ etne saluz⁹ gaudiū q̄ habebim⁹ i celo. In hui⁹ signuz altaria z imagies ac eccl̄ia decorāt: lumīaria accēdūt: organa ꝙcrepāt: z iocūde festū dedicatōis celebrat. ¶ Aduertendū aūt ē q̄ sic Bern. i ser. q̄ icipit Festiuitas doz Ea inq̄t q̄ in ꝙsecratōe eccl̄ie fiūt necessariū est in nob⁹ impleri spūalit̄. si vicz volum⁹ saluari atq̄z ad gaudia supne patrie puenire post mortē. Primo eni ad apiendū ostiū bacl̄o pastorali pcutit dicēdo. Apite portas p̄n. ve. z eleua. por. eter. rē. et b̄ fit ter circūeūdo. z sic q̄libꝫ vice ad ostiū puenies epus pcutit. q̄ significat vt hō debeat cor suū deo pulsanti apire: z in cor ꝓ fidē z amorem xp̄m suscipe ꝑ tria bñficia. s. creatōis: redēptionis z pmisse glificatōis. De his Anſ. ōt sic. Certe dñe q̄z me fecisti debeo amoꝛi tuo meipm⁹ quū. q̄z me redemisti debeo amoꝛi tuo meipm⁹ quū z oñe q̄d possum. q̄z tāta pmittꝝ debeo amori tuo meipz totū. z tātū debeo pl⁹ q̄z meipm⁹ q̄n tū tu es maioꝛ meipo ꝓ quo dedisti teipm. et cui pmittis in celo teipm. hec ille. ¶ Scōo bñdicta aq̄ eccl̄ia aspgik. q̄ significat q̄z nos debem⁹ ab lui i baptismo. z tandē de pctis ꝙmissis ꝓ aquas lachrymaꝝ. Job. xiij. Si nō lauero te nō habebis pt̄ mecū. ¶ Tercio cruce depingik: q̄ significat imitatōem crucis xp̄i. Gal. v. Qui xp̄i sunt carnez suā crucifixerūt cū vicijs z ꝙcupiscētijs. ¶ Quarto duodecim lumīaria añ cruces ponūt q̄ significāt. xij. apl̄os. et ꝓ eos dē duodecim articulos fidei p̄dicatos. q̄s oēs et singulos debz ꝙfiteri hō. q̄z sine fide impossibile ē placere deo. Hebre. xi. ¶ Quito clemētis alphabeti greci z latini in pauimēto eccl̄ia inscribik ad significādū q̄ erudiri debz hō in his q̄ sūt fidei z necessaria ad salutem. Quia vt scribik Prouer. xiiij. Accept⁹ ē regi. id ē xp̄o mīster intelligens. s. p̄cepta. Q̄z aūt in pauimēto inscribik significat q̄ hō vsq̄z ad mortē dz ꝓseuerare i his q̄ sunt fidei z de necessitate salutis. Nā sub pauimēto sepeliunt hoies i eccl̄ia. significāt g̃ ꝙseuerātiā vsq̄z ad mortē. Apocal. ij. Esto fidel⁹ vsq̄z ad mortē z dabo tibi coronaz vite. Ad designādū etiā b̄ idē: cineres cribrant i pauimēto eccl̄ie dū cōsecrat. ¶ Sexto figurate cruces christmate vngunt ad significādū opa misericordie z pietatis. Mat. v. Bti mīsericordes q̄m ipi mīsericordiā ꝙseq̄nt. ¶ Septio q̄z ḡna thuris i altari incendunt z p̄cremāt. ad significādū ardorē charitatis z oratōem. Ūñ ꝑs. petebat di. Dirigat dñe orō mea sic incēsū i ꝙspectu tuo. O q̄ hō si vis q̄ire ad tēplū celeste vbi cū deo sine fine gaudere ha

bes:obserua hec ꝑmissa. Aperi cor xpo p cõuer/
sionẽ.age pniam.serua fidẽ vsq; ad mortẽ z a ꝑ/
ceptis dei nõ declina. exerce pietaꝫ opa. ardẽter
deũ ama z deuote ora.et sic saluaberis. F

¶ Circa secundũ de honore veneratiõis.s.eccl'ie
qrit̃ qualiter debeãt fideles venerari sctãm eccle/
siã. Ad qõ respõdet recolligẽdo er dictꝫ doctorũ
q ꝑcipue ꝯtuor modis tenet̃ qlibet xpian⁹ eccle
sia reuereri. Et ad hos reduci pñt alij pl'es mo/
di cõcurrẽtes. ¶ Primo bũiliter z deuote ecclesi/
am ingrediẽdo z corã diuia maiestate reuerẽter
se gerẽdo.vñ Greg.papa extra de imuni.eccl'iaꝝ
ca. Decet domũ dñi.li.vj.ẽt. Decz domũ dñi scti
tudo.decet vt cui⁹ in pace fact⁹ est loc⁹:ei⁹ cultus
sit cũ debita veneratõe pacific⁹. Sit itaq; ad ec/
clesias bũilis z deuot⁹ ingressus.sit i eis ꝺeta cõ
uersatio:deo gr̃a:inspiciẽtibꝫ placida zc. Nec ibi
vñ qñ bõ intrat eccl'iam cogitare debet qz corã
diuia maiestate z ꝑsentia xpi in sacramẽto vadit
ac ad cõspectũ angelor̃ z btõr̃ christo astantiuz
intrat.et ideo valde bũili timore z reuerẽtia acce
dere debet. Extrẽplũ de btõ Hiero.i epl'a ꝙ Uigi/
lãtiũ dicẽte sic. Qñ irat⁹ fuero vel aliqd mali in
aio meo cogitauero, vl' me nocturnũ fantasma
deluserit:basilicas martyr̃ itrare nõ audeo: ita
tot⁹ in aĩa z corpe cõtremisco. Nec Hiero. Et sic
pater. Sed beu mõ q̃s ml'ti accedũt supbo orna
tu:ml'ti ira:cõcupiscẽtia et alijs vicijs pleni. nec
de pcis cõpunguñt. Cõtra q̃s Aug⁹. in Omel'.
q̃dã dicit. Si dñs eiecit vẽdẽtes z emẽtes ea q̃ of
ferebañt in tẽplo:q̃nta putas aniaduersiõe pu/
niet si ibi iueniet vicios⁹:ebrios⁹: luxurios⁹:
supbos z q̃slibet ipenitẽtes. ¶ Scõdo diuinis so
lis in eccl'ia intrẽdo z in ea nil incõgruũ agẽdo
Vñ Aug⁹. dis.xlij. In oratorio iñt̃ pter orãdi z
psallẽdi cultũ pẽit⁹ nil agañt:vt noi huic z opa iu
giter impẽsa ꝑcordẽr. Itẽ ꝑdicto cap'o Decet do/
mũ dñi.li.vj.ẽt.q attẽdañt in eccl'ia intẽt⁹ ꝑcor/
dijs sacra solẽnia.deuot⁹ orõnibꝫ insistañt.nullus
cõclamationẽ moueat vel ipetũ, cessent vana et
ꝓbana colloq̃a. cessent cõfabulatiões q̃libet et
alia q̃ diuinũ pñt turbare officiũ aut oculos di
uine maiestat⁹ offẽdere. cessent i ecclesijs earũq;
cimiterijs negociatiões.z ꝑcipue nũdinaꝝ ac fo
ri cuiuscũq; tumultus.oisq; secularium iudicior̃
strepit⁹ conꝯescat. Hec z pl'a ibidẽ. ¶ Que/
rit̃. Nunqd peccat mortal'r q̃ aliq̃ ꝑdictor̃ facit
in eccl'ia. Rñdet fm fratrẽ Angelũ de Claua. in
sũma q nõ. nisi faceret talia q̃ totalit̃ impediret
orationẽ tpe debito. Alia añt nõ sũt mortalia ni
si ex se sint mala. vel nisi qs ex ꝓtẽptu faceret. Et
sic intelligẽda sunt ꝑdicta. vñ z tex. di.c. Decet. in
fi. fat⁹ ꝙsonat. qz dicit q ordinarij b̃ faciãt obser/
uari:suadẽda suadeãt et inꝺicta cõpescãt. Sed
qd de cãdelaꝝ vẽditiõe q̃ fit in eccl'ia. Rñdet idẽ
frater Angelus q videt esse tolerabilis. Nec ob/
stat q dñs eiecit vẽdẽtes in tẽplo.qz ibi fiebãt pa
cta z multa ꝓturbãtia cultũ diuinũ.sed in vẽdi/
tione cãdelaꝝ nullus fit strepitus z ideo nõ ꝓhi
beť. Sec⁹ esset de alia negociatiõe.qz illa est ꝓhi/
bita. ¶ Tercio fideles tenenť venerari eccl'iaz sin
gulis dñicꝫ z festꝫ diebꝫ visitando z missam inte
grã audiẽdo.hoc em̃ est ꝑceptũ de ꝙse.dis.j. Mis
sas. ¶ Quarto imunitates,i.libertates ecclesiasti
cas obseruãdo et in nullo violãdo. ¶ Iste
añt imunitates eccl'ie sunt pl'ime de qbꝫ lõgũ fo/
ret loq̃.sed de aliqbꝫ tm̃modo q̃ sunt magꝫ necesꝫ
sarie explicari ppl'o alijs dicamus. Una est q
abstrahi ꝑ vim nullus debet de eccl'ia vel cimite
rio.nisi ille q̃ cõfugit ad eã esset public⁹ latro.s.q̃
stratas publicas insidijs z aggressiõibꝫ obsidet
vt deꝑdeť trãseũtes oẽs.sic et pirate.vl' nisi sit no
cturn⁹ depopulator agror̃.i.vastator vl' conua
stor segetũ.tales em̃ impune abstrahi pñt.extra
de imuni.ec. Inť alia. Itẽ q aliq̃ maleficium.s.
homicidiũ vel mutilatione vel q̃dcũq; graue et
enorme delictũ cõmittit in eccl'ia sperãs se ab ec/
clesia defendi:talis abstrahi põt. Sec⁹ i nõ enor
mibꝫ.sec⁹ etiã si extra ecclesiaz cõmitteret et extra
cimiteriũ.extra co.c fi. Secũa est q bona cleri/
cor̃ inuadere nemini licet.qz sunt bona eccl'ie.et
inuadẽtes sunt excõicãdi.xij.q.ij. Eccl'iaꝝ. Ter
cia q cũ clericꝫ i choro laici nõ debẽt stare. de vi.
z ho. cleri.c.j. Quarta q donata vel derelicta
in testamẽto defraudare nõ licet aut negare aut
demorare.sed integre z celeriť reddere.aliter gra
ue pctm̃ cõmittit.et est excõicãdus q̃ hec facit.xiij
q.ij. Qui oblatões.z ca.se. Quinta q ecclesiam
vnã q̃cũq; ledit oẽs ledit.qz eccl'ie ꝑticulares sũt
mẽbra vniuersal' eccl'ie.xxiij.q.j. Loquiť. Sicut
a sil'i q̃ tãgit aurẽ totũ hoiem tetigisse dr. Aduer/
sant hec heretici z q̃q; vsurpãtes bona eccl'ie vel
monasterij.et q rapiũt aliq̃ bona in eccl'ia repo/
sita:tales diuino iudicio plagañt. Refert Valeri
us li.j.rubrica de religione.q q̃dã noie Flaccus
a q̃dã tẽplo tegulas ꝑ domo ꝓpria fecit portari.
ꝓpter qõ duos filios ꝑdidit z demẽs fuit effect⁹.

Septa est q frãgere ecclesiaz vel furari ea q̃ in
illa sũt nõ licz.qz sacrilegiũ ẽ.xvij.q.iiij. Quisq;s.
et effractores ipso facto sũt excõicati. Septia q
guidagia z pedagia siue thelonia ꝑsone ecclesia/
stice nõ tenenť.nec etiã ꝑ reby suis q̃s nõ cã nego
ciatiõis deferũt vel deferre faciũt. Et q̃ exigũt ab
illis ipso facto sunt excõicati.extra de cẽsi.q̃q̃.li.
vj. Octaua q iuder secularꝫ nõ põt iudicare de
psonis z reb⁹ eccl'iasticis.extra de foro cõpe.ꝑ to
tũ. Nona est q in habitaculũ seculare eccl'ia de
cetero nõ ꝙuertať. Nec vasa eccl'iastica nec corti/
ne nec vestimẽta z cetera vsibꝫ secl'aribꝫ debẽt ap
plicari.de ꝙse.di.j. Ligna.et q̃q; c.seq̃ntibꝫ. Exẽ
plũ legit̃ de Balthasar rege q cũ i conuiuio cũ vro
ribꝫ z optimatibꝫ ó vaſ tẽpli dñi biberet:appue/
rũt tres digiti manꝰi piete scribẽtꝫ Mane tethel
phares.z diuino iudicio eadẽ nocte rex interfect⁹ ẽ
Dañ.v. Itẽ Valeri⁹ vbi s. ffert. q Põpei⁹ postq̃
stabl'ari fecit eq̃s i porticu tẽpli semel: de cetꝫ

infortunatus z victus fuit in oi pugna hostiū q̄ antea fuit fortunatissim⁹. O vtinā hec aduerterent milites z nobiles moderni z discerent venerari ecclesias z cleros. ¶

¶ Circa tercīū de deuotiōe freq̄ntatiōis aliq̄ q̄runt. ¶ Prīo Utr̄ hō q̄tiēs intrat eccl'iaz totiēs habeat p deuotiōe idulgētias ꝓcessas. Ad qō respōdet ꝑm Tho. in. iiij. di. xx. q̄ indulgētia aliq̄n est determiata ad tp̄s. puta q̄cūq; vadit ad talē ecclesiā vsq; ad talē tp̄s hab eat tantū de idulgentia. z tūc intelligit semel tm̄. Aliq̄n aūt est indulgētia pennis. sic in eccl'ia scti Petri rome. xl. dierū z tūc q̄tiēs q̄s vadit totiēs ꝓsequit indulgētiā si tm̄ hō fuerit debite dispositꝰ ad ꝓseq̄ndū indulgētias. ¶ Scdo q̄rit q̄li deuotiōe debet hō esse dispositꝰ vt possit ꝓseq̄ indulgētias. Rūdet ꝑm doc. cōit sup. iiij. dis. xx. q̄ ad h̄ q̄tuor sūt necessaria. Primū est q̄ sit vere cōritꝰ de pctis mortalib⁹. Rō ꝑm Petr⁹ de pal. q̄ manēte offensa reatus pene tolli nō pōt. Scdm est q̄ credat tātam ptātez esse apud eccl'iā. s. q̄ remittere pōt pctā p indulgētiā. Tercīū est q̄ sit subditꝰ p̄lati ꝓcedentis idulgētias. q̄ ep̄i nō pñt ꝓcedere idulgētias illis q̄ sūt de alia dioces'i. nec legati illis q̄ sūt extra termios sue legatiōis. Solus papa pōt dare plenas z i toto orbe idulgētias. xxiij. q. j. Nō cunq;. Et de pe. z re. Cū ex eo. Quartū est q̄ faciat id p q̄ dant indulgētie. al's non ꝓsequit q̄s habeat bonā volūtatē. De hūs pl'a sermōe alio p̄t; secūde. ¶ Tercio q̄rit. Quid si alīq̄s ali⁹ facit p eo id p q̄ date sunt indulgētie. Rūdet ꝑm frat̄ Ange. Cōis est opinio doc. q̄ si indulgētiā cōcedēs exp̄mit: valebit. al's nō. Et si h̄ exp̄mit: etiā si ille p q̄ facit sit mortu⁹: valebit illi mortuo nō p modū idulgētie sz p modū suffragij. ¶ Quarto q̄rit Utr̄ q̄ ꝑe eccl'iam morat ꝓsequat indulgētias sic q̄ a remot; venit. Rūdet ꝑm Tho. in iiij. dist. xx. q̄ etiā vicin⁹ eccl'ie z sacerdotes ac clerici etiā ꝓsequunt sic ille q̄ veniret a mille dietis q̄ hec remissio non ꝓportionat labori sed merit; christi z sctōr̄ q̄ p̄ idulgētias dispēsant. Uerūtm ille q̄ plus laborat pl⁹ acq̄rit de merito essentiali. sicut et ille q̄ maiori deuotiōe charitat; visitat eccl'iam pl⁹ acq̄rit de essentiali p̄mio. O ḡhō deuote visita eccl'ias vt habeas gr̄az z tādē gl'iaz.

¶ In dedicatione ecclesie Sermo. ij.

Terribilis est locus iste: nō est h̄ aliud nisi dom⁹ dei z porta celi. Beñ. xxviij. A Uerba ista dixit Jacob p̄triarcha de q̄ legit q̄ cuz p̄geret in Aran et venisset ad q̄ndā locū q̄ ꝑm doctores vt dic̄ Lyra fuit mons Moris vbi Abraā au⁹ su⁹ offerre volebat Isaac. volēs ibidē Jacob req̄escere post solis occubitu: sulit lapides tres q̄s supponēs capiti dormiuit: vidit q̄z i somnis scalā stantē sup terrā z cacumē ei⁹ tāgēs celū z angelos dei ascēdētes z descēdentes p̄ eā z dñm innixū scale dicentē sibi. Ego sum dñs de⁹ Abraā patris tui z de⁹ Isaac: terrā hāc tibi dabo eriq̄z semē tuū q̄si puluis ꝛre. Lyra dic̄ q̄ tūc reuelatiōe ista cogit Jacob mysteriū trinitat; et vni⁹ essentie in diuis in h̄ q̄ tres lapides capiti supposuerat z euigilās inuenit q̄ illi tres lapides facti erāt vn⁹ lapis. Cogit etiam mysteriū diuīe incarnationis in scala q̄ ex mīt; gdib⁹ ꝓstituit. et sic significabat grad⁹ generationū p q̄s xp̄s descēdit ab Abraā vsq; ad virginē Mariā q̄ xp̄m peperit. Q; aūt pes scale tāgebat et cacumē celos: significabat q̄ xp̄s de⁹ z hō fieret q̄ angelos letificaret ruinā coz repando ex hoib⁹. Uidit etiā futurus esse q̄ ibi fūdaret tēplū. Cū ḡ euigilasset de somno ait. Uere dñs est i loco isto. q̄ mysteria diuia erāt ibi cōplēda z cult⁹ diuin⁹ ibi vigere debebat pauēsq;. i. admirās ōi benignitatē ait. Terribil' est. i. venerabilis loc⁹ iste: nō est h̄ aliō nisi dom⁹ ōi z porta celi. q̄ in q̄dā loco ꝓpinq̄ passus ē xp̄s cui⁹ passio celū apuit. z ideo dicit porta celi. Hec ꝑm Lyrā. Et q̄ dom⁹ vel tēplū illō ve. te. figurauit domū sctē eccl'ie cui⁹ bodie dedicationē colimus: idcirco de ea canunt hec ꝟba in missa hodierna. Terribil' ē loc⁹ iste z̄. Uñ tria mysteria notabim⁹ p hoc sermone ad honorē dedicatōis

¶ Primū de eccl'ie terribilitate. q̄ ōr. Terribil' ē (loc⁹ iste.

Secundū de eccl'ie dignitate. q̄ ōr. nō est h̄ aliud nisi dom⁹ dei.

¶ Tercīū de laudis diuine celebritate. ꝓpter q̄ etiā ōr. porta celi. vt infra dicet.

B¶ Circa p̄mū de eccl'ie terribilitate q̄rit. q̄re sctā eccl'ia ōr terribil' cū pot⁹ sit amabil' ꝓ sanctitatē z diuia bñficia q̄ ibi hoib⁹ p̄stant. Ad q̄ respōdet q̄ sctā eccl'ia licet sit amabil': cū h̄ tm̄ est terribilis triplici ratione.

¶ Primo ꝓpter dei p̄sentiā z maiestatem.

Scdo ꝓpter diaboli deterrendā potestatē

Tercio ꝓpter tēpli reuerendā scritatem.

Primo ꝓ dei p̄sentiaz z maiestatē. q̄z in eo de⁹ specialit habitat. et realiter xp̄s dñs in sacro cōtinet ibidē. vñ Ps. Dñs in tēplo sctō suo: dñs in celo sedes ei⁹. oc'li ei⁹ in pauperes resp. palpe. e. inf. fi. ho. Dñs in cētro. iustum z ipiuz: q̄ āt diligit iniq̄. o. a. su. pluet sup p. la. Ignis sul. z spūs p. ps ca. coz. Quib⁹ ꝟbis docet q̄ de⁹ q̄ hz sedē glie i cel: habitat specialit in tēplo sctō. Et sic in cel' sic z in tēplo videt oēs act⁹ hoim. Et q̄dez tripl'r respicit hoies vt ibidē notat. scz Prio penitētes oc'o misericordie. ió ōr. oc'li ei⁹ resp. in paupem. i. bñuolē se recogñscentē de pctis z pauptate meritoz. Secūdo iustos oc'o amicicie ad remūerandū in celesti bñtudine. Tercio ipios z in pctō iacētes respicit oc'o iusticie ad punīēdū in inferno. vñ ōr. palpebre ei⁹. i. oc'li: in cētro. fi. ho. i. scrutat coz act⁹ dñs in cētro. iustū z ipiū z̄. Sed q̄re ōr: pluet sup pctōres laq̄os ¶ Rūdet Lyra. q̄ pctōres freq̄nt̄ improuise moriunt z subito. et sic sic aues ipro-

uisse capiunt laqueo ifernali. Job.xxj. Ducūt in bōis dies suos z i pūcto ad iferna descēdūt. Itez ḡre addit. Ignis sulphur z spūs ꝓcel. ps calicis eoꝝ.z nō dic:totū calicē eoꝝ. sed ps calicis dicit. Ānder fm Lyrā ad significādū q in gehēna tanta est pena q nō pōt explicari vbis totalit. O ḡ pcōr age pniam. O hō qū intras eccl'iaz hec recogita qz deꝰ ibi p̄sens est q tua facta nouit z te iudicat fm opa vl' ad vitā vel ad morte.z sic ꝓ reuerētia dei est terribil' eccl'ia. Nā si diligēter hō hec aīa aduertit deterreť z mouet ad pniaz ¶ Scōo ꝓpt diaboli deterrēdā ptārē. s.in eccl'ia. Nā domꝰ dei ē terribil' diabolo ꝓpt multa. Primo ꝓpter erectas inibi cruces. Scōo ꝓpt fusas oratiōes. Tercio ꝓpter sctōrū pl'imas reliqas et imagies. Quarto ꝓpter angeloꝝ exercitꝰ ibi diffcurrētes z cetera q̄ sunt i eccl'ia sctā. Sz heu peccatores visitātes eccl'iam nullū horꝝ ptimescunt hū fidē peiorē habēt demōib. Ūñ Aug.dic. Luz dilectōe fides est christiani:sine dilectōe fides est demōis. O vtinā fides maloꝝ xp̄ianoꝝ essz sic fides demonū q̄ credūt z ptremiscūt vt ōr Jaco.ij Isti aūt z si credūt nō tñ ꝓtremiscūt. Ubi aduertēdū sic p̄misi q diabolꝰ in eccl'ia et vbiqz ꝓtimescit crucē xp̄i. Ūñ Abryť.dic. Ubicūqz demones signū crucis dñice viderint fugiūt tāqz canes timētes baculū q̄ plagā ꝓceperūt. Sed malus xp̄ianꝰ crucē xp̄i adorat labijs nec corde pertimescit nec ꝓpugit de pctis.ḡi ꝟ peiorꝝ est demone. ¶ Scōo diabolꝰ ptimescit orōes i eccl'ia fusas.vñ Aug. Orō est aīe p̄fidiū:deo obsequiū:diabolo suppliciū.ꝓpea diabolus clamauit d. O Bartholomee apl'e incēdūt me orōes tue. Malus aūt xp̄ianꝰ etiā si q̄qz deū orat tñ deū offēdere pctis nō formidat: nec curat vt exaudireť oratio eccl'ie.p se fusa i missa z officio: qz nō dispōit se ad pniaz. Prouer.xviij. Impiꝰ cū i pfundum venerit pctōꝝ ꝓtēnit: sz seq̄ť eū ignominia. Tercio diabolꝰ ptimescit sctōꝝ reliqas z imagines. vñ Abryť.i ome. Ut latrōes milites regis declinānt:sic demōes martyrū z ꝓfessorū corpa pauēt z fugiūt. ¶ Quarto deniqz diabolꝰ ptimescit exercitū sctōrū angeloꝝ:vt ptz.sed malꝰ xp̄ianꝰ nec sctōs curat: imo q̄qz blasphemat. nec angelus custodē reuereť faciēdo i p̄sentia eiꝰ peccatuz.nec eiꝰ monita saluba suscipit vt ꝓuertereť. ꝓpt qō i iudicio ampliorē penā .s.i corpe z aīa sil' accipiet q̄ vnq̄ť in ppetuū. Ysa.vl. Ignis eoꝝ nō extinguet z vmis eorū nō morieť. Insup etiam ab ipo demone torq̄bit.qz Greg.dic. Demōes quos incē tores habuimꝰ i culpis:tortores habebimꝰ i penis. Patet ḡ q ecclia est terribil' diabolo. O vtinā esset terribil' z malis xp̄ianis vt scz qñ ingrediunt eccl'iam deterrerenť de pctis z ꝓuerterenť ¶ Tercio ꝓpt tēpli reuerēdā scritatē:qz deo est cōsecratū z dedicatū.z ideo est multū terribil'.i.venerabil' ne offendať.sed reuerēter hō illō ingrediatur z būilit ac deuote se habeat. Ūñ extra de immu.ec.c.decet domū dñi.lib.vj. Grego.papa ōr. Sit ad eccl'ias būilis z deuotꝰ ingressus z ꝓuersatio deo grata zc. Ūñ Aug.i ser.hodierno. Rogo vos frēs diligēter attēdite. Si ad mēsam vel domū cuiuscūqz potētis hois nemo p̄sumit cū vestib ꝰ scissis z inq̄natis accedere:q̄nto magis a quouis eterni regis debet se vnuſq̄sqz inuidie vl' odij veneno pcussus vl' iracūdie furore replet cū reuerētia z būilitate subtrahere. ꝓpt illud qō scriptū est. Vade ꝑius reconciliari fratri tuo z tūc veniēs offeres munus tuū. Nec ille. Et licz locꝫ tur q hō eucharistiā nō audeat accipe i pctō:tamen etiā si hō non ꝓmūicat debz ꝓpter reuerētiā p̄sentie corpis xp̄i dū est in eccl'ia se recognoscere z pniam agere ne diuinā vindictā ꝫ se ꝓuocet. qz vt dic Abryť. Dñs Jesus cū esset pijssimꝰ z mansuetissimꝰ hoim :in nullo tñ tā seuerā vindictaz exercuit sic in templo ꝫ emētes z vēdētes ḡs flagello de funicul' facto eiecit:eo q irreuerētiā faciebant dei tēplo.q̄nto magis duriꝰ iudicabit eos q̄ vicijs fedati sunt z sic in eccl'ia manēt nec ꝓpūgunť. O ḡ hō ꝓsidera qz i eccl'ia es sctā corā ꝺo:z ideo emūda ꝓsciētiā. Nam quō audet ḡs inimicus regꝫ corā eo stare nisi veniā postularet ꝑstratus.sic tu corā deo nisi peniteas z sic veniā postules. Aug. Scio deū inimicū esse omī criminoso. ¶ Circa scōm de eccl'ie dignitate sit ꝓclusione qō canit eccl'ia i officio di. Templū dei sanctū est.dei structura est.dei edificatio est. Pria ḡ dignitas est q ōr sctm. Et ꝟ ꝑmo qz sctō uoi dei altissimi dedicatū. Unō.ij. Paral'.viij. dñs ait. Elegi z sctificaui mihi locū istū .i.tēplū vt sit nomen meū ibi i sempit̄nū z pmaneant oc'li mei z cor meū ibi cūct̄is diebꝫ.aureisqz mee erecte ad orationē eius q̄ in loco isto orauerit. Nec ibi. Et q̄ patz q deꝰ posuit in tēplo nomē suū z cor suū. i. amorē erga deū laudātes ibidē.oculos ad aspiciēdū amabilit ꝺuotos z penitētes i eccl'ia. z aures ad exaudiēdū ibi hoim orōes. Scōo ōr sanctū qō interp̄tať ḡsi sanguie tinctū: qz ad ꝓficiendum et ꝓfuādū ibidē corpus xp̄i et sanguinem deputatū. Tercio ōr sctm qz sctis opib ꝰ diuine laudis z oratōis ac cultus dei mancipatū. z iō Aug.di.xlij.c. In oratorio inq̄t ꝑter orādi z psallendi cultū penit ꝰ nil agať vt noī huic z opa iugiter impēsa ꝓcordent. Nec ille. Ūñ peccāt ibi ridentes z iocātes. Quarto qz sctōꝝ corpib ꝰ sepulchris ac reliquijs ꝓdictis ꝓsecratū z sctōꝝ imaginib ꝰ decoratū.ḡ zc. ¶ Scōa dignitas.s.tēpli: qz ōr dei structura. Sz q̄re ꝟ cū ꝓstruať ab hoib ꝰ. Ānder q licz eccl'ia ꝓstruať ab hoib ꝰ:tñ ꝑ deo z eius cultu fit fm deū ac ꝓpt deū. vt.s.hō deū colēdo z eū adorādo in suo tēplo mereať hre deuz in celesti p̄mio Legiť q Abrahe colēti deū post q̄ edificauerat altare sibi z tādē decimas obtulerat apparuit sibi dñs ꝑ visiōem dicēs. Noli timere Abraam ego ꝓtector tuꝰ suz z merces tua magnanimis. Gen.xv. ¶ Sz q̄riť qualiter

De dedicatione templi

homo in constructione vel fundatione tẽpli aut capelle vl' altar⁹ z hmõi debeat se hre vt possit celeste pmiũ a deo acqrere. Respondet Chrys. sup Matth. di. sic. Pharisei dicebant apõ se. Si bñ fecerim⁹ pauprib⁹ nõ multi vident et p tpe videt. nõne g̃ melius edificia facimus q̃ oes aspiciũt et non solũ in hoc tpe sed etiã in posterũ. Q̃ ilipies q̃d pdest post mortẽ ista memoria si vbi es torq̃ ris. i. in inferno. et vbi nõ es laudar⁹. s. in h̃ mõo. Si g̃ iuxta alia bona fecerit hõ edificia sctã: addi tamentũ est boni. Si aũt sine alijs bonis opib⁹: passio est gl'ie secular⁹. Nõ em̃ gaudẽt martyres q̃ ex illis pecunijs honorant in q̃b⁹ paupes plorant. Hec Chrys. Ex q̃bus tria documẽta capiũt. Primũ q̃ hõ edificia i eccl'ia non debet facere p̃o vana gl'ia z ostẽtatiõe. alioq̃n pdet mercedẽ celestẽ z incurret penã. Et q̃d mihi pderit si i carcere torq̃or cũ in mũdo laudor apõ homies nec p̃ h̃ liberabor. Secundũ est q̃ hõ sit in se bonus z in dei gr̃a ac bonor̃ opatione. Vñ in peccato pseuerãs nõ saluat̃ p̃ edificia sed p̃ penitentiam. Extẽplũ de Salomone q̃ edificauit deo tẽplũ sed z postea declinauit ad luxuriã z idolatriam: nec sum⁹ certi õ salute ipsi⁹. Terciũ est q̃ hõ edificia talia nõ de rapis faciat sed de iusta possessione. Hec clarẽt in pdict⁹ vbis Chrysostomi. Vñ z Greg. j. q. j. Nõ est inq̃t putãda elemosyna si pauprib⁹ dispẽset q̃d ex illicit⁹ reb⁹ acq̃rit. Unde etiã certũ est q̃d et si monasteria vel xenodochia vel aliq̃d aliud ex pecunia q̃ p̃ sacr⁹ ordinib⁹ dat̃ pstruat̃ nõ pficit mercedi. Et infra. Quicq̃d em̃ in dei sacrificio ex scelere offert⁹ oipotẽt⁹ deo nõ placat irã sed irritat. Hec ibi. ¶ Tercia dignitas tẽpli q̃ dei edificatio est. q̃ edificatũ est p̃ dei habitaculo. vt dictũ est. Et in ipo significat̃ edificatio mãsionis in celesti tẽplo cũ xpo. Sicut em̃ i isto tẽplo materiali habitat xp̃s realit̃ nobiscũ in sacramẽto. sic in celo realiter habitabit nobiscum gl'iosa visiõe faciali. Ubi vt Aug⁹. ait videbim⁹ et amabim⁹: amabim⁹ z laudabim⁹ sine fine zc. Vñ Eph. ij. dicit ap'l⁹. Fratres iã ñ est⁹ hospites et aduene sed est⁹ ciues sctor̃ z domestici dei supedificati sup fundamentũ ap'lor̃ z pphar̃ ipso sũmo angulari lapide xpo iesu. Et hoc fm Lyrã õr in figura. q̃ in edificatiõe tẽpli salomonis fuit q̃dã lapis q̃ pluries fuit reiect⁹ ab edificãtib⁹. eo q̃ nulli loco conueniebat cui applicabat̃. z finaliter optime sedit in sũmitate edificij in angulo duos parietes ꝓiũgẽte. Et figurauit xp̃m q̃ duos pp'los iudaicũ z gentilẽ ꝓiũxit in vnitatez fidei. Vñ p̃s. dicit. Lapidẽ quem reprobauerũt edifi. factus est in caput anguli. a dño factus est istud zc. De hac g̃ figura ponit ap'lus di. In q̃. s. xpo oĩs edificatio ꝓstructa. s. ex iudeis et gẽtilib⁹ crescit. s. p̃ virtutũ augmẽtũ: in habitaculũ dei in tẽplũ sctm̃. i. q̃usq̃ fit tẽplũ dñi sctm̃ in celesti patria. Magna g̃ dignitas eccl'ie est repsentare statũ celest⁹ patrie. Nã sicut in h̃ tẽplo mactati laudamus deũ iubilose cãtañ et deuote psalleñ. ita in celo laudabim⁹ feliciter sine fine nũc pseñte in sacro. ibi aũt. s. in celo pseñte visu gl'ioso.

¶ Circa terciũ de laudis diuine celebritate sit conclusio q̃ eccl'ia xp̃i ppter cultũ laudis dei merito õr porta celi: iuxta vba themat⁹ p̃accepti Ratio. q̃ p̃ laudes dei in eccl'ia puocant̃ angeli descẽdere de celis ad nos. iuxta illõ p̃s. Prevenerũt pncipes. i. angeli ꝓiuncti psallẽtib⁹. i. deũ laudãtib⁹. z etiã per has easdẽ laudes dei angeli ascẽdũt in celũ offerẽtes deo vota nr̃a et orõnes. vt dicit Bernñ. Et q̃ p̃ has habem⁹ z nos iter in celũ. Vñ Hiero. in ser. de assumptione dicit. Celsare nõ debet etiã q̃libet pctõr a laudib⁹. q̃ fmo diuin⁹ cũ de pctõrib⁹ ageret in p̃s. dicit. Sacrificiũ laudis honorificabit me z illic iter q̃ ostendã illi salutare dei. Ac si patẽter dicat. Illic iter est laudis ad eẽnã laudẽ sine fine mãsurã. q̃ iter salutis nostre i laudib⁹ est saluatoris. hec Hiero. ergo ipsa eccl'ia in q̃ iugit̃ laudat de⁹ õr merito porta celi. ¶ Sed de laudib⁹ dei hic oritur q̃stio Utr̃ deus mag⁹ acceptet z diligat laudes ab hoib⁹ i eccl'ia sibi exhibitas: q̃z laudes ab angelis in celo ip̃sas. Rõ q̃stionis est p̃ z p̃. q̃. q̃ angeli maiori charitate z hilaritate laudãt deũ vt pote gl'iosa. g̃ videt̃ q̃ eor̃ collaudatio cor̃ deo plus placeat. Nã Hiero. de ꝓse. di. v. c. Nõ mediocriter. dicit. q̃ melior est q̃nq̃ psalmor̃ decãtatio cũ cordis puritate ac spũali hilaritate q̃z totius psalterij modulatio cũ anxietate cordis z tristicia. Sed in p̃riũ est q̃ angelus nõ laborat in laudãdo deũ. Sed hõ multũ laborat. Dicit aũt ap'l⁹. j. Thor̃. iij. Unusq̃sq̃ p̃priã mercedẽ accipiet fm suũ laborez. g̃ videt̃ q̃ hõ plus mereat q̃z angelus in labore diuie laudis. z p̃ ꝓseq̃ns pl⁹a deo acceptab. Ad hec rñdet̃ p̃ tria pũcta fm doc. recolligẽdo. Primũ est fm magnũ Albertũ sup Missus ẽ. ca. xcix. q̃ charitas p̃rie q̃ angeli laudant deũ licz sit maior charitate hoim⁹ huj⁹ vite q̃ctum ad actũ. s. fruitiõis gl'iose. tñ charitas hominis aliq̃n põt esse maior q̃ctũ ad effectũ. Rõ q̃ charitas angelor̃ nõ est in statu merẽdi pmium essentiale. Quilibet aũt act⁹ charitat⁹ in hoie viatore meritor⁹ est essentialis pmiũ z sepi⁹ maioris q̃z infimi angeli. Vñ hõ põt pl⁹ mereri in laude dei q̃z aliq̃s infimor̃ angelor̃. Nã bta virgo Maria p̃ oib⁹ angel' meruit z õo amabilior fuit. Secundũ est fm Hiero. z Grego. ac doc. q̃ q̃nto hõ q̃cũq̃z in maiori charitate laudat deus deuoti⁹ tãto deo ei⁹ laudis mun⁹ est acceptabilius. Vñ. xxiij. q. j. Odi. Hiero. ait. De⁹ nõ sacrificior̃ magnitudinẽ sz offerẽtiũ merita causasq̃ diiudicat. Et Greg. iij. q. vij. In grauib⁹. õr. Quipotẽt⁹ dei iudicio non q̃d sed a q̃ dat̃ inspicit. Et cõis sentẽtia doctor̃ est sup. iiij. sñiar̃ q̃ pmiuz essentiale radici charitatis correspõdet. Unde hõ existens in maiori charitate de premio essentiali plus merebit in omni laude dei z actibus eius.

licet de ꝑmio accidentali possit ꝙs plus mereri ꝑm laboris magnitudinē. ¶ Tercium est ꝑm Bonauen. sup. iij. dist. xxxij. ꝙ dei dilectio est effect⁹ poti⁹ ꝙs affect⁹. Cū ḡ de⁹ maioris effectus sc̄z gr̄e exhibuerit signa ipli hoī: sequit ꝙ hoies z eoz collaudationē ꝑdiligit angelis. Ꝺ̄ patet ꝑ mo ex signo demādatiōis. qz demādauit angel' vt mistrēt hoibꝫ z incitent eos ad laudē dei. Ne bze. j. Oēs sunt admistrato. spūs i miste. mis. zc̄. Scō ex signo exēplificatiōis. ꝙa oēs creaturas voluit dare nob in exemplū laudādi deū: ad significādū ꝙ sibi multū placeat ꝙ hoies laudēt deū. qz nō nisi ꝓ ꝫ hoies brificant. Vñ ꝑs. Omis spūs laudet dñm. Et Dañ. iij. Benedicite oīa opa dñi dño: laudate zc̄. Sed inanimata et irrōnalia deū bñdicere z laudare dicunt inq̄ztū ꝑficiūt ea ad q̄ ordinata sūt a deo. et itez inq̄ztū ex talib⁹ cō sideratione assurgūt rōnales ad bñdicēdū z laudandū deū ꝑm Lyrā ibidē. Legit in vitaspatrū ꝙ cū ꝙdā sctūs diceret ꝙ in oīb⁹ creaturis habe ret vñ deū laudare deberet: ꝙdā illi dixit. quō in bufone laudare habes deū. Ille respōdit. Laudo in ꝫ ꝙ nō fecit me de⁹ talē. s. turpē z venenatū sicut fecit bufones. Tercio ex signo diuīe incarnationis z redēptiōis. qz de⁹ ꝓpꝛio sanguīe nos redemit vt laudem⁹ deū in ꝑsenti in ecclesia z tādem in futuro in patria ꝑpetua. sed nō redemit angelos lapsos. Quarto ex sig̃ remūeratiōis. ꝙa deus in corpe simul z aīa remunerabit homies in celo vt laudēt eū lingua corpali simul z spūali. Angeli aūt soluz laudare bñt in spū. Quinto ex signo exaltatiōis. qz in vtroq; seru bō exaltat⁹ est sup angelos oēs. s. in christo z ei⁹ matre. et angeli adorāt z laudant hoiem christū. sed bō non adorat angelū. Q ḡ bō ꝙs maxīe teneꝛ deo laudes z gr̄as agere ꝑ tāta charitate ꝑ cūctis angel' tibi exhibita. Q q̄nta deuotiōe z reuerēcia debes in ecclesia dei laudib⁹ insistere. ¶ Ad id legūtur exēpla. Refert discipulus i ꝑuptuario ꝙ ꝙdam sanct⁹ pr̄ vidit in eccl'ia diabolū scribentez pcā illoz ꝙ in officio laudis diuine ridebāt vel interloq̄bank ac dissolute se habebāt: vt accusaret. s. eos coz̄ deo. Idem refert ibidez ꝙ ꝙdā inclusa nocte q̄dā vidit ꝑ rimulos celle sue splēdorē ī mitti mirū vt putaret esse diē. territa ꝓpē horas nōdū dictas: fenestrā que erat vsus cimiterij aquit. z ecce iuxta caput sepulchri cuiusdam scolar' nup sepulti vidit miri splendoris z decoris feminā stare. s. cū angelis z colūbā niueā portare in vlnis. Inclusa q̄siuit illā: quenā esset. z respōdit. Ego sum mr̄ christi. z hec colūba aīa scolar' ꝫ sepulti: quā veni vt deferā in celuz ad ppetuā mercedē. qz freq̄nt̄ didicit laudes diuīas et exercuit in ecclesia ꝺuote. Et sic deduxit Maria aīam cū gaudio coz̄ xpo in celū. Patet ex ḅjs ꝙ multū displicet deo in eccl'ia irreuerent̄ hoiez se habere in dei laudibus. z multū placet xpo et beate Marie deuote deum in ecclesia laudare.

Rogemus ergo deum vt det gr̄am zc̄. Amen.

¶ De dedicatione duo alij sermones habentur scripti parte secūda voluminis. vt sic vtriq; parti deseruiāt.

¶ Sequit in celebritate ꝓmitiaꝝ et de nouo sacerdote Sermo.

Suscitabo mihi sacerdotē fidelē

ꝙ iuxta coz meū et animā meā faciet. j. Reg. ij. Dec ꝫba deus dixit per q̄ndā ꝓphetaz loqueñ ad hely. et bñ possumus accipe de isto sacerdote nouo ꝓmitias celebrāte. In q̄b⁹ verbis ostendit magna dei charitas erga bonos et fideles sacerdotes. Primo qz ipsos ex oīb⁹ homib⁹ mūdi speciali⁹ elegit ad talē z tantā dignitatez. s. sacerdotalez. que sola habet cōsecrare corp⁹ xp̄i z sanguinē. Ideo dicit. Suscitabo mihi. s. eligēdo et ꝓmouēdo. Scō qz ipsos int̄ ceteros hoies ampliori sctitate vult fulgere. z ꝓpter ea sctissimo noīe voluit eos noīare. s. sacerdotē. Vñ Ogr̄ in iij. dist. xxiij. dicit. ꝙ sicut rex a regēdo: ita sacerdos a sanctificādo vocat⁹ est. Tercio ꝙs qz ipos ꝑ alijs amat z honorat de⁹ ꝓpter cōformitatem ad christū qui est sacerdos in eternū. Nam similitudo est causa dilectōis. vt dicit pḥus. Et Eccl'i xiij. Omne aīal diligit sibi simile. Ideo dic̄ in themate. ꝙ ꝑm coz meū z animā meā faciet. q. d. Diligo bonū z fidelē sacerdotē sicut coz meū z aīaz Unde iuxta hec tria mysteria declarabimus in hoc sermone.

¶ Primū ꝺ celebritate noue misse z ei⁹ vtilitate.

Secūdū de amabilitate eius sanctimonie coram diuina maiestate.

¶ Tercīū de honorabilitate eius excellentie.

¶ Circa primū de noue misse celebritate q̄rit Quare fideles debeant induci vt intersint noue misse siue ꝓmitiaꝝ celebritati. nunq̄d vtilius est audire nouā missam ꝙs aliā. Q, si nō. Cur ḡ maioꝛ solēnitas adhibet circa eā. z copiosius fideles conuenire mouent ad eā. Ad hec recolligēdo ex sancto Bonauē. Rich. z Scoto ac sctō Tho. i. iij. dist. xij. ꝙ de missa possum⁹ loq̄ tripliciter. Primo q̄ ad sacramentū qꝺ est essentiale in missa. z sic a q̄cūq; dicat siue a sacerdote bono siue a malo siue a nouo siue ab alio: oīs missa eq̄lis est. qz idē coz̄p⁹ xp̄i cōficit in oīb⁹. Et patet. j. q. j. intra. Secundo q̄ ad oz̄ones q̄ in missa dicunt. z hoc inq̄ztum ꝓferunt ex ꝑsona tot⁹ eccl'ie. et sic similiter eq̄liꝫ valent oēs misse. Tercio loquī possumus de missa q̄ ad oratiōes: inq̄ztū. s. habēt efficaciā ex sctitate z deuotiōe ipsius celebrāt' sacerdotis. et sic pl⁹ valet missa boni sacerdot' q̄s mali. et ideo ceteris paribꝫ melius est audire missaz boni sacerdot' z sanctioris: dūmodo in substantialib⁹ nō credat excedere. qz sic credere pic'osus errꝛ esset ꝑm ꝓdictos doc. Et notanter additur

ceteris paribꝫ ꝓm Petrū z Alber. qz obediētia posset cogere vt qs audiat hāc missam quā malus sacerdos dicit. z tūc melius esset hāc audire. qz obediētia melior est qz victime. j. Reg. xv.

¶ Ad ꝓpositū ḡ de missa noua Notanduz est q multū vtile est fidelibꝫ interesse celebritati ꝓmitiarū z audire missam nouā rōnibꝫ pluribꝫ. quia plures vtilitates ibi acq̄runt. Prima affectꝰ inflāmatio. qz ibi fit maioris solēnitatis celebritas p quā inflāmat fides ad deuotionē et diuinum amorē. Scōa vtilitas culpaꝝ copiosa remissio scz p indulgētias cōcessas quas audiētes eā cōsequunt. Tercia maioris deuotiōis intercessio. Nā nouus sacerdos solet se deuotꝰ ꝓparare ad celebrādas ꝓmitias. et ideo eiꝰ missa ex deuotōe ampliori plus valet intercedere in orōnibꝫ apud deū p astātibꝫ. vt dictuz est supra de melioritate misse ex efficacia deuotionis. Quarta eliberatio aiaꝝ ex purgatorio. s. vtute illiꝰ deuote misse. Narrat de scō Grego. papa q cū celebrauit suas ꝓmitias deuotissime: deꝰ sibi reuelauit q sue deuotiōis z sctitatis meritis tot aie fuerūt tunc liberate q̄t eiꝰ missam boies audiebāt. Itē narrat q q̄dā heremita raptus in spū vidit in purgatorio q̄ndā aiam pati penā minimā q̄si in solo minimo digito cruciari: z tamē amarissime flebat Aliā aiam vidit totaliē ignibꝫ imersā z illa gaudebat. Req̄siuit angeluz de hijs. z rñdit. Ista in paruo cruciatu flet qz exobliti sunt de ea boies et nullus ei subuenit. ideo flet q multū diutius habet esse ī purgatorio. Illa aūt alia licz in maximis tormentis posita gaudet. qz deꝰ sibi reuelauit q q̄dam sacerdos de eiꝰ parētela oziet q̄ eū in suis ꝓmitijs liberabit. Et sic patet vtilitas. Ultima specialis gr̄e infusio. Nā misericors deꝰ solet suis in ꝓmis coꝝ actibꝫ specialē gr̄az infundere. Nā in ꝓncipio fundatiōis ecclie dabat ꝓmo ad fidē venientibꝫ spūsctūs in specie visibili. vt patet in actibꝫ apl̄oꝝ. Item q̄a ꝓmitie in sacrificio diuino vident pregrate. propter quod ꝓmitias omniū deꝰ mādauit sibi offerri tanq̄z forēt magis grate. Debent ergo sacerdotes magna deuotione se ꝓparare ad celebritatē suaꝝ ꝓmitiarū vt maiorē ꝓmereant gr̄am tā sibi q̄z audientibus. Un̄ narrat q q̄dam sacerdos deuotissime se ꝓparauit ad suas ꝓmitias. Cunq̄z corꝓ xp̄i consecrasset tanta gratia a deo sibi est infusa vt totꝰ pre dulcedine diuina resolueret in lachrymas. Tunc petiuit deū vt triplicem gr̄am secum faceret. Primo q ipm deꝰ pire nō ꝓmitteret. sed ad eternā britudinez ꝓduceret. Scōo q hij q essent p̄sentes in illa missa verā contritionē de peccatis obtinerēt. Tercio q parētes z cognati sui ō purgatorio liberarent q̄ ibi detinerent. Et deus sibi reuelauit q in ist̄ oibꝫ esset exauditus. Et sic patet vtilitas noue misse. Gaudeat igit̄ pat̄ z mater: gaudeat ois parētela hmōi sacerdotis: z agāt deo maxias gr̄as p tali et tanto dono. q̄a. s. meruerūt deo ꝓplem tā sctām z dignam offerre.

¶ D Circa secundū de amabilitate sacerdotū bonoꝝ simil quoq̄z circa terciū de honorabilitate queriē Utrū deꝰ sup oēm creaturā prediligat sacerdotes bonos z fideles. Ad q̄ rēspōdet ꝓnotādo sniam Bonauēture sup. iij. dist. xxxij. dicēs q dilectio dei circa creaturas est dilectio effectus potiꝰ q̄z affectus: ita q deū illū dicit p̄diligere cui maiora bona gratie z gl̄ie ꝓfert. qz xp̄o b̄ndictus deus sacerdotiū bonorificauit z amauit maximis bonis gratiaꝝ inter oēs creaturas. ergo p̄dilexit. Et hoc clare ostendit ex octo gratijs pmaximis: q̄ accipiunt ꝑm lr̄as huius nomis sacerdos tanq̄z ex ipso noie designet sacerdotij acceptabilitas. Prima lr̄a s. significans gr̄am sublimis dignitatis. Naz ordo sacerdotalis est tā sublime exaltatꝰ a deo q oēs reges impatores z ꝓncipes cuiuscūq̄z dignitatis p̄cellit. vt de eo merito possit dici illō Hiere. j. Ece ꝓstitui te sup gētes z regna. Nam tam in veteri testamēto q̄z etiaz in nouo sacerdotibꝫ obedire p̄cepit deus oēs reges z dignitates. z omni populo p totū mundū sacerdotes p̄fecit vt eis obediāt. iuxta q̄d xp̄s Lu. x. ait sacerdotibꝫ discipulis. Qui vos audit: me audit. et q vos spnit: me spernit. Et hoc etiā patet qz tā in veteri testamēto q̄z in nouo testamēto sacerdotes habuerunt vngere z cōsecrare ipsos reges et nō ecōuerso vt claꝝ est. Sed de ista gr̄a sacerdos sctūs z fidelis valde habet timere ne tantaz dignitatē maculet pctō et ruat. Unde Hiero. sup Ezech. li. ij. dicit. Grandis dignitas sacerdotū. sed grādioz ruina si peccant, letemur ad ascēsum. sed timeam⁹ ad lapsum. Nec em̄ p delict̄ nr̄is tm̄modo: sed etiā p oibꝫ popl̄is q̄z vtimur donis reddem⁹ rōnez. Hec ille. Scōa lr̄a est a. significās gr̄am angelice p̄claritatis. Nā in hoc deus fecit sacerdotibꝫ maximā gr̄am. qz cum sint mortales homines z pctō inq̄nabiles: tñ aliq̄ modo sunt angelis eq̄les. et q̄ maius est aliquo modo sūt angelis superiores vel p̄clariores. Et insuper q̄ maximū est sunt aliq̄ modo angelorū dñi ꝓpotētes. Primo quippe sunt angelis equales. ꝓpter quod et sepe denoiant angeli in scripturis vt patz Malachie. ij. et Apoc. ij. z. iij. Unde Grego. j. q. j. Sacerdotibꝫ. dicit. q omnes q̄ sacerdotij noie cēsentur angeli vocant quia de sacerdote scriptuz est. Angelus dñi exercituū est. Sunt quippe sacerdotes angeli officio. quia habent exercere angelicū officiū. et ad hoc sunt electi. s. ad deū cōtemplandū z exorandū p populo ad deū collaudādū z ad deo ministrandū deputati. s. speciali cultu diuino. Ideo. j. Thoꝝ. iij. Sic nos existimet hō sicut ministros xp̄i z dispē. myste. dei. hic iā q̄rit inter dispē. vt fidelis q̄s inueniat. O sacerdotes dei attēdite. Scōo sacerdotes angelis sūt p̄clariores ingr̄atum habent officia p̄clariora. s. baptizandi z absoluendi a pctis et cōsecrādi corꝓ xp̄i

que nō possunt angeli. Tercio sacerdotes q̄dā modo sunt dñi angelor̄ inq̄tū p xp̄m ver̄ deū sunt adoptati i patres cuius angeli sunt tm̄mo do serui. Et xp̄ea Aug. de q̄mēda. clericor̄ dicit sic. O sacerdos dei vicarie z pater christi respice sublimitatē āgelor̄ q̄b sublimior es. nā illi me ruerūt esse serui xp̄i: tu vo meruisti esse pater xp̄i quē q̄secrādo in sacramēto genuisti. Un̄ z beat⁹ pater noster Frāciscꝰ dicebat q̄ si occurreret sibi angelus z sacerdos p̄us vellet salutare sacerdo tem q̄ angelū. Nec sacerdos q̄sideras debz in se habere āgelicā puritatē z castitatē. Exo. xix. Sa cerdotes sanctificenť ne pcutiā eos dic̄ dñs. E Tercia lr̄a est c significās gr̄am clauis celestis. q̄ claues regni celor̄ nō sunt date nisi sacerdoti bus. Matb. xvj. Tibi dabo claues regni celor̄ Nō regib⁹ vl̄ imperatorib⁹. nō q̄busuis alijs boi bus etiā sctis .deniq̄ nec angel̄ sed sacerdotib⁹ date sunt claues. vñ Bern̄. Deꝰ qui mirabil̄ est in omnib⁹: mirabilior est sacerdotib⁹: duz p eos sua mirabilia mysteria opať q̄ null̄ ordib⁹ an gelor̄ nullis potēt̄ib⁹ q̄cessū est. Quarta lr̄a est e significās gr̄am eminētie ptātis q̄ sacerdo tes hñt potestatē sup totā terrā scz ligādi vel sol uēdi. Matb. xvj. Quodcūq̄ ligaueriſ sup terraz erit ligatū z i celis. q̄cūq̄ soluer̄ sup ter. erit so. z in cel̄. Itē sacerdotes hñt ptātem sup infernuz Mat. xvj. Porte iferi nō p̄ua. ad. e. Itē sup pur gatoriū q̄ p orationes z sacrificia missar̄ z p idul gētias alas mlt̄as inde eripiūt. Itē sup celū. q̄ habēt claudere vl̄ aperire. vñ canit eccl̄ia. Qui ce lū vbo claudit̄ seraſq̄ et soluit̄: nos a pctis oi b⁹ soluite iussu q̄sum⁹. Deniq̄ q̄ē maximū ptā tez hñt sacerdotes sup ipm xp̄m dei filiū. q̄ soli sacerdotes hñt z possūt q̄secrare in eucharistia corp⁹ xp̄i ver̄. q̄ nec angeli p̄nt. z sic sacerdotes hñt ptātez infinitā. q̄ vt mgr̄ dicit. in. iiij. dist. xj. Tāta virt⁹ req̄rit in panis trāssubstātiatōe quā ta in mūdi creatōe. sed ibi fuit virt⁹ infinita dei ḡ z hic. Quita lr̄a est r significās gr̄az reuerēdis sime bonorabilitatis. q̄ sic ordinauit deꝰ q̄ ois creatura sacerdotes dei bonorareť z reuereatur Prio nāq̄ oib⁹ bomibus vtriusq̄ sexus cuiuſ cūq̄ dignitat̄ siue regib⁹ siue imperatorib⁹ z cuiuſ libet cōditois mandauit bonorare sacerdotes. Eccl̄i. vij. Honora deū ex tota ania tua z bono rifica sacerdotes z da illis ptē sic mādatū est ti bi a dño. et Exodi. xxij. Dijs non detrabes .glo. dijs. i. sacerdotib⁹ q̄ sūt vice di inť boies. Item. j. Thim̄. v. Qui bñ p̄sunt p̄sbiteri duplici bonore digni sūt. Scdo deꝰ sic ordinauit q̄tiā demões ipsoz scitatē sacerdotū q̄tremiscāť z reuereāť. vñ ipi p exorcismū hñt demões expellere dū ibi di cūt. exi immūde spūs ab boie ℣ Miraculū legit̄ in cronic̄ minor̄ z li. flor̄. q̄ q̄dā necroma ticus aduocato demone loq̄bať cū illo. Lōtigit autē tūc portari p sacerdotē eucharistiam ad ifir mū. z diabol⁹ mox vtrūq̄ genu flexit. Ideō cuz rediret sacerdos sine sacro demon vnū genu fle xit. q̄ō necromāticꝰ admirās iterrogauit. Et ille rñdit. Me optuit q̄tremiscere. tū xp̄ē sacrm. tuz xp̄ē dignitatē sacerdotis. iō tūc ambo genua fle xi. nūc aūt q̄ redit sine sacro vnicū genu flexi p pter sacerdot̄ reuerētiā. Et b̄ q̄uersus necromā ticus intrauit ordinē minor̄. O ḡ hō pudor tibi z piculū nō reuereri sacerdotes. nā sepe cōpti sūt tales q̄ i morte nō merebanť habere sacerdotes q̄fessores. ¶ Tercio sacerdotes reuerēť angeli z oēs creature. q̄ oia obediūt xp̄o sacerdoti vero. Itē q̄ vt Bre. de q̄se. di. ij. Quid sit. dic̄. Quis fi deliū dubiū hr̄e possit i illa īmolatiōis hora ad vocē sacerdot̄ celos apiri. angelor̄ adesse zc̄. Et sic patz. ¶ Sexta lr̄a est d. significās gr̄az diuine q̄formitat̄ z p̄inq̄tat̄. sunt em̄ q̄formes xp̄o q̄ē sūm⁹ sacerdos. de q̄ ps. Tu es sacerdos inerńū sm̄ ordinē melchisedech. Et alij etiā dicūť sacer dotes ieternū. q̄ caracter sacerdotal̄ indelibil̄ est z ieternū pmanet. Proide sacerdotes sunt dei z xp̄i vicarij z p̄ris xp̄i. Hinc Aug. de dignitate sa cerdotū dic̄. O sacerdos dei vicarie z p̄ xp̄i intue re. pfunditatē terre qua pfundior es admirabili dignitate. vide altitudinē celi q̄ altior es. respice sublimitatē angelor̄ q̄b sublimior es. solo crea tore tuo iferior es. Btūs ḡ vēter q̄ re portauit et ybera q̄ suxisti. si tñ vt debueras vixisti. Itē Ber. O sacerdotes q̄ felices vos dixerim si sacerdota liter vixeritis. Credim⁹ eni q̄ nō sit ptās post de um sic est ptās vra. Septima littera est o signi ficās gratiā officialis oblatōis: quia deꝰ q̄stitu it sacerdotes esse mediatores inter deū et popu lū vt ipi offerant orationes z oblationes sanguis et corporis xp̄i p peccatis populor̄. z sic mūdenť. Un̄ Leuit. xxj. Sacerdotes dei incēsum (q̄ō sig nificat orōes) z panes offerūt deo suo: z ideo san cti erūt. Hinc. xxiij. di. c. Dijs igit̄. Lege patrum caueať vt a vulgari vita secluli a mūdi volupta tib⁹ sese abstineāt. castimoniā corpis ppetuā cō seruare studeāt. q̄tenꝰ spūaliť viuētes debeāt mē te z corpe diuio officio z sacrificio diligēti⁹ inten dere. ¶ Quarta littera s significās gratiā sā ctitatis exēplar̄. Un̄ Piero. lxxxix. di. Qual̄. dic̄. q̄ p̄sbyt̄i z clerici nō q̄pe debēt q̄uidere vt po pulū q̄uersatōe z fm̄ōe et disciplina p̄eant: q̄ ve hemēter eccl̄iam destruit meliores esse laicos q̄ clericos. Itē Bre. Sciāt p̄sbiti q̄ si q̄uerse aliq̄d ppetrāt tot mortib⁹ digni sunt q̄t prauitatis exē pla ad alios trāsmittūt Un̄ deus multū odit sa cerdotes immūdos q̄ deberēt esse scti ex ipo no mine z officio z nō sunt. Ideo ḡ tales deus odit q̄ sepe mala morte pcutit: vt patz in Oza: i Hely z in duob⁹ filijs eius zc̄. Immo popul⁹ si pec cat deꝰ dissimulat. sed q̄ō etiā sacerdotes sūt ma li oēm vltionē infert in mūdo. Exemplū in dilu uio q̄ō potissime fecit deꝰ p̄ter pctā sacerdotuz. Gene. vij. Videtes filij dei. i. sacerdotes filias ho minū zc̄. Itē in sacerdotib⁹ iudeor̄ occidentium

christus pro quo totus populus periit. et sic de aliis. Grego. in pasto. Causa ruine populi sacerdotes mali. Sed sacerdotes mundos deus multum diligit sup omnes. vt patet per missas gratias. Unde Bern. et allegat li. Malogra. dicit. O venerāda sacerdotū dignitas ītra quoz manus velut in vtero virginis dei filius incarnat. Sup hoc tam insigni ꝓuilegio stupet celum: terra mirat: reueret hō: infernus horret: contremiscit diabolus: angelica cellsitudo venerat ꝙ vno eodemqz momēto deus ipse ꝙ ꝓsidet in celo manibz vestris teneatur. Considerate ḡ inenarrabilis vestre excellētie dignitatem ꝙ vos deus non solum p̄ ceteꝛ hūani generꝭ sed etiaz pre cunctis creaturis honorauit. O itaqz sacerdotes reamate deum qui vos tātū amauit. ¶ O Ex quo patet ꝙ multū debet ptimescere sacerdos de vita imūda. quia vt habet libro origi. Augᵒ. dicit sic. Indignus sacerdos quotiēs verba in canone misse recitat totiens in faciē christi cōspuit. cū leuat tunc eū pugno verberat. cum diuidit eum crucifigit. cum sumit tunc in cloacam sui imundi coꝛpis eum ꝓijcit. Talis ḡ inexcogitabili pena dignus erit qui iam in celo regnantez in terra sic vilipendit. Nec ille. Sed ꝓ cōtrariuz bonᵒ sacerdos et sancte vite multū debet gaudere ꝙa christus eos honorauit maxis gratijs: z in morte honorabit ꝑcipuis solacijs. Nam legit ꝙ sacerdotes sepei hora mortis meruerūt visitari et consolari ꝓ angelos a deo missos ꝓpter eoz sanctitatem. vt patet de sancto Nicolao et de sancto Martino et alijs plurimis. Et ꝓmaxime honorabit eos deus in celesti beatitudine vbi regnabunt cum christo sine fine. O ergo sancti dei sacerdotes. O z populi omnes studeamᵘ reuereri sacerdotes tanqz dei vicarios z tāt; gratijs sublimatos. et oremus deuz q̄tinus vna cum ipsis in celo conregnare valeamus p̄stante dño nostro Jesu christo: qui cum patre z spūsancto viuit et regnat deus in secula seculoꝛ. Amen.

Finit pars p̄ma Pomerij sermonū de sanctis.

Finis est partis: laus christo gl'ia sanctis.
Amen sit coꝛdis deo sit opis simul oꝛis
Bis sepcet actis ocdenis ter triby annis

Item de sermone

faciendo in magna sexta feria cū cerimonijs deuote repꝛesentatiōis passionis christi. Nota memoriale signaturā ꝓcedendi. ¶ Ante omnia potes ostendere crucis lignū q̄si cruentatū: cū oratione dicis ad crucem loquēdo. s. O cruz aue spes vnica z̄c. vt ꝓ talē ostēsionē cōmoueant coꝛda. ¶ Primo ꝓsequꝛe vsqz ad deuotā materiam de sepatione christi z valedicendo a gloriosa sua matre. Et ibi ostende imagines hec repꝛsentātes Tandem post cōpunctionē primaz populi dic aliquas questiones iurta placitū. et disputa vt videbitur tibi si habes audientes viros scientificos. ¶ Scōo ꝓsequꝛe hystoriā euāgelicā. z poterꝭ alterā cōpunctionē populi facere in flagellatiōe xpi ꝓ imaginē cōuenientē. Tūc vt scientificꝭ satisfacias poterꝭ q̄stiones interserere. ¶ Tercio iurta passiuz Ecce hō. vel Ecce rex vester: ostēde imaginē christi ligatam suo modo. ¶ Quarto deinde ꝓsequꝛe de eductione z crucifixione z alijs subsequentibus ꝙt deus dederit.

In nomine domini Jesu Ad laudē et gl'iam oim sctōz post ptem byemalē sequit pars estualis ꝓmerij sermonū de sanctis.

De sancta Trinitate z eius .s. fidei necessitate z salubritate Sermo .j.

Sanctus sanctus sanctus dñs deus exercituū plena ē ois ẽra gl'ia ei⁹. Esa .vj. et ad laudem huius festiuitat⁹ ¶ In isto cantico angelico docemur q̄liter deū credere z colere debeam⁹ exẽplo ipsoꝝ seraphim q̄ sūt sūmi angeli. de q̄bꝫ ibidē ait Esa. Vidi inq̄t dñm sedētē sup soliū excelsuz et eleuatuz. Seraphim stabāt subē illud .s. soliū. z p⁹ pauca clamabāt inq̄t alt̄ ad altez di. Sctūs sctūs sanctus dñs de⁹ exer. zc. ꝓrio nēpe in b laudāt z p̄dicāt nob eredēdū sctāz trinitatē cū ter replicāt: d. Sctūs .s. p̄r .s. sctūs .s. fili⁹ . sctūs .s. spūssctūs. Secūdo gl'ificāt i deo essentie vnitatē cū in singl'ari nūero dicūt de hijs. dñs de⁹ exercituū vicz angelicoꝝ z oim ml'titudinū creaturaꝝ. Tercio laudāt z gl'ificāt diuie maiestat⁹ bonitatē q̄ relucz i oibꝫ creatur⁹. Jō addūt di. plena ē ois ẽra gl'ia ei⁹. qz vt Aug⁹ .ait. Oia laudāt deū celestia. ẽrestria. angeli boies. lumiaria celi. arbores ẽre. flūina. maria. z q̄cq̄d de⁹ creauit i celo z in ẽra oia laudant deū. p̄ter vicia. Solus g̃ pctōz hō est q̄ nō laudat deū z sctāz trinitatē. Jdeoqz charissimi vt digni sim⁹ cū angel' laudare deū: agam⁹ pnīaz ō pctis Sicqz cātem⁹ cū angel' ad dei gl'iam z dicamus Sctūs sctūs sctūs dñs de⁹ exer. zc. Juxta q̄ ꝟba tria mysteria b notem⁹ de sctā trinitate.

Primū ōz sancte z debite fidelitatis.

Scōm ōz sancte z necessarie credulitatis.

Terciū ōz sancte z secure salubritat⁹.

B ¶ Circa p̄mū mysteriū q̄ri pōt q̄li fidelitate obligat hō xp̄ian⁹ z ōbeat se bē erga sctissimā trinitatē. Ad qō nōdet ꝓclusiōez q ois xp̄ian⁹ obligat sctē trinitati p̄cipue fideli cultu q̄drupli ci vt elicit ex ꝟbis p̄dicti cantus angelici.

Primo reuerentiali timore.

Secundo obedientiali honore.

Tercio cordiali amore.

Quarto fideli cōfessione.

¶ Prio reuerētiali amore: ex eo q laudāt dñm deum sabaoth .i. vtutū vl' exercituū. in q̄ docemur qz brām trinitatē debem⁹ sūmo timore reuereri ne offendam⁹ p pctā. z ad id obligamur. Unde Deut .x. Quid dñs de⁹ tu⁹ petit a te nisi vt timeas dñm deū tuū z ambl'es i vijs ei⁹ zc. Jrē .xl. Dalach .j. Si ego dñs vbi ē timor me⁹ dic̄ dñs exercituū. Prosi⁹ sup Latica. Timor dei est veneratio dei q̄ reuerē hō nō ad placitū dei oia q̄ debebat ipleuisse. Sic g̃ xp̄ian⁹ debet timere deū z reuereri penitēdo de hoc q nō ipleuit ꝓmissa i baptismo fidei trinitat⁹. .s. abrenūciare satbane z oibus opibꝫ z pōpis ei⁹. de cōse. dist. iij. p̄ma igit. Et .xvij. q. j. sunt q̄daz. Ad id Honor⁹ solitar⁹ sup p̄s. refert q ꝙdā cleric⁹ ignarus nō sciēs bñ ipleꝛe horas canonicas vt tenebat: solebat maxima reuerētia in fine psalmoꝝ dicere ad laudē trinitat⁹ Gl'ia p̄ri z fi. zc. Cū q̄z mortu⁹ esset cuidā sibi noto apparuit q eū q̄siuit quō se bꝫet ꝓpt⁹ defect⁹ in horis. Rñdit q dimissum est p reuerētiā Gl'ia p̄ri z filio zc. honorādo trinitatē. ¶ Scōo obligamur brē trinitati obediētiali honore tāq̄z deo sūmo dño videlicet oim. Jdeo laudādo angeli dicūt Sctūs dñs de⁹. Aug⁹. li. ij. ꝓfess. z dis. viij. Que. Generale inq̄t pactū est societat⁹ būane obtēpare regibꝫ suis. q̄nto mag⁹ deo regnatori vniuerse creature seruiēdū est. Sicut em̄ i pactatibꝫ būane societat⁹ maior mijori ꝓponit ad obediendū. ita de oibꝫ. Nec ille. Sup oia g̃ tenemur obedire p̄ceptis decalogi q̄ sctā trinitas p̄cepit Exo .xx. di. Ego sum dñs deus tu⁹ q eduxi te ō ẽra egypti. Nō hēbis deos alienos coꝝā me zc. Cū em̄ ōz ego: notat essentie vnitas. cū ōz dñs: signat de⁹ p̄r. cū addit tu⁹: signat fili⁹ dei q est nr̄ p carnis assūptionē. z cū addit de⁹: signat spūs⁹ sanct⁹. qz ꝑm qō dicit Huguitio z Catholico ōz de⁹ a do das. vl' a diligo diligis. eoq̄ dat se z oia cōmoda creatur⁹. et diligit oia que fecit Sap̄. xj. Et b cōpetit spūsctō q est donū ōi z q̄ diligit oia inq̄ztuz spūsctō attribuit amor. Sic g̃ patet q sctē trinitati obligamur obedire i p̄cept⁹. Jdeoqz saluator Matb .xix. ait. Si vis ad vitā igre. ser. mandata ¶ Tercio obligamur cordiali amore. Matb .xxij. Diliges dñm deū tuū ex toto coꝛde tuo zc. Quibꝫ ꝟbis btā trinitas insinuat. Diliges inq̄t dñm .s. deū p̄rem. subdit: deū tuū .s. filiū eius iesum q est tu⁹ p būane nate assūptionē Et subdit. ex toto coꝛde z aīa zc. vbi spūssctūs habitat z desideriū dei inflāmat. Ro .v. Charitas dei diffusa est in coꝛdibꝫ nr̄is p spm̄sctm̄ q dat⁹ est nobis. Un̄ glo. Phil .iij. Vita boni xp̄iani desideriū ē dei .s. sctē trinitat⁹. quā q̄n̄ desideras nō dū vides sed desiderādo capax efficier⁹: vt cū venerit q̄ videas ipleat⁹. Hec glo. Jdcirco brī angeli ꝓclamāt sanctū deuz patrē: sctm̄ filiū. z sctm̄ spūm: vt ilīnuēt nob sctm̄ ei⁹ amoꝛez p bonitate sctitat⁹ sue ac desiderabilitatē. Oia em̄ bonū appetūt. iij. Ethi. z. iij. Thopi. Proinde sctā eccl'ia ꝓsueuit hūc hymnū angelicū cātare circa tp̄s cōsecratiōis coꝛpis xp̄i z sanguis ei⁹: vt p tāto bñficio .s. eucharistie accēdamur in amoꝛe sctē trinitat⁹: q̄ sctificati admittamur z digni reddamur cū angel' videre z laudare deū in cel' quē i eucharistia videm⁹ sacrām̄talit. Gre. in p̄fa. Per quē scz xp̄m maiestatē tuā laudāt angeli: adorāt dominatōes zc. cū q̄bꝫ z nr̄as voces vt admitti iubeas deprecamur suppli. ꝓfes. di. Sctūs sctūs zc.

¶ Quarto obligamur fideli cōfessione. Un̄

De sancta Trinitate

Athanasi⁹ i simbolo. Quicūqz vult salu⁹ esse añ oia op⁹ ē vt te. ca. fi. zc̄. Fides aūt catholica ē hec: vt vnū deū in trinitate z trinitatē in vnitate venemur. Et b̄ angeli iſtituāt vicz trinitatē p̄sonaꝝ in vnitate essencie. vt dictū est. ¶ Sed b̄ q̄rit̄ vtꝝ oīs xp̄ian⁹ teneat̄ exp̄sse vel explicita fide credere mysteriū sc̄ē trinitatis. an sufficit credere tm̄m̄ō implicite. Rñdet̄ fm Tho. ij. q. ij. ar. viij. q⁹ q̄libet catholic⁹ saltē p̄ modū cuiqz ñ negligēti possibilē obligat̄ credere vl̄ scire mysteriū trinitatis explicite. Bonauē. q̄z z ꝓcor. Rich. sup. iij. di. xxv dicūt q⁹ sub necessitate salut̄ tenet̄ etiā simplices ad illos articl'os fidei explicite credēdos q̄s eis manifestat nō tm̄ p̄dicatio sed etiā eccl'iastica cōsuetudo. vt ē ō vnitate deitat̄ z trinitate p̄sonaꝝ quā ex sig̃tiōe noscere p̄nt cū dicūt. In noie p̄ris et fi. z spūſſcti. ¶ Et p̄dict̄ p̄cipue sc̄ti Tho. dict̄ infert Nico. de Ausmo i sua q̄driga certa pūcta. Primū q⁹ xp̄iano ñ sufficit dicere Credo i sc̄ām trinitatē. q⁹ b̄ nō est explicite ꝓfiteri vl̄ scire. hec ei sūt v̄ba valde cōfusa z nullū itellectū p̄bētia: cū trinitas possit referri ad pl'a. z pōt in b̄ error esse Scōm pūctū q⁹ nō sufficit etiā si dicat Credo in tres p̄sonas sc̄ē trinitat̄: eadē rōne p̄dicta. Naz possz in b̄ error esse q⁹ crederet tres deos vl̄ tres q̄si facies i vno boie sicuti pleriqz mōstruose depingūt sic trinitatē: qō ē erroneū. Terciū pūctū q⁹ nec sufficit dicere Credo i patrē z filiū z spūm̄ sc̄tm̄. q⁹ z i b̄ error pōt esse ap̄ō idoctos fm hūanā rōnez: ex timādo p̄ez antichorē z filiū iuniorē. Teneāt̄ g̃ oīs xp̄ian⁹ fm catholice ecclie v̄itatē credere z opaz dare ad itelligēdū mysteriū trinitat̄ in vnitate diuie essentie fm suas ꝓprietates distinctiuas q̄ a q̄libet nō negligēte p̄nt facilie sciri. vt patebit. ij. articl'o. Vñ q̄dam q̄ dicūt se nolle q̄rere scire vel curare de sc̄ā trinitate sz tm̄m̄ō credere iplicite vel i genere sic̄ credit eccl'ia. tales in piculo sūt erroris z negligūt salutē. Errare aūt vel dubitare circa ea q̄ sunt fidei dānatōis ē. extra ō beretic̄. c. j. Et tal' negligētia addiscēdi ē ad iniuriā dei. Vñ Gre. i moral. z b̄ dist. xxxviij. Qui ea inq̄t q̄ dei sē sapiūt a dño sapiunt. z q̄ ea nesciūt a dño nesciūt. paulo attestāte q̄ ait. Si q⁹ ign̄orat ignorabit. Nec ille. ō g̃ xp̄iane addisce fidē īcte trinitatis vt saluer̄is in ea. D

¶ Circa scōm g̃ mysteriū de sc̄ā z necessaria credulitate trinitat̄ Notādū p̄ documēto ꝓclusiōis q⁹ q̄tuor sūt p̄cipua nimisqz credibilia p̄celse trinitatis mysteria q̄ vsqz ad mortē tenere debet fidelis anima firma fide catholica.

Primū dicit̄ diuine essentie vnitas.
Scōm dicit̄ diuinaꝝ p̄sonaꝝ trinitas.
Terciū ō̄r distinctiua earū ꝓprietas
Quartū ō̄r earundē p̄sonarū equalitas.

Primū est essentie vnitas. Vñ icōcussa fide credendū est q⁹ sc̄ā trinitas. s. p̄ filiū⁹ z spūſſctūs est vnic⁹ de⁹ z dñs: nō pl'es dij. imo ipossibile ē eas p̄sonas esse pl'es deos: cū diuinā naturaz ipossibile est plurificari. Vñ Boeti⁹ li. ō vno z vnitate Necesse ē inq̄t sūme bonū esse sūme vnū. imo si dici libeat vnissim⁹ ē. Et patz rō. q⁹ q̄cūd p̄ supaddūdātiā ō̄r vni soli ꝓuenit. viij. Thopi. fm p̄bm. g̃ si ponerent̄ plura bona sūma: vnū destrueret̄ ab alt̄o. Nā si vnū nō b̄ret oēm bonitatē quā habet alt̄eꝝ nō esſz sūmū: cū excederet̄ ab alt̄o. Si aūt b̄ret: seq̄ret̄ q⁹ illō bonū alt̄eꝝ nō esſet sūmū: cū possidet̄ ab alt̄o Nec Aureol⁹. Vñ ipsa rō cōuincit nō posse ee pl'es deos. de b̄ alibi lat⁹. Ad id aūt ē exp̄ssa auctoritas tā sc̄pture Deut. vj. Audi isr'l dñs de⁹ tu⁹ de⁹ vn⁹ ē: q̄z eccl'ie. Nā Athanasi⁹ in simbolo eccl'ie ō̄r. De⁹ p̄r. de⁹ fili⁹. de⁹ spūſſctūs. z tm̄ nō tres dij sz vn⁹ ē de⁹. Dñs p̄r dñs fili⁹ dñs spūſſctūs. z tm̄ nō tres dñi sed vn⁹ ē dñs Quia sic̄ vnāquāqz p̄sonā deū ac dñm cōfi. xp̄i. v. cō. ita tres deos ac dños dicere catholica re. p. Jc̄ē extra ō sū. trini. z fi. catho. c. j. Firmit̄ credim⁹ et simpl'r ꝓfitemur q⁹ vn⁹ solus ē ver⁹ de⁹ et̄n⁹ i mēsus incōmutabil' omipotēs ineffabil' p̄r z filius et spūſſctūs. ¶ Scōm est credēdū. s. diuinaꝝ p̄sonarū trinitas. Credere em̄ debem⁹ q⁹ ille vn⁹ de⁹ q̄ fecit celū z erā sit in trib⁹ p̄sonis. Vñ fm Aug. si q̄rat a te o xp̄iane q⁹ creauit oia: rñdere debes: de⁹. Et si q̄rat. q⁹ est de⁹. rñdere debes: p̄r et filius et spūſſctūs. ¶ Sed iuxta b̄ p̄ itellectu clarioꝝ p̄sonaꝝ q̄rit̄ Utrū vere ꝓueniat deo vt noiet noie p̄sone z q̄d sit p̄sona i diuis. Rñdēdo nota fm Scotū sup. j. dist. xxiij. q. vnica. q⁹ magi⁹ accepta ē diffinitio p̄sone quā ponit Rich. de scō Victore. iij. ō trini. c. xxij. d. Persona ē intellectu alis nate icōicabil' exist̄tia. Nā z b̄ patet ex eius etymologia fm Bonauē. q⁹ p̄sona inq̄t ō̄r q⁹ si p̄ se vna. p̄ se aūt vnū p̄prie ō̄r q⁹ est oino distinctū ab alij⁹ z in se idistinctū. Vñ sic̄ boies particulares distincti sūt suis p̄prijs q̄litatib⁹. ita p̄r z fi. et spūſſctūs suis p̄prijs notionib⁹. Et dicī g̃ accipe q̄tuor documēta p̄ simplici ppl'o. Primū est q⁹ nomē p̄sone nō ꝓuenit nisi itellectuali nate Per b̄ q̄ est tripler. scz būana. angelica. et diuia. Per em̄ q⁹ ō̄r itellectual' excludunt oia irrōnalia. Et p̄ b̄ q⁹ ō̄r nate q̄ notat q̄ndā totalitatez: excludūt pres boīs. vt man⁹ pes caput zc̄. q̄ ñ dicunt p̄sone. Sil'r excludit z ania boīs q̄ etiā sepata nō ō̄r p̄sona eoq⁹ est p̄s boīs z p̄fectio corp̄is naturalē bñs ad ip̄m inclinatiōez. vt hec p̄bat Scotus. Quāuis aūt mgr̄ sniaꝝ dicat q⁹ aīa sepata ē p̄sona. hec tm̄ opinio a modernis ñ tenet̄. Scōm doctrinā cūmūnē q⁹ i diuis ñ accipit̄ p̄sona p̄ facie būana fm q⁹ vulgares accipiūt depigētes sc̄ās trinitatē cū trib⁹ facieb⁹ q⁹ ē erroneū. vt s. patuit. Sed oē q⁹ subsistit i natura itellectuali ap⁹ nos p̄sona ō̄r. z ap⁹ grecos ypostaſ. Terciū documētū q⁹ p̄sona in diuis ñ accipit̄ fm cōez appellatiōez p̄ aliq̄ vna re distincta cētial'r ab alia. ita q⁹ patres sic ee tres p̄sonas i diuis. i. tres res cētial'r distinctas sicut petrus paulus z iohānes essentialiter distinguunt. Sed ibi sunt tres p̄sone di-

stincte ꝓprietat⁹ hȳ suis in vnitate essentie diuine. Persona ḡ in diuinis accipiť ꝑ aliq̄ ꝑ se sonāte. id est significāte: nō distinctū suba. sed tm̄ distin/ ctū ꝓprietate. Jdeo Richard⁹ q̄rto de trini. dicit ca. xiij. Personaꝝ inqt discretio in diuis est fm solā originē. In angelis aūt fm solā q̄litatez. qa in eis nō est ꝓpagatio. In hoiby vo fm q̄litatem z originē. Quartū documētū q̄ in deo vere z re/ aliter sunt tres ꝓsone fm Scotū. patz. qz in deo realiť: z in re ex natura rei sine oi etiā opatiōe in/ tellect⁹ est natura intellectualis z incōicabiľ. s. cū ꝓprietate entitas in pre sil'r in filio z in spūsctō. ḡ in deo est ꝓsona vere. Ad hec accipe exēpla. Jnia hūana cū sit vnica verissime z realiť hz tres potē tias. s. memoriā: intellectū: z volūtatē. q̄ sūt vni/ ca aia essentialiť. sed distinguunť fm ꝓprietates qz ꝓprietas memorie est recordari: intellect⁹ itel/ ligere: volūtat⁹ eligere. Ex memoria nasciť intel ligentia. z ex vtroq̄ volūtas. Jtē in igne vnico ē flāma splēdor z calor. ex flāma ꝓcedit splēdor. ex vtroq̄ calor. Hec cā breuitat⁹ sufficiant. ¶ F Tercū credendū in trinitate est distinctiua ꝓso/ naꝝ ꝓprietas. Ex q̄ eīm dictū est q̄ iste tres ꝓsone nō distiguunť fm essentiā sed tm̄ fm ꝓprietates ꝓsonales. Jdcirco op⁹ est ꝟ fideli xp̄iano itellige/ re ad credendū q̄libꝫ ꝓprietatiby ipse diuie ꝓsone distiguanť. Et ad ꝟ fm fidez catholicā nota tres ꝓprietates ex simbolo Athanasij dicēt⁹ sic. Pat⁹ a nullo est fact⁹ nec creat⁹ nec genitus. Fili⁹ a pa tre solo nō fact⁹ nec creat⁹ sed genit⁹. Spūsctūs a pre z filio nō fact⁹ nec creat⁹ nec genitus sed p/ cedens. Prio ḡ credendū est q̄ pr̄ a nullo est. sed ipse generat filiū sibi ꝙsubstātialē: nō carnaliť sz spūaliť sicut lumē de lumie: deū verū de deo ve/ ro. vt canit eccl'ia ī simbolo. Scōo credenduz est q̄ solus fili⁹ a deo pre gignit ab eēno. Un̄ ꝑs. reste de⁹ pr̄ dicit filio. Ex vtero: ꝟ ē de suba diuia añ luciferꝫ. i. añ creationē stellarū: genui te. Sic exēpliģa. Sol ꝓducit radiū. z hec ꝓductio q̄dā generatio est. et tm̄ vna ē solis z radioꝝ suba. Et si sol fuisset ab eēno sp radiū genuisset. Sic in p/ posito. Tercio de spūsctō credendū est q̄ ꝓcedit a pre simľ z filio. q̄ cū pre z filio simul adorať. vt canit ecclesia. ¶ B Querit quō differt ꝓcessio spūsci a generatiōe filij ī deo. Un̄ eīm spūsctūs de suba p⁹ ꝓcedit. cur ḡ spūsctūs nō dr fili⁹ pa tris. Rndet fm doc. sup. j. dis. xiij. ꝑcipue Bona uē. z Aureolū. q̄ differētia est. qz ꝓcessio genitu/ re filij est p modū fecūditat⁹ nake intellectualis. sicut ꝟbū vl' sapia generať in ꝛcipiēte seipm. In q̄ genitura trāsfert⁹ sil'itudo vl' imago p⁹ liū. Un̄ Joh. j. In ꝓncipio. i. deo pre: erat ꝟbū. i. dei fili⁹ ꝛc. Sed ꝓcessio spūsci est p modū volū tat⁹ vl' amoris q̄ pr̄ amat filiū z fili⁹ amat patrē Un̄ ab vtroq̄ ꝓcedit. nec in ꝟ est trāslatio ima/ ginis. Exēpliģa. Petr⁹ generat paulū z trāsfert imaginē suā in genitū paulū. Sic dei fili⁹ dicit imago dei patris. vt patet Col'. ij. Jtē a petro ꝑ/ cedit amor in paulū z econuerso. sed hec imagis trāslatio ñ fit in amorē. Sic aliq̄ mō in ꝓposito. ¶ Quartū q̄ō est credēdū in trinitate ōr eq̄litas ꝓsonaꝝ. qz ibi est sūma eq̄litas ꝟtut⁹ fm sapiaz potētiā bonitatē imensitat⁹ eternitatē. sic z vna di/ uinitas. Un̄ Athanasi⁹ ī simbolo. Alia ē ꝓsona pr̄is. alia filij. alia spūsscti. Sed vna est diuitas eq̄lis gl'ia: coeꝛna maiestas. Qual' pr̄. s. i bonita te z ꝟtute: tal' fili⁹: talis spūsctūs. Jncreat⁹ pr̄. ī/ creat⁹ fili⁹. increat⁹ spūsctūs. Jmmēsus pr̄ fili⁹ et spūsctūs. Aetern⁹ pr̄ ꝛc. Oipotēs pr̄ ꝛc. Deus pr̄ ꝛc. Nō est ḡ in statu salut⁹ q̄ credit q̄ pr̄ sit ma ior de⁹. Q ḡ xp̄iana aia hāc fidē sanissimā obser/ ua z deū tuū cognosce. s. sctām trinitatē. Jpse est qui te fecit. ipsi⁹ in noīe baptisat⁹ es ꝛc. ¶ Circa tercū ꝓncipale de sancta z secura salu/ britate fidei beate trinitatis Querit breuiť. Un̄ pōt hō hāc firmā securitatē salut⁹ in fide trinita/ tis. Rō q̄stiōis. qz ois mens deficit ab ei⁹ intel/ lectu quō vn⁹ z simplicissimus de⁹ possit esse tri nus. Sup oia etiā ꝟ xp̄ianis iudei z infideles q̄ qz impingūt q̄ tā icōp̄hēsibile z sup oēm rōnē possibile de deo credūt. Sed ad hec rndeť q̄ se/ curissima z verissima ac salutifica indubitanť. ꝑ bať fides trinitat⁹: ꝑcipue ex q̄ttuor. ꝓpr̄ q̄ meri/ to debet gaudere xp̄ian⁹ ꝑ salubritate hui⁹ fidei. ¶ Prio ex diuia reuelatiōe. qz hāc fidē trinitatis diuie de⁹ ipe reuelauit z demādauit q̄ ē sūma ve ritas. z p cōsequns nec falli nec fallere pōt. vt cōis est ꝛceptio. Un̄ Damasce. li. j. ca. ij. Nemo nouit patrē nisi fili⁹ z cui voluerit fili⁹ reuelare: dicente saluatore Mat. xj. Post illā ḡ btāz trinitatē nul lus vnq̄z nouit deū nisi cui ipse reuelauit. Jō cre dendū est deo de seipso q̄ se solus ipse bn̄ nouit. Secure ḡ nos cōmittim⁹ bonitati diuie z ei⁹ in fallibili vitati q̄ ait Mat. vl. apl'is. Euntes doce/ te oēs gētes bap. eos ī noīe pa. z fi. z spi. ¶ Scōo ex scpture atrestatiōe. Nā Aug⁹. li. de trini. vt al/ legať de ꝑse. dist. xij. c. vl. dicit. Oēs diuioꝝ libro/ rū veteꝝ et nouoꝝ catholici tractatores ꝟ inten derūt fm scpturas docere q̄ pr̄ z fili⁹ z spūssan/ ctus vni⁹ eiusdēq̄z suble inseparabili eq̄litate diuiaz ſuāt vnitatē. Ogr̄ etiā in. j. sniaꝝ. dist. ij. ca. nūc vo. oñdit. s. trinitatē tā ex ve. te. p illō moysi Beñ. j. In ꝓncipio crea. de⁹ ce. z trā. p deū significans pr̄z. p ꝓncipiū filiū. et ō spūsctō ifra subdiť ibidē q̄ spūs dñi ferebať sup aq̄s. Jtē p illō Ps. Ver bo dñi celi firmati sūt z spū oris ei⁹ ꝛc. q̄z etiaz ex nouo testa. clarissime sūt autorizates. vt s. etiaz patuit. de q̄bꝫ ꝓsecꝫ ꝟ lōgū foret. idcirco ī alio ser. de ill' dicē⁹. ¶ Tercio ex creaťaꝝ repūtatiōe Cū ei de⁹ sit cā oīs creaťe efficiēs final' z exēplar⁹ oēm ḡ creaturā fecit sic vt repꝛesentet vestigiū sue diuie trinitat⁹. vt sic dicit Ro. j. Jnuisibilia dī a creaťa mōdi p ea q̄ facta sť itellecta ꝛspiciūť. Sē/ piterna q̄z vt⁹ ei⁹. i. potētia z diuitas vt sint ꝛcer sabiles. s. hoīes. Sz qz videⁿ ī oīby creaťis reluce re vestigiū trinitat⁹. vt p⁹ p mgr̄m vbi s. dist. xij.

vbi allegat Amb. dicēte sic. vt deꝰ q̄ natura inuisibl'ē etiā a visibilibꝫ possꝫ sciri. opꝰ fecit qđ opifice visibilitate sui mānifestauit vt p certū icertuꝫ possꝫ sciri. z ille deꝰ oim esse crederet q̄ nō fecit. hec ibi. Patēt hec i exēplo ꝓmo. In mūdo vniuersali ē magnitudo creaturaꝝ i q̄ potētia pris. Est etiā ordo: qz aliq̄ sūt superiora. aliq̄ media. alia inferiora i q̄ sapia filij. Et pulcritudo ornatꝰ i q̄ bonitas spūssancti relucet. Itē i corporibꝫ sūt tres dimēsiones. longitudo: latitudo z pfunditas. Et longitudie diffusa ꝓsurgit latitudo: z ex vtroqꝫ pfunditas fm pbm. Itē in q̄libꝫ mūdi idiuiduo iuuenies vnitatē spēz z vtutē vtilitatꝭ. Itē i celestibus tres hierarchias angelorꝫ: z i q̄libꝫ tres ordines. Itē i hūana aia ad imaginē dī facta patuit ē trinitatꝭ vestigiū. sufficiāt hec. Precea pbs. ꝓ celi dicit. oia sup tria ponim⁹. In hꝭ inq̄t nūero adhibuimus magnificare vnū deū eminētē z pfez eorū q̄ sūt. Quarto ex miracl'oꝝ ꝓfirmatōe. Nā oia miracl'a p apl'os z alios i fide xpi facta: hāc fidē ꝓfirmauerūt. s. i mortuoꝝ suscitatōe z alijs. Pro edificatōe tñ sufficiat narrari qđ legit de sctō Nicolao epō q̄ dū interfuisse i concilio Niceno. s. vbi editū ē simbolū. vbi cū Arrio disputādo ꝙ fidē trinitatis insultaret: Nicolaꝰ arripies manu latere ait. Cur tibi hereticе videt ipossibile i creatore qđ suo mō est i creatura. Ecce vide trinā rē in hac vno latere. Tūc manu tāgēs latere ē statim ignis q̄ fuerat decoctꝰ vidētibꝫ cūctis ascēdit. aq̄ defluxit. terra i manu remānsit. Adorem⁹ g̃ charissimi sctām trinitatē z laudem⁹ vt det gr̃az z gl'iam.

De sctā Trinitate Sermo scōs. s. de eꝰ clara veritate fidei approbata p varias leges

Benedicat nos deus

Benedicat nos deꝰ nr̄. bñdicat nos deꝰ: z metuāt eū oēs fines terre. ps. lxvj

Sctā mr̄ eccl'ia hodie festū trinitatꝭ. bte solēnizās ad eius laudē hec ꝟba canit postulās ab ea bñdici. Et vt doceat oēs fideles q̄ bñdictōez dei nō ꝓsequunt nisi i fide sctē trinitatꝭ: sic ipaz ꝓfiteť. Prio qđē q̄ i deo sit sctā trinitas. s. pr̄ filꝰ z spūssctūs. oñdit p hoc q̄ dei nomē ter replicat di. cū ps. Bñdic nos deus. s. pr̄. deꝰ nr̄. s. filꝰ: q̄ nr̄ ē p incarnatōez. q̄a hūanā naturā nr̄aꝫ suscepit. bñdicat nos deꝰ. scz spūssctūs. Scōo q̄z ꝓfiteť q̄ i deo ē ēntie vnitas sic q̄ pr̄ filꝰ z spūssctūs sūt vnicꝰ deꝰ. ideo addit Et metuāt eū oēs fines terre. In hoc q̄ppe q̄ dicit. metuāt eū singularit: nō eos pl'alit: notat ēntie vnitatē. Quicūq̄z g̃ vult a deo bñdici vt euadat penā eternā z ꝓseq̄t gl'iaz sic notat glo. sup dicta ꝟba ps. di. q̄ bñdictio dei ꝓsistit i his duobꝫ. vicz euasiōe pene z collatōe gl'ie. Qui inq̄z sic vult bñdici ꝓfiteat fide firma sctām trinitatē z ipm deū metuat filiali timore cauēdo a pctis. z sic orādo dicat cū eccl'ia. Bñdicat nos deꝰ zc. Iuxta q̄ ꝟba tria mysteria in hac sermone notabim⁹ ad honorē sanctissime trinitatis

Primū dicit altissime cōfessionis
Scōm ꝺr clarissime cōprobationis
Tercīū dicit largissime bñdictionis

Circa ꝓmū mysteriū q̄stio occurrit. Cur deus pūssim⁹ voluit nob tā altissimā z incōprehensibilē fidē de deo initūgere vt null⁹ intellect⁹ valeat ꝓphēdere. s. fidē trinitatis. Miꝝ q̄ppe videť cur deꝰ noluit ꝓtētari de nobis in hac vt crederem⁹ solā ea q̄ capere possem⁹ rōe de deo: vicz q̄ vn⁹ sol⁹ ē deꝰ creator oim rer̄. z filia. s. q̄ ē sūme bonus: sūme pi⁹: sūme iust⁹. Ut qđ necesse est credere trinitatē. sic arguūt ꝺ nos z iudei. Sz ad hec rñdet q̄ sic debuit nob fidē dari z decuit ipi diuie bonitati ac infallibili veritati pl'ibꝫ rationibꝫ

Primo ꝓpter magnificā laudem dei
Scōo ꝓpter certā ꝟitatem fidei
Tercio ꝓpter magnitudinē meriti

Quarto ꝓpr̄ scripturas p reuelatōez spūssancti

Prio ꝓpr̄ magnificā laudē dei. qz p hāc fidē ꝓmēdat i deo infinita ptās z bonitas z sapia infinita charitas z incōprehensibilitas. Prio inq̄z infinita potestas in hac q̄ credim⁹ qz potuit. Scōo infinita sapiētia i hac qz sciuit. Infinita q̄z bonitas i hac qz voluit seipm infinite cōicare sibi sil'ez generādo per oia coeql'ē. Nā si deꝰ hāc nō potuisset seqret absurdū q̄ inualida esset eꝰ potētia. Si aūt potuit sz nescit seqret q̄ esset i deo ignorātia. si aūt potuit: sciuit. sz noluit seqret q̄ fuisset inuidꝰ. Quo ꝺ Plato. nec cessariū ē sentire qm̄ a deo ē prius ois relegata inuidia. Ecce g̃ q̄ctū diuie laudi derogāt q̄ sctām trinitatē negāt. Nā deū in se ab eterno btm̄ fore q̄modo dicāt nō valēt: pcipue cū añ mūdi creationē deꝰ sol⁹ extiterit. Sz nos i trinitatꝭ felicitate deū p psonaꝝ iocūdo amore mutuo ab eterno beatū dicim⁹. Qui g̃ ꝓfitenť i deo sctām trinitatē magnifica laude deū extollūt q̄ sit infinite potētie scie et bonitatꝭ. qz potuit sciuit z voluit sibi similē filiū generare. Quicūq̄z aūt ista tria ꝓcurrūt esse posse scire velle mor seqť volūtatē effectꝰ. g̃ sequitť q̄ deꝰ paťr sic ab eterno voluit sic ab eterno filium generauit: cui ꝓmūicauit oē qđ potuit. oīm qđ sciuit. oē qđ habuit. Cū em̄ deꝰ pter sube dare nō potuit: qz indiuisibil'ē: totā g̃ subaz illi dedit. z sic coeql'ē sibi p oia filiū generauit. Ampl⁹ cū deꝰ pr̄ filiū generauit ab eterno ꝓstat q̄ ab eterno ipm sūme diligit: z econuerso filiꝰ sūme pfem ab eterno amauit. iste aūt amor i deo q̄ ab vtroqꝫ procedit nō pōt ab eis differre ēntialr: cū i deū nullū pōt cadere accidēs. vij. metaph. Sz q̄cqd ē i deo deꝰ est. igit in diuis sūt tres psone coeterne z coequales. vna tm̄ generās. alia generata. tercia procedēs ab vtroqꝫ p modū amoris. Nec Bona. li. ō pe nitētia. Scōo vt ꝓmisi p hāc fidē ꝓmēdat i deo infinita charitas. vt ptz p Rich. de tri. li. iij. c. x. dicentem. In sūmo inquit bono est totius bonitatis plēitudo. ergo ibi vera z summa charitas deesse nō potest. Nil enim charitate melius. nil

charitate pfectius ꝛ iocundius. nullus aũt ad se metipsum charitatem habere ꝺr. sed ꝑ amorẽ in alterꝝ rẽdit. vbi ꝯ ꝓsonaꝝ plalitas ꝺest: charitas esse nõ põt. et sic deꝰ nõ posset dici btũs ab eterno vt iã ꝺ tactũ ẽ. Sz dicꝫ fortasse. si vna sola ꝓsona esset i diuitate: nibilomiꝰ cñ erga creaꝝ bre posset charitatẽ. Ad b Rich. ibidẽ ꝺr. imo etiã si bret cñ sũmã charitatẽ erga creaturã bre ñ possz. Inꝺiata cñ charitas esz si sũme diligeret qꝺ sũme diligẽdũ nõ esz. i. creatũ qꝺcũqꝫ. Nec Rich. Ut ꝯ cõmẽdet in deo ifinita charitas: ꝓfitẽda est trinitas btã i diuis. vt latiꝰ ꝺ b arti. scꝺo patebit inf rõnes. Tercio vt pmisi ꝑ hãc fidẽ cõmẽdat diuia icõprehẽsibilitas qꝛ cũ tale credimꝰ de deo ipso reuelãte: qꝺ plene nulla mẽs cape põt. Vnde cõfitemur. qꝛ deꝰ incõprehẽsibilꝫ est oi creature. Nã sic se bz oculus nicticoraꝫ ad lumẽ solꝫ: sic se bz oculꝰ nr̃e mẽtꝫ ad ea q̃ sũt mãifesta nate dicente pho. ij. metha. Vñ refert Tullꝰ de nata deoꝝ q̃ ꝺaz rex inꝛrogauit q̃ndã phm q̃d esset deꝰ. et pbs terminũ triũ diez ad rñdendũ ipetrauit. q̃ expleto itez t̃minũ petijt. illo itez expleto adhuc maiorẽ t̃minũ rñdẽdi reqsiuit. Cui rex ait. Ut vi deo dilatõe me deludis. Ad quẽ phs. Dñe nõ: sz deꝰ ꝺaz imẽsus ẽ q̃ q̃nto de eo plꝰ cogito: tãto plꝰ deficio. ꝛ q̃d de eo dicã nõ iuenio. Vñ q̃ verã ꝛ magnificã dei laudẽ voluit deꝰ vt credamꝰ btãz trinitatẽ. L Scõo q̃ certã vitatẽ fidei. Nã deꝰ cũ sit sũma vitas nõ põt velle vt hõ aliõ credat q̃z veritatẽ realẽ. Aug. Deꝰ ñ põt esse testꝫ nec remũeratoꝛ falsitatꝫ. ꝛ iõ illã fidẽ debuit dare hominiby q̃ vissima ẽ. s. fidẽ scẽ trinitatꝫ. ꝛ illã in psenti p miraculoꝝ testionia ꝓfirmare atq̃z i fuko remũerare. Idcirco Rich. ꝺ trini. li. j. c. ij. ꝛ Aug. di. Nil certiꝰ ꝛ firmiꝰ teneꝛ q̃z qꝺ ꝓstãti fide appbẽdit. vtimur nãq̃z i ꝓfirmatõe fidei signis p argumẽtꝫ. pdigijs p exprimẽtꝫ. vtinã attẽderẽt iudei ꝛ pagani q̃nta securitate p hac pte ad diuinũ iudiciũ poꝛim⁹ accedere: imo cũ oi ꝓfidẽtia deo dicere poꝛim⁹. Dñe si erroꝛ est a teipo ꝺcepti sum⁹ Nã ista nob tarꝫ signis ꝛ pdigijs ꝓfirmata sũt ꝛ talibꝫ q̃ nõ nisi ꝑ te fieri pñt. Nec Rich. vbi s. Tercio q̃ magnitudinẽ meriti. Nã ꝺr Bed. sup cant. ser. xxxij. Magna fides de deo mereꝛ magꝫ. Et Bre. in omel. Cui sero factũ esset. ait. Dilina opatio si rõne cõprehẽdit nõ ẽ admirabil. nec fides bz meritũ cui buana rõ pbet exprimẽtũ Voluit ꝯ deꝰ a fidelibꝫ credi de seipo. s. deo magꝝ et ardua mysteria ꝛ sup oẽm rõnez altissima ꝛ icõprehẽsibilia vt magꝝ fidei habeant merita ꝛ pmia. Nec ꝓtentari voluit vt crederemꝰ sola ea q̃ rõne cape possumꝰ de deo. qꝛ ꝺ bonoꝝ ꝛ maloꝝ electoꝝ ꝛ paganoꝝ phoꝝ cõe est. s. q̃ vnꝰ solus ẽ deꝰ sũme bonꝰ. ꝛ sil'ia. Nã vñ fides catholica haberet laudẽ pter illa documenta phica si ea crederet tñmodo q̃ rõnis agnitio cogit credere. Sz ꝺ b laudẽ ꝛ pmiũ mereꝛ qꝛ credit sup rõnez reuelatiõi diuie. Augꝰ. solilo. li. j. Dia q̃ scimꝰ rõne: fortasse etiã credimꝰ. sed nõ oẽ qꝺ credimꝰ scire dicimur. ꝯ ꝛc. Quarto q̃ scꝑturas ex reuelatiõe spũssci. qm̃ oĩs scꝑtura clamat deũ trinũ ꝛ vnũ esse. ꝛ ꝺ reuelatõe spũssci. j. Pe. ij. Nõ ei volũtate hũana alla. ẽ aliq̃n q̃ pbia. sed spũsctõ inspirati locuti sũt scti ꝺi hoies. Et ꝺ q̃ plres scꝑturas ostẽdeꝝ. ij. articlo huiꝰ sermonis. Ꝺ ꝯ charissimi magnas deo gras agamꝰ q̃ nos ad istã sctissimã fidem vocauit. Ꝺ iesu bone tibi laus ꝛ gl'ia. D

Circa scõm mysteriũ clare cõprobatiõis accipe. q̃ ꝛclusiõe q̃ sctẽ trinitatꝫ verissima fides q̃ba ri põt ꝑ oẽs scꝑturas ꝛ leges. Claret ꝓmo ex lege nature ꝛ intrinseca q̃ dictat q̃ deꝰ cũ sit sũma veritas: nõ põt esse testꝫ falsus nec remũerator falsitatꝫ. q̃ut dic̃ Augꝰ. xv. li. de trini. Sz ipe deꝰ reuelauit ꝛ p mlta miracla ꝓfirmauit fidẽ sctẽ trinitatꝫ ꝛ docuit mltꝫ figurꝫ ꝛ q̃bꝰ oraculꝰ ꝛ autoritatibꝰ scꝑturaꝝ. ꝯ ꝛc. Et ista est fortissima rõ q̃bãdi i theologia. Nã in alijs sciẽtijs locꝰ ab autoritate ẽ debit' nisi rõ roboret autoritatẽ. hic aũt autoritas roborat rõnez ꝛ q̃batio ab autoritate est fortissima. Rõ huiꝰ est. qꝛ alie scie sũt ab hũana inuẽtiõe q̃ fallere ꝛ falli põt. Theologia aũt ẽ diuia ispiratõe ꝛ ifallibili vitate. Vñ Damasce. Que nob tradita sunt ꝑ legẽ ꝛ ppbas ꝛ aplos et euãgelistas suscipimꝰ ꝛ cogscimꝰ et veneramur: nibil vltra inqrẽtes. ꝯ ꝛc. Et clariꝰ in seqntibꝰ patebit de autoritatibꝰ. Scõo ex lege mosayca. Nã ꝓmo in ipso ꝓncipio mosayce legꝫ trinitas claret in creatõe mũdi. qꝛ scribit sic. In ꝓncipio deꝰ creauit celũ ꝛ trã ꝛc. vt patz Gen. j. c. Per deũ q̃ppe significat ibi deꝰ pr̃ fm qꝺ dic̃ mgr̃ i. j. di. ij. et ibi Bonauẽ. ꝑ ꝓncipiũ significat filiꝰ. sic ipse deꝰ pr̃ de suo filio dicit i ps. Tecũ ꝓncipiũ i die v. t. ꝛc. Itẽ de spũsctõ ibidẽ subiũgit scꝑtura di. Et spũs dñi ferebat sup aq̃s. Deniq̃z ibidem mgr̃ ait sic. Ꝺ apꝺ nos ꝺr deꝰ: hebraica vitas habet Deloym. qꝺ est pl'ale huiꝰ singularꝫ qꝺ est bel. Ꝺ, ꝯ dictũ est non bel sed beloym qꝺ interꝑtat dñ: ad pl'alitatẽ ꝓsonaꝝ referr̃. Ad quã etiã illꝺ attinere videt qꝺ diabolꝰ ꝑ serpentẽ dixit. Eritꝫ sic̃ dñ. p q̃ br̃ in hebreo beloym. ac si diceret: eritꝫ sic̃ diuie ꝑsone q̃bꝰ. s. nil ẽ ignotũ. Nec mgr̃. Ecce ꝯ moyses in capite libri tres cõmemorat. s. deũ significantem patrẽ. ꝛ ꝓncipiũ significantẽ filiũ ꝛ spm̃sanctũ. Et q̃ be ꝓsone sint vnũ in essentia: dicit. Creauit: in singulari. E Secundo eadẽ ler mosayca ostendit trinitatẽ in diuinis in ipsa formatione homis ꝓmi ex dicto dei sic. Faciamus hominẽ ad imaginẽ ꝛ similitudinẽ nostraz. Gen. j. Hoc q̃ppe verbũ est patris ad filiũ ꝛ spũmsctm̃ Non cñ põt esse vbũ hoc ad angelos vel ad aliam quãcũqꝫ creaturã. qꝛ nulla creatura põt creare. s. aliq̃d ex nibilo sicut creaꝝ aĩa hũana. sed solius dei est hoc facere. Idcirco cũ deꝰ pr̃ dic̃ Faciamus ꝛ nostrã: pl'alitatẽ ostẽdit ꝓsonaꝝ. al's nõ diceret faciam⁹ ꝛ nr̃am. sed faciã et meã. Cũ vo dicit. Ad imaginẽ ꝛ sil'itudinem in singl'ari nõ in

pl'ali:notat vnitatē subē:ad cui⁹ imaginē bō fie/ ret vt ōt Mgr̄ vbi s̄.z dist.iij.ostēdens dicit fm Aug.xiiij.de tri.q licet aīa vel mēs hūana nō sit ciusdē nature cui⁹ de⁹ē imago tñ illi⁹ē q nil me/ li⁹ est. In ipa em̄ mēte z si amissa dei ptcipatiōe scz p pctm̄ deformis sit:imago tñ ōi pmanet. eo em̄ imago dei ē mēs q̄ capax est ei⁹ z ptceps esse pōt(z bn̄actu fiet p gr̄am) In mēte aūt est memo ria intelligētia z amor.qz meminit itelligit z di/ ligit.z hec tria sunt vna vita; vna mēs: vna essen tia. Itē ipsa memoria in aīa vel mēte q̄ b̄ p se ac/ cipiunt est q̄si parēs.et intelligētia vl' noticia ei⁹ q̄si ples.z terci⁹ est amor q de vtraqz pcedit duz mēs cognoscēn amat noticiā suā. Ecce ḡ imago trinitat̄ in aīa q̄ etiā debet esse ad sil'itudinē di.s. in gr̄uit̄ vt imitet deū in opatiōe sua:q̄tin⁹ pos/ sit tādē puenire ad sil'itudinē in gl'ia celesti. Hec sufficiāt. ¶ Tercio eadē lex moysaica oñdit trini tatē reuelatā pr̄iarchis multiplici p̄figuratione Dnō abrae q̄ vidit tres angelos i psona dñi de/ scēdentes p viā.tres vidit z vnū adorauit Gen̄. xviij. Itē Isaac ter iacob bñdixit Gen̄.xxvij.z.xx viij.scz Dnō qñ attulit ei cibos coctos. Secūdo qñ veniēte Esau z q̄rēte:ait. Bñdixi ei z erit in/ q̄t bñdict⁹. Tercio qñ misit eū i mesopotha miā syrie. Itē Jacob qñ vidit scalā triū graduū a ter ra vsqz ad celū Gen̄.xxviij.cognit trinitatē z ado rauit. Itē Moyses qñ viā triū dieꝝ ibim⁹ inq̄t ad sacrificandū dño vt p fidez trinitat̄ nos gue/ nire doceret ad salutē. Un̄ z in honorez trinitat̄ tres p̄cipuas īstituit solēnitates Exo.xxiij. Hec sufficiāt. ¶ F Tercio ex lege ꝓphetica. Nā Da/ uid i ps̄. ōt. Uerbo dñi celi firmati sūt z spū oris ei⁹ois v.e. Jdē. Bñdicat nos de⁹ deus nr̄ z b.n. de⁹ vt s̄. patuit. Itē Esa.vj. Sctūs sanct⁹ sctūs dñs de⁹ exercituū.vt.j.ser. patuit. ¶ Quarto ex lege euāgelica. Nā vt Abo.ij.ij.q.ij.ar.vj.ōt. añ r̄pi aduētū fides trinitat̄ erat occulta i fide ma/ iox.post r̄pi aduētuz aūt mūdo ē manifestata p r̄pm z ap̄los. Un̄ Math.vl. Eūtes do.o.g.ba. eos in noīe pa.rē. ¶ Quito ex lege ap̄lica.j. Joh. v. Tres sē q̄ test.ō.i celo.p̄ vbū z spūsctūs.z hij tres vnū sunt. Patet etiam in simbolo ap̄lox. ¶ Sexto ex lege canonica. Un̄ i ipo ꝓncipio de/ cretal' hr̄ ti.de sūma trini.z fide ca.sic. Firmit̄ cre dim⁹ z simpl'r cōfitemur q vn⁹ solus ē ver⁹ de⁹ eēn⁹ imēsus incōmutabil' oīpotēs ineffabil': pat̄ fili⁹z spūsctūs. Tres q̄dē psone sz vna essentia: suba seu natura. Pr̄ a nullo.fili⁹ a pr̄e solo.spūs sanct⁹ ab vtroqz rē. ¶ Septimo ex lege ciuilica. C.ō sūma trini.z fide ca.l.j.z.l.nullus.vbi ōr sic Js catholice religiōis ver⁹ cultor accipiēdus ē q oīpotētē deū z r̄pm filiū dei vno noīe ꝓfitet deū de deo:lumē ex lumie.q spūsctm̄ negādo nō vi/ olat apō quē intemerate fidei sensus viget incor rupte trinitat̄ idiuisa suba. Hec ibi. Itē.ff.ō ori gine iur̄.l.ij.§.exact̄.li.j.hr̄. q romani miserūt de cē viros ad grecos p copia legū illarū q̄ vocant leges.xij.tabulaꝝ bñda. Ubi glo.dicit q anteq̄ greci vellēt eis ꝓcedere leges miserūt q̄dā sapiē/ tē ad romanos vt explorarent si digni essent. Ro mani vo ordiauerūt vnū ad disputādū cū illo. Grec⁹ aūt nutu disputare incipiēs eleuauit vnū digitū.s.pollicē vnū deū significātē. roman⁹ vo cū pollice duos digitos eleuauit.in q̄ grec⁹ ps̄o/ naꝝ trinitatē intellexit. Itē grec⁹ manū aptā ostē dit significañ oīa apta coraz deo. Roman⁹ vo pugnū clausū oñdit:significañ q de⁹ cūcta clau deret palmo.iuxta illō Esa.xl. Qui appendit tri bus digitis molē r̄re z celos palmo pōderauit. Tres digiti sunt potētia p̄ris.sapia filij.z clemē tia spūsscti qbꝫ mūd⁹ creat⁹ est z ꝓseruat vt Aug. de trini.docz. Aliby itaqz signis romanos di/ gnos extimās:eis leges.xij.tabulaꝝ ꝓcedi fecit. Sic nob de⁹ sub fide trinitat̄ cōcessit legem vere r̄pianitat̄ in.xij.articul' existētē. ¶ H Octauo ex lege philosophica. Ut ei dicit glo.j.Loꝝ.ij. Li cet pbi nō cōgnouerūt mysteriū diuinaꝝ p̄sonaꝝ p ꝓprias notiōes q̄ sūt paternitas:filiatio:z ꝓcessio iuxta dictum ap'li ibidē di. Loq̄mur dei sapiaz quā nemo ꝓncipū hui⁹ sec'li cognouit.cū cognouerūt q̄dā essentialia attributa q̄ appropiant p̄sonis: sic potētia p̄ri.sapia filio.bonitas spūisctō. Et ideo multa incerta p reuelatiōez habuerūt fm Aug. xx.de ciui.dei. Un̄ Trimegist⁹ ait. Monas gi/ gnit monadē z in se suū reflectit ardorē.q̄ ipe i/ telligit sic q vn⁹ de⁹ ꝓduxit vnū mūdū.q̄ p̄ suū p si⁹ amorē.et sic trinitatē exp̄sse ñ itellexit. Itē Pla to li.de ordie vniuersi dicit numerū ternariū ee ꝓncipiū:mediū:z finē vniuersaliē ois rei. Item Aresto.j.li.de celo z mūdo dic. Oe et totū sup tria ponim⁹.q būc em̄ nūez adhibuim⁹ nos magni ficare vnū deū eminētez z patrē eoꝝ q̄ sūt causa/ ta. Et deniqz philosophādo videm⁹ in oīby crea turi vestigiū trinitat̄ vt patuit ser.j. Jlatij.s.i in fimis pure corpalibꝫ p tres corpis dimēsiōes:p funditatē:latitudinē:lōgitudinē. In medijs cre atur̄ vt in hoīe fm ei⁹ aie potētias vt ē dictū s. In supioribꝫ.s.i celi syderibꝫ:p̄cipue i sole in q̄ est suba sol':de q̄ gignit radi⁹ vl' splēdor.z ex vtroqz calorīs ifluētia. Deniqz i q̄libet generat̄ indiui/ duo ē vnitas:spēs:z vt⁹. ¶ N Nono et vltio ꝓbat ex rōnū lege theologica. Et p̄ter rōnes sup tactas breuit̄ aliq̄s notē fm doct̄. Prima rō sūme felicitat̄. Quero nāqz q̄d faciebat de⁹ añq̄ faceret celū z t̄rā. Ad h̄ rñdet Aug.xj.li.ꝓfes.d.sic Dicēti q̄d faciebat de⁹ añq̄ faceret celū z terrā re/ spōdeo.nō illō q̄d q̄dā iocat'or rñdit: alta q̄q̄d q̄rētibꝫ gehēnas inq̄t parabat.sz audēter dico si ce/ li z t̄re noīe oīs creat̄a itelligit añq̄ de⁹ faceret celū z t̄ram nō faciebat aliq̄d.s.creatū. Dec ille. Et q̄ pbabilit̄ oñdit q de⁹ erq̄ ab ēterno fuit btūs et felicissimus.ḡ facere habebat sūme btitudis gaudiū in seipso.quia summa btitudo esse non potest sine sūmo gaudio. Sūmū aūt gaudium nō potest esse sine summo z nobilissimo ꝓorto

Un Rich.ō trini.dicit.q amor nō pōt esse iocū dus nec felix nisi sit q amorē ipēdat. z q mutuus amorē repēdat. Est em ꝓmū amoris fine q oino nō pōt esse ab eo quē multū diligit:multū diligi velle. q̄ in deitate ab eterno fuit diligēs z dilect⁹ z cōdilect⁹. Nec Rich. Et p ꝓsequēs oportet pro gaudio trinitudinis fore trinitatē. ¶ Scōa ratio diuine bonitatis.qz Dyoni.dicit.iiij.li.de di.no. De rōne bonitatis ē sp efflucre z se cōicare. Phs iij.ethicoꝝ. Bonū quāto cōmuni⁹:rātō melius. sed de⁹ est sūme z infinite bonitatis. q̄ debet se sū me z infinite cōmunicare. Sed creatura nō pōt esse capax sūme z infinite bonitatis.qz infinitas repugnat creature vt dicit Boe.de hebdomadi bus. Oportet q̄ in vnitate essentie diuine esse plu res psonas p cōicatiōe totius bonitatis diuine. ¶ Tertia rō diuine sagacitatis:quā Anselmus monol'.ca.xlviij.ponit sic. Necesse est ponere tri nitatē. Nā sūma sapiētia suiꝑius memor eē ne gari nō pōt. De memoria nascit ūbū:qō clarius in nostra mēte ꝓcipit.qm mēs hūana cū se cogi tat:liquet.qz verbū ei⁹ nascit de memoria. z si sp se cogitaret:sp ūbū eius de memoria nasceretur Sūma aūt sapiētia diuīa sp sui memor est.q̄ de eterna memoria.i.intellectu eternū ūbuz nascit. Jtē sicut sūmus spūs sp sui memor est.i.se intel ligit:ita se sp amat. Un in memoria sūmi spūs intelligit pater.in intelligētia filiꝰ.in amore ꝓce dēte abvtroq; spūsctus. Nec Anſ. Ad id ē illud Joh.j. In ꝓncipio erat verbū ꝛc. Ecce q̄o fidelis sia clarent trinitatis testimonia. ¶ Circa tertiū de bñdictiōe larga p ínuocati onez nois sancte trinitatis causa breuitatis hec vna sufficiat questio:q̄liter xp̄iani obtineāt bene dictionē in baptismo innodatā p sancte trinita tis inuocationē. Nec em ꝓ edificatiōe simpliciū valet. Ad qō iuxta ūba themat⁹ z doctorū dicta rñdeō p ꝓclusionē q̄ q̄ttuor sūt necessaria ad fina lem scz benedictione ꝓducentia.in nomīe sancte trinitatis efficacia. ¶ Primū est cognitio vel confessio.videlicet ipi us sancte trinitatis. ¶ Secundū est cautio vel circūspectio offensio nis eius maiestatis. ¶ Tertiū est recognitio z gratiarūactio ei⁹ ma gne charitatis. ¶ Quartū est ꝓseueratio z cōsūmatio in spe sue bonitatis. Propterea Ps.orādo dicit sic. Bñ dicat nos de⁹ de⁹:ꝓfitēdo trinitatē. Sbdit. Me tuāt eū oēs fines terre.scz cauēdo offensaz ꝑ ma iestatē.interserit:de⁹ noster:recognoscēdo incar natiōis beneficiū z charitatē. Notanterq; addit. Oēs fines terre.ad significādū finalē ꝓsumatōz De istis ptz ꝑ Aug⁹.de agone.c.xvij.di.sic. Fides est ꝓma q̄ subiugat aiam deo.deinde p̄cepta vi uēdi q̄bus custoditis spes nostra firmat z nutri tur charitas z incipit lucere q̄ō antea tm̄ mō cre debat. Cū em cognitio z actio hoiem beatū faci unt sīc in cognitione cauēd⁹ est error:sic i actōe cauēda ē neḡcia. Nec Aug. ¶ Ad hec ꝓ sim plicioꝝ miraculū narrari libeat:qō legit in q̄ dā cronica. Et Sigilbert⁹ idē testat:q dū intra gallias arriana hereſis pullularet ꝓra fidē tri nitatis circa annos dñi.cccc.l.tūc in vrbe wasa cēsi cū ep̄s missaz celebraret vidit tres guttas cla rissimas eccl̄is magnitudinis de celo sup altare emissas q̄ paulatim adinuicez appropinquañ. vnā gēmā pulcherrimā effecerūt:quā cū in me dio cuiusdā crucis auree posuissent alie gēme q̄ ibi erāt tantā ei⁹ excellentiā nō ferētes de ipa cru ce ꝓtin⁹ ceciderūt. impijs aūt videbat obscura : sz mūdis lucida:infirmis dabat sanitatez:ado rātib⁹ crucē augebat deuotionē. Ecce charissimi patet q si volum⁹ a deo bñdici debem⁹ nos ī fi de trinitatis z mūdicia a pctis ac p̄ceptoꝝ obe dictia obseruare vsqz in finez. O petrō q̄d torpes euigila ad salutē.o oēs iusti.o penitētes.o quiqz viriz mulieres supplicit benedictionē trinitatis postulañ.dicam⁹ cū Ps. Bñdicat nos deus pr deus noster xp̄s iesus.benedicat nos de⁹ spiri tussanct⁹ in eternū Amen.

De sancta trinitate Sermo terti⁹ de vnitate diuīe ēntie z psonaꝝ trinitate ac bonitate.

Pater verbuz et spūssanct⁹ hi tres vnū sūt.j. Joh.v. ¶ Sctā mat⁹ eccl'ia rōnabilit⁹ post festū spūssti statuit festū sctissime trinitat⁹.ad si gnificādū q̄nēo de hac sctā trinitate q̄cq; capevl' dicere p̄t nisi q̄ docet⁹ a spūsctō.iuxta illud.j.Co rinth.ij. Que dei sūt nemo cognoscit nisi spūs dī Chrys.sup illud.O altitudo diuitiaꝝ sapientie z scie dei dicit. Cū de deo loq̄ intēdim⁹ q̄ ad essen tie vnitatē psonarūq; trinitatez tūc nulla sufficit lingua ad exp̄mendū:nec intellect⁹ ad intelligen dū. Sz tñ q̄d sit credēdū de trinitate beat⁹ iobā nes euāgelista q̄ sup pect⁹ dñi recubuit in q̄ erāt oēs thesauri sapie z scientie dei absc̄diti de ipa sa piētia potat⁹.mysteriū btissime trinitatis altius cognouit:et breuib⁹ ūbis nob tradidit cū dixit: Pater ūbū z spūssanct⁹ hi tres in psonis vnuz sūt.s.in essentia ꝛc. Jn q̄bus ūbis tria mysteria i hoc sermōe declarāda notabimus. ¶ Primū mysteriū de essentiali vnitate. qz dici tur q vnū sunt. ¶ Secundū de psonali trinitate.quia dicit.Hi tres inquit. ¶ Tertiū de diuinali bonitate.qz pater verbuz z spūssanctus sunt vnū.s.bonū. ¶ Circa p̄mū de vnitate diuinaꝝ psonarū accipiam⁹ ꝓ documēto ꝓclusionē.quā Bern.ad Eugeniū di.sic. Jnc̄oia q̄ vnū recte dicūt arcē te net vnitas trinitatis q̄ tres psone vna substātia sūt. Nec ille. Pro declaratiōe notādū q tri⁹ p cipuis mōis aliq̄ distincta dicūt. Unū vt accipit

ex ꝟbis Bern. ibidē. Et etiā extra de sūma tri. et fide catho. c. dānam⁹. Uno mō collectiue quando plures res diuersaꝝ substātiaꝝ i vnū aliqđ cōueniūt. Et ꝟ mō dicim⁹ plures homines vnū ppl'm. plures lapides vnū aceruū ꝛc. Et ꝟ mō nō ē credē dū tres fore psonas i trinitate collectiue sic petr⁹ Paul⁹ iohes essent ſ simul i vno ope. qz ꝟ ꝓ hec resi dānat. vt ptz dicto ca. dānam⁹ ioachim ꝛc. Alio mō integtiue. ſ. fm ptes plures integrātes vnū totū aliqđ extēsū sic caput man⁹ pes ꝛc. ꝟsti tuūt vnū corp⁹. nec ꝟ mō tres psone sūt vnū i diuinis. qz diuina essentia nō ē diuisibil' i ptes. Uñ mgr̄ di. xix. ꝓmi li. dic̄ sic. Nec aliq̄ triū psonaꝝ ē pars dei vl' diuine essentie. qz singula haꝝ ver⁹ deus est z plen⁹ de⁹ ē z tota z plena diuina essentia ē Et ideo nulla istaꝝ i trinitate pars est. Hec ille. Idē dicit z Aug. li. ij. ꝯ maximianū. Tercio mō z supmo dicūt aliq̄ vnū idētice. ſ. qñ plures res sūt eadē substātia: eadē ēntia z natura differētes tñ ꝓprietatib⁹ suis. Sic exēpli gr̄a. i aia būana tres sūt potētie: memoria: intelligētia z volūtas. z earū vnica ē essentia. Aliō autē exēplū tā ꝓinquū i creatur̄ de trinitate nō habem⁹ sic i aia q̄ est ad imaginē dei facta. Et de hoc ser. ij. Et latius. Nec mirū q vnitas cū trinitate eminētiori mō est in creatore q̄z i q̄libz creatura possit inueniri. qz oīe bonū pfecti⁹ ē in creatore sūmo bono q̄z i creatā. sz pfectio vnitatis est bonū qđ desiderat ab oīb⁹ creatur̄: vt dicit Boe. li. de cōso. sic illđ in q̄ cōsistūt z ꝟseuerāt. Nā videm⁹ q oīs creatā tādiu subsistit z ꝟseuerat q̄dū manet i vnitate sui. Si āt diuidat deficit. vt ptz i sepatiōe corꝑis ab aia. et in diuisione aq̄ et cuiuslibet rei. Oportet ḡ eminētissimā vnitatē sup omne aliđ vnū esse i diuina ēntia z trinitate psonaꝝ diuinaꝝ. iuxta illud Deut. vj. Audi isrl'. i. attēde diligēter dñs de⁹ tu⁹ de⁹ vn⁹ ē Ecce tres psone i vnitate nature. dñs. ſ. pr̄. Itē filius de⁹ tu⁹ ꝓ incarnatōem. deus spūsctūs vn⁹ est. ſ. ꝓ naturā. ¶ Querit hic q̄re nō pūt esse plures dij: cū tñ possunt esse z necessario sūt plures psone diuine. Et rō ad id qz opatio triū psonarū est diuersa. Nā sol⁹ filius assumpsit naturā humanā: nō pater nec spūsctūs. Itē in colūba sol⁹ spūsctūs apparuit: q̄ꝝ aūt opatio est diuersa: z natura ē diuersa. qz opatio arguit formā. ꝑmo philosoꝑ. ḡ videt qz pr̄ z filius et spūsctūs sint diuersi etiā in substātia. Itē pl'a bona sūt meliora paucioribus: sed plures esse deos est esse pl'a bona cū de⁹ sit sūmū bonū. Dicit aūt Anſ. q oīe qđ melius est circa deū est ponēdū. ḡ videt q deus potuit ꝓ suā omnipotētiā ꝓducere pl'a summa bona. Aut ḡ nō dicim⁹ plures deos. Ad hec rñdet fz Bonauen. sup. j. di. ij. q. j. tres ꝟitates breuit̄ ab ipo accipiēdo. ¶ Prima sit hec veritas q de⁹ pōt ō seipo ꝓducere pl'es res sūme bonitatis. sic tñ q ille nō sint alteri⁹ nature: licz sint alteri⁹ ꝓprietatis vl' psone. Hoc modo fecit de⁹ pater generādo filiū z spirādo spūm sanctū q̄ sunt idem sūmū bonū in natura qđ pater: licz sint in psona differentes ꝓ ꝓprietates. Ratio hui⁹ ꝟitatis est ꝓpter diuie nature simplicitatē. que cū nullo alterius nature pōt cōmūicare. qz si sic cōmūicaret cū altero fm naturā sic cōmunicaret z differret contrarie fm idē. z sic ibi esset cōpositio q̄ cōtrariatur simplicitati. Sed i vnitate nature cōmūicare z i psonis differre vel pluralitatē habere nō repugnat simplicitati diuie. qz hec pluralitas ē ꝓ originē z eius relationē que nō addit: nec cōponit: nec repugnat simplicitati sed potiꝰ solitudini. et sic tenet fides in simplici dei essentia esse pl'es psonas. ¶ Secūda ꝟitas q pl'es deos esse ē oīno impossibile: nec hoc ꝟuenit diuie potētie qz implicat cōtradictionē z est inintelligibile. Et breuiter ostendit ꝓmo sic. quoniā deo ꝓpriū est esse oīnipotētissimū. ergo vn⁹ deus possz facere q oīs alteri⁹ dei potētia nihil posset z econuerso alius deus huic ꝓmo hoc posset facere. Sz cui pōt auferri potētia nō est deus. ergo nec ꝓm⁹ eorū nec alter erit de⁹. Itē secūdū sic: qz deus ē simplicit̄ summū bonū quo maⁱ excogitari nō pōt. vt dic̄ Anſ. li. monol'. ḡ oīa alia sunt infra ipsum z ad ipm z ab ipo. Sz qđ ē infra alterū fm naturā z ab alio z ad aliđ nō est summū bonū. ḡ non est de⁹ nisi vnic⁹ ille a q̄ est oīe aliđ bonum. Itez tercio sic. qz si sunt duo dij aut vn⁹ est vbi alius aut nō ē. Si ꝓmū: ḡ erit vn⁹ in altero cū sunt eodē mō essendi. ḡ vn⁹ ē alt̄i materialit̄ z ꝓ ꝟseqns alter nō est de⁹. si aūt vn⁹ nō est vbi alter ḡ vterq; ē limitat⁹ et neuter infinit⁹. ¶ Tercia ꝟitas q pr̄ filij z spūsctūs indiuisibilitē ꝟuenit in oīm opatōe sz i relatōe differūt. Uñ Aug. i ser. xliij. de verbis dñi dicit. q trinitas tota fecit carnē xpi sz nō ptinet nisi ad xpm. qz sez sol⁹ dei filius suscepit carnē. trinitas fecit colūbā sz nō ptinet nisi ad spūm sctm̄. Ad id exēplū fz eūdē. Anima et rō sp simul sunt z vnū sunt i essentia. z tñ aia suscipit vitā. rō sola sapiētiā suscipit. aia eīm animat vl' viuificat ratio sapit z intelligit. Aliud exēplū ponit idem. In sole calor z splēdor i vno radio sunt inſepabiliter: sz calor exiccat: splēdor illumiat. Splēdor suscipit illumiatōez: calor feruorē. Sic i ꝓposito Dicit fides verissima sancte z indiuidue trinitatis q̄z rationalis z sancta ꝓbaris. O ieſu bone ti/bi laus z gr̄aꝝactio ꝓ hac vocatione ¶ Circa secundū ꝓncipale de trinitate psonarū queri z declarari hic sufficiant tria ꝓ capacitate simpliciū populoꝝ.

Prima q̄stio de eius ratōnabili psuasiōe

Secūda de eterni ꝟbi generatōne

Tercia de spūsancti ꝓcessione

Primo ḡ querit q̄liter possit psuaderi rōe capacibus q. ſ. deus vnic⁹ sit trinus. Ad qđ rñdet fm doc. q facillima ratiōe tali pōt vtcūq; ostēdi: qz oīs mens p rationē videt z scit deū vnū autorē omniū nō esse sine sapiētia. sed esse intellectualis nature z sūme sapiētie. ergo in deo est ꝟbū sapie

per quã fecit oĩa. z sic oĩs mens intelligit q̃ deus gignit in se sapiam. Et qz sapiam suã diligit. ḡ i deo pcedit amor. Ũñ Aug. vj. li. de trini. Dei filius v̈tus z sapiẽtia dei est (dicẽte Apl'o. j. Cor. j.) Nec vnq̃ fuit de⁹ sine v̈tute z sapia coetern⁹. ḡ ẽ deo patri filiꝰ. Itẽ pater sp dilexit filiũ. sed spũs̃ã ctus est amor pr̃is z filij. igit coetern⁹ est patri et filio spũssanct⁹. Sz qm̃ in do nõ est aliud seipm nosse vel intelligere q̃ deũ esse. Nihil em̃ pōt esse in deo qõ nõ sit de⁹. qz i deũ nullũ cadit accidẽs vij. z xij. metha. ḡ de⁹ cũ ab eterno seipm sp intelligit v̈bũ vel sapiam: pcipit in mẽte sua ꝓsubstãtialiter z in essentie sue idẽtitate: eo q̃ de⁹ p suam essentiã intelligit. Et hoc v̈bũ est filiꝰ dei. de⁹ aũt cuiꝰ est ḃ v̈bũ ipe noiaf pr̃. z pcessus ipi⁹ v̈bi pdicti: generatio dr̃ filij. Ũñ Joh. j. In pncipio. i. deo: erat v̈bũ z v̈bũ erat apud deũ. s. p generatiõnẽ. z de⁹ erat v̈buz. Oĩa p ipm facta. qz de⁹ fecit oĩa p suã sapiam. Itẽ qz in deo ẽ pfecta cognitio vt patuit. ḡ est etiã pfect⁹ amor sue cognitiõis vl sapie. Sapia etiã dei cũ sit ipemet de⁹ patrẽ novit z diligit. Et qz sicut intelligere dei: ita z amare dei de⁹ est. qz amat p eẽntiã. Jõ amor ille a pr̃e in filiũ ꝓcedens: z etiã a filio ꝓcedẽs de⁹ est. z hic est spũssanct⁹ q̃ est nex⁹ ambox: vt dicit Aug. Ea em̃ q̃ archano pncipio ferunt spũs nosiank. vñ z spiraculũ a corde vel intrinseco manãtẽ spiritus vocam⁹. Ecce ḡ de⁹ vnicus est verissime trinus. Hec rõ notak etiã ab Anſel. lib. monol'. ca. xlviij.

¶ Scõo q̃rit de generatõe. q̃liter de⁹ dr̃ gignere v̈bũ vel sapiam. et em̃ quõ ꝓueniat deo generare: cũ fm pbm de generatõe z corruptõe li. Ubicũq̃ ẽ generatio: ibi est variatio z corruptio In cuiꝰ signũ sola corruptibilia generank: z generank in creaturis. Ũñ Aug. sup Pſ. lxij. dicit Ad hoc nascik puer vt dicat maiori: q̃d hic facis Necesse est vt q̃ succedũt z q̃ nascũt excludãt eos q̃ se pcesserũt. Hec Aug. Ad hec rñdek q̃ genitura fm doct. cõiter. pcipue Bonauẽ. sup. j. di. ix. q. j. Vel generatio vere est in deo: sz aliter q̃ in nobis vel creaturis. qz in deo nõ habet variationẽ essentialẽ vel corruptionẽ vt in creaturis. Nã in deo eẽ generationẽ ꝓfitek scẽptura diuia Esa. vl. Si ego q̃ generatiõz alijs tribuo ipe sterilis ero dic̃ dñs q. d. nõ ero sterilis. Itẽ Pſ. Dñs dixit ad me filius me⁹ es tu ego hodie genui te. Et itez. In splẽdoribꝫ sctõz ex vtero ante luciferꝫ genui te zc. Ex vtero. i. ex substãtia intima. Itẽ Apls Epb. iij. dicit. Flecto ingt genua mea ad patrẽ dñi mei iesu xpi. ex q̃ oĩs paternitas in celis z in terra noiak. ḡ p ꝑus est paternitas z generatio in deo z verꝰ q̃z in creatura. Immo si nõ eẽt in deo fecũditas nulla creatura posset generare: nec fructꝰ possent pduci: nec hõ esse pr̃ vel generare posset nec alia zc. Perfectio ḡ generatõis est sũme z p ꝑus i deo z exinde in alijs. Nã fm pbm. ij. de aia. generare sibi silẽ est naturalissimũ z pfectissimũ operum. Hũc em̃ vnũq̃dq̃ ens est cõpletũ cũ pōt generare tale q̃le ipm est. Exẽpli gra. Ignis quãdo pōt pducere ignẽ in materia applicata: tũc pfectꝰ est: alꝫ nõ. Et lux cũ pōt se diffundere in aere z sic illuminare. Et vitalis spũs cũ pōt vitã in corpe efficere z sic vivificare. z sic de alijs. Cũ ḡ generare sibi silẽ in substantia z natura vel pducere sit pfectiõis in creaturis ḡ attribuẽdũ est deo. in quo est sũma oĩs pfectio. qz divina natura ẽ sũme bona z actualissima ꝓpter qõ sũme vult z pōt suaz bonitatẽ cõicare zc. Sũma aũt rõ cõicãdi z prima est p generationẽ q̃ aliq̃d pducere pōt in natura tale quale ipm est vt patuit. Sic ḡ in deo vere est generatio filij a patre p modũ sapiẽtie. Ũñ Anſ. in monol'. ca. xxxiij. dicit exẽplificãdo sic. Cũ mens rõnalis seipaz cogitãdo intelligit: ymago ipius nascik in sua cogitatiõe. Quãcũq̃z em̃ rem mens cupit veraciter cogitare. ei⁹ vtiq̃z silitudinẽ q̃ntũ valet in ipa sua cogitatiõe conak erp̃me re. z sic habet mens secũ imaginẽ suã ex se natam id est cogitationẽ sui ad suã silitudinẽ q̃ imago ẽ verbũ eius. Itaq̃z q̃s neget sũmã sapientiã cũ se dicẽdo intelligit gignere sibi ꝓsubstãtialẽ silitudinẽ suã. Hec Anſ. ¶ Si ḡ petas. Quid significat hec genitura v̈bi vel filij dei a pr̃e. Rñdeo q̃ nõ aliud q̃z quẽdã descensũ filij vel originẽ sapiẽtie a patre nobis ineffabilẽ z incõphensibilẽ. iurta illud Esa. liij. Generationẽ ei⁹ q̃s enarrabit. Ũñ j. sentẽ. di. ix. Si q̃ris a me inq̃t Amb. Quõ si filiꝰ sit nõ pr̃iorẽ habeat patrẽ. Quero inquit a te quõ filiũ putas esse generatũ. mihi em̃ ipossibile est scire generatiõis secretũ: mens deficit: vox silet: nõ mea tm̃ sz z angelox. supꝫ prãtes: supꝫ cherubin: supꝫ seraphin z supꝫ oẽm sensuz est. Tu ḡ manuz ori admoue: scrutari nõ licet: licet scire. s. credẽdo q̃ natꝰ sit: nõ licz discutere quõ natus sit: ineffabilis em̃ est illa generatio. Hec ibi. Do ḡ hõ noli ibi cogitare generationẽ carnalẽ siẽ i nobis. qz spũs est de⁹ Joh. iiij. sz crede in deo ori ginẽ ineffabilẽ deũ de deo: lumẽ de lumie: deũ verũ de deo vero. genitũ zc.

¶ Tertio q̃rit de spũssctõ. pcessiõe q̃liter pcedit vnicꝰ spũssctũs ab vtroq̃z simul. s. a pr̃e z filio: cũ nullꝰ amor mutuus ẽ vnicꝰ vt p se notũ est. pcessio etiã a duobꝰ terminis vel relatiõibꝫ nõ ẽ vnica. Ad hec rñdek fm Bonauẽ. z doc. sup. j. di. x. z. xj. q̃ spũssctõ pcessio in divinis nõ dicit motũ: sz tm̃ originẽ ineffabilẽ sine motu z mutatiõe vel elõgatiõe. z ista pcessio ẽ p modũ mutui amoris in q̃ cõicant pr̃ simul z filiꝰ vt in vno amore z substãtifico. q̃uis aũt spũssctũs a duobꝰ pcedat: nõ tm̃ pcedit ab eis in quãtũ sũt differẽtes: sz ingẽtũ sũt vnũ in fecunditate voluntatis. Ũñ Anſ. monol'. ca. lvj. dicit sic Spũssctũs pcedit a pr̃e z filio: nõ ex eo in q̃ plures sũt. i. nõ ex relatiõibꝫ eoz̃: sz ex ipa sua eẽntia q̃ pluralitatẽ nõ admittit. Hec ille. Ũñ exq̃ i pr̃e z filio vna est volũtas. qz pr̃ z filius sũt vna substãtia. ḡ vnꝰ spũssctũs pcedit ab eis. z simul nõ ꝑus a pr̃e q̃z a filio. Athanasi⁹. In hac trinitate nil

pus aut posteri⁹:nil mai⁹ aut min⁹. Uñ nec pleníus ꝓcedit a ꝑte q̄ a filio:sz ambo sūt vnū ꝑn/cipiū originale spūssancti. Nec sufficiāt. O eter/ne de⁹.o iesu bone illumia cozda nr̄a ad cog̃scendū:diligēdū z firmit̄ tenēdū fidē sc̄ē trinitatis.

¶ Circa tertiū ō bonitate dei ꝑis z filij z spi/ritussc̄i accipiam⁹ ꝑ ꝯclusiōe v̄ba Damas. lib. iij. dicentis sic. Bon⁹ z oibonus z supbon⁹ deus tot⁹ens bonitas ꝓpter supabūdātes diuitias ei⁹ bonitatis nō sustinuit bonū se solū esse. Nec ille Ex q̄bꝰ v̄bis triby p̄cipuis mōis pōt oñdi z a nobis agnosci q̄ sūme bon⁹ sit deus nr̄ btā scz trinitas pater filius z spūssanctus.

Primo ex eius bonitatis ꝯditiōe.
Scōo ex eius cōmunicatiōe.
Tertio ex eius pia ꝯdescensiōe.

Primo ex ꝯditiōe ipi⁹ bonitatis diuine q̄ excellit oia. Prio qz de⁹ habet bonitatē ꝓpriā. z essentialē nō ab alio acceptā.qō notat cū dr̄ Bon⁹ et tot⁹ ens bonitas. Alia aūt oia habent a ꝺo acceptā bonitatē nō a se. Uñ Luce.xviij. Nemo bonus nisi solus de⁹.s.a seipo z ēntialiter. Uñ z angelis z hoib⁹ z alijs creaturis bonitas est accidētalis nec sūt sua bonitas.qz pdere possunt bonitatē. Posset em̄ esse angel⁹:z tamē nō esse bon⁹: vt ptz in demonib⁹.hoies etiā q̄tidie pdere p̄nt z pdūt ꝓ pcā. Bonitas aūt ipi deo est tā ēntialis q̄ nō pōt esse de⁹ z desinere esse bon⁹. Dyoni. Sicut ignis nō esset ignis si haberet frigiditatez: sic iā nō esset de⁹ si pderet bonitatē. Scōo qz de⁹ habet bonitatē oimodā.qō notat cū dr̄. Nibonus de⁹. Sancti q̄ppe viri nō sūt oīs boni.i.oīm pte boni.qz multos habēt defect⁹. Esa.lxiij. Quasi pānus mēstruate oēs iustitie nostre.angeli etiā t gl̄ia ꝯfirmati:licet aliq̄ mō sint oiboni.qz nullus habēt defectū:tñ respectu ꝺi angelica puritas reputat imūda. Job.xv. Celi.i.angeli nō sūt mūdi in ꝓspectu ei⁹ ꝛc̄. Tertio qz de⁹ habet bonitatē īmēsam.qō notat cū dr̄. Supbon⁹. Uñ Aug⁹.li. de ꝯtinētia dicit. Tā oipotens est bonitas dei vt etiā de malis facere possit bona. Uñ dei bōitas est infinita. Et sic patz. ¶ Scōo agnoscit̄ ex cōi/catione sūma dei bonitas.qō notat Damas. di. Nō sustinuit solū se esse.i.suā ꝑsonā⁹ naturā a nullo pticipatā. Nā pticipauit oibꝰcreaturis suā bonitatē essentialē.s.alijs dādo esse:alijs z viuere: alijs z sentire:alijs etiā intelligere. De em̄ sūt bonitates essentiales vt ptz lib. de cauſ ꝛc̄. Sic z hō debet in hoc deū imitari.sic̄ hortat Apl's Eph.v.d. Estote imitatores dei sic̄ filij charissimi z ambulate in dilectiōe sicut z xp̄s dilexit nos ꝛc̄. Et nos q̄ debem⁹ primis cōicare bona nr̄a ex charitate: subueniēdo eoꝝ necessitatiby z salutē ꝓcurādo.

¶ Tertio ex pia ꝯdescēsiōe. Uñ subdit Dam. vbi sup. Quis inq̄t rei gr̄a fecit de⁹ p̄mū intellectuales z celestes v̄tutes:atq; hoies rōnales ꝛc̄. Ubi ꝺ mirꝝ ꝯsiderem⁹ q̄ de⁹ p̄r cū sit oīpotēs nā p̄ii attribuit potētia:z tñ tāta pietate nob cōdescēdit q̄ vinci se a nob ꝓmittit. Si q̄ras. Quō vel ꝓ q̄ possis deū patrē vincere. Iudi Bern. rñdēt q̄ p būilitatē z lachrymosā oꝛonē. Dic ei sic. O būilis lachryma:tuū ē regnū:tua ē potētia:tu añ ꝯspectū iudicis intrare nō verer⁹:sola q̄q̄d pe/tieris obtinebis:tu vincis inuincibilē z ligas oī potentē. Nec ille. Itē dei fili⁹ cū sit v̄bū. z sapientia dei tāta pietate nob ꝯdescēdit q̄ se decipi permittit a nobis scīeter. Si q̄ras. quō. Rñdet q̄ ille decept⁹ ꝺr q̄ rē vilē caro ꝑciosissimo cōparat:z rē ꝑciosaz vili ꝑcio vēdit:ꝺ mō fecit xp̄s.qz nos viles pcōres emit ꝑciosissimo suo sanguie z ꝑciosissima aīa sua quā ꝓ nobis exposuit. Lorꝛ.vj. Empti estꝛ ꝑcio ma.gl.ꝛc̄. Sua etiā ꝑciosissima bona z regna celestia ꝑcio vili nob ex pietate vēdit:q̄busdā ꝓ qua penitētia. Matth.iij. Penitētiā agi.a.r.c.q̄busdā ꝓ modica pte substātie Lu. xj. Qō supest dare paupib⁹.imo vidue dedit pro duob⁹ minutꝛ Lu.xxj. Et qō mirabili⁹ q̄busdaz dat ꝓ calice aq̄ frigide tm̄ Matth.x. Et qō maximū ē q̄busdā dat ꝓ sola bona volūtate. Grego. Regnū celoꝝ tātū valet q̄ntū habes. nil vilius cū emit:nil cari⁹ cū possidet ꝛc̄. Deniq; spūssctūs tāta pietate nob ꝯdescēdit vt seip̄m nob donet z in nob tā q̄ in tēplo habitet: vt testat Apl's.j. Corꝛ. iij. O q̄ bō recoḡsce ꝺi bonitatē z sc̄ē trinitatꝛ charitatē erga te z gr̄as age. O sūme de⁹ trinitas p̄r fili⁹ z spūssctūs.te adoram⁹:te laudam⁹: ꝓ tuaz bonitatē da nobis gratiā z gloriā.

De sc̄tā trinitate Sermo q̄rt⁹ de ei⁹.s. collaudatiōe z fide firma ac vtilitate inuocatiōis.

b Benedicamus ꝑ patrē z filiū cū sancto spū:laudem⁹ z superexaltem⁹ eū in secula. Verba sūt eccl'ie apposita cāt̄ico triū puerorꝝ descēto Dañ.iij.ca.

¶ Que v̄ba merito assumim⁹ ꝓ themate sermonis.qz magnā autoritatē habent ab eccl'ia q̄ hec v̄ba assumit i laudē sc̄ē trinitatis: vt em̄ dicit.qs nesciat. Innocēti⁹ dicit. Ab oiby obseruari debet qō sc̄ā mater obseruat z approbat eccl'ia. Et vt Aug ꝯtra Faustū ait. Propterea credim⁹ etiā euāgelio.qz autoritas eccl'ie cōmouet. quoniā aūt sancta eccl'ia romana hodie statuit celebrari festū beate trinitatis p̄cipue ꝓpter hereticorū ꝯfusionē z fideliū instructionē simpliciū.quia olim circa trinitatē diuinā ꝓsonā⁹ multe hereses succrescebāt. Karol⁹ q̄ imperator rogauit magistrū suū alchuinū:vt scz hist̄oriā ꝺ trinitate cōponeret ꝓ quā errores eliminaret z fidē catholicā doceret.z sic illa ordinata festū ꝺ institutuz est vnicū vt simplices hoies instruerent q̄ de⁹ p̄r et de⁹ fili⁹ cuius festū celebrat in natiuitate, z de⁹ spiritussctūs cuius festū celebrat in die pēthecostes:ñ sūt plures dij sz vnic⁹ de⁹. Jō ꝺ vno festo trinitatis sil'colunt. Et ꝺ insinuat etiā eccl'ia in his verbis dī.adhortañ.filios suos, Būdicam⁹ ꝑez et

filiū cū sctō spū. Ecce tres psonas noīat. Bbdit. Laudem⁹ z super. eū. Nō dicit eos: sz eū: vt vnū deū credam⁹. Et sic patz thema. Juxta q̄ ꝓba de sctā trinitate tria mysteria notabimus.

¶ Primū de eius laudis deuotiōe. quia dicit. Benedicam⁹: laudem⁹ z super. zc.

¶ Secundū de eius vitatis fidei rectiōe: cū dr. Patrē z filiū cū sctō spū.

¶ Tertiū de eius inuocatiōis fructifi catiōe. qō sequit ad p̄missa.

¶ Circa p̄mū de deuotiōe laudis quā sctīs sime trinitati debem⁹ reuerēter exoluere vel exhi bere accipiam⁹ ꝓ documēto ꝯclusionē. q⁹ omnis xp̄ian⁹ magis deuotōe dz sctāz trinitatē laudare. Et b̄ ondit ꝓ pl'es rōes q̄re b̄ dēat fz alphabetū

¶ Prio ꝓpter assuescēdū officiū. qō habebim⁹ in p̄ria celesti. Libēter em̄ debet hō assuescere illō of ficiū qō in ꝑpetuū habebit facere. z in q̄ habebit b̄ificari. B aūt ē laudare sctām trinitatē: quā vt dicit Aug. videbimus et amabim⁹. amabim⁹ z laudabim⁹ sine fine sec'o z. iuxta illō Ps. lxxxiij Bti q̄ habitāt in domo tua dñe in secula se. laudabunt te. Sz ve mūdo ab scādalis qz mlti z plures nūc assuescūt laudes ifernales diaboli z ei⁹ cult⁹ ad piculū dānatōis sue q̄z velint assuescere cultū laudis diuie ad suā b̄titudinē: vt sūt oēs peccantes. Quidā lingua mēdicēdo: maledicēdo: blasphemā do z alia mala assuescēdo. de q̄b Christ⁹. Sic in q̄t vnusq̄sq; bonus de q̄ terra vel natōe sit lingua cognoscit: sic spūaliter q̄ de terra infernali ē: p lin guā cognoscit maliloquā. z q̄ de celesti p̄tia est: p linguā deū laudantē. alij aūt ope peccādo q̄cūq; vitio. Un Hiero. Totiēs diabolo genuflectim⁹ q̄tēscūq; peccam⁹. Idē. Sicut iust⁹ flectit genua sua do ipm laudādo: sic pctōr diabolo zc.

¶ Be nitatē b̄dicere z laudare gr̄as agendo. Grego. j. moral'. Deo b̄dicere ē de ei⁹ munere gr̄as agere Dignū q̄ppe ē sp deo gr̄as referre. qz nūq̄z cessat benefacere. Hec ille. Bern. Discе o hō in referendo gr̄am nō ee segnis. discе ad singula dona gratias agere. Nā ad locū vñ exeūt flumia gr̄arū reuertunt. Agere g̃ debem⁹ scrē trinitati gr̄as ꝓ beneficio creatiōis: ꝓseruatiōis: redēptiōis: iustifi catiōis: vocatiōis z celice repromissiōis zc.

¶ Querit hic. vtrū eq̄lē gr̄arū actionē teneamur singulis psonis reddere. Rō q̄stiōis ē. qz cū ꝓ singulis donis z b̄ficijs gr̄as agere debeam⁹. Xps aūt dei filius plura nobis b̄ficia cōtulit. s. carnez assumēdo: ꝓ nob patiēdo: corp⁹ z sanguinē nob in eucharistia dādo: z multimode opa salutis nostre pficiēdo. Cur g̃ ipi maiores gr̄arū actiōes ñ debeam⁹ q̄z p̄i z spūisctō. Rñdet ad hec Fm Bonauē. sup. iij. di. ix. inter q̄stiōes circa lr̄am. q⁹ gr̄arū actio respicit nō tm̄ excellētiā dātis: sed etiā excellentiā z numerū munerū. qz vt dicit Grego. in omel'. de ꝑfet. Quāto crescūt dona: tanto etiā rationes crescūt donoz. Un exēsiue de pluribus psum⁹ z debem⁹ xp̄o gr̄as agere scz de incarnatione: passiōe: morte zc. Sz qm̄ ista p̄ z spūssanctus cū xp̄o eq̄liter voluerūt. iō intēsiue eq̄liter debem⁹ in oībus gr̄as agere patri z filio z spūssancto.

¶ Tertio ꝓ cauendū vitiū debem⁹ deuote benedicere z laudare sctām trinitatē inuocando in oī ope: in comedēdo z bibēdo. ad mēsam sedere inchoādo vel deponere in lectū ad dormituz. aut in surgēdo. z sic de alijs. Un Ps. Benedicā dñm in oī tpe semp laus ei⁹ in ore meo. Cassiod. Quicq̄d vel loq̄mur vel mēte gerim⁹. id diuinis laudib⁹ applicet. s. dicēdo. In noīe patris z filij z spūssancti. Idē sup. Ps. crl. dicit. Si linguā sp dei laudib⁹ occupam⁹. vitabim⁹ vitio z picula. Un Isa. xlviij. Propter nomē meū. s. inuocatuz a te lōge faciā furorē meū. s. quē demereris ꝓpter pctā tua. Sequit. Et laude mea infrenabo te ne intereas dicit dñs.

¶ Quarto ꝓpter debitū. s. ad oratiōis cultū. qz hō ꝓpter hoc est creat⁹. z lingue mun⁹ inter oēs creaturas ꝓpter hoc accepit vt debeat sctām trinitatē benedicere z laudare suppliciter adorādo z glorificādo Isa. xlij. Qēm q̄ invocat nomē meū in gl'iam meā creaui eū. Jō Aug. li. ꝑfect. Ue tacētib⁹ de te dñe q̄m loquaces muti sūt. i. digni sūt fore muti z nūc z ī iferno a dei laude alieni. Debem⁹ g̃ hic lingua adorare trinitatē vt mereamur eū laudare in celo sine fine.

¶ Sz de ista adoratiōe querit hic qualiter debeat adorari sancta trinitas. an ꝓ singl'as psonas distincte. an vnica adoratōe. Rñdet Fm Bonauē. sup. iij. dis. ix. in q̄stione circa lr̄am. q⁹ tres psone diuine vnica z simplici adoratiōe sūt adorande. Unde Damas. vt ibidē allegat a magistro dicit sic. Unus xp̄s est deus ꝑfectus. z hō ꝑfect⁹ quez adoram⁹ cū patre z spūsancto vna adoratione. Hec ille. Rō Fm Bonauen. qz adoratio ꝙuenit diuie maiestati q̄ ē vnica z nō mlt̄iplicata. q̄uis em̄ psone diuie distinguāt ratōe originis z relatōis. ñ tñ rōe adoratiōis. Un nō sequit q⁹ respectu emanatōis z origis habeāt diuersas adoratōes sed tm̄ sequit q⁹ habeāt diuersas relatiōes vel ꝓprietates psonales. Et hoc (inquit idē Bonauē) fides dictat sana. Nam adoratio sequit fidem. Sed nō in q̄stū distinguit fides tres psonas per relationū pluralitatē. sed in q̄stū vnit ꝓ maiestatis vnitatē. Hec Bonauen. Ex quo patet documentū q⁹ cū q̄s orat deū patrē vel filiū nō debet intēdere ad excludendū spiritūsanctū z econuerso. Un z canit in symbolo de spūsancto. Qui cuz patre z filio simul adorat⁹ z cōglorificat⁹. Nec debet maiori adoratione adorare patrē filio aut filiū q̄z spiritūsanctū z ecōuerso. sed vna adoratōe scz latrie oēs debet adorare. qz vt dic̄ Bonauen. vbi sup. Sicut in psonis est vna z eque summa bonitat⁹. sic vnica z equalis maiestas. Ideo sicut vna dilectiōe diligunt⁹. sic vna adoratiōe adorātur. s. latria. que ita debet patri sicut filio z spiritui sancto. nec vni maior q̄z alteri psonaz. Item

aliud documētū q cū quis dicit oraī Pater nr q es in cel' debz intētōez ferre ad totā sanctā trinitatē z nō ad solā psonā patris .qz tota diuia cēntia z totus de⁹ in pre z filio z spūsancto est pater noster.s.creatōe z adoptōe. Nā z ipe xps dns fm deitatē pater noster est q̄uis fz hūanitatē sit frater noster. Tercīū documētū q q̄cunqz orationes dirigūt ab eccl'ia ad psonas vel psonaz siue prīs siue filij siue spūssci. sicut dicēdo. Pater de celis de⁹ miserere nobis. Fili redēptor mūdi deus miserere de⁹. Spūssancte de⁹ miserere nobis .Sctā trinitas deus miserere nobis .semp hoc est rōne essentialiū attributoz: vt dic Tho. sup.iiij.di.xv.q.v.ar.iij.Quoniā de⁹ oraī ratōne sue bonitatis q̄ essential' est trib⁹ psonis p quaz bonitatē largit nobis suā bītudinem z gratiaz Jō oratio sp dirigī debz ad essentiā diuinā. Et si dirigat ad psonā b est rōe essentialiū attributoz. Sic g̃ patz q̄lit debem⁹ adorare trinitatez.

¶ Quito p̄r exēplū debem⁹ laudare z bñdicere sctām trinitatē.qz vt dicit Aug. Dia q̄ fecit deus laudāt deū. Uñ z ps. Dis spūs laudet dñm.ergo eoz exēplo z spūs hūan⁹. Uñ pctōres peiores sūt bufonib⁹.qz isti laudāt deū. sz nō est speciosa laus in ore pctōris. Ecci.xv.g̃ rē. Sexto p̄ter fructū. Uñ dicit dns.j. Reg.ij. Qui honorificat me glificabo eū. De isto fructu inuocatōis sancte trinitat' patebit ar.iij.hui⁹ fmonis. Oītaqz bō lauda deū et sanctā trinitatem

¶ Circa scōm principale de fideitētīōe vitatis sctē trinitatis sit p ocl'one vbū bti Gre. dicēt' sic. Dec sūma trinitas mag' est fide venerāda z firmiter credēda q̄ curiose inuestigāda .z ostendit boc triplici ratione.

Primo qz inuestigare est vanū
Secūdo qz est piculosum
Tercio qz est ꝓfusione dignū

Prio qz vanū est curiose iuestigare sancte trinitatis vitatē.qz hō nō pōt ꝓsequ suū intentū eo q̄ i comphēsibil' est. Uñ Amb. vt allegat a mgro p̄mo sniaz di.ix. dicit sic. Impossibile ē scire diuine generatiōis secretū: mēs deficit: vox silet non mea tm̄ sz z angeloz .supza ptātes: supza cherubin supza seraphin z sup omnē sensū est. hec ille. Itaqz vt Hylari⁹ dicit.in talib⁹ soli deo ō se credēdū est q̄ se sol⁹ nouit. Ad id legit' i apocrifis Esdre.q̄ cū Esdras mirarē cur mali i mūdo pspe rant z boni oppr̄imūt .aliaqz secreta dei vellz inq̄rere angel⁹ sibi apparēs dixit. Si vales flāmā ignis pōdera.flatū vēti mēsura. z diem p̄teritaz reuoca.ac si di. Si ea q̄ circa te sūt nō vales ꝓpbēdere quō diuia valebis cape. Itē de btō Augustino legit' q̄ dū libros de trinitate cōponere vellet z p litus maris meditādo deambularet: puerū pulcherrimū in litoze ludentē z calce foueam facientē inuenit. z cū argenteo cocleari aquam ō mari in illā paruā foueā fundere vidit. Interrogāti Augustino q̄d facere sic vellet. rñdit. volo in q̄t totā aquā maris cū cocleari in hāc foueam infundere. Tūc Augustin⁹ risit dicēs. Quō b possibile est fieri cū mare sit maximū. Ad q̄d ille. Facilius est b mihi agere q̄z ea que tu cogitas adiplere.s.trinitatis mysteria tuo ingenio cape z libr⁹ ꝓpbēdere. Et b dicto disparuit. Tūc Augustin⁹ se recoḡuit rē. ¶ Scōo qz piculosum ē. Uñ libro de trini. Augustin⁹ ait. Ubi querit' vnitas trinitatis nec piculosi⁹ alicubi errat' nec laborioſius aliquid querit: nec fructuosi⁹ aliq̄d inuenit. Et ire p̄ idē dicit. Mētis humane acies inualida in tā excellēti luce nō figit' nisi p iusticiā fidei emendet'. Idem. Dem⁹ deo oia posse z nos non oia intelligere posse. ¶ Tercio qz est ꝓfusiōe dignū.qz qui scrutator est maiestat' oppr̄imet a gloria.sicut inq̄t q̄ mel comedit multū nō est ei bonū.hec Prouer.xxv. Hinc Bern. ad eugeniu⁹. Dicim⁹ inq̄t tres sed nō ad p̄iudiciū vnitat'.dicimus vnū sed nō ad ꝓfusionē trinitat'. Queris q̄ modo possit boc esse.sufficiat tibi credere sic esse. scrutari boc temeritas est: credere pietas est.nos⁹ se vita eterna. Dec Bern. Qui g̃ nō vult ꝓfusib⁹ liter errare sufficiat sibi credere de trinitate ipi⁹ sacre scp̄ture z fidē catholicā tenere nil aliū inq̄rendo. ¶ Notādū est aūt q̄ sex sunt p̄cipua secreta vicz i trinitate z mirāda mysteria sola fide tenēda z hūano intellectu incōp̄hēsibilia :ex sola scp̄tura sacra p dei reuelatōnem nimis firmit̄ credibilia: Alpha Primū ē de alietate.s. psonarū in essentie diuie vnitate. Uñ Athanas⁹ in simbolo. Fides catholica hec est vt vnū deū i trinitate z trinitatē in vnitate veneremur. Alia ē ei psona patris: alia filij: alia spūssci. Sed patris z filij z spūssci vnica est deitas equalis glia: coeterna maiestas. Hoc eni est valde mirabile q̄ vnus de⁹ dicit' z tamē tres sunt pater fili⁹ ac spūritussctūs. Nimirū si querit' a te. quis est de⁹ verus. respōdes q̄ ille q̄ fecit celū z terrā z oīa q̄ in eis sunt. b eni z iude⁹ z pagan⁹ dicit. Sed si querit' q̄s est ille q̄ fecit oia . Infidelis nō habet q̄d ampli⁹ rñdeat nisi q̄ de⁹ ipe fecit. sz xp̄ian⁹ rñdet q̄ ille de⁹ est pater fili⁹ z spūssctūs. z sic ostendo deū sūme beatū p felicitatē amoris.s.mutui que facit ab eterno int' diuias psonas fm sacras scp̄turas merek vitā eternā. Ad p̄dicta exēplū.si Petrus iacob⁹ z Johes tres q̄dem psone essent vnic⁹ bō.nōne mirabile foret. Sed q̄s potest b cape de deo. Rñdet q̄ intelligere nō potes sed tene fide .qz de⁹ ipe dicit z sanct' reuelauit q̄ tres psone sunt vnū. Job.x. Ago z pater vnū sum⁹. Et.j. Job.v. Pater vbū z spūssctūs hi tres vnū sūt. Adiuuat aūt hec fides exēplo q̄uis nō sufficiēter: qz nulla creatura habz talē vnitatem essentie cū alietate psonaz sed sol⁹ deus. Accipe tñ exemplū fm Aug. de vbis dñi.ser.xvj. dicens Uidem⁹ in celo vnicū solē currentē fulgentē atq̄z calentē. Similiter ignis tria habet: flammaz lucem z feruorē. diuide si potes solē vel ignē tūc

diuide trinitatez. Sic z de aia vnica bñana in q̃ sũt tres potẽtię: vt patuit fm̃ oẽ. ij. E. Secũdũ mirabile secretũ est in trinitate de beate generationis z ꝓcessiõis eternitate. qz pater gignit filiuz z vterqz spirat spiritũ sanctũ: z tñ pr̃ nõ ꝓcessit filiũ: nec ambo spũs sanctũ: sz ab eterno z in eẽnuz z nũc z sp gignit pr̃ filiũ: z vterqz spirat spũs sanctũ sine termio. Rõ fm Bonauẽ. sup. j. dis. ix. qa simpler infinitaqz est generatio z ꝓcessio in diuinis. Sic ẽ ḡ pater eternꝰ: ita z filiꝰ z spũssanctꝰ sine oi termio: vt dicit Athana. Adiuuat aũt in bñ fides fm Aug̃. vj. de trini. exẽplo tali. qz lumẽ in ẽt sp nascit a sole z ẽ: sic z ab igne splẽdor z calor z si ignis esset eternus: eius splẽdor z calor esset eternꝰ. Sic in ꝓposito. Tertiũ mirabile ẽ circũincessiõis q̃litate. qz q̃libet ꝓsonaꝝ est in q̃libet earũ. Job. xiij. Ego in pr̃e z pr̃ in me est zc. Aug. de fide ad Petrũ. Propter vnitatẽ naturalẽ totꝰ pater in filio z spũsctõ: totusqz spũssanctꝰ in patre z filio est. nullꝰ hoꝝ extra quẽlibet ipoꝝ est Nec ille. Rõ fm Bonauẽ. sup. j. di. xix. Illa ḡrũ vnũ est extra alteꝝ differũt p substãtiã. sed persone sũt vnica substãtia. z tota deitatis plenitudo q̃ est in patre est in filio z spũsctõ z ecõuerso. ḡ zc. In bñ exẽplũ adiuuat tale fm Dyoni. qz plura lumina sũt simul i eodẽ aeris pũcto. Aliud fz Bonauẽ. vbi sup̃. qz videmꝰ q̃ ꝓpter ꝓuenientiã genꝰ est in specie: z vtrũqz simul in individuo: vt aial z hõ in petro. z ecõuerso. Quartũ mirabile dẽ donatiõis totalitate. qz oia q̃ habz pr̃ dedit filio z tñ totũ sibi retinuit: sic z pr̃ z filiꝰ oia dederunt spũisctõ: z tñ totã pfectionẽ sibi retinuerũt. Unde Job. xvij. Oia mea tua sũt: z tua mea sũt (dicit xps patri) Grego. Nazanzenꝰ in fmone pẽthecostes Oia q̃ pr̃ ẽ: bñ z filiꝰ est: excepto eo q̃ innatꝰ ẽ pater oia q̃ filiꝰ est: z spũsctus ẽ: ꝓter bñ q̃ natꝰ ẽ filiꝰ. sed hec nõ fm substãtiã sepant: sz erga substãtiã discernũt. s. p solas ꝓprietates. Dec ille. Ad id exemplũ. Mgr̃ totã suã sciam dat baccalario z totaz sibi retinet. z ambo totã dãt discipulo. Sic zc. Quintũ mirabile ẽ de eq̃litate. qz ibi est sũma eq̃litas vtutis fz sapiaz: potẽtiã: bonitatẽ. Aug. de fide ad Petrũ. Nullꝰ hoꝝ aliũ aut pcedit eternitate aut excedit magnitudine aut supat ptãte. Exẽplũ de potẽtijs tribꝰ rõnalis aie: q̃ sũt eq̃lis ptãtis z bonitatis z vtutis. qz scimuicẽ capiunt fm Aug̃. li. de trini. Sertũ de fecũditate. qz cũ singule sint oipotẽtes: nõ põt tñ filiuz generare nisi pr̃. nec põt spirare spũsctũs: sz tñ pr̃ z filiꝰ. qz vt dicit Aug. de fide ad Petrũ. Propriũ ẽ prijs q̃ genuit filiũ: z ꝓpriũ filij q̃ genitꝰ ẽ a pr̃e. z spũsancti q̃ ab vtroqz procedit. Queri pt. Cũ pr̃ tota essentiã z oipotẽtiã dat filio z spũisctõ. ḡre ḡ nõ dat potẽtiã generãdi filio. Rñdet fz Bonauẽ. sup. j. di. vij. q̃ ꝓpẽ duo. Unũ ẽ. qz bñ nõ ẽ possibile. qz fecũditas ad generãdũ ẽ in pr̃e p eo q̃ ẽ pncipiũ pmũ. s. a q̃ originẽ hz filiꝰ z spũsctus. z iõ nõ ẽ possibile q̃ ipm̃ pncipiũ cõicet alij pmitatẽ. qz sic eẽt oppositio in adiecto. q̃. s. psona ꝓducta sit pma. Nã nõ ẽ possibile facere ea q̃ implicãt ꝯdictionẽ sil'esse vera. Aliud ẽ qz nõ ꝓuenit nec debet. qz in emanatõe psonaꝝ diuinaꝝ necesse ẽ distigui eas p originẽ. ḡ p generare z generari. Ergo si bñ daret pr̃ filio vt posset generare aliũ filiũ: aut spũi sancto vt posset spirare aliũ spũsctm̃: tũc posset facere q̃ pr̃ nõ distingueret a filio: nec filiꝰ a spũsctõ. Ad id iuuamur exẽplo. qz deꝰ nõ põt facere de seipo q̃ nõ sit deꝰ. nec ꝓuenies ẽ: imo absurdũ eẽt bñ posse sic. q̃ ḡbtã trinitas vere tu magnꝰ vere incõphẽsibilis es deꝰ. Tibi dñe deꝰ magne z mirabilis laus z oẽ bonũ z ois gloria.

CR Circa tertiũ pncipale de vtilitate inuocationis sit breuiꝫ p ꝓclusiõe q̃ nomẽ brẽ trinitatis fideliter inuocare hoibꝰ ẽ multũ vtile z salubre. ptz p ser vtilitates. Prima vtilitas dr̃ acceptatõis. qz cũ aia bñana sit creata ad imaginẽ sctẽ trinitatis dũ hõ in se hãc dei imaginẽ honorat mũde cõseruãdo: deꝰ acceptat eiꝰ opa. Jõ Eccĩ. x. Fili i mãsuetudine tua aiam tuã z da illi honorẽ fm meritũ suũ. Un̄ z ꝓpr̃ bñ vt sz acceptabile fozet sacrificiũ laudis nr̃e deo ordinauit eccl'ia in synodo Nicena vt in fine cuiuslibet psalmi diceret Gl'a pr̃i z fi. zc. inclinãdo reuerẽter. Quẽ vsũ Dieroñ. edidit z Damasus papa approbauit. De bñ autẽ Jacob de voraã. ser. de sctõ Diero. narrat. q̃ i q̃dã monasterio Cistercien. q̃dã monachꝰ brẽ vginẽ deuotꝰ q̃dã die in officio existẽs in choro vidit beatã vginẽ mariã de altari cuz multo splẽdore ꝓcedere. z cũ vsus Gl'ia pr̃i z fi. zc. a ffrib̃ diceret illa subtritit z pfũde se iclinauit vsqz finẽ versus Quã monachꝰ deuotꝰ iterrogauit cur se iclinassz z rñdit. Qñ iste vsus ab eccl'ia dr̃ ego z oẽs angeli in celo iclinamꝰ z reuerẽtiã sctẽ trinitati exhibemus. qz sic laudare deũ ẽ sibi multũ acceptum. Scõa dr̃ bñdictõis. Amb. in cõmẽtario. Deꝰ bñdicit inqt cũ laudibꝰ dignis extollit. hoies ãt deꝰ sic bñdicit vt sue gre dona eis ipartiat. Dec ille. Un̄ sacra z pcipue baptismꝰ z pnia ꝓferũt p inuocatõz trinitatis p bñdictõe ꝓseqnda. Tertia dr̃ cumulatiõis. s. meritoꝝ. Bern̄. sup. Cañ. ser. xxxiij. Mag̃ fides ẽ do mereꝫ mag̃. De bñ latis s. ser. ij. C Quarta dr̃ deturbatõis. s. demonũ. Nulli em̃ dubiũ q̃ demões fugiũt territi ad nomẽ dei. iuxta illõ ps. Terribile z sctm̃ nomẽ eiꝰ. Un̄ legit i legẽda cõi q̃ q̃dã notariꝰ cõsuluit magũ vt diceret. z bñ fuisse dr̃ i Cõstãtinopoli. Ille ḡ duxit eũ ad locũ vbi multitudo demonũ residebat. z vn̄ inde eos in throno existens q̃siuit di. Uis fuꝰ meꝰ eẽ. At notariꝰ signauit se di. Ego sũ fuꝰ sctẽ trinitatis. Quo audito oẽs demões aufugerũt. Qdã cuz itrasset eccl'iaz sctẽ Sophie: ecce imago crucifixi oculos ad ipm̃ ꝓuertebat q̃cunqz diuerteret. p dilectõis sig̃. Quita dr̃ cuitatiõis sz maloꝝ. Refert Damas. li. iij. q̃ apd Cõstãtinopolim pestis grauis mor cessauit dũ puer q̃dã cãticũ sctẽ trinitatis decãtauit. q̃ raptꝰ ab angc

to didicerat. s. sctūs dē. sctūs fortis. sctūs z imortalis mificors saluator miserere nob. ¶ Sexta finalis saluatōis. Jobel' ij. Dis q̄ iuo. no. do. sal. zc. Refert Discipul⁹ i pmpt. q. q̄dā miles cū oi sero se signaret in noie p̄tis z filij z ſſ. ptigit eum subito mori. sz dī iudicio ꝑpt̄ B indultū ē sibi ad corp⁹ redire z pniam salutarē agere. Rogemus ḡ sanctā trinitatē vt saluemur.

¶ In festo corpis xp̄i Sermo p̄m⁹. s. de ip̄⁹ festi excellentia solēnitatisq; vtilitate.

Panis quez ego dabo caro mea ē p mūdi vita Joh. vj. z ad laudē bui⁹ festiuitatis ¶ B Amorosus dñs nr ihesus volēs circa nos ostēdere amorē maximū quē gessit. dedit nob i cibū sb sacro mirabili semetip̄m vt p eū vitā ꝓseq̄remur eternā. In q̄ tria p̄matia bñficia nob ꝓtulit. p q̄b⁹ debem⁹ hodie cū mlta z deuotissima gr̄arūacti one recolere. P̄rio q̄dē q̄ sūme nos dignificauit p oib⁹ natiōib⁹ in bui⁹ cibi diuini p̄statōe. Uñ in ſmōe hodierno legit sic. Immēsa diuie largitatis bñficia exhibita ppl'o xp̄iano iestimabilē ei cōferūt dignitatē. Neq; em ē aut fuit aliq̄n tā grādis natio q̄ bēat deos appropinq̄ntes sibi sic adest nob dn̄r. hec ibi. Scōo q̄ sūma charitate nos dilexit i bui⁹ sacri institutiōe. Nā ibidē subdit sic. Unigenit⁹ siq̄dē dei fili⁹ sue diuinitatis volēs nos ēe ptcipes naturā nr̄am assūpsit: vt hoies deos faceret fact⁹ ē hō. z insup q̄ de nro assūpsit totū nob ꝓtulit ad salutē. s. corp⁹ z sanguinē z se totū. Tertio q̄ de vita eterna tali pignore nos securauit. idcirco dixit in p̄missō themate. Panis quē ego da. ca. m. ē p mū. v. s. eterna. Et itez. Qui mādu. hūc pa. vi. in eternū. q̄ p̄t ēē aliō thema. Ut ḡ scta eccl'ia alliciat nos ad gr̄arūactionē p tantis bñficijs statuit hodiernū festū i honorē xp̄i z eius tāti sacri. Age ḡ o xp̄iane ho gr̄as cū audis dicēte. Panis quē ego da. zc. Iuxta hec aūt v̄ba tria mysteria declarabim⁹ in hoc sermōe.

¶ P̄rimū de isti⁹ festi excellentia. s. p tāto sacramento corpis xp̄i sub panis specie.

¶ Scōm de bui⁹ sacri reuerētia. q̄ dic̄ xp̄s. La ¶ Tertiū de ei⁹ salubri efficacia. q̄ (ro mea ē. subdit. P̄ro mūdi vita.

B Circa p̄mū mysteriū de excellētia festi q̄ri p̄t. Cur p adorādo sacro eucharistie istituere voluit eccl'ia festū speciale z tā celebre. Uū em q̄tidie sacr̄m eucharistie i missa adorēt. supfluit ḡ festū B vno die āni istitutū. Sz ad hec rñdet p ꝓclusionē q̄ ispirāte spūsctō istitutū ē ꝓuenienter festū corpis z sanguinis xp̄i post festū aduētus spūsācti. Et hoc declarat p̄cipue rōne triplici.

P̄rio rōne p̄signatiōis ip̄ius festi.

Scōo rōne dilectiōis dei.

Tertio rōne altitudinis sacramēti.

¶ P̄rima rō p̄signatiōis bui⁹ festi. q̄ B festū p̄sig future p̄tie festiuale iocūditatē i xp̄i aptā visione quē nūc B videm⁹ i sacro velate. q̄ vt Damas. li. iij. c. v. dic̄. Sapia dī incht q̄ se p visibilia mānifestat voluit oñdere q̄m ip̄e aia z cib⁹ z refectio est. Propterea carnē assūptā nob i edulū p onit vt p cibū carnis ad gustū inuitaret diuitat'. Nec ille Huc aūt gustū habebim⁹ plene i p̄tia. Luc. xiij. Beat⁹ q̄ māducat panē i regno dī ad quē ñ possum⁹ puenire nisi p gr̄am spūsancti. sine q̄ nec digne sumere valem⁹ eucharistiā. Jō ꝓuenienter p⁹ festū z octauas spūsancti: B ē dicī pēthecostes. B festū eucharistie celebrat vt doceamur gr̄am spūsancti p us q̄rere. s. i vita ista a pctis abstinēdo. z sic ad xp̄i festū z cōtionē venire. Et a ꝓrio. pcōres siē nō sūt digni cōtione corpis xp̄i: sz rei sūt corpis et sāguis xp̄i vt dic̄ Ap̄l's. j. Cor. xj. ita nō sūt digni ad festū iocūditatis xp̄i i celo sz ad gehēnā.

¶ Scōa rō dilectōis dī. q̄ de⁹ maximā dilectiōez nob ip̄edit: se nob i sacro eucharistie dādo. Nūq; em boi se magis vniuit de⁹ q̄z fec̄ i isto cibo. Nā sic panis materialit vnit sumēti: sic xp̄s nob i B cibo sz differēter i B q̄ panis materialit mutat vel ꝓuertit i substātiā aliti: vt ptz. ij. ō aia. Xp̄s āt nō mutat i nos: sz ecōuerso nos mutat i se z vnit sibi p̄fi. iuxta illō Aug. li. ꝓfes. Cibo sū grādiū crescē z māducabis me. nec tu me mutab i te sz tu mutaberis i me. s. p amor z gr̄e vniōez z icorpatōz quā hoc sacr̄m repūtat. vñ z dr̄ sacr̄m amoris. Propter ea Rich. sup. iiij. di. viij. circa lr̄az ōt. q̄ sāguis q̄ fluxit ō latere xp̄i significauit sacr̄m eucharistie iq̄ntū ē ibi sāguis xp̄i sub vini spē z ꝓuenienter. q̄ sic i effusiōe illi⁹ sāguis corp⁹ xp̄i penā nō sensit eo q̄ iā mortuū erat: tñ ō lege cōi effusio sāguis pena litatē significat: ita B sacr̄m significat q̄dē effusiōez sāguis xp̄i penalē i cruce: z tñ cū a fidelib⁹ mādu cat vel bibit xp̄s: i B nullā penā pat'. nec dētib⁹ ip̄m corp⁹ xp̄i atterit: sz tm̄ mō spēs q̄ xp̄m nō tāgūt sz q̄dāmō icludūt z circūstāt. sic regē circūstat tētoriū. Itē q̄ sic sāguis ille ō latere apto effluxit cū aq̄ miracl'ose: sic B sacr̄m ñ cōpetit nisi ablutis aq̄ baptismi z pnie. z significat aptā dei atis visionē i celo quā nūc videm⁹ fide i B sacro. Itē q̄ sic ille sāguis effluxit ō corde vbi ē fons amoris pēdēte re xp̄o i cruce expānis manib⁹ z iclinato capite. in signū bui⁹ fm Bern. q̄. s. vult nos amorose amplexari z osculari: ita B sacr̄m ō amoris diui mariti z fōte ē nob datū z ad amorē xp̄i inflāmatiuū Sz q̄m ip̄e spūsctūs ē p quē nob ifūdit amor diuin⁹ z ḡtuit⁹ z ñ aliūde nisi a spūsctō hīi p̄t. teste Ap̄l'o Ro. v. Charitas incht dī diffusa ē i cordib⁹ nostris p inhabitantē sp̄m ei⁹ in nobis. Idcirco post festū de spūsctō cōuenienter institutū est festū eucharistie ¶ D Tertia ratio altitudinis sacramenti. Nā querit. vtrū eucharistie sacramentū sit sup oīa altissimū. Rñdetur fm Richar. sup. iiij. di. viij. cōcor. docē. q̄ sic. Et rō. q̄z miraculosissime ꝓtinet in se veraciter z realiter sanctitatis autorē xp̄m iesum dei filium. Unde Ambro.

de ꝑse.dis.ij.c. Dia inqt quecūqꝫ voluit deus fecit in celo ⁊ in terra.⁊ qꝛ voluit sic factum est. Jta licꝫ figura panis ⁊ vini videak nil tñ aliꝰ q̄ caro ⁊ sanguis xp̄i ē. infra. Illō ꝛe illō sane corpꝰ qō sumptū ē de ꝟgine.qō passuꝫ est ⁊ sepultū.qō resurrexit ⁊ in celū ascēdit ⁊ sedet ad dextrā patris qō est vēturꝫ iudicare viuos ⁊ mortuos. Nec ille. Jtē ibidē di.xj.c. Nihil.dic̄ Alexāder papa. Nihil in sacrificijs maiꝰ esse pōt q̄ corpꝰ ⁊ sanguis xp̄i.nec vlla oblatio hac potiꝛ est qꝫ oēs hec ꝑcelit. Ac sicut potiꝛ est ceterꝫ ita potiꝰ ercoli ⁊ venerari debet.hec ibi. Debuit ḡ speciale festū venerationis hoc sacramētū ꝓ deuotōe fideliū habere

¶ Circa scōm p̄incipale de sacrī reuerētia sit ꝓclusiōis documēto qō dī de ꝑse.dis.ij. Nihil.qꝫ sacrosctā eucharistia pmaria reuerētia ab oībus ē adorāda ⁊ veneranda.⁊ oñdit triplici ratōe

Primo ꝓpter diuinā p̄sentiā

Scdo ꝓpter angelicā ⁊ btām assistentiā

Tercio ꝓpter latriā debitā ⁊ reuerentiā

Prio ꝓpter diuinā p̄sentiā:qꝛ totꝰ deꝰ ⁊ xp̄s Jesus in b̄ sacō est p̄sens ⁊ veracit̄ ꝓtinet. Sꝫ hic ḡrit̄:quō in b̄ sacō ꝓbabat esse totꝰ xp̄s cū i cōsecratōe panis de solo corpe xp̄i fit mētio.⁊ i consecratōe vini de solo sanguīe xp̄i. Jtē cū deꝰ pater nō assumpserit carnē nec spūssctūs sꝫ solꝰ dei filiꝰ an ḡ p̄sens sit in b̄ sacō etiā p̄ ⁊ spūssanctus Ad hec rñdet ꝑm Frā.maro. Ricb.⁊ alios cōit doc.sup.xiij.di.viij.qꝰ in b̄ sacō ꝓmo ꝓtinet aliqd ex ipa vi verboꝝ p trāssubstātiatōem .⁊ sic in hostia vel sub specie panis ꝓtinet vex corpꝰ xp̄i ⁊ in calice sub specie vini cōtinet sanguis xp̄i. qꝛ substātia panis ꝙuertit̄ ex vi ꝟboꝝ ꝑsecratōis in corpꝰ xp̄i.⁊ substātia vini ꝙuertit̄ i sāguinē christi.Sed qm̄ xp̄s resurgēs ex mortuis iā nō moritur.ideo nec corpꝰ xp̄i esse pōt iā sine sanguīe: nec ecōuerso sanguis sine corpe ⁊ venis ⁊ neruis sumptis. Idcirco scdo ꝓtinet in b̄ sacō aliqd p ꝓcomitantiā imediatā.s.sanguis i hostia ⁊ corpꝰ i calice.qꝛ corpꝰ habꝫ disponi ad vitā imediate p sanguinē q̄ est sedes aie ꝑm pbm. Jtē qꝛ ania xp̄i ī separabilit̄ est ꝓp̄ta corpi mediāte sanguīe: Jō tercio ibi ꝓtinet etiā aia sub vtraqꝫ specie rōe ꝓiunctōis inseparabilis ex ꝓcomitātia ꝓpinq̄:qꝛ ptinet ad eandē naturā.s.hūanā xp̄i. Sic etiaꝫ ibi sub vtraqꝫ specie.s.panis ⁊ vini cōtinet q̄ntitas ⁊ alia accidētia rōe inseparōnis a corpe. Deniqꝫ qꝛ deitas ipa inseparabiliter sibi vniuit aiam ⁊ corpus xp̄i: Jdeo rōe vniōis ꝓtinet ibi etiā ⁊ p̄sens est diuitas ex ꝓcomitātia remota. Sꝫ qꝛ tres p̄sone diuine sunt vnū in essentia:nec separari p̄nt i quocūqꝫ ope.qꝛ vt ait Aug.de tri. Jndiuisa sunt opa trinitat̄. ḡ tota trinitas p̄sens est i hac ꝑsecratōe:cuiꝰ ꝟtute mirabilit̄ fit transsubstātiatio ista. Sic ḡ firma fide credendū est in eucharistia ꝓtineri corpꝰ xp̄i ⁊ sanguinē aiam ⁊ deitatē. Naz Ambꝝ .li.de sacrīs dicit.qꝰ illa eadē que fuerūt in vtero virgis inueniunt in hoc sacramēto. Aū ⁊ saluatoꝛ ista insinuauit in b̄ sacramēto esse cum ait. Ego sum panis .p hoc dans intelligi corpꝰ. subdit viuus.p qō significat aia ⁊ sāguis. quia aia viuificat corpus p sanguinē.subdit.q de celo descendi.s.ꝑm deitatē. O ḡ hō adora in b̄ sacō ⁊ firmiter crede deuz esse ibi q̄ fecit celū ⁊ terram

¶ Scdo ꝓpter angeloꝝ ⁊ btoꝝ assistētia debem⁹ sūme reuereri b̄ sacramētū cui ꝓpter dignitatē tota celestis curia reuerētia sūma assistit:vt tenēt doc. Unde de ꝑse.di.ij. Quid sit.⁊vt allegat magr in.iiij.di.xj. Gre.dicit sic. Quis fideliū habere dubiū possit i ipa īmolatiōis hora ad sacerdotis vocē celos apiri:⁊ in illo iesu mysterio angeloꝝ choꝛos adesse.s.assistēdo p reuerētia tā dignissimi sacramēti.vt dictat Ricb.ibidē ¶ Queri possunt hic aliq̄. Prio vtrū angeli ⁊ btī in celo ac aie separate videre possint corpus xp̄i i sacō Jtē q̄d de demonib⁹ an illi videāt. Ad hec omissis argumēt⁹ ⁊ opiniōib⁹ de mō vdēdi dic̄ Scotus sup.iij.di.x.qꝰ p naturā omni intellectui nō alligato sensib⁹ ē visibile. Intelligūt em̄ aliq̄ mō b̄ angeli:aie separate ⁊ etiā demōes.s.deo fore possibile. Sed Ricb.tenet qꝰ nō p naturā sed tm̄ p gl'iam:nō solū in verbo sed etiā in ꝓprio genere i telligendo angeli ⁊ anime beate vident in verbo diuino corpus christi plenarie.quia Grego.dic̄. Quid est qō nō videant q̄ videntē omnia vidēt. Exquo em̄ beati sunt opoꝛtz qꝰ habeāt plenā visionem coꝝ omniū de quib⁹ est fides quantū ad visionē glorioſam que fidei succedit. Uidēt ḡ corpus christi in sacramēto visiōe intellectuali plēa ⁊ beata.ꝑm Aureo.aūt beati etiā in corpe gl'ioso vt de beata ꝟgine ⁊ Jobe pie credit̄ q̄uis corpali visione nō habeāt videre corpus xp̄i sub sacramēto vt sic existens: eo qꝰ nō potest vt sic aggenerari sikitudo colozis sui p quam fit visio corporalis. Non em̄ habꝫ ordinē ad ꝑspecies sub q̄bus est ratōne q̄ntitatis sue.nec tangit corpus xp̄i ibi aerem circūstantē.ergo visiōe corpali nō videt a corpe gl'ioso:tamen videt visiōe intellectuali plena ⁊ beata. Sed aie separate nō beate ⁊ etiā demones ex vi sue nature q̄uis possint facere sēpsentes sacramēto eucharistie .et ꝑm viā Scoti licꝫ aliquo mō possint videre intelligēdo corpꝰ christi:tamē nō possūt videre plene. Ratio .qꝛ visio aie intellectualis vel angeli nō est supra ratiōez. Sicut em̄ in corpoze est visus: ita in anima intellectus :vt dicitur ꝓmo Ethicoꝝ. Unde sicut oculus corporalis videre habet tm̄ ea que sunt infra sensum :hoc est sensu ꝓceptibilia :ita anima vel angelica natura non videt plene nisi ea que sunt iuxta rationē naturalem. Ea vero que sunt supza omnem ratōnem creature non intelligit naturaliter :sed solum diuina reuelatione aut auctozitate scripturarum comprehendit. Sed existentia corpozis christi sub sacramento est supza rationem creature :ergo patet qꝰ demones ⁊ nō beate aīe nullo modo vident ple-

narie.sed vt dicitur Jacȝ.ij. Demones inquit credũt ⁊ ⁊remiscũt. Nec Aureo. Uñ refert exẽplus Anſ.li.miraculoꝝ.q dũ q̃dã magus vocato demone loq̃reť cũ eo interim dũ corp⁹ xp̃i portaret a sacerdote ad infirmũ: vidit mag⁹ demonẽ a lõge vtraq; genua flectere ⁊ tremere. Tãdẽ redeũte sacerdote vidit vnũ tm̃ genuflectere. quẽ interrogauit.⁊ ille rñdit.q⁹ pus portabat dñm oim. coact⁹ sũ vtroq; genu reuereri.nũc aũt sine sacro rediẽs ꝓpter sacerdotij dignitatẽ vnuȝ genu flexi. Aug. Ovtinã fides maloꝝ xp̃iano⁊ eẽt sic demonũ q̃ credũt ⁊ ⁊remiscũt.isti ãt credũt nec ⁊remiscũt. ¶ B Jtẽ scdo q̃rit.vtꝝ ois multitudo celestis curie astet reuerẽdo b̃ sacm̃ eucharistie. Nã i b̃ ẽ difficultas q⁹ supioza illa agmia ad exterioza ñ mittunť.sm̃ Dyoni.de angelica hierar.q̃ ñ videť quõ dicanť astare ꝓ reuerẽtia sacramẽti vt sonãt ẏba Greg⁹.vbi supꝛ. Sȝ ad hec rñderi põt qoẽs adorãt ⁊ astare dicunť.iuxta illud Deb.j. Et adorãt eũ oẽs angeli ei⁹. Sȝ supiores q̃ nõ mittũť ad extra de celo reuerenť ⁊ adorãt. Alij aũt q̃ exeunt nobiscũ assistũt ⁊ adorãt ⁊ nos ad adorãdũ incitãt debita reuerentia. Uñ Bern̄. O si videremus quõ pueniũt ꝓncipes.i.angeli ꝓiũcti psallentib⁹.currũt inter spõsuȝ ⁊ spõsam.offerũt vota.referũt dona ⁊c̄. O q̃ bõ q̃ñ stas corã sacramẽto.vel q̃ñ vadis in ꝓcessiõe cũ illo:cogita te esse i societate angeloꝝ mlt⁹ ⁊ reuereri stude. ¶ Tertio ꝓpter latriã debitã sũme venerãda est eucharistia ab oib⁹ fidelib⁹. q⁹ vt p̃dictũ est in eo ꝓtinetur vere xp̃s ⁊ tot⁹ ipe de⁹ nr̄. q̃ debȝ adorari adoratiõe latrie.vt volũt oẽs docť. sup.iiij.di.ix. De hoc alibi latius agemus.

¶ D Circa tertiũ ꝓncipale de salubri vtilitate quã efficit nobis deuota reuerẽtia ad hoc sacramẽtũ.sic fideles solent hodie in ꝓcessiõib⁹ ⁊ missis ac officijs diuinis exhibere. Queriť ꝑmo q̃liter debeat se habere fidelis xp̃ianus ꝓ hodierna solennitate vt valeat fructũ salutiferꝝ acq̃rere ex ipa reuerẽtia eucharistie. Ad q̃ rñdeť q⁹ ꝑcipue tria debet obſuare:al's nõ ꝓsequeť hodiernas indulgẽtias. Primũ ẽ q⁹ sit vere ⁊rit⁹ ⁊ de peccatis vere penitẽs. Secũdũ ẽ q⁹ sit in fide firm⁹ ⁊ ptãri ecclie credẽs.s.q⁹ credat tantã ptãtẽ esse apõ ecclesiã q⁹ potuerit dare indulgẽtias. Uñ Aug. de doc.xp̃iana dicit. Xp̃s dedit claues ecclie vt qui nõ crederet in eas:pctã ei non dimittanť.⁊ q̃ crediderint:indulgẽtiã ꝓcipiãt. vñ heretici negãtes ptãtẽ indulgẽtie nõ ꝓsequenť. Tertiũ est q⁹ hõ faciat hodie illud ꝓ q̃ date sũt iste indulgẽtie.s. iter essendo misse ⁊ ꝓcessiõi.⁊ alia de q̃b⁹ infra. Nec ſm̃ docť.sup.iiij.di.xx.vbi Rich. addit.q⁹ si etiaȝ q̃s est in pctõ mortali:q̃uis nõ ꝓsequať pctõrum remissionẽ nec indulgentiã:tamẽ adhuc ꝓdẽter agit si facit illud q̃ ꝓtinet in forma indulgẽtie:eo q⁹ bona facta in pctõ mortali disponũt de ꝓgruo ad penitẽtiã ⁊ mediãte ea ad gr̃aȝ ⁊ remissionẽ pctõrum ꝑ dei misericordiã. Nec Rich. Unũ hodierne solẽnitati interesse ⁊ ꝓcessionẽ agere valet etiã pctõrib⁹: pl⁹ tamẽ valet si ꝓerant vere.

¶ J Qualia aũt sint bona q̃ ꝓsequenť hoies ex ipa eucharistie deuota reuerẽtia nota plura ꝓter fructũ cõionis.de q̃b⁹ hic nõ agiť. Primũ ẽ amorosa dei acceptatio. Uñ Aug. in ſmõe.⁊ de consec. di.ij. Utrũ. dicit sic. Eucharistia ẽ oblatio rata ꝑ quã in viscerib⁹ xp̃i cẽseamur.acceptabiles: vt q̃ ex nob⁹ displicem⁹: ꝑ eã acceptrabiles dei vnico filio sim⁹. Nec ille. Hinc mgr̄ Henri.ẽ hassia super Gen̄. dic̄.q⁹ sic̄ grati⁹ ⁊ acceptabili⁹ ẽ regi q̃n q̃s illi⁹ filio in pegrino habitu existẽte honorez ⁊ munera regia tribuit q̃ si ipi in maiestate existẽti b̃ faceret. Sic in ꝓposito. Secũdũ ẽ benedictõ vbi supꝛ. Aug. Eucharistia ẽ oblatio benedicta ꝑ quã benedicamur.⁊ assẽpta ꝑ quã oẽs in celo ascribamur. Nec ille. Qui q̃ nõ reuerenť in iferno ascribunť vt maledicti. Tertiũ ẽ q⁹ersio. s.a peccatis. Magni em̃ pctõres in ꝓsentia reuerẽtia alt⁹ eucharistie cõpũgũť ⁊ q⁹tunť. Tũ ex recorda⁹ tiõe passiõis xp̃i.tũ ex efficacia ẏtuosa sacri. Nã Henri.de hassia.vbi supꝛ dic̄. In b̃ sacro est oblatio q̃dã secũdaria xp̃i.sic̄ fuit ꝓma in cruce facta. Sic̄ q̃ latro in ꝓsentia ꝓme oblatõis xp̃i cõuersus ẽ:sic multi in ꝓsentia hui⁹ sacri ꝓtunť. Nec ille. Nã Chrys. dic̄. Nõ minor⁹ ẏtus ẽ xp̃i oblatõ i sacro eucharistie q̃ eius oblatio facta in cruce. Quartũ ẽ defensatio.s.ab oib⁹ piculis vl malis. Nã eccl'ia circa ꝓsecrationẽ hui⁹ sacri in canone orat sic. Libera nos q̃sum⁹ dñe ab oib⁹ malis ꝓteritis ꝓsentib⁹ ⁊ futuris ⁊c̄. Nõ aũt eccl'ie nõ ẽ frustra. Multũ q̃ valet in ciuitatib⁹ solẽnis ꝓcessio ⁊ reuerẽtia hui⁹ sacri ad vitãdũ clades ⁊ picula. Narrať ſm̃ Aug⁹. q⁹ in ciuitate q̃dã dũ maxima multitudo ppl'i cuidã vano spectaculo ireẽderet. sacerdote q̃z ad infirmũ portãte sacm̃ inde trãsitũ faciẽte null⁹ curasset reuerẽtiã facere sacro. plura milia eoꝝ fulmine pcussa interierũt. Ad id experimur sepe q⁹ dũ ardẽt dom⁹ in ciuitate alterius sacro ꝑ sacerdotez.⁊ reuerẽter a ppl'o adorato cessat icẽdiũ.licet ꝓpter demerita hoim in b̃ q̃q; etiã nõ seq̃t effect⁹. ¶ R Quintũ ẽ exaudicio. s. oẽonis. Nã ſm̃ Henri.de hassia vbi supꝛ. Magis exaudiť oẽo in ꝓsentia sacri facta ꝓt meritũ passiõis ⁊ ẏtutẽ sacri.sic̄ ⁊ latro iuxta crucẽ oras Memẽto inq̃t mei dñe dũ vene.in re.⁊c̄. gbũdãti⁹ ẽ exaudit⁹ vt rñderet ei. Hodie mecũ eris in paradiso.q̃ nõ fuisset alibi orãti. Sextũ ẽ fructificatio.s.meritoꝝ. Uñ de scto Ludouico Frãcie rege legit⁹ q⁹ dũ q̃dã su⁹ miles haberet hãc gr̃aȝ q⁹.s. le pe apperet sibi xp̃s in sacro visibiliť.rex q̃liuit eũ si posset sibi b̃ demõstrare. Altera q̃ die cũ rex ipe missam audiret venit ad eũ miles ille deuot⁹ di. Dñe si vultis xp̃m videre corpaliter venite circa altare illi⁹ alteri⁹ sacerdoꝝ vbi ego vidi eũ i forma pueri. Rñdit rex. Si scirẽ inq̃t retro me stante dñm iesũ nollẽ me a sacro q̃ est corã me auertere vt viderẽ xp̃m oculis corpalib⁹ eo q⁹ meritũ

fidei amittere. Joh. xx. Bti q nō vid. z cre. Se/ primū ē gre augmētatio. Eccl. xxxij. Pro reuerē/ tia accedet tibi bona gra. Uñ ex reuerētia psenti alibi sacri augent vtutes: fides: spes z chari/ tas. Sic ei famuli regis q frequntāt eius curiā. z cre/ bro deseruiūt i eius psentia plura bona z dona ac qrūt ab eo qz q raro ad eius curiā accedūt z pūtiā. Sic in posito de pūtia sacri. Octauū ē edifica tio. s. primo. qz exēplo aliōrū. puocant etiā alij ad deuotionē sacri. de qbus illi accidentalia p. ia habebūt in pria fm doc. ¶ Nonū ē idulgen tia. z securio. Nā sūmi pōtifices magnas indul gētias largiti sūt. p die hodierna ad reuerēduz b sacrm vt ptz p bullas Martini. v. Urbani. iiij. Clemētis z Eugenij. iiij. Recolligēdo sigdē in sū ma interessentibus pmis vel scōis vespis. vl' misse vel matutino. p singulis. cccc. diez. alijs aūt ho ris p singulis. clx. diez. Itē ifra octauā iteressen/ tibus p singulis diebus octauaz. cccc. insimul diez. idulgētias pcesserūt. Itez illis q cōicāt in ipo die corpis xpi z sil'r q missaz p pace eccl'ie dicūt. cccc. diez. Itē dū ad ifirmū portat vel al's cū pcessiōe seqntibus cū lumiaribus. cc. sine luminaribus aūt cē/ tū diez. idulgētias pcesserūt. Oḡ bō pēsa qntum thesauz poteris aggregare p talē reuerētiā eucha ristie vt sis sollicit' ad salutis tue fructū. O pctōr bō. o deuote xpiane adora z reuerere deū tuū in b sacrō psentē z ora vt det tibi gratiā in psenti et gloriā in futuro Amen.

De corpe xpi Sermo scōs scz de sacramēti bu ius amorōsitate z specieī et rōne ac dulcore.

CAro mea vere ē cibus z sanguis me⁹ ve ē pot⁹ Joh. vj. et in hodierno euangelio. ¶ Uerba sūt dulcissimi saluatoris nri qbus insinuat amoris sui erga nos magnitudinē ac mīritudinē z dul/ cedinē. Magnitudo eius amoris insinuat i bqseipz nob dedit i tā mirabili sacro. Uñ dic. Caro mea ve ē. s. in eucharistia. q. d. Ecce qntū vos hoies di lexi qz ve carnē meā dedi vob in cibū quā p vob ex vgine sūpsi. Itē amoris multitudinē insinuat in b q nō solā carnē: sz z sanguinē: z cū b aiaz z dei tatē nob dedit. Jō dic Caro mea. z cū b: z sāguis me⁹. Et hec nō semel sz pluries sumēda dedit. Et qz dedit i vita laborādo. p nra salute. xxxij. ānis. dedit in morte p nra redēptiōe carnē passionib⁹ mulcs exponēdo. z sanguinē totū fūdēdo. animā emittēdo zc. dedit etiā se in pmiū repromittendo eternuz i celo. Uñ de his eccl'ia canit. Se nascēs dedit socium: conuescēs in eduliū: se moriēs in pciū: se regnās dat in pmiū. Deniqz amoris dulcedinē insinuat i b q dic. in cibū z potū. s. dulcissime cha ritatis p nra vita erna. Uñ z subdit. Qui mādu cat meā carnē z bi. m. s. in me ma. z ego i eo. Aga mus ḡ charissimi gras de tāta z tali dilectōe xpi z gratāter ac deuote audiam⁹ dicētē. Caro mea ve zc. In qbus vbis tria mysteria ō b dulcissimo sacramento ptēplemur.

¶ Primū dr amorosa donatio saluatoris: ibi. Caro mea z sanguis zc.

Secundū dicit gratiosa refectio peccatoris. ibi.

Tertiū dr dulcorosa deuotio (vere ē cibus zc. hūani cordis q sequit ex pmissis.

¶ B Circa primū de amorosa donatiōe saluato ris accipiam⁹ p exclusiōis documēto videlicz ver ba Bern. dicētis. q ineffabilē vel incōprhēsibilez charitatē xps nob mōstrauit: cū seipm i eduliuz vite erne donauit. Idē qz addit di. Puto q oēs angeli suis intelligētijs nō possūt capere vehemētiā tāte charitatis. Et declarat exclusio ex triplici gra/ du vel signo magne dilectiōis.

Primo magnū est p aliq̄ oia sua dare.

Scōo maius est oēs suos donare.

Tertio maximū est seipm supimpēdere.

Prio nāq magne dilectōis ē oia sua dare p ali/ q̄. b fecit nob xps cū. s. dedit nob celū z terrā z oia i fuitiū. Ps. Oia subiecisti sub pedib⁹ eius o. z b. zc. Jō Aug. ait. O aia mea dilige deū q dedit ti/ bi celū cū syderib⁹. aerē cū volatilib⁹. aquā cū pi/ scib⁹. terrā cū germinib⁹. totūq mūdū cū his q i eo sūt oib⁹. Scōo qz maioris dilectiōis ē dona re oēs suos charos. s. filios: parētes z amicos p aliq̄. hoc fecit nob xps cū dedit oēs angelos tāq suos filios nobilissimos. Nā angeli sepe in scri/ pturis dicunt filij dei Job. j. z. xxxviij. quos oēs dedit nobis in ministeriū salutis. Heb. j. Omnes sūt administratorij spūs in ministeriū missi ppē e. q he. ca. sa. Ubi Chrys. O quātus honor nobis existit q angelos ad nos sicut ad amicos z ciues sz celestes trāsmittit. Itē dedit omnes amicos: id ē sanctos apl'os: martyres z confessores z q̄sq be/ atos celestes i pociniū. Et qō ē maius dedit xpus nob suā gliosaz matrē i aduocatā p nob z mīrez adoptatā vt dic Bern. z eccl'ia canit. ¶ Tertio p terea maxime dilectiōis gradus z signū ē dare se. Nā Joh. xv. Maiorē dilectionē nēo hz q̄z vt aiaz suā. i. vitā aialē: ponat p amicis suis. Xps ḡ dns maximā z ineffabilē dilectionē nob exhibuit cum nob dedit in incarnatiōe seipm in sociū huius nre pegrinatōis z miserie mortalis. z adhuc maiorē cū dedit se nob in seruuz nre necessitatis z salutis xxxiij. annis. Matth. xx. Filius hois nō venit mini strari sz ministrare. z ponere aiam suā redēptiōz p multis. Preter hec adhuc pmaximā dilectionez exhibuit cū se dedit p nob i mortē acerbissimā. et in huius mēoriā iugē in nobis pmanendū nobis dedit se totū. i. corpus: sanguinē: aiam z deitatē in sacrificiū q̄tidianū in sacramēto. Eph. v. Dile xit nos z seipm obtulit p nobis hostiā z oblatio nē deo in odorē suauitatis. Ecce amorosū donū Uñ in clemeñ. de reliquijs z vene. san. Si dñm habeā sic. O diuini amoris imēsitas. diuie pietatis supabūdātia. diuie largitatis affluentia. dedit nobis oia sub pedib⁹ āgelicos spūs ministros.

volēs adhuc exuberantē charitatē demonstrare seipm nobis exhibuit in cibum. ℣ singularis et diuina liberalitas vbi donatio venit in donū et datū est idē pentis cū datore. De ista etiā amoro sa datiōe Aug. dicit. Quid retribuā dño p oīb⁹ q̄ retribuit mihi: donauit vitā: donauit volūtatez liberā: ingeniū z substātiā. Et q̄d plura. donauit seipm z oīa sua vt eēnt oīa tua. Proinde q̄dā dicit ℣. Xpe tuos: tua te posuisti. Dās cruci p me: ḡ meo⁹ mea me. merito nūc exigis a me. Hec sufficiat.

¶ Circa secundū de refectiōe vel sūptiōe sacramēti sufficiat hic q̄stionē soluere z tractare de specieb⁹ hui⁹ sacramēti sub q̄b⁹ sumit a fidelib⁹. q2 de cōicatiōe latissime actū est vt ptinebat in cena dñi. Querit itaq3 hic. q̄re xp̄s dñs voluit suū sacrū corpus z sanguinē ad reficiendū vel sumēdū nobis sub panis z vini spēb⁹ dare. Et rō q̄stiōis vna ē. q2 b̄ sacramētū p̄figurabat i lege. s. moysaica p esū agni paschalis: vt dr i. ti. di. viij. Quare ḡ noluit in spē carnis z sanguinis agnelli b̄ istituere z dare cū eq̄ potuit. z caro agni maiorē q̄nietātā habuit ad carnez q̄ panis: sic magis etiā sanguis agni ad sanguinē q̄ vinū. Itē p̄figurabat etiā in fauo mellis q̄ illuminati sūt oculi ionathe. j. Reg. xiij. Et ipe xp̄s dñs post suā resurrectionē fauū mellis comedit. Lu. vl. Quare ḡ noluit dare z instituere i spē mellis Itē lac etiā magis assimilat sanguini vt fontis eiusdē fm phisicos. Et glo. sup Luc. xj. testat z dicit q̄ de sanguine v̄ginis xp̄s ē 2cept⁹ q̄ eiusdē v̄ginis lacte ē enutrit⁹. Et q̄m multi sūt q̄ vinū horrent nec sumere possūt. lac nō sic q̄ oēs boies enutriunt z etiā in padiso si pstitissent oēs lac maternū sumpsissent ad enutriēdū in puericia sua. Quare ḡ noluit xp̄s dñs instituere sanguinē sub specie lactis. Preterea rō alia ē ō duplicitate speciei quā facit glo. j. Cor. xj. di. sic. Cū tot⁹ xp̄s sit sub spē panis z tot⁹ sub spē vini sumat. cur nō i vna spē: sz in duab⁹ dat. Hec Glo. Sz ad hec rñdendo notem⁹ tres p̄cipuas v̄itates ex sentētia Richar. sup. iiij. di. xj. z alior.

¶ Prima v̄itas de ipa q̄ specieq̄ duplicitate.

Scōa de aliaq̄ spēq̄ incōgruitate.

Tertio de panis z vini spēq̄ sūma 2gruitate.

¶ Pria v̄itas q̄ xp̄s dñs sacrm eucharistie 2nienter istituit sub duplici spē. Et b̄ triplici rōne declarat. Pria rō ex pte icarnatōis. Un Glo. vbi sup dic. Jō nō sub vtraq3 spē dat vt ostēdat xp̄s totā hūanā naturā. i. aiaz z corp⁹ assūpsisse vt vtrūq3 redimeret. Panis em̄ ad corp⁹ refert: vinū ad aiam. q2 vinū opat sanguinē in q̄ sedes ē aie. Jō ḡ in duab⁹ spēb⁹ celebrat vt aie z carnis susceptio i xp̄o z vtriusq3 liberatio i nob⁹ significetur. Hec Glo. Scōa rō ex pte passiōis: q2 p vtrā q3 speciē pfecte designat passio xp̄i cui⁹ mēoriale ē b̄ sacrm. i q̄. s. passiōe xp̄i sepat⁹ fuit sāguis a carne. Jō 2nienter sacerdos sepatim 2ficit fm institutionē xp̄i. Hec fm Lyrā. Tertia rō ex pte refectiōis. Nā licet xp̄s nō sit diuisus: tm̄ corp⁹ xp̄i diuisim a sanguie 2secrat vt vsus refectiōis ad quē sacrm̄ insinuet. Jpa em̄ refectio hois i cibo z potu 2sistit. Hūana em̄ natura sic 2dita ē vt duplici alimonia egeat videlicet cibo z potu. z sic 2nienter duplicē alimoniā spūalē habet in b̄ sacro: scz i cibū corp⁹ xp̄i. z i potū sāguinē xp̄i. Hec 2cordit fm Tho. Q, si dicas cū sic sub duplici spē sit istitutū. q̄re ḡ nō dat ppl'o sb duplici spē. Rndet fm Lyrā sup Job. vj. q̄ in p̄mitiua eccl'ia q̄uis ppl's sub vtraq3 spē cōicaret: tm̄ postea puide ordinatū ē vt nō cōicet sub spē vini. Tū xp̄ picul⁹ effusiōis. Tū q2 sub spē panis 2tinet etiā sāguis xp̄i p realē 2comitātiā. z sic sub spē panis etiā sāguis q̄dāmō accipit z tot⁹ xp̄s: sz sub vtraq3 specie sumēdū ē a sacerdote celebrāte. Nam eucharistia nō tm̄ ē sacrm: sz etiā ē eccl'ie sacrificiū inq̄tū 2tinet xp̄m passū. Et iō q̄n sacerdos q̄ ē minister eccl'ie celebrat z sumit. pficit nō solū sacerdoti sumēti: sz etiā toti eccl'ie z illis q̄ sunt i purgatorio. Q̄n aūt sumit a laico tūc pficit solū sumēti. q2 officiū ei⁹ nō ē offerre sacrificiū: sz tm̄ sumere sacrm̄. Idcirco nō dz sumere sub spē vini sanguinē xp̄i: nisi sacerdos offerēs sacrificiū ōo in p̄sona xp̄i.

¶ Scōa v̄itas q̄ sacrm̄ eucharistie nō 2gruebat istitui sb alia spē q̄ panis z vini: q̄uis b̄ eēt deo eq̄ possibile. Nā q̄uis fuerit in lege p̄figurātū p agnū paschalē: z etiā p mellis fauū: vt patuit in obiectiōib⁹: tm̄ exq̄ lex scpta debebat cessare z terminari in xp̄o: z sacerdotiū xp̄i pfecti⁹ ē sacerdotio legis. Et q2 lex nature erat duratura: Idcirco b̄ sacramētū noue legis q̄ est sempiterna debuit poti⁹ institui in tali materia in quali fuit p̄figuratū in lege nature. s. p sacrificiū melchisedech q̄ panē z vinū obtulit. Nō 2nieb⁹at ḡ institui de carne agni paschalis vel alteri⁹ aialis: aut sāguine: aut etiā de melle z sic de alijs figuris. Itē oīa alia que in cibū z potū eueniūt: atq3 in vsū hūanū 2nieūt vt caro z sanguis aialiū: mel: lac: oleum: pisces z quecūq3 similia nō tā mūde tractāt sicut panis z vinū. Nā adherere solent ex 2tactu z q̄dāmodo inq̄nare. Tū ḡ hoc sacramētū requirat maximā mūdiciā celebrādi: tractādi z sumēdi. ḡ nō 2nieb⁹ant huic sacramēto. Q, si dicas. Nōne aqua mūdius tractat z purior potus est q̄ vinū. Rndet q̄ verū est tm̄ aqua se sola nō 2nieb⁹at huic sacramēto nisi inq̄tū apponit vino vt in ip̄m misceat z trāseat. ad significādū q̄ populus trāsit z vnit in xp̄m p charitatē. Quare ēt aqua p se nō 2nenit huic sacramēto: rō est. q2 aq̄ solet venire in vsū hūanū etiā p imūdicijs abluendis z sordib⁹. vñ magis 2nenit sacramento baptismi q̄ abluimur a peccatis. Itē mel q̄uis habeat suauitatē tm̄ est inflatiuū. z ideo magis repugnat q̄ etiā nō cōueniebat. Lac quoq3 cibus est paruulorū z vsu carentiū ratiōis. Iste autem cibus est grandiū scilicet in fide z charitate vt dicit

Aug. ergo ꝛc. ℣ Tercia vtilitas q̄ sacr̄m eu/charistie sūme ꝙueniebat istitui sub panis z vi/ni specie: z iō xp̄s sic istituit triplici rōe. Primo rōe mūdissime ꝙditōis z celebratōis: qz panis z vinū p̄ ceter/ cibis. s. hūanis mūdiores sūt vt sup̄ patuit. Ideoqz vt docear mūdos eē mīstros hu/ius sacri z suscipientes ip̄m voluit sic istituere et sub vtraqz specie vtvtriusqz. s. corpis z aie mūdi/cā oñdat req̄ri. Vñ di. xxxj. c. añ trienniū Greg. dic̄. Nullꝰ debz ad altar/ misteriū accedere nisi cuiꝰ castitas añ fuerit approbata. Et Rich. de p̄cte ligādi z soluēdi. c. xxj. dic̄. q̄ pcōz crimio/sus si añ absolutōnez sacerdot/ ad ꝙmūionē cor/pis xp̄i accedat ꝑ certo iudiciuz sibi māducat z bibit etiā si eū iā añ multū peniteat. s. ꝑ solā ꝓtri/tionē. Vñ req̄rit oīmoda mūdicia. s. corpis z aie z nō solū ꝓritōis sz etiā ꝙfessiōis. Et b̄ renēt doc. vt patuit i ser. ij. de cena dñi. E. ℣ Scōo q̄z ra/tione vtuosissime refectōis. Vñ glo. sup. j. Cho. ij. dic̄. Panis p̄ ceter/ cibis reficit z sustētat z vi/nū letificat cor hois. Sic spūal/ b̄ sacr̄m aiam mag/ reficit sustētat z letificat ꝑ affect/ charitatē. Et qz hec refectio ordinat/ ad salutē aie z corpis quā rep̄sentāt vtraqz panis z vinū q̄ digni/ vti/li/ z ꝙmuni/ i cibū z potū veniūt hominū adeo q̄ sine pane ali/ cib/ isipid/ est z sine vino min/ sapid/ est cib/ vl potus. Et qz sic palato nō sano pāis pena ē vt dic̄ Aug. sic z vinū febcitāti. Sic b̄ sacr̄m digne accedēt/b/ ꝙfert vitā: indignis au/tē penā. j. Cho. xj. Qui māducat z bibit indigne iudiciū sibi māducat z bibit. Tercio deniqz ra/tōe significatōis. qz panis z vinū p̄ ceter/ xp̄m si/gnificāt z ei/ passionē. cui/ est b̄ sacr̄m mēoriale. Aug. sup̄ Joh. Lū inq̄t sint m/lta gña seminū p̄ ceteris xp̄s se cōpauit frumēto Joh. xij. Nisi gñū frumēti cadēs i terrā mortuū fuerit ipz solū ma/net. si aūt mortuū fuerit m/ltū fructū affert. Et i ter plātas p̄ ceter/ ꝙpauit se viti. Joh. xv. Ego sū vitis v̄a z vos palmites. Nā reuera p̄ oīb/ alijs maiorē laborē panis z vinū p totū annū req̄rit vt claret in ope circa seminatōem frumēti z cul/turā vinee. Et post multos labores vltio omni/um panis i furno igne pistar/ z ex rachemis vi/nū i torcular exp̄ssi/. Sic xp̄s dñs post multi/plicē laborē i hac vita fuit vltimo charitat/ igne in passiōe decoctus z tot/ eius sanguis in cruc/ torcular exp̄ressus: vt ipe ait Esa. lxiij. Torcular calcaui solꝰ. Conuenienter g̃ xp̄s dñs b̄ sacr̄m instī/tuit de pane triticeo. Vñ vbi nō saluar/ rō panis tritic/ nō ꝙficit b̄ sacramētū. s. de hordeaceo pa/ne vel de siligine. z sic ō alijs f̄m etiā Scotū. Itē nec de farina tritici ñ coagulata vl nōdū igne co/cta. nec de pasta. nec etiā i pane facto de aqua ro/sea vl artificiali. sed debz esse ex aq̄ naturali sic/ christꝰ de hmōi ꝙfecit. Itē nō pōt etiā sanguis cō/fici nisi de vino vitis. ergo de aceto vel de aggre/sta z ō vua matura nō exp̄ssa ac similib/ q̄b/ nō est forma substātialis vini nō ꝙficit. Hec Rich. z doct. sup. iiij. O ergo Jesu bone q̄p̄ie q̄p̄ gtiose q̄z rationabilit/ tecp̄m nobis dedisti i sacramēto tibi in omnib/ laus z gloria.

℣ Circa terciū de dulcedie deuotōis in hoc sacramēto sit ꝑ ꝙclusiōe verbū beati Piero. i. de trāsitu sue mortis dicētis. q̄ in hac esca sacratissi/ma est oīmis suauitas: omne delectamētū z ois desiderij dulcedo. Et ostēdit p̄cipue ex septē dul/coribs in eo. Prim/ dulcor p̄sentie. Vñ Piero nym/ vbi sup̄. In b̄ sacramēto est gtiosa p̄sentia. ibi se manifestat clemētia amorosi Jesu. ibi oīme q̄ desiderari pōt: qz ibi est plenitudo oīm gtiar/. Nec ille. Reuera maxim/ est dulcor deuotōnis in aīa cū fide p̄cipit hic p̄sentē amorosū iesū z ei/ corpus z sanguinē glorioſissimū z animā z dei/tatē. qui pro nr̄o amore tā gratiose se nobis do/nauit ad videndū: ad tractādū: ad gustandum. Vñ Tho. in legēda corpis christi dic̄. Quid b̄ sa/cramēto p̄ciosi/ z nobilius in q̄ nobis sumēdus ꝓponit xp̄s ver/ deus. q̄d hoc sacramēto dulci/ z suaui/ p q̄ō spūalis dulcedo in suo fonte potar/. ℣ Scōs dulcor assistētie: qz p reuerētia hui/ sa/cramēti assistūt angeloz/ chori. vt dic̄ Bre. ō ꝙse. di. ij. Quid sit. Astat z btā v̄go maria z oēs bea/ti. qz vt dic̄ Piero. ꝯ vigilātiū. Anie sanctoz/ in b̄ mūdo comitant/ christū q̄cunqz ierit. Et sic astat celest/ curia saltē e celo reuerēter adorādo vt pa/tuit ser. j. H. Quāta g̃ dulcedo anie cū recogitat esse se in angeloz/ z beatorū astantiū leta societa/te in p̄sentia christi iesu. ℣ Terci/ dulcor reficiē/tie. Unde in cle. de reli. z vene. san. Si dominuz. Hic cib/ plene reficit: v̄e nutrit. s. gr̃a summeqz impinguat nō corp/ sed cor: nō carnē sz animā z mentē. ℣ Legitur q̄z p miraculū etiā cor/pus reficere plerūqz. Nā Cesari/ in suo dyalogo refert q̄ Colonie quedā matrona in cōmunican/do tāta dulcedine reficiebat vt sine omni esurie/ a dñica qua cōicabat vsqz ad alterā dñicā q̄ ite/rū cōmūicare solebat sine omni cibo corpali so/la dulcedine diuinit/ ex sacramēto viueret i chri/sto. Cūqz suo cōfessori hec aperuisset: illeqz rē tam mirabilē ep̄o recitasset: pro tēptādo pozrexit sibi hostiā nō cōsecratā ip̄a ignorāte. z mox vehemē/ter adeo esurire cepit vt mox moritura se crederz si nō māducaret. Vñ suis pctis imputans gr̃az illā p̄didisse ad confessorē cucurrit. z ꝙfessa itera/to cōmunicauit verū corpus christi: cui/ virtu/te mox esuries cessauit. z sic ep̄s z p̄s byter gloriſi/cauerūt deū. ℣ Quartus dulcor sepiterne vite. qz digne sumentib/ est vite eterne solaciū. Joh. vj. Qui māducat hunc panē viuet in eternū. Qui/tus dulcor mēorie scilicz amoris z passiōis do/minice. Unde in cle. vbi supra. In institutōne q̄/dem salutiferi sacramenti dixit christꝰ apostolis Hoc facite in meā cōmemoratōem vt p̄cipuū z insigne memoriale sui amor/ crimij quo nos di/lexit esset nobis hoc sacramentum. Et infra. hoc est memoriale dulcissimuz. memoriale saluifi/

cū in q̄ gratā redēptor nr̄i receſem⁹ mēoriā in q̄ pfecto reficimur ip̄i⁹ corpali pūtia ſaluator. hec ibi. Ut g̃ aia hāc dulcedinē guſtet debet i ꝫ ſacro p̄mo mēorari xp̄i dilectionē z incarnationē. Deiſ cūdo ei⁹ paſſionē z ſui ſanguinis effuſionē. Tertio nr̄az redēptionē z ſalutē: vt ptz in cle. ibidem.

Sexto dulcor efficacie. qz p̄ oib⁹ alijs ꝫ ſacramētū efficit hoiem totaliter diuinū z cōuertit in xp̄m p amor. gr̄am. Aug. in li. pfeſ. Creſce z mā ducab⁹ me. nec ego i te ſz tu mutaberis in me. Nec dicit in p̄ſona xp̄i. Septim⁹ dulcor p̄fidentie. Nā p ꝫ ſacr̄m aſſecurat hō de bitudine plurib⁹ mōis. Prio tāq̄ p̄ p̄figuratiuū z p̄noſticatiuū. qz ſic̄ Hyoni. de eccle. bierar. dic̄. ꝫ ſacr̄m ē p̄noſticatiuū vite ēne z figuratiuū. In q̄ vita. ſ. celeſti. ſic̄ bū habēt xp̄m videre p̄ſentē q̄ fruūt: ſic nos in ſacro habem⁹ p̄ſentē. Secō tāq̄ p viaticū cuius vigore puenit ad xp̄m in patriā. vñ dat trāſeūtibus de hac vita ad xp̄m. Nā di. l. penitētes. dr̄ ſic Viaticū oīby i morte poſit⁹ nō ē negādū. Glo. penitētiby digne. Tertio tāq̄ p pign⁹ gl'ie ſecuꝝ. vt pote equalēs. qz i eo ē fons gl'ie z bitudinis totius. ſ. xp̄s. Et iō ſic de pignore p ip̄m ſufficiēter ſe curamur p repromiſſiōis celeſt⁹ reſtitutōe. Pro inde canit eccl'ia ſic. O ſacrū cōuiuiū in q̄ xp̄s ſumit recolit mēoria paſſiōis ei⁹ mēs iplet gr̄a et future gl'ie nob pign⁹ dat. O g̃ ieſu bōe te ſuppli cit adorem⁹ da nob ſentire tuā dulcedinē in p̄ſenti p gr̄am z in futuro p gl'iam Amen.

De corpe xp̄i Sermo. iij. de mirabili potentia xp̄i i tā miracl'oſa exiſtētia i euchariſtie ſacro.

MEmoriā fecit mirabiliū ſuoꝝ miſericors z miſerator dom⁹ eſcā dedit timētiby ſe. Pſ. cx. Adiporēs dñs nr̄ ieſus vt clara fide oñdat q̄ ip̄e ē magn⁹ z mirabil' ac ſūme laudabil' z amabilis de⁹ celi voluit inſtituere altiſſimū z miraculoſiſſimū ſacr̄m euchariſtie p nr̄a ſalute. In qua oñdit nob mirā benignitatē cū angel' nos ſil'es effecit i ꝫ q̄ cod̄ pane. ſ. xp̄o frueremur. i p̄ſenti p fidē q̄ illi fruūt p ſpēm i p̄tia. Oñdit etiā mirā ptātē cū ex ſubſtātia panis diuino miracl'o fit corpus xp̄i. Vñ ō bis canit eccl'ia. Panis angelic⁹ fit panis hoim: dat panis celic⁹ figur⁹ terminū. O res mirabil' māducat dñm paup ſeru⁹ z būilis. De hmōi itaq̄ dei pietate z mirabili opatiōe i ſacro puidēs dauid i ſpūſctō dic̄ ꝫba p̄miſſa. Mēoriam fecit mirabiliū ſuoꝝ. ſ. q̄ fec̄ i datiōe māne filijs iſrl'. qō fuit figura hui⁹ ſacr̄i. Seq̄t. Miſericors z miſe. dñs eſcā de. tē. Juxta q̄ ꝫba tria myſteria notabimus.

Primū dr̄ diuīe ptātis. in ip̄a p̄uerſiōe.
Secōm dr̄ credēde miraculoſitat⁹. in huius ex
Tertiū dr̄ indubie ꝫitatis. in (cellēti p̄ditiōe.
ſignoꝝ mōſtratiōe.

Circa p̄mū de ptāte diuīa q̄. ſ. xp̄s pōt cōuertere panē i corp⁹ ſuū z vinū in ſanguinē ſic p̄cluſ. ōe ꝫbū Aug⁹. z p̄cor. Berñ. i cpl'a ad petrū papā di. q̄ diuīa opa i ꝫ ſacro nō ſūt diſcutieda rōne: ſz credēda firma fide: p luce rōnis habēdo oīpotētiā p̄ditor⁹. Erg̃ g̃ catholica fides p̄fitet q̄ xp̄s diuīa potētia p̄uertit panē i ſuū ſacrū corp⁹ z vinū i ſanguinē i p̄ſecratōe hui⁹ ſacramēti. Idcirco p fidei firmamēto p̄bat ꝫ fore xp̄o poſſibile ſm doctores ſacros pluribus mōis.

Primo ex ratiōe.
Secūdo ex documēto figure.
Tertio ex declaratiōe.
Quarto exēplis gratie z nature.

Prio ex rōne. qz q̄cūq̄ pōt facere maius: pōt z minus ij. topicoꝝ. Sz de⁹ ſolo ꝫbo fecit maius. ſ. rotū mūdū ex nihilo. z oēs angelos z aīas hūanas fac̄ ſic Pſ. Dixit z facta ſūt. g̃ m'ro forti⁹ pōt facere aliq̄d ex aliq̄. ſ. corp⁹ xp̄i ex pane. Vñ de p̄ſe. di. ij. ca. Reuera. Ambr. dic̄. Sermo q̄ potuit facere ex nihilo q̄ nō erāt pōt ea mutare in id q̄ erat. Nimirū q̄rit Rich. ſup. iiij. di. xj. ar. j. q. vj. vicz in q̄ fec̄ de⁹ maius miraculū: an i creatiōe mūdi ex nihilo: an i icarnatōe xp̄i: an i trāſſubſtātiatiōe panis et vini i euchariſtia. Et rñdet q̄ ſimpl'r i ipa mūdi creatiōe ē maius miraculū. qz ibi a termio a q̄ minus ē de poſſibilitate mutatiōis ad terminū ad quē eo q̄ nil z ens ſūme diſtāt p̄ dictoꝝ z ſine vlla p̄poꝝtiōe naturali. in creatiōe aūt ex nihilo fit aliq̄. in icarnatiōe aūt ex pte t̄mini ad quē p̄cellēti⁹ ē miraculū. ſ. vt creatura vnir⁹ ip̄i deo altiſſimo q̄ ſūme z ip̄roportionabiliter excedit oēz creaturā. Vñ ibi ē miraculuz miraculoꝝ oīm. Sed trāſſubſtātiatio ē p̄ ceteraſ p̄dictaſ min⁹ mirabil' cū ex aliq̄ trāſſubſtātia aliq̄d: licet ſm q̄d ſit mirabilioꝝ inq̄ntū fit in aliq̄d p̄eriſtēs. ſ. i corp⁹ xp̄i q̄ nō auget nec mutat. Vñ valet argumētū q̄ ſi deus illa potuit. ſ. creatione z icarnatione. m'ro fortiꝫ potuit z p̄t trāſſubſtātiatione iſtā. Secō ex documēto figure. qz multis veteribus figur⁹ docet mur deū egiſſe ſup̄ naturā. z poſſe q̄dlibet quere in q̄dlibz ſua oīpotētia: vt deducit Amb. li. ō ſacr̄is. Ptz p̄mo de adā q̄ format⁹ ē ex limo tre uerſo ſubito vtute diuīa i carnē z ſāguinē. Secūdo de eua facta ſubito ex coſta ade. Tertio de vroze loth p̄uerſa ſubito i ſtatuā ſalis. Quarto ō vga moyſi mutata i ſerpētē. Quinto ō flumie egy ptioꝝ i ſāguinē mutato. z ō m'r⁹ alijs. Idē g̃ de q̄ illa fec̄. z hāc p̄t trāſſubſtātiationē facere z fac̄ uiſibiliē ſub ſpēby. Ex Tertio ex declaratiōe Nota q̄ legit̄ mutaſſe vnā rē in aliā. Aliq̄n ſic q̄ ſbſtātia ſil' z accidēs mutata ſūt vt i p̄uerſiōe aq̄ i vinū fecit Job. ij. Aliq̄n aūt ſic q̄ manēte ſbſtātia accidēs mutatū ē. ſic̄ q̄n mutauit aquas mara th i dulcedinez Exo. xv. Deniq̄ ſm aliq̄d fecit etiā tertio mutationē ſubſtātie manēte accidente aliq̄ mō ſaltē q̄ntitat⁹ z figure: licet nō totaliē vt q̄n vroz loth ꝫſa ē in ſtatuā ſalis Gen. xix. Talez tñ mutationē. ſ. ſubſtātie remanētiby accidētiby z

ꝑ se stantibꝫ nūꝯ fecit nisi in ℔ mirabili sacrō eu charistie. Ū aūt xp̄s sit deꝰ oipotēs illa eadē sua ptāte q̄ mulier ꝙuersa ē in statuā salis in instāti facere pōt q̄ substātia panis manētibꝫ oibꝰ accidētibꝫ ꝙuertat in corpꝰ xp̄i. Un Eccs. viij. Dē qđ voluerit faciet z ꝓmo eiꝰ ptāte plenꝰ ē: nec q̄sq̄ pt dicere cur ita facis zc. Tenēdū ē g̃ firma fide vt ē sentētia cōis scrōꝝ Bonauē. Tho. Rich. Pe. in iiij. di. xj. Alex. Scoti z aliorꝝ q̄ in ℔ sacramēto ꝟtute ꝟboꝝ xp̄i trāssubstātiat vel ꝙuertit substantia panis tota in corpꝰ xp̄i totū actu existēs solis accidētibꝫ remanētibꝫ vt fides locū habeat ex di ctū Amb. Cōtrariū aūt credere ad hereſim pertinet. Si g̃ ꝛas. quō de pane fit corpꝰ xp̄i. Rñdet Marimꝰ in ꝓmōe. Enarrari nō pōt. credi pōt. s. qz deꝰ oia z ℔ bñ pōt. Si lingua z sensus deficit tūc fides sufficit. Nā magna ē fidei pfectio. z erit copiosa remūeratio cū tm̄ deo p fidē credimꝰ qđ ꝓmōe explicari nō pōt. Itē si g̃ras. quō possiz credere cū sensus ꝺdicit. Rñdet q̄ i multꝭ etiā alīs nō ē credēdū sensui. g̃ a fortiori nec hic in articlo fidei. Nā sol apparet visui eē q̄si cubitalis rotunditat̄, cū sit z credat maior tota terra. Itē qñ baculꝰ rectꝰ mittit in aquā apparet sensui eē fractꝰ z tñ nō credit in ℔ sensui sz itellectui. Itē descēdēti bus p fluuiū i naui videt poteꝰ z ligna in portu retrograde moueri: z tñ nō ē tūc credēdū sensui. maxime aūt in his q̄ sūt fidei credēduz ē deo supoēm sensū z supoēm itellectū. qz pl̄ pōt deꝰ facere q̄ itellectus possit capere ꝓm Hilariū de trini. Hinc dicit Gerſon li. iiij. q̄ plꝰ debet hō credere deo oipotēti in ℔ sacramēto q̄ ꝓprio sensui. aut etiā visibili signo cuicūq̄ ¶ Quarto ꝓbat exemplis nature z gre. Nā in naturalibꝫ videmꝰ q̄ aq̄ in vite ꝙuertit tādē in vinū. Itē semē iactū i terrā ꝙuertit in herbā z fructꝰ granoꝝ mltorū. vapores in nubes z pluuias z ranas. Itē ictꝰ fulminis subito redigit gladiū in vagina existētē i pulueꝛe vagina manēte illesa. Itē Bonauē. i suo sermōe dicit q̄ in hybernia ē lacꝰ in q̄ si palꝰ figit q̄ đ tre imergit ꝙuertit in ferrū. Quicq̄d ꝟo aqꝰ opit in lapidē cōmutat. Itē exp̄imur q̄ ꝟtute nature cibꝰ z panis z potꝰ ꝙuertūt in substātiā alitī Si hec pōt natura facere. q̄d g̃ naturaꝝ dñs pōt. Preterea vt ꝓbat Amb. ō sacramētis. de ꝙse. di. ij. Reuera. Plꝰ pōt z maior ē vis gre q̄ nature. qz vis gre pōt mutare naturā. sic̄ ptz i ꝟga moyſi bis mutata Exo. iiij. z. vij. z in multꝭ alīs. p̄cipue i ꝙceptu ꝟginali qđ natura nō potuit sz gra Hinc Amb. vbi supꝝ. Liquet qz ꝓter nature ordinē ꝟgo generauit. Et ℔ qđ ꝙficimꝰ corpꝰ ex ꝟgine est. Quid hic q̄ris nature ordinē in xp̄i corpe cū p ter naturā sit ipe dñs ihesus ꝓtus ex ꝟgine. Dec ille. O g̃ bñdicti iesu oipotētia. te ꝙfitemur. te glorificamꝰ. te adoramꝰ i ℔ sacramēto. Sz ve ve ve pctōribꝫ q̄ nō obediūt xp̄o vt a suis peccatis cōuertant. cui tamen oīs creatura obedit digni sunt ergo damnatiōe.

¶ Circa secundū de miraculositate buiꝰ sacramēti sit ꝓ ꝙclusiōe exclamatio Bernī. in hec ꝟba dicentꝭ. O sacrū inq̄t z celeste mysteriū. o insigne spectaculū. o solēne miraculū. deꝰ q̄ mirabilis apparet in oibus ipe mirabilioꝝ credit dū ꝓ nos mirabilia opat: in eucharistie scz ꝙsecratiōe mediātibꝫ sacerdotibꝫ. ꝓpter qđ etiā eccl̄ia hoc sacramētū dic̄ mirabile. Deꝰ q̄ nob inq̄t sub sacramēto mirabili passiōis tue memoriaz reliquisti zc. Pro hoc g̃ notandū q̄ ꝓm numerū decem pdicamentoꝝ in hoc sacramēto decē mirabilia firma fide credēda docenꝭ a doctoribꝫ que breuiter ꝓ captu simpliciū ꝓseq̄mur. ¶ Primū mirabile secundū pdicamentū substantie est q̄ ꝓ ꝙsecrationē panis in corpus z vinū in sanguinē transsubstantiat. Un Amb. li. de sacramentis. Et habet de ꝙse. dist. ij. panis ante ꝙsecrationē: iam corpus xp̄i est post ꝙsecrationē. quia sermo xp̄i creaturā mutat. z sic ex pane fit corpus xp̄i. z vinū cū aqua in calice mixtū fit sanguis xp̄i. Et infra. Ui de g̃ q̄ potēs est ꝓmo xp̄i vniuersa ꝙuertere. dein de ipe xp̄s testificat q̄ corpus suū z sanguinē sum accipiamꝰ de cuius fide z testificatiōe dubitare nō debemꝰ. Nec ille. Et de hoc satis ꝓbatuꝫ est in ꝓmo articulo buiꝰ ꝓmonis. Nō g̃ est putādu q̄ in hoc sacramēto sit corpus xp̄i z sanguis tm̄modo sicut in signo repsentatiuo. quia hoc esset erroneū z dānabile. de cōse. di. ij. Ego Berengari. sed credēdū est ibi esse vere z realiter. Unde Job. vj. Caro mea vere est cibꝫ z sanguis meꝰ vere. i. nō figuraliter sed realit̄ zc. Magis ergo debet hoc sacramentū reuereri q̄ imago xp̄i quecūq̄. quia in imagine est xp̄s tm̄modo vt in signo hic aūt realiter z vere ¶ Secundū mirabile iuxta pdicamentuz quātitatis. q̄ christus ꝓm sue quātitatis magnitudinē totus sub qua hostia. z totus sub vini specie continet. z sub qualibet parte earū scilicet specierū totus christus est z continet. Unde Piero. de conse. di. ij. Singuli dicit. Singuli aūt totū accipiūt xp̄m dñm et singulis portiōibus totus est. nec ꝓ singulos minuit: sed integrū se in singulis pbet. Dec ibi. In hoc aūt fides adiuuat q̄ hoc possit fieri tripliciter. Primo ex rōne. qz xp̄s dñs est indiuisibilis Un canit eccl̄ia. Fracto tandē sacramēto ne vacilles sz memētō tantū esse sub fragmēto quātū toto tegit. Item ꝓm Richar. sup. iiij. di. xi. q. j. ar. ij. quia corpus xp̄i in sacramento est organicū viuens qđ nō pōt esse sine sua naturali quātitate. sub specie ergo panis totus est xp̄s cū sua quantitate. Silr sub specie vini. qz quātitas inſepabiliter comitat corpus xp̄i cui vnit̄ est sanguis sicut z aīa z diuinitas. Nec quātitas corpis christi cōmensurat quātitati speciei. nec ꝓs rñdet ptiſz sub q̄libet parte hostie est tota eiꝰ q̄ntitas sicut z totū eiꝰ corpus vel totus xp̄s. Un ibidez. q. vj. allegat Innocē. de officio misse. parte. iij. cap. ix. dicentem sic. Salua fidei maiestate vbi panis

est ꝓsecrat⁹ sub tota spē totū corp⁹ existit. Sic em̄ miraculose totus corp⁹ in singulis ptib⁹ ꝓtinet. qm̄ sub singulis ptib⁹ tot⁹ ē xps. Nec Inno. Sz di. Sedꝫ g̃ q ibi ptes corpis xpi eent inordinate z ꝓfuse si oēs eent simul sub q̃libz pte hostie. Rn̄ det ibidez Rich. z ꝓcor. Tho. q nō sequit. qz etsi nō sit accipe ordinē ptiū corpis xpi fm cōpatōez ad ptes hostie: tm̄ ipe ptes corpis xpi habēt inter se inuicē distinctū eē z ordinatū in suo toto fm ꝓ priā q̃ntitatē. Un̄ tantū ē ibi caput xpi: tantū cor pus: q̃ntū in xpo ipo. z sic de alijs. Scdo aduꝫ uak in b fides exēplo z siłitudine. Nā aīa est tota in toto hoie z in q̃libet ei⁹ pte tota. Et sicut aīa nō est plures sz vna actu in toto hoie sz fm assiꝫ gnationē ptiū in q̃libet dr̄ tota: sic corp⁹ xpi ante diuisionē hostie q̃uis sit actu totus sub tota ho stia vnicū: tm̄ diuisa hostia erit actu pluries sup ptib⁹ illis totū. Alia ē siłitudo de speculo q̃uis p uo in q̄ videt tota z vnica facies hūana vel mōs magn⁹. q̄ speculo fracto sub q̃libet pte tota faci es vł mōs videt. Tertio adiuuak miraculosa re uelatiōe fides in b. Narrat em̄ Aler. de ales i suo scpto. iiij. sentē. q q̄dā religiosi dū instanter pete rēt vt cōicarēt sub vtraqz spē. Ecce sacerdote cora eis celebrāte cū frāgeret hostiā ꝓcauū patene vi sum ē totū repleri sanguine. ad qd oēs obstupu erūt. z cū ꝓūgeret sacerdos ptes hostie totus il le sanguis visus ē recipi intra hostiaz reintrādo. sicqz mōstratū ē b miraculo sub spē panis conti neri etiā sanguinez. z ecōuerso sub spē sanguinis corp⁹ z eodē mō sb ptib⁹. O q̄z errāt huscite q̄ cōi care volūt sb vtraqz spē ꝫ vniuersalē ꝓsuetudinē z statutū sctē romāe eccl'ie. ¶ Tertiū mirabile circa p̄dicamētū q̃litatis credēdū ē q spēs panis z vini in b sacramēto sine subiecto existūt z per se stare credūt. Un̄ mgr̄ in. iiij. di. xij. in pn. dicit sic. Sciēdo q̄rit de accidētib⁹ q̄ remanēt. s. de specieb⁹ z de sapore in q̄ subiecto fundent⁹ poti⁹ fatendū videt existere sine subiecto. qz ibi n̄ ē substātia ni si corpis z sanguinis dn̄ici q̄ nō afficit illis acci dētib⁹. nō em̄ corp⁹ xpi talē in se hz formā: sz q̃lis in iudicio appebit. s. gl'iosam. Remanēt g̃ illa ac cidētia p se subsistētia ad myster̄ ritū. ad gust⁹ fi deiqz suffragiū q̄bz corp⁹ xpi habēs formā et na turā suā tegit. Hec mgr̄. Et cōi fide a doctorib⁹ tenet. Un̄ fm q̄ declarat Rich. ibidē illa accidē tia sūt in q̃ntitate sic in subiecto. ipa aūt q̃ntitas in nullo subiecto ē penit⁹. z sic spēs sūt sine subie cto. Primo q̄ ē substātia. Nō em̄ ille spēs sūt in substātia panis z vini. qz illa nō remanet post cō secratiōnē vt dictū ē supr̄. Nec sūt in corpe xpi vel sanguie. qz maior̄ q̃ntitat̄ illa sūt z forme gl'io se: vt dic̄ mgr̄. Nec sūt i aere sic in subiecto. qz aer ipe n̄ ē hmōi sapor̄ duriciei z color̄: sz p miracu lū vtute diuia stāt pse. Hec Rich. Ad b āt iuuat aliq̄ mō. Exēplū. qz sic de⁹ potuit facere q ignis n̄ vreret nec calefaceret tres pueros Dan̄. iij. cuz ig nis sit ppa passio calefacere. z sic ibi fec̄ de⁹ substā tiā sine ꝓprio accidēte: ita p̄t facere accidēs sine substātia psistere: vt tenēt doc. ¶ Quartuz circa p̄dicamētū relatōis credēdū ē: q in b sacro q̄ ad respectū multiplicatōis spē corp⁹ xpi non multiplicak: nec ad sūptionē a mult̄ factā plus sumik. Un̄ eccl'ia canit. Sumit vn⁹ sumūt mille q̃ntū isti tātū ille nec sūpt⁹ ꝓsumik. Ad qd ē figu ra in exēplo de māna. De q̄ legik Exo. xvj. q nec q pl⁹ de ea pauerat ampli⁹ repit. nec q min⁹ repit min⁹. Et ad id rō ē clara. qz in singulis idēz tot⁹ xps ē nō multiplicabilis in se. sic in mult̄ specul⁹ multiplicat̄ imaginib⁹ facies mea eadē ꝑmanet. Jurta b p̄dicamētū ꝑ ꝓditōe auditoꝝ vt videbit breuit̄ alia q̃stiōes moueri p̄nt: p̄cipue fm certa mirabilia ei⁹. s. in motu. Querit nāq vtrū ad mo tū hostie mouet corp⁹ xpi etiā in celo existēs. Rn̄ det Rich. sup. iiij. di. x. q corp⁹ xpi licet in sacro i mobile sit localit̄ z ꝑ se loquēdo: est tm̄ mobile p accidēs. s. ad illi⁹ motū hostie. sic̄ ptz de aia q̄ est i mobilis localit̄ in corpe: sz mouet ad motū corꝑ⁹. z in b ē valde mirabile q corp⁹ idē. s. dn̄i ie su simul mouet ad motuz vni⁹ hostie z q̃scit ad q̃tē alteri⁹ hostie. Jtē q mouet surs̄ū z deors̄ū sit ad motū diuersaꝝ hostiaꝝ. sz corp⁹ xpi in celo ē vt in loco: z ibi p̄t moueri ꝑ se. Nō oportet g̃ q cū mouet sub sacro ꝑ accidēs: moueat i celo ꝑ se lo caliter z ecōuerso. nec in his ē ꝫdictio. qz nō ē fm idē hic mot⁹ z q̃es: sz fm motū ꝑ se z ꝑ accidēs: si cut aīa ꝑ accidēs mouet moto brachio vel pede z q̃scit in corde vel in capite vel in q̃scēte altera manu. Hec ex Rich. Jtē q̄rit. vtr̄ xps sub sacro possit manū extēdere vel leuare z suū sacr̄ caput tāgere. Rn̄ det fm Rich. vbi supr̄. q cū corp⁹ xpi sit dimēsionatū p̄t manū leuare z ducere ab vna pte ad aliā sub sacro: n̄ tm̄ p̄t manū elōgare adeo q extēdat extra speciē panis z iterꝝ retrahere intra spēm ipam. qz talis extēsio includit distātiā z seq̄ rek ibi localis mot⁹: qđ nō ꝓuenit corpi xpi vt est sub sacro vt patuit. Ad id exēplū. Aīa nō p̄t suuz corp⁹ exire vł excedere z iterato recōiūgi: z sic mo ueri de corpe ad locum et redire nisi b de⁹ faceret miraculose. O g̃ mira dei sapia. ¶ Quintū mirabile iuxta p̄dicamētū actiōis credēdū ē q b sacramētū in ipis sumētib⁹ vario mō opat. Et q̄ dignis vita: z idignis mors eīna ꝓferk. Un̄ cāit eccl'ia. Mors ē malis vita bonis vide paris sūꝫ ptiōis q̃s sit dispar erit⁹. Jtē circa b ē etiā mirabi le q ipa spēs cū sit sine subiecto p̄t efficere q̄cq̄d possit materia panis et vini. s. satiare: nutrire et hmōi. P̄t em̄ in magna q̃ntitate iebriare. z q̄cq̄d posset ex materia panis vel vini ꝑ corruptōz generari: puta acetū fieri ex spē illa vini. Licz em̄ iste spēs nō sint in substātia: habēt tm̄ vtute sbstā tie q̄ ad hec z sil'ia. Et hec fm Tho. dank spēi mi raculose. nō quidē nouo miraculo: sz ex vi mira culi ꝑus facti in trāssubstātiatiōe. Ad hec exēplū de māna qđ dignis erat delectabile iuxta ois sa poris suauitatē. indignis aūt nauseā faciebat. z

reſeruatū in die alteꝛ coꝛruptōi erat obnoxium

¶ Sextū iuxta p̄dicamētū paſſiōis credēdū eſt q̄ in hoc ſacramēto coꝛpꝰ xp̄i cū māducaꝯ nō ledit nec laceraꝯ nec aliq̄d patit. Unde Aug. de ꝛſe. di. ij. Inuitat iḡt dñs ſuos ſuos vt p̄ꝑet eis cibū ſeip̄z z q̄s audz māducare dñm ſuū: z tū ait. Qui mā ducat me: viuet ꝓpt̄ me. z q̄ū māducaꝯ: vita mā ducaꝯ. nec occidit vt māducet: ſz manet integer to tus in celo: totꝰ in coꝛde tuo. Exēplū aliquale. iij. Regū. xvj. vbi oleū in lecbito z farina in ydria de q̄ comedit helias z mulier ſareptana cū filio nō ſūt iminuta p̄ tres annos z dimidiū. Itē cū vitꝛ atteritꝯ vel cryſtallꝰ: nō frangit nec ledit lux ſolis.

¶ Septimū iuxta p̄dicamētū vbi credēduz ē q̄ coꝛpꝰ xp̄i vnū nūero ſit in diuerſis z oīb⁹ cō ſecratis ſpecieb⁹ totꝰ habeaꝯ. Sz quō hoc ſit poſſi bile vt idē ſit diuerſis locis habeaꝯ Hugo de ſcto vict. li. de ſacramētis dic. q̄ ſō in natura ideꝛ coꝛ pus eſſe in diuerſis locis eſſe nō pōt. qꝛ deus na ture ꝛditoꝛ talē coꝛpib⁹ dedit legē. Et qꝛ q̄libet le giſlatoꝛ pōt diſpēſare in lege quā ſtatuit z oppo ſitū ordinare. Jō deꝰ potuit de ſuo coꝛpe diſpēſa tionē facere p̄ fideliū vtilitate vt ſit ſit in plurib⁹ locis. Exēplū de ſono vel ꝛbo qō ē ſil' in plurib⁹ audiētib⁹

¶ Octauū iuxta p̄dicamētū q̄n. qꝛ cre dēdū ē q̄ mor q̄n ꝛba ꝛſecratōis cōplenk xp̄i coꝛ pus ꝛficit. z q̄n ſpēs coꝛrūpūk xp̄i coꝛpꝰ ibi deſi nit ee: nec ampliꝰ ibi ꝓnet: vt cōis ē ſentētia do ctoꝛ ſup. iij. Et ꝟ ē mirabile q̄ cū ille ſpēs ſint ſi ne ſubiecto: nec in coꝛpe xp̄i: z tū ad eaꝫ deſitiōez deſinit ibi eſſe coꝛpꝰ xp̄i.

¶ Nonū mirabile iuxta p̄dicamētū ſit'. credēdū ē eīm q̄ idē xp̄s qui manet i celo i ipo ſacro p̄ tāta diſtātiaz ſituaꝯ taz miro mō q̄ īmediate nūq̄z tāgi poſſit q̄ntūcūq̄z ſpēs penetrenk. Nā etiā cū maſticāk ſpēs coꝛpus xp̄i dētib⁹ nō attingik nec atteritꝯ ſm ſe: vt patet p Diero. de ꝛſe. di. ij. de hac q̄dā cē. Et ꝟ pbat Ri char. ſup. iiij. di. x. p̄ q̄ ꝟ in cena q̄n p̄ſente xp̄o di ſcipuli ꝟ ſacramētū māducauerūt: doloꝛez xp̄s nullū ſenſit ex hoc: cū tū tūc erat in carne adhuc paſſibili. Et pōit exēplū q̄ ſicut angel⁹ p̄ ēentiaz aliquādo p̄ſens ē loco: nec tamē a loco tāgit: nec aliq⁹ hō ēentiā eiꝰ pōt tāgere q̄ntūcūq̄z penetret locū: ſic z i ꝟ ſacramēto. Si aūt hic q̄raꝯ. ad quā ptez hoſtie ſituaꝯ caput xp̄i vel pedes cē. Rñdet Rich. q̄ nō pōt aſſignari. qꝛ oēs ptes xp̄i integra liter ſunt ſub q̄libet pte hoſtie. Sz erq̄ vnꝰ z ideꝛ xp̄s ē i vna hoſtia habēs ordinē ptiū i ſe ad quā, cūq̄z ptē vult: ad illā habet caput z ꝓſeq̄nter ma nus z pedes ſm ꝓpriā q̄ntitatē z ordinē in ſe. Si etiā queraꝯ. vtꝛz verſa hoſtia verraꝯ coꝛpꝰ xp̄i Re ſpōdet idē Rich. q̄ nūq̄z. Sicut exēpli gr̄a vide mus in ſpeculo q̄ ꝟſo ſpeculo imago faciei non vertit in eo. Sic zē

¶ Decimū iuxta p̄dicamen to eſt in habitu. Credēdū eſt eīm q̄ xp̄s in hoc ſacramē tum eſt in habitu luminis gl̄ie ſue: q̄uis nō videa tur ſz ſpecieb⁹ ipis occultaꝯ: vt dicit magiſter in iij. di. xij. O q̄ magne. o mirabilis deꝰ. o ieſu bñ dicte q̄ tā mirabiliꝫ es in ſacro miſerere nr̄i ꝓpter tuū īmēſū amoꝛē q̄ nob ſic te donaſti. O dulciſſi me ieſu da nob ꝓ tali z tāto amoꝛe te reamare.

¶ Circa tertiū p̄ncipale de vitate indubia z p̄ ſigna mōſtrata ſufficiat breuiꝰ p̄ cluſiōe q̄ be nedictꝰ deꝰ crebriꝰ mira ſigna z multa ꝓ huiꝰ ſa cramēti vitate oſtēdere ē dignatꝰ. Que q̄dē enar rari nō ſufficiūt. p̄ varia eīm tpa multiplicank ſe piꝰ eiꝰ miracula. Nā z ego vidi bis tp̄ib⁹. ſ. anno dñi. M. cccc. lxxix. hoiez in rp̄o mihi ꝛſciētioſe uelantē q̄ ꝓſepe xp̄m dñm videre ſoleret i ſacra mēto in ſpē crucifixi vel pietaꝯ z ſimiliū. z oze ad os loq̄ z ad q̄cunq̄z iterrogata ſecreta ſpūalia re ſpōdere. ſ. in dubiis caſib⁹ q̄d ſalubriꝰ tenere op teret. Cūq̄z hō iſte ſepiꝰ petiuiſſet ab eo de reuelā do die obitꝰ ſui: xp̄s de ſacramēto viſibiliter ap parēs rñdebat. Nō moꝛieris inḡtuſq̄z ad ꝓxima ḡtruoꝛ tpa. z ſic illo tpe aduenīente iterato ad fu tura ḡtruoꝛ tpa atq̄z ꝓſequēter ſingulis annis q̄ ad vixit certificabaꝯ q̄ nō moꝛeret vſq̄z ad futu ra īmediate ḡtruoꝛ tpa. Sed poſtea cū moꝛi ha buit ipaz die moꝛtis ſibi certitudinaliter p̄dixit. z ſic factū ē. Et multa alia narraꝯ miracula in ter q̄ vnū celeberrimū q̄ narrat Anſel. li. de mi raculis beate ṽginis. c. xxxv. q̄ ſacerdos quidaz de coꝛpe z ſanguine xp̄i dubitās: beatā virginez ḡtidie eroꝛabat in miſſa ꝓ hac tēptatiōe ſubueni re. Quodā ſabbato moꝛe ſolito celebrāte miſſaz de beata ṽgine: ecce poſt ꝓſecrationez diſparuit hoſtia ab altari z vidit coꝛā ſe beatā mariā in vl nis filiū vt puer tenentē z dicentē. Ecce iſte eſt fi liꝰ meꝰ in hoſtia quā ſacrificas: modice fidei q̄re dubitaſti: nōne legiſti q̄ filius meꝰ dixit Panis quē ego dabo caro mea eſt ꝓ mundi vita. pluri buſq̄z ſimilibus dictis pia mater tradidit ei fili um dicens. Accipe hoſtiā tuaz z perfice miſſam Tunc accepit ſacrū puer z poſuit ſup coꝛpoꝛa le z miſſam cepit ꝓſequi. Cunq̄z pueniſſet vt ho ſtiam frangere deberet: ecce vidit ſtatim ipm pu erū in ſpeciē panis vt ꝑius erat reuerſum. z bea tā virginē cū puero diſparuiſſe: ſicq̄z miſſam cō pleuit. Hec ſufficiāt. Sunt eīm veritatis huius ſacramēti innumera teſtimonia: ſed p̄ oīb⁹ ſufficiat nobis verbuz chriſti filij dei di. Hoc eſt coꝛpus meuz cē. O q̄ fideles anime veneremur hoc ſacramentū ineffabile z tam multiplicitē mi rabile. Adoremus z depꝛecemur dominū ieſū in ipo vere exiſtentē vt det gratiā z gl̄iam Amen.

¶ De coꝛpe xp̄i Sermo q̄rtus ſez de huiꝰ ſacra menti inſtitutiōe ſub velamine z adoratiōe.

Ego ſum panis qui de celo deſcendit: qui māducat hūc pa nē viuet in eternū Joh. vj z in euangelio hodierno. Sancta maꝯ eccl'ia hodie nos inuitat ad celebrandū reuerēter z deuote feſtum ipius coꝛpis z ſanguinis dñi nr̄i ieſu xp̄i. Et

ad id ꝑcipue in euãgelio ꝓ verba ꝓdicta monet nos triplici rõe. Primo rõe dignitatis. ſ. hui⁹ ſacramẽti corpis xp̃i. qz in h̃ ſacro vere eſt xp̃s de⁹ celi z terre. z idcirco ꝓponit nobis ✠ bũ teſtionij xp̃i di. Hic eſt panis. q. d. ſub ſpecie iſta panis ẽ vere xp̃s deus: z ideo adorãd⁹. Secundo ratõe charitatis quã nobis ipe xp̃s exhibuit. ideo ſubdit. q de celo deſcẽdit. q. d. Ecce ẽ nr̃ũ nos xp̃s dilexit qz ꝓ nostro amore de celo deſcẽdit in carnez quã in h̃ ſacro nob manducãdã dedit. debem⁹ ẽ ipm reamare z ꝓ amore ipius h̃ feſtũ deuote colere in gr̃arũactionẽ: qz vt ait Gre. Indign⁹ eſt de dãdis q ingrat⁹ eſt de datis. Tercio ratõne vtilitatis z nr̃e ſalutis que ꝓuenit nobis ex h̃ ſacramẽto. ꝓpter qd̃ ſubdit. Qui mãducat hũc panẽ viuet ineternũ. Reuerẽter ẽ h̃ ſacr̃m hodie colam⁹ vt vite eterne p̃miũ acquiram⁹: z ad ipſuz mãducãdũ digni ſim⁹. Audiam⁹ ẽ xp̃m z eccleſiã hodie di. Hic eſt panis q ð celo ꝛc. Juxta que ✠ ba tria myſteria in h̃ f̃mone notabimus

Primũ ðz inſtitutõnis
Scõm ðz vexationis
Terciũ ðz adorationis

℟ Circa p̃mũ ð inſtitutõe ſacri euchariſtie q̃rit Cur xp̃s dñs voluit nob realiter ſuũ ſacruz corpus z ſanguinez ſub ſacro dandũ inſtituere. qz nimirũ i alijs ſacr̃is. ſ. baptiſmo: ꝓfirmatõne ꝛc. xp̃s nõ ꝓtineꝫ f̃m ſubſtãtiã realiter: ſed ſolũ ad eſt f̃m virtutẽ z gr̃am ſuã. Cur ẽ in h̃ ſacro non ſuffecit eo mõ dare gr̃am ſuã ſic in alijs. Sz qd̃ ẽ maximũ voluit ſe realiter f̃m ſubam dare nob in h̃ ſacro euchariſtie in q̃ eſt vez corpus xp̃i z ver⁹ ſanguis. Joh. vj. Caro mea vere ẽ cib z ſang. ꝛc. Rñr ẽ f̃m Frã. maro. z doc. ſup. iiij. di. viij. cõiter ꝓ ꝛcõnẽ q ſũme ꝓgrucbat xp̃m dñm realiter nobis dare ſe i ſacro euchariſtie ad mãducãdũ. z h̃ plibz ratõibz ꝓpter q̃s voluit xp̃s ſic inſtituere euchariſtie ſacr̃m. Pria ratio ex pte hui⁹ ſacri. Secũda rõ ex pte nr̃i. Tercia ex pte ipi⁹ xp̃i ieſu bñdicti. ✠ Prio ex pte ſacri. qz vt ðr Aug. de ciui. di z expientia ꝓgſcim⁹. de⁹ puidet cuilibz create cibũ f̃m ꝓditionẽ nature ſue. Nã creaturas pure corpales vt vegetabilia z bruta nutrit cibo totaliter corpali. ſ. de terra: de herba: feno z ſimilibz. Creaturas vo omino ſpuales: vt angelos refic cibo oino ſpuali. ſ. viſione deitatis. Matb. xviij. Angelico ꝓ ſemp videt facie p̃ris ꝛc. ergo hõ cuz ſit partim corpalis z ptim ſpualis z rõnalis ad dei imaginẽ fact⁹ debuit tali alimẽto nutriri ad vitã eternã: qd̃ ꝓtineret vtrũq. ſ. deitatẽ xp̃i cum hũanitate ſicut eſt in h̃ ſacramẽto. ne. ſ. hõ ſpuali ter moreꝛ morte eterna. Nimirũ ſicut in. iij. ca. Geñ. legim⁹ hõ incurrit mortẽ p cibũ ligni vetiti teſte dño. Quacũq; hora comederitis ex eo morte moriemi. ẽ ꝓuenies fuit vt p cibũ vite in ſacro h̃ ipa hois vita eterna reſtaurareꝛ. Sed qz vide⁹ i vita corpali q hõ ꝑmo naſcit. deinde nutrit z ſic in vita ꝛfuat. ita in vita ſpuali eſſe debet q hõ ꝑmo naſcatur regeneratus p baptiſmũ: z tandẽ nutriat p euchariſtie ſacr̃m. Sed quoniã h̃ modo videm⁹ in natiuitate corpali q genitus non cõiungit pareti f̃m ſubſtantiã ſed tñ f̃m ✠ tutẽ. In nutritõne aũt cib cõiungit nutrito f̃m ſubſtantiã: qz vt dicit. ij. de aĩa. Alimentũ ꝓuertit in ſubſtãtiã aliti. ergo in ipa vita ſpirituali chriſti⁹ dñs in baptiſmo ſolũ eſt f̃m virtutem z gr̃ie effectũ regeneratõis. Sed in ſacro euchariſtie qd̃ eſt alimentũ ſpuale eſt f̃m ſubſtãtiã realiter. Deniq; qz exquo hõ ſic fact⁹ eſt vt duplici alimonia idigeat in corpe. ſ. in cibo z potu: idcirco ſub duplici ſpecie h̃ ſacramẽtũ inſtitutũ eſt. ¶ Sz nota hic ꝓ ſimplicib ꝙ ſicut in nutrimẽto cib corpalis licz ſit ordinat⁹ ad ꝛfuationẽ vite vt nutritõnem: tñ accidit ꝑpe eſſe in detrimentũ. Et ꝑmo ſi ꝙs iratis pectoribz ſumat. tũc cñ potius in lãguoris q̃ cibatõis materiã trãſmutat: vt dicit Jobes iſagoge de remedijs ſanitat. Naz f̃m Auicẽnã: tũc colericis morbumoribz cõmoꝛ ex ira cib ꝑmiſcet i hoie. Colericꝰ aũt humor morboſus eſt. teſte Galieno. Sic hoc ſacr̃m irã tenẽtibus cõtra ꝓmũ eſt ad dãnatõnem. Imb. in dãnatõnem ingt vergit corpis z aĩe euchariſtiã iterato ꝓtra quẽpiã aio mãducare. Secũdo fit i detrimentũ ſi quis cibũ nõ bñ coctuz ſumat. ſic cũ homo ad h̃ ſacramẽtũ nõ ſatis bñ ſe ꝑpat per feruoꝛẽ ꝓtritõnis z deuotõis. ſ. Thoꝛ. xj. Probet aũt ſeipm hõ z ſic de pane illo edat. Qui enĩ mãducat indigne ꝛc. Tercio fit in detrimentũ ſi plmenſurã in ſumẽdo accedat. Sic q circa hoc ſacramentũ pl⁹ ſapit q̃ oporteat: nec ſibi ſufficit fides eccl̃ie. talis in erroꝛẽ labit. Quarto cib nocet cũ quis moꝛ poſt ſumptũ cibũ ſomno ſeipm dat: qz ſic impura fit digeſtio z febris ſequit f̃m Auicẽ. viij. lib. medicinaliũ z Cõſtãtinũ ꝛc. Sic cũ hõ poſt ſumptã euchariſtiã ſomno pcti labit nec gr̃am acceptã bñ cuſtodit: dãnatõem acq̃rit ij. Joh. vnico. Videte ne ꝑdatis q opati eſtis ſed vt mercedẽ plenã accipiatis. Congruebat ẽ h̃ ſacramẽtũ cibale ſic ꝛc. ✠ Secũdo ex pte nr̃i voluit xp̃s dñs h̃ ſacr̃m inſtituere dando realiter ſuũ ſcz corpus z ſanguinẽ. Primo ꝓpter ſacrificiũ qd̃ offerat tam ꝓ viuis q̃ ꝓ mortuis. ſ. in purgatorio exiſtẽtib. Secũdo h̃ voluit xp̃s ꝓpter meritũ noſtre fidei. Nã h̃ ſacramẽtum dicit myſteriũ fidei: vt patz in canõe miſſe: quia ꝓ hoc ſacramẽtũ fides z eius meritũ multũ ſublimat: in eo q̃ credit deo in tã difficili re et ſupra omnẽ ratõem arduiſſime. Aug. de verbis dñi. Ambula ꝓ fidez z ꝓuenies ad ſpeciẽ. Nemo letificat in patria quẽ fides nõ cõſolat in via. Jo Job. xx. Beati qui nõ viderũt z crediderũt: quaſcz ꝓpter fidẽ verã habebimus in futuro clarã viſionẽ. Item Maximus in ſermõe. Enarrari nõ poteſt credi põt: z ſi lingua z ſenſus deficit fides tamẽ ſufficit. Nam magna eſt fidei ꝑfectio z erit

copiosa remuneratio: cū tantū de deo p fidē ꝯci
pimus qđ fm̄oe nō pōt explicari. Tertio voluit
xp̄s b̄ sacr̄z altissimū īstituere ꝓt̄ fulcimētū nr̄e
spei. Un̄ b̄ sacr̄m dr̄ ara z pign⁹ future glie. Sic
ei p pign⁹ō bono ꝓmisso ꝙs certificat: sic nos p
hoc sacramentū de futura beatitudine ꝓmissa.
Un̄ canit eccl̄ia. O sacrū conuiuiū in quo xp̄us su⁊
mit̄ recolit̄ memoria passiōis ei⁹: mens implet̄
gratia z future glie nobis pign⁹ dat̄. Proinde
Aler. de ales in. iiij. sūme dicit. q̄ diuina sapiētia
sui corpis z sanguinis sacramētū instituit vt ad
gustū diuinitatis alliceret z inuitaret per gustū
būanitatis. Quarto voluit ꝓpter incendiū chari
tatis dei. Nā in hoc p amoris sui magnitudinez
inuitat nos ad suū amorē. q̄ vt dicit Amb. Natu
rale est diligere se diligentē. Un̄ p signo vnionis
p amorē voluit nobis se dare in cibū. Naz dixit
Job. vj. Qui mād̄ucat carnē meaz zc. in me ma⁊
net z ego in eo. Maximū q̄ppe signū dilectōis ē
velle fieri idez vel vnū cū dilecto. iuxta illud pbi.
Amic⁹ est alter ego. O ardēs z inflāmata chari⁊
tas iesu. O amor clemētissimi cordis iesu. vt lo⁊
quar cū Bern̄. q̄s cordialiter debem⁹ te diligere
iesu dulcissime q̄ dedisti nobis carnē in cibū. san
guinē in potū. aiam in redēptionē. deitatē in glo
rificationē zc. Nouim⁹ q̄ppe charissimi q̄z puu⁊
lus naturaliter amat nutritorē suuz. q̄z de lacte
ei⁹ alit̄ z nutrit̄. quātū g̃ o xp̄iana aia debes xp̄z
reamare q̄ suo ꝓprio corpe z sanguine te pascit.

¶ Tertio ex pte xp̄i voluit dn̄s hoc sacramē
tū instituere. s. ꝓpter eius dilectiōis z passiōis iu
gē recordationē. Un̄ dixit. Hoc facite quotiēscū⁊
q̄s sumitis in meā cōmemorationē. Nimiruz in
hoc sacramēto passio xp̄i repsentat̄. Primo ex cō
sideratiōe specieꝝ. q̄bus ꝙficit̄. s. de pane triticeo z
vino q̄ multis laboribꝫ pficiunt̄: vt patet de pa⁊
ne cui⁹ triticuz seminat̄: metit̄: excutit̄: molit̄: cri⁊
brat̄: z vltimo igne decoquit̄ iter ferrea īstrumē⁊
ta hostie. Sic xp̄s dn̄s a puericia multiplici la⁊
bore z passiōe fuit attrit⁹. Ut em̄ dicit Aug. To
ta vita xp̄i crux fuit z martyriū. z tandē inter cla
uos ferreos suspēsus igne charitatis in passiōe
fuit assatus. Itē vinuz etiā vt fiat multos labo⁊
res circa vineā requirit. post quos tandē in tor⁊
cular fortiter exp̄mit̄. Sic sanguis xp̄i in torcu
lari cruc⁊ tot⁹ fuit exp̄ssus. Secūdo q̄z in hoc sa⁊
cramēto passio xp̄i repsentat̄ ex ꝙsideratiōe cōse⁊
cratiōis. q̄z diuisim ꝙsecrat̄ sanguis sub specie vi
ni. z corp⁹ sub specie panis. Et sub numero q̄na
rio v̄bor̄ in forma cōsecrādi. s. Hoc est em̄ corp⁹
meū. Quāuis ly em̄ nō sit de necessitate: tm̄ pecca
ret q̄ omitteret. De forma aūt sanguinis inē do⁊
ctores est varia opinio. sed cū Scoto tenendū ē
tutius. q̄ sez tota forma ab eccl̄ia tradita dicat̄ z
intentionē applicet sacerdos intentiōi eccl̄ie. Ad
positū g̃ ꝙuenienter repsentat̄ q̄ sanguis xp̄i fu⁊
it sepatus a carne in passiōe affluen. p q̄nq; vul⁊
nera xp̄i p̄cipua. Tertio in hoc sacramēto repre
sentat̄ passio xp̄i in mō sumptiōis. q̄z frangit̄ ho
stia a sacerdote: dētib⁹ atterit̄: z deglutita occul⁊
tat̄. Sic xp̄s passiōib⁹ attrit⁹ z mortu⁹ tandē in
sepulchro ē clausus. Ecce g̃ o xp̄iane aduerte q̄n
tū es dilectus a xp̄o z iugiter ei⁹ memoriā passi⁊
onis in corde recōde. Un̄ vt dicit in clemen. ō re
liq. z vene. san. c. Si dn̄m. Alia quoq; memoriaz
agim⁹ spū mentecq; cōplectim̄r sed nec ꝓpter b̄
realē eoq; p̄sentiā obtinem⁹. In hac vo xp̄i sacra
mētali cōmemoratiōe ipe xp̄s p̄sens est sub alia
quidē forma: sz in ꝓpria substātia. iuxta illud p⁊
missum. Ecce ego vobiscū sum vsq; ad cōsūmati
onē seculi Matth. vl. Oō certe taz pfecte ipleuit
vt z in celo maneret z hic nobiscū esset corpaliter
in sacramēto p nostro amore z salute. O ergo te⁊
su bone tibi laus z gratiarū actio.

¶ Circa secundū de velatiōe q̄rit. quare xp̄s
dn̄s voluit suū sacrum corpus z sanguinē vela
re in hoc sacramēto sub panis z vini spē. nonne
meli⁹ fuisset tradere in hoc sacramēto aperta vi⁊
siōe. q̄z ex hoc magis charitas z fides ꝓbationez
accepisset. Sz ad hec rn̄det̄ p ꝙclusionē iuxta Jn
no. de sacramētis. alios q̄s q̄ sūme decuit corp⁹
z sanguinē xp̄i nobis sb velamēto tradi. p̄cipue
triplici rōne.

Primo ꝓpter indignitatē quo ad malos.
Secūdo ꝓpter vtilitatē q̄ ad bonos.
Tertio ꝓpē ibecillitatē quo ad cūctos.

Primo ꝓpter indignitatez q̄ ad malos. q̄z mali
nō essent digni sic aperta visione videre. z ne p tali
visiōe pcuterent̄ ab angelo z perirēt. Sic legitur
de bethsamitis: q̄ pcussi sūt z interfecti eo q̄ arcā
dn̄i ꝙspexissent. j. Reg. vj. q̄z vt dicit glo. Nulli li
cebat videre arcā detectā nisi pontifici digne ac⁊
cedēti. Et hoc sub pena mortis inhibebat̄. Nūe.
iiij. Nec aūt arca figura fuit sacramenti. B

¶ Querit̄ g̃ vtruz xp̄ian⁹ existēs in pctō mortali
peccet videndo vel aspiciēdo in hoc sacramēto cor
pus xp̄i. Et rō q̄z talis tāgēdo vl̄ sumēdo peccat
mortaliter z dānabiliter. j. q. j. Dia sacramēta in
q̄t obsūt indigne tractātib⁹. z ē v̄bum Aug̃. q̄re g̃
nō peccat videndo. Ad hec rn̄det̄ brevit̄ fm̄ Bo⁊
nau̇. Rich. q̄z sup. iiij. di. ix. z ꝙcor. Tho. aliosq;
q̄ aliud ē de tactu vel gustu hui⁹ sacramēti. z ali
ud de visu. q̄z existēs in pctō mortali peccat b̄ sa⁊
cramētū tāgēdo vel sumēdo. ex q̄ ꝓpinqui⁹ cōiun
gi habet xp̄i corpi eo q̄ irreuerētiā facit sic sacra⁊
mēto. Un̄ Isa. lij. Mūdamini q̄ fertis vasa dn̄i
Et. j. Cor̄. xj. Qui mād̄ucat z bibit indigne iudi
ciū sibi mād̄ucat z bibit zc. Posset tm̄ esse aliqs
casus in q̄ pctōr tāgēdo corp⁹ xp̄i excusaret̄: puta
cū b̄ faceret cū timore z reuerētia ꝓpter aliquā ne
cessariā causam. vicz q̄n nō existēte p̄sente alio di
gniori erigeret hostiā iacentez in terra z hmōi. in
q̄ casu etiā laic⁹ hoc posset facere fm̄ Rich. Sed
pctōr videndo xp̄i corp⁹ nō peccat. q̄z taliter nullā
facit irreuerētiā sacramēto: cū nō tā ꝓpinque iun
gat̄ eidē: vt sic. Sicē exēpli gr̄a. Si tu babes ocu⁊

los egros aspiciēdo regē a remotis: nō iputaꝝ p irreuerētia regi fienda. Sz si manꝰ stercore fedatas vel labia sic fedata haberes qđ ipm regē tractares vel osculari velles iputareꝝ. Sic in ꝓposito. Uñ pctōr videdo corpꝰ xpi nō peccat: imo aliqđ mereꝝ: si tñ cū būilitate z reuerētia videat: etsi p cēsurā eccl'iasticā nō sit ꝓhibitꝰ. Notādū g fm ipos doctores q aliq sūt pctōres q ab eccl'ia arcētur a visiōe huiꝰ sacri vel phibēꝝ: vt sūt hereticiex cōicati z iterdicti ac hmōi tales peccāt se ingerēdo z videre volendo. qz nō obediūt eccl'ie: vt ptz extra de pe. z re. q in te. fm Hostiēn. z Rayne. ac wilh. Uū interdicti tpe nō ē eccl'ie fenestra aperīēda tpe eleuatōis corpis xpi vt videāt iterdicti extra eccl'iaz auscultātes missaz. Scōo alij sūt peccatores q nō phibent ab eccl'ia: sūt tñ in peccato manētes nec ꝓriti. Tales videdo corpꝰ xpi non peccāt: tñ fm Alb. nō debent videre multo aspectu: sz viso illo pcutere pectꝰ qsi nō sint digni ad faciē xpi videndā. Refert sanctꝰ Bernardinꝰ in suo qđā sermōe. q matrona quedā duz irā teneret ꝓtra primū. z ad hierusalē pegrinatōis deuotiōe venisset z cōicari vellet: mox vt sacerdos corpus xpi ad aspectū eidē exhibuit vultuz illa coacta auertit facie retrorsū ꝓuersa diuino miracl'o z se indignā etiā visiōi nedū sumptiōi corpis xpi est ꝓfessa. Tertio alij sūt pctōres q ad ꝓtuitū corporis xpi cōpungūt būiliter z reuerēter se gerentes pctā dolent. z tales plura bona ꝓmerent scz pcti recognitionē ac remissionē. Arēplū de petro q cū xpz negassz ad aspectū xpi se recoḡuit z amare fleuit. Item gr̄e acqsitōz p reuerētia. iuxta illud Eccī. xxxij. Ꝑro reuerētia accedet tibi bona gra. Atqz salutē. Aug. Intuitꝰ saluatorꝭ salꝰ ē pctōrꝭ. ō bis latꝰ ser. j. ar. iij. ¶ Scōo ꝓpt vtilitatē q ad bonos: voluit xpus corpꝰ suū velatū dare. Inno. de sacris. Hoc inqt sacm sub alia spē sumit ad augēdū. s. fidelib' meritū fidei. qz fides nō habz meritū cui būana rō ꝓbet experimētū. Et ad fauendū sensui ne abhorreret animꝰ qđ cerneret oculꝰ. qz nō cōsueuimꝰ carnē hūanā crudā z sanguinē bibere. Hec ille. Uñ legit q Hugo de san. vict. dū missaz celebraret qđā vice post agnꝰ dei xps qsi puerulꝰ formosissimꝰ in hostia sup patenā sibi apparuit. cuiꝰ visiōe indicibiliter ē ꝓsolatꝰ. Cui tādē puer ait. Hugo dilecte mi māduca me. Ad quē ille. Quo ausu amātissime dñe i tali forma audeā dētib' māducare. Qui xps. Nisi manducaueris me nō habeb' vitaz in te. Tūc Hugo orauit di. O amātissime dñe si sic necesse ē oro vt vultū tuū gl'iosū abscōdas a me: z mox xpo disparēte in forma panis ille eū sūpsit. ¶ Tertio ꝓpter ibecillitatē q ad cūctos qm claritatē corporis iesu nullꝰ viator posset inspicere naturaliter cū indicibiliter splēdidioz sit sole. O vere magnū deū iesum.

¶ Circa tertiū ꝑncipale ō adoratōe q̄rit. vtz xps dñs in sacro eucharistie debeat adorari eqli sub maiestate sic est in celesti beatitudine. Et ratio q̄stiōis. qz videt magna differētia eo q xps in celo regnās ē in sūma gl'ia. In sacro aūt est in sūma būilitate velatꝰ corruptibilib' z accidētalib' speciebꝰ panis z vini. Quō g eqli maiestate adorāt. Ad hec rñdēdo ꝓ simpliciū edificatiōe notēꝰ tres ꝑcipuas vtates a theologicꝭ doctoribꝰ recollectas. Ꝑma vtas q diuia xpi iesu maiestas z gl'iosa eiꝰ dignitas i nll'o minuit ꝓ spēs ipas. Sic ei xpi filij ōi maiestas z dignitas nō fuit aliq mō diminuta in carnis ex virgine sūptiōe ꝓ vnionez. vt Leo papa testat. Diuinitas inqt nulluz detrimētū oiporētie subijt nec dei formā forma fuivi olauit. qz qđ erat esse nō desijt. Sic a fortiori cuz idē corpꝰ deo vnitū z de virgine natū velauit accidētib' nō inhērētib' ipi sz p se stātib' in nullo maiestas xpi ē diminuta. Etem sic dignitas regi nō minorat si veste būili induat ob suoz vtilitatez. sz ipa vestis honorat: sic de spēb'. Scōa vtas q q̄uis xps sit velatꝰ in eucharistia ne videat' visiōe apta: nō minoz tñ q̄ in celo fulget maiestatis gl'ia: vt ꝓ magistrū ptz in. iiij. di. xij. Idē nēpe ꝓ oia xps eque potēs: eque gl'iosus deꝰ inseparabiliter cū patre z spūsancto ꝓsens est in sacro tam mirabili fm qđ dicit Fran. Maro. in sermōe de corpe xpi. Et qb' clarēt plura magnalia in b sacramēto. Primū qz sic in celo dei filiꝰ ab eterno ꝑe genitꝰ est idē patri z eqlis maiestatis in gl'ia: ita z in hoc sacro idez est dei filiꝰ ꝓ oia. Scōm q sicut in celo ꝓducit spūsctūm: ita nec in b sacro desinit spirare xps spūsanctū. Tertiū q sic existēs in celo scit oia q̄ sūt: erūt z fuerūt z disponit mūdū ac regit: alijs ꝓspa: alijs aduersa dādo: alios eligēdo z gr̄am infūdēdo: alios ꝓ demeritis peccatorū reprobādo: ita hec oia pōt z facit ipe idez existēs in sacramēto. Quartū q sic in celo glorificat oēs angelos z btōs z ab oib' adorat: ita i b sacramēto fm deitatē z visionē intellectualē quaab oib' beatis videt z adorat: vt patuit latꝰ sermōe ꝓmo F z B. ¶ Tertia vtas q sicut xps existēs in celo adorat sūma reuerētia latrie: ꝓ diuina maiestate: sic reuerēter adorari debet in sacro eucharistie. z ptz ex p̄missis. Uñ legit de sctā virgine Clara ordinis secūdi brī Fran. q corpꝰ dñi cū susceptura ꝑus lachrymis calidis rigabat. et cū tremore accedēs nō minus formidabat in sacramēto latētē q̄ celū terrā q regētē. ¶ Sz q̄liter adorari debeat eucharistia nota fm Frā. Maro. vbi supꝝ aliq documēta. Unū ē q adoratio vel eiꝰ intētio nō est dirigēda ad id qđ cernit sz ad id qđ credit tm. qz illud est dignū adoratione. Nā vt ait Grego. z extra de cele. mis. Cū marche. dicit hoc sacramētū mysteriū fidei qm aliud ibi creditur q̄ cernatur: z aliud ibi cernit q̄ creditur. Species em panis z vini cernitur: z veritas corpis z sanguinis xpi credit. g intentio adorantis nō debet dirigi ad species visas sed ad cōtentū. Secūdū documētū est. qz exq ꝑba conse

cratiõis secrete pferunt a sacerdote hostia nõ est adorãda donec adorẽt & eleuẽt ab ipo sacerdote qz nõdũ ibi ꝟstat cẽ corp⁹ xp̃i: vt sic vitẽt idolatra.

¶ Tertiũ documẽtũ ꝙ qñ sacerdos in cõicãdo fideli dicit. Credis hoc esse corp⁹ xp̃i de v̄gine natũ & passũ ꝛc. debet qlibet tũc dirigere intẽtionez suã ad illud qõ credit & nõ ad id qõ cernit. Unde tuti⁹ esset dicere. Credis hic vel in hoc esse corp⁹ xp̃i. ñ ꝟm Scotũ simplices intẽtionẽ ad fidez ecclesie dirigẽtes nõ errãt sed excusant. ¶ Quartuz ꝙ licet xp̃s oculo corpali nõ videat in sacramento ꝓpie: ñ nõ errãt fideles q̃ dicũt dñm se videre. qz null⁹ errat in v̄bis que possũt verificari eo mõ q̃ verificat scꝑtura diuina in qua dr̃ a simili ꝙ moyses vidit dñm corpaliter in rubo: nõ ꝙ ibi viderit deitatẽ: ꝟ qz dñs assistebat illi rubo. Sic in ꝓposito. O ḡ xp̃iane gaude qz deũ vides in sacramẽto. Dicã ḡ cũ Aug⁹. de ꝟse. dis. ij. hoc sacrm pietatis. o signũ vnitatis. o vinculuz charitat⁹: q̃ vult viuere accedat & credat. O iesu bone p̄ b̃ sacramẽtũ da nob gr̃az i pñti & gl̃az i futuro amẽ.

De scto Antonio ordis mio⁹. Ser. cũ legẽda.

In medio eccle/

sie aperuit os ei⁹ & ipleuit eũ dñs spũ sapie & intellect⁹: stolã gl̃ie induit cum Eccĩ. xv.

¶ Hec v̄ba canit eccl̃ia in itroitu misse de b̃ cto vicz pr̃e Antonio. Quib⁹ v̄bis cõmẽdat eius sanctitas ꝙ ꝟz fuerit mulẽ vtilis populo p doctrinaz p̃dicationẽq; verbi dei. Idcirco dicit. In medio eccl̃ie aperuit os eius. ſ. ad docenduz populũ. Et ꝙ plen⁹ fuerit sapiẽtie & gr̃e dono. idcir co addit. Et impleuit eũ dñs spũ sapientie. ſ. ad degustandũ diuine gratie dulcedinẽ. Uñ sapientia dicit quasi sapida sciẽtia que ꝓpie est diuinaruz rerũ cognitio. & eterne veritatis delectabilis ꝛẽplatio ꝟm Aug. xiij. de trinita. Et qm̃ cũ hoc habuit etiã donũ intellectus. ſ. quo ad ꝙersan/dũ in omni sanctitate mo⁹. Ideo dicit. Et intellectus: que nõ mõ de diuinis & eternis est. sed etiã de reb⁹ visibilib⁹ et spũalib⁹ rgaliter exortis: vel humanis. Preterea exquo pseuerãtib⁹ in sancta vita & salutari doctrina rep̄romisit de⁹ celestẽ corꝑoris & aie gloriã qua dotabit hõ in patria. Jõo de hoc cõmendañ. beatũ Antoniũ subdit. Stolã gl̃ie induit eũ. Uñ iurta hec tria mysteria notabim⁹ ad honorez ipius beati patris Antonij ꝟm qõ de his tribus cõmẽdat.

Primo ꝺ p̃dicatiõis fructuositate: ibi. In medio eccl̃ie aperuit os ꝛc.

Secũdo ꝺ plenitudinis gratiositate: ibi. Impleuit eũ dñs spũ sapie.

Tertio de beatitudinis gloriositate: ibi. Stolam glorie induit eũ.

¶ Circa p̄muz de p̃dicatiõe salubri & fructifera sit. p ꝛclusiõe ꝙ beat⁹ Anton⁹. p fructu p̃dicatiõis ꝓbat multũ cõmẽdabilis & gl̃iose sancti tatis. Declarat ex dict⁹ triũ p̄cipue doctoꝝ. Primus est Gregori⁹ q̃ in libro dyalo. dicit sic. Ualius est inq̃t miraculũ p̃dicatõis v̄bo atq; oratiõnis solatio pctõrẽ ꝙuertere q̃z carnẽ mortuã suscitare. Cui⁹ rõnẽ idẽ moral'. li. xix. tangit. dicens sic. Si magne mercedis est a morte eripe carnez quãdoq; moriturã: quãti est meriti a morte aiam liberare in celesti patria sine fine victurã. hec Grego. Secũdus doctor Richardus in benya/min ado. di. sic. Nescio si põt hõ a deo in hac vita aliquid maius accipe: an possit hac gratia interim maiorẽ gratiã de⁹ ꝙferre hoi q̃z vt eius ministerio ꝙersi homines in melius mutent⁹ vt ꝺ filijs diaboli filij dei iuentant. Nec Richar. Tertius est Innocẽtius. extra de offi. iudic⁹ ordi. ca. Inter cetera. dicẽs sic. Inter cetera q̃ ad salutẽ spectãt populi xp̃iani: pabulũ v̄bi dei pmaxime sibi noscit esse necessariũ. qz sicut corp⁹ materiali: sic aiã spũali cibo nutrit eo ꝙ nõ in solo pane viuit hõ: sed in omni v̄bo qõ pcedit de ore dei. Unde ibidẽ iniungit epis vt p se vel p alios p̃dicare debeãt ad salutẽ aiaꝝ. Ex dictis accipit ꝙ documẽto ꝙ xp̃ian⁹ in maximo piculo dãnatõis ẽ: q̃ audit q̃dẽ v̄bũ dei ſz obicẽ ponit gr̃e dei: nec ꝙuertit a pctis p v̄bũ dei. Nã Aug. de ciui. dei dicit. Nisi intus assit gr̃a saluatoris frustra exterꝰ impẽditur vel audit p̃dicatio v̄itat⁹. Et ponit exemplũ de Cain quẽ dñs volẽtẽ occidere fratrẽ p̄monuit & penã cõminat⁹ adiũxit Gen. iiij. c. ñ ei nilvaluit. qz gratiã dei reuocantẽ nõ curauit: sed cõtẽpsit. Jẽ aliud documentũ ꝙ xp̃iano ẽ adhuc maius piculũ nõ audire verbũ ꝺi. Nã reuera magꝭ debet hõ requirere quotidie verbũ dei q̃z cibum corꝑalem quo nullo die vult vel põt carere. Qõ ostẽdit pluribꝫ rõnib⁹. Primo quidẽ rõne nutritiõis. qz cib⁹ corꝑalis nutrit ventrẽ. cib⁹ v̄o diuini verbi & boni op̄is nutrit mentẽ & reficit ac satiat aiam q̃ imp̄roportionabiliter melioꝝ ẽ q̃z corpus. Matth. vj. Nõne aia plus est q̃z esca & corpus ꝛc. Sicut em̃ stultus esset qui eligeret potiꝰ corpus suũ perire fame q̃z vestimentũ suũ atteri sic qui aiam vult fame occidere nõ audiẽdo verbũ dei p corp⁹is cibo querẽdo. Secũdo rõne permanſiõis. quia cibus mẽtis manet cũ ania: sed cibus corp⁹is peribit. j. Cor. vj. Esca ventri & venter escis: de⁹ hũc & has destruet. ſ. in morte. Tertio rõne viuificatiõis. qz cibus verbi dei vitã dat eternã. Sed cibus corp⁹is vitã rgalem sustentat Propter hec p̄missa Job. vj. dicit dñs. Quamini nõ cibũ q̃ perit ſz q̃ pmanet in vitã eternã quẽ filius hois dabit vobis. Propterea Greg. omel'. viij. hoc signũ dicit esse salutis & vite eterne si videlicet ꝺs libẽter verbũ dei audit dicens. Uerba dei fratres inquit mente retinete que aure percipitis. Cibus em̃ mentis est sermo dei & quasi acceptus cibus stomacho languẽte reiicit quãdo auditus sermo in ventre memorie nõ tenet. sed si quis alimenta nõ retinet hui⁹ ꝓfecto ꝺ vita de

De.B.Antonio ordinis minorũ

sperak.eterne ergo mortis piculũ formidate si ci/ bũ sctẽ exhortatõis nõ accipiẽ.si ẏba vite in me/ moria nõ tenet. Dec ille .Ad pdicta exẽplũ i isto bto Antonio quẽ de⁹ i signũ hui⁹ sẽ i vita miri/ ficauit dãdo sibi gram recupandi aias pditas. sic existẽti in celo dedit graz mirabiliẽ p eius me rita recupandi hoibus res pditas .Nã referẽ q cuiusdã nauigãtis bursa ducatis plena i mare ceci dit quã piscis deglutiuit. Cãdẽ p piscatores ca/ su captus ab eodẽ hoie cui⁹ erat pecunia emit z fratribꝫ minoribꝫ elẽosynarie dat vt p fortũa p/ spera sctm innocent Antoniũ. Cũ gr̃es in vẽtre piscis exuterañ pecuniã inuẽissent :signis veris datis coguerũt illã esse z reddiderũt hoi.ac san/ cti Antonij merita extulerũt.z sic patz zc. ¶C Querit.vñ ẽ q pdicator nõ sp aias lucrat. Rñt Hre.in omel.de euãgelist di. Predicatorꝫ ligua sepe restringit ex culpa ppria. Nã teste ps. pctõr di xit de⁹. Quare tu enarras iusti.m. Sepe aũt ex culpa subiectorꝫ. Vñ Ezechieli.c.iij. dñs dic. Li/ guã tuã adherere facã palato tuo z eris mutus qm domus exasperans est. Nã q pastoris taci/ turnitas aliqñ sibi z subiectis noceat certissime scit.hec Hre. Ut g ẏbi dei pdicatio facere possit fructũ vite eterne oportz pmo ex parte audiẽtiũ vt.s.audiãt diligenr pdicatõem z reuerenr z cuz b effectualit.s.pcepta obꝫuãdo :sine q nõ ẽ salus Jõ Lu.xj.dic xps. Bti q audiũt ẏbũ dei z custo diũt illũ.s.ope implẽdo. Nã.j.q.j. Interrogo Aug. dicit. Quãta sollicitudie obꝫuam⁹ qñ corp⁹ xpi nobis mistrat vt nil ex ipo i terrã cadat:tãta sol/ licitudie obseruem⁹ ne ẏbũ dñi qd nobis eroga tur dũ aliud cogitam⁹ aut loqmur de corde pu ro peat :qz nõ minus erit reus q ẏbũ dei negli/ gẽter audierit qz ille q corpus xpi sua negligẽtia in terrã cadere pmisit Dec ille. Sed cũ pdicatio deuote audit dic Hre.xxx.moral.q.p gratia au/ ditorꝫ dat inqt bonus sermo etiã mal'doctoribꝫ vt pharisẽis:de qbꝫ dicit. Omnia qcũqz dixerit fa cite .Dec ille. Secũdo ex pte pdicatorꝫ vt sibi et alijs fructificẽt oportz q sint ab omni pctõ mũ/ di. Vñ dist.xxxv. Sexto.in fi. Amb.ait. Qui chri stũ annũciat ab omni vicioꝫ incẽtiuo pstare se de bet alienũ. Et ad idẽ di.l. Quid est b. Et c. Cum exaudiero. Nã sm Anto.florẽ.in sũ.ꝑfes. Quo/ tiẽs qs in pctõ mortali existens pdicat totiens mortaliter peccat. Jdeo Ebryt.di.xl. Multi.di cit. Bñ docẽdo z male viuẽdo deũ instruis quõ te debeat pdẽnare. ¶ Secũdo requirit vt sint suf/ ficiẽter docti.viij.q.j. Oportz.qz di.xxxviij. Igno rãtia(inqt ꝓcilius) mater est cũctorꝫ errorꝫ. mari/ me in his q docendi officiũ i populo dei suscepe rũt. ¶ Tercio vt sint charitate feruidi tã ad pdicã dũ ẏbo qz ad edificãdũ exemplo. Vñ Hre.xviij. moza. Mens vicijs z exterioribꝫ occupata igne diuini amoris nõ cãdet. Idcirco ad supnũ desi/ derijs inflãmare auditores nequeũt ẏba que fri gido corde ꝓferũt. Neqz eim res q in seipa nõ ar/ serit aliã accẽdit. Dec ille. Jdẽ Hre. in regis. Oõ p linguaz pdicamus p exẽpla destruim⁹ q male viuimus. Ad ꝓpositũ btus Anton⁹ fuit magne z pclare sanctitatis sapiẽtie z charitat vt in eius vita claret. Merito g pdicatio eius fuit multuz acceptabil z multũ fructuosa z sibi maxime me ritoria. Vñ p magnis ei⁹ meritis z pmijs confi/ dere possumus q intercessor apud deũ p nobis ¶D Circa secũdũ pncipa/ (miser) obtinear le de plenitudie spũs sapiẽtie querit.qualit ania sancta implet sapiẽtie spũ et gratia vt sit pfecte sã cta z deo acceptissima. Ad qõ rñdet sm dictam na Hugonis de archa .li.ij.ti.vl.z li.iij. p torum q dicit.q sapiẽtia dei inqrit in cordibꝫ sctorꝫ tanqz in padiso inuisibili crescit sic vt bis gradibꝫ Pri mo inquit seminat p timorẽ. Secũdo rigat p gr̃ tiã. Tercio mozit p humilitatẽ. Quarto radicat p fidẽ. Quinto ozit p cõpunctõem .Sexto crescit p desideratõem diuinorꝫ et amorẽ. Septio viret frondet z ramos expãdit p spem. Octauo floret disciplinã z morũ honestatẽ. Nono fructificat p virtutes opationẽ. Decimo maturescit p pseuerã/ tiã. Undecimo carpit p mortẽ. Duodecimo iferẽ ad cõuiuiũ mense regis p dei visionẽ. Et hec ex ẏbis Hugonis breuit psequi sufficiat paucis p lucida claritate additis. Primo nãqz vt dicit sapia dei p timorẽ semiatur. Nã dicẽte ps. Initi/ um sapiẽtie timor dñi.qz p timorẽ piculi declinat ois hõ a malo. Prouer.xv. Beꝛ. sup Lañ. ser. j. Nõ aliõ est vera z cõsũmata sapia qz decliare a malo z facere bonũ. Secdo sapiẽtia p graz rigat qz iã inquit a sordibꝫ defecatũ spũal gaudij dele ctatõe pfundere incipit.vt.s.delectet in dño z spe ret in ei⁹ bonitate. Tercio mozit p hũilitatẽ. qa sicut semen germinare nõpõt nisi pus in tra mo/ riat z ꝓputrescat :ita inquit nos germen bonuz ferre nõ possum⁹ nisi pus moriamur mundo p hũilẽ nostri recognitõez z dolorẽ. Quarto radi/ cat p fidẽ qua fideles fundank i deo z xpo .Qui/ to exozit p cõpunctõem q veritas in luctu z con fessiõe manifestat. Sexto crescit p desideriũ sci/ licet diuinorꝫ.p qõ tanqz ẏgula fumi sursũ tolli tur celestibꝫ appropinqns z de terrenorꝫ cõcupi scẽtia cuaporãs. Sicqz hõ totus spũalis efficit. z se ab hũanis seducit aspectibꝫ z ad terrena cõ/ cupiscẽda ac carnalia horresci. Vñ Grego .sup Ezech. Dulce est esse in hũanis rebꝫ sed ei trm qui spũalia nõ gustauit. Gustato aũt spiritu desipit omis caro. Sicqz ergo si querak.qd est spũs sa/ piẽtie. Respõdet breuit sm q dicit autor de spũ q nõ est aliud qz amor delectabil'boni.s.dei z eo rũ que sũt ad deũ. Unde sapiẽtia a sapore dicta. Visio enim mẽtis intelligẽtia est. gust⁹ sapiẽtia. illa cõtemplak:ista delectatur. Dec Autor. Dic Eccli.j. Dilectio dei bonorabil sapiẽtia .Et Ri/ char.addit i expositõe Esa. Oĩe caput lãguidũ d.q hoc dono sapientie nil possidetur melius. nil ditius.nil tutius inuenit zc.et sic eius pfectio

est in charitate z gratia. Septimo tandē hec sapiēcia dei viret: frondet z ramos suos expādit p spem q̄ p studiū bone opatiōis fuat virozē suuz quē amoz di nutrit ne arescat in hyeme p̄sentz vite p tēptatiōes z aduersitates. Octauo floret per florīdos mozes z pios exinde pdeuntes. Nono fructificat p virtutē. Fructus em̄ boni opis ē virtus occulta recte intētiōis. Decimo matureſcit p pseuerantiā qua bonū q̄ inchoamus vsq̄z in finē non deserimus Undecimo p mortē carpit vt ad regis eterni cōuiuiū transferat. Et sic duodecim cibat in vultus dei visiōe. Un̄ p̄s. Adiplebis me leticia cuz vultu tuo dele. in dex. cē. Hec fm Hugo. Ad ꝓpositu. Beatus pater Antonius fm hos modos sapiētie spū adimplet⁹ fore dinoscit: vt claret ex eius serie vite ꝓsequendo.

¶ Legit q̄ppe q̄ ipe gl'iosus pater in ciuitate Ulixbona: sita in regno portugalie in extremis mūdi finib⁹ duxit originē ex parentib⁹ honestis: habitātib⁹ inibi ꝓpinquo limine imminēte ostio tēpli beate virginis marie in quo beati Uincētij martyris corp⁹ honorifice quiescit. qui in baptismo Fernādus vocatus litteris tradit⁹ z imbutus est. Tandē adolescēs effectus: sentire cū p̄ter solitū cepisset motus illicitos in carne: neq̄q̄ frena voluptati laxauit: sed ꝓcupiscētie habenas restrinxit: timoze dñi agitat⁹: tantāq̄ gr̄am a dño ꝓadept⁹ vt anno circiter decimoquinto spretz mūdi oblectatiōib⁹ ad monasteriū canonicoz regulariū sancti Augustini inibi fundatū sūpto habitu deuoti⁹ cōuolaret. vbi annis fere duob⁹ cōmoratus ꝓpter vitandū amicoz frequētiā obtēta supioris licētia ad monasteriū sancte crucz de Colimbria eius ordinis se trāstulit. vbi taz charus deo z hoibus vixit vt i eo edificarent. Post hec aūt fratrū minoz quinq̄ martyz reliquias a Marochio deportari accidit p dñm Petruz infantē: q̄ se liberatū miraculose p illoz merita ꝓmulgāt. eoz gl'iosa martyria narrabat. Quo audito beatus Anton⁹ feruēs spiritu p̄ desiderio martyrij decreuit intrare ordinē minoz. monrantib⁹ aūt fratribus minoritib⁹ iuxta illam ciuitatē Colimbriā desideriū suū patefecit. q̄ libēter annuen. z spondēn. q̄ sez eū mitterēt ad ptes in fideliū p martyrij palma ꝓsequen. suscepерunt. Cui transeūti quidā ꝓcanonicus frater in amaritudine cordis dixit. Uade vade inquit. qz forsitan sanctus eris. Ad quez vir dei air humiliter. Cuz me sanctū fore audieris: deuz collaudabis. Ueniens ergo ad ordinē minoz petijt sibi nomē mutari ꝓpter vitandā frequentiā parentū z amicoz requirentiū importunitatez. Et sic mutato vocabulo: Antonius sibi nomen imponit. Tāta dem ardore martyrij flagrans: iuxta ꝓmissum licentiā petijt eundi ad terrā Saracenoz. Quo itinere arrepto deus occulto iudicio grauī morbo illū flagellauit per totū hyemis spaciū ꝓpter q̄ fraudatus desiderio cōpulsus est vi ventoz nō ꝓspere flantiū applicari in romandiolaz. Instante q̄z tunc capitulo: ministro romaniole cōmendatus: in oīi disciplina: oratiōe z abstinētia laboribus z vigilijs ac regulari obseruantia ꝓfecit mira humilitate vt nulla prorsus litterature mentio ab eius ore personaret: sed scientiaz omnē z intellectū in obsequiū crucifixi captiuās peritior videbat in abluendis scutellis z coquine supellectilib⁹ q̄z in exponēdis scripturis.

¶ Post multū vero tēporis contigit pro suscipiendis ordinib⁹ cōuenisse fratres ad Forlinij ciuitatē ac p̄dicatores e diuersis partibus in⁹ quos affuit Antonius. Instante quoq̄ collatiōis hora congregatis ex more fratribus minister loci cepit supplicare fratribus predicatoz de ordine vt exhortatiōis gratia salutis verbū proponerēt illis se excusantib⁹ q̄ forent improuisi. Sic sicq̄z alijs singulis recusantib⁹ spiritus instinctu conuertit se minister ad fratrē Antonitū precipiēn. vt quodcūq̄z spiritus suggereret congregatis fratribus annūciaret. Ipe vero totis viribus quo ad potuit renitens. Tandē ad clamorē oīm simpliciter loqui exorsus est. Et ecce spiritusancto operante tanta prudentia breui sermonis compendio multa disseruit vt oīes in stupoꝛē versi z sancta consolatione perfusi humilitatis meritū in seruo dei Antonio cum dono scientie venerarent. Non multo post tēpore minister generalis hec audiens iniunxit fratri Antonio predicationis officiū. in quo tandem tam feruentissime laborauit ob animarū zelum sine requie discurren. per ciuitates z loca predicando: z confessiones audiendo ac docendo: vt vsq̄ ad solis occasum q̄sepe ieiunus perseueraret. ex quo etiaz continua egrotatione fatigatus: nihilominus toto posse insistebat verbi dei labori. Quot lustrauerit prouincias z terrarū partes verbi dei semine repleuerit longū est enarrare. Nam cardinaliuz multitudo z ipse sūmus pontifex ardentissima deuotione eius predicationez audiebant. Nempe talia z tam pfunda de scripturis facūdo eructabat eloquio vt ab ipo dño papa familiari q̄dam p̄rogatiua arca testamenti vocarer. Hereticoz etiā turba nō parua: inter quos heresiarcha nomie Bonouillus ab annis triginta errore abductus per Antonitū dño operante ad veritatis viam redierūt. tanta quoq̄ multitudo virozū ac mulierū confluebat ad eius predicationē vt ad spaciosa pratoz loca numero excrescēte ambitus capacitatē oporteret statuere kathedrā. medio quoq̄ noctis tēpore surgen. mutuo p̄uenire ad locuz vbi p̄dicabat accensis luminibus festinabant oīs etatis sexus z conditiōis homines. z tanto eius predicatiōi intendebant: vt cuz sepe triginta milia hominū assisterent nō murmur: non vox aliqua sonaret in tanta multitudine. beatū se putabat qui de eius tunica aliquid precidere vel fimbriā eius tangere poterat

De. B. Antonio ordinis minorū

ibi discordes ad pacē reuocabāt. alicna q̄q restituebāt vsure. meretrices z famosi malefactores conuertebāt. Et tāta multitudo ad psidēda petā mittebat: vt nec fres nec sacerdotes alij q̄rū nō quaseq̄bat frequētia ad audiēdū psessiōes sufficerent. Dicebāt plerīq̄ q̄ diuina visiōe cōmoniti ad audiēdū Antoniū z ei⁹ psilijs obtēperādū vēire habuissent in mādatis. Ecce quāta gra. ecce quātus fructus q⁹ pdicatōis. necdū plene potuim⁹ dicere.

¶ Circa tertiuz de gloria eius beatitudinis sit pro cōclusione. q⁹ beati patris Antonij precellentissima claret gloria p lucida plura miracula. Et quibus quia nō sufficimus omnia: aliqua saltē narremus. ¶ Primo quidē in vita claruit miraculis. quoz vnū est. q⁹ antiquus hostis volens eū a ꝓposito feruide pdicatiōis ipedire. nocte quadā in pncipio quadragesimalis pdicationis nisus est guttur viri dei violenter cōprimere z suffocare. At ipe inuocato virginis gloriose nomie fronti signū viuifice crucis impressit. Fugatoq̄z humani generis inimico confestim oculos de somno surgens aperuit. Et ecce tota cella in qua iacebat luce celit⁹ illustrata fulgebat. cuius radios ferre diabolus nequiens cōfusus recedebat. Fertur etiā q⁹ beata vgo sibi in cella cū lumine multo apparuit. z magno angelorū comitatu. inter quos etiā beatus ac gloriosus ad erat Hieronymus. Ipam quoq̄z gloriosissimaz virginez Antonius salutañ. genuflexo petijt vt ipm certū redderet de corporis gloriosa assumptiōe. z tūc beata virgo certificauit eū di. q⁹ secure pdicaret ipam virginē corpore z ania. fore plene glorificatā z in celū assumptā. Cūq̄z Antoni⁹ dixisset. Cur ḡ beatus Hieronymus ō ḃ dubitādū in sermone de assumptiōe dixerit. Virgo respondit. q̄z Hieronym⁹ de hoc nondū fuit certificatus. z ideo non est ausus id affirmare. Illico Beatus Hieronymus ait. Mea inquit dubitatio fuit occasio vt ipa dña nostra vgo beata pluribus reuelaret. quoniā corpore glioso z aia est assumpta. Sicq̄z visiōe disparēte Antoni⁹ multū cōsolatus remansit. ¶ Aliud quoq̄z miraculū. duz pdicaret Arimīnie sctūs Antonius. tūc aderat quidā hereticus qui non sane sentiens. de corpore christi in contēptū illius hostias non cōsecratas sepius asino suo pbebat in cibū. quez cū Antonius psuaderet in fide veritatis. z ille recusaret. cōuenit cū eo vt de hoc experientia fieret sic q⁹ per dies tres asinus suus predictus sine cibo trāsiret. z die tertia in foro celebrata missa ab Antonio: reseruatoq̄z sacramēto illud inter hostias nō ꝓsecratas reponeret: atq̄z hoc modo asinus famelicus inuitaret ad pabulū. Oō cuz factum fuisset corā multitudine maxima: animal illud appropinquañ. sporte in qua corpus christi inter hostias nō ꝓsecratas reuerēter erat recōditū: ecce diuino miraculo cognouit dñm suum. z caput z pedes inclinañ. būiliter adorauit: neq̄z curauit de cibo quo indigebat. Cūq̄z verberib⁹ ab heretico angeret: traheret z volueret semp faciebat adorādo vt pus. ob qō heretici ad fidez redierūt z Antoni⁹ gratias deo egit. Iē aliud miraculū q⁹ dū multi heretici Antonio in quadā ciuitate detraherēt. z populū a pdicatione auerterent. beatus Antoni⁹ ad litus inibi maris accedēs. pcepit pisces conuenire. z ecce p turmas veniēs. audierūt eū pdicantē. nec eoz maiores impediebāt vt solent minores. z tandez benedicens eis abierūt. aspicientib⁹ hec cūctis z mirāntib⁹. Propter hoc ḡ miraculū z etiā ꝓter illud aliū descriptū pmo articulo sermōe imediate añ litterā L. beatus Antonius piscē gestare depingit.

¶ Secūdo in morte claruit miraculis. Nā obitū suū longe ante psciuit: ne tamē fratres desolatos redderet celauit. Et decimo q̄nto die añ mortē cū esset sup quendā collē cōstitut⁹ amenaz paduc planicie aspicies exultās spū ad fratrē itineris comitē ꝓcurs⁹ pdixit in ꝓmo ciuitatē Paduanā bonore magno decorādā. qō iplenū est p ei⁹ sacri corpis relīquas z merita. Tādē anno dñice incarnatiōis. M. ccxxxj. die. xiij. Junij. cū eēt de stitut⁹ viribz crescēte infirmitate: facta cōfessione hymnū O gl'iosa dña excelsa sup sydera cē. cātare cepit. Quo finito erect⁹ mox in celū oculis directis. plixi⁹ respiciebat. quē frat⁹ sustētās q̄d cerneret interrogauit. Et ille rndit. Video dñm meum. Cū. q̄ fres oleo sacro eū vngere venissent: ait. Nō est necesse: habeo em vnctionē hāc intra me. Verūtamē bonū ē z mihi bñ placet. q̄d finit⁹ ecce aia illa sanctissima carne soluta i eēnā claritatē ē absorpta. cui⁹ trāsitū fres celañ. ne ppl'oz pmeret icursu. ecce pueri p ciuitatē cateruatim icedeñ. clamabāt di. Mortu⁹ ē pr sctūs: mortu⁹ ē sctūs Antonius ad qō oēs ppl'i accurreñ. lamētū sumūt di. Quo reuerēde pr. pgrederis a nob filijs tuis. i xpo cui⁹ fesu tu nos p cuāgeliū genuisti. Talibz vocibz aera leuat⁹ cūctoz aios ad luctū inuitabāt. Tādē tāta ppl'oz multitudine ꝓcurrēte vt p mediū ciuitat⁹ icedere nō valerēt multi cū cereis z lumiaribus vt q̄si ciuitas ardere videret epō Paduano missaz solēnia celebrāte corp⁹ bti Antonij sumo honore traditū ē sepulture. Hec cā breuitat⁹ obmissis multis sufficiant. ¶ Tertio post mortē claruit multis miracul' p orbē. statim em in die exeq̄alati sūt mlti varijs infirmitatib⁹ detenti q̄ mor. bti Antonij meritis sūt sanitati restituti. paralytici. ceci. claudi atq̄ surdi. aluti inuocañ. ibi claud⁹ siē cernuus saliebat. lingua mutoz laudes clamabat. paralytici. gibbosi. ꝓtracti z inūerabiles alij lāguidi. mortui z infirmi sūt liberati. Uñ canit ō eo Si q̄r⁹ miracla mors error calamitas demō lep fugit. egri surgūt sani. cedūt mare vincula. membra resq̄ pditas petūt z accipiūt iuuenes z cani. pereūt pricula cessat z necessitas. narrēt hi q̄ sentiūt dicāt Paduani. O ḡbtissime pr Antoni ora p nobis vt dei gratia z gloria zc.

De sancto Johāne baptista Sermo ꝑmus. ſ. de celebri ei⁹ natiuitate ac ꝓrogatiua nobilitat⁹.

Multi i natiuitate eius gaudebunt. erit enī magnus coꝝ dño. Nec ꝟba dixit angel⁹ annūciañ Johānis natiuitatē. Lu. j. ¶ Quibus insinuat ꝙ natiuitas bti Johis multū gaudio⁹ sa fozet oib⁹ deū diligētib⁹. Primo quidē ei⁹ patri z matri. qz p eū gratia mirabilis ꝓphetie sūt impleti. Nā pater de eo ꝓphetauit dicēs. Tu puer ꝓpheta altissimi vocaber⁹. ꝑibis enī añ faciez dñi zc. Et Elizabeth ꝓphetauit beate ꝟgini Marie dicēs. Beata que credidisti qm̄ ꝑficient in te ea que dicta sunt ab angelo. z ipaz mꝛez esse dei recognouit. ꝓpter qđ angel⁹ dixit zacharie. Erit tibi gaudiū z exultatio. patet Luc. quo supra Scđo quoqz gaudiū erat vicinis z cognatis q̄ ofies ꝯgratulabant ei⁹ natiuitati: vt idē euāgelista testat. Inter q̄s magnū vtiqz gaudiū habuit ipa gl'iosissima ꝟgo Maria. qz p eius vocem ꝑmo audītā mox sctificat⁹ est z miraculis plūb⁹ clarificatus ad dei gl'iaz nascebat vt ꝑcurrendo annūciaret mūdo xp̄m dei filiū. Tercio gaudiū erat angel⁹ dei q̄ gaudēt sup vno pctōze pniam agente. Lu. xv. ¶nto magis sup tali sctō p quem ꝙuertēdi erāt multi pctōres ad dñm Jesū. Lu. j. Insup ¶rto gaudiuz erat ipi xp̄o dño cui ꝑcurs⁹ talis z tātus sue gratie dono nascebat z su⁹ aduētus mđo annūciabat. vñ merito hodie totus mūdus gaudiū ostēdit. Et iā apud ifideles qz dicēte Lyra etiā a saracenis z aliquib⁹ alijs festiuatur dies eius natiuitatis. Vnde Ambro. in omel'. Habz sanctoꝝ editio leticiā pl'imoꝝz q̄a cōmune est bonū. Justicia enī ꝯmūis est virtus: z ideo in oꝛtu iusti future vite insigne ꝑmittitur. Multo aūt fortⁱ⁹ hodie gaudēdū est xp̄iano in xp̄o z gr̄e sunt agēde ꝙ talis ac tātus deo char⁹ ꝓ nobis itercessoꝛ nascit apud xp̄m quo maioꝛ nō surrexit inē natos mulieꝝ. teste saluatore. Ecce ergo impletū est verbū hoc angeli dicētis. In natiuitate ei⁹ multi gaudebūt. erit enī magn⁹. Juxta q̄ verba tria mysteria notabim⁹ p ordīē.

Primū dicit natalis celebritat⁹. ibi. In natiuitate eius multi gaudebūt

Scđm ꝺz nobil' dignitat⁹. ibi. erit enī magn⁹

Terciū dī celestis felicitatis. coꝝ dño inqt

¶ Circa ꝓmū de celebritate natiuitatis Johānis baptiste queriť Quare natiuitatē sctī Johannis baptiste celebrat eccl'ia solēni festiuitate Rōem q̄stiōis tāgit Aug⁹ in ordīne bodierno dicēs. Post illū sacrosanctū dñi natalis die nullius hominis natiuitatē legim⁹ celebrari nisi solā Jobis baptiste (et a fortiori ex hoc sumit argumētū ꝺ natiuitate ꝟginis marie celebrāda) subdit. Aug⁹. In alijs sctis z electis dei nouim⁹ illū die colī quo illos post ꝯsūmatiōez laborū z deuictū triūphatūq̄ mūdū in ꝑpetuas etnitates ꝑsens hec vita parturiuit. In alijs ꝯsūmata vltimi diei merita celebrant. In hac etiā ꝓma die ipa iobis initia ꝯsecrant. hec Aug⁹. Ad hec rñdet ꝙ ꝯclusiōnē ꝙ sancta eccl'ia celebrat ꝙueniētissime natalē Jobis bap. multiplici ratione ordīm Altisiodoren. alios⁹q̄ doctoꝛes

Prima ratio miraculose ꝯceptōis
Scđa ratio dignissime sctificatiōis
Tercia ratio gaudiose dedicatōis
Quarta ratio saluifice instructōis

Prima rō ꝓpter miraculosā ꝯceptōem. Tres ei⁹ sūt potissimi scti miracl'ose nati vel ꝯcepti. Primus est christ⁹ dñs. q̄ ꝺ ꝟgine est nat⁹. Scđa beata ꝟgo Maria q̄ ad ꝓces z oblatiōes nata est ex sene pfe z sterili mꝛe ordīm qđ dicit Hieroñ. z Damasce. Tercⁱ⁹ est Jobes baptista. q̄ etiā de sene z sterili vtroqz ꝓcreante est nat⁹. Vñ in ei⁹ natiuitate pl'ima sī facta miracl'a. Primū ē qz ab āgelo gabriele est ꝓnūciat⁹. Secundū qz diuio miraculo potētia generādi suis ꝓcreatib⁹ data ē ꝯcept⁹. Terciū qz eius pater cū petiuisset signū miraculose fact⁹ est mut⁹ vsqz ad diem sue natiuitatis. Quartū qz in vtero posit⁹ xp̄m in vtero virginis Marie existentē agnouit z exultauit. Quintū q̄a ex infusa sibi gr̄a diuitus i suā matrē spūs ꝓphetie redūdauit. Sextū qz ei⁹ nomē qđ scz deberet vocari Jobes ab angelo est annūciatū pri z eius matri fuit miracl'ose reuelatū a deo. qz ipi ꝟ maritus nō potuit indicare cū esset mutus. Septimū q̄a cū circūcideret⁹ puer Johānes ipi⁹ patri ē laquela miraculose restituta z ꝓphetauit dicens Benedictus dñs deus israel qz visitauit z fecit redēptōz plebis sue. patēt hec Lu. j. Erg̣ ꝑ multis miraculis natiuitas Jobis ē illustrata: idcirco merito eccl'ia celebrat natiuitatē eius: sicut z natiuitatē beate virginis marie ac natiuitatē christi ¶ Secūda ratio ꝓpter dignissimā sanctificationē. quia Johānes ante est sanct⁹ q̄m natus vt dicit Aug⁹. Nā cum esset in vtero materno sermēsiū fuit sctificatus qđ ꝑdixit angel⁹ dicens. Et spūsctō replebit⁹ ex vtero mꝛis suc. ſ. q̄ ad purgationē originalis peccati: et ad operationē boni meritoꝛiꝫ ordīm Lyrā. Et hec dignitas sctificationis fuit magna z ꝑcellentⁱ ꝓrogatiue scz in rōspectu sanctificatōis alioq̄ꝝ. Nā i veteri testamēto legit⁹ sanctificat⁹ ꝑcipue Hieremias ꝓpheta Hiere. j. Priusq̄ te formarē i vtero noui te. z añq̄ exires de ventre sctificaui te. Secūdo i nouo testamēto legit⁹ Johānes baptista. Et tercio ex hoc arguūt doctoꝛes de beata virgine Maria ꝙ multo fortⁱ⁹ ipa fuerit ꝑ ceteros sctificata. Juxta illud ꝑs. Sctificauit tabernaculū suū altissim⁹. z hoc ordīm nros doc. ꝓfuādo eā ab originali macl'a. Et dat⁹ inē hec drīctia. qz Hieremie fuit ꝓstitū i sctificatōe vt mūdaret⁹ ab originali petō. z ꝙ nunq̄ mortaliť peccaret sed venialiť in plūb⁹ peccauit Jobes aūt bap. ordīm Tho. de articulis fidei fuit sic sanctificatus ꝙ a peccato originali fuit mūdat⁹

tus.z pstitū sibi fuit nō peccare mortaliter ꝫ venialiter: q̄uis (vt credit) rarissime peccauit etiā in venialibꝫ paucioribꝫ. Unde de eo canit ecclia. Intra deserti teneris sub annis ciuiū turmas fugiens petiisti: ne leui saltē macularē vitā famine possis. Ꝫ q̄uis ꝓpter hoc in desertuꝫ fugerit vt vitare posset oē vitiū: tñ ex hoc nō habet q̄ aliq̄n licz in minimis z rarissime nō offenderit venialit: nec audem⁹ dicere q̄ vnq̄ venialiter peccauit iohānes: eo q̄ Aug. li. de natura z gr̄a ꝑter solā benedictā v̄ginē mariā nullū excipit ab illa generali regula. j. Joh. j. Si dixerim⁹ q̄ peccatū nō habemus: ipi nos seducim⁹: z veritas in nobis nō est. Beata aūt v̄go maria ita sanctificata fuit q̄ nec mortaliter peccare potuit nec venialiter. Unde ꝓpter dignā sanctificationē celebrat iohānis nativitas sicut z beate v̄ginis marie excellentiꝫ sanctificate. ¶ D Tertia rō ꝓpter gaudiosam dedicationē. Sunt em̄ nativitates iste tres ꝓ gaudio totiꝫ mūdi dedicate: ex oibus nascētibꝫ hoibus cū tristicia z ploratu vt claret. Primo ꝓ totiꝫ mūdi gaudio dedicata est nativitas x̄pi. iuxta illud Luce. ij. angeli dictū. Euangelizo vobis gaudiū magnū q̄ erit oi pplo q̄ natus est nobis saluator x̄ps. Secūdo dedicata ē nativitas v̄ginis marie ꝓ totius mūdi gaudio. iuxta illō q̄ canit ecclia. Nativitas tua dei genitrix virgo gaudiū annū. vniuerso mūdo. ex te em̄ natus est sol iusticie x̄ps deꝰ noster. Tertio nativitas buius iohis. q̄ p̄currēdo saluatorē toti mūdo nunciauit gaudiū. Idea angel⁹ dixit. In nativitate eius gau. zc. Unde Aug. in ſmōe. Ipa iohis initia ꝫsecrant: ꝓ hac absq̄ dubio causa: q̄ ꝓ būc dñs aduentū suū ne subito insperatū hoies nō agnoscerēt voluit esse cestatū. s. ad totiꝫ mūdi gaudiū. q̄ ꝫueniēter celebrant ꝓ gaudio. ¶ E Quarta rō saluifice instructōis. Nā ex hoc q̄ nativitates istoꝝ specialissimoꝝ sctōꝝ. s. x̄pi: marie z iohannis eccl̄ia celebrat gaudiose instruimur q̄ z q̄liter ad gaudia sempiterna ad que sancti. s. ipi peruenerūt. z nos coꝝ exemplo z imitatiōe ꝙuenire possimus ꝓ nativitatē spūalez. Est q̄ppe nativitas ſm Isid. q̄dā corpalis qua hō nascit ad hāc miserā vitā. Et hec q̄busdā est ad salutē ꝫsequendā: quibusdā ꝓ suis peccatis cedet ad dānatiōez. Secūda ē nativitas spūalis qua hō ꝓ spūssancti gratiā nascit in deo Job. j. Qui nō ex sanguinibꝫ neq̄ ex volūtate carnis: sed ex deo nati sunt Lyra. Inq̄tuꝫ hoies recipientes gr̄am trahunt quodāmō ad naturā diuinā. q̄ ꝓ donū gratie efficiunt ꝫsortes diuine nature: vt dicit. ij. Petri. j. Sicē em̄ ferrū ignitū totū ꝙuertit in ignez: sic hō ꝓ gratiā in deū. Et ꝓ ctrariū hō peccādo mortaliter nascit ex diabolo z in diabolum. iuxta illud Joh. viij. Vos ex pīe diabolo estis. z tō opa eius vultis facere. Et. j. Joh. iij. Qui facit pctm̄ ex diabolo ē. q̄m̄ ab initio diabol⁹ peccat. Tertia ē nativitas celestis q̄n in hora mortiꝫ nascimur in celū. Unū sctōꝝ mos natale vocat. Ut q̄ fideles instruant q̄liter exēplo sctōꝝ z ꝑcipue beati iohannis in celū nascant: triplicit̄ solēnisare solet hāc nativitatis iohis dic̄. Primo vigiliā ieiunando q̄ ſm Jnno. 8 obser. ieiu. z cōiter doctores dicit ꝑceptuꝫ ex eccl̄ie vniuersali ꝫsuetudine: licet iure nō inueniat expssū. Nā ſm Richā. in. iij. dist. xv. Jeiuniū ꝫsuetū etiā si nō sit ꝓ ius scriptū expresse ꝑceptū: nihilominꝰ est obseruādū ab existētibꝫ in illa regiōe vbi est ꝫsuetū. Sed q̄re vigilia festi ieiunat in eccl̄ia nisi vt doceamur q̄ penitētie opa penalia debem⁹ sufferre in ꝑsenti si volum⁹ i futuro cū sanctis festiuare vel gaudere. sic z iohes fecit ac docuit. Unū saluator Matth. xj. ait. A diebus iohis regnū celoꝝ vim patit z violenti rapiunt illud. Lyra. Nō em̄ pōt hō natꝰ in terra rapere celū nisi sibi faciat violētiā cohercēdo a delectabilibus ꝓpriū appetitū. Secūdo solennisat ecclia festū iohis hodie ignēvl faculas ardētes faciēdo. Primo ꝓ repsentādo q̄ iohis ossa fuerunt cōbusta i Sebaste ciuitate q̄ fuit olim Samaria. excepto digito q̄ mōstrauit x̄pm̄ q̄ cōburi nō potuit in illo igne. z hec cōbustio facta fuit ab infidelibꝫ iubēte Juliano apostata: eo q̄ ad eiꝰ tumulū multa miracula fierēt. Secūdo ad significādū q̄ iuxta x̄pi dictū ipe erat lucerna ardēs z lucēs. in q̄ docemur ipm imitari in lumine fidei z ardore charitatis vt possim⁹ in celo ꝫgaudere. Unū Bern̄. i ser. hodierno. Quid ꝓdest iohānē ꝑconꝫ tor z rātis extollere si negligim⁹ ipm in moribꝫ imitari. Tales essem⁹ sic̄ q̄ laudāt pugillātes z ipi pugnare nō audēt. Tertio solēnisat ecclia festū Johānis octauas celebrādo. q̄ docemur ꝓseuerare vsq̄ in finē vite tpis nūero septēnario diez̄ z etatū currētis vt ad octauū felicitatis q̄ post hāc vitā ꝓmittit̄ ꝙeniamus. quoniā dicēte saluatore Matth. xxiiij. Qui ꝓseuerauerit vsq̄ in finē: hic saluus erit. O q̄ hō x̄piane recogita hec in hodierna celebritate. O pctōr noli perire cuꝫ diabolo: sꝫ sanctos imitari stude penitētiā agēdo. ꝑcepta fidei ac charitatiꝫ seruādo z ꝓseuerādo.

¶ F Circa secundū ꝑncipale de nobilitate q̄ iohānis nativitas extitit dei munere illustrata sic ꝓ ꝫclusiōe. q̄ ipa iohis nativitas hodierna mira nobilitatiꝫ ꝓrogativa a deo extitit illustrata ꝙ plurima incōmoda q̄ hō cōiter icurrit ex culpa. Declarat ex pluribꝫ incōmodis z defectibꝫ q̄bus nascimur. ¶ Primꝰ defectus. q̄ hō nascit i īmūdicia scz peccati z ira scz dei ac beatoꝝ angeloꝝ. Eph. ij. Oēs nascimur inquit filij ire. Et hoc claret in pueris q̄ sine baptismo moriūt q̄s deꝰ nūq̄ admittet ad visionē sue faciei. nec assumentur ad ꝫsortiū angeloꝝ. z hoc ꝓpter īmūdiciā peccati originalis. de q̄ Ps. Ecce em̄ in iniq̄tatibus ꝫcepꝰ sū z in pctis ꝫcepit me mater mea. Unde Bonauē. in quodā ſmōe dicit. Ue nob boibꝰ q̄ in pctis nascimur: in pctis viuim⁹: in pctis morimur: z nescim⁹ vtruꝫ saluabimur aut dānabiꝫ

mur. Si aũt p̃mi pentes ꝺ̃tra deũ nõ peccassent nil bonꝝ incurrissemus: sed in innocẽtia nati fuissemus ⁊ in ea virtissemus: ac viui in patriã translati fuissem⁹. nec dãnatiõis eterne piculũ timuissem⁹. Nã vt Grego. iiij. moral'. dicit. Si parentẽ p̃mũ nulla putredo pcti corrupisset neq̃z ex se filios gehẽne generasset. Sz hi q̃ nũc p̃ redẽpto/rẽ saluãdi sũt soli electi ab eo nascerenť. Dec ille. Lõtra hũc defectũ peccati originalis in natiuitate iohes speciali p̃rogatiua sanctus fuit. ¶ Secũdus defect⁹. qz hõ nascit plorãs cuz vagitus mestícia. Nã Solin⁹ de mirabilib⁹ mũdi li. ij. ca. viij. dicit. Nascentiũ vox p̃ma vagit⁹ est. Nã letície sensus vel signũ differt vsq̃z in q̃dragesimũ diẽ. Sol⁹ eñ Zoraſtes q̃ postea rex fuit babylonioꝝ eadẽ hora q̃ natus est legit risisse. nec ꝺ in natura ei bonũ p̃tẽdebat. futur⁹ eñ fuit magi carũ artiũ p̃mus inuẽtor. Sed vñ vel quare est hoc q̃ pueri recẽter nati plorant. ⁊ vsq̃z in q̃dragesimũ diẽ letície vel iocũditatis signa nõ ostendũt. Rñdeť qz nascunť ad miseriã. Ista ẽ cõmunis cãtilena oim p̃ma a vel e. ⁊ sic masculi deplorant ade peccatũ ⁊ miseriã eius. femine eue offẽsam ⁊ ignominiã. Vñ Bern̄. de ꝓsiꝺ. li. ij. dicit. q̃ hõ ideo nascit cũ fletu. qz breui viuẽs tpe repleť multis miserijs. Si q̃ querat. Quis est q̃ natus mox ꝓberat anteq̃z loquit. Rñdet Aug. q̃ puer nõdũ loquit et ꝓberat. s. plorատu q̃ iã ad miseriam nascit ⁊ morte amara finiet. Et tũc etiã q̃libz in vltimo exalatõis spiraculo habet dolorosam secundã cantilenã finalẽ videlicet ff q̃ efflat spiritũ suũ. O ergo q̃z stulti qui hec duo extrema vite miserabilis nõ bene curant vt penitentiã agant sed ducũt in bonis dies suos ⁊ in pũcto ad infernа ꝺescendũt Job. xxj. ꝺ vere beati qui lugẽt horũ recordañ. qm̃ ipi ꝓsolabunť ⁊ Matth. v. Nã si adam nõ peccasset iocũꝺe nati fuissem⁹ in paraꝺiso sine oñi dolore parẽtũ. ⁊ viristemus sine miseria nunq̃z morituri. Nũc aũt p̃ erulatu miseri nascimur ⁊ ploram⁹. Vñ Marim⁹ in ffmõe dicit sic. Null⁹ ignorat oẽm puulũ materno ab vtero ꝓdeuntẽ mestis ꝓcrepare vagitib⁹. Sol⁹ Johãnes baptista vltra legẽ cõmunẽ leticie erultatiõe natiuitatẽ suã p̃uenit q̃ p̃usq̃z nascerenť ꝓbetauit. ¶ Tertius defect⁹. qz hõ nascit cum stultícia. Nã ignorat bonũ ⁊ malũ. ꝓuer. xxij Stultícia colligata est in corde pueri. Et hoc p̃pter carentiã vsus rõnis. Sed querit ꝺe statu innocẽtie. Nũquid tũc pueri nati mox vsũ ratiõis ⁊ mẽbroꝝ habuissent. Ad q̃ rñdeť fm magistꝝ ⁊ doctores cõiter in. ij. ꝺi. xx. q̃ pueri i paraiso nati fuissent puuli mẽbris. ⁊ suo mõ sensu ac intelligẽtia impfecti vt in illis expectareť etas ad ambulandũ ⁊ loquendũ sicut ⁊ in nobis mõ. ⁊ sic p̃ interuallũ tpis sensu ⁊ cognitione p̃ficiebant vsq̃z ad perfectũ. Et vt dicit Aug. ibiꝺẽ. Licet deus potuerit eis p̃stare q̃ multis animalibus p̃stitit. quoꝝ pulli q̃uis sint paruuli: tñ mox vt nascũť currũt ⁊ matres sequũť. Jamẽ cõiter doctores dicũt. q̃ hoc eis p̃stitũ nõ fuisset vt mox nati vsũ membroꝝ plenũ ⁊ ratiõis habuissent. Et hoc fuisset in eis nõ ꝓpter vitiuz nature sicut in nobis: sed p̃ ꝓditione nature nobilisq̃z cõplexionis ⁊ tenerrime in puericia. Verũtamẽ putať q̃ in ipis vsus mẽbroꝝ ⁊ rõnis fuisset acceleratus vt non expectareť tanta etas ad hec sicut in nobis. Beatus iohãnes in hoc extitit p̃uilegiatus. qz in vtero positus dñm iesum in vtero virginis positũ cognouit ⁊ exultauit. ⁊ sic fm quoꝺã vsus rationis tunc in eo acceleratus fuit instinctu spiritus sancti sicut canit in officio. Accelerať ratio in puero nonduz nato instinctu sacri pneumatis sibi dato. nouit p̃sentẽ dñm in virgine claim latentẽ adorauit cũ iubilo. De hoc latius sermõe. iiij. ¶ Quartus defectus. quia homo nascit cõmuniter cũ imbecillitate ⁊ impotẽtia adeo q̃ puer natus in nullo se possit iuuare vel defendere vt videmus. Querit. Nũquid in paraꝺiso potuisset se hõ in puericia a nociuis iuuare vel cauere. Rñdetur fm doctores sup. ij. vbi supra. q̃ p̃mo ⁊ p̃ncipaliter p̃ diuinã puidentiã. postq̃z per parentũ curã ⁊ per ꝓpriã tandẽ prudẽtiã ibi homo p̃seruatus fuisset ne pateret lesionez ab aliq̃ duro: pura gladio: ligno: lapide: ferro vel alio extrinseco: vt estu: frigore: aere ⁊ alijs. Diuina enim puidentia sic tuebať vt nil ei occurreret ex improuiso a quo lederet. ⁊ sine lesione sensisset calorẽ et frigus in maxima tẽperantia p̃ congruitate sanitatis. Beatus iohãnes tanta dei dono fortitudinẽ ⁊ potentiã virtũ accepit vt in vtero matris se exultando moueret ad xp̃m adorandũ. Et tãdem quinquẽnis: vel fm alios septẽnis puerul⁹ desertũ intraret ⁊ ibi heremiticaz vitam vsq̃z ad triceſimũ annũ duceret. nec tam tenera natura in tanta lederetur asperitate in arduo antro deserti manendo inter feras et bestias ac scorpiones sociatus. locustis ⁊ melle siluestri ⁊ aqua sine pane ⁊ oñi cocto vl' potu inebriatiuo pastus dura ⁊ aspera veste nõ calefactiua sz de pilis camelorꝝ indutus. ꝺ ergo homo q̃ delicate nutris corpus tuũ in vitijs cũ sis viribus fortis nõ vis ieiunare etiã quãꝺo teneris. vide quõ in iudicio cõfunderis per hũc puerũ.

¶ Circa tertiuz p̃ncipale de felicitate. ꝓ cõclusione sufficiat illud q̃ eccl'ia canit diẽs. ꝺ nimis felix meritiq̃z celsi nesciens labẽ niuei pudoris prepo. m. here. qz cul. va. zẽ. Serta terdenis a. c. a. c. ꝺ. q. t. c. c. f. t. sacer ornãt. patet in hymno. Ad quod applicentur miracula. Legitur q̃ eius intercessione deus defendit terram vel ciuitatez ab hostibus. Nam vt habetur in legenda. regina longobardorũ construxit ecclesiaz in honore sancti Johannis baptiste. Tunc̃z proceden te tempore Constantinus imperator inuadere disponeret illam terram de eritu belli consuluit quendam virũ sanctũ: cui oranti nocte respon/

De sancto Johanne baptista

sum est. Johāni regina eccl'iam ꝓstrurit. z ipse ꝓ longobardis ꝓtinue intercedit. z iō supari ñ pñt Hoc idē miraculū testaf Paul⁹ in hīstoria longobardō. Itē ei⁹ intercessionē inuocādo iuuat i pculo mortis. Nā refert Grego. in. iij. li. dyal'. de q dā pſbytero noīe Sācrulo. quē lōgobardi adiudicauerūt neci capite plectēdū. z ad id pficiendū elegerūt fortē virū lictorē: cui⁹ cuz gladiū vidisset Sācrulus dixit publice. Sancte Jobes suscipe ictū. Et ecce statim man⁹ carnificis in alto rigue rūt vt gladiū nullaten⁹ mouere posset. Mirant de hoc longobardi iussus vt surgeret Sanctulus: surrexit. petitusq; vt ipm carnificē sanaret pstito iuramēto q de cetero nullū xpianū feriret. ipm carnificē vir dei Sanctul⁹ orādo sanauit z statim brachia deposuit. Nec sufficiāt. O ḡ charissimi accedam⁹ hūiliter supplicātes vt dñs ihesus ipius beati Jobis meritis z pcib⁹ det nobis gr̄am in pſenti z gl'iam in futuro Amen.

De scō Johāne baptista Sermo secūdus scz de eius magnitudine sanctitatis.

Amen dico vobis a nō surrexit inter natos mulierū maior Johāne baptista Matth. xj. ca. Verba sūt redēptoris nostri q̄bus sanctitatē Johānis magnā cōmēdat xps dñs. qō pertinet ad maximā laudē Johānis. qz vt ait apl's. ij. Cor. x. Nō q seipm cōmēdat ille ꝓbatus est: sed quem de⁹ cōmēdat. Magnū q̄ppe est q Johānes laudatus est z magn⁹ reputat⁹ a sanctis hoibus in terris. s. a patre suo dicēte. Tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis. pībis em̄ ante faciē dñi zc. Et ea vicinis ac cūct' audiētib⁹ miracula in ei⁹ natiuitate dicētib⁹. Quis putas puer iste erit zc. Sz multo maius est q ab angelo dei gabriele cōmēdat fore magn⁹ di. Erit em̄ magn⁹ coz̄ dño Luce. j. Maximū vo ēq ab ipo altissimo filio dei qui oīa nouit z ꝑma vitas est pdicat z cōmēdat Johānes fore maxim⁹ inter oēs q̄si cū iuramēto: vt hec cōmēdatio reddat magis ꝓbata z gl'iosa ac firma: dicendo sic. Amen dico vobis nō surrexit maior zc. Iurta q̄ verba tria mysteria notabim⁹ ꝓ b fmōe fm qō cōmēdat de tribꝫ magnalib⁹.

Primo de magna sanctimonia: ibi. Non surrexit maior.

Secūdo de magna gratia: ibi Johāne. qō interpstat in quo est gratia.

Tertio de magna gl'ia. qz baptista xpi. Et ḋa hoc sequit ad priora.

Circa pmū de sanctitate magna Jobis q̄rit. vtz Jobes baptista p̄ ceter' sanctis sit maior iurta hec verba saluatoris. Inter natos mulieruz nō surrexit maior iohāne. Quib⁹ clare excipit virgo maria ꝓ hoc q dicit Inter natos: sub genere masculino. Et xps in hoc q dicit mulierū: nō virginū fm Rabanuz. Sed vtrū oibus alīs post hos sit maior ē dubiū. Declarat. Aliqui em̄ sūt q̄ pferunt iohannē baptistā oibus post xpm: z beatā virginē mariā ꝓter verba pdicta saluatoris. sup que Ambr'. dicit sic. Puto inquit q oēs sancti q̄tū ad subtilitatē diuini iudicij inuicem sibi sūt aut inferiores aut priores. Et quo intelligimus qm̄ q maiorē se nō habet: oibus maior est Et infra dicit q iohānes oibus sanctis ē maior: cui solus xps est por. Suo mō simili sentit etiaz Bern̄. in sermōe hodierno ex ipis vbis xpi. Sz ipa vba xpi nō cogūt sic credere q Johānes baptista sit simpliciter maior oibus alīs. qz Luce vij. dixit xps sic. Dico em̄ vobis. maior inter natos mulierū ꝓpheta iohāne baptista nemo ē. Et quo claret q ista cōparatio facta est quo ad ꝓphetas pcedētes. Un Hiero. sup Matth. Nō ceteris ꝓphetis z patriarchis: cūctisq; hoib⁹ pculit xps iohānē: sed ipm ceteris coequauit. Ytra etiā dicit q xps nō negat q̄n eēlis surrexit iter natos mulierū. Et hāc sentētiā cōiter docē. sequūtur. Item alij opinati sūt q petrus apl's sit maior. qz ipm xps pfecit toti eccl'ie xpiane quā adeo dilexit vt se ipm ꝓ eius redēptiōe tradiderit in mortē. Sz electio debet esse fm sanctitatis pēminētiā. peccatā em̄ q nō eligit meliorē ad quācūq; eccl'iasticā plationē: vt ptz p Hiero. viij. q. j. Licet g̃. Un petr⁹ videf sanctior. Sed nec istud cogit sic credere. qz eligi debet ad plationē nō ille q est simplicit⁹ melior vel sanctior. sz q est melior fm qd: hoc est pro tali platiōe administrāda. Nā pōt q̄s esse melior z sanctior fm deū: q tamē nō est melior ꝓ plationis officio. Patent hec fm Henri. de Hanō. in iij. q̄dlibeto. q. xxxij. z cōiter alios docē. Un Petrus erat inter apl'os melior ad plationē: q licet peccauerit xpm negando: nihilomin⁹ ipe est electus. qz p etate z regimine eccl'ie ipe erat aptissimus. Deniq; alij opinati sunt q Johānes euangelista z apl's sit maior oim quia a xpo extitit p̄dilectus oibus z in fratrē adoptatus ac sanctissime sue matri in filiū cōmēdatus. Sed constat q q est melior z sanctior ille ē coz̄ deo acceptior z amabilior: cū magis bonū sit magis diligēdū vj. topicoz. g̃ zc. Sz nec istō cogit. qz q xps dñs iobem euāgelistā mag⁹ dilexit p ceteris b fec ꝓphetis significationē fm Bonauen. sup. iij. di. xxxij. q. ar. xlti. Nā p iohannē significari voluit vitaz cōtēplatiuā que pmanet. z actiuā que trāsit per pectū est. Sequere me. s. in actionibus laboriosis. Johanni vero. Sic eū volo manere. Et quia cō tēplatiua vita ē iocūdior z dulcior. iō ad significādū differētiā hui⁹ vite duplic⁹ xps familiarius exhibuit se iobi q̄z petro. z in hui⁹ etiā signū cōmisit matrē iobi. sz curā pastoralē petro. Et sic ptz.

Pro rñsiōe g̃ ad questionē noto tres ꝓcipuas regulas ex dictis Bonauent. vbi supza. et ali⁹ colligendo. Pria regula dī diuie charitatis. s. q q̄cūq; finaliter maiorē charitatē habuit

in terris ille est altior sanctus in celis. Et hoc in/quit Bonauētura dico q̄tum ad magnitudinē p̄mij substantialis que rñdet radici charitatis. Nā q̄tū ad decorē aureole q̄ rñdet ꝓtinētie ꝗgia li nō est incōueniēs Jobem pponi Petro vl' etiā aliū ꝗginē multo iferiozis sctitatis. Silr i alijs accidētalibꝫ nō est incōueniēs Jobez baptistā eē maiorē istis. s. i sctificatōe in vtero. i innocētie pu ritate. in austeritate vite z ꝓsilibꝫ. Sed q̄m essen tiale multo dignꝰ z melꝰ est accidētali. vt patz vij. metapb. ḡ magnitudo sctitatis potissime cō sistit i magnitudie charitatis cui rñdet p̄miū es/sentiale. Hinc Bern̄. sup Cañ. serm̄. xxviij. dicit. Quātitas cuiuscq aie extimat̄ ō mēsura charita/tis quā habz. vbi gr̄a: q̄ multū habz charitatis magna. q̄ paruū pua: q̄ nil nihil est. Hec ille. Et sic patz hec regula. ¶ D Scōa regula ōz indif finibilitat̄. s. q̄ ds sctōꝝ maior sit in ꝓspectu dei nō pōt i hac vita sciri. nec debz temere diffiniri sz in gl'ia futura habz videri. vñ Bonauē. vbi sup dic̄ q̄ fm qd aliq̄ diuersimode afficiūt̄ p̄ponūt Jobem Petro z ꝓsil' quēcūqꝫ eoꝝ alci. Alij sen tiūt ecōuerso. si ds coꝝ apud deū fuerit charior finalit̄ ꝫ melꝰ sciemꝰ in gl'ia. z melꝰ ē expectare q̄ hoc temere diffinire. hec Bona. Et rō: q̄ non possumꝰ scire gdū charitat̄ eozūdē. Unde nō debe mus de hoc curare ds sctōꝝ sit maior sz conādū est nob eoꝝ quelibꝫ vt possumꝰ imitari i vtuti/bus. q̄m vt ait Aug. i ser. de marty. Qui sctōs in q̄ntū potuerit noluerit imitari ad eoꝝ bitudi/nē nō poterit puenire. Ad id aūt legit miraculū in legēda vite sctī Jobis baptiste q̄ erāt duo docto res theologi q̄ꝝ vnꝰ Jobem baptistā. alter Jo/bānē euāgelistā pferebat. Tādē sup hoc dispura toē ꝓposita q̄libꝫ valde sollicitꝰ erat auctes z effi/caces rōes p̄ sua ꝓbatōe inuēire. Aduenīēte autē disputatōis die q̄libꝫ sctōꝝ emulatori suo appa ruit di. Bñ ꝓcordes sumꝰ in cel' de nob nō dispu tetis i terr̄. Tūc illi sibi adinuicē z etiā i populo publicauerūt z deū bñdixerūt. ¶ E Tercia re gula idemnis disparitat̄ quā ponit Bre. xxxiij. li. moral'. scz q̄ vnus ds q̄ꝝ btōꝝ iuxta dispar meri tū dispare habz excellētie locū. sz eiusdē disparita tis nullū sentit dānū. Et buiꝰ rōem subdit di. qz tātū q̄sq̄ de illa bitudie pcipit q̄ntū sibi sufficit Exēplū. q̄uis amphora minꝰ capiat de vino q̄ꝫ doliū magnū. tū ex ꝫ nullū dānū anfora habet. qz z ipa. p̄ sua capacitate plena est sic̄ z doliū ple nū est. Alia etiā rō: qz vt idē Bre. dicit. z Richꝫ. su p. iij. In patria q̄libet tārū gaudet de bono alte/rius q̄ntū de ꝓpo. et qđ in se q̄sq̄ nō accepit i alio se ꝫ accepisse exultat. ḡ z̄c. Ad ꝓpositū ḡ sufficiat nobis credere fm vitatē euāgelicā quēlibꝫ horū sez tā Petrꝫ q̄ꝫ Jobem q̄ꝫ baptistā esse magnū sā ctū. nec debemꝰ disputare ds coꝝ maior sit. sed eos venerari debemꝰ z imitari vt ad eoꝝ ꝓsorti um pueniamꝰ. Nec eis placet q̄ temerarie vnū alteri pferamus cū hoc nesciamus. nec dānū ha bent ex disparitate vt patuit: imo q̄cḋ honoris vni impēdimꝰ singuli gaudēt tāq̄ sibi ipendisse mus ꝓpter mutuā charitatē: sicut patz in exēplo de mēbr̄ hūanis. Q ḡ bō rp̄iane disce exēplo ho/rū deū diligere vt cū eis in celis habeas gaudere. ¶ E Circa sc̄m p̄ncipale sit ꝓ ꝓclone q̄ sctūs Jobes bap. ex ipa nois ꝓgruētia claret fore excel lens in gr̄a. Nā Jobes interꝑtat̄ dñi gr̄a vl' in q̄ est gr̄a fm Hiero. Un̄ Simon de cassia sup illō Jobes est nomē eiꝰ. O magnū nomē inq̄t quod patri restituit vocē: gaudiū vicinis: ppl'o sacer/dotē. Et Hugo de sctō vict'. dic̄. Puer vocat̄ Jo hānes z nasc̄t de p̄fe muto. qz sic gr̄a dei nasc̄t in nobis q̄n muti silentiū mēt̄ tenem⁹. i. trāquil litatē cordis ab oīni euagatōe mētis retinemus. Muerit hic. vñ ꝓgruebat p̄cursorē Johannē a gr̄a noīari. Ad qō rñr ꝫz doc. q̄ ꝓp̄ tria maḡlia.

Primo ꝓpter gr̄e altitudinē
Scōo ꝓpter gratie amplitudinē
Tercio ꝓpter gratie multitudinē

Prio ꝓp̄ gr̄e altitudinē. qz ipse tā altā gr̄am est a deo ꝓsecut̄ vt i vtero mr̄is spūsctō repleretur. Lu. j. Spūsctō replebit̄ ex vtero mr̄is sue. qō fu it valde mirabile. Et vt tēpus gr̄e ipe initiaret p mo p̄dicādo gr̄az xp̄i z p eū pctōꝝ remissionez ac gl'ie collatōz. vt ptz Mat. iij. z Mar. i. Secūdo ꝓp̄ gr̄e amplitudinē. vñ fm Bedā ideo deꝰ ꝫ noie voluit ipm vocari. qz p eū datur̄ erat g̃/tia pentibꝫ z ppl'o. Tā amplā eiꝰ z largā gratiā Jobes est a deo ꝓsecut̄ vt nō solū ipe plenꝰ esset dei gr̄a sed z vteꝝ parētū p eius gratie redūdā/tiā gr̄am ꝓberādi acciꝑet. z p eū populꝰ deo essz recōciliādus. sicut p̄dixit angelus Lu. j. Ter/cio ꝓpter gr̄e multitudinē: qz ei deus dedit gr̄az omniū genez̄ z ordinū sanctoꝝ. s. patriarchārū quibꝫ hec g̃tia data est vt ipis de xp̄o esset p̄miss/sio facta. q̄. s. patres genealogie xp̄i existerēt. Un̄ Gen̄. xxij. dixit dñs Abrahe p̄triarche. In semine tuo bñdicent̄ oēs gentes terre. hoc est in xp̄o. quā gr̄am habuit Johānes: quia fuit de ꝓpinq̄tate z ꝓsanguitate xp̄i. vt patet Lu. j. Et in sup patrinꝰ christi in baptismate: qz ipse baptisauit christuꝫ Mat. iij. z ꝓseq̄nt̄ videt̄ esse patriarcha christia/norū spiritualis: qz omnes christiani baptisant̄ p spiritū christi cuiꝰ patrinus est Johānes. Jterꝫ ꝓpheteꝝ gratiā habuit Johānes. qz fuit plenus gratijs ꝓphetie tā de ꝑterito q̄ꝫ p̄senti z futo occ/tis. imo fuit plꝰ q̄ꝫ ꝓpheta. quia nō solū predixit christū vt alij ꝓphete sed etiā in vtero posit⁹ ipm cognouit z tandē digito demōstrauit. Un̄ canit eccl'ia. Leteri trm̄ ceciere vatū corde p̄sago iubar affuturū. tu q̄dem mundi sce. au. indice prodis Jtē apostoloꝝ gr̄am habuit: qz sicut apl's ꝓfir/mati in gratia christū p totū mundū p̄dicauer̄t baptizantes eos in nomie p̄ris z filij z spiritussā cti. Matḃ. vlti. Sic Johānes ꝓfirmatus in g̃/tia p̄dicauit xp̄m baptizando quosq̄ in eius no mine. Jtē martyꝝ: qz martyrij aureolam habet.

De sancto Johanne baptista

Itē ꝓfessoꝝ. qz austeritatē penitētie sūmā tenuit in heremo viuēs: vbi ꝑ lecto nudā terrā habuit: ꝑ vestimēto pilos camelorꝝ z cilitrū: ꝑ potu vinū z siceram nō bibit: sz aquā solā: ꝑ cibo habuit ñ panē vel aliud aliqd coctū: sed locustas z mel silue stre. Matth. iij. ¶ Sz qd intelligat noīe locuste z mellis siluestris. Ad hoc Arnolphꝰ gallicanꝰ epūs. z ꝓcor. Ayra. dicūt. q ī deserto iudee sūt qdā pua animalia in modū digiti manꝰ volitātia ꝑ modū saltꝰ vt solēt locuste: q̄ cocte cū oleo pauperē ꝑbēt victū. z hec dicunt hic locuste. Mel autē siluestre fm Ayrā ē mel qđ ibi repit in truncis arborū. Vel fm Rabanū z Arnolphū sūt folia arborꝝ q̄ rundā inibi existētiū alba vt lac z mellini saporis q̄ manibꝰ fricant z edunt. Et sic ptz. Itē heremitarꝝ z religiosorꝝ oīm gr̄az habuit Johānes. dū pentes z oia reliqt z in heremo religiose vixit in votis tribꝰ. s. obedientie paupertatis z castitatis. Itē doctorꝝ z p̄dicatorꝝ gr̄am habuit. qm̄ optimꝰ p̄dicator z doctor extitit: inchoādo eo mō q̄ z ipe xp̄s. s. a pnia z regni celestis reꝑomissione. Penitētiā inq̄t agite appꝛopinq̄bit em̄ regnū celorꝝ. Matth. iij. Et ipe ad salutis viā docuit oīm generū homies. Primā q̄dē regulā salutis posuit nobilibꝰ ac p̄ncipibus militaribꝰ ac stipēdariis Luce. iij. interrogātibꝰ cōcludēdo in tribꝰ capl'is dī. Neminē ꝓcutiatis. i. neminē vi vel potētia iniuste opp̄matis. Ecce p̄mū capitulū ad qđ ipi tenētur. Nemini calūniā faciatis. s. iniuste iudicādo. Ecce scōm. Cōtēti estote stipēdijs vr̄is. s. vt exactiones indebitas z oneroſas sup subditos nō exigatis. Ecce tertiū capitulū regule eorꝝ. Videāt g̃ dñi quō bec seruāt. Secūdā rēgulaz posuit ciuibus diuitibꝰ ip̄m interrogantibꝰ qđ facere debe rent vt saluenť: dī. Qui habet duas tunicas det vnaz nō habēti. z q̄ habet escas sil'r faciat. z sic de alijs supfluis. Tertiā regulā mercatoribꝰ negociatoribꝰ artificibꝰ z publicis officialibꝰ: vt sunt theloneariī: dicatores z decimatores z similes d. Nihil ap̄lꝰ q̄z qđ ꝓstitutū ē vob faciat. ꝑ qđ ītercidit oēm fraudē z iniustū lucrū. Quartā regulā posuit generalē oīb cōiter hoīb dī. Facite digꝝ fructꝰ pnie. tā em̄ securi ad ra. posita ē. Hec Lu. iij. Itē virginū gr̄am habuit Johes. qz mēte z carne virgo purissimꝰ p̄mānsit. O ve g̃ magne sctitatis magneqz gr̄e vir beatū iohānē baptistaz merito oīs bō pctōr ꝑ eiꝰ merita ꝓfidere pōt q̄ gr̄am impetrare valeat apd̄ misericordē ihesū. Ip̄m ergo charissimi veneremur patronū.

¶ Circa tertiū p̄ncipale d magnitudīe eiꝰ gl'e tres q̄stiones occurrūt vt sic magnificatur gl'a eiꝰ

Prima q̄stio de ordine ad quē est assūptus.

Scōa de sede ad quā est intronisatus.

Tertia de felicitate q̄ est p̄dotatꝰ.

Pria q̄stio. ad quē ordinē angelorꝝ brūs iohes ī gl'ia ē assūptꝰ. Ad qđ rñdet fm Fran. Maro. in suo sermōe. q̄ ad ordinē supmū. s. seraphicū. Dō ptz pmo ex sctitatis eiꝰ sublimitate. qz ipe fuit vnꝰ de maximis sctis vt iā supꝰ dictū ē. Et qz de q̄libz ordine aliq̄ ceciderūt vt colligit ex dict̄ bti Anſ. q̄z in locū succedūt hoies scti fm meritoꝝ suoꝝ q̄ntitatē: ita q̄ minores cū inferioribꝰ z maiores cū superioribꝰ in sorte singulorꝝ ordinū angelorum deputanť. sic docet Grego. in omel'. Accesserunt ad ihesū publicani ꝛc. g̃ ꝛc. Scōo ptz. qz xp̄s iohānē cōpauit lucerne ardenti z lucenti Joh. v. Ille erat lucerna ardēs z lucēs. Et qz fm beatū Dyonisiū de ange. hierar. sūmꝰ ordo. i. seraphin dicūtur ardētes incēdio. s. amoris diuini. g̃ Jobes ē in illo ordine. ¶ Scōa q̄stio. in q̄ sede beatꝰ iohānes ē intronisatꝰ. Rñdet fm Fran. Maroñ. vbi sup̄. q̄ quidā dicūt ip̄m esse in sede p̄mi angeli. i. luciferi. qz in illa sede nō ꝓgruit xp̄m. qa xp̄s sedet ad dextrā maiestatis ī excelsis melioꝛ oibus angelis effectꝰ Heb. j. Xp̄i g̃ sedes nō ē in ordine angelorꝝ sz sup oēs. Nec etiaz ibi ꝓgruit esse b. v̄ginē mariā. qz z ipa exaltata ē sup oēs chorosq̄ agelorꝝ vt eccl'ia cāit. Nec ibi ꝓgruit cē aliquē sanctū ipo iobe minorē. qz lucifer habuit sedē super oēs angelos. Ut em̄ ꝑbat mgr̄ fm Grego. z scripturas. lucifer vnꝰ fuit oīb excellētioꝛ cadentibꝰ nec inť stātes aliqs fuit eo dignioꝛ: vt ptz li. ij. di. vj. ca. j. ꝑ magistrū sentētiarꝝ. Nō ē g̃ rōnabile q̄ illā sedē aliqs minor iobe babeat. Itē nec ꝓgruit ibi locatū fore aliquē eq̄lē iobi. qz fm doctrinaz Dyonisij li. de ange. hierar. cāta ē inť btōs dispāritas vt oīmoda eq̄litas in eis inueniri nō possit sz singuli a singulis illuminenť. Cui⁹ exēplū ptz in facie hūana in q̄ oīno sil'es nūq̄z duo homies pñt repiri fm qđ ait pbs ī pbleu. Et iō putať q̄ illiꝰ p̄mi sedes angeli sit repata ꝑ iobis baptiste intronisationē. Sz qm̄ vt dictū ē p̄mo articulo huiꝰ fmōis: nō ē certū q̄s sctoꝝ sit maximꝰ oīm post xp̄m z beatā v̄ginē mariā. Et iō nō est certū vtr̄ iobes baptista vel iobes euāgelista aut beatus petrꝰ vel forte aliqs aliꝰ maximꝰ sanctꝰ sit ī illa sede p̄mi angeli. nec h̄ debemꝰ temere diffinire. Possumꝰ tm̄ pie credere q̄ aliqs istoꝝ p̄dictorū maximoꝝ sctoꝝ sit in illa sede collocatꝰ: vl'z baptista: vel iobes euāgelista: vel petrꝰ. Naz isti sūt p̄ alijs magr̄ digni h̄ honore vt sint ꝓpe xp̄m p̄ certer sz baptista tāq̄z xp̄i patrinꝰ. z iobes euāgelista tāq̄z frater xp̄i spēalissime adoptatꝰ. z petrus tāq̄z xp̄i vicariꝰ. Sed qđ hoꝝ sit in ipa sede p̄ma videbimꝰ in pria. ¶ Tertia q̄stio q̄libꝰ felicitatibꝰ sit iobes dotatꝰ. Et dr̄ cōiter fm docē. z p̄cipue Fran. Maro. q̄ oīb illis q̄s habet sūmꝰ ordo angelorꝝ p̄mo qdē qz habet clariorē deitatis visionē z fruitionē dulcedinis ampliores ꝓ charitatis sūmā ardorē ꝓpter imediatā ꝓpinquitatē. Scōo qz oēs alij inferiores ab ipo accipiūt illuminationē fm Dyoni. Tertio qz habet in se oēs ꝓfectiones inferiorꝝ ordinū: vt dic̄ Isiō. de sū. bo. Jobes q̄ppe habuit ꝓfectionē seraphin in ardēti charitate. qz erat lucerna ardens: vt patuit. Habuit etiā cuz cherubin plenitudinē sapie, qz

xpm deū i vtero materno cognouit. Habuit cū thronis pfectionē iudicij adeo vt etiā regez hero dē z phariseos ac pncipes ofqz redargueret. Habuit etiā cū dñationib⁹ pfectionē platiois q oēs rectores instrueret p regimine: vt patuit. Habuit etiā cū pncipatib⁹ pfectionē officiolat⁹q istruxit oēs officiales ad salutē. Habuit etiā cū ptatibus pfectionē arcēdi demões. s. in baptismo suo q disponebat ad xpm. Habuit etiā cū vrtutib⁹ miraculoz vrutē: vt patuit in ei⁹ natiuitate z alijs sequētib⁹. Jtē cū archāgel' magna nunciauit. s. xpi aduentū. z cū angelis salutē cōiter oim vt patuit. O ergo charissimi depcemur Johannez vt oret p nobis Amen.

De sctō Johāne baptista Sermo tertius scz de eius ortu z sancta vita ac dignitate.

Quis putas puer iste erit. etcētera

Luce j. ℟ Hec vba dicta sūt de iohāne baptista de q̄ legim⁹ q̄ testimoniū scriptur habuit z laudis a tota sctā trinitate. Nā de⁹ pat ei⁹ magnā scriptē testat⁹ ē cū ipm angelo assimilauit Malach. iij. di. Ecce ego mitto angelū meum q̄ ppabit viā añ faciē tuā. Et exponit de Johāne q̄ baptisando z pdicādo ppauit viam fidei ad xpm. Dicit aūt angel⁹ nō natura sz ꝓpter vite sanctitatē qz angelicā vitā duxit in terris fm Ly rā. Jtē dei filius testimoniū fecit de eius sanctitate Matth. xj. di. Inter natos mulieꝝ non surrexit maior iohe baptista. Deniqz spūssctūs testat⁹ est ei⁹ scriptē p ora boim. s. zacharie di. Tu puer pphēta altissimi vocaberis: pibis em̄ zc̄. Et oim q̄ audierūt ei⁹ miraculosū ortū ac natiuitatē. vt em̄ testat sacrum euāgeliū posuerūt oēs qui audierunt in corde suo cōmēdañ. memorie dicen. Quis putas puer iste erit. q. d. valde magn⁹ erit cui⁹ causa subdit. Etem̄ man⁹ dñi erat cuz illo. i. virtus dei operatiua miraculoz i ei⁹ annūciatōe ꝓceptōe z natiuitate oñ soz. Nec Lyra. Ad laudē ip̄i⁹ merito accipiunt̄ vba pmissa p ꝑmone Jurta q̄ tria mysteria hic pseq̄ libeat. s. ꝓpter que merito oēs admirañ. possum⁹ dicere de iohāne Quis putas iste est qz man⁹ dei cū illo.

¶ Primū de ei⁹ ortu mirabili.
¶ Secundū de ei⁹ vita angelicali.
¶ Tertiū de eius dignitate pgrandi.

℟ Circa pmuz de ortu mirabili Jobis sit p documēto ꝓclusioīs q̄ fm sacrū euāgeliū claret iohānē p miraculū dei dono generatū. Nā Luli. scribit. q̄ zacharias pr iobis z elysabeth vxor illi⁹ erāt ambo iusti añ deū incedētes in oīb⁹ mādatis dñi sine q̄rela. s. qz nulli nocebāt sz pacifice ꝓuersabant. z nō erat eis filius eo q̄ elysabeth esset sterilis z ambo ꝓcessissent in dieb⁹ suis. Et sic duplici ex causa carebāt prole. Una causa erat specialis in elyzabeth. s. sterilitas. Alia cōis in vtroq̄. s. senect⁹. qz ꝓcesserāt i dieb⁹ suis: ita q̄ trāsierat tēpus generādi in pre z ꝓcipiēdi in matre fm cursū cōmunē nature. Ex q̄b⁹ ptz iobis ꝓceptio miraculosa. qz nō fuit p naturā tm̄: sz p naturā gra dei adiutā. Nec Lyra. Simō de Cassia. Natura defecerat in parentib⁹ vt p nature legē nō possent generare: sz ex gra cooperante speciali. Sz circa hoc alique questiones occurrūt. p edificatiōe plurimoz de ipa sterilitate.

¶ Prima q̄stio de ei⁹ rōne.
¶ Secūda de remediatiōe.
¶ Tertia de gratuitate.

Prima q̄stio. Un̄ ē q̄ de⁹ alicui⁹ ꝓncipio claudit vteꝝ q̄b⁹ tm̄ puidz de ple in posteꝝ. Rūdet q̄ sterilitas ē i cōiugib⁹ q̄nq̄z ex malicia volūtaria. Nā Aug. xxxij. q. ij. c. Aliqñ. dicit. q̄ nō sūt ꝑe cōiuges sed meretrices z adulteri q̄ eo anio cōiūcti sūt vt plis generationē impediāt q̄ bonū matrimonij. vel q̄ venena sterilitatis procurāt: aut ꝓceptos fet⁹ intra viscera aliq̄ mō extinguūt. Nec Aug⁹. Un̄ talis ꝓditio vitiat matrimoniū fm doct. super. iiij. ita q̄ si apponat in ꝓtractu nihil agit. q̄ ē q̄ bonū plis. z iō ānullat matrimoniū. extra de ꝓdi. appo. ca. vl. Oñq̄z aūt sterilitas in priugibus nō imputat̄ p pcō. qz ē ꝑtervolūtatē ex aliq̄ cā vel naturali vel accidētali. Est tm̄ i obprobriū z pnij detrimētū nuptiaꝝ. qz dic̄ glo. Amb. sup Luc. j. Obprobriū ē mulieribus nō hie filios: nō hie pmia nuptiarū. ꝓ̄ q̄ ipe nuptie celebrant. sc̄z vt nūer⁹ electoꝝ in celo ipleat. Oñq̄z aūt ꝑ deus ipe facit q̄ claudit vteꝝ alicui⁹ ad tps vt postea mirabili⁹ denuo apiat. z nō credat libidinis ē q̄d nascit: sed ꝑ magis diuini muneris fore cognoscat. Oēs em̄ q̄s ex sterilib⁹ mulieribus recitat scptura esse natos: excellētes pueri legunt: vt patet de isaac nato ex Sara sterili vsq̄ ad. xc. annū Cui repromissa erat p xpm oim gētiū bñdictio. Jtē de Rachel sterili genit⁹ est Joseph dñs totius egypti. z Samuel sanctus ꝓpheta de Anna sterili. Sic z iohes baptista excellētissim⁹ sanct⁹ ex elyzabeth sterili. In his q̄ ꝓsolari possunt sterileꝝ.

¶ Secūda questio. Quid remediū debz adhibere. s. sterilis mulier vt habere possit prolem. Respōdet q̄ nullū aliud melius pōt remediū adhiberi q̄z deū orare p se z p alios sctōs viros. Sicut legit̄ de sancta anna. j. Reg. j. q̄ lachrymas fundebat cora dño. z Heli sacerdotē p orādo depcabat̄ p se. z sic plem sanctissimū Samuelē obtinuit. Sic z Rebecca que fuit infecūda: p oronē fusam a se z ab isaac ꝓcepit z peperit vt dicit Greg. Sic z sanct⁹ Joachim z Anna beatā virginē oratiōe obtinuerūt: vt ait Damascē. Un̄ stultissime z pessime faciūt ac peccāt qui in talibus remedia ab incātatricib⁹ requirūt. qz diabolus nō pōt plem dare boi. Sol⁹ em̄ de⁹ creat aniam humanā: vt ptz p magistrū in. ij. dist. xviij. ca. vl. allegās Aug. Dicimus ingt corpus tm̄ p priugij copulā seminari. creatōz vo aie solū

De sancto Johanne baptista

creatorē nosse: eiusq; iudicio corp⁹ cōpingi atq; formari in vtero: ac formato iā corpe aiam creari z infundi vt viuat in vtero hō ex aia ꝓstans et corpe. Nec z plura ibi. Nō pōt ḡ diabol⁹ vl' aliq̄ creatura p̄ter deū ꝓlem dare. qō etiā testat̄ p̄s. di. Qui finxit singillatim corda eorum q̄ intelligit oia opa eor̄. Sup q̄b⁹ ꝓbis Iero. sub anathematis vinculo ꝓdēnat illos q̄ dicūt aias humanas nō de nihilo singillatim a deo creari. Nec vbi sup̄. li. sentētia.

D Tertia q̄stio. Qualiter tā pentes q̄ steriles debeāt cū gr̄arū actōe ꝺo placere. Rūdet q̄ sic glo. sup Lu. j. dicit. Parentes magnas gr̄as debēt agere p ortu sc̄oꝝ filiorū sic fecerūt zacharias z elyzabeth. Et eadē glo. rōnē tāgit di. q̄ hoc ē magni meriti habere tales liberos heredes i celo. Subdit q̄z ibidem glo. di. sic. Diuinū ḡ munꝰ est fecūditas pentis. Agāt ḡ pentes gr̄as q̄ genuerūt. Filij agāt gr̄as q̄ genti sunt. Matres agāt specialiꝰ. q̄ honorant̄ p̄re mīs ꝓiugij. Stipēdiū em̄ sue militie sūt filij. hec glo. ptz li. originaliū. Deniq; steriles vt recōpensent sibi tale meritu⁹ debēt deo gr̄as agere p̄ sua volūtate: sic tñ q̄ ipi intēdāt fructib⁹ spūalib⁹ p̄ pietatis z misericordie opa. q̄ fructꝰ sunt ꝺo magis placidi q̄z carnales. Et q̄ forsitan deꝰ sic disposuit vt tales ꝓficiāt in spūalib⁹ fructib⁹ p̄ sua vtilitate salutis hoc mō. Uñ z p̄ter occupatōez circa ea q̄ ꝺi sunt viduitas p̄ferꝝ matrimonio. j. Cor̄. vij. Mulier innupta z v̄go cogitant q̄ dñi sūt vt sit sc̄ta spū z corpe. q̄ aūt nupta ē cogitat q̄ sunt mūdi. Et sic ptz q̄ bonꝰ deꝰ oib⁹ viā salutis

Circa secundū p̄ncipale de angelica vita Jobis q̄rit. vtr̄ Jobes sit merito vocatus ꝺi angelꝰ: cū em̄ fuerit mortalis hō sil'is nobis. vñ ḡ dici potuit ag̃elꝰ Malach. iij. Ecce ego mitto angelū meū añ faciē tuā. i. Johannē. Ad hoc rūdet Chr̄yſ. sup Matth. di. sic. Puto inq̄t si nō est audacie dicere q̄ gl'iosior est Jobes q̄z hō fuit z si, p̄ meritū v̄tut̄ angelꝰ est vocat⁹ q̄z si noie angelꝰ z natura fuisset. Angelꝰ em̄ hoc ipso q̄ angelꝰ ē nō tātū ē v̄tut̄ p̄miū q̄ntū nature, p̄rietas Iste aūt mirabilis ē q̄ in hūana natura angelicā trāsgressus ē sc̄itatē, z hoc tenuit p gr̄az q̄ nō habuit ex natura. Nec Chr̄yſ. Et q̄ dicto Chr̄yſ. tria possum⁹ accipe documēta. Primū ē q̄ hō x̄pian⁹ in gr̄a ꝺi existēs plꝰ debet gaudere z deo gr̄as agere p eo q̄ factꝰ ē hō q̄z si fuisset angelꝰ factus. q̄z q̄uis ex natura hō sit inferior creatura q̄z angelꝰ: tñ p gr̄am x̄pi hō ē plꝰ dignificatus q̄z angelꝰ. q̄m deꝰ factꝰ ē hō. Et q̄z p gr̄az pōt hō mītis p̄ferri angelis: p̄mia celestia acq̄rēdo. Unde Bern̄. Plꝰ gaudeo bone ieſu me angelis p̄ferri p tuā gr̄am q̄z fuisse angelū p naturā. Scōm documentū q̄ hō pōt sic viuere q̄ p sua sc̄itate merito reputet deꝰ angelꝰ, sic z btūs Jobes vocatus ē angelꝰ: nō q̄dē p naturā sz z p̄rietate sc̄tēvite z ꝓformis v̄tut̄

F Si aūt q̄ras. Que sūt iste v̄tutes q̄ ex boibus efficiunt angelos deī fm p̄rietates. Rūdet fm doc. Prima ē puritas. q̄z p̄riū ē angelis esse puros ab oi inq̄nam̄to peccati. Uñ Dyoni. dic̄. q̄ angelꝰ est speculū purissimū deiformis bonitatis. Qui ḡ a pctis se cauet merito angelicaz vitā ducit. Jobes fuit purissimus. Unde Chr̄yſ. dic̄. Cōuersatio Jobis oim hominū vitā faciebat culpabilē appere. q̄c̄adm⁹ dū si videris albā vestē dicis. Satis cādida est. Si v̄o posueris eā iuxta niuez: incipit tibi sordida appere: etsi v̄e sordida nō est. Merito ḡ p̄ sua puritate Jobes vocat̄ angelꝰ dei. Sc̄a virꝰ est hūilitas. q̄z angeli sunt tā hūiles vt cū sint creature nobilissime: nō tamē dedignant̄ ministrare inferioribus. s. hoib⁹. Heb. j. Oēs sunt administratorij spūs in ministeriū missi, p̄ter eos q̄ hereditatē capiūt salutis. Per hūilitatē ḡ hō efficit angelic⁹. q̄z vt dicit saluator Lu. xviij. Qui se hūiliauerit exaltabit̄. s. ad ꝓsortiū angelorū. Talis fuit Jobes di. Nō sum dignꝰ solu. cor. tē. Tertius v̄tus est charitas. q̄z p̄riū est angelorū charitatē habere ad deum: ad se mutuo: z ad nos pctōres. q̄m in charitate sunt hūificati q̄ reguat in p̄ria. j. Joh. iiij. Deꝰ charitas est z q̄ manet in charitate in deo manet z deꝰ in eo. Aug. Charitas est excellentissimū donū q̄s soluz diuidit inter filios regni z p̄dītōis. Qui ḡ viuit in charitate angelicā vitā ducit. Beatꝰ Jobes ardentē charitatē habuit ad deū z ad oēs ex q̄ oib⁹ salutis viā p̄dicabat

B z etiā inimicis. s. herodi z herodiadi tē.

Tertiū documētū ē a ꝓrio. s. q̄ hō malꝰ p̄ vitia p̄pa demōib⁹ merito dr̄ diabolꝰ. Uñ z x̄ps dñs iudā vocauit diabolū p̄ malicia Joh. vj. dicēs Unꝰ ex vob diabolꝰ est. Si q̄ras. Que sūt ista vitia p q̄ hō efficit cōformis vt diabolꝰ dicat̄ Rūfm Hugo. de sanc. vicē. di. Duob⁹ inq̄t vitijs diabolꝰ ē diabolꝰ. s. superbia. s. z inuidie odio. Cui dicto ꝓcorda vbū p̄s. dicētis. Superbia eoꝝ: id ē dēmonū q̄ re odert ascēdit sp. q̄m i isti⁹ vitijs se iuenerant a p̄ncipio i p̄petuū. Et idcirco tertiū q̄ diabolꝰ ē diabolꝰ addit. s. obstinatio vel p̄seuerantia i malo. q̄z fm Iero. angelꝰ cū ē nō peccare. hūanū peccare z emēdare. sz diabolicū p̄seuerare. Et Chr̄yſ. li. de lap. dic̄ ꝓsiliter. Peccare hūanū ē in q̄t. sz p̄manere in pctō ē diabolicū. Et ponit idem Chr̄yſ. in omel'. ad Theodoꝝ exēplū di. Non est grā de cadere lucrātē sz iacere deiectū cū possz surgere. Nō ē p̄nicios⁹ in p̄lio vulnerari: sz post acceptū vuln⁹ desp̄atōe curādi medelā vulneri denegari. Nec ille. Ex istis ḡ p̄dictis ptz q̄ hō superbia z odio plen⁹ z in pctō obstinat⁹ mortali q̄cunq; merito diabolꝰ reputat̄ in terr̄. O ḡ pctōr erpa/ uesce pire cū diabolo z penitētiā age. O hō x̄piane Jobem sectare in puritate hūilitate z charitate: vt possis cū angelis societatē in celis habere. O aia x̄pi sanguie redēpta cur opa facis diaboli cui⁹ tamē etiā nomē habere erpauescis. Noli carissime esse diabolꝰ sed potiꝰ velis esse angelꝰ cū Johanne vt viuas in beatitudine.

¶ De sancto Johāne baptista Sermo quartus scz de ꝓuilegijs ipius.

Erit magnus co

ram dño Luc.j. ¶ Verba ista dixit angel⁹ gabriel de iobe baptista: cui⁹ festū deuote celebrare debem⁹. Tū ꝓpt iobis magnā scitatē. Tū ꝓpt nram extinde utilitatē z salutē. Nā ad id hortādo Bern⁹. i fmōe hodierno dic̄ sic. Hodie dilectissimi dies illuxit insignis. tāto dignitate ceteris sanctior: quāto sanctioꝛē hoiem effudit in terris. In hac siquidē die nat⁹ ē ille sctōꝝ splendor: iustoꝝ gl'ia: leticia angeloꝝ: excellentissimus hoim. Infra. Nōne magn⁹ sctūs ē quē p oib⁹ cōmēdauit dñs. Un⁹ inq̄t ē z scōm nō hz Deniq; teste dño Int̄ natos mulieꝝ nō surrexit maior iohāne baptista. Dec Bern⁹. Hz qm fm Greg. q̄nto q̄s deo acceptior ꝓ nob accedit intercessor: tāto facili⁹ obtinet qō petit. Jō debem⁹ ralē z tātū hodie deuote honorare vt ꝓ eū nram salutē valeamus obtinere. Et bē ē qō angel⁹ de iobe insinuat ipm cōmendañ. d. Erit magn⁹. s. sctūs cora dño scz interpellādo ꝓ hoib⁹. Ad laudē g̃ z gl'iaz iobis hec ꝟba merito accipiūt. iurta q̄ ꝓsequeñ. de magna scitate iobis notemus. xij. ꝓuilegia fm q̄ iohānes merito dr̄ magn⁹ cora dño.

¶ Primo in ꝓuilegijs natiuitatis.
¶ Secūdo in ꝓuilegijs sanctitatis.
Tertio in ꝓuilegijs ꝓgloriositatis.

¶ Circa ꝑmū sit ꝓ cōclusiōe. q⁹ btūs iobes baptista magn⁹ ꝓbat̄ ꝓ specialia natiuitatis sue ꝓuilegia. que sūt q̄tuor ꝓcipua.

¶ Primū ꝓuilegiū angelice ꝓnūciatiōis.
¶ Secūdū miraculose ꝓceptiōis.
¶ Tertiū ꝓfecte sanctificatiōis.
Quartū ꝓphetice illustratiōis.

Primū ꝓuilegiū. q⁹ ab angelo ē ei⁹ natiuitatis ort⁹ ꝓnūciat⁹: vt patz Lu.j. In q̄ ānūciatiōe plures habuit honores a deo. Primus honor q⁹ ab eodez angelo ē annūciat⁹ a q̄ saluator xp̄s iesus scz a gabriele. Un̄ Aug. in sermōe dic̄ sic ¶ Ja illō q̄nte ē gl'ie q⁹ zacharie sacerdoti seni z elysabeth sterili a gabriele. i. ab angelo illo fili⁹ ꝓmittit̄ a q̄ marie natiuitas dñi nūciat̄. ¶ Secūs honor q⁹ i loco sacro fuit annūciat⁹. s. in tēplo z in ei⁹ sctissima ꝑte. s. in sctā sctōꝝ q̄ sol⁹ pōtifex intrabat. vbi erāt area testamēti z tabule decalogi z manna z cherubim z ꝓpitiatoriū i q̄ dñs moysi appere solit⁹ fuerat. ¶ Tertius honor q⁹ in sacratissimo festo fuit annūciat⁹ qñ pōtifex intrabat sctā sctōꝝ semel in āno. ¶ Quart⁹ q⁹ cū grāli miraculo subsequēte est annūciat⁹: cū zacharias incredul⁹ factus ē mutus. Dec vt simplicib⁹ magis pateāt ꝓsequamur histori㬠breuiter. Legit̄ ꝗppe Luc.j. q⁹ Zacharias erat sacerdos. Sed qualis tunc fuerit. vtrū vicz sūm⁹ sacerdos: an nō sūm⁹ Amb. z Beda sup hūc locū vident̄ dicere q⁹ fuit sūmus pōtifex z eos sequit̄ Burgēsis. licz Lyra dicat ꝑiuz.

¶ Circa tertiū ꝓncipale de dignitate grādi Jobis sint ꝓ cōclusiōe dicta Johānis os aurei in fmōe de decollatiōe baptiste. vbi multiplicit̄ cō mēdat iobis maximā dignitatē dicēs sic. Jobes schola vtrutū: magisteriū vite: sanctitatis forma uorma iusticie: ꝟginitatis speculuz: pudicicie titul⁹: castitatis exēplū: penitētie via: pctōꝝ venia: fidei disciplina: Jobes maior hoīe: angelis par: legis sūma: euāgelij sanctio: apl'oꝝ vox: silentiū ꝓphaꝝ: lucerna mūdi: ꝑcursor iudic̄: xp̄i medicor: dñi testis: tot⁹ medius trinitatis. Dec ille. Ex q̄bus claret mira sanctitas z dignitas iobis Nā dicit̄ schola vtutū. q⁹ in ei⁹ vita oīes claret vtutes. q⁹ ꝓta supbiā fuit humillim⁹: an vestitu exteri⁹ z in corde interius: vt se indignuz diceret soluere corrigiā calciamēti xp̄i. Jtē ꝓta auariciam fuit in eo sūma pauptas qua oīa reliquit Contra luxuriā sūma castitas ꝟginalis. Contra inuidiā sūma charitas q̄ etiā inimicos dilexit. s. Herodē ꝛc̄. Contra gulā sūma abstinētia in cibo z potu vt tm̄ locustas z mel siluestre sumeret et aquā tm̄ biberet. Contra irā sūma patiētia martyrij. Contra accidiā sūma diligētia boni opis. q⁹ adhuc in puericia desertū intrauit. Propter hec etiā ipe dicit̄ magisteriū vite: sanctitatis forma: norma iusticie. Jtē dicit̄ ꝟginitatis speculū: pudicicie titul⁹ z castitatis exēplū oibus imitandū ad agendū celibē vitā. Jtē dicit̄ penitētie via. qa aspera egit penitētiā. Et dicit̄ peccatoꝝ venia. q⁹ ꝑdicauit remissionē peccatoꝝ ꝓ penitētiaz. Dicit̄ fidei disciplina. q⁹ xp̄m z ei⁹ fidē ꝑdicauit. Item dicit̄ Johānes maior hominez angelis par. ꝓpter magnitudinē sanctitatis qua inter hoies angelicā vitā duxit: vt supꝰ dictū est. Nā dicēte saluatore Inter natos mulierū nō surrexit maior Johāne baptista. Jtē dicit̄ legis sūma. q⁹ dicente xp̄o Matth. xj. Oīes ꝓphete z lex vsqz ad Johannē ꝓphetauerūt. Et ob hoc etiā dicit̄ silentiū ꝓphetarū. Un̄ in signū silentij vel cessatiōis legis veteris ab annūciatiōe Johānis zacharias obmutuit vsqz ad tps ei⁹ natiuitatis. Dicit̄ q̄z euāgelij sanctio. i. institutio z apostoloꝝ vox. q⁹ ipo xp̄o teste Adiebz iohānis regnū celoꝝ vim patit̄ penitentie. Ipe em̄ incepit ꝑdicare ꝓsecutionē regni celestis ꝓ penitētiā qō ante esse nō poterat: vt exponit Lyra. Et etiā q⁹ ꝟitas de xp̄o in lege sub figuris occultata a iobe ē manifeste ostēsa. dicēte. Ecce agn⁹ dī. Et ꝓpt̄ bē etiā dr̄ lucerna mūdi. q⁹ mūdo manifestauit xp̄m. quē apli ꝑdicauerūt. Jtez dr̄ ꝑcursor iudic̄ z mediator xp̄i inq̄ztū xp̄m ꝑcurrit. z ꝓ ei⁹ baptismū ppl's isrl' ad xp̄m ē dispositus. Jtē dr̄ dñi testis inq̄ztū venit i testimoniuz vt testimoniū ꝑhiberet ō lumie. i. xp̄o. Denicz dr̄ totius medi⁹ trinitat̄ inq̄ztū trinitas extitit manifestata dū iobes baptisauit xp̄m. O q̄ sctissime hominū iobes. o dignissime sctōꝝ ꝓpt amorē dñi ieſu q̄ te sic dignificauit te rogitā⁹ ora ꝓ nob pctōribz z ipetra gr̄az i pñti z gl'iaz i futuro Amen.

S. Johanne Baptista

De. B. Antonio ordinis minorū

Jo ḡ habēs vxorē de filiabꝫ Aaron q̄ diligēti⁹ et honesti⁹ seruabant. z nomē ei⁹ Elizabeth exprimit ꝓ eius bonā famā z vitā. Cū ꝫ essent ambo iusti añ deū incedētes in oibꝫ mādatis: nō tm erat illis filj⁹ eo q̄ Elizabeth esset sterilis: z ambo ꝓcessissent i diebꝫ suis. Factū ē aūt cū sacerdotio fungerē zacharias i ordine vicis sue añ deuz ꝑm ꝯsuetudinē: sorte exijt vt poneret incēsum. Nā p sortē fuerūt distribute hebdomade ꝑ misterio sacerdotū. vt ptz. j. Paral. xxiiij. Tūc ḡ apparuit illi angel⁹ dñi stās a dextris altaris incēsi. Et zacharias turbat⁹ est vidēs. z timor inḋit irruit sup eū. Ubi querit. vnde est q̄ extimescit hō in apparitōe boni āgeli. z q̄liter possit discerni bonus angel⁹ a malo. Nā z zacharias cur debuit ptimescere bonū angelū: cū tm boni angeli semꝑ salutē hoim velint. Ad q̄ rñdet ꝑm Lyrā q̄ ḃ fuit ex visiōe insolita z fit ex fragilitate hūana iuxta angelicā ptātē. Sed hic Theophil⁹ dicit sic. Nō est difficil bonoꝝ spūuz malorūq̄z discretio Si enī in angelica apparitōe post timorē succeserit gaudiū a dño sciam⁹ vēisse auxiliū. q̄z securitas aie ꝑsentis matiestatis indiciū ē. Si aūt incussa formido ꝓmāserit hostis est q̄ videt. Et ꝓpter hoc bon⁹ angel⁹ mox ꝯsolat⁹ est zachariaz dī. Ne timeas q̄m exaudita ē deꝑcatio tua. Ex ꝑ q̄ fuit ista deꝑcatio facta z exaudita. Rñr ꝑm Aug. z Abryf. q̄ credendū nō est q̄ tūc ꝓ pleba bēda oraret. q̄z de ḃ iā senex sterilē vxorē habens desperabat. Sed q̄ deꝑcabat ꝓ ppli salute ꝑ aduētū messie redēptoris. z meruit vtrūq̄z. s. ppli salutē ꝑ xp̄m annūciari sibi. z cū ḃ plē. q̄z deus sepe pl⁹ dat q̄z petat. Utrūq̄z ḡ annūciādo angel⁹ dicit. Exaudita ē deꝑcatio tua. z Elizabeth vxor tua pariet tibi filiū z vocab nomē ei⁹ Iobem. Et erit tibi gaudiū z exultatio. Et multi in natiuitate eius gaudebūt. Erit em̄ magn⁹ cora dño. z vinū z sicerā nō bibet. i. quēcūq̄z potū inebriatiuū tanq̄z nazaren⁹ ꝯsecrat⁹ dño. z spūsctō replebit ex vtero mris sue. z multos filioꝝ isrl̄ ꝯuertet ad dñm deū ipoꝝ. i. ad xp̄m. z ipe ꝑcedet ante ipm̄ zē. Et dixit zacharias. vñ ḃ scīā. ego em̄ sum senex z vxor mea ꝓcessit in diebꝫ suis. Nec dixit q̄ vbis angeli nō credidit plene. ideo angel⁹ arguēdo ei⁹ incredulitatē merito puniēdam dixit. Ego sū Gabriel q̄ asto ante deū. s. iugi ꝯtēplatione a q̄ nō recedūt āgeli etiā cū mittūt. Et missus sum loq̄ ad te: z hec euāgelizare. z ecce eris tacēs z nō poteris loq̄ vsq̄z i diē q̄ hec fiēt ꝓ eo q̄ nō credidisti vbis meis. z sic factus est mut⁹ vsq̄z ad diē circūcisiōis Jobis. Sed nūq̄d peccauit Zacharias discredēdo angelo. Rñdetur ꝑm Lyrā q̄ peccauit. z ideo punit⁹ fuit: q̄z tot signa vitatis ꝯcurrebāt q̄ nō potuit discredere absq̄z pctō. q̄m angel⁹ apparuit sibi i loco sacro z existēti in misterio diuio. Et q̄z nūciabat ea que ptinēt ad cōem hoim salutē z ad gl̄iam dei. Et q̄b ꝯstabat q̄ erat bonus angel⁹. q̄b circūstātijs cō currētib⁹ nō ꝓmittit angelo sathane vt trāsfigurēt se in angelū lucis. z tm nō credidit ei. Et q̄ accipe documētū q̄ qui nō credūt vbis sacre scripture ꝑ ꝓdicatores veraces ꝓdicatis peccāt z punient a deo. Jtē q̄rit. q̄re tali signo. s. vt fieret mutus z nō alio sig̃ Zacharias fuit punit⁹. Rñdet glo. q̄ ḃ ꝓgruebat ꝯ ad oñendū q̄ lex vet⁹ ꝑ pōtificē significata vocē amitteret q̄n vox clamātis i deserto nascebat vt sic legi silētiū ipōni ꝓ euāgeliū videret. Scōm ꝓuilegiū Jobis est miracl'ose ꝯceptōis: q̄z fuit ꝑ miraculū a deo datū vt pr̄ eius possz generare i senio z ei⁹ mr̄ ꝯcipe q̄ erat ꝑ naturā sterilis z senex vt ptz Lu. j. Et ḃ ꝓuilegiū fuit magnū iobi: q̄m tota trinitas i ista miracl'osa ꝯceptōe honorauit Jobez z etiā mr̄ez xp̄i. Dei q̄ppe filj⁹ dñs iesus ipz honorauit vna cū sctissima mr̄e. q̄z post q̄z fecer⁹ ꝯcept⁹ ipm̄ i vtero materno visitare dignat⁹ ē. z sue incarnatōis agnitōem dedit eidē. Un exultauit i gaudio ad xp̄i z mr̄is ei⁹ pūntiā. z ꝑ maiori honore mr̄ xp̄i mā sit quasi tribꝫ mēsibꝫ cū mr̄e Jobis ꝑgnāte et eidem mistrauit vt dic̄ Amb. Querit aūt vtrū tpe natiuitat⁹ Jobis vxgo maria ibidē fuerit an antea recesserit. Ad ḃ ꝑm Lyrā ōr cōit q̄ ibi fuerit. z vt aliq̄ dicunt ipa recepit p̄cursorē z tenuit. Theophil⁹ tm̄ et Grec⁹ dicūt q̄ iminēte partu elyzabeth recessit. Tū q̄ vgines i partu mlieꝝ nō solēt adesse. Tū q̄ plime mlieres alie z plēs vicini ad partū elizabeth ꝯgregari iā debebāt. ipsa aūt ꝑ publicū vt vgo ꝓcunda vitabat z secretuz amabat: z ideo ātea recessit. Jtē spūsctūs iobem maxime honorauit: q̄z i vtero cristētē repleuit. et ab oꝛigiali pctō purificauit ac ꝓphetā fecit ipm. et ꝑ gratia ei⁹ etiā ambos suos pentes. Denicq̄ deꝑ pater iobez honorauit cū sua potētia mirabilia plura fecit tā in miraculosa ꝯceptōe q̄z in exultatione in vtero sue matris q̄z in eius nois impositōe ac eius patris mutitate ac lingue restituti one. Ut enī bystoriā euāgelicā ꝑseqūmur. Tū Johānes esset die octaua circūcidend⁹ vocabāt eum cognati noie p̄ris sui zachariā. Et dixit mr̄ eius Neq̄q̄ sz vocabit Jobes. Et hoc fuit ipi spū ꝓphetico a deo reuelatū. q̄z boc a marito nō dedicit: cū esset ille mutus vt dic̄ Amb. Et dixerūt ad illā. q̄z nemo ē in cognatōe tua q̄ vocet ḃ nomie. Innuebāt ḡ patri ei⁹. s. ꝑ signa visibilia q̄z fz Lyrā erat nō tm̄ mutus sz etiā surd⁹ vt nō posset eū vboten⁹ iterrogare quē vellēt vocari eū. Et postu. sig̃ pupillarē. i. cartā vl' tabulā manualē ꝑm Catholicō scꝑsit dī. Jobes est nomē ei⁹. s. a deo iꝑpositū. Et mirati sūt vniuersi. s. de mirabili ꝯuenientia p̄ris z mr̄is i nois impositōe. Aptū est aūt ilico os zacharie z ipler⁹ ē spūsctō z ꝓpheravit dicēs. Bñdict⁹ dñs de⁹ isrl̄ zē. Et sic patz hoc ꝓuilegiū

Tercīū ꝓuilegiū Jobis ē plene scrificatōis. q̄z in vtero matris fuit scrificatus cū a xp̄o z matre eius fuit visitatus. Unde hoc angel⁹ ꝑdixerat Lu. j. dicēs. Spūsancto replebit ex vtero ma-

tris sue ꝛc. ¶ Queritur hic. quō iohes i vtero dī fuisse plen⁹ spūsancto: cū ibi pmā gram accepit in q̄ tā dē p augmēta tēpoꝝ creuerit. Rndet fm doctos. q̄ spūsanct⁹ triplices effect⁹ opat in hoibus. Primus effect⁹ ē generalis quē facit in oib⁹ in q̄s venit. s. q̄ culpā expiat. aiam deo gratiosaz facz ad vitā eternā dignū reddit op⁹ bonū vel meritoriū illi⁹. Ꝟ mō dicūt pleni spūsctō oēs hoies existētes in gra: vt sūt vere penitētes z baptisati: ac etiam q̄z scificati. Scōs effect⁹ ē specialis quē facit in aliq̄bus speciali⁹. s. stabilire in gra q̄ nūq̄z moriaturi peccet. z donū ꝓphetie vel miraculoꝝ tribuere. sicut fecit apl̄is. Tertius effect⁹ ē singularis q̄s facit in maximis: vt in xpi aia z vgine matre Iohes aūt plen⁹ fuit nō solū q̄ ad pmū vel scōm effect⁹: sz etiā gratijs singularib⁹. q̄rū pma est q̄ pus fuit sctūs q̄z nat⁹: vt ait Aug. Un etiā si i vtero matris fuisset mortu⁹ in inferiorē nō descendisset infernū: sz in limbū sctoꝝ patrū. Scōa q̄a in gra fuit ꝓfirmat⁹ vt nūq̄z peccaret mortaliter. Tertia q̄ de diuinitate dñi iesu fuit certificat⁹. Quarta q̄ de aduētu xpi fuit exhilarat⁹ z ipm ē venerat⁹. Quinto q̄ tūc ē in ꝓphetā inunct⁹. Sexto q̄ tūc miraculis est illustrat⁹. Un Maxim⁹ in fmōe dicit. Uere puer iste oim est beatissim⁹ puuloꝝ q̄ inter materna viscera ꝓclusus adesse saluatorē mūdi cecinit. Et q̄ necdū sermōe potuit ꝓphetico gaudio reuelauit. Nec ille. ¶ Et q̄ sequit quartū ꝓuilegiū. s. ꝓphetice illustrationis q̄ fuit multū mirabile vt in vtero positus agnosceret pmo ꝓceptū dei filiū in vginis vtero latentē. Un Aug. dic. Celū z terrā nōdū viderat z dñm celi z terre cognouit. Et añ fuit sue matris magister q̄z ei⁹ esset nat⁹ filius. z pus ipam docuit sz de xpo incarnato q̄z ipa eū lactauit. Nā spū p uuli mat xpm in vtero vginis eē cognouit. Sz q̄rit hic. Utr⁹ iohes xpm cognouerit in vtero rōnis vsu. Rndet Lyra q̄ Aug⁹ indeterminatuz relinq̄t. q̄ illa exultatio iohis potuit fieri fm q̄ tdē Aug. dicit duob⁹ mōis. Uno mō sic q̄ iohes nōdū nat⁹ veraciter cognosceret xpm p spīm sctm Et fm hoc oportet dicere q̄ in eo fuit accelerat⁹ vsus rōnis. Alio mō sic q̄ ipe iohes nō cognosceret pscientiā xpi tūc: sz mater ei⁹ q̄ habebat vsū rōnis: illa tū motio pueri z exultatio facta ē a deo ad declarationē sctitatis vginis z xpi in ea existētis. sic de beato Fracisco legit q̄ aues rōne carentes ꝓdicationē ei⁹ attēte audiebāt ac si vba eius itelligerēt. q̄d factū ē a deo ad approbationē ꝓdicatiōis viri scti. Neutrū tū moduz determinate asserit Aug. Grec⁹ tū z plures expositores dicūt q̄ facta ē pmo mō. O ve nob ꝓfusiōe dignuz ē q̄ cū talis puer xpm reuerit⁹ sit: nos barbari ipm nō reueremur sz pctis offendim⁹ z q̄tidie crucifigim⁹. ad Heb. vi. Rursū crucifigē. xpm in se. zc. ¶ Circa secūdū pncipale de ꝓuilegijs scti tatis sit p ꝓclusiōe q̄ btūs iohes sic fuit mirabil⁹ in natiuitate: ita extitit magn⁹ in vite cursu sancti tate. Et ꝟ papue p q̄rtuor alia ꝓuilegia ostēdit. Nā in ordine ad ꝓdicta q̄rtū ꝓuilegiuz iohis est mūdissime ꝓseruatiōis. q̄z vt se mūdū ab oi peccato ꝓseruaret in puerili adhuc etate corruptiōz mūdi fugit z desertū petijt. Un de eo canit eccla Intra deserti teneris sub annis: ciuiuz turmas fugies petisti: ne leui saltē maculare vitā famine posses. Sz quoto anno iuerit in desertū q̄dā dicūt q̄ q̄nto anno a sua natiuitate. alij dicūt q̄ septimo. Meli⁹ tū videt dicēdū fm Fran. Mar. q̄ inter q̄ntū z septimū annū. s. sexto anno fugit i desertuz. z ꝟ fuit valde mirabile z magne gre. q̄ cū esset de magno genere. s. fili⁹ pōtificis. z de cognatiōe regia xpi ex pte matris oia ꝓtēnēs. in tā tenera etate beremiticā vitā ducere potuit. z q̄se tā mūdū ꝓseruauit q̄ sic Chrys. testat. Cōuersatio inq̄t iohis oim vitā facit culpabilē appere. s. i cōparatōe. quēadmodū si videris albā vestē dicz satis cādida ē. Si vo posuerz iurta niuē icipit sordida appere. ¶ Sextū ꝓuilegiū austere penitentie z religiōis. Nā nullus sctoꝝ in tāta innocētia egit tā asperā penitētiā sicut iohes a puericia vsq̄ ad triceſimū etatis annū in deserto manens: vt ptz Luc. j. et. iij. Et ptz ei⁹ vite austeritas q̄ ad habitaculū. q̄z in antris deserti: nō i domib⁹ morabat. Itē q̄ ad lectū q̄z nuda humo iacuit. Itez q̄ ad indumētū q̄z de pilis camelorū cilicio vestitus fuit. Itē q̄ ad cibū q̄z mel siluestre z locustas tm̄ comedit. Itē q̄ ad potū q̄z vinū z sicerā nō bibit vnq̄z. Theopb. p ꝟ innuit iohes q̄ penitentes oportet pcta deflere z ope satisfacere. ¶ Septimū ꝓuilegiū fructifere ꝓdicatiōis. q̄z āno triceſimo factū ē inq̄t ꝟbū dñi sup iohem z venit i oēm regionē iordanis ꝓdicās baptismū penitētie Luce. iij. Et exibāt ad eū ois stat⁹ hoies ꝓfitētes peccata sua. Matth. iij. Denūciabat aūt vt bon⁹ ꝓdicator ppl'o q̄rtuor inducētia ad penitētiā. Primo vite hui⁹ breuitatē z mortē accelerādi dicens. Facite fructū pnie. Jā em̄ securi ad radicē arboris posita ē. Omis em̄ arbor nō faciēs fructū bonū excidet. s. p mortē: z in ignē mittet Lu. iij. Scōo denūciabat ꝫ pctōres districtū dei iudiciū z vindictā dicens. Qui post me vēturꝰ ē fortior me ē. Cui⁹ vētilabrū in manu sua z pmūdabit aream suā. Glo. Uētilabrū ē districtū iudiciū q̄ sepabunt boni a malis. zc. Tertio denūciauit dānatiōz eternā dicens. Palea aūt cōburet igne inextinguibili. Quarto penitētibus denūciauit celestez gliam dicens. Et congregabit triticū in horreū suū. O q̄ ꝓctōr age penitentiaz. ¶ Octauū ꝓuilegiū baptisatōis. q̄z baptisabat oēs in noie vēturi. i. xpi iesu Actuū. xix. Licet em̄ iā xps tūc venerat in carnē: sz nō i hoim manifestā cognitionē. z iō sic baptisabat vt ad ei⁹ fidez disponeret. Jn q̄ baptismo iohes plures gras z honores obtinere meruit. Primo q̄z patrin⁹ xpi extitit cū ipm baptisauit. Nā spūalis cognatio cōtrahit in baptismo. xxx. q. iiij. Si q̄s vn⁹. Scōo q̄z celos aptos vidit z sctē trinitatis reuelationē

habuit q̄ a creatiõe mũdi nũq̄z tã manifeste ap/paruerat. Cũ em̃ xp̃m baptisauit celi aperti sũt. et spũs̃ctũs in colũbe spẽ sup xp̃m descẽdit. z vox ō celis intonuit a pte. Hic ẽ inq̄t filiꝰ meꝰ dilectꝰ in q̄ mihi cõplacui. Tertio qz xp̃i p̃cursor z testis eiꝰ deitatis ac digito mõstratoꝛ fuit di. Ecce agnꝰ ōi zc. Job.j. Querit ḡ hic. Baptismꝰ iobis q̄d ꝓferebat gr̃e vel vtilitatis. Rõ questiõis. qz Lu.iij.ca. dr. q̄ Jobes p̃dicauit baptismũ penitentie in remissionẽ pctõꝝ q̄ nõ fit sine gr̃a. ḡ videt q̄ cõ ferebat gr̃am. Sz ptra hoc est qz de ꝓse. dist. iiij. Aliõ. Aug. sup Joh. dicit. Erat iudas inter discipulos. Si q̄s aũt baptisauit iudas nõ sũt iterũ baptisati. z q̄s baptisauit iobes sũt iteꝝ baptisati. s. baptismo xp̃i. Et q̄ sequit q̄ baptisati baptismo iobis obligati mãserũt ad recipiẽdũ baptismũ xp̃i. Quid ḡ gr̃e ꝓferebat baptismꝰ iohãnis. Ad hec rñdet Rich. sup. iiij. di. ij. q. ij. ar. iij. z. iiij. q̄ baptismꝰ iobis tãtũ habuit z nõ plꝰ de virtute quãtũ voluit sibi deꝰ dare q̄ fuit p̃ncipalis causa instituẽs illud baptisma. noluit aũt sibi dare vtutẽ ꝓferẽdi gratiã. nec caracterẽ imp̃mẽdi: sz fuit tm̃ q̄dã p̃patio ad baptismũ xp̃i recipiẽdũ z assuefactio hoim ad ip̃m. Jdeo nec caracterẽ imp̃mebat nec gr̃am ꝓferebat: sz baptismũ xp̃i significabat. z iõ necessaria erat illis baptismi xp̃i susceptio. sicut ad medicinã p̃patiuã infirmo nihil homin̄ necessaria ẽ medicina sanatiua. z ad baptismũ xp̃i obligabant̄ vt patuit p Aug. Ad obiectionẽ aũt rñdet idẽ Rich. q̄ nõ dicit scp̃tura q̄ iobes esset baptisans in remissionẽ pctõꝝ sz q̄ esset p̃dicãs baptismũ penitẽtie in remissionẽ pctõrũ. i. baptismũ xp̃i p̃dicãs z baptismo suo significãs in q̄ scz baptismo xp̃i remittẽda erãt peccata Nec ille. O ḡ charissimi gaudẽdũ nobis ẽ q̄ sumus baptisati p remissiõe pctõꝝ. Sz ve z iteruz ve ingratis xp̃ianis q̄ oẽm gr̃am amittũt.

Circa tertiũ p̃ncipale de p̃uilegijs alijs p̄/glorioſis iobis sit p ꝓclusiõe q̄ iobes extitit p̃uilegiat⁹ nõ solũ rãq̄z magn⁹ sanct⁹: sed insup vt p̄ ceteris q̄dãmõ gl̃iosissim⁹. z hoc ptz in ãtrnoꝛ p̃uilegijs sequẽtibꝫ q̄ ꝓtinuem⁹ in ordine ad p̃missa. Nonũ p̃uilegiũ angelice cõpatiõis. qz ipse ꝓpter gl̃iosam sublimitatẽ vocat⁹ ẽ angel⁹ Malach. iij. Ecce ego mitt̄ angelũ meũ q̄ ꝓparabit viam añ faciẽ tuã. Theophil⁹. Precursoꝛ xp̃i angelus ōr ꝓpter vitã angelicã z reuerẽtiã excelsam Qō aũt dicit añ faciẽ tuã hoc signat. Juxta te est nũci⁹ tu⁹ vt oñdat ꝓpinq̄tas p̃cursoris ad xp̃m etem̃ iuxta reges ambulãt ꝓpinqui⁹ q̄ sunt alijs magis chari. Hec ille. z ꝓsil̃r dicit Grego. Decimũ p̃uilegiũ diuĩe ꝓmẽdatõis. qz iobes p̃ ceteꝛ ẽ a xp̃o dño cõmẽdat⁹ dicẽte Matth. xj. Jnt̄ natos mulierũ nõ surrexit maioꝛ iohe baptista zc. Cõmẽdauit etiã ip̃m pl⁹ q̄z ꝓphetã fore. Et h̄ m Chrys. idcirco qz in vtero ꝓstitut⁹ deũ p̃sentẽ cognouit z gaudio ꝓphetauit. quẽ z tandez digito demõstrauit. qõ alij ꝓphete nõ fecerũt. ḡ p̃glorioſus est iobes. Undecimũ p̃uilegiuz felicissime coronatiõis. qz ipe coronat⁹ est in patria pluribꝫ coronis. Primo scz corona aurea q̄ debeť filijs regũ. z hoc ꝓpter charitatẽ fm doc. sup. iiij. Debeť q̄dẽ oibꝫ btis. cũ qz iobes fuit maxim⁹. ḡ est pfulgẽt⁹ coronat⁹. Secõo coronat⁹ est ꝛginali coro/na õ mira floꝛ pulchritudie. Sap. iij. O q̄ pulchra ẽ casta generatio cũ claritate. Tertio aurea la doctoꝛ stellata. Dañ. xij. Qui ad iusticiã eruditi multos ful. q. stelle in p. h. Quarto aurcola martyrij gẽmata. Pō. Ponite in capite ei⁹ co.ō la. p̄. zc. Duodecimũ p̃uilegiũ celeberrime veneratiõis. qz ei⁹ natiuitat̄ die gaudiose celebrat ecc'lia qō nulli scrõꝝ facit ꝓter xp̃m z ei⁹ matres. sicut ptz p Aug. in sermõe. Et nõ soluz scrã ecc'lia festiuat iobis natiuitatẽ: sz etiã saraceni vt testat Ayra. z sic totꝰ mũdus iobem p̄ ceteris venerat. O ḡ charissimi oĩs etas. oĩs sex⁹. oĩs ꝓditio hoiz accedam⁹ z bũiliter venerañ. iobis sanctitatem rogem⁹ xp̃m iesũ vt ei⁹ meritis det nobis gr̃am in p̃senti z gl̃iam in futuro Amen.

De scto Ladislao rege Ser. p̃m⁹ cũ legẽda.

Justum deduxit

dñs p vias rectas z oñdit illi regnũ dei Sap. x. c. Quibꝫ v̄bis docemur q̄ sctõs dei imitari debem⁹ in iusticie opibꝫ si volum⁹ ad regnũ dei puenire. Jdcirco Prouer. xij scribit q̄ semita iusticie vitã. s. gr̃e in p̃senti z gloꝛie i futuro. Seq̄t. Iter aũt deuiũ ducit ad mortẽ scz gehẽne. qõ claret exẽplarit̄. s. a p̃ncipio mũdi sp̄ perisse iiustos z malos. Prio q̄dẽ i celo q̄ ipo creatõis p̃ncipio mali angeli pierũt z bõi vitã obtinuerũt iusticie diuie obtẽperãdo vt debẽbãt. Secõo in paradiso adã q̄diu in iusticia originali stetit bñ sibi fuit z postq̄z vsurpauit vetitum erul fact⁹ est a pdiso. Tertio in h̄ mũdo Abel iust⁹ licet occisus saluať: Cain reprobat: sic z noe tandẽ in diluuio seruať z oẽs alij pierunt: sic z sodomite. Deniq̄z quarto in schola xp̃i iudas malus z iniqu⁹ perijt. iusti aũt z boni discipuli ad celeste regnũ puenerũt. Et vt iuxta thema loq̄mur ad lr̃am Jacob q̄ iust⁹ fuit fugientẽ irã fratr̄ sui Esau Gen. xxvij. dedurit dñs pervias rectas scz moꝛ. z oñdit illi regnũ dei dãdo illi bñdictionẽ regni dei p̃cipue p xp̃m dñm. Sic beatũ Ladisl. q̄ fuit iust⁹ z pfug⁹ ab ira fratris sui salomõis regis. s. in polonie regnũ fm cronicas. Hũc iustũ dedurit dñs p vias rectas moꝛ salubriũ z ostendit illi regnũ dei in celesti gl̃ia: quẽ etiã vnxit i regẽ hu⁹ regni hũgarie: salomone deiecto. Merito ḡ de ipo inter sctõs ꝓfessoꝛes hec v̄ba canunt. scz Justũ dedurit zc. Juxta q̄ p nr̃a edificatione tria mysteria notabim⁹ p hoc sermone fm qõ ō tribꝫ cõmendat in eis beat⁹ Ladislaus.

Primo de recta vita quã ipe iust⁹ tenuit.

Secõo de saluberrima via q̄ eũ dñs dedurit.

Tertio de supna gl'ia q̄ regnū dei possedit.

¶ Circa p̄mū de rectitudine vite nr̄e q̄rit q̄/lis vita hūana dicat vere recta. Ad qō rn̄deť z sit p̄ conclusiōe dictū pbi.viij.phicoꝝ.vicz q rectū ē cu/ius mediū nō exit a suis extremis.i.nō discordat declinādo a linea extremoꝝ: vt ptz in recto bacu/lo. Pro declaratiōe ḡ notādū q vita hūana ha/bet tres p̄cipuas ptes.s.

Principiū nativitatis.

Mediū vite tpis.

Terminū mortis.

Prima ps ē ipa nativitas. Et ē hoc p̄mū extre/mū nr̄e vite q̄ ingredimur in hūc mūdū.z habet tres p̄cipuas ꝓprietates.s.nimie pauptat̄.mul/te vilitatis z abomīabilitat̄:atq miserrime fle/bilitat̄. Nā si ꝓsideram⁹ sup̄ oia alia animalia na/scī hō maiori pauptate. Alia em̄ aialia in nati/uitate secū portāt in mūdū ea q̄bꝫ tegunť.s.bru/ta pilos:aues pēnas:pisces squamas:in q̄ꝫtum nō aliūde hec acq̄rūt:ſz a natura bis vestiūť. Flo/res etiā suū ornatū z herbe z plante habēt ex na/turali origine. Sz q̄d ō hūana nativitate dicere possum⁹ audi dicēte Job.j. Nud⁹ egressus sū ō vtero matris meeꝛ. Reuera nisi vestimēta aliū/de mēdicarem⁹ oīno nudi pmanerem⁹:ſz mēdi/cam⁹ lanas ab ouibꝫ ꝛc. Itē nativitas hūana est abominabilis z vilis q̄ ad oēs etiā reges. Sap̄. vij. Un⁹ ē oīb⁹ introit⁹ ad vitā z exit⁹. Nemo em̄ ex regib⁹ aliud habuit nativitat̄ initiū. Nec ibi. Itē nativitas hūana ē misera cū fletu nascēt̄is z dolore pariēt̄is vt experientia docet. Un̄ Sap̄.vij. Prima vocē sil'em oīb⁹ emisi plorās.s. in nativi/tate. Ubi Lyra dic̄.q oīs mascul⁹ nascēs gemē/do ꝓfert a.femina vo ꝛc.q̄si cōq̄reres ō p̄mo ꝓ pa/rentū trās gressiōe. ꝓter quā nascunť filij ire z mi/serie. Un̄ habent vsus. Dis mascul⁹ a nascēs:e femina ꝓfert. A dat adā genitor:e dedit eua poꝛ Dec Lyra. ¶ Scōa ps media ē ipi⁹ vite hūane duratio a nativitate vsq ad tps mort̄ q̄ est tota laboriosa z breuissime q̄rāsitiua z miserijs ple/na. Un̄ Bern̄. de ꝓsideratiōe li.ij. Cōsiderāti tibi q̄d sis occurrit q sit hō paup z nud⁹ z miserabil' z dolēs ac erubescēs q nud⁹ sit.plorās q natus sit:murmurās q nō ad honorē:ſz ad laborē na/t⁹ sit hō nat⁹ ex muliere.z ob hoc cum reatu bre/ui viuēs tpe.iō cū metu:repleť mult̄ miserijs.et iō cū fletu. Dec ille. ¶ Tertia ps vltima vite ho/minis ē mors amara.q etiā vt p̄cipiū nativita/tis habet q̄litates nimie pauptatis:horrēde ab/ominabilitatis:atq doloroseluguBritatis. Q, em̄ mors sit nimie pauptatis claret.qz ab oīb⁹ i/mortē spoliati trāsim⁹. Un̄ Apl's.j. Timoth.vj Nihil intulim⁹ in hūc mūdū haud dubiū. quia nec auferre q̄d possum⁹. Itē q mors sit horribi/lis z lugubris experientia docet. Un̄ z pbs.iij.ethi coꝝ. Terribilissimū oīm ē mors. Itē Eccī.xlj. O mors q̄ amara ē memoria tua hoī pacē haben/ti in substantijs suis. ¶ Ad ꝓpositū ḡ ex bis claret iuxta ꝓclusionē p̄missam q exq̄ duo extre/ma vite hūane sūt nimie pauptatis z multe vili/tatis ac flebilis miserabilitatis: Idcirco recta vi/ta media dr̄ si in his nō discordat ab extremis.s. in pauptate:in hūilitate z in penitētiali lugubri/tate. Et sic p q̄riū ptz q n̄ rectā ſz curuā vitā agūt Primo q̄ diuitias nimiū amant.qz tales a xp̄o cōpar̄ camelis q̄ depssi sūt in p̄ma z vltima p̄/te.sed gibbosi z sarcinati in media pte dorsi.z sic sūt curui:nō recti. De q̄bꝫ Matth.xix. Facili⁹ est inq̄t camelū p foramē acus ptrāsire q̄ꝫ diuitē in tra.in re.ꝛc. Scōo nō rectā vitā agūt superbi z ela/ti:ſz sūt curui sic̄ terra colliū vel mōtuosa. Eccī.x. Quid superbis terra z cinis. Tertio q̄ lautā z vo/luptuosam vitā ducūt vt luxuriosi.nec curāt pe/nitētie lamēta.q̄rū aia est curuata ad amplexā/dū stercora carnaliū vitiorū. Cōtra q̄s Bern̄. in medita. dicit sic. Attēde hō q̄d fuisti añ ortū z q̄d es ab ortu ad occasū.z q̄d er ſpost occasū. Et j. Ni/hil ei ē hō q̄ꝫ saccus stercoꝝ.cibꝫ vmiū.p⁹ hoiez vmis.p⁹ vermē fetoꝛ horroꝛ:sic i nō hoiez vtiq oīs hō. Quid ḡ superbis puluis z cinis :cui⁹ ꝓceptus culpa:nasci miseria:viuere pena:mori est angu/stia. Cur carnē tuā impinguas z p̄cioſis reb⁹ ad ornas quā post paucos dies vermes devoratu/ri sūt in sepulchro.aiam vo tuā nō ornas bonis suis q̄ deo z angelis p̄sentāda est in celis. Quare aiam tuā vilipēdis cū tot⁹ mūd⁹ ad vni⁹ aie pre/ciū eq̄pari nō pōt.nō em̄ aiaz suā de⁹ p toto mū/do dare voluit.quā tn̄ p hūana aia dedit. Dec Bern̄. Btūs rex Ladiſ.bene bec ꝓsiderasse cla/ruit q p oia rectissimā vitā fm bec tenuit. q̄ꝫuis em̄ esset rex:tn̄ oia mūdana adeo despexit vt po/tius onerīs q̄ꝫ honoris sibi talia foret. qō ptz ex ei⁹ legēda infra. Hūilitatēq sectat⁹ sua z aliorum pctā lugebat tāta lachrymaꝝ copia vt etiā p mi/raculo asscriberet in legēda. Ecce ḡ oīb⁹ claret re ctitudo vite in exēplo bti Ladislai.

¶ Circa secundū p̄cipale d via salutis que/rit.q sit via directa salutis z regia. Rn̄deť p ꝓclu/sionē q ꝓformatio volūtat̄ diuine.ptz fm Bed. li.de li.ar.sententiā.q dicit sic. Proficiēdū ē hoi i bona volūtate.s.cōformādo diuine volūtati.qa ipa est via de qua ait ꝓpheta. Dec est via ambu/late in ea Esa.xxx. Istud añ clari⁹ oñdit tripl'r.

Primo autoritate.

Secūdo exēplaritate.

Tertio declaratiōe.

Primo autoritate. Nā Matth.vij.saluato⁹ ad hortās dic̄. Intrate p angustā portā.qz lata po/rta z spaciosa via q̄ ducit ad pditionē z multi sūt q̄ intrāt p eā.q̄ꝫ angusta porta z arta via q̄ ducit ad vitā z pauci sūt q̄ inveniūt eaz. Et que sit ista via post pauca subdit. Non oīs q̄ dicit mihi dñe dñe intrabit in regnū celoꝝ.ſz q̄ fac̄ volūtatē pa/tris mei q̄ in celis ē:ipe intrabit i regnū celoꝝ. Et sic ptz. Un̄ z Apl's Eph.v. Uidete inq̄t frēs quō caute ambuleť vt pbet̄ q̄ sit volūtas dei bona

De sancto Ladislao rege

Et sic ptz. Scdo oñdit exẽplaritate.s.ab eodez saluatore posita. Matb.xxj. Dõ inqt qdã babuit duos filios z dixit ad pmuz .Fili vade opare hodie in vinea mea. Ille aũt rñdens ait. Nolo. postea pnia mot⁹ abijt. Accedẽs aũt ad altez dixit silr. Et ille rñdens ait. Ego dñe.z nõ iuit. Quis ex duob volũtatẽ fecit pris. Dicũt ei iudei. Primus. Lyra.nõ em poterãt alit rñdere.qz minus malũ est nõ pmittere qz pmissũ nõ seruare. Dixit ḡ illis Jesus. Amẽ dico vobis qz publicani z meretrices p̃cedẽt vos in regnũ dei.q.d.q etiaz pessimi pctores si pnia moti ꝙuertũt ad faciẽdũ dei volũtatẽ in oib ipi intrabũt in regnũ celoz. Judei aũt q̃ pmiserãt se obedire diuie volũtati z facere mãdata dei vt ptz Exo.xxiij. sz nõ fecerũt isti significãt p altez filiũ. Et tales nõ sunt i via salutis sed dãnatõis. Tercio oñdit declarari one. qz vt sciat hõ dei volũtatẽ facere in oib ad salutẽ statuit de⁹ certas rectas vias hoi:qb obseruatis z nõ alio mõ possit ad salutẽ eternã peruenire. Juxta has ergo debz hõ ambulare vt ad celũ p vias directe deducat.sic em dei volũtas impleat. Et in his btũs Ladisla⁹ pfecte deduct⁹ est a dño ac ad celeste regnũ pcenit. V℣ Prima directa.s.via salutis ẽ fidẽ christi hre .Marci. vl. Qui crediderit z baptisat⁹ fuerit salu⁹ erit. Qui vo nõ crediderit ꝯdẽnabit. Et ad Heb.xj. Sine fide ipossibile est placere deo. Un Joh.xiiij.dixit xps. Ego sum via vitas z vita. Ber.de.xij .gdibus dic. Ego sũ inqt via que ad vitã duco. Ego sum vitas q̃ vitã pmitto. Ego sum vita quã dono.hec ille. Scda via ẽ pcepta obsuare .Mat. xix. Si vis ad vitã ingredi serua mãdata.s.decalogi. Tercia via a pctis oib se cauere. Apoc.xxj Nil coinqnatũ intrabit in illd .s.regnũ celorum.

Quarta via est deũ sup oia diligere. Mat.xxij Diliges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo zc. Und autor d spũ z aia dic.c.xj. Ipa charitas ẽ via dei ad hoies z via hominũ ad deũ .sine q̃ nõ põt peuenirí ad deũ.vt ptz de pe.di.iij. Si qs non habẽs Quita via ad primũ misericordiã z iudiciũ iustũ facere. Un glo.sup ps.cxxxviij. die sic. Ne sunt vniuerse vie dñi misericordia z vitas .qz nõ sunt alie vie qb ad nos venit de⁹ q̃ p miscdiam pctores vocat.p vitatẽ pmissiões reddit. Nõ sũt etiã alie vie quib ad deũ veniam⁹. Vas ḡ ambulem⁹:misericordiã in subueniẽdo :vitatẽ i iuste iudicãdo .hec glo. Und z christ⁹ in iudicio de opib miscdie disceptabit. z illos qs dignos sic reperit beatificat. Sexta via vere de pctis penitere. Mat.iij. Penitẽtiã agite appropinq̃bit regnũ celoz .glo. Via qua ad celũ ascẽdim⁹ pnia est. Septima via vsqz i finẽ in pmissis bonis p seuerare. Lu.xvij. Qui pseuerauerit vsqz in finẽ hic saluus erit. Et sic pater. Legenda ℣ Btũs Ladisla⁹ istis vijs salutis z iusticie ambulauit p qs a dño deduct⁹ ad celũ puenit. vt claret ex ei⁹ vite serie. Cũ em ipse btũs rex Ladislaus essz ex illustri psapia regũ Hũgarie progenit⁹:ab ipa puericie crate tãtis gre donis extitit illustrat⁹ vt nõ sine psagio futuroz Ladisla⁹ foret vocat⁹. Nã pma syllaba nomis laus est pgogen.dos aũt dario vel datũ.z laos popul⁹ interptat.z sic laus data popul'sonat .qõ ve in beato Ladislao rege ꝯpletũ dei munere extitit vt p tali z tãto sctõ rectore diuitus ꝯcesso popul⁹ hũgarie z ab extraneis laudẽ digne sumeret.z ipe p tãto bñficio deũ laudaret. Creuit aut puer et p etatis incremẽta de vrute in vrutẽ pfecit. Sicqz fide z amore tot⁹ deo inhesit vt in xpi amore fix⁹ z feruid⁹ incẽtiua carnis edomaret :pspa queqz calcaret.gliam mundi ꝓtẽneret z tota deuotõne xpm Jesũ quẽ diligebat q̃reret. Erat qppe fidel⁹ z deuotissim⁹ ad deũ.liberalis z munific⁹ in homines subiectos.mficos in afflictos.z validissimus oppssoz liberatoz z miseroz pi⁹ subleuator. In naturalibz quoqz gratia donoz erat q̃si angelici reuerẽdi vultus. statura pcer⁹ z ceteris boib ab humero sup pemines. Fortis :strenu⁹ z manu robust⁹ vt ipa corpis species dignũ imperio declararet. Et i tãta pemines bonoz nõ elat⁹ sed hũilis extitit.nec vll⁹ iura violẽter occupauit q̃nport⁹ sua p rpõ copiose distribuit egenos. Cũqz nutu diuio z vt ferẽ btã virgine Maria q̃si in visiõe apud filiũ p ipo intercedẽte in regẽ hũgarie coronatus foret olim pcez regni electõne z pncipũ ꝓsensu nolebat honores ambire. sed regalia insignia ante se deferri faciẽs:oneris port⁹ q̃z honoris regni gubnacula reputabat.et q̃lit pdesse magis q̃z pesse satagebat. Studuit autẽ sũmope deo sedula deuotõe debite z vt ergapmũ sp esset benign⁹ i affectu .verax i sermõe ꝓstãs in pmissione .iust⁹ i causaz diiudicatõne vigilez z creber i orõe ac sollicit⁹ in cult⁹ dei amplatiõe.nã z si plixioribz vigilijs in orõe fatigarẽt nõ delicatũ thoz reputabat.sed in exercr ecclesiaz pausabat. Itẽ duas ecclias cpales ꝓstruxit z sufficiẽtib redditib dotauit.z tã mltas fec ecle mosynas vt eccl'ia ois Hungarorũ vsqz hodie enarrat. In paupes etiã elẽosynis distribuẽdis iugit insistebat. Itẽ qd maius est pcã ppli amarissime plãgebat :ac p defensandis orphanis et paupib seipm piculis exponebat.multis q̃z sactis opib insistẽs hũillime tãtã apõ deũ gfaz obtinuit vt ei⁹ merita miraculoz exprimẽta ꝓbarẽt. Et qb aliq̃ narrem⁹ ℟ Quadã siquidẽ nocte cũ i eccl'iaz waradien. vt ꝓsueuerat ir ad ser z oraret.cubicularí ei⁹ q̃ foz̃ expectabat p mia mora tedio affect⁹ surrexit z irrospexit.vidit qz btm̃ Lad. tãq̃z gl'ificato corpe fulgẽtẽ z mirabil'z i aere sublimatũ. O ve btm̃ viz quẽ i carnea mole ꝓstitutũ xpi amor z gra subleuabat ꝺ cr'al ad celestiũ ꝓsortia. P⁹ hec cũ lacrũcl'i bisseno⁹ irrupisset ꝓfinia hũgarie z viros ac mlieres abduxisset captiuos.ipe rex btũs cũ exercitu isequ⁹ peueit i solitudinẽ magnã n⁹ hẽbãt qd mãducarẽt

Uidēs ḡ suos fame pclitari auull⁹ ab eis seoꝛ
su i oꝛone sepstrauit vt de⁹ q̄ māna pauerat i des
to filios isrl'.ppl'm xp̄ianū nō sineret fame pire.
Surgēs ab oꝛone cū fuertereꝯ ad castra exercit⁹
ecce grex ceruoꝝ z bubaloꝝ ei obuiauit z cū eodē
sil'i mediū exercit⁹ deposita feritate ꝓuenit. Tūc
oēs laudātes z gl'ificātes deū i sctō suo p quē mi
sericoꝛdiā sūt ꝓsecuti:accesserūt z tulit vnusq̄sq;
de aialib⁹ q̄ntū sibi sufficiebat z saturati sūt. Tā
tā deniq; pietatē in oēs exhibebat vt mutato vo
cabulo rex pi⁹ ab oīb⁹ vocarē. Rigoꝛē q̄ppe iu
sticie lenitate tēperās misericoꝛdie:talem se erga
subditos exhibebat vt pot⁹ ab eis amarē q̄ ti
merē. In examinādis etiā iudicijs nō tā iudica
re q̄s iudicari:sibiq; magis terribile iudiciū imi
nere credebat q̄s bis q̄ ab eo iudicabant. Ex fer
uoꝛe aūt deuotiōis hierosolymā se iturus vouē
rat vt vbi sanguis dñi iesu p nostra redēptiōe fu
sus est:ibi sanguine suo ꝓtra inimicos crucis xp̄i
dimicaret. Tūc q̄z duces Frācoꝝ:Lothoꝛingoꝝ
rū z alemanoꝝ q̄ cū exercitu dñi illuc ꝓfecturi
erāt:oēs piter piū Ladislaū sibi in ꝑceptoꝛē ꝓcoꝛ
diter p̄ficere disposuerāt. Prius aūt q̄z illi in bū
gariā ꝓuenirēt pi⁹ rex vrgēte necessitate in expedi
tionē ꝓtra Bohemos ꝓfect⁹:ibiq; repētina egri
tudine coꝛrept⁹:ꝓuocatis regni p̄ncipib⁹ sacra
mētis p̄munitus felicissime migrauit ad xp̄m.
Plauxit aūt cū vniuersa multitudo būgaroꝝ:
oīs eras z ꝓditio cleri z populi triū annoꝝ spa
cio in vestib⁹ squalidis:choreas nō durerūt toto
illo tpe z gen⁹ oē musicoꝝ siluit p totū regnū.

¶ Circa tertiū p̄ncipale de eius gl'ia sit p cō
clusiōe q̄ beat⁹ Ladislaus in gloria foꝛe magn⁹
claruit miraculis pluriꝫ. Q̄ibus aliqua p cō
plemēto inseram⁹. Unū est q̄ cū ipe sepulturā si
bi elegisset in eccl'ia waradien. p̄ncipes aūt bun
garie ob ardoꝛē dierū canicularium vellent suum
coꝛpus deferre ad sepeliendum in eccl'ia Albeñ. q̄
p̄ quinqueꝛis distātie z breuioꝛis vie erat. Uene
rūt interim dieraꝝ facieñ. ad diuersoꝛiū vbi fati
gati p laboꝛe itineris z tristicia doꝛmierūt. Sur
gēteq; de somno currū in quo erat coꝛp⁹ bti La
dislai nō cōparere vidētes:ꝓtristari sūt z ceperūt
p vias z loca discurrere requireñ. Tandē ꝓuersi
ad viā que ducebat waradinū:viderūt ecce recto
itinere currū ipm cū coꝛpe in eo ꝓposito vltro cur
rentē sine subuectiōe cuiuslibet aialis ꝓsus wa
radinū q̄ diuinit⁹ p angelos portabat. Q̄ mira
culū videñ. deū laudauerūt. Et sic iter suū ꝓsus
waradinū sine oī dubitatiōe direxerūt. Tꝛz aliud
miraculū. q̄z cū in eccl'ia waradien. sanctū coꝛp⁹
sepelieñ. officiū dicerēt moꝛtuoꝝ. q̄dā de circūstā
tib⁹ dicebat fetere coꝛp⁹ illud: reliq̄s oīb⁹ suauis
simā odoꝛ fragrātiā sentientib⁹:retoꝛtū ē ilico mē
tū ill⁹ ad doꝛsū z reflecti nō poterat. Qui cuꝫ pe
niteñ. lachrymabiliter misericoꝛdiā postularet p
cidēs ad coꝛp⁹ sanctū sanitatē recup̄auit: ꝫ cica
trix in mento ei⁹ obcaluit. Dicit etiā q̄ audiuerūt
tūc voces angeloꝝ cantātiū introitū missē de cōn
fessoꝛe. Itē alia q̄z plurima miracula cepit face
re moꝛ de⁹ b̄dict⁹ ip̄i⁹ bti Ladislai merita ꝓuo
cātib⁹. vicz cec; multi visū. surdis auditū. mutis
loquelā. claudis gressū. leꝓrosis mūdiciā tribuē
do q̄ lōgū ē p singula enarrare. In ipa etiā hoꝛa
canonisatiōis ei⁹ stella p̄clari fulgoꝛis stetit sup i
directo monasteriū vbi sctm ei⁹ coꝛp⁹ q̄escit a sex
ta hoꝛa diei p spaciū fere duaꝝ hoꝛaꝝ quā mari
ma multitudo ppl'oꝝ p̄spicue aspexit gaudio i
genti. Et ipa hoꝛa puer q̄dā q̄ loco manuū z pe
dū tumida carnis massa ossib⁹ penit⁹ carēs fluī
tabat:ip̄i⁹ bti Ladislai meritis ossa integra z p
fectā recepit sanitatē. Ad laudez dñi iesu xp̄i aliq̄
p̄ter hec miracula q̄ ob breuitatē hic dimisi vide
si placz ifra ser. q̄. I. R. Ad ip̄i⁹ ḡ merita ꝓfugieñ.
rogem⁹ deū vt ꝓducat nos in celū Amen.

¶ Pro sancto Ladislao rege Sermo secūdus
de nobilitate virtutū.

Beata terra cuius

b rex nobilis ē Ecēs ca. x. z ad laudē hui⁹
sci. A Sic q̄ppe Lyra dic̄ hec auto
ritas ītelligi debet. s. q̄n rex alicui⁹ terre fuerit no
bil': nō tm̄ nobilitate generis sz etiā nobilitate mo
rū z vtutū. qz vt Greg. dicit in istis nobilitatib⁹
q̄n altera alteri copulat q̄si gēma inḡt carbūcu
li in oꝛnamēto auri sociat. Talis regis terra me
rito btā p̄dicat. qz rex hmōi vtuosus studet solli
cite in terra sua extirpare vitia. z vtutes ac iusti
ciā nutrire. Q̄n ḡ btūs rex Ladisl. cal' reuera rex
fuit i regno būgarie: Ad laudē ḡ ip̄i⁹ merito hec
vba accipiūt ꝓ sermōe. In q̄b⁹ de trib⁹ cōmēdat
z in exemplū nobis ꝓponit.

Primo de virtuosa nobilitate:ibi. Beata ter
ra cuius nobilis.

Scōo de gl'iosa dignitate:qz dicit. Rex

Tertio de gratiosa xp̄iformitate:in hoc q̄ dic̄.
Nobilis z rex:vt xp̄s fuit.

A Circa p̄mū de nobilitate vtut; q̄rit. q̄ repu
teꝯ va z potissima nobilitas i hoīb⁹. Ad q̄ rñdz
Piero. i epl'a di. sic. Sola apō deū libertas ē nō
fuire petis. sūma nobilitas ē cla⁹ cē vtutib⁹. hec
ille. Nota ꝓ declaratōe q̄ Gze. nazā. i apol'. trac.
ō semetipo distiguit q̄druplicē nobilitatē i hoīb⁹

Prima dicit nobilitas spūalis.

Scōa dicit carnalis.

Tertia virtualis.

Quarta legalis.

Prīa dic̄ spūal'. Cui ipe Nazā. dic̄ sic. Nobilitas
spūs ē fz quā oēs nobiles eḡlr sum⁹. q̄n ad ima
ginē d̄i facti sum⁹. Itē Piero. i epl'a. Illi tm̄ q̄z
de generis nobilitate ꝓponas. quia deus nō re
spicit personas hominū sed animas. Nota aūt q̄
homo deberet hanc nobilitatē sup oīa mundi
bona custodire. Sed hāc nobilitatē heu q̄z mul
ti nec aduertūt nec curāt q̄d ē magne demēcie. qz
si terrenā nobilitatē transitoriaz magno laboꝛe

ꝫseruare studēt. Et si bō honorat imaginē dei pictā vel sculptā. multo magꝭ rōnabile foret cōseruare in nob nobilitatē ppetuā: honorare eꝫ imaginē in aīa nr̄a impssam. Ad qō hortamur Eccli. Fili i māsuetudine serua aīam tuā z da illi honorē fm meritū suū ꝛc. Itē mlti etiā heu hāc nobilitatē adeo pctis obfuscant z destruūt vt nec a xpō cognoscant. Matth. xxv. Āmē dico vob: nescio vos. Chryſ. Nescio vos nō ꝓpter ignotas facies vestras: sz ꝓpter odibiles malicias vr̄as. qō certe maximū dānū est hoi. maꝰ eīm ē qz si oīm rex mūdi dñs existēs oia perderet. Matth. xvj. Quid em̄ ꝓdest hoi si vniuersū mūdū lucret. aie vo sue detrimētū patiat. Et vt fortiꝰ dicaz maꝰ dānū est in vnaꝰ aie pditione qz oīm corpaliū creaturaꝝ mūdi ruina z destructōe. Un̄ Aug. li. viij de ciui. z. lxxxiij. qstionū. dicit. O qz nobilis creatura est aīa hūana qz ad visionē z fruitionez dei creata. Sic ḡ deꝰ oēm creaturā: sic ania oēm corpoꝝlez naturam dignitate z nobilitate excellit. Maꝰ ḡ dānū inqt habeat in amissiōe vnaꝰ aie qz corpoꝝ mille. Nec Aug. O ḡ hō xp̄iane audi scripturā hortātē Deut. iiij. Custodi temetipz z animā tuā sollicite. s. ne ꝓdas cantā nobilitatē eius.

¶ Scōa nobilitas dicit carnalis. De q̄ Nazanzen⁹. Nescio inqt q̄ sit differētia fm carnē nobilitatis habēda: cū oiby boiby sit corruptio vna qz in terrā oēs quertunt de q̄ sūt. Si q̄ras. Un̄ ḡ sūt nobiles aliq̄ in mūdo. Rnder Piero. i epi. stola ad fi. Mau. di. sic. Mūdanā nobilitatē nō nature eq̄tas p̄stitit: sz cupiditatis ambitio. oēs certe homies ꝓ diuinū lauacrū efficiunt eccles. z nulla pōt esse discretio q̄s secūda natiuitas generauit ꝓ quā tā diues q̄z pauꝑ tā seruus q̄z liber. tā nobilis q̄z ignobilis. filiꝰ dei efficit z terrena nobilitas splēdore celestis glie obūbrat. Nec ille Nec pdicam⁹ nō vt nobiles viros ꝓfūdam⁹ sed vt ad vtutes moneam⁹. Nā fm Piero. in epla Ad h debet q̄s sue nobilitat⁹ meminisse vt claritatē gener⁹ motꝝ setitate ꝓcēdat. alioq̄n ipa solꝰ carnis nobilitas exilis ē reputatōis z inane nomē. Un̄ Boe. de ꝓso. phi. li. iij. ꝑsa. vj. Nobilitas sanguinis ē inane nomē. qz fm eūdez nobilitas carnis ē quedā laus de merit⁹ gentū ꝓueniens. Sz q̄d ꝓdest tibi q̄ pentes tui fuerūt ꝓbi z vtuosi: tu aūt es criminosus. Chryſ. super Matth. Quid ꝓdest generatio clara quā mozes fordidāt Exēplū de iudeis q̄ cū iactarēt se eē de genere scti Abraā z sic nobiles di. Semē abrae sumus z neminī seruiuimus vnq̄. Rndit eis ihesus. Si filij abrae est⁹: opa abrae facite Job. viij. Q⁹ si petas Rūq̄d melioꝰ ē esse de genere nobili q̄z rusticano. Audi Hassiod⁹. in q̄dā epla dicentē sic. Meliꝰ est de ꝓtēptibili genere nasci z claz vtutib⁹ fieri q̄z ō claro genere nasci z criminose viuere. Ad id ꝓ exemplo ꝓducam⁹ q̄ Amb. di. xl. Illud. dicit ō adā z eua. Nā adā fuit deviliozi origine z loco ortus scz de limo terre. z extra ꝑadisū. s. in agro damascēno format⁹. Eua aūt de nobiliozi q̄z de costa ade z in loco nobilissimo. s. in ꝑadiso fuit facta. z tñ eua inferioz fuit q̄z adā. Nec ibi. Itē abraaz de thare idolatra nat⁹ patre: i caput fideliū oīm est electus ꝓ vtute cultus vniꝰ dei Señ.

¶ Tertia est nobilitas vtutis. qz vt phs in politicis ait. Uirtus z vitia determināt nobiles et ignobiles. Et Tulli⁹ de offi. Nec est indubitata nobilitas que moribꝫ ꝓbat⁹ ornata. Idem. Nichil vere liber ertimādus est q̄ nulli turpitudini seruiuit. Et rō hui⁹. qz a quo q̄s supat⁹ est: eius z fuꝰ est. ij. Pe. ij. Qui ḡ facit pctm̄ seruꝰ est tot demonū q̄t vitiorū. Exēplū dicit Chryſ. sup Matth. In ptāte est populi inq̄t facere sibi regez q̄ postq̄z fuerit ꝓfirmat⁹ nō pōt a pplo deponi iugū eius Sic hō in potestate arbitrij habet vt sibi diabolū eligat in dñm peccādo: sz postq̄z eiꝰ iugo se subdidit: nō pōt deponere nisi deꝰ ipm̄ misericorditer liberauerit. z sic sp manet in seruitute diaboli nisi deꝰ liberet. Dinc Amb. de Nabuc. hiſtoria dic. Qui facit peccatuz seruus est peccati. semp in laqueis. semp in vinculis est. z nūq̄z est liber a cōpedib⁹. qz semp est in criminib⁹ Nec ille. Nec sufficiāt. Quarta nobilitas dicit legalis. s. q̄ fit per codicellozꝝ vel clenodiozꝝ ꝓcessozꝝ a regib⁹ ꝓmotionē: aut q̄ venit p adoptationē. Et b mō oēs xp̄iani nobilitant⁹ in baptismo. Ro. viij. Nō em̄ accepistis spm̄ seruituris: sz accepistis spm̄ adoptiōis filiozꝝ in q̄ clamam⁹ abba pr̄. ipe ei spi. red. spiri. no. q⁹ sum⁹ filij dei q⁹ si filij z heredes zc. O vtinā xp̄iani hāc sctissimā nobilitatē custodirēt z nō pderēt. Beat⁹ rex Ladislaus nobilis fuit fm oēs p̄missas nobilitates q̄s z sūmopere ꝓseruauit. z ideo feliciter regnauit. z nūc cuz xpo rege regnat in celis. Merito ḡ dicit beata terra hūgarie cuiꝰ rex. s. Ladislaꝰ nobil⁹ ē z patronus.

¶ Circa secūdū de eius dignitate regia vt cōuertam⁹ ad edificationē cōmuniū hoim accipiamus ꝓ ꝓclusiōe ex vbis Nicolai pape. ij. q. j. ca. Sceler⁹. vicz q⁹ sic nullꝰ prauꝰ pōt veraciter dici rex vel dñs: sic nullꝰ xp̄ian⁹ efficit vere rex celestis z dñs nisi sit bonꝰ z a vitijs mūd⁹. Ostēdit fm q̄tuoz p̄cipue doctores. Unꝰ ē Hieronym⁹ in glo. sup Matth. xxv. di. q⁹ xp̄iani hic reges sūt in spe z in futuro erūt in re. vbi z q̄ hic regnauerunt z q̄ nō regnauerūt regnabūt. s. si boni fuerunt. Secūdus est Cassiodorus super Ps. xxxvij. di. sic. Reges terre sunt qui corporib⁹ suis deitat⁹ munere dominant. s. ne peccent. Nam ille rex ve nō dicit qui seruire monstrat. Nec ille. Tertius est Augustinꝰ de ciuitate dei lib. iij. Bonus sz xp̄ianus etiā si seruiat liber est. malus aūt etiā si regnet seruꝰ est. nec vniꝰ sz q⁹ ē grauiꝰ tot demoniorū q̄t vitioꝝ. Nec Aug. Quartꝰ est Lyran⁹ li. de xij. abuſ. di. sic. Nichil ꝓfert habere dñandi ptātez si dñs ipe nō hz vtut⁹ vigorē. Et infra. Nomē ē regis rector⁹ officiū indicat. sz q̄liter alios corrigere poterit q̄ ꝓuios mozes nō corrigit. Sciat iquit

rex q̄ sicut in throno hoīm primus ꝓstitutus ē: sic z̄in penis si iusticiā nō fecerit p̄matū habitu/rus est. oēsnāqz pctōres q̄s sub se i p̄nti habuit supza se mō plagali pena futura habebit. hec Li p̄an⁹. Et sic intelligēdū est etiā de q̄buscūqz aliis dñis. Sic etiā de xp̄ianis si ingti fuerint p tan/te dignitatis. s. regie celestis vocatōe i respectu infi/deliū. qz q̄nto grad⁹ christianitatis altior tāto ca/sus deterior ꝯm Greg. O g̈ xp̄iane noli p vilissi/mo pctō pdere tuā regiā z gl̄iosam dignitatē ce/lestē ppetuāqz coronā. Accipe exēplū a btō Ladis/lao rege q̄ sic se in regia dignitate ꝓfecit vt ce/lestē non pderet sed vsqz ad mortē p̄ ista corona celesti oia ꝓtēneret vt xp̄m lucrifaceret F

Circa tercīū de gratiosa ꝓformitate nobilitatis ad xp̄m q̄rit q̄ sunt vtutes p q̄s cognoscīt veri nobiles z nobilissimo regi xp̄o fiūt ꝓformes vt z nos sciam⁹ p has ꝓformari z grām fore xp̄o do/mino i nobilitate xp̄iana. Ad qd̄ rndet ꝯ q̄ col ligīt a doctoribus p̄cipue sunt q̄ttuor

Prima est humilitas
Secūda est pietas
Tercia est veritas
Quarta est equitas

Prima est hūilitas. Nā xp̄s dñs rex regū z dñs dñantiuz sūme hūiliauit se vt oñderet q̄ hūiles diligit p̄ncipes z alios. Bern̄. Nō magna virt⁹ ē hūilitas i abiectōe. sz rara z deo chara ē hūilitas in honore. Idē. Honor honoris est humilitas. Patet ergo q̄ p̄cipue i dñis z p̄ncipib⁹ hūilitas ꝓmēdat vt xp̄o ꝓformis. q̄uis i oib⁹ sit deo grā. cozā deo iuenies gr̄az. q. m. po. dei so. z ab hūili/bus honorat. Ideo q̄z ꝯm Bern̄. ser. de religiōib⁹. Nunq̄z in honore sine onere. nec i p̄latōe sine do/lore z tribulatōne. in sublimitate q̄s pōt esse sine vanitate. Vult g̈ deus q̄ etiā p̄nceps sic hūiliet q̄ vt etiā Innocē. dicit. Quāto q̄sq̄z hūilior in se tāto cozā deo nobilior. Exēplū de saule q̄ cū esset hūilis electus est a deo in regē: sz cū superbiuit post/ea deiectus ē z in locū eius hūilis Dauid ꝑelectus est. vt patz. j. Reg. xv. z. xvj. quē dñs ꝯm cor dilexit. Btūs rex Ladislaus hāc vtutē habuit. Nō ei ho/nores ambiuit: imo i exedris eccl̄ia z int̄ pauper sepe pnoctare dilexit. soli deo placere cupiēs. Ut de ser. j. F B

Scōa virt⁹ est pietas. Christus nāqz dei filius est rex pijssim⁹ ad hoīes adeo q̄ oi/bus inimicis pceret: imo p inimicis morti se expo neret z totū sanguinē i redēptionē hominū effū/deret. Ut g̈ hō in hac nobilitate xp̄o sit ꝓformis oz remittere iniurias z pietatis opa i p̄rios exhi/bere vt sic mereat a xp̄o diligi. Xp̄ē silitudinē. Nā Chrys. dicit q̄ nil ita nos deo assimilat quēad/modū pietas. z p̄cipue i iniurias remissiōe. Si q̄dē. p̄rius dei est misereri sp̄ z pcere. debēt p̄ cete/ris nobiles z p̄ncipes ac p̄maxime reges esse pij z clemētes esse exēplo xp̄i. B Ūñ q̄rit. vtrum melius sit regere subditos pietate an seueritate.

Ad qōrñdet Sene. de clemē. di. sic. Remissi⁹ im/perāti melius pareat. i. obedit pietati. Nā contu/max est hūan⁹ anim⁹: z in p̄riū nitēs sequit quo facilius ducat. Ideo nullū ex oib⁹ magis clemē/tia q̄s regē vel p̄ncipē decet. hec Sene. Iste autez clarius oñdit triplicit. Prio ex auctē scripture. Prouer. xx. Miricordia z vitas custodiūt regē z roborabit clemētia thronus ei⁹. Hinc z Eccli. iij. Noli esse sicut leo i domo tua euertēs domes/ticos tuos z opp̄mēs subditos tibi. Scōo oñ/ditur ex rōe. qz scribit. j. Thimo. iij. Pietas ad oia valet. Et. xxij. q. ij. Si quelibz. Gre. dic. q̄ cul/pa purgat pietate. z ipa pietas merēt p̄aliter et eternalit̄ remunerari. Ideo zc. Tercio p̄z exem/plis. qz magni p̄ncipes vt reges tāq̄z nobiliores solēt inungi i signū pietatis z clemētie. z rex apū/nō habz stimulū pūgendi sicut alie apes ad desi/gnādū q̄ nobiles z quiqz rectores subditorū de/bēt esse pij z misericordes. Scribit etiā li. vj. aiali/um Aresto. q̄ nobil⁹ ꝓpriōis signū est lōga bra/chia habere signāter vsqz ad genua deficiēte spa/cio duor⁹ digitor⁹. Idē dicit etiā. v. polit. q̄ habe/re lōga brachia fortitudinē indicat. Et hoc vtiqz ꝓuenit ad significādū largitatē pietatis. z sic p̄z q̄ si volum⁹ esse vere nobiles et xp̄o ꝓformes de/bem⁹ esse pij z clemētes. Sz heu moderni p̄nci/pes z nobiles ac barones z rectores sūt immisere/ricordes: munera z taras a pauplb⁹ extorq̄ntes/munera diligētes z vindictā exp̄eteñ eccl̄iastica/bona diripieñ. Impletū est illō Aze. xxij. s. Prin/cipes in medio ei⁹ quasi lupi rapaces. Et. xxvj. Statue tue nobiles in terrā corruēt. i. nobiles q̄ tanq̄z statue deberēt pauper sustētare z defensa/re in terrenā cupiditatē declinant vt spoliēt pau/pes. Btūs rex Ladisla⁹ non sic fecit: sed tā pijssi/mus extitit vt mutato noīe ab oib⁹ pi⁹ rex voca/retur. Nā pauper alebat z p̄ eis morti in bello se exponebat. vide legendā B. O Tercia virt⁹ est vitas. nā xp̄s dñs adeo dilexit veritatē vt si/bi ipam appzoparet. Joh. xiiij. di. Ego sū via ve/ritas z vita. Hāc g̈ debem⁹ habere vt a xp̄o dili/gamur tanq̄z ꝓformi nobilitate decorati. Unde Aphe. iij. Loqmī vitatē vnusq̄sq̄z cū p̄rimo suo dicit vnusq̄sq̄z. qz vitatē debēt oēs amare z fua/re. sed potissime debēt nobiles fuare vt possint esse victoriosi. q̄m ipa vitas est q̄ vincit oia ij. Es/dre. iij. Et ipa statuit nomē laudabile in ppetuū. qō nobiles multū desiderāt. puer. xij. Labiū vi/tatis firmū erit imppetuū. z p̄ter pcā labiorum ruina p̄rimat malo. Sz phdolor moderni ml̄/ti nobiles in sui p̄nicie nihil curāt de veritate. mlt̄a p̄mittūt z nō implēt. plura appendūt sigilla: sed nulla fiducia in eis. vt videam⁹ impletū illō ps. Nolite cōfidere in p̄ncipib⁹. Sed o q̄z p̄nici/osum. o q̄z ꝓfusibile clenodiū mēdacij i nobilib⁹ qz pueris. xvij. Nō decet p̄ncipē labiū mēdax. Et ps. Perdes oēs q̄ lo. mē. Tales inq̄t viri sāgui/nū. i. pctōr⁹ ñ dimi. dies suos. O q̄z honorificuz

De sancto Ladislao rege

z gl'iosū clenodiū vitatis in p̄ncipe.qz dicēte p̄s. Misericordiā z veritatē diligit de⁹:gr̄am z glo/riā dabit.s.caliby. Hoc clarer in btō Ladislao re/ge q̄ fuit verax in sermōe:p̄stās in p̄missiōe:vt in legēda ei⁹ habet. Et idcirco de⁹ ip̄m gratificauit z gl'ificauit p̄ p̄formia q̄dāmō miracula.s.in sui corp̄is tumulatione.qō fieri cōmiserat in wara dieñ.eccl'ia. Et cū barones vellēt hoc alīt ordina/re miraculose corp⁹ illuc q̄ ip̄e mādauerat defer/ri viderūt in curru. Ptz in legēda. Jtē p eodē attestat miraculū sanatiōis oculorū.qz veritas oculo mētis intueri habet. Jpe q̄ppe btūs rex p̄/cipuā p̄tē in miraculosa vrtute sanādi oculos legit a deo obtinuisse vt alīq̄ de b narrem⁹. Legit q̄ppe in legēda q̄ quedā paupcula virgo amissū visū recupauit iurta sancti sepulchrū rā/ta animi limpiditate vt nō solū in corpe:verūeti am in sp̄ū visitata diuinit⁹ esse videret. Jtē q̄daz nobilis puella dū tāto dolore oculoz tenerēt vt visu oino p̄uata oēm spez medicine amisisset ad ip̄i⁹ sancti sepulchrū venieñ.ibi cū lachrymose si bi subueniri postularet instāter.ceciderūt ecce in man⁹ ei⁹ quidā globi carnei formā oculorū ha/bētes:sz coagulato sanguie inuoluti. Que credēs sibi oculos excidisse vociferata ē. Et pp'ls accur/rēs viderūt oēs dictos globos oculoz in ei⁹ ma nu elisos.z nouos sibi oculos sanos z optimos mirabilit eoz loco datos a deo.z admirañ.deū in sctō laudauerūt. Vidi z ego quēdā fratrē ordi nis minoz p̄dicatorē q cū lippos antea habuis/set z crebro defluētes oculos apud ip̄ius sctī La dislai sepulchrum orando obtinuit fieri sanos.

Quarta vrus est iusticie eqtas. Nā xp̄s iudex iustus multū diligit iusticiā in p̄ncipibz z iudici bus.sicut testat de eo p̄s. Dilexisti iniq̄tatē iusticiā z odisti iniq̄tatē zc. Dic.xxiij.q.v. Regū. Viero. dicit. Regū officiū p̄priū ē facere iudiciū atqz iu/sticiā.z liberare vi opp̄ssos de manu calūniātiū z pupillis ac viduis auxiliū p̄bere. Beatus Ladisla⁹ rex iusticiā sūme obseruauit z omia p̄dicta fecit nō solū in vita:sz etiā post mortē. Nā legit q̄ miles q̄dā argēteā scutellā quaz p̄us suo p̄ncipi sctūs rex dū viueret donauerat vrgēte necessi/tate:venalē exposuit cuidā comiti.ardore aūt cu piditatis comes illect⁹ finxit hāc scutellā suā fuis/se z furto a se sublatā. Cūqz de b lites in iudicio mouissent dño inspirāte sic adiudicatū est q̄ ipa scutella poneret sup sepulchrū sancti regis Ladisl.z deus cōprobaret q̄s eoz habere eā deberet.sicqz factū ē. Comes igit nimis p̄sumēdo cū acceptu/rus scutellā appropinq̄ret ad sepulchrū statim cecidit q̄si mortuus:nec de terra surgere potuit. Paup aūt miles qō suū fuit būiliter accedēs ac cepit z deo gr̄as egit:ac sanctuz Ladisl.oēs lau/dādo in ip̄ius meritis deū glorificauerūt p̄ libe/ratiōe a calūnia. Orem⁹ g̃ z nos charissimi deuz vt hui⁹ sancti interuētu cauceat a periculo et det gratiā z gloriā Amen.

Pro sctō Ladislao rege Sermo tertius de iu/diciali iusticia in regimine p̄ imitatiōe nostra.

Jt dominus de/us bñdict⁹ q̄ voluit te ordiare sup thro/nū suū regē.ij.pal'.ix. Verba ista dixit ad lr̄am regina sabba de rege salomōe. Et nos optime possum⁹ dicere deo gr̄as agendo p̄ sancto rege Ladislao.quē de⁹ ordinauit regē su⁹ per thronū regni būgarie. Nā vt dic̄ Greg.i mo ral'.xxx. Scōz merita subditoz tribuūt p̄sone re/gentiū.z ideo de⁹ cū dat bonū p̄ncipē vel regē:meri/to deo ab oib⁹ gr̄ie agēde sūt.qz de⁹ b ordinauit p̄ salute ppli. Dic p̄ p̄riū cū dat mal⁹ p̄ncep̄s ppl'o signū ē mali p demerito ppli:vt ibidē dic̄ Greg. Et idcirco cū de⁹ talē z tātū sctm̄ regē vicz Ladisl. nob donauerit p̄ salut̄ acq̄sitiōe digne z merito ip̄m deū laudādo z gr̄as agēdo p̄ tali dono dice re possum⁹ ad el⁹ honorē vba p̄missa.s.Sit dñs de⁹ bñdict⁹ q̄ voluit te ordinare zc. Jurta q̄ vba de ip̄o sctō rege Ladisl.tria mysteria notabim⁹ p̄ p̄mōe p̄m qō de trib⁹ cōmēdat.

Primo de iudiciali iusticia:ibi. Te ordinare sup thronū.q̄ iudicij executio significat.

Secūdo de regali clemētia:ibi. Reg̃e.

Tertio de diuinali vicaria:ibi. De⁹ q voluit te ordinare sup thronū suū.

Circa p̄mū de iusticia in iudicio. Ar q̄ be/atus rex Ladisl.de b p̄cipue cōmēdat in legēda. vbi dr̄ de eo q̄n examinādis iudicijs nō tā iudi care q̄z iudicari:sibiq̄z magis iudiciū terribile im minere credebat q̄z bis q̄ ab eo iudicabant. De ip̄a q̄ p̄ edificatiōe rectoz z iudicū q̄rūcūq̄z q̄ ad p̄ntē materiā q̄rī sufficiat amore b̄reuitat⁹ tm̄ de ei⁹ obligatiōe. De q̄ q̄rit.vtz in oi iudicio z casu sub necessitate salutis quācūq̄z causaz tenear sp iuder q̄liber iuste iudicare. Ad qō rñdet p̄ cōclu/sionē q̄ sic. Et ostendit tripliciter.

Primo p̄ varias leges.

Secūdo p̄ rōnes.

Tertio p̄ exēpla z silitudines.

Primo p̄ varias leges. Et p̄mo q̄dē p̄ legē natu/ralē q̄ dictat q̄ cūq̄z vultis vt faciant vobis ho/mines:z vos facite illī.z qō tibi fieri nō vis:alt̄i ne facias. Patet Luce.vj. Et di.j. Jus naturale. Sz null⁹ vult sibi a quoq̄z fieri iniusticiaz.g̃ zc. Scōo p̄ legē diuinalē. Leuit.xix. Ego dñs deus vr̄. nolite facere aliq̄d iniquū in iudicio .nec iniu/ste iudicabis.nō p̄sideres p̄sonā paup̄is nec ho/nores vultū potētis. Jtē eiusdē.xxiij. Equū iudi/ciū sit inter vos siue ciuis siue pegrin⁹ fuerit qui peccauerit.qz ego dñs de⁹. Deut.xxiij. Nō puer/tes iudiciū aduene z pupilli. Tertio p̄ legem euāgelicalē. Matth.v. Amē dico vob nisi abun/dauerit iusticia vr̄a pl⁹ q̄z scribaz z pharisеoz nō intrabitis in regnū celoz. Et iterz. Bī q̄ esu/riūt z sitiūt iusticiā. Lr.xxv. Jbūt iusti i suppli/ciū. Quarto p̄ legē canonicāz etiā ciuilē. Nam

extra de mutuis petitõibꝫ.c. Prudẽtiã .habetur scripẽ q̃ eo mõ q̃ qs vult sibi iusticiã fieri sb ea/ dẽ forma alijs rñdere tenet. Jtẽ extra de pbatiõi bus.c. Aũ ꝓtra.in vbo.negligẽtiã.dic̃ glo. z eaz sequũt doctores.q̃.s. iudex tenet ad restitutionẽ saltẽ in foro aie si ei⁹ negligẽtia aliq̃ dãnũ icur/ rit ps q̃cũq̃z in iudicio.z b fm Bnge.de Clauas. q̃ adducit Panor.sup dicto c. maxime tenet qñ iudex ẽ in dolo z lata culpa. Et nõ solũ de lata te net q̃ ad deũ: sz etiã de leui si diligẽtiã nõ adhibu it. Patet ex ca. Cõsuluisti.ij.q.v.in textu cuz glo. z est tuti⁹. Deniq̃z tota lex canonica z ciuilis ẽ or dinata ꝓ iusticia faciẽda z seruãda: vt.ff. de iusti cia z iure.l. iusticia.z pleriſq̃z locꝭ colligivalz que trãseo. Vñ Aug. de li.ar. Lex eẽ nõ videt q̃ iusta nõ fuerit.z iõ fm leges tenet iudex iudicare. dis. iij. Erit zẽ.

¶ Scõo oñdit ꝓ rões. Et pri/ mo rõne offensiõis .qz iniusticia ẽ pctm̃ mortale in suo genere eo q̃ ꝓtrariat charitati.qz ifert no/ cumẽtũ ꝓmo.vñ z visiõis diuie ꝓuationẽ idu/ cit.iuxta illud Pſ. Neq̃z habitabit iuxta te ma/ lign⁹: neq̃z ꝓmanebũt iniusti añ oc̃los tuos dñe z ꝓ ꝓsequẽs dãnabile vitiũ ẽ. Nec fm Tho.ij.ij. q.lx.ar.iiij. Scõo rõne diuie maledictiõis .quia oẽs iudices iniusti a deo maledicti sũt. Deuter. xxvij. Maledict⁹ inq̃t q̃ peruertit iudiciuz aduene pupilli z vidue zẽ. Tertio rõne diuine vltõis.qz iudices iniustos de⁹ q̃nq̃z punire solet multipli citer. Primo ꝓpaliter flagellãdo. Pſ. Propt̃ iniusticias eoꝝ suas bũiliati sũt. Et Eccl.x. Regnũ a gẽte in gentẽ trãsfert ꝓpt̃ iniusticias z dolos zc. Scõo mala morte ꝓmẽdo: vt patz de pylato q̃ xpm iniuste iudicauit morti.z iõ in exiliũ a cesa/ re relegat⁹ ꝓpria manu se occidit fm Eusebium. Vñ Pſ. Utrũ iniustuz mala capiẽt in interitu. Cognouit dñs iudiciũ inopis zvindictã paupe rũ.s.ad vlciscẽdũ. Tertio in iudicio eternaliter dã/ nãdo: vt ptz ex ꝓdictis. Dinc Grego. Obõtu qui iudicas in terris memẽto q̃ z tibi iudex est in ce lis a q̃ tibi cadẽ mẽsura remetiet q̃ mẽsus fuer/. Nec ille. Et sic ptz.

¶ Tertio oñdit ꝓ exẽpla z siliudines.qz legit de Achab vt scribit.iij. Re. xxj.q̃ cũ rex Achab iniusto iudicio ꝓcurãte iesa/ bel vroze sua interfecisset naboth vt possideret vi neã illi⁹. dñs eũ z vrozẽ ei⁹ puniuit morte mala ꝓ signo dãnatõis. Et pdixit ꝓ Helyã di. In loco in q̃ linxerũt canes sanguinẽ naboth lãbet sãgui nẽ tuũ z iesabel. Et certe sic iustũ ẽ latrones z fu res occidi ac demones dãnari: sic iustissimũ ẽ in iustos iudices dei iudicio puniri z morte z dam natiõe.qz vt Aug. dic̃. Ablata iusticia q̃d sunt re gna nisi latrocinia. Immo tales pl⁹ nocẽt q̃z la trones. Idẽ Aug. Nihil ẽ simil⁹ demonũ actibꝰ q̃z litigare iniusto iudicio z dãnare alias. Ad idẽ facit exẽplũ ð Susanna quã ipij iudices iniuste iudicauerũt, z ꝓpter ꝑ male ipi ꝓierũt. Dañ.xiij. Jtẽ ꝓ ꝗriuz de traiano q̃ ꝓ eo q̃ iustissim⁹ fuit ꝓ/ meruit ꝓ oronẽ bti Gregorij liberari. Et sic patz.

Ad idẽ faciũt exẽpla etiã paganoꝝ. Refert enim Valeri⁹ li.vj.q̃ quidã ꝓnceps noie Valenti⁹ sta tuerat q̃ depbensus in adulterio vtroq̃z ꝓuaret oculo. Accidit aũt q̃ ei⁹ filꝰ vnic⁹ deꝑhẽderet in adulterio. Noluit q̃z illi ꝓcere etiã ad petitiones multoz. Sed tñ ne legi fieret iniuria z etiã ne ei⁹ filꝰ inutilis ad oĩa redderet si totaliter cec⁹ fieret ꝓcepit vt vnũ oculũ sibimet z altez filio oculuz eruerẽt. z sic iusticie satisfieret. Narrat etiã ð Ale xandro impatore q̃ cũ apud eũ accusat⁹ fuiſſz q̃ dã iudex iniqu⁹ q̃ solit⁹ fuerat iudicia puertere ꝓpter munera. impator mãdauit ipm excoriari z de pelle ei⁹ sedẽ fieri. Cõstituẽs aũt ciusdẽ filiuz iudicis in iudicẽ ordinauit q̃ sp in illa sede ex co rio paterno facta iudicaret. q̃tenꝰ recordaret q̃ si iniuste iudicauerit sili morte puniret. Beatus ita q̃z rex ladiſl. bñ sp recogitauit de iudicio diui/ no in quo oẽs puniẽdi sunt iniusti eterna morte iõ multũ timuit z maximã dilgẽtiã adhibuit ne vnq̃z iniuste iudicaret.

¶ Circa secundũ de regali ei⁹ clemẽtia in qua etiã btus rex Ladiſl. maxime flozuit. qz vt legit ð eo. Rigorẽ iusticie lenitate tẽperãs misericordie ralez se erga subditos exhibuit: vt pot⁹ amaret q̃z timeret. Et tantã pietatis clemẽtiã in oẽs exhi buit, vt mutato ꝓrio vocabulo rex pius ab oi/ bus noiaret. Vñ hic querit. Utrũ melius sit fa/ cere semp in iudicijs fm misericordiã q̃z fm iu/ sticiã: aut ecõuerso. Et ratio questiõis est. qz Ja/ cobi.ij. scribit. Judiciũ sine misericordia fiet illi q̃ nõ fecerit misericordiã. Superaltat aũt miseri/ cordia iudiciũ. Hec ibi. Ad hec rñdet fm docto res distinguẽdo. qz aut talis faciẽs iusticiã quo ad ꝓmũ est ꝓsona publica vt ẽ iudex z ꝓnceps rector vel q̃cũq̃z officialis: aut est ꝓsona priuata sil'r ille cui debet fieri iusticia: aut est bonus: aut est malꝰ. Hac q̃ distinctiõe ꝑmissa nota ꝓ respõ/ sione ad questitũ tres ꝑcipuas veritates. ¶ Pri ma veritas q̃ qñ certũ est ꝓmũ cui fieri debet iusticia fore maluz: melius est vt ꝓsona publica sibi faciat fm iusticiã q̃z fm misericordiã. Ratio qz malus ꝓ iusticiã corrigit: sed ꝓ misericordiaz deteriorat nec formidat sic deterius agere. Unde Amb. li.j. de offic. z. xxij. q.iij. est iniusta. dicit q̃ iniusta est misericordia si quis latronẽ filijs de/ ꝑditibus motus z lachrymis coniugis vel alio rum flexus absoluendũ putat cui adhuc latro/ cinandi aspirat affectus. Nonne inocentes tra/ det exitio qui liberat multoꝝ exitia cogitantez. Et infra.. Nonne cũ vni idulget indigno ad pro lapsionis contagiũ prouocat vniuersos. Facili/ tas eĩ venie incentiuũ tribuit delinquẽdi. Hec Amb. Jrez. C. de episcopali audiẽtia. l. nemo. di cit. Remissionẽ venie crimina nõ semel cõmissa non habeant. ¶ Secunda veritas q̃ quando certum est eum cui facienda est iusticia fore bo/ nuz. melius est publice persone: vt faciat sibi mi sericordiam q̃z fm rigorem iusticie punitiue.

De sancto Ladislao rege

Rō.qz talis parat⁹ est se emēdare: z melior er ꝺ efficit. Sz hec vitas intelligēda ē si ꝑsona publica:hoc ē iuder vel officialis facere pōt saluis legibus.q⁹ si nō ꝑt sic:tūc tenet facere qō dictat iustitia. Ūñ hic locū habet qō Grego.di.xlv.dicit.ca. Disciplina vel misericordia m'tū destituit sivna sine altera teneat. Sz circa subditos inesse debet rectoribꝫ z iuste ꝙsulens misericordia:z pie seuiens disciplina. Nec ibi. ¶ F Sz qm̄ nō ꝑt oīno certus esse hō de bonitate alicui⁹ aut malicia Jō queritᷣ. Quid si dubiū sit vtrū primus sit bonus aut mal⁹ Rñdeᷣ fm Lyraz in postilla sup ꝓscriptā autoritatē Jacᷣ.ij.scz Supaltat misericordia iudiciū.q⁹ in casibꝫ dubijs inter misericordiā z iustitiā sp declinandū est ad ptē mīficordie Ūñ z xp̄s dñs interrogat⁹ ō muliere in adulterio dep̄hēsa vtrū deberet lapidari:q̄uis oia sciuerit tñ ad misericordiā declinauit dānādo culpam z saluādo naturā dicēs. Vade amplius noli peccare:vt habeᷣ Job.viij. Hinc etiā xp̄s dñs in iudicio disceptabit de misericordie opibꝫ.z sic sūt itelligēde tales autoritates.sicut ptz de ista Jaco.ij. scriptura. Judiciū sine misericordia fiet illi q̄ nō facit misericordiā.s.vbi debet:puta cū ille est bonus quē aliq̄ fragilitate ꝓtigit peccasse:aut quā do dubitaᷣ in casibꝫ de mīficordia z iustitia. Nā dicit Chrys⁹.q⁹ facil⁹ est reddere rōnē de mīficordia q̄z de iustitia. Aut etiā qñ ꝑsona est ꝓuata:vt patebit in sequētibꝫ. Hinc rabbi Solomō dicit sup Exo.vt allegat Lyra vbi sup̄.q⁹ apud hebreos fuit antiq̄tus ꝓstitutū q⁹ si maior ꝑs iudicū in vno ꝙdēnet aliquē ad mortē nō ꝓpter hoc essz interficiēdus:sz expectāda est maior deliberatio. Si aūt maior ꝑs in vno liberet eū ē liberandus Nec ille ¶ Tertia vitas q⁹ ꝓuate ꝑsone sp melius ē facere fm misericordiā q̄z fm iusticiā .s.coꝛporaliter punitiuā. Ūñ Matth.v. Beati misericordes qm̄ ipi misericordiā ꝙsequenᷣ. Et Luᷣ. vj. Dimittite z dimittemini. Jn q̄ mēsura mensi fueritis remetieᷣ vob. Jdcirco.xxiij.q.j.ꝺz.q⁹ vindicta ꝓuata ē deo seruanda.q̄ dicit. Mihi vindictā z ego retri.zc. O q̄ oēs q̄ diligitis iusticiā diligite simul z misericordiā:imo pl⁹ misericordiaz exēplo bti Ladislai vt z vos a deo misericorditer iudicemini. O q̄z timendū est his qui nolūt cuz deberent primis misereri.quia iudiciū sine misericordia fiet eis.

¶ Circa tertiuz ꝓncipale de vicaria dei in iudicio sic ꝓ ꝙclusiōe.q⁹ in actu iudicij iudices tenēt vicē dei.z iō debēt i hoc xp̄m iudicē imitari. Nec ꝙclusio ptz p illud Deutᷣ.c.j.dictū ad iudices sic Qō iustū ē iudicare:siue ciuis sit siue pegrin⁹ nulla erit distantia ꝑsonaꝝ:ita puñ audietis vt magnū qz dei est iudiciū. Et Sap̄.vj. Audite reges z intelligite:discite iudices finiū terre qm̄ data ē a dño potestas vobis z virtus ab altissimo q̄ interrogabit opera vestra z cogitatiōes scrutabit. qm̄ cū essetis ministri regni illius nō recte iudicastis:neq; fm voluntatē dei ambulastis. Nec ibi. ¶ Queritᷣ g̃ hic. Qualiter vl' in q̄bus iudicet debēt xp̄m iudicē imitari vel ei in iudicio cōformari vt sic penā euadant z deo plurimū placeāt Ad qō rñdendo accipiam⁹ ꝓbū Dauid Pō.vij. dicentis. Deus iuder iustus fortis z patiēs nunq̄d iraſcetᷣ p singulos dies. Nisi cōuersi fueritis gladiū suū vibrauit:arcū suū tetēdit z pauit eū. Et in eo pauit vasa mortis:sagittas suas ardētib⁹ effecit. ¶ Primo g̃ sicut de⁹ dicitᷣ iustus iuder:sic debet esse z iuder terren⁹ iustus in seipo vt nulli subiaceat vitio graui. Ūñ Amb.sup Beati immaculati.dicit sic. Judicet ille q̄ nō agat eadē que in altero puauerit punienda: ne cū de alio iudicat in se ferat sentētiā:vt ptz.xij.q.vij. Judicet. ¶ Queritᷣ. Utruz rector vel iuder aut officialis teneāt in se malus peccet mortaliter iudicando malos vel quoscūq; boies. Rñdet frater Angelus de Clava.fm Alex.de ales in.iij.q⁹ mortaliē peccat.qz coꝛā deo suspēsus est q̄ ad se etiā si peccatū sit occultū.z ideo peccat talis officiū exequēdo. Petrus tamē de palᷣ in.iij.di.xix.tenet ꝺ vero de ꝑlato in spūalibꝫ.sed secus de ꝑlato in tpalibꝫ.qz si iuder suspēdit aliquē latronē nō peccat mortaliᷣ:licet ipe sit in mortali. Idē tenet Hostiensis Tho.in.iij.z Archiꝺ.l.di. Tun⁹ g̃ est iudicis cū accedit ad iudiciū ꝓtritionē formare de peccatis:ne xp̄us sibi dicat illud Job.viij. Qui sine peccato est in illā la.zc. ¶ Secūdo. Sicut deus dicitᷣ iuder fortis:sic iuder terren⁹ debet esse constans fortiter ne flectaᷣ quoq̄ mō ad quertendū iudiciū. Nā Gregorio teste.xj.q.iij. Quattuor inquit mōis humanū iudiciuz guerritᷣ. Primo rimore.dū metu alicui⁹ potestatis vitaē loqui p⁹ timescim⁹. Secūdo cupiditate.dū ꝓmio alicui⁹ animū corrūpim⁹. Tertio odio dū ꝙlibz ad uersariū molimur. Quarto amore dū amicoꝝ ꝓpinquo ꝓtēdim⁹ p̄stare auxiliū. Nec Greg. Ūñ cauere hec debz fortiter iuder. ¶ Tertio. Sicut de⁹ est iuder patiēs z trāq̄llus (nō cūm iraſcetᷣ p singulos dies q̄uis p q̄tidiana pcā puocetᷣ):sic iuder z rex terren⁹ debet esse patiēs z ab ira tranq̄llus. Nā Jacᷣ.j. Jra viri iusticiā nō opat. Sup q̄ ꝓba Beda.xj.q.iij. Jra.dicit. Qui iratᷣ i aliquē sententiam pfert.z si ille q̄z tū ad se iustā reporrat sententiā:iste tñ q̄ nō amore iusticie sz liuore odij sententiā dedit:iusticiā dei nō imitaᷣ. Ūñ legesstatuerūt iudicē in iudicādo z sentētiā pferēdo debere sedere:vt notaᷣ in Autē. ꝟ. Sedebūt. Et ꝺ addesignādū mētis tranq̄llitatē. Ad hec.xj.q.iij. Jla. ¶ Quarto. Sicut de⁹ minas infert pcōrib⁹ Nisi inqt ꝙuersi fueritis zc.sez a vitijs. Debet ergo cōminatiōes facere iuder.s. vt ptes ꝙuertant ad pacē.z reo z actori z testibꝫ p̄ virtute habenda exponēdo eis dei irā z graues legis penas i trāsgressores. Nec debet p lucro suo tpali gaudere ꝺ litigijs.vel qō pe⁹ est iusticiā vēdere.aut pecuniam accipe vt expediat causam. Nā tenet restitue

re de necessitate ſ̃ accepit. Fm qđ ꝓbat fr̃ Angel⁹ de Clava. in ſũma p capitulũ Statutũ. de vita z bone. cle. z ca. Exigit. de cẽſi. li. vj. ¶ Quito. Si cut de⁹ ẽ iuder iuſt⁹ in dãdo ſentẽtiã: ñ ſꝑ ꝓtẽpe/ rat cũ miſericordia. ſ̃ dr̃. Arcũ ſuũ tetẽdit. In q̃ miſericordia ſignificat p chordã arc⁹ q̃ mollis ẽ. z p lignũ arc⁹ duꝛ z rigidũ iuſticiã ſignificatur. Sicꝫ de⁹ pauit arcũ ſuũ iudiciũ ad ſagittãdũ p diffinitiue ſentẽtie ſagittas ad ꝓdẽnandũ morte eterna z igne. Sic iuder terren⁹ debet ſꝑ iuſticiã rẽperare cũ miſericordia vt ſuꝑ dictũ ẽ ar. ij. Unde Grego. xlv. di. Dis inqt q̃ iuſte iudicat ſtateram in manu geſtat: in vtroq; pẽſo iuſticiã z miſericor/ diã portat. ſed p iuſticiã reddit peccãti ſententiã. p miſericordiã pcti rẽperat penã. Btus rex Lad. hec oia ſollicite obſeruauit. z ſ̃ vicẽ xp̃i optime tenuit in throno iudicij. Propterea vt lo q̃r ver/ ba Amb. iij. q. vij. Judicet. Diſcite vos iudices ſe culi. ſ. ex p̃miſſis quẽ in iudicãdo debeatis tenere affectũ: quã ſocietatẽ: quã ſinceritatẽ: quã ſobrie tatẽ. Ut g̃ meritis bti Ladiſ. regis det nobis de us gr̃am ad ipm p̃ces fundam⁹ q̃ten⁹ imitãdo celeſtẽ gl̃iam obtinere valeam⁹ Amen.

Pro ſancto Ladiſlao rege Sermo quartus de ꝓfectu ſpũali.

Proficiebat rex vadẽs z creſcẽs z dñs deus exercituũ erat cũ eo. j. li. Paral. xj. c. ¶ Quã uis hec ẽba lr̃aliter dicant de dauid rege: meri/ to tñ z ꝓgrue accipi poſſũt z dici etiãde btõ Lad. rege. qm̃ ſicut dauid paſſus multã ꝓſecutionẽ a rege ſaule: tãdẽ dei ordinatiõe in regẽ ẽ electus. et ſaul eſt a dño abiectus. Proficiebat quoq; Da/ uid creſcens in om̃i ꝓſperitate. z dñs erat cuz eo cũ in ſuis opib⁹ manifeſte dirigẽdo: Sic beatus rex Ladiſ. poſtq; eſt paſſus multas ꝓſecutiões a rege hũgarie noie ſalomone factũ eſt diuia or dinatiõe vt ille abiiceret z beat⁹ Ladiſ. in regem eligeret. q̃ ꝓficiebat in oĩbus ꝓſperãdo. z domi/ nus erat cũ eo dirigẽdo ipm. z qđ eſt optimũ ꝓfi ciebat ſꝑ creſcẽs in om̃i ⁊rute z ſanctitate. Et in hoc nobis ꝓponit in exẽplũ imitãdi: vt ſcz ꝓficia mus in ⁊rutib⁹ z ſalutis acq̃ſitiõe. qz vt Origẽ. ſup li. Numeri omel. xvij. dicit. Anĩa ſancte trini tatis igniculo ſuccẽſa nũq; põt ociari z quieſcere ſed ſemp a bonis ad meliora: z a melioribꝫ ad ſupiora ꝓuocat. Hec ille. Un̄ p noſtra edifi/ catiõe ad honorẽ beati Ladiſ. accipimus verba p̃miſſa. p ſermõe. In q̃bus cõmendat z in exem plũ nobis ꝓponit de trib⁹ ad imitandũ.

Prio ſ̃ ſpũali ꝓfectu. vñ dr̃ q̃ ꝓficiebat rex.

Secũdo de eius graduali ꝓgreſſu. Nã dicit. Uadens z creſcens.

Tertio de p̃ſidio dei ꝓuentu: ibi. Dñs de⁹ exer cituũ erat cũ eo.

¶ Circa ꝓmũ de ꝓfectu ſpũali xp̃iano q̃ ſunt ꝓ ꝓcluſiõe ⁊ba Aug⁹. z Bern̄. in epl̃a ad Garri/ nũ. Tota vita xp̃iani deſideriũ eſt iuſticie vt ſem per ꝓficere ſtudeat ad meliora. Minime p cer/ to bonus eſt q̃ melior eſſe nõ vult. Et vbi icipis nolle fieri melior deſinis eſſe bon⁹. Declaratur tripliciter.

Primo p autoritates.

Secũdo p ratiões.

Tertio p exẽpla z ſimilitudines.

Primo p autoritates. Naz ſaluator Matth. v. dicit. Bti q̃ eſuriũt z ſitiũt iuſticiã q̃m ipi ſatura bũt. Bern̄. vbi ſuꝑ. ſ. ad Garrinũ abbatẽ. Juſt⁹ inqt nũq; arbitrat ſe cõꝑhẽdiſſe. nũq; dicit ſatis eſſe. ſ. ſe bonũ: ſz ſꝑ eſurit ſititq; iuſticiã: ita vt ſi ſꝑ viueret ſꝑ q̃ntũ in ſe ẽ iuſtior ee ꝓtẽderet. ſꝑ de bo/ no in melꝰ ꝓficere cotis viribꝫ conaret. Hec ille. Un̄ z ꝓuer. iiij. Juſtoꝝ ſemita q̃ſi lux ſplẽdẽs ꝓcedit z creſcit vſq; ad pfectũ diẽ. ſ. gl̃ie q̃ eſt i pa/ tria. ¶ Scõo p rões Quaꝝ ꝓma eſt ex pte dei: qz vt dicit idẽ Bern̄. ad Henri. epm. Solet diui na pietas ſic ordiare: vt q̃nto ds pl⁹ ꝓficit eo mi nus ſe reputet ꝓfeciſſe. Et ad idẽ Laſſiod. li. coll̃. dicit. q̃ quãto ds magis ꝓficit z fuerit mẽte pur gatior: tãto ſe ſordidiorẽ videt magꝭ būilitatꝭ q̃z elatiõis cauſas inuenit. Sicut exẽpli gr̃a. Quã to ds purioꝛẽ lucẽ ſolis p feneſtrã intrãtis intue tur: tãto plures pulueres in eo videt ds ꝓter lu cẽ ſolis vel radiũ nõ videt. Sic zc. Un̄ ptz q̃ mũ dani magna pctã in ſe p nullo reputãt. ſpũales aũt etiã minima deplorant z reformidant. g̃ zc. ¶ Scõa rõ ex pte vie celeſtis regni. qz videm⁹ q̃ in via cuiuſcũq; ciuitatis nõ ꝓgredi idẽ eſt qđ re gredi. qz ſic retrogradãs: ita z in via pſtãs nũq; ꝓueniet ad ciuitatẽ. Jõ Aug. de ⁊bis apl̃i dicit. Sꝑ ambula ſꝑ ꝓfice: noli in via deficere: noli re troire: noli deuiare: remanet q̃ nõ ꝓficit. retroce/ dit q̃ ad ea reuertit vñ iã receſſerat. deuiat q̃ apo ſtatat. ſ. a p̃ceptis declinãdo ¶ Tertio p exẽpla. Nã videm⁹ q̃ oia ſub celo creſcere diligũt natu raliter: vt ptz de plãt̃ herbis z corpib⁹ hũanis. hõ eñ vſq; ad dimidiũ vite ſue vicz. xxx. vel. xxxv. an nũ creſcit z poſt decreſcit: vt dicit Rich. in ꝑmõe. Si delectat q̃ hõ creſcere z dolet decreſcere i cor/ pore. q̃nto magꝭ ꝺ velle debet i mẽte. Sꝑ q̃ debz hõ extimare q̃ſi vir adhuc cepit deo fuire z cona ri ad melꝰ fuiẽdũ. Un̄ legit de btõ Frãciſco q̃ cũ ml̃tũ ſeruiuiſſet a iuuẽtute deo. z iã eẽt ꝓpe mor/ tẽ dicebat fratrib⁹. Incipiam⁹ frẽs fuire deo. q̃a adhuc modicũ fecim⁹. Legit etiã q̃ q̃dã aia dã/ nata apparuit cuidã ſuo charo. Que interroga/ ta ab illo. ſ. q̃lis pena eẽt i inferno maior. Rñdit q̃ maximũ dolorẽ aie dãnate in ꝺ habẽt q̃ i hac vita potuiſſent quo tpe lucrari celũ z viſionẽ bea/ tã dei i bono ope viuẽdo z ꝓficiẽdo z nõ facieñ. ſe eternaliter pdiderũt. ¶ Sz q̃rit. Un̄ eſt ꝺ q̃ null⁹ hoim in hac vita põt habere oẽs ⁊rutes ſimul. nec tantũ in ⁊rutib⁹ ꝓficit q̃ntũ deſiderat Ad hoc Grego. xij. moral̃. rñdet di. Nemo eſt q̃

tātū virtutis appbēdat quantū desiderat. quia
oiporēs deus interioza discernēs ipis spūalib⁹
puētilb⁹ modū ponit vt ex b̄ hō qō appbēdere co
nat z nō valet i illis se nō eleuet q̄ valet. Idez in
ome. x. sup Ezech. in pma pte dic̄. Nō em̄ vni dā
tur oia ne in supbiā elat⁹ cadat. Sz huic dat qō
tibi nō dat. z tibi dat qō illi ōnegat. vt dū iste cō
sideret bonū qō habes z ipe nō habz te sibi i co/
gitatōe pferat. Et rursus dū tu haberei illo con
spicis qō ipe nō habes te illi i cua cogitatōe post
ponas. Et fit qō scptū est supiozes sibijnuicē ar
bitrātes. hec Bre. Et ponit ibidē crēplū de regiōi
bus terraz: qz q̄zuis de⁹ potuit. fert vnicuiq⁹ regi
oni fruct⁹ oēs tribuere sz nō tribuit vt sic vna al
teri cōicet qō illa indiget. vñ fit vt huic vini alte/
ri olei. alteri aialiū abundantiā tribuat. Sic in
mentib⁹ sctōz alteri dedit de⁹ vginalē puritatez
alteri sciētie z doctrine p̄claritatē. alteri patiētiaz
martyrij. alteri pietatē mīficordie. alteri vite au
steritatē. alteri magne deuotōis dulcedinē z sic ō
alijs. Ad ꝓpositū in bro Ladislao habem⁹ exem
plū pietatis z mīficordie ac deuotōis z iusticie
plurimarūq; virtutū ad imitandū. ℗

¶ Circa scōm p̄ncipale ō gradib⁹ pficiēdi ad sa
lutē Querit. q̄libus gradib⁹ debeat pficere xp̄ia
nus z ascēdere crescēdo in spūalib⁹. Ad qō rñdet
Sm qō colligit ex dict⁹ sctōz p̄cipue sex sunt gd⁹
quos obsuare debz pficiēs ad salutē. ¶ Prim⁹
gd⁹ dicit animi absolutio. s. ab oi mala affecti
one z pcti delectatōe. Nō em̄ pōt onerat⁹ gui pō
dere z cōpedib⁹ pctōz ligat⁹ ascēdere. Unde Beda
sup Lu. Nisi qs a seipo deficiat ad deū q̄ sup ipz
est nō appropinq̄t. Unde debem⁹ onera deponere
viciozz nostrozz nō solū mortaliū sz z venialiū vt
possum⁹. Dñs Anf. li. de ꝓceptu vgiali. ca. xxvij.
Impossibile est inq̄t aliquē hoiem cū aliq̄ q̄zuis
paruo pctō saluari. Dec ille. Sz q̄rit. quō veni
alia impediūt nraz salutē. Rñdet Sm doc. Veni
alia licz nō dānāt eternaliter: tñ a gl̄ia retardāt ce
lesti vsq; bic vel in purgatorio expiant. Et qz se
pe in mortale ducūt. Bre. in pastorali. Qui mi/
ma pctā deflere ac euitare neglexerit a statu iu/
sticie nō repēte sz paulatim cadit. Juxta illō Ec/
cli. xix. Qui spernit modica paulatim decidit. Et
p tāto dicunt a salute impedire qz a visiōe dei re
tardant. Sic etiā impediūt pfectū inq̄zitū dimi/
nuūt feruozē charitat⁹ z deuotōz repescere faciūt
notabiliter. Unde q̄ vult pficere diligēter debz caue/
re oia pctā. Et licz neḡat ex toto oia venialia ca/
uere tñ debz se moderare q̄ntū pōt. Unde Hiero. i
epla. Mens xp̄o dedicata sic cauere debz miora
quō maiora. qz multiplicata gūāt. Btus Ladis/
la⁹ sic curauit pficere plene deū diligēdo. ¶ Se/
cūd⁹ gd⁹ bone volūtatis firma tētio. Unde Bern.
de li. ar. c. xv. Velle bonū pfectus est. velle malū
defectus. Sola volūtas si fuerit bona bonā fa/
cit aiam: si viciosa viciosā. Sz qz hō (sic ait Job)
nunq̄z in eodē statu pmanet. aut ei pficit aut de/
ficit: pficiēdū est in bac bona volūtate. Dec ille.
Jtē Rich. de Beniamin adol. Quicqd bō agat
bonuz esse nō pōt nisi ex bona volūtate pcedat.
Quicqd ex bona volūtate fit malū esse nō potest
Sine bona volūtate oino saluari nō potes. cuz
bona volūtate oino pire nō potes. hec ille. Unde si
volum⁹ pficere debem⁹ fixā volūtatē tenere i bo
no. Nā q̄ mutat i volūtate nūc vult z incipit bo
nū agere z nō ꝓtinuat. sed post aliq̄t dies incipit
alio z pmū deserit. talis nō pficit. Bern. Qui vnā
z rectā tenuerit viā cito quenit q̄ tēdit. Si vo va
rias mutat vias facilē errat: nec laboz habebit
finē. qz error nō habet finē. Maxime at cauēduz
est pficiēti ne volūtas declinet a bono in maluz
qz vt dicit Bern. Per bonā voluntatē incipim⁹
esse dei z p malā volūtatē incipim⁹ esse diaboli.
Btus Ladisla⁹ totaliter in bono firmauit volū/
tatē volēs qō deo placebat. ¶ Terci⁹ grad⁹ ē cō
silij susceptio. vt. s. in faciēdis bonis opib⁹ spūali
um viroz ꝓsilia būiliter req̄rat. Unde Cassia. dic.
q̄ sola būilitate acquirit virt⁹ discretōis. cui⁹ p/
mū indiciū est oēs cogitatōes z tēptatōes spūali
patri reuelare a q̄ possit iformari. Hinc etiā Ec/
cli. xxxij. Fili mi sine ꝓsilio nil facias z post factū
nō penitebis. Sic fecit btus Ladisla⁹. ¶ Et
Quart⁹ grad⁹ est discretio. nā scritas vite nō ꝓfi/
cit i arto ieiunio vel vigilijs z corpalib⁹ exerci/
tijs sed in vtutib⁹. s. in būilitate castitate miseri/
cordia obediētia patiētia. Et iō illa exercitia cor
palia discrete sūt assumēda. Et intātū sūt lauda
bilia inq̄ntū hoies disponūt ad vtutes. Indiscre
tū em̄ feruozē habentib⁹ diabol⁹ suggerit artio/
rē vitā vt cito deficiāt z inutiles fiāt deo z primo
aut in insaniā incidāt. Unde Isid. de sū. bo. li. ij. ca.
xxxvj. Qui dilabūt ad vicia nō statim a magnis
criminib⁹ incipiūt sz a modicis assuescūt: z sic ad
martima ruūt. Sic ad vtutz culmen tēdeñ nō a
sūmis inchoāt sz a modicis vt sensim ad altiora
ptingāt. Qui aūt inordiate vtutes ꝓpēdere ni/
tūt cito piclitant. Sicut herbe tāto festinā⁹ peūt q̄n
to celeri⁹ crescūt. Dec ille. Unde Cassia. i collō. pa
trū scribit q̄ q̄dā Antoniū iterrogarūt. q̄ vt bo
minē ad pfectōem recto tramite veheret diabo/
li insidijs euitatis. Et cū ali⁹ diceret q̄ vigilie z ie/
iunia. Ali⁹ aūt q̄ pauptas. ali⁹ q̄ opa misericoz
die. Demū sctus Antoni⁹ dixit. Dec oia bōa sūt
sed sola ē discretio q̄ oim vtutū generatrix custo
dirix z ꝓsūmatio existit. Proide Bern. sup Cañ.
dic̄. Discretio est mr oim vtutū. tolle bāc z vite⁹
viciū erit. hec ille. Btus Ladisla⁹ hanc tenuit
¶ Quitus gd⁹ ē exercitatio. s. i bonis opib⁹. Unde
in Vitaspa. senex q̄dā dixit. ꝓpter nō pficim⁹ qz
nescim⁹ mēsuras nras sz sine laboze aliq̄ volu/
mus vtutes possidere. Aug. Fmōe dedicatōnis.
Laborem⁹ inq̄t vt nob bonoz opez clauib⁹ ia/
nuā regni celestis apire possim⁹. Sic ei mal⁹ opi
bus q̄si q̄busdam seris z vectib⁹ vite nob ianua
claudit; ita absq; dubio bōis opib⁹ apit. hec ille.

Btūs Ladiſ. multa bona opa fecit ieiunādo vi
gilādo in oōne z miſericordie opa exercēdo. Ui
de legēdā. ¶ Sext⁹ grad⁹ eſt finalis pſeueratio.
Uñ Iſiō. de sū. bo. li. ij. ca. vij. dicit. Inchoātibꝫ p
miū pmittit: sz pſeuerātibꝫ dat. Tūc em placet
deo ꝓuersatio nr̄a qñ bonū qđ inchoam⁹ pſeue
rāti fine cōplem⁹. Hec ille. Hec claruit in beato
Ladiſ. q̄ fine bono pſeuerās ꝓsūmauit: vt patet
pſequēdo si placet legēdā de ei⁹ obitu. g̃ tē. O er
go xpiana aia diſce pficere bis gradibꝫ.

¶ Circa tertiū de puētu diuini pſidij sit p cō
cluſiōe vbū Amb. de Jacob. li. ij. dicētis. q̄ pfect⁹
z fidelibꝫ diuia adeſſe ſolēt pſidia. z b̄ ex ſacra ſcri
ptura clare pt̄z i liberatōe abraā de fornace chal
deoꝝ miraculoſe Heñ. xix. q̄ cū nō adorare ignē
quē colebāt chaldei p deo. miſſus ē z ꝓiect⁹ i ignē
vt expiret vtutē ei⁹ z diuino miraculo cōbuſtio
nē nō ſenſit sz euaſit. Itē in ſara vxore abrae. quā
cū tuliſſet rex egypti de⁹ affuit regē flagellādo et
Sarā liberādo: vt habet Heñ. xij. Item in iacob
quē de⁹ ꝓtexit miraculoſe i pſecutōe eſau. z i da
uid quē ꝓtexit a ſaul. z in multis alijs. Uñ ꝑs.
Nō reliqt boiem nocere eis z coꝛripuit ꝓ eis re
ges. Nolite tāgere xp̄os meos. z in ꝓphetis meis
nolite malignari tē. Ad ꝓpoſitū loquēdo de ſcō
rege Ladiſ. legim⁹ q̄ diuinū auxiliuꝫ ſibi affuit
miraculoſe tā in pſecutōe ſui fratr⁹ vicz regis ſa
lomonis q̄ in bellis plurimis q̄ geſſit cū ſuo fre
ꝛ ipm salomonē coact⁹ vt ferk in cronicis. quez z
adeo ſupauit vt ipm incarcerauerit. Itē in bello
tartaroꝝ q̄s diuino auxilio ō regno effugauit. q̄
vt ferk in illa via fugiēn. pecunias ꝓiciebāt vt il
larū cupiditate exercit⁹ inſequēn. illos detineret.
Sz ad p̄ces Ladiſ. ois multitudo illaꝝ pecuni
arū mox in lapides ꝓuertebat. q̄rū veſtigia exp̄ſ
ſa vſq̄ hodie cernūt vt dr̄ a multis q̄ fuerūt i vij
illis trāſmie. Sz z ibi cernūt fontes miraculoſe
de petris erupti ad p̄ces bti Ladiſ. p refocillati
one. vbi z veſtigia infixe ei⁹ lancee ac galee i petr⁹
tāq̄ i cera impſſa dicūt z nūc manere. Et ad hec
facit teſtimoniū aliquātulū legēda in bello ꝓra
latrūculos biſſenoꝝ vt patuit ſermōe. j. ſub litte
ra S. ¶ Queri hic pōt p edificatōe p̄ncipū
z potētū nobiliū vel ciuiū z alioꝝ rectoꝝ z offici
aliū. Uñ boies diuia p̄ſidia amittere demerent
ne in ſuis factis vel in regimine pſperent. Ad qō
nota q̄ b̄ p̄mū vitiū p qđ demeret hō eſt iuramē
ti fractura. pt̄z de Sedechia rege z Joachiz Die
remie. xxij. Scribe virū iſtū ſterilē q̄ in diebꝫ ſuis
nō pſperabit. Deniq̄ ſicut colligi pōt ex ſcriptu
ris: p̄cipuū ſecūdū ē ſupbia: vt pt̄z de Saule re
ge q̄ cū eſſet būilis a deo eſt electus z tādiu pſpat⁹
q̄diu deo obediuit būiliter. Poſtq̄ aūt eleuatū
eſt coꝛ ei⁹ eſt abiect⁹ z ſp decreuit. j. Reg. xv. Nō
ne cū puul⁹ eſſes in oculis tuis caput in tribub
iſrael factus es: vnxit q̄ dñs te in regē. Sz quia
pieciſti p̄monē dñi: piecit te dñs ne ſis rex ſuper
iſrael. Hinc Judith. vj. ca. Dñe deus celi et terre
nō derelinquis p̄ſumētes de te: z p̄ſumētes de ſe
z de ſua virtute gloriātes būilias. Ad idē exem
plū de nabuchodonoſoꝛ q̄ p ſupbia eſt punitus
vt tanq̄ beſtia cū feris habitaret: a regno deiect⁹
z p humilitatē ē iterato reſtitutus poſt septē an
nos Dañ. iij. Tertiū vitiū ē luxuria. Uñ Ezech.
xxij. Soꝛdida nobilis grādis interitu. q. d. Licz
ſit nobilis: eſt tamē ſoꝛdida p luxuriā. z ideo erit
grādis interitu. Uñ z paulo poſt ſubdit. Unuſ
quiſq̄ in primi ſui vxorē opatus eſt abominati
onē. z ibidem p̄mittit. Propterea dedi te obꝓ
briū gentibꝫ z triūphabūt de te ſoꝛdida nobilis.
Exemplū de dauid. ij. Reg⁹. xij. cui dixit dñs per
Nathan. Nō recedet a te gladius de domo tua
vſq̄ in ſempiternū: eo q̄ tuleris vxoꝛez Urie ethei
vt eſſet vxoꝛ tua. Nam z de regno fuit expulſus.
Quartū vitiū eſt iniuſticia Eccl̄i. x. Juder ſapiēs
iudicabit sz iuſte populū ſuū z p̄nciparus ſtabi
lis erit. Et infra. Regnū de gente in gentē trāſfer
tur ꝓter iniuſticias z iniurias z diuerſos dolos
Itē ꝑs. Uidi impiū ſuperal. z eleu. ſicut cedros
liba. tranſ. z ecce nō eſt inuentus lo. tē. O ſi eēnt
p̄ncipes milites z nobiles ac iudices z rectores
q̄ amarent iuſticiā: oīes bene ſtaremus. qz Ly
panus dicit. Queq̄ bona in regno opaꝝ iuſticia
ſed ſemota iuſticia ꝙ vt ait Aug⁹. quid sūt regna
niſi latrocinia. Propterea deus iraſcit z aduer
ſa infligit. Nā Prouerb. x. Benedictio dei ſuper
caput iuſti: ſed nomē impioꝝ putreſcet. Auguſt.
Si iuſtus eſſem nō timerē. Hec ille. Quintū eſt
eccl̄ie z ſacroꝝ irreuerētia: ac rerū eccl̄iaſticaꝝ ra
pina. Eccl̄i. xxix. Cū pdiderit reuerentiā derelinq̄
tur. Et eiuſdem. xxij. Pro reuerētia accedet tibi
bona gratia. Uñ refert Ualerius de Pompeio.
q̄ ip̄e fuit antea ſemp fortunatiſſim⁹ victoꝛ ſup
hoſtes. Sz poſtea q̄z in porticu eccl̄ie equos ſta
bulari fecit nūq̄z pugnauit q̄n vinceret. Ad hec
optimū exemplū Dañ. v. de Balthaſar q̄ vaſa tē
pli dñi irreuerēter exponēs vt biberent ex eis rex
z optimates z vxoꝛes z concubine: apparuerūt
mox digiti manus in pariete cōtra candelabrū
ſcribeñ. Mane tetel phares. qđ Daniel interpre
tatus dixit mane: id eſt numerauit deus regnū
tuū. Tetel: id eſt appēſus es. inuētus es z min⁹
habens. Phares: id eſt diuiſū eſt regnū tuū z da
tū ē medis z perſis. z ſic factū eſt eadē nocte Bal
thaſar interfecto. Heu heu o de⁹ meus q̄z multi
ſunt noſtris tp̄ibus p̄ncipes q̄ ſpoliāt eccleſias z
rapiūt eaꝝ poſſeſſiones ac bona abbatiaꝝ z epi
ſcopatuū q̄ fundauerūt ſancti p̄oꝛes: reges z p̄n
cipes: vt ſanctus Ladiſlaus rex z ſanctus Ste
phanus in bungaria. ſanctus wenceſlaus i bo
hemia. ſanctus henricus in bauaria. Illi z mul
ti z alij alibi fundātes eccl̄ias fuerūt deo deuoti
dotantes eas. Iſti aūt moderni rapiūt z annul
lant eas. O ſi nūc viueret ſanctus Ladiſlaus vl̄
ſanctus Stephan⁹ rex. z hmōi. nōne puniret ta
les depdatoꝛes eccl̄iarū. Utiq̄. Quāto magis i

De sanctis Petro et Paulo apostolis

dei iudicio stabũt ꝓtra cosdẽ ad cõdẽnandũ De talibꝫ cõquerit Hiero. in epla ad Eusebiũ dicẽs q recipiũt supfluitatẽ sibi vestimẽtoꝝ. de pauperibus frigore ꝛ nuditate morietibꝫ nõ curantes. Ipi sibi erigũt magna palacia ꝛ edificia vt ea humani oculi ꝓplent. nõ attẽdentes q pauperes in plateis moriant. Cõuiuia frequẽter ꝑparant sibi ꝛ diuitibꝫ replent ingluuiẽ: sed fame pauperes pereũt. Et subdit. Epulemini ꝛ inebriemini nõ eĩ post mortẽ amodo facietis: sed cuꝫ diuite epulone in tormẽtis gehennalibꝫ guttã aque optabitis: nec habere poteritis. Hec Hiero. Horꝛor ĝ oĩes fideles tam ꝓncipes q̃ꝫ diuites ꝛ pauperes cõmunes hoies vt exemplo beati regis Ladislai caueam⁹ ab oibus peccatis. ꝛ in sancta vita xp̃iana ꝓficere studeam⁹. ꝛ hũiliter deũ oremꝰ vt beati Ladislai meritis det gr̃am ꝛ gloriã.

¶ In festo apostoloꝝ Petri ꝛ Pauli ꝑmꝰ Sermo cũ legenda. ꝛ ꝑ vtroq;.

Nimis honorati

In ſunt amici tui deus: nimis ꝓfortat⁹ est ꝓncipat⁹ eoꝝ. Ps. cxxxviij. ¶ Scimus charissimi qm̃ ꝓsuetudo est in curijs ꝓncipũ q quẽ rex decorat ꝛ honorat: hũc oĩes subditi regis honorare solent. Unde poeta ait v. Quẽ rex decorat populꝰ decẽter honorat. Sic erg̃ xp̃s rex regũ honorauit beatos apl̃os Petꝝ ꝛ Paulũ magnis ꝓuilegijs sanctitatis ꝛ miraculis per mũdũ. Petrũ tanq̃ sũmũ eccl̃ie pastorẽ. ꝛ Paulũ oim gentiũ doctorẽ: celeberrimos faciẽdo. Id circo dignũ est vt oĩes hoies ꝓncipes etiã ꝛ reges mũdi ipos honorẽt. Ad qõ hortat Greg. ad Mauriciũ ipatorẽ scribẽs: vt habet. xj. q. j. Sacerdotibꝫ di. q nõ est mirũ imo dignũ ꝛ iustũ est vt imperator xp̃ianus veri ỹi sacerdotes honoret q̃bus ipe deus i suo eloquio honorẽ tribuit suo loco. Sz qm̃ istos. s. beatos Petrũ ꝛ Paulũ deus fecit sũmos inter oĩes sacerdotes. Idcirco merito ꝑ totũ mũdũ ab hoibꝫ honorant. qõ Dauid in spũ ꝓuidens dicit mihi. s. in persona fideliũ. nimis honorati sũt amici tui. i. apostoli. de⁹ nimis cõfortatus est ꝓncipatus eoꝝ. qz ꝑpetuo stabiliti sunt in celesti regno. Jurta q̃ verba tria notabimus ꝑ hoc sermõe mysteria ꝝ qõ ỹ tribus cõmendant.

¶ Primo de magna honorificẽtia. quia nimis honorati sunt.

¶ Secũdo de christi grata amicicia. quia amici inquit tui deus.

¶ Tertio de ꝑpetua gloria. quia nimis ꝓfortatus est ꝓncipatus eoꝝ.

¶ Circa ꝑmũ de honore istoꝝ apl̃oꝝ sit prõ cõclusiõis documẽto q xp̃s iesus benedicẽs sanctos istos apl̃os maximis sublimauit honorib⁹. Et hoc tribus.

¶ Primo honore sũme dignitatis.

¶ Secũdo honore sũme potestatis.

¶ Tertio honore sũme sanctitatis.

Primo nimis honorati sunt isti beati amici dei honore sũme dignitatis qñ ꝓstituit de⁹ eos ꝑlatos eccl̃ie. Nã. xxiij. q. j. Quodcũq;. dicit Aug. q tũc claues petro sũt date qñ eccl̃ia fuit sibi data. Sicut ĝ maxim⁹ honor est alicui quãdo rex magnus cõmittit ipsi oĩes claues dom⁹ sue ꝛ oĩes thesauros ꝛ oĩe regnũ suũ. Sic fecit beatꝰ istis xp̃s dñs rex regũ iturus ad patrẽ. Ad̃ sic declarat. Et ꝑmo de thesaurꝭ. Deus eĩm habet thesaurũ infinite potẽtie ꝛ sapiẽtie ꝛ misericordie: vt clarũ est. ꝛ tamen deus dedit Petro ꝛ Paulo thesauꝝ sue potentie q̃dãmodo infinite in eucharistie ꝓsecratiõe. qz ꝝ magistrũ sentẽtiaꝝ lib. iiij. di. xj. ꝑ eandẽ potẽtiã. s. infinitã ꝓficit corpus xp̃i ꝑ quã creatus ẽ mũdus. Unde cõse. di. ij. Quia corpus. Eusebi⁹ dicit. Sicut ad nutũ ꝑcipiẽtis dñi repẽte ꝛ ex nihilo subsistiterũt excelsa celorũ: ꝑ funda fluctuũ vasta terraꝝ: ita pari potestate in spũalibꝫ sacramentis vbi ꝑcipit xtus seruit effectus. Et qz Paul⁹ fuit sacerdos: idẽ habuit. sed sub Petro. Itẽ dedit eis thesauꝝ sapiẽtie. s. i doctrina euãgelij xp̃i q̃ euangelisarũt xp̃m in quo sũt oĩes thesauri sapiẽtie ꝛ sciẽtie dei absconditi Col. ij. De his Leo papa dicit. Petro sicut bono dispẽsatori xp̃s claues regni celestis dedit. Paulo tanq̃ idoneo doctori magisteriũ eccl̃iastice instructiõis iniũxit. vt quos iste eruditet ad salutẽ ille suscipet ad quietẽ. Tertiũ aũt thesauꝝ. s. misericordie q̃uis ꝛ istis cõicauerit: tñ ꝑcipue supbũc ꝓstituit thesaurariã beatã ỹginẽ matrẽ que est mater gratie ꝛ mater misericordie vt canit eccl̃esia. O ĝ ꝑctõr si vis misericordiã accede ꝑmus ad mariã. deinde ꝑ absolutiõe a peccatis accede ad Petrũ. i. ꝑsbyterũ ꝓfessorẽ. Et si op⁹ est in casibus dubijs accede ad Paulũ. i. doctorẽ eccl̃ie: vt euadas diaboli laqueos ꝛ salutẽ cõsequi noueris ꝛ valeas. ¶ Secũdo declarant ꝑdicta de clauibꝫ ꝛ domibꝫ regni dei. Notare nãq placeat q de⁹ habet varias domus ꝑ q̃s varijs clauibus intrat. sup quas oĩes ꝛ singulas cõstituit sũt Petr⁹ ꝛ Paul⁹ ꝛ sacerdotes. Prima domus est eccl̃ia militãs in q̃ habitãt pegrini viatores ad patriã tendẽtes. In hãc intrat ꝑ clauez baptismi. qz baptism⁹ est ianua ꝛ fundamentuꝫ oĩm sacramẽtoꝝ eccl̃ie: vt de cõse. di. iiij. ꝑ totuꝫ. Hui⁹ cõmissionẽ a xp̃o habet Petr⁹. qz ipẽz successores sacerdotes habẽt sacramẽta ꝓficere ministrare alijs vt clarũ est ꝝ doctores. Secũda domus dei est celestis patria. cui⁹ clauis est poste baptismũ act⁹ penitẽtie ꝛ bonoꝝ opeꝝ: vt. s. homo declinet a malo ꝑ penitẽtiã ꝛ faciat bona opera. Ps. Quis est hõ q̃ vult vitã diligit dies videre bonos. Declina a malo ꝛ fac bonũ ꝛc. Hui⁹ ĝ clauis est absolutio a pctis cũ actiõe boni operis. Un Matth. xvj. Tibi dabo claues regni celoꝝ q̃dcũq; solueris sup terrã erit solutũ ꝛ in celis ꝛc.

Et Aug. fmõe dedicatiõis. Laborem⁹ inãt fratres vt bonoꝝ opeꝝ clauib⁹ regni celestis ianuã aperire possim⁹. Sic eñ malis opib⁹ q̃ñ q̃buſdaz seriis ac vectib⁹ vite nobis ianua claudit: ita absq; dubio bonis opib⁹ aprit. Hec ille. Hec clauis. ſ. absolutõnis ẽ cõmissa petro Matth. xvj. Quodcũq; solueris sup terrã erit solutũ z in cel'. ¶ Tertia dom⁹ dei ẽ purgatoriũ i q̃ habitãt debitis obligati. Et⁹ clauis p quã intrat ẽ clauis iustície. Justicia eñ reqrit vt nullũ malũ remaneat impunitũ fm Aug. Et iõ q̃ nõ soluerũt b̃ sufficiẽt penã p pctis debitã: exoluere debẽt i purgatorio. iuxta illõ Lu. xij. Nõ eries inde donec reddas nouissimũ quadrãtẽ. i. donec satisfacias in penis etiã p minimo pctõ. Hui⁹ clauis purgatorij sũt sub manu petri. qz virtute clauiũ magnã pte pene debite in purgatorio pt sacerdos remittere. z papa p indulgẽtiã plenariã totã penaz remittit vt q̃ sequat statim euolet in celũ: vt dicit Hostien. z pcor. doc. sup. iiij. di. xx. ¶ Quarta domus ẽ infern⁹ dãnatoꝝ in q̃ habitãt ppetuo incarcerati. Clauis p quã intrat ẽ obstinatõ z finalis ipenitẽtia. Hãc petr⁹ nõ habet ad aperiendũ sz ipemet xp̃s habet clauẽ inferni vt aptet z claudat ibi pctores. sic ipe dic̃ Apoc. j. Habeo clauẽ mortis z inferni. habet tñ petr⁹ ad ligãdũ pctõres vinculo excõicatõis z decernẽdo dãnatõe digniũ pctorẽ p impenitẽtia z pceptu. Matth. xvj. Quodcũq; ligaueris sup terrã erit ligatũ z in cel'. Vñ mgr in. iij. di. xviij. ca. ij. dic̃. Clauis iste sacerdotales sũt nõ corpales sz spũales. ſ. scia. i. autoritas discernẽdi z potẽtia iudicãdi. i. ligãdi z soluẽdi q̃ dignos recipe: indignos debet excludere a regno. Jrẽ Maxim⁹ in fmõe dic̃. Clauis celi ẽ lingua petri. qz singuloꝝ merita cõsendo ap'lus vnicuiq; regnũ celi aut claudit aut aprit. Hec ille. O ḡ pctoꝝ honora petrũ vt tibi aperiat celum. ¶ Secõdo honorauit eos dñs honore sũme potestatis. ſ. in remittẽdo peccata. qõ transcẽdit potestatẽ omnis creature etiã angelice: sed solius dei ꝓpriũ est. Luc. v. Quis põt dimittere peccata nisi solus deus. Gratia hui⁹ querit. Utrũ sacerdos absoluẽdo potestate clauiũ a deo sibi data vere remittat peccata. Et ratõ questiõis est. qz solius dei est ꝓpriũ remittere z peccata tollere vt p̃dictũ est. Et ad id plures sũt autoritates z dicta scoꝝ vt infra patebit. quõ ḡ dicunt sacerdotes absoluere a peccatis vel remittere. In huius aũt ꝓtriuz est Job. xx. vbi dixit xp̃s apostolis. Accipite spiritũ sanctũ quoꝝ remiseritis peccata remittũtur eis ꝛc. Rñdet fm doctores z pcipue Rich. sup. iiij. di. xviij. ar. ij. q. j. q. vtrũ q; verũ est q̃ peccata. scz deus remittit z etiã sacerdos sed differẽter. qz pctã remittere est solius dei effective. et vt sic nõ põt remittere vel absoluere sacerdos. ſ. effective p̃cipaliter: sed tamẽ sacerdos absoluit z remittit ministerialiter z instrumẽtaliter illi qui p attritionẽ remouit obstaculuz gratie spũ sancti dispositive remittit maculã peccati inq̃tuz suo ministerio assistit virtus diuina que p̃cipaliter peccatũ remittit: vt dicit magister in littera. iiij. di. xviij. Solus inquit deus hominẽ intẽri⁹ mũdat a macula peccati z debitũ pene eterne soluit qui per ꝓphetã scz Esaiã. xliij. ait. Ego sum ipse q̃ deleo iniquitates tuas ꝓpter me. Item Ambro. Uerbũ dei dimittit peccata. sacerdos z iudex. sacerdos quidẽ officiũ suũ exhibet: sed nullius potestatis iura exercet. Idẽ. Ille solus dimittit peccata qui solus p̃ peccatis nostris mortuus ẽ. Et Aug. Nemo tollit peccata nisi solus xp̃s qui est agnus tollẽs peccata mũdi. Hec magister vbi s. ¶ Et vt aũt hoc clarius declarem⁹ notandũ. q̃ ex peccato mortali tria incõmoda in homine generant. Primũ est dei inimicicia. Aug. Scio deũ oñi criminoso esse inimicũ. quia Sap. xliij. scribit. Odio est deo impi⁹ z impietas eius. Secũdũ est deformis macula. qz in pctore imago z similitudo dei deturpat. Thren. iiij. Denigrata est sup carbones facies eoꝝ. ſ. anie. Tertiũ est reatus: id est peccati obligatio ad penã eternã. ḋa peccãt ꝓtra bonũ eternũ. ſ. deũ. Modo ista tria solus de⁹ virtute ꝓtritionis remittit. Unñ p̃s. ait Dixi. i. ꝓposui. ꝓfitebor aduersũ me iniusticiã meam z tu remisisti impietatẽ pcti mei. Mor ḡvt hõ est ve ꝓtrit⁹ hec tria sibi remissa sũt a deo i cõtritiõe cũ ꝓposito ꝓfitẽdi z satisfaciendi. ſ. qz mor de⁹ remittit offensam vel inimicicia z recipit in graz. lauat maculã z dissoluit obligationẽ pene eterne. Et sic intelligẽde sũt autoritates p̃dicte q̃ sol⁹ de⁹ sic absoluit. Sz qz fm dei pcepta adhuc insup obligat pctor ad ꝓfessionẽ z ad satisfactionẽ. qz iusticia dei reqrit vt nullũ maluz remaneat impunitũ fm Aug. Idcirco sacerdos alia pte p̃fata facit tria i pctẽ remissiõe. Primo q̃ ipz absolutũ esse denũciat vel dñudicat. qz quãtũcũq; esset absolut⁹ interi⁹ a deo: tñ p̃ absoluto non recipit ab ecclia nisi ad arbitriũ sacerdotis. Sic̃ in figura de leprosis p̃cipiebat q̃ etiã si ẽnt mũdati a deo: nihilomin⁹ ostẽderẽt se sacerdotib⁹ q̃ rũ iudicio reciperent ad hominũ ꝓsortiũ. ꝓpter qõ Matth. viij. xp̃s leproso mũdato dixit. Uade z ostẽde te sacerdotib⁹. Secũdo sacerdos peccatorẽ a pena purgatorij absoluit et pena p̃senti satisfactoria ligat ipm: ita q̃ si hec sufficiens fuerit aliã penã scz purgatorij nõ sustinebit. Tertio quia de ipa pena satisfactoria partẽ relaxare potest. Et quo ad hec tria dicit sacerdos remittere pctã. Hec significata sũt i suscitatiõe lazari Joh. xj. Sol⁹ nãq; xp̃s lazaz suscitauit a mortuis. di scipulis tñ tria ꝓmisit. ꝓmo lapidẽ tollere. z hoc significat penã purgatorij in penã satisfactoriaz cõmutare. Secũdo lazaz ligatũ institis soluere qõ significat absolutũ ostẽdere. Tertio vt euz libere ꝓmitterẽt abire. z hoc significat plene liberatũ. Et his ḡ claret honor Petri z sacerdotũ i potestate ꝓcessa. ¶ Tertio honorauit xp̃s Pe

De sanctis Petro et Paulo apostolis

trū z Paulū honore sūme sanctitatis. Nā tāta
sctitate eos sublimauit vt oēs hoies etiā reges z
impatores genib⁹ flexis ipsoꝝ tā pauperꝝ hoim
fm seculū nedū ossa venerādo verūetiā caligas
z cōpedes optent habere p honore sctitatis eoꝝ
z suffragiꝭ impetrādis. Vere ḡ implcta est scri⁹
ptura pphetica. qm̄ nimis honorati sunt amici
dei. s. apli p orbem: et summe honorand in celis.
Quo docemur q vt dicit Anſ. Si honor queriť
nusq̄ maior q̄ i celo. s. xp̄o seruiēdo inueniť. O ḡ
bō seruire stude xp̄o si honoris z dignitaꝭ ac po
testaꝭ sublimitatē vis habere ppetuo i celo apl'o
rū exēplo. Vre. Si culmē veri honoris cupitis
ad celeste regnū tēdite. B

¶ Circa scōm pncipale ō amicicia xp̄i sit p ꝯclu
siōe q isti beati apli cōprobanť veri amici chri⁹
sti er sufferētia p christo martyrū. Patz: qz b est
pfectissime charitaꝭ fm glo. sup Deb. xij. Sed
p simplicib⁹ psequamur legendā Legenda

¶ Erat nāq̄ co tpe in hierusalē q̄dā mag⁹ nomi
ne Simon q̄ mltos magicis artib⁹ deludebat. z
se pmā vitatē esse affirmabat. Cōtra hūc simon
petrus disputabat z oia ei⁹ maleficia detegebat
Qui vidēs q Petro nō possz resistere Romā p
rexit vt ibi de⁹ habeať. Dō vbi Petr⁹ cōperit ip
sum insequiť z romā vsq̄ pficiscik. vbi. xxv. ānis
in ep̄atu sedit z pdicatōi insistēs multos ad fidē
ꝙuertebat z infirmos in noie xp̄i curabat. In p⁹
dicatōe aūt sua sp laudās z pferēs castitatē: q̄tu⁹
oz ꝙcubinas ægrippe p̄fecti ꝙuertit: adeo q ad
p̄fectū redire recusarēt Iratus ḡ p̄fect⁹ aduersus
Petrū occasionez q̄rebat. Incēa dñs apparuit
Petro dicēs. Simon: ecce Nero ꝫ te cogitat. sed
ne timeas q̄z tecū sum vt eruā te. z dabo tibi ser⁹
ui mei Pauli solaciū q̄ cras Romā ingredieť. qđ
z impletū est. Et sic petr⁹ cū Paulo rome xp̄m
pdicare ceperūt. Simon aūt mag⁹ intātū a Ne
rone amabať q vite ei⁹ z salutis z tot⁹ rome cu
stos sine dubio putabať. Ut autē plura magice
artis opa q̄b⁹ Neronē z romanos seducebat ptrā
seam⁹ ob breuitatē istō narrari sufficiat q sicut
refert Leo papa: q̄dā vice Simon dixit Nerōi.
Ut scias imperator me dei filiū esse iube me ō col
lari z tercia die resurgā. Precepit ḡ Nero carnifi
ci vt illū decollaret. Sed Simō arte magica fe
cit vt ille putans se decollare simonē decollaret
arietē. Cui⁹ mēbra Simon colligēs trib⁹ diēb⁹
se occultauit. z tercio die se Neroni oñdit di. Fac
sanguinē meū q̄ effusus est ertergi. qz ecce ego de
collat⁹ vt pmilerā die tercia surreri. Propt̄ hec
ḡ z alia magica maleficia ei⁹ Nero ac romāi de
lusi intātū eū venerati sunt q ei imaginē i tēplo
fecerūt. z hūc titulū scp̄serūt. Simoni deo sācto.
Tandē in supbiā simon elat⁹ ausus ē se iactare
q possz mortuos suscitare. Et accidit q q̄dā iu⁹
uenis moreret. Cūc petr⁹ z paul⁹ q simōi ꝫdice
bāt ipi⁹ maleficia detegeū vocati sūt. Et oēs hāc
sniaz firmauerūt q ille occid eret q̄ mortuū susc
tare nō possz. Simō ḡ sup mortuū factēs incā⁹
tatōes cepit caput agitare defunct⁹. Tūc oēs ex⁹
clamātes petr⁹ lapidare volebāt. Qui vir silētio
impato dixit. Si viuit defūct⁹ surgat loq̄t z am⁹
buler: alioq̄n sciaꝭ eē fantasma. sepeť aūt simon
a lectulo vt plene diaboli figmēta denudēt. Sed
pať ḡ simon z defūct⁹ imobil' pmānsit. Petr⁹ aūt
lōge stās orōe facta exclamauit di. Adolescēs in
noie xp̄i nazareni crucifixi surge z ābula. z statiz
viu⁹ surrexit. Cū aūt ppl's vellet simonē lapida
re petr⁹ nō pmisit di. Nagť nr nos docuit vt p
mal' bona reddam⁹. Ut pl'a p̄traseam⁹. Tādez
simon ppl'm ꝙuocauit z a galileis se offensū z iō
vrbē se deserere velle quā tueri solebat dixit. z diē
statuere q̄ i celū ascēderz. Quo die lauro corona
tus ō capitolio se deiciēs volare cepit. Dixit aūt
Paul⁹ ad Petr⁹. Deū ē orare: tuū impare. Di⁹
xitq̄z Nero. Verax ē hic hō: vos āt seductores estiz
Tūc Paul⁹ vidēs illū volātē ait. Petre q̄d cel⁹
sas pfice q̄ cepisti. iā ei vocat nos dñs. Tūc pe
trus ait. O vos angeli sathane q̄ eū i aera ferť p
dñm Jesū xp̄m p̄cipio vt ip̄m nō ferat⁹ amplⁱ⁹
ꝫ corruere dimittat⁹. z ꝙtinuo dimissus corruit.
z ꝙfractꝭ ceruicib⁹ expirauit. Nero ḡ tālē vir⁹ se p
didisse doluit. sctōsq̄z apl'os captiuaꝭ i custodia
mamortini sub cura militū Processi z Marti⁹
niani tradidit. vbi dū mlta miracl'a facerēt sup
bis q̄ infirmabāť z ad eos ꝙfluebāt: vidētes Pro
cessus z Martinian⁹ credidereť i xp̄m z oēs qui
erāt i custodia. Et Petr⁹ facto sig̃ cruc⁹ i monte
carpesio i custodia mamortini: mor emanauit
aq̄ de mōte z baptisati sunt nūero. xlvij. Cū ipi
xp̄iani z milites apl'os libere abire rogauere di
cit aūt Leo z etiā Lin⁹ q cū Petr⁹ vēisset ad por
tā in loco vbi nūc ōr sctā Maria ad passus: vi⁹
dit xp̄m sibi occurrētē z ait. Dñe q̄ vadis. q̄ rñdit
Uenio romā iterꝫ crucifigi (intellige in mēbris)
Petr⁹ ait. Ergo dñe reuertar vt tecū crucifigar.
His dict⁹ dñs i celū ascēdit. Cū ḡ Petr⁹ h dictū
itelleriss⁹ de sua passiōe redijt z fratrib⁹ retulit. Q
mistr⁹ ḡ Nerōis capiť. Tūc Petr⁹ tāq̄ alicnige
na iussus ē crucifigi. z Paulus q⁹ ciuis erat ro⁹
manus capite truncari. D

¶ Circa terciū de gl'ia ip̄oꝝ sufficiat p ꝯclone q
istoꝝ brōꝝ apl'oꝝ gl'ia claruit reuelata p plura
miracl'a. Et patz ꝓseq̄ndo legēdā. Data q̄ppe i
eos snia mortis vt restať Dionysi⁹ i epl'a ad Thi⁹
motheū de morte pauli. Aceperūt inq̄t turbe gēti
liū z iudeoꝝ apl'os pcutere z i facies eoꝝ ꝙspue
re. Fratres aūt. i. xp̄iani plāgebāt. Cūq̄z educerē
tur z vbi ab inuicē separenť. rūc Paul⁹ ait vale
facien petro Pax tecū fūdam̄tū eccl'iaꝝ z pastor
ouiū xp̄i. Petr⁹ aūt ad paulū ait. Vade i pace p̄
dicator bonoꝝ mozū z dux saluti⁹ iustoꝝ. Cū ergo
Petr⁹ vēisset ad crucē ait. Ām de⁹ me⁹ de ce⁹
lo ad tra ōscēdit vt p nob patereť recta cruce sub
limat⁹ ē. Me aūt de tra ad celū vocare dignat⁹
iō crux mea caput i tra debz oñdere z pedes i ce

lū dirigere. Nō eni sū dignꝰ ita ī cruce eē vt dñs meꝰ. z sic deorsū vso capite crucifigi voluit. Cūq; pplꝰ fureñ. vellet ipm liberare rogauit ne passi onē suā ipediret. Ut aūt testaf Egisippꝰ z Linus fideles q ibi flebāt viderūt angelos stātes cū co ronis de floribꝫ rosaꝫ z liliorꝫ. z Petrū in cruce cū eis stātē z xpm iesū pñtē a q̄ libꝫ petrꝰ accepit z vba q̄ loq̄baf exide legere videbaf. gras. s. xpo agēs z fideles xpo recōmēdās. z inter alia di. Tu dne iesu mihi oia es: totus es: tu mihi solꝰ: gras tibi ago spū toto. Et sic emisit spm in xpi pscntia z btorꝫ angelorꝫ. z sic claret eiꝰ gl'ia. Deni/q; vt sacrafaciamꝰ cōi eoꝝ festo. qm̄ ē hodie festuꝫ vtriusq; s. petri z pauli. idcirco beati etiā Pauli martyrū breuiter p deuotōe ppl'i applicemꝰ. et solū q̄ ad eiꝰ morē gl'iosam. qm̄ alia speciali ser mone de eiꝰ cōmēoratiōe tractabimꝰ. Itaq; bea tus paulꝰ postq; separꝰ fuisset a petro z ductꝰ in locū passiōis fleris genibꝰ orauit cū lachrymis z gras egit q scz p xpo pateret. Post b frib vale fecit z genibꝰ fleris colluꝫ extēdit. z sic decollatus mox caput ō corpe exiliēs iesus xps exclamauit z cadēs in terrā: mox vbi cecidit fons viuꝰ ema/nauit. Sc̄oq; inde exiliēs iesus xpus exclama uit: z in terrā cadēs: secūdo loco fontē vt pus effe cit. Tertio exiliēs iesus xps isonuit. z cadens: ter tio loco fontē fecit. Ūn locꝰ ille vsq; hodie aquas emanās trifont; nomen accepit. z sic gl'iosissime ad xpm iesū aia migrauit quē dilexit z frequēti/sime in vita: in epl'is: z pdicatōibꝫ nomiauit. In morte q̄z ipm nomē iuocauit in q̄ solo ē hoim sa lus. De eiꝰ aūt vulnere vnda lactis vsq; in vesti mēta milit; psilijt z postea sanguis efluxit. In aere lux imēsa emicuit. z de corpe odor suauissi/mus emanauit. Hec causa breuitat; hic suffici/ant. Rogemꝰ q̄ dñm iesū vt istoꝝ apl'oꝝ meri/t; det nobis gram in pscnti z gl'iam in futuro.

Pro sancto Petro Sermo secūdus de clauibus sacerdotalibꝫ.

Tibi dabo claues regni celoꝝ Matth. xvj. Misericors dñs nolēs q̄dere pctōres: voluit sic misereri eis vt claues celest; regni traderet petro apl'o z psequēter oibꝫ sacerdotibꝫ vt introducant penitētes in celū. Exq̄ em̄ pctor hz sup se cē/lū clausū. z infra se infernū aptū. voluit q̄ deꝰ ne pereat pctor i pctis suis vt sacerdos penitēti pos/sit claudere infernū. Jō dñs iesus dixit petro i p sona sacerdotū. Quodcūq; ligaueri; sup tra; erit ligatū z in ceł. z porte inq̄t inferi nō pualebūt ad uersū te. s. ad claudēdū pctōri. qō fit i absolutiōe a pctis. Jtē voluit etiā deꝰ vt nō solū pctor infer nus claudaf. sz insup etiā celū apiaf vicz q̄ satis/faciēdo i xpi iesu amore saluef. Et b vt oibꝫ clare scat dixit xps petro. Tibi dabo claues regni ceł. Juxta q̄ vba tria mysteria notabimꝰ p b sermōe

Primo de clauiū q̄litate.
Secūdo de eaꝫ potestate.
Tertio de ipaꝫ salubritate.

Circa pmū tres q̄stiōes ptractemus.

Prima questio de dicto.
Secūda de modo.
Tertia de nūero: vt patebit.

De dicto clauis q̄ pma q̄stio ē. s. Quales z q̄re di cūf scz ipe claues p q̄s apif porta celest; vt itrare possint boies. Ad qō rñdet p exclusionē q̄ claues p q̄s reseraf porte celestes nō sūt materiales sed spuales. Pro cuiꝰ declaratōe notādū fm Pe. su per. iiij. di. xvij. q̄ claues iste spuales dicūf q̄dez ad silitudinē materialiū clauiū in apiendo sz dif ferēt. Clauis materialis em̄ pmo z pncipalit ē ad claudēdū z ex pseq̄nti ad apiendū. clauis vo spi ritualis ecōtra pmo ē ad apiendū z secūdario ad claudēdū. pp̄t hoim vicz malicia. Iste aūt clauef spuales q̄b celū pt reserari hoi distinguūf pl'es q̄ vna clauis ē sana doctrina. Ūn Lu. xj. salua tor ait. Ue vob legisp; q̄ tulist; clauē scie. Glo. i. autoritatē docēdi ad vitatē saluificā: ipi nō itroi stis. s. maleviuēdo. z eos q̄ itrabāt. i. itrare deside rabāt. phibuist; s. falsa doctrina vel malo vso ex emplo corrūpēdo illos simplices. Bern. Quātū inq̄t q̄s edificauerit ex merit; vite cū tot tātisq; re cipiet mercedē retribuēdis etne. Et quāto q̄s exē plū male quersatiōis tribuit: tāto maiorē penaꝫ sustinebit. Btūs petrꝰ cū ista clauī. s. doctrine fi/dei xpi. silr z btūs paulꝰ p mūdū innūerabilibꝰ boibꝫ celū aperuerūt. Alia clauis spualis ē vera pnia q̄ celū apit Matth. iij. Penitētiā agite ap propinq̄bit regnū celoꝝ. Bern. O pnia q̄ es sole splēdidior: auro pcios/ior: tu oia ligata soluis: tu padisū apis. hec aquit latroni padisū z magda/lene: z petro post negationē: z paulo pserā quer sionē zc. Tertia clauis ē sāguis xpi z pena. Esa. xxij. Dabo clauē domꝰ dauid sup hūer eiꝰ. Am/bro. Sāguis xpi clauis ē padisi. Jtē Greg. et Da mas. Crux xpi padisū aquit q̄s plꝰ q̄z q̄nq; mili/bus ānoꝝ clausū fuit. Per hāc clauē nob apif ce lū i baptismo z alijs sacramēt;. hāc q̄ teneam̄ iu gif i mēorīa: vt vture buiꝰ clauis. i. passiōis xpi celū nob reseref. Sz q̄rta clauis de q̄ b specialꝰ agit ē ipa ptās collata a deo supnaturalit sacer dotali dignitati q̄ dī clauis metaphorice ad sili/tudinē clauis materialī. qz scz ordinaf ad apiēduz vel claudēdū regnū celoꝝ. Secūda q̄stio ō mō ē. quō regnū celoꝝ dī clausū z p claues sacer dotales apiendū: cū p xpi passionē sit iā ve oibꝰ aptū. Ad b notādū fm doc. q̄ regnū celoꝝ clau sū fuit hoibꝫ duplicit. Uno mō vniuersal'r. Alio mō pticularit. Prio inq̄t vniuersalit. s. toti gene ri hūano. Et b fuit duplicit. qz alijs ppetue: pu/ta pueris descēdētibꝫ ad limbū. z dānat; descēdē tibꝫ i gehēnā. Cōtra b nll'a clauis data ē vel daf qz ibi manere habēt eternalit dicēte Job. In iferno nulla ē redēptio. Alijs aūt clausū fuit tpalit

ꝓpter pctm̃ ade: vt sanct⁹ pl̃b⁹ in limbo patruꝫ. Contra ℔ claues sũt date soli xp̃o q̃ apit p suã pas siõꝫ z sãguinẽ hoib⁹ celũ: remouẽdo ꝑmã clausu rã sc̃z generalẽ que ex pcto erat ꝑmoꝝ parẽtũ ira tñ q̃ nõ remouit clausurã ꝓticularẽ vicꝫ q̃n q̃li⁹ bet hõ suo ꝓꝛio peccato possit sibi claudere celũ Secũdo g̃ clausũ fuit vel claudit regnũ celoꝝ p ticulariter. z sic etiã dupliciter. qz q̃busdã perpe⁹ tuo ꝓpter peccatũ mortale in quo hõ moꝛiẽs p⁹ petuo dãnat. Job. vij. Qui descendũt ad inferos nõ reuertũt vltra. Alijs aũt nõ ꝓpetuo sꝫ in hoc mũdo ad tẽpus: puta cũ q̃s peccat mortaliter z de peccato resurgit. Et ꝛtra istã clausurã ꝓticula rẽ data est clauis sacerdotib⁹ ꝑ Petrũ a xp̃o per quã xp̃s ꝑncipaliter z effectiue absoluit pctꝛem penitentẽ z ꝓfitentẽ peccata sua. Sacerdos autẽ absoluit ministerialiter in sacramẽto applican⁹ do virtutẽ passiõis xp̃i ad remissionẽ peccatoꝛũ Sicut exẽpli gratia. Medicina vel vnguentuꝫ aut herba sanat sua ꝓprie a deo sibi data. medi cus aũt sanat applicañ. medicinã vel vnguentũ aut herbã vt minister. Sicut g̃ medicus est mi⁹ nister tm̃ in sanãdo: sic sacerdos in absoluendo.

Tertia questio est de numero. Quot sũt eccl'ie claues q̃bus soluũtur vel ligank pctõres. Ad qõ rñdet ꝑm Richar. z ꝓcoꝛ. doctoꝛes super iiij. di. xviij. q⁹ sũt due q̃ztũ ad effectũ z relationeꝫ Una tm̃ in radice. Claues em̃ sũt potestas iudi⁹ candi in foꝛo anim⁹ z. s. ꝑ quã dignos recipit iu dex eccl'iasticus z indignos excludit. Sicut ergo in foꝛo iudiciali hec duo requirunk. s. ꝑmo cau⁹ sam discernere. secũdo sentẽciare: sic z in foꝛo aia rũ vel penitẽciali potestas integra ex duob⁹. s. ex potestate discernẽdi. Et hec est ꝑma sc̃z clauis sci entie. hec aũt clauis scientie nõ est habitus scien tie vel actus. q̃ꝫ scietia sit dispositio faciẽs ad bene discernẽdũ. alioq̃n cecus cecuꝫ duceret. Sꝫ autoꝛitas vtendi scientia ad discernẽdũ dicit hic esse clauis ꝑma. Clauis aũt secũda est clauis po tentie. videlicet potestas ligãdi vel soluẽdi. z ista dicit ꝑncipalioꝛ. quia ꝑma oꝛdinatur ad istam. Et sic he due claues sunt vna in essentia autori⁹ tatis: licet distinguank penes actus. quia ꝑma habet discernere. secunda habꝫ determinare. Et fundantur in caractere sacerdotali: Idcirco om nibus z solis sacerdotibus noue legis date sunt Joh. xx. Quoꝝ remiseritis peccata remittũtur eis. z quoꝝ retinueritis retenta sunt eis. Q⁹ si queras. Cur ergo soli Petro dictũ est Tibi da⁹ bo claues. Respondent doctoꝛes ꝓcipue Tho. super. iiij. dist. xviij. q⁹ hoc fecit dñs ad demõstrã dam eccl'ie vnitatẽ vt oĩes sacerdotes a Petro z successoꝛibus suis acciperent sue potestat⁹ oꝛi⁹ ginẽ. Et hec exꝑresse dicit Cyprian⁹ papa. xxiij. q. j. Aoquitur. O ergo quantũ errant qui nolũt subijci z obedire romane eccl'esie vt scismatici ꝛc. O quantũ debent fideles reuereri ipos sacerdo tes ꝑ hac sũma potestate. Nam qui non reuerẽt iuste in hoꝛa moꝛtis absolutionẽ vel ꝓfessorẽ nõ ꝑmerenk: vt per q̃ peccauerũt: ꝑ hec puniantur.

Circa secũdũ ꝑncipale de clauiũ potestate querit. Utrũ sacerdos per claues possit ꝑ volũ tate sua ligatos vel absolutos coꝛam deo redde⁹ re homines. Ad quod respondet per tres verita tes tãq̃ regulas circa hoc obseruãdas. Prima veritas ꝓ⁹ regula tenenda dicit equitatis. quã Aro papa. xxiij. q. j. ca. Manet. testatur dicens. Manet Petri ꝑuilegiũ vbicũq̃ ex ipius equi tate fertur iudiciũ. vbi inquit nihil erit ligatũ vel solutum nisi quod beatus Petrus aut ligaue⁹ rit aut soluerit. Ibi glosa dicit. nisi quod iuste fu erit Petri autoꝛitate. Hanc etiam Gꝛegoꝛi⁹. xj. q. iij. Tunc vera. testat dicens. Tunc vera ē ab⁹ solutio ꝑsidentis: cũ interni sequit arbitriũ iudi cis. Nec ille. Et ideo ꝑm Rayne. illa autoꝛitas. Quodcũq̃ ligaueris super terrã erit ligatũ z in ce. zc. nõ simpliciter intelligenda est. sed tunc cuꝫ sacerdos iuste ꝑm deũ ligat vel soluit scilicꝫ cla⁹ ue nõ errante. Et ratio ꝑm doctoꝛes. ꝓcipue Ri charꝺ. sup. iiij. di. xviij. qz sacerdos in ligãdo vel soluendo opatur vt minister dei z vt instrumen tũ nõ moꝛtuũ sed viuũ. z ideo ꝑm virtutẽ motoꝛ⁹ ris dei ꝓcedere debet. alioquin frustrat effectus Itẽ qz in absolutiõe anie a peccatis triplex iudi⁹ ciũ debet concurrere. Primũ z summũ est dei. q̃ mũdat animã nõ nisi in vera contritiõe. Secun dũ ē iudiciũ sacerdotis q̃ nullũ absoluit nisi quẽ supꝛioꝛ iuder. s. de⁹ in contritiõe absoluit. Tertiũ ē iudiciũ curie celest⁹ apꝛobãt⁹: vt quẽ sacerdos absoluit i terr⁹ sit absolut⁹ in cel' ꝑ apꝛobatiõ⁹. Celest⁹ ãt curie apꝛobatio nõ fit nisi iuste sacer dos absoluat. Nec ꝑm dicta Ray. et concoꝛ. do ctoꝛes. Et sic ptz vitas. Et q̃ ptz q⁹ incautũ ēba⁹ bere nõ intelligentẽ vel ignarũ ꝓfess⁹oꝛẽ. Et valde icauti sũt q̃ graues casus: puta de rapinis z vsu ris ac simil⁹ ꝓfitenk sacerdotibꝰ idiotis vel ig⁹ naris. z putãt se ab illis absolutos di. Quid ad me ipe recepit in aiam suã casũ meũ nõ attẽdẽs. q⁹ saluatoꝛe teste Matb. xv. Si cec⁹ ceco ducatũ ꝑstat ambo in foueã cadũt ꝛc. Scõa veri tas vel regula dicit iuridice autoꝛitatis. qa ꝑm Richꝺ. in. iiij. di. xix. ꝓcoꝛ. Tho. Pe. z Ray. ac ali os. q̃ꝫ oĩes sacerdotes habeãt ptãtẽ clauiuꝫ q̃tũ ad oꝛdinẽ. nõ ois tñ sacerdos hꝫ iurisditiõꝫ supꝝ quẽlibet nisi ꝑm oꝛdinationẽ vicarij xp̃i. et ꝑ pterea nõ ois sacerdos põt exercere vsũ clauiũ in quẽlibet sꝫ solũ i sibi subditũ ꝑm eũdẽ modũ quẽ eccl'ia statuit. qz deficit iurisditio eis q̃ ministrat materiã. vñ q̃ ꝑuati sũt vsu ptãt⁹ vel auctis sic ex cõmũicati z heretici z hmõi nõ absoluũt coꝛã do etiã si attẽptẽt. qz talib⁹ eccl'ia subtrahit subditos Silr illi q̃ nullũ habẽt ꝓpr'm subditũ nec ꝓcessã auctez absoluẽdi: vl' q̃ alienos subditos absolue ret nil faceret nisi a ꝑlatis vl' aliũde sibi ꝓcederet iuridice auctas absoluẽdi i illos: vt exẽpli gra. in articulo moꝛtis ꝓcedit a iure q⁹ libet sacerdos

nō ꝑcisus ab oīm̄i peccato absoluat si ꝓpꝛij sacerdotis ꝓsentia vel supioris haberi nō pōt.extra ō sen.excō.a nobis.z.c.sacris. Si aūt sacerdos sit malus dūmō nō sit ꝑcisus vl excōicatꝰ z hmōi: nō ꝓuat vsu clauiū q̄ ad sibi subditos:licz peccet sic absoluēdo. Tercia vitas vl regula ve penitētie z charitatis sine qbꝫ nō est salꝰ nec absolutio a pctis ipi pctōri. Un de pe.di.iij.sanc.z ca. Irri/ sor. Vera pnia veniā ꝓmerer.falsa vo deū irritat Ut ḡ pctōr sit corā deo ve absolut⁹ quē sacerdos debz soluere p claues debz esse ve ꝓtrit⁹ ō oibꝫ et ve ꝓfessus z satisfactōez iplere volēs toto posse. Et hijs modis p̄dictis obtinet regul' quēcūqꝫ soluit sacerdos soluit z deꝰ.z quez ligat sacerdos ligat z deꝰ. Et quō ꝫ facit deꝰ z sacerdos patuit ꝫ/ mone.j. E. O ḡ pctōr age pniaz vera dei charitate z sic absoluer̄is. Si aūt pctm̄ deserere ñ vis nec male ablata restituere velis: etiā si aliqs ignarꝰ sacerdos te absoluat frustra erit. B

Circa terciū de salubrate sit.p deuotiori ꝓclo/ ne sic vicz q̄ clauis petri i vtute sanguis xpi est aiabꝫ p salute felici z p̄cipue triplici

Primo sup terram

Secundo subtus terrā

Tercio supza terram

Pro declaratōe nota q̄ xps dñs voluit i suo sa cro corpe p. qnqꝫ vulneꝛ specialiū apturas sanguinē sacrū p nris aiabꝫ abluēdis.s.a pctis z ab soluēdis fūdere.quaꝛ due fuerūt i eꝰ sacr̄ ma/ nibꝫ in ꝫ aere extēsis. Alie due fuerūt i pedibꝫ qbꝫ terra calcat ꝓfixis.z latꝰ ac ꝓfundꝰ vulnꝰ fuit i aptura lacer̄.ex q̄ exiuit aq̄ z sanguis. Johā.xix. Un clauis petri q̄ habz totā vtutē ex sanguie xpi est ad salutē aiaꝝ sup terrā existētiū.z subt⁹ terrā z sup̄ terrā. B ē in celo.z iuxta numeꝝ.s.vulueruz xpi qntuplicit apiens aiabꝫ celū. Pro nanqꝫ ait celū aiabꝫ sup terrā existētibꝫ. vñ dixit salua tor Mat.xvj. Quōcūqꝫ solueris sup terrā erit so/ lutū z in cel' ꝛc. Sed q̄re nō dixit:subt⁹ vel supza terrā. Rñdet q̄ ad denotādū q̄ sup̄ terrā. s.i ce/ lo sunt oēs aie solute p sanguinē xpi ita q̄ nō in/ digēt ibi claue petri. z q̄ sub terra.s.i inferno in/ feriozi sunt oēs aie ligate p sniam excōicatōis ec̄ ne a xpo. iuxta illō Matth.xxv. de ill' dictū. Ite maledicti i ignē eternū ꝛc. Sz dic̄ sup terrā.qz i terra sūt q̄dā ligati ex toto vt obstinati. sz qz posi/ sunt ꝓuerti .qz vt ait Aug. De nemie in hac vita desperandū ē qz tūcūqz crimioso .ideo absolui pñt dū ꝓuertāt. Alij aūt sūt in hac vita soluti vt peni tētes. Proinde xps dñs i cruce extēdit manꝰ suas vnā vsus latronez obstinatū a sinistris.alte/ raz vsus pēitentē a dextris:qz vtriqꝫ vere penitē ti sāguis christi ꝓdest. O peccatoꝛ aduerte quō te xps vocat ad pniaz ne peas ecce extēdit manꝰ p te z sanguinē fudit vt p clauē petro dataz tibi aperiat celū. Noli ḡ ꝓpire:noli vocantē xpm cōtē nere. Aaret ḡ q̄ sicut sāguis xpi:sic clauis petri ꝫplicit est ad salutē aiabꝫ i hac vita. Pro pcō ribꝫ.si tñ redire velit ad penitētiaz. Secūdo vere penitētibꝫ .z hec significāt apturꝫ duaꝝ manuū xpi extēsaꝝ. Pro huꝰ exēplari instructōe de clauibꝫ possumꝰ accipere q̄ xps dñs voluit petrū i cruce extēdi.z sic cōformit̄ xpo mori vt doceamur qz vna manu vocat pctōres obstiatos ad absoluēdū p penitētiā.altera extēdit claues absolutiōis q̄ ad vere penitētes.hic si placet ꝓsequere hīstoriā quo ad eꝰ crucifixionē. D Scōo subt⁹ terrā aperit petrꝰ aiabꝫ ad salutē p claues z sua merita sāctitatis.z sic xps dñs duobꝫ pedibꝫ bꝰ apta vulnera habuit qbꝫ sanguinē i terram fudit.p nobis:sic petri clauis sub terra duplicit valet aiabꝫ ad soluēdū vl aperiēdū. Pro i purgatorio.qz vt dicūt doc.in.iij.cōiter.p indulgētias potestate clauiū pōt remitti pena peccati illa q̄ in purgatorio ē explenda.z dñs papa pōt plenariā indulgētiā ex causa legitia ꝛcedere. quā si qs ꝛsequat̄ z sic ꝛcedit:mox evolat ꝑm Post.ti. de pe.z re. Deniqꝫ cōis ē opinio theologoꝝ q̄ indulgētie ꝛcesse exp̄esse.p alijs faciēdo illud.p q̄ date sūt.p mortuis etiā valēt.z si nō p modū indulgētie:tñ p modū suffragij. Iste aūt indulgētie ꝓueniūt ex thesauro eccl'ie scz ex passiōe xpi z meritis sāctoꝝ ex misericordia oīpotētis dei.quē thesauꝝ dispēsādū cōmisit dñs sedi aplice.patet hec de pe.z re.cū ex eo. li.vj.z ca. Absoluisti.et.c. Indulgētie. Ad id facit miraculū qđ refert Uincē.in speculo histo.li.xxij.ca xlix.q̄ Carolus imꝑator sacri dei dñice post matutinum audiuit vocē terribilē dicentē sibi. Carole exeat a te spūs tuꝰ .z mox angelꝰ dñi duxit spm̄ eꝰ i vallē q̄ ex vna pte videbat velut cliban⁹ ardēs z erat tenebrosa.ex alia vo pte erat amenissima.z vidit respicies ꝓtra tenebrosā ptē ibi i dolio aq̄ feruenti pꝛez suū ludouicū torq̄ri q̄ dixit. Noli timere carole.qz ꝓmisit te deꝰ huc venire vt videres quid paterer ꝓ pctis.nā suz i pena.sed p̄cibꝫ sci petri gen⁹ nostrū z ego liberamur.z ad paradisi gaudiū ꝓducimur.z sic patet petri potestas sub terra. Secūdo sub terra potestas petri valet ꝓtra infernī portas.qa vt scribit Matth.xvj. Porte iferi q̄ sūt vitia diabolꝰ z mors non ꝓualebunt adu ersꝰ eā Alꝰ q̄ppe potestas claruit ꝓtra demōes qñ ōmōibꝫ p̄cepit q̄ simōz magū i aere ferebāt z mox ipm̄ corruere dimiserat vt patuit ser.j. B. Ite claruit ꝓtra mortē dānabilē.qz aliqs mortuos suscitauit.etiā q̄ ꝓpꝛ ifidelitatē ꝓpetuo dānari debuisset vt patuit de filio Theophili ser. de cathedra sci petri in legēda sub lra. B. q̄ quidē in infidelitate defūct⁹ iacuerat sub terra per xiij.annos. Ite suscitauit etiā mortuū quē simō magus nō potuit suscitare vt dictuz est ser.j. B. Alios quoqꝫ multos ad solius suevmbre tactū sanauit infirmos ac ꝓuertit ab infidelitate z vitijs.mortuos q̄z suscitauit patet Actu.v.et.ix.ō thabita.vt sic deus ostenderet virtutē apostolice potestatis. Legitur etiam in legenda q̄ cum

petr⁹ duos de discipulis suis misisset ad p̄dicā/
dū dū.xx.dictas iuissent vn⁹ illoꝝ defunct⁹ ē. hic
dicit fuisse btūs matern⁹ vel marcialis. alius ḡ
ad petrū redijt z qō acciderat nūciauit. Tūc pe/
trus suū baculū sibi tradidit p̄cipiēs vt ad sociū
ꝑgeret z sup illū poneret. qō cū fecisset ille q̄ ita ꝑ
dies q̄draginta iacuerat mortu⁹ ꝓtin⁹ surrexit
viuus. Un q̄uis claues sacerdotales nō habe/
ant directe alias de inferno liberare post dānatio
nē: tñ valēt eas p̄seruare a dānatiōe ꝑ absolutio
nē in p̄senti sacramētalē. q⁹ aūt petr⁹ p̄fatos resu
scitauit: hoc fecit meritꝭ sanctitatꝭ. ¶ Tertio sup̄
terrā. i. in celo valet clauis petri ad salutē virtu/
te sanguinis xp̄i. Sic em̄ xp̄us dñs apiri voluit
suū lat⁹ vt ꝑ illā aperturā nouerim⁹ nobis aper
tā visionē deitatis q̄ habitauit in xp̄o: sic petrus
ꝑ claues apit celū adiudicādo dignos. Un eccle
sia orat di. Solue iubente deo terra ꝝ petre cate
nas q̄ facis vt pateāt celestia regna beatꝭ. qō no/
bis p̄stare dignet ihesus xp̄us q̄ cū patre z filio vi
uit in secula seculoꝝ. Amen.

¶ Pro sancto Petro apostolo Sermo tertius
sup̄ euāgelio ip̄ius festiuitatis.

¶ Tes Petrus et
t sup̄ hanc petrā edificabo eccl'iam meā
Matth.xvj.z in euāgelio. ¶ Qui/
bus ꝟbis xp̄s dñs oñdit suā erga eccl'iam im̄e/
sam charitatē. Nā vt dicit Chrys. in omel'. Eccle
sia est charior deo q̄ celū. Et p̄mo hoc claret ex si
gno charitatis. q⁹ dei fili⁹ pati z mori voluit pro
redēptiōe eccl'ie pot⁹ q̄ ꝑ celo: imo de celo descē/
dit in hui⁹ mūdi miseriā ꝑ eccl'ia redimēda. Se
cūdo q⁹ ꝑpetuo stabilē fundauit sup̄ seip̄m z sui
passionē ob nimiā charitatē q̄ dilexit nos z lauit
nos a pctis nr̄is in sanguine suo Apoc.j. Nā vt
eccl'ie sctē stabilē firmitatē insinuaret seip̄m noie
petre in q̄ fundata est eccl'ia significauit. Ut em̄
idē Chrys. in omel'. pentheco. dicit. Facil⁹ celuz
exterminari p̄t z terra ꝑire q̄ tota eccl'iam: dicē
te dño. Celū z terra trāsibūt: ꝟba aūt mea nō ꝑte
ribūt. Hec ille. Propter q̄ xp̄s dñs in hodier/
no euāgelio dixit ad petrū eccl'ie p̄ncipē ꝓstitutū.
Tu es petr⁹ z sup̄ hāc petram: solidā: edifica. ec.
meā: vt porte inferi nō ꝓualeāt aduersus eā. Ju
xta q̄ ꝟba tria mysteria notabim⁹ ex ip̄o euāgelio
huius festi accipienda z in ꝟ sermone ꝓsequnda.

¶ Primū mysteriū ꝟ xp̄i ꝓfessiōe quā fecit petr⁹
di. Tu es xp̄s fili⁹ dei zc.

¶ Secūdū de petri cōmēdatōe quā fecit xp̄s di
cēs. Et ego dico tibi tu es petrus zc.

Tertiū de clauiū celi collatione: ibi. Tibi da
bo claues zc.

¶ Circa p̄mū ꝟ ꝓfessiōe vere fidei xp̄i sit pro
documēto cōclusiōis vicz q⁹ q̄libet xp̄ianus de/
bet cū petro ꝑfiteri veraciter fidem xp̄i dicendo.
Tu es xp̄s filius dei viui. Hoc declarat ex ipso
sacro euāgelio hodierno in quo christus domi/
nus voluit p̄cipue tria facere ꝑ nostri instructio
ne ad veritatē sue fidei sanctissime.

¶ Primo errores eliminauit.

Secūdo discipuloꝝ fidē examinauit.

Tertio verā fidē ꝓfiteri placuit.

Primo errores eliminauit. Ut em̄ Beda expo/
nit xp̄s dñs voluit ꝑ ꝓfessionē discipuloꝝ elimi
nare de sua vera fide errores hoim. q⁹ nō est pe/
riculosior error q̄ in fide. de q̄ dicit Aug. Fides
est inquit oim bonoꝝ fundamētū z humane sa/
lutis initiū: sine qua oīs labor vacu⁹ est. Unde
in illo tpe. s. cū iudei tēptassent diuinitatez xp̄i di.
Ostē volum⁹ a te signū videre. s. de celo. Ipe re/
darguit eos di. Generatio mala z adultera. s. q⁹
descēderāt ip̄i iudei ex p̄nib⁹ psecutorib⁹ ꝓphaꝝ z
idolatris cū alienis dīs adulterātib⁹: signū q̄rit
scz de celo. z signū tale nō dabit ei tā q̄ idigne ꝓpē
curiositatē z malitiā: nisi signū Jone ꝓphete. s. in
morte xp̄i z resurrectōe tertia die. Sic em̄ Jonas
fuit ī vētre ceti z tertia die euomit⁹: sic xp̄s de ter/
re sepulchro tertia die resurrexit. in q̄ suā deitatē
manifestauit. q⁹ null⁹ p̄t mortuū ꝟe resuscitare
maxime seip̄m mortuū nisi virtute supnaturali
deitatꝭ. Tūc ḡ relictꝭ iudeis venit xp̄s trās fretū
z dixit discipul'. Attēdite z cauete a fermēto pha/
riseoꝝ. i. a falsa fide z doctrina eoꝝ. Et in illo tpe
venit Jesus in ptes cesaree philippi. q⁹ sic dī quia
ampliauit eā philipp⁹ tetrarcha ff herodis z re/
nouauit. z extūc noiauit eā cesareā in honorez ti
berij cesarꝭ vt dicit Joseph⁹ z Piero. z ista ciui/
tas ꝑus dicebaꝭ Achis. z postea dicta ē cesarea
philippi. nūc aūt belmas seu paneas dr fm Ap
rā. Ibi aūt z in ꝓfinib⁹ ei⁹ habitabāt gētiles. z id
circo ibi voluit xp̄s mysteriū dñice incarnatiōis
reuelare ꝑ ꝓfessionē discipuloꝝ vt ostēderet q⁹ ec
clesia fundarek in fide gētiuz. Ibi ḡ interrogauit
discipl'os suos de hoim opiniōe erga ip̄m. i. xp̄m
q̄uis em̄ oia sciret tñ vt ait Orig⁹. iterrogauit vt
doceremur scrutari q̄d alij sentiāt ō nob. Et si q̄d
mali fuerit occasionē debem⁹ vitare. si q̄d aūt boi
nō debem⁹ extolli ꝫ deo attribuere. Interrogauit
etiā ꝫ Beda vt errores hoiz elimiaret z ait Quē
dicūt homines ee filiū hois. i. me q̄ sū fili⁹ hois vni⁹
tñmō. s. ꝟginis marie. At illi dixerūt. Alij iobez
baptistā. cui⁹ opiniōis fuit herodes z sui seqces.
Mar.vj. Jobez ego decollaui inq̄t z ip̄e surrexit
a mortuis. ió ꝟtutes opant̄ in eo. Alij. s. homines di/
cūt te ee helyā. ꝫ ꝓpē zelū ꝟitatꝭ. Alij hieremiā. ꝓpē
patientiā i aduerꝭ. aut vnū ex ꝓphetꝭ. s. anticqs sur
rexisse a mortuis. ꝫ ꝓpē opatōz miracloꝝ. qz cre
debāt q⁹ aīa separata a corpe sit maiorꝭ ptatꝭ q̄ cō/
iūcta. z ió sic opari maiora miracla ꝑ p̄m q̄ an
tea fecerāt ꝓphe. Nos ḡ errores xp̄s elimiauit ꝑ
ꝓfessionē factā a petro vt seq̄t. ¶ Secō xp̄s
examinauit discipuloꝝ fidē di. Vos autē quem
me esse dicitis. Ayra. q. d. Si alij errant opinan/
do falsa de me: vos non debetis errare si vultis

saluari.qz ad Heb.xj. Impossibile ē sine fide placere deo. Itē Aug.xxviij.q.j.oīes.ait. Infidelitū ois.vita peccatū ē.nec valet eē bonū qđ fit absqz deo. vbi deest em̄ agnitio eterne veritatis:falsa virtus est etiā in optimis moribꝫ. Hec ibi. Respondit ḡ petrus rangꝫ ꝓncipalis inter alios ꝓ se:z ꝓ alijs oibus. Et ꝓ hoc docet q̄plati debēt esse ꝑm pti ad respōdēdū de articulis fidei.z his que sūt necessaria saluti. Unī.xxj.di. de q̄bus dicit.q̄ plator̄ est ꝛfirmare fidē subditor̄. Et Innocen. extra de baptismo z eius effectu .c. Maiores eccle sie.dicit.q̄ maiores causas p̄cipue articulos fidei cōtingentes ad petri sedem referēdas intelligit in eo q̄ petrus ꝓ oibus respōdit: Idcirco nō debent in talibus laici se intromittere vt ꝛsueuerūt heretici. Nā li. vj. de here. ca. Quicūqz scribit. Ibidem⁹ vnicuiqz laice ꝑsone de fide disputare. Itaqz petrus rndens dixit. Tu es xp̄s filius dei viui.s.naturalis z ꝛsubstātialis. ¶ Tertio hec ꝓfessio fidei xp̄i placuit sūme ipi xp̄o rangꝫ fidei vera z saluifica hominū.z adeo q̄ petrū ꝓ hac confessiōe beatū fore dixit:z sibi claues regni celorū tradidit. Quo docemur q̄ taliter ꝓfitētes xp̄m sunt ipi multū grati z accepti ac beatificādi per ipm. ¶ Querit ḡ. Qualiter erēplo bti Petri debeat xp̄ianus xp̄m ꝓfiteri. Ad qđ rndet q̄ vt colligit ex euāgelio p̄cipue tripliciter. Primo integraliter:ita q̄ oēs articulos fidei ꝓfiteat et firmiter credat z de nullo hesitet. Unī Athanasius in symbolo. Hec est fides catholica quā nisi quis qz integrā inuiolatāqz seruauerit absqz dubio in eternū peribit. Sic ꝛfessus est petrus de xp̄o integre diuinā z humanā naturā:cū dixit. Tu es xp̄s qđ inter p̄tak vnctus.z in hoc ꝛfitet eius humanitatē verā in qua vnctus est.s.in regē z pōtificē.s.oleo gratie. Ps. Unxit te deꝰ deus tuꝰ oleo letitie p̄ ꝛsortibꝫ tuis. Addidit filius dei.quo ꝛfitetur eiꝰ diuinā naturā. Et dicit viui.ad differētiā eoꝝ q̄ putabant a gentibꝫ dij z colebant:vt bercules iupiter z ꝛsimiles:qui tamē mortui sūt vt homines. In hoc ḡ ꝛfitet xp̄m z eius patrē deuz īmortalē z viuū ꝓ eētiā.sicut ipe deꝰ dicit Ezech. xviij. Uiuo ego dicit dñs. Origꝫ. Ipe solꝰ deꝰ habet īmortalitatē q̄ est fons vite. Secūdo debet ꝓfiteri xp̄ianꝰ xp̄m veraciter vt vere sic viuat sicut credit fideliter deo adherēdo. Grego. Tūc vera citer fideles sumꝰ si qđ ꝛbis ꝓmittimꝰ: opibus adimplemꝰ. Hinc Jacꝫ.ij. Fides sine opibꝰ mortua est. Hiero. Quid ꝓdest si impie agis q̄ deuz voce inuocas quē opibꝫ negas. Secūs em̄ Petrus q̄ xp̄o firmus adherēdo sctissime vixit exemplū nobis est:q̄ oia terrena ꝛtēpsit. Et cū xp̄m negasset amarissime penituit. Lu.xx. Egressus foras petrꝰ flevit amare. Refert q̄ppe beatus Clemens de eo in epl'a q̄ petrꝰ quoad vixit sudariū in sinu portauit q̄ crebro fluētes lachrymas terigeret memor pietatis xp̄i z culpe sue negatōis. in gallicātu ſp ad fletū ꝓrūpebat z orare ꝛsueuerat adeo q̄ eiꝰ facies tota adusta lachrymis videret Q ḡ xp̄iane pctōr age z tu penitētiā. ¶ Tertio debet ꝓfiteri xp̄m xp̄ianꝰ ꝓseuerāter vt patus sit cū optet mori ꝓ fide xp̄i. Aug. Ille apō deū hz plus meriti q̄ pl⁹ fidei.qō q̄dē ꝓseuerātia in aduersis ꝓbat. Petrꝰ ꝓ fide xp̄i mori z incarcerari non timuit. Patet ex euāgelio z historijs. ḡ ꝛc.

¶ Circa secundū ꝓncipale de bti petri cōmēdatiōe ē clara ꝛclusio q̄ dñs iesus beatū petrū i hoc euāgelio cōmēdauit triplicit. Eq̄dē ꝓmo de fide. Secūdo de nouo noīe. Tertio de statu ecclesie. Primo nimirū q̄ ad cōmēdationē fidei dixit ei xp̄s. Beatꝰ es simon bariona.qō fm Ayrā accipit:ac si diceret filiꝰ iobis.a bar qō in hebreo sonat:in latino filiꝰ.z iona qō ponit ꝓ iohāna media syllaba subtracta. Item Job.vj. Petrꝰ dicit simon iobis. Subdit. Quia caro z sanguis nō reuelauit tibi.i.hō mortalis nō docuit te istā veritatē fidei:sz pater meꝰ ꝛc. Et sic cōmēdat ō fide ꝓfessa fore beatꝰ. Jurta h̄ ḡ ꝓma q̄stio orit. Utrꝝ vel quō petrꝰ potuit tūc dici beatꝰ veraciter q̄ tū postea peccauit xp̄z negādo mortaliter.qz vt Aug. dic̄ xiij. de trini. Bt̄ūs dici nō pōt q̄ in bono stabilitꝰ nō est:sz ea amittere pōt.ꝓter qō tpalia bona erq̄ sūt trāsitoria neminē beatū faciūt imo decipiūt inherētes. Ad id ꝓbs.j.ethi. dic̄.q̄ sic̄ vna birūdo ñ facit ver:nec modicū tps calidū facit estatē:sic vna dies vel puū tps nō facit hoiem felicez z ꝛsequēs hō q̄ modico tpe ꝑdurat in statu gr̄e z postea redit ad pctm̄ nō videt̄ ꝛte dici beatꝰ :sic videt̄ de petro. ḡ ꝛc. Sed fm doct. rndet ꝑcipue Bonauē. in fm̄oe de cathedra petri z simul Ayrā sup Matth.v.q̄ vt colligit ex scpturis duplex ē bti tudo vera. Una vie q̄ est imꝑfecta.qz amitti pōt.z ista ꝛsistit in spe fidei z gr̄a dei. viri em̄ excellentes in virtute dicunt bti q̄dāmō.qz excellere vident vitā hūanā z ad beatā vitā celestē appropinquāt a q̄ parū distāt.qđ aūt paz distat q̄si nihil reputat.ij.ꝓbicoz. Et ꝫ mō hoies q̄ in xp̄m credūt z bñ viuūt bti ꝛte dicūt q̄diu i tali statu sūt. qz ad bti tudinē celestē appropinquāt. Sic ꝓ ꝛriū pctōres maledicti dicunt. Ps. Maledicti q̄ declināt a mādatis tuis ꝛc.qz iferno appropiq̄nt Aū ḡ hō ab hac bti tudie p̄dicta ceciderit ꝑ pctm̄ resurgere pōt ꝓ pniaz.sic̄ patuit ō petro.z sic mortificēdo nomē iusti z bti retinet.sic̄ dic̄ Hiero. de pe.di.iij. §. Hac aūcte.sic. Septies i die cadit iustꝰ z ꝛsurgit.si cadit quō iustꝰ.si iustꝰ quō cadit Sz iusti vocabulū ñ amittit q̄ ꝓ pniaz ſp resurgit. Nec ille. Sic ꝓ ꝛbis eadē rōne ō noie bti. Uñ ꝓ statu illo q̄ tūc petrꝰ fuit i fide xp̄i firmꝰ ꝛfitendo z in gr̄a: ꝛte potuit dici bt̄ūs: vt z nos doceamur eiꝰ erēplo bti ficari in gr̄a .pnia q̄z post casū Elia aūt bti tudo ē p̄ie q̄ habebit i gl'ia. z de illa itelligēde sūt auoritates q̄ amitti illa nō pōt. qa ē pfectissima. Et sic pt̄z solutio q̄stiōis z obiectionis. Q ḡ homo sta in fide z gr̄a fortiter.q̄ si contigat te cadere resurge velociꝰ ad bti tudinē. ¶ E.

De sancto Petro apostolo

Secūdo de noīe xp̄s dn̄s cōmēdauit ꝓ Petrū di. Tu es ꝓ Petrus. qz cū antea vocaret simon b ei imposuit xp̄s nomē nouū. s. petr⁹. Un̄ Aug⁹. dicit sic. Quia tu dixisti mihi Tu es xp̄s filiꝰ dei viui: z ego dico tibi qz tu es petr⁹. Simon qppe antea vocabat. b aūt nomē vt petr⁹ appellaret a dn̄o ei est impositū. Nec Aug. in ser. Querit ḡ secūdo ex hoc. Cur xp̄s dn̄s voluit sūmo p̄sulī ec clesie nouū nomē a petra imponere. Rn̄det fm doct. q ꝑmo rōne magne z noue dignitat⁹. Naz fm Alb. magnū sup missus est. in collatiōe ma/ gne dignitatis ꝙgrue solet mutatio noīm fieri q̄ ten⁹ ꝑmutatio stat⁹ ꝑ eminētia dignitatis signi ficet. Un̄ z papa q̄n creat nouo noie noiat. qđ ac cepit eccl'ia exēplo xp̄i q cū petrū fecit caput apl'o rū: nomē ei nouū imposuit rōne tante dignitat⁹ vt vicz eēt sup oēs homes xp̄i vicari⁹ z sup totaz ec clesiā. Scđo rōne xp̄iformitat⁹: vt sicut xp̄s erat petra noiat⁹. j. Cor⁹. iij. Petra aūt erat xp̄s in q̄ fundata est eccl'ia. Sic vicari⁹ xp̄i rector eccl'ie di ceret petr⁹ a petra xp̄o. Aug. in ꝑmōe. Ut petrus appellaret sic a dn̄o ei impositus est vt significa/ ret eccl'iam. qz em̄ xp̄s petra. petr⁹ aūt populus xp̄ian⁹. iō petr⁹ a petra: nō petra a petro. qm̄ nō a xp̄iano xp̄s: sz a xp̄o xp̄ian⁹ vocat. Tu es inq̄t petrus z sup hāc petrā quā cōfessus es. i. sup me iesū filiū dei viui edificabo eccl'iam meaz. Sup me edificabo te: nō me sup te. Nec Aug. Patz ḡ q̄ cū dr in euāgelio. Tu es petr⁹ z sup hāc petrā edificabo eccl'iam meā. sic est intelligēdū. Tu es petrus dicer⁹ a me petra quā ꝓfessus es z sup me petrā edificabo eccl'iam meā. Nō em̄ Petr⁹ ẽ fū damētū eccl'ie sz ipemet xp̄s: sz petr⁹ est vicarius xp̄i in eccl'ia z minister. cui dn̄s tāq̄ vicario cō/ nē sui nois idulsit: vt dicit Maxim⁹ in ser. Ter/ tio rōne firmitatis. s. in fide eccl'ie. Nā petra dicit a petros grece qđ est durū latine. Petr⁹ aūt fm Syram dicit ꝓfessor petre. i. xp̄i. z sic significat fir mā stabilitatē fidei z eccl'ie catholice. qz q̄ntūcūq̄z eccl'ia ꝑsecutionib⁹ fluctuet z agitet: tn̄ ei⁹ fides nūq̄z deficiet vt dicit Amb. xxiij. q. j. Nō turbab. Voluit ḡ xp̄s petrū eccl'ie sūmū platū sic noīare ad significādū q̄ platī eccl'ie debēt esse firmi in fi de sicut z eccl'ia fundata sup firmissimā petrā ve ritatis xp̄i q̄ manet in eternū. B Tertio xp̄s cōmendauit petrū de eccl'ie sibi cōmisse statu fir mo di. Sup hāc petrā scz quā ꝓfessus es edifica bo eccl'iam meā. z porte inferi nō ꝑualebunt ad uersus eā. Querit ḡ hic. qđ intelligēdū sit hic p portas inferi. Rn̄det Diero. in omel'. q̄ q̄uis p̄ cipua porta inferi sit mors p quā mali descende re habēt in infernū. Aūs. Mors pctō⁹ pessima. hic tamē porte iferni melius accipiunt ꝙ vitijs z ꝑsecutiōib⁹ hominū impio⁹ ac insultu z ꝛēptaꝛ tiōe spirituū maligno⁹ p q̄ illi demerent ire in i fernū: vt sit sensus. q̄ nulla ꝑsecutio hominū ty/ rannoꝝ vel etiā demonū ꝑualebit aduersus ec/ clesiaz: sic q̄ exterminare possit eam. Nimirū vt dicit Bern. tractañ. illud Aūs. Ecce in pace ama ritudo mea amarissima. Eccl'ia triplicē ꝑsecutio nē passa est z patit in xp̄ianis suis. Prima fuit amara in ꝑsecutiōe paganoꝝ. Secūda amari/ or in ꝑsecutiōe hereticoꝝ. Tertia amarissima in ꝑsecutōe falsoꝝ xp̄ianoꝝ. q̄ plus nocēt exemplis malis q̄ꝫ interdū heretici. Naz in ꝑma ꝑsecutiōe scz paganoꝝ maxime imperatores. quoꝝ ꝑmus Nero q̄ petrū z paulū occidit. Secūdus Domi/ cianus sub quo Johānes in oleū feruens fuit cō iectus. Tertius Traianus sub quo Ignacius passus z alij subsequētes: vt Maximian⁹. Dyo cletianus. Decius ꝛc. q̄uis toto conatu vellent extinguere fidez eccl'ie: nō tn̄ ꝑualuerūt sed male mortui sūt z perierūt. Secūda deinde ꝑsecutiōe hereticoꝝ diabolus impugnauit eccl'iam grauī us sub xp̄ianis imperatorib⁹: vicz sub Cōstantino quādo arriana fides totū mundū incēdit. Dein de sub Juliano apostata z sub multis alijs. po/ stea varij hereses insurrexerūt z modo viget here sis hussitanoꝝ. q̄ hereses singl'e inūerabiles stra ges hoīm fecerūt sz n̄ ꝑualuerūt eccl'iaz quertere scz a ꝛa fide. Tertia aūt ꝑsecutōe maloꝝ xp̄iano rū quot a fide z moribꝫ quertant z advitia indu cant ad sensū claret potius q̄ꝫ ad scriptū. Sz nō ꝑualebūt a fide quertere petri eccl'iam quaz xp̄s dn̄s fundauit z firmauit. s. super seip̄m. nec anti xp̄s ꝑualebit cōtra eā. O ḡ vos vere xp̄iani gau/ dete in xp̄o z gr̄as agite ꝑ eo q̄ stis in firma fide romane eccl'ie petri q̄ meret vitā eternā.

D Circa tertiū de clauiū celi collatiōe. quia xp̄s in euāgelio dixit petro subsequenter. Et tibi dabo inq̄t claues regni celoꝝ. Lyra. Tibi dabo nō solū ꝑ te sed etiā ꝑ alijs. Sicut em̄ ꝓfessio pe tri erat ꝓfessio alioꝝ: ita potestas hec data petro intelligit etiā alijs dari: sed petro ꝓncipaliꝰ. et ꝑ eius autoritatē alij accipere debēt: vt ptz. xxiij. q. j. loquit. Querit ergo hic. In q̄bus ꝓsistit vel quantū z ad que extendit se ista potestas clauiū collata ꝝ. Rn̄det fm doctores sup. iij. dist. xviij. et. xx. q̄ p̄cipue i trib⁹ ꝓsistit. z quo ad hec tria ꝑn cipal'r se extēdit. Prio in pctō⁹ absolutōe vel'r retē tiōe. sicut dixit saluator Joh. xx. Accipite spiritū/ sanctū q̄rū remiseritis pctā remittunt eis. z q̄rū retinueritis retēta sūt. Un̄ z in euangelio hodier no dixit. Tibi dabo claues. z q̄dcūq̄z solueris in terra erit solutū z in celis. z q̄dcūq̄z ligaueris sup terrā ꝛc. Quāuis em̄ de⁹ ꝑncipaliter pctōres ab/ soluat: tn̄ sacerdos ministerialit dr̄ petrū remit terevel hoīem a peccatis absoluere inq̄ntū examī nata ꝓscientia hois iudicat ei celū aptū fm Rich. z claue nō errāte hoc deus approbat in celis. Et ꝑ ꝓtrariū dicit ligare q̄ ad culpā nō absoluendo ab ea illuz q̄ indignus est admitti in celū in foro penitētie. qz iudicat eū nō vere z sufficiēter penitē tē z hmōi. Scđo i exercicādi z absoluēdi iurisdicti one ac iudicioꝝ z causaꝝ diffinitōe q̄ ad foꝝ ꝑtē tiosū. Et q̄libet banc ptātē debet reuereri et non

cõtemnere .qz vt dicit Aug.z habeꝫ.xj.q.iij. Dis excõicatus sathane tradit .quõ.qz extra eccl'iam diabol⁹ est sicut i eccl'ia xp̃s est.ac p̃ hoc ꝙsi diabolo tradit ꝙ ab eccl'iastica cõmunione remouetur Nec ibi. Tercio in indulgẽtia ꝛ largitõe. Nã sacerdos põt hoiez ligare ad aliquã penã sensus quã explere eũ opoꝛtz vel hic vel in purgatorio anteq̃ ingrediat celũ. põt etiã penã vl' pene prez aliquã pctõ debitã relaxare. Sicq; fm Richardũ vbi sup̃ dicit claudere vl' aperire. Et q̃ ad hoc ml' tũ valẽt indulgẽtie .q̃ quidẽ sunt thesaur⁹ eccl'ie q̃uenies ex abũdantia meritoꝛ passiõis xp̃i vicz z post eũ oim sctõꝛ eccl'ie ex miſicordia oipotẽtis dei .vt patz de pe.z re. Aũ ex eo.c.vlti.li.vj. Istuz thesauꝛ ꝓmisit dñs sedi apl'ice dispensandũ cui claues dedit. Et dr thesaur⁹ qz nulla res est charioꝛ q̃ sanguis xp̃i:cui⁹ tãta est virtꝰ q̃ minima gutta sanguis xp̃i vel sudoris sufficeret ad expiationẽ omniũ pctõꝛ mũdi q̃ sunt erũt z fuerũt. qz eiꝰ respectu nil sunt oia.vt dicẽ Bernũ .De idulgẽtijs alibi agek plenꝰ. Vic tm̃ hoc notemꝰ q̃ sic dicit Hosti. Xp̃s sciẽs pctõres p̃ fragilitate labiles i magna pctã z nõ posse p̃ q̃libz pctõ septem annos pñie implere vt deberẽt.z qz p̃ satisfactõe hic obmissa oꝑet explere i purgatorio q̃ est grauis:ideo motꝰ miscõia dedit eccl'ie hãc gr̃am vt pene ille tollant̃ p̃ indulgentias que fluũt ex merito passiõis z sanguis xp̃i. Sz qm̃ sanguis xp̃i nõ ꝓfuit latrõi a sinistr̃ impenitẽti z nõ credenti sed ꝓfuit latrõi penitẽti z credẽti .sic nec indulgẽtias ꝓsequtur hõ incredul⁹ vel in pctõ mortali existẽs:qz talis nõ de familia xp̃i est sz diaboli .z iõ thesaur⁹ xp̃i illi nõ dispensat. Ut ḡ charissimi cõsequamur pctõꝛ remissionẽ z indulgẽtias p virtutẽ passiõis z sanguis christi sim⁹ ve credentes z vere de peccat̃ ꝓtriti ac penitentes .sicq; ꝓficeamur xp̃m cũ Petro dicẽtes. O Jesu bone tu es xp̃s fact⁹ hõ .p nobis ex v̄gine z passus in cruce. Da ḡ nobis gratiã tuã vt simus vere tui xp̃iani. tu es filiꝰ dei naturalis. Da ergo nob̃ participes fieri tue hereditatis celestis in ꝑpetuũ Amen

¶ Pro sancto Petro Sermo quartꝰ de eiꝰ prerogatiuis.

Dixit Jesus Symoni Petro. Diligis me plꝰ hijs. dicit ei. Actã dñe tu scis qz amo te. Johã.vlti.z ad laudẽ buiꝰ festiuitatis. ¶ Sicẽ dicit ibidẽ glo.z exponeñ Lyra. Jp̃e xp̃s dñs q̃ uis sciret q̃ Petrꝰ feruẽtissime amaret ip̃m .scz dñm Jesũ.nihilominꝰ tñ voluit examiare Petrũ de sua dilectõe.qz volebat ip̃i cõmittere suaz eccl'iam vt pastori q̃tenus p̃ hoc docerent̃ placi q̃ ip̃i debẽt deũ diligere p̃ ceteros. Ut em̃ dicẽ Gregorius in regis.c.xij. Tãtũ debz actõez ppl'i actio trãscẽdere ꝑsul' q̃ntũ distare solet a grege vita pastoris. Interrogatꝰ itaq; Petrꝰ rñdit. Etiã dñe tu scis qz amo te. Et nõ dixit.plꝰ hijs vel p̃ alijs: sz absolute rñdit.amo te.qz expt̃us p̃pe fragilitatẽ in christi negatõe nõ fuit ausus efferre se i xp̃i dilectõe .sed q̃ntitatẽ sue dilectõis posuit i iudicio xp̃i q̃ secreta corduũ oia nouit. Quonĩã aũt scptũ est Prouer.xvij.in ꝑsona christi. Ego inq̃t diligentes me diligo. Ñ certũ est q̃ Petrus diligẽdo christũ dilectus fuit a christo. Idcirco in hoc sermõe agemꝰ de tribꝰ mꝰteriis quibꝰ beati Petri ꝓuilegia patebũt.

Primo de amore Petri erga christũ

Secũdo de dilectõne christi erga Petrũ

Tercio addemꝰ de adiũctõe pauli.s.in passionis socĩũ.hoc ideo qz b̃ est festũ ambor̃

¶ Circa primũ de amore petri ad christuz sit ꝓ cluſiõis documẽto q̃ beatus Petrus probat̃ xp̃m dilexisse feruẽtius ex signis pluribꝰ.

¶ Primũ signũ in vocatõne.qz propt̃ amorem xp̃i ad ip̃ius vocationẽ ꝓtinuo contempsit oia z relictis oibꝰ secutus est christũ cũ fratre suo Andrea .Matb.iiij. Hoc q̃ppe fuit magne charitatis. quia certe cui hodie diceret̃ q̃ relinq̃ret vxorem pueros:domũ z oẽm substãtiã z cognatos ac intraret ad pauꝑrimã religionẽ ꝓ amore christi magnũ quid reputaret. Sic de Petro. Unde Aañ.viij. Si dederit hõ omnẽ substantiã suam ꝓ dilectõe quasi nihil despiciet eã. Augꝰ. Minꝰ te dñe amat qui ꝑter te aliq̃d amat q̃ nõ ꝓpt̃ te amat. Et quo tu hõ accipe documẽtũ q̃ z si reliquere oia nõ potes vt fecit Petrꝰ.saltẽ illa dilige fm deũ in deũ z ꝓpt̃ deũ etiã vxores z filios et oĩa que habes. Ñã de vxore petri ꝓ exẽplo nostro narrat in hist̃oria ecclesiastica vti refert Clemens.s.papa q̃ cũ vxor Petri iã fidelis in christo ad passionẽ duceret̃ ꝓ christo: Petrus ingenti gaudio exultauit ac post eã clamauit. O coniunx memẽto dñi zẽ. Huo colligit̃ q̃ eã ad christũ cõuerterat:et ad palmã scz martyriũ pduxit sancta exhortatõne. Et sic fm christũ eã amasse patuit:quonĩã z ambo in castitate maneñ christo seruiebãt. ¶ Secundũ signũ in passiõe quãdo dixit Luc.xxij. Tecũ paratus sũ in carcerem z in mortẽ ire. Non eni mentiebat̃:quia sic habebat in animo fm Lyrã. Unde z gladiũ eduxit ꝓ christo z ad penã euntẽ sequebat̃:licz fragilitate humana postea negauerit p̃ timore. O homo et tu ꝓpta mortẽ potius q̃ peccare. ¶ Terciũ signũ in negatõis dolore:quia peccatũ amarissime ꝺfleuit. Luc.xxij. Egressus foras fleuit amare.z quoad vixit sp̃ in lachrymis penitentie fuit. Unde Clemẽs papa dicit q̃ postmodũ quãdocũq; galli cantũ audiebat ad orationẽ se conuertebat vsq; ad diem et lachrymas emittebat memor illius negatõis. Quãdo etiã recordabat̃ de dulci allocutõe christi p̃ nimia amoris dulcedine ꝓtiere lachrymas nõ poterat. Sp̃ ḡ sudariũ in sinu ferebat q̃ crebro fluẽtes lachrymas extergebat.q̃s adeo i ꝓsuetudinẽ duxerat̃ q̃ tota eiꝰ facies

adusta lachrymis videbat. ¶ pctōr hec pēsa. Si enī petr⁹ p illa trina negatiōe tātū fleuit toto tpe vite sue: quātū deberes tu flere q̄ millesies z q̄tiens mortaliter peccasti: xp̄m negasti facto quidē qō mai⁹ est etsi nō vbo. Titū.j. Cōfitent̄ se nosse deū: factis aūt negāt cū sint abominati z reprobi. Isiō. Esto tā pnus ad lamētū. s. o pctōr xp̄iane q̄ntū fuisti pnus ad culpā. q̄lis intētio tibi fuit ad peccādū: talis deuotio tibi sit ad penitēduz scz p xp̄i amore. Quartū signū in xp̄i resurrectōe qz audita xp̄i resurrectōe a magdalena stati ipse cū iobe ad monumētū cucurrerūt. Grego. Illi p ceteris cucurrerūt q̄ p ceteris amauerūt. Uñ et xp̄s speciali⁹ petro apparuit. Luc̄. vl. Surrexit dñs vere z apparuit Simoni. z in alia appitiōe ad mare tyberiadis xp̄s petrū de amore p̄ ceter̄ examinauit vt patuit in themate. ¶ Sz circa hec q̄rūt alīq̄ dubia occurrētia. Primū. Utr̄ simpliciter petr⁹ p̄ oībus alijs discipulis dilexerit xp̄m. Rō questiōis. qz videt instātia de iobāne quē p ceter̄ dr̄ xp̄s amasse p̄m Bedā z canit ecclesia. Sz xp̄s dñs p̄m vitatē eos plus diligit q̄ ip̄m magis amāt. g̃ videt q̄ iobes plus dilexerit q̄z petr⁹. Sz ad hec rñdet Bona. sup. ij. di. xxxij. pluribꝰ mōis. ¶ q̄bus vn⁹ est p̄m Bern̄. dicentē. q̄ petr⁹ dilexit xp̄m feruētiꝰ. z iō diligebat a xp̄o fortiꝰ. Jobes vo dilexit dulciꝰ. z ideo a xp̄o diligebat familiarius. Et sic ptz rñsio breuiter z sufficiat. qz de hoc latiꝰ p̄mōe de sctō iobe habetur.

¶ Secūdū quesitū. Quis apud deū reputet melior borū boim vicz an q̄ plus diligit xp̄m: an q̄ plus diligit a xp̄o: licet minus iste diligat xp̄m. Rñdz ad id Aug. sup Joh. vl. d. sic. Quis duoz melior sit: vtrū q̄ minꝰ a xp̄o diligit z cū plꝰ diligit: an q̄ plꝰ diligit a xp̄o z minꝰ diligit. Quātuz ipe sapio meliorē q̄ plꝰ diligit xp̄z. felicioreē vo quē plꝰ diligit xp̄s. Et ꝓsequēter subdit Aug. nō posse hoc defendere q̄ xp̄s minꝰ diligat eū a q̄ plꝰ diligit. z eū plꝰ a q̄ minꝰ diligit. qz iustū ē z rōnabile plꝰ diligentē rediligere amplꝰ. cū sapiētia di dixerit Prouer. viij. Ego diligētes me diligo. g̃ plꝰ diligētes plꝰ diligo. z maxime diligētes maxime diligo p illā topicā maximā. Sicut simpliciter ad simpliciter: sic magis ad magis: z maximū ad maxime. Q g̃ hō stude xp̄m feruenter diligere toto corde vt a xp̄o diligaris.

¶ Circa secundū p̄ncipale de dilectōe xp̄i ad petrū sit p ꝓclusiōe. q̄ xp̄s dñs dilexit petrū donis magnis p̄uilegioz. Declarat ex pluribꝰ p̄uilegijs. ¶ Primū p̄uilegiū apl̄ice sublimatiōis. qz ip̄m summū p̄muz post xp̄m in apostolatu fecit. Ut aūt dicit Dyoni. de eccl̄iastica hierar. Dignitas apostolica ē p̄cellētissima oīm in eccl̄ia i mediate a xp̄o recipiēs illuminationē. sicut z seraphin p̄cellit in eccl̄ia trūp̄bāte. Maximū g̃ habuit petro. Naz in hoc p̄cellit oēs sanctos in celo. Uñ xp̄s dixit ei Joh. j. Tu vocaberis cephas. i. capitane. ¶ Queri p̄t vtrū sol⁹ xp̄s p seip̄m p̄fecit apl̄is petrū: an etiā apl̄i p̄buerūt ad id ꝓsensum. Ad q̄ rñdet Anacletꝰ papa di. xxij. Sacro sancta. q̄ licet inq̄t oēs eēnt apl̄i: petro tn̄ a dño ꝓcessū est z ip̄i inter se voluerūt id ip̄m vt reliq̄s oibus p̄esset apl̄is. z cephas. i. caput z p̄ncipiuz teneret apostolat⁹. q̄ z eādē formā suis successoribus z reliq̄s epis tenēdū tradiderūt. Nec ibi. Et quo ptz q̄ p̄lati vel epi p ꝓsensū legitimū debent eligi. ¶ Scōm p̄uilegiuz beate sedis eccl̄iastice p̄latiōis. qz ip̄m fecit xp̄s p̄mū papā z vicariū suū per totā eccl̄iam: cū vicz ei dixit. Pasce oues meas Joh. vl. ¶ Ubi q̄rit. cur dñs vnū tm̄ z nō plures apl̄oz voluit p̄ficere sancte vniuersali eccl̄esie. Rñdet q̄ buiꝰ plures fuit rōnes. Una ex p̄te capitis scz xp̄i q̄ est caput oīs eccl̄ie vt ait apl̄s Eph. j. Sic em̄ vnū est caput totiꝰ eccl̄ie: ita vn⁹ debuit esse ei⁹ vicariꝰ sup oēz eccl̄iam. Uñ. xxiij. q. j. Scisma dicit p̄m Aug. q̄ vnā eccl̄iam esse cōstat vnuz corpꝰ xp̄i q̄ in plura diuidi nō p̄ōt. a q̄ quisq̄s recesserit nō viuit de xp̄i spū. Secūda rō ex p̄te fidei. Eph. em̄. iij. dicit Apl̄s q̄ vnꝰ deꝰ: vna fides: vnū baptisma. g̃ vnicū debuit habere p̄latū. Uñ Cypan⁹ papa. xxiiij. q. j. Loquit. dicit sic. Loquit dñs ad petrū. Ego dico tibi. qz tu es petrus: z sup hāc petrā edificabo eccl̄iaz meā. Super vnū edificat eccl̄iam vt vnitatē manifestaret scz fidei vnitatis eiusdē originē ab vno apostolo incipiētē sua autoritate disposuit. Nec ibi. ¶ Ter tia rō ex p̄te mysteriꝰ vel documēti. scz cōmēdātia pacis z charitatis sancte. Uñ idē Cypan⁹ vbi supra. z ca. Alienꝰ. dicit. q̄ habere nō p̄ōt deū p̄em q̄ vniuersalis eccl̄ie nō tenet vnitatē. Dñs em̄ discipulis vnitatē suasit z pacē. Ab arboze frāgera mū fructꝰ germinare nō p̄otest. a fōte scindere riuuz p̄cisus arescit. Sicz ab eccl̄ia p̄cisus nō p̄ōt fructū salutis facere. Nec Cypan⁹. ¶ Tertiū p̄uilegiū clauigere iurisditiōis. quia celi claues xp̄s petro cōmisit dicens. Tibi dabo claues regni celoruz Matth. xvj. Q̄le hoc donū qz nō dixit claues vni⁹ p̄uincie aut regni: sz toti⁹ dominij mei vt ad te ptineat claudere vel aperire cuicūq̄ volenti intrare ad beatitudinē. ¶ Queri p̄t hic. Cur xp̄s dñs cadere p̄misit petrū i sui negationē quē p̄elegerat in talē z tātū pastorē vt ꝓferret ip̄i celestē clauem. Rñdet q̄ hoc fecit xp̄s p̄mo p̄ter superbiaz peccatoz vt nullus desperet de venia dū modo resurgeret a peccatis in penitentia. Amb. Certus sum inquit q̄ deus nullū electoz suoz cadere p̄mitteret si eū meliorē a casu suo resurrecturū nō p̄sciuisset. Idem Amb. di. l. Fidelior inquit factus ē petrus post q̄z fidē se p̄didisse defleuit: atq̄ ideo maiorez gratiā repperit q̄z amisit. ¶ Secūdo p̄ter cōpassionē primoz. Unde Gregoriꝰ di. l. Cōsiderandū inquit nobis est cur oī potēs deus eū quē cuncte eccl̄ie p̄ferre disposuerat seip̄m negare p̄misit. q̄ nimirū magne pietatis actū est dispēsatiōe vt in sua culpa disceret q̄liter alijs misereri debuisset. Nec ibi. Et ista sub-

ficiant. ¶ Quartū ꝓuilegiū dignissime sanctitatꝭ ꝓfectōis. Nā be. petr⁹ marime sanctitatis ꝓbaꝭ fore q̄ tante ꝑeminētie dignus extitit apud xp̄m dñm sup oēs apostolos ꝛ sanctos vt fieret digne ꝓnceps oim. Nā multi qñqz eliguntꝰ vel min⁹ ꝓfecti vel sancti vel indigni ad ꝓlationē. Sed in petro hoc fuit magnū ꝓuilegiū esse dignissimuz ꝓ tali ꝓlatura ob suā sanctitatē ꝛ ꝓfectionē. Q, aūt petr⁹ fuerit sanctissim⁹ ꝓ apice ꝓncipatus apostolici ꝛ totius eccl'ie ꝓbaꝭ tali rōne que accipiꝭ a Frācisco Maro. sermōe de sancto iobāne euangelista sic. Quia ꝓncipatus in viris sanctis ꝛ ꝓfectis debet esse ꝑm vtutū ꝑeminentiā. sicut ꝛ i angelis beatis claret. Unde Simachus papa. j. q. j. ca. Ulissimus inquit cōputādus est nisi p̄cellat sciētia ꝛ sanctitate q̄ est honore ꝓstātior. Nec ibi. Sz qm̄ xp̄s dñs q̄ ꝑsonā nō accipit sz amat ꝛ agit ꝑm vniuscuiusqz meritū ꝛ vtutē: ip̄m Petrū sup oēs eccl'ie filios ad ꝓlationē ꝑelegit. ergo sequiꝭ q̄ ꝓfectionis sanctitatis ꝓ idoneitate regiminis tot⁹ eccl'ie fuerit. ¶ Querit hic. vñ petrus p̄ ceterꝭ apostolis fore dignior ad officiū ꝓlatiōis reputaꝭ. Rñdet ꝑm doctores q̄ ꝑmo ex hoc q̄ fuit inter apl'os maturior etate. vt cm̄ habeꝭ extra de electiōe. Cū in cunctis. Epūs eligendus debet esse mature etatis: ad min⁹. xxx. annorū. Licet aūt ꝛ alij apl'i fuerint sanctissimi: tm̄ petrus fuit inter eos maturior. Secūdo ex hoc q̄ fide: charitate q̄z fuit feruētior vt dictū est in p̄imo hui⁹ sermonis articulo. Tertio. qz fuit scientia plenus a spiritu sancto sicut ꝛ ceteri apostoli: ꝛ cuz hoc fuit miraculoꝝ potestate efficacior: vt patebit in sequēti ꝓuilegio. Fuit g̃ dignissime electus. ¶ Quintū ꝓuilegiū efficacie miraculorum ꝛ opatiōis. Nā petrus p̄ ceteris fuit efficacior in miraculoꝝ opatiōe. qz nō solū vt ceteri sanabat ꝛ mortuos resuscitabat oratōis ꝛbo: sed etiā solo iussu in noīe xp̄i: cū quendā noīe Ence ab annis octo in grabato iacentē palyticum inuenit ꝛ ait. Ence. sanet te dñs iesus surge ꝛ sterne tibi. et ꝓtinuo surrexit Actꝭ. ix. Et qđ mai⁹ē mortuū di scipulū. xl. dierū defunctū suscitauit sol⁹ baculi sui suppositiōe: vt patuit sup sermōe. ij. ꝓpe finez Deniqz qđ maximū ē sanabat infirmos solaꝝ bra corp̄is sui Actꝭ. v. Si g̃ tāte vtutis fuit i terra ei⁹ vmbra. quāte vtutis sūt nūc in celo ꝓ nobis eius merita. ¶ Sextū ꝓuilegiū fructuose p̄dicatiōis. Nā in sua p̄dicatiōe sc̄z in die p̄ntecostes cōuertit tria milia hoīm. sic habeꝭ Actuū. j. Et in alia p̄dicatiōe ꝙuertit q̄nqz milia hoīm: vt habeꝭ Actꝭ. iiij. Tāte etiā vtutis erat eius sermo vt habeꝭ Actꝭ. x. q̄ loquēte petro cecidit sp̄ūssanctus sup oēs q̄ audiebāt ꝛbū ei⁹ ꝛ ceperūt loqui linguis magnificā. deū. Et stupuerūt ex circūcisiōe fideles q̄ venerant cū petro. qz ꝛ in natiōes gr̄a sp̄ūssancti effusa ē. Nec ibi. O de⁹ magne vtinā nos moderni p̄dicatores saltē vnā aiam in vna quaqz p̄dicatiōe ꝙuertere valerem⁹. Nā ꝛz Chrysosto. sup Matb. Gratiosus p̄dicator desiderat ꝛ gaudet multos auditores habere vt multos possit ad deū ꝙuertere. sic ꝛ piscator gaudet multos cape pisces. Et sic ptz. ¶ Septimū p̄uilegiū gl'iose passiōis. Et⁹ q̄ppe passio fuit gl'iosa p̄mo q̄ ad modū. qz similē penā passus ē xp̄o scz crucis mortē. Fuit aūt petro ꝓ gl'ia magna q̄ xp̄s dñs ꝓ seip̄m p̄dixit eidē q̄ tali morte crucifigēdis deberz clarificare deū Job. vl. et ꝓ seipz apparuit petro cū ad fratrū petitionē fugeret ō carcere. ꝛ inuitauit ip̄m di. Vado romā iterꝝ crucifigi. Et sic petrus hoc intelligēs de suo martyrio: statim redijt romā ꝛ desiderāter crucē subijt ꝓ xp̄o adeo q̄ ne eius passio ip̄ediret rogauit. Sic g̃ petrus in mō passionis assimilat xp̄o. qz sicut xp̄s passus est crucē amāter spōte se offerēs ꝓ nobis: sic petrus ꝓ xp̄o. Secūdo passio petri fuit gl'iosa quo ad myster⁹. qz noluit rectus crucifigi ꝓpter myster⁹. Si quer aī. Cur noluit Petrus rect⁹ sed reuersus crucifigi. Rñdet ꝑm doctores q̄ ꝑma rō būlitatis q̄ se reputauit idignū Unde dixit. Quia inḡt nō sū dign⁹ ita in cruce esse vt dñs me⁹. g̃ crucē meā girare. Scōa rō qz patiebaꝭ ꝓpter acq̄rēdū celū. Unde dixit. Cm̄ dñs me⁹ de celo ad terrā descēdit: recta cruce sublimat⁹ ē. me aūt quē ō terra ad celū reuocare dignaꝭ. crux mea caput in terrā debet habere ꝛ pedes in celū dirigere. ꝛ sic passio petri commēdat a myster⁹. ¶ Tertio gl'iosa fuit passio petri q̄ ad p̄miū ꝛ solaciū qz ip̄i in cruce posito affuit ip̄emet dñs iesus cū angelis mirabili lumine ꝙsolādo. ꝛ coronas de floribꝫ rosaꝝ ꝛ liliorum ꝓ signo coronatōis celestꝭ offerēdo: vt patuit in legēda. O g̃ scissime apl'e petre. ꝓ q̄ dñi iesu amorē intercede ꝓ nobis.

¶ Circa tertiū ꝓncipale de ꝙsociatiōe pauli i passiōe q̄rit. cur xp̄s dñs voluit istos btos petrum ꝛ paulū apl'os ꝙsociari i passiōe. qz vt scribit di. xxij. i ca. Sacrosctā. ꝙ Anacletū papā. i ip̄a eadez romana vrbe vno die eodēq̄z tpe btissimi apl'i petr⁹ ꝛ paul⁹ gl'iosissima morte coronati sūt. ꝛ ābo sctāz eccl'iaz romanā ꝙsecrauerūt. Nā nō vacat a mirabili myster⁹ cur xp̄s dñs sic ordinare voluit. Ad qđ rñdet q̄ ex p̄dicto capitulo Sacrosctā. ꝛ aliūde ad id eliciūt aliq̄ rōnes. Pria rō ex prosedis romāe: vt sic ꝙsecrare ī caput alijs oīb⁹ ecclesijs vrbib⁹ i mūdo. Sic q̄ppe oliz roma erat caput orbis tot⁹: sic voluit xp̄s vt eēt eccl'ie vniuersal' caput ꝙsecrādo triūpho taliū capitaneoꝝ regni celestꝭ. s. petri q̄ accepat claues regni celestꝭ ꝛ cū ꝑ pauli q̄ rapt⁹ fuit ad tertiū celū. ꝛ vas erat electōis ad erūdā btitudinē celestē. Scōa rō ex prosete istructōis nr̄e patiētie vt toti mūdo clarescat i istoꝝ p̄ncipaliū apl'oꝝ exēplo. qz eccl'ia ꝓsecutōibus nō submergiꝭ sz ꝓbaꝭ: cū i roma tāto sub ꝓsecutore nerone imperatore alijs q̄z ꝙsilib⁹ extingui nō potuit sed creuit talib⁹ p̄ncipalibus ꝛ alijs fidelibus martyrisatis: vt sic pateret quia a vero ō est fides catholica ꝛ pregiꝭ. ¶ Tertia ratio ex

De cõmemoratiõe sancti Pauli

pte dilectiõis mutue. ſ. petri z pauli. Uñ canit ec
cleſia. Gl'iosi p̃ncipes terre quõ invita ſua dilexe
rũt ſc: ita z in morte nõ ſũt ſepati. Nã z oſſa eorũ
ſimul cuſtodiunt z mixtim ꝓſeruant. z eoꝝ anie
ſimul btificant: vt inter fideles xp̃i pacis vnio et
fraterna dilectõ p̃ totã eccl'iam cõmẽdaret exem
plo eoꝝ. ¶ Quarta rõ ẽ intercelliõis aſſidue. ſcz
p̃ tota eccl'ia. Nã vt dicto ca. Sacroſancta. dicit.
Paulus inter oẽs ſctõs p̃cipue apud deũ inter
ceſſorẽ ſe repromiſit. Teſtis inqt eſt mihi deꝰ qſi
ne intermiſſiõe memoriã veſtri facio ſp̃ in oꝛoni
bus meis: vt ptz Ro. j. et Phil'. j. Jtẽ Petrꝰ .ij.
canonica. j. id p̃miſit di. Dabo aũt operã z freq̃n
ter habere vos poſt obitũ meũ vt hoꝝ mẽoriã fa
ciatis. Ayra. Paſtoꝛ bonꝰ deſiderat z q̃rit ſalu
tẽ ſui greg̃ nõ ſolũ p̃ ꝛpe ſuo ſz etiã p̃ futuro. Uñ
legit q̃ dñ beatꝰ petrus migraſſet in cruce ad xp̃z
moꝝ apparuerũt ibi viri ſcti nimio ſplẽdoꝛe pol
lentes q̃ dixerũt ad populũ. Gaudete qz interceſ
ſorẽ magnũ z ꝓtinuũ meruiſtis habere apõ xp̃z
O g̃ ieſu bone q̃les tibi gr̃as agamꝰ q̃ tãtũ nos
diligis. Nã te in aduocatũ noſtrũ z tuã mr̃ez ad
uocatã nobis fieri voluiſti: ſũmoſq̃z apl'os Pe
trũ z Paulũ imo z oẽs ſctõs tuos interceſſoꝛes
ac angelos cuſtodes noſtros fieri ordinaſti. O
dulciſſime ieſu te laudamꝰ: te depcamur vt iſto
rũ ſctõꝝ interuẽtu des nobis gr̃am z gloriã.

In die cõmemoratõis ſancti Pauli Sermo
de btõ Paulo cũ legenda.

Mihi viuere chri
ſtus ẽ z mori lucrũ. ¶ Hec vba ec
cleſia canit hodie ad honorẽ btĩ Pauli
apl'i q̃ ipe ſcribit Phil'. j. Quib vbis oẽs xp̃iani
docent exẽplo beati Pauli q̃ ſũmo deſiderio de
bent idipm̃ deſiderare vicz z viuere z mori i xp̃o
ieſu vt habeãt btitudinis lucrũ in ipo. Uñ Ber.
z poſt eũ Jobes Gerſon. li. ij. de interna ꝙuerſa.
ca. vij. dicit ſic. Teneas te ſ. o bõ apud ieſũ viuẽs
z moriẽs z illꝰ fidelitati te cõmitte q̃ oib deficiẽ
tib. ſ. in morte ſolꝰ põt te iuuare. Et ca. viij. Per
dere ieſũ maiꝰ dãnũ eſt q̃z pdere totum mũduz.
Quid põt mũdus ꝙferre ſine ieſu. Eſſe ſine ieſu
grauis ẽ infernꝰ. z eſſe cũ ieſu dulcis eſt paradiſus
q̃ inuenit ieſũ: inuenit theſauꝝ bonũ ſup oẽ bo
nũ. ditiſſimꝰ eſt q̃ bñ eſt cũ ieſu: pauprimꝰ ẽ q̃ vi
uit ſine ieſu. Eſto bũilis: pacific' z devotꝰ: et erit
tecũ ieſus. Hec ibi. Beatꝰ paulꝰ hec pẽſauit. ido
ſũme xp̃m deſiderãdo dixit. Mihi viuere xp̃s eſt
Ayra. Me vuificãs p̃ ſuã gr̃az. z mori. ſ. p̃ eo vl'
fm eũ. lucruz. ſ. ſupne btitudinis z gl'ie. Juxta q̃
vba tria myſteria notabimꝰ p̃ fm̃oe ſic z de bis
triby ꝙmẽdabil' reddit beatꝰ paulꝰ p̃ nro exẽplo.
¶ Primo de gratioſa vita in xp̃o: ibi. Mihi vi
uere xp̃s eſt.

Scõo de gl'ioſo martyrio: ibi. Et mori.

Tertio de copioſo ſuffragio: in hoc q̃ dic̃ Tu
crũ. nõ ſolũ ſibi quidẽ ſed z nobis.

¶ Circa p̃mũ de vita in xp̃o. Erq̃ dic̃ Apl'ꝰ
q̃ ſibi vita xp̃s ẽ z ſuo mõ xp̃iano debet eſſe cun
cto. tres p̃cipue queſtiões occurrũt.

Prima de modo.

Secũda de ſigno.

Tertia de impedimẽto.

Prima q̃ſtio. q̃liter viuere xp̃iani vere poſſit xp̃s
dici. Ad q̃ rñdet q̃ p̃ vniones charitaſ z gr̃e. q̃a
ſcribit Job. xv. z in pluribꝰ locis euãgelij. q̃ xp̃s
manet z viuit in hoie p̃ gr̃am z hõ in xp̃o. Nã vt
ait Hugo de ſan. vic. charitas ẽ viculũ copulãs
amantẽ cũ amato. qz q̃ manet in charitate i deo
manet z deꝰ in eo. j. Job. iiij. Sz hic notãdũ q̃liter
aĩa manet i xp̃o deo viuẽdo. aliter xp̃s manet i
aĩa vitã p̃bẽdo vel viuificãdo. Nimiꝝ ania boni
xp̃iani manet z viuit i xp̃o deo ſic i loco ꝓrio ad
quẽ rẽdit. qz ad ipm̃ deũ tãq̃ ad finẽ vltimũ crea
tã ẽ fm q̃ dic̃ Aug. z claret. ij. ſentẽtia p̃. Et decla
rat ſic. qz ſicut res a ꝓrio ſuo loco habet hec tria
Primo quietationẽ. Scõo vite ꝙſuationẽ. Ter
tio fructificationẽ: ſic aĩa hois nõ põt q̃etari niſi
in deo. Uñ Aug. li. ꝙfeſ. Feciſti nos dñe ad te z iõ
inq̃etũ ẽ cor noſtrũ donec req̃eſcat in te. Sic xp̃s
dixit Job. xvj. In me pacẽ habebit̃: in mũdo au
tẽ p̃ſſurã. Jtẽ ſcõo aĩa habet in ſolo deo vitã z vi
te ꝙſeruationẽ. qz deꝰ vita aĩe ẽ: vt patz p̃ Aug. de
pe. di. j. §. Jtẽ ſi. Uñ Martinꝰ in fmone de vno
martyre dicit. Permanente fide p̃manet in hoie
xp̃s. diſcedẽte fide diſcedit ab hoie xp̃s. diſcedẽte
autẽ xp̃o diſcedit ab hoie vita. Apl'ꝰ enĩ docet q̃
xp̃s ẽ vita nr̃a. d. Cũ xp̃s apparuerit vita vr̃a tũc
z vos appebitis cũ ipo in gl'ia Col'. iij. Dec ille.
Deniq̃ aĩa in ſolo xp̃o deo põt fructificare ad vi
tã eẽnã Job. xv. Sic palmes nõ pẽ ferre fructũ i
ſeipo niſi mãſerit i vite: ſic z vos niſi i me mãſeri
tis. Dec xp̃s dic̃. Et ſic ptz q̃ aĩa xp̃iani viuit in
xp̃o ſic i loco ꝓrio q̃etãte ꝙſuãte z fructificãte ad
vitã eẽnã. Sz xp̃s dñs i aĩa manet ſic dñs vl' rex
i ſuo reg̃ aut ciuitate: aut ſic naucler' in nauĩ: qz
cũ mag̃ diligẽtia aiaz ipam dirigit: gubnatz du
cit ad portũ ſalutſ eẽne inq̃ oia tẽptamẽta tãq̃ p
cellas marſ buiꝰ mũdi ſua gr̃a p̃cauẽdo ne peat
Sic legimꝰ q̃ fecerit xp̃s paulo quẽ ꝓterit z dire
xit z gubernauit in tẽptatoĩbꝰ mulꝝ z ꝓſecutoĩbꝰ
O ieſu bõe q̃z benignꝰ es nob. ¶ Scõa q̃ſtio
q̃libꝰ ſignis cogſcit q̃ ipa aĩa viuere i xp̃o habe
at z ꝓbat. Ad q̃ nota q̃ fz q̃ ex ſcpturſ colligit
tria ad id fũt ſig̃. Sic ei videmꝰ q̃ aliq̃d ꝓbat fo
re viuẽs p̃ tria p̃cipua. ſ. p̃ motũ. p̃ ſenſũ z p̃ opa
tionẽ vitalẽ: ſic ſp̃ualiter p̃ hec tria cognoſcit q̃s i
xp̃o viuere. Primũ ſignũ. ſi aĩa mouet ſp̃ xp̃i. ſ.
ad ſancta deſideria celeſtiũ bonoꝝ z ad ꝙtẽnẽda
mũdi delectabilia z abneganda oĩa vitia. Un
de q̃ mouent ad ꝙcupiſcendũ carnalia z terrena
z illa ſectant vel quecũq̃z peccata. tales ſp̃ dia
bolico mouent z nõ viuũt in chriſto. Unde Ro.
viij. Si quis ſpiritũ chriſti nõ habet hic nõ ẽt.

Si em̄ fm carnē viueritis moriemini. si aūt spū facta carnis mortificaueritis viuetis. q̄cūq; enī spū dei agūt hij filij dei sūt. Dec i bi Jtē. J. Joh. iij Dis q̄ in eo manet non peccat. q̄ em̄ fac peccatū ex diabolo ē. Et eiusdē. iij. In hoc cognoscimus qm̄ in ipo manem⁹ et ipse in nobis: qm̄ de spū sancto dedit nobis zc. Secundū signū si aīa sē tit ea q̄ sunt christi delectando i deo z cōpatiēdo xpo passo. qm̄ Ro. v. Charitas dei diffusa est i cordib⁹ nr̄is p spm̄ sctm̄ xpi. s. vt delectemur i dō Amb. sup Lu. Qui xp̄m in ēno suscipit hospitio maximis pascit eruberātiū delectatōi conuiuijs Et qm̄ in xpo nō solū erat dulcor diuitat̄ sz z cū ē amaritudo passiōis: ideo aīa i xpo viuēs sen tit z ei⁹ passionē p intimā ꝓpassionē. Un Jobes de sctō geminiano. Sētire debz mēbr̄ qō sentit caput ne fiat distinctio i corpe. ꝑ q̄ qō z apl's hor tat̄ Phil'. ij. di. Frēs ē ci sentite in vob qō z i xpo iesu zc. Per ē g̃ ꝓbat hō viuere in xpo tāq; mē brū nō aridū si sentit dolorē xpi. Tercīū sig nū si aīa opat̄. s. opa vtuosa in imitatōe xpi. Un J. Joh. ij. Ju ē scim⁹ qm̄ i ipo sum⁹ si i ipo p̄fecti sum⁹. q̄ dic se i ipo manere debz sicut ille ambu lauit z ipe ambulare. Nā fides sine opib⁹ mor tua est. Jaco. ij. O g̃ hō disce sic exēplo bti Pauli viuere i xpo. D Tercia q̄stio. quō impedit p pcm̄ ne xp̄s de⁹ in aīa peccatrice esse vl' habita re dignet. Et rō hui⁹ q̄stiōis. q̄ de⁹ est vbiq; p oī tpe. g̃ est etiā i pctōre. vñ v. Enter poterer de⁹ est vbiq; p̄senter. Quō g̃ vere dicat̄ nō esse in pctōre deū. Ad hec rñdet fm Rich. de media vil. i p̄rio di. xiij. q̄ dupliciter dicit de⁹ alibi habitare. Uno mō p̄ p̄sentiā simpliciter. Alio mō p̄ p̄sentiā simul z fruitōez. Mō pctōres deū possident tm̄mō p̄ p̄ sentiā simpliciter fm quā de⁹ est vbiq; essentialr̄ po tēter z p̄sentialr̄: oia ꝓuādo i esse z gubernādo. Nō aūt habitat de⁹ i pctōrib⁹ p fruitōez. Sed ē modo scdo. s. p̄ p̄sentiā z fruitōnē habitat tm̄mō in iustis fidelib⁹. Et ponit tale exēplū. Un⁹ alteri dat pōd⁹ auri d. Spit ē apud te tm̄mō sz ptātē eo vtēdi nō habeas. Alteri dās pōd⁹ auri dicat. Ac cipe ē tibi trado oīa z fac ex eo: vtēs sic̄ tibi pla cet ipo. Ju de⁹ pmo mō seip̄m dat pctōrib⁹ inq̄ tū est vbiq; z i illis sz nō dat eis ptātē sup se. Ju stis aūt se p̄bet p̄sentē: z cū ē dat ptātem vt fruāt deo. put volūt ad salutē. ꝑ q̄ iusti z scti viri in scp̄tura dicunt celi. eo q̄ in ipsis sicut i celo habi tat de⁹ p̄bēdo sui ptātē z fruitōez gl'ie btis. Et sic fruitionē gr̄e dat aniab⁹ in p̄senti iust̄. Scōuer mit z ꝓculcat infernali pena. vñ Esa. lxvj. Celuz mihi sedes mea terra aūt scabellū pedū meoruz. Ue g̃ z ve pctōrib⁹. q̄ vt scribit Apocr. xv. Lō ge est dñs ab impijs z oratōes iustoz exaudiet. Jtē ps. Lōge a pctōrib⁹ sal⁹. maledicti q̄ declināt a mādatis tuis. O ve gaudiū z leticia iust̄. q̄ in ipis tanq̄ in celis deus habitat gratificās viui ficās z tandē glorificās i patria. q̄ scribit psal. lxxxij. Uerūtamē ꝓpe timētes eū. i. deū salutare ip. vt inhabitet gl'ia in terra nr̄a. i. i corpe mediā te aīa eidē ꝓiūcta. Ad ꝓpositū btūs Paul⁹ xp̄m iesū sūme dilexit. oīa pcā cauit. totus i xpo vixit vt diceret. Mihi viuere xp̄s est. Un z i morte ie su nomē ter exclamauit: vt patebit £

Arca scōm p̄ncipale de gl'ioso martyrio pau li apl'i sit. p ꝓclone q̄ btūs Paulus gl'iosissimo martyrio p noie iesu est cozonat⁹. Declarat̄ po tissime triplicit̄. Tria em̄ faciūt ad maximā glo riā ipsius martyrij. videlicz

Primo causa sue passionis
Scdo miracula tpe decollatiōis
Tercio apparitio facta post tēp⁹ mortis

Primū inq̄ est causa passiōis. q̄ vt dic̄ Augus. martyrē. s. gl'iosuz causa facit poti⁹ q̄ pena. pau lus aūt passus est triplici causa gl'iose iusticie. Primo q̄dē ex eo q̄ xp̄m deū esse p̄dicabat: cō stātissimeq; culturam demonū reprobabat z e uacuabat. Et ꝓpē hec mlt̄as p̄secutōes passus est Paul⁹. q̄s btūs Hilari⁹ breuit̄ enūerat dicēs. Paul⁹ apl's i Philippis vgis cedit incarcerat̄ z ligno pedib⁹ affigit̄. in Lystris lapidat̄. i Epheso feris dat̄. in Damasco p sportā e muro deponit̄. in Hierusalē sistit̄: cedit̄: ligat̄: insidiat̄. i Cesarea clausus tenet̄. nauigās in italiā piculo dirigitur Romā veniēs sub Neroneoccisus finit̄. hec Hi lari⁹. Cū aūt Paul⁹ i custodia de Cesarea por taret̄ p naues Romā vt scribit Act̄. vlti. Fracta nauī i tabulis euadeū in insulā Mitilenē enata uerūt. vbi ꝓpē frig⁹ cū ꝓgregass̄z Paul⁹ sarmē ta vt sup ignē poneret vipa manū ei⁹ iuasit. Qō barbari videntes dicebāt adinuicē. Utiq; homi cida est hō hic q̄ cū euasit de mari vltio diuīa nō pmittit eū viuere. Paul⁹ aūt excutiēs viperā in ignē nil mali passus est. ꝑ q̄ illi admirantes ceperūt dicere eū esse deū. s. credētes ip̄m esse im mortalē. Stūtiles enī dicebāt hoies īmortalitatē ꝓsecutos esse deos. vt saturnū iouē zc. Dicit quo q; q oēs q̄ de pgenie illi⁹ hois q̄ tūc Paulus bo spitio suscepit nascūt̄: a venenosis nullaten⁹ le dunt̄. Un cū pueri nati fuerint in cunis eoz pa tres serpētes ponūt vt ꝑbēt si eoz filij vere sunt. Dū vo paul⁹ venisset romā Neronis anno secū do et a passiōe dñi anno. xxv. fm Hiero. audiēs Nero q̄ de lege iudeoz et fide christianoz inter paulū z iudeos q̄stio vtebat̄ et ob ē paul⁹ fuerit captus: nō multū curauit inde. q̄ nōdū etiā fue rat in impio cōfirmat⁹. z sic paul⁹ quo volebat li bere ibat. z p̄dicabat p biennū. Deīde in occidē tales ptes pgēs cuāgeliū p̄dicauit vsq; ad. xiij. neronis annū. q̄ romā rediēs martyrizat⁹ ē. Re fert aūt Haymo q̄ Paul⁹ a pulloz cātu vsq; ad horā q̄ntā laboz manuū iīstebat. deīde p̄di catōi. ita q̄ plerūq; vsq; ad sero fm onē. ptrabe bat. z residuū tpis somno z refectōi ac cozōi neces sariū erat. F Scdo gl'iosam causaz habuit martyrij ex eo q̄. s. mlt̄os deppl'o z militib⁹ ad

De cõmemoratione sancti Pauli

christũ cõuertebat. Nam eius sapia et religiosa vita vbiq; famabat̃ z ab oĩb admirabil' hẽbat̃. et senat⁹ de illo alta sentiebat. Quadã v̄o die dũ Paulus circa vesp̃as p̃dicaret: pincerna neronis noĩe Patroclus in fenestra audiẽs p̃dicationẽ dormitãdo decidit z expirauit. Qđ audiens nero plurimũ doluit. qz eũ amabat. Paul⁹ v̄o defunctũ iussit afferri z cũ suscitauit ac ad cesarẽ misit cũ socijs. Cui nero admiran̄ ait. Patrocle viuis ne. At ille. Cesar viuo. Et nero. Quis te fecit viuere. Cui ille. Dñs Jesus rex oĩm seculorũ. Irat⁹ nero dixit. Ergo ille regnabit in secl'a resoluẽs oĩa regna mũdi. Cui patroclus. Etiam. Cesar g̃ dedit ei alapã di. Jlli militas g̃ regi z ñ mihi. Cui ille. Utiq; illi milito qui me suscitauit a mortuis. Tũc q̃nq; mistri impatoris q̃ eidez iugiter assistebãt dixerũt. Cur impator pcutz̃ hunc iuuenẽ veracit̃ respõdentẽ. nã z nos illi regi inuictissimo militam⁹. Quo audito nero eos incarcerauit vt torq̃ret. Et tũc oẽs xp̃ianos fecit inq̃ri z p varia tormẽta sine inrogatiõe puniri. Tũc et Paulus vinct⁹ est inc̃ ceteros. et sic p tali causa punit⁹ est. ¶ Tercio causa martyrij Pauli fuit gl'iosa. eoq; occisus est. qđ verã deitatẽ xp̃i p bandã et ptãtez iudiciariã quã Paulus astruebat. Cũ eñ paulus fuisset neroni p̃sentat⁹ dixit ei nero. Cur milites meos subtrahis z tibi colligis. Respõdit paulus. Nõ soluz de tuo angulo sed z de toto orbe collegi xp̃o. cui et tu si subiect⁹ fueris salu⁹ erz̃. q̃ tãte est potẽtie vt iudex omniũ veniat et mundũ p ignẽ soluat. Ad qđ irat⁹ nero iussit oẽs milites xp̃i igne cremari. z Paulus capite trũcari. Ad quez paulus ait. Scito cesar qz modico tpe patiar sed viuã eñaliter dño Jesu xp̃o. Nero dixit. Auferte ab eo caput vt me rege suo fortiorẽ intelligat q̃ eũ deuici. et videam⁹ si sp viuere valeat. Cui paul⁹. Ut scias me post mortẽ corpis viuere eñalit̃: viu⁹ tibi post abcisionẽ capitz̃ apparebo. vt cognoscas qz xp̃s ẽ de⁹ vite. Et sic paulus duct⁹ est ad occisiõez. Cunq; ducerẽt a p̃cipuis tribu militibu: dixerunt ei illi. Quis est o paule iste rex vester p q̃ mori poti⁹ q̃z viuere diligitz̃: et quã mercedez ab eo habebitis. Et paulus de fide xp̃i illis loq̃ns z de reg̃ dei: cõuertit eos. Qui cũ rogarent paulũ vt libere abiret q̃ vellet: dixit. Absit fratres vt fugiã cum sim miles xp̃i legitim⁹. Scio eñ q; transibo p hanc mortẽ ad vitã eñã. vos aũt post decollationem meã venite ad eũ locũ cras mane z ibi inueniet̃ orãtes duos discipulos. et hec eis narrate et ipsi baptisabũt vos vt sit̃ celi coheredes. Interiz nero misit alios milites ad vidẽdũ si esset occisus paulus. Et illos cũ vellet cõuertere: dixerũt. Cũ a mortuis resurrexerit̃ credem⁹ tibi de his q̃ dicis. Cũ g̃ ducerẽt paulũ: in porta hostiensi obuiauit ei matrona noĩe Plãtilla pauli discipula flens et orõnibu illi⁹ se cõmẽdans. Cui paulus. Vale eñe salut̃ filia et da mihi velũ tui capitis q̃ mibi oculos ligabo. z postea restituã illud. et illa tradidit. ¶ Scõo gl'iosum pbat̃ martyrium pauli p miracula facta tpe sue ỏcollatõis a iesu bono. q̃z Primũ est. q; veniens ad locũ vbi decollari deberet Jesus ad orientẽ orauit cũ lachrymis z gr̃as xp̃o egit. post hoc fratribu valefecit z oculos de velo Plãtille ligauit et vtrũq; genu in terrã figẽs collũ extẽdit. z decollat⁹ mox eius caput exiliẽs tres salt⁹ dedit: in q̃libet saltu Jesus xp̃s exclamãdo. et sic tres fontes aq̃ viue aperuit vsq; hodie p̃seuerãtes inibi. vt de hỹ scptũ est latius sermone de sct̃o Petro. j. J. ¶ Secũdũ miraculũ. q; de ei⁹ vulnere vnda lactz̃ vsq; ad vestimẽta militz̃ exiliuit p̃mũ z postea sanguis effluxit. Lac q̃ppe ei⁹ puritatẽ virgineam testat̃. sanguis martyrij scitatẽ. Et Dionys. i epl'a ad Thimotheũ de morte pauli addit q; paulus in ipso ictu carnificz̃ explicuit velũ et collegit sanguinez̃ p̃uz in velo z obuoluit z ligauit z tradidit illi femie. s. Plãtille. ¶ Tercium miraculũ. q; mor in aere lux imensa emicuit z de corpe odor suauissimus emanauit. Cur q̃ppe testat̃ ei⁹ lucida sapientiã. Odor suauis ei⁹ sctãz vitã. ¶ Tercio gl'iosuz martyriũ pbat̃ hỹ p reuelatiões z apparitiones factas post mortem: q̃z Prima est. qz vt Dionys⁹ vbi s. refert. cũ decollato paulo milites carnifex z alij reuerterenẽ in ciuitatẽ: Plantilla eis dixit. Ubi dimisistis magistz̃ meũ. ecce vidi q; nũc petr⁹ z paulus induti veste p̃clara intrauerũt in ciuitatẽ z coronas fulgentes luce habebant in capitibu. z ptulit velũ sanguie cruẽtatuz in testimoniũ. qđ qđ multi crediderũt in xp̃o et baptisati sũt. Et cõsimili mõ eos vidisse ipsemet Dionys⁹ testat̃ in dicta epl'a. ¶ Scõa reuelatio qz cũ hec Nero audiuisset extimuit. z cũ phis de talibu tractare cepit. Ecce aũt ianuis clauſ paulus añ cesarẽ z phos stãs: ait. Ecce cesar Ego inq̃t paulus eñi regz̃ miles: vel nũc crede qz non sum mortu⁹ eñaliter sed viu⁹. tu aũt miser eterna morte morier̃. qz sctos interficz̃. Et hỹs dictz̃ disparuit. Un nero q̃si amẽs effect⁹ primuit. et q̃s xp̃ianos captiuauerat libos dimisit. ¶ Tercia reuelatio. qz illi magistri militũ tres q̃s paulus p̃uerterat cũ ad mortẽ ducerẽt vt dictuz est: crastino mane venieñ ad locũ decollatiõis pauli: viderũt ibi duos viros. s. Titũ z Lucã orantes z in eoz medio paulũ stantez. q̃s isti discipli sez Tit⁹ et Lucas putãtes p̃secutiõis cã venire: territi fugerũt. et paul⁹ mox disparuit. Milites aũt clamãtes p⁹ eos z oĩa enarrãtes et quõ paulũ cũ eis apparentẽ viderint: isti cũ magno gaudio illos baptisauerũt. Et sic patz̃ ꝓpositũ. ¶ Circa tercium p̃ncipale de suffragatiõe sit p cõclusiõe q; btus paul⁹ p sua merita inuocãtibu p̃stat salut̃ suffragia. Primo q̃dẽ ab hostibu defendẽdo. Un sctã eccl'ia paulum solet depingere cũ libro z ense. Petrũ aũt cũ clauibu: ad repsentandũ q; paul⁹ p sapiaz in libris epl'aꝝ nos do

cet ad salutē.z p ensem.i.p merita passiōis defendit ab hostib⁹. Petr⁹ aūt hz claues apiendi celū.

Scō paulus suffragat a mala morte liberā/do. Nā vt ōr in legēda refert Greg. Turoñ.q q/dā desperās laqueū sibi parabat.sp tñ dicebat: adiuua me sctē paule. Tūc affuit q̄dam vmbra squalida di.eidē. Eya bone vir age qō agis ne morā feceris. Tūqz iā expedito laqo:dirisset. Brissi/me paule adiuua me. Ecce statim affuit vmbra q̄si bois.s.splēdida.di. Fuge inimice qr paul⁹ ad uocat⁹ aduenit. Et statim illa vmbra squalida euanuit. Et bō ad se rediēs pniaz egit z laqueuz piecit. Tercio suffragat in extremis aiaz letificādo. Nā refert Gre.i li.dial'.q q̄daz p̄sbit' sctūs ad extrema deduct⁹ cepit cū mag̃ leticia clamare di. Bñ veniūt dñi mei:bñ veniūt dñi mei. Ecce venio.gr̃as ago gr̃as ago. Inr̄rogat⁹ ab astātib⁹ q̄b sic loq̄rer. Rñdit. Nunq̄d videt⁹ huc venisse sctōs ap̄los Petrū et Paulū. Cū vo iterū vba vt p̄us repeteret:sctā aia e carne soluta est. Nec sufficiāt. Accedā⁹ g̃ charissimi z veneremur btm̃ paulū vt ipsi⁹ meritis p̄ducamur ad regē celo/(lor̄. Amē

De visitatōe btē Marie v̄gis bēs i Stellario.

De sancto Bonauentura ordinis minorum Sermo cum Legenda.

Venerunt mihi

v oia bona pariter cū illa.s.sapia. Hec v̄ba scribunt Sap̄. vij. et optie q̄ueniūt dicti ō sctō Bonauētura. vt q̄si ipe sctūs dicat. Venerūt mihi oia bona cū sapia. Tū q̄a ipse btūs p̄ plenitudinē sapie habuit. Nā z pfessor sacre pagine z vir tot⁹ pfectōis excellētissime extitit. Tū qr etiā hec v̄ba ei⁹ noi ꝓsonāt. eoq vocat⁹ est Bonauētura ab oim bonor̄ q̄uētu. Et bō factū est deo bono disponēte z spūsctō ispirāte vicz vt btūs p̄ Frācisc⁹ ip̄m vocaret bō noie Bonauētura q̄ antea vocabat Eustaci⁹. Dicit autē Lyra in postilla sup Lu.ij. q̄ noia q̄ boib⁹ ipo/nunt diuinit⁹:sp significāt aliq̄d donuz gratuitū datū vl̄ dandū. Sic patet de Abrāā cui dixit dñs. Nō vocaberis vltra Abram.i.p̄ excellsus tm̃.s.in g̃re pauca.sed Abraam.i.p̄ m̄ltar̄.s.gētiū ꝓstitui te Gen̄.xvij. Sic z dñs ihesus vocat⁹ ē iesus.i.saluator:eoq bō mun⁹ gr̃e collatuz est sibi a deo p̄re vt ipse saluet pp̄lm a pctis eor̄. Ita deus puidens sctm̃ Bonauenturā dono sapie z oi bono gr̃e et gl̄ie sublimādū:sic voluit ip̄m noiari Bonauētura. Optime g̃ z q̄uenient dicere p̄ōt hec verba Venerūt mihi omnia bona ꝛc. Quib⁹ ipe beat⁹ p̄ cōmēdat p̄cipue tripl'r.de q̄b in bō f̄mōe agē⁹

Primo de oim bonor̄ q̄uētu. Venert inq̄t oia

Secō de sapie vere pfectu. ibi. pariter cū illa.s.

Tercio de gratie magne fructu (sapiētia. qr dicit, bona.s.gratuita q̄uenisse.

Circa p̄mū de q̄uentu bonor̄ sit p̄ q̄clusione q sctūs Bonauētura merito cōmēdat per oia mūdi bona q̄uenientia homi in p̄senti vita et futura. Declarat.qr vt clare cōstat sunt. Primo aliq̄ hoies q̄b⁹ pauca vel fere nulla q̄uenit̄ bona in b mūdo. vt sunt mēdici mali z pauges in pctis viuentes.q̄ q̄dem nec p̄sentib⁹ frui p̄nt bonis:q̄uis m̄ltū p eis acq̄rēdis laborēt. nec futuris:eo q in pctis viuūt nūc z in fut̄o dānabunt. De talib⁹ p̄s. Duplici ptritiōe ꝓteres eos. Secō alij sunt q̄ multa bona habēt in hac vita sed nulla in fut̄o. Sicut legit̄ de diuite epulone q indu ebat purpura z bisso z epulabat q̄tidie splēdide et tñ in futuro nec guttā aq̄ ōsideratā potuit habere Lu.xvj. Tales sunt oēs diuites de suis diuitijs nil boni facientes nec paupib⁹ erogātes. q̄/bus hec bona tpalia erūt in futuro p dānatiōis cumulo. qr Apoc.xviij. scribit. Quātū se glīficauit z i delicijs fuit tātū dabit ei tormētū z lamētū. Deniqz tercio alij sc̄ q̄b⁹ z si m̄lta q̄uenit̄ bona in b mōo vl̄ admodū pauca:tñ p illa fidelit̄ distribuēdo p deo z bñ viuēdo pl̄ima acq̄rūt in celo. Ad qō hortat saluator Matb.vj. Thesaurizate vob thesauros in celo vbi nec tinea demolit̄ nec fures effodiūt aut fu. Et p̄s. Meli⁹ ē modicū iusto.i.in p̄senti sup diuitias pctōr̄ m̄tas. Jtē Thob.iiij. Noli timere fili mi:paupem q̄dē vitā gerim⁹ sed m̄lta bona habebim⁹ si timuerimus deū z recesserim⁹ ab oi pctō z fecerim⁹ bñ. Nec ibi. Ad ꝓpositū sctūs Bonauētura z p̄nta z futura oim genꝛ habuisse bona cū studio vere sapiētie p̄merēdo et nalia cōprobat.

Pro q̄ notandū q fm Aug.li.de li.ar.z Grego. li.xxvij. aliosq doc. tria sunt in summa oim bonorū genera hominib⁹ q̄uenientia.

Primo summa.
Secundo media.
Tercio infima.

Prio sunt q̄dā sūma bona.s.eternalia z celestia Et hec oi homi sūme sūt appetēda exēplo p̄s. di cēt̄. Quā dilecta tabnacl'a tua dñe v̄tutū ꝛcu.et defi.a.mea in atria tua.q.d. Intātū aia mea ꝛcu pisc̄it illa bona celestia q deficit vsq ad lāguorē mortēq̄z p̄ desiderio. Nā Aug.ō li.ar.ā fi.ōr. Tāta est pulcritudo iustic̄ie:tāta iocūditas luc̄ eterne vt etiā si ñ liceret amplⁱ in ea manere q̄z vna die:ꝓt̄ b solū inūerabiles anni hui⁹ vite ōlic̄ijs pleni z affluētia oim tpaliū bonor̄ merito cōtēnerent. Nec ille

Scō sūt bona q̄dā media vt v̄tutes z opa meritoria q̄b⁹ mediātib⁹ q̄uēit ad sūma bona celestia.z iō diligent sūt talia cumulāda z appetēda tanq̄z semia celestium fructuū. Gal'.vj. Nolite errare.s.putādo q p opa mala bō saluet.de⁹ ei nō irridet.i.ñ decipit. Que em̄ seminat hō hec z metet: qm̄ q̄ semiat i carne ip̄e carnis seq̄ndo:metet corruptiōez culpe z gehenne. q aūt semiat i spū.i.istinctu spūsc̄i opat bona:metet vitā eternā. Bonū aūt facientes ñ deficia

p z

mus.xpe em̃ suo metem⁹. Nec ibi. Tercio alia sunt bona ifima sic̃ sũt tpalia vt honores z diuitie. Et ista ñ sũt nimis appetẽda imo pot⁹ sũ cõtẽnẽda.j. Job.xj. Filioli nolite diligere mũduz.i. mũdi hui⁹ delectabilia: neq; ea q̃ i mõdo sũt.i. vicia eoz.qz si q̃s diligit mũdũ b̃ mõ: nõ est charitas pris.i. dei in eo. Vñ Aze.ôr. Tãto q̃sq; a supno amore diligit q̃nto iferi⁹ delectat. Ad ꝓpositũ sctũs Bonauẽ. q̃uis habuerit bona mũdi pspe pueniẽtia sibi. puta honores et dignitates epat⁹ ac cardinalat⁹. z platões ministeriũ i ordie mioz deo fauẽte. tñ in ist̃ oiby tã sincere deũ dilexit z tã scrissime se habuit vt oia p xpo velut sterco̅ra reputaret. z toto conamine ad celestia festinãs gliaz magnã acq̃siuit. vt patebit in seq̃ntib⁹ Merito g̃ dic⁹ est Bonauẽtura. eo q ipsi bona infima media z sũma puenerũt ¶ Sed q̃ri põt Utz aliq̃ mũdi bona pueniãt hoi mere a fortuna sine di. puidẽtia. Rñdet fm doc. pcipue Tho. in.iij.li. c̃ gentiles. z p⁹ eũ Ray. i sũma sua q aliq̃d dr euenire a fortũa qñ accidit p̃ter intẽtionẽ illi⁹. sic̃ cũ q̃s fodiẽs in agro vel trãsiens in via inuenit thesauz quẽ nõ q̃rebat. Sz nota q aliq̃d est p̃ter intẽtionẽ inferioris qõ non est p̃ter intẽtionẽ supioris. z maxie p̃ter cognitiõez z intẽtionẽ dei sine cui⁹ puidẽtia nihil fit nec cõtingere põt. Sic exẽpli gra. Cũ dñs mittit seruũ ad aliquẽ locũ z ad eũdẽ locũ mittit aliũ fuũ illo ignrãte: tũc ꝛcursus seruoz ad iuicẽ est p̃ter intẽtionez vtriusq; serui. sed ñ est p̃ter intẽtionẽ dñi mittẽtis eos. Al'ĝ ꝛcursus seruoz licet sit fortuit⁹ respectu seruoz: nõ tñ respectu dñi ipoz. Sic licz aliq̃ videanť fortuita respectu hoim eo q cã vel rõ taliũ est occulta. nihil tñ respectu di q oia pordinat z puidet a q̃ pncipal'r puenit oẽ bonũ homi Et sic oia euẽt⁹ fit pncipaliť a deo causante vl' p mittẽte. Hinc Prouer.xvij. Sortes mittunť in sinu. Lyra. i. occulto vt recipianť fortuito. Sed a dño deo tpanť. qa ex diuia puidẽtia puenit q talis sors cadat sup talẽ. Nec Lyra. Fraus tñ q̃ inibi cõmittit ñ a deo ẽz ab hoim malicia quã de⁹ pmittit iudicio occulto. Ad pdicta facit autoritas noui test. qz saluator dr Matth.x. Nõne duo passeres asse veneũt z vn⁹ ex illis non cadet in trã sine pre vestro. Vñ sequit q nil puenit sine puidẽtia dei hoib⁹ etiã i mimis pũctis tarillorũ i ludo pjectoz nisi adhibeať fraus z malicia Nec fm Ray. vbi s. Quãto magis b̃ de vita hominis sentiẽdũ est. q sic Greg. dic̃ omel'. epipha nie. Utrã inq̃t hois solus q̃ cõdidit de⁹ gubnat. Ex q̃ patẽt tria pcipua documẽta. Primũ est q illi q attribuũt bona cõstellatiõi vel etiã casus et fortunã ac sil'ia. sic q spem totã in ꝛstellatiõe z ñ in deo ponũt: nimis errãt. vt sunt fata obseruãtes z sil'ia. Scõm q oia q̃ habem⁹ bona deo debem⁹ attribuere pncipali⁹. Ipse em̃ dr Esa.xlij. Gloriã meã alteri nõ dabo. Sic em̃ tibi esset iniuria cũ faciẽs aliq̃ strenua opa hostesq; deuincere.z tñ gl'ia victorie aut facti asscriberet ñ tue vtuti sed armoz vel alteri⁹. Sic ꝓpositio. Tercio q in oi pspitate etiã vsq; ad mimũ q̃dratez et in oi aduersitate maxia vel mima deũ laudare debem⁹. q oia ordiat z disponit ac puidet fm suũ bñplacitũ. z scissimã bonitatẽ p salute nra. Ideo.j. Pet.iij. In oiby honorificet de⁹ p Iesum xpm cui est honor z gl'ia z iperiũ in secl'a secl'oz. Exẽplũ in Bonauẽtura q docuit vbo z exẽplo i pspis z aduerš deo gras agere. E

¶ Circa scõm pncipale de pfectu sapiẽtie sit conclusio dictũ Amb. in epl'a ad Simplicianũ sic. Sola sapia libera est: z felicissima q̃ ꝛseq̃ns fortuna q̃ diuitiby pauper⁹ pfunt: eternicq; thesauri cui⁹ vsura ẽ pciosa. Nec ille. Et rõ patet er bñs q̃ scribunť Sap.vij. q sapiẽtia oim bonoz mr est. Infinit⁹ em̃ thesaur⁹ est ho. q̃ q v.s.p. fa.i. amicicie dei. O g̃ hõ vis eẽ optie fortunat⁹ sapiaz aq̃re. Seneca. Sapiẽs vincit vtute fortunã. Pone ex vna inq̃t pte viz bonũ diuitijs abũdantez et iustũ. et altera pte nihil hñtẽ sed i se oia: vter q̃z eq̃ vir bon⁹ erit. Nec ille. Nã q̃ sapiaz de⁹ q̃ est sũmũ bonũ z sine q̃ nullũ bonũ habeť. g̃ zc. E

Querit g̃ q̃les effect⁹ opať vera sapia p q̃s in bomine fore cõprobať. Rñdet fm doctoz sc̃pta q̃ potissime q̃tuor: ¶ Prim⁹ effectus ẽ pctoz deq̃ testatio. Nã Sap.j. In maliuolã aiam nõ itroibit spũs sapie: nec habitabit i corpe subdito peccať. Bern. sup cãtica ser.j. Nõ aliũ est inq̃t vera et ꝛsũmata sapia q̃z declare a malo z facere bonũ. Idez. Inueniśti plane sapientiã si pozis vite pctã defleas. Initiũ q̃ppe sapientie timor dñi vt ait Ps̃. g̃ zc. Vñ pctoz hõ stulte dr. z merito. q̃a igne gehẽne q̃ acerbi⁹ vrať sibi q̃tidie adauger p pctã ¶ Scõus effect⁹ mũdialiũ quipẽsio. Bern. Inueniśti sapiaz si hui⁹ seculi desiderabilia quipẽdas: si ea̅na toto desiderio ꝛcupiscas. Inueniśti sapiaz si singl'a tibi sapiũt q̃ut sunt. vt hec velut caduca z trãsitoria ꝛtẽnẽda. illa vo vt pfecta bona appetẽda discernas. Nec ille. Vñ.vj. Lopicoz Maioza bona sũt peligẽda. Et Prouerb. iij. Principiũ sapie possidere prudẽtiã. s. in eligẽdo ¶ Terci⁹ effect⁹ salubriũ assaporatio. Nã sapientia dr q̃si sapida scia diuioz. s. qz ẽ sapida et dulc̃ p amorẽ diuinũ. iuxta illũ Ps̃. Quã dulcia faucib⁹ m. elo. tua dñe sup mel oꝛi meo. Vñ in collatõibz patz legiť q mora q̃stiõe q̃s posset dici vere sapiẽs. Rñdit vn⁹ patrũ q ille q bñ nouit seip̃m. Addidit ali⁹ di. Ille sapiẽs est cui sapiunt de⁹ z diuia vel salubria. Proinde Ber. sup cañ. ser. lxxxvj. dr. Ubi amoz ẽ labor nõ est sed sapoz. Et sapia a sapore dnoiať vt q̃s sapiaz sapore boni diffiniat. quẽ saporẽ boni pdidim⁹ ab ore tu pene gener⁹ ex q̃ sensu carnis pualente suggestu serpẽs antiq̃ cepit dulcẽ ipe bonũ ac sapor nor⁹ subintrare. Nec ille. ¶ Quart⁹ effect⁹ virtuosoz opez exercitatio. Jac.iij. Que desursũ ẽ sapia p̃mũ q̃dẽ pudica ẽ. i. pudicicie affectiua, deide pa

cifica modesta bonis ꝓsentiēs. plēa mīsericordia
z fructib⁹ bonis. Amb. i epl'a ad Simplicianuz
dicē. Ubi sapia ibi vt⁹ animi ꝓstātia z fortitudo.
Ibidē q̄z q̄rit Amb. q̄ desiderat sapiēs sūmo co⁊
natu. Rndet q̄ ea sola q̄ vtutz z disciplie sūt. si⁊
ne q̄b⁹ esse nō pōt. q̄ si ab eo diuellūt iā nō sapiēs
est q̄ ē sine vtutz actu z disciplie. Dec ille. ¶ Ad p
positū sctūs Bonauēctura p singula z oia bec p
bak va sapia fuisse plen⁹ q̄ z oia bona babuit si
bi ꝓuenientia vt claret er ei⁹ legēda. Imitemur ḡ

B ¶ Circa tercīū de multiplici ḡ⁊ ¶ ipm zc.
tia q̄ xps Jesus sctm̄ Bonauenturā sublimauit
sit ꝓclusio. q̄ magnitudo sctitatis bti Bonauē⁊
ture claret ex mlt'itudie z magnitudie gre a xpo
iesu sibi date. Declarak ex legēda ꝑm ordinē. Pri
mo nāq̄ sctūs Bonauē. babuit a deo gr̄az sacre
religiōis. de q̄ Bef. tractōs illō Mat. xvij. Bo⁊
nū est nos bic esse. ōt sic. Religiosus i religiōe vi
uit pur⁹: cadit rar⁹: resurgit veloci⁹: iccdit cau⁊
ti⁹: ꝺescit securi⁹: irrozak freq̄nti⁹: mozit ꝓfideti⁹:
purgak citi⁹: ꝑmiak copiosi⁹. Dec ille. ¶ Sctūs
Bonauēctura q̄ppe cū essz de thuscia: pre Jobe:
mre ritella fidelib⁹ ꝓgenit⁹: z i puericia ifirmat⁹
vsq̄ ad mortē extitit. cui⁹ saluti anxia mr̄ medi⁊
coz diligētiā adhibuit. q̄ spe saluz frustrato me
dicamie ꝓuata sctī Frācisci iplozauit suffragia:
deuoueñ ipi⁹ religiōi illū si sanuz recuparet. Et
vt ferk pia mr̄ ipm ad btm̄ pfez Frāciscū tūc i car
ne viuētē adduxit. z vt sua ozōne sanū sibi hūc fi
liū redderet reuerēter z hūil'r ac deuotissime sup⁊
plicauit. Btūs aūt pr̄ Frāciscz cū ad deū lachry
mose suspirassz. ecce subito puer san⁹ exiliuit. Ad
qd miraculū sctūs pr̄ repētē infusus spūsctō ex⁊
clamauit di. O Bonauēctura. exide b̄ nomē Bo
nauēctura sortiē. ꝺq̄ i baptismo vocat⁹ ꝓnus fue⁊
rat Eustachi⁹. San⁹ itaq̄ domū rediēs z tādē
adolescēs fact⁹ mēoz voti facti a mr̄e z hui⁹ mira
culose sanatōis anno sue etatz circit. xxij. habituz
religiōis sctī Frācisci ꝺuotissime suscepit in q̄ die
tim ꝓficiēs de vtute i vtutē ozōi z ꝓtēplatōi ac le
ctōi scꝑture z⁹ sub irrefragabili doctoze Aleran⁊
dro ō ales intēdebat. q̄ tāta gr̄a spūsscti fuit p̄uē
tus vt cūctz fieret admirabil'i sapia z doctrie p⁊
fectōe. adeo q̄ i breui tpe. s. septio sui igressus an
no libros sniaz i parisiēn. vniuersitate legeret e⁊
gregie. z magistralē doctorat⁹ cathedrā reciper: z
i ordie toto iter p̄mos religiōe z doctria hr̄eť. Et
qd erat admiratōe dignū q̄ crescebat scia z auēte
eo crescebat hūilitate mēt z sui depssiōe. Nā hūi⁊
litatz officia frib⁹ fuiēdo nō p̄mittebat. ifirmis
sūma diligētia obsequo se mācipabat. mozbo etiā
ꝓtagioso laborātib⁹. Et sic ptz ei⁹ magn̄ gr̄a. Se
cūdo babuit gr̄az vite mūdissime z puersatōis.
Nā ei⁹ scāz vitā ꝓsideras Aleraāder ō ales doctoz
tāte auēt i eccl'ia vt de ei⁹ dictz aut scꝑt dubita⁊
re nō liceret: ꝓptz vita z moribz Bonauē. ipm ab
oi vicio mozali mūdū asserebat. z de eo solit⁹ e⁊
rat dicere sic. Ste ē ver⁹ isr'lita in q̄ Ada vidēt nō
peccasse. qō certe magne gr̄e est z gl'ie. Ain Aug.
xrj. ō ciui. dei ōt. q̄ etiā int̄ sctōs pauciss̄imi sunt
tāte felicitatz vt ab ineūte adolescētia nll'a dāna
bilia pctā ꝓmiserit. Jtē sctūs pr̄ Frācisc⁹ spūsctō
ispirat⁹ de ipo Bonauē. ꝓpbauit di. q̄ futur⁹ es
set magn⁹ vir i eccl'ia dei. z q̄ p ipm religio sua
magn̄ sctitate crescerет. qō ipletū ē. ¶ Tercō
gtiā babuit pfecte platōis. Nā ob igētes vtutes
de⁹ ipm exaltauit ad dignitates pl'es. Prio gene
ralat⁹. Fuit em̄. xvij. ingressus ano ex oib⁹ sctis vi⁊
ris ordis tūc mioz elect⁹ ab oib⁹ i festo purifica
tōis vgis marie pnte Alexādro papa. iiij. anno
dñi. Mcclvj. i mistz generalē tot⁹ ordis. Fuit
aūt octau⁹ mister ordis p⁹ b. Frā. z ānis. xvij. oz
dinē rexit laudabiliē. Pyssim⁹ āt cultoz fuit btē
marie vgis. Instituit em̄ vt frēs ppl'm boztarēt
ad salutādū vginē. p sig̃ cāpane p⁹ ꝓpletoziū. eo
q̄ creditū sit illa boza ab āgelo vginē salutatam.
¶ Scꝺo exaltauit Bonauē. de⁹ ad dignitatē ar
chiepat⁹. s. eboracen̄. qō ē piguissimū bñficium.
Sz ipe ad pedes dñi pape se ꝓfereñ tā būilit z ef
ficacit̄ tāto gdui cessit q̄ papa ei⁹ cessiōez accep⁊
tauit. Tercio exaltauit ad dignitatē cardialat⁹
z epat⁹. Nā cū ꝓciliū lugduñ. q̄stiōib⁹ emersis in
extricabilib⁹ z difficl'tatib⁹ elaborаret Gregoriꝰ
tūc papa vndecim⁹ p subleuādis difficultatib⁹
dictz ꝓsideran̄ Bonauē. sctitatē z sapie excellētiā
ecclie regimi ꝓfuturā ipm q̄uis pl'imū reluctā⁊
tē pmouit i cardinalē z i epm Albanēsem. Ferk
aūt q̄ cū papa misissz eidē isignia cardialat⁹ cū
pileo. ipe Bonauē. tūc occupat⁹ i obsequijs fra
trū z lotura coq̄naria nūcijs direxit q̄ ponerent
illa i palū (q̄ vsq̄ hodie ōz p mēoria ibi stare) vs
q̄q̄ inq̄t pficiā z explebo scutellaz lotura. Sz il⁊
li interi obtuauerūt ne bonauētura fugeret. Et
sic ad apl'icū duct⁹ inuit⁹ ē insignit⁹. Fact⁹ autez
cardialis in ea vocatōe pari sctitate z opez fru⁊
ctu pseuerauit benign⁹: prudēs: būil' pudic⁹: so⁊
bri⁹ z oi vtute clar⁹. ¶ Quarto gr̄az lumio
se sapie ac instructōis doctoral'. qz ꝓfecit pl'imos
libros ac editōes. eiusq̄ opuscula sūt ml'tū cele⁊
bria. Prefulgēt em̄ p̄mo deuotōis sapore vt cla
ret legēti. vñ z seraphic⁹ doctoz est appellat⁹. Se
cūdo p̄fulgēt copiositate: qz sī pl'ima vsq̄ ad. ccc.
nūez. Tercio p̄fulgēt vtilitatz luciditate. bñt em̄
cū pfunditate sensus tā lucidā facilitatē vt oib⁹
merito pdesse possint. ¶ Quito gratiā altissime
ꝓtēplatōis z deuotōis. Nā cū ea tēpestate sanct⁹
Thomas ō aq̄no ordis p̄dicatoz sctitate clar⁹
z Bonauēture magna charitate ꝓiūct⁹ accessis⁊
set ad visitādū z ꝓferēdū cū eo de aliq̄b⁹ q̄stiōib⁹:
z tūc sctūs bonauē. ostio celle clauso ꝓtēplatōi
diuie isisteret: introspexit btūs Thomas p fora
mē z vidit Bonauē. i ꝓtēplatōe raptū z a tra mi
rifice subleuatū. Tūc ad suos ait. Sinam⁹ san
ctū inq̄t. ō dei gratia mira i xpi amoze. ¶

Serto habuit gr̄az digne cōionis. qz cū adhuc
in minoribz agēs ex hūilitate nō auderet cōicare

De sancto Bonauentura

pluribusq; diebꝫ abstinuisset. z die q̄dā in missa deuot⁹ adesset: de⁹ ab alto respiciēs hūilitatē ei⁹ angelū misit q̄ pticulā ꝓsecrate hostie acceptā de manu celebrantis ozi Bonauēture imisit. ob qō ab oibꝫ p̄dicat btūs. ¶ Septimo gr̄az mirifice opatiōis. Cū ei Lugduni m'lier q̄dā Symona btō Bonauēture deuota mortuū peperisset aduocato sctō viro z cadauere eidē ante pedes posito: mr̄ in lecto flēs et cetere mulieres q̄ aderant scti viri opē in salutē depcate sūt. Tūc vir sctūs ozās et sig̃ crucis sup puerꝫ facto viuentē reddidit mri Vñ tritū ꝗbū in illa tota ꝓuicia excreuit q̄ vicz sctūs Bonauē. m'lieres vtero laborātes a piculo eximit inuocat⁹. ¶ Octauo gr̄az sctissime cōsūmatiōis. Cū em̄ esset plen⁹ bonis opibꝫ z meritis ano dñi M.cclxxiij. z sue etatis. liij. dñica die q̄ erat. xiij. Julij q̄uit i dño. z aīa ei⁹ gl'iose extat in celo cozonata: nō solū aurea diuie visiōis. sed etiā insup aureola p̄dicatiōis, z vt putat er ꝑhabit aureola ꝗginitatis. Ei⁹ aūt gl'iaz de⁹ cōpro/bās manifestauit miracul' m'ris. Caput q̄ppe ei⁹ post obitū. clx. anno cū leuaret cozp⁹ sic solidū et integrū est reptū cū capillis berētib⁹ labijs dentibus z lingua vt in nullo a vitali statu aut colore demutata fuerint visa. Deniq; vt p̄ter solita miracula in cecis: claudis: leprosis: paliticis zc. alia q̄ saltē p̄cipua notem⁹. Cōptum est reuera q̄ ei⁹ suffragia ꝓsunt inuocātib⁹. Primo q̄dē q̄ssatis et cōtritis mēbris z ossib⁹. Scōo rupturā in inguinib⁹ patiētib⁹ z misere putrescentib⁹. Tercio ꝓle carētib⁹. ¶ Quidā nāq; Frācisc⁹ de vrore. ꝓpria plures filias habēs z nullū masculū: p/ce fusa ad sctm̄ Bonauēturā ꝓmeruit filiū ma/sculū: quē noie illi⁹ Bonauēturā vocauit. Tandē peste ualescēte in ꝓuincia oib⁹ filiab⁹ isti⁹ bo/minis extinctis: puer Bonauētura infect⁹ cū mori ꝓmaret clamitabat q̄ a malignis spiritib⁹ pūnia cozr̄ horrida vexaret. dicebatq; ifelix. Succurrite z hos spūs malignos fugate. Tūc parētib⁹ ꝓsternat⁹ p̄ce fusa ad sctm̄ Bonauēturā: puer mor salu⁹ surrexit cū magna parētū z cōciuiū leticia. ¶ Referā z b̄ tpe factū miraculū in Vngaria ciuitate Strigoniensi anno dñi M.cccc. lxxxvij. Puer q̄dā ad mortē infirmat⁹ cū ia nulla esset spes salutis illi⁹ pentes in p̄dicatiōe audientes de scti Bonauēture meritis deuouerūt ꝓ illi⁹ sanitate sctō Bonauēture missas facere celebrari. et statim iste puer san⁹ surrexit. z parētes p cōseruata ꝑle gr̄as egerūt ac vota exoluerunt. ¶ Quarto in extremis sine viatico decedētib⁹. nā q̄dā Stephaneta in extremis cozp⁹ dñi allatuz nec agnoscere nec recipe potuit. p q̄ filij ei⁹ Frācisc⁹ noie sctm̄ Bonauēturā depcat⁹ ē. et sic fideliter cozp⁹ dñicuz afferri ꝓcurauit. qō illa statim agnitū reuerenē suscepit. Rogem⁹ g̃ charissimi dñm ieſuz vt bui⁹ scti meritis det nob gr̄az z gloriam Amē.

¶ De sctō Bonauentura Sermo alius.

Bonus hō de bono thesauro suo ꝓfert bona Mat. xij

¶ Dec ꝗba bñ ꝙueniūt dici ō sctō Bonauentura q̄ denoiat a bono. Et reuera ipe sctūs bonauētura bon⁹ hō de bono thesauro. i. ō bona volūtate z sctā sapia q̄ sūt thesaur⁹ absco/dit⁹ latet ī mēte: ꝓtulit bona multa. s. documēta salutifera ī suis libris: docēdo oīm genꝫ hoies Sed qm̄ vt dicit saluator Matb. v. q̄ fecerit et sic docuerit hic magn⁹ vocabit⁹ in regno celoruz Ideo nō solū ꝗbo sed et exēplo sctitatis et ope iste bon⁹ hō imo optim⁹ vtpote sctissim⁹. s. Bonauē/tura de bono thesauro sue sctitatis ꝓtulit bona filijs eccl'ie. Vñ de ipso hec ꝗba accipiēdo p fm̄oe tria mysteria notabim⁹ fm tres stat⁹ saluādoꝝ hoim̄. s. incipiētiū et ꝓficiētiū ac ꝑfectoꝝ. vt dicamus q̄z is bon⁹ hō vicz Bonauentura de bono thesauro sapie ꝓfert bona exemplo et verbo.

Prio incipientib⁹ z ad xp̄m iesum cōuersis.
Scōo ꝓficiētib⁹ z ī xp̄i iesu charitate feruidis
Tercio spūalib⁹ z in xp̄i iesu ꝑfectis.

¶ Circa p̄mū de exēplo z doctrina bonitatis incipientib⁹ p̄stitis p sctm̄ Bonauēturā sit ꝓclusio q̄ sctūs Bonauētura de thesaur⁹ sue sapie ꝓtulit bonitatis documēta et exēpla cunctis fidelib⁹ deo seruire icipiētib⁹. Ubi nota q̄ licz documēta multa z varia sint singl'is ad salutē p̄stita q̄ nec sufficim⁹ enarrare. tres tñ p̄cipuas q̄stiōes accipiamus de ipa vicz hoim bonitate. de q̄b⁹ optima ꝓtulit sctūs Bonauētura ꝗba z exēpla.

Prima q̄stio de bonitatis dilectione.
Scōa de bonitatis acq̄sitione.
Tercia de bonitatis cognitione.

Prima q̄stio. Vñ ꝑbat q̄ de⁹ multū diligat bonos hoies. Ad q̄d Bonauētura sup. iij. dis. xxxij. p plures imbi q̄stiōes optia pūcta dic. ¶ Primū q̄ scz credēdū est q̄ de⁹ magis dilexit xp̄m q̄ oēs hoies mūdi vl' q̄ totū genꝰ hūanū rone sue p̄cellētissime sctitatis z bonitatis. Ut em̄ Anſ. oñdit. vita illi⁹ hois. s. xp̄i p̄ p̄derabat toti mundo. imo etiā mille mūdis. Vñ q̄ de⁹ m'ltū diligat hoem bonuz et b̄ p̄mo ꝓbat q̄ xp̄m dñm z caput oīm bonoꝝ sup oia dilexit. Vñ Aug. vt allegat ibidē a mgro ōr sic. Incōprehēsibil'ē dilectio at q̄ imutabil' q̄ de⁹ in vnoq̄z nr̄m amat q̄ fecit: sic̄ zodit q̄ fecim⁹. i. pctm̄. Et infra. Quis g̃ digne possit loq̄ q̄ntū diligat de⁹ mēbra vnigeniti sui. z q̄nto ampli⁹ vnigenitū ipm. Dec ille. ¶ Scōm p̄ctū idē Bonauē. vbi s. dicit q̄ bon⁹ de⁹ adeo diligit bonos hoies q̄ licet angelos fecerit m'to melio/res z nobiliores natural'r q̄ hoies. tñ fm statuz final' gr̄e mag⁹ diligit bonos hoies q̄ angelos. Vñ pla bñficia de⁹ dedit hoi ꝓpē q̄ mag⁹ grat⁹ et deuot⁹ deo debet esse hō q̄ angelic⁹ ordo. Tū ꝓpter bñficiū icarnatiōis. tū ꝓpē bñficiū redēptionis. tū eminēt⁹ gl'ificatiōis. Et q̄b⁹ scōo ꝓbat nō solū diuie charitat⁹ magnitudo sed etiā ei⁹ nimi

etas. Nec z plura ibi Bonauē. q̄ cā breuitat̄ p̄/
cāseo. ¶ Tercīū pūctū Bonauē. vbi s. notat q̄
de⁹ nō ōz creaturā diligere rōne affectōis dei. sed
rōne cōicatōis alicui⁹ boni. ita q̄ dilectio dei po
ti⁹ ōz dilectio effect⁹ q̄z affectus. Ex q̄ tercio p̄ba
tur q̄ de⁹ maxīe diligat bonos z maxime odiat
malicīā hoīm: adeo q̄ sīc̄ Chryſ. sup Matb. ait
oīa bona ī mūdo de⁹ dat p̄ bonos. sīc̄ et flagel
la z mala oīa p̄ p̄ctōres. Sed ī bonis. s. tpali/
bus nō sepat p̄ctōres a iust̄ ne desperēt. vñ solē
suū oriri facit sup bonos z malos. nec in flagell̄
sepat iustos a p̄ctōribꝫ ne gl'ienk. maxīe cū bonis
flagella ñ noceāt sed mag̃ p̄sint ad iusticie lucr̄.
Hec Chryſ. Uñ ad p̄positū exēplo claret b̄ ī sc̄ō
Bonauēctura. q̄ cū ess̄z puerulus innocēs flagel
lat⁹ est infirmitate: vt exinde dei gr̄a meli⁹ elice/
ret. q̄z voto facto a matre ei⁹ ipleuit ipse vt intra
ret religionē sc̄ī Frācisci p quē sc̄m miraculose
est sanat⁹. z tādez in oī sc̄itate excrescēret ad ppe/
tuā gl'iaz. patet ex legēda. ¶ Scōa q̄stio q̄/
liter hō posset effici bon⁹. Pro huius fūdamēto
Anſ. li. de sil'itudinibꝫ ōt sic rñdendo. Tria inq̄t
necessaria sunt ei q̄ vult effici bon⁹. scia. volūtas
et vsus. Nā nisi q̄s habeat scientiā bonū facie/
di: neq̄z bonū vñ salutē ꝓsequat opari poterit.
et si hz sciam z volūtatē opandi nō habuerit: bo
nus nullo mō erit. q̄ si etiā sciaz z voluntatē ha/
bueri: nō tñ ei⁹ vsum opere cōpleuerit cū possit
nequaq̄z bon⁹ erit. Nec Anſel. Ad p̄positū. sc̄us
Bonauēctura hec oīa z singl'a clarissime edocu/
it in suis libꝛis vt patet intuēti cētilogiū ipsi⁹: so
liloquiū z itinerariū mēt̄ ī deū: epistolas z alia
ipsi⁹ opa. Nec etiā exēplo p̄fecit. q̄z vt p̄fecte bon⁹
fieri posset in iuuētute religionē intrauit vbi ī sa
pīētia excellētissime creuit z in oī exercitio vtutū
vt patet in legenda. D ¶ Tercia q̄stio q̄liby si
gnis q̄s bon⁹ esse vere cog̃sc̄it. Ad q̄d doc. pl'a si/
gna tradūt q̄ oīa z singula in sc̄ō Bonauēctura
p̄fectissime cōprobant. Primū signū amoꝛe dei
bonitatē affectare. Nā Aug⁹. ad maced. epl'a. cij.
dicit. Nō est bon⁹ q̄ spīā timoꝛe pene s̄z amoꝛe iu
sticie. Seneca. Mag̃ p̄s bonitat̄ ē velle fieri bo
nū. Principia em̄ tot⁹ opis dimidiū occupare di/
cunt. Bern̄. q̄z dicit. Quidā sunt q̄ deū nec intel/
ligūt nec volūt. bij mortui sūt. Quidā intelligūt
sed nō req̄rūt siue nolūt. bij impij sūt. Quidā re/
q̄rūt sed nō intelligūt. bij fatui sūt. Quidā intelli
gūt z req̄rūt. bij sc̄ī et boni sūt. Hec ille tractañ.
illō. Pš. Nō est q̄ faciat bonū. Scōm signū bo/
na loq̄ z opari z vicia cauere. Unde Piero. sup
Esa. Nihil est bonū nisi vtus. nil est malū nisi vi
ciū. Sola g̃ virt⁹ z vicia discernūt inter bonos z
malos. sīc̄ p fruct⁹ arboꝛ z herba p odoꝛē discer
nit̄. Tercīū signū cōplacere in alioꝛ bonis z cō/
gaudere. Uñ Anſ. ō sil'itu. Is q̄ bonis alteri⁹ ar
ridet sc̄tis ꝓsentit. q̄ aūt iuidet: diabolis. Sicḋē
mag̃ puto ei⁹ saluationē esse sperādā q̄ paꝛ bo/
ni facit z bñficijs alioꝛ fauet q̄z illi⁹ q̄ multa bo
na facit z bñficijs alioꝛ inuidet. Hec ille. Quar
tū signū diligēter puersos ferre z inimicos dili/
gere ñ odire. Uñ Greg. xxij. q. iij. Hec aūt vita.
dicit. Si boni est̄ in hac vita q̄diu subsistit̄ eq̄
nimirū tolerate malos. Nā q̄squis malos ñ tole
rat: ipse sibi p intolerātiā test̄ est q̄ bonus nō est.
Abel em̄ esse renuit quē cayn malicia nō exercet.
Hec ibi. Idē Greg. sup Ezech. Perfecte bon⁹ ñ
est nisi q̄ fuerit z cū malis. s. in p̄secutiōe bonus.
Ad p̄positū. sc̄us Bonauē. hec oīa bonitatis sig̃
z facta docuit vbo z exēplo vt mānifestū est. g̃ me
rito bon⁹ hō ōz q̄ de thesauro sue sapie z bonita/
tis p̄tulit nobis bona documēta salutaria. Q g̃
p̄ctōr disce exēplo hui⁹ sc̄i vitā in bonū ꝓuertere
Q xp̄iane esto bonus vt in nūer̄ sc̄ōr̄ q̄enias
Time miser ī p̄ctō iacere ne eternaliter p̄eas. E
¶ Circa sc̄m p̄ncipale de doctria p̄fic̄iētiū tres
q̄stiones incidūt q̄ versant inter p̄fic̄ere volentes
per status varios hominū.

¶ Prima inter diuites z paupes.
Secunda inter seculares z regulares.
Tercia inter vouentes fideles.

Prima q̄stio in q̄ diuites z paupes. Quid ē me/
li⁹ ad p̄fectū salut̄: an diuitias retinere vt paupi
bus erogenk: an penit⁹ cōtēnere z relinq̄re. Ad h̄
mūdani dicunt diuites q̄ retinere: vt p elemosi
nas z alia bona exinde acq̄rāt celestia. iuxta illō
Lu. xvj. Facite vob amicos de māmona iniq̄ta
tis vt cū defecerit̄ recipiāt vos ī eterna tabnacula
Sz ꝛriū dicūt pauptatē sectātes vt religiosi: ꝓm
illud Mat. v. Bti paupes spū q̄m ipsoꝛ est re/
gnū celoꝛ. Et. j. Thi. vj. Qui volūt diuites fieri
incidūt in laqueū diaboli ꝛc. Sed ad hec senten
tiā tulit xp̄s quā p̄sequit Piero. in epl'a ꝛ Uigi/
lantiū di. sic. q̄ Uigilāti⁹ eos asserit facere meli⁹
q̄ vtunk rebꝫ suis z paulatim fruct⁹ possessionū
paupibꝫ diuidūt: q̄z illos q̄ possessionibꝫ venū/
dat̄ semel oīa largiunk. Nō a me ei sed a xp̄o re/
spōdebit. Si vis p̄fect⁹ esse vade z vēde oīa q̄ ba
bes z da paupibꝫ. z veni seq̄re me. Et hāc senten
tiā clari⁹ habem⁹ sc̄ptaz a Prospo in decret̄. xij.
q. j. Expedit. vicz q̄ p̄fecti⁹ est oīa p̄ xp̄m relin/
q̄re q̄z paupibꝫ distribuēda fuare. Et li. ō eccl'ia/
sticis dogmatibꝫ. liij. idē ōz. Hāc sniaz tanq̄z ve/
rissimā sc̄us Bonauen. approbauit multiplici
sc̄pto z vbo. Patet li. de p̄fectu religiōis et alijs
suis opibꝫ copios. Et insup suo exēplo. q̄z seculū
z oīa relinq̄ns religionē pauptat̄ itrauit. Nimi
rū Bonauē. li. q̄ s. distinguit tres g̃dus paupta
tis z ꝛtēpt⁹ diuitiaꝛ. Prim⁹ z ifim⁹ ē nil velle ba
bere ī diuitijs cū iniusto lucro. q̄z h̄ est nephari/
um z pctm̄. z cū h̄ iuste habit̄ diuitijs nō abuti
ad pctm̄. s. supbie gule z alioꝛ vicioꝛ. s̄z iusp ele/
mosinas facere. Scōs g̃dus altior est nil habe/
re velle supfluū sed erogare oīa p̄ter necessaria.
Terci⁹ felicissim⁹ q̄nto a laq̄is cupiditat̄ elōga/
tus est oīa ꝛtēnere p̄ xp̄m z seip̄m offerre deo.
Hec Bonauē. ¶ Scōa q̄stio incidit in q̄ se/

culares et regulares. Quid est melius An q̄ bō seruiat deo in sec'o remanēdo ꝓp̄ obsequa z sub/sidia parētū et ꝓpinq̄z.an q̄ illis ōrelict' religionē ingrediat'. Respōdet' seculares q̄ melⁱ est ad ꝓfectū meritoriū remanere ꝓp̄ parentes z ꝓpinq̄s in seculo.qz deⁱ p̄cepit Exo.xx. Honora p̄res et matrē. Et.j. Thim.v. Si q̄s suoz z maxie domesticoz curā nō hz infidel' est.z infideli deteriōr. In cōtrariū dicunt religiosi p̄m illō Matth.viij vbi q̄dā ait ad ihesum. Dñe ꝑmitte me p̄mū sepelire patrē meū z seqūr te. Rñdit ihesus. Seqūre me et dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Ad hec sniaz tulit xp̄s iudex sūmⁱ dicēs Matth.xix. et Lu.xviij. Quis q̄ reliq̄rit domū vl' parentes vl' frēs aut sorores aut filios aut agros ꝓp̄ nomē meū:cētuplū accipiet et vitaz eternā possidebit. Sec'. Si q̄s religioni resistit q̄cūq̄z oppugt plane cū herode nascentē psequit' saluatorē. De hac itaq̄z snia p̄m Alex.de Ales i.iij.pte sūme. cuius documēta sectat' ē Bonauē.distinctio tal' hꝫ.vicz q̄ si parētib⁹ nr̄is obsequa nr̄a sunt necessaria:ita q̄ sine nob⁹ sustētari nullo mō possent:tūc n̄ licer ret religionē intrare.nisi ista remissio i sec'o esset cū salut' dispēdio z crimine nob.qz tūc necessitudini gener' anteferet' pietas religiōis diuīe.vt dic̄ Amb.sup Lu. Si aūt n̄ sūt in tali necessitate parētes tūc nos filij ip̄s etiā inuit' possem⁹ intrare: etiā si cū eis possem⁹ sine dispēdio ꝓprie salut' p/manere.xx.q.ij.c.j.z.ij. Uñ patet q̄ mlto melⁱ ē simplr i religiōe deo seruire q̄z in sec'o. Qđ sctūs Bonauē.multiplicarie ꝓbat in li.q̄ dr apologia paupez. Et b idē exemplo ꝓbauit:qm̄ religiōis obseruātiā elegit. Ad id aūt adducit dicto li.inc̄ multa auctoritatē Bern̄. de dispēsatiōe z p̄cepto dicēt' q̄ sacra religio hz bas p̄rogatiuas vicz q̄ baptisma secundū nūcupet' z q̄ illuꝑ hoies sil'es efficiat angel'.et q̄ xp̄o cōfigurat ac imaginē dei in homie reformat. q̄a religiosi xp̄m induūt cōplātati sil'itudini mort' ei⁹. Proinde sctūs frat' Egidiⁱ inr̄ogat⁹ a q̄dā ciue si liceret intrare religionē:rñdit illi. Si inuēto thesauro in agro nō esset ꝙsulēdus q̄s aliⁱ de ipo tollēdo:mlto fortiⁱ de thesauro religiōis.eoq̄ certissimū est religiōez p̄ponderare oi thesauro tpali. ¶ Tercia q̄/stio incidit inc̄ vouētes fideles. Utr̄ parētes possint obligare z deuouere suos filios ad aliq̄d.et p̄cipue ad religionē. Ad qđ breuit' sentētia ē doctoz.et inc̄ eos Bonauē.super.iij.dist.xxxviij.vt etiā frat' Ange. de claua.i sūma dicit.q̄ nisi ipse filⁱ cōsenserit nō obligabit' ex voto matr' vl' patr' q̄ ad aliq̄d psonale.vt ieiunare:p̄s̄biterari:religionē intrare z sil'ia. Si aūt cōsentiat obligat'. qz sup illō p̄s. Vouete z reddite Aug.ait. Quod re volūtat' est:reddere necessitat'. Sed q̄ ad aliq̄d rei tpalis vl' pecuniarie satisfactionis bñ pōt parēs obligare heredē suū z tenet' dūmodo acceptet hereditatē.puta si ille vouisset mittē aliquē ad sctūm Jacobū;vel facere eccl'iam; aut vestire paupez z hmōi. Ad ꝓpositū.sctūs Bonauē.rāc̄ pⁱ⁹ z deuotⁱ⁹ voto a matre facto q̄.s. ipse intrare deberet religionē scti Fr̄ancisci cōsensit z votū iplere uit.sic q̄z deo pfecte deseruire studuit. Uñ optima exēpla z documēta ꝓtulit.vt.s.exēplo sui oēs ꝓficere volentes mundū cōtemnāt et christū seq̄ pe/ligant.ac vota sua deo psoluant.

¶ Circa terciuz de doctrina pfectoz er q̄ amoze breuitat' sufficiat vnā q̄stionē ꝓponere q̄ ꝓsat i/ter pfectos spūales z imꝑfectos.vicz Utr̄.p pfectiōis signo reputet' vero cū bō spūal' cupiat dissolui z esse cū xp̄o. Quidaz nāq̄z dicūt q̄ sic.quia Aug⁹.vt allegat' a mgro i.iij.dis.xxix.c.vl.dic̄.q̄ charitas cū ad pfectionē venerit dic̄. Cupio dissolui z esse cū xp̄o. Alij dicūt q̄ pfectⁱ ē p christo optare in mūdo isto diuti⁹ viuere et sic labores sustinere ac afflictiones plīmas.qz maioris pfectiōis signū est appetere laborare z affligi p aliq̄ puta p xp̄o q̄z q̄escere cū eo.q̄ videt' q̄ ad pfectaz charitatē xp̄i magⁱ ꝓtineat dicere. Cupio laborare p xp̄o q̄z cupio dissolui z esse cum xp̄o. Ad hec edocēdo rñdet Bonauē.sup.iij.dist. q̄ s circa literā q̄ desideriū q̄escēdi cū xp̄o z dissolui ab hoc seculo pōt puenire ex causa duplici. Prio q̄nq̄z b est ꝓp̄ rediū malox p̄sentiū vel laborⁿ vtutū. et b mō est signū ipfectiōis:nō pfectōis. qz sic recusat tal' laborare p xp̄o in vita p̄nti. Quo contra sctūs Martinⁱ⁹ pfectissimⁱ⁹ dicebat i hora mortis.Dñe si adhuc ppl'o tuo sum necessari⁹ nō recuso laborē.f.vo.c.Sc̄o q̄nq̄z b est ꝓp̄ cōceptū terrenoz et abūdantē p̄gustationē celestiū,z sic ē signū pfectiōis.qz ñ recusat tal' laborare,ꝙ spūs tāto amoris xp̄i desiderio stringit' q̄ vix pōt sustinere dilationē pueniēdi ad xp̄m sic̄ Paul⁹ de se dic̄. Uñ b est signū pfecti amoris xp̄i. Sic credit' sctūs Bonauē.ad xp̄m flagrasse amore xp̄i ineffabiliat⁹ z dulcedie diuia plen⁹. vt patet ex eⁱ⁹ deuotis scriptⁿ z ꝓcēplatiōe extatica.vt scribit' in legenda sub lr̄is J z K et aliꝭ. O ḡ sctissime Bonauē tura p xp̄i amore te depcamur ora p nobis.

¶ Jtē terciū sermonē ꝓ eodē sctō potes facere ex dñica q̄ cadere habet applicādo legēdaz. Deniq̄z quartū ex cōmuni de sanctis.

De sancta Margareta Sermo.j.cū legenda

O Dominus oīm dilexit eam. Sap̄.viij.ca ¶ Hec ꝑba optie possum⁹ dicere ō scā margareta ꝑgine:quā dñs oīm ihesus xp̄s specialiter dilexit' Prio ꝓp̄ ꝑginalē puritatē. Nā ōr Aug⁹. li.ō ꝑgiⁿ. Nō tā diligit aut q̄rit deⁱ⁹ pulcritudiez corpis q̄z puritatē mēt'. Sc̄o ꝓp̄ ꝓtemptū ēre no. qz p amore xp̄i oia frena et p̄fis domū ꝓtepsit. Aug⁹. aūt ōr q̄ q̄ntū q̄s oia ꝓp̄ deū despicit tantū deū diligit.z ꝙ q̄s q̄ntū deū diligit.z ꝙ q̄s q̄ns reamat' a deo. q̄ ait Prouer.viij. Ego diligētes me diligo. Ter/

cio ꝓpē passionē ꝓ xpō. Vñ i hora passiōis ipaz xps tanq̄z dilectā suā spōsam iuitauit ad celestez gl'iam vt patebit in legēda. Merito ḡ de ea ōr in ꝟbis ꝓdict̄: dñs oim dilexit eam. Cui⁹ exēplo et nos docemur sic diligi a christo. Circa hec ꝟba tria mysteria notabim⁹ ad honorē sctē margare te ꝓ sermone isto ꝑm qō dñs oim xps ihesus dile xit eam hoc triplici ꝓiuilegio.

Primo ꝓuilegio virginalis castitatis.
Scōo ꝓuilegio virtualis scitatis.
Tercio q̄z ꝓuilegio spōsalis xpīsormitatis

Circa ꝓmū de dilectōe castitatis a xpō sit ꝓ cōclusiōe ꝟbū venerabil' Bede sup Lu. dicēt̄ q̄ xps dñs ꝓpter ea ex ꝟgie mūdissima nat⁹ ē vt ꝟgi neū dec⁹ z castitatē se diligere ō mōstret. Questio ḡ occurrit Cur xps dñs tā ꝑcipue diligit castita tē in hoib⁹. Rñdet q̄ pl'ib⁹ rōnib⁹ ꝑm Alpō.

Primo rōne assimilationis supnaturalis
Scōo rōne beate stationis patrie.
Tercio rōne conditionis ꝓmordialis
Quarto rōne despōsationis xpī specialis

Primo q̄dē rōne assimilatiōis vite supnatural' qz hō ꝓ castitatē ꝑcipue ꝟgialē assil'at deo et xpō iesu ac sctissime mr̄i ei⁹ angelisq̄z q̄dā supnatali sil'itudie. Qō sic declarat. Videm⁹ ei in nat'alib⁹ q̄ oē ens tēdit ad sibi sil'e ꝑm pbm. ij. ō aia. Unō Eccl. xiij. Oē aial diligit sibi sil'e. Et itez. Volatilia ad sibi sil'ia ꝓiūgunt. Suo mō videm⁹ q̄daz expientia gr̄e supnaturalis q̄ xps dñs elegit sibi ꝟginalē castitatē q̄ erat ver⁹ de⁹. z suā matrē vo luit hr̄e ꝟginē mūdissimā: imo z oēm ad se ptinē tē familiā vt patz. qz spōsū sue mr̄is Marie vicz Joseph ꝟginē esse voluit vt dicit Aug. ō ꝓiugali bono. Et tādē ipam ꝟginē matrē ꝟgini Jobi in cruce cōmēdauit custodiēdā. Itē ꝑcursorē Johā nē baptistā voluit eē ꝟginē. Itē mistrā martha z cōdilectū discipulū. s. iohānē zc. Christ⁹ ḡ verus de⁹ diligit castitatē tanq̄z ꝟtutē diuinalē sibi assi milātē z primum faciētē. Sap. vj. Incorruptio facit primū deo. Si itaq̄z te q̄rā. Quid est qō ho minē facit minorē tā boib⁹ q̄z angel' mal' siue ife riorē. Rñdere habes q̄ carnalis vita qz facit be stialē z ꝓ ꝓseq̄ns iferiorē etiā demōib⁹ q̄ sr̄ rōna les. Vñ ps̄. Nolite fieri sic̄ equ⁹ z mulus q̄b nō est itellect⁹. In chamo zc. Itē si inērogē. Quid est qō boiem facit maiorē boib⁹ z angel'. Rñdet q̄ castitas ꝟgialis. vñ glo. j. Lor. vij. Supgredit ꝟgitas cōditiōez būane nat'e ꝓ quā boies angel' assimilant'. maior tñ est victoria ꝟginū q̄z etiam angelo z. Angeli em̄ sine carne viuūt. ꝟgies i car ne triūphāt. hec glo. Ad idē Piero. ser. de assūp. ōr. Profecto i carne viuere ꝑter carnez nō ērena vita est sed celest̄. vñ in carne angelicā gl'iaz acq̄ rere maioris est meriti q̄z hr̄e. Esse ei angelū feli citat̄ est. esse ꝟo virginē ꝟtut̄.

Scōo rōne beate stationis patrie. Sanctorum enim in vita angelica z castissima vbi erūt boies sicut angeli dei: neq̄z nubent neq̄z nubent vt ait salua tor Mat. xxij. Nunc ḡ statū q̄ ꝓpetuo regnat in nobis xps m'rū diligit et in eo delectat. sicut rex magn̄ delectat stare i suo regno q̄z i pegrino. Vñ xps speciali⁹ diligit habitare i castis boib⁹. iuxta illō Can. vj. Dilect⁹ me⁹ mihi z ego illi q̄ pascit in ter lilia. s. castitatis. Ideoq̄z. j. Lor. vj. Qui forni cat in cor ꝓ⁹ suū peccat. an nescit̄ qz corpa vra tē plū sūt spūsancti z ñ est̄ vestri. i. iur̄ vr̄i. s̄z xpi. q. d. q̄ luxuriosus peccat ꝛ tēplū spūsancti z sanguinē xpi. Joō subdit. Empti ei est̄ ꝓcio mag̃. s. xpi san guine. glificate z portate deū i corpe vro. s. casto Sic em̄ ꝟtus iniuria fieret xpo si ei⁹ tēplū sterco ribus et sordib⁹ ꝓphanaret et ei⁹ cor ꝓ⁹ ac sanguis i eucharistia i lutū. s. ꝓculcaret. sic i ꝓposito.

Tercio rōne ꝓditiōis ꝓmordial'. Nā sic̄ vnus q̄q̄z artifex magn̄ diligit qō ipe fecit vl' cōdidit ꝓ suū artificiū. sic de⁹ diligit ea q̄ fecit i boie. sed vir turē castitat̄ sol⁹ de⁹ opat' i boie. iuxta illō Sap. viij. Nō possū esse cōtinēs nisi de⁹ dederit. Hāc etiā a ꝓncipio de⁹ i boie plātauit. Vñ Damas. li. iij. c. xvj. Virgitas inq̄t a ꝓncipio in boīm nat'a plātata ē. de ꝟgie em̄ tra hō plasmat⁹ ē. et a solo adā ꝟgie eua ꝟgo creata est. In paradiso etiā ꝟgi nitas cōuersabat'. post ꝑuaricationez em̄ cognit adā euā vtorē suā. hec ille. Odit ḡ de⁹ libidinosaz corruptionē tanq̄z viciosam nō a se factā. s̄z dili git castitatē in boie vtpote a se cōditā a ꝓncipio. Si ꝟo q̄ras. Nunq̄d i paradiso boies ꝟginitatez tenuissent. Rñdet q̄ sic̄ dicit mgr̄ in. ij. dis. xx. c. j. q̄ si nō peccassent fuisset ibi thor⁹ imaculat⁹ sine concupiscētia z nuptie sine libidinū ardore. z ꝓ cō seq̄ns ꝓcreasset moderne ꝟgitati q̄ cōtractiōe nō caret. Sz ꝓplero tādē nūero electorū illi vltio geniti virgitatē tenuissent. xps etiā de ꝟgie nat⁹ fuisset. de hī stellario.

Quarta rō despōsatōis special'. qz tales. s. castitatē tenētes speciali⁹ dicūt spōse xpī. ij. Lor. xj. Desponsādi vos vni viro ꝟgiez castā exhibere xpō. Vñ eccl'ia de tali canit. Veni spōsa xpī accipe coronā quaz tibi dñs ꝓparauit in eternum. Diligit ḡ xps dominus castas tanq̄z spūales spōsas z sicut rex celestis regias celestes. O ḡ q̄nt⁹ decor. o q̄nta gl'ia castitat̄. o q̄nta con fusio z tḡminia carnal' vite. qz tales de⁹ odit et a se abijcit tanq̄z stercore fedatas et diaboli forni

De Circa scōm de ꝟtuali scitate (carias. brē Margarete sit ꝓ cōclusiōe q̄ oēs caste aie vt sint xpō iesu ꝑdilecte docenť exēplo. s. brē marga rete decorari ꝟtutū scētaz decore. Querit nāq̄z q̄ libz ꝟtutib⁹ tanq̄z gēmis debeat decorari casti tas vt placeat xpo. Rñdet ꝑm doc. q̄ septē sunt ꝟtutes ꝓpter q̄s dilexit xps brē margarete ꝟgi nitatez. et sine q̄b castitas hois nō est deo grata nec sancta. Prima virtus sancta est fidelitas Nā vt scribit Heb. xj. Sine fide impossibile ē pla cere deo. et ꝓ ꝓseq̄ns nō placet xpo castitas infi delis hois vl' superstitiōes obseruāt̄. Aug⁹. xxviij q. j. oēs. Ubi deest agnitio ꝟitat̄. vicz sana fides falsa ꝟt⁹ est etiā in optimis moribz. Legēda.

De ſancta Margareta

Ad ꝓpoſitū legit ꝺ̄ b. margareta q̄ fuit filia the
odoſij pr̄iarche vicz gētiliū i ciuitate antiochie q̄
in fide xp̄i cū eſſz adulta baptiſata ē z idola ſpre/
uit oia ꝓpt̄ q̄ ꝺ̄ exoſa pr̄i ꝑlūmū habebat. Ipa au
tē fide xp̄i armata reliqt domū pr̄is ſui z adheſit
nutrici ſue xp̄iane. ¶ Scda vt⁹ ē hūilitas. Beꝺ.
Audeo dicere nec ꝙgitatē marie deo placuiſſe ſi/
ne hūilitate. idcirco ait. Reſperit hūilitatē ancil/
le ſue zc. Hāc tenuit btā Margareta qz hūilli/
me ꝙuerſando cū ſua nutrice z alijs q̄busdā ꝙgi
nibꝫ xp̄ianis oues paucas ḡs habebāt ꝑ victu
cuſtodiebat. ¶ Tercia virt⁹ ꝓtinētie integri/
tas. ſ. vt ſit caſta z ſācta nō ſolū corpe ſz z mente.
Lbryꝺ. xxxij. q. v. Sic ei. illa ē inq̄t gl̄iosa ꝓtinē/
tia quā ꝙplectī volūtas ſcti ꝓpoſiti. Itē Hiero.
Hrādis fidei eſt ḡndisq̄z vtutis deo tēplū eſſe pu
riſſimū totū holocauſtū offerre ꝺ̄o z ſctm̄ eē cor
pore z ſpū. Nec Hiero. li. j. ꝯ Jouiuianū. Unde
cāſt⁹ hō debz ab oñi pctō etiā ſpūali cauere vt
ſit ḡtus xp̄o alioq̄n ſil'is eſt demonibꝫ q̄ carnale
pctm̄ nō faciūt ſz ſpūalibꝫ mal' plēi ſūt. Tal' etiā
eſt ſiē ſambuc⁹. ꝺ̄ q̄ vſus. Sābuci flores ſambu
co ſūt meliores. Nā arbor ſambuci fetet: ꝙuis
flores odore fragrēt. ſic iſti fragrāt caſtitate. ſz i ſe
fetēt corā deo ꝑ vicijs. Btā ꝙMargareta fuit ti/
moris dei plena. iuſticia ꝑdita. nilq̄z i ea ꝓrium
xp̄iane religiōi inuēiebat: odioſa pr̄i ſuo: dilecta
ꝺ̄ſto ieſu xp̄o vt ꝺ̄r i legēda. ¶ Quarta vt⁹ ē
amoroſa charitas. Beꝺ. in epl'a ad ſenonē. Caſti
tas ſine charitate lāpas ē ſine oleo. ſubtrahe oleū
lāpas nō lucet. tolle charitatē caſtitas deo ñ pla
cet. hec Bern̄. Hoc margareta habuit q̄ ꝑ xp̄o
pati z mori deſiderauit. Cū em̄ ipa inſil' cū q̄buſ
dā vgibꝫ eſſz i cuſtodiēdis ouibꝫ p̄fect⁹. ſ. Olibri
us ide trāſitū faciēs z puellā tā ſpecioſā ꝙſideās
exarſit i ei⁹ amorē: z ꝓcit⁹ fam'los ad eā miſit di.
Ite z eaz ꝓpēdite. interim Margareta ſeipam
ꝺ̄no xp̄o ꝓmēdauit z orauit. Capiētes aūt eā pre
ſentauerūt Olibo. q̄ eā de genere: noie ac religio/
ne req̄ſiuit. Rñdit illa nobilē ſe eē genere: Mar
garetā noie. xp̄ianā r̄ligiōe. Cui p̄fect⁹ dixit. Duo
p̄ma recte tibi ꝙueniūt vt videl' ꝑ tua pulchritu
dine. ſz terciū tibi nō ꝙueīt vt puella tā nobil' z tā
pulchra deū habeas crucifixū. Ad quē margare
ta ait. Unde ſcis xp̄m fuiſſe crucifixū. Et ille. ex li
bris xp̄ianoꝝ. Cui illa. Cū ibi legal' pena xp̄i ſil'
z gl̄ia reſurrectōis q̄ vecūdia vnū credēdo altez
denegat⁹. Et tūc cepit illi aſſerere xp̄m ſpōte ſub/
ijſſe crucē ꝑ nr̄a redēptōe ſz ineꝛnū viuere. Tūc ꝑ
fectus icarcerari eā iuſſit. Seq̄nti aūt die eā ve/
nire faciēs ad ſe ei dixit. Miſerere puella pulchri
tudis tue vt te i vrorē accipiā: z adora deos nr̄os
vt bñ ſit tibi. Cui Margareta. Illū adoro quez
oēs creaſe ꝓtremiſcūt. Et ille. Niſi mihi ꝓſentias
corp⁹ tuū faciā laniari. Rñdit margareta. Xp̄s
in morte ſeipm̄ ꝑ me tradidit: z ideo ꝑ xp̄o mori
deſidero. Tūc p̄fect⁹ iuſſit eā i eculeū ſuſpēdi z v
gis cedi. deide pectinibꝫ ferreis vſq̄ ad nudatōz
oſſiū laniari. adeo q̄ etiā ipe p̄fect⁹ ei⁹ ſanguis i/
manē fuſionē ac carnis crudelē laniationē aſpi/
cere horreſcēs opiebat clamidi ſ̄ pte faciē nec aſpi
cere poſſet. Qui aūt aderāt flebāt dicētes. O mar
gareta ve de te dolem⁹. o q̄lem amiſiſti pulchri
tudinē: crede nūc ꝺ̄is z obedi p̄fecto vt viuas.
Quibꝫ illa dicebat. O mali ꝓfiliarij recedite. hec
carnis cruciatio. ſ. ꝑ xp̄o eſt anie ſaluatio. Tādē
depōit de eculeo z i carcerē recludit vbi mira cla
ritas fulſit. qua xp̄s ꝺ̄s eā ꝓſolat⁹ ē. Et ſic patz
eius charitas. ¶ Quinta vt⁹ exēplar⁹ ſcritat⁹
eſt tēptatōis victorioſitas. Nā tāto caſtitas dig/
na p̄mio apꝺ̄ deū efficit: q̄nto gl̄ioſior⁹ fuerit vi/
ctorie ois tēptatōis. Unꝺ̄ Jſiꝺ̄. de ſūmo bo. lib. iij.
ꝺ̄ē q̄ iuuenes ꝓtinētes maioris ſūt p̄mij et gl̄ie
q̄z bij q̄ tm̄modo in ſenectute ꝓtinēt. eoq̄ maior⁹
laboris certamē habuerūt. Btā Margareta glo
riosa victoria vicit carnē mūdū z diabolū vilibi
liē apparētē. Dū em̄ in carcere poſita eſſet orauit
deū vt inimicū q̄ ſecū pugnat viſibiliē demōſtra
ret. Et ecce draco imaniſſim⁹ ibidē apparuit. q̄
cū ea deuoratur⁹ ipeteret ſignū crucis edidit z ille
euanuit. Iterꝫ diabol⁹ in ſpeciē hois ſe mutauit
vt poſſz decipe. quē videns oratōi ſe dedit z dia/
bolus manū ei⁹ tenēs dixit. ſufficiat tibi q̄ feciſti
tā nūc obtpare p̄fecto. Illa aūt eū ꝑ caput app̄/
hēdit z ad terrā corā ſe ꝺ̄iecit: dicēs. Sternere ſu
pbe demon ſub pedibꝫ femie. Demō aūt clama/
bat dicēs. O margareta ſupatus ſum. z inde pl⁹
doleo q̄z a tenera puella ſupat⁹ ſum. Et q̄ pater
tuus z mater tua amici mei fuerūt. Tūc marga
reta dixit. Fuge miſer: z demō euanuit. Secura
igit efficit: q̄z que p̄ncipē vicerat miſtꝫ pculdu/
bio ſuparet. In q̄ ꝺ̄ exemplū puellis ne credāt
ꝑſuaſiōibꝫ mal' ¶ Sexta vtus ē opez bonoruz
claritas. q̄z xp̄s Lu. xij. dicit. Sint lūbi vr̄i ꝑcin/
cti z lucerne ardētes in manibꝫ veſtris. Sup quo
Grego. dicit. Duo ſūt q̄ iubēt. z lūbos reſtrigere
z lucernas tenere: vt z mūdicia ſit caſtitat⁹ i cor⁹
pore z lumē vitat⁹ in opatōe. Redēptor⁹ em̄ nr̄o
altez ſine altero neq̄q̄z placere pōt. Nec caſtitas
ḡ magna eſt ſine bono ope. nec bonū op⁹ aliq̄d ē
ſine caſtitate. hec Greg. Btā ḡ margareta fuit iu
ſticia plena. religiōe cōpta. ꝓpūctōe pfuſa. oratōe
ſedula. Et⁹ itaq̄z exēplo debēt vgies maxime ca/
uere ociū q̄ ē ſentina z mater oim vicioꝝ. vt ditꝫ
Bern̄. ¶ Septia virt⁹ q̄ amabilē xp̄o red/
dit caſtitatē eſt ſtabilitas in finē pſeueras. vñ Jſi
dor⁹ li. ij. de ſū. bono. Inchoantibꝫ inq̄t p̄miū ꝓ/
mittit ſed pſeuerātibꝫ ꝺ̄at. Tūc em̄ placet deo cō
uerſatio nr̄a qñ bonū q̄ ꝺ̄ inchoam⁹ pſeuerāti fi/
ne ꝓplem⁹. Nec ille. Itē Hre. i moza. li. xxxiij. di
cit. q̄ ſepe caſtitas diu oſtēſa inoteſcit: z ſuꝑbia i
corde latet. atq̄z ideo caſtitas diu oſtenſa circa fi
nē vite ꝑditur iuſto dei iudicio: qz vñ deo diſpli/
cuit correrigere nō curauit Nec ibi. Btā margare
ta ſtabiliſſima ſupauit i caſtitate z xp̄i charitate
ꝑ q̄ ignē eculeū tormēta z mortē ſupauit. O ergo

oēs castitatē diligētes viri et mlieres exēpla sctē margarete imitari studete vt xpo placeatis.

¶ Circa tertiū ō spōsali 2formitate ad xpm sit p 2clusiōe q̄ btā ꝟgo margareta tāq̄ fidelissima xpi spōsa sicut in vita casta:sic z in martyrij glia ertitit xpo 2formata. Nā reuera oīs spōsa xpi et q̄libet fidel aīa debet xpm in vita z in morte imitari.qz vt scribit Apoc.xiij. ꝟgies potissime bñ seq agnū.i.xpm in celo q̄cūq̄ iuerit. q̄ z i vita et i morte debēt vt ꝟe spōse xpo 2formari. Vñ Bern. in epla. Quid ꝓdest inq̄t xpm seq.s.in pñti p castitatē:si nō 2tingat q̄ seq. Ideo Paul⁹ ait. Sic currite vt cōprehēdatis metā vbi xps posuit suaz fac⁹ obediēs vsq̄ ad morte. Btāz q̄ margaretā voluit xps cōformari sibi in plīb⁹ q̄ ad passiōez tanq̄ spōsam dilectā. Prio in denudatōe. qz sic xps dns denudat⁹ pepēdit in patibulo. Sic xpi spōsa margareta expoliata suspēsa est in eculeo ad innuēdū q̄ oia p xpo 2tēpsit. Scdo in ignis aduſtiōe.qz xps dns intra se ardebat igne charitatis q̄ p nob patiebat volūtarie. Margareta āt aduſta est ardētib⁹ facib⁹ vsq̄ ad inclora viscera q̄ fortⁱ ardebat in aīa charitate xpi. Tercio i lacerātiōe.qz xps dns fuit toto corpe flagell' lania tus z clauis ferreis pforat⁹. Margareta q̄z xpi spōsa fuit flagell' et deinde vngulis ferreis tota lacerata vsq̄ ad denudationē ossiū: vt oēs mirarent quō tā tenera puella posset tāta tormēta sustinere. Quarto i effusiōe.s.tot⁹ sanguis.xps em̄ totū suū p nob effudit sanguiez.et Margareta totū sanguiez p xpo fundere desiderauit. z b̄ desideriū ipleuit. Quito in 2cussione terreq̄ cōmotiōe.qz in xpi passiōe ẽra mota est:ad q̄s extimuerūt plimi Mat.xxvij. Sic etiā legit q̄ dū margareta exuto corpe facib⁹ ardentib⁹ esset cōbusta Olibr⁹ tandē iussit vt margareta ligaret in vase pleno aq̄ frigida:q̄tin⁹ ex cōmutatiōe penarū cresceret vis doloris.et ecce subito ẽra cōcutit et cūctis videntib⁹ ꝟgo illesa egredit Tūc q̄z q̄nq̄ milia ad b̄ miraculū crediderūt i xpm z p noie xpi capitalē sniam acceperūt. Prefect⁹ aūt timēs ne alij cōuerterent cōcit⁹ btām margaretā decollari cepit. ℟ Sra hoz q̄ri pōt cur solet de⁹ facere tales mot⁹ ẽre. Nūdū em̄ scpturas z doctores q̄ pter motū terre solitus z naturalē de⁹ ipse facit miraculose ẽremot⁹ aliq̄n ad 2fusiōez peccatoris. Valde em̄ ōbet 2fūdi pctōr q̄n videt vl audit q̄ insensibile elemētū terre cōmouet z scindit.ipse vo pctōr nō mouet ad pniam.sic fuit in xpi passiōe. Vñ Bern.i medita. Qui ad clamorē xpi pēdētis in cruce nō mouet ad pniaz z cōpassionē:vilior est ẽra:petra durior: monumēta fetidior. Aliq̄n aūt facit b̄ de⁹ in detestatiōne sceleris. ac si ẽra nō posset tantū facin⁹ hois sustinere:nec sanguinē iusti opire Job.xvj. Terra ne operias sanguinē meū. Aliq̄n aūt fit alijs de causis q̄s pretereo. In passiōe itaq̄ btē Margarete i detestatiōne sceleris b̄ fuit.et ad cōfusionē incredulorū ac ad incutiendū timorē.s.pctōribus. Sexto 2formis fuit in affectuosa orōne. Nam xps dns orauit in cruce p se:spm̄ patri cōmēdādo. z p inimicis z pctōribus dic⁹ Pater ignosce illis qz nesciunt q̄d faciunt. Orauit etiā iturus ad passionē in vltima cena p oīb⁹ q̄ crediturī essent i eū Joh.xvij. Sic spōsa xpi Margareta data snia cū deberet decollari:orauit q̄dē p se:deo z xpo iesu suā aiaz cōmēdādo. Orauit etiā p psecutorib⁹.orauit deniq̄ p oīb⁹ fidelib⁹ ei⁹ passiōis memorīā agētib⁹ et ipsi⁹ merita inuocātib⁹: p̄cipue aūt vt q̄cūq̄ in partu piclitans eā inuocaret illesam plē emitt̄et Factaq̄ est ad eā vor de celo di. Veni electa mea q̄cūq̄ petiuisti nouer⁹ te exauditā. Et sic decollata est. Septio in maiestate glie.qz sicut xps dns ascēdit in celū cū melodia angelo⁹. sic aiaz margarete tanq̄ xpi dilectā sponsam in die hmōi de spōsatiōis angeli cū dulci melodia q̄ ibi audita fuit durerūt i celū:canētes Gaudeam⁹ z exultem⁹ et dem⁹ glīaz deo zc. vt scribit Jacob⁹ de Voragine i sermōe ō ipsa. Deniq̄ tāq̄ spōsaz xps dns tūc glīosissimis coronis coronauit.s. ꝟginitatis p̄dicatiōis q̄z p fructu aiaz.s.q̄nq̄ miliū p eam credentiū vt iā dictū fuit.et corona martyrij. O q̄ gloriosa virgo xpi sponsa ora p nobis.

¶ De sctā Margareta Sermo.ij. de castitatis p̄ciositate z cōparatione.s.gēme margarite.

Nuēta vna pre

ciosa margarita dedit oīa sua z cōparauit eā Mat.xiij. ℟ Ecclia sic canit hec ꝟba saluatoris q̄ optie p̄nt accipi inē alias ꝟgies p̄cipue ō sctā margareta.tū rōne nois tū rōne significatōis. Nā ipsa btā margareta sic denoiata fuit ab ista gēma margarite p̄ciose. Et q̄m saluatoris nr̄i hec p̄dicta ꝟba appropare canit ecclesia de sctis ꝟginib⁹ vel mlieribus castis in euāgelio ad missaz z alijs passib⁹ officij earūdē. Quib⁹ ꝟbis cōmēdat nobis i ꝓprietate margarite p̄ciose mira p̄ciositas decor z formositas castitatis vt tāto eā desiderabili⁹ amplectamur erēplo sctāꝝ virginū:quanto p̄ciosiori rei compat. Hanc aūt ꝟturē castitatis virginal' dilexit beata margareta adeo vt oīa daret p ea.videlicet carnē in supplicia.sanguinē in effusionē.animaz in mortē:amore xpi iesu. Merito q̄ ō ea dici pōt q̄ inuēta vna p̄ciosa margarita dedit oīa zc. Juxta q̄ ꝟba tria mysteria notabim⁹ ꝓ sermone ad honorē btē margarete loq̄ndo de ipa sctā castitate.

¶ Primū mysteriū ōr ap̄ciationis.vnde dicit Inuenta vna p̄.

¶ Scōm ōr assimilatiōis.qz ōr.margarita

¶ Terciū ōr acq̄sitionis. qz dedit oīa sua et cōparauit eam.

℟ Circa p̄mū mysteriū de p̄ciositate castitatis q̄rit Utr⁹ ꝟtus castitatis sit tāte p̄ciositatis vt p ei⁹ cōseruatiōe merito debeat hō exponere oīa

sua z seipm pene mortis. Ad quod rñdet p ꝯclusionē affirmatiuā q sic. Et ostēdit triplici via

Primo p autoritates.
Secundo p rationes.
Tercio p exempla z silitudines.

Prio p autoritates tā ex veteri testamto qz ex nouo. Item in veti test. scribit Eccl. xxvj. Quis pōderatio nō est digna ꝯtinēt aīe. Et q autoritate p̄cipui doc. vicz Albt magn. Raymūd z Tho. ij. q. lxxxviij. ac sup. iiij. pbāt q votū cōtinentie nō pōt cōmutari p̄cipue si fuerit solēnisatū: ideo qz nō inuenit melius in qō cōmutari possit nisi cōmunis vtilitas totius ecclie vel vnius regni vl puicie exposceret. tūc em posset papa in voto ꝯtinētie z religiōis dispēsare q̄ntūcūqz esset solēnisatū Richd. in sup. iiij. dist. xxxviij. ar. ix. q. j. dīc q in qlibet voto pōt inueniri cā rōnabil dispēsandi. s. p̄fectus maioris boni vl vitatio mali: siue q ad vouentē: siue q ad rēpublicā. Reformatio ei pacis inē regna magz bonuz est cōtinētia vni psone. vitatio etiā mali puta pbabilis trāsgressionis voti si pbabilitas sit vehemēs q. s. tale votū militat ꝯ salutē. p̄iā vt patet i illo q castitatē vouit quā tñ ex fragilitate sua videt verisimiliter fractuz: pōt esse rōnabilis cā dispēsandi. Et iō supioris autoritas nobis dimissa est a deo in hmōi. puidēdis. Et b firmiter tenēdū dicit frat Angelus in sūma sua. nec curādū de tenētibus aliō. Sufficiat tñ ex autoritate predicta q maximū dānū hō incurrit q castitatz pmittit. Scdo autoritate noui testamti. qz castitatē xps Mat. xiij. cōparauit thesauro abscōdito i agro p q vēdunt oīa. Et apls. ij. Corz. iiij. dīc de ea. Habem in hōi thesauz istū in vasis fictilibus vt sublimitas sit vtutz dei z nō ex nob. Ecce q̄ preciositas castitatz tanq̄ thesauri sup oīa tē. Deniqz clari ibidē saluator iuxta thema p̄missuz ōt Simile est regnū celoz homi negociatori q̄rēti bonas margaritas. et sequit. Inuēta aūt vna p̄ciosa margarita dedit oīa sua z cōparauit eā. Hec autē eccl'ia approbate canit de castitate. Nimiz q̄s est iste hō negociator nisi xps dns q in hūc mundū venit ad negociādū vt q̄reret bonas margaritas. i. aīas castas. Dīc nāqz Aug. De inq illabit castis mētibz z iō illas p̄cipue diligit z inhabitat. Idē q̄z sup Hebre. ij. ōt. Quis mercator dat z accipit. in secl'o isto abūdāt nō nisi nasci: laborare z mori. Hec sūt merces regiōis nre. Xps q̄ mercator accepit nra vilia q̄ b abūdāt. s. nasci laborare z mori z dedit nob sua p̄ciosa. s. renasci p gram resurgere z in eternuz regre. O btē mercator gratias agim tibi fecisti nos: redemisti nos. Hec Aug. Un si bñ z diligenter ꝯsideram maxia pietas huius mercatoris ostēdit. Prio in b q descēdēs de celo p̄ciosissimo accepit nra vilissima. s. bui miserie labores: sepe p nob flēdo oculoz: ore clamando in p̄dicatiōe: pedibz peditādo: manibz pedes discipulorz lauādo z mistrādo: corpe sudores z labores plimos sustinēdo: in aīa ꝯtristādo. Insup iniurias flagella z mortē turpissimā patiendo vt daret nob regnū celeste: q̄tē z britudinē perpetuā. Scdo q̄z in b q nra vilia tanto p̄cio charissimo emit. s. sanguie suo z aīa. j. Corz. vj. Empti est p. mag. Tercio qz vltra z sup oe p̄ciuz qō possem ei soluere dat nob celestz britudis pmiū Rom. viij. Nō sūt ꝯdigne passiones buius tpis ad futuruz glo. q̄ reuelabit in nob. Et qbz oibz pēsatz claret q maximū bonū sit castitas in xpi amore: cui castas anias adeo xps dilexerit vt sua z seipm p illis exposuerit. q vtpote deo nec falli nec fallere pōt vt dicit Anselm. q̄ si aīa casta p̄ciosa ñ foret: xps tā chare nō emisset. qz fm rectā rōnez vt dīc phs. vj. Thopi. cāto ē q̄dlibet eligibilio q̄nto melius. z sic vere p̄ciosi. Sed q̄ri pōt iuxta vba euangelica. Quid ē q negociatoz xps q̄rere dz plures bonas margaritas. z tñ vnā solā p̄ciosam dz inuenisse z emisse. Ad qō rñdet fm Aug. et Lyrā aliosqz doc. qz plres sē modi viuēdi i xpo p vitā actiuā. sicut patet fm plura opa miscōie. Sed vna ē vita ꝯtemplatiua q̄ deo vnimur p charitatē: ad quā vt ad finē ordiata ē castitas. Et qz rari sunt q̄ pfectā castitatē. s. virginalē teneāt p xpi amore. ideo vna qz rara inē plres notat. Scdo ostendit p rōnes et p̄cipue tres.

Prima ratio dz virtuositatis.
Secunda dz gratiositatis.
Tercia dz gloriositatis.

Et Prima rō virtuositatz. qz castitas ē virtus alissima. qz est sup facultatē z ꝯditionē hūane nature. Un Chrys. sup Matb. dicit. Oēs virtutes spuales res sunt angelice. p̄cipue tñ castitas res angelica est. p hāc ei solū singulariter hoies angel similant z vincit nata virtutib. Hec ille. Preterea castitas decorē tribuit ñ solū angelicū sed insup diuialē ac regalē xpi z reginalē btē virginis Marie Un Bed. in epla ad Senonē. Quid castitate decori q̄ mūdū de imūdo ꝯceptū semie hoiez angelū facit. differt q̄dē inē se hō pudic z angel sed felicitate ñ virtute. sz et si illi castitas felicioz: huic tñ fortioz esse videt. Hec ille. Itaqz si q̄rat. Quid est illō q̄ aia reginali decore in celo gl'ificat: audi Cypanū dicētē q virginitas est regia virtutuz. sororz angelorz. z possessio oim bonorz. Un ps. Astitit regina a dextris tuis i vestitu deaur. circūdata varietate. Ite si q̄rat q̄d est qō nō solū regiali veste aurea sed insup regali purpura z corona i celo decorat. Rñdet audi Piero. de. r. abusi. vt scribit libro origi. sic. Pudicicia est ornamētū nobiliū. exaltatio būiliū. nobilitas igbiliū. purpura regal. augmētū oīs pulcritudis. decor religiōis. defensio criminū multiplicatio meritorz. amicicia dei creatorz oim. Hec ille. Deniqz si q̄rat adhuc Quid est qō appinquū locū i celo ipsi deo. s. z xpo iesu ac virgini marie p̄mereat. Audi Sap. vj. respondentē sapientem. Incorruptio inquit facit esse primuz deo. Unde z Job. Xxviij. vidit q bij sequuntur

agnū.s. xp̄m q̄cūq; ierit.sine macula eīm sunt añ throno dei zc. Et sic patet p̄cīositas castitatis.

¶ Scōa rō gratiositatis.qz castitatē tā de⁹ q̄z oēs angeli z oēs bti ac tota celestis curia g̃tiosissime amat z p̄gratā hz ꝓpe ꝓfor mitatē. Añ Beru. in epla ad Senonē. Sola ē castitas q̄ in huius mortalitatis loco:statū q̄ndā imortal' glie repsentat:in q̄ neq; nubēt neq; nubent. Nec ille. Irez a cōtrario celestes spūs z beati ac q̄q; viri spuales sūme horrēt z abomināt luxuriā.imo et ipsi demones q̄ sūt sublimiores ꝓpe ꝓfecte z turpitudinē luxuriā hoim fugiūt. Añ dic Simō ō burstona et Nolgoth sup li.Sap.lec.ij. Sed et ipsi dānati magis affligunt z iclamāt p̄ feroze hui⁹ vicij. Ps̄. Ignis sulphur z spūs procellaꝝ ps calicis eoꝝ. zc. g̃p p̄riū in ódoze castitatis oēs bti cuz xp̄o et angeli delectant in celo. Iuxta illud Cañ.j. In ódoze vngentoꝝ tuoꝝ currim⁹. adolescētule dilexerūt te nimis. ¶ Tercia rō gl'iositatis.qz specialissimā gl'iaz z gaudiū in celo ꝓmeret ac fructuz qm̄ virginitati debet aureola z fructꝰ cēteslm⁹. viduali ꝓtinētie.lx.cōiugali.xxx. vt tenēt doc.sup Math.xiij. Et Apoc.xiiij.ór q̄ nemo aliꝰ cātare potest illō cāticū nouū.s. v̄ginū zc. O g̃ casti homines gaudete i xp̄o. O carnales ꝓtimescite. qa tāto maiꝰ tormētū z lamētū habebitis in inferno. Apoc.xviij. Quantū se gl'ificauit z in delicijs fuit.tātū date illi tormētū z luctū. ¶ Tercio deniq; exēplis oñdit ꝓclusio. Et clarissima sūt ad id exē pla scīaꝝ v̄ginū.s. Margarethe.katherine.agathe.agnetis.z aliaꝝ mlt̄aꝝ q̄ morti se exposuerūt p̄ v̄ginitate. Narrant etiā mlte v̄gines infideles ꝑm Valeriū maximū z Aug.de ciui.dei.q̄.p castitate mortē subierūt.nec cū salutē cōsecute sunt qz vt dic Aug⁹.ꝓ Julianū. Vera pudicicia.s.salubris ñ est dicēda q̄ ū vere fidei mācipat. Quāto g̃ magis deberent xp̄iani mille mortes pati q̄z castitatē amittere:q̄ est vt⁹ p̄cīosissima vt patuit Sed ve ve qz nūc.p nihilo pditur. B

¶ Circa scdm p̄ncipale de assimilatōe margarite q̄rit q̄re castitatē cōuenit assimilari gēme. vicz p̄cīose margarite. Ad qō rñdet ꝑm Bern̄. dicēte. Castitas inq̄t ē v̄rtutū gēma.angeloꝝ germana. aiaꝝ lux zc. Et idcirco merito p̄cīose margarite cōpata: q̄tin⁹ p̄ ꝓpria tates isti⁹ gēme doceamur q̄liter debeam⁹ castitatē seruare ad premiū vite eterne ꝓsequendū. Nimiꝝ ꝓprietates margarite sē p̄cipue ser.vt ab Isid.xvj.ethimol'.li.z Alb.alijsq; pbicꝰ colligit. Prima ꝓprietas:generatōis celestis.qz margarita generat ex celesti roze in conchis q̄ q̄nto plus de roze celesti capiūt:tāto maiozi ei⁹ generat margarita:z tāto singl'ariꝰ z p̄cīosioz. Sic spūal'r castitatē ꝺbet hō recogīscere.qz nō nisi a supne gr̃e dei roze p̄t hr̄i et ꝑuari. Sap. viij. Scio qz aliē nō possum esse ꝓtinēs nisi dederit. Aug⁹.li.x.ꝓsef. Dñe ꝓtinentiā iubes:da qō iubes:z iube qō vis. Tē q̄nto maioz gr̃a beatificat:tanto maioz castitas seruat z p̄cīosioz babet vt patet de v̄ginitate respectu aliozꝝ. ¶ Scōa p̄prietas inclusiōis in testis.qz clausa est margarita in cōcha dura testa cōchea.sic v̄go et castꝰ hō debet esse clausus sensib⁹ ad exteriora z refrenatꝰ. Amb.sup Lu. Discite v̄gines nō circūcursare per alienas edes:non demorari i plateis nec aliqs miscere sermones. Bern̄. Moys intrat per fenestras sensuū nisi diligēter custodiat. ¶ Tercia p̄prietas marine amaritudinis.qz margarite bone inuenīri bñt in mari amaro z eꝰ cōchis.q̄ autē in aq̄ dulci inueniunt nō tā bone sūt. Sic castitas in amaritudie mortificatōis corpalis bn̄ fuat. Bern̄. Periclitat castitas i ōliciis. Ebryt. sup ps̄.l. Castitas sine ieiunio z pantia cito labescit. ¶ Quarta ꝓprietas modice q̄ntitatis:qm̄ margarita est satis pua gēma. q̄ docet q̄ v̄gines z casti debēt esse hūiles. Aug. Superba virginitas ꝓstibulū est diaboli Meliꝰ est g̃ hūile cōfugiū q̄z superba v̄gitas Nec ille. Bern̄. Audeo dicere q̄ nō placuisset deo v̄gitas Marie sine humilitate. ¶ Quinta est:albi cādoris Nā margarita q̄ cādet et claret albedie melioz est q̄z illa q̄ flauescit. Sic v̄gines z casti debēt clarere intꝰ.i.mēte.z extra.i.corpe clarere castitate. Añ Hiero.ꝓ Jouinianū ór. Illa v̄ginitas hostia xp̄i est cuiꝰ nec mentē cogitatio nec carnē libido maculauit Idē ad Rusticū monachū ór. Ue ill' castꝰ q̄ puas ꝓcupiscētia delectant.qz q̄tiēs cōcupiscūt:totiēs fornicant. Iuxta illō Mat.v. Qui viderit mulierē ad ꝓcupiscēdū eā iā mech.zc. ¶ Sexta est sanatiue v̄rutis. Prio q̄dē valet ꝓ caducū morbuz qz ór margarita bona ligata ad collū sedare caducū morbū. Sic spūaliter castitas vt valeat ꝓ morbū rēptatiōis debet i collo p iugo xp̄i portari p assiduū laborē boni opis z nunq̄ deponi p ociū. Añ Hiero. Sp aliq̄d facito vt te diabolꝰ sp inueniat occupatū. Añ Isid.de sū.bo. Seruū dei sine intermissiōe legere orare et opari oportet: ne forte mentē ocio dedita spūs fornicatiōis surripiat. Nec ille. Scōo q̄z margarita valet ꝓ cordis passiōez. vñ medici faciunt de ea electuariū qō vocat dyamargarithon: p qō cordiaca passio curat. Sic spūal'r castitas debet curare cordis passiōez refrenādo puas cogitatiōes. Unde Hiero.ad eustoc.dicit. Quia ipossibile est i sensu hois ñ irruere motū medullaꝝ caloze. ille laudat:ille pdicat btūs q̄ stati vt cepit cogitare: inficit cogitatꝰ z allidit eos ad petrā. Petra aūt est xp̄s. ¶ Proinde ꝓ cordis rēptatōes debet hō in corde hre sp margaritas q̄nq; vulneꝝ xp̄i z passiōis eiꝰ deuota recordatōe vt castitatē possit seruare. Nam sic ferē margarita i aceto posita pdit v̄rutē. Sic castitas pdit i corde acetoso:h̄ē inde uoto. O g̃ oēs v̄gines.o vidue.o oēs castitatē diligētes studete hre deuotōez ad passiōez xp̄i exemplo btē margarete vt xp̄i amoze castitatē possitis illibatā custodire. Nā pfecto hec oia z singl'a p̄dicta i btā v̄gie margareta fuisse clarēt. In hijs

De diuisione apostolorum

ergo hāc ꝓciosam margaritā castitatꝭ imitemur

¶ Circa tertiū ꝑncipale de castitatꝭ acq̄siti/one vl' ꝙpatōne q̄rit Qualiter cōparare vel eme re possit homo ꝓciosam margaritam castitatis ꝓ perpetuo lucro. Ad quod respondetur ꝑm saluatoris dictū p ꝙclusionē q̄ oīa sua deo debz dare p ipi⁹ lucro. declarat. Nimirū. Prio debet dare ꝓriū affectuz vt nil ꝑter solū celestē diligat spōsū. alias essz adulterari. s. diligere alienū. Un dic Ber. O aia an nescis te habere spōsum vere/cūdū z zelotipū q̄ ñ vult admittere alienū. Nec ille. Scōo debz dare ꝓriū z totū intellectū. s. per fidē xp̄o soli adherēdo: sine q̄ ipossibile ē placere deo. Heb. xj. Tercio debz dare toti⁹ mēozie cogi tatū. j. Chor. vij. Mlier inupta z ꝟgo cogitat q̄ dñi sūt quō placeat deo vt sit sctā corpe sil' z spū. scz ab ois pcti inq̄nam̄nto. Quarto debz dare cor pus totū. q̄nto oēm sensū. sexto oēz censū. i. tpale bonū vt sic totū se offerat deo mori pat⁹ q̄z pecca re. Sic fec̄ btā Margaretha q̄ dixit. Xp̄s scipm exposuit p me i morte. z ideo ego p ipo mori de/sidero. xp̄s p me sanguinē fudit. ḡ z ego p eo fun dere cupio vt patuit in legēda. De hmōi Hugo sup illō Sap. Felix sterilis z coinq̄nata mēte z corpe: q̄ nesciuit thorū i delicto corpal' vl' spūal' adulteriū. habebit fructū. i. ꝑmiū eēne btitudis i respectōne aiaꝝ sctāꝝ. i. i die iudicij q̄n de⁹ respiciet aias ad remunerādū in gl'ia Ad quā meritꝭ btē Marga rethe ꝓducat nos xp̄s dñs q̄ viuit i secla se. amē

¶ Itē pl'es alios sermōes applicabiles relig̈ scri bēdos ad ꝙmūe de ꝟginib⁹ vt deꝓuiāt etiā p aliis sctis ꝟginib⁹ z viduis. Un si vis pl'es hr̄e p sctā Margaretha potes ex illis accipe.

¶ Itē in diuisiōis apostoloꝝ festo Sermo

Hos duodecim

h misit iesus ꝑcipiēs eis. Euntes ꝑdica te q̄z appropinq̄uit regnū celorum. Matth. x. c. z ad laudē hodierne festiuitatꝭ ¶ A Sic dicūt pbi ꝑ ꝑtum Marcian⁹. Sol q̄ est rex planetaꝝ z stellaꝝ i medio existēs bissenaꝝ hora rū ꝑcipuos radios a se mittit lōge lateq̄ eos dif fundēs p vniuersū mundū ex q̄bus oīa illuminā. Sic spūal' xp̄s rex oīm creaturaꝝ celestiū z ter restriū q̄ figurat ꝑ solē. z Malach. vltī. Orietꝭ vob timētib⁹ nomē meū sol iusticie: emisit duodecim apl'os lōge lateq̄ p vniuersū mūdū. Mar. vltī. di. eis. Euntes i mūdū vniuersū ꝑdicate euāgeli um oi creat̄e. q̄ pōt esse aliud thema ꝑ b ꝑmone. Emisit aūt eos ad illuminādū mūdū tāq̄ suos radios: sic ipemet eis dixit Mat. v. Uos estꝭ lux mūdi. Sup q̄ Basili⁹ ōr. Adueniente luce solis egritudies z dolores alleuiāt. hoies a somno ex citāt: aues ḡtulāt. bestie ad latibula fugiūt. Sic aduenīēte luce fidei p apl'os ꝑdicate pctā sūt ex/tirpata ꝑcipue idolatrie. hoies sūt excitati ad ce/leste desideriū. angeli sūt gauisi: demōes ꝙfusi et repulsi. Quia ḡ hodie colit festū diuisiōis apl'oꝝ in mūdū ad ꝑdicādū sic ꝑcepit eis xp̄s. ideo pro solēnitate hodierna merito accipiunt hec verba Nos duodeciz misit Jesus ꝛc. Jurta q̄ tria mꝫ steria notabimus p sermone

¶ Primū ōr nūeral' electōis cū ōr. Nos. xij.
Secundū dicit apostolaris missiōis cū dicit Misit Jesus ꝑcipiens
¶ Tercium dicit reuerētial' honoris cū sint regni celestis ꝑdicatores.

B ¶ Circa ꝑmū ō nūerali electōe. s. duodenario apl'oꝝ q̄rit. cur dñs Jesus. xij. tm̄ apl'os eligere z nō pl'es nec pauciores voluit p totū mūdi cō uersiōe z ad ꝑdicādū ꝑncipali missiōe. Ad hec re spōdet p ꝙclusionē ꝑm doc. q̄ hoc sūme ꝙgruꝫ fuit ꝑcipue triplici ratione

¶ Prima ratio significatōis
Secūda ratio pfectionis
Tercia ꝑfigurate cōsecratōis

Pria rō significatōis: nā venerabil' Beda ōr sic Hūc numeꝝ apl'oꝝ xp̄s istituit certa cā myste/rij: vt. s. mūdi salutē quā ꝟbo ꝑdicarēt suo nūero ꝙmēdarēt. Ter em̄ q̄ttuor faciūt duodecim. et totidē apl'i ad ꝑdicādū q̄ttuor mūdi ptib⁹: b est. oriēti: occidēti: meridiei z aq̄loni missi sūt: qz p eos fides sctē trinitatis in q̄ttuor mūdi ptib⁹ ꝑ/dicāda erat vt q̄dratū orbē fide sctē trinitatis in/signirēt. hec ille. ¶ Secūa rō pfectōis. qz ꝑm aris/metricos duodenari⁹ numer⁹ ē bis pfect⁹. eo q̄ ꝛtinet duos senarios. Senari⁹ aūt ōr apud eos ꝓmus nūerus pfect⁹ z scitatis vel castitatꝭ eo q̄ generat sed nō generat aliquē nūeꝝ ifra denariū existentē. Nā ꝓducit ex ꝓmo pari. b ē. ij. z ꝓmo i/pari. s. iij. sic dicēdo. Bis tria sunt ser. sed nō ꝓdu cit aliquē nūeꝝ ifra denariū cū pari. q̄m si dicat bis ser erūt. xij. Nā. xij. sūt sup denariū. Voluit ḡ xp̄s sub nūero pfectōis bino siue duplicato. b est bissenario apl'os eligere z in mundū ad ꝑdi/candū mitteret vt doceat. q̄z ꝑdicatores ꝟitatꝭ de bēt fulgere duplici pfectōe. s. vite xp̄i siue opis imi tādo. z cum b scie vel ꝑmōis xp̄i in cognoscendo ea q̄ sunt de necessitate fidei. Mat. v. Qui fecerit z docuerit hic magn⁹ vocabit in regno celorum. Un Aug. distinguit q̄ttuor genera hoim dicēs. q̄ sūt q̄dā valde boni z ꝙ seq̄ns i reg̈ celoꝝ ma/gni. Quidā ꝙ ꝛriū sunt valde mali z ideo i infer/no grauⁱ⁹ puniēdi. Quidā aūt sūt mediocriē bo/ni. z q̄dā mediocriē mali. Illi em̄ sunt valde bo/ni q̄ habēt bonā vitā z bonā sciam i xp̄o: vt fue/rūt apl'i z sunt boni ꝓlati z pl'es scti pfecti xp̄m z apl'os imitātes. Illi ꝟo sūt valde mali q̄ z malā habēt vitā z nullā sciam de salubrib⁹. q̄ nec vo/lūt audire ꝑdicatōez vt scirēt saluari. ipi dānant z etiā alios suo exēplo ad dānatōez trahūt. Sre. xj. q. iij. c. ꝑcipue. dicit. Qui peruersa perpetrant

tot mortibꝫ digni sunt q̄t ad subditos ꝓditiõis exẽpla transmittũt. Hec ille. Jtẽ mediocrit̄ boni sũt q̄ bñt bonã vitã sed nullũ docẽt ꝑ sciaz. z deni qz mali sunt mediocrit̄ q̄ q̄zuis in se habeãt ma/lã vitã: eñ ꝓsũt alijs ꝑ doctrinaz. rales seipos nõ docẽt sed dãnãt. Qm̃ aũt xp̃s dñs apl'os elegit i ꝓlatos: doctores z iudices mõi: ad ordinẽ sume ꝓfectõis. s. apl'ici stat⁹ xp̃i formis. vt dic̃ Diony. g̃ voluit eoz ꝓfectõez ꝑmẽdare etiã nũero bissena rio. Uñ di. xl. Mlti. Chrys. õt sic. In iudicio dei sedẽs si q̄dẽ bñ vixerꝫ z bñ docueris recte oĩm iu/dex erꝫ. Si aũt male vixerꝫ z bñ docuerꝫ tui soli⁹ Male ei viuẽdo sz bñ docẽdo deũ instruis quõ debeat te ꝑdẽnare. Hec ille. Tercia rõ p̃/figurate cõsecratiõis. qa iste nũer⁹ apl'oz i sacra scẽptura mltiplicit̄ p̃figurabaꝫ fm plimas eorũ dignitates. vt patebit ar. ij. ser. Jõ vt figuras im/pleret xp̃s ℔ nũero voluit eligere z ꝓsecrare. Pro/inde Jobi Apoc. xxj. ostẽsũ ẽ q apl'i i nũero. s. du/odenario foret ꝓsecrati a xp̃o iesu ꝓcipue tripl'r. Prio tanq̃ xij. lapides ꝓciosi i fũdamẽto supne ciuitatꝫ iscripti noib⁹ apl'oz. z agni. i. xp̃i. Scõo tanq̃ porte. xij. eiusdẽ celestꝫ ciuitatꝫ. Tercio tãq̃ xij. margarite singl'as portas ornantes. Quare hec nisi vt doceamur q si volum⁹ ꝓsecrari in ce/lestes ciues z itroitus ciuitatꝫ supne bñe: debeam⁹ imitari apl'oz fidẽ z vtutes. iuxta qõ fideliby õt apl's Epb. ij. Frẽs iã nõ estꝫ hos. z aduc. sz estꝫ ci. ctõz z domest. õi supedi. su. fũ. apl'oz ẽ. Quid cñ significaꝫ p. xij. lapides ꝓciosos in fũdamẽto ciuitatꝫ celestꝫ nisi. xij. articli fidi positi a. xij. apl'is vt dicit Lyra. qm̃ sic dom⁹ vel ciuitas ꝓstruẽda inchoaꝫ a fũdam̃to: sic ꝑ fidẽ formatã ichoaꝫ be atitudo celestꝫ i nob. Uñ Heb. xj. Fides ẽ suba. i. fundam̃tũ substãs seu ichoatio spandaz rez. i. bonoz celestiũ q̄ sẽ res a nob sperãde. Qui⁹ fũda mẽti. Primũ lapidẽ edidit petr⁹ di. Credo i deũ patrẽ oĩpo. zc. Scõm iohannes di. Et i iesuz xp̃m fi. e. v. d. no. Tercitũ posuit iacob⁹ maior di. Qui cõcept⁹ ẽ ℔ spũsctõ n. ex m. v. Quartũ andreas d. Passus sub põ. p. cru. m. z se. ẽ. Quintũ philipp⁹ di. descẽdit ad iferna. Sextũ thomas di. Tercia die resur. a m. Septimũ bartholome⁹ di. Ascen/dit ad ce. sedet zc. Octauũ mathe⁹ d. Inde vẽ. est iu. vi. zc. Nonũ iacob⁹ mior d. Credo i spm̃scm. Decimũ simõ d. Sctaz eccleslã ca. sã. cõ. Undeci/mũ thade⁹ d. Remissiõez pec. z Duodecimũ ma/thias d. Carnis resur. z vi. eñ. Sicqz ponit Frã. maro. distinguẽdo i ser. de articl' fidei. O g̃ hõ hec firmit̄ crede si vis ad celestẽ pfiaz itroire. Jtẽ qd significaꝫ per portas. xij. Rñdet Lyra q. xij. mãdatoz obseruatões. s. decẽ ꝓceptoz decalogi cũ duoby ꝓceptꝫ charitatꝫ. Per has ei portas bñ ingressus ad btitudiez Mat. xix. Si vis ad vi. bo z exẽplo i fide trinitatꝫ ꝑ totũ mõm. iõ dicunt ad quãlibet ordis ptẽ tres porte. Deniq̄ xij. margarite in portꝫ singul' qd sẽ. nisi vtutes i apl'is singulis plucẽtes. vicz in petro feruẽs cha/ritas. in iohe vginitas. in iacobo maiore desidc/riũ celeste. vñ petiuit ꝑ matrẽ sedere ad lat⁹ xp̃i i reg̃: tãto desiderio vt offerret se calicẽ passiõis bi/bituz. Jtẽ in andrea zelus fraẽne saluz in agni/tiõe xp̃i. qz ꝑm⁹ iesuz fratri suo petro annũciauit statim vt ꝑmũ aḡuit. z ipe adduxit petz ad iesũ. In philippo spes visiõis diuine q̄ dixit. Dñe ostẽ de nob patrẽ z sufficit nob. In thoma ꝓstãtia. qz dixit. Eam⁹ nos oẽs z mo. cũ illo. In bartholo/meo ꝓcept⁹ mũdialiũ. qz cũ esset de regali genere syrie oĩa ꝓtempsit ꝑ xp̃o. z i purpureo suo collu/brio xp̃m legit secut⁹. In Matheo vt⁹ large ele/mosyne. qz ad vnũ vbũ xp̃i seqns illũ fecit in do/mo sua magnũ ꝓuiuiũ pauplby xp̃i. Jtẽ in iaco/bo minore cõformitas xp̃i in mititate et patiẽtia z mãsuetudine: qꝑ qõ frater dñi dicebaꝫ. In si/mone obediẽtia. qz sic iterꝑtaꝫ. In thadeo zelus iusticie. qz iusticiã diuie vltiõis in sua cpl'a cribi/lit̄ pdicauit. In mathia bũilitas. qz bũilit̄ subie/ctus erat apl'is inẽ discipulos. vñ z paru⁹ iterꝑ/taꝫ. De aũt vtutes tãq̄ margarite ꝑfulgide q̄z/uis i singl'o eoz ꝓfecte essent oẽs simil'. cñ ꝓcipue attribute in vnoq̄z illoz singulari⁹ clarẽt et pdi/ctis. Hec frã. p ptes. In bijs g̃ debem⁹ charissi/mi z nos clarere vt ad eoz ũdẽ ꝓsortiũ possim⁹ ꝑ/uenire z in celo cum christo cõregnare. Ex

Circa secundũ de apostolari missiõe inq̄rẽdũ est Ad q̄d elegit z misit xp̃s apl'os in mũdũ. Re/spõdeꝫ ꝑ ꝓclusionẽ q fm Piero. q̄m apl'us mis/sus vl' legatio interptaꝫ. Jpsi. xij. apl'i ad pl'a sa/lutaria officia missi ꝓbanꝫ. Declaraꝫ fm docto. Rabanũ z Rudol. de medi. vite xp̃i. aliosq̄z fm

Prio eũ missi sunt ad annũciandũ (alph. et attestandũ xp̃i aduẽtuz. Unde Act. j. dixit xp̃s discipulis. Eritꝫ mihi testes in oi iudea et sama. et vsq. ad zc. Sed q̄m sicut angelus õz dei nunci⁹ sic z apl'us a deo missus. Nã fm Catholicon li/brũ apostol⁹ õz ab apo qõ ẽ de. z stolon qõ ẽ mis/sio. q̄si de celo vl' a deo missus. Queriꝫ vtz apo/stoloz missio ꝓcellẽtioz fuerit angeloz missione Rñdeꝫ q sic triplici rõne ꝓter quã etiaz noluit xp̃s angelos mitt̃e ad ꝓuertẽdũ mũdũ sz apl'os homes mortales. Prima dignitatis. qz ꝑ ℔ apl'i ꝓcellũt angelos q licz angelus sit z dicaꝫ dei sũ/mi nũcius qõ est sibi valde honorabile. sicut esse legatũ pape vl' ambasitorẽ regis maximi. tñ an/gelus nõ dicit testis dñi. s. ꝑ martyriũ. apl'i autẽ vtrũq̄z habuerũt honorẽ. s. esse nunciũ z testẽ do/mini ꝑ martyriũ z sanguinẽ. Hoc fuit ꝓfigura/tũ Josue. iiij. qñ dixit dñs ad Josue. Elige. xij. vi/ros singulos de singulis tribub⁹ z precipe eis vt tollãt de medio iordanis alueo vbi steterunt pe/des sacerdotũ. xij. lapides durissimos q̄s ponetꝫ in loco castroz i signũ ꝑ testimonio q defecerũt aque iordanis añ arcã dñi cũ trãsiret eũ. Isti la/pides scz. xij. figurarũt duodecim apl'os qui fu/erunt duri et fortes per martyriũ in testimoniuz

De diuisione apostolorum

dñi q̄ arce dei.i.deo incarnato obediūt ad nutū
oēs creature. ¶ Scō hec dignitas i apl'is
fuit p̄cellentioꝛ rōne p̄rāt̄. qz ip̄i xp̄m deū attesta
ti sunt p̄rāte miraculoꝝ sup̄ oēm creaturaz. Un̄
Aug⁹. in ser. de apl'is dicit q̄ xp̄s dedit apl'is po
testatē sup̄ demones vt vincerent: sup̄ lāguidos
vt illos curarēt: sup̄ mortē vt eā cōtemnerēt: sup̄
aias vt a p̄cis soluerēt: sup̄ angelos in ꝯ vt coꝛ
pus xp̄i ꝓsecrarēt. et sup̄ oēm naturā clemētioꝛuz
vt mutare possent. Nec ille. Sed q̄re ḡ apl'i nō
legunt mōtes trāstulisse. Rñdet p̄m Lyrā sup̄. i
Coꝛ. xiij. Prio qz cū ꝯ possent facere etiā demo
nes si p̄mitterent nō ꝓbasset diuitatē xp̄i suffici
ent. Scō qz maioza faciēdo q̄ solus de⁹ potu
it. s. mortuos suscitare p̄ hmōi parebat posse z il
la minoza si cōpeteret. Tercio ḡ nō fecerūt qz nō
cōpetebat vtilitati eccl'ie. Sed postea qñ fuit cō
petēs bñ legunt i bistoꝛijs alij scti mōtes trāstu
lisse. p̄sertim patet de sctā Lunegunde filia regis
Hūgarie q̄ mōtes sal' z fodine plūbi ex būgaria
trāstulit in poloniā. vt ꝛz i el⁹ legēda. Tercio p̄
cellit rōne fructuositatis. qz vt Bern̄. in ep'la ad
fratres ō mōte dicit. Licet mag̃ miracl'a dñs in
terr̄ gessit. hoc tñ maximū sup̄ oīa enituit et cete
ra illustrauit q̄ in pauc̄ simplicib⁹ totū mōm z
oēm sapie el⁹ altitudinē sibi subiugauit. Un̄ si q̄
raꝛ q̄re xp̄s dñs voluit in apl'os eligere z p mū
dū mittere ignobiles illitteratos z paupes. Re
spōdet Amb. sup̄ Lu. di. Nō misit sapientes nobi
les z diuites sed piscatoꝛes: vt ꝓuersio ad fidē so
li diuine v̄tuti asscriberet: nō potentie hūane z di
uitijs vl' sapie. Deniq⁹ ꝓpter eā nō misit ange
los: ne v̄tuti angelice attribuaꝛ. ¶ Scō
misit xp̄s apl'os ad baptisandū anias a p̄cis z
sctificādū. Matb. vl. Euntes docete oēs gē. bap.
eos in noīe patr̄ z fi. z spi. Et ꝓpē ꝯ figurati sunt
per. xij. filios Jacob p̄triarchas. Quia sicut ab il
lis sunt geniti oēs filij isr'l: sic ab apl'is sūt spūa
liter p̄ sacramēta regenerati oēs xp̄iani. Ps̄. Pro
p̄rijs tuis. s. o eccl'ia nati sunt tibi filij. i. p p̄triar
chis eoꝝ filij apl'i ꝓstituti p̄ncipes sup̄ oēm t̄rā.
Hinc etiā figurati sūt p duodecim boues sustē
tātes mare eneū in tēplo Salomonis. i. p̄dican
tes doctrinā sacꝛoꝝ in q̄b⁹ lauanꝛ anie fideliū. z
ipsi imolati sunt martyrio p hac p̄dicatiōe. ideo
p boues significanꝛ ¶ Tercio misit ad cibāduz
aias boim tanq̄ pastoꝛes pascēdū pp'lum v̄bo
vite z doctrine. Un̄ Hiere. iij. Mittā vob pasto
res q̄ pascēt vos scia z doctrina. Et iō Job. vl. di
xit xp̄s petro. Pasce oues meas. Hinc figuranꝛ
p. xij. p̄fectos et oī gēte isr'l q̄s salomō elegit vt ci
baria domui sue p̄uiderent. iij. Reg. x. Jtē p. xij.
panes sup̄ mēsaz ꝓpositioīs p singl'a sabbata in
oblatiōez Leuit. xxiiij. ¶ Quarto ad dirigēduz i
celestē patriā z docēdū et introitū. vñ ipsi dicunt
doctoꝛes regni ōi z lumia mōi. Matb. v. Uos
est̄ lux mūdi. Et vl. Euntes docete oēs gētes. Sua
re oīa q̄cūq⁹ māda. vob. Et ideo figuranꝛ p. xij.
exploratoꝛes q̄s misit Moyses ad cōsiderandū
terrā p̄missioīs vt ad eā oēm ceterū pp'lm ania
rent Nūeri. xiij. Jtē p. xij. stellas illustrātes spon
sam. i. eccl'iaz Xpō. xij. Jtē p. xij. portas ciuitat̄
supne vt s̄ patuit. qz p ipsos habem⁹ introitum
¶ Quinto ad eligēdū electos dei ad salutē z ꝓfi
gnandū. s. p fidei signū Mar. vl. Euntes p̄dicate
euāgeliū oi creat̄e. Et sequit Qui crediderit z ba
ptisat⁹ fue. sal. erit. q̄ vo ñ crediderit ꝯdēnabitur
Un̄ ipsi figuranꝛ p. xij. fontes in helim et q̄b⁹ bi
berūt filij isr'l liberati a pharaone post transituz
mar̄ Exo. xv. Sic oīb⁹ fidelib⁹ saluādis mana
uit aq̄ sapie fidei ab apl'is. xij. cāp̄ fontib⁹. vt cla
ret ex simbolo apl'oꝝ. ¶ Sexto misit ad fructifi
candū vt eoꝝ fructū ipleat celuz. Job. xv. Elegi
vos vt eat̄ et fructū afferat̄ z fruct⁹ v̄r maneat
scz i ꝑpetuū in angelicis choꝛis replēdis. Ebꝛ. i.
O btōs piscatoꝛes istos q̄ totū mūdū ad britu
dinis fructū eternū p̄rēdiderūt. O vtinā moder
ni p̄dicatoꝛes possent saltē alīq̄s capere p multos
clamoꝛes q̄s faciūt p̄dicando. Nā sic venatoꝛes
clamāt z tñ paucos capiūt. ¶ Querit b
q̄liter teneanꝛ z q̄les xp̄iani i fructu aiaꝝ apl'os
imitari. Ad q̄d breuit̄ rñdet q̄ p̄mo sūme tenen
tur ep̄i z eccl'ie p̄lati. qz ipsi loco apl'oꝝ succesſe
rūt in eccl'ia. dist. xxj. in nouo. Scō tenent p̄sbi
teri z pastoꝛes curā aiaꝝ habēres. qz vt dicto c.
In nouo. habet: ab apl'is electi sunt septuagin̄a
duo discipuli: in q̄ꝝ vices p̄sbiteri sūt ꝓstituti in
eccl'ia scz p sacramētoꝝ dispēsatiōe z p̄dicatiōis
doctrina ad salutē aiaꝝ. Un̄ de p̄dict̄ oīb⁹ Gre
go. vt hr̄ dist. xlij. Sit rector. dicit. q̄ p̄conis offi
ciū suscipit q̄s̄q̄s ad sacerdotiū accedit. irā ḡ̄ se
occulti iudicis erigit si sine p̄dicatōis sonitu ice
dit. Jtē idē Greg. i Omel. ōt. Ecce mūdus sacer
dotib⁹ plen⁹ est. sed in messe dei rar⁹ inuenit̄ ope
tor bon⁹. Quid dicturi sum⁹ cū ad dñm in iudi
cio vacui veniem⁹. hic pastoꝛes vocati sum⁹: ibi
gregē nō adducim⁹. q. d. Utiq⁹ ꝓfūdemur cū vi
debim⁹ petrū cū anthiochia et roma. paulū cuz
grecia z gētilib⁹. thomā cum indis. andreā cum
achaia. z oēs ac singl'os apl'os cū multo fructu
in iudicio appere. Tercio regulares debent imi
tari apl'os z tenenꝛ q̄ztū ad ꝓprietat̄ abdicatio
nē. nec debēt dicere meū vel tuū. xij. q. j. dilectissi
mis. Et licet eisdē p̄dicare: pctā in pnia soluere: z
p pctōrib⁹ orare vt dicit Greg. xvj. q. j. ex autori
tate. Nā figurā gerunt apl'oꝝ vt ibidē dicit. deni
q⁹ Quarto oīes etiā cōmunes christicole q̄ ad
fructū fidei z charitatis vt ꝓpriā saltē animā lu
crifaciāt tenenꝛ apl'os imitari vsq⁹ ad mortem.
Aug⁹. Nimis dolendū est q̄ apl'i nec minis nec
tormēt̄ potuerūt a charitate dei separi. nos vo
interdū ociosa fabula z vilia opera separant.
¶ Circa tercīū p̄ncipale de honoze apl'is et
hibendo sit p documēto cōclusionali q̄ Celesti
nus in sermone dicit. Unusq̄sq⁹ fideliū aliquez
apostoloꝝ sozte eligat cui⁹ bonoꝛi z laudib⁹ iu

giter seruiat z intẽdat. Nec ille. Uñ hic orik q̃stio vrẽ bñ apl̃i debeãt p̃ ceteris sctis z p̃ angel' bonorari. Ad q̃ rñdeñ q̃ sic. z hoc rõne triplici. Prio sublimitatis. qz dñs p̃ ceteris post mẽz bonorauit eos z p̃bonorabiles fecit cũ ad supmũ g̃duz vel statũ eos ex toto mũdo elegit z exaltauit. Ut em̃ dic̃ Dionys. Apl'ic⁹ ordo i eccl'ia militãte ẽ sũmus. Sic z i celo est ordo seraphic⁹ tãq̃z xp̃o vicinior. Jo p̃s. de ip̃is vt canit eccl'ia. Nimis honorati sũt amici tui de⁹. Scõo rõe ptãtis. q̃ cuz sint maioris meriti z ptãtis p̃ ceteris p̃nt nos p tegere z iuuare. Et qz sũt charitate seraphica pleni: tõ magis volũt nos iuuare. Nã si querak i quo ordie sunt apl'i inf angelos. Rñdet Hrãcis. maro. q̃ i seraphico: Tũ qz ardẽtes erãt p̃ alijs sanctis i charitate. Tũ qz sũmo ordini i eccl'ia debeñ sũm⁹ ordo i celo: vt patuit ex Dionysiũ. Et idcirco ex charitate magis merenk z p̃nt nos iuuare. Uñ Berñ. i ser. ỗ vigilia Pẽthe. dic̃. Si potẽtes fuerũt i terris z ozauerũt p̃ pctõribꝫ nũc ampli⁹ i celis. qz illa patria charitatẽ nõ minuit sz auget.

Tercio rõe iudiciarie dignitatis in q̃ p̃cellunt apl'i alios. sm Alex. em̃ de ales autoritatiue iudicabit xp̃s de⁹. Assessorie autẽ apl'i. iuxta illud Matb. xix. Sup sedes duodecim iudicãtes zc. Appropatiue añ oẽs scti z oẽs angeli. Uñ apl'i erũt p̃ ceteris nr̃i iudices z ideo p̃ ceteris debem⁹ eos bonorare. Hinc canit eccl'ia etrozãdo apl'os Vos secli iusti iudices z vera mũdi lumia vos p̃camur cordiũ audire p̃ces sup. zc. Ut cũ iuder aduenerit xp̃s in fine secli nos sempit'. gau. faciat esse ꝓpotes. O g̃ charissimi ip̃os honorezemus vt p eoꝝ merita gl'iam ꝓsequamur Amen.

De sancta Maria magdalena Sermo primus cũ legenda

Dixit iesus ad illa. Remittũt tibi pctã tua. Lu. vij. z in euãgelio hui⁹ festiuitatis. Hctã mr̃ eccl'ia salutẽ filioꝝ ꝓsideras tã vbis q̃z facti xp̃i iesu oñdit q̃z gta sit z dilecta deo: angelisq̃z gaudiosa ip̃a sctã pnia z pctoribꝫ vtil' ac necessaria: Idcirco hodie celebrit' ꝓponit exẽplum peccatricis magdalene. In cui⁹ pnia claruit diuina clemẽtia cũ remisit ei oia pctã vt z nos nõ diffidam⁹ de dei miscõia z venia obtinẽda p penitẽtiã. Uñ Hze. Intueor magdalenã peccatricẽ itueor latronẽ sero penitentẽ z nil i eis iuenio nisi ꝓposita nob spei z salutis exẽpla si eos seqmur i pnie forma. Nec ẽnẽpe magdalena q̃ pctis plẽa habẽs septez demonia. i. vniuersa vicia ad rp̃m ꝓuersa fudit amarissimas lachrymas q̃bꝫ Jesu pedes abluit. capillis tersit. vnguẽto vnxit z oscula fixit. Et ideo a xp̃o veniã oim pctoꝝ pmeruit Dixit g̃ad illã iesus. Remittũt tibi pctã. O g̃ charissimi vtinã z nos vt ad rp̃m ꝓuerteremur: et pctã deplorauremus: q̃ren⁹ xp̃m dicẽtẽ i corde audirem⁹. Remittũt tibi o xp̃iãe pctã zc. Itaq̃z ad honorẽ sctẽ magdalene tria mysteria iuxta predicta ẽba notabim⁹. p bñ fmone ad edificatõem

Primũ ỗz ꝓuersiõis. ibi. Dixit ad illã. i. magdalenã peccatricẽ

Scõm ỗz remissiõis. ibi Remittunt inquit peccata

Terciũ ỗz pfectiõis. i. q̃ secuta ẽ ad hec p̃dicta.

Circa primũ ỗ ꝓuersiõe magdalene inqrẽdũ ẽ q̃lit' btã magdalene exẽplo ꝓuerti debeam⁹ ve a pctõ. Ad q̃ rñdeñ p ꝓclusionẽ fm Hracium ỗ pe. di. j. Cõuertimi dicẽtẽ sic. Cõuersio dicit q̃si cordis vndiq̃z ẽsio. Si g̃ cor nostꝝ vndiq̃z a malo ꝓuertit ad deũ mox sue ꝓuersiõis fructuz mereb: vt de⁹ ab ira ad miscõiam ꝓuersus peccati p̃stet indulgẽtiã cui⁹ p̃mo p̃pabat vindictã. Nec ille. Et q̃b patz. q̃cuq̃z vult ve ꝓuerti z misericordiã dei inuẽire exẽplo magdalene ỗz tria p̃cipua correquisita facere

Prio oia pctã sua z eoꝝ mala recognoscere.

Scõo toto corde detestari pctã oia z ab eis

Tercio totũ desideriũ z amore cessare rem in deum cõuertere.

Prio inq̃z debz hõ recog̃scere pctã triplicit'. scz q̃z sint magna z q̃z sint mlta. ac q̃z nociua. Hinc p̃s. Amplius laua me ab iniq̃tate mea z a pctõ meo mũda me. Quã iniq̃tatẽ meã ego cognosco z pctm̃ meũ ỹ me est sp. Tibi soli peccaui zc. Tu gust. Si hõ cognoscit de⁹ ignoscit. Bed. Initiuz oĩs salutis est recognitio suỹpi⁹. Sic fecisse magdalenã ex bñ ꝓbat q̃ scꝑtura euãgelica denotat i ea fuisse Prio pctoꝝ magnitudinẽ. Scõo pctorũ multitudinẽ. Tercio fame nigredinem. Que magdalẽa cog̃scens ad fontẽ miscõie lauãda cucurrit: vt dic̃ Grego. in ome. Prio q̃dẽ pctoꝝ ei⁹ magnitudo designat cũ ỗz in euãgelio. Ecce mulier q̃ erat i ciuitate peccatrix vt cog̃uit zc. Lyra. Ecce in scꝑtura p signo admiratõis z rare nouitatis poni solet. q̃si p bñ insinuet q̃ mirabile fuit z raꝝ q̃ tã magna peccatrix ad pniaz sit ꝓuersa. qz vt Gre. dic̃. Difficile z raro surgit quẽ magna moles pctoꝝ z ꝓsuetudis p̃mit. Jrẽ Amb. de pe. di. iij. repiunk dic̃. Ego facil⁹ inueni q̃ recte fuauerit innocentiã q̃z q̃ ꝓgrue egerit penitẽtiã. Nec ille. O de⁹ q̃d tũc nos pctores pctõ pleni facim⁹ si tã rara est vera pnia nr̃a sine q̃ saluari nõ possum⁹.

Querit hic q̃re euãgelista nõ dic̃ expresse q̃lia fuerũt pctã magdalene sz tm̃modo dic̃ eã in generali peccatricẽ. Rñdeñ fm doc. q̃ exq̃ illa eius pctã fuerũt carnalia: ideo nõ exp̃mũtur. ad innuẽdũ q̃ talia pctã nõ solũ nõ sunt faciẽda sed nec etiã sũt nominãda apud fideles. Eph. v. Fornicatio autẽ z oĩs immũdicia nec nominet i vobis sicut decet sctos.

Secũdo scriptura sacra notat in Magdalena pctoꝝ multitudinez: cũ dicit eã peccatricẽ. Et clari⁹ bñ ostendit Mar. vlti. vbi dicit q̃ xp̃s de ea eiecit septem demonia. Grego. Magdalena septẽ demonia habuit qz vniuersis vicijs plena fuit vicz superbia: auaricia

gula ꝛc. Tercio notat scꝑtura eius fame nigredinē cum tacito ꝓprio noīe eam in ciuitate q̄si famosam peccatricē noīat: qm̄ p totā ciuitatē deni grate fame erat. ¶ Querit hic Cur in b̄ passu euāgelico ꝓpriū nomē magdalene nō exꝑmit qō tm̄ deberet p ꝙrsiōis z pnie exēplo. Ad qō respondet ꝑm doc. q. p triplicis significatiōis mysterio. Primo q̄dem vt significet q de⁹ detestat pctōres adeo q nec vult eos apō se noīari. iuxta illō ꝑs. Nec memor ero noīm eoꝝ p labia mea Ideo b̄ spūssctūs noluit eā noīari. sed postq̄z fuerat ꝙrsa ad xp̄m pluries noīat in euāgelio. qz penitētes de⁹ diligit. Scdo vt significet q pctōr p pctm̄ pdit z nomē z oē bonū z esse. Nā pdit esse nature. qz i naturalib⁹ vulnerat. z perdit oē bonū. s. gr̄e z gl̄ie. qz gratuit⁹ spoliat. vt hec testatur Beda sup illō Lu. x. de eo q̄ incidit i latrones. i. demones q̄ dispoliauerūt eū plag⁹ iposit⁹ semiuiuo relicto. qm̄ pctōr nō viuit ꝑm ptē nobiliorē scz in ania sed tm̄ corpalit. Perdit ḡ pctōr z nomē vt pot⁹ diabolus noīet. sic z de iuda legitur Job. vj. Un⁹ ex vob diabolus ē. Aug⁹. Nūanuz est peccare sed diabolicū est in pctō perseuerare. Tercio ad significādū q̄ sicut dic de⁹ Exo. xxxij. Qui peccauerit delebo eū de li. vi. Itē ꝑs. Deleant de libro vi. z cū iust⁹ ñ scribant. Idcirco tria p̄cipua. s. genera boīm legunt in euāgelio sacro sine noīb⁹ ꝓprijs: nisi ꝓt certitudinē bistorie qñ qz noīent. Primū gen⁹ auaroꝝ vt patz de diuite epulone Lu. xvj. et ꝺ diuite volēte ampliare borrea. xij. ca. Secūdū gen⁹ superboꝝ. vt patz de pharisco ascēdēte i tēplū ad orādū Lu. xviij. Tercio luxuriosoꝝ. vt patet ꝺ de magdalena. qm̄ p hec tria pctā scz superbiā auariciā z luxuriā solet penetrⁿ mūdus corrūpi. z multi de libro vite deleri ac ad infernale supplicīū ꝙscribi. O ḡ pctōr caue tibi. ¶ Scdo ad ꝙrsionē verā req̄rit oīm pctōꝝ detestatio z cessatio. Eccī. xxj. Fili si peccasti nō adijcias iteꝝ: sed de p̄stinis dep̄care vt tibi dimittant. q̄si a facie colubri fuge peccatū. Unde Sco. sup. iij. dis. xiij. dicit q̄ de cōmuni lege hec est vna regula dērmiata a diuina sapia q̄ pctm̄ nō dimittat sine displicētia ve cōtritiōis. Ideo z Hugo de san. vic. dicit. q̄ de⁹ boiem absoluens ligat eū vinculo ꝑpetue detestationis pcti. Et de pe. di. iij. circa p̄ncipiū Aug⁹. Pctōr inq̄t sp dole at z de dolore gaudeat. q̄a vbi finit pnia nil remanet de venia. Dec ille. O ḡ pctōr aduerte hec et cessa a pctō vt habeas vitam eternā. Alioq̄n vt Greg. ait ad magnā iusticiā iudic⁹ ptinet vt nunq̄z careāt supplicio q̄ noluerūt carere pctō. ¶ Tercio ad cōfessionē req̄rit diuina dilectio q̄ vult bō facere oia q̄ debet. s. cōfessionez et satisfactionē. et seruare dei oia p̄cepta. Un Aug⁹. de vera et falsa pnia dicit. Penitēs non solū ꝙsiderare debet q̄d peccauit: sed etiā quē offenderit. qz mortalit⁹ peccare est deū offendere z deo inimicū esse. Idē Nō solū oportet deū timere vt iudicez sed etiā vt iustū diligere. Un ꝑm Scotū z Tho. cōcor. i. iij⁹ pte. q. lxxxvj. bō debet dolere de pctis et confiteri ac satisfacere p eo q̄ sunt ꝯ deū. et sic p̄ncipalius ex amicicia dei. Ad ꝓpositū. Beata magdalena hec oia obseruauit z p tali vera ꝙuersione audire meruit xp̄m dicentē. Remittunt ei pcta multa qm̄ dilexit multū. qz vt scribit. j. Pe. iij⁹. Charitas est q̄ opit mlt̄itudinē pctōꝝ. Greg. i omel. Quid fratres quid credimus dilectionē dei nisi ignē: q̄d culpā nisi rubiginē. cāto pl⁹ rubigo peri cōsumit: q̄nto plus bō charitate accēdit. Dec ille. Hec sufficiant. F

¶ Circa secundū de remissiōe pctōꝝ sit p cōclusiōe vbū Ysido. dicēt⁹: Penitēt⁹ lachrime apud deum reputant⁹ p baptismate. hoc est: pctōꝝ ablutione vel remissiōe. Ratio patet. q̄a vt ait ps̄. Cor cōritū z būiliatū deus nō despicit. Aug⁹. Qui se lachrymis misex fatet: illi de⁹ miseret. et hoc claruit in magdalena. ¶ Querit ḡ vr̄z q̄libet illachrymatio scz p pctis sit sufficiens testimonium p sig̃ remissionis. Et videt q̄ sic. quia scribitur Ezech. xviij. Quacunq̄z hora ingemuerit bō amplius nō remiscor oīm iniq̄tatū ei⁹ que fecit Sed in ꝙrariū est illud Joel. ij. Quis scit si conuertat⁹ z ignoscat de⁹ z relinq̄t post se bñdictiōez Ad hec respondeo ꝑm doc. p̄cipue Bonauē. sup j. dist. xvij. ar. q. certitudine scie q̄uis ñ possit bō scire se esse in charitate et gr̄a dei nisi deus reuelauerit. z qm̄ pctm̄ per dei gr̄am remitti habet: ideo certitudinē scientie nō potest bō scire si peccata sunt sibi oīno remissa. Et sic pōt intelligi illud Joelis. ij. Quis scit si cōuertat et ig. de⁹. m̄ p signa potest bō habere certitudinē spei de dimissione pctōꝝ cōmissoꝝ. Si ḡ illachrymatio ꝓ peccat⁹ fiat vt debet ex vero corde z vera penitentia: sufficiēs signū est remissiōis pctōꝝ al's non. vt patet p doctores p̄cipue Bonauē. in. iij. dist. xvj. qz sine ꝙritōe vera nō remittit pctm̄. Ad id ergo ponunt plura signa q̄ debēt ꝙcurrere in vera pnia. ¶ Primū est vera pcti displicētia z detestatio vt supra de boc patuit. Et ista displicentia sufficit ad pcti remissionē etiā si nō possit bō flere vl' sensualiter dolere de pctis. Quanto aūt magis bomo dolet et deflet sensualit⁹ tanto magis delet reatū pene p pctis debite. Et ideo Isaac abbas i colla. pa. dicit. Cū ad regionē lachrymarū ꝙuener⁹ scito te exauditū p tuoꝝ remissiōe pctōꝝ. Secūdū signum ꝓpositi firmatio q̄ scz caueat pctā de ceto. Un Smaragdus de pe. di. iij⁹. Ille pniam digne. dicit. Qui plangit et iteruz admittit pctm̄ quasi q̄s lauet lateꝛē crudū: quē quāto magis abluit: tanto magis lutum facit. ¶ Tercīū signum vera confessio. ps̄. Dixi confitebor aduersum me iniusticiā meā dño z tu remisisti. ꝛc. ¶ Quartū debita satisfactio. Aug⁹. xiij. q. vj. Si res. Peccatū nō dimittit⁹ nisi restituat ablatum. Sine istis omnib⁹ simul ꝙcurrentib⁹ non valet fletus exterior ad remissionē peccati.

Ūñ Jobes os aurei ō pe. dist. xiij. pfecta. dicit. q̄ hec est fructifera pnīa vl' lachrym̄a: si in corde sit cōtritio: in ore cōfessio: in ope tota hūilitas. s. satisfactiōis. ¶ Ad ꝓpositū. Btā magdalena ostendit se hec habuisse. s. pctī dolorē i fletu. Aug⁹. Lachrym̄e sūt testes doloris. Jtez firmū ꝓpositū in sui z mūdi ꝑceptu. Jtē cōfessionē in accessu veredūdo. qz stetit nō a facie sed retro pcūbēs ad pedes iesu corā cōuiuātibꝫ. Jtē satisfactionē ostendit. qz vt dicit Greg. Couertit ad vtutes nūeruz criminū vt totū seruiret deo in pnīa q̄cq̄ deū offenderat in culpa. Nimiz offenderat in capillis vane ornādo. satisfecit ex eis tergēdo pedes iesu. Jtē offēderat in oculꝫ et satisfecit lachrymādo. in facie offenderat fucādo ac se vestitu cōponēdo et delicijs. satisfecit totaliē in puluere pcidēdo subscāno ad pedes xp̄i. Jtē in ore osculādo et vnguētis odoriferꝫ corp⁹ suū vngēdo offenderat. ḡ satisfecit pedes dñi osculādo z vngēdo. O ḡ pctōr ac tipe ab ea exēplū pnīe z satisfactionis.

¶ Circa tertiū de pfectiōe sctitatꝫ magdalene sit ꝑclusiōe q̄ marie sctitatꝫ pfectio claruit in magdalena in xp̄i iesu seq̄la et pseuerātia. et ꝫ patet manifeste ex ip̄i⁹ legēda. ¶ Nā legit q̄ magdalena a magdalo castro cognoiata clarissimis est orta natalibꝫ. cui⁹ p̄ Syrus: mat̄ Eucaria: frater Lazar⁹: soror Martha: possidebātqz bethaniā z magnā ptē hierosolimoz. q̄ oia post ascēsionē dñi vēdeñ: ad pedes ap'oz p̄cium posuerūt. Et anno tādē. xliij. a passiōe cū discipl'is diuersas ptes mūdi adiuissent cā predicatōis: erat tūc inter discipulos sctūs Marimin⁹ vn⁹ ex septuaginta duob⁹ cui a bt̄ō Petro magdalena fuerat cōmēdata. In hac disp̄siōe bti: marin⁹: magdalena: lazarus: z martha ac ei⁹ pedisseq̄ marcilla necnō cedoni⁹ q̄ cec⁹ nat⁹ fuerat a xp̄o illūinat⁹: alij q̄z xp̄iani plures nauī ipositi ab infidelibꝫ et pelago sine gubnatoze exposit̄i vt submergerent̄ Diuino tādē nutu marsiliā deuenerūt: vbi cum nullus illos hospitio recepisset in porticu phanī gēt̄ illi⁹ morabant̄. vbi populos confluētes ad idola cepit Magdalena disserta ligua ab idolis reuocare: christūq̄z p̄dicare tā elegant̄ vt oēs mirarent̄ de ei⁹ specie: facūdia: et eloq̄ntie illius dulcoze. Nec mix cū eius labia pedibꝫ xp̄i oscula fixerāt: et iō vbi xp̄i odorē spirabāt. ¶ Post hec ꝓnceps puincie illi⁹ cuz vroze aduenit vt idolis imolaret ꝑ prole bñda. Cui magdalena xp̄m p̄dicās sacrificia dissuasit. Post dies aliquot illi matrone dormienti in visu apparuit di. Quare cū tot diuitijs abundatꝫ sctōs dei fame z frigore mori ꝑmittis: scitote irā dei oip̄otētꝫ incurrere. Cūq̄z illa viro suo indicare timuisset: apparuit magdalena eidē sēdo. z tandem tercio apparuit igneo vultu ac si tota domus arderet vtriqz eorum sez cōminādo nisi q̄totius sanctis ꝓuideret. Quapropter ne incurrerēt irā dei quē magdalena p̄dicabat: illos hospitio receperūt z necessaria eis mistrauerūt. ¶ Tandē q̄dam die p̄dicāti magdalene ꝓnceps cū sua ꝓiuge dixit. Ecce dicꝫ tuis obtēpare parati sum⁹ si a deo tuo nob filiū impetrabis. qđ magdalena ꝑmittēs orauit: et matrona illa cōcepit. Et ꝫ facto idē ꝓnceps ꝓsilio magdalene ꝑficisci voluit ad beatū petrū ap'm q̄tin⁹ ꝑ plura visa miracula in fide xp̄i solidarēt. Cui vroz grauida oī instantia z cum lachrymis petijt obuoluta illi⁹ pedibꝫ ac obtinuit vt cuz marito ꝑficisceret. Magdalena ḡ eoz hūerꝫ signū crucꝫ iposuit ne diabolus nocere eis posset. Et nauē ascēdētes: ecce die altero tēpestate orta maxima illa matrona grauida cepit dolore part⁹ irruēte vrgeri adeo q̄ filiū ꝑtu ries expirauit. Nat⁹ igit̄ puulus palpitans vagit⁹ dabat. Vir itaqz ille pegrin⁹ tum ꝑ mortua vroze. tuz ꝑ puero nato māmas matrꝫ appetēte lamētabat̄ di. Heu heu me miserū: filiū hīe desideraui z matrē cū filio ꝓdidi. Paute vo acclamabāt di. Proijciat̄ in mare ꝫ cadauer anteq̄z insim̄l' peam⁹. Quid plura. Magnis ille ꝑcibꝫ ac mūere vix obtinuit vt ad collē q̄ndā qui videbat̄ applicarent. ibiqz duri sati antro repto mortuā vrozē posuit. z puerū māmis ei⁹ appositū i pectore illius collocauit clamideqz obtexit. z lachrymādo eiulans dicebat. O magdalena ecce mihi filiū a deo tuo ip̄etrasti. z cū nō sit q̄ enutriat mortua ei⁹ mr̄e: ne nati filij mortē aspiciā: tibi et deo tuo z matrē z filiū sīc z oia mea cōmendo et sic plen⁹ amaritudine nauē intrauit. Cūqz venisset romā ad Petrū oia hec illi ꝑ ordinē enarrauit. Cui petr⁹ cōsolādo ait. Potēs est dñs cui vult dona dare z data auferre z ablata restituere ac merozē tuū in gaudiū cōmutare: bene venisti z vtili ꝓsilio credidisti. ¶ Tādē petr⁹ ip̄m hierosolimā duxit et oia loca i qbꝫ xp̄s miracl'a fecit ac passus est z ascēdit in celuz: ei ostēdit atqz in fide diligenter istruxit. Biennio aūt iā elapso repatriare curās nauē ascēdit. z cū deo disponēte iurta collē p̄dictū pueniss̄et p̄ce ac p̄cio nautas ad applicādū iduxit. Puerulus aūt ille miculose ꝓseruat⁹ freq̄nt̄ ad lit⁹ marꝫ ꝓcedens more puerili cuz lapillis z glareis ludere solit⁹ erat. Cū itaqz bō ille vidisset admirañ puez ibi ludē tē exilijt de scapha. quē puerul⁹ vt isolitū videns expauit z ad solita matrꝫ vbera recurrēs sub clamide latitare voluit. tūc pegrin⁹ p̄ gaudio infusus lachrymis z puerū pulcerrimū i vlnas accipiēs z osculās: ait. O brā Maria magda. scio q̄ tu puez biēnio pauisti i hac rupe. o si z matrem ei⁹ mihi redderes q̄z felicē me putarē. Ad hec verba mlier q̄si ō somno euigilās surrexit di. O magdalena q̄z magni es meriti que mihi i oibꝫ succurristi. At ille p̄ gaudio exclamauit d. Uiuis ne vroz mea dilecta. Et illa. Uiuo eād̄e. z nūc de pegrinatōe de q̄ z tu venisti venio. Nā sīc tu ambulasti cū brō petro ad oia loca mysterioz xp̄i. sic z ego cū magdalena comite vobiscū fui. z oia illa

De sancta Magdalena

loca cõspexi.z sic cepit oia explicare vt nec in pũcto duiaret. Tũc pegrinꝰ cũ gaudio recepta vxore z filio in nauim:ad portũ tandẽ marsilie applicuerũt.et btẽ Magdalene ac sctõ Maximino oia refereñ.sacrũ baptisma susceperũt z idoloꝝ tẽpla destrueñ.eccl'ias xpi ꝛstruxerũt. Et beato Lazaro in epm electo:venerũt tãdẽ ad ciuitatẽ aquensem.vbi xpiane fidei ppl'o aggregato btũs maximinꝰ i epm ordiatꝰ est. ¶ Jncẽa btã magdalena supne ꝛẽplationis auida berẽ petijt z in loco angelicꝭ manib⁹ ꝑparo p trigita annos incognita mãsit vbi nec aq̃ nec herba aut arbor fuit.qualibet aũt die in septẽ horis canonicꝭ ab angel'is leuabaꝫ in ethera.z angelicorũ agminũ cõcentꝰ gl'iosos corpalib⁹ auribꝫ audiebat.et tali suauitate celesti refecta alimẽto corpali nullatenꝰ indigebat. indeqꝫ ab eisdẽ angel'is ad ꝑriũ locũ reducebaꝫ. Quidã aũt sacerdos beremũ petẽs ad duodecim stadia eidẽ loco vicinaz cellã sibi locauit. Die igit̃ q̃daz dñs aperuit illiꝰ oculos vt.s. videret q̃lit̃ angeli ad p̃dictũ locuz descẽdebãt z magdalenã in ethera sublcuabant et reuocabãt. Vt ḡ de visiõe certificaret̃ accedere illuc tẽptauit. Tũqz ad vniꝰ iactũ lapidis appropinq̃ret adeo eiꝰ crura sunt resoluta q̃ ꝑiꝰ accedere neq̃q̃z valuit:q̃uis retro redire posset. Jntelligẽs vir dei celeste esse mysteriũ inuocato nomine saluatoris:exclamauit di. Adiuro te p dominũ iesum vt tu creatura q̃ in illa spelũca latitas mihi de te respõdeas vitatẽ.tũc magdalena dixit. Meministi ne ex euãgelio de peccatrice famosa maria q̃ pedes saluatoris lachrymis lauit. Tui sacerdos. Etiã. Et illa. Ego suz inq̃t q̃ bĩã p trigita annos icognita mãsi.et sic vidisti singulis diebꝫ septies p angelos eleuata celestibus dapibꝫ refecta vixi. Et qm̃ a dño mihi reuelatũ est q̃ migratura sim a sec'o ꝑrio die resurrectionis dñice. Vade ḡ nũcia hec brõ maximino epo vt tũc tpe q̃ ad matutinũ surgere ꝛsueuit oratoriũ ingrediaꝫ z me illic p angelorꝫ misteriũ inuenier cõsistentẽ. Sacerdos aũt vocez eiꝰ audiebat q̃si vocẽ angeli.et cõcit̃ btm̃ Maximinũ adũt z hec oia enarrauit. sctũs aũt maximinꝰ repletus gaudio gr̃as egit xpo. Et ecce die p̃fata ingressus oratoriũ vidit magdalenã stantẽ in medio angelorꝫ eleuatã a ra spacio duorꝫ cubitorꝫ z orãtes cuius facies mira luce radiabat ex ꝑtinuo ꝛsortio angelorꝫ. Cõuocato igit̃ clero z sacerdote p̃dicto:corpꝰ christi magdalena cũ m'rta lachrymarũ inundatiõe suscepit.et sic sctissima eiꝰ aia migrauit ad dñm.tãto aũt odore corpꝰ relictũ fragrauit vt p septẽ dies ab ingredientib⁹ oratoriũ sentiret̃ q̃si paradisus:cuiꝰ sctissimuz corpꝰ diuersis cõditũ aromatib⁹ sctũs maximinꝰ honorifice sepeliuit. O ḡ gl'iosissima femia magdalena vere tibi dulcissimꝰ iesus maximã p̃stitit gr̃am z gloriam q̃ non solũ pcorꝫ indulsit veniaz sed insup effecit sctitate z gloria felicissimã. O xpi btissima discipula te dep̃camur p xpi iesu amore pro nobis pcoribꝫ deũ exora q̃tinus saluari possimꝰ p tua merita Amen.

¶ De sctã Magdalena Sermo.ij. videlicet de ipsius ad xpm Jesum amorosa attractione.

Jn charitate per

petua dilexi te:ideo attraxi te miserãs tui. Hiere.xxxj. ¶ Hec vba dicit dñs deꝰ ad peccatẽ ppl'm.et p̃cipue poterat dicere dñs iesus ad Magdalenã. Quib⁹ oñdit misrabilis ipsiꝰ dei charitas z miscõia erga pcores q̃ redeũt ad pniaz.qz ab eterno p̃ordiauit illos saluari p pniaz ne peant p sua pcã. Vñ apl's Ro. viij. dic. Scimꝰ qm̃ diligẽtib⁹ deuz oia coopant in bonũ hijs q̃ fm ꝓpositũ (Lyra.i. p̃destinatõez) vocati sũt scti in p̃senti p gr̃am sanctificatẽ. Jtis em̃ z pcã in bonũ ꝓueniũt.qz fortiores z cautiores resurgũt.z etiã in gl'ia ad bonũ eoꝝ facit peccatoꝝ memoria:sic z cicatrices ad gl'iaz militis q̃ final'r i bello triũphauit. Vñ et subdit. Nã q̃s p̃sciuit.i. p̃cognuit:hos z p̃destinauit.q̃s aũt p̃destinauit hos z vocauit.s.ad fidẽ vl' pcoꝝ ꝛsuerũ onẽ.z q̃s vocauit hos z iustificauit p gr̃az. hos et magnificauit p gl'iam. Hec Lyra. Et hec oia xps dñs clare ostẽdit i magdalena quã ab eterno elegit vt esset oib⁹ pcoribꝫ pnie exẽpluz. Jdcirco dicit ei i psona oim penitẽtũ existẽti. Jn charitate ꝑpetua dilexi te.s. p̃destinãdo saluari p pniaz. ideo attraxi te:cõuertẽdo a pcis. miserãs tui: ex mea mera clemẽtia vel bonitate z ñ ex tuis meritis. Itaqz ex ist̃ vbis ad honorẽ btẽ magdalene tria mysteria accipiemus p b̃ sermone fm qõ debent cõmendari videl' in ipsis vbis thematis.

Primo de dei dilectiõe.ibi. Jn charitate p.di.te.

Secõo de xpi attractione.ibi. ideo attraxi te.

Tercio de exempli instructiõe.s. miseratiõis diuine.ideo dr.miserãs tui.

¶ Circa p̃mũ de dilectõe diuina ipiꝰ magdalene accipiam⁹ p documẽto ꝛclusionis et trimẽbris cõsideratiõis.vicz q̃ magdalena ꝑ⁹ xpm grauit̃ offẽdit.secõo ferueñt postea dilexit. tercio xps ipsaz penitentẽ amasse patenter oñdit. Primo inq̃z grauit̃ offendit.qõ sacz euãgeliũ oñdit di. q̃ erat ipsa mlier peccatrix i ciuitate. Luce.vij.z vij.dr q̃ eã xps curauerit a demoñjs septẽ. Jdẽ etiã dr Mar.vl.q̃ exponẽs Greg.i omel.dicit q̃ magdalena septez demonia habuit.qz vniuersꝰ vicijs plena fuit. Nã vniuersitas septenario nũero designaꝫ.qz septẽ diebꝫ oẽ xps ꝛpbẽdit. Nec ille. Et sic ptz eiꝰ guis offensio ꝛ xpm. ¶ Querit̃ h Vñ vl' quõ reputant̃ pcã magdalene fuisse gutissima:cũ ipa ñ legaꝫ tã enormia crimia cõmisisse:pterq̃z q̃ dr lasciua et superba fuisse. Nõ ei fuit idolatra aut icãtatrix nec piurãs nec homicidas aut sãguinez fuidẽs nec aliena rapiẽs. Dz nec creditꝫ fuisse publica meretrix: etiã si dicaꝫ q̃

carnali pctō peccauerit. Ad̄ sic pōt ꝓbari. quia Deut.xxiij.ꝑceptū fuit. Nō sit inqt meretrix de filiab ysrl'. ipa aūt fuit de tribu iuda z genere regio ꝟm hist̄orias. Si g̃ ipa fuisset publica meretrix seq̃t q̄ iudei i odiū xpi nō pepcissent sibi sicut nec xpo pepcerūt. sz legis pena. s. lapidatōe q̄ habet Deut.xxij. eā puniuissent. Mix g̃ vñ iudicāt ei⁹ pctā tā g̃uia vt etiā septē demōia habuisse dicāt. Ad hec rñdet q̄ magdalene pctā nō imerito iudicāt i sacra scptura grauia triplici rōe. Prio rōe pctī carnal' z ei⁹ fedatōis qō valde g̃ue pctm̃ merito reputat apō spūales. cū qz reddit hoiem brutalē. iuxta illō ps. Nolite fieri sic̄ equꝰ z mulꝰ q̄b nō ē intellect⁹. Lyra. i. nolite fieri sequētes appetitū ꝛcupiscētie vt bruta. cū qz vt ōt Ambr̄ys. super Mat. Castitas ē virt⁹ angelica ꝑ quā homines angelis assimilant. g̃ ꝑ xpm carnis pctm̃ ē turpissimū z fedissimū cū demōib⁹ cruciādū. Cū deniq; qz vicio carnis ē ꝓtagiosū oēs inficiēs. adeo q̄ sicut scribit di. l. qz scitas. dicēte Gregorio. Sine vicio carnis pauci inueniūt. Magdalena aūt z si publica meretrix nō fuerit vt ꝓbatū ē. tñ vt scptura dicit z cōis ecclia tenet fuit peccatrix publica. Sc̄do g̃ reputāt g̃uia rōe publice infamatōnis qz licz nō publica meretrix tñ publica peccatrix fuit. Nā publica meretrix ōr ꝟm Piero. xxxiij. dis. c. vidua. illa q̄ multoꝝ libidini patz. z h̄ negāt ō magdalena doctores. Sz publica peccatrix ōr q̄ aliq̄b vel alicui amasio familiar' ē z ꝓsentiēs nō curādo vt publice sciat vl' fameť. Ad h̄ mō ōr magdalena peccatrix ifamata. De h̄ cā breuitatis h̄ ꝓtrāseo. qz alio ꝟmōe speciali q̄stiōe. s. vtruz ipa fuerit carnaliť corrupta latꝰ agem⁹. Tercio rōe infectōis z piclitatōnis: qz suo vano ornatu mlt̄os ad ꝛcupiscētiā ꝓuocās g̃uissime offendit ificiēdo z pdēdo alias. sic̄ heu z moderne mlieres solēt facere ornādo se vt pulchriores appareāt z ꝛcupiscant ad libidinē. ¶ Tales mlieres q̄ppe grauissime peccāt multipl'r. Prio qz offendūt deū se ornādo z faciē fucādo ad lasciuiā. Nā Cypan⁹ li. de habitu ꝟginū dic̄ sic. Manꝰ deo i ferut mlieres q̄n q̄ deꝰ formauit reformare cōtendūt. deū videre nō potest q̄n oculi vel facies aut crines tibi nō sunt q̄s deꝰ fecit sz diabolꝰ infecit. hec ille. Sc̄do offendūt xpm dei filiū occidēdo alias q̄s ipe sua passiōe z morte redemit. Tercio offendūt bt̄am ꝟginē q̄ castitatē diligit. Quarto offendūt angelos q̄ nos custodire volūt ab oi ꝛcupiscētia z pctō. Quito offendūt seipsas occidēdo z pdēdo ꝓprias alias. Aug. Cōcupiscere z ꝛcupisci velle vtrūq; eque ē dānabile. Sexto offendūt ꝓxios ad ꝛcupiaz illiciēdo. Naz vt Gre. xj. q. iij. ꝓcipue. Tot mortib⁹ digni sunt q̄t pditōnis exēpla pbuerūt. Nō: qz q̄ occasionē dāni dat dānū dedisse videť. extra de iuriꝫ z dāno dato. Si culpa. Sz tales dant occasionē peiūdi alīs ꝑ ꝛcupiscētiā: ideo Mat. xviij. Ve illi ꝑ quē scādalū venit. Cū tales bñ assimilant serpēti q̄ ōr Ceraſtes. de q̄ Ysid. ethymol'. q̄ ceraſtes serpens habz cornua pulchra: corꝑ vo turpe. Volēs igitur auicl'as capere corpus abscōdit sub arena cornib⁹ extra ꝓminētib⁹. q̄b⁹ auicl'e insidēt q̄s capit z deuorat. Sic ml'ieres alias suo ornatu capiūt z pdūt in gehēnā. Istis modis multipl'r peccauerat magdalena se ornādo: g̃ g̃uissime offēdit. O g̃ vos pōpose ml'ieres agite pniam exēplo magdalene. ¶ Sc̄do postea magdalena feruenter xpm dilexit. qō claret ex pl'ib⁹ signis. Nā queri pōt. s. hic: q̄lib⁹ signis ꝓbabat q̄s xpm ieſū feruēti dilectōe diligere. Ad qō rñdet ꝟm Frā. mar. alios q̄z sil' recolligendo pl'a sig̃. Primū signū ab oi offensa dilecti xpi cauere. Jō xps dixit magd. Vade z amplꝰ noli peccare. qō ipa ꝟacit̄ implenit. Sc̄m signū a xpo separari nolle sz imitari ip sū in ꝟtute. sic̄ dicebat apl's Ro. viij. Quis nos separabit a charitate xpi ꝛc. Btā Magd. nō potuit separari a xpo ambulāte. seq̄bat eni eū i via z mīstrabat ei. Mar. xij. Nec ab ipa btā ꝟgine Maria xp̄z seq̃nte cuiꝰ socierari adheserat. Nec a xpo comedere. qz fecit xpo cenā pluries hospitando. Job. xij. Nec a xpo docēte: qz sedēs secꝰ pedes Jesu audiebat ꝟbū illiꝰ. Luc. x. Nec a xpo exīte in cruce z morīēte cui astitit ꝛc. Nec a xpi funere i sepulchro iacēte: qz emit aromata vt veniēs ungeret ieſū. Mar. xvj. Nec a gl'iose resurgēte. qz stabat ad monumētū fortis plorās z vidit xpm sibi apparētē. Job. xx. Nec a xpo binc i celū ascēdēte qz affuisse tūc credit cū discipul'. Terciū signuz feruēt⁹ dilectōis xpi ē toto corde ꝓpati i eiꝰ passione ac liq̄fieri ex amore. Hoc fuit i magdalena: qm̃ tota fuit tpe passiōis resoluta i lachrymas ꝑ ꝓpassiōe xpi vna cū mre xpi z sororib⁹. z tādez mortuo xpo recedere a sepulchro nō potat: nec a ploratu cessare. Un̄ Gre. i omel'. Pēsandū ē huius ml'ieris mentē q̄nta vis amoris accēderat q̄ a monumēto dñi etiā discipul' recedētib⁹ nō recedebat. Un̄ sic dic̄ Bed'. Quāto xpm pl's diligit tāto eiꝰ dolores magꝭ sentit z affectꝰ passiōis eius animū stringit. ¶ Tercio xps magdalenaz penitētē amauit. qō ptz Job. xj. vbi scribit q̄ diligebat Jesus Marthā z mariā sororē eiꝰ. Naz q̄rit q̄lib⁹ signis penitēs ania xpo ieſu fore ꝓbat dilecta. Rñdet q̄ ꝑmū ē pctōz remissio. Ezech. xviij. Quacūq; hora ingemuerit pctōr ꝛc. Reuera mirabil' dilectiōis signū ē q̄ inimicū suū vicz pctōrē ꝑire nō pmittit in suis pctis. Ezech. xviij. Nolo mortē. s. eternā pctōris sed vt magꝭ ꝙuertat z viuat. Sic fecit magdalene. vñ Bed'. O q̄cūq; es peccatrix ania nō tibi despicabile videat q̄ magdalena peccatrix oia pcta deposuit z scita tē induit. Ideo btē peccatrici exēplo ꝓsternere z tu misera. s. ꝑ pniaz ad pedes Jesu vt desinas ee misera sz sis xpo dilecta. Sc̄m signū lachryma; acceptatio z exauditio. Ambr̄ys. ei ōt q̄ xps tātū amat lachrymas penitēt⁹ q̄ nemo flens ad eū accessit q̄ nō impetrauit qō postulauit. Hoc

ostendit xps magdalene. qz sp ei⁹ lachrymas pie
eraudiuit. vidit ei eã flẽtẽ p pctis: z mox oĩa pcta
sibi remisit. Vidit flẽtez p morte fratr̃ sui z mox
fratrẽ suũ resuscitauit. Vidit eã flẽtez de b̃ q xps
educebat ad mortẽ: z mox lachrymas ei⁹ compe
scuit d. Filie hierl'm nolite flere sup me zc. Vidit
eã flentẽ p sublatiõe sui corpis z mox se sibi ma
nifestauit. Terciũ signũ gr̃e accumulatio et gl'ie
exaltatio q̃ sunt dona dei sũma z maxime amo
ris. Aug⁹. Gr̃a est excellẽtissimũ donũ dei qõ so
lũ diuidit int̃ filios regni z pditiõis. Christ⁹ aũt
magdalene b̃ ostẽdit. qz gratijs z gl'ia maxie scti
tat̃ sublimauit. q̃ eã vere dilexit. Unde Bed. sup
Lan̄. 6t. Vino p̃ mãsuetudinẽ tuã o bone iesu
currem⁹ post te. odorẽ vnguẽtor tuor: audien
tes q ñ spnas petõrẽ penitẽtez. Nõ em̃ horruisti
latronẽ sero penitẽtẽ: nõ lachrymãtẽ peccatricẽ.

B. Circa secũdũ de attractiõe q̃stio occurrit
Uñ cõgruebat q xps dñs hãc famosaz peccatri
cẽ ad se attraheret. eiusq facti occasiõe discipulũ
añ electũ. s. iudã pire pmitteret. Rõ q̃stiõis ẽ. qa
vt Beda alijq doc. dicũt. cũ magdalena vnguẽ
tũ sup caput iesu fudisset. p refrigeratõe: tunc iu
das idignat⁹ dixit. Ut qd pditio vnguẽti hec fa
cta est. potat emi venũdari plus q̃. ccc. denarijs
z dari pauperib⁹. Et ex b̃ statuit iudas vẽdere chri
stũ. xxx. denarijs vt recuperet q̃s furari potuissz
ex pcio vnguẽti si fuisset vẽditũ. qz decimã ptẽ cõ
suerat furari. triginta aũt sunt decima. ccc. dena
riorz. Dinc Leo papa in ser. de passiõe Scio q.
dicit. qñ magdalena lupanar exiuit tũc discipu
lus iudas gebẽnã intrauit: pciuz sanguis mgri
postulãs. Potuissz g̃ pcio sic obijcere iudas vl'
alicjs in ei⁹ psona z dicere. Quid est de⁹ meus q
sic mecũ egisti. ego por xpo adhesi: ex duodecim
electz apl'is vn⁹ fui. Hec aũt mlier peccatrix filia
fuit diaboli: ipsam attraxisti z saluasti. ego autẽ
perij. Sz ad b̃ ptin⁹ sapia dei rñdet di. scptũ est.
Si auerterit se iust⁹ a iusticia sua z fecerit iniq
tatẽ morietr̃ in iusticia sua z oẽs iusticie q̃s fecerat
nõ recordabunt Ezech. xviij. Justo g̃ iudicio tu
iuda pijsti. qz iusticiã quã cepas reliq̃sti. Ibidez
etiã scptũ ẽ. Si aũt ipi⁹ egerit pniaz ab oib⁹ pec
catz suis z fecerit iudiciũ z iusticiã vita viuet et ñ
morietr̃. g̃ iuste z digne magdalene penitenti mi
sericordia dei subuenit. qz penituit z pseuerauit.
Scõo potuissz dicere iudas. et mihi q̃z miscõia
dei subuenire debebat. qz fili⁹ dei venit q̃rere et
saluũ facere qõ pierat. Luce. xix. Ad qõ sapia dei
rñdit. Scptũ est Esa. lix. Ecce nõ est abbreviata
id est minorata man⁹ dñi vt saluare neq̃at. neqz
aggũata aurz ei⁹ vt ñ eraudiat. sed iniq̃tates vr̃e
diuiserũt int̃ vos z deũ vestz: z pcta vr̃a abscõde
rũt faciẽ ei⁹ ne eraudiat. s. ad p̃standã miscõiam
Hec ibi. Uñ sic dicit Lyp̃an⁹ papa de ẽse. di. iiij
Nec quẽq̃. Sicut sol sup oẽs pari z eq̃li luce dif
fundit̃ dies oib⁹ eq̃lit̃ nascit̃: sic xps in ecclesia
sol z dies ver⁹ pari eq̃litate lumẽ gr̃e z vite largi
tur oib⁹. s. q̃ntũ ex se: nisi hõ ponat obicẽ pctõ suo
sicut fecit iudas. g̃ zc. Cuz g̃ tu iuda peccaueras
oĩa pcta p pniaz xps tibi remiserat. sed tu ingr̃a⁹
ei⁹ bñficijs pcta tua aggũasti xpm tradẽdo et tã
dẽ despando et te occidendo. Ex te g̃ pditio tua.
Magdalena vo gr̃a pseuerauit in xpi amore z
pnia. g̃ zc. Tercio adhuc potuissz dicere. In hoc
inq̃t mihi iniuria facta est. qz me peccatrẽ vl' reci
diuantẽ despare. s. pmisit z pire: cũ tñ Petruz ter
cũ anathematisatiõe etiã sui negantẽ et Thomã
dubitantẽ reuocauit z magdalenã pctis vniuer
sis plenã desperare nõ pmisit. Ad qõ sapia dei re
spondet. scptũ est p Ps. Just⁹ dñs i oib⁹ vijs suis
et sctis in oib⁹ op̃ib⁹ su. g̃ z b̃ iuste fecit. qñ z Ju
dã xps multipl'r reuocare voluit p pietatẽ eius
pctñ traditõis p̃dicẽdo: pedes lauãdo z osculã
do. sed ille obdurat⁹ pmãsit. sic heu mlti pctores
faciũt. D Uñ p respõsiõe ad q̃stiũ nota fm
doc. sup. s. dist. xlj. z pcipue Ales. de Ales. q. pte sũ.
q. xxiij. tres vitates. Prima q causa idurationis
et pclitationis in pctõ est p̃ncipalit̃ ex ipso libero
arbitrio hois impedimentũ gr̃e p̃stãte. qz de⁹ oib⁹
parat⁹ est gr̃am dare dũmõ hõ velit susc̃ipere. vt
patuit sup̃ in exẽplo p Lyp̃anũ. Ideo Osee. xiij.
Perditio tua ex te o israel. ex me aũt auxiliũ tuũ
Et iõ null⁹ pctor sicut nec iudas excusat. qz volũ
tarie se pdit. Scõa veritas q libatiõis a pctõ vl'
attractiõis ad deũ p̃ncipalis causa est diuie vo
lũtatz cõplacẽtia z benignitatz abũdantia. Ideo
Ro. ix. Cui⁹ vult de⁹ miserer̃. Lyra. dãdo ei gr̃az
z finalit̃ gl'iam. et b̃ cõuenit deo q se et p̃ncipalit̃
Et quẽ vult idurat: nõ imittẽdo q̃dẽ malicia. sed
pmittẽdo idurari p ipsi⁹ hois malicia. vt Amb.
dicit in glo. Et b̃ conuenit deo q accidẽs z iuste. vt
dicit Lyra. qz iustũ ẽ vt hõ pmittat̃ libere vti ar
bitrio suo. Tercia veritas q ad miscõiaz z gr̃ã
dei asseq̃ndã req̃rit liberi arbitrij cooperatio. qñ
vt ait Aug. sup Job. Qui creauit te sine te nõ iu
stificabit te sine te. Uñ de pe. di. ij. §. Cui. Qui de
us hoiez cõdidit liberi arbitrij: vt non trahat ad
vicia inuit⁹ vel etiã. s. ad p̃mia. Ideo fm Richb. z
Aug. gr̃a se habet ad liberũ arbitriũ sic̃ sessor ad
equũ. nã licet pũgat eũ calcaribus: tñ si nõ vult ire
equ⁹ cadit sub ipso. Sic hõ si nõ vult libez arbi
triũ p̃formare deo p̃sentiẽdo: pot manere i pctõ
et pire. Si aũt consentiat inspiratiõi diuie sicut
magdalena: liberabitur.

J

Circa terciũ ẽ exẽplari istructõe. s. miseratõis
diuie sit. p̃clusione q pi⁹ ihesus voluit docere in
exẽplo magdalene q̃liter soleat. s. pctores miseri
corditer p̃uertere. Et declarat. Nã Magdalena
conuersa est ad xpm p̃cipue p tria. Prio p faciei
xpi splẽdorẽ. Diero. sup Mat. Certe fulgor ipse
et maiestas diuitatz q̃ in hũana facie xpi reluce
bat ex p̃mo ad se videntes poterat trahere aspe
ctu pctores q̃s volebat. Si em̃ in magnete lapi
de hec virt⁹ esse dr̃ vt festucas et anulos sibi co
pulet ferreos: q̃nto magz dñs oim poterat pec

catores ad se trahere. Nec ille. Hoc modo xps mlt̃os ꝙuertit illūinādo coꝛda eoꝝ ad recogīscē dū pcā z eoꝝ picula dānatiōis: ac xpi pietatē, p mittentē venīā penitētib⁹. ¶ Scdo ꝙuersa est magdalena p diuinā inspiratione. qz dicit Greg. in omel'. Quid miramur fratres mariā venientē ad dñm suscipientē. suscipientē dicā: an trahentē. dicā melꝰ trahentē z suscipientē. qz nimiꝝ ipe eā p miscdiam intꝰ traxit q p māsuetudinē foris susce pit. Hec ille. Ad qd narrat insup fm fratres Johānē Gritsch i suo fmone. q cū magdalena audisset plura de dño Jesu bona a martha z maria illa eiꝰ ancilla. et suggereꝝ in eiꝰ coꝛde vt accederet ad xpi pdicatiōes. Ecce qdā no cte doꝛmienti sibi apparuit qdā vgo pulcerrima i vlnis pueꝛū specioſſimū baiulās. q ait illi. Vis ne Magdalena hūc ditissimū sup oēs z pulcerrimū habere tibi i sponsū. Et magdalena accēsa eiꝰ amore mire plcritudis: rndit. Volo. z dña. Nō poſis hꝫ nisi vitā tuā i meliꝰ mutes. z qd pdicat ihesus seqr̄. Euigilās mane ad pdicatōes iesu mox cucurrit. Sic mlt̃os xps ꝙuertit in aīa monēdo.

¶ Tercio cōuersa est magdalena p vbi dei pdicationē. et sic inūerabiles xps cōuertit pctōres p vbi dei auditionē in pdicatōe. Heb. iiij. Viuꝰ est sermo dei z efficax zc. Nimiꝝ cū magdalena veniſſet ad pdicatiōes iesu: cepit mox dñs sue faciei splēdoꝛe illiꝰ coꝛ cōmouere in admirationes. Cepit z fmonē taliꝫ foꝛmare vt coꝛ illiꝰ molliret ad pniaz. Ausculta o aīa xpiana hec qz z tibi spiritualr̄ talia loquit̃ xps i coꝛde tuo di. O aīa peccatrix cuiꝰ amoꝛe descēdi de celꝫ: factꝰ sū bō vt liberarē te ab iferꝫ. Cur g̃ me deū tuū ꝓtenis z mūdū carnē ac diabolū in pditionē tui seqr̄ſ. O infelix et misera aīa: cur tui n̄ miserer̄ſ. cur tāto studio diabolo deſuiēs eēno igni tradis teipam. nec aduertiſ o stulta qz i morte vmes z putredinē beraditabis. z p momētanea delectatiōe eēna toꝛmēta sustiebis. O imūda aīa recogīsce te et tua picula q̃s ineffabilia bona celestia amittiſ p his caducis voluptatib⁹ carnis. q̃ntos cruciat⁹ incurriſ. q̃ntū luctū ppetue mortiſ tibi acqr̄ſ. O ania dilecta reuertere nunc sunamitiſ reuertere a pctis. En oīa pctā tibi penitēti remitto. O pciosa aīa noli te perdere. En dulcit̃ te inuito. vlciſci dissimulo. te in gr̄az suscipio z celesti gl'ia remūerabo. Tūc magdalena cōpūcta cepit flere z domū suā reuersa pīcit a se oīa vanitatiſ ornamēta: plorās q̃z dicit talia. Heu me miserā. heu me pditā. heu me diaboli filiā peccauī sup nūeꝝ arene marīſ. Et nunc deꝰ me⁹ qd faciā. audiui qz xps di filiꝰ fecit miaz matheo: zacheo z alijs mlt̃ publicanis: spo q z mei peccatricis miserebit. Sz qd illi offerā p suo tiōe scio qz pedib⁹ nudis icedit q̃s aspitas petro se vie plimū laniauit z fatigauit. Offerā g̃ illi pciosū vnguēntū doloꝛis lenitiuū. Et surgēs cū fletu ac inꝛogās: didicit xpm in domo pharisei recubuisse. z igressa domū accessit retro secꝰ pedes dñi iesu: cepit lachꝛymis rigare pedes eiꝰ z capillis capitis sui tergebat z osculabat̃ z vnguēto vngebat: talit̃ i coꝛde suo dicēs. O iesu xpe dulcissime. o salꝰ aiaꝝ ꝓpiciꝰ esto mihi peccatrici. Miserere mei deꝰ fm mag. mi. t. sana aiaz meā qz peccaui tibi zc. Tūc pijssimꝰ iesus ait ei. Remittūt tibi pctā tua zc. vt claret i euāg. O g̃ tu pctōr hō accede ad pedes iesu: deplora pcta tua ve penitēdo: osculare suote oꝛādo: vnge ꝓtritōis vnguēto: exerge capill' satisfactiēdo. z sic xps dicet tibi sic et magdalene. Remittūt tibi pctā tua. Oō nob ipiꝰ magdalene meritiſ pstare dignet xps dñs q̃ viuit z regit i secula seculoꝝ. Amē.

¶ De sancta Magdalena Sermo. iij. scz de bñficijs diuine pietatis sibi collatis.

Glorificabo nomē tuū dñe i eēnū qz miscdia tua magna ē sup me: eruisti aiaz meā ex inferno. Ps. lxxxv.

Hec vba optīe potuit dicere magdalēa gr̄as agēs dō p sua libatōe a pctis dānabilib⁹. et nos g̃ docemur vt eiꝰ ac psalmiste exēplo gr̄as agam⁹ deo p bñficio revocatiōis a pctis z ve pnie. Nā vt Cassio. sup ps. ait. nimis iprobū ꝓstat eē delictū bñficijs di gr̄as n̄ referre. Ideoqz Anf. i oꝛōne dr. Laudes z gr̄as tibi ago dñe q me imeritū ꝓuenīēdo benigne desideriuz tui mihi inspirasti. q tua bonitas me creauit. q tua miscdia creatū a pctō originali mūdauit. q tua patiēcia p baptismū in alijs pctōꝝ sordib⁹ iuolutū bacten⁹ tolerauit: nutriuit z expectauit meā coꝛrectionē ad pniam. Sic etiā sapiēs Eccli. ij. gr̄as agēs ait. Cōfiteboꝛ tibi dñe rex z collaudabo te vex saluatoꝛē meū: libasti me fm mlt̃itudinē miscdie nois tui. qd pōt esse aliud thema p sermone. Jta qz magdalena pōt dicere vba p scripta Glorificabo zc. Jurta q̃ tria mysteria notemus fm qd de trib⁹ bñficijs magdalene pstitis ipa gr̄as agit in ipsis verbis.

¶ Primo de bñficio pmarime miseratiōis. ibi. misericordia tua magna sup me.

Scdo de bñficio pijssime liberatiōis. ibi. eruisti ex inferno zc.

Tercio de bñficio g̃tissimē acceptatiōis. ibi. aiam meā. s. acceptādo.

Circa pmū d magnitudie miscdie diuine erga magdalenā et i eiꝰ exēplo erga oēs pctōres Queriť vñ. pbat̃ maximū bñficiū dei i cōuersiōe pctōꝝ. z pcipue i magdalene revocatōe. Rndet̃ fm doct. q potissime ex triplici rōne. Prio rōne iustificatōis. Scdo rōne ꝓpiatiōis. Tercio rōne gr̄e ifusiōis. ¶ Prio rōne iustificatōis. qz vt August. sup illd Joh. xiij. 2 Maioza hoꝝ faciet. dic. 2 Maiꝰ est vnū iustificare impiū q̃z de nihilo creasse mūdū. g̃ magnū est bñficiū. Si petas. q̃re b iudicat maius. Rndet̃ fm doc. Prio. qz in creando mūdū deꝰ nullū req̃siuit adiutoꝛiū. Dixit eēm z facta sunt. mādauit z creata sūt. vt ait ps. Sed in iustificādo ipiū deꝰ req̃rit adiutoꝛiū. s. li

beri arbitrij hois ꝛsensū. ꝓt̄ qđ.j. Lox.iij. apl's ait. dei adiutores sum⁹. ſ. p li. ar. ꝛsentiendo deo ñā vt dic̄ Aug. i glo. Pbil'.iij. Qui creauit te sī ne te nō iustificabit te sine te. O ḡ hō cōsenti diuie ispiratiōi si vis iustificari. Scōo qz i creādo mū dū de⁹ nullū laborē habuit. sed ipe mādauit z q̄ voluit fecit. Sed ꝓ iustificatiōe ipioꝝ deū incar nari oportuit z vsqz ad sudores laborare esurire sitire: insup z vbera ac mortē acerbissimū pati z sanguinē fundere: vt ex merit̄ sue passiōis dele/ ant hoim pcā in pnia. Patet ḡ q⁹ de⁹ maximus bñficiū misericordie ipēdit hoi cū ipm a pcīs cō uertit ad pniaz. z p ꝛseqūs marias gr̄as ei hō. p hoc teneť plus q̄z si a morte corpali suscitasset. et pl⁹ q̄z celū z er̄ā p te crearet ac inūerabiles ange los. Vnde Aug. sup Job. vbi s. dicit sic. Judicet q̄ pt vtꝝ mai⁹ sit iustos āgelos creare q̄z ipios iu stificare. certe z si eq̄lit vtrūqz deo ē possibile: b ē maior̄ misericordie. hec ille. O hō nōne si qs te ō fau cib⁹ draconis erueret et sanaret: illi gr̄as ageres et ei⁹ offensaz caueres. q̄nto mag⁹ cū xp̄s te a pec cat̄ eruit p q̄ ifernū demeruisti. sic fecit magdale ne. ḡ zc. ¶ Scōo rōne ꝛsideratiōis. qz q̄nto qs est in statu ꝛdio gr̄e z miseratōis diuie. tāto si illi de⁹ bñficiū p̄stitit misericordie reputať mai⁹ ꝓt illi⁹ idignitatez. sic̄ si qs bñfacit inimico: mai⁹ ē ꝓt illi⁹ idignitatē z ꝛsideratē q̄z si bñfacit amico. Uñ misericordia exhibita pcōri maioris ē gr̄e. Naz Ro. vj. Stipēdia pcī mors: gr̄a dei vita eťna i xp̄o iesu. ḡ stipēdia pcī maioris maior mors. et gr̄a tali p̄stita maior. p regl'az topicā Sic̄ simpl'r ad simpl'r: sic mag⁹ ad mag⁹. Unde etiā Ro. v. Ubi supabūdauit delictū: supabūdat z gr̄a. vt sic̄ re/ gnauit pcm̄ in mortē Lyra. i. ptātē habuit deū/ ciendi in eťnā mortē: ita z gr̄a regnet p iusticiā. ſ. ducēdo in vitā eťnā. Ad ꝓpositū ḡ er̄q̄ magdalēa fuit in statu marie ꝛdio gr̄e dei: qm̄ fuit assueta i pcō carnali z famosa z obcecata adeo vt nō cu/ raret nobilitatē gener⁹ et fame pdere z deū offen dere ac aīas illaq̄ando scādalisare. Dicit nanqz Gre. q⁹ pcā carnalia sūt maioris inq̄naīnti. ſ. qz nō solā aīaz sed z corp⁹ inq̄nāt: et sūt maioris ifa mie z fortioris adherentie atqz durioris obceca tiōis: Idcirco sē magd̄ ꝛdia gr̄e diuie. z p ꝛseqūs misericordia mag⁹ dei claret cū talē reuocauerit ad pe nitētiā. Sic i ꝓpositō. ¶ D Sz q̄ri pōt b Utꝝ gui⁹ demereať puniri i inferno vir p luxurie vi/ cio q̄z femia ceter̄ paribus: vl' ecōuerso: ac cōseq̄nť cui eoꝝ i q̄uertēdo fit maior misericordia a deo cū li/ beranť a tali guiozi pena z pcō. Rō nanqz vna ōt q⁹ vir gui⁹ peccat z puniri demereť ampli⁹ eo q⁹ pl⁹ hz de bono rōnis z prudētie p qđ mag⁹ p̄t z teneť cauere pcm̄. Alia aūt rō ōt i ꝛdiū. qz adul teriū mli'er̄ mag⁹ ledit sacm̄ mrimonij inq̄ntū ñ solū violat fidē z sacm̄ sz etiā causat plis icer/ titudinē. vt patz. Ad hec rñdeť fm Rich. sup. iiij di. xxxv. ar. j. q. iiij. alios q̄z p pla. ſ. pūcta. Primū pūctū q⁹ simplex fornicatio gui⁹ pcm̄ est viro q̄z mulieri: ceter̄ pib⁹. eo q⁹ vir pl⁹ viget vsu rōnis q̄ efficaci⁹ p̄t frenari ꝛcupia. mulier aūt ē mag⁹ fra gilis. Uñ ꝓ simplici fornicatiōe pl⁹ punit vir in inferno q̄z mli'er. z cū tales de⁹ cōuertit maiorez misericordiaz facit viro vt sic. Proinde Aug. xxxij. q. vj. indignať. dicit q⁹ tāto gui⁹ puniri oportz vir q̄nto mag⁹ ad eū ptinet z ꝛrute. ſ. rōnis vicere et exēplo regere femias. Dec ille. Scōm pūctū est q⁹ adulteriū oīb⁹ pēsat̄ gui⁹ pcm̄ est i mliere q̄z in viro. qz mag⁹ ledit sacm̄ mrimonij eo q⁹ cau/ sat plis incertitudinē. z mag⁹ ꝛfūdit vir ꝓ adul/ teriū mulier̄ q̄z ecōuerso. Et hec simpl'r loq̄ndo ꝓpōderāt i pcō mli'er̄ adultere. vt ōt etiā Hol/ koth sup li. Sap. Tertiū pūctū ē q⁹ ad bonuz fidei q̄ vterqz alt̄i obligať eq̄lit̄: vterqz eq̄lit̄ pec/ cat. Uñ q̄libet ꝛiugū p̄t alterū accusare z dimit tere, ꝓt adulteriū. Uñ Juno. pa. vt allegať i. iiij. sniaz. di. xxxv. ca. j. ōt. Xp̄iana religio adulteriuz in vtroqz sexu pari rōne ꝛdēnat. O ḡ Jesu bone da gr̄am tuā z vir̄ z mli'eribus ad ꝛtinēdū ne dā/ nenť. O pie iesu fac misericordiaz pcōribus sic̄ magda lene fecisti. ¶ Tercio rōne ḡtificatiōis mag⁹ fuit misericordia dei i magdalena. qz mox in ipo ꝓncipio ꝙuersiōis sue mariaz ḡtiā spūssc̄i xp̄s ifudit illi vt mli'tū diligeret xp̄m. vñ dixit xp̄s. Remittunť ei pcā mli'ta qm̄ dilexit mli'tū. Au. vij. In chari/ tate aūt q̄ntitas vniuscuiusqz aīe scđm ꝛsistit: vt q̄ magnā hz charitatē mag⁹ sit: z q̄ quā qua. ꝓut ōt Bef. sup can. ser. xxviij. Seq̄ť ḡ q⁹ ipa marie scī/ tat̄ gr̄az tūc adepta ē in q̄ mirabiliť creuit adeo vt mereret p. xxx. ānos singul' diebus septies ab an gelis i ethera leuari z celesti cibo p totū illō tp̄s refici nec eťreno alimēto indigere. O mirabil' gr̄a dei ō tali peccatrice tā scīaz facere. O iesu dulcissi me q̄z mag⁹ ē misericordia tua: tibi laus z gl'ia. Ē

¶ Circa scōm ꝓncipale ō pijssima libatiōe. ſ. ma gdalene p xp̄m sit. p ocl'one dictū Bef. sil'r Aug. di. sic. O q̄nta vis ē i lachrymis penitēt̄. abluūt culpā. extinguūt gehēnā. restituūt ablata. z ascē/ dūt ad celos: apiendo celestē ianuā. Et claret hec i exēplo magdalene quā pijssim⁹ iesus p lachry/ mas pnie pie libauit ab b triplici malo restituē (do celo.

Primo a carnali culpa.

Scōo a gehēnali ruina.

Tercio a mūdiali infamia.

Prio q̄dē libauit a carnali cl'pa. qz cū carnalib⁹ ess̄ z oīb⁹ pcīs plena: lachrymosam ē p pniaz li berata z abluta: sic q⁹ ō ceco nūq̄z peccauerit. qō est mir: cū tñ pcā magdalene antea essent mag⁹ ꝛsuetudinaria z publica i ciuitate fm euāgeliū.

Fuerit b Utꝝ magdalena peccauerit i car nalitate: sola volūtate p̄ue ꝛcupie aut etiaz ope. Ad b tres sē modi dicēdi. Prio fuerūt q̄dā doc. vt Abr⁹f. z Orige. dicētes q⁹ Magdalena sola mēte fuerit corrupta. sed carne p̄seruata est ꝛgo Uñ z q̄dā famosus doctor cōpat eam paulo di cēs q⁹ sic paul⁹ ꝓt nimiā supbiā cast⁹ p mās: sic etiā magdalena cui ex superbia nemo cōplacuit

Et ad id hñt rōnes pl'es. q̄z Una est. qz nō est p
babile inquntꝙ talis peccatrix cū xp̄o z mr̄e ei⁹
mūdissima habuisset tātā familiaritatē si fuisset
publica peccatrix ope. Alia rō qz pepulata fuisse
nō legit. nā et xp̄o capill' tersit pedes: nō peplo. ḡ
videt ꝙ ꝟgiali habitu capite nō pepulato iceſſe
rit. Tercia. qz iudei ipsam magis bonorabant ꝓ
martha soroꝛē ei⁹ ꝟgies. Nā z scē mlieres cū ea
nō cū martha legūt visitasse sepl'chꝝ xp̄i. Quar
ta qz ipsa fuit p̄ma nūcia z testis resurrectōis xp̄i
sed ifames repellunt vt idigni a testimonio. vij.
q.iij. nulli. z q.v. oēs. extra de testib⁹ z attestatiōi
bus. c. testimoniuz. Et q̄d videt ꝙ ipsa ñ fuerit
tal'. Sz q̄m ꝫ istos est autoritas eccl'ie q̄ in festo
ei⁹ nō facit officiū ꝟginū: cū tñ fm oēs doc. men
talis ꝟginitas recupet p pniaz. Ideo ñ tenet hec
opinio ab eccl'ia. Et rō potissima. qz scꝑtura ec/
clesie canonica noiat ipsaz peccatricē in ciuitate
notā Luc. vij. Eccl'ia aūt aliquē ex sola volūtate
z ei⁹ occult' peccat' iudicare vl' cōdēnare ñ debet
nec pōt. sed ō mānifest' z ope ꝑpetrat'. qz pctm̄ qō
sola mēte fit: a solo ō pūit. Hec patet p Hiero.
xv. q.j. si qs nō. Ergo sequit ꝙ euāgelista de ope
ꝑpetrat' pctis magdalene locut⁹ fuerit z ñ ō mē
tali. o secret'. Scōo ḡ fuerūt alij doctores dicen/
tes ꝙ magdalena fuit publica meretrix. Et ꝟ di
cit Hiero. ad Furiā z i plogo Osee ꝑbe. Silr z
Leo papa in ser. de passione dñi q̄ incipit Scio
q̄. dicit sic. Nā ꝓstituta lupanar exiuit: tūc disci/
pulus gehēnā ītrauit. q̄n illa mercedē suī corpis
abdicabat: tūc iste p̄ciū sanguis mgr̄i sui postu/
labat. Hec Leo papa. Sz sic dicere de magdale
na foret marie duz ꝙ tā nobilis z diues ꝑ p̄cio
se ꝓstituerit z loca lupanaria inhabitauerit. Et
rō marie facit p̄cepti illi⁹ Deut. xxiij. dicēt'. Nō sit
meretrix de filiabꝫ isr̄l'. Itē qz cū ipa xp̄o adhesit
post pniam: iudei sibi ñ pepcissent sicut nec xp̄o
pepcerūt. sed leg' dānationē ei itulissent q̄ dic̄ ta
les lapidari ꝺbere Deut. xxij. Nō videt ḡ verisil'e
ꝙ ipsa fuerit talis meretrix publica. Sed docto
res p̄dicti loquunt ꝑ exaggerationē de ea vbi s̄.
ad denotandū ꝙ ei⁹ vita fuit multū dissoluta et
lasciua z m'ltū denotata fama ei⁹ vt videret q̄si
vna ex ꝓstitut' meretricib⁹ licet nō esset tal' in ve
ritate. Tercꝰ ḡ dicēdi modus ē mediū tenēs.
et est mitior ac ꝟisimilior vicz ꝙ ipa ñ sit ꝟgo vt
tenet cōiter eccl'ia. nec fuerit publica meretrix. sed
ꝙ fuit i sua domo delicijs ocioq̄ vacās vanisq̄
ornatib⁹ lasciuiosis in crinib⁹ facie z vestibus ac
cōuersatiōe cū iuuenib⁹ tā dissoluta vt fuerit ifa
mata p ciuitatē q̄si vna ex meretricib⁹. et sic ꝙ ip
sa ꝺz peccatrix in euāgelio. et p doctores ꝟ intelli
gendū est fm cōem famā suspitiōis. sed mirꝰ est
inter p̄tandū. maria tñ dei clemētia fuit ꝙ eā in/
dignā a pctis liberauit. Scōo xp̄s pie li
berauit ꝑ lachrymas pnie magdalenā a gehēna
li ruina eiciēdo ab ea demonia septē ne ꝑiret ꝫ
in celesti reg̃ magna fieret. Ideo Amb. li. p̄fa. dic̄
O felix pnia q̄ ad se trahit dei clemētiā z ligat ei⁹
oīpotētiā z inuenit corā deo gr̄am extinguēs scz
gehēne flāmā. Aug. Flāmā penaꝝ extinguit vn/
da lachrymaꝝ. Queri pōt q̄ fuīt occasiōes vel
cause grauis ruine in mulier. Ad qō rñdet fm
doc. ꝙ p̄cipue tres sunt q̄ z magdalenā fecerūt in
pctā ruere. Primū ē pulcritudo seu formositas.
Theophrast⁹. Mulier pulcra cito adamat. dif
ficile est custodire quā m'ri amant⁹ re. Deus q̄ꝫ
m'te m'lieres sūt q̄ suā pulcritudinē ornatu va/
no ampliāt. sic fecit z magdalena. et tales digne
sunt ꝑfundissima gehēna rueres in m'ta vicia z
pdētes aias hoīm in ꝓcupiscētia. Unō Matth.
xviij. Ue illi ꝑ quē scādalū venit: expedit vt susp.
in col. ei⁹ mo. asi. et demer. in p. tē. Hiero. ad Fu
riā. Ornat⁹ iste mulieꝝ nō dñi est velamē sz anti
christi. lingua psonat castitatē z totū corp⁹ orna
tū p̄fert ipudicicia. Idē. Ne nō filie reg' xp̄i sz re/
gis tyri. i. diaboli q̄ vultu et capillūt animas z capi
unt. Nec ille. Scōa occasio ruine ḡuis in m'lie/
re est vberras q̄ satisfaciūt corpi i delicijs come/
dēdo bibēdo dormiēdo labores fugiēdo. j. Thi.
v. Que in delicijs est viuēs mortua ē. Ber'. Peri
clitat' castitas in delicijs. patet ꝟ in magdalena.
Tercia ē libras. ꝙ ē qō Eccl'i. xlij. Sup mulieres
nequā. Lyra. i. lasciuā: bonū ē signū. i. clausura
vl' custodia ne cuageť. sup filiā ꝓstitue custodia z
neq̄ndo fa. venire i obꝓbriū inimic' ꝛc. Ma/
gdalena libratē habuit. z sic m'tiplicit' ruit i pec
cata z gehēnā. sz rp̄s libauit. Ad Tercio xp̄s
libauit magdalenā ꝑ lachrymas pnie ei⁹ a mū/
diali ifamia meliorꝫ m'to nois p̄stās sibi famā
vt vicz diceret amica z hospita xp̄i dilecta. cuiusq̄
scritat' z deuotōis fama p orbē diffusa vbiq̄ cō
mēdaret. iuxta qō saluator ait Mat. xxvj. Amē
dico vo. vbicūq̄ p̄dicatū fue. ꝟ euā. i to. mūdo di
cet. z ꝙ hec fecit i memoriā ei⁹. O scā pnia. o btē
lachryme q̄ delēt culpā: extīguūt gehēnā. restitu/
unt pditā famā. vt hec ꝺt Aug⁹. Queri pt q̄ sit re
media valētia m'lieribꝫ p aie z fame custodia et
honesta vita. Ad ꝟ rñdet Aug. li. ō decē chordis
ꝙ p̄mū ē timor ꝺi. secūdū ē pecūdia q̄ ptimescit
pdere famā z vereť agere ihonesta. terciū ē tior pe
ne leg' peccatrices puniēť. q̄rtū ē societat' male
declinatio z cautio Hec fm Aug. Ista q̄dē defu
erūt i magdalena. z īō fuit valde ifamata. et qō
pei⁹ fuit dei inimica z ꝺtis angel' odiosa ac dia/
boli filia. O magdalena q̄ꝫ vil' fuit i illo statu cō
ditio tua. O q̄ꝫ ifelix z misera pctōꝝ viroꝝ z pec/
catricū m'lieꝝ vita: manere i dānatōis ruina. o
felicissima pnia q̄ abluit aīa: restituit gr̄a et cele/

Circa terciū de gr̄a acceptatōe (stis gl'ia.
sit ꝑ ꝓclusiōe illō Greg. i omel'. di. ꝙ magdalena
q̄ti se habuit oblectamēta: tot de se iuenit holo/
causta. s. rp̄o grata vt totuz seruiret deo in pnia
q̄d deū offenderat in culpa. Nec ille. Et ꝟ de/
clarat breuit'. Nā magdalena multū gr̄a sacrifi
cia seu holocausta sacrificauit xp̄o iesu tripl'r.

De sancta Maria magdalena

Primo ex anima vel corde.
Secūdo ex corpore
Tercio ex toto tpe vite

Prio ex aīa quā sacrificauit cremādo triplici īcēdio.s.doloroſe ꝓtriſtis adeo vt oia crimina eī cremarēt z ꝙsumerēt. Deb.x. Deꝰ nr ignis consumēs est.s.criminū. Gre. Incēdit plene pcti rubis ginē q ardet valde p amoris ignē. Scōo sacrificauit aiaz incēdio amoris: qm dilexit multum. Tercio incēdio desiderij z deuotōis .qz ardebat desiderio xpi q oēm erubescētiā vicit: z iter epulas lachrymas obtulit. vt ait Gre. Scōo ex corpore magdalena gtissima holocausta sacrificauit xpo p singla mēbra. Prio nāqz capillos xpo sacrificauit eis pedes xpi extergēdo. Scōo oculos lachrymas abūdanter fundēdo vt lauaret pedes xpi. Tercio faciē pudoriſ rubozē p pctis humiliter suscipiēdo. vñ Aug. Erubescētia maria pes est satisfactōis.p vos peccastis.p vos g erubescatis.s.i ꝓfessiōe. Quarto sacrificauit aures verba xpi audiēdo studiosissime. Quito os z nares in pedū xpi deuota osculatōe. Sexto manꝰ i vngēdo z amplexādo pedes xpi. Septio totū corpus hūiliter psternēdo z xpm adorādo. Octauo totuz sanguinē i abstinētia z castitate de cetero viuendo. Nono totū corpus effundēdo p deuotā orōnez.p venia. Ut em ait Aug.i fmōe.q̄uis fmonē nō promebat.tacita tn loqbat corde talia forte ꝟba. O iesu bone.o spes vnica salutis mee miserere mei. ego sū illa infelix ingrataqz peccatrix q̄ te multiplicit offendi.q̄ mltas aias illaqando pdidi.ego sū filia diaboli q̄ te deū ꝙtepsi. Deu me miserā deu me infelicē z iniq̄ agētē.ſz tu mirificozes idulge mihi ecce pedes tuos oscularor q̄ voluisti pctōres saluare. Scio qz nō despicis corꝯ pritū z hūiliatū fm scripturas.o dulcis iesu .o bñdicte fili dei: te lachrymose deprecor sana aiam meā qz peccaui tibi. miserere mihi peccatrici.pata sū de cetero cauere.z obediēdo p̄ceptis tuis obtpari. Talia q̄plima ꝟba sabanē i corde magdalene. O z tu pctōr .o peccatrix facilr z vives Tercio ex toto tpe vite magdalena se xpo sacrificauit i oi pfectōe scitatis pseuerādo z crescēdo mirabilit i dei gra z celesti ꝓtē platōe adeo q̄ sibi angeli mistrarēt q̄tidie ipaz i ethera eleuādo septies: z cibo diuie dulcedis reficiēdo. Tādē q̄z portādo ad ꝓmūionē eucharistie z spm i celū deduceñ. vt ptz ex legēda. Ex qbus oibz claret q̄z grata q̄z accepta sit deo sacra pnia q̄ nō solū tollit crimia sz z eraltat i gl'ia. O bñdicte deꝰ .o pr mirificordiaz.o pdulcissime iesu ecce oñdisti qm.s.imēsa sit charitas tua erga penitētes. Te g flētes rogamꝰ vt p btē magdalene merita des nobis gr'am z gl'iam

De scta Maria magdalena Sermo .iij. scz de eī priuilegijs

Reuertere reuertere

Reuertere sunamitis, reuertere reuertere vt intueamur te. Cantico z.vj.c. z ad laudē hui⁹ festi uitatis. Hec ꝟba dicit deꝰ in psona magdalene cuilibz peccatrici aie reuocādo eā a peccatis ad pniaz. Nā fm Piero .i interptatōibz hebraicoz noim .Sunamitis interptat misera z captiua mortificās vl' mortificata. Tal' p oia ē aia peccatrix. Nā misera ē.qz a sūmo bono.s.deo alienata z ifernali supplicio digna.ps. Cōuertēt peccatores i infernū oēs gētes q̄ obli.deū. Iē ē captiua.s.qz ē sub ptāte diabolica ligata. Prouer.v. Funibz pctōz suoz q̄sqz ꝓstringit. Deniqz ē mortificās. Sap.xvj. Dō p malicia occidit aiaz suā. z sic est etiā mortificata spūal'.qz a ꝟa vita que ē deꝰ est puata z separata. Mirificozes g deꝰ pr filius z spūssctūs reuocañ aiaz quālibz a statu pctōrū sicut reuocauit magdalenā diē sic. Reuertere reuertere sunamitis,i.aia peccatrix. Quater dicit reuertere.q.d.iuxta pdictas interptatōes. Reuertere a miseria pcti ad scrāz z ꝟtuosam pniaz. Reuertere a captiuitate diaboli i libratē filioz dei o sunamitis.i.aia peccatrix. Reuertere a dānabili inimicicia q̄ aiaz occidis ad dei gr'az. Reuertere a morte ad vitā vt ītueamur te.s.p gtuitū amorē. Aug. Ubi amor ibi ocul⁹. Deꝰ g pr z filius et spūssctūs amāter intuenē aiaz penitētē z a pctis reuerti curātē: sic ptz i exēplo magdalene. Adipt⁹ us g honorē ꝟba pmissa accipiūt p fmōe. Juxta q̄ ꝟba tria mysteria accipiam⁹ fm qd triplici priuilegio amādo intuit⁹ est deꝰ magdalenā. Prio in sua pnia. Scōo i scta vita. Tercio i celesti gloria. Dicit g deꝰ illi. Reuertere reuertere sunamitis reuertere reuertere vt intueamur te.

Primo in sacra penitentia.
Secundo in sancta vita
Tercio in supna patria

Circa pmū sit p ꝓclusiōe q̄ pīssimꝰ deꝰ magnoz priuilegioz gr'a dilexit magdalenā i sua pnia

Primū priuilegiū penitētial' pfectōis
Scōm exemplaris electionis
Terciū familiaris susceptōis
Quartū certitudinalis securationis

Primū est in q̄z priuilegiū penitentialis perfectionis: quia ipa egit de omnibus peccatis congruam pfectamqz penitentiā .quod valde paucozum sanctorū est. Juxta illud Ambrosij libro de vnica penitentia. Et notatur de peni. dist. iij. Reperiunt.vbi dicit sic. Ego facilius inquit inueni qui recte seruauerit innocentiam q̄ qui cōgrue egerit penitentiā. Nec ille. Sed seruasse innocentiam paucissimorū est. Quia vt ait Augustinus.xxj.de ciui. dei . Paucissimi sunt tante felicitatis vt ab incunte adolescentia nulla damnabilia peccata cōmiserunt. Nec ille .Sequitur ergo q̄ congruā penitentiā egisse vel agere ē magnum dei donum et rarum priuilegium

Queri potest quare tam mirabilit loquatur Amb.cū m'ti inueniant in fine penitētes resplēduisse.z pauci inueniant aī finē vite sine morta

li.ar.l.dist. Quia tua. Nec q̄stio mouet i glo. ibi dē sup. ꝟbo facili⁹. Et rñdet ibi glo. q̄ b̄ dictum Ambr. intelligēdū est de ꝟgiali itegritate carnis. q.d. facili⁹ inuenio q̄ seruet ꝟginitatē q̄z post corruptionē carnis seruet ꝓtinētiā. q̄ tūc facili⁹ cadet (q̄z fortiꝰ rēptat. q̄ phabite ōlectatōis expimentū) Proinde Boe. ōt q̄ facili⁹ est ad ꝟtutez erigere nouos q̄z reuocare veteres vel ꝑteritos. Jtē facili⁹ de nouo aliq̄d acq̄rit q̄z recupet amissum. ar.ō pe.di.j. H. Sūt q̄ arbitrant. in glo. sup ꝟbo. Cōgruē. Jtē pōt etiā dictū illō Ambr. intelligi de pnia pfectissima q̄ ñ solū delet pctā: sed etiā peccādi affectionē quā nō hꝫ difficillimū ē. Nec glo. supdicta. Sed q̄ñ magdalena sic pniaz pfectissimā tenuit z oimodā ꝓtinentiā Idcirco pfectissime pnie ꝑuilegiū habuit. ¶ Pro q̄ Notandū q̄ pfecta pnia debet hꝫ q̄tuoꝛ ꝓditiones Prio em debet esse dolorosa. Un Bonauē. sup iij.dicit. q̄ q̄cūq̄z recogitat vel recolit petrū mortale p q̄ deū offendit tenet dolere. q̄ si non facit denuo peccat. q̄z volūtarie manet in inimicicia dei z negligit recōciliari creatoꝛi suo quem offendit. Ideo Aug⁹. de pe.di.iij. Penitētia. ōt sic. Penitere est penā tenere vt sp puniat in se q̄ cōmisit peccādo. Glo. Puniat sp habitu nō actu. Et ca.se.dicit. Sp doleat z de dolore gaudeat et nō sp doluisse doleat. q̄a vbi dolor finit: de venia nil relinquit. Nec ibi. Secdo debet esse pudorosa. s. in cōfessiōe. Aug⁹. Per vos peccast: p vos erubescat. Erubescētia est maxia ps satisfactōis Tercio debet cē opposa i satisfactiōe. Aug⁹. de pe. dist.iij. circa ꝓncipiū dic. q̄ q̄ veracit penitet malū q̄ fecit impunitū nō sinit. Quarto debet esse amorosa i. ꝓpositi firmatiōe q̄. s. p dei amore dolens eꝰ offēsam nunq̄z velit de cetero peccare. Jsi do. de sūmo bo. et de pe. dist. iij. Irrisor est inq̄t z nō penitēs q̄ adhuc agit q̄ penitz. Nec videt deum poscere subditꝰ sz subsannare supbꝰ. Nec ille. Sicut exēplū. si tu pcussisti in maxillā aliquē z dicis te dolere q̄ fecisti ac venia petis: z tū b̄ idē iteras: derisio q̄dā est. Sic i ꝓposito bīā magdalena multū doluit pctā z defleuit abūdātissime et maxima erubescētiaz sufferre voluit cora oibꝰ cōuiuātibꝰ. Ope etiā satisfecit p q̄ peccauerat. s. p oculos lachrymādo. p capillos satisfecit tergendo xpi pedes. p os osculādo. p vnguētū xpo offerēdo laudabiliter q̄ corpi suo antea exhibuerat culpabiliē. Denicz ō cetero oēm offensaz pfectissime cauit plena xpi charitate. q̄ ipsa pfecte pnie p uilegiū habuit. ¶ Secundū ꝑuilegiū exemplar electōis. q̄z ipsa. s. magdalena electa est i exē plū salutis et data penitētibꝰ. sic xpi mr data est in exemplū ꝟginibꝰ z īnocētibꝰ. Nimiꝝ due erāt vie eūdi ad patriā. Una innocētia. altera penitētia. Ideo deꝰ dedit hoibꝰ in speculū z exēplū salutis duas marias prefatas. Sed de ista duplici via solēt q̄stiones oriri inter hoies. Prima q̄dez de honore Utꝝ deꝰ eq̄ dignitate honoret penitētes sicut innocētes sive ꝟgines. Ad q̄ rñdet Greg. dist. l. Quia tua. di. q̄ sic petrū post negationē penitētia secuta lapsus ab apl'atu nō expulit: sic et ad alia dignitat officia restituit. Unde claret q̄ xps nō minꝰ honorat penitētes q̄z innocētes in eq̄li charitate existētes. z hoc q̄ ad pmiū essentiale i celo. Fm q̄ dicit Bonauē. sup. iij. di. xxij. Et Richar. sup. iiij. di. licet q̄ ad pmiū accidētal' aureole innocētes ꝓferant. Un b̄ xps in magdalena exē plarit edocuit q̄n ipsam licet peccatricē famosā tū post pniaz adeo honorauit q̄ in societatez sue sctissime ꝟginis mris admisit. ¶ Secda q̄stio de istaꝝ viaꝝ ḡtuito amore Utrum xps maiori gr̄a amet ꝟginē q̄ nūq̄z peccauit q̄z eū q̄ peccauit q̄dē sed ñ penituit. Ad q̄ rñdet Aug⁹. li. j. Faust̄ū di. q̄ sic agricole plꝰ placēt agri q̄ spinis magnis eradicat cētupluz ꝓferūt q̄z agri q̄ nullas spinas habuerūt vnq̄z z tū ad cētenariū fructuz nunq̄z puenerūt. sic deo plus placēt illi q̄ penitētes feruētiꝰ in charitate dei crescunt q̄z q̄ licz iusti sint: tū minꝰ fructificāt z miori in charitate sunt. Hoc xps exēplarit edocuit i magdalena quam xps etiā plib ꝟgib ꝑtulit: maiorē gr̄am z gl'iaz essentialē ipi ꝓferēdo. ¶ Tercia q̄stio ō penitētie valore. Nā possent dubitare mūdani hoies z dicere. q̄d valēt lachryme pctōris: cum sc̄pt̄ū sit Job. ix. Scim⁹ q̄z deꝰ pctōres nō exaudit z̄c. Ad q̄ rñdet Hiero. di. Ozō deū lenit. sed lachryma deū cogit. s. ad miserādū pctōri. Jōo subiūgit. O būilis lachryma tuū est regnū: tua est potētia: tu vinc̄ inuincibilē z ligas oipotētē. Ad idē Ambr. dicit. Ablue te lachrymis: laua te fletib. si tuipse fleuer̄: ali⁹ te ñ flebit. si cayn z iudas ꝟtutem lachrymax sciuissent: despare ñ debuissent. Bern. etiā ōt. Neq̄ mūdus diluuio q̄ñsset si ad lachrymas cōfugisset. O q̄nta inq̄t vis ē in lachrymis penitēt̄. abluūt culpā. extīguūt gehēnaz. ascēdūt ad celos. descēdūt ad abyssos. ignē infernalē extīguūt. celos pulsant. deo pctōrē recōciliāt. Nec ille. Nec oia exēplarit deꝰ edocuit i magdalena p pctōrib penitētib. Un p ipa mlt̄ū ōbēt pctōres deū laudare z ad pniam puocari. Et isup mlt̄es debēt deo gr̄as magꝝ agere q̄z corꝝ sctꝰ magꝝ gl'ia ē ōcoratꝰ: ꝓncipaliꝰ ex mr̄e xpi. z pꝰ eā ex magdalena q̄ ē speculuz salut̄ z exēplū pnie ꝟe toti mūdo. ¶ Tercīū ꝑuilegiū familiar̄ susceptionis. Nullū em pctōrez penitērē legim⁹ tā familiarit̄ suscepti ā xpo sic magdalenā quā ñ solū admisit ad se venire: sz z ei pedes ad tāgēdū z ad vngendū atq̄z tergendū z osculandū ꝑmisit. Greg. in omel'. Desem⁹ fratres charissimi q̄nte pietat̄ fuerit dñs q̄ mlt̄erē peccatricē ñ solū ad se venire mittere dignat ē. sz etiā ad tāgēdū z osculādū ei pedes tribuit. ¶ Si querat q̄ q̄re sic xps voluit. Rñdet q̄ ꝓmo vt p talem pietatē puocaret oēs nos ad penitentiā. Ideo Greg. subdit. Consideremus gratiam misericordie dei z damnemus multitudinem reatus nostri. Item Bernar. O

De sancta Maria magdalena

tu pctōr exēplo peccatrix, psternere ad pedes Je su. osculare o aia misera vt desinas esse misera. Scō p sīg pacis inf deū z penitētē. Nā xps dns legit osculat⁹ a q̄ttuor. Prio a ꝟgie mre p signo intimi amoris vt doceat q̄ q̄ intimo corde deuz diligūt deum osculari et ab eo reamari merent. Prouer. viij. Ego diligētes me diligo. Scō a simeone p sīg deuotiois ad significādū q̄ deuo te orātes ad osculū recipiunt a xpo et exaudiunt Lu. ij. Dis q̄ petit accipit ꝛc. Tercio a magdale na p sīg reconciliatiois penitētiū vt dictū ē. Quar to a iuda, pditore ad significāduz q̄ recidiuātes in pctā post pniaz q̄si osculo tradūt filiū homis et ideo dānant cū iuda. Heb. vj. Rursuz crucifi gētes xpm in seipf. ¶ Quartū priuilegiuz: certitudinal' securatiois. qz certificata est de tri bus de q̄bz alij boies cōiē sunt icerti. Prio ō ple naria pctōr remissiōe. qz dixit ihesus: Remittūt ei pcta mul. Lu. vij. Si g̃ras. Cur xps ñ iniū xit exordē aliquā pniam magdalene nisi ꝫ Va de z ampli⁹ noli peccare. Rñdet qz vidit ei⁹ ꝛtri tionē essetā fortē et pfectaz q̄ suffecit delere oia z plenariā meruit remissionez. O si mō alicq tales essent. Scō certificauit ō dei charitate. cū tñ ne scit hō an odio vel amore dign⁹ sit Eccs. ix. sed magdalenā dixit xps ml'tuz dilexisse. Tercio de pseueratiōe z celesti btitudine q̄ñ xps dixit de ea. Maria optimā ptez elegit q̄ nō auferet ab ea in eternū Luce. x. O g̃ iesu bone q̄z mira tua gra: q̄z laudabil' tua miscōia i magdalena: tibi laus et

¶ Circa scōm de alijs ꝓuilegijs in ¶ (glia. vita sctā sit p ꝛclusiōe q̄ dulcissim⁹ iesus maris ꝓuilegijs dilexit magdalenā in vita sctitatis. de clarat ex alijs q̄ttuor ꝓuilegijs ꝛtinuādo i ordie ad dicta. ¶ Quintū ꝓuilegiū: diuialis dilectōis qz magdalenā xps specialit dilexit. qō ptz ex plu ribz signis. Prio qz in societatē sue matr̄ eā acce ptauit. Scō qz sepissime apō eā cū discipul' bo spitari voluit. Tercio qz p ei⁹ charitate pl'a mi racula fecit. Nā ei⁹ fratrē Lazarū q̄driduanū de functū resuscitauit. Item martham ei⁹ sororē a flu xu sanguis libauit f̄m dictū Ambr. Itē domicel lā illi⁹ marcillā spūsctō inspirauit: vt diceret Be at⁹ vēter q̄ te por. ꝛc. Quarto qz magdalenā xps vbiq; excusauit z ei⁹ aduocat⁹ ac defensor extitit Patet. qz cū simō eā in corde despiceret p pecca tis: xps eā excusauit q̄ dimissa sūt sibi qz dilexit multū. Itē martha ꝫ eā conq̄sta est de ociositate ad pedes iesu sedent̄ z vbo xpi intēdēt̄. Xps eā defendit z ꝛmēdauit d. Maria optiaz ptē elegit Aug⁹. Nō tu malā. s. in mistrando. sed illa meli orē in cōtēplādo. qz contēplatio nobilioz est vita actiua. Deniq; apud iudā z discipl'os imprope rātes de vnguēto: dixit q̄d pditio hec vnguēti fa cta: poterat em venūdari z dari paupib⁹. christ⁹ multū cōmēdauit z acceptauit ei⁹ opus dicēs. Bo nū op⁹ opata est in me Mat. xxvj. Et sic patet q̄ xps eā dilexit. ¶ Sextū ꝓuilegiū; isignis illustra

tiōis. qz xps dns magdalenā insigniter p mulc̄ sanct̄ in vita sua reddidit illustrē. Primo quia post gl'iosaz matrē ꝟginē Mariā p̄mo oim ap paruit magdalene post resurrectōez q̄ fuit ma xime gr̄e. Scō qz recedentib⁹ alijs a monumē to dñi: ipsa p ardore desideriꝰ recedere ñ poterat sicut z sub cruce cū ꝟgie mre vsq; in finē steterat ad sepeliendū xpm. et sic xps fecit eā pre discipul' cōmunib⁹ amicā per charitatē. Tercio q̄ maxi mū est fecit xps eā ap'lorz apostolā: q̄ñ p ipsaz p mo oim annūciauit illis suā resurrectiōez. Deni q̄z q̄rto supꝰ legē scpture magdalenā ex oib⁹ mu lieribz sctis christ⁹ fecit suū euāgelistaz Nam f̄m ap'lm. j. Lorz. xiij. Mulieres inq̄t in ecclesijs ta ceāt: nō em p̄mittit eis loq̄. Vñ ꝛciliū carthā. in decret̄. di. xxiij. c. Mulier (ait) q̄z vtis docta z san cta viros in cōuētu docere nō p̄sumat. glo. ꝫ em est sacerdotale officiū. Ad idē est Ambr. xxiij. q. v Mulierē. Sz speciali ꝓuilegio spūsci magda lena i marsilia deueniēs p̄dicauit z ꝙuertit dño coopante z sermonē miraculis z seq̄ntib⁹ signis cōfirmāte. vt patet i legēda sermōe. j. ℣. J. Et sic patet. ¶ Septimū ꝓuilegiū: celest̄ cōsolatio nis. qz nulli legit de⁹ tā diutinā z crebē celestem dulcedinē tā mirabilit p̄stitisse in ꝫ mūdo stē fe cit magdalene quā triginta annis sine oi cibo z potu terreno degētē dieb⁹ singul' septies angelo rū agmia dulci modulatōe in ethera leuauerūt et reportarūt. z sic in illa dulcedine celesti sariata vixit. vt patet in legēda. ¶ Octauū priuilegium trāsit⁹ felic̄ mortē. Naz gl'iosissimis miracul' ei⁹ felix transit⁹ illustrat⁹ est. q̄ñ dño reuelāte diem obit⁹ p̄cognouit: et epō noie Maximino p q̄n dam p̄sbitez denūciauit. Jtez die illo aduenientē p angelorz agmia illuc in oratoriū est portata. z in aere corā altari māib⁹ angelorz stās subleua ta: eucharistie sacramētū sumpsit deuotiōe mul ta. Jtē facie erat radiosa vt sol videt̄ib⁹ mult̄. et sic sumpta eucharistia inf man⁹ angelorz dulci amore obdormiuit. Item corp⁹ remansit odore suaui fragrās die⁹ septem. O q̄s audiuit talia sctā noua. o mira xpi clemtia i tali peccatrice aia

¶ Circa terciū de ꝓuilegijs q̄ habet existēs in p̄ria siue post mortē sit p ꝛclusione q̄ gl'iosus xps iesus sicut magdalenā dotauit in vita ma gnis gratijs: sic z i p̄ria. z eccl'ia glorificauit glo riosis ꝓuilegijs. q̄ ꝛtinuādo in ordie ad illa pce dentia Declarat ex alijs q̄ttuor seq̄ntib⁹ priuile gijs. ¶ Nonū q̄ppe ꝓuilegiū ē p̄mialis coronā tiōis. Queri nāq; p̄t i q̄ choro angelorz magda lena putet̄ fore in celesti p̄mio coronata. Ad q̄ d̄ er dict̄ Frā. Naro. z doctorz colligēdo aliqs ró nes Rñdet q̄ in supmo choro. s. inter seraphin. Prio q̄dē rōne ardēt̄ amoris. Seraphin [illegible] ait Dion⁹. ardētes amore iterp̄tant. Et ma[illegible] lena maxime amoris ardore claruit. g̃ rē. [illegible] Gre. in Omel'. sup illō. Accesserūt ad iesū publi cani ꝛc. dic. q̄ distincte ꝙuersatiōes hoim singu

lor ordinib⁹ angelor ꝓgruñt z in eorũ sortẽ per
uersatiõis similitudinẽ deputant. Nec ille. Secũ
do rõe dignificatõis: qz ipa apl'or apostola dr.
z sic apl'ica dignitate laureata. Sz ꝑm Diony. a
postolico statui i eccl'ia debeť sũm⁹ chor⁹ i para
tãq; viciniori xpo. ğ debeť seraphin q i celo vicini
or est deo. Et sic ptz q magdalena cũ apl'is ẽi su
ꝑmo chòro ꝓinquori xpo z btẽ mri ei⁹. ¶ Decimũ
ꝓuilegiũ celebr; bonoris: qz p totũ mũdũ ipa in
euãgelio celebri mẽoria ꝓmẽdať. iuxta qõ salua
tor ꝓdixit Mat. xxvj. Ubicũq; p̃dicatũ fuerit b
euãgeliũ dicet. Et q hec fecit i mẽoriã ei⁹. Jrẽ to
ta eccl'ia vniuersalit festũ ei⁹ celebrat. ¶ Undeci
mũ efficac; saluatõis. Ipi⁹ em̃ merita sũt mlt⁹
efficacia ad salutẽ iuocãtib⁹. Nã legit q qdã pec
cator i cedula ꝓscribẽs pctã sua z sup altare bea
te magdalene ponẽs rogabat vt sibi idulgẽtiaz
ipetraret. z mox oia pcta deleta inuenit ex illa ce
dula. Jtẽ miles qdã singul'annis visitabat cor
pus btẽ magdalene. q tãdẽ i plio occisus dum a
parẽtib⁹ feretro posit⁹ plãgeret pũs q̃relis oppo
nebãt magdalene cur suũ deuotũ mori ꝑmisisset
sine ꝓfessõe. Tũc subito deũct⁹ surrexit z sacer
dotẽ vocari ꝑcepit. Cũq; deuote ꝓfessus fuisset z
viaticũ recepisset i pace q̃euit. ¶ Duodecimũ ꝑ
uilegiũ depcabil' itercessiõis p deuot; suis etiaz
desperatis. Nã legit in ꝓmũi legẽda q cleric⁹ q
dã de flãdria Stephan⁹ tã scelerat⁹ q oia flagi
tia exercẽs ea q̃ salut; sũt nõ solũ nõ facere sz nec
audire volebat. p deuotõe tñ btẽ magdalene fe
stũ ei⁹ colebat z vigiliã ieiunabat. Dũ ğ tumulũ
ei⁹ visitass; apparuit ei btã magdalena inť du
os angelos sustẽtata z dixit. Cur stephane nulla
ꝓuctõe moueris. exq̃ em̃ deuotõez i me hẽ cepi
sti. p te dñm sp instãter exorauí. penitere ğ zego
te nõ deserã donec deo fuer; recõciliat⁹. Ille mor
in se tãtã gr̃az infundi sensit q secto abrenũciañ
religionẽ intrauit z pfectissime vite fuit. ac tãdez
in ei⁹ morte visa ẽ btã magdalena cũ angel'asti
tisse z ei⁹ aiam q̃si cãdidã colũbã cũ laudib⁹ i ce
lũ sustulisse. O ğ amorose iesu. o admirabil' de⁹
q nos pctõres nõ spernis sz penitẽtes suscipis.
ecce oñdisti pietatẽ tuã i magdalena. O felicissi
ma dña. o xpi amica btã magdalena te depca
mur. p dulct Jesu amore ipetra nob veniã z gra
tiã in psenti ac gl'iam i futuro a dño iesu xpo: q̃
viuit z regnat in secula seculor Amen

¶ De sctõ Jacobo apl'o Sermo ꝑm⁹ cũ legẽda

Erit sepulchrũ eius gl'iosũ. Esa. xj. z ad laudẽ hui⁹
festiuitat; ¶ Quãuis em̃ hec v
ba ad lr̃az sc̃pta sint ꝺ sepulchro xpi in q̃ xps do
min⁹ gl'iose resurrexit. cñ bñ ꝑñt dici etiã de sepl'
chro btĩ iacobi apl'i qꝺ deuotõe fideliũ visitãtiũ
ꝑ mũdũ rutilat gl'ia miracl'or multipliciũ. Nã
vt ait Aug. li. j. de ciui. dei. nõ sũt ꝓtẽnẽda q̃n po
tius bonorãda corpa sctor i sepulchr;. qz ill' tã
q̃ organis z vasis ad oia bona opa vsus ẽ spũs
sctũs. Hic exẽpli gr̃a videm⁹ q magno bonore
venerať calix i q̃ ꝓsecrať sanguis xpi: q̃uis calix
nil sentiat de spũsctõ xpi. nec viuat ex eo. ml'to ma
gis ğ debẽt venerari corpa fideliũ z sctor in q̃bus
vixerũt z opati sũt bona i spũsctõ xpi. Uñ btus ia
cobi corpus z ei⁹ sepulchrũ merito p totũ mõ
ab hoib⁹ visitañ honorať. vbi de⁹ ml'tiplicia mi
racl'a opando gl'ificať in ipo sctõ Jacobo. Bene
itaq; de eo dr. Erit inq̃t sepulchrũ ei⁹ gl'iosũ. Ju
xta q̃ vba ipe btus Jacob⁹ ꝓmẽdať de trib⁹. de q̃
bus agemus in hoc sermone

Prio ꝺ sepulchri reuerẽtia. ibi. Erit sepulchr.
Scõ ꝺ priuilegij gratia qz dicit. Sepulchr
eius. s. sancti priuilegiati.

Tercio de martyrũ gl'ia. qz dr gl'iosum

¶ Circa ꝑmũ de reuerẽdo sepulchro btĩ ia
cobi sufficiat breuit ꝑ pcl'one q btus iacob⁹ spe
ciali ꝑ priuilegio babz a deo. s. q ei⁹ sepulchr visi
tať reuerẽter ꝑ ceteris sctis a multo ppl'o. Et cla
ret ꝑmo ex b q miracl'ose illuc eius corp⁹ ẽ a iu
dea trãslatũ z ibi tumulatũ: vt in legẽda ei⁹ dice
tur infra. Scõ ex b q visitãtes illõ boies iuuat
btus Jacob⁹ i vita z in morte z p⁹ mortẽ. vt ml'
tis miracul' mõstratũ est de q̃bus in legẽda. Ter
cio ex b q q̃cunq; votũ fecerit de visitãdo eius se
pulchro sol⁹ papa z ñ ali⁹ põt dispẽsare vl' ꝓmu
tõez facere. Uñ casus papal' ẽi voto dispẽsare vl'
ꝓmutare. Si petas. vñ b habeť. Rñr ꝑm fratrẽ
Angelũ. de claua. i sua sũ. sic di. Quo ad q̃tuor
vota inq̃t sol⁹ papa dispẽsat. s. in voto solẽni reli
gionis. in voto hierosolymitano. i voto scti iaco
bi. z i voto visitãdi limia apl'or petri z pauli. Et
sic fuať i facto: licz nullo iure inueniať exp̃ssum
nisi de voto ꝑ subsidio ipi⁹ terre sctẽ. vt ꝺ vo. z vo
ti redẽp. c. ex multa. z sic tenet ꝓsuetudo. Nec vbi
supr. Et plura q̃ ad b ibidẽ. Quarto declarať con
clusio. ex b q sic voluit xps dñs ꝓplere petitõem
mris ipi⁹. s. scti Jacobi z tobis Nã scribit Mat.
xx. z i euãgelio recitatur hodierno. Accessit ad ie
sũ mr filior zebedei adorãs z petẽs. Dic inq̃t vt
hij duo filij mei sedeãt vn⁹ ad dextrã tuãz ali⁹ ad
sinistrã tuã i reg̃ tuo. Hoc nimirũ videť xps sic i
plesse duplicit. Prio q̃ ad eor corpa. Nã iobis
corpus ẽ in dextera collocatũ. s. i celo: qz i terr; nõ
est inuẽtũ ei⁹ corp⁹ sz putať esse i celo ꝑm Hiero.
z Frãcis. Maro. Et ꝓmũi doc. tenẽt. Corp⁹ ve
ro btĩ iacobi ẽ ad sinistrã xpi. qz in b mũdo preci
pue bonorať i sepulchro. Dic aũt Bre. i ome. pa
schali. q ꝑ dexterã vita btã. z ꝑ sinistrã vita ꝑsens
significať. iuxta illõ Cañ. ij. Leua ei⁹ sub capite
meo z dextera ei⁹ amplexabit me. Voluit itaq;
xps honorẽ dextre iobi pbere. i. celestẽ ꝑm ei⁹ cor
pus. z sinistrale honorẽ iacobo. i. terrenũ sz cor
pus. Uerũtñ q̃ ad aiaz vtroq; honorari voluit
in dextera. i. in celesti patria. Scõ b idẽ ipleuit
xps q̃ ad mũdũ vl' in psenti terra. qz Jobes iacz

rē pte orientis. vicz in Epheso vbi sepulturā sibi parari iussit. licet de sepulchro illo puteū in celuz trāslat⁹. Sed iacob⁹ recessit in pte occidēt̄ i mūdo. et sic iohānes est a dextr̄ et iacob⁹ a sinistris. Nā fm pbm de celo. Dextrū mūdi est oriens vñ incipit mot⁹ celi. z occidēs est sinistrū mundi. Et sic patet q̄ xp̄s btō Jacobo dedit p speciali pui/legio iuxta petitionē matr̄ eoz vt honorē ab oi by ad occidētalē mūdi plagā in sepulchro p̄ cete ris. ¶ Sed vt ad moralē edificationē p̄uer tam⁹ sermonē notādū de sepulchro fm Bona/uen. in ser. alios q̄z simt̄. q̄ q̄druplex boim sepul/chrū dist̄inguit̄ in scriptura sacra.

Primū est criminale z detestandū.
Secundū est materiale z memorandū.
Terciū est infernale et formidandū.
Quartū est supnale z desiderandū

¶ Primū est criminale z detestandū. q̄ est crimine plenū. de q̄ p̄s. Sepulchrū patēs est guttur eo rū linguis suis dolose agebāt. Venenū aspiduz sub labijs eoz. Quoz os maledictiōe z amari/tu. plenū est. velo. pe. e. ad ef. san. ¶ Querit̄ q̄re ta les pctōres dicunt sepulchr̄ vl' assimilant sepul chro. Rñdet fm glo. sup p̄s. z in origiali alle/gat̄ dī. sic. Mortue inq̄t aie corp⁹ sepulchrū est. q̄ in euāgelio dñs talib⁹ dic. Similes est̄ sepul chris dealbat̄ q̄ foris apparēt boib⁹ speciosa: i/tus vo plena sūt ossib⁹ mortuoz z oi spurcicia. Nec glo. Nā reuera in talib⁹ fetor vicioz maior exalat q̄z in sepl'chro. Ideo dicit p̄s. q̄ sepulchrū patēs. Plus em̄ nocet fetor anie q̄z corpis. q̄ vt dicit Bern̄. p̄cios̄ior est aia oi corpe. Uñ q̄nto p̄/cio cartior: tāto dāno est maior in fetore pct̄i. Deniq̄z q̄ tales fetēt in gutture p gulā. iō dr: guttur eoz. Fetēt i lingua p detractiōez. Ideo dr in p̄s. Linguis suis dolose agebāt. Itē fetent in labijs blasphemādo deū z p̄rios maledicēdo ac discor diā seminando. Ideo dr. Venenū aspidū sub la bijs eoz. q̄z os maledictōe z amaritu. zē. Item pores q̄rere q̄re p̄s. ibi dicit: venenū aspidū po ti⁹ q̄z alioz serpētū. Respōdet q̄ sicut refert iaco/bus Lausan⁹ i suis sermonib⁹: venenū aspiduz est tale q̄ facit boiez obdormire. z sic dormiens morit̄. vñ dolorē mort̄ nō sentit. Propt̄ q̄ Cle opatra nolēs mort̄ dolorē sentire: bibit venenū aspidū q̄ obdormiēdo ē mortua. Sic tales pec/catores facit diabol⁹ in pctis dormire ne sentiāt dolorē pct̄i. q̄z facit eos in ip̄s iacere delectabiliter et rari sunt q̄ dolorē pnie sentiāt vere satisfacien/do z famā restituēdo: q̄ tñ tenerent̄. et sic morī/unt̄ in eis eterna morte. Uñ Piero. Diffamare caue: nā reuocare gue. patet ḡ. ¶ Secūdū sepul chrū est materiale z memorandū. de q̄ habem⁹ oēs in die iudicij resurgere. iuxta illd Ezech. xxxvij. Ecce ego aperiam tumulos vros z educā vos de sepulchris vestr̄ pop'le meus. zē. hoc sepulchrū est nob⁹ sp memorādū. Nā vt dicit Aug⁹. monu/mentū dr q̄si monēs mentez ad recognoscēdū. s. nos fore morti debitos z ponēdos in sepulchro tā stricto fetido z obscuro ne supbiam⁹. Uñ In nocēt⁹ terci⁹ dicit. Deu fratres attēdite: q̄ paulo ante inclit⁹ residebat in domo: ecce q̄s paup iacet in tumulo. et q̄ gl'iosus incedebat in aula: ecce q̄s despect⁹ iacet in tūba. et q̄ vescebat delicijs in ce/naculo: ecce nūc consumit̄ vermib⁹ in sepulchro.

¶ Terciū est sepulchrū infernale q̄s ē mul tū z sup oia formidādū. q̄z ibi oia. s. honores di/uitie z delicie vertunt̄ in tormentū. de b Luce. xvj. Mortu⁹ est diues z sepult⁹ est in inferno. O q̄nto cōsuln⁹ iste diues panes hordeaceos comedisset in mūdo q̄s ad talia supplicia z tanta penuriaz venisset vt in tormēt̄ guttā aq̄ quā iā pl⁹ q̄s mil/le annis desiderauit nec habere posset. De b etiā infernali sepulchro p̄s. dicit. Veniat mors sup illos. s. malos. z descendāt in infernū viuētes. lit tera hebraica habet in sepulchrū. Sed q̄re dicit viuētes: cū nō nisi mortui habeāt sepeliri vl' in i/ferno poni. Rñdet q̄ ideo. q̄z plerūq̄z mali tales credūt se esse viuos: cū tamē habeāt p̄sciaz nec cu/rāt de morte aie: cū tñ in vitate mortui sūt. Itez ideo etiā q̄z pctōres hūt volūtatē obstinatā i pec catis nec volūt fructuose penitere. Talis aūt vi/ta est infernal' z diabolica. Aug⁹. z Chrys. Dūa nū est peccare sed diabolicū est in pctō p̄severare Et sic tales viuētes mortui sūt. ¶ Quartū est se/pulchrū supnale. i. celeste de q̄ Job. v. Ingredie/ris in abūdātia sepulchrū sic inferk̄ aceru⁹ tritici in tpe suo. Tps em̄ inferēdi triticū in horreū est tps messis. Messis aūt ē cōsūmatio secl'i. Et sic hō iust⁹ in fine mūdi corpe z aīa in celeste sepul/chrū ingredietur in abūdātia meritoz z p̄miozū vt in eternū ibi cū xp̄o regnet. et ideo b sepulchrū sū/me est desiderandū. iuxta illd p̄s. Quā dilecta tabnacula tua dñe virtutū. zcu. z deficit aia m. in a. r. Btūs itaq̄ Jacob⁹ q̄z xp̄m p̄fecte dilexit nūc cū xp̄o regnat i celesti p̄tia vbi amplissimis do/nis felicit̄ honorat̄ in aia. In corpe aūt honorat̄ in sepulchro terrestri sup sepulchra oim regum mūdi. Et⁹ g̃ exēplo z nos seruiam⁹ xp̄o vt celestē asseqūmur honorē. Greg. Si culmē veri honor q̄rit̄ ad celeste regnū tendite. Si vere diuites esse cupit̄: veras diuitias amate. ¶ Quero nā/q̄z a te o hō: dic mihi q̄d est illd q̄ q̄nto senescit tāto iuuenescit. z q̄nto iuuenescit tanto peius fit Ad id rñdet q̄ auaricia vl' amor mūdi. Piero. Sola est auaricia q̄ in senib⁹ iuuenescit: cum cē oia vicia senescāt. et tāto pei⁹ viciū est. q̄ dicente Greg. Tāto a supno amore hō disiūgit̄: q̄nto in feri⁹ delectat̄. Itē q̄d est illd q̄d q̄nto est min⁹ tā/to ē meli⁹. Ad b rñdet q̄ teste Greg. pupilla ocu li q̄nto est minor z nigrior: tāto est lucidior z me lior. Spūal'r. q̄nto hō videt se būiliādo minorē in p̄tijs ocul' mēt̄: tāto est melior. Greg. Tanto coram deo q̄sq̄z est acceptior: q̄nto apō se recognoscit despectior. Itē adhuc q̄ro te q̄d est illud q̄d q̄nto modicū tanto meli⁹. Rñdet q̄ pctm̄ z pct̄i pena

vel reatus vt claret. Sed qd est qđ ḡnto pl⁹ dura/rat tãto meli⁹ est. Utiq; gl̃ia celestꝭ q̃ nunq̃ marcescit sed sp felicitate in deo crescit. qz de⁹ sp cum noua admiratiõe videt. Unde Sap. vj. Clara est et q̃ nunq̃ marcescit sapia. O g̃ hõ exẽplo bti Jacobi ꝓtẽne mũdũ si vis hr̃e deu. Strude re bũile⁹ quipẽdere: minue vicia z eoꝝ supplicia ne peas in infernũ. elige tibi celestẽ gloriam q̃rere q̃ meliꝰ us nõ põt inueniri. F

¶ Circa secũdũ de gr̃a ꝑuilegioꝝ bti Jacobi sit ꝑ ꝓclusiõe q̃ bñdict⁹ Jesus btm̃ Iacobũ apl'um magna sublimauit gr̃a ꝑuilegioꝝ. Et declarat er q̃ttuor ei⁹ ꝑuilegiꝰ. ¶ Primũ ꝑuilegium cognatiõis. qz fuit nepos bt̃e v̄gis Marie z sic cõ sanguine⁹ xp̃i siẽ z Jobes frat ei⁹. fuerũt em̃ filij zebedei de maria tercia filia bt̃e Anne ꝓgeniti. et ꝑ ꝓseqũs Iacob fuit xp̃o z bt̃e v̄gini Marie specialiẽ dilect⁹. tũ rõne ꝓpinq̃tat⁹. tũ rõne scitatis. Nã fm Aug. ipsos cõsanguineos diligere debemus inq̃ztũ ꝓximos. sed cosdẽ malos diligere nõ debem⁹. Sic inq̃t diligant boies vt nõ diligant eoꝝ errores. q̃ si sũt boni tãto dupl'r sũt ꝑdiligẽdi. s. vt ꝓximi z vt boni. Si q̃ras quõ hõ possit in hac dignitate btm̃ Jacobũ imitari. Rñdet q ꝑ ꝑceptoꝝ diuinoꝝ obseruãtiã z volũtat⁹ diuine cõformatiõnẽ. Un Mar. iij. saluator dixit. Qui fecerit volũtatẽ dei: hic frat⁹ me⁹ z soror mea z mr̃ est. ¶ Secũdũ ꝑuilegiũ cognoiatõis. qz ipse vocat⁹ est Iacob maior siẽ alt̃ Iacob minor q̃ tũ etate fuit maior Iacobo maiore vocato. Quare ergo vocat⁹ sit maior. Rñdet q ꝓmo qz iste prius vocat⁹ fuit a xp̃o ad apostolatũ q̃z ille. Solẽt ãt seniores vel maiores dici q̃ sũt vocati ꝑius in religiõnẽ: etiã si etate sint iuniores. Scõo rõne familiaritatis. qz maiorẽ familiaritatẽ videt habuisse xp̃s cũ isto q̃z cuz alio. ipm em̃ ad secreta sua magꝭ admittebat. vt patz in trãsfiguratõe z oratione in mõte oliueti q̃n xp̃s capt⁹ est. z in puelle resuscitatõe. ¶ Tercũ ꝑuilegiũ ꝓmatõis. qz inter apl'os fuit nõ vltim⁹ sed post duos ꝓm⁹. s. post petrũ z iohãnẽ. vt patet Mat. iij. Primitas aũt in virꝭ ꝓfectꝭ siẽ fuit inter apl'os fm̃ merita scitatis et ꝓfectiõis hz fieri. ¶ Quartũ ꝑuilegiũ passiõis qz inter oẽs duodecim apl'os ipse ꝓm⁹ ꝓ xp̃o passus fuit. z sic ꝓm⁹ ad celestẽ gl̃iam inuitat⁹. Solet q̃ppe miles gl̃iari de b q̃ i ꝓmo bello ipe triumphũ cozã rege habuit. z q ipe ꝓmo oim a rege inuitat⁹ vt secũ sedeat z bmõi. Patet aũt ꝓ xp̃o est marie gl̃iosus. Et idcirco xp̃s Iacobo specialẽ bonorẽ exhibuit in sua passiõe siẽ dicit Calixtus papa in b ꝓ ceteris q̃ xp̃s fuit annũciat⁹ z passus. B ¶ Queritꝭ b tribulatiõi in mũdo exponit. vt patet de Iacobo et alijs apl'is ꝑdilectis. Rñdet fm̃ doctos. q ꝓmo rõne v̄tutis vt. s. innotescãt v̄tutes sctoꝝ nob i exẽplũ aniandi ad silia. Nã z i bello rex solet fortiores z v̄tuosiores alijs ꝓ̃stituere in acie. Unde Tob. ij. scribit q ihũ de⁹ ꝓmisit tẽptatiõez Tobie sicut z scti Job: vt posterꝭ dareť exẽplũ patientie. Scõo rõne meritorie acq̃sitiõis. Greg. in moza. Scti dei q̃ alti⁹ ꝓficiũt: tãto qđ graui⁹ tolerẽt in uenit̃. Sic inq̃t ignis flatu ꝓmit̃ vt crescat. Itẽ Berñ. in ser. xj. Quoties vicio restiterꝭ: toties coronaberꝭ. Tercio rõne diuine dilectõis. qz ꝑ patiẽtiã magꝭ assimilant xp̃o z magꝭ diligunt̃ ꝑ fidelitate ꝑseuerantiõis ꝓbata. Un. ij. Thim̃. iij. Oẽs q̃ pie volunt viuere in xp̃o ꝑsecuti. Amb. sup Bti immacl'ati. Quãto maior tribulatio: tãto vberior in xp̃o ꝓsolatio. Hinc Aug⁹. orabat di. Dñe h vre hic seca: da pacẽ in fuko. Nec sufficiãt

¶ Circa terciuz de martyrio bt̃i Jacobi sit ꝑ conclusione q̃ btũs Iacob in suo martyrio est gl̃ificatus multiplici miraculo. claret ex legẽda. Cũ em̃ ꝑdicãdo Iacob venisset in Legẽda. hyspaniã: ibiq; paucos ꝓuertere potuisset. redijt g̃ in iudeã vbi duz ꝑdicaret erat mag⁹ q̃dã noie hermogenes: q̃ cõspirãdo cũ phariseis misit discipulũ suũ noie philetũ ad Iacobũ vt ei⁹ ꝑdicationẽ cozã iudeis falsam esse ꝓbaret. Sed illum apl's cozã oĩb rõnabiliť cõuicit z mlta miracula cozã eo fecit. Philet⁹ g̃ rediẽs ad hermogenez doctrinã Iacobi approbauit: se discipulũ illius velle fieri ꝓtestãs. Tũc irat⁹ ille arte magica immobilẽ fecit philetũ. qđ cum ille Iacobo q̃ puerũciasset: misit Iacob Iudarũ suũ ad eũ q̃ tact⁹ mox solut⁹ est z hermogeni insultauit ac ad Jacobũ ꝓperauit. Tũc hermogenes demones vocauit ꝑcipiẽs eis vt Iacobũ silꝭ cũ phileto victos adducerẽt. Qui veniẽtes in aere vlulare ceperũt di. Jacobe apl'e miserere nob qz acriť ardemus Quos interrogauit Iacob di. Ut q̃d huc venistꝭ. q̃ rñderunt. Hermogenes misit vt te adduceremus vinctũ. sed ecce angel⁹ dei igneis cathenis religauit nos z cruciamur. Quib⁹ Jacobus ait Eroluat vos angel⁹ dñi: ite et victũ hermogenẽ adducite sed illesum. et sic ille ligat⁹ est adduct⁹. Tãdẽ Iacob phileto ait. vt bona ꝑ mal'redda/mus siẽ xp̃s nos docuit. solue hermogenẽ q̃ te ligauerat. solut⁹ ille ꝓfusus stetit. Et Iacob ait. vade liber q̃ vis. At ille. Ego noui iras demonuz: nisi aliq̃d mihi deder⁹ qđ mecũ habeam occidẽt me. Cui Iacob baculũ suũ dedit. Ille aũt pgẽs oẽs libros artꝭ magice ad apl'um attulit et ꝑcidens dixit. Iniaz liberator accipe me penitẽtez. et sic apl's ipm̃ suscepit z libros illos in mare ꝓiecit. Cepit aũt hermogenes in timore dei esse ꝓfect⁹ adeo vt v̄trutes ꝑ eũ pl'ime fierẽt. Tũc abiathar põtifex z iudei videres q̃ hermogenes esset ad xp̃m ꝓuersus et Jacob Jesum ꝑdicaret: cõcitarũt seditiõez z ligatũ apl'm̃ fune in collo traxerunt ad agrippã herodez q̃ iussit ipm̃ decollari. Et cũ educeret: paliticꝰ in via clamauit ad eũ vt ipm̃ in noie iesu sanaret. Ad quẽ Jacob ait. In noie iesu ꝑ q̃ ducor ad decollandũ exurge sanus de grabato. z mox sanat⁹ surrexit ac dñm bñdi/

De sancto Jacobo maiore

xit. Qō videns scriba noie Josias q̄ cū p̄ funem trahebat p̄iecit se ad pedes ap̄li z xp̄ianū se fieri postulauit. Tūc abiathar illū etiā ligari facies missa legatiōe ad herodē impetrauit vt cū iacobo decollaret. et sic ambo martyriū ꝓsummaue rūt. ¶ Decollato itaq; Jacobo discipuli ei⁹ rapuerūt corp⁹ noctu z nauī iposuerūt: ac deo se sine regimīe cōmittētes: angelo duce in Galiciā applicuerūt. Erat aūt in hyspania regina noie z z merito vite Lupa: ad quā discipuli voluerūt intrare vt peterēt sepulture locū ap̄li. Interim deposuerūt corp⁹ de nauī z locauerūt sup̄ q̄dā magnū lapidez: q̄ lapis mor vt cera corpi cessit et in sarcofagū se mirabilit illi coaptauit. Tūq; ad Lupā venissent z mirabilia ōi narrassent ac cōgruū locū sepulture peterent. illa eos in dolo ad regē hyspanie crudelissimuz destinauit vt ei⁹ sup̄ b ꝓsensum req̄rerēt. q̄ discip̄los ap̄li i carcere reclusit. Cū aūt rex discūberet: angel⁹ dñi carcerē apiens libere p̄misit illos abire. Qō ille ꝓgnoscēs post eos velocit̄ milites misit ad capiēdum Qui cū pontē trāsirēt fracto pōte oēs in fluuiuz sūt submersi. Qō ille audiēs p̄timuit z pnia ductus misit post eos rogans vt redirēt z q̄cq̄d vellent ip̄etrarēt. Illi aūt redeūtes: pp̄l'm ciuitatis ad fidē ꝙuerterūt. Tandē ad Lupā venientes z assensum reg̃ sibi apientes. illa in dolo rūdit. Jte ad illū mōtē z accipite boues quos ibi habeo: et plaustrū iūgite ac corp⁹ dñi vr̄i deferte vt placet Sciebat em̄ thauros z boues ibi esse idomitos vel siluestres. z ideo putauit q̄ nō possent iungi vl'si iūgerent: huc illucq; discurrēdo currū dissiparent z illos necarēt. Jsti aūt dolū nō cogitantes montē ascēderūt z draconē q̄ndā spirantē et in eos irruentē cruce opposita p̄ medīū ventrez scindūt. Facto etiaz sig̃ crucis sup̄ thauros mor māsuescūt. z illos iūgētes: corp⁹ scī iacobi cū lapide in q̄ iacebat in currū posuerūt. Boues aūt sine alicui⁹ regimīe corp⁹ in medīū palatiū lupe detulerūt. Dicit etiā Hermān⁹ in cronica q̄ tūc clara die in cāpo apparuit stella fulgida in aspectu oīm: inde ciuitas illa cāpostella vocat̄. Hec videns Lupa baptisata est. z palatiū illō in scī Jacobi eccl̄iaz dedicauit Anno dñi. xlviij. vbi fiunt miracula m̄lta merit̄ scī Jacobi. de q̄b⁹ in alijs sermonib⁹ aliq̄ scribem⁹. Rogem⁹ g̃ dñm Jesum vt ipsius intercessione det nobis gratiā et gloriam in futura patria Amen.

¶ Pro sctō Jacobo Ser. ij. de calic̄ xp̄i bibitōe

Potestis bibere

P calicē quē ego bibiturus sum. dicunt ei: possumus. Matth. xx. z in euangelio hodierno. ¶ Sicut dicit Aug⁹. dñs noster iesus xp̄s idcirco interrogauit filios zebedei. s. iacobū hūc z iohānē fratrē ei⁹ de bibitōe sui calicis q̄n m̄r eoz petebat illis sedere i reg̃ xp̄i; vnū ad dextrā z alīū ad sinistrā ip̄ius xp̄i: q̄tinus ex hac interrogatiōe xp̄i facta oēs discerem⁹ q̄ ad regnū celeste puenire nō possumus nisi seq̄mur xp̄m in passiōis imitatōe saltē p̄ verā pniaz. Un̄ ip̄se dicit Matth. iij. Pniaz agite appropinq̄bit regnū celoz. z Apocal'. ij. Esto fidel' vsq; ad mortē. s. patiēdo p̄ xp̄i fide z amore z dabo tibi coronā vite. Dum g̃ hūj duo discipuli. s. iacob⁹ z iohānes matrē submisissent ad rogāduz xp̄m vt i ei⁹ regno sibi fierent collaterales. Xp̄s interrogauit eos dī. Potest̄ bibere calicē quez ego bibiturus sum zc. Juxta q̄ verba tria mysteria notabim⁹ p̄ sermone f̄m qō beatus iacob⁹ de hūj⁹ tribꝰ cōmendatur in verbis istis.

P̄rio de calic̄ xp̄i bibitiōe. ibi. Potest̄ bibere (calicē.

Scō de passiōis xp̄i deuotiōe q̄

p̄mpte se obtulerūt. di. possumus

¶ Tercio de huius deuotiōis valore. qō sequit ad predicta.

¶ Circa p̄muz de bibitiōe calicis xp̄i q̄stio edificatoria occurrit occasiōe p̄dictoz q̄lit̄ xp̄iani volētes saluari debeāt bibere calicem xp̄i. Ad qō notāda p̄ intellectu sūt tria. ¶ P̄rio q̄dē sciendū est q̄ in scp̄turis p̄cipue in p̄posito calix accipit p̄ passione. vt dicit Raban⁹ sup̄ Matth. Nā f̄m Jsiō. li. ethim̄. calix ōr a calon grece qō est lignū latine. Erat em̄ antiq̄⁹ vas ligneū in q̄ potiones amare p̄pinabant̄ p̄ medicia infirmoz̄. Et sic merito calix significat amarā passionē xp̄i q̄ est medicina pcōz nr̄oz p̄parata in ligno crucis. Un̄ z ozādo xp̄s ad patrē suā passiōez vocauit calicē dī. Pater si possibile est trāsfer a me calicē istū: verūtn̄ nō mea sz tua volūtas fiat Luc. xxij. Cū g̃ xp̄s dicit: potest̄ bibere calicē. interrogauit illos de passiōis xp̄i imitatiōe: quā oportz nos imitari. qz ip̄se ait Lu. xiij. Qui non accipit crucē suā et sequit̄ me nō ē me dign⁹. ¶ Secundo notandū est q̄ boies in vita ista f̄m scripturas varios dicunt̄ bibere calices. P̄rio nāq; multi sunt q̄ bibunt calicē ire ōi vt q̄ patiunt̄ et sufferūt multas penas z grauitates ac miserias: nō p̄ bona sed p̄ mala volūtate in pcā p̄ficiēda. De tali Piere. xlviij. Inebriate eū de calice ire dei qz ꝫ dñm erect⁹ est. Notāter dicit inebriate. qz sicut ebri⁹ ñ sentit v̄bera: sic isti pcōz vulnera. Scōo alij sūt patiētes p̄ mūdo. z sic bibūt calicē mūdi. De q̄ Piere. lj. Calix aure⁹ babilon in manu dñi inebriās oēm terrā. de vino ei⁹ bibērūt oēs gētes. Mūdan⁹ em̄ amoz est tāq; babilon qō interp̄tat̄ f̄m Piero. ꝓfusio. qz cōfūdit in mōrte q̄n nudū e mūdo cuire cōpellit. j. Thi. vj. Nil intulim⁹ in hūc mūdū baud du. qz nec auferre. Magna g̃ ꝓfusio tūc erit sperātibꝰ in eo. Jo eq̄dē bibit de aureo calice. qz aur̄ diligit z terrena q̄ tñ est in manu dñi. i. p̄tāte q̄ q̄n vult accipit p̄ mortē. Sed heu qz iste pessim⁹ calix inebriauit oēm terrā z oēs gētes. qz oēs toto affectu sectant̄ mundana: pōpas: honoꝛes: diuitias: ad mortē

desudantes. Tales aũt inebriat assimilank. z p cipue tali de q̃ narrak q̃ ereũdo de sua domo ad ciuitates lõginquas ibi iebriat⁹ nesciuit domũ redire. Sed cũ hospitarek via intermedia i supi ori q̃dã domo p̃parato sibi lecto p refrigerio i fene stra ecce dormiẽti apparuit q̃dã formosa mlier offerẽs ciphũ ad potãdũ .quẽ iste sitiens voluit rape. illa retrahẽre manũ cũ cipho: iste inseq̃ vo lẽs de fenestra alta cecidit z collapsus mortu⁹ est Sic spũaliter hõ i pñti q̃si in via inebriat⁹ amo re mũdi nescit redire ad patriã celestẽ ad quã cre atus ẽ ihabitãdũ. sz i alto p̃spitat z ambitõnis hospitat⁹ cũ rape vellet ea q̃ sitit nec possz ad libi tũ in mũdo babere cupiditatẽ inseq̃ndo cadit in p̃cipitiũ inferni .s. Thim. vj. Qui volũt diuites fi. inci. in la. diaboli z pditõez. ¶ Tercio alij sunt q̃ bibũt de calice diaboli vt obstinati. p̃s. Ignis sulphur z spũs p̃cella⁹ p̃s calicis eor⁹. In q̃ nota tur triplex pot⁹: Prim⁹ ignis p̃ue ꝯcupiscẽtie. Scõs pot⁹ sulphuris. q̃ significat fetorẽ exple te luxurie. Terci⁹ est spũs p̃cella⁹. i. tẽpestatũ ire z inuidie z alio⁹ oim vicio⁹. Sed q̃re dic̃ pars calicis eor⁹ z nõ totũ: vl̃ absolute calicẽ eor⁹. Rñr q̃ pctores hic i p̃senti habẽt ptẽ tm̃ pcti .s. macu lã et reatũ. sz in futuro habebũt sil̃ z aliã ptẽ. s. pe nã infernalẽ. z sic in pñti bibũt ptẽ calicis diaboli. sz in futuro bibẽt totũ calicẽ. Jrẽ alia rõe fm Ly rã: dr notãter p̃s calicis eor⁹ ad significandũ q̃ i gehẽna est tãta pena q̃ nõ põt bñ exp̃mi tota v bis. O ergo q̃s indicibil̃ ille ignis peccato⁹ i in ferno. O q̃nt⁹ fetor ibi sup toti⁹ mũdi sulphur. o q̃nte tẽpestates. Quarto alij sunt q̃ bibũt d̃ ca lice xp̃i iesu bñdicti. vt sunt boni xp̃iani q̃ ip̃ius passionẽ imitank z ei fidelit̃ deseruiũt. Hũ cum xp̃o regnare merẽt. D ¶ Tercio ḡ ad q̃stionez ꝓpositã. s. quõ debeãt fideles saluãdi bibere cali cẽ xp̃i. Rñdẽdo notãdũ q̃ p̃cipue triplicit̃. Pri mo oia pcta crucifigẽdo i sei p̃s p verã pniaz. ad Gal. v. Qui xp̃i sunt carnẽ suã crucifixerũt cum vicijs z ꝯcupiscẽtijs: ita q̃ nõ regnet i eis pecca tũ. Uñ ad hũc modũ bibẽdi calicẽ xp̃i. i. imitãdi eius passiõem oẽs xp̃iani obligank. Nã. j. Pe. ij In b inq̃t vocati est: qr xp̃s passus est p nobis vobis relinq̃ns exẽplũ vt seq̃mi vestigia ei⁹ qui pctm̃ nõ fecit zc. Scõo p martyrij tolerantiã vl̃ desideriũ. z b est pfectorũ. Hi q̃ras: nunq̃d ad b teneank oẽs xp̃iani i ḡntulacũq̃ charitate ꝯstitu ti. s. vt morte desiderẽt vl̃ subeãt p xp̃o. Ad b rñr fm Bonauẽ. sup. iij. di. xxx. q. j. ar. ij. q̃ p loco z tẽ pore vbi tal̃ optio dak q̃ aut iusticia deserak vl̃ vita pdak. Jbi oẽs ḡntũcũq̃ sint imp̃fecti tenenk morte subire z peligere magis deo dilecto mori q̃s ipo offenso viuere. Ubi v̄o tal̃ necessitas nõ i minet nõ tenek hõ sz cũ offert se opportũitas ma nifestãdi diuinã gl̃iam z edificãdi eccl̃iam si in b casu se morti q̃s exponat pfectõis est z supereroga tõis ad quã nõ oẽs tenenk. Nec Bonauẽ. Ter cio debẽt fideles calicẽ xp̃i bibere p deuotã recor gitationẽ passiõis eius z memoriã: z b est deuo torũ. De b agem⁹ in duob⁹ subseq̃ntib⁹ articul̃. Btũs itaq̃ Jacob⁹ bis modis bibit calicez xp̃i ergo nũc regnat cũ xp̃o. O ergo xp̃iana ania stu de p posse eũ imitari saltẽ p̃mo z tercio modis: vt valeas in celo regnare. £

¶ Circa scõm de passiõis xp̃i deuotõe q̃rit̃ qua liter fidelis aia debeat habere deuotõez ad chri sti iesu passionẽ vt sic ve dicak bibere calicem xp̃i Ad q̃ respondek fm scẽpturas z documẽta sctõ rum. z p̃cipue quattuor modis.

Primo recogitãdo freq̃nter
Scõo cõpatiẽdo feruenter
Tercio gr̃as agendo reuerẽter
Quarto obsequẽdo fideliter

Prio inq̃z ꝺuotio erga passionẽ xp̃i ꝯsistit z exer cenda est recogitãdo eã freq̃nt̃. vñ Treñ. iij. Re cordare pauptatis mee absinthij z fell̃. z Cant. viij. Pone me vt signaculũ sup cor tuũ vt sig̃cu lũ sup brachiũ tuũ: qr fort⁹ est vt mors dilectio. Dicit vt signaculũ. i. vt sigillũ .qñ cm̃ sigillũ po nit̃ sup cerã imp̃mit ei suã sil̃itudinez .sic passio xp̃i debz imp̃mi cordi q̃ in passiõe aia fit xp̃iform mis .qr amor habz vim trãsformatiuã amãt⁹ i amatũ. vt dic̃ Hugo de arra anie. Dic̃ ḡ sup cor ponẽdũ fm Lyrã: qr qõ valde diligit̃ sup cor po ni dr. Addit z sup brachiũ. p qõ opatio designak qr man⁹ est organũ organo⁹. i. ij. de ania. Hinc Berñ. Sit Jesus sp̃ i corde tuo: sp̃ i ore z ope. in quẽ oẽs tui sensus dirigãt z act⁹. vt possz. s. dice re illõ Cañ. ij. Fascicul⁹ myrrhe: p amara ei⁹ pas siõe. dilect⁹ me⁹ inter vbera. i. in corde ꝓmorabit̃.

¶ Scõo ꝓpatiendo feruent̃. vñ Phil̃. ij. Frẽs b sentite i vob qõ et i xp̃o iesu zc. Jobes de sctõ ge miniano. Cõuenies est vt sentiat mẽbr q̃ sentit caput ne fiat distinctio i corpe. Inidũ q̃ppe vl̃ pa liticũ est mẽbr q̃ ñ sentit dolorẽ capit̃. Sic arti dũ membr est xp̃ian⁹ pctor q̃ nõ cõpatit xp̃o ca piti. ¶ Tercio gr̃as agẽdo reuerẽter. qr mlt̃ũ te nemur p tali z tãto bñficio. Uñ Ber̃. sup. Cãtic. Optz boiem gr̃tiosũ esse deo: qr libent̃ dona ml̃ tiplicãt si ꝓza bñ gr̃a vident̃. hec Berñ. F

Sed hic q̃stio occurrit vtil̃. Pro q̃ bñficio diui no magz obligak esse grat⁹ hõ. Ad q̃ rñdek fm tres doc. Prim⁹ est Chrys. sup Mat. di. Nil est inq̃t pter q̃ magis deo gr̃as agere debeam⁹ q̃z p morte vnigeniti ei⁹. Scõs ẽ Amb. li. de v gib di. Pl⁹ dñe iesu debeo tuis iniurijs q̃b redẽpt⁹ sũ q̃z tuis vtutib⁹ q̃b creat⁹ sũ. Et sic ptz q̃ ma gis tenemur p redẽptõe q̃z p creatõe. Terci⁹ do ctor est Gre. di. q̃ tãto crescũt dona q̃nto ratiões crescũt dono⁹. hec omel̃. de ꝓfet. Idẽ q̃z i p̃fatio ne paschali dic̃. Nil nob nasci ꝓfuit nisi redimi ꝓfuisset. Ex q̃b claret qr sũme tenemur p morte z redẽptõe xp̃i i q̃ maiora dona gr̃e z gl̃ie ac ma iorem fructũ salut⁹ acq̃siuim⁹. Quarto obseq̃n do fidelit̃ debem⁹ deuotõez hr̃e ad xp̃i passionẽ vñ Ber̃. Tũc mihi tua pdest passio (o bõe iesu)

si assit mea imitatio. ¶ Sed qrit qli obse/quio possit bō xpo passo recōpēsatiōez vtcūqz sa tis acceptaz reddere. Ad b rñdet Bmb. sup Lu. lec. v. dicēs sic. Nihil est qō digne deo referre pos simus p suscepti5e carnis nr̄e. Quid g̃ p ℟beri/bus: qd pro cruce: obitu z sepultura reddamus licet crucē p cruce: fun⁹ p funere nunqd reddim⁹ cū ex ipso z p ip̄m z in ipso habem⁹ oia. Redda/mus g̃ amorē p debita charitate: p mūere g̃tiaz p sanguie p̄cioso pniam. Nec ille. Cōsulūt ergo pleriqz vt mgr̄ Jordan⁹ z etiaz Ludolph⁹ libro de meditatiōe vite xp̄i. saltem cōmunib⁹ hoib⁹ z simplicib⁹ vt p passiōe xp̄i q̃tidie in obsequiū de uotū special'r ꝓcurent. xv. Pater nr̄. dicētes q̃ an no cōpleto cuilibet vulneri xp̄i vnū pat nr̄ ꝓue/niet p annua q̃si pēsiōe. qz tot pater noster resul/tabūt ex hūs p annū q̃t fuerūt vulnera xp̄i. iuxta illos ℟sus. Septuagita q̃nqz q̃tercent milia q̃n qz. ℟. Tot ferk xp̄s p nob vulnera passus. De b latius sermone de Parasceues. Ad ꝓpositū Be atus Jacob⁹ oib⁹ q̃tuor modis p̄dict⁹ ad passi onē xp̄i deuotionē habuit. et sic ip̄m ad martyri um imitando meruit pati eodē die q̃ xp̄s. s. viij. kal'. aprilis vt ait Innocēt⁹: Christ⁹ aūt fm qō dicit Aug⁹. passus est z etiā annūciat⁹ ipso eodē viij. kal'. aplis. Et qm̄ p̄mus iter apl'os passus est p xp̄o: patet eius deuotio effectualis. ¶ Circa terciū p̄ncipale de valore deuotiōis er/ga passionē xp̄i Querit Ad q̃lia bona valet vl' q̃ les vtilitates cōfert boi deuotio erga passionem xp̄i. Rñdet q̄ fm doc. plurime assignant vtili/tates. ¶ Prima vtilitas ex acceptatōis. Ut em̄ dicit magn⁹ Alber. de missis: Simplex medita tio passiōis xp̄i plus valet z deo ē magr̄ accepta q̃z si qs iciunaret p annuz qualibet feria sexta in pane z aq̃. vel si disciplinaret se q̃libet hebdoma da p annū vsq; ad effusionē sanguis. vel q̃libet hebdomada legeret vnū psalteriū. Sed b puto intelligēdū q̄ ad charitat̄ augmentū dulciozis qz plus accēdit deuotionē fm Bern̄. Unū. j. Thi mo. iiij. Corpalis exercitatio ad modicū vtilis ē Lyra. s. ad rep̄ssionē ꝓcupiscētie. pietas aūt. s. de/uotionis q̄ ad deū z subuētiōis q̄ ad ꝓximū vti/lis est: p̄missionē hūs vite q̄ nūc est z tuke. Pro/inde narrat Ludolpus li. de medita. vite xp̄i. q̄ cuidā sctō viro deū exorāti vt reuelaret q̃le seruiti/ū accept⁹ deo foret: apparuit dn̄s iesus crucē baiulans z vulnerat⁹ ac dixit q̄ sup oia sibi ac/cepta est passionis sue deuota memoria. ¶ Se cunda vtilitas thesaurisatiōis vel meritozie ac/cumulatōis. vt patz ex p̄dict⁹ ℟bis magni Alb. Jē Bonauē. dicit. In passiōe dn̄i inuenies totū thesauz̄. s. meritoz̄ z salubriū bonoz̄. Idē dicit. Nil ita illūinat ad cognitiōez. nil ita accendit ad dilectionē. nil ita opat in aīa sctificatiōez sic dn̄i/ce passiōis memoria. ¶ Tercia vtilitas ex cura tiōis. Bern̄. sup Cañ. Nil tā efficax remediū cu/rationis q̄ oia vicia z tēptamēta sicut passionis xp̄i memoria. Nimiz q̄ supbiā vide in cruce ca/put xp̄i inclinatū. Contra auariciā ituere ei⁹ pau/ptatē z nuditatē. Contra luxuriā ℟gineū ei⁹ cor pus totū vulneratū. Contra irā lat⁹ aptum z pro inimicis exorantē. Contra gulā fellis z aceti pota tionē. Contra inuidiā vide brachia extēta ad am/plexādū. Contra accidiā pedes z man⁹ pforatas. Unū Esa. liij. Eius liuore sanati sum⁹. ¶ Ad id facit exēplū de pellicano. de q̄ dicit Jacob⁹ lib. de mirabilib⁹ orientaliū regionū q̄ serpētes odi unt eū. et cū exit nidū p pastu: serpēs subintrās pullos pūgit et occidit. q̄s ille rediens z videns mortuos: rostro pect⁹ apit z sāguie fuso pullos reuiuificat. ac q̄s viderit sibi cōpatientes i tali de/bilitate posito: illos in nido retinet pullos cete/ros ranq; degeneres naturalit̄ deiicit. Sic xp̄s cōpatiētes sue passiōis retinet z fouet z eos mor tuos i pctis viuificat sanguie suo. Unū xp̄s. Si milis fact⁹ sum pellicano solitudis zē. ¶ Quar ta vtilitas dulcificatōis. s. oīs laboris. Unū Bre. Si passio xp̄i ad memoriā reuocet nil tā durum q̄ nō eq̄ animo toleret. ¶ Quinta exoratōis. Unū Chrys. sup Matb. Nulla res est q̄ magr̄ petita obtineat q̄z mors z passio xp̄i. Exēplū de latro/ne q̄ iuxta crucem pendens z ozās mox obtinu/it paradisum. ¶ Sexta fruitiōis. s. p amorē sue uē Unū Bern̄. sup cañ. dicit. Sup oia te mihi ama bilē reddit bone iesu calix passionis quē bibisti. hoc est qō magr̄ z affectū stringit z deuotionem mulcet et iustius exigit. ¶ Septia gr̄e acq̃sitio/nis. Unū autoz li. de stimulo amoris dicit q̄ ois gr̄a acq̃rit z acq̃sita ꝓseruat ac augef p medita/tionē deuotā passiōis xp̄i. Et q̃cunqz aliquā gra tiā p̄diderit: p hāc recuperare poterit. vt ꝓz etiā i li/bro de horologio sapie. ¶ Octaua abūde ꝓsola tionis in hora mort̄. ij. Cor. j. Sicut abūdant passiōes xp̄i i nob: ita z p xp̄m abūdat cōsolatio nr̄a ꝓpt̄. s. spem salut̄. Nimirū tales ꝓsolatione securitat̄ hūt in hora mort̄. Dicere em̄ pñt illō Bern̄. q̃dā sermone dicēt̄. Merita mea mihi n̄ sufficiunt. s. ad gl'iam ꝓmerendā. g̃ fidenē q̄ ex me mihi deest vsurpo mihi ex vulneribus z passi/one dn̄i mei. Nec ille. ¶ Nona iocūdatiōis p̄ce celest̄. Cato em̄ gaudiū mai⁹ habebit hō in pa/tria q̃nto deuoti⁹ hic passiōem xp̄i coluit. Cum ꝓpt̄ p̄sentiā dilecti. s. xp̄i passi: quē videbit clare i celo. Cū ꝓpter amoris ei⁹ ardorē q̄ trāsformat in xp̄i similitudinē. qz vt Dyonisi⁹ dicit. amor hab⁹ vim trāsformatiuā z vnitiuā i amatū. Unū Esa. xij. Hauriet̄is aq̃s in gaudio de fōtib⁹ saluato/ris. i. de vulneribus xp̄i. hauriet̄ gaudia z dicetis in illa die. s. brōs exhortādo ad collaudādū. Cōfitemi inq̄t dño. s. recoḡscēdo ei⁹ b̄nficia z inuoca te nomē ei⁹. O q̄ntū ibi erit gaudium brōz oīm. O q̄nta laudis resonatio. q̄nta gr̄arū actio pro xp̄i passiōe. d. illud Apoc̄. v. Redemisti nos dñe de⁹ in sanguie tuo ex oi tribu z lingua z populo z fecisti nos deo nr̄o regnū. g̃ b̄ndictio z claritas

et sapientia z grārūactio honor virtus z fortitudo deo nr̄o in secula seculorū. O ḡ charissimi studeam⁹ exēplo bt̄i Jacobi z aliorū sctorū vt simus deuoti ad passionē xp̄i q̄tin⁹ talia bona ineffabilia ꝓseqūmur p ei⁹ meditationē. Et rogem⁹ dn̄m iesum vt bt̄i Jacobi meritis det nob nūc gr̄am et tandē gloriam Amen.

Pro sancto Jacobo Sermo. iij. de ipsius festi euangelio.

Dic vt sedeāt hi duo filij mei vn⁹ ad dextrā tuā et vn⁹ ad sinistrā tuā in regno tuo. Matth. xx. et in euāgelio hodierne festiuitat̄. ℣ Hec verba dixit mr̄ filiorū zebedei: b̄ est iacobi et iohānis ad xp̄m. q̄by postulat filiorū suorū honores z exaltatiões. Nā vt Piero. dicit. post q̄z dn̄s iesus p̄dixit discipul' passionē suā de ꝓio iminentē et q̄ die tercio esset resurrectur⁹: tūc hec mulier putauit eū post resurrectionē ilico regnaturū tpaliter et sic auiditate feminea. s. q̄ matres appetūt filiorū honorē: z cū b̄a filijs submissa: accessit ad iesum adorās z petēs. Dic inquit vt sedeāt hij duo filij mei vn⁹ ad dextrā tuam ꝛc. Lyra. i. vt sint tibi collaterales ꝛexcellētiores in reḡ tuo post te. Nō q̄dem regnū credebant fore tpale tanq̄z adhuc carnales z nōdū pfecte illūinati gr̄a spūssancti. Et q̄z hodie legit̄ b̄ euangeliū Jdeo hec ꝟba accipiendo de euāgelio p sermone tria mysteria notabimus ad hui⁹ scti honorē. scz Dic vt sedeāt hij duo ꝛc. scz p calicē xp̄i de q̄ mox xp̄s illos increpauit.

Primū de honoris hui⁹ petitione.
Secundū de dignitat̄ eius assecutione.
Terciū de regni celestis donatione. de q̄ xp̄s subiūxit d. Nō est meū dare vob sz q̄by patū ē ꝛc.

℣ Circa ꝑmū de petitiōe honoris hmōi sic ꝓcludūt ꝟbū Lbzyf. sup Mat. di. q nos xp̄iani nō debem⁹ a deo petere id qō nob videt bonū esse. sed qō ipe de⁹ viderit nob ad salutē expedire Et claret hec ꝓclusio ex euāgelio. Nā ꝺr. Accessit ad iesum mr̄ filiorū zebedei cū filijs suis. s. ꝓcijs hui⁹ petitōis z ex eorū cōsilio adorās z petēs aliq̄d ab eo. Lyra. Prio petiuit tm̄ in generali vt si sic cōcessisset: min⁹ posz postea sibi denegari in speciali. Qui dixit ei. Quid vis. non inrogauit q̄si nesciēs. sed vt petitio sua ex ei⁹ respōsione ꝓuenient⁹ oñderet esse irrōnabil'. At illa. Dic vt sedeant hij duo filij mei vn⁹ ad dextram ꝛc. i. vt sint collaterales tibi in regno. Respōdet ḡiesus. Ne sciz q̄d petaz. hoc dixit filijs. quia sciebat ipsam a filijs esse submissam. Ecce ḡ patet q xp̄s dn̄s redarguit istos p eo q petebant id qō sibi videbat bonū: nō tm̄ erat expediēs ad salutē. Sz circa hec tres q̄stiones occurrunt.

Prima de ipsa mulieris affectione.
Scōa de ista honoris temptatione
Tercia de petitionis redargutiōe.

Et Primo q̄rit Utrū mat̄ filiorū zebedei sit cōmēdabilis p tali affectiōe q̄ cupiebat suos natos fore collaterales xp̄o in suo regno. Rō q̄stionis est. qz affectio materna ad ꝓmotionē suorū filiorū est ex natura a deo indita. ergo nō videt q sit vitupabil'. Dicit em̄ phs. j. methaph. Propt̄ ea q̄ insunt nob a natura nec laudamur nec vituperamur. Mirū est ḡ cur cōditor nature xp̄s eius petitionem redarguit. Rñdet fm Lbzyf. z Rabanū alios q̄z simul doctores. q hec sctā mulier in aliq̄ cōmendat̄ z in aliq̄ repḥēdit̄. z cū hoc in aliq̄ excusat̄. qō patet sic. Prio nāq̄z cōmēdat̄ de hoc q ꝓpter xp̄m reliq̄rat virū adhuc viuū et cū filijs xp̄m seq̄bat̄. Et qz suis filijs nō terrena sed celestia postulabat. s. in regno xp̄i esse ꝓios xp̄o: qō fm se erat optimū. Un Lbzyf. cōmēdās eā in sermone hodierno sic dicit. Magna laus hui⁹ mulier⁹ ex b̄ loco colligit̄. Primū qz nō solū illi. s. filij sui reliq̄rant patrē sed ipsa etiā reliq̄rat virū suū z secuta fuerat xp̄m. Et infra. Nō eā vicit sicut ceteras mulieres maritalis affect⁹. qa illi⁹ amor carnalis deceptio erat. isti⁹ aūt. i. xp̄i dilectio incorruptibilis vita. Cogitauit ei qm̄ ampli⁹ ꝓdesset viro suo si ꝓpter deū reliq̄rit virū q̄z si ꝓpter vir̄ reliq̄rit deū. Et infra. Cete mulieres corp⁹ natorū suorū amāt: aiam aūt ꝓtēnunt. desiderāt illos valere in b̄ seculo et nō curāt qd sint passuri in alio. Alie diuitias vl' militias. alie honores filijs ꝓuident. z nemo filijs ꝓuidet deum. Nec aūt nō terrena sed celestia suis filijs optabat. Nec Lbzyf. sentētialiter ꝓsequit. Scōo hec mulier in aliq̄ repḥēdit̄. s. in hoc q xp̄m tpaliter regnaturū putabat fm q̄sdaz expositores. vl' qz ꝑmatū celestez filijs indiscrete petebat. vt patebit q̄stione tercia. Tercio hec mulier excusat̄. qz ser⁹ ipse excusabat errorē. simil'r et naturalis mat̄n⁹ affectus. q̄m matres natural'r filijs desiderant tria. Primo q̄tem pac̄. ideo dicit. Dic vt sedeāt Scōo honorē. iō dicit: vn⁹ ad dextrā ꝛc. Tercio diuitias. ideo dicit: in reḡ tuo. Proinde Amb. i omel'. dicit. Et si error: pietat̄ tm̄ (scz materne) error est z venerabilis cupiditas q̄ nō pecunie sed gr̄e est auida. Nec ille. Chriſt⁹ ḡ nō repḥendit eā sed filios q̄ debebāt magis intelligere scripturas de xp̄o. s. q nō esset xp̄s post sue resurrectōis gloriā tpaliter regnatur⁹ in hierl'm sicut rex terren⁹ in mūdo. put iudei z isti credebant. Sed heu q̄z multi sunt parētes q̄ parcūt filijs suis a debito labore z ꝓmittūt eos ociari: nō perpēdētes illud Eccl. xxxiij. Mlta mala docuit ociositas. Heu q̄z plurimi parētes adeo afficiuntur ad filios vt negligant etiā p illis ea q̄ sunt salut̄. Ue aūt talibus z ve q̄ ꝝ salutē aie sue z filiorū optāt illis honores z diuitias etiā iniuste acq̄sitas vel acq̄rendas vt fulgeāt h̄ z ꝓeant i futuro. Ad Secūdo q̄rit Cur diabolus viros sctos sicut et istos ap̄los temptare soleat de appetitu honoris. Ad qō rñdet Origenes. dicēs. q ideo diabolus de

appetitu honoris temptat homines. qz scit q̄ in nullo sic illaq̄are p̄ot hoīez sicut cū honoris appetitu ip̄m tēptat. Et hui⁹ rō. qz in honore cōstituto grauior erit et culpa z pena. Culpa q̄ppe grauior est. qz nō solū teneť rationē red dere p se ipso sed etiā p alijs. Heb. xiij. Obedite p̄positis ve strīs. Ipsi em̄ puigilāt q̄si rationē reddituri p aiabus vestris. Uñ Sap. vj. Judiciū durissimū fiet hijs q̄ p̄sunt. Iré z pena erit gr̄uior. quia vt ait Greg. de cura pastorali. z. ij. q. iij. p̄cipue. Scire debent inq̄t p̄lati q̄ si quersa vnq̄ ꝓpetrant: tot mortib⁹ digni sunt q̄t ad subditos suos p̄ditionis exēpla trāsmittūt. Bern̄. Veniet ad iudiciuz dura allegatio paupez clamor viduaz gemit⁹ et pupilloz. qz vt Sap. vj. Potētes potēter torm̄enta patient. Idcirco Aug⁹. viij. ꝯfessionū. Peto dñe vt oīs honoris mūdi facias me inexptez et tue gr̄e coheredē. ¶ Sed obij̄ci p̄ot. qz honor est p̄miuz virtutis. iiij. Ethicoz. virt⁹ aūt est sūme appetēda. g̃ z honor. Respondeť q̄ honor est duplex. Prim⁹ est honor virtutis de q̄ p̄cedit obiectio. et istū honorē oēs desiderare debemus vt essem⁹ virtuosi. Nā vt ibi. iiij. Etb. hō p̄mu⁹ nō est honore dign⁹. sed solus virtuosus est honorādus fm veritatē. Uñ cū q̄s cognoscit esse virtuosus vicz castus humilis pius obediēs ꝛc. habet causam honoris. Proinde Aug⁹. dicit q̄ antiqui romani colebāt virtutē z honorē p dijs. et eis duo tēpla cōstruxerūt sic sita q̄ null⁹ poterat intrare tēplū honoris nisi p̄trāsisset tēplū virtut̄ ad significandū q̄ nullus esset dign⁹ honore nisi p virtutē meruerit. Valde g̃ laudabile z desiderabile est esse virtuosum. Aug⁹. Tale donuz est virtus vt nullus eā opeť in nob nisi de⁹. Secūdus honor est potestat̄. et iste nō est desiderandus. qz vt ait Grego. Grādis honor g̃ue onus. Et Heb. v. Nemo sibi assumat honorem nisi vocat⁹ a deo. Uñ Chryſ. dist. xl. Multi. dicit. Quicūq̄z desiderauerit p̄matū in terra: inueniet ꝓfusiōez in celo nec inē seruos xp̄i cōputabit̄ q̄ de p̄matu tractauerit. Hec ille. ¶ Tercio q̄rit̄ Cur xp̄s dñs banc discipl'oz petitionē talit̄ redarguit di. Nescit̄ q̄d petat̄. Rñdeť q̄ ad docendū q̄ q̄ petūt ꝛpalia nesciūt q̄d petūt. Uñ notandū q̄ pl'a sūt genera hoīm q̄ nesciūt q̄d petunt in oz̄one a deo. Primo q̄ p̄matū petūt. Chryſ. Primat⁹ inq̄t fugientē se sequit̄ z desiderātez se fugit sicut vmbra hoīem inseqūntem. Cōuersatio g̃ melioz petenda est: non dignioz g̃dus. Hec ille. Secō nesciunt q̄d petūt q̄ ꝛpalia absolute petunt z vltra necessitatē. Aug⁹. Tpalia sunt sp̄ sub cōditiōe z cū moderamine ad necessitatē petenda. Sub ꝓditione inq̄z si videlicet expedīt ad salutē. Tercio nesciunt q̄d petunt q̄ vltionē inimico⁹ petunt. qz nec eis peccata dimittunt. Aug⁹. Unusq̄sq̄z talez indulgētiā acceptur⁹ est a deo q̄lē ipse dedit. primo Jacob isti apl'i nesciērūt q̄d petierūt. nec mirū qz adhuc erāt tūc carnales: nondū pfecte illūinati. quia sic peteñ. aut petebāt p̄matū terrestrē. z hoc absolute petere ñ licebat vt patuit. Aut si dicas q̄ petebāt p̄matū celestē: hoc petere sine labore z merito vite p̄sumptuosum est. sicut dicit Greg. Sine merit⁹ sperare nō spes inq̄t sed p̄sumptio est. Sicut isti petebant ex sola ꝯsanguinitate xp̄i celestē gloriā hr̄e. Iterū nesciebāt q̄d petebāt. qz ministrā petebāt q̄ō in iudicio erit reprobor̄. Ebry sost. Ego inq̄t vos vocaui ad dextrā et vos vr̄o consilio currit̄ ad sinistrā. Iré nesciebāt etiaz q̄d petebāt. qz scripturas carnal'r nō spūaliť intelligebāt. z errabāt sicut z iudei moderni de messia quē credūt tpaliter in hierl'm regnatur̄z sup oēm ppl'm terre: cōgregādo oēs dispersiōes israel in hierl'm. et ꝑ modo exponūt scripturas ꝓphaz de hierusalē loq̄ntiū: vt est .. lud ... Pſ. Edificās hierusalē dñs dispsiones isr̄l congregabit. Cū ēm in scriptur̄ hierl'm accipiať aliqñ (vt ibi) p scīa eccl̄sia in fidei vnitate ꝯgregāda ex oīb⁹ hoīb⁹ et gentibus mūdi. Aliqñ aūt p supna ciuitate celesti. vt Esa. lx. de vtraq̄z acceptione dr̄. Surge illūinare hierl'm qz venit lux tua. i. fidei xp̄i lumē. Et subdit. Nō erit amplius sol ad lucendū nec splendor lune sed dñs de⁹ erit tibi i lucē sempiternā z gloriā tuam. Hoc de celesti z nō de alia hierl'm pōt verificari. Et sic patet q̄ iudei errāt de hierusalē regno. et ꝑ mō isti apl'i nesciebāt regnuz xp̄i. Uñ et Bed. j. interrogauerūt discipuli di. Dñe: si in tē pore hoc restitues regnum israel scz ablatuz per romanos. vt patet.

¶ Circa secūdū p̄incipale de digna acquisitiōe scz bonoris et glorie celestis et quentione sit p cōclusiōe verbū Chryſ. di. sic. Magnū laborē nescisse est impēdere (qz debem⁹ calicez xp̄i bibere) sit volum⁹ ad regnum celeste quenire. Declarat̄ ex euāgelio. qz xp̄s dñs discipulis petentib⁹ honorē collateralē xp̄i interrogauit eos di. Potestis bibere calicē quez ego bibitur⁹ sum. Et illi respōderūt. Possum⁹. q̄ō fm Chryſ. dixerūt tanq̄z ignarī q̄d videlicet leuis esse temptatio passiōis. sic et Petr⁹ di. Tecū par⁹ sum in mortē ire z ē. nam in passione oēs fugerūt a xp̄o. Sed cur sic interrogauit xp̄s nisi vt ostēdat q̄ p calicē debem⁹ p̄uenire ad regnū. Dixit g̃. Calicē meū biberis.

¶ Querit̄ hic q̄lib⁹ signis cognoscit xp̄ian⁹ q̄ de calice xp̄i fuerit potatus. Rñdeť fm doc. Primū signū est extinctio siti mūdane cupiditatis. Aug⁹. Qui biberit de fluuio paradisi: restat q̄ in eo extincta sit siti buius mūdi. iuxta illud saluatoris dictū Joh. iiij. Qui biberit ex aq̄. s. gr̄e quā ego dabo: nō sitiet in eternum. Uñ Chryſ. Nil est q̄ō amet sup terrā q̄ donū dei i vitate gustauit. Secūm signuz frigefactio et horror carnalitatis Grego. sup Ezech. Hustato spū. s. xp̄i desipit oīs caro. Terciū signū lachrymaz effusio pro peccatis Pſ. Potuz dabis nob in lachrymis in mensura. i. fm mēsurā peccatoz nostror̄. Idē. Calicē salutar̄ accipiā z nomē dñi inuocabo. Isiō. de sum.

bono. O pnia qđ de te dicā exp̄mere nō valeo vt volo: melior es auro: rutilantior sole: p te mors destruit: diabolus fugat: infern⁹ claudit: celum aperit. s. vt pctōr ad ꝓuiuiū celeste xp̄i admittat. De hoc bibit petr⁹ z magdalena. et xp̄s qū pctā nr̄a defleuit vt ostēderet nob̄ flendū si volum⁹ cuz eo in celo cōuiuare. Unū z Matb. v. ait. Vri qui lugent qm̄ ipsi ꝓsolabunt. Quartū signū inebriatio diuine charitat̄ q̄ bō paratus est mori amore christi q̄z peccare vl' ab eo velle separari. Ps. Calix meus inebrians q̄z p̄clar⁹ est. Iste est calix q̄ ꝓpinat sanguis xp̄i. de q̄ speciali⁹ exemiauit xp̄s Johānē z iacobū di. Potestis bibere calicē. s. passiōis quē ego bibitur⁹ sum. Ubi Raban⁹ dicit q̄ calicē xp̄i bibūt q̄ amore xp̄i pati sunt mori q̄z xp̄m offendere. et b̄ mō oēs ap'li biberūt calicem xp̄i. Unū z Johānes bibit calicē xp̄i qñ in doliū feruentis olei est posit⁹: mori p xp̄o parat⁹: licet diuino miraculo fuerit p̄seruat⁹. vt de eo dicit Hiero. z Beda. z Lyra addit q̄ etiā calicē bibit qñ fuit in exiliū missus: qđ est q̄dā mors ciuilis. Jacobus aūt bibit xp̄i calicē qñ p xp̄o est decollat⁹ vt patuit in legēda. O g̃ xp̄iane accipe exemplū a sanctis vt ꝓtenas mundū z carnis desideria. z luge as p pctis. z tantā charitatez habe ad xp̄m q̄ sic ipse sanguinē fudit p te: sic z tu vsq̄z ad sanguiez z mortē resistas peccat̄. Nā hoc mō debes calicē xp̄i bibere si vis regnare. Heb. xij. Recogitate eū q̄ ta. sustī. a pecca. cōtradic. vt nō fatig. ani. vestr̄ defi. nōdū em̄ vsq̄z ad sanguinē restitistis aduersus peccatum ꝛc.

¶ Circa terciū de regni celest̄ donatiōe. q̄ dicit in euāgelio xp̄s. Sedere inq̄t ad dextrā vel ad sinistrā meā nō est meū dare vobis: sed q̄b⁹ paratuz est a patre meo. De b̄ ergo q̄rit̄ quō intelligenda sunt hec ꝓba xp̄i dicēt̄. q̄ nō est suū dare regnuz celoꝝ discipulis ist̄is: cū tū Matb. vl. dicit. Data est mihi potestas oīs in celo z in terra ꝛc. Item isti discipuli respōderūt q̄ ꝑfect̄ bibere calicē xp̄i. z xp̄s ꝓfirmat d. Calicē meum bibet̄. Mirū g̃ q̄ sic eisdē dixit: Nō est meū dare vobis ꝛc. Rndet̄ q̄ illud dictū christi tripl'r exponit ꝑm doc. Primo ꝑm Chrys. de xp̄i potestate ꝑm būanitatem quia xp̄s banc potestatē dādi regnū celoꝝ a patre accepit z nō habebat a se ꝑm humanitatem. Unū et Remigi⁹ dicit. Sedere ad dextrā meā vl' sinistrā nō est meū. i. būanitatis mee ꝑm quam sum vester ꝓsanguineus: dare vobis. sed ꝑm diuinitatē in qua sum pater eq̄lis meū est. Secūdo exponit de donatione ꝓpter cōsanguineitatez

Unū Remigi⁹. Nō est meuz dare vobis rōne cognatiōis carnalis sine merito et labore. Sic em̄ isti petebant ꝑus p̄miū anteq̄z habuerunt meritū: cū tū vt ait Greg. ad magna p̄mia pueniri ñ potest nisi p magnos labores. Sicut res p̄ciosissima nō compar̄ vili precio. Sic beu q̄z multi christiani moderni q̄ nolunt peccata cauere nec merita accumulare: et tamē volunt ad regnū celoꝝ et sperant sic puenire. cum tñ dicat ap'l's. ij. Thimo. ij. Nō coronabit̄ nisi q̄ legitime certauerit. Ideo Chrys. sup Matb. Nō solum debem⁹ inq̄t cogitare q̄lem gloriaz conseq̄mur: sed quō cuadamus ruinā peccati. quia in seculari bello qui solum p̄de intrēdit difficile vincit. Proinde et Grego. xxiij. q. iiij. Obtineri. dicit. Ipsa pennis regni p̄destinatio ita est ab oipotēte deo dispositā vt ad hec electi ex labore pueniāt. Aug⁹. Qui nō laborat in semine nō gaudebit in messe. O g̃ peccatoz age penitentiā. Tercio exponitur de discipulorū statu quo tūc erant indigni ꝓpter superbiam z elatā mentē. Unde Remigi⁹ et etiā Lyra. Non est meū dare vobis in illo statu in quo estis. id est superbis z nōdū humiliatis: talibusq̄z quales vos estis. sed būilibus z mundis a peccato q̄libet quib⁹ paratuz est a patre meo. Et q̄bus patet ꝓ finali cōclusione q̄ nulli peccatori daturus est christ⁹ regnū celorū: nisi vere penituerint et in vera penitēcia decesserint. Ad qđ accipiamus exemplū ex miraculis beati Jacobi. ¶ Quidam nanq̄z miles visitauit sepulchrū beati Jacobi. tandē in via infirmatus per triduum factus est mutus. Sed cum ad ꝓuidendū saluti hortaret̄ a socijs: nec posset respōdere. Ecce die quarto respirañ. dixit. Gratias ago deo et sancto Jacobo quia eius meritis sum liberat⁹. Cum em̄ monebatis me ad salutem: demones tam grauiter me constringebant vt nil loq̄ possem. Sed nūc beatus Jacobus veniens demones a me repulit et loquelam restituit. Vocate ergo sacerdotē. quia diu in hac vita esse nō possum. et cōuersus ad vnum militez astantem dixit. Amice noli amodo ipsi domino tuo militare. quia veraciter mala morte moriturus est in ꝓximo et damnabit̄ nisi forte penituerit citius. Ipse ergo confessione facta bene in domīo mortuus sepultus q̄z est. Et postea miles ille domino suo hec verba cum retulisset: ille paruipēdit. nec vitam correxit. Et post modicuz lancea confossus subitanea morte expirañ. damnatus est. Ecce patet ꝓpositum. O ergo beate Jacobe ora pro nobis ad dominū vt salubriter morieñ perueniamus ad vitam eternam.

¶ Pro sancto Jacobo Sermo quartus. scilicet de regni celestis possessione quam petiuit in euangelio.

Sedere ad dexteram meā et ad sinistram nō est meuz dare vob. sed q̄b⁹ paratuz est a p̄re meo Matb. xx. z in euangelio hodierne festiuitat̄.

¶ Sicut gl'iosus Hiero. sup Ps. li. vj. dic̄ Regnū inq̄t celoꝝ non est dantis sed accipientis Non em̄ est ꝓsonarū acceptio apud deuz. sed q̄cunq̄z se talem prebuerit vt regno celorum dignus fiat: hic accipiet quod nō est paratū ꝓsone

sed vite. Nec Hiero. Propꝛea dñs Jesus cū beati discipuli sui Jacob z Iohes vellēt z petiuissēt p matrē vt in regno xpi essent excellētes z christo collaterales rōe ꝓsanguineitatis vt ait Raban⁹ z Remigius voluit ostēdere q̄ ꝓsonā nō accipit sz ratione consanguinitatis: vel etiam cuiusq; dignitatis. sed q̄ meret virtutib⁹ illi regnū celoꝝ dabit. Uñ eos de tali petitōe reꝑhēdit dicēs. Nescitis q̄d petatis. z tādē interrogauit si possent p meritū imitatōis calicis xpi acq̄rere. Ac i fine euāgelij dixit hec ꝟba. Sedere ad dexterā vl sinistrā meā nō est meū dare vobis tāq̄ ꝓsonis ꝓsanguineis ratōe ꝓpinq̄tatis carnalis: sed oib⁹ q̄b⁹ patū est a ꝑre p q̄litate suoꝝ meritoꝝ. In q̄b⁹ ꝟbis ad honorē beati Jacobi tria mysteria hic notem⁹

Primo de assessiōe. s. ad dexterā christi
Secūdo de ꝓpatōe. s. celestis regni. Nec i the/
Tercio de suffragatōe. s. meri/ (mate patēt
torū Jacobi apli. q̄ō addimus

¶B Circa ꝑmū de assessiōe iuxta xpm q̄rit q̄ les hoies digni sunt sedere iuxta christū in celesti gl'ia. Ad q̄ō rñdet ꝑm scꝑturas z doctoꝝ dictamina q̄ ꝑcipue q̄ttuor sunt genera hoim q̄ digni sunt sedere i celo iuxta xpm ꝓpi⁹ ceteꝛ⁹ paribꝫ

Primi sunt innocentes
Scōi sūt p xpi amore mūdū ꝓtenentes
Tercij sunt virgines
Quarti sunt martyres

Primi sunt innocētes. de q̄b⁹ dicit ps. Innocentes z recti adheserūt mihi. z b i ꝑsona xpi. Idem. Quis ascēdet in mōtē dñi aut q̄s stabit i loco sancto eius. Innocēs manib⁹. i. op⁹ib⁹: q̄z man⁹ ē organū organoꝝ. iij. de aia. z mūdo cor. zc. Propꝛea z Sap. vj. Incorruptio facit ꝓximū cē deo Lyra. Incorruptio. i. puritas a pctō facit esse ꝓximū ꝓpe similitudinē ad ipm q̄ est sctūssctōꝝ. Exēplū de btā ꝟgine Maria q̄ ꝓpe mūdissimā puritatē sup oēs angelos est sedēs ad dexterā christi. Uñ Aug. de vita xpiana dic. Nihil deo dignius: nihil charius esse pōt q̄ innocētia. Sz q̄rit q̄d est vera innocētia. Rñdet Aug. li. de ꝟa innocentia. Est inq̄t q̄ nec sibi nec alt̄i nocet. Et sic ptz q̄ ille ꝺr vere innocēs q̄ nec sue aie nocuit p q̄cunq; pctm: nec alteꝝ lesit quoq; modo iiuste. Quid g̃ erit ꝺ impijs z nocētib⁹ vtiq; sedebūt cū diabolo. ¶C Scōi sunt primi assessores xpi. s. amore diuio ardētes: z p xpo oia mūdi ꝓtenen. Naz Mat. xix. interrogauit xpm Petr⁹ di. Ecce nos reliq̄m⁹ oia z secuti sum⁹ te q̄d g̃ erit nob. Rñdit ihesus di. Uos q̄ secuti estis me sedebitis sup sedes duodecim in regeneratōe cū sedebit filius hois sup sedē maiestatis sue zc. Uñ Bre. li. v. moral'. dicit Quisq̄s stimulo diui amoris excitat⁹ hic possessa reliq̄rit illic pculdubio culmē iudiciarie ptātis obtinebit vt sit cū iudice sedeat. Si petas: q̄ rōe tales debēt esse primi xpo in celo. Rñdet q̄ iter oim btoꝝ choros spirituū sūmi sūt seraphin q̄ interp̄tant ardētes amore diuio. z magis elōgati ab ist⁹ inferioꝝib⁹ q̄ sūt deo vicinissimi ꝑm Dion. de ange. hierar. g̃ q̄ illos imitāt amore diuio cōformi vt ab oib⁹ terrēis elōgati in xpi amore fuerint feruētiores z altiores tāto ꝓpinq̄ores erunt xpo i celo. Exēplū de apl'is q̄ xpo vt dic Dion. sicut seraphin tenēt vicinioꝝ g̃dū ¶D Tercij xpo ꝓxi sunt ꝟgines. q̄z scribit Apoc. xiiij. Uirgines em̄ sūt: hij sequūt agnū. i. xpm q̄cūq; ierit. Sine macula em̄ sunt ante thronū dei. Si q̄ras. Nū q̄d soli ꝟgines sequūt xpm i celo q̄cūq; ierit. Rñdet ꝑm Lyrā z alios doc. q̄ ideo ꝟgines dicūt xpo vbiq; seq̄ magis q̄ alij. q̄z sequūt xpm nō solū p viā mādatoꝝ sed etiā p viā ꝓsiliꝝ inter q̄ ꝟginitas est altissima z xpo ꝓformatiua. Uñ angelicares speciali⁹ ꝺr castitas p quā hoies angel' assimilant vt dic Chryꝰ. sup Mat. z sic licz z alij sancti ac bti xpm sp seq̄nt ꝑm suū g̃dū: ipi tñ ꝟgines speciali⁹ seq̄ dicūt. ¶C Quarti sūt martyres. hij ei ꝓximiores sedēt ad xpm rōe ꝑmū altissimi: quia vt dic glo. sup Heb. xij. Perfectioꝝ charitas nulla pōt esse illa ad quā sancti martyres ꝓuenerunt. Et ideo ptz ꝓpositū. q̄z ꝑmū essentiale coꝛrespōdet charitati ꝑm doctores. Proide Apocal'. iij. Qui vicerit. s. insultū mūdi z carnis ac diaboli q̄ victoria est excellētioꝝ p martyriū. seq̄t. dabo ei sedere mecū i throno meo. Lyra. i. q̄rē i celesti regnō sic z ego vici. s. p passionē meā: z sedeo cū patre meo i throno ei⁹. z sic patz. Ad ꝓpositū. Beatus Jacob apl'us p̄lima hoꝝ habuit: q̄z xpi amore plen⁹ oia pctā cauit: mūdū ꝓtēpsit. z oia amore xpi reliq̄t: ac seipm p xpo i morte obtulit ac martyrio gl'iosō coronat⁹ ē. g̃ sedet cū christo ꝓius

¶E Circa scōm de ꝓpatōe regni celestis ꝑmo querit vtrū de⁹ a ꝓncipio parauerit regnū celorū p angel' poti⁹ q̄ p electis hoib⁹. Rō q̄stiōis ē q̄z Strabo sup Gen. dic. Celū empyreū. i. igneū dicit vel intellectuale q̄ nō ab ardore sed a splēdore igneū dicit. q̄ statim factū repletū est angelis. ergo videt q̄ p angel' factū ꝓncipali⁹ tanq̄ p loco eoꝝ. Sed ex ꝓcēnti q̄z scīuit de⁹ angelos casuros voluit esse z p hoib⁹ electi in locū ruentiū angeloꝝ deputādū. Sz in ꝓximū vident sonare ꝟba xpi dicētis in euāgelio q̄ a ꝑre patū est hoib⁹. vt i themate patet. z etiā Mat. xxv. Rñdeo g̃ ad q̄stionem. Autor libri ꝓnostico ꝓ allegat Gregoriū dicētē sic. Nō fecit de⁹ nos vt gehenne tradat igniq; ꝑpetuo. regnū celoꝝ ꝓpe nos: gehenna ꝓpe diabolū facta est. Et b ita esse ex euāgelio docetur. Ipe em̄ dñs dicet hijs q̄ a dextris erūt. Uenite benedicti patris mei ꝑcipite regnū quod vobis paratū est ab origine mūdi. Illis aut̄ q̄ a sinistris erūt dicet. Discedite a me maledicti in ignē eternū qui paratus est: Nō dixit vobis: sed diabolo z angelis ei⁹. Sic ergo ꝓpter diabolus gehēna ignis: et ꝓpter hominē regnū celorum a cōstitutōne mundi ꝑpatū est. Nec lib. ꝓnostij corū. Ex quib⁹ o hō ꝑpende mirā circa te clementiā creatoris z bonitatē dei. Tum quia nō fecit

te ad dānationē. Tū qz ad gl'iam celestē cōseqn/
dā creauit te. Tū qz licet angelos in celo creaue/
rit:tñ talit̄ p te fecit hoc vt int̄ eos habites btifi/
catus. nec min⁹ vult de⁹. s. q̄ztum ex se btificare z
saluare te q̄z angelos et oēs brōs q̄ ad volūtatez
añcedētē. j. Thim. ij. Qui vult oēs hoies saluos
fieri. Nōne gauderes si scires te p̄destinatū in regē
sic in ꝓposito. ¶ Secda q̄stio ozit: q̄libus si
gnis ꝓbat regnū celoꝝ fore pot⁹ p hoie factum
Ad qđ respōdēdo colligunt p̄cipua signa ex sctō
rū dict̄ int̄ alia tria. Primū ex oīm seruitute. s.
ipsi hoi. qz vt dicit mgr in. ij. libro. dis. j. ca. Et sic
fact⁹ est hō ꝓpt̄ deū. i. vt ei seruiret. ita mūdus fa/
ctus est ꝓpt̄ hoiem vt ei seruiret. Et infra. Totū
igit̄ hois bonū erat. Ut em̄ ait apl'us. j. Coꝝ. iij.
oia nr̄a sunt. supiora q̄dē nr̄a sunt ad ꝓfruendū
vt de⁹ trinitas. eq̄lia ad cōuiuendū. s. angeli q̄ et
si nob mō sint supiores: in futuro erūt eq̄les q̄ z
mō nostri sunt qz ad vsum nob sunt. Nā angeli
ꝓpter nos in misteriū mittunt. Idē q̄z ca. se. dicit
q̄ etiā si nō peccasset angelus fact⁹ fuisset hō. Et
in fine dicit. nostra igit̄ sunt supiora et eq̄lia. nr̄a
etiā sunt inferiora qz ad seruiēdū nob facta. Hec
ille. Et sic patet secundū signū ex ipsa celi empy/
rei cōditione. qz vt Bonauē. sup. ij. dis. ij. q. j. ar. j.
z. q. ij. tāgit. Celū empyreū factū est a deo tūno/
sum ꝓfecta lumiositate p̄ncipal'r ꝓpt̄ habitatio/
nē hois btī: vt habitatio ꝓgruat suo habitatori.
id est homi in corꝑe gl'ificato: qm̄ loc⁹ ꝓueniens
esse debet locato z ꝓportionatus. iiij. Obsicoꝝ.
Nā z mot⁹ celi stellati non est nisi ꝓpt̄ obsequiū
hois viatoris. iō nūero electoꝝ cōpleto non erit
reuolutio. Nec ibi Bonauen. z pl'a. q̄b patet q̄
p̄ncipalit̄ ꝓpt̄ hoiez factū est celū. Terciū signū
ex ipsa hois gl'ificatiōe. qz hō maiozi gl'ificā
dus est finaliter et simpl'r loq̄ndo q̄z angelus in
ipso celesti reḡ. Nā z in vtroq; sexu hō ꝓposit⁹ est
in gl'ia angelis. s. in xp̄o z matre ei⁹ q̄ exaltata est
supꝝ oēs chozos angelorū. Nec ex Bonauē. sup
iij. dist. xxxij. ¶ Tercia q̄stio p simplicioribꝫ
q̄lit̄ quisq; hoim possit sibi in celo paratū habe
re locū. qz fortē dicat q̄s. Ego nō possum assēq̄ il
la magna p̄mia p̄dicta vt sim iuxta xp̄m: quō g̃
habeā ibi aliquē saltē inferiorē locū scire cupio.
Ad qđ rñdet p̄m sc̄pturas q̄ cōmuniter quo ad
oēs hoies q̄ttuoz p̄cipue leguntꝫ q̄b regnū ce/
loꝝ dōr fore paratū hoibꝫ. Primū est pnie vitas
et hoc p salute pctōꝝ. Vñ Matth. iij. Penitētiā
agite appꝛopinq̄bit regnū celoꝝ. Aug⁹. Qui pec
cata p pniaz deleuerit angeloꝝ cōsors in ꝓpetu/
um erit. Nā Lu. xv. Gaudiū est angelis sup̄ re.
Secūdū est charitas q̄ claret in obseruātia p̄ce/
ptoꝝ. Isa. lxiij. Et. j. Coꝝ. ij. Nec ocul⁹ vidit nec
aur̄ audiuit nec in cor hois ascēdit q̄ ꝓparauit de/
us diligētibꝫ se. et Job. xiij. Qui habet mādata
mea et seruat ea ille ē q̄ diligit me. Terciū est hu
militas. Matth. v. Beati paupes spū qm̄ ipso/
rū est regnū celoꝝ. Aug⁹. Paupes spū sunt hu/
miles. Itez Mar. x. Sinite paruulos venire ad
me: taliū est em̄ regnū celoꝝ. Et Lu. xij. Nolite ti
mere pusill⁹ grex qz ꝓpla. p. m. da. v. regnū. Am
bro. Si q̄s vult cape xp̄i maiestatē sequat̄ eius
humilitatē. Quartū misēdie pietas. Nā Matth
xxv. dicturꝰ est xp̄s oibꝫ electis. Venite bñdicti pa/
tris mei ꝓcipite regnū q̄d vob paratū est ab ori/
gine mūdi. Sequit̄ ibidē ō misēdie merito. Esu
riui em̄ z dedistis mandu. sitiui z dedi. bi. zc. Et
infra: Quod vni ex minimis meis fecistis mihi
fecistis. Hīs ergo operibꝫ cōmunes oēs hoies
possunt sibi locū parare in celo. Sed q̄d de hīs
qui etiā hec renuunt. s. p̄enitentiā: p̄ceptoꝝ obser
uantiā: humilitatē z pietatem. ve z ve eis q̄a in/
digni celesti habitaculo in infernū descendēt. O
ergo xp̄iane pctōr scito qz nō habes hic manen/
tem ciuitatē sed oportet te velis nolis exire. Age
ergo pniam vt sis in celo. ℣

¶ Circa terciū p̄ncipale de suffragatione meri/
toꝝ bti Jacobi Nota ꝓ ꝯclusione q̄ oēs fideles
debent beatū Jacobum deuote honorare. Ra/
tio. q̄a eius merita legunt̄ inuocantibꝫ in qua/
cunq; necessitate suffragasse. vt patet p plura
miracl'a de eo scripta e q̄b aliq̄ hic ꝓponamus
Primo em̄ debent inuocare in captiuitate detē/
ti. Ut em̄ dicit Calix. papa. Quidā vir de episco/
patu Mitinen̄ capt⁹ z in ꝓfundū turr̄ iniectus
et catenat⁹ btm̄ Jacobū inuocauit. cui sanctus
apparēs confract̄ carenis ad summitatē turris
illum eleuauit. et inde sine aliqua lesione vnicū
saltum fecit: cum tamē turr̄ erat altitudinis. lx.
cubitoꝝ. et sic incolumis euasit. Item q̄dā mer/
cator a q̄dam tyrāno iniuste spoliat⁹ z capt⁹ de
uote sanctū iacobū inuocabat. Cui sanctus ap
parens vigilantibꝫ custodibꝫ ad turris summi
tatē ꝓduxit illum z turris se iclinauit adeo q̄ si/
ne saltu in terrā descēdit z recessit. quē custodes
insequēn licet iuxta cum ꝓgerent tñ eū non vide
bant. Itē refert discipul⁹ q̄. xx. christiani a sarace
nis capti deuote sanctū iacobū inuocarūt et ap/
paruit eis di. Ecce assum: et soluit vincula eorū
et libere abire fecit. Secundo inuocare debent
calūnia passi. Ut ei ait Calixt⁹ papa. Theutho
nicus q̄dam circa annū dñi M. xx. ad sanctuꝫ
Jacobū ꝓgens cum filio suo ꝓuenerūt Tholo/
sam quos hospes inebriauit et in illorū malba
cipho argenteū abscondit. Mane exeūtes insē/
quit̄ z eis furtum cipbi obiecit et ad iudicez eos
rapiens: cipbus apud illos inuenit̄. z data sen/
tentia vn⁹ eoꝝ suspēdio iudicat̄ z oīa q̄ habebāt
hospiti tradunt̄. Sed cū filius suspensus fuisset
pater ad sanctū Jacobū merens ꝓgredit̄. Tādē
post trigintaser dies rediens ad corpus filij di/
uertit lametañ. Et ecce filius de patibulo dixit.
Pater ne fleueris quia mihi optime est. Nā san
ctus Jacobus me sustentat z celesti dulcedie re
focillat. Qđ pater audiēs ad iudicē cucurrit cui
hec nunciauit. Et ille vt dicit tūc in mēsa coram

De sancta Anna

se habebat assatū pullū z dixit. Sicut ipossibile est hūc pullū reuiuiscere: ita ipossibile est tuū filium viuū manere in patibulo. Ad qō mox pullꝰ viuificatꝰ miraculose de scutella euolauit. Unō iudex cū iuratꝭ ciuibꝫ venieñ z ppli: filiū pegrini incolumē deposuerūt. z hospitē illum iniquū suspēderūt. oiaqꝫ eiꝰ bona iſtꝭ dederūt. et sic cū gaudio redierūt. ¶ Tercio q̄z inuocare debent egentes. Refert Calix. z Discipulꝰ q vir q̄dā ad sctm̄ Jacobū pperās z inde rediēs egere cepit z mēdicare erubescēs angustiabat valde pre fame. Sctm̄ ḡ iacobū implorañ cū dormiuisset somniabat q sctūs iacobꝫ eum pasceret: euigilañ succinericiū panē ad caput reppit. de q̄ q̄ndeciz diebꝫ bis q̄ti die sufficiēt comedeñ altera die sp eundē panez integrū inueniebat. ¶ Quarto debent inuocare oēs p euasiōe eṙni supplicij. Refert em̄ Hugo ō sctō vic. q cuidā pegrino ad sctm̄ iacobū pgenti diabolꝰ in specie sctī Jacobi apparuit. z de miseria hui⁹ vite plura cōmemorañ asseruit felicez se esse si seipm̄ necaret. qō cū ille fecisset: ecce tandez cū sepeliri deberet in agro: mox reuixit et narrauit quō ad thronū iudicij ductꝰ z accusatꝰ fuerit a demonibꝫ. z cū deberet damnari eṙnaliter: ecce btūs iacobꝫ occurrit et vt vite restitueret p pnia faciēda obtinuit. Itē aliꝰ etiaz iuuenis cū se occidisset z ei fouea ad sepeliendū pararet subito reuixit z narrauit q eṙ btō iacobo deuotꝰ fuerat in vita ipse btūs iacobꝫ coz̄ btā ỽgie in pīsentia sctoz mlt̄oz inṫcessit ne hec aia piret. z vite restituit. Hec sufficiāt. O ḡ btissime xpi apl'e Jacobe hūiliter inuocamꝰ: vt p tua merita impetres nobis a xpo liberatoēz ab oibꝫ malis z pcipue a damnatiōe ppetua: ac gratiā in pñti z gl'iaz i futuro Amē.

¶ De sancta Anna Sermo pmus scz de eius pcelsa sanctitate cum hiſtoria.

Gratia super gra

Gtiā mlier sancta. Eccī. xxvj. ¶ Hec verba licet sint scpta generaliter de q̄libet muliere sctā. pcipue tñ pñt accipi de sctā Anna genitrice ỽgis Marie. tū rōne sui nomis. qz Anna iterpꝛtat donū gre dei fm Piero. Ideoqꝫ hec mlier sctā cōuenieter in ista scpt̄ura a gra dei sic cōmendat denotata. Tū rōne sue sctitatꝭ. qz scz ipa fuit mlier sctissima. z pterea gra supꝛ gratiā aliaꝝ mulieꝝ i ea refulsit. Proinde Piero. i ser. hodierno q incipit Postulastꝭ filie hierl'm de ipa sctā Anna dicit sic. De q̄ agimꝰ inqt res est pcelsa: res pclara: res omni laude digna. Hec est em̄ arboꝛ bona de qua virga excisa p se diuinitꝰ floruit. Hec est terra sancta que rubū ardētē sed incōbustū pmanentē germinauit. Hec est celum excelsum de q̄ stella maris ad oztū pcessit. Hec est sterilitas fecunda q̄ ab angelis est freq̄ntata Hec est bñdicta iter mlieres z mater inṫ matres btā ex q̄ tēplū dñi: sacrariū spūssancti: mat̄ dei mūdo illuxit. Hec ibi Piero. Bñ ḡ de ipa ōz q supꝛ gram hec mulier sctā. Quibꝫ ỽbis cōmedat de tribꝫ. ex sic tria mysteria notemꝰ in hoc sermone declaranda ad laudē z gl'iam ipsius.

Primo de gra diuiali ibi. Gratia inqt.

Secūdo de excellētia speciali. quia dicit. gratia super gratiam.

Tercio de sancta vita exemplari. qz dicit. mulier sancta.

¶ Circa pmū de gra diuiali i sctā Anna Erq a gra denotat qz anna donū gre vel donata gratificatio iterpꝛtat vt dicit Piero. ō iterp̄. no. heb. Querit ḡ vñ b ꝓgruebat q mr̄ dei futura. s. ỽgo maria a sctis Joachim noie z Anna deberet nasci in hac vita. Rñdet q alto mysterio sic deordinauit. et pcipue id cōueniebat rōne triplici.

Prima rō ex pte ỽginis Marie.

Scōa ex pte Joachim z Anne.

Tercia ex parte nostre doctrine.

Prima rō ex pte ỽgis Marie. qz ipsa debuit fore mr̄ gre. z singularissima gratia supꝛ oēs debuit sctificari in vtero btē Anne adeo q vt ōt Anſ. de cōceptu ỽginali. Decebat inqt vt ipsa ỽgo beata ea puritate niteret q̄ maioꝛ sub deo neqt intelligi. Uñ fm nostros doc. ipsa ỽgo gl'iosa pseruata est gra singularissima in vtero matꝛno ab oꝛigiali pctō. Pro tali ḡ z tāta gra decuit vt virgo maria nasceret ex Anna. qō interpꝛtat donuz gre. et ex Joachim qō interpꝛtat dñi partꝰ vl' dño suscitāte z dñi exaltatio. vt dicit Piero. de interpta. no. heb. vt ipsa btā ỽgo Maria designaret singularissima gra nasci ex sctis Joachim z Anna: z oꝛiri dño ac exaltari in matrē dñi. s. iesu xpi filij dei. Merito ḡ pr̄ z mr̄ ỽginis Marie sic sūt denotati vt ex dono gre qō significat anna oꝛtū habeat ipsa mater gre. et suscitāte dño atq exaltante ac eiꝰ ptum mirabiliter faciente, pdeat virgo Maria i mūdū. ¶ Scōa rō ex pte Joachim et Anne. qz ipis collatū est a deo oipotēte donū scz pcelse sctitatꝭ in b q sūt parētes sctissimi ipsiꝰ videlicet sctissime virgis Marie. z sic Joachim auus z Anna auia xpi. Sz inṫ oia dona dei q̄d est maximū nisi gra b z exaltatio gl'ie in pria. vñ Augꝰ. xv. de trini. ca. xviij. dicit. q nulluz est donū excellētiꝰ charitate q̄ realr q̄dez idē est qō gra fm Ricb. supꝛ. ij. di. xxvj. q. j. z ꝓcor. Sco. vñ fm Aug. ibidē. b solū est donuz qō diuidit inṫ filios regni z filios pditiōis eṙne. Ad designādū ḡ pcellētissimū donū sctitatꝭ parentū ỽgis Marie q̄ mater gre: decuit vt a gra z exaltatiōe gl'ie denominareṫ. O pctōr er hūjs accipe documētū q eṙq in crimie iaces nec pniaz agꝭ: alienꝰ es a gra z regno xpi: alienꝰ a parentela xpi: alienꝰ es a filijs et familia dei z es in familia diaboli et inimicicia dei. Age ḡ pniam vt saluer̄is. ¶ Tercia rō ex pte nre doctrine. Nā qro vnō oꝛiṫ salꝰ hoim et pctōz. Rñdet glo. ij. Coz. vl. di. sic. Gra dei est q̄ sola hoies liberauṫ a malo. z sine q̄ nullū ꝓsus

siue cogitãdo siue volendo et amãdo siue agẽdo faciũt bonũ. Nec ibi. Uñ z Aug⁹. li. de eccle. dogma. ca. xxj. dicit. q̃ initiũ nr̃e salut⁊ deo miserã/te habem⁹ vt acq̃escam⁹ salutifere inspiratiõi. ſ. q̃ dei gr̃a icitamur ad salutẽ. Et sic patz q̃ salus nr̃a ortũ p̀ mariũ habet ex dei gr̃a p̃uenire.

¶ Jtẽ q̃ro quõ bõ ad salutẽ in gr̃a dei crescendo puenit ad cõsũmationez. Rñdet Bern̄. in ser. de assum. z p̃cor. doc. q̃ ad p̃sũmatiõez salut⁊ nr̃e requirit tripler gr̃a. Prima õr puenientis. Scõa coperãs. Tercia cõsũmãs. De hijs Bern̄. vbi sup̃/na inspiratiõe. Scõa p̃uehit q̃ iustificamur. ſ. p̃/pniam z boni opationẽ. Tercia p̃sũmat q̃ gl̃ifi/camur. z h̃ per p̃seueratõez cui debet p̃miũ. Pri/mo g̃ vt saluari possim⁹ z ad gl̃iaz puenire neces/saria est nobis gr̃a p̃uentẽs. q̃ vt Bze. xvij. mo/ra. ait. Si lumẽ p̃ueniẽt⁊ gr̃e nos non irradiaret p̃fecto mens nr̃a in tenebris pctõz obscurata p̃/maneret. Jtẽ Aug⁹. Gr̃a est lumẽ aie faciens bo/minẽ pctm̃ suũ agn̄scere z deum sup̃ oia diligere. Scõo requirit gr̃a coopans. ſ. ad p̃ficiendũ bonũ op⁹. q̃ dicit saluator Joh. xv. Sine me nihil po/testis facere. Aug⁹. Gr̃a dei nolentẽ p̃uenit vt ve/lit z volentẽ subsequit vt possit. Et Bzeg. in coll̃. Tua nos dñe gr̃a sp̃ p̃ueniat⁊ez ispirãdo vl̃ vo/cãdo) et sequat. ſ. adiuuãdo vl̃ coopando ad pfi/ciẽdũ: ac bonis opib⁹ iugit̃ p̃stet esse intẽtos. ſ. p̃/seuerãdo in bono. Tercio g̃ necessaria est gratia p̃summãs. q̃ m Tho. li. iij. q̃ gẽriles. ca. clv. in/diget bõ diuine gr̃e auxilio: vt p̃seueret in bono. Aug⁹. de eccle. dogma. ca. xxj. Nostre pt̃ãt⁊ est vt acq̃escam⁹ inspiratõi. vt salutẽ q̃ram⁹ diuini est muner⁊. vt nõ labamur a bono meritorio nr̃e ẽ/sollicitudis et celest⁊ pariẽ adiutorij. q̃ aũt labi/mur pt̃ãt nr̃e est z ignauie. Nec ille. Uñ necessa/ria est boi saluãdo gr̃a cõsummãs in p̃seuerãtia finali. q̃ nõ q̃ incipit sed q̃ p̃seuerauerit hic salu⁹ erit. Matb. xxiiij. ¶ Ad ꝓpositũ g̃ vt nos docere mur p̃dict⁊ modis saluari z ad x̃pm puenire cõ/gruũ fuit vt ex sctã Anna nasceret btã Maria z ex ea christ⁹ dñs. Anna em̄ donũ gr̃e interp̃tatur Maria aũt illũinata. Nam ex dono gr̃e dei aia bũana illũinat̃. z in ea x̃ps dñs nascit̃ z p̃manet iesus. i. salus vera anie. sic q̃z salus bois in gl̃ia cõsũmat̃. Sed heu q̃z multi sunt o de⁹ me⁹ q̃ nõ acq̃escunt diuie inspiratiõi vt p̃/quit̃ libenẽ acq̃escũt diabolico instinctui vt p̃/ueniãt ad eẽnam damnatiõez. O peccatrix ania nunq̃d melꝰ est x̃pm iesum amare p̃ cõseq̃nda eterna bñtudine q̃z diabolũ p̃ eẽnis supplicijs. Recognosce misera peccatrix aia. q̃ vt dic̃ apl's Rom. vj. Stipẽdia pcti mors. gr̃a aũt dei vita eterna in christo. Ē

¶ Circa scõm p̀ncipale de excellẽtia sctitat⁊ bea/te Anne q̃rit̃ Uer. ipsa btã Anna int̃ sctãs femi/nas post matrem dñi reputet̃ merito fore sctissi/ma. Ratio q̃stiõis est. q̃ ꝺ eꝰ vite sctitate nil scri/bit̃ in scptur⁊ canonic⁊ veter⁊ aut noui testamẽti cum tñ plures ibi p̃mẽdant̃ de sanctitate nimis p̃clara. z tñ ipsa electa est a deo ad dignitatẽ pre/clarã videlicz vt esset genitrix gl̃iosissime matr⁊ x̃pi. et sic auia filij dei. Miꝝ g̃ videt̃ q̃ saltẽ euã/geliste nullã de ea voluerũt facere mentionez ad cõmẽdationẽ gl̃iose v̄ginis Marie et⁹ filie. Uñ Eccl̃i. iij. Gl̃ia bois ex bonore parẽt⁊. Ad q̃stionez ergo rñdet̃ p̃ exclusionẽ vicz q̃ q̃z̃uis i scptura ca/nonica nulla fiat mẽtio de sctã Anna: nihilomi/nus credit̃ z probat̃ ipsa post matrem dñi fore mulier sctissima. Et hoc ceter⁊ paribꝫ q̃ ad essen/tialia sctitat⁊ merita. Declarat̃. q̃ ordinatiõe spi/ritus sancti factũ est vt de ea taceat̃ in sacra scriptu/ra. sicut z de vita ac p̃cellẽtissima origie atq; san/ctitate v̄gis Marie ab euangelist⁊ nil scribit̃. p̃/hac rõne. q̃ ab oib⁹ christicolis p̃supponi debet q̃ ipsa ꝓpter p̃lẽ dignissimã fuerit sctissima vicz ꝓpter gl̃iosissimã dei matrẽ quã genuit. Sic etiã btã v̄go. ꝓpt̃ x̃pm dei filiũ ex ea genituz credit̃ fu/isse sctissima p̃ alijs. Nec decuit q̃ v̄go Maria p̃ sctitatẽ parentũ cõmendaret̃. sicut nõ decuit q̃ x̃ps p̃ matrẽ cõmẽdaret̃. ſz pot⁹ ecõuerso ex christi/sti sctitate decuit. p̃ p̃supposito credi maria sctis/tas marie. z ex sctitate marie sctitas suoꝝ parentũ scz Joachim z Anne firmit̃ credit̃ z p̃ p̃suppo/sito habeat̃. q̃ ipsi parẽtes oẽm dignitatez sctitat⁊ a ple sua acceperũt. sicut z v̄go Maria oẽm di/gnitatẽ et sctitatẽ accepit a christo ꝓpter quem et v̄go Maria et sui parentes ac tota illa gens iu/daica est electa a deo. Nimiꝝ vt ait pbus. p̃mo Phisicoꝝ. z. viij. Topicoꝝ. peccatum est fieri p̃ plura que possũt fieri p̃ paucioza. Cum ergo ex/plis sanctitate sufficienter p̃supponit̃ in istis pa/rentib⁹ maria sanctitas credenda apud fideles: noluit spũsctũs vt eoꝝ vita describeret̃ ab euã/gelistis vt z mai⁹ meritũ acq̃reret̃ fideles ex fide/rali z deuotiõe. Uñ Aug⁹. Ille inq̃t apõ deũ ha/bet plus meriti qui plus fidei. Jtẽ Maxim⁹ in/sermone õ corpe x̃pi dicit. q̃ vbi est magna fidei p̃fectio: ibi z copiosa remũeratio. Et sic p̃ ista sol/uit rõnis adducte obiectio. ¶ Q, aũt ipsa beata Anna p̀ ceteris quo ad essentialia post matrem christi fuerit sanctissima p̃batur plu/ribus rationibus.

Prima ratio diuine electionis.
Secunda ratio digne honorationis.
Tercia ratio sancte generationis.

Prima ratio diuine electionis. quia deus quẽ/cunq; eligit ad aliquã dignitatẽ spiritualẽ: eidez talem z tantã gratiã sanctitatis confert vt sit di/gnus tali dignitati. iuxta illud Nũeri. xvj. Quẽ/cũq; elegerit dñs: ipse erit sctus. Uñ et Aug⁹. in glo. sup̃ Eph̃. j. dicit sic. De⁹ q̃s eligit facit bonos sicut ait apl's. Elegit nos vt essem⁹ sci et im/maculati in cõspectu eiꝰ i charitate qui p̃destina/uit nos in adoptionẽ filioꝝ per iesum. Nec ille. Ex q̃bꝫ dictis arguit̃ q̃ si quos eligit deus facit

bonos z sctōs.ergo q̄s magis eligit.i.ad maiorē dignitatē spūalē:magʒ sctōs facit vl' meliores.et q̄s marie marie.iuxta illā maximā thopicā. Sicut simplicit̄ ad simplicit̄.sic magʒ ad magis et maximū ad maxime. Hz qm̄ deus elegit ab et̄no btām Annā ad dignitatē maximā i xp̄o .ſ. vt essz mater mr̄is xp̄i:z sic filij dei auia.q̄ sequit̄ q eā fecerit sctissimā z dignissimā. Ad id p firmādū facit:qz xp̄s eos q̄s elegit in apl'os fecit sctissimos Hilz z ipam vginē quā elegit i mr̄em fecit sctissimā.q̄ z in ꝓposito. ¶ Scda ratio digne honoratōis. quā accipio ex postilla Lyre sup Job. vj.sic dr. Quia distributio honoꝝ respicit iusticiam ꝓmutatiuā vt habet.v.etb.ſ.vt alicui pl's det de honore q̄nto maior est i vtute. Nā honor ē p̄miū vtutʒ.iij.etb: Et ideo ꝓportionō nō est honore dignō vt ibidē dr. Et ꝫ maxime habz locū coraz deo q̄ psonā nō accipit:sz vnūquēq; ſm meritū vtutis amat z honorat. Sed qm̄ de⁹ btām Annā maximo honore p̄ ceterʒ ml'ieribz post vginē mariā exaltauit:vt.ſ.essz auia xp̄i.z p ꝓsequens eti am a xp̄o dño honorāda .iuxta illō Exo. xx. Honora p̄rem z mr̄em.q̄nto magʒ ergo ab angelis z hoibz honorāda ē. Vñ sequit̄ q ipa fuerit adeo vtutibz z gr̄a dei sctificata ac repleta vt merito foret tali z tāto honore digna p sue sctitatʒ celsitudine. Si dicas q multe femie p̄cellāt eā in corona vgitatʒ vl' martyrū z hmōi. Dicendū q talia accidētalia sunt q̄bz sūme ꝓponderāt essentialia

¶ Tercia rō sctē generatōis. Nā dicēte salvatore Lu. vj. vnaq̄q; arbor ō fructu suo cognoscit. Et Matb. vij. Ois arbor bona facit fructʒ bonos.q̄ melior z optimʒ fructʒ meliorē z optimā arborē esse ꝓbat. Paphil⁹. Arboze de dulci carpunt dulcia poma. Hz ꝓstat q ex sctā Anna pl'imi sctissimi boies sūt generati tāq; fructus ex arboze sctitatis.vicz sctissima vgo Maria:ex q̄ ortus est xp̄s de⁹ nr̄. z sctā maria tercia: zebedei scz vxor.ex q̄ sctī apl'i.ſ. Jobes euāgelista z Jacobus maior sūt ꝓgeniti.at.q; sctā sc̄da maria cleophe.ſ.filia q̄ dicta est maria iacobi.ſ.minoris mater.ex q̄ quattuor sctī discipuli sūt geniti.ſ. Jacobus minor.ioseph iust⁹ q z barsabas ē vocatus z simon.ac iudas thade⁹ dict⁹. Vñ de his extāt vſ⁹. Anna solet dici tres ꝓcepisse marias. Quas genuere viri ioachim cleophas salomeq;. Quas duxere viri ioseph alphe⁹ zebede⁹. Prima parit xp̄m iacobū sc̄da minorez. Et ioseph iustū pepit cū simōe iudā. Tercia maiorē iacobū volucrēq; iobem. Cū itaq; tales sctissimos fructʒ habuerit sequit̄ q ipa sctissima int̄ femias fuerit. Et ꝓfirmat r̄ōe etiā tali.qz Jobes baptista ex vnica marie vgis salutatōe tāta gr̄a abūdauit q etiā matrē suā elizabeth repleuerit z ꝓphetā ꝓstituerit.q̄ sequit̄ q ml'to fortiʒ gr̄a sctificatōis marie i vtero materno abūdantiʒ ipam sctām Annā replevit z p̄sanctā effecit. Nam Bern. dic̄ q de plenitudine marie accipiūt vniuersi.q̄ plus sua mater.ſ. Anna accepit. O q̄ sanctissima dña:o btissima genitrix matris christi:q̄bz te laudibz efferamus.ꝓfecto tuā sctitatē ꝓmendare nō sufficimʒ.

¶ Circa tertiū de sancta vita btē Anne z exē plari accipiamus p cōclusione q ex btē anne sācta vita omis status hoies p̄nt accipe plurima salutis exēpla.ſ.tā cōiugati q̄z vidue z virgines.

¶ Primū exemplū est diuini timoris in q̄ cōsistit initiū sanctitatis z salutis.p̄s. Initiū sapiēcie timor dñi. Eccli. xxv. Beat⁹ homo cui donatū ē habere timorē dei. Timor dei ultiū dilectōis et⁹. qz Prouer. xv. Per timorē dñi declinat omis a malo.b ptz in sctā Anna. ¶ Refert nāq; Hiero. ſmone: Postulatis.z in legēda etiā de nativitate marie z in officio.q vicz gl'iose anne genus et Bethleē fuit de semine iudicū.p̄e nazareo vite egregie ac matre de Dauid regali semie. Quā in vxorē accepit Joachim.cui⁹ dom⁹ i galilea.ſ.nazareth ciuitate erat. Ambo aūt crāt iusti z deū timētes ac recte viuentes sine omi rep̄hēsiōe apud deū z apō hoies. Et sic patz q ab omi peccō mūdissimā vitā habebāt i timore dei. ¶ Scōm exēplū diuini amoris in q̄ ꝓsistit ꝓfectio salutis et sācitatis. Juxta illō Col'. iij. Sup oia charitatem habētes q̄ est vinculū pfectiōis. Hāc in exēplo nob⁹ suo cōmēdauit anna z ioachim.qz vt Diero. vbi sup dic̄.q in oibz mādatis dñi incedebāt irrep̄hēsibiliter:q̄ est signū charitatis. Johā. xiij. Qui habz mādata mea z seruat ea ille est q diligit me. ¶ Tercīū exēplū pceratis z miserātōis q̄ sancti magna merita accumulāt.ſ. Tbi. iij. Pietas ad oia vtilis ē.p̄missionē habēs vite zc. Nā adeo in opibz pietatis se anna z Joachim exercebāt sicut dicit vbi sup q omnē substantiam suam trifarie diuidebāt.vnā p̄tē templo z templi seruitoribus impēdebāt.aliā pegrinis z pauplbz erogabāt. terciaz sibi et familie suis vsibz reseruabant. Quis christianoꝝ sic facit modo. ¶ Quartū exēplum deuotōnis :qua sancti hoies feruidi sunt ad deū z eius cultū. Nimirū cū in omni pietate p annos viginti sic stetissent:vt patuit supra:p̄lē ex cōiugio nō habētes vouerūt dño q si eis solem ex cōiugio nō habētes vouerūt dño q si eis solem cōcederet eā seruitio dei māciparēt. Cui⁹ rei gratia singulis annis in tribz festis p̄cipuis hierusalē ascēdebāt:et deo oblatōes offerebant. Unde p his vtutibz apud deū tantū sunt acceptabiles vt scz eorū oratōes exaudirent z ab angelis dei freq̄ntarent.et gl'iosissimā virginē Mariā (mediāte qua totus mūdus saluat⁹ est) ꝓcipere et gignere mererent. De cuius modo nativitatis nō est p̄sentis sermōis texere hist̄oriā. Ergo hō accipe ex vita sctē anne ista exēpla sctitatis vt sis firmus in timore dei cauēdo pcā:z fortis in amore seruādo dei p̄cepta.sis pius z mīficors in p̄ximos ac deuotus in deū et eius cultū. Si enim hec feceris acceptabilis eris deo z saluaberis. O sanctissima Anna p christi iesu amore et vginis amore scz nate tue deuotōe ora p nobis

¶ Pro sancta Anna Sermo.ij.de gratia diuine benedictionis q̄ refulsit.

GRatia .s. dei sicut paulus in bñdictiõibꝫ z miscõia i seculũ ꝓmanet. Eccĩ.xl. ¶ Nec verba licet sint dicta generaliter: tñ ꝑcipue pñt dici de scta Anna. Prio q̃dẽ qz anna interp̃tat z de noiat a gra dei. vt dicit Hiero. Scõo qz vt hãc autoritatẽ exponẽs Lyra dicit. q̃ sicut paulus ẽ locus amen⁹ z bonis fructibꝫ plenus: sic gratia dei facit aiaz deo amenã et gratã ad dei inhabitationẽ. z miscõia facit opibꝫ bonis plenaz. Que q̃dẽ oĩa pfectissime fuisse cõperiunt in brã anna: q̃ fuit miscõia z opibꝫ sanctis plena: ac fructibus sctẽ generatiõis abũdantissime adeo q̃ ipse xps dei filiꝰ intantũ dilexerit eiꝰ generationẽ vt ex eiꝰ filia. s. ỹgine Maria carnez assumeret. et sic inter fructꝰ ipsiꝰ anne habitaret. Merito g̃ de scta anna hec ỹba accipiunt ꝓ ꝓmone. Gratia sicut ẽ. Juxta q̃ ỹba cõmẽdat de triplici bñdictione diuina sibi collata. Et ꝓm hec tria notemus mysteria pro sermone.

Prio de bñdictiõe gratuita. cũ õr. Gratia ẽ.
Scõo de bñdictiõe paulisica. cum õr. sic para/
Tercio de benedictiõe celica. cũ (disus ẽ. dicitur. in seculũ ꝓmanet.

¶ Circa ꝑmũ de bñdictiõe gratie siue gratuita sufficiat tractare hãc q̃stionẽ. Utrũ vel q̃liter possit hõ cognoscere se esse in dei bñdictiõe. Ad qd recolligẽdo doctoꝝ dicta rñdet ꝓ tres veritates. ¶ Prima veritas ꝺm Petrũ aure. in cõpẽ. q̃ hõ põt certitudinaliter cognoscere se esse in peto mortali z eo ipso in dei maledictõe. qz dicit Pos. Maledicti q̃ declinãt a mãdatis tuis dñe. Item Aug⁹. Scio inq̃t oẽm crimiosum esse inimicuz deo. Jtẽ Eccĩ.xlj. Ue vob viri impij q̃ dereliquistis legẽ altissimi. et si nati fueritis in maledictiõe natiscemini. z si mortui fueritis in maledictione erit ps vestra. Si aũt petas Quõ scit hõ certitudinaliter se esse in petõ mortali. Respõdet ꝺm doc. ꝑcipue fratrẽ Angelũ de claua. q̃ Prio cũ q̃s recognoscit se mortale petũ commisisse antea nec tñ illud penitet. nec aliq̃n penituit. Scõo cũ q̃s est in actu petĩ mortalis. Tercio cũ est in ꝓposito peccãdi in futuꝝ vel volũtate. oẽs g̃ tales sũt maledicti. ¶ Secũda veritas q̃ hõ nõ põt scire certitudinaliter in hac vita ꝑ oĩa tpe z absolute ac finaliter se esse in dei gra z bñdictiõe. Nã bñdictio dei est collatio gre in ꝑsenti z glie in futuro. et de hijs ꝑ finali z absolute homo est incertus. Juxta illõ Eccĩ.ix. Nemo scit vtz odio vl amore dignꝰ sit. Nisi forte ꝺs sibi reuelaret a deo. Et si petas q̃re hõ de ꝺ nõ põt esse securus. Rñdet q̃ pl̃ibꝫ rõnibꝫ ꝺm Alpz. Prio rõne amissibilitatis. eo q̃ vno solo actu vl ꝓposito petĩ põt homo amittere dei gram. qz ẽria se mutuo expellunt. ¶ Scõo rõne bonitatis variabil. qz etiã bone volũtatis hõ in hac vita q̃ntũcũq; firmat⁹ põt variari. nec ipsa voluntas põt esse imutabilis nisi cũ attigerit vltimũ finẽ. s. bitudinẽ q̃ totaliter implet. Nã in statu vie nõ sp volũtas fert actu i deum. et ideo põt sp aliqd occurrere ꝑ qd̃ varietur et gra dei relinquat. Apoc.ij. Habeo aduersus te pauca. qz charitatẽ ꝑmã reliquisti. ¶ Tercio rõne ꝯgnitionis intellectꝰ obfuscabil. qz oẽ petũ ꝑcipue in cõscientiosis viris ex q̃dã ignorantia ꝓuenit. Unde et ꝓbs dicit q̃ oĩs malus est ignarus. Obiectũ ei volũtatis nõ est nisi bonũ. s. vl existẽs vl apparẽs. iij. Ethicoꝝ. Exq̃ g̃ hõ ꝑ gram nõ reddit imunis in hac vita ab oi ignorãtia z erroris: iõ est labil. Quarto rõne diuersitatis passionis. qz ꝑ diuersas passiones hõ est alterabil. nec gra tollit alterationes passionũ. et ꝓtea hõ ꝑ passiones est fragilis. Ideo. j. Coꝝ. x. Qui se extimat stare videat ne cadat. vñ ꝑ remedio oportet sp orare vt deꝰ det finalẽ ꝑseuerantiã. ¶ Secunda veritas q̃ ꝓbabili cõiectura hõ põt hõ cognoscere se esse in gra bñdictiõis diuine. et patet ꝑ fidẽ z dilectiõis diuine experientiaz. vl ꝑ verã de petis pniam ac vtuosa opa. Ad ꝓpositũ autoritas apli. ij. Thim. ij. di. Firmũ fundamẽtũ dei stat hns signaculũ hꝰ. s. qõ subdit. Cognouit dñs q̃ sunt eiꝰ. hoc q̃ ad fidẽ. Sequit. vt discedat ab iniq̃tate. s. ꝑ pniaz: oĩs q̃ inuocat nomẽ eiꝰ. s. in charitate. Itaq; vt ꝙuertam⁹ sermonẽ ad ipsam sctam Annã de q̃ nũc loq̃mur Aduertendũ est q̃ in sacra scptura inueniunt q̃nq; mlieres ꝑcipue bñdicte a deo noiatim ꝓ certis donis gratiaꝝ q̃ sunt tanq̃ q̃nq; sig ꝑ q̃ cognoscit aliqua mulier fore cora deo bñdicta. vel etiã aliqs viroꝝ. q̃ oĩa fuerunt in scta Anna. ¶ Prima est Sara vxor Abrae. s. pñarche. qua deꝰ benedixit dãdo ei filiũ ysaac miraculose: cũ esset nonagenaria; z Abraã viro suo cẽtenario. De hac bñdictõe Gen. xvij. dixit dñs ad Abraã. Bñdicã ei. i. Sare et dabo ex illa tibi filiũ cui bñdicturus sum ẽ. Sed ꝑ q̃d ipsa meruit banc bñdictionez cũ suo marito z etiã filio. Eodẽ li. Gen. sat⁹ claret q̃ per fidem z cultum vnius dei ac eius obedientiaz. Ex quo patet claꝝ signũ q̃ cõiugales mulieres et viri dñ seruãt fidẽ xpi et obedientiã ꝑceptoruz dei bñdicunt a deo ꝑsenti z in futuro. Hãc bñdictionẽ habuit btã Anna ꝑ fidẽ et obedientiã ꝑ quã meruit generare Mariã totꝰ mũdi mediatricẽ. O g̃ homo. o mulier tene verã fidẽ z mandata vt bñdicar⁹. ¶ Secunda mulier est Jabel de qua Judicũ. v. Benedicta inter mulieres Jabel benedicat in tabernaculo suo. Nec Jabel interfecit Sisarã hostez filiorũ israel. Et interp̃tat carnale cõiugium vt dicit Hieronym⁹. Et ideo significat tales que matrimoniũ iuste z fideliter obseruant: hostemq;. s. castitatis aduersarium diabolum interficiũt inq̃tum eius prauis suggestionibus non consentiunt. quia hoc est clarum signum benedictiõis diuine in matrimonialibus. Hãc seruauit Anna ꝑfectissime. g̃ ẽ.

De sancta Anna

¶ Tercia est Abygail: cui dixit dauid. 1. Reg. xxv Bñdicta tu q̄ p̄buisti mene vlcisci me z̄. Abygail interp̄tat pax me⁹ fort⁹. z ideo significat fortitudinez in bonis op̄ib⁹. s. pietat⁹ z miscōie. q̄ p̄m filiū dauid placāt et ad miscōiaz inclinant. Nā ipse ait Matth. v. Bti misericordes q̄m ipsi misericordiā ꝓsequnt. Un̄ mlieres z etiā viri facientes opa miscōie claz signū habent bñdictiōis dei. Btā Anna vna cū marito tantuz misericordes fuerūt q̄ oēm substantiam trifarie diuidētes: vnā sibi: secundā p̄pli seruitoribus: terciā paupib⁹ impendebāt. ¶ Quarta est Judith: cui dixit pōtifex Bñdicta es tu filia deo excelso. Hec fuit vidua castissima q̄ occidit Holofernē Judith. xiij. Significat ḡ mulieres castas qz tales primūt hostē id est diabolū illis resistentē. Hoc em̄ est claz signū bñdictōis diuie. qz vt scribit Sap̄. viij. cōtinētia donū dei solū⁹ est. Magne ḡ bñdictiōis est cū ꝺs in tpe virginitat⁹ mūdū se p̄ oia custodit. et tandē in mr̄imonio caste se hz vt decet. ac postea in viduali statu continēs est. Talis fuit btā Anna. ḡ z̄. ¶ Quinta mulier btā vgo Maria que etiā notatim est bñdicta: angelo dicēte Lu. j. Benedicta tu i mulieribus. Ipsa aūt sup oēs bñdicti meruit qz oi virtute z gr̄a plena fuit. ¶ Per hoc ḡ docet q̄ oēs mulieres z viri q̄ ipsam gl'iosam virginē Mariā deuote amāt z imitari in puritate. hūilitate. castitate. sobrietate. patiētia. charitate. ac alijs virtutib⁹ p̄ posse conant: clarum signū diuie bñdictōis habēt. Un̄ p̄s. Bñdictiones dabit legislator. i. de⁹. sequit. Ibūt de virtute in virtutē: videbit de⁹ deoz in syon. q. d. q̄ pficere in virtutib⁹ vsq; q̄ tandē videbit de⁹ in p̄ria. s. cuz btā virgine z sctis: talis pfect⁹ signū est bñdictionis dei. Ad p̄positū Btā anna oim gr̄a virtutū et sctitat⁹ plena inter alias sctas mulieres citra tm̄ virginē Mariā pfectissima p̄bat fore: ex hoc. qz vt Abzp̄. ait. z experientia docz: cōiter filie siue pelle mores matrū educantiū eas imitant. Sed q̄m btā vgo Maria fuit filia btē Anne ab eaq; educata. ḡ sequit q̄ fuerit valde cōformis ipsi in oīb⁹ moribus et virtutib⁹ p̄ alijs mulieribus. Un̄ sic virgo bñdicta fuit virtuosissima. ita z ei⁹ gl'iosa mater Anna licz min⁹ plena gr̄a: tm̄ fuit mulier sctissima z oi virtute decora. O ḡ oēs virgines imitari studete p̄cipue btām vginē Mariā z eā deuot⁹ amate. O oēs vos coniugati. o oēs vidue: accipite exēpla salut⁹. scz fidelitat⁹. castitat⁹. pietatis. hūilitatis z virtuositatis: in btā vgine Maria et post eā in sctissima ei⁹ mr̄e Anna vt mereamini bñdictionē ꝓseqū a deo z vitā eēnā. ¶

¶ Circa secundū de padisi bñdictiōe vl' assimilatiōe accipiam⁹ p̄ conclusiōe q̄ btē Anne gr̄a merito cōparat padiso p̄ sua spūali cōgruētia. Declarat ex q̄nq; p̄rietatib⁹ fm a b c. ¶ Prima p̄rietas padisi q̄. s. est alte situatōis. Nā si q̄rat vbi situs sit padisus trestr⁹ in mūdo. Rñdet Dama. li. ij. ca. xj. q̄ padisus est in oriente posit⁹: oi terra inq̄t excelsior. Cōcor. Raban⁹ sup Gen̄. Basili⁹ et Amb. in examerō di. q̄ padisus est in oriēte in altissimis mōtib⁹ ptingēs vsq; ad lunarē circulū. vñ z aq̄ diluuij illuc nō puenerūt: z a cūctis regionib⁹ q̄s nūc incolūt homines secret⁹. Nec illi. Sic spūaliter btā anna habuit spūaliter hāc gr̄am vt esset altissime sctitat⁹ p̄ alijs hoīb⁹ a q̄ ver⁹ sol iusticie xp̄s ortū cepit in mūdo p̄ virginē matrē. Un̄ Piero. in ser. q̄ incipit Postulat⁹ filie z̄. de ea dicit. Nec est res p̄celsa res p̄clara z oi laude digna. Nec est celū excelsum de q̄ stella mar⁹ ad ortū p̄cessit. O ḡ xp̄iane m'tū debes venerari tale z tantā sctām quā xp̄s tāta gr̄a sublimauit vt esz auia xp̄i dignissima. Scōa p̄rietas q̄ paradisus est boni odoris z amene cōditiōis. Un̄ Damas. vbi s. dicit q̄ ē tēpato aere z purissimo fulgēs: plāt̄is sp̄ floridus z bono odore ac lūmine plen⁹: diuia regio z digna ei⁹ q̄ ad imaginem dei fact⁹ fuerat conuersatio. Nec ille. Un̄ ibi nec turbatio aer⁹ nec alie molestie sunt. Sic spūaliter btā Anna extitit in sua ꝓscia adeo pura z virtutibus sp̄ florida: odorez q̄ uersatiōis sctē plena vt merito de⁹ sibi eligeret p̄ habitaculo ꝓuersatōis Un̄ Aug⁹. sup Gen̄. ad l'am dicit. Leticia bone ꝓscie padisus est pollēs affluētia gr̄az z delicijs. s. diuiaz. Irē Hugo in. ij. de ania. ca. ix. Et q̄ cōscia mūda tēplū est xp̄i. hort⁹ deliciaz. aureus reclinatoriū. aula dei. habitaculū spūsancti. ¶

¶ Tercia p̄rietas q̄ est custodie angelice z ꝓuersationis. Nā Ysid. ethimol'. xiij. dicit q̄ padisus vndiq; ē sept⁹ rūphea flāmea. i. muro igneo: ita vt ei⁹ cū celo pene iūgat incēdiū. Cherubin q̄z. i. angeloz p̄sidiū ip̄m cingit vt flāma hoies angeli demones submoueāt. Hec Ysid. Irē Abzp̄. in omel'. ad Heb. xv. dicit. Angeli nō solū apparuerūt sed etiā ꝓuersabant in padiso. Sic btā Anna ab angel' custodiebat et freq̄ntabat. vt testat Piero. in ser. Postulat⁹. di. sic. Nec est sterilitas fecunda z simplicitas sctā q̄ ab angelis in tēplo freq̄ntata z int' eos q̄si domestica pepit. Nec ille. ¶ Quarta p̄rietas q̄ est deliciose fructificationis z ei⁹ decoris. qz vt scribit Gen̄. ij. Produxit de⁹ in padiso oē lignū pulcrū visu z ad vescendū suaue: lignuz etiā vite in medio padisi. Ad hūc suaue: lignuz etiā vite in medio padisi. ¶ Sed q̄rit q̄ens ibi arbores fructificant. Respondet fm Pe. aureo. in compē. li. ij. ca. lxiij. q̄ in padiso arbores q̄libet anno bis fructificāt eo q̄ due ibi sūt estates sed tempate. vt patuit. Hāz q̄ due ibi sūt estates sed tempate. vt patuit. Hāz in vtroq; eq̄noctio habet sol accessum sup eū. eo q̄ padisus est sub eq̄noctionali circ'o posit⁹. et sic in vtroq; eq̄noctio anni habet sibi estatē z fructuū p̄ductionē q̄libet anno a sole accedente z p̄cōsequns duas estates. Unā circa festū Gregorij q̄ est eq̄noctiū. Aliā simil'r circa Michael'. Ad p̄positū. Sic spūaliter Anna a deo habuit hanc gr̄am paradisicā vt oīs sancte pulcritudis i ei⁹ ortulo generatiōis producta sint ligna. i. sancti apl'i p̄cipui. puta Jacob⁹ maior. Johānes z Ja-

cobus minor in vtero materno sctificatus .z si/
mon z Thadeꝰ z Joseph iustꝰ q̄ z barsabas.at
q3 sancte mulieres tres Marie vt patuit ꝑmoe
ꝑmo H. Et inter eos sicut i medio paradisi lignū
vite.b̄ est xp̄s dn̄s. Unde Hugo de archa noe li
bro .ij.ca.xv.dicit q̄ sicut i primo paradiso scz ter
restri est lignū vite arbor materiale.sic i scdo scz
in ecclesia ē lignuz vite hūanitas saluatoris De/
nigz sicut i paradiso arbores bis fructificant vt
patuit.ita spiritualiē ex sācta anna duplicis se/
rus fructꝰ ꝓuenit scz christꝰ z maria.z sācti disci
puli ac sācte discipule.z sic merito eꝰ gratia bñ/
dictioni paradisi assimilat. Quinta ꝓrietas
q̄ ē electe habitatiōis.quia vt Damascenus vbi
supꝝ.z 2cor. Pe.au.in cōpē.libro quo supra. In
paradiso nihil irrationabiliū habitat: sed solus
homo diuinaꝝ manuū plasma.quia ꝓ solis
hominib⁹ factꝰ est. Et vt Gregoriꝰ in moral.dicit.
ibi soli electi homes fuissēt nati si adaz nō peccas/
set. Sed si obijcias et queras. Quō ergo
serpēs q̄ ꝑmos homines tēptauit itrare paradisū
potuit. Rñdetur ꝑm Petrū aure.vbi supra q̄
serpēs ille itrauit nō nisi misterio diaboli. Nec
ille.Sic spiritualiē ad ꝓpositū applicādo beata
Anna hāc gratiā habuit inq̄ntū i sue generatio
nis paradiso nullꝰ reprobozꝝ vl'damnatoꝝ ho
minū extitit:qui ꝑ irrationabilib⁹ reputant ꝓpt
vitā brutalez. Juxta illud pn̄. Homo cū in ho/
nore eēt nō intellexit cōparatꝰ est iumētis insipi
entib⁹ ꝛc. Sed soli electi sāctiex ea ꝓdierūt.z q̄
maximū est ipse electoꝝ caput xp̄s ꝑ eꝰ filiā vir
ginē ortꝰ est. O g̃ gloriosissima dn̄a z bñdicta fe/
mina te laudamꝰ:te glorificamꝰ.recōmēda nos
tue fillie marie z eius nato xp̄o iesu benedicto ne
pereamꝰ sed ad vestra gaudia peruenīamus.

℟ Circa tertiū de celesti benedictione sit ꝑ
2clusione q̄ benedictꝰ deꝰ ipsi beate anne tātaz
cōtulit benedictiōez vt ꝑ eꝰ fructū z cognatiōez
tota celestis curia ꝑ omnē sāctoꝝ ordinez babe/
ret iocūditatē et decorē.declarat Primo quidez
in ordine patriarcharum eꝰ fulget benedictio.
quia ipa genuit virginē mariā quā omnes san
ctī desiderāt videre z ꝑ quā tāq̄z mediatricē om/
nes electi habēt saluari.nā vt canit eccl'ia.ꝑ eā sa/
lus mūdi credētib⁹ apparuit. Et Aug. in ꝑmoe
ō natiuitate d̄ni dic. Mater generis nr̄i.s.Eua
penā intulit mūdo.genitrix dn̄i nr̄i salutē attulit
mūdo.maledictio eue in bñdictōem mutat ma
rie. Et sic patz q̄ btā Anna gaudiū habz z bñdi/
cba oim saluādoꝝ inq̄tū est mat̄ dn̄e omniū.
Scdo in ordie ꝓpheta habz cognatū Johānez
baptistā q̄ fuit optimꝰ ꝓphetaꝝ z maior inē na/
tos mulieꝝ. Mat.xj. Nā Johes baptista fuit fili
us Elisabeth q̄ fuit filia hismerie.z hec hismeria
fuit sororꝛ btē Anne vt dic Beda in cronic'z eccle
siastica hist'oria: Tercio in ordine apl'oꝝ z euā/
gelistaꝝ habz nepotes sctissimos.s. Jobez apl'm
z euāgelistā. Jacobū Simonē z Jacobū mino/
rē ac Thadeū apl'os. Et in ordie discipulorum
habz nepotē Joseph iustū q̄ dictꝰ ē Barsabas.
Quarto i ordie martyꝝ:qz ꝑdicti apl'i sūt marty
res. Quito i ordie ꝓfessoꝝ habz cognatū sanctū
Seruaciū nepotē sctē eliud q̄ fuit sororꝛ sctē Eli/
sabeth mr̄is baptiste ꝑm Bedā z eccl'iasticā hi/
storiā z Joseph p̄dictū. Sexto i ordie ꝓginū bea
tā dei mr̄em z Jobem euāgelistā. Septio i ordi
ne viduaꝝ habz sctāz Mariā terciā filiā q̄ mor/
tuo zebedeo secuta est xp̄m z tenuit viduitatez.
Octauo i ordine ꝓiugatoꝝ habz filiā.s.mariam
scdam q̄ dicta est maria cleophe.sz z ipamet fuit
sctā ꝓiugata. Et sic ptz q̄ singuli ordines eā bñdi/
cūt. Nono ꝓterea oēs ordines angeloꝝ de eꝰ fru/
ctib⁹ tā gl'iosis ꝓgtulanť z ipaz btāz dicūt. Si ei
gaudiū ē angel'sup vno pctōre pniaz agēte. Lu.
xv.c̄ontra magis de talib⁹ sctis .Decimo sup oēs
angeloꝝ ordines i throno dei ipa btā anna letic̄iā
z bñdictōem possidet ꝓpetuā. qz ibi habz nepo/
tē charissimū.s.xp̄m iesū in dextra dei p̄ris seden
tē.z filiā charissimā ꝓginē Mariā i dextera xp̄i
ꝓsedentē. O g̃ gl'iosissima dn̄a nō tm̄mō simpli
citer sed multiplicit̄ beata impetra nob gratiaz
z gloriam Amen

℟ De sancta Anna Sermo.iij.vicz de ꝓuilegi
orum eius dignitate

Adorauit Anna
a dn̄m z ait. Exultauit cor meū i do/
mino.p̄mo li. Reg.ij.c. ℟ Quā
uis hec sc̄pta sint de Anna mr̄e Samuel ꝓphe/
te:tñ optime accipi p̄nt etiā de ista sctā Anna q̄
pepit gl'iosissimā ꝓginē Mariā mr̄em dn̄i iesu
xp̄i. Tū qz sic illa sctā mr̄ier vocata est Anna: sic
z ista. Tū qz sicut illa fuerat steril' z ꝑ ꝓces obti/
nuit ac ꝑ oblatōes plē.sic z ista sctissima Anna
cuiꝰ bodie festū colit fuerat steril' p vigiti annos
in sacro ꝓiugio Joachim plē nō habens.sz tādē
ꝑ ꝓces et oblatōes p̄sanctissimā plē diuio mune
re ꝓmeruit.s.gl'iosissimā ꝓginē mariā ꝑ quā salꝰ
mūdi credētib⁹ apparuit vt canit eccl'ia. Sz q̄m
vt Cassio.d.sup p̄s.lxxvij.ait. Nimis ip̄robuz cō
stat esse delictū a deo bñficia petere .eisq̄z ꝓcept̄
debitas gr̄as nō referre. Nec ille. Idcirco beata
Anna ꝑ tali z tāto munere ac mr̄tiplici gr̄aꝝ do
no sibi collato gr̄as agere ōbebat qō z fecisse cre
ditur. Uñ ꝓueniēter de ea dici pōt q̄ adorauit
Anna dn̄m z ait. Exultauit cor meum i dño ꝛc.
Juxta que q̄dē ꝛba ꝓseq̄ndo brē Anne ꝓuilegia
a deo collata .Exquo eꝰ bñdicta filia gl'iosissi/
ma ꝓgo maria fulgere describit duodecim stel/
laꝝ corona.vt patz Apoca.xij. Ideo ad ipius fi/
lie quoq̄z vicz Marie honorē in h̄ ꝑmone deseri
bemus duodecim ꝓuilegia q̄bꝫ btā Anna est co
ronata:vt sic honorem⁹ z filiā ex mr̄is honore.
Nā Eccl.iij. Gl'ia bois ex honore ꝓgenis.eteni ꝑ

intercessiõez matris et eius filie ꝓciationẽ diui nã facilius ꝙsequmur. vt ỏr in collecta cõsueta in ecclesia. Dicamus itaq; fm thema ꝓmissum q̃ adozauit anna dñm scz gr̃as agendo. et exultauit in dño ꝓ bñs duodecim priuilegijs gratiose sibi collatis.

Primũ priuilegiũ ỏr amabilis ꝑelectionis.
Secundũ ỏr notabilis ꝑfiguratiõis.
Tercũ ỏr noīalis gratiositat̃ vel gl̃iationis
Quartũ ỏr excellentis nobilitatiõis.
Quintũ ỏr reuerentialis celebrationis.
Sextũ ỏr opulentis fructificationis.
Septimũ ỏr spũalis solaci vel ꝙsolationis.
Octauũ ỏr angelicalis visitationis
Nonum ỏr irrẽprehensibilis ꝙuersationis.
Decimũ ỏr diuinalis cognationis
Undecimũ ỏr impialis impetrationis.
Duodecimũ ỏr curialis celestis veneratiõis.

¶ Primũ ꝓuilegium amabilis ꝑelectionis quia nimirũ aũ secula est ipsa a deo ꝑelecta vt fieret mater genitricis xp̃i. electio autẽ ꝑsupponit amorẽ vel dei dilectionẽ. ¶ Querit nanq; q̃s vl quales hoies deus amat ab eẽno. Ad hoc respõdet mgr̃ in. iij. li. dist. xxxij. ca. vlti. sic. Dicimus inquit de electis solis simpliciter hoc esse cõcedendũ q̃ deus ab eterno eos dilexit quos ad iustitiam z coronã prepauit. De nõ electis vo simpliciter est cõcedendũ q̃ odio habuit eos deus. i. reprobauit. sicut legit. Jacob dilexi: Esau odio habui Malach. j. Hec mgr̃. Ex q̃bz verbis magistri fm Bonauenturã z cõiter doctozes eres potissimas veritates notem⁹ ꝑ documẽto. ¶ Prima veritas est q̃ bonus deus nõ diligit hoies malos z reprobos; sed odit ab eterno. Vñ scribitur Eccĩ. xij. Altissim⁹ odio habet pctõres. Aug. Scio deũ inimicũ esse oi criminoso. Hoc autez ostendit de⁹ in multis exemplis. Primo in angelis. q̃ tot milia angelozuz ꝓpter pctm̃ de celo eternaliter puniendos detrusit. Secũdo in ꝑmis parentibz nostris q̃s ꝓpter pctm̃ cum oibz suis posteris de paradiso expulit z a celesti beredita/te pl⁹ q̃z vsq; ad q̃nq; milia annoz̃ excluſit. Tercio in creaturis humanis z alijs. q̃ totũ mũduz diluuio pdidit ꝓpter pctm̃. et oĩa animãtia in pecozibz z volucribz deleuit ꝑter octo hoies z illa q̃ in arca Noe fuerũt. Quarto in tpibz modernis Vñ innũera mala: pestilentie z clades hoibz propeccat̃ veniũt z ois infirmitas z mortis necessitas ꝓ pctis nostris accidit. Quinto in opibz nostris. quia nullũ op⁹ z seruitiũ nostrũ placz deo in pctõ mortali factuz. Vñ Greg. Perpẽdite in q̃t pcti malũ: q̃a etiaz illa ꝓ que pctã laranť (puta sacramenta) in peccat̃ abijciunť. Idem. Nulla bona a deo acceptanť q̃ pctõz admixtiõe maculanť. Sexto in mortuis malis. q̃ oẽs peccatozes in infernũ detrudunť z eternaliter cruciãtur. Unde mgr̃ in. ij. di. xlij. Peccatũ mortale est q̃ obligat ad gehennã. Athanasius. Qui mala egerunt ibũt in ignem eternũ. O deus eterne q̃d est q̃ tot mala z terrozes non deterrent pctõres. Septimo in cõsideratiõe ꝑscientie diuinalis. q̃a deus ab eẽno ỏrdinauit pctõribz impenitẽtibz q̃ nunq̃z suam facie sint visuri. Ysa. xxvj. Tollatur impi⁹ ne videat gl̃iam dei. O q̃ pctõr time/ ¶ Sesce peccare z age pniam ne pereas. ¶ Secunda veritas q̃ rp̃s dñs ad eternã saluti ab eẽno dilexit z diligit bonos z electos. Vñ fm philosophũ. viij. Eth. z. ir. Dilectio amicicie in benivolentia fundať. Illos q̃ de⁹ diligit q̃bz bonum voluit ab eẽno z vult. Bonum aũt q̃ddã est infm̃. q̃ddã malus. q̃ddã maximũ. Et fm Greg. bona infima sunt terrena bona. vt diuitie: honores z silia ꝓspera. vel sanitas corpis z hmõi. media sunt q̃bz possum⁹ vti bene z male. vt doctrina: ꝓphetia: virt⁹ curationũ. et ois gr̃a gratis data sicut scis: sapiẽtia bũana z opa indifferentia. Summa aũt bona in pñti sunt fides spes charitas. et in futuro gl̃ia pmiũ. q̃ cum veracit̃ habeantur: in malũ flecti nõ possunt. Nec Grego. xxvij. moral̃. Deus q̃ diligit pctõres q̃dem bonis primis scz infimis z medijs. summis autez ꝛmmõ bonos z electos diligit q̃bz salutem eternam ab eterno voluit. ¶ Sed obijcere potes q̃a christus oẽs diligit q̃s vult saluos fieri. sed ipse vult oẽs hoies saluos fieri. j. Thim. ij. q̃ oẽs diligit. Jrez angeli nõ tm̃ seruiũt electis sed etiã malis et infidelibz: custodiẽdo. vt dicit Hiero. z sic oẽs volũt ꝓducere ad vitaz eẽnam ex charitate. q̃ et de⁹ oẽs diligit ex charitate. Respõdet Bonauen. sup. iij dist. xxxj. in q̃stione circa ltram. q̃ sicut voluntas in deo est dupler. scz volũtas ãcedens z voluntas consequens. Volũtas antecedens est solũmõ ex ipso. Volũtas vo consequẽs pendet ex causa nostra. Per hũc modũ inq̃t distinguẽda est dilectio in christo. videlicz dilectio q̃ est fm volũtatẽ antecedentẽ. et hac q̃dez oẽs diligit. q̃ oẽs saluari cupit q̃ntum est ex se vt arguit supra. Et est dilectio fm voluntatẽ ꝙsequentẽ. et hac nõ oẽs diligit: nec oẽs saluare cupit. quia hec respicit meritа nostra finalia. et sic defectus est ex pte nostri Hec Bonauen. ¶ Tercia veritas q̃ deus ab eterno ꝑdilexit illos q̃s ꝓuidit meliozes fore homies. Proinde magr̃ in. iij. dist. xxxj. ca. j. dicit sic. Cum dilectio dei sit imutabilis et eterna: alium tm̃ magis z aliũ minus diligit. Et infra. Quis digne possit loqui q̃ntum diligat mẽbra vnigeniti sui: z q̃nto amplius vnigenituz ipm. et capl̃o. iij. allegat Augustinũ dicentẽ sic. Absit vt deus aliquẽ eqliter diligat quasi noua dilectione q̃ in ipso ante non erat. Jta q̃ omnes sanctos ante mũdi cõstitutionẽ dilexit sicut ꝑdestinauit Hec ibi. Hec aũt fm Bonauẽturã declarat sic. q̃ cum diligere sit idem q̃ velle bonum. Eq̃litas dilectionis potest attendi inq̃t dupliciter. Aut ex parte actus volẽdi. et sic deus omnia diligit equaliter. quia nõ magis vult bonũ alicui

q̄ alteri. imo ip̄e sūmo amore suo vult bonum cuicūq; vult. Aut est pte boni voliti: sic cuz maꝰ bonū velit vni q̄ alteri: nō oia diligit eq̄liter sed q̄sdā marie q̄s scz p̄destinauit ad gl̄iam maiorē et q̄sdā minꝰ. Ad ꝓpositū Exq̄ bt̄a Anna est p̄destinata z electa ab eterno ad summā hanc gl̄iaz vt foret mr̄ Marie z auia christi: sequit q̄. s. sit pulegio mario adamata. ¶ Secundū pulegiū notabilis p̄figuratiōis. Nā hec scta Anna p eo scz q̄ genuit matrē christi p̄figurata est in scriptura notabilit̄ put dicit Piero. sermōe q̄ icipit Postulat filie hierl'm ꝛc. Primo q̄dez p̄figurata est p terrā sctām q̄ protulit rubū quē vidit moyses ardentē sed incōbustū p manētē Exo. iij. Sic em̄ scta Anna tanq̄z terra scta germinauit v̄ginez mariā integra v̄ginitatē deo fecūdā. Ibi em̄ apparuit dn̄s in flāma ignis ō medio rubi vt scribit vbi ē. Sed in v̄gine apparuit nobilꝰ p̄ icarnationez. Scōo p̄figurata est ꝑm Piero. vbi ē. p celū de q̄ stella marꝭ ad ortum p̄cessit. Tercio ꝑm eūdē p radicē de q̄ egressa est v̄ga iesse. Esa. xj. Egredietꝰ virga de radice iesse z flos ꝛc. Quarto p arborē bonā de q̄ excisa ē virga aaron q̄ sicca p manēs p se: diuinitꝰ floruit z amygdalas p duxit Nūeri. xvij. Hec z plā vbi ē. ꝑm Piero.

¶ Terciū pulegiū nobilis gl̄iatiōis z gratiositatis. Vñ Piero. vbi ē. dicit. Merito mat̄ dei genitrix̄ cuiꝰ hodie solennitatē deuotissime celebramꝰ dz anna. Anna vo gr̄a dicit. q̄ gr̄ia erat plena: felix: z oi laude dignissima. Et hac em̄ terra illa sūpta est de q̄ vitas orta est. et hac clauis dauid est facta p quā p̄dicti porta cūct̄ est patefacta. Hec ille. ¶ Vbi nota q̄ in scripturis legunt q̄tuor mlieres deo grate hoc nōie anna vocate. Prima fuit mater Samuelis ꝓphe de q̄. j. Reg. j. q̄ tāte gr̄e apd deū extitit q̄ cū essz sterilis de ꝓmissione illi⁹ exaudiuit z filiū scissimū ꝓphetā. s. Samuelē parere meruit. sz maiorē hac gr̄am Anna ista ꝓmeruit apud deū sua oratiōe vt. s. sctissimā sctoꝝ oim̄ p quaz salus est oib⁹ scz v̄ginē Mariā cū foret ipa sterilis ab annis. xx. gigneret. Secūda fuit Anna vxor Tobie q̄ vnicū filiū. s. Tobiā in pegrinatōe positū legit lamētasse irremediabilib⁹ lachrymis Tob. x. Ista beata Anna maiorē gr̄am habuit: cū tres marias sctissimas xp̄i passionē amarissime lamentātes genuit. z q̄diu ipsa superuixit filie sue Marie et xp̄o in egyptū pegrinanti cōpassa credit amarissime. et si forte i passiōis tpe supulxit: nō dubiū est eā cum suis irremediabilit̄ fleuisse. Tercia fuit Anna vxor Raguel. de q̄ Tob. vij. q̄ filiā Sarā pepit quā nullus in cōiugiū potuit br̄e mot⁹ ex sola voluptat̄ libidine. Beata ista Anna filiam pepit Mariā v̄ginē quā nullus vnq̄ p̄cipisse re carnalit̄ potuit vt dic̄ Bern̄. Quarta fuit anna filia Phanuel q̄ xp̄m videre z cōfiteri meruit Luc. ij. Hec summā gr̄am habuit q̄ mātrē xp̄i parere z xp̄m videre amplexari z fouere vt nepotē ꝓmeruit. merito ergo dicta est anna. ¶ Quartū pulegiū excellēt̄ nobilitatiōis. Oēs em̄ nobilitates generose ab Adā et p̄triarchis ac regib⁹ et ducib⁹ iudeoꝝ descēdērūt in brāz Annā. Que q̄ de stirpe regia dauid nata fuit vt canit in officio q̄z p eā debuerūt descēdere in xp̄m. ¶ Queritꝰ Utꝝ bt̄a Anna i generꝭ nobilitate p̄ferat̄ meritō oib⁹ nobilib⁹ mūdi. s. post mariā. Ad q̄ō respōdet q̄ sic. Et declarat̄ triplici ratione p̄cipua. Prima rō ex pte plis. s. bt̄ē v̄ginis Marie z christi. q̄z euāgeliste oēs p̄claritates ingenuitates z nobilitates q̄ p̄nt esse in hoib⁹. s. patriarchalē: regalē: sacerdotalē: ducalē: iudicialē: ꝓphetalē z huiusmodi fm̄ originē sanguis ab adā p abraam p̄triarchā descēdisse describūt fm̄ originē sanguinis in xp̄m regem reguz. vel descendēn. vt patet Matth. j. vel ascendēn. vt Lu. iij. q̄b⁹ patz q̄ euāgeliste intēdūt nobilitatē xp̄i z matris ei⁹ p̄ferre oib⁹ imperatorib⁹ regib⁹ z nobilib⁹. Sed ꝓstat q̄ hec nobilitas p Annā descēdit i Mariā z xp̄m: Sicut ḡ xp̄s est rex regū. z bt̄a Maria regia regina: sic pꝰ eā anna merito dr̄ nobilissima matrona nobiliū. Scōa rō ex pte ꝓprie v̄tuositatis. Vñ q̄ro te q̄re dedit deꝰ ade z suis posteris nobilitatē summā. s. innocētie z v̄tuositatis sine q̄ alia oīs nobilitas est nulla apud deum. Vñ Piero. ad Cellentiā dicit. Sola apō deū libtas est non seruire pctis. nobilitas sūma est claꝝ esse v̄tutibus. Jte Aresto. j. polit. Nil aliud q̄z virtꝰ z vicia determinat seruū aut liberū. Utiq; oīs nobilitas deo grata. idcirco est adē data vt p generatiōes descedēn in Mariā p eā xp̄s dn̄s nascēs ex v̄gine oī gr̄a plena honorare t in sue origis dignitate z sctitate ac v̄tuosa nobilitate. Nō em̄ decuit deū nasci nisi de mūdissima et sctissima vt fm̄ carnē etiā nobilissimꝰ oim̄ esset. Et ideo oīs nobilitas generꝭ z v̄tutꝭ debuit esse in anna p ceterꝭ: vt per eā descēderet in v̄ginez. Tercia rō ex pte efficacie et vtilitatꝭ. q̄z ex anna nata est Maria. et ex maria xp̄s deꝰ nr̄ z rex oim̄ p quē oēs electi veniunt in libertatē filioꝝ dei eterl'nalē. Et sic patet q̄ ipa est nobilissima. ¶ Quintū pulegiuz reuerentialis celebratiōis. q̄z p orbē celebrat festum anne in eccl'ia. Queritꝰ Cur eccl'ia magꝭ celebrat festū anne q̄z ioachim: cū em̄ pater sit p̄ncipalior in generatione q̄z mater fm̄ ꝓbm. deberet ḡ fieri ecōuerso. Sed rn̄det q̄ buiꝰ vna rō est. q̄z aia beate v̄gis creata est in vtero sctē anne. q̄z ania būna fm̄ Aug. vt patet li. ij. sentēciaꝝ. dist. xvij. creatur in corpe orgānisato in vtero mātno et non extra. Vñ aia in creādo infundit z infundēn creatur. Alia rō. q̄z deꝰ maiora fecit miracula i anna q̄z in ioachim. q̄z ibi sctificauit tabernaculū suū altissimꝰ p oib⁹ sctificat̄. Et fm̄ nr̄os doctores p̄seruauit v̄ginē bt̄am ab originali pctō in vtero Anne. ḡ ꝛc. ¶ Sextū pulegiū opulēt̄ fructificatiōis. maximū em̄ fructū fecit in celo p oib⁹ alijs hoib⁹. Ex fructu aut̄ cognoscit arbor

De sancta Martha

Lu.vj. Primū em̄ z optimū fructū fecit beataz Mariā.de q̄ Bern̄. O maria p te infern⁹ euacuatur.celū reserat.angeli reparant.boies saluantur. Secūdus fructꝰ secūda maria generās q̄tuor discipulos. Tercꝰ fructus maria tercia generās duos apl'os. z oēs hū inūerabiles hoies ad celū pduxerunt. De hūs ser.j. ¶ Septimū ꝓuilegiū spūalis ꝛsolatiōis. O deuota mēs cogitare potes q̄ntas cōsolatiões habuit Anna inspū q̄riens xp̄m dn̄m amplexabat.osculabat et etiā eꝰ matrē ꝟginē q̄ oi gr̄a z suauitate plena fuit. Que etiā vt pie credo sicut filia sue matri solet secreta sua patefacere:sic ipsa Anne patefecit mysteria incarnatiōis diuie.et sic illa multas ꝛsolatiões hausit in xp̄o suo nepote charissimo et pulcerrimo. Naz matrone dicūt nō minꝰ affici auias erga nepotes q̄ ad filios ꝓprios. ¶ Octauuz ꝓuilegiū angelice visitatiōis. Un̄ Piero. in ser. Postulat.dicit sic de ea. Nec est sterilitas fecūdata z simplicitas sct̄a q̄ ab angel' in r̄plo freq̄ntata inē eos q̄si domestica pepit. Dicit etiā in officio eꝰ nouo q̄ anna iuuēcula fuit in r̄plo sancto enutrita.z p angelū de ꝛceptu Marie p̄mōstrata. ¶ Nonū ꝓuilegiū irreph̄ēsibilis ꝛuersationis.qz ipsa cū Joachim marito erant ambo iusti deū timētes z in oīb⁹ dei mādat⁹ irreph̄ensibiliter incedēs coraz deo z hoīb⁹ vt dicit Pieronymꝰ vbi s̄.z in officio. Nā reuera magnū h̄ ꝓuilegiū sctitatis erat q̄ essent sine oīs pct̄i reph̄ensione.qa vt Augꝰ.ait.xxj.de ciui.dei. pauciss̄imi sunt inē sct̄os tante felicitatis vt nunq̄ dānabilia pct̄a cōmissa sint ab eis. Preterea magnū etiā hoc erat q̄ oēm substātiā tripartite diuidēs: vnaz p̄t̄ r̄plo z eꝰ seruitorib⁹.aliā pauplb⁹ erogabāt. terciā sibi z familie vsib⁹ reseruabāt. O deus q̄s hodie etiā decimā p̄t̄ substantie erogat. ¶ Decimū est diuialis cognatiōis:in quo habet pluriꝫmas p̄rogatiuas. Prima qz ipa est xp̄i auia.et christꝰ dei filiꝰ ipsius est nepos. Secūda qz cū xp̄o sit idē deꝰ cū p̄re z spūsct̄o: ex h̄ habet q̄ndā ꝓpinq̄tatē ad patrē z spūmsct̄m. Tercia qz ē genitrix regine celi Marie. Quarta qz ex hoc̄po est dn̄a angeloꝝ z hoīm.qz q̄q̄d est supꝰ supioze: est superꝰ inferioze.ij. Topicoꝝ.sed ipsa habet q̄ndā supioritatē.s.maternitat⁹ ad xp̄m et eꝰ matrē.ḡ et sup oēs creaturas xp̄o subiectas. ¶ Que rī pōt q̄liter ad tantā gratiā ipsa de cōgruo fuit digna. Rñdeō q̄ p̄cipue p q̄ttuor hec meruit de cōgruo ex dei bonitate. Nā z p hec q̄ttuor mulieres ꝓmerent⁹ apud deū magnā gr̄am z apō homines laudē z gl'iam. Prio p mādatoꝝ dei observationē.Ecc̄i.xxvj. Mādata dei in corde mulier⁹ sctē. Secō p xp̄i deuotionem. Unde Augꝰ. exorañ mariā dicit. Intercede p deuoto femineo seru zc̄. Tercio p pietatē ad paupes.j.Thimo.j Pietas ad oīa vtilis est ꝓmiss.ba.zc̄. Quarto p pudicitiā vl' castitatē siue ꝟginalē siue ꝛiugalez vel vidualē.De h̄ vsus. Sūt tria grata deo nec nō hoī toto mūdo. Seruꝰ fidus:vxor casta: verus amicꝰ. ¶ Undecimū ꝓuilegiū impiose impetratōis. Cū em̄ alij scī habeāt suffragia a xp̄o impetrare suis deuotis solūmodo p modū supplicatiōis.ipsa btā anna autē sic̄ auia xp̄i habet ꝛsimile ius impandi z ꝓpiciēdi ipsi xp̄o sicuti et mater Maria.nec est fas negare.s.qō postulat iuxta illud Ero.xx. Honora patrē z matrē. qō ē maximū sibi datū ꝓuilegiū p alijs sctis. ¶ Duodecimū ꝓuilegiū curie celest⁹ veneratiōis. Tota em̄ curia celest⁹ habet eā veneratiōe dignissimaz inq̄ntū ex ea ꝓdijt regina celestis.et est auia celest⁹ reg⁹ xp̄i filij dei.qz ex hoc̄po habet ꝓrogatiuā q̄ ipsa est dn̄a oīm angeloꝝ z hoīm vt s̄ dictuz est Auia em̄ reg⁹ dn̄a est seruoꝝ illi⁹. Jtez ex hoc̄po habet ius q̄ veneret⁹ vt mr̄.s.oīm electoꝝ q̄p oīum mat̄ est Maria vt dic̄ Anr̄.z Bern̄. Sz ipa btā Anna est mr̄ mātr⁹ oīm.i.ꝟginis marie ipō se dei z genitric⁹ xp̄i filij dei.ḡ oēs filij dei.s.xp̄i ni ipsi btē anne q̄daz iure adoptōis z veneratiōnis z dilectōis sunt obligati tanq̄ filij spūales z adoptiui. Un̄.xxx.q.iij.c. Ita diligere.dicit Nicolaus papa.q̄ ita diligere debet hō patrē vel matrē aut fratres spūales ac adoptiuos sic̄ carnales. Et ad idē facit ibidem c.p adoptionē. et ff.ō ritu nuptiaꝝ.l.adoptiuꝰ. O ḡbtissima femia,o supfelix z gl'iosa dn̄a:nō sim⁹ pl'r sed mltiplicit⁹ in te z tuis nat⁹ z potissime in xp̄o supbn̄dicta z beata te veneramur.te nos miseri pct̄ores depcamur:vt apud xp̄m vna cū tua supbeatissima filia virgine.s. Maria ac ceteris tuis natis z nepotibus p nobis intercedere digneris vt deū nobis gratia z gloria Amen.

¶ Pro sct̄a Anna q̄rtum sermonē iuxta thema Mulier timēs deū ipsa laudabit̄.vide in cōmuni sct̄oꝝ. Jbi em̄ scribendū relic̄ vt pluriꝫ sctis mulieriꝫ deseruiat sicut placuerit.

¶ Sequit̄ de sct̄a Martha sermo cū legenda.

Diligebat iesus

O martham z sororē eꝰ mariā z lazarum Joh.xj. ¶ Xp̄istꝰ dn̄s volēs ostēre q̄ntū diligeret hospitari i corde hūano p gr̄az voluit hospitari sepiꝰ apō martham.q tñ in naꝫuitate sua noluit habere hospitiū.nec etiā voluit in morte hr̄e nec in vita voluit ꝓriū domicilium. Un̄ in alieno stabulo fuit natꝰ.in aliena domo cōuersat⁹ z i alieno sepulchro sepl'⁹.ꝓt̄ qō dixit Mat.viij. Vulpes foueas ha.z volucres.filiꝰ aūt ho.n̄ hz vbi ca.suū reclier. Licz itaq̄ corpale hospitiū ꝓriū noluerit hr̄e:spūale tñ id ē cor nr̄m tātū desiderat vt etiā hostiatiz illud sp q̄rat die ac nocte d. Apoc.iij. Ego sto ad ostiū et pulso:si q̄s audierit vocē meā z apuerit ianuā intrabo z cenabo cū illo. Ut ḡ h̄ in mysterio etiā exēplo actionis edoceret:diligebat martham et

magdalenā z lazaꝝ eo ꝙ freq̄nter hospitabatur apō illos. Ad honorē ḡ.ſ. btē marthe ꝟenientes hec ꝥba assumunt. Juxta q̄ tria mysteria notabimus ꝙ hoc sermone.

¶ Primū de familiari iesu dilectōe. ibi. Diligebat.

¶ Scōm de hospitali ei⁹ susce (bat iesus ptione. scz a martha zc̄.

¶ Terciū de ꝓuilegiali sublimatōne q̄ dilexit christus Martham

¶ Circa ꝓmū de iesu dilectōe. ſ. erga Martham magdalenā z lazaꝝ btūs Aug. i ome. sup̄ b passu euāgelico mouet q̄stionem talē dicēs sic. Quō ꝙ lazaꝝ pctōr significat z a dño sic amabatur. Et rñdēdo subdit. Audiat. ſ. q̄ hec q̄rit cū. i. xp̄m dicerē. Nō vult vocare iustos scz pctōres. Si em̄ dñs pctōres nō amaret de celo ad terrā nō descēderet. Dec ille. Querit ḡ vtꝝ de⁹ aliq̄ modo diligat z vero amore boies pctōres. Nā videt ꝙ sic: qz scribit Sap̄. xi. Diligis oīa dñe z nihil odisti eoꝝ q̄ fecisti. Jtē oīa exoptant sūmū bonū ſm qđ dicit Boe. z Hyo. Sed tūc ōr de⁹ diligere creaturā aliquā qñ ad se ꝟuertit illā ꝙ dilectōz. magis enī diligere ōr effectu q̄z affectu. Prouer. viij. Ego aiē diligētes me diligo. q̄ videt ꝙ deus diligat pctōres. Scz in ꝟriū est. qz scribit Eccl. xij. Altissim⁹ odio habz pctōres. Et Sap̄. xiiij. Abominabil' est deo ipi⁹ z ipietas ei⁹. Ad hec rñdet ſm Bonauē. sup̄. iij. di. xxij. q. ij. dicēs. Notādū inq̄t ꝙ de⁹ nō dicit creaturā diligere rōe affectōis dei sz rōe cōicatōis alicui⁹ boni. ita ꝙ dilectio dei ōr ponit⁹ dilectio effect⁹ q̄z affect⁹. Cōicatio aūt bonitatis attēdit i duplici genere effect⁹. vicz i effectib⁹ nature. z hec est omnib⁹ cōis z general'. z ſm hāc ōr de⁹ diligere oēm creaturā z bonos et malos boies. qz vult oīb⁹ esse nature z eos ꝟseruat z solē suū oriri facit sup̄ bonos z malos. Mat. v. Et sic intelligēde sūt auctes p̄scḗte. scz. Diligis omnia zc̄. Scōm b etiā de⁹ dedit naturalē affectū creaturis vt oīa sūmū bonū eroptēt natural'r vt est argutū sup̄. q̄uis nō ḡtuite eroptēt omnes. Alio mō attendit cōicatio bonitatis i effectib⁹ gr̄e q̄ est special'. z q̄tū ad istū effectū q̄sdā de⁹ diligit puta bonos: qz in se habēt a deo effectū gr̄e ḡtuz faciēris. Malos aūt q̄ habēt i se defectū culpe vl' pene infernal' odit z punit: qz nō habēt in se gr̄iā nec volūt sed culpā. Et sic intelligēde sunt auctes ꝥ in ꝟriū facte. qz de⁹ odit pctōres q̄ ad culpā: sed q̄tū ad naturā diligit. Nā bñficia spēalia gr̄e. ſ. gratū faciēris pctōrib⁹ subtrahit. z penis obligatos facit. bñficia tñ generalia vel cōia eis largit. hmōi. Que q̄dē bñficia eis ꝓfert vt se agnoscerēt z boni fierēt. ¶ Dro q̄ notandū ꝙ bon⁹ de⁹ q̄nq̄z genera bñficioꝝ ex ime sa sua charitate exhibet general' oīb⁹ pctōrib⁹ vt boni fiāt. z hec nulli de se negat. ¶ Primū bñficiū angelice custoditōis: quā etiā infidelib⁹ z obstinatis exhibet ab ortu natiuitatis ne i tot mal' peccēt q̄t peccarent si nō custodirēt. vñ ps. Angel' suis de⁹ māḋauit de te vt cust. zc̄. ¶ Scōm bñficiū benigne toleratōis z expectatōis. Ysa. xxx. Propterea expectat vos dñs vt misereat vr̄i. Sed ve si nō ꝟuertunt. qz vt ait ps. Nisi ꝟuersi fueritis gladiū suū vibrauit. Gre. Quos de⁹ diuti⁹ expectat illos nō ꝟuersos duri⁹ dānat. ¶ Terciū est ꝓtinue pulsatōis. ſ. ꝙ inspiratōes vt ꝟuertāt. Apoca. iij. Ego sto ad ostiū z pulso zc̄. Aliqñ aūt pulsat ꝟminādo de penis inferni. Aliqñ deterrēdo ō morte tēporali. Aliqñ alliciēdo ꝙ bñficia nature fortūe z gr̄e. ſ. passiōis xp̄i z redēptōis quā ꝙ toto mūdo sustinuit. Aliqñ ꝙ scḗpturas. Aliqñ ꝙ flagella huius miserie: et multis alijs modis: imo ꝙ oīes creaturas. Unde Aug. li. soliloqoꝝ dic̄. Celū terra z oīa q̄ in eis sunt dicūt mihi vt amem te domine. nec cessant clamare oīb⁹ vt sint inexcusabiles. Dec ille. ¶ Quartū est dignatiue sustētationis. ſ. i vita: victu z amictu aliisq̄z ad hec ptinētib⁹. Lū em̄ vt Aug. ōr pctōr nō est dign⁹ pane q̄ vescit: mirū est ꝙ de⁹ pctōribus sic puidet in oīb⁹: z solē suū facit oriri sup̄ bonos z malos. z pluit sup̄ iustos zc̄. vt patuit. Et qđ mai⁹ est dat q̄busdā honores z dignitates z alia ꝟmūlia beneficia ꝓspiratū in maria abundātia cū sint impij z q̄tidie deū offendāt. Bern̄. O clementissima circa filios adā diuīe recordatio pietatis q̄ sua bñficia largiri nō desinit nō solū vbi nullū inuenit meritū sz plerūq̄z vbi totū videt ꝟriū. Dec ille. z sic patz. ¶ Quitū est expiatōis culpe i actu ve ꝟuersiōis. Ezech. xviij. Quacūq̄z hora ingemuerit peccator amplⁱ nō re. zc̄. O q̄ mira charitas. o ieffabilis dei pietas erga pctōres penitētes. Sz ve ve ipenitētib⁹. Un Ro. ij. An ignoras qm̄ benignitas dei ad pniam te adducit ſm duriciaz tuā z cor impenitēs thesaurisas tibi irā i die ire. z reuelatōis iusti iudicij dei q̄ reddet vnicuiq̄z ſz opa sua. Un xp̄s dñs dilexit lazaꝝ sic̄ dic̄ thema z Martha ac magdalenā ꝙ significatōe triplicis stat⁹. qz apō istos tres stat⁹ boim hospitat xp̄s i p̄senti ꝙ gr̄am z i futuro ꝙ gl'iaz. Prio ꝙ lazarus significat stat⁹ penitētiū z resurgētiū a pctis: sic̄ z Lazar⁹ resurrexit a mortuis. Scōo ꝙ martha xp̄o z discipul' vt pauplb⁹ mistrārē significat status actiuoꝝ q̄ se exercēt i opib⁹ pietat⁹. Tercio ꝙ magdalenā stat⁹ cōtemplatiuoꝝ significat qui delectant in dulcedine verbi christi.

¶ Circa scōm de hospitatōe xp̄i sit ꝙ ꝟclusione ꝙ oēs fideles aie exēplo btē marthe debent xp̄m hospitare spūali sil' z corꝑali domate. decla

Prio ex auctoritatib⁹ (rat q̄ntuplicit.
Secūdo ex rationib⁹
Tercio exemplis z similitudinib⁹
Quarto ex hospitālitatis fructib⁹

Primo auctoritatib⁹. Nā i scḗturis legit ꝙ xp̄s dñs duob⁹ modis hospitādus est apud boies sicut z apō marthā est his modis hospitatus.

De sancta Martha

Prio qdē in domo spūali.i.in corde vel aīa nra in q̄ summe delectat̄ morari p gr̄am. Prouer. viij. Delicie mee esse cū filijs hoim. Et in hāc do/mū suscipit p p̄ceptor̄ obseruantiā z charitatez verā. Joh.xiij. Si q̄s diligit me ser.m. seruabit et p̄r me⁹ dili.eū z ad eū ve.z mānsi.apd. Scdo i do mo corpali vl' marialī est hospitādus xp̄s in p/sona.s.paupis. Matb.x. Qui recipit vos me re/cipit. Et.xxv. Hospes erā z collegist̄ me. et infra. Qdiū vni ex mīmis meis fecist̄ mihi fecist̄. Ideo Aug⁹. ꝯ hereses. Discite xp̄iani sine distinctōe ex/hibere hospitalitatē: ne forte cui domū clauseri/tis z būanitatē negauerit̄ ipse sit xp̄s. Hinc et.j. Pe.iiij. Hospitales inuicē sine murmuratione estote. Item ad Heb.xiij. Hospitalitatē sectātes noli obliuisci. Nimirum hospitalitas ptinet ad oēs xp̄ianos hospitia habētes. vt dr Amb.xxxij. q.vij.c. Afferebat. Signanter tū ptiet ad sacerdo tes z cleros. vt patet dis.xlij. Hospitalē. Jrē Die ro.xvj.q.ij. Am̄ indt quicqd bñt clerici paup̄ est z dom⁹ illo⁹ oīb debent esse cōes: susceptiōi pegrino⁹ z hospitū inuigilare debent. Hec ille.

¶ Scdo rōnib declarat cōclusio. Et potis/sima qdem rō exhortās nos ad hospitalitatē est q̄ oēs hospites sum⁹ in hac vita. Heb.xiij. Non habem⁹ hic manētē ciuitatē sed futurā inq̄rim⁹ Un Aug⁹. de v̄bis dñi sermone.xxxij. dr. Unus/q̄sq; in domo sua hic hospes est. Nam si nō esset hospes nō inde trāsiret. si transitur⁹ es: velis no lis hospes es. Si dimittit domū illaz filijs bo/spitib dimittit. Neq; etem̄ tabnar⁹ vellet q̄ re/diret hospes z reciperet q̄d dimisit. sic nec filij tui desiderāt reditū tuū post obitū. Etiā sicut taber nari⁹ vsq; ad ostiū cōducit vel comitat hospitez et tādē dimittit z obliuiscit. sic. p̄pinq; vsq; ad fos/sam tm̄modo sepulture cōducūt z postea perijt memoria eo⁹ cū sonitu. vt dic̄ Aug⁹. Idcirco oēs debem⁹ esse hospitales: vt p b hospitiū a deo p/mereamur e⁹nū. Bern⁹. O ania domū habes lu teā et cito casurā (id est corp⁹ de luto factū). z ni/si tibi puideris de futura: remanebis imbrib z p̄cellis exposita. Aug⁹ ꝯ herec. Prebe tectū acci pe celū. Alie plures rōnes ad id patebūt infra ex vtilitate hospitalitat̄.

¶ Tercio exēplis z siltu/dinib. Nā videm⁹ apud hoies q̄ libenē suscipi/unt hec tria genera. Primo qdē dñi p̄r honorē z dignitatē. Scdo amici z ꝯsanguinei p̄r amo rositatē. Tercio būfici p̄r vtilitatē. Hec oīa cō/currūt in xp̄o z ei⁹ paupib. Christ⁹ nāq; est dñs oīm z rex regū Apoc.xix. Ipse etiā est nobis cha rissimus amic⁹ adeo q̄ sicut Ber⁹. ait. Puto q̄ iā me nō p̄t̄ gnere xp̄s q̄ os est de ossib meis et caro de carne mea. Ipse etiā m'ta būficia no/bis p̄stitit z p̄stare nō desinit. ac plurioza. s. in ce/lo repromittit. Debem⁹ ergo libētissime suscipe/re xp̄m in paupe vl' pegrino. Un Greg. Nō iacē/ti paupi in ēra porrig̃: regnanti in celo tribuis. iuxta illud Matb.xxv. Qdiū vni ex mīmis meis fecist̄ mihi fecistis. Jrē Aug⁹. de disci. xp̄ia. dicit. Christ⁹ petit in paupe. dicit tibi xp̄s: da mihi de eo q̄d ego dedi tibi. de meo peto z mihi non do/nas. da z reddo. habuisti me largitorē: facito de bitorē. Nec ille. Pl'a exēpla ad idem infra subse quunt.

¶ Quarto ex cōditionib hospitādi. Nā si q̄rit q̄lit debeam⁹ paupes hospitare. id do cet nos scptura in exēplo abrae z loth q̄ p hospi/talitatē angelos suscipe meruerūt. vt legit Gen. xviij. z xix. videlicet q̄ p̄mo debem⁹ būiliter iui/tare. sicut fecit Abraā vidēs tres angelos z in ter rā p̄cidit di. Si inueni gr̄am ne trāseas dñe ser/uum tuū. Secūdo dulciter introducere. j. Loq. ix. Hilarē datorē diligit de⁹. sic fecit abraā z loth Tercio necessaria mīstrare scz aquā pedib si in/digent: vl' manib ad lauandū. z lectū q̄eti: ac ci/bū z potū. Un Abraā ait. Afferā paurilluz aq̄ et lauent pedes vr̄i et req̄escite sub arboze. ponāq; buccellā panis: q̄ oīs cib intelligit. Quarto a p turbantib defendere. sicut fecit loth. Un. xxij. q.vij. Offerebat. Bartholome⁹ brixien. i glo. dr. Hospes tenet hospitem defendere. vñ et lex dat actionē ꝯ eū. ff. naute caupones stabularij. l.j. in pncipio.

¶ Quinto ex fructib. Nā si q̄ritur q̄les fruct⁹ et vtilitates cōferat homi hospitali/tas. Rñdet ex scpturis q̄ p̄ma vtilitas est. q̄ a malis saluat. patet d Raab q̄ nūcios recepit bo spitio z saluata est ab interemptiōe cū oi domo sua Josue.ij. Jtez de Loth. Un Origē. sup Gen. li.v. dicit. Audite hec q̄ pegrinis domos claudi/tis. Loth in sodomis habitauit. alia ei⁹ bona ge sta nō legim⁹ q̄ angelos hospitauit: z incēdia ignis euasit. clausas aūt domos hospitib ignis z sulpbur accēdit Hec ille. Scda vtilitas. q̄ bo na tpalia multiplicat vt patet de vidua q̄ susce/pit beliā: cui ñ defecit farina z oleū. iij. Reg. xvij Tercia. q̄ gr̄am z merita augmētat. vt patz de zacheo: martha: magdalena q̄ xp̄m susceperūt. Un Matb.x. Qui recipit iustū i noīe iusti mer/cedē iusti recipiet. Ubi Chrys. dicit. Qualē habz q̄ pegrinat p̄r deū: talē habet q̄ suscipit pegrinā tē z fiūt ambo eq̄les q̄ pter deū refrigerat z qui pter deuz laborat. z maioris est meriti q̄ bō seip̄m acrit castigaret. Un exēplū legit q̄ q̄dā se/ner valde hospitalis cū quēdā hospitio suscepis/set. z cū eo māducare nollet ille dicēs se ieiunare Et iste ait. Veni oīem⁹ deuz sil' sub arboze et cui bit. Cūq; orassent ecce arboz inclinara est huic q̄ arbor inclinabit: op⁹ illi⁹ foze acceptri⁹ cōprobat hospites suscepit. Quarta vtilitas. q̄ p b meret vt nō solū angelos sed ip̄m xp̄m deuz suscipiat. Heb.xiij. Hospitalitatē nolite oblīuisci. p hanc em̄ q̄dā deo placuerūt angel' hospitio receptis. patet de Abraam z loth. Amb. li. de offi. Vides inq̄t q̄ abraā deū hospitio recepit duz hospites q̄rit z loth angelos. Un scias tu cū suscipis hos/mīnē suscipis xp̄m. vt etiā scribit Grego. in q̄dā omel. de Martino monacho q̄ in via iuenit le/

prosum et volēs eū portare ad hospitādū in monasterio iuenit eū forę xp̄m. Ultima vtilitas qa regnū celeste p̄stat. Grego: Pēsate q̄nta sit vtus hospitalitat̄. ad māsionē vestrā xp̄m suscipite vt eēna cōuiuia recipe valeat̄. p̄bete mō xp̄o pegrino hospitiū vt vos ad regnum recipiat dī. Vospes erā z collegist̄ me. Venite ḡ bñdicti patris mei p̄cipite regnū eternū ꝛc. O homo xp̄iane pēsa hec et esto hospitalis.

Circa terciū de p̄uilegijs sctē marthe sit p̄ conclusione q̄ amoroſus Jesus p remūeratiōe sue hospitalitat̄ sublimauit marthā magnis p̄uilegijs. Primū nobilissime ꝝginitat̄. Nā cū martha fuęt de nobilissimo genere et p̄genie regali orta: virū habuisse aut cōtuberniū hoim nunq̄ subijsse legit̄. Un z eccl'ia ei⁹ festū celebrat officio ꝝginū. Scōm p̄uilegiū fructifere scitat̄. Post ascēsionē em̄ dñi ipsa cū lazaro magdalena nec nō btō maximino qui eas baptisauerat: aliiq̄ multi xp̄icolis naui ab infidelibꝫ iudeis inclusi dunt̄: ablat̄ remis z velis alimētisq̄ z gubernaculis oibꝫ. q̄ dño. s. duce Marsiliā puenerūt. et in territorio aquēsi ppl'm ad fidē xp̄i conuerterunt vbi erat draco ferocissim⁹ magn⁹ deuorans homines qui iuasores suos stercore tanq̄ spiculo ignito exurens fugabat. ad quē Martha a populis rogata accedēs: ip̄m q̄ in nemore q̄ndam hoiem māducantē repiens: aquā bñdictā super eū iecit z crucē q̄ndaq̄ sibi ostēdit. q̄ p̄tin⁹ victus vt ouis stās a sctā martha p̄prio cingulo alligat̄. et illico a populo lāceis et lapidibꝫ p̄mit̄. vocabat aūt draco ille ab incolis tarascon⁹. Un in huius memoriaz loc⁹ ille adhuc vocat̄ tarasconū. ibi ḡ martha deinceps remānsit de licētia btī maximi ni ozōnibꝫ z iciunijs indesinenter vacās z xp̄m p̄dicans. Erat aūt martha valde facūda z oibus gratiosa. Ibidē aūt randē ꝛgregato mag̃ sororū cōuctu et ad honorē btē Marie virgis basilica magna edificata aspera vitā duxit. carnes: ouа: caseū z oēm pinguedinē ac vinuz vitās semel tm̄ in die edebat. cēties in die et totiēs i nocte genua flectebat. Terciū p̄uilegiū mirifice prāt̄. Naz dū inē vrbē z flumē Rodani apō Uuionē q̄daz vice p̄dicaret. Juuenis q̄dā vltra fluuiū cōsistēs ei⁹ ꝝba audire desiderās: cū nauigio careret nudat⁹ natare cepit. sed vi flumis rapt⁹ submergit̄ cui⁹ corpus vix die secūda inuentuz ante pedes sancte marthe p̄sentat̄. Illa ḡ solo p̄strata talit̄ orauit. Adonai dñe iesu christe q̄ fratrē meū Lazarū resuscitasti respice mi hospes chare ad fidez circūstantiū z resuscita istū puez. Et ecce mox resuscitat⁹ sacrū baptisma suscepit. Quartū celice iuratiōis z felicitat̄. Nā dñs antea p āgelū si bi obitū reuelauit. Ecce aūt añ octauū die exit⁹ sui vidit angelicos choros deferētes aiam sororis sue sctē. s. magdalene in celū. mox q̄ cōuocat̄ fratribꝫ z sororibꝫ visionez retulit z exclamauit. O dilecta soror viuas cum mḡro tuo xp̄o et hospite meo: meiq̄ memor esse velis. Tādē admonuit vt lumiaribꝫ accēsis circa suū obitū vigilarent. et innotescēte ei⁹ felici trāsitu cōuenit multitudo magna extēsis p nemora papilionibꝫ. Voce ꝝ media sui trāsit⁹ oibꝫ sono grauat̄ vent⁹ vehemēs irruit z lūmaria extinxit. Illa ꝝ malignoq̄ spirituū turbā cernēs orare cepit. dī. Veli mi hospes chare in adiutoriū meū intēde. Et ecce vidit sororē suā ad se venientē q̄ manu facē geres lumiaria inde accēdit z eā salutauit d. Salue soror mea dilecta. Itaq̄ illā resalutauit. z ecce xp̄s aduenit dī. Veni dilecta hospita vt vbi ego suz illic mecū sis. tu me suscepisti i hospitio tuo: ego te recipiā in celo meo. z inuocātes te exaudiam amore tuo. Hec illa audiēs erigere se z surgere nitebat̄. Et saluator: expecta inq̄t paulisp. z sic disparuit. Dis ḡ celeritas p̄ desiderio tarda sibi videbat̄. Et hora trāsit⁹ aduenīēte iussit se foras deferri vt celū videre posset et in ērā cinerē sterni et supponi ac signū crucis corā se teneri ac euāgelīū corā sese legi. Et cū diceret̄. Pax in man⁹ tuas cōmēdo spm̄ meū: illa emisit spūm feliciter.

Quintū p̄uilegiū celeberrime memorie z gloriositat̄. Nimiz ei⁹ hospitalitat̄ memoria q̄ n̄ solū suscepit hoies vel angelos. sed z ip̄m regem z dñm angeloz ac hoim xp̄m celebrē p̄conisat̄ p mundū in euāgelio. Itez btūs Fronto eps cum missam celebraret tūc apud petragoricas cepit in cathedra post epistolā dormitare. cui xp̄s apparuit z cū eo tarasconū venit z officiū ambo ceter̄ respōdētibꝫ pegerūt: ac corp⁹ suis manibꝫ in sepulchro collocauerūt. Interim p diaconū eps ipse ad euāgelīū excitat⁹ hec oia narrauit z anulū cū suis cyrotheq̄ ibidē sacriste cōmēdatū z relictū dixit. qō p̄batū est in rei veritate factū p nūcios ob id illuc missos et p̄dicta reportātes. Idē etiā sctūs frāto addidit q̄ xp̄s ibidē cuidā frī inē rogāti q̄ noīe vocare? oñdit codicē i cui⁹ folijs sic fuit scptū. In memoria eterna erit iusta hospita mea ab auditōe mala ñ timebit i die iudicij. Veni q̄ crebra miracla circa marthe sepl'chz fiūt ad laudē z gl'iam xp̄i: cui laus z gl'ia in secla Amē.

In die sctī Petri ad vincla p̄mo cū hist̄oria ei⁹

Quodcūq; ligaueris

Quueris sup terrā: erit ligātū z i cel'. z q̄d cūq; soluer̄ sup ērā: erit solutū z i cel'. Mat. xvj. z i euāgelio. Sic ōr btūs Matim⁹ eps i p̄mone petr⁹ p̄fitēdo xp̄m filiū dī viui validissima nob iuicta q̄ fidei fūdamēta p̄stituit Nā sic i deserto: dñico sitiēti ppl'o aq̄ flurit e petrasta vniuerso mōo p̄fidie ariditate lassato de ore petri a petra sic vocati fons salutifere p̄fessionis emersit q̄n p̄cūctāti dño q̄s esse diceret: rndit petr⁹. Tu es xp̄s filiꝰ dī viui. i. tu dñe de carne virginis fact⁹ es xp̄s q̄ viui dei sempitern⁹ es filiꝰ. tu es xp̄s q̄ p redēptiōe nr̄a ad passiōez venies de⁹

De sancto petro ad vincula

manēs es apud patrē. Dicq; salutaꝛ fidei veri/tas ab ore Petri radiauit. ꝓter qđ xp̄s dñs meritō tradidit petro claues regni celoꝝ di. Et ego dico tibi qz tu es petr⁹ z sup̄ hāc petrā. s. quā confessus es. i. super me edificabo eccl̄iaz meā. z tibi dabo claues regni celoꝝ. et q̄dcūq; ligaueꝛ sup̄ t̄rā erit lig. z ī cel̄. Quia vo bodie eccl̄ia celebrat festū liberatiōis petri a vicul⁹: vt ptāte sibi ꝓcessa nos ipe absoluat a vinculis pctoꝝ. Idcirco pro sermone huⁱ⁹ diei ꝙuenient⁹ accipiunt hec v̄ba ꝑ themate. Qđcūq; liga. z c̄. Juxta q̄ v̄ba tria my/steria notabimus ꝑ hoc sermone.

¶ Primū de pctōris ligatiōe z celesti clausura. Quodcunq; ligaueris.

¶ Scōm de eiusdez solutiōe z celi aptura. Qđ/

¶ Terciū addem⁹ de libera/ (cūq; solueris. tione petri miraculosa ꝑ hoc festo.

¶ Circa p̄mū ō ligatōe pctoꝝ z celesti clausura q̄ infern⁹ eis est apt⁹ accipiam⁹ ꝑ cōclusiōe v̄ba Martini ep̄i in ser. de ap̄lis petro z paulo dicēt. Clauis celi est lingua petri q̄ singl'oꝝ me/rita cēsendo vnicuiq; regnū celi aut claudit aut apit. Dec ille. Ex q̄ patet q̄ pctōr m̄l'tū debet for/midare z reuereri petri ptātem ne sibi claudat ꝑ suo demerito celū z obligatū decernat ad ifernū Unū ō q̄stio occurrit Quō fit ista clausio celi ꝑ petrū. i. sacerdotē ipsi pctōri. Ad qđ rñdet fm frēm Ange. de Claua. in sūma sua: vbi seq̄ns Rich. ī iiij. di. xviij. ar. j. q. ij. ponit q̄ttuoꝛ modos q̄b⁹ fieri hz ista clausio celi: et pctōris ligatio vl'solutio.

¶ Prio iudicādo. s. cū examiata bois ꝙscia iudi/cat ei celū vel aptū vel clausum et nō absoluēdū vtpote nō vere penitēti. ¶ Scōo penitētez ligādo ad aliquā penā sensus tpalē. puta qñ satisfactionē pnie iponit penitētib⁹ quaz explere eos opoꝛtz vel hic vel in purgatorio anteq; ingrediant celū Jtē sic soluit aliquā ptē pene pctō debitā relaxando vel ꝑ satisfactionē purgatos ad sacrāmētoꝝ cōiones admitten. de pe. di. multiplex. vbi Leo papa dicit sic. Dñs iesus xp̄s hāc ꝓposit⁹ eccl̄esie tradidit ptātem vt ꝙfitētib⁹ penitētie satisfactōez darent z eadē salubri satisfactione purgatos ad cōmunionē sacrāmētoꝝ admitterēt. Et ifra. Si aūt alicꝝ eoꝝ ꝓuls⁹ ad ꝙstituta remedia ꝙueni/at tpalē vitā finierit: qđ manēs in corpe non rece pit: cōsecq; carne exut⁹ non pot̄it. glo. nisi signa pe nitētie apparuerint. ¶ Tercio fit clausio celi z li/gatio pctōris excōicādo. sed hec respicit foꝝ ꝙten tiosum pot⁹ q̄z pnie. Et q̄ ad hūc moduz soluit ab excōicatiōe absoluēdo. ¶ Quarto fit q̄dē clau sio ex pte pctōris min⁹ q̄z deberet ad pniaz se di/sponēdo. Et q̄ ad ꝺ fit solutio pctōris ꝑ sacerdo/tē de nō ꝙtrito cōtritū faciendo ex vi absolutiōis Pro cui⁹ declaratiōe nota fm sententiā Scoti ī iiij. dis. xiiij. q. vl. Henri. de Gād. in q̄dl. q. xxxij Johis Gerson de forma absol'. z alioꝝ pl'moꝝ q̄ q̄ndo hō est attrit⁹ nō ꝙtrit⁹ ꝙfitēs q̄uis ñ ha/beat actū talē q̄ sufficiat ad meritū de cōgruo: tñ bñs volūtatē suscipiēdi sacramentū eccl̄ie z sine obice moꝛtal' pctī actualiter sibi facto vel in vo/lūtate inherēt: recipit nō ex merito sed ex pacto diuio effectū ist⁹ sacrāmēti. s. pnie vt sic paꝛ at/trit⁹. i. tāta attritōe q̄ nō haberet rōnez meriti ad remissionē pctī. volēs tñ recipe sacramentū pnie sicut dispēsak in eccl̄ia: et sine obice in voluntate pctī mortalis in actu ex vi sacrāmēti ist⁹ in istā/ti z vltio ꝓpatiōis recipit remissionē z gr̄az peni/tētialē vi absolutōis: nō etiā merito qz ñ erat: sed ex pacto dei assistēt⁹ sacrām̄to suo ad effectū illū ad quē instituit. Et iō absolutio sacrāmētal' pōt ōlere pctā q̄ nōdū erāt ꝙtrita. s̄z solū attrita. alio q̄n nō appareret quō sacr̄m pnie esset sc̄a tabu/la p⁹ naufragiū si nunq; ꝑ ipm vt sacr̄m ē possz recupari sc̄a gr̄a amissa. sed tm̄ ꝑ attritionē tāq; ꝓpriā dispositionē z ꝑ ꝙtritionē tāq; cōpletiuā Dec frat Angel⁹ post dictos doc. O q̄ mira dei misc̄dia. o ineffabil' clemētia qñ tā facilē possūt pctōres iuenire ei⁹ gr̄az. nil em̄ aliō req̄rit in ipa sacrāmētali ꝙfessiōe nisi q̄ hō nō ponat obicem gr̄e diuie q̄ oīb⁹ ꝓsto est dūmō faciāt qđ ī se est.

¶ Sed q̄rit ꝑ clariori simplicitū ifozmatōe q̄les hoies censenť a celo excludēdi z ad infernū ligati ꝑ claues bti Petri. Ad qđ rñdet q̄ ꝓnt di stingui tales i genere sextuplici. Primi sunt alie ni. s. a fide vera et aberrantes. Un̄ Deb. xj. sine fi de ipossibile ē placere deo. Un̄ Aug⁹. de fide ad petr. extra ō hereti. c. Firmissime inđe tene et nul/la ten⁹ dubites oēm hereticū vl'scismaticū cū di/abolo z angel' ei⁹ eēni ignis incēdio participan/dū nisi aī finē vite catholice fuerit icoꝛpar⁹ eccl̄ie Jdē de sortileg⁹ z incātatorib⁹ est tenēdū. Scōi sunt donitat⁹ dei misc̄dia z bñficētia desperan/tes. Un̄ Isi. de sūmo bo. li. ij. ca. xiiij. Desperare in ifernū descēdere est. Exēplū de cain et de iuda desperādo dicētib⁹. Maioꝛ ē iniq̄tas mea q̄z vt venia merear Gen̄. iiij. Bern̄. Meritⁿ cain mēti ris. qz maioꝛ est dei misc̄dia q̄z q̄cūq; tot⁹ mūdi iniq̄tas. Dec ille. Tercij sunt crimia cōtinuātes nec ab eis ꝙtinere volētes. Ps̄. Cōuertent pctō/res in ifernū: oēs gētes q̄ obli. deū. Item Ro. vj Stipēdia pctī moꝛs z̄. Athanasius. Qui mala egerint ibūt in ignē eēnū. ¶ Quarti sunt dilectōez verā ad deū z ꝓximū nō bñtes nec desiderantes vt sūt oēs q̄ p̄cepta dei cōtēnūt nec scire volunt z etiā q̄ ꝓximū odiūt et irā ꝺ eos tenēt. Un̄. j. Joh. iij. Qui ñ diligit manet ī moꝛte. Dis q̄ odit fra/trē suuz homicida ē. Et scit⁹ qz oīs homicida nō hz vitā eēnā. s. sed gehēnā. Jtē qđ dicem⁹ de ill' q̄ pl⁹ diligūt tpalia: diuitias: dignitates et silia q̄z deū: q̄ cū piculo aīe ea acq̄rūt iniusto q̄stu: frau/de: mēdacio: dolo: vsur⁹: rapinis: piurijs in emē do z vēdēdo. Judiāt tales Eccl̄i. xxj. scptū. Sca/pa collecta synagoga pctoꝝ. Lyra. i. raptoꝝ z cu/pidoꝝ z in fine illoꝝ iferi z tenebre z pene. Et cla/ri⁹ ap̄l'm. j. Thim. vj. Qui volūt diuites fieri ici. in laqueū diaboli z desideria nociua q̄ mergūt

hoiem in interitū z pditiōez. ḡ talib⁹ infernus est apt⁹. ¶ Quinti sūt excōicati z eccl'ie sacramēta ac cēsuras ꝓtēnētes. Ūñ Chrys'. xj. q. iij. Nemo inq̄t cōtēnat eccl'iastica vincula. Nō em̄ hō est q̄ ligat sed xp̄s q̄ hāc pstātez dedit. Et ibidē c. Ois. ōt Augustin. Ois xp̄ian⁹ q̄ excōicat sathane tradit. Nec ibi. Ūñ legit̄ q̄ sctūs Ludouic⁹ rex Francie dicebat q̄ nollet totū mūdū recipe vt scient̄ p vnam dic̄ in excōicatiōe maneret. Sed heu h̄ grossi homines nō curāt q̄ qñq̄ p tres .mēses z vltra i excōicatione vel interdicto ptinaciť stant. Ue etiā et vē illis q̄ ad ꝓfessionē et sacrāmta cōpelli nō aut vir pñt semel i anno. hū hūt ifernū aptū. ¶ Sexti sūt finaliť impenitētes et in q̄cūq̄ mortali pcō moriētes. Nā tales ppetuo igni ifernali sūt sine dubio ligati. Nā finalis ipenitētia est sūmū peccatoꝝ in spūmscm̄ q̄ neq̄ h̄ neq̄ i futuro remitt̄et Matb. xij. Qui q̄lis hinc q̄sq̄ exit: talis in iudicio appebit vt ait Grego. dis. xxv. q̄lio: Hūs ḡ oib⁹ z singulis ve ve q̄ infern⁹ eis patet z celum est clausum. melius erat ei si nat⁹ nō fuisset hō ille O ḡ pcōz exp̄giscere: noli pire. D

¶ Circa secundū de aptione celi sit p conclusiōe vbū Amb. in ser. q̄ incipit Propiciatio diuitat̄ dicēt̄ sic. Puto celos aliť apiri nō posse nisi clauues petri ap'li apiendi sūpserim⁹. Ūñ p h̄ petrū multū venerari z ad eū ꝓfugiēn inꝑpellare debemus: Iuxta hec ḡ p auditoriby simpliciby q̄stio occurrit. Qualiby hoiby btūs petr⁹ celū sic aptat q̄ ḡcito moriunt̄ statim in illis euolare babeāt. Ad q̄ rēspōdēdo p̄mittem⁹ q̄tuor vitates theologicas. ¶ Prima veritas q̄ mox vt aīe a suis corpib⁹ exeunt suoꝝ opeꝝ vel p̄miū vel penā cōsequunt̄ put merent̄ in iferno vel purgatōis loco. Ūñ. ij. Coꝝ. v. Scim⁹ q̄m si terrestris domus hui⁹ habitatiōis dissol. q̄ habeam⁹ do. nō manufactā in cel'. Et ifra. Oportet nos oēs mānifestari añ tribu. xp̄i vt reci. vnus q̄ put gest. siue bo. si. malū. Et rō h̄m Tho. in. iij. di. xlv. q. j. ar. ij. q̄ sic in corpib⁹ est ḡuitas vel leuitas q̄ ferunt̄ ad suū locū cū q̄ est finis mot⁹ ipsoꝝ. Ita etiā est in aiab⁹ meritū vel demeritū q̄b⁹ q̄enit̄ aīe ad p̄miū vel penā q̄ sunt fines actionū ipsaꝝ. Ūñ sicut corp⁹ p ḡuitatē vel leuitatē statim ferť in locū suū nisi ꝓhibeať: ita aie statim soluto vinclo carnis cōsequunt̄ vel p̄miū vel penā. nisi interdū a p̄mio retardent̄ in purgatōis loco. ¶ Sed si q̄ras. quō scit aīa exuta huc vl' illuc statim ire. Rñdeť h̄m Bonauē. sup. iij. di. xx. q̄ oib⁹ moriētib⁹ siue iustis siue reꝓbis assistūt boni z etiā mali angeli. et data sntia ducent̄ reꝓbi in ifernū p malos angelos tanq̄ p tortores. iuxta illō Mat. xviij. Irat⁹ dñs tradidit illū tortoribus tē. glo. tortores sunt demones. Boni aūt ducent̄ p bonos angelos vl' in celū vl' i purgatoriū. iuxta illō Lu. xvj. Mortu⁹ est lazar⁹ z portat⁹ est ab angel'is in sinū abrae. ¶ Scōa veritas q̄ reꝓbo ꝓ aīe mox vt a corpe exeunt̄ in infernū detrudent̄. s. de cōi lege. Juxta illō Job. xxj. Ducūt i bonis dies suos et in pūcto ad iferna descēdūt. et p pdictā patet rōnez. ¶ Tercia vitas q̄ plime aie iustoꝝ añq̄ in celū euolēt purgari hūt in purgatorio: q̄uis fuerint absolute p claues petri a pcō. Nō. q̄z tenent̄ ad satiffactionē p reatu pene: quā si h̄ nō p̄soluer̄t: i purgatorio hūt psoluere. Ūñ. xxv. dist. q̄ in aliud. dicit Aug. Qui i aliud seculū distulit fructū ꝓuersiōis ꝑpus pgabit̄ igne purgatōis

¶ Quarta vitas q̄ aliq̄ aie adeo pfecte iuenient̄ satiffacientes vel absolute q̄ mox vt moriunt̄ i celū hūt volare. Sed q̄ sunt iste vl' q̄lib⁹ petr⁹. i. sacerdos vel papa taliť celū apiat Notandū q̄ ꝑcipue sex genera talium reꝑiunt̄. Primi sunt in inocētia baptismali decedētes. Aug⁹. de cōse. dist. iiij. Regnāte inq̄t spū nō solū originali um verūetiā volūtariop fit remissio pcōp. Secundi sunt martyriū p xp̄o patientes. Ūñ Aug⁹. xv. q. j. Firmissime inq̄t tene z nullaten⁹ dubites illos q̄ p noīe xp̄i suo sanguīe baptisanť accepturos vitā eēnā. Tercij sunt religionē approbataꝝ ingredientes et regl'ariť viuentes. Propť q̄ Beť. li. ō ꝑcepto z dispēsatōe. c. xl. ōt. sic. Inť ceťa pnie istituta mōasterial' disciplia meruit hāc ꝓgatiuā vt scōm baptisma nūcupeť. Et i vita spatꝝ legit̄ q̄ ingressi religionē eādē gr̄az ꝓsequunt̄ quā baptisati. Ūñ ex vbo p̄fato Beť. rō supta ē q̄ religionez intrāti de ꝑterit̄ culpis i secl'o cōmissis nō est pnia iniūgēda. de pe. dist. j. §. his autoritatib⁹. c. j. q̄s aliq̄n. Naz h̄ ē holocaustū maximū q̄ q̄s se totaliť diuis officijs mācipat p religionis ingressū q̄ excedit oē gen⁹ satiffactōis. xxxiij. q. ij. admonere. Tal' em̄ offert deo res et totū mūdū ōrelinq̄ndo z pauperatē vouēdo. Itē offert corp⁹ p votū castitat̄. et ꝓpriā volūtatē ac aīaz p votū obedientie. Sz q̄n tal' ingrediēs ꝓseq̄t hāc plenariā idulgētiā pcōp. Rñdet Heri. ō gāda. q̄ q̄n pfitebit̄: tūc a p̄mo idulgētiā cōsequit̄. Et h̄ itelligit̄ si itēdit seruare regulā. alioq̄n ipso id p̄mittente q̄ n̄ intēdit ꝟuare peccat mortal'r. Quarti sūt indulgētiā plenariā i mort̄ hora ꝓseq̄ntes. q̄ em̄ sic moriunt̄ statī euolāt i celū. vt Hosti. ō pe. z re. dicit. Indulgētia em̄ tātuz remittit inq̄t de pena q̄ntū sonat ō pnia. Cū ḡ idulgētie sonāt ad totū cumulū pcōp: tūc oē ōbitū auferť vt null⁹ reat⁹ pene remaneat h̄m formā plenarie idulgētie. Et q̄z nullū ē ipedimētū ascēdēdi i celū cū q̄s moriť in gr̄a nisi solutio pene. ḡ seq̄t q̄ tal' statiz euolat cū ex thesauro eccl'ie ei⁹ pena soluta est. vt tenēt doc. sup. iij. di. xx. Quīti sť ꝓtritōe ītēsa sua pcā deflētes. Ut ei tenēt doc. sup. iij. di. xvij. Cōtritio pōt intactū ītēdi tū ex pte charitat̄ causant̄: tū ex pte doloris sensual' q̄ tota pena pcti remittet. nihilomin⁹ tñ ꝓfessio z pnie iniūcte expletio req̄riť ꝓpť ꝑceptū. hec Pe. ō tha. Sexti sť p opa pnialia satiffacientes. s. plārie. puta p elymas: orōes: ieunia. z alia bōa opa. Mat. iij. Facite dig. fru. pnie nā h̄m doc. p̄cipue tho. i. iij. pnia iniūcta aut ē mi

De sancto petro ad vincula

nor aut maior q̄ deberet aut equalis. Si mior oportet residuū suppleri purgatorio: vel hic p opa bona aut idulgētias. Si est maior tūc supfluū cedit boi in p̄miū. Si est equal' sic evolat i celū. O g̃ mira dei pietas. o pet̄r age pniam vt saluer̄is. Ecce mifi cordissim⁹ deus tibi eternaz penam remittit pro tēporali.

¶ Circa tertiū de miraculosa liberatōe Petri sit p̄clusiōe q̄ sc̄a eccl'ia merito celebrat b̄ festum Petri ad vincula p ei⁹ liberatōne mirac'losa et gaudiosa. Que q̄dē scribit a bt̄o Luca. Act. xij. Misit inq̄t Herodes rex man⁹ vt affligeret q̄sdā de eccl'ia. Iste fuit Herodes agrippa. Tres em̄ fuer̄ut Herodes toēs p̄secutores. Prim⁹ fuit Herodes ascalonita q̄ necauit innocētes p xp̄o Scōs fuit ei⁹ filius Herodes antipas q̄ decollauit Johez bap. Tercī⁹ fuit is herodes agrippa fili⁹ Aristoboli filij Herodis ascalonite. vñ versus. Ascalonita necat pueros: antipa iohannez Agrippa iacobū claudēs in carcere petrū. Iste g̃ elevatus in regnū iudee p̄ impatorē Gaiū m'tū honorifice suscept⁹ est a iudeis. Ob q̄z fauorē misit man⁹. i. ptātē ad affligēdū xp̄ianos. Occidit aūt Jacobū frēm Johis gladio statiz vt venit añ dies azymoz. Videns aūt q̄ b placeret iudeis: apposuit ap̄p̄hēdere z Petz z i carcerē misit volēs post pascha. i. post trāsitū pasce q̄s iudei observabāt i azimis vescēdo septē diebz p̄duce/re eū pp'o. s. ad volūtatē pp'li interficiēdū. Traditq̄z ip̄m q̄ttuor quaternioīb⁹ militū ad custodiēdū interim. Lyra. Quaternio dr q̄ habet q̄ttuor milites sub se. z sic q̄ter q̄ttuor sūt. xvj. Dr̄ō aūt fiebat sine itermissiōe ab eccl'ia ad deū p̄ petro. vt sez xp̄s suū fuaret vicariū adhuc in vita. Ecce aūt in ipa nocte qua. s. in crastinū Petrus deberet p̄duci vt occideret. erat dormiēs i carcere inc̄ duos milites vinct⁹ catenis duabz: z custodes añ hostiuz carceris. Angel⁹ aūt dñi astitit z lumē refulsit in habitaculo carceris ad petri p̄solatōez. p̄cusso q̄z latere petri excitauit eū dicēs. Surge velociť: z ceciderūt catene de manibz ei⁹. s. diuia v̄tute vel angelica facilitate. Dixit aūt angel⁹ ei. Precinge te. s. vt sis apt⁹ ad ambulandū. Resoluerat em̄ cingulu petr⁹ vt vestis posset cooperire pedes p̄ frigiditatē carceris. Et calcia te caligas tuas. In greco habet: sādalia idue et fecit sic. z dixit illi. Circūda tibi vestimētū tuū et sequere me. Et exiēs sequebat eū. Et ip̄e petr⁹ extimabat hec in visiōe sōnij tm̄ z non vere fieri realiť. hoc p̄ imaginatiōez fortē de impotētia euadēdi via būana. Transeūtes aūt primā z secūdā custodiā. s. militū qui erāt oppressi somno vel quia vigilātes erāt acrisia cecitat⁹ p̄cussi: venerūt ad portaz ferreā. s. carceris exteriorē ducētem ad ciuitatē: que vlero aperta ē eis sez v̄tute diuina vel angelica. Et sic patet q̄ carcer erat extra ciuitatē. s. in suburbio adiuncto. i. hostatio. Et exeuntes illaz portā p̄cesserūt vicum vnū: z cōtinuo discessit angel⁹ a petro: disparendo. Et petr⁹ ad se reuersus dixit. Nunc scio vere quia misit dñs angelū suū z eripuit me z̄. Venit au/tē Petr⁹ ad domū marie m̄ris iohānis: qui cognomiat⁹ marc⁹: que erat hospita fidelium vbi erāt multi congregati fideles orantes. Et pulsante petro ad ianuā: p̄cessit puella nomie rode ad vi/dēduz. z cognoscens p̄ gaudio nō aperuit: sz itro cucurrit z nūciauit adesse petrū. Illi dixer̄e insanis: qz credebāt euasionē petri impossibilez. At illa affirmabat sic se habere. Illi dicebāt. angel⁹ ei⁹ est sez apparēs in petri specie. Tandem aperta ianua intrauit et obstupuer̄ut. z narrauit eis rex gestā dicēs. Nūciate hec iacobo. s. minori episcopo tūc hierosolymitano z fratrib⁹ vt reddāt deo gratias. Vet sufficiāt. Et nos ergo charissimi laudem⁹ deū z amemus ac oremus xp̄m vt merit⁹ bti Petri det nobis liberatōez a peccatis gratiā z gloriam

¶ De sancto Petro ad vincula Sermo scōs. s. de catenis peccatorū cum legenda

Dirupisti domine vincula mea tibi sacrificabo hostiā laudis. p̄s. cxv. ¶ Ista v̄ba optime potuit dicere b̄tus apl's Petr⁹ q̄ miraculose a deo ē liberat⁹ e carcere z vinculi herodis cui⁹ hodie festū celebrat eccl'ia. Pōt etiā q̄uenienter dicere q̄libet pet̄r v̄e p̄ītēs. qz q̄diu hō est i pcō mortali tā diu tenet capt⁹ i vinculi diaboli. Vñ Amb. ō nabucho. historia dr. Qui facit pcm̄ seru⁹ ē pcti. sp in laqueis. sp i vinculi: z nū q̄z est liber a diaboli q̄pediby q̄ sp est i crimiby. Dec ille. Vinc z Prouer. ca. v. Iniq̄tates sue capiūt impiū z funibus pet̄r suoz q̄strigit. Dū g̃ pet̄r libat deo gr̄a per verā pniam pōt dicere deo gr̄as agēs. Dirupisti dñe vincla mea. s. q̄by tenebar i pctis ió tibi sacrificabo hostiā laudis. s. offerēdo aiaz z corp⁹ meū in pnia ad tuū obsequiū. Vā dicēte p̄s. Sacrificiū deo spūs p̄tri. z̄. Sz q̄m ista Petri libatio q̄ hodie recolit̄ significat spūalit̄ liberatōez hois a vinculi pet̄r z ex carcere diaboli. Et etiā qz propter b̄ hodierna solēnitas de vinculi Petri agit vt. s. p̄ sua merita z p̄ clauiū ptātē nos pet̄r absoluat a pctis ac plene liberet a carcere infernali z ei⁹ catenis: q̄ patz i collecta q̄ sic hodie orat eccl'ia. Deus q̄ beatū petrū a vinculi absolutum illesū abire fecisti: nr̄oz q̄sum⁹ absolue vincula pet̄r z oia mala a nob⁹ p̄piciat⁹ exclude. Cōuenient g̃ p̄dicta v̄ba p̄ themate assumūt i p̄sona Petri z v̄e penitētiū p̄ sua liberatōne gr̄as agere valētiū sic. Dirupisti dñe vincula mea tibi sa. z̄. Juxta q̄ v̄ba tria mysteria notabim⁹ p̄ sermōe.

¶ Primū de peccatorū sez catenis z vinculati one. ibi. vincula mea.

¶ Secundū de earuz remediis z confractione. quia dicit Dirupisti.

Tercīū de miraculis z huius festi celebratōe
Circa p̄mū de catenis pcōz inq̄rendū est
Qualib⁹ catenis diabolus aiam miserā vincu/
lare soleat vt in pctis detineat z ad salutē nō re/
surgere valeat. Sed anteq̄z has catenas ꝓseq̄n/
do declarem⁹ est aduertendū q̄ fm doctrinam
Aresto. ij. Ethi. z. viij. dicētis. Medicinaz reme/
dia bñ fieri p ꝯraria. Cōtraria eīm cōtrarijs cu
rant. Idē dicit et Grego. in omelia q̄dā ō marty
rib⁹. Sicut inq̄t arte medicine calida frigidis: fri/
gida calidis curant. ita dñs nr̄. s. Iesus xp̄s con/
traria opposuit medicamēta peccat⁹. vt lubricis
cōtinentiā. tenacib⁹ largitatē. iracūdis māsuetu
dinē. elatis p̄cipet būilitatē. Sic q̄z celest⁹ medi/
cus singulis q̄busq̄z vicijs obuiāria adhibet me
dicamēta. Hec ille. Ipsi⁹ g̃ dñi nr̄i Jesu exēplo re
media ipsis catenis q̄b⁹ dissoluant opa diaboli
adhibeam⁹ ꝑ̄ia singulis. Et vt opposita iuxta
se posita magis elucescāt. q̄z oppositoz eadez est
disciplīa. iij. metha. Idcirco ꝓsequen. p̄mū inq/
sitorū buī⁹ sermonis de catenis q̄b⁹ ipse diabol⁹
pctōres vinculat ne de pctis liberari q̄ant: simil'
ꝓseq̄mur z eaz remedia ꝯraria q̄b⁹ disrūpant
hec vincula diabolica. z homies saluari valeāt
pctōres p̄ vere pnie medicamēta. Ūñ de p̄mo
mysterio simulq̄z z secūdo agēdo Notandū q̄ p̄
cipue catene diaboli sunt nouē q̄b⁹ miseras ani
mas heu plurimas vincl'at ne a pctis exeāt: sed
in eis pereant z teneant⁹ carcere infernali. Quaz
totidē remedia assignabim⁹. vt sicut Petrus ex
herodis carcere: sic pctōr liberet diuina virtute
ex diabolica captiuitate.

Prima ōr amor z delectatio. s. in vicio.
Scōa dicit⁹ boni difficultatio.
Tercia ōr credulitat⁹ cecatio.
Quarta ōr desperatiōis inductio.
Quinta ōr exemplar⁹ consideratio.
Sexta ōr fiducialis p̄sumptio.
Septima ōr grauis recidiuatio.
Octaua ōr horroris suggestio de satisfaciēdo
Ultima ōr lōgioris vite speratio

Prima catena diaboli ōr amor z dlectatio
sez in vicio. Nā sunt ml'ti q̄ adeo oblectant⁹ i bijs
q̄ sunt carnis z mūdi. z intantū ligant⁹ affectu et
pua cōsuetudine: vt oia salubria eis desipiāt z q̄
tidie pctā pctis addere gaudeant z diabolo de/
seruiāt. De talib⁹ Dicē. xiij. Si mutare pōt ethi
ops pellē suaz aut pard⁹ varietates suas z vos
poteritis bñ facere cū didiceritz malū. Nā ꝓsue/
tudo est altera q̄dā natura. vt dicit pbs li. ō me/
mo. z remi. Et ideo difficile est surgere hoi assue
to pctis z delectatōe mali vinculato. Vnde glo.
sup Job. dicit. Difficile surgit quez moles male
consuetudis p̄mit. Sicut g̃ ethyopis nigredo z
pardi varietas cum sint a natura ñ p̄nt imuta/
ri fm naturā sed bñ possūt a deo. Sic tales pec
catores p̄ solā gr̃am dei z conatū fortē liberi ar/
bitrij ad oppositū p̄nt liberari. Sed quō disrū/
pere valeat hō istā catenā diaboli adiuuāte gr̃a
dei Notandū q̄ ad id tria sunt remedia potissi/
ma. Unuz est recogitatio eterni supplicij. q̄m. vt
dicit Grego. Pomētaneū est q̄ delectat sed eē
nū est q̄ cruciat. Melioz ē g̃ modica amaritu/
do in fauc⁹ q̄z eēnū supplicīū in viscerib⁹. Aliō
remediū recordatio passiōis xp̄i. vñ Piero. ad
Lusto. Quia impossibile est in sensuz hois nō ir
ruere motū. s. delectatōis p̄ue. Ille g̃ laudak: ille
p̄dicak bēūs q̄ statim vt cepit cogitare inefficit co
gitat⁹ z allidit eos ad petrā. petra aūt erat xp̄s.
Tercīū est assuefactio ad oppositū vicij. Unde
Bern̄. Clau⁹ clauo tūdit z cōsuetudo cōsuetudi
ne vincit. Per hec g̃ diuia gr̃a iuuante hō pōt li
berari. Scōa catena ōr boni difficultatio. nā
diabolus suggerit pctōri q̄ difficile z q̄dāmodo
impossibile ē a pctō resurgere z bona facere. Vo
lunt g̃ pleriq̄z ꝓueri z cōsiteri z a pctis cauere. sed
difficultatē pēsantes ereq̄ndi: nō p̄ficiunt ope q̄s
p̄ponūt. Querit g̃ Utz de⁹ p̄miat volun
tatē bonā solā absq̄z opib⁹. i. facto vel ope ipletā.
Rō questionis est. q̄z ab vna ꝓte ꝓbak q̄ sic. q̄m
Bern̄. in li. de libero ar. dicit. Intētio sufficit ad
meritū. bona actio req̄rit ad exēplū. Item Gre. in
omel'. dicit. Nō est vacua man⁹ a mūere cū arca
cordis repleta fuerit bōa volūtate. z. xv. q. vj. ca.
j. Aleran. papa dicit. De⁹ magz est in⁹pector cor/
dis q̄z opis. Itē. xxij. q. v. Qui piurare (inq̄t Chry
sost.) parat⁹ est: anteq̄z piuret iā piur⁹ esse vide'.
q̄z de⁹ nō ex opib⁹ iudicat sed ex corde. In cōtrari
um ab altera ꝓte arguit'. q̄z Amb. de offi. lxxxvj.
dist. c. Nō satis est (ait) bene velle nisi assit z bene
facere. Et Jac. ij. Fides sine opib⁹ mortua est i se
metipsa. Rñdet g̃ fm Alex. de Ales in. ij. ꝓte sū/
me. z Bonauē. in. ij. dist. xl. ar. j. q. iij. q̄ de bonis
opib⁹ loq̄ possum⁹ dupl'r. Uno mō de illis que
sunt supererogatōis. z in talib⁹ volūtas nō est sine
merito: sed p̄miak etiā si sit facultas ad opandū
Et si in hijs nō est facultas ad opandū: tātū me
ret bona volūtas q̄ntū si adūcta ess⁹ bona opa
tio cū facultate possibilitatis. Et ꝺ est verū de p̄/
mio essentiali: nō de accidētali. Exēpligr̃a. Mu
lier nupta cū pleno corde desideraret se fore vgi/
nē. istud desideriuz p̄miak p̄mio essentiali: nō tñ
accidētali q̄ est aureola virginal'. simlit̄ de mar
tyrio. Ūñ Cyprian⁹ de pe. dist. j. Nunq̄d. dicit q̄
in seruis xp̄i apō q̄s martyriū cōcipit mēte: etiā
si affectus martyrij ad effectū nō deducit: ipa so
la voluntas coronak. s. essentiali p̄mio. Et suo
mō dicendū est de alijs operib⁹ supererogationis
Scōo aūt mō possum⁹ loq̄ de illis opib⁹ q̄ sunt
obligationis. Et de istis distinguendū est. q̄z illi
q̄ habēt bonā intentionē: aut habent facultatez
bñ opandi: aut ñ. Si nō tūc sola volūtas plena
sufficit ad meritū vite eē̄ne absq̄z ope illo exēriozi
q̄s p̄ficere nō potuit. Sicut exēpligr̃a. hō mul⁹
vellet ꝓficeri: sz nō potest. hō q̄ rapuit aliena vel/
let satisfacere: sed p̄ nimia paupt̄ate iā nō potest

De sancto petro ad vincula

dcēz facere. pleno tamē cozde optaret facere. Et isto mō intelligēdo solui bñt oēs autozitates ille sez q̄ dicūt q̄ itētio sufficit ad meritū. vex est duz deest facultas z ptās. Si aūt assit facultas z potestas: intētio absqz ope ñ sufficit ad meritū. Rō qz mādata dei nō solū obligāt ad volēdū sz etiā ad pficiēdū. Unū Diero. ad Eusto. ōr. Eterna vita nō nisi p mādatoz diuioz obseruatōez acq̄rit̄. vt etiaz saluator attestat Math. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Jtē qz nō pōt dici volūtas plena z pfecta nisi ducat ad effectū si assit facultas. Unū. q. Etb. ōr. q̄ ad pfectionē vtut̄ hec tria req̄runt. scz scire: velle z opari. Ueruntñ vt scribit. xxxij. q. v. Si paul⁹ (p Dieronymū) in malis volūtas p facto capit. iuxta illō Mat. v. Qui viderit mulī. ad cōcu. iā mech. zc. Et sic etiā in plurio. vt s. patuit. Pro exēplo habem⁹ ipm btm̄ Petrū q̄ volebat z pmittebat se mori p xpo sed ipm postea negauit cū tenebat ꝓfiteri. z idcir co peccauit. z nisi pc̄m̄ defleuisset dānat⁹ fuisset Et sic patet resp̄sio. Sed p remedio p̄dicte catene difficultat̄ in bono sūme valet xpi amoz̄ recogitare: q̄ p nr̄a dilectione acerbissimā suscepit passiōez. Unū Heb. xij. Recogitate eū q̄ talē sustinuit a pec. ꝯdi. vt ñ fati. a. ve. zc. Greg. Si passio xpi ad memoriā reuocet: nil tā dux qō ñ eā aio toleret. Et sic illa catena disrūpit. ¶ E Tercia catena diaboli q̄ vinculat pc̄ōres ōr credulitatis cecatio. Nā q̄dā senex in vita spatz dixit q̄ sic equ⁹ q̄ nōdū assueuit in molēdino circūire rotā trahēdo: p̄mo ligat sibi oculos ne circūitū incōsuetū vidēs ptimescat z recalcitret. Sic diabol⁹ peccatoi conat cecitatē mēt̄ z credulitat̄ inducere vt sic assuescat in vicijs diabolo deseruire. Nā si hō vera fide crederet qm̄ indicibilia p̄mia retribuent iustis p opib⁹ bonis: illa vtiqz desideras virtutes amplecteret. Jtē si crederet penā eternam malis p̄patā: ipse pc̄ā q̄ ad eā iducūt deuitaret. sed qz illa futura min⁹ credit. iō min⁹ opat̄ p celesti p̄mio z min⁹ cauet a pc̄ō ac futuro et⁹ supplicio. Dinc Aug⁹. dic̄ q̄ fides mēsurat actiōez. Et Greg. Quātū credis tātū speras z tātuz opar̄. Jtē. ij. ō aia. Uolūtas ñ ferk nisi in cognitū. Exē pligra. Ponam⁹ q̄ q̄dā trāsiēs p viā vbi eidem sunt insidie pate: et occurrēs illi amic⁹ dicat. Ne trāseas illuc qz inficier̄. Ille si credet aufugiet. si aūt nō credet occidet ab inimic̄. Sic nob euenit p viā pc̄ōz trāseūtib⁹. Nā clamāt nob ꝓphe apli z ipe xp̄s in scptur̄ di. O supbi ne trāseat̄ p viā supbie. o auari p viā auaricie. o luxuriosi p viā luxurie: qz pibit̄. Quare ḡ nō fugim⁹ nisi qz nō credim⁹. z sic obcecati i foueā inferni cadim⁹. Sed vt ait Greg. dis. xxxviij. q. ea. q̄cūqz stult⁹ est in culpa: erit sapiēs in pena. Contra istā catenā sūmū remediū est scire q̄ de⁹ est infallibil' veritat̄ q̄ cū sit p̄ma veritas nec fallere nec falli p̄t vt ait Ansel. et est cōis cōceptio oīm etiā phoz. et iō impossibile est aliq̄ fieri q̄ sic spūsctūs testat in scriptur̄. videlicet q̄ q̄ mala egerint ibūt in ignē eternū. z q̄ bona in vitā eternā. ḡ zc. ¶ Quarta catena ōr desperatio. Solet em̄ diabolus boi añqz peccauit suggerere deū esse misericordē. sz postqz i pctis gulib⁹ detinuerit suggerit desperare de venia vt ille nunqz peniteat. sicut fecit cayn z iude. Unū Prouer. xviij. Impi⁹ cū in pfūdū pc̄ōz venerit p̄tēnit. Sed ꝯ hāc oēs scptura clamat deū esse misericordē q̄ infallibiliē repromisit veniaz penitēti Ezech. xviij. Quacūqz hora ingemuerit hō zc. Null⁹ etiā vnqz ad deū vere ꝓuersus est a misēdia dei repulsus. vt patet de latrone: ō magdalena z alijs. ¶ F Tercia catena ōr exēplaris ꝓsideratiōis. Nā solet diabolus pc̄ōi ꝓponere exēpla mal̄oz z maloz. s. sacerdotuz: ep̄oz: doctoz z religiosoz ac alioz q̄s vident in pctis vitā ducere. et sic istoz exēplo pseuerare i pc̄ō d. Si pc̄ā essent gulia vt p̄dicat: tot⁹ mūdus foret doctoꝛes ac sacerdotes pirent. De tali Eccl. xxxij. Nō pc̄ōr vitabit coꝛreptionē z fm volūtatē suam inuenier cōpationē. Contra hāc valet recogitare q̄ nō min⁹ ꝓpter̄a punietur in inferno si cū multis dānabit̄ hō. Querit ḡ vex dānati pc̄ōres habeant aliquā ꝓsolationē ex mal̄oz societate in isto. Ratio q̄stionis. qz gaudiū e miser̄ socios habere penaz: fm cōmune ꝓuerbiū. Quare ḡ non sic est in inferno. Ad hec respōdet Aure. et Rich. in. iij. dist. xlij. q. s. illa regula Gaudiū est miseris zc. fallit in inferno vbi nulla est redēptio aut ꝓsolatio. qm̄ Aug⁹. dicit. ij. q. j. Multi. in fi. Nō gaudebūt nec ꝓterea minus ardebūt quia cū multis ardebunt. imo dico. q̄ tanto grauiꝰ punient quāto plures erunt. tum ratiōe participationis plurimarū penaz horribiliū. Si em̄ plures videres: istum assari: illū rotis frangi: alium excoriari zc. plus horreres q̄ i vnica pena. sic in ꝓposito. tum ratione fetoris. Ysaie. xxxiij. Per cadaueriū eoz ascēdet fetoz. z sic tāto abominabiliꝰ quāto copiosioꝛ. tum rōne cōstrictiōis. Job. xx. Irtabit et estuabit z omnis dolor irruet sup eos. O ergo peccatoꝛ emēda te ne sic pereas. ¶ B Sexta ōr fiducialis p̄sumptio. Presumunt em̄ pc̄ōres sine merit̄ saluari ex sola dei misericordia vel ex sola p̄destinatione diuina q̄ putant necessario saluari: ḋcquid mali agant. Contra quod Greg. xxiij. q. iij. Obtineri inqt nequaq̄z possunt que p̄destinata nō fuerūt. Sz ea que sancti orando efficiūt ita p̄destinata sunt vt pcib⁹ eoz obtineant. Nam ipa quoq; pennis regni p̄destinatio ita est ab oīpotēti deo disposita vt ad hoc electi ex labore gueniant. Cōsidera ergo peccatoꝛ dei iusticiā z ptimesce. Nam Dieronym⁹ dicit. Magna est misericordia dei: imo maioꝛ q̄z credimus. sed nō minoꝛ e iusticia. Idē Porius iusticia est timēda q̄z misericordia sine pnia p̄sumēda. Dec ille. Deu q̄z m̄lti errant sic. ¶ Septima grauis recidiuatio. Nam stultus pc̄ōr a diabolo decept⁹ dicit intra se. Quid mi-

bi pdest cōteri z cōfiteri cū sciā grauiꝰ recidiuari nec possum me abstinere a pcīs ꝓpē consuetudi nē eoꝝ.et sic iacet in eis. Cōtra qō cōsideret q ex assumpta pnīa crebriꝰ generat in hoīe ipsi⁹ vtutis habit⁹ z pnie facilitatio. Vñ Prouerb.xxiiij. Septies in die cadit iust⁹ sed resurgit. Et b etiā diabolus magꝭ debilitat tangꝭ host crebro vulneratꝰ.s.p arma pnie suscepta crebriꝰ ꝯ ipm. De q Eph.vj. Induite vos armaturā dei vt possitis resistere aduersus insidias diaboli. Et dato q scires te series septiesqz in lutū casuꝝ:nōne toties exurgere festinares. Age g pniam. ¶ Octaua ꝺr boroꝝ satisfactiēdi.s.in fame restitutiōe.inimicorū reconciliatione.votoꝝ obseruatiōe.damnoꝝ z ablataꝝ rerꝝ restitutiōe z causaꝝ pcti excisiōe: ac testamēcoꝝ executiōe. O qt pctores ꝓfitētur z cōicant.sed satisfactionē abhorrēt. O qt vsurarij.qt pdatores.qt falsi iudices z sic⁹ hac catena vinculati tenent a diabolo.qz Augustio dicēte.xiiij. q.vj. Si res.pcm non dimittit nisi restituat ablatū. Sed ꝯ hoc cōsideret hō modicitatez vite psentis meritoꝝ ꝓmendā p euasiōe eternoꝝ suppliciorꝝ. Quid em̄ pdest homi si vniuersum mūdū lucret:aie vo sue detrimētū patiat Matth.xvj. ¶ Ultima ꝺr lōgioris vite speratio q̄ heu multi ligant. Contra qs clamat experientia z scīptura ac ei⁹ exēpla.vt patet Luce.xij.de diuite illo q dixit. Anīa mea multa habes bona reposita i annos plīmos. Cui dixit de⁹. Stulte hac nocte aiaz tuam repetēt a te zc. Et subinfert xp̄s. Estote g parati qz q hora nō putatis filius hois veniet. O g pec catoꝛ disce quō disrūpe valeas vincula diaboli et euadas supplicia iferni.ac exēplo bti petri p uenias ad pmia regni.

¶ Circa tertiū pncipale de miraculis pro vinculoꝝ Petri sit.p ꝯclusione q pīssim⁹ iesus plīmis miraculis illustrauit vincula petri ꝓpē q cōueniēs fuit hoc festū institui. ¶ Primū miraculū qz deꝰ p suū angelū petrū a vinculis Herodis miraculose liberauit et de carcere eduxit. vt patuit sermone.j.F. Scōm miraculū fuit tēpore Alexādri pape q fuit sext⁹ post btm petrum. Quirin⁹ qdē dux romanoꝝ habebat filiā gutturosam noie Balbinā que postq̄ osculata est bonias petri statim sana facta est .et Quirin⁹ baptisat⁹ est. et tūc papa Alexāder in honorē petri ad vincula eccl'iam fabricauit:vbi vincula reposuit q hodie a pplo oscl'anť. Tertiū circa annū dñi.cccc.xvj. regnāte em̄ imperatore Theodosio inde⁹ p magno mūere duas ei catenas obtulit q̄bꝺ sub Herode petr⁹ fuerat vinct⁹.q̄s illa detulit romā:et habita collatione cū Pelagio papa populū adhortati sunt.p b festo celebrādo in honorē petri apl'i. Qd qdem festū a romanis antea fuit celebrari in honorē z memoriā Augusti cesaris ritu gētilico. Tunc papa catenā illā q sub nerone idē apl'us fuit vinct⁹ ꝓtulit.q̄ predictis duabꝰ catenis a hierl'm allatis cū esset socia:ita miraculose vna catena facta est ac si semp vna extitisset. ¶ Quartū fuit anno dñi.cccclxiij. Vā q̄ndā comitē imperatoris Ottonis ꝓpinquū diabolus coraz oīb⁹ verare cepit adeo vt seipm dentib⁹ laceraret.sed catena bti Petri ei⁹ collo circūdata mox diabolus exclamās abscessit. Et nos g̃ charissimi rogemus dominū vt meritis beati Petri liberet a peccatoꝝ vinculis z diabolica ptāte:et ꝓducat ad regnū celeste.

¶ Pro festo beate Marie de niue habes sermones in stellario.

¶ Item de transfiguratione dñi Sermo.j. videlicet de causa eius z significatiōe celestis felicitatis.

Assumpsit Jesus petrū z iacobū z iohānē et duxit illos i mōtē excelsuz seorsū. ¶ Iste metli⁹ thema Trāsfigurat⁹ ē iesus añ eos zc. Mat. xvij. z in euāgelio hodierne solēnitatis. B ¶ Si diligēter pensam⁹ charissimi merito hec dies sūma deuotione est celebrāda. Pro q̄dē ꝓpē facte rei z miraculi magnitudinē.qz hodie memoria agit pmaximi miraculi q̄ vera xp̄i deitas est manifestata. Ad cui⁹ testimoniū tota trinitas apparuit mirabiliť.s.de⁹ pr̄ in voce repsentāte q̄ dixit Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ zc. Fili⁹ dei in carne ipsa refulgēte gl'ia resurrectōis future.et spūssctūs in nube lucida.q̄bꝰ fides catholica marie est cōfirmata. Sicut g̃ decet seruos solēnisare i magnis triūphis regis:sic nos seruos xp̄i ꝓuenit gaudere p tali solēnitate dei nr̄i z apparitiōe p nr̄a salute. Scōo ꝓpē future gl'ie spem q̄ nob⁹ er b pstat. Voluit em̄ xp̄s ostēdere sue gl'ie maiestatē hoīb⁹ vt spem habeam⁹.qz ad eā subleuabit si eidē fideliť seruierim⁹. De hac Phil'.iij. dicit apl'us et hodie canit eccl'ia. Saluatorē inq̄t expectamus dñm nr̄m iesuz xp̄m q̄ reformabit corp⁹ humilitatis nr̄e cōfiguratū corpi claritatis sue. Tercio ꝓpē indulgētiaꝝ ꝓsecutōez.qz Calixt⁹ papa p hui⁹ festi celebritate officio istituto ꝓcessit inf̄essentib⁹ vesperis matutino z misse p q̄libet cētū.p alijs aūt singulis horis.xl.dies idulgētias.vt patet i bulla. Ex q̄ itaqz hodie solēnisat sacratissime transfiguratiōis xp̄i festū:merito v̄ba p̄dicta assūpsit⁹ ad ei⁹ honorē.p themare.s. Assumpsit iesus petr̄ zc. Quapropter de ipsa dñi trāsfiguratiōe tria mysteria declarabimus in hoc sermone.

Primum ꝺr causalitatis.
Scōm ꝺr exemplaritatis.
Tertiū dicit dulcoroſitatis.

B ¶ Circa pmū inq̄rendū est Cur xp̄s dñs voluit transfigurari coram discipulis. Ad q̄ fm doctores respōdet p plīmas rōnes.

¶ Prima ratio ex parte ipius dei

De Transfiguratione domini

Scōa rō ex pte vere fidei
Tercia ratio ex pte vnōis verbi
Quarta ratio ex pte discipulorū xpi
Quinta ratio ex pte nostri

Pria rō ex pte dei vicz q̄ i ōo manifestaret trinitas psonarū. nā fm qō sctūs doc. Tho. ij. ij. q. ij. ar. vj. dic. Ad xpi aduētū fides sctē trinitatis erat occulta z i mysterio abscōdita vl' iplicite credita in fide maiorū. sz aduenīēte xpo p ipm ē mānifesta ta ac p apl'os toti mūdo pdicata. Un Mat. vl. ait xps discipul'. Euntes docete oēs gētes baptisā tes eos i noie pris z filij z spūssancti. Ut ḡ ipa sctā trinitas manifestā appareret in deo voluit xps sic trāsfigurari q̄ten' de' pr̄ apparēs i voce testi monij ferret xpo di. Hic ē filius me' dilect' i q̄ mihi ꝑplacui. Ipe q̄z xps dei filius natural' appareret i gl'ia di/ uie maiestatis. z spūssctūs i nube lucida xpm ob/ umbrāte. Ad id nota q̄ fm Sco. i. q. sup. plogo snie posz obiici etiā ipi ātixpo sic. Si tu es de' vt dicis fac me videre diuie eēntie claritatē aptē. z sic ꝓuicerēt. q̄z hoc facere nulla creatura pōt. Ita/ q̄z xps voluit gl'iam resurrectōis sue oīdere pro testimonio vitatis vt sic ꝓfūderet oēs falsos xpos z antixpm z mahometū. Unde Petr' .ij. ca/ nonica. j. dicit. Nō indoctas fabulas secuti. Ly/ ra. Sicut sequūt poetez doctores falsi puta ma homet' z ꝓsil'es. notā fecim' vob dñi nr̄i iesu xpi vtutē. s. pdicādo z in ei' noie miracla faciendo. z pscientiā .s. diuinā q̄ nouit oīa. sz specula. facti il/ li' magnitudis. i. magnifice trāsfiguratōis. Ac/ cipies eni a deo pr̄e honorē z gl'iam. i. testimoniuz honoris z gl'ie diuie. a q̄ deo pr̄e nulla falsitas pōt esse. Nā ipossibile est deū ee testem falsitatis voce delapsa de celo ad eū bmōi. Hic est filius me us. s. natural' z coessential' i q̄ mihi ꝑplacui vt p eū pficiā salutē generis hūani. Et hāc vocē nos au/ diuim'. s. sensibilit' z intelligibilit'. Ad idē est se/ cūda rō ex pte vē fidei. Nā Leo papa i ome. euā gelica dic sic. Saluator hūani gener' xps iesus ꝑdes eā fidē q̄ impios ad iusticiā z mortuos re/ uocat ad vitā ad hoc discipulos suos doctrie mo/ nitis z operū miracul' ibuebat vt idē z vnigenit' dei z filius hois crederet. Nā vnū horū sine alio nō pderat ad salutē. Et eḡlis erat ptculi dñm iesuz xpm aut deū tm̄m sine hoie aut sine deo soluz hoiez credidisse cū vtrūq; essz ꝑfitēdū. Hec ille. Ad roborādū ḡ hāc fidē xps i hūanitate sua verā deitat' gl'iaz iesse oīdit i trāsfiguratōne corā pri bus veter' testamēti. s. moyse z helya. ac corā trib' discipul'. nā i ore duorū aut triū hoim vez ē testi monij. Job. viij. Notandū ē aut̄ q̄ xps dñs i trāsfiguratōe ꝓbauit oia q̄ de ipo ōbe mus credere. Prio q̄dē pbauit se vez dei filium ꝑsubalē i attestatōe pris dicēt'. Hic ē filius meus dilect'. Scōo pbauit se vez deū hūanatū vt pa tuit z oim electorū saluatorē cū idē pr̄ de eo sub/ dit. In q̄ mihi ꝑplacui. s. vt p eū saluēt hoies. et ideo ipm audite. s. o hoies eius doctrinā seq̄ndo

Tercio pbauit se oipotētē dñm vite z mortis. dā fm Aug. ō mirabi. sacre scp. li. ij. c. xiij. z xiiij. ipse moyses i vero corpe suo de sepulchro relucscirat' appuit ite p hāc visionē sepulture ꝓmēdat' vt i nouissimo die q̄n resurgent mortui ite resurgat ad eēnā gl'iaz. helyā aūt viuū de padiso adu/ duxit. Quarto pbauit se iustū iudicē oim z fmu neratorē fm merita vicz cū vnicuiq; locū suum retribuit. s. helye padisum vñ venerat. moysi lim bū. z discipul' p̄sentē vitā. Quito pbauit suā ve rā passionē z resurrectiōz ac alia ad id sequentia mysteria. q̄z cū moyse et helya loḡbant' ō excessu quē ꝓpleturus erat: vt ptz Lu. ix. Tercia rō ex p te vnōis verbi. s. diui. fm ei Aler. ō ales. iij. pte. q. xxij. ar. iiij. In aia xpi eo q̄ fuit vnita verbo diuio sue diuitati fuit gl'ia iestimabil' claritatis. Sic er empli gr̄a. si crystall' vniret soli maxima i se re cipet claritatē: ita aia xpi deitati vnita. Sic er ria fuit fm ptē i aia xpi z nō fm totū. Ē fm ptez supiorē rōis z nō fm vim inferiorē. imo fm ptē inferiorē inerat sibi passibilitas z miseria. z ea q̄ vitāt gl'iaz. sz fz vim supiorē erat plēa gl'ia. z ista gl'ia nō fuit alī' gener' ab illa quā post resurre ctōez habuit redūdātē i ptē iferiorē z i corp'. Pro pterea dicit Aug. q̄ xps ab instāti ꝓceptōis fuit viator z ꝓphēsor sil'. Fuit em̄ ꝓphēsor fm ptē su/ piorē aie rōnalis: q̄z fuit brificata ex vnīōe ad vbū diuinū. z ab instāti creatōis nō min' clare vi dit diuinā essentiā q̄z post resurrectōz vl' ascēsio/ nē sz eque. Verūtm̄ ista btitudo gl'ie nō redunda bat tūc in vires inferiores vl' i corp' vt essz passi bil' z mortalis p nra salute. z sic fuit viator fm vim inferiorē z corp' vl' sensualitatē. In trāsfi/ guratōe ḡ xps dñs voluit: vt illa sua infīna bti/ tudo et gl'ia aie redūdaret ad tēp' i suū corp'. et sic mōstraret se ee btm̄ fm supiorē aie ptē: ex vni one. s. ad diuinū vbū z vt patesceret ipm esse ve/ rū deū z hoiez. Un tu o hō simplex si que ras q̄li pulcritudie vl' formositate fulgebat xps dñs i vita. Rñdet Orosi' sup cañ. dicēs. s. q̄ xps fulgebat duplici pulcritudie. Una fm diuita/ tē q̄ est ipa pulcritudo a q̄ pulchra sūt oia que pulchra sūt. Alia fm hūanitatē q̄ fuit speciosus forma p filijs hoim. q̄ inḡt naturaliē sic sp gl'io/ sus fuit vt in mōte apparuit q̄n vt sol resplēduit Sz q̄z mortal' visus claritatē vult' ei' videre n̄ potuit sub velamie carnis latuit. sicē facies moy si ex colloqo dei tā pulchra fuit z cornuta. eo q̄ radios q̄si sol emittebat vt popul' i eū intēdere nō possz. ideo velamē aīs se posituī habuit. Dec Orosi'. z sic patz. Quarta rō ex pte discipulo/ rū xpi vt pmissū ill' factū ipleret. Nā vt sacra euā gelica dictat historia Mat. xvj. post q̄z xps dñs pdixit discipul' suā passiōz futurā i hierl'z z mor tē ipsoq; z oēs ad imitādū aiauit z inuitauit di. Qui vult vēire p me ab. seip̄m z to. cru. suā z se quat me. qō erat valde arduū. z vt magis indu ceret ne terrerent mortē pali z passiōe trāsitoria

Posuit eis futurū iudiciū z gehēne supplicīū di. Quid pdest homi si vniuersum mundū lucret̄ anie vo sue detrimentū pa. aut quā da. hō cōmutac̄ pro aia sua. Filius em̄ hois ven. est in cō. p. s. z tūc reddet vnicuiq; sm̄ opa sua. q̄b̄ vbis gehenna malis z regnū bonis ac ip̄m imitātib̄ designauit. atq; vt illos certiores redderet; tūc p̄misit di. Amē dico vobis sunt q̄dam de hac stantib̄ q̄ nō gust. mortē donec vide. filiū hois venientē in regno suo. vt ḡ hoc p̄missum impleret: voluit vt in transfiguratione videāt illi tres discipuli xp̄m in reḡ suo venientē. i. apparentē z fulgentē in ea claritate gloriosa in q̄ videbit in iudicio z postea in celesti regno ab oib̄ sctis. Dec sm̄ Remigiū ac Chrys.

¶ Querit hic Cur xp̄s cōcedens discipulis cernere. s. oculis gl̄iam regni celestis: nō p̄cepit vt videant gehennā oculis corporeis q̄b̄ tñ bñ fieri potuisset adducēdo aliquā aiam dānatac̄ ex inferno inferiori puta cayn vel epulonē: sicut adduxit moysen ex limbo. Et rō questionis. q̄ tūc xp̄s de vtroq; disseruerat scz et de regno z de gehenna vt p̄dictū est. Cur ḡ noluit vtrūq; ostēdere visui eor̄. Ad hoc respōdet Johānes os aurei in omel. hodierna dicēs. q̄ ideo: q̄ gehennā videre z sic p̄ illā deterrere rudioribus atq; ineptioribus necessariuz est. pbis vo z iam p̄spicacib̄ q̄les fuerunt apli satis fuit a melioribus cōfirmari Item q̄a chris⁹ venit p amorē attrahere peccatores potius q̄ p timorē: ideo fecit sic p̄miū ostendendo: nō penis deterrēdo. Propterea vt videret constituit hoiem deus inter celū et infernū sub terra existētē. sic q̄ apte videat sydera celestia sed nō videat infernalia. Alia ḡ ratio huius sm̄ Chrys. q̄ hoc mlto magis xp̄m dñm decebat velicet p ostendenda sua pietate z benivolētia q̄ neminē vellet p̄ire in gehennā. sed oēs vult saluari dicente apl̄o. j. Thimo. ij. et in hui⁹ signū p̄mptior fuit ostendere regnū q̄z gehennā. O ḡ pecca tor vide christi charitatez q̄ vult te saluari. et hoc desideriū eius imple. Noli te p̄dere sed age penitentiā pro amore eius q̄ te tantū amat. O q̄z durus z rudis est homo q̄ solo metu gehēne z non dei amore penitet. Nā talis timor nō est in charitate. j. Joh. iiij. ¶ Quinta ratio et p̄te nri voluit christ⁹ trāsfigurari vt. s. nos ad desiderandā gloriā celestē toto conatu nro inflāmaret ex eius supamabilis claritatis visiōe ac ineffabili maiestate: que ibi adeo innotuit q̄ ip̄e petr⁹ ex illa minima gutta visionis vel scintilla inebriat⁹ desiderio desideraēter exclamauit dicēs. Dñe bonuz est nos hic esse. nesciens p̄ re spūs ebrietate quid diceret Lu. ix. Unde Ambro. i omelia dicit q̄ dominus ad p̄mia futura veritatē erigit infirmitatem mētis hūane. et tanq̄z bonus magister moralis ne q̄s frangat desperatiōe aut tedio p̄ gloriē munera mulcet affectū. s. ostensa in trāsfiguratione. ¶ Ad id questio occurrit quam inē pbos legimus fore vsitatam. videlicz q̄d est illud quod hominē fatigari nō sinit. Ad hoc q̄dam philosophus respondet q̄ lucrū. Et cōcordat Piero. dicens. Pericula maris spes lucri cōpensat. Item questio fortior adhuc est. videlicet Quid ē illud quod oia fatigia laboresq; imo et flagella reddit dulcia. Ad q̄ respōdet Aug⁹. ō vbo dñi ca. ix. dicens. Oia seuia z imania p̄rosus facilia et p̄pe nulla efficit amor. Sic ḡ xp̄s dñs ostēdit nobis gl̄iam celestē q̄tinus eius amore et spe lucri oēm laborē: oēm amaritudinē: ac graues penitētias sufferre animemur z incitemur vsq; ad mortē pugnare cōtra diabolū z vicia. O ḡ ania xp̄iana. o xp̄i sanguie redēpta: diligenter intra te pensa. q̄m vt Auguſt. dicit. nulla maior insania nulla maior stulticia q̄z p delectatione momentanea p̄dere eēna z tam indicibilia gaudia q̄ habenē in visione diuina z christi iesu p̄sentia gl̄iosissima. Exp̄giscere ḡ paupcula ne incurras eternā tormenta. sed introeas in dñi tui gaudia.

¶ Circa secundū de exemplaritate salutis ad quā docemur in xp̄i trāsfiguratiōe sit. p̄ cōclusione vbū Bern̄. in sermone natiuitat̄ dñi. Christus ascēdit in mōtē ad transfigurādū vt doceat nos ascēdere ad futurā gl̄iam q̄ reuelabit̄ in nobis scz videndo ei⁹ faciem brissimā. Pro cui⁹ declaratione notādū q̄ in sui trāsfiguratiōe voluit christus dñs instruere nos q̄liter videlicet ad videndū diuinā faciē xp̄i p̄uenire valeam⁹ in celesti regno. Ad q̄ p̄cipua q̄nq; documēta exemplariter ostedit. Primo documentū siue exēplus penitentie vere z ei⁹ actōis in eo q̄ assumpsit ad transfiguratiōis visionē hos discipulos vicz petrū iacobū et iohannē. Nam sm̄ Piero. petrus inter p̄tas agnoscens. s. seip̄m. z ideo p eum significat vera contritio et recognitio pcōr. Jacob⁹ inter p̄tas supplātator. et sic significat cōfessionez in qua supplātat diabolus et ipsa hois malicia cū detegit peccatū cōra sacerdote. Johānes inter p̄tas gratie vel in q̄ est gr̄a. et ideo significat operosam gratiā satisfactionis p culpis. Sic ḡ xp̄s docuit in exemplo q̄ q̄cūq; vult videre faciez ei⁹ in gloria debet vere conteri z cōfiteri ac satisfacere et sic penitere. Unde ipse ait z Matb. iij. Penitentiā agite appropinq̄bit regnū celor̄. Secūdo exemplū cōtempt⁹ mūdane delectatōis in eo q̄ scz duxit eos in montē excelsum seorsum z ibi transfigurat⁹ est: nō in valle. in q̄ docemur separari ab amore mūdi. pfundi in vicijs. j. Joh. ij. Si q̄s diligit mundū. i. delectabilia z vicia hui⁹ mūdi nō est charitas patr̄ in eo. Unde Amb. de fuga seculi dicit. Qui saluus esse vult spernat mūdū: fugiat hunc mundū: ascendat querat verbū apō deū. i. xp̄m. Nec ille. Tercio exēplū deuote orōnis i eo q̄ tūc xp̄s orauit. et dū orat facta ē spēs vult⁹ ei⁹ alba z vestit⁹ refulgēs Lu. ix. Unō Aug⁹. Ille deū videt q̄ bñ studet: bñ viuit: bene orat. Lu. xj. Petite z dabit̄ vob. Quarto exēplū obſuātie p̄cepto⁹ diuine legis i eo q̄ voluit moysē

De Transfiguratione domini

legislatorē z Helīā legē iusticie zelantē adesse in maiestate trāsfiguratiōis vt doceret nō nisi p̄ceptoꝝ obseruātiā p̄mereri brām visionē faciei. Matb.xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Quinto exēplū cōpassiue meditatiōis charitatis xp̄i z passiōis z mortis in eo q̄ tunc moyses z helias loq̄bant cū iesu z dicebāt excessuz ei⁹. Lyra.i.passionē eius q̄ excessiue fuit charitatis. Uñ q̄ vult videre xp̄i faciez gl'iosam in celo: debet ei⁹ passionē crebrī recogitare cū gr̄arūactione z cō passione Ro.viij. Si cōpatimur simł z gl'ificamur. Chrys. sup Matb. Dis salus hois in christi cruce posita est. O ḡ hō christiane disce hec p̄dicta obseruare si vis xp̄i faciē desiderabilē in gloria videre ppetuo.

D

Circa terciuz p̄ncipale de dulcore visiōis gl'ie christi in transfiguratiōe q̄rit Utrū discipuli in trāsfiguratiōe viderint xp̄i diuinitatez.s.exp̄iēdo eius dulcedinē p̄m p̄fie brītudinē. Rō q̄stionis est.qz scribit Exo.xxxiij. Non videbit me hō z viuet.et Job.j. Deū nemo vidit vn̄q̄ nisi vnigenitus filiꝰ q̄ est in sinu patris. ergo nō potuit ab ist videri deitas xp̄i. Quō ḡ dr q̄ viderūt maiestatē xp̄i.z in illa maiestate cognouerūt moysen z heliam adesse. Respōdet p̄m Lyrā. Ad huiꝰ inq̄t euidentiā notandū q̄ brītudo essentialiē cōsistit in aspectu claro ipsiꝰ diuinitatis z p̄fecta eiꝰ fruitōe. Accidētaliē aūt cōsistit in cōspectu bēanitatis xp̄i z delectatiōe vel dulcedine p̄seq̄nte p̄ quā scz bumanitatē xp̄i sicut p̄ instrumētū p̄iunctū diuinitati sunt sancti adducti ad gl'iaz. Isti aūt apli q̄ admissi fuerūt ad videndū trāsfiguratiōez xp̄i nō viderūt ipsiꝰ diuinitatē sicut paulus in raptu: sed tm̄ eiꝰ bēanitatē in forma gl'iosa.hec Lyra. Uñ Leo papa. Illā inq̄t ipsiꝰ deitatis ineffabilē z iacessibilē visionē q̄ in eēnā vitā mundis corde seruat nullo mō adhuc mortali carne circūdati intueri poterāt z videre. Splēdor tm̄ faciei eius significat claritatē diuinitatis.fulgor v̄o vestiū claritatē bēanitatis ei⁹. Ratio p̄dictoꝝ est.qz vt Grego.in Omel'.ait.q̄diu h̄ mortaliē viuit videri p q̄sdā imagines de⁹ p̄ot.sed per ipsam nature sue speciē nō p̄ot.sicut etiā autoritates in rōne sonāt p̄dicte.q̄uis aūt ex gr̄a speciali aliq̄bꝰ p̄cessuz sit videre diuinā essentiā in hac vita vt p̄bat Augustin⁹ ad Paulinā de vidēdo deū. dicēs moysi et paulo in raptu fore p̄cessuz.hoc tm̄ sancti doctores cōcordit dicūt q̄ talis visio i vita p̄nti nō est cōcessa alicui vtenti sensibꝰ exterioribꝰ nisi boi christo. Uñ z paulus in raptu a sensibꝰ abstractꝰ vidit diuinā essentiā. Isti aūt apli in trāsfiguratiōe nō fuerūt rapti sed vtebant sensibꝰ.ḡ patet q̄ diuinitatē xp̄i nō viderūt. Tamē videñ eiꝰ bēanitatis gl'iam ineffabilē dulcedinē hauserunt in ista trāsfiguratiōe et q̄nq̄ ptibꝰ. Sicut z beati in celo ex istis q̄nq̄ hauriēt ineffabilē dulcedinem. Ista em̄ visio gl'ie xp̄i i trāsfiguratiōe significauit brām visionē in patria. Primā dulcedinem hauriēt brī in clara visione trinitatis scz patris z filij z sp̄ussancti qualiter tres p̄sone p̄cedēres vnꝰ deus sunt. In huiꝰ signū in trāsfiguratione apparuit pater z filiꝰ z sp̄ussctus in subiectis creaturis vt supra patuit. Et de hac reuelatione illi tres discipuli fuerūt multū cōsolati in aia adeo q̄ voluissent ibi ppetuo remanere.vt dicit Lyra. Secundā dulcedinē habebūt brī in visione xp̄i z eiꝰ gl'iose bēanitatis Job.x. Ingrediunt z egrediunt z vtrobiq̄ pascua inue. Ingrediunt.s.ad cōtemplatiōez deitatis,z egrediunt ad cōtēplationē bēanitatis. Beda. O q̄nta felicitas visioni deitatis int̄ angelos adesse ppetuo si tantū trāsformata xp̄i bēanitas ad punctū visa delectauit vt petrꝰ dixerit. Dñe bonū est nos hic esse zc. Tercia dulcedinē habebūt ex cōsortio sctoꝝ.s.patrie celestis. Remigius. Uisa in q̄t dñi maiestate z duoꝝ seruoꝝ scz moysi z helie Petrꝰ adeo delectatꝰ est vt cūcta tpalia obliuiōi traderet.et ibi in ppetuuz manere vellet. Quāta ergo erit suauitas videre regē in decore suo z interesse chorīs sctoꝝ oim.s.virginis Marie z apl'oꝝ. Nec ille. Quartā dulcedinē habebūt ex plēnitudie oīs boni desiderabil' z eiꝰ satietatis. p̄s. Satiabor cū apparuerit gl'ia tua. Et ob h̄ petrꝰ oīa alia fastidies illō solū bonū sibi sufficere dixit. Dñe bonū est nos h̄ esse. Quintaz habebūt ex securitate ppetuitatis q̄ significanť p̄ tabernacula ad manendū ibidē ppetuo qō petrꝰ desiderauit p̄m Rabanū. O ḡ charissimi laboremus vt pueniamꝰ ad celestem dulcedinē brītudinis. vbi iocundemur in christo sine fine.

De transfiguratiōe dñi Ser.ij.scz de mirabilibus eius p̄m euangelium p̄cedendo.

Resplēduit facies eiꝰ (.i.xp̄i) sicut sol zc. Matb.xvij.z in euāgelio hodierne solēnitatis. Bern̄.in ser.natiuitatis dicit q̄ xp̄s dñs ideo trāsfiguratꝰ est i mōte vt tu hō scires q̄ tēderes.i.ad montē supne brītudis. In monte etiā ozauit vt eundi z pueniendi bonā volūtatē haberes. Dec Bern̄. Discamus ḡ charissimi post xp̄m ascēdere in montem veri luminis vt videre valeamꝰ dñi iesu gl'iosam faciē quā desiderāt etiaz angeli p̄spicere.i. De.j. Unde vt illā supnā visionē amplius desideraremus voluit p̄issimꝰ iesus magno miraculo coram discipulis trib⁹.s.petro iacobo z iobāne ostēdere pulcritudinē sue claritatis ineffabilē in trāsfiguratiōe.in q̄ resplēduit facies eiꝰ sicut sol. Et vestimēta eiꝰ facta sunt alba sicut nix.vt notat sacꝝ euāgeliū. De q̄ in hoc sermone locuturi tria p̄cipua mysteria notabimꝰ p̄m qō ista gl'iosa transfiguratio tripl'r describit in hoc sacro euāgelio vt patet intuenti.

Primū mysteriuz de gl'ie xp̄i refulgentia.ibi. Resplenduit fa.eius.

¶ Secūdū de sctō ꝓsentia: ibi. Et ecce apparuerunt e.mo. z be.

¶ Tertiū de trinitatis apparentia: ibi. Ecce nubes lux. z vox zc.

¶ Circa ꝑmū de gl'ie xp̄i resplēdētia sit ꝓ cōclusiōe q̄ xp̄i iesu trāsfiguratio gl'iosa extitit valde mirabilissima. Et hoc quo ad plura.

Primo q̄ ad significatū vel mysteriū.

Secūdo quo ad factū.

Tertio quo ad radiū.

Quarto quo ad modū.

Quinto quo ad visum.

Primo quo ad significatū vel mysteriū. Queritur nāq; quid significet in mysterio ista xp̄i trāsfiguratio. Ad hoc rñdet fm Ludolphū carthus. de medi. vi. xp̄i. z ꝯcordāt doctō. q̄ significauit futurę resurrectōis z xp̄i ac nr̄e gl'ie. Nō em̄ erat aliud trāsfiguratio nisi secūdi aduēt⁹ p̄nūciatio. in quo z ipe xp̄s z sancti eius lucebūt sole clarius. Matth. xiij. Tūc iusti fulgebūt sicut sol i regno p̄ris e. Et ꝓpter h̄ sicut dicit hodiernū euāgeliuz: Assūpsit inq̄t iesus petrū z iacobū z iohānez fratrē eius. Pro hac visiōe tres assūpsit vt significetur q̄ illi soli q̄ nūc fidē trinitat̄ firmiter ꝟuabāt digni erūt assumi ad visiōis diuine gl'ie ex hoc mūdo. Assumpsit aūt petrū iacobū z iohannē ꝓpter eminētiā sanctitatis p̄ ceteris: vt dicit glosa Luc. ix. Nā petr⁹ fuit feruentior in fide: vñ z claues regni celoꝝ accepit. Johānes excellebat in v̄ginitate. z iō mater xp̄i ipi erat cōmēdāda. Jacobus aūt inc̄ apl'os p̄mus suꝑtinuit martyriū ꝓpter xp̄m: vt ptz Act. xij. Nos g̃ assūpsit ad designādū q̄ quāto q̄s solidior est in fide z purior a p̄cīs ac feruentior in xp̄i charitate q̄ p̄fectissime claret in martyrio: tāto dignior est z merēt p̄ ceteris videre dei gl'iam. O g̃ bō sis firm⁹ in fide cuz petro. q̄z sine fide impossibile ē placere deo Heb. xj. Sis etiā mūdus a p̄cīs cū iohāne. q̄z nil coinq̄natū intrabit in illud celeste regnū Apoc. xxi. Sis q̄z cū iacobo in charitate xp̄i feruidus vt poti⁹ mori velis q̄ a xp̄o separari. Nā de⁹ charitas est: z q̄ manet in charitate in deo manet z deus in eo. j. Joh. iiij. Nunc extra de regulari. Licz. Innocēci⁹ dicit. q̄ charitas ē fons ꝓmius cui nō cōcat alien⁹. Itē subsequēter euangeliū dicit. q̄ xp̄s duxit illos in montē excelsū seorsū. Qui q̄dē mons dict⁹ est thabor. q̄ accessio lucis interp̄tat. z esse dr̄ quarto miliario a nazareth ꝟs orientē. Illuc g̃ ascēdit xp̄s ad orādū. z ibi lucē gl'ie cōsecuēter oñdit ad significādū q̄ celestē gl'iam orādo q̄rere debem⁹ nō in valle vitioꝝ z miserie huius seculi: sz in monte virtutū z supne btitudinis. Vñ Ps. q̄rit dī. Quis ascēdet in montē dñi aut q̄s stabit i lo. s. e. Rñdet. Innocēs manibus. i. opibus. Nā man⁹ est organū organoꝝ. iij. de ania. z iō p man⁹ opa designant. Secūd. Et mūdo corde q̄ nō accepit in vano aiam suā. applicādo eaz terrenis que vana sūt. Eccl. j. Vanitas vanitatū z oīa vanitas. nec iurauit in dolo ꝓximo suo. Hic accipiet bñdictionē a dño zc. ¶ Secūdo mirabilis fuit ista trāsfiguratio q̄ ad factū. Queritur nāq; q̄s fecit z q̄liter fecit istā xp̄i trāsfiguratiōez. Nā dicit in textu Trāsfigurat⁹ est. nō dr̄: transfigurauit se. A q̄ g̃ z q̄liter trāsfigurat⁹ est. Rñdet fm Alex. d' ales. iij. q. sūme. q. xij. q̄ trāsfiguratō est in aliā figurā mutatio. Hic aūt figura nō accipit̄ ꝓ quātitate sed ꝓ q̄litate. sicut etiam accipit Apl's. j. Cor. vij. di. Preterit figura huj⁹ mundi Et sic ponit̄ q̄rta species q̄litatis figura fm pbz de p̄dicamēt. Vñ saluator in trāsfiguratiōe. nec substātiā vere carnis. nec q̄ntitatē corp̄is. nec faciei līniamēta mutauit: sz tm̄mō splēdorē cuiusdā ienarrabilis claritatis addidit: vt dic̄ Theo. sup Matth. Hāc aūt trāsfigurationē actiue fec̄ de⁹ trinitas sed in hūanitate xp̄i. Nō dr̄ g̃ transfigurauit se vt notet actio fieri ex mirabili potētia trinitatis fm q̄d dicit Ludol'. vbi sup. Passiue aūt dr̄ xp̄s trāsfigurat⁹ respectu tm̄mō corp̄is z nō respectu aīe nec deitat̄. q̄z in aīa iā a p̄ncipio ꝯceptiōis fuit gl'iosus ex vniōe ad v̄bū. fuit ei cō phēsor fm supiorē ptez rōnis fm quā clare vidit deū z gl'iose fruebat deo: sz ista gl'ia nondū redūdauerat in corp⁹. i trāsfiguratiōe aūt redūdauit ad tps. Et sic ptz q̄ mirabilis fuit. ¶ Tertio q̄ ad radiū. q̄z dr̄. Resplēduit fa. ei⁹ sicut sol. vestimēta aūt ei⁹ facta sūt alba sicut nix. In quo plura mirabilia fuisse notant. Primū ē q̄ sicut dicit Hilari⁹ z Haymo sup Apoc. Ipsa facies xp̄i fulgidior fuit sole etiā cēties: sed nil clari⁹ habēs cui compet: euāgelista dixit sicut sol. Secundū mirabile q̄ ista claritas cuius subiectiue stetit in corpe: tm̄ sic ꝓfudit lumine vestimēta xp̄i vt cādore niueo alba apparerēt ab extra fm Alex. de ales vbi sup. Vñ z Aug dicit. q̄ cādor vestiū a facici splēdore supinfuso: z ita fuit vera mutatio in facie sz nō in veste. Tertiū mirabile q̄ ista claritas stare potuit cū colore faciei p̄ri: cū lux colorē absorbeat q̄n fuerit itēsa sic fuit ibi. Sz Alexan. de ales vbi sup dicit. q̄ h̄ potuit de⁹ facere. q̄z color est q̄d materiale respectu luc. Nā i quibusdā lapidib⁹ p̄ciosis sil'stat color z splendor. a fortiori de⁹ h̄ potuit. Quartū mirabile fuit q̄ in carne passibili z mortali gl'ia imortalitat̄ z futurę resurrectōis stetit ad tps. Et de h̄ Alex. de ales vbi sup dicit. q̄ de⁹ pōt ꝓ tpe vnā dotē dare sine alia: cū tm̄ sint idistincte dotes. z sic ad tps dedit tunc de⁹ claritatē sine ipassibilitate z agilitate ac subtilitate. Verūtm̄ ista claritas in trāsfiguratione nō dr̄ ꝓprie dos gl'ie eo q̄ñ habuit ꝓmanētiā quā de rōne iportat sua dos: habuit tm̄ dotis subtilitudinē. z sic fuit mirabilis. ¶ Quarto q̄ ad modū fuit mirabilis ista trāsfiguratio. z h̄ q̄ ad modū illuminatiōis. Nā mirabile fuit quō tanta claritas cū esset cēties clarior sole vt p̄dictū est z tm̄ nō illumīauit totū mūdū. Item q̄z dicit mgr̄ in. iij. di. xlviij. c. vl. q̄ veniēte ad iudiciū dño sol

De transfiguratõe domini

z luna dicũt obscurari nõ sui luminis ꝓpatione ſz supueniẽte maioris lumis claritate. Nec ibi. Cũ g̃ xp̃s i trãſſiguratõe i ea gl'ia claritat̃ appa/ ruit q̃ vẽtur⁹ est ad iudiciũ vt dic̃. Hiero. ſuper Mat. q̃re tũc ei⁹ claritas nõ obscurauit solem. Ad hec rñdet ꝺ̃s Alex. vbi ſup̃ q̃ illa claritas xp̃i volũtarie fuit in xp̃i corpe exp̃ſſa. z p ꝯſeq̃ns cui voluit z q̃ntũ voluit ſe mãifestauit. Nã i pr̃ãte gl'i osi corpis ẽ ſuã claritatẽ oñdere vl' nõ. vt ait Au guſt. Exẽplũ. xp̃s poſt reſurrectiõez z i aſcẽſione apparuit diſcipul' gl'ioſiſſimus: q̃ tñ ab alijs ex traneis nõ ẽ viſus. Nec patẽt p Aug. ad Pauli/ nã. Et ad idẽ exẽplũ etiã põt poni i ſacr̃o euchari ſtie vbi ꝓtinet vacãt xp̃s gl'ioſus z nõ videt: cuz tñ milleſies ſit clarior ſole vt fides locũ habeat. Sic in ꝓpoſito xp̃s vtute diuina fecit ne tũc illu/ minaret mũdũ z obſcuraret ſolẽ. Quito q̃ ad viſũ. Nã valde mirabile fuit quõ oculi apl'orum tãtã lucẽ videre potuer̃t cũ ocl'i nr̃i i ſua claritate fixa acie ſolẽ itueri nõ poſſint. Sz ad ꝺ̃ idẽ Alex/ ander vbi ſup̃ rñdet di. q̃ nos videre ſolẽ nõ poſ ſum⁹ nõ q̃dem rõe ſplẽdoris ſed rõe caloris diſ ſoluẽtis humidũ glaciale i ocl'o. ſz claritas gl'io/ ſa nõ ẽ viſus reuerberatiua z diſſolutiua ſz ma/ gis fortificatiua z delectatiua. z ſic apl'i ꝓ volũ/ tate xp̃i videre potuer̃t. O g̃ ieſu bone q̃ magn⁹ z mirabil' de⁹ es in tuis opibus ℣

Circa ſcõm de p̃ſentia ſctõz ſit ꝓ ꝯcl'one q̃ ꝺ̃ in euãgelio. vicz q̃ p maximo miracl'o apparue rũt moyſes z helyas loq̃ntes cũ Jeſu gl'ioſe trãſ/ figurato. Nam in his etiã fuerũt pl'a mirabilia.

Primũ in moyſi apparitõne.
Scõm in helye adductõne
Tertiũ in mutua agnitõe
Quartũ in collocutione
Quintũ in Petri feruore

Primũ i moyſi apparitõe q̃ tñ antea p lõga tpa fuit mortu⁹ z reſolut⁹. Quer̃it g̃ vtrũ moyſes a deo tũc reſuſcitat⁹ fuerit vt ſic ꝑ i corpe apparu erit. Ad ꝺ̃ Aug. de mira. ſacre ſcꝑ. li. ij. c. xiij. z. xiij dic̃. Hoc p ſnia tenendũ est in q̃t q̃ moyſes z he/ lyas nõ cũ imagiatis ſz veris corpib⁹ ꝯueniſſe ñ dubitẽt. Ideo z ipe moyſes i ſuo vero corpe ꝺ̃ ſe pulchro reſũpt⁹ ẽ. moyſi aũt corp⁹ iteꝝ p⁹ hanc viſionẽ ſepulture cõmẽdat vt i nouiſſimo reſur/ gere ſpereť. Nec Aug. Sz Lyra ſup Mat. dicit. q̃ moyſi aĩa fuit ibi de limbo ſctõz patr̃ addu/ cta: nõ q̃ reſurrexerit ſz in q̃dã corpe ſibi adopta to aĩa apparuit ſic apparẽt angeli i corpib⁹ aſſũ ptis. z ſic fuit moyſes ibi nõ ꝟm apparẽtiã fãta/ ſticã ſed ꝟm vitatẽ in aĩa. Alex. aũt de ales vbi ſ̃ dicit. q̃ pẽſando oĩpotẽtiã dei vtrũq̃ potuit fieri vñ vtrũq̃ põt teneri. Scõm mirabile fuit i he lie adductõe. q̃ ipe fuit ꝟm vitatẽ adduct⁹ viu⁹ in aĩa z corpe de padiſo vt Lyra z oẽs tenẽt do/ ctores. Sed q̃rit q̃re ex padiſo enoch nõ vẽit ſic̃ helyas. Rñdet Alex. vbi ſup̃ q̃ xp̃s i hac tranſſi guratõe voluit gl'iam reſurrectõis z opus nr̃e redemptõis exp̃ſſe oñdere. Et q̃ ſolũ poſt diluuiũ nõ ante fuit ꝺ̃ traditũ ac creditũ. i. ab abrahã ꝛ deinceps. Enoch aũt fuit añ diluuiũ q̃ ſolũ im plicite credebat ꝺ̃ myſteriũ. g̃ nõ debuit adduci enoch. Sed tñ moyſes z helyas debuerũt ꝓ teſti monio adeſſe ꝟm docẽ. p̃cipue Ludolphũ. quia p moyſen q̃ fuit legiſlator lex ſignificat̃ ꝓ helyã autẽ q̃ fuit legis emulator z inter ꝓphetas p̃dica tor p̃cipu⁹ ꝓphete ſignificãt. Jnt̃ hos g̃ xp̃s me/ dius eſſe voluit vt oſtenderet ſe illũ eſſe quẽ lex z ꝓphete p̃dicauerũt. z vt p moyſen mortuũ ac he/ lyã viuũ oñdat ſe imperiũ habere vite z mortis. z viuos ac mortuos iudicatur⁹. Tertiũ mira bile i mutua agnitõe. Vñ Effrem dic̃. Magnũ fuit ibi gaudiũ de mutua viſiõe: q̃ vtriuſq̃ teſta menti p̃ncipes ꝯgregati ſunt cum deo abraam. Videbat em̃ moyſes duz iudeorũ petr⁹ p̃ncipes xp̃iano⁹. ꝯſiderabat helyas caſt⁹ vginẽ Jobem z vtriq̃ in Jacobo laudabãt martyrij ꝓuilegiũ. ℣ Quer̃it hic quõ apl'i iſti cognouerũt moy/ ſen z helyã q̃s nũq̃ viderũt. Ad ꝺ̃ rñdet Amb. et glo. q̃ nouerũt ꝑ maieſtatẽ. ſcz gl'ie xp̃i z ei⁹ clari tatis illuſtratõem ſup eos veniẽte ſicut i futu/ ra reſurrectõe vnuſq̃ſq̃ alterꝝ. ſ. quẽ etiã ante nũ q̃ vidit cognoſcet. z ꝺ̃ſiderata alter in altero per charitatẽ intelliget. Nec ille. O g̃ aĩa ſctã q̃ bea/ ta eris in celo ſi hic xp̃o ſeruieris. O q̃ miſera z i felix es ſi xp̃m pdis pctõ. Quartũ mirabile de collocutõe. vt em̃ dr Lu. ix. Loq̃bant ieſu z dice bant exceſſum ei⁹ quẽ ꝯpletur⁹ erat i hierl'm. id est paſſionẽ in q̃ fuit exceſſus amoris doloris et bũilitatis. Nã amor fuit ſupra meſurã. Johan. xv. Maiorẽ hac dilectõem nemo habz vt aiam ſuã ponat q̃s ꝓ amicis ſuis. Jtẽ dolor fuit ſup cõ ſuetudinẽ. Treñ. j. O vos oẽs tẽ. Et bũilitas fu it ſupra hũanã vtutẽ. z ſic loquebant de mirabi lib⁹ myſterijs xp̃i. nõ tanq̃ indicãtes chriſto ali/ q̃ talia q̃ neſciret. ſed ipm adorãtes z gr̃as agen/ tes de aduẽtu ei⁹ in carnẽ. z q̃ ꝟm leges z ꝓphas debebat iã ꝓprio genus hũanũ ſua paſſiõe re/ dimere. cõpatiebant nihilomin⁹ xp̃o: q̃ tã gl'io/ ſa facies debebat ꝯſpui z alapis cedi tradi z cru cifigi. Nec Ludolph⁹. O g̃ xp̃iane ꝯpatere et tu xp̃o p te paſſo. Quitũ mirabile de petri feruo re. q̃ Petr⁹ hec vidẽs z audiẽs ꝟm Remigiũ a/ deo delectat⁹ z accẽſus est amore vt oĩa obliuiõi traderet. z ibi impetuũ manere vellet. Vñ ine/ briat⁹ ſpũ dixit ad ieſum. Dñe bonũ est nos hic eſſe ſi vis faciam⁹ hic tria tabernacl'a. tibi vnũ: moyſi vnũ z helye vnũ. Lyra. Petr⁹ nõ loquit de tabernacl'o faciẽdo ꝓ ſe z ſocijs ſuis. q̃ vole/ bat cũ xp̃o eſſe in ſuo tabernacl'o z ſocijs ſuis cum alijs duob⁹. Sed Lucas dicit q̃ loq̃bat Petr⁹ neſciẽs q̃d diceret. Quõ ꝺ̃. Rñdz glo. ſup Mat. q̃ Petr⁹ ſciuit q̃d diceret in hoc q̃ dixit. bonuz est nos hic eſſe. q̃ ꝟe ſolũ hoĩs bonũ est intrare in gaudiũ dñi. Sed neſciuit q̃d diceret in hoc q̃ in celeſtib⁹ voluit tabernacula q̃rere vbi nulla ad

uersitatis aura est timēda. Hec Glosa. Ite3 fm Ludolphū errauit etiā quia in via t terra p̄ria3 requirebat que sanctis in celo est ꝓmissa. Et ꝗa adhuc ipe t socij ī mortali corpe erant t sine mortestatū gl'ie subire volebat. Ūñ fm Lyram. Sicut videmus ꝙ ex magnitudine timoris vel passionis aliquis prozūpit in aliqua verba sine premeditatiōe: ita ex magnitudine deuotiōis t delectatiōis expte dixit Petrus illa verba: que tamē nō erant rōnabilia vt patuit. Sed queri potest Cur xp̄us petrū nō redarguit de hoc nec quicq3 eidē respōdit. Ad hoc respōdet ꝙ respōsionez dñi nō ꝓmeruit ꝓpter petitiōis irrationabilitatē: vt significet ꝙ cuz homo a deo irrationabiliter petit ea videlicet que nō sūt ei ad salutem: exaudiri nō meret. Unde Aug. Illa pete a deo que et tibi expediūt p salute. t illi decet dare. Deniq3 petrus nō redarguetus est Tū quia ex deuotiōe stupefactus hec dicebat. Tū quia spūssanctus p eū verba designauit ꝙ vicz hō debet deo facere in ānia sua tria tabernacula ad inhabitandū. Unū deo patri in memoria. vnū dī filio in intellectu. vnū q3 spūisancto in voluntate. Nam fm qō Bern. dicit. Deus trin: tas inhabitat aiam sanctā t dei formē efficit. Pater quidez memoriā implendo sancta intentiōe t meditatiōe. Filius intelligentiā implendo lucida dei cognitōe. t spūssanctus voluntatē implendo suaui amore. O ergo ania fac in te hec tria tabernacu'a deo ad habitādū.

Circa tertiū de apparētia sancte trinitatis sit ꝓ 2clusione. ꝙ in xp̄i transfiguratiōe tota sancta trinitas apparuit miraculose. Primū nāq3 miraculū ꝙ spūssanctus apparuit in lucida nube. Ut em testat euangeliū: loquēte adhuc petro ꝓdicta verba ecce nubes lucida obūbrauit eos. Ista autē nubes fm Ludolphū nō fuit causata ex caliginosis vaporib: sed ex vehementia lucis christi ꝓcessit. Quia sicut fum9 ē ab igne: ita ista nubes lucida fuit a luce. Et hec obumbrauit: id est operuit circūfulgen. discipulos. In hac autē nube fm Bedā t cōiter doctores apparuit spiritussanctus ad significādū plenitudinē gratie et veritatis in xp̄o. Et ꝙ in ipm credētibus datur9 est refrigeriū ꝓ gratiaz contra fomitē t claritatez future resurrectōis iō ī nube refrigeriū t ī luciditate gl'ie resurrectōis figurat. Secūdū miraculū ibi fuit ꝙ pater apparuit in voce. Unde sequit. Et ecce vox de nube dicens. Hic est filius me9 dilectus. s. naturalis. Alij aūt sunt adoptiui. In quo mihi bene cōplacui: id est in quo meū diuinū beneplacitū cōplebit de redēptiōe mundi. Ipm audite vt veritatis magistruz qui docebit vos omnia necessaria ad salutē. Tertiū miraculū ꝙ vox ista fuit tremende potētie. Fuit em fm Ludolphū quasi vox tonitrualis: terribil' adeo ꝙ de ipa voce terra sub ipis ꝓtremuit. Et hoc ad significandū ꝙ maiestati dei patris timor debetur. Ūñ discipuli audietes eā ceciderūt in faciem suā t timuerūt valde. qz hūana fragilitas ꝓspectū maiestatis diuine ferre nō valet: sed pūssim9 iesus accedēs tetigit eos dicens. Surgite t nolite timere. O deus meus quot sūt petrōres qui nō ptimescūt offendere diuinā maiestatē quā omnis creatura ꝓtremiscit: sed quotidie peccata peccatis accumulant. o vos superbi. o auari. o luxuriosi. cur nō timetis deū omipotentē veniet dies quādo p timore illius dicetis mōtib. Cadite super nos t operite nos a facie ire dei: vt scribit Apoc. vj. O q3 beati quos pie tangit iesus. illi enim surgūt ad vitā. Quartū miraculū ꝙ ad illam vocē viderūt solū iesum remansisse t in figura ante cōsueta sine claritate. Moyses em t helyas mox recesserūt reducti voluntate diuina ad loca vnde fuerāt adducti. Et fm Glo. iō: ne vox patris ad aliū q3 ad solū iesum fieri putaret. Quintū mirabile ꝙ xp̄s hanc visionem inhibuit diuulgare donec resurgeret a morte. Sequit em. Et descendentib illis de monte p̄cepit dicēs. Nemini dixeritis visionē donec filius hominis a mortuis resurgat. Quare hoc. Piero. dicit ꝙ ideo: ne ꝓpter rei magnitudinē incredibile dictū videret. Remigius aūt dicit ꝙ ideo: ne si in populo diuulgata fuisset plurimi resisten. sacerdotib eius passionez: t sic nostrā redēptionē impediuissent. Ite etiaz vt daret exemplū occultandi ea que ad laudē t gloriaz nostrā spectant. O ergo q3 felices apostoli ꝙ hec videre meruerunt. o q3 felices t nos charissimi erimus si christuz vere amabimus t in eius amore ꝓseuerabimus: vt ipius visiōe ī p̄ria sine fine ꝓfruamur t ꝓgaudeam9. Rogem9 g̃ rē.

Dē transfiguratiōe dñi Sermo tertius scz de hoc ꝙ xp̄s sit vere dei filius.

Ecce vox de nube dicens: Hic est filius me9 dilect9 i quo mihi bene cōplacui: ipm audite Matth. xvij. t ī euāgelio hodierno. Ad p̄ns iesus voluit cōprobare se esse filiū dei verū t naturalē nō solū verbo: sed etiā facto. t ipo infallibili dei patris testimonio. que omnia t singula mōstrauit in transfiguratōis mysterio vbi ꝓphetas moysen t helyam qui fuerūt erimū inter omnes: adesse voluit ꝓ cōfirmatiōe scz ꝙ ipe est quez lex moysi t ꝓphete verbis pnunciarunt t clamauerunt. Item facto cōfirmauit. quoniā tūc gloriaz sue maiestatis diuine ostēdit in claritate qua apparuit. Deniq3 testimonio dei patris hoc idē cōfirmauit. qō quidē impossibile est esse falsum cū sit p̄ma t sūma veritas: vt ait Anſ. t cōmunis est cōceptio omniū etiā philosophorū. Ipe nāq3 deus pater testimoniū ferens filio voce delapsa ex nube lucida dixit. Hic est filius meus dilect9 in quo rē. vt patet in themate. Unde iurta hec verba de filio dei christo iesu tria mysteria notabimus in h̄ sermōe ꝓ fidei nostre edificatiōe.

Primũ ō realiꝫ veritate. qō notaꝫ cũ dr. Hic est Secundũ de naturali qualitate: ibi. Filiꝰ meus dilectus in quo ꝛc.

Tertiũ de filiali hereditate. ſ. quã conſequentꝫ ipm audientes.

B Circa pmũ de realiveritate ſcz q̃ xp̃s dñs ſit vere filius dei q̃uis de hoc etiã ſi nil plus diceret poſſet niſi q̃ deus pater ipm teſtatꝰ eſt eſſe ſuũ filiũ: hoc ſolũ ſufficeret. Uerũtamẽ ꝓpter titubãtiũ animoꝝ cõfortationẽ curabimus oſtendere q̃ dñs ieſus ſit vere filius dei. Queri nãq; poteſt. Qualiter ꝓbari hoc valet q̃ dñs ieſus vere filiꝰ dei eſt. Ad qō rñdeꝫ q̃ hoc infallibiliter probatur pcipue per tria.

Primo p infallibilia teſtimonia.

Secũdo p miraculoꝝ experimenta.

Tertio p totius mũdi exempla.

Primo p infallibilia teſtimonia: ꝛ triplicia. Primũ teſtimoniũ eſt ſanctoꝝ: vt patet per oẽs ſanctos ꝓphetas veteris teſtamẽti. ꝛ p ſanctos apoſtolos: atq; alios fideles doctores martyreſq; ꝛ cõfeſſores noui teſtamenti. qui oẽs vno ſpiritu chriſtũ ieſum dei filiũ p̃dicarũt. Sed quoniã vt ſcribiꝫ. ij. Pe. j. Nõ volũtate humana. i. nõ ſenſu humano allata eſt aliquando ꝓphetia. ſ. in ſacra ſcriptura poſita: ſed ſpũſancto inſpirati locuti ſunt ſancti dei homies. A ſpũſancto aũt nõ poteſt falſitas: ſed ſola veritas inſpirari ꝛ in virtute eius ꝓnũciari: cũ ſit deus ꝛ ſpũs veritatis. Ergo infallibiliter ſequiꝫ xp̃m eſſe veꝝ dei filiũ quẽ ꝓfitentꝫ oẽs ſancti veteriſ ꝛ noui teſtamẽti. Immo inſup ꝓfitentꝫ ꝛ teſtantꝫ etiã plurimi gentiles ꝛ pagani in ſuis ſcriptis. Nam vt Aug. xviij. de ciuitate dei dicit. Sybilla erythrea verſus quoſdã cõpoſuit de fine mũdi in greco. Quoꝝ prime littere cõiuncte ſonant ieſus chriſtus tenetheos ſoter. qō eſt latine. ieſus xp̃s filius dei ſaluator. Alie quoq; ſybille quas Iſidorꝰ. viij. ethymolo. libro cõmemorat fuiſſe decẽ. ꝓphetarũt xp̃m dei filiũ de virgine naſciturũ. quoꝝ ſcripta ob breuitatẽ pertranſeo. Nam illa ſcripſi in Stellario. Secundũ teſtimoniũ eſt angelicũ. Nã Gabriel dixit virgini. Ecce concipies ꝛ paries filiũ ꝛc. hic erit magnꝰ ꝛ filius altiſſimi vocabiꝫ Luc. j. Et angelꝰ q̃ monuit ioſeph dicens. Noli timere accipere mariã cõiugẽ tuã. qō eñ in ea natus eſt de ſpũſancto eſt Matth. j. Deniq; in xp̃i natiuitate angelus paſtoribꝰ ipm ſaluatorẽ annũciauit. ꝛ multitudo militie celeſtis angelice teſtimoniũ cantãdo ꝓbibuit: ſed angeli beati pleni ſũt lumine veritatis a qua errare nõ poſſunt. ḡ infallibile eſt eoꝝ teſtimoniũ. Tertiũ teſtimoniũ infallibile eſt diuinũ. Ipe eñ deꝰ pater teſtificatꝰ eſt dicens. Hic eſt filiꝰ meus dilectus: vt in hodierno euãgelio. Deꝰ autẽ nec fallere nec falli põt: vt ait Anſ. ergo ꝛc. L Secũdo ꝓbaꝫ p miraculoꝝ experimenta. Nã ipe xp̃s dicebat Joh. v. Opa que ego facio in nomĩe patris mei ipa teſtimoniũ p̃bibent de me. Nimiꝝ ſm qō dicit Tho. iij. parte q. xliij. ar. iij. Miracula xp̃i fuerũt ſufficiẽs teſtimoniũ diuinitatis ſue ꝓpter tria. Primo quidẽ ꝓpter ſpeciẽ operũ. qz erant talia q̃ tranſcẽdẽbãt oẽm poteſtatẽ create nature. ꝓterea fieri nõ poterant niſi virtute diuina. vicz q̃ cecus natus viſuz recipiat: ꝛ mortuus reuiuiſcat. ꝛ ſilia. Nam pbs in poſtp̃dicamẽtis dr. q̃ a ꝓuatiõe ad habitũ nõ eſt regreſſus p naturã. ergo cecũ illuminare ꝛ mortuos ſuſcitare opus eſt ſupnaturale ꝛ diuinũ. Secũdo ꝓter faciendi modũ. qz xp̃us faciebat illa miracula ꝓpria ꝛ virtute ꝛ autoritate imperando nõ impetrãdo. Vñ Luc. vj. Virtus de illo exibat ꝛ ſanabat oẽs. Et Matth. viij. Imperauit ventis ꝛ mari ꝛ facta eſt tranqllitas magna. Et Luc. vij. Adoleſcens inq̃t tibi dico ſurge. ſcz a mortuis. Et Joh. xj. in reſuſcitatiõe Lazari dixit. Lazare veni foras. Et ſic ō alĩs miraculis Alĩ aũt q̃ fecerũt miracula nõ fecerũt illa ꝛ virtute ꝓpria: ſed virtute diuina impetrãdo a deo: vt patet. iij. Reg. xvij. ō belya orante. Dñe deus reuertatur obſecro aĩa pueri hui⁹ in viſcera eius. ꝛ ſic de alĩs. Uel in nouo teſtamẽto fecerũt ꝛ virtute xp̃i ꝛ eius nominis: vt patet de petro q̃ claudo dixit. In noĩe ieſu xp̃i nazareni ſurge ꝛ ambula Act. iij. ꝛ ſic de alĩs. Si autẽ aliq̃s dicat q̃ in reſuſcitatiõe lazari xp̃s gratias egit ō patri: ꝛ ſepe xp̃s oraſſe legit. Rñdeꝫ ſm Bedã. q̃ xp̃us nõ orauit ad petẽdũ ſuffragiũ: ſed ad dandũ exemplũ nobis orãdi. Et cũ gratias egit nõ ſuffragiũ impetrauit. vñ virtute ꝓpria fecit miracula. Tertio ꝓpter documentũ fuerũt ſufficiẽs teſtimoniũ dei natis. qz xp̃s ſe filiũ dei docebatꝫ p̃dicabat. qō niſi verũ fuiſſet nequaq̃ eidẽ virtus diuina aſtitiſſet in miraculoꝝ opatiõe. Nã impoſſibile eſt deum eſſe teſtẽ falſitatis p miracula vera que ſunt ꝛ virtutis infinite Prouerb. vj. Deteſtabiꝫ deus teſtez fallacẽ. Patet ḡ q̃ xp̃s dñs verus dei filiꝰ eſt indubitãter. Proinde Richar. iij. de trini. ait. Domine ſi error eſt: a te eſt. ſi decepti ſumꝰ: nõ niſi p te decepti ſumus. Nã tantis ſignis firmari ſunt que non niſi p te fieri potuerũt. Nec ille. Tertio ꝓbaꝫ p totius mũdi exempla. Nam Grego. omel. epyphanie dicit. Omnia elemẽtia autorem ſuũ veniſſe teſtata ſunt. Nã deũ hunc celi eſſe cognouerũt. qz ꝓtinus ſtellam miſerũt. Mare cognouit qz ſub eius plantis ſe palpabile ꝓbuit. Terra cognouit qz ꝓtremuit. Sol cognouit q̃a lucis ſue radios abſcondit. Sara ꝛ parietes cognouerũt. qz tpe mortis eius ſciſſa ſũt. Infernꝰ cognouit qz hos quos tenebat captiuos reddidit. Nec Grego. Si aũt diceres. Quis ſcit vtruz talia miracula facta ſint an nõ. Ad id rñdet Auguſti. xxij. de ciui. dei. dicẽs. Si iſta miracula facta eẽ nõ credũt: vnũ grãde nobis miraculũ ſufficit q̃ tã ſine vllis miraculis totꝰ mũdus credidit. Nec ille. Uñ ſi tu bõ nõ credis facta illa miracula: quõ ḡ ſanctis diſcipulis qui fuerũt ſim-

plices z illiterati paupes z despecti p dicātes cō tra legē carnis z sanguinis: tot⁹ mūdus sine mi raculis credidisset. Indubitāter ergo charissimi teneamus firma fide qz xps dns est verus dī fi/ lius vt ipe pater testatus est in transfiguratione O ergo iesu bone. o sanctissime fili dei: tu es crea tor noster: tu redemptor noster: tu gloria nostra tibi laus z gratiarū actio.

D Circa secūdū pncipale de naturali quali/ tate querit. quō xpo ꝓpriū est esse filiū dei: cū om/ nes homies in quib⁹ deus habitat p gratiaz: di cant in scriptura filij dei. Nam dicit ps. de tali bus. Ego dixi dij estis. s. p pticipationē gratie. et filij excelsi omes scz p nūcupationē z adoptionē. Et Job. j. Quotquot aūt receperūt eum: dedit eis potestatē filios dei fieri rē. Ad hoc rñdet fm Bo nauen. sup. j. di. xxvj. inter questiones circa litterā pcedenter qz alios doctores. q cuz dicit filio: duo dicit vel importat. s. ortū z imitationē. Imitatio aūt est duplex seu dupliciter fieri potest. Primo modo p omimodā assimilationē z sic filius na/ turalis dei imitat patrē. z qz nō habet sociū imi tando sic: ideo solus ipe est filius naturalis dei. scz xps dns dei filius. Secūdo mō potest esse vel est imitatio exp̄sse imaginis que est triplex. Una que ꝓsistit in sua cōditōe. z vlterius est insignita sua pfectiōe z decore. z hoc mō dicunt filij dei fa/ ctura z adoptione angeli boni z homines iusti. Alia est imitatio imaginis tm̄: vt cōsistit in sua cōditiōe. Et hoc modo dicit qs filius: factura. et sic omis hō in q̄ztū est ad imaginē dei factus di/ cit filius dei. Tertia est p solā conditionē imagi/ nis que p solā malicia priuat honorez deforma tur a sua cōditiōe. z in q̄ztū talis nō dicit fili⁹ dei vñ pctōres z demones neutro mō. i. nec adopti/ one: nec vt sic factura dicunt filij dei: nisi valde i proprie ac cū additiōe distrahente. sicut si qs di/ ceret diabolū esse filiū dei. qd̄ est falsum. Nā cōsi/ mili modo ē de peccatoribus. qz dns Job. viij. eis dicit. Vos ex patre diabolo estis z desideria pa/ tris vestri vultis facere rē. Hec fm Bonauētu. Et q̄bus tres veritates eliciamus ad ꝓpositū.

E Prima veritas. q omis pctōr vere dicit filius diaboli z nō dei. Ratio. qz peccator habet tale esse nō a deo. qz deus intēptator malorū est. Jac. j. sed a deceptiōe diaboli. Et ideo pctōr fm hoc esse habet ortū a diabolo. j. Job. iij. Qui fa/ cit peccatū: ex diabolo est. Jtē pctōr dicit etiā filius diaboli rōne imitationis. Un̄ Amb. in sermone dnice d passiōe dicit. Scitote fratres qz cui⁹ ope ra quisq̄z facit: eius z filius vocat. Un̄ cū iudei di/ cerent patrē suū abrahā: audierūt a dño in euan/ gelio. Si filij abrae estis: opa abrae facite. Qui cū iterū dixissent deū se habere patrē audierunt. Si deus pater vester esset: diligeretis vtiq̄z me. His verbis aptissime monstrat q mali z cupi/ di nec abrae nec dei sūt filij. Nā cuius filij sūt se/ quētia mōstrant. Ait em̄. Vos ex patre diabolo estis. ac si dicat. Ego ostēdā vobis patrē vestrū pater vester diabol⁹ est: nō creādo sed decipiēdo. Hec Ambro. Deniq̄z peccator dicit filius diabo li z nō dei rōne hereditarie successiōis. Unde. j. q. j. Cito. Ambrosi⁹ ait. q mali dicunt filij diaboli criminis successiōe. Nō em̄ habebūt hereditatez cū deo in celo sed cū diabolo z angelis ei⁹ in igne eterno Matth. xxv. O ergo hō aduerte q̄z malus sit esse in peccato z age penitentiā. Nam esse filiū diaboli est multo cōfusibilius z piculosius q̄z es se filius asini vel bufonis. Secūda veritas q omis xp̄ianus bon⁹ est vere filius dei adoptiu⁹ Unde. j. Joh. iij. Videte qualē charitatem dedit nobis deus vt filij dei nominemur z sim⁹. Dic Grego. sup Ezech. omel. vj. dicit. Adoptio filioꝝ dei sola charitate acquirit. Quid hac potestate altius. quoniā dedit eis potestatē filios dei fieri Quid hac altitudine sublimius dici potest qua quisq̄z creatus efficit fili⁹ creatoris. Reuera hoc multo honorabili⁹ ē q̄z esse filiū regis vel impe/ ratoris. F Tertia veritas q xps dns excel/ lentissime z singulariter p omibus dicit dei fili/ us. Ratio. quia vt Aug. sup Joh. ome. xxviij. di cit. Nos sumus filij dei gratia. s. adoptiōis: non na tura. Xp̄s aūt est vnigenit⁹ dei filius natura: nō gratia scz adoptōis. Unde theologi in. iij. di. x. colligūt hanc ꝓpositionē q hec locutio. Xp̄s est dei filius p adoptionē: nullo modo est admittē/ da siue pferatur simpliciter siue cū determinati/ one: vtpote si addat in q̄ztū hō. quia filiatio respi cit personaz eo q christus est vnus filius z non duo filij. licz sint in eo due nativitates scilicz eter na z tēporalis. Adoptio autez p̄supponit quan daz extraneitatē que nullo modo potest cōueni/ re persone christi qui est dei filius cōsubstantia/ lis z coeternus. O ergo peccator homo cōsidera quantā gloriā acquiris si a peccatis ꝓuersus fu eris. quia frater christi z filius dei adoptiu⁹ eris z eius celesti hereditate dignus. Ro. viij. Si fi/ lij z heredes rē.

G Circa tertiū pncipale de filiali hereditate querit. qualibus signis cognoscit homo esse fi/ lius dī: hereditatis participatiōe. scz christi in be atitudine. Ad quod respondēdo notandū est. q Augustin⁹ de pe. di. iij. In domo. §. Hoc ergo. distinguendo dicit. q in p̄senti inquit dicūtur fi lij dei trib⁹ modis. Primo quidē predestinatiōe tm̄ sic̄ hi de q̄b⁹ Jobes ait. scz ca. xj. Jesus mori/ turus erat pro gente z nō tm̄ p gente. Lyra. s. iu daica. sed vt filios dei. scilicet nō actu sed poten/ tia ad actuz reducendo. quia erant predestinati qui dispersi erant. scilicet per diuersos ritus gen tilium. congregaret in vnū: id est in vnā ecclesiaz ex iudeis z gentibus constitutaz. Hec Lyra. Et sic fm Augustinū omes qui nūc sūt mali. sed tamē tandē conuertunt vel conuersuri sunt ante finez vite. dicunt filij dei p̄destinatione. Secūdo quidam sūt filij dei p̄destinatiōe z spe beatitudinis

eterne. vt sunt illi fm glo. q̃ boni sunt z finaliter boni pmãsuri sũt. Tercio q̃dã sũt filij dei meri/to fidei z pſentꝫ iusticie. nõ aũt p̃destinatõe clari/tatis eterne. sicut hij de q̃bꝰ dñs ait. Si aũt dereli/q̃rint filij eiꝰ legẽ meã. p q̃s intelligũt oẽs q̃ vsq; in finẽ nõ pseuerant. Dec ex textu vbi supra fm Aug. Exq̃ ḡ nõ possumꝰ certitudialit scire q̃ sũt filij p̃destinatõe claritatis eterne vel q̃ nõ eo q̃ nõ sũt oẽs pseueraturi vtile est agnoscere signa q̃bꝰ cognoscũt pfecturatiue oẽs filij dei pꝰ illꝰ heredi tatis eterne pticipatõe. ¶ Vbi notãdũ q̃ ec/clesia canit i collecta. q̃ i trãsfiguratõe p̃figura/uit deꝰ adoptõem filiorꝫ pfectã i voce delapsa. s. Hic est filiꝰ meꝰ zc. Ideo circa hũ i mysterio p eos quos adesse tũc voluit huic gl'iose trãsfiguratõi edocuit signa noticie eorꝫ hoim q̃ sũt pticipes he reditatis christi z eiꝰ claritatꝭ eterne. Primũ q̃ppe signũ significat p Petrũ. s. fidei vitas. Vñ Hal'. v. Oẽs filij dei estꝭ p fidẽ i xp̃o iesu. Aug. Impos sibile est sine fide ad nũeꝫ filiorꝫ dei ptingere. Et sic ptz q̃ oẽs iudei gẽtiles z heretici q̃ nõ imitãt fi dẽ Petri excludũt ab hereditate p̃na Jesu xp̃i ¶ Scõm signũ significat p Jobez xginẽ. puri/tas. s. ab oi pctõ. Vñ Leui. xj. Et. ij. Thoi. vj. Im mũdũ ne tetigeritꝭ z ero vob i pr̃ez z vos eritꝭ mi hi i filios z filias dic̃ dñs. Vas ḡ habẽdo p̃mis siões charissimi mũdemꝰ nos ab oi inq̃namen to carnis z spũs. Dec ibi ¶ Terciũ signũ signifi cat p Jacobũ aduersitas. Nã Jacobꝰ p̃mꝰ inter aplos martyriũ p xp̃o ptulit: vt patz Act. xij. Et ideo significat passiõis acerbitatẽ. hinc Heb. xij. Flagellat deꝰ oẽs filiũ quẽ recipit. s. ad hereditatẽ Et infra. q̃ si extra disciplinã estꝭ adulterini z nõ fi lij estꝭ. Ber. Nullũ testioniũ credibiliꝰ i hac vita q̃ hõ sit regni celestꝭ heres q̃ ipa correptio diuia. Quartũ signũ figurat p moysen pietas. Nã mo yses interp̃tat aḡticꝰ: vngẽs z liniẽs seu attractãs fm Piero. Et ipe fuit vir mitissimꝰ. Nu. xij. Vñ bñ significat mificordie z pietatꝭ opa. vñ Eccli. iiij. Esto misericors z erꝭ velut altissimi filiꝰ. Et Lu. vj. Estote mificordes sic z pr̃ zc. Hinc. j. ad Thim. iiij. Pietas ad oia vtilẽ p̃missiõz habẽs vi. zc. Quitũ signũ p helyã significat. s. charitas. Nã helyas i curru igneo raptꝰ est in paradisũ: z id circo charitatẽ ignitã significat. Vñ Aug. Chari tas ẽ excellẽtissimũ donũ q̃ solũ diuidit inẽ filios regni z pditiõis. O ḡ xp̃iane hõ stude acq̃rere hereditatẽ celestẽ. ve tibi si illã pdiderꝭ. q̃ vt filius diaboli exhereditaberꝭ. ve tibi q̃ cũ diabolo i in ferno igne cruciaberꝭ vbierit fletꝰ z stridor dẽtiũ ve tibi q̃ a tormẽtis in ppetuũ nũq̃ liberaberis Si vero hũ viuẽdo celestẽ hereditatẽ filiorũ dei adeptus fueris gaudiũ z exultatio tibi erit inef/fabiliter. q̃ Bern. dicit. Premia celestia sunt tã magna q̃ nõ possunt mẽsurari. tã multa q̃ nõ pñt ennmerari. tã copiosa q̃ nõ possunt termina ri. Que nobis p̃stet christꝰ dei filius qui cũ pr̃e z spũsancto viuit in secula.

De Transfiguratõne dñi Sermo. iiij. vicz ō eius celebritate glorioſa cũ hiſtoria deuota

Leuãtes oculos suos neminẽ viderũt nisi solũ iesum. Matth. xvij. z in ipo euãgelio. ¶ Quibꝰ verbis docemur etiã nos exẽplo discipu lorũ leuare oculos ad cõtẽplandũ celestia z no/stre salutis opa. Unde si leuamꝰ oculos nostre mẽtis ad istã gloriosam trãsfigurationẽ dñi: cu/ius bodie festũ colit videmus in spiritu q̃ tota est gaudiosa z deuota. nõ solũ hominibꝰ i terris sed z in paradiso z limbo ac celesti regno. Nã p̃mo discipuli qui erãt tũc in terris visa gl'ia trãsfi guratõnis cantũ delectati sunt vt vellẽt ppetuo in ea ibi manere. Proptrea Petrus dixit. Bñe bonũ est nos hic esse. scz ppetuo: faciamꝰ tria ta bernacula zc. Sicut hũc sensum expositõis seq̃/tur Remigius z Lyra z docto. Secũdo Helyas qui erat in paradiso cum voluntate diuia addu/ctus tũc adesset. Similiter z Moyses ō limbo aduenies nõ dubiũ q̃ tũc visa gl'ia christi mag/num gaudiũ habuerũt: ac cũ redissent gaudiũ nũciauerunt suis collegis. vicz Helyas enoch in paradiso existẽti. z Moyses sanctis patribꝰ i limbo: prout infra p̃sequemur. Tercio quoq; p̃terea in celo magnũ gaudiũ fuisse monstratuꝫ est: cũ tota sancta trinitas in ea apparuit z testi moniũ Jesu dei filio a patre z spũsancto solẽni/ter factũ est. Non em̃ dubiũ q̃ omnes sancti an geli tunc gaudiũ habuerũt pro salute hũani ge/neris. de qua sup oĩa gaudẽt. Luce. xv. Ut er/go nos charissimi devote p̃cẽplemur iesum trãs figuratũ p themate assumunt verba p̃missa di. Leuãtes oculos zc. Jurta que verba tria myste ria cõtemplanda notemus

Primũ de huius festi celebritate
Secundũ de huius facti glorioſitate
Terciũ de hiſtoriali qualitate

¶ Circa primũ inquirendũ est Cur sancta ecclesia dominice trãsfiguratõnis festũ instituit celebrandũ. Ad quod fm doctores plures colli guntur rationes.

Prima ratio nostre instructõis
Secũda ratio miraculose revelatõis
Tercia ratio victoriose triũphatõis

Prima ratio nr̃e instructiõis. vt scz doceamur cogitare et amare ac desiderare gloriaꝫ celestem in Jesu clarissima visione et deitatis eius cogni tione ac nostra glorificatõne: quatenus eiꝰ glo/rie desiderio contẽnamus terrena. caucamus vi cia et tendamus ad celestia sũma bona. Et ideo in hoc officio recitat ecclesia illud dictũ apostoli ad Philip̃. iij. dicẽtis. Saluatorẽ expectamus dñm nr̃m iesũ christũ q̃ reformabit corpꝰ hũili tatꝭ nr̃e p̃figuratũ corpi claritatꝭ sue. zc. Et deide i collecta orat vt ipiꝰ regis gl'ie. s. xp̃i nos cohere des efficiat deus z eiusdẽ gl'ie tribuat eẽ p̃sortes.

Nimirū nos ad desiderandū celestē gloriā iesu suadet ipa mentis natura z corpis statura aliq̄ oīs creatura. Primo inq̄z mētis nostre natura. q̄ Boeci⁹. iij. de cōso. phil'. pbat q̄ mentib⁹ oīm hominū naturaliter inserta est veri boni cupiditas. Sed celeste bonū est verū z maximū bonū. ḡ zc. Jtē. j. ethicoz. Oīa bonū appetūt zc. Secūdo q̄z nostri corpis statura. Nā Basilius dicit in exameron. z videm⁹. q̄ inter oīa aialia solus hō erecta incedit statura versus celū. z sola planta pedis terrā tangit. Unū z Ouidi⁹. Prona q̄z cuz spectēt aialia cetera terrā. Os homi sublime dedit celūq̄ videre. Jussit z erectos ad sydera tollere vultus. Sed q̄re sic cōditus est hō Amb. in exameron dicit. ad docēdū q̄ hō factus est ad celestē beatitudinē vt illā aspiciat p desideriū nō terrena z ad illā tendat. Unū Col'. iij. Si cōsurrexistis cū xpō que sursū sūt querite vbi xps est in dextra dei sedēs: nō q̄ sup ter. zc. Tertio deniq̄z docz oīs creatura z adiuuat. q̄z Glo. Josue. iij. dicit. pctō rī oīs creatura hostis ē. siē egypto fluui⁹ terra z celū. Justo aūt seruiūt oīa. s. ad cōsequēdā beatitudinē. Jtē Hugo de arca. li. ij. ca. iij. dicit. q̄ oīs creatura tribus vocib⁹ nobis loquit. accipe. redde. fuge. Accipe beneficiū. Redde debitū. Fuge suppliciū. Ad id z Pē. Sicut desiderat ceruus ad fontes aquarū: ita aia mea ad te deus. Glo. Ceruus senio grauat⁹ accrescētib⁹ pilis z cornibus: serpentē naribus haurit. quo hausto veneno estuat vñ fontē ad bibēdū ardētissime desiderat quo hausto cornua z pilos deponit. Ita fidelis serpētē. i. diabolo pempto z pūptis in se peccatis fontē zēplatiōis supne desiderare debet: vbi reficiat. Hec Glo. ¶ Queri pōt vtrū desiderare celestē gl'iam ꝓpter ꝓpriū bois cōmodū sit bonū gratū. Rūdet q̄ sic desiderare nō est vere charitatis diuine. z ideo nō ē deo gratū nec a spūsancto talle desideriū. Sed si bō desiderat celestē gloriā ꝓpter deū z eius amorē vt ipm ꝓpetuo laudz. hoc est a spūsancto z deo gratū. Nā. in. iij. di. xxvij. c. ij. mgr diffinit charitatē sic. Charitas est dilectio q̄ diligit de⁹ ꝓpter se z prim⁹ ꝓpter deuz vel in deo Jtē ca. iiij. dicit sic. Hec regula vt ait Aug. dilectionis diuinit⁹ cōstituta est vt deum ꝓpter se toto corde diligas. z primū ꝓpter deū sicut teipm. In bono eīm ait z ꝓpter deū teipm diligere debes. ergo habet ꝓpositū. ¶ Secūda rō miraculose reuelatiōis. Nā p salute nostra facta sūt magna miracula in xpi transfiguratiōe. Primo quidez q̄z ibi xps suā gl'iaz resurrectiōis pmōstrauit z seveū deū foze manifestauit. Secūdū q̄z miraculū q̄z belyā de gadiso adduxit. Tertiū q̄z moysen ō limbo adduxit illū. s. belyā viuū. z hunc moysen mortuū in signū q̄ viuētiū z mortuoz sit dñs. z oīm vita vel mors ex ipius voluntate pendet. Quartū miraculū q̄ tota sancta trinitas ibi miraculose apparuit: pater in voce dicēs. Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹. Spūssanct⁹ in lucida nube: vt dicit Beda z docto. Et dei fili⁹ in claritatis decore gloriosō in carne. z sic pater z spū ssanctus xpō dei filio testimoniū reddiderūt q̄ nō nisi p ipm saluari possūt homines. ¶ Sed querit hic. quare festū transfiguratiōis celebrat isto die. vicz. viij. idus Augusti. Nūquid isto die facta fuit christi trāsfiguratio. Ad q̄ rūdet fm Ludol'. carthus. li. ō medi. vi. xpi. q̄ ista trāsfiguratio fuit circa veris ꝓncipiū. Nā z euangeliū de transfiguratiōe ecclesia legit sabbato ante dñicā secundā z in ipa dñica secūda quadragesime. Sed quoniā dñs ꝓhibuerat vt visionē banc nemini dicerēt donec filius homis a mortuis resurgeret. ideo discipuli tacuerant vsq̄z ad diē istā. extūc scz die ista. viij. idus Augusti fuit ab apostolis transfiguratio dñi publicata z ꝓdicata. Unū z dicit q̄ in descensu montis thabor ꝓtra occidentē est vna capella vbi dñs dixerat. Nemini dixeritis visionem zc. Propter hoc ergo isto die celebrat quando fuit publicata. Sed qm̄ in plerisq̄z ecclesijs solet homie missa celebrari de vino nouo. i. musto exp̄esso de vua bui⁹ anni: hoc forte ꝓpter significandā nouitatē resurrectiōis quā xps in trāsfiguratiōe pmōstrauit. Unū vt de ꝓse. di. j. c. Didicim⁹. Glo. dic. q̄ solet vua bñdici hodie. ¶ Queri ḡ pōt vtrū eucharistia possit ꝓfici in musto. Rūdet fz Tho. z Pe. in. iij. di. xj. q̄ pōt. q̄z cōpletā hz speciē vini: nō tñ est faciēdū de multū recēti ꝓpter impuritatē: nisi necessitas imineat: vt in sūma ꝓfessiōis. eo. ti. q. xcviij. Unū vbi sic fit ista sūt obseruanda. Unū q̄ vua ipa sit matura q̄z de agresta nō ꝓficit cū vini nōdū attigerit speciē cōpletā q̄ cē hz i termio generatōis fm Alb. Tho. z Rich. Secūdū ē q̄ extra vuā pus exp̄mat z exp̄ssū ꝓficiat. q̄z in eo q̄d nō ē exp̄ssū sz adhuc ꝓtinet in vua matura nō ꝓficit eucharistia. ar. de ꝓse. di. j. c. Didicimus. z c. se. q̄z sic nō ē sub spē potabili sz potabili. Sic tenēdū ē fm Rich. Tertiū ē vt p tanto tpe antea fiat exp̄ssio: q̄tens dū ꝓficit iā sit depuratū saltē aliq̄ntulū: h̄ de ꝓgruo. ¶ Tertia rō. s. istitutōis hui⁹ festi ē victoriose triūphatiōis. q̄z licet z antea h̄ festū celebrabat: tñ min⁹ solēniter. Sz postea anno dñi M. cccclvj. cū fetidissim⁹ theucr⁹ obsedisset exercitu validissimo castrū nādoz alba dictū: vt eride totā demolirēt vngariā: ac ꝓseq̄nt xpianitatē totā: crucifers ex aduerso resistētib⁹ de⁹ dedit victoriā xpianis: theucro turpiter effugato isto die trāsfiguratōis. Audiui aūt a plurimis referētib⁹. q̄ i cōflictu illi⁹ belli cū xpiani cruce signati exclamarēt iesu nomē: videbat turcus q̄ ō celo ignea spicula ꝛ ipos dirigerēt. q̄b⁹ tergaūtere cogebāt. Cū aūt isto die ad fugiēdū cū toto exercitu suo se ꝓpassent. i illa fuga videbat eis q̄ innūerabiles acies armatoz eos iseq̄rent: cū tñ boies illos nō iseq̄bant: sz illi fuisse angeli ōi credūt q̄ illos fugere cōpellebant. Anno ḡ ꝓdicto p̄sidente papa Calixto hec festiuitas p victoria celitus data: est instituta celeberrima indulgētijs

datis officibus qui interessent in eccl'ia in qua i/
stitutū officiū celebrabit̄ pro vesperis et maturi
no ac missa: p qualibz centū. p ꝑme autē: tertie:
sexte: none z completorij officijs p singulis qua
draginta dierū: vt patet in bulla que de hoc lege
tur festo in matutinali officio. z sic hoc festū solē
nius cepit in eccl'esijs celebrari ad honorez dei et
memoriā p̄dictorū.

Circa secūdū de gloriositate transfigura
tionis xp̄i querit̄. qualis fuit illa claritas trāsfi/
gurationis. vtrū fuit vere gloriosa. Respōdet fm
Alexan. de ales. iij. par. q. xxj. cōcorditer Tho. in
iij. par. q. xlv. p conclusionē. q claritas in transfi
guratiōe ostensa fuit vere gloriosa: licet ad tem/
pus assumpta. Unū Luc'. ix. scribit̄. q visus ē in
gloria magna. Sed in hoc potest esse obiectio z
difficultas. qz cū de ratōne gloriose dotis sit im
passibilitas sicut z claritas z agilitas ac subtili
tas. Naz sancti resurgētes in corpibus ist̄as do/
tes habebūt vt cōmuniter oēs tenēt doctores
et tamē ista claritas christi tūc nō reddidit corp⁹
christi impassibile nec subtile aut agile. qō fieri
debuisse videt̄. quia dotes sunt indistincte. Quō
ergo ista claritas dicit̄ vere glorie celest̄ claritas
Ad qō respondet̄ fm eundē Alexā. vbi supza. q
hoc nō obstat qz deus bene pōt dare vnā dotem
sine alia. p tēpore: licet dotes sint indistincte i pa/
tria. z sic deus voluit dare claritatē istam ad tē/
pus in via sine alijs dotib⁹. Que quidē claritas
xp̄rie nō fuit dos glorie sz eius similitudo vt pa
tebit. Q, aūt ista claritas transfiguratiōis fue/
rit gloriosa triplici signo ostenditur vel ratione
fm doctores.

Primo ex rōne originis.
Secūdo ex rōne ꝑditiōis.
Tertio ex rōne repsentatiōis.

Primo ex signo originis. Nam vnde ꝓcessit hec
claritas. Rūdet Lyra. z concorditer doctores.
hec claritas ꝓcessit a diuinitate christi in anūā
z deitatis clara visiōe ac fruitiōe quā habuit alia
christi ab instanti cōceptiōis equali beatitudine
sicut nūc in celo. xp̄ter vnionē ad ip̄am. Unū Au/
gustin⁹ dicit. q xp̄s ab instanti ꝓceptiōis fuit vi
ator z cōp̄hensor: tamē ex diuina dispensatōe fie
bat ne illa gloria vel beatitudo ab ania redūda
ret in corpus vt esset passibile z mortale ad im/
plendū humane redēptionis mysteriuz. Sed in
transfiguratiōe eadē diuina ordinatiōe illa gl'ia
ab ania in corpus christi redūdauit. Secun/
do ex rōne cōditiōis. Fuit em̄ eiusdē ratiōis cuz
gloria future resurrectiōis. Nā Ebryꝰ. z Remi/
gius dicūt. q tūc christus visus est in gloria fu/
ture postea resurrectiōis in qua post iudiciū ap/
parebit electis. Sic ergo patet fm Lyrā z cōcor.
Thomā vbi supza. q hec claritas fuit eadem in
essentia sicut claritas glorie: sed differebat i mo/
do. quia illa est p̄manēs. hec aūt fuit trāsiens ve
luti visio Pauli. xp̄ter qō hec visio nō dicit̄ glo/
rie dos xp̄rie. Ratio. quia dos de sua ratiōe im/
portat qualitatē p̄manentē: sed hec fuit p modū
passiōis transcūtis. Unde fm Ludolphū xp̄us
in transfiguratiōe nō assumpsit claritatis dotē
scz xp̄rie: sed dotis similitudinē. Mirū fm qō
Beda dicit z Hugo. Christus dñs in hac vita i
se ostēdit quatuor dotes scz quadā similitudine
Nā vsus est subtilitate quādo clauso vginis vte
ro exiuit in natiuitate. Agilitate aūt quando sup
aquas siccis pedibus ambulauit. Impassibili
tate quādo in cena corpus suū dedit manducā/
dū in sacramēto. Nā dedit tale corpus quale ha
buit. s. mortale: sed impassibili mō in sacramēto
qz māducabat̄ nec ex hoc patiebat̄. Claritate au
tē vsus est in trāsfiguratiōe. Et sic patet. B

Tertio ex ratiōe repsentatiōis. Nā fm Ludol.
claritas faciei xp̄i repsentabat futurā claritatem
capitis. i. xp̄i. Fulgor autē vestiū vt Beda ait si/
gnificabat chorū sanctoꝝ suoꝝ mēbroꝝ q in ter
ris despect⁹ videt̄: sed in celis cū iesu videbit̄ glo
riosissim⁹ vbi habebim⁹ socios oēs veter̄ z no/
ui testamēti sanctos. Beati veteris testamēti di
stinguūt̄ in duob⁹ ordinib⁹. s. patriarchaꝝ qui si
gnificank̄ p moysen. z ꝓphetarū q̄ p belyā intelli/
gunt̄. Sancti aūt noui testamēti distinguūt̄ pci
pue in tres ordines. s. martyrū. ꝓfessoꝝ. virginū.
Per iacobū martyres. p petrū q̄ interp̄tat agno
scens significank̄ ꝓfessores q̄ se z deū cognoscūt.
z p iohānē vgines significank̄. Nec Ludol'. Unū
canit eccl'ia. O q̄ gloriosū est regnū in quo cum
xp̄o regnāt oēs sancti amicti stolis albis: id ē
claritate glorie. Jtē Beda. O quāta felicitas vi/
sioni diuinitatis inter angelos adesse ꝑpetuo. si
tātū trāsformata xp̄i būanitas duorūq̄z sancto/
rū societas ad pūctū visa delectauit: vt eis ne di
scederēt petr⁹ velit p̄stare obsequiū. Nec ille.

Circa tertiū de histozia deuota. Et q̄ fm
sacrū euangeliū p cōclusiōe habet̄ verissima q in
ista transfiguratiōe moyses z belyas loquebank
cū xp̄o de excessu passiōis z mysterio humane re
dēptiōis. Idcirco p simpliciozꝝ deuotiōe fm hu
mane imaginatōis modū solet a deuotis descri
bi de ꝺ̄ histozia deuota. Nec hoc repḥensibile cē/
seatur. quoniā legimus sanctos docto
res histoziali modo texuisse cōsilia z altricatōes
inter misericordiā z veritatē. iusticiā ac pacē. quō
scz genus humanuz deberet redimi: vt claret de
Bern̄. in ser mōe Ut inhabitet. z ō Innocētio in
sermōe de passiōe. z alijs plurimis. Ad ꝓpositu
g̃ imaginari possum⁹ fm modū humanū q̄ de
us pater volens redimere hominē: cū iā miserat
filiū in mūdū appropinquāte eius passiōe volu
it tractare de hoc cū suo filio z spūsancto: ac qui
busdā electis suis. z ꝺ̄ in mōte thabor. qz p̄dicerat
Ps̄. dicēs. Thabor z hermon in noie iuḍt tuo
exultabunt scilicet pro gloria xp̄i que ibi p̄mon/
strata est. Die ergo statuta adduxit deus Moy
sen legislatorem de limbo. z belyaz de paradiso:

q̄ fuit eximius ꝓpheta ꝙ. z de terris tres a xp̄o vo
luit assumi Petrū ꝑ mīmonialib⁹. iobez ꝑ vgi
bus. z iacobū ꝑ ꝓtinētib⁹ viduis vt oim salutez
velle se oñderet. De ceł aūt licz scp̄tura non dicat
tñ visile est affuisse angelos i adductiōe helye et
moysi ministrañ. z sctē trinitati assistēñ. z p̄cipue
Gabrielē q̄ a p̄ncipio fuit mīster incarnatōis. er
go in mōte illo ꝓstitutis his pie ꝓteplari possu
mus quō de⁹ p̄ ꝓposuit filio di. Charissime fili:
en ꝑ charitate nimia misi te in carnē mortalē ad
redimendū hoīez. esto q̄ pat⁹ pati oia q̄ scp̄serūt
ꝓphete. Ait Jesus. Mi p̄ nō sic̄ ego volo ꝫ sic̄ tu
Mat. xxvj. Uerūtñ ꝙrī possuz ꝙ mūdū :qz me
negāt filiū dei: nec recipiūt mracł o⁹ testionia iu
dei: ꝫ demonio attribuūt. ifirmos curo: mortu
os suscito: ꝺmoniacos libero: penas eternas ma
lis ꝓpono. z vitā eternā bonis ꝑmitto. z tñ i duri
cia cordis ꝑseuerāt. Tūc moyses z helyas coraz
oib⁹ adorañ xp̄m z gr̄as agen ꝺ aductu ei⁹ vt di
cit Ludol. di. O fili dei iesu ꝓpatimur q̄dem tibi
q̄ debes flagellari crucifigi z mortē pati. sed tu
mīficors de⁹ memēto nr̄i i bñplacito tuo. Re
cordare abrahā ysaac z isrł tuoꝝ tuoꝝ dauid et
oim ꝓphetaꝝ quib⁹ iureiurādo redēptōez ꝑmisi
sti. ōnde nob⁹ dñe mīficordiā tuā. Tūc Jesus ait
Clarifica me p̄ claritate quā habui añ q̄ mūd⁹
fieret. Spūs q̄dē ꝑmpt⁹ est caro aūt ifirma. En
ego q̄ tibi placita fūt facio sp. ſ. offereñ me patri
mori ex charitate ꝑ aiaꝝ redēptōe. Mox ꝙ resplē
duit facies ei⁹. Q̄d Petr⁹ videns inebat⁹ spū dixit
ad Jesū. Dñe bonū ē nos hic esse. ſ. ꝑpetuo. Ad
huc loq̄nte petro Ecce nubes lucida obumbra
uit eos. Et ecce vox ꝺi p̄r̄is ꝺ nu
be sonitu q̄si tonitrui di. Hic ē filius me⁹ dilectus
in q̄ mihi bñ ꝓplacui. Lyra. i. i q̄ bñplacitū ꝺi cō
plebit de redēptōe mūdi ipm audite. ſ. obediēdo
fidei. Hec audientes discipuli z nō potentes suffer
re maiestatē diuie voc̄ ceciderūt i faciē. Interim
moyses z helyas recesserūt ad loca sua: z gaudia
nunciañ helyas ad Enoch dixit. Letat⁹ sū i his
q̄ dicta sunt mihi i domū sc̄. Moyses in lymbo
ait patrib⁹. In ꝙuertēdo dñs captiuitatē sc̄. Ga
briel i celo dixit. Ecce nūc bñdicite dñm. Tandē
iesus retigit discipulos di. Surgite nolite time
re. z leuātes oculos viderūt solū iesū q̄ descēdētib⁹
illis rūc p̄cepit d. Nemini dixerit⁊ visionē sc̄. sub
iūgen ꝙ passur⁹ esset. q. d. O charissimi discipu
li. ecce vidistis meā faciē gl̄iosam ꝫ i ꝓrio videbi
tis alapisatā: ꝙsputā crucīatā: z ceca dilata. Ro
gemus g̃ xp̄m vt ꝑ suā passionē saluet nos.

De sancto Laurētio Sermo p̄m⁹ cū legēda

IN igne nō cōbu
reris. qz ego dñs de⁹ tuus saluator tu
us. Esa. xliij. z ad laudē hui⁹ festiuitat⁊
ꝑhibētō Laurētio in pena ignis ad martyriū cō
fortañ. Nā de eo Maximus in sermōe dicit sic.
Btūs Laurēt⁹ trāsijt ꝑ ignē arsit ne arderet: et
ne vereꝛ exust⁹ est. Arsit ingq̄ z exust⁹ est fm cor
pus in p̄senti ne arderet vł vereꝛ i futuro. Un
etiā Amb. in fmōe dic̄. Fortissimū martyrē seuis
sima ꝓsecutor⁊ flāma supare nō potuit: qz longe
arderēt⁹ vitatis radijs accēsa mēs eius feruebat.
Sic g̃ xp̄s dñs ꝑ suā gr̄am ꝙfortādo btūm Lau
rētiū vt epulas reputaret ignis exustionē bñ illi
potuit dicere hec ẏba. In igne. ſ. p̄ntis pene nō
ꝙbureris. i. nō supaberꝫ. ꝫ tu vinces. qz ego dñs
deus sc̄. Juxta q̄ ẏba tria mysteria notabimus
ꝑ fmone. fm q̄ de his trib⁹ btūs Laurēt⁹ com

Prīo q̄dem de ignis supe⁄ (mēdak i eisdē
ratione. ibi. In igne nō ꝙbureris

Secūdo de amoris inflāmatōe quo vicit ig
nem. ibi. Quia ego deus sc̄.

Tercio ō passiōis toleratōe q̄ō bī ex p̄missis

B Circa p̄mū de supatōe ignis exq̄ sancta
eccl̄ia orat hodie sic di. Da nobis q̄sum⁹ oipotēs
deus vicioꝝ flāmas extinguere q̄ btō Laurentio
tribuisti rozmētoꝝ incēdia supare sc̄. Idcirco in
q̄rēdū nobis occurrit qualē ignē vł q̄lia incēdia
debeat xp̄ian⁹ supare vł extinguere exēplo bti lau
rētij. Ad q̄ō rūdeł q̄ i scripturis plures describū
tur ignes ad q̄s vario mō se debēt habere homi
nes vt saluentur.

Primus ignis est supandus
Secūdus est ignis supportandus
Tercius est ignis extinguēdus
Quartus est ignis nutriēdus

Primus ignis est quē debet xp̄ianus supare et
vincere: vt est ignis male affectōnis. de q̄ Psal.
Exarserūt sicut ignis in spinis. Exarserunt. ſ. ni
mia ira vł ꝙcupiscētia sicut in spinis q̄s velociē
ignis cōburit. Idem. Supcecidit ignis z nō vi
derūt solē. Glo. Ignis ire: inuidie: auaricie vł lu
xurie nō sinit videre solē iusticie christū. Nam si
cut ignis ea que ambit deformat cōsumit z de
uorat. sic ignis praue ꝙcupiscētie si cōsentiť ani
mā deformat similitudinē diuinā remouēs z di
abolicā inducēs ꝑ pcī delectatōem. z oia meri
ta ꝙsumit z deuorat mortificañ. Un Jobeł. Ig
nis ꝙmedit speciosa deserti. Sed iste ignis est su
pandus ꝑ refrenationē z mortificationē passio
nū z motuū sensualitat⁊. Nā Eccł. xviij. Si pre
stes aie tue ꝙcupiscētias ei⁹. ſ. sensuales faciet te i
gaudiū inimicis. i. demōib⁹. Un ps. hortat. No
lite fieri sicut equus z mul⁹ quib⁹ nō est intellect⁹
sc̄ ad refrenādū appetitū. sed in chamo et freno
maxillas eoꝝ ꝙstrige qui nō approximāt ad te.
Lyra. i. sicut equo indomito pene frena z labo
res: sic adhibendi sunt sensuali appetitui. Nam
multa flagella peccatoris. sc̄ in inferno. Istam
flāmam viciorum superauit sanctus Laurēt⁹.
De isto igne superando Helynandus in histori
ali speculo per quattuor docet dicens. Uis ex
tinguere libidinis ignem a moue ligna ab igne.

Jsta quippe sūt ligna ocia: segnicies: somn⁹: de/
litie: femina: vinū: locus: carmina: forma. His
sarmētis succendit fornax babylonis. i. diaboli.
Hec ille. ¶ Scōs ēignis supportādus scz mū/
dane tribulatiōis. de quo Eccī. xxvij. Vasa figu
li probat ignis. Sic homies iustos temptatio
tribulationis. Jstum enim ignem tribulatiōis
p̄sentis non debemus subterfugere sed suppor/
tare vt Aug. sermōe de martyrib⁹ docet dicens.
Nos inq̄t volum⁹ gaudere cū sanctis. z tribula
tiōes mūdi nolum⁹ sustinere cū illis. Qui enim
sanctos martyres vel inq̄tuz potuerit noluerit
imitari: ad eorū beatitudinē nō poterit puenire.
Sic z apl'us Paulus p̄dicat dicens. Si fueri/
mus socij passionū: erim⁹ z p̄solationū. Et dñs
in euāgelio. Si mūdus vos odit scitote q̄ me p̄
orem vobis odio habuit. Recusat esse in corpe
scz xp̄i. q̄ odiū non vult sustinere cū capite. i. xp̄o.
Hec ille. ¶ Querit hic. Quare p̄suadēt xp̄s
dñs z alij sancti hoibus tribulatiōes pati z eas
acceptari. Rñdet. q̄ tribulatiōes nō male scz bo/
ne sūt licet sint amare. Q̄ō p̄bat tū q̄ tribl'atiōes
sunt a sūmo bono. Tū quia ducūt ad sūmū bo
nū. Propter hec ḡ cū gratiarū actiōe sūt acceptā
de. Et declarat sic. Primo quidē dixi q̄ tribula/
tiōes sunt a sūmo bono. s. deo a quo certuz est q̄
nō p̄t esse nisi bonū ḡ sunt bone. Vñ Dyoni. in
hierar. angelica. ca. iiij. dicit. Proprium est diuine
bonitatis oīa creata a se ad omnē reuocare p̄
ticipationē bonitatis sue q̄tūcunq̄ fm or
dinē z modū cōditiōis sue capax esse potest ptici/
pationis eius. Jdem. Optimi est optima facere
Ad hoc exemplū. Nā medicina licet sit amara in
se: tñ a bono medico est p̄fecta ac p̄parata vt sa/
net egrotus. Sic pene mūdi a deo bono. Nam
fm etiā p̄bm pene sunt quedā medicine. Jtē cuz
pater verberat filiū vt in melius emendet sunt a
bono z pio patre ipa verbera. Sic in proposito
Heb. xij. Flagellat de⁹ oēz filiū quē diligit. Scōs
quia tribulatiōes fuerūt in sūmo bono: hoc est
xp̄o deo. j. Petri. ij. Xp̄us passus est p nobis vo
bis relinquēs exemplū vt seq̄mini vestigia eius
Vñ. vij. q. j. Aduersitas. dicit Grego. q̄ aduersi/
tas iusto⁹ nō est signū reprobationis: sed exerci
tū virtutis. ergo zc. ¶ Tertia quia tribulatiōes du
cunt ad summū bonuz. Grego. Mala que nos
hic p̄emūt: ad deū ire compellūt. Jdez. Maio/
ris est meriti aduersa patienter tolerare q̄ bonis
opibus insudare. O ergo homo disce pati patiē
ter p xp̄o. ¶ Tertius ignis est homini extinguē/
dus z fugiēdus scz ignis future punitiōis. de q̄
Matth. xxv. Jte maledicti in ignē eternū qui pa
ratus est diabolo zc. Jlle q̄ppe infernalis ignis
inextinguibilis est homi post mortē. sicut scribit
Esa. lxvj. ca. Jgnis eoz nō extinguet zc. tamen
hō in p̄senti vita potest facere tanq̄ sibi extinctū
vt in illo nō ardeat. ¶ Querit ergo. Quali/
ter homo possit sibi in p̄senti infernalē ignē extin
guere vt tandē in eo nō habeat ardere. Rñdetur
fm scripturas q̄ triplex describit aqua valens
extinguere illū ignem infernalem homini q̄diu
est in vita p̄senti. Prima est aqua vere contritio
nis z penitētie scz aqua lachrymarū. De qua ps.
Exitus aquarū deduxerūt oculi mei. quia nō cu
stodierūt legem tuā dñe. Unde Aug. super Ps.
xciiij. dicit. O homo si ardes in conscientia delicti
lachrymis extingue flāmā criminis. Jtē Bern.
O quāta vis est in lachrymis penitētis. abluūt
culpam: extinguūt gehennā: ascendunt ad celos:
descendūt ad abyssos: ignez infernalē extinguūt
celos pulsant: animā lauant: deo peccatorē recō
ciliant. Hec Bernardus. Secunda aqua est ele
mosyne. Eccī. iij. Jgnem ardentē extinguit aqua
sic elemosyna peccatū. Unde elemosyna dicitur
ab eli quo est deus. z mois quod est aqua: qua/
si aqua dei. ¶ Tertia est aqua gratie diuine: pre/
cipue qua p̄fluunt vere lachryme amoris in
xp̄i cōpassiōe. de q̄ Esa. xij. Hauriet⁹ aq̄s i gau/
dio ō fōtib⁹. i. vulneribus saluator⁹. Et Jo. iiij. Aq̄
quā ego dabo fiet in eo fons aque saliētis i vitaz
eternā. Bern. Quicūq̄ ex toto corde recordat⁹ scz
collachrymañ. de xp̄i passiōe purgat⁹ ab oib⁹ pec
catis z reatu pene eis debite. O homo disce hec.
¶ Quart⁹ ignis ēnutriēdus scz ignis diuine di
lectionis z deuotōis. de q̄ Luc⁹. xij. saluator ait.
Jgnē veni mittere in terrā. i. in hoiem de terra fa
ctū. z q̄d volo nisi vt accēdat. i. augmentet⁹. quia
vt ait Aug. Charitas merit augeri vt aucta me
reat p̄fici. Qualiter aūt iste ignis diuinus sit nu
triēdus secūdo articulo dicemus. Ad p̄posituz.
Beat⁹ Laurētius supauit ignē ꝛcupiscētie. q̄ v
go mūdus credit fuisse: z thesauros non ꝛcupi/
uit: sz pauplib⁹ distribuit. Jtē ignē tribulationis
diligenter sustulit p xp̄i amore vsq̄ ad acerbissi
mā mortē. z sic extinxit ignē infernalē. ignez diui/
nū aūt sp̄ nutriuit q̄ letificat⁹ cozmēta epulas re
putauit. O tu hō quantū potes imitare.
¶ Circa secūdū p̄ncipale de iflāmatiōe amo
ris xp̄i q̄rit. vñ causant⁹ in hoie frigiditas cordis
z ariditas deuotiōis siue remissio feruoris diui
ni amoris. Ad q̄ō rñdet fm docto. p̄cipue Bo
nauē. li. ō. p̄fectu religio. q̄ p̄cipue ex q̄tuor cauſ.

Primo q̄nq̄ a diabolo tēptante.
Secūdo q̄nq̄ a deo p̄mittēte.
Tertio q̄nq̄ ex p̄cō impediēte.
Quarto q̄nq̄ ex aio negligēte.

Primo fit hoc q̄nq̄ a diabolo tēptāte qui conat⁹
semp ad illud q̄ō est ꝛtrariū deo z nr̄e saluti. Si
cut ḡ xp̄s vult vt semp in nobis accēdat charita/
tis ignis vt Luc⁹. xij. p̄scriptū ē: sic p ꝛtrariū vult
diabol⁹ vt extinguat. Grego. dicit. Diabol⁹ non
curat vt rapiat rem tpalem sz vt feriat charitatē.
¶ Secūdo fit q̄nq̄ a deo p̄mittēte: vt scz hō hu
miliet⁹ ne ex ꝛtinua gratia deuotiōis inflat⁹ per/
dat eā. Jac⁹. iiij. De⁹ superbis resistit. hūilib⁹ aute
dat gratiā. ¶ Tertio fit q̄nq̄ ex p̄cō impediente

Nā p oīe peccatū mortale tollit dei gratia. ꝑcipue aūt cupiditas ꝓtrariat caritati. Aug. lxxxiij. questionū. Uenenū scz infrigiditatiuū charitatis ē cupiditas. Quarto fit ex aio negligente seu volūtate a bono torpente. Chrys. Qui nō habet illū ignē de quo dicit dīns Ignē veni mittere ī terrā in hyeme est etiā si fuerit in medio estate. Nec ille. Uñ Prouer. xx. Propter frigus. i. defectū fortunis, piger. i. negligēcia torpēs anim⁹ arare noluit. s. opando bona. Sequit. Mēdicabit ergo egestate z nō dabit ei: hoc est qñqz orat sibi a deo infundi gratiā dulcoris diuini. scz nō dabit ꝓpter ei⁹ torporē. Q, si querat qliter hō in se cōseruare z nutrire valeat ignē diuini amoris vel deuotiōis. Ad hoc Bonauē. li. quo supꝝ docet sepē cōsideratiōes vtiles q̄bus tāq̄ lignis nutrit ignis deuotiōis. Nā Leuit. vj. in figura ꝑcepat dīns dicēs. Ignis in altari meo. i. in corde humano vbi habitat de⁹. semp inq̄t ardebit quē nutriet sacerdos. i. scrā aia. subꝺiens ligna p singlos dies. Nec ligna subꝺicēda sūt iste septē ꝓsiderationes. Prima dī offensionis recognitio. s. quotidie vel crebr⁹ fienda z timēda de cetero cogitando quāte pene sūt in inferno ꝑpate peccatorib⁹. Secūda dicit doloris cōpūctio. Ps. Scōz multitudinē dolor⁹ meor⁹ cōso. t. le. a. me. Tertia dicit orationis desideriū z suspiratio scz p gr̄a ampliori. Bern. Oportet vt ardor desiderij ꝓueniat oēm animā ad quā deus ē ꝓcurus. Quarta dicit recordatio scz beneficior⁹ dī z miserationū ei⁹ cū gratiarūactiōe. Bern. Nil sic allicit deum ad dādū vel pl⁹ dandū suā gratiā sicut gratiarūactio. Quinta dicit admiratio scz bonitatis: maiestatis: sapiētie z clemētie dei: vt hō dicat cū Ps. Magn⁹ dom⁹ z laudabilis nimis z magnitudinis ei⁹ nō est finis. Sexta meditatio scz passiōis xp̄i cōpatiendo. Bern. Sup oīa te mihi amabilē reddit iesu bone calix passiōis quē bibisti p me in cruce: hoc ē qō affectū meū arct⁹ stringit: suauius reficit z iust⁹ exigit. Septima exultatio spei de elector⁹ nūero: cū scz hō in spe gr̄e cōfidēs gaudet se saluādū. Luc. x. Gaudete z exultate qr̄ noīa vestra scripta sūt in celis. Ad ꝓpositū. Btūs Laurēt⁹ his ꝓsideratiōib⁹ in xp̄i amore fuit adeo inflāmat⁹ vt oīa genera tormēto rū nedū patiēter sed desiderāter z amāter ac gaudēter sufferret vt patet ex legēda. O q̄ hō noli torpere ignauia: scz ei⁹ exēplo icalesce amore. O q̄ suauis amor iesu vtinā sapes vt felicēvitā duceres

Circa tertiū de passiōe beati Laurētij sit p ꝓclusiōe verbū Maximi vel fm quosdā Ambr. in sermōe dicētis sic. Tāta gl'ia martyrij ꝑclar⁹ exitit in sua passiōe beat⁹ laurētius q̄ munduz illuminauerit vniuersū. Nec ibi. Patet ex legēda. Beat⁹ q̄ppe Laurētius genere fuit hispan⁹ z leuitā ipm Sixtus papa rome archidiaconū ordinauit. q̄ fm cronicas floruerūt z passi sunt circa annū dñi ducentesimū quinquagesimū septimū. Ante hec tpa aūt nullus imperator fidem xp̄i receperat: sed eodez tpe Philippus imperator p̄m⁹ vnacū filio suo nomie Philippo fidez xp̄i receperūt. Regnauit aūt anno millesimo ab vrbe cōdita: q̄uis deo volente annus ille millesimus rome xp̄o poti⁹ q̄ idolis dedicaret. Erat aūt imperator philippo miles quidā Deci⁹ strēnuus z famosus in bellicis. quē cōtra gallia rebellantē tūc misit vt subiugaret imperio. q̄ cuncta ꝓspere gessit z potit⁹ victoria redijt. cui pro honore imperator obuiā iuit a roma vsq̄ adverona. Tūc Decius inflatus imperiū cepit ambire z imperatorē sub papilione suo quiescentē latēter intrañ. iugulauit z totū eius exercitū ꝑce et ꝑcio muneribꝫ z promissis attraxit z ad vrbē ꝓperauit. Senatus aūt obuiā ei ꝓcedēs. in imperiū cōfirmauit. Interim Philipp⁹ filius imperatoris timēs. totū thesaurū patris z suū beatis Sixto z Laurētio cōmendauit vt si ipm mori ꝓtingeret thesaur⁹ ecclesijs z paupibus xp̄i erogarent z aufugieñ. a facie decij se occultauit. tūc Decius ne videret ꝓditorie scz zelo idolatrie dñm suū occidisse xp̄ianos cepit crucidari. z multa fecit martyr⁹ milia inter quos z Philippus iunior martyrio coronatus est. Post hoc decius ꝺ thesauro inquirēs beatū Sixtū iussit ad carcerez duci vt p tormēta xp̄m negaret z thesauros proderet. Beat⁹ aūt Laurētius post eū clamabat dicens Quo ꝓgrederis sine filio pater. quo sacerdos sancte sine diacono ꝓperas. Cui beat⁹ Sixtus. Nō ego te desero fili: sed maiora tibi ꝓ fide xp̄i debentur certamina. post triduū me sequeris. z ꝑcepit ei vt interim oīes thesauros ecclesijs z pauperibus erogaret. Tūc laurētius die ac nocte xp̄ianos querens z eisdem vt opus erat distribuēs: Uenit ad domū cuiusdā vidue vbi multi christiani erant absconditi. quā longus dolor capitis detinebat. Cui manus imponēs a dolore sanauit z christianis elemosynā dedit. Quendā etiaz cecū signo crucis illuminauit. Tūq̄ Sixtus firmus in xp̄i ꝓfessiōe ad decollādū ducerēt: accurrens post ipm beat⁹ laurenti⁹ clamauit dicens. Noli me derelinquere pater sancte. qr̄ thesauros tā exꝑdi quos tradidisti mihi. Tūc milites audientes thesauros tenuerūt sanctū laurentiū. quē Decius Valeriano ꝑfecto. z ille eū Ipolito in custodiā tradidit. vbi q̄dē Lucill⁹ gētilis in carcere erat q̄ plorādo lumē oculoꝝ amiserat quē laurēti⁹ ad xp̄z ꝓuertit z baptisauit: ac lumē eidē restituit. Q̄ audientes multi ceci veniebāt z ab eo p signū crucis illuminabant. Nec vidēs Ipolit⁹ p beatū laurētiū in xp̄m credidit z cuz familia baptisma suscepit. Tādē Valerian⁹ sibi p̄sentari fecit laurētiū z de thesauro inq̄siuit. Laurēti⁹ aūt triduo indutias petijt. q̄s ille sub Ipoliti pollicitatōe ꝓcessit. In hoc triduo laurēti⁹ oīa paupibꝫ distribuēs eos coz̄ decio p̄sentauit d. Ecce horuz paupeꝝ man⁹ thesauros ī celū deportant. Deci⁹

De sancto Laurentio

tratus iussit sacrificare.q renuēs scorpionib⁹ ce/dit:z oīe gen⁹ cormētorū añ ipm deferk. Tunc Laurēti⁹ rndit. Tu infelix has epulas sp ego op tani. Et q patet qfuerit diuina charitate plen⁹ q̄ desiderauit sp mori p xpo.ideo dicit. Infelix has epulas sp optani. Tūc nud⁹ fustib⁹ cedit z ardē tes lamine ad latera apponūt. Dixitq; Laurēti⁹ Dñe iesu xpe miserere mei serui tui. Tādez iussit eū Decius plūbatis diutissime cedi. Laurēti⁹ aūt orauit dicens. Dñe iesu accipe spm meuz. Et ecce vox de celo insonuit dicens. Adhuc tibi multa certamia debent. Hāc vocē audiēs Decius furore repletus iussitq; eū utrq; scorpionib⁹ cedi.eadē hora miles q̄dā roman⁹ credēs Laurētio dixit. Video ante te iuuenē pulcherrimū mēbra tua cū linthеo ex/tergētē. Adiuro te p deū festina me baptisare.dixit q̄z Decius Valeriano. Puto q̄ iā victi sum⁹ Et iussit Laurentiū in carcerē recludi.vbi aduenientes roman⁹ baptisma suscepit. Qđ audiēs Decius fustib⁹ cesū romanū decollauit. Et eadē nocte iussit Laurētiū corā se adduci.cui dixit. Aut sacrifica dīs:aut nox ista in te cū supplicijs expendet. Cui Laurētius. Mea nox obscuz nō habz sed oīa in luce clarescūt. Deci⁹ iussit adduci ferream cratē z prunis suppositis Laurentiū exutū superrēderūt z cū furcis ferreis cōpresserūt. Cūq; assaret Laurētius ait ad Valerianū. Dicite mi/ser q̄ carbones tui sūt mihi refrigeriū.tibi autez eternū supplicium pstāt.z hilari vultu dixit ad deciū. Ecce miser assasti vnā prē:gira ad aliā z mā/duca. Tādē dixit. Gras tibi ago dñe q̄ ianuas tuas ingredi merui.z sic emisit spiritū. Tandez mane Ypolit⁹ cuz pbytero Justino rapuit eius corpus z cōditū aromatib⁹ sepeliuit. Xpiani autem triduo ieiunātes vigilias celebrarūt mugi/tus dātes z lachrymas fundētes. Et nos q̄ charissimi orem⁹ dīm iesū vt bti martyris meritis z intercessiōe det nobis gratiā in psenti z gl̄iam in futuro Amen.

De sancto Laurētio Sermo secūdus vicz de xpius pbata sanctitate z martyrio.

Robauit me do

minus quasi aux qđ p ignē trāsit Job. xxiij.z ad laudē buⁱ festiuitatis. Ista vba optime pōt dicere beat⁹ Laurēti⁹ martyr Tū q̄ ipe fuit aux ꝓpter pfectionē charitat⁊ z sanctitatis. Tū q̄ ipm dñs p ignē pbauit vex martyrē.z p ignē fecit trāsire in patriā celestē. Nimix charitas auro cōpar in scriptura Apoc.iij. vbi dīs dicit. Suadeo tibi emere a me aurū ignitū z pbatū vt locuples fias z vestimētis albis induaris. Gz beat⁹ Laurēti⁹ fuit plen⁹ charitate.z vt aux in celestē thesaux recōdendū fuit per ignē trāsiens z pbatū. Ūñ Maxim⁹ in sermōe dicit sic. Ecce beat⁹ Laurēti⁹ transijt p ignē nō q̄ adustus inborruit:sed illuminat⁹ effulsit sez sic aux bonū in igne cādescit. Merito g̊ vba hec accipiunt ad ei⁹ gl̄iaz vt dicat. Probauit me dñs quasi aux. In q̄bus vbis de tribz cōmēdat.z sic tria mysteria notem⁹ p sermōe.

Prio ō xpi pfecta charitate:ibi. Quasi aux.

Scdo ō pbata scitate:ibi. Probauit me zc.

Tertio ō pclara martyrij arduitate:ibi. Per ignē transiens.

B Circa p̄mū de xpi charitate pfecta i cōpa/tiōe auri sit p ꝯclusiōe sententie Gregȝ li.moral. xxx.di.q̄ charitas xpi iesu z dilectio merito i scri/ptura cōpar auro. Gz q̄re charitas i sctis cōpar auro:b declarat ex pluribz ꝓprietatib⁹ auri scz.

Prima dr̄ pciositatis.

Secūda raritatis.

Tertia incorruptibilitatis.

Quarta medicinalis vtutis.

Quinta infrangibilitatis.

Prima ꝓprietas dicit pciositatis.qz aux pcellit oia alia metalla valore ponderecz.qz vt dr̄ li.de natura rez.inter cetera metalla aux est pōdero sius z etiā fulgoris decore. Nā alia decorant per aux z nō ecōuerso. Sic dilectio xpi z charitas excellit alias vtutes.j.Cor⁊.xiij. Maior horū ē charitas. Jsiō.de sū.bo. Charitas oīm vtutū obtinet pncipatū.z oēs alias vtutes ōcorat.qz alie sine ea sūt difformes. Aug. Charitas est vtus que valet ad oia sine q̄ nil valent oia. Jō Col.iij. Super oia charitatē habete. S Scōa dr̄ raritat⁊.qa aux est rarū z iō pciosū. vsus. Qđ rarū carū vilescit q̄tidianū.iō Piero.dicit. Qđ qō magis rarū est:magis appciat. Nā pulegiū apud indos pciosius est q̄z piper.xciij.di.ca. Legim⁹. Jtē audiui in q̄dā regno grana iuniperij inter regias gazas recōdi ꝓpter raritatē. Sic charitas tāq̄ aurū rara est qz pauci sūt q̄ veracit xp̄m diligāt.sic ꝯque rit Apl's Phil.ij. Oēs q̄ sua sūt querūt nō q̄ ieſu xpi. Naz videm⁹ q̄ supbi pl⁹ diligūt honores q̄z xp̄z.auari pl⁹ pecuniā vel aux diligūt q̄z xp̄z vt Amb.de.xlvij.di.sic bi. Luxuriosi ad modū porcoz pl⁹ diligūt carnis voluptates. Iracūdi pl⁹ vindictā. Et fere oēs mūdani hoies pl⁹ sua deliderīa volūt q̄z xp̄m. Nā Grego.in omel.ait. Qui p illicita desideria defluūt:pfecto deū ñ diligūt. Ūñ sic mult⁹ est numer⁹ ferri z plūbi sed pauc⁹ auri:sic vere charitatis. Propterea rari sūt sancti.sed stulto⁊ infinit⁹ est numer⁹ Eccl.j. S Tercia ꝓprietas dr̄ incorruptibilitat⁊.qz aux verum nec rubigine ꝯsumit:nec igne cōburit:sz retinet i igne suā integritatē.z q̄ sepi⁹ arserit melior puri or z clarior efficit fm Pliniū li.xxxv. Sic vba xpi charitas debet sp integritatē fidei cōseruare ab oi heresis z infidelitatis rubigine vel defectu.z puritatē a pctis:ac pficere etiā in aduersis claritate gr̄e z puritate. Ūñ.j.Timoth.j. Charitas est de corde puro ꝯsciētia bona z fide nō ficta. Vide ergo o bō si hec habes. S Quarta dr̄ medicinalis vtutis. Nā vt dr̄ li.de natura rerū,auruz

pulucrē redactū z antidotis mirtuz lepzā ac sca/
biem curat. Itē Auicēna.ij.canone medicine.di/
cit.q aurū cōfert dolozibꝫ cozdis ac tremozi ei⁹:
ꝓfortat oculū z retentio eius in oze fetozē ozis re
mouet. Hec ille. Sic ipa charitas oēm lepzam
peccati habet depellere taz in cozpe q̄z in cozde et
etiā oze.z oculos illuminat ad cauēdū oīne moz
tale peccatū. Nā p regula est tenendū fm Tho.
ij.ij.q.lix.q oē peccatū qō ꝓtrariat charitati ē pec
catū mortale. Et idcirco expellit oē illud vt ꝓtra
riū. Uñ Hiero.ꝓtra Jouinianū de pe.dis.ij. Si
eīm inch. Tādiu sciatis vos in deo pmanere: q̄/
diu nō peccaueritis.quoniā sicut dies z nox mi/
sceri ñ possūt:sic peccatū scz mortale z bona ope
ra scz charitatis.si per peccatum ingressus fuerit
diabol⁹ in hospitiuz pectoris:ptin⁹ xps recedit.
Hec ille. Quinta ꝓpietas dicit infrangibilita
tis. Nā li.de natura rerū dicit q aurū cū sit pcio
sissimū sup oia metalla ē magis ductile:nec resi
stit malleo vt ferrū durū:nec frangit vt vitz:nec
resonat vt es sonoz. Uñ vitrū q̄uis sit pulchrū
nō tñ reputat pciosū eo q nō pōt marcellari sed
statim frāgit. Sic charitas auro cōpat.qz hō exi
stēs in charitate posit⁹ sub tribulatiōis malleo
est ductilis.i.obediēs deo p oia z gras agēs:nec
resistit p indurationē cozdis vt ferreū coz pecca/
toris qō nō vult molliri:nec frangit p desperati
onē aut a bono opere resiliendo:nec murmurat
p impatientiā. Sz vt Hzeg.in moral'.ait. Mēs
q̄ fortiter deū diligit:dulcia exstimat que amara
sūt. Et Bern. Fortis amatoz z ver⁹ diligit in ad
uersis sicut in psperis. Exemplū hoz habemus
in beato Laurētio q in charitate xpi fuit taz pfe/
ctus vt oia p xpo ꝓtēpserit z mūdus mēte z car/
ne vixerit:oē peccatū deuitauerit. z tribulationē
penas z mortē gaudēter z cū gratiarūactiōe su/
stinuerit:imo tāq̄z epulas amauit. Uñ vere au
rū fuit cozā deo ppetuo recōdendū. O q̄ bō xpia/
ne studez tu fieri aurū vt dign⁹ sis recōdi i celū.
Nā vt ait Ps. Astitit regina.i.aia sancta.a dex/
tris dei in vestitu deaurato.s.charitatis. Imita/
re ergo sanctos zc.

Circa secūdū de pbata sanctitate.s.p pas
siōes p xpi noie suscepras querit.vtrū de⁹ boib⁹
in hac vita imittat penas vel tormēta sine cozuz
culpa. Rō questiōis est. qz nouim⁹ multos san
ctos dei q sine coz culpis imo cū essent in maxi/
mis meritis maximas passiones sustinuisse:vt
patet de sancto Laurētio z de sanctis martyrib
imo oībus iustis iurta scripturas:aduersitates
z psecutiones i hac vita instār. Uñ.ij. Timoth.iij.
Oēs q pie volūt viuere in xpo iesu psecutionē pa
tient.mali aūt boies z seductozes pficient. Lyra.
qz vt plurimū mali florēt psperitate mundana
licet ad dānationē eternā. Jō addit. In penis in
quit zc. Eū q̄ sancti z boni boies sint serui dei.ma
li aūt sūt serui diaboli. Uiz videt q illos q nō
demerent puniri deus vult in hac vita z agitari
multis malis scz sanctos. Ad hec rñdet fm Ri/
char.sup.ij.di.xxxvj.z Bonauē.ac alios ꝓcedit
p tres ritates ex coz dictis acceptas. Prima
veritas q in homie nulla esset pena nisi pcessisz
aliq̄ culpa. Patet qz Aug.iij.li.de libero arbi.lō
ge post mediū dicit q ois pena iusta est z p aliq̄
peccato scz vel ꝓpio vel alieno impendit. Idem
etiā li.lxxxiij.questionū.q.xxiij.dicit. De⁹ nullaz
penā sciuit cuiq̄z imerito infligi. meritū q̄ppe pe
ne peccatū ē zc. Et sic ptz q ois pena aliq̄ mō re/
spicit culpā fm Bonauē. Sz quedā vt psentē in
se:vt pote pena infernalis.quedā vt preritā in se:
sed psentē in reatu z seqla vt ē pena purgatoria.
Quedā vo solū vt preritā in eo q punit z cōtra/
ctā sicut est ois pena iustoz hoim. Quedā vo re
spicit culpā nō in se sed tm in alios:vt pena chri/
sti q volūtarie pati voluit p hoibꝫ: q tñ nullum
peccatū habuit:nec ade peccatū cōtraxit. Se/
cūda ritas q de⁹ bon⁹ nulluz punit sine culpa
vel ꝓpia vel aliena. Uñ Job.xxxiij. Absit a deo i
pietas z ab oipotēte iniqtas. Opus eīm hois red
det ei z iurta vias singuloz restituet. Rō.qa iu/
sticia diuina nobilioz ē ip̄zoportionabilit q̄z hu/
mana.sed hoi fm iusticiā humanā reputat ini/
quū z iniustū punire sine culpa.g impossibile est
a deo aliquē puniri sine culpa pcedēte ꝓpia vel
aliena. Hinc Hugo de sacramētis.li.j.par.viij.
De⁹ iuste facit quicqd facit. Nā teste Ps. Justus
dñs in oibus vijs suis : z sanct⁹ in oibꝫ opibus
suis. Et sic patet q vt Hiero.dicit. Quicqd pati
mur peccata nostra demeruerūt scz vel ꝓpa vel
aliūde ꝓtracta scz p peccatū originale. Sz
obijci pōt de Lazaro p xpm resuscitato q bis fu
it mortu⁹:sz p peccato originali nō merek qs ni/
si semel mori.g videk q mors aut ꝑma aut secū
da fuerit eidē absq̄ merito pcti inflicta. Ad h rñ
dek q lazar⁹ habuit culpā pcedentē z ꝓtractā vn
de eū mori oportuit. Dicit tñ a docto.q mors se
cūda fuit ad meritū sibi.z q illa fuit sine dolore.
z ꝓsiliter in alios resuscitatis putak fore.qz vt di/
cit Origz.sup Leuitz.lecē.ix. Apud iustū iudicez
deū nō iudicat qs bis in idipm. Ideoq̄z mors q̄
pene noie infert p pctō:absoluit hoiem a pena il
lius pcti. Hec ibi sentētialiter. Tertia veritas
q de⁹ punit iustos in psenti vita sine culpa ꝓpa
sed nō ad nocumētū q̄n poti⁹ ad pfectū. Uñ Hze
go.in collecta dicit. Nulla nocebit aduersitas si
nulla dominek iniqtas. Hinc Ro.viij. Diligen
tibus deū oia coopank in bonū. Et sic iustoz et
martyz sicut z beati Laurētij pena z mortifica/
tio nō ē ex dei ira:sed poti⁹ ex ei misericordia ad
illoz pfectū. Sz q̄d dicem⁹ de pctōribꝫ indurat
q q̄nq̄z hic flagellank:ip̄i audiāt bene sententiaz
Hzegorij in regist.dicētis sic. Pena psens si ho/
minis afflicti aiam ꝓcurrit finis culpe pcedētis
est. Si aūt nō ꝓcurrit initiū ē pene sequētis. Cu
randū g nobis ē ne de tormēto ad tormēta tran
seam⁹. Hec ille. Naz vt etiā Haymo sup Apoc.

De sancto Laurentio

dicit. Pctores in hoc mundo qñq flagellant a deo vt duplici ptritõe pterant. z hic icipiãt penã in futuro sustinẽdã ppetuo si ad deũ nõ ve conuertant. Exẽplũ de Anciocho Herode Pharaone zc. q si dicãt intra se cogitãtes. Frustramur ergo saltẽ ad pẽsens p libito voluptat. Audiãt Johãnẽ Apoca. xvij. Quoniã qnto i delicijs fuerũt tantũ eis dabit tormẽtũ acerbi z luct. Jõ glo. sup ps. lxxiij. dicit q nõ debẽt gaudere mali cuz in pẽsenti nõ flagellant. qz eternũ eis suppliciũ parat. Ue ergo z ve pctoribz. ¶ Sed qrit p pter pdicta de iustis qlia bona facit de ad profectũ iustorũ puenire ex eorũdẽ pali tribulatõe seu punitõe. Ad hoc rñdet colligẽdo a Rich. vbi sup. simulqz alijs q pcipue quinqz. ¶ Primũ ẽ fidei meritũ. Nã Anf. li. de pcordia pscientie z libero arbitrio dic q si i baptismo statim mutarẽtur fideles in incorruptoz fidei piret meritum. pter qõ i baptisat remanẽt penalitates mlte q iustis infligunt pter fidei meritũ. ¶ Scõm est offense purgamentũ. qz p talia aduersa purgãt pctã z satisfactio fit de eis. patz de Dauid. Unde Gre. Qõ facit lima ferro: fornax auro: flagellus grano: hoc facit tribulatio boi iusto. s. qz purgat

Terciũ est meriti z pmij augmẽtum: vt ptz de Job z de sctis martyrib. Unde. ij. Chor. iiij. Id qõ est momẽtaneu z leue tribulatõis nre in pẽsenti supra modũ in sublimitatẽ eternũ glie pondo operat. Hinc Isaac abbas mõtis syrie dicit in colla. q tribulatio qua p xpo suscepta melior ẽ magno ope qõ sine tribulatõe pficit. ¶ Quartũ ẽ vtutis z gre tutamentũ: vt patz in Paulo q dic ij. Chor. xij. Ne magnitudo reuelationũ extollat me scz ad cadẽdũ p superbiã. sequit. datus est mihi stimulus carnis zc. ¶ Quintũ est acceptatõis diuine in diciũ. Un dns dicit Apocal. iij. Ego qs amo arguo z castigo. z Heb. xij. Flagellat deus oẽm filiũ quẽ recipit. O g qz pius qz bonus deus noster. Ecce g charissimi agnoscere possum in bti Laurẽtij exemplo z alioz martyrũ q cũ tribulamur pbamur z pficimus si patiẽter sufferam. Debem ergo diligere inimicos nros: qz vtiles sunt nob ad salutẽ. Debem z deo gras agere in tribulatõe.

¶ Circa terciũ pncipale õ pclaro martyrio bti Laurẽtij accipiamus p ꝛclusiõe q bti Laurentij martyriũ inter passiões martyrũ ꝛmẽdat valde pclarũ. Et hoc ptz recolligẽdo ex dictis sanctoz Ambrosij z Aug. ac Maximi in sermonib: pcipue ex quinqz ꝛsideratõib in eius passiõe

Primo ex sanctitate
Secũdo ex amorositate
Tercio ex famositate
Quarto ex acerbitate
Quinto ex suffragij claritate

Primo ex sctitate. Un Aug. Beatũ virũ Laurentiũ tota debem deuotõe suscipe. Primo qz pciosũ sanguinẽ pter deũ tradidit. Deinde qz progatiuã apud deũ nostrũ nõ minimã ꝛtulit: ostẽdẽs qualis esse debeat xpiani fides de cuius ꝛsortio martyres esse meruerũt. Tercio qz idẽ tãte z tãte sancte cõuersatõnis extitit vt coronã martyrij tẽpore pacis inueniret. Nec ille. ¶ Secõ ex amorositate. qz in passiõe dulcedine amoris xpi plenus fuit adeo vt oẽs cruciatus epulas dulcissimas reputaret p amoris xpi suauitate. vñ Ambro. vel Maxim. Dũ xpi pcepta cogitat. s. Laurentius frigidũ est illi ome qõ patit. Idẽ. Amore veritatis accẽsus appositã extrinsec sibi flammã aut nõ sensit aut vicit. Tercio ex famositate Unde Amb. vel sm alios ꝛMaxim dicit in ser. Sanctũ ac deo placitũ est vt natale scti Laurẽtij pcipua deuotõe veneremur: cuius radiãtibz flãmis victrix in hũc quoqz diẽ toto orbe christi chorus exsultat eccl'ia. Nec ille. Nimirũ toto orbe festũ celebrat z in oñibz missis eius nomen nominat in canone. ¶ Quarto ex acerbitate. Unde Ambro. vl' Maxim dic. Nõ em fratres beatus Laurẽt breui vl' simplici passiõe patit. Haz q gladio pcutit semel moritur. q in flãmaz camino mergit vno impetu liberat. hic autẽ lõga z multiplici pena cruciat. hec ille. Jrẽ Innocẽ. in sermõe dicit q Laurẽs decẽ tormẽta sustinuit. que nota p alphab. vicz Adustioẽ laminaz ignitarũ. Boias: hoc est cathenas qbz vinct fuit. Carceris inclusionẽ. Durorũ lapidũ cõcussionẽ. Extẽsionẽ in karasta. Fustigationẽ. Grauẽ plũbatorũ mactationẽ. Morrẽdã cesionẽ scorpionũ. In craticula cũ furcis ferreis cõpressionẽ. z craticula cadẽ sup ignẽ assationem. Et sic patz acerbitas

¶ Quinto ex suffragij claritate. Nã oẽs boies debent inuocare deuote sancti Laurẽtij suffragia. Primo qdẽ de dolore oculoz z cecitate. quia canit eccl'ia de ipso dicẽs. Leuita laurẽti bonum opus operatus est qui p signũ crucis cecos illuminauit. Secũdo deficiẽtes pane et patiẽtes necessitatis defectũ p egestate. Nã Grego. li. dyal. refert q qdam pb'yter noie Sanctul sancti Laurentij eccl'iam incẽsam a lõgobardis dũ vellz reformare artifices multos cõdurit. Quadã autẽ die dũ qd apponeret eis ad mãducãdũ nõ haberet pmissa oratõe in clibanũ respiciẽs vidit cãdidissimũ panẽ. Sed cũ vix ad vnũ prandiũ tribus psonis sufficere videret Laurẽti nolẽs artifices suos deficere sic pdictũ panẽ multiplicari fecit q in alimentũ decẽ diez oparijs cunctis suffecit. ¶ Tercio i extremis laborãtes. Nã legit q quendã iudicẽ rome noie stephanũ q apt mũera puertebat iudicia z aliena iniuste possidebat dũ mozerek z dãnari deberet: sanct Laurenti cũ sancta maria agneta z piecto impetrarunt ad corpus redire. z triginta dieb penitẽtiã agere et restituere ablata z sic saluari. Jrẽ Henric imperator p btm Laurentiũ obtinuit in morte vt saluaret. De hoc vide sm̃õe. iiij. J. Oremus g deũ charissimi vt beati Laurentij meritis det nobis gratiam z gloriã.

De sancto Laurētio Sermo tertius ad idem.

IGne me examinasti scz tu dñe deus: et nō ē inuenta in me iniq̄tas ps. xvj. ℟ Sancta ecclia canit hec verba ad beati Laurētij gl̄iaz qz ipe fuit in passiōe igne examinat⁹ in quo nō ē inuēta iniq̄tas: sed ois sanctitas. z ideo nobis bo⁹ die ꝓponit in exemplū tripliciter vl̄ in trib⁹. Vñ Amb. vel ſm alios libros Maxim⁹ in sermone dicit. Beati Laurētij exēplo ꝓuocamur ad martyriū: accēdimur ad fidē: incalescim⁹ ad deuotionē. Nec ille. Primo g̃ ꝓponit in exēplū martyriū scz vt nos nō recusem⁹ pati p xp̄o saltē quaz aduersitatē vel penitētie asperitatē cū audim⁹ ipm passū libenter tā acerba. Secūdo in exēplū fidei scz formate charitate. Vñ Amb. vbi sup. dū in fide sua ꝓsecutoris flāmas vicit. s. Laurēti⁹: ostendit nob⁹ p ignē fidei gehēne incēdia supare. s. pecatis resistēdo. Tertio ꝓponit in exēplū deuotōis vt sic ipe tanta ad xp̄m deuotōe flagrauit vt oia amara p eo sustinendo dulcia reputaret. Sic z nos incalescam⁹ deuotōis feruore vt oia amara mūdi sufferre velim⁹ añq̄ pctō ꝓsentiam⁹. z deū offēdam⁹. qz Aug. dic̄ q̄ meli⁹ ē deo dilecto mori q̄ ipo offēso viuere. Audiam⁹ g̃ q̄d dic̄ laurēti⁹ i pdict⁹ verbis vt z nos p mō nr̄o dicere possim⁹ singuli ꝺo. Igne. s. tribulatōis me examinasti sz nō est inuēta in me iniq̄tas. Iuxta q̄ verba tria mysteria notemus p hoc sermōe.

Primū de diuinali examine. qđ notat cuz dr Igne examinasti.

Secūdū de ꝓstanti fortitudine: ibi. Et nō est inuēta in me iniq̄tas.

Tertiū ꝺ felici celsitudine. qđ seq̄t ad pdicta.

℟ Circa p̄mū de examine diuinali q̄stio occurrit in qbꝫ z q̄liter deꝰ examiat hoies: vtz sit in eis aliq̄ iniq̄tas an non. z sic p ꝓns vtz sint apti aut idonei ad regnū celoz: an nō. Rō q̄stiōis pt dari talis. qz vt Amb. xxj. q. ij. §. Añqz. et Aug⁹. xxvj. q. v. c. vl. dicūt. q⁹ deꝰ tēptat hoies vtz diligatur toto corde p̄ oibꝫ. z vtz ꝺi ꝓcepta ꝓferant an nō. Hec illi. Sz aduerte ſm doct⁹. q⁹ deꝰ cū sciat oia lucide nō ꝓpterea tēptat vel examinat aliquē vt scz accipet experimētū de aliqbꝫ q̄ ignoraret: sed vt alijs vel saltē ipi hoi. s. sic tēptato det experientia vtz deū ꝑfecte diligat z q̄z fortit⁹: vt ptz in tribulatōibus z tēptatiōibꝫ q̄s deꝰ ꝑmittit hoi ad ꝓbatōez vel purgationē z būiliatiōz. Vñ Sap. iij. scribit de iustis. In pauc⁹ verati in mult⁹ bñ disponent⁹ qm̄ deꝰ tēptauit illos z inuenit eos dignos se. Ly ra. Jō inq̄t deꝰ tēptat suos p afflictōes vt vt⁹ patientie illoz clarescat etiā alijs ad exēplū imitatio nis z ꝓpter augmētū retributōis. s. vel ꝓpter premiū dignuz. Patet g̃ q⁹ deꝰ examinat hoies p tē ptatōes vel ab ipo deo imissas vel ꝑmissas aliunde. Utile ē g̃ scire in qbꝫ vel q̄t mōis z q̄liē deus soleat hoies examiare vtz sit iniq̄tas in eis vel peccēt an nō. Ad qđ ſm doct⁹ vel scripturas recolligēdo rñdet q⁹ ꝓcipue i q̄tuor vel q̄druplic̄iter.

Primo in diuinoz ꝓceptoz fidelitate.

Secūdo in tpaliū bonoz ꝓspitate.

Tertio in corpaliū viriū validitate.

Quarto in tribulationū aduersitate.

Primo i fidelitate vicz ꝓceptoz. Vñ Deut. viij. dixit moyses ad pplm. Dē mādatū caue diligēter vt facias z recordaber⁹ q⁹ adduxit⁹ dñs. xl. annis p desertū vt affligeret te atq̄ tēptaret. (Lyra Tibi ad meritū z alijs in exēplū) vtz custodires mādata illi⁹ an nō. Jer. xlij. c. eiusdē. Si surrexerit inq̄t ꝓphes aut somniator (intellige vel sortilegus aut q̄cūq̄ diuinator vel incāt⁹) seq̄t. Nō audies vba illi⁹. qz tēptat vos dñs deꝰ vr⁹ vtrum diligatis eū an nō in toto corde z tota aīa zc. Ex qbꝫ ptz q⁹ cū hō tēptat vel a suggestiōe diabolica aut fallacia hereticoz vel maloz hoim psuasione: aut seductiōe: vt faciat ꝓtra aliqđ ꝓceptū dei: statim debet recogitare q⁹ deus examinat ipm de ꝓcept⁹ suis. z iō debet deo obedire sup oia vtp bē vere illū diligere. Q̃ g̃ xp̄iane obſua mādata dei. Unū crede deū. nō assumas ei⁹ nomē inuanū. z sic de alijs. Audi xp̄m Mat. xix. di. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Beat⁹ Laurēti⁹ oia pfecte ꝺuauit. Secūdo examiat deus hoies in tpaliū ꝓspitate. vicz diuitiaz: honoruz: ꝓlationū z dominioz. In his aūt ꝓcipue tripliciter ꝑbat vel examinat hō. Primo si ista bona mūdi iuste acq̄siuit vel possedit. Prouerb. xxj. c. Qui congregat thesauros lingua mēdacij impingēt ad laqueos mortis. s. culpe z gehēne. rapine detrahēt eos scz ad infernū. Secūdo si insatiabiliter z nimis ea amauit. s. q⁹ pat⁹ foret ꝓceptū ꝺi aliqđ trāsgredi q̄z dānū i eis pati. iō Eccls. v. Auarus nō implebit pecunia. z q̄ amat diuitias: fructū nō capiet ex eis. s. ad salutez. Tertio si tā auare ea retinet q⁹ ñ largit⁹ ea paupibꝫ vl̄ ꝓ salute aie sue ex illis. Nā deꝰ iō dat hoibꝫ bona tpalia vt ex eis redimāt aias z eēnos thesauros in celo acq̄rāt. Prouer. xiij. Redēptio aie viri diuitie sue ñ aliene. Et Lu. xvj. Facite vob⁹ sacculos q̄ nō veterascūt thesaur⁹ nō defi. in celo zc. Sz heu sūt multi q̄ in pauptate largiores fuerūt q̄ i diuitijs z dominijs. Talibꝫ ista ꝺ ōa ꝓ sig̃ sunt dānatōis. hoc ptz in diuite epulone q̄ nō legit iniuste acq̄siuisse bōa: sz tm̄m⁹ q⁹ paupi lazaro nō largiebat ex eis z idcirco dānat⁹ ē Lu. xvj. Btūs laurēti⁹ exēplus nob⁹ in his ꝓbuit q̄ disp̄sit dedit paupibꝫ oēs ecclesie thesauros. z sic ꝑbat⁹ in tpalibꝫ iusticia ei⁹ manet in seculū zc. Tertio examiat deus hoies in corpaliū viriū validitate. s. fortitudine: iuuētute: pulchritudine: sectitate. z sil̄ibꝫ. vtz. s. hōbis p pctā diabolo deseruiat: an p bōa opa deo. ꝓpē qđ multos corripit deꝰ infirmitate corpali vt ad deū ꝙuertant. iuxta illud ps. Multiplicate sūt infirmitates eoz postea acceleraueř. s. cōuerti. Vñ Hugo. li. de claustro aie dic̄. Multos

De sancto Laurentio

dē atterit infirmitate q̄s videt fortes ꝛ pmptos peccare vt attriti carnis debilitate nequeāt tot ꝛ tāta mala ꝓpetrare. ¶ Querit. Qualib⁹ signis cognoscit hec tēptatio infirmitatis ad quā prē cesserit. vicz vt ꝛ cedat hoi ad salutē eternā an nō. Respōdet ꝑm scpturas ꝛ docē. q ad id vnū signuz ē ꝓpatōis. Nā ifirmitas corpal' ē q̄dā citatio hois ad cōpendū corā deo p mortē iuditio. Et iō debz se bō ꝑpare mor p ꝓfessionē: ꝛ tritionē ꝛ satiffactionē ac oīonē. ꝛ b̄ ē signū salutis. Sic̄ si hō cōponeret causaz cū iudice añ q̄z sentētia dar: sic eaz bene euaderet. Hinc Eccī. xvij. Cognosce iusticias et iudicia dei. i. recognoscere debes i infirmitate tā q̄z citat⁹ ad iudiciū. ꝛ sta in sorte ꝓpositōis. i. ꝓpositi boni. ꝛ oīones altissimi in ꝓtes. vade sctō⁹ ꝛ ne demereris in errore ipio⁹ añ mortē cōfitere. Nec ibi. Itē eiusdē. xviij. Añ iudiciū interroga te ipm. Lyra. s. p diligētē ꝛ scie discussionē. ꝛ in ꝛspectu dei inuenies ꝓpitiationē. Secundū signū est emēdatōis. Nā vt Grego. in registro ait. Flagellis nō emēdari sz indurari signū ē eterne dānationis. q̄s em̄ ꝓsentia mala nō corrigūt: ad sequētia mala pducūt. Nec Grego. exēplū de pharaone. Tertiū signū gratiarūactiōis q̄n q̄s patiēter tolerando infirmitatē gr̄as deo agit. Un̄ Eccī. ij. Ue bis q̄ pdiderūt iusticiā. Nā reuera magnas debem⁹ deo gr̄as agere p infirmitate corpali. q̄ multipliciter est vtilis nob⁹ ad salutē. Primo q̄ pctā purgat. Secūdo q̄ futura pctā cauet. Tertio q̄ carnis ꝛcupiscentiā domat. Quarto spiritū būiliat ꝛ in dī amore roborat. Quinto ad misericordiā dei ꝓpat. Sexto electiōis signū ꝛ diuini amoris mōstrat. Septimo q̄ xp̄o doleti ꝛ patiēti ꝛformat. Un̄. ij. Cor². xij Uirt⁹ in infirmitate pficit libēter igit̄ gloriabor in infirmitatib⁹ meis vt inhabitet in me vt⁹ xp̄i. Cū em̄ ifirmor tūc potēs sū. s. spū. Hinc in vitaspatrū legit̄ q̄ q̄daz sanct⁹ p̄ cuidā petēti oīonē vt sanaret̄: respōdit. Rē tibi necessariā petis amoueri. q̄ si ferruz es: p infirmitatē rubiginē amittis. Si aurū es: per ignē ꝓbat⁹ ad meliora pueneris. ptz de btō laurētio q̄ p corpis tormēta puenit ad maxima premia. ¶ Quarto eramiat de⁹ in tribulationū aduersitate. Judith. viij. Oēs q̄ placuerūt deo p multas tribulatiōes transierūt fideles. Un̄ oēs fideles debēt b̄ p certo habere q̄ post̄q̄ ceperint deo seruire: tribulatiōes ꝛ tēptatōes eū insequūt. Jō Eccī. ij. Fili accedēs ad seruitutē dei sta in timore dñi ꝛ ꝓpara aiam tuā ad tēptationē. Itē. ij. ad Timoth. iij. Oēs q̄ pie volūt viuere in xp̄o psecutionē patient̄. Exēplū claret in sctō laurētio ꝛ oībus martyrib⁹ ac sctis alijs. Bern̄. O bō disce pati q̄ p bācviā intrauit celū xp̄s dñs ꝛ oēs scti ei⁹. Erras erras si aliā viā queris.

¶ Circa secūdū ꝓncipale de ꝛstātia fortitudinis querit. vtz hō solo libero arbitrio sine gratia dei possit stare in tribulatiōe vel tēptatiōi resistere. Rō questiōis. q̄ p ꝛ ꝛtra sūt autoritates. Nā Eccī. xv. dicit. Ante hoiez vita ꝛ mors bonū ꝛ malū. q̄s placuerit dabit̄ ei. Itē Grego. in moral'. ꝛ etiā Piero. dicit. Debilis est hostis: nō pōt vincere nisi volentē. In ꝛrariū aūt est q̄ in oīone dñica petimus deū dicen. Et ne nos iducas in tēptationē. Ubi Lyranus dicit. Nemo suis viribus fortis est: sz dei indulgētia ꝛ misericordia tut⁹ ē. Ad hoc g̃ rñdet Bonauē. sup. ij. dis. xxviij. q̄ aliq̄ dixerūt q̄ hō per libez arbitriū absq̄ mu nere gratie dei possit resistere oīmi tēptatōi ꝓpria ꝛtute. Alij aūt dixerūt q̄ ꝓpria ꝛtute nulli tēptatiōi pōt resistere: sed p̄mū est falsū ꝛ ꝛtra scpturā ꝛ ptinet ad errorē Pelagij. Nā Sap. viij. scribit Scio q̄ aliter nō possū esse ꝛtinēs nisi de⁹ det. g̃ tēptatiōi luxurie resistere hō nō pōt per ꝛtinentiā nisi gratie dei dono. Itē secundū dictuz est valde durū: cū libez arbitriū naturale habeat iudicatoriū quendā instinctū remurmurantē ꝛtra malū. nec etiā sit in malo cōfirmatū. Idcirco media via inē hec tenēda ē. p rñsiōe vicz q̄ liberuz arbitriū sine gr̄a dei. nec pōt oi tēptatiōi resistere. nec necē hz oi tēptatiōi succūbere. q̄ ei nō pt sine gr̄a dī oi tēptatiōi resistere b̄ ē. ꝓpē suā istabilitatē ꝛ infirmitatē ex peccato ꝓuenientē. iurta illō Threñ. j. Peccatū peccauit hierusalē ꝓpterea instabilis facta ē. Hinc etiā glosa sup Threñ. iij. dr. Nō pe bō diu durare ꝛtra insul⁹ diaboli nisi misericordia dei adiuuet. Un̄ sivni resistit tēptatiōi: nō tamen oībus nisi p diuinū auxiliū. sicut ponit exēplū in foraminib⁹ nauis p que aqua ingredit. ꝛ si vnuz obstruat aliū de influit. s. vnde nec putat Un̄ q̄uis ꝓpria virtute homo possit quandoq̄z vni vel pluribus tēptatiōib⁹ resistere: nūq̄z tamen pōt euitare quin in aliquā tēptationē incidat nisi adiuuet gratia dei. ꝛ hoc ꝓpter instabilitatem ꝛ infirmitatē suā cū sit obtenebrat⁹ ignorātia. et allīgatus carnis ꝛcupiscētia. Et sic soluunt obiecta. Hec ꝑm Bonauē. cōcordit Richard⁹. ¶ Notādū est aūt q̄ q̄tuor sūt p̄cipue ꝛsideratōes que multū iuuāt ꝛ valent ad stabiliendū in deo aias in tribulatiōe vel quacūq̄z tēptatiōe vt sint patientes ꝛ non peccēt.

Prima est ꝛsideratio infernalis supplicij.
Secūda ꝛsideratio celestis p̄mij.
Tertia ꝛsideratio vtilis cōmodi.
Quarta ꝛsideratio passiōis xp̄i.

Prima ꝛsideratio infernalis supplicij. q̄ oīs tribulatio ꝛ amaritudo p̄sentis seculi est respectu future tribulatiōis ꝛ pene infernalis trāsitoria ꝛ momētanea. illa aūt sempiterna. Itez ista ē peccato⁹ purgatiua. illa autez cruciatiua: sed in nullo expiatiua. Itē ista est meritoria vite eterne illa autē detentiua in demerito pene eterne. Sz q̄m ꝑm pbm. iij. topico⁹. Inter duo mala min⁹ malū est eligendū. ergo magis debet eligi ꝛ diligi p̄sens tribulatio q̄z futura. Bern̄. Melior aie est modica amaritudo in fauc̄ib⁹ q̄z eternuz tormentū in viscerib⁹. ¶ Secūda cōsideratio celestis

pmij. Grego. Cōsideratio pmij minuit vim flagelli: nā paruꝰ labor sed pmiū ineffabile. ¶ Tertia ꝓsideratio vtilis boni. Naz ꝓsens tribulatio si patiēter sufferak maxima bona cōfert. Primū est assecuratio scz in dei iudicio. Naum.j. Nō cōsurgit dupler tribulatio. nec punit deus bis i idipm. Secūdū est beatificatio. Jacꝯ.j. Beatus vir q̄ suffert tēptationē qm̄ cū pbatus fuerit accipiet cozonā vite. Jtē Matth.v. Beati estis cuz maledixerint vobis hoies z persecu.v.fu.z di.oē malū zc. Tertiū cōformatio.s.ad xpm. Joh.xv. Nō est seruus maioz dño suo si me pſecuti sūt z vos pſequent. Quartū diuia dilectio. Apocꝯ.iij. Ego quos amo arguo zc. Quintū expiatio.s.pctōrū. Sextū fructificatio scz meritoꝝ. Septimū glorificatio scz pmiorū. Vñ Grego. Maiozis ē meriti(z sic pmij)aduersa patiēter tolerare q̄z bonis opib⁹ insudare. Jtē Haymo sup Apocꝯ. Opa et labozes cōia sūt bonis z malis. Patiētia aūt vera singulare munus est electoꝝ. Bern. Sine patiētia nō sūt pōderāda merita. ¶ Quarta cōsideratio passiōis xpi. Bern. Fidelis miles z seruus nō sentit ꝓria cū regis sui intueꝛ vulnera. Grego. Si passio xpi ad memoriā reuocek nil tā durū qđ nō equo aio tolerek. Dec ꝓsiderauit beatꝰ Laurētiꝰ. z sic dulcia sibi reddebank in xpi amore oia cozmēta z moz ipa. O ḡ xpiane i oi tribulatiōe z anxietate hec pensa aio. hec cogita z dulcescit tibi oīs labor z tribulatio in xpo.

¶ Circa tertiū de felicitate pcelsa beati laurentij p ꝓclusiōis documēto accipiam⁹ q̄ beatꝰ laurētius in regno celesti inter ceteros martyres xpi pfulget felicitate quadruplici. ¶ Prima qz tenet martyrij pmatū. Nam fm qđ dicit Jacobꝰ de vorazgine in legēda. Beatꝰ laurētius post beatū Stephanū ter ceteros martyres pmatū tenere dicit ob certas causas. Primo ꝓpter passionis locū eo q̄ rome que est caput mūdi. z vbi ē sedes aplica passus est. Secūdo ꝓpter pdicationis officiuz qđ diligēter impleuit. Tertio ꝓpter laudabilē elemosynaꝝ distributionē in pauperes. Vas rones ponit Guilb. altisiodozen. Quarto ꝓpter eius martyrij solennitatē in ecclia p totuz orbē. Naz ꝓpter excellentiā martyrij eius ecclesia inter oēs speciali solennitate celebrat vigilia. octaua quoq z vsiculis antiphonaꝝ. qđ nō facit alijs. Et multi sancti doctozes i suis fmoib⁹ eiꝰ passionē approbāt z pcōmendāt. ¶ Secūda felicitas q̄ ipe habet thronū seraphicuz eo q̄ ardebat amoze seraphico: vt ardētissime desideraret mozi p xpo. Vñ cū beatꝰ Sixtus ducereꝯ ad martyriū: ipe laurētiꝰ anxiꝰ desiderio accurrens post illuz clamauit dicēs. Noli me derelinquere pater sancte. Et tāto amoze arsit vt flāmaꝝ non sentiret incendiū vt ait Amb. Seraphin nāq; ardētes. s. in dei amoze dicunk fm Dyoni. de angelica hierar. Dicit aūt Grego. in omel. Accesserūt ad ie sum publicani zc. q̄ boies in sozte angeloꝝ p cōuersatiōis siꝯitudinē deputank. ḡ sequit q̄ beatꝰ laurētiꝰ ꝓpter charitatis ardoꝛez inter seraphin sit intronisatus. ¶ Tertia felicitas qz habz cozonā aureolaꝝ. Habet nāq; aureolā doctozū ꝓpt pdicationē. habet etiam aureolam virginū quia virgo fuit. habet z martyrū. Et sic ptz. ¶ Quarta qz habet gl'iam xpiformē z triūphuz. Primo quidē quo ad aiam. qz sicut xpus in passiōe sua acerbissima: nihilominꝰ in aie supiozi pte habuit summā dulcedinē in deo: sic laurētiꝰ mira sua uitate in sua passiōe ꝓsolabak. Vñ Amb. Btūs laurētiꝰ sentire igniū tozmēta nō poterat q̄ i sensibꝰ refrigeriū padisi possidebat. Scōo q̄ ad corpus. qz sic xps dñs p oēs z singulos artus passus est acerbissimos dolozes: sic Laurētius toto cozpe lacerat⁹ tozꝰ z assatus ē. z iō post resurrectionē toto cozpe miro decoze p oēs cicatrices refulgebit: vt dicit Aug. de ciui. dei. s. q̄ martyꝝ cicatrices remanebūt post resurrectionē ad maiozē gl'ie decozē z fulgozem. O ḡ quāta ibi ē z erit gl'ia beati laurētij. qđ explicare vel mēte cogitare sufficit. O charissimi imitemur martyres christi vt pati simꝰ pati oīnia mala anteq̄z peccato cōsentiam⁹: vt sic tandē cū xpo z sanctis eiꝰ regnare valeam⁹. qđ nobis pstet meritꝯ bti laurētij martyris ipe xps q̄ viuit z regnat in secula Amen.

¶ De sancto Laurentio Sermo quartus vicz de ꝓuilegijs sanctitatis eius.

Laurētius bonū opus operatꝰ est q̄ per signū crucis ceꝯ cos illuminauit. ℟ Dec sūt ꝛba ecclie in officio ad laudē huiꝰ festiuitatis fm qđ Bern. dicit. Ecclie ꝛba magis sūt autētica q̄z ꝛba pauli vel iacobi: aplozūq; aliozū: eo q̄ ecclia spōsa xpi est. Vñ z Aug. lib. xj. ctra Faustū dicit. Ego euangelio nō crederē inq̄t nisi me catholice ecclie autoritas admoneret. Dec ille. Idcirco ecclesie ꝛba assumim⁹ p fmōe isto. qđ beatꝰ laurētiꝰ cōmēdak tā ex noie: cū a lauro laurētiꝰ dicak q̄z ex sctitatis ope. qz dr̄ q̄ bonū opus operatus est. Vere bonū opꝰ operatꝰ ē cū oēm thesauꝝ ecclesie sibi cōmissū in pauperes erogauit. bonū opꝰ opatꝰ ē etiā cū xpm feruēter pdicauit. Jtē cū oīb⁹ ꝛtutū exercitijs. s. hūilitatꝯ: castitatꝯ: sobrietatis: charitatis z patiētie se pfecte exercitauit ieiunādo: vigilādo: orādo. primi saluteꝫ q̄rēdo z oia bona opa faciēdo. Vñ z tertio cōmēdak a meritoꝝ magnitudine: miraculoꝝ q̄z gr̄a cū dr̄ q̄ meruit p signū crucꝯ cecos illumiare zc. Vñ de ipo canūk ꝓuenīēter hec ꝛba. Laurētiꝰ bonū zc. Jurta q̄ tria mysteria notabim⁹ p sermōe isto fm qđ ō bis tribꝰ cōmēdak in ipis ꝛbis.

¶ Primū de ꝓrogatiua victoriosi nois: cū dicit Secūdū de excellentia gratiosi (Laurētius. operis: ibi. Bonū opus operatꝰ.

¶ Tertiuz de potentia miraculosi valoris: ibi.

De sancto Laurentio

cecos illuminauit. B

Circa pmū de nomine victoriosō sit p documēto nr̄o hec ꝓclusio q btūs martyr Laurēti⁹ ꝓuenientissime deo volēte a lauro est denomiat⁹ Declarat fm Jaco.ō vora.i legēda z alios. quia Laurēti⁹ ōr quasi laureā tenēs q̄ est corona de lauro facta. Hec aūt arbor inē ceteras arbores sex habz p̄rogatiuas ꝓuenientes beato Laurētio ꝓpter quas merito ab ea est vocatus.

Prima qz est viriditate ꝓtinua amena
Secūda quia est odore grata.
Tercia qz est calculi fractiua
Quarta qz est auditui suffragatiua
Quinta qz est tutatiua ꝫ fulmina
Sexta qz est victorie oñsiua

Prio inq̄z laur⁹ ē viriditate ꝓtinua valde amena. sic btūs Laurēti⁹ ꝓtinuā tenuit viriditatē in cordis mūdicia z puritate ac ỽgiali castitate vt credīt. nā a puericia incepit xp̄o seruire. Et de eo legīt i missa vigilie epl'a de ỽginibꝫ. s. Cōfiteboꝛ tibi dñe rex zc. q̄ videt significari q̄ fuit ỽgo a viroze cōtinue puritatis. z b̄ est valde gt̄ū deo. m'to magis q̄ gt̄a possit esse viriditas cuiuscunq̄ arboris vl' floris boibꝫ. Sz heu multi boies volūt flores iuuentutis diabolo offerre z fecē senectutis xp̄o. Cōtra q̄s Aug. Maledict⁹ inq̄t q̄ offert florē iuuentutis diabolo z fecē senectutis xp̄o. sē etiā pl'imi boies virētes sz ñ ꝓtinue vt arbores marcisc̄tes a viroze. z tales vt min⁹ ameni minus sunt gt̄i deo. q̄z ꝓtūc tm̄ cū virēt in gr̄a: cum aūt aruerūt p pctm̄ detestabiles sūt. Ecci. xij. Altissim⁹ odio habz pctōres z misert⁹ ē penitētib. Btūs Laurēti⁹ ꝓtinua viriditate gr̄e viguit. et ō deo gt̄issim⁹ fuit. C Bra hui⁹ q̄rit. In q̄ virtute magꝭ ꝓplacet deo delectari velut i amenissimo arboze vicz. Utrū in hūilitate penitētie an in puritate ỽgis. Ad b̄ ñdet p ỽbū Aug. de spū. c. xxj. dicēt sic. Hūilitas ō subiecit. puritas iūgit sz charitas vnit. s. deo p̄ oib. Uñ ptz q̄ vbi maioꝛ charitas ibi magꝭ delectat de⁹. Si g̃ penitēs hūilis est in maioꝛi charitate dei magꝭ diligitur. Sic magdalena z petr⁹ p̄ferūt ỽginibꝫ m'tis. scz quo ad essentiale p̄miū: licz in aureola illi p̄cellāt. Sic z p̄riū supbia diabolo subiecit. impuritas aūt z pctm̄ ligat igni ꝑpetuo cruciāduz cum diabolo. Secūdo laur⁹ est arbor odore grata. sic Laurēti⁹ habz odorē sctē fame z exemplaritatis q̄ attrahit ad imitādū sctās aīas p totū mūdū. s. in ardore fidei z deuotōis ac pietatis exercēde in paupes. Uñ Aug. Beati Laurētij exemplo ꝓuocamur ad martiriū. accēdimur ad fidē. incalescim⁹ ad deuotionē. De b̄ odore. ij. Cho rin. ij. Christi bon⁹ odoꝛ sum⁹ zc. Sed videm⁹ charissimi q̄ est arbor q̄dā q̄ licz in se sit fetida tñ in foliis ē viridis z floribꝫ est odorifera. vt ē sambuc⁹. de q̄ ỽsus. Sambuci flores sambuco sūt meliores. Sic sūt multi in se mali z fetidi p peccatū sed florētes p exēplū i hypocrisi. Nō sic fuit laurēti⁹. Tercio laur⁹ habz ỽtutē frāgēdi calculū. sic Laurē. p virtuosā p̄dicatiōez corda dura fregit q̄n Lucullū: ypolitū: Romanū z plures gētiles ꝓuertit. Quarto laurus auditui suffragat z subuenit suraditi. Sic laurētius spūalez reddidit auditū adeo vt multa milia gentiū ad xp̄m ꝓuertit: q̄ martyrio sunt coronati sub Decio. Quito laurus fulmen nō metuit sz ab eo ptegit. Sic Laurētius ptegit deuotos meritis z exēplis a fulmie sentētie dānatōis reproborū. Uñ Maxim⁹ in fm̄one vel Amb. dicit q̄ Laurenti⁹ fide z amoꝛe xp̄i vincēs incēdia ostendit nobis. s. ip̄m imitādo diē iudicij nō timere. s. sic nec ip̄e ptimuit in coꝛmētis. p̄s. In memoria ēt̄na erit iustus ab auditōe mala nō timebit. Sexto laur⁹ est victorie oñsiua. Nā olim de puius modi ramis capita victoꝝ coronabāt cū laudibus. z inde laurea dicit coꝛona victorie de lauro fm Catholicō. z baccalari⁹ a bacca. id ē fructu lauri denominat. Sic Laurēti⁹ sup oēs virtutes z passiōes aie: et insup sup oīa coꝛmēta victoriā gloriosissimā habuit: necnō oīib⁹ nobis exemplū vincēdi p̄buit. Uñ Ambro. vel fm alios Maxim⁹ dicit in sermōe. Dū laurenti⁹ in fide sua p̄secutoris flāmas vicit oñdit nobis p ig nem id ē ardoꝛē fidei gebēne incēdia supare. vicz carnis ꝓcupiscētiā. mūdi blādicia z peccati oēm malicia. O g̃ charissimi veneremur z imitemur hunc gl'iosū martyrē: vt eius gl'ie z victorie in celo partic'pes cōregr̄e valeam⁹. Et sic ptz ō p̄mo

D Circa scōm p̄ncipale de sublimitate gr̄atie beati Laurētij. ex qua vl' in q̄ opa ip̄ius fuerūt deo placita vt notat in themate: accipiam⁹ ergo p ꝓclusiōe q̄ christ⁹ dñs beatū Laurētiū magnis gr̄atiaꝝ p̄uilegijs sublimauit: quibꝫ illi⁹ sancta opa imitāda nobis in exemplū ꝓmendauit. Et declarat p sex priuilegia gratiarū. Primus est gratuite originis: quia ex speciali dei dono z gratia fuit generat⁹. Nam quidā boies oꝛtū habēt ex sola natura: sz aliq̄ simul ex speciali dei dono. z tales de⁹ eligit ad magna facta p ip̄m fienda vel p̄ficienda. Sicut legim⁹ de Jsaac q̄ natus est p dei repꝛomissionē. Genes. xvij. Et per ip̄s⁹ semen voluit deus venire in carnē. Jtē de Samson Judicū. xij. p quē contriuit deus hostes isr̄l philisteos. Jtē de Samuele qui fuit ꝓpheta magnus et iudicauit totā gentē israel. Jtē de Johāne baptista qui fuit mārimus sanctoꝝ z p̄curſoꝛ christi. Jsti q̄tuoꝛ p̄dicti legunt in scriptur⁹ dei dono et gratia nati et parētib⁹. Sic z de beato Laurētio legīt in histoꝛijs vel cronicis q⁹ dei dono fuit natus: qui z ad marimā gloriā martyrij fuit p̄ordinatus. Quidā enim nobilis dux in hyspania cū non haberet filiū: et a suis dijs impetrare nō valuisset: quendā christianū sanctissimū cōsuluit: qui illi psuasit vt p̄fidiā abiuraret: z christianus fieret. z sic a christo dño filiū obtineret. Quod cū fecisset ab vroze ꝓpria filiū elegā-

tem suscepit.scz hunc beatū Laurentiū.Bapti/
sāk ergo tota curia illius. Nō diabolus inuidēs
z credēs hunc puerū fore futurū aliquid magnū
tribus cautelis vsus est contra eū. Primo quia
nocte quadā puerū de cuna accipiens longe as/
portauit sed ab angelo dei ꝓhibitus: illū depo/
suit sub quadā lauro vt ibi fame periret.sed de⁹
ipm interim ꝑseruauit. Et quidā dñs inde tran/
situ faciens z vagitū pueri audiens illū suscepit
z in filiū adoptauit ac a lauro laurentiū nomia
uit. Secūdo q interim diabolus in ipius pue/
ri ꝓsona in cuna se posuit.z tam onerosū ac vagi
tibus in festuz se exhibuit vt pentibus maximaz
tristiciā inferret. Tertio q videñ.quia ille puer ꝓ
etatez tēporis nō creſceret nec ꝓficeret sed tm̄mō
vagiret z alereť adeo parētes molestati z instigā
te diabolo turbati sunt vt fidem abnegarent et
xp̄ianos ꝓsequerenť. Tādē laurētius adolescēs
factus cū scholas frequētaret a consocijs exꝓ/
brať q nō de legitimo thoro natus foret sed sub
lauro expositus. Ad qō ꝑturbatus animo cogi/
tauit inquirere de suis parentib⁹ z clam recessit.
Cūq; post aliquot dies ꝑsiluā quandā transiret
z iugiter deuz oraſſet vt sibi daret scire parentes
suos. Aduesperascente die se ad ꝓnoctandū sub
quadaz arboze deposuit: vbi in tenebrosa nocte
audiuit ma gnū strepitū demonū sup arbozem
cōuentiūtiū.inter quos cū vnus z alius eoz di
ceret gloziando quid mali fecerit in mūdo: ecce
vnus ait. Ego maius feci oīmbus q filiū istius
ducis hispanie tuli z sub lauro deposui.z ego in
eius ꝓsona delicate nutrioz.parētes quoq; illiuſ
fidem negare feci z multos xp̄ianos occidi. Au/
diens hec laurētius spūsancto plenus hispaniā
ꝑerauit z ad illū ducez puenit.z hec oīmia enar/
rauit.adducięz iussit illū diabolū in cuna iacen
tem. Cui in nomine iesu cozā oīmbus p̄cepit vt
veritatē diceret z quis verus illoz filius esſet in
dicaret. Ac ille exclamās oīmia enarrauit ex inui
dia feciſſe.z tandez cōpulsus dixit q iste lauren/
tius foret verus eoz filius: sicq; grandi vlulatu
fetido cadauere relicto diſparuit. Dux ergo z vx/
oz eius admirātes in amplerus Laurentij ruūt
z penitentiaz agentes idola destruunt: z ad fidē
christi conuertuntur .z tandem in pace quieue/
runt. Laurētius autē de illoz hereditate paupe
res cepit quotidie alere. Et tandē Sixtus papa
veniens hispaniā Laurētiū ad se recepit z romā
duxit vbi archidiaconū instituit. Patet ergo q
Laurētius dei dono fuit natus. ¶ Secun/
dū ꝓsilegiū amoris xp̄i multū ardentis. Nam
totis viscerib⁹ optabat mori ꝓ xp̄o adeo q cū
Sixtus papa ad mortē duceret.ipe post illū cla
mare dicens. Noli me derelinquere pater san/
cte sed tecū pergā ad mortē ꝓ christo. ¶ Queri
mur hic. Qualiter vel quib⁹ signis foze ꝓbatur ī
nomie ardens z igne diuino feruens xp̄i amor.
Ad qō respondet q exquo scz Cant̄.viij. scribit.
Fort̄ est vt moꝛs charitas ipa. Aque multe nō
potuerūt extinguere charitatē: nec flumia obru
ent illam zc. Sicut ergo ignis fortiter ardēs cō/
sumit aquā z nō extinguit ab ea: sic charitas vel
amoꝛ christi ꝓbať ardētissim⁹ foze quādo extin/
guit in hoie quadrudplicē amoꝛē.

Primo amoꝛē carnalē.
Secūdo amoꝛē terrenū.
Tertio amoꝛē domesticū.
Quarto amoꝛē ꝓpriū vel ꝑuatū.

Dixi p̄mo q charitas christi extinguit primo in
homie amoꝛē carnalem. Unde Grego. Gustato
spiritu desipit oīmis caro. Secūdo amoꝛem ter/
renū. Chrys. Vere nō habet super terrā qō amet
q donū celeste gustauit in veritate. Tertio amo
rē domesticū: id est parentū z cognatoz. Dicto.
Nō agnosco matrē meo dño displicentē. Quar/
to amoꝛē ꝓꝓriū vel ꝑuatus. Matth.xvj. Qui
vult animā suaz saluā facere: perdet eā. Ambro.
de Isaac. Fortis est vt moꝛs charitas.quia sicut
moꝛs finis est peccatoz: ita z charitas que habz
alas igneas quibus exurit quicq̄d carnale atq;
terrenū est. Exemplū in beato Laurentio i quo
amoꝛ christi extinxit z exussit amoꝛē carnalē. Nā
virgo fuit. Amoꝛē terrenū.quia thesauros nō re
tinuit: sed distribuit pauperibus. Itē amoꝛē do
mesticū.quia patriā z cognatos deseruit z rome
peregrinari voluit. Et deniq; amoꝛē ꝓpriū quia
morti se tradidit. ¶ Tertiū ꝑilegiuz vel gratia
copiose elemosyne z miseratiōis erga pauperes
Nam illos p domos querebat z eoꝛū pedes la/
uabat z osculabať exemplo saluatoris z illis to
tuz thesaurū distribuit. Unde de eo canit̄ illud
Ps̄. Dispersit dedit pauꝑibus iusticia eius ma
net in seculū zc. Dicit dispersit.quia non vni tm̄
sicut auari qui etiā vir vni dant vel paucis: sed
pluribus cōdiuisit z dispersit. Dicit dedit: nō dā
dum post mortē ordinauit sicut multi faciunt z
parū tales mereńt: sed qui dant in vita ꝓpor/
tionabiliter plus mereńt. Dicit pauꝑibus:
nō amicis vel parētibus aut cognatis .z ideo iu
sticia eius manet in seculū seculi. ¶ Sz aua
rus hō obijcit di. Filios z filias habeo: illis pote
us do q̄z pauꝑibus. Ad qō petr⁹ Raven. Da/
nus inquit pauꝑis est xp̄i gazophilaciuz .qz q̄c/
quid accipit pauꝑ: xp̄s accipit. Nā dicit. Qō vni
er minimis meis feciſtis mihi feciſtis Mat.xxv
Sicut ḡ xp̄s maius est oīmbus: ita melius ē il/
li dare. Ites adhuc auarus dicit. Nūquid filios
deserere debeo. Ñdet li.ō di.xp̄iana Aug.dicēs
q nō. Sed cōnumera inquit xp̄m inter filios tu
os vnū habes: sit ille secūdus. Quā magna iusti
cia vt habeat iquit vnde luxurieť filius tu⁹. hec
ille. Nūquid o hō dares de hereditate filioz tuo
rū regi egēti quē scires q tibi cētuplo in castr̄ ac
ciuitatib⁹ postearetribueret. Aug. Da tecū z ac
cipe celū. da numū z accipe regnuz. miser homo
q feneraris homī: fenerare deo z centupluz acci/

pies ac vitā eternā possidebis. Item adhuc dicit auar⁹. Et ego viuere debeo q̄d mihi seruo si pau peribꝫ dedero. Ad b petr⁹ Raueñ. Da inq̄t pau peri vt des tibi. qz quicq̄d paupi dederis tu ha bebis. z qđ a te non accipit paup: habebit alter. Dec ille. Sed adhuc dicit. Nōne meli⁹ est nunc p me tenere z postea post mortē dare. Rñdeť fz doctores q⁹ in infinitū meli⁹ est dare in vita ꝓpē pmiū eēntiale q̄z post mortē. Et qz meli⁹ est mul to carcerē ante redimere ne in illuz claudaris q̄z postea exinde liberari. ¶ Quartū ē illustrissimi martyrū z passiōis. qz inter oēs sanctos mar tyres illustrissim⁹ est p totū orbē famosus. z tan to miraculo clarus q⁹ scz in acerbissima passiōe z morte fuit plen⁹ ꝛsolatiōe. ¶ B Quintuz g̃ē affectuosissimi dulcoris. Sed querit. Uñ oriť i hoie talis dulcedo vt in oi tribulatiōe z etiaz in mortis tpe ꝛsolationē habeat in aio. Rñdeť fm doctť. q⁹ sicut i beato laurētio: sic z in alijs causať b pcipue ex trib⁹. Primo ex amoris xpi dulcedi ne Uñ Hugo li. soliť. dicit. Tua dulcedo o bone iesu lapides torrētis stephano dulcorauit laurē tio craticulā dulcē fecit z tua dulcedine ibāt apli gaudētes a ꝛspectu ꝛcilij q̄m digni habiti sūt cō tumeliā pati. Secūdo ex serenitate cōscie. Bern. Nulla maior leticia z verior q̄z ex bona ꝛsciētia. Tertio ex securitate gr̃e z tandē gl'ie. hāc lauren tius habuit. iō dixit. Eras tibi ago dñe qz ia. tu. ingredi m. Sertū ꝓulegiū reuerēdissimi cult⁹ z veneratōis. Nā p totū orbē ab eccl'ia venerabil'r colit laurēti⁹ inť oēs martyres q̄druplicit. Pri mo ieiunio vigilie. qđ sol⁹ inter martyres bz. Et fm Jnno. Rub. ō obť. ieiu. ē sub p̄cepto ieiuniū b ecclniuersali ꝛsuetudine eccl'ie. ¶ Sz circa b ponať casus talis. quidā vouit q⁹ oi sexta feria i pane z aq̄ tm̄ ieiunabit. idē vouit etiā q⁹ vigiliā scti laurētij ieiunabit sic q⁹ nil assum comedet sz tm̄ fruct⁹ vt ml'ti solēt. Cū ġvigilia scti laurētij ce ciderit feria sexta q̄d comedet. qz panē comedere nō p̄t ꝓpē votū scōm cū sit q̄d assū. nec etiā fruct⁹ comedere p̄t ꝓpē votū p̄mū q̄ vouit nil p̄ter pa nē comedere. Rñdeť fz frez Ange. de Clauať. ac Tho. i. iij. di. xxxviij. q⁹ cū q̄s fec duo vota diuer sa siē ē i ꝓposito. Siverū qz p̄t ꝓfuare teneť. si nō p̄t exq̄ hec vota sūt eq̄lia ipleat qđ p⁹ ꝓmisit. Et tu ti⁹ ē q⁹ de scdo voto satisfaciat elēosynis z oꝛonib⁹ fm arbitriū p̄lati. Auerit. q̄re ieiuniū ꝛsuevit ec clesia facere btō laurētio cū nulli martyrū alteri faciat. Rñdeť q⁹ iō. qz b ipe speciali⁹ meruit q̄ spe cialiť etiā nob i exēplū dať in b q⁹ ieiunauit. pau peres pauit z oꝛauit in vita existēs q̄ multū ꝛpe tūt bōis xp̄ianis. Aug. i ser. Dicāt xp̄iani: ieiunē⁹ z oꝛem⁹ z donem⁹. cras ei moriemur: aut si du as res tm̄ dicere volūt eligāt mag⁹ oꝛem⁹ z done m⁹ q̄z ieiunem⁹ z ñ donem⁹. hec ille. Sebo bea tū Aug. colit eccl'ia octauis. z b ipe sol⁹ cū stepha no bz ad significandū q⁹ illi meriť maiori gloria in octaua resurrectiōis resurgere q̄ tribulationē sustinuerūt in corpe fm Aug. de ciui. di. Tertio ꝛsiculo z circa antiphonas applicatiōe qđ sol⁹ cū paulo habet ꝓpter excellentiā passiōis z pule giatū p̄dicatiōis officiū. Quarto misse celebra tiōe. qz in oi missa p mūdū noiať in canone. Et i sup tripler officiū misse babet specialiter scz invi gilia in die in octaua. Et hoc qz fuit ꝛgo. Jrez qz p̄dicator. z qz martyr. Oq̄ scē laurenti gaude in xp̄o iesu z cū xp̄o quē dilexisti z nob ipm placa.

¶ Circa tertiū p̄ncipale de valore potestatis beati Laurentij causa breuitatis sufficiat p con clusiōe q⁹ beati Laurētij merita valent homies saluare etiā in extrema hora nedū tpali sed et ia lute eterna. Et hoc claret in legenda vt de alijs p transeamus in Henrici impatoris vita. ¶ Le gif eiñ q⁹ sanctus Henricus impator ac vxor ill⁹ lius Kunigūdis virgines insimul pmanebant diabolo aūt instigāte suspectā babuit ō quodā milite vxorē. z eā sup candentes vomeres nudis pedib⁹ incedere fecit: qua ascendente dixit. Sicut me a Henrico z oīnibus intactā nouisti christe: ita adiuua me. Cui vox dixit. Virgo maria te⁹ ginē liberauit. z sic illesa candentia ferra pcucur rit. Sed tūc cesar verecundia ductus illā in ma rillam pcussit. Cum aūt cesar obijsset ecce multi demones p̄teribant ante cellam cuiusdā beremi te sancti qui vnū eoꝛ interrogauit quid intende rent. Et respondit. Legio demonū sumus et ad morte cesaris ꝓperamus. illeq̄ adiurauit eos vt redire tandē ad se deberet. Qui rediens dixit. Ni hil ꝓfecimus quia dū falsa vroꝛis suspitioꝛ alia illius mala posita fuissent in statera z eꝛ opposi to eius bona facta minus p̄dicarent. z assatus Laurētius ollam aureā imm̄ēsi ponderis attu lit. z sic p̄ponderauit. tūc ego iratus vnā aurem olle illius p̄rupi. Ollam calicē vocabat quez dī ctus cesar ad honorē sancti Laurētij fieri fecerat eccl'ie Aystitensi quem speciali deuotiōe colebat: cui ꝓter magnitudinē due aures inerant. tunc repertū est z imperatorē ꝓtunc obijsse z vnā aurez calicis fractā fuisse. Accedamus ergo charissimi z oꝛem⁹ vt meritis beati Laurentij det nob xp̄s dñs gratiā in p̄senti z gl'iam in futuro Amen.

De sancta Clara ꝛgine Sermo cū legenda.

O Quā pulchza ē casta generatio cū claritate: imorta lis eñ est memoria illius Sap. iij ¶ In quib⁹ verbis mirať Sapiens de pul chritudine castitatis quādo est cū claritate. s. sa pientie vere cōiuncta. Nec autem verba optime ꝛueniūt beate virgini Clare. Primo quidē rati one nominis. qz ipa nomiata est Clara. Clarus aūt dicť a celo eo q⁹ splendeat vt ait Catholicō. sic hec beata virgo fuit clara. i. splēdens celesti cō uersatione z vite sanctitate: vt dicere possit illud Phil. iij. Nostra ꝛuersatio est in celis. Secūdo

ꝓueniũt sibi hec verba rõe virtutis. quia ipa fuit virgo mente ⁊ corpore castissima cũ claritate sapiẽtie vere in cognitiõe christi ⁊ dilectiõe plene illuminata. multas etiã ꝑgies tanq̃ filias i christo ad sui. s. imitatõem in mũdicia ⁊ scitate ꝑbo ⁊ exẽplo genuit. Tercio deniq̃ ipa fuit imortali pulchritudie aie decorata q̃ esse habz i dei gra i ꝑsenti ⁊ gl'ia i futuro. Vñ frã. maro. docz q ꝑ sũma ⁊ ois pulchritudo aie est a dei gra q̃ tãdẽ ꝓficiek in gl'ia. Hãc aũt hz b. Clara. Vñ de ea ꝓt dici illõ ꝓpoca. xxj. Claritas dei illumiabit eã. ⁊ lucerna ei⁹ est agn⁹. i. xp̃s ꝑ nob i cruce imolat⁹ quẽ toto corde est imitata. Et ꝫ põt esse aliõ thema ꝑ ꝫmõe. Merito g̃ õs scã Clara accipiũt ꝑdicta ꝑba. O q̃ pulchra est casta generatio. i. virginũ multitudo cuz claritate. Juxta q̃ ꝑba tria mysteria notabim⁹ ꝫm qõ de triby ꝓmendak.

Primũ de miro decore castitat̃. ibi. O q̃ pulchra est casta generatio.

Scõm de merito põclare scitatis: ibi. cũ clari

Terciũ de ꝓmio eterne felicitatis. ibi (tate immortalis est enim ⁊c.

Circa ꝑmũ de mirabili decore castitatis scz ꝟginalis q̃rit̃ cur in sacra scꝑtura mirabilis reputak pulchritudo castitat̃. Rõ q̃stiõis quia cõis est castitas pueris rõnis vsũ nõ habẽtiby et paganis imo ⁊ brut̃: vt ptz de elephãte: de turture ⁊ de multis q̃ sine ꝓmixtiõe generank. vt sapes ꝫm Amb. in examerõ. Fenix q̃z ⁊ carbas auis de arboze yberna nascẽs ꝫm Alb. xxiij. de aialib. Anguilla q̃ marẽ nõ habz ꝫm pbm. ⁊ sic de aliis. Cur g̃ castitas mirabil' ⁊ ꝑ tã magno reputek. Ad qõ respondek ꝑ ꝓcl'onẽ q ꝟ scta castitas ꝑcipue ꝟginalis est ꝟtus in hoib mirabil'. Declaratur triplici rõe. Tã videm⁹ q hoies solẽt admirari ꝑcipue tria. s. qõ rarz. qõ magnũ. ⁊ qõ pulchrũ est. Et his modis ꝟginitas est mirabil'.

Primo ratione raritatis
Secũdo ratõe magnitudinis
Tercio ratione pulchritudinis

Prio rõe raritatis: qz valde rara est i hoib virtus ꝟginal' castitat̃ ꝫm gdũ debitũ. Pro q̃ notãdũ q triplex est gd⁹ ꝟgitat̃ ꝫm doctores. Primus ⁊ infim⁹ ẽ soli⁹ carnis integritas. s. ab oĩ expimẽto veneree delectatõis. Et hec se sola nõ ẽ ꝟtus meritoria: qz est natural' dispositio corꝑis q̃ inuenit̃ etiã i puer̃ vsu ratõis carẽtiby ⁊ brut̃: vt dictũ est sup̃. imo est donũ nature cũ q̃ oĩes nascimur. Secũd⁹ grad⁹ est integritas carnis cũ ꝓposito seruãdi eã ad ꝑps. ⁊ postea nubẽdi in scto mr̃imonio. Et tales licz sint ꝟgies corꝑe nõ tñ mẽte ꝑpetue intẽtiõis. Et ideo si interim añq̃z nubãt decedãt: aureolã ꝟgitatis nõ habebunt. qz illa debek ꝓprie ꝟgiby. Verũtñ tales habebũt q̃ddã gaudiũ accidẽtale de incoꝛruptõe carnis: sic de q̃dã vestitu imaculato sed nõ aureolã ꝫm Petrũ aureol'. Terci⁹ grad⁹ est integritas carnis cũ ꝓposito. s. ꝑpetue seruãdi icoꝛruptõez carnis ⁊ mẽtis quã ꝑius nũq̃z volũtarie amisit. Et hec dr ꝓprie ꝟgitas cui debek aureola i celo. Vñ Aug. de bono virgi. diffinieñ dicit. Virginitas ẽ in carne coꝛruptibili ꝑpetue incoꝛruptois meditatio: id ẽ ꝓpositũ firmũ. Sed quoniã tal' virgitas est valde rara in hominiby ꝓter ꝓcupiscentiã carnalẽ. Unde Gre. di. l. Quia sanctitas tua. dicit q pauci inueniunk sine carnali delicto vl'luxuria. ideo castitas est mirabil' ꝓt raritatẽ

L Secũda ratio magnitudinis: qz virginitas est donũ magnũ. et ideo virt⁹ mirabil'. Vñ dicit Cassianus lib. collationũ. Maioz ꝟtus ẽ castitatẽ tenere q̃z demões expellere. Nõne foret magnũ si ex hoie fieret angel⁹. ⁊ sic virgines sunt homines ⁊ angeli terrestres. Hinc Aug. Que maioz gl'ia sup̃ terrã q̃z in carne coꝛruptibili ducere vitã angelicã ⁊ nũc in valle miserie i carne sua tenere qõ alij nõ possunt nisi post hãc vitã habere De quo Mat. xxij. In resurrectõe neq̃z nubẽt neq̃z nubenk sed sunt sic̃ angeli dei in celo. Ad idez Hiero. ser. de assumptõe. Profecto in carne ꝓter carnez viuere nõ terrena vita est sed celestis. Unde in carne angelicã gl'iaz acq̃rere maioris ẽ meriti q̃z habere. Esse em̃ angelũ felicitat̃ est. esse ꝟo virginẽ virtutis dũ hoc hõ obtinere nititur viriby cũ gratia qõ habz angel⁹ ex natura. vtrũq̃z tamẽ ⁊ esse ꝟginẽ ⁊ angelũ diuini muner̃ est officiũ nõ humanũ. Nec Hiero. Et sic ꝓter magnitudinẽ mirabil' est. Tercia rõ pulchritudinis. Mirank nãq̃z hoies rez pulcherrimã. s. virginitas ⁊ castitas reddit aiam pulcherrimaz in christi gratia ⁊ ipi deo ac angel' acceptissimam. Vñ Amb. de ꝟginiby dic̃. Pulchritudinẽ maiorem quis põt extimare ꝟginitat̃ decore q̃ amak a rege scz christo: ꝑbak a iudice. Hinc etiã Aug. dicit. O fulgida ꝟginitas: gẽma ꝟtutũ. germana angeloꝝ. lux aiaꝝ. lãpas ecclˈiaꝝ. Sicut em̃ lãpas illuminat habitaculũ ⁊ facit iocũda claritate luminosũ. sic ꝟginitas ⁊ castitas ꝑ suo mõ animã reddit clarã ⁊ iocũdũ facit deo habitaculũ. ꝑs. Tu autẽ i sancto: id ẽ mũdo habitas laus̃ israel ⁊c. Sed q̃d dicem⁹ de carnaliby ⁊ luxuriosis homiby. vtiq̃z tales sunt deformes in aia vt brutales. tenebrosi vt demones. fetidi ⁊ horrẽdi tanq̃ stercore ⁊ luto fedati: in q̃by nõ habitat deus. Sap̃. j. In maliuolã animã nõ introibit spiritus sapie. nec habitat in corꝑe subdito pctis. sed ibi habitat diabol⁹ delectabiliẽ tanq̃z serpẽs in sua fetida cauerna. Vñ sup̃ illõ Job. xl. Fortitudo ei⁹ i lũbis ei⁹ strigit caudã suã. Ayra dic̃ q ꝑ ista ſignificak q diabol⁹ i pctõ luxurie marie delectak. ⁊ eos q̃s i luxuria irretit ita fortiẽ tenet q nõ ꝑñt facilie euadere. Nec ille. Aug. de ꝑfic. vicioꝝ dicit. O q̃z pua luxurie hora ꝑ quã pdit vita eẽna. qz. s. fugak xp̃s ab aia ⁊ icurrit pẽa sẽpiẽna. Ad ꝓpositũ. btã Clara bñ pẽsauit i aio castitatis mirabilẽ decorẽ corã deo. ⁊ iõ eã ꝑelegit.

D Circa secundus de ꝑclaris meritis beate

Clare sit pro documēto cōclusiōis. q beate Clare merita p̄clara cōprobauit ex sublimi eius sanctitatis gratia. Et ostendit ex nouez p̄rogatiuis gratiarū quib⁹ fulget. Prima gratia oraculi diuini z reuelatiōis. Nam cū esset de genere nobili z pgenie tota militari ex ciuitate Assisij: mr ei⁹ noīe Artulana magne deuotiōis z pietatis mulier partui iā vicina ante crucifixi imaginez orabat deuote vt eaz de partus periculo salubriter expediret. Et ecce vocē audiuit dicētē sibi. Ne paueas mulier. quia quoddā lumē salua parturiēs qđ ipm mundū clarius illustrabit. Vocaz ergo infantulā in baptismo Clarā vocauit. Secunda gratia p̄bate cōuersatōis scz in domo paterna. Nam tēpestiue cepit in tenera etate clarere morū p̄bitate. extendebat em manū ad pauperes z pprio corpori delicata subtrahebat pro christo cibaria: z pupillis mittebat sancte orationis studiū habebat amicū. sub vestib⁹ p̄ciosis et mollibus ciliciū gerebat absconditū. z sic celibē vitā actitabat. ¶ Sed quare debeat homo z marime puella carnē aspere tractare ab adolescentia. Ratio patet per illud Prouerb. xxix. ca. Qui delicate a puericia sua nutrit seruū: id ē carnem: postea sentiet eū cōtumacē: id est rebellantē spiritui. Bern. Periclitat castitas ī delitijs. que em in delitijs est viuens: mortua est scz spūaliter j. Timoth. v. Ideo Gal. v. omibus cōsulit Apostolus dicēs. Mortificate mēbra inquit vestra que sunt super terrā. Dicit super terrā: nō sub terra vel in terra. Nam sub terra sūt mēbra hominis in morte. z ideo tunc nō mortificant sed manent mortua. Item in terra est homo in senectute sua Ūñ senex homo solet dicere. Ego iā sum in terra eo q a senectute modicū distat mori z sepeliri in terrā. vt aūt dicit pbus. ij. phisicoz. Qđ modicū distat nihil distare videt. Non dicit ergo Aplus in terra. quia in senectute nō tam vile est mēbra mortificare: sed dicit sup terraz: id est in iuuenili etate quando homo credit se plurimuz distare a terre sepultura ppter viuacitatē iuuenilē. Tunc ergo mortificare mēbra est multū salubre z meritoriū: ac ad castitatē seruandā oportunū z vtile. Unde Threñ. iij. Bonū est viro cuz portauerit iugū dñi ab adolescentia sua. Ad hoc exemplū videmus q prudēs homo habens vinū vel bladū qđ diu durare nō potest: expendit duz valet ne postea totaliter corruptuz nil valeat. Sic corpus nostrū exponi debz in dei seruitio z penitentie opibus anteq̄z corrumpat in senectute vel morte. z tunc nil valeat. ¶ Tertia gratia votiue virginitatis. quia cū sui cōsanguinei vellēt Clarā nobiliter maritare nullaten⁹ acquieuit sed virginitatē voto sacrificauit christo. ¶ Querit. Qualiter debeat quis castitatē suā christo sacrificare vt illi placeat z mereat cozonā. Ad hoc nota tres regulas fm doctores. Prima regula dicit vere dilectōis scz dei qua debet homo cauere oīe peccatū mortale z bonis opibus occupari. Nam Grego. dicit. Nec castitas est magna sine bono opere. Item Bern. in epla dicit. Castitas sine charitate lampas est sine oleo. tolle oleū lampas nō lucet. tolle charitatē castitas deo nō placet. Secūda regula dicit. Propositū ppetue obseruatōis qđ est formale in virginitate. Vaz corrupta virginitate carnis ex ppósito cozona virginitatis nūq̄z recupat. Piero. xxij. q. v. Si Paulus. Cū omia possit deus: suscitare nō pōt virginē post ruinā. qz hoc implicat ꝯtradictionē. Secus aūt est si sine volūtate inuita cozrūpit. quia si postea in ppetuo manet ppósito cozonā meret. Similiter si sola voluntate pdidit: sed nō carne. pōt talis recupare p penitētiā fm Tho. Tertia regula sancte incētiōis scz q sit ppter deum z diuinoz vocationē. j. Cor. vij. Virgo cogitat que dñi sūt vt sit sancta mēte z corpe. Ūñ si quis facit hoc ppter libertatē ne subsit marito: aut verecundiā aut sanitatē vel ob quecūq̄z tpalia nō est virtus v̄ginitatis. Item querit vtrū pdest parentib⁹ q filij seruēt v̄ginitatē. Rñdet Piero. xxiij. q. v. ca. tūc saluabit (id ē saluari merebit) mlier si illos genuerit filios q̄ v̄gines pmāsuri sūt: si qđ ipa pdidit acq̄rat ī liberi z dānū radici z carnis (gloī. corruptōz sue carnis) floze ꝯpēset z pomis. hec ibi. Et sic ptz. ¶ Quarta gratia. seculi ꝯtēpt⁹ z ingressus religiōis. Nā audita fama beati Francisci z ad eius salubria hortamēta xpī amore accēsa seculū cōtēpsit z oia vt sterc⁹ arbitrata religionis habitū suscepit relicta domo z ꝯsanguineis Quā beat⁹ Frāciscus corā altari beate virginis marie de portiūcula tonsaz z habitu induta sancte religiōis. s. ordinis sancte Clare tandez ad ecclesiā sancti Damiani morature misit. Dec est illa ecclia vbi beat⁹ Frāciscus orās audierat voce crucifixi di. Frācisce vade repara domū meā. Cū qz eius ꝯsanguinei tēptarent eā ab ordine reuocare z extrahere: nullaten⁹ acq̄euit nec a seruitio xpī auelli potuit. ¶ Quinta gratia edificatiōis. Vaz ad ei⁹ sanctitatis exēplū multe v̄gines z vidue nobiles z illustres ducū ac regū filie. spzero seculo p totū mūdū in varijs cenobijs xpo seruire ceperunt in sancta castitate: pauptate z oi sanctimonia religiōis. ¶ Sexta gratia oīonis z magne deuotōis adeo q ꝯtinue orās z xpi passionē cogitās videbat sibi sp suū iesum tenere manib⁹ in cui⁹ pedes osculañ. lachryme fluebāt terrā infundētes. Nocte aūt quadā lachrymāti asticit in forma pueri nigri diabol⁹ dicēs. Ne tantū plores qm̄ ceca fies. Cui illa. Cecus nō erit q deū videbit. Ob oīone aūt cū iocunditate redibat facie solito clarioz z v̄bis calidi pectoris sozores dulci ardoze succēdebant. Vos erat ad matutinū oēs p̄uenire z alias excitare pulsando cāpanas z lampades accēdere. ¶ Ūñ v̄rute orationis multa fiebant p eā miracula. e q̄bus aliq̄ narremus. Unū est de demonis incēsiōe. Vaz mulier

quedã q̃nq̃ demonia habẽs p eius oratiõnez est liberata. Fatebant aũt in sui expulsiõe demones q̃ oratiões sancte Clare eos incẽderent: z extire de vasculo possesso deturbarent. Aliud est qõ Grego/rius papa eiꝰ sanctitatis famaz audiẽs ipsi p epistolã supplex factus sepe quotiẽs emergebat aliq̃ difficultas poscebat suffragiuz z sentiebat auxiliũ. Tertiũ est q̃ ciuitatẽ assisij sua liberauit oratione. Cũ em̃ exercitꝰ imperialis o qsideret ciuita/tẽ Vitali capitaneo iurãte vbis minacibꝰ q̃ non discederet donec ciuitatẽ obtineret. Cũq̃z terra vi/ti imineret in primo: sancta Clara cũ sororibꝰ ci/nere aspse z cilicio erorarũt deũ z totꝰ dissolutꝰ ẽ exercitus. Quartũ est q̃ sub Friderico imperatore depopulãtes saraceni eccl'iam velut examẽ apũ assisiũ inuaserũt z ipm claustrũ v̄ginũ scz sancti Damiani influxerũt. Tũc Clara cũ esset infirma ad ostiũ se poni iubet z eucharistiã in casa argen/tea ante se locari: orans q̃z cũ lachrymis ait. Cu/stodi dñe pcorꝫ has famulas tuas q̃s tuis amo/ribꝫ innutriui. Ecce mor de sacramẽto vox inso/nuit. Ego vos sp̃ custodiã. Ait Clara. Si placet z hanc ꝓtege ciuitatẽ que nos p tuo amo/re sustẽtat. Et dñs ad eã. Grauamina sustinebit sed meo munere defendet. Nec mora statim gẽs illa pessima p muros quos ascẽderãt celeriter de/turbati sunt z exierunt. z sic liberati sũt. ¶ Se/cunda gratia rigide obseruatiõis. Nam hoc stu/pendũ est q̃ calciamentoꝝ penitus vsum igno/rabat: simplicitq̃z tunicula z vili mantello de ru/di panno tecta: omni tẽpore ieiunia cõtinuabat: lecto sine pluma vtebat: cilicium de corio porci: versa setaruz tonsura ad carnẽ secreto sub tuni/ca ferebat. nuda humus erat ꝓ lecto: z duruz li/gnũ p ceruicali: quadragesimã maiorẽ z etiã ali/am scz sancti martini iocũde in pane z aqua tm̃ ieiunabat. z tribus diebꝫ in hebdomada scz secũ/da quarta z sexta feriis nil in illis q̃dragesimis sumebat in cibũ. In q̃bus claret q̃ v̄tus diuina ipam sustentabat vt viuere posset tam paucis. Vñ beatꝰ Franciscus tandẽ phibuit illud triuz dierũ critiale. s. ieiuniũ mandañ. vt nullũ diez p/transeat sine pastu panis. ¶ Octaua gra/tia v̄tuose pfectiõis. Fuit etiã in fundamẽto san/ctẽ humilitatis tã firmata vt seruire libẽtius vel coacta tandẽ p beatũ Franciscuz suscipiẽs tanto/ratiõis specie videbat altior. Vã plerũq̃z sororuz manibꝰ aquã ipa infundebat z ad mensaz sedẽ/tibus assistebat z ipa ministrabat. infirmarũ se/dilia z sordida queq̃z lauabat: pedes famularũ ꝙ fortis reuertẽtiũ ipa abluebat z osculabat. Itẽ paupertatẽ adeo amauit vt nil ꝓter xp̃m veller: ne q̃z filias suas possidere q̃cq̃z ꝓmitteret: q̃s sepiꝰ hortabat pauper xp̃o z eius matri pauperule cõ/formari. Vñ z religionẽ suã titulo paupertatis vo/luit intitulari. Cũ aũt papa Gregorius suaderꝫ vt ꝓpter euẽtus tẽporꝝ z pricula seculoꝝ aliquas possessiones assentiret habere quas z ipe papa offerebat nullatenꝰ acq̃uit. Ad quaz papa. Si votuz ait formidas nos te a voto absoluimus. Rñdit. Pater sancte a peccatis absolui volo: nõ a xp̃i sequela. Itẽ pietas ab infantia secũ creuit. Nã hereditatẽ paternã que ad eaz ꝓuenit distra/hi fecit z nil sibi de ꝑcio reseruãs totũ pauperibꝰ erogauit. Itẽ eratz patiẽtissima i infirmitatibꝰ q̃bus iacuit annis multis adeo q̃ꝑ vultus hi/laritate non sentire vel deridere videret angusti/as corporales: seqꝝ erigi faciẽs i grabbato filabat: z faciebat delicatissimas telas p corporalibꝰ. que varijs ecclesijs mittebat. Deniq̃z corpus dñi su/sceptura calidis ꝓmo lachrymis irrigabat et ac/cedẽs. cũ tremore non minus formidabat in sa/cramento latentẽ q̃s celũ terrãq̃z regentẽ. Exem/plũ tibi in his ¶ Vona gratia miraculose cho/ruscatõis vt aliqua referamus breuius. vnicus erat panis in claustro. z hora comedẽdi instante iussit illꝰ dimidiũ fratribꝰ mitti. aliud aũt dimi/diũ iuxta numerũ q̃nquaginta dñaruz diuidi. Cũq̃z dispẽsatrix diceret q̃ tã modicuz panis tot sectiões nõ reciperet: rñdit. Fac filia secure qõ dico. Ecce aũt illa incidẽte creuit diuino miraculo in/ter manꝰ frãgẽtis qua illa materia cuilibet ꝺ cõ/uẽtui sua portio copiosa. Itẽ cũ defecissz oleũ ipa magistra lauat z patvasculũ qõ mor oleo plenũ ¶ Circa tertiuz ꝓncipale de ꝓmio (e celo dak. erno sit. p ꝓclone q̃ benignissimꝰ dñs ielꝰ z pia eiꝰ mr̃ maria reuelatõe mira oñdit i clara amaz/se castitatz collegia. Et sufficiat oñdere ex legẽda. Primo ex ꝺ q̃ Clarã cũ esset infirma in die nati/uitatz dñi alijs ad matutinũ eũtibꝰ suspirãtẽ de ꝺ q̃ ipa nõ posset iteresse diuinis morꝫ visitauit xp̃s. Scõo claret ex ꝺ q̃ cũ iã q̃dragira ânis xp̃o fuierat btã Clara adeo infirmitate crescẽte vt ap/propinq̃ret ad exitũ: nullocq̃z ꝑ decẽsepte dies ali/mẽto suscepto fuit a xp̃o tãta fortitudine vigora/ta vt oẽs ad se venientes in xp̃i fuitio. s. casto ꝓfor/taret. Ecce aũt q̃si nocte media i vestibꝰ albis tur/ba v̄ginũ celestiũ ingredit: serta aurea i suis capi/tibꝰ deferẽtes. inter q̃s vna p̃ oibꝰ elegãtior erat: et tãti splẽdoris vt noctẽ in lucẽ diei ꝙuerteret. Nec erat mr̃ dñi v̄go maria q̃ ꝓcedẽs ad lectũ Clare amantissimeq̃z sup eã se inclinañ. amplexũ dulcissi/mũ pstitit. Et ecce pfert a v̄ginibꝰ mire pulchritu/dinis palliuz. z clare corpꝰ regit z thalamꝰ ador/nat: sicq̃z aia illa sctissima ad xp̃i iesu celestia feli/cit migranit palacia ano dñi M.cclxiij. Tertio deniq̃z ex ꝺ q̃ amorosus iesus stati a die trãsitꝰ btẽ Clare cepit admirãdis z multis v̄tutũ opibꝰ eã illustrare. cecꝫ visũ. claudis gressũ mortuis vi/tã dañ. ac inũera miracla ꝓ illiꝰ merita facieñ. q̃ lõgũ foret enarrare. Rogemꝰ g̃ ipm dñm iesum vt btẽ Clare meritis det nobis gram in p̃senti et gl'iam in futuro Amen.

De sancto Ludouico ordinis minorū

De assumptiõe gloriose virginis Marie sermones plures habes in Stellario.

Item de sancto Ludouico ordinis minorum Sermo cum legenda.

Rex mutauit habitū suū z ingressus est prelium. iij. Reg. xxij. Quauis hec verba sint scpta de rege israel nomie Achab ad litterā. Sed qm̃ legimus beatū ludouicū fuisse regis Sicilie filiū cui iure pmogeniture debebaf regnum. Ipe autē amore xpi mundū ptemneñ .z regiū cōmutauit habitū: ingredieñ. ordinē minorū vt ibi preliaref ptra mundū carnē z diabolū. Ideo de ipo beato Ludouico possunt accipi hec verba .p sermone ex quib accipere possum⁹ p nobis hoc documentū q si volumus hostes spūales vincere oporteret exēplo xpi z sanctorū eius humiliari. Un̄ Aug. li. pfeſ. dicit. q nunq̃ facili⁹ ab inimico deuincimur q̃ cū supbimus. nec vehementius cū scz diabolū pternimus q̃ cū in humilitate domin̄ iesuz sequimur. nec acerbiores dolores ei dez infligimus q̃ cū plagas peccatorū nostrorū pfitendo z penitēdo sanam⁹. Nec Aug. Nec ita q̃ cogitañ. bene ipse sanctus Ludouic⁹ studuit mutare habitū regiū z mūdialē vt ingrederef p liū spirituale in habitu fratrū minorū vt patuit In quib verbis bic sanctus de tribus cōmēdaf z in exemplū nobis pponif.

Primo de xpiformi humiliatiõe. quia in xpo iesu mutauit habitum.

Secūdo de pfecta xpi dilectõe q̃ ingressus est tale p̃lium scz in ordine minorū.

Tertio ō supnali exaltatõe q̃ ē būilitaf pmiū

Circa pmū de imitāda xpi humilitate exēplo beati Ludouici sit p cōclusiõe sentētia Bef. di. Nemo pōt peruenire ad gl'iam xpi celestē nisi imitatus fuerit xpi humilitatē. Et hoc claret primo p autoritatē Matth. xp̃ vbi xps ait. Discite a me quia mitis sū z humilis corde z inuenietis requiē animab vestris. Un̄. Aug. xiij. de ciui. dei dicit. In hoc seculo peregrināti maxime cōmendaf humilitas quādo in rege oim qui ē xps maxime pdicaf: ptrariū q̃ vitiū vicz supbia in eius aduersario diabolo maxime damnaf. Secūdo patet per rationē. quia nullus potest saluari vel ad celestē gloriā puenire nisi per gratiā xpi. Unde Aug. dicit. q gratia est excellentissimū donuz dei q̃ solū diuidit inter filios regni z filios perditiõis. Sed vt scribit Jacob. iij. Deus supbis resistit: būilib aūt dat gratiā. ergo zc. Nunc Aug. de verbo dñi sermõe. liij. dicit. Euidentissimuz reprobor̄ signū est superbia: econtra humilitas elector̄. Tertio patet per exempla. Uāvidemus q̃ terren⁹ dñs nō vult habere seruū rebellem. z qui se extollat supra dominū vl'equari velit suo dño. q̃ hoc ē vsurpare sibi dominiū sui domini sicut fecit lucifer dicens. Ponam sedem meā ad aquilonē z ero similis altissimo Esa. xiij. Sic i ppposito. Jez legit in gestis romanor̄ q̃ hec lex rome fuit cōdita q̃ quicūq̃ nō per portā ciuitaf sed per murū scandendo vellet vrbez intrare deb capitaref. Sic spūaliter porta celestis ciuitatis xpi humilitas est. Job. x. Ego sum ostiū: per me si quis introierit saluabit. Si quis aūt aliūde intrare voluerit morief eterna morte. Nec bene pensauit beatus iste Ludouicus. Et ideo licet esset filius regis: tamen pelegit christi humilitatez imitari. qui cū esset rex oim̄ z dñs dominantiū voluit habitū nostre carnis suscipere: z vsq ad crucis mortē se humiliare. Maxime ergo cōmendaf in beato Ludouico humilitas. quia vt Greg. in moza. li. xxvj. dicit. Mira virtus est cū in cordibus sublimiū regnat humilitas mozū: vnde potētes hac virtute quāto magis deū placant. quia illud ei sacrificiū potentes offerūt qō potentes inuenire vix possūt. Nec Gregorius.

Sed querit. Qualiter debet homo addiscere humilitatē christi ad cōformandū. Naz ipe hortaf. Discite inquit a me quia humilis sū corde. Ad qō respondef q̃ in christo dño septem humilitates debem⁹ cōsiderare z addiscere ad imitandū. Prima fuit in incarnatiõe. quia cū esset in forma dei exinaniuit se formā serui accipiens Phil. ij. In quo docuit nos vt de nobilitate generis z naturaliū bonor̄ nō superbiamus: sed tanto magis nos humiliemus. quia talis humilitas magis ē meritoria z christo placita. Un de Bern. super Missus est. Nō magnuz est esse humilē in abiectõe: sed magn̄ pr̄sus z rara virtus ē humilitas honorata. Aug⁹. Erubescat supbire humana infirmitas cuz se depsit diuina maiestas. Secūda fuit in natiuitate. quia pauperrime voluit nasci vt doceret nos non superbire de diuitijs z mūdi psperitate: sed potius humiliari. q̃ rationē sumus ō illis reddituri. Eccli. iij. Quāto magnus es humilia te in oīb̄us z coram deo inuenies gratiā. quoniā magna potentia dei solius z ab hu. bono. zc. Tertia christi humilitas fuit in circūcisiõe quādo voluit vt peccatoz reputari. q̃ docuit vt nos peccatores multo fortius nos humiliem⁹ in penitētia. Pō. Lor. contritū z humiliatū deus nō despiciet. Quarta fuit in baptismate. Tūc enī voluit minor reputari iohanne. q̃ ab illo voluit baptisari. quo docuit q̃ hō se alijs indigniorez reputet. Chrys. Qui vere humilis est semp indigniorē se alijs reputat. Querit. Quō possit qlibet hō alijs etiā manifestis pcōrib̄ se indigniorē reputare. Respōdef fm Abo. z alios doctores q̃ primo cū videris in alio aliq̃ bonū q̃ scis te nō habere tūc debes z iustū est te inferiorē in hoc reputare: alioq̃n supbires. Secūdo cū cognoscis aliquē defectū in te quē in alio nō cognoscis esse. tūc ite rū debes te būiliter subijcere. Tertio si manifeste

scias te ꝑfulgere alteri. tūc debes cogitare ꝙ aliꝗ quod bonū potest latere in illo qđ tu nō ꝓcipis. vl' ꝙ si ipe haberet istā gr̄az vel b̄ bonū qđ tu habes gratior esset vel melius seruiret deo q̄z tu. vel saltē cogita: qz forsitan ille q̄ modo est vilior te z ꝓcō ipe ē ꝑdestinat⁹ z ꝙuertet ac saluabit. tu vo potes dānabilit cadere. z sic potes te q̄buscunq̄z viliorē reputare. Quita būilitas xp̄i i fuiture et mistratōe qñ. s. subdit⁹ fuit pentib⁹ z discipulo⁹ pedes lauit qđ docuit sic būilitatē sectari debere vt superiores reuereamur z inferiores nō ꝓtēnamus. Mat. xviij. Videte ait ne ꝓtēnat' vnus ex pusillis his q̄ i me credūt. Sexta būilitas fuit i asini sessiōe z oblati honoris recusatōne. qz illa laude quā sibi exhibebāt fleuit cū eum regē ꝓclamabāt. Sil'z cū regē eū facere volebāt fugit. Jo. vj. Quib⁹ docuit honores mūdi ꝓtēnere. nec eis oblatis iflari ꝛ timere. qz scribit. j. q. j. Vilissimus ꝓputād⁹ ē nisi p̄cellat scia z sctitate q̄ ē pstā tior honore. Septima būilitas xp̄i fuit in cruc̄ passiōe q̄ docuit patiēter ferre ꝓtemptū z oia aduersa. Ecci. ij. In dolore sustine z in būilitate patientiā habe. Aug. Pl'es sunt q̄ volūt būiles videri: pauci vo ꝓtēni. Bre. Qui gliaz nō q̄rit nec ꝓtūeliā sentit. Ad ꝓposituz btūs Ludouic⁹ bis oib⁹ modis xp̄o studuit ꝓformari: vt ptz ex eius legēda. q̄ xp̄i formē būilitatē tenuit. O tu xp̄iane stude būiliari exēplo xp̄i z sctōz vt glorificeris.

Circa scōm p̄ncipale de amore xp̄i pfecto in bro Ludouico accipiam⁹ ꝑ ꝓl'one ꝙ beatus Ludouic⁹ fuisse amore xp̄i plen⁹ z pfectissimus ꝓbat ex pl'ib⁹ eius vtutib⁹ qđ lucide claruit

Pria vtus est ꝓtēpt⁹ oīm. z sic xp̄i charitas. nā Bern̄. in epl'a de charitate dic. Sol⁹ ē xp̄i amor q̄ arridentē fortune formā sp spernit sapore dulcor̄ delectat⁹. Itē Amb. xij q. j. Cui de⁹ inḋt portio est nil debz curare nisi deū vt suis se abneget q̄ seruire deo elegerit. Btūs Ludo. xp̄m adeo amauit ꝙ cū esset ex regali ꝓsapia p̄e Carolo rege sicilie: mre vo sicilie regina noie maria filia regis hungarie alta sui gener⁹ ꝑ xp̄o ꝓtēpsit. b̄ sanctus erat corpe pulcherrimo adeo vt dicerēt viri z mlieres facie pulchriorē nunq̄z vidisse. Un q̄n do exibat de domo ibāt boies vtriusq̄z sex⁹ ō vi co i vicū ad vidēdū eū. Et cū iure ꝑmogeniture xp̄i stimulatus. Scōa virt⁹ vginal' puritas q̄ pfecte xp̄m z ei⁹ matrē ē imitat⁹. Bre. sup Eze. Bustato spū desipit ois caro. Nimirū hic sctūs cū esz i delicijs purpura z bysso educat⁹: amore castitatis a puericia adeo affecit ei⁹ mētē vt mulierū ꝓsortia: imo z aspect⁹ vitauerit ac vba carnalia horruerit. fratres q̄z suos acerrime reprehēdebat cū se dabāt aspectib⁹ puellaꝝ vl' mlieꝝ. nec audebāt ꝓpe ei⁹ reuerētiā agere aliq̄d inhonestū: testimoniū de ei⁹ angelica puritate phibuerūt fratres miores q̄ ipm nutrierūt z i camera sua iacebāt. necnō alij viri nobiles ꝙ exq̄ nat⁹ est vsq̄z ad tps mortis nunq̄z ab ei⁹ ore exiuit vbuz lasciuiosū aut importās aliquā inhonestatē nec locose nec seriose.

Quedā nāq̄z sororꝛ sua regina aragonie q̄dā vice visitañ. petiuit eū vt i facie aspiceret. Rñdit. fatua est hec petitio z nullo mō acq̄euit. Alia etiaz cognata ei⁹ regina frācie rogabat vt more nobiliū eā amplexaret z nulla tenus acq̄euit. Itē quedā dña Tholose cū hec z talia ꝓmēdaticia de btō Ludouico audisz dixit Vere ego cū ꝓbabo. z iuit ad eū in eccl'ia existētez ac diligentissime ꝓsiderauit. reuersaq̄z ad domū dixit vicinis. Vere iste sanct⁹ est nunq̄z vidi sic dominantē oculis vt istū.

Tercia vt⁹ misericordie pietas. dicit em̄ saluator Matb. v. Btī misericordes: quoniā misericordiā ꝓsequent'. Dic autē sanctus habuit tā ex gr̄a q̄z ex pietate naturali vt esset pi⁹ z misericors in pauperes. visitabat em̄ leprosos z tangēs eoꝝ vlcera educebat sanie ꝓpria manu: lauabatq̄z z i oscula ruebat deuotissime. Quadā vice i die cene dñi vocari fecit oēs leprosos i ciuitate ad suū hospitiū Sarchimone vbi tenebat obsequi vt ꝑ christo q̄ in cruce fuit tāq̄z leprosus: pedes eoruz lauaret z cibaria mistraret eis. Cūq̄z cōuenissent affuit inḋ eos vn⁹ statura pmaxim⁹: horrēda lepra plen⁹: quē alij seruitores oēs extimuerūt. Ipe vo vir sanct⁹ būc diligētius z deuoti⁹ lauit z eidē in mēsa studiosi⁹ seruiuit. Altero die req̄situs nusq̄z cōparuit: z oēs leprosi interrogati de illo dixerūt nunq̄z talē inter eos vidisse. Un̄ credit ille fuisse aut xp̄s aut angelus in tali effigie vt ꝓbaret Ludouici pietas sil'z būilitas. Cū aūt factus est epūs Tholosan⁹ omnē redditū epat⁹ pauplb⁹ z monasterijs acidigentib⁹ distribuebat: q̄tidie paupib⁹ in domo sua. s. aquā manib⁹ infundebat. fercula apponebat. et poplite flexo eis seruiebat. nullū quantūcūq̄z despectū dedignabat.

Quadaz vice dum ipe btūs episcopus trāsiret cū familia per plateā iuxta quandā domū vetustā et despectaz ꝙuenien. audit ibidē mulierē quandā antiquaz iacentē clamare. Cōfessionē cōfessionē. z Vox episcopus descēdit de equo: z licz plures tūc p̄sbyteri essent cū eo qui vellēt eā audire: tamē ipsemet intrauit dicens. Ad me spectat hoc: z audiuit eā in cōfessione: ac cōsolatorijs vbis monuit z elemosynā eidē impendit: vbi et multi pediculi ad beserūt episcopo. q̄s cū serui post egressuz de domo vidissent z amouerēt: ipe cū gaudio intuit⁹ ait sic. Pedicule gēme sūt paupeꝝ. Sinite ergo portare.

Quarta virt⁹ peccati mortal' immunitas. Nam Aug⁹. xxj. de ciui. dei dicit ꝙ paucissimi sunt tāte felicitat⁹ vt ab incūte adolescentia nulla dānabilia peccata cōmiserint. Sed beat⁹ Ludouicus talis felicitat⁹ est. quia de eo viri fidedigni qui eū nouerāt ab infantia: post q̄z mortuus est tactis sacrosanct⁹ testimoniuz phibuerūt se nūq̄z vidisse aut audisse aliq̄d tale in Ludouico. vñ potuiss̄ notari de pcō mortali aliq̄

De sancto Ludouico ordinis minorū

Quinta ē religiositas. Nā cū talis ac tāt⁹ esset voluit se intrare in religionē minor. qđ z ipleuit. O qlis hec gra. o qntus mūdi ptēpt⁹. o qz ardēs xpi amor p q regnū Sicilie z hierusalē oia qz talis maiestat⁹ insignia abdicauerit vt xpm lucri⁹ faceret oia ptēpsit. Cū aūt pr z psanguinei ipius venientes romā corā papa Bonifacio: sibi dissuaderēt introitū ordinis: sz vt acceptaret epatus ecclesie Tholosane: rndit. q nullatenus assentiret nisi voto pus satisfaceret de intrādo ordinē minorū. Sicq annuēte papa: frēs minores eū recepe rūt. z sic pfecte impleuit illud dictū xpi Matth. xix. Si vis pfect⁹ esse vade z vēde oia q habes et sequere me. Cūq iā esset frater minor volebat vsq ad mortē iter eos viuere vt minim⁹ fratr. Sz pcepto apl'ico coact⁹ (cui obediēdū ē) inuite suscepit iugū epatus. Sexta vtus ē oronis deuote sedulitas. Nā cū adhuc esset puul⁹ z tenellus postq̄z sui seruitores dormitū recessissent: ipe surgebat ḋ lecto z i oronе ac lachrymis vsq ad mediā noctē q̄tidie pfistebat. Fact⁹ aūt fr minor i terra sepi⁹cubabat z dormientib⁹ socijs de nocte: ipe puigil in oronе manebat. Precipuā aūt deuotōnē habebat ad xpi passionē z idcirco officiū passiōis manib⁹ extēsis ad modū crucis oi die pora bat. Fact⁹ aūt sacerdos oi die missaz pmissa cōfessiōe sacramētali celebrabat. z assidu⁹ in oronе pmanēs puocabat sepi⁹ ad lachrymas. Septima ē bassa z pfundissima būilitas quā sp dilexit z tenuit. Nā sp būili veste indut⁹ sepe discipli na ferrea p se vel p socios vberan. carnē cogebat būiliter seruire spūi. Un semel cū ipe iā epus venisset ad fratres z cellā sibi fratres coaptassent z ornassent pānis erq̄sitis: idignat⁹: oia amoueri fecit z in terra p totā noctē iacuit. Itē cū qdā frat sibi dixisset. o pater multū honorē pstitistis nro ordini q eū intrastis: ipe sup b dicto rndit indignat⁹. Frater (ait) male dicis imo ordo me multū honorauit dādo mihi habitū suū. ecce humilitas. Itē qn pdicabat sicut z solit⁹ erat mltoties tā clero q̄z pplo. Nā z rome in psistorio pdicauit Itez Parisi⁹ Tholose z mōte pessulano z locis alijs: tn nūq̄z patiebat ornare pulpitū. z si qn fuisset ornatū amouebat. nec tūc sue dignitat⁹ epalis cappā volebat bre sup se: sz in solo bitu mio rū fratrū pdicabat. Un ei⁹ pdicatio fuit taz fructuosa q multi iudei ad fidē xpi p ipi⁹ pdicatōez sūt cōuersi. q̄s ipemet p būilitate z deuotiōe baptisabat. Nec sufficiāt. O g̃ bō accipe tot vtutuz exēpla z imitari stude.

Circa tertiū de supnali exaltatiōe q̄stiōnē ponam⁹. Utrū būilitas sit vtus pcellentissima: aut cur deo tā chara q sit exaltatiōe dignissima. Ad qđ sm dictamia doctoz pcipue Lyre in postilla sup Matth. xviij. z Frā. Maro. notem⁹ pcipuas tres vtates. Prima ē. q būilitas licet sit vt⁹ magna z deo chara: sūt tn theologice vtutes pcellētiores q̄z ipa. Rō. qz būilitas ē vt⁹ moralis. sz vtutes theologice sūt pcellētiores et ḋo magʒ grate q̄z sint oēs morales. qz p illas theologicas vtutes hō magʒ ꝓiūgit deo. s. p fidē spē z charitatē. g̃ rē. Un autor de spū ca. xxij. ḋr. Humilitas deo subiūgit: puritas tūgit: charitas vnit. Et sic patet q būilitas nō ē simplr maxia vtutū.

Secūda vtas q inē vtutes etiā morales sūt aliq̄ vtutes būilitatē pcellētes. Nā prudētia q dirigere hz alias vtutes morales z ponit i eis medīū maior ē alijs vtutib⁹ moralib⁹. z p q̄s etiā būilitatē pcellit. Justicia etiā q̄ ipozat rectuz ordinē ad altez ē maior q̄z būilitas q̄ facit hoiez bene subditū huic ordini. Tertia ē q būilitas ñ simplicit: sz sm qđ ē excellētissima ꝓpter ei⁹ priuilegia. Quoz p mū ē fūdatiōis. Est em alia⁹ vtutū fūdamētū ꝓfuatiuū. Aug. Cogitas de altitudine scritat⁹: cogita ḋ fūdamēto būilitat⁹. Et Gregorius in moral'. Būilitas ē mr z origo oim vtutū. Nimiz hz Lyra exq̄ vtutes sūt ꝓnexe. q̄ntū q̄ crescit būilitas in hoie tāto z alie vtutes ꝓportionabilit crescūt hz illud qđ ē formale in vtute. sc̃ diuitiis man⁹ eq̄liter crescūt licet in se nō sint eq̄les et iō būiles sūt maiores i merito z pmio exaltandi nō ꝓpt būilitatē tm̄mō sz ꝓpt alias vtutes būilitati ꝓneras. Secundū priuilegiū pulcherrime nobilitat⁹. qz ē vt⁹ angelica. Nā cōiter alie vtutes morales nō sūt i angelis: vt fortitudo: pantia: sz būilitas ē in eis. z ꝓpt suā pulchritudinē de⁹ liberēter eā respicit. Nec sm Frā. Maro. Un Bernard⁹ sup cātica dic. q decor aie būilitas ē z mūdicia. huic geminū decorē cōcupiscit rex xp̄s. Tertiū priuilegiū dignitat⁹ celest⁹. qz oim ē pma sic̃ superbia pmū vitiū in celo q̄ angeli ceciderūt. Et sicut angeli boni: sic xp̄s dns z mr ei⁹ p eā exaltari meruerūt in glia: z oēs scti. qz būilitati cōrndet i celo maioritas exaltatiōis. iuxta illud Luc⁹. xviij. Quis q̄ se būiliat exaltabit. Hinc z Grego. i mor. Tāto ais ē corā deo acceptabilior: q̄nto in oculis ꝓpriis fuerit despectabilior. Nec priuilegia Maro. sermōe de būilitate. Ad ꝓpositū Arg̃ be. Ludouic⁹ fuit multū būilis: meruit g multū exaltari apud deū. qđ manifestū est plurib⁹ miraculis. Et qb⁹ aliq̄ narrem⁹. I Cū em̄ eēt adhuc invita cepit miraculis clarere. Ad tactū qppe oli⁹ fimbrie mulier. xviij. annis fatigata fluxu sanguinis ē mox sanata. Et ad signū crucis positū: frēq̄dā a ꝓtinua febre ē liberat⁹. Denicq̄ cū ex būilitatis affectu iret romā vt scz i man⁹ pape resignaret epatū. in itinere infirmat⁹ sensit se a deo euocari ex carnis ergastulo. tūc deuotissime ꝓfessus eucharistie i occursū licz valde debilis trāsiēs illā deuotissime suscepit. z crucē sibi datā a q̄dā a socijs genuflexo suscepit. Cūctisq̄z mysterijs circa eū explet⁹ diuti⁹ oravit. z sic feliciter spūm emisit. Corp⁹ aūt suū in marsiliā ducētib⁹ cūctis illis appebāt q̄si lancee radiose de celo descēdere sup corp⁹. Et oēs cerei celesti lumie sūt subito accēsi. Cūq̄z tumularet⁹ in eccl'ia fratrū appuit ecce cū

ctis sup altare stās ipe beat⁹ Ludouic⁹ idut⁹ pō tificalib⁹ cū myrrha z baculo pastorali ppl'm benedicēs. z facto signo crucis disparuit. Deniqz p⁹ ei⁹ trāsitū multis cepit radiare miraculis. q̄ꝑ pauca narrem⁹. In ciuitate marsilie duo fratres carnales ꝛ se mutuo cōmoti vn⁹ alterū occidit. ꝓpter qō iusticie lege dictāte alter. s. fratricida ē decapitat⁹. Dz cū ambox corpa mr eox mestissima fecisset duci ad sepulchrū beati Ludouici z ipm inuocaret vt sui miserereī dignaret. mirabile dictu: caput illi⁹ amputatū se corpi inugens surrexit. z alter oculos aperiendo sanus resurrexit. Item in ciuitate Arecij puer mortuus natus ad inuocationē scti hui⁹ suscitat⁹ ē z Ludouic⁹ noiatus post fr̄ minor effect⁹ deuot⁹. Quidaz etiā puer ab eq̄ calcat⁹ z mortu⁹: facto voto ē resuscitatus Nā z in bulla pape ser mortui narrant p ei⁹ merita suscitati z ifirmi plures. Item cuidā pisano naufragāti appuit be. Ludouic⁹ di. Quicūqz dixerit. iij. Pr̄ nr̄. ad laudē sctē trinitat⁹ z bonorem beati Ludouici: q̄cq̄d petierit ipetrabit. Cūqz ille hec porasset statim ē a piculo mort⁹ liberat⁹. hec sufficiāt. O ergo gl'iosissime xp̄i ꝓfessor Ludouice ora p nobis xp̄m.

De sctō Stephano rege Ser. p̄m⁹ cū legēda.

Letamini in domino ꝺo qz dedit nob⁹ doctorē iusticie Joel'. ij. z ad laudē hui⁹ festiuitatis.

Hec ẏba ꝙueniēter assumūt ad honorez beati Stephani reg⁹ nr̄i quē de⁹ dedit nob. s. bungaris oīb⁹ doctorē iusticie z fidei xp̄iane. Et ideo merito ḃortat oīs ppl's būgaroꝝ vt letet i dño deo gr̄as agēdo p tali dono. Primo qz p ipm scz fide impossibile ē deo placere Deb. xj. Magis ḡ deo gr̄as debem⁹ agere p sctō Stephano ḃo die. qz nisi ꝙersi p ipm fuissem⁹: oēs filij ire z dānatōis fuissem⁹. Secūdo qz ipe exēplū sctitatis z iusticie nob ꝓbuit. Tertio qz spem salut⁹ specialit⁹ p ei⁹ intercessionē habem⁹ cū sit patronus nr̄. Nā vt ait Piero. ꝺ Vigilan. Scti ḃi in hac vita ozauerunt p alijs etiā inimicis q̄nto magis post coronas z triūphos. qz i p̄ria nō minuit vita nos specialit⁹ dilerit q̄s i xp̄i fide genuit: ita ei⁹ officio canit sic. Aue beate rex stephane iclita spes gētis tue. aue doctor z apl'e credulitat⁹ nr̄e. aue speculū scritat⁹ z iusticie: p te xp̄o credidim⁹. p te in xp̄o saluemur ora p ppl'o: interueni p clero: vt null⁹ de tuis p̄da fiat host⁹. Deci ḃi. Dicaz ḡ cū Joele p̄missa ẏba oīb⁹ de gēte būgaroꝝ. Letamini i dño deo z̄. Juxta q̄ ẏba tria mysteria notem⁹. p fm̄ōe fm q̄ de trib⁹ cōmēdat i eis sed ordine alio.

Primo de saluifica iusticia. quia iusticie doctor dat a deo.

Secūdo de dignifica p̄sidētia. Naz de⁹ dedit eū doctorē z regē.

Tertio de glorifica excellētia que sequitur ad premissa.

Circa p̄mū de iusticia saluifica notandū ē. p ꝙclusiōe q̄ oīs xp̄ian⁹ sub necessitate salut⁹ tenet esse iust⁹. q̄ꝺ ꝓbat

Primo autoritate.
Secūdo ratiōe.
Tertio declaratiōe.

Primo autoritate. Eccī. xlij. Pro iusticia agonizare p aīa tua z vsq; ad mortē certa p iusticia. et ds exp̄ugnabit te in. r. ꝓ Ly. notāter dr̄ vsq; ad mortē: q̄z melior ē mors bona q̄ trāsgressio iusticie. Item Matth. v. Nisi abūdauerit iusti. ve. pl⁹ q̄ scrib. z phari. nō intrabit in re. ce. Secūdo rōne. q̄z iniusticia fm suuz gen⁹ mortale pctm̄ ē eo q̄ ꝓriat charitatē. z iō visiōe btā p̄uat. Ps̄. Non p̄manebūt iniusti añ oculos tuos. Unū Prouer. xij. In semita iusticie vita: iter aūt deuiū ducit ad mortē. Hec rō ponit p Tho. ij. ij. q. lxx. Et p breuitate sufficiat. Tertio ꝓbat declaratione. Qm̄ vt Lyra dicit z videm⁹: iusticia ē adeo necessaria hoīb⁹ vt etiaz mali z raptores ac q̄libet socieras hoīm sine iusticia stare nō possit. Nā si inē illos scz latrones fiat diuisio iniusta statim oriē sedition inē eos. z sic dissipabūt zc. sic z inter bonos. Queriē hic. Quid ē iusticia xp̄iana ad quā oīes obliganē. Rndeē ex dict⁹ Rich. in. iij. dist. xxxij. ar. v. q. iij. q̄ cōissime loquēdo iuxta Anē. li. ō vitate. c. xij. z Aug. lxxxiij. q. sil'. Justicia ē rectitudo volūtat⁹ ꝙ p̄ se ꝙuata. s. fm ordinē debitū charitatis dei z primi. Jtē fm Bern̄. z fm Macro. Justicia ē reddere vnicuiq; qđ suū ē. Nā. ff. de iusti. z iur̄. l. iusticia. diffinit. q̄ iusticia ē ꝙstās z perpetua volūtas ius suū vnicuiq; tribuēs. Notādū ḡ q̄ q̄libet xp̄ian⁹ obligat generalit̄ reddere q̄drupler ius. z sic obseruatis istis iudicat iustus xp̄ian⁹: z nō aliter.

Primū ip̄i deo.
Secūdū p̄lato suo.
Tertiū pari primo.
Quartū inferiori vel subdito.

Primo ip̄i deo debet reddere ius suū. cui trib⁹ obligat de iure scz timore: amore z honore. Unde Malachie. j. Si ego pater vbi honor meus. z si dñs ego sum vbi est timor meus dicit dominus exercituū. Debet ergo xp̄ianus deū timere vt dñm super oīa ne offendat p peccatum. Debz amare vt patrē oīm diligentia seruando eius p̄cepta z operando bona. Debet z honorare laudando benedicendo z adorando. Ps̄. Sacrificiū laudis honorificabit me. illic iter quo ostendā il. salutare dei. Qui hec iura deo reddit iust⁹ xp̄ian⁹ est z deo char⁹. Secūdo p̄lat⁹ siue spūalib⁹ siue tpalibus ius debem⁹ reddere in tribus scz p̄uētus z decimas soluēdo. Item reuerendo

z obediẽdo in licitis. Heb. xiij. Obedite ꝓpositis vestris. ipi puigilãt quasi rõnẽ reddituri ꝓ aiabus vestris. Hinc fm qꝺ dicit Sco. sup. iiij. dis. xv. Quicũqz nõ implet penitẽtiã iniunctã a ꝓfessore suo rõnabilẽ z debitã cũ posset: talis mortaliter peccat. Silr qui nolũt obedire ꝓlatis ecclesiasticis in institutiõe festiuitatũ colẽda ꝛ vel ieiunio ꝛ: vel in positiõe interdicti ecclesiastici: z similiũ: peccãt mortaliter z nõ sũt iusti xpiani. Unde dns ait Matth. xviij. Qui ecclesiaz nõ audit sit tibi sicut ethnicꝰ z publi. Uñ Calixtꝰ papa di. xij. Nõ decet inqt a capite membra discedere. s. ꝓ ino bediẽtiã: sz oia membra caput sequant. Nulli vero dubiũ est qꝺ aplica ecclia mater sit oim: a cuius regulis nõ ꝓuenit deuiare. Et sicut dei filius venit facere voluntatẽ patris: sic z vos implete voluntatẽ matris vestre q ẽ ecclia: cuius caput est romana ecclia Hec ibi. ¶ Mic querit. Utruz teneat qs in oibꝫ obedire suis maioribꝫ vel superioribus Rñdet fr Ange. de Cla. fz Alex. de ales i. iij. ꝓ. sũ. i pcepto. iij. qꝺ obediẽtia limitat fm gdũ superiorit. Nã ẽ superioritas ꝑma in spualibꝫ. z illi superiori obediẽdũ est in spualibꝫ necessarijs ad salutez vel ad hoc ꝓtinẽtibꝫ: ab his q subꝯciunt eorũ iurisditiõi. Secũda ẽ superioritas in tpalibꝫ q ad regimẽ reipublice. z talibꝫ. s. dñis z ꝓncipibꝫ obediendũ est ab eoꝝ subditis in licitis ꝓceptis ꝗtuz ad ea q ꝓtinẽt ad tale officiũ. Sed excipit dũmõ ptãs esset vsurpata ab eis fm Ricb. in. ij. di. vlt. qz sic ad obediẽdũ nõ tenent nisi ꝓpter scandalũ Itez si ꝓcipent ecclesiasticis nõ tenent. qz ecclesiastici nõ sũt subditi dñoꝝ tpaliũ. z iõ nõ possũt eis aliqd ꝓcipe. de cõsti. ca. Ecclia. Itẽ etiã excipit quando ptãs tpalis ꝓcipet vel legẽ cõderet talẽ q non esset ad cõmunẽ vtilitatẽ: sz ꝓpter vtilitatẽ ꝓpriaz ꝓncipis b edidit vel ꝓcipit. qz tũc in foro ꝺscie nõ obligaret trãsgrediẽs ad mortale. facit di. xiij. ca. Erit aũt lex. z tũc lex dicit iniusta ex fine. fm Panor. ca. Canonũ. de ꝺsti. Tertia est superioritas in tpalibꝫ q ad regimẽ ꝓprie familie. sicut ꝑ est pater carnalis vl mater. Et tũc debet obediẽtia a filijs z famulis i bis q ptinẽt ad dispositionẽ rei familiaris. Uñ in ꝑfatis nõ obediẽtes scienter z sine rationabili causa. z in re alicuius importãtie aut ex ꝓtẽptu peccãt mortaliter. nisi foret illud qꝺ ꝓcipitur ꝓtra salutẽ vel ꝓtra ꝓceptũ alicuius superioris. In alijs aũt q ad coꝝ superioritatẽ nõ ptinẽt non est necessariũ obedire. Hec frat Ange. ¶ Tertio cõpari debemꝰ reddere ius suũ. s. fraternã charitatẽ. Matth. xxij. Diliges ꝓximũ tuũ sicꝛ teipm. Qui g fratrẽ odit vel ꝓtra eũ irã tenet nõ est iustus xpianus. Uñ. j. Joh. iij. Si qs dixerit diligo deũ: z fratrẽ suũ odit: mẽdax ẽ z vi. in eo nõ ẽ. Quarto subditis tenet xpianus ex iusticie lege. s. reddere iura sua q ad corpalia vt ꝓ seruitijs z laboze satisfactionẽ impẽdat. Leuit. xix. Nõ morabit opus mercenarij tui vsqz mane apud te. Itẽ q ad spualia vt a vitijs coerceat z corripiat: alioqn ꝓcepsit culpe z pene. lxxxvj. di. Faciẽtis. Itẽ q ad iusdicialia vt in oibꝫ iuste iudicet. Sap. j. Diligite iusticiã q iudicatis terrã. Grego. Tu q ꝑes hoibus in terra memẽto qꝺ z tibi ꝑest iudex in celo q tibi eadẽ mẽsura remetiet q mensus fuerꝭ. Prohuius exẽplo legit qꝺ apostolos antiquos iusticia depingebat sic. qꝺ facie vsus celũ erat eleuata z erat manca. ad significandũ qꝺ in iudicãdo debz iudex aspicere mẽ ceca ac statera rẽnebat manu z erat manca. ad signifi-cãdũ qꝺ in iudicãdo debz iudex aspicere mẽte deũ celi q ipm ẽ iudicaturus. z sit cecus quo ad hoies: vt nõ respiciat ꝓsanguinitatẽ vl amicitiã aut ꝓsonã vel odiũ. Itẽ libzã iusticie tpatã cũ misericordia teneat manu in exequẽdo sententiaz. Et sit mãcus. s. ne munera accipiat ad quertẽdũ iudicia. Sic ꝓ oia fecit beatus rex Stephanus. et his modis iusticiã tenere nos docuit. g ipm vt reges z doctozẽ iusticie imitemur ad ꝓseqndũ regnum celoꝝ. Amen.

¶ Circa secũdũ ꝓncipale de dignitate ꝓsidentie. Exq dr in themate qꝺ deus dedit ipz doctozẽ tẽ. questio occurrit. Utrũ ois ꝓsidentia vl ptãs dñandi in hoies sit a deo. Rõ questhois est qz qlibet hõ eque ad imaginẽ dei creatꝰ ẽ vt dns sic z seruus. Quõ g vnus iuste alteri dñat: marie cũ deus dixit: vt hõ dñet bzutis z hmõi. nõ aũt hoibus fm vt ptz Beñ. j. Rñdet ad hec bzuiter fm doc. Primo qꝺ si hoies nõ peccassent in paradiso fuisset qdẽ aliq ꝓsidentia: puta viri sup vxoꝛ z pueros filios fm Scotũ: sed nõ fuisset tale dominiũ sicut nũc post peccatũ est. Secũdo dicẽdũ qꝺ exq hõ ꝓ peccatũ factus est similis iumẽtis insipientibus vt dicit Ps. Ideo dominiũ in hoies angariale introductũ est iusto dei iudicio vt bzutalis hõ regat z corrigat ꝓ vtuosũ. Ad hec tertio fz Ricb. similiqz Bonauẽ. sup. ij. di. vl. ar. ij. q. j. nota qꝺ in ꝓsidẽtia ꝗtuor possũt ꝓsiderari. ¶ Primo qdẽ entia ptãtis: b est ordo q regũt iferioza a superioribus. z ea a deo ordinatus ac ꝓ bonus. sic videmus in corpe hũano z in toto mũdo inferioza a superioribus regi De b accipiẽdũ ẽ illud Ro. xiij. Nõ ẽ ptãs: ꝗtuz sez ad eẽtiã nisi a deo. Qui g ptãti resistit: dei ordinatioi resistit. q aũt resistũt deo: dãnationẽ sibi ipis acqrũt. Sic etiã xps dixit pylato. qꝺ data est ptãs desup. qz Aug. xxiij. q. j. Quid culpat. ꝺt sic Nõ bz qslibz ptãtẽ nisi desup datã. nõ em ẽ ptãs nisi a deo siue iubẽte siue sinẽte. i. ꝓmittẽte. Hec ille. ¶ Secũdo in ptãte ꝓsiderari põt excellẽtia vtuꝭ p quã vnus ꝑualet alteri. Nã. j. politicoꝝ dicit phs qꝺ hoies intellectu z rõne vigẽtes sũt naturaliter alioꝝ rectores z dñi. Sic etiã vtuosi. Uñ z ibidẽ dr qꝺ nil nisi vtus z vitia determinat seruũ z liberũ. Nec etiã absqz dubio a deo ẽ. Uñ Greg. Deus hoies natura eqles fecit. s. in qztũ ad dei imaginẽ sũt facti. Sz ꝓ varijs inqt meritis. s. vtutũ aliorũ alijs occulta dei dispẽsatio iuste ꝓposuit. Tertio ꝓsiderari põt modus acqsitionis vel cõsecutionis talis. s. ptidẽtie. qz aliq obtinẽt ptãtẽ iusto modo z titulo. z hoc etiã est a deo simpliciter. Aliq autẽ obtinẽt iniuste vel ꝓ violentiã vel ꝓ astutiã. z hoc

nō est a deo nisi ꝑmissiue ꝓpter pctā Job. xxxiiij. Qui regnare facit hypocritā ꝓpter pctā populi. Quarto ꝛsiderari pōt vsus regiminis. Et q̄dē bon⁹ vsus est a deo simpliciter. abusus aūt non nisi ꝑmissiue ꝓpter peccata. Sicut z diaboli potestas in hoiem vel abusus iuste ꝑmittit a deo ꝓpter pctā p q̄ hō factus est seruus vitioꝝ z demonū. iuxta dictū xp̄i Joh. viij. Qui facit peccatū seruus est pcti. Ad hec Hiero. viij. q. j. Audacter inquit dicim⁹ nō sp ꝓnceps ppl'o z iudex eccl'ie per dei arbitriū dat: sz put merita nr̄a depoſcūt. Et ex ſcriptura ponit ibidē exēplū de saule. Ad ꝓpositū. Ītus Stephan⁹ ꝑuisus a deo q̄ fieret vir tuosissim⁹ z sctissim⁹. z tō añq̄ nasceret ꝑ angelū ē ꝑnūciatū q̄ a deo electꝰ fuit rex futurus.

¶ Circa tertiū ꝓncipale de gl'ie excellētia sit ꝓ ꝛclusiōe q̄ beat⁹ rex Stephan⁹ ꝑ alijs regib⁹ z ꝓncipib⁹ magnis ꝑuilegijs apud deū clare fore gloriosissim⁹. Et oñdit ex pluribus. ¶ Primū ꝑuilegiū gl'iosū est angelice annūciatiōis. Nā in hoc q̄dāmō assimilat⁹ est xp̄o z sctē matri ei⁹ marie ac iohāni baptiste z alijs magnis ab angelis ꝑnūciatis ſctis. q̄ beat⁹ rex Stephan⁹ ab angelo est annūciatus. ¶ Legenda.

¶ Legit⁹ em̄ q̄ post egressū hungarorū de ſcithia ea tēpestate q̄ ipa gens ꝑsequebat eccl'iam dei et vastabat: erat q̄rt⁹ ab illo ꝓmo in pānonia dux noie geyſi paganissimi ritu obuolut⁹. Sz dī gr̄a opante tandē cepit de pace cū oib⁹ ꝓuinc̄ijs vicinis tractare. z statuit ꝑceptū hospitalitatis z ſe curitatis cūctis xp̄ianis ducatū ſuū intrare volētib⁹ z ſuā ꝑſentiā adire: clericis z monachis q̄ bus libenter auditū ꝑbens. Ecce die celit⁹ dispoſita credidit in xp̄m ipe⁊ domus eius tota: pollicens oēs ſue ditiōi ſubditos xp̄iano noi ſe mācipaturꝝ. Cūq̄ iā in xp̄o baptisatus z ſpū feruens nimis ſollicit⁹ esſet de ritib⁹ sacrilegis destruendis z rebellib⁹ domādis: ac episcopatib⁹ z eccl'ijs ꝛſtruēdis. Ecce q̄dā nocte āſtitit angel⁹ dn̄i i ſpē iuuenis: aſpectu delectabilis d. Pax tibi xp̄i electe iubeo te de ſollicitudine tua fore ſecurꝝ. Nō tñ tibi ꝛcessū est q̄ meditaris. q⁊ man⁹ pollutas būano ſanguie babes. ſed de te fili⁹ nascit⁹ est cui hec oīa disponēda ꝓmēdauit de⁹: hic eritq̄ ex electis regib⁹ a dño coronā vite ſeculār⁊ cōmuratur⁹ eterna. Uerū en ad te venit vir miſſus a deo quē honorabilit⁹ ſuscipe z ei⁹ ꝓſilijs assensuꝝ ꝑbe. Ꝛpgefact⁹ dux visiōne ſtupid⁹ cū fidelib⁹ ꝓ tractās: gr̄as ꝓstrat⁹ in terrā egit deo cū lachrymis. Nūciat iterim ſctm̄ Adalbertū p̄ragen. epiſcopū aduenire: cui obuiā honorabiliter ꝓcedit: ſuſcepit z obediētie filiū ſe eidē mōſtrauit vt fuerat cōmonit⁹. Tādē iubēte duce ppl'o ꝛgregato ad p̄dicatōel ſcti epi ꝛtinuas cepitq̄ lux fidei i būgaria emitere. z ceperūt baptisari m'ri. Et sic ꝑ ꝑuilegiū. ¶ Secūdū ꝑuilegiū bt̄ē ꝑnoiatōis. nā interim cū ipa duc⁊ vroꝝ iā ſctā ꝓpinq̄ fore ꝑtuit: appuit illi b. Stephan⁹ ꝓthomartyr bitu leuitico ornat⁹ q̄ dixit illi. Cōfide m'ker in dño z esto certa q⁊ filiū paries cui ꝓmo i hac gēte corōa debet: z regnū nomēq̄ meū inq̄t illi imponas. Admirās m'ker ait. Quis es dñe. Ego ſū inq̄t ꝓthomartyr Stephan⁹ ꝑ xp̄o passus. z diſpuit. Nazſcit interea p̄dict⁹ a deo reuelat⁹ fili⁹ quēz sanct⁹ Adalbert⁹ natū Strigonij baptisauit z ſtephanū noiauit. ¶ Q⁊ aūt b ꝑuilegiū sit magne ſctitat⁊ ꝑtz ꝓmo q⁊ pauc⁊ ē ꝛcessū. Nā ſm Lyraz ſup Gen̄. xvj. Inveteri testamēto duo legūt ꝓmiati añq̄ nascerent. ſ. iſaac z ioſias. z b ꝓt⁊ ſpecialia miracl'a. In nouo etiā testamēto duo legūtur. ſ. iohes baptiſta z xp̄s dn̄s. ſz de btā v̄gie credit ꝑſupponēdo z ex hiſtoriis. z sic b. Stephan⁹ istis in b assimilat. Secūdo magnū ē rōne mysterij. q⁊ stephan⁹ corona iterꝑtat vt ſignificet ei⁹ coronatio tā in terr⁊ q̄z in celis. ¶ Tertiuz g̃ sequit ꝑuilegiū certitudinis secure ſaluatōis. q⁊ vt ex ꝑ babit⁊ reuelatōib⁹ z ſequētib⁹ claret ipe beat⁹ Stephan⁹ fuit cert⁹ de eterne salut⁊ p̄destinatiōe. q̄ pauc⁊ z raris ſctis legit⁊ ꝛcessū. ¶ Quartū dignificatōis. q⁊ ipm de⁹ ſublimauit i magnas dignitates. Prima ē dignitas regia. Secūda aplica. Tertia doctorica. Fuit ei rex: apl's z doctor vicz būgaroꝝ. Cū em̄ creuiſſet z ḳis ibut⁹ adoleſcēs fact⁹ fuiſſet cōuocat⁊ ꝓmatib⁹ būgarie ꝑficit i regē. z tūc ꝑ ei⁹ anno dn̄i nongentesimo nonagesimo ſeptimo felicit migrauit ad xp̄m. Sctūs vo Adalbert⁹ eodē āno i Pruſcia p̄dicatōis cā trāſiens: martyrio ē coronat⁹ ibidē. Ītus aūt ſtephanus cepit in oīb⁹ mādat⁊ dī fidelit icedere z cogitare q̄lit ppl'm ſibi ſubiectū ad fidē xp̄i posſet cōuertere. Ecce aūt diabol⁹ cōmouit iteſtina bella ꝛ eūdē vt a ſctō ꝓpoſito diſturbaret. Ceperūt em̄ plurimi ꝓncipes nolētes fidei xp̄i colla ſubmittere ip̄i btō ſtephano iſultare z dī ſuos cedere ac eorū bona vastare. Ipe aūt ꝛfidēs in dño collecto exercitu decertauit cū eis. q̄b⁹ victꝰ de eoꝝ posſeſſiōib⁹ eccl'ias xp̄i dotauit z oīa erogauit. Post hec ep̄at⁹ decē i ꝓuincia ordinañ. Strigonien. eccleſiā metropolim z magiſtrā ceteraꝝ fore cōſtituit. Et anno q̄rto post p̄ris obitū: cū tā ſua prudētia ꝑ dei gr̄az totā fere būgariaz ꝓuerti feciſſet ad xp̄m: miſit rōmā p̄ſulem Anaſtaſiū ad ſctiſſimū papā pereg̃. vt paternā bñdictōz ꝓferret. ep̄atus ſm q̄ iā ordinauerat ꝓfirmaret: z regio diademate ip̄m roborāret. q̄tin⁹ ꝑ dei gr̄am cepta posſet ſolidi⁹ ſtabilire. ¶ Hodē tpe dux polonoꝝ cū ſuis fidē xp̄i amplex⁹ miſerat iā antea ad papā ꝑ ꝛſili cā. Cui papa coronā egregij opis pari iā fecerat z mittere decreuerat. Ecce aūt nocte ꝑcedēte pape aſtitit ꝑ viſū angel⁹ dn̄i d. Crastina die ignote gēris nūcij ad te veniēt q̄ ſuo duci reglā coronā postulabūt. hāc g̃ coronā ꝑparaz illoꝝ duci largiar⊼. q⁊ ſibi ꝑ ſue vite ſcrē merit⊼ debet cū regni gl'ia. Cūq̄ die illa ꝑſul Anaſtaſius ad ꝛſpectū pape ītrasſet: audit⊼ cūct⁊ bonis q̄ deus ꝑ beatū ſtephanū i ꝓuerſiōe tāte multitudis

opat⁹ fuerat. Papa gauisus cūcta postulata cō cessit z illā coronā iuxta qō angelus p̄monuerat donauit. Insup crucē añ regē ferēdā velut in sig nū apl'at⁹ misit dicēs. Ego sū ait apl'ic⁹. Ille vo merito xp̄i apl's p quē tātū ppl'm xp̄s ad sequer tit. Et ob h̄ de eccl'iis ordinādis ip̄i⁹ reg̃ quiden tie p̄misit. Tādē regressis nūcijs btūs Stepha nus cū mag̃ p̄sulū solēnitate vngit̄ z felicit̄ coro nat̄. Et sic ptz Quitū p̄uilegiū excellētis meri ti z pfectōis dē q̄ nō capit rēp⁹ ad plenū oia ōscri bere. sufficiāt g̃aliq̄ eoz narrari. Prio q̄dē legit fuisse circa eccl'ias p̄structas z dotādas ac circa monasteria edificāda libalissim⁹ z largissimus adeo vt oia q̄ habebat z acq̄rere pot̄at illis z ad illa ptinētia erogaret. Nō em̄ solū i terr̄ sibi sub iectis sz i lōge posit̄ etiā edificauit. Nā in hierl'm monachoz cenobiū p̄struxit p̄dijs z vineis suffi cientib⁹ ad victū dotauit. Jtē in Roma sub ti tulo scti Stephani p̄thomartyr̄ cūct̄ ptinētijs p gregatōe. xij. canonicoz statuit. Jtē i Cōstāti nopoli eccl'iam fecit mirifici opis z dotauit zē.

Scdo circa paupes z egenos fuit tā mīficoz z pi⁹ q etiā nocturnas vigilias i elemosynis ero gādis z pedib⁹ illoz lauādis bilarit̄ trāsigere vo lebat. Quadā aūt nocte dū solito more nll'o sciē te paupib⁹ tulisz sacculū plenū pecunijs ad ero gandū: illi p diripiēda pecunia i ip̄m nescientes q̄s essz man⁹ iniciūt z barbas ac capillos euel lūt. Et q̄z manib⁹ tādē dimissus ecce gaudio p fusus ait. O regina celi maria. en qz tui sunt hij q̄ me sic tractauerūt patiēter sufferā sciēs qz xp̄o dño dicēte Capill⁹ ō capite nō p̄ibit zē. Nūquaz aūt ab eleosynis distribuēdis p se z p alios desti tit. Tercio i iudicādis causis erat iustissim⁹ z eq̄tate plen⁹. sciens qz añ tribunal xp̄i deberet z ip̄e astare Ulñ z oib⁹ ōcretū statuit subdit̄ vt nul lus alū hostilit̄ inuaderet: null⁹ viduas vel or phanos opp̄meret. null⁹ alt̄z lederet. Quar to q̄ ad suoz morū sctitatē tātā maturitatē z di scretōem tenuit q̄ a iuuētute vsq̄z ad vite finē vix vnq̄z labia ad risū mouit. diē em̄ vltimū sp an te oculos cordis habuit ac si iā tūc añ tribunal xp̄i staret. Cūctis q̄z vtutū opib⁹ adornat⁹ in oi sctitate z iustitia coz̄ xp̄o quersabat. Jn Se xtū p̄uilegiū fulgide mirificatōis. Nā vt ei⁹ sct̄i tas fulgeret manifest̄ miracul' de⁹ clarificauit etiā in vita. Quotiēs enī alicui⁹ hois infirmitas auribus suis diffamabat̄ mor aliquā pticulā pa nis pomi vel herbe p medicina illi mittēs man dabat vt san⁹ surgeret. et statim deo p̄cio sana bat̄. Jtē spū p̄phetico p̄uidebat q̄nq̄z z p̄dicebat hostes supuēturos būgaris xp̄ianis z depdatu ros eoz̄ possessiōes q̄b⁹ illi obtuabāt z iplebat̄. Jtē noct̄ silētio solit⁹ erat oare: lachrymas fun dere z ptēplatōi diuie vacare. Quadā aūt vice de scēdens cū magno suo comitatu i cāpo firis ten toriis ceter̄ somno depressis: ip̄e diut⁹ depcatiōi insistebat. Et ecce q̄dā vir magne simplicitatis z innocētie tūc p̄similit̄ oraōs vidit angelos ad he⁹ arū Stephanū descēdentes: z papilionē sup eū extēsū a terra leuari z tādiu i aere pēdere donec a ptēplatōe z oraōe spm̄ relaxauit. Rex aūt p spiri tūsctm̄ p̄gnouit q̄ vir ille bec circa se viderit z ad se vocatū ne patefaceret (q̄z diu. s. viueret) inīmi nādo rogauit. Septimū p̄uilegiū gl'iose illu stratōis. s. p miracl'osa suffragia hoib⁹ p̄stita ei⁹ meritis. Cū em̄ sibi diē trāsitꝰ iminere iā nouissz quocat̄ plat̄ z p̄cipib⁹ oēs pacīe admonuit fi dē catholicā tuare: iusticiā tenere. deū amare: ac sup nouellā plātā xp̄ianitat̄ custodiā hr̄e. Pa nus tādē leuās z oculos ait. O regina celi virgo gl'iosissima Maria tuo patrocinio regnū h̄ eū p̄matib⁹ z oi ppl'o ac clero p̄mitto z i man⁹ tuas aiam meā p̄mēdo. Sūptaq̄z eucharistia z vncti one sacra felicit̄ in dño obdormiuit Anno do mini. M. xxxviij. sepultusq̄z est i alba regali vbi dñs p ip̄i⁹ merita innūera p̄stat bñficia. Sepe etiā ibi p noctē melodia cātus angelici audita ē. z freq̄nter odor suauissim⁹ p totū tēplū fraguit. ibi multi varijs lāguorib⁹ detēti sanitati sūt red diti: Et plures illuc p̄erantes in itinere ad eius inuocatōnez sunt liberati. z quod maius ē mor tui suscitati. detractaq̄z man⁹ btī reg̃ stephani vs q̄z modo ossib⁹ cutez neruis adherētib⁹ manet i tegra q̄si eleosynā p̄rigere videret. q̄d a deo fa ctū credim⁹ p pieratis op̄ib⁹ p̄mēdādis O ergo gl'iosissime rex Stephane te rogamus ora pro nobis xp̄m dñm in celis

De sancto Stephano rege Sermo secūdus.

Fidelis seruus et p̄udēs quē p̄stituit dñs sup fami liā suā Mat. xxiiij. Verba ista int̄ ceteros p̄fessores solēt cātari: z p̄ut q̄uenienter dici etiā de btō stephano rege quē dñs fidelē con stituit in regē ppl'i xp̄iani regni būgarie z docto rē fidei ac apl'm credulitatis illoz in christum. Marie g̃ p̄uēit illis hūc sctm̄ venerari z eius fe stū celebrare. qz vt Pbs. viij. etb. diē. dñs mg̃ris z pentib⁹ nō pōt hō reddere eq̄lēs ad p̄dignū scz q̄tū teneret. Ipse aūt btūs rex Stephan⁹ pe perit nos in xp̄i fide z mag̃r ac doctor ertitit salu tis eterne. Et idcirco debem⁹ ip̄m honorare z te nemur si nō i tātū q̄ntū esst p̄dignū saltē q̄ntum possum⁹ p modulo nr̄o. Nā ip̄e fidel' seru⁹ chri sti z p̄udēs fuit quē dñs p̄stituit nob⁹ nō solū in terr̄ sz z i cel' patronū vt saluemur p ei⁹ merita. iō ō illo accipim⁹ hec vba. Juxta q̄ tria mysteria notabim⁹ p hodierno ser. m q̄ de his p̄mēdat

Prio de p̄udētia in xp̄i obsequio
Secūdo de diligētia in fideli seruitio
Tercio de p̄placētia. s. dei p debito mīsterio.

Hec sat̄ clare eliciunt ex themate

Circa p̄mū de p̄udētia in obsequio xp̄i q̄ rit̄ qualis xp̄ianus dicit̄ p̄udēs xp̄i seruus.

Ad qđ rñdet p ꝯclusionē quā dictat Aug. de lib. ar. ca. xx. di. sic. Prudētia est apperēdarū rerū: vi tādarūq; sciētia. Uñ fm eundē sup Ps̄. lxxxij. Prudēs dr̄ qsi pozro vidēs. Pozro ei. i. a lōge p uidere opteꝛ qđ agere vel eligere debeam⁹ ne po/ stea egisse penitеat. Uñ prudētia dr̄ qsi pozro vi dētia: vt dicit Prosper. Pozro aūt fm Catholi/ con dr̄ qsi valde vel lōge qsi a pozrigēdo in lon/ gū. Ex qbus p documēto accipiam⁹ tres p̄cipu as vitates. Prima vitas q̄ p totū mūdū nul lus reputaꝛ vere prudēs xp̄ian⁹ q̄ nō vult cauere a pctis mortalib⁹. Nā Aug. de btā vita dic̄ q̄nol le vitare mortē scz aie: manifestū ē stulticie signū Job. xxvij. Postq̄ inuestigatū est multꝫ sermōi bus vbi sit sapia: ꝯclusū est q̄ timere deuz z rece dere a malo. Ad id etiā facit visiōis figura Apoc. xij. vbi iobes dicit vidisse q̄ draco magn⁹ q̄ pic/ ctus ē in terrā z vocaꝛ diabolus trahebat cauda sua tertiā ptē stellaꝝ celi z misit in terrā. Nā p ce/ lū accipiť p̄sens eccl̄ia in q̄ sūt tres stat⁹ xp̄iano/ rū tāq; stellaꝝ fide xp̄i radiantiū z illumiatorū. Prima ḡ ptē sūt iusti a pctis prudēter p dei gra tiā se cauētes. Secūda ptē sūt xp̄iani post pctm cōmissū dei timore z amore penitētes. hos nō p trahere diaboli cauda i ifernū. Sz tertia ptē sūt pctōres i culpa manētes; qs trahit i ifernū diabo l⁹ tāq; stultos z ꝺceptos a diabolo. Et rō. nā quō p̄t dici prudēs q̄ nō vitat ignē. s. eternū: sz appetit eē nalē penā ope z effectualiť ad illaz tēdēdo. Sic ē de pctōrib⁹. z ptz ex p̄dicta diffinitōe prudētie.

Ca Secūda vitas q̄ nil stultꝰ q̄s seruire car/ ni mūdo z diabolo. Et ostēdit tā rōne q̄s siꝫitudi ne. Primo qdē rōne ꝺ claret. qz stulticia magna ē eis seruire q̄ te p tua fuitute volūt pdere et ma lis retribuere p fuitio nec possūt diligere te. sz sic ē de istis. qz sūt inimici dōis ppetuo. Uñ Greg. dic̄. Stultū ē fuire diabolo q̄ nullo placať obse quio. Nam quos incensores habuimus in cul/ pis: tozmentores habebimus in penis. Secūdo q̄q̄ similitudine patz hoc tali. Nam dicit Sapiens Eccl̄i. xxij. ca. Tres species odiuit anima mea in quitvicz. pauperē superbū. diuitē mēdacē. z senem fatuū. Nimiꝝ his in talib⁹ seruire nō ē ad profe/ ctū: sz pon⁹ ad detrimētū. qz supbo paup nō ha/ bet vñ seruo satisfaciat. z diues mēdax q̄ promittit nō ipler. sener q̄s fatu⁹ seruitia nō cōpēsat et sine causa seruū verberat. Sic spūaliter carni fuiēs paupi supbo seruit. Nā caro cū sit paup adeo q̄ opteꝛ eā aliūde mēdicare oia p suo victu z vesti/ tu scz panē z vinū a terra. vestes ab ouib⁹. calcia mēta a bzutis. Et tñ supbit. qz p̄ciosi⁹ induivult q̄s sua dña. s. aia. scz de scarleto: de purpura: cuz aia misera manēs nō induiť vtutū oznatu. Jtez caro lauti⁹ viuere vult z epulari z ñ curat ꝺ aia pascēda vbo dei. z sic est supba cū sit pauprima. Jtē q̄ seruit mūdo seruit diuiti mēdaci. qz mun/ dus abūdās diuitijs. s. tpalib⁹ mēdacio decipit. cū in morte oia aufert z nil nobiscū ducere sinit. brītudinē pmittit z tñ fallaces diuitias dat qb⁹ ad dānationē illaqueat. j. Timoth. vj. Qui vo/ lūt diuites fieri incidūt in laqueū diaboli. Unde mūdus fallax dñs ē. qz sub spē bonoꝝ tpaliū il/ laqueādo decipit. sic ham⁹ latēs sub esca piscez. Deniq; q̄ seruit diabolo seruit seni fatuo. Nā di abol⁹ senex reputať ingītū a p̄ncipio mūdi ē fa/ ctus. z ē fatu⁹ p malicia q̄ volūtarie z obstinata mēte odit sūmū bonū. s. deū. Ps̄. Superbia eoꝝ q̄ te oderūt ascēdit sp. z sic accumulat sibi z suis seruis penā eternā. Uñ in fine seculi dñs ē dictu rus reprobis. Jte in ignē eternū q̄ pat⁹ ē diabo/ lo zc. Matth. xxv. Ecce ex his claret p̄dicta veri/ tas qm̄ stultissimū est seruire carni mūdo z dia bolo. O pctōr pēsa hec zc. Ld Tertia veritas q̄ vera z sūma prudētia est spreto mūdo carne z diabolo seruire xp̄o dño. Et patz ex vbis Bern. di. Quattuoꝛ sūt inq̄t q̄rū in hac vita obsequijs seruim⁹: caro: mūdus: diabol⁹ z de⁹. Et paulo post habēt z singuli p̄ncipes donatiua ꝓpria. ca/ ro largiť suis seruitorib⁹ momētaneā volūptatē mūdus trāsitoziā sublimitatē. diabol⁹ ppetuaz captiuitatē. sed de⁹ interminabilē felicitatē. Nec Bern. Uñ ptz q̄ ille prudētissim⁹ xp̄ian⁹ ē q̄ eli git fuire xp̄o: cui seruire feliciter regnare est. Ta lis em̄ prudēs ē q̄si pozro vidēs z ꝓsideras retri/ butionē finalē dictoꝝ. Uñ ferť q̄ in porta gym/ nasij athenienſ scptū fuerat sic. Seru⁹ es o hō/ mo. quē ḡ dñm tibi p̄feceris prudēter attēde. Bē atus Stephan⁹ prudētissime xp̄m elegit. ḡ zc.

Le Circa secūduz de diligētia fidelis seruitij accipiam⁹ p ꝯclusiōis documēto vba Hylarij sup Job. di. sic. Frustra erit oīs opatio scz in dei seruitio nisi assit vera dilectio. Et q̄ ptz q̄ q̄cūq; vult fideliter z debite seruire deo debet eē in cha/ ritate: vt sit sine pctō mortali. vl̄ oī diligētia emū det pctā p penitētiā. Et ptz p̄mo autoritate. j. Lo. r̄. xiij. Si linguis hoim lo q̄r z angelo⁹: charita tē aūt nō habuero zc. Quaz autoritatē Bern. ex/ ponit di. Charitas ē bonū cū q̄ nec op⁹ minimū despicit. sine q̄ nec maximū acceptať. Nō p̄dica/ tio. Si linguis etiā hoim loq̄r z angelo⁹ zc. Nō fides etiā si mōtes trāsferā. Nō elemosyna etiaz si oēs facultates i cibos paupeꝝ distribuero. Nō corpis afflictio vl̄ martyriū. si etiā tradā corpus meū ita vt ardeā. Deniq; nō missaꝝ solēnia. Nō quecq; bona aut seruitia. Hinc z Aug. Charitas est q̄ valet ad oīa sine q̄ nil valēt omnia. Et sic ptz. Secūdo ꝓbať rōne. qz Aug. dicit. q̄nihil ē bonū scz meritorie ad vitā eternā nisi ex teipo bono. Si/ cut exēpli gratia. si q̄s sit actu infidelis z inimic⁹ regi; quē rex scit q̄ sibi machinať in mortē. etiaz si seruiat in aliq̄bus regi: nō est gratū regi ei⁹ seruiti ū nec remuneratiōe dignū nisi veniat in gr̄am regi; Sic hō in pctō mortali iacēs ē infidelis z ini micus regi; xp̄i. Nā dicit Ap̄l's ad Heb. vj. q̄ ta/ les crucifigūt xp̄m in seip̄is. Ergo ei⁹ seruitia nō sūt digna remuneratiōe eterne brītudinis nisi ꝓ

us veniat in gratiã. Sz Chryſ. de cõſe. di. iiij. ca. Nõ põt inqt qs gratiã vite celestẽ accipe niſi purgat⁹ fuerit ab oi sorde pcti p penitentiã. ergo zc. Tertio paret exẽplificatõe. Nimiꝝ abel munera legim⁹ placuiſſe deo. munera aũt cain nõ. Quare hoc. qz abel erat iuſt⁹ z bon⁹. cain mal⁹. Greg. Nõ placuit abel ex munere sz mun⁹ ex abel. Jõo dr̃ Heñ. iij. Reſpexit dñs ad abel ꝑ muz. z deide ad munera ei⁹. Jdẽ Greg. Nulla bona acceptãt q̃ maloꝝ admixtiõe maculanr̃. Quid em̃ pdeſt ſua sz obsequa dare deo z seipm diabolo. s. p peccatũ mortale. Jtẽ ad idẽ videm⁹ qꝫ null⁹ actꝰ viꝰ talis ꝓcedit a mortuo. nec em̃ mouet nec spirat nec comedit nec loquit. Sic q ẽ mortu⁹ peccato nullũ vitalẽ actũ vel fuitiũ meritoriũ vite eẽne põt deo facere. O g̃ bõ caue pctã. ¶ Sz gra hui⁹ q̃rit. Quare dr̃ pctm̃ mortale cũ hõ faciens illud nõ statim morit: vt videm⁹ de ſuꝑbia: auaricia: luxuria z sic de alijs. q̃ faciẽs hõ act⁹ habet vitales. Ad qõ rñdet ſm doct. qꝫ licet hõ p pctm̃ nõ statim videat mori corꝑali morte: tñ bene dr̃ peccatũ mortale. Primo qz talis statim vt vult peccare vel ꝓsentit morit in aia. Unde Aug. de pe. di. j. §. Jtẽ si. dicit. Uita aie de⁹ ẽ z q̃ recedit a deo mortu⁹ ẽ. Jacob. j. Pctm̃ cũ ꝓsummatũ fuerit generat mortẽ. Secũdo qz peccatũ obligat ad mortẽ sz gehẽne. Ro. vj. Stipẽdia pcti mors. Sic em̃ data sentẽtia mortis in aliquẽ ille dr̃ mor filius mortis: sic in ꝓposito. Nunc magister in. q̃. di. xlij Mortale peccatũ est qõ obligat nos pene eẽne Tertio qz p peccatũ mortale mortificanr̃ oĩa bona z merita hois q̃cũq; fecit seruiẽdo deo ab infantia sua die z nocte: imo z ipa baptismal' gratia extinguit z sic oĩa moriunr̃. Ezech. xviij. Si auerterit se iustus a iustitia sua z fecerit iniqtatẽ nũq̃d viuet: ipe in iniqtate sua morietr̃. z oĩs iustitie ei⁹. i. operatões q̃s fecerat nõ recordabũr̃. Et sic ptz. O g̃ maledictũ pctm̃ mortale vtinã te homines z tuã dãnositatẽ ac piculositatẽ cognoscerent z cauerent. Beat⁹ Stephan⁹ bñ aduertẽs. hec oĩa pctã cauere sũmope studuit z fideliter xpo seruiuit. z iõ nũc gaudet in celo.

¶ Circa tertiũ de cõplacẽtia ministerij. s. in ꝓspectu dei q̃rit. Qualibꝫ ex signis possit ꝓfidere qs qꝫ sz ex suis seruitijs sit deo acceptabilis z dignus celestibꝫ pmijs. Ad qõ recolligẽdo ex dictis doctoꝝ nota plura signa q̃ debẽt ꝓcurrere in seruitio dei debite faciẽdo. (Uide ſm alphabetũ

¶ Primũ signũ dr̃ amoris. si vicz ex amore fuit ꝓncipali⁹ ipi deo. z nõ ex solo timore vel coactione. Unde Bern. de diligẽdo deũ. dicit. Qui timet sz penã. z q̃ cupit: sz remũeratiõnẽ aliquã. vterqꝫ p se agit. sola q̃ in filio ẽ charitas placita ẽ deo. Dec ille. Jtẽ Beda sup Lucã. Seru⁹ ẽ q̃ adhuc inqt metũ gehẽne seu puniẽtiũ legũ a vitijs se tẽperat. Mercẽnari⁹ aũt spe z expectatiõe soli⁹ celestia regni. s. nõ intuitu dei. Filiꝰ aũt affectu bonitatis ipius dei z amore ꝟtutũ a malis abstinet Nec ille. Pro exẽplo ꝫ accipe. Sũt q̃daz xpiani q̃ dicũt. Ego nũq̃ vellem ab offensa di cauere si scirẽ qꝫ offensa nõ puniret. Talis nõ placz xpo Sicut si qs diceret. Ego occiderẽ regẽ si possem euadere penã illi⁹ occisiõis: nõ placeret talis regi Jtẽ alij sũt q̃ dicũt. Quid mihi de deo z ei⁹ gl'ia si scirẽ qꝫ mihi nõ daret aliq̃d boni nũq̃ eũ amarẽ nec benefacerẽ. Tales etiã nõ sunt grati xpo. sicut regi is q̃ solũ ꝓpter hoc diligit eũ vt possit habere pecuniã ei⁹ vel aliquid. Sed q̃ dicunt qꝫ deum diligũt z a peccatis p ei⁹ amore cauere volunt: etiã si castiganr̃ ab eo bi placẽt deo. Unde beatus Fortunat⁹ meruit p hãc maximã gr'am qꝫ dicebat vere corde. Si inqt dãnari deberẽ magis volo vt dãner ꝑ fuitute dei q̃ꝫ p seruitute di aboli. ¶ Secũdũ signũ bone intẽtiõis sz qꝫ hõ in oibus sp intendat gl'iam dei z sui salutẽ aut primi vtilitatez. Unde. j. Cor. x. Oĩa q̃cũq; facitis: ad gloriã dei facite. Bern. Fidelis famul⁹ ẽ q̃ nõ sua m sz dñi q̃rit gloriã. Jdẽ. Intẽtio ẽ eo suauior z melior q̃ diuini⁹ ꝓcupiscat. Intẽde i deũ ſm deũ z ꝓpter deũ. Dec ille. Sz heu multi intẽdũt vanã gl'iam: vt hipocrite in fuitio dei. Multi alij intẽdũt ꝓpter deũ sz nõ in deũ vel ſm deũ: vt q̃ rapiũt. z ex illis pbẽt elemosynã vel ꝓstruunt eccl'iam. Unde Grego. j. q. j. Nõ est inqt elemosyna putãda si pauperib⁹ dispensẽt qõ ex illicitis rebus acq̃rit. Grauat etiã talis pen⁹ q̃ iuuet: z dei irã nõ placat sz irritat. qõ dr̃. Etci. xxxiij. Qui offert sacrificiũ de substãtia pauꝑis q̃si victimat filiuz in ꝓspectu pris sui. Dec Grego. ¶ Tertiũ signũ cautiõis sz a criminũ ꝓtagijs. Et de hõ multipliciter claruit. ij. arti. hui⁹ sermõis p totũ.

¶ Quartũ signũ deuotiõis. Nimiꝝ Rich. ó mystico somno q̃rit. Quid est deuotio. Rñdet. non aliud q̃q̃ feruida mentis in deũ directio. Jtẽ q̃rit vtꝝ pl⁹ placeat deo deuotio in ope bono q̃ fuit deo q̃q̃ ipm op⁹. Ad hoc rñdẽt doctores plures. Un⁹ est Piero. de cõse. di. v. Nõ mediocriter di. Melior ẽ q̃nqꝫ psalmoꝝ decãtatio cũ cordis hilaritate: q̃q̃ tot⁹ psalteriũ modulatio cũ anxietate Dec ibi. Secũd⁹ est Aug. di. Nõ diuturnitas tẽpoꝝ: nõ numerositas opeꝝ sz maior dilectõ z deuotio auget hois meritũ z pmiũ. Tert⁹ ẽ Bern. sup cantica dicens. Sicut mel in cera: sic deuotio in ania. ergo zc. Quart⁹ est Lassiodoꝝ dicẽs. Mel⁹ est deuotũ in minoribꝫ q̃q̃ indeuotũ i maioribus opibus inueniri. Un⁹ est signũ cõplacentie ipa deuotio. ¶ Quintũ signũ extimatiõis humilis. Bern. Qui placere deo desiderat necesse ẽ vt sibi displiceat. Un⁹ Luc. xvij. dixit xp̃s. Cũ feceritis oĩa q̃ p̃cepta sũt vobis dicite serui inutiles sumus zc. Aug. Ubi tibi placuisti: ibi defecisti.

¶ Sextũ finalis pseuerationis. sz in seruitio dei Matth. xxiiij. Qui pseuerauerit vsq; in finez: hic saluus erit. Chryſ. Tolle pseuerantiã nullũ obsequiũ habet meritũ. Dec signa fuerũt in beato Stephano rege p oĩa: vt claret ex ipius legen

da:imo qđ maximus est ipe ex diuina reuelatiõe habuit cõfidentiã certissimã q fuerit dei electus z acceptissim⁹ fu⁹ cõstitut⁹ in regẽ bũgarorũ: vt patuit in legenda. Q ergo charissimi accedam⁹ bũiliter z deũ exorem⁹. gten⁹ ipi⁹ bri regi merit⁹ det nobis gratiã in psenti z gliã in futuro.

¶ De sancto rege Stephano Sermo tertius.

Misericordia et veritas custodiũt regẽ z roborabitur clemẽtia thron⁹ ei⁹ Prouerb.xx.z ad gliam hui⁹ festiuitatis. ¶ Dec vba optime possum⁹ dicere de btõ Stephano rege nro. qa ipe claruit in vita maxima misericordia z clemẽtia z maxima iusticia ac omi sanctitate. in quib⁹ in exemplũ imitãdi nobis ꝓponit. Quia aũt hodie eius festũ colit multũ cuenit vt ipm honorem⁹. Et hoc pluribꝫ rõnibus. ¶ Primo ratiõe theologica. Naz Dyoni. dicit. q ecclesia militãs debet cõformari eccl'ie triũphãti. Cũ ergo in celo beati z angeli honorant se: cõgaudẽtes mutuo p vniuscuiusqz gliã sicut p ꝓpria: vt dicit Grego. z Rich⁹. debem⁹ gẽt nos si volum⁹ futuri cozes cõciues fieri cõgratulari z singulos saltẽ p suis festis honorare. ¶ Secũdo ratiõe iuridica. qz. ij. q. vij. Qualis. per Clementẽ papam dicit. q digni sunt dãnatiõe qui patrib⁹ spũalibus fulgẽtibus contumeliã inferũt. Beat⁹ Stephan⁹ est patronus noster. ergo ẽ honorãdus. ¶ Tertio ratione philosophica. qz vtuti pfecte nõ fit cõdignus honor. Est qppe honor pmiũ virtutis. ꝓterea pra uus nõ est honore dignus: sed solus virtuosus. Dec. iij. ethicoz. Sed beat⁹ Stephan⁹ fuit virtuosissimus z sanctissim⁹. ergo honore dignissimus. Unde de eius sanctissimis virtutib⁹ loqntes accipim⁹ ad eius honorẽ hec verba scripture Misericordia z veritas. Lyra. id est iusticia: custodiunt regem. Nam vt ait Grego. Misericordia sine iusticia est pusillanimitas. z iusticia sine misericordia est crudelitas. que destruũt regez z regnũ. sed tẽperata insimul vl' mutuo custodiũt regem z regnũ. z sic roborabit clementia. sez temperata cũ iusticia thronus regis. Et hec claruerunt i beato Stephano vt patet in legenda ipi⁹ Juxta hec ergo verba tria mysteria notabim⁹ p sermõe hm qđ de his tribꝫ cõmendat hic sanct⁹ z in exemplũ ꝓponit.

Primo de equitate iusticie.
Secũdo de sanctitate eius obseruãtie.
Tertio de pietate clementie. Dec clarẽt ex the mate.

¶ Circa pmũ de iusticia accipiamus p cõclusiõe sententiã beati Gregozij pape. xij. q. ij. ca. Cũ deuotissimã. post medium: dicẽtis. Summũ in rebus bonũ est iusticiã colere ac sua cuiqziura seruare quã diligere debẽt boni: z qui eã violant sunt mẽbra diaboli. Dec ibi. Et declarat cõclusio ac pbatur.

Primo ex xpi iesu cõmẽdatiõe.
Secũdo ex legũ obligatiõe.
Tertio ex philosophoz approbatiõe.
Quarto ex eius fructuũ valore.

Primo ex christi iesu cõmendatiõe. Nã ipe adeo cõmendauit iusticiã vt omes eã desiderãtes beatos diceret. Beati inquit q esuriũt z sitiũt iusticiam quoniã ipi saturabunt Matth.v. Ubi ꝑm Chrys. iusticia accipit ꝓut est vniuersalis vtus: quã q esuriũt beati. Aduerte ergo q nõ dicit beati q cupiũt pecuniã vt auari sunt. nec q secularẽ potentiã cupiunt: vt supbi. nec qui carnis voluptatẽ: vt luxuriosi. qz omes tales nõ sunt beati sz miseri. nec saturabunt sz eterna fame z siti ac oi malo cruciabunt. Sed beati qui desiderãt iusticiã. Unde Hugo sup eccle. hierar. dicit. Justicia altioz celo est: z nõ solũ celo sed z his qui sunt in celo. i. angelis. qz angeli sup id in quo facti fuerũt p iusticiã ascenderũt. Iniqtas aũt pfundioz est inferno. Quãtũ ergo ascendit qui de inferno ad celũ ascendit: tantũ ascendit qui de iniqtate ad iusticiã redit. s. p verã penitentiã. Quãtũ vo descendit q de celo ad infernũ cadit: tantũ descẽdit qui de iusticia ad iniqtatẽ ruit. Dec Hugo. Et sic patet q iusticia est multũ amanda. ¶ Secũdo ex legũ obligatiõe. qz omis lex iusticiã clamat z ad eã obligat. Unde Aug. li j. de li. ar. dicit. Nõ videt esse lex que iusta nõ fuerit. Unde inqtũ habet đ iusticia: intantũ habz de veritate legis. Hinc z Isidorus li. ethymol'. z habet in decret' di. j. Jus generale. dicit. Lex iuris est species. Jus aũt est dictũ quia iustũ est. Idem. Juder dictus est qz ius dictat populo iuste iudicãdo. Nõ em̃ est iuder si nõ est iusticia in eo. xxiij. q. ij. Justuz. Unde patet q omis lex ad iusticiã obligat. s. tam lex diuina qz humana. etiã ipa lex nature que dictat alijs facere qđ quisqz sibi vult fieri. z nõ inferre alij qđ sibi nolit fieri. di. j. ca. j. ¶ Proinde si qrit. Quid est lex. Rñdet Fran. Maro. in. ij. sentẽtiarũ. Est ars honeste viuendi ligans hoiem ad sui obseruantiã. Sed hec modo verificat in hominib⁹ illud dictũ pbi Anaragore. qui de ipa lege(vt fertur) quale quid foret: dixit q lex est tela quedam aranee que minoza capit animalia. maioza autez ipam ptranseũt. Nam ea magna musca intrans lacerat z ptransit. parua aũt in ea capit. Sic magnates z ꝓnicipes transgrediunt legem nec capiũtur aut puniunt. homies aũt minozes p legem puniunt. Sed videãt omes diuinũ iudiciuz qa iusticia est peccatũ mortale z dãnabile eo q cõtrariat charitati. Unde z Pẽ. Nõ deus volens iniquitatẽ tu es. Neqz habitabit iuxta te malign⁹: neqz pmanebũt iniusti ante oculos tuos. Et sic patet q iusticiã omes homies debent amplecti: sine qua nõ est salus. ¶ Tertio patz ex pboz approbatiõe. Nã Arestoteles. v. ethicoz dicit. Pre clarissima virtutũ moraliũ videt esse iusticia. et

nec hesperus nec lucifer ita mirabiliē lucet. Itez Tulli⁹ de offi.ōr. Justicia ⁊rutis splēdor ē maxi/mus ex q̄ boni viri noiant. Jrē Valeri⁹ li.vj.refert q⁹ Zaleuc⁹ ꝓnceps statuerat legē q⁹ deꝑhēsus i adulterio vtroq; ꝓuarēt oculo. Cūq; ip̄i⁹ filius vnic⁹ fuiss; deꝑhēsus nullo mō illi pepcit etiam rogatu oim suoz q̄n iusticiā legi dare impleret. Sz ne oino ille filius ei⁹ cec⁹ ⁊ regno inept⁹ effice/ret vnū oculū sibimet ⁊ alīū filio erui fec̄. ⁊ sic legi satisfecit. Ecce q̄stū amauerūt iusticiā pagani quō ḡ erubescant xp̄iani. ¶ Quarto p̄z ex fructuū iusticie valore Querit nāq; quō vl' q̄lib⁹ reputak iusticia p̄ualere ceteris ⁊rutib⁹ moralib⁹. Ad qō rn̄dendo fm doct. varios pl'es colligūt rōes. Pria rō ōr general' necessitat; qz iusticia ē tāte necessitat; ac ⁊rutis q⁹ sine ea nulla vt⁹ habet rōem ⁊rutis. Et sic q̄stū ad b̄ iusticia est nobilior ceteris fm Tho.ij.ij.q.lviij.ar.xij. Secūda rō nobilitat; Bonū em̄ q̄nto est ꝑmūl⁹ tāto nobili⁹ ⁊ diuini⁹.j.etb. sicut nobili⁹ est esse bonū in se ⁊ ad aliō q̄z in se solū. Verbi gr̄a. Nobili⁹ est lucere ⁊ illuminare simul alia q̄z lucere solū i se. ⁊ meli⁹ est esse diuitē in se ⁊ alīs distribuere sil' q̄z sibi soli diuitias seruare. Jrē meli⁹ ē esse sapiētez in se ⁊ sil' alios docere vl' sapiētes facere q̄z i se solū sapiētē esse. iuxta illō Ecci.xx. Sapia abscōdita ⁊ thesaur⁹ inuisus q̄ vtilitas i vtroq;. Sed qz alie ⁊rutes vt ꝓuidentia fortitudo ⁊ prudētia ordinant ad bonū ꝓticulare vni⁹ hois. iusticia autē ad bonū cōe. ḡ sequit q⁹ sit nobilior iusticia ceteris ⁊rutib⁹ ꝓticularib⁹. s. ieiunio vl' abstinētia castitate pauꝑtate. Tercia rō fructuositat; Nā dicit Amb. i eram erō. q⁹ nll'a vt⁹ abūdātiores fructus videt hr̄e q̄z iusticia. Et b̄ ondik er pl'ibus fructib⁹ ei⁹. Prio qz iusticia habz fructū amoris diuini Nā de⁹ amat iustos adeo q⁹ sic dicit p̄s. Nō vidi inq̄t iustū derelictū nec semē ei⁹ q̄rēs panem. Ac ecōtra dic̄ de impijs. Vidi ip̄ū superal.trāsi. ⁊ nō est inuēt⁹ loc⁹ ei⁹ ꝛc̄. ¶ Scōo habz fructū bñdictōis. s. in ꝓle ⁊ multiplicatōe. Nā videmus q⁹ lup⁹ licz pl'es fer⁹ generat sil'. s. q̄z ouis ⁊ ip̄se oues deuorat. sz ⁊ hoies oues ip̄as mactāt ⁊ comedūt: ⁊ tū adhuc pl'es sunt oues q̄z lupi in mūdo. Sed q̄re b̄. Rn̄dek dimittēdo rōes naturales q⁹ iō qz de⁹ sic vult. Un̄ Sap̄.iij.ōr de i pijs q⁹ nō dabūt radices altas ⁊ stabiles. ad qō significādū videm⁹ sic ordiatū a deo. s. qz nō ml'tiplicank aialia q̄ sunt rapacia. ⁊ sic iniustos homines videm⁹ nō hr̄e ꝓles aut si habēt pauꝛ vel raro supuiuūt. Sz de iust; dic̄ Salomō ꝓuer.xij. Dom⁹ iustoꝝ ꝑmanebūt. radix eōꝝ iustoꝝ ꝓficiet. Nec ibi. Tercio iusticia habz fructū ꝛfuatōis. Amb. de offi.ōr. Eqtas ip̄eria ꝛfirmat ⁊ in iusticia dissoluit. Nā scribit Ecci.x. Regnū a gēte in gentē trāsferk ꝑ iniusticias ⁊ ꝓtūelias ⁊ dolos. Quarto habz fructū dilatōis. Amb. de offi. Sapiēti ⁊ iusto tor⁹ ait mūd⁹ diuitiaꝝ ē. sz ō rebus male q̄sitis nō gaudebit tercius heres. Jrē si etiā impi⁹ habeat multa quō diues ē si se ip̄e nō habet sed a diabolo possidet ꝑ pcm̄. Quito fructū habz erubescōis. Un̄ Origē. sup li. Judic̄. lec. vj. dicit. Justicia etiā si viribus ifirma sit vincit. in iusticia vo si multos validos ꝓpugnatores habeat supak. Exēplū de filijs isr̄l' pauc; ꝑ magnos reges. Certo habz fructū famulat⁹ creature ois ⁊ nulli⁹ timoris. vñ Hiero. sup Josue. iij. dicit. Pctōri ois inq̄t creatura hostis est. nihil aūt est qō iust⁹ metuat ois ei creatura famulak. Un̄ ꝓ ꝓphetā ꝓmittit ei de⁹ di. Si trāsieris ꝑ ignē flāma nō nocebit te. Nec ille. Septio habz fructū glōrie catōis. s. p⁹ hāc vitā in brītudie. Sap̄. v. Spes i/pij q̄si lanugo est. i. flos ⁊nalis. iusti aūt imppe/tuū viuēt ⁊ apud dn̄m est merces eoꝝ. accipient regnū decoris de manu dn̄i. Et sic p̄z q⁹. s. iusticiā oēs boni debēt diligere. Nec b̄ cogitauit beatus Stephan⁹. ⁊ idcirco iusticiā multū dilexit. O ḡ hō xp̄iane vide hōrate iusticie ⁊ malicia inq̄tatis ⁊ recognoscēs qz nō saluaber; nisi ꝑ iusti/ciam amplectere eam

F

¶ Circa scōm de sctā obſuātia iusticie occurrit gr̄a ꝑmissoꝝ q̄stio. s. q̄ sunt p̄cepta iusticie sine q̄rū obſuātia nō pōt hō saluari. Ad qō fm doct. theologos ⁊ iuristas rn̄dek q⁹ p̄cipua q̄nq; sūt p̄cepta iusticie ad q̄ ois hō fm suū modū ⁊ statuz obligak sub necessitate salut; ⁊ hec scire ē vtile. vi delicz. ¶ Primū est honeste viuere. ⁊ b̄ habet exp̄s se. ff. de iust. ⁊ iure. l. iusticia. Honestas autē fm Jsido. j. ethimol'. ōr q̄si honoris stat⁹. ⁊ sic ille vi/uit honeste q̄ nil turpe. i. nullū p̄culū i se admittit. sz ⁊ruose viuit: qz ⁊ruti in ꝑmiū debetur honor. iij. etb. Hinc Amb. li.j. de offi. Quid aliō est honestū nisi vt fugiēda. i. vicia fugiank. Proide ⁊ Hiero. i ep'la ad filiā mauricij ōr sic. Justicia nō aliō est q̄z nō peccare. Nō peccare aūt ē p̄cepta oia legis ſuare. hec ille. Scōm p̄ceptū ē alterū nō ledere vt exp̄sse habek i. ff. q̄ sup̄. Un̄ Amb. de gr̄a ⁊ li.ar. Nō oiby inq̄t iustis ꝓmissa est vita ꝑpetua. sz illis tm̄ q̄ sūt iusti. s. i se ⁊ sine oi iniusticia. s. q̄ ad primū. qz sicut brītudo est sine oi indigētia. ita nulli dak nisi iusto sine oi iniusticia. hec ille. Et sic patz de vsurarijs ⁊ raptoribus ac hmōi q⁹ dānank. Terciū iusticie p̄ceptū ē reddere suū. ius vnicuiq;. vt. ff. ⁊. l. sup̄dic; Notādū ꝓz Ray. in sūma ti. de brītudib⁹ q⁹ q̄libz hō obligak ꝓmo ip̄i deo reddere ius suū tāq; ꝓ tributo i trib⁹. vi/delicz honorādo creatorē. amādo redemptorē. timēdo iudicē. Scōo obligak superiori obedientiā. Tercio ꝓpari ꝓximo diligā. Quarto inferiori misericor/diā. Quito sibijp̄i vite mūdiciā. Quartū ē iuste iudicare ⁊ ius rectū dictare. nā iusticia ōr q̄si ius/ris stat⁹ fm Jsidoꝝ. extra de ⁊bo. sig. Foꝝ. Jōris Esa. x. Ue q̄ cōdūt leges iniq̄s scribētes iniusticiā vt opprimerēt i iudicio pauꝑes: vt essent vidue ⁊ pupilli ꝑda eoꝝ. Quid facietis i die visitatōis.

Quintū est malos corripe. Un̄ Jsido. ꝑdicto ca. fortius. dic̄. Justicia nō pōt cū scelerato homie

bie ꝙ sortiū. Sen. Iust⁹ vt sis nō solū nō nocebis sꝫ z nocētes ꝓhibeb. Om̄. lxxvj. di. culpā. Chrys. dicit. Facientis culpā habet qui qō potest negligit emēdare. Naz scriptū est Roma. j. Digni sūt morte nō solū q̄ faciūt: sed etiā q̄ cōsentiūt facientibus. Ad ꝓpositū. Beat⁹ rex Stephanus hec om̄ia seruauit. Un̄ z būgaris decretū statuit vt sꝫ erga deū fidē tenerēt. nemo aliū hostiliter suaderet: nemo vicinū sine iudicij examie lederet: viduas z orphanos null⁹ oppmeret: eccl'as nemo deuastaret: sed eccl'astic'is honorez impēderent. Q vtinā dñi būgari hec obseruarēt. Sed heu videm⁹ multa ꝓtraria fieri. Sz oēs audiant illud Esa. v. Ue qui pdaris: nōne z ipe pdaberis. s. in hora mortis quādo corpus habebunt vermes. aiam̄ā demones. substantiā tpalez mūdani homines. O homo aduerte hec zc.

¶ H Circa tertiū de pietate vel clementia accipiamus ꝓ cōclusiōe q̄ om̄es homies z pcipue reges z nobiles debēt pietarē multū amare. vt sint sꝫ christo regi ꝙsimiles. Et declarat p plures rationes. ¶ Prima ratio assimilatiōis sꝫ diuinalis z acceptatiōis. quia similitudo est causa dilectiōis p pbm. ij. de aia. Et Eccl'i. xiij. Om̄e aial diligit sibi simile. Sed pietas sup om̄ia assimilat deo z christo dei filio. cuius ꝓpriū est misereri sp z parcere vt canit eccl'ia. Un̄ z xp̄s dñs inimicis nō solum pepercit: sed z p eis orauit imo p nobis inimicis mori voluit: z tantā pietatē ostendit q̄ eū vnā gutta sanguinis ei⁹ sufficeret p toto mūdo: sicut dicit Bern̄. voluit tamē ex charitate totū sanguinē p nobis effūdere. Hinc Chrys. Nil ita nos deo assimilat sicut pietas pcipue in iniurias ꝙ remissiōe. ¶ Secūda ratio benignitatis naturalis z miseratiōis. Nā dicit pbs in poli. q̄ bō est aial naturaliter māsuetū z piū. In cui⁹ signū nō dedit natura boi vngues acutos ad laceran dū sicut videm⁹ in aub⁹ rapacib⁹. nec cornua ad vēt'landū sicut habēt aialia ferocia. nec aliq̄d aliud q̄ crudeliter lederet. Sicut ḡ xp̄us dñs rex regū nobilissim⁹ fuit naturaliter pius: sic debēt eē oēs homies z pcipue reges z nobiles. Un̄ Seneca de clemētia dicit. Nulla in boibus maior clemētia q̄ regē z pncipē decet. Idcirco vt in phisonomia Arest. scribit. Nobiles habēt naturaliter lōgiora brachia. ad significandū largitatē z pietatē. ¶ Tertia rō ꝙditiōis laudabilis z magnanimitatis. Un̄ Seneca lib. iij. de clemētia dicit. Propriū est magnanimitatis nō sentire offensiones. Et Arest. iij. ethicoꝝ dicit. Nō est magnanimi recordare mala: sed despicere. Hinc z nobilis iudicat ira leonis q̄ nouit pcere ꝓstratis: vt dicit Amb. in exameron. Sed dicūt alīq̄. Si nō vidicarer me de inimico verecūdia mihi foret z oppssio. Ad qō rñdet q̄ nō: imo esset honorabili⁹ p cere. qz Seneca dicit q̄ honestissimū gen⁹ vindicte est ignoscere. Exemplū habem⁹ in deo q̄ om̄ipotentia sua parcēdo maxime z miserādo manifestat. vt canit eccl'ia in collecta. Itē ꝙfert hoc ad exaltationē: vt patet in dauid. Legit i epl'is Arestotelis ad Alexandrū regē: vbi querit Arestotes. O Alexander quis est qui pest toti mundo. Rñdit. Cor alexandri. Ad qō rescripsit iterū dicens. Quis est qui regit orbez. Ille respōdit. Ego. Ad quē iterū rescribēs dixit. Si vis facere qō tibi dico dñs eris duplo q̄ es. Si cordi tuo dominaberis z inimico tuo indulseris duplo dñs eris. Hec ibi. Nam z Prouerb. xvj. scribit. Melior ē vir patiens viro forti. z qui dñat animo expugnatore vrbiuz. ¶ Quarta ratio dignitatis nobilis z virtutis. Naz Ambro. lxxvj. dist. In singulis. dicit. q̄ misericordia est pulchritudo z pfecta forma virtutū. z ideo maxime condecet nobiles. sicut z cōdecebat christū dñm nobilissimū regem. ¶ Nimirū quare solent pncipes vt cōmunius in scutis suis portare ꝓ clenodio aquilaz vel leonē nisi vt doceant esse clementes necnō z simil iustic'iā diligentes. Aquila em̄ fm Plinū in speculo naturali pie largitatis est. quia nūq̄ pdaz captā totaliter comedit sed ceteris comedendaz partē relinquit. Sic z de leone fertur. Et deniq̄z cū hoc aquila inimica est serpentū. z leo rebellū ac superboꝝ animaliū: qui tamē parcit ꝓstratis Sic pncipes debent esse misericordes. z contra iustic'ie oppssores defendere pauper. Unde Piero. xriij. q. v. Regū. dicit. Regū ꝓpriū ē facere iudiciū z iustic'iaz: z vi oppssos eripere. peregrinis pupillis z viduis auxiliū pbere. Hec ille. ¶ Quinta ratio eminētis fructificatiōis. Nam si queras. Quid est maioris meriti z pmij: vtrū ieiunij: vigilie z huiusmodi corporales exercitatiōes: an pietas. Apostol⁹ respōdet. j. Timoth. iiij. di. Corpalis exercitatio ad modicū vtilis est pietas ad om̄ia valet. Item si queras. Utruz lachryme contritionis prevalent q̄z deuotionis. Bern̄. super cantica respōdet dicēs sic. Bonū est vnguentū contritiōis q̄ fit de recordatione peccatoꝝ. melius est vnguentū deuotiōis. quod fit de recordatiōe beneficioꝝ dei. vtrūq̄z vincit vnctio pietatis. Hec Bern̄. sermone. xij. super cantica. Deniq̄z pietas valet ad vitam eternā adeo q̄ ipse christus de hoc disceptabit in iudicio. et retribuet vitam eternam pro operibus pietatis. Matth. xxv. Uenite benedicti patris mei percipite regnū zc. Esuriui em̄ z dedistis mihi manducare. sitiui z dedistis bibere zc. Hinc Piero. ad Nepotianuz dicit. Nunq̄z legi aut vidi mala morte: id est dānabili: mortuū cuz qui libenter opera pietatis exercuit. Ad ꝓpositum. Beatus rex Stephanus hec recognoscens pietatez multum amauit. z tota vita diligentissime exercuit. in cuius pmio iaz perpetuo beatus leratur in celo cum christo. O ergo charissimi sequamur et nos pietatem z rogemus christū dominū vt beati Stephani meritis det nobis gratiā in psenti z gloriā in futuro.

De sancto Bartholomeo

Quartū sermonē vide in ꝓmuni sanctoꝝ.

De sctō Bartholomeo apostolo
Sermo ꝑmus cū legenda

Percusserūt me ꝓ vulnerauerūt me tulerūt palliū meum. Lañ. v. Et ad laudē huius festiuitatis. Ista ꝛba bñ potuit dicere btūs Bartholomeus q̄ ꝓ xpō pcussus fuit fustib⁹. fuit etiaz vulnerat⁹ z capite trūcatus. z fuit excoriat⁹. ꝓpter qō dicere pōt. tulerūt palliū meū. i. pellez q̄ tegebar. Ex qbus claret q ipe dilexit xpm ardentissimo amore ꝓ q̄ tot z tā acerba pati voluit. Nā dicit Bre. q ꝓbatio dilectionis est exhibitio opis. Amor enī dei nō pōt esse ociosus. operat enī magna si est. si aūt operari renuit amor nō est. hec ille. Maxime ergo xpm amasse ꝓbat. tū qz oīa ꝓ xpō ꝓtēpsit. tū qz seipm in mortē tā acerbā ꝓ xpō tradidit. Ipe quippe saluator ait Johā. xv. q maiorē charitatē nemo habz q̄z vt animā suā ponat qs ꝓ amicis suis. Fecit g̈ btūs Bartholomeus sicut solēt boies ex nimio calore deponere palliū vel vestimētuz. Sic ipe ex feruore diuini amoris deposuit carnis pellē in passiōe. Uñ potest dicere hec verba ꝓdicta. scz. Percusserūt me z vulnerauerūt me: tulerūt palliū meuz. Ex qbus ꝛbis elicien videt be. Bartholome⁹ ꝓmēdari ō

Primo de pfecta abrenūciatōe tēporaliū: quod significat ꝑ depositōez palliū
Secūdo de ꝓpria abnegatōne. qō significatur ꝓ sui expositōez
Tercio de acerba passione. quod patet ꝓ penarū denotatione

Circa primū de rēporaliū renunciatōne Ex quo christ⁹ dñs dicit Lu. xiij. Qui nō renūciauerit omnib⁹ q̄ possidet nō potest me⁹ esse discipul⁹. Qō pfectissime impleuit btūs Bartholome⁹. Occurrit hic questio. Cur christ⁹ dñs voluit suos discipl'os z pcepit abrenūciare tēporalibus. Ad qō respondet ꝓ plures ratōes recolligendo ex pl'imoꝝ dictis doctorū. Pro qbus vide

Prima ratio anguste mortis z ptransitōnis. Uñ Bern. Angusto fozamine mortis exeundū ē. nil aspoztare nobis licet. Ut nēpe ait apost⁹. j. Thimoth. vj. Nil intulim⁹ in hūc mūdū haud dubiū quia nec auferre quid possum⁹. Hinc et saluator ait Matth. vij. Anguста porta z arta via que ducit ad vitā. Et Matth. xix. Amen dico vobis quia diues difficile intrabit in regnuz celorū. Lyra. nō dicit impossibile sed difficile. qa difficile est diuitias possidere et nō teneri nimis amore earū. Hm qō dicit Aug⁹ in epl'a ad Paulinū. Bona terrena diligunt⁹ arti⁹ adepta q̄z cōcupita. sicut mēbra incoꝛpata difficili⁹ diuellunt⁹ q̄z extranea repudiant. Et subdit christ⁹ ibidem. Facili⁹ est camelū ꝑ foramen acus trāsire q̄z diuitē intrare in regnū celorū. Et hoc intellexit de diuite cōfidēte in diuitijs z in ipis finē constituente vt exꝑssius patz in textu Marci. x. Nā tales impossibile est intrare in regnū celorū ordīta dei iusticia. Sed camelū nō repugnat iusticie diuine trāsire ꝑ foramen acus. ergo z

Secūda ratio cōtrariatiōis. s. charitatis. Nā vt Aug⁹ ait. li. lxxxiij. q̄stionū. Uenenū charitatis est cupiditas. et quantū crescit charitas tantū decrescit cupiditas. ac ecōuerso q̄ntū crescit cupiditas tantum decrescit charitas. Cū ergo xps dñs venerit mittere ignē charitatis in terrā. Luce. xij. ergo debuit extiguere. ꝓbibeñ cupiditatē. Naz fmg. Buiceñ. z philosophū in ꝓbleu. Nunq̄z venenū in igne manet: nec simul se cōpatiunt. sed aut extinguit ignē aut exilit ab igne. Proinde Aug⁹. dicit. Uas es o homo sed plenū es. funde qō habes. i. amorē seculi vt recipias quod non habes id ē amorē dei.

Tercia ratio ruinatōis. nā cupiditas ruere facit in multa vicia z in laqueū diaboli ac ꝓditionē. Uñ. j. Thimo. vj. Qui volūt diuites fieri incidūt in tēptationē z in laqueum diaboli z desideria multa que mergūt in interitū. Radix enī omniū maloꝝ est cupiditas. Lyra. qz sicut radix pstat fomentū oib⁹ ꝛibus arboris: sic diuitie oib⁹ peccat⁹. scz superbie fastui: rapine: vsure: luxurie: fraudi: gule: ire z bellis inuidie: ocio: ꝓiurio z sic de alijs. Proinde Grego. dicit. xlvij. Bonorū inquit autoꝛi aliter ihesu nō valemus nisi cupiditatē que omniū malorū radix est a nobis abscindam⁹. Nec ille.

Quarta ratio infectiōis. Nam diuitie ꝛ cupiditas adeo animā inficit ꝓ amorē vt idolatra iudicet: z ab hereditate christi alien⁹. Ephe. v. Hoc scitote intelligētes q̄ oīs fornicator aut immūdus aut auarus qō est idolorū seruitus nō habet hereditatē in regno christi z dei.

Sed querit: quare auarus dicit idolatra: cū nō videat fides christi abnegare. Respōdet Chrys. sup Jobem omel'. lxv. dicēs. Tāto ceteris peior idolatra est auarus quāto ipe nō boues z oues immolat suo deo. i. diuitijs: sed animā z coꝛpus ꝓpriū ei sacrificat ad eternā dānationē. Et sic patz q nō ꝓprie sed similitudinarie dicit idolatra. Tum qz auro vl' diuitijs fidē seruat ne ipas ledat minuēdo sed potiꝰ augeat offenso christo. Tū quia illis cōfidit z ꝑdilīgit eas q̄z deū verū. Et sic eas adorare videtur sacrificādo se totū illis z non deo

Quinta ratio anxietatis inutilis cordis. quia Bern. dicit z experientia docet. Diuitie tēporales acquirunt⁹ cū magno labore: z custodiunt⁹ vl' seruant⁹ cū magno timore: atq̄z amittunt⁹ cū magno dolore. Juuenal'. Plorat lachrymis amissa pecunia veris. Et sic coꝛ infructuose semp solicitant cū anxietate. z mentē lacerāt curis. Itez qō est peius quia nunq̄z animum satiāt. sz q̄nto plus abūdant tāto ad plus acquirēdū anhelāt boies. Unde idem Juuenalis poeta dicit. Crescit amoꝛ numi quantum pecunia crescit. Itez Auarus nunq̄z implebit pecunia v. Et qui amat diuitias fructū non capiet exeis.

Ad Quero nāq. Quid est illud qđ ḡnto dili
genti⁹ custodītū reseruak: tāto nil valet. sed quā
to magis dispergik: tāto est vtili⁹ z fructuosius.
Respōdet q̄ fimus z ꝓsimiliter diuitie. Propt
qđ Xp̄us ꝓuenīēter hec terrena stercoribꝫ cōpa
rat. ad Phil. iij. dicens. Omnia arbitror vt sterco
ra vt xp̄m lucrifaciā. Sicut em̄ fimus vel sterc⁹
alterius si seruak nil valet sed fetore aerē corrūpit:
si aūt spargik in cāpis facit terrā fructiferā: sic di
uitie ꝓseruate nil valent sed poti⁹ aliaz corrūpūt
z maculant peccato auaricie. Sz si pauperibꝫ dā
tur fructū faciūt eternū. Pō. Dispsit dedit pau
peribꝫ ꝛc. Item qđ est illud qđ nūq̄ pōt satiari.
Rñdet Salomon Prouer. xxx. Tria sūt insati
abilia z quartū nūq̄ dicit sufficit. Infern⁹. Ly
ra: id est diabol⁹ q̄ sp plus z pl⁹ nitik trahere ad
se pctōres. Itē os vulue. i. luxuria. que etsi ad bo
rā aliq̄ mō satiak: tamē postmodū ad appetēdū
acri⁹ inflāmak. Itē terra q̄ nūq̄ satiak aq̄ cuiusꝫ
modi ē terra sabulosa. Ignis vo nūq̄ dicit suf
ficit. qz ex appositiōe cōbustibiliū crescit vt⁹ et⁹
ad ampli⁹ cōburēdū. Nimiz cū pdicta sint insa
tiabilia: tñ infern⁹ qñq̄ dicit sufficit. s. in iudicio
cōpleto nūero reprobōz. Carnis etiā ꝓcupiscen
tia in senectute z in infirmitate grauī qñ peccare
nō pt dicit sufficit. Terra q̄z nimia pluuia inun
dāte quā nō pōt ibibere dicit sufficit. Sed ignis
auaricie nūq̄ dicit sufficit: vt iā supꝫ dictū ē. Si
dicas. Nōne in senectute vel boza mortꝫ diē suffi
cit ipa auaricia. Rñdz Hiero. Cū inḡt oia vitia
in homie senescūt: sola auaricia iuuenescit: imo
auar⁹ etiā in ipa boza mortꝫ cupet si posset pos
tare secuz suas diuitias. Et patet. qz anbelat su
spirās q̄ velit nolit optet relinq̄re. O ḡ pessimuz
vitiū sic aias illaqueās. o q̄t aias pdidisti. o infe
licissim⁹ amoz mūdi q̄t iā p te sustinēt tormenta
gehēne. Un Aug. li. de vbis dñi dicit sic. Que est
ista auiditas ꝓcupiscētie cū z ipe belue habeant
modū. Tūc raptūt q̄n esuriūt: parcūt pde cū fue
rint satiate. Insatiabilis ē sola auaricia diuitū:
sp rapit: nūq̄ satiak: nec timet nec bonoz ē reuerek
nec pīi pcit: nec amico fidē ſuat: viduāz pupillū
inuadit: falsū testimoniū fert: res mortui occu
pank q̄si z q̄ faciūt nō morerenť. Que est ista ia
nia: amittere vitā: appetere gehennā: acq̄rere au
rū z pdere celū. Nec Aug. Propterea xp̄us pce
pit ꝓcēptū mūdi. Beat⁹ bartholome⁹ amoze xp̄i
oia reliq̄t. ḡ ꝛc. Sed adhuc restat questio ex prę
missis de obligatiōe que subsequit.

Circa secūdū de q̄stia abnegatiōe sit p cō
clusiōe sentētia beati Grego. omel. de marty. dicē
tis q̄ xp̄s dñs pcepit abnegare z relinq̄re disci
pulis sua z se. Nō em̄ sufficit relinq̄re sua nisi re
liq̄rit z seipm. Et addit. Fortasse nō est laboriosū
hoi relinq̄re sua. sz valde laboriosū ē relinq̄re se
metipm. iuxta illud vicz xp̄i pceptū. Si qs vult
post me venire abne. se. z toll. cru. s. z se. me. Ad id
autoz li. de interna ꝓuersak. iuxta Bern. dic. Si
qs distribuerit oēm substātiā suā. pfē deū adhuc
nihil ē. z si intrauerit religiōez z fecerit magnā pe
nitētiā: adhuc lōge ē. et si habuerit ardētē deuoti
onē: adhuc sibi deest vnū qđ sūme necessariū est.
Quid est illud. Rñdet: vt vicz relicta oibꝫ relinq̄t
semetipm: nil de ꝑuato amoze retineat ad seipm.
Cūq̄z oia fecerit q̄ faciēda nouerit nil se fecisse ar
bitrek. hec ibi. Querūt ḡb. p ifōrmatōe sim
pliciū duo. Primū q̄sitū ē. Utz xp̄ian⁹ possidēs
terrena q̄q̄z bōa possit dici veracit discipul⁹ xp̄i.
Nec q̄stio ozik ex eo qđ ꝑmo articlo ꝑmissū ē. qa
xp̄s pcepit dī. Qui nō renūciauerit oibꝫ q̄ possi
det nō pt me⁹ ee discipul⁹. Ad qđ rñdet fm Lyrā
ibi z doc. notañ. q̄ discipulat⁹ xp̄i dupliciť pt in
telligi. Uno mō generaliť fm statū cōem fideliū.
z ad b̄ sufficit fides catholica cū obſuatōe māda
toz. Alio mō cū b̄ q̄ obſuātia ꝓsiliozz. z b̄ intellige
vel oim vt potissime fuerūt apli: vl' aliq̄z ꝓsilio
rū fm q̄ qs voto ꝓfessiōis se in aliq̄ religiōe vel
obſuātia obligauit. Et i vtroq̄z statu vt ve dicak
qs discipul⁹ xp̄i reqrik repssio ꝓcupiscētiaz tā ter
renaz rez q̄z carnaliū voluptatū z delitiaz. q̄ rū
corpis q̄stū ad b̄ q̄ null⁹ eoz mortale pctm̄ ad
mittat: vel trāsgrediēdo māndata: vel ptermitten
do vota sua. Un ptz q̄ oīs xp̄ian⁹ cōiter suas p
cepta xp̄i z fidē dē ve xp̄i discipul⁹. q̄ ār ſuat. etiā
ꝓsilia dē pfectior xp̄i discipul⁹. Et sic ptz q̄ xp̄s nō
pcepit oibꝫ suis discipulis relinq̄re oia q̄ ad effe
tū: realēq̄z ꝓcēptū: sz q̄ ad affectū: b̄ ē vt p oibꝫ ter
renis deū diligāt. Illi aūt q̄ voto religiōis pfessi
sūt tenēť etiā effectu oia relinq̄re. qm̄ pauptatez:
obediētiā z castitatē vouere habēt. Proīde si qs
xp̄ian⁹ diuitias plurimas possidet dūmodo il
las citra deū amet. nec pcepta dei trāsgrediak di
scipul⁹ xp̄i cōprobak. Un dī. xxx. Nec pscp̄simus
decretū dic. Et religionē do acceptissimā ee dici
mus z renūciatōes secularīū negociozz. atq̄z ac
tuū cū būilitate approbādo laudam⁹. z nuptia
rū vinculū qđ fm castitatē ꝑdurat bonoram⁹. z
diuites cū iusticia z opibꝫ bōis. s. misericordie nō
abūcim⁹. Hec ibi. Et sic ptz rñsio ad q̄sitū.

Secūdū q̄sitū. Utz amare seipm vel ꝓpe car
nis cōmodū sit mortale z dānabile pctm̄. b ozik
ex eo q̄ pcipik abnegare seipm. Ad b rñdet fr̄ do
cto. pcipue Hermānū de Schildtz q̄ nō ē mor
tale etiā si pl⁹ qs se amet q̄z exꝑedit. sz tñmodo si
amoz sui crescit i ꝓcēptū ōi vel trāsgressionē pce
pti eccl̄ie. vel gue iniuriā aut nocumentū primi.
tūc ē mortale. sec⁹ si iniuria eēt modica. Exēplū ō
bis. si qs ne ledak i corpe vl' gueť mortale pctm̄
admitteret. vl' si qs ex pcepto eccl̄ie obligak ieiū
re z bñ posset sz nō vult corp⁹ guare. vl' si qs vouis
set aliquā carnis afflictōz vl' religiōis igressū. z p
ter pcēdū carni nō ipleret. sales mortaliť pecca
rēt. Itē si qs ex officio vl' ōbito obligak primū de
fensare z pcēs laborī. ille gue dānū vl' iniuriā in
currit ex isti⁹ negligētia iste peccat. O ḡ hō exēplo
bti bartholomei disce abnegare tua z te ꝓpo.

De sancto Bartholomeo

¶ Circa tertiū de acerbitate passiōis accipe p̄ p̄clusiōe. q̄ beat⁹ Bartholome⁹ claruit xp̄z iesum p̄maxime amare in tolerātia acerbissime pene. qđ patet p̄sequēdo hist̄oriā. ℍ Legēda. ¶ Apostolus q̄ppe Bartholome⁹ veniēs in Indiā que est in fine orbis intrauit tēplum in q̄ erat idolū noie astaroth. in hoc idolo demon habitabat q̄ se languēres curare dicebat: q̄ tamē non sanādo sed a iesiōe cessando subueniebat. Cū ergo tēplū plenū esset languētibꝫ z quotidie sacrificātibꝫ nullū demon daret responsū. perrexerūt viri ad aliā ciuitatē vbi aliud idolū noie berith colebat z interrogarūt illū cur astaroth nō daret responsū. Ille rñdit. Deus vester catenis igneis cōstrictus est nec loqui audet ex eo tpe quo apostolus Bartholome⁹ ingressus est. Et illi. Quis ē iste Bartholome⁹. Et demon. Amic⁹ ait est oīm potentis dei q̄ ideo venit vt oēs deos ex puincia ista euacuet. Tūc illi. Dic nobis signa quibꝫ eum cognoscere valeam⁹. Quibꝫ demon ait. Capilli eius crispi z nigri. oculi grandes. nares directe. barba plixa habēs paucos canos. collobio albo clauato. purpura vestit̄ p singulos angulos gēmis ornato. viginti ser anni sūt ex quo vestes et z sandalia nec veterascūt nec sordidant. cēties fletis genibꝫ p diem orat z cēties p noctē. angeli dei cū eo ambulant q̄ nūq̄z eū fatigari nec esurire p̄mittūt. oim gentiū linguas nouit z oia p̄uidet. z qđ vobiscū loquor ipe iā nouit. Sed cū eū inueneritis rogetis ne huc veniat ne angeli sic me ligent sicut socium meū. Reuersi quesierūt duobus eū diebꝫ nec inuenerūt. Sed quadā die demoniacus quidā exclamauit dicēs. Apostole dei bartholomee incendūt me orationes tue. Cui ille. Obmutesce z exi ab eo z stati liberab̄. Qđ audiēs rex noie Polemi⁹ misit ad apostolū rogāns. vt ad se veniret z filiā suā lunaticā sanaret. Et venit apostolus ac eā statim a demone liberauit. Tūc rex camelos oneratos auro z argēto ac p̄ciosis lapidibꝫ apl̄o misit. Cui ille rñdit. Ista mūera sunt necessaria his q̄ terrena requirūt. ego aūt nil terrenū: nil carnale desidero. Tunc cepit multa de modo nostre redēptiōis docere. Et cū sacramenta fidei p̄dicasset regi dixit q̄ si baptisari vellz: deum suū catenis ligatū. i. demonē in idolo latentē sibi ostēderet. Sequēti ḡ die iuxta regis placitū dū p̄tifices idolo sacrificarent cepit clamare demon dicēs. Cessate miseri sacrificare mihi: ne peiora me patiamini. q̄ catenis igneis ab angelis iesu xp̄i crucifixi sū religat⁹. Tūc apl̄s p̄cepit vt demon exiret: idolūq̄ cōminueret z sic exiuit. Deinde fusa oratione ab apl̄o oēs infirmi sanati sūt ptin⁹. Tūc apl̄s tēplū deo dedicauit. z ecce angelus dñi apparuit z in q̄tuor angulis templi signū crucis suo digito sculpsit z dixit. Tale signū in vestris frontibꝫ imp̄matis ne timeatis deū vestrū quē ostēdā vobis. Et ecce ostēdit diabolū in specie ethiopis nigrioris fuligine: oculis igneas scintillas vt ferrū ignitū emittentibꝫ: facie horribilissima: flāmas sulpbureas ex ore spirantē: catenis igneis vinctū tergo manibꝫ. Et dixit ei angelus. Oīm ad iussū apl̄i idola p̄fregisti z exiuisti de templo: soluam te vt vadas in locum desertum vbi null⁹ boim morat z ibidē sis vsq̄z ad diez iudicij. Ille ḡ solutus cū magno strepitu z vlulatu disparuit. z angel⁹ dñi cūctis videntibꝫ in celum euolauit. Tūc rex cū vxore filijs z pp̄lo cūcto baptisma suscepit. ¶ Ad hec cōmoti p̄tifices tēplo z ad Astragez regē fratrē Polemij cōuenerūt z cōquesti sūt de his. Astrages ḡ indignatus apostolū ad se duci fec̄: z ei ait. Tu es ille q̄ auertisti frez meū. Cui apl̄s. Ego illū n̄ auerti sz p̄uerti. Ait rex. Sic tu fecisti illū relinquere deū suū z tuo deo credere: sic ego faciā te deo tuo relicto deo meo sacrificare. Rñdit apl̄s. Si tu poteris deo meo sic facere sicut ego feci deo illi⁹ quez sz ligaui z coegi tē. poteris me ad simulacrū p̄uocare. Sinaūt ego deos tuos cōminuā z tu crede deo meo. Nec illo dicēte nūciat regi q̄ deus su⁹ cecidisset sz baldach z cōminut⁹ fuisset. Ad qđ rex mox sua vestimēta scidit z iussit vt apl̄us fustibꝫ cederet. Deinde vt beat⁹ Dorotheus dicit ipsum crucifixit capite verso sz deorsū. Tandez antēq̄ morere⁹ ob maiorē cruciatū excoriauit viuū. postremo capite trūcatus est. Cui⁹ corp⁹ xp̄iani honorifice sepelierūt. Rex aūt Astrages z tēplorū p̄tifices mox a demonibꝫ sūt arrepti z mortui. Rex vo Polemi⁹ in ep̄m ordinat⁹ viginti ānis laudabiliter officiū regēs plen⁹ vtutibꝫ in pace q̄euit. Nec de legēda ob breuitatē p̄ isto fmone sufficiāt. alia in alijs sermonibꝫ tractañ. O ḡbē bartholomee te rogam⁹ p amore xp̄i ora p nob.

¶ De sancto Bartholomeo Sermo scōs sz de eius p̄fecta charitate. z p̄uilegijs.

Qui diligit me di
ligek a p̄re meo z ego diligā eū z manifestabo ei meip̄m Joh. xiiij. ¶ Magna z mira ē dī nr̄i erga nos charitas. q̄z cū nos deū amare nō possim⁹ nisi ip̄e dederit in nobis amorē suū fm q̄ dic̄ apl̄us Ro. v. Charitas dei diffusa ē in cordibꝫ nr̄is p spiritū sanctū q̄ datus ē nob. Et tñ p ista charitate dignat nos reamare. z p̄miū celeste donare ac si ex nob potuissem⁹ ip̄z diligere. Aug. Ille deus hz q̄ deū amat. q̄ z plus amādo mereat vt pl⁹ habeat. z pl⁹ habēdo vt pl⁹ diligat. Et iō xp̄us dñs dic̄ vbi sup̄. Qui diligit me. s. p spūsancti gr̄az: diliget a p̄re meo z ego diligā eū. q̄z vn⁹ ē amor p̄tis z filij. z manifestabo ei meip̄m. s. p aptā visiōz deitat̄ in gl̄ia celesti. Sic fecit beato Bartholomeo de⁹. Ip̄e em̄ p̄fecte diligendo xp̄m z reamat⁹ ē a deo p̄re z filio ac glorificat⁹ maxima gl̄a in celo. Idcirco ista vba a xp̄o dicta sibi z alijs apl̄is ac discipulis q̄uenienter accipim⁹ ad ei⁹ honorē p fmōe. Juxta q̄ vba cōmēdat beat⁹ apl̄s Bartholome⁹ de tribꝫ.

¶ Primo cõmẽdat de vero z gratuito xpi amore. Qui diligit me diligetur a patre meo.

¶ Secũdo de ipius iesu christi reamatione. Et

Tertio cõmẽdat de ei⁹ celesti (ego diligã eũ. glorificatiõe: ibi. Manifestabo ei meipm.

¶ Circa pmuz de amore vero xpi z gratuito accipiam⁹ p ꝯclusiõe q beat⁹ Bartholome⁹ ꝓbat xpm iesum amasse vero z pfecto amore. Et declarat qz ipm amauit.

Primo vero corde.
Secũdo vero ore.
Tertio vero ope.

Prio vo corde. sic ꝓcepit dño Mat. xxij. Diliges dñm deũ tuũ toto corde tuo ⁊c. Chrys. i eo q dic totũ nõ recipit sectiõz. Si g̃ sic deũ diligz vt nil ni si ꝓpt deũ diligas: vero corde deũ diligere ꝓbat. qz dic li. ꝓfes. Aug. Min⁹ te dñe amat q tecũ ali qd amat vicz qõ ñ ꝓpt te amat. Proide Lypan⁹ de. xij. abus. dicit sic. Nũdi amor z dei piter in vno corde habitare nõ possũt. quẽadmodũ occu li piter celũ z terrã neq̃q̃z ꝯspiciũt. Ex q̃bus claret q hõ q pctm facit vel q̃dcũq̃z mũdanũ aut carnale amat ꝫ dei ꝓceptũ: nõ vere deũ amat. Sed si tale sine pctõ citra z ꝓter deũ amaret: puta diuitias honores z hmõi in deũ ordinãdo: sic vere amat. Beat⁹ bartholome⁹ ꝓtẽplsit oia ꝓter xpm g̃ vere amauit. ¶ Secũdo vero ore amauit xpm z sic debet ois xpian⁹. Unde Grego. in moral'. dicit. Qõ valde mens amat: hoc ore vel sermõe replicat. Nam ex abũdãtia cordis os loquitur. Matth. xij. Ex q̃ patet q vero ore deũ amat qui mala nõ loquit: sed de eo sepe replicat i collocutiõe: in ꝯfessiõe pctõrũ: in dei laude z oõne. Sic fecit beat⁹ bartholome⁹ q xpm iesuz ꝑdicare nõ destitit vsq̃z ad mortez: ipm laudauit z eroravit q̃tidie cẽties in die z cẽties in nocte genib⁹ flexis z sic oẽs act⁹ tã diurnos q̃z nocturnos oõnib⁹ ꝑ uenie bat. sic faciẽdũ ẽ xpian⁹. Un Aug⁹. in q̃dam epla dicit. Dẽ q̃dcũq̃z inchoaueris facere: ꝑmo in uoca deũ z gras ei age. z cũ ꝯsũmaueris illud silicter fac. Jte Hiero. ad Eustoch. Egredientes hospitiũ armet oõ. regredientib⁹ o platea oõ occurrat. Nec cibi ante sumant nisi oõne ꝑmissa. nec recedat a mẽsa nisi gr̃e referant creatori. nec pus corpusculũ reqescat in lecto q̃z aia pascat. ¶ Tertio amauit ope. Un. j. Joh. iij. Filioli mei nõ diligam⁹ vbo. s. tm̃: neq̃z lingua sz ope z vitate: Un Grego. omel'. xxij. Probatio dilectiõis exhibitõ ẽ opis. Ecce inqt si vnus frm̃ vestrũ reqrit an diligat deũ: tota fiducia rñdet: diligo. Et infra. Ad vos metipos fratres charissimi redite si deũ vere amat⁹ exqrite. Nec tñ sibi aliqs credat q̃q̃d animus sine opis attestatõe rñderit. de dilectõe cõditor⁹ lingua mẽs man⁹ z vita reqrat. nũq̃z em̃ ẽ amor ꝺi ociosus. opat em̃ magn si ẽ: si aut ẽ opari renuit amor nõ ẽ. Nec ille. Ad id etiã Prosp: vt habeat de pe. di. ij. Charitas ẽ. dic. q charitas dei facit pctõ resistere: bonis opib⁹ abundare: seculi blãdimẽta ꝓtẽnere: z oia difficilia z aspa ꝑficere. Beat⁹ bartholome⁹ sic xpm amauit ꝑ cui⁹ amore seipm morti exposuit. g̃ ⁊c. ¶ Querit hic. Utrũ q̃liscũq̃z dilectio dei z ꝯtũcũq̃z pua sufficiat hoi ꝑ salute eẽna. Rõ q̃stiõis ẽ. qz etiã si in ifimo gradu charitat⁹ sit. q̃s: in statu ẽ salut⁹. Nã fm Frã. sup. j. di. xvij. Impossibile ẽ existẽtẽ i charitate nõ ee gratũ deo z acceptũ ad vitã eternaz qz implicat ꝓtradictiõnẽ ee in charitate z nõ esse charz. õo. g̃ in charitate ipossibile ẽ dãnari. Sz in ꝓriũ facit qz nõ ois amãs deũ gratuite amat. g̃ nõ ois amor est vite eẽne meritor⁹: vt etiã docet Berñ. sup. Cant⁹. ser. vij. Sz illa inqt aia amat deũ gr̃tuite q̃ amat caste z sctẽ in puritate spũs et ꝓpt se. Rñdet ad hec fm doct. ꝑcipue Gureo. in cõpẽ. q distinguũt triplicẽ õi dilectionez. Prima 1ª E
dr̃ inata vel natural' q ẽ bono ꝫ z malo ꝫ etiã ifi delitũ z dãnato ꝫ. Quãuis ei culpa mortal' graz extinguat z dãnatio eẽnalis excludat mifi cordiã tñ natural'r hoi insita sũt hec tria de õo q̃ scz nec pctm excludit nec desperatio aut dãnatio extinguit. Unũ ẽ cognitio õi q fm Damasc. naturaliter ẽ hoib⁹ insita z etiã demonib⁹. Un Pyoni. de di. no. ca. j. Sũmũ bonũ oia desiderãt ꝛellectualia q̃dẽ z rõnalia cognitõe. Nic. j. ethicoꝫ. Rõ sp de pcat ad optia. Aliõ ẽ synderesis q̃ ẽ lex rõis natural'r remurmurãs ꝫ malũ z affecta ac stimulãs ad bonũ i vniuersali. Un z erubescit hõ ꝑ malo ope cũ delaudat z delectat i bono laudabili ope ac gliat. Nec synderesis nec i dãnat⁹ extinguit i respectu q̃ ad penã pctiz: licz extinguat q̃ ad obstinatiõez volũtat⁹ male. Tertiuz ẽ dilectio naturalis õi. qz vt õt Boe õ ꝓso. vniculq̃z mẽti natural'r inserta ẽ veri bõi cupiditas. Aug. De⁹ quẽ amat sciens z nesciẽs. Sz i dãnat⁹ hec dilectio ẽ ita obfuscata vt nullũ bonũ morale bñ velint i ptic'ari. hec ñ ẽ sufficiẽs ad salutẽ. Scõa dilectio õr mercẽnaria vl' fuil' q̃ qs diligit deuz ꝓpt bñficia vel q̃z cõmoda ꝓpa ⁊c. De tali ps. Cõfitebit tibi cũ bñfecer⁹ ei. Et tal' amor õi ẽ vitiosus. qz si diligit de⁹ ꝓpt aliqõ aliõ: iã illõ aliõ magn diligit q̃z de⁹ iuxta illõ. j. posterior. Propt qõ vnũq̃q̃z talez ipm magn tale. Verbi gra. Tu amas diuitẽ ꝓpt pecuniã. g̃ pecuniã pamas. Sic dicẽte Seneca. Vel muscẽ sequũt: formice frumẽtũ: cadauera lupi ⁊c. Tertia ẽ dilectio casta vl' filial'. z hec sola ẽ gr̃tuita z sctã sic sup dictũ ẽ p Bed. Ad q̃stionẽ g rñdet q si i hoie fuerit ꝛa z gr̃tuita hec dilectio õi q̃ntũcũq̃z pua z i ifimo statu charitat⁹ gr̃tuite sufficit ad salutẽ. qz vt õt Frã. Ma. vbi s. Esse charũ õo ẽ effect⁹ formal' charitat⁹. sic ee gr̃tũ ẽ effect⁹ formal' gr̃e. g̃ ipossibile ẽ i aliq̃ ee caritatẽ vl' graz õi q̃ntũcũq̃z puã vl' ifimi gd⁹ q̃n illõ sit charũ et gr̃tũ õo advitã. nã iplicaret ꝫdictoz. Verũtñ si dr̃ pua caritas ꝑ eo q deficit a rõne gr̃tuite dilectõis tal' ñ sufficit ad salutẽ vt õ naturali z mercẽnaria patuit. D ¶ Sz q̃stio restat. Jn q̃ ꝓsistit ista gr̃tuita dei dilectio ẽntialiter. vel qualib⁹ signis

verificat. Ad hoc rñdet q̄ p̄mū est signū. nil ꝓtra deū velle. z sic nullū peccatū mortale admittere vel facere. Unde Grego. ome. xxiij. Vere etenī diligimus deū si mādata eius custodimus. si nos a nostris voluptatib⁹. s. vitiosis coartam⁹. Unde z Job. xiij. Qui habet mandata mea z seruat ea ille est qui diligit ꝛc. Secūdū signū. dei mādata implendo. ip̄m diligere pure ꝓpter se: id est ꝓpter suā bonitatē z p̄ nil aliud: vt patuit. Nā licet vt Aug. dicit: in ōo est oīe bonū quodcūq; desiderari pōt. scz vita: salus: vict⁹: copia: honor gloria z pax z oīa bona. Nec ille. Tamē pure ꝓpter seip̄m deū debemus diligere z nō ꝓpter aliq̄ nostrū cōmodū habenduz. Nō ḡ debet deus amari etiā ꝓpter regnū celorū: ira q̄ si vicz scires q̄ deus tibi nō daret regnum celoz: ip̄m amare nolles: imo si nec celū nec victuz z oīno nil daret deū amares p̄cepta seruañ. ꝓpter scip̄m. Un̄ magister in. iij. di. xxvij. diffinitēdo dicit. Charitas est dilectio qua diligit deus ꝓpter se z primus proꝓpter deū vel in deū. Un̄ Aug. li. solil. dicit. Malo te deus me⁹ habere q̄z quicq̄d p̄ter te donares mihi sine te. Tertiū signū. firmū habere ꝓpositū: nūq̄z a dei amore separi sed vsq; ad mortē p̄seuerare. Un̄ Prosper lib. de vita cōtēplatiua de pe. di. ij. Charitas inq̄t est recta volūtas: iuncta deo inseparabiliter: nulli vitio obnoxia ꝛc. Proin de Bern̄. sup cantica sermō. lxxxiij. Amor suffi cit per se z ꝓpter se: ip̄e meritū: ip̄e p̄miū. Et infra Si mihi inquit deus ira scit nō vtiq; ego illi irascar sed pauebo. si me arguat nō redarguet a me sed potius iustificabit ex me. Nec ille. Et Hugo Pñe b̄ desidero q̄si etiā debeo dānari b̄ tm̄ dam vt possim diligere te in inferno. Beatus Bartholomeus his oīmbus modis dilexit christū. ḡ nunc cum christo regnat in celo. O homo disce deum tuum diligere ꝛc.

Circa secūdū de dilectiōe beati Bartholomei a xp̄o simulq; z circa tertiū de glorificatione sit. p̄ cluſiōe q̄ xp̄s dñs beatū bartholomeū dilexit in terris z in celis dignitatib⁹ p̄maximis. Et ptz in sex q̄ps ꝓsequmur. Prima dignitas generis regij. Fert em̄ de eo scripta hist̄oria libro ō ortu apostoloz: licet apocrifo tamē veritati non videt ꝓrariari hist̄oriaz: sed pot⁹ ꝓsonare: vicz q̄ in Syria vbi plures ꝓuincie z reges sūt: q̄daz rex habuit filiā que ratiōis dictamine recognouit q̄ idola nō essent colēda sed vn⁹ deus. Et puto q̄ ob hoc indignat⁹ ille diabol⁹ in idolo quē ille rex colebat tale dedit responsuz: nō semel sed pluries p̄cipiens q̄ scz si rex sibi z suis ac toti regno cauere vellet excidiū. quātotius ip̄am suaz filiā occidi faceret z coz ac ambas man⁹ ill⁹ ipsi idolo offerret in sacrificiū. Rex ḡ cōsilio omniū p̄ncipū suoz coactus tradidit filiā ne motus incurreret deoz. z quibusdā secretarijs p̄cepit vt illam in siluā remotius ducerēt: ne si videret cozā se occidi paterno cōmoueret affectu. z sic eam in siluā occiderent. coz z manus afferrēt ad sacrificandū idolo. Que educta deū summū orabat et eiulans flebat. Un̄ diuino nutu factū ē q̄ illi secretarij misericordia moti sūt z ꝓ filio inito inter se decreuerūt man⁹ eius ambas p̄scindere z dimittere: accepto iuramēto ab ea q̄ tam lōge discurreret q̄ nūq̄z de ea rex ip̄e audire posset q̄ viua foret. z q̄ nulli rem hāc aut gen⁹ panderet. et sic dimiserūt eā. Pro corde aūt eius canē qui insecutus eos fuerat occiderūt z coz illius cū manibus puelle attulerūt ac idolo sacrificauerunt. Illa ergo trūcatis manib⁹ p̄ siluas flens discurrebat quāto remotius a patria. z tandē deuenit ad quoddā cenobiū dñarū vbi ob cultū dee veste monastice manebāt. Quā ille videntes more regio vestitā z delicatā sed manib⁹ truncatā: interrogañ. vnde esset aut venisset. Illa nil aliud nisi flens hoc dicebat q̄ deus ip̄e nouit q̄ innocēs sū. Ille ḡ suscep̄erūt eā. Post aliq̄ tpus accidit vt rex ill⁹ ꝓuincie vbi erat cenobiū dñarū p̄dictaz causa visitādi cū filio aduenisset. Ubi filius reg⁹ videns inē alias ꝛginē istā regiā: ꝓcupiuit sibi despōsari. Et p̄ sup b̄ supplicare cepit. Cūq; p̄ nō annueret eo q̄ gen⁹ ill⁹ nesciret z trūcata foret adolescēs lāguore corripit. Et ne spiritū exalaret rex coact⁹ ē filio suo illā copulare celebratis nuptijs more regio. Tādē euolut⁹ annis rex mortuus z iste reg⁹ filius in soliū patris exaltat. Infelix regina a rege ꝛcepit. Cūq; rex cū exercitu p̄cessisset longius hostes iuadētes sui regni fines. Ecce regina i domo regia aduenīēte tpe ptus peperit filiū elegātē. Fit letitia cūctis: z nūci⁹ ad regē cuz lr̄is sup b̄ mittit. Is aūt nūci⁹ q̄dā die in itinere hospitat⁹ apud q̄ndā nobilē q̄ a rege iusticia crigere fuerat ml'ta dōna in possessiōib⁹ suis ꝓpelsus. Audit⁹ istis nouis: ecce a diabolo instigat⁹: nūciū illuz inebriat z dormire facit: lr̄as de pera ill⁹ excipit. z sigillo ill⁹ integre detracto: aliam cartā scribit cui illud sigillū inecrit z in perā nunci⁹ repōit sic ꝓtineñ. Notū sit regi q̄ de vroze mā ca natū ē mōstz demōi sil'e. cui⁹ caput matriz: collo retorto: manib⁹ z pedib⁹ ineptū. aures q̄si asinine: oculi terribiles vn⁹ sup̄ior altero. z ml'ta talia derogatiua. Subiūxitq; q̄ nō ē pbas ꝓpē bonorē regiū tale viuere. Mane surgēs nūci⁹ buius facti nesciēs iter p̄seq̄t. Et tādē ad regē ꝓueniens gaudiosa noua nūciat z lr̄az p̄sentat. Quā rex p legēs trist⁹ efficit de tali filio z mandauit illi ne cuiq̄z sup hac re loq̄t. et misit p eūdē lr̄as vt filiū sibi natū reseruarēt vidēdū ꝛc. In redit⁹ nunci⁹ apud eūdē hospitē hospitat. q̄ curios⁹ eū de rebus gestis inq̄rit. z sil'r inebriañ. eū lr̄as reg⁹ exq̄rit. et vt ꝓ⁹ detracto sigillo aliā cartā subscribit: mādañ. sub pena capit⁹ duob⁹ p̄ncipalib⁹ illius senescalis vt q̄ntotius vna nocte reginā cū filio ducerēt i siluā z secreto ambos occiderēt. Quid plura Illat⁹ ist⁹ lr̄is ꝓtristati sūt senescali. interrogant nūciū q̄d rex mādauerit ꝓtenus z quid dixerit.

Respōdit. Aliud nescio nisi q̄ plectis lr̄is mor ꝓminatus est mihi z mādauit ne cuiq̄ ō hoc lo q̄rer. Tādē mīrātes isti ꝓcilio inuito inē se decre uerūt qō scriptū fuerat in lr̄is pficere. Et regina cū filio duxerūt noctu i siluā ad occidēdū. Qō il la intelligēs cepit deū inuocare z fusis lachrymis supplicare vt saltē pcerēt puerulo innocēti. Et q̄ nia nō est sapia: nō est ꝓsiliū ꝑ dñm diuio nutu ꝓmoti sūt pietate z iuramēto exacto ab ea q̄ dis cederet ad remota vbi null⁹ eā nosset vel de hoc scire posset: dimiserūt. Et illa per siluas vagās z flēs die illucescēte sitim magnā sustinēs puēit ad quēdā puteū altū z itrospiciēs nec habēs q̄ hau rire angustiañ cū se incliasset: ecce puer quē ma nibꝫ habebat de vlnis dilapsū ꝓtinere nō potuit eo q̄ esset manca: set infans ille in puteū cecidit. O q̄t tūc clamorosis fletibꝫ mr̄ mestissima excla mauerit q̄s narrare poterit. Et q̄m nullū boiez videbat adesse q̄ iuuaret ad deū celi clamabat dicēs. O de⁹ me⁹ quō perij vna cū filio q̄ tn̄ totā spez a p̄ncipio i te habui. Ecce aūt de⁹ mīficoz cū tēptatōe fecit puētū. Mox eni angel⁹ dñi i spe cie viri astitit z aq̄ putei subleuata puer vnum supnatātē ḡsi nulli⁹ esset pōder⁹ sustulit. Ad quē cū mr̄ man⁹ extēdisset ecce angel⁹ rāgeñ eas inte gre restituit z disparuit. Ingēti ḡ gaudio reple ta puer ob h̄ vocauit Bartholomeū q̄ interp̄ tat filij⁹ suspēdent⁹ aq̄s. z est nomē syrū z non be breū. Tūc deo gr̄as agēs inspiratū est sibi vt re uerteret. Ibiq̄ suscepta cū rex tādē victoz rediret p̄missis cognit⁹ ꝓsternat⁹ ait o cepit req̄rere vroz̄ē vbi esset cū filio. Quid plura. Venit plorañ ad cenobiū vbi amaritudinē cordis idicauit dña bus. Quib⁹ ꝑdentibꝫ ibi eā sanā cū filio repiens ingēti gaudio est replet⁹: z ad palacium redūt. Postmodū rege mortuo Bartholome⁹ iā adul tus in regē eligit illi⁹ pucie q̄ vni⁹ dei fidē aple xus est. z pselit⁹ in fide iudeoz effect⁹. Et sic patz ꝓcordat q̄ dic̄ legēda ip̄m in purpura z collo bio regio p singulos angulos gēmis ornato z̄c seqndo xp̄m māsisse. Est aūt collobiū vt in li. ka tholicon ōr virginale pallīū vsq̄ ad talos depē sū. ¶ Scda dignitas electōis xp̄i. Nā ip̄e so lus Bartholome⁹ inē apl̄os ex gentibꝫ extrane is. id ē nō hebreis elect⁹ est in apl̄atū. Apostola tus aut̄ est sūme dignitatis i eccl̄ia vt dic̄ Oyo nys⁹ ꝑ oibꝫ ḡdibꝫ scitatis. Et in h̄ ip̄e etiā inter apl̄os claret ꝓuilegio vicz q̄ alij oēs apl̄i ad xp̄i vocē vocātis sūt eū secuti. Ip̄e sola fama xp̄i au dita ip̄m securus est. Irē q̄r alij paucioza ꝑ chri sto religiōrūt. ip̄e regiā dignitatē z̄c. O ve magnū reputaret hodie si aliq̄s rex vel tm̄ baro oia reli queret z religionē intraret. Sic in ꝓposito.

¶ Tercia dignitas decoris vginei. Nō eni le gīt vroz̄ habuisse. O, aūt virgo fuerit p̄lib⁹ ex signis colligit. Nam q̄ro. que sūt signa scitatis virginal⁹ quib⁹ verisimilit̄ cognoscit aut putat i esse homini. Ad q̄ō fm doctoz̄es rñdet q̄ vnū ē angelorū visitatio z associatio. Un̄ Hieronym⁹ ad Paulā z eustochiū de assump. dic̄. Bn̄ ange lus ad vginē mittit: q̄r sp est angel⁹ cognata vgi nitas. Sed ō btō bartholomeo apl̄o legit q̄ an geli cū eo sp ambulabāt z mīstrabāt ei. Secun dū signū ē mūdicie exterioz̄ dilectio. Exterior ei mūdicia in oib⁹ scz in loqtiela: i habitu: in ꝓuer satōe z sic de alīs signū est interioris. Un̄ pbs ūj. ethic. dicit. Qualis vnusq̄sq̄ est int⁹ talia dic̄ z opat z taliter viuit. Nec ille. Sed ip̄e be. Bar tholome⁹ tā mūde se fuauit ab oib⁹ pctis z vi rit vt sp letus z hilaris ꝓseueraret. s. ꝑ serenitate ꝓsciēcie vt legit de eo. Irē sp portasse legit collo bīū q̄ō est vginale palliū. Tercīū signū est car nis incoꝛruptio z ei⁹ ꝑ miraculū declaratio. q̄r carnis integritas est ꝑ signo vginitat⁹ fm Aug. z oēs doctoz̄es. Sed btūs Bartholome⁹ apl̄s legit carnē candidā habuisse vt etiā vestes z san dalia nō sordidarent nec veterascerēt diuino mi raculo. ergo sequit z̄c. Quarta est amoris feruī di. Nā erat in oz̄oē tā feruēs q̄ demō clamaret di. O apl̄e incēdūt me oz̄ones tue. z cēties i die z cēties i nocte genib⁹ flexis oz̄auit. Quita ē mar tyrij p̄clari. q̄r acerbissimas passiones ꝑ xp̄o susti nuit. s. crucifixionē. fustiū cesionē: excoriatiōez de capitatōez. Sexta dignitas aduocatōis ꝑ pec catis populi. Legit eñ q̄ anno dñi tricētesimo tricesimop̄mo saraceni insulā lipparim vastaue rūt: vbi corp⁹ scti Bartholomei q̄escebat: ac ei⁹ sepulchrū ꝓfringētes ossa dispserūt. Illis recedē tib⁹ apparuit apl̄us cuidā monacho dices. Col lige ossa mea: nā ꝑ multū tēp⁹ populo huic me is meritis z intercessiōe dñs pepcit z vsq̄ nūc eos cōseruauit i pace. Sed iā eoz pctis nimis inua lescētib⁹ z vsq̄ ad celū clamātib⁹ diuio iudicio pi erūt. Et cū monach⁹ sibi diceret. quō inē multa alioz ossa possim discernere tua. Rñdit. Vocte ad ea colligēda ibis z ea q̄ vt ignē splēdētia vide ris ꝓtinus leuabis. Et sic ille ossa ei⁹ collegit. et cōscēdens nauē Beneuentū que est metropolis neapulie trāstulit. O q̄ charissimi accedam⁹ ad btm̄ interpellādū bartholomeū vt suis meritis i petret nob⁹ a xp̄o gr̄az i p̄sēti z gl̄iam i fuko amē.

De sancto Bartholomeo Sermo tercius. scz. de dilectione dei z proximi

Hoc est ꝓceptū meū vt diligat⁹ iuicē sic dilexi vos. Jo hā. xv. ¶ Sic dic̄ Aug⁹. Unusq̄sq̄ hoim⁹ tot effundit in fm̄ōe q̄ plen⁹ est i corde. q̄r dicēte saluatore Mat. xij. Ex abundātia cordis os loquitur. Sicut vas quodcūq̄ illud z non aliud effundit quo plenum est. sic in ꝓposito. Quia aut̄ christus dñs plen⁹ erat charitate q̄ adeo nos amauit, vt de celis in vterū descēderet

ṽginis.ꝛ nostrã carnẽ assumẽs suo sanguine et morte nos redimeret. Vñ Apoc.j. Dilexit nos ꝛ lauit nos a pctis nostris. Et .j. Joh.iiij. In hoc cognouimus charitatem dei. quoniã ille animaz suã ꝑ nob posuit. Ex q̃ ḡ plen⁹ erat xp̃s charitate imo ip̃a charitas fuit.qꝛ de⁹ charitas ẽ ꝛ q̃ manet in charitate in deo manet ꝛ de⁹ in eo .j. Joh. iiij. Idcirco h nob p̃dicauit h mãdauit.s. p̃ceptũ charitatis di. Hoc ẽ p̃ceptũ meũ vt diligatis inuicẽ ꝛc̃. Et qꝛ hec ṽba dixit apl'is.ꝛ de illis canit ecclesia iõ int̃ eos de sctõ Bartholomeo ꝯueniẽter accipiunt̃ hec ṽba. Juxta que tria mysteria notabimus ꝑ sermõe isto.

¶ Primũ d charitatis p̃cepto:ibi.h est p̃ceptũ ꝛc̃.
¶ Scõm d ei⁹ regularitatis mõ debito q̃ diliga/
¶ Tertiũ de xp̃iformitatis exẽplo. Si (mus ꝛc̃. cut inq̃t dilexi vos ꝛc̃.

¶ B Circa p̃mũ de charitatis p̃cepto tres p̃cipue q̃stiões hic occurrũt declarãde.
¶ Prima de ei⁹ singularitate.
¶ Secũda de ei⁹ formali q̃litate.
¶ Tertia de ei⁹ nouitate.

Prima q̃stio est quaz ꝓponit Grego.in omel'.de apl'is d.sic. Cũ cũcta sacra eloquia plena sint dominicis p̃ceptis q̃d ẽ ꝙ de sola dilectiõe q̃si d singulari mãdato dñs dt. Hoc ẽ p̃ceptũ meũ vt diligatis inuicẽ. Et rñdẽs dic̃ ꝙ iõ . qꝛ dñica p̃cepta licet sint multa ꝑ diuersitatẽ opis.sũt tñ vnũ i radice charitatis . Oẽ ḡ mãdatũ d sola dilectiõe ẽ. qꝛ q̃cq̃d p̃cipit̃ in sola charitate radicat̃. Exemplũ ponit dicẽs . Ut em̃ multi arboris rami ex vna radice ꝓdeũt : sic multe ṽtutes ex vna charitate generant̃.nec hꝫ aliq̃d viriditatis ram⁹ boni operis si nõ manet in radice charitatis. Hec ille. Rõ aũt hoꝝ ẽ.qꝛ oĩa p̃cepta ꝛ eoꝝ obseruãtia a charitate ꝓcedũt sic̃ a fonte vel p̃ncipio.ꝛ oĩa ad charitatẽ ordinant̃ vel reducũt̃ vt ad finẽ.j. Timot. j. Finis p̃cepti ẽ charitas. Nã q̃re p̃cepit de⁹ vnũ credere deũ nisi vt illũ veꝝ deũ diligas quez credis. Itẽ q̃re p̃cepit. Nõ assumes nomẽ dei tui in vanũ. Et iteꝝ. Sabbata sctifices.nisi vt ex amore di nomẽ honores.ꝛ ip̃m deũ ĩ charitate colas speciali cultu in die festo.s.misse auditiõe. ad qd q̃libet tenet̃ sub p̃cepto.de ꝯse.di.j.missas. Itẽ q̃re p̃cepit. Honora p̃rẽ ꝛ matrẽ. Nõ occides. Nõ furtũ facies. Nõ mechaberis. Nõ falsũ iurauerís ꝛc̃.nisi vt vere diligas ꝓximũ ꝑ oĩa sic̃ teip̃z. Vñ Chryß.super Matth.dicit. Qui ꝓximuz diligit scilicet vere non occidit illum quẽ diligit.nec mẽtitur illi quẽ diligit.nec falsũ testimoniũ dicit de illo.nec ꝯcupiscit rẽ illi⁹.nec mulierẽ ei⁹ inuadit quẽ diligit. Sic̃ em̃ odiũ suggerit facere oẽ malũ sic dilectio oẽ bonũ. Hec ille . Ex sic ptꝫ ꝙ vita xp̃iani debet radicari in charitate vt saluet̃. Eph.iij. In charitate radicati ꝛ fundati. ¶ C Secũda q̃stio q̃re sub hac forma ꝓposuit xp̃s p̃ceptũ charitatis vt diligam⁹ ꝓximũ.nec addidit de dei dilectiõe:cũ tñ magis obligat̃ hõ deũ diligere.qꝛ sup̃ q̃ꝫ oẽꝫ ꝓximũ ꝛ oẽm creaturã. Mix ẽ ḡ ꝙ oĩa p̃cepta in dilectõe ꝓximi includeñ.noĩauit.nec mentionẽ fecit de dilectõe dei. Ad qd fm doc.assignãtur rõnes plures. Una ẽ ex pte finis.qꝛ vt Aug. dic̃. Proxim⁹ diligi debet ꝓpter deũ ꝛ ĩ deũ ꝛ nõ aliter. Qui ḡ diligit ꝓximũ ꝓpter deũ necessario diligit deũ.qꝛ ꝓpter vnũq̃dq; tale ꝛ ip̃m magis.j. posterioꝝ. Alia rõ ꝯiũctõis vel inclusiõis.qꝛ ista duo.s.dilectio dei ꝛ dilectio ꝓximi sic se mutuo ĩcludũt ꝛ adeo sũt ꝯiũcta vt vnũ ꝯtineat̃ in alio. Qd sic ptꝫ.qꝛ q̃ diligit vere deũ:oĩa ei⁹ p̃cepta seruat. Joh.xiiij. Qui hꝫ mãdata mea ꝛ ſuat ea ille ẽ q̃ diligit me. Sꝫ de⁹ p̃cepit ꝓximũ diligere ḡ nõ põt hõ deũ ṽe diligere nisi diligat ꝓximũ. Vñ.j. Joh.iiij. Si q̃s dic̃ qꝛ diligo deuz ꝛ ꝓximũ odit mẽdax ẽ. Et h mãdatũ habem⁹ a deo:vt q̃ diligit deũ di.ꝛ fratrẽ suũ. Itẽ q̃ diligit ꝓximũ nõ nisi ꝓpter deũ debet diligere.ḡ ꝛ deũ diligit. Vñ Chryß. sosto. Uide dei amorẽ amori nr̃o velut catenã copulatũ. Nõ em̃ ẽ possibile habẽtẽ vnũ mãdatuꝫ nõ habere secũdũ. Et ponit idẽ exẽplũ. Sic inq̃t rex in imagine sua honorat̃ vel ꝯtẽnit̃: sic de⁹ in hoĩe vel diligit̃ vel odit̃. ¶ Tertia rõ deductõis. qꝛ dilectio dei licet sit maioꝛ ꝛ ꝑfectioꝛ dilectõe ꝓximi:tñ ip̃a dilectio ꝓximi ẽ via q̃dã ad dilectõeꝫ dei.sic̃ puericia ẽ via ad statũ virilẽ q̃ est ꝑfectioꝛ. Grego.aũt omel'.xxxvij.dic̃. Ex his q̃ anim⁹ nouit surgit ad ĩcognita q̃ nõ nouit:vt ꝑ h ꝯsicit nostũ diligere discat ꝛ incognita amare. Hec ille Et sic ꝑ dilectionẽ ꝓximi deducit̃ q̃si ꝑ viã hõ ad diligendũ deũ:vt hec notat Ly.sup.j. Joh.iiij. Uoluit ḡ xp̃s dñs solũ de dilectiõe ꝓximi p̃ceptũ ꝓponere.qꝛ in eo ꝯtinent̃ oĩa ꝛ ꝑ illud ducit̃ hõ ad dei dilectionẽ. Hinc Ro.xiij. Qui ꝓximũ diligit legẽ ĩpleuit. ¶ D Tertia q̃stio addit̃. Cur hoc mãdatũ dr̃ nouũ. Mandatũ inq̃t nouũ do vobis vt diligatis inuicẽ sicut dilexi vos:cũ tamen ab olim sancti patres dilexerũt seinuicẽ ꝛ ip̃is datũ fuit hoc mãdatũ in veteri lege. Rñdet̃ fm Ludolphũ li.de medi.vi.xp̃i.ꝙ hoc mãdatũ nõ dicit̃ nouũ q̃ꝫtũ ad substantiã.qꝛ fuit datũ in veteri lege q̃ etiã p̃cipit deũ sup̃ oĩa ꝛ ꝓximos sic̃ se diligere.sed dicit̃ nouũ q̃ꝫtũ ad mãdati formã quã subiũgit. Sicut dilexi vos inq̃t qꝛ xp̃s itantũ dilexit nos vt mori dignaret̃ ꝓ nostra salute ip̃e deus nr̃ qd a seculo fuit nouũ ꝛ inuisũ . Itẽ dr̃ etiã nouũ q̃ꝫtũ ad effectũ.qꝛ vetustatem pcti aufert ꝛ aĩam in xp̃o renouat:ꝛ renasci denuo facit ꝑ spiritus sancti grãm. Et ibidẽ ponit̃ exemplũ tale.qꝛ modus vn⁹ renouãdi vinũ vetus qñ scꝫ amisit colorẽ ꝛ saporẽ ẽ iste ꝙ ponit̃ cũ vino nouo ꝛ forti sup̃ feces nouas.ꝛ ibi recipit colorẽ ꝛ saporẽ ex feruoꝛe vini noui.ꝛ sic renouat̃. Sic mãdatũ de dilectiõe fuit valde antiquatũ vt nõ saperet. Sꝫ apposita ẽ nouitas charitatis in passiõe xp̃i vbi feruẽtissima fuit dilectio.ꝛ sic fecit nouũ. O ḡ hõ xp̃iane stude deũ diligere ꝛ ꝓximũ amoꝛe xp̃i exẽplo beati Bartholomei.

¶ Circa secūdū de mō debito charitatꝭ z eꝰ regulis. Qm̄ queri pōt. quō debeat hō diligere deū z quō primū. Idcirco tres potissime regule de hoc sunt notande.

Prima regula de dilectiōe dei.
Secūda de dilectiōe primi.
Tertia de dilectiōe inimici.

Prima regula de dilectiōe dei ē scz q deus ē ab oibus hoibꝫ diligendꝰ ꝓpter se z sup oia. Hec regula patet p magistrū z doctores in .iij. di .xxvij. Aā z Bern̄. de dili. deo dicit. Causa diligēdi deū deꝰ est. Hō est dicere q debemꝰ deū diligere pulre ꝓpter suā bonitatē. q2 totꝰ est bonꝰ z desiderabilis ac amabilis. Aā q̄cq̄d est in deo: est sūmuz bonū z sūme desiderabile sup oia bona mundi. Anſ. li. monol'. Deꝰ est sūmū bonū q̄ nil maius cogitari pōt. Et iō deꝰ debz diligi sup oia z ꝓpter se. q2 si diligeret ꝓpter aliq̄d aliud iā illud pferret deo z peligeret. Sz ipossibile est aliq̄d melꝰ esse vel eligibilꝰ deo. Hō debet q̄ diligere hō deū ꝓpriū cōmodū sz pure ꝓpter deuz. z sup oia. i. sup oēs res tpales. sup ꝓpinquos z sup oia creata ac etiā sup nosmetipos. Hinc Luc'. xiiij. Si q̄s venit ad me z nō odit patrē aut matrē z vxorē z filios z fratres z sorores: adhuc aūt z aiam suā nō pōt meꝰ esse discipulꝰ. ¶ Secūda regula est de dilectiōe primi vicz q ois hō teneꝫ diligere primū in deū z ꝓpter deū. Et ptz hec regula in .iij. di. q̄ sup. Un̄ Aug. li. l. omel'. inq̄rēs q̄ sit ista dilectio primi de q̄ pcipit. Diliges primū tuū sicꝫ te ipm. distinguit quadruplicē dilectionē. Prima est carnalis q̄ est inter viꝝ vxorē. Et vt dicit ista dilectio licet sit licita: nō tn̄ est vtuosa vel meritoria vite eterne. Sz si vis vt sit meritoria nō debes vxorē diligere tm̄ mō ꝓpter carnalē affectū. q2 b etiā est in bꝛutis aialibꝫ: sed debes diligere in deum z ꝓpter deū. i. q2 vxor est mulier bona z iusta vel vt bona z iusta sit. Qui em̄ sic diligit vxorem scz in deū z ꝓpter deū. sicut seipm. i. ad id ad q̄ō se ipm: hoc est ad gratiā in p̄senti z gloriā in futuro talis meret. q2 nō diligit vxorē vt vxorē: sz deū diligit in vxore. Et de hac meritoria dilectiōe dicit Apl'us Epb. v. ca. Viri diligite vxores vestras sicut z xp̄s dilexit eccl'iaz z̄c. Secūda est dilectio naturalis qua pater diligit filiū vel ecōuerso. et mater amat filiū z̄c. Et ista etiā de se nō est meritoria. q2 cōmunis est serpētibꝫ z aialibꝫ. August. Serpētes leones z lupi filios amāt. Noli g̃ pro magno reputare q̄ amas filios tuos: si ñ amaueris a serpētibꝫ vinceris. Hec ille. Et sic patz q̄ non est meritoria hec dilectio. sed erit meritoria si amaueris in deū z ꝓpter deū: vt scz sit bonꝰ vl' q2 est bonꝰ. Ideo ad Epb. vj. Uos patres filios vestros educate in disciplina z correctiōe dn̄i. Patet g̃ z̄c. Tertia est dilectio socialis qua amicus amat amicū vel cohabitantē primū aut sociuz. Et ista etiā licz sit licita: nō tamē est meritoria. q2 cōmunis est pecoribꝫ. Sicut ponit exēplū Aug. de duobꝫ equis simul mādducantibꝫ qui desiderant se videre. z sic de aliꝭs. Sed potest esse meritoria si quis amet amicū in deū z ꝓpter deuz: sic em̄ deū amat in amico vt sup̄ dictū est. Quarta est dilectio rōnalis. qua (inquit Augꝰ.) diligimꝰ hominē ꝓpter fidē scz christi: z mutuā beniuolentiā sicut nosmetipos. i. ad id ad q̄ nos: hoc ē ad gratiā in p̄senti z gloriaz in futuro. Ista dilectio scz ꝓpter fidem z bonitatez nō potest esse in bꝛutis. quia nō habēt vsum ratiōis: sed tm̄ in bonis hoibꝫ qui in deū z ꝓpter deū amant ꝓximos sicut seipos. i. vt sint fideles z boni. vel quia sunt fideles z boni z est meritoria. Et sic patet prima regula. ¶ Tertia regula est de dilectiōe inimici. scz q̄ omīs homo teneꝫ diligere inimicuz in vniuersali q̄tū ad naturā ꝓpter deū. Un̄ p̄cipit Matth. v. Diligite inimicos vestros: benefacite his qui oderūt vos: z orate pro p̄sequēt̄ꝰ et calūniantibꝫ vos vt sitis filij patris vestri qui in celis est. Unde Grego. omel'. de apostolis dicit. Il le charitatē veraciter habet qui z amicuz diligit in deū z inimicū diligit ꝓpter deuz. Nam ſm sanctuz Tho. ij. ij. q. xxv. z cōmuniter doctores. Dilectio inimicoꝝ q̄tū ad naturā in vniuersali est de necessitate charitatis. z hoc q̄ ad bona gratie in p̄senti z glorie in futuro. Et de hoc alibi latius. ¶ Sed queri sufficiat hic. Utrū inimici q̄ sunt mali sint ex charitate diligendi. Rn̄det ſm sanctū Tho. vbi supra z doctores cōmuniter q̄ inimici inq̄tū sūt mali ꝓsiderādo q̄tū ad culpā sic sunt odiendi. Aā z ipe deus odit malos inq̄tuz sunt mali. Unde ꝑs. Iniquos odio habui z̄c. Sz inimicos malos ꝓsiderañ. inq̄tū homines sunt ad imaginē dei facti. sic sunt diligendi quia adhuc sunt in via z potētia veniendi ad penitentiā z gratiā ac gloriā. Et hoc optare sibi deo, ꝓpter deū vt sit bonus. Un̄ Aug. Eum dico homo malus duo dico. scz homo z malus. Inq̄tū homo: est diligēdus. inq̄tū malus: est odiē dus: hoc est malo ꝝ hominū malicia odiēda est. sed natura possibilis beatificari est diligenda. Hinc idem Aug. Sic diliganꝫ homies vt eoruz nō diliganꝫ errores. Idem de doctrina christiana dicit. Omīs peccator inq̄tū peccator nō ē diligēdus. z omīs homo inq̄tū homo est diligendus ꝓpter deū. deus vero ꝓpter seipm. Hec ille. Ad ꝓpositū. Beatus Bartholomeꝰ has regulas obseruauit. z iō ia ꝓregnat cū xp̄o in celis O g̃ xp̄iane fac similiter vt viuas.

¶ Circa tertiū de xp̄iformis dilectōis exemplo. quia dicit. Sicut dilexit vos z̄c. accipiamus pro conclusione sententiā sancti Bern̄. dicentis. Christus dn̄s tripliciter dilexit nos. dulciter. sapienter z fortiter. Sic nos exēplo eiꝰ nos primos diligere debemꝰ. ¶ Primo nāq̄ xp̄s dilexit nos dulciter in eo q̄ nostrā humanā naturā induit z ipe oim dn̄s z deus nos in amicitiā sibi perpetuo cōiunxit z in fratres adoptauit: ac dulcissime

nos ad salutē monuit z attraxit. Sic nos debe
mus primos diligere vt ffres dulciter quersan/
tes:neminē turbātes:nulli malū p malo reddē/
tes:sz cū oīb⁹ pacē habētes:z pietatis affectū ve/
raciter exhibētes.j.ad Timoth.ij. Quietā z tran
qllā vitā agam⁹ in oī pietate.hēc em bonū ē z acce/
ptū coz̄ deo z saluatore nr̄o. Jrez.j. Job.xij. Si
qs viderit fratrē suū necessitatē habentē z clause
rit viscera sua ab eo quō manet charitas p̄is in
eo zē. Secūdo dilexit nos xp̄us sapiēter.qz cul
pā nr̄ā cauit z redarguit. Sic nos diligam⁹
primos vt eoz̄ vitijs z pctis nullaten⁹ ꝓsentia/
mus.alioqn insipiēter diligit q̄ p amoze primi
deū pctō offendit.qz dr̄ Ro.xij. Dilectio malū ñ
opat. Si g̃ opat malū nō fuit vā dilectio.qz xp̄o
z deo z̄ria. Jō Amb.v.q.v. Nō osculat(inq̄t)fem
per p̄ filiū: sz aliqñ castigat. Ergo qñ castigat q̄
diligit tūc circa cuz pietas exercet.hz em z amoz
plagas suas.hec ibi. Patz g̃ q̄ ex caritate mali sē
corrigēdi. Tertio xp̄s dilexit nos fortiē. Nimi/
rū fort⁹ dilexit nos q̄z possit diligere soci⁹ sociuz
q̄ tñ dilectio magna ēiter hoies. Sz eminēt⁹ di/
ligere nos oñdit.cū ait Matth.vl. Ecce ego vo/
biscū sū vsq̄z ad ꝓsūmationē seculi. Alij q̄ppe so/
cij.si vsq̄z ad mortē nobiscū pseuerāt bonū est. sz
ipe in ppetuū nobiscū ē. Jtē fortz̄ ē dilectio inē vi/
rū z vxorē:sz fort⁹ z magz̄ dilexit nos xp̄s.q̄ dicit
Piere.xij. Vulgo dr̄. Si dimiserit vir vxorē nū/
q̄d reuertet ad eū vltra. Tu aūt fornicata es cuz
amatoribꝫ mult⁹ tñ reuertere z ego suscipiā te di
cit dñs. Preter hec fortioz ē dilectio matrz̄ ad fi/
liū:sz sup hāc nos xp̄s dilexit.qz dic̄ Esa.xlix.ca.
Nūq̄d obliuiscī pōt mulier infantē suū vt ñ mi/
sereat filio vteri sui.z si illa oblita fuerit:ego tñ ñ
obliuiscar tui. Ecce i mānibꝫ descripsi te.hec ibi. Nā
vulnera i mānibꝫ xp̄o suscepta p nob̄ ertēpi cruce
manibꝫ signū sūt amorz̄ q̄si velit amplexari nos
vt dicit Bern̄. Insup fortissima ē dilectio q̄ ania
diligit corp⁹ a q̄ nullo mō vellet separari. Sz sup
hāc nos xp̄s dilexit qñ p nob̄ aiam e corpe emi/
sit in cruce moriēdo. Job.xv. Maiorē charitatē
nemo habz vt a.s.p.qs.p a.s. Sic z nos debem⁹
primū fortiē amare. Un̄.j. Job.xij. In b cogno/
uim⁹ charitatē dei qm̄ ille aiam suā p nob̄ posu
it.i.vitā. Et nos debem⁹ p fratribꝫ aias ponere.
Lyra.i.vitā corpalē p salute aie primi. Nō tñ ad
b cōiter tenent hoies sz solū in casu necessitatz̄:vt
si qs videat primū piclitari in ania z nō pōt sibi
aliter subuenire nisi p b q̄ exponat se morti cor/
porali p illi⁹ salute.in tali casu tenet z nō al's. Il
li tñ q̄ habēt curā aiaꝝ vt sacerdotes curati:epi:
z plati alij nō solū in b casu:sz etiā in alijs tenent
p salute subditoꝝ vitā exponere corpalē:puta si
qñ hereti⁹ vt lup⁹ latēs intret gregē ad corrum
pēdū in fide vel moribꝫ.alioqn nō esset pastor sz
mercēnari⁹. Hec Lyra. Sz aiaz ꝓpriā ad peccā/
dū vel p ꝓsequēs dānationē obligādā null⁹ de/
bet exponere p toto mūdo etiā saluādo ad beati
tudinē.vñ p toto mūdo saluādo nō debes face/
re vnū peccatū mortale. Matth.xvj. Quid pdest
hoi si vniuersū mūdū lucret:aie vo sue detrimē
tū patiat. O g̃ charissimi.o veri xp̄iāi hortor vos
z meipm vt exēplo bti Bartholomei z p oib⁹ exē
plo xp̄i discam⁹ diligere deū sup oia .primuz sic
nos,z orem⁹ vt xp̄s dñs beati bartholomei me
ritis det nobis gratiā z gl'iam Amen.

De sancto Bartholomeo sermonē quarrū vi/
de ex cōi sanctoꝝ vbi scripsi vt pluribꝫ sanct⁹ apo
stolis vel discipulis possit deseruire p placito.

De sctō Augustino vide sermonē in cōi sctoꝝ
doctoꝝ vel pōtificū z applica legendā eius.

Legenda

Augustinus do/
ctor egregi⁹ in affrica ciuitate Cartha/
ginēsi ort⁹ p̄ie Patricio: mr̄e Monica
fuit sūm⁹ phs z rhetor luculētissim⁹ adeo q̄ēs
libros Arestotelis z libros artiū liberaliū q̄scūq;
legere potuit p se didicit z intellexit.sic ipse testat
li.ꝓfes. Et cū esset adolescēs in errorē manicheo/
rū cecidit q̄ dicūt xp̄m nō habuisse carnē verā sz
fantasticā.z negāt resurrectionē carnis. Ju q̄ er/
rore p nouē annos māsit. Mater vo ei⁹ sctā plu
rimū flebat z ip̄m ad vitatē fidei reducere sata/
gebat. Quadā vice tristis vidit astantē sibi iuue
nē.i.angelū q̄ causam tristicie q̄siuit. Que rndit.
Perditionē filij mei deploro. Ille dixit. Esto se/
cura.qz vbi tu ibi ille. Hoc cuz Augustino retu/
lisset ipe ait. Falleris mater fallerz̄:nec sic ubi dis
ctū est.sz vbi ille ibi tu. Ecōtra illa dicebat. Nō si
li mihi dictū ē:vbi ille ibi tu:sz vbi tu ibi ille. Igi
tur mr̄ sedula rogabat ep̄m quēdā cū lachrymis
vt p filio suo intercederet. Qui ꝓhetica voce rn̄
dit. Vade secura.qz ip̄ossibile ē vt filius tātarū la/
chrymaꝝ ꝑeat Tādē nesciēte matre romā venit.
Illaqz q̄libet die mane z vespe ad eccl'iaz ibat z p
filio exorabat. Postmodū ad p̄ces Mediolanē
sium a p̄fecto romano doctor in rhetorica Augu/
stin⁹ destinat mediolanū vbi tūc p̄sulabat vir di
sanct⁹ Ambrosi⁹. Mr̄ aūt ei⁹ q̄sequere nō valens
cū magna difficultate ad eū venit. Tūc cepit au
gustin⁹ btō ambrosio adherere z ei⁹ p̄dicatiōes
audire freq̄nter. Una vice ambrosi⁹ in p̄dicatōe
Ꝫ errorem manicheoꝝ mlta disputauit ꝓfutañ.
autoritatibꝫ z rōnibꝫ:ita vt error ille a corde au/
gustini penit⁹ pelleret. Quid plura. Accidit iter
hec q̄ ab affrica q̄dā amic⁹ augustini noie Pon
cian⁹ supuenit z vitā ac miracla sctī antonij ma
gni q̄ nup i egypto defunct⁹ fuerat recitauit. Ad
qs augustin⁹ vehemēter exardescēs ait exclamā/
do. Quid patimur:q̄d audim⁹ surgūt idocti z ce
lū rapiūt.nos aūt cū doctrinis nr̄is in ifernū de
mergimur. Et in quēdā hortū accurrēs sub q̄dā
ficu se p̄iecit flens amarissime z postulās a deo

gr̃am ꝙuersiõis. Tũc audiuit vocem dicẽtẽ sibi. Tolle lege tolle lege. Aperiq; codicẽ apl'icũ z ꝛie cis ocul' ad ꝑmũ capitulũ legit Induimi dñm iesum xp̃m. z statim ab eo ois dubietat' tenebre aufugerũt. Interim vehemẽtissimo doloꝛe den tiũ coꝛq̃ri cepit intantũ q̃etiã loq̃lã amisit. Quo circa scꝑsit vt oẽs ꝓ eo oꝛarẽt. ipeq; cum alijs ge nua flexit. z subito sanũ se sensit. Tãdẽ aduenie/ te paschali tpe Augustin⁹ cũ essz annoꝝ. xxx. cuz filio suo adeodato puero valde ingenioso quem Augst. in sua adolescẽtia dũ adhuc gẽtil' z pbs esset genuerat meritz mr̃is z ꝑdicatoꝛe scti Amb. sacꝝ baptisma suscepit. Et tũc sic ferꝛ Ambrosi⁹ Te deũ laudam⁹ inq̃t: z Augustin⁹ Te dñm ꝓfitemur rñdit. Et sic ipi duo hũc hymnũ alter/ natim ꝙposuerũt z vsq; finẽ decãtauerũt: sic te/ statꝛ Honoꝛi⁹ lib. q̃ oꝛ speculũ eccl'ie. z ꝓtin⁹ i fide ꝓfirmat⁹ est mirabilit' vt seculũ relinq̃ret. Et cũ vellet ad affricã remeare cũ mr̃e: ecce in via illa apud ostia tiberina pia mater eius defuncta est Post cui⁹ mortẽ ipe ad agros ꝓrios reuersus cũ hijs q̃ sibi adherebãt ieiunijs z oꝛoibꝫ ꝺo va/ cabat: libros scribebat z indoctos docebat. Fa/ ma ei⁹ vbiq; diffusa admirabil' habebaꝛ. Audi/ ens autem Valeri⁹ ꝙponẽsis episcopus famaz eius ipm plurimum renitentem in ecclesia sua ꝑsbyteꝝ oꝛdiauit. Qui statim monasteriũ cleri/ coꝝ istituit z cepit viuere fm regulã a sctis apo/ stol' institutã. Tãdẽ Valeri⁹ eps ꝑdictus q; mi/ nus erat doct⁹ in lingua latina de licẽtia archie/ piscopi cessit cẽpatui. z Augustinũ i eꝑm ꝙponen sem ꝓmouit. Sz ꝭ Augustin⁹ cũ oimode recu/ saret ꝙpulsus succubuit: z coact⁹ suscepit curaz epal'e. Uestimẽta ei⁹ erãt nec nimis nitida nec ab iecta pl'imũ. Mẽsa frugali z parca sp vsus ẽ. in q̃ magꝭ lectõeꝝ q̃ epulatõeꝝ diligebat. Et ꝙ pestẽ detractiõis in ea scriptũ habebat sic. Quisq; a/ mat dictꝭ absentũ rodere vitã. Hãc mẽsam indi gnã noueꝛit esse sibi. Itẽ legit dixisse. In nulla re mihi dñm sentio sic iratũ sicut in hoc q̃ cũ nõ es sem dign⁹ poni ad remũ posuit me i amplustre in apice regimis eccl'ie. Tria a ꝭtõ Ambrosio se didicisse aiebat. Primũ est q̃ vꝛozẽ cuiq̃ nunq̃ peteret. Scõm q̃ militare volẽtẽ ad ꝭ nõ ꝙmen daret. Tercĩũ q̃ ad ꝙuiuia iuitat⁹ nõ iret. Cau/ sa ꝓmi ne inter se illi nõ ꝙuenicñ sibi maledicant Causa scõi ne militañ calũniã vel rapinã exer/ ceãt z i eũ alij culpã refundãt. Causa tercij ne tẽ/ perãtie modũ gdat. Itẽ tãte erat bũilitatis z pu/ ritatis vt etiã pctã mima ꝙfitebaꝛ lib. ꝙfes. z se ac cusabat vicz q̃ cũ esset puer ludebat ad pilã. q̃ fabulas poetaꝝ libẽter puer legebat. z ꝺ cellario parẽtũ vel mẽsa aliq̃d furabaꝛ vt pueris ludẽti/ bus daret. Et fraudes in ludo pueroꝝ vt ipe vi ceret faciebat. q̃ pira de q̃dã arboꝛe vicina vinee sue furat⁹ fuerat in adolescẽtia: z hmõi. Itẽ bere ticos vir sctus validissime ꝙfutabat: vñ illi vo/ luerũt occidere Augustinũ. z ei i via insidias ꝓ/ gẽti aliq̃ posuerũt: sed dei ꝓuidẽtia itinerꝭ erroꝛe seducti eũ inuenire nõ potuerũt. Deniq; i paupe res fuit tã liberal' vt etiã vasa dñica q̃q; frãgerz z indigẽtib⁹ dispẽsaret. Femias vitabat etiã soꝛo res z cognatas vl' cõsanguĩeas: q̃b⁹ bñfecit non vt diuitias hr̃ent sed vt nõ egerẽt. Itẽ ꝓtẽplatõi i sistebat iugit'. vbũ dñi in multis eccl'ijs ꝑdica/ uit z m'tos ab erroꝛe ꝙuertit. Nec capit tẽp⁹ oia ei⁹ gesta z miracula q̃ fecit enarrari. Tãdẽ ãno dñi. cccxl. cũ wãdali multã necẽ hoim fecissẽt de/ uastãtes ꝓuincias Aug⁹ amarissime lugẽs cõuo catis fratrib⁹ dixit. Ecce rogaui dñm vt aut de hijs ꝓcul' eruat nos aut patiẽtiã tribuat: aut de hac vita me suscipiat. Et ecce terciũ de⁹ fecit. Bp propinq̃nte dissolutõe docuit nullũ hominẽ si/ ne eucharistia z ꝓfessiõe debere trãsire q̃ntũcũq; excellẽtis foꝛet meriti. Et sic coꝛã fratrib⁹ oꝛãtib⁹ migauit ad dñz. Hec sufficiãt. Rogem⁹ g̃ charis/ simi dñm vt meritz ipi⁹ beati Augustini det no bis hic gr̃am z in futuro gloriã

¶ In decollatõe scti Johis baptiste Sermo

Herodes misit ac
b tenuit Johãnem z vinxit eũ i carcerem. Mar. vj. z in euãgelio hodierno. ¶ A Scim⁹ charissimi: q̃z iuxta ꝙmõe puerbiũ dicit Qui ꝛitatẽ loquit' caput ei⁹ frãgit'. Et Chryſ. in hodierno ſmone ꝺt sic. Incurrit odiuz q̃ arguit crimiosũ. Hoc in btõ Johe bap. ꝓ hodierno spe ctaculo factũ videm⁹: q̃z cũ argueret herodẽ di/ cẽtẽ. Nõ licz tibi hr̃e vꝛozẽ fratris tui zc. Idcirco eũ herodes voluit decollare. Misit g̃ z tenuit io hãnẽ z vinxit eũ i carcerẽ. s. ꝓ seruos suos. Nã re/ gula iuris est. Qui facit ꝑ aliũ ꝓ se facere videt. Itaq; iuxta sacꝝ euãgeliũ tria mysteria notem⁹ ꝓ hodierno ſmõe ad honoꝛẽ scti Johãnis

Primũ mysteriũ de impia Johis occisione.
Scõm de diuina hmõi ꝓmissione
Terciũ de gl'iosa eius morte z tumulatõe

B ¶ Circa primũ de impia occisiõe Johãnis accipiam⁹ ꝓ ꝛcl'one q̃ magne ipietates z pluri me sunt ꝙmisse in iohis occisiõe: vt claret ex euã/ gelij serie. ¶ Pria fuit natalis sui celebratio. q̃ fieri nõ debuit. q̃z natiuitas ad hãc vitã ẽ plena miseriꝭ z peccatꝭ. Sed meli⁹ est memoriã moꝛ tis hr̃e q̃ de natiuitate gaudere. Eccl'. vij. Me/ lius ẽ ire ad domũ luct⁹ q̃ ad domũ conuiuij. nã in illa finis cũctoꝝ admoneꝛ hoim. Et viuẽs hõ cogitat q̃d factur⁹ sit. Unde Grego. Filij hui⁹ se culi natalẽ celebrãt: q̃z post mortẽ eis gaudia nõ restant. Hãcti autẽ ꝓ natali mortẽ cogitãt vt na scanꝭ ad vitã eternã. Proinde Rabanus dicit. Nullũ legim⁹ diẽ natalẽ obseruasse nisi Hero/ dem z Pharaonẽ: vt quoꝝ erat par impietas: erat par solẽnitas: et solennitatẽ sanguine fœda/ bant. ꝑcipue autẽ Herodes. ¶ Secũda fu it adulteratio: que est maxima impietas z enoꝛ/

De decollatiõe sancti Johan. bap.

me pctm̃ ex pluribꝫ rõnibꝫ ¶ Primo qz aduersaꝫ sacramẽto. et sic peccat talis violãdo .s. matrimoniũ sacm̃. ℣ Math. xix. Quos deꝰ cõiunxit hõ nõ separet ¶ Scõo qz bonuz plis offendit. qz reddit plẽ inhabilẽ ad ecclĩasticas dignitates. et qa nõ põt succedere in bonis patrꝭ putatiui. alꝫs teneꝫ satisfacere. ¶ Tercio qz cruciatũ maiorez demerek in iferno. Apocal. xij. Qui mechant in maxima tribulatiõe erũt. Nã si qras Utz furtũ vel rapina aut latrocinũ sit gueꝰ pctm̃ an adulteriũm. Ad B rñdet sapiẽs Salomõ Prouerb. vj. et ibidẽ Lyra. q gueꝰ est adulteriũ multo q̃z furtũ: qnto vxor est res magis dilecta et chara in q̃ adulter facit iniuriã primo q̃z res alia furata. ¶ Quarto qz deus maledixit adulterãtes vt habẽ Deuek. xxvij. Maledictus q dormit cũ vxore primi sui zc. Quinto qz exterminak tpaliter z eternaliter punik. Uñ. ij. Reg. xij. adulterãti Dauid dictũ est. Nõ recedet gladiꝰ de domo tua. Item Deuk. xxij. Uteraz morieꝰ. id est adulter z adultera: et auferes malũ de israel. Deniq eternaliꝫ punik. j. ad Cor. vj. Fornicatores z adulteri regnũ dei nõ possidebũt ¶ Sexto qz fidẽ frãgit quã iurauit. Et sic patet grauitas bujꝰ pcti .s. adulterij. qz peccat ꝫ deũ. ꝫtra se z ꝫtra primũ quẽ admittit. et ꝫ maritũ. z ꝫtra plem. Herodes ğ grauiter peccauit adulterãdo. z tãto ğueꝰ qnto cum vxore fratrꝭ sui incestuose adulterauit. et sanctũ Johannẽ redarguentẽ occidit. ¶ Nimiz vt bñ in hĩstoria scolastica z cõmuni legẽda Herodes iste antipas dictꝰ: filꝰ magni herodis .s. ascalonite q occiderat infantes: cum romã ꝓgeret p fines fratrꝭ sui philippi vidẽs vxorẽ philippi fratris sui noĩe herodiadẽ: illaz adamauit et secreto cũ ea pepigit videlicet q in reditu suo vxorẽ ꝓpriam repudiaret: z ipsam herodiadẽ acciper cõiugẽ. Hoc audito vxor herodis filia regꝭ damascenoz nõ expectato viri reditu ad patrẽ festinauit. Herodes aũt rediens herodiadẽ philippo fraudulẽter abstulit. Hoc erat illicitũ q viuẽte fratre haberet vxorẽ eiꝰ. ideo Johãnes de B ipm arguebat. Et ꝑm Lyram herodias timebat ne herodes ad pdicationẽ Jobis peniteret et eũ marito suo redderet. Et ido volẽs occidere iohãnẽ ꝓsuasit herodi vt illũ incarceraret. Herodes aũt metuebat Johãnẽ vt ór Mar. vj. scẽs ipm virum iustũ z sctm̃. ğ solo metu tenebaꝭ ab interfectiõe Jobis. qz ꝓpter sanctitatez eius q erat nota toti populo timebat si Johannẽ occideret ne ppl'us ꝫtra eũ insurgeret. Nã qđ dicit euãgelĩũ. Audito inqt eo multa faciebat z libenk audiebat. intelligendũ est totũ simulatorie: vt .s. ex tali obtẽpatõe retineret ppl'm a rebellione ꝫtra ipm. Uñ z ꝛps illũ noiauit vulpẽ Lu. xiij. cũ diceret qđã q herodes q̃rit eũ interficere Respondit Jesus. Dicite vulpi illi qz zc. Jrẽ Chryf. Herodes libidis facibus ardens pire maluit q̃z ad pniaz redire. Uolens ğ placere vxori iohãnem incarcerauit. et sic obduratus pctm̃ auxit. ¶ Tercia ipietas fuit saltatio i chorea. Chryf. Ubi est saltatio: ibi est diabolus. Neq eñ deꝰ dedit nob pedes vt lasciue saltem⁹. sed vt cũ angelis in celo chorizem⁹ Jtẽ Guilbelm⁹ Lugduneñ. dicit. Chorea est circulus cuiꝰ centrũ est diabolus. qz diabolus est in medio eoz inflãmãs ignẽ cõcupiscẽtie. et ideo est caueda ¶ Querit quare chorea vel saltatio reputak graue pctm̃: cum etiã scti vt Dauid z maria sororꝭ moysi legank saltasse. Rñdet ꝑm doctꝭ ꝑcipue Alexan. ij. ij. ti. de ludo. q si talia fiant ex spũali iocũditate sicut fecit dauid coram arca dñi saltãdo. et maria sororꝭ moysi cũ tympanis choros ducẽs post liberatiõez filiorũ israel in mari rubro: egyptijs submersis. sic sũt meritoria. Si aũt fiãt talia ꝓ recreatiõe vel ex causa alicuꝰ honeste leticie a ꝓnis secularibꝫ z congruo tpe et aljs debitꝭ circũstãtijs: sic pñt esse sine peccato. Si vo hmõi fiant ex dissolutione mentꝭ lasciue ad ꝓuocandũ libidinẽ vel ad aliũ malũ finez vt fiunt cõiter: est pctm̃ mortale. Uñ Augꝰ. dicit q oĩs motus seu saltus petulãtie est saltus in pfũdum cloace. id est inferni. Et patet bujꝰ pcti gravitas ex duplici ratione. Prima rõ multiplicis offensiõis. quia multa ibi oriunk pctã ꝛz superbia z vana gl'ia ad cõplacẽtiã hoĩm Auaricia in affectãdo ornamẽta vestiũ aliaz. Luxuria ex ornatu z saltu ac cõuersatione mulierz. Ira z inuidia si vna plꝰ bonoraꝭ q̃z alia. et sic de aljs. Uñ ꝓpter hec Augꝰ. de decẽ chordis dicit. q melꝰ est dice ñica arare q̃z chorizare. z lanã tondere q̃z ipsum dicere saltare. Melius est. i. minꝰ malũ est. Scõa ratio multiplicꝭ inq̃nationis ꝛz ex aspectu corũ Nam Diero. in q̃dã omel'. dicit. Non credo virum si dicit se illesum euasisse a spectaculis taliũ: cũ Dauid ex eo q vidit Bersabee lauantez se ad libidinẽ ꝓuocatꝰ fit. ¶ Si q̃rit q Utz inspectio chorearz vel iocationũ sit pctm̃. Rñdet Alexander vbi s. q si inspectio est in trãsitu nõ tendens vlteriꝰ ad delectationẽ pcti mortalis: sic est venialis. Si aũt est studiosa inspectio ita q aduertit de piculo cogitatõis mozose: z tñ nõ auertit se: tũc fomẽtũ dat pctõ et est mortale ¶ Quarta impietas fuit iuratio. .s. mala. Nã incarcerato Johãne herodias pariter et herodes occasiones q̃rentes quõ possent occidere illũ: inter se secrete cõdixerũt vt herodes natalis sui diez celebraret ꝑncipibꝫ z puella filia ipsius herodiadis intraret z saltaret. et illi rex iuraret se daturũ qcqd peteret. et sic illa ꝑmonita a matre caput iobis peteret atq ꝓpter iuramentũ illi daret et se ꝛtristari simularet. Et sic factũ est vt patet in euãgelio. Et hec sic facta testaꝭ Diero. in glo. Et q patz q hec iuratio fuit impia. ¶ Querit nãq q requnk ad iuramẽtũ vt sit licitus z sine pctõ. Respondek ꝑm Tho. ij. ij. q. lxxxix. ar. iij. q ad iuramentũ req̃runk ꝑcipue tria ¶ Primũ est necessitas: vt nõ fiat ex leui causa. Scõm est veritas

Terciū est honestas. i. q̄ sit licitū id qđ iurat z ñ sit malū vel vicioſū. Si eñ q̄s iurat qđ in ſe peccatū ē vt adulteriū vel homicidiū facere z hmōi peccat z iurādo z etiā ſeruādo vl' implēdo iuramētū. Unū Jſiđ. xxij. q. iij. In malis inq̄t promiſſis reſcinde fidē: in turpi voto muta ꝺcretū. Qđ incaute vouiſti ne facias. impia eſt promiſſio q̄ ſcelere adimpleā. Hec ille. Ad ꝓpoſitū. in iuramento herodis p̄dicto nulla fuit neceſſitas. Nō fuit etiaz honeſtas vel iuſticia. q̄ occidere innocentē illicitū eſt. Ideo iniquū fuit illū ei⁹ iuramētū z melꝰ fuiſſet nō implere. Simō de caſſia. O ipie herodes vñ triſtar⁹. ſi male iuraſti muta decretuz. O q̄t ſunt mō in iuramēto vicioſi. ¶ Sed q̄d dicem⁹ de hūj q̄ licet ſeipſos a piurio cauent. cū aliū iurare cōpellūt: etiā cū ſciāt illū falſuz iurare. Audiāt tales Auguſtini ſniaz in ſermōe de decollatiōe Jobis. z notat⁹. xxij. q. v. Ille q̄ hoiez inq̄t ꝓuocat ad iurationē z ſcit eū falſuz iurare. iuratū vincit homicidā. q̄ homicida corp⁹ occiſur⁹ eſt. ille aiam imo duas anias. ſ. illi⁹ piuri z ſuaz. Hec ibi. Ad id Aug⁹. in ſermone narrat q̄ q̄dā cū negaſſet accōmodatū illi cui debebat. ille iuſiurandū exoꝛſit. is iurauit. ille perdidit. qui raptus ad iudiciū dei de hūj obiurgat⁹ eſt: dāte ſentētiā iudice z dicēte ſic. Veli⁹ erat vt rem tuā pderes q̄ vt aiam p̄cioſam illi⁹ falſa iuratiōe ꝓimeres. z ꝓterea grauiꝰ ille ceſus eſt adeo q̄ ī dorſo euigilāt⁹ plagaꝝ illaꝝ veſtigia appareret donec peniteret coꝛā oib⁹. Hec Aug⁹. ¶ Quinta impietas fuit poſtulatio ſcz nepbāda. Q̄ eñ ſaltaſſz filia herodiadis placuit herodi z recūbētib⁹. Simō de caſſia. Placēt mala malis. ipudica ipudicis. vana vanis. Jurauit ḡ rex dicēs. Pete qđ vis q̄ ꝺcꝺ petier⁹ ꝺabo tibi: licz dimidiū regni. ſm Piero. et doctoꝛes Ex hūj videt q̄ Herodes fraudulēter iurauit vt occaſiōez hāret occidēdi ioh̄annē. Nō eñ veriſimile eſt q̄ ꝓter vnā ſaltatiōez ꝓmitteret dimidiū regni dare. Et certe ſi illa patris vl' matr⁹ interitū poſtulaſſet herodes nō cōſenſiſſet. Itaq̄ illa exiit z dixit mr̄i ſue. Quid petā. At illa. Caput iohānis. Ecce mala doctrina male matr⁹. q̄ cū deberet filiā docere ſalutifera docuit nepbaria. Remigi⁹. O q̄t ſūt hoiđe multi eres docētes filias nō ozare: nō ſermonē viſitare ſed chorizare. Tales digni ſūt eēna morte. Tūc ergo illa intrans ad regem dixit. Volo vt protinus des mihi in diſco caput iohānis. O inuerecūda beſtia. O nequitia mulieris que amputauit caput tā ſcriſſimi ꝓphete. ¶

¶ Circa ſecundū p̄ncipale de tali ꝓmiſſiōe diuina ex v̄bis Ahzyf. in ſermone hodierno queſtio ſtic Cur deꝰ ꝓmiſit vt talis z tāt⁹ ſctūs in vtero cōſecrat⁹ matris toto oꝛbe celeberrim⁹: q̄ maioꝛ inf̄ natos mulieꝝ. nō ſurrexit: tradaf in manus meretric⁹ z addicif ſaltatrici. Unū z Greg. in moral'. dic ſic: Nō ſine ḡuiſſima admiratiōe ꝓpēdo q̄ tal' z tant⁹ in vtero matr⁹ ꝓſecrat⁹ ꝓ puelle ſaltu capite trūcaf. q̄ñ in cibo vel potu peccauerat q̄ locuſtas z mel ſilueſtre edebat z aquā bibebat Ut tñ caput tā ſctiſſimū in ꝓtinuio ad mēſam in diſco afferet. Virgo fuit mūdiſſim⁹ z tradif inceſtuoſe meretrici. O vere mirū dei iudiciuz ad qđ vt ait Ahzyf. merito ꝓfuſa ſūt viſcera. corda treſmuerūt. caligauit viſus. ebuit intellect⁹: q̄ñ v̄tutū magnitudinem pdidit criminū magnitudo. hec ille. Sed ad h reſpōdēdo ſm doc. colligunf plures rōnes q̄re de⁹ hoc ꝓmiſit. ¶ Prima rō ex pte xp̄i. q. xp̄s eſt caput oim iuſtoꝝ. cōuenit aūt mēbra cōformari capiti. Et tō ſicut xp̄s paſſus ē ab impijs z ſceleratis. ita z Jobes ei⁹ mēbrū debuit pati vt cōformaref xp̄o. Unū Amb. ſup Jti īmaculati. dicit. Q̄ diffinita ſit ſnia q̄ oēs q̄ pie volūt viuere in xp̄o pſecutionē patiunf. ij. Timo. iij. videf is q̄ pſecutiōem nō patif abdicat⁹. Scōa rō ex pte Joh. baptiſte vt ſic coꝛonā mereaf martyriū. vt ſicut in terris fuit ſctiſſim⁹. ſic et in celo fieret glioſiſſimus p martyriū aureolam. ¶ Tercia rō ex pte nr̄i vt in myſterio doceamur q̄ herodes z herodias ſignificāt diabolū. Nam interp̄tant pellibꝰ gl'iantes. z diabolus de decore ſue gl'ie ſuꝑbiuit. Jobes aut̄ quēlibet xp̄ianū repſentat. qz iterp̄taf in q̄ eſt gra ſm Piero. Sic ḡ herodes z herodias ꝯ iohānē. ſic demones cōtra xp̄ianū hec ſolēt facere. Primo mittūt ſatellites. i. ſeptē pctō z mortaliū tēptatiōes. Scōo tenēt. i. capiūt p ꝓſenſū z delectationē. Tercio vinciūt. i. ligāt p opis ꝓpetrationez in pctō. Quarto incarcerāt. ſ. ne egrediaf p aſſuefactiōez. Quinto adiciūt meretrici. i. impietati decollādo p deſperatiōez z gehēne morte. o ḡ pctōꝛ caue tibi. Quarta rō ex pte electoꝝ. Unū Greg. in moral'. Jōo in q̄t de⁹ Jobem z alios bonos fecit h pati in infirmis vt remūerari ſperēt ī ſūmis. ¶ Quinta rō ex pte reꝓbatoꝝ. Greg. ibidē. Si inq̄t h de⁹ ꝓmiſit ſup illū. ſ. Johānē ex hoc colligat q̄s q̄d illic paſſuri ſint q̄s de⁹ reꝓbat ſi h ita cruciat q̄s amat. Hec ille. Unū ad hui⁹ ſignificatiōez oēs pſecutoꝛes iobis iuſto dei iudicio male pierūt z in p̄ſenti et ī futuro. Nā herodes vt ꝺꝛ in hiſtoria ſcolaſtica apd Hayum ipatoꝛē accuſat⁹ eſt q̄ rebellare voluerit. et ſic ī exiliū relegat⁹ vitā miſerabiliꝰ finiuit. Herodias etiā ſm q̄ſdā cū caput Jobis in manu teneret z ei inſultaret diuio iudicio z miraculo caput in eius faciē ſufflauit et illa ſubito mortua coꝛruit. ſm aūt hiſtoriaz ſcolaſticā licet tūc mortua nō fuerit: tñ in exilio cū herode miſerabiliꝰ vitā z ipſa finiuit. Filia v̄o ei⁹ cū ſup glaciē ludēdo diſcurreret: ſubito ſub pedib⁹ ei⁹ glacies frangiꝰ. et ſic illa in aq̄s miſerabil'r ſuffocaf. Denicq̄ phariſei z iudei q̄ conſenſerāt herodi de iohānis incarceratiōe z morte: p tytū z veſpaſianū capta ciuitate hier'm diſpſi z male occiſi ſf. Ecce patz qz mali male pibūt. iuſti aūt ibūt ī vitā ꝛc.

¶ Circa terciū de morte Johānis accipiā ꝓ concluſiōe q̄ moꝛs iohānis claret m'tiplici gl'ia

et ideo digne venerat i eccl'ia. Prima nāq; gl'ia qz p iusticia defendēda mortē sustinuit vñ iuit⁹ martyr extitit. licet eñ sciuit q̄ ilidiarent ei tñ nō fugit nec timuit arguere herodem. Chrys. Verū gaudiū sctō; est exire ō mūdo. s. ad celeste regnū Scōa gl'ia. qz cū deuotione m'ta mortē excepit. Nā cū spiculator missus fuisset ad eū stabat Johānes in medio carcer; z voce mag̃ clamauit d. Dñe de⁹ tibi cōmēdo spīm meū. et genuflexo ictū gladij suscepit. Queri pōt Utr; spic'atores vel tortores peccēt mortalit occidēdo mortiiudicatos. v'l sint i statu salut;. Rñdet ꝑm Thomā. ij. q. lxiij. ar. vj. z doc. q̄ si iudex fert sniam mort; q̄ māifestū errorē icludit: nō ōbet q̄s obedire iudici hāc sniaz iuste exeq̄ndo. qz sic erit homicida vt fuerūt carnifices q̄ occiderunt martyres. Talis fuit etiā iste spiculator occidēs Johānē. Si vo iudex fert sentētiā iustā v'l q̄ nō ꝓtinet manifestā iniusticiā: spiculator eā exeq̄ns nō peccat. et sic p̄t saluari nisi aburat officio. puta liuore vidicte v'l ꝓp̄ delectationē fūdēdi sanguinez. aut cā auaricie b faciendo. Nā licet ille iuste occidi debeat: nihilomi⁹ peccat miſter cū nō hz rectā intētionē. al's nō peccat. vt patz. xxiij. q. v. miles.

Tercia gl'ia. qz sctis patrib⁹ in limbo xp̄m annūciauit. Quarta gl'ia. qz mult; miracul' ei⁹ sepultura claruit. Nā discipuli iobis audito q̄ eēt decollat⁹ venerūt et tulerūt corp⁹ et posuerūt in monumēto apō Sebasten ciuitatē q̄ oli dicebatur samaria inē sepulchra belizei z abdie. ꝓphaz. Sed cū ad ei⁹ sepulchrū m'ta mirac'a fierēt: iubēte Juliano apostata gētiles ossa ei⁹ sparserūt Et cū mirac'a nō cessarēt post b collecta igne cremata sunt. Eq̄m fideles q̄dā monachi p'a latēter collegerūt. Sed z digit⁹ q̄ idicauerat xp̄m cōburi nō potuit. Et sic iobes secūdū martyriuz in ossiū ꝓcrematiōe passus ē. Quita ei⁹ gl'ia qz in celesti p̄cia xp̄s iohānē marie sublimauit: ꝑm q̄ dignissim⁹ inter oēs sctōs extitit adeo q̄ teste saluatore Inē natos muliez maior nō surrexit iohāne baptista. Rogem⁹ g̃ dñm vt ei⁹ merit; z p eiḃ det nobis gr̃am z gloriā.

De natiuitate btē Marie vgis habes in stellario plurimos sermones.

Item de exaltatione sancte cruc; Sermo primus cum legenda.

Ego dominus bumiliaui lignū sublime z exaltaui lignuz būile. Ezech. xvij. et ad laudē hodierne festiuitat;. Hec vba scpture ꝑm Lyrā z doc. exponunt ō cruc; xp̄i fide de q̄ de⁹ ōt. Ego dñs būiliaui lignū sublime Lyra. i. romanū iperiū. et sic sub eo totū orbē būiliaui sub xp̄i fuitute. z exaltaui lignū būile. i. xp̄m v'l ei⁹ crucē. qz ni mirū lignū cruc; ꝓpus erat valde būile z ōspectū vtpote supplicīū latronū. s; valde ē exaltatū tā p xp̄m. qz Aug. sup Job. ōt z expiētia doc;. Crux inq̄t q̄ pri⁹ erat supplicīū latronū iam trāsijt ad frōtes imperato;. O ḡ q̄ mirabil' ōi oratio. Et subdit Aug. Si talē honorē de⁹ ꝓtulit supplicio suo q̄lē ꝓferet fideli suo. Et q̄m hodie colit festū exaltatiōis sctē crucis. merito ḡ ad ei⁹ laudē hec vba accipiunt ꝑ sermone q̄m dic̄ de⁹ Ego dñs exaltaui lignū zc. Juxta q̄ vba tria mysteria notabimus ꝑ hoc sermone ꝑm q̄ ipse dñs tripl'r exaltauit lignū crucis. ꝓterea ōt. Ego dñs exaltaui lignū būile.

Primo vtuosa oratione.
Scōo dignicosa adoratiōe
Tercio miraculosa demōstratione.

Et de hīs trib⁹ ꝑsequemur.

Circa p̄mū de exaltatiōe vtruz cruc; xp̄i sit ꝑ ꝯclusiōe q̄ iuxta ap'licū dictū in triplici mansione rer; scz celestiū z̄restriū z ifernoz: lignū crucis claret exaltatū. ꝓterea merito ꝑsuadet ap'us oīb⁹ di. Phil'. ij. In nōie iesu oē genu flectat celestiū terrestriū z ifernoz. Prio nāq; exaltata est crux xp̄i i celo. qz deū p̄fez reconciliauit z angelos pacificauit z ianuā celi boi reserauit. Vñ Col'. j. Pacificās p sanguinē crucis ei⁹ sive q̄ in cel' sive q̄ in erris sunt. i. deū angelos z boies. In huius figurā legit Gen'. ij. q̄ padisi ianua triplici clausura fuit clausa. Scribit enī ibi sic. Eiecitq; dñs Adā z collocauit añ padisū voluptatis cherubin z flāmeū gladiū atq; vsatilē ad custodiēdā viā ligni vite. Hec ibi. Nā angelica cherubin significat custodiā q̄ forez clausas seruaret. Jtē flāma apposita q̄ boiez ab ingressu arceret. et gladio vsatili. i. bis acuto q̄ boiem deterreret. Sed xp̄s i cruce de⁹ z caput oim angelo; existēs pepēdit z satisfaciēdo p suā passionē angelicā custodiā remouit. qz iusticie diuie satisfecit de iniuria. z sic ianuā apertuit. Vñ dixit latroni penitēti. Hodie mecū eris in padiso. Jtē ꝫ flāmā aquā de latere emisit i crucē: q̄ hz extinguere flāmā culpe z gehenne vel penet ꝫ gladiū sanguinē fudit in p̄ciuz. Vñ Apoc. j. Dilexit nos z la. nos a pcīis no. in sanguine. Dic ro. Sāguis xp̄i clauis ē padisi. Jdē. Flāmea illa rūphea et foriby p̄sidētia cherubin: in xp̄i exaltata z amota sunt sanguie. Scōo crux xp̄i exaltata est in iferno. qz ip̄m expoliauit z sctōs p̄fes eduxit. Col'. ij. Expolias p̄incipat⁹ et ptātes trāsduxit palā triūphās zc. Et qz diabolū supauit z cōtriuit. Jdeo Chrys. Ubicunq; demones signū crucis viderint fugiūt timētes baculū q̄ plagā acceperunt. Dic ille. Et sic patet. Tercio crux christi exaltata ē in b mōo. Prio q̄dē qz ponit in loc; eminētiby eccl'iaz. z b i memoriā crucifixi. Nā triplex memoriale crucifixi habē⁹. vnū in visu. s. imaginū crucifixi. aliud i auditu. s. p p̄dicationē z scpturas. tercīū i gustu. s. i sacro eucharistie. vt sp recordemur z gr̃as agam⁹ ō tāte charitatis bñficio. Vñ Bern. Respice o bō q̄ntū ōbligarit patiēti dño. Quotidiana xp̄iani lectio ōbet

esse dñice passiõis recordatio. Jd ẽ Sermõ. Me/mor ero q̃diu vixero laborũ tuorũ bone ihu xẽ. Secũdo exaltata ẽ crux i b̃ mũdo p̃ mlta mira/cula, vt ifra dicet. Tertio deniq; exaltabit i iudi/cio: vbi erit oib; ãgelis z hoib; magne admira/tiõis signũ. qz dicit Chrys. sup Matth. q̃ i iudi/cio tãta erit gl'ia crucis q̃ solis lumẽ reddet ob/scurũ p̃ illã lucidirate. Jtẽ ibi exaltabit i testimo/niũ dãnatiõis ꝓtra malos sanguinẽ xp̃i reqreñ. Uñ Chrys. dicet tũc xp̃s. Ego inqt ꝓpter vos hõ/factꝰ sũ, ꝓpter vos alligatꝰ cesus delusus z cruci/fixus sũ. Ubi est tãta ꝓ iniuria ꝓ mea ꝓ fructꝰ Ec/ce p̃ciũ sanguis mei quẽ dedi i redẽptõez aiaruz vrarũ: vbi est seruitꝰ vra quã mihi p̃ pcio sangui/nis mei dediſt. Ego sup gl'iaz meã vos habui cũ esse deꝰ apparẽs hõ: z vos viliorẽ me oib; reb; fe/cistis. Nã oẽm rẽ vilissimã ẽre ãpliꝰ dilexiſt, q̃z iu/sticiã meã z fidẽ. Deniq; erit ibi crux xp̃i bonis in saluatõis gaudiũ. vñ Piero. 6t. Tũc cu rustica/nus exultab z dices. Ecce crucifixꝰ deꝰ meꝰ: cer/ne iudee manꝰ q̃s fixeras. cerne romane latꝰ qõ

D Circa secõm ꝺ ado (foderas xẽ. z sic ptz ratõe crucis aliq̃ q̃stiões occurrũt ꝓtractãde p̃ in formatõe. Pria q̃stio vtrũ crux xp̃i sit adorãda adoratiõe latrie. Ro q̃stiõis ẽ: qz eccl'ia videt fe/stũ faciẽdo eam sic adorare. z qz dicẽ. O crux aue spes vnica b̃ passiõis tẽpe auge pijs iusticiã reis q̃ dona venia z. Sz hec. s. augere iusticiã z dare veniã est soli deꝰ dei. g̃ xẽ. Sz ō est qz soli deo debet latria tãq̃ ꝓpriꝰ cultꝰ. vt Aug. 6t. r. de ci. dei. Ju/xta illõ Deut. vj. Dñm deũ tuũ adorab; z illi so/li seruies. s. cultu latrie. Sz qz crux est pura crea/tura z rõne carẽs. g̃ mirũ videt q̃ debeat z quõ adorari. Sz ad hec rñdet fm doc. p̃cipue Alex. de ales. iij. ꝑte sũ. q. xvj. ꝓcorditq; Bonauẽ. sup iij. di. ix. z Tho. sup eisdẽ ac eos seq̃ntes: frẽz An/gelũ de ciuita. i. sũma di. q̃ honor siue reuerẽtia nõ debet nisi rõnali creature cũ sit p̃mũ ỽrtutis iij. etb. cuiꝰ capax nõ est creata irrõnal'. Jnsensi/bili g̃ creature nõ debet honor aut reuerẽtia nisi rõe nature rõnal'. Et b̃ dupl'r. vl' inq̃ntũ repsen/tat creaturã rõnalẽ vt ẽ imago regis. Vl' scõo in/q̃ntũ eidẽ q̃cũq; mõ ꝓtingit vt est vestis vl' sella re/gis: vtrũq; aũt venerãt hoies sic z regẽ. Si g̃ loq/mur de cruce illa i q̃ xp̃s ẽ crucifixus z pepẽdit: de illa dicẽdũ q̃ vtroq; mõ ẽ venerãda. Prio qz repñtat figurã xp̃i extẽsi i ea. Scõo ex ꝓtractu eiꝰ ad xp̃i mẽbra eo q̃ sanguie eiꝰ pfusa ẽ. vñ vtro/q; mõ adorat adoratiõe eadẽ cũ xp̃o. s. latrie. Et ideo ecclia crucẽ alloq̃r z depcat q̃si ipꝫ xp̃m deũ di. O crux aue spes vnica xẽ. Hinc etiã festa cru/cis celebramꝰ. de ꝑse. di. iij. c. Cruc. Uerũtñ aliq̃ dic nõ adorat eadẽ adoratõe. s. latrie cũ ỽbo cuz ꝓprietate ad psonã eiꝰ q̃si pars eiꝰ: sz adoratõe ꝓdulie inq̃ntũ est q̃dã res xp̃i rõe cuiꝰ vestes sil'r z alia q̃ ad hũanitatẽ eiꝰ referũt ipdulia adorat. Sz sctus Bonauẽ. i. iij. di. ix. dic. q̃ illa crux xp̃i vt est res q̃dã insensibil' nõ debet adorari latria. nec dulia sz debz venerari adoratõe cuiusdã ho/noris z reuerẽtie ran q̃z instrumẽtũ nr̃e salutis. sic etiã reueremur sacra p eo q̃ sũt instra salutis nr̃e. honor aũt adoratõis quẽ offerim⁹ cruci xp̃i al/loquẽdo rã q̃z rõnalẽ di. O crux aue spes vnica. z hmõi fit cruci xp̃i rõe crucifixi i ea. cui. s. crucifixo xp̃o placere itẽdim⁹ z ab eo ipetrare. z b̃ mõ cru/ci xp̃i debet adoratio latrie. Si aut loq̃mur de cruce xp̃i i alia matia. s. ligni lapidis z hmõi. sic tm̃ mõ veneramur eã vt xp̃i imaginẽ adoratõne latrie. Uñ Damas. li. iij. c. viij. dic. Honor imagi/nis ꝓdit ad ꝓtho/ipũ. i. imaginatuz. vñ z pꝰ ti/pi. i. figure xp̃i dissolutõz illi lapides nõ sũt ado/rãdi. Patz q̃ q̃ illa ỽba crux in q̃ pepẽdit xp̃s ve/nerat nõ solũ inq̃ntũ est tripꝰ iz etiã rõe matie ꝓ/pter ꝓtactũ mẽbroz xp̃i z sanguis. Jn alijs aũt crucib; venerãda ẽ sola figura nõ matia vt etiã dt Damas. ¶ Scõa q̃stio vtz cerca passiõis xp̃i instra sunt eẽdi adoratõe sic crux xp̃i venerã/da. puta lãcea: claui: corõa spinea: sepulchrũ: co/lũna: p̃sepe z hmõi. Rñr fm Tho. i. iij. dist. ix. et Rayne. ri. de adoratõe ca. v. q̃ sic Damas. lib. iij. dic. Qia q̃ deo adiacẽt adoramꝰ ipi reuerẽtiã af/ferẽtes. Ar p̃dicta ac alia q̃z ex dñici corpis z sã/guinis ꝓtactu decẽter adoramꝰ: nõ tñ adoratõe latrie. nec intãtũ vt crucẽ xp̃i qz illa nõ repsentãt imaginẽ xp̃i sic repñtat crux xp̃i q̃ dr signuz filij hois qñ apparebit i celo. Matth. xxiij. Sz talia debẽt magis venerari ꝓdulia. i. maiori honore q̃z alioz sctoz reliq̃e, ꝓpter ꝓtactũ mẽbroz z sanguis xp̃i. Sz q̃ videmꝰ plerũq; talia coli latrie hono/re a fidelib; festũ celebrãdo p̃ spinea corõa z alia instra venerãdo z adorãdo i terris specialiꝰ possu/mus dicere fm Bonauẽ. vbi sup. q̃ rõe xp̃i veri dei ad illũ referẽdo intẽtõez cuiꝰ ꝓtactu sũt sctifi/cata p̃ut sic adorari latria. ita q̃ i illꝰ adoretur xp̃s deꝰ. z ꝓpter illũ hec veneret vt decz ¶ Ter/cia q̃stio vtruz cruci xp̃i exhiberi debeat maior honor q̃z mr̃i xp̃i an cõuerso. Rñr fm p̃dictos doc. s. Tho. z Ray. vbi s. q̃ si ꝓsideret crux ex p̃/te sue matie inq̃ntũ est q̃dã res. sic maior debetur honor mr̃i xp̃i q̃z cruci xp̃i. qz bra mr̃ xp̃i cum sit rõnal' capax est honoris fm seipaz. sz lignũ crucis nõ fm se. Jtẽ qz cũ ꝓiũctio ad xp̃m sit cã hono/ris. vbi g̃ est maior ꝓiũctio ad xp̃m ibi debet esse maior honor. sz ꝓiũctior ẽ xp̃o sua mater q̃z crux g̃ xẽ. Si aũt ꝓsideret crux vt est imago crucifixi tũc debet ei honor z adoratio latrie. z sic maior q̃z matri xp̃i. qz mater xp̃i nõ adorat latria q̃ soli deo debet sed ꝓdulia. ¶ Uñ notãdũ fm Ray. vbi supra q̃ ocro sũt q̃ a nob; vario mõ adorãt. Prio deꝰ. Scõo tres psone diuie vt pr̃ filius et spũs sctus hec adorant latria. Tercio xp̃s q̃ etiã latria adorat qz verꝰ ẽ deus. Quarto hũanitas xp̃i vt caro et aia. z hec etiã inq̃ntũ est vnita dei/tati debet adorari latria fm qꝺ ait Damascen⁹. Quito imago xp̃i, hec inq̃ntuz res quedã puta

De exaltatione sancte crucis

lignū vel lapis nō est adorāda. sed inq̄ntū significat xp̄m adorandū. p̄ quē rē. i. xp̄m cuius est imago et q̄z idē est motus in imagiez z in rē cuius est imago Ideo cū xp̄s adorēt latria: etiaz imago eius debet latria venerari. q̄z xp̄s adorat in imagie. nō illa res ꝛc. Sexto crux christi adorat vt ꝑ dictuz est. Septio mat̄ dei adorat ip dulia. Octauo sancti et sctōz reliq̄e ac sctōz imagines adorant dulia Et sic patet de secundo.

¶ Circa terciū de miraculosa cruce demonstratiōe sit ꝓ ꝓclusiōe q̄ ipsa crux xp̄i multis z maximis miracul' p mūdū claret exaltata. Et sufficiat ad pñs narrare hanc solā hīstoriā hodierne festiuitat̄ de exaltatiōe crucis. Legenda.

¶ Anno q̄ppe dñi. Cj. v. ꝑmittente deo flagellari populū suū p seuiciā paganoz: Cosdroe rex psarū subiugauit suo impio mīrā regna trāz. Ueniēs aūt hierusalē a sepulchro dñi territus redijt. sed tñ ptē sancte crucis quā sctā Helena ibidē reliq̄rat asportauit. Uolēs aūt ab homib⁹ coli vt deus: fecit currim ex auro z argēto inclucentib⁹ gēmis. et ibidē solis z lune z stellaz imagies locauit. p occultos etiā aq̄ductus aquaz desup q̄si deplubat. z i subterraneo specu eq̄ q̄drigas trahēres in circuitu ibāt: vt q̄si currī mouerēt tonitruum simīando. Filio itaq̄ suo regē tradito in rali pbano: p̄banus residebat z iuxta se crucē dñi collocans: appellari ab oib⁹ se deū iubet. Tūc Heraclius imperator exercitū collegit z ꝯ Cosdroe filiū iuxta fluuiū danubiū dimicatur⁹ aduenit. Tādē vtrisq̄ p̄ncipib⁹ placuit vt sup pontē soli ꝓfligerēt: z q̄ victor existeret sine dāno vtriusq̄ exercitus iperiū vsurparet. Decretū etiā exijt vt q̄libet p̄ncipē suū iuuare p̄sumeret: cruribus et brachijs abcisis in flumē mergerēt. Et Heraclius totus se deo et sctē cruci cōmēdauit. z illi dñs victoriā cōtulit adeo vt vniuersus ppl's cosdroe fidei xp̄iane se subderet et baptisma reciperet. Ecce q̄le b mi raculū factū est per xp̄i crucē. Cosdroe aūt senior ignorabat belli exitū. q̄z cuz ab oib⁹ odirēt: a nemine sibi est itimatū. Heraclius aūt ad eū q̄uenit z in throno aureo illum repiens sedentē dicit ei. Quia lignū sctē crucis fm modulū tuū honorasti: si fidē z baptisma xp̄i suscepis: vitā z regnū tibi dabo. si aūt ꝓtēpserīs gladio te feriā. Cui ille nō acq̄euit. et iste illū decollauit. Et q̄z rex erat: fecit sepeliri. Filiū vo suuz decē ānoz q̄uē ibi reppit baptisari fecit z regnū paternū eidē dimisit. Irez currim illā destruēs argētū in p̄dā exercit⁹ distribuit. auz vo z gēmas ad repandū eccl'ias q̄s tyrān⁹ destruxerat reseruauit. Sacrā igit crucē suscipiēs hierosolymā reportauit. ¶ Cū aūt de mōte oliueti descēdēs p portā q̄ dñs passur⁹ intrauerat in eā regio z ornamēto ipiali ingredi vellet. ecce repēte lapides porte inuicē descēdētes q̄si paries muri se clauserūt. Sup q̄ crucē stupētib⁹ angel⁹ dñi signū crucis i manib⁹ tenēs supra portā apparuit di. Cū rex celoz ad passionē perbanc portā intraret nō cultu regio: sed būili aschalo: būilitat̄ exēplū suis cultoribus dereliq̄t. et b̄ns dict̄ angel⁹ abscessit. Tūc ip̄ator lachrymis ifusus seipm discalciauit z vestimēta vsq̄ ad camisiā exuit. crucēq̄ dñi accipiēs vsq̄ ad portā būliter baiulauit. statimq̄ porta libere intrāntib⁹ patefecit ingressum. Odor aūt suauissim⁹ q̄ eodez mometo q̄ de turri Cosdroe sacra crux fuit ablata hierosolymis de ꝑsaz puicia p tā lōga terraz spacia fuerat illapsus (tūc redijt) oēsq̄ mirabili suauitate refecit. Rex aūt deuot⁹ in hac laudes crucī ꝓrupit. O crux splēdidior cūctis astris. mūdo celebris. hoīb⁹ m'tū amabil'. sanctior vniuersis: q̄ sola fuisti digna portare talentuz mūdi. dulce lignum. dulces claui. dulcis mucro. dulcis hasta. dulcia ferās pōdera: salua ꝑsentē caterua in tuis hodie laudib⁹ cōgregata. Sicq̄z sacra crux i suo loco restituit: z miracla fiūt. Nā eodez die vnus mortu⁹ vite restituit. paraliticī q̄tuor curant. leprosi decē mundant. ceci q̄ndecim illūinant. demones effugant. z varijs languoribus plurimi liberant ad laudem dñi Jesu xp̄i: cui sit honoz z gloria in secul⁹z secula Amen.

De exaltatione sancte crucis Sermo. ij.

Ego si exaltatus fuero a terra oia trahā ad meipsum. Joh. xij. z in euāgelio hodierno ¶ Hec ẏba xp̄s dicit q̄b⁹ designauit suā exaltationez p crucē z nostrā salutē. Videm⁹ nēpe charissimi in rebus q̄ gūitas trahit deorsum vt patz de terra. leuitas aūt facit tēdere sursū vt patz ō igne. Sic spūalit̄ superbia auaricia luxuria ꝛc. q̄z grauitate terrene carnis hūt: aiam pōderosaz gūitate peccati detrahūt ad infernū. Job. xxj. Ducūt i bonis dies suos z in pūcto ad ifernū descēdūt. Sed charitas ōi q̄ est ignis diuin⁹ p leuitatē celestē efficit aiam leuē ad supna z rēdere facit ad deū. Unde Aug⁹. Pōd⁹ meū amor meus: eo feror q̄cūq̄z feror. Quia g̣ crucē xp̄i pcta z vicia in nob extinguunt. Un Damas. li. ij. c. iij. dicit. Crux christi ē pcti inemptio: lignū vite eterne. Jtē exq̄ p crucem ignis diuie charitat̄ inflām⁹ vt diligam⁹ deuz q̄ dilexit nos z lauit nos a pctis nr̄is in sanguine suo Apoc. j. Idcirco p eā eleuamur in deū. Per inde saluator dicit. Ego si exaltat⁹ fuero. s. in cruce: oia trahā ad me deum. Juxta que verba tria mysteria notabim⁹ p hoc sermone.

Primū de xp̄i exaltatiōe in cruce. ibi. Si exaltat⁹ ꝛc

Scōm de salubri attractione.

omnia inq̄t trahaz

Tercīū de p̄dulci dilectione q̄ traxit nos christus ad seipm.

¶ Circa p̄mū de exaltatiōe xp̄i in cruce q̄stio occurrit. Cur xp̄s dñs mortez suā in cruce vocat exaltatiōez. Nā exaltatio significat vl' sonat honoris sublimitatez. Xp̄s aūt in cruce fuit m'tū būiliat⁹ z turpissima morte occi

sus. Miꝝ ḡ quō vocauit talē mortē exaltatiōez suā d. Ego si exaltat⁹ fuero a ⁊ra oīa trabā ad me. Ad hec ꝓm Ayrā i postilla simlr alios doc. rñdet ꝙ ꝓclusiōez q̄ xp̄s dñs suā mortē ⁊ crucis passionez cōuenient ⁊ merito vocauit exaltationē. Vñ subdit ibidē euāgelista: hoc aūt dicebat significās q̄ morte esset moriturꝰ. Et ad id sūt q̄tuor rōnes ꝓpter q̄s etiā ꝓuenie bat xp̄m in alto lig̃ mori.

Prima rō ꝓpter meritoriā sublimatiōem.
Scōa ꝓpter ozdis sctificatiōem.
Tercia ꝓpter restitutionem.
Quarta ꝓpter inuitationē

Prima rō ꝓpt̄ meritoriā sublimationē. qz q̄uis xp̄s dñs in cruce fuit mlr cū hūiliatꝰ: cū ꝙ b̄ meruit sūma glia exaltari. sic dicit apl's Phil'. ij. Hūiliauit semetipm factus obediens vsq; ad mortē mortē aūt crucis. ꝓpt̄ qō et deꝰ exaltauit illum ⁊c. exaltauit q̄dē i resurrectōe ⁊ i gl'iosa ascēsiōe. Et altauit etiā in gēriū ꝓuersiōe. qz ꝓfitent vbiq; diuinitatē xp̄i. sic p̄dixerat p̄s. Exaltabor i gētib⁹ ⁊ exaltabor i terra. Ut ei Aug⁹. ait Inē oīa b̄ vnuz maximū est miraculū ad xp̄i gl'iaz q̄ ꝙ paucos simplices et illiteratos boies totū mūdū iugo fidei subiugauit. Deniq; exaltabit xp̄s i finali iudicio ⁊ retributiōe. Mat. xxv. Cū venerit filiꝰ hominis i maiestate sua ⁊ oēs angeli ei⁹ cū eo. tūc sedebit sup sedē maiestat⁹ sue. ⁊ cōgregabunt ante eū oēs gentes ⁊ segabit eos ab inuicē. i. bonos a malis. O q̄nꝰ ibi erit cāt⁹ vbi tot⁹ mūdus resonabit ꝓfitēdo xp̄m deū. alij lamētādo: vt mali. alij exultādo vt boni. Scōa rō ꝓpt̄ ozdis totius sctificationē. Vñ Chrys. sup illō Job. Oportz exaltari filiū hois. &c. Exaltari audies suspēsione in altū intelligas vt sctificaret aerē q̄ sctificauerat trā ambulādo i ea. Sctificauerat ⁊ aquā baptismo et sup mare gdiendo. sctificatur⁹ erat ignē spūm scm̄ in specie ignis mittēdo. restabat vt sctificaret aerē nō sub tecto sz i lig̃ excelso moriēdo. Vñ q̄ in alto mori voluit: ideo exaltatiōez suā mortē noīauit. Et b̄ ꝓpēde tu hō q̄nt̄ odiat deꝰ peccatū. q̄ oīa elemēta mūdi ab ifectiōe ⁊ fetore pctī voluit mūdare. Viue ḡ munde vt placeas xp̄o. nā ⁊ ob b̄ xp̄s crucifixꝰ ē. Aug⁹. Hū inocēs. s. xp̄s occidit: pctm̄ in nob crucifigit. Tercia rō ꝓpt̄ restitutōez. qz adā ad altū lignū vetitū māsterēdes fructū ꝺcerpsit. Ideo xp̄s fructꝰ veteri virginal' in altū lignū suspēdi debuit ad restitutōez debitaz. Ps̄. q̄ nō rapui tūc exoluebā. Et ꝓpt̄ea exaltatiōez vocauit suā mortē ꝓuenient. Gz q̄ñ adā latrociniū cōmisit ℥ dei volūtatem rapiēdo fructū: idcirco xp̄s dei filiꝰ p restitutōe vl' satisfactione inē latrones i alto lig̃ suspēdi debuit. Esa. liij. Cū iniq̄s deputat⁹ est. Quarta rō ꝓpt̄ iuitatiōez. Vñ Bern̄. in medi. &c. Xp̄s in altū crucis ascēdit vt ab oīb⁹ videret: voce mag̃ clamauit vt ab oīb⁹ audiret: clamori lachrymas addidit vt bō ei cōpateret. Qui ad ei⁹ clamorē nō excitatur: ad vocē ei⁹ nō cōpūgit: grauior est terra. durior petra. fetidior sepulchro Nec ille. Ut ḡ xp̄s dñs inuitaret nos sua passiōe et clamore ad pniam salutiferā voluit exaltari in cruce tanq̄ in cathedra p̄dicatōis. O ḡ xp̄iana aīa. o sanguis xp̄i abluta audi xp̄m i crucis patibulo alto ad te clamātē. sed q̄d clamātē. vtiq; ipse i cruce clamauit. Stio. s. saluē aiaz ꝙ verā pniam. Et p talib⁹. i. penitētib⁹ clamauit ⁊ ad p̄rem dixit. P̄r ignosce illis ⁊c. et ad matrē dicēs. Ecce filiꝰ tuꝰ. s. adoptiuꝰ. ℔ in Joānis typo. Deniq; ⁊ ad talē penitētē latronē clamauit d. Hodie mecū eris i paradiso. Audi ḡo aīa audi clamorē xp̄i et noli te ꝑdere. sed penitere ne pereas sed ad paradisum q̄enias. D

Circa scōm de salubri attractōe aiaz ꝙ christi passionē. Querit quō xp̄s dñs traxit oīa ad se ꝙ suā passiōez. Ad q̄ rñdet ꝓm Ayrā ⁊ doc. ꝙ ꝓclusiones q̄ xp̄s dñs traxit ad se oīa creata angelica ⁊ hūana ꝙ amorē ostēsum in cruce sua sacratissima. Et declarat q̄ Amb. dicit ⁊ experientia docet q̄ nil tā impzessiuz hūanis affectib⁹ q̄z diligere se diligentez. Sed xp̄s sūmū amorē exhibuit erga nos in cruce vt animaz suā ꝙ nob posuit. Joh. xv. Maiorē charitatē nemo hz q̄z vt aiam suā ponat q̄s ꝙ amicis. Et amore ḡ ostēso in cruce ad genus hūanū habet causaz attractiuā mētiū hūanaz. Et q̄ñ in hoc ipso etiā angelis amorē exhibuit q̄z ruinā et hoīb⁹ repauit. ideo traxit et angelos. Raban⁹. In te crux sctā respiciunt angeli cumulata sua gaudia. Ad hec exēplū ponit Augustin⁹ omel'. sup Joh. di. Ramū viridē ostendis ouī et trabis illam. nuces puero ostendunt et trahit. ⁊ quo currit trahit: amando trahitur: sine lesione trahit corpis: cordis vinculo trahit. Unde verū est q̄d poeta ait dicens. Trahit sua quēq; voluptas. Dec Aug⁹. Sic ergo xp̄s dñs dulciter ꝙ amorē voluit nos trahere in cruce mōstratuꝝ vt reamemus ipm qui sic tractus fuit. Beatus Bern̄. super Cant. dicit. Sup omnia te mihi amabilem reddit bone Jesu calix passionis quem bibisti ꝙ me in cruce. hoc est q̄d magis et affectum stringit ⁊ deuotiōe afficit ⁊ mulcet et iustius exigit. Dec ille. De hoc clarius in sequentibus. E

Circa terciū de p̄dulci amore xp̄i quem monstrauit in cruce ad attrahēdū nos: accipiam⁹ ꝙ ꝓclusiōe q̄ xp̄s dñs maximi amoris signa monstrauit i cruce pēdēs ad attrahēda pctōz hoim corda. Et b̄ p̄cipue in q̄tuor declarat.

Primo in manuū extensione
Scōo in pedum ꝓfixione
Tercio in lateris vulneratiōe.
Quarto in capitis inclinatione

Primo in manuum extensione. pro qua quero Cur christus dominus voluit extensis brachiis et manibus in cruce pro nostro amore pendere et sic mori. Ad hoc respondetur q̄ potissime ad monstrandū suum p̄dulcez amorē erga nos. qz sicut mater filios amās vt ad se trahat ⁊

De exaltatione sancte crucis

ad eam currāt. solet extendere brachia ad suscipiendum eos. sic fecit christus in cruce. Bernard⁹ Extēdit xp̄s i cruce brachia ad amplexādū. Xp̄s ḡ dñs in extēsione brachiorū in cruce mōstrauit erga nos pcōres vt attraheret ad se suū amorē triplr. Prio p sig̃ amplexatiōis pcōz. penitētiū et ad veniā susceptiōis. Bef. Quis nō rapiat ad spem ipetrādi veniā qñ cōsiderat brachia extēsa ad amplexādū: man⁹ pforatas ad largiēdū. Secūdo extēdere voluit brachia p sig̃ recōciliatiōis et p federe pacis inē deū z penitētē. Solēt em̃ pacisc̄tes hoies extēdere man⁹ etiā ad cuāgelia vel crucē vl' ad mācipādū se mutuo p pacto fuādo Sic fecit nob xp̄s de⁹. Oli em̃ de⁹ extēdebat manū ad penā inferēdā p pctis. vt patet i diluuio z in sodomis z alijs. Ps. Extēdit man⁹ suas i retribuēdo. Sz ecce xp̄s ambas man⁹ extēdit i cruce ad recōciliādū pcōres penitētes. vñ penitenti de⁹ olim licet vnā manū. s. miscōie extēderet. nō tñ aliā. s. q̄ daret gl'iaz celestem extēdere volebat. Sz xp̄s i cruce ambas mā⁹ extēdit. qz z miscōiaz pstat z gl'iaz. Mat. iij. Appniaz agite appropinq̄bit em̃ regnū celoz. Tercio extēdere voluit p sig̃ large erogatōis. qr̄ea palmas pforatas voluit hre q̄ nō pūt retinere aḡs. Sic xp̄s in b oñdit q̄ nil velit retinere q̄n nob effluat z largiat. s. Thimo. vj. Qui pstat nob oia abūde. O q̄z larg⁹ xp̄s dñs qz p potu aque frigide dat regnum celeste. Mat. x. Quicūq; dederit potū aq̄ frigide ñ pdet mercedē suā. O q̄z liberal' fuit xp̄s i cruce vt sibi nil retinuerit. Nā petro dedit eccl'iaz. Jobi matrē. p'i aiaz. latroni padisū. crucifixoribꝫ vestimēta. Jude tpalia. Joseph z nicodemo corp⁹ ad sepeliēdū. nob oibꝫ corp⁹ z sanguinē ac aiaz i pciū redēptiōis. z hec ac deitatē in cibū in eucharistia

¶ Scōo i pedū pfixiōe. Querit̄ eciam cur xp̄s dñs voluit pedibꝫ pfixis pēdere i cruce. Rñdet̄ q̄ p sig̃ amor⁹ maximi. s. vt oñdat q̄ ñ vult a nobis fugere vtpote pedibꝫ pclauat⁹. s. vult nobiscū manere sp sic̄ pmisit Mat. vl. di. Ecce ego vobiscū sū vsq; ad pfūmatiōez secli. Bef. Quis nō rapiat ad spez q̄n psiderat pedes pfossos ad nobiscū manēdū. Itē pclauari voluit xp̄s pedes vt oñdat q̄ nos amat adeo vt se pediri faceret nobiscū sic̄ amic⁹ visitās amicū cōpedituz i carcere magnū amorē ostēderet si seipm̄ cū illo cōpediri faceret. Sic fec̄ nob xp̄s dñs q̄ de cel' descēdit ad visitādū nos i hui⁹ miserie et exulat⁹ carcere. Et mori volēs p nob ferro nro se cōpediri fec̄ ex charitate. Aug⁹. Nesciui quō me de⁹ diligeret nisi p me. s. pati z mori eligeret. O xp̄i iesu mira charitas.

¶ Tercio pdulcē amorē xp̄s oñdit ad attrahēdū nos i laterⁱ aptiōe et cordis vulneratione. Querit̄ nāq; cur xp̄s dñs voluit vulnerato corde i cruce pēdere. Rñdet̄ p sig̃ veri amoris Vñ Bef. Clamat clauus: clamat lācea: clamat vuln⁹ q̄ nos vt dilexit iesus. Nimiz in b triplr xp̄s oñdit suū amorē vt nos reamem⁹. Prio q̄ dē in cordis vulnere vbi ē fons sanguis z amoris vt oñdat q̄ nos cordialr dilexit. Scōo i sanguinis effusiōe sil' z aq̄. qz totū sanguinē p nob i pciū fudit. nec illū modicū sanguiez q̄ i corde lacebat retiere voluit q̄n effūderet ex amore. aquā aūt fudit in lauacrū pcōz. nroz. Bef. Pec⁹ illud in q̄ sunt oēs thesauri sapiēcie z scie dei lācea militⁱ pforatū est: vt pec⁹ tuū a p̄uis cogitatiōibꝫ mūdaret̄ z scificaret̄. Tercio i magⁿ laterⁱ aptiōe vbi fons deitatⁱ i corde xp̄i habitauit. i. in aia p vnionē oñdit q̄ introducere nos vult ad clarā dī visiōez. Et sic pz q̄ xp̄s dilexit nos pl⁹ q̄z cor suū cū voluit p nob in corde vulnerari. Sic em̄ pia mr̄ filio suo soler dicere. Fili plus diligo te q̄z cor meū: sic fec̄ nob xp̄s cor vulnerari p nob pmittēs p̄r̄ q̄d dic̄ p Ps. Similis fact⁹ sū pellicano solitudinis q̄ cor vulnerat vt pullos viuificet a fpēte venenatos. Itē patz ad q̄d vl' p̄r̄ q̄d diligit nos xp̄s. qz vt ad visionē deitatⁱ z etnā beatitudinē pri gam⁹. Ideo autor li. de stimlo amoris q̄ dr fore Bonauē. dr. Ecce in xp̄o apta sunt fozamia p q̄ ingredieñ videam⁹ deitatē: semel igressus sū: ibi sp manebo. O vtinā millesies morerer vt iterū i gredi valerē z ibi manerē ac in etnū degustare z viderem. q̄n suauis ē dñs. Deniq; patz tercio q̄ m'tū debem⁹ diligere deū qz ipse p̄or dilexit nos j. Joh. iij. Aug⁹. Nimis durⁿ est q̄ et si nolit dilectionē impēdere nolit repēdere. O ḡ xp̄iane amator̄ p tāta et⁹ caritate z bonitate.

¶ Quarto in capitⁱ inclinatōe xp̄s amorē suū pdulcē ostēdit ad attrahēdū nos. Nā q̄rit̄ cur voluit xp̄s capite inclinato in cruce mori. Rñdet̄ q̄ ad mōstrādū suū amorē p triplex signū. Prīmū signuz deosculatōis. vt dicit Bef. i medi. Xp̄s inq̄t caput inclinatū habuit ad osculū nob p̄tāduz. Sic et amic⁹ amicū nutu capitⁱ vocat vt illū oscl'et: sic fecit nob xp̄s i signū amoris. Scōm signū exaudictiōis. Nā q̄s libēter audim⁹ illis caput inclinamus z aures. Sic xp̄s caput inclinauit z vnas aurē tenuit ꝟsus nos. z aliā ꝟsus celū ad patrē vt significet q̄ q̄cq̄d petierim⁹ p salute nr̄a exaudit. Et pter passiōis merita de⁹ p̄ dabit nobis sic ipemet repromisit. Joh. xvj. Amē dico vobis si q̄d petieritⁱ p̄ez i noīe meo dabit vob. Tercīū signū amorosi aspect⁹ et salutatōis. Nā Aug. dr Ubi amor ibi oculus. Et certe q̄s amam⁹ illis caput ad amāter salutādū inclinam⁹. Sic xp̄s ō cruce fecit nobis. qz caput inclinauit vt nos amorose aspiceret pro q̄b moriebat. ¶ Sed q̄re xp̄s versus dexterā inclinauit i cruce caput. Vius vna pcipua rō est. qz a dextris stabat gl'iosa mr̄ eius. et ideo ꝟsus eā inclinauit caput vt ipsi vale vltimuz in morte diceret. Et nos q̄s oculo dextro scilicet sue gratie z miscōie aspiciebat ipsi matri sue per hoc vale cōmendaret. quasi di. O pijssima mater virgo: ecce iam ego morior z tā seo binc. tibi ḡ sit vltimum vale. et homines pro q̄b morior amorose tibi cōmēdo vt p eis infce

das et sis aduocata ne pereãt ī pctis suis. sz p te saluent in fide z charitate mea. O ḡ amoris īmẽ si fons ī xpo. o pissima z ꝑdulcissima xpi charitas erga nos. o iesu ꝑamãtissime p tuã crucẽ da nob te reamare ve. O btissima ỽgo maria recordare illi⁹ charitat⁹ tui fili iesu z p ei⁹ amore ora p nob vt det veniã z grãz ī pñti ac gl'iam in futuro Amẽ.

De Exaltatiõe sancte crucis Sermo. iij. videlicet de fructib⁹ sancte crucis christi.

Benedictũ est li/ b gnũ p qõ fit iustitia. Sap. xviij. Licet hec ỽba fm Lyrã dicant ad litterã de arca Noe et lig̃ facta p qõ facta ẽ iustitia qñ ipis ī diluuio peuntib⁹ iusti p eã arcã sũt saluati fm diuinã iustitiã z miscõiaz. Tñ qz illa arca figurauit sctãz xpi crucẽ. ideo de ea merito hec ỽba dicunt. Nimiꝝ añ passiõez xpi lignũ crucis fuit mlt̃ũ ignominiosuz z ifructuosũ ac reputabat maledictũ Deut. xxi. Maledict⁹ q pẽdet ī ligno. Sed p xpi passiõez in cruce iã adeo crux est exaltata vt dicat ꝓciosa: sctã: gl'iosa z bñdicta. vt porte ex sanguie xpi ꝟsecrata z ornata. Añ p ipsa sctã cruce bñdicit xp̃m ecc'ia toto mũdo diffusa di. Adoram⁹ te xp̃e z bñdicim⁹ tibi. qz p crucẽ tuam redemisti mũdũ. Merito ḡ p hac celebrita/ te crucis xpi de ei⁹ exaltatiõe accipiunt ỽba p̃missa qlw ór. Bñdictuz lignũ. s. crucis p qõ zc. Juxta q ỽba ipsa sctã crux tripl'r cõmendat. Et fm hec tria mysteria notabim⁹ p hoc sermone.

Prio de diuia bñdictõe. ibi. Bñdictũ ẽ lignũ.

Scõo de iusta satisfactiõe. ibi. per qõ iustitia.

Tercio de sacra fructificatione. ibi. per qõ fit. Et sequit ad hec.

Circa ꝑmũ de bñdictõe diuina crucis accipiam⁹ ꝑ ꝟclusiõe q crux xpi merito ór benedicta p quã ois maledictio boi inflicta felicissime est abolita z ī bñdictiõez cõmutata. Declarat. qz vt colligit ex scptura fm doc. hũanũ gen⁹ p peccatũ plres maledictiões incurrit a deo iflictas: qs p crucẽ xps cõmutauit in bñdictõem felicissime z gl'iosissime. vt patz de singul' p ordinẽ. Prima maledictio cl'pe. qz bõ fact⁹ ẽ iobediẽs diuio mãdato qõ ipo facto incurrit maledictõez. teste ps. Maledicti q declinãt a mandat⁹ tuis. O pctõr nunqd tibi puñ videt esse maledictũ a deo. Audi apl'm Heb. x. dicẽtẽ. Horrẽdũ ẽ icidere ī mã⁹ dei viuẽt⁹. Sz bec maledictio p crucẽ xpi mutata ẽ ī bñdictõez remissiõis. s. ois cl'pe. qꝑ qõ xps ī cruce orauit ꝑmo ỽbo p remissiõe pctõꝝ. etiaz suoꝝ inimicoꝝ d. Pr̃ ignsce ill' qz nesciũt qd faciunt Lu. xxiij. Añ glo. sup Esa. xxxv. ór. q cũ xps in cruce oraret Pr̃ ignsce ill'. ad hãc vocẽ fm euãgeliũ nazarenoꝝ mlta milia iudeoꝝ astãtiũ circa crucẽ ꝟuersi sr̃: mouẽtes capita sua z pcutientes pectora sua. Et tu ḡ pctór audi xp̃m p te orãtẽ z ꝟuertere a pctis vt ꝟseqr̃ remissiõez ex bñdictiõe crucis xpi. Añ Raban⁹. Tu sctã crux pctõrũ es remissio: pietat⁹ exhibitio: meritoꝝ augmẽtũ. Dec Raba. ó laude crucis. Scõa maledictio exulat⁹ hui⁹ miserie. vñ dixit dñs ade. Maledicta tra ī ope tuo. i. ī pctõ tuo vl' ꝑpt pctm̃ tuũ steril' erit tra. vt sine labore z cultura ñ ꝑducat fructũ ꝟueniẽtẽ homi. ió subdit. In sudore vult⁹ tui vescer⁹ pãe tuo. et sic ó alijs hui⁹ exulat⁹ miserijs qs incurrim⁹ ꝑpt pctm̃. O vtinaz moderni hoies aduerterẽt ãt calamitates ãt miserias z labores ac ifirmitates et mortes incurrim⁹ p trãsgressiõe pcti z resipiscerẽt a pctis. Si ei p vno pctõ iobediẽtie sic de⁹ hoies oẽs puniuit: qd erit p mlt⁹ peccatis actualib⁹. Sz bec maledictõ p crucẽ xpi mutata ẽ in bñdictõez meritoꝝ. Ro. viij. Diligẽtib⁹ deũ oia coop. ī bonũ. et etiã ī bñdictiõez leuiozis tolerãtie. Hre. Quicqd afflictõis pater⁹ in terr⁹: leue erit si ispiciat qd passus sit xps ī lig̃ crucis. Idẽ Si passio xpi ad memoriã reuocet nil tam durũ qõ ñ eã aio toleret. Dec ille. Vic xps ī cruce dixit. De⁹ de⁹ me⁹ vt qd ór eliqsti me. s. ī penalitatib⁹ vt exẽplũ habeã⁹ ñ murmurãdi sed patienter ferẽdi aduersa p crucẽ xpi. Tercia maledictio mort⁹ obligatorie. Añ dixit dñs ad adã ỽbi s. Maledicta tra ī ope tuo: ī laborib⁹ comedes ex ea. Et ifra. Donec reuertar⁹ ī trã de q̃ sũpt⁹ es. qz puluis es z ī pul. re. Gen. iij. Sed hec p crucẽ mutata ẽ in bñdictiõez resurrectiõis gl'iose. Añ canit ecc'ia. Nos ãt gl'iari optet ī cru. d. n. ie. xpi ī q ẽ sa. vi. z resur. no. zc. Propt̃ b xps ī cruce dixit Pr̃ ī mã⁹ tuas cõ. spm̃ me. q docz qꝑ nos ī mort⁹ hora cõmẽdem⁹ deo vt ad gl'iaz resuscitet in die nouissimo. Quarta ẽ exclusiõis a dei facie. Añ dñs eiecit adã ó paradiso. nec admisit quẽq̃ filioꝝ ei⁹ ad paradisũ nisi ex speciali gra Enoch z Helia. Sz p crucẽ bec maledictio mutata ẽ ī bñdictõez admitteñ ad deitat⁹ visiõez. Añ xps ī cruce dixit latroni. Hodie mecũ er⁹ ī paradiso. i. visiõe deitat⁹ Proide Chrys. ī omel. ó cruce ór. Crux nob paradisũ qnqz z eo ãpli⁹ ãnoꝝ milib⁹ pclusũ patefecit Hoc ptz ó pribo ī libo. Rabã⁹ sup Gen. ór. Dñs ī meridie crucis ascẽdit. z pmissa latroni hitatiõe paradisi p⁹ meridiẽ hora nona spm̃ tradidit. vt vicz hora eadẽ q̃ pm⁹ hõ lignũ ꝓuaricationis tetigerat: sctõs adã lignũ redẽptõis ascẽderet et q̃ hora diei ꝓuaricatorẽ adã de paradiso expulerit. ea hora latronẽ ꝟsitẽtẽ ī paradisũ induceret. Dec ille. O mira ór sapia. o hõ qñ vides diei meridiẽ recordare deꝝ z ora deũ vt tibi det paradisũ. Nã legit q petr⁹ z iobes ascẽdebãt ī tẽplũ ad horã orationis nonã Act. iij. Nã xps illa hora ascẽdit ī celũ. Quita ẽ inimicicie diuie quã oẽs filij adã incurrerũt ex pctõ pmi parẽtis. Eph. ij. Eram⁹ natura filij ire. z p ꝟsequens diaboli z sub maledictiõe. Sz xps redemit nos p crucẽ de maledictiõe Gal. iij. et sic mutauit ī bñdictiõez. qz xps ī cruce adoptauit nos in fratres. Cõmẽdauit ei mr̃i iobñẽ ad significãdũ q oĩs fidel' xpian⁹ ẽ filij⁹. s. ór

De exaltatione sancte crucis

et filius beate ⁊ginis marie ac frater xp̄i adoptiuus. iuxta illud Johannis. j. Quotquot autem receperūt eū dedit eis ptātem fi. dei fieri his q̄ nō. Hinc etiā xp̄s in cruce clamauit Sitio. s. salutē aiaꝝ. s. ex charitate tāq̄ frater fratꝝ bonū eternū. Et adiecit tandē di. Cōsūmatū est. s. op⁹ redēptionis ⁊ saluti⁹ p crucē. ⁊ sic inclinato capite emisit spm̄. Job. xix. Patz ḡ q̄ ois maledictio ꝓthoparētis ⁊ būani generis mutata ē i bñdictōez crucis ḡ bñdicta crux. q̄ Eusebi⁹ dic̄. Tota sal⁹ būani generis prouenit ex ligno crucis.

¶ Circa scōm de iusta satisfactōe. s. i cruce xp̄i q̄rit quō iudicat iusta passio ⁊ mors xp̄i innocēter occisi. Et rō: q̄ nulla lege iuenit iustū occidere innocētē ⁊ ex q̄cūq̄ causa tradere ipm̄ morti. sz xp̄s fuit innocētissim⁹. ḡ nō. Dañ. xiij. Innocētē ⁊ iustū nō interficies dicēte dño. Itē dist. iiij. Facte sūt. dic̄ Isid⁹. q̄ ois lex facta ē vt mali coherceāt ⁊ innocētia tuta seruet. Et. xxiij. q. v. Nō vos. Pelagi⁹ papa ait q̄ ois lex diuina ⁊ būana statuit iusticia suadēte mal' penā ⁊ bonis p̄mia. Magne ḡ crudelitatis ⁊ puersitatis ē innocentē dānare vt absoluat nocēs. Quō ḡ iustū fuit xp̄m innocentissimū occidi vt nos nocētes liberemur. Ad hec ⁊ silia rñdet fm Bonauē. sup. iij. di. xx. q. v. Et cō cordit alios doc. p ꝓclonē q̄ mod⁹ satisfaciendi p passionē xp̄i fuit deo acceptissim⁹ nobilissim⁹ ⁊ iustissim⁹ inter oēs modos q̄ possent esse vel' excogitari pl'ibꝰ rōibꝰ q̄s notaui recolligēdo ex varijs ptib⁹. Pria rō ex pte dei. q̄. Anſ. Cur deꝰ hō ca. xj. dic̄. Nil asp⁹ ⁊ difficili⁹ pōt hō pati ad honorē dei spōte q̄z morte: ⁊ nullaten⁹ pōt magis seipm̄ dare hō deo q̄z cū seipm̄ morti tradit ad honorē ipi⁹ dei. Sic fecit xp̄s Eph. iij. Tradidit se ipm̄ oblatōnez ⁊ hostiā deo i odorem suauitatis. Hoc aūt iustissimū fuit q̄ xp̄s innocēs offerret deo volūtarie vitā suā i obsequiū dei. p satisfactione mortē subiēs cui⁹ debitor nō erat. q̄ pcm̄ nō habebat. Et p hec soluūt p̄misse obiectōnes fm Bonauē. q̄: magne iniusticie ⁊ crudelitatis ē innocentē occidere. Ad. p. b est si q̄s p̄cipet vel' traderet eū nolētē morti aut nolēti infligeret mortē. sic autē deꝰ nō fecit xp̄o. q̄ nō coegit eū inuitū. sz quia ipe xp̄s ex pietate ⁊ charitate voluit spōte p honore dei ⁊ nr̄a salute tradere se i mortē. Isa. liij. oblat⁹ ē q̄ ipe voluit. Et hāc volūtatem ei⁹ optimā ⁊ deuotā deꝰ acceptauit ⁊ occidi ab iniq̄s p̄misit. ⁊ b̄ piū ⁊ iustū fuit. Ad id ḡ q̄d obic̄it q̄ puersitatis est dānare innocētē vt absoluat nocēs. Dicēdū fm Bonauē. q̄ vez ē si innocēs velit se offerre ⁊ exponere p salute nocentis: tal' oblatio est acceptabil' deo. sic fecit xp̄s volūtarie patiēdo p salute nr̄a. ¶ Scōa rō ex pte xp̄i. q̄: iustū fuit vt p būilitatis ⁊ obedientie meritū xp̄s exaltaret. sicq̄z p̄ria p̄ris curaret. q̄: hō ceciderat p superbiā ⁊ inobedientiā. ḡ nō. Phil. ij. Humiliauit se. fac. obe. vsq̄ ad mortē nō. ¶ Tercia rō ex pte generis būani: q̄: iustum fuit vt hō cū sit liberi arbitrij p sue volūtatis arbitriuz ⁊ amorē traberet ad amorē diuinū ⁊ saluti. ⁊ nō vi vel potētia. Unde ⁊ phs. ij. rhetor. dic̄. Generosus ē animꝰ būanꝰ nō vult trahi nisi amore. Sic fecit xp̄s nob suū amorē maximū i cruce oñdēdo: vt traberet ad reamādū. Job. xij. Ego si exal. fu. a t. nō. scz p amorē. Unde Hugo de arra spōse dic̄. Ut xp̄s oñderet tibi q̄ntū te diligeret nō nisi moriendo a morte te libauit: vt nō tm̄ pietatis ipenderet bñficiū verūetiā charitatis mōstraret affectum.

¶ Quarta rō ex pte aduersarij. iustū em̄ fuit vt xp̄s sua prudētia i ligno viceret diabolū: sic diabol⁹ sua astutia decepat p lignū hoiez. Gre. Qui saluti būani generis i ligno ꝓstituisti vt vñ mors oriebat inde vita resurgeret. ⁊ q̄ in ligno vincebat in liḡ q̄z vinceret. ¶ Quita rō addit ex mō satisfaciēdi. Justū em̄ est q̄ fm formā ⁊ quātitatē delicti fiat emēdatio cū restitutōe ablati. Mō autē fructū vetitū abstulit ab arbore. p̄ē q̄ mortē incurrit. ⁊ ideo xp̄s iuste restituit arbori fructū vite cū i ea pepēdit. Itē hō i oīm sensu delectat⁹ ē illicite i ligno ⁊ iō xp̄m puniri decebat p nob i oi sensu suo i ligno satisfaciēdo. Primo q̄ ad visū ploꝝ rando ⁊ videndo matrē collachymātē. Secūdo quo ad auditū obprobrii a ⁊ blasphemias ꝓtra se audiēn. Tertiū q̄ ad gustū felle et aceto potato. Quarto q̄ ad odoratū sputoꝝ ⁊ fetoꝝ cadauerū caluarie sustinēdo. Quito q̄ ad tactū manꝰ ⁊ totū corp⁹ extēdēn. Unde patz q̄ xp̄s iustissimā satisfactionē ipendit. O ḡ hō gras age xp̄o ama sicte amantē. alioq̄n audi Bern̄ dicētē. Te mihi si ingrat⁹ fuero q̄m̄ reqret sup me ille sanguis iust⁹ scz xp̄i q̄ effusus est p me in terrā.

¶ Circa tertiū ō sacris fructibꝰ crucis xp̄i accipiam⁹ p ꝓclusiōe vba Damas. li. ij. ca. iij. dicētis. Oibꝰ mirabilibꝰ mirabilior ē crux xp̄i. q̄ ē oīm malorū auersio. oīm bonorū datrix sal⁹ aie ⁊ corpis. lignū vite eterne. Hec et plura Damas. Sz vt clarius elucidem⁹ fructus scte crucis notandū q̄ Apoc. vlt. vidit iohes lignū vite in medio pradisi afferēs fructus. xij. p mēses singl'os. Et q̄ ipa crux xp̄i figurat ⁊ ve ē lignū vite fm Damas. vbi sup. Idcirco. xij. ei⁹ fructus breuit̄ b describem⁹ p similitudines fm alpb. Prim⁹ fructus ē āgelorū restauratio. Unde apl'us Col'. j. Cōplacuit i ipo recōciliare oia pacificāns p sanguinē crucis ei⁹ q̄ i cel' sūt ⁊ q̄ i terris. Et b claret fm Bona. sup. iij. di. xvij. ar. j. q. iij. q̄: an xp̄i passionē null⁹ potuit i celo cuz angel' locari. Secūs fructus beatitudis restitutio. Unde Chrys. i ome. de cruce dic̄. Crux nob totius beatitudis causa ē. Hec nos a cecitate libauit erroris. hec de tenebris reduxit ad lucē. hec alienatos deo ꝓpurit. hec bonorū oīz largitio. Tercius fructus criminū extirpatio. Unde Orige. sup epl'a Rom. lec. vj. ōt sic. Tanta est vis crucis ⁊ mortis xp̄i vt si ante oculos ponat̄ ita vt ipaz mortem christi intētus oculus mentis aspiciat: nulla ꝓcupiscētia. nulla libido. nullus furor, nulla sugarepotestia.

sit inuidia. sed ꝯtinuo tot⁹ pcī fugeꝫ exercitus.

Quart⁹ fruct⁹ dei dilectio z ei⁹ inflāmatio. Nā de⁹ in cruce ostēdit nob mirā suā dilectionē quā nec sciuisset hō credere vel cogitasse. Unde Aug. ōt Nesciui quō me de⁹ diligeret nisi ꝓ me mori eli⁹ geret. et ideo i cruce inflāmat nr̄a dilectio. Unde Bern. sup cātica. Suꝫ oia inqt te mihi amabi⁹ lē reddit bone iesu calix passiōis quem bibisti ꝓ me in cruce. hoc ē qō magꝫ z affectū stringit z de⁹ uotionē mulcet z iusti⁹ exigit. Hec ille. Quit⁹ ē erectio spei z securatio. Aug⁹. Si passiōis būficium abesset nemo ad deū spem bñe posset. s. de regno celesti. Chryſ. Tribularer nimiū z desperarē si nō passiōe xp̄i aniarer. Bern. Deficiēte mihi iusticia z scitate: deficiēciby meritꝫ succurrat mihi passio tua iesu bone. Sext⁹ ē fugatio demonū z supatio. Chryſoſt. Ubicūqꝫ demones videriut signū crucꝫ fugiūt timentes baculū (. s. vt cānes) q̄ plagā acceperunt.

Ad id Amb. in exame. ōt q̄ gallus alby suspēsus ad modū crucis naturaliꝫ leonē terret z fugat. Idē dicit z phs gali⁹ nūciat diē nocti ēqꝫ: sic xp̄s nūciauit nob diē id est lucē gr̄e credentiby. Job. xij. Qui lucē habet⁹ credit⁹ in lu. Nūciauit etiā noctē. i. petō ꝓ iudiciū vt cauerem⁹. Tū etiā qz xp̄s alby est ꝓ innocētiā q̄ suspēsus in cruce fugauit z ꝯtriuit diabolū tā ḡ leonē ferocē. Orige. omel. iij. Per crucez xp̄i ꝯ ꝓncipes mūdi triūphat. Septim⁹ fruct⁹: gustatio suauitat⁹ diuie z dulcoratio. Quid enī dulco rauit lapides stephano: ignē laurentio: mortē et tormēta martyribus. nōne crux xp̄i. Un Aug. li. de mīscōia: plena dulcedine z charitate: per bas rimas licet mihi gustare q̄s suauis est de⁹ meus. qui reuera data est nob in vulneribus xp̄i magna meditatio. Un Damas. vbi s. Per nullus aliō q̄s p crucē xp̄i mors euacuata est. resurrectio donata est. porte gadisi apte sūt. nata nr̄a in dextra dei sedet. filij dei z heredes ꝑ eaz facti sum⁹. Hec ille.

Non⁹ fructus: ifirmitatū sanatio. s. tā spūaliū q̄ corpaliū. Eusebi⁹ in sermōe. Tota inqt salus nr̄a est. puenit vtute crucis xp̄i hoibus vniuersali q̄ carnes crude z calide galli posite sup morsum serpēt⁹ extrabūt venenū. sic passio xp̄i repellit venenū diaboli. Aug. Frēs vt sanemur. s. spū aliē z corpis cimus est charismatū spūsci donatio. qz de cōse. di. v. Nūqd. ōt papa Stephan⁹ q̄ oia sacra z ois bñdictio crucis sigculo dant z pficiunt. Un decim⁹ est liberatio scz ab oi malo pñti et futuro a morte eēna z ab inferno vt dic Dam. vbi s. Duodecim⁹ est muneratio. s. omnis boni in era z in celo. vt patet ꝑ verba Damas. vbi s. O ḡ charissimi amemus z laudem⁹ crucem christi z adoremus vt christ⁹ ꝑ eā det nob hec oia bona Amen.

De exaltatione crucis Sermo. iiij.

Mihi autē absit gl'iari nisi in cruce dñi nr̄i iesu christi ꝑ quē mihi mūdus crucifix⁹ est. Gal. vj. Apl's paul⁹ ꝓsiderās dignitatē z nobilitatē crucis xp̄i quā sortita est ex ꝓtactu mēbroꝝ sacratissimoꝝ xp̄i et pfusiōe sacri sanguis ei⁹ ac dedicatōe mortis illi⁹ qz noluit nisi in cruce mori Et ex hūjs aduerteñ crucis xp̄i vtutez talē z tātā q̄ vt dicit Chryſ. omel. de cruce. In cruce xp̄i ē nr̄a sal⁹: in cruce gl'ia z oē bonū. Et iteꝝ idē ōt. Crux nob tot⁹ btitudis cā ē. Ideo amplex⁹ crucis amorositatē apl's in sola cruce xp̄i gl'iari se statuit: cōtēnēs ꝑ ea oēm aliā gl'iaz mūdi. z dixit. Mihi aūt absit gl'iari ni. i cru. d. n. ie. xp̄i. q̄si di. Mundani hoies sic eis placet gl'ienť in mūdanis z trāsitorijs. vtpote i potētia: opulētia: scia z hmōi. Mihi aūt xp̄i seruo z sic cuilibet xp̄iano absit gloriari nisi in ipsa cruce dñi iesu xp̄i ꝑ quē zc. Juxta q̄ vba tria mysteria notabim⁹ ꝑ sermone

Primū de gl'iatōe i cruce xp̄i. ibi. Mihi absit

Scōm de modificatiōe bui⁹ gl'ie (glo. zc. ibi. per quē mūdus cru. zc

Tercū de deuotione scz crucis christi z amore. quod sequit ad ꝑdicta.

Circa ꝓmū de gl'iatiōe i cruce xp̄i accipiam⁹ ꝑ ꝯclusiōe b̄ q̄s canit eccl'ia in itroitu misse hodierne d. Nos aūt gl'iari oꝑtz i cru. dñi n. iesu xp̄i i q̄ ē sal⁹ vi. z resur. nr̄a: ꝑ quē sal. z liberati sumus. In q̄bus vbis notat⁹ q̄druplex rō ḡre xp̄iano oportet gl'iari nō in alio q̄ i cruce xp̄i vt patz

Prima rō qz in cruce xp̄i est nostra salus.

Scōa qz in cruce xp̄i est nostra vita

Tercia qz in cruce christi est nostra resurrectō

Quarta qz in cruce xp̄i est nostra liberatio.

Prima rō est qz i cruce xp̄i est inqt nr̄a sal⁹. Et q̄ accipit tale argumētū rōnis. In b̄ solo ōbet xp̄ian⁹ gl'iari in q̄ est vere salus z btitudis eēne et ꝓ ꝯsequens vere gl'ie rō. alioqn falsa gl'iatio z vana ē scz gl'iari i eo in q̄ n̄ ē vera gl'ia vl' sal⁹. Sz b̄ ē in sola cruce xp̄i vicz vere salus z gl'ie rō. ḡ i sola cruce xp̄i ē gl'iandū hoi saluādo. Quid igit charissimi q̄d dicem⁹ ō mūdanis hoibus q̄ꝝ aliq̄ gl'ianť de diuitijs. de q̄bus ps. Qui ꝓfidūt i vtute sua et i ml'titudie diuiciaꝝ suaꝝ gl'ianť. Alij gl'ianť i potētia vt legit ō cesare Arpharat z Holoferne Judith. j. Qui gl'iabat inqt q̄si potēs i potētia exercit⁹ sui zc. Alij in seculari scia vt phi. alij in eq̄s et armis vl' vestimētis. alij i opibus scitatꝫ simlate. et sic ō alijs.

De oibus talibus z singul'b ꝑ sententia tenēdū est q̄ vana z falsa gl'ia laborāt. et sic decipiunt. qō patet ꝓmo ꝑ autoritates. Nā scribit Eccēs. j. Vanitatū vanitas z oia vanitas. subdit. Quid hz hō amplⁱ de vniuerso labore suo q̄ laborat sub sole. Lyra. q̄si di. Quilibet pōt experi q̄ nō assequit ex laboribus suis in p̄senti vita nisi caducū vanū et amissibile bonum ꝑ mortem

De exaltatione sancte crucis

quā nullus pōt euadere. Uñ diuitie sunt boīb vane.qz dicēte ps̄. Relinq̄nt alienis diui. su. et sepulchra e. dom⁹ zc̄. Vana potentia. qz Eccl̄i. x. Qis potēta⁹ vita breuis. Et Sap̄. vj. Potētes potēter tormēta sustinebūt. Vana sciētia q̄ iflat. sed charitas edificat. j. Thoz. viij. et sic de alijs. Dinc etiā Piere. ix. hec dicit dñs. Nō gl'iet sapiens i sapiētia sua. z nō gl'iet fortis i fortitudie sua. et nō gl'iet diues in diuitijs suis. sed in h̄ gl'iet q̄ gl'iat scire z nosse me. Itē scdo h̄ idē patz p rōnes et breuit̄ qz oia ista mūdana cōia sunt bonis et malis. z vt cōiter mali plus abūdant in tpalib⁹ q̄z boni. Uñ glo. sup Jac̄. j. dic̄. Nō est xp̄iane dignitat⁹ in tpalib⁹ exaltari sed pot⁹ dep̄mi. Mali nil hñt in celo sed totū in mūdo. Boni vo nil in mūdo sed totū in celo. Hec glo. Sicut g̃ mirū esset q̄ aliq̄s gl'iaret de oim suoz bonoz pditōe et spoliatiōe. z q̄ p̄ ceteris alt⁹ pēdet i patibulo latronū. et q̄ ipse sericeis chordis est suspēsus: alij rudib⁹. sic mirū est q̄ bō gl'iat de bonis ist⁹ malorū z reprobor̄ latronū suspēdendor̄ in iferno z dānādor̄. Uñ Greg. moral'. vj. 6t. Qui p̄sentis culi p̄sperit̄atib⁹ delectat q̄si p amena prata ad suspēdiū ducit. Itē ad idē secūda rō. qz hec mundana bona fraudulent̄ mētiēdo decipiūt anias in eis delectantiū. qz sub specie boni illaq̄ant ad eternū tormētū. Uñ. j. Thim̄. vj. Qui volūt diuites fieri icidūt in tēptatiōnē z in laqueū diaboli et desideria nociua z inutilia q̄ mergūt hoīem in interitū z pditionē. Hec ibi. Sed q̄ro te charissime dic mihi q̄ est auis q̄ diligat laqum quē sciat sibi patū ad capiendū. certe nulla auis amat laqueū. null⁹ pisc⁹ hamū cognitū. nullū animal brutū foueā quā p̄scire posset in suū interitum. Quid est g̃ q̄ miser bō diligit hos laqos sibi preparatos. hūc hamū. hāc foueā iferni. s. tpalia bona. vtiq̄ h̄ facit hoīm stulticia q̄ nō cogitat de finali piculo. Et sic fit sicut Eccl̄i. ij. 6t. Qui amat piculū pibit in illo. O g̃ hō caue tibi. Ex p̄missis patet q̄ in mūdanis gl'iari sicut in laqueū incidisse z de h̄ gl'iari nō licet. sed in sola cruce dñi ie su in q̄ est salus nr̄a. Hinc Bern̄. z li. 6 inēna cōuersa. 6t. Arras erras. s. o bō si aliud q̄z crucez q̄eras. Nō est salus aie nec spes vite eterne nisi i cruce xp̄i z verepnie. Hec ille. D ¶ Tercio h̄ idez patet p documētū eccl'ie q̄ō est ad xpositū p h̄ festo. Questio nāq̄ xponit de ysc. dist. ij. c. Cruc̄. in glo. sic. Quare festū crucis celebram⁹ in q̄ dñs fuit deboneſtat⁹. et tñ a sinā in q̄ dñs fuit honorat⁹ eccl'ia ñ venerat. Rñdet. Dicim⁹ ait q̄ laus exhibita dño in asina fuit mūdana de q̄ nō ē curandū. sed in cruce facta fuit nr̄a redēptio. Hec ibi glo. Ex hijs claret q̄ xp̄ian⁹ non debet gl'iari nisi i cruce dñi iesu et alia cōtenere. qz in sola cruce xp̄i p̄sistit salus. Uñ Eusebi⁹ in sermōe. Tota salus mētis z corp̄is puenit nob ex crucis xp̄i virtute. ¶ Scda rō p̄ncipalis. qz i cruce xp̄i est nr̄a vita vt testat eccl'ia. ex q̄ accipit tal'rō. Vere britudinis gl'ia nō potest haberi nisi assit vera vita et ppetua. alioq̄n aliq̄s ñ reputat⁹ vere btūs z gloriosus. Uñ Aug⁹. xiij. de trini. ca. viij. Impossibile est aliquē esse btūm nisi sit secur⁹ de sue britudinis ppetuatiōe. qz cū timeret illā amitti ia miseriā pateret in hocip̄o. Uñ z pbs. j. Eth. dicit. q̄ sicut vna hyrūdo nō facit ver. nec paucū tp̄s facit estatē: sic nec vna dies vel tp̄s paucus facit hoīem felicē. Nec ille. Sed q̄m vera vita z ppetua non babet nisi p crucē xp̄i. g̃ in sola cruce xp̄i est gl'iandū. E ¶ Si q̄rat quō in cruce xp̄i est vera vita. Rñdet. qz Aug⁹. sup ps. lxij. et nota de pe. di. j. §. Itē si anteq̄z dicit. q̄ de⁹ est vita aie. ania vo vita corp̄is. Sicut corp⁹ viuere nō pōt absente aia: ita nō nisi deo p̄sente p gr̃az ibabitante aia viuere valet. Nec Aug⁹. Sed qz gr̃a tiā inhabitatiōis diuie gr̃tuitā h̄re hō nō pōt nisi per fidē z charitatez crucifixi. Epb. iij. Habitare christū p fidē in cordib⁹ vr̄is in charitate radicati zc̄. g̃ vitā verā q̄ est de⁹ z xp̄s ei⁹ filij⁹ nō pōt hō habere: nec in p̄senti p gr̃az: nec in futo p gl'iaz p petuā nisi i cruce xp̄i. Ex h̄ claret q̄ ois hō infidelis z etiā ois xp̄ian⁹ in pctō mortali existēs: vere dr̄ mortu⁹ z infelix. qz sine vera vita est. z si videat viuere in corp̄e: hec semiuita est. imo tal' magis pōt dici vere mortu⁹ q̄z viuus. qz fm ptē p̄ncipalē. s. in ania mortu⁹ est: a q̄ hō habet esse rōnale. viuit tm̄ fm q̄d. i. fm ptē min⁹ p̄ncipalē. Unde z xp̄s tales mortuos noīauit Matb. viij. Dimitte mortuos sepelire mortuos. Ue talib⁹ mortuis z ve. qz sic̄ mortui in era: sic illi sepeliunt in infernō. ¶ Tercia rō. qz i cruce est nr̄a resurrectio. et ideo p eam habebim⁹ gl'iam verā et sempit̄nā corp̄is et anie. g̃ in ea est gl'iandū. Uñ Damascenus li. iij. ca. iij. Per nullū aliud q̄z p crucē mors euacuata est: p̄mi pent⁹ pctm̄ solutū est: infern⁹ spoliat⁹ z resurrectio donata est. Idē. Crux est arbor resurrectiōis: lignū vite. Hinc est q̄ sicut dr̄ Chrys̄. In die resurrectōis z iudicij tāta erit crucis gl'ia q̄ solis lumē reddet obscurū: quā angelor̄ cetus velut vexillū regale humer⁹ corā christo p̄eundo portabit. Sz quare hoc nisi ad manifestandū q̄ nō nisi p crucē adept⁹ est mundus gl'iam resurrectiōis. Uñ Greg. i dial'. Nunq̄z qs celesti britudine dign⁹ foret nisi vire⁹ felicissime passiōis xp̄i suppleret. Et sic patet. ¶ Quarta rō qz in cruce xp̄i est nr̄a liberatio. s. a ptāte diaboli et morte eterna. qz p eā redēpti sum⁹ a xp̄o. O q̄n te ē h̄ gl'ie xp̄iano. Bern̄. Quid gl'iosi⁹ q̄z q̄ nos te ē h̄ gl'ie xp̄iano. Bern̄. Quid gl'iosi⁹ q̄z q̄ nos xp̄s tāti estimauit pcij. o q̄nte est miserie regem gl'ie p vili v̄miculo crucifigi. Hec Bern̄. Item Anſ. Quid misericordi⁹ dici pōt peccatori eternis supplicijs deputato q̄z q̄ p̄ dixit. Recipe filiū meū z da. p te. et fili⁹ dixit. Presto sum: accipe me z redime te. Hec ille. O imēsa charitas dei nostri. Bern̄. O quāta charitas: de⁹ bibit mortē ne mors biberet hoīem: sed a morte liberaret bō. Inno. Sustinuit de⁹ crucis passionez vt emeret

ret tuā dilectōnem. O ergo hō pctōr. o xp̄iane re/
spice q̄ntū teneris amare xp̄m deū tuū: hoc q̄/
die recordare. hec sit glia tua. i. crux christi in q̄ ē
salus vita z resurrectio z liberatio tua.

¶ Circa scōm p̄ncipale de modo qr̄ predi/
ctū est q̄ oportet xp̄ianū gl'iari in sola cruce xp̄i
Questio ḡ restat declarāda quō debeat xp̄ian⁹ in
cruce xp̄i gl'iari. Ad qō rñdet fm doc. q̄ xp̄s dñs
q̄tuor p̄cipua fec̄ i cruce. p gl'ia nr̄a. i. nob in celo
p̄merēda. in q̄bꝫ debem⁹ xp̄m imitari vt merea/
mur glificari. q̄ xp̄ian⁹ facien. vere gl'iat in cruce
xp̄i. nō lingua tm̄ vt multi faciūt: sz ope z vitate.

¶ Primo xp̄s in cruce penā passus est.
Secūdo cruci confixus est.
Tertio in cruce mortuus est.
Quarto in cruce vulnerat⁹ est.

Primo xp̄s i cruce passus est penā acerbissimā
p̄ pctis nr̄is. In hoc ḡ imitari debet xp̄m xp̄ian⁹
vere penitētie crucē suscipiēdo. Matth̄. xvj. Qui
vult venire post me. l. ad celestez gl'iam. abneget
se: id est sua vitia. tollat crucē suā z sic sequat̄ me.
Grego. in omel'. Crucē suā tollit q̄ penitētie on⁹
suscipit. O ḡ xp̄iane considera. qr̄ xp̄s i cruce pa/
tiēn. fleuit p̄ pctis tuis vt dic̄ Apl's Heb. v. Cū
clamore valido z lachrymis offereñ. l. se: vt tu de
beas flere p̄ tuis pctis in vera cōtritiōe. Jtē chri
stus i cruce nud⁹ pepēdit cor̄ā oib⁹ z sic verecun
dia magnā sustinuit vt z tu pctā tua nō verearis
p̄fiteri cor̄az sacerdote. Deniq̄ xp̄s acerbissimis
doloribꝫ satisfecit p̄ pctis tuis vt z tu discas satis
facere z aliena restituere. qr̄ dicit Aug. xiij. q. vj.
Si res. Pctm̄ nō dimittit̄ donec ablatū restitu
atur. ¶ Scdo xp̄s in cruce p̄fixus est. sic debet et
xp̄ian⁹ spūaliter qō docet glo. Gal'. dicēs. In cru
ce sp̄ pēdere debz xp̄ian⁹ i hac vita vt sit fix⁹ cla/
uis. i. p̄ceptis iusticie: vt xp̄s i cruce clauis confi
xus fuit. Nec glo. Un̄ apl's ait Gal'. ij. Xp̄o p̄fi/
xus sum cruci tē. Sic ḡ xp̄s trib⁹ clauis fuit p̄fi
xus cruci: sic xp̄ian⁹ trib⁹ clauis iusticie debz esse
p̄fixus xp̄o. de qbꝫ ps. Quis est hō q̄ vult vitā. s.
eēnā diligit di. vi. bo. Deq̄. Declina a malo: ec/
ce p̄mus clauus. fac bonū: ecce scōs. inq̄re pacez
ecce patiētiā. p tercio. ¶ Tercio xp̄s i cruce mor
tuus est. Sic xp̄ian⁹ debz mort̄i carnalib⁹ deside
rijs z mūdialibꝫ p̄cupiscētijs. Un̄. j. Pe. iij. Xp̄s
semel p̄ pctis nr̄is mortu⁹ ē iust⁹ p̄ iust̄is vt nos
offerret deo mortificatos q̄dē carne viuificatos
aūt spū. q. d. in b̄ dedit nob exēplū imitādi. Sic
etiā apl's in themate dic̄. Per quē mihi mūdus
crucifix⁹ ē z ego mūdo. ¶ Quero. nāq̄ quō
dr̄ mūd⁹ crucifix⁹ xp̄iano hoc z ip̄e mūdo. Rñr
q̄ crucifigi erat tormētū erat z maledictū: erat z
mori. Sic bono xp̄iano z viro sctō mūdana de
lectabilia vt honores: diuitie: delitie: dignitates
z hmōi q̄uis ad vsū necitat̄ possideāt: tñ repu/
tāda sūt vt tormētū maledictū z mors: qr̄ q̄ntū i
eis pl⁹ delectat̄ q̄s: tāto pl⁹ de tormēto hēbit i fu
turo. Apoca. xviij. Quātū glificauit se z i delicijs
fuit tātū date illi tormētū z luc. Jtē reputāda sē
vt maledicta. iuxta illō saluatoris dictū Lu. vj.
Ue vob̄ diuitib⁹ q̄ hic habet̄ p̄solatōez vr̄az. Ue
vob̄ q̄ saturati estis qr̄ esurietis. Deniq̄ ista mū/
dana inq̄tū sūt ad pctm̄ mortale illiciētia sic vt
mors amara sūt fugiēda. Bern. in ser. Duo q̄dem
fuge voluptatē z delectamēta: qr̄ mors posita ē
sec⁹ introitū delectatōis. Nec ille. Qui ḡ seipm sic
obfuat z tenet circa mūdū mūd⁹ ei crucifix⁹ ē. i.
mūdi p̄cupia i eo mortua ē nullā vitē i illo ha
bēs. Preterea ip̄e hō crucifixus est mūdo. z etiaz
carni mortu⁹ inq̄tū nil mūdanū aut carnale cō
cupiscit viciose. Un̄ ad b̄ tenet̄ xp̄ian⁹. iuxta illō
Gal'. v. Qui xp̄i sūt carnē suā crucifix. cū vicijs z
p̄cupis. Lyra. ita q̄ p̄cupia z vicia mortua sūt i
eis. Nā xp̄ian⁹ debz p̄eligere mori q̄ pctō mor/
tali p̄senture. ¶ Quarto xp̄s i cruce vulnerat⁹ est
Sic xp̄ian⁹ debz vulnerari p̄ amorē vt deū dili
gat sup̄ oia z primū sic̄ scipm. iuxta p̄ceptū dñi/
cū Mat. xxij. Dē b̄ vulnere loq̄ns Bre. dic̄. Ma
la est sal⁹ cordis q̄ nescit dolorē hui⁹ vulneris. i.
amoris. Ecce ḡ ptz quō xp̄ian⁹ gl'iet̄ in cruce xp̄i
vacit̄. s. penitēdo. p̄cepta fuādo: pctā cauēdo: et
deū ac primū diligēdo. O xp̄iane vide si hec ob/
seruas. alioq̄n nō es in cruce christi

¶ Circa tercīū de deuotōe crucis xp̄i quā debz
hēre xp̄ianus accipiam⁹ p̄ p̄cōnis documēto et
exēplo vba Ber. dicēt̄ sic. Hec mihi (et sic cuilibz
xp̄iano) sūma phia meditatio passiōis xp̄i assi/
dua. Suauissimū crinile sit mihi iesu bone spi/
nea tui capit̄ corona: dulc̄ lectul⁹ cruc̄ lignum
in b̄ viuo: in b̄ moriar. Ex qbꝫ ptz q̄ bon⁹ z b̄uo
tus xp̄ian⁹ sic̄ apis sugit mel de flore. sic oēz dul
cedinē aie sugere debz ex vulneribꝫ xp̄i i cruce. et
assidue vsq̄z ad mortē q̄ntuz pōt freq̄ntare. Sic
faciebat Aug⁹. li. supplicationū pte. iij. dicēs sic
O iesu crucifixe passio tua est mihi fauo dulcior
lacte sapidior. balsamo p̄stātior: gēmis z auro p̄
ciosior. cūctis terraz diuitijs z honorib⁹ clarior.
Scribe i tabul' cordis mei sanguie tuo dulcissi/
ma vulnera tua vt imēse dulcedis dñm habeā
i corde z ore p̄ficiāq̄z documēta passiōis tue ope
Nec ille. O itaq̄z christiane stude z tu sic domi/
nicā passiōez recordari. qr̄ vt Aug. dic̄ sup̄ p̄ma
canonica Johis. Nō fidel' q̄ ita recordat dñicā
passionē nō solū patiēter morit̄ sz z delectabiliē vi
uit z morit̄. hec sufficiāt. Sz p̄ deuotōe simpliciū
applicem⁹ exēplū vnū qō refert̄ i legēda cōi hui⁹
festi ¶ Apō syriā i ciuitate berith q̄dā xp̄ian⁹
sub ānua pēsiōe hospitiū habēs imaginē dñi cru
cifixi i griete affixerat z lectuli facie z ibi orabat z
suas deuotōes faciebat. p⁹ annū aliā domū lo
cauit z imaginē ibidē ex obliuiōe reliqt. Quidaz
aūt iude⁹ domū p̄dictā p̄duxit z quadā die q̄n/
dam de cōtribulib⁹ suis ad p̄iuiū inuitauit. in
ter epulas iste iuitat⁹ casu circūspiciēs vidit ima
ginē parieti infixā: z inuitāti fremēs p̄minatus
est. ille se b̄ nō sciuisse sacramēt̄ affirmat. Tādē

placatū se simulās inuitatus valefecit et ad p̄n/cipē gentʒ sue accedēs iudeū de b̄ q̄ crucifixi ima ginē tenuerit accusauit. Judei g̃ ꝓgregati ad do mū eiꝰ ꝓuentūt z visa imagie illū cōtumelijs et dirʒ verberibꝫ afficiēn semiuiuū extra synagogā p̄iciūt. imaginē ꝯo pedibꝫ ꝓculcañ cuncta in ea dñice passiōis obꝓbria renouarūt. Cū ꝯo lā/cea latꝰ ꝓforassent. ꝓtinꝰ sanguis vbertim exiuit Stupefacti iudei vas illi supposuerunt qđ iple tū est. z deferētes ad varia loca z synagogas su/as: ecce oēs infirmi ex illo inuncti. ꝓtinꝰ curabāt Tūc iudei ep̄o terre illiꝰ oia narrauerūt et fidez ac baptismū xp̄i vnanimiē susceperūt. Factū est aūt b̄ anno dñi septīgēteſimo q̄nq̄gesimo. Tūc oēs iudei synagogas in eccl'ias ꝓsecrarūt. z extūc b̄ mos inoleuit vt eccl'ie ꝓsecrarent. qz antea tm̄ altaria ꝓsecrabant. Propt̄ istud miraculū ordi nauit eccl'ia. v. idus nouēbris festū solēne rome agi q̄ die ꝓsecrata est basilica in bonore saluato/ris vbi ampula cū illo sanguie reseruat. Nec le genda. O g̃ bō xp̄iane recoꝛdare passionis xp̄i z adoꝛa sctām eiꝰ crucē vt det tibi gr̄am: veniaz et gl'iam Amē.

¶ De stigmatibꝫ b̄ti Francisci vide inter sermo/nes de sancto Francisco.

¶ Item de sctō Matheo euangelista Sermo p̄mus cum legenda.

¶ Cum trāsiret ie/sus vidit homiez sedentē in theloneo Matheū nomie z ait illi. Seq̄re me Matb. ix. eq. z in euāgelio hodierne festiuitatis.

¶ In q̄bꝫ vbis marie pietatʒ et misc̄die chri sti exēplū pctōribꝫ ꝓponit. qz dñs iesus Mathe um lucrʒ tpalibꝫ inhiantē z publicanū necdū a q̄stu malo ꝓtūc desistētē: voluit tū ex imēsa pie/tate ip̄m ꝓuertere ad pniam z vocare ad sui seq̄/la ac in apl'at' dignitatē ꝓmouere. Un̄ Beda in omel'. hodierna. Vidit iesus Matheū nō tā coꝛ poꝛeo ituitu q̄z inēne miseratōis aspectu q̄ z pe/trū negantē vt reatū suū aspicere z deflere posset respicere dignatꝰ ē. Nec ille. Et q̄ patet q̄ deꝰ pe nitētes ad misc̄diam libēter suscipit q̄ntūcunq̄z in magnis antea fuerint pctis. Tu g̃ o bō cum sentʒ tibi infūdi cōpūctionē: scito qz dñs te respi/cit et libēti aio seq̄re hāc gr̄az vt agas pniaz. Un̄ vt spem habeāt pctōres: ecce hodie nob ꝓponit exemplū in Matbei ꝓuersiōe. de q̄ dicit thema. Cū trāsiret iesus vidit hoiez sedentē in thelo. ꝛc. Jurta q̄ vba tria mysteria notabim⁹ fm qđ cō/mēdat de bijs.

¶ Primū mysteriū de diuinali respectione. ibi. Vidit Jesus.

¶ Scōm de pniali pfectiōe. ibi. hoiem sedentez sed cōuersum p xp̄m et penitentē.

¶ Terciū de xp̄i imitatiōe. ibi. Seq̄re me.

¶ Circa p̄mū de diuiali respectione q̄ꝛ qꝛ dñs iesus vidit aspiciēdo Matheū Lhryſ. q̄sti onē ꝓponit Cur dñs Jesus b̄ mō voluit Mat theū vocare visitādo z respiciēdo. Nā trāsiuit ad ip̄m z aspexit ac sic vocauit vt notat euāgelium Hoc aūt ñ legit xp̄s fecisse alijs ap'lis aliqbꝫ: pu ta Bartholomeo. Thome. Symoni. Thadeo ꝛc. Et ad id rñdet Lhryſ. q̄ exq̄ nil deteriꝰ officio theloneariʒ est inē q̄st' q̄ liciti reputañ apud ho mines. secꝰ de illicitʒ vt vsura furto rapina alea et hmōi q̄ sunt illicita z ideo dicꝛoza. sed inter q̄/stus licitos theloneū est vili⁹ et deteriꝰ. ꝓpter qđ publicani dicebañ q̄ publicʒ theloneis vel vecti galibꝫ insistebāt: q̄ vix sine pctō exerceri p̄nt. Itaq̄z p boc q̄ dñs iesus talē in tali officio residentē vi sitauit respexit z vocauit: oñdere voluit suā pie/tatē imēsaz. adeo q̄ nullꝰ est tā malus aut miser in mūdo quē deꝰ ñ vocet ad pniam. sed vult oēs saluos fieri. j. Thimo. ij. Qui vult oēs hoies sal uos fieri z ad agnitionem veritatʒ venire. Hinc Bern̄. sup Cant. dicit. Dino ꝓpē māsuetudinē q̄ in te p̄dicat currim⁹ post te iesu. bone audiētes ruisti ꝓfitētē latronē. nō lachrymantē peccatricē nō supplicātē chananeā. nō dep̄hēsā in adultēio. nō sedētē in theloneo. nō negātē discipulū. nō p/secutoꝛē discipuloꝝ tuoꝝ. i. paulū. deniq̄z nō ip/sos crucifixoꝛes tuos Nec ille. Nā xp̄s oꝛauit p crucifigētibꝫ. Alia rō ad idē est vt mōstret q̄ xp̄s deꝰ varijs modis z respectibꝫ aspicit hoies i mū do ¶ Pro q̄ notandū q̄ deꝰ oēs homies et alia creata cūcta videt generalit̄ et aspicit sp. Ju sta illō p̄s. De celo respexit dñs sup oēs filios hoim. z ꝓuer. xv. In oī loco ocl'i dñi ꝓtplant bonos z malos. ac Heb. iiij. Oia nuda z aperta sūt ocul' eiꝰ. Propt̄ea vbiq̄ die et nocte debem⁹ esse circūspecti z discipliati i actibꝫ nr̄is. Un̄ Bo etiꝰ ó ꝓsoꝛ. phi. Magna est nob idita necessitas pbitatʒ cū oia agam⁹ añ oc'os iudicʒ cuncta ecr nētis. Nec ille. Uerūtn̄ fm qđ colligit ex scriptu ris deꝰ respicit hoies q̄ntupliciter.

Primo aliq̄s amabiliter.
Scōo q̄sdam inimicabiliter.
Tercio quosdā execrabiliter.
Quarto q̄sdam felicitanter
Quinto q̄sdam misericoꝛditer.

Prio deꝰ respicit q̄sdā amabil'r. s. amoꝛe p̄uentē/do z in amoꝛe cōseruando. P̄s. Ocl'i dñi sup iu stos z aurʒ eiꝰ ad p̄ces eoꝝ. Hinc exēplū Gen. iiij Respexit dñs ad Abel z ad mūera eiꝰ ꝛc. Aug⁹. Nil bonū ex te coꝛā deo sine te bono. Scōo q̄sdā deꝰ respicit inimicabiliē vt pctōres i pctis ina/cētes. P̄s. Uultꝰ aūt dñi sup facientes mala vt p dat de tra memoriā eoꝝ. Jer̄ Habacuc. j. Mūdi sūt oculi tui dñe ne videas malū. s. amabil'r vel approbādo: et respicere ad iniqtatē ñ poterʒ. Ter plū Gen̄. vj. Uidēs deꝰ q̄ m'ta malicia hoim ēet in tra: penituit eū hoiez fecisse. Aug⁹. Scio oēm crimiosū inimicū esse deo. Tercio q̄sdā deꝰ vi/

det execrabiliter.i.excõicãdo:maledicẽdo:z extra sacr̃ eĳciẽdo.s.a sacra visiõe faciel diuĩe. vt animas ĩ pctis decedẽtiũ z oẽs õmões ac dãnatos ps. Intẽde ad visitãdas oẽs gẽtes: nõ miserearis oiby q opank iniqtatẽ. Jtẽ Esa.vlti. Uermis eor̃ ñ morieť z ig.e.ñ extiguet.zerũt vsq; ad satietatẽ visiõis oi carni. Lyra.i.oi boi btõ. A fortiori deo erũt ad satietatẽ.i.repletiõez z pfectã iocũdationẽ visiõis ĩ illor̃.s. punitiõe inimicor̃ dei.

¶ Jurta q̃ vba q̃stio ꝺ occurrit ptractãda vel cõplacẽtiã ac letitiã in penis visis dãnator̃. Rõ q̃stiõis.qz ps.ꝺt. Letabit̃ iust⁹ cũ viꝺerit vindictã.s.punitõis eĳne.man⁹ suas lauabit in sanguine pctor̃. Ex qbꝫ bť q delectabunť iusti ĩ penis malor̃. Sz in ꝓtiũ est.qz ĩ deo z btis ẽ excellentissima z pfectissima charitas q̃ bz diligere etiã inimicos.viꝺeť g̃ q ñ placet eis pena dãnator̃. Ad hec g̃ rñꝺeť ſm Lyrã sup Esa.vbi s. ac cõit doc.sup.iiij.ꝺi.vl.pcipue Richꝺ.q btꝰ nõ delectãtur depse ĩ penis dãnator̃.z a fortiori nec ipe de⁹ cui⁹ miseꝛie non est nũer⁹. Sz btꝰ viꝺẽtes penas dãnator̃ hẽbũt gauꝺiũ z cõplacẽtiã triplici mõ depaccideˉrali. Uno mõ in q̃tũ viꝺeť ĩ ꝺ diuine iustitie exercitiũ. Alio mõ in q̃tũ viꝺeť er ꝺ in seipsis diuĩe miseꝛie bñficiũ q̃ penas illas tales et tãtas euaserunt. Tercio in q̃tũ glia btor̃ ex ꝺ bz augmẽtũ: eo q opposita iuxta se posita magis elucesc̃ut.j.Elẽcor̃. Et sic itelligiť illꝺ ps. ſm Lyrã. Letabit̃ iust⁹ cũ viꝺerit vindictã.ecce primũ. Man⁹.s.lauabit ĩ sanguine pctor̃.i.ꝑ opa mũꝺa sua gaudebit euasisse illas penas ex dei misericoꝛdia. Nã mã⁹ opa significãt.ecce scõm. Et diicet hõ.i.q̃libet rõnabiliť loq̃ns Si vtiq; ẽ fructꝰ iusto.si ꝑ qz.fructꝰ ẽ iusto ĩ augmẽtũ glie. Existẽ hõ aniaduerte qm̃ si pnias nõ egerĩ: maxia tibi erit ꝓfusio in iferno.vbi btꝰ oẽs videbũt tuas penas in eťnũ.z tu lamẽtabis q̃ btꝰtudinẽ amisisti.nec videre deũ aut scrõr̃ glias meruisti quã vni⁹ hore pnia vera mereri potuisses. Aug⁹.i q̃ dã ser. Nulla maior isania q̃ꝫ ꝑ ŏlectatõe momẽtanea pꝺere indicibilia gaudia z se obligare ad eťna tormẽta. ¶ Quarto videt de⁹ q̃sdã felicitanť iiij. Era z miscoꝺia ꝺei ĩ sctos z respect⁹ ĩ electos il ve.z gau.ve.n.tol. O btã visio hec. ¶ Quinto videt q̃sdaz misericoꝛditer.s.pctores q̃s cõuertit a pctis. Un de ninivitĩ Jone.iij. Uiꝺit de⁹ opa eor̃ qz conversi sť a via sua mala z miserť⁹ ẽ sup ma licia eor̃. Hãc visionẽ depcari ꝺebem⁹ cũ ps.ꝺ. Respice ĩ me z miserere mei qz vnic⁹ z pauꝑ sum ego. vnic⁹ inquã.i.vnicã aiaz bñs q̃ pꝺita oia sit pcũt.sequit. Uide humilitatẽ meaz z laborẽ.s.pnie z ꝺimitte vniuer.ꝺeli. ¶ Querit hic.q̃libꝫ sit gnis z effectiby pcipe vť sentire poťit hõ q̃.s. ꝺe⁹ ipm aspexerit oc̃lo sue miseꝛie. Rñꝺeť q ſm scri pturas aspect⁹ miseꝛie diuĩe pcipue facit effectꝰ q̃tuor p q̃s tanq̃m p sig̃ cognoscit. Primus effectus ꝺoris(.s.ꝺe pctõ) imissio. Ps. Qui aspicit trã.i.trenũ pctõr̃ z facit eũ tremere. sic reˉ timet ad aspectũ iudicĩ. Et ꝺ facit diuĩe miseꝛie ituitꝰ: vt scribit Prouer.xv. Per timorẽ decliet ois hõ a malo. Scõs ẽ volũtas bone ispiratio. Lu.xv. Uiꝺit eũ(.i.filiũ ꝓdiguz) pr̃ cũ adhuc lõge esset. Aug⁹. Bonũ ꝓpositũ redeũꝺi ad patrẽ ñ habuisset si aspectu miseꝛie caruisset. Chrys.sup Mat. Bone volũtates sic suaues sũt apõ deũ sic ꝺo riferi flores.z p pseq̃ns libeˉr aspiciunť. Tercius est cordis cõpunctio. Lu.xxiij. Respexit dñs petr̃ z egressus fleuit amare. Nã ocli dñi vt flãma ignis dissoluit cerã sic dissoluit cor pctõris. Ps. Sicut fluit cera a facie ignis:sic p. pctores a fa. dei. Quartꝰ ẽ ozõ hũil' tribulator̃ vl' exaudi tio. Eccli.xxxv. Ozõ hũiliant̃ se nubes pe.z nõ discedit donec aspi.al. Psal. Respexit ĩ ozõnẽ hũiliũ z nõ spreuit pcẽ eor̃. Hijs signis effectualiter homo cognoscit miscoiaz dei adesse. Jn beato Matheo claruerũt duo hor̃.s. ispiratio voliũtat̃ bone z ꝓtritio vere pnie in ꝓuersiõe.et portio erũt alia ibi fore. pfectiõe sit ꝑ ꝓclusiõe snia Remigij z Bede dicẽtiũ.s.q̃ publicani Matthei ꝓuersio cũct̃ pfecte pnie exẽplũ tribuit:q ad iussũ xpi cũcta pcla sa lut̃ abdicauit.z ꝓpria reliq̃t q añ aliena rapuit. Questio g̃ occurrit q vl' q̃lia sunt pcula salutis vere pnie ipeditiua:in qbꝫ.s.Matthe⁹ tenebať. sed ꝑ xpm est liberat⁹. Ad qõ rñꝺeť q̃ sicut ex ipo euãgelij passu põt colligi: Matthe⁹ fuit q̃nq; pculis irretit⁹. Et hec sũt pcla q̃nq; qbꝫ mlti ĩplicanť et ipediunť a vera pnia ne possint saluari.

¶ Primũ est amor terren̄or̃ z estuãs auaricia. qz teste saluatoꝛe Matth.xix. Facili⁹ ẽ camelus p foramẽ ac⁹ trãsire q̃z diuitẽ intrare ĩ reg.ce.tal' fuit Matthe⁹. vñ ꝺr ĩ euãgelio. Uiꝺit ihesus hoiez. nõ ꝺr virũ sz hoiem:ab humo.i.tra. qa vt Gre. ait Matthe⁹ diligẽꝺo trena fact⁹ erat tot⁹ tren⁹ sic est ois auar⁹. Quero nãq; te o hõ an tra ista ifima eleuet aliq̃ intãtũ vt attingere possit solẽ vl' celũ.ꝺices q nõ.q̃re.qz est gũissima inẽ elemẽta. Sic auaricia q̃ est amor trenor̃ adeo gnat aiaz vt sit trena nec possit leuari ad celestia. Sed quõ aia auari gnari possit vt sit trena cũ sit spirit⁹. Rñꝺeť q ꝺ fit ꝓtio ꝓpẽ amorẽ.qz Aug.sup Job.ꝺt. Talˉ ẽ vnusq̃sq; q̃lia amat z q̃lis ẽ ꝺilectio sua. Si tra amas tra es. Hec ille. Nã amor bz trãsformare amantẽ in amatũ. vt ꝺt Hugo. Scõs ꝺ fit ꝓpẽ infrigidatiõez. qz sic tra est frigiꝺa:ita z auaricia corꝺis frigefactiua a diuini amoris caloꝛe. Aug⁹.li.lxxxiij.q. Uenenũ charitatis ẽ cupiditas. Tercio ꝓpẽ veneni inclusionem Sic em̃ tra licz ab extra sit pulcre ornata floribus herbis z plãt̃.tñ intra se claꝺit animalia venenosa. z in medio cẽtro bz ifernũ vt ꝺt Hiero. sup Jonã. Sic auar⁹ licz ornet exti⁹ vestiby z ꝺiuitiaz glia.tñ intra bz clausa venena mortaliũ

pctõz.j. Ibiñ.vj. Radix oim maloz est cupi/ ditas. Habet etiã inferni cruciatũ:taz in pñti p curas:timores z varias anxietates.z bẽbit i fu/ turo vt patz de epulone. Scõm est boni opis desidia. Vñ Matheꝰ i euãgelio dr sedisse: in q̃ ociũ significaf.qõ est piculosũ. Berñ.in epla ad frẽs de mõte. Oim tẽptationũ et maloz sentina est ociũ. Tria q̃ppe sũt loca.celũ:infernꝰ:z terra. Celũ est ad q̃ete regndũ.infernꝰ ad iacẽdũ in tor mẽtꝫ. Isa.xxiij. Subẽte sterneꝫ tinea zc. Sz fra ista est ad laborãdũ.s.i bonis opibꝫ pnie. Job.v Sic̃ auis ad volãdũ:sic hõ nascit ad laborãdũ. Vñ Beꝺ.sup Lañ.ser.xxiij.dr sic. Qui in labore hoim nõ sẽ:in labore dmonũ pfecto erũt. Ter ciũ est conq̃sitio ip̃licãs ad crimia. Vñ mgr i.iij dist.xvj.dr.q q̃cũq; dedit ẽ alicui officio qõ sine pctõ exerceri nõ põt:verã pniam agere ñ põt nisi id officiũ deserat. Matheꝰ aũt sedisse dr ad the lonciũ qõ ẽ vicios̃ũ vt dr Bze. ¶ Querit vtz thelonea exigere sit dãnabile pctm. Rñdeꝫ Hm Rayñ.z fratrẽ Ange.de claua.alioq;. Circa q̃ sunt q̃tuor pcipua ꝯsiderãda. Prio q si est ipo sitũ ab antiq̃ a regibꝫ vl pncipibꝫ autoritatẽ im ponendi hñtibꝫ:põt esse licitũ. Nã si nescit a q̃bꝫ fuit iposit̃ũ:tñ putaf q ab illis q̃ poterant sic ex lõga ꝯsuetudine cuiꝰ initiũ ñ extat memoria i cõ trariũ:excusaf.al's secꝰ.z dũmõ fiãt moderate ex/ actiões ne paupes nimiũ grauenf.patet extra d̃ ẽbo.signi.c. Sup q̃busdã. Si ãt pedagiũ ẽ no/ uum sine autoritate legitima iposit̃ũ.tales ipo nentes vl etiã aggũãtes antiq̃ pedagia vl thelo nea z oẽs exigẽtes iniusta:raptores sũt et tenenf ad restitutiõez ill'a q̃bꝫ receperũt vl' saltẽ pauri/ bus si illos ig̃rãt.et b̃ d̃ necessitate p̃cepti.xxiij.q. vj. Si res.cõcor.vl. Inno.z addit fraf Ange. de claua.in sũma q hodie p.pcessuz curie tales sũt excõicati excõicatiõe papali.vide ibi. Scõo si im positũ est ex iusta cã:q̃ est defensio viatoꝝ vl' na/ uigantiũ vl' pñie.vel p pace tuẽda vl' p via repa rãda z hmõi. Ad si recipiens facit id p q̃ est iposi tũ:recipe põt sine scrupulo ꝯscie.al's rapina ẽ et teneꝫ restituere vt dictũ est. Tercio Post. Tercio si nõ exigunt a clerici z pson̄is eccl'iastic̃;: nisi ipsi cã negociatiõis deferãt.qz si q̃s ab ist̃ exigit p se vel p ineꝑsitã pson̄ã:excõicatiõnẽ incurrit ipso facto.extra d̃ cẽsibꝫ.c.q̃ꝫq̃.li.vj. Itẽ nõ debẽt etiã exigi a romipet̃ z pegrinis visitãtibꝫ oratoria sã ctoꝝ.xxiij.q.iij. Si q̃s romipetaf. Quarto si exi gunt tm̃modo de hỹs q̃ cã negociatõis vl' mer/ cimoñ deferunt. vñ de hỹs q̃ q̃s facit portare p necessitate ad vsũ sue vite et famile:nõ põt exi gi pedagiũ.nec valet etiã cõsuetudo i ꝯtium Hm Posti. Hec fraf Ange. Ex ist̃ patet q thelonea/ riꝫ sũt i magꝫ piculo.qz rarissime exigũt Hm p̃di ctã formã p oia.et insup qz nõ fit b̃ officium sine pctõ mendacij:fraudis:periurij:rixe.z hmõi.

¶ Quartũ piculũ salut̃ vel ipedimẽtũ vere pnie est delectatõis ꝯsuetudo z cõplacẽtia.qz glo.sup Job.dr. Difficile surgit quẽ moles male ꝯsuetu/ dinis p̃mit. Nã q facit pctm̃ seruꝰ ẽ pcti Job.viij Zaf fuit matheꝰ q dr publicanꝰ Lu.v.qz assue tus fuit hmõi vicios̃ public̃ negociꝫs. ¶ Quitus est exẽplũ societaf in malicia. Unde Chrys. sup Mat. Periculũ est bitare cũ maf. nã corrũpũt bonos mores colloq̃a p̃ua.j.Cor.xv. Vicero.xx iij.q.iij.relecãde. Sic̃ scabiosa ouis pecora cor/ rũpit:sic malus bonũ. Matheꝰ mltoz ꝯsiliuz publicanoz exẽpla z societates habuit. Vñ cuz fecisset cõuiuiuz xp̃o i domo sua:aduenit turba multa.s.publicanoz alioz q cũ ill'erant:discũ bẽtes cũ Jesu Lu.v. Simon de cassia. Ecce xp̃s vnum ꝯuertit z mltos attraxit. Ex hỹs patet q matheꝰ pfecte fuit ꝯuersus.qz oia picula abdi/ cauit.s.auaricie affectũ.ociũ.malũ q̃stũ.cõsuetu dinẽ z p̃uã societatẽ. O q̃ z tu bõ si vis vere peni/ tere z saluari fuge picula.

¶ Circa tercium de xp̃i imitatione sufficiat p ꝯclusi one q brũs matheꝰ imitat̃ est xp̃m dñm p glo riosuz z pfectissimũ martyriũ:cuiꝰ b̃ passiõis se/ riẽ pseq̃mur ex legẽda cõmuni. Legenda.

¶ Matheꝰ apl's in ethyopia p̃dicãs i ciuitate q̃ dr Nadaber:duos magos reppit noie zaroen z arphaxat q̃ se q̃si deos adorari faciebãt. Mat/ theꝰ aũt in p̃dicta ciuitate apd eunuchũ cãdacis regine quẽ philippꝰ baptisauerat hospitat.ꝯ il los p̃dicabat iesum z i eo saluẽ hoim. Qua daz die eunucho inꝛrogãte sctm Matheũ quo tot linguas loq̃reꝫ.exposuit ei q spũsctõ descẽdente oim linguaz sciaz cũ ceterꝫ apl's recepissz: vt fi/ des xp̃i p orbẽ p̃dicareꝫ. Cũc venit q̃daz dicens magos illos cũ duobꝫ aduenisse draconibꝫ qui flatu sulphureo cũctos occiderẽt. Apl'us aũt sig/ cruc̃ se muniẽs exuit.quẽ mor vt dracones vi/ derũt:añ pedes ei' ꝓstrati ꝓtinꝰ dormierunt. Di xitq; magꝫ. Ubi ẽ ars vr̃a:excitate eos si poteſ. ego aũt nisi dñm rogassem qõ i me cogitauera/ tis iferre:in vos retorsissent. Cũ aũt ppl's cõue/ nisset p̃cepit i noie iesu draconibꝫ vt abirẽt.z nul lũ ledẽtes ꝓtinꝰ abierũt. Cepitq; ppl'o p̃dicare q modo hõ eiectꝰ ẽ d̃ paradiso sz p xp̃m in celestẽ pa/ diſũ est reuocatꝰ. Ecce aũt subito tumultꝰ erortꝰ est plãgẽtiũ regꝫ filiũ mortuũ. quẽ cũ magi susci tare nõ possent:suadebãt regi q in deoz ꝯsurtiũ rapt̃ fuissz.z iõ tẽplũ z simlacꝛ sibi ꝯstrui opor teret. Predict̃ aũt eunuchꝰ apl'm aduocauit.q ozõne fusa illum ꝓtinꝰ suscitauit. Hoc viso rex Egippꝰ p vniuersas suas puicias mãdauit di. Uenite z videre deũ i effigie hois latẽtez. Uenerũt ẽ cũ cozonis aureis z varijs sacrificijs volentes ei sacrificare.q̃s apl's cõpescuit d. Ego nõ sũ deꝰ sed seruꝰ dñi iesu xp̃i. Illi ẽ de auro z argẽto q̃ si bi attulerãt ipo iubẽte ecclias magnã fabricarũt in q̃ apl's.xxxiij.annis sedit z totã egyptũ ad fidẽ xp̃i ꝯuertit. Rex aũt cũ vroze z oi ppl'o baptisat̃ est. Epigenia q̃z regꝫ filiã apl's deo dicatã pl' q̃s cc.vginibꝫ pfecit. Post b̃ Myrtaꝰ regi succesit

et Epigenia ꝛcupiscẽs dimidiũ regni apl'o pro/
mittebat si eam in ꝛiugium suũ faceret ꝛsentire
Cui apl'us ait vt iuxta morẽ ꝓdecessoris sui die
dñica ad eccl'iaz ꝛueniret.ꝛ pñte epigenia cũ ꝝgi
nib⁹ audiret q̃ bona sint iusta ꝛiugia. Quo rex
aduẽit ꝛ apl's ō bono mr̃imoniũ ꝓdicauit. Tan
dẽ ait. Cũ bonũ sit mr̃imoniũ si saluo federe re/
neat.cñ sciaꝫ q̃ si regꝫ spōsam alięs seruoꝝ vsur/
pare ꝓsumeret: morẽ ōmereret.ita ꝛ tu rex sciẽs
epigenia cẽmi regꝫ sponsa effectaz quō poterꝫ tibi
copulare. Tũc irat⁹ rex absceſſit. apl's aũt intre
pid⁹ epigenia cũ ceterꝫ ꝝginib⁹ bñdixit ꝛ oẽs ad
ꝛstantia ꝛfortauit. Post missaꝝ aũt solẽnia rex
misit speculatorẽ q̃ iuxta altare Matthеũ oran
tẽ gladio interfecit. Tãdẽ cũ epigenia nec ꝓ matro
nas directas posset aliq̃ten⁹ ad ꝛsensũ inclina/
re:totã ei⁹ domũ igne vallauit vt ipam cũ ꝝgi/
nib⁹ ceterꝫ ꝛcremaret. Apl'us aũt eisdẽ apparẽs
oẽm ignẽ a domo excussit.q̃ erũpẽs regꝫ palatiũ
inuasit.et solo rege vix euadẽte cũ vnico filio cũ/
cta ꝛsumpsit. Statim aũt demõ filiũ ei⁹ iuasit
q̃ ad sepulchrũ apl'i ꝓperauit patrꝫ crimia confi
tẽs.paꝛ ꝝo turpissim⁹ leprosus effect⁹ cũ curari
nõ posset:ꝝpria manu se pemit gladio. Popu/
lus aũt fratrẽ epigenie ab apl'o baptisatũ regez
ꝛstituit.q̃ cultum xp̃ianũ magnifice ampliauit
Rogem⁹ g̃ dñm vt per bti Matthei merita det
nob gr̃am ꝛ tandẽ gl'iam Amen.

De sctõ Matthеo euãgelista Ser.ij. vicz de
attractione ad xp̃m seq̃ndũ:ceuisq̃ ꝓuilegi/ꝫ.

a Itilli. idẽ mat
theo ihesus Seq̃re me.et surgẽs secu/
tus est eũ. Matth.ix.ꝛ i euãgelio ho/
dierno. ℟ Sicut diẽ Greg.sup Ezech. Quã
to ꝛrenis mẽs boꝝ pl⁹ occupaꝛ:tãto celestia mi/
nus videt.ꝛ tãto a supno amore disiũgiꝛ q̃nto i/
fer⁹ delectaꝛ. Sicut exẽplũ habem⁹ i pfũdo pu/
teo ꝛre quẽdõ intrat q̃nto pfundi⁹:tãto erit a so
lis visione et caloꝛe remotior. sed vt solis calo/
re ille incalescat debet solis radios seq̃. Btũs ita
q̃ Matthe⁹ qz tot⁹ erat ꝛrenis iuerꝫ iplicat⁹:nõ
poterat diuini amoris igne ꝛ radijs calefieri ni
si seq̃ndo xp̃m vez solẽ iusticie. Idcirco xp̃s dñs
ipm misericordiꝫ inuitauit ꝛ attraxit vt ipm seq̃
reꝛ ꝛ in amore dei calesceret. Dit g̃ illi. Seq̃re me
Et qđ ẽ mir surgẽs statiz secut⁹ ẽ eũ:oia relinq̃n
do ꝓ amore xp̃i. Iuxta q̃ ꝝba tria mysteria nota
bim⁹ ꝓ sermõe ꝑm qđ de hijs trib⁹ b. Matthe⁹
¶ Primo de attractiõe diuia.ibi (cõmẽdaꝛ.
Dit illi Jesus:attrahẽdo.
Scõ de pfectiõe in xp̃i seq̃la.ibi.surgẽs secu/
ria.qđ sequiꝛ ad p̃missa.
℟ Circa p̃mũ de attractiõe diuia q̃stio vtiꝫ
apud theologos doctores. Uñ ꝫ fuit q̃ apl'i ꝛ ꝓ
cipue Matthe⁹ ad vnã vocẽ xp̃i ꝛtinuo relictis
oib⁹ secuti sunt xp̃m. Uñ vt recitat btũs Hiero.
in originali sup Mat. exꝫ arguit Porphiri⁹ et
Julian⁹ august⁹ p̃cipue stulticiã eoꝝ q̃ statiz se/
cuti sunt saluatorẽ:q̃si irr̃onabilit̃ quẽlibet vocã
tẽ boiez sint secuti oib⁹ relicteꝫ. Rñ.qz scribit Eccl'i
xix. Qui credit cito.s.oi ꝝbo:leuis ẽ corde.i. insta/
bilis in bono ꝛ labil' i malũ. Cũ g̃ apl'i ꝛ ꝓcipue
matthe⁹ absq̃ vllo arguñto:absq̃ vll miracu
lis sufficiẽtib⁹ stati credẽtes relictꝫ oib⁹ secuti sũt
vnũ hoiem vocantẽ.s.christuz: mirũ videt quõ
fuerũt sapiẽtes ꝛ ñ leues corde. Sz ad hec respõ
det ꝑm Hiero. vbi s. Bedã ꝛ doc. q̃ ista tã velox
credulitas ꝛ seq̃la xp̃i in apl'is ꝛ Matthеo nõ ꝓ
cessit ex leuitate cordis.sz ex ꝝtute xp̃i miracl'ose
ad se illos trahẽtꝫ ꝛ ex bonitate diuie ꝝtutꝫ. Naz
ipe xp̃s dñs dixit Joh.x. Nemo p̃t venire ad me
nisi pr̃ q̃ miserit me traxerit eũ. Ipse g̃ xp̃s de⁹ tra/
xit eos ꝝtute diuia:q̃ exteri⁹ vocauit eos ꝓ ꝝba.
Uor q̃ppe xp̃i vocãtꝫ habuit ꝝtutẽ nõ solũ idu/
ctiuã sed etiã attractiuã.qz erat instrumẽtũ deita/
tis. Uñ p̃s. Ipse dabit voci sue vocẽ ꝝtutꝫ.s.di/
uine. ℟ Pro q̃ notãdũ est q̃ pctõrez hoiem
quẽq̃ trahit q̃nq̃ diabolus ad se.q̃nq̃ attrahit
de⁹:suis vterq̃ funiculis ligãdo ꝛ trahẽdo: teste
scẽptura. De diabolo patet Prouer.v. Quare in
q̃ deducerꝫ fili mi.i.traheꝫ ad pctã.subdit. Iniq̃
tates sue capiũt ipiũ ꝛ funib⁹ pctõꝝ suoꝝ ꝛstri
git.ipse morieꝫ ꝛ in ml'titudie stulticie sue decipi
etur. Et itez ca.vij.ōr. Quasi bos ductꝰ ad victi
mã stult⁹ trahit.s.ad dãnatiõez. Itẽ de deo ꝛ xp̃o
iesu scribit Osee.xj. In funicul' adã trahã eos:in
funicul' charitatꝫ.hec diẽ dñs. Si q̃raꝫ q̃lib⁹ fu/
nib⁹ pōt trahere diabol⁹ pctõres:exq̃ ꝓ xp̃m ꝛtri
ta est diaboli ptãs. Rñdet ꝑm Aug.lib.ꝛfes.di.
Suspirabã ad te dñe vinct⁹ nõ catena ferrea(.s.
coactõis)sz mea ferrea volũtate q̃ ex his anul' cõ
glutinaꝛ. Prim⁹ ẽ mala cogitatio q̃ parit ōlecta
tionẽ. Scõs est ꝛsensus in delectatiõez. Terci⁹ ẽ
opatio. Quart⁹ consuetudo q̃ parit necessitatez:
quã sequit desꝑatio ꝛ dãnatio. ℟ Itez q̃lib⁹
funibus xp̃s ad se trahit pctõres hoc edocuit in
matthеo quez traxit funiculo q̃druplici. Et suo
modo facit spũalit' alijs vt dicit Bern̄.

Primo funiculo amoroſe visiõis.
Scõo funiculo ꝝtuoſe vocis.
Tercio funiculo diuine inspiratiõis.
Quarto funiculo mirifice opatiõis.

Primo traxit matthеũ xp̃s funiculo amoroſe vi/
siõis. Uñ Hiero.in originali sup Mar.ōr. q̃ ful/
gor ꝛ maiestas diuitatꝫ occulta q̃ etiã in hũana
relucebat facie ex p̃mo ad se videntes trahere po
terat aspectu q̃s volebat. Hec ille. Et sic nõ mi/
rũ q̃ matthe⁹ ꝛ apl'i velocit̃ xp̃m secuti sũt.qz sic
volũtate diuia trahebanꝫ ꝓ amoroſum splẽdo/
rẽ in visu faciei xp̃i lucẽtẽ. Ad id accipiam⁹ exem/
pla. Uñ legit̃ in figura hui⁹.iij. Reg.xix. q̃ Heli
as ꝓpha venit ad helizeũ in cãpis arantẽ ꝛ misit
sup illũ palliũ suuz. Et statim ipe helise⁹ relictis

bobꝰ qbꝰ arabat post heliã cucurrit di. Osculer ozo te pꝛem ꝛ matrẽ meã et sic seqr te.et sic secutꝰ est eũ ꝛ mistrabat ei. Si ꝫ potuit palliũ helie facere heliseo.multo magꝭ xpi diuinitas palliata in hũanitate trahere potuit ꝛ traxit Matthęus. Itẽ aliꝰ exẽplũ naturale. Nã Aresto.li. ō aialibꝰ dicit qꝛ caladriꝰ est auis coloꝛe totalit albo q̃ si ducat ad domũ vl alibi ad egrũ:si faciẽ ꝓuertit ad egrũ visuꝫ pozrigẽs indubitanter sanabit eger ille.qꝛ si nō aspexerit egrũ:moziet in illa infirmitate. Sic xps deus totus albꝰ p puritatẽ:si aspicit egrũ.i.pctoꝛes sicut aspexit matthęũ oc'o gre ꝛ miscoꝛie:sanabit.qꝛ marie ꝛtutꝭ sanatiue ẽ xpi aspectꝰ talis in aia ipzo poꝛtionabil'r q̃ sit ꝛtus aspectꝰ auis pfate ad sanandũ egrũ cozpalẽ. Si aũt xps auertit hũc aspectũ a pctoꝛe:indubitanter pctoꝛ mozi hz i pctō. Ideo ozabat ps̃. Respice ī me dñe ꝛ miserere mei. Nimiꝛ xps b̃ mō trahit pctoꝛes mlt̃os p amoꝛosum aspectũ.s. bñficio diuio ꝛ.di.illud Piere.xxxj. In charitate ppetua dilexi te.s.o bō.ideo attraxi te miseraõ mei. O pctoꝛ vide ne ꝓtẽnas hũc aspectũ ꝛ tractũ.vide amoꝛosuꝫ aspectũ xpi q̃ ab eẽno voluit te creare ad bꝛitudinẽ:dedit aiam rōnalẽ et coꝛpꝰ:dedit tibi oĩa bona mũdi ad vsum. Insup dedit se ipm̃ p tua redẽptione in passionẽ ꝛ mortẽ:pmittit tibi venią gr̃am ꝛ gl'iam. Audi g̃ dicentẽ ꝛ clamantẽ in cruce. Ecce quō ī charitate ppetua dilexi te o aia. Reuertere g̃ reuertere sunamitꝭ zc̃.

Deo traxit funiculo ꝛtuose vocatiōis cũ dixit illi:seqre me. Simō de cassia. Uerbuꝫ xpi nō solũ auribꝰ matthei ĩsonuit.sꝫ ꝛ animũ.s.ua virtute attraxit:affectũ imutauit: ꝛ itellectũ illũinauit. Nec ille. Isto funicl'o ꝛ eiꝰ modo trahit xps multos nũc pctoꝛes p voces ꝛ ꝛba sacre scripture ac pdicatiōis. Uñ ī omel'. Predicatiōis ꝛba pcurrũt:ꝛ tũc dñs ad mẽtꝭ hospitiũ venit. Jdeo qꝛ Lu.xj. Bti q̃ audiũt ꝛbũ dei ꝛ custodiũt illũ. Sꝫ beu mlti huic tractui ñ ꝓsentiũt. Quibꝰ ps̃. Hodie si vocẽ dñi audieritꝭ nolite obturare coꝛ. ve.sic zc̃. Et subdit. Quibꝰ iuraui ī ira mea si introibũt.i.nō introibũt in reqem. Tercio traxit funiculo diuie ĩspiratōis. Uñ Beda ī omel'.sup Mat.ōt. Nō est mirādũ qꝛ ad ꝓmā dñi vocem trena lucra reliq̃rit.ꝛ ei quẽ nil diuitiaꝛ hre cernebat adheserit. Jpe em̃ dñs foris eũ ꝛbo vocauit:intꝰ instinctu inuisibili vt seqr̃et edocuit:ifũdens gr̃e lumẽ q̃ intelligeret qꝛ is q̃ a tpalibꝰ vocabat in ẽris:incoꝛruptibiles daret thesauros ī celis. Nec ille. Isto mō mlt̃os trahit pctoꝛes xps p ĩspiratiõnẽ ꝛ ifusiõnẽ gr̃e q̃ recogĩscũt mũdi vanitatẽ caducã ꝛ pcti delectationẽ mortiferaꝫ.qm̃ vt Greg.ait. Mometaneũ est qō delectat sed eũnum qō cruciat. Et pleroſqꝫ trahit recognoscẽs mortẽ sibi necessario iminere ꝛ eiꝰ hozã incertaꝫ. Piero. Facile ꝓtẽnit oĩa q̃ se cogitat morituꝛ vt patet.

Quarto traxit funicl'o mirifice operatiōis. Piero. in origi. sup Mat. Date inquit ꝛtutes tãtaqꝫ signa pcesserũt q̃ apl̃os anteq̃ crederẽt vidisse ñ dubiũ est.g̃ zc̃. Isto mō trahit dꝰ pctoꝛes. Nã a ꝓncipio mũdi mlta legit̃ deꝰ fecisse mirabilia ad dilatandũ pctoꝛes ex illoꝛ ꝓsidératiõe vt traheret eos ad pniam. Et patet. Ppter mũ mirabile in angel'e qbꝰ innũerabiles p vnō vicio.s.supbie eẽnaliter pierũt. Scõm in pmissa parẽtibꝰ hoĩm q̃ p vnꝰ pcepti trãsgressiõe cũ tota posteritate exilio innũerabiliũ miseriaꝛ huius vite sunt relegati. q̃ꝛ innũerabiles eẽnaliter damnant. Nec q̃sq̃ potuit in celũ ingredi añ xpi passionẽ ꝛ mortẽ vt patet. Tercũ mirabile in diluuio vbi oẽs hoĩes ꝛ aialia in ẽra ꝛ aere ꝓpter pctm̃ hoĩm perierũt pter illos q̃ fuerunt in arca noe. Quartũ mirabile ī sodomitꝭ:vbi q̃nq̃ ciuitates cũ tota regiõe eaꝛ ꝛ pecoꝛibꝰ ac q̃busuis possessionibꝰ submerse sũt ꝓpter pctm̃. Quintũ mirabile in Pharaone ꝛ seruis eiꝰ submerſ. Sextũ in iudeis ñ credẽtibꝰ ī xpm̃ quō pierũt ꝛ p ozbẽ dispsi miserabil'r tenent. Septimũ videmꝰ ī mõo vbi deꝰ sepe imittit pestilẽtias:clades.ꝛ alia flagella ꝓpter pctã hoĩm. Et adhuc in iudicio extremo videbimꝰ mirabilẽ dei vindictam ꝫ oẽs pctoꝛes a ꝓncipio mũdi vsq̃ ad finẽ.q̃ oẽs in ifernũ detrudent corpe ꝛ aia eẽnalit̃ cruciãdi. O pctoꝛ hō nũq̃ mirabilia:nũq̃d ẽribilia sũt hec. Quid g̃ dozmitas in pctis.cur miser nō deẽrerꝭ:cur pire vis pniam egeritꝭ oẽs simul qbitꝭ.s.in iudicio.

Circa scõm de pfecta xpi seqla q̃rit̃ q̃liter exẽplo bti Matthei debeat xpian̄ꝰ xpm̃ trahẽtẽ seq̃. Nã Jsido.dicit. Ille est verꝰ xpian̄ꝰ q̃ facit sic fecit xp̃s:ambulãs sicut ille ambulauit a q̃ non recte xpian̄ꝰ ōz q̃ xpo moziby nō equat. Sꝫ Bern̄. in q̃dã sermone ōt. Quidã xpm̃ nō sequunt̃ sꝫ fugiunt vt sunt beu multi q̃ nōdũ peccare desistũt. Quidã sequunt̃ sed nō assequunt̃.vt q̃ segniter ꝛ remisse agunt.vel vsq̃ in finez nō pseuerãtes de medio itinere redibunt.s.ad vomitum recidiuãdo. Quidã sequunt̃ ꝛ ꝓsequunt̃.vt q̃ vias xpi pseuerant imitant̃. Nec Bern̄. Apꝰ est g̃ nob scire exẽplũ Matthei seq̃mur xpm̃ vt conseq̃mur. Ad qō rñdet qꝛ si volumꝰ cũ matthęo christũ seq̃ ꝛ ꝓseq̃ ad eẽnam bꝛitudinẽ:debem̃ sequi q̃druplr̃.sicut ꝛ ipse secutus fore legit̃ ꝛ in exemplũ nobis ꝓponit sequendi.

Primo velociter.
Secundo integraliter.
Tercio amabiliter.
Quarto stabiliter.

Prio velociter vt nō tardemꝰ seq̃.sicut nec matheus tardauit:sed statim ad vnã vocẽ surgens secutꝰ est xpm̃. Uñ Eccl'i.v. Ne tardes cõuerti ad dñm ꝛ ne differas de die in diẽ. Subito em̃ veniet ira illiꝰ ꝛ in tpe vindicte dispdet te. Exẽpluꝫ Si te vocaret rex hũgarie vel francie ad dandũ tibi oẽs thesauros et regnũ ꝛ oĩa bona:nõne sta

tim sequereris. ḡnto magis seḡre summū regez
glie, p habendis eḡnis bonis. Itē si hr̄es vnū pe
dē in igne nōne ḡnto velocꝰ extraberes. sic et ab
igne inferni. ¶ Scōo integralit: vt nil remaneat
in te qō deseruiat victꝰ. Sicut Matthe⁹ relict
oia sua z suos charos z se totū dedit deo. Unde
Jaco. ij. Qui seruauerit totā legē: offenderit aūt
in vno factꝰ est oim reꝰ. Exēplu Si miles sanꝰ
iuxta regē in sordida veste claudicaret vtiqz non
placeret regi. j. Reg. xvij. Usqz̄ claudicatꝫ i du⸗
as ptes. ¶ Tercio amabilit. sicut matthe⁹ secu⸗
tus ē amāter z gaudent. Uñ z fecit ꝓuiuiū xp̄o
in domo sua vt dic̄ euāgeliū. Et nos ḡ dicam⁹ il
lud Dañ. ix. Nūc dñe sequimur te toto corde et
amam⁹ te. Hoc nō seruāt q ad ꝓfessionez coacti
p sacerdotē. vel ne int̄ hoies ꝓfundant. aut a cō⸗
munione z sepultura excludant: ꝙt hoc z nō ex
amore accedūt z pniam simulāt. Itē b̄ etiā est ꝺ
illos q religionē ingressi dolēt se intrasse. et ꝺ oēs
q ñ ex amore diuino faciūt bona q opant. ¶ Quar
to stabiliter. vt pseueret hō in xp̄i sequela vsqz ad
mortē: sicut fecit matthe⁹. Matth. xviij. Qui pse
uerauerit vsqz i fi. hic sal. zc̄. Nōne ꝟecūdia esset
militi z quō placeret regi miles talꝰ videlicz q se⸗
q̄ret regē libent̄ ad mēsam: sed nō in bello ꝺ bo⸗
stes regis. O ḡ hō discē sequi xp̄m. ¶ Circa tercīū de ꝓuilegiozū gl'ia. s. bti matthei
sufficiat. p ꝓclusiōe q benignꝰ Jesus publicani
matthei pniam adeo acceptauit q nō soluz cul⸗
pas cōdonauit, sed insup magnis ꝓuilegijs ip⸗
sū dotauit z int̄ sctos sublimauit. patz p a b c.
¶ Primū ꝓuilegiū apostolice electōis. qz electꝰ
est ad apostolat⁹ dignitatē q est sūma in ecclesia
vt dicit Dionysi⁹. q sicut et int̄ angelos seraphi⁹
cus ordo tenet gradū sūmū. sic apostolicꝰ ordo
est summꝰ tanqz vicinior xp̄o. Quare aūt talem
publicanū xp̄s elegit in apl'um: respōdet Beda
in omelia dī. q ob id vt nullū enormitas pctō⁊
vel nūerositas sceler⁊ a spe venie reuocaret: cum
huic publicano angelico⁊ spiritū vocabulū
vt apl'us esset z euāgelista noiaret cōicauit. Nā
angelo⁊ officiū est annūciare diuina. ¶ Secūdū
ꝓuilegiū ꝓfiguratōis. qm̄ matthe⁹ int̄ euangeli
stas ꝓfigurat⁹ est in specie hois Ezech. j. z Apoc.
iij. Sed q̄re h̄: clarer ex h̄ qz ꝑm Porphirū li. ō
vniuersalib⁹. q̄d sit hō diffinit sic. Hō est aial rō⸗
nale mortale. Deꝰ aūt q erat spūs imortal' factꝰ ē
in incarnatiōe aial hō q in ꝓdicatiōe manifesta⸗
tus est rōnalissim⁹. z i passiōe mortalis. Et qm̄
matthe⁹ in ꝓncipio euāgelij sui describit diuinā
incarnationē: in medio eiꝰ ꝓdicationē: i fine pas⸗
sionē z mortē. ḡ in forma hois ꝓfigurat. ¶ Ter⸗
ciū ꝓuilegiū cōscptionis. qa euāgeliū ꝓm⁹ scꝑsit
sic z ꝓm⁹ in ordine euāgelista⊼ ponit vt ait Hie
ro. Et⁹ ḡ euāgeliū fuit valde ꝑciosū. et cōmēdat
Prio. qz ꝓmū est alio⊼. Scōo. qz līgua hebrea
fuit ꝓscriptū q̄ lingua fuit ꝓma oim. nō ab hoīe
inuēta sed a deo tradita imediate Ade. z erit vlti
ma ac ꝑpetua. qz vt Jsido. dicit. post diez iudicij
oēs ligue cessabūt z sola remanebit hebraica lin
gua q̄ ꝑpetuo deū laudabim⁹ in celo. Unō in b
cōmēdat euāgeliū matthei. qz fuit scꝑtū in ꝓma
et ꝑpetua illa lingua. Ceteri aūt euāgeliste scꝑse⸗
runt in lingua greca. Tercio qz a brō barnaba
reuerent̄ approbatū. Nā ipm euāgeliū secū por⸗
rabat q ō̄mones fugabat. sup ifirmos ponebat
z sanabant. z secū sepeliri iussit vt securi⁹ morere
tur. ¶ Quartū ꝓuilegiū dignificatiōis. qz mat⸗
the⁹ est apl'us. est etiā euāgelista. est q̄z martyr. et
sic dignitate alios ꝑcellit. qz in nullo alio sctōrū
iste tres ꝓrogatiue siml' iueniunt. Petr⁹ etiā fuit
apl's z martyr sed nō euāgelista. Jobes apl'us z
euāgelista: sed nō martyr sanguis effusiōe. et sic
de alijs patet. Insup magne dignitatꝫ fuit q be
ate ỽgis Marie fuit familiarꝫ secretari⁹. Nā in
euāgelio scꝑsit ea q̄ non nisi a ỽgie Maria scire
potuit. sicut est de eo q ioseph ipsam dimittere
voluit. z q ipsi angel⁹ apparuit. z de eo q a ma
gis stella duce aduenientib⁹ adorat⁹ est xp̄s puer
in stabulo. Itē q anteqū Maria z Joseph cōue
nirēt inuēta est Maria hñs in vtero. Et infra. Et
nō cognit ea in eūnū. Nec eīm z silia a ioseph au⸗
dire vel scire nō potuit. qz iā tūc mortu⁹ fuit Jo⸗
seph qñ Matthe⁹ scꝑsit euāgeliū. z iō a ỽgie di⸗
dicit vniuersa. et sic fuit notari⁹ ỽgis. ¶ Quintū
ꝓuilegiū eccl'iastice veneratōis. qz eccl'ia toto or⸗
be ipm venerat festo z vigilia ieiunādo sub ꝑce⸗
pto. extra ō obser. ieiu. c. Cōsiliū. ¶ Sextū fructi
ficatiōis. qz ml'tos quertit ad xp̄m. s. regē: vxorez
et liberos ac totū ppl'm ethiopie. z ml'tas ỽgines
xp̄o dedicauit vt patet ex legenda. Deniqz cū alij
apl'i ꝓdicauerint in certꝫ mūdi partib⁹: matthe⁹
in euāgelio qō scꝑsit p totū mundū ꝓdicat z fru
ctificat vsqz finē mūdi. qz vbiqz recitat in ecclesia
Uñ Chryſ. Qui aliqñ fuit cautꝰ crenaꝫ longo⸗
theca rōnuz. nūc est disp̄sator diligētissim⁹ diui
noꝝ ꝑceptoꝝ. Tūc q̄dē ml'tos paupes fec̄ frau
dādo pecunias: nūc aūt inūerabiles diuites facit
ꝓdicādo iusticiā. Nec ille. ¶ Sed q̄rit q̄re
in eccl'ia freq̄nti⁹ legit in missis euāgeliū Mat⸗
thei p alijs. Rñdet q hui⁹ rō potissima ē vt spes
venie det̄ pctōribꝫ z inuitent̄ ad pniaz. Nā eccl'ia
freq̄nti⁹ legit boꝝ triū scꝑta. scz psalmos dauid
euāgeliū matthei. z epistolas Pauli. qz vt ōr. j.
Job. ij. Dē. s. pctīm qō est in mūdo: aut est ꝓcupl'
scētia carnis aut ꝓcu. o. aut sup. vi. Dauid pecca⸗
uit in luxuria. Matthe⁹ i auaricia. Paulus in
supbia pseq̄ndo acrit̄ xp̄i discipl'os. Ut ḡ oīb⁹ et
singul' supbis auarꝫ et luxuriosis det̄ spes venie
z ꝓuocent̄ ad pniam: istoꝝ triū scripta freq̄ntā⸗
tur: vt pctōres recordent̄ q mag̃ dei misc̄dia sit̄
ex ist̄ fecit magnos sctōs. ex paulo pseqtore ma
gnū ꝓdicatorē. ex dauid adulterāte et homicida
magnū ꝓpheta⊼ psalmistā. ex matthęo publica⸗
no magnū apl'um z euangelistā. Sic z pctōribꝫ
alijs si cōuertant̄ de⁹ magnā ꝓfert gr̄az. Ro. vij

De sancto Matheo

Ubi supabūdauit delictū sup. ꝛc¶ Septimū ꝓuilegiū gl'ificatōis .s. in celo ⁊ in ṫra. miraculis eñ eū in terr̄ de⁹ glorificauit. Uñ ad ip̄m tanq̄ ad specialē patronū debēt pctōres ꝓfugere. qz de us dedit ei ptātem sup draconcs venenatos vt patuit in legēda. Itē sup infirmitates. qz mltos curauit cecos: paraliticos: lepꝛosos: ⁊ a demoni bus veratos. Deniq̄ sup mortē. qz filium reg̃ a mortuis suscitauit vt patet in legēda. Ad ip̄m g̃ charissimi accedam⁹ ⁊ ei⁹ merit̄ nos cōmēdem⁹ vt dñs Jesus eius oratonib⁹ det nobis gr̃az in p̄senti ⁊ gl'iam in futuro Amen.

¶ De sancto Matheo Sermo. iij. s. de peccato rum hominum vocatione a deo.

Non veni voca re iustos sed pctōres. Matth. ix. et in euāgelio hodierno. ¶ Uerba sūt dñi iesu: q̄ cū vocasset matheū ⁊ ille secut⁹ eū: fe cit sibi ⁊ discipul' eius cōuiuiū magnū in domo sua. multiq̄ pctōres ⁊ publicani veniētes discū bebāt cū iesu vt dicit euāgeliū. Beda. quia vni⁹ publicani cōuersio exemplū ⁊ incentiuū pnie tri buit cūct̄s. Pharisei aūt videñ dicebāt discipul' christi. Quare cū publicanis ⁊ pctōrib⁹ mandu cat mg̃r vester. At iesus ait. Nō est op⁹ valentib⁹ medic⁹ sed male habentib⁹. Lyra. qz infirmi idi gent medico: nō sani. Et adiecit autoritatē scp̄tu re di. Eūntes aūt discite q̄d est. i. diligent̄ ꝑsidera te q̄d scp̄tū sit Osee. vj. Misericordiam volo et nō sa crificiū dicit dñs. Nā Greg. dicit q̄ nullū deo tā gratū sacrificiū sit̄ zel⁹ aiar̄. iuxta illō Prouerb. xxj. Facere misericordiam. s. ꝙuertēdo pctōres pl⁹ pla cet deo q̄z victime. s. bolocaustor̄. Uñ ⁊ rps sub iunxit. Nō eñ veni vocare iustos sed pctōres. O magne misericordie ⁊ pietat̄ ꝟbum. o pctōr gaude ⁊ age pniaz. qz ecce rps dicit q̄ venit vocare te ad vitā sit̄ ecce vocauit matheuz. Juxta hec g̃ ꝟba tria mysteria p hoc sermone notabimus.

Primū de pietat̄ christi exp̄ssione.
Secūm de vocatiōis qualificatione.
Tercīū de ipsius Matthei vocatione.

¶ Circa p̄mū. s. de pietatis xp̄i exp̄ssiōe p sim pliciū intellectu bonū est scire de b̄ q̄ christ⁹ dic̄. Nō veni vocare iustos ꝛc. Circa b̄ eñ dictū fm plures doctores triplex orit̄ q̄stio vl' dubiū mo

Prima questio fm Bedam. (uet.
Secunda fm Augustinū.
Tercia fm Rabanū ⁊ Chrys.

Prima q̄stio mouet fm Bedā i omel'. quō rps dñs dicit se ñ venisse vocare iustos sed pctōres: cū tñ vocauit Nathanael quem iustū fuisse ipse met testat̄ Job. j. di. Ecce vere israelita in q̄ dol⁹ nō est. Itē vocauit Johānē apl'm ꝟginē. ⁊ Jaco bū minorē in vrō sctificatū. Elegit etiaz in p̄cur sorē baptistā sctissimū. et in matrē ꝟginē sup oēs sctissimā. et in nutriciū Joseph virū iustū vt scri bit Matth. j. Mirū est g̃ q̄ sic rps loquit̄. ¶ Hz ad hec rñdet fm Bedā. ⁊ ꝓcor. Lyra q̄ rps dñs venit oēs q̄dē electos ad regnū celor̄ vocare. sz pctōres vocat ad pniam. qz pctōr bō nō pōt p uenire ad regnū celor̄ nisi p pniam. Justos aūt vocat rps ad augmētū gr̃e vt ambulēt de ꝟtu te ī ꝟtutē. vt patet de p̄dict̄s iust̄s q̄s vocauit rps nō ad pniaz. s. satisfactoriā. sed ad gr̃e ⁊ ꝟtut̄ au gmentū. Pctōres aūt vt Matheū magdalenā paulū ⁊ alios vocauit ad pniam. et sic ad vitaz. Ratio. qz iusti nō indigēt pnia satisfactēte: sicut mūdi nō indigēt ablutiōe. sed pctōres vt imūdi et macl'ati indigēt. qz vt scribit Apoc. xxj. Nil co inq̄natū intrabit in regnū celor̄. In hui⁹ figurā legit̄. iij. Reg. x. q⁹ rex Salomō fecit luterē añ tēp plū et ornauit p circūitū speculis: vt intrātes tēp plū ibi se cōspicerēt. et q̄ in se macl'as viderēt ab luerēt ac sic mūdi intrarēt. Spūaliē Christ⁹ rex añ ingressum tēpli celest̄s ad cōspectū dei statuit luteré. i. sctām eccl'iaz. et specul'. i. sctor̄ exēplis eā ornauit: q̄ debēt pctōres aspicere ⁊ eor̄ exēplo se p pniaz mūdare a macul' pctōr̄: vt sic digni be anť intrare ad ꝓspectū faciei dei. Uñ dñs pro pctōrib⁹ posuit specl'a sctōr̄ penitentiū vicz pau li magdalene matthei ⁊ alior̄. q⁹ iust̄ aūt ad exē plū ꝓficiēdi posuit sctōs iustos q̄s vocauit rps in maria scitate vt seq̄nť rp̄m in iustitia. ¶ Scōa q̄stio fm Augustinū de ꝓsensu euāgeli star̄. vicz Quō sic a rpo pctōres diligant. q̄a vt ait: nulla causa veniendi fuit rpo dño nisi pctō res saluos facere ꝛc. Ad hec rñdet ibi Aug⁹. d. sic Nō veni vocare iustos: nō absolute dicit. sed: ad pniaz. vt addit Lucas. sed veni vocare pctōres ad pniam vt dek intelligi quō pctōres diligant a rpo. qz nō ob hoc ip̄m q⁹ pctōres sunt diligunt sed vt ad pniam ꝙuertant. Dec Aug⁹. Et rō. q̄a pctōres si nō ꝙuertunt: a deo sūmo odio odiunt et eťnis penis adiciunt. Eccī. xij. Altissim⁹ odio bz pctōres sed miser⁹ est penitēt̄s. ¶ Ter cia q̄stio Cur rps dñs q̄ ad vocatiōis aduentū p̄ponere voluit pctōres iust̄s: di. q⁹ nō p iust̄s sed p pctōrib⁹ vocandis venerit. Ad hoc fm Raba nū ⁊ Chrys. alios q̄ dicēdū est q⁹ Prio ꝓpē superbie extirpationē ex iusto⁹ cordib⁹. Raban⁹. Nō ve ni inq̄t vocare iustos. i. tales q̄ ō sua iusticia glo riāť vt pharisei erāt. s̄z pctōres. i. illos q̄ se hūiliter pctōres recogn̄scūt: q̄lis fuit matthe⁹ zoci⁹ ei⁹ pu blicani. vt p b̄ doceat q⁹ pl⁹ diligit de⁹ pctōrē hu milē q̄ sue infirmitat̄ ꝓfici⁹ penitet: q̄ iustū sup bū q̄ de sua iusticia p̄sumēdo alios ꝛdēnat. Se cundo ꝓpē miserdie declaratōes. s. erga oēs boies Uñ fm Chrys. Quia nullus iust⁹ erat in terra. oēs eñ peccauerūt ⁊ egent gr̃a dei Ro. iij. Ideo dixit. nō veni vocare iustos. q. d. Ideo ñ sperno pctōres. qz ꝓpē boies veni vt trahā eos ad vitaz O g̃ pie iesu voca ⁊ trahe nos: noli spernere. sed miserere nr̄i. qz cōfitemur pcrā nostra. ¶ Circa secundū de vocatiōis qualitate q̄r̄ q̄

libus modis vocat xps pctores ad pniam z salutem eternã. Respõdet q multis modis.
Primo p anie inspirationem.
Scõo p bñficij largitionem.
Tercio p ꝛscientie remorsionem.
Quarto p diuine scripture admonitionem.
Quinto p exemplo ꝛ cõsiderationem.
Sexto p flagello ꝛ castigationem.
Septimo p glie repromissionem.
Octauo p humane mortis horrorem
Nono p infernalis pene cõminationẽ.
Decimo p calamitates mũdi z verationẽ.
Undecimo p loqlã z pdicationem.
Duodecimo p mortẽ xpi z passionem.

Primo p aie inẽnã inspiratiõez. Uñ ps. dicit. Audiã q̃d loquat in me dñs. s. p ispiratiõez: qm̃ lo. pacẽ. s. faciẽdã p pniam in pleb. et sup san. s. z in eos q̃ ꝛuertunt ad cor p suo ꝛ pctõ ꝛ recognitionẽ. Sed heu m̃lti hãc dei vocẽ nõ audiũt nec curãt: q̃tidie vocant ad seq̃ndũ xpm z tñ nolũt. Ipse em̃ xps ait Apoc. iij. Ego sto ad ostiũ. s. cor dis z pulso (p inspiratiões) si q̃s audierit vocez meã z aperuerit ianuã; ꝛsentiẽdo p volũtatẽ: introrabo ad illũ. s. p gr̃az inhabitãdo. O g̃ hõ venit ne tibi aliq̃n cogitatio vt ꝛfiterer̃ pctã et pniam ageres: scito q̃ illa vox dei fuit vocant̃. Uñ boc pbo: vtiq̃ p illud. ij. Cor. iij. Nõ sum⁹ sufficientes cogitare aliq̃d ex nob̃. sed ois nr̃a sufficiẽtia ex deo est. Ue g̃ tibi pctor si ñ vis deo tuo obedire. Nã ꝺt ps. Nisi ꝛuersi fueritis gla. su. vi. Secundo vocat xps p bñficioꝛ largitionẽ. Uñ Hasiodo. Inuitat inq̃t ad magna q̃ grataner suscipit qua. z spem de futur̃ accipit q̃ bñficia recogñscit. Nec ille. Cũ aũt de⁹ oia subiecit sub pedib⁹ nr̃is vt dicit ps. q̃d aliud vult nisi vt ipm amem⁹ z ad eũ ꝛuertamur. O tu diues nũera q̃t tibi de⁹ dedit bona diuitiaꝛ possessionuꝫ vineaꝛ ꝛc. O hõ ꝛsidera quõ te de⁹ ab infantia nutriuit: victũ z vestimẽtũ pbuit. et m̃timode tibi bñfecit. Et scito qz p hec oia te vocat ad saluẽ. Uñ Bern. de⁹ inq̃t se mihi in patrẽ exhibuit sed non ego sibi vt cissim in filiũ. q̃ nã frõte attollo vultũ ad oc̃los tã boni patr̃ tã malus fili⁹. pudeat me tãto patre virisse degenere. Et infra. Infelix ego et insan⁹ quipẽdi ecñi patr̃ amorẽ. Nã si pat ñ esset obruere⁹ me bñficijs: vt alia inũera taceã hui⁹ corporis victũ z vsum tpis dedit. z sup oia sanguinez dilecti filij sui clamãt ad me ꝺ fra. Pudeat me reddidisse odiũ p dilectõe. Idẽ. Ue mihi si ingratus fuero. s. de pctis non penitẽdo. qz clamat ad me sanguis ille xpi q̃ effusus est p me in terra.

Tercio p ꝛscie remorsionẽ. Uñ dicit ps. Peccatũ meũ ꝛ me est sp. qz sindereris est vis aie stimulãs ad bonũ z remurmurãs oñi malo ꝑm Aureol. O g̃ hõ dic mihi q̃n vis facere vel feci sti aliq̃d pctm̃: nõne rephẽdit z remordet te ꝛsciẽtia tua. Si dic̃ q̃ rephẽdit. p b̃ scito q̃ de⁹ vocat te vt resipiscas. Uñ Ricb. de sctõ vic. dicit. Hoc a deo indictũ aie habem⁹ vt totiẽs remordẽtis conscientie stimulo vrgeamur q̃tiẽs peccamus. O, si forte dicas q̃ nõ rephẽdit te ꝛscia de pctõ. Audi q̃ndã sctm̃ patrẽ in vita spatꝛ di. q̃ q̃ secur⁹ est i ꝛscia: aut sctus est z pfect⁹: aut diabolus q̃ ñ formidat peccare.

Quarto p diuie scripture admonitionẽ in q̃ de⁹ m̃ltipl̃r nos ad pniam z salutez acq̃rendã vocat. Ideo saluator ait Lu. xvj. Habẽt moysen z pphetas. i. scripturas sacras: audiãt illos. Uñ g̃ legi vel audis in missa: epl̃a: vel euãgelio de pnia: attẽde deũ vocãtẽ.

Quinto vocat nos xps p exẽploꝛ cõsiderationẽ. s. in vita sctoꝛ z bonoꝛ hoim vt testat Bern. Insup i oibus creaturis. Uñ Hugo de arca noe. ij. li. ca. iij. dic̃. Ois creatura tribꝫ vocibꝫ nob clamat. Prima vox accipe bñficiũ. Scõa redde debitũ obsequiũ. Tercia fuge supplicĩũ. Prima vox est famulãt̃ q̃ celũ dicit. Magistro tibi lucẽ. Aer: flatuz pbeo. Aq̃: potũ tibi do z sordes abluo. Terra: te porto: te nutrio. Scõa vox est admonẽtis q̃ mũdus dicit. Uide hõ quõ amauit te q̃ propter te fecit me. seruio tibi vt tu seruias illi q̃ fecit me z te. accipis benignitatẽ: redde ꝺbitã charitatẽ. Tercia vox cõminãt̃. Ignis ei dicit: a me cõburer̃. Aq̃: in me submerger̃. Aer: a me frig⁹ patier̃. Infernus: a me deglutier̃. s. p malis tuis ꝛpctis. Hec z plura ibidẽ Hugo.

Sexto p flagelloꝛ castigationẽ. Apoc. iij. Ego q̃s amo arguo et castigo Et ps. Imple facies eoꝛ ign. z q̃rẽt nomẽ tuũ dñe ꝛc. Sicut em̃ bos vl aial aliꝫ cadẽs in lutũ ꝺberat vt erurgat: sic hõ pctor excitat flagell' ad resurgẽdũ de luto pcti. Sed vt Greg. dicit Qui malis p̃sentibꝫ ñ emẽdant ad futura ꝺuant ꝛc. O g̃ hõ habuisti aliq̃n infirmitates vel aduersa de⁹ vocauit te.

Septio p glie. s. celestis repromissionẽ. Uñ b̃ mõ xps sua pdicatiõe ꝑma oẽs vocauit di. 2 Matth. iij. Pniam agite appropinquauit. regnũ ce. Uñ Bonauen. li. de simili. dic̃. O q̃ stulti sunt mũdani homines q̃ p modic̃ z caducis rebus toto nisu laborant. p infinito aut̃ premio nec pedẽ leuant.

Octauo per horrorez mortis et timorẽ. Eccl. xliij. Memor esto q̃niaz mors non tardabit. añ mortẽ bñfac amico tuo Item Prouer. xiij. Timor dñi fons vite vt declinet a ruina mortis. Exemplũ de Josaphat filio regis q̃ videns in via cecum antiquuz z gibbosum ꝛuersus est. vt patet in hist̃oria Barlaã. O tu iuuenis cum vides monumẽta mortuoꝛ q̃d tibi dicant attẽde. Nam ꝑm Aug. monumẽtũ dicit q̃si monens mentẽ. s. de mortis ꝛsideratione. Dicunt g̃ tibi. Ad terre sepulchrũ ad sepulchrum: ad vermes: ad serpentes et mortẽ. Tu no vocat xps per infernalis pene cõminatiõez ad penitentiaz. Unde Luce. xiij. Nisi penitentiam egeritis omnes simul peribitis. Et 2 Matthei. xiij. In consummatione seculi mittet filius hominis angelos suos et colligent de regno ei⁹ omnia scandala et eos qui operant̃ iniquitatez

De sancto Gerardo

et mittent eos in caminū ignis ibi erit fletꝰ z stridor dentiū. Ue ḡ ibi oīb⁹ malis ꝙginib⁹: cōiugatis: viduis: religiosis: ꝑsbiteris: ꝓncipib⁹: diuitibus z paupib⁹ z cūctis reprobis. Apoca. viij. Ue ve ve habitātib⁹ in ẽra. Age ḡ charissime penitētiā. ¶ Decimo p calamitates mūdi et vexationē qz Greg. dic. Mala q̄ nos h̄ ꝑmūt ad deū ire cōpellūt. Q hō audis ne q̄q̄z terribilē terremotuz vel tonitrua: grādines: clades: pestes. cogita qa deꝰ vocat. ¶ B ¶ Undecimo p loq̄lā z ꝑdicationē. Dec est solēnis dei vocatio qua vocauit p seruos suos scz ꝓphetas a ꝓncipio z tādez p apl'os ac sctōs alios mūdū totū: sicut docuit in pabola Luce. xiiij. di. Hō q̄dā fecit cenā magnā. i. xps statuit refectiōez btitudis in celo. z misit seruos suos dicere inuitatis. i. credētib⁹: vt venirēt. O deꝰ meus q̄nta est demētia hoīm. si vocaret rex terrenus ꝓmittēs cuilibet venīēti centū ducatos: oēs libent accurrerēt z nūcios vocātes libēter audirent. Ecce xps deꝰ p ꝑdicatores clamat. Uenite ad btitudinē. venite ad celeste regnū p penitētiā ꝓmittēs cuilibet eterna bona et indicibiles thesauros: z nolūt venire. Et q̄d est maria stulticia diabolus vocat ad vicia z p ea ad tormēta eterna et illū magis sequunt q̄z xpm vocantē p ꝑdicatores ad celū. Sed forte dicis. Ego nō credo tibi q deꝰ vocat me p tuā ꝑdicationē ad celū. Audi ip'm dñm Mat. x. d. Nō vos estis q̄ loq̄mini sz spiritus ve. q̄ loquit̄ in vob. z Lu. x. Qui vos audit me audit ꝛc. O ḡ viri. o mlieres. o iuuenes. o senes. o diuites et pauperes. o q̄q̄z boies: ecce ex pte dei voco vos z nūcio vob: venite ad celū agēdo pniam. nolite ire ad ifernū. Q̄d dē audit̄: beati erit̄. qz bti q̄ audiūt ꝛbū dī z custodiūt illō Lu. xj. Nō si nolueris: in iferno lugebit̄. ¶ Duodecimo p morte xpi z passiōem. Nā Ber. ōt. Christꝰ i altū crucis ascēdit vt ab oīb⁹ videret. Uoce magna clamauit vt ab oīb⁹ audiret. Clamozi lachrymas addidit vt hō cōpateret. Qui ad eꝰ clamorē nō excitat: ad eꝰ vocē ad pniaz nō cōpūgit̄ grauior est ẽra: durior petra: z feridior sepl'chro Dec ille. O ḡ pctōr audi xpm in cruce ad te clamantē Sitio. Berñ. in medi. Quid est o iesu bone q̄ clamas: sitio. ḡ ne plꝰ te cruciat sitis q̄z crux: cū ō cruce siles z clamas sitio. q̄d ḡ sitis. Et respōdet. Sitio fidem vestrā z salutē: vestrū gaudiū o boies. Dec ille. Hz beu q̄z pauci boies ꝙuertūt ad xpi vocatiōez. ꝓpt̄ qō impꝛoperañ Prouer. j. ca. Uocaui z renuistis: extēdi manꝰ meas. s. i cruce z ad bñficia largienda: z nō fuit q̄ aspiceret. despexistis oē ꝙsiliū meū. s. de bonis agēdis. z increpationes meas. s. de pctis vris neglexistis: pniam agēdo. Ego q̄z in iteritu vro ridebo. O ḡ pec[illegible].o xpiane aspice mēte vel in imagie crucifixi q̄m xps te vocat. di. spūalit̄. O aia vide q̄ntū te amauī qz sanguinē p te fudi: aiam p te dedi. Reuertere ḡ reuertere: ecce manꝰ extēdi vt te amplexer reuertentē. Ecce caput incliaui vt te oscu/ler. Ecce latus meū aptū teneo vt te in coꝛ meuz suscipiā. Ecce spinis caput meū est coronatū vt tibi btitudinis coronā tribuā. Si pniam egeris pctā tibi dimitto: gr̄am tibi infundo z eēna gl'ia.

¶ D ¶ Circa tertiū de vocatione (p̄miabo. Matthei q̄stio restat Cur xps dñs nō vocauit mattheū in ꝓncipio statim cū petro z andrea ac filijs zebedei. sed vocauit mattheū postea p notabile tps postq̄z ia fecerat pl'ima miracula z ꝑdicatiōes vt patz in euāgelio Mat. z Lu. Ad b rñdet ꝑm Simonē de cassia. q̄ dñs inq̄t q̄ creauit hoīem ad imaginē z sil'itudinē suā: ipse ꝑnouit ab eēno oīm hoīm volūtates et dispositiōes q̄z faciles sūt ad auersionē. z q̄z difficiliores sunt ad cōuersionē: q̄ hoī nō apparēr. Nūc ḡ sentit deꝰ hoīem dispositū z habilē: infundit ei gr̄am z vocat ad pniam. Et sic mattheū vocauit tūc cū vidit ipm habilē z dispositū ad seq̄ndū xpm. ¶ Ex q̄ snia ista accipiamꝰ documēta salubria ꝓ nob. Primū de diuia pietate erga nos pctōres z miseratōe. qz oēs vult saluari z neminē perire. vt ꝛ. j. Thi. ij. z h̄ volūtate añcedēte. ꝓcea oīb⁹ z oi tpe ꝑsto ē q̄ztū ex sua bonitate dare gr̄ia vt ꝙuerterent. Hz videt aliq̄s idispositos z nolle recipe gr̄am in iuuētute. aliq̄s z in virili etate. aliq̄s vsq̄z ad senectutē indispositos manere. Et ideo varijs tpib⁹ ꝙuertit boies: ita q̄ defectꝰ ē ex pte hoīm z nō ex pte dei. Quare ḡ aliq̄ tm in senectute vel tardiꝰ cōuertunt: hec rō est i causa. Unā Grego. xxix. moral'. ōt. Misericors deꝰ diu pctā hoīm tolerat. z plerūq̄z cū vltimū finē adesse respicit: peccātiū mētes imutat Dec ille. Secūdū documētuz de pctōr̄ boim conatu z ꝑpatiōe. vt scz ois hō cuiuscūq̄z etatis conet sp ad gr̄az dei se q̄tum in se est disponēdo z orādo: ne imparatū moꝛs rapiat. Ideo saluatoꝛ Mar. xiij. Uigilate ḡ nescitis eꝝ qñ dñs veniat. s. ad iudiciū mortis ero an me. n. an. gal. ꝛc. ne cū repēte venerit iueniat v. doꝛ. s. i pctis. O ḡ hō ꝙsidera misericordiaz dei te vocātis mltiplicit̄: vt patuit. z age pniaz exemplo matthei vt habeas vitā eēnā inꝛcedētib⁹ eꝝ meritis z ꝑstāte dño iesu xpo q̄ viuit in secula.

¶ De sancto Matthęo quartum sermonē vide ex cōmuni sanctorum.

¶ Itē de sancto Gerardo epo z martyre sermonē ex cōi vide applicañ legendam eius.

Gerardus a ge/

Grar q̄d est sacr. z dos q̄d est donū: q̄si sacrū donū datū nob a deo in exēplū

¶ Js natione venetus de parētib⁹ deū timētibus z pietatis opib⁹ insistētib⁹ genitꝰ: hij cū liberis careret ozauerūt deū z btām ꝙginem Mariā z hūc Gerardū obtinuerūt: q̄ cū esset septē annoꝝ cepit nimis ifirmari febrib⁹. ob h̄ parētes obtulerūt eū monasterio z orōnib⁹ fratrum sanatus

indutus est habitu regulari. z ingenio pollēs ce
pit ceteros coetaneos monachos i studio lr̄ar̄ p̄/
cellere. Tādē pr̄e eiꝰ cruce suscepta in bello ꝯ sa/
racenos felicit̄ mortuo: matre etiā post aliq̄t an
nos defuncta Gerardꝰ missus ē a monachis ad
studiū Bononien. vbi p̄fecit. z abbate defuncto
reuocat⁹ a studio i abbatē eligit̄. q̄ in exēplū scti/
tat̄ se cūct̄ fr̄ibꝰ exhibebat. ⁊ ginitate mūdꝰ erat
būilitate p̄clarꝰ. orōni z lectioni die ac nocte insi
stens. cilicio: ieiunio: ac vigilijs carnē domās. et
oī ⁊rute florēs. nemo illū vnq̄ vidit ociosū.

Post aliq̄t annos resignauit officiū p̄latiōis
vt visitaret ēr̄a sctām z ibi fructū ⁊bi dei faceret
Tūc cū oppīsis saracenis terra sct̄a fuit ab eis
accepta. z a x̄pianis possidebat. Auz aūt Gerar/
dus flātibꝰ nō ꝓspe vēt̄ ad q̄dā monasteriū p/
uenisset z diuti⁹ ibidē ob tēpestates māsisset: ab/
bati illi⁹ monasterij ꝓpositū suū aquit. q̄ dixit ei
dē Quātū putas poter̄ lucrifacere in ēra sancta
Si alias vis lucrari trāsi poti⁹ ad Hūgariā vbi
inē plebes nouit̄ ad x̄pm ꝓuersas plus ꝓficies.
Uenit ḡ ad Hūgariā z ab epo mauro eccl'ie: qn
q̄ eccl'ias suscepit⁹ cognito q̄ esset vir toti⁹ sctita
tis z p̄dicator egregi⁹: brō regi Stephano est cō
mēdat⁹. Ecce aūt aduenit festū assūptiōis Ma
rie in q̄ corā rege z tota ppl'i ac p̄ncipuz ꝓgrega/
tiōe i ciuitate Albēn. regali sermonē fecit tā egre/
giū vt oēs mirarent̄ z eū affectuose venerarent̄.
Brūs ḡ Stephanꝰ rex Hūgarie ip̄m acceptauit.
et filiū suū brm̄ Emericū ipsi l'r̄is z moribꝰ ibu/
endū tradidit quē ml'r̄ tpib⁹ istruxit. Tā/
dē Gerardus mūdū fugiens heremū beel voca
tū petijt vbi cellā edificās deo seruiuit. Una die
dū p imaginatiōe dormitaret venit cerua cum
pullo suo z corā eo se deposuerūt. ecce aūt ceruꝰ
fugiēs lupū cū impetu irruit sup eos. Uñ cerua
illa fugiēs pullū derelict iuxta Gerardū. q̄ pul/
lus secut⁹ est vix. dei z ampli⁹ nunq̄ eū reliquit
Alio tpe cū portaret sarcinā añ portā: lupā iacē/
tē reppit quā vulneratā ꝓspiciens portā ei aquit
z cū eo intrauit et se añ pedes eiꝰ pstrauit. nec p̄
us surrexit q̄ sanitatē p̄ sct̄i orōnez suscipet. Ab
illo die tā pullus cerue q̄ lupa apud eū p̄māse/
rūt: simt̄ ad pascua ibāt: nec alter ab altero lede
bat aut molestabat. Tandez brūs rex Stephanꝰ
cū paganos hostes debellasset: vidēs regnū q̄e/
tū a p̄lio reuocauit seruū dei ab heremo. Et licet
multū renitentē in epm ordinauit Chanadien.

Facꝰ ergo eps dictum p̄dicañ cōuertebat
mlt̄os ifideles z baptisabat. erat i vigilijs z orō/
bat aq̄ tm̄mō. z in q̄dragesima q̄dragīta paupe
res nutriebat: p̄ter septē paupes q̄s assidue pa/
scebat. Insup vt corꝰ ꝓrīū attereret z pietat̄ vi
scera exhiberet: fastes lig̃z ꝓrio dorso nocte affe
rēs amore dei ante fores paupz deponebat. z
sic illos sustētabat. Itē ad brām ⁊ginē Mariaz
sūma afficiebat deuotiōe; adeo q̄ q̄cūq̄z p noie
matris x̄pī ab eo postulasset; mor pfusus lachr̄y
mis petitiōi eiꝰ annuebat. Uñ eiꝰ psuasu z arbi/
trio factū est vt nomē matr̄ x̄pi ꝓtīū in cōi locu
tione ob reuerētiā nō exp̄mat apō Hūgaros. ſz
tm̄mō brā dña vl' mag̃ dña mūdi nūcupet. Uñ
et Panonia a brō stephano rege appellata ē fa/
milia z regnū brē dñe. Et sic scūs vir plenꝰ bo/
nis op̄ib⁹ z merit̄ vsq̄z finem pseuerauit.

Preterea vir iste scūs ꝓphetie spū et miracul' cla/
rus palmā martyrij ꝓmeruit a dño. Nā cū bea
tus rex stephanꝰ q̄euisset in x̄po: petrꝰ rex corona/
tus est i regnū hūgarie. Brūs aūt Gerardꝰ die
q̄dā ad capitulū vbi fratres q̄uenerāt ītrauit et
residēs fecit sermonē de huiꝰ seculi cursu caduco
Et tādē ait: Sciat̄ inq̄t q̄ in reg̃ hūgarie gēs sol/
uet̄ a iugo x̄pianitat̄: laboz̄q̄ me⁹ z p̄dicatio de
spicie⁹: qō ipletū est. Nā inē hec comes palatij re
gij Abba noie: effugato ō reg̃ petro rege: coronā
regni sibi vsurpauit. q̄ regnāte pctā accreuerūt. z
iuxta ꝓphetiā scti Gerardi gens hūgarica a x̄pia
nitate est auersa. In die ⁊o resurrectōis dñi mi
sit abba rex ad brm̄ epm vt p manꝰ eiꝰ corona re
gni capiti illi⁹ poneret. qō eps facere renuit. Cō
uenientib⁹ ⁊o ml'r̄ ad eccl'iaz p coronando rege:
ascēdit eps pulpitū et cepit regem de crudelitate
quā exercuerat i magnates et honestissimos vi/
ros obiurgare. Et ait. Ego p x̄po mori par⁹ suz.
Ecce aūt tibi vētura ꝓnūcio q⁹ anno tercio fuko
excitabit̄ in te gladiꝰ vltiōis: q̄ auferet a te dia de
ma z regnū fraude acq̄sitū. Et b̄ ipletū est. Item
cadē die fratrib⁹ cenātib⁹ ait. Die crastia ad cenā
agni vocamur: ꝓperem⁹ z moriamur p x̄po frēs
Altera ḡ die illucescēte missaz celebrauit. z suis ō
mēsa x̄pi cōicauit: letusq̄z ad martyriū ꝓperauit.
q̄ cū ad fluuiū Danubiū q̄uenisset: ecce mag̃ po/
pulo z turba circūfundit̄ z lapidib⁹ impetit̄. ip̄e
⁊o signū crucis ꝯ impetū lapidū opponebat. et
deo ꝓtegēte ñ ꝓtingebat̄. Tādē in plaustro ip̄m
de alto mōte nimio ipetu p̄cipitarūt: q̄ deiect⁹ i
terrā positis genib⁹ orauit di. Dñe ne statuas ill'
b̄ pctm̄. z ecce lapide in cerebro pcussus et lācea
trāsfossus obdormiuit in dño. Corpus ⁊o scti
martyr̄ cū in loco scenoso iaceret nulla sorde in/
q̄natū est. qō seq̄nti die catholici tolleñ. sepelieēt
in pestieñ. eccl'ia brē marie.

Post annos
plures Maurꝰ eps Chanadien. ip̄etrauit a re/
ge andrea eiꝰ corp⁹: et exhūatū reppit luciduz vt
ebur miro odore fragrans. ad cuiꝰ tactuz manꝰ
aride ml'ier̄ mor sanate sūt. Impositō aūt corpe
in currū duo eq̄ astiterūt q̄ nec comedeñ. nec bi/
beñ p leticia vsq̄z ad marusiū fluuiū deuexerūt.
vbi nauez aptañ naute ip̄posito corpe nulla vi a
rippa illa valuerūt nauē illā remouere. Sed et
vnꝰ conādo manū casu inponeñ nauī z lignis
tres digitos illisos pdidit. z piecro fuste blasphe
mare scēm cepit. Tūc ferk audita vox di. Nisi ve
nerit maurꝰ nō ibo. Quo tādē aduenīēte vt na/
uē intrauit: illa sine remige celesti ipulsu corpꝰ

trāsportauit:qō feretro imponeñ honorifice de/portarūt ad eccl'iaz vbi viuēs sepl'turā sibi elege rat. Tūc nauta pfat⁹ accurrit peniteñ z amissos digitos p sctī viri merita recupauit:vbi z inūera miracula chorusc are ceperūt ad laudē dñi Jesu christi.

De sctō Michaele z angel' Ser.j.cū legēda.

Angeli eorū semper vident faciē patrʒ mei q̄ in celis est. Matth.xviij.et i euāgelio hodierno.

Verba sunt dñi iesu: q̄bus insinuat q̄nta charitate nostrā salutē desiderat.qz btōs āgelos nobis dedit in misteriū ad salutem eēnā acq̄rendā Unū apl's Heb.j. Oēs sunt admistra.spūs i mi/nist.missi ꝓpt eos q̄ hereditatē ca.sal. Hinc Hiero.in omel'.hodierna ōt. Quātā grāz circa vnū/quēq̄ credentē in se dñs habeat:ipse declarat cū angelos eoꝝ sp videre faciē patrʒ q̄ in cel'is est oste dit. Et infra. Neq̄ em̄ posset tuta esse hūana infirmitas inc'tot z tātas hostʒ insidias nisi sctōꝝ angeloꝝ munirel' auxilio.hec Hiero. Unū charissimi grās agam⁹ deo p tali p̄sidio charitatʒ diuine qz dedit nob angelos btōs q̄ sp vident faciē dei patrʒ:ne p demones seducamur et peam⁹.sed p angelos dirigamur ad eoꝝ btitudinez z tuti si/mus. Dicit g̃ xp̄s cōfortatiuū z dulce nob vbuz Angeli inc'it eoꝝ.i.hoim sp vi.zc. Jurta q̄ verba tria mysteria notabim⁹ de angel' p b̄ sermōe fm q̄ de hīs trib⁹ cōmēdanf in vbis ipsis.

Prīo de naturali nobilitate.qz dic̄ q̄ angeli.

Scōo ō officiali dignitate.qz addit:eoꝝ.i.ho

Tercio de supnali felicitate.qz (minū. semp vidēt faciē dei.

Circa p̄mū de nobilitate angelice natu/re inq̄rendū est Quali nobilitate ꝓdidit de⁹ an/gelos i sua creatōe. Nimiꝝ b̄ ꝓtēplari ē vtile hoi vt aduertat q̄lit̄ ad eoꝝ societatez possit peuenire in celū. Nā si eos imitādo in p̄senti vita fuerim⁹ assimilati:in p̄ria erim⁹ eis associati. Mat.xxij. Erūt sic angeli dei in celo. Si aūt i p̄senti demones imitamur z eis assimilamur p malicia:i eo rū societate ppetuo puniēdi ōputabimur a xp̄o Matth.xxv. Ite maledicti in ignē eēnū q̄ pat⁹ ē diabolo zc. Ad q̄stionē g̃ñdēdo Notādū est fm doctores q̄ de⁹ bon⁹ creauit āgelos p̄cipue i q̄n tuplici excellētia nobilitatʒ q̄bus debem⁹ imitari.

Prima est speciositas.

Scōa est potestas.

Tercia est intellectualitas.

Quarta est recta volūtas.

Quinta est imortalitas.

Prima est speciositas. Unū Dion'.iij.de di.no. dicit q̄ angel⁹ est lumē clarꝝ z speculū purissimū susc ipiēs totā pulcritudinē deiformitatʒ z mūde resplēdere faciēs i seipo quēadmodū est possibi/le. Hec ille. Ideo Fran.m.aro. Unū hoc est q̄ oīa noīa angeloꝝ termīanf in el. Respōdet q̄ idcir/co vt significet btifica vnio angeli cū deo. El em̄ hebraice deū significat. Jtē fm Ansel. Si vn⁹ an gelus staret visibilit̄ inter stellas in celo etiam si essent tot soles q̄t sunt stelle:oēs illos obfuscaret sua claritate si visibilis foret. Jtē Aug⁹.in ō ciui. dei.li.xj.ōt.q̄ angelica nāta oēm creaturā digni tate nature p̄cedit. Sed quō in b̄ imitemur an/gelos docz Anſ.li.Cur de⁹ hō. ca.xix.et li.sil'i.q̄ oēs q̄ iuste viuūt angeli ōi dicunt. Nā tales ima ginē dei in sua aīa mūde a pctis z pulcerrime cu stodiūt et diuie assimilatiōis ac deiformis pul/critudis gr̄am hñt. Sicut em̄ carbo ignit⁹ pul/cerrimo splēdore lucet igneo:extinct⁹ aut̄ efficit niger z turpis.sic ania diuio amore ignita splen det diuie.s.luc ̄ p̄cipatōe vt angel⁹. sed pctō ex tincta deformis est vt demon. Sed q̄rit Utr̄ demones habeāt naturalez aliquā pulcri/tudinē in q̄ creati sunt a deo in p̄ncipio. Ad b̄ re/spōdet Dion.z Isido.cōcordit̄ q̄ licet nobilitas formosa a p̄ncipio sit angel' ꝓcreata oīb.eñ i ma lis postēꝝ ruerūt p habit⁹ vicios os fuit obnubi/lata z depressa ac obfuscata.sicut si sol coloze ni/gro esset detect⁹ vel obscura nube. Hui⁹ etiā erē/plū accipe in dracone q̄ fm cādorē sue pellis ap paret q̄dāmō splēdēs.sed venenato splēdore hor rorē intuētib⁹ z timorē ingerit. Sic demō aie ꝓpt venenū pctī adeo horrēdus est q̄ ñ possit eū hō sustinere:sed mozeret ad aspectū ei⁹ p mozā vide licet q̄ndiu diceret vnū Pater nr̄. sicut btūs fert dixisse Frācisc⁹. Unū Job.xx. Veniēt sup eū.i.pec catorē:horribiles.i.ō mones. Scōa nobilitas angeli ōr potestatʒ. Nam de⁹ creauit angelos vt essent mire potestatʒ z fortitudis.qō claret p̄mo ex opatiōe veloci. Nā in ictu oculi statim assunt vbicūq̄ de⁹ voluerit z ei⁹ volūtatē pficiūt in mo mēto. Ps̄. Qui ambulas sup pēnas ventoꝝ:q̄ facʒ angelos tuos spūs zc. Isido.vij.ethymol'.z Dion'.in celesti hierar.dicūt q̄ angeli significā/tur ibi p vētos ꝓpt velocitatē eoꝝ.ꝓpt qō z picto res angelis pēnas faciūt vt celerē eoꝝ discursuz significet. Nec Isiō. Hinc etiā Damasc.li.ij. For tes sunt angeli z pati ad volūtatē dei explēdum et ibi cōfestim inueniunt vbi iusserit diuin⁹ nu/tus. Secundo ex motione celi.qz vt cōiter tenēt pbi z theologi nō ꝓtradicūt:angeli habent mo/uere celum z singulas speras singl'e angelice in/telligētie mouēt ꝓtinue vsqz ad diē iudicij qñ cel sabit motus celi: fm theologos. Et ecce p moti bus ist̄ videmus q̄ faciunt frōdescere arbores: germinare terrena scētia cūcta.pluuias irrigare et rores stillare. Nā.ij.de generatiōe dicit. Mo/tus solis in obliquo circulo (sic z alioꝝ planeta rum)est causa generatiōis z corruptionis in ist̄ inferioribus. Unū patz q̄ vn⁹ angel⁹ totā t̄rā possz mouere si vellet. Tercio fortitudo z ptās angeli mira patuit in occisione populi multi vt patuit in submersiōe pharaonis et occisione p̄mogeni/toꝝ cūctoꝝ in egypto i vna nocte. Jtē in pcussiōe

cētū octogita q̄nq; miliū in exercitū sennacherib
z subito p̄ āgelū vnū Isa.xxxvij.et sic de mlt̄ zc.
Et q̄bus claret q̄ mira est prās angeli. Jōo p̄.
Bñdicite dñm oēs angeli ei⁹ potētes v.q̄ fa.v.c.
Sz quō in b̄ possis tu hō imitari angelos. Re/
spōdeť q̄ in fortič resistēdo rēptatōib⁹ diabolicis
Sic em̄ supam⁹ fortissimū.s. demonē.z confor/
mabimur angelis btis associādi in locū quē di/
abolus pdidit. Unō Orige. z Diero.sup̄ Josue
omel.j.ōr. Si luciferū vincere potuero cōseq̄r
locū ei⁹ accipe merebor in celo. ¶ Tercia nobili/
tas intellectualitat̄. Nō em̄ indiget angelus ra/
tiocinatōe vl̄ collatōe sic̄ hō.sed fm̄ Aug. simpli
ci ꝟtuitu res cognoscit. Un̄ Dion̄.li.celestis hierar.
dic̄. Simplicib⁹ z imediat̄ splēdoribꝫ illūinanť
z diuio nutrimēto adiplenť. Deniq; vt Greg.mo
ral'.li.ij. Angeli nunq̄ a diuia visiōe foras sic ere
unt vt ineēne cōtēplatiōis gaudijs p̄uenť.q; deū
vbiq; p̄sentē cernūt. sic z nos debem⁹ oīa ad salu
tē necessaria itelligere vl̄ discere.z sp deū añ ocu
los hr̄e q̄ fidē z rectā intentiōez. Apl'us.j. Cor.x.
Siue comedat̄ siue bibat̄ vl̄ aliō q̄d facit̄: oīa
in gl'iam dei facite. VD Querit̄ b̄ Utr̄ ange/
li mor vt creati sūt pfecti in scia fuerūt.z an deuz
viderūt.an etiā mali suū casuz:z boni sua p̄mia
p̄uiderūt. Ad hec breuit̄ fm̄ doc.nr̄os sup̄.ij.dis.
iij.z p̄cipue Frā.maro. rñdeť q̄ plures vitates.
¶ Prima est q̄ angeli nō sūt creati in btitudie vi
siōis diuie. Naz scribit̄ Job.viij.q̄ ille.s.diabol⁹
ab initio non stetit in vitate.sed btitudo est stat⁹
oim bono⁹ aggregatiōe pfect⁹.ḡ stat⁹ in vitate
et p̄ ꝟseqūs lucifer nō fuit in creatōe pfecte btūs
Sz btitudo cōsistit i visiōe diuia. Job.xvij. Hec
est vita eēna vt co.zc. Jē ōr Ber̄.q̄ visio diuita/
tis est tāte dulcedis q̄ nūq̄ pōt nō amari vl̄ cō/
tēni. Si ḡ vidissent auerti.s.ab ea nō potuissent
ḡ deū essentialit̄ nō viderūt. ¶ Scōa vitas q̄ an
geli sciuerūt se a deo creatos ex nihilo.et q̄d esset
appetēduz.s.subesse z obedire deo.aut q̄d fugiē/
dū. Un̄ Greg.i moral'.ōr. Vire oīpotēs de⁹ na
turā sūmoq̄ spirituū bonā sed mutabilē cōdidit
vt q̄ manere nollēt ruerēt.et q̄ in ꝟditōe p̄sisté/
rent tāto in ea tā dign⁹ q̄nto ex arbitrio starent.
et sic apō deū maioris meriti fierent. Si aūt pe
tas quō ista ꝟguerūt. Rñdeť fm̄ Bonauē.q̄ lu
mine naturali a ōo dato. Sic̄ dař aliq̄b⁹ hoib⁹
natural'r sapia cognitiōis mūdane: vl̄ etiā aliq̄
rū diuio⁹. ¶ Tercia vitas q̄ in p̄ncipio creatio
nis:nec boni suā ꝟuersiōnē z ꝟfirmatiōez btitu/
dinis:nec mali suū casuz p̄scire potuer̄t. Rō fm̄
Bonauē.q̄ ipsi fuerūt i statu meriti.stabil'aut̄
btitudinis cognitio p̄tiet ad statū p̄miū. In cui⁹
signū de⁹ aut pauciss̄imis aut null'i sctis z amicis
in b̄ mōo reuelat se certitudinalit̄ glificādos.q̄a
hec cognitio pon⁹ē ad gaudēduz erpedies q̄z ad
merēdū. Et sic patz p b̄ q̄ boni nescierunt antea
q̄ essent glificādi. Jē nec mali sciuer̄t se casuros
Rō.q̄ b̄ erat ꝟtinges.z iō certitudinal'r sciri nō
potuit nisi a deo cui⁹ soli⁹ est ē tal' cognitio:eoq̄
ex re nō dependet. Nō ḡ potuit angel⁹ pscire nisi a
deo reuelāte. De⁹ aūt b̄ sibi reuelare potētia ordi
nata nō potuit:eoq̄ tal' p̄cognitio de necessitate
bz annexā culpā aut miseriā. Naz aut tali place/
ret q̄ laberet̄.z ita esset mor ipi⁹ z pctōr stultissimi
mus.aut displiceret̄ z doleret se lapsurū.z sic eēt
miser.vtrūq; deo est ipossibile z iordinatuz:siue
innocēti ifligere penā miserie: siue innocētē dū est
innocēs hr̄e culpā. Hec ē rō Anselmi z mgr̄i. ¶
Sed obj̄cit̄.q̄z Ber̄.li.de ḡdib⁹ būilitat̄ exp̄s/
se dicit q̄ lucifer p̄uidit suū p̄ncipatū z supbiuit
Rñdet Bonauē.vbi s.q̄ ō b̄ Ber̄ū.mirat̄ z sol
uit q̄ ita potuit esse sic̄ de ioseph q̄ p̄uidit suū p̄n
cipatū sed nō suā vēditōez. Et sic patet q̄ tāta est
dei bonitas q̄ nō pōt certitudialit̄ reuelare boī
suū casū z dānatiōez futurā. q̄z b̄ cogeret boiem
despare. Sz de⁹ bon⁹ neminē innocētē pōt coge/
re ad desperationē.q̄z nō pōt cogere ad pctm̄ Nec
Bonauē. Si dicas.cū p̄dixit r̄ps petro suā ne
gatiōez.et sic casū.et iude suā dānationē di. Ue il
li p̄ quē tradar ego:meli⁹ erat illi si nat⁹ nō fu. Re
spōdeť fm̄ Bonauē.q̄ aliō ē reuelare certitudi/
nali cognitiōe.z aliud est p̄dicere.q̄z reuelare nō
pōt vt dictū est.sed p̄dicere pōt cōminañ. vt.s.il/
le se obseruet z caueat.sicut fecit z ninuite. Sed
tales p̄dictiōes tenēt cōditionalit̄ z nō absolute
vel simpl'r.q̄z bō pōt p̄ libe⁹ arbitriū sibi cauere
¶ Quarta nobilitas recte volūtat̄.q̄z boni ange
li mor vt sunt ad deū ꝟuersi:sūt ꝟfirmati i bono
nec p̄nt velle nisi bonū. Sic ecōtrario mali sē ob
stinati in malo p̄ auersionē a deo. vt ōr mgr̄i.ij.
dist.v. Un̄ fm̄ Aler.de Ales hec ē differētia int̄ li
berū arbitriū angeli z boīs.q̄z hō sp̄ pōt mutari
et velle siue bonū siue malū q̄diu viuit in corpe
sed post q̄ separata fuerit ania nō pōt de statu suo
mutari.vñ nec pōt penitere de mal'q̄ gessit i cor
pore:nisi in pnia decesserit. Angel⁹ aūt mutabi/
liter se bz añ electionē.q̄z pōt sic̄ z in p̄ncipio cre/
atiōis poterat eligere b̄ vl̄ illō.i.bonū vl̄ malū.
Sz post electiōez bz se imutabilit̄.q̄z q̄cq̄d elege
rit n̄ pōt ampli⁹ illō sibi displicere.z iō angel⁹ bo
nus n̄ pōt cadere a bono deo quē elegit.nec dia/
bol⁹ p̄t penitere. Nos ḡ carissimi imitemur nūc
bonos i eligēdo bonū z ōrestañ vicīū.q̄z p⁹ mor
tē n̄ erit t̄ps pnie. Damas.Hoc facit boib⁹ mors
qō fec̄ demonib⁹ casus. ¶ Quīta nobilitas imor
talitat̄.Damasce.li.ij.c.iij. Immortal'ē angel⁹ n̄
natā sed gr̄a.oē em̄ qō icipit z finit̄ fm̄ naťam.s.
ꝑriā. Un̄ angel⁹ a deo bz q̄ sit imortal'.sic̄ z aīa
hūana. In b̄ imitemur ḡ angelos vt in gr̄a dei
pseuerem⁹ z nunq̄ peccem⁹ mortal'r. Nā scribit̄
Matth.xxiij. Qui pseuerauerit vsq; in finē.s.in
bono:hic salu⁹ erit.s.cū angel'is sociādus. ¶
¶ Circa scōm p̄ncipale de officio angelo⁹ erga
boies q̄rit̄ q̄lia officia habeat angel⁹ circa boies
exercere. Rñdeť q̄ p̄cipue q̄nq; ꝑter q̄ merito et
digne sē a nob bonorādi.z hec patēt ex scp̄turis.

Primū officiū custodiēdi.s.cūctos.
Scōm officiū assistēdi q̄ ad deuotos.
Tercīū officiū puniēdi malos.
Quartū officiū interpellādi ꝓpter electos.
Quintū officiū portādi.s.in celos.

Primū officiū angelo⁹ erga boies est custodiē di cūctos. iuxta illō ps̄. Angel' suis de⁹ māda. de te vt cust.te i oi.v.tuis. Querit Cur de⁹ voluit nō ꝑ se sed ꝑ angelos custodiri boies. Cū ei ipe de⁹ sit sufficiēs ad custodiēdū oēs creaturas: mirū est q̄re mediātibꝫ angel' voluit b̄ expleri. Rn̄deť q de⁹ ex sua mira sapia hāc legē puidit vt inferiora a suprioribꝫ i vniuerso gubnenť. put hec tenēt doc.et io voluit ꝑ tali lege angelos p̄sidere boibꝫ. Prio ꝓpť vtilitatē āgelo⁹.qz q̄tq̄t boies ipsi ꝑ sua misteria ꝙuertere poterūt: p tot in eis gaudia accidentalia cumlanť. Lu.xv. Gaudiū est angel' ōi sup vno pec.p.zč. Scdo ꝓpť idigētiā boim.qz fm doc.cōit: qlibet hō bz āgelū malū ꝑ exercitatōe q conať eū ad pctm̄ ptrahere z p dere.z ideo puidet de⁹ vt ad coercēdū hostē z saluādū aias qlibet hō habeat angelū custodē. Et licet oēs demones laborēt ad ipugnādū.specialit⁹ tñ ille deputat⁹. Sic et oēs angeli nos custodiūt.sed specialit⁹ ille assignat⁹. Dec frā.maro.

Tercio ꝓpť repatiōez ruinarū angelicaꝝ: vt ex boibꝫ repeť ruina angelo⁹ misterio. vñ Leo papa de ꝙse.dist.j.c. Hij duo.or.q hij duo hymni ab angelis sūt decātati i nouo testamēto.s. Glia in excelsis deo.et Alleluia.idcirco: qz ꝑ xp̄m eorum ruina est repata. Ber. O q̄nta dei pietas vt nos mickli i nūero angelo⁹ cōputemur. Se cundū officiū assistēdi. Nā q̄ro q̄liby boibꝫ libenter assistūt z associanť angeli. Ad qđ rn̄deť q oibus deū orātibꝫ z laudātibꝫ. ps̄. In ꝙspectu angelo⁹ psallā tibi. Un̄ glo.j. Lo⁹.xj.or. Angelici spūs nob adesse credēdi sūt marie cū diuis māsipamur obsequijs.puta.s.lachrymādo ō pctis et ꝙfitēdo z elemosynas ac miscdie opa vel ieiunia faciēdo sil'r i aduerſ.sequiť. Cū eccl'iaz ingredimur vl' sacrſ lectiōibꝫ.s.vl' pdicatōibꝫ aurē ac cōmodam⁹. vl' psalmodie vl' oratiōibꝫ icūbim⁹ vel missaꝝ solēnia celebram⁹. Dec ibi. Tercīū officiū puniēdi malos.iuxta illō ps̄. Fiāt vie eorū.i.pctōꝝ tenebre z lubricū.z angel⁹ inq̄t dñi ꝑ sequēs eos. Sed q̄riť q̄les boies angeli acri⁹ et speciali⁹ psequunť z puniunt. Rn̄deť ex scptura q̄ primo qdē luxuriosos. vt ptz ō sodomitſ Gen. xxx. Scdo blasphemos. vt patz de Sēnacherib Esa.xxxvij. Tertio oppssores pauperꝝ et fideliuꝝ vt patz de Pharaone i mari submerso Exo.xv. Quarto supbos z vanigl'iosos. vt ptz ō dauid nūerante ppl'm.ij. Reg.vl. Quartū officiū est interpellādi ꝓpter electos. vñ Job.xxxiij. Si fuerit ꝑ eo angel⁹ loq̄ns (Lyra.i.pniam pctōris ꝑponēs) vn⁹ de milibꝫ (.i.angel' multis) miserebit de⁹ z dicet. libera eū vt nō descēdat in corruptōez Et sic angelus ē executor diuie miscdie cui⁹ erat allegator. Dec fm Lyrā. vñ Ber. i epl'is. O si haberet q̄s oculos aptos videret pculdubio quēadmodū angel⁹ discurrit med.⁹ int̄ dilectū z dilectā vota offerēs: referēs dona: excitat istā: placat illū.s.deū. Dec ille. Dinc exēplū cape possumus qđ angel⁹ Raphael dixit Thobie.xij. Cū orabas tu z sepelie.mor.ego obtuli orationēz tuā coram dño. Quitū officiū portādi i celos. iuxta illō Luc.xvj. Mortu⁹ ē lazarus z portat⁹ est ab angel' in sinū Abrae. Nā vt Bonauē. et Rich.super.iij. dist.xx.dicūt. Cōcedēdū est q angeli boni z mali assistant morientibꝫ. boni ad adiuuandū. mali ad nocēdū si pñt. Et boni ꝓducūt aiam si ē bona vel in celū vel ꝑ⁹ i purgatoriū. et tādē cū fuerit plene purgata in celuz. Mali aūt malas rapiūt in ifernū. O q̄ hō qđ dormitas: cur penitētiā nō agſ. O xp̄iane si vis vt tibi angeli subueniāt celebra festa sanctorum

Circa tercīū de feliſ (niāt bonora eos. citate āgelo⁹ ꝑ ꝙclusiōe sufficiat breuiť q angeli bti sic in celis sp videt faciē deitatſ. sic et ecclia dignis celebranť festſ. ad ꝙgaudēdū ipsis tanq̄ futurſ cōciuibꝫ nr̄is. Qualiť aūt hui⁹ festi hodierni celebritas exorta sit legitur

Legenda.

Q⁹ in Apulia ē mōs qđā noie Gargan⁹ iuxta ciuitatē q̄ dr Sypōt⁹. Anno aūt dñi.cccxc.in vrbe dicta Sypōto vir qđā noie Gargan⁹ pecorū mlt̄itudie pollebat. Cōtigit aūt qndā thauꝝ cō sortia gregſ relinq̄re z vnā mōrſ ꝙcēdere.quem dñs req̄rēs ꝑ deuia: tādē inuenit in vrtice mōtis iuxta ostiū cuiusdā spelūce stātē. qmot⁹ itaq̄ vir sagittā in ipm direxit. sed statim velut a vēto reflexa ipm q̄ iecerat repcussit. Turbati famli z ciues ciuitatſ sup hoc epm req̄rūt. q̄ ieiuniū eis indixit z a deo q̄rēdū admonuit. Tūc scūs Michael el epo apparuit di. Ego suz michael archāgel⁹ q̄ locū hūc in crſ mihi statuēs b volui indicio pbari. Sic ḡ ibi eccl'iam suo nomi dedicatā in q̄ honorare et ꝙstructam asseruit. q̄ toto orbe habeť famosa. vbi ppl's cepit orare ꝑ foribꝫ nō audeñ intrare. Postea neapolite adhuc gētiles ꝫ Sypōtanos z Beneuētanos ordiaro exercitu suo bellare ceperunt. q̄ de epi consilio patronū suū vicz scm̄ Michaelē in auxiliū iplorarūt. Ecce aut scūs Michael epo appuit di. ꝑces exaudit⁹ z hostibꝫ occurrēdū. Quibꝫ occurrentibꝫ mōs Garganus ille imēso tremore ꝙcuť: fulgura volāt: et ignee sagitte mlt̄os pimūt aduersariozꝝ. Relicto errore idolatrie relicto xp̄iane fidei continuo colla submiserūt. Tūc Sypōtani magnifica potiti victoria ceperūt dubitare vtr pdictū locū ingredi z dedicare deberēt. Eps aūt ꝙsuluit papā Pelagiū. q̄ sup hoc volūtatē scti Michael' req̄rēdā monuit. Un̄ papa z epo ac ciuibꝫ istātibꝫ iciunio z orōi Michael appuit epo di. Nō ē op⁹ dedicare eccl'iam quā ego edificaui z de⁹ dedicauit. ꝑcepitq̄z vt die seq̄nti cū ppl'o ingredien ipm ibi ꝑ⁹ freq̄ntarēt. Tunc ingredien criptā magnā z tria altaria in ea inuenerūt. et altare mai⁹

rubeo pallio circũtectũ viderũt. Celebratisq; ibi dẽ missaꝝ solẽnijs: cũ singli cõcaleent ad ꝓpria cũ gaudio redierũt. Eps aũt ibidẽ sacerdotes et clericos delegauit q̃ iugit diuinũ officiũ celebrarẽt. Ibi aq̃ lucida z dulcis emanat q̃ post cõiones pplus potat et diuerse egritudies sananť. Tũc hijs auditis sũmꝰ põtifex hũc diẽ in honorẽ sancti Michaelis z oim brõꝝ spirituũ p totũ orbẽ statuit celebrãdũ. O q̃ charissimi honorem⁹ scros angelos vt ipsi nob subueniãt z impetrẽt a christo gr̃am in psenti z gl̃iam in futuro.

De angelis Sermo.ij.s.de custodia angelica

Angelis suis deus mãdauit d̃ te vt custodiãt te i oibꝰ vijs tuis ꝑs.xc. ℟ Sup isti ver bis Berñ.i ser.q̃dragesime d̃ sic. Magna dilectio charitatis z mira dignatio.qs:qbꝰ:de q̃: z qd mãdauit. Siqdẽ de⁹ mãdauit.z angelis suis mãdauit.z de te boie mãdauit.z vt custodiãt te in oibꝰ vijs tuis mãdauit. Quãta reuerentiã debet tibi b verbũ inferre.afferre deuotões.offerre fiduciã. reuerẽtiã p psentia.deuotiones p beniuolẽtia.fiducia p custodia. In q̃uis g̃ diuersorio.in q̃uis angulo reuerẽtiã exhibe angelo tuo.nec audeas illo psente qd̃ me psente ñ auderes. Hec Berñ. Nñ aũt hodie agit festũ oim angelorꝝ custodũ et mei z tui z aliorꝝ cũctorꝝ atq; assistẽtiũ deo spirituũ brorꝝ.ideo ad ipsorꝝ honorẽ hec vba cõuenienter assumunt. Jurta q̃ tria mysteria notabimus p hoc sermone.

Primũ de huiꝰ custodie indigẽtia.
Scõm de huiꝰ custodie diligẽtia.
Tertiũ de huius custodie efficacia.

℟ Circa primũ mysteriũ de indigẽtia custodie angelice accipiam⁹ p ꝯclusiõe q̃ angelica custodia est homi necessaria p q̃ntuplici eiꝰ statu.

Primo nato in vtero.
Secundo egresso ex vtero.
Tercio viuẽti in mundo.
Quarto exeunti de mundo.
Quinto post mortẽ p conducendo.

Primo inquã nato i vtero marno.ne.s.a diabolo suffocet et aborciuꝰ fiat:ac p ꝯsequens visiõe dinina ꝑpetuo ꝑuet.eo q̃ i pctõ decessit vicz originali.de q̃ ꝑs. Ecce in iniq̃tatibꝰ cõceptꝰ sum zc. hoiez. Rñdet ꝑm mgr̃m in.ij.di.xj.ca.j.q̃ i erroꝝ dio sue natiuitatis. Et h̃ ꝑbat p illd dictũ Hieronymi dicẽtis i Omel. Magna iniq̃t dignitas aiarũ vt vnaq̃q; ab ortu natiuitatis habeat angelũ in custodia sui deputatũ. Gregorius q̃s dicit q̃ vnusq̃sq; vnũ bonũ angelũ sibi ad custodiã deputatũ:z vnũ malũ ad exercitiũ habz. Hec mgr̃. Sed Bonauẽ.dicit hec intelligẽda de natiuitate in vtero.s.q̃ tũc deputat angelꝰ hoi:hoc est in aniatiõe cũ spũs rõnalis ifũdit. qz ista custodia ꝑncipaliꝰ respicit spũm q̃z corꝑ. Et iõ extũc specialẽ debet hr̃e angeli custodiã z ñ antea. Aliq; aũt vt Rayne.dicũt q̃ puer q̃diu est i ipso vtero materno est q̃dãmõ aliq̃d matris. nec ẽ a mre tunc totaliter sepat⁹.sicut fructꝰ pẽdens i arbore. Et ideo ꝓbabiliꝰ dr q̃ idẽ angelus q̃ est custos matris custodit ꝓle in vtero. Sed in natiuitate sibi specialis angelꝰ deputat. Et h̃ vez est intelligẽdo de ꝓma natiuitate.s.cũ aia in vtero ifundit vt dictũ est ſm Bonauẽ. Sed añ aniatiõez bñ ꝯcedẽdus est q̃ ab angelo matris ꝓples siẽ fructꝰ custodiat vt dr Rayne. ℟ Scõo q̃ necessaria ẽ angelica custodia hoi egresso ex vtero ne.s.a baptismo ipediatur z ꝓclitet. ℟ Tercio q̃z viuẽti in mũdo: ne.s. ad mlta pcã ꝓtrahat.sz angelo dirigẽte possit d̃ eo dici illd̃ ꝑs. Sup aspidẽ z basiliscũ ambulabis z ꝯcul.le.z dra. ℟ Nã hõ dz spũaliꝰ vicere has bestias.ad qd̃ idiget adiutorio angelico.

℟ Prio q̃dẽ p aspidẽ significat auaricia.q̃z auarus siẽ aspis aurẽ i cra figit ne icãratorẽ audiat. Sic auarꝰ cor fixit i cra ne audiat ꝓdicatorẽ vel deũ monentẽ. ℟ Scõo p basiliscũ q̃ visũ hz venenatiuũ significat luxuria q̃ visu ꝯcupiscẽtia iflammat. ℟ Tercio p leonẽ significat superbia.q̃z leo regẽ se aialiũ fore supbit. ℟ Quarto p draconẽ q̃ dẽtibꝰ mordet z cauda stringit significat ỏrractio z in pctis ꝯsuetudo p quã hõ a diabolo ꝯstringit ne se possit inde expedire. Uñ ꝓpẽ hec necessaria ẽ hoi in tota vita angelica custodia. ℟ Quarto necessaria est ereũti.s.p mortẽ de mũdo.q̃z diabolꝰ mlt̃ũ nititr i mortẽ tpe aiaz decipe z rapere.iuxta illud Gen̄.ij. Tu insidiaberis calcaneo eiꝰ.i.fini vite hois. Uñ Isiõ.ō sũ.bo.dr q̃ diabolꝰ q̃nto breue tps videt restare:tãto acriꝰ nititr cẽptare. Et iõ necessaria est hoi tũc angelica custodia q̃ ꝓfortet hoiez ne laq̃is diaboli capiat. Jrẽbõ i morte dz rõnem deo reddere ō oibꝰ factis suis. z iõ indiget angelo q̃ bona opa hois alleget ꝯ instantiã diaboli. Uñ Aug.dr. Dicturꝰ ẽ tũc diabolꝰ Eqssime iudex iudica hũc mecũ esse p culpã q̃ tuꝰ noluit eẽ p gr̃az.tuꝰ ob passionẽ.meꝰ ob suasionẽ.tibi inobediẽs.mihi obediẽs. Judica g̃ hũc esse mecũ dãnãdũ.hec Aug⁹. Sz ãgelꝰ tũc allegabit hois iusticiã Job.xxxiij. Si fuerit p eo angelꝰ loq̃ns vt annũciet hois eq̃tatez:miserebit de⁹. ℟ Quito q̃z necessaria ẽ angelica custodia hoi pꝰ mortẽ p cõducẽdo.s.p viã q̃ ỏbet ire. Nã pꝰ mortẽ tres sunt vie. Una q̃ ducit ad infernuz. Scõa q̃ ducit ad purgatoriũ. Tercia q̃ ducit ad celũ. A ꝓma via angelꝰ custodit ne diabolꝰ illuc rapiat. ꝑs Aia mea siẽ passer erep.ẽ ō la.venãtiũ.i.demonũ. In scõa via angelꝰ ducit aiam i purgatoriũ purgãdã z postmodũ purgatã educit in celũ. In tercia via introducit directe in celum. Nã ſm q̃ ỏ tenet Bonauẽ.z doc.malos mali ãgeli tãq̃z torrores deportãt in infernũ.iuxta illd̃ Mat.xviij. Jratꝰ dñs tra. eũ tortoribꝰ.i.demõibꝰ:q̃aduscz red.debitũ. Remigꝰ.i.in eternũ.q̃z sp soluet in penis et

nunq̃ ꝓsoluet. Et deniq; bonos boni ãgeli ꝓdu/cũt in c[illegible] vel in purgatoriũ. iuxta illũ Lu.xvj. Mortuꝰ ē Lazarꝰ z portatꝰ ē ab angelis zē. ¶ Queri pñt ꝫ aliq̃. Prio vtr homi in statu in nocẽtie in ꝑadiso manẽti debuit angelꝰ ad custo diã deputari. Rñdet ꝑm Bonauẽ. sup. ij. dist. xj q; sic. Licz em̃ magꝭ nũc indigeat hõ q̃ꝫ ꝑ illo sta tu innocẽtie. tñ z tũc indigebat. Rõ. qz deꝰ ē ꝓnior ad miserandũ q̃ꝫ ad ꝓdenãdũ. Et qz in statu ino cẽtie habuit hõ angelũ malũ tẽptantẽ. et etiã filij eiꝰ si ꝑmãsissent ꝓmi ꝓcentes in ꝑadiso: ꝑm Sco tũ fuissent tẽptati ꝓma tẽptatiõe. atq; illa victa fuissent ꝓfirmati. Qm̃ aũt aduersariꝰ nr̃ diabo/lus etiã hoie instituto erat fortior z astutior: ho/minẽ ꝑ potuit decipe vt z rei ꝓbauit euẽtꝰ. ido i/digebat hõ etiã ꝑ tũc angelica custodia. ¶ Scõ o q̃rit Utr aliq̃s angelꝰ fuerit ad xp̃i cu/stodiã deputatꝰ. Cũ em̃ habuit angelũ tẽptantẽ q̃re nõ habuisset custodẽ angelũ. Nã z ipe eiꝰ tẽ/ptator dixit de eo. Scriptũ est ifra p̃ Ps̃. Quia angelꝭ suis deꝰ mãdauit de te vt custodiãt te i oi/bus vijs tuis. ꝑ zẽ. ¶ Ad hec rñdet ꝑm Bonauẽ. sup. ij. di. xj. q; xp̃s dñs malũ angelũ tẽptatẽ q̃dẽ habuit solũmodo ab extra nõ ab itra. Nec ꝫ tu/it ad ipsiꝰ ꝓbatiõez sed ad nr̃am instructõez z ad uersarij cõfutationez. vt ꝑ xp̃m vinceret diabolꝰ q̃ vicerat ꝓmũ hoiem. Jtẽ q; de xp̃o dixit illã scri ptura. Angelis suis deꝰ mãdauit de te zẽ. hoc vl̃ nõ intellexit. vl̃ forte mẽdacit exposuit: dũ xp̃o at tribuit rõne sui qõ de mẽbris fuit scriptũ. vt dic̃ Aug. Uñ dicẽdũ est int̃ q; xp̃o dño nõ est datꝰ angelus ad custodiã. Tuz qz xp̃s ñ indigebat q̃ nullo mõ seduci vl̃ oppmi poterat. nec i cozde le di ꝫ suã volũtatẽ aut ꝓmissionẽ. Tũ qz nõ cõpe tebat. qz angelica custodia in custoditũ dicit q̃n dã ꝓsidentiã. et qz angeli xp̃o nõ ꝓsidebãt sed su/berãt. ideo ñ debuit sibi custos angelꝰ. sed mul/ti angeli ad misterãdũ ei tã q̃ꝫ dño debuerũt ꝺputari. Hec Bonauẽ. Q; g̃ hõ ꝓpende q̃ꝫ misericoz diter deꝰ tecũ agit custodes dañ. ne pereas.

¶ Circa scõm ꝑncipale ꝺ diligẽtia maria q̃ angelus custodit hoies ꝑ ꝯclusiõe accipiam⁹ q; marie charitatꝭ feruẽtia claret in custodia ange/lica ex quintuplici circũstantia.

Primo ex multitudine. ſ. custodientiũ
Scõo ex ingratitudine. ſ. custoditoꝝ
Tercio ex ꝑmptitudine. ſ. ꝑsidioꝝ.
Quarto ex sollicitudine. ſ. supioꝝ
Quinto ex amplitudine. ſ. gaudioꝝ.

Prio inq̃ꝫ ex mlt̃itudie. qz oẽs angeli int̃ẽdũt no stre salutꝭ misterio z custodie. Querit nãq; Utr oẽs angeli mittant̃ ad ꝓcurãdã hoim salutem. Apl's Heb. j. ꝺt. Oẽs sũt admistratorij spũs in misteriũ missi ꝓpt̃ eos q̃ hereditatẽ capiũt salutꝭ Sed ꝫ ꝺ est vbuz Dionisij li. de ange. hierar. di. Supna illa agmia ab ifimis nũq̃ꝫ recedũt. qm̃ ea q̃ ꝑmanẽt vsũ exteriozis officij nunq̃ꝫ hñt Hec ille. Ad hec rñdet Bonauẽ. sup. ij. di. x. q; missio est duplex. Una exteriox q̃ est ad nos. et sic nõ cõpe tit oĩbꝰ angelꝭ. vt Dionisij vba ꝓdicta sonãt. Sz ꝺ mõ. ſ. vt de celo veniãt angeli ad ẽrã ꝓpinet ad inferiozes cõiter loq̃ndo z ex officio cozuz. Dico cõiter. qz ꝑ aliq̃ arduo negocio mittit q̃nq; z ra/ro etiã aliqs ꝺ supioribꝰ. iuxta illũ Isa. vj. Uola uit ad me vnꝰ de seraphin zẽ. vt pleriq; tenẽt do cto. Alia est missio interior q̃ est ad angelos ꝓter nos. Et sic oẽs mittunt̃. qz supiores mittunt̃ ad medios z medij ad infimos reuelãdo. ſ. diuina se creta q̃ ad ea q̃ nob expediũt. Et ꝺ rotũ ꝓpt̃ nos. sicut supꝰ ait apl's. Et sic patz q; maria est chari/tas in angelꝭ erga nos q̃ facit eos oẽs sollicitari circa nostrã saluteꝫ. z nos adiuuare vel mediare vel imediate. siue in misterãdis reuelatiõibꝰ. siue i offerẽdis nostrꝭ orõnibꝰ: dũ sim̃l oẽs apꝰ deũ ꝓ nob inpellãt. z orõnes nr̃as suis ignicis affecti/onibꝰ deo acceptas faciunt. sic aduocati decoris orõnibꝰ alioꝝ causaz defendũt et ornant ac ꝓcu rãt sic auxiliũ. Hec ex Bonauẽ. ¶ Scõo ex ingẽti tudine custoditorũ. i. hoim claret magꝭ diligẽtia angeloꝝ qz ñ solũ erga bonos et iustos. sed etiã erga infideles z in pctis obstinatos ac ꝺi inimi cos diligentẽ custodiã exhibẽt. nec ꝓpt̃ eoꝝ ingẽti tudinẽ eos deserũt. ¶ Queri q̃ Utr ange/lus subtrabat custodie bñficiũ ab hoie ꝓpt̃ suaz obstinationẽ. Rñdet Bonauẽ. sup. ij. di. xj. ar. ij. q j. q; bonꝰ angelus nũq̃ꝫ deserit pctores etiã ob stinatos q̃n sp̃ retrahat ne labant̃ in pecꝰ. et etiaz q̃n defendat ab aduersario. qz ñ patit ipos a de/ mone oppmi vl̃ occidi. nisi forte ꝺ sua diuini iu dicij exigeret. Rõ. qz angeli boni ex charitate sũt ꝓniores ad adiuuãdũ hoiez q̃ꝫ sint mali ad pci/pitãdũ vl̃ infestandũ. Sz mali nũq̃ꝫ cessant ab infestãdo etiã sctissimos hoies vsq; ad mortem. Nã vt dicit glo. Thob. vj. etiã ipm xp̃m dñm di/abolꝰ insecutꝰ est vsq; ad crucẽ. g̃ nec angelꝰ bo/nus desistit custodire hoiem vsq; ad mortẽ. Jtez qz Augꝰ. xxiij. q. iij. Corripiant̃. ꝺt. q; de nemine desperandũ est añ finẽ vite hui⁹. g̃ q̃ntũcũq̃ꝫ sit ali q̃s obstinatꝰ nõ est de eo desperandũ. Sz medicꝰ nõ dimittit hoiez de q̃ ñ desperat. g̃ nec ãgelꝰ pctõ/ rẽ q̃ntũcũq̃ꝫ obstinatũ. Sz di. Uñ Piere. lj. scri bit. Curauim⁹ babilonẽ z nõ ẽ curata. derelinq̃ mꝰ g̃eã. ibi glo. ꝺt q; hec vba sẽ angeloꝝ q̃s tã q̃ꝫ medicos a nob repelli⁹ dũ coꝝ ꝫsilio ñ acq̃escĩ⁹. Jtẽ qd ꝺ antichristo. de q̃ Damasc. ꝺt q; antichri/stꝰ postq̃ꝫ fuerit obstinatꝰ carebit ãgeloꝝ ꝑsidio. ¶ Ad hec rñdet Bonauẽ. ibidẽ q; i hijs auctozitati/bus z silibꝰ itelligendũ est sic q; angelꝰ ꝺt abesse vl̃ recedere nõ ita q; nõ defendat ab aduersario et nõ retrahat a peiozi malo. qz ꝺ mõ nec ãtichri stũ deseret angelꝰ. sed qz ñ ꝓducit ad bonuz eo q; ille ñ obedit illi. imo ꝫ eiꝰ monita facit obstirma bit. Pro tãto g̃ ꝺt abesse vl̃ recedere angelꝰ. ſ. q̃n tũ ad effectũ custodie q̃ est i ꝓmouẽdo ad bonũ. et sic nõ derelinq̃t simpl'r. O g̃ mira dei benigni tas. o magꝭ angeloꝝ dilectio ad nos. Tercio ex

pmptitudine. ſ. p̄ſidio⁹ ꝛ ꝯtinua. Unꝺ Bern̄. In oi loco angelus ſedul⁹ pediſſeq̄ eſt aie. Iꝛē Aug. li. ſolilo. ca. xxix. dic̄. Magna cura et vigilāti ſtudio aſſunt nob angeli oib⁹ bonis ꝛ locꝭ ſuccurrē⁊ tes neceſſitatib⁹ nr̄is et ſollicite diſcurrētes inter nos ꝛ deum nobiſcū puidētes. Hec ille. ¶ Sed q̄rit Duō angeli dicunt nobiſcuꝫ ſp adeſſe q̄m vt Damaſce. dicit. Angeli cū ſunt hic in terꝛ nō ſūt p tūc in celo. nunq̄d g̃ angeli vadūt q̄nq⁹ in celū. Rn̄deť p̄m Alexādrū de Ales. ij. pte ſumme. q. xl. ar. v. q⁹ angelus licet interdū relinq̄t hominē loco q⁹ vadit in celū vel al's. nō tn̄ relinq̄t q̄ ad cuſtodie effectū. q⁹ exiſtēs in celo vl' alibi cognoſcit ſp ꝛ ꝯtinue q̄d circa hoiem agať nec indiget mora tp̄is q̄ ad motū localez. q⁹ ſtatim pōt adeſſe ꝛ pmptiſſime adeſt. ¶ Quarto ex ſollicitudine. ſ. ſuplor⁹. q⁹ nō ſolū ſinguli inferiores angeli de ſingul' boib⁹ ſunt ſolliciti vt ſaluenť. ſed in⁊ ſup etiā ſuplores vt archāgeli ꝛ p̄ncipat⁹ vniuerſaliter cuſtodiūt ppl'm. ꝛ ſollicīti ſunt de puicijs ꝛ ſuplores ꝛ rectores hoīes gubernādis ſaluifi⁊ ce ꝛ legib⁹ iuſt⁹. Un̄ ſicut q̄libet hō habet ſpecialē angelū deputatū: ita ꝛ q̄libet puicia. ciuitas. oppidū ꝛc̄. earūq⁹ rectores et p̄ncipes habēt ſpecia⁊ les angelos ſuplores q̄ bñt dirigere in regimine et ꝓcurare bona puincie. Ꝛm q̄ dicūt doc. ſuper illud Danieť. x. Princeps regni p̄ſa⁹ reſtitit mihi ꝛc. ¶ Querit̄ b. Quid de eo q̄ ex ſtatu inferiori vl' plebeio ſublimať in regē vel p̄ncipē aut in p̄latū eccl'iaſticū puta ep̄m vel papā et hmōi. Rn̄deť Lyra ſup Apoca. x. ca. ꝛcor. Tho. ſup. ij. diſt. xj. arti. ij. q⁹ talis nō relinqueť ab illo angelo q̄ ꝑmo in natiuitate fuit deputat⁹ ad cuſtodiā p̄ſone hmōi. ſed habebit talis duos angelos cuſtodes. vnū illū p̄dictū de inferiori ordine rōne ſingularis p̄ſone ſibi datū. Alter⁹ aūt habebit angelū rōne dignitatis ſeu officij q̄ eſt de ſuplori ordine q̄ dicunt p̄ncipat⁹ q̄ ſingulis regnis p̄ſunt. Et iſti ſūt cuſtodes ſpecialiť regū in⁊ tū in eis ⁊tualiter cōſiſtūt regna. ꝓpť q⁹ noiank p̄ncipes Daniel. x. Apparet p̄nceps grecoꝝ. Hec Lyra. Exē⁊ plū. Si q⁹ eligiť in papā vnū angelus habebit: eū q̄ a natiuitate fuit ſibi deputatus. et aliū habebit rōne papalis dignitatis archāgelū p̄ncipē totiꝰ eccl'ie q̄ crediť eſſe Michael cui⁹ eſt p̄ncipatus ecclie ſctām eccleſiā catholicā cuſtodire. ſicut tangel p̄poſit⁹ paradiſi. i. eccl'ie quē honori. ꝛc̄. ¶ Quinto ex amplitudie. ſ. gaudioꝝ celeſtiū clarer diligētia angelice cuſtodie. q⁹ ꝛm Bonauen. bois cuſtoditi amplificať ꝛ creſcit. ſ. ꝓpť charitatē duplr̄. Uno mō extēſiue. q⁹ de pl'ib⁹ gaudebit ꝛm q̄ plures ſaluabunť. Alio mō intēſiue. q⁹ licet gaudiū eſſentiale in eis creſcere nō poſſit. tn̄ accidētale gaudiū creſcit. ꝛ rōne boni ꝓuēti. q⁹ miniſtrāñ merenť p bono hoc opꝝ accidētale p̄miū. et q⁹ ſuos cōciues ad btitudinē p̄ducunt. Hec Bonauen. O g̃ hō age gr̃as deo. o xp̄iane ama deū ꝛ angelos bonora⁊ ne ſis ingratus: ſtodie angelice ſit p cōcluſiōe ⁊bū Bonauētur̄e ſup. ij. diſt. xj. ar. ij. q. j. in fine ſic. Credendū eſt q⁹ multis modis angeli cuſtodes ſtudēt nos ꝑmouere ad bonū ꝛ retrahere a malo: q̄uis nō p̄cipiat ſpūs nr̄i ebetudo. Et ſubdit q⁹ ꝓpter b̄ multi ingrati ſupbiunt freq̄nť ſibi attribuēdo q⁹ eſt ex bñficio angelico. vñ ex b̄ min⁹ iuuank ab angel' Utile eſt g̃ noſſe effect⁹ vel fruct⁹ angelice cuſtodie q⁹ enūerat ibidē Bonauētura. Sed p facilioꝛi captu nos breuiť hic teneam⁹ ordinē alphabeti. ¶ Prim⁹ fruct⁹ eſt vel effectus arguere ꝛ a p̄cis reuocare. patz Judicū. ij. vbi angel⁹ dñi arguit ppl'm iſrael de p̄cīs ꝛ deū. ¶ Secūdus eſt boni impedimēta auferre. ¶ Terci⁹ criminū vincula ſoluere. i. ꝓſuetudines malas ꝛ ſocietates ac occaſiones. ¶ Quart⁹ demones arcere. vt patet de Raphaele Thob. vl. ¶ Quint⁹ exorare ꝛ orōnes noſtras deo offerre. ibidē. Un̄ orabas ego obtuli oratiōez tuā coꝝ dño. ¶ Sext⁹ fidei ſacramēta reuelare. ſicut Dan̄. xviij. tres angeli abrae exp̄ſſerūt myſteriū trinitat⁹ ꝛ vnitat⁹. ¶ Septim⁹ gaudia ꝓſolatōis miſtrare. ſ. tribulat⁹. Thob. v. Fortis ait eſto: in p̄ſto eſt vt cureris. ¶ Octau⁹ hoſtes deiſcere. ſ. in bellis. Eſa. xxxvij. ¶ Non⁹ intellectū docere vt patet Dan̄. ij. ¶ Decim⁹ cauere picas et tēptatiōes mitigare. ¶ Undecimus laborātes in via dei cōfortare vtpote i penitētia vel religione. ¶ Duodecim⁹ morientes ducere ꝛ cōducere i celū. Hec ex Bonauētura. O g̃ ſcē deus tibi laus et gr̃arū actio p tātis bonis. O beate Michael O bti angeli orate p nobis vt hec aſſeq̄mur.

¶ De angelis Sermo. iij. et p̄cipue de bto Michaele archangelo.

Factum eſt p̄ꝛelium magnum in celo Michael et angeli ei⁹ p̄liabank cū draconе. Apoc. xij.

¶ Si chariſſimi diligēter pēſamus: mlta obligamur michaeli ꝛ angel' ei⁹. Prio. q⁹ eoꝝ p̄lium p nob̄ ꝛ diabolū. Un̄ Beda li. de ritu gētiliū dic̄. Unuſq̄ſq⁹ nouerit ſe obligatū vt veneret̄ angeloꝝ collegiū. ꝓpť eoꝝ obſequiū. Scdo. ꝓpť celeſte gaudiū q⁹ ipſi bñt de nr̄a ſalute. Nā iuſtus eſt q⁹ exq̄ angel' dei gaudiū eſt in celo ſup nr̄a cōuerſiōe vt ſaluator teſtať Lu. xv. g̃ ꝛ nos cōgaudere debem⁹ de ipſoꝝ gl'ificatōe. vt ſic ipſi faciūt feſtū de nob in celis. ꝛ nos de eis facere debem⁹ i terꝛ et p b̄ feſto ſpecialiť honorare. Tercio ꝓpť ꝓſortiū futuꝝ in cohereditate celeſti. Bern̄. Si m⁹ g̃ti: ſim⁹ deuoti tātis ſeruitorib⁹. q⁹ nr̄i cuſtodes tutores actores ꝛ coheredes ſūt. hec ille. Ad honorē g̃ b̄ti michael' ꝛoim brōꝝ ſpirituū q̄ꝝ hodie feſtū colit̄ p̄dicta ⁊ba accipim⁹. Iuxta q⁹ verba tria myſteria notabim⁹. p b̄ ſermone p̄cipue

de scō Michaele fm q de hūs trib cōmēdak.

Primo de plū victoria.cū or. Factum est plium.z infra de victoria.

Scōo de plidū puidentia.nam angeli eⁱ dicunt qbꝫ plidet nobis puideñ.

Tercio de puilegū excellēcia qō seqt ad dicta.

¶ Circa pmū mysteriū de plū Michaelis victoria. Hā z hodiernū festū victoria Michaelis nūcupari solet.vt patet i legēda. Ideo de hageñ p ꝯclusiōe accipiam⁹ vba sancte ecclie in officio dicēt sic. Magna magnalia de michaele archāgelo.s.dicunt laudādo q fortr i plio fecit victoriā

¶ Pro q notāduz q hūs Michael hoc habet a deo p speciali prerogatiua honoris magnificiq scz ipsi est cōmissa victoria plioꝝ. Sicut ei beato Gabrieli cōmissa ē reuelatio secretoꝝ vt patet Danielis.viij.vbi legit q cū Danieli ostēsa fuissent qdā secreta in visiōe z qreret intelligentiā. ecce stetit in ꝯspectu eⁱ qsi species viri. Lyra.i.angelus michael q erat pnceps synagoge. z clamauit z ait.s.angelo alteri loqns. Gabriel fac intelligere visionē istū.i.Danielē.et sic ei Gabriel reuelauit secreta plima z pcipue ō xpi aduētu. Deniqꝫ gabrieli cōmissa est annūciatio secretoꝝ icarnatiōis xpi.vt patet i euāgelio. Itē Raphaeli cōmissa est cura morboꝝ z corpaliū z spualiuz.sic patet in Thobia quē curauit a cecitate.z in sara quā curauit a demonis tēptatiōe. Ipsi etiā est cōmissa itineꝝ directio z sana reductio vt ptz eodē li. Sic Michaeli videt esse cōmissa victoria pliꝝ. Ordo eñ ē int angelos q ad officia z dei ministeria explēda. Vñ z canit eccl'ia orādo. Deꝰ q miro ordie āgeloꝝ misteria hoim qz dis.cō.p.zē. Quāobrē aduertendū q inuenim⁹ michaelē q̄ctuoꝝ plia egisse z in omnib victoriā habuisse.et quintū erit futurum vbi z victoriā habebit.

Primū in celo cum draconе.

Scōm in egypto p israel liberatione.

Terciū in deserto de moysi corpe.

Quartū i nouo testamēto p deuotoꝝ ōfensiōe

Ultimū erit cum antichristo suo tpe.

Primū bellū vl' pliū michael habuit in celo cū draconе.i. lucifero z angel' eⁱ. Sed hūs pliū vicit et luciferū cū suis ō celo expulit vt patz Apoca. xij.vbi sic scribit. Factū est plium magnū in celo Michael et angeli eⁱ pliabant cum draconе.z draco pugnabat z angeli eⁱ z nō valuerūt.neqꝫ locⁱ eoꝝ amplⁱ inuētⁱ est i celo. ¶ Iuxta q vba aliq grunt. Prio de mō q̄liter fuit illa pugna angeloꝝ in celo:cū nō habeāt angeli manꝰ corpales z arma ac hmōi. Rñdet fm doctores q ibi fuit real' pugꝫ spirituū. Qō patz ex hūs.qz mali angeli realit sūt expulsi de celo violent licz illa pugꝫ nō fuerit corpalis nec p arma corpalia qbꝫ cedunt mēbra. Ad qō notāduz q int spūalia vt sūt poētie aie pōt esse pugna qñqꝫ itranea qñqꝫ extranea. Intranea ē qñ appetitⁱ⁹ sensitiuⁱ⁹ appetit aliq qō volūtas repugnat. vel itellectus iudicat aliq faciendū qō volūtas nō vult.scz furari.mechari z hmōi. Et tal' cōtrouersia vl' pugꝫ scz intranea nō hz locū in angelis. Sz extranea pugna fit in spū qñ aia vniⁱ⁹ hois itelligit aliq faciendū vel vult qō aia alteriⁱ⁹ intelligit nō faciendū vl vult facere. Et tal' pugꝫ fuit int angelos.qz intellectⁱ⁹ bonoꝝ iudicabat velle bīcudi nē merito pcedēte z deo subesse volebat. Malorū aūt merito nō pcedēte nec subesse sed supbire volebat. Et sic ibi fuit bellū realissimū p ꝫtrietē volūtatū. Et qz boni angeli cū michaele deo volente expulerūt malos de celo illis fortissime resistētib.sed nō potuerūt resistere ꝙuis lucifer in naturalib pemineret eis.qz deⁱ⁹ ñ influxit ad vtutē z fortitudinē malorū sed ad fortitudinē bonorū. Sed quō eiecerūt eos. Fran.maro.imagiat q sicut angelⁱ⁹ pōt mouere celū:ita vnⁱ⁹ angelus pōt mouere alteꝝ.z pcipue deo vtutem influēte z Michael z sui hūs fecerūt ¶ D Scōo de loco q̄rit ad quē locū sint deiecti.vtꝝ scz detrusi sint ad ifernū demones. Rñdet fm Bonauē.sup.ij.di. vj.q.ij.cōcor. Ricḥ.q sicut sacra scptura ōr. locⁱ demonū vsqꝫ ad diē iudicij est aer caligiosus in q generalit demonū mltitudo habitat.et nō est locⁱ subterraneⁱ⁹ quē vocamⁱ⁹ infernū. Utꝝ aūt aliq detrusi sint in ifernū nō inuenio inq̄t a scris dctmiatū. Illud aūt bñ credo q aliq deiēdunt ad torq̄ndas aias fm q int se hūt ōpurata malis dictiōis officia. Nō aūt q̄re deⁱ⁹ pmisit eos vsq̄ qꝫ ad iudiciū stare in hūs aere caliginoso est.qz apt exercitādo hoies:qō fieret si haberent penā cōple tā. Uerūtn iā hūt qō est pncipalissimuz in penis inferni scz carētia visiōis diuie z viciorū flāmas torqueñ.s.ire z iuidie qbꝫ acrit torq̄nt z alias q̄s dā penas malas scz merorīs interni z doloris ac desperatiōis. Et apt ea glo.sup Jac.iij.ōr. Diabolus vbicūqꝫ sit vel in aere vel sub ēra sp fert secū tormēta flāmaꝝ suaꝝ.q̄ glo. nō est itelligēda de tormēto ignis materialis inferni.sed de alijs pdict' Dec Ricḥ ¶ E Tercio de nūero q̄ritur vtꝝ demones deiecti sint in magꝰ nūero. Ad qō Haymo sup Apoc.dicit q vt sci viri opinari st aer iste caliginosus ita plenⁱ⁹ est demonib sicut radijs solis minutissimis puluisculis videt plenⁱ⁹. Et hūs pōt extimari p rōnes.qz vt mgr ōr fm Bre. in.ij.di.xj.qlibet hō hz malū angelū ad sui exercitiū deputatū a pncipe demonū hūs est a lucifero apt qō deⁱ⁹ etiā cuilibet deputauit vnū bonū angelū ad custodiendū. Insup fm Lyrā sup Dan. x.qlibet puincia et sic etiā patria z ciuitas oppi

dū et villa habet angelū malū deputatū a ꝓnci/
pe demonū ad inducēdū hoies illi⁹ ad malū. sic
et bñt angelū bonū ad ꝓcurādū bonū illi⁹ qui/
cie a deo deputatū. ideoqꝫ magno nūero debēt
esse vt ad hec sufficiāt z ad alia hmōi. Si dicas
Et qs hoim pōt ḡ saluari inē tot hostes. Rñdeō
q sicut Bernū. ōr. Si bon⁹ spūs nob non adesset
malorꝫ ipetū nullus supare posset. Ad vincēdū
ḡ illos angeli boni iuuāt q fm doctores incōpa
bilit plures sūt. s. q pmāserūt in celo qꝫ q corruc/
runt. Itē fm sniam Origē. exercitū demonū mi/
nuim⁹ cū eos vincim⁹: ita q q ab aliq̄ scō viro
semel vict⁹ fuerit. s. pfecte: deinceps ille idē demō
de eodē vicio de q̄ vict⁹ est ipm eundē hoiem nō
valeat tēptare. O ḡbō ex dictꝫ tibi caute prouide
ne ꝓsentias diabolo in pctm. alioqn pbis cum
diabolo. F ¶ Secūdū bellū Michael habu/
it in egipto ꝓ filiorꝫ isrl liberatiōe. qz ipse fuit ꝓn
ceps synagoge Dañ. x. ḡ ipse egiptijs plagas itu/
lit. ipse mare diuisit. et in colūna nubis añcessit
et filios israel in trā ꝓmissiōis introduxit z ꝓlia
bella ꝓtriuit. Terciū pliū egisse legit de moysi
corpe. vt patet in epla Jude apli. Michael inqt
cū diabolo disputās cū altercaret ō Moysi cor
pore tē. Ut em dicit Lyra z cōiter doct. Diabol⁹
volebat reuelare corp⁹ moysi iudeis ad ydolatri
am ꝓnis vt cū adorarēt tāqꝫ deū. Michael aūt
tūc ꝓnceps synagoge hoc voluit ipedire z vicit.
¶ Quartū pliū egit michael ꝓ suo populo deuotorꝫ
defensiōe et vicit qñ Neapolitanos et eorꝫ exerci/
tū ꝙ Sipōtanos bellantes ꝓtriuit. De hō patuit
sermōe. j. ¶ Ultimū erit ꝙ antichristū quē mi
chael inēficiet vt dicē glo. sup Apoc. xij. vicz q cū
ipe antichrist⁹ latēs triduo se mortuū finget z re
suscitatū: arteqꝫ magica ferētib⁹ demonib⁹ in ae
ra ascēdet. z vniuers mirātib⁹ adorabūt eum vt
deū. Tandē ipm stantē in mōte oliueti in papi/
lione occidet michael repētina morte. vt ōt glo.
sup illud. ij. Thes. ij. Quē dñs iesus inēficiet spū
oris sui. Lyra. qz de mādato xpi fulmiabit ꝓ mi
nisteriū Michael archāgeli. Nec ibi. Ecce o hō
aduerte qz mali male pibūt cū demone suo ꝓn/
cipe. Boni aūt z penitentes iocabunt in celo cū
michaele et angel. Venerare ḡ michaelē z ei⁹ an/
gelos vt ꝓ eos vincere possis demones. ¶ D
Circa secundū de puidētia psidij sit ꝓ cōclusi/
one qō canit eccl'ia di. Dic est michael archāge/
lus ꝓnceps militie angelorꝫ cui⁹ bonor pstat be
neficia populorꝫ z ozō ꝓducit ad regna celorū.
¶ Sed qrit grā hui⁹ qlia bñficia vl' psidia con
ferat eccl'ie z ppl'o xpiano michael archangel⁹ aut
qlit̄ puidet. Ad qō rñdeō q puidet magna bñfi
cia qntuplicit ꝓ qnqꝫ ordies angelorꝫ suorꝫ: pse/
quēdo fm positōez bti Gregorij de ipsis ordib⁹
angelorꝫ. ¶ Prio q̄dem ꝓ ꝓncipat⁹ ecclesiā stabi
liter gubnādo. Nā vt scribit Dañ. x. Michael in
um tē. Dicit aūt Greg. q ꝓncipari est inē reliq̄s
ꝓrē existere. Et Dion. ix. ca. celestis hierar. dicit
Nomē ꝓncipatuū significat ductiuū in ordie sa
cro. Illi ei qui alios ducūt ꝓmi inē eos existētes
ꝓncipes ꝓprie vocant. Et q̄b claret q michael
est de ordie ꝓncipatuū. et inē oēs āgelos q extra
mittunt ipe est ꝓnceps gl'iosissim⁹ z nobilissim⁹
milicie angelice. vt etiā canit eccl'ia. Et ipe est ꝓn
ceps tot⁹ eccl'ie xpiane z ml'titudis hūane vt te/
nent cōiter doctores. ḡ ad ipm ptinet eccl'iaz sta/
bilit vsqꝫ ad finē mūdi gubnare. ita q ḡntū cūqꝫ
impugnet non poterit ei⁹ fides deficere vel extin
gui. iuxta illud saluatoris ꝓmissū Lu. xxij. Ego
rogaui ꝓ te vt nō deficiat fides tua. Sc̄ō per
potestates puidet demones coercendo. Nā q̄ro
Ad quē ptinet vniuersalis custodia ꝙ oēs demo
nes. Rñdeō fm Greg. q ad potestates q̄ bñt ex
officio arcere eos ne noceāt. sed Michael est sup
b̄ ꝓnceps. qz scribit Apoca. xij. q Michael z an
geli ei⁹ pliabant cuꝫ draconc. z draco pugnabat et
angeli ei⁹. Quo ō signat q sic draco. i. lucifer ꝓn
cipalissimus est inē oppugnantes ecclesiam z nos
Ita Michael ꝓncipalissim⁹ est inē defensantes
Unō canit eccl'ia. Collaudem⁹ venerañ oēs celi
milites. sed p̄cipue p matrē celestꝫ exercit⁹ michae
lē in ꝓtute ꝓterentē zabulon. i. demonē. Quo cu/
stode. i. michaele ꝓcul pelle rex xpe pijssime oēs ne
phas inimici. i. diaboli. ¶ Tercio ꝓ ꝓtutes mi/
rabilit ꝓtutes ꝓmouēdo ac instruēdo. Ipse em
michael facit ꝓncipali⁹ cū ꝓtutib⁹ angelicꝫ vt po
pulus xpian⁹ ꝓficiat in ꝓtutib⁹ iusticie: miscōie
charitatꝫ: deuotiōis z cult⁹ diuini: ac pseuerātia
in obseruatiōe legꝫ euāgelice. Un Greg. i omel'.
Accesserūt publicani ad iesū. dicit. Michael q̄s
vt de⁹ interptat. qz ḡtiēs aliq̄d mire virtutꝫ agit
Michael mitti ꝓhibet: vt ipso actu z noie detur
intelligi q sic null⁹ pōt facere qō ꝑualet de⁹: sic
q̄qꝫ ꝓtutes mire michaeli attribuunt. Iste est ḡ
Michael q cū mltō exercitu angelorꝫ assistit in
hora ꝓsecratiōis eucharistie z celebratiōis misse
vt dicit Grego. de ꝓse. dist. ij. Quid sit. Et ipe do
cet z inducit ppl'm ad celebrē cultū sacramenti.
Ipe est q cultū idolorꝫ cessare fecit ꝓ mūdū. Sic
em in veteri testamēto ipse altercat⁹ est cū diabo
lo de corpe moysi: ne si reuelaret ppl'us in ydola
triā defluer et vt ꝫ dictū est. Ita ipse in nouo te/
stamēto diabolū repssit ne ydolatrare gētes face
ret. Un vt Apoca. xx. ōr. Iste est angelus q liga/
uit diabolū ꝓ annos mille vt nō seducat gentes
id est ecclesie filios donec ꝓsumenē mille anni. i.
vsqꝫ ad tpa antixpi: tūc em soluet. Deniqꝫ mira/
biliter ꝓ michaelē z virtutes angelicas ꝓficit ec/
clesia dictum. ¶ Quarto ꝓ archāgelos puincias
et regē ad fidē xpi inducēdo vel in ea cōseruando
ac in iusticia sustētādo. Nā Eccl. xvij. scribit. In
vnāquāqꝫ gētē ꝓposuit de⁹ rectores. Glo. i. ange
los q̄b cōmisit custodiā. Et fm doc. talis custo
dia cōis vel vniuersal' puincie aut ciuitatū ꝓtiet
ad archāgelos q̄b ꝑest michael ꝓnceps z ꝓtui

det vt sic custodiant.ne p iniusticiã de gẽte in gẽ/
tẽ ralia regna trãsferri diuio iudicio demereant
sic scribit Eccl.x.et vt ab infidelib9 defensent vel
liberent. Vñ Dañ.x.8z q9 Michael venit in ad/
iutoriũ angeli q laborabat p liberatiõe filiorũ
israel de babylonica captiuitate. Quito p an/
gelos puidet singl'os hoies custodiẽdo: a pcis
retrahẽdo z ad bonũ incitãdo z apud deũ intce
dendo zc. O q̃ bõ bonora p bijs Michaelẽ.

¶ Circa tertiũ de puilegijs Michael' q̃rit
Quare in eccl'ia militãte michael p̃ ceter' angel'
bonorat. Cũ em̃ bonor sit p̃miũ vtutis vt dicit
iij. Ethico9.q̃ mag' vtuosus debet mag' hono
rari. sed multi angeli p̃cellũt michaelẽ in gr'arũ
donis z in gl'ia.vt patet de supioribꝫ.s.seraphin.
cherubin.throni.dñationes.q̃ zc. Ad hec rñdet q
q̃uis multi sint supiores angeli Michaele. tñ
michael p̃honorat.p̃ magna puilegia sibi con
cessa.s.p salute nr'a pcurãda. ¶ Primũ puilegiũ
est custodẽ esse eccl'ie. Nã doctores cõit dicũt sup
Dañ.x. Michael fuit p̃m9 princeps sinagoge.q̃
post q̃z dñm crucifixit relict eã michael z fact9 est
p̃nceps eccl'ie. Unde z Joseph9 antiqtatũ libro re
fert q p9 mortẽ xp̃i cũ q̃dã die pẽthecostes noctu
sacerdotes tẽplũ ingressi fuissent ex more ad mi/
nisteria cõpleda:mot9 strepitus z voces audie/
runt subitas angelo9 dicentiũ. Trãseamus ab
bijs sedib9. Proinde eccl'ia canit. Michael p̃po
sit9 paradisi quẽ honorifi.an.ci.zc. Aureol9 li.ij.cõ/
pen.dicit. Michaeli attribuit p̃positũ esse padi
si.i.eccl'ie sicut olim fuit p̃nceps sinagoge Nec il
le. ¶ Secũdũ puilegiũ est adiutoriũ elect' p̃sta/
re. Vñ canit eccl'ia. Michael archãgel9 venit in
adiutoriũ ppl'o dei.stetit in auriliũ p aiab' iust'
Quia nimirũ inuenit in scptur' q9 Michael sp
stetit in adiutoriũ p elect'. Prio in celo stetit p
electis angelis ꝫ lucifer z angelos ei9. Scõo in
egypto stetit p filijs israel liberãdis. Tercio i ca/
ptiuitate babylonica p eisdẽ. Quarto in eccl'ia p
fidelib9 sibi deuot' vt dictũ est sup. Quito stabit
p elect' ꝫ antichristũ quẽ occidet vt dictum est.

¶ Tertiũ puilegiũ est põderandi officiũ hr̃e vt
patz in pictur' q̃ sunt libri laico9. Vñ Bern.in
dyal'.dicit. In pũcto sepatiõis anie a corpe obse
rat' corpis sensib9:angeli boni z mali cõueniũt:
q̃ oia bona z mala hoĩs opa ad memoriã reuo/
cant.ita q9 statim iudicet dñs oia sua merita vl'
demerita. Tũc itaq̃z Michael p se vl'p suos an
gelos põderat i statera iusticie diuie merita aia/
rũ.et vacuas bonis mittit i infernũ. plenas aũt
charitate z pfectas ducit in celuz. Semiplenas
mittit in purgatoriũ vt satisfaciãt. ¶ Quartuz
puilegiũ est aias ad celũ suscipe. Vñ canit eccle/
sia dicẽs. Archãgele michael ꝑstitui te sup oĩes
aias suscipiẽdas. Nã aie iust9 portant ab an/
gelis in celũ.vt patz de aia lazari Lu.xvj. Nõ q
aia p se ire nõ posset.sed q portant p̃ reueren
tiã vt sponse reg'.z michael eas suscipit. Sed ve
malis q a demonib9 rapiunt violenter z cõfu/
sibiliter ad infernũ ducunt. ¶ Quintũ puilegiuz
est comp̃sentare.s.aias in lucẽ. Vñ eccl'ia dicẽ. Ne
cadãt in infernũ sed signifer sctus Michael rep̃
sentet eas in lucẽ sctam. O de9 q̃le tũc gaudium
erit aie cũ p michaelẽ p̃sentat' btẽ v̄gini et p illaz
xp̃o. Vñ de v̄gie canit eccl'ia. Maria mater gr̃e
mr̃ miscõie tu nos ab hoste ꝓtege in hora mortꝫ
suscipe. Et sic in gl'ia locat' aia cũ angel'. ¶ Ser/
tũ puilegiũ est in iudiciũ vocare.s.omnes. Vñ.j
Thes.iiij. Ipse dñs in voce archãgeli descendet
de celo. Nã fm Rich.sup.iij. iste archãgelus p̃n
cipalis erit Michael q p archãgelos puinciarũ
faciet clamare. Surgite mortui venite ad iudi/
ciũ. ¶ Septimũ puilegiũ est signiferũ xp̃i fore vt
sup̃ canit eccl'ia. q9 signa passiõis xp̃i ipe deferet
ad iudiciũ. ¶ Octauũ puilegiũ est snie diuie exe/
cutionẽ pficere.q9 data a xp̃o snia Ite maledicti
in ignẽ eternũ zc. Michael oẽs reprobos z demo
nes cũ suis angel' depellet in infernuz. et carcere
sempiterno claudet eos. O q̃le ve ibi erit.q̃nt9 fle/
tus z stridor dentiũ. O q̃le btõ9 gaudiũ p libe/
ratiõe. O q̃ pctõr bonora sctm̃ Michaelẽ cũ an/
gelis.et nũc q̃re apud eos gr̃am vt habeas tunc
gloriam. Quod nob̃ p̃stare dignet rex angelorũ
Jesus xp̃s q cũ patre z spũsctõ viuit zc.

¶ De Angelis Sermo.iiij.scz de eo9 excellẽcia
ordinibusq̃z z nostri puisione.

Benedicite domi

b nũ oẽs angeli ei9 potentes vtute faciẽ/
tes vbũ ei9. Ps̃.cij. Hec vba canit ec/
clesia in itroitu misse hodierne. ¶ Ecce cha
rissimi hodie celebrat festũ oim sctõ9 angelo9 q
sũt in celis q̃tin9 admoneant oẽs filij ecclie ange
los bonorare z iuocare vt aurilient nobis.qz ni
mirũ dignũ z iustũ est eos bonorari z festũ cele/
brare p eo9 gl'ia. ¶ Prio p̃ eo9 dignitatem. qz
sunt etni reg'.i.dei milites z innũerabiles. Job.
xxv. Numqd est nũer9 militũ eius. Si g vnũ ser/
uum p̃ncipalẽ reg' bonoramus:q̃nto mag' de/
bemus bonorare tot z tales mistros trãi reg'.i.
dei sp sibi assistẽtes z q̃cq̃d voluerit ipetrare va/
lẽtes. Scõo p̃ eo9 erga nos charitatẽ q̃ nr̃az
salutẽ pcurãt fugitẽ. Vñ Ahzyf. sup ep'laz Heb.
dicit. O q̃nt9 bonor nob̃ exhibit vt ad nos sic ad
amicos angelos de9 p misterio saluti miserit.
¶ Tercio p̃ nostrã vtilitatẽ.qz ipsi nostras ora
tiones pferũt ad deũ z incedũt vt eraudiamur
Et tãto mag' gaudẽt de nob̃ q̃nto vidẽt nos la/
chrymose deo supplicare. Bern. Lachrymepe/
nitentiũ sũt vinũ angelo9.s.lerificatiuũ. Et nos
q̃ debem9 eos bonorare et grati esse ac illis pro
hac festiuitate ꝓgratulari: vt p eos salutẽ cõseq̃/
mur eorũq̃z in ꝓsortiũ assumi mereamur i celo.
Ideo eis ꝓgratulãdo ad bñdicendũ deũ inuita
mus p bñficijs tã ipis q̃ nob̃ pstitit di. Bñdicite

deo omnes angeli eius ⁊c. Juxta que verba tria mysteria notabimus ꝓ hoc sermone.

¶ Primū de mirabili conditione ꝓ q̄ bñdicere debent deū q⁊ potentes virtute.

¶ Scōm de ordinali distinctiōe. ſ. in q̄t ordini⁹

¶ Tercīū de salutari ꝓcu (bus sunt angeli. ratione. ſ. nobiſcū iuxta vbū vel volūtatē dei.

¶ Circa ꝑmū de mirabili conditione. ſ. angelice dignitatis ⁊rq̄ mgr̄ in. ij. dist. j. dic̄ Si q̄⁹ rit ad q̄d creata sit rōnalis creatura. ℞ est: hō et angelus. ℞ndet ad laudandū deū. ad seruiendū ei. ad fruendū eo. in q̄b ꝓficit ipsa: nō de⁹ qui est sūme bon⁹. Et ite⁊. Distincta est ita q⁊ inq̄t rōnalis creatura in incorporeā ⁊ corporeā. ⁊ incorporea q̄dē angel⁹: corpea vo hō vocat. Hec mgr̄ Iste ita q⁊. ſ. due creature q̄ bñt deū benedicere ⁊ laudare ⁊ ꝑpetuo in celo ꝓ sue bonitat⁹ bñficijs et gl̄ia cōpari pñt adinuicē vt nouerim⁹ q̄ plus teneat deo ad gr̄arū actionē ⁊ bñdicendū ac laudandū. ¶ Proinde vt ℞ clari⁹ scire valeamus ꝓ nr̄a edificatiōe Questio occurrit Utr⁊ de⁹ condidit excellenti⁹ ⁊ mirabili⁹ ac p̄cios⁹ angelos aut būanas aias. ℞ sunt autoritates ⁊ rōnes pro pte vna ⁊ ꝓ altera. Aug⁹. em̄ li. de trini. ⁊ in libro lxxxiij. q. ōt. q⁹ inē mentē humanā ⁊ deū nil cadit mediū. ⁊ q⁹ būana mēte solus de⁹ est maior. q̄ sequitur q⁹ aia būana p̄cellit ⁊ mirabili⁹ sit ꝑdita q̄z angelus. ⁊ ꝓ ꝓsequens magis tenet bñdicere deum Item q⁊ angeli sunt oēs administratorij spūs nob seruientes Heb. j. sed maior est q̄ recūbit q̄z qui ministrat Lu. xvij. ꝓ vba xp̄i. Sequit q̄ q⁹ hō p̄cellat. et sic magis deo tenet. Sed in ꝓtrariū est. q⁊ dicit Mgr̄ vbi s. q⁹ spūalis natura dignitatē p̄cellit cōpositā ex corpali et spūali. sed hō est cōpositus⁹. angelus aūt est spūs pur⁹. Unde ⁊ Aug⁹. dicit q⁹ angeli sm̄ se ꝑsideraci oēm creaturā trāscēdūt q⁊ flores nature sunt. Et rō. q⁊ angeli sunt magis deo similes ⁊ deiformiores ⁊ impassibiles. Unde et P̄s. Minuisti eū. i. hoiez paulomin⁹ ab angelis q̄z. Ad hec ndet recolligēdo sm̄ sniam Bonauēture sup. ij. di. j. et Rich. aliorūq⁊ concorditer doctorum simul.

Primo q⁹ angeli in aliq̄b sūt pares aiab⁹ rō

Scōo q⁹ angeli in aliq̄b sunt p̄cel (nalib⁹. lentiores hominib⁹.

Tercio q⁹ hoies in aliq̄b p̄cellūt oēs āgelos.

¶ Primo inquā angeli pares sunt aialb⁹ hominū vl̄ hoib⁹ in aliq̄b. Et p̄cipue in q̄tuor vt de alijs trāseam⁹. ¶ Prio in q⁹ ab eodē deo immediate sunt creati et nihilo. q⁊ aia būana creatur immediate a deo ex nihilo sic ⁊ angeli sūt creatori deo. ¶ Scōo q⁊ facti sunt ad imaginē dei tā angelus q̄z hō. Nā sm̄ Aug. memoria intellect⁹ et volūtas sunt in aia q̄b est capax dei. Aia em̄ eo imago dei est q̄ eius capax ꝑticepsq⁊ esse pōt. Hec Aug⁹. xiiij. de trini. Sed in angelo memoria ꝑfectiori mō tenet actū suū q⁊ sine obliuione similiter ⁊ intelligētia q⁊ sine inq̄sitiōe. diligit etiā volūtas sine retardatiōe. Dinc Isid. de sū. bo. li. j. ca. x. dicit. Quāto subtilior est angelica natura tāto plen⁹ exist⁹ ad sil̄itudinē diuie veritat⁹ exp̄ssa. Nec ille. Ez heu q⁊ ꝑ pctm̄ fit hō diabolo silis. Un̄ Origē. sup. Leui. lec. iiij. dicit. Si es misericors. si iust⁹ ⁊ scrūs. ⁊ oia q̄ in deo sunt per naturā in te ꝓ imitatiōez subsistāt: tunc imago ⁊ sil̄itudo in te est dei. Si vo impi⁹ es: tūc abiecta dei imagine: diaboli i te imaginē suscepisti Nec ille. ¶ Tercio in q⁹ de⁹ immediate influit gr̄az aie sicut ⁊ angelo. Et h̄ mō intelligit̄ p̄scripta Augustini autoritas q⁹ inē deū ⁊ mentē būanaz n. l ca. dit mediū sed solus de⁹ est maior mēte. Sm̄ Bonauē. h̄ intelligit̄ sm̄ causalitatē diuie influētie. Nā de⁹ immediate influit in mētē et ipsa. ſ. mēs immediate a ꝑma vitate informat̄ sicut ⁊ angel⁹. licet angelus sit medi⁹ sm̄ dignitatē nature inē deuz et mētē. ¶ Quarto in q⁹ q⁹ ad eūdē finē ꝑpetue beatitudinis sunt ordinati ambo. ſ. tā angelus q̄z hō Et eadē est mēsura hois q̄ ⁊ angeli in p̄mio. ſ. sm̄ gdū charitat⁹. Nec hō fact⁹ est ꝓp̄ angelū. i. ꝓpter ei⁹ beatitudinē. nec angeli ꝓpter hoīem. i. ꝓp̄ hois beatitudinē. Un̄ sicut lex charitat⁹ facit in mēbris et cōciuib⁹ ciuitat⁹ q⁹ vnū mēbrū supplet indigētiā alteri⁹. nā ocul⁹ videt viā pedi ⁊ pes fert oculū. Sic ⁊ in hoīe est ⁊ angelo q̄ sunt p̄ciues ciuitat⁹ supne. Nā hō habet habilitatē ad labendum freq̄nt̄ ⁊ possibilitatē ad resurgēdū. angelus vo stans habet ꝑpetuitatē in stādo: ⁊ cadēs h⁊ ipossibilitatē in resurgēdo. ideo ⁊ angelus stās sustētat hoīem ⁊ ei⁹ infirmitatē. ⁊ hō resurgens repat ruinā angelicā. Et h̄ q̄dāmō ōr q⁹ angelus fact⁹ est ꝓp̄ hoīem. vt. ſ. ministret ei. Et hō q̄dāmō ꝑpter angelū vt reparet ex hoīe ruina angelica. ſz nō simpl̄r. q⁊ ambo pariter ad bitudinē ordinati sunt. Hec oia ex Bonauen. Q⁹ q̄ obijcit sup̄ ō misterio angelo⁹ patz solutio. q⁊ angelus ñ ministrat hoi vt dño suo vel regi ꝓp̄ suā excellētiā. q⁊ sic q̄ recūbit maior est ministrāte. sed angel⁹ ministrat homi ꝓp̄ deū sicut diues pauꝑi ⁊ fortis egrotāti. eo q⁹ ille indigeat. nō q̄ maior est. Hec Bonauē. ¶ Scōo dixi q⁹ angeli p̄cellūt hominēs in aliq̄b. et h̄ etiā p̄cipue in q̄tuor: alijs ptrāsit⁹ cā breuitat⁹. Hec em̄ q̄tuor sūt in angel⁹ mirāda ⁊ stupēda: nostrāq⁊ fragilitatē excedētia q̄ de⁹ bonus ꝓtulit eisdē. Primo p̄cellūt in pfectione. ſ. nature incorporee. Sic em̄ simpl̄r loq̄ndo angelus est creatura supior hoīe. vt supi argumēt⁹ ꝓtra. claruit sm̄ Bonauē. Et in h̄ tā miro mō excellit hoiez q⁹ mīm⁹ angelo⁹ maior est mario sctō ꝑ. iuxta illud dictū xp̄i Mat. xj. Inē natos mul̄ex nō surrexit maior iohāne baptista Qui aūt minor est i regno celorū maior est illo. Tūc em̄ nō erant in celo nisi angeli. q̄ de illis intelligit. Et rō. q⁊ vt dicit Isido. li. j. de sūmo bo. angeli sūt ipeccabiles ⁊ imutabiles nō natura sed charitate sempit̄na. Sed ōr Ecci. vij. Nō est

homo iustus sup terrā q̄ nō peccet. ſ. saltē venia/liter. Et dato q̄ nō peccaret tñ qz hō est corpalis et eiº aia corpi vnita ideo iferiºr est spū. De hoc ḡ angelus plus tenet. ¶ Scōo pcellunt in celesti creatiōe z locatione. qz angeli sunt creati in celo empyreo vbi ē habitatio dei gl'iosa et brōz oīm ppetua. ¶ Et ¶ Uñ Beda vt allegaſ a mgro i. ij. dist. ij. vbi sint angeli creati z qñ ostēdit di. Doc supiº celū qō a volubilitate mūdi secretuz ē mox vt creatū est sctis angelis impletū est. hec ille. Et sic patet fm Fran. maro. z doc. q̄ illud celū simſ fuit creatū cū angel'et ipsi creati sunt in eo in p̄n cipio. ita q̄ hec q̄ttuor simſ sunt creata: angelica natura: celū empyreū: tps: z materia q̄ttuor ele/mētoz q̄ mira sunt. et sic sequit q̄ angelus factº fuit in die leticie. ſ. die dñica. Sed postea factº est hō feria sexta q̄ est dies tristicie. q̄re sic: nisi vt do/ceret hō q̄ per tristiciā pnie vere habet saluari si peccauerit. ¶ Fſ Tercio angeli p̄cellūt homies miro mō in multitudine z varietate. qz licz inu/merabiles fuerint sint z erūt hoies: tñ angeli in/cōpabiliter p̄cellūt. Sed vñ h̄ pbaſ Respōdeſ q̄ Diony. li. de ange. hierar. c. xiij. dicit. q̄ inūerabi les sunt sūbe angelice excedētes oēm materialez mſtitudinē corpaliū numeroz cōmensuratiōe. Proinde Paſ. vij. Milia milliū mistrabant ei et decies cētena milia assistebāt ei. Sup q̄ verba Lyra dicit q̄ ibi ponit nūerº determiatº p indeter minato. qz angeli sūt in mario nūero nob inde/terminato. Cuiº rō talis ponit a Lyra ibidē. Naz videmº sensibiliter q̄ corpa celestia q̄si incōpabili ter excedūt elemēta. qz vna stella visu nota bil' in firmamento maioz est tota terra. Cū igit angeli videanť sic se hñt respectu hoim sicut corpa cele/stia respectu elemētoz. rōnabile ēm est vt sic no/bilioza corpa. ſ. celestia excedūt ignobiliora. i. ife/rioza corpa in magnitudie. ita imateriales sub/stantie qz nec pñt excedere i magnitudie p̄tinue q̄ntitaſ. ideo excedūt i nūerositate q̄si incōpabi/liter z mirabiliter. Uñ z Job. xxv. Numq̄d est nūe rus militū eiº. q. d. Facilº posset q̄s nūerare stel las celi. guttas marſ. folia arboz̄. arenas trāz. q̄s nūez angeloz. Ad cōfirmationē huiº est z talr rō fm Anthoninū p̄ma pte sūme. ti. iij. c. vj. qz q̄ libet aia ab exordio sue natiuitaſ habet angelū deputatū ad custodiā vt dicit Piero. q̄ q̄dez an geli custodes fm theologos sunt de iſimo ordie angelorū. Uñ oportet q̄ in illo ordie infimo tot nūero sint q̄t sunt hoies simſ in mūdo q̄n vn q̄z plures fuerūt. z vltra nūez hoim oportz adhuc esse plures tot q̄t sūt species creaturaz alias. et q̄t celi. qz q̄libet species z q̄dlibet celū hz specialē an gelū ad sui gubernatiōez z motū. Sed q̄m dicē te apl'o ad Ro. j. Inuisibilia dei a creatura mū/di p ea q̄ facta sunt intellecta ꝓspiciunť. Cū ḡ vi deamº in creaturſ corpalibz z celis q̄ illa q̄ supe rioz est decies maioz est q̄ntitate p̄tinua q̄z inferi oz. Sicut aq̄ decies maioz est tra. z aer q̄z aqua. et sic de alijs. a simili videť in angelis attēdēdus fm q̄ntitatē discretā q̄ secūdus choz. ſ. archāge lorū habeat plures decuplo q̄z iferioz. et sic ō alijs ascēdendo. Si ḡ infimº tot angelos habet vt p/missimº de custodibz. q̄s poterit capere mſtitudiez oīm supioz vel cogitare. Itē qō pze stupore facit deficiētes hoc est maximū q̄ q̄libet angelus dif/fert ab alio nō soluz nūero sicut hō ab alio hoie. sed z specie fm Tho. Sed nr̄i doctores et Scō/tiste ō nō tenēt sed dicūt aliqs plures esse vnius spe/ciei. Hec sufficiāt. O magne deº q̄z mirabil'es es et ime̊se maiestaſ in opibz tuis. ¶ Quarto angeli p̄cellūt nos in p̄mū p̄ceptione. qz in p̄ma die sue cōuersionis vnico motu angeli sunt gl'ificati z p̄/miū acceperūt essentiale pleniſſime. hō vo acci/piet post mortē. Pro iſtſ q̄ttuor tenet plus ange lus. ¶ Tercio vt dixi hō p̄cellit i aliqbz ip/sos angelos z p̄cipue in q̄ttuor. et ō p dei gra/tiam. Primo in nature hūane assūptiōe z diuia vni one. ad Heb. ij. Nusq̄ angelos appḥēdit sed se/mē Abrae. ¶ Scōo in redēptiōe. qa ips redemit hoies pctores: nō angelos peccātes. ¶ Tercio in gl'ificatiōe. qz hō duplicē gl'iam habebit in celo. qz videbit diuinitatē in ania z cū ō in gl'ioso cor/pore videbit gl'iaz hūanitaſ xpi zē. ¶ Quarto in exaltatiōe. qz hō in vtroq̄ seru exaltat' est sup an gelos cūctos. ſ. i christo z eiº scrissima mſe. et ado rat hūanitas in christo adoratiōe latrie. z in ma tre eiº ꝓdulia. Nō aūt adorat angelº nisi dulia O ḡ hō age gr̄as deo pro tāta charitate qz tu es frater christi. angelus tm̄ serue. Nam pro hijs plus tenet homo deo q̄z angelus.

¶ D Circa scōm p̄ncipale de ordibz angeloz q̄rit Utz a p̄ncipio creationis angeli fuerint in ordinibz distinctſ ordinati. Ad ō rndet fm Fran ciscū maro. breuiter p tres veritates circa ō cōsi/derandas. ¶ Prima veritas est q̄ angeli nō fu erūt creati nec sunt eq̄les oēs etiā angeli ciusdez ordinis. Nā licet in ō essent vniformes q̄ omes facti sunt spūales z imortales: tñ alij alijs erant in essentia nobiliores. in sapientia pspicaciores. et in libertate volūtaſ habiliores. In eodē etiaz ordine nūc existentes nō oēs sunt eq̄les. qz sicut in ordie apl'oz alter altero est excellētioz: similit et in ordine martyrū vel v̄ginū zē. sic in vno oz/dine angeloz alij alios excedūt. Nā lucifer erat de supioz ordine z tñ alios p̄cellebat tā supioz q̄z inferioz ordinū angelos: vt dicit mgr. z si ipe pstitisset: oēs etiā sui ordis angelos excessisset. ¶ Scōa veritas q̄ i p̄ncipio creatōis angeloz ordines nō erāt distincti. qz noia z mūera gr̄arū q̄bz distincti assignanť ordines nōdū in p̄nci/pio habebant. Nō ēm adhuc habebant illā cha ritatē seraphicā ꝓpter quaz fit ordo seraphin: nec plenitudinē sapientie ꝓpter quā fit ordo cherubin et sic de alijs. ¶ Sed qñ vel q̄nta fuit moza a p̄ncipio creatōis q̄ talia haberent. Rndeť q̄ ordines distincti sunt in angelis postq̄z boni cō

uersi sūt ad deū: malis auersis. Quāta ḡ in hoc moza fuerit Nota fm doc. pſertiz ſcotiſtas q̄ ſic videm⁹ i hoie q̄ hz q̄ttuoz mozas tpis in q̄bꝫ diuersimode ſe hz. Prio habet statū nake: in q̄ nec meruit nec demeruit vt patet i puericia. Scōo statū q̄ incipit hre vſum rōnis q̄n pōt ſe diſponere vl' ad culpā vl' ad gr̄az. Tercio statū adultū q̄n ſe conuertit oino vl' ad bonū vl' ad malū. Quarto statū in q̄ finaliť pſeuerat vt i ſcpatōe aie a corpe A ſili accipe ſic in angel' q̄ttuoz mozulas vl' nūc ſeu inſtanta. In p̄mo ſtāti creatiōis nec meruerūt nec demeruerūt. In ſcōo ſe diſpoſuerūt ad bonuz boni angeli libo arbitrio ꝓſentiēte gr̄e dei exc. tāti ad deū diligēdū ḡtuite. Mali aūt neglexerūt diuine gr̄e ꝓſentire et ꝓuijs nakalibꝫ vti ad bonuz noluerūt. In ſcio inſtāti de⁹ ill' ad ſe cōuerſ gr̄az z gl̄iam ifudit: mal' aūt nō. q: noluerūt ad deuz cōuerti p amorē. ſed ꝓſenſerūt lucifero ꝺ ſua vrute gl̄ianti vt nollēt ſubeſſe deo z dño ieſu icarnāto put dicit b. Bern̄. ſup Jone. ij. In q̄rto ſtāti boni in diuerſis ordinibꝫ ſūt ꝓfirmati i bitudie gl̄ie. Mali aūt obſtinati i ſupbia ꝯ deū et de celo mox expulſi. ¶ Tercia veritas q̄ angeli bti ſūt diſtincti i nouē ordinibꝫ put tradūt ſcti doctores. Et bos pſeq̄r fm Greg. z Bern̄. Nā Dionyſ⁹ aliť ordies hos aſſig̃t ſed hmōi differētiā do/

Sup̄mus ordo est Se/ (ctoriꝫ relinq̄m⁹. raphin. i. in charitate ardētes.

Scōs ordo est Cherubin. i. ſcia pleni.

Tercius est thronorum.

Quartus est dominationū.

Quintus principatuum.

Sextus potestatum.

Septimus virtutum.

Octauus archangelo⁹.

Nonus angelorum.

Circa tercīū ḡ reſtat q̄ſtio q̄liť angeli i iſtis ordinibꝫ ꝓſtituti noſtrā ſalutē oim ꝓcurāt ſinguli. Ad q̄ rn̄dēdo ꝓ itellectu accipiā⁹ recolligēdo ex ſcptis ſcti Thome ſup. ij. di. ix. z alioz exēplū declarationum p̄miſſoz. tn̄ ꝓſeq̄ndo iuxta Gregoriū aſſignationē. ſiq̄dē in curia regali vl' ipiali Quidaz ſūt ꝓtinue ꝓuerſantes circa ꝓſonā reg⁹ vl' i aula eiꝰ. z iſti ſūt i triplici differētia. q: q̄dā rōne familiaritat⁹ z amicicie vt filij: fratres: ſocij z cubicularij reg⁹. Sic ſť ſeraphin q̄ p̄ ceteroſ amicicia z dilectiōe deo ſť familiariſſimi. Scōo q̄dā rōne cōſilij z ſcie vt ſūt ꝓſiliarij reg⁹. z b ſpectat ad cherubin q̄ diuia ſapia ſūt p̄diti. Tercio q̄dā rōne iuſticie vt ſť iudices z aſſeſſores. z b ſpectat ad thronos q̄ ſic dicunť fm Gre. eo q̄ de⁹ i eis ſedeat et iudicia ſua diſcernat z cūcta diſponat. Jtē in curia regali alij ſūt q̄ circa regni negocia generaliť occupanť. Et iſti etiā ſūt i triplici differētia. Quidā em̄ b nūt facere p modū ip̄ij z dominij. vt ſūt marſchali: duces: palatini: wayuode z hmōi. Et b ꝓtinet ad dñatiōes q̄ nūt p̄ſidētiaz ſup angelos bonos. Alij ſunt q̄ b nūt facere p modū p̄ncipal' deputatōis vt comites z p̄ncipes capitanei. hoc ſpectat ad p̄nciparuū ordinē q̄ p̄ſūt oibꝫ vniuerſaliť bonis hoibꝫ. Quidā aūt b nūt facere p modū pugnādi ꝯ hoſtes vt ſunt cāpiductores. mgri militū milites z legiōes. Et b est ad p̄tes q̄ habent arcere demones. Jtē apud regē ſūt alij negocia z dēmiata loca officiales ꝺputati. Et horū aliq̄ p̄ſunt vni toti puincie vel caſtr̄ z ciuitatibꝫ vni⁹ comitat⁹ vt ſūt barones z bani. hoc ſpectat ad vrutes. Alij p̄ſūt deputati ad regimē alicui⁹ mlitudis vt ciuitat̄ aut caſtri vel ville. ſic̄ ſunt mgri ciuiū aut caſtellani: puiſores curie regie. Hoc ſpectat ad archangelos. Quidā vo deputanť ad regimē ꝓſone ſingular̄ vt exactores rōnuz z hmōi. Et b ſpectat ad angelos q̄ nūt singulos hoies cuſtodire vt bñ viuāt. q: rōnez reddituri ſunt de fact̄ ſuis. ¶ Sed q̄d de alijs mūdi creatur̄. nunq̄d z ille creaťe nūt angelicaz cuſtodiā ſic̄ z hoiel. Rn̄deť fm q̄ Aug. li. lxxxiij q. ōt. Una q̄q res viſibiľ in b mūdo hz p̄tē angelicā ſibi p̄poſitā. hec ille. Hz fm Tho. z doct. ſup. ij. diſt. xj. aliť data ēhoī angelica cuſtodia et alijs creatur̄ corruptibilibꝫ. q: ex̄ alia ſť corruptibilia fm idiuiduū: licet maneāt fm ſpēz vſq̄ finē mūdi. ió diuia ꝓuidētia rebꝫ alijs fm ſpēciē dedit angelū cuſtodē: ita q̄ vn⁹ angel⁹ pluribꝫ idiuiduis eiuſdē ſpeciei dat⁹ ē i cuſtodiā vt cōſeruenť fm ſpēm. Hz q: b ē incorruptibiľ etiā fm indiuiduū q̄ ad nobiliorē p̄tē. ſ. animā rōnalē. ió ſinguľ aiab⁹ būanis ſinguli angeli ꝺ ifimo choro dati ſť cuſtodes. ¶ Nota ḡ. p finali iuxta p̄dicta q̄ ſeraphin ꝓcurāt ſalutē hoim apō deū inˊcedeñ. z iferioribꝫ angel' b reuelādo vti iſtāmenť corda hoim ad charitatez dei. Cherubin aūt ad cognitionē diuioz. Throni ad iuſticie z leg̃ diuine obſeruatiōez. Dñatiōes ad ſubiugatiōez ſenſuū ſub dñio rōnis. Pricipat⁹ ad p̄latoz iſtructionē. Poteſtates ad rēptationū hoſtiū repſſionē z ſupatiōez. Virtutes ad vtutū xp̄iformium imitationē. Archangeli ad arduoz bonoz operationē. Angeli ad aiaz ſalutē ſaltē p̄ pniam vt p̄ueniam⁹ ad brōz ꝓſortiū angeloz. Ber. O q̄nta dei pietas vt nos vmiculi in nūez angeloz cōputemur. O q̄ chariſſimi ozem⁹ deū vt p̄ angelos aſſeq̄ det nobis hic z̄.

¶ De ſctō Dieronymo ſermonē vide in cōi ſctōrū doctoz applicādo legendā. ¶ Legēda.

Jeronimus a

Dbierar q̄ō est sacz ē noma q̄ō ē lex q̄ſi sacra lex diſciplie regular̄ quā docuit monachos. Et q: ipſe sacrā legē ve. z no. te. trāſtulit expoſuit z interp̄tat⁹ ē. Fuit aūt nobiľ viri Euſebij filius ab oppido Stridonis q̄ō ꝓfinium Dalmacie z panonie tener: lr̄is greč z latinis ac hebraič plene eruditus. Lū q̄z auide nimis ōlecta reť legere die z nocte libros gēliū pboz z poeta

rū p̄cipue Tullij z Platonis eo q̄ sermo incultus in libris ꝓphetic⁹ sibi ñ placeret. Quodā tpe febre corrept⁹ est adeo vt i solo pectore calor vitalis palpitaret. Et dū exeq̄e funer⁹ pararent subito ad tribunal iudic⁹ Hieronim⁹ trahit.z interrogat⁹ cui⁹ ꝓditionis esset:rñdit se xp̄ianū esse. Ad quē iudex. Mētit⁹ inq̄t: Ciceronian⁹ es nō xp̄ianus. vbi em̄ ē thesaur⁹ tuus ibi est z cor tuū. At Hieronim⁹ obmutuit. Et ꝓtinuo iudex ip̄m durissime cedi iussit. Tūc exclamauit z dixit. Miserere mei dñe miserere mei. Tūc q̄ astabāt p̄cabant iudicē vt venia tribueret adolescēti. Ipseq̄ iurauit nunq̄ velle legere de cet̄o codices seculares. Et sic reuuisc̄s:totū se lachrymis iuenit p̄fusū.et ex vberib⁹ q̄ in tribunali suscepat scapulas terribilit̄ reppit liuidētes. Cepit g̃ studiosissime ex tūc libros diuios legere. P̄ū aūt cēt annorū.xxix.in romana eccl'ia ē cardinal' p̄sbit̄ ordinatus.et fuit adeo char⁹ vt mortuo Liberio papa Hieronim⁹ acclamaret ab oib⁹ dign⁹ sūmo sacerdotio. Sed dū q̄rūdā cleroꝝ lasciuiā increparet.illi nimiū indignati eidē insidias parauerūt cm Johānē Belech z Vincētiū talit̄. Cū em̄ Hiero. ad matutinas solito more surgeret z vestes induceret.emuli vestē mulier⁹ iuxta lectū illi⁹ clā posuerāt:quā suā esse credēs induit et in eccl'iaz sic p̄cessit. Hoc aūt emuli faciebāt vt mulierē in thalamo hr̄e crederet. Dō ille vidēs tāte vesanie locū dedit.z ad Gregoriū nazāzenū Cōstātinopolitane vrbis ep̄m ꝙuenit. vbi sac⁹ lr̄is plenius erudit⁹.tādē in heremū ꝓperauit vbi i maxia abstinētia in illa vasta solitudine exusta sol' ardoribꝫ z horrida:scorpionū z ferarū soci⁹:nuda humo iacēs:q̄tidie lachrymis z gemitibus insistēs hebdomadaꝝ inedia carnez subigebat spiritui. Die crebro iūgebat cū nocte flēs et pect⁹ vberās donec rediret dño ipante tranq̄llitas.s.spūs et deuotōis.q̄ int̄dū tā vbrime sibi a dño p̄stabat vt videret sibi itereſſe agmib⁹ angelor⁹. Et sic ibi p q̄drienniū in arta pnia māsit. Tādē ad oppidū Bethleē apō p̄sepe dñi sese obtulit pmāsur⁹. ibiq̄ mlt̄os discipl'os adunās i sct̄o ꝓposito.lv. annis z ser mēsib⁹ desudauit:libros sacraꝝ scripturaꝝ relegēs:diem ieiun⁹ ducebat ad vesperꝫ. Deniq̄ tāta lassitudie fatigat⁹ est vt i stratu suo iacēs:funicl'o ad trabē suspēso supin⁹ manib⁹ se leuaret vt.s.officium monasteriū ꝓut poterat exhiberet. Quadā aūt die cuz Hieronim⁹ cū fribꝫ ad sacrā lectionē audiēdā sederet:subito leo q̄dā claudicās ingressus est monasteriū. Quo viso cū fratres ceteri fugerēt: Hieronim⁹ ei q̄si hospiti obuiauit. Leo aūt pedē sibi lesū ostēdit. Vocatis g̃ fratribꝫ pedes sibi p̄cepit ablui z diligenē ei⁹ plagā inq̄ri.et inuenerūt plātā leonis a sentib⁹ vulneratam. Adhibita g̃ diligēti cura leo cōualuit.z oi feritate deposita int̄ eos q̄si domesticū animal habitauit. Tūc Hieroni⁹ vidēs q̄ nō tā p̄ sanitate sui pedis q̄m p̄ eoꝝ vtilitate dñs leonē misisset;de fratꝝ ꝓfilio eidē b̄ iniūxit officiū vt asinuz quē habebāt et lig̃ de nemore deferebat; ipse leo ad pascua duceret z ductū ibidē custodiret. Dō ille q̄tidie faciebat. Ibat g̃ cū asino ad rura et in pascēdo defensor illi⁹ erat tutissim⁹. verū vt se ei baret et asin⁹ solitus ꝓficeret op⁹ cōsuet⁹ sp horis cū asino domū redibat. Quadā vo vice pascēte asino z leone q̄dā sopozato:mercatores cum camelis inde trāseūtes asinū solū viderūt z eū q̄ci tius rapuerūt. Expgefact⁹ leo cū socii nō inueniret rugiēn huc illucq̄ ibat.nec inuenien trist⁹ ad portas tādē monasteriū adijt.z int⁹ vt solit⁹ erat p̄ vecūdia ingredi ñ p̄sūpsit. Videtes frēs q̄ tardi⁹ more solito z sine asino venisset:putauerunt q̄ fame cōpulsus asinū comedisset. Nolētes g̃ei annonā cōsuetā tribuere:dicebāt sibi. Vade z reliquā ptē aselli mādē z tuā ingluuiē reple. Nesitātes tm̄ vtr̄ b̄ malū ꝓpetrasset:exierūt q̄rētes in pascuis z nullū idiciū mort⁹ asini inuenerūt.atq̄ hec Hieronimo retulerūt. Tūc monit⁹ ei⁹ officiū asini leoni iniūgūt.z lig̃ cedētes leoni imponunt. Dō cū leo patienē ferret. Quadā die exple to ope ad agrū leo exiuit viditq̄ cū onust⁹ camelis p̄cedētes z collo funiculū gestantē asinū subsequunt. Tūc leo visso z recognito asino suo socio;cū ingenti rugitu sup eos irruit z oēs boues in fugā ꝙuertit. Et rugies ac cauda fortit̄ p̄cutiēs terrā:camelos preter ritos onustos ad mōasteriū ire coegit. Dō i spū Hieronim⁹ p̄uidēs iussit pedes lauari eis z hospitib⁹ necessaria p̄pari. Tūc leo letus discurrebat p mōasteriū:singl'oꝝ fratꝝ vestigijs se,pster nēs q̄si culpā diceret p asini amissiōe. Interiz negociatores aduenīūt z cozā Hieronimo ꝓuolu ti venia petebāt.q̄s ille benigne docuit vt sua reciperēt:aliena nō vsurparēt. Tādē illi offerebāt olei medietatē frib⁹.qb⁹ Hieronim⁹ vix coactus assensit.p̄miserūtq̄ annuati eādē mēsurā olei se daturos z b̄ suis heredib⁹ p̄cepturos. Tādē ad mādatū Damasi pape btūs Hieronim⁹ psalteriū p nocturnos p singl'is ferijs distinxit.et Hl'ias p̄ri z filio ꝛc.i fine psalmoꝝ dicēdū instituit. qō papa approbauit. Jtē die z nocte sp in lectōe: sp in libris erat. Mlt̄os etiā psecutores z hereticos obtractatores sustinuit.et q̄ libenter:in epl'a ad Asellā ōt sic. Gr̄as ago deo q̄ dign⁹ sim habit⁹ quē oderit mūd⁹ vtinā in obp̄obrijs mei solidꝰ bic exurgat mūd⁹ tm̄ vt merear a xp̄o mercedez spare. Post hec ad extremū ꝓpinq̄ns vt Eusebi⁹ scribit deuotissime cōicauit.z man⁹ i modu cruc⁹ sup pect⁹ tenēs:cāticū Symeonis.s. Nunc dimitt⁹ ꝛc.posuit. Tūc cūct⁹ q̄ aderāt cernētib⁹ lux celit⁹ istar sol' ad hozā ibi refulsit.in q̄ luce angeli visi sē discurrere. Vor q̄s celit⁹ lapsa est audita di. Veni dilecte mi rp̄s ē vt mercedē accipias p laboribꝫ q̄s mei cā supportasti. Et Hiero.ait. Ecce ad te venio pie iesu:suscipe quē tuo recupasti sanguie. Tūc subito lux illa disparuit.z aīa

carne soluta celos ī ea adūt. odorq; tāt⁹ subsecū/tus est q̄ dies nō modicos vt ois mirarēt eas. Obūt aūt anno etatis sue. xcix. circa annos dñi cccxcvij. Et sepult⁹ est in sepulchro qō sibi ꝓstruxerat ī ore spelūce in q̄ dñs nat⁹ iacuit. Tūc Ly/rillus epūs hierosolimitan⁹ dū ī cella sua oraret vidit aiaz sctissimā Hieronimi itinere splēdido vsq; ad celū maria mltitudie angelo⁹ p̄cedente cereos accēsos ī manib⁹ gestañ et dulci melodia cōcineñ ad dexterā saluatoris g̃dientē in celū fe/licit introduci. Mor etiā miracla cepere chorus/care. Nā q̄dā a natiuitate cec⁹ tāgēs corp⁹ būfi/cū vidēdi obtinuit. Quidā etiā iuuenis surd⁹ et mut⁹ loqlā z auditū pfecte recepit. demones ab obsessis clamātes exibāt. Jtē hereticus q̄dam ce pit blasfemare Hieronimū: d. q̄ ei⁹ corp⁹ dignū foret incēdio. et ptin⁹ diuio iudicio ī ligni speciez est mutat⁹. z cūct⁹ cernēt⁹ ignis celit⁹ iualit: cō bussit z in cinerez redegit. Quo viso mag̃ turba hereticoꝝ ad fidē redūt. Hec Eusebi⁹. Jtē Cyril/lus pulcra refert miracla sacra tādē p ei⁹ merita e q̄bꝫ aliq̄ ꝓponam⁹. Unū est de trib⁹ resuscitat⁹ p ei⁹ merita a sctō Eusebio ei⁹ discipulo. et q̄nta stupēda illi resuscitati narrauerūt ō fuko secl'o et iudicio ac morte. De q̄ q̄dē scriptū hr̄ plixi⁹ pte ō tpe dñica tercia aduēt⁹ ser. j. X y. B g̃ scribere ob/mitto ¶ Aliō miraculū refert idē q̄ q̄dā heretic⁹ noie Sabian⁹ cū suis discipul' suā heresim defē dens falso ī disputatiōe publica allegabat q̄ be at⁹ Hieronym⁹ dū viueret opusculū fecerit scri bens ea q̄ heretic⁹ ille tenebat. et q̄ sic Hieroni/mus astruxerit credēdū. put illoꝝ heresis dicta/bat. Cui heretico ꝓtradixit fortē archiep⁹ de na razeth noie Siluan⁹ q̄ fuma ōuotiōe btm̃ Hie nimū colebat: adeo vt q̄cq̄d faceret dei nomen z btī Hieronimi p̄mittebat. Cōtētione g̃ inē here/siarchā dictū z archiep̄m orta: vehemēti⁹ q̄z al/teruterū cōmoti: statuerūt ambo parīē corā oib⁹ q̄ si vsq; in subseq̄nt⁹ diei horā nonā b. Hieroni mus ō opusculū falso cōposituz et sibi intricula/tū euidenē oñderet: p̄dict⁹ heresiarcha capite pu niret. Sin aūt: archiep⁹. Statuta die z hora ad uenieñ. cū nullū foret miraculū de ō ostēsiuū: he resiarcha istabat vt archiep⁹ decapitaret. Tūc archiep⁹ let⁹ z ꝑsolās fideles: genua flexit. dicēs Sctē Hieronyme adesto mihi ne falsitas locū teneat: vitati succurre. et sic spiculatori colluz p/buit vt feriat. Spicl'ator eleuauit ensem ad illū feriendū. z adest subito gl'iosus Hieronim⁹ cer/nentib⁹ cūct⁹ manu extēsa tenēs ensem z archiepo Siluano ipans vt erurgat. Et ecce hereſiarche caput a corpe decrūcatū subito ī ērā corruit tāgz si spicl'atoris man⁹ illud caput amputasset ictu vno. Tunc cuncti q̄ aderāt stupefacti deo gr̃as egerūt. Deniq; quō postea diabol⁹ de ō facto cō mot⁹ ꝑ Siluanū archiep̄m p̄dictū: ip̄m ifama uit: apparēs ī specie Siluani tāgz vellet cū q̄dā mlīere nobili peccare carnal'r. Et dep̄hēsus dice bat diabol⁹ se esse Siluanū ꝛc. De ō ibi lōga mi raculi hui⁹ narratiōe hr̄ quō tādē p gl'iosū Hie ronimū archiep⁹ fuit innocēs cōprobat⁹. Hec sufficiāt.

¶ Sequit de seraphico patre Frācisco Sermo p̄mus de eius felici similitudine ad christum

Vidi septē cādelabra aurea

z ī medio septem cādelabroꝝ aureoꝝ silez filio hois. Apoc. j. ¶ Misericors dñs ihesus salutē hoim sitiens ab exordio mūdi vsq; finē ñ destitit sctōs mittere q̄ et vita z doctria illūinaret hoies ac meritoꝝ pa/trocinijs iuuaret eccl'iam. Pro tpm g̃ varietate varios ordines sctōꝝ. puidit. s. circa p̄ncipiū mūdi pr̄iarchas. postea ꝓphas xp̄m predicētes. postea apl'os toto orbe euāgelisantes. Tādē tpe p̄nci/pū plecutoꝝ martyres. z tpe hereticoꝝ ꝓfessores doctores. z inter ea religiosos ac vgines. inē hos tpi bꝰ nouissimis misit Frāciscū. cui vt magī crede rēt hoies dedit sua stigmata tāgz sigilla legatōis q̄bꝫ sūmi regī xp̄i sil'itudinē p̄ferret. Un̄ ꝓuenien ter vba p̄dicta de eo accipe possum⁹: q̄bꝫ Jobes ait. Vidi septē cādelabra aurea. i. ordines sctōꝝ. q̄ erāt aurei p charitatē. z candelabra qꝝ lucernas vite z doctrie illūinañ eccl'iaz tenuer̄t. de q̄bꝫ Lu. vij. Nemo accēdit lucer. z po. eā sub mo. sed sup cāde. vt lu. ꝛc. Inē hos aūt septez ordines sctōꝝ. s. pr̄iarchaꝝ. ꝓphaꝝ. apl'oꝝ. martyꝝ. religiosoꝝ. ꝓfessoꝝ z vginū similē filio hois. i. xp̄o btm̃ Frā ciscū. Juxta q̄ vba tria mysteria notabim⁹ de q̄/

Prio ō filij vgis. i. xp̄i sil'itudie (bꝰ ꝓmēdat

Scō de hui⁹ sil'itudis mltiplici habitudie.

Tercio de gl'ie celest̄ btitudine.

Hec tria mysteria se ꝓsequunt.

¶ Circa p̄mū q̄rit Cur de⁹ mitte voluit cir ca finē mūdi talē scrīm passiōis stigmatib⁹ xp̄o as/similatū p salute hoim. Nā z mirari posset quō audeat hō appetere xp̄i sil'itudinē: cū legat q̄ luci/fer sil'r z p̄mi pentes appetēdo diuiaz sil'itudinē pdiderī felicitatē. Rñdēdo ad hec ꝑm Frā. ma. Nota q̄ sil'itudo diuia distinguit ab Jsiō. de sū. bo ¶ Pria ē sil'itudo supbe cōl'irat⁹ appetite vel cōpatōis: q̄ pctm̃ est. Un̄ glo. sup ps̄. lxx. ōr. Qui p̄esse vult vt de⁹ q̄ a nullo est: puerse vult sil'is eē deo. sic diabol⁹ q̄ noluit subesse deo. Sil'r z hō p/mus q̄ vt fu⁹ noluit teneri p̄cepto dī. O q̄ mul/ti heu mō sunt sil'es q̄ agūt ī pctis qō volūt. sed q̄d erit eis. vtiq; seru⁹ sciēs volūtatē dñi z nō faci ens pla. ꝛc. Lu. xij. Scda sil'itudo diuia ōr im p̄sse imagis. veluti ōr sil'itudo sigilli in cera im/p̄ssa z pictura sil'is est homi. sic ois hō habet sil'i tudinē dei. qr creata est aia ad dei imaginē z sil'i/tudinem Gen. i. Unde Ansel. pslo. ca. j. dicit. Gratias tibi ago dñe qr creasti in me hāc imagi nē tuā vt tui memor te cogitē: te amem. Sz heu abolita z obfuscata est fimo pctoꝝ. Jtē Amb. de fuga seculi dicit. Hoc est xp̄e sil'itudinem dei: in

iustícia z vítate pfectū esse. dē cīm sine pctō est. et ideo q̄ pctīm facit ad imaginē dei nō est. Nec ille Tercia silitudo diuīa est vtuose conformitat̄ et imitationis ad quā christiani tenenť. iuxta illō Matth. v. Estote pfecti sicut z pr̄ vr̄ celest̄ pfect⁹ est q̄ soē suū facit ozi. zc. Diligite inimicos v. zc. Et sic patet solutio ad obiecta ō lucifero z p̄mis parētib⁹ q̄ p̄mā z puersam silitudinē diuīnā appetebāt. Ideo Hugo de sacrām̄ li. j. dicit. Peruersa silitudo dei est q̄ ex imitatiōe nō q̄rit. Creature cīm q̄uenit apperere dei silitudinē ad imitationez nō ad equalitatem Nec ille. ¶ Ad quesitū ḡ respōdet p̄m doctores nostros q̄ xp̄s dn̄s misit i fine mūdi beatū Fran. cū stigmatib⁹ assimilatum p salute hoīm q̄druplici ratione.

Primo p̄ter passionis xp̄i imitationem.

Scō p̄ter pnie animationem.

Tercio p̄ter iudicij citatorium terrorē.

Quarto p̄ter fidelīū excitationez.

Primo p̄ter passionis xp̄i imitatōez. Nā quero te o hō. Quid putas q̄re xp̄ian⁹ dicer̄: nisi vtiq̄ vt xp̄m imiter̄. vñ Bern. sup cantica ser. xv. Quid est: christian⁹ sū nisi christi frat̄ z imitator sū. si sum q̄ dicor: heres suz dei coheres xp̄i. Itē Augustin⁹ de discip. xp̄iana. dicit. Christi nomē ille frustra sortit̄ q̄ xp̄m minie imitat̄. Ad hoc ergo cū stigmatib⁹ Francisc⁹ est missus vt inuitet ad xp̄i passiōez imitādam p pniam. Exemplū. Qui vult colūbas siluestres attrahere mozari i domū suā. accipit vnam z mellito nutrit tritico Tandē illo repletā vsq̄ ad rostrū: mittit eā iter siluestres. que sentiētes dulcedinē mellis in oze ei⁹ sequūt̄ illaz domesticā ad domū. Sic xp̄s siluestres peccatorez attrahit amoris dulcore per beatū Frācisc̄ū. ¶ Scō p̄ter penitētie animatiōez. Nā q̄ro te xp̄iane. Quid facit leue foze oīe opus pnie. Respōdet Gregorius Si passio xp̄i ad memoriā reuocet̄ nil taz durū q̄ō non equo animo tolerēt. Sed q̄ circa finē mūdi vt ōr Matt. xxiij. abūdauit iniq̄tas z refriguit charitas multoz vt vix sint q̄ velint vere penitere. Ideo misit de⁹ Frācisc̄ū cū stigmatib⁹ q̄ ex amoze. s. in cruce ecbibito inflāmarēt ad charitatē z puocēt ad penitentiā. ¶ Tercio p̄t iudicij citatoriū erorē. Ji q̄ppe in fine mūdi iminet iudiciū vbi xp̄s ostēdet sua vulnera toti mūdo ad exprobrandū reprobos et lētificādū iustos vt ait Chrys. Ideo Frācisc⁹ cāz iudicij pco z pcurso⁹ xp̄i cū stigmatib⁹ missus est q̄si cū citatoria littera sigill̄ munita vt pcōres terreanť et p pniam se pparēt. Sic cīm gladi⁹ portat̄ añ regē ad iusticie z magnificē tie honorē ac terrorē inimicoz z latronū. sic xp̄s hec sig̃ passiōis p̄misit in mūdū. ¶ Quarto p̄t fidelīū excitatiōez ad passiōis xp̄i deuotionē et inflāmationē in ei⁹ amorē. scien q̄ tā fine mūdi appropriāte instat resurrectio corpis z aie eidē reunio. Et ideo imitemur xp̄m passuz: diligam⁹ z gras agā⁹ vt cū eo glificari mereamur. vñ Rouitj. Si cōpatimur z cōregnabim⁹. Hinc canit eccl̄ia. Quicūq̄z hāc regulā secuti fuerint. s. deuotione pax sup illos z miscōia. Proinde legit̄ etiā in vita socioz b. Frācisci q̄ Frācisc⁹ dixit fratri Leoni a xp̄o sibi fore reuelatū scz q̄ q̄cunq̄z hāret ordinē suū in reuerētia z deuotiōe: bonū finē cōseq̄rent. et q̄cūq̄z psequit̄ sine pena nō trāsiret.

¶ Circa secundū de multiplici silitudie bn̄ Frācisci ad xp̄m q̄rit: in q̄bz fuerit b. Frācisc⁹ pui legio spāli xp̄o assimilat⁹. Ad q̄ō p̄m Bartho. ō p̄is. li. 2 fo. rn̄det q̄ i mlt̄. e q̄bz aliq̄ p̄onam⁹ loq̄ndo n̄ solū de silitudie vtutū sed etiā de exēij oz: bz 2 formitatib⁹. ¶ Prima silitudo in q̄ beati ca p̄nūciatōe. q̄z sic xp̄m p̄dixerūt q̄ be vēturū in mūdū. sic frācisc̄ū sc̄pt̄ p̄figurēt. vt tractat Frā. maro. z Bartho. vbi s. ac alij nr̄i doc. cū Bonauen. Prio nāq̄z i ve. test. Ezech. ix. p̄signat in angelo signte Thau. i. crucē pnie signū sup frōtes viroz gemētiū z dolētiū: alijs n̄ signat̄ pcussis. q̄ ipenitētes dānant. Scō Dan. iij. Spēs in q̄ q̄rti silis ē filio dei. q̄ cū in eccl̄ia veluti i fornace ardēt̄ charitat̄ ad dei laudē tres fuerit duces p̄ncipales ordinū. s. Basili⁹ Bñdict⁹ et Augustin⁹. q̄rt⁹ eis adiūcet⁹ ē silis filio dei Frācisc⁹. Tercio euidēt⁹ i no. test. apl̄i Gal. vj. Ego in q̄ stigmata dn̄i iesu i corp. meo porto. Et q̄. xp̄o cō fix⁹ sū cruci. Quibz paul⁹ fert testimoniū Francisco vt ōr Nicola⁹ papa ō v. sig. Exūt q̄ semiat li. vj. ¶ Quarto Jobes Apocal. vij. p̄uidit in āgelo ascēdēte ab ortu sol' hāte signū dei viui. Un Bonauē. i plogo legēde ōr. q̄ idubitabili fide p illū angelū deligēdat Frācisc⁹. ¶ Quito Cyrillus anachorita mōr̄ carmeli. atq̄z Sexto Joachi abbas li. 2 cordātie ō frācisco z ei⁹ ordie ac vita expresse pdixerūt. Septio sibilla cunea pdixit xp̄m z apl̄os z p⁹cos b. Frācisc̄ū. ¶ Octa silitudo i affectiōe crucis z deuotiōe. q̄z sic xp̄s amāter p nobis crucē sustinuit. sic Francisc⁹ toto amoze feruebat ad crucē xp̄i. Et dū semel ozaret appuit sibi xp̄s veluti crucifix⁹ i spū di. Si vis venire p⁹ me tolle crucē zc. Extūc totū studiū circa crucē xp̄i bauit z oculi mēt̄ crucifixū iugit̄ cernebat. ¶ Tercia est i natali recliatōe. Ut cīm fert tpe q̄ deberet frācisc̄ū parere mr̄ sua: diuio nutu cogitauit ire ad stabulū vt apponeret fenū boui z asino q̄ ibi erāt. vbi dū esset̄ 2 stituta irruēte ptu sup eā: ibidē pepit frācisc̄ū inē aialia dicta iurta p̄sepe. Et sic q̄dāmō xp̄o similat. ¶ Quarta silitudo i illustratiōe. q̄z sic xp̄o nato illustrat⁹ ē mūd⁹ miro lūine sic nato b. Frācisco tāctū lumē relp̄lēduisse ferť vt ōmones ēriti putarēt iudicij diem iminere. Un 2 silitū tractauerūt de psequēdo Frācisco z eius ordine. vt testatus est hoc quidam demō per os demoniaci quem liberauit beatus Frācisc⁹ a demonio. li. 2 fo. ¶ Quinta est in scroz 2 gratulatione. Sicut cīm de xp̄i aduētu cōgratulari sūt scti. sic de btō Frācisco legit̄ q̄ frater q̄dā Benedict⁹ de Arecio scitate preclar⁹ dū de ptib⁹ vltra

marinis rediret ad italiã: supueniẽte marꝫ tẽpe/
state: p alleuiatiõe nauis sorte est missus in ma
re vt alter Jonas. quem angelus dñi suscepit z
ad gadisuz deliciaꝝ duxit vbi Helias z Enoch
ipm videñ inrogarũt cuj esset cõditiõis. Et re/
spondit se xpianũ z ordinis bti Frãcisci forę fra/
trẽ et regulã quã apud se sẽpraz habuit illis ostẽ/
dit. Tũc illi deo gias ageñ exultauerũt magno
gaudio p aduẽtu bti Francisci z ei⁹ ordis: di. Jã
inquũt in breui est antichrist⁹ vẽturꝰ p quẽ mar
tyriũ patiemur z coronati in celũ ibim⁹. Et post
modã cũ ostẽdissent dicto fratri mira i gadiso fa
cta: angel⁹ ipm suscepit z in portu anchone vicz
anteꝯ alij de sua naui aduenissent locauit. qbꝰ
mirãtibꝰ reuelationẽ narrauit. ¶ Sexta est in p
secutiõe. qz sicut xps nat⁹ mor ab herode demo/
nũ suggestione incitato pssecutionem est passus.
Sic de brõ Frãcisco legit in antiq̃ legẽda q̃ die
q̃ est frãcisc⁹ natus q̃dã aduenit pegrini in specie
angelus ad ostiũ clemosinã petẽs. z petiuit a fa/
mula vt ei puer nat⁹ exhiberet ad suscipiẽdũ in
vlnas. Sed cũ famula nõ auderet ꝓcedere z il/
le in rogatu pstteret. Tandẽ mãdãte matre ei/
dẽ est oblat⁹. q̃ puerũ accipiẽs in vlnas oscula/
tus est z ei⁹ hũeris in pte dextra crucẽ impssit et
dixit eũ forę futuꝝ de melioribꝰ hoibꝰ mundi ac
mãdauit magna custodia gubnandũ ꝓter insi/
dias demonũ q̃s sibi ꝓparauerũt. et hijs dictis
disparuit. ¶ Septima in regulari institutione.
qz sicẽ xps oẽs hoies docuit saluari. sic btũs Frã
cisc⁹ p oibꝰ statibꝰ hoim tres ordines regulares
fecit. ¶ Octaua in euãgelica pfectione. qz pfectis
sime tenuit euãgelicã vitã z tenẽdã in regl'a imã/
dauit ad imitationẽ xpi ꝓformẽ. ¶ Nona in di/
scipulorũ aggregatiõe. qz vt xps habuit xij. disci
pulos ꝓncipales q̃ꝝ vn⁹ tanq̃ alẽ iudas periit.
alij aũt sctissimi erãt. ¶ Decima in ieunatione.
Naz vt xps. xl. dies ieunauit sine cibo oi ꝓterq̃
q vltia die comedit panem ne oino eger⁹ se chri
sto. z b er hũilitate. ¶ Undecima in cõuersione.
sez mũdi. Sicut em xps p apl'os quertit mũdũ
sic Frãcisc⁹ fratreſq̃ sui destinati sunt ad cõuer/
sionẽ mũdi. Et vt Joachim vbi s dicit. Ac sctõ
Frãcisco xps reuelauit q̃ ordo minoꝝ pseuera/
bit vsq̃ ad finẽ mũdi. et ipsi⁹ fratres ꝓdicabunt
ꝰ antixpm. ac p fratres ei⁹ gẽs machometica et
mũdus tot⁹ cũe quertet ad xpm. ¶ Duodecima
in aq̃ mutatiõe. Sicẽ em xps aquã mutauit i vi/
nũ. sic btũs Frãcisc⁹ cũ esset infirm⁹ in q̃dã loco
fratrũ paupim⁹ vinũ appetijt. qõ cũ nõ habe/
rent: aquã portauerũt sibi. z cruc̃ facto sig̃ in vi/
nũ mutauit: cui⁹ gustu cõualuit. ¶ Tredecima i
trãsfiguratiõe. Sicut em xps trãsfigurat⁹ visus
est in gl'ia. sic legit Frãcisc⁹ freq̃nẽ luce absorpt⁹
celitus futura ꝓspiat⁹: cũ xpo z ẏgie Maria fa
miliariẽ collocut⁹. Nã z q̃dã tpe visus est a fra/
tribꝰ i solari specie noct̃ media hora ignea q̃dri/
gis vect⁹. z sepissime in orõne eleuabat a terra p
magna spacia tẽpoꝝ. ¶ Decia q̃rta in obeditiõe
qz creatur̃ impat z obedijt ad nutũ ei q̃ se totũ
subiecerat nutui creatoris. Nam z auibꝰ ac cica
dis q̃ũ ꝑcipiebat aduolare vel cãtare aut cessa/
re: sp obediebãt. Et pl'a talia i legẽda. ¶ Decima
q̃nta in rigida obseruatiõe. qz sicẽ xps in deserto
magnã austeritatẽ tenuit nec puluinaribꝰ vsus
est. vest̃ ei⁹ dura z i modũ cruc̃. z sine calciamẽ/
tis. ¶ Sedecia in inimici effugatione. Nã sicut
xps inimicos. i. demones effugabat. sic legit q̃
btũs Frãcisc⁹ hospitat⁹ apũd Arecũ in suburbio
vidit sup totã ciuitatẽ exultãtes õmones. Nã p/
turbat̃ ciuibꝰ z ad cedẽ mutuam cõuersis: ꝓin
quũ ciuitati imminebat exterciũ. Misit g̃ mor be/
atus Frãcisc⁹ fratrẽ Siluestrũ vt añ portã cla/
maret dñi. Et pte oportẽt̃ dei z iussu bti frãcisci ꝓ
cul hinc discedite demones vniuersi. Qui oẽs fu
gerũt. et ciuitas mor pacificata est. ¶ Decia septi
ma in stigmatisatiõe. qz cõsil'ia xpo vulnera ha/
buit ab ipo xpo miraculose impssa cũ clauis in
manibꝰ z pedibꝰ. ¶ Decia octaua in fusione san
guinis. qz sicẽ xps fudit ꝓ nob sanguẽz p illa vul
nera die veneꝛ̃. sic singul' diebꝰ veneꝛ̃ et vulneri
bus frãcisci sanguis abũdãt⁹ fũdebat miracu/
lose. ¶ Decia nona in repromissiõe. qz sicẽ xps vi
tã eẽnã repromisit suis discipul'. ita b. Frãciscus
suã regulã obseruãtibꝰ et reuelatõe xpi sibi facta.
sed nõ obseruãtibꝰ vl' in pctõ mortali viuẽtibꝰ ꝓ
dixit q̃ aut apostatabũt: aut pniam ag̃ẽ ꝙuer/
tent. ¶ Uicesima in angelica ꝙfortatõe z cuoca
tione. qz sicẽ xpo q̃ꝝ passiõi et morti apparuit
angel⁹ ꝙfortãs eũ. sic frãcisc⁹ cũ m'te infirmitati/
bus pugꝝ q̃ꝝ ꝓcuret morti z desideraret ꝓ iocũ/
ditate spũs audire sonitũ armonicũ. ecce ange/
lus dñi affuit q̃ cithara isonuit tã mira suauita
te vt aliũ seculũ putaret frãcisc⁹ se cõmutasse.

Uicesima ꝑma in nudatiõe. qz sicut xps paup z
dolẽs z nud⁹ in cruce mortu⁹ est. sic frãcisc⁹ circa
mortẽ fecit se denudari. z ad mãdatũ gwardia/
ni habitũ resũpsit vt pauptati z obedictie fidẽ re
nuisse oñderet. de q̃ fratres admonuit. ¶ Uice/
simasc̃a in xpiformi exresiõe. Nã sicut xps exte/
sis manibꝰ in cruce mortu⁹ est psallẽs z aiaz cõ/
mẽdãs ze. sic frãcisc⁹ exterẽdit man⁹ circa mortẽ in
modũ cruc̃ brachijs cãcellat̃. eoq̃ hoc signũ sp
amabat. z oibꝰ fribꝰ i crucifixi noie bñdixit ꝑsen/
tibꝰ z futur̃. z euãgeliũ de passiõe xpi fm Johez
legi fecit: orãs z psallẽs trãsijt. ¶ Uicesima ꝑcia i
iubilosa introductiõe. qz xps cũ iubilo ascẽdit in
celũ. sic frãcisc⁹ let⁹ dixit Ecce ꝓpero ad deũ. Et ite
rũ psalmũ Uoce mea ad dñm clamaui: cõplẽs
dixit. ¶ Me expectãt iusti donec retri. mi. Et q̃ cre
do pie sctõs dei angelos ac btõs tũc expectasse af
fuisse. Aia aũt soluta visa est i specie stelle ꝑfulgi
de recto tramite i celũ sursũ ferri z itroire lucẽ et/
nã vbi cũ xpo regit ze. ¶ Uicesima q̃rta sup oia ẽ
hec q̃ similat xpo in xrutũ pfectõe. s. humilitate
obedientia. pauptate. castitate. patiẽtia. charita

te.pietate.sobrietate.et sic de alijs. Hec sufficiãt.

¶ Circa tertiũ de gl'iosa beatitudine Frãcisci querit Utr btũs Frãcisc⁹ in sil'itudinẽ xpi transformat⁹ sit ad supmũ chor angelor sublimat⁹ et sũma gl'ia felicitat⁹. Ad qđ fm Frã. maro. in ser. alios recolligẽdo respõdet q sic p plures rationes seqntes. ¶ Prima rõ seraphici amoris. Nimi mgr dicit in .ij. dist. ix. ca. vj. allegãs Gre go. vicz q hoies p qlitate meritor statuunt i ordinib angelor. z illi in ordie supior q magis ardent charitate. alij i ordie inferior q min⁹ pfecti sunt Hec ibi. Sed qm btũs Frãcisc⁹ ardebat in psenti seraphico amore ad xpm vt testat Bonaventura. g in illo ordie sũmo est exaltat⁹. ¶ Secunda rõ elõgatiõis a creatis. Nã Aug ỏ ciui. di li. ix. dicit sic. Quãto qsq fit deo silior tãto ppinq or. Nulla ẽ enim ab eo lõginqtas alia qz dissilitudo ei⁹ p qualiũ cupidinẽ. Proinde z seraphin sũt deo primiores. qz ab ifimis sũme elongati in solo dei amore ardent. et in xpi plagas adeo transformant p charitatẽ sic dicit Fran. z Naro. q scz q intime cerneret seraphin videret in eis stigmata xpi crpssa intellectualit. sicut sensualit fuit in seraph apparitiõe btõ Frãcisco facta demõstratũ. Cũ g btũs Frãcisc⁹ fuerit seraphico amore in xpi sil'itudinẽ sũme trãsformat⁹ p ceteros: habet p positũ. ¶ Tercia rõ qz magne hũilitat. Est enim regula p xpm tradita q q se hũiliat exaltabit ergo q se magis hũiliat magis exaltabit. z q marie marie. p Thopicã regulã. scz Sicut simplr ad simplicit sic magis ad magis z maximũ ad marie Sed btũs Frãcisc⁹ fuit pmarie hũilitat vt testatur Bonauen. in legẽda. g sũme est exaltat⁹ i celo sicut z reuelatiõe certa confirmatũ est. Ut enim in legẽda dicit Bonauẽ. qdã sctũs frat scz Ludowicus. et ali⁹ psimilit sctũs frater Passe⁹ orañ in extasi fact⁹ vidit in celo inf multas sedes vnã ceteris digniorẽ oi gl'ia refulgẽtẽ: mirat⁹ qs ad illã deberet assumi: audiuit vocẽ dicentẽ. Sedes ista vni⁹ de ruẽtib fuit. z nũc hũili seruat Francisco. Reuersus ad se frat tandẽ interrogauit beatũ Franciscũ. qd de seipo sentiret. Ad quẽ ille. Ut deor ait mihi maxim⁹ pct or. Cunqz frat diceret et aduerso q b sana cõscia nõ posset dicere. Respondit. Si qntũcũqz sceleratũ hoiem tãta fuisset christ⁹ miscoia. psecut⁹: arbitror sane q multo qz ego gratior deo esset. Ut sic ille edificat⁹ est. ¶ Quarta rõ exultatiõis felicis z mlt'iplic. Nã btũs Frãcisc⁹ i celesti gl'ia gaudet. Prio de charitat ardore seraphica dei visiõe. ¶ Scõo de xpi assimilatiõe q gl'iosa illa. s. stigmata. ¶ Tercio ỏ btẽ vgis Marie dilectõe. ¶ Quarto de oim sctõrũ congratulatiõe. qz tã btã vgo Maria qz omes scti pl'imũ afficiũt ad gl'iosa illa xpi stigmata q; b decorat b. Frãcisc⁹. ¶ Quito gaudet ỏ mlt or salute acq̃sita p se z p sui ordis frẽs. ¶ Sexto gaudet de singul' fratrib i celo. ¶ Septio de illustratione totiꝰ celest pfie ex gl'ia stigmatũ q refulgebit post resurrectiõem. O ergo sctissime pf ora p nobis.

De Seraphico patre btõ Francisco Ser. ij.

Nemo mihi molestus sit. ego enim stigmata dñi Jesu i corpe meo porto. Gal. vj. z i epla bodierna. ¶ Mirabile siml z amabile myste riũ dñs iesus facere voluit qñ btm Frãciscũ sue sctissime passiõis stigmatib decorauit et bonorauit ad vtilitatẽ scte eccl'ie. qỏ apls Paulus in spũ puidẽs. et vt dicit Nicola⁹ papa i sua decretali Exit q semiat. ỏ v. sig. li. vj. testimoniũ apls tulit Frãcisco acti in psona illi⁹ loqrẽs di. Nemo scz xpianor veror: mihi molest⁹ sit. qb min⁹ dicit et pl⁹ significat p figurã Litote. q. d. imo potius fidel' xpian⁹ debet erga me. s. Franciscũ esse deuot⁹ z charitatiu⁹ p tali assimilatiõe ad xpm et p tãta gr̃a dei. vñ subdit. Ego ei stigmata dñi iesu in corpe tẽ. Et denigz q ex b magis z saluberrima vtilitas sequat fidelib: subiungit ibidẽ dicẽs. Gr̃a dñi nr̃i iesu xpi cũ spũ vr̃o fratres amẽ Hec oia de sctõ Frãcisco ecclia accipit z canit in epla. Ideo ad ei⁹ honorẽ ꝓuenienter accipim⁹ p themate sermonis. Juxta q tria mysteria in hoc sermone declarabim⁹ ad honorẽ btĩ Frãcisci.

Primũ ỏr deuotissime venerabilitatis.
Scõm ỏr mirifice sctitatis.
Terciũ ỏr saluifice vtilitatis.

¶ Circa pmũ de deuota veneratõe z affectõe habẽda erga btm Frãciscũ ac ei⁹ sacra stigmata querit qr debeat oẽs fideles deuotionẽ magnã z reuerẽtiã hr̃e erga btm frãciscũ ac stigmata xpi impssa. Ad qỏ rndet q rõne q̃druplici.

Prima rõ ex pte catholice fidei
Scõa ex pte passiõis xpi.
Tercia ex pte celestis gaudij.
Quarta ex pte huius miraculi

Prima rõ accipit ex pte fidei. Dis enim fidel' ỏbet hr̃e deuotionẽ ad fidẽ catholicã sine q̃ non est salus. Unde Athanasi⁹ in simbolo. Quicũqz vult saluus esse ante oia opus est vt te. catho. fidem. Quã nisi q̃q fideliter fir. credi. saluus esse nõ potest. Sed quero te Quid est illud p quod marie rosar fides et cõfirmat. Respondet q maxime hoc facit miracula. nõ aũt sapientia vel quecqz alia vt testat apl⁹ i. Cor. ij. dicens. Fides vr̃a non in sapientia hominũ sed in vrute dei z maxime crucifixi. Mai⁹ qppe est miraculũ tale factum p crucifixum ac mortuus dñm iesum qz si viuen hoc fecisset. Sed qm istud miraculũ imprssiõis stigmatũ passionis christi in btõ Frãcisco ꝓtra omes hereticos z infideles est fidei roboramentũ z firmamentũ. Tum qz diuina sola licet q in istis plagis claui ex carne vel neruis illius fabricarent sic innati vt diuelli nõ possent. Tũ qz insolitũ z nunqz sic antea visum. Tum

qz diuia ⁊ trute p̄ditū in faciēdis multꝫ miracul' vt infra dicet. ḡ magna deuotiõe est venerandū. Hinc legit li. ꝓformita. q cū cardinalis q̄dā bel lo ꝛ Assysiū dispositio vir obtinuisset a ciuib⁹ vt introduceret ad cripta ⁊ vidisset corp⁹ bti Fran cisci dicebat q etiaꝫ si nulla alia foret miracula: ꝟ solū sufficeret ꝓ fide christi roborañ. ¶ Scõa rõ ex pte passiõis xp̄i. qz ad passionē xp̄i oĩs fidel' debet iugẽ hꝫe deuotionez. iuxta illud Eccl'. xxix. Gratiã fideiussoris tui ne obliuiscar': dedit eniz aiam suam ꝓ te. Hanc aũt stigmatizatiõez fecit xp̄s ꝓ renouãda memoria passiõis sue in mõ q iã inueterata erat pene oblita. Sed ꝓ Frãciscũ est in cordib⁹ fideliũ inouata: in q̄ ⁊ visibilit' im pressa cernit. Nimiꝫ videm⁹ q reges magnifici solẽt res gestas ⁊ magnas victorias depingi vel sculpi facere ad memoriaz hoim. Sic christ⁹ rex crucꝫ triũphũ in btõ Frãcisco fecit. ¶ Si q̄ ras q̄re ꝟ. Rñdet q ꝓpter nostrã vtilitatẽ ⁊ salu tẽ. qz ait magn⁹ Alb. in li. sup missam. Simplex meditatio passiõis xp̄i et deuota recordatio pl⁹ valet q̄z si q̄s ꝓ integrũ annũ ieiunaret in pane ⁊ aq̄ q̄libet feria sexta. vel discipliaret se vsqz ad ef fusionẽ sanguis. vel legeret vnũ psalteriũ q̄libet bebdomada. Hinc etiã legit q btũs Frãcisc⁹ cũ exorasset deũ q sibi reuelaret q̄d foret acceptissi mũ coraz deo. et sic libꝝ in noie dñi aquisset ter: sp occurrit de passiõe xp̄i ⁊ crucꝫ ei⁹ imitatõe. Et sic patet q ꝓpt̄ passionẽ xp̄i debet q̄libet deuotio nẽ hꝫe ad stigmata. ¶ Tercia rõ ex pte celestꝫ gau dij. Celestꝫ em̄ curia marie gaudet ⁊ amore affi cit ꝓ cicatricib⁹ xp̄i q totam patriã supnaz miro mõ decorãt ⁊ illustrãt ꝟm qõ Aug⁹. dicit. Unõ ⁊ ecclie militãtꝫ filij debẽt ad illa xp̄i vulnera maq̄ amore teneri. Ut em̄ Dionysi⁹ li. eccl'iasti. hierar. dicit. eccl'ia militãs debet se ꝓformare eccl'ie tri umphãti. ¶ Sed q̄m ꝟm Fran. maro. Sic cicatrices xp̄i ⁊ martyꝝ post resurrectionẽ rema nebũt in corpib⁹ gl'iosis ad illoꝝ bonorẽ ⁊ deco rẽ tot⁹ pñie celestꝫ ex gl'ie splẽdore diffuso ꝓ totaz curiã celestẽ: vt etiã tenet Scot⁹ sup. iiij. sic et ista stigmata bti Frãcisci post resurrectionẽ in ei⁹ cor pore gl'ioso in ꝑpetuũ remanebũt ad bonorez ⁊ decorẽ curie celestꝫ. Nã si auferrent nudaret eius ꝑsona suis ꝑuilegijs: qõ est incõueniẽs. Eteñ re gula iurꝫ est. Deꝰ semel placuit ampli⁹ displicere nõ põt. Sed ꝟ ꝑuilegiũ stigmatisatiõis bti Frã cisci semel placuit deo. ḡ zc. Itaqz claret q ex̄q hec stigmata sunt ad gaudiuz celestꝫ curie ꝓ tali assimilatiõe ad xp̄m. ergo ⁊ oĩs saluãdi debẽt et nũc deuotionẽ hꝫe ad ea. ¶ Quarta rõ ex pte bu ius miracli: qz est magne venerabilitatꝫ terribi litatꝫ ⁊ amorosiratꝫ signũ ac magnũ ⁊ singulare ꝑuilegiũ silitudis xp̄i. Est q̄ppe vt diri magne venerabilitatꝫ. vtpote digito ðí viui ðscꝑta ima go crucifixi nõ i tabul' lapideis sed carneis hoc ẽ in corpe bti Fran. ceste Bonauẽtura. Si em̄ iu dei venerabant moysen ⁊ tabulas ei⁹ lapideas ĩ dꝭ digito dei vel misterio angelico descꝑta erãt ꝓcepta decalogi: qnto magꝫ debemus nos vene rari btm̄ frãciscũ in cui⁹ carne ipe xp̄s tã mirabi lit' descꝑsit suoꝝ vulneꝝ imaginẽ ad salutarem vtilitatẽ toti⁹ eccl'ie. Itẽ est signũ terribilitatꝫ. Nã de⁹ fecit alia miracula solũ terribilia vt in dilu uio ⁊ etiã in sodomitꝫ: ⁊ faciet i iudicio. Alia fecit solũ amabilia vt in icarnatiõe ⁊ in passiõe. Hec aũt stigmatizatio est terribil' q̄dẽ malis qz futu ri iudicij ꝓ xp̄m passum faciẽdi citatio. s. ranq̄z ꝓ lras sigillatas in ꝓcurſoze. ¶ Est etiã vt di ri magne amorositatꝫ indiciũ in ꝟ miracl'o. Nã q̄ro in q̄ relucet maxia charitas dei ad homies. Rñdet Ber'. di. Uere i nullo sic cõmẽdat de⁹ cha ritatẽ suã in nob q̄z i passiõis mysterio. iuxta illõ Joh. xv. Maiorẽ charitatẽ nemo hz q̄z vt aiam suã po. q̄s ꝓ ami. suis. Reuera tãta est hec et tal' charitas q si celũ ⁊ ẽra tota essent ꝓgamenũ: to tũ mare ⁊ oẽs aq̄ incaustũ: et tot scriptores q̄t fo lia arboꝝ ⁊ gmia ab initio mũdi fuerũt. et si in cepissent a ꝓncipio mundi ac scriberent vsqz no uissimũ die: nõ sufficient posset describi magni tudo tante charitatꝫ diuie. Ꝓ inde Hugo. O charitas q̄z magnũ ⁊ forte est vinculũ tuũ q̄ de⁹ ipse ligari potuit. s. ad mortẽ crucꝫ. Hmõi chari tatꝫ sig̃ sunt exp̄ssa in sacrꝫ stigmatib⁹ bti frãcisci. Deniqz magnũ ẽ ꝟ ꝓuilegiũ vt homũcio assimi let nõ solũ in aia sed ⁊ i corpe filio dei: m'to ma iozis gl'ie et honozis est q̄z militẽ iduere i vestib⁹ regalib⁹. Ideoqz oĩs xp̄ian⁹ debet magq̄ deuotõe ad btm̄ Frãciscũ affici ꝓpt̄ xp̄i honorẽ et amorez qz q ipm̄ honorat et amat: xp̄m dñm cui⁹ est fil' tudo honorat ⁊ amat. et q ipm̄ spnit xp̄m spnit. vt testat xp̄s Au. x. Uñ ⁊ signũ salutꝫ eẽ ꝺz qñ q̄s ad ordinẽ ei⁹ deuot⁹ est. ⁊ diuia vltiõe celeri pcu tat mortẽ q eũ qsequit. sic reuelatũ fert foze a xp̄o ipsi btõ frãcisco ⁊ certa ꝓbatũ ẽ exp̄iẽtia i plerisqz ¶ Circa scõm de mirifica sctitate bti Frãci sci accipiam⁹ hãc ꝯclusionẽ q bñdict⁹ Jesus mi rificauit Frãciscũ in corpe ⁊ aia m'l'' miraculis ꝓ singula mẽbra vt claresc at ei⁹ sctitas ꝓmaria. Declarat incipiẽdo a capite vsqz ad pedes et q̄z ad eũ ptinẽtia ⁊ videbim⁹ q a plãta pedis vsqz ad vticẽ nõ fuit in eo nisi magna ⁊ mira sctitas. Ꝓio vticꝫ ⁊ capitꝫ capilli fuerũt sctẽ ⁊ mire vtu tis. Cũ em̄ q̄dã medic⁹ barberi⁹ circa ipm̄ infir mũ valde sollicit⁹ fuisset: ⁊ dom⁹ ei⁹ ob m'ltiplicẽ scissurã timeret ruinã: ille ex deuotõe modicũ de capill' bti frãcisci accepit ⁊ intra scissuras posuit ⁊ dom⁹ die alĉa visa ẽ adeo firmata q nec scissu ra appuit i ea. ¶ Scõo frõs ⁊ facies fuerũt sctẽ qz in eis appuit signũ magni thau. i. crucꝫ colozuz varietate distinctũ. ⁊ miro ornatu faciẽ ipsi⁹ totã venustãs vidẽte fratre Pacifico. ¶ Tercio oculi fuerũt sctissimi ꝓtinue ꝺuotissimas lachrymas effluẽtes acsi coraz se iugiter crucifixũ Jesũ cernerẽt pñtẽ. Uñ cũ a medico sibi suaderet abstiere a fle tu ꝓ euasione doloꝝ ocl'oꝝ. Rñdit q ob amorẽ

luminis qđ habem⁹ cōmune cū musc̄ nō est re/ pmēda visio in⁹ne luc̄. Scti q̄q ei⁹ z bn̄ ocli se/ pe videre meruerūt xp̄m apparētem z angelos. Quarto aures fuerūt sctissime. qz vocē xp̄i audi re pmeruerūt pluries. Nā ter xp̄s sibi replicans dixit. Frācisce vade repara domū meā q̄ tota vt cernis destruit. Itez alia vice dixit ei. Frācisce qs pōt tibi melⁱ facere. dn̄s an fu⁹: diues an paup Et cū rn̄deret p dn̄s z diues. ait. Cur g̃ relinqs p seruo dn̄m. p paupe diuitē. Et ex tūc amor ⁊re no⁊ sibi viluit z tot⁹ ī xp̄i amorē exarsit. Tercio q̄z in pncipio ⁊uersiōis xp̄s sibi dixit. Francisce amara. p dulcib⁹ sume z teip̄m ⁊temne si me cu pis agnoscere. et pl'a hmōi. Deniq⁹ cū egrotaret maria ifirmitate z cupet p spūs cōsolatiōe sonū armonicū audire: statiz angel⁹ dei affuit z citha rā pcutiens dulcissimū solaciū p̄buit. Quinto nares sctissime fuerūt q̄ fetores lep⁊oso⁊ non cu rabāt. sz eis applicabanť osculādo p amore xp̄i vlceroſas plagas. et sic eos sanabāt. Un̄ q̄dā oc currit ei cui⁹ os z maxillaz morbo horribilis de/ pascen cor⁊oserat: quē amore xp̄i Francisc⁹ oscu lans: mox pfecte sanauit. Sexto labia z lingua sctissima erāt. qz audito noīe iesu mox lingēdo p dulcedine xp̄i q̄si fozent vncta spūsctō dulcifica/ bant. Un̄ sctūs Frācisc⁹ req̄sit⁹ cur sic ad nomē iesu labia lingeret Resp̄dit q p̄ illa dulcedine amoris xp̄i se ⁊tinere nō possz a lingēdo. Septi/ mo oris ⁊ba erāt tā marie sctitat̄ q quē bn̄dice bant erat bn̄dict⁹. z quē maledicebāt erat male/ dict⁹. Nā cū aues salutauit oēs ei p̄dicāti rostro apto z alis ⁊tēsis intēdebant donec eas bn̄dice ret z abire vel deū cātan laudare mādabat. Itē cū gregē ouiū salutasset relicto pastu oēs ad eū cucurrerūt. et leuat̄ capitib⁹ ei⁹ ⁊bis intēdebāt et plaudebāt. Itē q̄dā mulier sibi conq̄sta q vix crudelē bꝛet q̄ etiā in seruitio dei ipsam ipediret: misit illi p eā suā bn̄dictionē dicēs z mādans vt hec sua ⁊ba illi diceret. Nūc tp̄s ē miscōie post/ modū eq̄tat̄. Ad qđ ⁊bū vir ille tāta sensit mu/ tatiōez q ad vrorē sp̄ beniuolus extitit q̄ad vixit Et ambo deo seruiētes tādē vno die mortētes ī celū puenerūt. Deniq⁹ de maledictiōe ei⁹ legit q cū sus q̄ndā mitissimū agnū vorasset: btūs Frā ciscus cōpassiōe mot⁹ suē maledixit. z mox mor tua est sus illa. Octauo saliua sctā fuit. qz p illaz liniendo oculos cuiusdā puelle visu p̄uate resti/ tuit mox eidē clarū lumē visus. Nono gustus z dentes sctissimi fuerūt. qz cū in ifirmitate vinuz gustare p ⁊fortatiōe appetiuisset z ñ haberēt fra tres vinū: tūc adduci iussit aquā z sig̃ crucis edi/ to mox vinū efficit optimū. ad cui⁹ gustū de ifir mitate statim cōualuit. Itē buccellā panis de q̄ edebat sctūs Francisc⁹ trāsmisit cuidā horribili infirmo q̄ videbať a demonio vexari. Qua buc cella gustata ille statim est liberat⁹ vt deinceps nunq̄z vexaret. Decimo hūeri z dorsum fuerunt sctissimi. qz ap'licus vidit ecclesiaz lateraneñ ad ruinā declinantē dorso z hūer⁹ Frācisci sustētari hoc est: exēplis doctrina z meritis. Undecio lat⁹ fuit sctissimū. qz vulnere xp̄i laterali meruit insi gniri. Duodecio pect⁹ z corpus totū. qz cū p̄dica ret visus est a fratre Pacifico tūc seculari duob⁹ trāsuersis ensib⁹ valde fulgētib⁹ i modū crucis a capite ad pedes z a manu in manū p pect⁹ trās/ uersalit⁹ rot⁹ cōsignat⁹. Cui⁹ ⁊bis cōpūct⁹ ille re ligionē intrauit. Itē qz ab oī labe pcti ei⁹ corpus fuit p̄seruatū. Terciodecimo man⁹ fuerūt sctissi me z brachia. qz xp̄i stigmatib⁹ consecrata. z pa/ nis ei⁹ manib⁹ tact⁹ infirmos curabat. Decimo q̄rto vngues. nā q̄dā frat⁹ cū tēptaret⁹ grauit⁹ ipse in spū p̄uidēs dixit ei. Veni fili p̄scinde mihi vn/ gues. qđ ille libēter fecit. et vngues p̄cisas serua/ uit ac sic a tēptatiōe mox liberat⁹ z marie cōsolat⁹ Decimoq̄nto scripta ei⁹ Un̄ cū q̄dā frat⁹ magnā spūs tēptationē pateret⁹ cogitauit q si de manu bn̄ Frācisci aliq̄ scpta bꝛe posset liberaret. Qđ be at⁹ p̄ in spū cog̃scens eidē mādauit vt portaret cartā z attramētū. et q̄sdā dei laudes cōscribens illi porrexit. z mox ois tēptatio cessauit. Ipsa q̄z carta seruata postea ml'tis egris sanitatē cōtulit. Decimosexto pedes sctissimi fuere. qz stigmatib⁹ cōsecrati. Decimoseptimo lotura pedū z manu/ um. qz pestilentes oues z boues aspgeñ sup eos sanauit. Decioctauo habit⁹. qz ipo tāges aues in nemore nō auolabāt sed aduolañ ⁊trectari se p̄mittebāt. Et dz vsq⁹ hodie habit⁹ ille in q̄ acce/ pit stigmata sine corruptione seruari in castello mōt̄ aluerne. q̄ cuz videť radiare splēdore nosc̄it q aliqs ibi debet mori. et ad mortez p̄parāt se tūc oēs. et sic aliqs morit. Decimonono bacul⁹. qz cuidā cū bac'o ebau signū bñte apostema fre git z mox sanauit. Uicesimo corda q̄ p̄cingebať q̄ seruata z sepe in aq̄ posita infirmos potañ sa nauit. Uicesimop̄mo nomē. nā dū ī ciuitate par mēsi scholares i studio garrulitate byrūdis ipe/ direnť: q̄dā eo⁊ ait byrundini Jn noīe seruī dei Frācisci p̄cipio tibi vt ad me venias z ⁊tinuo cō ticescas. et audito francisci noīe. mox tacuit z ad uolauit. Itē cleric⁹ Matthe⁹ intoxicatus vene/ no mortifero: frācisci nomē deuote ⁊pronūpsit z mox veneno euomito liberat⁹ est. Uicesimosc̄o aia sctissima fuit q̄ soluta in specie stelle ītrauit celū. O hō cogita q si tp̄s ip̄m adeo exaltauit ī

§ Circa terciū de salubri (q̄d est in celo. vtilitate vicz deuotiōis z iuocatiōis meritoq⁊ be ati Frācisci questio occurrit Quō sctō⁊ dei meri ta adinuicē possint cōicari: vt nouerim⁹ q̄liē pos simus cōicari in meritis glorioſis tāti sci. s. fran cisci. Ad quod resp̄det Aug⁹. li. 1. ome'. dicens sic. Congaude illi cui deus aliquam gratiaz de dit et potes habere in illo quod in te non potes Ille forte habet virginitatē: ama illam z tua est. Tu habes maiorē patientiā. dilige te z tua est. Ille potest satis vigilare: si non inuides tuuz est studiū tuuz. Tu forte potes amplius ieiunare

si amat te suū est ieiuniū tuū. hoc ideo: qz in illo tu es. p. ꝓprietatē em̄ non es. sed p charitatem tu es Nec ille. Et qđ patet q p charitatē z deuotiōez erga btm̄ Frācisc̄ū z ei⁹ ordinē ꝑticipare poteris in meritis illi⁹ et p̄mijs ad salutē. Qualia aūt bona consecꝙ valeas p ei⁹ merita p tua erga euz deuotiōe: clarescit et ipsa epla hodierna. vbi canit sic. Quicūqz hāc regulā secuti fuerint. s. deuotiōe debita: pax sup illos z misc̄dia. Et infra. Gratia dn̄i nr̄i ihesu xp̄i cū spū v. frēs amē. Prima ḡ vtilitas est par. s. cū deo z angel. qz pctōr a pctis vere cōuertit ad xp̄m p btī Frācisci merita. et sic pacificat. Scda ē misc̄dia vt libereť a ꝑiculis hui⁹ miserie. Tercia est gr̄a specialis dn̄i Jesu. Quarta ad hec sequit gl̄ia. Ideo dr Amē. i. vere z fideliter ad gl̄iam sempit̄nā. O ḡ pctōres. o cuncti fideles viri z mlieres. O diuites z pauꝑes: oīnis etat̄ z cōditiōis hoies accedite ad venerandū deuote btm̄ Frācisc̄ū vt p ei⁹ merita habeatis hic z omnia bona p̄stante dño iesu xp̄o.

De seraphico patre Frācisco Ser. iij. s. de crucis xp̄i deuotione qua ipse mire claruit.

Christo cōfixus

c sum̄ cruci. viuo aūt iā non ego viuit vo mi me xp̄s. Gal. ij. z ad laudē hui⁹ sc̄i Francisci ¶ B Sicut dicit Hugo z ꝓcor. Aug⁹. charitas tate vtutis est vt copulet amātē cū amato. et ideo xp̄ian⁹ fidel̄ existēs in charitate xp̄i passi adeo vnit̄ p amorē xp̄o vt in eo transformeť z in xp̄o viuat. quēadmodū ferrū ignitū totalit̄ trāsformat in ignem vt sit cādēs z calēs. Sed qm̄ b. Francisc⁹ fuit plen⁹ diuini amoris igne. z totū studiū ad xp̄i amorē crucifixi appositū erat. Idcirco cū ap̄lo ꝙueniēter dicere poterat hec vba. Christo ꝑfix⁹ sum cruci. s. p fidē z charitatē. viuo aūt iam nō ego q̄lis fui in sec̄lo amās terrena. viuit vo i me xp̄s. s. p gr̄am inhabitātez Nā. j. Joh. iiij. dr. De⁹ charitas ē z q manet i charitate in deo manet et de⁹ in eo zc. Jurta q̄ vba thematis ad honorē bti Frācisci tria mysteria notabim⁹ sicut z de hijs trib⁹ in ipsis verbis cōmēdatur z in exēplū ꝓponit.

Prio de cruce xp̄i deuotōe. s. q̄ xp̄o ꝙfix⁹ ē cruci
Scdo de crucifixi trāsformatiōe. vñ dicit. vivo
Tercio de sc̄i Frācisci gl̄ia (uo iā nō ego zc.
et honore p cruce xp̄i amore

B Circa p̄mū de deuotiōis studio ad christi crucē sit. p cōclusione q oēs fideles xp̄iani debent exēplo bti frācisci sūmo studio deuotionis versari erga crucē xp̄i. Patet hoc triplr̄ ꝓbādo. Prio qz id canit eccl̄ia in coll̄. ozans sic dicendo De⁹ q mira crucis mysteria in btō Frācisco multiformit̄ demōstrasti: da nob q̄sum⁹ deuotōis sue sp exēpla sectari z eiusdē sc̄te crucis assidua meditatione muniri. Scdo qz ad idē hortat nos etiā sc̄ptura. j. Pe. ij. di. In hoc vocati estis. s. ad xp̄iana fidē: qz christus passus est p nobis vob relinquens exemplū vt seq̄. vestri. ei⁹ q pctm̄ nō fec̄ zc. Tercio est rō theologica. qz xp̄iani sunt mēbra xp̄i. vt dicit ap̄l⁹. j. Cor. xij. Clos aūt est corp⁹ xp̄i z mēbra de mēbro. sed mēbrū habet viuere de spū ei⁹ cui⁹ est mēbrū. z debet sentire dolorē capitis cui⁹ est mēbrū. Unde Greg. Ligūēte capite cetera mēbra dolēt. ergo xp̄ian⁹ debet viuere p fidē z amorē in xp̄o et sentire ei⁹ passionē p deuotā cōpassionē. sicut fecit z btūs Francisc⁹. Unde vt ap̄lus Ro. viij. dicit. Si qs spūm christi non habet hic nō est ei⁹. Lyra. i. si qs excidit a xp̄i gracis p pctm̄: hic nō est ei⁹. s. christi mēbrū merito. licet sit nūero. qz est sicut mēbr̄ stupidū z mortuū Bern̄. Scio mēbrū lōge a salute existere qđ obstupuit. z egrū sese nō sentiēnte ꝑiculosi⁹ laborare. Ad hec plures alie sc̄pture faciūt de qđ scdo articulo ꝓseq̄mur. Btūs Frācisc⁹ hec cōsiderās totū suū studiū dedit ad deuotōez crucis xp̄i z ei⁹ vestigia sectāda vt dic̄ Bonauētura ¶ L Sz q̄rit̄ q̄lit̄ hō possit se disponere vt inflāmet̄ i crucis xp̄i deuotiōe. Rñdet̄ q b clare edocet̄ in beato Frācisco qui qdē ꝑcipue p tria dispositꝰ fuit et habilitat⁹ ad talē gr̄am. Primo p pietatis operationē. Nā videm⁹ q ligna p vncuositatē vl̄ pinguedinē disponunt̄ ad iflāmandū facilius. Sic corda hūana pietatis pinguedie vl̄ olco vncta inflāmant̄ in diuio amore crucis xp̄i. Unde. j. Thi. iiij. Pietas ad oīa vtilis est. Btūs ḡ Frācisc⁹ licz inter vanos filios hoim iuuenili etate fuisset nutrit⁹ i vanis: inerat tñ iuuentis Frācisci ꝑcordijs ad pauꝑes miseratio liberal̄ q cor ipsi⁹ tāta benignitate repleuerat vt oī ꝓponeret se petēti tribuere: marie si diuinuz allegaret amorē. Qui dū p missum tā nobile seruauit ad copiosa i deū gr̄e incremēta puenit. Hec Bonauē ¶ Scdo p carnis mortificatiōez. qz sicut ligna desiccata magis inflāmant̄. sic hō ab hūore carnalis ꝙcupiscētie desiccat⁹ diuio amore pl⁹ iflāmat̄. Ro. viij. Si spū facta carnis mortificaueritis viuetis. Btūs ḡ Frācisc⁹ vt dicit Bonauē. in legēda cū nōdū didicerat degustare diuia: distract⁹ ad terrena: facta est sup eū manꝰ dn̄i lāguore corripiēs z affligēs corp⁹ ipsi⁹ vt coaptaret aiam ad sc̄tispūs vnctionē. Tandē resūpt⁹ viribꝫ corꝑis cū obuiū habuisset q̄ndā militē pauꝑem: memor xp̄i: vestimenta sua noua ꝓtin⁹ se exuto illi tribuit. Eadē autē nocte seq̄nti i somnis xp̄s mōstrauit talē visiōez q palatiū speciosū armis militaribꝫ crucis sig̃culo insignit̄ vidit. Et cū q̄reret cui⁹ essent. Respōsū est q oīa sua forēt z suoꝝ militū si crucē xp̄i vexillum assumeret. Exinde mūdo cogitauit se debere militari. Cunqz iret ad q̄ndam comitē: iterato i somnis audiuit vocē dicētē sibi. Frācisce: qs potest melius facere tibi. dominus an seruus. dicens an pauper. Cunqz diceret q dominus et dices an pauper. Ait ille. Cur ergo relinquis ꝓ suo dominum et ꝓ pauꝑe hominē diuitem deum. Et

Fran. Quid vis dñe me facere. Et dñs. Reuerte re ait. qz visio quã vidisti spiritualẽ ꝓfigurat effectũ diuia dispositiõe in te cõplendũ. Extũc reuersus cepit carnẽ mortificare: a negociatiõe publica se subtrahere z dñi volũtatẽ expectare. Tercio p sedulã oratione. Sicut em̃ p flatũ succẽdit z inflãmat ignis: sic p orationẽ freqntẽ z meditationẽ ignis diuini amoris. ꝑs. Os meuz aperui. s. in oꝛõne. z attraxi spm̃. s. deuotiõis. Idem. In meditatiõe m. exar. ignis. Btũs Fran. dũ pꝰ hec cũ gemitibꝫ oraret vt qd sibi foret agendũ ac deo acceptissimũ seruitiũ q̃lit exhibere posset: apparuit ei xp̃s iesus veluti cruci ꝓfixꝰ eidẽ ingerẽs illud euãgelicuz. Si vis venire post me abnegatemetip̃m tolle crucẽ tuam z sequere me. Extũc adeo impssa est memoria passiõis xp̃i cordi ipsius vt q̃si iugiter ocul' mẽt̃ cerneret crucifixũ z a lachrymosis gemitib⁹ ꝓtinere nõ valeret exteri⁹ Extũc ad xp̃m totꝰ cõuersus cepit ꝓfecte imitari crucẽ xp̃i vestigia. O g̃ pctoꝛ mũdane exerce te ad pietatẽ: refrena z abnega oia vicia z deuotꝰ oraPD Circa secũdũ ꝑncipa (vt habeas gr̃az. lesez de trãsformatione in crucifixũ querit q̃liter xp̃ianꝰ exẽplo bti Frãcisci debeat vitã suã trãsformare in xp̃m iesum crucifixuz vt viuat in xp̃o et xp̃s i ipso. Ad qõ rñdet ꝑm scꝑta Gozre sup epistolã Gal'. ij. q. q̃libet xp̃ianꝰ debet transformari in crucifixuz. alioq̃n sic saluatoꝛ ait Joh. xv. Si q̃s inq̃t i me nõ mãserit mittet foras sic palmes z arescet z in ignẽ mittẽt et ardet. Qui aũt in me (ait) manet z ego i eo: hic fert fructũ multũ. Vñ patet q xp̃ianꝰ debet trãsformari z manere i crucifixo si vult saluari. Et b ꝑcipue q̃nq̃ modis q̃bus z ipe xp̃s dñs se habuit i cruce vel circa crucem ꝓpter nos.

Primo in crucis portatione.
Secundo in crucis affixione.
Tercio in crucis vulneratione.
Quarto in crucis mortificatiõe.
Quinto in crucis glorificatione.

¶ Primo itaq̃ debet xp̃ianꝰ cũ xp̃o crucẽ portare. qz ipse p̃cepit. Matb. xvj. Qui vult venire post me abne. se. z tol. cru. sẽ. Et Lu. xiiij. Qui nõ accipit crucẽ suã z sequit̃ me nõ est me dignꝰ. Hec crux fm doc. est pnia vera quã ꝺbet portare pctoꝛ pꝰ xp̃m si vult regre cũ xp̃o. Sic em̃ videmꝰ q̃uis nõ põt eleuari a ẽra nisi volãdo: nec põt volare dũ est in ẽra nisi extẽdẽdo alas ponat se i modũ crucis. sic hõ pctoꝛ põdere g̃uatꝰ z i ẽrenis iacẽs nõ põt eleuari in celũ nisi ponat se ad crucẽ pnie q̃ quã soluit̃ a vinculis pctoꝛ. Naz ipossibile est pctoꝛẽ impenitẽtẽ in celũ ire. qz vt dr Apocal'. xxj. nil coinq̃natũ intrabit in illud. s. celũ. Proinde et Bed. in li. de inẽna ꝙuersa. Nõ est inq̃t salꝰ peccatoꝛi: nec spes eꝛne vite nisi i cruce. s. pnie. Tolle g̃ crucẽ z sequere iesũ z ibis in vitã eꝛnã. ꝓcessit ille baiulãs sibi crucẽ ꝑ te vt tu etiã portes crucẽ. ambula vbi vis: q̃re q̃dcũq̃ voluerꝭ: nõ est alia via ad vitã nisi via regia crucis. Sed nota q le gimꝰ crucẽ xp̃i aliq̃n portatã vl' baiulatã coacte vt a simone cyreneo. aliq̃n cũ murmuratiõe. sic malus latro murmurauit pẽdens iuxta crucez xp̃i. aliq̃n de necessitate faciẽdo ꝓtrẽ vt bonus latro iuxta christũ pendẽs. aliq̃n aũt libenter vt xp̃s. Sic aliq̃ hoies accedũt ad pniam libenter. alĩ coacti necessitate sed faciũt de necessitate ꝓtrẽ. et tales saluant. Qui aũt coacte tm̃ z cũ murmure portãt damnabunt. de q̃bꝫ Berñ. vbi s̃. Multꝭ inq̃t durꝰ videt hic sermo: abnega reipsum tolle crucẽ tuã z seq̃re iesum. Sed mlto durꝰ erit audire illꝰ extremũ ꝓbũ. Discedite a me maledicti in ignẽ eꝛnũ. Hec ibi. ¶ Scõo q̃z ꝺbet xp̃ianꝰ cũ christo nõ solũ crucẽ ꝑnie baiulare sed et cũ xp̃o affigi vt dicere possit cuz apl'o. Christo ꝓfixꝰ sum cruci. viuo ego iã nõ ego: viuit ꝓo i me xp̃s. qz nõ sufficit pniaz agere sed oportet viuere in xp̃o crucifixo ¶ E Sed quõ hõ ꝓfigit̃ cruci xp̃i. Rñdet q cõfigi est adherere. Et b fm doct. fit p tres ꝓtutes theologicas. Sicut em̃ xp̃s tribus clauis est affixꝰ cruci. sic xp̃ianꝰ hijs tribus clauis affigit̃ crucifixo. Prim⁹ clauꝰ fidei. Secundus clauꝰ spei. Tercꝰ est amoris dei. Per hec viuit hõ in xp̃o. z sine hijs nõ est salus vt patet.

¶ Tercio insup debet xp̃ianꝰ cuz xp̃o vulnerari. qz dicẽte Greg. Mala est salus cordis q̃ dolorẽ nescit vulnerꝭ amoris. Vñ aia sctã Lanc. iij. dic̃ vulneratã se i corde p charitatẽ sponsi. i. dei. ¶ Sed q̃li sig̃ cognoscit̃ q̃s foze vulneratꝰ charitate xp̃i. Rñdet q ꝑtrãscendo ꝑfecte charitatis signa eo q̃ loq̃mur cõib⁹ hoib⁹ in ꝑdicatiõe. Ad uertẽdũ p simpliciũ captu q̃ vuln⁹ in corpe per tria potissime agnoscit̃. s. p dolorẽ: p relatiõnẽ vel diuisiõnẽ ptiũ carnis. et p sanguis effusiõnẽ vel exitũ. Sic spũaliter hoies cõmunes facti sunt vulnerati charitate xp̃i. p salutꝭ necessitate. Primo si hñt verũ dolorẽ de pctis. Scõo si pctã vere relinq̃t z apiunt in cõfessione. Tercio si satisfactionẽ impendũt. q̃ notat̃ p sanguis fusionem Qui hec vulnera spũaliter habet cũ xp̃o vulneratus ẽ. ¶ Quarto xp̃ianꝰ debet cũ xp̃o i cruce mori crucifixꝰ. qz dicit apl's. ij. Thim̃. ij. Fidelis sermo. nã et si cõmortui sumꝰ Lyra. i. cũ xp̃o. et conuiuemꝰ. Si sustinebimꝰ z cõregnabimꝰ. Si negauerimꝰ. s. ꝺbo vel facto p pctm̃ mortale: et ille negabit nos. Itẽ Gal'. v. Qui christi sunt carnez suam crucifixerũt cum vicijs z ꝙcupijs. Lyra. ita q̃ mortua sint in eis. Ubi nota q̃ sicut christus mortua sint in eis. Ubi nota q̃ sicut christus inter duos latrones crucifixus et mortuꝰ est. sic spũaliter debet xp̃ianꝰ crucifigi et mori sic q̃ mo riant in eo vel cum eo hij duo latrones. s. concupiscentia carnis p refrenationem. et cõcupiscẽtia mundi per cõtemptũ cupiditatis. Dicit g̃ apl's crucifigi cum vicijs quo ad ꝑmũ. z cõcupiscentijs quo ad secundũ. O homo aduerte quia nisi hij duo latrones morianꝭ rapiunt aiam ad tartara et spoliãt oib⁹ meritꝭ. ¶ Quinto christianꝰ

cū xpo debet in cruce glorificari: vt sicut xps per crucē meruit gl'iaz exaltatōis vt dr Phil'.ij. Sic xpian⁹ p virtutes in cruce xpi mōstratas.s. obedientiā humilitatē z castitatē z sic de alijs q̄rat mereri celestē gl'iam. Un Col'.iij. Si ꝓsurrexistis cū xpo. Lyra.s.p fidē charitate formatā q̄ sursuz sūt q̄rite nō q̄ sup terraz. Beat⁹ Frāciscus his mōis trāsformat⁹ fuit i sil'itudinē crucifixi. qz crucē xpi portauit p penitētiā magnā. Christo cōfix⁹ ē p fidē z charitatē adherēdo. xpi amore feruētissimo vulnerat⁹ fuit. z cū xpo mortu⁹ ꝓcupiscentijs ac xpo ꝓformis in virtutib⁹. q̄ exēplū tibi o xpiane.

¶ B Circa tertiū de sancti Francisci honore in crucis xpi amore accipiam⁹ hāc ꝓclusionē q⁹ benedict⁹ ihesus crucifixus in sue crucis deuotiōib⁹ amauit Frāciscū specialib⁹ z magnis gr̄arū bonoribus: vt cūctis fidelib⁹ sit p exēplo imitādi in similib⁹. Declarat inductiue ex legēda p plurima signa subscripta. ¶ Primū signū qz arma crucis fulgētia sibi repromisit: vt patuit ar.j. hui⁹ fmonis. Sz q̄d p illa arma significabant nisi virtutes q̄bus militādo ꝓtra vitia munimur. Sicut ad hoc hortat nos Ap'lus Ro.xiij. Abijciam⁹ opa tenebraz.i. pctā z induamur arma lucis.i. virtutes fm Lyrā. ¶ Secūdū est qz benigne crucifix⁹ ipse sibi apparuit z vocauit in cordē illi⁹ di. Si vis venire post me: vt sup patuit. z hoc etiaz fuit magnū. ¶ Tertiū est qz crucis in imagine eū alloqu⁹ fuit vicz dū oraret in ecc'lia sancti Damiani cora imagine crucifixi q̄ alloquēs corpali vo ce dixit ter. Frācisce vade repara domū meā q̄ vt cernis tota destruit. Qō Frāciscus ipleuit. z hoc etiā fuit magnū q⁹ destinabat spūaliter ad renouandā sanctā ecc'liam xpi. quā triformiter renouauit tres ordines ordinañ. Primū minoruz p viris. Secūdū sancte Clare p dñabꝫ: virginibus vel viduis. Tertiū penitētiū p oib⁹. ¶ Quartū signū amoris qz demones effugari p ipm monstrauit. Nā sacerdos quidā honeste vite Silue ster noie spū hūano horrescēs durā vitā minoꝝ vidit in somnis deo reuelāte assistiū magno draconе circūdatū. z totā regionē exterminio subiacere. Vidit etiā crucē aureā ex ore Frāciscī ꝓcedētē q̄ sūmitate celos tāgere z brachijs ꝓtensa vsq ad fines mundi videbat. Ad cuⁿ aspectū draco fugabat. Hoc tertio videns ille ordinē intranit. ¶ Quintū est qz excellēti gr̄a cōpassiōis xpi exaltauit adeo vt Bonauē. in maiori legenda testat q⁹ iugiter crucifixū in mēte haberet z eius amore flagraret. z a fratrib⁹ pie obseruātib⁹ audirēt in locis secretis z nemoribus alta voce deplorare ḡsi cora positā dñicā passionē. Hinc z li. ꝓfor. habet q⁹ cuidā sctō fratri Petro de mōticulo fuit reuelatū. s. q⁹ post beatā virginē mariā z iobem euāgelistā dño xpo cōpassus fuerit btūs Frāciscꝰ p sanctis ceteris. ¶ Tertiū est qz frontē z faciē eius fulgidā cruce ostēdit p thau vario decore venustante vt vidit sanct⁹ frater pacific⁹. qō testabat interne claritatis fulgorē. s. crucis studio date mētis. ¶ Septimū signū q⁹ xps amauit Frāciscū est qz gladio spūssancti ꝓsignauit. Naz dū pdicaret sermel aderat quidā secularū cātionū curiosus inuētor. q̄ ꝓter b ab imperatore fuerat coronat⁹. Et iste vidit crucis pdicatorē Frāciscū duob⁹ transuersis ensib⁹ valde fulgētib⁹. z viscera eius trāsfigētib⁹ in crucis modū. Ad qō ille stupefact⁹ z verbo ill⁹ virtute cōpūctus tāq̄z furet gladio spūs: scz trāsfixus ꝓcedēte ex ore illi⁹ religionē intrauit z est frater pacific⁹ vocat⁹. ¶ Octauū est qz habitu crucē ꝓfiguratū appere Frāciscū voluit. Dū enī sctūs frater anthoni⁹ fratrib⁹ in capitulo Brelatēsi de titulo crucis Jesus nazarenus rē. pdicaret beat⁹ Frāciscus tūc a remotis virtute diuina adductus apparuit in aere ad ostiū manib⁹ velut in cruce extēsis. Et benedicēs fratrib⁹ sicq⁹ crucē xpi vestigia sectāda ostēdit z verbo z exēplo z ꝓfigurationē etiā habit⁹. Qui extēsis manicis in integra tunica z caputio trāsuersal'r figurā crucis monstrat. Colore etiā cinereo humilē mortē xpi significat. Chorda q̄z p cingulo xpi ligationē repsentat. pedes nudi z bacul⁹ in signo thau ꝓcorditer christo ꝓfiguratū docent. ¶ Nonū est qz intelligētia ꝓphetica illustrauit. qō in multis claruit. sed hic sufficiat hoc vnū narrari. vicz. q⁹ pbēdari⁹ q̄daz noie Gedeon infirmat⁹ lachrymose rogabat cū pluribus alijs vt ab ipo beato Frāciscō crucis signo signaret. Cui ille. Cū viueris fm carnis desideria ecce quidē signabo te. Sz scito q̄uoza pasurū te si advomitū redieris. Quo signato statim ꝓtract⁹ ille surrexit san⁹. Cuiq⁹ iterato corp⁹ ipudicicie dedisset nocte dormiente in q̄dā domo tectū sup oēs corruit. z ceteris euadētib⁹ mortē solus ille miser interēpt⁹ est iudicio diuino. ¶ Decimū est qz chari⁹ annuit ozoni ei⁹ ad modū crucis facte z exaudiuit. Cū enī estiuis diebꝫ quidaz paup hō duceret in asino beatū Frāciscū sitire cepit hō z dixit q⁹ mozeret nisi haberet poculū. Uir dei ꝓsiliuit de asino z flexis genib⁹ palmas tetēdit in celū oraō donec itellexit se exauditū. z mox petra p miraculū deo annuēte dedit aquā viuā vbi antea nūq̄z fuit aq̄. ¶ Undecimū est qz leuauit a terra z diuinā ꝓsolationē exhibuit. Nā teste Bonauē. visus ē nocte oraō in nemore: manib⁹ ad modū crucis ptēsis: toto corpe subleuatus a terra: z nubecula fulgēte circūdat⁹. Et vt dicit a xpo z maria ꝓsolatus. ¶ Duodecimū est qz miraculis multis eū magnificauit vt de alijs pertrāseam⁹ aliq̄ eoz tm̄ q̄ facta sūt ab eo crucis signo referam⁹. Nā quēdā paralyticū ad instantiaz cpi signo crucis signauit z mor sanat⁹ est. Item puez cōglomeratū adeo vt caput portaret pedibus applicitū ad lachrymosas pentū pces signauit z subito liberauit. Itē puez i vno oculo macula obtectū intātū vt nil illo videret signo crucis tā limpide illuminauit vt ordinez ingressus assereret clari⁹ videre cū oculo ꝑus ifirmo q̄z cū

oculo sp sano. Itē mulierē oīno cecā signo crucis illumiauit. Itē aquā signo crucis i vīnū mutauit Itē mlierē ꝫctis z aridis manibꝫ signo crucis liberauit. q cibos mor illi z pauplbꝫ pauit. Ultimo qz nobilissime sacrꝫ stigmatibꝫ xps eū insignauit. O gl'iosissime pf p amorē crucis te deprecamur ora p nobis dilectū xpm Amen

De seraphico patre Frācisco Sermo. iiij. s. de ipius sctitatis progatiua z gloria

Similem illū fecit in gl'ia sctoꝝ. Ecci. xlv. Hec ẏba optime de btō Frācisco dici pñt ꝓpter sil'itudinē ei⁹ p stigmata ad crucifixū ihesū. Sz q nia sil'itudo est causa dilectōis iuxta illō Eccli. xiij. Dē aial diligit sibi sile. qđ claret i boibꝫ z ctis brutis. Nō enī pl⁹ amat filios sibi assil'atos i effigie. Itē Palladi⁹ dic q pauo nō diligit imo pse qđ pullos ꝓpos añq̄ viderit eos cristatos q sibi sil'es ag̃scit fouerq̄. sic bñdic⁹ ihesus eos xpianos q moribꝫ viciosis dissil'es sūt nō amat: sz ẏtutū imitatōe assil'atos diligit. vñ exq̄ be. Frācis. p oēs ẏtutes xp̄z imitari studuit xps p sig̃ amoris ipm sil'itudis gra decorauit p ceteris sctis vt clarescat qz eū speciali⁹ amauit ꝓpter qđ sil'es illū fecit i gl'ia sctoꝝ. Juxta q ẏba tria mysteria notabimus p ordinē de qbꝫ hic sctus ꝫmendat.

Prio de speciali ei⁹ progatiua. s. q illū de⁹ fecit sublimē

Scdo de christiformi gra q sibi christus fecit.

Tercio de multiformi gl'ia q fulget i ordinibꝫ

Circa ꝓmū de progatiua bti Frācisci inq̄rēdū est qlibꝫ progatiuis ꝓuilegioꝝ dominꝰ Jesus sublimauit Frācisci ad sue crucis scrādū vestigiū. Ad qđ ordinem doc. nr̄os inc. ceca notabim⁹ ꝓuilegia p̄cipua. vij. qbꝫ gl'iaz hz inc oēs sctos. Primū e q autor e z dux armigerorꝝ vl militū crucis xp̄i. b e ordinis mioꝝ. qđ de⁹ reuelauit qñ sibi oñdit arma fulgētia signo crucis di. Tua erūt hec oia z tuoꝝ militū. Hoc ãt magne e gloríe esse. s. ducē imitatoꝝ crucis xp̄i filij dei. Eccli. xxiij. Gl'ia magna sequ dñz. Et certe ml'to maior q̄z sequ regē terrenū. Un Bern. O dñe iesu btūs est q te diligēter obtuās p viribꝫ suis se ꝓbet imitatorē tui. hec ille. Sz qđ de pctoribꝫ: vtiq̄ maria ꝓfusio sequ diabolū q tāq̄z tortor p blādimenta vicioꝝ ducit ad patibulū. s. ifernale. Unde Grego. Qui psentiū voluptatū oblectamēta trahit q̄si p amena p̄ta ad suspēdiū ducit. Scōm q legatus est crucis xp̄i. ideo dedit sibi xps stigmata tāq̄z sigilla vt credāt boies ipm a xpo missum. Sicut em añ pmū aduētū xp̄i p curſoꝝ legat⁹ fuit iohānes baptista annūciās xpm incarnādū. Sic añ scōm aduētū p curſoꝝ legat⁹ e Frā. annūciañ. xpm ad iudiciū ventur: vt. s. ꝓparet se ad pniaz ne accipiāt dānatōis sniam. vñ. q. Chor. v. Pro xpo legatōe fungimur. Tercīū q verillifer e crucis xp̄i. s. i pugna ꝫ demōes. Sic em ad verillū milites animāt z hostes terrēt. sic ad vulnera xp̄i in cruce pēdētis fideles aspicien animāt ad penitētiā z demōes terrent ac fugāt. Ob crucis verillū Frācis. i suo corpe portauit. Un z visū e q crux ob ei⁹ ore pdiēs fugauit draconē. i. demonē. Jo canit ecclia. Vūc seq̄nt huic iunganť q ex egyp. exit. In q̄ duce cla. lu. verilla regis pdeūt. Quartuz qz euāgelic⁹ est sectator crucis xp̄i. Un de eo canit ecclia. Frācisc⁹ euāgelicū nec apicē vl' vnicū trāsgredit nec iota nil iu. tē. Quintū qz reformator est ecclie xp̄i. Un xps de cruce sibi dixit. Frācisce vade repara domū meā q labit. Et papa i visiōe vidit frācisci dorso sustētare eccliaz. qđ fecit exemplo z pdicatōe ac ordinis institutōne triplicis. vñ z cernim⁹ exēplo ei⁹ reformari oēs. Sextū qz notari⁹ signifer est crucis xp̄i. Jpe em veluti cācellari⁹ tenet sigilla regis eēni. z ꝓsignat. s. ẏbo pdicando z ope exēplificādo oēs electos ad hereditatez celestē p imitatōez crucis xp̄i. i. pnie faciēde: qđ significat thau visū in frōte. Septimū qz animi cus seraphic⁹ e crucis xp̄i. nā z seraph z xps sibi apparuit. z sic signo crucis ꝓsignat⁹ e. Nimirum Boe. de hebdo. dicit. Omne qđ est rēdit ad bonum z ad sile. Itē auctor de spū. c. xv. Silia sil'ibꝫ gaudēt. Quia g btūs Frācis. erat tot⁹ seraphico amore ardētissim⁹ z deificat⁹ ac diuinus. g seraph z xps sibi apparuerūt ꝓsignando tāq̄z amicissimum. O deus eterne quō pctōr beu p ꝫrīū diabolo sīmilis efficit p peccatū z ab eo possidet

Circa scōm de xp̄iformi gra q̄rit. q̄li gra induere pōt hois aia deiformē pulchritudinē ac xp̄i iesu sil'itudinē. Ad ẞ rñdendo notem⁹ ꝓ ꝫclusione sniam Aug. li. ir. de ciui. dei di. q. q̄nto q̄sq̄ fit deo similior tāto fit ꝓpinq̄or. nulla est em ab illo q vbiq̄ psens e alia lōginq̄tas q̄z ei⁹ dissil'itudo hec ille. Ex q ptz q aia vt sit diuie lucis z gre ptceps debz deo appropinq̄re: nō qđē loco: qz hoc mō sp de⁹ e psens. Unde ps. Quo ibo a spū tuo z q̄ a facie tua fugiā. si ascēdero i celū tē. Sz debet sil'itudie moꝝ spūali ꝓformari p̄cipuei charitate. Nā de⁹ charitas est z q manet i charitate i deo manet tē. j. Joh. iiij. Hinc. j. Chor. xj. Qui adheret deo. glo. s. p fidē z charitatē vn⁹ spūs fit cū eo. Hoc declarat p exēplū sic. Añ em fit admirtio aliq̄ duoꝝ videm⁹ q denoiatio fit a ꝑdominante. sic si modica aq̄ admiscet ml'to vino: totū fit vinū: qz absorbet a vino. Sic spūs hois si admiscet spūi diuio. s. p charitatē tot⁹ absorbetur z mutat i deū ac deificat. nec de⁹ i aliq̄ mutat. sed hec mutatio est ex pte aie hois q deificat. Prio q ad intellectū q splēdet p̄cipatiōe deiformis lucis gre. Scdo q ad affectū. Sic em ferrūmitis totū videt esse ignis. z ꝓm Damascenū sic in carbone est ignis z lignū z tm totū videt ignis sic affect⁹ nr̄ ꝓiūctus deo p charitatē deificatur. Tercio q ad nomē. qz a ꝑdominante. s. deo deus noiat. iuxta illō ps. Ego dixi dij estis z filij excelsi

oñes. Quarto q̄ ad actū. qz sicut hō a suo actu officio vocat. q̄ em̄ exercet medicinā medicus vocat. z q̄ artē carpētariā carpētarius. z sic de alijs. sic ab actu diuie dilectōis diuin⁹ dicit. z p cōtrariū ab actu diabolico. s. superbia: inuidia diaboli cus dr. ab actu carnali bruralis dr. Ps. Nolite fieri sicut equ⁹ z mulus zc. z ab actu cupiditatis terren⁹ dr. Hinc Aug. Unusq̄sq; talis est q̄lis ē sua dilectio. si terrā diligis terra es. si deū diligis de⁹ es zc. Sicut ḡ de⁹ est etern⁹: incorpore⁹: sine oi inq̄nameto pcti z charitate plenus: sic debet z hō assimilari. Sic fecit beat⁹ Frāciscꝰ. ḡ zc.

D Circa tertiū de multiformi gl'ia Frāciscī sit ꝓclusio. q̄ benedict⁹ iesus similē fecit frāciscū in gl'ia sctōz oim ordinū. s. patriarchaz: ꝓpheta rū: apl'oz: martyz: religiosoz: ꝓfessoz: virginū. Prio patriarchaz. Nā ō eo canit eccl'ia. O patriarcha paupez franciscе tuis pcibꝫ auge tuoz numez in charitate xp̄i zc. Nimiz inter patriarchas p̄mus adā habuit hanc gl'iam anteq̄ ꝺ̄ oi p̄ceptū peccauit: q̄ oīa obediebāt ei ad nutū. qō pdidit p peccatū. Sz frāciscꝰ p dei gratiā ō obtinuit z p dei obedientiā ad nutū. Uñ canit de eo. Hic creatur⁹ iperat q̄ nutui subiecerat se totum creatoris. Ut aliq̄ aūt miracula narrem⁹: p̄mo de terrestribꝫ aīalibꝫ legit. q̄ iter faciens magnū ouiū gregez in pascuis salutauit. q̄ relicto pastu oēs cucurrerūt ad eū leuātes capita sua z exultātes ita vt mirarent pastores z fratres. Itez ouis q̄dā sibi oblata fuit quā p⁹ vir monuit vt laudibus diuinis intēderet z ab oi offensa fratz caueret. Illa ḡ q̄n fratres intrabāt ad officiū itrabat: flectebat genua añ altare v̄ginis: z cuz eleuabat in missa corp⁹ xp̄i. p̄cidebat ad genua: cantātibꝰ fratribꝫ: balat⁹ vocē emittebat: nec fratres impediebat vt sanct⁹ ei pater mādauerat. Itē lepuscu lū vocauit z statim ad ei⁹ sinū. p̄siliuit nec recedere ab eo volebat. Itē cicada vocata mox ad eius manū volauit. cui dixit. Canta z lauda creatorē sine moza canere cepit. z p̄ octo dies māsit sup ficū vbi sanct⁹ pater p̄cepit: q̄libet die cantās z tacēs fm iussa patris. z tandē ab eo licēciata recessit. Itē in aquaticis. piscis est ei oblat⁹ viu⁹ z satis magn⁹: cū pio affectu pat̄ sanct⁹ ip̄m vt abiret in aquā posuit: sz ille a nāui neq̄q̄ recedebat: sed in aqua ludebat donec ab eodez benediceret z tūc licētia data recessit. Similiter fecit auis fluuialis q̄dā. Itē in aereis. aues ip̄z p̄dicātē audiebant. z q̄n mādabat cātare cātabāt. q̄n tacere tacebāt. q̄n aduolare aduolabāt. z quā volebat retinere remanebat. z plura talia q̄ nō sufficimus narrare. Itē lupis rapacibꝫ z grādinibꝫ mandabat z cessabant a vastatiōe. Denicz in igneis. Nā ferro candēti igne dū sibi coctura ꝓpter oculoz i firmitatē facerēt mandauit vt ardorē tparet z in nullo eū lesit. Nec sufficiāt E Itē secūd⁹ patriarcha abel deo fuit accept⁹ z eius sacrificia ignis de celo descēdēs ꝓsumebat. qō fuit sibi p gloria. Beat⁹ frāciscꝰ adeo xp̄o placuit vt ip̄e ad eū descēderet z ei⁹ sacrificiū. i. aiam z corp⁹ franciſci igne diuino accēderet stigma tibꝫ ꝓsignādo. Itez tertius patriarcha noe cū tribꝫ filijs a diluuio est saluat⁹. Sanct⁹ franciscꝰ tres ordines p saluādis in xp̄o instituit. Itē quart⁹ abrāā deo placuit qz cognationē ad mādatū dei z terrā reliquit. Sic franciscꝰ oīa amore xp̄i dimisit. Itē quintus isaac ex sui imolatiōe mysteriū crucis xp̄i cognouit. Frāciscꝰ m'tipliciter reuelatū a xp̄o mysteriū crucis habuit in septez apparitiōibꝫ crucis circa ip̄m. Itē sext⁹ iacob duodecim filios habuit ꝑn cipales patriarchas q̄s z manibꝫ cācellatis bñdixit in morte tpe. Sic franciscꝰ duodecim fres p genitos in xp̄o habuit p q̄s ordo floruit. z i mortis tpe fratribꝫ bñdixit manibꝫ cācellatis. Denicz sic oēs p̄iarche in fructibꝫ filioz saluādoz gl'iaz habuerūt: sic franciscꝰ in multis filijs suoz ordinū q̄s in xp̄o iesu p euāgeliū genuit: vt ptz i multis etiā magne sctitat⁹ existētibꝫ. inq̄ q̄s canonisati fuit multi. aliq̄ eoz martyres. alij ꝓfessores. alij v̄gines z vtriusq; sex⁹. aliq̄ reges. aliq̄ regine z filie regū. alij ad apl'icā dignitatem ꝑmoti. alij ad cardinalatū z ep̄atū electi. doctores etiā q̄z plurimi. z multi ac multe miraculis z ꝓphetie spū claruerūt vsq; ad. cccc. ꝓter hos alij innūerabiles: vt ō pdict⁹ ptz li. ꝓfor. Dag̃ ḡ gl'ia ē p̄is frāciscī. F Secūdo ꝓpheta⁹ gl'ia fulget beat⁹ frāciscꝰ. qz ꝓphetie spū plen⁹ fuit. p q̄ narrem⁹ aliq̄ ex multis signis. Nā cū xp̄iani pugnarēt aduersus sarracenos: lōge añ pdixit bellū xp̄iano⁹ casur⁹: sz illi nō curātes pauerūt se ad pugnā z deuicti sūt. Item miles q̄dā beatū frāciscū deuote iuitauit ad prādiū. z cū mēsam bñdiceret. orauit spū ꝓphetico vidit q̄ miles deberet repētina statim morte mori ac pdixit. Ille ꝓfessionē fecit z domū disposuit. et q̄ fratr⁹ z san⁹ videbat sedeñ. ād mēsaz spiritū exalauit fm v̄bū dois dei. z m'ta alia. Uñ canit de eo eccl'ia. In te signis radiās in te vētura nūciās receuit spūs dupler ꝓpheta⁹ Tertio apl'oz. qz de eo canit eccl'ia. Frāciscꝰ vir catholic⁹ z tot⁹ apl'icꝰ zc. Nā euāgelicā vitā pfectissime tenuit sic̄ z apl'i. z fidē miracul' multis ꝓfirmauit z pdicauit sic̄ z apl'i. Itē sic̄ apl'i spm̄sanctū signo visibili receperūt z in xp̄i amore ardentes extiterūt: sic frāciscꝰ in signo visibili spiritū sanctū accepit seraphin apparēte z charitate xp̄i feruentissim⁹ fuit Nā semel iterrogat⁹ quō tunica tā tenui a frigore posset arceri: rñdit. Si ignis seri spūs nos interi⁹ calefaceret: caro nra frig⁹ exteri⁹ nō sentiret. Uñ tā ardēti flāma calefact⁹ ardebat vt etiā alios calefaceret. Cū em̄ q̄dā hō paup ip̄m veheret asello byemali tpe. qz ꝓter excrescētes clauos in pedibꝫ z p̄ debilitate nō poterat ambulare. tunc accidit sub rupis cuiusdā crepidie pnoctare. hō aūt ille tenue opt⁹ p̄ frigore q̄escere nō poterat. iō cōpatiēs vir dei manu p̄ssa illū palpauit. z repēte ad ꝓtactū in illū tāt⁹ calor aduenit int⁹ z ex-

tra acsi ex fornace ardentis spiraculo processisset. Erat autem quidam in lecto prius vngi quem euerat vt idem asserebat dormiuit vsq; mane. ¶ Deinde quero. In quo ordine angelorum in celo sunt assumpti tres apostoli. Respondet Fran. Maronis. quin seraphin quo ordo est vicinior xpo. et ardentes amore interptant. Apl'at' autem in eccl'ia summum gradum tenet perfectionis et vicinitatis ad xpm. quem ce. Sic fran'cisc' etiam assumpt' in ordine seraphicum: vt patuit ser. j. ff. quem gloriam habet apl'or. ¶ Quarto martyrium flagrauit. et p eo sequendo ter ad partes infidelium meauit. et vna vice flantibus ventis fratres ipedit' e. sed cum p desiderio martyrij desiscere nequit iterato arripuit iter: spum ebri' socium percurrebat quibus esset ibecillis corpe. et tunc grauissima supuenit infirmitas diuina dispositione. et sic quod cupiebat iplere nequit. Tandem tertio purgante spu. proficisci ptrauit: morte p xpo sitiens. et post m'lta viar pic'la: eo quod inter xpi anos et saracenos tunc bellis ordinatis in capo erat guerra. sic deo duce tandem peruenit ad terram soldani incolumis vnacum fre socio re et noie illuminato. Occurrentes at satellites saraceni tanquam lupi fuos dei feralit' pphedent: pteptibilit' tractan. alligan. quicquis et verberib' affligentes crudelit'. sic quis diuina dispositione iuxta viri dei desiderium afflictos spectaui soldani presentauerunt. Cumq; pnceps quereret a quo et ad quid missi essent et quo aduenissent. intrepido aio rndit fr'aciscus non ab hoie sed a deo se missum: vt ei et pplo viam salutis onderet. Et tanto feruore cepit pdicare xpm iesu et fidem trinitatis vt soldanus miraret et audire eum cepit et vt secum morare inuitare. Cui fus dei supno illustratus oraculo ait. Si vis querere cum pplo tuo ad xpm: ob ipius amore vobiscum comorabor. quod si hesitas pter fidem xpi legem machometi dimittere. iube ignem accendi prarium: et ego cum sacerdotib' tuis ingrediar: vt vel sic cognoscas quam fides certior sit. Ad quem soldanus. Non credo quod aliquis de sacerdotib' meis velit pro sua fide defendenda ignem intrare. Viderat enim quendam sacerdotem suum autenticum et longeuum: hoc audito verbo a suis prospectib' aufugisse. Ad quem vir sanctus ait. Si mihi velis promittere pro te et pplo tuo quod xpi cultum veniatis si ignem illesus exiero: ecce ignem solus intrabo. et si combustus fuero imputet peccatis meis. si autem diuina virtus me protexerit: christum saluatorem agnoscatis. Soldanus optione hanc accipere se non audere respondit. quia scz populi seditionem formidabat: obtulit tamen ei munera preciosa quod vir vt quasi lutum sprezit. De quo admiratus xpm deuotius diligere cepit. Videns se non proficere nec assequi propositum ad partes fidelium diuina reuelatione premonitus remeauit. quod deus ordinauit vt fuaretur in posterum insigniendus priuilegio singulari stigmatib' xpi. nec tamen merito optati martyrij careret. Unde et eccl'ia canit de eo. O martyr desiderio francisce quanto studio conpatiens huic. i. xpm sequeris. ¶ Querit hic. Quo fraciscus p desiderio martyrij dici possit martyr. nunquid pot quis coronam martyrij promereri sola voluntate sine mortis passione. Ad hoc rndet Lyranus de penit. j. ca. Nunquid. in tertu. dicens. quod in dei seruis apud quos cogitat et martyrium mente concipit animus ad bonum deditus deo iudice coronat. Nec mus ille. Ubi Glo. dicit. quod deus inspicit voluntatem anteq; producat ad actum tam bonam vt coronet: quam malam vt eam damnet. sicut patz in Cain quem dns pro homicidio mente concepto anteq; occideret damnabilem ostendit: victimas eius respuendo. Hec fm Glo. Sed ad propositum de martyrij corona intelligenda sunt predicta fm theologos doctores sup. iiij. sic. quod homo pro sola voluntate et desiderio martyrij dum non sequit effectus: non meret premia aureola martyrij et martyrium premia a morte dicit. vt qui pro morte testis sit fidei xpi. sed meret talis specialem primum quod dicit palma martyrij quam promeruit beat' franciscus. et etiam legit de beato martino et sic de aliis consimilibus. Unde Bonauentura in legenda maiori dicit sic. O vere ac plene beatum. s. franciscum cui' anima etsi gladius persecutoris non occidit: palmam tamen martyrij non amisit. ¶ Quinto religiosos et gliam fulgere constat. quod tres ordines instituit. et perfectissima ordinis minorum religionem sequendo iuxta formam euangelicam xpm crucifixum ordinauit. sicut patet per tria vota. s. paupertatis: obedientie: castitatis: perfectissima. et quod ad eos circumstantias: ne scz aliquod possiderent primum nec in priculari nec in communi nec pecuniam accipent etc. Item quod obedirent in omnibus que non sunt contra animam et regulam. ¶ Sexto professorum gloria claret. quod pius prudens humilis pudicus sobrius castus fuit et quietus. oratioi continue vacabat ambulans et sedens intus et foris et manibus laborans ab orando non cessabat. Nam et in oratione visus est sublenari toto corpe a terra et nubecula fulgente circundari. Item abbas quidam cum peteret p se orari quod franciscus permisit et statim iplere curauit. Ecce autem oratione illo subito abbas insolitum calorem et dulcedinem bacten' inceptam sensit in spu: ita quod in excessu mentis effectus totus a seipo in deum defecit. et maiori sp deuotione circa ordinem flagrauit. et multis hoc miraculum retulit. ¶ Septimo virginum gloria fulgz. quod vt dicit Bonauen. in legenda. superno sibi assistente psidio: inter vanos homines filios postcarnis petulantia non abijt. Et quod virgo fuerit tota vita claruit ex certis signis. Primum est quod eius corpus virgineo stigmatum passionis xpi decore insignatum. Secundum quod in morte corpus eius candidum future glorie stolam et plenitudinem candore niueo demonstrans claruit. Tertium quod integrum sine corruptione eius corpus permansit. Quartum quod visa est anima eius sanctissima in specie stelle pfulgide a candida nubecula subducta in celum recto tramite ferri. Quintum quod vidit quidam alius frater animam eius in morte in specie solis refulgentis quod duodecim radij circumdabat. O glorio-sissime pr fraciscе tu nunc in summa gloria regnans in celo nri miserere ac corda dulci iesu inflecdevt per tua merita det nob grazz in patri et gliaz in futuro Amen.

De sancto Francisco Sermo quintus scz de sanctis eius stigmatibz.

Ego enim stigmata dñi iesu in corpe meo porto Gal. vj. Mira dei pietas q̄ sctos sic vult amare z honorare vt tā pr rex terren⁹ militē quē diligit sue gl'ie vestibz induere z armis sue victorie insignire velit. sicut fecit Frācisco in cui⁹ corpe indumēto aie: sue gl'ie z militie insignia ac victorie gl'iosa clenodia sic impressit. De qbz beat⁹ Frāciscus in p̄missis vbis gl'iat di. Ego stigmata dñi iesu in corpe meo porto. q̄ vba ap'lus de se loquēdo dicit. sz testimoniū in his fert bto Frācisco vt Nico. papa dicit. de ver. sig. Exūt q̄ semiat. lib. vj. Jurta q̄ vba tria mysteria de sacris stigmatibz bti frācisci declarabim⁹ i b̄ f̄mōe f̄z q̄teria ibi ipli

Primū q̄ stigmatisatus est. (cank.

Secūdū q̄ dñi iesu stigmatibz decorat⁹ ē.

Tertiū q̄ in corpe stigmata portauit vere.

Primū g̃ mysteriuz dr̄ stigmatisatiōis a dño iesu. Secūdū dr̄ mirificatiōis in dño iesu. Tertiū dr̄ certificatiōis z firmāte dño iesu.

Circa p̄mū de stigmatisatiōe bti Frācisci q̄rit. Qur xp̄s dñs voluit inf̄ sctos Frāciscuz tali honore. s. suoz stigmatū impssiōe insignire. Naz mirū ē q̄ hec p̄tia passiōis xp̄i signa noluit xp̄s tm̄mō in suo p̄rio corpe portare: sz etiā frāciscō cōicare. Ad b̄ f̄m Fran. Maro. in ser. aliosq̄ nostros doctores rñdet p̄ p̄clusionē. q̄ ex bonitate xp̄i decebat franciscū insignire sacris sue passionis stigmatibz. Et b̄ p̄cipue septuplici rōne.

Primo p̄ renouādā i cordibz xp̄i passionez.

Secūdo p̄ acq̄sitōis gr̄e z meritoz oñsionē

Tertio p̄ter cōmendationē Francisci et sanctitatis manifestationē.

Quarto p̄ter increduloz p̄fusionē.

Quito p̄ter optati martyrij p̄sūmationē.

Sexto p̄ter negligētiū xp̄ianoz excitationē.

Septimo p̄ter euāgelice regl'e approbationē.

Primo inq̄ p̄ter renouādā passionē xp̄i i cordibus hoim. q̄ ia mūdo aduespascēte erat inueterata z frigefacta. Nā f̄m Aug. ois cognitio hūana vtit q̄busdā signis ducētibz in sua signata. z iō p̄ ralia signa voluit xp̄s hoies accēdere in deuotōe sanctā eccl'iaz renouare ad mēoriā passiōis dñi ce. Un̄ z frācisco ait. Vade repa domū meam.

Secūdo p̄ter acq̄sitiōis gr̄e z meritoz oñsionē. Quero nāq̄. Per q̄d pōt hō acq̄rere coram deo Bonauē. z autorē li. de stimulo amoris. In pasnat: nil ita acc̄dit ad dilectionē: nil ita opat̄ i aia gr̄a acq̄rit. p̄seruat z auget. z q̄cūq̄ aliquā gr̄am p̄diderit: p hāc recupari poterit. Sic em̄ videm⁹ lapis magni p̄cij: multo erit p̄ciosior: sic meritis nr̄is si applicet passio xp̄i p nr̄am intentionē z meditationē ac cōpassiōz: tāto accrescit p̄ciū. In buius signū xp̄s illis sctis q̄ astiterūt cōpatientes sub cruce xp̄i specialissimas gr̄as dedit. s. mr̄i sue gloriā martyrij. Jobi fraternalē adoptationē. Magdalene ardētē amorē: sctis mulieribz ampliorē deuotionē q̄ z curabāt vngere corp⁹ xp̄i. z resurgentē p̄ius videre meruerūt. Denīq̄ z ipi latroni p̄fitēti z cōpatienti dedit paradisū eodē die. Sed q̄a frācisc⁹ totū studiū suū circa crucē xp̄i meditādā amādā z cōpatiendā apposuit. iō xp̄s sibi hāc gratiā spēalē fec̄ vt sue passiōis stigmatibz ilsigniret. Nā Bonauē. in legēda de stigmatibz dicit. q̄ dū francisc⁹ oraret imissū ē mēti ei⁹ q̄d deo in ipo et de ipo maxime foret acceptū. Et diuio oraculo i trina libri euāgelici aptiōe fuit reuelatū q̄ passionis xp̄i deuotio z imitatio in actibz z doloris cōpassiōibz: sicq̄ cepit abūdāti⁹ diuias dulcedies gustare. z meruit stigmatisari. O g̃ hō cōpatere xp̄o z habebis gratiā. Tertio p̄ter cōmēdationē sancti frācisci z ei⁹ sctitat̄ magne manifestatōz vt z ei⁹ exēplo iciteńt fideles ad sctē crucis xp̄i deuotionē z vestigia vtutū secrāda. Ubi nota q̄ regula diuina z iuridica dictat q̄ p q̄ quis peccat: p hec z punit Sap. xj. z extra d excess. pla. ca. Inf̄ dilectos. Exēpli gr̄a. Supbi peccat in exaltādo se. g̃ mereť būiliari p̄fusibiliť. Luc. xviij. Qui se exaltat būi. zc. Jrē auar⁹ peccat terrena diligēdo. g̃ mereť in terra. i. inferno q̄ ē in cētro terre sepeliri. Luc. xvj. Mortu⁹ ē diues z sepult⁹ ē in inferno. Jrē luxuriosus peccat in ardore fetide libidinis. g̃ punit̄ igne sulpboreo inferni: vt ptz d sodomitis. Jrē gulosus peccat in gustu. g̃ fame z siti cruciabiť. Sic p̄ oīū regula diuia dictat q̄ p q̄ qs mereť opando: p hec z p̄mieť. Apoc. xviij. Opa illoz sequūť illos. Sz qm̄ beat⁹ Frāciscus oē studiū sui labor̄ meritorij posuit circa crucez xp̄i adeo q̄ sp ipz oculis mētis cerneret z p amorē ac cōpassionē in crucifixū trāsformareť in aia g̃ ei⁹ silitudine decorat⁹ ē in corpe p vtutē xp̄i imirificā. Un̄ Hugo. d san. vic. O aia scito q̄ amoz scz dei ē vita tua. z ipa vi amoris i ei⁹ quē amas silitudinē trāsformaris. Ad id facit exēplū qd refert Bonauē. in legēda maiori. s. q̄ cuiusdā noratij vbis rome puer vix septēnis matrē ad ecclesiā eūtē puerili more secū optās p fenestrā palatij se iecit z collisus p̄tinuo expirauit. Mat̄ ad sonitū p̄uersa videns lamētis oēs vicinos excitauit Tūc frater quidā aduenit ordinis minoz. q̄ illius patri ait. Credis ne sanctuz Franciscuz posse filiū tuū suscitare p̄ter amorē quē semp ad chr̄istū habuit. Quo respōdēte: credo firmiter: et seruus sancti ero tota vita. Tūc frater oēs orare monuit ac sanctū Franciscū inuocare: z mor puer suscitat⁹ est z coraz oibus ambulauit incolumis.

Quarto p̄ter increduloz p̄fusionez. qa p hoc sicut z p alia miracula fides deitatis chr̄isti claret ad p̄fusionē hereticoz z incredulorum oīm.

De sancto Francisco

Quito ꝙ optati martyrij ꝓsūmatōes. Nā dicēte ps. Desideriū pauperū ecrau. do. ppa. cor. cē. Sz Frācis. feruētissime desiderauit martyriū et sanguis sui effusiōem ꝑ xp̄m. z ꝑter hoc ter iuit ad ptes infideliū. sz dei ipm fuauit ad isigniēdū hoc ꝓuilegio stigmatū. vt sic sāguinē fundeñ fm dei volūtatē et dolores sentīes q̄ddā meritū martyrij haberet. Sexto ꝑter negligentiū xp̄ianoꝝ excitationē ad faciēdū pniam. qz ipe iā ꝓpinq̄nte tpe iudicij extremi p̄cursor missus ē. z vt sibi crederēt hec signa ꝑ certitudine q̄si lras citatorias xp̄s dedit ipi frācisco vt videtes hoies peniterēt ne pirēt. Hinc legit ꝙ cū btūs Frācisc⁹ ex hūilitate hec stigmata occultaret: voluit de⁹ multi miracul' mānifestare: vt ptz i breuiario ꝑ lectōes matutinales. Itē ex legēda addit ꝙ q̄dā Bartholome⁹ noie ꝓstrues eccl'iam bti Frācisci: trabe cadēte sup ceruicē cōq̄ssat⁹ z mortī ꝓxim⁹ eucharistiā petebat. Et ecce btūs Frā. cuz. rj. fratrib⁹ appuit illi i nocte z cōtinuē ministrauit. z ꝑ vulnera manū ducēs sanauit z ad op⁹ redire p̄cepit. Septimo ꝑter euāgelice regule approbatiōes. s. ordis minoꝝ. vt eñ null⁹ posset calūniari: ipi⁹ institutores xp̄s voluit sua spāli bulla sigillare. Et hoc patz ꝑ Nicolaū papā extra de ẏ. signi. Extit q̄ seminat. li. vj. d. sic. Ipsa regula minoꝝ euāgelico fundat eloq̄o. vite xp̄i roborat exēplo. fūdatorū eccl'ie apl'oꝝ eiusq̄ sermonib⁹ actibusq̄ firmat. Et infra Nec ē eñ cui attestāte apl'o nemo de cetero ōbet eē molest⁹ quā xp̄s passiōis sue stigmatib⁹ ꝓfirmauit. Nec z plura ibidē. D Sz qz dictū ē ꝙ ꝑ hec stigta roborat fides catholica z ōclarat scitatis studiū bti frācisci circa crucē xp̄i meditañ. cōpatien. zē. Questio ḡ occurrit. Cur xp̄s hec stigmata sue passiōis nō dedit scrīssime sue mri aut etiā sctō Johāni: cū isti patienti xp̄o in cruce p̄sentialit plus ꝓpassi sūt q̄z Frācisc⁹. Itē multi sci fuerūt seraphico amore pleni: q̄re illis xp̄s nō ōdit. Rñdet fm autorē li. ꝓfor. ꝙ btā virgo Maria stigmatisari nō debuit eo ꝙ fuit mlier. Licet eñ in aīa ꝑ oib⁹ ipa portauerit vulnera xp̄i cui⁹ aīaz ptrāsiuit gladi⁹ doloris z amoris xp̄i. cñ i corpe scīssimo hec stigmata exp̄ssa ñ habuit. qz sic stigmatisari nō ōcet sexū mulieb⁹ē sz tm̄ virilē. Rō qz hec stigmata data sūt ad mūdū renouādū i deuotōe z ꝓpassiōe ac imitatōne passiōis xp̄i. Nullibi aūt legit nec i ve. nec i no. testamēto ꝙ aliq̄ mlier directa sit vl' missa ad mūdū renouādū. vñ z. j. Thoꝝ. xiiij. apl's ōt. Mlieres i eccl'ijs taceāt. s. a docēdo. nō ab orādo. nō ei ꝑmittit eis loq̄. Nā sic nō decz vexillū regū z insignia regalia portari a mlier. sic i ꝓposito. Deniqz tobi aut ceteri apl'is i ꝓmitiua eccl'ia b signuz dari nō decuit. qz ptūc xp̄o mortuo z passo satis feruebat recēt i cordib⁹ fideliū ei⁹ passiōis mēoria z amoris deuotio. Nec ptūc fides indigebat ꝓfirmari b miracl'o sz alijs. qz b viso hoies nō magz credidissent xp̄o. sz mūdo iā refrigescēte debuit b miraculū fieri. Et ꝑ singulari ꝓuilegio datū est b. Frācis. stigmata xp̄i portare. vt patuit rōib⁹ ꝑ/

E Circa scōm ꝓncipale de miracl'o (dictis sitate stigmatū Frācisci accipiam⁹ ꝑ ocl'one. scz ꝙ bñdict⁹ dñs iesus sacr̄ frāciscū insigniēdo stigmatib⁹ multis decorauit mirabilib⁹. declarat. Primū nāq̄ mirabile in apparitōe. qz apparuit btō Frācisco orāti de celesti sublimitate aduenire seraph vn⁹ hūs sex alas tā ignitas q̄z splēdidas. q̄z due sup̄ caput illi⁹ eleuabant. due ad volādū extēdebāt. due vo totū velabāt corpus. Ite q̄ppe nūer⁹ sex alaꝝ i scptur̄ seraphicī spiritib⁹ tm̄ modo attribuit. vt ptz Ysa. vj. Et hoc fuit mirabile ꝙ ad btm̄ Frācis. missus ē z descēdit seraph. qz de cōi lege angeli ex ordie seraph nō mittūt ad extra: sz ꝑ deo assistūt: ꝑut ōt Dyoñ. li. de ange. hierar. Pro spāli ḡ ꝓuilegio fuit ꝙ seraph vēiret ad btm̄ Frā. tū qz i reb⁹ multū arduis solz de⁹ z raro illos angelos mittere. tū qz icēdere verebat. vt. s. btūs Frācis. ꝑ incēdiū mētis trāffor/marēt tot⁹ i xp̄i similitudinē. idco seraph qō interp̄tat ardēs amore missus ē. Scōm mirabile in crucifixi specie. qz cū ꝓdict⁹ angel⁹ seraph volatu celerrio ꝙuenit ꝓpinq̄us ad scrm̄ Frācis. vidit inē alas effigiē hois crucifixi i modū crucis manus z pedes extensos ac cruci affixos. b eñ fuit valde mirabile. tō z frācisci mēs de b vehemētez stupore icurrit. eo ꝙ passiōis infirmitas cū imortalitate spūs seraphici nullaten⁹ ꝙueīret. Mirū etiā fuit ꝙ lignū crucis z claui q̄bus affixi erāt manus z pedes illi⁹ cernebāt inē alas angelicas

F Querit hic vtz i ista forma seraphica apparuerit xp̄s met i ꝓpria ꝓsona: aut tm̄ angel⁹ xp̄i. Ad q̄s rñdet fm doc. nr̄os. ꝙ ibi fuit ipemet xp̄s in ꝓpa ꝓsona stigmatizās b. Frācis. Et b sat⁹ claret i officio ꝑ eccl'iaz approbato i mlt̄is passibus. Prio i antiphona vbi sic canit. Crucis apparēs hostia tēlis i cruce brachijs ser alis tecta varijs zē. seq̄t. suaq̄z sacra stigmata i ei⁹ carne ptrahit. Crucis etem̄ hostia nō ē angel⁹ sz xp̄s met passus q̄ sua nō āgeli stigmata impssit zē. Itē i hymno. Ad quē venit rex e celo amictu seraphico ser alarū tect⁹ velo aspectu pacifico. affirulsqz crucis relo portētu mirifico. cernit seru⁹ redēptorē passū imo passibilē sec'lorꝝ impatorez zē. Itē i ỹ. Signasti dñe fuū tuū frāciscū signis redēptōis nr̄e. Et q̄ b⁹ ptz ꝙ xp̄s met fuerit. Itē i ꝑsa. Tūc alat⁹ vir hierarcha vēit ecce rex mōarcha zē. ḡ fuit xp̄s. sic z reuelatū eē legit li. ꝓfor. xij. O mira xp̄i clemēcia qz sic appuit ad trāsformādū. Terciū mirabile i ỹbor̄ tenore. qz sic apparēs ỹba archana locut⁹ ē q̄ nūq̄z dū viuerz alicui hoim apiret. Credēdū est eñ sane ꝙ talia esset illa vt ū liceret eadē boi loq̄. sic z apl's legit i raptu talia vidisse. j. ad Thoꝝ. xij. B Sz notādū ꝙ illa archana frācisco reserata q̄nuis dū viuer illi dimiss⁹ rñ p⁹ mortē eius legit li. ꝓfor. z vite loci. ꝙ a frib⁹ pulsatus ꝑ bus apparēdo btūs Frācisc⁹ aliq̄ trā

bũmodo reuelauerit. Unũ est quod etiã i vita p̃ dixit fratri Leonti scz q̃ quicũqz hr̃et in reuerẽ tia z deuotiõe vt debet ordinẽ fratrũ minoz: de ipi p̃ gram suã p̃ meritz ordinis bonũ finẽ daret

Secũdũ q̃ q̃cũqz plequr̃et ordinẽ z fratres anio malo nõ diu viueret sine punitõe: sz in breui di uina vltio i eũ veniret. Sz h̃ intelligẽdũ: nisi q̃n talis plecutio a deo p̃missa eẽt p̃ fratrũ vtilitate salubri. sic̃ ptz in martyrib. Et h̃ egoip̃e expt̃ sũ in multz plecutoribus pcussis. Tertiũ ẽ q̃ in ordine isto null9 mal9 in malo obstinat9 possz diu ti9 plcuerare q̃n vel peniteret z p̃ficeret: vel apo stataret ipenitẽs. Quartũ q̃ vsq̃z in finez mũdi ordo iste plcuerabit q̃ntũcũqz ipellat tribulatõi bus. vñ sic̃ scribit Joachi abbas. li. cõcor. h ordo ab antixp̃o marias plecutões sup oẽs sustinebit sz munere xp̃i p̃manebit z p ip̃m tot9 mũd9 post mortez antixp̃i cõuertet ad xp̃m. Hec sufficiant.

Quintũ ẽ in impssiõe stigmatũ cũ dolore q̃ vti q̃ fuit magn9 in fractura carnis facta vtute di uina tã subito.

Querit hic. Utrũ stigma tisatio bti frãcisci facta sit sola vtute diuina. Ad q̃ rñdẽdo notãde sũt tres vitates fm doc. nr̃os

Prima vitas q̃ hec stigmatisatio fm modũ fm quẽ facta est nõ potuit fieri p̃ artz ingeniũ vl etiã p̃ naturã. qz natura vel ars nõ põt de carne bũana vel neruis in corpe viuo formare clauos sicut fuerũt in ista stigmatisatõe: vt statim infra dicet. Unde nõ potuit etiã fieri talis stigmatisatio vtute imaginatõis vehemẽtz sic̃ q̃dã putauerũt qz materies dura nõ obedit imaginatiõi q̃ntũcũ q̃z fortz vt alteret sic̃ Aug. rj. de tri. dic̃. Licz mate ria fluida q̃n q̃z obediat vt ptz de ouib varijs co lorz generatis ex aspectu vgaz varicoloz Gen. xxx. Sz materies manuũ z pedũ Frãcisci in q̃b9 facta ẽ mutatio fuit dura z tota neruosa. q̃ zc.

Secũda vitas. q̃ hec stigmatisatio fm mo dũ quo facta ẽ nõ potuit fieri etiã vtute angelica qz ãgel9 nõ hz vtutẽ trãsformãdi aiaz nec p̃ceptr z corp9: vt ptz p Sco. sup. ij. di. rj. q. j. Nã Au gu. iij. de tri. dic̃. q̃ hec materia visibiliũ rez ñ sert sit ad nutũ angel sic q̃ ppa vtute possit mutare z iducere reb varias formas substãtiales. alio q̃n possent etiã demões facere vt a miracla si pos sent res mutare i vitate q̃d falsuz ẽ. Nõ potuit q̃ ãgel9 ppa vtute ex carne frãcisci clauos formare

Tertia vitas q̃ hec stigmatisatio facta ẽ sola vtute diuina. Pro q̃ nota hz Frã. Maro. q̃ i sacra scptura iueniũr q̃ttuor genera miracloz. Que dã p̃ igeniũ artz facta. sic̃ arte magica facta sũt in egypto p̃ maleficos pharaõis: vt dic̃ Aug. super Exod. viij. Scõo q̃dã p̃ vtutẽ nature facta. sic̃ fit eclyps sol vl lũe õ q̃ vulg9 mirat: licz sit ei9 rõ na tural; excepta eclypsi xpe passiõis xp̃i q̃ fuit sup natural. Tertio q̃dã p̃ potẽtiã angelicã facta. sic̃ stat9 sol z retrocessio. qz ad misteriũ angeloz pti net mot9 celi. Quarto alia sũt p̃ solã diuinã potẽ tiã facta. sic̃ mũdi creatio: sic z die bũane creatio: artz ꝓfuatio oim i eẽ. Hec ãt stigmatisatio facta ẽ sola potẽtia diuia q̃ sola p̃t varias iducere for mas reb ad nutũ: nõ aũt angel9 vt doct Aug9. etiã ꝯ manicheos. Et sic ptz. O g̃ iesu bõe tu lau der i his stigmatib z tibi gl'ia. Quitũ g̃ mira bile i clauoz formatõe. qz man9 z pedes nõ solũ sũt pforati: sz etiã claui i eis sũt ex neruis z carne facti diuia vtute. Erãt aũt ad istar ferri nigri du ri fortes ac solidi: z tã lõgi vt p̃trãsirẽt ei9 man9 et pedes.

Sertũ i rotũditate z repcussiõe. qz capi ta clauoz in iteriozi pte manuũ z supiozi pedz erãt rotũda z ex aduerso erãt acumia eoz oblon ga: retorta z q̃si repcussa vtute diuia: cũ nec inc9 nec malle9 ibi fuerint. Et erãt recuruata clauoz acumia adeo p̃mineter q̃ itra recuruatiõz arcu alẽ ipoz digit9 imitti valeret. Uñ nec plãtas pe dũ solo applicari libere sinebat: sz oportebat in cal caneis icedere.

Septimũ i inbesiõe. qz sic ibesẽ rãt claui vt licet inc̃ ipos z carnẽ pecie imitterẽt ad rep̃mẽdã sanguis p̃tinuã effusiõez. Et cũ cẽt sic a carne sepati. nũq̃z tñ amoueri poterãt q̃uis pluries attẽptassent frẽs. moueri q̃dẽ poterãt sz extrahi neq̃bãt. veluti nerui z vene inati corpi to tũ do ẽ attribuẽdũ.

Octauũ mirabile i sãguis effusiõe. qz sepe sãguinẽbec vulnera z maxie late r plaga fũdebãt. z sp die venerz aduenientẽ copio si9. Quo die etiã maiozes dolorez be. frã. sentie bat. Nã z xp̃us eo die ẽ passus. Uñ ipe btus vir sic cũ xp̃o z i xp̃o expiebat dolorez z sãguis effusi ones.

Nonũ i trãsfixiõe. s. i dextro latere. Dextz q̃ppe lat9 q̃si trãsfixũ lãcea erat. q̃d sãguinẽ sacrũ dolorose fũdebat vt opteret lauari tunicã sep̃.

Decio i originali p̃mãsiõe. qz vulnera ista p̃ duo os ãnos z. xvij. dies i corpe frãcisci vsq̃ mortẽ. s. ei9 p̃mãserũt z durauerũt icurabiles z etiã iputribi les: cũ nõ haberẽt aliq̃d ꝓfuatiuũ. Erãt q̃z stan tes i statu sue origis q̃ ipsse sẽ sine fetore z corru ptiõe. In q̃b oib de9 z dñs ies9 laudet. O q̃z vene rabil' be. frãcisc9 deuotz existit i q̃ de9 fecit talia.

Circa tertiũ de certissima vitate stigmatũ i corpe bti frã. sit p̃ ꝓclone. q̃ idubitata z certissi ma vitate ꝓbat btus frã. stigmata xp̃i portas sei corpe. Nã pbat h̃ pmo mltoz fidedigz testi monijs. Ut ei scribit Bona. vir vtiq̃z marie sctis tatz i legẽda. q̃ licz btus frã. oi diligẽtia studeret hec stigmata abscõdere portãdo sp extũc manuz ptectas z pedes calciatos. z sollicite occultãdo la terz vuln9: vidisse tñ dei ordinatõe z palpasse iu rauerũt mlti sctissimi frẽs. aliq̃ etiã cardinales si milit z sũm9 põtifex Alexãder q̃rtus. q̃ z in p̃dica tiõe publica se oculis ꝓspexisse asserruit. Sed z in morte bti frãcisci viderũt pl9 q̃z. l. frẽs. z sctã vgo Clara cũ suis vginib inclusis. z seculares innu meri: ac osculati sũt z ꝓtrectauerũt p̃ firmitate te stimonij. Scõo pbat apl'icoz plurimoz bul lis. s. Gregorij. ix. q̃ hũc sctm̃ ascripsit catbalogo sanctoz. q̃ de ista sti gmatisatiõe mandat credẽ dũ fidelibus sub nota bereseis. z fecit tres bullas

Itē Alexandri pape.iiij.q̄ etiaz fecit tres bullas. Itē Nicolai tertij q̄ dedit bullā. Et extra de verb. sig. Extit q̄ seminat.li.vj.facit de stigmatibꝫ exp̄s sam mentionē. Itez Benedicti.xij.q̄ dans bullaz ordini mādauit celebrare festū stigmatū ¶ Tertio pbat reuelatiōibꝫ z miraculis innūeris de q̄ bus aliq̄ tacta sē sup̄.alia p̄ breuitate trāseo. Dz p̄ deuotiōe simpliciū hist̄oziā imp̄ssiōis stigmatū breuit̄ describā. Legit̄ em̄ i li.de vita socioꝝ b̄ti Frācisci q̄ cū b̄tus frā. in latere mōt̄ aluerne q̄dragesimā beati michaelis ieiunaret.quodaz mane dū ibi oraret mirā dulcedinē diuinā abū dātius solito cepit sentire:z vidit de celoꝝ sublimitate descendere ad se seraph ignitas.s.alas et splēdidas habentē:z mons cernit inflāmari.ap propinquāte illo vidit inter alas xp̄m ihesū crucifixū z vehemēter obstupuit:merozēq̄ cōpassiōis sup̄ xp̄o passo z gaudiū sup̄ ei⁹ gratiosō aspectu mēs eius incurrit vt dicit̄ in legēda . Et cū arcana verba sibi reuelasset tandē dixit. Para te frācisce:facia em̄ i te mirabilia. Et ille . Tu scis dñe q̄z paratus sum ad oia tua mādata. Tūc xp̄s extēdit manū suā dextrā sup̄ beati frācisci manū dextrā ponēdo.ad cui⁹ ꝓtactū Frācisc⁹ vulneratus in manu:dolorosa voce exclamauit. O dñe ihesu. z cecidit in terrā.z sic attonit⁹ ac stupens aspiciebat xp̄m. Qui stupēti ait xp̄s. Surge frācisce extē de aliā manū.z fecit ꝓsimili mō i sinistra manu ei⁹.z iterato ille cecidit exclamās. Ad quem dñs itez ait. Surge Frācisce para te. Et ille. Dñe mi parat⁹ sū. Et dñs posuit pedes suos sup̄ pedes frācisci.z ille plagat⁹ repēte exclamauit z cecidit in terrā. Tandē dixit itez ei dñs. Francisce surge vt pficiā in te q̄ disposui mirabilia. Francisc⁹ ait. Dñe q̄s poterit sustinere tales dolozes. Qui dñs Quid tūc fecisses si verbera z spinee cozone punctiōes:alapas:sputa z alias penas q̄s ego pro hoibꝫ suscepi sustinuisses. Surgens g̃ frācisc⁹ dixit. Quid iubes patus sū. Et xp̄s amplexās illū iūxit lat⁹ lateri beati frācisci:z statim imp̄ssit plagā lateralē. Tūc frācisc⁹ exclamās. O pie ihesu:cecidit in terrā q̄si semimortu⁹.z xp̄s in celū disparuit. Beat⁹ aūt frācisc⁹ iacuit in terra vsq̄ ad nonā horā. Tūc ff̄ Leo supuenēs z videns p̄stratū leuauit eū putās ex abstinētia defecisse.z sic ab illa hora beat⁹ Frācisc⁹ licet occulte vt potuit illa sacra stigmata i cozpe portauit. O g̃ btissime pater.o glozioſissime xp̄i signifer p̄ tua stigmata te rogamus intercede p̄ nobis ad dñm ihesum vt tuis meritis det gratiā cē.

De seraphico patre Frācisco Sermo sextus.

Vidi alterꝫ angelū ascēdentē ab ortu solis habentez signū dei viui Apoc⁹.vij. ¶ Sicut seraphic⁹ Bonauē.in ꝓlogo maioris legēde beati Frā.testat̄ idubitabili fide in Bvaticinio Iohis in Apoc⁹.sub silitudine angeli ascēdētis ab ortu solis z habētis signū dei viui designat⁹ ē be. Frācisc⁹. Ipe em̄ angel⁹ merito dr̄ ꝓpter sc̄itatē angelice vite ꝓpter q̄ in ipo libro Apoc⁹. Iohes sepe accipit angelos p̄ hoibꝫ sctis vt p̄z de epis septē eccl̄iaꝝ q̄s angelos vocat.z etiā ꝓpter officiuz.q̄z angel⁹ dei nūc⁹ dr̄. Beat⁹ aūt frācisc⁹ missus fuit dei nūc⁹ ad p̄dicādū seq̄lā xp̄i passi p̄ penitentiā. Itē dr̄ ipe ascēdere ab ortu solis. Tū q̄z de celitate assistit ort⁹ē q̄ a romana eccl̄ia ē vsus oriētē sita. Tū q̄z mane circa ortū solis fuit ꝓsignat⁹ xp̄i stigmatibꝫ. Et ꝓterea etiā dr̄ hz̄e signū dei viui.i.passiōis xp̄i stigmata. Itē dr̄ q̄ clamauit voce magna.s.p̄dicatōis z exēplificatōis. q̄ttuoz angelis scz ad q̄ttuoz mūdi ptes:b ē oriētē:occidentē:austrū:z aq̄lonē q̄bꝫ datū est nocere di. Nolite nocere terre z mari neq̄ arb . q̄usq̄ signem⁹ seruos dei nr̄i in frōtibꝫ eoꝝ.s.p̄ penitētiā vere signa z tādē marimū exercitū electoꝝ duxit coz̄a boꝝ:sic p̄ oia fec̄ frācisc⁹. Un̄ z de ipo hec ꝓba ꝓuenienter accipiūt. Juxta q̄ beat⁹ frācisc⁹ cōmēdat̄ p̄cipue de tribꝫ de q̄bꝫ agem⁹ in sermone.

¶ Primo de seraphica charitate i angelo ab ortu solis q̄ ardēs amoz xp̄i seraphic⁹ significat.

¶ Secūdo de signifera dignitate:ibi. Habentē signū dei viui.

¶ Tertio de saluifica vtilitate. q̄z post hec sequitur de multitudine saluādoꝝ.

℟ Circa p̄mū de charitate seraphica q̄rit. q̄ lis est iste amoz seraphic⁹ aut quō hoies possint ad eū puenire: vt.s.deū ament seraphico amore. Ad q̄ notādū fm doc. p̄cipue Bern̄. de ser alis seraphim. Et Dyoni. li. de ange. hierar. Itē Lyrā sup̄ Esa. Fran. Maro. alioq̄n. q̄ in sc̄pturis hec duo seraph attribuūt.s.nūer⁹ z dispositio alarū. Primo scz nūer⁹ senari⁹ alaꝝ: vt p̄z Esa. vj. vbi dic̄. Vidi dñm sedentē sup̄ soliū excelsū z eleuatū: z plena erat dom⁹ a maiestate ei⁹. fm Ly. vidit angelū i effigie hois sedēt̄ i solio sup̄ tēplū dñi. cui⁹ maiestat̄ fulgore mirabili p̄cedēte tēplū plenū ē videbat: z ea q̄ sb ipo erāt replebāt tēplū q̄z ore vl̄ fines vestimēti ꝓ ei⁹ appebat vsq̄ ad tē pli pauimētū diffuse. Nā p̄ hāc appitionē significabat de⁹ icarnād⁹ i tēplo.i. in v̄gine maria quā inhabitauit. Sequit̄. Seraphi stabāt sup̄ illud scz tēplū. q̄z stabāt sic q̄ vn⁹ erat ad dextrā illius angeli q̄ apparebat in ꝓsona dei: z alius ad sinistrā q̄ stabāt parati obsequi ei. Sequit̄. Ser ale vni: z ser ale alteri. fm Fran. Maro. ex hoc ꝓbat̄ dic̄ q̄ angel⁹ missus ad beatū franciscuz quādo stigmatisauit eū xp̄s fuit seraphic⁹ spirit⁹. quia ceteris angelis iste numer⁹ alarū nō asscribitur in scripturis. Sed q̄d significēt iste ale ser Bern. vbi sup̄ ꝓlixe tractat. cui⁹ sentētiā breuiaī. ser p̄cipua notanť ibidē tāq̄ ser ale seraph p̄ q̄ homo scilicet̄ puenire potest ad incendiū perfecti z seraphici amoris diuini. Prima ala iquit Bernard⁹ est confessio criminis. quam causat et formaț

ꝓfectio.cuius ꝑma pena est vitas.Scda integritas.Tercia firmitas.Quarta bũilitas.Quinta simplicitas.qz confessio debet esse vera:integra: firma scz in spe venie sine desꝑatione.z bũilis ac simplex vt ꝓpriã accuset simplicit.z bũilit culpã nõ excuset nec attenuet.Secũda ala ẽ inqt satisfactio.Hui⁹ ꝑma pena ẽ pcti abrenũciatio.finẽ ei ponẽdo.Secũda ẽ lachrymaꝝ effusio.Tercia ieiuniũ vel carnis castigatio.Quarta elemosynaꝝ largitio.Quita deuota oratio.hec req̃rit satisfactio.Tercia ala ẽ castitas.Hui⁹ pena ꝑma ẽ vil⁹ pudicicia.Scda audit⁹ castionia.Tercia gust⁹ cõtinentia.Qrta olfat⁹ modestia.Quita tactꝰ sctimonia.hec fm qnqꝫ sensus corꝑis.Quarta ala puritas mẽtis Hui⁹ pena ꝑma rectitudo affectois vt bona sola z ñ mala appetat.Scda in dño ỹlectatõ.Tercia mũda cogitatio.Quarta pacis vnio.vt scz trãquillitatẽ in mẽte teneat.Quita pura intẽtio.vt scz intẽtiõe bona faciet ea q̃ opaꝝ.hec q̃ ad mẽtẽ.Quita ala ẽ primi dilectio Hui⁹ ꝑma pena est.s.nulli nocere vbo vel ope.Scda est oib⁹ ꝓdesse vbo z ope.Tercia res i necessitate primis ꝛpendere.Quarta mortẽ ꝓ salute ꝓximorũ sustinere i articlo necessitat⁹.Quita alarũ lucrũ ꝓximorũ vsqz ad mortẽ sp zelare z q̃rere.¶Sexta ala dei amor sup oia.Hui⁹ ꝑma pena est nil aliõ q̃z deũ ꝓcupiscere.Scda ꝓter deũ sua distribuere.Tercia ꝓter deũ oia relinq̃re.Quarta ꝓter deũ seipm ꝓtenere.z ꝓpriã voluntatẽ abdicare.Quita i his vsqz ad finẽ pseuerare.hec fm Berñ.Beat⁹ Francisc⁹ hec oia obtuuit z iõ seraphicũ dei amorẽ habuit.¶ Secũdo ipis seraphicis ãgelis attribuit dispositio alaꝝ ralis.s.q̃ duab⁹ velabant faciẽ ei⁹. Esa.vj. fm Lyrã sic q̃ duas alas erexerant sup⁹ capita q̃si trãsuersalit.nõ q̃ essent extense añ facies eoꝝ sed sup caput q̃si trãsuersalit.z sic velabãt caput sup⁹.z ꝑ ꝓseqũs faciẽ q̃ est ps capitis.Sequit.z duab⁹ velabãt pedes.qz trãsuersal'r ꝙsus inferioza ꝓtendebant.vt corꝑa seraphin z pedes velarẽt ad quandã decẽtiã honestã optimenti zc.Et duab⁹.s.alis medijs volabant.hec ibi.Et bmõi sub dispositiõe alarũ appuit btõ frãcisco seraph teste Bonauẽ.i legẽda.g̃ zc.Sed q̃d p hec significet z itelligi dat Notãdũ fm Lyrã z Frã.maro. q̃ exq̃ Gre.dicit sup Eze.s.q̃ p alã ꝓtestatio designat.igit p duas alas sup̃ caput erectas intelligit ꝓtestatio diuinoꝝ q̃ sũt sup̃ naturã angelicã. Ite p alas duas ꝓtẽsas inferi⁹ ad coopiendũ corpus z pedes ꝓtestatio eoꝝ q̃ sũt iferioza angel' designat.Hinc Diony.i angelica hierar.c.xij.dicit.Seraphin ideo velabãt caput vt altioza diuinitat⁹ sibi recta.z etiã pedes vt iferioza z pfũdioza sibi ipenetrabilia testent.hec ille.Ñ cũ iudicia dei etiã i inferioribꝰ disponendis sint abyssus multa.p hec clarẽt angel' incõprehẽsibilia.vt patet de hois ist⁹ vl' illi⁹ pdestinatõe vl' reprobati⁹ one vocatõe vl' electõe z alijs iudicijs dei occultis.Denicq̃ p alas duas ad voladũ extẽsas designatur q̃.s.angeli ꝓtestañ vel cognoscẽ dei volũtatẽ sp sunt pati et ad diuina ascẽdere z ad iferioza descẽdere fm dñi volũtatez.ideo volat⁹ i medio loco dispõit q̃si ad vtrũq̃z pat⁹.Due ẽ ale pares vbiq̃z sunt fm Frã.maro.ad designandũ hec duo scz intellectũ et volũtatẽ angelicã q̃b angeli feruñt ꝓtestañ in deũ.vel ad iferioza ꝓtestãda reflectũt vel ad dei volũtatẽ z misteria implẽda pati sp obsequũt.¶Ex bijs ꝑ morali documẽto nostro accipiam⁹ q̃.s.seraphicũ amorẽ hõ nõ pot hre nisi i deũ ferat ꝑ ꝓtestatiõem z amorẽ recogscẽdo ipi⁹ incõprehẽsibilẽ charitatẽ q̃ dilexit nos zc.Ite nisi reuereat z timeat dei iudicia z separari a deo vsq̃z mortẽ nolit.Ite nisi ꝑ oia diuise volũtati ꝓformet et obediat.Ñ oram⁹.Fiat voluntas tua sic in celo.s.ꝑ angelos.z i terra ꝑ nos scz obediẽdo.Btũs Francis⁹ hec oia ardẽti charitate seruauit ꝑfectissime.ergo zc. D

¶Circa scõm de signoꝝ xpi portatõe qõ btõ frãcisco est magne dignitatis z gl'ie Queri põt q̃lia sũt hec signa crucifixi q̃ portauit Frãcis⁹ ad ꝓsignãdũ fideles xpi ꝑ assequnda britudine celestẽ. Ad qõ rñdet q̃ xps dñs insignitõdo Frãciscũ sacris sue passiõis stigmatib⁹ oñdit certa sua signata cidẽ ad imitãdũ fidelib⁹ q̃b agnoscant salubriter a reꝓbis dãnabilib⁹.¶Primũ signũ innocẽtie z puritat⁹.Sicut em xps i mũdissima carne innocẽter passus suscepit hec vulnera i cruce ad delẽdũ nra pcta.ita voluit hec signa dare frãcisco vt ꝑdicaret hoib⁹ mũditiã a pctis z custodiam a sordib⁹ vicioꝝ.qz vt scribit Apoc.xxj. Nil coinq̃natũ intrabit i illud.s.regnũ celoꝝ. Qui g̃ a pctis cauẽt signo crucifixi signati sũt ad britudinẽ. Gal'.v. Qui xpi sunt carnẽ suã crucifixerũt cũ vicijs z ꝓcupiscẽtijs. Qui ãt pctã faciũt signũ diaboli z dãnatois habẽt i se signatũ.j.Joh.iij. Qui facit pctm̃ ex diabolo ẽ. Btũs frãcis⁹ cũ b signo ambulauit ꝑdicãdo z exẽplificãdo.qz licz iuuenili etate nutrit⁹ fuerit i vanis:tñ supno sibi assistẽte p̃sidio ꝑfuat⁹ est a carnis petulãtia.z tãdẽ ad xpm ꝓuersus oia vicia i seipo crucifixit mortificãdo. Una ãt die dũ i q̃dã loco solitario annos suos i amaritudie deplorares nõ sine culpa trãsacros sctis ꝑpũs in eũ supueniẽte leticia certificat⁹ est de remissiõe plenaria oim delictoruꝫ.

¶Scõm signũ pnie z ei⁹ vitat⁹.Nã xps hec vulnera suscepit i cruce ꝑ signo pnie ꝛ pctis nris ñ suis.Voluit g̃ frãcisco dare ad ꝑdicãdũ pniam: z sic b signo fideles xpi signari.iuxta illũ Ezech. ix.Signa thau sup frontes viroꝝ dolẽtiũ z gementiũ. Hoc q̃ppe ẽ signuz xpi q̃ꝛ z frãcisco dedit apparẽs z dicẽs illꝛ Mat.xvj. Qui vult vẽire post me tollat cru.s.pnie zc.Sz ipenitẽtia signũ dãnãdoꝝ ẽ. Lu.xiij. Nisi pniaꝫ egeritis oẽs sil' pibitis. Hui⁹ ꝑ sig̃ frã. visus ẽ dũ ꝑdicaret miro thau sig̃e⁹.Terciũ signũ spũs pauptat⁹.nã xps nud⁹ z pauꝑ pepẽdit i cruce cũ bijs vulneribus

stigmatū q̄ dedit Frācisco p signo suo ꝛsignādo fideles. qz scribit Luc. xiij. Qui nō renūciauerit oīb q̄ possidet nō pōt me⁹ esse discipul⁹. Unde amor cupiditatis terrene signū ē diaboli vel dānatōis. ¶. Job. ij. Si q̄s diligit mūdū nō ē charitas p̄ris in eo. Cū b signo pauptatis xp̄s franciscū misit in mundū ad signādū boies xp̄o p ꝓtē ptū tpaliū. Un ipse in tunicis z alijs euāgelicaz pauptatē fuauit z fuari in regula mādauit pecuniā z oia abdicās. Quartū signū obedientie ac būilitat. Nā xp̄s ex obediētia būiliauit seipm ad crucē z sic suscepit hec vulnera. z iō obediētie signū dedit frācisco tā in se q̄z i alijs ꝛsignādis ad imitādū. s. in būili obediētia mādatoꝝ. qđ est signū xp̄i. Matth. xix. Si vis ad vitā ingredi fua mādata. Btūs frācis⁹ in oīb ꝺo obediuit z xp̄o Nā mādauit xp̄s frācisco vt eccl'iam suā reparet z repauit materialit z spūalit. Jtē scdo mādauit di. Frācisce amara p dulcib sume z teipm contēne si vis me agnoscere. z b ipleuit lepꝛosis seruiēdo: z vlcera osculādo. Jtē tertio mādauit vt crucē xp̄i seqret. z b fuauit sp in mēte p̄sentialit porꝛtādo. Deniq̄ q̄ro. Quali signo possit hō agnoscere q̄ pfecta obedientia z timor dei sit in ipo. Rñr q̄certissimū signū ad id ē si videt deū sibi ad nutū ꝛdescendere z ipm exaudire. qz vt ait Aug. de ope mona. Citi⁹ exaudit vna obediētis oīo q̄z decē milia ꝛtēptoris. Jo. ꝑ. Uolūtatē timētiū se faciet. s. de⁹ z deꝑca. e. exau. Sz qz de btō frācisco legit q⁹ de⁹ ipi ꝛdescēdebat ad nutū et in oīb exaudiebat. Ad qđ aliq̄ referam⁹. Cū ei iret cū fratre socio nocte supueniēte cū fore inter paludes p̄ tenebꝛis in piculis ꝛstituti viaꝝ dixit ei soci⁹. Pr̄ oza vt de instātib piculis liberemur. Ad qđ vir di rñdit. Potēs ē deus si sibi placet tenebꝛas ꝝ effugata caligine bñficiū luc⁹ nob impēdere. vir p̄monē cōpleuerat: z ecce tāta lux de celo radiauit ilico vt nocte al's obscura existēte ipi clara luce viderēt nō solū viā sz z plurima circūq̄q loca. z durauit vsq̄q ad loca hospitij puenerūt. Jtē cū puidisset sterilitatē sup terrā vēturā ipe cupiebat q⁹ suo tpe nō veniret. Et sic factū ē q⁹ nō nisi decedēte viro di subsecuta ē. Jtē cū in q̄dā loco deserto petro solitū habere cuperet vbi nūq̄ illa herba visa antea fuit: mor diuia vtute illi⁹ herbe copiā habuit. Ad id in legēda multa. Quintū signū fraterne dilectōis z pietat. Nā ex pietate erga nos z mificordia xp̄s suscepit vulnera. b q̄ signū ē xp̄i. Jo. xiij. In b cognoscent oēs q⁹ mei discipuli estis si dilectionē ad inuicē habe. Per cōtrariū ira z inuidia signa sūt diaboli. Un xp̄s b signū dedit frācisco quē sūmo affectu pietat⁹ ipleuit tā in cōpassiōe xp̄i q̄z in aiaꝝ zelo q̄z erga pauperes: q̄z etiaz erga creaturas irrōnales q̄ z vice uersa afficiebant ad ei⁹ pietatē. Un cū indigene heremitoꝝ q̄ grecū multis malis affligerent⁹ p lupos rapaces q̄ z bruta z boies cōsumebāt. z per grādines ac annuas tēpestates. vir di cōpatiēs: ad penitētiā z pietatē eos induxit: p eis fidelubꝰ z sic ad pietatē ꝛuersis ac penitētiā agētib seruauerūt lupi z grādo pactionē serui dei z legez pietat⁹ z cessauerūt picula. Sz z grādo vicinos peruadēs ab illis in ptē diuertebat. Sextū signū ardētissime charitat⁹. Nā xp̄s ex amore diuio vulnera suscepit p nobis. Et b signū xp̄i ē. qz de⁹ charitas ē z qui manet in charitate in deo manet. ¶. Job. xiij. Sic ē p ꝛtrariū signū diaboli ē odiū dei. Hoc diuie charitat⁹ signū frācisco datū ē qui ardēs amore seraphico: alios ad amorē dei signauit inducēdo. Nā ex b amore martyrio flagrauit z fratres ad idē incitauit. qb etiā feruēter dicere solit⁹ erat. Fratres: incipiam⁹ seruire xp̄o deo qz nil ē q̄d hactenꝰ fecim⁹. O q̄ hō obserua hec signa z pozta in te vt sis de nūero electoꝝ.

Circa tertiū de saluifica suffragatōe accipiam⁹ p ꝛclusiōe q⁹ bñdict⁹ dñs iesus oñdit ecclesia puenire boib mīta suffragia p bti frācisci merita. Declarat p oīm statuū genera. Primo in apl'icis. Nā Juno. papa vidit lateranēsem basilicā ruine primā dorso frācisci submisso sustētari. Secūdo i bñficiat⁹: puta cardinalib: epis: abbatib z bmōi. Naz dñs Hostien. cardinalis sctō frācisco deuot⁹ ipo p̄dicēte ad apl'icā dignitatē ē sublimat⁹. Et Grego. ix. papa vocat⁹ cui frācisc⁹ apparēs: de stigmatib suis beslitārez in fide certificauit. z sic deuotōis gr̄am ille p beatū frāciscū obtinuit. Jtē epo Assisinati btūs fran. duz migrauit apparuit di. Ecce relinq̄ mūdū et vado ad celū. s. p te z deuot⁹ meis ibidē intercedēs. Jtē abbas sctī Justini in epatu perusij p oīonez sctī frācisci mīt⁹ calorē z dulcedinē deuotōis obtinuit. Tertio in clerici z p̄sbyteri qb magni honoris gr̄iam z reuerētiā frācisc⁹ docuit debere Un cant. Frācisc⁹ vir catholic⁹ z tot⁹ apl'ic⁹ ecclesie teneri fidē romane docuit p̄sbyteroſq̄ monuit p cūct⁹ reuereri. Un di. q⁹si obuiaret sibi p̄sbyter z angel⁹: pus salutaret p̄sbytero q̄z angelo Quarto in donis magnis: vt ptz i Soldano impatore quē z in tpe mort⁹ p ffres missos baptizari fecit vt saluari posset. Reges etiā plures eis regulā tenuerūt. z p ei⁹ patrocinia magnā gr̄am deuotōis obtinuerūt. Patet de sctō Ludouico rege francie. de sctō Ludouico p̄mogenito regis Sicilie z sic de alijs. z de reginis ac filiabꝰ regū. Quinto in egregijs militib ac belligeris. Naz miles deuot⁹ frāciscū iuitauit ad p̄ndiū z morte repētina sublat⁹ euasit dānationez p̄monit⁹ per sanctū. Jtē belli exitū p̄dixit belligerātib ꝛtra infideles. z q̄ sibi nō crediderūt pstrati sūt. Sexto in fidelib status oīm⁹. s. cōiugatis: vginib z to in fidelib status oīm⁹. s. cōiugatis: vginib z viduis. Nam de cōiugatis legit q⁹ cū quedā mulier haberet maritū crudelē quez aduersariū patiebat i fuitio dei. Petiuit g̃ sanctū franciscuz vt oraret p illo. Et ait. Vade dices ei ex pte di z meo q⁹ nūc est tēpus clemētie. postmoduz equitaris. Quo dicto ab illa mor cecidit sup virū spūssan⁹

trus z ambo celibē vitā ageñ. tandē migrauerūt ad dñm vno eodē die. Itē de virginib⁹ ptz in sancta Clara z ei⁹ sororib⁹ q̄ mirā gr̄am sūt p beatū Frācisc̄ adepte z gl'iam. Itē de viduis ꝑsil'r clarer in sctā elyzabeth z multis alijs tertij ordinis

Septimo in generosis ciuib⁹ ciuitatis z ruralib⁹ villanis. Nā legit q̄ hospitat⁹ sanct⁹ Francisc⁹ apud Greciū in suburbio: cū toti ciuitati instaret bello quassare imineret excidiū ꝓinquū vidit sup ciuitatē exultātes demones ac perturbatos ciues ad cedē mutuā succēdētes. Et mandauit p fr̄m Siluestrū vt ad portas ciuitatis iret z clamaret dicēs. Ex pte dei oipotētis z iussu serui ei⁹ Frācisci ꝑcul hinc discedite demones vniuersi. z ꝓtinuo discesserūt z pacata ē ciuitas. Itē draco totā regionē circūdās visus ē p crucem ex ore Frācisci alissimā z latissimā fugari.

Octauo i habitu religiōis ꝓstitutis. q̄b⁹ oīb⁹ ē ad gloriā ac imitatōis exēplū in deuotōe passionis x̄pi

Nonū i infirmis innūeris z calamitatib⁹ positis nauigantib⁹ viatorib⁹ z captiuis ac ꝓclitantib⁹ liberatis.

Decimo in mortuis suscitat⁹ fere vsq; ad .xx. Et q̄b⁹ vnū hoc narrari ꝟ sufficiat q̄d scribit Bonauē. in legēda. In castro quodaz mulier vna sancto Francisco multū deuota migrauit. Cōueniētib⁹ aūt clericis nocte ad exeq̄as z vigilias cū psalter⁹ decātādis subito cunctis cernētib⁹ erexit se mlier mortua sup lectū z sacerdotē vocauit dī. Volo cōfiteri pater: audi peccatū meū. ego eī mortua duro erā carceri mancipāda ꝓpter peccatū q̄d nūq̄ ꝓfessa fuerā. Sz orā te. p me sctō Frācisco cui dū viuerē deuota mente seruiui indultū est redire ad corp⁹ vt ꝓfitear z vitā eternā ꝓmerear. Et ecce vobis videtib⁹ iterato migrabo. Tūc sacerdoti ꝓfessa z absolutōe recepta se in lecto collegit z obdormiuit. O q̄ gloriosissime pater. p amore iesu ora. p nobis vt x̄ps ie⁹ sus tuis meritis det nobis veniā z gratiā finem bonū z vitā eternā. Amen.

De sancto Luca euāgelista Sermo ꝑmus.

Salutat vos Lucas medic⁹ charissimus Col'. iiij. z ad laud. huius festiuitatis. ℟ Iste⁹ salutatiōnē debem⁹ o charissimi cū attētiōe audire z cū deuotiōe suscipe. Primo ꝓpter reuerētiā ꝓferētis. s. Pauli q̄ fuit sanctissim⁹ apl'us x̄pi ie⁹su. Secūdo ꝓpter honorē z sanctitatē salutantis scz Luce. q̄ z in his vbis cōmēdat a salubri medicamine q̄d ipe p̄stat toti mūdo p sacrum euāgeliū Un̄ dr̄ in themate: medic⁹. Cōmēdat etiā a sctā ꝓuersatōe q̄ fuit deo z hoīb⁹ sctis ac angelis charissim⁹. Jō subdit. Charissim⁹. Talis q̄ sancti salutatiōnē libēter debem⁹ suscipe. Tertio ꝓpter vtilitatē nr̄e salut⁹. ꝓpter quā dicit Apl's. Salutat vos Lucas. salutat. i. salutē eternā optat vobis. Dei aūt sctō ꝓ optata desideria implet: vt p̄s. tenstak dī. Desideriū pauperū exau. dñs: ꝑpa. cor. eau. zc. Audiam⁹ q̄ z libēter suscipiam⁹ hanc fructissimā z charitatiuā salutatiōnē quā Apl's tūc fidelib⁹ scripsit. z mō nobis veraciter dicit. Salutat vos o x̄pi fideles: hoc ē salutē vestrā in celo exoptat lucas medic⁹ cha. Jurta q̄ verba tria mysteria notabim⁹. ꝓ sermone sicut beatus lucas i eis cōmēdak: p̄cipue de trib⁹.

Primo de salutis desiderio: cuz dicit. Salutat. i. salutē optat.

Scōo ō medicamīs cōmodo: q̄ dr̄. Medic⁹

Tertio de honoris ꝓuilegio quo charus deo z hoīb⁹ cōmendak.

℟ Circa p̄mū de desiderio salut⁹ accipiam⁹ ꝓ documento ꝓclusiōis vbū Grego. sup Ezech. omel'. xij. q̄ nullū oipotēti deo tale ē sacrificiū q̄le ē zel⁹ aiaꝝ. Nec Grego. Et tō exēplo bti Luce debem⁹ habere magnū desideriū ꝓ aiaꝝ salute tā ꝓximaꝝ q̄z ꝓximoꝝ. Et ꝟ claret ꝓ rōnē. q̄z aia boīs est p̄ciosior q̄z oīs res corpalis toti⁹ mūdi. Unde Aug. viij. de ciui. dei. dicit. Oi corpi ꝑfect⁹ aie natura. Itē Bern̄. dicit. Tot⁹ corpeus mūdus vnius aie p̄cio eq̄pari nō p̄ōt. z idcirco ꝓdere aiam ē maximū dānū ꝑ oīb⁹ dānis mūdi. z ꝓ ꝓtrariū lucrari aiaz est p̄ciosius ꝑ oīb⁹ bonis mūdi. Itē claret etiā ꝓ exēplū q̄z x̄ps sanguinē fudit ꝓ salute aiaꝝ. q̄d nō fecisset nisi aie p̄ciositatē z eius lucri apud deū acceptabile sacrificiū cognouisset. Hinc hortat Apl's. j. Cor⁹. vj. Empti eī estis ꝑ̄cio magno. i. sanguine x̄pi. glorificate q̄ z portate deuz in corpe vr̄o. Notāter dicit. p̄cio magno. vt hoīes hoc cognito vili p̄cio suas aias vel ꝓximorū nō vēdāt diabolo. sicut faciūt q̄ ꝓ vno numismate q̄nq; ꝑiurāt: vel ꝓ modica re dei p̄cepta violant: q̄d tū ꝓ toto mūdo nō esset faciēduz. Dicit etiā. glorificate z portate deuz in corpe. q̄z multi heu portāt diabolū in corde z corpe tanq̄ dñm. z hoc ꝓ varia vitia. Un̄ Bern̄. sup cāntica. Diabolus ꝓ p̄cīm hoīez habitat. z vbi p̄cīm ꝓ penitentiā remittit ibi diabol⁹ de hoīe expellit. Dicit etiā in corpe vr̄o. q̄z mlti desiderāt z docēt salutē aiarū ꝓximoꝝ: sz suā negligūt vel nō curāt: cū tū ordinata charitas a se icipit. Portare q̄ dz hō p̄mū in se salutē z tādē i ꝓximos effūdere vbo z exēplo. Sicut fecit be. Lucas q̄ salutē ꝓpriā p̄mū ꝓcurauit z deide fratꝝ salutē desiderauit. Nā cū fuerit ꝓselit⁹. i. ad legē iudaicā ex gētib⁹ ꝓuersus. z tādē x̄pi discipul⁹ patz: q̄z salutē ꝓpriā q̄stituit: sz postea p̄di cañ. fidē x̄pi alijs salutē ꝓpriaꝝ ꝓcurauit.

Querit b. quō studeat hō i desiderio salut⁹ ꝓpter aliene seip̄m exercere. Ad q̄d nota q̄ sic̄ doct⁹ Hugo ō ar. noe. li. j. c. ij. Int̄ desideriū mūdi z di hec ē differētia. q̄ desideriū vl'amoz mūdi in p̄ncipio dulcis esse videt: sed finē habet amaꝝ. Desideriū vo z amor dei ab amaritudine incipit: sed vltima eius dulcedine plena sunt. Nā homo carnalis i suo appetitu z amore p̄mū sentit quādā delectatōz falsaz: sz postq̄ feruor mali desideriꝝ mē

tem inebriauerit spina ꝓscie supueniēs mentem quā ꝑus falso delectabat grauit cruciat. Sz xp̄s dñs mentē quā sui amoris dulcedine replere disposuit q̄dā ꝑus tribulatiōis z cōpūctiōis amaritudine pcutit ac timoris aculeo pūgit z postea desiderabili dulcedine charitat̄ potat. Hec ſm Hugo. vbi sup̄. Et q̄ ptz q̄ hō desiderās salutez debet p̄mū q̄rere ꝓtritōis z penitētie amaritudinē de pctis ꝓpria deū z primū cōmissis. tādē se debet mācipare ad p̄cepto⁊ obseruātiā: ac deinde ad bono⁊ operū exercitiū. ❡ Ubi ē aduertē dū q̄ misericors de⁹ vt oēm hoiem erudiret ad salutē z inflāmaret desideriū hoīm ad eā. nec aliq̄s se posset excusare de impotētia vel ignorātia saluādi aiam dedit hoibꝫ q̄drupler speculū in q̄ doceant ad salutē.

Primū speculū in būana natura.
Secūdū in būana creatura.
Tertiū in sacra scriptura.
Quartū in sancto⁊ vita.

Primū ē in būana natura quā ꝓdidit de⁹ sic vt tā in aīa q̄z in cor̄pe describeret legē salutis eē ne. In aīa q̄ppe tres regulas salutis indidit. ꝑter q̄s Apl's Ro.ij.dicit. Gētes q̄ legē nō habent naturaliter ea q̄ legis sūt faciūt. i. ex naturali dictamine rōnis hmōi legē. s. moysaicā nō būtes: ipsi sibi sūt lex. i. rō naturalis. q⁊ lex scpta diuina vel būana dicta⁊ a lege nature in q̄ radicat. Sbdit. Qui ostēdūt op⁹ legis scptū in cordibꝫ suis: testimoniū reddēte illis ꝓsciētia ip̄o⁊. ❡ Prima g̃re gula in aīa scripta est cauere oē peccatuz z facere bonū. q̄s ptz q⁊ ꝓscia q̄ ē lex rōnis remurmurat sp oī malo z ꝓsentit bono. g̃ tē. Secūda regula i aīa scripta ē q⁊ de⁹ diligat sup̄ oīa. Nā ſm Bler. de ales in iij. parte. q. iij. ar. xj. licet hoc q⁊ hō diligat deū sup̄ oīa z sup̄ seip̄az naꝛa ñ hēat efficere: sed ad hoc necessaria est gr̃a ad illud pducēs: tñ diligere deū sup̄ oīa z ꝑter se est de lege nature z ei⁹ p̄cepto tāq̄z ab insinuāte vel instigāte z ostendēte. Cui⁹ signū est q⁊ hō naturaliter diligit bonū z magis bonū magis diligit. nā naturaliter cetera mēbra ꝓ capite exponit lesiōi. Itē hui⁹ etiā signū est q⁊ nō p̄t q̄escere aīa p desideriꝫ satietatē nisi in deo. Unde Aug. li. ꝓfes. Fecisti dñe cor meū ad te z iō inquietū est donec q̄eniat ad te. Tertia regula in aīa scripta est diligere primū sic seipm. Unde Gratian⁹ in decretis di. j. ca. j. dic̄. Jus naturale iubet alij facere q̄s sibi vult q̄sq̄z fieri. z ꝓhibet alij inferre q̄s sibi nolit fieri. Itē in cor̄pore tanq̄z in tabula lutea. iuxta illud Job. x. Memēto q⁊ sicut lutū fecer̄ me tē. de⁹ descripsit p singula fere mēbra documēta salutis eterne. Nā in pede solis plantis tangim⁹ terrā calcādo q̄ docemur ꝓtēnere terrena. Sed heu multi z ventre in terra repūt vt rane. Aug. Uētre in terra repimus dū terre p dilectionē berem⁹. Itē cor̄p⁹ totū versus celū erectū docet nos ad celestia tēdere. Ber. Quid indeceti⁹ q̄z curuū in recto cor̄pe animū gerere. Erubesce aīa mea volutari in sceno q̄ ad celestia facta es. Itē man⁹ q̄ sepe z q̄tidie lauande sūt. etiā si nocte tectas seruauerim⁹: docēt sepe lauari p ꝓfessionē. Esa. j. Lauamini: mundi estote auferte malū cogitationū vestraꝝ ab oculis meis tē. Itē digito⁊ nūer⁹ denari⁹ p̄ceptorū obseruantiā docet. Matth. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Itē filio digito⁊ z p iūcturas inclinatio pietatē docet z primo⁊ subuētionem Unde Luc̄. vj. Oi petenti te tribue. Itē os. qz vt dicit p̄bs de aialibꝫ. Nō respectu sue q̄ntitatis inter oīa aialia ozis est minoris: docet sobrietatē. Itez lingua labijs z dētibꝫ serata: docet lingue custodiā. Nā Jac̄. iij. dr̄. Si q̄s putat se religiosū esse nō refrenās linguā suā hui⁹ vana est religio. Itē oculos duos habem⁹ dextrū z sinistrū cū vn⁹ sanctis posset vtcūq̄z deseruire ad videndū. in q̄ docemur q⁊ oculo dextro sp aspiciamus celestia ne dia ne illa ꝑdam⁹ z sinistro infernales penas incurram⁹ p peccatū. Ps̄. Illumina oculos meos ne vnq̄z obdormiā in morte ne quādo di. tē. Itē aures apte z erecte nō depēdētes ad⁹us terrā more brutoꝝ z canū: docēt ⁹ba dei audire Job. viij. Qui ex deo est ⁹ba dei audit. Itē caput vni cui cui subseruiunt oīa mēbra: docet obedire vni capiti xp̄o z ei⁹ eccl'ie. Et sic ptz. Secūdū speculū est in mūdana creatura. Nā Esa. xxix. scribitur Erit vobis scz hoibꝫ visio oīm. s. creaturaꝝ quasi visio libri signati. s. ad docendū de salute. Unde et Job. xij. Interroga iumēta z docebūt te. z volatilia celi z indicabūt tibi. loquere terre z respondebit tibi. z indicabūt pisces maris tē. Nā oīa docēt z inuitāt ad laudādū z diligendū deū. Unde Aug. Celū terra z oīa que in eis sūt vndiq̄z mihi clamāt vt te amem dñe. nec cessant oibꝫ clamare vt sint ineꝛcusabiles. Nā oīa de⁹ subiecit nobis. z iō debem⁹ diligere deū ꝑ tāte dignitatis beneficio. Itē Hugo de arca noe li. ij. c. iij. dicit sic. Omnis creatura tribꝫ vocibꝫ clamat. Accipe bñficiuz. s. a deo. redde seruitiū scz debitū. fuge supplicium. scz eternū. Nimiꝝ hec videm⁹ in creaturis q⁊ deum laudāt ꝑ suo modulo z laudabilē ostendūt cōmēdātes in magnitudine potētiaz. In ordine miro z multitudine sapiētiā. In pulchritudine z ⁹tu z bonitatē. Unde Ps̄. Bndicite oīa opa dñi dño laudate z superaltrate euz in secula. Ergo multo magis debet hō deū laudare ꝑ beneficio bonitatis. Itē videm⁹ q⁊ oīs creatura deo obedit z seruit ad nutū. nec trāsgredit dei ordinationē. Nazuit celū ſm q⁊ volūtatē mouet influit z illumiat nobis. Plāte generāt z nō degenerāt. q⁊ vitis nō ꝑducit pira nec ecōuerso. z sic de alijs. Sic hō debet deo in oibꝫ obedire z seruire z nō degenerare ꝑ vitia. Itē creature fugiūt nociua: vt ptz in auibus vitātibꝫ laqueos q̄s viderint. in piscibus z alijs aialibꝫ. Sic debet hō fugere tormēta gehenne z laqueos diaboli. O q̄lis demētia pctoꝝ ig; ni ꝑpetuo se vltro dātiū. ❡ Tertiū speculū

salutē ē in scptura sacra. qz teste Apl'o Ro. xv. cā. Quecūq; scripta sūt: ad nostram doctrinā scpta sūt: vt p patiētiā z ꝛsolationē scpturarū ꝓ spem habeam⁹. ¶ Q; si dicas. Ego nescio legere scpturas quō ḡ ex illis potero salutis viā inuestigare. Respondet ad hoc Aug. de doctrina xp̄iana di. Ut nemo excusationē habeat voluit dñs cōsūmare z abbreuiare ꝟbū sup terrā dicēs. q; in duobus mādatis bis vniuersa lex pendet z ꝓphete. s. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo ⁊c. Et: diliges ꝓximū tuū sicut teipm. Thesaur⁹ em̄ magn⁹ diuina ꝓ scripturarū est dilectio. Si piger es ad p scrutandū scpturas: nō sis piger ferre hanc vnā margaritā: z q̄ vis secure ambulas. Dec ille.

¶ Quartū speculū ē in exēplis z vita sctōꝝ z maxime dñi ihesu z sctē matris ei⁹. Nā vt Aug. ait in sermōe de martyribꝫ. Qui sctōs imitatū potuerit nō uerit imitari: ad eoꝝ btitudinē nō poterit peuenire. Hinc z Bern̄. dic̄. O dñe ihesu beat⁹ est q̄ te diligēter obſuās ꝓ viribꝫ suis se ꝓbet imitatorē tui. O ḡ pctōr declina a pctis z age penitētiā exemplo passiōis xp̄i z oim ei⁹ sctōꝝ. O supbe vide xp̄m humilē pendentē in cruce. O tu luxurioſe cōsidera xp̄m filiū ꝟginis marie toto corpe vulneratū ꝓ te: vt z tu carnē cōcupiscentijs crucifigas.

¶ Circa secūdū de medicine (z sic de alijs. cōmodo. erq̄ Lucas dr medic⁹ accipiam⁹ ꝓ cōclusiōe ex ꝟbis beati Diero. in plogo sup Actus apl'oꝝ scz q; beat⁹ Lucas merito cōmēdat fore medic⁹. qz medicine artis egregi⁹ z apl'oꝝ xp̄i discipul⁹ medicinas optimas ꝓpinauit ꝟbo z exēplo curādis aie lāguoribꝫ. Et declarat ꝓ singula septē vicia capitalia. Primo ꝟra supbiā ipse beat⁹ Lu. docuit medicinā būilitatis Lu. xviij. de superbo. s. pharisco z būili publicano. Ubi legit q; ꝓ superbiā ille pharise⁹ orādo non meruit q̄d būilis publican⁹ ꝓmeruit scz pctōꝝ remissionē. O ḡ supbe discе būiliari si vis deū ꝓpitiuz habere z ei⁹ gr̄am obtinere. Secūdo ꝟra auariciā q̄ est mortalis infirmitas habet optia medicina Luc. xvj. scpta de diuite epulone. Tertio ꝟ luxuriā Luc. vij. ꝺ maria magdalena. Quarto ꝟra ira. Luc. vj. Dimittite z dimittet vobis. in q̄ mēsura mēsi fueritis remetiet vobis. ecce remediū. Quinto ꝟra gulā patet medicina Luc. xij. de illo q; dicebat. Bia mea multa bona habes recōditа in annos plurimos comede: bibe epulare. Et dictū est ei desup. Stulte hac nocte repetēt aiam tuā a te. z q̄ ꝓgregasti cui⁹ erūt. Sexto ꝟra inuidiā patet medicina Luc. xv. cū iudei murmurarent ꝟra dñm inuidentes q; pctōres recipiebat māducās cū illis. ad qs dixit pabolā cētū ouiuz z vni⁹ pdite z oclusit q; gaudiuz est angelis sup vno pctōre penitētiā agēte. Sic z boies debēt ergo z ei⁹ fratre ibidē. Septimo ꝟra accidiā patet medicina Luc. xiij. vbi xp̄s dicit. Amē dico vob nisi penitētiā egeritis oēs simul pibit. Et subiūxit parabolā de arboꝛe fici plātata in vinea de q̄ dixit dñs. Succide eā vt q̄d terraz occupat. O ḡ pctōr age penitentiā z ne tardes ꝟuerti ad dñm. qz nisi penitentiā egeris succisus i morte igni ꝓpe tuo traderis. Ecce ubi o christiane per beatū Lucam optime medicine.

¶ Circa tertiū de ꝓuilegio honoris. s. q̄ de⁹ Lucā inē sctōs sublimauit accipiam⁹ ꝓ oclusione. q; dñs ihesus beatū Lucaz magnis ꝓuilegijs honorauit iter sctōs. Et declarat ꝑcipue ex septē

¶ Primū ꝓuilegiū dr p̄figuratiōis. Nā ipe p̄figurat⁹ ē Ezech. j. in spē bouis. Sz q̄re ispm deus voluit ꝓ bouē p̄figurari. Rndet ꝓmo ꝑm Aug. sup Job. ser. xxxv). qz bos fuit aial imolaticiuz maiorīs victime in lege. Lucas aūt specialiꝫ scribit de xp̄i imolatōe in passiōe crucis z ei⁹ sacerdotio. Uñ z de sacerdotio Zacharie inchoauit suū euāgeliū. Secūdo qz bos ē laboriosū aial. Sic Lucas fuit comes apl'i in laboze sctē p̄dicatiōis z tribulatiōis cui sp adhesit. ij. Timoth. iiij. Lucas ē mecū sol⁹. Tertio qz bos ē aial medicinale Nā isaac in dictis dicit. q; caro bouis dat multū nutrimētuz: licet sit difficilis digestiōis: tñ vituli lactētis caro facilis est digestiōis z laudabile nutrimētū generat z bonū facit sanguinē: ac cholerā rubeā expellit de stomacho. Dec Isaac. et sic bos est aial medicinale. Sic Lucas fuit medicus z corpoꝝ z aiaꝝ: vt tactū ē

¶ Secūdū ꝓuilegiū euāgelice electiōis. qz elect⁹ ē vn⁹ inē q̄tuor euāgelistas qō ē magne dignitatis

¶ Tertiū est cōpilatiōis vel ꝓscriptōis. Nā ipe cōpilauit z cōscpsit pl'imor sctōs libros. s. euāgeliū. act⁹ apl'oꝝ z epl'am ad Hebreos: put ab ore Pauli apostoli audiuit: vt testat Diero. in plogo sup Heb. d. q; illā epl'am Apl'us ad Heb. ꝓscriptā hebraica lingua ferē misisse. Cui⁹ sensū z ordinē retinēs lucas euāgelista post excessū Pauli greco ſmone cōposuit

¶ Quartū ē officialis honoris. qa ipse habuit officia honorifica notariat⁹ pl'ima. Fuit em̄ notari⁹ bti Pauli qz ꝓsecut⁹ ē ei⁹ acta. Fuit etiā notari⁹ apl'oꝝ qz scpsit eoꝝ gesta. Itē qō maius ē fuit etiā notari⁹ btē ꝟginis marie cui ipa revelauit secreta scribēda. s. ꝟba angelice annūciatiōis z pastoꝝ. z qō sūmū ē fuit notari⁹ xp̄i euāgeliū ꝓscribēdo ꝺ ei⁹ genealogia: ꝓceptiōe: ifantia: passiōe: resurrectiōe z ascēsiōe

¶ Quintū ē pictura imaginis. Uñ Damasc. iiij. lib. dicit. Accepim⁹ Lucā apl'm z euāgelistā pinxisse dñm z matrez ei⁹: z hoz imaginē habere romano ꝓ famosaz civitatē.

¶ Sextū ē inocētie ꝟginalis. Nā Diero. in plo. Act⁹ apl'oꝝ. dic̄. q; Lucas anthiochēs natiōe Syr⁹: medicine artis egregi⁹: sine crimine ꝟginitate pmanēs. lxxiiij. ānos etatis agēs i Bithinia obijt: plen⁹ spūscto. Dec ille

¶ Septimū est suffragatōis. Legit em̄ i legēda z in hystoria anthiochena q; dū xp̄iani q̄ erāt in anthiochia multis flagitijs se dedissent obsessi a multitudie thur coꝝ fame ac miseria multiplici affligebant. Sz

De sancto Luca euangelista

cū penitētiā egissēt cuidā vigilāti i eccl'ia appuit vir q̄dā lucid⁹ cādidis vestit⁹ z q̄sit⁹ q̄s esset: dixit se esse Lucā euāgelistā. z q̄ dñs militiā celi vt pugnarent p̄ suis pegrinis ꝓgregauerit. Precepit ḡ beatus Lucas xp̄ianis vt ꝺ̄ sez thurcos ad bella p̄cederēt. Sz cū illi trepidarēt: añ eos se posuit. z xp̄iani aiati oēm exercitū thurcoꝝ ꝓfregerūt. Rogem⁹ ḡ dñm iesū vt ip̄i⁹ bti Luce meritis det nobis gr̄az in p̄senti z gl'iam in futuro.

De sancto Luca euāgelista Sermo secūdus.

Honora medicū

b q̄ pē necessitatē etem̄ creauit illū altissimus Eccl̄i. xxxviij. Hec ẏba sz sint generalit̄ dicta de q̄cūq; medico: tñ ꝓptime possum⁹ accipe ꝺ̄ bt̄o luca. Cū q; ip̄e fuit medicus arte. Et dic̄ Piero. in plo. Act⁹ ap'oꝝ q; lucā ita diuia subsecuta ē gr̄a vt nō solū corp̄ib⁹: sz etiā aiab⁹ ei⁹ p̄ficeret medicina. Nec ille. Cū etiā q; ip̄i⁹ scti luce merita z suffragia sūt nob⁹ miseris necessaria ad salutē eternā z vtilia. Cū deniq; q; ip̄m altissim⁹ de⁹ creauit p̄mouēdo ad regni celestis gl'iaz. sic rex ꝺ̄ creari q̄n̄ p̄mouet ad dignitatē regni. Et q; ip̄m de⁹ p̄mouit ad tāte scitat̄ excellētiā z ẏtutē vt dign⁹ sit honorari i tota eccl'ia. Nā honor ē p̄miū ẏtutis. i.ij. etbic. Cū ḡ ip̄e fuerit gr̄a spūssti plen⁹ z ẏtutib⁹: vt dic̄ Piero. ergo honore dignissim⁹. Perpēdam⁹ ḡ charissimi scp̄turā hortātē z dicētē. Honora. s. tu bō xp̄iane honora reuerēter z obsequiose colēdo medicū. s. lucā q̄ pē necessitatē. i. vt saluari p̄ ei⁹ meritū habeat etem̄ creauit illū altissim⁹ exaltādo. Juxta q̄ verba tripliciter cōmēdat. z de his tria mysteria notemus p̄ sermone.

Primo ꝺ̄ medicali honore: ibi. Honora medi.

Secūdo de spūali sanatōe p̄ nr̄a necessitate.

Tertio ꝺ̄ supnali exaltatōe: ibi. creauit illū al.

Circa p̄mū de medicali dignitate. de q̄ cōmēdat bt̄us Lucas accipiam⁹ p̄ cōclusiōe verba Piero. in ep'la ad Paulinū de oib⁹ diuie histo/rie libris: dicēt̄ sic. Si nouerim⁹ lucā ē medicū cui⁹ laus ē in euāgelio aniaduertim⁹ qter oia ẏba illi⁹ aīe lāguēt̄ eē medicinā. Nec ille. Ubi notādū q; bō xp̄ianus caute debet obſuare se circa medicū spūalē. de q̄ q̄dē hic loq̄mur. q; nimiꝝ vt colligit ex scp̄tur̄: medic⁹ spūal' q̄druplici differt

Quidā ē nociu⁹ z mal⁹. (rētia distinguit. Nā

Quidā aūt est vtilis z bonus.

Quidā est optimus.

Quidā aūt indifferēter bon⁹ vel mal⁹.

Primo medic⁹ spūalis q̄dā est mal⁹ z nociuus: puta diabol⁹ q̄ ꝺ̄ medic⁹. iuxta illud Luc̄. viij. de Emorroyssa q̄ fluxū sanguis passa. xij. annis oēz substātiā suā i medicos erogauerat: nec ab vllo potuit curari: sz ad tactū fimbrie vestimēti xp̄i sanata fuit. Ubi ei glo. dic̄. Emorroyssa ē aīa pecc̄atrix. medici sūt demōes. substātie q̄ i bos medicos erpēdūt sūt bona naturalia vt fortitudo corp̄or̄: sanitas z pulchritudo z hmōi q̄ in pctis erpēdūt. Sz certe hi tales medici nō sanāt sz interfācāt z veneno pcti occidūt. Accedat ḡ peccatr aīa ad xp̄m: tāgat corde fimbriā vestimēti ei⁹: hoc ē: passionē xp̄i z mortē recogitādo q̄ ē finis vite xp̄i hois sic fimbria finis vestimēti. Et sic imitādo p̄ penitētiā curabit. Ecce p̄z q̄ diabol⁹ ꝺ̄ medic⁹. sz ē mal⁹ medic⁹ z nociu⁹. Nā sic mal⁹ medic⁹ corporalis nociua p̄suadet: vt sez eger aggrauatus plura sibi soluere cogat. hō aūt ꝑ morbū (naturā oberrāte z infecta) appetit talia q̄b⁹ lāguor crescere hz: vt docz ypocras in epicinijs. Exēpli gr̄a Videm⁹ q̄ febricitās appetit aquā q̄ crescit febrē. nō vult aūt vinū. Sic diabol⁹ p̄suadet hoibus nociua q̄b⁹ pctā augeāt: z miseri homies vitijs morbidi talia libēter appetūt: puta diuitias: honores z p̄spa q̄q; de q̄b⁹ certū ē q̄ sūt occasiones pctōꝝ z p̄icula aiaꝝ. Unī. j. Timoth. vj. Qui volūt diuites fieri incidūt in laqueū z in tēptatiōnē diaboli z i desideria mlta z nociua q̄ mergūt hominē in iteritū z i p̄ditionē. Sicq; hō pctōr aggrauat⁹ pctōꝝ multitudine soluere habebit diabolo quā hz. s. aiam: corp⁹ z res i fuitio diaboli expēdēn. Jtē medic⁹ mal⁹ solet venenū sub dulcedine aliq̄ p̄inare z tā caute q̄ vix vel nunq̄ possit ne aliq̄ p̄inare z tā caute q̄ vix vel nunq̄ possit deph̄ēdi. Nā venenū dū bibit dulce estimat. qz adeo ifīcit linguam vt discernere nequeat inter dulce z amarum q̄uis venenū in se sit amarus p̄o tanto vt etiā linguā scindat: sed postq̄ sumptū fuerit tūc amarissimū iudicat. Sic fac̄ diabol⁹ tāq; medic⁹ pessim⁹ pcti venenū sub dulcedine delectatōis occultañ. z sic p̄inañ. Unī Sze. Momēraneū est qō delectat: eternū qō cruciat.

Jtē tertio mal⁹ medic⁹ solet decipe sub varijs vnguētis fraudē faciēdo. sic diabol⁹ multimode q̄sti vngēdo pctōr̄ decipit p̄suasione. Aliq̄n̄ i capite di. Uides qz tot z tāta itelligis vt alij nil respectu tui sciāt. ḡ tu potes ꝺ̄ vel illō ꝑpetrare. Aliq̄n̄ i oc'o dextro di. Uides q; male viuēti vb⁹ bñ succedit in mūdo. ḡ q̄d tibi cure est de bono. Aliq̄n̄ in oculo sinistro di. sic p̄suadēdo. Uides q̄s mag̃ et mlta aduersa illi vel ist̄i iusto z sctis acciderunt: quō illos poter̄ seq̄. melꝰ tibi ē cauere. Jtē aliq̄n̄ vngit aures di. Quid tibi ꝺ̄ scp̄ture vel p̄dicationis ẏbo. scis bñ quō p̄cedere debeas z saluari. Aliq̄n̄ vngit cor: imitrēdo delectatōes turpiū cogitationū. Aliq̄n̄ vngit totū corp⁹ di. Fozr̄ es corpore z viribus: viue nūc p̄ libito z cū senescēs cūc age pniaz. O misera hoīm demētia. o diaboli fraudulētia q̄s mlti sic seducūt tali p̄niciosa medicina. Sz o tu xp̄iane obſua talia deceptoria ne ꝑeas ē eēna supplicia. Secūdo medic⁹ q̄dā i scriptur̄ ꝺ̄ vtilis z bon⁹. s. angel⁹ ꝺ̄. sic fuit raphael q; curauit tobiā z sarā. vñ Joh. vj. dixit Rapha. el: docēs medicinā saluificā. Cordis ei⁹. i. pisc̄ p̄ticulā si sup carbones ponas fum⁹ ei⁹ extricat oē gen⁹ demoniozꝝ: siue a viro siue a muliere. Fel q̄z

valet ad vngẽdũ oc̃los in q̃bꝰ ẽ albugo ꝛ sanabit ☞ aia fidelis accipe buiꝰ medici.i. angeli ꝓsiliuꝫ spũalit. Nã coꝛ pisc̃ significat charitat̃ xpi fontẽ in passiõe. Si em̃ ꝓsideraꝝ amoꝛ xpi ꝛ passionis eiꝰ mẽoꝛia sup carbones ignite dilectõis nr̃i coꝛ/dis extricat demões. ꝛ fel amare pniẽ purgat ocu/los mẽt̃ nr̃e. Un̄ Bern. sup can. Nil tã efficaꝛ re/mediũ ꝓ oĩa vitioꝝ tẽptamẽra sic̃ passiõis christi mẽoꝛia. De ꝺ medico. s. ãgelo sup illõ Hiere. xlj. Curauimꝰ babyloneꝫ ꝛ nõ ẽ curata: derelinq̃mꝰ ꝯ eã. Glo. dic̃. Sũt medici nr̃i: sũt ꝑ magꝫ medica/mẽta angeli dei volẽtes aias nr̃as a vitijs cura/ꝛe. ☞ Tertio medicꝰ q̃dã optimꝰ ẽ ipse xps dn̄s. sic̃ ipemet testaꝝ Matth. ix. di. de se. Nõ est opꝰ valẽ/tibꝫ medicꝰ: sꝫ male habẽtibꝫ. Aug. Magnꝰ ꝑ to/tũ mũdũ iacebat egrotꝰ: ꝺ est: totũ hũanũ genus mlt̃ aie ꝛ coꝛpis subiectũ lãguoribꝫ. ꝛ tõ magnꝰ venit medicꝰ scꝫ xps: cuiꝰ liuoꝛe sanati sumꝰ: vt scribit Esa. liij. Nã reuera videmꝰ q̃ innũer̃ vi/tioꝝ moꝛbis aĩa egrotaꝝ hoĩs. Deniq̃ ꝛ in coꝛpe nullũ ẽ aial q̃ ꝺ tot ꝛ tãtas ifirmitates pati hẽat sic̃ hõ. Un̄ ꝛ Bern. sup can. dic̃. Um̄ mlte erãt i/firmitates nr̃e: tõ mlta ꝓuidꝰ medicꝰ. s. xps me/dicamia nob attulit. Cõsidera o hõ huiꝰ medici scꝫ xpi pietatẽ q̃ curauit nos multt̃ mõis. Etem̃ videmꝰ q̃ male habẽtes curaꝝ aliq̃n abstinen/tia. Sꝫ xps dn̄s ꝓ nob q̃draginta diebꝫ abstinu it̃ ieiunãdo. certe si serpẽtẽ hõ degluti uisset tãto ie iunio ꝓfuisset. Itẽ aliq̃n curaꝝ ifirmi potiõe: ꝛ xps potaꝰ ẽi cruce felle ꝛ aceto. Aliq̃n minuti one: ꝛ xps in manibꝫ: pedibꝫ ꝛ latere actoro coꝛ/poze vulneratꝰ ẽ ꝓ nob vt loq̃r cũ Aug. ☞ quiq̃ hereses. O vere mira res ꝛ pietatis plena. q̃ fu/sus ẽ sanguis medici ꝛ factꝰ ẽ medicamẽtũ frene tici. Deniq̃ medicꝰ aliq̃n curat ferro, aliquando ligneo ĩstrumẽto. Sic xps ligno crucis ꝛ clauis ferreis nos curauit. Aliq̃n curat vnguẽt̃ ꝛ lotu/ra. Ips balsamo pciosi ꝛ vgĩnei sanguis sui nos vnxit vt a pctis lauaret. Apocꝫ. j. Dilexit nos ꝛ la/uit nos a pctis nr̃is in sanguie suo. O iesu bone pie medice tibi laus ꝛ gr̃aꝝ actio. ☞ Quaꝝ/to medicꝰ q̃dã ẽ idifferẽs. q̃ põt esse malꝰ vel bo/nus in curãdo aias. sic̃ ẽ ꝓfessoꝛ vel ꝑdicatoꝛ aut ꝓlatꝰ spũalis. De q̃ medico scribit Eccl. xxxviij. Qui delinq̃t in ꝓspectu eiꝰ q̃ fecit illũ. i. deꝰ: icidet in manꝰ medici. s. spũalis ad quẽ ptinet cura de/licti: vt exponit Lyra. Sꝫ isti medici dicunt idif/ferẽter boni vel mali. q̃ q̃dã coꝛ medent sibĩ ꝑ ꝓ/tm̃ mõ: sꝫ aliꝫ nõ bñ. puidẽrt tenent. vt q̃ licet q̃ ad se bñ viuere videant: tm̃ erga subditos ĩsuffi/cientes sũt: nec coꝛ salutẽ ꝓmouere sciũt vel negli/gẽtes sũt. Quidã nec sibi nec aliꝫ medelã affert. q̃ nec ipi bñ viuũt in deo nec alios ad bona in/struũt. Quidã alios medicãt bñ docẽdo: sꝫ nõ se q̃ nõ faciũt q̃ docẽt. Sꝫ hmõi medici valde bo/ni sũt q̃ ꝛ se a veneno pcti cauẽt ꝛ ꝓximũ exercitio medicãt ꝓ sciẽtia ꝛ alios docẽt ꝓbo ꝛ exẽplo. Talꝫ fuit be. Lucas q̃ ꝓbo ꝛ exẽplo scripsit̃ oĩa docuit ꝛ tõ merito ẽ ab oĩbꝫ in eccl̃ia honoraꝺ. iuxta illꝫ lud. j. Timoth. v. Qui bñ ꝑsunt ꝑsbyteri duplici ☞ Circa secũdũ de spũali (honoꝛe digni sũt. sanatiõe q̃rit. Qualibꝫ signis possit q̃s infirmo/rũ. i. pctoꝝ hoĩm agnosci q̃ sanandꝰ sit ꝛ nõ mo/ꝛiet̃ talis eterna moꝛte in pctis. Ad q̃ rñdendo notãdũ ẽ q̃ ypocras in ꝓnostic̃ ponit nouem si/gna boni: ꝛ nouẽ mali in infirmãtibꝫ hoĩbꝫ. q̃ ꝑ/seq̃mur hic applicando ad spũalia ꝑm q̃ nota libꝛo oꝛiginaliũ. ☞ Primũ signũ ẽ foꝛtitudo in/firmi moꝛbũ facile tolerãt̃. Cõtrariũ ẽ debilitas eiusdẽ. Sic spũaliter pctoꝝ si adeo foꝛt̃ manet vt nõ cesset a bono ope signũ est boni. Si aũt adeo eger fuerit animꝰ q̃ nil vult bene opari: signuꝫ ẽ moꝛtis eterne. Sꝫ foꝛte dicis. Ut q̃d mihi opꝰ ẽ opari bona dũ sũ in pcto moꝛtali: cũ talia opa ñ valeãt ad vitã q̃ sũt moꝛtua. Rñdeꝝ q̃licꝫ talia directe nõ valeãt ad btitudinẽ: tñ valẽt inq̃tũ di/sponũt ad gr̃am dei acq̃rẽdã ꝛ ad minuẽdã penã/ꝛ ad ptãtẽ diabolicã infirmãdaꝫ; ꝛ ad alia bona tpalia. q̃ debet hõ opari bona. ☞ Secũdũ signũ ẽ leuitas ifirmi facile se mouẽtis. Cõtrariũ gra/uitas inertẽ ꝛ pigrũ motũ habẽtis. Spũalit̃: cũ hõ leuiter mouet̃ in coꝛde ad cõpũctionẽ de pec/catis signũ ẽ boni. Cũ autẽ inãtũ grauat̃ vt ob/stinato coꝛde ꝓtenat pniam: signũ est dãnatiõis Un̄ Bern. in ser. dic̃. Qui impauit ne peccaremꝰ statuit peccãtibꝫ vt puniremur. Excludit itaq̃ a regno dei nõ oĩs q̃ peccat: sꝫ q̃ post pctm̃ labit̃ ꝛ ꝓẽptũ. Nec ille. ☞ Tertiũ signũ ẽ effigies mem/broꝝ sano silis. Contrariũ dispositio nõ silis sa/no. Spũaliter: dũ pctoꝝ i exterioꝛi honestate mo/rũ imitat̃ religiosos ꝛ sctõs: signũ boni est: puta in locutiõe honesta: in victu sobꝛio: i amictu hũi/li ꝛ hmõi. Grego. in regist. Testes laudabil̃ vite sũt boni mozes ꝛ actꝰ. Sꝫ si hõ dissimilis est bo/nis ꝓ oĩa: signũ est mali. ☞ Quartũ signũ ẽ appe/titꝰ facilis ꝛ sanitas mẽtis. Cõtrariũ ẽ pturbatio mẽtis ꝛ difficilis appetitꝰ. Sic spũalit̃ q̃ ꝓbũ ꝺi q̃ ẽ cibꝫ aĩe libẽter audit ꝛ sane mẽtis ꝓsilia. i. sa/lutis eterne documẽta faciliter appetit. signũ bo/nũ ẽ. Qui aũt pturbate mẽt̃ ẽ ꝛ ꝓbũ dei fastidit: signũ moꝛt̃ est. Un̄ Grego. omel. viij. Cibꝫ mẽt̃ ẽ ꝑmo dei. ꝛ q̃si acceptꝰ cibꝰ stomacho lãguẽte reij/cit̃ q̃n audit ꝑmo in vẽtre mẽoꝛie nõ tenet̃: sꝫ q̃s/q̃s alimẽta nõ retinet: huiꝰ ꝑfecto vita desperat. Eterne q̃ piculũ moꝛtis foꝛmidate si cibũ scte ex/hortatiõis nõ accipit̃. ☞ Quitũ signũ ẽ suauitas/ soni tpe ꝯgruo facti ifirmũ iuuaꝝ. Contrariũ est malicia soni tpe icõgruo facti ifirmo nocentis. Spũalit̃. tpe ꝯgruo dormit q̃ i aduersitate men/tẽ trãq̃llã hz: in hac q̃ete deũ soniat: ꝛ hic sõnꝰ ifir/mũ iuuat. Qui aũt dormit in die. i. in hũana ꝓ/speritate: hic sõnꝰ ĩnto magꝫ placet: tãto magꝫ i/firmo nocet. Un̄ Greg. Cõtinuꝰ successus tpaliũ ꝓspitatũ eũe dãnatõis ẽ indiciũ. ☞ Tertũ ẽ an/helitꝰ suauis. Cõtrariũ angustia spũs. Spũalit̃

De sancto Luca euangelista

anhelitū suauē bz q̄ ꝓmonē increpatoziū leniter suscipit. z b̄ ē signū boni. Sz cū pcōz nō suscipit increpatōnē: signū mali ē. Uñ ꝓuer. xv. Non amat pestilēs corripientē. ¶ Septimū signū pulsus ē ꝟlitas naturali sit'is. Cōtrariū inequal' pulsus: vt modo magn⁹: mō pu⁹: mō fort⁹: modo debilis arterie ꝓcedēt⁹ a corde. Spūaliť. eꝟlitas vite ꝓcedētis ex affectu cordis signū boni est b̄ ē si hō pcōz bz bonā volūtatē ad bñ viuēdū. sz cū volūtas variat' ineꝟliter in ꝛriū: signū mort⁹ est. Uñ Rich. i Bēya dic̄. Inť oia dei dona q̄ ad salutē hoīs spectare videnť ꝑmū z ꝑncipale ē voluntas bona ꝑ quā in nob diuie sit'itudinis ima⁊go repar'. ¶ Octauū signū ē efficax fortitudo vtutis i loco decoctiōis. Cōtrariū ē ei⁹ debilitas virtut⁹ ibidē. Prim⁹ locus decoctōis ē stomach⁹. secūdus epar. tert⁹ in venis ꝑ cetera mēbra. Spūaliter qñ hō cibū aīe: b̄ ē recognitionē sui ꝑ vbū dei excoq̄t bñ in stomacho mēorie ꝑ recordatōz pcōrū. z i calore epat⁹ ꝑ xp̄i dilectōz. z i ceter⁹ mēbr⁹ ꝑ opatōz mortificatōis rūc ē signū salut⁹. Uñ Gal'. v. Qui xp̄i sūt car. s. cru. zc. ¶ Nonū signuz sudor laudabil' expurgatōis. Cōtrariū ipurgabile per sudorē. Spūaliť b̄ significat ꝟfessiōez. Sic ēm i ifirmo apiunť pori carnis vt ꝑ sudorez fiat purgatio morbi: sic ꝑ ꝟfessiōez pcti fit laudabil' anie purgatio. Et nota q̄ sudor mediocris laudať si habeť in oib mēbris. Cū ēm sudor in toto corpe erit: oim mēbroꝝ fortitudinē designat. qđ est signū boni. Cū aūt sudor fit in aliq̄ ꝑte corpis b̄ ꝟrigit ex mēbroꝝ debilitate. Sic spūaliť ꝟfessio laudabilis ē si fiat de q̄libet pcō. si aūt nō fit de q̄libet signū mort⁹ ē. Uñ Lassio. sup. ꝑs. lxxvij. dic̄. Obtā ꝟfessio q̄ eternū tollit obꝛobriū z reatū sceler⁹ reddit absolutū. Idē. Illis nō iuder sz aduocat⁹ ē xp̄s q̄ se ꝓpa ꝟfessiōe dānarūt. Hec ille. Ad ꝓposituz. Beat⁹ Lucas hec oia sig̃ boni z q̄qz ad salutē necessaria docuit vt hūanas aīas in christo sanaret. g̃ honorādus medic⁹ est.

¶ Circa tertiū de supnali exaltatōe sit ꝑ ꝛclusiōe q̄ beat⁹ lucas euāgelista exaltat⁹ ē in celo ꝑ magnifica gl'ia. ꝓpť qđ digne venerať i sctā ecclesia. ¶ Declarať. Primo nāqz inť sctōs fulgz gl'ia innocētie z puritat⁹. qz nūqz pctm̄ mortale ꝓmisit Unde Hieron⁹ dicit de eo q̄ seruiēs fuit domino sine crimine ¶ Secūdo fulget gloria vginitatis. qz in vginitate ꝑmansit: vt testať idē Hieron⁹. ¶ Tertio fulget aureola doctoꝝ z ꝑdicatiōis. quia fuit euangelista ¶ Quarto gl'ia imitatiōis christi z eius crucis. Uñ de eo sic ecclesia dicit orando. Interueniat ꝑ nobis quesum⁹ dñe sanctus tuus Lucas euangelista qui crucē mortificationē iugiter in suo corpe ꝓ tui nominis honore portauit. Sed vt scribit Aug̃. xxiij. c. Gloria magna est sequi dominū. Et hoc patet ex decore assimilatōis ad christū. ergo zc. Rogemus ergo dñm iesum vt eius meritis det nobis gratiā z tandē gl'iam Amen.

De beato Luca euangelista Sermo tertius.

Misimus ad vos fratrē nostrū (scz Lucā) cui⁹ laus ē in euangelio ꝑ oēs eccl'ias. ¶ Verba sūt ap'li Pauli. ij. Cor⁹. viij. In q̄bus cōmendať btūs Lucas: ꝓponitur q̄z nob oib⁹ i exēplū. Primo ꝺ fraterna charitate: cū dr. Fratrē nr̄m. qz ēm erat verus xp̄i discipul⁹. z xp̄s mādauit Joh. xiij. d. In b̄ cognoscēt oēs qz mei est⁹ discipuli si dilectōez aduicē habā. Uñ inť Lucā z Paulū tāq̄z inť fratres i xp̄o vā vigebat caritas: vtinā z mō inť nos xp̄ianos sic vigeret. Secōo cōmendať de euangelij auctōre: cū dr. Cui⁹ laus ē i euāgelio. s. ꝑ ipm Lucā ꝓscpto. qđ ē multū laudabile: vtpote multū salubre oib⁹. Tertio cōmēdať de celebri scritate ꝑ oēs eccl'ias. Uñ in ser. q̄ de eo ꝑ eccl'ias plurimas legit. dr. Lucas velut ĩsignis lucifer ab oriētalib⁹ ptib⁹ renitēs nob lumē fidei z celestis itinerꝭ cal⁊lē scādere parāter demōstrat. Uñ ꝑ tāto bono merito ab oib⁹ xp̄icolis venerať beat⁹ Lucas z laudať. ꝓterea hec vba sic credit sūt ab ap'lo scpta de Luca, put sonare videť Hiero. i ep'la ad pauliñ de oib⁹ diuie scpture libr⁹: merito de bro luca accipim⁹. Juxta q̄ vba tria notem⁹ mysteria.

Primo de laudedigna ꝑclaritate: (ꝑ sermōe. te: ibi Misim⁹ fratrē nostrū cui⁹ laus est

Secūdo de euāgelica autoritate vel dignitate: (te: ibi. In euāgelio

Tertio de celeberrima scritate: ibi. Per oēs eccl'ias.

¶ Circa ꝑmū de laudedigna ꝓclaritate sit ꝑ ꝛclusiōe q̄ btūs ap'ls Paul⁹ btm Lucas cōmēdat dignuz ꝑclar⁹ laudib⁹ ex q̄b⁹ cōꝛobať fore magn⁹ sanct⁹. Declarať ꝑ ep'las ap'las pauli q̄b⁹ cōmendať ꝑcipue a q̄nqz. Prio cōmendať a fraterni amor⁹ plenitudine. qz dr z Misimus ad vos fratrē nostr̄. vt ptz i themate: z etiā Col'. iiij. scribit. Salutat vos lucas charissim⁹ g̃ charitate plen⁹ ex q̄ salutabat. i. salutē optabat. Et b̄ mō xp̄ianis dať exēplū q̄ se mutuo diligāt sic ffres: et salutē sibi optēt inuicē. qz sup oēs alios hoies veracissime sūt ffres. ¶ Querit nāqz. Uñ ꝑbať xp̄iani ꝑ ceter⁹ hoib⁹ iuicē foze ffres. Ad b̄ rñdeť q̄ multiplici iure ꝓpť q̄ debēt se diligere. Primo qz filij sūt eiusdē ꝑis. s. di. vñ orāt oēs Pr̄ nr̄ q̄ es in celis zc. Secūdo qz regenerati sūt ex eadē mr̄e. s. ecclesia desponsata in vnitate fidei z baptismatis. Eph. iiij. Un⁹ deus vna fides vnū baptisma. Dr̄ aūt q̄s fr̄ fidei vnitate: vt dicit Chrys. xj. q. iij. Ad mēsam. Fratrē inq̄t oēm fidelē intellige ꝓpť lauacrū regeneratōis qđ facit vocari deū patrē. Nec ibi. Tertio qz adoptati sūt oēs a xp̄o in ffres. Dr̄ aūt q̄s fr̄ adoptatiōe. xxx. q. iij. c. j. Uñ Aug. Nos ꝑ xp̄i sanguinē adoptiōis filij effecti clamamus Pr̄ nr̄ q̄ es in cel⁹ qđ nō pñt ꝛe ac pie dicere q̄cū qz ꝛ fratrē superbiūt: nisi se ffres oib⁹ xp̄ianis eē cognoscāt. Nec Aug. Quarto qz testamēaliť sunt vni vgini matri cōmēdati. s. a xp̄o in hora mortis

qñ iobes marie cõmẽdat⁹ ẽ in ꝑsona oĩz ꝙz Beꝛ. Quito qz empti sũt oẽs vni⁹ sanguine scz xꝑi. z iõ ciusdẽ sũt ꝓpositi z diligibilitatis in charitate xꝑi. Sexto qz religionẽ eãdẽ sũt ꝓfessi scz xꝑiana. Dꝛ aũt ꝙs frater religiõis ꝓfessiõe. x. q. ij. Epus. Septimo qz nobilitati sũt eadẽ dignitate celesti z hereditate. Ro. viij. Si filij z heredes. heredes ꝙdẽ dei: coheredes aũt xꝑi. Et ꝙd accipe ꝓ documẽto q ꝙ ffem nõ diligit ꝙz odit vel irã tenet aut ei nocet in ꝑsona vel reb⁹ aut vroze zc. tal' hec oia bona offendẽs ꝓdet. Primo filiationẽ dei. qz tal' efficit filj⁹ diaboli. Job. viij. Vos ex ꝑe diab. zc. Secũdo eccl'ie meritoꝝ ꝓcipationẽ. Tertõ xꝑi fraternitatẽ qz frat' diaboli est. Quarto ꝙgis marie patrocinũ. Nõ ei patrocinat' crimini nisi penitẽti. Quito ꝓdit sanguis xꝑi remediũ. Sexto fit religiõis xꝑiãe votifrag⁹. et sic ab hereditate celesti alien⁹. O ꝓdite pctõꝝ age pniaz ne amittas tã ta bona. O ff esto ff sctõꝝ scz Luce z alioꝝ. Secũdo Apl's cõmẽdat Lucã ab arte medicine. ꝙa eũ dic medicũ Col'. iiij. di. Salutat vos Lucas medic⁹ charissim⁹. Nã fm Hieroñ. Lucas fuit medic⁹ corpoꝝ z aiaꝝ: cui⁹ singula ꝙba sũt anie lãguẽtis medicina. Nã Lucas singl'a genera medicamẽtoꝝ aie videt tetuisse. De generib⁹ ꝙppe z mõis varijs medicine art' phisici multa scꝛipsit: q narrari nõ sufficim⁹. Qz ꝓ pñti fmõe q̃ntũ libet hec pauca ex doctoꝝ sacroꝝ dict' notem⁹ ad spũalem edificationẽ. D Notãdũ ꝙ reperit medicina q̃dã significatiua hec est spũaliter bũilitatis ꝫ infirmitatẽ supbie. Amb. eñ in exame. dic. ꝙ leo leopard⁹ z vrsus curat' hausto canis sanguie. Leo supbũ significat. Canis vile aial ẽ Supbia aũt. bois curat' ꝫsiderãdo vilitatez carnis sue. Vñ Bern. i medi. dicit. Quid aliud ẽ bõ fm carnẽ nisi sperma fetidũ: sacc⁹ stercoꝝ. cibus vermiũ. Vñ q̃ supbit bõ cui⁹ ꝛcept⁹ culpa: nasci miseria: viuere pena: mori angustia zc. Btũs lucas medicinã bũilitat' descꝛipsit in euãgelio quãdo xꝑs natũ humillime i via z stabulo ex matre bũillima ꝙgine scribit. Vñ Glo. ꝑhil'. ij. Quid i tumescis o bõ sanies fetida: ꝓceps tu⁹ bũilis ẽ: z tu supbis. Ite repit ꝙdã medicina expurgatiua supfluitat', hec ẽ pietat' ꝫ infirmitatẽ auaricie tẽporalia supflua ꝛgregãtis. Qtz in multis medicinis q̃ faciũt purgatões z expellũt supflua. Sic deberet z bõ supflua q̃qz pauplb⁹ erogare vt sanaret in aia. Dãc Lucas scribit cap. xj. ex ore xꝑi dicens'. Dõ supest date elemosynã z omnia mũda sũt vob. Ite repit ꝙdã medicina castificatiua. hec ẽ castitat' ꝫ vitiũ luxurie. Vñ Hiero. sup Zacharijã dicit. Bũt medici q si ꝙs florẽ cuiusdã arboris scz siue sicilas siue ilupop bebraico mõ mirtũ aq̃ biberit: oĩs in eo frigescat calor: libidinis q̃z vena sicceꝛ ira q̃ filios generare nõ possit. hec Hiero. Beat⁹ Lucas scribit medicinã castitat' in exẽplo ꝙgis marie. Ite cũ i ca. viij. scribit q xꝑs legionẽ demonũ ꝓmisit itrare in porcos z suffocat⁹ ẽ grex porcoꝝ in stagnum. Porci significãt luxuriosos Ite ꝫ irã repit medicina mitigatiua ferocitat' z veneni extractiua vt ꝓz in pluribs medicinis ꝑcipue de tyriaca. de q̃ Amb. li. de paradiso dic. q tyriaca de corpe serpẽtis ꝓficit z sanitatẽ ꝫ venenũ causat. Ite Plini⁹ dicit q carnes gallorũ crude z calide posite sup morsũ serpẽt' extrabũt venenũ. Si ꝙs aũt ei⁹ pigmedine vl' viscello inunct⁹ fuerit a pãther' z leonibs ferocibs cur⁹ erit. Beat⁹ Lucas scribit contra irã medicamẽtũ patiẽtie xꝑi dicẽt'. Pater dimitte illis: nõ eñ sciũt ꝙd faciũt Luce. xxiij. Nã xꝑi passio figurata ẽ ꝓ serpentẽ suspẽsũ in ligno. Et etiã carnes gallorũ calide significãt dolores i xꝑi carne ex charitate susceptos q̃z ꝫsideratõ mitigat irã. Ite ꝫ gulã medicina sũma ẽ abstinẽtia. vt ꝓz ꝑ Galienũ. Vñ Amb. in exame. Si medicinã q̃ris ieiuna. Ieiuni bois sputũ si serpẽs gustauerit mozit. Si ḡ ieiunij bois sputo suo terrenuz serpentẽ interficit: multo magis spiritalẽ. hec Ambro. Beat⁹ lucas medicinã scribit ꝫ b de ieiunio xꝑi. iiij. c. vt exẽplo ei⁹ ieiunem⁹. Ite ꝫ ebrietatẽ est medicina vt dicũt exꝑti scz de fimo me/li⁹ de sanguie sinoel mel⁹ siruz ifur hebraico mõ vt supꝛ. Quez si ꝙs biberit vino admixtũ: de cetero vinũ bibere nũq̃ diligit. Qz talia quõ sint ꝛcẽperãda videdũ ẽ qz venenosa sũt. vñ ista ꝙb⁹ posset ꝙs nocere alteri ꝓpinãdo iõ occultaui sub lr̃is alienis ne ꝙs in ꝑdicatõe talia exꝑs se dicat z piculi occasionẽ det: ꝫ sufficiat dicere q ẽ aliq̃ talis medicina q̃ valet ꝫ ebrietatẽ corpalez Beat⁹ lucas scribit ca. xxj. ꝙba xꝑi. Attẽdite vobne forte gꝛuenk corpa vꝛa crapula z ebrietate. Ite ꝛtra vuln⁹ iuidie ẽ medicina vulneꝝ sanatiua z ferri vel festuce extractiua. Vñ Amb. in exa. 6t. Capꝛea vulnerata diptanũ q̃rit z de vulnere sagittã excludit. Btũs lucas ꝛtra iuidiã caritatez xꝑi z ꝑceptũ scribit Luc'. x. Diliges primũ tuũ sic⁹ teipz. Denicz ꝛtra accidiã ẽ medicina q̃ carnes bominis a ꝙmiby ꝑfuat: vt patz de myrrha. Item Amb. in exa. dic. q pulices ñ tãgẽt te si absinthij herbã cũ oleo coq̃s z co te punxer'. Per myrrhã z absinthiũ pnia significat ꝓ amaritudinez. ꝓ oleũ misericozdie opa. Vñ q̃ se in opib⁹ pnie z misericozdie exercet ꝑfuat a ꝙmiby z pulicib⁹. s. infernalis pene. Btũs Lucas hãc medicinaz docuit v. c. scribẽs ꝙbũ xꝑi d. Nõ veni vocare iustos sed pctõꝝ ad pniaz. Merito ḡ Lucas cõmẽdat de medicina aiaꝝ scz z corpoꝝ. Tertio cõmẽdat Lucas scz ab apl'o a missiõis officio ꝓ ꝑdicatõe Vñ dixit in themate. Missim⁹ ad vos fratrẽ nostrũ cui⁹ laus ẽ i euãgelio. Et sic itelligit de missione ꝑdicatõis cã illis faciẽde fm Lyrã. Et h fuit signũ scitat' cõmẽdabil' qz nõ nisi missus ꝑdicauit. E Querit h. Cur ꝑdicatõis officiũ nullus debz assumere nisi mittat'. Rñdet qz officiũ ꝑdicatoꝝ ẽ officiũ angeloꝝ. Sic eñ angel⁹ nomẽ est officij nũciatõis nõ nature. vñ z angelus

De sancto Luca euangelista

nūci⁹ dei interp̄tat fm magist̄z in .ij. di. x. Sicut em̄ angeli habēt annūciare homib⁹ diuia vt ait Dyoni. sic p̄dicatores. Ps. Annūciauerūt opa ei⁹ z fa. zc. Sz angeli ex se nō venūt nisi mittant⁹ in ministeriū Heb. ij. sic p̄dicatores nō debēt p̄dicare nisi missi. Ro. x. Quō p̄dicabunt nisi mittant⁹. Ad p̄dicādū g̃ null⁹ debet p̄sumere ex se ire q̃ntū cūq; sanct⁹ sit vel scientific⁹: sz debet expectare vt licētiet⁹ vel mittat⁹: vt p̄z. xvj. q. j. Addicim⁹. Et q̃ cq; ad p̄dicādū q̃s mittit a deo: vt p̄z de iobe baptista. sz nō credit alicui dicēti se missū a deo qui ab eccl'ia nō est missus: nisi. p̄bet p miraculū. sic fecit moyses extra ō bereticis. Cū iniūcto. z c. Sicut. z ar. de cōse. dist. ij. Reuera. Q̃cq; q̃s mittit ab eccl'ia: vel ordinarie vt q̃libet curat⁹ saltē quo ad subditos. Ad rectores em̄ eccl'ie p̄tinet p̄dicare vel p se vel p aliū subditis suis. Vñ di. xliij. Nicola⁹ papa dicit. c. Dispēsatio inq̃t celest̄ semis nobis (sz rectorib⁹ eccl'ie) iniūcta est: ve si nō sparserim⁹: ve si tacuerim⁹. Vel q̃cq; mittit q̃s ab ecclesia ad p̄dicādū ex p̄uilegio: vt sūt fratres p̄dicatores z minores. augustinēses. carmelite. seruite: saltē in eccles'iis suis. Et hi etiā nō debēt p̄dicare nisi missi a p̄latis suis. vt in clemē. Dudū. ō sepultur̄.

¶ Quarto cōmēdat Lucas ab adhesione ap̄li z p̄seuerātia in tribulatiōe. Vñ. ij. Tim. iiij. Ap̄l's dicit. Lucas ē mecū solus. Et Piero. li. illustri. viro. dicit. q; lucas fuit indiuiduus comes pegrinatiōis pauli ap̄li. Et in b̄ p̄monit nobis in exēplū patiētie z p̄seueratiōis. q; Bern̄. in ep̄la dicit. Perseuerātia sola est q̃ meret viribus gl'iam: vtutib⁹ coronā. Nā q̃ p̄seuerauerit b̄ saluus erit Matt. b. xxiiij.

¶ Quinto cōmēdat a sancte eccl'ie p euāgelīū edificatōe: cū dicit. Cui⁹ laus est in euāgelio p oēs eccl'ias. s. p spūali fructificatiōe. Euāgeliū em̄ ipi⁹ ē multū cōmēdabile vel patebit in seq̃ntib⁹. O g̃ hō venerare hūc sc̄m talib⁹ z tātis laudib⁹ dignū vt ei⁹ p̄cib⁹ deū tibi gr̃a.

¶ Circa sc̄m de euāgelīj Luce dignitate accipiam⁹ p̄ oclusiōe q; sanctissimū euāgeliū a Luca p̄scriptū magna z multa dignitate est fulcitū. Declarat ex q̃nq; p̄cipuis dignitatib⁹:

¶ Primo q; sanctificatū est a deo z inspiratū. Nā de⁹ pater sanctificauit ip̄m p̄ordinādo z p̄eligēdo. Unde Piere. xxxj. dixit de⁹. Ecce dies veniūt dic̄ dñs: z feriā domui israel z domui iuda fed⁹ nouū nō fm pactū q̃s pepigi cū p̄ib⁹ eor̄ū. Lyra exponit fed⁹ nouū. i. legē nouā q̃ p̄tinet in euāgelijs. Lex em̄ freq̃nter in veteri testamēto vocat fed⁹ et pactū. At dic nō fm pactū q̃s pe. cū p̄ib⁹. s. ve. te. q; vet⁹ lex fuit timor̄: sz lex euāgelica amoris. Ex q̃ p̄z q; vet⁹ testamētū debuit nouo testamēto adueniēte cessasse. Item euāgeliū Luce sic z alior̄ dei filij⁹ corroborauit cōdēdo. z spūssanc⁹ inspirauit Luce. Vñ Piero. in plo. sup Luc. dic̄ q; Lucas cū iā eēnt scp̄ta euāgelia p̄z Matthēū q̃dē i iudea p Marcū aūt in italia: sctō istigāte spū i achaie p̄tib⁹ b̄ scribit euāgeliū.

¶ Secūdo q; vitate plenissimū est Luce euāgeliū. Nā tripler est vitas. sz vite iusticie z doctrine. Et hac triplici veritate plenū est luce euāgeliū. Primo vitate vite que ē adeq̃tio op⁹ ad linguā. z p̄sistit i obseruatōe mādator̄ dei. h̄ p̄tinet in euāgelio Luce. Nā scribit ca. x. xp̄i p̄ceptū dicētis. Diliges dñm deū tuū ex toto zc. Et: diliges p̄ximū tuū sic̄ teip̄m. Et insuper scribit z xp̄i p̄silia q̃ sūt vitatis vite p̄fectōes. Secūdo plenū est vitate doctrine. Nā z scribit quō xp̄s dñs redarguit phariseos hāc vitatē doctrine q̃uertētes. ca. xj. dicēs. Ue vob⁹ legisp̄itis q̃ tulistis clauē sciētie zc. Nā vitas doctrine est adeq̃tio rei ad intellectū fm p̄bm. g̃ zc. Tertio plenū est vitate iusticie. q̃ est adeq̃tio sentētie ad causam: puta cū ex eq̃tate iudicij sic dictat sentētia sicut req̃rit causa. Lucas aūt in euāgelio scribit ō extremo iudicio iustissimo xp̄i vbi dictur⁹ est reprobis. Discedite a me oēs operarij iniquitatis vt p̄z Luce. xiij. O g̃ vos xp̄iani q̃d estis tūc dicturi si estis a vitate vacui. Nā vacui sūt vitate q̃ nō mē xp̄i portāt vbo sed opa diaboli. i. vitia agunt facto. Vñ tales falso dicūt xp̄iani: vt dicit Cyrillus li. de abus. Nō recte inq̃t xp̄ian⁹ dicit q̃ xp̄o moribꝰ nō equat. Jtē o vos xp̄iani q̃ estis semipleni vitate q̃d dicturi tūc eritis cū scriptū sit Jacobi. ij. Qui totā legē fuauerit: offendat aūt in vno factus est oīm re⁹. Semipleni g̃ vitate sunt heu multi q̃ p̄tim bona faciūt p̄tim mala. Sed gaudeāt xp̄iani q̃ vitate pleni sūt vt sanct⁹ Lucas fuit.

¶ Tertio q; p̄figūratū est p̄beticе z p̄nūciatū: vt p̄z Ezech. j. vbi Luce p̄figurat euāgeliū in specie vituli vel bouis. Vñ Aug. sup Job. ser. xxxvj. dicit. q; Marc⁹ in leone p̄figurat q; leo ē rex bestiar̄. z Marc⁹ regiā stirpē dñi est p̄secut⁹. Et q; etiaz Ez Oze. leo clamore suos fet⁹ suscitat. Marc⁹ aūt a clamore iobānis in deserto exorsus est z de resurrectiōe xp̄i specialiꝰ agit. Jtē Matthe⁹ p̄figurat⁹ est in bois vultu fm August. q; neq; de regia p̄tre aliq̃d dixit: neq; ō sacerdotali cepit: sz tm̄ ab hūana generatōe xp̄i exorsus est. Lucas aūt q; a sacerdotio zacharie et sacrificio veter̄ legis exorsus est vitulo deputat. q; in veteri lege magna victima bos erat. Item q; sic̄ bos mozose z mature nō saliēdo p̄cedit: sic lucas incepit a natiuitate p̄cursor̄ z infantiā xp̄i sti mozose ac seriati p̄secut⁹ est vsq; ad imolatōez eius in cruce z tādē resurrectionē. Sz Jobes in aq̃la p̄figurat⁹ est q; alti⁹ de deitate xp̄i loquit.

¶ Quarto q; reuelatū ē a vgine ei⁹ euangelij secretū myst̄iū. Ut em̄ dr̄ Luce. ij. Bta vgo p̄seruabat oīa vba euāgelij in corde suo. Silo. vt scilicet hec postmodū scp̄toribꝰ reseraret. Credit g̃ q; euāgeliste eā de multis inquirebāt z ipa eos certificabat. Et specialiter credit q; btūs lucas tanq̃ virginis secretari⁹ ad ip̄am recurrebat z ipsa sibi reuelauit p̄cipue de istis myst̄ijs q̃ sibi soli vgini p̄stabāt: vtpote de angelica annūciatiōe z vbis ibi dictis ac xp̄i natiuitate z bmōi. q; solus

Lucas scribit. ¶ Quito q3 approbatū ē p apl'oꝝ cetū z p Paulū. Nā ipe in plogo suo dic. Sic tradiderūt inqt nob q ab initio ipi viderūt z ministri fuerūt ſmois. Nec ibi. Et sic ptz q apl'i timauerūt b euāgeliū ipi Luce z retulerūt. q3 lucas nō fuit cuz xpo ꝑsens cozpalit in oib actib suis sic fuerūt apli. Deniq3 Paul⁹ mirabilit approbauit ei⁹ euāgeliū. qm ad confirmationē dictoꝝ suoꝝ Luce euāgeliū adducebat vt dic Hieronym⁹ de illustrib virſ. z etiā cū scribit vbi supꝰ q ei⁹ laus ē in euāgelio p oēs eccl'ias. Oḡ ihesu bone o de⁹ eterne tu i ei⁹ lauderſ z gl'ificerſ euāgelio.

¶ Circa tertiū de celebri sctitate luce sit prō cluſiōe q btūs Lucas ꝓpter q̄q3 vtutes precipuas celebri laude cōmēdat z in exēplū ꝓponit p oēs eccl'ias. Prima ē fidei catholice doctrine: vt ptz de ei⁹ euāgelio z etiā de alijs script'. ſ. Actus apl'oꝝ. Secūda vt⁹ est innocētia. q3 nūq3 crimen mortale cōmisit: vt dicit Hiero. Seruies inquit fuit dño sine crimīe. Tertia ē dura penitētia. Vñ canit eccl'ia q crucī mortificationē iugiter in suo corpe p honore nois xpi portauit. Quarta ē vgi nitas ꝑpetua: vt testat de eo Hiero. Quita ē spiritusscti gr̄a in plenitudinis ꝑseuerātia. Nā Hiero. dicit de eo q. lxxtiij. annoꝝ obijt in Bithinia plen⁹ spūscto. Ecce q3 sctē virit z q3 feliciter cōsūmauit. O xpiane ecce tibi salutī exēplū z vtutī ꝑfecte. Accedam⁹ ḡ charissimi z orem⁹ dñm ihesuꝝ vt beati Luce meritis z ꝑcibꝰ det nob gratiaꝝ in ꝑsenti z gl'iam in futuro Amen.

¶ De sancto Luca sermonē quartū vide in communi de euāgelistis.

¶ Iē de vndecim milibꝰ vginū sermonē vide ex cōmuni applicādo legendā.

Vndecim miliuꝝ

vginū passio b ordine celebrata fuit i Britania. Rex qdā noie Nochus filiā habuit mirabili sapiētia: honestate z pulchritudine pollentē ita q eius fama vbiq3 volabat. Rex aūt anglie cum eēt ꝑpotēs audita huiꝰ vginis fama vnigenito filio suo eā optabat copulari. quod z iuuenis ipe multū affectabat. Mittūt igit solēnes nūcios ad patrē vgis magnis ꝓmissionib: adijcies etiā magnas minas si renuerēt qō petebāt. Rex aūt Nochus cū eēt xpi anissim⁹ cepit multū anxiari. Tū q3 filiā xpi fide insignitā cultui idoloꝝ tradere indignū duceret. Tū q3 ipam nō ꝓsentire cognosceret. Tū q3 regī illius ferocitatē plurimū formidaret. Vñ Ursula diuinit⁹ inspirata suasit patri vt regi assensuꝝ ꝑberet: ea tñ ꝓditione ꝓposita: vt ipe filiꝰ regis cuz patre decē vgines electissimas sibi ad solaciū daret: z tā sibi q3 alijs singulis mille vgines assignaret: z cōpatis trieribꝰ indutias triennij sibi daret ad dedicationē sue vginitatis: z ipe iuuenis baptisat⁹ in his tribꝰ annis in fide instrueret. Nec p tali ꝓsilio sapiēti vsa vt aut difficultate ꝓpositeꝝ ꝓditiōis animū illius ab hoc auerteret: aut hac oportunitate ꝑdictas vgines secū deo dedicaret Sed iuuenis hanc ꝓditionē acceptari apud patrē instituit: z baptisat⁹ accelerari oīa que beata virgo ꝑceperat impauit. Undiq3 ḡ cōfluūt virgines: vndiq3 z viri xpiani ad taz grande spectaculū ꝓcurrūt: sed z multi epi inspirati ad martyriū eas associarūt. Regina q3 Sicilie noie Gerasina inspirāte deo cuz quattuor filiabꝰ suis et puulo filio relicto regno in manu vni⁹ filij suiꝰ q3 in britaniā nauigauit: cui⁹ ꝓsilio vgines ō diuersis regnis colligebant: z cū eis tandē passa ē. Iuxta cōdictū ergo ꝑparatis trieribꝰ z sumptibꝰ ipis vginibꝰ cōfluebant ꝑceres z ꝑmates q3bus scz suis cōmilitiōibꝰ regina secreta reuelat z i nouam militiā oēs cōiurant. Tandē cū Ursula oēs ad fidē vgines cōuertisset flante vento ꝓspero ad coloniā cū venissent angelus dñi apparuit Ursule z ꝑdixit eas illuc numero integro reuersuras z cozonas martyrij ibidez ꝑcepturas. Inde ergo ad angeli monitionē romā venerūt: quas papa Cyriacus cuz z ipe de britania esset oriūdus: z multas inter eas ꝓsanguineas habebat gaudēs cum honore magno suscepit. In ipa nocte pape diuinit⁹ reuelat eū cū ipis martyribꝰ palmā martyrij ꝑcepturū. Vñ cōram oīb⁹ resignauit dignitatē z officiū. Sed cuz cardinales reclamarent q eū delirare putabant in eo q pontificatus gloria relicta post mulierculas iret ille nullaten⁹ acq̄euit. Iz quendā virū sanctū q Ameto dict⁹ est loco sui in pontificē ordinauit. Et q3 sedē apl'icā inuito clero reliquit nomē eius ō cathalogo pontificū idē clerus abrasit. Tunc duo iniqui ꝓncipes romane militie videntes magnaz vginū multitudinē: z q multi z ml'te ad eas diētim ꝓfluerēt. Quapropter iter ea ꝓ explorātes ne ꝑ eas nimis crescēret religio xpiana miserūt nūcios ad Julij cognatū suū ꝓncipē gētis hunoꝝ vt educto exercitu ꝓtra castrās eo q xpiane eēnt cū venirēt Coloniā trucidarēt. Beat⁹ ergo Cyriacus cū illa nobili virginū multitudine egressus de vrbe securi sunt cū plures epi cum cardinali Vincentio. Interea Ethereus spōsus beate Ursule ꝑ visionē angelicā a dño admonet vt matrē suā hortaret fieri xpianā. Nā patre iam mortuo Ethereus in regno successerat. Admonet etiam ab angelo vt sponse sue surgēs occurrat z cuz ea in Colonia martyrij palmā accipiat. Qui diuinis monitis acquiescēs. matrē suaz baptisari fecit. et cū ipa ac sorore sua puula Florentia iā xpiana: nēcnō z Clemēte episcopo ipis virginibꝰ obuiañ. se ad martyriū sociauit eisdez. Oēs ergo virgines cū ꝑdictis papa z episcopis multis cū venissent Coloniā inuenerūt ipam iam ab hunis obsessam. Quas Barbari vidētes sup ipas cuz clamore nimio irruerūt: z quasi lupi seuiēs.

in oues totā illā multitudinē occiderūt. Cū autē ceteris iugulatis ad beatā vrsulam venissent: videns ꝓnceps eius pulchritudinē mirā obstupuit: z cōsolans sup necem virginū ꝓmisit ꝙ eaz sibi in cōiugiū copularet. Sed cū hoc illa penitus respuisset ille directa sagitta eā transfixit: z sic virgo martyriū cōsūmauit. Quedaz virgo nomine Aozdula p timoze in naui se abscondit tota illa nocte. Sed in crastinū sponte se morti offerens martyrij cozonā suscepit. Passe autē sūt vt verū credit circa annos dñi. ccclij. ¶ Miraculū narrat in legenda ꝙ religiosus quidā cū bas virgines in deuotōe multa haberet quadā die grauiter infirmatus vidit quandā virginē pulcherrimā sibi apparentē z dicentē. Agovna sū virginū erga quas habes tantū deuotōis affectū: zvt in de mercedē accipias si in bonoze nostri vndecies milies dominicā oratiōnē dixeris: in hoza mortis in ꝓtectionē z solaciū nos habebis. Qua disparente ille ꝙcitius potuit hec ipleuit. Statimq; vocato abbate inungi se fecit. Qui cū inungeret subito exclamauit vt exirent: z venientib; sacris virginib; locū darent. Quē cū abbas interrogaret quid hoc esset ille p ozdinē enarrauit. et sic inter multitudinē beaz virginuz sibi apparentiū migrauit ad dñm feliciter. O ergo charissimi veneremur ipas sanctas virgines z oēs in tam copiosa multitudine beatos istos martyres qz vt ait Hieron. Impossibile est ꝑces multoz nō exaudiri: quatenus tam multoz sanctoz ꝑcib; ꝓmereamur gratiā z gloriā Amen.

¶ De sancto Demetrio martyre sermonē vide in cōmuni applicando legendā.

Demetrius nobi

lis genere sed nobilioz fide natus est infra Panoniā in ciuitate Syrimia. Cuius pater Adrianus: mater vo Theogno liberalibus studijs tradeñ. Demetriū imbuerūt. Ipse vo plenus spūsancto z humane diuinecq; pagine sciētia pditus vrbem subijt Thessalonicensez vbi dialecticus acutus facūdissimusq; rhetor habebat ex nobilissimo genere vicz senatoz sceptriger imperatoris z dux belgradēsis: ac dux lacedomonienſis: z consul aule imperialis. hic oēm mūdanā gloriā p nihilo reputans sermonē verbi dei sedulus erbibebat docēdo de regno dei z filij dei incarnatiōe ac eius fide. Suadebatq; oīmibus trāsitoria spernere z ad celestia tendere. Eodez tēpore Maximianus herculius romani imperij habenas tenebat. q idolatrie dedit⁹ z supbus cū theutonicos z aromates subiecisset romano imperio: z advrbē Thessalonicā descēdisset ipe imperator idolatra erroribus plen⁹ multa munera sedulo dabat his q interficiebāt xp̄ianos filiū dei confitētes. Beat⁹ aūt Demetrius scip̄m manifeste cōfiteri xp̄m nō formidabat ab infantia: casta viscera gerēs: pura mēte pdicās z affirmās xp̄m dei filiū p salute hoim passū. Ad quē paganoruz maxima multitudo cōfluebat: z i porticu iuxta mercatū vbū dñicū ab eo recipiebat. Fama aūt tāti viri mōtib; z vallib; manifestata p totā puinciā imperator ꝑcepit militib; xp̄ianos inuestigare z de metrius vltro se p amoze xp̄i offerentē cōphendere rūt z ad tribunal Maximiani imperatoris duxerūt. Cūc Maximian⁹ aspiciebat monachos. i. solos pliātes in stadio vbi erat ligne⁹ circul⁹ artificio magno callide ꝑparatus in quo duellū aderat adinuicē pugnantiū. z copiosa catherua hominū cōfluebat ad aspiciendū. ꝙ si victor ꝙs ibi dē alteꝛ duello superasset illi imperator mūera daret cui dulce erat videre sanguinē hūanū effusuz in plio. Habebat aūt imperator quēdā noie Lyeū genere wandalū. q vtute corpis z magnitudine alios ꝑcellebat: z rome ac Syrimio z Thessalonie ꝙz plurimos monomatizando interfecerat z null⁹ sibi resistere poterat. ꝙpter char⁹ z gloriosus apud imperatorē habebat. De cui⁹ victoria imperator valde gliabat. Ad cui⁹ certamē aspiciendū imperator descēdebat in stadiū. Ibi ḡtrabeñ. seruū xp̄i Demetriū milites añ imperatorē vt sisteret duxerūt z accusauerūt dicētes q xp̄m adoraret: z multos ad ei⁹ cultū doceret z ꝓuocaret ad crucifixi fidem. Videns aūt imperator faciē Demetrij pulcherrimā tanq; angelicā z se xp̄ianū intrepide perhibētē iussit ad tēpus in cameras iuxta stadiū recludi z diligenter custodiri ibidez. Quo cū vir dei introiuisset respicieñ. vidit scorpionē p pedes eius ascendentē superi⁹: z cū aculeo pungere volentē. At signo crucis edito mox scorpio crepuit z angelus dñi aduenit ac cozonā vertici martyris imponēs ait. Pax tibi fidelissime christi esto robustus in cōspectu impioz. Interiz rex aspicieñ. in stadio certantes quidā iuuenis adolescens Nestor beato Demetrio familiaritate iūctus. qui cucurrit ad beatū Demetriū vbi ille custo diebat. Et aduolut⁹ pedib; illius dixit. ꝙ eo die deberet cū Lyeo monomatisare: z petiuit ab eo oziones p se fieri. Sanctus Demetrius signo crucis ip̄m signauit toto corpe z dixit. Lyeū vinces: z p xp̄o martyrisatus palmā possidebis glozie. Abiens ergo Nestoz i nomie dñi iesu fiducialiter cōtra Lyeū in nomie idoloz imperatoris dimicātē se obiecit: z certamē cōgredieñ. bastāq; vibrañ. ozauit dicens. Deus Demetrij iesu christe qui Goliaz in manus Dauid tradidisti: tu contere audaciā Lyei z Maximiani. Cūc facto impetu Lyeus mortalē plagā accipiens cecidit in medio potenter a Nestoze superatus z expirauit: z Nestor christus glorificauit. Maximian⁹ ergo cōsternatus tristis i aulam redijt z iussit vt Nestor in porta ciuitatis ꝓprio gladio suo p spiculatorē decollaret. Cū hec agerent beato Demetrio xp̄s apparuit dicens. Iuge Demetri dilecte mi in quo mihi complacuit: bo

die venies ad me cū palma victorie in habitacu
la beatitudinis eterne. Sanct⁹ autē Demetrius
humo ꝓstratus adorauit: z gratias christo egit
immēsas. Et inter cetera verba dixit. Dñe iesu te
rogo deū meū vt quicūq; in tribulatōe in nomi
ne meo te exorauerit exaudi eos dñe. Et quicūq;
milites in bello tuā clementiā in nomie meo in
uocauerint, pregas eos i fortitudine brachij tui.
Et quicūq; in languorib⁹ pssi animo cōfrcto cla
mauerit ad me emūda eos dñe. Cui dñs ait. Et
audita est oratio tua. Et Demetri⁹ repletus gau
dio gratias egit. Inter hec quidā dixerūt Maxi
miano q̄ interfectiōis Ayei autor fuisset Deme
trius. Et Maximian⁹ fremēs furore dixit. Cur
rem ad stadiū hodie durū me inuasit infortunij
ꝑcepitq; spiculatori vt Demetriuz gladijs p mē
bra incideret. Et ille iuxta redēptoris exēpluz la
tus Demetrij lancea z gladijs pforauit z crude
liter vulnerauit. z beat⁹ ipe tali martyrio obdor
miuit in dño. Lupus aūt minister beati Deme
trij clamidē eius sanguine tinctā z anulū de ma
nu ei⁹ accipiēs multa p hec miracula curādo in
firmos fecit. Quib⁹ auditis Maximian⁹ iussit
z illū occidi z multos cū illo fidē dñi habentes.
Corpus q̄z beati Demetrij ꝓiectū i sterquiliniū
sed diuina virtute ꝑseruatū a bestijs volucrib⁹ et
vermib⁹ illesū ꝓmānsit. Et tandē a fidelib⁹ positus
in tūba oleo manauit sepi⁹. qđ si qs peccato con
taminat⁹ colligere cupit manib⁹ nequiēs confu
sus recedit. si vo iustus z castus ad colligenduz
accesserit tanq̄ balsamū redolēs odore domū i
plet z miscet oleo ꝓm ꝑsuetudinē patrie illi⁹ ac sic
vbiq; portat: z ex eo infirmus qsq; inunct⁹ sana
tur dei munere. ibi etiā cecī recipiūt visum: surdi
auditū: leprosi mūdant: claudi ambulāt. z mor
tui quiq; curant ad laudē z gloriā dñi nostri ie
su xpi z sancti martyris Amen.

De sanctis Simone z Juda apostolis Ser
mo ꝓmus cū legenda.

Uti homies ser

ui dei excelsi sunt qui annūciāt nobis
viam salutis Act. xvj. A Jsta ver
ba licet ad litterā dicta sint de Paulo z socijs ei⁹
tamen optime cōueniūt dicī de istis sanctis Si
mone z Thadeo. Cū quia isti fuerunt serui dei
excelsi. s. iesu christi qđ est regalis glie. Unde Greg.
dicit i coll. Pe⁹ cui fuire regre ē. qa ḡ fuit dicūt di
ergo hocipo reges sūt p omnibus terrenis regib⁹
vtpote reges eterni in celo. Un Apoc. vlti. Dñs
deꝰ illuminabit illos z regnabūt in secula seculo
rū. Ad qz ipi annūciauerūt viā salut. s. fidez xpi
saluificā z ei⁹ ꝓcepta sine qbꝫ hō salu⁹ ee nō pote
rit. iuxta illud Athanasij i symbolo dicētis. Hec
ē fides catholica quaz nisi qsq; fideliť firmiterq;
crediderit salu⁹ ee nō poterit. Bñ ḡ ō scrīs aplis
hec vba assumūt p ꝓmōe. Jurta q̄ tria mysteria
notabim⁹ ad honorē istoz sanctoz.

Primū mysteriuz de dignitate obsequij: ibi.
Secūdū de charitate (Jsti homies fui dī zē.
di z primi ex qua annūciarūt viā salutis.

Tertiū ō ꝓclaritate martyrij, p ꝓdicatōe fidei.
B Circa ꝓmū de ꝑdigno dei obsequio q̄riť. q̄
liter hō digne ꝺo debeat deseruire. Nā ois hō ad
fuiēdū deo creat⁹ est. Ps. in. ij. di. j. Ad qđ rndē
do notāda sūt ꝓ cōclusiōe vba autoꝛ li. de spiri
tu. ca. xxxv. dicēs. Tāta dignitas būane ꝑditōis
esse dinoscit vt nō solo iubētis sermōe sit alia ser
diez opa: sz ꝑsilio sctē trinitatis z ope diuie maie
statis creat⁹ sit homo. Sed q̄re hoc. subdit. vt ex
fue ꝑditōis honore intelligeret q̄ntū deberet suo
creatori deseruire. Et tāto ampli⁹ ꝑditorē dilige
ret: quāto mirabili⁹ se ab eo cōditū intelligeret. s.
ad deo seruiendū. Hec ibi. O hō aduerte qz non
es fact⁹ ad exercēdū gulā vel luxuriā z alia vitia
sz ad seruiēdū deo. Ut aūt hoc meli⁹ agnoscam⁹
voluit misericors deꝰ hoiem sup oia creata visi
bilia excellentius ꝓcipue octo dignitatib⁹ miris
sublimare. q̄tenus ex bis suis ꝓrietatib⁹ noue
rit qualiter deo seruire debeat. Prima digni
tas homis dicit assimilatiōis. qz fact⁹ ē ad ima
ginē z similitudinē dei Genē. j. vt sciat ex hoc deuz
imitari. Un Orig. sup Leuit. lect. xiij. dicit. Si
mificors es sic z deꝰ pr tu⁹ mificors ē. si pfect⁹ es
sicut z pater tu⁹ pfect⁹ ē. si iust⁹ z sanct⁹ z oia q̄ i ꝺo
p naturā: in te p imitationē subsistāt tūc imago
integra dei est in te. Si vo ipius es: tūc abiecta
dei imagine diaboli imaginē suscepisti. Dec ille.
Un Eph. v. Estote imitatores mei sicut filij cha
ris. Secūda dignitas dñatiōis qz fact⁹ est hō
vt ꝑsit z dñs sit oim in mūdo. Ps. Dia subiecis
sti sub pedib⁹ ei⁹ zē. quo docemur ne seruiamus
mūdo: sed soli deo. Unde magister vbi supra ca.
viij. dicit. Sicut factus est homo ꝓpter deuz: id ē
vt seruiret ei: ita mūdus factus est ꝓpter hominē
vt ei seruiret. positus est ergo hō in medio vt et ei
seruiret z ipe seruiret. Dec ille. C Sed forte
queris cum deus oīnia ꝓpter hominē fecerit in
mundo cur fecit tales creaturas que ad seruien
dū homini nō sunt necessarie: vt patet de draco
nibus: cocodrillis: griffibus: gliribus: muribus
z multis alijs z auib⁹ z aquaticis: ranis et ser
pentibus que nō sūt necessaria homini. Ad hoc
respōdet Hugo de tribus dictis cap. xvj. dicens
sic. Deus hominez ꝓpter se fecit nō q̄ ipe indige
ret homie: sed qz meli⁹ homi dare nō potuit ad
fruendū q̄z seipm. Cūcta alia ꝓpter hominē fecit
vt z subiecta essent homi z deseruirēt ad vtilita
tem. Homo ergo quasi quodā medio collocat⁹
habet supra se deū: sub se mundū: z infra dicit q̄
hoc ideo vt in creaturis homo foris agnosceret
q̄le essz illud inuisibile bonū qđ sup se appeteret
Un vt deus supabundātes diuitias bonitatis
sue ostenderet. ideo nō solum necessaria homini
creauit. Nam si sola necessaria creasset: bonitas
esset: sed diues esse nō videret. Cum aūt necessa

rũs etiã cõmoda adiũgit diuitias sue bonitatis
oñdit.qbꝫcũ ꝓgrua supaddidit supabũdãtiã bo
nitatꝭ oñdit suaꝝ diuitiaꝝ.Sz cũ insup etiaz g̃
tuita adiecit qd aliud q̃z supabũdãtes diuitias
sue bonitatꝭ oñdit.Nec ille. ¶ Itẽ adhuc re
stat q̃rẽdũ.Cũ oia facta sint ad seruiẽdũ hoi: q̃re
g̃ hõ nõ dñaꝫ oim vt claret in multꝭ q̃ hoi nõ obe
diũt:imo multa mala hoib inferũt. Rñdet ꝑm
Aug.sup Job.ser.v.q ꝓter pcm̃ hõ pdidit do/
minũ creaturaꝝ maioꝝ vel in maioribꝫ aialib
vt in leonib z hmõi. Et ꝓter supbiã domãdã p
didit etiã in minimis creaturꝭ ac abiectꝭ:vt i mu
scis:pulicib z hmõi q offendũt z torquẽt hoiem
Ad domãdũ q̃ppe supbiã nostrã voluit deus vt
hõ supbꝫ q cuz eẽt puulꝰ z abiectꝰ ꝑm corpꝰ:et m̃
iacrauit se z erexit aduersus deũ z ꝓmũ.ĩõ sub
derek etiã pulicib z abiectꝭ aialib ad ledẽdũ illũ
vt agnoscat suã vilitatẽ z hũilieꝫ. Sz in istis me/
diis vel mediocriter se habẽtib:puta bob:ecꝭ:
z hmõi retinet hõ dominiũ ad solatiũ vt sciat se
habuisse etiã i alijs.sz ꝑ pcm̃ pdidisse. Nec ꝑm
doctꝫ. Ex his est documẽtũ q maxime stultꝰ ẽ hõ
q̃ seruit mũdo se z aiaz pdẽdo.sic̃ q fuit ꝓuo suo.
put q̃dã pbs etiã dixit. ¶ Tertia dignitas hois
dr̃ erecte ꝓditiõis. Vñ Augꝰ.li.vj.sup Geñ.dicit
In h̃ hõ bestijs excellẽtioꝝ est.qz erecta statura fa
ciꝰ est: vt hocipo admoneret nõ sibi terrena cẽse
tãda veluti sũt pecora q̃ꝝ voluptas oĩs in terra
est.sed q̃ sursũ sũt sapiãt. Hinc z Berñ.sup can̄.
ser.xxiij.dicit. Quid indecentiꝰ q̃z curuũ in recto
corpe gerere animũ. Erubesce ania mea diuinaz
pecorina cõmutasse similitudine.erubescevolutari
in sceno q̃ es de celo ¶ Quarta dignitas fraꝛne
cognatiõis.qz oẽs hoies tãq̃z fratres descẽderũt
ab vno pĩe adã z vna matre eua. Nõ sic ẽ ꝺ alijs
aialib. ¶ Sz q̃re h̃ voluit deꝰ sic ordinare:
audi beatũ Aug.ꝺ ciui.dei.lib.xij.di. Deꝰ fecit ex
vno hoie oẽs hoies:intellige ex vno adã quẽ pri
mo formauit:z ex h̃ euã fecit.z ex vtroq oẽs sunt
ꝓcreati. Subdit Aug.ibidẽ.vt scz hoies tãq̃z fra
tres se diligerẽt:vt inq̃t eo mõ vehemẽtiꝰ hoi cõ/
mẽdarek societas vnitas vinculũq pacꝭ. Et con
cordiẽ loq̃t ad id Amb.xxxiij.q.vl.ca.vl. Quita
est incorruptõis.qz ꝑm aiam hõ ẽ imortalis z in
corruptibilis dei munere.qꝺ nõ est ꝓcessũ aialꝭ/
bus ceterꝭ. Vñ.iij.ꝺ aia dicit pbs. Sepaꝛ h̃ ab h̃
tãq̃z corruptibile ab incorruptibili.i.aia sensitiua
q̃ ẽ corruptibiꝭ ab aia itellectiua q̃ ẽ incorruptibiꝭ
z imortaꝭ.quã imortalitatẽ hõ ꝓfeq̃t post resur/
rectionẽ etiã ꝑm corpꝰ. Et i his docemur vitã eter
nã diligere z mortẽ pcti sũmope cauere.qz ꝑ pec/
catũ mortꝭ aia z corpꝰ eternaliꝭ. Vñ ps̃. Mors
depascet eos.s.in iferno in aia z corpe. ¶ Sexta
locutõis. Nã vt ait pbs.j.politicoꝝ.z li.etiam ꝺ
aialib. Dignissimũ oim aialiũ ẽ hõ. vñ z soli ipi
datũ ẽ habere ꝑmonẽ ad exꝑmẽdũ mẽtꝭ ꝓceptuz.
Quo docemur vitare; sectari z edificatoria loq.
Epb.iiij. Qis ꝑmo malꝰ ex ore vro nõ ꝓcedat:sz
si qs ẽ ad edificationẽ zc. Septima ẽ inextimaꝭ/
bilis valoris.qm̃ vt Aug.de ciui.dei.li.viij.dicit
Solꝰ deꝰ ẽ melioꝛ eo qꝺ in hoie ẽ optimũ.i. ipsa
aia.qz ꝺi corpi ꝑfeꝛk aie natura. Berñ. Totꝰ mũ
dus corpoꝛeꝰ vniꝰ anie ꝓcio eqꝑari nõ põt. Quo
docemur q ꝑ toto mõdo eã ꝓdere ñ debemꝰ ꝑ pec
catũ. Vñ saluatoꝛ Matth.xvj.dicit. Quid ꝓdest
hoi si vniuersũ mũdũ lucreꝛ:aie ꝩo sue detrimẽ
tũ patieꝛ.aut quã dabit hõ cõmutatiõnẽ ꝑ ania
sua.q.d.nullã põt dare. ¶ Octaua ẽ vniõis scis/
sime z redemptiõis.qz deꝰ hoiem tãta dignitate
magnificauit vt filio dei vnireꝛ z ꝓtio sanguie
ac morte xpi redimereꝛ. Hinc j. Corꝭ.vj.ꝺ apls
Empti estis ꝓcio magno glorificate z por.deuz i
cor.zc. Et sic docemur vt xpi passionez seq̃mur.
ipam iugiꝛ in mẽte portem̃ z xpm passũ ꝑ nob
amem̃. Vñ Amb.de isaac dic̃. Nõ videt esse hõ
nisi is q̃ in deũ sperat z deo adheret.s.ꝑ amoꝛez.
Qui g̃ ꝓdictas dignitates hois nõ obseruat spi/
ritualiꝛ nec hõ nec ꝺ deꝰ dr̃. Isti beati apli fue
uerũt hec.g̃ de eis ꝓueniẽter dr̃ q isti homies sũt
serui dei excelsi z scissimi ac dignissimi.

¶ Circa secũdũ de charitate ꝺi ac primi suf
ficiat declarare hãc vnã q̃stionẽ.q̃lẽ ordinẽ tenea
tur hõ habere in scta charitate. Nõ q̃stiõis est qz
mgr̃ in.iij.di.xxix.dicit.q peccat q̃ ꝓpostere agit i
diligẽdo. Vñ z Amb.sup illud Cant̃.j. Ordina
uit in me charitatẽ:ait. Multoꝝ charitas sordi
nata ẽ.qꝺ ꝑmo est ponũt tertiũ vel q̃rtũ zc. Opꝰ
ẽ g̃ scire ordinẽ qz ordo charitatꝭ sic̃ z ipamet cha
ritas ẽ de ꝓcepto ꝑm Bonauẽ.sup.iij.di.q supra
z iuxta Aug.de doc.xpia. Ad q̃stionẽ g̃ rñdet ꝑm
doctoꝝ sentẽtiã cõmunẽ.q in charitate debet hõ
q̃libet ꝑuare talẽ ordinẽ graduũ.q scz ꝑmo z su/
per oia teneꝛ hõ diligere deũ.iuxta illꝺ Matth.
xxij.Diliges dñm deũ tuũ ex toto coꝛde tuo. Sec̃
cũdo ꝓximã aiam sup oia infra deũ. Vñ Matth.
xvj. Quid ꝓdest hoi si vniuersũ mũdũ lucreꝛ aie
ꝩo sue detrimẽtũ patieꝛ. Aug. Ordinata charitas
a seipo incipit. Tertio infra aiam ꝓximã z eiꝰ sa/
lutẽ teneꝛ aie primi salutẽ diligere sup inferiora
puta sup oia corpalia etiã supꝫ corpꝰ ꝓximũ i casu
z a fortioꝛi sup res cpales. Vñ.j. Joh.iij. In hoc
cognouimꝰ charitatẽ dei q̃m ille scz xps aiaz suã
ꝑ nob posuit.z nos debemꝰ ꝑ fratribꝫ aias po/
nere. Lyra.qz bonũ minꝰ diligibile ꝑm ordinẽ re
ctũ debet exponi ꝑ salute boni magis diligibilis
ꝓter qꝺ vita corpalis ꝓxia ẽ exponẽda ꝑ spũali
salute primi. ¶ Sz q̃rit. Utruz sp ad h̃ oẽs
vniformiter teneanꝭ. Rñdet ꝑm Lyrã ibidẽ z do
ctores q nõ tenenꝭ nisi solũ in casu necessitatꝭ:vt
si qs videat ꝓximũ spũaliꝭ z nõ possz sib
bi aliter subuenire nisi se morti exponat.i tali ca
su teneꝛ h̃ facere: puta cũ vides q aliqs tyrãnus
cogit aliquẽ ad negãdã fidẽ vel fortẽ ad ꝺsentien
dũ in pcm̃:z tu illũ posses roborare vt nõ ꝺsen/
tiret:teneꝛ tũc facere etiã si tu deberes ꝑ h̃ occidi
Illi ꝩo q curã habẽt aiaꝝ vt sacerdotes curati z

ipi ac plati alij nō solū in casu necessitatis: sz etiā in alijs tenent p salute subdito⁹ vitaz exponere corpalem: puta si lup⁹ intret gregē. i. hereticus ad corrūpēdū in fide z moribz. alioqn nō eēt pastor sed mercēnari⁹. Dec Ayra. Quarto infra pdicta diligere debem⁹ qō infra nos est. i. corp⁹ z res tē porales. z inter hec pdiligi debz corp⁹ pprīū. post hoc corp⁹ xpi p quo⁹ pseruatōe debz exponi res tpalis. Ūñ. j. Joh. iij. Qui habuerit substātiā bu ius mūdi: z viderit fratrē suū necessitatē habere: z clauserit viscera sua ab eo quō charitas ōi ma net i eo. q. d. nullo mō. Ambro. lxxxvj. di. Pasce inqt fame morientē si nō pauisti occidisti. Quito gradu debēt diligi parētes p alijs domesticis vt Amb. dicit. z allegat a mgro in. iij. dis. xxix. ca. ij. vbi etiā in tertio dr. q⁹ de⁹ iō pcepit speciali pręce pto de pentib⁹ diligēdis. qz maiori dilectiōe sūt di ligēdi. Querit. vtz peccent illi q plus di ligūt suā vxorē qz pentes scz patrē z matrez. Rñ det sm Tho. ij. ij. q. xxvj. z doc. q⁹ vxor qzuis co diali amore sit pamāda. iurta illud Gen. ij. Hoc nūc os ex ossib⁹ meis zc. Quāobrez relinquet hō patrē z matrē z adherebit vxori sue. tñ hō pl⁹ de bet honorare pentes vbis z factj. Et iō si qs i ho nore reuerētie z obsequij pentib⁹ nō subuenit p pter vxorē peccat. Sexto gradu post pmissos di ligi debent domestici. Et inc hos est ordo sm co gnationē qz pdiligēdi sūt filij fratrib⁹. z sic ō alijs sanguineis ac cognatis. z post hos diligēdi sūt alij domestici vt famuli z ancille. Sz hic Amb. vnū notabile dicit vt allegat vbi sup a mgro. s. q⁹ domestici si boni sūt: malis filijs pponēdi sunt. Septimo gradu post pfatos diligi debēt extra neij. iurta illud pceptū. Diliges primū tuū sicut te ipm. Octauo diligēdi sūt inimici. De qb⁹ dicit ma gister ibidē q cū duo sūt i hoīe: etiā inimico. vnū ē natura. Et hec nō min⁹ diligēda est in inimico qz in alijs primis vel in nob q ad effectū pserua tiōis. s. sm iusticie regulā. Aliud ē i inimico vitiū qō odire debē⁹. z sic ptz. Bti isti apli pfectissimi z ordiatissimi fuerūt i charitate vt deū sup oia z xp̄z iesū diligerēt z prioz salutē procurarē. Ūñ z p fide xpi ac salute aiaz annūciañ. mortī se dederūt.

Circa tertiū de pclaro martyrio istoz san ctoz apl'oz sit. p pclusiōe q⁹dā apostoli Simō z Thade⁹ glia martyrij fulgēt in regno celesti. qō sufficiat breuiter hystorice narrari. Illā post ascen sionez dñi Thade⁹ q z alio noie Judas missus fuit ad Abagaz regē edisse a Thoma apl'o sm pmissionē dei. Ubi em xp̄s dñs pdicaret z mira cula faceret audita ei⁹ fama rex abagar⁹ pdict⁹ erisipelas leprosus misit litterā ei vt veniret ad ipm sanandū. z dñs rescripsit illi q⁹ oporteret eū in iu dea oia cōplere propter q̄ missus est. i. opus redem ptionis hūane. z idcirco ad illū ire nequiret. Sed post ascensionē suā mitteret sibi vnuz ex discipu lis suis. Luz autē rex ille optaret xpi faciē videre misit ad eum pictorē vt imaginē eius figuraret.

Sed cū pictor propter nimiū fulgorē faciei xpi cla re intendere in eā nō posset dñs lintheū pictor⁹ accipiēs z sue faciei supponēs suū⁹ imagi nē impressit: ac desiderāti regi abagaro destinauit Tandē xp̄s in celū ascendēte post missionē spiri tussancti Judaz misit Thomas ad ipm regē. Ex xpi. pmissionē. Qui cū ad eū venisset z se discipu lū iesu. pmissū dixisset: vidit abagarus in vultu Thadei quendā mitz z diuinū splendorē: z mox dñm iesū adorauit. Quē Thade⁹ in fide instru xit: z de pdicta epla saluatoris sibi missa faciez il lius cōfricauit: z statim plenam sanitatē recepit Postea Judas pdicauit in mesopotamia. Si mon vo in egypto. deinde in pside ambo venert Tūc Bradach dux regis babylonie petra indos ad bellū pfectur⁹ nullū a dijs suis potuit habe re respōsū. De q̄ interrogauit alteri⁹ ciuitat⁹ ido lū. Et rndit q⁹ propter apl'os q aduenerūt dij eius respōdere nō possent. Tūc dux inquirēs eos in uenit z quesiuit q essent z quare venissent: respō derūt Hebrei sum⁹ serui iesu xp̄i: q causa salutis vestre huc venim⁹. Tūc dux petuit eos vt finez belli sibi pdicerēt. Qui apl'i. Ut cognoscas deos tu os esse mendaces iubem⁹ illos ad quesita dare responsa. Qui cū respōdissent q⁹ futura esset ma gna sanguinis effusio z ruina populi. apl'i dixe runt. Noli timere qz pax huc nobiscuz intrauit. Eras hora tertia legati indoz intrabūt z tue po testati se subijciēt cū pace. z sic factū est. Dux g̃ mi ratus ad regē eos duxit z oīa narrauit. Erant autē ibi tūc duo magi q resistebant apl'is: quos beatus Matthe⁹ de ethiopia fugauerat. Quos apl'i ꝓuicerūt z p annū inibi manētes plus qz. lx milia hoīm exceptis pbulis cū regez pncipibus baptisati sūt ab eis. Predicti aūt magi venerūt i terim ad ciuitatē noie Sannir. vbi erāt. lxx. ido lozz pōtifices z ꝯ apl'os illos ꝓcitauerūt. Cū aūt plustrata pucia illuc apl'i aduenissent pdicti pō tifices cū pp'o eos capiūt. z ad tēplū solis ducūt Demōes aūt p energumios clamabāt. Dapl'i ōi viui: ecce i igressuros flāmis exurimur. Tūc an gel⁹ dei eis apparēs dixit. Eligite vnū horuz aut istoz repētinū interitū: aut vr̄m martyriuz. Qui apl'i. Oram⁹ ōi mīsericordiaz vt istos ꝓuertat z nos ad palmam martyrij pducat. Facto silētio apl'i dixerūt. Ut sciat⁹ q⁹ hec idola sūt demonib⁹ plena: ecce impam⁹ eis vt exeāt ac simulacra cō fringāt. Statiqz i spē duoz ethiopū erierūt z dī re clamātes ꝓfregert simulacra. Qō vidētes pō tifices in apl'os irruerūt z eos trucidare. mor āt cū eēt serenitas tāta fulgura mota sē vt tēplū tri fariē scinderet. z illi duo magi ictu fulmis cōbu rerēt z perīrēt. Rex āt apl'oz corpa ad suā vrbē trās tulit z eccl'iaz eis fabricauit. Sic g̃ bti apl'i gl'oso martyrio quenert ad regē celestia. Rogē⁹ igit eos vt intercedāt p nob ad dñm iesū zc. Legēdā sic bre uiare volui p vitāda plixitate: sz plurima i alijs sm⁹ inserēda curaui: vt patebit.

De sanctis Simone et Juda apostolis

De sanctis apostolis Simone et Juda Sermo secūdus.

Hec mādo vobis

Hec mādo vobis vt diligatis inuicē Joh. xv. ⁊ in euangelio huius festiuitatis. Sicut Dyonisius ait. Optimi ē optima adducere. Sz qm̄ xps est dns optimus. vtpote deus q̄ solus est bonus p̄ naturā. Marci. x. Nemo bonus nisi solus deus: hoc est intelligendum ēntialiter. qz alia quecūqz sūt bona sūt p̄ticipatione diuīe bonitatis. Un̄ vt hoies possint esse p̄ticipes gr̄e ⁊ bonitatis diuīe voluit xps dns optimū p̄ceptū dare eisdē. s. p̄ceptū charitatis diuine ⁊ fraterne. Un̄ ait. Hec mādo vobis vt diligatis inuicē. Hoc aūt p̄ceptū isti beati apli sūma diligētia seruauerūt adeo q̄ salutez boim in fide xpi quereñ. morti se exposuerūt. ergo de eis ꝙueniēter v̄ba p̄missa accipiunt̄ p̄ sermone. Juxta que tria mysteria declarabim⁹ ad honorez sanctoꝝ apostoloꝝ.

Primū de huius p̄cepti cōmendatiōe: quoniam xps dicit. Hec mādo vobis.

Secūdū de amoris fraterni inductiōe. qz dicit

Tertiū de amoris gratuiti co (Ut diligatis gnitōe. q̄ debem⁹ diligere inuicem.

Circa p̄mū de huius p̄cepti cōmendatiōe sit p̄ ꝙclusiōe q̄ xps dns ipm charitatis p̄ceptū cōmendauit nobis tanq̄ optimuz. Et declarat

Primo rōne facilitatis (pluribz ratiōibz.
Secūdo rōne breuitatis
Tertio rōne p̄mitatis
Quarto rōne vtilitatis

Primo rōne facilitatis. Illud em̄ valde bonū ⁊ cōmēdabile mādatū est q̄ est facile ad intelligēdū ⁊ leue ad iplendū. sz p̄ceptū charitatis est tale. Un̄. j. Joh. v. Hec est em̄ charitas dī. Lyra. id ē q̄ exigit vt mādata eius custodiam⁹ scz ore ⁊ opere Et mādata eius grauia nō sūt. hec ibi. Nullus q̄ poterit se excusare de difficultate intelligēdi. Nō em̄ ē necesse studia philoꝝ aut multoꝝ codicuz adire: nec mare circuire aut celū ascendere vt h̄ p̄ceptū possit q̄s intelligere: sz in corde suo poterit de facili inuenire. iuxta illud Deut. xxx. Mādatū h̄ q̄ ego p̄cipio tibi hodie nō supra te est nec procul posi/tū neqz i celo sitū neqz trās mare: sz iuxta te est sermo valde in corde tuo vt facias illud zē. Nullus etiā pōt se excusare de difficultate portādi vel implendi. qz portari pōt ⁊ impleri a paupez a diuite: ab infirmo ⁊ sano: a sene ⁊ iuuene. Un̄ Mat. xj. Jugū meū suaue est ⁊ onus meū leue. Aug. i sermone de martyribz. Pōt inq̄t mihi dicere aliq̄s Nō possū ieiunare: nō possū vigilare: nūq̄d pōt dicere nō possū amare. Pōt dicere. nō possū res meas totas pauperibz erogare ⁊ i monasterio ꝺo seruire: nūq̄d pōt dicere. nō possū diligere. s. proximū. Si direris quia nō possis a vino vl̄ a carnibus abstinere credimus tibi. Si aūt direris: qz nō possis in te peccātibz idulgere oīno nō credimus qz nulla nobis remanet excusatio dum nō de cellario sed de corde istā elemosynā impleremur: vt p̄ viam vite ad eternā patriā perueníre mereamur. Hec Aug. Sed quoniā sunt nōnulli tā duri cordis qui dicāt: bene q̄ dē deū diligere possū ⁊ amicū sed nō possuz animū bonū habere ad inimicū tā faciliter. ergo preceptū ꝺ dilectiōe inimico⁹ valde graue videtur. Ad hoc rñdendo dicim⁹ cū Augustino q̄ omnia grauia ⁊ immania leuia ⁊ ꝓpe nulla facit amor. Amanti ergo nil est difficile. Un̄ nec illud preceptū de diligendis inimicis esset alicui aut videret graue si deū amaret vē. Sz qz multi sūt beneq̄ deū nō amāt vt debēt. ⁊ tales ꝺ difficultate cauſanť. Sz q̄d tales facere debeāt vt in corde mollescant nota: q⁹ dura quedā sūt q̄ aq̄ molliscunt vt patet de sale qđ in aq̄ liquefit. Alia sūt q̄ ignē: vt ptz de ferro qđ mollescit igne. Alia sūt que ictibz frāgunť: vt ptz in lapide. Est tñ q̄dā genus lapidis qđ malleo nō frāgit: sz tm̄ sanguine hirci/no scindit: vt ptz de adamante. Sic ḅ duri cordis mollescit ad diligēdū inimicū vel etiā deum q̄ñq̄ p̄ collata dei bñficia innūera. sicut in aqua sūt gutte innūerabiles. q̄ñq̄ p̄ ignē diuinoꝝ eloquioꝝ. q̄ñq̄ p̄ ictus scz timoris mortis ⁊ dāpnatiōis. Maxime aūt duri p̄ passiōis ⁊ sanguinis xp̄i recordationē. Nā ipe passus est p̄ nobis inimicis ⁊ in cruce orauit p̄ inimicis vt exēplū daret nobis diligēdi inimicos. Un̄ Greg. Si passio xp̄i ad memoriā reuocet: nil tā duz qđ nō cū/aio toleret. Quisq̄s aūt deū fortiter amat nō solū leue sz ⁊ dulce est diligere inimicos ꝓter deū. Aug. O iugū sancti amoris q̄z facilē oneras. q̄z dulcia illaq̄as. q̄z suauiē strīgis. q̄ vtilē vris. hec ille. Et sic ptz rō ꝓma.

Secūda rō breuitatis. qz b̄ p̄ceptū est breue q̄ ꝓinet ois lex ⁊ ꝓphete. Matth. xxij. In his duob⁹ mādat⁹ vniuersa lex pēdet ⁊ ꝓphete. i. diliges deū, ⁊ diliges primū zē. Un̄ Aug. de doc. xp̄ia. dic. Ut nēo excusatōez habeat i die iudicij voluit dns breuiare h̄ bū super terrā qđ nō obscuꝝ ee voluit. ió breue: ne nō vacarz legere. ió aptū: ne q̄s dicat se nō posse intelligere. Thesaur⁹ magnus diuiaꝝ scptura⁹ ē dilectio. Nō sis piger hāc vnā margaritā sb lingua ferre. ⁊ q̄ vis secur⁹ ambula. hec ille. Jdē. Ille tenet qđ latet. ⁊ qđ ptz i diuis sm̄ōibz q̄ charitatē tenet in/moribz. Hec Aug.

Tertia rō p̄mitat⁹. qz b̄ p̄ceptū charitat⁹ ē oim̄ p̄ceptoꝝ p̄mū ⁊ maximū: vt ptz Mat. xxij. Hoc ē p̄mū ⁊ maximū mādatuz. Et b̄ rōne dignitat⁹. qz charitas ē virtutū dignissima ⁊ oim excellētissima. j. Cor. xiij. Nūc manz fides spes charitas tria hec. maior horū ē charitas Et etiā rōne pfectōis ⁊ vniōis. qz vt Gre. dī. Omnia p̄cepta in radice charitat⁹ solidant̄ sic arbor⁹ ramis si nō manet in radice charitatis. Hec Greg.

Quarta ratio vtilitatis. quia charitatis vtilitas maxima est tam in p̄senti q̄z in futuro.

Nam charitas hic incipit: et in futuro perpetuo manet. j. ad Cor. xiij. ca. Charitas nunq̃ excidit rē. Nimiꝝ q̃ro te o hō. q̃d ē illud sine q̃ nec ī p̄senti vita nec ī futuro poterit eē aliq̃d vtile aut valēs. Rñdeꝫ q̃ charitas. Vñ Aug. Attēde q̃ntī p̄cij ē charitas. q̃ si desit frustra habēt cetera. si ãt assit habēt oīa. Jtē q̃ro. Quō duo ifinite ist̃ates: vn⁹ in oriēte: alius in occidente: vel vnus in summitate celi: ali⁹ in pfunditate iferni existētes facere possint vt sint ꝓpinq̃ssimi z vniti. Rñr q̃ charitate. q̃ Hyoni. iiij. de di. no. dic. Amor est vtus vnitiua. Vñ Alb. magn⁹ de mirabili scia dei ōt q̃ charitat̃ officiū ē pcōrē de ifinita distātia pec cati mortal' adducere z vnire deo sūmo. Miero. O nimiā dei benivolētiā. o ineffabilē ei⁹ benignitatē. p̄miū nob pollicet. s. seip̄m si iuicē diligimus.

¶ Circa scām ō iductiōe ad amorē fraternū q̃rit. Cur noluit de⁹ vt sufficeret diligere hoī deū solū: sz p̄cepit z diligere p̄mū z etiam inimicū. Ad ō rñdēdo q̃tuor rōnes iductiuas poni sufficiat p q̃s hortat hō z iducit ad dilectōez p̄mi.

Prima rō hortātis scp̄ture.
Secūda exemplar̃ figure.
Tertia ꝓiunctiōis nature.
Quarta ꝓsideratiōis creature.

Prima rō hortātis scp̄ture. Nā scp̄tura sacra ereb⁹ nos hortat ad dilectōz p̄mi sic̄ z ad dilectionē dī adeo q̃ aliq̃n solā nob dilectiōz p̄mi ꝓponit q̃si hec sufficiat p dilectōe dī. Vñ saluator Joh. xv. dic. Hoc ē p̄ceptū meū vt diligat̃ inuicē Et de dilectōe dī nil ibi addit. Jtē Joh. xiij. Mādatū nouū do vob vt diligat̃ iuicē si. di. v. in hoc cognōscēt oēs q̃ di. m. e. si di. adin. ba. Jtē Ro. xiij. Qui diligit p̄mū legē ipleuit rē. Et in plurib⁹ alīs passib⁹ scp̄ture q̃ cā brevitat̃ p̄trāseo. Sed q̃re ō sic. Rñdet Jobes Chrys. q̃ dilectio dei z p̄mi ꝓcatenata sūt vt vnū i alio icludat. iuxta illud. j. Joh. iiij. Si q̃s dixerit q̃m diligo deū: z fratrē suū odit mēdax ē. q̃ em̄ nō diligit frēm suū quē videt: deū quē nō videt quō pōt diligere. hoc mādatū habem⁹ a deo vt q̃ diligit deū: diligat et fratrē suū. Nō sufficit g̃ ō o q̃ q̃s diligat ip̄m deū z nō diligat p̄mū: nec ecōuerso. q̃ he due dilectiōes ꝓcatenate sūt: z vna gignit ac crescit ex altera. Vñ beat⁹ Greg. ōc. Per amorē p̄mi dī amor gignit. z p amorē dī amor p̄mi nutrit. hec ille Rō. q̃ p̄mus in deū z p̄ deū ē diligēd⁹. Sed z ip̄e de⁹ sic ē diligend⁹ vt p̄ter deū z ei⁹ p̄ceptū ac amorē exhibeat̃ dilectio z ip̄i primo. ¶ Secūda rō ē exēplar̃ figure. q̃ de⁹ ip̄e diligit nō tm̄ seip̄m sz z nos miseros. Vñ z ī exēplū se ꝓpōit d. Hoc ē p̄ceptū meū vt diligat̃ iuicē sic̄ dilexi vos. z adeo vt oēs hoies velit de⁹ saluos fieri. j. Timoth. ij. Sic g̃ z nos debem⁹ facere z deū imitari in dilectiōe vtraq̃.

¶ Si dicas. Quare debeo diligere eū q̃ me odit. Ad ō rñdeꝫ q̃ diligere debem⁹ p̄ deū z in deū. q̃ ip̄e dicit. Diligite inimicos vestros: bñfacite his q̃ oderūt vos: z orate p plēq̃ntib⁹ z calūniātib⁹ vos vt sit̃ filij p̃is vr̃i q̃ solem suū fac̃ oriri sup bonos z malos Matth. v. Et q̃d claret q̃ oēs sūt diligēdi ad gr̃az z gl̃iaz. Nimiꝝ de bonis sat̃ ptz q̃ sūt diligēdi. q̃ rales xp̄s diligit vt fratres z sorores ac matrē. Matth. xij. Quicūq̃ voluerit facere volūtatē p̄tis mei: ipse me⁹ fr̃: soror rē. Sz z mali diligēdi sūt etiā qui te oderūt vel odiūt. z ō p̄mo q̃ p̄ deī p̄ceptū z amorē. Nā si deū diligis: z ei⁹ filiū amabis q̃ p̄ deus. et sic oēs p̄mū amabis inq̃ntū dei creatura ē. Naz amici tui filiū amas imo z canē z q̃q ei⁹ sūt. Se cūdo debes te odientē amare q̃ p̄ ip̄m vt salues illū de malicia sua. Si em̄ fratrē tuū sanū amabas: ama z egrotū. p̄cipue cū iā magis indigeat. Tertio debes amare odientē te q̃ p̄ teip̄m. q̃z ī ō mai⁹ lucrū tibi ip̄i acq̃res in merito z p̄mio. Si aūt oder̃ odientē te: vincer̃ a malo z teip̄m occidis. j. Joh. iij. Qui nō diligit manet ī morte. hec fm doc. Sic̄ g̃ ō o ip̄i nō sufficit ex charitate diligere nos tm̄ bonos: sz etiam malos: sic vult vt z nos diligam⁹ p̄mos oēs. ¶ Tertia rō ꝓiūctionis nature. Nā de⁹ ordinē nature suar̃ vult ī mūdo z maxie in mēbro hūano. Vñ videm⁹ sic ordinatū a ō q̃ caput nō sibi soli tm̄ mō: sz etiā alīs mēbr̃ regēdis z ifluēdis ꝓdest. oculus nō sibi soli videt sz z alīs mēbr̃. sic ō ceter̃ mēbris. Sz nos oēs vnū corp⁹ sum⁹ ī xp̄o z mēbra ō mēbro. j. Cor. xij. g̃ sic̄ mēbra inuicē debem⁹ deū tā q̃z caput z etiā p̄ios tā q̃z mēbra diligere z etiā inimicū tanq̃z mēbrū egrū. ¶ Quarta rō ꝓsideratōis creature. Nā lex nature ē q̃ oēs creature eiusdē spēi diligat se: z mutuo ad sibi sil'ia cōueniūt: vt lup⁹ ad lupū: serpēs ad serpēteꝫ. Et crudelia vel ferocia ñ solēt nocere eis q̃ sūt sui gener̃: nisi ꝓtingēter z raro ex aliq̃ accidētali occasiōe. Quāto magis hō rōne vigēs debet diligere p̄mū. Vñ Eccl. xiij. Oē aīal diligit sil'e sibi: sic z ois hō p̄mū sibi. Proi de scti dei hortant nos plurimū ad fraternā charitatē: sciētes ei⁹ fructū ō gratū. Vñ. j. Pet. iij. Charissimi estote prudētes z vigilate in oīonib⁹ añ oīa aūt mutuā in vobis metipis charitatē. pti. ha. qa charitas operit multitudinez pcōr. Lyra. Notāter dic̄ añ oīa. q̃ charitas excellētior ē ceteris vtutib⁹ q̃ dr̃ operire multitudinē pcōr. scz ne de⁹ illa puniat sz dimittat. Nā pcti remissio fit p dei gr̃am: cui ꝓiūcta ē charitas fm eēntiā: vt dic̄ Frācisc⁹ z Scot⁹. Hinc etiā. j. Joh. iij. Charissimi diligam⁹ inuicē q̃ charitas ex ō ē. s. infusa. Et ois q̃ diligit frem ex deo nat⁹ est. q̃ charitas ē q̃dā pticipatio z assimilatio diuine bonitat̃ in nobis fm Lyrā. ¶ g̃ gaia hūana habe charitatē z habebis deū in te. o q̃z miseri z infelices sūt q̃ odiūt fratres vel irā tenēt ꝓtra p̄mū. q̃ diabol⁹ possidz eos: vt dicit Aug. Isti beati apli charitate pleni fuerūt z nūc cū christo regnāt.

¶ Circa tertiū de cognitione gratuite charitat̃ fraternal' querit. Per q̃lia signa cogn̄scit et cōprobat̃ q̃s p̄mū gratuita charitate amare,

De sanctis Simone et Juda apostolis

Nō q̄stiōis.qz nō ois amor primi ē sanct⁹ z deo grat⁹:imo qñqz ēvitiosus.vt ptz in multis malis z carnalib⁹ hoib⁹.qñqz ē naturalis:vt in ꝑsāguineis. Amor aūt ḡtuit⁹ certitudinaliē sciri nō pōt sz p signa ꝓiecturak. Un Eccs.ix. Hūt iusti arcq sapiētes z opa eoꝝ i ma.dei.z nescit hō vtr amore an odio dign⁹ sit:sz oia in futurū. Rndeť ḡ ad q̄stionē. Ad b ex scptur⁹ dank plura signa fm doctamia sctōꝝ p q̄ ꝓbabak gratuit⁹ amor primi Primū signū aie primi salutē amare z admonere.j.Lor⁹.xiij. Charitas nō q̄rit q̄ sua sūt sz q̄ iesu xp̄i. Un ꝓosp de pe.di.ij. Charitas ē.dic. Proximos sic nos diligim⁹ qñ ad mores bonos zeť nā vitā ꝑsequēdā eoꝝ salutē ꝓsulim⁹.hec ibi. Isti bti apli sic amauerūt. Nā cū venissent in psidā: req̄siti cur venissent dixerūt. Causa salut⁹ vestre huc venim⁹.z illis p̄dicauerūt xp̄m. Secūdū signū:bonis primi ꝓgaudere.z p ꝑiū malis primi ꝓdolere. Ro.xij. Gaudete cū gaudētib⁹.flete cū flentib⁹. Gal'.vj. Alter alteri⁹ onera portate:et sic adi.legē xp̄i.i.charitat⁹. Aug. Inuidia ē odiuz felicitat⁹ aliene. Bti apli Simō z Judas b fuauerūt qñ ꝓuict⁹ de mēdacio phanastic⁹.q̄ p̄dicebāt multa p̄lia futura fore:cū durvellet illos cōburere nō p̄miserūt di. Nos nō sum⁹ missi vt vivos occidam⁹:sed mortuos viuificem⁹.z sic eis bona salut⁹ eterne q̄rebāt. Tertiū culpas prioꝝ cauere z corrigere. Ro.xiij. Dilectio primi malū nō opat. Un.xxiij.q.v. Nō putes. Aug.dic.q nō ē charitas sz lāguor qñ mali mores suoꝝ aut filioꝝ aut vicinoꝝ nō corrigūt seu emēdank. Idez v.q.v. Nō ois.dic. Melius est cū seueritate diligere q̄ cū lenitate decipe. Hoc fuarūt isti apli qñ duo magi inique eis resistebāt z multitudinem serpētiū aduenire fecerūt ꝫ ap̄los. Sz apli pallia de serpētib⁹ ip̄lētes in illos ꝓiecerūt d. In nomie dñi nō moriemini sz dolore a serpētib⁹ torq̄bimini.z sic eos a serpētib⁹ morderi p̄miserūt vt emēdarenť:eosq̄ tādē a serpētib⁹ liberauerūt sed illi indurati sūt in malo. Quartū:dānū prio p̄cipue in spūalib⁹ nō inferre.j.Lor⁹.xiij. Charitas nō agit pperā. Lyra.i.puerse. Chrys. Dia agam⁹ ne prim⁹ scādalizet.s.ruēdo in pctm̄. Nā vt illi p quē scādalū venit Matth.xviij. Quitū excusare facta primi nō temerarie iudicādo dānare.j.Lor⁹.iiij. Nolite aūt tps iudicare q̄adusq̄ vēiat dñs Berñ. Caue serue di aliene ꝓuersatōis cē curios⁹ explorator aut temerari⁹ iudex. Etiā si pperā actū deꝑhēdis:ne sic iudices primū.magis aūt excusa intētionē ei⁹ si op⁹ nō potes:puta ignorātiā surreptionez di. Si talis tēptatio mihi euenisset q̄d de me fecisset. Dec ille. Bertū:famā primi custodire nō detrahere. Pos. Detrahētē secreto primo suo hūc p̄sequbar. Ro.j. Detractores deo odibiles.

Ista p̄dicta tria imediate beati isti apli fuasse oñderūt.qz legit de eis q̄ dū q̄dā filia ducis ex fornicatiōe filiū pariēs quēdā sanctū diaconū infamasset q̄ ex illo ꝓcepit.quē pentes occidere volebāt:sz apli dixerūt infanti. In noie domini p̄cipim⁹ dic nob si iste diacon⁹ hec p̄supsit. Ad b infans vni⁹ diei miraculose loquēs rndit. Iste diacon⁹ cast⁹ z sanct⁹ vgo manet. Tūt aūt illi instarēt vt apli q̄rerēt q̄s autor hui⁹ sceler⁹ fuisset:rndeť Innocētes absoluere:nocētes p̄dere nō decet. Septimū grauamē primo in nullo facere.i.nec in psona nec in fama nec in reb⁹ ledere. j.Thes.iiij. Uidete ne q̄s supgrediat. Lyra. opp̄mēdo:neq̄ supueniat decipiēdo fratrē suū quonia de⁹ vinderē de his. Octauū signū ē habēti necessitatē subuenire.j.Joh.iij. Qui habuerit substātiā hui⁹ mūdi z vi.fra.suū ne.ba.z clau.vi.sua ab eo quō cha.zē. Nonū inimicos diligere z se ō eis nō vindicare. Matth.v. Diligite inimicos vestros:bñfacite his q̄ vos oderūt vt sit⁹ filij patr⁹ vr̄i. Ista oia bti apli fuauerūt. Nā legit de eis q̄ cū ipos infideles trucidare vellēt angel⁹ dñi apparuit eis di. Eligite aut istoꝝ oim iteritū repentinū aut vestrū martyriū. Tūc apli adozauerūt p illoꝝ inimicoꝝ salute.patuit ser.j.z sic martyriū cōpleuerūt. O ḡ charissimi accedam⁹ ad ozādū xp̄m ieſū vt eoꝝ meritis det nobis gratiā vere dilectōis.z tandē gloriā.

De sanctis Simone z Juda Sermo tertius

Ego elegi vos de

mūdo ꝓterea odit vos mūd⁹ Joh.xv. z in euāgelio de apl'is. Bē doctz Aug.ꝑfec.li.x. Ueritas parit odiuz. Oēs quippe amāt vitatē lucērē sz odiūt eū redarguētē. Item plū ponit de oculis egris q̄b odiosa ē lux q̄ pur⁹ ē amabilis. Sic i ꝓposito:erāt apli scissimi vitaq̄ te pleni redarguebāt vitia tot⁹ mūdi tā potentū q̄z diuitū z vitatē fidei p̄dicātes:vez deū ieſū annūciātes:de falsitate idolatrie oēs redarguebāt. q̄ falsitate.s.mūd⁹ plen⁹ egrotabat.ō mūd⁹ illos odiebat ac ꝑsequbak vsq̄ ad mortē.sic frenetic⁹ insanies ꝫ medicū ꝑsequt z occidit eū. Sz dñs ieſ⁹ xp̄s ꝓsolak eos de electōe ad vitā eēnā di. Ego elegi vos de mūdo.s.ad regnū celoꝝ.ꝓterea.s.non curate de b q̄ odit vos mūd⁹.i.mūdani hoies ī sani z falsitate decepti error⁹. Nec ḡ ẏba dicūt ō istis etiā apl'is. Jurta q̄ tria mysteria notabim⁹ p sermōe ad honorē illoꝝ.

Primū de electoꝝ xp̄i odio ab b mūdo.

Secūdū ō sctōꝝ dei flagello in b seculo.

Tertiū de apl'oꝝ hoꝝ p̄uilegio quo sūt bonorati a xp̄o. Nec clarēt ex themate.

Circa p̄mū de electoꝝ xp̄i odio a mūdo q̄rit. Un ē q̄ mūdani hoies nō diligūt sz odiūt z ꝑsequūt bonos z xp̄i electos. Cū em fm pbz.iij. topicoꝝ. Bonū q̄nto meli⁹:tāto eligibili⁹.z p cō sequēs amabili⁹. Sz qz vt idē dic.j.ethicoꝝ. Bonū aie ē optimū bonū. Et li.vij.dic.q p̄u⁹ bō deterior ē bestia.hoies vo vtuoſi ꝓpe vtut⁹ excellentia dī dicunť z sūt p̄honorādi. Miꝝ ḡ ē q hoies

mũdani odire pñt sctos q̃ sũt vtuosissimi: cũ naturali lege haberẽt amare eos. Rñdẽdo ad hec notãdũ ẽ p ꝯclusiõe. q̃ quis bonos deberẽt oẽs homines diligere ipa ratiõis lege: tñ teste saluatore mũd⁹ odit bonos ex viciosa corruptiõe. Et hui⁹ cause assignanť pcipue ser. ¶ Pria causa q̃ xp̃s dñm odit ois reprobi q̃ mund⁹ ẽ plen⁹. ita q̃ sic scr. bik. j. Job. v. Mũd⁹ tot⁹ i maligno sit. Cũ ḡ odiãt ipm caput: nõ mirũ q̃ odiũt eius fuos q̃ caput z dñm eoꝝ oderũt. Vñ dic̃ xp̃us Joh. xv. Si mũd⁹ vos odit scitote q̃ me ꝓ uos odio habuit. nõ ẽ fu⁹ maior dño suo. si me pſecuti sũt z vos pſequenť. Ex quo claret q̃ pessime faciunt xp̃iani dũ murmurãt ꝺ b q̃ odia z pſecutões patiunť z cõq̃runť ꝺ deũ. Nã Aug. in ser. de martyr. dicit. Recusat eẽ in corpe q̃ odiũ nõ vult sustinere cũ capite. i. xp̃o. vñ exẽplo xp̃i tolerãdũ ẽ. Se cũda causa q̃ redarguũt boni sepe malos de pꝰ uis actibꝰ. mali aũt nolũt audire correptionẽ: sz vellẽt loq̃ sibi placẽtia: vt scribit Esa. xxx. vñ Eccĩ xxvij. Pctõr hõ vitabit correctionẽ. Lyra. tãq̃ sibi abominabilẽ. Sic eñ videm⁹ q̃ aues noctis odiũt lucẽ: ita mali lucẽ hõitaſ. Propẽa saluator dic̃ Joh. iij. Lux venit in mundũ. i. xp̃s q̃ est lux va. z dilexerũt homines magſ tenebras. s. infidelitaſ z malicie pcti. Erãt eñ coꝝ mala opa. ¶ Vbi Lyra ꝺt. q̃ legisp̃iti cognouerũt xp̃m verũ ẽe iesũ. sz q̃ arguebat coꝝ vitia moti fuerũt ꝯ eũ iudicia excecãte coꝝ cognitionez. q̃ passio forteſ puerrit iudiciũ rõnis. sic̃ ptz i ꝓtinẽte q̃ pñte passiõe iudicat sibi eẽ fornicandũ: tamen extra passiõez posit⁹ iudicat ꝯriũ: vt dr̃. vij. ethico. Jrẽ Lactho. Ira ipedit animũ ne possit cernere veꝝ. Sic z iuidia. Vñ z subdit xp̃s d. Dis eñ q̃ male agit odit lucẽ: vt ptz de adultero: fure z sic de alijs. et nõ venit ad lucẽ. i. in palã. vt nõ arguanť opa eꝝ scz mala. p iusticiã seculare. Jrẽ Joh. vij. dic̃. Nõ pot mũd⁹ odisse vos. s. mũdanos. Me aũt odit q̃ ego testimoniũ phi. de illo scz redarguẽdo. q̃a opa eꝝ sũt mala. sic ẽ z de alijs bõis q̃ ꝓpter odiunť. ¶ Tertia cã q̃ inimicať sibiꝑ ois malus. Nõ mirũ ḡ q̃ bonos odit q̃ z seipm odit. Naz vt dr̃ Eccĩ. x. Qui sibi nequã: cui bon⁹. q. d. nulli. Si q̃ras. Et quõ odit seipm mal⁹. Rñdeť q̃ q̃ diligit iniq̃tatẽ odit aniam suã. teste ꝑs. sz pctõres mũdi sũt hmõi. ḡ ẽ. Quarta cã q̃ suos etiaz charos sic̃ z se odit hõ mũdan⁹. Nõ mirũ ḡ q̃ odit alienos. i. bonos z iustos. Et ptz. q̃ suos caros vt filios vroꝛẽ z ꝓximos volũt ꝓsentiri z pticiparí. tales i suis iniq̃tatibꝰ z illis occasionẽ dãnatõis p̃stãt cũ male acq̃sita illis possidẽda relinquũt. q̃b z ipe z illi dãnanť. Nã ad restitutionez vsuraꝝ z male ablatoꝝ tenenť oẽs ad q̃s deuolunť talia tã filij q̃ extranei. f̃m Aug. xiij. q. vj. Si res. Et extra de vsu. Lua nos. Vñ merito ꝺ talibꝰ dr̃ illud Osee. ix. Effraim deducet ad iterfectionẽ filios suos. Effraim iterp̃trat auct⁹ vl̃ fertilis. z significat ditatos ex male acq̃sitis: q̃ suos i eis hereditãdo interficiũt morte gehẽne. Qui ta cã q̃ dissimiles sũt boni a mũdanis in moribus. dissimilitudo aũt ẽ causa odij. sicut p ꝯriũ silitudo ẽ causa dilectiõis. Accĩ. xiij. Oẽ aial diligit sibi sile. Vñ saluator Joh. xv. dicit Aplis. Si de mũdo fuissetis: scz imitãdo ꝓcupiscẽtias mundi mund⁹ q̃ ꝺ suũ erat diligeret. q̃ vo nõ estis ꝺ mũdo sz ego elegi vos ꝓterea odit vos mũd⁹. Chrysosto. Mal⁹ dñs malos suos sue volũtati ꝓfortes diligit. z p ꝯriũ bon⁹ dñs bonos amat seruos z malos redarguit. sic xp̃s dñs bon⁹ amat bonos z mund⁹ malos. Si dicas. Vñ mli pncipes mũdani z mali pſequũť malos: vt fures z latrones. Rñdet Lyra i postilla sup Job. xv. di. q̃ malũ nõ pot eẽ puꝝ q̃n habeat aliq̃d de bono aliẽ seipm destrueret. f̃m phm. iij. physicoꝝ. Et tñ licet plimi pncipes sint mundani z mali q̃ ad supbiã vel etiã infidelitatẽ z hmõi: tñ hñt aliq̃ bonũ: vt iusticiã: clemẽtiã z aliq̃ hmõi. sic̃ legiť de traiano z alijs multis pncipibꝰ. z sic pſequũť pdones ingẽtũ sũt dissiles in bono iusticie. sic z ꝺ alijs hoibꝰ. ¶ Sexta causa q̃ ifectũ hz iudiciũ ois iniqu⁹: vt bona vtutuz q̃ deberẽt placere iudicet amara. Esa. v. Ve q̃ dicũt malũ bonuz: z bonuz malũ ponẽtes tenebras in lucẽ z lucẽ i tenebras ponẽtes amaꝝ in dulce. Videm⁹ eñ ad exprientiã q̃ q̃ hz corruptũ palatũ z iudiciũ saporis. sic̃ claret de febricitãte: iudicat amaꝝ dulce. z ea q̃ sẽ sibi nociua diligit: puta aq̃ potũ: acetinũ iudicat amari saporis z abominabiľ. Proide vt dic̃ Greg. a pncipio mũdi bonos sustinuisse sp pſecutionẽ malorꝝ legim⁹. Nõ ptz ꝑmo de angel' inq̃s factũ ẽ pliũ magnũ i celo malis pliãtibꝰ ꝯ bonos. Secũdo de cain q̃ occidit abel iustũ. Tertio ꝺ ismael pſeq̃nte isaac. Quarto ꝺ esau ꝯ iacob. Quinto de filijs isrl' volẽtibꝰ occidere ioseph. Sexto ꝺ iudeis pſeq̃ntibꝰ xp̃m z discipulos eiꝰ. Nõ mirũ ḡ q̃ mũd⁹ pſeq̃t bonos: nec nouũ. Sz o charissimi laborem⁹ vt patiẽtia i pſecutõibꝰ deo dãte habeam⁹. q̃ velim⁹ nolimus pati optet aduersa sẽ boni esse cupim⁹. Grego. Abel esse renuit quem cain malicia nõ exercet.

¶ Circa scõm de sctoꝝ ꝺi flagello in b sect'or q̃rit. Cur de⁹ q̃ ẽ suauis in oibꝰ vult suos sctos z electos i b mũdo pſeq̃ odiri z affligi a malis boibus. Rõ q̃stiõis. q̃ pñ. dic̃. Custodit dñs oẽs diligẽtes se z oẽs pctores dispdet. ḡ videť q̃ deus deberet custodire sctos z poti⁹ affligere malos. Jrẽ q̃ Job. ix dic̃. Si flagellat de⁹ occidat semel z nõ ꝺ penis inocẽtũ rideat. Ly. q. d. Vñe deberet sufficere q̃ inocẽtes ꝓpt̃ pctm̃ originale affligũtur i morte: z nõ affligerẽť p malos i vita: cui⁹ videm⁹ ꝯriũ. Nũqd ridet de⁹. i. delectať de⁹ i penis inocẽtũ. q. d. nõ ridz. q̃ hõ solz ridere ꝺ his q̃ placẽt: sz ꝺo nõ placẽt pene z afflictões inocẽtũ ꝓpt̃ se Mirũ ḡ ẽ cur ipe ꝺs voluit fieri i mõdo isto tpmitti q̃ sancti affligãť: odiãť: pſeq̃nť: ac etiã occidanť ab iniq̃s hoibꝰ vel demonibꝰ. Ad hec respondeť

De sanctis Simone et Juda apostolis

fm docto. q̄ misericors de⁹ sic mūdū circa suos mīficordiē ordinat vt eos vtilit flagellari pmittat: nō q̄ placerēt deo afflictiōes suoꝝ electoꝝ p̄ se sz̄ p boim salubritate. Et declarat b̄ p̄cipue ex ser rōnib⁹. ¶ Prima rō ex pte mūdi. s. vt ꝓtēnat Uñ Aug. Nō ꝙuertit ania ad deū nisi cū ab b̄ seculo auertit. Nec oportunis ab b̄ seculo auertit nisi ei⁹ pniciosis voluptatib⁹ labores dolores ac amaritudines miscerent. Si em̄ cessaret dñs et nō misceret amaritudines felicitatib⁹ seculi obliuiscer emur eū. Hec Aug. Sic q̄ppe mī pia volēs filiū ablactare z seq̄strare a sugēdo amarissimis ꝓfectiōib⁹ inungit māmillas. z sic ille respuit sugere p̄p̄ amaritudinē. Sic fecit nobis deus vt mūdū ꝓtēnam⁹: z ei⁹ vitia delectabilia q̄z refutem⁹: amaritudines admiscuit odioꝝ z aduersitatū. Bern̄. O mūde imūde si trāsiens sic me tenes: q̄d faceres si maneres. q. d. multo magis a deo separes. ¶ Secūda rō ex pte electi. s. vt se recognoscēdo būiliet z in gr̄a ꝓseruet. Uñ. ij. Cor̄. xij. Apl's dic̄. Ne magnitudo reuelationū extol. me dat⁹ ē mi. sti. zc̄. ¶ Tertia rō ex pte fidei. vt sc̄z ꝓfir maret. Nō em̄ ē credēdū q̄ tot z tāta aduersa ac martyria sustinuissent sctissimi viri. s. oēs apostoli: martyres: ꝓfessores: z sctissime vgines: vidue q̄z alij p̄ fide x̄pi: nisi co ḡuissent eā oī vitate plenā. p̄p̄ quā vltro se morti obtulerūt vt ꝓuenirēt ad x̄pm dñm. Uñ Maxim⁹ in ser. de marty. dic̄ Magni piculi res ē si post ꝓbetaꝝ picula: post apl'oꝝ testimonia: post martyꝝ vulnera vetere fidē q̄si nouellā discutere p̄sumas: z post tā manifestos duces adhuc in erroze pmaneas. O ḡ charissime esto fidelis vsq̄z ad mortē. ¶ Quarta rō ex pte exēpli. s. vt alij instruant p patiētiā sctoꝝ. Sicut ptz in Job. ca. vj. dicēte. Nec mihi sit ꝓsolatō vt affligēs me dolore nō parcat nec ꝑdicā sermonib⁹ sctis. Bern̄. Felix q̄ passiōes corp̄is sui p̄p̄ iusticiā ordinat vt q̄cūq̄ patiat: ꝓpter dei filiū patiat. q̄tenꝰ z a corde tollat murmuratio: z in ore ꝙsēt vox laudis z gr̄arū actio. Hec Bern̄. Sic ḡi Job z alīs sctis marie i x̄po habem⁹ exēplū patientie vt nō murmurem⁹ ꝑ deū i aduersis: sz gr̄as agam⁹. ¶ Quinta rō ex pte celestis regni vt magis fore btitudo credat q̄ tā caro p̄cio sctis dat. Nā reuera tal' z tāta ēvt ait Apl's. Ro. viij. Nō sūt ꝓdigne passiōes hui⁹ tp̄is ad futurā gl'iaz q̄ reu. zc̄. Unde ḡ de⁹ vt sui electi magis patiāt ad p̄merēdū maiꝰ p̄miū z celestē coronā. sic b̄ claret in martyribus. Uñ Jacob. j. Btus vir q̄ suffert tē. q̄m cū p̄bat⁹ acci. co. vi. quā repro. de⁹ dili. se. ¶ Sexta rō ex pte indicij veri. s. amoris diuini: vt va ꝛgtuita charitas cōprobet. Nā p flagella p̄tia cōprobat si bō ve deū amauerit. q̄ Grego. dic̄. Pena interrogat si q̄t⁹ q̄s veraciter amat. Nemo em̄ in pace vires suas cog̃scit. Tē p flagella idicat q̄ de⁹ talē boiez amat. Apoc̄. iij. Ego q̄s amo arguo zc̄. Aug. Magis dei ira ē q̄m peccāte nō corripit. sz licētiā vagā i pctm̄ ruēdi pmittit. Bern̄. Tūc magis irascit de⁹ cū nō irascit nescit. Nō em̄ cū nescio sz cū sentio te iratū tūc maxime ꝓfido ꝓpitius. Et em̄ cū iratus fuer̄ dñe: misericordie recordaber̄.

¶ Circa tertiū de p̄uilegio hō (Hec Bern̄. rū sctoꝝ sit p ꝙclusiōe q̄ b̄dict⁹ dñs iesus sublimauit istos sctos magnis p̄uilegioꝝ honorib⁹. Primū ē apl'ice electiōis. q̄z dñs elegit eos ex oī⁹ bus boib⁹ mūdi ad nūeꝝ duodecim apl'oꝝ. q̄s mator̄ ē dignitat⁹ q̄z fore regē vel imperatorez: vel etiā papā. Nā apl'at⁹ excellētissimū gradū tenet in ordine sctoꝝ fm Dyoni. Secūdū ē cognatōis x̄pi z ei⁹ matr̄. q̄z fuerūt filij marie cleophe sc̄z filie q̄ fuit vxor alphei: sororꝰ gl'iose v̄ginis matr̄ x̄pi. hec em̄ genuit iacobū miorē: simonē: thadeū z ioseph iustū. ¶ Dic q̄rit. Qualit̄ hō possit cū x̄po z v̄gine ei⁹ mre cognationē spūalē habere. Ad q̄s rndēdo notādū q̄ sūt q̄dā boies q̄ hūt ꝓfusibilē cognationē: vt pote cū bruꝛ aialib⁹. iusta illud p̄s. Nō cū in honore esset nō intellexit cōpar⁹ ē iumētis ilipiētib⁹ z sil'is fact⁹ ē illis. Nā auar⁹ cognationē ꝓtrahit z sil'itudinē cū talpa q̄ sp terrā fodit. Luxuriosus cū porco. Superb⁹ cū pauone. Inuid⁹ cū cane. Sulosus cū lupo. Iracundus cū vrso. Accidiosus cū asino. z sic de alijs Amb. in exameron. Nō neglecta in se dei imagine cadēs in vitia nō recte dr̄ hō sz iumētū. Unde p̄s. Nolite fieri sic̄ equ⁹ z mul⁹ zc̄. Alij sūt boies q̄ habēt cognationē cōnaturalē fm quā vn⁹ hō minū ēab altero fm carnis ꝓpagines: z vnaq̄q aia ē ad imaginē dei. Et ista cognatio tāq̄z nobilis ē honorāda z ꝓfuāda ne fedet vitio. Eccl̄. xj. Fili in māsuetudine tua aiam tuam z da illi bonore fm meritū suū. Alij denigz sūt boies q̄ vltra b̄ scām sūt cognatōe spūali ꝙiūcti x̄po vt filio dei naturali: x̄pi filij adoptiui sic̄ sūt x̄piani in gr̄a ex istētes. de q̄b⁹ Joh. j. Quotq̄t aūt receperūt eū dedit eis p̄tātē filios dei fieri zc̄. Et hec ē ista nobilissima cognatio ad x̄pm z ei⁹ matrē quaz hō habet p fidē x̄pi charitatē z gr̄am. De q̄ x̄ps Luc. xij. Mr̄ mea z frēs mei hi sūt q̄ v̄bū dei audiūt z faciūt. v̄bū. s. fidei charitate formate. ¶ Tertiū p̄uilegiū ē deuotōis ardēt⁹. q̄z legit de eis q̄ ad ipsius troitū ip̄oꝝ demōes clamabāt p energuminos O apl'i dei viui ecce flāmis exurimur. s. ozionis vestre ignite. ¶ Quartū ē enitētis sctitat⁹. Nā dr̄ in hīstoria eccl'iastica de iuda q̄ cū venisset ad regē abagaꝝ vidit rex in vultu ei⁹ quēdā miꝝ z diuinū splēdorē p quē enitebat ei⁹ sctitas. Sicut em̄ pctōres sūt tenebrosi p pctā: sic sancti p ꝛiū sūt lucidi p gr̄e dei splēdorē. j. Thes. v. Oēs vos filij lucis estis z filij dei: nō tenebraꝝ. ¶ Quintū ē fructificatōis. q̄z fidē multū dilatauerūt. z multos suis p̄dicatiōib⁹ ad x̄pm ꝙuerterūt. Ptz in legēda. ¶ Sextū gratiose istructōis i articul' fidei. nā Simō cōposuit in symbolo decimū articulū fidei. s. Sanctā eccl'iam catholicā. In q̄ docet credere p̄mo q̄ eccl'ia fideliū x̄pi ē sctā: ita q̄ intra ecclesiā existētes. i. in vnitate ei⁹ possūt tm̄mō salua-

ri z extra eā nō est sal⁹. Uñ errāt q dicūt q ꝙlibet bō bñ viuēs saluari possit in ꝯcū qz fide. Uñ August. extra de hereticis. ca. Firmissime iqt tenez nullaten⁹ dubites oēm hereticū aut scismaticuz z oēm q est extra vnitatē ecclie eterni ignis incendio cū diabolo ptcipandū. Secūdo docz q hec scta ecclia est vniuersalis: iō dicit catholicā. i. vniuersalē. Uñ extra de sūma tri. z fide catholica .c. j. Una ē fideliū vniuersalis ecclia extra quā nullus oīno saluat. Et nota q hec ecclia ē diuisa in tres ptes habēs vnicū caput. s. xp̄m: z ei⁹ vicariū scz romānū pontificez. Uñ Matth. xvj. xp̄s dixit. Tu es petr⁹ z sup hāc petrā edificabo ecclīaz meam: Una ꝙppe ps ecclie est in mūdo q est cōgregatio fideliū. Secūda ps in purgatorio Tertia in celo. Hec repsentant tres ptes hodie in missa. Uñ vsus. Pars incincta mero p viuis sacrificatur. Alia p sanctis. tertia p redimendis. Quicqd g hec vna ecclia determinat tenēdū est: z ei tāq̄ capiti i oīb⁹ obediēdū ē xp̄iano Matth. xviij. Qui ecclīam nō audierit sit tibi sicut ethnic⁹ z publicanus. ¶ Jtē Thade⁹ cōposuit in symbolo vndecimū articulū. s. Sctoꝝ cōionē: remissiō nē pctoꝝ. Fm Henricuz de firmaria. licet alij dicāt q sctoꝝ cōmunionē simul cū pdicto articulo posuit Simō. Et in b docemur pmo credere q in sctā ecclīa est sctoꝝ cōicatio ita q fideles ptici pes sūt oīm bonoꝝ opez p sctos z p q̄libet mēbrū ecclie factoꝝ ac meritoꝝ. iuxta illō p̄s. Particeps ego sum oīm timētiū te ꝛc. Secūdo docemur credere q in sancte ecclie sacramēto. s. in eu charistia ꝓtinet vere sanctus sctoꝝ. i. xp̄s dñs in q oēs scti habēt vite eterne ptcipationē. Et iō eucharistia dr̄ sctoꝝ cōio. z q sic intelligi debeat habet extra de sūm. tri. ca. j. §. Una vo. Tertio docemur credere q in sctā ecclīa ē remissiō oīm pecc atoꝝ p sacramēta scz p baptismū: p penitentiaz ꝛc. Errāt g q desperāt. Jsido. Desperatio ē pessimū oīm pctoꝝ. ¶ Ultimū p̄uilegiū est abūdāt⁹ suffragatiōis. Nā legunt subuenisse hoīb⁹ in corpe z aīa infirmitates curādo z vulnera: cū b etiam aiam saluādo p fidei doctrinā. Judas em̄ sanauit Abagaꝝ z vterq̄ cecos illuminabat: surdos: claudos: lepr̄osos z varios infirmos curabat. Jtē subueniebant etiā in psona z rebus bella cōpescēdo. Uñ dixerūt duci ꝓtra indos pgenti ad bellū. Par nobiscū intrauit z in crastinū victoriā sine būani sanguinis effusiōe ꝓcesserūt. Ptz in legēda. Hoc etiā ptz in ciuitate Edissa. in q epistola saluator⁹ Abagaro missa cū reuerētia fuabat vbi null⁹ hereticus vel pagan⁹ viuere poterat. z dū hostes ꝯ ciuitatē insurgebāt puer sup portā ciuitat⁹ eaz legebat z illa die hostes aut fugiebāt aut cōponebāt. Jtē subueniūt vulneratis. Nā refert Discipul⁹ q q̄dā amic⁹ reg⁹ Nicanor i bello sagitta accepit q de ossibus ei⁹ nullo mō poterat euelli: tūc Simō in noīe iesu ea excepit z mox sanauit vt nec vestigiū videret. Jtē subueniūt ꝯ infamiā vt dictū ē sup̄. ij. sermōe. J de diacone infamato Jtē ꝯ picula bestiaꝝ z venenosoꝝ. Nā cū due tigrides ferocissime oēs occurrētes sibi boies occiderēt: apli aduenientes i noīe iesu velut oues mansuetas eas fecerūt. Denicq Simon triginta mortuos in aquis mersos legit⁹ suscitasse. Q g̃ sancti apli orare ꝑ nobis apud christū Amen.

¶ Sermonē ḡrū ō eis vide in cōmuni apl̄oꝝ. In festo omniū sanctoꝝ Sermo p̄mus ō veneratiōe sanctoꝝ.

Laudate dominū in sanctis ei⁹: laudate eū in firmamēto v̄tutis ei⁹ ps. vlc. ¶ Scta ecclia hodie oīm sctoꝝ festa colit z hortat oēs xp̄ianos vt deū laudēt in suis sctis: Nā reuera maxime debem⁹ deū in sctis collaudare. Prio qdē qa in eis mōstrat mira dī clemētia cū p eoꝝ bonoꝝ opez labore ꝓtulit eis tā excellentē brītudinē ac gloriā in celo. q teste Apl̄o. j. Corꝝ. ij. Nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor ho. as. q ꝑpa. de. ꝛc. Secūdo qz in eis claret mira dei sapientia q tā pulchre z gl̄iose eos ordinauit q̄sdā p̄iarchas z ꝓphetas: q̄sdā apl̄os z martyres: q̄sdā ꝓfessores: z q̄sdā v̄gines z oēs in variis chorīs angeloꝝ fm meritā in ciuitate celesti. Uñ ps. Magn⁹ dñs z laudabilis nimis in ci. dei no. in mō. s. eius. Et iterꝝ ps. lxvij. Mirabilis de⁹ in sctis suis z gl̄iosus i maiestate. Tertio qz lucet mira dei potētia tāq̄ sūmi regis in taz innūerabili multitudine exercit⁹ celestis. Denicq ḡrīo oñdit in eis erga nos pīssima charitas cū oēs eos voluit vt auxilient nob z itercedāt apud deū p nr̄a salute. Aug. O imensa dei pietas. qz sctoꝝ merita nr̄a vult esse suffragia. O g̃ charissimi auscultem⁹ quō nos hortat scp̄tura dī. Laudate dñm in sctis ei⁹. O vos oēs fideles viri z mulieres diuites z pauperes laudate dñm in sctis: laudate eū in firmamēto v̄tutis ei⁹. i. in firmo z ppetuo celesti habitaculo: qđ de⁹ fūdauit sua v̄tute infinita. Juxta q̄ v̄ba tria mysteria notabim⁹ p hoc sermōe.

¶ Primū de sctoꝝ veneratōe.

¶ Secūdū de sctoꝝ exortatiōe.

¶ Tertiū de sctoꝝ intercessiōe. Nā h̄is mōis debem⁹ deū laudare i sctis vt itercedāt p nobis.

¶ Circa p̄mū de veneratiōe sctoꝝ ḡrīt. Cur ecclia venerat sctos dei festoꝝ celebratōe. Cū em̄ cultus festiuitat⁹ deo debeat ꝑ honorē latrie. mixt ē g̃ cur exhibēd⁹ sit sctis. Ad qđ fm Guilb. altissiodo. in sūma de officio. aliosq̄ doct. rndet. q festiuitates sctoꝝ celebrari instituit ꝓueniēter ecclesia p honore sancti ad laudē dei. Et b rōne m̄lti plici pcipue q̄ntuplici. Prima rō amicicie dei et acceptatiōis. Nā tāta amicicia charitat⁹ ꝓiunct sūt sancti oēs in celo cū deo tāq̄ filij dei. z membra vni⁹ capitis scz xp̄i q honorē q ipēdit sctis deus sic acceptat z diligit ac si sibi ꝓprie ipenderent. iu

De omnibus sanctis

cta illud dictū saluatoꝛ Matth.xxv. Dō vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Reuera talis z tāta est charitas inter deū z sctōs q̄ nūq̄z aliquis sctōz in celo pōt aliud velle q̄z qō deꝰ vult: nec pōt deꝰ irasci ꝓtra eos in eternū. Piero. in tertiū. In celo vna est charitas oīm beatoꝝ q̄ nūq̄z excidet. j. Corꝛ. xiij. Jō vbi supꝛ Guilb. dicit. Cū sctis honorē impēdimꝰ deū in sctis honoramus z ipm in eis mirabilē p̄dicamꝰ. qz q̄ sanctꝛ honorē tribuit: deū specialit honorat q̄ eos sctificauit z glorificauit. Exēplū. Si q̄s honorat filios vel amicos aut seruos regꝛ ꝓter regē: ꝺ rex p se acceptat. Jtē q̄n manus bonorat munere vel anulis aureis: siue q̄n pes calceis z hmōi: caput sibi ꝺ reputat z resalutat. Sic xp̄s dñs q̄ est rex z caput oīm sctōz. Secūda rō ꝓsecratōis protēplo diuīe inhabitatiōis. Si em festa dedicationis vel ꝓsecratiōis tēpli materialis celebrabant tā in veteri q̄z in no. test. eo q deꝰ in eis habiter p cultū specialē: z ad diuina deputat. quāto magꝛ festa sctōrū sūt celebrāda q̄ fuerūt in terris z nūc sūt in celis aiarū dei tēplū quoꝝ aīa z corpꝰ ꝓsecrati sūt p gr̄am spūsscti deo ad inhabitāduz hic p gr̄am z in futuro p gl̄iam ꝑpetuā. Un̄. j. Corꝛ. vj. An nescitꝛ q̄m corda vr̄a tēplū sūt spūsscti qui habitat in vob. ꝺ tu hō pctōr vide q̄nta ē ꝺi gr̄a. q̄a inhabitat sctōz suoꝝ z fideliū aiam z corpꝰ. Sz in ꝝiuz in pctō manēti hoī ve z ve qz diabolꝰ in eoꝝ cordib habitat possidēdo nūc p malicia z i futuro tradent ꝑpetuo in possessionē diaboli in inferno. Ad ꝓpositū. Ertq̄ g̃ in sctis deꝰ habitat z opat merito sūt honorādi tā in aīa q̄z etiā i corpore z eoꝝ reliquijs. Un̄ Aug. de ciuit. dei dicit. Nō sūt ꝓtenenda: sz plurimū reuerēda sctōz corpora q̄bꝫ dū adhuc viuerēt spūsscts q̄si q̄busdā organis ad oē opꝰ bonū vsus est. Nec ille. Venerāde sūt sctōz imagines sic z q̄libet res sacre adorant dulia z in reuerētia habent. nec p ꝺ seruiūt talib fideles diuio cultu latrie: nec alicui creature: vt ptz in decre. de ꝓse. di. iij. Venerabiles. p tertū z glo. Quēstio occurrit hic. vtꝝ sctōrū reliqe possint z debeāt portari ad collū a fidelib. Rñdet fm fratrē Ange. de Claua. in sū. q̄ nō deberēt portari nisi ex causa magna p aliq̄ tpe. Tñ fm Tho. ij. ij. q. xcvj. licet portare ex deuotōe sctōrū z fiducia ad deū: ita tū q̄ i ꝺ nō sit aliq̄ superstitio. qz sic esset illicitū: puta q̄ vas sit triangulare vel aliud hmōi: qō nō ptinet ad honorē dei et reuerētiā sctōz. qz sic illicitū est. Deniq̄z circa reliq̄as sctōz ista sūt obseruāda. Unū ē q̄ vēdi vl̄ emi nō possūt licite. qz ꝺ symonia esset fm Rayne. et Hoff. j. q. j. Qui studet. Secūdū ē q̄ reliq̄as furtiue subtrahere nō solū simplicit pctm ē: sz etiā sacrilegiū. xvij. q. iij. Quisq̄s. etiā si ex deuotiōe hoc q̄s faceret fm Ro. z Hugo. Tertiū ē q̄ cā q̄stus reliqe nō debēt oīdi sicut in plerisq̄z locꝭ ꝓsueuit fieri. qz vēdi dicūt qñ ꝓ q̄stu oīdunt fm Pa. de reliquijs z vene. san. ca. ij. Quartū est q̄ reliqe ꝺ nouo inuēte nō debēt publice venerari nisi ꝑ⁹ autoritate sūmi pōtificis fuerint approbate: vt ptz de reli. z vene. san. ca. ij. z de hmōi sctōz exortatiōe ifra dicem⁹. Tertia rō debitorie recōpēsationis. Scti em de nob in celo magnū festuz faciūt gaudeñ. de nr̄a ꝙuersiōe. Lu. xv. Gaudiū ē angelis in celo: sic z sctis sup vno pctōre pe. a. Ut ḡeis nos vicissitudinē repēdam⁹ debem⁹ festū ꝓ eoꝝ honore agere in terrꝭ. Quarta rō exēplificatiōis. vt. s. p festa ꝙuocemur ad imitādū sctōz exēpla ꝑtuosa. Nā Aug. ser. de marty. ꝺt. Jb eis em in vitate festiua gaudia celebrant. q̄ ipa martyrū exēpla sequūt. Solēnitates em martyꝝ exhortationes sūt martyrioꝝ. vt imitari nō pigeat qō celebrari delectat. Nec ille. Sz q̄rep festꝭ sanctoꝝ vigilias colim⁹ ieiunādo. Rñdet q̄ ecclia statuit p̄mo ꝓp augmētū deuotōis vt p abstinētiā deuotiores z sāctiores reddamur ad festū ipz celebrādū. Secūdo ꝓp exēplū istructōis: vt sciamus qz p pnie aspiratē possum⁹ ꝙuenire ad sctōrū gl̄iaz z iocūditatē. sic etiā scti p artā viā pnie ingressi sūt i celū. Un̄ Matth. vij. dic̄ saluator. Intrate p angustā portā lata porta z spatiosa via q̄ ducūt ad ꝑditionē. multi sūt q̄ itrāt p eā. arta via z angusta porta q̄ du. ad vi. Proide Ubꝛyꝭ. sup Matth. ait. Que ē iusticia sctōs colere z scitates spnere. Sine cā iustos colit q̄ iusticiā spnit. Nec ille. ꝺ g̃ hō stude imitari sctōs ꝺi q̄ꝝ festa z vigilias etiā colim⁹ in opib sctis. s. pīarchas i vm⁹ veri ꝺi fide z cultu: ꝓphas i pcepto dei obediendo. apl̄os in mūdi ꝓtēptu z xp̄i amore sectādo. martyres i patiētia. ꝓfessores i mīsericordia. ꝓmissis exhibēda. ꝟgines i castitate. z oēs electos in pnie asritudine z pctōz deuitatōe. Quita rō fructificationis. qz p ꝺ q̄ sctōs honoram⁹ eos. p nob apud deū itercessores ꝓstituim⁹ vt p eoꝝ merita a pnis tib piculis liberemur z ad vitā eternā ꝙueire possim⁹. Un̄ Job. v. Uoca si ē q̄ rñdeat: z ad aliquē sctōz ꝙuertere. q. di. Tu hō exā idiges gr̄a ꝺi ad salutē: inuoca g̃ deuz. Et qz nō potꝭ cōfidere de ꝓpijs meritꝭ. g̃ad aliquē sctōz ꝙuertere iplorando eī patrociniū. ꝺ g̃ hō eligere tibi aliōs sctōs in pīonos vt saluerꝭ p eos sic̄ hortat ad id Celestin⁹. Circa secūdū de exortatōe sctōz p edificatiōe simpliciū occurrūt q̄nq̄z q̄stiones ꝓsequēde.

Prima de patrocinij implorationē.
Secūda de reuerēdis sanctis oīone.
Tertia de oīonis directiōe.
Quarta de sctōz in celo cognitiōe.
Quita de corūdē eraditiōe.

Prima q̄stio ē. vtꝝ vtili⁹ sit sp hoi iplorare p patrocinio aliquē sctm maiorē q̄z miorē. Et videt q̄ sic. qz superiores scti sūt ꝺo magꝭ accepti z maiorꝭ pmij i celo. z p ꝓseq̄ns magꝭ ꝑnt auxiliari. Sz ꝫ videm⁹ p expientiā q̄ q̄nq̄z inuocatio miorꝭ sancti fit efficaciōr. z obtinet hō a ꝺo p miorē aliq̄d qō nō obtinet inuocādo maiorē. Rñdet g̃ fm doct. pcipue Tho. sup. iij. di. xlv. q. ꝫuis superiores sancti

sint bo magʒ acceptiv tale tñ ẽ etiã miozes sctõs ex
orare. qz qñqz hõ ꝓsequ̾ p miozẽ scm̃ qõ ñ obtinu
it p maiozẽ. Et b ꝓtigit ꝓpẽ tria. Prio ꝓpẽ maio
rẽ deuotionẽ. qz hõ qñqz hz deuotionẽ ampliozẽ
ad miozẽ scm̃ q̃z ad maiozẽ. z sic ꝓtingit oratiõz
miorʒ sctĩ eẽ efficaciozẽ aliqñ q̃z maiorʒ. Nã effe
ctus oꝛonis pẽdet marie ex deuotõe. Secũdo p
pter clarã manifestationẽ. qz deꝰ vult sctitatẽ ife
riorʒ sctĩ clariꝰ mãifestare qñqz. z sic dat hoĩ p illi
us iuocationẽ qõ petit. Nã deꝰ vult vt oĩb sctis
etiã miozib honozẽ exhibeamꝰ. qz oẽs z singuli
brĩ pñt nos iuuare. Vñ Bernñ. in ser. de oĩb san
ctis br. Si potẽres fuerũt ĩ terrʒ: potẽtiozes sũt ĩ
celo. nec pria minuit eoꝝ charitatẽ: sz augmentat
Vñ deꝰ dat qñqz p iuocationẽ miorʒ q̃tenꝰ clare
scat eiꝰ glia. Tertio ꝓpẽ gfe special ꝓcessionẽ. qz q̃
buscã sctis ẽ ꝓcessũ seu datũ a bo in aliqb spẽa
lib cauʒ: pcipue patrocinari. sic brõ Antonio li
berare ab igne ifernali ipm iuocãtes. Jtẽ brõ Ni
colao defendere itinerãtes. brõ Briccio pcauere
a ꝓfusiõe. brõ Gratiano ad recupandũ res perdi
tas. brõ Frãcisco ad subueniẽdũ in morte z ĩ pur
gatorio. z sic de aliꝭ. Sic g̃ i talib obtineri ꝓtin
git qñqz p vnũ qõ nõ obtinek p aliũ etiã supiozẽ:
sic etiã ẽ iudicãdũ õ auxiliatõe vniꝰ sctĩ vl pauco
rũ respectu iuocatõis mltoꝝ sil. Nã Hiero. dicẽ
te. Impossibile ẽ pces mltoꝝ nõ exaudiri: si tñ ce
tera sint paria. ¶ Secũda q̃stio. q̃les scti sũt
reuerẽdi oꝛone. Ad qõ rñr fm doc. pcipue Tho.
in. iiij. di. xv. q oꝛo illis solis sctis in reuerẽtiã et
bonozẽ ẽ exhibẽda q̃ habẽt vitã beatã. qz nil petit
ab eo q̃ nõ hz illud qõ petit. Nã dicente pbo. Nil
dat qui nõ hz. j. z. ij. elenco. Cũ g̃ btã vita ẽ q̃ oratã
do petit ad illos solos oꝛo põt dirigi q̃ illã habẽt
Vñ nõ ẽ dirigẽda ad illos q̃ adhuc sũt in b mũ
do q̃uis petitio aliq̃ põt fieri ab eis vt oret p aliq̃
Jtẽ nec ad illos q̃ in purgatorio sũt dirigẽda est
oꝛo. qz q̃uis sint securi de btã vita habẽda: tñ sẽ
in afflictõe maria. Et etiã qz nõ sũt in statu merẽ
di. iõ magʒ indiget q ꝓ ipis oret q̃ ꝓdeceat vt ipsi
oret. De illis aũt aiab q̃ credũt eẽ in inferno: dicit
Aug. Si inq̃t scirẽ patrẽ meũ eẽ in inferno ñ ora
rẽ. p eo sicẽ nec p diabolo. Si aũt aliqs credit esse
sanctꝰ z in pria cẽ: q tñ ẽ in purgatorio vel forte ñ
ẽ bonus: tali fm Jnno. põt oꝛo fũdi. qz deꝰ fidẽ il
loꝝ oratiũ attẽdeñ. etiaz si ille nõ eẽt bonꝰ: preces
supplicatiũ acceptaret z exaudiret. xv. q. vl. ca. fi.
Nõ tñ licet de eo facere officiũ solẽne vl pces solẽ
nes. s. missaz vel officiũ z hmõi. Et fz Antoninũ
nec facere licet eccl'iam vl altare z hmõi nisi õ ca
nonisatʒ sctis. Nec habẽt p fratrẽ Angel. de Cla.
isũ. ꝓcoꝝ. Tho. vbi supꝛ. Vñ z legit. iiij dyal. Bze.
de Pascbasio q̃ post mortẽ faciẽs miracl'a: erat
tñ in purgatorio. Jtẽ in legẽda sctĩ martini legit
q̃ dã ad sepulchrũ faciebat miracula: z tñ dixit
in reuelatõe q̃ fuerit latro p scelere occisus. ¶ Tertia q̃stio. q̃liẽ oꝛo nr̃a sit ad sctos dirigẽda.
cũ vt Cassio. dic. Oꝛo ꝓprie fieri bz ad deũ. Rñr
fm Richb. in. iiij. di. xv. q. iij. Et post eũ fm fratrẽ
Ange. in sũ. q duplicit põt qs alicui porrigere pces. Uno mõ tãq̃ p ipm ipledas. z sic solꝰ deꝰ est
orabꝰ. qz illa bona q̃ pcipue sũt petẽda in oꝛo
ne. s. gfa salꝰ z glia vel q̃ nob defuerũt ad boꝝ ac
q̃sitionẽ: vt fides: spes: charitas a solo deo dant
nec ab alio dari possũt tali mõ. s. ad acq̃sitõz gfe
z glie. Alio mõ pces põt qs porrigere alicui tãq̃ p
eꝰ ipetrationẽ adipleanꝭ. z b mõ orãdi sũt scti q̃
a deo ipetrãt exauditionẽ oꝛonis nr̃e. Maxime
autẽ gliosa vgo maria supꝛ ceteros ẽ oranda isto
mõ secũdo. qz plꝰ valet q̃z oẽs alĩ ceterʒ paribus
Et ꝓterea eccl'ia orãdo deũ vl xpm dic. Miserere nobis. Vel: Da nob q̃sumꝰ dñe. z hmõi. Sed
oran. sctõs dic. Orate vel intercedite p nob. Cul
tũ g̃ latrie in oꝛone deo exhibemꝰ: z ab eo postu
lamꝰ põdicta bona. Sz sctoꝝ itercessiões i adiu
toriũ depcamur vt p eos ipetrare valeamꝰ. z sic
prz. ¶ Quarta q̃stio. vtꝝ scti in celo cognoscãt vel videãt nr̃as oꝛones fusas ad coꝝ venera
tiões z cordis depcationes. Rñdet fm Rich. in
iiij. di. xlv. q licet aie sctoꝝ naturali cognitiõe nõ
cogñscant oĩa q̃ fiũt in hac vita. z marie interiores
motꝰ cordis. qz solꝰ deꝰ scrutat corda vt dic ps. extra de spmo. ca. Tua. in fi. Tñ scti in verbo diui
no vidẽt ea q̃ decet eos de nr̃is actib cognoscere. õ
qb sũt bi actꝰ oꝛonis. qz ad eoꝝ gliam ptinet q
ad eos habeamꝰ necesse currere. Et q ipi videãt
nr̃a vota z auxiliũ pbeãt. Sz diceres. Nũqd scti
vidẽtes aliqs tales necessitates vl aduersitates
suoꝝ charoꝝ afficiũt aliq̃ cõpassiõe p eis ex cha
ritate q̃ sũt pleni. Rñdet fm Tho. ibidẽ. q scti ñ
afficiũt. qz ita sũt repleti gaudio britudis q dolor nullo mõ in eis habet locũ. Sz forte aie non
glorificate doloꝛe aliquẽ sentirẽt si incõmoda su
oꝝ charoꝝ pcipent. Nec ibi. ¶ Quita q̃stio
vtꝝ sctoꝝ oꝛones p nob fuse apõ deũ sp exaudiãtur. Rñdet fm Rich. in. iiij. dist. xlv. ꝓcor. Tho.
q scti duplicit dicũt orare p nob. Uno mõ p eo
rũ merita. sic etiã sanguis xpi dr interpellare p nob
z sic oꝛones sctoꝝ licet sint efficaces ad ipetrãdũ
q̃ntũ sũt in ipis: tñ ex pte nr̃i põt eẽ defect q nõ ex
audiant p nob. ꝓpẽ nr̃a petã. Alio mõ scti orãt p
nob vot suis postulãdo. z sic sp exaudiũt. qa nõ
volũt nisi qõ deꝰ vult: nec petũt nisi qõ deꝰ vult
peti z dare. Qõ aũt deꝰ simplr vult iplek nisi loq̃
mur õ volũtate añcedẽte q̃ vult deꝰ oẽs homies
saluos fieri: vt dr. j. Timoth. ij. q nõ sp iplek. Vñ
nec ẽ mir si etiã qõ scti volũt p hũc modũ volun
tatʒ iterdũ nõ iplek. O g̃ hõ aduerte dei benigni
tatẽ erga te. recog̃sce q̃nta caritate oẽs scti tuã sa
lutẽ desiderãt z deũ oꝛorãt. Noli g̃ cõtenere sz age
pniaz: caue petã z oꝛa deũ ac sctos vt saluer̃is.

¶ Circa tertiũ de itercessiõe. s. sctoꝝ p nobis
sufficiat p ꝓclusiõe q hodie oẽs sctos vniuersal'r
honorãdo ꝓmeremur dei misicordiã p ipos oẽs
p nob itercedẽdo. Et b ꝓbari sufficiat p reuelatio
nẽ q̃ legit i legẽda vicz q ꝓpostq̃z b festũ oim sctoꝝ

De omnibus sanctis

rome institutū fuisset anno seqnti hanc pa die custos eccl'ie scti petri ex deuotione oia altaria circuit: uit: scto; suffragia iplorando. Cuq; redyssz ad altare scti petri in raptu vidit regē regū xpm in sublimi solio z oēs angelos in circuitu ei⁹. Tūc regina diademate fulgēte gl'iosissimo: quā innūerabilis m'titudo v̄ginū seqbat aduenit. cui rex assurrexit: z iuxta se eā in solio sedere fecit. Angelus aūt q̄ p̄dictū custodē ducebat dixit eidē. q̄ hec virgo regina p̄fulgēs ē mater d̄i. Post h̄ aduenit q̄ dā vestit⁹ de pilis camelo; que seqbat multitudo senio; de q̄ dixit. Iste ē Jobes baptista cū patriarchis z ꝓphet. Deniq; aduenit q̄dā pōtificali habitu decorat⁹ cū mag̃ch oro ꝓsili habitu fulgē tū: z dixit hūc ē petrū cū aplis z pōtificib⁹ scis. Postea ꝓcessit multitudo innūerabiliū militu; hos dixit ee martyres. Post q̄s aduenit turba infinita diuersa; gēciū: q̄s dixit eē ꝓfessores. Videbat aūt q̄ oēs flexis genib⁹ regē adorauerūt ante solū reg̃ aduenientes. Et tūc beat⁹ petr⁹ matutinas inchoauit: ceter⁹ ꝓsequēt⁹ mira dulcedine cinētib⁹. Tūc custodi miranti dixit angel⁹. Hi oēs scti p honore sibi hac die a mortalib⁹ exhibito do gr̄as agūt: z p orbe vniuerso itercedūt. Deinde angel⁹ dixit eū ad locū aliu; vbi vidit vtriusq; sex⁹ hoies: q̄sdā in aureis mēsis gaudētes et abūdātes: alios nudos z inopes auxiliū mēdicātes. Dixit aūt hūc locū eē purgatoriū. z q̄ abūdātes eēnt illi q̄b ab amic⁹ p m'ta suffragia subueniebat. Inopes vo q̄; cura nō habebat. Iusit ḡ vt oia hec sūmo pōtifici intimaret: vt post festū oim scto; statueret die celebrē a ia; gten⁹ salē generalia suffragia ꝓ illis die illa fierēt q̄ spēalia hr̄e neq̄rēt. z sic factū ē. O ḡ charissimi venere mur scto; d̄i z exorem⁹ vt d̄ns iesus p eo; itercessiones det nob gr̄az ī p̄nti z gl'iam in futuro.

De oīb⁹ sanctis Sermo secundus sz de multitudine scto; z ordine felici.

Exultabūt sancti in gl'ia: letabunt in cubilib⁹ suis Ps̄. cxlix. In q̄b⁹ v̄bis ostenditur q̄s felicissima z q̄s brā ac gl'iosissima sit p̄tia celestis. i q̄ oēs scti exultabūt cū xp̄o in ꝑpetuū. Nā in ipis v̄bis notat⁹ p̄mo gaudiū celeste eē maximū: cuius d̄r Exultabūt. i. extra se saltabūt p gaudio: ita q̄ tales mētes sto; gaudio indicibili elevanti deū Vñ Bern̄. sup can̄. dic̄. Revera illud solū est verū gaudiū q̄d nō d̄ creatura sz de creatore ꝓcipit cui cōpata oīs aliū de iocūditas meror ē: oē dulce amar⁹: oē decor⁹ fedū ē. Secūdo ostenditur eē gloriosissimū q̄ in gl'ia inq̄t. Nā scti tā in ania q̄s in corpe erūt gl'ia clarissimi: teste saluatore Matth. xiij. Fulgebūt iusti sic sol in reg̃ pa.e. Tertio notat eē m'tiplici felicitate plenū cū addit. Letabūt in cubilib⁹ suis. Lyra. i. i dinersis mansiōib⁹ gl'ie et gradib⁹ fm m'titudinē scto; z eo; p̄mio; q̄ vt Greg. dr. Quilibz letabit ibi d bono alteri⁹ sic de ꝓprio. Cū ḡ sint in innūerabili m'titudie. O q̄ ibi erūt gaudia cuiuslibet de q̄libet angelo z de q̄libet patriarcha z ꝓpha: de q̄libet ap'o: martyre: confessore: v̄gine z vno q̄q; electo;. Q̄m aūt oim beato; bodie celebrat festiuitas. Idcirco ad ip̄o; honorē p fm̄oe p̄dicta v̄ba accipim⁹ d eo; gaudijs: vt z nos eo; societate felicē desiderem⁹. Juxta hec ḡ v̄ba notāda ternaria mysteria p h̄ fm̄oe declarāda.

Primū de electo; m'titudine
Secūdū de scto; vario ordine
Tertiū de gaudio; plenitudine

Circa p̄mū. s. de electo; siue saluādo; m'titudie q̄rit⁹. vtr⁹ nūer⁹ saluādo; sit maxim⁹. Rō q̄stiōis ē. q; saluator Matth. xx. dr. Multi sūt vocati: pauci vo electi. z ca. vij. Arta via q̄ ducit ad vitā pauci sūt q̄ inueniūt eā. Cū ḡ vitas dicat pauc⁹ saluādos: quō p̄t eē multi. Item. j. Joh. v. Mūd⁹ tot⁹ in malig̃ posit⁹ ē. Et j. Pe. iij. Si iustus vix saluabit: ip⁹ z pctōr vbi parebūt. Lyra. Just⁹ vix saluabit. q; p m'tas tribulatiōes oportet intrare in regnū d̄i. Act̄. xiiij. Impi⁹ ḡ z pctōr vbi parebūt. q. d. nusq̄; q; in iferni p̄fundo absc̄dent. Et q̄m dicēte p̄d̄. Oēs declinauerūt sil' inutiles facti sūt nō ē q̄ fa. b. nō ē vsq; ad vnū. q̄d fm Lyrā intelligit excepti ue. i. nō ē p̄ter vnū. s. eū q̄ hz fidē caritate formatā. Nā. xij. q. j. c. Quis etas ꝓna est ad malū. ḡ pauci saluāt. Sz ad hec z q̄stiōz rūdetur. put colligit ex Rich. in. iiij. d. xliij. q. ij. ar. ij. ac alijs doct⁹. s. distinguēdo. q; de nūero electo;. possum⁹ loq̄ dupl'r. Uno mō respective siue cōparative. z sic dicūt pauci. s. respectu dānādo;. q; si boni in mūdo mal' cōpenset pauciss̄imi inueniūtur vt p̄t ex p̄dict⁹. Et q̄m vt Aug. xx. de ciui. dei. c. xxj. exp̄sse dic̄. Plures erūt m'ti hoies in infernali bus penis q̄s in gl'ia. Idē etiā ifra eodē li. xxj. ca. xij. dic̄. q; multo plures sūt in vniuersa hūani generis massa dānati q̄s sint i luce. ḡ p̄t. Alio mō loq̄ possum⁹ de nūero electo; absolute. z sic maior ē z erit eo; multitudo. nōne m'ti fuerūt patriarche z ꝓphete: multi martyres: multi ꝓfessores: multe v̄ginес z oēs electi innūerabiles a p̄ncipio mūdi vsq; in finē. Explicit gr̄a. Si q̄s ex litore maris ipleret arenis mille modios z chados nōne arena illa diceret grādis nūeri absolute. sz cōparando ad illa ip̄oportionabiliter plura q̄ sūt in litore mar⁹ p mūdū totū pauca sunt. Sic z in p̄posito. q̄uis electi sūt multi: sz multo plures sūt dānati. q; vt scribit Eccs. j. Stultor; infinit⁹ ē nūerus: adeo q; Aug. li. d vero cultu dicat. Arbitror: inq̄t tres mūdi ptes fore dānādas eo q; ip̄is reg̃nāt infideles. de q̄rta aūt pte q̄d dicā nisi q̄ Jognāt infideles. de q̄rta aūt pte q̄d dicā nisi q̄ Johānes ait. Tot⁹ mūd⁹ in maligno posit⁹ ē: rōnez ponēdo Grego. dr. o mel'. sup Matth. xx. Ad fidē inq̄t plures veniūt z pleriq; deū vocib⁹ sequūt: sz moribus dicūt. io ad celeste regnū pauci coꝑduc̄t. O ḡ pctōr miserrime aduerte hec nouella. q; inūerabiles dānant ꝓ infidelitate sua z ipeniten.

tia.age penitētiā ḡ ne pereas cū multi ꝫ saluer̄is in nūero electoꝝ. ¶ L Sz quō ꝓbat nūer⁹ ipe electoꝝ absolute fore maxim⁹. Aduertēduz est q̄ p̄cipue ꝓbat via triplici.

Primo ex autoritate.
Secūdo ex reuelatiōe.
Tertio ex rōne.

¶ Primo ex autoritate. s. scripture sacre. Nā in scripture legit Genē. xv. dixit dñs ad abraā. Noli timere ego ero merces tua magna nimis. Et cū ille diceret. Quid dabis mihi dñe de⁹ ego vadā. s. ad mortē absq; liberis: eduxit eū dñs foras ꝛ ait illi. Suspice celū ꝛ nūera stellas si potes: sic erit semē tuū. Ibi ꝑm Lyrā ꝛ doct. ꝑmittebat abrae multiplicatio seminis nō tā corpalis q̄ spūalis in brā vita q̄ ad inūerabiles gētiū ppl'os in fide xp̄i descēdētis ad abraā saluādis. Vñ canit eccle sia. Sz signifer sanct⁹ michael rep̄sentet eas i lucē sanctā. quā olim abrae ꝑmisisti ꝛ semini eius. Sic ḡ stelle celi sūt inūerabiles: sic ꝛ electi. ¶ Secūdo ex reuelatiōe. Nā Johes Apoc̄. vij. in reuelatiōe dic̄ vidisse sic: q̄ ex oī tribu filioꝝ isrl' signati sūt electi cētū q̄dragintaq̄ttuor milia. Et p⁹ hec inq̄t. Vidi turbā magnā quā dinūerare nēo poterat ex oīb⁹ gētib⁹ ꝛc. stañ. añ thronū in ꝓspectu agni amicti stolis albis ꝛ pal. in ma. e. ꝛ cla. vo. m. di. Sal⁹ deo nr̄o q̄ sedet sup thr. ꝛ agno. i. xp̄o Hec in epl'a hodierna. ¶ Ubi nota certa puncta. Unū ē q̄ scti ve. test. in nūero certo designāt. s. cētū q̄dragintaq̄ttuor milia: licz iste nūer⁹ ponat̄ p indeterminato. Sz scti no. test. inūerabiles dicūt post hec. Vidi inq̄t turbā magnā quā di. nēo poterat ꝛc. Quare b: nisi ad designādū q̄ m'lto plures sūt scti no. test. q̄ scti ve. test. Aliud pūctū ē: q̄ ex singulis tribub⁹ filioꝝ israel fuerūt aliq̄ signati. s. duodecim milia excepta tribu Dan tm̄ mō. de q̄ nō dicunt sig̃ti. Quare b: nisi iō. q̄ ex illa tribu oriūd⁹ ē fil⁹ pditōis scz antix̄p̄s: vt tenēt doc. Et quia dan interp̄tat causa vel iudiciū ꝛz Hieron̄. Significat ḡ p̄ncipes q̄ habent alios iudicare. de q̄b⁹ magis ē timēdū q̄ sūt in statu dānatōis q̄ raro iuste iudicāt. Vñ nō habēt signum xp̄i. i. pñie ꝛ būilitatis: ꝛz signū dānatōis. Tales sūt sic cain: de q̄ scribit Genē. iiij. q̄ dñs posuit signū in cain ꝛ maledixit eū dñs ꝓpē interfectionē fratr̄is sui abel. Illud signū positū in cain fuit tremor horribilis capit̄is ꝛ mēbroꝝ vt dicit Ly. Sic in p̄ncipib⁹ malis est ꝓ signo dānatōis capit̄is tremor. i. vacillatio iudicij q̄ declinat a iusticia. ꝛ etiam manuū tremor. Dr̄ enī cōiter q̄ patit capit̄is tremorē hz etiā tremorez manuū. Sic iudex iniquus etiā tremorē hz in manib⁹ munera accipiēdo ad puertēdū iudiciū. ꝑs. ¶ Munera sup ino centē nō accepit q̄ facit hec nō cō. in ek̄nū. D

¶ Tertio rōne ꝓbat maria m'titudo electoꝝ. Et potissima ad id ē rō restauratōis ruine angelice q̄ ꝑm doc. ruina angelica restaurari debz ex hoīb⁹ electi. ꝛ q̄ inūerabiles ceciderūt. ḡ ꝛc. Sz q̄ stio occurrit. vtꝝ tot sint hoīes saluādi q̄ ruerūt angeli: an etiā plures. Ad q̄ ꝑm docto. sic̄ notat Aure. in suo cōpē. tres recitāt opiniones. Prima ē q̄ tot saluabunt hoīes: q̄t angeli remāserūt in celo. Et fūdat se hec opinio sup dicto Greg. q̄ hr̄ in. ij. sentē. di. ix. ca. vij. sic. Supna inq̄t ciuitas ex angelis ꝛ hoīb⁹ ꝓstat: ad quā credim⁹ tātū hūani generis ascēdere q̄ntos illic ꝓtigit angelos remānisse sic̄ scp̄tū ē in cātico Deuteronomij. Statuit terminos ppl'oꝝ iuxta numer̄ angeloꝝ dei Dec ibi. Sz hec opinio cōiter a doc. nō tenet. q̄a vt ait Dyoni. li. de celesti hierar. c. xiij. Illi angeli hr̄i sūt plures nūero q̄z sint oīa entia materialia numero. ꝛ iō nō videt q̄ tot sint creati vel creādi hoīes q̄t sūt angeli. Secūda opinio ē dicētiuz q̄ tot hoīes saluant: q̄t angeli ceciderūt ꝛ nō ꝑles. adherēn. dicto Aug. in enchi. di. sic. Supna hierusalē m'r nr̄a ciuitas ōi nulla ciuiū suoꝝ nūero sitare fraudabitur: autvberiori fortasse copia regnabit. Sed hec opinio non est approbanda q̄a ibi Augustin⁹ dubitat vtꝝ vberiori copia regnabit vt ptz. Tertia ē dicētiū q̄ tot saluabunt hoīes q̄t sūt angeli cadētes sil'z remanētes: ita q̄ ruina angelica restaurari debeat ꝑ solas ✠gies. q̄a illi sūt sil'es angelis q̄ nec nubent nec nubent. ꝛ sic in vno ꝓiete erūt angeli cū ✠ginib⁹. ꝛ in secūdo ꝓiete ꝑm eos erūt tot saluādi ex nō ✠ginib⁹: q̄t erūt in illo alio ꝓiete angeli sil'z cū ✠ginib⁹. Sz hec opio repellit eadē rōne q̄ p̄ma. Jtē q̄ ꝑm Bonauē. di. ix. scōi. in reparatōe ruine angelice nō req̄rit sil'itudo ✠ginitat̄ necessario: ꝛz sufficit sil'itudo ꝑ gr̄az ꝛ gl'iaz. Nā p̄ñt hoīes etiā corrupti ad tātā gr̄az ꝛ gl'iam eleuari q̄ idē ordo ꝓstituat ex eis ꝛ angelis sil'. q̄ p̄ñt cē pares in gr̄a ꝛ gl'ia etiā hoīes corrupti angelis. Nā ꝛ multi carne corrupti in gr̄a ꝛ gl'ia multi ✠ginib⁹ p̄ferūt: vt claret de btō petro ap̄l'o ꝛ magdalena ꝛ sic de alijs q̄ pluribus ✠ginib⁹ p̄ferunt. Jō ad q̄stionē saluo meliori iudicio dicēdū ē ꝛz sentētiā Ricb. sup. ij. di. ix. q. v. ar. ij. ac Bonauē. ibidez. q. vij. q̄ p̄cipui scti hoīes sive sint ✠gines sive corrupti: tales tot saluabunt q̄t angeli ceciderūt vt ex eis repet̄ ruina angelica. ꝛ vltra hos tot saluabūt cōes hoīes q̄ ex ist̄ cōibus hoīb⁹ fiet decim⁹ ordo: ita q̄ ex q̄ ceciderunt ex singulis ordinib⁹ m'lti angeli ad quēlibz ordinē scti assumēt ꝛz merita gr̄e ꝛ gl'ie assimilati angelis. ꝛ sic sūt aliq̄ licet pauci scti q̄ ꝓpē excellentiā meritoꝝ sūt sup̄ oēs ordines angeloꝝ. put ecc̄lia tenet de btā ✠gine maria: ita erūt etiaz aliq̄ cōes hoīes electi q̄ nō erūt tāti meriti vt eq̄rent angel' in gl'ia: vt ptz de puer̄ baptisat̄ añ annū discretiōis decedētib⁹. ꝛ de his q̄ penitēt tm̄ i extremis: ꝛ de multi alijs cōib⁹ hoīb⁹ pauci meriti. Et hec positio ꝓbabilis ē. Tū ꝓpē ip̄fectionē meritoꝝ q̄ multi tenent in via. Tū ꝓpē nūeri denarij p̄fectionē q̄ cōperit p̄tie celesti. q̄ p̄fectio nūeri in denario maxime ꝓsistit. Vñ ꝛ glo. sup Lu. xv. ōr. Decima drachma pdita ē p xp̄m inuēta cū nouē ordi

nib⁹ angelo⁹ hō addit⁹ ẽ trāꝫ decim⁹ vt cōpleat numer⁹ electo⁹. ¶ Sz adhuc q̄ri pōt. vtrū angeli in celo⁹ beati sciāt totalē numer⁹ p̄destinato⁹. Rn̄deꝺ ꝼm Aug. in enchi. di. sic. Nouerunt angeli sancti docti deo cui⁹ vitatis eterna contēplatiōe beati sūt quātū numeri supplemētū ō genere hūano integritas ciuitatis illi⁹ expectet. hec ille. Et sic patet q⁹ sciunt numer⁹ electo⁹ angeli z beati in verbo diuino. Sz q̄ sint isti electi hoies nō sciūt nisi reueleꝺ eis vsq; hō sentēciaꝺ in morte. Ex omnibus ergo dictis claret q⁹ maxim⁹ ẽ numer⁹ electo⁹. O g̃ p̄iane gaude z satage pueni re ad illo⁹ gaudia beata.

¶ Circa secūdū de ordine sctō⁹ scz in chorīs angelicis querit. Utr ad singulos ordines angelo⁹ fiat assūptio hoim saluādo⁹: z q̄liter. Ad hoc rn̄deꝺ ꝼm Bonauē. sup. ij. di. ix. q. v. p ꝛclusionē. q⁹ sicut de singulis ordinib⁹ angelo⁹ alīq ceciderūt: sic singuli ordines ex hoib⁹ restaurabūt z sic ad singulos erit hoim assūptio. Uñ sup illō Josue. j. Oēz locū quez calcauerit pes vester: vr erit. Glosa dicit. Si diabolū vincere potuero et meruero vt eū de⁹ cōterat sub pedib⁹ meis locuz ei⁹ in celo habebo. Hec Glo. Sz qz diabol⁹ cecidit etiā de excellētissimo ordine. g̃ hō ascēdit etiaz ad sup̄mū ordinē. z p ꝛsequēs ad alios. ¶ Sz q̄liter z q̄ ad quē ordinū assumant. Greg. in ome. accesſ. ad ihesū publicani edocet di. Distincte conuersatiōes hoim singulo⁹ angelo⁹ ordinib⁹ cōgruūt vt i eo⁹ sortē p̄ uersatōis similitudinē deputent. Quia ꝺo vt idē Grego. in pastorali dic̄. Sepe murat merita ordinū q̄litas actionū: sic sepe aliq̄s in supiori ordine est inferior aliq̄ q̄ est i minori ordine. Exēplū ponit idē de carbūculo. q̄ in natura gēmarū p̄ferk hiacyntho: sz tū hiacyntho cerulei color⁊ p̄ferk pallēti carbūculo. qō em̄ hiacyntho subtrahit ordo nature: spēs decoris adiūgit vt p̄ferak carbūculo quē coloris qualitas fedat. Sic z in hoib⁹ quidā in meliori ordine deteriores fiunt. z quidā in deteriori meliores. Hec Grego. Propter hec nō valem⁹ nos in p̄senti determinare oīmo de q̄ homīes ad quos angelorū ordines pueniāt nisi in generali ꝛiecturando scieñ. p certo q⁹ diuersitatē merito⁹ sequit diuersitas p̄mio⁹ ꝼm Grego. z docť. Et ideo hoies infimi in meritis erūt in celo cū infimis. medij cuz medijs. supmi cū supmis angelis. ¶ Contēplari g̃ possumus ꝼm dicta docto⁹ q⁹ i infimo choro p̄mo erūt cōmunes hoies q̄ nō eq̄parant angelis in gratie z glie similitudine vt sup̄ dictū est de nouiter baptisatis decedētib⁹: z in fine conuersis. z de multis cōmunib⁹ hoib⁹ paucissimo rū merito⁹. Ab hoc choro excludunt infideles z oīes in peccato moriētes. qz dānant. Chryſ. de conſe. di. iij. ca. Nō potest q̄s gratiā vite celest⁊ accipere nisi sit purgat⁹ ab oīs peccati sorde. In secūdo scz in angelo⁹ choro locabunt vt ꝺt Gregori⁹ omel. qua sup̄. Qui qua capiūt z in his etiam fratres edificāt dū p̄riā p̄sonā bene ꝼm deū regūt: puta boni ꝓiugati. In tertio scz ordine archangelo⁹ quo⁹ est nūciare magna vt ait Grego. erūt hi q̄ maiora merita acq̄rūt: z in bona vita p̄ficiūt: vt sunt castitati viduali se mancipantes: magnas oīones z elemosynas facientes: sollicite alios admonētes. Tez sup̄ hos sūt quarto i ordine virtutū ꝼm Grego. quo⁹ est miracula facere. tales hoies q̄ mira virtutū exercicia opantur vt sūt virgines z q̄ ex merito sanctitatis miracla faciūt. Grego. omel. qua sup̄. Sūt qui mira faciunt: sig valēter opank hi ad virtutū nūer currunt. Quinto inter potestates quo⁹ est arcere demones locabunk q̄ ō alio⁹ corp̄ibus z aiab⁹ demones z peccata expellūt verbo z exemplo: z arctam vitā eligūt: vt sunt boni religiosi. Sexto ad p̄ncipatū pueniūt q̄ electis ex merito sanctitatis p̄ sunt. z tales sūt boni p̄lati z p̄ncipes z sancti confessores. Septimo ad dominatiōes pueniūt q̄ i se cūctis passiōib⁹ z desideriis ac vitijs dominant ꝼm Grego. vt sunt martyres. Octauo in ordine throno⁹ erūt hi q̄ oīmino spūales sunt z p̄fectissimi totaliter cōuersi ad deuz p̄ trāquillitatē q̄ hoc in munere acceperūt vt iudicare recte possint de alienis etiā factis z meritis. quo⁹ mentib⁹ velut in throno dñs p̄sidēs alio⁹ facta examiat: vt dicit Grego. Tales sunt sancti episcopi z cardinales: archiepiscopi z hmōi. Nono in ordine cherubin. qō interp̄tat plenitudo sapiētie ordinant illi qui diuina sapiētia z cognitiōe voluntatis diuine: pleni etiā alios illuminant z informant: vt sunt doctores⁊ solennes⁊ p̄dicatores. Decimo ad seraphin qō interp̄tat ardens amore pueniūt vt Grego. dicit illi qui supne contēplatiōis z amoris facib⁹ accensi in solo cōditoris amore z desiderio ardent z alios etiā verbo tangēres ardere i dei amore faciūt: vt sūt aplici ex officio z alij sanctissimi. qz vt Dyoni. de eccle. hierar. dicit. Summo ordini in eccl'ia militante: sūmus ordo cōpetit in eccl'ia triūphāte zc. O g̃ aie fideles dicā vere ba Greg⁊. omel. q̄ sup̄ dicētis sic. Uidete si in numero bo⁹ agminū sortē vestre vocatiōis inueniatis. Nāve aie q̄ in se de his bonis nil recognoscit eiq; ve deteri⁹ q̄ se p̄uarā bonis his itelligit z neq̄ gemit. Quisq̄s talis est fratres mei gemēdus est valde. qz nō gemit z peribit.

¶ Circa tertiū de plenitudine gaudio⁹ accipiam⁹ p ꝛclusiōe q⁹ beati in celo pleni sunt gaudio⁹ felicitate ex oīmi pre q̄b⁹ exultabūt sine fine. Et claret breuiter p̄sequēn. Nā p̄mo gaudiū habēt plenū de eo qō est sup̄ se. i. de visiōe clara dei tatis z hūanitatis xp̄i gl'iosissime. Uerū. Plenū erit oīmi dulcedine videre xp̄m hoiem z ei⁹ deitatē. Oq̄z felix regio in qua ingrediunt. s. ad visionē deitatis z egrediunt ad ꝛcplationē hūanitatis xp̄i z vtrobiq; pascua inuenient. Secūdo pleni erūt gaudio de eo qō habebūt infra se. s. de mundo q̄ post iudiciū pulcherrime renouabit. z̄ de

moniby ꝓstratis. Et qz securi sūt de etaslōe penarū infernaliū. ℣. Serabik iust⁹ cū v. zc. Tertio pleni erūt gaudio ab ante. s. a celo empyreo qō ē purissimū amenissimū z oīm delectatiōe plenū. Bern. O ciuitas celestis māsio securā totū cōtinens qō delectat. Quarto retro se. i. de ꝓterit⁹ miseriis hui⁹ vite. Nā diligētib⁹ deū oīa cooperant in bonū. Ro. viij. scz ꝓ ꝓmio patrie z laborū boni opis. Quinto pleni erunt gaudio in se. s. ꝓ felicitate aie. Sexto iuxta se. scz ꝓ gīa corpis z ei⁹ claritate: agilitate: impassibilitate: subtilitate. Septimo a dextris. s. de nobili societate ac familiaritate beate marie z oīm sanctor⁹ ꝓtriarcharū: ꝓphetar⁹: apl̄or⁹: martyr⁹. Octauo a sinistris. qz vt dicit Aug⁹. Nullū malū ibi aderit: nullū bonum deerit. Nono ab angelis cū qb⁹ laudabūt deum z regnabūt sine fine. ℣. Beati q habitāt i domo tua dñe in secula se. laud. te. Decimo a securitate ꝑpetuitat⁹. ℣. Propterea canit hodie. O q̄ gl̄iosus z regnū in q̄ cū xp̄o gaudēt oēs sancti amicti stolis albis sequūt agnum. i. xp̄m q̄cūq; iuerit. O q̄ charissimi festinem⁹ ꝓ penitētiā ingredi ad illam beatā requiē: z oret⁹ xp̄m vt oīm sanctor⁹ meritis reducat nos ad illa ineffabilia gaudia brōrū qō nob⁹ ꝑstet ipe dulcissim⁹ iesus q cum ꝓre z spūsc̄to vivit in secula seculor⁹ Amen.

De octaua sancti Sermo tertius scz de hui⁹ festi celebritate z copiosa sanctor⁹ mercede.

Gaudete et exultate

Gre q̄m merces vestra copiosa est in celis Matth. v. z in euāgelio hodierne solennitatis. ¶ Si charissimi diligēter cōsideramus merito hodie gaudere debet in xp̄o omnis xp̄ian⁹ z laudes ac gr̄as ō agere. ℣. Primo q; hodie xp̄s dñs z sctissima mater ei⁹ z oēs sancti angeli atq; oēs bti in ꝓria gaudēt z deū laudant iocūdissime ꝓ sibi collatis beneficijs g̃lie ineffabilis. Debem⁹ g̃ vt mēbra ꝓgaudere. gaudēt etiā ꝓ honore q̄ hodie exhibet eis ab ecclia. nō q; idigeāt: sz vt ꝓ nob⁹ intercedēdo z suffragia ꝓbeant⁹ do nos ad celestē patriā ducere ō bono ꝑstante valeāt. Nā vt Piero. ait ad Vigilantiū. Si sancti adhuc in corpe ꝓstituti q̄n ꝓ se debebāt ee sollicīti erāt p alijs etiaz inimicis. q̄nto magis post coronas victorias z triūphos orant in ꝓria vbi charitas nō est iminuta sz augmētata. Gaudēdū ē g̃ ipis vt z nos charitate ad illos habere ꝓtēdam⁹ veraciter. Un hortat Apl's Ro. xij. Charitate fraternitatis inuicē diligen. bonore inuicē ꝓuenientes gaudete cū gaudentib⁹. scz sanctis. Secūdo q; mercedē inenarrabilez ꝓ bonis opib⁹ cuz sanctis sum⁹ accepturi a deo in celesti patria. Hortat g̃ ecclia hodie nos ad gaudendū pluribus passib⁹ officij scz in introitu misse. Gaudeam⁹ oēs in dño diē festū celebrātes sub ho. zc. Jte in epl̄a vbi canit quō oēs sancti deū iubilose in celo laudāt di. Sal⁹ deo nr̄o q̄ sedet sup thronū z agno. z plura talia. Deniq; potissime in euāgelio iuxta ꝟba ꝑdicta Gaudete z exultate q̄m merces vr̄a copiosa est in celis. Un ex istis ꝟbis tria mysteria notabim⁹ ꝓ b̄m⁹ ad honorē sctor⁹.

¶ Primū mysteriū dr̄ gaudiose celebrationis.

Secūdū dr̄ copiose atq̄sīti (Gaudete z exultate) vestra.

Tertiū dicit gloriose remunerationis. qz merces est in celis.

¶ Circa ꝓmū de celebratiōe hui⁹ festi q̄rit. q̄re eccl̄ia istituit celebrādū festū oīm vniuersalr sctor⁹. Ad qō rñdet q ꝑtinue q̄druplici rōne.

Prima accipit ex pte dei.

Secūda ex pte sctor⁹ xp̄i.

Tertia ex pte nostri.

Quarta ex pte auxilij.

Prima rō ex pte ipi⁹ dei: vt scz deū vez in cui⁹ fide scī oēs saluati sūt recognoscam⁹ z idola falsorū deor⁹ respuam⁹. Legit em̄ q tū romani vniuerso orbi dñarent⁹ q̄dā tēplū ꝓstruxerūt in honorē oīm idolor⁹ q̄s vocauerūt pantheon. a pan q̄ est totū. z theos deus. z sic sonat totū dij. In huius tēpli medio suū idolū collocāt⁹: oīm pulchriaz simulacra p circūitū statuerūt respicientia rectis vultib⁹ ad idolū romanor⁹. Siq̄n aūt aliq̄ puincia rebellaret ꝓtinuo vt aūt arte diabolica illi⁹ puincie simulacrū idolo romanor⁹ tergeb⁹ vertebat innuēs q̄ ab ei⁹ dñio recessissent. z sic romani statim illuc exercitū mittebāt ad subiugādos. Tpe igit Foce imperator⁹ dū ia roma duduz fideꝫ dñi recepat Bonifaci⁹ papa ipetrauit b tēplū a celare circa annos dñi. dcv. z eliminata idolorū spurcicia: ꝓsecrauit ipm i honorē btē v̄ginis marie z oīm martyr⁹ xp̄i. Que eccl̄ia nūc sctā maria rotūda a pplo appellat. Nōdū em̄ ꝓfessor⁹ solennia ab eccl̄ia agebant. sz postea q̄dā Gregori⁹ papa istituit p vniuersū mūdū būc diē dedicatiōis illi⁹ tēpli i honorē oīm sctor⁹ celebrari. kal. nouēbris: vt hodie oēs scī venerarent z de⁹ in eis glorificaret. ¶ Ubi notādū q septē ordines sanctor⁹ hodie celebrant⁹ a fidelib⁹ xp̄ianis. sz p septē genera idolor⁹ colunt⁹ a malis xp̄ianis qb⁹ vniuersitas demonū cōpēdit. Primo q̄dam hodie celebrāt festū oīm angelor⁹. s. būiles deū būiliter colētes: z ꝓtritione de ꝑtis assumētes. Angeli em̄ sūt valde būiles qr nō dedignāt nob⁹ fuire miseri. Deb. j. Oēs sūt administratorij spūs zc. Sz q̄ hodie festuz lucifer faciūt deū mlti. s. oēs superbia sectātes z vane se ornātes. Job. xlj. Ipe. s. diabol⁹ lucifer ē rex sup oēs filios superbie. Secūdo ꝓtriarcharū festū faciūt mlti fidecordes. Eccl̄i. xliij. Mi sūt viri misericordie hereditas sctā ne. e. Econtra auari faciūt festū mām̄one. de q̄ Matth. vj. Nō potestis deo seruire zc. Tertio ꝓphetar⁹ festuz faciūt otiosi z deuotiōi insistētes. Econtra festū belphegor faciūt ebriis z tabernis ac ludis se dāres Nā belphegor interꝑtat⁹ de⁹ verustat⁹. Quarto

aplox festū faciūt verbū dei audientes. Econtra faciunt festū beelzebub. qō interpratat dei muscax detrahentes z alijs obloquentes. Quinto martyx festū faciūt patientiā habentes. Econtra festū sathan. i. aduersarij faciūt irā tenentes. Sexto ꝓfessox festū faciūt abstinentes z sobrij. Econtra belial qō interpratat deuoratoz faciūt festuz gulosiebriosi. Septimo virginū festū faciūt ꝓtinentes z mūdi. Econtra festū asmodei faciūt luxuriosi q̄ p vitiū occidit luxuriosos: vt ptz Tob. vj. Qui deū a sua mente excludūt z libidini vacāt: sup hos dem̄ asmodeꝰ habet ptātē. O g̃ hō studē hodie sctōs colere: nō diabolū. Vñ Piero. Totiēs diabolo genuflectim⁹ q̄tiēs peccam⁹. Secūda rō. s. q̃re hodie celebratur festū oim sctōx accipit ex pte sctōx xpi. qz oēs debem⁹ honorare. Et q̄ sūt multi nec sufficim⁹ oib⁹ spēalia festa exhibere. iō ecclia oēs hodie cōiter honorat. Nimix vt Piero. i epla ad heliud. z cromaciū dicit. Nullꝰ dies ēp annū q̄ infra numerox q̄nq; miliū martyx repiri possit assciptꝰ excepto die kalēdax ianuarij. Nā illo die romani neminē interfici p̄cepant eo q̄ēt p̄ma dies anni Jano q̄ fuit p̄mꝰ rex italie dedicata. Et qz tūc cōsules p̄mutabāt: iō illi diei deferebāt. Cū g̃ solūmō martyx nūerꝰ tātꝰ sit z adhuc plꝰ. q̄d ē de cōfessoribꝰ z vginib⁹: pīarchis z ꝓphetis. Vñ oēs vniuersaliter hodie colim⁹. Tertia rō ex pte nr̄i. Nos em̄ multox sctōx festa specialia negligēter celebram⁹. iō hodie p deuotionē supplem⁹. Vñ Raban⁹ dic̄. Decretū est vt hodie sctōx oim memoria habeat vt quicq̄d hūana fragilitas p ignorantiā vel negligētiā seu p occupationē secularū rex obmisit: hac die soluat. Sz di. Nōne sufficit g̃ alijs sctōx festis dimissis z vigilijs hoc solū festū colere z vigilia ei⁹ ieiunare. Rñdet q̄ nō sufficit ad salutē: sz oportet q̄ illa festa specialia z vigilias q̄ sub p̄cepto sunt obseruem⁹. Si tñ qs delict penitētiā verā agat cū ꝓposito decetero cauēdi a p̄cīs z obseruādi oia p̄cepta. z sic satisfacere pōt. Bern̄. Vere penitēs id qō p̄didit deꝓre staurare poterit bono opē. Quarta rō ex pte autij: vt sc̄z p sctōx intercessionē adiuuemur cōtra deo ad eraudiēdū in oī petitiōe: z subueniēdū in oī necessitate z idigētia: ac ad ꝓsequēdā gratiā z gl̃iam tādē celestē. Nā Piero. dic̄. q̄ impossibile est p̄ces multox nō eraudiri. z iō hodie oēs honoram⁹ vt oēs intercedāt p nob. ꝓpter qō i collecta hodierna canit sic. Dipotēs sempiterne deꝰ q̄ nos oim sctōx merita sub vna tribuisti celebrare veneranda: q̄sum⁹: vt desideratā nob⁹ tue ꝓpiatiōis abūdātiā multiplicat⁹ intercessoribꝰ largiaris. z sic oēs sctōs honoram⁹ vt p eos iuuemur ad salutē eternā. Sz hic q̄rit. Utrū p̄destinatio iuuet p̄ces sctōx ita sc̄z q̄ q̄ nō esset de nūero p̄destinatox: p̄ces sanctox efficiāt de electorū numero. Ad id breuit rñdet fm doctō. sup. j. dis. xl. q̄ in p̄destinatiōe diuina duo includunt. Unū est ipa dei p̄cognitio z pordinatio ad gr̃az z gl̃iam. Et b̄ nō iuuat p̄ces sctōx qz infallibilis est dei cognitio z inuariabilis ordinatio quātuz est ex pte dei. q̄ dicit Job. xxiij. Ego scio q̄s elegerim. Et Aug. in li. de correctiōe z gr̃a dicit. Certꝰ ē numerꝰ electox q̄ nō pōt minui nec augeri. Aliud ē in p̄destinatiōe: effectꝰ ipi⁹ p̄destinatiōis: q̄ ē collatio gr̃e in p̄senti z gl̃ie in futuro. z hoc iuuatur oratiōib⁹ sanctox impleturqz. Nā vt Bonauen. vbi sup̄ sup. j. dicit. q̄ in p̄destinatiōe si loq̄mur de certitudine a pte rei sc̄z boīs. Non est inq̄t maior certitudo in nūero electox q̄m sit in nūero aliorū futurox ꝓtingentiuz. qz pēdet euētus nostre salutis z dānationis ex nostri arbitrij libertate. Si aūt loq̄mur de certitudine a pte dei p̄cognoscētis: sic est certus euētus salutis nr̄e. Vñ ptz q̄ ex pte boīs iuuat p̄destinatio p̄cibꝰ sctōx q̄ impetrāt boīb⁹ gratiā z gl̃iam. Si dicas. Et quō erit mutatio talis in diuina p̄destinatiōe. Rñdet fr Bonauē. vbi sup̄. q̄ nulla est ex pte dei z ei⁹ diffinitiōis: licet fiat ex pte boīs fm repurationē p̄sentis iustic̄ie. Nō em̄ est certitudo necessitat⁹ impositē in p̄destinatiōe: licet sit certitudo infallibilis in cognitiōe diuina. Sicut exēpli gr̃a. Cū ego video illū facere rotā: mea visio est certa de b̄ q̄ vere facit rotā: sed tñ ille nō necessario facit rotaz et pōt vt nō faciat. Propterea fm eūdē Bonauen. numerꝰ p̄destinatox pōt esse maior vel minor. z p̄sciti possūt de saluādox nūero esse: quātūcūq; est ex pte boīm fm p̄sentē iustic̄iā. O g̃ q̄ stultꝰ est ille q̄ dicit. Quare debeo bñ facere cū p̄ pdestinatio nō mutet: sz si puidit me saluādū saluabor. si dānādū vtiqz dānabor. q̄cq̄d faciā. Nā Bonauē. dicit ibidē. q̄ stultox est hoc argumētū. sicut si diceret deꝰ ex pte p̄destinauit vt tu debeas viuere eras an nō: ad q̄d g̃ comedis z bibis zc̄. O g̃ hō audi Augustinū sup̄ Job. dicētē. Si nō es p̄destinat⁹ fac vt p̄destineris. Si nō traheris ora vt trahāris. Nā z Grego. xxiij. q. iiij. Obtineri. dicit. q̄ p̄destinatio ita est a deo disposita vt ad eā electi meritis z p̄cibꝰ puenīāt. Et ad id sūt multa exēpla. Unū ē de Paulo de q̄ dicit Aug. q̄ ecclia Paulū apostolū nō habuisset si p eo Stephanus nō oraſſz Item de traiano quē Gregorius oratiōe liberauit. z multis alijs. Multū ergo est vtile sanctos inuocare.

Circa scōm de copiosa acquisitiōe a deo querit ꝓpter simpliciores de modis. qualibꝰ scilicet mōis sancti dei acquisierūt regnū celeste. z intrarūt ac possederūt illud. Hoc em̄ nobis est vtile vt sciam⁹ sanctox exēplo ꝓsimiliter acquirere z habere. Ad qō rñdet q̄ sicut Johes Apocl. xxi. dicit se vidisse in ciuitate celesti portas duodecim ornatas lapidibꝰ p̄ciosis. Sic duodecim modi describunt quibꝰ hō potest acquirere z intrare regnū celeste p copiosa beatitudinis possessiōe. nā ab oriente sunt tres porte regni celestis. Prima porta est adhesiōis fidei. Adoptat em̄ homo in filiū dei per fidē xpi. iuxta illud Joh. j. Dumꝰ

quę aſit receperũt eũ .i. xp̃m p fidẽ. dedit eis po/
teſtatẽ filios dei fieri his q̃ credũt in eũ. Nam he
reditas aliqua etiã ſm iura deuoluit ad adopta
tos. ff. de adoptiõe. l. vltima. Et ſic homo quan/
doq; regnũ acquirit vel hereditatẽ. Sic in ppo/
ſito hoc mõ acquirũt regnũ celeſte oñes xpiani
fideles z ſancti. qz oñes ſũt adoptati a deo in fi
lios z a xp̃o in fratres. Si tamẽ viuũt vt xpiani
deberẽt. vñ oratio dicit. Pater noſter q̃ es in ce/
lis ſanctificet zc. ¶ Secũda porta eſt bone opa/
tiõis z ſpei. Athanaſi⁹ in ſymbolo. Qui bona ege
runt ibunt in vitam eternã. z qui mala egerunt
ibũt in ignẽ eternũ. qz vt ſcribit Jacob. ij. Fides ſine
operibus mortua eſt. Hoc mõ acquiſierũt patri/
arche de quib⁹ dicit Bernũ. in quodam ſermone.
Multi ante ſaluatoris aduentũ deũ oñipoten
tẽ credẽtes ſue ſalutis gratiſſimũ. p̃miſſorẽ cernẽ
tes z in p̃miſſiõe fidelẽ ſperantes certiſſimum re
demptorẽ in hac ſpei expectatiõe ſaluati ſunt. ſez
colendo deũ operibus bonis. Hoc mõ ius habẽt
in regno celor̃ q̃ bonis operibus que faciũt in ſpe
diuine retributiõis edificant ibi ſibi caſtra et do
mos. ſicut qui ſuis ſumptib⁹ fabricat ſibi pala/
ciũ. ¶ Tertia porta cõſeruatiõis mãdati. Mat
thei. xix. Si vis ad vitã ingredi ſerua mandata.
Per hanc intrauerũt p̃bẽte z ſancti veteris legis
Iſte ſunt tres porte ab oriente. q̃a p̃ hec habet in
nobis ortũ beatitudinis acq̃ſitio. ſ. p̃ fidem: ſpez
z obedientiã mandator̃ qua homo acquirit re/
gnũ iure cõpactiõis z p̃miſſiõis diuine. Jtẽ alie
tres porte ſubſequũtur a meridie. ¶ Quarta eſt
dilectiõis ſez dei z primi. Lu. x. Quid faciẽdo vi
tã eternã poſſidebo. Et reſpõdit Ieſus. Diliges do
minũ deũ tuũ ex toto corde: z primũ ſicut teip̃m
hec fac z viues. Per hanc intrauerũt apoſtoli q̃
charitate pleni mũdo ſaluterẽ p̃dicauerũt. Naz ta
les iure hereditario habent regnũ celeſte. Rom.
viij. Si autem filij dei. ſ. p̃ charitatẽ. q̃ ſi filij z he/
redes z coheredes xp̃i. ¶ Quinta eſt expoſitiõis
ſui ſez in morte p̃ amore chriſti. Apoc. ij. Eſto fi/
delis vſq; ad mortẽ z dabo tibi coronã vite. Hoc
modo acquiſierũt martyres z poſſident iure bel
li z victorie. Matth. xj. Regnũ celor̃ vim patit̃:
z violenti rapiũt illud. ¶ Certa ẽ: fuge ſeculi vel
p̃ceptus mũdi. Matth. xix. Vade z vende oñia
que habes z veni ſequere me z habebis theſaur̃
in celo. Sic acquirũt religioſi cõfeſſores iure cõ/
mutatiõis. Iſte tres porte a meridie dicunt. q̃z i
eis claret feruens amor dei: ſicut in meridie fer/
uor eſt ſolis. Sequũtur alie tres porte ab aqui/
lone z in ordine. ¶ Septima porta eſt gratitudi
nis in patiẽtia aduerſi. Luc. ca. xxj. In patientia
veſtra poſſidebitis aias zc. Item Heb. xij. Per
patientiã curramus ad p̃poſitũ certamen. Hoc
modo acquiſierũt ſancti p̃feſſores multi. Unde
z Act. xiiij. Per multas tribulatiões oportz noſ
itrare i regnũ dei. z ſic poſſidet regnũ celor̃ iure te
ſtamenti vel legatiõis. q̃z chriſtus p̃cipue fecit in
morte teſtamentũ pacis dei. Pacem meã do vo/
bis pacem relinquo vobis. ſ. in teſtamento Joh.
xiiij. Precipue autẽ deberẽt ſic acquirere p̃ncipes
z militares qui etiã p̃ bella pacẽ deberent quere
re: vt dicit Aug. xxiij. q. j. Nolu. ¶ Octaua eſt hũa
nitatis miſerendi. Matth. xxv. Venite benedicti
patris mei p̃cipite regnũ. Eſuriui enim z dediſtis
mãducare zc. Per hanc intrauerũt ſancti confeſ
ſores z alij multi. Tales poſſident re/
gnũ iure emptiõis z feneratiõis. Aug. de doctri.
xp̃iana. Miſer hõ q̃ feneraris hoi: fenerare deo
centuplũ accipies z vitã eternã poſſidebis. Da te
cũ z accipe celũ. da clemoſynã z accipe patriã be
atã. Jtẽ Petr⁹ raven. Ecce dñs regnũ ſuũ vẽdit
z vt quilibet emere valeat ip̃m p̃ fragmento pa/
nis exponit. Nec ille. ¶ Bona eſt icoinq̃natiõis
caſti p̃poſiti. Matth. xix. Sũt eunuchi q̃ ſe caſtra
uerũt p̃ter regnũ celorũ. Per hãc intrãt v̄gines
z vidue iure deſpõſatiõis a xp̃o. Vñ canit de eis
Veni ſponſa xp̃i accipe coronã zc. ſequit. de por/
tis occidẽtis. .i. mortis. ¶ Decima porta eſt labo/
ris p̃ſeuerãdi. Vñ Mat. xxiiij. Qui p̃ſeuerauerit
vſq; in finez zc. Per hanc intrare habent oñes
electi cõmuniter iure lucri brauij. Bernũ. in epla.
Licet oñes v̄tutes currãt: ſola tamẽ p̃ſeuerãtia
accipit brauiũ. ¶ Undecima porta: mortis xp̃i z
meriti alieni. Per quam intrãt p̃uuli baptiſati.
Marci vlti. Qui baptiſatus fuerit ſaluus erit.
Et iſti habent celũ iure gratuite donatiõis libe/
ralis. quia nõ in p̃prijs meritis: ſed alienis ſal/
uant. ¶ Duodecima eſt penitentie p̃ horã finali
Matth. iij. Penitentiã agite appropinquabit
regnũ celor̃. Per hãc intrauit latro cui dictũ eſt.
Hodie mecũ eris in paradiſo. Et p̃ hãc intrãt peni
tẽtes in extremis. ¶ Sed quo iure tales poſ
ſident regnũ celor̃: non poſſumus dicere q̃ ius
aliud habeant niſi fraudis more z rapine. Naz
vt dicit. ff. de actiõib⁹ empti z venditi. l. Julian⁹.
Fraus eſt q̃n q̃ d⁹ erat venditur⁹: ego p̃ dolum
inducti vt illud minori p̃cio mihi venderet. Sic
ḡ magni pctores ſolũ in fine penitẽtes fraude fu
rant z rapiũt celũ q̃dãmodo. qz minori p̃cio ſcili
cet penitẽtia modici tp̃is acq̃rũt. Nã bon⁹ z mi/
ſericors de⁹ vt oẽs poſſit ſaluare: p̃mittit ſcienter
ſe in h̃ fraudari ex miſericordia infinita. Vñ Amb.
dicit. Aggrediant pctores ſalte more latronum z
furũ vt ſpoliẽt dñm z auferãt regnũ z vitã eternã.
Sz ille tã diues z larg⁹ eſt vt nõ abnuat nõ reſ/
ſtat. q̃ cũ oia dederit: nihilomin⁹ oia poſſidebit.
Sz de h̃ pctores nõ p̃ſumãt: ſz q̃ntocit⁹ penitẽant
qz vt de pe. di. vij. in p̃ncipio. Aug. dic̃. q̃ in extre
mis penitẽtib⁹: licet penitẽtiã dare poſſim⁹: ſecu
ritatẽ tñ dare nõ poſſum⁹. Tene ḡ q̃d certũ eſt et
age penitẽtiã dũ ſan⁹ es. Ecce chariſſimi patz q̃
copioſus eſt de⁹ in dãdo celũ hoib⁹.

¶ Circa tertiũ ꝺ remũeratõe gl̃ie celeſt̃ q̃rit.
vñ vl̃ er q̃b⁹ p̃ditõib⁹ merces celeſt̃ reputat̃ ictta
bilit̃ gl̃oſa z p̃mẽdabil̃. Ad q̃d ꝟz ſcp̃tural̃ z doc.

De omnibus sanctis

rñdet q ex quattuor cõditiõibꝫ ꝓcipuis. Primꝰ quia certa celeritate reddit qꝫ hoc ipse deꝰ ieffabilis veritatis repromisit. Uñ Apocꝫ.xxij. Uerba fidelissima z vera sũt. Et infra. Qui iustꝰ ẽ iustificet adhuc z qui sanctus est sanctificet adhuc. Ecce venio cito z merces mea mecũ reddere vni. ꝑm opa. Nã revera cito veniet. ſ. statim post morẽ z indubitãter. Secũdo qꝫ opulenta pace tenebit. Esa.xxxij. Sedebit. i. quiescet populꝰ meꝰ in pulchritudine pacis z in requie opulẽta. ¶

Sed quærit. Quare in celo inter tã multos sanctos nõ põt esse discordia. Rñdet. qꝫ discordias faciũt tria que nõ habẽt locũ in celo. Unũ est volũtatis dissidia vel discrepãtia. Secũdũ est superbia. Prouer.xij. Inter superbos semp iurgia sunt. Tertiũ est inuidia. Sed in celo erũt omes ꝓcordes volũtati diuine vnanimiter. Pſ. Qui habitare facit vnanimes in domo. Nec in celo erit superbia. Pſ. Nõ habitabit in medio domꝰ mee q facit superbiã. Deniqꝫ ibi vt ait Aug. sup Job. nõ erit aliqua inuidia disparis claritatis: ſz sempiterna regnat charitas. q̃ nõ potest discordia esse. Tertio qꝫ nimia felicitate dotabit. Berñ. Merces sanctoꝝ est tã magna q nõ põt mẽsurari. tã multa q nõ põt numerari. tã ꝑciosa q nõ põt extimari. z taz copiosa q nõ põt finiri. Quarto qꝫ durabiliter sine diminutiõe ꝑpetuo possidebit. Sap. v. Justi aũt in ꝑpetuũ viuẽt z apud dñm est merces eoꝝ. Uñ Aug. de vtilitate penitẽtie dicit. Festinate illuc festinate. ſ. o xp̃iani charissimi vbi semp viuatis. Si ista vita fluida diligit: ẽnto magis vbi feruẽter z ſz sancti in deo letant. Beꝝ. O btã merces deũ videre in se: in nobis z nos in ipo felici iocũditate. O q̃ bõ qd torpes exardescere in desiderio vite eterne vbi est oñe bonuz sine fine. qõ nobis xp̃s ꝓcedat rẽ. Amen.

De oñibus sanctis Sermo q̃rꝰ. ſ. de sctitatꝫ imitatiõe z beatitudinibꝫ q̃ in euãgelio legunt.

Elegit nos deus

e in xp̃o vt essemꝰ scti z imaculati in ꝓspectu ei⁹ in charitate Eph̃. j. z ad laudem hui⁹ festiuitatis. ℟ Sic docet sacra scptura scti dei multũ gaudẽt z gliant. Primo de diuina electiõe. Idcirco Apl's vbi sup̃ dicit. Bñdictꝰ deus z pr̃ dñi nr̃i ihesu xp̃i q bñdixit nos in oi bñdictiõe spũali in celestibꝫ in xp̃o. Lyra. i. q̃ finaliter habebit in celo q xp̃m. Sic ẽnt elegit nos deꝰ. ſ. ex oibꝫ hoibꝫ mũdi piclitatibꝫ. z b maiꝰ ẽ q̃ elegisse in regẽ terrenũ. Secũdo gaudẽt scti z gliant ꝺ ꝓscie puritate z aie sctitate. ij. Cor'. j. Gl'ia nostra hec ẽ testimoniũ ꝓscie nr̃e. Jõ Apl's in themate subdit: ad qd deꝰ sctos elegit. di. vt essemꝰ scti et imaculati in ꝓspectu ei⁹. Tertio gaudẽt de gr̃e diuine dulcedine q̃ habek in charitate xp̃i iesu. Jõ addit. in charitate. Sz qm̃ hodie oiz sctoꝝ festuz celebramꝰ vt ipos venerãdo imitari conemur in sctitate. Nã vt ait Chrys. sup Matth. Frustra fit ctos colit q eoꝝ sctitatẽ spnit imitari. Idcirco in themate isto hortamur vt nouerimꝰ nos a deo fore electos in xp̃ianos: q̃tenꝰ exẽplo sctoꝝ simꝰ scti z imaculati. i. a pctis mũdi z in charitate ꝺa dei z primi: q̃tenꝰ sic ad eoꝝ gliam z gaudiũ puenire valeamꝰ. Dicit q̃ Apl's. Elegit nos deꝰ in xp̃o vt essemꝰ sancti rẽ. Juxta q̃ verba tria mysteria notabimus ꝓ hoc sermone.

Primũ ꝺ sctitatꝫ imitatõe: ibi. Vt essemꝰ scti.
Secũdũ de sctitatꝫ cognitõe. qꝺ sequit ad primũ.
Tertiũ de sctitatis bẽificatõe (mũ articulũ. sez in ꝓspectu dei in patria.

℟ Circa ꝑmũ de imitatõe bonoꝝ in sctitate vt melꝰ clarescat q̃lit̃ debeamꝰ facere q̃runt tria.

Primo qd est sanctitas.
Secũdo ꝓ q̃ acquirit sanctitas.
Tertio q̃liter ꝓseruat sanctitas.

Primo q̃rit̃ qd sit sctitas. Ad qꝺ rñdet Dyoni. de di. no. c. xij. Sctitas est q̃ ab oi pctõ ẽ libera et ꝑfecta puritas. Declarat qꝫ sanctꝰ dr̃ q̃si sanguine tinctꝰ ſm Catholicos. z b de veteri ꝓsuetudine: eo q in veteri lege oia mũdabant in sanguine. z sic ꝓsecrabant. Sic mõ q̃cũqꝫ a pctis mũdat z cõsecrat siue in baptismo siue in penitencia z alijs sacramẽtis: nõ nisi ꝓ sanguinis xp̃i meritũ mũdat z sanctificat vt sit sanctꝰ. Ex qbꝫ ꝑz ꝑmo q̃ nullus hoim põt esse sanctꝰ nisi in fide xp̃i cuiꝰ sanguinis merito sctificant q̃cũqꝫ mũdãt. Secũdo patet q̃ hõ etiã in fide xp̃i existens nõ põt ẽ sanctus nisi viuat sic q̃ abstineat se a peccatis pũre z mũde. Tertio sequit q̃ si quis peccauerit: ꝓpe nitẽtiã z alia sacramẽta in fide z vtute sanguinis xp̃i sanctificari poterit. Uñ. j. Joh. ij. Filioli mei hec scribo vobis vt nõ pecceris: sed z si quis peccauerit aduocatũ habemꝰ apud patrẽ ihesũ xp̃m iustũ z ipe est ꝓpitiatio ꝓ peccatis nostris. hec ibi

Secũdo querit. q que põt q̃s effici sctus. Ad hoc respõdet Chrys. super Matth. di. Tria faciũt sanctũ. a peccatis mũdicia. spũsanctꝰ ꝓsentia. opis boni affluentia. Primũ ergo est efficiens hominẽ sanctũ: mũdicia a peccatis. Unde ij. Cor'. vij. Emũdemꝰ nos ab oñi inquinatiõe nr̃i ti carnis z spũs ꝑficientes sanctificationẽ nr̃am in timore dei. O ergo peccatoz bocꝫ certo tene q̃diu in peccato iaces: nõ potes esse sanctꝰ: sed i statu es dãnatiõis. Exemplũ videmꝰ in oñi re naturali. q purũ z mundũ ascẽdit supius. z immundus ac vile descendere habet inferius. patet de celo qõ est mũdũ z supius. z de terra q̃ est mũda. z iõ infimũ locũ tenet. Jte in aqua q̃ supernũ supiꝰ est clarꝰ z mũdus: inferiꝰ luteola. Jte in dolio vius ẽ clara z mũda: inferiꝰ lutea. Sic in ꝓposito. hõ mũdus a pctõ habet ascẽdere sursũ. ſ. in celũ. sz pctoꝝ habet descẽdere in infernũ Job. xxj. Ducũt in bonis dies suos z in pũcto ad inferna descẽd. rẽ. Secũdũ est qꝺ efficit sanctũ: spiritusscti ꝑsentia. sine quo nõ ẽ gratuita charitas ñ

homie. Un Roma.v. Charitas di diffusa est in cordibus nostris per spiritū sanctū ꝛc. Sed sine vera ꝛ gratuita charitate nō pōt ꝙs esse sanct⁹ .j. Cor.xiij. Si linguis hoim loq̄r ꝛ angelo⁹:charitatē aūt nō ha.fa.s.ve.ꝛc.ꝛ si fidē habuero ita vt mōtes trāsferā:charitatē autē nō ha.ꝛc. Tertiū est bono⁹ ope⁹ affluētia.q̄ scribit Jac.v. Fides sine opib⁹ mortua est in semetipa. Item Grego. Amor dei nō pōt esse ociosus: opat enī magna si est:si vo opari renuit amor nō est. Et sic ptz ꝓ positū. ¶ Tertio q̄rit ēliter acq̄sita sancti tas ꝙseruet. Nā sicut thesau⁹ acquirere ꝛ pdere parū valet:sic ꝛ sanctitatē. Ñdet ḡ q̄ q̄tuor sūt sanctitatis ꝙseruatiua. Primū est carnis mortificatio .j. Cor.ix. Castigo corp⁹ meū ꝛ in seruitutē redigo ne cū alijs p̄dicāt ipe reprob⁹ efficiar. Hiē enī carnes putrescūt nisi bñ saliant:sic in ꝓposito nisi caro diligēter mortificet. Nā Jac.j. Unusq̄sq̄ tēptat a ꝙcupiscētia sua ꝛc. Secūdū ꝙseruatiuū sctitatis ē occasionū pcti deuitatio:sicut est mulier⁹ societas:aspect⁹:audit⁹:ꝛ sensuū irrefrenatio. Aug. Tēptatiōi subiacet cui femina est cōiūcta. Idē. Crede mihi eps sum ꝛ nō mētior. Ledros libani vidi corruisse p feminā. Bern. Mors intrat p fenestras nras si sens⁹ exteriores sollicite nō custodiunt. Tertiuz est deuota oratio. Matth. xxvj. Vigilate ꝛ orate vt nō intretis in tēptatiōez ꝛc. Oḡ bō aduerte q̄z feruētes fuerūt sci circa sui custodiā ꝛ tu imitari eos stude. Quartū ꝙseruatiuū ē assidua crucis xpi cogitatio. Jsido. Nil tā efficax medicamētū ꝙtra oia vitia sicut passiōis (xpi memoria.

¶ Circa secūdū p̄ncipale de sanctitatis cognitione querit.q̄lib⁹ signis cognosci pōt pfecta sctitas in homie. Ñdet ꝓz doctores q̄ triplex est differētia signorū. Primo q̄dā sunt signa q̄ tm̄mō ostēdūt sanctū ꝛ nō faciūt vt miracula. Grego. Miracula sanctū ostēdūt: ꝛ nō faciūt. Nā boc est etiā malo⁹ vt patet ꝺ antixpo ꝛ alijs de quib⁹ Matth.vij.xps dic. Multi dicēt mihi:dñe nōne in noie tuo ꝓphetauim⁹ ꝛ demonia eiecim⁹ ꝛ vtutes multas fecim⁹.ꝛ cōfitebor illis.q̄ nūq̄z noui vos. Ubi nota ꝶm Rudolphū.q̄ miracula q̄nq̄z fiūt ex merito inuocātis nomē dñi.q̄nq̄z ex merito illi⁹ sup quē inuocat q̄nq̄z nec ex illi⁹ merito:ꝛ ob vtilitatē assistētiū vt videtes deū honorēt:ꝛ vt⁹ xpi oñdat.q̄nq̄z autez ad dānationē inuocātis.s.q̄n ex ꝟb ille in elatiōne ꝛ vanā gl̄iam extollit:vel aliq̄ alio vitio occasionaliter nocēt faciēti miracula: vl̄ etiā alijs ꝙ ex ꝟb obcecantur vt videntes nonvideant. Non mireris ḡsi q̄nq̄z iniq ꝓbetent aut miracula faciant. q̄z iste sūt gr̄e gratisdate:ꝛ ido danť p̄ncipaliť ad vtilitatē eccl̄ie:etiā p malos:sicut dñs elemosynā malū seruū q̄nq̄z facit. Secūdo q̄dā signa licz nō ostēdāt:tñ efficiūt sanctū vt sūt intima opa vtutis ꝛ gr̄e.s.fides:hūilitas:mundicia:charitas patiētia:ꝛ alie vtutes interiores.q̄ etsi sctm̄ reddūt boiem vere:nō tñ ostēdūt .q̄z ab boib⁹ talia derident. Job.xij. Deridet iusti simplicitas Hie. in moza. Ab hui⁹ mūdi sapiētib⁹ puritas: mansuetudo ꝛ simplicitas ꝛ humilitas reputat fatuitas.q̄z reprobi abominantes talia fatuitatē putāt q̄ iusti deo grata offerūt. Tertio q̄daz sūt sig̃ q̄ sanctū faciūt hoiem sil̄ ꝛ ostēdūt vt sūt exteriora opa vtutū. Et talia p̄cipua sūt septē signa pfecte sanctitatis. ¶ Primū signū arduo⁹ operū exercitatio p̄cipue in pietate misericordie ad p̄ximū. Nā .j. Timoth.iij.dr. Exerce te ad pietatē Corpalis ēm exercitatio ad modicū vtilis ē.s.ad repssionē cōcupiscētie q̄ repmit p ieiunia :vigilias ꝛ hmōi.q̄z modicā potestatē habet ꝙcupiscentia in perfectis:eo ꝙ est repressa ex bono virtutis exercitio:nec pmittit regnare in eo⁹ corpore. Hequit ibidē. Pietas autē ad oīa vtilis est(scz q̄z disponit boiez ꝛ ad se ꝛ ad ꝓximū optime)pmissionē habēs vite q̄ nūc est.i.gratie(ꝛ future)id est glorie. Hec Lyra. ¶ Secūdū signū benigna ī aduersis toleratio ꝛ gratiarū actio. Un Gregorius Ego inq̄t patientiā verā in aduersis p̄fero q̄busuis miraculis:etiā si mortuos q̄s suscitaret. vñ ꝛ in canonisatiōe sanctoꝝ fit inquisitio maxima ꝛ vis de patiētia cū charitate:vt patet ꝙ Piero. j.q.j. Vide quantū. vij.q.j. Omnis qui. Hinc etiā Bern.ꝛ in libro de interna ꝙuersatiōe. Sine patiētia nō sūt multū ponderāda merita. ¶ Tertiū est charitatis inflāmatio.s.in moriendo ꝛ viuendo cū xpo. Aug.ꝺ natura ꝛ gratia. Charitas nascit:nata nutrit:nutrita roborat:roborata pficitur:que cū pfecta fuerit dicit. Cupio dissolui ꝛ eē cū christo. Hec ille. ¶ Quartū est despectus mundi ꝛ diuinoꝝ delectatio. Un sanctū in greco dicitur Agyos.i.sine terra.ḋa ille verus sanctus est qui nil terrenuz cupit:sed in solo deo delectat: vt ait Dyoni.de diuinis nominib⁹. Aug. Venenuz charitatis est cupiditas. ¶ Quintū signū est excessus mentis ex amore diuino. Nam Dyoni.dicit Est extasim faciens diuinus amor nō dimittēs suiꝙoꝝ amatores esse:sed ipius dei. ¶ Sextum est fletus vberior in sancto desiderio. Aug. Quāto quisq̄ est sanctior ꝛ sancti desiderij plenior:tāto fit in eius oratiōe fletus vberior. Et sic patet. ¶ Septimū est gratiaꝝ facilis impetratio. Ps. Voluntatē timentiū se faciet.s.deus.ꝛ depcationē eoꝝ exaudiet. Hec sūt signa p̄cipue ꝛ pfecte sanctitatis. Conemur itaq̄z charissimi.etsi nō valeamus esse pfecti:tamen ꝙ modulo nostro satagamus sanctos imitari ꝛ ipoꝝ intercessiōes exorare vt ꝙ eoꝝ merita saluemur.

¶ Circa tertiū de beatificatiōe scilicet sanctorū accipiamus hanc questionez qualiter homo debeat imitari sanctos in ipis beatitudinib⁹ q̄s saluator ponit ꝛ eccl̄ia legit ī hodierno euāgelio exp̄ssi⁹. Ad q̄s obmittēdo causa breuitat⁹ mīra q̄ de hoc scribunť in ꝼmonib⁹ sufficiat breuiter notare ꝙ vt dicitur Matth.v. diuerse sunt beatitudines sanctoꝝ ꝛ eoꝝ merita ac p̄mia eoꝝ,

De omnibus sanctis

respõdẽtia fm q̃s promisit nobis xp̃s regni celestis vitã beatã. Quã promissionẽ in morte sua ꝓfirmauit p testamentũ. Unde ꝑ. Disposui testamentũ electis meis. Per has ḡ beatitudines obseruantes sancti possidẽt vitã beatã diuersis ordinibus z imitãdo sanctos: nos q̃z acq̃rere z possidere poterim⁹ p easdẽ. O deuota aia eleua mentẽ ad contẽplandũ ordines oĩm sctorũ z beatã illã celestẽ curiã. ¶ Primo quidẽ in supmo ordine in celo ẽ sctã trinitas psonaꝝ diuinaꝝ scz pater filij z spiritussanct⁹ vnus de⁹ oĩpotẽs: quẽ hodie debemus maxima deuotõe adorare z collaudare in sanctis suis. q̃ ipe est creator redẽptor z glorificator oĩm electoꝝ suoꝝ. Unde Raban⁹ sicut legit in lectiõe hodierna dicit. Nũc ḡ fratres charissimi in oĩm ꝑmordijs sctoꝝ nobis notare: laudare z glorificare cõdecet deũ q̃ cũctos cõdidit sanctos p quẽ oĩa facta sũt. cui⁹ maiestas nec incipit nec desinit in seculũ. ¶ Secũdo ordine post deũ sup oẽs angelos z beatos ꝓsistit beata virgo maria dña oĩm creaturaꝝ. z iõ hodie ipa sũme ẽ honorãda. q̃ est regina z dña angeloꝝ z hoĩm mater dei z spũalis mater xp̃ianoꝝ aduocata seculi mater gr̃e z misericordie. Unde canit eccl'ia. Maria mat̃ gr̃e zc. in hora mortis suscipe. vt sciam⁹ q̃ nõ nisi p ipam salutẽ habere possum⁹. ¶ Tertio est ordo angeloꝝ p distinctionẽ nouẽ choroꝝ q̃ etiã in hodierna solennitate sũt multũ honorãdi. q̃ sũt nr̃i custodes: z in celũ ductores oratiõnũ nostraꝝ p̃sentatores de salute nostra cõgaudẽtes: teste saluatore Luc̃. xv. Gaudiũ est angelis dĩ sup vno pctore zc. Isti oẽs beatificati sũt p charitatẽ z amorẽ diuinũ. ḡ q̃ vult beatificari cũ angelis adhereat deo z xp̃o p amorẽ. Unde Ansel. de similitudinib⁹ dicit. O charitas q̃z magnũ est vinculũ tuũ q̃ nõ solũ angelos deo: sz deũ et hominẽ mirabiliter copulasti: deũ ad terrã traxisti: ad colũnã ligasti. cruci affixisti: sepulchro clausisti: z ad inferos attraxisti. Quis inq̃z fecit hec oĩa nisi amor salut̃ nr̃e. O ḡuiores sanctorũ z plũbo q̃s tãti amoris vinculũ nõ trahit sursuz ad deũ et q̃ pus traxit deũ deorsũ ad hoies. ¶ Quarto ordine sup alios sanctos ꝓsistit cet⁹ apl'oꝝ. q̃ vt Dyonisi⁹ de eccle. hierar. dicit. Grad⁹ apl'ic⁹ ẽ supm⁹ vtpote xp̃o vicinissim⁹ in eccl'ia militãte: sic̃ et seraphin in eccl'ia triũphãte. Istis ꝓmisit z legauit xp̃s regnũ celoꝝ p ꝑmã beatitudinẽ dĩ. Bti pauperes spũ q̃m ipoꝝ ẽ regnũ celoꝝ. Isti em̃ fuerũt ꝑmi q̃ ꝑt̃ xp̃m oĩa reliq̃runt. Et nos ḡ debemus ipos in ꝺ imitari si volum⁹ ad eoꝝ beatitudines p uenire. z debem⁹ ipos hodie honorare z inuocare. q̃ p eos sum⁹ in fide xp̃i plãtati z edocti ad salutẽ. ¶ Querit. Qualit̃ debeat z teneat xp̃ian⁹ hãc beatitudinẽ habere. s. pauperatẽ spũs. Rñdet fm doc. q̃ tripl'r. Uno mõ deũ bũiliter timẽdo. Chrys. in omel'. Pauperes spũ dicunt⁹ bũiles z formidãtes dei iussiones. Secũdo nil mũdi eque deo diligẽdo vel ꝓtra ꝑceptũ dei cupiendo. Pũ. Diuitie si affluãt nolite eor appo. scz p affectum amoris. Hiero. Pauperes spũ sũt nõ q̃ rebꝰ tm̃ sz volũtate sũt pauperes. Sũt em̃ q̃dã pauperes õo et nõ mũdo: sicut dauid rex z alij scĩ diuites q̃ diuitias spiritũ habẽt pauperatis cũ eis p amorẽ nõ herẽt. Alij aũt sũt pauperes mũdo z nõ õo: vt q̃ nil habẽtes cuperẽt libẽter habere: sicut sũt fures z latrones. Tertio autẽ mõ pfectissimo pauperes spũ sunt amore xp̃i oĩa mũdana relinquẽtes: sic̃ apl'i z religiosi. sz ꝺ est pfectiõis ad q̃ nõ tenent cões xp̃iani. j. q. ij. Sacerdos. ¶ Quinto ordine sũt agmina ꝑiarchaꝝ q̃bꝰ xp̃s legauit regnũ celoꝝ p secũdã btitudinẽ dĩ. Bti mites q̃m ipi possidebũt terrã. Nã mitis ẽ q̃ nõ resistit malo scz p ipatiẽtiã: sz vincit in bono malũ: vt dicit Aug. scz refrenãdo passiões ire fm dictamẽ rõnis z diuine legis. Sic fecerũt ꝑiarche: vt patz de noe in fabricatiõe arce: de abraã in pegrinatiõe: de isaac in molatiõe: de iacob in psecutiõe ipius esau: de ioseph i vẽditiõe. Qui ḡ vult btificari cũ ꝑiarchis studeat esse mitis. Aug. Rirenk imites p regẽ terreno. Bti aũt mites: q̃m ipi possidebũt terrã viuẽtiũ de q̃ expelli nõ poterũt. ¶ Sexto est ordo pphetaꝝ q̃bꝰ xp̃us legauit celũ p tertiã btitudinẽ dĩ. Bti q̃ lugẽt q̃m ipi ꝓsolabunt. Nã pphete luerũt habuerunt p peccatis ppl'i: vt patz de moyse Exo. xxxij. de Esaia ca. lxj. de Hieremia ca. ix. de Daniele ca. x. Qui ḡ luctũ p pctis q̃rũ z alienis faciũt: cuz ꝑhenꝫ btificabunt. ¶ Septimo ordo martyrꝝ q̃bꝰ legauit xp̃s celũ p btitudinẽ patiẽtie dĩ. Bti q̃ psecutionẽ patiũt ꝓpt̃ iusticiã q̃m ipoꝝ est regnũ celoꝝ. Fac z tu hõ fil'r. ¶ Octauo est ordo ꝓfessoꝝ q̃bꝰ legauit xp̃s celũ p beatitudinẽ dĩ. Bti q̃ esuriũt z sitiũt iusticiã q̃m ipi saturabunt. Nã ꝓfessores tãto desiderio feruebãt ad iusticiaz oĩs ꝟtutẽ z ꝑhibat̃ q̃ merito canit̃ de eoꝝ vnoq̃z sic. Qui pi⁹ prudẽs bũilis pudic⁹ sobri⁹ casti⁹ fuit z quiet⁹ vita dũ p̃sens vegetauit et⁹ corpis arte⁹. Honora ḡ eos imitando vt sis in numero eoꝝ. ¶ Nono ẽ ordo ꝟginũ q̃bꝰ legauit xp̃s btitudinẽ mũdicie dĩ. Bti mũdo corde q̃m ipi deũ videbũt. Debem⁹ ḡ eos honorare hodie z imitari i castitate. ¶ Decimo ordo religiosoꝝ q̃bꝰ xp̃s legauit i testamẽto btitudinẽ pacꝫ i ꝓscia dĩ. Bti pacifici q̃m filij dei vocabũt. Nã religiosoꝝ ẽ cẽ in oĩ moda pace ꝓscie z etiã alios ad pacẽ reducere. q̃ ipi sũt in claustro tanq̃z in celesti padiso vbi par sũma viget z laus sp dimia. Unde Bre. Quid ẽ par ista trãsitoria nisi q̃ddã vestigiuz pacꝫ erne. In ꝺ debem⁹ imitari eosdẽ. q̃ vbi par: ibi de⁹. Bern̄. Sicut in pace fact⁹ est loc⁹ dei: sic in discordia locus diaboli. ¶ Undecimo est ordo viduaꝝ z cõiugatoꝝ quibꝰ xp̃s legauit celũ p beatitudinem misericordie dĩ. Beati misericordes q̃m ipi miscricordiã ꝓsequnt. O ḡ bõ exhibe misericordiã esurientes alẽdo: pegrinos suscipiẽdo zc. vt tibi de⁹ misereat. ¶ Duodecio ẽ ordo oĩm electoꝝ q̃bꝰ xp̃s testamẽtũ legauit: vt fuẽt fidẽ formatã charitate ꝛ

uiolatã in oi aduersitate qñ post enumerationẽ octo beatitudinũ ꝯcludit dñs. sic. Bti eritis cũ maledixerint vob hoies z pſecuti vos fu.d .o.m'.ad v.m.ꝓter me. Gaudete z exultate qñ merces vestra copiosa ẽ in celis. Accedam⁹ ḡ charissimi et bũiliter genu flexo rogem⁹ dñm ihesũ vt p merita oim sctõꝝ suoꝝ ꝑcipue btẽ matr̃ sue ac passiõis z sanguis ipi⁹ xpi det nob hec fuare in pſenti z tã dẽ felicit regre i celo cũ btis sine fine Amẽ.

In cõmemoratiõe defunctoꝝ Sermo ꝑmus de vtilitate pietat̃ in defunctos

Sancta et salubris est cogitatio ꝓ defũctis exorare vt a peccatis soluant̃.ij. Mach.xij. Sã cta ecclia post festũ oim sctõꝝ felicit regnãtiũ cuz xpo in celesti regno hodie celebrat diẽ cõmemoratiõis oim defunctoꝝ: vt sc̃z liberent̃ a purgatorio z euolẽt ad regnãdũ etiã ipi cũ sctis. z bẽ valde sanctũ z pfitimuz vt p suffragia ꝓ eis facta a pctis soluant̃. Nã mortuorũ q̃dã sũt qui solui a pctis nequeũt sicut dãnati. vñ ꝓ illis nõ est orandũ. Aug. Si scirẽ patrẽ meũ esse in inferno ñ plꝰ orarẽ ꝓ eo q̃z ꝓ diabolo. Alij aũt sũt a pctis oñ̃ soluti: vt sũt beati in celo. z ꝓ illis etiã nõ ẽ orãdũ. qz Aug. dicit. Iniuriã facit martyri q̃ orat ꝓ martyre: cũ potius debem⁹ nos illius oꝛõi cõmẽdare. Sed alij sũt q̃ nõdũ sũt soluti: sz possũt solui a pctis vt sũt aie in purgatorio. z de ist̃ accipit̃ z canit̃ in epla verbũ ꝓpositũ: sc̃z. Sancta z salubris ẽ cogitatio ꝛc̃. Iurta que verba tria mysteria notem⁹ pro hoc sermone.

Primũ dicit saluberrime inductõis: ibi. Sãcta z salubris est ꝛc̃.

Secũdũ dr̃ certissime agnitiõis sc̃z exoratõis

Tertiũ dr̃ vtilissime subuẽtõis ꝙ ꝓ defũctis. qz ꝓ hoc a peccatis soluũtur.

Circa ꝑmũ de inductiõe saluberrima ad pietatẽ exhibẽdã defũctis notandũ ꝓ ꝯclusiõe q̃ q̃libet fidelis debet magna deuotõe pietatẽ exhibere defũct̃. Et ad id iducũt ꝑcipue q̃nq; rõnes.

Prima rõ accipit̃ ex scꝑtura sacra.

Secũda ex amicicia vera.

Tertia ex pena acerbissima.

Quarta ex indigẽtia maxima.

Quinta ex efficacia saluberrima.

Prima rõ ex scꝑtura sacra. Dis enĩ scꝑtura vetꝛis z noui testamenti hortat̃ nos ad pietatẽ exhibẽdã defunctis z subueniẽdũ eisdẽ. Ex hoc etiã ꝓ mittẽdo magna bõa. Nã Eccĩ.vij. scribit. Mortuo nõ ꝓhibeas gr̃am. nõ desis plorãtibꝫ in ꝯsolatiõe: z cũ lugẽtibꝫ ambula. Ex his enĩ in dilectione firmabẽt̃. Nec ibi. Itez Eccĩ.iij. Elemosyna patris tui nõ erit in obliuiõe z ꝓ pctõ matris restituẽt̃ tibi bonũ. Ubi Lyra dicit. q̃ filij tenẽt̃ parẽtibꝫ nõ solũ viuis: sz etiã defunctis. Ideo dicit. Elemosyna patris. i. ꝓ ea patris data nõ erit in obliuiõe sc̃z coꝝ deo. Vnde ꝓ pctõ matris. i. ꝓ elemosyna ad remissionẽ peccati matris data. restituẽt̃ tibi bonũ meritoriuz. Iõ subdit̃. Iniusticia edificabit̃ tibi. z in die tribulatõis. i. mortis ꝯmemorabit̃ tui. z sicut in sereno glacies soluent̃ peccata tua. Ecce patẽt plura bona ꝓmissa ꝓ pietate defunctis exhibẽda sc̃z meritũ vite eẽne: mors bona z remissio pctõꝝ: z firmatio in dei dilectione. Propter q̃ cõmẽdat iudas machabe⁹ q̃ missit duodecim milia drachmas argẽti hierosolymã offerri ꝓ peccatis mortuoꝝ. Sancta ḡ et salubris est cogitatio ꝓ defunctis exorare: vt patet in themate. Ex q̃ patz q̃ errãt q̃ dicũt q̃ auaricia sacerdotũ excogitauit cõmemoratiões defũctorũ cũ vtriusq; testamẽti scꝑtura ad misericordiam nos hortet̃. Vñ z Matth.v. xps dicit. Beati misericordes q̃m ipi misericordiã cõsequent̃. Amb. Sola misericordia comes est defunctoꝝ. Vnde est q̃ ecclia statuit de celebratiõe misse. ca. Cum creatura. sc̃z q̃ nulla missa debeat celebrari qui defunctoꝝ in ea fiat mẽoria. q̃m vt Beda dicit Indigne ẽ oi suffragio q̃ defunctoꝝ fuerit immemor in hoc seculo. Idẽ Haymo supꝛ Apoc̃. dicit

Secũda rõ ex amicicia vera accipit̃. qz Greg. dicit. q̃ lex vere amicicie est vt q̃ diligit in ꝑspitate sc̃z hui⁹ vite: diligat z in aduersitate: z etiã post mortẽ. iurta illud Prouer.xvij. Omĩ tpe diligit q̃ amic⁹ est z frater in angustiꝫ cõprobat̃. Vñ q̃ nõ subuenit post mortẽ amico ꝓbat̃ nõ vere illũ dilexisse. i. Job.iij. Qui viderit fratrẽ suũ necessitatẽ patiẽtẽ z clauserit viscera sua ab eo quõ charitas patris manet in eo: nõ diligam⁹ verbo nec̃ lingua sed ope z veri. ꝛc̃. Hinc Fontin⁹ de mutabilitate rer̃ dicit. Qui fingit amicicia peior ẽ illo q̃ fabricat falsaz monetã. Sic in ꝓposito. qa ille in reb: iste in aĩa fraudat.

Sz tales audiãt supꝛ se ventuꝝ iudiciũ dei. qz vt ait Haymo supꝛ Apoc̃. Iusto dei iudicio sine misericordia se subiicit q̃ defũctoꝝ ꝑcipue amicoꝝ ĩmemor fuerit. qm̃ vt scribit Jac̃.ij. Judiciũ sine misericordia fit illi q̃ nõ facit misericordiã. Ad id exẽpluz legit̃ de q̃dã monacho q̃ cũ obiisset mltas missas officia z psalteria fratres fm̃ morem ꝓ eo dixerũt. Post ẽ apparuit cuidã fratri z cõquest⁹ ẽ q̃ esset in magnis penis nec iuuaret̃ a fratribꝫ. Cui frater rñdit. q̃z multa officia ꝓ te fecim⁹. nunq̃d illa tibi ꝓfuerũt. Qui rñdit. Dũ ego viuebã multoꝝ alioꝝ officia mortuoꝝ quibꝫ tenebar: neglexi ꝓpetare. z ideo diuino iudicio oñia hec que ꝓ me fecistis illi acceperũt quibus tenebar. z sic ego ꝓpatus sum.

Tertia ratio ex pena acerbissima quia fm̃ Tho. z Alber. alios q̃. In opibus misericordie citius ẽ succurrendũ illis q̃ sũt in maioribus penis. Et qz anie in purgatorio sũt in maximis penis pl⁹ q̃z si oẽs carbones hui⁹ mundi in vnũ collecti eẽnt z in medio eoꝝ ds viuẽs cruciarẽt. qz vt Aug. dic̃. z ptz etiã di. xxv. Qui in aliud Ignis purgatorij miro mõ grauis est. supat eñ

oẽm penã quã quicꝫ martyres vel malefactores
passi sũt vel pati potuerũt. Vñ grauꝰ ẽ cẽ in pur
gatorio ad icrũ oculi ꝙ tota die in igne maximo
z craticula assari. Jõ Aug. Qui purgatoriuꝫ pe
tit nescit ꝙd petit. Sꝫ de acerbitate pene eiꝰ alibi
latꝰ agemꝰ. g debemꝰ misereri aiaꝝ. Quarta
rõ ex indigẽtia maxima. Vñ Aug. dicit. Magna
pietas ẽ illos iuuare ꝙ iuuare nõ possũt. Sed
ipe aie in purgatorio sũt tã pauperes z indigentes
ꝙ in nullo se possint iuuare: neꝙ p intellectũ vel
sapiẽtiã neꝙ p ꝓprias opatiões. Eccs. ix. Quod
cũqꝫ põt manꝰ tua istãter opare. qz nec opus nec
rõ nec scia ẽ apud inferos. Ayra. s. ad merẽdũ. qa
nõ sũt in statu meriti vl demeriti: licet sit sapia z
scia ꝙ ad aliud. Jtẽ nõ possũt se iuuare ex reb⁹ ex
terioribꝰ. qz oia dimiserũt in morte. Ps. Relin
quẽt alienis diui. su. zc. Jõ vsus. Da tua dũ tua
sũt. qz post mortez tua nõ sũt. ℗ Sꝫ nunqd
anie in purgatorio possũt se iuuare oẽone ꝓpria
cũ eẽ sint in gra cur nõ eraudiunt in oẽone. Re
spõdet fm Rich. in. iiij. di. xlv. q. vl. ar. penult. ꝙ
oẽ existentiũ in purgatorio nõ ꝓdest eis ad au
gmẽtũ gre nec glie. qz ꝙ ad b sũt totaliter extra sta
tũ impetrãdi aliqd ꝓ se: sꝫ qztũ ad mitigatiõz pe
ne sue z abbreuiationẽ ꝓdest eis. Si dicas. sic a
pena statim liberarent. Rñdet ꝙ b nõ sequit. qz
ipi b nõ petũt sꝫ diuie misericordie supplicant vt
fm bñplacitũ suũ misereat eoꝝ. z sic eraudiunt.
Vñ qdã raptꝰ vidit aias in purgatorio. Salue
regina depromere. Et sic ptz indigẽtia. Quita
rõ ex efficacia saluifica. qz multas vtilitates effi
cit pietas exhibita defũctis. de qbꝫ. iij. arẽ. fmõis
E Circa scõm de certa agnitõe. s. (dicem⁹.
quõ scire possũt defũcti qñ qs eis bñfacit querit
Utꝝ oẽs aie defũctoꝝ in purgatorio existẽtiũ co
gnoscãt pietatis bñficia exhibita a nob⁹ in opib⁹
suffragioꝝ z oẽonũ. Rõ q̃stiõis est. qz Isa. lxiij.
scribit. Abraã nescivit nos z israel ignoravit nos
Sup q̃ glo. dicit. Mortui etiaz scti nescĩũt quid
agãt viui etiã eoꝝ filij. Jtẽ Aug. li. de cura ꝓ mor
tuis agẽda dic. Ibi sũt spũs defũctoꝝ vbi nõ vi
dẽt q̃qz agunt aut eueniũt in ista vita hoib⁹. Sꝫ
ꝓtra b est qz aie oẽs de suffragio p q̃libet facto in
purgatorio existẽte gaudẽt z cõgratulant ex cha
ritate vt credit ab oib⁹ docto. z ꝑcipue ptz ꝙ ꝓba
Hiero. de ꝓse. di. v. Nõ mediocriter. si nõ gaude
rent nisi cognoscerẽt. g zc. Ad hec rñdet fr Rich.
sup. iiij. di. xlv. q. vij. ar. j. ꝙ aie in purgatorio co
gnoscũt oẽones z suffragia q̃ eis ꝓrigim⁹: nõ
tñ naturali sua ꝓprie: nec in ꝓbo diuino eo ꝙnõ
dũ sũt beate: vt ꝓbat rõ in obiectõe ꝓdicta: tamẽ
vtiqꝫ vt ꝓgratulent z ꝓsolent habẽt cognitiones
de bis z quibusdã aliꝭ q̃ hic gerunt: ꝑcipue per
qnqꝫ fm qõ colligit a doctoribꝰ. F Primo quidẽ
p diuinã inspiratiõnẽ. Sicut cũ sancti homies
in hoc seculo qñqꝫ cognoscũt aliq̃ futura vel su
pna secreta ex diuina inspiratiõe qõ a se scire non
possũt neꝙ ab aliq̃ didicerũt: sic z ille scẽ anie in
purgatorio. Vñ legit in Apiario ꝙ qdã defũctꝰ
fuit resuscitatꝰ p quendã sanctũ. z referebat se vi
disse ꝙ quedã ania in purgatorio quã adhuc in
ista vita ꝓpus nouerat in corpe existentẽ: cũ guissi
me torqueret maximo igne circũdata: subito ex
ultãdo exclamauit di. Eya misericordissime de⁹
gras tibi ago ꝙ nõ in finẽ oblit⁹ es mei. quã alia
aia cõsoꝝ in pena interrogauit. vñ talis exulta
tio sibi fozet in talib⁹ penis: rñdit. Ecce a domio
datũ est mihi scire ꝙ hodie natꝰ est puer in gene
alogia mea q̃ postq̃ ad virilẽ etatẽ venerit ꝑfby
ter efficiet. in cuiꝰ ꝓma missa ab istis penis ego
liberaboꝝ. Et sic ptz ꝙ de⁹ inspirat illis. Secũ
do p angelicã reuelationẽ. qz angeli scz custodes
eaꝝ aiaꝝ sepe eas visitãt z exhortant ad patien
tiã z dicũt eis determinate qd faciũt. p eis aliqui
z reuelant eis qñqꝫ terminũ pene. z in hoc valde
cõsolant. sicut legit ꝙ angel⁹ Tob. v. dixit. Fortis
aio esto in primo est vt cureris. Tertio p mo
rientiũ denuo intimationẽ. Nã anie in purgato
rio sũt in maxima adinuicẽ charitate pl⁹ q̃ in b
mũdo nec est inter eas odiũ vel inuidia. qz sũt in
gra nõ sicut in inferno vbi est sũma ira z odium
Deoꝝ in purgatorio vna aliã ex charitate cõso
lat. z sic qñ aia alicuiꝰ nori decedit ex hoc seculo:
intimat illi aie in purgatorio ꝓpus existẽti facto. p
ea suffragia. Probant ꝓdicta p Aug. xiij. q. ij. Ja
tendũ. di. sic. Fatẽdũ est nescire q̃dez mortuos qd
hic agat dũ hic agit. Postea vo audire ab eis q̃
hinc ad eos moriẽdo pgũt. nõ quidẽ oia sed que
sinũtur etiã isti meminisse. z q̃ illos q̃bus hec in
dicãt oportet audire: possũt z ab angelis q̃ reb⁹
q̃ b agũt ꝓsto sẽ audire aliqd mortui. Nec Aug.
Quarto p expientie cognitionẽ. qz quãdo ali
quid p mortuo fit experiet sibi penã alleuiari ve
volũt cõiter docto. F Sꝫ mgr Henri. ꝺ hoc
sia dicit. q acerbitas ex hoc nõ mitigat: sꝫ solum
fit eis q̃ddã refrigeriũ. Verbi gra. Sicut si quis
portat graue pond⁹: z aliqs ꝓstet ei haustũ aque
frigide vel vini: leuiꝰ videt portare: licet sit idem
pond⁹. Sic z in purgatorio aiaꝝ alleuiat pena
p nostra suffragia: tamen huiꝰ pene duratio ab
breuiat: licz acerbitas nõ mitiget. qz cũ aie ĩ pur
gatorio sũme appetunt deũ beatifice videre: pro
pterea ergo magis eligerẽt acrius pati vt eo citi
us ad deũ venirent. Hec fm Henri. Sed ꝓma
opinio est cõmunioꝝ. Sic ergo ex alleuiatiõe pe
ne cognoscũt q̃ aliq̃d fit ꝓ eis: sed tamen q̃ hoc
facit nesciũt ex se: sed per reuelationẽ vt ꝓtuit.
Quinto p liberationẽ. qz cũ ipe aie liberant sci
unt p suffragia quoꝝ liberate sũt. Cõuenies est
eẽ vt inotescat eis a q̃b⁹ z q̃ suffragia sint eis fa
cta: vt post q̃ assumũt in gliam suis suffragato
ribꝰ impẽdãt oẽdo z intercedẽdo apud deũ ꝓ il
lis. Nõ eẽ possibile est q̃ ingratitudo vel q̃dcũqꝫ
vitiũ locũ habeat in beatis. Sꝫ si nõ repẽderent
illis suffragatoribꝰ esset ingratitudo. g zc. B
Querit. Quid si aliqs facit suffragiũ aliq̃s ꝓ

aīa defuncti quē nūq̄ vidit aut nouit in ℔ sec'lo. an ania poteſt eū cognoſcere in purgatorio. Rñ dek fm doctores. q aia q̄diu ſtat in purgatorio nō cognoſcit eū determinate ſicut eos quos in ℔ ſeculo nouerat: nihilomin⁹ aia regratiak eidez et deſiderat eū agnoſcere z diligit eū ac orat pro eo Sed poſtq̄ liberata fuerit z i celū aſſūpta tūc cognoſcet in verbo diuio oīes benefactores ſuos determinate quos etiā nūq̄ viderat z regratiak ac intercedit p illis. O q̄ bō vide ex his q̄ bonuz ſanctū z ſalubze eſt pietatē exhibere defunctis.

¶ Circa tertiū de vtilitate ſubuētiōis. ſ. ipis defūctis in purgatorio exiſtētibus inq̄rendū reſtat quales vtilitates z qualia bona ſaluifica acq̄rit bō pietatē defūctis exhibēdo. Ad q̄ rñdek q pci pue ſeptē: vt ptz fm ordinē alphab. Prima eſt amoroſa acceptatio. ſ. corā deo. q̄ vt Bonauen. dicit in. iiij. diſ. xlv. His ex cauſis duabus valde orandū eſt p mortuis ſ. ꝓpter eoz neceſſitatē. z p pter dei volūtatē q̄ ſibi multū cōplacet vtvnum mēbrū releuet aliud. Sum⁹ aūt oēs inuicē mē bza Ro. xij. Et q̄ placet deo ſi iuuamus aliquē pauperē hīc de q̄ dubiū eſt vtrū ſit in gratia. Exi ſtētes aūt in purgatorio ſūt eiuſdē capitis ſcz xp̄i mēbra in charitate certitudinaliť z gr̄a viuētes. q̄ ſequit q capiti xp̄o multū acceptū eſt z placitū vt iuuem⁹ illos tāq̄ mēbra nobis in xp̄o cōiun cta. nōne caput noſtrū regratiak z acceptū habet ſi man⁹ pedē iuuat aut liberat a carcere atq̄ cō pediby. Sic in ꝓpoſito xp̄s reſalutat i iudicio. q̄ ſcz impēdimus aniabus in purgatorio di. illud Matth. xxv. Q̄ vni ex minimis meis feciſtis: mihi feciſtis. Ecōtra ꝓſimilit̄ improbabit cōtra nō facientes. ¶ Secūda vtilitas eſt beatoz oīz le tificatio. q̄ btōz oim angeloz z ſanctoz gl'ia ac cidētalis accreſcit z gaudiū in liberat̄ z aſſocia tis ſuis ꝓximis p q̄b liberādis z ipi ſemp orant ex charitate. Vñ cū tu aīam liberauer̄ oīes be atos letificas z tibi regratiant. nō ſolū illa aia li berata: ſz z oēs bti z angeli in iudicio p felicitat̄ augmēto fm dock. ¶ Tertia eſt ꝓſolatio. ſ. oim exiſtētiū in purgatorio. q̄ p q̄libet ſubſidio facto p q̄cūq̄ aia in purgatorio exiſtēte oēs ꝓgaudēt z ꝓſolant ibi exiſtētes ex charitate: vt ſup̄ dictū eſt fm Rich. Et iō oēs ibi exiſtētes orant p iſto q̄ fa cit aliq̄ ſuffragiuz alicui eoz ¶ Si dicas. Rñd pdeſt nob viuis oīo illoz. ſ. i purgatorio exiſtētiū p nob fuſa. Rñdet Rich. ſup. iiij. di. xlv q. penul. ar. vl. q̄ eaz oīones pſūt multū viuis z omibonisi ſit impedimētū ex pte nr̄a. ſic z oīo ſan ctoz patrū in limbo pderat filijs iſrael viuis vt ptz. ij. Machab. vlt. de oīone Hieremie q tūc in limbo fuit. Et certe cuz ſint cōfirmati in gr̄a hi q ſūt in purgatorio. pl⁹ ℔ valz eoz p nob oīo q̄ ſā ctoz q adhuc ſūt in iſto mūdo ¶ Quarta eſt de fenſatio. Vñ Petr⁹ Lunlacen. ait vt patet in cō muni legēda. q cū quidā ſacerdos q̄tidie de mor tuis celebraret apud epiſcopū accuſat⁹ eſt ſuſpē ſus ab officio. Cū aūt eps in magna ſolennitate p cimiteriū trāſiret ꝓtra illū mortui ſurrexerunt dicētes. Ite eps nullas miſſas nobis dat: inſu per ſacerdotē noſtrū nobis abſtulit. ſed certe niſi emēdauerit morier̄: q̄ ſacerdotē abſoluit: z ipſe li bēter p mortuis de cetero celebrauit. Item ibidē refert Cātor pariſien. q quidā dum p cimiteriū trāſiret ſemp p defunctis orabat. q dū ab inimi cis p cimiteriū fugiēs inſequeret ꝓtinuo mortui inſurgētes inimicos fugarūt z illū defenderunt Ex quo ſignificat q defendūt in mortis iudicio iuxta illud p̄s. Beat⁹ q itelligit ſup egenū z pau perē in d. zē ¶ Quinta eſt exoratio. Vñ Richar. de ſcto vict. Anie erepte de purgatorio dū aſſint celeſti gaudio miro mō reinterpellāt exorādo p bis q eis ſubuenerūt in ℔ ſeculo. deus eīm eis nil negat q ſūt in celo. Hinc Auguſ. in ſermōe dicit. Orate p defunctis vt cū fuerint in vita eterna p vobis orent. Exemplū. Si regi capto beneface res in carcere: tandē dū rediret in regnū tibi recō pēſaret ¶ K Sexta eſt fructu⁹ redūdatie Que rit nāq̄. vtrū ſuffragia facta p defūctis ꝓſint ipſi facienti. Rñdet fm Tho. in. iiij. di. xlv. q op⁹ ſuf fragij q̄ fit p defunctis poteſt dupliciter cōſide rari. Uno mō ꝓut eſt expiatiuū pene. z hoc mo do recōpēſatiuo eſt ei⁹ pro quo fit. Alio modo in q̄ſtū eſt meritoriū vite eterne. q̄ habet inq̄ſtū p cedit ex radice charitatis. z ſic pdeſt magis facie ti. Vñ fm Damaſ. Quēadmodū vnguēto circū linire volens p̄mo ille liniēs ꝓticipat vnctionez. deinde infirm⁹ punctus. Sic i ꝓpoſito. Ambro. Oīes q̄ defūctis impēdit: totū ad ſalutē noſtrā referet vt ipleat illud p̄s. Oratio mea in ſinu meo ꝙuertet. Hinc ibidē Damaſ. ſ. ſermōe de his qui in fide dormierunt. ſubdit. Quicūq̄ p ꝓximi ſa lute agoniſat p̄mū ipe ſibi pdeſt: deinde ꝓximo. Et ſic patet vtilitas magna ¶ Septima eſt gra tie diuine z miſericordie: ac tandē glorie acq̄ſitio. Vñ Aug. Cupis homo vt tui miſereat deus fac vt primo miſerearis. Eadē eīm mēſura qua mē ſi fueritis remeti vobis Auc. vj. O ergo homo ecce ex p̄miſſis patz quoniā ſancta z ſalubris eſt cogitatio p defūctis exorare. z p̄cipue hodie pie tatē illis exhibere ſubueniēdo q̄ multos z gene raliter oīes poteſt hō hodie liberare ꝓpter ſub ſidia eccl'ie que hodie exhibent. Legitur nāq̄ in ꝓmptuario diſcipuli q ꝓtor quidā ordinis pre dicatoz cū in die animarū deberet predicare de animabus: de nocte apparuit ſibi quidā frater mortuus: quez interrogauit vbi eſſet z quare ſi bi apparuiſſet: reſpōdit. Ego ſum iſte frater tibi bene notus miſſus de purgatorio ex diuina vo luntate vt dicam vobis q hodie in p̄dicatiōe de mortuis inducatis populū ad hoc vt deuotius ſe habeant ad defunctos. quia deus hodie eſt fa ctur⁹ eis magnā mīficordiā ꝓpter ſuffragia deuo ti⁹ exhibita: ita q exhibūt hodie de purgatorio vſ q̄ ad quindecim milia aiaz. Et hāc viſionē pdi

tatoꝝ ille ꝓdꝛ in publico coꝝ oĩbꝫ narrauit. O ḡ charissimi oẽs hoꝛtoꝛes viros ꝛ mulieres facite hodie deuote suffragia defunctis vt ꝛ illos liberetꝭ ꝛ vobis gratiã: misericordiã ꝛ oĩe bonũ a chriſto mereri valeatis.

¶ In cõmemoratiõe defunctoꝝ Sermo secundus scz de sepultura ꝛ exequijs.

Fili in moꝛtuum

pduc lachrymas ꝛ ne despicias sepulturaz illiꝰ Eccl̃i.xxxviij. ¶ Vbi ſm Ly rã inducit nos scꝑtura ad fletũ ꝛ cõpassionẽ supꝛ mꝛtuos. q̃ꝛ hodie festũ vl̃ dies agit. Merito ãt qlibet fidelis ad id hoꝛtaꝛ qz ℔ est vnũ ꝛ ꝑcipuuz opꝰ misericordie. de q̃ etiã cõmẽdaꝛ sanctꝰ Tobi as. s. de sepultura mꝛtuoꝝ. ꝛ abrãã ꝛ scꝝ rꝑm sepeliẽtes. Jtẽ anie mꝛtuoꝝ scz in purgatoꝛio existẽtes sũt in penis maximis ꝛ indigẽt releuari vl̃ adiuuari ꝓ viuos. Debemꝰ ḡ eis cõpati ꝛ miseri/cordiã exhibere sepeliẽdo: exeq̃as celebrãdo: ꝛ suffragia ipendẽdo. sicut mẽbrũ vnuz cõpatiꝫ alteri mẽbro in penis posito. Sumꝰ aũt inuicẽ mẽbra j. Lorꝛ. xij. Uñ ꝛ Ro. xij. hoꝛtaꝫ Apl's di. Gaude te cũ gaudẽtib⁹: flere cũ flentib⁹. q. di. Sicut heri gaudẽdũ erat cũ bñs ꝓ eoꝝ gl̃ia: sic hodie flẽduz est. s. ꝓ cõpassionẽ cũ flentib⁹ in purgatoꝛio. Jõo hoꝛtaꝫ scꝑtura in ꝑdictꝭ ꝟbis di. Fili in moꝛ. ẽ. Jxta q̃ ꝟba tria mꝑteria notabim⁹ ꝓ ℔ ꝛmõe.

¶ Primũ de exequiaꝝ lugubritate: qz dicit. Fili in moꝛtuũ ꝓduc lachrymas.

¶ Secũdũ de sepulturaꝝ salubritate: ibi ne despicias sepulturã.

¶ Tertiũ de oblagioꝝ ce/ (spicias sepulturã. lebritate. q̃ sequit ex ꝑdictis.

¶ Circa ꝓmũ de exequijs scz lugubriꝫ moꝛtuoꝝ aliq̃ q̃stiões occurrũt. Prima q̃stio de lugubri ecclie cultu. cur eccl'ia exeq̃as moꝛtuoꝝ lugubriter celebrat. Rõ huiꝰ q̃stiõis ẽ ista. quoniã Apl's. j. Thes. iiij. dic̃. Nolumꝰ vos ignoꝛare fratres de doꝛmiẽtib⁹. Lyra. i. de defũctꝭ q̃ doꝛmiũt ſõno moꝛtꝭ vt nõ ꝛtristemini sic̃ ꝛ ceteri q̃ spez nõ habẽt. s. resurrectiõis future. ꝛ sic credũt illi defũctos peꝛijsse totaliter. ꝛ ꝓpter ℔ habẽt occasionez lugẽdi eos. Nõ sic aũt nos cr̃iani q̃ habemꝰ spez resurgẽdi. ḡ nõ deberẽt exeq̃e lugubriter celebrari in eccl'ia. Sz ad hec ſm Ly. ꝛ doct. rñdet q̃ apl's nõ monet nos vt de mꝛtuis charis nõ cõtriste/mur. qz necesse ẽ vt ꝛtristemur: ſz vt incõsolabiliter nõ ꝛtristemur vt ptz ibidẽ in gl̃o. Cõuenienter ḡ eccl'ia luget mꝛtuos in sua celebritate. qz ptz/mo nescit an ad infernũ vel purgatoꝛiũ aut celũ trãsierũt. Eccẽs. ix. Oĩa in futuꝝ seruanꝭ incerta. Secũdo qz ꝓ ℔ docemur q̃z lugẽdũ sit ꝛ malum ipm pctm̃. s. oꝛiginale. ꝛ ꝓ ꝙsequẽs actuale: cuiz ꝓ illud oẽs in adã moꝛimur. j. Lorꝛ. xij. Tertio q̃a ꝓ ℔ fideles ꝓuocanꝭ ad pietatꝭ exhibitionẽ ex ꝙsideratiõe q̃ sũt in statu lugubri: vtpote in acerbissimis penis ꝛ carẽtia visiõis diuine: ad tps scz q̃ usq̃z satisfactio expleaꝭ. iuxta illud Numẽ. xij. Nõ exibis inde donec reddas nouissimũ q̃dran tẽ. O ḡ hõ recogita hec in celebritate ista ꝛ agẽ penitẽtiã de pctis tuis ne venias in illa roꝛmẽta aq̃z subueni defũctis. ¶ Secũda q̃stio de fletibus mõ. s. cur moderare debeaꝭ se cr̃ianꝰ i moꝛtuis charis fletu ne incõsolabiliter illũ defleat. Rñdet q̃ plures sũt rõnes ad id mouẽtes. Prima rõ ex pte voluntatis diuine. qz voluntas diuie oẽs tenemur cõformari ꝛ parere. Nõ ḡ debes dolere q̃ ille paruit suo creatoꝛi q̃ voluit eũ trãsferre de mũdo. Uñ oẽs oramꝰ. Pater nr̃ ẽ. Fiat voluntas tua sicut in celo ẽ. Secũda rõ ex pte decedẽtis aie. qz talis a debito suo iã liberata est ad qđ tenebaꝭ. i. a debito moꝛtis. ꝛ ideo porꝰ gaudere debes q̃ a tã magna obligatiõe est soluta q̃z si ꝛe nerek in vita. sicut cõgauderes amico de onerosa fenoꝛe liberato. Tertia ratõ ex pte mercedis adepte. qz talis finito cursu laboꝛis huius vite quo fatigabaꝭ quasi in exulatu: ad epꝰ est mercedẽ felicitatis ꝑpetue: liberatꝰ a carcere huiꝰ exilij. Uñ Job. xiij. Breues dies hois sũt ẽ. donec optata veniãt. ꝛ sicut mercenarij dies eiꝰ. Propterea Aug. li. de visitatiõe infirmoꝝ. dicit. q̃ hõ porꝰ deberet gaudere de moꝛte chari sui. sicut si scꝛet eum de carcere sublimatũ ad dignitatẽ regiam. Quarta rõ ex parte resurrectiõis future: vt dicit Apl's vbi supꝛ in obiectiõe scz j. Thes. iiij. Nolumus vos ignoꝛare fratres ẽ. Uñ eccl'ia canit di. De cui nõ pereũt moꝛtẽdo coꝛpa nostra: sed mutanꝭ in melꝰ resuscitãda in nouissimo die. ego ẽ. ¶ Tertia q̃stio de lucꝰ ꝑfectu vel nocumẽtõ. s. vtꝛ lugere mꝛtuos ꝓfit: an nocear defũctis ipis: vel etiaz lugẽtib⁹ viuis. Ad q̃s rñdet ſm doct. q̃ diuersi diuersis ex causis flent super defũctis. Quidã ꝓpter terrenũ dãnũ. qz in illa moꝛtuoꝝ hereditate succedũt. Alij ꝓpter spem ꝓspitatꝭ ꝙsequẽde quã p illoꝝ moꝛtẽ amiserũt. ꝛ taliuz fletꝰ in nullo ꝑdest: mꝛtuis aut etiã sibiꝑ ipis. qz deflent ꝓpriũ cõmodũ tpale. Quidã flẽt ꝓpter illicitã causaz: puta qz ille moꝛtuꝰ fuit eis delectabilis in aliq̃ malo. s. carnalitate vel ꝓspatiõe alienoꝝ bonoꝝ. Et ℔ noct. qđ Ber/nardꝰ magnꝰ supꝛ Missus ẽ. dic̃. q̃ si dãnat⁹ scz q̃s ille inferno p malã vitã suã fuit causa mali i aliq̃ viuẽte: tũc in inferno toties crescit ꝟmis dãnati ipenis q̃tũs crescit hic: ꝛ dilataꝭ in alios malũ q̃ inuoluit. In ℔ sensu Aug. dic̃. q̃ ignoꝛãt pena illi rñ. qz nescit q̃t ei⁹ erroꝛe sũt subuertendi. Debet ille/berꝰ. Ex q̃ ptz q̃ tpandus est doloꝛ oriẽs ex bñficio cause illicite. ℔ eñ nocet moꝛtuo. qz crescit ei⁹ pena si dãnat⁹ est eo q̃ fuit causa ꝛ occasio peccãdi in viuẽte. nocet etiã viuẽti talis fletꝰ ꝓpter puã delectationẽ vel ꝓpter affectũ ꝓspitatꝭ male q̃z ℔ alienis rebꝰ. qz hec sũt pctã dãnabilia. Quidã aũt flent ex ꝟa charitate sup moꝛtuo: puta qz timeꝭ illiꝰ dãnatio vel pena. sic̃ fleuit dauid sup absalon interfecto in pctõ. vel qz cõitati utilis fuit ille: aut paci aut iustis ꝛ pauplib⁹. Et iste luctꝰ

ꝑdest mortuis in purgatorio exīstentibꝫ ad mitigationē pene. qz ꝓcedit ex charitate z cōpassione: z facit ozones fieri z suffragia ꝓ mortuo. Unū in themate dr. Fili in mortuū ꝑduc lachrymas: scz charitatis z cōpassiōis. Nā z xp̄s fleuit sup lazarū mortuū Joh. xj. Quidā aūt flent sup mortuos ꝓter naturalē pietatis affectū: sicut pater vl' mr frater z sozor ac amicꝰ. Et talis fletꝰ cū sit naturalis: nec ē meritoriꝰ nec demeritoriꝰ. qz vt dicit phs. ij. ethicoz. Propterea q̄ insunt nobis a natura nec laudamur nec vituperamur: erit tamē talis fletꝰ vitiosus si fuerit nimius z incōsolabilis Qui eñ nimiū tristant sup mortuis peccāt i suā aiam. qz peccato tali occidūt eaz. ij. Corꝝ. vij. Tristicia seculi mortē operat. Lyra. i. tristicia de bono seculari peccatū facit. Itē tales peccant in corpus ꝓximū ipm destruēdo: z in ꝓximū ipm scandalisando: z in aiam mortui ipaz suffragijs ꝑuando vt pater in his q̄ pre tristicia nihil deuote ozare pñt ꝓ mortuis. Ad id exēplū ponit Tho mas brabantinꝰ de apibꝫ li. de bono vniuersali q̄ cū mater ꝓmogeniti mortuū incōsolabiliter fleret vna die apparuerūt sibi iuuenes plurimi in via letissime gradiēn. inter q̄s suū filiū nō videns flere amplius cepit. Et tandē post alios lento gressu vidit filiū in toga magnū pōdus aque portare. z interrogatꝰ a matre q̄d hec vellent: rñdit. Aque sūt lachrymē q̄s ꝓ me inaniter fudisti: z me liberare nō ꝓcurasti: cōuerte ista in missas z elemosynas z liberabor.

¶ Circa secūdū ꝑncipale de sepulture salubritate tres questiōes sufficiat declarare. ¶ Prima questio de viuis vtr̄ ꝓficiat viuis sepultura mortuoꝝ. Ad q̄d rñdet ꝑm Rich. in. iij. dis. xlv. ar. vj. q. ij. q̄ sepultura corpoꝝ ꝓdest viuis sepelientibꝫ z alijs ꝓter tria. Primo ꝓter astruendā resurrectionē z eius fidem. qz vt Aug. li. de cura ꝓ mortuis agēda: tale opus scz sepulture fidem resurrectiōis future astruit. z ꝫ ptz tā in gestibꝫ q̄ i ozonibꝫ q̄ fiūt in sepultur' xp̄ianoꝝ. q̄bus dānat errozi infideliū. Secūdo ꝓter amouendū horrorē z dolorē. qz ꝑ hoc ꝑseruat aer ab infectiōe cadauer q̄ viuoꝝ corpora possent inficere: z dolor' materia subtrahit. Unū Quintilianꝰ li. v. declamationū dicit. Ad opiendā fediratē: subtrahēdā q̄z dolori materiā mortuꝰ viuētiū causa sepelit. Terto ꝓter meritoꝝ acq̄sitionē vt illa sepeliētes ꝑ tale opus misericordie mereāt. Unū Aug. li. j. de ciui. dei. z vbi sup̄ tobias sepeliēdo mortuos deum ꝑmeruisse teste angelo cōmēdat. Itē laudat abraam de pietate q̄ sepeliuit saram mortuā in hebrō Gen. xxiij. Sic scti veter' testamenti vt iacob z ioseph mādarūt filijs israel de sepultura sua z ossibus trāsferēdis scz ad terrā ꝓmissiōis. q̄z fidē habuerūt de resurrectiōe xp̄i cū q̄ multa corpa sctōꝝ ꝓ resurrectiōis habeñ. cū rpo volebāt sepeliri in terra sancta. Sic z multi alij scti cōmēdant ꝺ pietate sepulture etiā in nouo testamēto: vt nicodemus: ioseph z sancte mulieres q̄ in sepultura xp̄i pietatē exhibuerūt. Itē scta elyzabeth z multe tales in hist̄ijs de sepultura cōmēdāt. Item etiā apud infideles cōmēdant. Narrat Valeriꝰ li. j. i rubrica de somnijs. q̄liter Simonides poeta ꝑegre vadēs cū nauis in q̄ erat applicuisset ad litus z corpus inhumatū iacēs vidisset: sepulture mādauit. Ecce āt nocte sibi apparuit is q̄ sepultus fuerat z monuit eū in somnijs ne primo die nauigaret. remāsit ḡ ille in terra. Alij vo nauigātes inde fluctibꝫ z ꝓcellis absorpti sūt. Unū ꝓtz q̄ utilis ē sepultura. ¶ Secūda q̄stio ꝺ mortuis. s. vtrū ꝑsit mortuis scz aliq̄d purgabile habētibꝫ suoꝝ corpoꝝ eccl'iastica sepultura. Ad ꝺ rñdet Rich. vbi sup̄. q. j. q̄ nō ꝓdest ꝑ se sz per accidens. Et ꝺ triplici rōne. Primo ꝓter intuentiū excitationē scz in q̄ntū ispicientes sepulchra memoriā retinēt defuncto. z ꝑ eis ozāt. Unū Aug. li. de cura ꝓ mor. dicit. Monumētū eo q̄ moneat mē tem. i. admoneat nūcupat. Secūdo ꝓter scoꝝ deuotionē. Credendū ē eñ q̄ scti illi ad quoꝝ honorez fabricata est eccl'ia: ozāt ꝑ his q̄ sepeliunt' illa vel eius cymiterio. Unū. xiij. q. j. cap̄. Nō extimemus. Aug. dicit. q̄ vero q̄sq̄ apud mēorias martyꝝ sepeliat hoc tm̄ mihi videt ꝓdesse defuncto vt cōmēdans eū martyꝝ patrocinio: affectio ꝑ illo supplicatiōis augeat. Tertio ꝓter ministroz ecclie oratiōnē. q̄z illi q̄ eccl'ie deseruiūt tenent' ceteris paribꝫ ꝑ illis frequēs z speciali' orare. ergo zē. Nec Rich. ꝺ ¶ Tertia questio de impijs scz vtr̄ obsit vel ꝓsit in pcō mortali decedētibus eccl'iastica sepultura. Rñdet ꝑm Rich. vbi sup̄. q̄ nō nocet nisi in q̄ntū hanc sibi indignā ꝓpē būanā gl'iam ꝓcurauit. z sic intelligendū ē q̄ scribit Aug. xiij. q. ij. Quibꝫ scz q̄ ipijs nocet sepeliri i loco sacro. Et ibidē ca. Cū grauia. Greg. ait. Quos peccata grauia deꝑmūt ad maiorē cumuluz dānationis poti' q̄s ad absolutionē: corpa in ecclesijs ponūtur. Nec ibi. Unū nō debēt sepeliri in sacro loco. ꝓhibiti ꝑm iura: vt sūt oēs infideles z oēs in torneamēto morientes. Itē q̄cūq̄s seipos occidūt scz ex desperatiōe vel ira z hmōi. secus si ex fatuitate z hmōi. Nā Bern̄. dicit extra de sepul. ca. Ex pte. q̄ si q̄s ꝓter fugā p̄cipitaret se i aquā qz inde sic credebat euadere nō imputatur ei crimen si ꝓtrariū eueniat. Itē negat sepultura ei de q̄ certū ē z manifestū nō fuisse ꝓfessū vel ñ cōmunicasse ad minꝰ semel in anno: vt de pe. z re. c. ois Et hoc intellige nisi in articulo mort' signa ꝓtritōis ostēdat z emēdatōis. Itē negat blasphemis dei z sctoꝝ. si moriat sine penitētia. extra de maledicis in fi. Et negat generaliter oib' notorijs pcōribus si moriant absq̄ penitētia. xiij. q. iij. Nō extimem'. Itē oibus excōmunicatis. Talibꝫ enim nocet sepeliri in loco sacro ꝓter indignitatē. Ad q̄ refert Gregō in. iij. dyal. exempla. Unū est q̄ quedā religiosa q̄ fuit ꝓtinēs carne: sed detractio

De cõmemoratiõe defunctoꝝ

nis z stultiloquij plena: in eccl'ia cũ eẽt sepulta vidit in nocte custos multitudinẽ demonũ q̃ eius corp⁹ extrabeñ. ante altare diuiserũt cingulore⁊ nus z prẽ supiorẽ cremauerũt. ptẽ inferiorẽ reliq̃ rũt. Aliud ẽ. q̃ Valentin⁹ mediolaneñ. eccl'ie de⁊ fensor lubrice vite in eccl'ia sepult⁹ est: eadẽ nocte ad vocẽ tracti bois z trabentiũ custodes occurrẽ tes viderũt duos teterrimos spirit⁹ p pedes valentinũ ligatũ: ipo grauiter clamãte de ꝓrio sepulchro extra eccl'iam trahere: mane surgeñ. reppererũt valentinũ nõ intra eccl'iam: sz extra in sepulchro alieno ꝓiectũ. Tertiũ est. q̃ Valerian⁹ patritius Brixienſ. in senio lubrice vixerat: z ab epo eiusdẽ ciuitatis sepult⁹ est in eccl'ia beati Faustini martyris: nocte eadẽ sequenti sanct⁹ Faustinus apparẽs dixit. Vade dic epo vt fetẽtes bas carnes eijciat al's die tertia moriet. Cunq̃ ille ⁊meret ꝑma die z sequẽti visionẽ dicere epo. Ecce die tertia eps incolumis lectũ intrans expirauit Hec Greg. Hec de sepulturis sufficiãt populo ꝓdicari. O g̃ pctoꝝ penitentiã age. q⁊ si in peccato mortu⁹ fuer⁊ nec sepultura nec alia bona tibi ꝓ

¶ Circa tertiũ ꝓncipale sc̃z de celebritate sũptuosa oblagioꝝ queri sufficiat vtꝝ expense in cultu z pompa funeraliũ ꝓsint defũctis Rõ questiõis est. q⁊ Grego. in. iiij. li. dyal'. dicit. Curatio funeris: cõdito sepulture: pompa exequiaꝝ magis sũt viuoꝝ solacia q̃ subsidia mortuoꝝ. Jtẽ cũ ista fiant ad quãdã pompã z q̃si vanã gl'iam. videt g̃ q̃ sint reprẽsibilia. q̃m melius esset hec exp̃ẽdere in paupes indigẽtes. g̃ videt q̃ nõ ꝓsunt. Sz ad hec rñdet fm Rich. vbi supra simulq̃ fm Thomã q̃ pompa exequiarũ si fiat fz ⁊suetudinẽ patrie z nõ cũ nimio excessu z pia intẽtiõe nõ est reprẽsibilis. q⁊ tũc talia sunt honesta. Vñ Aug. j. li. de ciui. dei dicit. Antiquorũ iustoꝝ funera officiosa pietate curata sũt z exequie celebrate z sepulchra ꝓuisa. Vñ ptz q̃ talia ꝓsũt nã viuis faciẽtibꝫ q̃z etiã mortuis. Faciũt em̃ fm Richard. ad ⁊solationem viuoꝝ: z subleuationẽ spei ipoꝝ ad resurrectionẽ futurã. nec tenet hõ de necessitate facere oĩe bonũ qõ põt. nec peccat faciẽdo bonũ eoipo q̃ nõ facit maius bonuz cũ possit: faciẽs g̃ sumpt⁹ in sepulturã q̃s posset in paupes vel alibi melꝰ collocare nõ facit eos inq̃tũ est minus vtile: sed inq̃tuz est vtile: debet tñ fieri fm qõ recta ratio dictat debitis circũstantijs obſuat⁊. hec Rich. Deniq̃ talia etiã mortuis ꝓsunt: nõ quidẽ p se vt patuit supꝝ. Et sic intelligẽda est autoritas Grego⁹. iiij. dyalogoꝝ supra allegata: tamẽ ꝓsũt p accidẽs inq̃tũ q̃ hmõi exci tant homies ad cõpatiendũ z orandũ vel inq̃tũ pauper exinde fructũ capiunt vel eccl'ia decorat vel inq̃tũ in reuerentiã dei fiũt z hmõi. Hoc ptz p Damaſ. in sermõe de dormiẽtibꝫ dicẽtẽ. q⁊ oleũ ceras deũ inuocãdo in sepulchro accẽdere holocaustũ sũt. Accepta em̃ ista sũt deo z multã ab eo recipiẽtia retributionẽ. Hec fm Thomã. in. iiij.

¶ Pro his aũt notãdũ ad simpliciũ hoĩm instructionẽ q̃ circa defunctos fieri solent apud fideles in eccl'ia plures cerimonie ad dei honorẽ z significationẽ mysteriꝝ in cõpatiẽdo illis z orãdo vt iuuenẽt p talia z alia queq̃ suffragia: vide a b c. Primũ est accẽsio cereꝝ sacri vel alteri⁹ duz instat agonisatio. Et tandẽ quousq̃ fit exequiarũ celebratio. Nã morieti in agone ⁊stituto accẽsus cere⁹ dari solet in manu. z tandẽ p totã celebritatẽ exequiaꝝ cereis ardẽtibꝫ vtunt assistẽtes bois tã in ꝓcessiõe q̃z infra missam z sepulture tẽpus. Sed q̃re hoc: nisi vt significet q̃ xps q̃ est lux vera: eripiat hanc aiam de tenebris z ducat ad lucẽ eterne gl'ie. Vñ canit. Lux eterna luce at eis dñe cũ sanctis tuis in eternũ. Requiẽ eternã do. nẽ. z lux ꝑpetua nẽ. Secũdũ ẽ. bñdicte aq̃ aspersio sup corp⁹ z sepulchruz. hoc significat q̃ sicut aqua extinguit ignẽ: sic orãdũ est vt roze mi sericordie celestis mitiget aie pena purgatorij. Tertiũ est: cãpanaꝝ pulsatio. hoc ad duo cãduz fideles vt orent p aia q̃ten⁹ deducat ad laudandũ deũ in celũ. Quartũ: deuota decãtatio missarũ. s. z officioꝝ. ad significandũ q̃ oziones z pcipue p missas ac alia subsidia ministrorũ ecclesie possũt liberari aie. Quintũ ẽ: elemosynaꝝ z cibo rũ distributio. ad significãdũ q̃ elemosynis sunt peccata redimenda: vt ptz Dañ. iiij. Sextũ: funerales vel pãni ⁊tectio. ad significãdũ futuras stolã gl'ie in resurrectiõe post stolã mortalitatis. Septimũ: grati odor⁊ thurificatio. ad significãdũ deuote oratiõis gratitudinẽ apud deũ: q̃ petimus vt de⁹ eripiat animã a feroze ifernali q̃ tenet in purgatorio. Ultimũ ẽ obseruatio diez̃ iniuncti faciẽdo suffragio. Nã eccl'ia ⁊sueuit triplicẽ nũerũ diez̃ p hoc ꝓcipue obseruare sc̃z septenariũ tricenariũ z anniuersariũ: vt habet extra de ⁊sacra. cũ inter. Et ca. Ex pte. Quoꝝ rõ libro de mitrali officio z in legẽda assignat. Nã septenarius obseruat vt defũctis oĩa peccata remittantur q̃ egerũt in vita currẽte p septẽ dies singulares hebdomadaꝝ. Jtẽ tricenari⁹ obseruat q̃ constat ex ternario in denariũ ducto: vt purget⁊ eis q̃cq̃d in fide trinitat⁊ z decalogi trãsgressiõe delinquerũt. Jtẽ anniuersari⁹ vt de anno calamitat⁊ ꝓueniãt ad annos eternitatis in sctoꝝ numerũ: quoꝝ etiã anniuersariũ diẽ celebrã⁹ ad eoruz honorẽ z nostrã vtilitatẽ vt ipi sancti intercedant p nobis. Rogem⁹ g̃ charissimi dñm iesuz vt misereat aiaꝝ in purgatorio. z nobis det veniam z gr̃am in p̃senti ac tandẽ gl'iaz in futuro Amen.

¶ In cõmemoratõe defunctoꝝ Sermo tertius. s. de purgatorij iudicio loco ac acerba pena.

Memor esto iudicij mei: sic em̃ erit z tuus mihi heri: tibi hodie. Eccl. xxxviij. ¶ In quibꝰ verbis fm Lyrã z alios expositores hortat nos seri

pūra vt memorari debem⁹ de iudicio mortis. q̄ quidē scz mors merito dicit iudiciū. Primo q̄a p sententiā sūmi iudicis. i. dei ē inflicta oi hoi. Uñ Eccī. xlj. Hoc iudiciū mortis a deo positū ē omī carni. Secundo q̄ mors eq̄liter iudicat oēs homines mūdi. Heb. xj. Statutū est omī homini semel mori. Uñ Aug. Uita nr̄a nil aliud est nisi cursus ad mortē in quo quis nec ad momentuz sistere pmittit sed comedēs z bibens ambulans z quiescēs: vigilans z dormiēs equa lance semp ad mortē festinare cogit. Bern. Mors inopie ñ miserē: diuitias z potestates nō verē: nō maioribꝫ nec etati parcet. Tertio q̄ i morte recipit hō sententiā irreuocabilis iudicij. Uñ. xxv. di. Qualis. Greg. dicit. Qualis hinc quisq̄ egredit: talis in iudicio p̄sentabit. Et q̄ hec sentētia statim in p̄cto mortis accipit nec differt. Uñ Greg. in moral. dicit. Sicut electos a die sui exitus beati tudo letificat: ita credi necesse est vt a die exit⁹ sui reprobos ignis exurat. Scriptura ḡ nos hortatur vt aduertam⁹ quō aia exuta a corpe dicit nobis. Memor esto iudicij mei. i. mortis: sic erit et tuū. q. d. festines opari bonū z penitere dū viuis q̄ post mortē penaz lues. mihi heri. i. de pterito. tibi hodie. i. in p̄senti. q̄ incertū est quādo morieris. Iuxta hec ḡ verba tria mysteria notabimus declarāda p hoc sermōe fm q̄ō de tribꝫ debem⁹ memorari circa existētes in purgatorio iuxta diuisionē subscriptā. Jtez aliud thema Apoc. xiij. Beati mortui q̄ in dño moriunt. Naz aliq̄ cōtra deū moriunt vt dānati. alij in dño. i. in gratia dei vt trāseūtes ad purgatoriū. hi beati sūt i spe. De istis ḡ tria mysteria declarabim⁹.

¶ Primū de purgatorij iudicio. s. q̄ illuc adiu⁹
¶ Secūdū de purgatorij supplicio. s. (dicunt. quo ibi affligunt.
¶ Tertiū de animaꝝ querulo lamento. s. quō ꝫ quosdā conquerunt.

¶ Circa p̄mū de iudicio purgatorij querūt tria p simpliciū edificatiōe. Prima questio quales homies nō iudicant ire ad purgatoriū. Secūda. quales iudicant trāsire debere ad purgatoriū. Tertia verū sit aliq̄s locus p̄ius deputatus aiabus ad purgandū. ¶ Ad p̄mā ḡ questionē scz quales homies vel anie nō iudicant ire ad purgatoriū post mortis exitū. Rñdet fm doct. sup. iij. cōiter. q̄ p̄cipue tria genera hoim nō iudicant nec ibūt ad purgatoriū. Primū gen⁹ est in peccato mortali decedētiū. q̄ tales iudicant z descendūt mox in infernū. Uñ magister in. ij. di. xlij. c. v. dicit. Mortale peccatū est per qō homo mortē eternā meret. Crimē em̄ vt ait Aug. est q̄d dignū accusatiōe z damnatione. Hinc Job. xxj. Ducūt in bonis dies suos. s. reprobi. z in puncto ad iferna descendūt. O ḡ hō si nō vis dānari depone superbiā luxuriā z alia peccata. Secūdū genus est in originali pctō morientiū: vt pueri sūt nōdū baptisati. Nā z hi ꝑpetuo excludunt a visione dei: z ire habēt ad limbū puerorꝫ: vt Aug. de fide ad Petrū dic̄ firmissime credēdū. Tertiū genus sine oīm culpa. s. tā mortali q̄ veniali trāseūtiū: vt sūt oēs p̄fecti q̄ nil purgabile secū deferūt. z etiā q̄ post baptismū statim decedūt. z etiā qui post susceptū religiōis habitū statī sine aliq̄ purgabili moriūt: vt de his dicit Bern. li. de p̄cepto z dispēsatiōe. Jtē q̄ in mortis hora plenariā indulgētiā p̄sequūt. tales etiā statim i celū tali statu decedētes sine purgatorio euolāt vt dicit Hostien. p̄cor. Ray. z doc. Uñ valde vtile ē tibi o hō talia iudicia obſuare vt sis baptisat⁹: a mortali caueas: z remedia dicta q̄ras. ¶ Ad secūdā q̄stionē. s. q̄les aie iudicant a deo trāsire in purgatoriū ad satisfaciēdū p pctis. Rñdet fz doc. q̄ tria sūt talia genera hoim. s. in purgatorio descēdentiū. Primū gen⁹ ē corꝫ q̄ in solis venialibꝫ pctis moriūt: vt dicit mgr̄ in sen. Tales fm Antoñ. in sū. p. j. ti. v. sūt p̄mo oēs q̄ iordinate afficiūt circa tales diuitias honores z ptātes ac hmōi. vl̄ etiam circa delectabilia sensualitat. s. visus: auditus: gust⁹: odorat⁹: tact⁹. Demū tñ hec oia sī hō z dei amore sint ita q̄ de⁹ p̄diligat oibꝫ aliocn̄ si q̄s afficerē in talibꝫ ꝫ vel sup̄ deū pat⁹ facere cōtra p̄ceptū dei. talis itur⁹ eēt p hō in infernū si i tali statu decederet ipenitēs. Qui aūt delectanti in talibꝫ ifra deū in purgatoriū habēt ire. Uñ i Uitas patrū legit̄ p hmōi leuibꝫ q̄sdā sctōs i purgatoriū iudicatos. aliq̄s p delectatiōe i gustu. alios i cātu. alios in edificijs superfluis. Ad id legit̄ q̄ q̄dā ꝓpter accidiā suā fuit p. xl. annos ad purgatoriū iudicat⁹. Jtē q̄ sororꝫ sctarꝫ martyrꝫ Cosme z Damiani fuit p. xv. dies ad purgatoriū deputata p eo q̄ q̄dā vice chorizantes z cātātes cū aliq̄bꝫ cōplacētia audierat. Dec refert Discipul⁹ in sermone. Secūdū gen⁹ ē corꝫ q̄ in fine ad pniam cōuertunt: z sic pniaz de pctis iplere nō potuerunt. Tales em̄ saluant: sz p mltos ignes purgatoriū vt dicit Aug. xxv. di. Qui in aliud seculū tr̄. Tertiū gen⁹ ē corꝫ q̄ iniūctā sibi pniam ipleuerūt sz illa nō fuit fm diuinā iusticiā sufficiēs vt pctā illa delerent. Nā fz doc. sup. xiij. p̄cipue Tho. Penitētia in p̄fessiōe a sacerdote iniūcta: aut est maior aut eq̄lis: aut mior q̄z deberet iniūgi. q̄r accidit sepe ꝓpter indiscretionē aut ignorātiā vel negligētiā sacerdotis iponētis pniam: sz nihilominus pctōr sp manet corā deo obligat⁹ ad penaz eiusdē q̄ntitatis. Itaq̄ si maior pnia iponit a sacerdote q̄z deberet tūc id qō pl⁹ fecit hō in augmē tū gl̄ie sibi cedit. Si aūt ē eq̄lis tūc sufficit ad totius pene dimissionē. Si aūt fuerit pnia minor tūc id qō residuū ē fm diuinā iusticiā i purgatorio emēdat: ne aliq̄ō pctm̄ maneat ipunitū. O ḡ hō age pniam. ¶ Ad tertiā q̄stionē q̄ q̄rebatur vtz sit aliq̄s loc⁹ aiabꝫ ad purgādū ꝓprie deputat⁹. Rñdet cōiter fm doctorꝫ sentētiā p̄cipue Bonauēture Rich. z Tho. sup. iij. q̄ loc⁹ purgatiōis aiarꝫ ē duplex. Un⁹ est de lege cōi. z iste ē

De cõmemoratiõe defunctoꝝ

locꝰ purgatorij ꝓprieꝰ circa infernũ: vbi sũt ꝙtuoꝛ receptacula aiaꝝ fm inferiꝰ z supius se habẽtia. In infimo aũt sũt dãnati ꝑ pcõ actuali mortali In imediate supioꝛi sũt dãnati ꝑ pcõ solo oꝛiginali. In loco ꝙ imediate est supꝫ illũ sũt anie ꝙ ad purgatoꝛiũ sũt deputate. qꝛ ille est locꝰ purgatoꝛij de cõi lege. In ꝙrto loco supꝫ istos est limbus sctoꝝ patrũ ꝙ ꝑ xpm ẽ euacuatꝰ. Uñ ptz ꝙ fm le gẽ cõem ꝓprieꝰ est locꝰ purgatoꝛij secꝰ infernũ. Sz aliꝰ qñqꝛ est locꝰ purgatoꝛij ex lege speciali fz diuinã dispẽsatiõnẽ qꝛ legunt aliq aie punite qñqꝛ in ꝑnatis locꝭ. Et ꝫ vult deꝰ pluribꝫ causis. clarius tribꝫ. Primo ꝓpter culpe in loco ꝑpetratiõnẽ vt sic dei iusticia manifestet signis euidẽtibꝫ aliq bus. Uñ Greg. iiij. dyal. refert ꝙ ꝙdã ꝑsbyter dũ ob infirmitatẽ balneũ freqntaret quẽdã ibi inuenit ad suũ obsequiũ ꝑparatũ sedule sp ministrãtez ꝙ cũ ꝑ mercede illi dare veller panẽ bñdictuz: ille merẽs dixit. Ego aliqñ huiꝰ loci dñs fui z ꝑ peccatis hic ꝑpetratꝭ deputatꝰ sũ. Rogo ꝙ offer pro pctis meis panẽ deo: z cũ me hic nõ inueneꝛ scito me liberatũ. Et sic ꝑ hebdomadã ẽ liberatus. Secũdo ꝫ deꝰ ordinat ꝓpter liberationẽ celeriorẽ. s. ꝑ suffragia sic ipetrãdo. Tertio ꝓpter aliorũ instructionẽ: vt scz nouerint boies magnã penã infligi peccãtibꝫ in futuro. Alijs qꝫ ꝓsimilibꝫ causis quas dimitto.

¶ Circa secũdũ de purgatoꝛij supplicio tria querunt hic.

Primo de purgatoꝛij igne.
Secũdo de acerba afflictiõe.
Tertio de pene inflictiõe.

Prima ꝙstio vtꝝ idẽ ignis affligat aiaꝰ in purgatorio ꝙ cruciat reprobos in inferno. Rñdet ꝙ sic. Uñ Grego. iiij. li. dyal. dicit. Sicut sub eodez igne rutilat auꝝ z palea fumat: ita sb eodẽ igne pctõꝛ cremat z electꝰ purgat. Itẽ ad idẽ videmus ꝙ idẽ sol suo eodẽ radio cerã liqfacit z lutũ indurat. Sic idẽ ignis bos. s. in purgatorio purgat ꝙ tñ reprobos induratos cruciat. Et rõ. qꝛ ignis i inferno agit in vnũquẽqꝫ ꝑut e instrumẽtũ diuine iusticie. Cũ eñ ignis ille sit corꝑalis vt ab omnibꝫ doctoꝛibꝫ tenet vt sic. ꝙ nõ haberet de natura sua in spm agere. Sz ꝑut ẽ instrumẽtũ diuine iusticie vindicãtis agit in spiritũ. Nec eñ exigit oꝛdo iusticie diuine vt aia ꝙ habet materiaz igni cõgruentẽ. s. pctm: ardeat in illo igne plꝰ vel minꝰ ꝑut demeruit. z sic affligit ignis inferni eriẽtes in purgatorio: licet minꝰ qꝫ in inferno: vtpote purgãs venialia. Idẽqꝫ ignis cruciat in inferno acerbissime. z vñquẽqꝫ illoꝝ fm pctoꝝ ꝙntitatẽ: vt ptz. xxv. di. Qualis. Sz quõ aie separate possũt teneri a tali corꝑali igne. Rñdet Aug⁹. xij. de ciui. dei. ꝙ sic anima cũ sit spũs tñ cõiũgit corꝑi z aggrauat ꝑ corꝑ⁹: sic ille ignis habz ex diuina iusticia z ei⁹ vtute ꝙ spũs sibi cõiũgi possit Uñ mgr Julian⁹. Si spũs viuentis bois ligat corꝑi: cur nõ magꝭ post mortẽ corꝑeo igne tenea tur. Uñ licet dãnati libẽter solui vellẽt ab igne fz nequeũt. qꝛ alligabunt igni ꝑpetuo vtute diuine iusticie. ¶ Secũda ꝙstio vtꝝ pena purgatoꝛij sit acerbissima ꝑ oi pena tpali. Ad hoc rñdet ꝙ sic. Et approbat tripliciter.

Primo autoritate.
Secũdo ratiõe.
Tertio exẽplaritate.

Primo autoritate. Uã Aug. xxv. di. Qui in aliꝭ. et de pe. di. vij. c. vl. dicit sic. Qui in aliud seculuz distulit fructũ ꝙuersiõis ꝑul purgabit igne purgatiõis. Dic ignis etsi nõ sit eternꝰ: miro tñ modo ẽ uis est. supat ei oẽm penã quã vnqꝫ passus est aliqs in hac vita vel pati ꝑt. Uñqꝫ inꝺt i carne tãta inuẽta est pena: licet mirabilia martyres passi sũt toꝛmẽta z multi neqter quãta sustinuerũt supplicia. Studeat ꝙ qslꝫ sic delicta coꝛrigere: vt post mortẽ nõ opoꝛteat penã tolerare. Hec Aug. vbi supꝫ ꝙiũctim. Uñ vt idẽ Aug. dicit. graue ẽ esse in purgatorio ad ictũ oculi ꝫ fuerit pena sancti Laurẽtij in craticula. z ꝙqꝺ penei hac vita põt excogitari. Et subdit. ꝙ ꝙ purgatoꝛiũ petit nescit ꝙd petit. Unde etiã Ebꝛẽ. dicit. Intẽde aia mea qslꝫ penas seculi. totũ leue erit respectu pene purgatoꝛij. Itẽ Piero. Intẽde bõ ꝙlitatẽ z quãtitatẽ penitentie ꝙ debet pene purgatoꝛij ẽqpollere. ¶ Secũdo ꝓbat ratiõe fm Rich. supiij. di. xx. qꝛ motꝰ aiaꝝ in purgatorio nõ retardatur mole corꝑis. z iõ vehementissime desiderant cũ deo ꝑfecta fruitiõe cõiũgi. s. ad qõ sũt create vt ad finẽ vltimũ. Ideo qꝛ ex absentia visiõis diuine vehemẽtissime affligunt cũ tps videãt aduenisse ꝙ cũ deo ꝑfecte deberẽt ꝙiũgi. vñ pena dãni i purgatorio est acerbissima. Nec dubiũ ꝙ aie vellent ibi oẽm penã buiꝰ vite ꝓacceptare vt ꝙtotꝰ haberẽt deũ videre. Itẽ etiã ex pena sensus ẽ ibi acerbissima. ꝙa ignis purgatoꝛij magꝭ ẽ actiꝰ igne nꝛo ꝙ tñ inter oia elemẽta maxime ẽ afflictiuus. Unde fm Aug. ignis nꝛ in hoc mũdo ẽ tãꝫ ignis depictꝰ in afflictiõe respectu pene ignis purgatoꝛij Subdit ꝫ Rich. ꝙ nulli dubiũ debet esse ꝙn pena purgatoꝛij longe sit grauioꝛ ꝙꝫ quecũqꝫ pena in hoc mũdo. Et ad id adducit qõ Algazel. v. li. phisicoꝝ. ca. iiij. dicit. ꝙ sez aia in hoc mũdo ꝓpter occupationẽ sui corꝑis est sicut ꝙ occupat in bello vel in piculo vbi nõ ꝓcipit laborẽ vel lesionem suaz: sz in purgatorio est apꝑhẽsiõis fortioꝛ. vbi libere sentit cruciatũ suũ. Uñ idẽ Algazel dicit ꝙ in purgatorio est cruciatꝰ ineffabilis: sz ois pena buiꝰ vite est effabilis. ꝫ zc. O deꝰ ꝙd erit ꝫ dãnatꝭ Itẽ alia rõ ẽ fm Turco. in cõpen. qꝛ deꝰ hic plus põderat vtute bone volũtatꝭ z emẽdatiõis in penitẽtia ꝙꝫ penã afflictiõis in purgatorio non ita volũtariã. Sic plꝰ valet z põderat modicũ auri ꝙꝫ multũ cupri vel plũbi. z iõ necesse ẽ ꝙ ad valorẽ satisfactiõis id qõ defecit de volũtate in ꝑsenti in futuro suppleat in pene acerbitate. ꝙcor. Bonauẽ. Hec sufficiãt. ¶ Tertio ꝓbat exẽplis

Nā Jacob epūs tusculan⁹ scribit q̄ q̄dā mortu⁹ p̄cibus scti cuiusdaz fuit resuscitat⁹ de purgatorio ad agēdā penitētiā in terrā: hic tātū se afflixit q̄ in sepulchris habitauit q̄diu vixit. post b̄ z in niue glacie z igne se volutabat. Interrogat⁹ cur b̄ faceret: rñdit. Si lac⁹ añ eccl̄ias tot⁹ igne⁹ eēt malēi eo manere vsq̄z in diē iudicij vt posset euadere penā purgatorij. Jtē p exēplo sufficiat q̄ p̄cipui sci dei q̄ vtiq̄ nō sūt extimādi fatui: sane vitā duxerūt arduā z grauē egerūt penitētiā vt euaderēt purgatoriū. Nā z ad designandā grauitatē pene purgatorij ꝯz Guilb. i rōnali. nō canit i missa de fūctoꝝ. Elia in excelsis. q̄ nōdū sūt i ea. nec paradar. q̄ pacē a penis nō habēt: sz petim⁹ requiem eternā dona eis dñe zc. ¶ Tertia q̄stio vtr̄ pena purgatorij infligat p ministeriū demonū vl' angeloꝝ. Ad q̄d breuit rñdet Rich. in. iiij. di. xx. cōcord. Bonauē. q̄ q̄uis boni angeli z mali assistāt morientib⁹: boni ad adiuuādū: mali ad nocēdū si possūt: z ad videdū si q̄d habent in eis. z q̄uis boni p bonos ducant ad locū purgatorij comitātib⁹ malis z libēter aspicientib⁹ penas ipōrū ꝓpē inuidiā: tñ in loco penali nō punīūt ministerio demonū. q̄ cū tales ō demonib⁹ triūpharūt iuste: nō decet vt puniāt p eos. z q̄ sciūt demōes hāc penā eē ad salutē illaꝝ aiaꝝ: sz demōes nō q̄rūt vtilitatē aniaꝝ. g̃ zc. Jtē nō punīūt etiā ministerio bonoꝝ angeloꝝ. q̄ ꝓciues suos illi poti⁹ cōsolant z ꝓfortāt q̄z tā vehemēter affligerēt. Relinquitur g̃ q̄ puniant aie in purgatorio sola diuina iusticia ignē illū sic instrumētuz applicāte ad punitionē eaꝝ. Nec Rich. z Bonauen. O g̃ christiane aduerte hec z puide tibi.

¶ Circa tertiū de lamēto aiaꝝ cōq̄rētiū sit p ꝓclusiōe vbū Guidonis in sermōe dicētis sic. Cōq̄runt aie in purgatorio eo q̄ nō fit mētio de eis i b̄ seculo. Nec ille. Sz gr̄a huj⁹ q̄rit. de q̄b⁹ boib⁹ anie in purgatorio cōq̄runt eo q̄ nō faciūt mētionē z subsidia p illis. Hoc q̄ppe scire ē vtile vt sciam⁹ cauere. q̄ vt Beda ait Indign⁹ erit oi suffragio q̄ defūctoꝝ imemor fuerit in b̄ seculo. Et Piero. Quātā ꝓsolationē defūct⁹ ip̄edim⁹: tā tā viccuersa recipim⁹. Añ z in themate dī. Memēto iudicij mei: sic eīm erit z tuū zc. Rñdet g̃ q̄ aie ꝓq̄runt sup septē boim genera p̄cipue. Prio sup amicj z bñficiat⁹ ifidelib⁹. q̄ nō refūdūt illis charitatē vt deberēt: sz iuxta dictū ps̄. Obliti sūt bñfactoꝝ ei⁹. Et hec ē magna ingratitudo. Unde Seneca li. de bñficijs dicit. Bñam nō referre bñficijs turpe ē: ingrat⁹ ē q̄ dissimulat accepisse bñficiū q̄d accepit: ingratior q̄ nō reddit: ingratissim⁹ oim q̄ oblit⁹ ē. Nec ille. Secūdo sup bōa derelicta vsurpātib⁹ z rapientib⁹: sic sūt beu multi q̄ bus cōmittunt aliq̄ bona vt dent heredib⁹ vel p aie salute z illi sibi tāq̄ ꝓpria iniuste vsurpāt. De talib⁹ Piero. xij. q. ij. Glia. dicit. Amico rapere ꝗc: ꝯz furtū est: eccl̄iaz fraudare sacrilegiū ē: accepisse pauplb⁹ erogādū z exide aliq̄d subtrahere omniū p̄donū crudelitatē supat. hec ille. Tertio cōq̄runt sup cognatj z ziugib⁹ q̄ eis nō subueniūt: cū tñ illoꝝ bona possideāt. tales sūt ingrati z immisericordes ac infideles: sic̄ si q̄s videret cōsanguineū vel maritū patrē aut matrē esse in igne z posset liberare sz nō vult. Añ Jacj. ij. Judiciū sine misericordia fiet illi q̄ nō facit misericordiā. Imbro. Indignū ē illi deū cē ꝓpitiū q̄ crudelis ē in ꝓximū. Quarto sup debitoribus. Nā ꝯz doc. p mortē nō soluit obligatio q̄ viu⁹ tenet mortuo: sed tenet bō restituere aut heredib⁹ si habet: aut p aia illi⁹ exponere. q̄ si viu⁹ nō habet vñ possit solvere tenet satisfacere in spūalib⁹. s. p ania orando: ieiunādo zc. Jtem dñi tenent seruis. Aug. xiij. q. vj. Si res. Peccatū nō dimittit nisi restituat ablatū. Quinto sup executoribus. Unde ꝓcilij. xij. q. ij. Qui oblatiōes inquit defuncto⁹ retinēt z eccl̄ijs tradere demorant: vt infideles sunt ab eccl̄ia abijciēdi. Tales eīm sunt egentiū necatores z homicide: vt ptz ibidē z ca. Clerici. Sexto cōquerunt aie sup fruct⁹ elemosynaꝝ suaꝝ capientib⁹ z p ip̄is fideliter nō orātib⁹ vt sūt plures p̄sbyteri habētes p̄bēdas z alraria. z religiosi habentes monasteria ab illis ꝓstructa: aut alij pauperes habētes puisiōes q̄ tenent nō solū p scip̄is: sz etiā p viuis z defunctis q̄ꝝ elemosynis sustentant exorare: vt Piero. x. q. j. Quia sacerdotes. testatur. Si eīm tales nō orāt: iudiciū dei incurrunt. Septimo ꝓquerunt sup oib⁹ q̄ succedūt in suis bonis tpalib⁹. Nā oēs q̄ hereditāt bona defuncto⁹ tenēt subuenire illis a q̄b⁹ talia habēt: imo etiaz vxor maritata alteri: vt ptz p Grego. xiij. q. ij. Ultima inq̄t volūtas defūcti mōis oib⁹ seruari debet. Ibi Glo. dicit. q̄ p lege ē seruāda: et si q̄s eaz nō seruat. hoc ip̄m q̄ō ei est relictuz auferēt. xj. q. j. Siluester. Nā z de⁹ tales nō seruātes plagat i p̄senti z in futuro. Narrat in legenda z speculo hist. Miles q̄dā in bello Karoli vt Turpin⁹ ait rogauit cognatū suū vt si mozeret in bello: equū suū vēderet z p̄cium pauplb⁹ daret. q̄ mortuo equū sibi nimis placentē retinuit. postea defunct⁹ eidē nocte. xxx. apparuit tāq̄ sol refulgēs dicēs. Ecce tāto tpe fecisti me ardere in purgatorio q̄z equuz nō vēdidisti vt pauplb⁹ p̄cium dares: sz ipune non feres: hodie eīm ferēt aiam tuā in infernū diaboli. ego aūt purgat⁹ vado i regnū dei. Et ecce subito i aere audit⁹ ē clamoz demonū vt leonū: vrsorū z lupoꝝ q̄ ip̄m rapiētes in mōtib⁹ collisserunt O g̃ bō cōpatere defunctis z subueni vt euadas dānationē z habeas vitā eternā Amen.

¶ In cōmemoratiōe defunctoꝝ Sermo q̄rtus sz de suffragijs z testamētis coꝝ.

Beatus qui intelligit super egenū z pauperē: in die mala liberabit eū dñs ps̄. xl. ¶ In quib⁹ verbis z subsequētib⁹ triplex rō p̄cipua in

De cõmemoratiõe defunctoꝝ

simuaꝝ quãre debem⁹ cõpati sup aias existentes in purgatorio: alioꝫ egenos ꝫ paupes. Prima ratio qz in hoc est magnũ meritũ beatitudinis ꝫ pfectiõis. qz vt Greg. dicit. Tanto quis pfectior est quãto pfectius sentit dolores alienos. Ideo dicit ꝑs. Beat⁹ q̃ intelligit sup egenũ ꝫ paupẽ. Secũda rõ qz anie in purgatorio sũt in statu magne penurie ꝫ afflictiõis: vtpote que non habent ex se vñ possint iuuare se nisi iuuent a viuis ꝫ ideo p̃ alijs ipe sũt egentes ꝫ paupes: ꝫ idcirco maius est misericordie op⁹ ipis cõpati ꝫ subuenire. Vñ Sidon⁹ in epistolari dic̃. De rõne nre salutis est quotidie p defunctis erorare. Itẽ Hiero. Tanto vicinores erimus eterno gaudio: quãto misericordiores fuerim⁹ sup defunctoꝝ supplicio. Tertio qz p hoc acquirit bonũ multiplicis vtilitatis. Vñ subdit ꝑs. In die mala: id est in die iudicij liberabit eũ dñs. s. a morte eterna. ecce p̃mũ. Dñs ꝓseruet eũ. s. in corpe. ecce secũdũ. Et viuificet eũ. s. p gratiã in mente. ecce tertiũ. Et beatũ eũ faciat in terra. s. viuentiũ. ecce quartuz. Et nõ tradat eũ in anias. i. in volũtates inimicorũ ei⁹. s. corpaliũ ꝫ spũaliũ. ecce quintũ. Dñs opẽ ferat illi sup lectũ doloris eius. i. infirmitat⁹. ecce sextũ bonũ. Propter q̃ merito dicit beat⁹ q̃ intelligit cõpatiẽdo sup egenũ ꝫ pauperẽ in purgatorio. Jurta que tria mysteria notem⁹ ꝑ hoc ꝑmone ꝑz qõ de his trib⁹ dz hõ itelligere ꝑ defunctis.

Primo de testamẽtoꝝ executiõe
Secũdo de suffragioꝝ ꝓpuisiõe
Tertio de executionũ valore

Circa p̃mũ scz de testamẽtoꝝ executõe ꝑ simplicib⁹ questio occurrit. Utrũ executores testamẽtoꝝ nõ debite erequẽdo testamenta sibi cõmissa ꝫ negligẽdo facere ꝑ aias suffragia peccẽt petõ dãnabili. Ad qõ rñdet q̃ sic. Nã offense huius grauitas ostendit pluribꝫ rõnibꝫ.

Prima rõ iuridice sanctiõis.
Secũda diuine detestatiõis.
Tertia nociue offensiõis.
Quarta diabolice assimilatiõis.
Quinta dure vindicatiõis.

Prima rõ est iuridice sanctiõis. qz ius dictat tales executores nõ faciẽtes fideliter qõ tenent. s. fore fures ꝫ sacrilegos: ac paupeꝝ ꝫ egenoꝝ necatores ꝫ homicidas: vt ptz ꝑ Greg. xvij. q. iij. Sacrilegiũ. Et ꝑ dicta Hiero. xij. q. ij. Elia. Insuper iura dictãt tales fore excõicãdos. Nã sacꝝ ꝓciliũ xij. q. ij. Qui oblatiões dicit. Qui oblatiões defunctoꝝ aut negãt ecclesijs aut difficulter reddũt tãq̃z egentiũ necatores excõicent. Idẽ dr̃ ꝫ duob⁹ capitulis subsequẽtib⁹. ꝫ sic tria ꝓcilia hoc idẽ decernũt: vt ptz ibidẽ. Exq̃b⁹ Jobes Neapo. in q̃d libetis arguit q̃ peccãt mortaliter. ꝫ ꝑ ꝓsequẽs dãnabiliter tales executores ꝫ heredes multũ differẽtes exequi. qz nullus debet excõmunicari nisi ꝑ mortali petõ: cũ excõicatio eterna dãnationez inducat. xj. q. iij. Nemo epoꝝ. Quãuis aũt tales executores nõ sint ipo facto excõicati nisi hoc esset alicubi ꝑ ꝓstitutiões synodales: tñ mãdant excõmunicari. q̃ grauissimũ est peccatũ. Vñ extra de testamẽtis ꝫ vlti. volũ. ca. Tua. decernit q̃ tales ꝑ epos ad fideliter exequẽdũ testamẽtũ sũt cõpellendi. Preterea lex ciuilis in aurẽ. vt cũ de appellatiõe cognoscit. §. Sausas. dictat. q̃ filij ꝫ successores nõ seruãtes testamẽtũ defunctoꝝ: sũt exhereditãdi: vt habet etiã. xj. q. j. Siluester. Ecce q̃ꝫ graue pctm̃ hoc reputat in sancta eccl'ia. Secũda rõ diuine detestatiõis. qz de⁹ marime odit ꝫ detestat tale peccatũ. Vñ dic̃ Esa. lxj. Ego dñs amãs iudiciũ ꝫ iusticiã ꝫ odio habẽs rapinaz in holocausto. Utiq̃z rapinaz facit in holocausto q̃ vsurpat quic̃q̃ sibi ō his q̃ sũt legata ad causas pias ꝑ aiab⁹. Deniq̃z q̃ de⁹ multũ odiat hoc peccatũ ex hoc claret q̃ si q̃s depdaret bona alicuius seruꝰ fidelis vel spõse p̃dilecte regis vel dñi cuiusc̃q̃z: ille tã egreferret acsi ipm met fuisset depdatus. Sed anie in purgatorio multũ sunt dilecte sponse xpi certe in gratia. q̃ dignus est morte qui eas in suffragijs fraudat. Vñ ꝫ ipe deus ꝑ signo detestatiõis ꝓhibuit Exo. xxj. nõ solũ actuz rapine vel furti dicens. Nõ furtũ facies: sed etiã insup ꝓhibuit ꝓcupiscentiã eius dicens. Nõ ꝓcupisces rem ꝓximi tui. Odibilis q̃ est deo q̃ vsurpat bona aiarũ. Tertia rõ nociue offensiõis. Nã vt Hiero. ait xij. q. ij. Elia. accepisse pauꝑib⁹ erogãdũ vl' eccl'ie ꝫ exinde aliq̃d subtrahere olim p̃donũ crudelitatẽ sapat Dec ille. Ratio. qz fures ꝫ latrones predant ab his q̃ sibi iteruz acquirere possũt. i. a viuis. Sed impij executores rapiũt ab aiab⁹ aliũde acquirere sibi iuuamina nõ valentib⁹ ea ꝑ q̃ possent liberari a penis atrocissimis. vñ insuper nocent tales ꝫ offendũt plus q̃z homicide q̃ occidũt corp⁹ aiam aũt nõ possũt occidere Matth. x. Sed infideles executores quãtũ ẽ ex se q̃si animã occidũt dũ eã acerbissimo igne puniri ꝑmittũt differẽtes eos ꝑ suffragia liberare. Et certe libẽtius aia existens in penis purgatorij acceptaret vt omnia sua mẽbra in hoc mũdo torquerent q̃z sua aia in illo igne ꝑ horã affligeret. qz Aug⁹. omel'. de igne purgatorij dicit. q̃ ignis purgatorij durior est q̃z q̃cq̃d penarũ in hoc seculo posset aut cogitari aut sentiri. Idẽ testat. xxv. di. Qui in aliud seculũ. Quarta rõ diabolice assimilationis. Nã ad crudelitatez demonũ ptinet de penis aiaꝝ cõplacere ꝫ delectari. Tales sũt isti q̃dãmõ qm̃ cũ possent ꝫ tenerent nolũt eas de penis acerbissimis ꝑ suffragia liberare: imo q̃dãmõ tales sũt peiores demonib⁹ in hoc scz q̃ demones torquẽt solũ aias reprobas in inferno. Isti aũt bonas ꝫ in gra existẽtes torqueri sinũt. Propterea dñs improperat Esa. iij. dicẽs. Rapina pauperis scz anima ꝫ in domo vestra quare atteritis populũ meũ. Vñ etiã pbs. iij. rethozice dicit. q̃ q̃ moztuos spoliãt assimilant canib⁹ q̃ mozdẽt lapidem scz q̃ cõtra eos ꝓficiunt. qz tales canes reputant

p̄ ceteris fortiores: sic hoīes spoliātes mortuos fūt crudeliores. ¶ Quinta rō dure vindicatiōis, qz tales deus durꝰ iudicabit z punit. Naz vt Naymo sup Apoc. Justo dei se subiēcit iudicio q̄ defuncto⁹ īmemor fuerit in hoc seculo. qa vt scribit Jac. ij. Judiciū sine misericordia fiet illi q̄ nō facit misericordiā. Durā itaq; vindictā de us exercet ꝓtra tales. Primo quidez punit tales qñq; etiā in hac vita castigādo paupertate vel dura infirmitate: ita q̄ plus ꝓsumūt in lecto infirmitatis: vel plus pdūt q̄ recipiūt: vel qñq; plagādo etiā suos filios z posteritatē egestate. iuxta illud Pō. Fiant filij eiꝰ orphani z mēdicēt z eiiciantur de h.s. zc. Naz deus magnū amorē gerit erga electos q̄les sūt aie in purgatorio ꝓfirmati z securi de diuina p̄destinatiōe. Secūdo deꝰ punit tales executores z raptores in mortez post mortē. Unde Eusebius. Qui defunctis ꝓsolationē negat: pfecto z ipe a cōsolatiōe alienꝰ erit. Un z Hieronym. Quantā ꝓsolationē defūctis impēdimꝰ: tātā vicissim recipiemꝰ. iuxta illud Luce. vj. Quacūq; mēsura mēsi fueritis remetiet vobis. Tertio punit deꝰ in iudicio z post iudiciū in inferno. Nam ipos scz pauperes in purgatorio existētes ꝓstituet deꝰ iudices talū executo⁹ Job. xxxvj. Pauperū iudiciū tribuit. Et Sap. v. Tunc stabūt iusti in magna ꝓstantia aduersꝰ eos q̄ s.a. Ad p̄missa exēplū legit in speculo hist. Vincen. q̄n monasterio fuldensi abbas z plures fratres p pestē decesserunt quapropt̄ elemosyne pauperū augeri ceperunt. Tandē de hoc cellarioꝰ murmurat z elemosynaz minuit. Qui cū sero dormitoriū intrare vellet vidit in capitulo p̄fatos defunctos ꝓgregatos: a q̄bus trahit̄ i capitulū z flagellat: dicūtq; sibi. En post pauca morieris. z quicqd p te fiet alijs cedet quos fraudasti vt illi corrigant tuo exēplo quos corrupisti vbo. Et sic factuz est postea p omnia. O q̄ hō aduerte hec z age curā d mortuis p̄cipue q̄es cōmissariꝰ: vt sis fidelis executor ne penā luas: sed meritū misericordie habeas.

¶ Circa secūdū de suffragioꝝ, puisiōe aliq̄ dubia querunt decidenda.

Primo de acceleratiōe testamēti vel dilatiōe.

Secūdo de bonaꝝ animaꝝ detrimento i suffragij retardatiōe.

Tertio de cōicatiōe suffragioꝝ vel ptcipatiōe.

Quarto d debitoꝝ obligatiōe vel cessatiōe.

Quinto de executiōe suffragioꝝ z valore.

Prima q̄stio vtrū executores testamētoꝝ teneā tur statim vel q̄tocius illa exeq̄: an liceat differri

Rñdet frater Angelꝰ de Claua. iuxta dictuz sancti Tho. in q̄dlibe. q̄ mora modici tpis nō videt esse magnū piculū. Un si executor p modicū tps differat vt reby defūcti melius vēdit, ampliores elemosynas faciat licite pōt facere. qd itelligēdū dic si augmētū elemosynaꝝ pualet tarditati in satisfactiōe: alꝰ nō liceret. qz nō ē faciēduz mihi aliq̄d malū p bono alteri⁹. Un z subdit Tho. q̄ si q̄s b p multū tps differat vt in modico ampliores elemosynas faciat: nō excusat a culpa. qz forte defūctꝰ interim liberat. z sic frustrat remedio q̄ indigebat. faciat g̃ q̄d magis videbit expedire anie defūcti. Nā vt nr̄ etiā Rich. ꝓcor. dic in. iiij. di. xlv. q̄ cū testator ipe tps determiat ifra q̄d testamentū vult eē ipletū tūc nō tenent necessario executores vsq; ad illud tps iplere testamētū nisi viderēt citius explēdo se posse aie defūcti vtilitatē maiorem qz tūc tenent. Si aūt nō determiat tps tunc iplere tenent q̄tocius libere habebūt bona legata. hec ibi. ¶ Secūda q̄stio, vtrū boni defūcti detrimētū patiant aliq̄d ex dilatiōe testamēti vel suffragij subtractiōe. Ad q̄d rñdet recolligēdo sentētias Tho. in q̄dli. necnō Pe. de pal. z Rich. sup iiij. di. xlv. q̄ is q̄ in charitate ordinauit p se defūcto aliq̄d fieri meruit aliquē g̃dū gl'ie q̄ ad gaudiū z diminutionē pene sibi debite qz elemosyna ē satisfactoria. Si g̃ p executorē vel procuratorē obmittent suffragia ab isto ordinata: iste nō sustinebit aliq̄d detrimētū p̄mo q̄ ad meritū gl'e si q̄ tum in ipo fuit causa z operā adhibuit vt hmōi elemosyne cito dent: sz procurator distulit adeo q̄ iste gl'iam intrauit interim. qz volūtas tūc p facto capit. z Veritū aūt gl'ie dependet p̄ncipaliter ex volūtate z intētiōe meretis q̄ i hac vita totū cōparat. Secūdo nō obest q̄ ad pene intēsionez. qa cū aia egredit pena sibi i acerbitate taxat. q̄ nec i tēdit nec minuit p̄ negationē suffragij. Tertio nō obest q̄ ad pene ꝑpetuationē. qz expiat̄ anīa p penā z suffragia cōia licz tardi⁹. Sz dilatio vl' subtractio suffragij obest. Primo q̄ ad pene diuturnitatē. qz q̄nto citi⁹ testamētū executoꝝ mādaret: tāto citi⁹ liberaret p talē satisfactiōz. Secūdo obest q̄ ad pene īmitigationē. qz q̄nto citi⁹ pauperes z eccl'ia recipiūt legata: tāto feruēti⁹ z celeri⁹ orare tenēt, p aia. z tal' acceleratio ozonū feruētiū valet ad pene alleuiatōez z celeriorē liberatōz. Tertio ex ꝓsequenti obest q̄ ad btitudis retardatōez. qz iterim q̄nō liberat aia a gl'ia celesti retardat. b g̃ q̄ntū ledūt mali executores. ¶ Tertia q̄stio vtrū suffragia facta determiate p aliq̄s ꝑsint oib⁹ existētib⁹ i purgatorio. Rñr colligēdo fm Tho. Rich. z Ven. d bassia q̄ suffragia fiūt dupliciter. Uno mō i cōi z abuniuersali eccl'ia. z sic oib⁹ ꝑsūt eccl'ie: sz itellige ceteris pib⁹. qz vni⁹ bois aia potuit b magis meruisse q̄ alia. qz mlta opa pietatis z misericordie fecit z libēter subuenit alijs. Nam fm Aug. q̄ in b seculo amplius alios adiuuit: amplius meret adiuuari i altero. Un ponam⁹ casū q̄ magnꝰ dñs diuel moriat̄ bñs plima purgabilia cū pauc. meritis. Jtē paup cū mlt. meritis moriat̄. habēs tñ aliq̄d purgabile i b casu elēosyne diuine di spēsatep diuine pdert paupi plꝰ vl' minꝰ sz q̄ suis ozonib⁹ meritis z exēplis i p̄ti vita iuuit diuitē illū viuū siue defūctū. Alio mō fiūt suffragia i spāli z determiate. z sic magis ꝑsūt illi p q̄ fiūt alꝰ frustra eēnt spēalia nisi magis ꝑdessent illi ad quē de-

terminant p intētionē. ¶Quis aūt q̄ ad diminutiō/
onē pene illis pl⁹ pſūt: nō ex miſericordia ōi ſuffra/
gia facta p vnoq̄q; pſūt etiā oīb⁹ alijs in pur/
gatorio q̄ ad ꝓſolationē inq̄tū oīa eis inoteſcūt
z ſeſe diligūt ex charitate z oēs gaudēt ſine oī iui
dia ō pene illi⁹ alleuiatiōe p q̄ facta ſūt ſuffragia
qz fm qō dicit pbs. ij. ethicoꝝ. ca. vl. Cuilibet tri
ſticie repugnat q̄tū q; delectatio gaudij: z ſic mi/
tigat eā. ¶Sz q̄d dicem⁹ ad dictū Piero. q̄ de ꝓſe.
di. v. Nō mediocriter. dic̄ ſic. Cū igit p cētū aiab⁹
pſalm⁹ vel miſſa dī: nihil min⁹ q̄z ſi p vnoq̄lib⁹
ipoꝝ diceret accipit. Rñdet Ricb. in. iij. di. xlv.
q. ibi loq̄t Piero. referēdo alioꝝ opiniones. et ſic
nō aſſertiue qz fuerūt q̄dā opinātes ſic vt ptz ō p
poſitino z ſeq̄cib⁹ ei⁹ di. q. ſic̄ cādela accēſa p plu/
ribꝫ lucet: licet p vni⁹ honore accēdat: ſil'r z lectio
lecta. ¶Sz rñdet Ricb. q. hec exēpla nō valēt. qz lu
men cādele z vox doctoris ſe cōicāt p neceſſitatez
nature: ſz ſuffragia p ſuffragātis intētionē. Naz
ſi va cēt hec opinio ſeq̄ret q. ille q̄ p vno defūcto
teneť dicere vnā miſſā z vnā p alio: ſi diceret vnā
p illis duob⁹ cuilibet ſolueret id ad qō teneť. qō
falſū ē. Jē ſi cētū aie cēnt q̄z q̄libz liberareť pvnā
miſſaz p ſe dicēdā: ſi q̄s p oīb⁹ ſil' diceret vnā ſeq̄/
reť q. mox oēs liberareť. ¶Sic etiā ꝓſuetudo eccle
ſie faciēdi p ſingulis cēt inutilis. z tō dicēdū eſt ſi
cut iā in hac q̄ſtiōe patuit. ¶B Quarta q̄ſtio
de debit⁹: vtz in morte ceſſet vel maneat obliga/
tio. ſ. pecunia z alioꝝ q̄b⁹ moriēs tenebať. Rñ
deť fm Henri. de haſſia ſup Geñ. q. nō ceſſat ni
ſi viu⁹ quietauerit moriētē. Nā ſi moriēs deſcen/
dit ad inferna p B acri⁹ puniet. Si aūt aſcēdit in
celū qz ſufficiēter penituit ō nō ſoluēdo teneť oīo
ne ſua ſatiſſacere. ſ. i pēia p viuo petēdo ſibi ꝓpi/
tatē in tpalib⁹. Si aūt deſcēdit z ē in purgatorio
ſatiſſacere teneť luēdo penas aut orando p viuo
niſi alicꝫ viu⁹ ꝓſolueret p eo. Vñ q̄ hō faē teſta
mētū vel etiā executor q̄ vult facere ſuffragia de/
fūcto: p mū oīm debet reddere debitū ſi cui defū
ct⁹ teneť. qz debita nō ſūt ꝓpria bona ſz aliena. De
alienis aūt nō debet fieri elemoſyna. Vñ Aug⁹.
xiij. q. v. Jmmolās inq̄t ex iniq̄ oblatio ē macu/
lata. nec reſpicit altiſſim⁹ zc. ió meli⁹ ē vt reſtitua
tur. qz p alia opa defūct⁹ nō pōt iuuari vel abſol
ui ſine ſolutiōe debitoꝝ. Exēplū legit in Apiario
de q̄dā milite q̄ poſt mortē apparuit vni ſeruo
poztās pōd⁹ babatoꝝ flāmātiū: petiuitq; dicēs
Dic vxori mee vt ſoluat debitum fabro. ſ. illi p ba
bat⁹. alioq̄n oportet me puniri: nec iterim p alia li/
berar⁹ ē. Cū qz illa ſoluiſſet plene apparuit vxori
di. Jā ſolut⁹ ſū gr̄as tibi ago. Hec ſufficiant. De
q̄nta aūt q̄ſtiōe patebit in ſubſeq̄nti articulo.

¶M Circa tertiū p̄cipale de executionu. ſ. p
defūctis fiēdaꝝ valore. Exq̄ ex p̄miſſis q̄ſtio oriť
q̄libz z q̄t mōis poſſint executores vel alij viui li
berare aias ō purgatorio. Ad B rñdeť p ꝓclusio
nē ex vbis Greg⁹. xiij. q. ij. c. Hic. di. ſic. Hic defun/
ctoꝝ q̄tuoz mōis ſoluūť: aut oblatiōib⁹ ſacerdo
tū: aut p̄cib⁹ ſcōꝝ: aut charoꝝ elemoſynis: aut
ieiunio cognatoꝝ. Nec ibi. Sz ad hec addit q̄n
tū fm Henri. de haſſia in lectura ſup Geñ. vide/
licet p̄nie intūcte ſuſceptio z expletio q̄ tñ ſatis re
ducibilis ē ad p̄dicta q̄tuoz. Nā fm eūdē Henri.
Si q̄s viuēs ſuſcipeť charitate p̄niaz quā moz
tu⁹ in vita habuit intūctā neccū expleta. z eā pfi/
ceret p mortuo. z ſi illa p̄nia foret ꝓdigna mortu
us liberareť dūmō nō haberet alia impedimenta.
qz ſi haberet: puta aliq̄ oblita petā: poſſet p illis
puniri: z ſic ſtat aliquē foze beatū p q̄ adhuc agit
p̄nia in B ſecło. qz ſtat q. viuēs p̄niaz moriēť ſu/
ſcepit. z ſic ille iā cēt liber: z iſte q̄ ſuſcepit obligať.
illi q̄ ſuſcepit z neglexit. q. ſi fidelit̄ ip̄lere voluit ſz
cito p⁹ illū mortu⁹ fuerit nec pficere potuit: cre/
dēdū ē inq̄t q. p B nō puniet: ſz p̄ pietate z charita
te remiſſionē pene ac gr̄e a ꝺo cui placz charitas
z miſericordia obtinebit. Nec fm Henri. ¶J
Sz q̄ſtio reſtat. vtz ſuffragia p̄dicta vel eoꝝ exe
cutōes ſi fiāt p viuos petōres valeāt. Rñdeť fm
Ricb. i. iij. di. xlv. z ꝓcoz. doc. p certa pūcta. Pri/
mū ē q. mal⁹ faciēs aliq̄ bona opa p defūct⁹ ſicut
actoz p̄ncipalis nō pſūt illa defūct⁹ etiaz ſi faciat
illa mediāte bono miniſtro niſi p accidēs inq̄tū
pauper ſcti p elemoſynis recep⁹ ab illo excitaneť
ad oz̄ādū p defūcto. Secūdū ē q. mal⁹ faciēs hec
nō vt actoz ſz vt miſter public⁹ ōi z eccl̄ie vt ſacer
dos q̄ celebrat miſſaz vel exequias. pſūt defūctis
qz malicia miniſtri nō tollit efficaciā ſacramēti.
Vñ miſſa p̄dest ex ſe defūctis a q̄cūq; ſacerdote
dicat: licet plus pſit ex duab⁹ pribꝫ ſi ſacerdos di
cit eā exiſtēs in gr̄a. Tertiū pūctū q. mal⁹ q̄s fa/
cit eā exiſtēs in gr̄a. Tertiū pūctū q. mal⁹ q̄s fa/
cies bona aliq̄ p defunct⁹ vt miniſter p̄uare ꝓpo
ne: ſi illa ꝓſona fuit in charitate. tūc q̄n p̄cepit ta/
le op⁹ fieri vel ſi fiat op⁹ tale ad ꝓfortiū exiſtēt⁹ in
caritate. ſic̄ cū duo legūt pſalmos vl' officiū moz
tuoꝝ. q̄z vn⁹ ē in charitate: alter nō: ſic pſūt illi p
q̄ fiūt. Quartū q. ſi miſter mal⁹ facit op⁹ bonū. ſ.
p defūct⁹ aliō a miſſa. ad p̄ceptuz ꝓſone p̄uare q̄
nō fuit i charitate q̄n mādauit fieri: ſic nō pſunt
defūct⁹ niſi poſtea eēt i charitate q̄n talia fiūt z de
nouo demandet vel priozē demandationem de
nouo acceptet. qz ſic valereť. Nā op⁹ ipi⁹ nō valet
niſi fm ſtatū q̄ illud fieri mādat vel acceptat ip̄e
actor. Quintū q. q̄n actor erat in charitate quā/
do mandauit miniſtro fieri opus bonū p defun
ctis: licet poſtea nō ſit in charitate quādo exequi
tur illud miniſter mal⁹: nihilomin⁹ tūc pſūt de⁹
functis. qz ſunt a p̄cipiēte ratiōe illius actus vo
lūtatis quā habuit q̄n ea fieri p̄cepit. Verūtn cū
nēo ſciat vtz amore an odio dign⁹ ſit: nō debent
hoies retrahi a ſuffragio ꝓ exhibitiōe i defūctos.
qz potiſſime tenere ꝺz hō q. ſ. valz ſp miſſa z alia
bona ſacramēralia q̄ facit hō vt miniſter eccleſie
Cautū eſt tñ ſp meliozes z ꝓſciētioſos eligere exe
cutoꝝes. ¶Pro exēplo ſit q̄ Petr⁹ damianus nar
rat. ſ. q. ſanct⁹ Odilio abbas Cluniacēn. cōperit

apud vulcanū sicilie audiri demones vlulantes ex eo q̄ aie defūctor̄ p bonor̄ elemosynas z oīones ō ip̄or̄ manib⁹ eripiebant̄.z sic ordinauit p aiab⁹ fieri suffragia singulis annis. O ḡ xp̄iane si sūt viscera pietat̄ in te:subueni defūct̄ vt xp̄us dñs faciat tibi misericordiā det gr̄am in p̄senti z gl̄iam in futuro Amen.

De sancto Emerico Sermo p̄mus cū legēda.

ECce odor filii mei sicut odor agri pleni cui benedixit dñs Gen.xxvij. ¶ A Nec vba sūt isaac ad suū filiū:optime tñ p̄t dicere beat⁹ rex Stephan⁹ de filio suo sc̄to Emerico. Naz sic odor bon⁹ ē delectabilis z grat⁹ ho⁹:ita sanctitas bt̄i Emerici delectabilis z grata deo ac angelis z beat̄. Nimirz vt Chrys.sup Matth.ait. Sācte z bone volūtates sic suaues sūt apud deū quē admodū odoriferi flores. Et q̄n xp̄s dñs liben ter pascit̄ inter lilia castitat̄: vt dic̄ Bern.super Cañ.z p̄ sequēs oēs angeli ac bt̄i delectant̄ i castitate. Beat⁹ aūt Emeric⁹ fuit sanct⁹ z vgo castissim⁹ ḡ de eo p̄t dicere pater eius. Ecce odor. Ju xta q̄ vba tria mysteria notabim⁹ p̄m q̄ de his cōmendatur.

Prio de diuiali cōplacētia.ecce odor filij mei.
Scō de vtuali opulētia.sic odor agri pleni.
Tertio de p̄uilegij gl̄ia.q̄ bñdixit ei dñs.

B Circa p̄mū de cōplacētia sc̄ti Emerici scz apud deū q̄rit̄. Uñ est q̄ deo multuz grate sūt et placēt aie sc̄e vt sciam⁹ placere deo. Rñdet q̄ recolligēdo ex dictis doc.huius cause p̄cipue sūt tres

¶ Prima ē ꝓcordatio volūtatis.qz sc̄ti in nullo voluit ꝓtrariū deo:sz ꝓcordāt ei p oīa in volūtate seruātes oīa p̄cepta:z cauētes peccata.ḡ diligunt Nā Hiero.dicit q̄ ꝓcordia volūtatis amicoz̄ ē quor̄ idē velle z nolle. Latho ait. Cōcordia nutrit amorē z̄c. Cassiod.sup Ps.xxviij. Amic⁹ in ḡt dr̄ qsi aio equ⁹.qz ꝓcordi volūtate iūḡit̄. Item viij.ethico.dr̄.q̄ amicicie factiua ē ꝓcordia. Preterea vt placeam⁹ deo voluit xp̄us vt q̄tidie in oīone dñica p̄ petam⁹. Fiat volūtas tua sicut in celo z̄c. ¶ Secūda causa ē imitatio sil̄itudinis. Nā Eccl.xiij. Dē aial diligit sibi sil̄e. Uñ pbs.ix. ethicoz̄ dic̄.q̄ sil̄e simili ē amicuz.ió bon⁹ nō p̄t malū amare.s.amore amicicie intelligēdo inq̄ tū mal⁹. Et subdit q̄ prau⁹ nihil amicabile habet nec ad se nec ad alterū. Nec pbs.ix.ethi. Et q̄ ptz q̄ de⁹ sūme bon⁹ nō p̄t amare nisi bonos q ipi⁹ sil̄itudinē gerūt in bonitate mor̄ z vtutuz. Chrys. Bon⁹ dñs bonos diligit z bz suos :sic et de⁹. Mal⁹ aūt ecōtra vt diabol⁹. ¶ Tertia cā est vnio amor̄.qz em̄ mali sūt frigidi ab amore diuino.iuxta illud Hiere.vj. Sic̄ frigidaz facit ci⁹ sterna aquā suā:sic frigidā fecit malicia suā.ideo de⁹ nō habitat in eo:sz in charitate diligit manere.j.Joh.iiij. De⁹ charitas ē z q̄ manet in charitate in deo manet z de⁹ in eo. O ḡ hō vis amari a deo ama deū z fua ei⁹ p̄cepta.qz ip̄e dic̄ p̄uerb.viij. Ego diligētes me diligo.ḡ p̄ ꝑiū nō diligētes nō diligo. Btūs Emeric⁹ hec oia fuauit.ḡ z̄c. Naz nūq̄ peccauit vt infra dicet de puritate ei⁹ a peccato mortali. Jte xp̄m imitari studuit in vginitate z oī vtute ac ip̄m sume amauit.

¶ Circa scōm de vtutū opulētia sit p ꝓclusiōe q̄ beat⁹ Emeric⁹ magnis meritis clar⁹ imitando xp̄m in vtutib⁹ extitit deo grat⁹. Declaratur. Nā p̄cipue claruit triplici pfectiōe vtutū xp̄i ꝓximi ꝙ faciūt hoiez ō gr̄atissimū.s.quēcūq⁹ xp̄ianū

Primo būilitate deuotissima.
Secūdo puritate innocētissima.
Tertio vginitate sanctissima.

Primo būilitate deuota. Sic em̄ xp̄s dñs filius reg̃ cēli z oipotēt̄ ō būillim⁹ fuit:sic btūs Emeric⁹ filius reg̃ sc̄tissimi būgarie xp̄m in būilitate deuote studuit imitari. Exēplū ḡ est oīb⁹ z p̄cipue dñis ac p̄ncipib⁹. Legit̄ em̄ q̄ be. Emeric⁹ modico ꝑtēr⁹ sopore p singulas noctes cūct̄ in lecto sc̄ collocātib⁹:z vt decet regiā sobolē duob⁹ cādelabr̄is añ se lucētib⁹ in psalmis deo dicēdis vigilabat:z in vniuscuiusq̄ psalmi fine veniā cum cordis ꝓtritiōe postulabat.q̄ō p̄ ei⁹ occulte p rimas pariet̄ pspicien.deo gr̄as agebat z secretū b̄ tenebat. O de⁹ q̄d faciūt pcōres pleni culpis q̄ se nō recognoscere volūt:cū talis iuuenis deuotissim⁹ sctissim⁹ z innocētissim⁹ se tā būilit̄ recog̃scebat et veniā būilit̄ petebat de venialib⁹. ¶ O Sz vñ ē q̄ sc̄ti etiā minia pctā recog̃scūt.peccatores aūt etiā maxima minie recognoscūt. Rñdet Chrysosto.sup Matth.q̄ b̄ ē ex lumie gr̄e diuie. z ponit exēplū q̄ sic in luce solis videri babēt etiā pulueisculi q̄ i obscuritate nō vident̄.in tenebris etiā magne sordes nō apparent:sic q̄nto hō illustrat⁹ gr̄a:tāto pctā recognoscit etiā minima. Secūdo claruit puritate innocētissima.qz nūq̄ mortalit̄ peccasse credit̄ q̄ xp̄m valde imitat⁹ ¶ E Sz q̄rit̄ vtr̄ q̄libz hō possit tota vita cauere peccata mortalia. Rñr fz Bona.z Rich.sup.ij.di. xxviij.q̄ licz hō p solū libe⁹ arbitriū oi gr̄a destitutū cauere ñ possit tota vita q̄n aliq̄n peccz mortalit̄ vt b̄ ptz ō ifidelib⁹ z i pctō mortali viuētib⁹ xp̄ianis:tñ hō xp̄ian⁹ i gr̄a existēs bñ p̄t se p̄cauere p gr̄az ōi tota vita a mortali.etsi nō possit avenialib⁹. Uñ Hiero.vt allegat̄ i.ij.sentē.dis.xxxvj. ōt errare cū manicheo q̄ dicūt pctm̄ vitare ñ posse. Addit mgr̄ ibidē q̄ Hiero.loq̄t ibi de mortalibus pctis q̄ vnusq̄sq̄ gr̄a illumiat⁹ vitare p̄t.hec ibi. Uñ.j. Joh.vl. Scim⁹ qz ois q̄ nat⁹ ē ex dō Lyra.s.p gr̄az baptismalē.nō peccat.s.mortalit̄ q̄diu in ea stat. Sz generatio dei.i.ipa gr̄a baptismalis ꝓfuat eū.s.de se:nisi volūtarie ille declinare velit a statu gr̄e q̄ō est ex defectibilitate li.arb. Nec Lyra ¶ E Sz restat quō possit q̄s agnoscere q̄ sit sine mortali pctō. Rñr fm Tho.i.iij.di.ix. vbi dicit.q̄ dū hō nō habet ꝓsciaz certitudinalit̄

De sancto Emerico

de pctō mortali diligenti discussiōe p̄missa potest cōfecturari se esse sine pctō mortali z accedere ad cōmunionez. Ad b̄ p signa scz q̄ttuor a Bernō. posita. ¶ Primū si qs deuote audit v̄bū dī Job. viij. Qui ex dō est v̄ba dei audit. Secūdū si p̄mptū z letū in dño delectabilit̄ repit se ad bñ operādū. Tertiū si pleno corde dolet ō pctis. Quartū si firmū ꝓpositū habet cauēdi oīa pcta. Sz beat⁹ Emeric⁹ hec oīa in se habuit vt ptz ex p̄dict⁹ z sequētib⁹. Ad qō ꝓbādū potissime faē q̄ sibi xp̄s in reuelatiōe dixit. Virginitatē inq̄t mentis z corporis a te exigo. hāc serua vt patebit infra. Sed v̄ginitas mētis ꝙsistit i corruptiōe oīs pctī mortalis ꝑm Frā. Maro. q̄ zc. Tertio claruit virginitate sacratissima. s. matrimonij sacramēto cōsecrata. sicut fuit v̄ginitas btē marie ꝙsecrata sacramento. ¶ Ad qñ legit de eo q̄ dū oratiōis causa secreto cū vno tm̄ famulo eccl̄iam scti Hedorgij wesprimien. intrasset: ibiq; i oratione ꝯd accepta bilius posset deo offerre pertractaret corde: subito ingenti lumine totū eccl̄ie edificiuz circūfulsit. In q̄ vox diuina de supnis insonuit dī. Preclara ē v̄ginitas: v̄ginitatē mētis z corpis a te exigo. hāc offer: in b̄ psta ꝓposito. Ipe vo de se nō p̄sumēs sz in deo: mox ait. Dñe de⁹ vniuersitat⁹ inspector bñplacitū tuū in me pficez nostros mot⁹ q̄ militāt ꝙtra aiam roze misericordie tue extinguē. Itaq; ꝙsolat⁹ in deo z cōfortat⁹ famulo illi q̄ aderat ne cuiq̄ rē apiret vsq; ad obitū obsecrādo interdixit. Interea cū ex paterna dispositōe q̄ etiā huj⁹ rei inscius fuit. v̄go de regali ꝓsapia de spōsata btō Emerico ꝓ posteritate habēda adducit. Sz ipe sanct⁹ carnalē generationē spe beati p̄mij horrescēs intactā v̄ginitatē illi⁹ custodiuit et suā. O mirāda gr̄a: ignē scz ꝙcupiscētie gestās in gremio nō vrebat ei⁹ incēdio. O vere mirabil⁹ v̄tus viuere sup̄ hūani gener⁹ morē despiciēdo solatia ꝙiugij z ꝙtēnere liberoz dulcedinē. Nec aut̄ dū viueret absc̄dite tenebātur: sz post obitum ei⁹ spōsa v̄go testimoniū ꝓbibuit: z famul⁹ ille secretū diuinū oraculū qō viderat nō absc̄dit. O q̄ntū b̄ maximū meritū scti Emerici. qz vt Hiero. ait ad Paulā z Eusto. Sp angelis cognata est v̄ginitas: pfecto in carne p̄ter carnē viuere nō terrena vita ē sz celestis. Unde in carne angelicā gl̄iam acq̄rere maior⁹ ē meriti q̄z hīc. Hec ille. Et

¶ Circa tertiū de ꝓilegij gl̄ia. s. (sic ptz. bti Emerici accipiam⁹ ꝓ ꝙclusiōe q̄ xp̄s dñs sanctū suū Emericū magna decorauit gl̄ia ꝓilegiorū. z b tā in vita q̄z in morte ac post obitū. Primo in vita habuit ꝓilegiū reuelatiōis diuinorū secretoz. Nā legit de eo q̄ tpe q̄dā beat⁹ rex Stephan⁹ pater ei⁹ vnacuz btō Emerico accessit ad abbatiā eccl̄ie sancti martini in sctō mōte pānonie fundate. Cūq; ipi⁹ ꝙuētus ffres pacta ꝓcessione saluraturi regē accessissent. rex ꝓpter sanctitatis filij reuerētiā: ipm filiū p̄misit vt p̄mū saluta ret. Puer aūt Emeric⁹ spūsctō replet⁹ put diuina gr̄a sibi reuelāte singuloz fratrū merita ꝓnouit singulis oscula tribuit varie. Alij q̄dē vnum alij tria. alij q̄nq;. z postremo vni septena oscula ꝙtinuauit. Quā rē cūct⁹ intuētib⁹ sanct⁹ p̄ facie mirabat. Finita tandē missa: secreto de hoc ipm sanct⁹ rex req̄siuit familiari colloquio. At ille singuloz fratrū merita coram p̄ze ꝓtractās sub hac cōsideratiōe ineq̄lit̄ illis oscula dedisse edocuit. cū q̄z cui septena oscula dederat v̄ginalē vitā ꝓduxisse asseruit. Tandē v̄tatē hoz beat⁹ Stephanus sic cōperit. Cū em̄ paucis diebz interpositis ex quo recesserat inde sanct⁹ rex tm̄ duobz ministris adhibitis regressus vigilias fratrū cepisset explorare secreto. Jāq; expleto matutinali officio ceteris in lecto se collocātib⁹: illi soli q̄bus beat⁹ Emeric⁹ oscula multiplicauerat: in eccl̄ia p̄sistebāt diuisi i secretioribz angulis eccl̄ie orātes. Cū q̄z ad singulos sanct⁹ rex diuisim accederet salutāñ. singulis regē rupto silētio venerātib⁹: ipe nouissime venies ad fratrē Maurū noie quē ꝑmē dauerat beat⁹ Emeric⁹ in septē oscultis. Nec verbis blādis salutans respōsionē ab eo extorquere potuit. Mane facto in capitulo animū ei⁹ cepta re voluit de hūilitate. z plurima eidē obiecit religioni ꝙtraria ad ꝓbandū ipm in cōmuni audiē tia. Cui⁹ assertiōi Maur⁹ nullā ꝙtradictionē fecit: sz hūiliter p̄sistēs ad deū mēte ꝙfugit. Tūc beatus rex v̄ba filij sui rata cognouit esse z Maurū laudib⁹ extulit. z ēpz q̄nq; eccl̄ia ꝓ paulo post sublimauit. ¶ Secūdo in morte habuit ꝓilegiū bonoris multoz angeloz ꝙcinētiū. Nā legit q̄ ea hora q̄ beat⁹ Emeric⁹ migrauit de seculo. sanct⁹ Eusebi⁹ cesaree palestine metropolitan⁹ cū in pcessiōe cū clero z ppl'o incederet: audiuit angelice dulcedinis melodiā i excelso. Quā etiā q̄dā archidiacon⁹ ei⁹ cūc pñs audiuit ꝓ oratiōe. Ad q̄z sctūs ep̄s dene beati Eusebij sibi reuelatā. Aūq; sctūs ep̄s deprecaret: vidit aiam trāsferri in celū cū tali melodia. audiuit q̄z vocē mox dicētē hanc esse aiam beati Emerici filij sancti Stephani p̄mi regis pānonie q̄ in iubilo multoz angelorū ad supna ferēt. Tertio post mortē habuit ꝓilegiū glorificationis maximoz p̄miorz. Primo nāq; hz gl̄iaz insignis corruptiōis inocētie q̄ rara ē etiā apud magnos sctōs. Nā Aug. xxj. de ciui. dei dic. q̄ paucissimi fūt tante felicitatis vt ab ineūte adolescentia nullā dānabilia peccata cōmiserint. Secūdo habet gl̄iā glorię v̄ginalis castimonie. cui debet aureola ꝑ doctores sup. iij. sentēcia. Tertio habet gl̄iam ꝓilegiū illustratiōis mirifice. z pcipue eius intercessio valet ꝓ peccatoz remissiōe magnorū.

¶ Nam legit q̄ beatus Emeric⁹ post mortē multis claruit miraculis. Erat aut̄ interea q̄dā vir Conradus enormitate peccatoz sarcinatus. qui dei gratia cōpūctus romā adijt vbi cōfessus ē. tūc erat papa Hildebrād⁹ q̄ audita antea talium pctōrū enormitate stupēs: deliberatiōe habita illi talē penitētiā indixit vt lorica ad car-

ꝑ q̄ꝙ catenis ferreis circūcingeret: z ꝑcūtā ꝓfessa litter⁹ inscripta: sigillatisq; anulo pape ipi viro daret q̄bꝫ oīa loca vbi sctī dormiūt lustraret. z vbi diuīa gr̄a sic eū dē visitaret vt miraculose lorica fractis catenis i ptes ꝓsiliret. z charta crimina inscripta deleta haberet vt legi nō possent: ibi signū diuine misericordie nosset affore. Abiens ḡbō ille sic: plurimoꝫ sancto ꝫ peragrauit loca. z tandē venit ad hieruſalez visitañ. loca passiōis xp̄i: sed dominus voluit erga illū alibi suā miseri cordiā tali miraculo manifestare q̄tenꝰ ad ostendendū gl̄iam beati Emerici seruaret. Interea fama beati Stephani reg⁹ insignis habebat q̄ ad eiꝰ sepulchrū multa fierēt miracula. Ille ḡvir accedēs albā z miracula fieri mīta circa sepulchrū beati Stephani reg⁹ vidēs. cepit orare z anxio fir mo instare vt deꝰ p eiꝰ merita ostēderet sibi misericordiā. Fatigatꝰ aūt ex ꝓtritiōe ibidē somno rapt̄. Vor q̄z beatus Stephanꝰ apparēs dixit. Surge nec in meis meritis p̄sume: sz vade ad sepulchrū filij mei bti Emerici q̄ vginali vita deo placuit: ipm intercessorē habe. Tūc surgēs ille festinauit ad sepulchrū bti Emerici vbi cū ꝓuolutus oraret: repēte lorica fractis catenis i plures ptes diuisa ꝓsiliuit. ad cuiꝰ ferri sonitū ppl'o cōcurrēte z clero. Acce bō ille re declarata sigillū pape q̄s integrū tulerat ꝓfractū diuinitꝰ exhibuit z charta soluta. nec vestigia lr̄aꝝ in ea apparuerūt. tūc oēs q̄ affuerūt in laudē dei ꝓruperūt: glorificātes xp̄m in bti Emerici meritis. Et nos ḡ roge mus dn̄m vt det p eiꝰ merita veniā z gr̄am in p̄senti z tandē gl̄iam Amen.

De sancto Emerico Sermo secūdus.

Justus germinabit sicut lilium: z florebit in eternū ante dn̄m. Ta Hec vba cāit ecc'lia trāssumēdo: p̄cipue ex Osee. xiiij. q̄ inē ceteros ꝓfessores bñ canūt de sctō Emerico Cū q; fuit iustꝰ: vtpote ꝓfectꝰ in sctitate oīs vtutꝫ. Nā fm pbm. j. ethicoꝝ. Justicia cōis ē vtꝰ. Et accipit q̄ñq; generaliter in q̄ttū cōpēdit oēs vtutes morales sic accipit in p̄dicto etiā themate. Cū etiā q; beatꝰ Emerie⁹ floruit in ꝓspectu dī sicut lilium p vginalē mūdiciā. Un̄ i sctā eccl'ia ip̄e p honore spēali hz b̄ de cus clenodij vt depingat cuz lilio manu gestañ. Cū deniq; q; ip̄e floret in gl̄ia celesti i eternū añ dn̄m p̄mio vginitat⁹ vt lilij corona. Un̄ de eo accipiēdo dicim⁹ q̄ iustꝰ iste. s. sanctꝰ Emericꝰ germinabit z̄. In q̄bꝫ vbis cōmēdat de trib⁹. z fm hec bec tria mysteria notabim⁹ p fm̄e ad ip̄ius

¶ Primū de lilij cōpatiōe. q; dicit. (honorē.

Justus germinabit sicut lilium.

¶ Secūdū ꝺ vginali floritatiōe: ibi. Sicut lilium

¶ Tertiū de eternali decoratiōe: ptz (florebit. ibi. In eternū añ dn̄m.

¶ Circa p̄mū de lilij cōpatiōe q̄rit. vñ est q̄ iustꝰ hō in sacra scptura cōpat lilio: vt ptz in thēmate p̄misso. Ad q̄ rñdet q; ꝓpt̄ q̄tuoꝫ p̄cipuꝫ

Primo ꝓpt̄ decorē. (as lilij ꝓprietates.

Secūdo ꝓpter colorē.

Tertio ꝓpter odorē.

Quarto ꝓpter tenorē.

Primo ꝓpt̄ decorē. Nā lilium inē flores hz pulcritudinis decorē: sic iusticia inē vtutes dr̄ pulchra Un̄ Aug. viij. de ciui. dī. dic̄. Justicia ē pulchritudo ai q̄ boies pulchri sunt in ꝓspectu dī: plerūq; etiā corpe deformes. Hinc etiā pbs. v. ethi. dicit. Preclarissima vtutū moraliū videt eē iusticia. z nec hesperꝰ nec lucifer ita mirabilit̄ lucet. Item Tullⁱ de offi. dic̄. Justicia vtutꝫ splēdor ē maximꝰ ex q̄ q̄z boni viri noiant. Itē. xij. q. ij. Luz deuotissima. Grego. dic̄. Sūmū bonū ē iusticiā colere. Nā z xp̄s Matth. v. ōt btōs eos q; eā desiderāt: p solo vo desiderio etiā si pfecte hr̄e nequeāt: dī. Btī q; esuriūt z sitiūt iusticiā qm̄ ipi saturabūtur. ¶ Sz b adhuc restat dubiuz cur decor iusticie potiꝰ p decorē lilij significet̄ q̄ decore aliorū florū. Ad q̄ potissima rō ē. q; alij flores in suę pulchritudinis cādorez plerūq; admittūt aliq̄d alteriꝰ colorꝫ admixtū: vt ptz ō rosa q̄ albet cū rubedine: phiola cū flauedine. z sic ō alijs. Sz flos lilij ē mere alba i se sine admixtiōe: sic iusticia stat sine omni vitio. Unde dicit Ambro. in exameró Ubi prudētia ibi sepe malicia. vbi fortitudo ibi iracundia. vbi temperantia ibi iracundia z plerūq; alia vitia. vbi aūt iusticia ibi oim vtutū cōcordia. At b ptz ex b q; sic̄ ōt Piero. oēs vtutes cōpl̄ēdit. z p ꝓns oē vitiū excludit. q; q̄cūq; vnū tm̄ vitiū habeat iā tal'nō iudicat iustꝰ corā deo. Sz castꝰ q̄s p̄t eē cū superbia. hūilis cuz hypocrisi. sobriꝰ cū loq̄citate z ira. z sic de alijs. Hinc etiam Aug. de gr̄a z li. ar. dic̄. Nō oīby iustis ꝓmissa est eterna retributio: sz illis tm̄ q; sūt iusti sine oi iniusticia. Itē Orosiꝰ. Si q̄s minus vel magis fac̄ q̄z vtꝰ iusticie patit: iniusticia ē. vñ lilio cōpat. Secūdo ꝓpter colorē. q; lilium in suo flore habz albū colorē impmixtū: sz intra se hz flores aurei coloris tāq; triū granoꝝ iclusoꝝ. z i stipite ac folijs vidēt hz colorē. Sic bō iustꝰ z bonꝰ dz hr̄e i se albedinē inocētie. Un̄ Piero. i epl'a ad filiū mauricij dic̄. Justicia nil aliud ē q̄z nō peccare. Nō peccare ē legē p̄cepta ꝑuare. Itē bō iustꝰ dz hr̄e aureū colorē. s. charitatꝫ q̄ hz tres gradꝰ. s. ve dilectōis dī: sui z primi. Un̄ Ber. Justicia ē reddere vnicuiq; qd suū ē. s. dō reuerētiā. sibi inocētiā. primo amicitiā Deniq; iustꝰ debet hr̄e viriditatē vtutū oīs vt patuit. Tertio ꝓpt̄ odorē. Ip̄m em̄ lilium odore suo z vigore valet ad infirma corpa fortificāda. z infirmitati subuenit. Sic iusticia va ifirmis cōpatit z subuenit. Un̄ Gre. xlv. dī. c. Vera iusticia cū passionē habet. falsa vo dedignationē. q̄uis etiā iusti soleāt recte peccatoribꝫ idignari ¶ Sz in hoc differētia est vt ibidē tangit quia falsa iusticia tipo superbie gerit q̄ vera iusticia zelo iu-

ricie agit. Ite q̄ vere iusti licet indignant̄ pcōrib⁹: sz tñ nō dedignant̄ vt faciūt falsi iusti. q̄ vere iusti in increpatiōe int⁹ charitatē z dulcedinez seruāt: ac p̄ponūt sibi in anio plerū. q̄ eos q̄s corrigūt meliores: extimañ. q̄ falsi iusti nō sic faciūt Uñ Cassio. sup Ps̄. Justi veri cū alijs iurgiū nō habēt sz cū scipis. ¶ Quarto ꝓpter tenorē. Nā liliū teneri habet pulchre z stare inter spinas ne le dañ. iuxta illud Cant̄. ij. Sicut liliū inter spinas sic amica mea. i. aia iusta inter filias. Et sic iusticia in hoie manere habet pulchre z seruari inter spinas spūales extra q̄s facile laniañ ¶ E Sz q̄liter q̄libet iust⁹ debeat se tāq̄ liliuz inter spinas obstruere vt possit iusticie decorē sine pcō oi seruare. Rñdet̄ q̄ ad b̄ valēt hoi spine spūales q̄tuor genez. Prima nāq̄ spina ē timor dei Eccī. j. Qui sine timore dī ē nō poterit iustificari. Ihzy sosto. Facile declinat a iusticia q̄ nō timet deū sz boies. Uñ Eccī. xxvij. Si in timore dñi te non tenueris cito subuertet̄ dom⁹ tua. Secūda spina ē castigatio corpis sui. Uñ. j. Cor̄. ix. Castigo corpus meū z in seruitutē redigo ne cū alijs p̄dicauero ipe reprob⁹ efficiar. Tertia spina frequens ꝓfessio pcti. Sicut ei vasa dom⁹ freq̄nter sūt abluēda alias sordes sp ꝓtrahūt: sic ania. Uñ Ps̄. Exercitabar z scopebā spīm meū zc. Quarta spina tribulatio mundi. Ps̄. z Multe tribulatiōes iustoz. Uñ Bern̄. sup Cant̄. Quō stelle in nocte lucēt q̄ in die latēt: sic vtus iusticie q̄ in ꝓsperis later: in aduersis pater. O q̄ bō si vis florere vt liliū corā deo: amplectere iusticiā: quā si vis tenere elige te manere inter istas spinas. s. timor̄: castigatiōis: ꝓfessiōis: tribulatiōis zc.

¶ F Circa secūdū de ꝟginitatis floze vel castitat̄ formositate sufficiat hic vna q̄stio talis. vtrū castitas sit plus meritoria z cōmēdabilioz in viris q̄ in femellis an ecouerso. Rō q̄stiōis ē talis q̄ vtus ē circa difficile sicut z ars vt dī. ij. ethi. Uñ z in iuuenib⁹ iudicat̄ difficilioz castitas q̄ in senib⁹. q̄ senes min⁹ habēt de impugnatiōe z cōcupiscētie feruoze. Sz q̄m mulieribus difficil⁹ est tenere castitatē ꝓpter fragilitatē sexus q̄ viris. ergo videt̄ q̄ maior̄ sit meriti i mulieribus iuxta dictū Apli. j. Cor̄. iij. Unusq̄sq; ꝓpriā mercedē accipiet sm suū laborē. s. difficultat̄. Sz in ꝓriū ē q̄ vir pl⁹ viget rōne q̄ mulier. q̄ pl⁹ peccat ꝯ ptinentiā luxuriañ. z p ꝓsequēs pl⁹ merebit ꝓtinēdo. Nā dicit pbs. j. poz. q̄ oppositoz eadē est disciplina Et ptz p topicā regulā. Sicut ꝓpositū in ꝓposito sic oppositū in opposito. Ad q̄stionē q̄ rñdet̄ colligēdo sm doct̄. q̄ circa castitatē seruādā q̄tuor p̄cipua ꝓsiderant. Unū est id q̄ formale ē in castitate. z b̄ est ꝓpositū abstinēdi ab oi venerea delectatiōe ꝓpter deū. z sic debita intētio sz advacandū diuinis ē finis ꝟginitat̄ vel castitat̄ iuxta illud. j. Cor̄. vij. Mulier innupta z ꝟgo cogitat q̄ dñi sūt vt sit sctā mēte z corpe. Istud aūt ꝓpositū tāto in q̄cūq; siue viro siue muliere ē pl⁹ meritoriū indifferēter: quāto ex maiori charitate p̄cedit vel maiori affectu occupādi se deo fit: aut quāto magis patū aim q̄s habet ad seruādū ꝓpositū castitatis ac magis fixū ad pseuerādū: vt bec patēt p Tho. ij. ij. q. cliij. Et sz hec pōt ee q̄ alīq̄s vel aliqua i statu etiā ꝓiugali melior sit q̄ existēs actu ꝟgo: vt ptz ibi sm eūdē Tho. ¶ Secūdū ēq̄ p̄t in castitate ꝓsiderari scz materiale q̄ ē integritas carnis in ꝟginitate aut in alijs viez corrupt̄ pudicicia aie q̄ refrenatiua est oīs carnalis ꝓcupiscētie. Uñ Aug. ꝯ Julianū li. iij. dicit Pudicicia est res aie ꝟginitas corpis. Illa q̄ppe in aio manēte pōt ista de corpe violēter auferri sibi. Et cū ista manet integra corpi pōt ulla lasciua in aio volūtate corrūpi. Hec Aug. Istud aūt materiale castitatis esse pōt plus meritoriū in aliquib⁹ vel rōne diuturnitatis. q̄ a iuuētute semp eā q̄s tenuit: vel rōne charitat̄ amplior̄: aut rōne multiplicatiōis boni opis z hmōi. ¶ Tertiū pōt cōsiderari in castitate difficultas continendi. Hec aūt difficultas si est ex vitio psone nō auget meritū: sicut ptz in eo q̄ difficil⁹ habet seruare castitatē post q̄ diuti⁹ libidini deseruiuit q̄ ꝟgini. Unde Hiero. in ep'la ad Eusto. dicit. q̄ viduata difficil⁹ caret expta voluptate q̄ ꝟgo: minoze tamē habet ꝓtinētie mercedē. Itez pōt etiā difficultas ꝓtinēdi oriri ex aliq̄ circūstātia quā bō vitare posset sz nō vult. sicut cū q̄s occasiōes tēptationū vel familiaritates mulieꝝ nō vult vitare: z ex b̄ difficultatē habet ꝓtinēdi. nec talis difficultas auget meritū. Nā ꝯ hoc virtū pugnādū est fugiēdo vt dicit Hiero. aduersus Vigilantiū. Sed si q̄s velle occasiōes vitare z nō pōt hmōi difficultat̄ p accidēs augz meritū. Uñ iuuenis ꝓtinēdo pl⁹ merebit q̄ senex. z pl⁹ cōmēdabit castitas in iuuene ceteris paribus q̄ in sene: vt dicit Isidor⁹ q̄ppe difficultatem pugne in iuuentute. Hec omnia b̄ difficultate sm Bonauē. li. de appologia pauperū aduersus calumniatorē: vbi bec clare notant̄.

¶ Quartū pōt ꝓsiderari castitas i ordine ad suū ꝓtrariū scz vitiū luxurie q̄b⁹ excludit. z sic sm Richar. sup. iij. di. xxxv. q. j. ar. iij. Uir ꝯ castitatem grauiꝰ peccat in simplici fornicatiōe q̄ mulier fornicādo. z hoc ceteris paribus eo q̄ in viro pl⁹ viget vsus rōnis q̄ efficaci⁹ pōt frenari ꝓcupiscētia q̄ in muliere. Et q̄ mulier sexus fragilioris est z pl⁹ habet de materia tēptatiōis. Uñ Aug. xxxij. q. vj. Indignat̄. dicit. q̄ tanto grauiꝰ oportet puniri virū scz fornicantē: quāto magis ad eū ptinet ex ꝟtute rōnis vincere z exēplo regere feminas. hec Aug. Uñ q̄ magis puniri habet vir in inferno sequit q̄ grauiꝰ peccat. s. intelligēdo de fornicatiōe simplici sm Richar. z p ꝓsequēs ꝓtinētia q̄ ad b̄ in viro plus est cōmēdabilis q̄ in muliere. Sed in adulterio plus peccat mulier adulterando q̄ vir quo ad bonū ꝓlis. q̄ magis ledit adulterium p ꝓlis incertitudinē. Quo ad bonū fidei autē vir z mulier eq̄liter peccāt ceteris paribus. z q̄ ad

hoc intelligẽdũ est qõ magister eadẽ di.xxxv.dic. Xpiana inqt religio adulteriũ in vtroqz seru pari ꝓditiõe ꝓdẽnat. Nec ſm Rich. Et sic ptz q qñ qz castitas in viris z qñqz in mulieribꝫ plꝰ est cõmẽdabilis. O g̃ oẽs xpiani siue viri siue mlieres diligite castitatẽ. qz indicibilis est eiꝰ gl'ia in celo. O charissimi in xpo cauete luxuriã. qz vt Gregorius ait Mometaneũ ẽ qõ delectat: eternũ qõ cruciat Aduertamꝰ hec ne peamus.

¶ Circa tertiũ de eternali decore scz q̃ beatꝰ Emericꝰ simulqz oẽs casti florent in eternũ ante dñm accipiamꝰ ꝑ ꝓclusiõe q beatꝰ Emericꝰ miro decore castitatis letat eternaliter añ deũ glorificatꝰ. Declarat. qz casti boies z ꝑcipue vgines i celo ꝑ castitatẽ ꝓmio decorant mirabili mõ. Prio quidẽ in vestimẽti glorie cãdore ꝑ xpi similitudine Apoc. iij. ambulabũt mecuz in albis qm digni sũt. Sic q̃ppe gl'ia est militi ꝓsimili veste regia a rege ꝑstita indui: sic vginibꝫ castis assimilari regi xpo z sctẽ matre eiꝰ. Et qñ beatꝰ Emericꝰ exẽplo xpi voluit in ꝑsenti vginitatẽ tenere. z ad cõformitatẽ sctẽ marie matris xpi tenuit vginitatẽ in sctõ matrimonio vt ptz in legẽda ser. j. G. g̃ sequit q̃ habet cãdorẽ gl'ie ꝓsimilẽ in ornatu. Secũdo in angelico honore. Vñ Amb. lib. de vginitate dicit. Supgredit vginitas ꝓditionẽ hũane nature ꝑ quã boies assimilant angelis in celo q̃ neqz nubẽt neqz nubẽt zc. Istud mõstratũ ẽi beato Emerico de q̃ legit q mirabili honore angeli ꝓcinẽtes duxerũt eũ i celũ vt ptz ser. j. I. Immo z deꝰ honorat reuelãdo sua secreta celestia vginibus ibidẽ V. Tertio in corone fulgore. qz ꝑ vginitatẽ fulget nõ soluz corona aurea gl'ie celestis. sed insuper corona aureola virginitatis. Nam canit eccl'ia de vginib. Veni sponsa christi accipe coronã quam tibi dñs ꝑparauit in eternũ. g̃ zc. Quarto in xpi ꝓsociatiõe. iuxta illud Apoc. xiiij. Hi sequũt agnũ q̃cũq; iue. Et ibidẽ dr q canta bãt cãticũ qõ nemo aliꝰ poterat cãtare. Istud habet beatꝰ Emericꝰ qõ deꝰ ꝑ multa miracula declarauit. ꝑcipue aũt in mirac'o de pctõr. magr ꝑ intercessionẽ ipiꝰ remissiõe: vt ptz ser. j. K. de q̃dã Conrado. Rogemꝰ g̃ charissimi vt ꝑ merita bti Emerici xps dñs det nobis gratiã in ꝑsenti z gl'iam in futuro Amen.

De sancto Emerico Sermo tercius.

Memẽto creatoris tui in diebꝫ iuuẽtutis tue Eccs. xij. z ad laudẽ buiꝰ festiuitatis. ¶ Sicut dicit Chrys. z docet experientia boies multuz delectant audire aliq̃ iocũda noua z frequẽt memorant de hoibꝫ q̃s habẽt sibi charissimos. z ꝑ talia clarescit amor ad illos. Sic spũalit q̃ deuz diligũt sepissime de eo memorant: de eo loquũt: ipm in corde ꝑ gerere volũt z in oi casu inuocãt Vñ z saluator Matth. xij. ait. Ex abũdãtia cordis os loquit. Dz qm̃ beatꝰ Emericꝰ toto corde dilexit deũ a iuuẽtute ĩmo a puericia. iõ sp mẽor fuit dei cogitañ. quomõ posset placere deo die z nocte vacando oroni meditatiõi z deuotiõi ꝓbi dei. Vñ de eo optime pr ꝑ thematedici illud .ij. Paral. xxxiij. Cũ adhuc eẽt puer cepit q̃rere deũ qõ ad l'ram de Josia rege scptũ ẽ. Quibꝫ g̃ nob ꝓponit in exẽplũ q̃tenꝰ nõ differamꝰ fuire deo. sic heu multi male differũt vsqz ad senectutẽ vel tps mortis. Vñ vnicuiqz scptura ꝑdicta dic. Memẽto creatoris tui. s. vt ipm ames z ipi deseruias i diebus iuuẽtutis tue exẽplo bti Emerici. Iuxta q̃ verba tria notem⁹ mysteria ſm qõ in exemplo commendat sanctꝰ Emericus de trib.

¶ Primo de creberrima dei recordatione: ibi. Memento creatoris.

¶ Secũdo de cẽpestiua meriti cumulatiõe: ibi. In diebus iuuẽtutis.

¶ Tertio de supna ꝑmũ felicitatiõe: quod sequitur ad ꝑdicta.

¶ Circa ꝓmũ de creberrima dei recordatõe accipiamꝰ ꝑ ꝓclusiõe q bti Emerici z aliorũ sctõrũ exẽplo debet q̃libet xpianꝰ hõ recordari creberrime de deo. Et declarat sic. Aduertẽdũ nãqz ẽ q tria debemꝰ de deo cõmẽorari frequẽtiꝰ si volumus in gr'a dei stare z amore.

¶ Primo ea q̃ incitãt ad timorẽ.

¶ Secũdo ea q̃ inflãmant ad timorẽ.

¶ Tertio ea q̃ inducũt ad gr'arũactionẽ.

¶ Primo inqz ea q̃ icitãt nos ad timorẽ. Et hec potissime sũt tria. Vnũ ẽ ire dei ꝑ pctm̃ ꝓuocatio. ꝺ q̃ Deuteꝛ. ix. Memẽtor nõ obliuiscar: quõ ad ira cũdiã ꝓuocauerꝭ dñm deũ tuũ. s. ꝑ pctm̃. Et qm̃ vt dr Jacꝭ. iij. In multꝭ offendim⁹ oẽs. Debemꝰ g̃ oẽs memorari de offensis vt irã di placare possim⁹ ꝑ pniam. Vñ Apoc. ij. Memẽto vñ excideris z age penitẽtiã. Nã h̃ ẽ remediũ ꝺ dei irã. Vnde Chrys. sup Heb. vi. Nullũ tale remediũ ẽ ad placãdũ deũ sic ꝓtinuata mẽoria delictorũ in penitẽtia. Exẽpluz de Ezechia rege q̃ dixit. Recogitabo tibi oẽs ãnos meos in amaritudine aie mee. et sic di misericordiã ꝓmeruit ac plõgationẽ vite. xv. ãnis: vt hr Esa. xxxviij. O qs nõ ptimescat deũ si pẽsat qm̃ eterna tormẽta ꝑpauit pctõribꝫ in inferno. Secũdũ ẽ qõ debemꝰ mẽorari ad ptimescendũ vicz mortꝭ z iudicij diuini cõsideratio. Unde Eccl. vij. Mẽorare nouissima z in eternũ nõ peccabis. Itẽ Eccs. xj. Si multꝭ ãnis vixerit hõ z in oibꝫ his letꝰ fuerit: meminisse debet tenebrosi tẽporꝭ. s. mortꝭ z dieꝝ necessitatꝭ. i. iudicij. vbi hõ necessitate angustiat ad reddẽdã rõnẽ de oibꝫ suis factꝭ z cogitatibꝫ. Vñ loquẽdo cũ Bernõ. in mẽd. Ue mihi pctõri si pniam nõ egero. statim ꝑsentabor añ districtũ iudicẽ de oibꝫ opibꝫ meis reddit⁹ rõnẽ. Tũc demisso capite male ꝓscie i iudicio stabo z dicet mihi. Ecce hõ z opa eiꝰ. Nec debet cogitare iustꝰ. iuxta illud Prouerb. xij. Cogitatiões iustorũ iudicia. ꝑ talia em̃ ptimescit face-

S

re pctā. Eccl.j. Timor dñi expellit pctm̄. Tertiū ad ptimescēdū mēorari debem⁹ eternitatē cruciatus in inferno. Un̄ Bern̄. O miserabiles miseri q̄s seducūt miserie hui⁹ vite vt ducāt in bonis dies suos z in pūcto ad iferna descēdāt: vbi nō vna die: nō decē aut mille nec cētū milib⁹ ānor: sz ardebūt sine fine secl'or. Secūdo debem⁹ mēorari ea q̄ inflāmāt ad dei amorē: q̄ sūt bñficia nob⁹ i pēsa a deo. Primo q̄dē in creatiōe qz fecit nos ad imaginē suā. z ꝓposuit oib⁹ creat⁹ in b̄ mūdo iferiori. Un̄ Aug. xj. de ciui. dei. In reb⁹ creat⁹ nil dō ꝓpinq⁹ sua imagine. Idē. Celū terra z oia q̄ in eis sūt clamāt vt te amem dñe. s. qz oia subiecisti sub pedib⁹ nr̄is. Secūdo bñficia in icarnatiōe q̄ tātū de⁹ dilexit nos vt fieret hō. z sic pl⁹ q̄z āgelos Heb. ij. Nusq̄z angelos apph̄edit sz semē abrae Q̄lis amor q̄nt⁹ bonor q de⁹ fact⁹ ē ff̄ nr̄. August. sup. ps̄. lij. Filj⁹ dei fact⁹ ē pticeps nr̄e mortalitat⁹ vt hō fieret pticeps sue diuinitat⁹. Tertio bñficia in passiōis redēptiōe. qz adeo dilexit nos q⁹ lauit nos a pctis nr̄is i sanguie suo. Un̄ Aug. Si piget amare nō pudeat reamare ꝑ tāta dei dilectōe. Tertio debem⁹ mēorari ea q̄ iducūt nos ad gr̄arū actionē. Et hec sūt p̄dicta oia bñficia. z insup bñficiū repromisse glorificatōis z restitutiōis eē̄ beatitudinis. Un̄ Bern̄. Si totū debeo me illi ꝑ me facto: q̄d z q̄ntū debeo ꝑ me redempto z repato ad eē̄ nā beatitudinē. O hō si tibi rex p̄mitteret z daret vnū castrū: aut maior dicā vnū regnū: nūq̄d nō regratiarer⁹ tota vita tua. quanto mag⁹ deberes ꝑ regno btō eē̄ felicitat⁹. Bern̄. Sic nullū ē mom̄tū in q̄ nō vtamur dei bonitate z mīficordia: ita nullū dz eē mom̄tuz in q̄ nō debem⁹ hz̄e ei⁹ mēoriā. Ad ꝓpositū. Beat⁹ Emeric⁹ legit⁹ q⁹ dū alij dormirēt ipe in psalmis z oīonib⁹ vigilabat ꝑ noctē. s. meditādo dei bñficia z g̃tias agēdo. ip̄mq̄z sūme amabat z timebat. Nā i vniuscuiusq̄z psalmi fine venīā cū ꝓtritōe postulabat. Circa secūdū de rēpestiua meriti clabat. cumulatiōe. qz statim a puericia xp̄o fuiuit: queri p̄nt tria p̄cipua alij⁹ ō b alibi tractat⁹. Prima q̄stio. q̄liter se debeat hō hz̄e in iuuētute vt meretur magnā gr̄az i ꝓspectu maiestat⁹ diuine. Rn̄deō q⁹ put colligit ex scp̄tur⁹ sacr⁹ q⁹ ad b p̄cipue tria sūt necessaria.

Primo carnis disciplina.
Secūdo eruditio sancta.
Tertio oīo deuotissima cū cordis mūdicia.

Primo inq̄z vt q̄s in iuuētute possit gr̄am magnā p̄mereri dz hz̄e carnis disciplinā. Un̄ Pro. xxij. Stultitia colligata ē in corde pueri: virga discipline fugabit eā. Lyra. Stultitia ē in corde pueri ꝑ defectū exp̄ientie z debilē vsū rōnis. Nā vt pbs in pbleu. ait. Juuenes sūt passionuz īsecratores: z iō istabiles. Dz ꝓpea subdit. Virga discipline fugabit eā. qz pueri mag⁹ mouēt timore pene q̄z amore bōi. Qui itaq̄z vult apd deū magnā gr̄am p̄mereri: dz corp⁹ suū in iuuētute sub disciplina coercere a ꝛcupiscētia z passiōib⁹. Un̄ Thren. iij. Bonū ē viro cū portauerit iugū dñi ab adolescētia sua. Aug. Maledict⁹ q̄ offert flore iuuētut⁹ sue diabolo z fecē senectut⁹ xpo. Secūdū ē eruditio scā z assuefactio in ꝛrute ac honestate. Un̄ Prouer. xiij. Qui diligit filiū instanter erudit illū. q̄ aūt pcit ꝛge odit filiū suū. Unde pbs. j. li. ethicoz dicit. q⁹ multū facit ad ꝛrutē vt iuuenes assuefiāt in opib⁹ ꝛrutū. ꝛsus. Ad hoc nocua resta capit inueterata sapit. Tertiū est oīo de uota cū cordis mūdicia. Un̄ Prouerb. xxij. Qui diligit cordis mūdiciam ꝓpter gr̄am labioꝝ suorū habebit amicū regē. s. celestē. Ad id exēplū. Mā q̄nto sūt p̄ciosiores reliq̄e: tāto p̄ciosiori vase. s. ō auro facto z gēmis seruāt. g̃ xp̄us dī filj⁹ sup oia p̄ciosissim⁹ req̄rit vt seruet z maneat in corde mūdissimo: sicq̄z adorek. Jtē lapis p̄ciosus q̄ iaspis dr̄. q̄nto p̄ciosi⁹ z mūdi⁹ situat: tāto efficaci⁹ z ꝛtuosi⁹ opat. Mā efficaci⁹ opat locat⁹ in auro q̄z in argēto. z pl⁹ in argēto q̄z in ere vel plūbo aut cupro. Sic xp̄s dñs q̄nto i corde p̄ciosiori p mūdiciā collocat ibabitādo: tāto maiorē gr̄am z ꝛtutē ꝓfert hoī z btitudinē. iuxta illō Matth. v. Beatē mūdo corde q̄m ipi deū videbūt. g̃ mūdiores clarior⁹: z mūdissimi clarissime videbūt. ꝑ illā mariā topicā. Sic simpl'r ad simplicit'. sic mag⁹ ad eē. O g̃ hō aduerte hec. Secūda questio Quid de his q̄ totū tps iuuētut⁹ expēderūt i malis vl' saltē min⁹ q̄z debuerūt faciēdo: quō recupare potuerūt q̄ō pdiderūt. Ad b rn̄det Bern̄. q⁹ vere penitētiā recupare talis poterit si ardēter req̄rit q̄ō pdidit. Un̄ Bern̄. dic. Vere penitēs de tpe nil pdit. qz z pteritū q̄ō pdidit restaurat ꝑ ptritionē: z p̄sens tenz ꝑ bonā oationē. z futurū ꝑ bonū ꝓpositi ꝓstātiā z pseuerationē. Nec Ber. O g̃ hō quecte etat⁹. o tu senex quide tibi penitēdo: alioquin penā lues in futuro saltē in purgatorio. Tertia q̄stio. q̄s hoꝝ mag⁹ tenet diligere deū z regratiari: an is q̄ a p̄ncipio sue vite se a pctis cauit z ō fuiuit i puritate: an ille q̄ post multa pctā dei mīficordia ad pniaz redūt. Ad b rn̄det ex sn̄ia doctoꝝ p̄cipue scī Tho. ij. ij. q. cvj. ar. vj. q⁹ licet ex q̄dā ꝓsideratōe. s. mīficordie dī: is q⁹ pctā ml'ta redūt ad pniaz teneat ō mag⁹. Prio qz tali penitēti pl⁹ dimittit. Qui aūt pl⁹ dimittit: pl⁹ diligit. i. diligere debz: vt ait saluator Lu. vij. ꝑ pabolā de duob⁹ debitorib⁹ cuidā feneratori. Secūdo qz talis pctōr pl⁹ idign⁹ ē ad dī bñficia vtpote inimic⁹ dī. Un̄ Aug. Scio oēz criminosū inimicuz eē dō. g̃ pl⁹ grat⁹ ꝓcedit ei mīficordia a dō z penitētie infusio. Nihilominꝰ tñ simplicit⁹ z absolute mag⁹ tenet dō innocēs z a p̄ncipio deo deseruiēs. s. ꝓsiderādo dei donū. Primo q̄dē qz excellentꝰ bñficiū vel donū mai⁹ recepit. Mai⁹ est em̄ p̄seruari a malo q̄z p̄mittere incidere in pctm̄ z postea liberare. Un̄ innocētia nobilis⁹ donū est z mai⁹ q̄z penitētia. Mā z btā ꝛgo maria ꝓpter dō nū sūme puritatis z innocētie pl⁹ debuit⁹ est ad

diligẽdũ deũ z regratiãduz (qđ z fecit) q̃ deberet Petr⁹ vel magdalena z oẽs penitẽtes p pctõruz suoz remissiõe vel venia. Secũdo qz talis innocẽs accepit a deo bonũ ꝛtinuũ gr̃e z diuturnius Ille ãt penitẽs p⁹ petr̃ bonũ interruptũ accepit ꝫ maꝰ ẽ bonũ ñ interruptũ q̃ interruptũ .siẽ meliꝰ est integra vestis nũq̃ lacerata q̃ ipsa eadẽ post laceratiõnẽ repata: ceterꝫ paribꝫ: bonorabiliꝰ est militi nũq̃ cecidisse q̃ post casũ surreriſſe. Tertio qz in celo p̃miaꝝ glorioſiꝰ. iuxta illud Apocꝫ. xiiij. Cãtabãt cãticũ nouũ. s. innocẽtes. qđ nemo aliꝰ poterat cãtare. Haymo. Hoc cãticũ nouũ ẽ gaudiũ de integritate mẽtis z corpis qđ nẽo corruptꝰ poterit habere. Ad ꝓpositũ. Btũs Emericꝰ a ꝓncipio vite sp in innocẽtia z puritate deo fuit: carnẽ domãdo: vitia cauẽdo: ỹginitatẽ cõseruãdo z sp deuote orando: sub eruditiõe scti Stephani regis. s. patrꝫ sui z scti Gerardi. Ergo maiorẽ gratiã habuit z deũ multuz dilexit ac i celo

¶ Circa tertiũ de felici (maxima hz gl̃iam. tate supna ipsiꝰ beati Emerici sit p ꝛclusiõe qz beatus Emericꝰ q̃nto cepit deo deſuire celeriꝰ: z a ꝓncipio etatis purius: cãto in celo fulgz p̃mio gl̃ioſius. Declarat. qz saluator Matth. xvj. dicit Filiꝰ hois reddet vnicuiqz ſm opa sua. Sz qz illeq a ꝓncipio sp do fuiuit: plura z mũdioza opera bona fecit. g̃ maiorẽ gl̃iam ꝓmeruit. Tale fuit beatꝰ Emericꝰ. g̃ zc. Sz q̃rit. quõ possit hõ tã breui tpe tãtã gl̃ie excellentiã z felicitatẽ acq̃rere. Nã modico tpe beatꝰ Emericꝰ supuixit. s. annos circa. xx. a sua natiuitate. Rñdet ſm doct. qz breui tpe põt hõ magnã gl̃iam in celo ꝓmereri z acq̃rere. Sicut acq̃siuit iste beatꝰ Emericꝰ: sic z beatus Stephanꝰ Agapitꝰ Crisantus. Uitꝰ Ludouicus Agnes z multi alij vtriuſqz sexꝰ. q̃ licet paꝝ vixerũt: tñ maxima p̃mia acq̃sierũt in celo. Et hoc ex tribꝫ p̃cipuis ꝓuenit.

Primo ex dei gratia magna.
Secũdo ex vite sanctimonia.
Tertio ex diuia dispositõe z puidẽtia.

¶ Primo ex dei magna gr̃a. qz siẽ magꝫ hoim malicia ꝓficuit z facit q̃sdã magnos pctores in breui descẽdere ad ꝓfundũ inferni adeo qz iusto dei iudicio nõ ꝓmittant viuere in hac vita diutius: vtpote indigni. iuxta illud Pss. Uiri sanguinũ nõ dimidiabũt dies suos. i. dimidiũ rpis sue etatis qđ deberẽt supuiuere si bene viuerent: nõ habebũt morte pueri. siẽ ptz in his q̃ suspendunt furto vel alio mõ occidunt aut moriunt ꝓ pctis cũ adhuc eẽnt in iuuẽtute. Itẽ idẽ Pss. dicẽ. Subito defecerũt perierũt ꝓpter iniquitatẽ suã. Sic p cõtrariũ magna z specialis gratia dei facit vt ali qui in iuuẽtute aut puericia habeãt pfectionẽ plenã z p̃miũ magne gl̃ie. Uñ Hugo de sancto vic. Scdz dona gratiaꝝ sũt merita z ſm quãtitatez meritoꝝ p̃mia. ¶ Secũdo ex vite sanctimonia. Nam ſm Hiero. Nõ hierosolymis fuisse: sz hierosolymis bene vixisse laudabile est. Nec curandũ est q̃ diu viuat: sed q̃ bene viuat. ſm sentẽtiã Sapiẽtis. Ideo qz sancti et boni hoies parvo tẽpore supuiuẽtes z sancte: plurima meritoruz cumula ꝓgregãt. in qbꝫ nõ taz diuturnitas tpis q̃ charitatis firmitas q̃ volũtatis pensat quapo nũt toto tpe vite deseruire deo. z hoc q̃tũ in se est implent ope. Uñ Gregoꝰ. liij. q. vij. in generibus. z. xxiiij. q. j. Odi. Plus deo placet affectus offerẽtis q̃ munus. z volũtas ꝓ facto capit. ¶ Tertio ex puidẽtia diuina. Nã quarevult deus quosdã sanctos educere p mortez celeriꝰ ex hac vita vtiqz qz ſm qđ puidit illos ad gradũ gl̃ie celestis puenire debere: sic disponit vt illã pfectionẽ gradus in breui cõpleant: z cõpleto meritoruz gradu illo ad quẽ sunt ab eterno electi: mox educunt a deo. Uñ Sap. iiij dicit. Consummatus in breui explevit tpa multa. placita cñ erat aia illius. ꝓterea ꝓperauit eũ educere deꝰ de medio iniq. Sic g̃ deꝰ disposuit vt beatꝰ Emericꝰ in breui tpe vite tanta merita acq̃reret z tã sctẽ viueret vt ad gl̃iaz sũmã ad quã electus fuerat dignꝰ celeriter habere tur. q̃ maxime añ sit glorie ostensũ est in reuelatiõe sancti Stephani facta Cõrado. q ꝓ illiꝰ merita obtinuit peccatoꝝ maximoꝝ remissionez vt ptz sermõe. j. R. O g̃ hõ festina ad supnã gl̃iaz p uenire p bonã vitã z merita sanctitatis. O si videres qualis z quãta sit illa gl̃ia. z quãtũ supabũdat in secũdo choro angeloꝝ sup p̃mũ chorũz. z sic ꝓsequẽter in tertio sup secũdũ. z sic de aliꝭ vsq ad nonũ: libẽter duceres centũ annos in dura penitẽtia z martyrio: vt saltẽ posses de inferiori ad supiorẽ secũdũ: z quãto magꝭ ad altiora puenire: vt ptz p Aug. Rogemꝰ g̃ dñm iesũ vt beati Emerici meritis det nobis gratiã z gl̃iam.

¶ Sermonẽ quartũ de sancto Emerico vide ex cõmuni de ꝓfessoribꝫ.

¶ Itẽ de sancto Martino episcopo Sermo pmus cũ legenda.

Elegit eũ dominus sacerdotẽ sibi ad sacrificãdã ei hostiam laudis. Hec ẏba originaliter scribunt Eccl̃i. xlv. z eccl̃ia trãssumpsit ea canendo de sanctꝭ pontificibꝫ ꝓfessoribꝫ. iter alios etiã de sancto Martino. ¶ In qbꝫ cõmẽdat p cipue de tribꝫ. Primo de diuiali electiõe cum dr Elegit eũ dñs. De q̃ sanctis maximũ ẽ gaudiũ z honoz ac gl̃ia q ab eterno sũt electi a deo. Maius cñ est hoc q̃ si qs foret electꝰ in regẽ terrenũ vel imperatorẽ aut dñm q̃tũcũq magnũ. vtpote qz ista sũt trãsitoria. regnũ añ celeste qđ dat deꝰ eternũ. Secũdo cõmẽdat de sacerdotali dignificatiõe cũ dr. Sacerdotẽ sibi. Et hec talis z tanta est q ꝓcellat angelicã dignitatẽ i hoc q sacerdos habet ꝓsecrare z tractare corpꝰ z sanguinez xpi. nõ añ angelꝰ. Uñ sanctꝰ Franciscꝰ dicebat. q si obuiaret sibi vnꝰ sacerdos z etiã vnꝰ angelꝰ: ꝓ

vellet salutare sacerdotem q̄s angelū. Tertio cō
mēdat ō laudis dei sacrificatōe cū dr. Ad sacrifi
cādū ei hostiā laudis. In q̄ nobis ꝓpōit i exēplū
Uñ hec v̄ba de btō Martino ꝓuenienter accipiē
do tria mysteria notem⁹ ordine alio ꝓ sermōe.

Primū de diuine laudis sacrificio.

Secūduz de sanctitatis magno ꝓuilegio. ad
quod electus est a deo.

Tertiū de felicitatis glorioso premio. quod se
quit ad p̄dicta.

Circa ꝓmū de sacrificio laudis diuine in
quirēdū est ꝓ simplicis ppli edificatiōe. de q̄bus
z q̄liter debeat fidelis hō sacrificare deo. s. beati
Martini exēplo. Ad qō rñdet q̄ p̄cipue de q̄ttu
or generib⁹ sacrificio⁹ tenet hō q̄ z sanct⁹ Mar
tinus obtulit fidelissime ip̄i deo.

Primo de sua re.

Secūdo de suo corpe.

Tertio de potētijs anime.

Quarto de sacrificio eucharistie.

Primo de sua re. Uñ Prouer. iij. Honora dñz
de tua substātia. z ō ꝓmitijs frugū tuaꝝ da pau
peribꝫ. Et Eccī. xliij. Fili si habes scz bona tpalia
bñfac tecū z deo dignas oblatiōes offer. memē/
to qm̄ mors nō tardat. In q̄b⁹ autoritatib⁹ scri/
pture docemur q̄liter debeam⁹ deo sacrificare ō
reb⁹ si volum⁹ acceptari a deo talia sacrificia no
stra. Nā ꝓmo oīm debem⁹ dei honorē ꝓferre scz
vt nō trāsgrediamur in aliq̄ ei⁹ p̄cepta. ꝓpterea
dr. Honora dñm. Nā vt dicit Aug⁹. Munera
tua nō placēt deo nisi ex te bono. Respexit em̄ de
us ad abel z deinde ad munera illi⁹. Hoc cōtra
illos est q̄ in pctō ꝑseuerāt nec curāt desistere: licz
z de reb⁹ suis aut actib⁹ ō offerāt aliq̄ opa ō ge
nere faciēdo. s. elemosynas vel oīones. De talib⁹
Grego. in pastorali dicit sic. Qui escam aut vesti
mentū pauperibus largit: tm̄ anie z corpis inqna
mentis polluitur quod minus ē offert iusticie:
qō maior est culpe. Sua q̄ppe dat deo z seipm̄ di
abolo. hec ille. Secūdo si volum⁹ vt placeāt ō
sacrificia de nr̄is reb⁹. debem⁹ illa ex ꝓprijs nō ō
alienis offerre. Uñ Aug. xliij. q. v. Immolās in/
q̄t ex iniquo oblatio est maculata. dona iniquo/
rū nō ꝓbat altissim⁹ nec in multitudine sacrifi/
cio⁹ eoꝝ ꝓpitiabit̄ pctis. Qui em̄ offert sacrificiū
de substātia paupis q̄si q̄ victimat filiū in cōspe
ctu patris sui. Hec ibi. Et ibidē ca. subseq̄nti idē
Aug. dicit. Forte aliq̄s dicat. Multi sūt diuites
auari cupidi: nō habeo pctm̄ si suū illis abstule/
ro z paupib⁹ dedero. vñ em̄ illi nil bōi agūt: mer
cedē sic habere ꝓ illa potero. sz hmōi cogitatio est
a diaboli calliditate. Nā si totū tribuat paupib⁹
qō abstulerat addit port⁹ pctm̄ q̄s minuat. Hec
Aug. Propterea dr in autoritate supdicta. Do
nora dñm de tua substātia: nō de aliena. Tertio
debem⁹ deo sacrificare de melioribꝫ reb⁹. s. in ob
latiōe vel distributiōe pauperib⁹ erogare Uñ
subdit̄. Et de ꝓmitijs frugū tuaꝝ. Lyra. i. de me
lioribꝫ bonis da paupib⁹: q⁹ pauper sūt mēbra
dei. hoc cōtra illos q̄ fetida ciboria z villia queq⁹
ac defectuosa q̄ nec sibi placēt nec fuari valēt: ta
lia dāt pauperibus. Quarto debem⁹ hec añ mortē
facere. Uñ subdit̄ in alia autoritate. s. Eccī. xliij.
Memēto q̄m mors nō tardat. z iō añ mortē bñ
fac amico tuo. Lyra. i. primo indigēti vel paupi
Hoc ē ꝓ illos q̄ tm̄ p⁹ morte volūt dare. Naz ra
les multū stulte secū agūt. Primo q⁹ intrare se
ignē purgatorij acerbissimū pmittūt. z postea in
de p tps liberant̄: q̄ tm̄ possūt ꝑseuari ne intrarēt
illū ignē: vicz faciēdo in vita de reb⁹ qō faciūt p⁹
morte. Secūdo q⁹ min⁹ meritū volūt habere cū
possent maximuz in vita faciēdo. Sic em̄ mereē
hō gl̄iaz z gr̄az ac pcti expiatiōē. Sz post mor
tē faciēdo elemosynas p illas mereē tm̄mō a pec
catis purgatiōē. Stult⁹ aūt est q̄ vbi posset lu/
crari ip̄roportionabiliter: pl⁹ vult ꝓtērari de obo/
lo Tertio q⁹ in dubio se ponūt cū incertū sit vtr
sue res post mortē p alios fideliter exponant ad
sue aie liberationē. Hō Aug. i q̄dā fm̄one dic̄. Re
dime te dū viuis: redime te dū potes: redime te
dū p̄ciū habes: ne dū mors amara te ꝓuenerit z
vitā sil̄ z p̄cium pdas. Hec ille. Secūdo de
corpe debem⁹ sacrificare deo. Ad q̄ hortat apl⁹
Ro. xij. Obsecro vos p misericordiā dei vt exhi/
beat̄ corpa v̄ra hostiā deo vi. san. deo placentē
rōna. ob se. v̄m. Sz q̄lib⁹ mōis sacrificare debe/
at hō deo de corpe suo. Rñdet q⁹ ꝓmo mēbra in
seruitio dei occupādo. Nā cū cor occupas in pec
cato⁹ z ꝓtritionē deo sacrificas. Ps⁹. Sacrificiuz
deo spūs ꝓtribulat⁹ cor ꝓtritū z. Ire os in oīo/
ne: aures in v̄bi dei auditōe: pedes in ingressu ec
clesie: man⁹ in elemosyne subuētiōe: oculos in la
chrymatōe penitētie: z vires corpis in bonis opi
bus exp̄dēdo sacrificas hō. Ps⁹. Sacrificate sa
crificiū iusticie. i. bono⁹ opeꝝ z spate i dño. Lyra
id est sic sperare poteſt⁊ de p̄mio recipiēdo a dño
Nā quero. Cur hoīes pigri sūt ad exp̄dendū vi
res suas in seruitio dei. Nul⁹ vtiq⁹ potissima rō ē
q⁹ nō ꝓsiderāt nec sperāt q̄ntū deberēt de merce/
de q̄ debereť eis exp̄missione dei. Nā si scirēs z spa
res q⁹ tibi ꝓxno p̄ nr̄ darēť a rege tres ducati li
bē orares q̄tidie p̄ nr̄. sic in ꝓposito si scires z cō
fideres q⁹ tibi regnū eternū indicibilis felicitat⁊
dabit̄ a deo in celo: libēter deo seruires. Greg. sup
Ezech. Quātū credit q̄sq⁹: tātū sperat. z q̄ntū cre
dit ac sperat: tātū opat̄ z amat. Secūdo corpus
nostrū debem⁹ sacrificare deo carnis ꝓcupiscen
tias mortificādo. Amb. in exameró. Hoc est vez
tias mortificādo. Amb. in exameró. Hoc est vez
xp̄i sacrificiū pudicicia corpis. Ire Bern̄. i medi.
Quotiēs pctō resistim⁹: totiēs diabolū supam⁹.
angelos letificam⁹: deū honoram⁹: z coronam
habebim⁹. Sz heu multi sacrificiū faciūt ō suo
corpe diabolo. Origl. Quotiēs peccam⁹ diabo/
lo sacrificamur. Tertio debem⁹ sacrificare corp⁹
deo penitētiā ꝛepestiue agēdo z nō differēdo. Uñ
Dañ. iij. In aio ꝓtrito z spū hūilitatis fiat sacrifi

ciū nostrū hodie in ꝓspectu tuo dñe vt placeat tibi. Notāter dicit: hodie. nō differēdo. ſ. vel tardādo de die in diē: vt heu multi faciūt. qz tanto magis placēt deo sacrificia penitētie q̄nto sūt accelerata. Eccl. v. Ne tardes ꝓuerti ad dñm z ne dif. ō die in diē. subito eñ veniet ira illius z dispdet te. O ḡ iuuenis sacrifica deo tuā iuuentutē: sic z tu adolescēs z tu puer. Nā vt ait Aug. Maledict⁹ q̄ offert florē iuuētutis diabolo z fecē senectutis xpo. Quarto debem⁹ corp⁹ deo sacrificare flagella corpis patiēter sufferēdo. ſ. infirmitates corpis z hmōi. Un Dauid. j. Reg. xxvj. dixit i ſua aduersitate. o dorek sacrificiū. Ly. sacrificiū patiētie acceptū ē corā do ac ſi offerret holocaustū sup altari suo. imo vt Bze. ait. Maior ſ ē meriti aduersa patiēter tolerare q̄z bonis opib⁹ insudare. O ḡ bō ḡtias age do in infirmitate. z sic do sacrificas. Tertio de mēte siue aīa debem⁹ do sacrificare. ſ. mēorādo dī bñficia cū gratitudine z intellectū mācipādo in ei⁹ fidei obsequiū: ac volūtate plena adherēdo do firmiter p ei⁹ amorē z laudis ꝓfessiōez iurta qđ Pſ. dicit. Dirupisti vincula mea ti. sabo. lau. Et sic debem⁹ do de aīa offerre fidei spei ac charitatis sacrificiū. Un ad ℔ debem⁹ sacrificare mēoriā nostrā cogitatū q̄z do z oēs potētias aīe in meditatiōe passiōis xpi z deuotiōe. Quarto de sacramento eucharistie debem⁹ sacrificare do qđ est sūmi honor ſ z laudis dei sacrificiū. vñ dicē de⁹ p Pſ. Sacrificiuz laudis honorificabit me. Lyra. i. sacrificiū eucharistie. qđ imolak laudib⁹ diuinis. ℔ eñ sūme honorificak de⁹ si recipiatur digne z admistrek vt debet. Seqk. Illic iter ſcz salut ſ habek. Un z subdit. Quo ostēdā illi. ſcz boi. salutare dei. i. vtutē eternā. z in vtute sacrifiq̄ habek. Job. vj. Qui māducat hūc panē viuet ī eternū. Debēt ḡ fideles assistere huic sacrificio frequēt⁹. D Querit hic. Utz q̄libet xpian⁹ debeat z teneak missaz audire. Rñdek fm Hostiē. necnō fratrē Angek. de Clava. in ſūma ſua. q⁹ de p̄cepto dieb⁹ dñic ſ z festis ab eccl'ia p̄ceptis tenek audire missaz q̄libet q̄ nō ē excōicat⁹ nec iterdict⁹ aut legitime impedit⁹. z tenek totā missaz vel integrā audire: ita q⁹ benedictionē sacerdot ſ accipiat: vt patet de ꝓſe. di. j. Missas. z ca. ſe. z c. Oēs fideles. ni ſi excuſek q̄s magna necessitate. Un Rich. in q̄d libe. j. q. xix. diē. q⁹ si ex vero ꝓtēptu vel interptati uo obmittak ē pctm mortale: z vocat ꝓtēptū iterpratiuū qñ sine aliq̄ cā legitima ad nō audiēduz missaz in fest ſ assuefacit. Si aūt obmittit ex aliq̄ passiōe animi vel pigricia vl' nō cā rōnabili: si tm ad obmittēdū nō ē assuet⁹ ē veniale pctm. Si vo ex legitima causa nullū erit pctm. qđ etiā dr ō tota die de pte notabili. ſ. q⁹ peccat si notabilē ptem missē dimittit. sec⁹ de modica: puta ī troitu z huiusmōi. Sz q̄d ō dieb⁹ nō festis z nō p̄ceptis ab eccl'ia. Rñdet frat Ange. q⁹ nō tenek tūc hō de p̄cepto audire missaz: tm de bona honestate q̄libz oī die maxime ep̄s vel religiosus aut eccl'iastic⁹ debet audire. ar. c. fi. de puil'. li. vj. Nimiz ad audiēdā missaz inducūt plura bona ex ℔ ſequētia ſcz pctōz expiatio: gre augmētatio: oz̄onis exaudītio: malōz remotio: z piculōz defensatio: pene purgatorij mitigatio: mortis securatio: z gl'ie celestis cumulatio. de q̄b⁹ alibi egim⁹. Ad positū Btūs Martin⁹ de p̄missis oib⁹ sacrificauit xpo fideliter vicz de reb⁹ paupib⁹ distribuēdo. de corpore xpo mūde fuiēdo. ō aīa deuote oz̄oni ſp vacādo. z de eucharistia missas dicēdo.

E Circa secūdū de scritat ſ magno ꝓuilegio Ac circa tertiū ſimul ꝓſequndo ꝓ breuitate sit cōclusio. q⁹ beat⁹ Martin⁹ merito canik ab eccl'ia gēma sacerdotū: p magnitudine ꝓuilegioz z p̄mioz. Nā vide B B L Primū ꝓuilegiū acceleratiōis diuine fuiturū. Nā legik q⁹ Martin⁹ sabarie panonioz oriūd⁹: ſz itra italiā papie alit⁹. cū p̄re suo tribuno militū cesari militauit: nō tm spōte. qz ab infantia diuinā sp fuitutē aspirauit Et cū eēt duodecim annoz inuitis pentib⁹ ad eccl'iā ꝓfugit z se fieri cathecuminū postulauit. z extūc beremū ꝓcupiuit ac voto satisfecit si carnis infirmitas nō obstitisset. Secūdū ē benignitatis. Cū eñ cesares decreuissent vt veteranoz filij p patrib⁹ militarēt Martin⁹ cū eēt annoz xv q̄ndecim ad militādū vrgek: vno tm̄ mō ꝓtē⁹ seruo: cui viceuersa fuiebat z calciamenta extrahebat z detergebat sepe: sequēdo hūilitatē xpi. Nil de stipēdijs p̄ter q̄tidianū victū fuabat: ſz paupib⁹ erogabat. Un q̄dā tpe hyemali p portā Ambianēſiū trāſiēs cū militib⁹ q̄dā paup nud⁹ vt sui misereret postulās: cū null⁹ ei ſbuenissz martin⁹ arrepto ense clamidē q̄ tm̄mō superat diuidit et ptē paupi tribuens: reliq̄ pte rursus induik. Sequēti nocte xps cū angelis appuit sibi vestit⁹ illa clamidis pte z dixit ad āgelos. Martin⁹ adhuc cathecumin⁹ hac me veste ꝓtexit. Un vir sanctus nō ē in gl'iam elat⁹: sed dei bonitatē recognouit. Tādē cū eēt annoz. xvij. baptisari se fecit. Et sic ptz. T Tertiū castitat ſ. qz virginitatē mūdissimā tota vita fuauit. Nā canik de eo. Corpe q̄dē virgineo bladū habebat eloquiū. grauis. i. maturus erat in moribus intēta mēte celo suspēsus ē: vt rosa fulget. F Quartū ꝓstātie fort ſ. Nā cū iā de inceps militare vellet xpo: seculari militie renūciās: cesar Julian⁹ ꝓtra barbaros pugnaturus pecuniā militib⁹ erogare cepit. At Martin⁹ dixit. Xpi miles ego sū: donatiuū nō recipio. Indignat⁹ Julian⁹ dicit q⁹ metu belli ℔ faceret. Cui intrepid⁹ Martin⁹ ait. Si hoc ignauie nō fidei ascribik: crastina die añ acie inermis astabo z in nomine xpi signo crucis nō clypeo ꝓtect⁹ aut galea hostiū cuneos penetrabo secur⁹. vñ custodiri iubek vt sic inermis obijcerek barbar ſ. Sed die sequēti hostes se z sua oīa dātes legationē miserūt vt hui⁹ sancti meriti sine sanguine victoria a deo darek. Exinde relicta militia ad sanctū Hylariū ep̄m Pictauiēſ. accessit z accolit⁹ est ordinatus

De sancto Martino

Tūc a dño monit⁹ ꝑ sopozē pficiscīt ad visitandū parētes gētiles: z inter alpes incidit in latrones. Cūqz vn⁹ eoz̄ securim in caput Martini vibrasset: ictū dextre alter sustinuit: vinctis post tergū manib⁹ vni eoz̄ custodiēd⁹ tradit. Quo pcūctanti an timuisset: rndit nūqz se ita securum fuisse. qz sciret dei mīficordiā martime in tēptatiōibus affuturā. Incipiēsqz latroni ꝑdicauit xp̄m z ip̄m ꝙuertit: q̄ postea laudabiliter vixit. Martinus dimissus ab eo i via recta diabol⁹ apparēs q̄rit quo tenderet. At ille. Quo inqt dñs vocaret diabol⁹ ait. Quocūqz iuerſ tibi aduersabor. Respōdit Martin⁹. Dñs mihi adiutor nō timebo q̄d faciat mihi caro. z sic ille euanuit. Itaqz trāsiens matrē ꝙuertit: pater vo in erroze mānsit. Tūc heretici arriani ip̄m cesuz de ciuitate eiecerūt. Et sic tandē rediēs iuxta pictauū monasteriū ordiauit. Et sic ptz ꝓstātia. ¶ Quintū dignificationis. qz xp̄s dñs ip̄m in ep̄m turonēn. oīni populo petēte ordinari voluit plurimū renitentez. Et insup ip̄m xp̄s tantū dignificauit vt par apostolis dici mereret. Unde sepe ab ap̄lis z beata maria ac sanctis ꝟginib⁹ Agne z Tecla visitabat quos secū in cella colloquētes: discipuli ꝑ fozib⁹ audiebāt. Sz quare dicit par ap̄lis. Rndet q̄ potissime. qz sicut ad ap̄los: sic ad martinū spiritus sanct⁹ visibiliter in specie ignis descēdit. Naz dū in quadā festiuitate in eccl'iam ad solennisandā missaz iret: quendā pauperē videns ꝑcepit archidiacono vt illū egentē vestiret. Sz cū hoc ille distulisset: ad secretariū martin⁹ intrās: tunicaz suaz illi paupi tribuit z ꝛtinuo abscedere iussit. Cūqz archidiacon⁹ moneret vt ad solēnia pagēda ꝓcederet: ille dixit se ire nō posse donec pauperi vestis afferat. Tādē cōpulsus ad foz̄ illevadit z emit pēnulā tunicā. s. breuē z vilem quasi penenullā: ac añ pedes Martini ꝓcidit iratus. Quā ille secreto induit: z sic ꝓcedit ad missaz. Dū autē missaz celebraret globꝰ ignē⁹ quasi sol sup caput ei⁹ apparuit z a multis visus fuit. Cūqz vt moris est man⁹ leuaret ꝑm q̄ Jobes beleth dic̄. Et ecce brachia ei⁹ nuda māserūt qm̄ tunica nō nisi vsqz ad cubitū ꝓtendebat: z linee manice retro defluxe tenues man⁹ nudatas reddiderūt. Ecce miraculose torques aurei z gēmati deferunt ab angelis z decēter brachia martini operiunt. O q̄ mirabilis de⁹ in sanctis. ¶ Sextū ꝓuilegiū excellētie ꝟtutis z potestatis. Nā de eo canit eccl'ia. Hic est martin⁹ electꝰ dei pōtifex: cui dñs post ap̄los tantā gratiā cōtulit vt in ꝟtute trinitatis deifice mereret fieri triuz mortuoz̄ suscitator magnific⁹. Nimiꝝ quēdā cathecuminū quez habebat in monasterio: discedēs parūper a monasterio z rediēs defūctū repperit sine baptismo. Quē i cellā ducēs sua ozone resuscitauit. q̄ referebat q⁹ dū sup eū sentētia obscuris locis deputata fuisset: vidit q⁹ duo angeli suggerebant iudici būc eē ꝑ q̄ martin⁹ ozaret. q̄ iussit illū reddi martino. Aliū insup q̄ laqueo vitā finierat vite restituit. Et sic patet etiaz magna potestas cū tales dānabiles liberauit. Tertiū deniqz legim⁹ quēdaz iuuenē defunctū ꝑ cui⁹ resuscitatiōe mater cū lachrymis ip̄m rogabat. Un̄ in medio campi vbi erat innūerabilis multitudo gētiliū martin⁹ genua flexit z cūctis videntib⁹ resuscitauit. Quapropter oīes illi gētiles ad fidē xp̄i ꝙuersi sūt. Preterea legit de eo q⁹ tante erat ꝟtutis z potestatis vt obedirent sibi insensibilia: vegetabilia z irrationalia. de q̄bꝰ ad p̄sens ꝓsequi longū foret: z lō pertāseo. Sed ecquo vt p̄missū est eccl'ia canit q⁹ martinus est electus dei pōtifex ad tantā gratiaz meritoz̄ post apostolos. ¶ Ideo questio hic occurrit. Cur deus sic ordinauit vt aliquos eligere voluerit ad gratiā: aliꝰ relictis ad penā. z aliquos elegerit ad martimā gratiā z gloziā: vt patet de hoc sancto Martino z magnis sanctis. Respōdet Alexā. j. par. q. xiij. ar. iij. Ratio est manifestatio diuine iustitie simul z bonitatis z sapientie. Un̄ Aug. Bene inquit deus dispēsauit vt nec oīes dānarēt. nec oīes liberarent. Si em̄ oēs dānarent lateret quid peccato ꝓ iustitia deberet. Si nemo saluaret lateret quid gratie largiret. Idem de ciui. dei. lib. xj. ponit exemplū q⁹ sicut pictura cū colore nigro suo loco posita z varietas colo⁹ pulchritudinē facit z bonū pictorē ac sapientē cōmendat. solus aūt color niger eā deformē faceret. nec sola albedo tā pulchrā redderet. Sic varietas gratiarū z p̄mioz̄: ac nigredo peccatorū suo loco. i. in inferno posita facit ad pulchritudinē vniuersi ac cōmendationez sapientie z iustitie z bonitatis diuine. O ergo hō age penitentiā.

¶ Septimū est feruentissimi amoris. quia flagrans amore xp̄i factus cp̄us extra vrbem monasteriū intrauit vbi cuz octoginta discipulis in multa abstinētia vixit: ibi vinū nemo bibebat nisi infirmitate coact⁹: mollior habit⁹ ꝓ crimine erat. ibi Martin⁹ nuda humo supiecto cilicio cubabat: oīni hora ozoni vacabat aut lectioni.

¶ Octauū est glie magne felicitatis. Naz obitū suū Martinus longe ante p̄sciens fratribus reuelauit. q̄ cuz flerēt di. Cur nos p̄ deser⁹ zē. ozauit martin⁹ di. Dñe si adhuc ppl'o tuo suz necessari⁹ nō recuso laborē: fiat volūtas tua. Iacebat aūt supin⁹ in cilicio z cinere. Cūqz discipuli vellent sibi stramētū ponere dixit. Nō decet o filij xp̄ianū nisi in cinere z cilicio mori. si vob aliud exēplū relinquo: ip̄e peccaui. Cūqz in celū iugit aspiceret vidit ecce diabolus assistere z dixit. Quid hic stas cruēta bestia nil in me funestū reperies: abzae sin⁹ me recipiet. z sic sp̄m deo reddidit circa ānū dñi q̄dringētesimū quadragesimū octauū vite ip̄ius. Lxxx. vultusqz eius resplēduit tāqz saz glorificat⁹ foret: ac chori āgelo⁹ cū dulci melodia audita a mīk̄ deducer̄t i celū vbi maximis glie p̄mijs regnat cū xp̄o. Rogem⁹ g̃ xp̄z vt ip̄i⁹ meritis det nobis gr̃am in p̃nti z gl'iam in futuro Amen.

De sancto Martino Sermo secūdus.

Enedictiōez oim

b gentiū dedit illi dñs z testamētū suū cō firmauit sup caput eius er Ecci.xliij.

¶ Trāsumit ecclia z canit de sanctis ꝓfessoribus pōtificib⁹:z inter eos cōuenīēter accipit ūr de sancto Martino epo.cui de⁹ dedit oim sanctorū benedictionē vt videbīr in sermōe isto. Nimirū sancti viri in hac vita sūme desiderāt gr̄az dei z in ea pseuerationē.qz vt Aug.in glosa.ij.Corj. vlt.dicit. Hr̄a dei est q̄ sola liberauit homines a malo.z sine q̄ nullū ꝓfectus siue cogitādo siue volēdo z amādo faciūt bonū. Nec ibi. Nil g̃ardētius q̄ rūt sancti.p nullo maiores gr̄as deo referunt q̄z p gr̄e gratuite dono qō est excellētissimū inē oia dei dona in p̄senti fm Aug. Sūma g̃ gl'ia ē ipis scz sanctj esse in gr̄a dei. Hāc beat⁹ martin⁹ abūdātissime habuit adeo vt in gr̄a oim ordinū sanctoz pticipauerit. Jō ꝓuenīēter de eo dicit. Benedictionē oim gēriū.i.ordinū sctōz dedit illi zc. et testamētū.i.pactū celestis repromissiōis ꝓfirmauit sup caput zc. Juxta q̄ v̄ba tria mysteria notabimus.p sermōe fm qō de his in eis cōmendak.

Primū ō diuiali bñdictōe:ibi. Bñdictionē.

Secūdū de multiplici dotatiōe. qz oim gēriū benedictionē dedit ei.

Tertiū de finali ꝓfirmatiōe fm testamentū z pactū dei. Sup caput ei⁹.

¶ Circa pmū de diuiali bñdictiōe tres q̄stiones ptractem⁹ q̄ sūt vtiles ad ppli edificationē.

Prima q̄stio de q̄dditate.

Secūda de necessitate.

Tertia de pbabilitate.

Prima q̄stio est. Quid est ipa bñdictio dei q̄ bñdicit.s.de⁹ hoi. Ad hoc rñdet fm doct.q licet generaliter dicat bñdictio dei quozūcūq; donozuz etiā naturaliū:tamē specialiter loquēdo est beneficioz vel donoz gratuitoz collatio. Vñ Glosa Epb.j.dicit. Aliter benedicit de⁹ ab hoīe:aliter benedicit hō a deo. Deus benedicit ab hoīe cū laudib⁹ dignis extollit. Hō benedicit a deo cū deus ei gratie sue bona impartit. Nec Glo. Et q̄ docemur q̄ quidā sūt in plena ac pfecta dei benedictiōe:vt sunt beati in patria. qz in p̄senti p bona opa meruerūt bñficia diuine gr̄e z ꝓseq̄nē gl'ie. iuxta qō Apl's dicit.ij.Corj.ix. Qui seminat i benedictiōib⁹:de bñdictiōib⁹ z metet vitā eternam. Quidā autē sunt in plena z totali maledictōe di vt sunt in inferno dānati.qbus xp̄s dicturus est in iudicio. Jte maledicti in ignē eternū Matth. xxv.qz illi omino carent z longe sunt a beneficijs z donis gr̄e diuine z gl'ie. Sed in hoc mūdo mixtim sunt quidā in dei benedictiōe:vt sūt iusti in gratia viuētes z a peccato abstinētes. Quidā autē sunt in dei maledictiōe:vt in peccatis viuētes. Vñ Prouerb.x. Benedictio dñi sup caput iusti:os aūt impioz operit iniquitas. In huius figurā deus in paradiso benedixit Ade z Eue Hen.j.existētib⁹ in statu innocētie. Sz postq̄ peccauerūt maledixit di. Maledicta terra in opere tuo Hen.iij. Patet ergo.

¶ Secūda questio. Qualis benedictio est necessaria z a deo semp exorāda. Ad hoc rñdet Bern. vt notat li.ozigi.di.sic. Benedictio tripler est nobis necessaria:ꝓueniens:adiuuans:ꝓsūmans. Prima est misericordie. Secūda gratie. Tertia gl'ie. Misericordia ꝓuenit conuersionē.gr̄a adiuuat ꝓuersionē.pficit gl'ia cōsūmationē. Nisi trinā hāc benedictionē dederit deus.nō pōt terra nostra dare fructū salutis. Nec ibi. Vñ patet q̄ hō semp debet petere has benedictiones.s.misericordie vt ꝓuerti valeat a petis gratie q̄ cōseruet z pficiat:ac gl'ie que dabit post hanc vitā in patria.

D Tertia questio. Qualib⁹ effectib⁹ vel signis ꝓbat q̄s fore a deo benedictus. Ad hoc Apl's Epb.j. insinuat tres effectus diuine benedictōis q̄b pōt ꝓbari:vbi dic sic. Benedict⁹ de⁹ z pater dñi nr̄i iesu xp̄i q̄ bñdixit nos in omni benedictiōe spūali in celestib⁹ in xp̄o vt essem⁹ sancti z imaculati in ꝓspectu eius in charitate. Ubi Lyra dicit. In celestib⁹.i.que finalit habebīt in celestib⁹.in xp̄o.i.p xp̄m:p quē ꝓueniunt nobis dona diuina tanq̄ p mediatorē dei et hominū.vt essem⁹ sancti p gratiā in mēte.z imaculati p puritatē in ꝓuersatione.in charitate:sine q̄ nō ꝓsunt alia dona. Ex q̄b⁹ ptz q̄ dei benedictio efficit in nobis sanctitatē mētis z castitatē corporis. Vñ z subdit. Et imaculati.z charitatē ad deum z primuz. Vñ p hec tria ꝓbat q̄s a deo fore benedict⁹. Primo si hō est ab omni peccato mortali mūdus. Secūdo si in corpe est castus.s.fm statū suū:vtpote v̄ginalē:ꝓiugalē vel vidualem. Tertio si vere deū diligit z primū obseruañ.oia p̄cepta. Vñ Job.xxiij. Qui habet mādata mea et seruat ea:ille est q̄ diligit me. O g̃ hō q̄d taces i peccato an nescis q̄ tādiu es in ira z maledictiōe di: i qua si mors te occupauerit ꝓibis in eternū. Age g̃ penitentiā:caue peccata vt ꝓsequaris benedicti onē exemplo beati Martini.

¶ Circa secūdū p̄ncipale de multiplici dotatiōe diuie bñdictiōis accipiam⁹ p ꝓclusiōe. q̄ bñdict⁹ dñs iesus dotauit sanctū martinū generaliter oim btōz bñdictiōib⁹. Declarat de singulis ordinibus.

Primo angeloz.
Secūdo patriarchaz.
Tertio ꝓphetaz.
Quarto apostoloz.
Quinto martyz.
Sexto ꝓfessoz.
Septimo virginū.
Octauo militū.
Nono religiosoz.
Decimo oim electoz.

Primo in q̄z benedictionē angeloz q̄ ꝓsistit in b q̄ mūdissimi sūt ab omni pctō ministrātes deo fi

delissime z iugiter laudātes deū. Vñ Ps. Benedicite dñm oēs angeli ei⁹. ministri ei⁹ q facit⁊ voluntatē ei⁹ zc. Sz beat⁹ Martin⁹ hec habuit. Nā credit q nūq̄z peccauit mortaliter. Vñ z legit de eo q ipm nūq̄z vidit qs merentē: nūq̄z ridentem nūq̄z irascentē. Fidelissime etiaz deo ministrauit obediuit z ipm laudauit: sp oroni intētus aut lectiōi. ab infantia ei diuinā aspirauit ad fuiturē. Vñ cū essz annoz duodecim inuitis parētibus ⁊fugit ad eccl'iam z heremū ⁊cupiuit: animusq̄z ei⁹ sp intēdebat ad monasteria z laudandū deū. Secūdo p̄uarchaz q bñdictionē oi ⁊secuti sē p pietatē z filioz in fide xp̄i educationē. de quibz Eccī. xliij. Di sūt viri misericordie q̄z iusti. ob. nō ac. cū se. e. p. b. h. sa. ne. e. Hāc beat⁹ Martin⁹ habuit. q̄z fuit ipe multe pietat⁊: ita q sibi etiā necessaria pauplbz ⁊diuideret: vt dr in legēda de clamide. Itē multoz fuit pater monachoz quos i monasterio oīm scitate eruditit. Tertio prophetaz bñdictionē habuit. s. in futurorū z secretoz reuelatiōe. Nā dū q̄dā paup venisset ad monasteriū z martinū req̄reret Briccius ei⁹ diaconus dixit illi. Si illū delirū q̄ris ille ē q q̄si amēs celū respicit. Cūq̄z paup q̄ petebat a beato martino accepisset vir sanct⁹ Bricc⁹ ad se vocās dixit. En tibi delir⁹ videor. Oō cū ille dixisse se negaret p verecūdia. tūc ait martin⁹. Nōne aures mee ad os tuū erāt q̄n ō loquebar⁊. Amē dico tibi q̄a a dño obtinui vt mihi in epatu succedas sed scias multa te in epatu passuz. q̄ postea ipleruz ē Itē cū q̄dā sub noīe martyris coleret: z a martino nil de ei⁹ vita inueniri posset: quadā die sup sepulchrū illi⁹ stans orauit dñm vt q̄s esset vel cuius meriti iudicaret: viditq̄z ad leuā umbrā nigerrimā stare q̄ a martino adiurat⁹ z dixit se latronē fuisse z ob scelus pcussū esse. cōtinuo ḡ martin⁹ altare illud destruxit. Itē obitū suū longe ante p̄sciuit. Quarto apostoloz benedictionē habuit in epali dignitate. Nā sicut apl'i fuerūt epi consecrati a xp̄o: sic martin⁹ fuit epūs ordinatus. Vñ di. xxj. In nouo. Znaclerus dicit. q epi in ecclesia sūt loco apostoloz z typo vl' vice eoz habēt. ōsbyteri aūt loco septuaginta duoz discipuloz. Item benedictionē apl'oz in spūssancti missiōe visibili habuit. iō par apostolis dicit: vt patet ser. j. H. Deniq̄z apl'oz benedictio fuit in potestate faciēdi miracula ac obediōe oīm creaturaz. Vñ xp̄us dixit eis Luc⁊. x. Ecce dedi vobis potestatē calcādi sup serpētes z scorpiones z sup oēm vtutē inimici z nil vobis nocebit. ¶ Sz beat⁹ martinus potestatē habuit a deo datā sup creaturas. Primo sup mare z aera nauis quedā dū piclitat⁹ erat in mari p ventū q̄dā negociatoz necduz xp̄ianus exclamauit di. De⁹ martini eripe nos et statim facta ē magna trāq̄llitas. Secūdo sup terrena vegetabilia. Cū em quādā arborē pini diabolo dedicatā vellet excidere rustici obsistētibz gētilib⁹ vn⁹ eoz dixit. Si ō do tuo ⁊fidis: nos hāc succidem⁹ z tu eā suscipe. q̄ annuēte succise arbori et sup martinū ibi ligatū ia cadēti signū crucis opposuit z in aliā ptē rediens: rusticos in ruto posuit z fere oppressit. z sic gētes ad fidē ⁊uerse sūt. Tertio sup ignis incēdia. Dū em in q̄daz villa hospitat⁹ clerici sibi lectū plurimo stramine ꝓparassent: ipe reqescēs ibi insuetā molliciē. horrescit q̄ppe ⁊ nuda humo vno tm̄ cilicio supiecto cubare ⁊sueuerat. itaq̄z pmot⁹ surgēs stramēta oēs iecit z sup nudā humū collocauit. Nocte media palea illa igne accēdit z ercitat⁹ martin⁹ vidit se ab igne captū nec exire posse: orauit z crucis signū emisit: z sic i medio ignis intact⁹ pmansit: flāmas sentiēdo rorātes: sup q̄ oēs monachi sūt admirati z clerici. Quarto sup alia irrōnabilia. Cū em vidisset canes lepusculū insequētes impauit vt desisterēt: mor illi q̄si vincti in suis vestigiis fixi constiterunt. Itē serpēs cuz fluuiū trāsiret martin⁹ ei⁹ ait. In nomie dñi iubeo te redire. mox se retrorsit in ripā aliā. Martin⁹ ingemiscēs ait. Ecce serpentes me audiūt z homes ñ audiūt. Quinto sup dīna Nā p q̄dā necessitate Valentinianū iparatorē adiit z ille sciens eū petere velle qđ noller dare fores sibi clausi fecit. z Martinus ḡ semel z iterz passus repulsaz in cilicio z ieiunio orauit. tūc monēte angelo adiit palaciū z nullo ꝓhibēte ad imparatorez vsq̄z puenit. tūc irat⁹ iparator q̄ fuisset admissus: assurgere ei noluit donec sellaz regiā z imparatorez a pte posteriori ignis diuio miraculo succenderet. Tūc assurgēs vtutē diuinā se sensisse ⁊fessus est oīa q̄ rogabat ⁊cessit: multaq̄z mūera obtulit: sz martin⁹ illa nō accepit. Sexto sup mortuos z infernaliā. q̄ tres mortuos q̄ debebāt dānari z ad infernuz iudicari resuscitauit: vt patuit ser. j. N. Septimo sup demonia. Nā sepe demōes corpulent⁹ hominib⁹ sepe ⁊fudit z icrepauit. Quadāvice diabol⁹ in forma regia purpura z diademate et aureis caligis ornat⁹ sibi apparuit di. Martine agnosce quē colis. xp̄s ego suz q̄ tibi manifestare me volui. Tūc ille a spūsctō inspirat⁹ ait. Dñs te sus nō se purpuratū nec diademate renitētē manifestare voluit. ḡ xp̄m nisi in forma q̄ passus est videā nō credā. Ad hāc vocē ⁊fusus diabol⁹ disparuit z totā cellā fetore cōpleuit. ¶ Questio Ō occurrit Utr hō possit sine peccō aut debeat adorare aduersariū apparentē in forma xp̄i aut alicui⁹ scti. Rñdet Hm doct. Incipue fratrē Ange. de Claua. in sūma. q nō: etiā si xp̄s foze credat nisi teri⁹ vel ceteri⁹ ⁊ditio erp̄ mat actualit. q ipa notitias rei insolite ⁊sideratione z attētione actualē reqrit. sic z de btā vgine dr q cogitabat q̄lis esset ista salutatio. Vñ in tali casu nō sufficit ⁊ditionē habere habitualit tm̄. Nec ibi. Quinto martyrū bñdictionē habuit martin⁹ p patiētie vtutez. Fuit em multe patiētie. Nā neminē a q̄ ledebat a sua charitate repellebat: nūq̄z iracebat: nunq̄z in ei⁹ ore nisi xp̄s: z in corde nō nisi pax misericordia inerat. z p xp̄o morte pati desiderabat. Preterea ō

eo canit. O sctissima aia quã etsi gladi⁹ psecuto/ris nõ abstulit: palmã tñ martyrij nõ amisit. fm em̃ doct. sup. iiij. palma debet volũtati. ¶ Sexto ꝓfessoꝝ p ꝟtuosaz opationẽ vt ꝓficeret xp̃m non solũ corde sz z ore z ope. Fuit em̃ magne sobrietatis z artissime vite in cibo z potu z lecto. fuit etiã magne deuotiõis iugit orãdo. fuit magne pietatis i pauperes. fuit etiã magne hũilitatis. Nã leprosũ quẽdã cũctis horribilẽ obuiũ habẽs osculat⁹ ẽ: atq; bñdixit z statim mũdat⁹ ẽ. In eccl'ia etiã nũq; cathedra vsus ẽ: sz sedebat i sede rusticana quã tripodẽ vocãt. Fuit etiã multũ mirificoz in pcõres magnos vt nullũ respueret. Tñ diabol⁹ q̃dã vice dẽ ip̃m repbẽdit. ad quẽ martin⁹ ait. O miserabil' si tuipe penitẽtiã ageres z desisteres a malis: ego tibi mirificordiã pollicerer a xp̃o dño. Et sic ptz magna mirificordia. ¶ Septimo ꝟginuz. Nã ꝟginitatẽ incorruptã sp fuauit. ꝓpea btã ꝟgo maria cũ ꝟgibꝫ Agnete z Tecla eũ sepevisitauit. ¶ Octauo militũ p iusticie obfuationẽ quã oẽs milites debẽt fuare vt benedictionẽ ꝓsequnt. Ad qõ tres reg'e sũt necessarie q̃s illis iobes baptista p̃dicauit Luc. iij. di. Prima ẽ. neminẽ ꝓcutiat. Secũda. nemini calũniã fecerit. s. vt sic bona alicui⁹ erroꝝ q̃atis. Tertia. cõtẽti estote stipendijs vr̃is. s. ne rapiat aliena. Nec beat⁹ martin⁹ obfuauit q̃ nulla rapuit: sz sua erogauit. ¶ Nono religioso p obfuãtiã triũ voroꝝ. s. paupratis: obedietie z castitat. ¶ Decimo oim electoꝝ q̃rũ bñdictio ꝓsistit in pseuerantia vite bone vsq; ad mortẽ. Nam teste ps̃. Preciosa in cõspectu dñi mors sctoꝝ ei⁹. Et qz beat⁹ martin⁹ sctissime vixit vsq; in finẽ. g̃ oim bñdictionẽ obtinuit. O g̃ tu hõ diligẽter ꝓsidera cũ q̃ ordine sctoꝝ vis hẽ bñdictionẽ z q̃liẽ possis obtinere ac imitari vt possis gaudere cũ angelis z sanctis patriarchis proli ꝓfirmatiõe. s. diuie bñdictiõis quã de⁹ in testamẽto. i. pacto repromisit electis z ꝑplacuit btõ martino: Querit. ꝓpe simplicẽ plebẽ. q̃les hoies merẽtur i morte ꝓfirmari ꝓpetue in dei bñdictiõe. Ad qõ rñdet fm dictũ ps̃. cxiij. q̃ ꝑcipue tria genera hoim̃ merẽt q̃ ibi mystice designãt cũ dic̃. Ps̃. Dñs mẽor fuit nr̃i z bñdixit nob. Benedixit domui isrl': bñdixit domui aarõ. Bñdixit oibꝫ q̃ timẽt dñm pusill' cũ maioribꝫ. Bñdicti vos dño q̃ fecit celum z terram. Ypra. q. d. q de⁹ istos suos bñdicit i terra p gr̃e ifusionẽ z ꝓfirmabit i celo p gl'iam. Primũ genꝰ hoim̃ ẽ fidẽ formatã charitate habẽtiuz qõ significat cũ dr. Dñs mẽor fuit nr̃i z̃. Naz in morte ds recordabit z ad mẽoriã nr̃az reducz oia opa nr̃a vt reddat vnicuiq; fm opa sua iudicando Matth. xvj. Ibi reprobi p malis facti male dicẽt: reste rpo z dicẽte Mat. xxv. Ite maledicti i ignẽ eter. z̃. Ibi vo boni bñdicẽt. Tñ de his ps̃. dic̃t vir videbꝫ deũ. Et qz p fidẽ formatã de⁹ videt & fideliꝫ. tales g̃ bñdicent z infideles maledicent Tñ Marci vlt. Qui crediderit z bap. fu. sal. erit. q̃ vo nõ z̃. Proinde in morte maledicent oẽs infideles ꝑpetuo z oẽs heretici ac scismatici. ꝓpe qõ cõciliũ. j. q. j. Nõ liceat inq̃t ab heretic⁹ bñdictiões accipe. qz maledictiões sũt mag⁹ q̃z bñdictiões. Neq; liceat cũ heretic⁹ aut scismatic⁹ orare. Nec ibi. Secũdũ gen⁹ in bono vsq; in finẽ pseuerãtiũ Jo subdit Bñdixit do. aarõ. qõ fm Piero. iterp̃ tat mõs fort. Nã Matth. xxiiij. Qui pseuerauerit vsq; in finẽ hic salu⁹ erit. Tñ q̃ fortit pseuerãt in obfuãtia ꝑceptoꝝ bñdicũt. q̃ aũt declinãt maledicũt in vita z in morte. Eccl. xlj. Ve vob viri iprũ q̃ dereliq̃stis legẽ altissimi. z si nati fueritis in maledictiõe nascemini. i. in pcõ z ad pcm̃ ppetrãdũ vro arbitrio. z si moriemini in maledictione erit ps vestra. Tertiũ gen⁹: deũ timentiũ. s. timore filiali z ad penitentiã redeuntiũ. Addit ergo Ps̃. Bñdixit oibꝫ q̃ ti. d. Et Eccl. j. scribit. Timẽti deũ bñ erit i extremis z i die defũctiõis sue bñdicet. Sz p ꝟriũ deũ nõ timẽtes maledicent. In cui⁹ figura moyses dixit filijs isrl' Deut. xj. En ꝓpono vob maledictionẽ z bñdictiõz. Et c. xxviij. dic̃. Si audierꝫ vocẽ dñi di tui vt facias oia mãdata ei⁹: veniẽt sup te oẽs bñdictões iste. Benedictus tu in ciuitate. bñdict⁹ in agro. bñdictus fructus vẽtris tui z fruct⁹ terre tue: z fruct⁹ iumẽtorũ tuoꝝ. Bñdicta horrea tua z bñdicte reliquie tue. Bñdict⁹ eris igrediẽs z egrediẽs. s. ex ẽ mõo. Et infra. O, si nõ audierꝫ vocẽ dei tui vt timeas z custodias mãdata ei⁹ veniẽt sup te oẽs maledictiões iste. s. Maledict⁹ erꝫ in ciuitate. maledict⁹ i agro. maledict⁹ fruct⁹ vẽtrꝫ tui z fruct⁹ terre tue: z fruct⁹ iumẽtoꝝ tuoꝝ. maledictũ horreũ tuũ z maledicte relique tue. maledict⁹ erꝫ igrediẽs z maledict⁹ erꝫ egrediẽs. Nec z pl'a horribila ibi scribũt O g̃ hõ aduerte z puide tibi ne cẽnalit a dõ maledicarꝫ z peas: sz ptimesce deũ z age penitẽtiã vt bñdicar a dõ. Accipe exẽplũ btĩ martini q̃ deuz vez xp̃m credidit quẽ multũ dilexit z i eo pseuerauit pfecto timore filiali. z talẽ bñdictionẽ ac tã tã in morte ꝓmeruit vt oẽs angeli z btĩ ꝓgratularent. Sic de eo canit eccl'ia di. sic. O btm̃ virum cui⁹ aia paradisũ possidet vñ exultãt angeli: letant archãgeli: choꝝ⁹ sctoꝝ ꝓclamat: turba ꝟginũ iubilat. mane nobiscũ in etnũ. Rogem⁹ g̃ z̃.

De sancto Martino epo Sermo tertius.

Ecce sacerdos magn⁹ q̃ in diebꝫ suis placuit deo z inuẽtus ẽ iustus Eccl. xliij. originaliter sũt scpta z ab eccl'ia trãssumũt de sanctis ꝓfessoribꝫ pontificibꝫ. z sic de sancto Martino q̃nienter dicunt. ¶ Nã beat⁹ martin⁹ fuit sacerdos magnus adeo vt gẽma omniũ sacerdotuz reputet. Unde canit. Martin⁹ episcopus viuit in christo gemma sacerdotũ. Item ipe placuit deo multũ z oibus angel' ac btis. ipe iuct⁹ ẽ iust⁹: imo iustissim⁹

De sancto Martino episcopo

ꝛ omñi sanctitate plen⁹. Merito ḡ de eo canit. Ecce sacerdos magn⁹: tā dignitate magn⁹ q̄z sanctitate q̄ in diebꝫ suis cē. Juxta q̄ ꝟba tria mysteria notemus ſm qō de bis tribus cōmendat ꝛ in exemplū nobis ꝓponit.

¶ Primo de magna sanctitate. Uñ dicit. Ecce sacerdos magnus.

¶ Secūdo de diuina placibilitate cū dicit. Qui in diebꝫ suis placuit deo.

¶ Tertio de secura felicitate. qz inuētus est iust⁹ ſcz in morte. qō est iustis magne securitat⁹ de celesti felicitate ꝓpter xpi sentētiā. Matth. xxv. Jbūt hi in suppliciū eternū. iusti aūt in vitā eternā.

¶ B Circa p̄mū de magna sanctitate. ſ. beati Martini epi vt sciam⁹ ei⁹ exēplo ꝛ nos in sanctitate ꝓmoueri vel crescere ꝛ magis placere deo q̄rit. Que faciūt hoiem esse magne sanctitat⁹. Ad qō ſm scripturas ꝛ doctores rñdet q̄ ꝑcipue q̄tuor. Nā q̄cūq̄z res dr̄ fore magna vel maior altera q̄druplicit mēsurādo p dimēsiones: videlicet

Primo ſm altitudinē.

Secūdo ſm bassitudinē.

Tertio ſm longitudinē.

Quarto ſm latitudinē. Sic spūaliter dicit q̄s magne sctitatis. Primo ſm altitudinē puritatis. Secūdo ſm bassitudinē būilitatis. Tertio ſm lōgitudinē stabilitatis i aduersis. Quarto ſm latitudinez charitatis. O hō si vis placere deo obserua hec q̄tuor. q̄bus q̄nto maior fuer⁹: tāto pl⁹ō placebis. Primo inq̄z dixi q̄ vna res ē maior alia ſm altitudinē. sicut videm⁹ celū esse mai⁹ q̄nto alt⁹: sic etiā alta arbor vel cedrus est maior quercu. Hec altitudo signat puritatē spiritualiter: p quā hō inaltat primādo celestibꝫ et ipi deo. iuxta illud Sap̄. vj. Incorruptio facit ē primū deo. Nā videm⁹ q̄ q̄nto corpa puriora: tāto sūt ſm ordinē nature supiora ꝛ ampliora vt ptz in elemento aque respectu terre. ꝛ aeris respectu aque. ꝛ ignis respectu aer⁹. ꝛ celi crystallini respectu etherei ac celi empyrei qō est mūdissimū ꝛ luminosissimū respectu alioꝝ. ꝛ iō est altissimus ꝛ āplissimū sup oia. sic hō q̄nto ē purior a pctis: ē altior⁹ ꝛ maior⁹ scītatis ꝛ ꝙuersatiōis celestis. Uñ Phil. iij. Nostra ꝙuersatio est in celis. Unde autor li. de spū. ca. xxvj. dicit. Bia eo magna q̄ cap̄ ē eternoꝝ: eo recta q̄ apperēs supnoꝝ. eo bona q̄ deo vnita. Jdeoq̄z ꝛ saluator ait Matth. v Bti mūdo corde qm̄ ipi deū videbūt. ḡ magis ꝛ maxime mūdi magis ꝛ maxime deū videbūt: p topicā regulā. Sic simplicit⁹ ad simplicit⁹: sic magis ad magis: ꝛ maxime ad maxime. O ḡ hō pec⁹ cator recognosce teipm. qz q̄nto es sordidat⁹ pctis: tāto longi⁹ distas a deo. Ps. Lōge a pctōribꝫ sal⁹. ꝛ sic diabolo assimilaber⁹ ꝛ piculosi⁹ cū diabolo in eēna tormēta ibis. Sz q̄nto tu te mūdiorē reddis a pctis p penitētiā: tāto deo eris puritate similior vicinior ꝛ amabilior. Uñ Bern⁹. sup Lanc⁹. Similis similē sibi q̄rit. Beat⁹ autez Martin⁹ fuit purissim⁹. qz nunq̄z peccasse dicit mortaliter ꝛ ꝟginitatē mūdissimā fuauit. Nam a pueritia xp̄o fuire incepit pcntibꝫ inuitis: vt ptz in legēda ser. j. ¶ E Secūdo aliq̄ res dr̄ magna vt dixi ſm bassitudinē. i. ꝓfunditatē. sic puteus ꝓfund⁹ vel fossatū ꝓfund⁹ dr̄ magn⁹ vl⁹ maius min⁹ ꝓfundo. Sp̄ūaliter būilitas ꝓfunda p b significat. Uñ Grego. xviij. moral⁹ dic. Tanto vnaq̄q; alia fit p̄ciosior ꝛ acceptior cōra oculis dī q̄nto p amore vitat⁹ despectior fuerit ꝛ būilior i oculis suis. Uñ ꝛ saluator Luc⁹. xviij. dicit. Qui se būiliat exaltabit. ḡ q̄ se mag⁹ būiliat mag⁹ exaltabit: p regulā topicā supdictā. Sz beat⁹ Martin⁹ fuit magne būilitatis. Cū cm̄ eēt filius tribuni vno tm̄ suo ꝑē⁹ illi viceuersa fuiebat: vt ptz in legēda. Et hāc būilitatē sp̄ tenuit etiā in ep̄atu vt patuit ser. ij. B. ḡ fuit magne sanctitatis. Uñ Jsidor⁹. Descēde vt ascēdas: būilia te vt exalter⁹. q̄ ei extollit deijcit cē. ¶ D Tertio dr̄ aliq̄ res esse māgna ſm longitudinē: quēadmodū via cē tū miliariorꝝ respectu vni⁹ dicit magna: p q̄ spiritualiter accipe longanimitatē in aduersis p̄seuerādo. Nam quāto q̄s longiori tpe aio p longanimo deo seruit p̄seuerāter in oib⁹ aduersis ꝛ p̄secutiōib⁹: tanto apud deū est maior. iuxta illō Matth. v. Beati eritis cū maledixerint vob⁹ homines ꝛ p̄se. y. fu. ꝛ dixe. oīe malū ad. v. m. gaudete ꝛ exultate qm̄ merces vestra copiosa est in celis. Uñ Grego. in omel⁹. de ap̄lis. Libēs inq̄t beatus Andreas p̄secutoribꝫ suis rñdit. Tāto cm̄ meo regi ero acceptior: quāto p ei⁹ noie fuero p̄meo regi ero acceptior: quāto p ei⁹ noie fuero p̄manēs in tormētis ꝓfessor. Dec Grego. ibi. Sic etiā de aliis bonis opib⁹ p̄seuerāter facietis vsq̄z in finē est intelligendū q̄ merita augēt p modū in finē. Uñ Matth. xviij. Qui p̄seuerauerit vsq̄z in finē hic saluus erit. Sz beat⁹ Martin⁹ a p̄ncipio sue puericie vsq̄z in diē obit⁹ eratis sue vite anno lxxxj. ꝓtinuauit di fuitia: ꝛ in multa patiētia aduersitat⁹: vt ptz ex legēda: vbi dr̄ q̄ i puericia parēres sibi aduersabāt ne fuiret xp̄o: ſz ipe eos relinquēs iuit⁹ ipis ꝓfugit ad eccl⁹iaz. Jtē i adolescētia cū eēt miles trāsiēs cū mult⁹ i porta Ambianēsiū paupi obuio diuisit suā martin⁹ clamide ꝛ ꝑē illi dedit. de q̄ risere mil⁹ti q̄se habitu trūcass⁹: ſz nil ō risu hoim curauit. Jtē post q̄z fuit baptisat⁹ ad diuinā monitionē volnit visitare pentes vt eos ꝙuerteret ad xp̄m ꝛ in via passus ē a latronib⁹. ꝛ demō sibi apparēs cōminat⁹ ē: ſz nil curauit nec cessauit a bono. tandē ab hereticis capt⁹ ꝛ vsq̄ ad mortē cesus ꝛ eiect⁹ ē: vt patuit ser. j. F. Deniq̄z factus ep̄s mlta aduersa patiebat a clericis: ſz in oibus patientissim⁹ fuit. nec vnq̄z irascebat: nec vnq̄z merēs visus est aut rides: ſz ꝓinde deo seruiuit letus. ¶ E Quarto dicit aliq̄ res magna ſm latitudinē. sicut cāpus spatiosus dr̄ magn⁹. Sic spūaliter hō q̄ latitudinē charitat⁹ dr̄ ꝛ est magne sanctitatis. Nā vt Ps. dicit. Latuz mandatū tuū nimis: loquēdo de mādato charitat⁹, q̄s

debet ec̃ tã latũ vt deũ z oẽs ꝓximos z amicos z inimicos diligere ꝓm deũ z in deo debeam⁹. Uiã ḡ talẽ charitatẽ habẽs magna est. Unde Bern. sup Cant. ꝓmõe. xxviij. dicit. Quãtitas cuiusq; anie estimat de mẽsura charitatis quã habet. Uerbi gr̃a. Que multũ habet charitat̃ magna ẽ: q̃ pa rũ qua. q̃ nihil nihil est. Nec Bern. Sz sanctus Martin⁹ fuit magne charitatis. ḡ magne sãctitatis. Nã ipe habuit magnã charitatẽ erga deuz q; totis viscerib⁹ diligebat xp̃m iesũ: vt canit de eo. Itẽ erga ꝓximũ. q; sua etiã necessaria vestimẽta indigẽtib⁹ tribuebat: vt patz in legẽda q̃n clamidẽ ꝯdiuisit z ꝓriã tunicã pauꝑi dedit. ꝓsequere sicut habet ser. j. B. Denicz erga inimicos habuit caritatẽ: q; vt legit cũ iret p viã martin⁹ eps sup asellũ pẽdulo pallio nigro z byspido circũtectus eps de ꝓtrauenientib⁹ expauefactis: milites in terram saltu p̃cipiti se dederunt. z Martinũ grauiter verberauerunt, ille aut̃ quasi mutus cedẽtib⁹ terga p̃bebat: sz magꝭ furebãt illi: eo q̃ q̃ si nõ sentiẽs v̄bera illata ꝓtenere videbat. tãdẽ ill' aseẽdentib⁹ equos suos adeo humo fixi ꝑmanebãt equi illi vt q̃ntũcũq; flagellari moueri ñ possent velut sarei. Unde redeũtes ad Martinũ militꝭ pcm̃ suũ q̃ ignozãter cõmiserãt ꝓfitẽtes: ille ex charitate indulgẽs licẽtiã ꝓcedẽdi dedit eis. z sic gradu cõcito ꝓperauer̃t. Et sic patz q̃. s. beat⁹ martin⁹ fuit sacerdos magn⁹. i. magne sctitatis. O ḡ bõ z tu stude imitari eũ ꝑ tuo modulo vt sis

¶ Circa secũdũ de diuina acce (magnus. ptabilitate sit ꝑ cõclusiõe q̃ beat⁹ martin⁹ ꝓbat xp̃o char⁹ z celesti curie placid⁹: z acceptissim⁹ ex crebris visitatõib⁹. Nec ꝯclusio claret ꝑ dictum ꝓbi. ix. li. ethico. z. ac ꝑ experientiaz vbi dr̃. q̃ accus amicicie est ꝯsolari in amici visiõe z ꝑmõe. Sed q̃m legit̃ q̃ beat⁹ martin⁹ in vita z in morte visitat⁹ ẽ z ꝯsolat⁹ a deo z xp̃o iesu: a btã v̄gine: a sãctis ãgelis z a celestib⁹ btis. ḡ habet ꝓpositũ. Primo nãq; sancta trinitas ostẽdit ipm sibi dilectũ q̃m de⁹ pr̃ ipm in suis petitiõib⁹ z faciẽdis miraculis exaudiuit z sibi in oib⁹ affuit. cui⁹ potentia tres mortuos suscitauit. Itẽ dei filiꝰ xp̃s ipm dilexit z visitauit ac coꝝ angelis cõmẽdauit dicẽs. Martin⁹ adhuc catheczumin⁹ hac veste me cõtexit. Denicz spũsctũs eũ dilexit z visitauit. q; i spẽ ignis sup caput ei⁹ appuit. Secũdo ipm dilexit z chaꝛ fortẽ oñdit btã v̄go maria cũ sctis v̄ginibus visitãdo. Nã legit̃ q̃ cũ martin⁹ eẽt i cella reclusus audit⁹ ẽ a discipulis loq̃ cũ pluribꝫ. z iterrogat⁹ ab eis rñdit. q̃ btã v̄go maria z btẽ virgines Agnes z Tecla ad eũ venerũt: z q̃ nõ tm̃ ꝑ tũc sz sepi⁹ eũ visitauerũt. z ꝓhibuit se sepe videre petrũ z paulũ aplos: ac petiuit eos dẽ discipulos q̃b⁹ hec dicebat vt nulli hec reuelarẽt. Tertio ipꝰ dilexisse oñderũt oẽs angeli celestes. q̃m in vita ipi missaz celebrãti astiterũt z ei⁹ manꝰ nudatas coꝝ q̃bus aureis gẽmatis oznauerũt. Et etiã q̃n ad ei⁹ obitũ ꝯuenerũt: ac ei⁹ aiam in celũ cũ laudib⁹ deduxerũt. ptz in legẽda. Quarto ipm ostendit acceptũ tota celestis curia q̃n leẽter hodie in suũ collegiũ accepit. Unde ipe beat⁹ martin⁹ i morte dixit. Sin⁹ abrae me let⁹ suscipiet. Ultimo ꝑ tea tota eccl̃ia ostendit z approbat ipm fore dilectũ d̃o z oib⁹ sctis ac beatis. q; ꝑ totũ orbẽ festiue eũ colit magna veneratiõe. ¶ Sz q̃stio hic occurrit. s. q̃liter z ꝑ que beat⁹ martin⁹ tales ꝯsolatiões diuinas supne visitatiõis obtinuit: z ei⁹ exẽplo q̃liter q̃sq; fidelis deuot⁹ obtinere valeat. Ad q̃d rñdet ꝓm scꝑturas z doc. q̃ ꝑcipue ꝑ assimilationẽ ad deũ angelos ac beatos h̃ obtinuit. Nã scribit̃ Eccl̃i. xxvij. Volatilia ad sibi silia ꝯuenit̃. z v̄ras ad eos q̃ opant̃ illã reuertet̃. leo venatiõi insidiat̃ semp. sic pctã opantib⁹ iniq̃tatem Hec ibi. Quib⁹ v̄bis notant̃ tria p̃cipua p̃cta. Primũ est q̃ volatilia. i. angeli celestes ad sibi similia ꝯueniũt libẽter. q; oẽs aial diligit sibi simile Eccl̃i. xiij. Boeci⁹. Sil'e simili cõgaudet. Et. ij. de aia. Oẽ ens tẽdit ad sibi sil'e. Itẽ secũdũ est q̃ veritas ad eos q̃ opant̃ illã reuertet̃. Lyra. Ueritas vite q̃ est iusticia reuertet̃ ad eos q̃ opant̃ illã. q̃a xp̃s q̃ est veritas z vita dabit se illis in p̃senti per gr̃am inhabitãdo z in futuro ꝑ gl'iam. sic ꝓmisit Joh. xiiij. Si q̃s diligit me ser. m. ser. z ad eũ veniemus z mãsionẽ apud eũ faciem⁹. Tertiũ est q̃ sicut leo insidiat̃ sp venatiõi: q; vicz ꝓriũ ẽ sibi comedere carnes aialiũ: sic diabol⁹ pctoꝝ insidiat̃ sp in morte vt mordeat z deuoret morte gehẽne. Et sic patet q̃ sicut ad peccatores diabol⁹ venit̃ rehabet z visitare ad decipiendũ eo q̃ iacẽt i peccatis z sunt demoni in hoc similes: sic ad bonos hoies q̃ ꝑ vite sanctitatez assimilant̃ deo z angelis ac beatis venire solẽt ꝑ ꝯsolatiõe. ¶ Sz adhuc restat querendu. z. in quib⁹ debeat homo assimilari deo z angelis ac beatis vt mereat̃ visitari saltem in morte. Respondet̃ q̃ primo in similitudine puritatis. Unde Hieron. in sermone assumpt̃. Bene inquit angelus ad v̄ginẽ mittitur. q; angelis semp cognata est v̄ginitas. In carne em̃ ꝑter carnẽ viuere nõ terrena vita est sed celestis. Secũdo in similitudine pietatis et charitatis. Nã deus charitas est z q̃ manet in charitate in deo manet z deus in eo. j. Joh. iiij. z oẽs angeli ac beati pleni sũt charitate z pietate q̃ nobis subueniũt. Aug. Charitas ꝓpria v̄tus ẽ elector: sic z homo cũ fuerit plenus charitate et pietate merebit̃ ꝯsolationẽ visitatiõis supne. Tertio in similitudine diuine laudis. quia beatoꝝ officiũ est semp laudare deũ in celo. Sic homo semper occupatus diuinis laudibus oratiõibus z deuotionib⁹ meretur consolari z visitari a deo z angelis vel beatis. sicut videmus q̃ homines cõsimilis artis libẽter inuicẽ ꝯueniũt z consolant̃. Ars aũt beatoꝝ est laudare deũ. Pñ. Beati qui habitant in domo tua in secula seculoꝝ laudabunt te. Beatus Martin⁹ fuit similis christo z btẽ marie ac angelis z beatis in puritate v̄ginali:

in charitate z pietate z sp deū laudauit: qm̄ inui ctū ab oīone spiritū nō relaxabat. ḡ visitabat. O ḡ hō disce in his imitari vt salt̄ in morte visiter; si in vita visitari nō mereris: z salt̄ post mortem cū beatis iocūderis.

¶ Circa tertiū de secura gl'ia vel felicitate sit p ꝛclusiōe qō canit eccl'ia di. Martin⁹ abrae si; nu let⁹ excipit martin⁹ hic paup z modic⁹. celuz diues ingredit hymnis celestib⁹ honorat t̄. In qb⁹ q̄drupler p̄rogatiua felicitat; z gl'ie bti mar; tini tāgit p exēplo nr̄e imitatiōis. ¶ Prima ē q̄ in spūs securitate z letitia trāsijt. Unū ꝺr Marti nus abrae sinu let⁹ excipit. Noies q̄ppe cōit mo riunt cū timore z mestitia p̄cipue pctōres. Ps̄. Mors pctōr̄ pessima. Bern̄. Mors pctōr̄ ma la z amara in sepatiōe aie a corpe. peior in dāna tiōe. pessima in eēna cruciatiōe. Sz beat⁹ Mar tin⁹ let⁹ trāsijt z secur⁹. Propterea q̄ tria i se ba buit q̄ securitatē in morte p̄stant. Primo securā ꝛsciaz a pctō mortali mūdā. Prouer. xv. Secu; ra mēs q̄si iuge ꝛuiuiū. Unū diabolo astāti dixit. Quid hic stas cruēta bestia nil in me funestū re; peries. Secūdo habuit desiderij ad xp̄m feruen tiā: q̄ cupiebat dissolui z eē cū xp̄o. z iō mori gau debat: sic z Ap'lus de seipo dicebat. Phil'. j. Ter tio q̄ habuit ꝛsolatiōnē angelicā: vt patuit. ij. ar ticulo. O tu hō stude hec habere in morte z secu; ri⁹ eribis. Secūda p̄rogatiua est. q̄ martinus diues magnis meritis in celū volauit. Nā ꝺr Mic paup z modic⁹ celū diues igredit. Sūt heu m'l; ti nulli⁹ boni meriti vel paucor̄: sz multor̄ ma; lor̄ demeritor̄. z hi descēdūt i infernū. Sūt alij plurimor̄ meritor̄ bonor̄ sz aliq̄ habēt purga; bilia. hi descēdūt in purgatoriū. Paucissimi au tē sūt tā pfecti fm qō dicit Aug⁹. vt statim cuolēt in celū. beat⁹ aūt Martin⁹ etiā inter pfectos fuit ditissim⁹ in meritis. Tertia ē q̄ cū hymnis cele stib⁹ a multitudine angelor̄ trāslat⁹ fuit. Unū ec clesia canit de eo. O beatū virū in cui⁹ trāsitu san ctor̄ canit nūer⁹: angelorū exultat chor⁹: oim q̄ celestiū vtutū occurrit psallētiū exercit⁹. ¶ Quar ta est q̄ magne gl'ie corona multiplici bonorat⁹ extitit. iō subdit. Honorat. Habet em̄ aureā glo rie ēntialis. Et insup aureolas coronas s. virgi nitatis z p̄dicatiōis ac etiā palmā martyrij p de; siderio z volūtate moriēdi p xp̄o. sicut ꝺ eo testat eccl'ia in officio. Accedam⁹ ḡ charissimi z beatz Martinū p̄cemur vt apud xp̄m intercedat p no bis q̄ten⁹ ei⁹ meritis z p̄cib⁹ det nobis gratiaz in p̄senti z gl'iam in futuro Amen.

Pro sctō Martino Sermo q̄rt⁹ habet⁹ in cōi. Sequit de sancta Elyzabeth Sermo p̄mus cū legenda.

Mlier gratiosa inueniet gl'iam. Hec vba scri bunt Prouerb. xj. z inc sctās ceteras mulieres ꝙueniēter dicūt de sctā Elyzabeth. q̄ in vita fuit multū gratiosa: imo plena gr̄a ꝺi z nūc in celo regnat gl'iosissima. cui⁹ exēplo z nos doce mur p vba p̄accepti themat; q̄ si volum⁹ inueni re celestē gl'iam quā p pctīm pdidim⁹ i p̄mis pa rēt̄ debem⁹ diligēter q̄rere in gr̄a dei viuendo. Nā videm⁹ q̄ ad inueniēdā rē pdītā necessariū ē p̄mo vt sollicite req̄rat. Secūdo vt p lumē aliq̄ q̄rat. q̄ lumē ē mediū videndi p pbm. ij. de ania. z p ꝙsequēs inueniēdi rē pdītā q̄ in tenebris mini; me videret. Ad p̄positū. Gl'ia celestis ē q̄si quida thesaur⁹ p̄ciosissim⁹. z dragma pdita fm qō i fi gura xp̄s Luc'. xv. dicit. iō oī cū sollicitudine ē re q̄rēda mediāte lumie gr̄e. Unū dicit q̄ mulier ha bēs dragmas decē: si pdiderit vnā accēdit lucer; nā q̄rit diligēter donec inueniat. Lumē mediāte q̄ debeat q̄ri ē lumen gr̄e i spūsscti: sine q̄ nō videbit lumē gl'ie. Unū Ps̄. In lumie tuo. i. tue gr̄e. vide bim⁹ lumē. s. gl'ie. Sic q̄siuit btā Elyzabeth. s. i lu mine gr̄e. z sic inuenit gl'iam. Merito ḡ hec vba de ea accipiūt p fm̄e. Jurta q̄ tria mysteria no; tabim⁹ fm qō de his tribus cōmēdat beata Ely zabeth in eisdē.

¶ Primo de diuinali gratiositate: cū dr. Mu; lier gratiosa.

¶ Secūdo de meriti fructuositate: cū dicit. In; ueniet. sz meritis quereū.

¶ Tertio de p̄mij gloriositate: cū addit. Gloriā

B ¶ Circa p̄mū de gratiositate (sz celestē. diuia q̄rit. vū vel ex q̄lib⁹ effectib⁹ pbari valet q̄ sit deo gratiosa aia fidelis q̄libet. sic z btā Elyza beth. Ad qō rñdet fm doc. z scripturas q̄ p pbari z agnosci valet p̄cipue p q̄tuor clariores effect⁹ gr̄e vt signa q̄s facit in aia in q̄ est. In q̄b⁹ sancta Elyzabeth a puericia fuit multum p̄uilegiata.

¶ Prim⁹ effect⁹ abomiatio offensiōis. q̄ gr̄a z pctīm vel culpa sūt ꝛria. Cōtrarior̄ aūt natura ē vt vnū expellat reliquū p pbm. ij. p̄hibet. Sicut ḡ calor expellit frigiditatē: sanitas egritudinē: vita mortē: sic gr̄a oē mortale pctīm. Unū Bern̄. Angu stū est cor humanū nō possunt simul in eo coha bitare deus z diabolus. Et Grego. Nō potest in nobis habitare deus z gratia eius q̄diu pecca; ti desiderijs deseruim⁹. Item Anselm⁹ in oratio nib⁹. O q̄z amara res z mala est peccatū: q̄z faci; les habet actus z difficiles exitus ac interminos biles cruciatus. Propterea merito peccatū assi milat veneno mortifero. qō quidē facilē habz in troitū in gustu. q̄z Cōstātin⁹ lib. vj. medicinaliū dic. q̄ venenū dū bibit dulce extimat eo q̄ inficit linguā vt nō discernat int̄ dulce z amar. q̄uis i se amar. sit: ita vt linguaz scindat. Sz post q̄z sū; ptū fuerit tūc amarissimū iudicat: z tādē si cin⁹ curari negligit: mortē i curabilē opat: sic ēt pctō Unū hō ḡtiosus q̄si a facie colubri fugit z horret pctīm pl⁹ q̄z oēm mortē corpalē. ¶ Nimirus gratiosi homines in corde sepius vsare solēt banc questionē. s. q̄d est in toto mūdo sup oīa amar

rū z pessimū. z ꝓterea sūmope cauēdū. Ad qđ li cet pbs. iij. ethicoꝝ dicat. q terribilissimū oim ē mors. qz loquit vt pagan⁹ tm̄ de corpalib⁹. Sz gratiose aie rñdēt cū .Pō. q bonoꝝ z sctoꝝ mors pciosa in ꝓspectu dñi: sz tm̄mō mors pctoꝝ pessima. z sup hꝫ ē cruciat⁹ inferni. Sz adhuc super vtrūqz ē pctm̄: iuxta illud Eccī. xxviij. Mors illi us. i. pcti mors neqssima: z vtilis pot⁹ infern⁹ ꝙ illa. Lyra. i. min⁹ mala est gehenne pena q̄ ad cruciatū tm̄ loquēdo ꝙ pctm̄ mortale. Maluz em̄ pctī mortalis ē ꝑuatio boni diuini qđ ē infiniti bonū. Pena aūt inferni ē ꝑuatio boni creati. ḡ min⁹ habet de rōne mali. Aduerte hec o hō vt caueas tibi z accedas ad acqrēdū dei gr̄az ne pereas. Btā Elyzabeth magnū ꝓuilegiū gr̄e habuit. qz cū eēt filia regis hūgarie a puericia cū adhuc eēt q̄nquēnis xp̄o fuire cepit z oia mūdana acvtia horrere z cauere z sp cauisse legit vt dicat nū ꝙ culpāde delectatōi subiacuisse: etiā in etate adulta. ḡ dr̄ mulier gratiosa. Secūd⁹ effect⁹ ē penitētia ve hūiliatōis. Nā vbi dei gr̄a aduenit ad penitētiā verā hūiliat z di fuituꝝ. Un̄ dns Esa. lxvj. dic. Ad quē respiciā. s. dādo gr̄am nisi ad cōtritū spū z trementē ꝛmōes meos. Chrys. Vera penitētia. s. quā opat dei gr̄a ē auro rutilātior z cunctis thesaur⁹ melior. Jtē Hiero. sup Mat. Hūilitas est meritū gr̄az: custos vtutū. Nil em̄ ē qđ ita gratuz facit deo z hoib⁹ q̄ si vite merito magni sz infimi nob hūilitare videamur. iō qñ hō se hūiliat ad penitētiā. s. ꝛtritionē ꝛfessionē z satisfactionē: hoc clar argumētū est gr̄e diuine. D

Un̄ si q̄ras. de q̄ possit hō sūme ꝛfidere q̄ sit in gr̄a dei z meritis z q̄nō cadat. Rñdet Bern̄. di. Insan⁹ ē qcūqz in alijs vite merit⁹ ꝙ in sola hūilitate ꝛfidit. Exēpli gr̄a. Quis ē hō q̄ nō pōt cadere cōrpaliter: nisi q̄ iacz in imo. q em̄ stat aut ambulat aut etiā q̄ sedet cadere pōt: sz iacēs nō hz q̄ cadat cū iacet in terra infima. Sic in ꝓposito de hūilitate btā Elyzabeth ꝓuilegiuz habuit marie hūilitat⁹. qz cū eēt regis illustrissimi filia: regalib⁹ nutrita delitijs: oēs fastus z pōpā seculi cepit in puerili etate ꝓtēnere. z tādez se mācipauit fuitijs leprosoꝝ z infirmoꝝ in hospitali. Terri⁹ effectus ē ꝓtēpt⁹ mūdane vanitat⁹. Jō Grego super Ezech. dr. Dulce ē eē in hūanis reb: sz ei tm̄mō q̄ spūalia nō gustauit. Gustato aūt spū desipit oīs caro. Un̄ Apl's .Phil'. iij. dicebat. Oia arbitrat⁹ sū vt stercora vt xp̄m lucrifaciā. Jtē Varro i sentētijs. Lucra postponat q lumē hūtudinis eēne ꝙseq adoptat. Jtē Aug. sup .Pō. xxvj. Nihil dulce ē ꝓter deū (sz aie in gr̄a exist̄ēti). Jō q̄cūd mihi inq̄t de⁹ dare vult ꝓter se auferat totū z det mihi se. Hec ille. Btā Elyzabeth in hꝫ effectu gr̄e fuit multū ꝓuilegiata. qz a puericia ꝓtempsit sp oia mūdana. Naz cū eēt q̄nquēnis ludos spnebat z successus mūdi. ps̄pos fugiebat. Sz cū cogerer a puellis ludere spem i deo totā ponebat. z q̄ lucrabat̄ paupib⁹ erogabat inducēs eas vt sepe oīones dñicam z aue maria orarēt. Et in ludis ac choreis cū vnū circūitū coacta cū ceter⁹ pegisset: sufficiat tā reliquū ꝓter deū dimitto. Uestimēt orū etiā lasciuos vsus sp abhorruit z honestatē amauit. Quart⁹ ē diligētia deuotiōis z ardue opationis. Nā vt Greg. omel'. xxiij. dicit. Amor di. s. g̃tuit⁹ nō ē ociosus. opat em̄ magna si ē: si vo opari renuit amor nō ē. ꝑbatio g̃ dilectōis ē exhibitō opis. Hec ille. Proinde Pros̄p de pe. di. iij. §. Caritas ē. dicit. q dilectio di. s. g̃tuita vbicūqz fuerit facit pctō resistere: bōis opib⁹ abūdare: secli blādimēta ꝓtēnere: z oia q̄ hūane fragilitati sūt difficilia ꝓficere. Hec ibi. q̄b tāgunt dicti g̃ttuor effectus. Nota q ꝓ thematē ꝑt etiā poni illō .Pro uer. vl. Fortitudo z decor idumētū ei⁹. s. femine: z rīdebit in die nouissimo. In q̄b cōmēdat̄ fortitudine. s. boni opis. Secūdo de decore gr̄e sctitatis. Tertio de gaudio felic⁹ ꝙsūmatōis: vt ptz. Ut ꝑm hec ꝓseqūre. E Btā Elyzabeth ī hꝫ magnū ꝓuilegiū habuit deuotiōis. s. ardēt⁹ z opationis. A puericia ei sup naturā de⁹ sibi dedit pietatis ꝓtēnere z obsequio diuio se deuot⁹ mācipare z studijs bonis assuescere. Nā a q̄nquēnio cepit in eccl'ia orādi gr̄a tā sedula ꝑmanere vt sodales vel ancille vix eā auellere possent. Sepe etiā cuz eā obfuarent: aliquā de illis causa ludi vsus capellā inseq̄bat vt ex hꝫ intrādi eccl'iam oportunitatē captaret. Sepe ps̄alteriū corā se expandebat cū lr̄as nesciret vt legere se fingeret ne ꝛpedirēt occupata. Jtē ex deuotiōe dulcia oscula pietī figebat ac si xp̄i vulnera oscularet. Beatā v̄ginē z sanctū iohānē euāgelistā in suos custodes castitatis: qz patronos elegit. q̄z nocte peterēt⁹ nil negabat. Certū q̄z nūerū oꝛonū sibi indixerat quē si q̄ñqz occupatiōe aliq̄ ꝑuenta ꝑficere nō poterat ad lectū intrare p ācillas coacta xp̄o vigilāter ibi soluebat. Jtē dies solēnes tāta deuotiōe colebat: vt manicas sibi nullo mō pateret ꝙsui añqz missarū solēnia cōplerēt. nec cyrothecas die festo portare volebat: officiū diuinū tāta reuerentia audiebat q cū legerent euāgelia vel cōficeret eucharistia. manicas si forte ꝙsute eēnt solueret: monilia z capitiꝝ ornamēta deponēs in imo locaret. Deniqz ferē q ciboꝝ reliq̄as aut panū fragmēta reseruās: paupib⁹ ad castrū illud ꝑ elemosyna petenda accedētib⁹ ī suo gremio ꝑula Elyzabeth deferebat distribuēdo. Quadā aūt vice casu a patre scz rege Andrea occurrēte est dep̄hēsa. q mirās q̄ sola ꝑula Elyzabeth sine comite ancilla curreret versus castri portam. vidēsqz eius gremiū fore repletū interrogauit quo curreret z quid i gremio portaret: illa pertimescēs patris iraz dixit se rosas collectas portare. Tunc pater sciens q̄ ꝑ tali tpe hyemali nō inuenirēt alibi rosē: putauit q̄ illa ex timore mētireꝝ. Dixit g̃. Ostēde mihi has rosas in gremio tuo. Ut̄qz vt q̄dā ꝑ illi⁹ gremiū aperuiss̄: ecce diuio miraculo om̄es ille elemosyne ꝙuerse in rosas pulcherrimas vise sūt

Tūc pr̄ admirans cognita rei certitudine gr̄as cū lachrymis egit deo z dixit. Vere si hec puella vixerit aliq̄d magni erit. Nā magne sc̄itat; est signū in puericia. s. facere miraculū: vt ptz etiā in sc̄o Benedicto. Quo miraculo de⁹ ostēdit q⁹ ele mosyne Elyzabeth forēt sibi grate z ī ꝓspectu angelo⁹ delectabiles vt rose odorifere.

¶ Circa sc̄m de meritor⁹ fructuositate sit p ꝓclusiōe q⁹ btā Elyzabeth acq̄siuit meritor⁹ magnos fruct⁹ in singulis trib⁹ saluādor⁹ statibus Pro declaratiōe notādū q⁹ sicut docet r̄ps dñs Matth. xiij. z ex el⁹ ꝟbis doctores accipiunt. s. q⁹ tres sūt stat⁹ saluādor⁹. s. ꝓiugator⁹: viduar⁹ z ꝟginū. q̄b⁹ varij correspōdēt fruct⁹ meritor⁹ z premior⁹. Un r̄ps dic̄. q⁹ semē cecidit in terrā bonaz z ortū fecit fructū: aliud tricesimū: aliud sexagesimū: aliud cētesimū. Illo. Fruct⁹ cētesim⁹ refertur ad ꝟgines. tricesim⁹ ad nuptas. sexagesim⁹ ad viduas. Quicūq⁹ aūt extra hos stat⁹ sūt. ipi sūt i statu dānatiōis. sic sūt q̄ nec matrimonij iura tenēt nec castitatē seruāt. ¶ Oz occurrūt questiōes. Prima q̄lit̄ mereā hō pmiū fruct⁹ in celo Rūdet ꝑm doct. ꝑcipue Tho. in. iiij. dist. xlix. ac Pe. de palu. q⁹ fruct⁹ debeā hoī ex hoc q⁹ p dei ꝟbū ꝓsurgit in vitā spūalez: abdicās a se carnalez affectū z ꝓtinēs carnē suā a venerea voluptate illicita. Et ī hō hō hoc gaudiū in celo q̄ dr̄ fructus ꝑmereā p ꝓtinētiā victoriosaz siue ꝟginalē siue vidualē siue ꝓiugalē. Secūda questio. q̄re virginibus assignaf fruct⁹ cētesim⁹. Rūdeā ꝑm doct. ꝑcipue Ludol. li. de vita r̄pi. q⁹ cētenari⁹ est numerus ꝑfectissim⁹ cōsurgēs ex ductu nūeri denarij in seipm. q⁹ cētū sūt decies decē. Sic ꝟgines p ceteris hoib⁹ ꝑfectā vitā gerūt nolētes multiplicari in alijs p generationē: sz tm̄mō in seipis multiplicāt merita. z iō p cētenariū significanf. Tertia questio. q̄re ꝓiugatj assignaf fruct⁹ tricesim⁹ Rūdeā q⁹. xxx. ꝓsurgit ex ternario ductu in decez Cōiugati aūt habēt saluari in fide trinitatis cuz obſuātia decalogi: z p tria bona matrimonij. s. q̄b⁹ Aug. xvij. q. ij. oc. dic̄. Tripler est bonū matrimonij: fides. ples z sacramētū. Quarta q̄stio. q̄re viduis assignaf fruct⁹ sexagesim⁹. Rūdeā q⁹. lx. ꝓsurgit ex ductu senarij in denariū. Vidue autez habēt saluari p obſuātiā decalogi cū sex opibus misericordie. q̄ sūt visitare infirmos: alere egentes hospitare ꝑegrinos: redimere captiuos: vestire nudos: sepelire mortuos. Oz btā Elyzabeth in his ꝑfectissime se exercitauit: vt patebit. q̄ z c̄.

¶ Circa tertiū de gl'iosis pmijs. s. btē Elyzabeth sit p cōclusiōe q⁹ btā Elyzabeth gl'iosissimis fulgēs meritis z pmijs data ē in exēplū oib⁹ mulieribus ꝓiugatj ac viduis. Et ꝑ licet oñdi ex el⁹ merit̄. in q̄b⁹ debēt eā imitari mulieres cōiugate: ac etiā vidue vt possint eē deo grate. Primo q⁹ fuit affectuosissime deuotiōis: ita vt oēs ancillas insurgēdo ad orationē nocte ꝓueniret: abūdantia lachrymar⁹ cū q̄dā leticia vult⁹ se irigabat. Ipsa aūt fuit nupta lāt grauio thuringie duci: nō causa libidinis. q⁹ castitatē ꝟginalez fuare optauerat: sz cōpellēte pr̄e ꝓsensit ꝓcepto inuita. q⁹ deus sic ordinauit vt eēt in sc̄itatj exēplū ꝓiugatj. Secūdo q⁹ fuit boni opis sedule exercitatōis. Nam corp⁹ tā sedule vigilādo in orōne ac ieiunio macerauit vt miraret⁹ suus marit⁹ z rogaret eā quatenꝰ ꝓceret aliq̄n corpl: sz ipa nō ꝓcebat. Cū aūt marit⁹ abesset: noctes insomnes in orōnib⁹ ꝓducebat: necessitate iminēte nuda humo somnū capiebat vna tapecia strata. Itē p ancillas in cubiculo fortiter se verberari faciebat sepi⁹: vt saluatori flagellato vicē repēderet. Inē diuersa fercula ī mēsa mariti solo pane sepe ꝓtētabat: sz cibos ꝓtractaret manib⁹ z diuideret vt comedere videret ne alios turbaret. De q̄b⁹ aūt ferculis sanaz ꝓscientiā nō habebat: ꝓtingere nolebat: ob ꝑ sibi vir su⁹ iustos reddē⁹ assignauerat ex q̄b⁹ cū anicillis viuebat. Tertio q⁹ fuit basse hūilitatj. Nā in pdicatiōe sedebat inē paupculas tā⁹ pauper z hūilis. In purificatiōe post pr̄ū nō se ornabat gēmis vt cetere solēt: sz se ꝓformās btē ꝟgini cuz agno z cādela. q⁹ ꝓ vlnis filiū gestādo ad eccle siā: vestimēta q̄b⁹ ꝓcesserat paupi tribuebat. Deniq⁹ vt hūili obedientia ꝓformaret se r̄po passor vouit obedientiā cuidā magistro Cōrado pbytero paupi ꝓfessori in oib⁹ licitis. A q̄ cū sibi ꝓponebant ꝟbera fienda p ancillas libēter sustinebat. Nā semel a quadā marchionissa aduenīte ipedita ad pdicationē nō iuit btā elyzabeth. ꝓterea fecit ille eā fortiter ꝟberari p ancillas. Itē cū semel intrasset claustrū monialiū inuita ab illis: nō habita licētia a suo magistro: fecit eā tā grauiter ꝟberari vt post tres hebdomadas vestigia viderent. ¶ Quarto q⁹ fuit cōpassiōis magne z pietatj. Nā oīa opa misericordie sp exercuit. Ipa em̄ nudos vestiebat z sepe cū ancillis manib⁹ p ꝓpꝛijs lanā filabat z inde vestimēta fieri faciebat paupib⁹. Itē alebat egētes. Nā in caristia absente viro oēm annonā fame periclitātib⁹ ministrauit. Cū etiā pecunia sibi deficiebat. ꝓpria ornamēta vēdebat: z ml'ta ab ancillis retrahebat vt pauperib⁹ erogaret. Itē sitientes potabat. Un vice q̄dā ceruisiā distribuēs sufficiēter vnicuiq⁹ paupe rū reptū est vas sine diminutiōe. Itē pegrinos recipiebat hospitio in domo z hospitali quaz fecerat sub castro. Ibi infirmos refouebat multos q⁹ q̄tidie nō obstāte discessus z accessus guitate visitabat q̄z corruptiōes p deo nō horrebat sz manib⁹ ꝓpꝛijs sanie de eor⁹ vlceribus educebat ac velo ꝓpꝛij capitis tergebat: balneabat z ad secessuz ipotētes ipa ducebat: filios etiā puulos paupe rū tā⁹ mater nutriebat: z eis ollicul⁹ ac vitrea sepe emebat p solatio: vñ eā matrē vocabāt. Deniq⁹ mortuis sepulturā exhibuit adeo vt etiā q̄n q⁹ ꝓpꝛiū velū ꝓcideret ac paupis corp⁹ defūctus ipo ꝟuolueret. Et sic ptz. ¶ Quito q⁹ fuit dilectiōis fort; z ꝓstātis in aduersis. Nā ferē q⁹ cuz

tot z tã ardua pietatis opa faceret emuli eã pdi/
gã reputãtes apd maritũ accusarũt. Cũ ḡ ille p/
mot⁹ fuisset aio ꝫ Elyzabeth: accidit q̃daz vice q
absente marito quẽdã lepzosũ Elyzabeth balne/
auit z sup lectũ mariti posuit dozmiendũ: z ecce
marito supueniẽte emuli ceperũt murmurare ꝺ
b. Ad qꝺ irat⁹ vir su⁹ irruit in domũ z sup lectuz
repẽte gladio euaginato accurrit vt occideret illũ
in lecto iacẽtẽ. Quo quẽto abijciẽs lintheamẽ: vi
dit ecce xp̃m iesũ in cruce affixũ z cruẽtatũ iacere
in lecto z territ⁹ veniã petijt: ac ptãtẽ dedit Elyza
beth vt faceret oia salutifera. Post hec accidit q
q̃dã baro bũgarie aduenisset romã pfectur⁹ p il
lã viã: quẽ dux letissime suscepit. Ille aũt petiuit
ducẽ vt videre mereret hãc sanctaz de q̃ multa et
magna insignia scitat⁹ audierat. Dux ḡ b ãnuit
z mãdauit sctẽ Elyzabeth p internũciũ se ꝑgare
z exire: sz illa rñdit se nõ licere ostentare tũ qz lau
des fugiebat bũanas. Tũ potissime qz oibus oz
namẽtis erogat⁹ in paupes nõ habebat: vñ decẽ
ter ad honorẽ viri sui induerek z ꝓfusionẽ mariti
timebat. Iteratis aũt a marito mãdat⁹ interius
cubiculũ itrauit z oauit: z ecce angel⁹ dñi asti/
tit z vestẽ pulcherrimã cuz corona sibi ꝑsentauit
a dño missaz ac induit. ꝓgressa aũt cũ ãcillis ad
domũ cõiuiũ venit: z in ei⁹ aspectu faciei z indu
mẽti oẽs mirati sũt qz fulgere videbak ex angeli/
co ꝓspectu: z ipa cepit eis loq de amore ꝺi tã sua
uia vt oẽs eẽnt in auditiõe vbi attoniti z mente
suspẽsi. z finito ꝑ mõe valedicẽs redijt in cameraz
z oẽs deũ laudauerũt. Deniq mariti⁹ ꝓsilia salu
tis ab ea req̃sinit. ipa aũt psuasit illi ire ꝑ defen/
siõe fidei ad terrã sctãm. q̃ cũ iuisset deuotiõe ple/
nus z fide spi ñ ꝺo reddidit ibidẽ. Vñ Elyzabeth
viduata a vasallis tanq̃ sez eẽt dissipatrix est eie
cta. Nocteq̃ supueniẽte in loco q̃dã vbi porci ia/
cuerant se cũ ancillis recepit deo gr̃as agẽs ꝑ ad
uersis. Mane pgẽs ad ffes minores petiuit Te
deũ laudam⁹ cãtari: dũ etiã p q̃ndaz viã stricta z
lutosam sup lapides ibi positos pgeret vetula q̃
dã cui iã añ multa bñficia ꝑstiterat obuiãdo ce/
dere sibi recusauit z ipaz in lutũ detrusit. Sz ipa
ridẽs z gaudẽs vestimẽta sua abstersit. Cũq affi
nes vellẽt eã secũdis nuptijs tradere ipa deuz la
chrymose ozabat ne ꝺ ꝑmitteret z ancill' dicebat
q nũq̃ de ꝺ vellet ꝓsentire. Et si aliud remediuz
inãt nõ possez hẽe ꝑtiũ nasũ mihi detrũcarez vt
ꝺliber me sic deformẽ abhorreret. voluit aũt mẽ/
dicãdo ire bostiatim amore pauptat⁹ sz nõ ẽ per
missa. ¶ Sermo qz fuit euãgelice sectatrix pfe
ctiõis. Nã mũdũ z oia ꝓtẽpsit z religionẽ ordinis
tertij sctĩ Frãcisci intrauit ad viuẽdũ in castitate
obediẽtia z pauptate tã arta vt grisseas vestes ac
repeciatas portaret. ꝓ aũt scz rex bũgarie audi
ens ad tãta pauptatẽ eã deuenisse: comitẽ quẽdã
misit ad reducẽdã in bũgariã. Qui cũ vidisset eã
in grisseis z filantẽ exclamauit di. Nũq̃ filia reg̃
bũgarie taz vili habitu filare apparuit. Tũc illa
nullo mõ acq̃euit reduci ad diuitias sz in paup
tate mansit. ¶ Septimo qz fuit fruitiõis diuine
ꝓsolatõis z supne reuelatiõis. Appuit em̃ sepe⁹
bi xp̃s. Primo cũ peteret in oz̃one hec tria. s. cõtẽ
ptũ oim̃ regz tpaliũ. Jẽ vt filioz suoz dilectionẽ
a corde ei⁹ auelleret: z vt in iniurijs z ꝓtumelijs
patiẽtiã sibi daret. Hec aũt petebat vt anim⁹ ei⁹
liberi⁹ tot⁹ in deũ eleuarek: fusa oz̃one audiuit ie
sũ sibi dicentẽ. Exaudita ẽ oz̃o tua spõsa. ¶ M
Jẽ q̃dã vice defixis ocul' ad sacramẽtũ altaris
intẽta visa ẽ ac si ibi ꝑsentiã ꝺi intuerek z per ma
gnũ spaciũ diuia ꝓsolatiõe ẽ refecta. Deinde do/
mũ reuersa dum ꝑ debilitate appodiasset in gre
miũ ancille respiciẽs ꝑ fenestrã in celũ nimia bi/
laritate vult⁹ ei⁹ pfundit vt etiã marime rideret
diu sic iocũda tãdẽ in lachrymas est ꝓuersa. z sic
pluribz vicibz alternatim iã iocũditate pfruit: iã
oculos claudẽs lachrymis irrigak. Talibz ꝓso/
latiõibz diuinis vsq̃ ad cõpletoziũ imorata erti
rit: diu tacẽs z vltimo i hecvba ꝓrũpẽs. Jra dñe
tu vis esse mecũ z ego tecũ z nũq̃ volo a te sepa/
ri. Postea rogata vt visiões istas ad dei honorẽ
z ancillaz edificationẽ expõeret: iportunitate de
uicta ait. Vidi celũ aptũ z iesũ ad me vultũ beni
gnũ ostendẽtẽ. de cui⁹ visiõe iocũditate pfũ debar
z vultũ interea absentabat z tũc plorabã. q̃ mei
miser⁹ itez sui vult⁹ visiõe letificabat: vsq̃q̃ vlti
mo post multas iteratas vices ait. Si vis esse
mecũ ego ero tecũ. Qui ego rñdi. Sic audist⁹: ita
dñe tu vis. Cũq rogarek vt visiones iuxta altare
exponeret factã: rñdit. Jbi mr̃o gaudio fui z mi
rãda cõsperi q̃ nõ expedit enarrare. Deniq vltio
appuit sibi xp̃s i hora mort⁹ di. Vẽi dilecta mea
i ꝑpata tibi tabernacula. dũ ḡ febre cozrepta est
cepit canere dulcẽ melodiã: interrogata rñdit. Qui
cula q̃dã añ me se ponẽs cecinit taz suauit q me
ad simile ꝓuocauit. In illa aũt egritudine sp bi/
lari vultu oraẽs: tãdẽ dixit ancillis. Quid actur
est⁹ si diabol⁹ advos veniret. post paululũ alta
voce dixit. Fuge diabole trib⁹ vicib⁹. postea dixit.
Ecce appzopinq̃t media nor q̃ xp̃s natus ẽ. z sic
aiaz xp̃o cõmẽdãs obdormiuit i pace anno dñi
M.ccxxvj. Tũc ꝺ corpe aromatic⁹ odor cũctos
refecit z tãdẽ corp⁹ in sepulchro positũ oleũ redũ
dauit. Tũc etiã auicule m̃te ꝓgregate sup cacu
men eccl'ie canebãt iubilãtes: q̃s credim⁹ fore an
gelos dei. Rogem⁹ ḡ dñm iesũ vt ei⁹ merit⁹ det
gr̃am in ꝑsenti zc. Amen.

De sctã Elyzabeth Ser. scꝺs. s. ꝺ mũdi ꝓtẽptu

¶ Vendidit vniver
sa q̃ habuit z emit eã (scz celestez gl'iam)
hec vba sũt saluator⁹ Matth. xiij. q̃ le/
gunt i euãgelio hui⁹ festiuitat⁹ de sctã Elyzabeth
¶ A Sicut Hylarius super Matth. ꝺicit.
Qui eternã beatitudinem ꝺesiderat necesse est vt
mũdano z delectationẽ renuat eo q̃ ista duo si/
mul stare nõ possũt. Berñ Sicut ignis z aq̃ sil'

De sancta Elyzabeth

stare nō pñt: sz vnū extinguit alterz: sic nec amor tpaliū vel delectatio mūdanorz stare pt cū amore diuinorz z spūaliū delitiarū. Sz vt dic Amb. Qui ptēnit tpalia merebit sempiterna. Nec aduertit btā Elyzabeth z iō oia mūdana tāq vana z caduca ptēpsit amore xpi vt habeat celestē thesaurz pciosissimū z gl'iam eternā. iō ō ipa quenie ter dicūt hec vba. Uēdidit oia q̄ hab. z emit. rc. Iuxta q̄ vba tria mysteria notem⁹ fm qō cōmē dat z nob in exēplū ponit btā Elyzabeth ō trib ¶ Primo de seculi ptēptu. qō notat cū dr. Uēdi ¶ Secūdo de sequele xpi conatu. qz dit oia. xpi exēplo z amore ptēpsit oia.

¶ Tertio ō celestz regni mercatu: qz dr qemit eā

¶ Circa pmū de ptēptu mūdi hui⁹ q̄ritur. cur scti dei hoies z eorz exēplo fideles oēs merito debeāt mūdū ptēnere z relinq̄re: cū sit bona creatura p vsu hois facta. Ad qō rndet q̄ pluribz rōnibz iductiuis vt colligit a doc. Primo q̄dē mūdus ē merito ptēnēd⁹ qz plen⁹ ē alteratōe z vana ptrāsitōe. Un. j. Joh. ij. Filioli nolite diligere mūdū neqz ea q̄ i mūdo sūt. Lyra. i. vitia mūdi. Nā creature mūdi sūt facte a deo. z iō in eis natura vtpote bona ē diligēda: sz vitia sūt odiēda z fugienda. Un subdit. Dē qō ē in mūdo. i. in hoibus mūdanis ꝓcupiscētia carnis ē q̄ viget i voluptuosis. z ꝓcupiscētia oculorz q̄ ē in auaris. z superbia vite q̄ ē i ambitiosis q̄ nō ē ex pte sz ex mūdo. Nā vitiositas in rebz nō est a deo sz ex hoim malicia z vsu malo. Sequit. Et mūd⁹ trāsit z ꝓcupiscentia ei⁹. s. p mūdanorz hoim mortē. q̄ aūt facit vo/lūtatē dei manet in eternū. qz de statu gr̄e transit ad statū gl'ie. Aug. Mūd⁹ z ꝓcupiscētia ei⁹ transit: vide hō ne sic hereas vt cū mūdo peas. Idem in quodā fmōe. Sic ē vita ista misera q̄si sit hō i domo aliena z nescit q̄ die vel hora dicek ei: veni foras. qz nō ē dom⁹ tua in q̄ habitas. Hec Aug. Ideoqz z Apl's Heb. vl. hortat. Nō habem⁹ hic manētē ciuitatē sz futurā inq̄ram⁹. Accipe exemplū qz mūdi fortuna depingit sb figura rotevolubilis i signū q̄ hō sp alterat: hodie diues cras paup vel min⁹ habēs: z tādē in morte oia pdens Propterea Boe. de ꝓso. li. iij. psa. j. dic. Mūdus dr arc⁹ fortune. q̄ nō ē in eo ꝓfidēdū. Secūdo q̄a plen⁹ ē coīq̄natiōe. iō ē ptēnēd⁹. Chrys. Mūd⁹ nūq̄ ē mūd⁹ sz sp imūd⁹. iōqz ē ptēnēd⁹. qz vt scribit Eccī. xiij. Qui tetigerit picē iq̄nabit ab ea. sic q̄ tāgit mūdū p amorē inq̄nabit in ꝓscia. Aug. Si te delectat mūd⁹ sp es imūd⁹. Item Chrys. super Matth. Difficile ē virū in mūdo positū iusticiā seruare imaculatā. sic in mari tēpestuoso difficile est fluctuū pcellis nō mergi. Tertio qz mūd⁹ plen⁹ est deceptiōe. qz vt Hiero. dic. Si mūd⁹ cultello vitaz apit nil i eo nisi falsitas repit. Omnia em q̄ in mūdo sūt bona: apparētia tm̄mō sunt z nō existētia i psenti. iō sūt fallacia. Nā q̄q̄d ē boni in mūdo aut est psens aut pteritū aut futurū Si psens est instabile. si futurz incertū est. si pteritū iā nihil est. Sola q̄ ppetua bona in celo vera bona sūt q̄ sūt sp stabilia z certissima ac felicita/te ppetua. ¶ Nā si q̄rit. Quid est illō qō q̄nto magz amak tāto magis pdit hoiem z [illegible] efficit q̄nto blandit. Rndet Aug. ad Dia[illegible]ozon di. Mūd⁹ de q̄nto blādioz: de tanto piculosioz. Nā cū arridet fallit z piculose decipit. Idē fmōe dñi in mōte. O mūde imūde q̄ntos seduxisti: q̄s multos decepisti: q̄t certe tā p te sūt in iferno positi. Merito q̄ mūdus ē ptēnēd⁹ tāq̄ fallax deceptor. Quarto qz plen⁹ ē excecatiōe. s. mētis hūane Nā excecat hoies ne videāt q̄ p mūdū blādiente ducunt ad mortē eternā tāq̄ ad patibulū. Prouerb. vij. Sequit. Stult⁹ q̄si bos ad victimā ig̃rās q̄ ad vincula trahit donec transfigat sagitta scz diuie vltiōis z mortz eterne cor ei⁹. Greg. Qui p seculi hui⁹ delectamēta ducit q̄si p amena prata ad suspēdiū trahit. Aug. Gaudiū mūdanorū est gaudiū frenetico qz q̄ ridēdo currūt ad pcipitā dū se in ignē vel fluuiū. Quito qz mūd⁹ plen⁹ est finali pditiōe z frustratiōe. Nā si q̄s etiā mille annis viueret in mūdo: finaliter oia delectamenta nulli⁹ vtilitatz fuisse mōstrabūt sz q̄ soluz grauauerūt ꝓscientiā z strictissimā obligauerūt ad rōnē i iudicio reddēdā. ¶ Un Hiere. xvij. scribit Perdix fouet qō nō pepit: sic hō fecit diuitias et z nō in iudicio in medio dierū suorz derelinquet eas z in nouissimo suo erit insipiēs. Hec ibi. Ysidorus. Perdix furat aliena ouа z fouet ea. iō dicit. Perdix fouet qō nō pepit. Sz tādē pulli ide nati audiētes vocē ꝓprie matris q̄dā industria naturali currūt ad eā: aliena dimitteñ. z tūc perdit pcipit se fatue egisse in furto z fotu alienorz ouorū. Sic hō q̄ fecit diuitias. i. aggregat nō in iudicio. i. nō mō licito: in medio dierz suorz relinquet eas p mortē z i nouissimo suo erit insipiēs. i. tūc pcipiet se insipiēt egisse qz hec terrena nō iuuāt ipm. quorz amore pdidit aiam suā. Un Bern. in medita. Tu hō quē fructū expectas in mūdo: ex⁹ fructus ruina. s. pctorz z gehēne. ex⁹ finis mors amara scz in rōne reddēda. vtinā sapes z intelligeres ac nouissima tua ꝓuideres. Nec ille. Idē. Quid valēt diuitie seculi aut delitie: q̄d honores z pompe cū nō liberāt corp⁹ a morte nec aiam eripiūt ab infernali igne: sz pot⁹ grauāt in supplicio gehenne eterne. Quātū em q̄sqz se glorificauit z in deliciis fuit tātū dabit illi torz mētū: vt scribit Apoc. xviij. Certo qz mūd⁹ plen⁹ ē graui miseria z labore. Un Grego. li. dyal. dicit. Despicied⁹ pfecto fore hic mūd⁹: etiā si blādiret: si reb⁹ pspis sp demulceret animū. Nūc āt q̄a tot calamitatibz vigz: totpiculis z miseriis inundat: q̄d aliud nisi vt cōtēnat clamat. Nec ille. Ite Hiero. de vita Nepoti. Ubiqz luct⁹ vbiqz gemit⁹ z plurima mortz imago. Idē in testameto dicit. Nulla hora est in qua viues hō in mūdo liber a dolore transeat. Si diues vndiqz āgustiat timore ne q̄s possideat amicus vndiqz āgustiat timore ne q̄s possideat amicus. si paup nunq̄z quiescit vt inueniat. si bonus

diaboli timet piculū: sicqz mūdus tot⁹ in malígno posit⁹ est. Chrys. Miser est mundus z miserrimi q̄ eū sequūtur z diligūt. Bern. O ✠ miserabiles miserrimi quos hui⁹ vite miserie seducūt vt in bonis dies ducāt z in pūcto ad inferna descēdant: vbi nō vno aut decē: nō mille aut centū milib⁹ annoꝝ cruciabunt: sed sine fine seculorū. Septimo qz mūdus plen⁹ est horrēda morte. Aug. Quid est vita nostra nisi cursus ad mortē in qua nec ad momētū quiescere possum⁹ sed siue comedam⁹ siue dormiam⁹ siue sedeamus semp equa lance ad mortē festinam⁹. Jō Hiero nym⁹ in testamēto dicit Vita mundi nō vita sed mors: vita fallax: vita mēdax: nūc florēs z statiz arescens. que quāto crescit: tāto decrescit. s. morti appropiq̄ndo. Un̄ posito q̄ cūcta felicit amatoribꝫ mūdi ad votū succederēt: tn̄ vana sūt: caduca z breuiter trāseūtia. Un̄ Hugo. li. j. de anima z Bern. Dic mihi vbi sūt amatores mūdi q̄ ante pauca tpa nobiscū fuerūt: comederūt: biberūt riserūt. vbi risus: vbi iactantie: vana glia: vbi diuitiaꝝ copia: trāsierūt oīa velut vmbra: nil remāsit ex eis nisi cinis z vermis. Sic z ꝓpha Baruch. iij. ca. clamat dicēs. Ubi sūt ꝓncipes gentiū z q̄ dñant sup bestias: q̄ in auib⁹ celi ludūt: qui argentū thesaurisant z aurū: z nō est finis acquisitiōis eoꝝ. Et rñdet. Exterminati sūt. s. p mortē z ad iferos descēderūt z alij loco eoꝝ surrexerūt. Hec ibi ✠ O q̄ amatores mūdi loquar vobis dicite mihi vbi sūt tot dñi z p̄clari viri qui legunt fuisse ante nos: multi imperatores: multi reges in diuersis regnis p orbem: multi ꝓncipes puinciaꝝ: multi marchiōes: multi duces: multi strēnui z milites: multi nobiles quos nūerare nō sufficim⁹. Jtē dicite vbi nā sunt multi summi pōtifices: epī: cardinales: archiepī: ꝓpositi: decani z hmōi. Sed z dicite vbi sūt doctores z magistri ac q̄z periti z phi: q̄ fere mūdū sapiētia sua totū illuminauerūt. Dicite vbi sūt oīes art⁹ medicine phisici z sapientes q̄ innūerabiles medicinas descripserunt z alios curauerunt: nonne seipos curare z a morte p̄seruare potuerūt. Dicite vbi sūt tot ciues: iudices: potestates: vbi famose femine z oēs hoies a ꝓncipio mūdi p orbē diffusi. Ecce vna oim sentētia qz exterminati z mortui sūt. Beati ergo eis q̄ sic vixerūt q̄ ad inferna nō descēderūt: sed in celū puenerūt. Dicaz g̃ cū Ecclesiaste cap. j. qz vanitas vanitatū z oīa vanitas. Uanitas ē supbia: pompa: diuitie: gloria: luxuria: gula: ira: inuidia z queqz vitia. Uanitas est oīs caro z tot⁹ mūdus: ꝓter amare xp̄m deuz oīa vanitas vt dicit Bern. Jdeo Chrys. super Job. dicit hūc versiculū. s. Uanitas vanitatuz z oīa vanitas. Si saperēt q̄ in potētia versant: i parietib⁹ oīb⁹ z vestib⁹ scriberēt in domo in foro in egressib⁹ z ante oīa in ꝓscietijs suis: vt speī oculis cernerent z corde sentirent. Istud oporet quotidie carmen salutare z in p̄sāctijs z in cenis z in oīb⁹ cōuentib⁹ canere. Quia vanitas vanitatū z oīa vanitas. Hec Chrys. z pōdera sa sunt. Ultimo qz mūdus plenus est illaqueatiōe dānatiōis eterne. q̄ō p̄dictis est dirius tam imaniter q̄ teste Grego. Mometaneuz est q̄ō in mūdo delectat: sed eternū q̄ō ꝓpter hoc in iferno cruciat. Jdeo z Aug. i quodā sermōe. Nulla maior insania q̄z ꝓ delectatiōe momētanea perdere eterna gaudia. z obligare se ad eterna supplicia Ut ergo loquar verba Hieron̄y. in testamento. O vita mūdi vita mendax. o vita plena laqueis quot in mūdo homies illaqueas. s. ad sustinendū penas ꝓ te eternas. quot iam p te sustinēt tormenta gehenne. quot animas p̄didisti: solus deus nouit. quot barathro p̄cipitasti. O q̄z beatus qui de tuis nō curat blandicijs. o q̄z beatior q̄ tuas o neq̄z mūde agnoscit fraudulentias. o q̄z beatissimus qui te bene ꝓuatur vt ex te exire valeat ad celestes diuitias veras z sempiternas delitias. Hec oīa beata Elyzabeth diligēter ꝓsiderauit z ideo mūdū ꝓtenere studuit ab etate adhuc puerili vt patuit sermōe. j. E. Ac tandē adulta facta perfectissime ꝓtempsit: vt patet in legenda. Prosequere vt placet.

¶ Circa secūdū de conatu sequēdi xp̄m in cōtenendo mundū ꝓ cōclusiōe sit sentētia Hieron̄. in epistola. Nō sufficit contēnere mundū z relinquere oīa. quia hoc z Socrates z multi phi losophi fecerūt: sed requirit christū sequi q̄ō ē credentiū. Nimirū vt idē Hiero. dicit. xij. q. ij. Gloria. Socrates quondā ditissim⁹ cū ad philosophandū athenas pergeret magnū auri pōdus abiecit nec putauit se posse z virtutes z diuitias simul possidere. Et subdit q̄ nos multo magis nō possum⁹ sequi pauperē christuz sub sarcina diuitiarū. Item refert Hiero. z etiaz Seneca de Diogene pho. q̄ tā maxime mundū ꝓtempsit vt solū baculū quo se sustētauit z cyphū quo de fōtibus bibebat secū in heremū portauit. Cū autē semel vidisset sy meā manib⁹ bibentē cyphum fregit dicens. Nescieba q̄ natura cyphū haberet. sic z de baculo. Nec domuz possedit: sed in deserto i quadā vegete morabat cui⁹ funduz soli in estate opponebat. in hyeme vo os ad solem voluebat. Cūq̄z Alexāder imperator venādo illū repertū cōspiceret: vmbrāq̄z sibi faceret: dixit illi. Si vellet vt aliquid sibi donaret. rñdit. Volo vt mihi nō auferas q̄ō mihi dare nō potes. hoc dixit de radijs solis. Tandē cū astantes dicerent. Iste ē imperator cur nō times eum. Rñdit. Seruū serui mei nō timeo. i. ip̄m seruientē mūdo. qui scz mūdus mihi seruit. nō timeo. Ecce pagani contemserūt mundū. fortius debēt cōtenere christiani christi amore vt sequant p̄fectius christū. ¶ Sed querit. Utrū xp̄ianis mūduz diligere sit peccatū dānabile eo q̄ repugnare videt xp̄i vite z doctrine. Et posset rationē quis talem dare. qz Jacob. iij. dicit. Adulteri nescit⁹ qz ami cicia hui⁹

mūdi inimica est deo. Quicūqz amicꝰ buiꝰ seculi voluerit esse inimicꝰ cōstituit dei. ḡ zc. Rñdet frater Ange. de Clava. fm Aler. ij. ij. tractatu de auaricia. q si mūdꝰ diligit ad necessitatē: sic non est peccatum. Unde Beda super Joan. ij. Utimini mundo ad necessitatem: non ad voluptatem. Si aūt diligit ad voluptatē z superfluitatē sic est ꝓhibitū z xp̄o: licet eī ordinate possit ꝙs amare mūdū: tamē hoc difficile est qm̄ est occasio pcī. Unde z fm Lyrā autoritas p̄dicta Jac. iij. intelligenda est q amicicia scz inordinata bonus mūdi q ꝙs inordinate adheret delectabilibꝫ mundi inimica est deo. Sic etiā dr. j. Joh. ij. Si ꝙs diligit mundū. i. mūdi delectabilia inordinate nō est charitas patris. i. dei in eo. Unde Grego. omel. xxij. dicit. Tanto ꝙsqz a supno amore disiūgit: quāto inferꝰ delectat. Si vo diligit mūdus sic vt finis in eo ꝓstituat z ꝓpter se. q videlicet extimat i mūdanis sufficientia cū nō sit vere: sic etiā est ꝓhibitū z dānabile. ¶ Sz ꝙd de hoibꝰ q adeo mūdū diligūt q oīno vellent in eo stare: nec separari vl exire ab eo. Rñdet fm fratrē Ange. iuxta Pe. de palu. in. iij. dist. xxj. q velle stare in mūdo lōgo tpe ꝓpter delitias: sic est veniale pctm̄ dū tamē hoc appetat sub deo: secus si sup̄ vel cōtra deū. q hoc eēt pctm̄ mortale. Sz ppetuo velle stare in mūdo nō pōt esse sine pcō mortali si ē deliberatio volūtat̄. si aūt ꝙs vult stare in mundo lōgꝰ vt magꝭ mereat z meliꝰ opet nullū peccatū est sz meritoriū. Hec fm fratrē Ange. Bta Elyzabeth in mūdo stās multa merita cumulauit. Nā nil mūdanū inordinate ꝓcupiuit: sz pfecte mūdū reliquit ac habitū religionis suscepit. oīm etiā filioz amorē abdicauit. De bis ptz ex legēda p̄cipue sub lra L. sermōe p̄mo.

¶ Circa tertiū de mercatiōe regni celestis q̄ri pōt. q̄liter possit hō emere z q̄li p̄cio habere regnū celeste. sicut emit z beata Elyzabeth. Nimirū hoc nobis est valde vtile scire q̄liter. s. cū deo z xp̄o iesu forū ꝓstituamꝰ z emere valeamꝰ beatū regnū ppetuo possidendū. ḡ o hō erige hic aures tuas: q si hoc regnū emere studuerꝭ gaudebis. Si naūt ppetuo exul eris z inferni cruciatibus deputatꝰ lugebis. Ad h̄ nēpe q̄situ rñdz Augus. in ꝓsona dei pulchre di. sic. Uenale habeo. Quid dñe. Regnū celoz. Quo emit. Respōdit Pauptate regnū: dolore gaudiū: labore requies ignominia gl̄ia z morte vita. Hec Aug. Ad p posituz. Beata Elyzabeth his p̄cijs emit primo pauptate emit regnū: cū oia p xp̄i amore ꝓtēpsit z seculū reliq̄t: ac pauprimā vitaz elegit ordinis tertij sci Fr̄ācisci. Scdo dolore emit gaudiū. q̄a sz vixit in dolore vere penitētie. z etiā q̄ sustinuit dolores aduersitatū z penurie ꝓ xp̄i amore. ꝓsequere si placet hic legendam sermōe. j. V z K. Tertio labore emit requiez. s. laborādo in opibꝫ misericordie ¶ Quarto ignominia emit gloriaz: multū se būiliādo. Nā cuz esset filia regis z vxor ducis se fecit ancillam leprosoz. Quinto morte emit vitā. q ꝓseuerauit in bonis opibꝫ vsqz in finē z felici morte migrauit. ꝓseq̄re legendā fm̄oe j. M. Un̄ bene ipa pōt dicere qđ canit eccl̄ia di. Regnū mundi z oēm ornatū seculi ꝓtēpsi ꝓpter amorē dn̄i mei iesu xp̄i. quē vidi quē amaui i quē credidi quē dilexi zc. O itaqz sanctissima dña elyzabeth te rogamꝰ ora ꝓ nobis ad tuū dilectū ie/sū vt tuis meritis det nobis gratiā ꝓtēnendi oia z cauēdi peccata in p̄senti z gl̄iam in futuro ppetuā Amen.

¶ De sctā Elyzabeth Sermo tertiꝰ ꝓ viduis.

Vidua hec pau

per plꝰ q̄z oēs misit. i. dedit mūera ꝺo

Hec vba sūt saluatorꝭ Luc. ca. xxj.

¶ Ubi cōmēdauit quādā viduā paupculā q̄ duo minuta era misit in gazophilaciū dñi cū plꝰ nō haberet. z qz totū qđ habuit dedit. tō xp̄s illā cōmēdauit q ꝑ oibus diuitibꝫ dederit. qz diuites magna q̄dē mūera dederūt sz ex abūdanti Hec aūt de penuria totuz dedit qđ habuit. Un̄ Hiero. xxiij. q. ij. Odi. dicit. q nō sacrificioz magnitudinē sz offerentiū merita causaſqz deꝰ dīju dicat. ꝓterea vidua ista ꝑ oīb⁹ a saluatore ꝓferꝛ q̄. in corbonā duo tm̄ minuta miserat. Hec ibi. Sz hec vba vt etiā canit in officio ꝓprio de beata Elyzabeth optime dicunt. Tū qz ipa vidua/ lē ꝓtinentiā post mortē suiviri duxit sctissime obseruādo. Tū qz pauptatē vouit religiosaz z fuauit in ordine tertio sancti Fr̄ācisci viuēdo. Tum qz duo minuta dando deo in sacrificiū seruitutis. i. aiam simul z corꝑ vl sciꝑm z sua oīa totū qđ habuit deo dedit. ḡ ꝙuenienter dr ꝺ ea q vidua hec paup plus q̄z oēs misit. qm̄ merita ꝑ multis sanctis cumulauit. Juxta hec ḡ vba tria mysteria notem⁹ ꝓ sermōe fm qđ de istis cōmendat tribꝰ in themate.

¶ Primo de sctimonia viduali cū dr. Vidua. Secūdo de obseruātia regulari. qz vidua hec paup religiose viuēdo i ordine tertio Fr̄ācisci.

¶ Tertio de meriti copia p̄miali. qz plus alijs

¶ Circa p̄mū de sancta vidui/ tate. s. q̄ in exemplū ꝓponit Elyzabeth oibus vtriusqz sexꝰ hoibꝫ q̄rit. q̄liter vnaquaeqz vidua exemplo btē Elyzabeth debeat se deo sacrificare vt sit sctā z xp̄o iesu accepta. Ad qđ rñdēdo fm scripturas z docē. notandū est q vidue sūt in q̄drupli/ ci differētia. Nā ꝑmo quedā sūt vidue toraliter dicte boli. qz corꝑ z aiam offerūt diabolo vt q nō sūt in ꝓiugio z luxurijs alijsqz vitijs vacāt. rales q/ dē noie solo dicunt vidue. qz vidua generaliter dr̄ oīs vir vel mulier q vel q̄ ꝛginitatē amisit siue ꝑ licitā siue ꝑ illicitā corruptelā: si tm̄ nō est in statu ꝓiugij q̄ꝰ ꝓprie dicat vidua cuiꝰ maritꝰ mortuꝰ est: vt ptz di. xxiij. ca. Uidua. ꝑ Hiero. Sz rales vidue. s. que vitijs vacāt z luxurijs sūt vidue

diaboli.sicut Apl's docet.j. Timoth.v.di. Ado/lescẽtiores viduas deuita. Cũ em luxuriate fue/rint.s. frãgẽdo ꝓtinẽtiã vidualẽ i xpo nubere vo/lũt habẽtes dãnationẽ. Et.j. Jã ei q̃dã ꝙuerse sũt retro post sathanã. hec Apl's. Tales nõ vere sũt vidue coꝝ deo sz meretrices. licet coꝝ mũdo vi/deãt vidue. Secũdo q̃dã sũt vidue mũdi. qz mũ do se offerũt vt q̃ nõ ꝓpẽ deũ sz tm̃mõ ꝓpter mũ dũ ꝓtinẽt honeste viuẽtes. z suo tpe nubere intẽ/dẽtes. z iste licz nõ sint in statu dãnatõis. tñ non mereãt fructũ viduitat̃ seragesimũ. etiã si i vidui tate tali iterim decedãt. Sic em aureola ꝛginalis nõ debeãt tali ꝛginiq̃ suo tpe bz ꝓpositũ nubẽ di: etiã si iterim i ꝛginitate moriãt. licet ꝺ b hẽat aliqꝺ gaudiũ mins q̃z sit aureola: sic nec fructus dabit̃ seragesimꝰ tali vidue. qz debeãt fructꝰ victo rie excellẽti z nõ cuilibet ꝛtuti miores delectatio nes sp̃nẽti vt patet ꝑ anto. flor. iij. p. sũ. ti. ij. c. iij.

¶ Sz q̃rit̃ q̃d de illis boibꝰ q̃ ꝛginitatẽ q̃dẽ amiserũt z de cetero nũq̃z nubere volũt sz ꝺ non pure ꝓpẽ deũ intrẽdũt. Rñdeã fm doc. ꝑcipue an ton. ibidẽ q̃ q̃cũq̃z nõ ꝓpẽ deũ p̃ncipaliꝰ sz magꝫ ꝓpter mũdũ ꝓtinẽt. puta vt vitẽt molestias cõiu gũ vl̃ vt sint dñe rex suaꝝ z hmõi. tales z si caste viuãt nõ tñ habebũt fructũ seragesimũ viduita tis nisi ꝓtineãt p̃ncipaliꝰ ꝓpter deũ. Vñ Grego. omel'. de ꝙf. dicit Nec castitas magẽ sine bono ope. s. ꝓpẽ deũ facto. nec bonũ opꝰ ẽ aliq̃d sine ca stitate. sz si vtrũq̃z agit̃ restat vt q̃sq̃s ille ẽ spe ad supnã patriã tẽdat neq̃q̃z se a vitijs ꝑ mũdi bꝰ bõestate ꝓtineat. q̃ etsi q̃dã aliqñ bõi ꝑ bõestate ichoat. in eꝰ tñ itẽtiõe non debet pmanere: nec ꝑ bono ope pñtis mũdi gl̃iam q̃rere sz totã spez i redẽptorꝫ sui aduẽtu ꝓstituat. hec Greg. ¶ Ter/cio q̃dã sũt vidue ptim diaboli: ptim xp̃i. qz ptiz se offerũt xpo. s. ꝑ castitatẽ ꝓtinẽdo a luxuria: sz ꝑ tim se offerũt diabolo sacrificañ. s. nõ ꝓtinẽdo se ab alijs vitijs: puta detractõis iuidie ire et sup/bie z hmõi. Vñ Augꝰ dic. q supba ꝛginitas sic z viduitas supba ꝓstibuluz ẽ diaboli. Jtẽ Greg. li. dial'. refert q̃ q̃dã sctim̃ialis casta q̃dẽ coꝝpe: sz detractõis z loq̃citat̃ vitio subiecta cũ defũcta fuisset in ecclesia scti laurẽ. rome sepulta. custos ecclesie vidit nocte strepitũ demonũ multoꝝ q̃ eã extraxerũt z diuiserũt dicẽs. ps iferior nõ ẽ nr̃a. qz castitatẽ tenuit. sz ps supior nr̃a ẽ z illã cõbus/serũt in signũ dãnatõis. Hic Hiero. li. j. ꝯ Joui nia. dic. q deꝰ plũ eẽ ꝺz mũdũ. z totũ holocau/stũ offerre debet hõ in castitate deo z sãctũ eẽ coꝝ/poze z spũ. Nec ille. ¶ Quarto quedã sũt vidue vere z totaliẽ deꝰ. qz se totaliẽ ꝺo sacrificãt coꝝpo re z mente abstineñ. deinceps a ꝓiugio et ab oi actu venereo ꝓpter xp̃i amorẽ. tales sũt honora/biles z deo accepte. j. Timoth. v. Viduas hono ra q̃ vere vidue sũt. q̃ vere vidua ẽ z desolata spe ret in dño z instet oꝝonibus die ac nocte. Tales aũt sũt in triplici differentia. qz q̃dam se totum deo offerunt ꝑpetuo ꝓtinẽtes sine voto: solo fir/mo ꝓposito z effectu. Alie aũt sẽ ꝑfectiores q̃ ꝺ fa cũt vouẽdo. Jõ Aug. li. ꝺ viduitate dicit. Si nõ vouisti ꝓtinẽtiã exhoꝛtoꝛ vt voueas. si vouisti ex hoꝛtoꝛ vt ꝑseueres. Alie aũt sũt q̃ ꝑfectissime hoc implẽt religionẽ intrãdo z solẽni ꝑfessiõe castita tẽ tenẽdo. Sic ei est firmꝰ castitatẽ tenere malo risq̃z ꝑfectiõis z ꝑmij fm doc'. z ꝑ Anto. vbi sup̃ ptz. Vñ dicit Anſ. li. sil'itudinũ. q sicut q̃ dat fru ctũ cũ arboꝛe regi: plꝰ dat z acceptꝰ est q̃z q̃ fru/ctũ tm̃mõ sine arboꝛe ꝑber: sic melioꝛ est cõtinen tia castitat̃ cũ voto q̃z sine voto. qz in voto offert hõ ꝺo arboꝛẽ. i. totã voluntatẽ cũ fructu opeꝝ. q̃z rẽ. ¶ Querit̃. vtrũ vidua in seculo manens z sine voto ꝓtinẽs ꝙsequat̃ fructũ seragesimũ i ce lesti ꝑmio. Rñdet̃ fm Anto. vbi sup̃ z docto. q ad ꝙsequẽdũ fructũ nõ requirit̃ necessario votũ castitat̃: sed hoc est de ꝑfectiõe. qz despõsata xpo ꝑ votũ est ꝑfectꝰ obligata: sz sufficit firmũ ꝓpositũ ꝑpetuo ꝓtinẽdi: etiã sine voto si ꝓtineat̃ cũ effe ctu: ita q nõ cadat a ꝓposito. q si ceciderit ꝑ peni tentiã põt habere p̃miũ eẽntiale in ꝓposito ꝓtinẽ di de cetero: sz fructũ nõ habebit qz nõ debeãt fru ctus cuilibet victorie vel ꝛtuti: sz excellẽti z i ma/teria excellẽti. Vñ qz talis nõ ꝓtinuit vt debuit. q̃z nec fructũ debitũ ꝓtinẽtie habebit: licet ꝑ peni/tentiã saluet̃ z ꝑ ꝓpositũ de cetero ꝓtinẽdi specia/le p̃miũ essentiale acq̃rat. O q̃z hõ aduerte qz ꝑ in cõtinẽtiã tale z tantũ bonũ ꝑdes q nũq̃z recupa bis sz aureolã z fructũ. Nã si ꝛgo es z ꝑdis vir ginitatẽ nũq̃z aureolã ꝛginalẽ recupabis. Item si vidua es z ꝓtinẽtiã violauer̃ nũq̃z fructũ sera/gesimũ obtinebis. Si aũt cõiugata es z adulte/rauer̃ licet ꝑ penitẽtiã saluer̃is nũq̃z fructũ trice simũ habebis. Ad ꝓpositũ. Beata Elyzabeth ꝓ/mo quidẽ seruauit ꝛginitatẽ castissime. tandẽ in vita tradita est a patre in cõiugiũ vbi votuz fecit q post mariti mortẽ cõtineret. Demũ viduata tã ꝑfectissime castitatẽ tenuit q sz religiõis habitũ susceꝑit z solẽnit̃ vouit z ꝑseuerauit.

¶ Circa secũdũ de obseruantia regulari vt oñes generaliter viduas in xpo doceam⁹ que/rit̃. qualẽ vitaꝫ regulariter obseruare debeat vi/dua vt magnã. s. gratiã a xpo obtineat exemplo beate Elyzabeth vidue. Ad qꝺ sciẽdũ est q septez regulas debẽt vidue obseruare. Prima regula dicit̃ speratõis. Vñ dic Apl's. j. Timoth. v. Que vere vidua est z desolata speret in deo. Nã vidue mulieres pene oẽs sũt desolate. qz frequẽter mo/lestant̃ z destituũt̃ bonis tpalibꝫ z varijs mõis oppmunt̃ in hoc neq̃z z maligno mũdo. ideo to/tã spem debent ponere in solo xpo z ipm oꝛare q eas tãq̃z sibi despõsatas ꝑ ꝓtinẽtiã vtiq̃z nõ dere/linquet. Vñ Eccl'. ij. Quis speravit in dño z dere lictus est. q. d. nullus. Sit g̃ ꝑ regula viduaꝝ. q in tribulatiõe omnẽ spem ponãt in dño: nec du/bitẽt de auxilio. ¶ Sed vñ pbat̃ q ꝺe vidu as semꝑ patus sit iuuare z ꝙsolari in eo speran/tes: cũ videam⁹ sepꝰ illas in hoc seculo ab ipijs

totaliter oppssas z rarissime defensores habere
expientia docet. Rñdet q hoc sat; pbat ex signis
ttuor. Primo ex signo explificatois .s. xpi. qa
ipe xps dns mulieri vidue solatiu impendit cor
de ore z ope: vt ptz Luce. vij. vbi dicit. q cu intra
ret xps in ciuitatez naym ecce defunct⁹ efferebat
mortu⁹ filj⁹ vnicus matris sue vidue. qua cu vi
disset iesus misericordia motus est sup ea. Ecce
copassio cordis xpi sup viduas. z dixit illi. Noli
flere. ecce solatio oris. Et accessit z tetigit loculu
ac resuscitauit eu z dedit matri sue. ecce bnficiuz
opis. In his g exemplu nobis dedit xpus. qz vt
Grego. ait. Omis xpi actio est nostra instructio.
z p hoc docuit q ipe xps semp est parat⁹ solari
viduas. Secudo ex signo gratificatois. qz a
tpe veteris testamti legit q deus viduis fecerit
miras gratias. Na tpe helye vt legit. iij. Re. xvij.
cu esset fames missit deus helyam ad viduam sare
phanam q post dedit cedere helye iuxta vbu ei⁹
hidria farine ei⁹ no defecit: z lechit⁹ olei n imi
nutus oibus illis diebz miraculose. Jte Judith
vidue fecit deus tale gratia miraculose vt inter
ficedo Holofernem populuz israel liberaret vt
habet liber Judith. Jte in nouo testamto anna
phetissa vidua iesuz puulu videre z solari me
ruit Luce. ij. Deniq oblatione vidue paupcule
xps comedauit p oblatoib diuitu z filiu vidue
suscitauit vt patuit sup. Deniq mater xpie. s. v
gini marie viduate in morte crucis stituit⁹ xps
dns solaciu reliquit cu iohanne ei in filiu comda
uit Job. xix. Na dicit Amb. q tuc vgo maria iaz
mortuo sponso suo ioseph viduata fuit: alioqn
no fuisset comdata alteri. O g vidue solemini
in xpo q geris curam vestram. state g fortiter. Tertio
ex signo pceptois. qz deus pcepit specialit⁹ de vi
duis oibus regib: pncipib: iudicib: aduocat;
ac cunctis hoib sez vt viduas defensarent z earu
causas tuerent: z ne eas oppmerent vel molesta
rent. Unde Isa. j. pcipit iudicib. Querite iudiciu.
Lyra. i. executione debite iusticie. subuenite oppsso.
iudicate pupillo. defendite viduam. s. ptra calu
niantes. Jte pncipib z regib ac platis spualib
pcipit Piere. xxij. Facite iudiciu z iusticia z libe
rate vi oppssu de manu calumniatoris aduenaz z
pupillu z viduam nolite ctristari neq oppmatis
inique. Unde Piero. sup Piere. vt habet. xxij. q. v
ca. Regu inqt est. ppriu facere iudiciu z iusticiaz
z liberare de manu calumniantiu vi oppssum pu
pillu z viduam. Jte di. lxxvij. ca. Licet. dicit Gela
sius papa. Licet oib debeam⁹ in gnti possum⁹
patrocinia no negare: plus tn viduaru causas
exequdas diuia manifestat assertio. Deniq oi
bus xpianis pcipit Jaco. v. Religio (sez xpiana
sm Lyra) mda z imaculata apud deuz hec est.
visitare pupillos z viduas in tribulatione eoruz
Sed heu hodierna die nedu visitant qn potius
vexant iniquetur turbant z expoliant. O vidua p
secutores. o lupi rapaces: iudices: falsi aduoca
ti: testes iniq: no vtiq effugient vindictam. Quar
to ex signo vindicatois. pbat. Na Exo. xxij. dns
dicit. Vidue z pupillo non nocebitis. si leseritis
eos vociferabut ad me z ego exaudia clamorem
eoz z idignabit furor meus z percutiaq vos gladio
Jte Eccli. xxxv. Nonne lachryme vidue ad maxillam
descendut z exclamatio eius sup deducentem eas.
Un hoc est vnu peccatoz clamantiu. B Ad
id exemplu de eo qui rapuit vaccam vidue que cu
repeteret: ille rndit. Si ego no accipiaz ali⁹ vtiq
rapiet tibi. Js post obitu cu esset in tormentis et
vnus demon crudelius eu vexaret p ceteras dixit
ei ille. Cur tu me ta crudeliter affligis. Demo re
spondit. Si ego no affligerem alius vtiq te afflige
ret. hec sut vba que dicebas du vaccam vidue ra
piebas. g ze. Un claret q deus diligit z solatur
bonas viduas sperates in se. Secuda regula
sez viduis seruanda dicit oratois. j. Timoth. v.
Que vere vidua est speret in dno z instet orois. by
z obsecratoib nocte ac die. Aug. quis ad omes
xpicolas orare ptineat: specialis tn cura oratio
nis ppetit viduis. Hec obsuauit bta Elyzabeth
que cum marito suo mortuo foret viduata in
tribulatoib sperans in dno gaudebat. Na a va
sallis tanq pdiga electa est: z cuz ancillis in sta
bulo porcoz pnoctans: rogauit fratres minores
vt Te deu laudam⁹ cantarent. p sua tribulatione
Deniq oratoi z explatoi sp fuit intenta: sepe i
oratione facies eius mire splendebat: z ex eius ocu
lis instar solis radij pdibant: z erat tanti feruo
ris vt eius oratio etia alios inflammaret. Luz em
quenda iuuene secularit indutu increpasset: il
le orationem p se petiuit fieri ab ea. Cu aut oratoi
se dedisset cepit ille clamare dicens. Dna cessate qz
totus coburoz ac vestes cepit abijcere. Un pleri
qz accurren. z manus apponen. estu ferre no po
terat. vt aute beata Elyzabeth orationem copleuit
ille estuare cessauit. z diuina gratia illustrat⁹ ora
dinem minoru intrauit. Tertia regula dicit re
frenationis sez lingue z verbositatis. Jac. j. Si
qs putat se religiosu no refre. lingua. sua huius va
na est religio. Verbositas em turpis est in muli
eribz magis in viduis. z maxime i vginibz Piero. Jn verboz pondere pfistit pbatio vite. beata
Elyzabeth fuit sta. g ze. Quarta regula opa
tionis vt sez no sint vidue ocio dedite. Un. j. Ti
moth. v. reprehendit Apl's viduas ociose discur
rentes p domos z verbosas. Ideoq Piero. dic.
Semp aliquid boni operis facito vt te diabol⁹
inueniat semp occupatu. Na Bern. dicit. q oim
vitioz z temptationu sentina est ociu. beata Elyza
beth filabat vt pauperes vestiret. Quinta regu
la rigide mortificatois carnis. Un. j. Tim oth.
v. Vidua in delitijs viuens mortua est. Sancta
Elyzabeth ieiunabat z carne p ancillas verbera
ri faciebat ipa scutellas z ollas lauabat. z ne p
biberet ab ancillis eas alias destinabat. Se
xta regula viscerose miserationis. j. Timoth. v.

Vidua eligat in bonis opibus scz misericordie testimoniū habens si filios educauit.s. erudiendo ad salutē:si pauper hospitio recepit.vbi Elyzabeth omnia opa misericordie diligēter exercuit Vñ z di.q̄bene nobiscū agit qz dñm sic balneamus z tegimus.s.in paupib⁹. ¶ Septima regula meditatiōis crucis xp̄i z passiōis. Nā.j. Petri iiij. Christo in carne passo vos eadē cogitatione armamini. Aug⁹. Memoria crucifixi crucifigit vitiū. Beata Elyzabeth iugiter xp̄m ī corde portabat. vñ z xp̄s sepe sibi apparuit: vt patuit sermone p̄mo L.M. z sic est in exemplū oibus.

¶ Circa tertiū de copia meriti z p̄miī sit p̄ clusiōe q̄ bñdict⁹ iesus beatā Elyzabet suā spōsam mōstrauit forte meritis z p̄miis magnaz p multoz miraculoz honorez z gl'iam .Declarat Primo quia christ⁹ sibi apparuit ante mortem euocādo di. Veni dilecta mea in p̄pata tibi eterna tabernacula. Secūdo qz angelū ad eā morientē misit p solatio scz in specie auicule dulciter cantis coram ea vt iocunde moreret. Tertio qz diabolus p̄fusus tūc recessit sanctitatē eius ptimescendo. Nā diabolus aduenit etiā ad sanctos in hora mortis: z cū ad eā morientē venisset ipa eū terruit z aufugere p̄pulit. Quarto qz odoris sue uitate fragrauit p casto aio z corpe mūdo. Qui to qz iubilose in eius trāsitu angeloz exercit⁹ cecinit aiam in celū transferēdo z corpus modulati oniby honorādo. Nā in specie auiculaz multarū sup cacumē eccl'ie visi sunt angeli suauissime modulātes vt cūcti mirarent. Sexto qz oleū de eius corpe tumulato emanauit p misericordie opibus que in vita exercuit z pietatis magne signo mōstrādo. Nec patēt sermone.j. ex legenda. Septimo qz clarificauit eā xp̄s multis miraculis illustrādo. de quib⁹ plurū foret p̄sequi. Nam plurimos mortuos suscitauit deus ipius meritis: p̄tractos: cecosqz etiam natos z varios infirmos curauit: demoniacos liberauit: p̄tritos sanauit z gibbosos. Rogem⁹ g̃ vt eius merit̄ det nob⁹ xp̄s gr̃am in p̄senti z tādē gl'iam Amen.

¶ De sctā Elyzabeth g̃rtū f̄monē vide ex cōi.
¶ Iē de sancta Cecilia sermonē accipe potes ex cōmuni sanctaz applicādo legendā.

Cecilia quasi celi lilia p̄ v̄ginalē mundiciā: fuit v̄go preclarissima p̄sapia romanoz nobiliuz exorta a cūnabulis in fide xp̄i nutrita: euāgeliū xp̄i gerebat semp absconditū in pectore suo z nō diebꝫ neqz noctib⁹ cessabat a colloquijs diuinis z oōne: suā v̄ginitatē p̄seruari a dño flagitans. Cū autē cuidā iuueni Valeriano desponsata fuisset z dies nuptiaz p̄stituta. illa subtus ad carnē cilitio indura erat: desup deauratis vestibus tecta. Et cantātib⁹ organis ipa in corde dño cantabat dicens. Fiat dñe cor meū z corpus meum imaculatū vt nō confundar: z biduanis ac triduanis ieiunijs orans cōmēdabat dño qō timebat. Venit nox qua cū sponso cubiculi silentij secreta suscepit z ita eū alloquit. O amātissime iuuenis est secretū qō tibi volo dicere si iuras illud cōseruare. Jurat ille. Tūc ait. Angelū d̄i habeo amatorē q̄ nimio zelo custodit corpus meū. Hic si p̄ceperit q̄ tu me polluro amore p̄tingas statiz feriet te z morieris. si autez sincero amore diligas v̄ginitatē meā custodiendo amabit te sicut z me z ostendet tibi gl'iam suā. Tūc Valerianus nutu dei correptus ait. Si vis vt credā tibi ostende mihi ipm angelū: quē si p̄bauero q̄ vere angel⁹ dei sit faciā qō hortaris. si aūt virū alīuz diligis te z illū gladio feriā. Cui Cecilia. Si in deum vez crediderīs z te baptisari p̄miseris ipm videreva lebis. Vade igit in tertiū miliariuz ab vrbe via apia z paupibus quos illic inuenies dabis elemosynas z dices. Cecilia me misit ad vos vt oñ datis mihi sanctū episcopū Urbanū ad quē habeo secreta p̄ferre. illi aūt indica v̄ba mea z post q̄ ab eo fueris purificatus rediēs angelū ipsum videbis. Cūq; Valerianus iuisset z sanctū Urbanū papā intra sepulchra martyz latitantē inuenisset z hec oīa dixisset eidē: ille man⁹ ad celū expandēs cū lachrymis orauit dicens. Dñe iesu suscipe seminū fructus. s. castitatis quos in cecilia seminasti. z subito apparuit senex niueis vestib⁹ inductus tenēs librū aureis litteris scriptuz quē videns Valerian⁹ p timore cecidit q̄si mortuus leuatus a sene mandatū accepit vt ī libro illo legeret: z legit sic. Unus de⁹: vna fides: vnuz baptisma: vnus deus omniū q̄ sup oīes est z̄c. Dicit ei senior. Credis ita esse an adhuc dubitas Tūc exclamauit dicēs. Nō ē aliud qō verius credi possit sub celo. Statim illo disparēte sanctus Urban⁹ eū baptisauit z rediens cecilia cū angelo loquēte in cubiculo inuenit. angelus autē duas coronas ex rosis z lilijs padisi in manu habebat z vnā Cecilie: alterā Valeriano tradidit di. Istas coronas imaculato corde z mūdo corpore custodite. qz de padiso d̄i attulī: nec vnq; marcescent: nec odorē amittēt: nec ab alijs nisi quib⁹ castitas placuerit videri poterūt. tu aūt Valeri. pete qō vis z sequeris. Ait ille. Nil mihi dulcius fratris vnici affectu in hac vita pero vt z ipe veritatē mecū cognoscat. Cui angel⁹ Placeat d̄o petitio tua z ambo cū palma martyrij ad dñm venietis. Post hec ingressus Tiburti⁹ frater Valeriani dixit. Miroz hoc tpe hyemali roseus hic odor z lilioz vñ spiret: p̄siteor ita sū refect⁹ vt totū me putem imutatū. Valerianus dixit. Coronas de rosis z lilijs miro cādore vernātes habemus quas tui oculi videre nō p̄ualent. Tibur. dixit. In somnijs loqueris an in vitate. Cui valerian⁹. Usq; mō in somnijs fuimus: sed iā nūc in veritate manem⁹. Ad quē. Quis te docuit hoc Rñdit Valerian⁹. Angelus dñi quē z tu videb

De sancto Clemente

si purificatus fueris: z oībus ydolis abrenū/ciaueris. Tūc Cecilia euidenter ei ostendit ydola esse muta z insensibilia. Tandem misit eum p baptismate cū Valeriano ad sanctū Urbanū z interim dixit Tiburtius fratri suo. Obsecro te frater dic ad quē me ductur⁹ es. Et ille. Ad Urbanū epm. Tibur. ait. Ille totiēs dānat⁹ ē mor/ti: z si inuēt⁹ fuerit cremabit z nos piter pibim⁹. Cui Cecilia. Si hec sola esset vita iuste hanc pdere timeremꝰ. est aūt alia melior q nūq̄ pdit: quā filiꝰ dei nobis enarrauit z miraculis mōstrauit Tūc cepit ei de trinitate in diuinis: z de aduētu filij dei z ei⁹ passiōe pdicare q p gruū fuerit xpm p nobis pati vt satisfaciēdo redimeret hō. Tandē Tiburti⁹ ductꝰ est ad sanctū Urbanū et baptisat⁹ sepe angelos dei videbat z oia q postulabat mox obtinebat. Valerian⁹ igit z Tibur. elemosynis insistebant: z sanctoꝝ corpa q̄s pfectus Almach⁹ occidebat: sepulture tradebāt. Qō audiens Almach⁹ eos ad se vocauit z inquisiuit: ac post plura vba pcepit vt offerrēt dijs libamina Rnderūt. Nos deo vero sacrificiū q̄tidie exhibemus. tradunt g̃ in custodiā maximi. Quib⁹ ille ait. O iuuēturis flores fratres quō ad mortē q̄si ad epulas festinatis. Cui valer. ait. Promitte te crediturū z videbis post mortē gl̃iam aiaꝝ nrarū. z maxim⁹ pmisit si hoc viderit. Dūq̄ aurora finē daret nocti cecilia dixit. Eya milites xpi abij cite opa tenebraꝝ z induimini arma lucis. Quarto g̃ miliario ab vrbe sci ducūt ad statuā Iouis z dū nollent sacrificare piter decollant. tūc Maximus cū iuramento asseruit se eoꝝ angelos videre fulgētes z aias eoꝝ quasi vgines de thalamo exeūtes z in celū p angelos deductas. Credidit g̃ maxim⁹ in xpō z omis familia eius ac vniuersi carnifices z baptisati sūt. Almach⁹ audiēs rādiu plūbatis cedi fecit maximū donec spīm exhalauit cui⁹ corpus ceci iuxta vale. z Tibur. sepeliuit. Post hec Cecilia quasi piugē valeriani iussit almach⁹ sibi astare iussitq̄ vt idolis imolaret aut mortis sententiaz incurreret. Tūq̄ pmpte se morti offerret apparitores z milites assisteū. flebāt q̄ tā decora z nobilis puella vltro morti se trade ret. Sed Cecilia dixit ad eos. Hoc non est pdere iuuēturē: sed mutare: dare lutū z accipe aurum dare vile habitaculū z accipe pciosuz. Nam de⁹ reddet cēruplū. Tūc crediderūt in xpō quadringenti z baptisati sunt. Quo audito Almach⁹ Cecilia interrogauit. Cui⁹ ꝓditionis es. Et illa. Ingenua sū z nobilis. Cui Almach⁹. Ego te de religiōe interrogo. Et Cecilia. Interrogatio tua stulta est que duas respōsiōes vna putat inquisitōe cōcludi. Et Almachius. Uñ tibi tanta pīsūptio rñ dēdi. At illa. De ꝓscientia bona z fide nō ficta. Cui Almach⁹. Ignoras cui⁹ potestatis sim. q̄ vivifi/cādi z mortificādi mihi tradita est potestas. Cui Cecilia. Cōtra veritatē publicā pbo te nūc eē mētitū. vitā enī viuētib⁹ tollere potes. mortuis aūt dare nō potes. es g̃ minister mortis z nō vite. Cui Almach⁹. Ut q̄d cū tāta supbia loqueris. Et illa. Nō est supbia sed ꝓstantia. Nā nos scientes sanctuꝝ dei nomen oino negare nō possum⁹. Melius ē enī feliciter mori q̄ infeliciter viuere. Cui Almachius. Jā depone amentiā z sacrifica dijs. Cui Cecilia. Nescio vbi oculos amiseris. nā quos tu deos dicis nos lapides esse videm⁹. mitte manū z tange. dēde disce q̄ oculis nō vides. Tunc iratus iussit eā ad domū suā reduci: ibiq̄ tota die z nocte in bulliente balneo cōcremari. que q̄si in loco frigido mansit nec modicū sudoris pensit. q̄ cū audisset Almachius iussit eā in ipo balneo decollari quā spiculator tribus ictib⁹ in collo pcussit: sed tm caput amputare nō potuit. Et q̄z decretum erat ne quarta pcussiōe decollandꝰ acciperet: eā semiuiuā cruent⁹ carnifex reliq̄t. p triduū aūt supuiuens omia q̄ habebat pauperib⁹ distribuit. z oēs q̄s ad fidē ꝓuerterat: vrbano epo cōmēdauit di. Triduanas mihi iduciās a dño popposci vt hos tibi cōmēdarē z domū meā in eccliaz ꝓsecrares. z sic fecit epus: ipamq̄ sepeliuit circa annos dñi ducētos vigintitres. Rogem⁹ g̃ xpm vt ei⁹ meritis det gr̃am z tandē gl̃iam Amen.

De sancto Clemente sermonē vide et cōmuni applicādo legendā.

Clemēs a clemē

Cetia dī q̄z misericors fuit et nobili ro/mano ꝓsapia ortus patre Faustidiano: matre matidiana: habuit duos fratres q̄z vnus Faustin⁹: alter Faust⁹ dicebat. Cūq̄ matidiana esset multū pulchra: frater mariti eaz cōcupiuit z quotidie molestabat: illa nō ꝓsentiens cū hoc viro timeret reuelare ne inf duos fratres inimicicias suscitaret: cogitauit se p tpus a pria absentare donec aspectu ei⁹ subtracto illi⁹ amor cōquiesceret. Ut aūt a viro suo impetrare posset callide somniū ꝓfinxit di. viro. q̄ sez p somniū vi/sū vir apparuit pcipiēs sibi vt ꝓfestim cū duob⁹ geminis Faustino sez z Fausto ervbe discederz donec reditū idē imparet: alioq̄n cū liberis periret. Marit⁹ exp̄auēs misit eos athenas vt ibi interim filios faceret erudiri: minorē aut filiū clementē apud se retinuit. Cūq̄ nauigarēt naufragiū passi sūt z mat sine filijs a fluctib⁹ electa est: clamores dans z vlulat⁹: manusq̄ lacerabat moribus. Tandē apud quādā viduā recepta hospitio victū q̄tidie manib⁹ querebat: sed modico post tpe man⁹ eius sūt arefacte ꝓter morsus crebros nec opari potuit: sed z hospita ei⁹ palysim incurrit. Sicq̄ matidiana mendicare cōpellit. z ipa cū hospita ex his que mēdicabat pascebant. Cōpleto anno vir missis viris cepit requirere semel secūdo z tertio q̄ deuenisset: nec inuenies vllū vestigiū: ipemet ad querendū iuit in naui relicto Clemēte filio sub tutoribus. z sic clemens vigi

ti annis orbatus rome stetit: studioq; litterarū se ꝓtulit: z sum mū pbie apicē apꝑhēdit. vehemē/ ter aūt desiderabat q̄liter sibi aie imortalitas ꝓ/ suaderi posset. Deniq; cū Barnabas apl'us ro/ mā venisset z fidē xpi ꝑdicaret pbi eū deridebāt. z clemēs ꝓ derisu barnabe questionē fecit dicēs Cū culex aial sit exiguū q̄d est q̄ ser pedes habet z insup alas possidz. elephas aūt cū sit immane aial nec alas possidet z tm̄mō q̄tuor pedes ha/ bet. Cui Barnabas rn̄dit. Stulte tue questioni possem rn̄dere si causa discende vitatis q̄reres. Sed nūc de creaturis dicere vobis aliq̄d absur/ dū est cū ꝓditorē ignoretis. Nā iustū est vt in cre/ aturis erretis q̄ creatorē nō cognoscitis. Hoc v/ bū cordi clemētis pbi valde inhesit: ita q̄ fidem xpi a barnaba instructꝰ suscepit: z postmoduz in iudeā ad petrū ꝓperauit z eius discipulꝰ factꝰ est q̄ de ꝓgenie interrogatꝰ a petro retulit q̄d matri z fratribz ac patri acciderit. Eo tpe Simon ma/ gus duos discipulos habebat. s. aquilā z niceta q̄ eius fallacias agnoscētes eū reliquerūt z petri discipuli sūt effecti. Accidit q̄dā vice petrū cū di/ scipulis aduenire ad insulaz in qua matidiana morabat. s. mater clemētis. quā mēdicante vidēs cur nō opareꝝ manibz increpauit. Illa dixit ma/ nus insensibiles habere: addiditq; meliꝰ mihi fuerat in mari mori z vtinā me ꝑcipitassez vt vl/ tra nō viuerē. z narrauit ei oēm sue fortune euē/ tū. Ad quā petrꝰ. Est quidā apud nos adolescēs noīe clemēs q̄ hec refert matri z fratribz accidisse. Illa audiēs stupore ꝓcussa corruit: z tandē cū la/ chrymis ait. Ego sū mater adolescentis rogo vt eū ostēdas mihi. quā petrus duxit ad nauē. Vi/ dens aūt clemēs petrū manu ducere mulierē ri/ dere cepit. Aduenies illa statim in amplexus cle/ mētis ruit z crebro osculari cepit. quā ille putās insanientē repellebat. Cui petrꝰ. O fili clemens noli repellere matrē tuā. quā recognoscēs flere ce/ pit vter q;. z q̄d patri acciderit ac fratribz enarrā/ tes alternatim suspiria dabāt. Tunc ad ꝑceptū petri hospita illiꝰ q̄ paliticā iacebat adducta ab illo ꝓtinuo liberat. Interea nicera z aq̄la ꝓcūcā/ tur q̄ esset hec mulier. auditisq; a clemēte z petro rebꝫ gestis obstupefacti dixerūt. Dñe deus q̄d est hoc nos sumꝰ inquiunt Faustinꝰ z Faustus. q̄s ipa mater nostra extimat in mari perijsse z i am/ plexꝰ matris ruerūt: illaq; ꝑ gaudio velut ā mēs effecta corruit: z spū resumpto ait. Obsecro dul/ cissimi filij narrate quō euasistis de mari. Rn̄/ derūt. Resoluta naue nos cū sup quandā tabu/ lā veheremur quidā pirate nos inuenerūt z mu/ tatis noibz vēdiderūt cuidā honestevidue q̄ nos vt filios habuit z erudiri fecit. Tandē Simoni mago adhesimꝰ cuius fallacias agnoscētes pe/ tri discipuli effecti sumꝰ. Sequēti die petrus aſ/ sumptis tribus fratribz. s. clemēte: aquila z nice/ ta intrauit ad secretioza loca insule causa oratio/ nis: quos vidēs senex quidā paup alloqui cepit dicens. Cur sic erratis vt orandū putetis cuz in mūdo nil sit diuina ꝓuidētia: sed fortuitꝰ casus z geneſis oīa agūt sicut z ego oīa in me exp/ tus sū. Siue g̃ oret quis siue nō q̄ō Geneſis cō/ tinet implebit. Tūc ex mandato petri ceperūt il/ li discipuli ꝓtra eū disputare aptis rōnibz osten/ deñ. diuinā ꝓuidentiā in mūdo: eūq; ob reveren/ tiā crebro patrē noiabāt in disputatōe. Quibus aquila dixit. Cur eū patrē vocamus cū xpus di/ rit neminē patrē sup terraz vocare. z mox intulit ad senem nō iniurioſe accipe hoc pater. Tūc oēs riserūt dicētes. Facis id de quo alios culpas. pa/ trē vocañ. senem. Tandē senex dixit. Quō possiz diuinā ꝓuidentiā credere: cū in mea coniuge z fi/ lijs exptus sum accidisse oīe illud q̄ geneseos dictabat. z narrauit eis oīe illud q̄ sup dictuz est de matidiana vroze peregre ꝓfecta cū duob⁹ filijs z in mari periclitata. Re narrata filij vole/ bant in amplexꝰ eius ruere z rem apire: sed Pe/ trus pbibuit ꝑcipiens expectare. z dixit seni. Si ego coniugē tuā castissimā cū filijs tuis assigna/ uero credis ne. q̄ Geneseos nil sit. Cui ille. Im/ possibile est hoc fieri. Tūc petrus ait. Ecce iste fi/ lius tuꝰ clemēs. z hi sūt duo gemini filij tui scili/ cet faustinꝰ z faustus. tūc ruerūt i oscula. z oīa/ que acciderāt narrañ. Ecce z vroz aduenit cū la/ chrymis clamitans. Ubi est vir meꝰ z dñs meꝰ z sic se cognoscēñ. in amplexus ruerūt lachrymā/ tes. Hec z plura in legēda sunt scripta ex itinera/ rio clementis que ꝓtranseo. Post hec petrus ro/ mā veniens z ibi multo tpe ꝑdicās dū ꝑuidisset immminere suā mortē: ordinauit clemētē in papā successuꝝ: mortuoq; petro cū fuisset electus tali/ bus moribz pollebat vt iudeis z gentilibz ac om/ nibus xpianis cōplaceret. Inopes xpianos mē/ dicare nō sinebat: sed singulis noīatim scriptis subueniebat ꝓ oīes regiones ꝑdicabat z mul/ tos cōuertebat inter quos domicillā sez virginē neptem domiciani impatoris sacro velamie cō/ secrauit: z theodorā vrorē sisinnij amici impato/ ris ad fidē cōuertit z in castitatis ꝓposito manē/ re fecit. z plura miracula faciēs que ꝓtransimus causa breuitatis. Tandez comes sacrorū pecu/ nia multis data ꝓcitauit seditionē cōtra clemē/ tem. quē vbis ꝑfectus cepit inclinare ad se z re/ darguere. Cui clemēs ait. Nō est curandū q̄ mꝰ/ ti canes latrāt ꝓtra nos. Naz nō possūt facere vt nō simus homies z ipi nihilomin⁹ manent ca/ nes. Tūc Mamertinꝰ ꝑfectus seditionē popu/ li nō ferēs. scripsit imperatori traiano. qui rescri/ psit. q̄ aut sacrificaret: aut trās mare in heremū terſone exilio mitteret. Missus est g̃ in exiliuz et secuti sūt eū multi clerici z laici. Venieñ. aūt ad insulā inuenit ibi plus q̄z duo milia xpianoꝝ iā dudū ad secāda marmora dānatoꝝ. qui videñ. eū in lachrymas ꝓruperūt. Quos consolañ. ait. Nō meis meritis ad vos me misit dñs vestr̄ co/ ronis ꝓcipē fieri: z cū ad eis audisset q̄ aquā a

sexto miliario humeꝝ deportarēt: ꝑcepit vt ora/
rent: oꝛone facta vidit agnū stantē q̄ pede dextro
erecto quasi locū eꝑo ostēdebat ꝛ ꝓcusso loco sta
tim fons magn⁹ erupit ꝛ in fluuiū creuit vniuer
sis gaudētib⁹. ad hanc famā multi ꝓfluebant: et
vna die ampli⁹ q̄ q̄ngenti sunt baptisati ac ꝓ to
tā ꝓuinciā illā infra annū idolo⁊ rēpla destrueñ.
septuaginta q̄nq̄ eccl̄ias edificarūt. anno dñi cē
tesimo traianus cepit impare. q̄ hoc audiēs q̄n/
dā ducē illuc misit. q̄ cū ꝓspiceret oēs ꝑ xp̄o libē/
ter mori multitudini cessit ꝛ solū clementē liga/
ta anchora ad collū in mare ꝑcipitauit di. Jam
nō poterūt ip̄m xp̄iani colere. stante aūt oi mul/
titudine ad litus corneli⁹ ꝛ pbebus discipuli ꝑce
perunt orare oēs vt dñs corpus sui martyris
mōstraret: statimq̄ mari ꝑ tria miliaria recedē/
te oēs ꝑ siccū ingressi inuenerūt in modū tem
pli marmorei habitaculū a deo ꝓparatū: ꝛ ibi in ar
ca corpus sancti clemētis ꝛ anchorā iuxta eu⁊. re
uelatū est aūt discipulis ne inde tollerēt corpus
oī nāq̄ anno tpe passiōis eius ꝑ septē dies ad
tria miliaria mare recedebat ꝛ siccū iter aduenie
tib⁹ ꝑbebat. s⁊ post multo⁊ anno⁊ curricula vt
refert Leo hostien. ep̄us miraculū marini recess/
sus ob culpā inhabitantiū cessauit. barbari etiā
tpe marini recessus venien. templū destruxerūt:
ꝛ arca cū corpe erat obruta marinis fluctib⁹: di/
uina tamē reuelatiōe ad oꝛonē ep̄i ꝛ cleri inuētu⁊
est corpus ꝛ anchora ꝛ deportatū terſonā. ꝛ tan/
dē romā multis ostensis miraculis: vbi in eccle
sia que nūc dicit sancti clemētis honorifice ē cor/
pus collocatū ad laudē dñi iesu q̄ cū ꝑe ꝛ spūsā
cto viuit ꝛ regnat vn⁹ de⁹ i secl̄a secl̄o⁊. Amen.

¶ De sancta Katherina Sermo ꝑm⁹ cū legēda

Concupiscet rex

c. decorē tuu⁊ q̄m ip̄e est dñs deus tuus
Ps. xliij. ꝛ ad honorē hui⁹ festiuitat⁊.

¶ Sicut videm⁹ q̄ in mūdo q̄nto aliq̄d est
celo ꝓpinqui⁹: tāto est clari⁹ pulchri⁹ ꝛ deo ꝑ cō/
formitate primi⁹. sicut ptz in aqua respectu ter/
re i aere ꝛ igne ac celesti corpe: stellisq̄ ꝛ maxime
celo empyreo q̄ sup⁊ alia est clari⁹ pulchrius ꝛ ꝑ
di habitaculo ac beato⁊ gl̄ia ꝓuenien⁹ e primo
sic bois aia q̄nto est celestis ꝓuersatōis ꝑ castita
tē: tāto ē pulchri⁹ corā deo ꝛ ad inhabitādū ama
bili⁹. Nā Aug. dicit. q̄ castis mētib⁹ illabit deus
Jrē Amb. de vgi. Pulchritudinē maiorē q̄s exti
mare poterit decore vginis q̄ amat a rege. s. xp̄o
ꝓbat a iudice: dedicat deo. Hz q̄n beata kathe/
rina fuit vgo castissima. ꝛ ió xp̄o dilecta. merito
de ip̄a dicūt hba p̄missa. Lōcupiscet rex decorez
tuū q̄m ip̄e est dñs de⁹ tu⁹. Jurta q̄ hba tria my
steria notabim⁹ ꝑ hoc sermōe fm q̄s de bis tri/
bus beata katherina cōmendat ꝛ in exemplum
nobis ꝓponit.

¶ Primo de deo grata complacentia: ibi. Lon
cupiscet rex christus.

¶ Secūdo de decora mundicia: cum subdit⁹.
Decorem tuū.

¶ Tertio de ꝑclara patiētia. s. amore xp̄i: ió dici
tur. q̄ ip̄e est dñs deus.

¶ B Circa ꝑmū de cōplacētia caste mētis sez
apud xp̄m querit. q̄re xp̄s dñs ꝓcupiscit specia/
lius mentē castā inhabitare. Respondet q̄ ꝓpter
pue quadruplici ratiōe.

Prima rō dulcis refectiōis.
Secūda rō celestis ⁊rutis.
Tertia rō diuialis ꝓformatiōis.
Quarta reginalis despōsatiōis.

¶ Prima rō refectiōis. Nā videm⁹ q̄ q̄libet hō de
lectabiliter manet in hospitio vbi reficit cibo: po
tu: q̄ete. s⁊ mens vel aia casta dulciter reficit xp̄o
Un Canc. ij. Qui pascit inter lilia. i. ⁊ginalia et
casta corda. Aug⁹. O q̄ dulces sūt fructus chari
tatis. nā in eis singulariter reficit dñs maiesta/
tis. Nimi⁊ legit Deb. ix. q̄ i arca testamēti erāt
hec. s. vrna aurea habēs mānā ꝛ ⁊ge aarō q̄ frō/
duerat ꝛ tabule testamēti. s. in q̄b erat decalog⁹
descrip⁹ digito dei. Ista aūt arca significabat my
stice corp⁹ būanū. Erat em̄ de lignis setbim ipuri
bilib⁹ ꝛ deauratū int⁹ ꝛ foris repletas locū diui/
nū. Nā ꝛ de⁹ ip̄e ibi dabat rēsa. Sic corp⁹ būanus
dz eē iputribile ꝑ pecm̄ mortale. q̄ vt dī Sap. j.
Nō habitabit de⁹ in corpe subdito pcīs. Debet
etiā eē deauratū int⁹ ꝛ fors ꝑ charitatē dī ꝛ primi.
de q̄ Apoc. iij. Suadeo tibi emere au⁊. s. chari/
tatis vt sic sit loc⁹ do dign⁹. Hz in b hospitio cor
dis debet hō habere ¶ primo mānā ⁊bi diuini q̄
tā q̄ dulci cibo reficit xp̄s. q̄nto meli⁹ decoquit ꝑ
ardorē charitat⁊. Grego. ome. viij. Liby mētis est
⁊bū dei. Un xp̄s dñs dixit Job. iij. Me⁹ cibus est
vt faciā volūtatē ei⁹ q̄ misit me. Et loq̄t ibi de cō
uersiōe aniā⁊ ad ⁊bū dei fm Lyrā. Secūdo de
bet habere hō ⁊gā penitētie q̄ ē ꝑ dulci potu xp̄i.
Bern. Lachryme penitētiū vina sūt āgelo⁊ q̄b⁹
delectant cū do. Tertio debet habere q̄ete ꝓscien
tie bone in obſuātia ꝑcepto⁊ decalogi. Bē. Le/
ctul⁹ xp̄i floridꝰ ē bona ꝓscia. i q̄ dulciter req̄escit
Et bis patz q̄ sic in arca dñi fuerūt illa tria p̄di
cta: sic in aia casta debēt eē hec tria. s. ⁊bū dei: pe/
nitētia ꝛ bona cōscia in obſuādo oia ꝑcepta. Et
vbi hec tria fuerint xp̄us dñs dulciē reficit cibo
potu: q̄ete. recedit aūt vbi hec nō fuerint. Et q̄ ca
sta mēs hec obſuat ió xp̄s ibi habitat. Sēdo rō
ne celest⁊ ⁊rut⁊. q̄ celest⁊ vita est in ⁊ginitate. Un
Piero. in ser. de assū. Profecto in carne sine car/
ne viuere nō terrena sz celest⁊ vita ē. De⁹ aūt in ce/
lo habitare vult: sic ꝛ in tēplo castitat⁊. Ps. Dñs
i tēplo sctō suo dñs i celo sedes ei⁹. Un Beda ex/
ꝑsse sup⁊ Luc⁊. dic. q̄ xp̄s in sūma pace ꝛ ⁊ginali
vtero icarnari ac nasci voluit vt mōstraret q̄ pa
cē i hoib⁹ ꝛ castitatē diligit. Nā q̄re in celo xp̄s de
us habitare diligit nisi q̄ ibi ē sūma mūdicia et
par sempiterna in oi charitate. Ps. In pace facta

est locꝰ eiꝰ. Et iterꝝ. Tu aũt in sctõ .i. mũdo habitas laus isrl. Et sic patz qꝫ i pace z castitate habitare vult deꝰ tãꝫ i celo. Sz i discordia z immũditia sic in inferno habitat diabolus. Tertio rõne diuinaꝝ ꝓformatõis. qz assiliaꝝ hõ ꝑ virginitatem xpõ dei filio z virgini matri eiꝰ. Similitudo aũt est cã dilectõis fm pbz scõo de aia. Amabilis ḡ vir ẽ. qz Sapiẽtie. vj. Incorruptio primũ facit deo. ¶ Quarto rõne reginalis desponsationis. Nã vt dicit Hypanꝰ. Virginitas est regina virtutũ: sozor angelorũ: possessio oim bonoruz. Sed quare castitas reputaꝝ regina virtutũ: cũ fides z charitas ꝓcellãt: sine qbꝫ nil valet castitas. Rñdetur qꝫ primo ꝓpter dignitatẽ. qz est a xpõ rege oim despõsata. ꝓpter qõ castitatẽ tenẽtes sponse xpi nominãꝝ. Uñ cãit eccl'ia. Ueni spõsa xpi accipe corozã quã tibi dñs ꝛẽ. Secũdo ꝓpẽ mirabilẽ sublimitatẽ. Uã vt Augꝰ. docet. Rara z insolita faciũt mirari. z declaraꝝ. Nõne maiꝰ ẽ boiez creari in vtero matris ḡz mortuũ hominẽ resuscitari. cõstat qꝫ maiꝰ est. qz in ortu hominis deꝰ ex nihilo creat aiamã. sed in resuscitatiõe solũ reunit añ creatã. z tñ ortꝰ vel natiuitas boiꝰ non reputaꝝ ꝓ miracl'o qz ḃ est ꝓsuetũ fm cursũ nature. sz mortui resuscitatiõem oñes mirãꝝ qz ḃ est raꝝ z insolitũ. Ad ꝓpositum. Uirginitas vel castitas in boiby est vtus valde rara. Uñ Bernꝰ sup cañ. ser. lxvij. Rara in terris est ꝛtinẽtia. Et Gzeg. dis. l. Quia ẽctitas. dic. qꝫ pauci inueniuntur sine carnali delicto. ḡ est virꝰ mirabilis z regia per quã regit anima corpus ne in eo regnet luxurie viciũ. Tertio ꝓpter corozam reginalem qz virginitati debeꝫ i celo aureola fm doctores sup. xiij. Ad ꝓpositũ. Beata katherina virginitatẽ castissimam tenuit. z ideo a xpõ rege dilecta z miraculose despõsata fuit. ¶ Legit de ortu qꝫ in alexãdria erat quidã rex Lostus noie pdiues z gl'iosus: sz multo tpe ple caruit: vnde dijs impẽdebat multa sacrificia vt paganus ꝓ ꝓle habẽda. sz qz demones nõ possunt creare aiam bũanaz. nil sibi hec ꝓfuerũt. Interea quidã pbꝰ noie Alphozabiꝰ fuit in grecia magnꝰ z famosꝰ. Quẽ rex audiens missis lr'is ad se accersiuit z ipsũ iterogauit vnde ḃ sibi fozet qꝫ plẽ ex regina nõ haberet. Qui ꝓsideraꝝ sapiẽter regis z regine cõplerionibꝫ iudicauit qꝫ nõ ex defectu nature hoc esset sz diuina puidẽtia. Cõsuluit ergo sacrificia fieri. Cũ ꝗz rex dixisset sibi multa iã facta dijs sacrificia pbs ait. Licet plures deos dicamus. tñ vnũ esse ꝑ oimby ratio dictat. Nimiꝝ z Arest. cõcludit. xij. li. methaph. qꝫ mala ẽ pluralitas ꝓncipũ: sit ḡ vnus ꝓnceps z rector oim. Entia ei nolũt male disponi z tõ bonũ vniuersi ꝓsistit i vno ꝓmo ꝓncipio. s. dõ. ad qõ oia ordinãꝝ: a dõ nãꝝ fluit ḡ Alphozabiꝰ regi ex auro optimo fundere imaginẽ magno deo deoꝝ: et illi ꝑ habẽda ple sacrificare. Acꝗuit rexꝝ dedit auꝝ artificibꝰ qui disposuerũt fundere imaginẽ magni regis purpurati z corozonati ac nomẽ ipsi posuerũt. deꝰ deoꝝ. Sz qõ hõ ꝓponit: deus aliter disponit. Excussa cũ lima in q̃ imago fuit fusa: ecce ꝑter artificis intẽtiõem inuẽta est fusa imago crucifixi salua/ toris. Stupefacti oẽs cũ vellẽt destruere pbz ꝑ hibuit dicẽs. qꝫ erq̃ magno deo taꝝ placuit imago maneat sic. Cũꝝ in templũ idoloꝝ induxissent erigẽdum: ecce omnia idola ibi existẽtia corruerũt. Sacrificijs ꝛpletis visa est post aliqꝫ dies regina a rege grauidata z pepit puellaz mire pulchritudinis quã letus rex de ꝛsilio pbi nõiauit ab illo miraculo ruine idoloꝝ: ḃ noie katherina. qõ interꝑtaꝝ vniuersalis deoꝝ ruina. Que educata taꝝ fuit ingenij vtysqz ad. xiij. annũ etatis oñes septez artes liberales sciret. Unde ꝓ magnitudine scie magistroꝝ grecie: gẽma ẽ nũcupata. Tãdem pater eiꝰ ad mortem infirmaꝝ et vocata Katherina cõmisit sibi in testamento: ꝓmo qꝫ illũ magnũ deũ deoruz z eius imaginem coleret in sua vita. Secũdo vt sponsũ non acciꝑet nisi talem q̃ generis nobilitate. corꝑis pulcritudine. sciẽtia z diuitijs similis sibi fozet. z sic resignato regno ipsi: pater migrauit. Non multo post vt in eadẽ hystoria legiꝫ: etiã regina. scz mater katherine migrauit a seculo. Katherina aũt gubernabat regnũ prudẽtissime. Nec secũ semp. xxiiij. virgines z. xij. matronas: cẽtumqz armigeros excepꝫ pedissequis z camerarijs ad magnificentiam habuisse dr. ¶ Accidit autez quadã vice vt ꝑ certis causis ad metas alexandrie cũ suo magno comitatu transeuntes inter siluas iter rectum amitterent: z errando huc atqz illuc diuina puidentia inuenerũt quendaz sanctũ senẽ in cella orantem. qui supra cacumẽ celle habebat imaginem crucifixi erectam. Qua visa ait katherina intra se dicẽs. Iste senex z ego vnuz deũ colimus. Cũ intrans cellaz senis cepit cum de varijs interrogare. Senex autẽ cepit eidẽ de pditione hois z diuina ꝛcarnatiõe ac passionis eiꝰ redemptiõe loq̃. Cũꝝ hec katherina non curaret vtpote pagana. senex inspiratus a deo interrogauit eam: cur tanto tempore sponsum accipere noluisset: que narrauit qõ sibi pater suus mandauerit. et qiõ non acceperit sponsum qz non inueniret sibi cõparem nobilitate. formositate. diuitijs z sapiẽtia. Ad quem senex ait. Quid te iactas de mundanis: nũquid audisti de quodam regis magni filio qui est super omnes reges z dños cuiꝰ pulcritudinez sol z luna z omnia mirãtur. qui omnia scit ꝑterita presentia z futura. cuius diuitie nunqz decrescunt. qui non vult habere sponsam nisi semper castã manentẽ. cuius mater virgo est et pater feminã nescit. cui angeli seruiũt. Tũc nutu dei cepit katheria desiderare ardẽter qs eẽt ille z vbi aut quõ ad eiꝰ noticiã possz venire. Cepit etiã senẽ de hoc rogare instãter vt eidẽ hũc manifestaret. Ait senex

Ecce in tabula parua imaginē matris illius virginis z filij tibi dabo quā diligēt custodi z nocte futura cozā ista imagine puoluta genibꝫ rogita matrē hanc virginē vt tibi ostēdat filiū. nā benigna est z te exaudiet. Accepta tabula illa z a sene de recta via edocta venerūt ad villā in hospitia z nocte electis omnibꝫ katherina cepit cū lachrymis cozā imagine ꝑcari: z tādē lassata fletibꝫ obdormiuit: z videbat ecce q̄si se in prato ameniſſimo esse z a lōge ꝟginē elegantē z filiū in vlnis tenentē fm siłitudinē picture in tabula. Approp̄inquās Katherina volebat videre faciē illi⁹: ꝫ ille diuertit. Dixit ei mr̄. Vides ne fili quāto desiderio flagrat hec puella Katherina te videre. Rñdit puer matri dicēs. Tu nosti q̄ pediſſeque nostre ꝑcellūt istā. z quō p̄t hec me videre: cū nō sit lota facie ꝫ sordida. z visio disparuit. Euigilās ḡ mane facto ardētiozi desiderio ad senez rediit. Interim āgel⁹ seni appuit dicēs q̄ eā de fide istrueret z baptisaret. Cū ḡ veniſſet z visionē narraſſz senex rñdit. q̄ nisi crederet z lauaret baptiſmo videre illū nō posset. Baptisatā ḡ dimisit mādans vt in hospitio iteratis oratiōibꝫ instaret cozaz dicta imagine. Qō cū feciſſet iterꝫ obdormiēs vidit se esse in prato ameno q̄ p̄us viderat: z ibi virgo cū filio eodē mō cuz fulgore gl'ie in multitudine angelorꝫ apparuit. Et ait ꝟgo filio. Fili videſne katherinā mādatis obedientē: oro vt eā exaudias z in spōsam suſcipias. Fili⁹ ait. Si placet tibi mater mi accipiā. Tūc ꝟgo maria anulū ō filij sui digito accepit z dextrā manū Katherine sub arrauit. Tūc xp̄s de gremio matr̄ descēdit z apparuit q̄si spinis coronat⁹: z aptis q̄nq; vulneribus sanguiez fūdēs z dicēs. Ecce tāta passus sāguine te redemi. Si ḡ venire vis post me sequere me ad cozonā ꝑpetuā. Et eidē xp̄s valedicēs angelicis cantibꝫ ascendit in celū. Tūc Katherina cuigilās anulū in manu reppit z mira spūs dulcedine repleta gratias egit deo. Tandē q̄z ad domū suā rediens cepit seruos z ancillas in fide catholica informare z suas facultates paupibus distribuere: orationi z cōtemplatiōi iugiter vacare. Patet ergo zc̄.

¶ Circa secūdū de decora mūdicia sit ꝓ conclusiōe verbū Bern̄. in epl'a ad Senonē dī. Nil castitate decori⁹ q̄ de hoie facit angelū. s. deo dilectū. Ꝟ ecclia canit illud p̄s. cxxj. Elegit eā de⁹ z ꝑelegit eā. Nec ꝓ themate. Sz iurta hoc q̄rit Uerus de⁹ amet magis decorē angelice puritatꝫ q̄z hūane castitatꝫ: an ecōuerso. Ad hoc rñdz magn⁹ Alb̄. sup Missus est. q̄ scz ꝟginitas in hoie magꝫ diligit z ꝑpōderat q̄druplici rōne. Primo rōne mł'tiplicitatis. Nā angelica ꝟginitas ē simpler. s. in coꝛ simplici natura spūali. sed hūana ē dupler. s. in corpe z aīa. Unū. xxxij. q. v. Sicut cīm dicit Chrys. Illa est gl'iosa in corpe ꝟginitas quā cōplectit sancti ꝓpositi volūtas. Secūdo ratiōe nobilitatis. q̄z ꝟginitas vel castitas in homie est ex dei gr̄a. in angelis aūt est ex natura: sed nobilioz est gr̄a q̄z natura. Hinc Bern̄. dicit. Pl⁹ gaudeo bone iesu angelis supferri ex gr̄a tua q̄ hange lū fuisse ex natura. Dec ille. Tertio ex rōne gloriositatis. q̄z ꝟginitas hūana est cū gloriosa pugna victorie. angelica aūt ē sine oīi pugna. Unū glosa. j. Lor̄. vij. dicē. Maioz est victoria ꝟginū q̄z angelorꝫ. Angeli cīm sine carne viuūt: virgines in carne triūphant. Item Hieron̄. sermone de assumptiōe dicit. In carne angelicaz gloriā acq̄rere maioris est meriti q̄z habere. Esse cīm angelū felicitatis est. esse vo ꝟginē vtutis. Dec ille. Quarto rōne fructuositatis. q̄z angeli nō merētur p̄ ꝟginitatē essentiale p̄miū cū nō sint in statu merendi. Sz hō merek aureolam z stolaz duplicē scz corpis z aīe. Et sic p̄z q̄ castitas homis est deo multū grata z amabilis: ac p̄ p̄trariū carnalitas est multū odibilis plus q̄z demonū peruersitas. Misdē rōnibus p cōtrariū: Primo qa homo peccat in corpe z ania. Secūdo q̄z abiicit gratiā dei quā posset habere z p̄miſit in baptiſmo se obseruare. Tertio q̄z posset vincere: ſz diabolus nō p̄t bonū velle. Quarto q̄z maiorē pēnā demerek hō scz in corpe z ania: nō sic diabol⁹. O ḡ infelices carnales cur penitentiā nō agitis. O casti gaudete in dño semp. q̄z magis vos diligit xp̄s q̄z angelos ꝓ puritate. Exemplū de sancta katherina cuiꝓpter mūdicia angeli ministrauerunt in vita pluries z in morte ac corporis tumulatiōe: vt patet.

¶ Circa tertiū de p̄clara gl'ia passiōis sit cōclusio q̄ beata katherina inter oīm sanctaꝛ virginum agmina fulget p̄clara passionis gl'ia. Et sufficiat p̄sēq̄ ex legēda. ¶ Legēda de passiōe.

¶ Cū cīm Maxentius imperator q̄ regnare cepit circa annos dñi. cccc. cōuocasset oīes ad alcrādria vt idolis imolarent: z xp̄ianos imolare nolentes puniret. Tunc katherina. xviij. annoruz in palacio audiēs mugitus anialiuz z plausus cantantiū z quid hoc esset didicisset: assumptis secū aliquibꝫ signo crucis se muniens illuc accessit. Uidens quoq; plures xp̄ianos metu mortis ad sacrificia duci condoluit z imperatori ait. Salutationē tibi ꝓferre z dignitas z ratio p̄monebat si creatorē celoꝛ agnosceres: z a dīis animū reuocares. Cepitq; mira sapiētia disputare et p̄bare q̄ idola sunt vana z stulti q̄ colunt ea. Sed deus solus qui creauit oīa z cui famulantur celi: sit adorādus verus ip̄e deus: ac de incarnatione filij dei sapientissime p̄osecuta ē plurima. Stupefactus imperator nec potens eidē resp̄dere p̄cepit eam interim ad palacium duci et custodiri. Admirabatur nāq; eius pulchritudinem z p̄udentiā incredibilem. Tandez veniens imperator ad palaciū interrogauit eaz de ꝓgenie. Cui illa ait. Cōfiteor meā ꝓgeniez nō ex iactātia. Ego ei sū katherina costi reg̃ unica filia. q̄uis i purpura nata z oiboꝫ artibꝫ liberalibꝫ plene istru-

cta: tamen oīa cōtēpsi amore xp̄i qui ver⁹ sol⁹ de⁹ est. Et dū q̄s colitis nec se nec alios iuuare possūt. O q̄ infelices taliū demonū sūt cultores Uidēs cesar q̄ ei⁹ sapiētie nō posset obuiare mā dauit occulte p lr̄as vt oēs doctores z rhetores alexādrie in p̄toriū q̄uenirēt munera regia acce/ pturi si suis assertiōib⁹ possent katherinā superare Adducti sūt aūt q̄nq̄ginta oratores q̄ in mūda/ na sapiētia oēs mortales p̄cellebāt. Qui cū ab i/ peratore rē hanc audissent: vn⁹ ait. O q̄le hoc cō siliū imperatoris tot sapiētes vocasse cū vn⁹ ex no stris posset talē puellā p̄futare. Interim katheri na hec cū audisset dño se totaz cōmēdauit: z ecce angel⁹ dñi astitit di. Cōstāter age q̄ hos oēs vin ces z ad martyriū destinabis. Tandē katherina adducta corā imperatore z oratoribꝫ dixit imperato ri. En ꝫ vnā puellā q̄nq̄ginta oratores statuisti: q̄s p victoria remunerādos p̄mittis: z me sine mercede disputare cōpellis: erit tñ mihi merces dñs iesus. Repert aūt phi arguere. q̄ impossibi/ le est deū fieri hoiez passibilē. Qualia fuerint ar/ gumēta ista z rñsiōes ac obiectiōes in alio p̄mo ne pseq̄mur. Tā sapiēter aūt z aptis rōnib⁹ ka/ therina disputauit z oēs eos p̄futauit: vt penit⁹ muti fierēt nō inuenientes q̄d dicerēt. Irat⁹ impa tor ait. Cur tam turpiter vinci vos p̄mittitis ab vna puella. Rñderūt. Antea nō fuit quē cōtinuo nō vicissem⁹. hec aūt puella spū dei loquit z taz veraciter q̄ nil p̄tradicere possim⁹. ecce ḡ oīes i xp̄m credim⁹. Tūc furore repler⁹ cesar iussit oēs illos in medio ciuitat⁹ cōcremari. At ẏgo cōfor/ tauit eos. Positi aūt in ignē nec capillis aut ve/ stimētis sūt adusti: sz animas dño reddiderūt.

Post hec ait cesar ad katherinā. O virgo generosa p̄sule tibi z acq̄esce mihi z post reginā i palacio meo secūda vocaber⁹ z imaginē tuā fa/ ciā: z cūctis velut dea adorabers. Cui ẏgo de/ sine talia dicere q̄ scel⁹ ē cogitare. ego me xp̄o spō sam tradidi. Tūc eā iussit scorpiōib⁹ cedi z post in obscurū carcerē includi ac fame cruciari. In/ terea rex p̄cessit extra regionē: z regina amore vi dēdi succēsa cū p̄ncipe militu⁹ porphirio media nocte ad carcerē ẏginis intrauit. viderūtq⁹ car/ cerē inextimabili claritate fulgētē z angelos pla gas ẏginis pungētes. Incipiēsq⁹ ẏgo xp̄m p̄di/ cauit z reginā ac porphiriū cuz ducētis militib⁹ q̄uertit. Infra aūt duodecim dies de celo missa colūba cādida celesti cibo katherinā refouebat. Deinde dñs cū mltitudie angelo⁹ z ẏginū eaz visitauit z dixit. Agnosce creatorē tuū: p̄stās esto q̄ tecū sū. Tādē rediēs imperator sibi katherinaz p̄tari iussit: z vidēs splēdidiorez cepit custodes torq̄ri putās q̄ eā aliq̄s pauisset. At illa. Xp̄us dñs p angelū me nutriuit. Cui imperator. Aut sa/ crifica dīs aut tormētis pibis. Et ẏgo. Parata sū oia sufferre p xp̄o deo meo. Tūc p̄silio cuius/ dā iussit rex q̄tuor rotas serris ferreis z clauis acutissimis circūseptas p̄pari q̄ mutuo sibi or/ dine ꝫrio volurēt z xp̄ianos applicatos discin/ derēt horribilit coram tā katherina. Que videns orauit dñm vt ad laudē sui nois z p̄uersionē cir cūstātis ppli ipam machinā p̄tereret. Mox an gel⁹ dñi ipetu p̄cutiēs q̄tuor milia gētiliū p par tes mole illi⁹ interemit. Tūc regina descēdit z i/ peratorē duri⁹ increpauit. Rex irat⁹ cū sacrifica re illa p̄tenderet: iussit vt extra ciuitatez ducer⁹ et māmillis cū ferreis hastilib⁹ pus extract⁹ decol laret. Cui⁹ corpus porphirius rapiēs sepeliuit. Quo audito cesar q̄si amēs rugiebat dicēs. Ec/ ce z porphiri⁹ vnic⁹ aie mee custos decept⁹ ē. Ad quē cōmilitones ducēti dixerūt. Et nos xp̄iani su/ mus. Oēs ḡ cū porphirio decollari p̄cepit. Post hec p̄suasit katherine vt sacrificaret z p̄ma in pa lacio fieret. Illa p̄cepit. Uñ cesar sententiā dedit vt decollaret. Educta ḡ orauit dicēs. O sal⁹ cre/ dentiū. o dec⁹ z gl'ia ẏginū iesu obsecro te vt qui cū q̄ passiōis mee memoriā egerit seu i exitu aie aut quacūq̄ necessitate me inuocauerit: tue p̄/ ciacōis p̄sequar effectū. facta est vox ad eā dicēs Ueni dilecta mea spōsa: ecce tibi ianua celi apta est: z tibi deuotis optata p̄mitto p̄sidia. Deinde decollata ex ei⁹ corpe p sanguine lac emanauit. Angeli aūt corp⁹ eius accipiētes ab illo loco ad montē synai itinere plus q̄ viginti dierū deduxe rūt z ibi honorifice sepelierūt. Ex cuius ossib⁹ in desinēter oleū manat q̄ cūctoz languidoz mē bra sanat. Rogem⁹ ḡ dñm iesū vt ip⁹ meritꝫ dec nob gr̄am in p̄nti z gl'iam in futuro Amen.

De sancta Katherina Sermo secūdus.

Adamauit eā rex a scz xp̄s sup oēs mulieres z posuit dya/ dema regni in capite eius Hester. ij.

Ista ẏba legunt de sancta Hester regia q̄ interp̄tat eleuata in populis: z optime posset dici de beata katherina. Primo q̄ ipsa fuit ge/ nere z regni regimine regina. Secūdo quia fuit z ē eleuata in populis: vt scz sit in celesti gl'ia exal tata z in patronaz data a xp̄o oīi populo xp̄ia no. Tertio q̄ ipam xp̄s specialius adamauit vt miraculose in sponsaz eā accepit ẏginali dignita te z obseruātia. Licet em̄ xp̄s dñs oīes ẏgines in sponsas spūaliter accipiat. Unde canit eccle/ sia de vnaquaq̄. Ueni sponsa christi accipe co/ ronā quā tibi dñs p̄parauit in eternū: tamen p̄ ceteris maiori dono gratiarū katherinam ada mauit. Ideo de ea hec verba p̄o sermone accipi untur scz. Adamauit eā rex: qui fuit assuerus. et interp̄tatur beatitudo vt dicit Hieron. ergo sig/ nificat christū beatitudinis eterne regem q̄ ad/ amauit katherinā magnis gratijs. Iuxta q̄ ver ba tria mysteria notabimus p̄o hoc sermōe p̄m quod de his trib⁹ commēdatur beata ka theri/ na in ip̄is ẏbis.

Primo de speciali iesu adamatōe: cum dicit.

De sancta Katherina

Adamauit eā rex ꝛc.

Secūdo de ꝟginali marie assiłatōe. qz sup oēs mulieres dī coronata. qđ ē ꝓuilegiū marie

Tertiū de celesti coronatione. quia diadema regni in capite.

B Circa ꝑmū de speciali adamatiōe xp̄i q̄ rit. Uñ ꝓbari possit q beata Katherina inť oēs sctās ꝟgines sit post xp̄i matrē ꝑmiceria tāq̄z spō sa xp̄i ꝑdilecta. Ad qđ ñdeť qđ satis clare ꝓbať ꝑcipue triplici rōe sūpta ex donis magne gratie Qđ sic declarať. qz ſm sententiā Bonauē. sup. iij di. xxxij. q. iij. Dilectio dei ad aliquē mēsurāda est in cōicatiōe alicui⁹ boni potꝰ q̄z in affectiōe : ita q dilectio dei est potꝰ dilectio effectꝰ q̄z affectꝰ. Uñ deꝰ illū dī diligere cui vult cōicare ꝛ dat bona gr̄e in p̄senti ꝛ glie in futuro. Nā ꝛ ꝓbus. viij. philico. et. ij. rheto. dicit. q amicicie dilectio fundať in beniuolentia. Illū aūt deus dī odire cui nō dat bona gr̄e sue. sic patet ō pctōribꝫ. Nā scribiť Ecci. xij. Altissimꝰ odio habz pctōres ꝛ miseretur ē penitētibꝫ. Inť sctōs ḡ illuz dī deꝰ p̄amare cui dedit maiora dona gr̄e ꝛ glie. Sz qm inť oēs sctās ꝟgines post ꝟginē matrē xp̄s dñs dedisse videť beate Katherine maiorē ꝛ specialiorē gr̄az ac glīam. ḡ habeť ꝓpositū q scz ipa sup alias virgines ꝓbať ꝑdilecta triplici gr̄a.

Prima gr̄a despōsatiōis.

Secūda illuminatiōis.

Tertia gr̄a p̄cellētis dignificatiōis.

Prīmo amauit xp̄s Katherinā gr̄a desp̄sationis mirabilis. Licet q̄ppe oēs ꝟgines sint sponse xp̄i. imo generaliter etiā oēs aie xp̄iane castitatē ꝑ suo mō statꝰ renētes sūt spōse xp̄i. ſm qđ apostolꝰ. ij. Corꝛ. xj. dicit ad oēs. Desp̄odi vos vni viro ꝟginē castā exhibere xp̄o. Sz miraculosius ꝛ specialiꝰ btā katherina p̄ ceteris est desponsata.

L Pro q̄ notādū q q̄dā sūt aie būane oīno desp̄sate diabolo. ſ. ꝑ fidē alienaz a xp̄o: vt sunt aie paganoꝝ ꝛ iudeoꝝ hereticoꝝ ꝛ scismaticoꝝ. Uñ Aug. sup Genē. ad litterā dicit. Dis ania aut diaboli est adultera. ſ. ꝑ infidelitatē: aut xp̄i spōsa. ſ. ꝑ fidē. Secūdo aūt sūt alie aie q̄ licet sint desp̄sate a xp̄o ꝑ fidē in baptiſmo iurātes abrenūciare sathane ꝛ oīibꝫ pōpis eiꝰ ꝛ oīibꝫ opibꝫ eiꝰ. tñ fidē violant ꝛ cū diabolo adulterank ꝑ varia pctā mortalia. ſ. irā: superbiā ꝛc. Das xp̄s pie reuocat ad pniam Niere. iij. di. Tu aūt fornicata es cū amatoribꝫ multis: tñ reuertere ad me ꝛ ego suscipiā te dicit dñs. Tertio sūt adhuc aie q̄dam q̄ oē pctm̄ cauēt ꝛ oē carnale abhorrent amore xp̄i quē p̄diligētes in spōsū eligūt sibi: vt sūt ꝟgines ꝛ castitatē diligētes ſm gradū varij status. de q̄bus Piero. in epł̄a ad victoriā dicit sic. Aocū hz in regno xp̄i ꝟginitas: castitas ꝛ etiā ꝓiugalis cōtinētia: vt sit ꝟginitas aurū: castitas vidual' argentū. cōiugalitas velut pauptas stāni vel plūbi. Uel ꝟginitas sol. castitas luna. coniugiū stella. Sed sup oēs cōiugatos viduas ꝛ virgines singulari ꝓuilegio beatā katherinā miraculose desp̄sauit xp̄s dñs sibi visibiliter apparendo. ꝛ anulo sibi ꝑ ꝟginē mariā dato vt patuit in hiſtoria sermōe ꝑmo Ł. ḡ ē p̄dilecta. Quid ergo o anima xp̄iana tibi de carnali vita: dicā cum Bern̄. in medita. vbi exclamat sic. O ania insignita dei imagine: desponsata fide: redempta xp̄i sanguie deputata cū angelis in beatitudine: quid tibi cū carne: nū q̄z maius sterquiliniū inuenisti: insup eternū supplicīū ꝑ eā incurristi: vt quid pro vili sterquilinio aiam p̄ciosissimā perdis ꝛ cruciatū sempiternū eligis Scōo dilexit xp̄s Ka. gr̄a magne illuminatiōis: quia p̄ alijs virginibꝫ eam repleuit sapiētia intantū q ipa superauerit sua disputatiōe q̄nquaginta philosophos ꝛ oratores toto orbe peritissimos. D Sed quō in Katherina ꝓbať fulsisse p̄ ceteris sapiētia ꝛa: cū istā victoriā super pbos ipa obtinuit ꝑ miraculum xp̄o hoc faciente vt impleat illud Luce. xxj. Ego dabo vobis os ꝛ sapiētiā cui nō pote. resistere et ꝓtradicere oēs aduersarij vestri. Uñ hoc xp̄us ꝑ quēcūq̄z simpliciorē eque potuisset facere. Ñz deť q q̄z xp̄s potuit talem victoriā fecisse per aliū: tamē ꝑ ꝓuilegio speciali hoc katherine voluit donare vt mōstrareť toto orbe mirabilis in sapiētia nō solū humana sed etiā diuina. Notāndū ergo q sapiētia est triplex. Prima ifima. Secūda media. Tertia summa. Infima est cōtēnenda de qua Jacꝛ. iij. Nō est ista sapientia desursū descendēs sed terrena: aialis ꝛ diabolica. Terrena q̄dē in rerū cupida erq̄sitiōe. aialis. i. bestialis voluptatū explētione ꝛ diabolica in fraudis vario ꝝ pctōꝝ adinuentione vel sollicitatōe. Hāc ḡnis vere sapiens cōtemnere debet sicut contēpsit beata katherina: que cū esset iuuēcula pulcra diues ꝛ libertate p̄dita ac potestate nobili alta: que mulieribꝫ sūt causa ruine. Sed hec omnia amore christi repūsit nec vnq̄z peccato cōsensit. Preterea cū ipa sollicitareť ab extra. ſ. ab imperatore vt sibi iungereť: ꝛ ꝑ oīa que mulierel multū appetūt pura diuitiaꝝ copia: dignitatis magnificentia vt esset in palacio imperatoris secūda vel p̄ma ꝛ honoris gloria. quia statuam sibi erigere ꝛ adorari facere ꝑmittebat. Sed katherina hec oīa cōtēpsit ꝑ christo vt sponsa eius ꝑ minas ꝛ tormenta nisi cōsentiret: sed pro christo mori non timuit. ꝛ sic ipa fuit plena charitate diuina. ꝛ ꝑ ꝓsequēs diuina sapiētia. Unde Bern̄. Inueniſti plane sapientiaz si nō modo tibi sapiant vitia vt pessima: bona vt bona: ꝛ sic deus super oīa. Secūda est sapiētia media que est in scientia būana. Et ista q̄dā est ꝓbica vt sūt septē artes liberales q̄s katherina ꝑfecte sciuit. Quedā est ethica que docet moꝝ honestatē: katherina oībus ꝟtutibus fuit decorata. Quedaz est iconomica que docet domū ꝛ familiam regere. Ipa palaciū ꝛ familiam sapienter gubernauit.

Quedā aūt est politica q̄ docet vrbes z regna pacifice gubernare. katherina vt regina regnū optime rexit. q̄ ista sapiētia plena fuit. Tertia est sapiencia sūma scz diuina q̄ ꝓsistit in dei cognitione fm vitatē fidei catholice ac vite sc̄itate fm obseruanciā diuinoꝝ p̄ceptoꝝ ac pfecta charitate. Augusti. Infelix ille q̄ cēsi oia alia sciat: te deū nescit. Idē. Sapiētia dei est nō tm̄ eloquia dei scire sed fm eloquia dei viuere. Beata katherina verum deū xp̄m nouit plena veritate fidei z dilexit perfecta charitate. Insup tāto lumīe sapiētie a deo est repleta vt etiā ꝓphetie spiritū habuit. Nā legit in hist̄oria ab Alphonzabio descripta q̄n sui ꝓuersione xp̄s sibi apparuit z eā miraculose sibi despōsauit. z tūc reuelauit sibi q̄ p ei⁹ amore esset martyriū passura. Jē in legēda dū volebat disputare cū oratoribꝫ: angelo reuelāte didicit q̄ illos superatura foret z ad martyriū destinatura. Jē ibidē dr̄ q̄ dū reginā cōuertisset ad fidē: futurā eidē martyrij coronā p̄dixit Et q̄b⁹ ptz q̄ ꝓphetie spiritū habuit z sapiētie plenitudinē. O ego sapientissima gaude nūc cū xp̄o z ora p nobis. Tertio xp̄s dilexit katherinā gratia mire dignificatiōis qz multis p̄rogatiuis p̄uilegioꝝ eā inter oēs virgines spāl⁹ dignificauit: vt ꝓbēbit arti. ſbſequenti.

¶ Circa secūdū de ꝑginali assimilatiōe beate Marie sit. p cōclusiōe q̄ beata katherina virginitate sacra p ceteris virginē mariaz est imitata z similitudine ei⁹ p̄uilegioꝝ decorata. Et ostēdit ex multis p̄uilegijs. Primū p̄uilegiū qz regina fuit z pulcherrima sicut z beata ꝑgo Maria q̄ est regina mūdi z dña angeloꝝ ex stirpe data uid regis: sic z katherina licet nō eq̄li dignitate: tñ regis filia. qz fuit Costi regis filia cui regnuz successit paternū q̄ rexit vt regina. Et fm Alber tū sup Missus est. Virginalis castitas tāto est cōmēdabilioꝝ in femina: quāto est nobilioris generis z pulchra. Un̄ puritas in purpurea veste ꝓciosioꝝ est. z p ꝓtrariū macula turpioꝝ: q̄s in veste rusticana. Sic in ꝓposito. Secūdū qz electa dedicata: vt ita g̃ dictū ē. Un̄ ō ea canit. Elegit eā deꝰ z p̄e. zē. Tertiū qz gratijs plena vt btā maria q̄ fuit oīm gr̄a plena. Sic z de beata katherina legit q̄ deꝰ sibi dedit oīa p̄uilegia gr̄aꝝ vniuersaliter q̄ ꝓcessit alijs sanctis in passiōe specialiter qz p xp̄m est in celū euocata. sicut iohes euāgelista cibo celesti refecta. sicut z legit de magdalena. Nā angel⁹ in spē colūbe duodecim diebus cibo celesti eā pauit in carcere recluſam. Jē celū sibi apruz fuit vt beato Stephano Jpa etiā habuit angelicū obsequiū sic̄ martin⁹: lactis p sanguine effusionē vt paul⁹. sepulchri p̄prationez vt Clemēs. olei emanationē vt beat⁹ Nicola⁹. oro-nis eruditionē vt scā Margareta. z sic ō alijs ria vt dictū est. Quintū quia noiat demonuz ruina vt btā maria q̄ oīm demonū caput cōtriuit. iuxta illō Gen̄. iij. Ipa ꝓteret caput tuū. Sic z katherina interp̄tat vniuersalis decoꝝ ruina. a katha qō est vniuersū: z theos deꝰ z ruina. qz oē vitiū ruit ab ea z vtutes florueruūt in ea. Naz superbia ꝓtriuit p humilitatē. carnis ꝓcupiscentiā per ꝑginitatē. cupiditatē mūdanā p mūdi ꝓtemptū

¶ Sextū ꝑuilegiuz qz ab angel⁹ amabilit visitata vt z beata ꝑgo maria. Un̄ Piero. in sermōe de assumpc̄. dicit. Bn̄ angel⁹ ad ꝑginē mittit qz sp angelis cognata est ꝑginitas. ¶ Septimū est qz est fructuosissima vt beata maria p quā oīb⁹ credētib⁹ salus ꝓuenit. Ipa aūt Katherina multos ad xp̄m ꝓuertit z ad salutē eternā pduxit. nō tm̄ mō populares vt fecerūt alie q̄dā scē ꝑgines sz etiā doctores ac p̄bos: reginā: p̄ncipē: potphiriū z milites. ¶ Octauū qz refectiōe celesti pasta vt maria. de q̄ Piero. dicit. q̄ quotidie angelus sibi de celo afferebat cibū. Sic katherina in carcere posita. xij. diebꝫ celesti cibo quē portabat angel⁹ in spē colūbe candide pascebat miraculose.

¶ Nonū visitata a xp̄o z ꝓsolata ac in celū euocata vt beata maria quā ipemet xp̄s cū multitudine angeloꝝ occurrens in celū assumpsit. sicut dicit Piero. in sermōe. Beata quoq; katherina cū esset in carcere dñs cū multitudine angeloꝝ z beataꝝ ꝑginuz sibi apparuit dī. Agnosce creatorē tuū ꝓstans esto quia tecū suz. Tandē cū de collarec̄ z oraret xp̄s eam in celū euocauit. Veni dilecta spōsa mea. ecce tibi celi ianua est aperta.

¶ Decimū qz corpus eius cuz esset decollata fudit lac p ꝑginitate mūdissima declaranda. et in hoc quodāmodo marie est assimilata que lac ꝑginale sugendū dedit xp̄o miraculose. ¶ Undecimū est qz translata est ab angelis in mōtē syna. z ibi honorifice tumulata: vt z beata maria per angelos honorifice in celū corpe z aīa est assumpta cū leticia. ¶ Querit. Cur voluit xp̄s katherinā sepeliri in monte syna. Rn̄det q̄ ad cōmendandū magnā in ea sapientiā z xp̄i familiarē charitatē. ideo voluit eā sepeliri in eodē monte vbi deꝰ dedit decē ꝓcepta z legem sapiētie diuine moysi cū quo ibi familiariter loquebat vt amicus ad amicū. in quo z nos mystice docemur q̄ si volumꝰ xp̄m habere amicū debemꝰ sapientiā decē ꝓceptoꝝ diligēter obseruare. Un̄ Joh. xiij. Qui habet mādata mea z ser. ea ille ē q̄ dili. me.

¶ Duodecimū qz venerabilis est in totꝰ mūdi ecclesia z oīb⁹ subuenit inuocātib⁹ sua suffragia vt beata ꝑgo maria q̄ est mater misericordie z gr̄e ac oīm aduocata a ꝺo ꝓstituta vt canit eccl̄ia. Naz q̄dāmō sibi btā katherina i ꝺ ē assimilata vt ꝓmo ex ꝺ q̄ ex ei⁹ sepulchro oleū manat valens in salutē languidoꝝ. ad designāduz q̄ ipa valet oīb⁹ inuocantib⁹ misericordiā a deo impetrare. Secūdo ex hoc q̄ dū decollarec̄ orauit deū vt q̄cūq; memoriā sui ageret siue in ecclesia siue in q̄cūq; necessitate eā inuocaret: misericordie effectū cōsequerec̄. Et facta est vox de celo d. Tibi deuotis

optata ꝓmitto ꝑsidia. z sic ipa sicut z beata ma/ ria habet ꝓuilegiū suffragādi in exitu aie vt de b legunt multa miracula q̄ hic amore breuitatis ꝓtrāseo. O gl'iosa ẏgo laudet in te xp̄s z sanctissi ma maria mater ei⁹. O p̄dilecta iesu spōsa ꝓpter amorē iesu z sctissime eius matris misericordiā

¶ Circa tertiū de corona re/ gni celestis inq̄rendū est q̄ttuplici z q̄z gl'iosa co/ rona regnat in celis sc̄a Katherina inē oēs ẏgi nes ꝑfulgens post mariā ẏginēvt ꝑmiceria. Ad q̄ notādū est q̄ ipa btā katherina ꝑfulget septu plici corona inter ceteras post ẏginē gl'iosaz. ꝓ pter q̄ corona regni dr̄ posita in capite ei⁹. Pri ma ēst corona reginalis quaz ꝓmeruit ꝓ hoc q̄ fuit specialis spōsa eternī fūmi regis xp̄i. Unde ipā pōt dicere illud Esa.lxj. Circūdedit me dñs indumēto iusticie z taz spōsaz decorauit me co/ rona. hāc q̄libet aia ꝓ suo modulo fidei z chari/ tat̄ possidere poterit ꝓ quā a xp̄o desponsat Osee ij. Spōsabo te mihi in fide. spōsabo te in miseri/ cordia z iusticia. z pdik ꝓ pctm̄. Secūda est coro na ẏginalis. q̄z ẏginibꝫ debet aureola. ipa autē fuit ẏgo mūdissima. ḡ zc̄. Hāc hō imitat ꝓ casti tatē. Tertia est corona p̄dicatiōis. Nā z p̄dicato ribus debet aureola fm doct. sup. iiij. Ipa autē p̄dicauit fidē xp̄i z multos cōuertit. ḡ zc̄. De hac Lesar⁹. Quot z quātis aiabꝫ o hō exēplū salut̄ ꝑbuer̄ cū tot z ꝓ tot z tātis coronā vite possidet/ bis. Per ōriū de malis. Grego. Tot mortibus q̄sq̄z dign⁹ est q̄t ꝑuitat̄ exēpla relinq̄t. Quarta est corona passiōis q̄ debet ꝓ martyrio fm doctoz. Quinta est corona victorialis. de q̄ Jac̄.j. Bea/ tus vir q̄ suffert tēptationē q.c.ꝓ.f.a. coronā vite quā repr.d.di.sc. Bern̄. Quoties tēptatiōes vin cis totiēs coronaber̄. Sz beata Kath. multz̄ sol licitatiōibꝫ ē tēptata q̄s oēs vicit vt supꝫ dictū ē. ḡ zc̄. ¶ Sexta ē corona gl'ie official'. Nā ipa ē ẏginū ꝑmiceria ꝑ ẏginū ẏginē mariā sc̄a vt credit. z ptz ꝓ p̄dicta. ḡ habet coronā gl'ie special' tāq̄z ꝑmiceria. z hoc ꝑsuadet rōne tali. q. vt Ber̄. sermōe de innocētibꝫ ait. Xp̄i pietas maioz est q̄z cuiuscūq; tyrānī ipietas vt q̄s tyrānus trucidat xp̄s coronet. Sz qz tyrān⁹ Marenti⁹ ꝑmittebat Katherine si sibi ꝓsentiret hāc dignitat̄ coronaz vt essz secūda post reginā: sz illa ꝓ amore xp̄i hoc ꝓtēpsit z oīa insup tormēta. Cū ḡ meritū corre spōdeat ꝑmio in celesti regno sequit q. xp̄i pietas hāc sibi coronā felici⁹ ꝑstiterit vt esset secūda post mariā oīm reginā. Septima est gl'ie aurea coro na essentialis. de q̄ Innocē. in sermōe dicit q. au rea gl'ie corona ꝓsistit in tribꝫ dotibꝫ aie. s. visione dei: fruitiōe z tentiōe. Ex q̄bus redūdant q̄ttuor dotes corpis. s. claritas: agilitas: subtilitas: im/ passibilitas. Nec aūt oia katherina ꝑmeruit ex/ cellētissime ꝓ magna sua sctitate inter̄ virgines. Merito ḡ de ea dicit q. iurta ẏba thematis xp̄s eā adamauit sup oēs mulieres sc̄z post mariā: z posuit diadema regni in capite ei⁹. O ḡ charissi/ mi accedam⁹ z orem⁹ dī. O ẏgo gl'iosissima ka therina ꝓ tua merita z ꝑmia ꝑclarissima ipetra nobis gratiā in p̄senti: finēq̄z bonū in exitu anie: ac gloriā in futuro Amen.

De sancta Katherina Sermo tertius.

Non est talis mu

lier sup terrā in aspectu in pulchritudi/ ne z in sensu verboꝝ Judith.cā.xj. Hec ẏba ad litterā de Judith casta fūt dicta: tñ optime ꝓueniūt ꝑdicari z dici de sancta katheri na. Primo qz ipa legit fuisse speciosa valde z in/ credibili pulchritudine oīm oculis admirabilis videbat z gratiosa. Secūdo qz i ea apparuit ad mirabilis sapiētia z eloquētia facūdissima adeo q̄ superauit q̄nq̄ginta ꝑbos z oratores sapientiss/ mos in orbe. Tertio qz ipa ꝓ amore x̄ castitat̄ vir ginalis maximas p̄ ceter̄ sanctis ẏginibꝫ z mu lieribꝫ obtinuit a deo ꝓrogatiuas z ꝓuilegioꝝ q̄ tias vt supꝫ oēs post ẏginē matrē xp̄i fuerit digni ficata. Ult̄ de ea cōueniēter ꝓ fmōe accipim⁹ hec ẏba. Nō est talis mulier zc̄. In q̄bus cōmenda tur beata Katherina ꝑcipue de tribꝫ z ꝑz hec ad honorē ei⁹ ria mysteria ꝓ fmōe notem⁹.

¶ Primū ō pulchritudine puritatis: ibi. Nō est talis mulier in pulchritudine.

¶ Secūdū de altitudine sagacitatis: ibi, Et in sensu verboꝝ.

¶ Tertiū de suffragamine celebritatis: ibi. In aspectu sc̄z devotoꝝ.

¶ Circa p̄mū de pulchritudine puritat̄ q̄ ritur. quare in castitate dr̄ cōsistere pulchritudo aie. vt q̄nto hō castior: tanto cōz ōo iudicet pul chrior. Nec q̄stio elicit ex b q̄ iurta p̄missuz the/ ma iudicat beata katherina p̄ ceteris mulieribꝫ pulchrior nedū ob pulchritudinē corpis: iz post ob amorē castitat̄. vt notat Fran. Maro. in ser. Nā ex scḡtura sacra pulchritudinē castitatis ad mirabilē insinuat di. Sap̄. iiij. ca. O q̄z pulchra est casta generatio cuz claritate. s. sapiētie diuine q̄ ꝓsistit in cognitiōe fidei xp̄i. Secūd̄. Immortal/ est eīm mēoria illi⁹ qz z apud deū nota est z apō hoies. Et sic ptz. Sed ad hec rñdet q. vt colligit er doctoꝝ dictis ac sacra scriptura oīs aie xp̄ia/ ne pulchritudo merito attribuit castitati ratiōe quadruplici.

Prima accipit er pte diligētis dei.

Secūda er pte ꝓformitatis xp̄i.

Tertia er pte pulchritudinis būane faciei.

Quarta er pte silitudinis angeli.

Primo quia deus z dñs iesus in castitate hoꝝ minis delectari legit tanq̄z in floribus delecta/ bilibꝫ z pulcherrimis: iurta illud Cant̄.ij. Qui pascit inter lilia sc̄z castitatis: vt exponit Bern̄. Unde Aug. O q̄z dulces sunt fructus castitatis z charitatis. qz in eis singularie reficit dñs ma/ iestatis. Jtē Chrys. sup Matth. Bone voluntas

tes.ſ.z caſte:ſic ſuaues ſũt apũ deũ q̃madmodũ odoriferi flores. Sz certũ ẽ q̃ de⁹ virat⁹ nõ p̃t delectari niſi i vero bono ſcto z deiformit⁹ pulchro q̃z de⁹ nõ põt errare vt ptz p Anſ. g̃vere pulchra ẽ caſtitas z vere pulchrificat aiam vt ſit ðo amabil⁹. Prouer.xxij. Qui diligit cordis mũdiciã habebit amicũ regẽ.ſ.xp̃m deũ. Sz p ẽtrũ de⁹ abominat⁹ imũdos vt putrida cadauera z fetida in ſtercoribꝫ ſuis iacẽtia. De q̃bus Jobel.j. Lõpuit truerũt i umẽra in ſtercore ſuo. Greg. Jumẽta cõ putreſcere i ſtercore ſuo ẽ carnales hoies in fetore luxurie vitã finire. ¶ Secũdo ex pte ꝓformitatis xp̃i. Nã caſtitas ẽ diuie pulchritudini conformatiua z p gr̃az aſſimilatiua: ac xp̃i ieſu et eius matris imitatrix ſpecialiſſima. g̃ ẽ pulchrificati/ua. Unde Hiero. de decẽ abuſ. dicit. Pudicicia eſt ornamẽtũ nobiliũ: exaltatio bũiliũ: nobilitas ignobiliũ; purpura regalis: augmẽtũ oĩs pulchritudinis. Nimirꝫ q̃nto aliq̃d aſſimilat⁹ ſũme pulchro deo z xp̃o q̃ eſt cãdor lucis z ſpeculũ ſine macula z bonitat⁹ diuie imago Sap.vij.cãto ꝓſtat ẽ clari⁹ z pulchri⁹: ſic in ꝓpoſito. Ad id accipe exemplũ tale. Uidem⁹ q̃ ſi pſona aliq̃ de ſe non ſit cã pulchra: tñ veſtibꝫ regijſ ornata cultioribꝫ pulchra reddit: ſic aia ornata veſte regia xp̃i z regia/li marie: ſ ẽ ðcorata caſtitate p̃fulgẽtẽ ſumit pulchritudinẽ. Unde Hiero. ad Nataliã dicit. Virginitas purpura ẽ regalis.ſ.xp̃i q̃ q̃ſq; indut⁹ fuerit eminẽtior ceteris erit. Sz p ẽtrũ imũdicia luxurie reddit hoiem deformẽ z turpiſſimũ ſic nudũ hoiem iacẽtez in luto z ſceno vel cloaca diaboli. Unde Jſidor⁹. de ſũ. bono lib.ij.dicit. Principaliter diabol⁹ dñat hoi p luxuriã: q̃ teſte Job dormit i locis humẽtibꝫ: ſ ẽ lutoſis z ſcenoſis carnis ſpurcicijs. Exẽplũ de magd alena in q̃ put⁹ dr̃ in cuã/gelio habitauerũt ſeptẽ demonia q̃ vniuerſaliter oĩa cõpẽdunt fm Grego. qz ipa plene poſſidet/bat a demonibꝫ q̃diu vixit in luxuria: ſz poſtea/q̃ xp̃s eã ꝙuertit p vite ſcitatẽ xp̃o accepta z marie pediſſeq̃ diuini ſplẽdoris pulchritudine mirabiliter refulſit. Tertio pulchritudo caſtitatis oñdit ad ſilitudinẽ pulchre.ſ.faciei hũane. Naz videm⁹ q̃ hois pulchritudo p̃cipue ꝓſiderat⁹ z agnoſcit i facie ipi⁹ hois z ibi relucet. Sic pulchritudo caſtitatis agnoſcit z relucet in facie aie exiſtis in xp̃i fide. Unde canit eccl'ia de vginibꝫ et catherina reſpuẽs mũdũ letaberis cũ angelis ĩter cras vgines z caſtas mulieres de pulchritudine z pulchritudine tua: intẽde pſpe. Lyra.i.ad pſpitatẽ tui z alioz te imitatiũ. pcede: p viã mortalis vite. z regna: felicit⁹ in celo cũ xp̃o. q̃ es ſpeciof⁹ forma p̃ filijs hoim vt eodẽ pſ̃ dr̃. Rñdeã q̃ potiſſima rõ hui⁹ ẽ vt p pulchritudinez faciei exteriorꝫ diſcam⁹ acq̃rere z deſiderare pulchritudinẽ interiorẽ caſtitatis. Unde i eodẽ pſ̃, dr̃. Dis gl'ia filie regis.i. vginitatis z caſtitatis. ab int⁹. ſ. in vtute aie q̃ quã regnũ cũ xp̃o acq̃rem⁹. Aduertẽdũ g̃ q̃ fm Aug. li. de trini. alioſq; doc. ad pulchritudinẽ faciei req̃runt̃ p̃cipua tria: ſic ſpũalit⁹ i pulchritudine caſtitatis hec tria req̃runt̃. Primo req̃rit vt facies ſit bñ ꝓportiõata z piliter dimẽſionata. Secũdo vt facies ſit ſerena z viuacit⁹ affecta. Tertio vt ſit luculẽter colorata ſine alio macula. Spũaliter vt aia caſta ſit z pulchra corã ðo req̃rit p̃mo vt ſit in vtutibꝫ piliter z bñ ꝓportiõata ſcz i fide ſpe z caritate ac bono ope. Unde Apoc⁹.xxj. Jobes vidit q̃ ciuitas ſupna erat i q̃dro poſita pulcra eq̃litate latez. Glo. ibidẽ dr̃. q̃ q̃ttuor lo'ca ſ'fides ſpes charitas z bõa opatio q̃ debẽt eẽ eq̃lia vt q̃ntũ q̃s credit: tãtũ ſpet. z q̃ntũ ſpat: tãtũ diligat. z q̃ntũ diligit tãtũ opet. Unde ſi vnũ h oz defuerit i aia ñ dr̃ pulcra q̃z ñ bñ dimẽſiõata Scõdo req̃rit vt aia caſta ſit viuax z ſerena p purã ꝓſciaz: ita q̃ nll'o pctõ ſit ĩfecta. Unde pſ̃. Dilexiſti iuſti. z odiſti iniq̃tatẽ ꝓterea vnxit te de⁹ de⁹ tu⁹ oleo leticie. Tertio req̃rit vt ſit luculẽter colorata habẽs candorẽ puritat⁹ z rubozẽ ignite charitat⁹ xp̃i z cogitatiõis ſanguis xp̃i Unde Cant⁹. v. ſcribit̃. q̃ dilectus ẽ cãdid⁹ z rubicũd⁹. Hic etiã ſcta Agnes vgo dixit. Sãguis xp̃i ornauit genas meas. Talis g̃ caſtitas. ſ. ſine macula z opibꝫ pbata ac charitate devota pulchrã reddit aiaz ¶ Quarto pulchritudo caſtitat⁹ oñdit ex ſilitudie angelica. ꝺa vt Chryſ. dic̃: licz oĩs ſint res ſpũales: p̃cipue tñ caſtitas res angelica ẽ. p hãc em̃ ſingulariter homies angelis aſſimilant̃. Dec Chryſ. ſup Matth. Jõq; z Aug. dic̃. Qui nõ nubũt nec nubũt ſic angeli dei in terr⁹ ſũt. Sz qz Dyo. ð diui. no. c. vj. te/ſte angel⁹ deiformi pulchritudine p̃clariſſim⁹. g̃ aia ieffabilẽ pulchritudinẽ habet p caſtitatez vt ſit deiformis ſic̃ angel⁹ beat⁹. Propterea ſolent angeli ſepe viſitare z ꝓſolari vgines z caſtos homies i terr⁹. Exẽplũ de btã katherina quã angeli ſeptẽ vicibꝫ viſitauerũt: imo z ipe xp̃s dñs eaz cũ vginibꝫ viſitauit. ptz i legẽda. Primo q̃dã angeli Katherinã viſitauerũt q̃n' cũ xp̃o z vgie maria ſibi appuerũt. z xp̃s eã ſibi deſpõſauit. Scõdo in carcere q̃n angel⁹ ſibi p̃dixit q̃ ſuparet oratores. Tertio q̃n fame ẽ cruciata angel⁹ i ſpẽ colũbe cãdide q̃tidie cibuz afferebat. Quarto q̃n fuit vberata z in carcerẽ poſita angeli mlto i lumie ei⁹ vulnera pungebãt. Quito q̃n xp̃s cũ angel'et virginibꝫ ſibi apparuit dicens. Agnoſce filia creatorẽ tuũ p cuius noie certamen ſubiiſti. Sexto quãdo orauit chriſtũ vt rotas cõminueret. tunc angelus apparuit cõfortans eã et rotas deſtruens. Septimo quãdo eſt decollata. tunc angeli eius corpus deportarũt z ſepelierũt ¶ Sz quare hec niſi quia eius puritas ſeptẽ donis ſpiritus ſancti fuit plena z ſimilis angelis. Hiero. de aſſũ. dicit. Bñ ãgel⁹ ad vginẽ mittit. qz ſp angelis eſt cognata vginitas. z p ꝓſequẽs multuz dilecta ꝓpter ſimilẽ pulchritudinẽ caſtitatis. Un̄

Eccl.xxvij. Volatilia.i.angeli ad sibi similia cõue/
niũt.z vltas.i.xps ad eos reuertet. Sz p ꝫrium
fornicatores z imũdos demões visitãt,ꝓter im
mũdiciã pcti septuplici malo. Primo q̃dẽ invi/
ta sepi⁹ tẽptãdo z ad varia pctã incitãdo. Secũ
do in morte aiam rapiẽdo. Tertio in iudicio di
uino terribiliter accusando z sentẽtiã dãnatiõis
ꝑtra eos expetẽdo. Unũ Deu.xiij. Fornicatores z
adulteros iudicabit de⁹.s.duri⁹. Quarto ad in/
fernũ ptrahẽdo zvtpote tortores solẽt crudeliter
tractãdo. Quinto in inferno aiam affligẽdo. Se/
xto exprobrãdo z ꝯfundẽdo publice ac maledicẽ
do. Vlaum.iij. Revelabo pudẽda tua in faciẽ tu
am. Septimo post resurrectionẽ etiã in corpore
torquẽdo. Grego. Quos incẽtores habuim⁹ in
culpis:tortores habebim⁹ in penis. O g̃ pcẽt
age penitẽtiã:refrena carnẽ:dilige castitatẽ:alio/
q̃n peribis in eternũ.

¶ Circa scõm de altitudine sapiẽtie q̃ fuit i
btã katherina sitꝑ ꝯclusiõe q̃ in sctã Katherina
cõmẽdat altissima z mirabilis sapiẽtia in sue di
sputatiõis victoria.Declarat. Nã si vn⁹ sapiens
disputãs cũ alio sapiẽte magno:cõuincat eũ ma
gnus illi honor ẽ. Si aũt in vna disputatiõevbi
sũt multi sapiẽtes z doctores vn⁹ ꝯuincat omes
maior honor ẽ. Q, aũt vna iuuẽcula puella con
uincat q̃nq̃ginta oratores sapiẽtissimos z pbos
toto orbe clarissimos nũq̃ ꝺ auditũ fuit nisi de
ista sctã katherina. Propẽea bñ de ea dr̃ .q̃ nõ ẽ
talis mulier sup terrã in sapia. Sz q̃rit.q̃les cõ
clusiões z q̃lia argumẽta vrebant in ista disꝑ/
tatiõe oratoꝝ cũ Katherina. Ad qõ rñdet sicut
narrat in histor̃is q̃busdã q̃ q̃ttuor erãt cõclusi
ones. Nã cũ ventũ fuisset ad disputãdũ vn⁹ sapi
entũ dixit. Proponat katherina corã oib⁹ q̃d di
cere velit vt audiam⁹ q̃m ꝓpẽ nos sum⁹ bucvo
cati vt disputem⁹. Tũc sctã katherina dixit. Ini
tiũ fmõis mei ẽ de dño iesu crucifixo: q̃ cũ pr̃e et
spũsctõ vn⁹ de⁹ mũdũ creauit z in eo hoiem cõdi
dit:quẽ diabol⁹ inuidẽs decepit z in pctm̃ indu
xit:ac eterne morti obligatũ reddidit. Cunq; nõ
posset hõ alit liberari:miser⁹ ei⁹ dei fili⁹ xp̃us ie
sus carnẽ assũpsit i q̃ multꝫ miraculis cõprobaꝫ
uit se vere dei filiũ ꝓ nr̃a salute incarnatũ :z sua
passiõe ac morte ꝓ pctõ hois satisfacien.hoiez re
demit z in celũ reduxit. Ex his g̃ pbi acceperunt
q̃ttuor p̃cipuas ꝯclusiões improbãdas.

Primã de mũdi creatiõe.
Secũdã de dei veri vnitate.
Tertiã de ꝑsonaꝝ in deo trinitate.
Quartã de diuia incarnatiõe z passiõe.

Prima g̃ ꝯclusio fuit ꝺ mũdi creatõe.ꝫ quã pbi
arguũt sic. Pe⁹ habuit volũtatẽ ꝓducẽdi mũdũ:
vel g̃ illa volũtas in deo fuit ab eẽno vel nõ. Si
dicꝫ q̃ ab eẽno fuit.g̃ mũd⁹ ab eẽno fuit.q̃ ꝺi vo
lũtas sp iplet z posita cã sufficiẽti z actuali ponit
effect⁹.ij.phisico ꝝ. Sic g̃ de⁹ voluit ab eẽno:ita
fuit ab eẽno Si ãt dicas q̃ volũtas illa i deo nõ
fuit ab eẽno.seq̃t q̃ de⁹ de nõ volẽte fact⁹ ẽ denuo
volẽs.g̃ de⁹ murat in volũtate: murat etiam ab
ocio in actũ.q̃ incepit creare aliq̃d q̃ antea nil cre
auerat:sz hec sũt ipossibilia in deo. g̃ seq̃t q̃ mũ/
dus nũq̃ ẽ creat⁹. Ad hec rñdit Katherina sicut
rñdet etiã catholici doctores p̃cipue Bonauẽ.su
per.ij.di.j.q.ij.ar.j.q̃ de⁹ id qõ vult facere:ab eẽ/
no voluit illud:sz nõ nisi in tpe fm suã sapiaz p̃/
ordinato ꝓducere in effectũ.z tũc ꝓducit. Sicut
si ego a ꝓncipio adolescẽtie sp habuissez volũtatẽ
intrãdi religionez anno etatꝫ mee.xxx.ita q̃ illud
nõ faciã añ.z sic in deũ nulla cadit muratio vo/
lũtatis q̃ ab eẽno voluit facere: sz sic z isto tpe q̃
ꝑficere illã volũtatẽ decreuit:z ab eẽno vt nõ an/
tea ꝓduceret. Nec etiã de⁹ de ocio murat in actũ
cũ de nõ ꝓducẽte fit ꝓducẽs : sic nõ murat z nũc
q̃tidie aliq̃ denuo ꝓducẽdo.q̃ de⁹ est ens simpli
cissimũ agẽs seipõ q̃q̃d agit. Unde Boe.de ꝯso.di
cit. Stabilis in se manẽs dat cũcta moueri. Exẽ
plũ tale ponit fm Scotũ. Uidem⁹ q̃ sol sp lumi
nosus si cras babebit crystallũ vel vitrũ aut hu
iusmõi:sibiq; obiectuz illumiabit illud ita q̃ nil
nouũ erit in sole ad ꝺ q̃ ab ipõ fiat noua illumi
natio:sz fit in vitro. Sic in ꝓposito. Q, aũt
pio:durasset in infinitũ. Sz fm pbm.j.celi.c.vl.
Infinito nil plus potest addi.quia qõ recipit ad
dictionẽ fit maius. Infinito autez nil potest addi. Sed
cõstat ꝺ cẽ falsuz.q̃ omi die addit revolutio celi
revolutõi:z mira sp succedit variatio mũdi er tẽ
poze.g̃ mũd⁹ nõ ẽ etern⁹ sz tpalis. Nã nullũ mu
tabile est eternũ.q̃ murabile z eternũ ꝓria sunt.
Itẽ infinita cõphẽdi est impossibile.viij.phisico.
in fine. Si g̃ mũd⁹ ẽ etern⁹.g̃ sequit q̃ in eo fue/
rũt infinita iumẽta z aialia ꝑ ꝯtinuã generatio/
nẽ z infiniti hoies:cũ mũd⁹ nũq̃ fuit sine hoie z
aialib⁹. Nã ꝓ hoiem sũt oia.ij.phisico ꝝ. z sic se
q̃ret q̃ eẽnt infinite aie intellectiue eo q̃ sũt incor
ruptibiles:q̃rũ nũerũ nec de⁹ numerare posset:
alꝫ essent determinato numero .Sequeret etiã
q̃ omia corpora animaliũ z hoim cũ sint infini/
ta nec celũ nec terra cape possent.g̃ sequit q̃ mũ
dus est fact⁹.z qz nõ a se quia nil habet fieri a se.
g̃ a deo. Et sic cõuicti sũt de ꝺ pbi. Secũda cõ
clusio de dei veri vnitate ꝓtra quã pbi arguebãt
sic. Plura bona sũt meliora pauciorib:sz de ꝺo
est credẽdũ oĩe qõ meli⁹ ẽ.g̃ meli⁹ ẽ ponere plu
res imo innũerabiles deos q̃vnũ:sicut pbi z gẽ
tiles ab antiq̃ retinuerũt. Ad hec Katherina sicut
z Bonauẽ.sup.j.di.ij.rñdit.q̃ in creaturis vbi ẽ
augmentũ bonitatis ꝑ additionẽ alterius boni
tatẽ habet q̃ plura bona sunt meliora q̃ pau
ca.nõ autẽ habet veritatẽ in bono infinito qõ est
deus. Unde q̃ vnus solus est deus om/
nũ ꝓbat sic.quia deus est sũmũ bonũ quo ma/
ius excogitari nõ põt. Si g̃ plures essent dij:aut
vnus haberet equalẽ bonitatẽ quaz alter habet

aut nō. Si hꝫ set sequit qꝛ qō ꝑ suplatiuū ōr vni soli ꝓuenit. z vn⁹ non est melioꝛ alt'o. ḡ neuꝛ esset sūmū bonū. z ꝑ ꝓns non esset de⁹ nec ille nec iste. Si aūt ñ hz vn⁹ eq̄lē bonitatē alteri. ḡ iste nō est de⁹. Jtē cū de⁹ sit oipotēs. si ḡ vnus poterit facere de alio q̄ ille nil possit. ḡ ille alt⁹ nō erit de⁹. vel si nō pōt ipse nō est oipotēs. et ꝑ ꝓns nec de⁹. Jō ꝑbus. xij. metha. ōr. Entia nolūt male disponi z ido oia ordinant ad vnū ꝑmū ꝓncipiū a q̄ depē det celū z tota naꝛa. Mala ē enī pluralitas ꝓncipū: sit ḡ vn⁹ ꝓnceps oim de⁹. et sic cōuicti sunt

¶ Tercia ꝓclusio de trinitate ꝓsonaꝝ in vnitate essentie diuie. Contra quā ꝑbi arguebāt sic. Deus est simplicissime nature. ḡ nō ꝑt ibi esse trinitas ꝓsonaꝝ. Ad qō katherina rñdit sicut z doctores catholici. q̄ ꝑ nō repugt diuie simplicitati. qꝛ diuina essentia vnica est in tribꝫ ꝓsonis q̄ suis ꝓprietatibꝫ distinguunt. Sicut in vnica aia humana sunt tres potētie distincte suis ꝓprietatibꝫ. scz memoria: intellect⁹ z volūtas.

¶ Dꝫ aūt trinitas ꝓsonaꝝ sit in deo ꝓbat. qꝛ de⁹ ab eterno habuit in se sapientiā vel ꝟbū. sic ꝓcipiēs hz in se cōceptū. et hꝫ ꝟbū est dei filꝫ. Est etiā amoꝛ q̄ de⁹ ab eterno dilexit suā sapientiā. i. filiū. z filꝫ patrez. Sed i deū nullū pōt cadere accidēs. vij. metha. ergo sapia z amoꝛ in deo sunt cadē essentia diuina. sed tm̄ distinguunt suis notōibꝫ z ꝓprietatibus ꝓsonalibꝫ. ḡ in vno sūmo deo colim⁹ sūmā sapientiā z summā bonitatē amoꝛis vnicū deū oim. et sic ꝑbi de hꝫ cōuicti sunt.

¶ Quarta cōclusio fuit de filij dei incarnatiōe et passiōe. Contra quā ꝑbi arguebāt sic. De⁹ est ipassibil' z imoꝛtal'. est z incōponibil' z impmixtibilis. ḡ nō potuit i carnari nec pati aut moꝛi. Ad hoc rñdit katherina q̄ de⁹ sine oi diminutiōe maiestatis assūpsit hūanā naturā manēs i sua gl'ia. sed in naꝛa humana passus est z moꝛtu⁹ ꝑ nr̄a redēptiōe z salute. et sic suā ineffabilē miseꝛiam z charitatē nobis exhibuit ac iusticie diuie satisfecit qñ penā ꝑ peccīs nr̄is in coꝛpe ꝓtulit sup lignū cruc̄. Un̄ et vꝫ Plato ait deū circūrotundū. Et sibilla. Felix ille de⁹ lignū q̄ pēdet ab alto. Cōclusit ḡ q̄ ipse est solus de⁹ verus q̄ fecit oia. Oēs aūt dꝫ gētiū ōmonia. Et sic omnes ꝑbos ꝓuicit adeo vt nil possent ꝓtradicere ac eos ad xp̄m cōuertit. q̄s ipi⁹ cesar ignibꝫ tradi iussit: ac tādez katherinā decollauit

¶ Circa terciū de suffragatiōe deuotoꝝ bonoꝝ tiū hūm katherinā z ei⁹ festū celebrantiū sufficiat cā breuitatis narrari vnū miraculū quod refert discipul⁹ in suo ser. q̄ scolar' q̄dā in anglia ciuitate cātuarien̄ sctē katherine deuote seruiuit et festū ei⁹ cū diligentia celebrauit: petiuitqꝫ vt si ibi ipetraret a deo gr̄am q̄tin⁹ ꝓficeret in scia ad honorē dei z ꝓxiꝫ edificationē z in moꝛibꝫ. Cōtulit aūt se ad generale studiū. z i breui ꝓfecit mirabilit ac adept⁹ est magisteriū. Unō rex anglie audita fama ei⁹ ipm ad se vocauit z filiū sibi cō misit ad instruendū. Cūqꝫ diligēter illū instrueret sed ille esset duri ingenij ac rebellis: accidit vt die q̄dā vellet disciplinare eū ꝟga. filꝫ aūt regis interim q̄ iste ꝟgā q̄reret exiliꝫt de camera z per pontē currēs cecidit in aquā z submersus est. de q̄ territ⁹ mgr̄ recōmēdauit illū z se sctē katherine. Tūc piscatoꝛes statim accedēs cū nauibꝫ req̄rebant illū sed nō est inuēt⁹. mgr̄ ḡ incarceraꝛ z ois familia reg̃ turbaꝛ. Ille aūt in carcere ꝓtinuo i uocabat sctām katherinā. Ecce autē hoꝛa tercia diei seq̄nt̄ cū cantareꝛ missa in parochia filꝫ regis eccl'iam intrauit babēs camisiā albā in qua aureis lr̄is scꝑtū erat illud ꝑs. Da mihi intellectū vt discā mādata tua. Nec ḡ rex z regia audientes: accurrūt z cū gaudio susceperunt filiū sanū. Qui inꝛogat⁹ coꝛaz oibꝫ naꝛrauit q̄ sctā katherina cū sustētauit dulcit' in aq̄ ꝑ diē z noctem ꝓpt̄ sui mgr̄i oꝛōnez. Et postmodū idē filꝫ regis optimū sp ingeniū studēdi habuit. Rex ḡ cū oibus suis gauisus est et magistrū illuz exaltauit ad maḡs honoꝛes et dignitates. et rex ac regina coꝛūqꝫ filꝫ amodo oibꝫ dictꝫ vite sue fidelit' seruierūt sctē katherine. Tūc mgr̄ cōposuit illā collectā. De⁹ q̄ dedisti legē moysi tē. q̄ canit̄ ō sctā katherina. Un̄ claret q̄ btā katherina seruientibꝫ sibi suffragaꝛ in oi necessitate. Noui z ego q̄ndā studentē in vniuersitate Craccouien̄. q̄ cū nō bñ posset. pficere in studio btām katherinā inuocauit z tandē mirabil'r ꝓfecit. O ḡgl'iosissima ꝟgo katherina letare regnās cū xp̄o z oꝛa ꝑ nob vt ꝑ tua merita det nob gr̄az i pñti z gl'iaz i futo amē

¶ De sctā Katherina Sermo quartus

Multe filie cōgregauerūt diuitias: tu supergressa es vniuersas ꝓuer. vl. z ad laudē huius festiuitat̄.

¶ Legim⁹ multas foꝛe sctās ꝟgines z filias dei adoptiuas q̄ mlt'as sibi congregauerūt diuitias spūales. Quaꝝ q̄dā cōgregauerūt ꝑ meritū ꝟginitat̄ z castitatis. Quedā merito charitat̄ z ꝓplatōis. Quedā merito boni opis exēioris. Quedā etiaz merito p̄dicatiōis Nā licet sit inhibitū mlieribꝫ officiū p̄dicādi: tñ q̄busdā sctis ꝟgibꝫ z mlieribꝫ fuit a spūsctō concessū q̄dā ꝓrogatiua special' gr̄e vt patet de martha z magdalena. Quedā insup ꝟgines ꝓgregauerūt diuitias spūales merito passiōis. qꝛ ꝓpter xp̄m sanguinē fuderūt. Sed qm̄ btā katherina hꝫs oibꝫ modis p̄cellenē inter oēs ꝓgregauit. qꝛ esse meruit ꝟgo castissima: sapia et bonis opibꝫ plena: p̄dicatrix z martyr. et iō ꝓuenienē ō ea hec ꝟba dicunt Multe filie ꝓgregauerūt tē. Juxta q̄ tria mysteria notabim⁹ de q̄bꝫ cōmendat

¶ Primo de spūali thesaurisatione. ibi. Multe filie ꝓgregauerūt diuitias.

¶ Scō de virginali appciatione: cum ōr. filie ꝑ virginibꝫ capiendo.

De sancta Katherina

Tercio de speciali sublimatõe: cũ dr. Tu supgressa es vniuersas. Propt̃ hec bñ de ipsa dr il lud Judith.xiij. Bñdicta es tu filia a dño deo excelso p oib mlieribꝫ supꝫ trã.z b̃ p alio themate.

Circa pmuz de spũalibꝫ diuitijs q̃rit̃ q̃les diuitias acq̃sierũt scte vgines z exẽplo eaꝝ q̃les debeant acq̃rere q̃ꝫ fideles. Ad qd̃ rñdendo Notãdũ q diuitie sunt in differẽtia triplici.

Quedam sunt tẽporales.

Quedam sunt spũales.

Quedam sunt celestes

Prio q̃dã diuitie sunt tpales.de qbꝫ Pss.Diuitie si affluãt nolite cor apponere. Glo. Diuitias licet hr̃e.sed non licet eis corde inherere.qz sic ad pcm̃ inducũt.j.Thim.v. Qui cupiũt diuites fieri incidũt in tẽptatiões z in laqueũ diaboli z in desideria mlta z nociua q̃ mergũt hoiem in interitũ.s.gehẽne. Istas nõ licz ꝓgregare xpiano sed poti9 dispgere paupibꝫ vt hõ sic p eas veras diuitias celestes acq̃rat.iuxta illd Pss.Dispsit dedit paupibꝫ iust.e.ma.i seculũ zc. Unde Chrys.super Mat.omel.vl.dr. Si vere bonũ esset aurũ hr̃e:hoc vtiqꝫ dedisset xps discipul'suis. Nũc vo nõ solũ nõ dedit sed z hr̃e phibuit.q̃ nec vere diuitie sunt tpales diuitie.nec bone:nisi sint moderate ad vsum necessitat̃ z pietat̃. Has q̃ sancte vgines z scta katherina nõ ꝓgregarũt sed ꝓtẽpserunt z paupibꝫ erogauerũt. Secũde sũt diuitie spũales.et iste sũt vere bone q̃ vere diuites faciunt hoies.z ꝓsistũt in trib9. Prio in sapia. Secũdo in vtutibꝫ. Tercio in gr̃a. Prio inq̃ in sapiẽtia.de q̃ Sap̃.vij. Invocaui z venit i me spiritus sapie z ꝓposui illã regnis z sedibꝫ et di.nil esse di.in cõpa.illi9. Infinit9 ei thesaur9 ẽ ho.q.q. v.s.pti.facti s.a.dei. Sed b̃ itelligit̃ nõ de bũana sed de diuia z vera sapia. Sapiẽtia eñ dr q̃si sapida scia.qz p ipsam sapiunt hoi oia fm qd̃ mala vel bona sunt. Unde Berñ. Inuenisti plane sapientiã si tibi sapiãt singula vt sũt.mala vt mala z detestãda.bona vt bona.et optia vt optia.

Unde etiã apud pbos z gẽtiles sapia reputabat in cognitiõe diuioꝝ ꝓsistere z mltũ bonorabat. Naz pbs.j.metha.dicit. Sapiẽtia est scia pmaꝝ z altissimaꝝ causaꝝ. Et ifra dicit q sapientia diuia res est.qz solus de9 eã maxie habet.z fm simoniadẽ solus de9 bz bũc honorẽ.i.sapiaz Nec pbus.j.metha. Ad qd̃ Valeri9 li.iij. refert exẽplũ q in milesia regione dũ q̃dã piscarent̃ in mari z rete piecissent:vnus hõ supueniens dixit Ulte ne mihi vẽdere istũ tractũ.aiũt. Volum9 Et cõuẽtione facta piscatores i reti traxerũt vnã magnã mẽsam auri in q̃ erãt sculpte imagines deoꝝ. Orta est aũt ꝓtẽtio inẽ illos Nam piscatores dicebãt. Nos ñ vẽdidim9 tibi nisi pisces trahẽdos. Ille vo dr. Ego emi fortunã hui9 iactus. Cũq venissent corã ciuitate ꝓsoluerũt de b̃ deũ in suo idolo.q̃ rñdit q dari deberet illi q̃ sapientia p ceteris in mũdo esset pcellẽtior in signum honoris. Cũq fuisset missa vni de sapiẽtibꝫ mũdi ille noluit tenere reputãs se min9 sapientẽ.misitq alteri.z ille tercio. Et dr in expositione plogi biblie:finalit̃ puenit ad solonẽ q̃ cõsecrauit deo suo eã q̃ dr famosissima solis mensa de q̃ memi nit.s.Piero.in plogo biblie.j.cap̃. Si g̃ pagani phi diuinã sapientiã sic hũiliter venerabant̃ z se indignos reputabãt ac auꝝ ꝓtẽnebãt. mlto fortius xpiani debẽt esse hũiles z mundi ꝓptores amore sapie xpi.s.fidei q̃ se diligẽtibꝫ vitã pmisit eẽnaz. Ideoq katherina z scte vgines hũc thesaurũ sapiẽtie vere ꝓgregare curauerunt p quã deo placuerũt. Scõo spũales diuitie ꝓsistũt in vtutibꝫ z eaꝝ opib9 ac sctis meritꝫ. Unde Greg. Vere diuitie nõ opes sunt sed vtutes q̃s q possidet in deo diues est. Item Aug9.de moribꝫ eccliẽ. Uirtus facit aiam esse optimã. Et Seneca in epla. Uirtus extollit hoiez z supꝫ oia chara mortalibꝫ collocat.has cõgregauerunt vgines. Tercio spũales diuitie ꝓsistũt i gr̃a dei q̃ realit̃ idẽ est qd̃ charitas fm Scotũ. Unde Aug9.sup Joh.scr.ir. dic. O q̃ diues est charitas q̃ si desit frustra habent cetera.si assit recte habent oia. Propt̃ea Apoc. iij. Suadeo tibi emere auꝝ ignitũ.s.charitatꝫ vt locuples fias. Sed q̃rit̃ q̃liter possit hõ acq̃rere vel lucrari vtutes z gr̃e dei thesauꝝ. Ad qd̃ rñdet fm doc.q vtutes z gr̃a dei sunt taz nobilissimi effect9 q hõ nõ pot̃ er mrijs laboribus eos hr̃e.sed solus de9 ꝓfert z opat̃ in hoie sic ait Aug9.sup Gal'.iij. Possum9 tñ nos deo cooperi vt habeam9 qz de9 sp̃ psto est dare: si tñ hõ velit suscipe faciẽdo qd̃ in se est. Ideoq inexcusabilis est hõ si nõ habet gr̃am vel vtutes. Debem9 g̃ cooperari deo vt largiat̃ z opet̃ in nob vtutes et gr̃am. Et b̃ facimus q̃druplic̃iter. Primo diuinis inspiratiõibꝫ p libeꝝ arbitriũ ꝓsentiẽdo. Secundo vicijs reluctãdo. Tercio hũilit̃ nos recognoscẽdo.qz ois nr̃a sufficiẽtia ex deo est.ij. Cor. iij. Quarto deũ exorãdo vt det nob vtutes z gratiã. Si hec fecerim9 in vtutibꝫ diuites erimus.

Tercie diuitie sũt celestes.s.q̃ cõsistũt in gloriosis pmijs bñtudis eẽne.et iste sunt felicissime et veracissime. Unde Grego.in omel'.dñice seragesime dicit. Fallaces diuitie sunt.s. mũdane q̃ nõ me dicit. Fallaces diuitie sunt.s. mũdane q̃ nõ mẽtꝫ inopiã nõ expellũt. Sole diuitie vere sũt q̃ nos diuites vtutibꝫ faciũt. Si g̃ fratres charissimi diuites esse cupitꝫ veras diuitias amate. si culmẽ veri honoris q̃ritꝫ ad celeste regnũ tẽdite. si gl'iam dignitatuz diligitꝫ i illa supna angelorꝝ curia asscribi festinate. Nec Greg. De istis diuitijs hortat̃ nos xps dñs Mat.vj.di. Thesaurizate vob thesauros i celo vbi nec tinea nec erugo ẽmolit̃ z vbi fures ñ effodiũt. Aug. O q̃s felices et bti q̃ in hac pegrinatiõe sũt solliciti vt bona eoꝝ in eẽna pria ꝓseruent̃.qz b̃ hr̃e ẽ vtutꝫ.sz ibi eẽ est felicitatꝫ. Setẽ vgines has diuitias ꝓgregarunt summo studio in qbꝫ katherina supgressa est ceteras specialibꝫ puilegijs vt infra dicemus. g̃tẽ

¶ Circa secundū de ꝓciositate ꝟginitat⁹ q̄ ꝛit Utꝝ ex ꝓciositate ꝟginali ois ꝟgo sit melior et ꝑamabilior deo q̄libet hoīe existēte in statu viduali z cōiugali. Rō q̄stiōis. qz stat⁹ virginalis ꝑcellit statū cōiugalem z vidualē.j. Lozꝝ.vij. Qui mr̄imonio iūgit ꝟginē bñ facit. q̄ nō iūgit melius facit. ḡ omis ꝟgo ꝑcellit. Sed ad hec rñdet ꝑm Rayne. in sūma iuxta sniaz sci Tho. ij. ij. q. clij. q ꝗuis ꝟginalis stat⁹ sit melior ō se z simplr q̄ stat⁹ cōiugalis z vidualis. tñ ex ō ñ sequit q ois virgo oi cōiugata vel vidua sit melior z deo charior. sicut a silī grad⁹ sacerdotalis melior est laicali: non tñ ois sacerdos melior est oi laico. imo q̄q̄ alīq̄s laic⁹ repit maiozis scītat⁹ plibꝫ ꝑsbiter⁹. Itē stat⁹ religiōis melior est et sanctior statu seculari. sed q̄q̄ ꝛtingit q vn⁹ secular⁹ sanctior est z deo charior plibꝫ religios. Sic licet ꝟginalis stat⁹ sit melior z sanctior cōiugali z viduali. pōt tñ ꝛiugata alīq̄ vel vidua esse melior z sanctior ac deo charior plibꝫ ꝟginibꝫ. Sed quō ō possit q̄s facere vt melior sit cozā deo q̄ ꝟgo notandū q ꝑcipue ꝓpt̄ tria ꝛtingit meliozē esse ꝛiugatam vel viduā multis ꝟginibꝫ z ꝑferri.

Prio ꝓpter fozticiozē obseruantiā castitat⁹.

Scdo ꝓpt̄ aliquā excellentiā ꝟtutis.

Tercio ꝓpt̄ maiozē gr̄am charitatis

Prio inquā ꝓpter fozticiozē obseruantiā castitat⁹. qz pōt esse q cōiugalis vl̄ vidua habeat animū mag⁹ paratū z fozticiozē ad seruandā castitatē suam: ita q si oporteret se mozti exponere ꝑ seruāda castitate mag⁹ ꝓmpte z cōstāter exponeret q̄ illa q̄ est actu ꝟgo. z sic tal⁹ melior est tali ꝟgine. Unde Aug⁹. li. de ꝛiuga. bono dicit. Ego nō sum melior q̄ abrahā licet melior sit castitas celibū q̄ castitas nuptiaꝝ. Et subdit rōnez dicēs. Qd̄ em ego nūc ago ille meli⁹ egisset si tūc tpis agēdū fuisset. Hec Aug⁹. O ḡ bō ama fozticr castitatem.

Scdo ꝓpter excellētiā alicui⁹ ꝟtut⁹. Potest em esse q ille q nō est ꝟgo habeat aliquā in se ꝟtutē excellētiozē quā nō bz virgo. z tūc ille. s. ꝑferr⁹ tali ꝟgini. Bz q̄ sint tales ꝟtutes Notādū q vna est pcī spūalis imunitas. Unde Hiero. Quid ꝑdest carnē hr̄e virgineā si mentē q̄s habeat pcō inq̄natā. Sicut exēpligr̄a. multe sunt mō ꝟgines et castitatē vouētes: q̄ tñ ira iuidia detractōe plene sūt vana gl̄ia z hmōi. aliqua aūt ꝛiugata ab hīs mūda est. z tal⁹ ꝑferr⁹ zc. Alia est hūilitas. qa vt Aug⁹. dicit. hūilis ꝛiugata ꝑferr⁹ supbe ꝟgini Tercia est obediētia. Aug⁹. ō viduita. 9t. Quis nesciat obedientē mulierē ꝟgini inobediēti ꝑponendā. Quarta est monastica vita. Aug. Nemo q̄nq̄ puto ꝟginitatez ꝑferre ausus sit monasterio. Quinta est martyrū gl̄ia ꝑ quā ꝛiugata ꝓferr⁹ ꝟgini ꝑm Aug⁹. li. de ꝟginitate. Tercio ꝓpter magnitudinē charitat⁹ ꝑferr⁹ corrupta ꝟgini q̄ ad ꝑmiuz essentiale. vt patet de petro ap̄lo et de magdalena q̄ ꝑferunt multis ꝟgibꝫ. Unō Bern̄. sup Lanc̄. ser. xxvij. Uniuscuiusq aie q̄n titas ex charitat⁹ q̄ntitate pēsanda est. Idē in epistola. Tolle charitatē: castitas deo nō placet. Ex istis accipe ō documētū q ꝗcūq̄ amisit ꝟginitatē licet illā recupare nō possit q̄ ad aureolā. tñ potest tāta merita acq̄rere vt eq̄pareť ꝟgini vl̄ etiā ꝑcellat. Et hec pōt ꝓ ardua ꝟtutum opa z ꝓ magnā charitatē. Unde Hugo de arra spō. 9t. Amor feruens ipsi⁹ dei ꝛsuevit corrupt⁹ integritatē reddere z integr⁹ castitatē ꝛseruare. Si olim peccatrix fuisti z meretrix fuisti: noli desp̄are cū tā deū amando possis paria merita virginitati recupare. O mira dei nr̄i benignitas q̄ nob⁹ ꝓuidit misericorditer pcōribꝫ vt valeam⁹ ad celestia sublimari. Accipiam⁹ ḡ o charissimi exemplū de sctā katherina z sctis ꝟginibꝫ vt ea ꝝ exemplo congregare studeamus thesauros meritoꝝ.

¶ Circa tercīū de speciali sublimatiōe. s. katherine sit ꝓ ꝛclusiōe q̄ btā katherina q̄si chara regina speciali honore sup ceteras ꝟgines a chr̄isto est sublimata. et patet ꝓ pl̄es honores ei⁹ ꝓsequeñ er legēda. Primo honorauit eā in origīnis nobilitate. qz filia fuit reg⁹ z nobilissima regina. Et qz a xp̄o ihesu data miro mō ad ruinam idoloꝝ. patuit ser. j. D. Scdo in ꝛuersiōe. qz xp̄s cū matre z mr̄itudie angeloꝝ sibi apparuit vt patuit ser. j. E. Tercio in desp̄satiōe. qz mirabilr eā anulo sibi dato desp̄sauit. patz ibi. Quarto in disputatione. qz sibi dedit victoriā sup oēs sapiētes mōi oratores. vt claruit ser. j. G. Quinto in carcere. qz ipsam visitauit cū multitudine angeloꝝ z ꝟginū. patuit ser. j. H. Sexto i fame qz. s. eā celesti cibo ꝓ angelū refecit apparentē in specie colūbe. Septio i oꝛōnis exauditōe. Octauo in euocatiōe celesti z aptione. Nono in decollatione. qz lac ꝓ sanguīe fudit. Decimo in sepultur⁹ exhibitione. qz angeli corp⁹ eius trāstulerūt in montē syna. vbi sibi sepulchrū fecerūt z honorifice tumulauerūt. Hec clarē ser. j. H. Undecimo in miraculoꝝ illustratiōe. qz er ei⁹ ossibꝫ indesinenť de sepulchro oleū manat qō cūctoꝝ lāguidoꝝ corpa sanat. ¶ Dicit etiaz q̄ sepulchrū eius religiosi seruāt. z q̄ claues sepulchri ñ dank nisi fratri ꝟgini. qz null⁹ pōt custodire corpus ip̄si⁹ nisi sit ꝟgo. vt hoc refert etiā Fran. maro. in suo ser. Nā si ali⁹ accesserit diu viuere ñ pt. sed ꝟgo debet custodire. Cū aūt mortu⁹ ille fuerit eligūt aliū fratrē sctm̄ z oꝛōne ac ieiunio ꝑmissis man⁹ illius lauāt. z ex oleo qō manat de ossibus sctē katherine in ei⁹ palma mittit. si sine lesione oleū illud manū ptrāsit z opposita ptę efflu it: claues z cella illi assignat. si aūt oleum in manu stat nec ptrāsit. ali⁹ eligit donec ꝟgo dign⁹ inueniat. Que diuio miracło xp̄s ihesus ad honorē sctē kathe. facere dignat. ¶ Duodecimo xp̄s honorat katherinā in suoꝝ deuotoꝝ suffragatiōe. Ut em̄ refert discipulus in ser. btā katherina a xp̄o ō ꝓ honore ꝑuilegū bz vt nūq̄ vl̄ raro ꝑmittat dānari sibi fuietes. Unde legit q ꝗdaz

canonicus male vite fuit bñs plura bñficia. sed btām katherinā in deuotōe magn habuit. qdam nocte hui⁹ canonici capellan⁹ vir deuot⁹ in visiōne vidit q. s. canonic⁹ ille simł cū qdā pbitero quē sepe cōmēsalē habuit et secularit viuentem ambo ad iudiciū tracti sūt. Judex aūt sniam voluit dare vt ambo illi ō capitarent. Sed btā katherina incessit p suo deuoto. s. canonico apud iudicē vt sniaz adhuc p annum differret. et sic se emēdaret. sed ille pbiter nō bñs intercessorē decapitat⁹ est. Mane facto narrauit capellan⁹ visiōnē canonico. et ad domū pbiteri illi⁹ accedentes: eū subitanea morte defunctum inuenerūt. Quo viso canonic⁹ pterrit⁹ bñficia pla resignauit z ordinē cistercien. intrās: vitā bñ finiuit. Jtē ipsa habet etiā meretrices saluare. Uñ legit q q̄dam meretrix p. xx. annos pdurās in meretricio nil boni faciebat nisi q vigiliā scē katherine ieiunabat z in ei⁹ festo ad eccl̄iam ibat z cum cōtritione btām katherinā inuocabat z se emēdare promittebat. sed iterato tādē recidiuabat. Anno aūt xx. sic corā imagie scē katherine plorās. ecce imago illa magn cecidit sup caput eius z mortua est. Cūq; ppl⁹ vidēs sepelire eā curarēt. ecce surrexit z narrauit q btā Katherina ostēdit ei penas dānato⁹z z gaudia bonorū. et ipetrauit a xp̄o vt reuiuisceret ac pniam ageret z cōfiteret. et cōfessa est sacerdoti. Postmodū aūt nunq̄ mortaliter peccauit. sed in bono finijt. Jtē in b regno frat q̄dam deuot⁹ ordis minorū vicarie Hūgarie vt a fidedignis fratrib⁹ audiui dū in vita foret deuotus scē katherine: in hora sue mortis astātib⁹ fratrib⁹ dixit q btā katherina adesset consolañ. et sic spūz feliciē emisit in gr̄arūactione z orōne.

¶ Pretera narrat in legēda inter supaddit̄as legendas q eps q̄dā Mediolanens Sabinus noie vir vite venerabilis. sicut refert Petr⁹ Rauēnens li. gesto⁹z notabiliū. post matrez dñi sanctā katherinā in deuotiōe ab infantia babebat. et ipsam oib⁹ sacr⁹ ⁊ginib⁹ pferre solebat vt pote adiutricē fidelissimā. Cū g̃ pdict⁹ psul cum abbate Theodoro de mōte Cassino z duob⁹ capellanis ac milit̄ib⁹ z. xv. seruis sepulchz dñi visitassent: inde montē Syna adierūt. Et ecce dux q̄dā turco⁹z ferox a Soldano redies cū mlt⁹z armat⁹ illis occurrit ac eos pemit. Eps aūt z abbatē ligua oculis auri⁹ nari⁹ manuū et pedū sūmitat⁹ p̄uauit. et sic semiuiuos vt veherent ad tūbā virgis pcepit di. Nūc videbo q̄d vobis valet hui⁹ sepulchri visitatio. Cūq; ad tūbā ⁊ginis venissent: abbas ꝓtinuo expirauit. Eps ⁊o vt potuit orauit. Et ecce circa noct⁹ mediū mōtor⁹ cōtremuit: ducēq; cū suis tāt⁹ pauor inuasit vt cū fugere vellent neq̄rent. tantū eraz lumē ibi resplēduit vt dies clara crederet z mons syna vt sol radiaret. Interea scā katherina ex tumlo p; cessit z sui deuoti oia vulnera illa tāgēs sanauit Ille pulcritudinē ei⁹ vidēs z ferre ñ sustinēs corruit. quē ipsa p duos angelos iuxta eā stātes pcepit de terra eleuari. z dixit. Scito mi chare q dñs Jesus sponsus me⁹ te z oēs me honorātes hic z i futuro gat⁹ est honorare. Et qz pdidisti p me linguā tuā vir in ꝓrio idiomate expedit̄ā: ecce cōmodaui tibi liguam meā in greco et latino pitissimā. Preterea nouer⁹ oēs alias familie tue esse i sinu Abrae. Facta aūt die crastina cum missaz solēnia celebrauer⁹: de oleo qđ exudat ō tumlo meo singula mēbra abbat⁹ mortui punges z suscitabit ac ad vigorē pristinū reformabit. His dict⁹ scā ⁊go pontifici anulū pciosum dedit z cartulā aureis lr̄is scp̄ā et disparuit ac mirus odor ibi māsit. Cartula ⁊o tres ⁊bor⁹ lineas habebat: ō ordie scp̄tas. Prima. Sabine belre sunt inē me z te signa dilectiōis ppetue. Secunda. Fecit tibi meritū ingens dolor: facies tibi gaudiū vehemēs amor. Tercia. Ducē baptisabis san⁹ ad ꝓria remeabis. Hicq; ōcēnio exple to laudabilit mecū eris in celesti palatio. Tūc vir dei ꝓsolat⁹ gr̄as imēsas egit. Facto g̃ die dux montē ascēdit z videns epm sanū celebrantē obstupuit. vidit etiā q abbatē mortuū ō oleo punxit et mor oib⁹ mēbris renascētib⁹ sanat⁹ est. Cōpunctus g̃ z lachrymis pfusus fidē amplectit z cū mult⁹z nobilib⁹ baptisat: oia q̄ habuit vēdidit et illi⁹ eccl̄ie monasterio fratribus q̄z ac pauperib⁹ distribuit. Monasterio q̄z ⁊ginū ꝓstructo z dotato possessiōib⁹: postremo babitū monachales suscepit ac christo z Marie ac scē katherine devotissime militauit tota vita. Scūs ⁊o Sabinus cū post decēniū ad extremū venisset dignuz deo spūm efflauit. Sed cū lingua ei⁹ in ore minime appareret: nulli dubiū q̄n gl̄iosa katherina eā tulit q̄ suo deuoto p decēniuz mutuauit. In hui⁹ gl̄iosi epi memoriā anulus z carta apō Mediolanū vsq; hodie seruant. O g̃ charissimi accedam⁹ z orem⁹ vt dñs Iesus p merita scē katherine det nob gr̄az i pñti et gl̄iam i futo Amē.

In dedicatione ecclesie Sermo ꝑmus

Elegi et sanctificaui locū istū vt sit nomē meū ibi in sempiternū et pmaneant oculi mei et cor meū cunct⁹ diebus. ij. Paral. vij. ¶ Hec ⁊ba dixit dñs ō tēplo qn̄ Salomō edificauit illud. apparuitq; ei dñs di. Elegi z sctificaui mihi locū istū. i. tēplū b applicaui z dedicaui meo cultui. In q̄b ⁊bis dñs cōmēdat subseq̄nt tēplū et fideles deuote visitātes illud de trib⁹. Prio ō diuini noīs portatiōe. qz posuit de⁹ nomē suū in tēplo. et ideo q̄ illō freq̄ntāt nomē dei portāt z subnoie dei cēsent electi tanq̄ filij. Uñ Ebr̄y. Proprīū est boni filij domū patr⁹ sui freq̄ntare. Qui aūt poti⁹ volūt ire ad tabernā q̄z ad tēplū signū est q̄ sunt de nūero filioz diaboli z dānatiōis. Scō cōmēdauit de speciali dilectiōe. qz posuit

deus cor suū. i. amore erga orantes in tēplo. diligit ḡ de⁹ tales. ¶ Tercio de orōnis exaudicōe. qz dicit q̄ posuit oc'los suos in tēplo. s. ad aspiciendū ⁊ exaudiendū orōnes fideliū inibi fusas. Ūñ et ibidē ait dñs. Oc'li mei erūt apti ⁊ aures mee erecte ad orationez ei⁹ q̄ in loco isto orauerit. O ḡnia sctā tēplū dei freq̄nta ad orandū. qz dicit dñs. Elegi ⁊ sctificaui locū istū ⁊c. Et qz bodie celebrat dedicatiōis hui⁹ ecc'lie festuz: merito accipim⁹ p sermone hec v̄ba themat̄. Juxta q̄ tria mysteria notabimus.

¶ Primū de ecclesie electiōe. qz dicit dñs. Elegi
¶ Scōm de ecc'lie cōsecratōe (scz ad ōi cultū. qz subdit. et sctificaui locū istū
¶ Terciū de ecc'lie visitatiōe. qz ibi inuocab⁹ nome dei ⁊ gr̄a inuenit.

¶ B Circa p̄mū de ecc'lie vel tēpli electiōe q̄ritur qre debuit eligi ⁊ deputari aliq̄s loc⁹ ad cultū dei. sicut claret in deputatiōe templi. Et rō. qz de⁹ loco nō ꝯcludit sed vbiq̄ est fm essentiā potentiā ⁊ p̄sentiā. vñ v̄sus. Enter potēter deus est vbiq̄ p̄sent. Ideoq̄ de⁹ vbiq̄ pōt eq̄ bñ adorari. Hinc Act. xv. De⁹ q̄ fecit mūdū ⁊ oīa q̄ in eis sunt: hic celi t̄re cū sit dñs nō in manufact̄ templis habitat ⁊c. Mirū ḡ videt q̄re de⁹ sibi specialē locū elegit. ¶ Ñdēdo ad hec fm Tho. p̄ma scōe. q. ciij. et. ij. ij. q. lxxxiij. Notādū est q⁹ in adoratiōe dei ⁊ orōnib⁹ fiendis duo p̄cipua ꝯsiderari p̄nt. Unū ex pte dei q̄ colit ⁊ adorat q̄ est vbiq̄. ⁊ ideo q̄ ad deū nō est necessari⁹ loc⁹ aliq̄s ad adorandū deputādus. qz vbicūq̄ siue in agro siue i domo siue etiā in lecto q̄ iaces aut i carcere optie et eq̄ bñ adorari pōt de⁹ q̄ oīa p̄spicit. Nā ⁊ rex Ezechias i lecto adorauit. et Manasses rex i carcere. ⁊ ml'ti alij i nouo testa. martyres q̄ miracl'ose exauditi sunt. ¶ Scōm in adoratiōe considerat ex pte hois adorāt̄. Et sic decimat⁹ locus eligit ad adorandū deū nō p̄pt deū sed p̄pt adorātes homines triplici rōne. vt oratio hoim magꝭ exaudiat. Prio p̄pt deuotiōez. qz in ecclesia vel tēplo magꝭ incitat populi deuotio ad adorādū ⁊ deū invocandū. tū ex ꝯsecratiōe ecc'lie ⁊ loci sctitudine. tū ex imaginū deuota rep̄sentatione q̄ ibi p̄tinent. tū ex p̄sentia corp̄is ⁊ sanguis dñi i eucharistia q̄ ibi seruat. tū p̄pt sacra mysteria diuie laudis q̄ ibi agunt. Scōo p̄pt orōnis auxiliatiōez. qz orō facta in ecc'lia adiuuat multipl'r vt exaudiat a deo magꝭ q̄z si alibi fieret. ¶ Prio adiuuat ⁊ marie p sacr̄m eucharistie q̄ i ecc'lia seruat reuerent. qz vt dicit Hen. de hassia. sicut orō latronis iuxta xp̄m in cruce pēdēt̄ ampli⁹ ē exaudita cū dixit Memēto mei dñe dū veneris in regnū tuū. qz xp̄s nō solū sibi veniā sed ⁊ padisū eodez die sibi ꝯcessit. ꝛ se repromisit di. Hodie mecū er̄s in padiso. i. deitat̄ visiōe. Hoc aūt sibi xp̄s nō p̄stitisset si alibi q̄z in p̄ntia xp̄i passi tūc exorasset. Sic hō q̄n orat corā p̄sentia eucharistie q̄ est memoria passiōis xp̄i facili⁹ ⁊ ampli⁹ exaudit in q̄cunq̄ orōne et adiuuat exaudiri v̄tute passiōis xp̄i. Scōo adiuuat p oīm sctōr illor inꝯcessiōez q̄z ibi reliq̄e habent vel sepulchra. Quis em̄ scit q̄t saluati in illo cimiterio vel ecc'lia sunt sepulti q̄ tñ oēs orāt p illis q̄ in ecc'lia deuotiſant. ⁊ etiā si q̄z canonisator sctōr reliq̄e vel corpa ibi habent. Ūñ Eccī. xlix. Ossa p̄phar pullulāt de loco suo. s. p suffragia. Tercio adiuuat orō in ecclesia p oēs sctos q̄z imagies ibi habent q̄ i eis venerant. Quarto p sctm̄ vl' sctōs in cui⁹ noie ecclesia est ꝯsecrata. Et q̄b patet q⁹ orō hois in ecclesia sctā ml'tiplicit iuuat. Tercio p̄ter ml'torum pp̄l'or ꝯcursum ⁊ aggregatiōez. Et q̄ fit vt xp̄s in medio eor exauditor assit. iuxta illō Matth. xviij. vbi sunt duo vl' tres in noie meo ꝯgregati ego in medio eor sunt. Ideo Leo papa. Si duos velit exaudire: ml'to ampli⁹ vbi multa milia orāt. ¶ L Ad p̄missa possum⁹ p exēplo ponere q̄ dicit Bresto. li. x. de aialib⁹. q. s. apes in aluearib⁹ suis solēt naturali instinctu regi edificare domū ⁊ habitationē in medio eor ⁊ custodiunt eū. Et cū egredit oēs exeūt post eū ⁊ faciūt sonū cū gaudio ꝯducētes eū. Si q̄ aūt offenderit regē: accedit ⁊ p̄prio aculeo se mordēs corazꝭ rege se occidit. vt patet etiā p Amb. in exameró. nam mori p rege inḡt pulcrū putāt. Spūaliter p apes intelligunt fideles q̄ debent regi i. xp̄o edificare in corde domū. ⁊ etiā domū materialē. i. eccl'iaz ornādo. ⁊ ōbēt xp̄m laudare ac imitari. Si aūt offenderit q̄s: debet p̄prio aculeo. s. doloris ⁊ penitētie malicia in se p̄mere abnegādo se. ⁊ seq̄ debet xp̄m vsq̄ ad mortē. vñ Eccī. xj. Breuis i volatilib⁹ est apis ⁊ initiū dulcoris habet ei⁹ fruct⁹ q. d. fm Tyrā. Apis hz q̄dē in respectu volatiliū corp⁹ breue. i. paruū. ⁊ tñ facit meliorē fructum dulcoris q̄z facit milu⁹. sic freq̄nt ille hō q̄ ē minoris apparētie (qz se hūiliat) est melioris existētie. s. apud deum. Et sic fidelis q̄ se ⁊ suas offensas recogscit ⁊ hūilit ecc'liam dei freq̄ntat: dulci orē habet deuotiōis gr̄az ⁊ melior est corā deo q̄z hō magne dignitat̄ ⁊ diues q̄ raro vadit ad ecclesiā: raro se hūiliat deo. Lu. xviij. Dis q̄ se exaltat hūiliabit ⁊ q̄ se hūiliat exaltabit.

¶ D Circa secundū de ecc'lie sctificatōe siue cōsecratiōe q̄rit q̄re ecc'lia ꝯsecrat. ¶ Ñdet fm doc. q⁹ hui⁹ plures sunt rōnes q̄ ad tres reducunt. qz aliq̄ accipiunt. Prio ex pte dei. Scōo ex pte templi. Tercio ex pte nr̄i. ¶ Prio ex pte dei accipit rō. s. q̄re ecc'lie cōsecrant. Prima p̄ter sctām dei laudē ⁊ honorē. qz ibi de⁹ specialiter laudat in septē horis canonic̄. iuxta illō p̄s. Septies in die laudē dixi tibi (dñe) sup iudicia iusticie tue. ¶ Primo q̄dē laudat officio matutinali. qz in media nocte xp̄s nat⁹ est. ⁊ in media nocte capt⁹ est a iudeis. ⁊ tūc cepit nr̄am redēptiōez. Addunt etiam laudes matutinales p laude in aurora. qz tunc xp̄s surrexit. Et in veteri testamēto tūc egyptijs submersis filios isr'l libauit. Ideo tūc gr̄as agi⁊

mus. Scdo laudat dñs in eccl'ia pro hora pri/ma diei.qz tūc xps pilato psentat⁹ est.z qz tūc re surgēs apparuit mlieribꝫ. ¶ Tercio laudat ho/ra tercia.qz tunc christ⁹ a iudeis acclamat⁹ est vt crucifigat.tūc ad colūnā est ligat⁹ et flagellatus Et tāde hora tercia⁹ spūmsctm misit discipulis Quarto laudat hora sexta.qz tūc eleuat⁹ est in cruce z tenebre facte sunt in vniuersa tra. Et qa tūc in die ascēsiōis cū discipul' discubuit. Quin to laudat hora nona.qz tunc xps spm emisit.et miles lācea lat⁹ aperuit.z qz tūc xps in celū ascē/ dit. ¶ Sexto laudat in vesptina hora.qz tūc xps pedes discipulo⁹ lauit z corp⁹ ac sanguinē i eu charistia istituit. Tūc etiā discipul' in emaus in specie pegrini post resurrectōez se ondit. Septi mo laudat cōpletoriꝫ hora.qz tūc xps in monu mento est inclusus z tāde die resurrectōis disci/ pulis tūc apparēs pacē nūciauit. Cum ḡ pdicte hore sint p alijs horis diei ꝓuilegiate certꝫ diui/ nis bñficijs exhibitꝫ.ḡ in hijs dñs laudat. ¶ Se/ cundo ꝓsecrat ꝓpr dei z angelo⁹ inhabitationē. ergo dicē ps. Domū tuā dñe decet scitudo. Nā speciali⁹ dñs manet in sctō tēplo.s.p special' gre et bñficij inibi exhibitōez.iuxta illō Apoc.xxj. Ecce tabnaculū dei cū hoib⁹ z hitabit cū eis. Jtē reali/ ter manet xps in sacro eucharistie qō in eccl'ia cō secrat z ꝓseruat sicut ipe xps ꝓmisit Mat.vl.di cens. Ecce ego vobiscū sū vsqz ad ꝓsū.seculi. De/ nicz ibi angeli assūt cozā dño sicut z i celo. Uñ si cut celū empireū vbi dñs cū angel' habitat ē san/ ctissimū:ita ꝙ nil coinqnatū intrare poterit i il/ lud Apoc.xxj.ita tēplū debet esse sctificatū. qz de us nō nisi in sctō habitat. Ps. Tu aūt in sancto habitas laus isrl'. ¶ Sed q̄rit q̄liter angeli dei i tēplo assistūt.aut qd ibi facere bñt. Rñdet ꝙ ibi habēt facere angeli p̄cipue tria. Prio qdē eucharistie reuerenē astare.vñ Greg.de ꝓse.dist. ij. Quid sit.ōt sic. Quis fidelium dubitat in ipsa imolatiōis hora ad sacerdot⁹ vocez celos apiri. atqz in illo iesu mysterio angelo⁹ chozos adesse sūma imis sociari. Scdo in eccl'ia angeli habēt psallētibꝫ z orātibꝫ se sociare. Ps. Preuenerunt p̄ncipes ꝓiūcti psallētibꝫ.i.angeli sociati psallēti bus i medio iuuē.timpanistriaz.i.aiaz iubilo/ se deū laudātiū. Tercio in eccl'ia bñt angeli ora tiōes z deuotiōes cozā deo offerre z p exauditōe interpellare. Uñ angel⁹ dixit Thob.xij. Qñ ora bas cū lachrymis ego offerebā orōnes tuas do mino. Bern. O si viderem⁹ ocul' quō p̄ncipes.i. sctī angeli p̄uenīūt: cōiūcti psallētibꝫ offerūt deo orōnes z vota:referūt dona:discurrūt inr spon/ sum.i.xpm z spōsaz.i.aiam sctām. et inr pellāt p nob aures diuie pietat⁹. ¶ Tercio eccl'ia ꝓsecrat ꝓpr tēpli vl' loci emūdationē z diabolice prātis inde expulsionē: ne ibi latitare possit serpēs anti quus. Refert em Greg.iij.dial'.ꝙ cū Arrianoꝝ qdā eccl'ia fidelibꝫ reddita cōsecrarer ab epo:po/ pulus ibidē ꝓgregat⁹ subito porcū inr pedes su os huc illucqz discurrere sensit.z p ianuā exiuit. nec ab vllo videri potuit:oēsqz in admirationez cōmouit.q̄ dñs ondit ꝙ imūd⁹ habitator de lo co exierit. Seqnti nocte in tect⁹ eiusdē eccl'ie ma/ gnus strepit⁹ fact⁹ ē acsi alicꝫ ibi errādo discur/ reret. Et tercia nocte adhuc grauior z terribil' son⁹ increuit ibidē:statimqz recessit nec ampli⁹ appa ruit.q̄ inotuit ꝙ a loco quē diu tenuerat q̄ coa/ ctus exibat. Nec Greg. ¶ Quarto ꝓsecrat eccl'ia ꝓpr nr̄am sctificationē p sacroz inibi admistra/ tionē.ac orōnuz nr̄az faciliorē inibi exauditōez. ac bñficioz dei inibi receptiōez. Nā ibi eccl'iastī/ ca sacra recipim⁹. ibi miscōiaz z grām suscipim⁹. ibi sepelimur.et ibi corpa nr̄a ad generalē resur/ rectionē reseruant.ꝓrea ps. ōt. Suscepim⁹ de⁹ misericōiam tuā i medio tēpli tui. Dic.iij. Reg.ir. Cū salomō pfecto z dedicato tēplo orasset dñm vt.s.q̄cūqz in tēplo illo deū exoraret ꝙ q̄cūqz ne/ cessitate ac tribulatiōe z p petis:de⁹ illū exaudi/ ret i celo.tūc de⁹ appuit salomoni d. Audiui ora tione tuā z depcationē quā depcat⁹ es:sctificaui domū hāc z erūt ocli m.z cor.ibi. ¶ Sed q̄/ rit. Cur eccl'ie dedicāde sic edificari soleāt vt san/ ctuaria sint ab oriēte.z xpiani vsa facie orēt i eis ad orientē. Cū em olī apō iudeos tēplū salomo nis fuerit sic edificatū vt.s.iudei orarent vsus oc/ cidentē:ꝓuersi ad sctuariuz qō erat a pte occiden tali. Deniqz saraceni orant ꝓuersi ad meridiem. Cur ḡ sctā eccl'ia xpiana orare soleat ad orientem mixt est. Sz recolligēdo sm Rich.sup.iij.dist.ir. q.ij.ar.vl.cōcor. Rayne.i sū.necnō Aprā Rūdet ꝙ de⁹ in ve.te.voluit vt iudei adorarēt vsus oc/ cidentē.ꝓpr qō in tabnaculo z i tēplo sctā sctōrū vsus occidentē erāt Exo.xxvj.hoc iō vt a iudeis de⁹ excluderet idolatriā.qz idolatre i reuerētiā so lis orabāt ad orientē.vt patet Ezech.viij. Et etiā mystice ido:vt figurarer qz xps dñs vērus ad/ uesperascēte mūdo p suū occasuz.i.p mortē:erat redēptur⁹ gen⁹ hūanū. Et hec redēptio expectata ꝓ tūc a sctis pr̄ibꝫ desiderabiliter exorabat ipleri. O, aūt saraceni orāt ad meridiē:ḃ ex coz errore est z falsitat⁹ rōne.sicuti sē decepti z a veritate ali eni. Sz xpianos voluit spūssctūs orare in eccle/ sijs ad orientē.vt notat Damas.li.iiij.ca.v.ꝓter tres rōnes ꝓpr q̄s etiaz eccl'ie sic edificant. Prio qz paradisus plātat⁹ est vsus oriētē.vñ exules fa/ cti ex occidēte positi ad oriētē aspiciēdo orām⁹ vt ad pr̄iaz celestē quā pdidim⁹ redire q̄ram⁹ p ora tionē. Scōa rō qz xps dñs venit z nos redimēs in cruce sic erat posit⁹ ꝙ ad occidētez respiciebat. Et ita nos adoram⁹ ad xpm crucifixū respicien tes vt p ei⁹ passiōis merita exaudiri mereamur q̄ est sol iusticie nob credentibꝫ exort⁹. Tercia rō. qz xpm ascēdentē adorauerūt apli ad oriētē.z ita veniet ad iudiciū oim ꝙ videbim⁹ eū ad oriētez: quō viderūt eū discipuli euntē in celū.ḡ sic eccl'ie fiūt vt orem⁹ vsus orientē q̄tin⁹ dei gr̄az z miseri/ cordiā ac celestē pr̄iam ipetrem⁹. O ḡ pctōz hō

qñ oras vel qñ eccl'iam intras recordare qz ꝓpt̃ pctã pdidisti gadisuz. z aspice xp̃m passũ ꝓ te ac ptimesce ei⁹ iudiciũ si ꝓniaz ñ egerſ. Age g̃ ꝓniaz.

¶ B Circa tercĩ de eccl'ie visitatione q̃rit q̃lia bona vel q̃les fruct⁹ acq̃rit hõ ex visitatõe eccl'ie Ad qõ ꝑm q̃ colligit ex ſcꝑturſ z doctoꝝ dicit ſ re spõdet q̃ ꝓcipua bona octo acq̃rit. Prio acce/ ptationẽ dei z amorẽ. Unde dñs ait.iij. Reg.ix. Sctificaui domũ hãc quã edificasti.z erũt ocu/ li mei z cor meũ ibi cũctis diebꝫ. Nã Aug⁹ dicit q̃ vbi amor ibi vſaq; ocul⁹. In hõ g̃ designat q̃ de⁹ amat orãtes i eccl'ia.z iõ addit. z cor meum ibi. qõ em̃ valde amat supillõ cor poni õr. ¶ Scõo btõꝝ angeloꝝ z ſctõꝝ suffragatõez.qz vt ſ dictũ est angeli associant nob in rẽplo et orõnes nras ꝓferũt in celũ ac ꝓ nob intercedũt.oẽs etiam bti z oẽs saluati q̃ꝝ corpa ibi sũt vel reliq̃e corã deo i/ tercedũt ꝓ visitantib⁹.ipe ſctus in cui⁹ noie est ec/ clesia zc̃.z q̃ꝝ imagies ibi honorant. Nã Tho. sup.iij.di.xlv.õr.q̃ si ſctõs honoram⁹:ipsos in/ tercessores ad deũ ꝓ nob ꝙstituim⁹. Nã aliq̃s ex hoc ipso efficit dign⁹ vt ſcti ꝓ eo orẽt: si ad ipsos cũ pura deuotõe recurrit. Hec ille. ¶ Tercio cul pe cõpũctionẽ z ꝓ ꝙſeq̃ns remissiõez.iuxta illud Ezech.xviij. Quacũq; hora ingemuerit pctõr am pli⁹ ñ remi.o.iniq̃tatũ ei⁹. Naz in eccl'ia cõpũgit hõ.tũ ex visiõe monumẽtoꝝ.Aug⁹. Monumẽ/ tũ q̃si monẽs mẽtẽ õr ꝓ memoria morꝫ.tũ ex aq̃ bñdicte aspsione.tũ ex imaginũ crucifixi z ſctoꝝ aspectu. Proinde.ij. Paral'.vij. Si q̃s de ppl'o fuerit te dñe depcat⁹ cog̃scẽs plagaz suã i domo hac:exaudies de celo. Quarto deuotionẽ dul/ ciorẽ.qz ibi hõ aduertit esse se corãz ꝑsentia xp̃i in eucharistia z in societate angelorũ ac ſctoꝝ.vbi vt scribit Eccl'i.xxxij.ꝓ reuerentia accedet tibi bo/ na gr̃a.ſ.deuotiõis. Experientia q̃z testꝫ est in hoc. Quito ex h acq̃rit hõ erauditionẽ.ſ.in oi orõne Un̄.ij. Paral'.vj. Quicũq; orauerit in loco isto audi de celis z ꝓpiciare. Certo filiatiõis dei de mõstratio. Un̄ Chryſ.z glo.sup Mat.xij.dic̃ q̃ ꝓpriũ est boni filij vt q̃n ingredit ciuitatẽ ꝑus vi sitet inibi suũ patrẽ.ideoq; xp̃s õi fil⁹ ingressus bterlim:ꝓmo tẽplũ dei adijt dans nob formã re ligiõis vt q̃cunq; im⁹:ꝓmũ domũ orõnis si ibi est adeam⁹,et sic deo cõmẽdati post ad agẽda ne gocia secedam⁹. Nec glo. Qui g̃ domũ dei visi/ tat se filiũ esse dei demõstrat. Septio gr̃e z gl'ie cumulationẽ.qz hõ visitãs eccl'iam toties meri/ ta z p̃mia cumlat q̃tiẽs z q̃nto crebri⁹ illam visi tat amore dei z ex deuotiõe ſctoꝝ. ¶ Ad id narrat exẽplũ q̃ q̃dã villan⁹ dñi eccl'iaz hr̃et in re mot̃ quã solit⁹ erat q̃tidie visitare z ibidẽ orare anteq̃ ad op⁹ suũ manuale trãsiret. Fract⁹ tedio ꝓpt̃ distantiã magnã eccl'ie: ꝓposuit aio vt dece/ tero ñ visitaret eã nisi semel in hebdomada. Dñi g̃ sic ꝓponẽ iret illo die ad eccl'iaz illã: vidit ecce post se seq̃ntẽ quẽdã viꝝ speciosum z rosas pul/ cras in q̃libet vestigio plãte ipsi⁹ villani recolli/ gentẽ. Qui admiras q̃d h̃ foret:tandẽ dixit ille se angelũ dei ei⁹ passus nũerantẽ et deo rosas me/ ritoꝝ offerentẽ. Et tali reuelatõe gauisus effect⁹ de hoc q̃ xp̃s coronas rosaꝝ taliũ.i. meritorũ li benẽ suscipit. Deiceps vsq; ad mortẽ nõ õstitit vi sitare eccl'iam. Ultio acq̃rit indulgẽtie cõsecu/ tionẽ.qz certe indulgẽtie date sunt visitãtib⁹.ſ.ec/ clesias aliq̃s ꝓcipue ꝑm bullas ap̃licas dota tas magnis idulgẽtijs.aliq̃s aũt vt cõit ab ep̃is dedicãtib⁹ solet dotatas idulgẽtijs diez.xl. saltẽ ꝓ anniuersario dedicatõis.extra õ pe.z re. Cũ ex eo.q̃s tũc hõ cõsequit. Sed de bijs ob breuitatẽ h ptrãsim⁹:alibi acturi. Rogem⁹ g̃ dñm Jesũ vt infũdat nob gr̃az z tãdẽ gl'iaz i celo donet. Amẽ.

In dedicatiõe eccl'ie Sermo secundus.

Domũ tuam do

mine decet ſcitudo i lõgitudie diez. pſ.xcij.z ad laudẽ bui⁹ festiuitatꝫ.

B Scim⁹ charissimi q̃n regiã magnificẽtiã ñ decet hr̃e ad manẽdũ sibi domũ fedatã z squalo re ac sordib⁹ z fetore ifectã.ſz mũdã z ornatã pur pura aurea ac oi ꝺcore.q̃nto magꝫ domũ sũmi regꝫ xp̃i decz eẽ mũdã ab oi sorde vicioꝝ z scrãm ac ꝓtutũ decore ornatã. vñ Sap̃.j. In maliuo/ lã aiaz ñ itro.spi.sa.nec ha.i cor.sub.pec.ſz i aias ſctas se trãsfert. Et pſ. Tu aũt i ſctõ bitas laus isrl'. Idcirco eccl'ia marial' ꝙsecrat.qz vt pſ.õr in themate.domũ tuã decet ſcitudo.z addit.i lõgi tudie diez.qz nunq̃ debet eccl'ia ꝙsecrata reuer/ ti ad secularẽ habitatiõez vel ꝓphanos vſus.ſic̃ cõciliũ dicit.xix.q.iij. Que semel.z c.ſeq̃n. Proin de et chriſt⁹ dñs ait Joh.ij. Nolite facere domũ ꝑris mei do.negociatõis. Et itez Mat.xxj. Do m⁹ mea do.ora.vo. Merito g̃ ad honorez bui⁹ dedicatõis ꝟba p̃missa accipim⁹ Domũ tuã zc̃. Juxta q̃ tria mysteria notabi⁹ õclarañ ꝓ h̃ ser.

Primũ de domus dei ſcitate.quia dicit.Do mũ tuã dñe decet ſcitudo.

Secundũ õ mysteriali exemplaritate.ſ. q̃liter sancta eccl'esia xp̃i significat in templo.

Tercĩ õ idulgẽtiali vtilitate q̃ largit i eccl'ia

¶ B Circa ꝓmũ de ſcitate dom⁹ dei q̃rit.q̃t/ tupler est dom⁹ dei quã decet ſcitudo. Ad qõ re spõdet ꝑm Inno.i ſer.aliosq; sil'doc.q̃ q̃druplex distinguit dom⁹ dei in q̃ inuenit hitare dñs Je/ sus Et ideo q̃libet istaꝝ debet esse valde sancta.

Prima est domus ſpũalis
Scõa est domus materialis.
Tercia est domus vniuersalis.
Quarta est dom⁹ eternalis.

Prima dom⁹ ſpũalis. Et hec ẽ q̃libet fidel' aia si ue q̃libet bon⁹ xp̃ian⁹ cui⁹ cor õr ꝑm ethimologi am lr̃aꝝ q̃si camera oi potẽt reg. qz de⁹ i eo ma net. vñ.j. Lor.iij. apl'us dicit. Nescit qz tẽplũ õi estis vos z ſpũſsanctus habitat i vobis.subdit. Si q̃s aũt tẽplũ dei violauerit.ſ.peccando mor

tauit: dispdet illū dñs. s. dānando exnaliter. Nec ibi. g̃ hec dom⁹ debet esse sctā vt inhabitet deus. Damascen⁹. Sctitas ē puritas aie sine oi ꝓscia crimis. Q g̃ hō sctifica aiam tuā ꝑ habitacl̃o dei

¶ Sed q̄lit̃ debeat ania sctificari vt vere sit tēplū dei Notandū est q̄ hō circa suā aiam ōbet obseruare. s. spūaliter ea q̄ solent obseruari circa eccl'iam materiale vt docet Bern̄. in sermone. Festiuitas. Et hec p̄cipue sunt septē. ¶ Primū est q̄ eccl'ia edificata ꝓsecrat vel dedicat. sic aia a deo creata debet deo dedicari z ꝓsecrari. qō fit in baptismo. Un̄ glo. j. Lo. iij. ōt sic. In nemie habitat de⁹ quē nō añ spūs sctūs sctificet et purget. s. i baptismali gr̄a. Et subdit. Diceret aliq̄s Anteq̄ deꝰ faceret celū z er̄ā: anteq̄ faceret sctos vbi habitabat. In se habitat de⁹. apō te habitat et apō se est. Nō g̃ scti sic sūt dom⁹ dei vt ipsa subtracta cadat de⁹. imo sic de⁹ habitat in sctis vt si ipse discesserit cadāt. Nec glo. ¶ Scōm est q̄ reliq̄e sanctoꝝ recōdunt. s. in altari. qz reliquijs sctoꝝ recōdit altare ꝓsecrat. Nā ꝓcilij de ꝓse. dist. j. c. Placuit. dicit: q̄ altaria euertant̄ que sine reliquijs sanctoꝝ esse ꝓbant̄. Sic spūaliter aia debet vtutibus z exēplis sctoꝝ tanq̄ reliquijs sctitat̄ esse ꝑbata. Pō. Custodi innocentiā z vide eq̄tatē q̄m sūt reliq̄e boi pacifico. Bern̄. Aia vtutib⁹ ornata est deitat̄ cathedra. Nā sicut in altari vbi reliquie sctoꝝ recōdite sunt corꝑ xp̄i z sanguis ꝓsecrat z seruat. sic in vtuosa aia xp̄s manet. ¶ Tertiū est q̄ eccl'ia durabiliter dedicat z venerat. Nā amplⁱ nunq̄ pōt trāsferri ad aliū vsū vel secl'are habitaculū. vt ꝫ patuit. nec pōt alienari. Sic aia deberet sp vsq̄ ad mortē i sctitate xp̄iani nominis mācre. vñ Au. j. In sctitate z iustitia. s. seruiam⁹ coraz ipō oib⁹ diebꝫ nr̄is. ¶ Quartū q̄ excōicat⁹ in eccl'ia dedicata nō sepelit̄ nec infidelis aut pagan⁹ vel heretic⁹. nec q̄cūq̄ public⁹ aut notor⁹ pcōr: nisi p penitētiā eccl'ie recōciliet. Patz xiij. q. iij. Quib⁹ pctā. z c. Nō extimem⁹. Sic i aia nullū debet pctm̄ sepeliri. i. admitti vl̄ admissuz absc̄odi. sed debēt ꝓfiteri vere penitēdo coꝝ deo et sacerdote oia pctā mortalia. Unō de pe. dist. j. dicit Amb. c. Nō pōt q̄sq̄ a pctō iustificari nisi illud fuerit ꝓfessus. ¶ Quintū est q̄ festuz dedicationis dom⁹ dei singul' annis ꝑagit̄. de ꝓse. dist. j Solēnitates inq̄t eccl'iaꝝ dedicationū p singulos annos sunt celebrāde: ipō dño exēplū dāte q̄ ad festū dedicationis tēpli aduenit: oib⁹ dās forma iurta scptū. s. Job. x. Facta sunt encēnia i hierosolymis z hyems erat z ambulabat iesus in tēplo. Greg. Spūaliter aia debet singul' annis ad minus semel in anno celebrare suā dedicationē spūalē ꝓfitēdo z cōicādo. de pe. z re. c. Omnis.

¶ Sextū est q̄ violata eccl'ia vel cimiteriū recōciliat̄ ꝑ aquā bñdictā. sic spūalis domus anie ꝑ aquā lachrymaꝝ vere pnie. Pō. Aspges me domine ysopo z mū. laua. me z sup ni. dealbabor. Nā ꝑ ysopū significat̄ pnia. qz vt ōt Aug⁹. z Lasiodo. isop⁹ purgat pulmonē z radicibus saroꝝ viscera penetrat: q̄uis sit herba hūil. Et q̄a fm Lyrā in ve. test. fieri solebat emūdatio leprosi cū ysopo. g̃ pniam significat q̄ purgat pectoris peccata z leprā ꝑ suā hūilitatē. ¶ Septimū est q̄ iugiter de⁹ in eccl'ia colit̄ z laudat̄ ac a fidelib⁹ inuocat̄. Sic in anie domo debet sp de⁹ memorari z laudari. iurta illud Pō. Bñdicā dñm in oi tpe sp laus ꝛc. vñ Hugo li. j. de claustro aie dr. Sicut nullū est mom̄etuz in q̄ nō vtimur dei bonitate sic nullū mom̄etū debet esse in q̄ in nob non essz dei memoria. patet g̃ quō aia est tēplū dei

¶ Scōa dom⁹ dei materialis est ipm tēplū ex ligneis z lapidib⁹ fabricatū: cui⁹ hodie in b loco dedicationē colim⁹. z hāc etiā decet sctitudo. Unde de imunitate eccl'iaꝝ c. Decet domū dei. li. vj. dr Decet domū dei sctitudo. decet vt cui⁹ in pace factus est loc⁹: ei⁹ cult⁹ etiā sit debita veneratōe pacificꝰ. Sit itaq̄ ad eccl'ias būilis z devot⁹ ingressus. sit in eis devota ꝙuersatio: deo gr̄a: inspicies tibꝫ placita. Un̄ nō debent ibi fieri risus vel iocatib⁹ placita. Un̄ nō debent ibi fieri risus vel iocatib⁹ placita. aut cōfabulatiōes z hmōi. sed oi sctitudie debet hō ibi se gerere ꝓpt̄ pl'es rōnes. ¶ Pro ꝓpt̄ pl'es rōnes tiā sūmi regis z diuie maiestat̄. vnde Bern̄. xxvij Vere nō est b aliō nisi dom⁹ dī z porta celi. Secundo ꝓpt̄ reuerentiā diuie laudis z adoratōis qz ibi de⁹ specialit̄ laudat̄ z adorat̄. Pō. In templo ei⁹ oēs dicēt gl'iam. Et Mat. xxj. ac Esa. lvj. Dom⁹ mea dom⁹ ora. vo ¶ Tercio ꝓpt̄ efficaciā nr̄e exauditōis. qz de⁹ tā in ve. te. q̄z in nouo promisit q̄ q̄cūq̄ hō i suo tēplo a deo postulauerit exaudiet. vt patet. iij. Reg. viij. vbi legit̄. q̄ cōplero tēplo dū Salomō inibi deū orasset: vt. s. q̄cūq̄z in tēplo deū exoraret exaudiret: tādē apparuit sibi dñs (fm Lyrā i somnio) z dixit. Audiui oratōez tuā quā depcat⁹ es coꝝ me. sctificaui domū hāc vt ponerē nomē meū ibi z erunt oculi mei z cor meū ibi. z apte aures mee. s. ad exaudiendū. Item in no. test. promisit xp̄s Lu. xj. di. Dis q̄ petit accipit z q̄ q̄rit inuenit z pulsanti apiet. glo. Dis q̄ q̄rit p affectōez cordis. q̄ petit p oris supplicatiōez et q̄ pulsat p opatōez: sine dubio exaudiet̄ p salutē. ¶ Sz q̄rit. Un̄ b accidit q̄ aliq̄s de⁹ i tēplo orātes q̄nq̄z nō exaudit. Rndet̄ q̄ cū de⁹ sit sūma veritas z ipse promisit q̄ exaudiet: nulli esse pōt dubiū q̄n exaudiet oēs i tēplo orātes. Sz q̄ q̄nq̄z nō exaudit aliq̄s b est ex culpa hois. vel ex dfectu sue oratōis. Ex culpa hois est q̄n hō deū p̄cipientē nō vult audire sed i pctis iacz. Un̄ Hie. Nō mirꝫ q̄ tarde aut nunq̄z exaudimur qz nos dñm p̄cipientē nō audim⁹. Item Aug⁹. Qua frōte postulas q̄ dñs promisit si nō facz q̄ promisisti deo. Deniq̄z ex defectu orōnis ē q̄n. s. hō ñ petit debito mō. Ad q̄ fm Lyrā sup Lu. xj. nota q̄ q̄n hec tria ꝓcurrunt in oratione semp exaudit. vi. delicet q̄ aliq̄s petit p̄mo pie. i. de ptinentib⁹ ad salutē. qz de imptinētib⁹ ad salutē nō sp exaudiꝫtur. eo q̄ non expedit exaudiri in tali petitione.

Secundo pro se. quia pro alio aliquando non exauditur qs etiam in salutaribus ꝓpter defectum illius p q̄ petit. Tercio ꝓseuerāter. qz si petat pie et p se nō tñ ꝓseuerant: impedit effectū ꝓr̄ defectū oratōis. Predict̄ itaq; tribus concurrentibus sp̄ hō impetrat qđ petit a deo. non tñ sp̄ statim dat̄ sed aliqñ differt vt ꝯgruo tpe det illud qđ petit. Hec Lyra. ¶ Tercia dom⁹ dei est vniuersalis eccl'ia q̄ est ꝯgregatio fideliū. de q̄. j. Thim. iij. Scias quō oporteat te in domo dei ꝯuersari q̄ est eccl'ia dei viui ⁊c. Nec etiā debet esse ⁊ ē sctā. qz p̄ sanguinē xp̄i sctificata: p̄ spūm sctm̄q; dedicata vt viuat tanq̄ corp⁹ christi mysticū sub capite vno. i. xp̄o cui vnit̄ p̄ fidē ⁊ charitatē. vt pars j. q. j. Multe. Est etiā sctā. i. munda ab oi errore Et ideo romane eccl'ie q̄ est mr̄ oim est i oib⁹ obediendū xp̄iano. vt dic̄ Calixt⁹ papa. dist. xij. c. j.

¶ Queri͡t hic Utrum ecclesia possit errare in aliq̄ Rñdet ꝑm fratrē Angelū in sūma q ecclia vniuersalis q̄ est collectio fideliū nō pōt errare in fide seu ei⁹ articul' neq; in hijs q̄ ad bonos mores necessarios ad salutē ꝓtinent. qz xp̄s p̄ ea orauit vt nō deficeret fides ei⁹. In alijs aūt pōt bñ errare. qz sequit̄ opinionē q̄ pōt falli. Et sic intelligende sunt auctoritates de hoc loq̄ntes. ¶ Quarta dom⁹ dei est eternalis. s. mālio celest̄ de q̄ Ps̄. Bti q̄ habitāt in domo tua dñe in secl'a seculoꝝ laudabūt te. Hec etiā est scrissima. qz soli electi bti intrāt in illud. Et sic ōr Apoc. xxj. nil coinq̄natū. s. pctō intrabit in illō. O ḡ pctōr desiste peccare ⁊ age pniam. alioq̄n in ifernū descendes Sz m'ti dicūt. Quid mihi cure est ō sctitate dū modo possim in fine saluari et beatus esse. Sed quod dico cū Augustino q̄ penitentia serotina raro est vera. Et iō Fulgēt⁹ ōr. Habe nūc sctitatē si vis hr̄e btitudinē. nā si carebis sctitate carebis ⁊ btitudine. qz scriptū est Esa. xij. Sctūs vocabit̄ ois q̄ scriptus est in vita in bierl'm. O ḡ cha rissime ne tardes ꝙerri ad dñm ⁊ ne differas ō die in die: subito em̄ veniet ira illius ⁊ disperdet te Eccl'i. v. O xp̄iane disce foze sctm̄ tēplū dei vt habites cum christo in domo celesti. ¶ Circa secūdū de mysteriali exēplaritate. s. quō eccl'ia xp̄i significat̄ in tēplo marial' cui⁹ dedicatiōnē celebram⁹ sit ꝑ cōclusione dictū Augustini in sermone dedicatōis vbi dicit sic. Quotiēscūq; fratres charissimi altar' vel tēpli festiuitatē colimus si fideliť et diligēter attēdim⁹ ⁊ sctē ac iuste viuim⁹ q̄cūq; d̄ tēplus manufact̄ agit̄ totū in nobis spūali edificatione cōpleť. hec ille. Pro q̄ notandū recolligēdo ꝑm wilb. in rōnali. necnō Richar. i exceptiōib⁹ suis pte. ij. li. x. alioſq; doc. plurimos q̄ eccl'ia marialis spūsctō inspirāte ꝙstructa est sic q̄ significet ⁊ figuret exēplariť mysteriū eccl'ie xp̄i militāt̄ ⁊ etiā triūphāt̄ ꝙstructā ex lapidib⁹ viuis ⁊ elect̄. vt etiā canit eccl'ia dicens Urbs bta bierl'm dicta pac̄ visio q̄ ꝙstruit̄ in celis viuis ex lapidib⁹. ⁊ ange. coro. vt spō. co. ⁊c.

Et ideo aduertēduz q̄ in eccl'ia materiali pl'ima exēplariť sunt mysteria (ꝑm A b c ⁊c. plerūq; duplicando) Prio q̄dē altare in q̄ sunt recōdite sctōz reliq̄e significat xp̄m. in cui⁹ visionis contēplatione reqescūt mētes sctōz brōz q̄z exultātiū in gl'ia celesti. Et altare bz tres ḡdus qz i fide trinitat̄ ascēdit ad visionē deitatis. ¶ Scdo basis id est fundamētū significat firmitatē fidei xp̄i in q̄ fundat̄ vniuersalis eccl'ia. Mat. xvi. Sup̄ hāc petrā edificabo eccl'iaz meā: et porte inferi nō p̄ualebūt aduersus eā. Ideo ⁊ apl's. j. ad Loz. iij dicit. Fundamētuz aliud nemo pōt ponere p̄ter id qđ positū est xp̄s ⁊c. ¶ Tercio basis ꝓtinet oēs lapides parietū q̄drilatrio ordine. Et hoc significat q̄ oēs fidēles tenenť in fide fundata ꝑ apostolos ꝑm q̄tuor euāgelioz obseruātiā. Epb. ij. Superedificati sup̄ fundamētū ꝓphaz ⁊ apostoloz ⁊c. Qui aūt extra hui⁹ eccl'ie vnitatē sunt nō saluant̄ vt hereticī et hmōi. Un̄ Ciprian⁹. xxiij. q. j. Loquit̄. dicit. Ecclesia vna est q̄ in m'titudie lati⁹ extēdit̄ quō m'ti radij sunt sed vnum lumē et rami arboris multi sunt sed robur vnū radice tenaci fundatū ab arbore. frāge ramū fructū germiare nō poterit. sic ⁊ q̄ separ̄ ab vnitate eccl'ie. ¶ Quarto crux in eccl'ia parietib⁹ depicta vel in medio eccl'ie erecta significat vt xp̄m. seq̄mur in crucifigēdo in nob⁹ vicia ⁊ imitādo ei⁹ exēpla. j. Pet. ij. Christ⁹ passus est ꝓ nob⁹ vob⁹ relinq̄ns exēplū vt seq̄mini vestigia ei⁹ q̄ petr̄ō nō fecit ⁊c. ¶ Quinto cāpane taz magne q̄z pue significāt p̄dicatores: q̄ sicut cāpane excitāt boies magz vel minus ꝑm gr̄as differēres vt a vicijs surgant ⁊ deū laudēt. Quib⁹ ōr Esa. lviij. Clama ne cesses q̄si tuba exalta vocē tuā ⁊ annūcia ppl'o scelera eoz ⁊c. Sed nota q̄ cāpane chorda depēdente pulsank̄ ad significādū q̄ p̄dicatores debēt būilitatē tenere victu amictu ⁊ moribus vt sint in exēplū penitentie humilis audientib⁹. sicut fuit Johannes baptista ⁊ christ⁹ ⁊ apl'i. Sexto differēcia vel distinctio ireſtitioꝝ q̄ triplex est vt videmus q̄ eccl'ie nauis. i. corp⁹ est pars latior tēpli. chorus aūt est strictior. sed sanctuariū est strictissimū. ideo significat triplicē statū fideliū. Primū cōiugatoz q̄ sunt latioris vite. Scōm viduarū q̄ sunt artioris ꝓtinētie. Tercīū v̄ginū q̄ sūt pfectioris et artissime sanctimonie. Qui aūtē extra hos status est vt sunt luxurioſi: nō sunt templū christi. Septimo eminēs turris significat p̄latos et p̄sbiteros eccl'ie qui debent alijs in sanctitate p̄eminere. vt Hiero. dicit. j. q. j. Dū q̄scūq;. Q; aūt supra turrim gallus sup crucem ponit̄ significat vigilantiā p̄latorum super gregez crucifixi. ¶ Octauo fenestre sunt doctores illuminantes eccl'iam doctrina. Unde canit. O doctor optie eccl'ie sctē lumē brē N. Nono gazophilaciū siue sacristia significat thesauz meritorū xp̄i ⁊ sctōz. Decio ostiū cuz clauib⁹ est potestas sacerdot̄. Matth. xvi. Tibi dabo claues ⁊c.

Porticus aũt ostiũ est contritio. Undecĩo ymagines z picture sunt exempla sctõr̃ a nob imitãda. Duodecimo calx siue cemẽtũ significat charitatẽ vnionẽ. Tredecimo colũne sunt septẽ sacramẽta. Prouer. ix. Sapia edificauit domũ excidit colũ. septẽ. qz colũne fulciũt parietes eccl'ie. sic sacra fideles. Decimoqrto lapides testudis z trabes sunt ꝓplatiui z religiosi q relicta terrenis ꝓuersant in altã. i. celestib. Decioqnto lacaria et tectura sunt actiui q exposiri tẽpestatib cura mũdialiũ tegunt z refrigerãt alios ꝓ opera miscõie. Decimosexto mortuor̃ cimiteriũ extra eccl'iam significat malos xp̃ianos q sũt extra eccl'iã merito: licz ad eã ptineãt nũero. Et sicut cimiteriũ ꝓsecratũ est sed sunt in eo fetida cadauera mortuor̃: sic mali xp̃iani ꝓsecrati sunt in baptismo sed fetent mortalib pctis ml'tis. O ergo pctor age pniam vt sis in sctã ecclesia.

¶ Circa terciũ de indulgẽtijs ꝓcessis ꝑ pdicatione z visitatiõe ecclesiarũ aliq̃ questiões tractant. Prima q̃stio q̃ sunt ipedimẽta ꝛp̃ꝛ que boies visitãtes ecclesias nõ ꝓsequunt indulgentias. Ad qõ rñdet recolligendo ex dict̃ doctorũ sup. iiij. dis. xx. z ꝑcipue fm fratrẽ Angelũ ỏ Clauasin sũma sua. atqz Antho. Florẽ. j. pte sũme. ti. x. q hmõi impedimẽta sunt ꝑcipue q̃nqz. Primũ est ex pte dant̃ vicz si ille q dedit idulgẽtias nõ habuit autoritatẽ ad dandũ tantã indulgentiã sicut sonãt. Nã papa q̃dẽ habet autoritatem dãdi plenariã indulgentiã z ĩ toto orbe. Aliq̃ aũt hñt limitatã vt patet de pe. z re. Cũ ex eo. z ca. se. In dedicatiõe eccl'ie epi pñt ꝓcedere indulgẽtias vsqz ad summã vn' anni z nõ plus: siue dicet ab vno epo vl' archiepo: siue a plibus. In anniuersario aũt dedicatiõis q̃draginta dierũ indulgẽtias. z ideo si excedãt hũc nũer̃: nõ valẽt vt patet de pe. z re. c. Indulgẽtie. li. vj. Et fm glo. intelligit nõ valere q̃ ad excessum. q̃a valẽt q̃ ad excessum nũer̃. Secundũ est qñ q̃s nõ est subdit' illi' plati q̃ cõcessit indulgẽtias. qz epi ñ pñt ꝓcedere indulgẽtias nisi suis subdit̃. z nõ illis q̃ sunt de alia dioces̃i. Nec legati pape pñt dare illi q̃ sunt extra termios sue legatiõis. sed solus papa põt q̃ ad oẽs: sup̃ dicto c. Cũ ex eo. z. xxiij. q. j. Quodcũqz. Terciũ impedimentũ est defect' fidei. s. qñ hõ nõ credit tantã potestatẽ esse apõ ecclesiã. Cũ Aug'. de doctri. xp̃iana dicit. Xp̃s dedit claues ecclie vt q credũt indulgẽtiã ꝛcipiant et q nõ credunt in eas illis pctã non dimittant. Quartũ est defect' gr̃e qz nõ cõtrit̃ sed in peccato mortali existẽtib nõ ꝓsũt indulgẽtie. Ultimũ est qñ hõ nõ facit id ꝓ q̃ date sunt idulgẽtie. Nã ad solã volũtatẽ faciendi nõ cõsequit̃ nisi in effectu faciat illud. vt est porrigere man' adiutrices et hmõi. Nec fm p̃dictos doc. ¶ Scõa q̃stio. Quid de illis q̃ cũ arripiunt iter ad ecclesiã sunt in pctõ mortali. sed postea cũ tã intrauerũt ecclesiam in ea ꝓterunt. Respõdet fm Anthon. vbi s. q tales cõsequunt indulgẽtias. nec est necessariuz iterare ea q̃ sunt pacta: sicut nec pnias in mortali peractas fm Scotũ. ¶ Tercia q̃stio Quid de eo q cõtrit' ẽ sed nõdũ ꝓfessus. Rñdet fm fratrẽ Angelũ vbi s. ac Petrũ de pal'. z Antoninũ vbi s. q cõfessus q̃s intelligit fm eccl'ie interp̃tationẽ. Unde ille q fuit cõfessus in pasca et postea cecidit in pctm̃ mortale: si ꝓterat de ipso z deliberet ꝓficeri in q̃dragesima futura. censebit cõtrit' z cõfessus. et sic habebit indulgentiã Et fm fratrẽ Angelũ addit q licet hec opinio sit pia et rõnabilis: tñ tuti' est inqt vt confiteat. Antho. aũt sequẽs Petrũ de palu. dicit simpliciter nõ esse necessitat̃ vt tũc ꝓficeat. etiã si sic in litteris habeat. s. contritis vel vere penitentib z cõfessis. nisi cum aliter constat de mente cõcedẽtis fm tenorẽ bulle. qz cum forma det esse rei et cognosci. vij. methaph. ideo a forma ꝓcessiõis z intentiõe cõcedẽtis nõ est recedendũ. extra de iudicijs. c. Causam. Cũ quando in litter̃ sic exp̃mit q̃ infra mensem fuerint cõfessi cõsequunt indulgentiã. Vel sic: q eligant confessores q̃ ibi absoluant z tantã indulgentiã largiant: tũc oportz cõfiteri. et sic cõsequunt. O q̃ homo stude ecclesias visitare cum contritiõe. ¶ Legit exemplũ in vitaspatrũ z etiã in ꝓmptuario discipuli q abbas Paulus vidit ingredientes ecclesiã q̃dam clara facie z angelos eor̃ gaudentes. vnum autem nigrum z demones illuz freno missο in nasib hincinde trahẽtes. angelũq eius de lõge sequentẽ tristẽ. Sup q̃ Paulus cepit flere z pectundere. Vidit tandẽ illũ cundẽ egredi ỏ ecclesia clarum z demones a longe sequẽtes. Tũc paulus cepit vociferare gaudẽs z bñdicens deum. Sup hũs senes admirati interrogarũt eum. et narrans requisiuit illum boiem. Qui respõdit cõram omnib q fuerit maxim' pctõr. sed in ecclesia compunctus pniam egit. et sic de ecclesia tandem exiuit. Omnes q̃ audiẽtes dei misericordiam laudauerunt. Ex quib patet q homo in ecclesia gratiam acquirit cõpunctionis z emendationis a peccatis. Rogemus q̃ charissimi vt christus dominus det nobis gratiam in psenti z gloriam in futuro Amen.

¶ De dedicatione aliq̃ sermones sunt descripti parte ꝓma vt sic vtrobiq deseruiant.

In nomine domi

ni sequunt Sermones de scīs in cōmuni ap/plicabiles. ¶ Primo de aplis Sermo ꝑmus.

Vos amici mei

V est/ si feceritis/ q̄ ꝓcipio vobis Joh. xv. ℟ In q̄b⁹ ẏbis christ⁹ do/minus mirā benignitatē et chari/tatē ostēdit erga oēs nos. Prio in eo q̄ nos mi/seros vocat amicos suos ꝑ ꝓceptoꝝ suoꝝ obser/uantia. Ad quā vtiq; tenemur vt seruī deo obli/gari. Unde Aug⁹. sup Joh. ꝑ hoc passu dicit sic Magna dignatio charitatis/ cū seru⁹ bonus esse nō possit nisi ꝓcepta dñi fuauerit hinc ami/cos suos voluit vocari vñ boni serui possint ꝑ/bari. Nec Aug⁹. Scōo q̄z q̄ xp̄s dñs tanta cha/ritate voluit nr̄am amicicias acq̄rēdo ꝓtrahere. Magnū quippe foret si rex vl'imperator mitteret litteras ꝑ nūciū vnū vt velit tecū qui es pauper amicicia ꝓtrahere. maius esset si magna mūera ꝑ solēnes nūcios mitteret z plura rep̄romitteret vt tecū amicicia ꝓtrahere valeret. Adhuc mari/mū hoc esset si q̄ seipm ad tuā domū accederet z largissima dona: imo regni sui ꝓticipationem offerret tibi pauperculo z despecto p̄o amore tue amicicie. Sic fecit nob xp̄s de⁹. q̄ Prio l'ras mi/sit. s. sc̄pturas ꝓphaꝝ et apl'oꝝ in vtroq; testamē/to. Scōo mūera gr̄aꝝ et gl'ie celestis offert. Ter/cio seipm obtulit z ipemet aduenit in icarnatio/ne oia bona z eternum regnū ꝓmittēs in celo: si tñ nos velimus ei⁹ amicicia hr̄e seruādo ꝓcepta ei⁹. O q̄ charissimi diligenē ꝑpēdam⁹ tantā cha/ritatez xp̄i q̄ dicit nob oib⁹ in aplis. Vos amici mei estis/ si fe. q̄ ego ⁊c. Juxta q̄ ẏba tria mysteria notabi⁹ ꝑ hanc ꝓmone hm q̄ ō ist⁹ cōmēdat hō sc̄tis

Primū de xp̄i iesu amicicia. ibi Vos a. m. ⁊c.

Scōm de salubri ei⁹ obseruantia. s. faciendo

Tercū de signi eius euiden/tia. ibi. si feceritis. q. d. hoc est signum ⁊c.

℟ Circa ꝓmū de xp̄i amicicia occurrit q̄stio Cur xp̄s dñs suos fideles discipl'os nō seruos voluit vocare sed amicos: cū nullus ꝓncipuz hō faciat suis famul' vt claret ad expientiā. Unde z ꝑphs viij. Ecc̄l. dicit. Dñi ad seruū nō est amicicia hm q̄ seru⁹. q̄ amicicia requirit eq̄litatez. Eq̄lis ei ad eq̄lem solet esse amicicia inferiorīs ẏo ad su/periorē est timor z reuerēcia. superiorīs ẏo ad infe/riorē est instructio z disciplina. Mirū est q̄ quō xp̄s dñs possit vere dici amic⁹ suoꝝ sc̄oꝝ et ecō/uerso. Mirū est etiā quō ipe xp̄s dic̄ Joh. xv. Jaz nō dicā vos seruos sed amicos ⁊c. Sz ad hec re/spōdet hm doc. ꝑ ꝓclusionez q̄ xp̄s de⁹ q̄uis sit dñs oīm: tñ ex speciali gr̄a inē ipm et suos fide/les vera est vera amicicia. Et oñdit pl'ibus rōnib⁹

Prima ro assimilationis. q̄ xp̄s cū esset de⁹ fact⁹ est fil'is nob hō mortalis z frat nr̄. imo inter ser/uos. i. inter nos seru⁹. iuxta qđ xp̄s Lu. xxij. dic̄. Ego aūt in medio vestrū sum sic q̄ ministrat. Nā et Phil'. ij. Formā serui accipies i sil'itudine hoim fact⁹ ōr. q̄ ⁊c. Un̄ z Bern̄. Puto q̄ ia sp̄nere me nō potuit de⁹ os z caro z frat me⁹. Nā z phs. viij. Ethi. docet q̄ vera amicicia bz eē inē sil'es. Ideo q̄z dñi ad seruū licet nō sit amicicia ingtum ser/uus. q̄ sic ē sibi ineq̄lis. sed hm q̄ hō est sibi sil'is et iō vt sic dñi ad seruū est amicicia. hec ille. Un̄ ex q̄ de⁹ altissim⁹ est dñs oīm hoim: anteq̄z fieret hō nūq̄z hoiem vocauit amicū. sed postq̄z fact⁹ ē hō sil'is nob mortal' xp̄s dñs dignat nos voca/re amicos et frēs si eū vere diligim⁹ eius ꝓcepta seruañ. Scōa rō bonificatiōis. q̄ xp̄s seruos fac̄ bonos z ꝓticipes diuie gr̄e. et sic dignos ami/cicia sua. Nā Jsid. de sū. bo. ōr. Amicicia tm̄ i re/bus bonis habēda est. Nā q̄ ea i malo vtunt nō sibi amici existūt sed inimici. Nec ille. Et patz q̄ tales sibi dānationē accumulāt z rozmēra infer/nalia sempit̄na. q̄ sese marie odiūt. Ps. Qui di/ligit iniq̄tatē odit aniaz suā. Hinc z Tulli⁹ li. de amicicia. Hoc ꝓmū inde sentio nisi i bonis ami/ciā verā esse nō posse. Sequit q̄ q̄ cū xp̄s suos sc̄ificat z bonificat vera amicicia diligere illos ꝑbat. ꝓpter̄ dirit Joh. xiij. Jā nō dicā vos seruos Ayra. i. rioze seruili subiectos: vt sē mūdani fui. sed amicos. q̄ amore filiali debēt iusti deū dili/gere. z sic fiūt bonitatis/ diuie ꝓticipes tāq̄z filij. vñ subdit. q̄ seru⁹ nescit qđ faciat dñs ei⁹. secreta ei nō reuelant suis sz filijs. vos aūt dixi amicos. q̄ oia q̄ au. a p̄re. s. necessaria ad salutē nota feci vob. ¶ Ubi notādū q̄ cū hō vult eligere si/bi aliquē amicū hoiez: debet i illo ꝑsiderare hec septē. Prio ne sit superb⁹. q̄ tal' nescit eē soci⁹. sed vult dñari. vñ Prouer. xj. Ubi superbia fuerit ibi z cōtumelia erit. Scōo ne ille sit auar⁹ vl' cupi/d⁹. s. rex. vñ Piero. epl'a ad Castrimā. In ami/cis ñ res q̄rit sz charitas. q̄ illō z i inimic⁹ sepe ꝑ/bat. hoc volūtas tribuit. Tercio ne sit luxurio/sus. q̄ tal' ad carnalitatē te ꝓtrahet. Prouer. xiij Amic⁹ stultoꝝ sil'is efficiet. Quarto ne sit ira/cūd⁹. q̄ tal' hoīs amicicia ñ durat sz modica ira violat. vñ Prouer. xxij. Noli eē amic⁹ hoī iracū/do ne forte sumas scādalū aie tue. Quinto ne sit reuelatoz secretoꝝ. q̄ ꝓdit pcm̄ tuū reuelando Un̄ ōr Ecc̄i. xxvij. Qui ōnudat archana amici fi/dē ꝓdit z ñ inuenit amicū. Sexto ne sit iniustus Aug. li. j. solilo. Amicicie legē iusticiā eē arbitror q̄ p̄scribit vt ñ min⁹ nec pl⁹ q̄sq̄z amicū q̄z seipm diligat. hec ille. Ad id exēplū narrat q̄ q̄dā sapi/ens mlier hōs filiū vnicū quez plures petebāt sibi sociari i mercimonijs: docuit sic. Dedit ei illi po/ma tria cōmitteñ vt in via cū esurirēt ill' scindē/da z distribuēda offerret. z sic fec̄. Sz vnū pomū scidit vn⁹ i duas ptes iēq̄les ac ptē minorē dedit filio hui⁹ mlier̄. maiorē ptē q̄z sibīpsi seruauit. Ali⁹ scidit i ptes iēq̄les dās illi⁹ maiorē ptē filio hui⁹ mulier̄. Tercia⁹ scidit in ptes eq̄les z equa/

liter diuisit. Ad qđ mulier illa dixit filio postq̃z narrasset sibi hec q̃ tertiũ eligeret in sociũ. qz primus iniust⁹ fuit alteri. secũdus iniust⁹ sibi. tertius iusticiã isti z sibi tenuit. Eccĩ. xiiij. Qui sibi ne quã cui bon⁹ est. ¶ Septio ne sit anio instabilis. Nã Prouer. xvij. Oi tpe diligit q̃ amic⁹ est z frat in angustijs cõprobat. Sic spũaliť xp̃s dñs tales boies diligit acceptare i amicitiã suã. scz bũiles. mundi ꝓtptores. castos. milites fideles. iustos z firos in obseruãtia p̃ceptoꝝ. q̃les fuerunt apli qb⁹ ait Vos amici mei estis si fece. zć. ¶ Tercia rõ. s. q̃re xp̃s suos discipl'os vocat amicos ỏz cõprobatõis. qz sicut amic⁹ pbat aduersitate vt patz Eccĩ. xij. Nõ agnoscek in bonis amic⁹. z nõ abscõdek in malis inimicus. Sic xp̃s dñs suos scros vult pbari tribulatõib⁹ z aduersitatib⁹. ij. Thim. iij. Oẽs q̃ pie volũt viuere in xp̃o iesu p̃secutionẽ patient. Dz Querit nãqz in qb⁹ possit hõ pbare aliquẽ fore sibi amicũ fidelẽ vsqz ad mortẽ. Rñdek q̃ potissime in tribꝰ. s. Prio in petitiõib⁹ licitis. si vicz licita petẽti amico acq̃escit sine dilatiõe. Prouer. iij. Ne dicas amico tuo vade z reuertere z cras dabo: cũ statiz possis dare. Scõo in cauẽdis illicitis. Vñ Tull⁹ li. de amicicia ỏt. Veri amici est nec turpia rogare nec ad p̃ces amici turpia facere. Eccĩ. vj. Noli fieri pro amico inimic⁹. s. deo: peccando ꝑ eũ. vel ꝓio: eũ ledẽdo iniuste amore amici. sic hẽu faciunt iudices mali. Tercio in sustinẽdis aduersis. Aug⁹. de dono pseuerãtie dicit. Nil sic pbat amicũ quẽ admodũ oneris amici portatio. His modis christus dñs pbat amic⁹ nr̃i fidelissim⁹. Primo qz oẽs petitiões nr̃as licitas z ad salutẽ nr̃am necessarias exaudit. Joh. xvj. Amẽ amẽ dico vob Si qđ petieritis patrẽ in noie meo dabit vob. Scõo qz nil vult a nob fieri nisi bonum z salubre. s. p̃cepꝝ dei obseruãtiã. Tercio qz aiam suã posuit p nr̃a salute. Sic etiam vult fideles suos in sua amicicia pbari. si vicz xp̃o fideliter offerũt oia q̃ bñt. s. res corp⁹ z aiam. Itẽ si ab oib⁹ petiis cauẽt et si in xp̃i passiõe cõpatiunt z in aduersis stabiles sunt. Matth. xxiiij. Qui pseuerauerit vsqz in fi. zć. ¶ Quarta rõ ỏz diuie ꝓformatõis. qz vt ỏt Iero. amicoꝝ est idẽ velle et idez nolle. Ideoqz bõ q̃ oia ea vult q̃ de⁹ vult et nõ vult q̃cq̃d de⁹ ñ vult merito amic⁹ ỏi ỏz. Hinc xp̃s ait in themate. Vos amici mei estis si feceritis q̃ ego p̃cipio vob Ɛ Sed q̃re dicit estis in pñti: nõ dicit eritis: nisi ad significandũ certitudinez amicicie xp̃i erga boiem seruantẽ p̃cepta. Nã qđ futurũ est dubiũ est. sed qđ p̃sens est certũ est. Vñ Bern̄. de diligẽdo deo dicit. Nemo se amari diffidat q̃ tã amat dei eiꝰ amoꝝ quẽ p̃uenit subsequi. Nã quomõ amare pigeat tã amãtes q̃s amauit nõdũ amãtes. Hec Bern̄. Ecce q̃ mira charitas xp̃i q̃ fideles seruos amicos vocat. qz amari vult potiꝰ q̃z timeri. O q̃nt⁹ bonoꝝ boi cẽ amicũ ỏi reg⁹ sũmi.

¶ Circa secũdũ de salubri obseruãtia. s. amicicie cũ xp̃o iesu inuestigandũ est q̃les rõnes iducunt boiem exẽplo scrõꝝ ap'oꝝ ad seruãdũ amicitiã cũ xp̃o iesu. Ad qđ nota q̃ttuor potissimas rõnes quas hõ debet cõsiderare.

Primo qz xp̃i amicicia est p̃ciosissima z iocũdissima.
Scõo qz ẽ verissima z iuariabil'. (mabilis
Tercio qz est securissima z indubitabilis
Quarto qz est fructuosissima et vtilis

¶ Primo inquã qz amicicia xp̃i est p̃ciosissima et inextimabil'. Nã vt Amb. de offi. dicit. Nil est in rebꝰ hũanis amicicia pulcriꝰ z p ꝓseqũs p̃ciosiꝰ q̃ in ꝑspis ꝓgratulat: in tristis cõpatit: z in p̃secutionib⁹ auxiliat. Sed hec sũme bñt esse in amicicia xp̃i q̃ diligit fideles suos verissima charitate. et sollicitat ad bona gr̃e z glie: in q̃rũ ꝑspitate summe cõgratulat z in tribulatõib⁹ sũme auxiliat. Itẽm alij amici q̃ꝰ auxilienť in vita: neq̃unt tñ auxiliari in morte. Xp̃ist⁹ aũt z in morte et in ꝑpetuũ auxiliat. ¶ Questio ꝓinde versat Utꝝ amicicia sit p̃ciosioꝝ q̃s oĩs thesaurus z pecunia. Ad hanc q̃stionẽ rñdet Prio qđ scptura sacra Eccĩ. vj. d. sic. Amico fideli nulla ẽ cõparatio. z nõ est dig̃ pond̃eratio auri z argenti zć. Idẽ ca. vij. dicit. Noli p̃uaricare in amicꝝ pecuniã differẽtẽ tibi. neq̃ fratrẽ tuũ auro sprenere. Nec ibi. Lyra. i. noli rũpe amicicias p̃stinas si differat tibi reddere pecuniã cõmodatã. qz mai⁹ bonum nõ est ꝓtẽnẽdũ p minoꝝ. sz magis ecõuerso. Amicicia aũt est multũ p̃ciosioꝝ q̃s pecunia. z iõ amicus nõ est spernẽdus p auro. hec Lyra. ¶ Scõo ad idẽ ꝓcordit rñdet phia. Nã Aresto. viij. Ethi. dic. q̃ amicicia m'tũ p̃ciosioꝝ ẽ q̃s pecunia. Nullus inq̃t eligeret viuere sine amicis bñs reliq̃ bona oĩa: nisi foret stult⁹. Et rõnẽ dat. qz bonoꝝ tẽporaliũ q̃nto maioꝝ est fortuna tanto min⁹ secura est de ifortunio. In infortunijs aũt refugiuz maximũ est ad amicos. Nec ibi. Et sic ptz. Sed qñ xp̃i amicicia est infinit⁹ thesaur⁹ boib⁹ z sũmũ refugiũ in oi tribulatiõe z etiã in mort̃ hora. qz in ipsa ꝓsistit salus eterna z ꝓseq̃nť britudo vt tenet fides. q̃ est p̃ciosissima. Scõo qz ẽ verissima z iuariabil'. alioꝝ q̃ppe amicicia sepissime fallibil'ẽ z variabilis. iuxta illũ Eccĩ. vj. Est amic⁹ socius mẽse z non pmanebit in die necessitat̃. Sed xp̃i amicicia est ex pte sui iuariabilis. Vñ Aug⁹. i. ꝓfes. dicit. Te dñe nemo amittit nisi q̃ te p̃ius dimiserit. nullũ derelinq̃s nisi q̃ te p̃ius reliq̃rit. Itẽ xp̃i amicicia est tã inuariabil' z infallibil' q̃ etiã si q̃s amiserit eã offendẽdo q̃rienꝰ cũq̃ ꝓuersus fuerit vere penitẽdo recõciliať z suscipit in p̃stinã amicitiã nec offense recordabitur. Ezech. xviij. Quacunq̃ hora ingemuerit hõ ampli⁹ ñ recoꝝ oĩs iniq̃. zć. Itẽ xp̃i amicicia ẽ tã inuariabilis q̃ vsqz in ꝑpetuũ manet. Joh. xiij. Cũ dilexisset suos vsqz in finez dilexit eos. Prouerbia cõsiliũ bonũ dat sapiẽs Eccĩ. ix. di. Nõ derelinq̃s amicũ antiquũ. Lyra. s. pbatũ in amicicia. nouꝰ eiꝰ nõ erit silis illi. Vinũ nouũ amicicia. nouꝰ eiꝰ nõ erit silis illi. Vinũ nouũ amici

cus nouus. Ira. qz sicut de vino nouo nescit q̄ le finaliter erit, sic de amico nouo nescit q̄lē fide/litatē tenebit. Vinc et Alan⁹ in pbleu. ℣. Sepe viatorē noua nō vet⁹ orbita fallit. ℣. Sic sociuz soci⁹ nō vet⁹imo nouus. Ad ꝓpositū Amic⁹ antiquus de⁹ est q̄ ab ētno nos dilexit z in ētnū di/liget, nouus aut mūdus est. nō debem⁹ ḡ amicitiā dei relinq̄re ꝓpt̄ mūdū deceptorē z variabilē. Tercio qz est securissima z indubitanē ducit ad vitā btām. Vñ Eccī. vj. Amic⁹ fidelis, i. christus medicamētū vite z imortalitatis. qa ꝓfert vitā gr̄e z imortalitatē gl̄ie. Sequit. Qui timet dominū bēbit amicitiā bonā. s. xpi. Vñ Aug⁹. dicit O bō elige tibi p̄ oib⁹ amicū q̄ cū oēs te deserue/rint ipse sol⁹ te nō relinq̄t sed in regionē quaz ire debes. i. in vitā ēnaz te deducet. Alij nēpe amici oēs in morte te deserēt. Christ⁹ aūt tūc manet sua amicitiā erga te ostēdet. z iō ei⁹ amicitia est securissima. qz tūc manē ꝓderit. s. in hora mort̄ ꝓ tegēdo ab inimic̄. i. a demonib⁹ z ducēdo i celū. q̄ hora manē haberes timere. nec vll⁹ mūdialiū amicoz ꝓ poterit te iuuare. ¶ Quarto quia amicitia xpi est fructuosissima et vtilis. Quero nāq̄, q̄d est illō sine q̄ nil valet q̄cq̄d est in mūdo. Rñdet ꝙ amicitia xpi siue eius charitas. Aug. Charitas est q̄ valet ad oia sine q̄ nil valēt oīa. Amicitia ḡ xpi vtilis est ad oia q̄ possent ab hoie desiderari. Nā valet ad acq̄rēdū manias diuitias: manios honores: manias dignitates z ꝓsolatiōes. Et sine q̄ nil valēt q̄q̄ mūdi bona. Primo nēpe valet ad manias diuitias possidēdas. qz summū bonū. s. deū hr̄e facit. j. Coz. j. Inoi/bus diuites facti est̄ in illo. ¶ Scō manē nobilitat z honorat. qz filios dei z fratres xpi ꝓstitu/it. Job. j. Quotq̄t aūt receperūt eū dedit e. po. filios dei fieri z̄. ¶ Tercio manē gl̄ificat. qa reges celestes efficit. Matth. xxv. Venite bñdicti p̄ris mei pcī. reg. z̄. Deniq̄ manias ꝓsolatiōes cōfert qz oēs angeli z oēs bti familiares amici sunt talib⁹ z tales honorāt. Sicut enī videm⁹ ꝙ cū rex alicui specialē amicitiā z familiaritatē exhibet illū oēs milites z ciues honorāt: reuerenť: et dona offerūt. Sic beati in patria honorāt xpi dilectos amicos z dona gr̄e a deo ipsis ipetrant. O ḡ bō cōsidera q̄ bonū est hr̄e amicitiā xpi z banc tibi elige tenendā. Cōsidera etiā ꝙ si nō es amic⁹ dei oia bona z indicibilia pdis. ac tormēta infernalia icurr̄. diabolo trader̄. z oib⁹ btis odio habebaris. Vñ Aug⁹. Dñe qd sum ego vt mihi iubeas amare te. et nisi ī facia irascer̄ mihi z minar̄ ingentes miserias z cruciat⁹. O ḡ bō ama deū.

¶ Circa tertiū de signis amicitie vere. s. cuz xpo Jesu bñdicto inq̄rēdū est q̄lib⁹ signis agnoscit q̄s fore ver⁹ amic⁹ dei z xpi iesu. Ad q̄ resp̄dēdo Greg. omel. xxiij. ōt. Ecce si vnus q̄sq̄ vestr̄ req̄rit an diligat deū. secura mēte rñdet: diligo. Sed ad vosmetipsos fratres introrsum redite: si deū vere amat̄ exq̄rite. De dilectōe conditoris mens lingua z vita redarḡat. nec sibi quis credat sine operis attestatiōe. Nec ille. Et sic assignant plura signa vere amicitie dei. q̄dā in corde. q̄daz in ore. z q̄dā in ope. Primū signū q̄ ad cor est frequēs de deo cogitatio. Vñ Aug⁹ sup Job. dicit, Ubi amor ibi ℣sak animus z cordis cogitatio. Vñ q̄ delectat̄ in mal' cogitatōib⁹ deū nō diligit. Prouer. xv. Abominatiōes dei cogitatōes male. Scōm signū mūdi ꝓpt̄ z despectio. Jaco. iiij. Quicūq̄z voluerit esse amic⁹ hui⁹ secli. s. adherēdo ei⁹ delectabilib⁹ inimic⁹ ꝓstituit̄ deo. Tercium est volūtat̄ ꝓformatio. vñ Greg. omel'. xxiij. Deū ꝓfecto nō diligit q̄ ei in sua volūtate ꝓdicit. Et ix Ethico. Cōcordia ad amicitiā ptinet. Itē q̄ ad os q̄rtū in ordie signū est libens de deo locutio. qz saluator Mat. xij. dicit. Et abūdātia cordis os loquit̄. Ad id faciūt ℣. Bis duo noui q̄ non p̄t plene celari. ℣. Cordis amor: ignis: ardens prurigoq̄z tussis. Vñ ver⁹ amor dei nō pōt cor/de celari nisi sepe prūpat in ℣ba de deo. vel oratiōne aut laudē ei⁹. sic nec ignis pōt celari q̄n fumet. nec ardēs prurigo in corpe. nec tussis in pectore. Quintū signū ē oris freq̄ns ꝓfessio. s. pctōrū ꝓpriozꝫ. Nā amicozꝫ est secreta sibi mutuo reuelare. Ideo xp̄s dixit. Vos aūt dixi amicos q̄a oia q̄ audiui a p̄re meo nota feci vob. seru⁹ autē nescit q̄d facit dñs ei⁹ Job. xv. Et cū dicit oia: intelligendū est ō necessariis ad salutē. Et nos ḡ si volum⁹ esse vere amici dei debem⁹ oia secreta. s. pctā cōmissa reuelare in ꝓfessiōe p̄sbitero q̄ ē dei vicari⁹. Prouer. xxv. Qui cōfessus fuerit scelera sua miscōiam ꝓsequet̄. Sextū signū est ℣bi dei auditio. Job. viij. Qui ex deo est ℣ba dei z̄. Itē q̄ ad opa septimū in ordie signū est mādatoꝝ ōt ipletio. vñ Job. xliij. ōt saluator Qui hz mādata mea z seruat ea ille ē q̄ dili. me. Itē. j. Joh. ij. Qui dicit se nosse deū z mādata ei⁹ nō cust. mēdax est z veri. i. eo z̄. Octauū est amoris i primū exhibitio. Vñ. j. Joh. iiij. Si q̄s ōt q̄m diligo deū z fratrē suū odit: mēdax ē. Dic pbs. ix. Etb. ait ꝙ amicus ad amicū debet se hr̄e flē genu ad tibiā. Nec em̄ se mutuo amāt adeo ꝙ vnū iuuat alterꝫ. Nā tibia supportat genu p q̄ vital' spūs ōscēdit in tibias. et deficiēte vno cōpatit̄ z deficit aliū. Nonū signū est aduersoꝝ p xp̄o patiēs toleratio. vñ Job. xv. xp̄s ōt. Maiorē charitatē nemo habet vt ani. suā po. q̄s p amic̄ suis. Debem⁹ ḡ aiaz libenť ponere p xp̄o. Nā vt Gre. i moral'. ōt. pena increpat si q̄t⁹ q̄s veracit' amat. Nec clarēt i exemplo sctoꝝ apl'oꝝ q̄ passi z mortui sūt p xp̄o. Proseqre legēdā tal' sctī de q̄ p̄dicabis vt placet. Rogem⁹ ḡ dñm iesum vt p sctoꝝ merita det nobis gr̄am z tādē gl̄iam Amē.

Itē de Apl'is Sermo cōmunis.

Amnō estis hospites z aduene sed est̄ ciues sctoꝝ et domestici dei supedificati sup fūda/

mentū apl'oꝝ z ꝓpbaꝝ. Epb.ij.et in epl'a buꝰ solēnitaꝫ.s.apl'oꝝ. ¶ In qbꝫ ꝟbis Paulus apl's docet oēs nos recoḡscere dei magnā gr̄am quā exhibuit nob xp̄s dn̄s :ac pinde deo referaꝫ mꝰ laudes z gr̄aꝝactiōes vt tenemur. Prio qp pe magnā gr̄az exhibuit nob xp̄s. qz iā nō sumꝰ hospites z aduene.i.alieni a deo z sctis dei.sed ciues sctōꝝ.i.de nūero coꝝ. Scdo ī b̄ q fecit nos domesticos dei.qz recepti sumꝰ in eccl'iam.s.dei et deinde recipiemur in regnū celestꝫ domꝰ dei. Tercio magnā gr̄am exhibuit nob xp̄s in b̄ q ī fide sua fūdauit nos vt simꝰ tēplū xp̄i et bitat in nob̄ p gr̄az.iurta illō ad Epb.iij. Habitare xp̄m p fidē in cordib̄ vr̄is in charitate radicati z fūdati zc̄. Et b̄ est qđ dicit ī themate. Superedificati supra fundamētū apl'oꝝ z ꝓpbaꝝ.i.firmati in fide quā docet nouū ac vet⁹ testamētū ipo sūmo angulari lapide xp̄o iesu.loquit̄ p̄m figurā quā insinuat p̄s.di. Lapidē.i.xp̄m quē repro.edi.i. iudei voleñ suā sinagogā edificare:hic.s.lapis xp̄s factꝰ est in caput anguli.a dn̄o factū est istud zc̄. Nā in edificatiōe tēpli salomonis vt ꝺr fuit qđā lapis q pluries fuit reiectꝰ ab edificātib̄ eoq nō cōueniebat loco cui applicabaꝫ.sed finaliṫ optīe sedit in sūmitate edificij ī angulo.s.duos parietes ꝓiūgēte.et fuit figura xp̄i iudeos z gētiles tāq̄ duos pietes ī vnā fidē z eccl'iaz ꝓiūgētꝫ. Unde subdit apl's. In q̄.s.xp̄o oīs edificatio.s.fideliuꝫ ꝓstructa crescit p augmētū ꝟtutū in tēplū sctm̄ in dn̄o.i.q̄usq̄ fit tēplū dn̄i sctm̄ in q̄ z vos coedificami ī habitaculū dei in ſſ. Gr̄as ḡagamꝰ deo q nos elegit in nūerū sctōꝝ p bitaculo suo fūdādo in fide apl'oꝝ. Uñ ad bonorez ipsoꝝ hec canunṫ ꝟba. Peccipiēdo ḡ p sermōe istō iurta hec tria mysteria notemꝰ ꝰm q de hīs post sanctos apostolos fideles christi cōmendanṫ.

¶ Primo de domestica ōi familiaritate.ibi.do
¶ Scdo de ciuilica sctōꝝ socie (mestici dei zc̄.
tate.qz ꝺr:estis ciues san.
¶ Tercio de dignifica apl'oꝝ p̄claritate.cū dicit supra fundamentū apl'oꝝ.

¶ Circa p̄mū de familiaritate domestica sctōꝝ z fideliū ac p̄cipue apl'oꝝ cū deo et xp̄o iesu inq̄rēdū est q̄re fideles xp̄i iesu bñdicti merito dicunṫ z cōmēdanṫ fore domestici dei vt patuit ex ꝟbis apl'i in themate. Nā licet bti q̄ sunt in celo ꝓgrue domestici ōi possint dici. Sed mīꝝ est vñ b̄ dicaṫ de fidelib̄ existentib̄ in ꝑ miserrimo sec'o q nōdū stāt in domo glie ipsi⁹ dei. Domestici aūt ꝺr q̄si in domo eadē stās vl' bitās notꝰ z familiarꝫ. vt ꝺr in li.catho.ḡ quō p̄nt dici domestici ōi. Ad hec rñdet ꝰm doc.huius rei tractatores p ꝓclusionē.s.q oēs boni z fideles xp̄iani veraciṫ dicunṫ domestici dei z dn̄i iesu xp̄i. Declaraṫ pl'ib̄ rōnib̄ ꝰm q q̄s teneṫ suis domesticis curā adhibere Nā apl's dic̄.j. Thi.v. Si q̄s suorū maxie domesticoꝝ curā nō hz fidē negauit. et est ifideli deteꝝ. Sz q̄m deꝰ misericors suis fidelib̄ adhibet curā p̄cipuā in oīb̄ in q̄b̄ debet z solet q̄s suis domestic̄.merito ḡ domestici ōi sunt

Primo q̄dem rōne p̄uisionis q̄ ad domū.
Scdo rōne p̄uisionis q̄ ad victum.
Tercio rōne p̄uisionis q̄ ad amictum.
Quarto rōne p̄uisionis q̄ ad documentū.

Prio q̄dē rōne p̄uisiōis q̄ ad domū. qz domestici q̄si domo eadez stās ꝺr.ꝰm q̄ppe iura vt bꝫ extra ō testib̄ z attest.c. In l'r̄is.ibi in glo. domestici familiares appellanṫ large oēs bitantes in domo q̄b̄ rōne p̄r̄ie ptāꝫ vel dn̄ice ipari potest. Hec ibi. Sed q̄m oipotēs deꝰ z dn̄s iesus tā in p̄senti q̄z in futuro cū fidelib̄ bitat ī eadē domo vt p̄familias z dn̄s. Et p̄mo in eadē domo vniuersal'ecc'ie.de q̄.j. Thim̄.iij. Scias quō oporteat te in domo dei cōuersari q̄ est eccl'ia dei viui. Scdo in eadez domo maxialis eccl'esie in q̄ xp̄s dn̄s realiṫ continet in sacro eucharistie. Tercio habitat nobiscū in eadē domo ꝓscie.iurta illō.j. Cor.iij. Nescitꝫ qz tēplū dei estꝫ vos z spūsctūs habitat ī vob.si q̄s aūt tēplū dei violauerit disperdet illū dn̄s. Hec ibi. Ue ḡ z ve pcōrib̄ q corpꝰ z animā pctō mortali inq̄nāt.qz tēplū dei violāt et tō disperdet illos dn̄s eṫnaliṫ dānādo. Naz in b̄ maxia iniuria fit deo q per pctm̄ ejcit de domo sua.i.de corde:z introducit in illā hostꝫ et⁹.s.diabolus.qz turpiꝰ ejcit q̄z nō suscipit hospes :ꝰm qđ dicit cōi ꝓuerbio. Deniq̄z q̄rto bitare dignat tanq̄z p̄ nr̄ z dn̄s.s.deꝰ cū filijs.s.cū fidelib̄ i eadē domo celestꝫ p̄r̄ie.de q̄ p̄s. Bti q̄ habitāt in domo tua dn̄e in secl'a seculoꝝ laudabūt te. Et hāc domū dei possidemꝰ ī spe.qz repromisit nobis deꝰ.z tandē pꝰ mortē habebimꝰ in re si fidelr pseuerauerimꝰ. Merito ḡ ꝓpē hec dicunṫ oēs fideles esse domestici dei familiares p charitatē z obediētiā p̄ceptoꝝ q̄b̄ puidet deꝰ de cohabitatiōnis domib̄ vt patuit tanq̄z p̄familias.

¶ Scdo rōne p̄uisiōis q̄ ad victū. qz sicut dn̄s et p̄familias puidet victū sufficiēṫ suis domesticis:sic deꝰ suis fidelib̄ puidet q̄druplicit. Prio victū corpalē.s.necessaria q̄tidie mīstrañ. Mat. vj. Nolite solliciti esse dicēñ q̄d māducabimus aut q̄d bibemꝰ. Scit em̄ p̄ vr̄ qz hīs oīb̄ indiget. Primū q̄rite regnū ōi z hec o.ad.zc̄. Scdo puidet victū spūalē qđ est maꝰ sic aīa p̄cellit corpus.et hmōi victꝰ est ī ꝟbo dei. Matth.iij. Nō in solo pane viuit hō sed in oi ꝟbo qđ ꝓcedit de ore dei. Tercio victū sacramentalē qđ est manna dat suū corpꝰ et sanguinē p babēda vita eṫna in sacro eucharistie nob instituēdo. Joh.vj Qui māducat hūc panē viuet in eṫnū. Quarto sup hec puidet victū in celo bṫificū z eṫnalē. Lurrū. Ego dispono vob reg.vt edatꝫ et bi.sup.mēm. Merito ḡ dicimur domestici dei rōne p̄uisionis victꝰ. Augꝰ. Pascit xp̄s ifidelē cōtentē se quō ḡ deserit sequentē se. Rabanꝰ. Quis rex deꝰ uotꝫ militib̄ nō puidet alimoniā.q̄s dn̄s famulis suis ñ mīstrat cibaria.q̄s p̄ ñ dat filijs suis

necessaria. Nec ille. Sic ḡ deus nob vt domestici puidet. Tercio q̄ ad amictū puidet dē⁹ suis fidelib⁹ tanq̄z domestic⁹. Primo q̄ ad corp⁹. Mat.vj. De vestimēt⁹ q̄d sollicit⁹ est⁹: cōsiderate lilia agri. Et infra. Si ḡ fenum agri q̄ hodie est cras in cli. mit. de⁹ sic vestit: q̄n. vos ꝛc. Secō q̄ ad aiam vestimēta puidet vtutū. Vñ Amb. li. ō paradiso. vt notat ō pe. dist. ij. §. Romanos. in fine. Virtutes sunt aie tegumētū sine q̄b aia nuda est ꝛ dispoliata culpa sua. Nā castitas est aie candor. charitas ei⁹ purpura aurea. būilitas ei⁹ decor q̄si violei coloris. patiētia purpura rubea et sic de alijs. Tercio in celo puidet amictuz gl'ie aie ꝛ corpis. Quarto rōne puisionis q̄ ad documentū. q̄z Amb. vt bī dist. xlvij. §. Necesse. dicit. q̄ bō q̄libet suis domestic⁹ tenet ꝓbo ꝛ exemplo documēta salutifera vtutū sollicite p̄bere. vicia corrigere ꝛ illos enutrire in oi disciplina et correctiōe dñi. alioq̄n pf̄familias negligēs punit⁹ taz tpaliť q̄z eternal'r. Et ponit exemplū de Heli. Sic pijssim⁹ deus suos fideles in p̄ñti vita castigat amore paternali p vicijs ꝛ erudit ad salutē m'tiplicit. Vñ Heb. xij. ca. Flagellat de⁹ oēm filium quē recipit. Unde dei fili⁹ xp̄s ꝓpio suo exēplo i seipso docuit nos būilitatē: castitatē: patiētiam: charitatē ꝛc. ac oīa necessaria ad salutē ꝓpio ore p̄dicauit ꝛ nūc p̄dicat p suos sc̄os ꝛ scripturas Merito ḡ domestici dei dicimur. O bone deus q̄ntā nob gl'iam ꝓtulisti vt filij tui domestici nominemur ꝛ sim⁹. O q̄ntū ōberem⁹ ihesu pie te diligere p tua tāta q̄z charitate illa. Ecce charissimi exemplū nob dat in ist⁹ apl'is q̄ hec recognoscēs mortē p xp̄o libenter sustinuerūt. O

Circa secundū de ciuilica sc̄oz societate q̄rit qualib⁹ signis q̄s agnoscit⁹ fore dign⁹ ciuis sc̄ōrū supne ciuitat⁹. Ad q̄ recolligēdo doctoz dicta rñdet q̄ p signa pl'a. ¶ Primū signū ōz assimilatio in obseruādo legē ciuitat⁹. Nā p b̄ q̄s p, bat esse ciuis alicui⁹ ciuitat⁹ si vicz legē illi⁹ ciuitat⁹ obseruat. Sic em̄ docet pbs. ij. z. iij. Politi. ciues sunt soci⁹ ciuitat⁹ vni⁹ nō ꝓpt vnitatē muri sed ꝓpt eandē policiā ꝛ legē. Sed q̄ est lex ciuitat⁹ supne. Rñdet q̄ ꝓcipue tripler est. Una est mūdicia ab oi pctō. Apoca. penul. Nil coinq̄natū intrabit i illō. Secūa est obedientia et ꝓformitas volūtat⁹ dei. iō oram⁹ Mat. vj. Fiat voluntas tua sicut in celo ꝛ in ēra. Tercia est charitas vera. vñ Aug. sup ps. lxiij. ōz. Duas ciuitates faciunt duo amores. Hierusalē supnā facit amor dei. Babiloniā. s. ifernalē facit amor secli. Intēro get ḡ q̄s q̄d amet ꝛ iueniet vbi ciuis sit. Et si inuenerit se ciuem babilonie: extirpet cupiditatē et plātet charitatē. Si aūt inuenerit se ciuē hier'm colat charitatē ꝛ speret libratē. Nec Aug⁹. Secūdū signū boni cōis amoz ꝛ ꝓmotio. Vñ pbs ij. Pol'. ait. Quicūq̄z policie intēdūt vtilitatem cōem recti ciues sunt ꝛ iusti. q̄ aūt intēdūt ꝓpriā vtilitatē vicios⁹ sunt ꝛ iusticie trāsgressores. Nec ille. Vinc etiā. j. Cor. x. apl's di. Nō q̄rēs q̄d mihi vtile est sed q̄d m'ti. Lyra. i. nō q̄rēs ꝓpriū bonū sed cōe. Ad ꝓpositū. Cū bō ꝓpriā gl'iam ꝛ vtilitatē q̄rit nō est dign⁹ ciuilitate celest⁹ ciuitatis. Sed si q̄rit bonū cōe illi⁹ ciuitat⁹. s. gl'iaz ꝛ laudē dei: ciuis bon⁹ est. Ideo xp̄s ait Mat. v. Fitēdite ne iusticiā ve. fa. co. ho. vt videami ab eis. alioq̄n mercedē nō habebit⁹ apd patrē vr̄m i celis. Lyra. i. nolite opera bona facere vt videamī ad gl'iaz ꝓpriā. sed ad dei gl'iam ꝛ ꝓxi⁹ edificatōez alioq̄n meritū in celo nō habebit⁹. ¶ Tercīū signū ōz ꝓscriptio. s. ciuilitat⁹. vñ cū nomē alicui⁹ inť ciues cōscribit⁹ ad ciuilitatē alicui⁹ ciuitatis: ciuis illi⁹ est. Sic legim⁹ Act. xxij. q̄ Paulus dixit se natū ciuē romanū eoq̄ pf̄ pauli cōscribi se fecerat magnis sumptib⁹ ꝛ nobilitat⁹ isigne habuit apd romanos. Sic cū p baptismū inscribitur in ciuitatē celestē: ciuis efficit⁹. sed heu quia p pctm̄ subseq̄ns delect⁹ iurta illō Ps̄. Deleant⁹ de libro viuēciū ꝛ cū iust⁹ nō scribant⁹. et Exodi. xxxij. Quicūq̄z peccauerit i me delebo eū de libro vite. Sz tal'iterato ꝓscribit⁹ p pniam. Math. iij. Penitentiā agite appropin. enī reg. celoz. ¶ Quartū signū dom⁹ edificatio. s. in aliq̄ ciuitate p suo hitaculo. Hoc em̄ signū est ciuilitat⁹: aut habite aut ꝓseq̄nde. hoc spūaliť p celo facit bō p exercitia miseōie ꝛ pietat⁹. Vñ sc̄us Tho. apl'us dixit regi Indie. Innūerabilia inq̄t palatia sūt i celo ab initio secli p̄parata q̄ fidei p̄cibus et p̄cio bonorū operū ꝛ elemosinis cōparant. diuitie aūt vre ad illa vos añcedere p̄nt: seq̄ oino nō p̄nt. Nec ille.

Ultimū signū exp̄ssa idiomatis locutio. Nam Chrys. ōt. q̄ vnusq̄sq̄ p linguagiū cog̃sci pōt de q̄ gēte existat. Sic in ꝓposito q̄ loquit⁹ sepe ō deo et celestibus ac salutifer⁹: signū est q̄ sit ciuis sc̄ōrū. Qui aūt loquit⁹ turpia ꝛ blassemias ac virupia signū est q̄ sit de nūero dānatorū. Sic oēs mendaces: detractores deo odibiles sūt ꝛ digni morte. vt ōt apl's Ro. j. ¶ Questio occurrit hic de q̄b ꝛ q̄libus bt̄is in celo hñt loq̄. Ad q̄ notandū q̄ in ciuitate celesti locutio est m'tripler. e q̄b alia q̄ narrem⁹ p simplicib⁹. vñ Greg. in moral'. li. ij. dicit. Aliť loquit⁹ de⁹ ad angelos. aliť angeli ad deū. Aliť de⁹ ad sc̄os. aliť aie sc̄e ad deum Aliť de⁹ ad diabolū. aliť diabol⁹ ad deū. Nec ille. Deniq̄z ꝑm alios doct. addit⁹ ꝓterea q̄ aliť loquunt⁹ in p̄senti aie ad xp̄m. aliť xp̄s ad anias. Itē aliť loquunt⁹ sc̄i ad angelos. et aliter angeli ad sc̄os. Aliť angeli ad iuicē. aliť sancti ad inuicē. Et sic. xij. modi distinguunt⁹. ¶ Prima ḡ locutio est q̄ de⁹ loquit⁹ ad angelos. De q̄ Grego. vbi ḡ. ōt. Loquit⁹ deus ad angelos eoipso q̄ occultra sua iudicia eis ostēdit: aut cū q̄d agere debeāt in ꝓtēplatōe vitat⁹ legūt. hec ille. Et sufficiat. ¶ Secūda locutio q̄ ecōuerso. s. angeli loquunt deo. de q̄ Gre. ibidē dicit q̄ vor angelo⁹ in laude cōditoris est ꝛ i ꝓtēplatiōis admiratiōe de diuia virtute ꝛ bonitate affect⁹ suos p̄sentando deo. hoc

addit Bureo. ¶ Tercia locutio est dei ad sctōꝝ aias. de q̄ Greg. ibidē. Loquit de⁹ ad anias cuz tis dona sua infundit. Bonauē. sup. ij. dist. x. ōt. q. ſ. de⁹ ōz nob loq̄ qz reuelādo aliquaz illustrationē in aīa efficit. ¶ Quarta est ecōuersio. ſ. aiaꝝ sctāꝝ ad deū. de q̄ Bureo. in cōpen. Aia inq̄t loq̄tur deo p desideriū cui⁹ affectōes nude sūt z apte cozā ocul' dei. Greg. vbi ē. Aiaꝝ vba sunt desideria. Magn⁹ q̄ppe clamoz cozā deo magnum est desideriū. Quinta est locutio dei ad diabolū Greg. vbi ē. De⁹ inq̄t loquit diabolo qñq; eū redarguēdo: electoz ñq; suoꝝ iusticiaz ꝓponēdo. sic ōz Job. j. Dixit dñs ad Sathā. vñ venis: nūq̄d cōsiderasti seruū meū Job q̄ nō sit ei sil'is in tra vir simplex z rect⁹ ac ti. deū z rece. a m. Oñq; aūt loquit prātez tēptādi sibi dādo et hāc arcēdo. vñ ibidē dicit de⁹ diabolo. ſ. locutiōe vl' vbo mētali. Ecce vniuersa q̄ habet Job in manu tua sūt: tm̄ in eū ne extēdas manū tuā. ¶ Sexta ecōuersio est locutio diaboli ad deū. Grego. Loquit diabol⁹ ad deū electoꝝ inocētiā falso accusando z prātez tēptandi postulando. vt patet in Job. de q̄ dixit Nunq̄d Job frustra timet deū. sed extēde manū tuā z tāge q̄ possidet. i. da mihi licentiā exterminādi nisi in faciēb. t. O q̄ hō q̄ntū deberes cauere diabolū z pctm̄. qz tibi sp nocere vult. ¶ Preterea septima locutio est ipsi⁹ dei z xp̄i ihesu ad aias electoꝝ in p̄senti vita existētiū. ſ. qñq; p inēnā inspirationē. qñq; p scripturas z exteriorē pdicatiōez vel exhortatōez. aliosq; modos q̄b vocat ad pniaz z dei dilectōez. ¶ Octaua est ecōuersio aīe ad xp̄m De istis Bern̄. sup Cantica. ser. xxxiij. dicit. Cum meditamur in lege dei: sciamus p certo adesse sp̄osum xp̄m z alloq̄ nos. Cū talia i aīo tuo sentis bona: nō tuā putes esse cogitatōez. sed illum agnosce z dic obediēdo. Audiā q̄d loquat in me dñs. Cū aūt mala in corde vsam⁹ cogitatio nostra est. Itaq; pacē: pietatē: iusticiā de⁹ in nob loquit. Nec ille. ¶ Nona locutio est sctōꝝ ad angelos. Bureo. in cōpē. dicit. q̄ aia sctā loquit angelo in p̄senti p voces corpis ozando q̄s bñ cepit angel⁹ sic z alia sensibilia. Itez aīa exuta a corpe habebit prātem loq̄ndi ad angelos. et hec ē vox scz gr̄aꝝactōis. qz sctī gr̄as agunt angelis de custodia fideli. Decima ecōuersio est locutio angeloꝝ ad sctās aias. Et b̄ angel⁹ facit qñq; in p̄nti vbo vocali in assūpto corpe. et qñq; loquit i mēte vigilātib⁹ vl' dormiētib⁹. Itē in celo loquit voce mētali aie sctē exute a corpe. et hec est vox mutue cōmonitiōis ad gr̄aꝝactionez p dei bñficijs psalleñ. di. Bñdicite oēs angeli dñi d. zc. Illisq; scz angel' di. Ecce nūc bñdicite dñm oēs fili dñi q̄ stat⁊ i do. d. zc. Undecia locutio est q̄ loquūt angeli ad inuicē. Bureo. in cōpē. dicit. Angel⁹ loquit angelo vbo mēt⁊ sue spēs ostēdēdo mediante illūinatiōe q̄dā spūali irradiāte ab ipso. Item angelus facit aliq̄d cozā angelo: q̄ facto itelligit q̄ nō intelligebat. et sic loquunt oēs oīb. ſ. maiozes inferioribꝫ z ecōuerso. Itē loquit etiā angelus angelo p cōicationē diuini lumis ipm istruendo. sic nō loquunt oēs oīb nec oīa. sed tm̄ supiozes iferioribꝫ ō hȝs q̄ p diuias theophanias pceperūt. Nec Bureo. Duodecia locutio est q̄ loquunt sctī ad inuicē in celo. Et hec est vox mutue cōgratulatiōis. qz oēs cōgratulantur de bonis a deo pceptȝ. Unī Greg. Tāta vis dilectōis i illa pace nos sociat vt q̄ō q̄sq; in se nō accepit in alīs accepisse gaudeat. O q̄ iocūda ḡ illa p̄ria btā. q̄ felix zc. vbi tot ꝓsolatōes: tot concurrunt amoris diuini z mutui isignia. ¶ Sz restāt adhuc q̄stiones. ſ. de reprobis. Et q̄dē Prima. q̄ modo diabolo loq̄tur angel⁹. Rñdet Bure. in cōpen. q̄ angelus dei loquit diabolo: spēs sui intellect⁹ ei ostēdēdo sine alīq illūinatiōe. Loq̄tur aūt ei fm impiuz dei coercēdo a nocumento vel malo boim. sicut legit in ep'a Jude. cū Michael p̄nceps sinagoge cū diabolo disputās ō Moysi corpe alēcando eo q̄ diabol⁹ iudeis ad idolatriā p̄nis volebat reuelare corp⁹ Moysi vt adorāret eū tanq̄ deū. qō Michael volebat ipedire et dixit diabolo. Imperet tibi dñs. ſ. vt desistas ab ista reuelatiōe. Scōa q̄stio. Quō diabolus loquit aie. z ecōuerso quō ania loquit diabolo. Rñdet Bureo. breuit q̄ diabolus loquit: qñq; sensuz imutādo. puta obijciēdo visui silitudinē alicui⁹ rei. Itē qñq; imaginatōez alicui⁹ rei impōmēdo: siue vigilāti hoi siue dormienti. et sic imitet cogitationē mali. vt patet in fantasiatione de mlier⁊ pulcritudine. z bmōi. Sed ꝓsensum imittere nō pōt. Aia aūt pctōris loquit diabolo q̄ silitudies affectionū impōmunt sensibꝫ vbi diabolus legit eas. p̄cipue cū videt eā ꝓsentire i peccatū. O q̄ pctōr vide quō te diabol⁹ ōcipit. ¶ Tercia q̄stio. Quid locutionis hñt dānati cū diabolis z mutuo in iferno. Rñdet fm scripturas q̄ oēs maledictōes: blasphemias. mēdacia: vitupia z impropia ꝓra deū: ꝓra celū z trā: q̄ sctōs: cōtra demones: ꝓra sese mutuo et q̄ semetipm ibi ꝑpetuo resonabūt. Apoc. xvj. Blasphemabāt nomē dei viuēt⁊ in secl'a secl'oꝝ. Itez Eccli. xlij. de p̄ce impio ꝓgrunt filij q̄m. q̄ illū sūt in obpzo. Ue vob viri ipij zc. in maledictiōe erit ps vra zc. O q̄ infelix o miser tu aīa peccatrix ptimesce tormēta. O pctōr age nunc pniam.

¶ Circa terciū de apl'oꝝ dignitate q̄ p̄cellūt inc sctōs sic p ꝓclusiōe snia Dionisij. li. ō eccl'. hierar. di. q̄ inc oēs sctōs apl'i sunt p̄cellentiozes tanq̄ rp̄o ihesu viciniozes. Et sic p ꝓseq̄ns isti apl'i de q̄ bus loq̄mur sūt nob marie honorabiles. Declarat er pl'ib⁹ ꝑuilegijs. ¶ Primum ꝑuilegiuz ecclesiastice p̄ncipalitat⁊. qz sunt ecclie sctē p̄ncipes et pastores. Unī de eis canit illō Ps. Constitues eos p̄ncipes sup o. ter. Bern̄. Tales decebat bumani gener⁊ pastores ꝓstitui qui dulces essent z potētes z sapiētes. Dulces vt misericordit⁊ susciperēt pctōres. Potētes vt fortit⁊ ptegerēt. ſ. a de⁊

monibꝫ. Sapiẽtes vt ducere sciẽt ad ciuitatem supnã. Scõm ꝓuilegiũ fidelitatꝭ testimonial'. qz sũt testes xpi fidelissimi vsqz ad mortẽ passionẽ. Act.j. Eritꝭ mihi testes i hierl'm z i o.iu.z vsqz ad vl.tre. Tercium ꝓuilegiũ vtilitatꝭ qz totũ mũdũ ꝙuerterũt ad xpm. Quartũ lũino sitatꝭ. qz illuminauerũt orbẽ. Mat.v. Vos estꝭ lux mũdi. Quintũ sctitatꝭ. qz fuerunt in gr̃a spũsscti plene cõfirmati. z p oibꝫ sctis mũdi maiores scti z plꝰ illũinati a xpo tanq̃z.s. vicinissimi. Sextũ iudiciarie ptãtꝭ. Mat.xix. Vos q̃ secuti estꝭ me se.su p sedes.xij.iudi.xij.tri.isrl'.s. tanq̃z assessores xpi in iudicio fm doc. Septimũ supne gl'ificationis. Nã apli in celo sũmã gl'iaz hñt collocati in sũmo ordie seraphico fm Fran.maro. qz p alios ardẽtes fuerũt in charitate. a q̃ ardore seraphin denoiant. Et qz sũmo g̃dui sctitatꝭ apl'ice tanq̃z viciniori ad xpm debeb̃t sũmꝰ ordo celestis. i. seraphic⁹ fm Dyo. O g̃ charissimi deuote bonorem⁹ apl'os vt p eoꝝ merita det nob xps gr̃az i pñti et gl'iaz in futo. Amẽ.

Item de apl'is cõmunis sermo tercius.

Quos predesti/

Quauit(.s.deꝰ)hos z vocauit. et q̃s vocauit hos z iustificauit. q̃s aũt iustificauit illos z magnificauit. Ro.viij. ¶ In q̃ bus ꝟbis mira dei nr̃i charitas z gr̃a erga suos electos z p̃cipue erga apl'os cõmẽdat. Primo i hoc q̃ eos ab ẽrno p̃destinauit z elegit ad gr̃am z gl'iam ꝑpetuã. z p ꝙseq̃ns ab ẽrno eos dilexit. qz p̃destinatio p̃supponit dilectiõez. Scõo in hoc q̃ illos q̃s ab ẽrno p̃destinauit vocauit ad fidẽ xpi: trahẽdo ad se libeꝝ arbitriũ. nã sine fide impossibile est placere deo. Heb.xj. Tercio in hoc q̃ eosdẽ iustificauit p gr̃az. qz gr̃a est arra aie. Ita q̃ppe bona. s. fides et gr̃a sequunt ad ẽrnã p̃destinationẽ: q̃ electꝭ ꝙferunt in rpe. qz hec sũt media p q̃s z nõ aliꝫ ꝙuenire põt ad gl'iam. Quarto in hoc q̃ eosdẽ magnificauit. s. p gl'iam i celesti patria. Et hec seriatim tãgit apl's in the.di. Quos p̃destinauit. zc. Juxta que tria mysteria notabim⁹ p hoc sermone declaranda.

¶ Primũ de apl'ica vocatiõe. nã ꝺr q̃ eos p̃de/
¶ Scõm ꝺ benigna ꝙuer (stinauit z vocauit.
satiõe. s. xpi cũ discipulis vocatis.
¶ Tercium de saluifica instructione in hmõi vocatione ad gl'iam magnificam.

¶ Circa ꝑmũ de vocatiõe apl'oꝝ aliq̃ q̃stiones edificatorie p simplicibꝫ occurrũt. Prima q̃stio. Cur dñs iesus venies̃ ꝙ̃ salutẽ oim voluit vocare ad suũ apostolatũ hoies simplices plebeios: indoctos: arte piscatores vt p̃dicarent p mũdũ. Rõ q̃stiõis est. qz vt arguit Porphirꝰ pbs. s. q̃ ad ꝑmulgãdã legẽ nouã p totũ mũdũ magꝭ debuissent assumi viri sapientes q̃ fuissent fidedigniores z potẽtes ac magne fame z sciẽtes attrahere homies ad fidẽ. Sz ad hec respõdeb̃t q̃ miro ordie diuie sapie xps dñs elegit et vocauit ad apostolatũ plebeios simplices et indoctos piscatores q̃ p̃dicarent xpm. Et h̃ pluribꝰ rõnibꝫ q̃s tradũt doctores sancti.

¶ Primo ꝙter cõmendandũ dei miraculũ.
¶ Scõo ꝙter fidei donũ deo attribuendũ
¶ Tercio ꝙ̃ ꝙphetie oraculũ iplendũ
¶ Quarto ꝙ̃ cõgruẽtie mysteriũ

Prima rõ ꝙ̃ cõmendãdũ diuinũ miraculum scz in h̃ q̃ cũ apli essent simplices plebei z illitterati: subito p spũm scm̃ a xpo missũ tanta sapia z scia ac eloq̃ntia fuerit repleti vt oim nossent genera linguaꝝ: q̃ꝝ sapie oes mũdi sapientes ñ valerẽt resistere. vt ptꝫ Act.ij. Voluit aũt xps sic ne possent hoies dicere q̃ doctrina apl'oꝝ potuit fore ab hoie. vel aliq̃ mõ a spũ maligno. sed a solo deo p miraculũ tale q̃ nũq̃z hõ silẽ facere potuit. imo nec spũs malignus h̃ facere potuit. q̃a si posset: ml'to fortiꝰ fecisset in ill'q̃ fuerũt ibuti artibus magicꝭ z pbicꝭ q̃ demones coluerũt z coleꝛe docuerũt. Apli aũt ꝑsecuti sũt z exẽminauerũt vniuersa idola demonũ q̃bꝫ plenꝰ erat mũdus et p̃dicauerũt ꝫ pbos z cultores idoloꝝ. Sequit̃ g̃ q̃ h̃ factũ fuit solo diuio miracl'o a xpo. iuxta q̃d ꝑmiserat Lu.xxj. Ego dabo vob os z sapiaz cui zc. vñ Berñ. in epl'a ad fra.s mon.ord. Licet mag̃ miracl'a dñs in ẽrꝭ gessit. h̃ ẽ maximũ supoia enituit z cetera illustrauit q̃ in pauꝭ simplicibꝫ hoibꝫ totũ mũdũ z oẽm sapiẽtiã altitudinẽ sibi xps subiugauit Hecille. Scõa rõ ꝙ̃ fidei donũ deo attribuẽdũ. Nã si p potẽtes diuites z sapiẽtes fuisset fides p mũdũ ꝑdicata: ascribi posset eoꝝ potentie vl'astutie aut eloq̃ntie susceptio ipsa fidei p mũdũ z ꝙuersio oim nationũ. Nunc aũt soli deo attribuit. Minc.j. Loꝝ.j. Videte ffres vocatiõez ve. qz nõ ml'ti sapiẽtes fm car. nõ ml'ti potẽ. nõ ml'ti nobi. sz q̃ stulta sẽ mũdi elegit deꝰ vt ꝙfũdat sapiẽtes. Sup q̃ Aug.ꝺr. Si em doctꝰ eligeret fortasse diceret se ió electuz qz ꝙ̃ doctrinã vel sapiam eligi meruit. Dñs g̃ nr̃ Jesus volẽs supboꝝ frãgere ceruices: nõ per oratorẽ q̃siuit piscatorẽ. sed p piscatores lucratꝰ ẽ impatorẽ. Item Chrys. O btõs piscatores istos q̃s dñs inẽ rot mũdi scribas doctores z sapiẽtes ad diuie p̃dicatõis officiũ ꝓmos elegit q̃ nõ per sapiaz ꝟbi mũdũ capent. sed p simplicẽ fidei p̃dicatiõez de erroze mortꝭ hũanũ genꝰ liberarent Nõ nobiles nec diuites elegit ne suspecta fieret p̃dicatio. sed piscatores illitteratos sz p̃celsos fide: deuotos z diuites deo vt apta essz gr̃a saluatoris z ꝟtus. Nec ille. Tercia rõ ꝙ̃ ꝙphetie oraculũ implẽdũ. Nã Esa.xxix. fuit p̃dictũ q̃ discipuli xpi debuerunt esse pauꝑes. vbi ꝺr sic. In die illa audiẽt surdi. i. gẽtiles ppli q̃ prius surdi erãt ab auditiõe legꝭ vtpote idolatre: ꝟba li. ve. ac no. test. z oculi ceco. i. gẽtiliũ de tenebris z caligine erroꝝ videbũt. s. p fidẽ. sequit̃. z addẽt mites in dño letitiã z pauꝑes hoies. i. discipli i sctõ

ſrl'.i.in xpo erultabūt.ſ.de ꝙuersiõe gẽtiliuz.qm̃ defecit q̃ ꝓualebat.ſ.cet⁹ ſcribaꝝ z phariſeoꝝ.De niqz q̃dam̃ etiã impleta ſt illa ẏba Iere.xvj. vbi ỏr ſic. Ecce mittã piſcatores multos ỏt dñs et piſcabunt eos.et poſt hec mittã eis mltos venatores. Quia ꝑmi ꝓdicatores eccl'ie fuerũt piſcatores q̃ mltas alas capiebãt ſimpl'r ẏbũ dei ꝓdicañ. Sz poſteri ꝓdicatores ſic et moderni ſt q̃ſi venatores mltos clamores faciẽtes i ꝓdicatiõe.z tñ vix paucas alas capere pñt. ¶ Quarta rõ ꝓpt ꝙruẽtie myſterũ.vñ Ebryſ.ait. Eligũtur piſcatores qz erãt future dignitatꝭ gr̃am ſui officij ſiue artꝭ ope pferẽtes.q̃ mutato i melꝰ piſcatiõis officio bũanuz genꝰ de pfundo gurgite errozis velut piſces capieñ traberẽt ad portũ ſalutꝭ. Sed q̃re xps pl'es apl'oꝝ vocauit de galilea.naz ꝑter paucos oẽs erãt galilei vt ỏr Act.ij. Rñdeť q ideo ſic.qz magis ꝙgrucbat myſterio. Galilea eñ fm Iero.interptať volubilis ſiue trãſmeãs aut trãſmigratio mea. Sed qz hñ q̃s xps vocabat et oẽs ei⁹ electi ỏbebãt volui vl' trãſ migrare de ſtatu vicioꝝ z dãnatõis ad ſtatũ virtuoſum z ẽrne ſalutꝭ.excellẽtꝰ aũt apl'i q etiã alios ꝑ ꝓdicatõez facturi erãt vt trãſmigrarẽt a ſtatu vicioꝝ ad ſtatũ ẏtutꝭ z ſalutꝭ:ipſi debebãt prealijs trãſmigrare ad ſtatũ ſũme ſcitatꝭ z pfectiſſime ẏtutꝭ. Ideo xps dñs ꝙgrue galileos vocauit ad apoſtolatũ. Q ğ pctỏr ſi vis a xpo eligi et vocari ad vitã:deſine peccare z trãſmigra ad virtutes ꝑ pniaz. ¶ D Scda q̃ſtio circa ỏ eſt iſta Utꝝ deꝰ apl'os vl' alios electos ꝓdeſtinauerit z vocauerit ꝓpt aliq̃ bonũ meritoziũ in ipis ꝓuiſum. Ad qõ notãdũ q q̃dã putarũt q ſic rex dat equũ militi eoꝝ ſcit vl' extimat ipm̃ bñ vſurũ et fidelẽ:q etiã deꝰ ab eẽno ꝑcogſcens opa meritoria iſtꝰ vel illiꝰ bois ꝓpt hmõi bona eligeret illũ z dare vellet illi boi gl'iaz celeſtẽ. Sz ỏ nõ ẽ verꝝ. nec exẽplũ valet.qz bonꝰ vſus eq̃ ñ eſt a rege cauſalit' ſiẽ merituz eſt a deo ꝑncipalit' cauſante.q̃a deꝰ dat gr̃am z opa meritoria tali electo ꝑ q̃ poſſit mereri gl'iaz talẽ. Rñdeť ğ ad q̃ſitũ fm Aler. j.ꝑte ſũme.q.xij.atqz alios doc. ꝙcorditť q de electiõe diuina loq̃ poſſumꝰ dupl'r. Uno mõ ꝓut eſt ab eẽno in dei ꝑcognitiõe.z ſic nullũ bonuz opꝰ põt eſſe cã electõis vl' ꝑdeſtinatõis.ſed ex dei tñ mera bonitate imẽſa:et ñ ꝑ meritꝭ q̃s eligit. Uñ Ro.ix.apl's ỏr.q iacob z eſau cũ nõdũ nati fuiſſent aut aliq̃d ỏboni aut mali egiſſent: fm electionẽ dictũ eſt. Jacob dilexi: Eſau aũt o.zc. Mira ğ ỏi bonitas in ỏ apparet q̃ abſqz ois meriti cã liberalit' boiez eligit ad ſũmã btitudiez.quã q̃dẽ dare etiã ꝑ meritꝭ ſic ſolet dñs ſeruo remũerare maximũ eſſz. Scdo mõ loq̃ poſſumꝰ de ꝑdeſtinatione ꝓut eſt tpal'.ſ.inꝫtũ deꝰ ab eẽno electos ex mera liberalitate iã vocat in tpe ad fidẽ z gr̃am Et ſic licet vniuerſalit' oia nr̃a bona opa nõ ſint cã nr̃e ꝑdeſtinatõis fm q̃ Aug⁹.in glo.ſup illo ẏbo apl'i Elegit nos.ỏt ſic. Elegit nos gratꝭ deꝰ nõ nr̃is meritꝭ ꝑdeſtinãdo.ſ.ꝓter opa zc. Nihiꝭ lominꝰ tñ ꝑticularit' loq̃ndo opus aliq̃d bonũ in nob põt eſſe cã alteriꝰ boni cũ ſit q̃dã ordo i diuinis donis. Uñ z ipſa brã ẏgo vt eligať in matrẽ dei:ẏtutibꝫ ꝓmeruit de ꝙgruo.qz fuit bũilliꝭ ma:caſtiſſima z oi ẏtute ac gr̃a plena. Jrẽ Abdi as eſt a deo in ꝓpham electꝰ ex merito eo.ſ.vt pauerať.cl. ꝓphas i ſpelũca abſcõditos tpe Achab et Jeſabel ne occiderenť. ſiẽ Iero.dicit in ꝓlo. ſup Abdiã.et ſic ỏ aliꝭ mltꝭ ꝑtz. Sic ğ de apl'is eſt dicẽdũ q de ꝙgruo meruerũt ꝑ aliqs ẏtutes z merita ex dei liberalitate vocatõis gr̃am.ſ.ad apoſtolatũ xpi ꝑ tãte ſcritatis dignitate. ¶ Tercia ğ q̃ſtio gr̃a bozũ ꝑmiſſoꝝ occurrit viz q̃libꝫ ẏtutibꝫ apl'i ỏ ꝙgruo ꝓmeruerũt hãc gr̃az electõis tpalis z vocatõis ad apl'atuz xpi.Nimirũ ỏ ſcire nob eſt vtile vt diſcam⁹ q̃liť z nos ỏ cõgruo ꝓmereamur vocari a xpo ad ſuaz gr̃am et tandẽ gl'iam.vñ Aug⁹.ſup Joh.ỏt. Si nõ es ꝑdeſtiat⁹ fac vt ꝑdeſtineriſ. Quõ ğ ỏ poſſit bõ. Reſpõdeť fm doc.q ad gr̃az apud deũ ꝓmerendã multũ valẽt hec q̃tuoz q̃ fuerũt i apl'is diſponenda ad xpi vocatõez. ¶ Primũ eſt ſimplicitas.q̃ſi ſine plica doloſitatꝭ z iniuſticie erga oẽs.vñ Pro uer.iij. Abominatio eſt dñi ois illuſoz.i.fraudulenꝰ vl' deceptoz.ſequit.et cũ ſimplicibꝫ ſermocinatio ei⁹. ¶ Scõm eſt humilitas. Uñ xps ỏixit Matth.xj. Confiteoz tibi pr̃ q̃a abſcõdiſti hec.ſ. celeſtia ſecreta a ſapiẽtibꝫ z pru. z re.e.puul'.i.humilibꝫ. ¶ Terciũ timoris ỏi ẏtuoſitas. Pſ. Initiũ ſapie timoz dñi.q̃ ꝑcepta ſeruat q̃s timẽs offendere deũ. ¶ Quartũ eſt pauptas.ſ.in ſpũ.q̃ de ſipiũt boi mũdane cupiditates z vanitates. Uñ Aug⁹.li.lxxxiij.q.dicit.q̃ q̃ntuz creſcit cupiditas tãtũ minuiť charitas.z q̃ntũ creſcit charitas tãtũ decreſcit cupiditas. Apl'i fuerť ſimplices nullũ fraudãtes aut ledẽtes. Fuerũt bũiles z pauperẽ ſectãtes arte piſcatiõis ꝙrenti ꝑ victu z amictu neceſſitatꝭ. Fuerũt etiã deũ timẽtes z pmaxie ei⁹ offenſaz cauẽtes.q̃ vocari a xpo ad apoſtolatũ ꝓmeruerũt ꝑ gr̃az. O ğ hõ eſto z tu nũc tal'vt miſcõiaz ꝓmerearꝭ a deo. O pctỏr age pniaz ne ſcz pereas i pctis.ſed ꝙſeq̃rꝭ gr̃az tue vocatõis.ſ. ¶ Circa ſcõm ỏ benigna (xpianitatꝭ vere. ꝙuerſatiõe ipſi⁹.ſ.xpi cũ diſcipul' vocatꝭ q̃rit q̃re xps dñs in mũdo voluerit cõuerſari int̃ boies etiã pctỏres q̃ tñ docuit ꝙtẽptũ ſecli. Utꝝ certe videť q xps ſctũs ſctoꝝ noluerit ducere vitã penitꝰ ſolitariã ſiẽ fecit Jobes baptiſta et pl'es ſcti pr̃es. Ad qõ rñdeť fm ſctm Tho.iij.pre.q.xl.ar. j.alios q̃z.q cõuerſatio xpi tal' debuit eſſe vt cõueniret ſctẽ ſue incarnatõi fm cãz q̃ venit in hũc mundũ. Uenit aũt xps in mundũ ꝑcipue tribꝰ de cauſis vt patet ex ſcripturis

¶ Prio ad mãifeſtãdũ ẏtatẽ z ſalutꝭ documẽtũ

¶ Scdo ad genꝰ bũanũ liberãdũ et ſaluãdum.

¶ Tercio ad pctỏres ꝙuertendũ z attrabẽdũ.ſ.i

¶ Prio nãqz venit xps ad manifeſtandã (celũ.

veritatē salutifere fidei z documētū. sicut ipe met dixit Joh. xviij. Ego in hoc natus sum z ad hoc veni in mundū vt testimo. phi. vitati. s. fidei radicāde in cordibus fideliū: extirpādo errores idolatrie et alias sectas. Et ideo debuit xps quersari cū hoibus z docere ac pdicare in publico multitudini pplorū z in templo. sicut fuit pphetatus p Ps. q in psona ei⁹ dicit. Annūciaui iusticiā tuā in ecclesia magna. ecce labia mea nō ph. zc. Scdo xps venit ad redimēdū gen⁹ hūanū z saluādū. z iō debuit inē hoies quersari docēdo sacrū euāgeliū vt scirem⁹ qz nō nisi p xpm tanq̄ mediatorē habem⁹ accessum ad deū. vñ dixit xps Joh. x. Ego sum ostiū: p me si qs introierit saluabit. ego veni vt vitā habeāt. s. p gram in pnti ipsi fideles. et abūdantiꝰ habeāt. s. p gl̄iaz in futo. Debuit g̃ cū hoib⁹ quersari sic pphetatū fuit Baruch. iij. post hec in ter. visus est z cū hoib⁹ quersat⁹ Tercio venit xps ad quertēdū pctōres ad miscdiam atrahēdū vt possint ire in celū: sicut medic⁹ venit ad infirmū sanādū. vñ ait. Non veni vocare iustos sed pctōres ad pniaz Mat. ix. Et item Luc. xix. Venit filius hois q̄rere z sal. fa. qd pie. Idcoq̄ debuit inē hoies cōuersando pambulare z q̄rere errātes ac revocare z attrahere vbo vtut⁹ pec catores. sic fuit pphetatū Ezech. xxxiij. Ecce ego ipse req̄rā oues meas et visitabo eas. Proinde Chrys. dicit. Licet xps in eodē loco sive i deserto manerī posset ad se oēs trahere. nō tñ hoc fecit. sed pambulauit circūeundo docēdo: pbēs nob exēplū vt pambulem⁹ z q̄ram⁹ errantes velut pastor ouē pditā z medic⁹ pl̄i infirmū. ¶ Sed qlit̄ z q̄nta dulcedine pietat⁹ xps dñs discipl̄os vocauerit z cū eis quersat⁹ amabiliter fuerit. Deboc Ludolph⁹ carthusiēs li. de medi. vite xpi. p. sequit di. sic. Cōsidera z cōspice dñm iesum i discipulorū vocatōe z quersatiōe q̄ affectuose eos vocat reddēs se eis affabilē: domesticū: benignū z obsequiosum: attrahēs eos int⁹. s. i corde p amorē: et extra p dulcē pdicationē z quersatiōez cum eisdē. Docebat eīm eos et instruebat de mysterio diuine icarnatiōis z fidei articul⁹. ac curā pcipuaz habebat de ipsis sicut mr̄ de filiis. Dicit em̄ qdā tūs Petr⁹ referebat q̄ qñ xps dñs in aliq̄ loco cū eis dormiebat surgēs ō nocte eos recoopiebat qz tenerrime eos diligebat. sciebat em̄ qd ō ipsis factur⁹ erat. Nā q̄uis essent hoies rudis cōditionis z būilis natiōis. cū pncipes mūdi et duces oim fideliuz in bello spūali eos erat postiturus. Nec Ludolph⁹. Hinc etiā narrat i legēda petri q̄ qñ dulc̄ allocutiōis z psentie dñi memor erat. s. ipse Petr⁹: p nimia dulcedine amoris lachrymas ptinere nō potat. Et sic patz dulcissima benignitas xpi in cōuersatione cū hoib⁹. ¶ Circa tertiū de nostra instructiōe saluifica q̄ exēplarit docet in apl̄oz vocatōe. nā qd p. dessent singulis annis recitare vocationē apl̄orū si p eā nō edificaremur. vñ sit p pclusiōe dictum Bern̄. dicent⁹ sic. Qō dñs nr̄ ac saluator visibiliter tūc xpis dignat⁹ est opari: hoc etiā nūc in cordibus electorū opat inuisibiliter. Hec ille. Vñ cum christus vocauit apl̄os in hoc nos docuit quō vocat spūaliter. Et in hoc docemur de trib⁹.

Primo a qbus vocat nos christus
Scdo q̄liter vocat nos christus.
Tercio ad que vocat nos christus.

Primo ingr̄ in apl̄is docemur a qbus vocat nos xps. qz legim⁹ q apl̄os vocādo reliq̄rūt illi primo vroze si q eoz habuerūt vel saltē hre poterāt Scdo reliq̄rūt retia sua. tercio nauē. q̄rto parentes. et sic secuti sunt xpm. Ab ist⁹ g̃nos spūaliter vocat xps. Primo a carnis cōcupia q̄ significat p vroze. Vñ Gal. v. Qui xpi sunt car. suā cruci. cū vi. z pcu. Scdo a cupiditat⁹ auaricia q̄ significatur p rete. qz p hāc illaqat z capit diabol⁹ animas j. Thim. vj. Qui volūt diuites fieri incidūt in tēptatiōes z in laq. dia. Tercio a supbia q̄ p nauē significat q̄ eleuat in aq̄. ita supb⁹ vult eleuari sup alios. Vñ xps dic̄ Matb. xj. Discite a me qz mit⁹ sum z būilis corde. z inuc. req. ani. vr̄is. Quarto vocat a mūdi malicia. Vñ Marci. x. dr. Dis q reliq̄rit domū aut pa. aut ma. aut fra. aut so. aut fi. zc. cētu. acci. zc. Et hūs patz q̄ sicut Aug⁹. in Enchiri. dicit. z notat de cōse. dist. iij. c. Ut ostēderet. et c. se. christiani debēt esse mortui oi pctō vt viuāt deo in xpo iesu. O g̃ pctōr dimitte pctā z seq̄re xpm vocantē. alioq̄n vt dicit Ps. nisi quersi fueritis gla. su. vibra. zc. ¶ Scdo docemur in apl̄is q̄liē nos vocat xps. qz apl̄os vocādo xps attrahit eoz libez arbitriū ad seqndū. nō q̄dē p violentiā sed p amorē z diuinū verbū atq̄ miraculum opando. Sic et nos trahit xps. Pro q̄ est Notandū q̄ libez arbitriū hominis trahit z sequitur: sicut solet vna res trahi ab alia z eā seq̄: pl̄ib⁹ modis. Uno mō p violentiā. sicut curr⁹ trahit z currit post boues vl̄ eq̄s q̄ q̄ntūcūq̄ sit volubil⁹ em̄ nunq̄ p se iret nisi traheret vel ipelleret aliunde. Sic curr⁹ liberi arbitrij p duas rotas currit. s. p rōnez z volūtatē. qa libez arbitriū est facultas rōnis z volūtat⁹ qua bonū eligit g̃a assistēte: z malū g̃a ō sistēte. put diffinit eū sic Mgr̄ cū Augustio. vt patet li. sniarū. ij. dist. xxiiij. Sed qm̄ iste curr⁹ liberi arbi. nū q̄ currit nec mouet in deū nisi trahat p g̃az dei teste xpo Joh. vj. Nemo inq̄t pōt venire ad me nisi pr̄ q̄ misit me trauerit eū. Boues g̃ trahēdo eū sunt miscdia dei pueniens sive g̃a. z iusticia dei puniēs. Ideo mlti trahunt ad deū p flagella. vt patet de israelitis. Ps. Cū occideret e. q̄rebāt eum. Scdo modo vna res trahit ab alia et sequit p amorosā cupiscentiā. Vñ Aug. sup Joh. ōt. Ramū viridē ostēdis oui. z trahis illā. nuces puero ostendunt z trahit. et q̄ currit amādo trahit. sine lesione corpis trahit. cordis vinculo trahit. qm̄ iurta poeticū dictuz Trahit quēq̄ sua voluptas. Et iste mod⁹ trahēdi est nobilior

p dei amorē. Tercio vna res trahit ab alia p virtutē efficaciā. sicut virtꝰ vbi dei trahit corda et magnes sua vtute trahit ad se ferrū. solis calor vapores. panthera suo odore attrahit aialia ad se. q̄ndū. et pla hmōi. Sic xp̄s dñs vocauit discipulos z eoꝝ exēplo vocat nos spūaliť q̄q; p violentiā flagelloꝝ vel cōmiatiōis penaꝝ infernaliū z mortis memoriā. q̄q; p amoris oratē bñficiorū. q̄q; p vtutē vbi diuini z miracl'oꝝ q̄ audimus. De his latꝰ alibi. ¶ K Tercio docemur in vocatōe apl'oꝝ ad q̄ nos vocat xp̄s moraliť z spūaliter. Nā xp̄s vocauit discipulos p̄cipue ad q̄ttuor. Prīo ad sui z mysterioꝝ diuioꝝ noticiā. Scō ad vtutū z moꝝ xp̄i seq̄lā. Tercio ad discipulatꝰ z apostolatꝰ gr̄az. Quarto ad passiōis comitantiā. Sic spūaliť nos ad hec vocat xp̄s Prīo ad noticiā sue fidei z mysterioꝝ diuioꝝ. vt patet Joh. xv. Jā nō dicā vos seruos sz amicos qr̄ fuꝰ nescit q̄d facit dñs eiꝰ. vos aūt dixi amicos qr̄ oia q̄ audiui a p̄re meo nota feci vobis. Non vos me elegistis sed ego elegi vos ꝛc. Uñ exēplo apl'oꝝ vocat nos xp̄s ad sui noticiā z mysterioꝝ diuioꝝ q̄ nos illumiat p fidē verā ad dei noticiā z artic'oꝝ fidei. ¶ Scō vocauit xp̄s apl'os z exēplo eoꝝ vocat nos ad vtutū z moꝝ xp̄i seq̄lā. Uñ dixit Mat. xj. Uenite ad me oēs q̄ la. z o. estis ꝛc. Tollite iugū meū z discite a me qr̄ mitis sū z hu. cor. Uñ Lipanꝰ li. de abu. dicit. Nō recte dr̄ xp̄ianꝰ q̄ xp̄o moriby nō eq̄tur. Tercio vocauit ad discipulatꝰ z apostolatꝰ gr̄az. Sic et nos ad seruādā suā doctrinā p̄ceptaq; vocat tāq; discipulos. Uñ Joh. viij. ait. Si vos māseritis i sermone m. vere discipuli mei ꝛc. Quarto ad passiōis comitantiā: vt velimꝰ mori p xp̄o pctis resistere. Uñ. j. Pe. iij. In hoc vocati estis qr̄ xp̄s pas. est p nob vo. relinq̄ns exē. vt seq̄. vesti. eiꝰ ꝛc. O q̄ xp̄i ane ꝙsidera in xp̄o passo in cruce caput inclinatū z spinis coronatū vt seq̄ris eiꝰ hūilitatē ꝙ tuā superbiā. cōsidera xp̄m nudū ꝙ auariciā. vulneribus plenū in sua carne vginea flagellata ꝙ tuā luxuriā. p inimicis orātē ꝙ irā. ex charitate passuz ꝓra iuidiā. aceto felleq; potatū ꝙ gulā. toto corpore distentū ꝓra accidiā. O aīa deuota sequere xp̄m vocātē ad vitā eternā quā nob ipe p̄stare dignet q̄ viuit in secula seculoꝝ.

Sequit de Euangelistis Sermo cōmunis.

Vidi angelū alterū habentē euāgeliū eternū vt euāgelisaret sedentibus sup terrā. Apoc. xiij. et ad laudē buiꝰ festiuitatis. ¶ Z In q̄bus vbis ostēdit euāgelistaꝝ magna scitas. qa angeli meritoꝝ ꝓpanť xp̄ magnā puritatē z scitatē. vñ Gre. Sepe in scpturis sctos dei angelos noiari cōpimus. Et hoc patet Malach. ij. z Apoc. j. vbi sacerdotes z epi angeli noiant. Inf oēs aūt maxie cōuenit euāgelistā noiari angelū. qr̄ euangelista ꝺr ab eu q̄ ꝺ est bonū z angelꝰ q̄ ꝺ est nūciꝰ q̄si bonꝰ nūciꝰ. s. dei: q̄ ꝺ est ꝓriū angeli. Scō ostendit in euāgelistē officij dignitas. ibi. habentē euāgeliū vt euāgelisaret sedētibus. i. habitātibus i ēra. habentē inquā corde credēdo: ore p̄dicādo: et scpto tradēdo: atq; opere pficiēdo. Uñ Esa. xlj. deꝰ dicit. Hierusalē euāgelistā dabo. hierusalē. i. ecclie dabo euāgelistā: ponēdo singl'are ꝓ plurali. Et pōt esse aliud thema p b̄ sm̄one si placet. Scō ostendit euāgelij xp̄i eternitas. qr̄ ꝺr eternū euāgeliū. Tū qr̄ ab eterno. i. deo datur. Tū qr̄ est de eternis. i. celestibus bonis. Tū qr̄ ad eterna regna credētes pducit. Deniq; tū qr̄ euāgelio xp̄i aliꝺ nō succedit. sed est vsq; finē mūdi duraturū ad salutez. Merito ḡ accipiunť hec vba ad honorē buiꝰ euangeliste Juxta q̄ vba tria mysteria notabim⁹ ꝓ b̄ sermōe sm̄ q̄ de bijs cōmēdari videť scti euāgeliste ꝺ eis

Primo de celebri p̄figuratiōe. qr̄ in themate

Scō de ēternali re/ (p angelū significant ceptione. s. ab eccl'ia p oēm terram.

Tercio de euāgelicali imitatiōe. ibi. habentez euangeliū ꝛc.

¶ Circa p̄mū de p̄figuratiōe euāgelistarū sit ꝓclusiōe q̄ euāgelistaꝝ scitas i sacra scptura ml'tiplicitē p̄figurata. z b̄ ꝓ nostre salutis doctrina. Declarat. Nam p̄mo p̄figurat in q̄ttuor flūiniby de gadiso egredientibus totā ēra irrigātibus Gen. ij. Ut enī ait Hugo de arca Noe. li. ij. Paradisus est eccl'ia sctoꝝ. q̄ p totū mundū irrigat salubris sapie flumie q̄ttuor euāgelioꝝ. Et sicut Basiliꝰ ait in exameró. illa q̄ttuor flumia in paradiso ex vno fonte ꝓcedūt z in q̄ttuor capita erūpunt de diuiduntur. Sic q̄ttuor euāgelia ex vno fonte sapie xp̄i Jesu ꝓcedūt z in q̄ttuor diuisa scrām ecclesiā p totū mundū dilatatā irrigāt docēdo ad illa q̄ sunt necessaria ad salutē. Primū est fides dñi iesu sine q̄ impossibile ē placere deo Heb. xj. c. Scōm obseruātia p̄ceptoꝝ. Mat. xix. Si vis ad vitā ingredi ser. mā. Terciū est pnia z expurgatio pctoꝝ. Lu. xiij. Nisi pniaz egeritis ꝛc. Quartū est imitatio vtutū xp̄i z moꝝ. Unde. j. Joh. ij. Qui dicit se in xp̄o manere debet sic ille ambulauit z ipse ambulare. ¶ Scō q̄ttuor euangelia p̄figuranť in q̄ttuor circulis arche. s. testamenti Exo. xxv. p q̄s portabať. Sic sacra scptura veteris z noui testamēti p q̄ttuor euangelia ꝙtineť z portať. ¶ Tercio in q̄ttuor cornibus altaris holocausti z incausti oꝝ Exo. xxv. Altare enī holocausti xp̄s est q̄ z īmolatꝰ agnꝰ est i cruce: z q̄tidie īmolať in sacramēto eucharistie de q̄ tractat q̄ttuor euangelia. ¶ Quarto in q̄ttuor vētis mortuos viuificatibus Ezech. xxxvij. qr̄ vt ꝺr xp̄s Joh. xj. Qui credit in me. s. sm̄ q̄ttuor euāgelioꝝ documēta: etiaz si mortuꝰ fuerit. s. p pctm: viuet vita gr̄e. Sed vt alias plures figuras cā brevitatis crāscamꝰ deni qr̄ clariꝰ z ꝓncipaliꝰ p̄figuranť p q̄ttuor aialia et facies Ezech. j. z Apoca. iiij. Similitudo vultꝰ eoꝝ

facies bouis z facies leonis a dextr⁹ ipox q̄ttuor facies aũt bouis a sinistr⁹ ip. q̄ttuor. z facies aq̄le desup ipsox q̄ttuor. ¶ Querit̄ ꝟ Cur q̄ttuor euāgeliste p talia q̄ttuor aialia signant. Ad qꝺ plures rones sũt tradite a doc. Prima ex pte xpi. Nã per istas q̄ttuor facies significat ipe xps quē euāgeliste descripserũt q̄drupliciter. s. nascentes morientē: resurgētē: z in celũ ascēdētē. Hāc rōnez ponit Greg. di. Ipse vnigenit⁹ dei fili⁹ veracit̄ factus est hō nascēs. ipse in sacrificio nre redēptōis dignat⁹ est mori vt vitul⁹. ipse p vtutē sue fortitudinis resurrexit vt leo. ipse z ascēdēs i celos est elevat⁹ vt aq̄la. Hec ille. g̃ zc. Scōa rō ex pte euāgelij: quā etiā idē Gre. ponit sup Ezech. di. 2 Mat theus ab hūana generatiōe euāgeliū incepit. ergo iure p boiem figurat. Sed 2 Marc⁹ incepit a clamore in deserto. s. iobis. g̃ recte p leonē depingit. Lucas vo a sacrificio sacerdotali ẽ exorsus. hñ g̃ p vitulū signat. Quia vo Jobes a diuitate verbi cepit: digne p aq̄lam designat. Hec ille.

¶ Tercia rō ex pte electox̄ ꝺi. Etq̄ cm̄ xps ẽ oim electox̄ caput z ipsi electi sunt mẽbra ei⁹. g̃ sicut mẽbra in facie capit̄ cognoscunt. sic electi debẽt imitari ꝟ caput. i. xpm. z in hui⁹ capit̄ facie sunt cognoscibiles vtrũ. s. sint vere mẽbra xpi z vere electi an nõ. Primũ signuz est si xpian⁹ habet cum Matthęo faciẽ hũanã. s. fm rectã rõnez viuẽdo. qz hõ est aial rõnale. vñ Rom. xij. Rõnabile sit obsequiũ vestr̄. Scõm si xpian⁹ cũ Marco est tanq̄ leo p fortitudinẽ bona opando. sicut erat apls dicẽs ad Phil'. iiij. Oia possum in eo q̄ me ꝓfortat. Vñ Prouer. xxviij. Justus q̄si leo confidens absq̄ terrore erit. Tercũ signũ si xpianus cũ Luca est tanq̄ vitulus. s. carnẽ suã p mortificationẽ sacrificãdo. Ro. xij. Obsecro vos p misericordiã dei vt exhibeat⁊ corpa vra hostiam deo placentẽ sctam zc. Gal'. v. Qui xpi sunt carnẽ suam crucifix̄. cũ vicijs z ꝓcu. Quartũ signũ si christian⁹ cũ iohãne tanq̄ aq̄la se leuat deuote contẽplãdo z orãdo. Vñ Aug⁹. ꝺe. Ille deũ videt. i. deum videre merek in celo q̄ hñ viuit bene studet z bñ orat. O g̃ hõ si vis esse xpi mẽbrũ cũ sctis euangelistis electũ z beatificandũ: hec observa.

¶ Circa secundũ de q̄ternali nũero in receptione euāgelistarũ a tota ecclesia occurrit q̄stio Qur de⁹ voluit ab ecclesia recipi tm̄modo q̄ttuor euāgelia autẽtica z nõ plura nec paucioza. Nã ꝓmo posset q̄s obijcere tali rõne: dicẽs. Cũ sufficeret vt vn⁹ euāgelista oia diceret: q̄re pl'a vel q̄ttuor esse debuerũt. Sed ad ꝟ rñdet fm qꝺ dicit li. originaliũ z allegat Orig. i omel'. vicz q̄ licet hñ sufficeret vt vn⁹ euāgelista oia diceret. sed cũ q̄ttuor ab vno ore oia loquunt nõ fm eadẽ tpa nec⁹ in eisdẽ locis q̄uenientes z ad inuicẽ colloq̄n tes maia sit veritat⁊ demõstratio: q̄a ab vno. s. spũsctõ docẽte sunt locuti scribẽdo. qz vt probat Sco. in. q. ij. plogi sniaz. in talib⁹ nõ euidentib⁹ extremis nec ex pncipijs nõ possent ꝓsonare mlti varij firmiter: nisi a causa supioze ipsoz intellectus inclinek ad assensum. vt pbak p Aug. xviij. de ciui. dei. de multitudie pbox̄ q̄ in innũerabilib⁹ sibi mutuo dissentiũt. etiã discipli suis magistr⁹. z q̄q posteriores ꝓnib⁹. et q̄ nõ ab vno doctore cõmuni. i. nõ a spũsctõ sũt edocti. Sz euangeliste z scti doctores in hijs q̄ sũt ad iformatõez fidei z vite nec in quo dissonãt. licet i aliq̄b⁹ alijs videant dissonare. cũ tm̄ Matthe⁹ scp̄sit euangeliũ in iudea sub tpe vagi gallicule ipatoris fm Remigiũ. Marc⁹ in italia Rome sub tpe neronis fm Rodanũ. Jtẽ Lucas in Achaie ptib⁹ Johãnes in Ephesi in Asia miozi. vt patz li. ozigi. g̃ zc. Scõo põr q̄s obijcere. qz vt Amb. dicẽ super Lucã. Ferk euāgeliũ qꝺ est. xij. apl'ox̄. aliud basilidis. z aliꝺ fm Thomã. aliud fm Matthi am. Jtẽ aliud est Nicodemi. Quare g̃ tm̄ q̄ttuor et nõ plura sunt recepta ab eccl'ia. Rñdet Diero. in ꝓlogo sup Mat. dicens. Dñs noluit nũerũ pfinitũ cassari ꝓpter vtutem sacrameti. Et ad id assignank plures rones.

Prima accipit̄ ex parte huius mundi.
Secunda ex pte generis humani.
Tercia ex parte fideliũ xpi.
Quarta ex parte figuralis mysterij.
Ultima ex pte pfectiōis numeri.

Prima rō accipit̄ ex pte hui⁹ mũdi ad innuẽdũ q̄ per quattuor mundi partes siue plagas. scz orientalẽ: occidentalem: australẽ: et aq̄lonarem debebat fides christi pdicari et publicari z in ei⁹ vnitatẽ gentes ex omni regione aggregari. sicut pdixerat Ps̃. dicens. De regionib⁹ congregauit eos a solis ortu et occasu ab aquilone et mari.

Secũda ratio ex pte generis humani qꝺ q̄druplici morte erat pemptũ et p q̄ttuor euāgelia vivificandũ. Unde Diero. in ꝓlogo sup Matth'. dicit sic. Sunt inq̄t. s. q̄ttuor euangelia quasi q̄ttuor rote in quadriga dñi que vehit cũ p pdicatiõne euāgelij. et genus hũanũ quadrifida morte pemptũ eox̄ erat pdicatione vivificãdũ. Hec ille. ¶ Sed quo dicit̄ gen⁹ humanũ q̄ttuor mortib⁹ pemptũ. Respõdet Lyra ibidem diſtinguẽdo. q̄. s. i trãsgressiõe ade pemptũ fuit genus humanũ. Primo morte culpe. Scõo morte nature q̄a p hoc incurrim⁹ necessitatẽ moriendi. Tercio morte gehenne. q̄a ex hoc oẽs descendẽbãt ad limbũ vsq̄q̄ liberatio facta est p christũ dei filium. Quarto morte ciuilis pene. nam moꝛs ciuilis est seruitꝰ vl' exiliũ p que scindit̄ q̄s a cõitate. Jtẽ captiuitas suo mõ siue icarceratio maxime ꝓpetua. Hec patẽt. ff. ꝺ ver. obli. l. ex ea pte. extra de relegp. Susceptũ. li. vj. i glo. sup verbo. nõ morte zc. Sed q̄niam p peccatũ Ade genus humanũ erat electũ a ciuitate celesti et subditũ seruituti diaboli exilioq̄z relegatum a celesti ciuitate et regno imo obligatũ carceri perpetuo infernali de se: nisi misericoꝛdie fuisset liberatum p xpm. igit̄ cõueniẽs fuit nũerus q̄ternarius

euāgelioꝝ.qz p ipsoꝝ p̄dicatiōem genus bumanū q̄drifida morte p̄emptū z viuificādū ō̄signat iuxta p̄missa ẏba Piero. O g̃ pct̄ōr cōsidera et aduerte pct̄i graue nocumētū qm̄ tot mortib⁹ te occidit.s.morte culpe.morte nature.morte gehēne.morte ciuilis z eēne pene.sic̄ z patrē tuū Adā z oēs posteros hȳs mortib⁹ p̄emit. Ut quid g̃ o miserrime pct̄ōr te sic pimis atrocissime. cur nō miserer⁹ tue aie sed mori ꝑ̄ tua pcā velis non vna sed q̄druplici morte. ¶ Ad id accipe ex emplū ex scp̄tura z pbis. Nā Ecci.xxj. bozrak scriptura oēs dī. Quasi a facie colubri fuge pct̄m.et si accesser⁹ ad illa suscipiēt te dētes ei⁹: dētes leonis interficiētes aias Iuxta hāc g̃ scp̄turā exp̄ cōparat pct̄m dentib⁹ colubri z leonis dētibus O pct̄ōr hō q̄ro te cū sic incideres casu aliq̄ in silua vt.s.mordere te bꝛet ex vna ꝑte coluber et ex alia ꝑte accurreret mordere te leo:nec alteꝝ eoꝝ posses euadere:cui illoꝝ te mordēduz libēti⁹ offerre velles: cū angustie mort⁹ sint vndiq̄ et timoris ac bozroris. Videt dicendū q̄ inē bec duo mala min⁹ malū ess eligēdū: vt docz pbs.iij. Etb.z.iij Topi. Sed qz min⁹ videt malū morderi a leone q̄z a colubzo. Prio qz leonis dētes nō sūt ita tū venenati vt dentes colubri q̄ statiz appzopin q̄ntē intoxicat. Scdo qz deuozās leo aliq̄s ꝑ carnib⁹ comedēdis reliq̄as dimittit ꝑ̄ sui inanitā nobilitatē.nec illas vlteri⁹ comedit.vt patet p Amb.in exameꝝ. qđ nō ōz de colubzo. Tercio qz bozribili⁹ aial p̄ leone est coluber z multiplices bz dētes. Dicit em̄ pbs de aialib⁹ q̄ serpens et p ꝓseqūs coluber bz q̄ttuoz ordies dentiū.duos ordies bz in supiori mādibula. duos in iferiori. Spūalit̄.tu christiane qñ fac⁹ pct̄m icidis i os z dētes ac morsus mortiferos tā colubri q̄z leonis.i.diaboli q̄ vt ait Aug⁹. leo et draco est.leo ꝑ̄ impetū.draco ꝑ̄ isidias. Leo em̄ apte irascit.draco occulte isidiat. Et licet minus pct̄m sit cū q̄s timore ꝓsecutōis coact⁹ peccat q̄z q̄ voluntarie z ex malicia peccat.tñ vtiq̄ bāc q̄druplicez mortē incurrit oīs q̄ peccat vicz Prio mortē culpe vel aie p culpā. Ezech.xviij. Aia q̄ peccauerit ipa morie. Scdo mortē nate q̄ ad demeritū.qz pct̄ōr ō̄merer⁹ exterminiū mort⁹. Job.xxx. Vita ipa putabant idigni. Ps̄. Viri sanguinū.i. pct̄ōres nō dimidiabūt dies suos. Exēplū de sodomitis Tercio mortē gehēne. Quarto mortē seruitutis diabolice z captiuitat⁹ ac pene ifernal⁹ eēne. Nā Job.viij. Qui facit pct̄m ser⁹ est pcti. O g̃ miserrime pct̄ōr q̄ nō vis penitere:moꝝ tibi moꝝ tibi in aia z corpe:moꝝ in p̄nti z moꝝ in futuro ineēnū. Aug⁹. de pe.di.vl.i fine. In iferno moꝝ ōz eēna.qz nunq̄z ibi moꝝ morit sed cruciabit iniqu⁹ sine fine. O g̃ pct̄ōr age pniaz vt viuendo p̄m euāgeliū mortē euadas. ¶ Tercia rō.s. q̄re tm̄ sūt q̄ttuoz euāgelia recepta accipit̄ ex ꝑte fideliū xp̄i ad inuendū.s.q̄ fideles q̄ volūt edificari in supna ciuitate debēt tā q̄z lapides q̄dri et viui esse.s.in hȳs q̄ttuoz q̄dꝝ ꝓsistit vita spūalis. vicz in fide.in spe.in charitate z bono ope. Unde Greg.sup Ezech. Quātū credis tātū speras. q̄ntū credis z speras tātū diligis.q̄ntum credis speras z diligis tātū opar⁹. Sic g̃ cōmēsurata q̄dra, ta debet esse vita xp̄iani p̄m q̄ttuoz euāgelia. August. Vita christiani crux esse debet si vult viuere p̄m euangeliū. Et bec crux q̄ttuoz cornua p̄dicta habet. ¶ Quarta rō accipit ex ꝑte figural⁹ mysterij.qz designant q̄ttuoz euāgeliste per q̄ttuoz aialia vt dicit Piero.in ꝓlogo q̄ sup̄. Et de bis aiz patuit ar.j. hui⁹ sermonis. ¶ Ultima rō accipit ex ꝑte pfectōis nūeri.s.q̄ternarij. Nā q̄ternarius est p̄m⁹ nūerus q̄drat⁹ q̄ ꝓsurgit ex ductu primi nūeri.s.binarij in seip̄m. Bis ei duo sūt q̄ttuoz. binari⁹ q̄ppe p̄m⁹ nūer⁹ ōz. qz vnitas p̄cedēs nō est nūer⁹ sed p̄ncipiū nūeri. Ita q̄z q̄ternari⁹ est p̄mus nūer⁹ q̄drate pfectōis z vtuz. Un pbus.j. Ethi. vtuosuz vocat q̄dratū dicēs. Qui vtiq̄ vere bon⁹ z q̄drat⁹ sine vitupio. Et ōz vere bon⁹ talis vtuosus ac q̄drat⁹.qz sic̄ corp⁹ q̄dratū in q̄libet latere optie sedet vt patz in tarillo:ita vtuosus in q̄libet casu z fortuna bene se bz.nec facit vitupiosa.i.vicia. Hec notat Lyra i ꝓlogo sup epl'as canonicas. Un ad ꝓpositū Euāgeliste z p dicatores euāgelij xp̄i debuerūt esse q̄drati.i.pfecti vt essent vere boni sine oi vitupio stabiles i fide p oēm varietatē casus z fortune. Ecce g̃ q̄z mira dei sapia q̄ ad salutē docet nos p oia.

¶ Circa terciū p̄ncipale de imitatiōe euangeliste⁊ Querit⁹ p simpliciū edificatiōe quō xp̄iani debeāt euāgelistas imitari in doctrina z obseruātia sacri euāgelij. Nā p̄m sniam Chrysosto⁹mi sup Matth. Quid ꝓdest inq̄t scrōs euāgelistas colere z sctitatē euāgelicā spnere. Ideo celebram⁹ festa sctōꝝ vt imitemur vestigia eoꝝ zc. Ad qđ rñdēdo Notādū est q̄ sci euangeliste p̄m q̄ttuoz euāgelia imitati sē xp̄m dñm. et bī plib⁹ p̄m q̄ z xp̄iani debēt imitari exēplo euāgelistaꝝ.

Primo in scribendo.
Secundo in p̄dicando.
Tercio in viuendo.
Quarto in pseuerando.
Ultimo in patiendo.

Prio inq̄z in scribēdo. Nā xp̄s dñs in suo corde sp̄ habuit scp̄tū q̄dām euāgeliū sacꝝ. qz sp sciuit oia a p̄ncipio sue ꝓceptōis. Sic euangeliste in corde portauerūt xp̄i euāgeliuz. z instinctu spūs sancti libris descp̄serūt ꝑ documēto fidelium Et nos g̃ xp̄iani debem⁹ ipm descriptū bꝛe i corde nostro. Un bozrak Sapiēs Prouer.iij. in p̄de dī. Fili mi ne obliuiscar⁹ legis mee z p̄ceptoꝝ sona dei dī. Fili mi ne obliuiscar⁹ legis mee z p̄ceptoꝝ sona dei dī. Describe in pta mea coz tuū custodiat. Et infra. Describe in tabul' cordis tui z inuenies gr̃am coꝝ deo z bonis. Exēplū habem⁹ in scrā ẏgie Maria de q̄ Lu.ij.ōz q̄ Maria cōseruabat omnia ẏba hec ꝓferens in corde suo. Item in beata Cecilia que de boc multum commendat q̄

euãgeliũ xp̃i sp in pectore gerebat. Exẽplũ g̃ in b dat xp̃ianis ne vnq̃z obliuiscanť ẏba z precepta xp̃i euãgelica. Sed heu mlti licet sepe audiãt tñ mor obliuiscunť z corde z ope declinañ ĩ pcã ꝫ/ ria. Cõtra q̃s Aug⁹. j. q. j. Incrogo. ôt. Nõ min⁹ re⁹ erit q̃ ẏbũ dei ô corde puro pire negligit: aliõ cogitãdo aut loq̃ndo q̃z ille q̃ corp⁹ xp̃i sua negli gẽtia in ẽrã cadere pmiserit Nec Aug⁹. sm̃aliter In figurã hui⁹ dñs digito suo scp̃sit decalogũz ĩ tabuł lapideis: ad inuẽdũ q̃ pcepta dei q̃ etiã in euãgelio sunt cõfirmata indelibiłr ĩ memoria te neam⁹. nec obliuiscamur. ¶ Sz q̃rit̃ b Cur xp̃s dñs legẽ euãgelicã nõ scp̃sit in tabuł mar/ lib⁹ aut ĩ carť vt sic daret eã scptã discipuł sic̃ de/ dit decalogũ scp̃t ũ in tabulis digito dei. Ad b re spõdeť fm doc. q̃ hui⁹ vna rõ est. ppẽ ꝓphetie im pletõez. Nã Hiere. xxxj. scribit. Ecce dies veniũt dicat dñs z feriã domui isrł z domui iuda. i. fide lib⁹: fed⁹ nouũ. i. legẽ nouã: nõ fm pactũ q̃ pe/ pigi cũ pr̃ib⁹ vr̃is. i. nõ fm legẽ veterť testamẽti. q̃ lex illa fuit timoris. Ista aũt euãgelica lex est amoris. Et ex hac ꝓphetia patet q̃ illa lex vet⁹ cel/ sare debuit ĩ aduẽtu xp̃i. sequit infra. Sed b erit pactũ q̃ feriã post dies illos dic̃ dñs (. i. p⁹ cur/ sum veterť testamẽti) dabo legẽ meã (. s. nouã) ĩ vi sceribꝫ eoꝝ z in corde eoꝝ scribã eã. Et q̃ patet q̃ xp̃s euãgelicã legẽ nõ debuit scribere in tabulis vel carť sed in hũanis cordib⁹. et b fecit q̃ñ super credẽtes misit spm̃sctm̃ in die pentb. Jõ subdit. et nõ docebũt vltra: vir primũ suũ z frať fratrez di. cog̃sce dñm: oẽs em̃ cognoscẽt me zc. q̃ oẽs il li habuerũt a deo imediate infusaz sciam. Et sic patet. Alia rõ ꝓpẽ mystica significatiõez. Lex ei moysaica fuit scp̃ta in lapide ad ôsig̃ndũ q̃ erat lex timoris z duri oner⁹ vł seruitut⁹. Sed lex xp̃i scp̃ta est in corde ad significãdũ q̃ est lex amoris et adoptiõis fłiał. Ro. viij. Nõ ei accepist⁹ spm̃ seruitut⁹ iterꝫ in timore. sed accepist⁹ spũm ado/ ptiõis filiorꝫ in q̃ clamam⁹ abba pr̃. Tercia ꝓpẽ signandã pm issionẽ. Lex em̃ Moysi videbať p mittere ẽrena. s. ingressũ ẽre ꝓmissiõis. et iõ scri/ pta est in lapide ẽrestri licet precioso. s. saphirico vt ôr. Sed lex xp̃i ꝓmittit spũalia z aie salutẽ in celo eẽnã. ideo scp̃ta est in aia. Debem⁹ g̃ charissi/ mi in aia nr̃a describere iugi meditatiõe z serua re euãgeliũ. Nã xp̃s ôt. Bñ q̃ audiũt ẏbuz dei et custodiũt illꝰ. ¶ Scõo debem⁹ euãgelistas imi tari z xp̃m ĩ pdicãdo. vt sic xp̃s pdicauit euãgeli um suis z euãgeliste fidelib⁹: sic z nos xp̃iani no str⁹ subdit⁹ exhibeam⁹ ex euãgelio doctrinã salu/ tis. ij. Thim. iiij. Arguc: obsecra: increpa: op⁹ fac euãgeliste. s. doceñ. ¶ Tercio in viuẽdo. Sic em̃ xp̃s z euãgeliste vixerũt fm euãgeliuz. sic xp̃ian⁹ debet viuere fm euãgeliũ vt ôt Aug⁹. s. in cauen do oia pcã mortalia z seruãdo oia pcepta. vnõ xp̃s dic̃ Job. xiij. Qui habet mãdata mea. s. euã gelica z seruat ea ille est q̃ diligit zc. ¶ Quarto in pseuerãdo vt sic̃ xp̃s z euãgeliste pseuerauerũt in obseruãtia euãgeliꝫ: sic debet facere z christianus Mat. xxiiij. Qui pseuerauerit vsq̃z ĩ fi. b sal. erit. Ultio ĩ pariẽdo. s. mortẽ z q̃slibet psecutiões ꝓ fi de z obseruãtia euãgeliꝫ. si optuerit zc. Nã z xp̃s passus est ꝓ ipa euãgelica ẏtate z euãgeliste sił/ r sic debẽt z xp̃iani. ij. Thim. iij. Oẽs q̃ pie volunt viuere ĩ xp̃o pse. patienť. Rogẽ⁹ g̃ xp̃m vt ꝓ meri ta sct̃oꝝ euãgelistaꝝ det nob gr̃am: vt imitando eos puenire possim⁹ ad gl̃iam Amen.

¶ Iẽ de euãgelist⁹ siue etiã de apł̃is ali⁹ ser. cõis

Dominus dabit

Dñs ẏbũ euãgelizantib⁹ ẏtute multa. ps̃. lxvij. ¶ A Sic̃ Brego. ôt Inuanũ laborat ligua pdicãt⁹ nisi int⁹ sit gr̃a salvatoris sic̃ patz in exẽplo de marmoreo lapide: q̃ licet ab extra lauet z irrigeť aq̃: int⁹ manet sicc⁹. nisi de⁹ q̃ solus b põt vł p⁹ deũ angel⁹ faceret. vt. s. ꝓ exte riorẽ infusionẽ etiã ab intra lauaret penetrando n aťa eñ b nõ põt. Sic ẏbũ pdicatoris ert⁹ re/ sonare põt. sed interi⁹ ĩ corde vel aia nõ penetrat mũdãdo: nisi assit gr̃a dei aiam ad ẏbũ dei vul nerãs z penetrãs z mũdãs. Bñ g̃ ps̃. dic̃. Dñs ipse dabit ẏbũ euãgelizãtib⁹ ẏtute mlta. q̃ ois virt⁹ ĩ ẏbo euãgeliꝫ z pdicatõis est a gr̃a dei ipi⁹ Sed q̃ñ in ẏtute spũsscti euãgeliste z apł̃i euan gelisauerũt ẏba dei z sic ꝙuerterũt mũdũ. iõ ad bonorẽ ipoꝝ merito hec ẏba accipiunť ꝓ fmõe Juxta q̃ tria mysteria notẽ⁹ ꝓ sermõe fm q̃ de ¶ Prio de verbi dei dono (hũs cõmẽdanť gratuito. cũ ôr. dñs dabit verbũ.

¶ Scõo de euãgeliꝫ documẽto saluberrimo. cũ ¶ Tercio de nũciꝫ bono (ôr. euãgelizantib⁹. supno z ꝓpetuo. nã euãgelizare est bona nũciare z maxie bona celestia.

¶ B Circa ꝓmuz de ẏbi dei dono accipiam⁹ hãc ꝙclusionez q̃ misericors z miserator dñs ex amore q̃ vult oẽs hoĩes fieri saluos libenť dat ẏbũ euãgelicꝫ pdicatorib⁹. Un ꝓ declaratiõe est Notãdũ q̃ sic̃ colligiť ex scp̃turł et doc. dicťł. q̃dã sũt q̃ de⁹ nunq̃z vult dare. Quedã aũt sũt q̃ de⁹ dat ñ libenť sed q̃sĩ iuite. Quedã vo sũt q̃ de⁹ li/ benť dat ex amore. ¶ Prio inquã sunt q̃dã q̃ de us nunq̃z vult dare vt sũt vicia z pcã. Unde⁹ nũq̃z dat hoĩ facere pctm̃. q̃ scribiť Jac. j. Nemo cũ tẽptať (Lyra. i. cũ ꝓ tẽptatiõez ad pctm̃ iducit̃) dicat q̃m a deo tẽptať (q̃m b ẽ falsũ) de⁹ em̃ intẽ/ prator malorꝫ ẽ. ipse ei neminẽ tẽptat. q̃ de⁹ ñ pt eẽ actor mali culpe. Seq̃ť. vnusq̃sq̃z vo tẽptať a ꝙcupia sua. s. inordinata q̃ ad tẽptationẽ in pctm̃ inducentẽ. Et q̃ soluiť q̃stio Si q̃rať q̃ sit cã pcti vel vñ hz ortũ malicia. claret q̃ nõ a deo. Nã vt etiã Aug⁹. li. lxxxiij. q̃stionũ ait. Deo auctore ñ fit hõ deterior. Sed cã pcti vł malicia nõ est nisi ipa volũtas mali. Jdeoq̃z idẽ Aug⁹. xiij. ô ci. dei. ôt q̃ amor sui vsq̃z ad ꝙtẽptũ dei facit ciuitatẽ dia/ boli. i. habitaculũ ꝓ peccatum. Et. j. ac. iij. de lib.

ar. dicit q nulla re alia fit mes serua libidis nisi ꝓpria volūtate. Jrē de pe. dist. ij. c. fi. Gratian⁹ ōt Nec ad vtutē nec ad vicia necessitate trahimur. sz volūtate. Et rō. qz vt dic̄ Aug. xxiij. q. iij. c. Nabuchodonosor. Nasis ire nunq̄ de⁹ iust⁹ redderet interitū si nō spōtaneū inueniret hō hre pctm̄ qz nec de⁹ peccāti hoi iuste iferret irā si hō ex pde stinatiōe dei cecidisset i culpā. Nec ibi. Ergo patet q de⁹ nō dat peccare. alioq̄n q̄li iusticia puniret hoiem ꝑ pctō. ¶ Sed forte petas Utrū dyabol⁹ possit esse cā pcti in hoīe. Rndet fm sententiā Bonauē. sup. ij. dist. xxij. in. q. circa lrā q diabolus est q̄nq̄ pcti cā inducēs z q̄si admini culās. sed volūtas hois est cā ꝓsūmās. Un Hiero. sup Hiere. in origi. dicit. Quicq̄d peccamus q̄cq̄d nocte z die malo⁹ ope⁹ ꝓpetram⁹ iperiuz est demonū. Sed ꝟ nō est sic accipiēdū q oia peccata hoim sint a diabolica suggestiōe q̄a multa pctā ꝓueniūt ex corruptiōe carnis z libertate arbitrij. Un Aug⁹. li. de eccl'iastic⁹ dogmatib⁹ dic̄. Nō oēs cogitatiōes male a diabolo excitant. sed aliq̄tiēs ex motu liberi arbitrij emergūt. Sz accipiendū est sic q oē pctm̄ ꝓcedit vel ex suggestione demonū imediata vel saltez ex suggestiōe ꝑ maria q̄. s. ꝑmos parētes cadere fec̄. qz oē pctm̄ qđ facim⁹ bz ortū q̄dāmō a pctō ꝑmo ꝓpc corruptionē q inoleuit p origialis pcti trāsfusionem. Un q̄uis nō ois pcti cā directe sit diabol⁹. tm̄ indirecte z occasionalit̄ ōr oim nro⁹ pctō⁹ cā iducens. Sicut ille q siccat ligna est occasio cōbustionis ipsoz. Sed ad q̄situm aduertendū est fm Tho. ꝑma scē. q. lxxx. q cū oē pctm̄ sit volūtarium. nā Aug⁹. de li. ar. dicat. Oē pctm̄ adeo pctm̄ inq̄tum volūtariū. qđ si nō est volūtariū nullū est pctm̄. vt patet. xlv. dist. c. de iudeis. Et. xv. q. j. Merito. Ideo diabol⁹ directe ñ est cā pcti hois qz licet possit incitare ad peccādū: non tm̄ pōt volūtatē hois mouere ex necessitate. Nā vt Hiero. ait Debil' est host⁹: nō pōt vincere nisi volentē. Et ideo nō ōr directe causa pcti diabol⁹. sed soluz p modū ꝓponēt⁹ appetibile vel psuadētis et incitātis. sed nostrū est cōsentire vel dissentire p voluntatē. Un sola hois volūtas ōr directe pcti causa pficiēs z cōsūmās. Et q̄b colligi⁹ q null⁹ pctōr pōt q̄ri de diabolo. sed tm̄ seipm debet iculpare z accusare. Patet etiā q deus bonus nō dat hoi peccare. Un q̄uis iniuria fit deo cū hō petit vt adiuuet ipm̄ de⁹ ad ꝓpetrandū vel posse pfici malū ꝓpositū. ¶ Scōo dixi sunt q̄dā que de⁹ z si dat petētib⁹ nō tm̄ libent̄ dat sed q̄si inuite. Et ista sunt q̄tuor. Unū est lōga vita: marie pctōrib⁹ q nolūt ꝓuerti. qz q̄nto tales pl⁹ viuunt tāto maiorē sibi penā acq̄rūt. z ió de⁹ misericors nō dat talib⁹ lōgā vitā libēter. sed q̄nq̄ dat raro vt insinuet q q̄si dat nō libēter sed inuite ꝑ sue iusticie ostēsiōe: q̄ vt dicit Gre. de⁹ q̄s pctōres diuti⁹ vt ꝓuertant tolerat: si ñ ꝓuertunt duri⁹ dānat Sed tales (vt ōr ps̄.) subito deficiūt: pierūt ꝓpt iniq̄tatē suā. et iter. Viri sanguinū nō dimidiabūt dies suos. Deniq̄ bonis de⁹ libēter plōgat vitā. Ps̄. Lōgitudine dier⁹ adiplebo eū. Rō. qz q̄nto plus viuūt plura merita acq̄rūt. Scōm est inimico⁹ vindicta. hoc etiā de⁹ nō libent̄ dat. qz nō est mō tp̄s vindicte sed miscōie. Un et ꝑcipit Mat. v. Diligēs inimicū tuū z c̄. Sz in fuko retribuet. Ro. xij. Mihi vindictā z ego retribuam dic̄ dn̄s. Tercū est diuitia⁹ copia quā deus ñ libent̄ dat. qz sē occasio pcti. Eccl. xj. Si fueris diues nō er⁹ imunis a pctō. Et. j. Thim. vj. Qui volūt diuites fieri incidūt in tēptatiōez z in laqueū diaboli. Quartū est secular⁹ potētia. Et ideo. qz sepe q̄nto maiores sūt i potētia tāto maiores erūt i pena. Sap. vj. Potētes potent̄ tormēta patient̄. Un Mar. xx. cū Jaco. z Johes matrē submitteū peteret vt sederet vn⁹ eo⁹ ad dextrā: ali⁹ ad sinistrā i regno xpi: ipse xps respōdit hāc petitōez di. Nescitis qđ petat⁹ z c̄. ¶ Tercio dixi q sūt q̄dā q de⁹ libēti amore dat. Et ista etiā sūt q̄tuor. Unū ē pctōrū venia. s. in vera pnīa. Nā tā libent̄ dat q ipse met ꝓuenit pctōrez ad ostiū cordis pulsañ. Apoca. iij. Ego sto ad ostiū z pulso. et ꝓmittit di. Si q̄s aperu. mihi. s. p pnīaz: intrabo ad eū z cē. cuz illo. Jrē ps̄. Cor ꝑritū z bu. z c̄. Scōm est gr̄a in pñti vita. Lu. vj. Si vos cū sit⁹ mali nost⁹ bona data dare fi. vest. q̄nto mag⁹ p̄ vr celestis dabit spūz bonū petētib⁹ se. Tercū est gl'ia i pria. ps̄. Gr̄am z gl'iaz dabit dn̄s. Et Luc. xxij. Nolite timere pusill⁹ grex qz cōplacuit pri vro dare vob reg. Quartū est vbi dei affluētia q̄ est ad salutez necessaria. Jac. j. Si q̄s indiget sapia postulet a deo q dat oib⁹ affluent̄ et dabit ei z c̄. Nimiꝝ q̄z libēter de⁹ dat vbū salut⁹ oib⁹ hoib⁹ audire volētib⁹. hoc claret ex pl'ib⁹ signis. Prio qz ob ꝟ ipse met dei fili⁹ exijt de celo vt semiaret vbū suū per mūdū Lu. viij. Scōo qz ob ꝟ a pncipio mundi pr̄iarchas z ꝓpbas misit. Tercio qz ob ꝟ apl'os et euāgelistas destinauit p mundū vniuersum. Quarto quia ob hoc vsq̄ ad finem mūdi pdicatores z doctores mittere nō desistit vt ait Greg. Ecce q̄ claret magna dei charitas qua tam solicite q̄rit p verbum nostram salutez. O homo ergo discе cauere peccata et salubria a deo petere ac verba dei audire.

¶ Circa secundū de documēto euangelij. s. ad salutez necessaria querit Que sunt ꝑcepta in doctrina euangelica que obseruare obligat hois christiana anima ꝓ eterna salute necessaria. Ad quod respondet q in sancto euangelio christus dominus tradidit plurima p̄cepta que possūt reduci ad hec decē p̄cepta (fm Alphabetum.)

¶ Primū est p̄ceptum adhesionis fidei catholice. Unde Jobis. iij. christus ait. Sic deus dilexit mundū vt filium suum vnigenitus daret vt omnis qui credit in eum non pereat sed habeat vitam eternam. Qui credit in eum non iudicat.

Lyra.i.nō hz cām vñ iudicē ad dānationē. Et b dūmō credit qs in xp̄m fide formata charitate. Sec̄ḋ. Qui aūt ñ credit iā iudicat⁹ est.i.habet i se causam manifestā iudicij ad dānationē. Sic̄ illē dz mori tu⁹ q̄ hz i se cām manifestā mortē. ¶ Secundū est p̄ceptū baptismi z sacramentalis gr̄e. Ūñ Joh.iij.ōr xp̄s. Nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̄ et spūscto nō pōt introire in regnū dei. Ūñ baptismus est sac̄m necessitatis. Sed q̄d de alijs sacramēt̄is: nunq̄d oia sacra sunt necessitatis. Rñdetur fm doc. p̄cipue fratrē Angelū ō claua. q ponūt q̄nq̄ sac̄a necessaria ad salutē. eoq sine ipsis ñ pōt qs saluari si ex p̄cepto obmittunt dū haberi pñt. Et sūt ista. s. Baptism⁹ Cōfirmatio Penitētia p⁹ pctō mortale ꝓmissū. Eucharistia. z extrema vnctio. vt notat.j.q.j. §. Sed nōdū. z i c. venies. ō trāsac. i glo. Alia aūt duo sac̄a. s. mr̄imoniū et ordo dicunt sac̄a volūtaria. q̄a sine ipsis pōt saluari qs si nō vult ea. Tertiū est p̄ceptū charitatis diuie amicicie. de q̄ Mat. xxij. z Lu. x. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo z̄c. ℔ fac et vives. Ubi nota q sic̄ Chrys. ait. In eo q dic toto nō recipit sectiōez. i. diuisionē. vt scz ptim diligas deū: ptim pctm. sed ℔ excludit oē mortale pctm. qz oē tale ꝓriat deo. Ūñ z Sap. xiiij. Similr deo odio sunt impi⁹ z ip̄ietas ei⁹. O g̃a ia dilige deū finē ponēdo pctis. Quartū est p̄ceptū decalogi obseruātie. Nā Mat. xix. xp̄s dicit. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. s. decalogi. qz sine obseruatiōe illoz p̄ceptoz moraliū nō est salus vt ꝓfirmauit xp̄s i euāgelio. ¶ Quintū est eccl'iastice vniōis z obedientie. vñ Mat. xviij. dicit christ⁹ Si qs eccl'iam nō audierit sit tibi sicut ethnic⁹ z publicā⁹. Ūñ oēs scismatici z hereticī dānabiles sūt vt dicit Aug⁹. extra de here. c. ¶ Sextū est p̄ceptū fraterne dilectiōis z misc̄die. Mat. xxij. Diliges ꝓximū tuū sic̄ teip̄m. z Mat. v. Diligite inimicos. dñ. hūjs q odert vos z̄c. Lu. vj. Estote misericordes sic̄ z p̄r vr̄ ce. z̄c. ¶ Querit vtz ois christian⁹ teneat sub p̄cepto opa misc̄die exercere Rñdet fm sniam Richi. i. iij. dist. xv. et Tho. ij. ij. q. xxxij. aliorūq̄z cōiter. q opa misc̄die exhibere ꝓrio est p̄ceptū tā ex lege nature q̄z ex lege diuina. q̄z ex lege canonica. lxxxvj. dist. Nō sat. et. vij. q. j. Dēs. Ūñ. j. Joh. iij. scribit. Qui habuerit substantiam huj⁹ mūdi z viderit fratrē su. necessitatē habere z clauserit viscera sua ab eo: quō charitas dei manet i eo. Et glo. j. Thim. iij. dic̄. Dis sūma disciplina xp̄iane est i misc̄dia z pietate. Sed q ℔ p̄ceptū est affirmatiuum: tō nō obligat ad sp nisi p loco z tpe. Unō cōsiderādū est q hoies sūt in differentia triplici. Quidā sunt defectū patientes in tpalibus. z tales ñ tenent alijs erogare sua. qz ordinata charitas a seipso incipit. Alij aūt sunt habentes sufficientiā necessariorū in tpalibus fm sui stat⁹ cōuenientiā q̄ ad se et suos q̄s debet prouidere: nec hūt aliq̄d superfluū tūc non tenent sub p̄cepto erogare sua alijs: nisi qs essz in extrema necessitate cōstitut⁹ quē posset subleuare sine sui z suoz notabili vel magno detrimēto. tūc em̄ tenet. Ūñ Amb. lxxxvj. di. Pasce inquit fame morientē. Quisq̄s em̄ pascendo dominē seruare potest: si nō pauerit: fame occidisti. Denique alij sunt hūntes etiā abūdātia et superflua in tpalibus. z tales tenent sub p̄cepto misericordie p̄ris subuenire etiā citra necessitatē extremā. ¶ Septimū ē p̄ceptū gerēde crucis pnie. Ūñ Lu. xiiij. Qui nō baiulat crucē suā z sequit̄ me ñ ē me dign⁹. Et xiij. Nisi pniaz egerit⁹ oēs sic̄ pibit⁹. Est aūt pnia fm Greg. z Amb. p̄terita mala. i. pcta plāgere et plāgēda itez nō cōmittere. vt patet i. iij. dis. xiij.

Octauū est habēde i aduersis patiētie. Lu. xxj. In patiētia vr̄a possidebitis aīas vr̄as. Et ca. vj. Būdicite maledicētibus vob. s. imp̄cādo eis bona gr̄e z gl'ie et orare p ips̄e. z̄c. Nonū ē p̄ceptū iusticie. de q̄ Mat. v. xp̄s dicit. Nisi abūdauerit iustitia vestra plꝰ q̄z scribarū z pharisēorū non intrabitis in regnū z̄c. Et. vij. Oia q̄cūq̄z vultis vt faciant vobis homines. et vos facite illis. Nā q̄a hec est iusticia legis naturalis a q̄ deriuant oia p̄cepta q̄ ordināt hoiem ad ꝓximū. Jō subdit xp̄s. Hec est em̄ lex et ꝓphe z̄c. Decimū est p̄ceptū pseuerātie. de q̄ Matth. xxiiij. xp̄s dicit. Qui pseuerauerit vsq̄z i finē. i. vsq̄z ad mortē patiendā in fide formata charitate obseruādo p̄cepta: hic saluus erit. O g̃ xp̄iane disce hec p̄cepta euāgelica seruare in finem vt saluēris.

¶ Circa tertiū de nūcio bono. s. qs̄ in euāgelio annūciat p euāgelistas sit p ꝓclusiōe dictū glo. Act. j. et Aug. di. sic. Euāgeliū est bona nūciatio in q̄ nunciat reḋes post laborē. regnū p⁹ seruitū. vita post mortē. et gaudiū post dolorē. Declarari pōt hec ꝓclusio ex ip̄s scr̄pt̄s euāgelicis atq̄z euāgelistaz figurīs ꝓsonātibus. Prio q̄dez dz q in euāgelio annūciat reḋes p⁹ laborē. qz annūciat q xp̄s dñs p mirabilēs labores z p̄cipue passionis puenit ad requiē celestē mānsiōis. Ūñ Lu. xxiiij. scribit. Oportebat pati xp̄m z ita intrare in gl'iaz suā Jn q̄ docemur q ad celestē patriā nos q̄z oportet intrare p mirabilēs tribulatiōes vt ait Paulus Act. xiiij. Jn hui⁹ figurā euāgelic⁹ vir Lucas i figura bouis signat. qz bos est aial laboriosuz et immolaticiū speciale. eoq maiora sacrificia de bobus fieri ꝓsueuerāt in lege. Ideoq̄z in b docet q euangelij sectatores. i. xp̄iani laborare debent in bonis op̄ib⁹ z passiōe aduersitatuz p reḋe regni celestis ad exēplū xp̄i z bti Luce aliorūq̄z euāgelistaz z sc̄ōz. ¶ Scdo dicit. s. in cōclusione q sup q i euāgelio annūciat regnū post seruitū. s. deo exhibitū z ōbitū. Ūñ Matth. xxv. christus dicit seruo bono z fideli. Euge serue bone z fide. qz in pau. fu. fi. su. m'ta te ꝓsti. intra i gau. d. Econtra subdit de malo di. Inutilē seruuz ei̇cite in tenebras exte. ibi erit fletus z stridor dentiū. Jn cui⁹ figurā cōsonat q Matthe⁹ in homis facie figurat. Homo em̄ factus est ad seruiendū deo vt seruiendo fideliter mereat. s. p b regre cū deo ppetuo vt docet Magister in. ij. dist. j. Ideoq̄z p boc

docemur q̄ si volum⁹ esse boni z euangelici christiani debemus seruire christo vt regnemus cū christo exēplo Matthei z sctōz. ¶ Tercio ōr q̄ i euāgelio annūciat vita post mortē. vita inq̄z btē resurrectiōis et imortal' ad quā xp̄s dñs p⁹ mortē resurrexit. de q̄ inē euāgelistas euidēti⁹ scribit Marc⁹ q̄ figurat p leonē. De q̄ Raban⁹ dic̄ q̄ leonis catulus nat⁹ trib⁹ diebꝫ z noctib⁹ dormit q̄si mortu⁹ sed deinde patr̄ rugitu excitat. In q̄ docemur q̄ de morte culpe debem⁹ resurgere p tres ptes vere pnie. s. ꝓtritionē cōfessiōez z satisfactionē: ad vitā gr̄e i p̄senti si volum⁹ puenire ad btām vitā gl'ie q̄ pmittit in euāgelio. et sic regnare cū xp̄o z sctis. ¶ Quarto addit q̄ in euangelio annūciat hoib⁹ gaudiū p⁹ dolorē. Nā Job. xvj. xp̄s ait. Tristicia vr̄a vertet in gaudiuz. Et p̄m Lyrā litteralit loquit de tristicia quā habuer̄t discipuli de passiōe et morte xp̄i. Ponit q̄z ad id exēplū di. Mulier cū parit tristiciā h̄z q̄ venit hora ei⁹. cū aūt peperit puer̄ iā non memit p̄ssure p̄p̄ gaudiū z̄c. Et vos q̄dē nūc tristiciā habetis. iter̄ aūt vi. vos z gaudebit cor vestr̄. et gau. vestrū nemo tol. z̄c. Acce ḡ euāgeliū p⁹ dolorē com passiōis cū xp̄o crucifixo: z etiā p⁹ dolorē ō pctis annūciat nob gaudiū sempit̄nū. Et h̄ figuralit̄ docet̄ p aq̄lā i Jobāne. Nā aq̄la vt ait Aug⁹. sup Job. z Amb. in exame. altissime volat super oēs aues z iocūdat in aspectu sol' irreuerberat̄ oculi' ituēdo adeo q̄ pullos suos p̄ vngue suspēdeñ radijs solis opponit. q̄ si ꝓtēplat⁹ solē fuerit fili⁹ ver⁹ agn̄scit z fouet. si aūt acie p̄spicuerit tanq̄z adulterin⁹ abijcit. Jtē Plini⁹ dicit q̄ aq̄la in nido ponit q̄ndā lapidē pciosū q̄ ip̄m iuuat in dolore pt⁹ ad partēduz facilit̄. Per hec ḡ docemur vt cōdoleam⁹ xp̄o passo p pctis nr̄is. et sic volare poterim⁹ ad gaudiū diuie visiōis ei⁹ q̄ nob pmittit̄ in euāgelio. Rogem⁹ ḡ dñm iesū vt per merita sctōz euāgelistar̄ det nob gr̄am q̄ viuamus p̄m euāgeliū in p̄nti z tādē pueniam⁹ ad celeste gaudium Amen.

De vno vel pluribꝫ martyribꝫ Sermo cōis.

Qui perdiderit

q̄niam suā ꝓp̄ me saluā faciet illam. Lu. ix. ca. ¶ Jtē aliud thema p pl'ib⁹ accipe. Dico vob amicis meis ne timeam⁹ ab hijs q̄ occidūt corp⁹ z̄c. Lu. xij. et ad laudē bui⁹ festiuitat̄. Sic docet Aug. duo sunt amores et duo sūt timores q̄ sūt cause oīs boni z cause oīs mali. Nā amor dei est cā oīs boni. amor aūt suiipsi⁹ est causa oīs mali. Ūñ in libro de ciui. dei ōr. q̄ ciuitatē celestis hier'm facit amor dei vsq̄z ad ꝓtēptū sui crescēs. Ciuitatē aūt diaboli babilonicam facit amor sui crescēs vsq̄z ad ꝓtēptū dei. Sic̄r timor dei est cā oīs boni. timor aūt mūdi q̄ timet sibi q̄s ne ei sit male i seculo isto est cā oīs mali. vt idē Aug. dicit sup Pſ.

Idcirco xp̄s dñs voluit i cordib⁹ hoīm inserere amorē dei et timorē dei vt excluderet amorē sui ipsius hoīs z timorē mundi. dicit ḡ. Qui pdiderit z̄c. et iter̄. Dico vob amicis z̄c. Juxta q̄ ṽba cōmēdat sctūs iste martyr sic̄ z ceteri scti martyres p̄cipue de trib⁹ de q̄b⁹ erit hic sermo.

Prio de mortis tolerātia. ibi. Qui pdiderit animā. i. vitā anialē sustinēdo mortē ꝓpter deū. Jtē in alio thē. ibi. q̄ occidunt.

Scōo de passiōis causa saluifica. ibi. Qui pdide. ꝓp̄ me z̄c. Jtē in alio themate cū ōr. amicis meis. q. d. p amore meo patientib⁹.

Tercio de pfectiōis gl'ia. q̄z martyriū pars pfectionis est. Jter̄ in alio themate hoc notat cū dicit. ne terreamini: q̄d est pfectionis.

¶ Circa p̄mum de morte cōstanter sustinēda p amore xp̄i filij dei exēplo scz sctōz martyr̄ q̄rit q̄re debeāt oēs xp̄iani libēter animā ponere amore xp̄i. nec timere mori. vicz siue certādo pro fide xp̄i: siue reluctādo ꝑ cōsensum pcti. Ad q̄d respondendo s̄m doctores pl'ime rōnes inducitue accipiunt. Prima rō accipit̄ ex pte dei z ei⁹ volūtatis. q̄z pſecutores nil p̄ñ facere ꝓtra fideles xp̄ianos nisi q̄ntū de⁹ vult vl' pmittit. z ideo ꝓsiderātes q̄ deo volēte patimur mortē: libēter sustinere debem⁹ vt ill⁹ volūtati ꝓformemur. Nāc rationē fundat Chryſ. in origiali sup Mat. di. sic. Forte aliq̄s dicat vt q̄d tanta licētia data est malis vt etiā ꝑ volūtatē dei habeāt in sctis ptātē nocēdi: Absit. Nihil cñ p̄ñ deo nolēte. Nōne duo passeres asse venūt z vn⁹ ex eis nō cadet in t̄raz sine volūtate p̄tis vr̄i vt dicit xp̄s Mat. x. Si ḡ passeres in volūtate dei positi sunt: non in ptāte hois: q̄s tñ de⁹ fecit ad vsum hoīm. q̄nto magis vos hoies q̄s de⁹ fecit ad gl'iam suaz. Si passer cuētu nō morit̄ nec cuadit q̄z est op⁹ di. q̄nto magis iust⁹ hō q̄z imago est dei. sed aut a deo traditus morit̄. aut a deo liberat⁹ euadit. Si in passeribꝫ nil sine rōne agit̄ q̄p duoꝝ pciū est assis. q̄nto magis i vob sine deo nil agit̄ q̄p pciū est christi sanguis Nec Chryſ. Scōa rō ex pte electi fidelis. de quib⁹ christus dicit Matth. x. Vestri aūt et capilli capit̄ oēs nūerati sūt. sup q̄ verbo idez Chryſ. fundat rōnez talē dicēs sic. ¶ Quid nobis pdest capillos nūeratos habere si occidimur z morimur. Sed ideo nūerati sunt vt ineē nū viuam⁹. Nunq̄d ideo nūerat deus aliq̄d vt numeꝝ ei⁹ cognoscat q̄ ab initio vt dicit sapia. s. Eccl. j. oia in pondere z nūero z mēsura creauit. Sz ió nūerat ne aliq̄d peat ex ipsis. Ūñ ōr. Pſ. Mihi aūt nimis honorati sunt amici tui deus dinūerabo eos z sup arenā m'tiplicabunt. Videdes ḡ q̄z nō solū nō minuunt q̄ nūerati sunt sed etiā multiplicabunt. hoc est electi. Qui aūt pditi sunt non nūerant. pctōres cñ vt q̄d nūerent q̄s de⁹ nō vult b̄re. illō aūt nūerat de⁹ q̄ vult possit dere. ideo nō nūerant pctōres vt q̄cunq̄z ex illis perierit non sentiat neq̄z curet deus sicut de non

suis.sicut scriptū est vicz Esa.xl. Oēs gētes.s.peccatores q̄si nihil z inane reputate sunt corā deo. Melior est ğ corā deo vn⁹ iustus q̄z totus mundus pcōrib⁹ plen⁹. Nec Chrys. ℗ Tercia rō accipit ex pte psecutoris.qz persecutor nil pōt nisi q̄ntū a deo accepit ptāt. Aug⁹. Cupiditatez nocēdi p te habes. ptātem aūt nocēdi nō habes nisi de⁹ det. Jdeo xp̄s ait iudici. Nō haberes ad uersū me ptātem vllā nisi tibi datū esset desuper Job.xix. Immo etiā ip̄e diabolus nō potuit auferre etiā vnā ouiculā Job:nisi diceret deo Sed nūc mitte manū tuā.i.da mihi ptātez. Magna est ğ cōsolatio filijs dei q̄n psecutor eoz est sicut ga in manu patris ipsoz q̄ est p̄ miscōiaruz. vñ credendū est q̄ nō ꝓmittit eos affligi nisi in q̄ntum viderit eis vtile esse. Ps. Q̄m nō relinq̄t dns virgā pctōz sup sortē iustoz vt nō extēdant iusti ad iniq̄tatē manꝰ suas. Et.j. Coz.x. Fidelis de⁹ q̄ nō patiet vos tēptari sup id qđ potest.sed faciet cū tēptatōe ꝓuentū zc. Hinc Chrys. vbi s. dicit. Nō debet timere hoīes. nō em̄ q̄n volunt impij tūc p̄t nocere. sed q̄n de⁹ illis nocēdi tps cōcesserit vt ꝓuideat scīs suis coronā. Deo nāq̄z liberāte hō tibi nocere nō potest etiā si vult. Deo aūt tradēte hō tibi parcere nō pōt etiā si vult. Et ponit exēplū d̄ xp̄o quē pilat⁹ dimittere volebat sed nō potuit.qz de⁹ noluit. ¶ Quarta rō accipitur ex pte nr̄i corpis.qz videlicet ip̄m corp⁹ nr̄m nō est nostrū ꝓpriū sed nob ad tps accōmodatū et ideo illud exercere debem⁹ ad nr̄am vtilitatez Unde Chrys. vbi s. dicit sic. Ecce si mutuo aliq̄d accipis vt puta bouem aut equuz:nōne assidue opus tuū in eo opar. ad qđ mutuasti.dicis em̄ apud te: hodie aut cras tollēdus est a me qz nō est me⁹. Et tu in corpe corruptibili z tpali q̄re nō ad vtilitatē anie tue vter.:sciens qz post modicū tollēdū est a te.qz nō est tuū. Que est ista insipiētia:odire qđ nr̄m est.i.aiam.et seruare amando qđ nostrū nō est.corpus.s. Nec ille. ¶ Quita rō est ex pte aie respectu carnis. qz vt d̄r apl's Gal. v.caro concupiscit aduersus spūm et spūs aduersus carnē.hec em̄ sibi inuicez aduersant.ğ caro ē in nocumentū anie tanq̄z hostis familiaris. Sed vt dic̄ Boet⁹ de cōsol.li.iij. nulla pestis efficacior est ad nocendū q̄z familiaris inimic⁹. Jdeo nō est multū curandū si occidat ꝓ anie salute ꝓpt deū Unde Chrys. vbi s. dicit. Substātia hois.s.principalior z dignior nō est corp⁹ sed aia.hāc em̄ solā de⁹ ad imaginē suā fecit.hanc diligit.ꝓpt hanc fecit z mundū.ꝓpt hāc ip̄se filius dei venit in mūdū Corp⁹ aūt vestimētū est aie:qđ si occidat dānuz nature sue aia nō patit. Jdeoq̄z. Veri⁹ aūt inq̄t n solū ad vestimētū aie caro creata est sed magis ad tēptationez ei⁹ q̄si domestica z naturalis inimica Nec Chrys. ¶ Sed posset q̄s q̄rere cur de⁹ aie copulauit talē hostē familiarē et domesticuz vt in hac vita sp circūferat z nutriat.s.carnez a q̄ impugnet. Rndet ibidē Chrys.di. Caro ad tem ptationē aie q̄si domestica et naturalis inimica est copulata:vt dū expugnat a carne nec vincit: a deo coronet.qz vt Paul⁹ ait.ij. Thim̄.ij. Qui certat in agone nō coronabit nisi legitime certauerit. Et tandē Chrys. subdit. Si ğ caro aie inimica est q̄s sapiēs nō intelliget qz occisio corpis sez ꝓ salute aie optāda est magis q̄z timēda. Nec ille. ¶ Sexta rō ex pte mortis z ei⁹ obligatiōis.qz hō obligat mori ꝓpter p̄mos parentū trāsgressionē. Gen.iij. Quacūq̄z hora comederitis morte moriemi.i.necessitatez mortis incurretis. Et iō q̄n vult de⁹ z q̄lē vult sic a nobis mortē debitā exigit:siue occisiōe p hoiem siue p bestie morsū siue p ignē siue p p̄cipitiū siue p quēcūq̄z modū et casum.nec possum⁹ effugere manū dei. Ps. Dne q̄ ibo a spū tuo z q̄ a facie tua fugiā zc. Et iō cū necessario sim⁹ morituri optand vel libenter debemus mori ad dei gl'iaz vt de necessitate faciam⁹ virtutē z mereamur patriā. Un̄ Chrys. vbi s. hāc rōnē fūdat clare sup illō dictū saluatoris Mat. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹:aiam autez occidere nō p̄nt. ℣ ¶ Ut aūt melius capiam⁹ ac cordi imp̄mam⁹ Quero te o hō qđ amittis cū p xp̄o vel iusticia morti trader. Rndet Chrys. vbi s. q̄ nihil pdis nisi mortis dilatiōez.eoq̄ etiā si nō occideret ꝓpt deū:nihilomin⁹ post modū a teipso moritur⁹ esses necessario.z iō acceleratio illa mortis solā dilationez tollit. Jtē q̄ro. Nunq̄d vere putādū est q̄ in p̄ hō nō pdit etiā ipsaz mortis dilationē. Ad qđ rn̄ det Chrys. d. sic. Magis credendū est nec ipam mortis dilatōez pdere. Si em̄ vez est qz nec foliū cadit de arbore sine volūtate dei.qz dies nūerati ad vitaz nob sunt dati a deo.credere ğ debem⁹ qz nec morimur añ diem nec trāsire possum⁹ die.s.a deo p̄fixum. Nec ille. Subdit q̄z idez Chrys. dicēs. Nūc aūt ponam⁹ q̄ añ diē morimur ꝓpt deum. Si ğ gratis post modicū morituri sumus.q̄re nō est meli⁹ antea mori in causa dei cū gl'ia vt fiat voluntariū qđ futurū est necessariū:vt offeramus p mūere qđ requirit a nob p debito. Nec Chrys. ¶ Septia rō ex pte punitiōis z p̄miatiōis. Nā oib⁹ dicit christus Mat.x. Magis aūt timete eū q̄ pōt z aiam z corp⁹ pdere in gehennā. Nā reuera vt ait Bern. meli⁹ est i p̄nti pati modicū in tribulatiōib⁹ q̄s eternaliter cruciari in fuko tormēti gehēnalib⁹. Un̄ et ibidē xp̄s de p̄mio subdit di. Oīs qui confitebit me corā hoib⁹ cōfitebor z ego cū corā p̄re meo q̄ in celis est. O ğ hō cōsidera qz p p̄sentem passiōez quā p xp̄o sustines eterna tormēta euades.z brī tudinē ꝓpetuā acq̄res.z ideo libenter mortē excipe pctis resistēs. sic fecerūt scī martyres. Et sic patz

℟. ¶ Circa secundū de passiōis cā saluifica q̄stio occurrit Qualib⁹ de caus debeat q̄s martyriū pati vel mortē tolerare vt mereat coronā habere. Rō q̄stiōis est.qz vt Aug.ait.martyrē facit nō pena sz cā.ğ passiōe m̄tū obtinēda ē cā ipa. Ad qđ respondetur p̄m Fran. Maro. ac Nico.

De vno vel pluribus martyribus

de Gozra sup Matb.ij.alioscz docto.p ꝯtuor veritates notatas a Frācisco maro.i sermōe de sctō Stephano martyre. ¶ Prima vitas est q̄ martyriū nō est sustinēdū ꝓp euadendā aliquā miseriā tpalē.sic faciūt q̄dā pessimi boies q̄ se occidi ꝓcurāt.p euasiōe pene vl miserie tpalis. Vñ Aug⁹.j.de ciui.dei.ōt q̄ inferiore seipm intuitu ꝓprie psone vt q̄s p̄ mortē acerbiorē vel turpiorē euadat: sp est illicitū.g̃ zc. ¶ Scōa vitas q̄ martyriū nō est sustinēdū ꝓp euadendā penaz eternalē.s.p̄ncipali⁹ z directe hac intētiōe patiendo z nō ob dei amorē. Rō hui⁹ est.qz talis patit ex timore seruili.z ideo nō sufficit vt martyr sit ō directo. Vñ.j. Joh.iiij. Timor nō est in charitate sed pfecta charitas foras mittit timorē.s. seruilē. Verūtn si q̄s patit p̄ncipali⁹ q̄dē p amore dei z ꝓp̄ cauēdā ei⁹ offensam: licet min⁹ p̄ncipaliter cū ō etiā ꝓp timorē pene infernal' mortē suscipe ret: tal' martyr esset patiēdo ex cā debita. ¶ Tercia veritas q̄ martyriū nō est sustinēdū p̄ncipaliter intēdendo ꝓp̄ retributionē celestē. Ratio.qz talis amor erga deuz nō est vere charitat; sed est amor ꝙcupiscētie. Nā charitas vera est q̄ diligit de⁹ mere ꝓp̄ se z prim⁹ in deū z ꝓp̄ deū. vt ait Mgr̄ in.iij. Licet q̄ppe celesti retributiōe de⁹ remuneret certitudinaliē bomi patiēti p deo debito mō.tn bō nō debet pati p̄ncipaliter ob ō solū vt remūereē ita q̄ nollet pati si nō retribueret sibi.qz sic seruilis esset actio vl passio z nō liberal' pure.p amore dei.z ideo nō sufficeret ad acq̄rendā gl'iam celestez nisi p̄ncipal' intētio esset pati ex charitate liberaliē.cuius min⁹ p̄ncipalis intētio remūeratiōis vel spes p̄miatiōis nō viciat. Vñ Ro.viij. Nō accepistis spūm seruitutis zc.sed accepistis spi.adop.filiōz dei.q̄ si filij z heredes zc. Filius aūt bon⁹ volūtatē patris ꝓficit: etiā si nullā sperat retributiōez. ¶ Quarta veritas q̄ martyriū sustinendū est pure ꝓp̄ dei charitatem z ad dei gl'iam ob debitā cām ꝙcurrentē. Nam Ricb.de arra sp̄se dicit.q̄ si q̄s ex charitate dei in se penā suscipiat nō pena sed gl'ia ē. ¶ Sed occurrit Questio q̄ sūt cause ex q̄bus q̄s mortez patiens martyr efficit. Rñdet p̄m docto.p̄dictos q̄ sunt plīme. ¶ Prima cā est cū q̄s occidit p fide catholica. Vñ Leo papa dic̄. Oi postposito dubio: q̄ p fide xp̄i mortē celeste p̄miū ꝙsequit.patet i apostolis. ¶ Scōa est q̄n q̄s occidit p iusticia et sctā vita. vt patet in Abel quē occidit cayn: inuidens q̄ deo esset accept⁹. ¶ Tercia est cuz q̄s occidit p lege diuīa z obseruātia. vt patet in Machabeis vij.fratribus. Et sic q̄libz nō ꝙsentit pctō eo q̄ est ꝛ legē dei.si ob ō occidit: fit martyr. ¶ Quarta cū q̄s occidit p iniq̄tat; redargutōe debita z veritate p̄dicāda ac ꝙstantia. vt patet in Johāne baptista quē occidit herodes eo q̄ arguebat eum de adulterio. Simil'r in Hieremia quē lapidauit ppl's eo q̄ arguebat vicia eoz. Jtē i Ysaia alijscz ppbetis p̄dicantibz veritatez. Aug⁹. Meli⁹ est p veritate pati suppliciū q̄ p adulatiōe cōsequi beneficiū. ¶ Quita cū q̄s occidit occasiōe xp̄i p̄ncipaliter seu ex ei⁹ odio vel inimicicia. vt patet in innocentibz ab herode occisis. Sil'r si q̄s ꝓp̄ nomē xp̄i anū occidit p̄ncipaliter: fit martyr. Sec⁹ si ꝓpter res vl tpalia. ¶ Sexta cū q̄s occidit p obediētia ecclie iuridica i hijs q̄ sūt ad salutē ptinētia. vt patet in btō Laurētio q̄ martyrisat⁹ est eo q̄ ex iussu pape Sixti distribuit thesauros ecclie paupibz. Nā fm sctm Tbo.ij.ij. oia opa virtutū fm q̄ referunt in deū sunt ꝓtestatiōes fidei.et sic p̄nt esse cause martyrij. Vñ q̄libz patit.p ope bono faciendo z malo vitādo ꝓp̄ deū est vere martyr:certe; debite cōcurrētibz. Septima cū q̄s occidit p liberrate ecclesiastica. vt patet in sctō Thoma Cātuarien. ¶ Octaua cū q̄s occidit p vnitate seruāda.patet in btā Agnete. ¶ Nona cū q̄s patitur p salute fraēna. vñ.j. Joh.iij.scribit. In hoc cognouim⁹ charitatē dei q̄m ille aiam suaz p nob posuit.z nos debem⁹ p fratribz nris aias ponere. Et ō p̄ceptū ē. Dcio q̄ dē plat; q̄n lup⁹.i.hereticus subintraret ad corrūpendū gregē in fide z moribz: vt p ouibz se morti exponat. Decio etiā hijs q̄ videret primū piclitari i aia et nō possent aliē illi subuenire nisi morti se exponeret. vt patz de sctō Vitali martyre q̄ Ursicinū cōfortauit in fide z p ō martyrisatus fuit. Dec Lyra.

¶ Circa tertiū de gl'ia martyrij sit p ꝙclusiones q̄ martyres xp̄i p̄maria fulgent gl'ia celesti. Nā p̄mo fulgēt in gl'ia essentiali q̄ ꝙsistit in tribz Dcio in dei visione. Secō i dei fruitiōe. Tercio in dei ꝓpetua rētiōe ꝓp̄ charitatē xp̄i pfectissimā Nā gl'ia essentialis correspōdet charitati.non est aūt maior charitas q̄z vt q̄s aiam suaz ponat p amico.i.deo.put dicit xp̄s Joh.xv.g̃ zc. Deniq̄z secō ipsi gl'iosi martyres p̄fulgēt in gl'ia ꝙsubstātiali siue corpali quā habebūt post resurrectionē q̄ ꝙsistit in q̄tuor dotibz scz claritate.subtilitate. agilitate.z ipassibilitate. Ut aūt Aug⁹.ō ciui.ōi dicit.in martyribz cicatrices mira gl'ia z decore fulgebūt p̄ resurrectiōez.g̃ zc. Insup tercio ipi p̄ fulgēt in gl'ia accidētali.qz bñt aureolā specialez martyrij. Vñ vt Bern̄.ait.tal' et tāta est illa gl'ia celest; q̄ etiā si donares q̄q̄d potes: dq̄d es: nō eris sicut stella ad solē: puluis ad mōtē: stilla ad flumē. Nec sūt ꝙdigne passiōes hui⁹ tp̄is ad futurā gl'iam q̄ reuelabit in nob.vt dic̄ ap'ls Ro. viij. Rogem⁹ g̃ dñm Jesum vt p merita martyrū det nob gr̄am in p̄senti z gl'iaz sempiternā in futuro Amē.

De vno martyre vel pluribz Sermo.ij.cōmunis tractans de martyrio.

Hoc est vere mar tyr qui p xp̄i nomie sanguinē suum fudit zc. Jtē aliō thema. Qui odit aiam suā in hoc mūdo in vitā eternaz custodit eā. Joh.xij. Jtē p pluribz thema cōsile sit ō. Martyres dñi

dñm bñdicite ineternū. ¶ Hec verba canit ecclesia in officio diuino z merito accipiunt pro themate sermonis. qz vt Bern̄. dicit. eccl'ia sctā est xp̄i sponsa. ideo ei⁹ ꝟba sunt valde autētica. Jtē Innocēti⁹ di. xj. c. Quis nesciat. dicit. q̄ ab oibus obseruari debet qđ romana seruat ecclesia. Nā vt ibidē c. Ecclīastica x. Aug⁹. ait. Rit⁹ eccl'ie a sc̄pturā z a traditiōe aplica z a cōsuetudie sancta pullulauerūt. Jdeo qz ꝟba ei⁹ ad bonorē bius scti vel hoꝝ sctoꝝ martyꝝ q̄bus verbis cōmēdat nob z ꝓponit martyres in exemplū: cū deuotione ꝺbem⁹ audire p̄ sermone accepta. sez Hic est vere martyr zc. vl' illud Martyres dñi dñm bñdicite. imo z vos fideles dñm bñdicite i martyrib⁹. vt. s. p illoꝝ merita acq̄rat gr̄az dei z gloriā. Juxta hec g̃ ꝟba scti martyres cōmēdant de tribꝰ de q̄bꝰ i ꝺ sermōe tria mysteria tractabim⁹

¶ Primo de martyrij veritate. ibi. Hic est vere martyr. Jtē in alio themate cū ꝺr Martyres

¶ Scđo de martyrij varietate. qz ꝺr martyr xp̄i vel dñi. z non diaboli.

¶ Tercio de ei⁹ p̄mij felicitate q̄ debet martyribus in celo. q̄ꝓ qđ ineternū bñdicūt dñm.

¶ Circa p̄mum de martyrij veritate q̄runtur p̄cipua tria.

Primo de eius q̄ddītate.

Scđo de eius virtuositate.

Tercio de eius gradus q̄litate.

Primo g̃ hic queritꝝ qđ sit vez martyriū vt sciamus q̄s dicat vere martyr xp̄i. Ad qđ rñdet ꝑm Fran. z Maro. ser. de sctō Stephano ꝓthomartyre. aliosq̄ doc. q̄ martyriū vez ꝓprie ꝺr a morte qñ q̄s moritꝝ p deo z ei⁹ iusticia. Uñ Aug. sup epl'am Joh. ꝺr. Martyr grece testis ꝺr latine. q̄a morte sua testimoniū fert veritati. Est g̃ martyrium mortis toleratio ab aliq̄ patiēter ꝓpt̄ deū z iusticiā. ¶ Scđo q̄rit q̄ requrunt ad martyriū ꝟtutē. Respōdet: p̄cipua requrunt q̄ttuor. ¶ Primus est certa z debita cā. vt. s. hō moriat p deo vl' pro iusticia. z nō p culpa ꝓpria. Juxta illꝺ. j. Pet. ij. Hoc em̄ est gr̄a si peccātes colaphisati sufferatis. sed si bñfacientes patienter sufferis hec est gr̄a apud deū. Et itez. Si q̄d patimi ꝓpt̄ iusticiā bti. Unde si q̄s patit mortē p culpa sic latrones patiunt: ñ esset martyr ver⁹. Nā z latro iuxta crucē xp̄i pendens licet sit saluat⁹. tñ nō est martyr qz occisus est ꝓpt̄ culpā suaz. Scōm requrit intentio recta sez vt nō patiat ꝓpt̄ aliquā rē tpalem vel mūdanā. vñ Judas Machabe⁹ q̄ ꝓpt̄ verecūdiā būa nā noluit fugere de bello et ibi interfectus est. j. Machab. ix. nō est martyr: licet p iusticia sit occisus. Silr si q̄s daret se morti p xp̄o non intentione gl'ie dei vel iusticie aut edificatiōis ecclesie. sed eo q̄ vitā suā ꝺz eroſam: nō fieret martyr sed mortalissime peccaret. vt no. frater Angelus. Et ꝺ hoc lan⁹ p̄secutus sum ser. p̄cedēti ar. ij. ¶ Tercio requirit volūtas nō coacta vt. s. spōte z nō inuitus moriat. qz alioq̄n nō esset martyriū. Unde p̄s. volūtarie sacrificabo tibi. Uerūtamē illi q̄ nō habent vsum rōnis si occidant occasione xp̄i martyres fiūt. vt patet de inocētib⁹ occisis ab herode. Nā in talib⁹ sufficit q̄ nō hñt ꝛtrariā actu volūtatē. Quartū req̄rit p̄sona distincta. s. vt ñ ipe seipm̄ inficiat sed alt' ipm occidat. qz vt Augst dicit, sceleratissimi sunt hoies q̄ se ꝓmunt. Uñ nunq̄z licet hoi seipm occidere aut mutilare hoc em̄ nō fit sine pcō mortali. q̄a nemo suoꝝ mēbroꝝ ē dñs. xxij. q. v. Si nō licet. Excipit mutilatio q̄ fit cā medicamis. qz ꝺ licet. vt patet ꝺ ꝺ lv. dist. c. Si q̄s. ¶ Sed hic pōt q̄ri Utr̄ liceat alicui occidere seipm̄ ne aliq̄s cogat euz ad pcm̄. Rñdet ꝑm doct. p̄cipue fratrē Angelū de Claua. q̄ nō licet. put ait Aug⁹. li. j. de ciui. dei. z hr̄. xxij. q. v. Si nō licz. Ad idē. xxij. q. iij. Displicet. Q⁹ si q̄s dicat qz Hieronym⁹. xxij. q. v. c. Nō est nostrū. Z̄riū videt dicere. Et ex hoc vt dicit ibi glo. q̄dam dixerūt. vbi fides ecclie z castitas coꝝpōis impugnat: licet alicui se occidere. Rñdet q̄ vt Aug⁹. vbi s. dicit Ad q̄dcunq̄z malū q̄s cogat nō pōt se occidere licite. Et ideo illud Hieronymi dictū: cū dicit sic Nō licz mihi ꝓpria manu pire in p̄secutionib⁹ absq̄z eo vbi castitas p̄clitatur, intelligendū est q̄ hec dictio absq̄z ponit inclusiue. q. d. nec in ist⁹ casib⁹ in q̄b⁹ magis videt licet alicui se occidere. sicut in silī ponit Lanct. iiij ꝺcēdo. Pulcre sunt gene tue absq̄z eo qđ intrinsecus latet. Sic hec dictio absq̄z p etiā inclusiue ponit a Hieronymo vbi s. Sed q̄d dicem⁹ de Samsone q̄ se interfecit cū Philist̄eis. et de pl'ib⁹ talib⁹ etiam sctis martyrib⁹ q̄ se p̄cipitauerūt in ignē ob amorē xp̄i z fidē vel bmōi. Ad hoc dicendū q̄ hec fecerūt ex speciali reuelatione dei z ope spūssancti. vt dicit Aug⁹. dicto c. Si nō licz. que nō sūt trahēda ad seq̄ntia alia. Et sic patz ad secūdū. ¶ Tercio q̄rit. Quot sūt g̃dus martyrij vel q̄les sunt. Ad qđ ꝑm Fran. maro. vbi s respōdet q̄ pot̄issime q̄ttuor grad⁹ pñt assignari. Primus est infantiū q̄ sine ꝓpria volūtate p deo occidunt. vt patet in innocentib⁹ ab herode occisis sicut sup̄ tactū est. Secūdus g̃dus altior est: ifirmoꝝ. s. q̄ nō possunt effugere mortē quā libent vitarent nisi mortal'r peccarent. et tñ pl⁹ eligūt bonā mortē q̄z peccare. De hoc gradu dic̄ christ⁹ Matth. x. Cum p̄seq̄nt vos i ciuitate ista fugite ad aliā. Terci⁹ gradus est p̄fectoꝝ q̄ mortē nō fugiunt sed expectant: q̄uis fugere possint vt patet de pl'ib⁹. Quart⁹ est p̄fectissimoꝝ. qñ aliq̄ nō solū mortē nō fugiūt sed desideranter p xp̄o insequunt. sicut Paul⁹ ait Act. xxj. cū Agab⁹ p̄ diuisset sibi p̄secutionē in hierl'm futurā. Ego in ꝺt nō solū alligari sed z mori parat⁹ sum ꝓ nōie Jesu. Nec potuit retineri a fratrib⁹ q̄n ascēderet in hierusalē. O g̃ anie christiane considerate sanctoꝝ martyꝝ exempla q̄ se libenter tradiderunt in mortē p xp̄o: vt et vos pot⁹ sufferatis quācūq̄z mortem q̄z pctō ꝓsentiatis.

De vno vel pluribus martyri.

Et circa secūdū de martyrū varietate q̄stio occurrit Quot sūt genera martyrū. Ad qđ respō det fm Frā. simulq; alios doctores q̄ sunt multi q̄ dicunt martyres diaboli. et sunt multi martyres xp̄i. z boz aliq; corpales. Alij spūales. Primo inquā sūt multi in mūdo martyres diaboli. vt q̄ sustinent penas z mortē ad cōsequnda pecuniaz desideria. de qbz Bern. Sūt q̄ laborem z dolorē sustinēt sed nō est eis ps in dño. sicut raptores frigz et estū sustinētes ac vigilias: vestiti armis eq̄ntes z fatigā sustinētes cū auaricie. Similr hastilusores duros labores sustinētes pter vanā gl'iam. et sic de alijs. Jtē oēs habētes malā psciam sūt martyres diabolici. q̄z sp sustinent penā remorsus pscie. alij p superbia. alij p luxuria. et sic de alijs. Un Eccl. xij. Nō est ei bn̄ qui assidu⁹ est i malis. Rō. q̄z vt dicit Aug⁹. ois inordinat⁹ anim⁹ est sibi ipsi pena. Jtē Hugo. Nō est gen̄ioz pena q̄z remorsus cōscia. Tales g̃oēs in pctis laborātes sunt martyres diaboli. q̄z laborant in causa diabolica. causa aūt facit martyrē vt dicit Greg. in regist. O g̃ pctōr tu aduerte qđ p laboze tuo diabolus soluet. q̄z tormēta tm̄ modo z nullā aliā psolutionez habebis ab eo. g̃ resipisce. ¶ Secō alij sunt martyres christi de qbz canit pdictū thema. Dic est vere martyr q̄ p xp̄i noie sanguinē suū fudit. Et illud. Martyres dñi dñm bñdicite in eternū. Noz aūt martyrū aliq; sunt corpales. alij spūales. Pro q̄ notandū q̄ martyz xp̄i q̄ruor ponunt genera varietatū. Primū est qn̄ passio redundat in corpus z aiam. sicut fuit martyriuz xp̄i q̄ in passiōe p oīb dolores sustinuit. Treñ. j. O vos oēs q̄ trāsitis p viā attendite z videte si est dolor sicut dolor me⁹. Secūdū gen⁹ est qn̄ passio ē in aia tm̄. sicut fuit passio in aia virgis Marie cōpatiēntis sup filio crucifixo iuxta pphetiā Symeonis Lu. ij. dicēs. Tuā ipsius aiam pertrāsibit gladi⁹. Tūc em̄ martyriū maximū sustinuit btā virgo de q̄ Bern. dicit. Lōge eam pl⁹ q̄z martyrē censemus in q̄ cōpassionis affect⁹ supauit passionis effectū. Tercīū gen⁹ est qn̄ passio solū corp⁹ affligit. sed in aia habet magnā dulcedinē. vt patz de sctō Laurētio q̄ cruciat⁹ epulas reputauit. et de sctō Stephano de q̄ canit Lapides torrentis illi dulces fuerūt zc. Jtē de sctā Agatha z alijs. Quartū gen⁹ est qn̄ passio nō est occidēs corp⁹ nec aiam sepans. sed p ptinuā mortificationem xp̄o crucifigit. z b̄ est martyriū spūale. Un Gre. in omel. Loq̄nte iesu ad turbas zc. dr sic. Quā uis occasio psequtionis desit: habet tm̄ par nr̄a martyriū suū. quia et si carnis colla ferro n̄ subdimus: spūali tm̄ gladio carnalia desideria i mē te trucidam⁹. Nec ille. ¶ Sed iuxta b̄ q̄rit Quot modis pōt q̄s fieri martyr spūalis. Respondet recolligendo doctoz dicta: plures modi assignt circa hoc. ¶ Primo aduersitatis patiēti tolerātione. Un Grego. in Omelia de martyribus dicit. Duo sunt martyrū genera. Unū in occulto i mēte. Alterū in apto in mēte simlr z actiōe. Itaq; martyres esse possum⁹ etiā si ferro nō trucidemur. Nozi q̄ppe a pseq̄nte martyriū in apto est ope. Ferre vo cōtumelias: odiēte diligere martyrium est in occulta cogitatione. Et infra. Nos inq̄t sine ferro martyres esse possum⁹ si patientiā in aio veracit̄ custodim⁹. Nec Greg. Nil mirū qđ boz est mai⁹ signum gr̄e Au mortuoz suscitatio z q̄rūlibet miraculoz opatio. An patientia. Rūdet Amb. dicēs. Ego patientiā magnā uersis non pōt dare natura sed sola dei gr̄a. nec opatio miraculoz reddit deo gratū boiez sicut reddit patiētia. Un impatiētes p murmuratiōnē ostendūt seipos esse vacuos a gr̄a dei. Sicut rota sonās ostēdit se nō bn̄ vncta esse. O ergo bō esto patiēs. ¶ Secō q̄s martyr spūalis efficitur boni desiderij ad martyriū flagratiōe. Un Greg. li. iij. dyalo. dicit. Martyriū in occulto est cū ad passionē virt⁹ prompta flagrat in anio. Jtez Lypanus de pe. dist. j. ca. Nunqđ. dicit. q̄ in seruis xp̄i apud q̄s cogitat z martyriū mēte pcipit etiā si affect⁹ martyrij ad effectuz nō deducit: ipsa sola voluntas coronat. Nec ibi. ¶ Tercio cōpassione in primi necessitate. Unde Greg. Qui doloze inq̄t exhibent in aliena necessitate crucē portant in mente. ¶ Un ex b̄ est documentuz q̄ q̄ intimo corde cōpatit sup xp̄i passione: spūalis martyr fit. sicut beata virgo Maria facta est martyr circa crucem christi cōpatiendo. similr z Jobes euāgelista factus est spūalis martyr sub cruce p dolēdo. pter qđ ipsi ambo. scz Maria z Johānes nō sunt pmissi pati dolorem in morte vt dicit Piero. Et buj⁹ vna rō est. q̄z cum de⁹ nō puniat bis in idip̄m vt dr Naum. j. ideo exq̄ sentiendo: nō debuerūt postea in morte dolores habere. Jtē ex dictis etiā patet q̄s bonū est compati pauperib⁹ in eoz necessitatib⁹. et marie cōpatiemur. primis in defectib⁹ spūalib⁹. s. q̄n videmur aliquē peccare. Grego. Tanto q̄s pfectior est q̄nto dolores sentit alienos. ¶ Quarto spūalis martyr fit q̄s dura vicioz z cōcupiscentiarū mortificatiōe. Un Bern. in ser. Festiuitas. dicit. Quid mirabili⁹ aut qđ martyriuz grauⁱ⁹ est q̄s inē epulas esurire. iter vestes mltas algere. paupertate p̄mi inē diuitias q̄s nē desiderat apparere. tus. An nō merito coronabit̄ q̄ sic legitime certauerit. Idē. Vere martyrij gen⁹ ē q̄tidiana carnis mortificatio. Illud nimiz q̄ ferro mēbra cedunt horroze qđē est imitu⁹. istud tm̄ diuturnitate molestius. Nec Bern. O g̃ hō si nō vales fieri martyr corpalit̄ mortē sustinēdo: disce fieri saltē martyr spiritualis.

¶ Circa terciū p̄ncipale de felici p̄mio martyrū hoc est de aureola que ei debet queri g̃les martyres z quō merent coronari aureola i celo

pro gl'ia martyrū. Ad qđ rñdeť ſm doct. p̄cipue Pe. de pal'. et poſt eū Anthon. floren. i. iij. pte ſū. ti. xxiij. q. ad ꝓſeq̄ndā aureolā martyrū req̄run tur ſimł hec tria. ſ. pſeuerantia in pena. cauſa de bita. z volūtas ſpōtanea: ſine q̄b aureola ñ dať

¶ Primo g̃ req̄rit pſeuerantia in pena. ſ. vſq; ad mortē. ꝓ̄ea nec dať iſta aureola martyrū obe/dientib; etiā ſi obediētia durat vſq; ad mortem licet ī talib; mactať ꝓ̄pria volūtas. Nec dať pau peribꝫ q̄uis mūdo moriank in religiōe. Nec da tur penitētib; p pnīa q̄ crucifigunt ſpūaliter car nē vel caſtigāt corp⁹. Et ſic de alijs oīb; q̄ nō ſūt paſſi penā mort; ab alio illatā. Uñ nec trib; pu/eris in camio ignis poſit; aureola data eſt ꝓ̄prie Nec etiā Job ī euāgeliſte ꝓ̄prie qñ in dolio ferue tis olei ꝓſeruat⁹ eſt. niſi dicať illi cōceſſa a deo ex ꝓuilegio ſpeciali. qđ pie putať. ℟ Sed q̄rit dic. Quid de illo q̄ gen⁹ mort; ſibi infligendū eli git. Rñdeť ſm p̄dictos docto. q̄ q̄ gen⁹ mort; eli git ſibi ꝓ̄ deū vt legit de bt̄o Petro q̄ petijt q̄ti nus vſis pedib; crucifigeret: ne ſili pena cū dño moreret ex būilitate z charitate. talis nō p̄dit au reolā. Si aūt q̄s ꝓ̄ ſeip̄m elegerit gen⁹ mortis vt tolerabiliorē ſeu faciliorē mortē habeat: p̄dit aureolā. Unđ de Seneca dicit Piero. q̄ fuiſſet martyr niſi gen⁹ mort; elegiſſet optiōe ſibi data. Et ī. iij. dyalogoꝝ dr. q̄ q̄dā ſctūs tradit⁹ Lōgo/bardis vt occideret: ſibi data mort; optiōe: nul/lā eligere voluit. ſed dixit illā mortē ſe toleraturꝫ quā dñs p̄mitteret. vñ patet q̄ xp̄ian⁹ nō debet eligere ſibi mortē. ¶ Scđo ad ꝓſeq̄ndā aureolā martyrū req̄rit cā debita. qz vt Greg. in regiſt. dr et etiā glo. Ro. viij. martyrē nō facit pena ſed cā. Uā martyr eſt teſt; in cā fidei. Et ideo ꝓ q̄cūq; ar ticulo fidei q̄s patiať mortē fit martyr. Similiť ſi mortē q̄s patiať ꝓ iuſticia ꝓſeruāda ne offēda tur de⁹. vel ꝓ eccl'ia ne. ſ. ſequať diſpēdiū iur; vel iniuſticia ꝓ eccl'iam. ſicut fecit ſctūs Tho. cantu arien. talis fit martyr. Itē ꝓ q̄cūq; vtutib; deſponſať eccl'ia xp̄o. De b lati⁹ ſer. ¶ Tercio q̄z ad ꝓſeq̄ndā au reolā requirit volūtas. vñ ſe defendens et inuite moriēs nō hēbit aureolā. ¶ Sed q̄d de cru ce ſignať; q̄ in bello hoſtiū xp̄i pugndo peūt. Re ſpōdet Anthoni. vbi ſ. ꝓ tales dū mortē nō fu/giūt ſz mori eligūt ꝓ xp̄o vl' eccl'ie defenſiōe: mar tyres ſūt. Nō em̄ ſe ſed xp̄m z eccl'iaz defendēdo moriunk. Dec Anthon. Uñ ſi q̄ in bello tali ꝓ̄ gl'iam acq̄rendā vel vecundiā cauēdā nolūt fu/gere ſed mori eligūt: nō ſūt martyres. O g̃ charis ſimi accedam⁹ ad depcandū ſctōs martyres vt p eoꝝ merita z orōnes det nob xp̄s dñs gr̃az in p̄ſenti z gl'iam in futuro Amē.

¶ De vno vel pl'ib; martyrib; cōis ſermo tercio.

Qui vicerit poſ

q ſidebit hoc (ſ. celeſte regnuz) et ero illi deus et ipſe erit mihi fili⁹. Apoc. xxj.

Itē ꝓ pluribꝫ aliud thema. Sācti p fidē vicerūt regna: opati ſunt iuſticiā: adepti ſūt repromiſſi/ones. Heb. xj. ℣ In q̄b vbis oſtēdit q̄ ſan cti martyres gl'ioſam victoriā z triūphū obtinu erūt in vita: in morte: z poſt mortē. In vita q̄dez qz vicerūt carnē mūdū z diabolū: dū nullo pct̄o ꝓſentire voluerūt. Item in morte. qz tantā ꝓſtā/tiā habuerūt in charitate xp̄i q̄ etiā p tormēta a xp̄o nō potuerūt ſeparī. Uñ Greg. omel'. de apo/ſtolis dicit. Ecce electi dei, carnē domāt: demoni bus imperāt: p̄ſentia. i. mūdana deſpiciūt: ad et nā patriā currūt: atq; ad illā p tormēta ptingūt: occidi pñt ſed flecti neq̄unt. Dec ille. Sic g̃ poſt mortē triūphādo celeſte regnuz poſſederūt. Et b eſt qđ dicit in themate. Qui vicerit. ſ. carnē: mū/dū z diabolū: poſſidebit b. i. regnū celoꝝ. z ero il li deus (dans gl'iam) z ipſe erit mihi fili⁹. ſ. p aſſi milationē p̄fectā ad xp̄m. Itē in alio themate dr q̄ fuerūt ſcti z habuerūt fidē z vicerunt regna. et opati ſunt iuſticiā. ac ſic adepti ſunt repromiſſi/ones eťne hereditarī. Quib; docemur z nos ta/liter imitari illos vt poſſidere valeam⁹ celeſte re gnū. Ad honorē g̃ hui⁹ martyr; vel iſtoꝝ hec ver ba ꝓueniēter accipiunk ꝓ ſermone. In quib; cō/mendank de tribus.

¶ Primo de virtuoſa ꝓſtantia. ibi Qui vicerit. Item Sancti p fidem.

¶ Secundo de victorioſa patiētia. ſ. q̄ vicerūt regna z poſſident celum.

¶ Tercio de gl'ioſa corona repromiſſa. cū dicit. Ero illi deus. Itē: adepti ſunt re.

℣ Circa p̄mū de cōſtantia martyrꝫ q̄ritur. q̄re ſcti dei z oēs chriſtiani debeāt ſūmope eſſe cōſtantes in pugna ꝓ carnē: mundū: z diabolū. Ad qđ rñdeť qđ iſta pugna niſi q̄s aſſequať vi/ctoriā eſt valde piculoſa q̄druplici rōne.

¶ Primo ꝓpter belli cōtinuitatem.
Scđo ꝓpter cadendi grauitatē
Tercio ꝓpter diaboli calliditatem.
Quarto ꝓpter eritij eternitatem.

Primo ꝓp̄ belli ꝓtinuitatē. qz nunq̄z inēmittit diabolus nos ſpugr̃e ſed cōtinue ꝓ nos machi/nať etiā cū nō ertimareť. Uñ Bern̄. Tres inąt hoſtes habem⁹ p̄cipuos: mūdū: carnē et diabo/lū. E q̄b duo p̄mi ſi q̄n inēmittūt: nunq̄z tñ pe/nitus dimittūt. Tercius. ſ. diabolus tā execra bili odio ꝓ nos coniurauit vt nunq̄z vel ad mo mentū inēmittat. imo cuz nō ſentiť impugnare: acriꝰ impugnat. Nimiz vbiq; diabol⁹ nob laq̄/os tetendit ad capiēdū in pctis. ſ. in viſu. in audi tu. ī guſtu. ī tactu. ī odoratu. Itē ī ſedēdo aut ſtā do laq̄os ocij z male cogitatōis ī dormiēdo ī la borādo indiſcretiōis in comedēdo: bibendo ꝛc. Uñ legiť q̄ ſctūs Anthoni⁹ abbas vidit mūdū totū plenū retib; z laqueis diaboli. et interroga uit di. Dñe q̄s hec p̄t euadere. Reſpōſuz eſt. hu militas. ſ. pnie. Sicut videm⁹ q̄ piſcis z ceruus euadit rete de ſubt⁹ emergendo. Sic in ꝓpoſito.

De vno vel pluribus martyri.

Ideoq; Job.vij. Militia est vita hois sup̄ t̄rā.

¶ Sed q̄re dixit sup̄ terrā. nō sup̄ terrā. nec subt⁹ terrā. nec in terra. Rñdet̄ q̄ ideo non dixit supra terrā. q̄ sup̄ terrā. s. in celo nulla ē pugna sed est pax ibi ꝓtinua. Post q̄ em̄ mali angeli dei ecti sunt: deinceps nulla est in celo pugna. Esa. xxvij. Sedebit ppl'us me⁹ in pulcritudine pac̄. Iē nō dixit sub terra. q̄ ibi. s. in iferno nō est pugna sed incarceratio ꝑpetua. vbi etiā demones dānatos flagellant z cruciāt. ipi em̄ nō p̄nt repugnare nec se defendere tanq̄ ligati et compediti. Matth. xxij. Ligat̄ manib⁹ et pedib⁹ mittite eū in tene. exte. ibi erit flet⁹ et stridor dentiū. Deniq; nō dixit: in terra. q̄ in terra sūt hoies frena amātes z toto corde terrenis herentes. In q̄b etiam nō est pugna. q̄ nō resistūt diabolo sed voluntarie sequunt eū in pctis. et ideo Gregorio dicente diabolus illos tēptare vl' ipugnare negligit q̄s q̄eto iure possidere se sentit. Sed notanđ dixit: sup̄ terrā. q̄ viri scti et fideles nec oino sunt i terra vt sunt cupidi. nec oino sunt in celo vt sūt bti sed mēte eleuati sūt sup̄ terrā. s. ꝑ desideriū et meditationē: licet corpe sint in terra. Juxta q̄d dicit apl'us Phil. iij. Nostra cōuersatio est in cel'. z sic tales dicunt sup̄ terrā. In istis est militia q̄ pugnant ꝯ tēptamēta diaboli resistēdo. g̃ merito ōr q⁹ militia est vita hois. s. boni sup̄ terram. Vnde Bern̄. dicit. Sentit. s. tēptatōes q̄ dissentit. nō sentit q̄ consentit. ¶ Scō pugna sctō ꝑ piculosa est ꝑpter cadēdi grauitatē. q̄ q̄ cadit z vincit in ista pugna: sup̄ oēs alios casus piculosi⁹ z grauius cadit. ¶ Quero nēpe te o bō quē casuz reputas deteriorē sup̄ oēs casus q̄ possunt esse. Si dicas. Casus in lutū q̄ suffoceris. aut cadere forte in cloacā stercore plenā et ibi suffocari peius est aut cadere in cauernā serpētib⁹ z bufonib⁹ morsib⁹ plenā horribili⁹ est. Pre hūs aūt oīb⁹ deterius est cadere in infernū ad tormēta eternalia et indicibilia. Sed ſm veritatē sup̄ hec oīa deterius est cadere in pctm̄ mortale. nā est sup̄ casuz z mortē in sceno vel stercore. q̄ scribit Sap̄. vj. Luto vilior est vita ei⁹. i. pctōris. Iē Joel'. j. Cōputruerūt iumenta. i. carnales hoies in stercore suo. i. in pctis. Et certū est q⁹ pctm̄ fetidi⁹ est corā deo sup̄ oia stercora z fetida. Preterea graui⁹ est cadere in pctm̄ q̄ cadere in ora serpētuz: bufonū et draconū. q̄ ista venenant z occidūt corp⁹ tm̄. sed pctm̄ occidit z veneno ꝑpetuo inficit animaz Unde Eccl. xxj. Quasi a facie colubri fuge pctm̄ Minus dicit z pl⁹ intelligit. i. pl⁹ q̄ a facie colubri. Deniq; cadere in pctm̄ pei⁹ est q̄ cadere i infernū. Eccl. xxviij. Mors illi⁹. i. pcti: mors nequissima. z vtiq; poti⁹ infern⁹ q̄ illa. Lyra. q̄ pena infernalis minus mala est q̄ pctm̄ mortale: Vnaz malū culpe mortalis est ꝑuatio boni diuini q̄d est infinitū. Alū aūt pene infernalis infinitum pena tm̄ mō est ꝑuatio boni creati. ꝑpter q̄d minus habet de rōne mali. Et sic patet q⁹ libet hō magis debet cauere pctm̄ q̄ q̄dcūq; malū: eriaz infernū. Un̄ Ansel. li. sil'itu. dicit. Si hinc pctm̄ et illinc infernū haberē et vni coz necessario immergi deberē: ꝑus me in infernū demergerē anteqū pctm̄ admitterē. Et intelligēdū est de iferno ſm q⁹ pena sine pctō. ¶ Tercio pugna sctō ꝑ est piculosa ꝑpter diaboli deceptionē z callidiratez. Unde Ben̄. iij. scribit. Sed et serpens erat callidior cūct̄ animātib⁹ terre. ¶ Lyra. Ista calliditas refert̄ p̄cipaliter ad demonē q̄ in serpēte apparuit. Sicut lingua alicuius ōr erudita q̄ prudenť monet̄ ab intellectu illi⁹. Un̄ diabol⁹ tanq̄ serpēs est valde astut⁹ z ꝓtra sctōs. Primo q̄ nullū vincere pōt ꝑ potentiā sed ꝑ calliditatē vincit ac fraudulētiā. Isidor⁹. Debilis est hostis antiquus: nō pōt vincere nisi volētē. i. cōsentientē. Scō q̄ mille nocendi artes habet. Un̄ Hiero. ad Eliudiū. Persequit̄ me hostis cui nō vna sed mille sunt nocēdi artes. Vnde z diabol⁹ mille artifex ōr. Tercio q̄ cū serpens habeat caput corp⁹ z caudā: fraudulenter caput i mittit. q̄ admisso statim totus illabit̄. Sic de diabolo dicit Hiero. Lubric⁹ est serpens antiqu⁹ et nisi capite tenear statim totus illabit̄. Per caput intelligē mali suggestionē. ꝑ corp⁹ delectationez. ꝑ caudā ꝓsūmationez. Un̄ Hiero. Alle p̄dicat hūs q̄ statim vt ceperint cogitat⁹: allidit eos ad petrā. i. xp̄m. ¶ Quarto ꝑpter exitij eternitatē. q̄ succūbenti eternū a pte post tormentū iminet in iferno et mors ꝑpetua. Et ꝑ cōtrariū vincenti p̄miū dat eterne hūitatis. Un̄ Jac. j. Bt⁹ vir q̄ suffert tēptā. q̄m cū ꝓbat⁹ fu. acci. coro. vite quam repromis. dei⁹ dilexit. O g̃ xp̄iane stude vincere carnē mūdū et diabolū ne ꝑeas sed coronaz possideas. nā nō coronabit̄ nisi q̄ legitime certauerit vt dic̄ apl'us

¶ Circa secundū de victoria patientie martyrū q̄rit̄ quō scti martyres ꝑ patientiā dicūtur victores vere vel triūphatores: cū ipsi videnť fore victi: vtpote puniti varijs supplicijs et occisi. Ad q̄d rñdet Maxim⁹ in sermone dicēs sic. Est aūt q̄rundā secularium sentētia q̄ dicere solēt apō belligeros viros: vict⁹ dicit occisus. hoc dicit suis dilectoribus mūdus. Sed fidelib⁹ suis aliō loquit̄ xp̄s. Et infra. Aliud est em̄ occidi ꝑ mūdo aliud occidi ꝑ xp̄o. Qui em̄ occidit ꝑ mūdo vincit cū occidit. nō em̄ occideret nisi vinceret. Qui aūt occidit ꝑ christo ñ vincit cuius occidat. Sz reuera victor occidit q̄ cū occidit victor efficit. Hec ille. Notandū aūt ſm eūdē Maximū alios q̄ simul doc. q⁹ sancti dei ꝑ patientiā victores veri z nobilissimi efficiunt pl'ibus rōnibus.

Prima rō ex parte patientie.
Scōa rō ex pte anime.
Tercia ex pte celestis corone.
Quarta ex parte inuincibilis pugne.

Prima rō ex pte patientie. q̄ iste modus vincendi. s. ꝑ patientiā est nobilissimus z gl'iosissimus ac ꝑfectissim⁹. Est q̄ppe nobilissim⁹. q̄ vt scri-

bit. Prouer.xvj. Melior est vir patiēs viro fortī.s.fortitudie corpali q̄nto melior est ania corpe q̄ dñak aio expugnatore vrbiū. Nam patiētia op⁹ pfectū hz Jac.j.c. Propt̄ qđ Diogenes pbs dixit Alexādro magno q̄ mltas vrbes expugnauerat. Tu inqt es seru⁹ seruī mei.qa Diogenes p rōnem dñabak suo appetitui sensitiuo. Alexāder vo seruiebat appetitui sensitiuo. Proinde canit eccl'ia de martyrib⁹ q̄ b est victor⁹ gen⁹ optimū. Itē iste modus vincēdi est gl'iosissim⁹.qz assimilat xp̄o dei filio q̄ vicit p patiētiā.z efficit hominē filiū dei. Mat.v. Diligite inimicos vros vt sitis filij patris vri zc. Deniqz est vtuosissim⁹.qz vt Sene.ait. Magnanimi est iniurias i sūma patiētia pati. Sūt em̄ inūerabiles q̄ pplos z vrbes habuerūt in ptāte:paucissimi q̄ se. Facilius est em̄ gentē vincere q̄z se. Nec Seneca. Scōa rō ex pte aie.qz martyr in aia est inuict⁹ cū nō cessit volūtate. Sed vt Aug.ait de ci.dei. Victoria nō est aliud q̄z subiectio repugntiū.q̄ vincere nō est aliquē vulnerare vel occidere sed sue volūtati facere obedire. Cū g̃ martyr victor extitit i aia in q̄ vinci nō potuit:sequit̄ q̄ gl'iosissime triumphauit. B Nā q̄ro vnō iudicak hō esse vere hō nisi ex pte aie et nō ex pte corpis.qz hō est aial rōnale. Et vt Aug⁹.sup Job.dicit. Nō distat hō a pecore nisi itellectu z rōne:cū corp⁹ mortale habeat sic̄ z pecora. Sic g̃ hō in oib⁹ iudicād⁹ est ex pte aie. Vñ nō est dicēdus hō pulcer in corpe q̄ est fedus i mēte. Mat.xxiij. Ue vob hypocrite q̄ silles estis sepulchris dealbatis q̄ a foris apparēt speciosa int⁹ aūt sunt plena oi spurcicia. Itē non est dicēdus nobil' q̄s rōne gener⁹ z rōne vtut⁹. Vñ Aug. Malus etiā si regnat seru⁹ est tot dñor⁹ q̄t vicio⁹.qa q̄ facit pctm̄ seruus est pcti. Job.viij. Itē nō est dicēd⁹ vere viuus q̄ in aia est p pctm̄ mortu⁹.qz a p̄ncipaliori debet fieri denoiatio vt dic̄ pbs in p̄dicam̄t. Sic q̄ in aia cauet mortē z vincit vere victor est mlto fortis q̄z q̄ in corpe tm̄ vincit. Vñ Aug⁹.de ciui.dei dicit. Si diligēter ꝯsiderem⁹ cū qđs p vitate fidelit̄ mortē mors cauet.s.eēna. Suscipit̄ a corpe separatio aīe: nec tm̄ a deo q̄ est vera vita aia sepak. Unde patet q̄ martyr vere victor ōr. Cū aūt qs in ania cesserit pctō vere vict⁹ est turpit̄. Tercia rō ex pte celestis corone.quia martyr p iuicto.i.xp̄o dño occisus iuste coronak tanq̄z victor. Vñ Maxim⁹ inser.dicit. Corona victoribꝫ dak. Quō g̃ occisus il le victor negak q̄ p eo q̄ occidit a iusto iudice coronak. Ecce btūs hic martyr occisus est qđez nō tm̄ vict⁹.qz p inuicto inuenit occisus. Inuict⁹ est tm̄ xp̄s dñs p q̄ maluit occidi martyr. q̄ si occidi p inuicto metueret:ad victoriam nō veniret. Nec ille. Quarta rō ex pte inuincibil' pugne.qz sancti martyres patiēdo non p̄nt flecti a iusticia vel vinci a malo.sed port⁹ ipsi vincūt iuincibilia regna. Propt̄ qđ de eis canit. Scī p fidē vicerūt regna.vt in themate. D Sed qualia regna vincūt scī dei. Respōdet̄ q̄ tria sunt regna inuicibiliū q̄ ipsi vincūt. Primo regnū demonū.de q̄ Job.xlj. Nō est ptās in ēra q̄ cōparet̄ ei id est ptāti diaboli.q̄ qdem regnat in hoib⁹ per pctm̄. Ideoqz scī z infideles xp̄i victores dicuntur qz vincūt regnū pcti qđ est regnū inuincibile fm qđ tñ.qz innūerabiles hoies diabolus sibi subiecit p pctm̄. Sed scī hoc regnū p pcti z temptationū resistentiaz vincunt. Ad qđ hortak oēs apl's Rom̄.vj.di. Nō regnet pctm̄ in vro mortali corpe vt obediat⁹ ꝯcupiscentijs ei⁹ sed exhibete vos deo Scdo vincunt regnū mortis z inferor⁹ qđ etiā est inuincibile fm qđ.qz mors oēs necat et innūerabiles ad inferna deducit. Sed hoc scī vincūt p xp̄i charitatem. Vñ Cant.viij. Fortis est vt mors dilectio:dura sic̄ infern⁹ emulatio Tercio vincūt regnū celor⁹.et qđ est maximū vincūt ipm inuincibilē deū cui nullus pt resistere. Vñ saluator dixit Mat.xj. Regnū celor⁹ vim patit̄ z violēti rapiunt illō J Sed quō exēplo sctōr⁹ possim⁹ vincere regnū celor⁹ et oēs btōs celestes ac ipm inuincibilē deū. Rndet̄ q̄ p pniam z lachrymosam orōnez. Vñ Bed. O felix lachrym̄a tuū ē regnū:tua ē potētia:tu vincis inuincibilē z ligas oīpotentē.hec ille. Exēplū de Moyse cui orāti dixit dñs Exo.xxxij. Dimitte me vt irascat furor me⁹ ꝯ ppl'm istū. Et cū ille nō cessaret orare:placat⁹ est dñs. Acce g̃ patz q̄ scī martyres merito dicunt victores qz vincūt deū p̄cibꝫ pnia z patientia. oia q̄z regna inuincibilia vincunt. Q g̃ hō fac simil'r et er⁹ victor gloriosus ac possidebis regnū celor⁹. R

Circa terciū de gl'iosa corona repromissa. qa dr in themate q̄ scī sunt adepti repromissiones Nā z in p̄mo themate reprom̄ittit de⁹ vincēti d. Ero illi de⁹ z ipse mihi fil⁹ Questio hec sufficiat ptractāda.s. Quare celest⁹ corona z p̄mia illa beator⁹ vocank in scp̄tura reprom̄issiōes.z nō simplicit̄ p̄missiōes dicunt. Rndet̄ q̄ ideo.qz sepe sep⁹ deus illa reprom̄isit hoib⁹. Unō dicunt reprom̄issiōes a re qđ est iter⁹ z p̄missiōes: q̄si iterate p̄missiōes. Nimir⁹ de⁹ vitā btām se nob daturū p̄misit oib⁹ modis qb⁹ ꝯsueuit fieri p̄missio apō hoies.vicz vbo:iuramēto:signo: dono: et pign⁹ dando. Prio inq̄z vbo Gen̄.xv. Noli timere Abraā ego ero merces tua magna nimis Itē.xvj. Semi tuo dabo terrā hāc zc. Per semē abrae figurabank oēs fideles fidē abrae imitantes.z p terrā p̄missiōis terra viuentiū.i.celest⁹ beatitudo quā de⁹ p̄misit Scdo iuramēto Lu.j Jusiurādū qđ iurauit Abraā pa.no.zc. Itē i no uo test.xp̄s q̄si iuramēto p̄misit:cū Job.x. dicit. Amē amē dico vob ego sum ostiū: p me si q̄s intro.saluabit̄ z ingredie̊t.s.ad visionem deitatis. et egredie̊t.s.ad visionē hūanitatis gl'iose.z vtro biq̄z pascua inue Tercio signo.s.manū applicādo qđ fecit in assūptōe hūane nake z crucis passione vbi manū extēdit. Hoc petebat dauid di-

Hac mecū sig. in bono vt vi. zc. Quarto dono p̄ misit cū spūm sctm̄ donauit p̄ quem fideles sal/ uenī. Ūñ petr⁹ Act. ij. Penitemi z baptisēt vnus q̄sq; vestrū in noīe iesu z acci. donū spūs sctī. vob em̄ est repro. zc. Ultio p̄misit pign⁹ dādo. s. cor pus z sanguinē in eucharistia. Joh. vj. Si quis mādducauerit ex h̄ pane vi. inet. Ūñ canit eccl'ia. O sacr̄ conuiuiū in q̄ xp̄s sumīt recolit memoria passiōis ei⁹ mens impleī gr̄a z future gl'ie nob pign⁹ dat. O ḡ imēsa charitas z pietas xp̄i erga nos. O hō reama deū te sic amārē. qz indubitā/ ter dabit tibi p̄seuerāti vitā etnā. Quā nob p̄stet xp̄s dñs Amē.

¶ Sequit̄ de sanctis confessoribꝫ pontificibus Sermo cōmunis p̄mus.

Beatus ille ser/ uus quē cū venerit dñs inuenerit sic facientez. Amē dico vob qm̄ sup oia bona sua p̄stituet eū. z Matth. xxiiij. z in euāgelio hui⁹ solēnitat̄ ¶ Quibꝫ vbis xp̄s dñs hortat oēs suos fideles z cū ipsis p̄cipue eccl'ie p̄latos q̄tin⁹ in hac vita sic deo de/ seruiāt vicz i actibꝫ charitat̄ se exercendo vt pos/ sint esse securi in iudicio mort̄ de p̄seq̄nda btitu dine p̄ gr̄az dei. Jdeo loq̄ndo oibꝫ dicit xp̄s. Be atus ille seru⁹ quē cū venerit dñs. Lyra. q̄rēs in morte rōne sui seruitij: inuenerit sic faciētem. i. in actibꝫ charitat̄ se exercentē z sic p̄parātū ad saluti/ ferā mortē. Nimiꝫ xp̄s merito talē seruū dic̄ be atū. qz btūs est i vita btitudie spei ex gr̄a dei. Nā fm mgr̄m in. iij. di. xxvj. Spes est certa expecta/ tio future btitudinis ex meritis p̄cedentibꝫ z dei gr̄a p̄uenīēs. Sic em̄ q̄ semīnat spem hz messis bone ex semie in fuka estate suo tp̄e. sic in p̄posito. Jtē tal' est btūs in morte. qz Apocal'. xiiij. scribit Bti q̄ in dño moriunt. Deniq; tal' btūs est post mortē. qz i celesti britudie p̄petuo felicitat. ió sub dit xp̄s tales assecurādo. Amē dico vob qm̄ sup oia bo. sua cōsti. eū. Nā britudo est stat⁹ oīm bo/ noꝝ aggregatōe p̄fect⁹ vt ōr de cōsola. li. iij. Sic fecit iste sctūs p̄fessor de q̄ hodie agim⁹ festū. ió de ipō dec vba canunt p̄ nra edificatiōe ad eius imitatōez. scz Btūs ille seru⁹ zc. In q̄bꝫ vbis hic sctūs N. cōmēdat z in exēplū p̄ponit de tribꝫ.

¶ Primo de salubri p̄paratiōe mort̄. ibi. Bea tus ille seruus quē cū venerit dñs zc.

¶ Scdo de sublimi opatione amoris. ibi. sic fa/ cientē. s. in actibꝫ charitatis.

¶ Tercio de felici retributione boni celestis. ibi sup oia bona zc.

¶ Circa p̄mū de salubri p̄patiōe ad mortē sit p̄ exclusiōe q̄ bñdictus dñs Jesus i ipō sacro euāgelio mlt̄iplicit̄ hortat nos ad p̄parādū pro suo aduētu in mort̄ iudicio. Et declarat ex p̄ces su euāgelij q̄d legit̄ ō p̄fessoribꝫ. Nā p̄mo hortat mort̄ incertitudinē docēdo cum dicit. Vigilate q̄z nescit̄ q̄ hora dñs vr̄ venturus sit. s. ad mort/ tis iudiciū. Greg. Ille vigilat q̄ aptos oculos in vero lumie tenet vt tenebras negligētie vitet. Nā vt autor de spū z aīa ōr. ca. xxvij. Nil certi⁹ mor te: nil icerti⁹ hora mort̄. Jdeo sp̄ debē⁹ vigilare ne incerta mors nos rapiat ad tartara dū mori mur in p̄cis. Ūñ vt Greg. ōr. xxv. dist. Qual' in q̄t hinc q̄sq; egredit̄. s. in morte: talis in iudicio p̄ sentabit̄. Hoc est q̄d loquit̄ Eccēs. ix. dicēs. Ne/ scit hō finē suū: sz sicut aues laq̄o z pisces hamo sic capiunt̄ homes in tp̄e malo cū eis extimplo su puenit p̄ditio. Jdeo Aug⁹. ō cura p̄ mortuis di cit. Quia nescis o hō q̄ hora venīet mors vigila sp̄ vt sp̄ te paratū inueniat. z nō in p̄cis dormi/ entē te subito p̄da ¶ Sed q̄lit̄ q̄s obseruet se vigilādo circa mort̄ aduentū: idez saluator in alio euāgelio. s. Lu. xij. q̄d etiā legit̄ de p̄fessoribꝫ edocet di. Sint lūbi vr̄i p̄cincti z lucerue arden tes in manibꝫ vr̄is. z vos sil'es homīb⁹ expectātibꝫ dñm suū q̄n reuer. a nup. vt cū venīe. z pul. cōfe/ stim apiant ei zc. Ubi p̄cipua etia docet facere z sic ad mort̄ aduētū vigilare. Prio ꝫcupias car nis refrenare z vicia vitare. ió ait. Sint lūbi ve. p̄cincti. Greg. Lūbos p̄cingim⁹ cū carnis luxu/ riā p̄ ctinētiā coartam⁹. Scdo bonis opibꝫ ius/ dare. ideo subdit. z lucerne ardētes i manibꝫ ve/ stris. Per man⁹ em̄ q̄ est organū organoꝝ vt ōr ij. de aia designāt bona opa. ideo Bre. Lucernas in manibꝫ tenem⁹ cū p̄ bona opa p̄mis nostr̄ luc̄ exēpla mōstram⁹. Tercio pniam accelerare z n̄ differre. sic̄ beu m'ti faciūt. ió addit xp̄s vos sil'es homīb⁹ expec. do. suū vt cū pul. ꝫfestim apiāt ei. Greg. Ad nuptias dñs iuit q̄n in celum ascē/ dēs supnā sibi m'titudinē angelo⁹ nou⁹ hō co/ pulauit. Tūc aūt reuertit̄ cū ad iudiciuz ꝓperat sc̄z mort̄. Pulsat vo cū ia p̄ egritudinis moleſti as mortē esse vicinā denūciat. Cui ꝫfesti apim⁹ ce ḡ optia doctrina xp̄i. qz q̄ vicia cauet et bonis opibꝫ insudat: ac p̄ verā pniam dei charitatē re/ q̄rit celerit z p̄seuerat: talis bñ vigilat z securus exit̄. Sz heu m'ti differūt penitere vsq; ad extremū. De q̄bꝫ Aug⁹. de p̄e. dist. vij. in p̄n. ōr sic Si q̄s posit⁹ in vltia necessitate voluerit accipe pniam: fateor nō illi negam⁹ q̄ ō petit sed ñ p̄su/ mim⁹ q̄ bñ hinc exit. pniaz dare possum⁹ sed se/ curitatē dare ñ possum⁹. nūq̄d dico dānabit̄ sed nec dico saluabit̄. Uis ḡa dubio liberari age pe nitētiā dū san⁹es zc. Dec ille. Scdo in euange lio hortat nos xp̄s ad p̄panduz exēplificādo di. Illud aūt scitote q̄m si sciret p̄familias q̄ hora fur vēiret vigilaret vtiq; z ñ sineret p̄fodi domū suā. Per furez intelligit̄ diabolus fm Hiero. q̄ si p̄foderit domū anie p̄ ꝓsensum pcti furat oia bona ḡtuita. s. vestimēta iusticie. auz charitat̄. argenteū mūdicie. Uel fm Greg. p̄ furē intelligit̄ mors q̄ sicut fur in nocte ignorāter venit cū non putat. Aliq̄n in p̄ma vigilia. h. est i puericia. Ali

quibꝫ aũt venit in secunda vigilia. boc est in iuuentute. Alijs in tercia hoc est in senectute. Alijs in q̃rta hoc est i decrepita etate vel extremo mortis. Ideoqꝫ xp̃s Lu. xij. dicit. Et si venerit in scda vigilia. z si in tercia vigilia venerit z ita inueneris. s. vigilãtes ad sui custodiã: beati sũt serui illi.

¶ Sed q̃re xp̃s ibi non ponit q̃rtã vigiliã q ta les essent bti. Rñdeꝫ q ad insinuandũ qz pniaz serotinã mi⁹ acceptat. Un Alchuin⁹ dr. Satis est alien⁹a fide q ad agẽdũ pniam tps senectutẽ expectat. qz timendũ est ne dũ expectat miscẽdiaz incidat in iudiciũ. ¶ Tercio hortat xp̃s p̃miũ p mittẽdo di. Quis putas est fidelis seruus et prudens quẽ ꝓstituit dñs sup familiã suaz vt det illi cibũ in tpe. Btus ille seru⁹ quẽ cũ venerit dñs et inue. sic facientẽ Amẽ dico vob sup oia bona sua ꝓsti. eũ. Lyra exponit q sicut seru⁹ pfiffamilias sollicite regit domũ z familiã sibi cõmissam nõ solũ in p̃sentia sed etiã in absentia dñi. z ille dñs p hoc eũ remũerat. Si aũt ꝛria facientẽ et suos disturbantẽ inuenit: illũ punit. Sic ad ꝓpositum seru⁹ iste est bon⁹ p̃lat⁹ vel bonus pnceps aut iudex vel etiã bon⁹ simplex christianus. qz cuilibet mãdauit de⁹ de ꝓprio suo Eccli. xvij. vt det cibũ i tpe. i. auxiliũ ferat in necessitatẽ tpe. Talis faciẽs bnficabit oi bono in celo. Un etiã Lu. xij. pmittit di. Amẽ. i. fideliter dico vob q p̃cinget se z faciet illos discũbere z trãsiẽs mistrabit illis. i. ꝓmpte et sine retardatiõe xp̃s dñs mistrabit eis fruitionẽ bitudis ꝑpetue. vbi habebit ineffabile cõuiuiũ z gaudiũ. ¶ Quarto hortat xp̃s morte imꝓuisa z dãnatõe cõminãdo. vñ ꝓcludit. Jõoqꝫ et vos estote parati qz q̃ hora ñ pu. filius hois ve. s. ad iudiciũ mortis. Et ponit exẽplũ ꝺ malo seruo q cogitat d. Morã facit dñs me⁹. z sic incipit percutere seruos. mãducare z bibere cũ ebriosꝫ. Ueniet aũt dñs ei⁹ die q nõ sperat z puniet eũ. Sic xp̃s malos z iparatos punit eꝛnal'r. ¶ Que rit hic q̃lia sunt pcã ꝓpt q̃ de⁹ ꝓmittit hoiem decipi z morꝫ iopinata z subitanea morte. Respõdeꝫ q recolligẽdo ex scpturis inueniunt p̃cipue octo pcã ꝓpter q̃ de⁹ hoies sic puniuit. Prio ꝓpt superbiã z ꝓtẽptũ sctoꝝ viroꝝ. sic patz. iij. Reg. ij de dnõ genarijs ambobꝫ z virꝫ. l. et. l. q supbe iubebant belyã descẽdere ad regẽ: q̃s ignis cõsumpsit de celo descendẽs. Sil'r patet de pueris irridentibꝫ belyseũ q̃s vrsi deuorauerũt. iiij. Reg. j. Scdo ꝓpt auariciã z nimiũ amorẽ terrenoꝝ. vt patet Lu. xij. de diuite volente ampliare horrea sua: cui dictũ est. Stulte hac nocte repetẽt aiaz tuã. O q̃t vidim⁹ sic pũisse. Tercio ꝓpt luxuriã et gulã. vt patet in sodomitis. Et vt dr Hiero. tpe q nat⁹ est xp̃s oẽs hmõi vicio. s. ꝫ naturã laborantes subitanea morte sũt pcussi. Quarto ꝓpt iraz inueteratã et iuuidiã ac seditiõez. vt patet Nũeri xvj. de dathan chore abyron q̃s ẽra deglutiuit: q̃m emulabant z insurrexerũt ꝫ moysen. Quinto ꝓpt negligentiã in corripiẽdo suos. patet de heli j. Reg. iiij. Sexto ꝓpt irreuerentiã diuinoꝝ. vt patet de Oza q tetigit archã z mox subita morte est pcussus. ij. Reg. vj. qz vt alicq dicũt p̃cedenti nocte ñ se ꝓtinuerat ab vxore ꝓpria. Un z nũc multi pcutiunt a deo ꝓpt irreuerentiã sacri eucharistie: p̃cipue q aũ cõionẽ vl' post cito pctõ luxurie inq̃nant. Septio ꝓpter obstinationẽ in mortali q̃cũqꝫ pctõ. sicut patet de pharaone z egiptijs in mari submersis. Octauo ꝓpter blasphemiã dei et sctoꝝ. vt patet in Sẽnacherib: cui⁹ in exercitu p cussi sunt cẽtũ octogintaq̃nq; milia ꝓpter blasphemiã quã fecit Sẽnacherib Esa. xxxvij. O q̃pectatores ptimescite iudicia dei z agite pniaz. Ē

¶ Sed di. Nõne etiaz iusti z fideles hoies q̃qꝫ repẽtina morte ꝓtingit mori. Rñdeꝫ q q̃uis et iustis accidat: tñ scriptũ est Sap. iij. Justꝰ q̃cũqꝫ morte ꝓoccupat⁹ fuerit in refrigerio erit. August. de ciui. dei. Mala mors putãda ñ est quã bona vita p̃cesserit. neqꝫ eñ fecit malã mortẽ nisi qđ sequit mortẽ. Dec ille. Item Amb. de bono mortꝭ dicit. Oifaria mors bona est iustꝭ ad fuka bona celestia ꝓducit. Et p ꝫrium malis oifaria mors pessima. iuxta illũ Ps. Mors pctõꝝ pessima. qz ad eꝛnã dãnationez hos ꝓducit. O q̃bõ esto pat⁹ exẽplo sancti hui⁹ ꝓfessoris vt bnficeris.

¶ f Circa secundũ de opatiõe diuini amoris querit q̃liter diuin⁹ amor in aia scrificatões operat. Ad qđ rñdeꝫ sm sctos doctores. q q̃drupliciter. Primo qdẽ absorbẽdo oẽm alienũ amorẽ Un Bern. Sicut serpens moysi deuorauit oẽs serpẽtes maleficorũ. sic amor diuinus absorbet oẽm alienũ amorẽ. s. mũdanaꝝ cupiditatũ: carnaliũ voluptatũ: viciorũq; oim et ꝓpriaꝝ volũtatũ. Idẽ oñdit Aug⁹. di. sic. Procedat spũssanctus in mediũ z dicat amatori suo Uis me frui Uolo. Cõtẽne q̃dcũqꝫ terrenũ. cõtempsi. paupertatem fecisti. qđ ampli⁹. cõtẽne q̃dcũqꝫ ꝺlectat. cõtempsi. parũ fecisti. qđ ampli⁹. ꝓtẽne teipm. ꝓtẽpsi. multũ fecisti. sic me inuenisti. sic ire: sic amare ẽ ad deũ puenire. Dec Aug⁹. Ex qbꝫ patet q amor dei verus nõ põt haberi nisi bõ despiciat oẽm malũ z vicios um amorẽ. Ideo etiã Chrys. ait. Uere non bz qđ amet sup ẽrã (scz vicios ẽ ꝺlectãdo) q bonũ celeste in vitate gustauit. Sicut eñ q p̃ciosũ gustauerit cibũ postmodũ eidẽ esca viliorꝫ ingta videt. Sic z q semel dulcedinẽ xp̃i bene gustauerit frenoꝝ bonoꝝ ñ ml'tũ sentit saporẽ. Scõo exercitãdo ad virtuosoꝝ opeꝝ multiplicationẽ. Unde Greg. omel. xxiij. dr. Amor di ñ est ociosus: opat eñ magna si est. si vo opari renuit amor non est.

Tercio illũinãdo ad sui bũilẽ recognitionẽ. Un Leo papa. Dec est pfectoꝝ vera iustitia vt q̃nto sint sanctiores tãto sint bũiliores. Exẽplũ vidẽ q in radijs solaribꝫ p fenestrã intrãtibꝫ minimi puluisculi vident q in vmbra ñ vident. Sic q̃nto scti sunt magꝭ illũinati: tãto etiã minores culpas suas recognoscũt z bũiliant. Sed ñ sic pctores. Quarto oibꝫ etiã inimicꝭ exhibẽdo verã

dilectionē. Nā j. Joh. iiij. scribit. Hoc mandatū habem⁹ a deo vt q̄ diligit deū diligat z fratrem suū. Si q̄s dix. q̄z diligo deum et fratrē suū odit mēdax est. Ideo q̄z scti dei pietate pleni nō min⁹ ardent orāt p alijs etiā inimicis q̄z p seipsis. Sic et xp̄s dñs i cruce orauit p inimicis. ℟ Sed q̄rit hic Que ista⁹ orationū est melior z deo acceptior. an. s. illa quā q̄s facit p se. an illa quā facit p alijs. Rñdet Chrys. sup Matth. di. Libenter audit de⁹ qñ xp̄ian⁹ ñ solū p se sed etiā p alio orat. p se em̄ orare necessitat⁹ est: p alio aūt gtuc. p se orare rei necessitas cogit. p altero aūt charitas fraternitat⁹ artat. Dulcior est aūt añ deuz orō nō quā necessitas rei trāsmittit sed quā charitas fraternitat⁹ cōmēdat. Nec ille. Vnde etiaz Greg. ait. Ille coz̄ deo suā orationē ml'tū valere facit q̄ eā p suis inimicis fundit. Ad ꝓpositū Iste sctūs cōfessor amore dei plen⁹ oēm alienū amorē in se extinxit. multa vtutū opa exercuit. hūillim⁹ extitit. oibus charitatē exhibuit. Vñ z canit ō eo. Qui pi⁹ prudēs hūilis pudic⁹ sobri⁹ cast⁹ fuit z q̄etus vita dū p̄sens vegetauit ei⁹ corpis arī⁹ zc. Ideo bñ de eo dr in themate. Btūs ille seru⁹ quē dñs inuenit sic facientē. O ḡ hō xp̄iane si vis sctificari exerce te sic in charitate. Vijs em̄ modis excludenḳ oia vicia: inserunḳ vtutes: z sctificaḳ aia.

¶ Circa tercīū de retributiōe boni celestis q̄rit q̄lia sunt illa bona. s. celestia super q̄bus iurta xp̄i ꝓmissa cōstituet sctā aia. Ad ℟ respōdet scriptura Apoca. ij. figuratiue dicēs sic. Vincēti dabo māna abscōditū z calculū cādidū z in calculo nomē nouū scriptū q̄d nemo scit nisi q̄ accipit Hec ibi. In q̄bus significaḳ Prio bonū felicitatis aie: cū dr. Dabo māna abscōditū. Gust⁹ em̄ mānē erat q̄si symile cū melle frixe. Symila autē de terra oztū habet. Mel de roze celesti p apes generaḳ. symila ḡ significat felicitatē in visiōe gl'ie sebūanitat⁹ xp̄i. mel felicitatē in visiōe deitat⁹. q̄z sctōz̄ btitudo z oē bonū in bijs q̄sistit. Job. xvij. Hec est vita eīna vt cog. te vez̄ deū z quē mi. Jesum zc. Scdo notaḳ bonū felicitat⁹ corpis: cū dr Et dabo illi calculū cādidū. q̄ fm aliā trāslatiōnē dr carbūculus q̄ē lucidissim⁹. et sic significat corp⁹ gl'iosum dotatū q̄ttuor dotibus. Nā Mat. xiij. Fulgebūt iusti sicut sol in reḡ patr⁹ eoz̄. ¶ Sed q̄m̄ possent ℟ q̄ttuor q̄stiōes fieri. Prio em̄ posset q̄s inꝛrogare sctōs vñ potuerūt ad tanta bona fōre digni. Rñdent q̄ ex liberalitate donatōis xp̄i p̄ merit⁹ victorie q̄ scti vicerūt mūdū carnē z diabolū. et sic oē vicīū. ideo dr: vincēti dabo. Scdo posset q̄s inꝛrogare sctōs q̄ iure tanta bona possidēt. Rñdent q̄ iure filiatiōis. iō dr Et in calculo nomē nouū. i. noue regeneratōis i xp̄o vt bō sit fili⁹ dei. Ad filios aūt ℟ iure spectat hereditas. Rom. viij. Si filij z heredes dei z coheredes xp̄i. Tercio posset q̄s inꝛrogare quō possit p̄bari q̄ scti habeant ius hereditatis in celo. Rñdet cadē autoritas q̄ p scp̄tū instrumētū q̄d fecit deus. q̄z p testamentū vetus z nouū repromisit de⁹ fidelibus vitā eīnā. ideo in autoritate addit: scriptū. Quarto deniq̄z posset q̄s inꝛrogare sctōs dei. Enarrate nobis q̄nta z q̄lia bona sunt i gl'ia quā possidet⁹. Rñdet dī. hoc nemo scit nisi q̄ accipit. q. d. Vos mūdani homines nō potestis intelligere q̄ntūcūq̄z narrarem⁹ q̄z trāscēdit oēm sensum z intellectū. j. Coz. ij. Oculus ñ vidit nec aur⁹ audiuit. nec i coz hois ascēd. q̄ ꝓpa. deus dī. se. Sed illi soli sciūt q̄ hñt. O ḡ charissimi agam⁹ gr̄as deo p tāt⁹ bonis idicibilibus z exēplo sctōz̄ sic viuam⁹ vt ad ea q̄uenia⁹. q̄ nob⁹ dignet p̄stare iesus dei fili⁹ q̄ cū patre z spūsctō vivit in secula seculoz̄ Amen.

¶ De sanctis confessoribus pontificibus cōmunis sermo secundus.

Si sciret pater familias q̄ hora fur veniret vigilaret vtiq̄z z ñ sineret ꝓfodi domū suā. Lu. xij. z in euāgelio hui⁹ solennitat⁹. ℟ Sci⁹ charissimi q̄z ꝓsuetudo est hoim q̄ qñ q̄s habet in domo sua thesauz̄ repositū z timet fures supuenire ad furādū: diligenter vigilat. Sic̄ etiā q̄ vsanḳ inē hostes vel ꝓpe eos castra habētes vigilant ne oppⁱmanḳ ab hostib⁹ aut ne furtim subintrēt castrū hostes. Sic spūaliē debem⁹ et nos vigilare circa nr̄am custodiā sicut vigilauerunt scti cōfessores Primo q̄z thesauz̄ pcios̄issimū. s. aiam rōnalē habem⁹ q̄ tāti pcij extimat q̄ sicut dicit Aug⁹. z Bed. tot⁹ mūdus corpore⁹ ad vn⁹ aie pciū eq̄pari nō pōt. z hāc habem⁹ i domo lutea. Job. iiij. Qui habitāt dom⁹ luteas zc. Ideo vigilare debem⁹ ne furenḳ eam demones p peccā ad iferna. Scdo q̄z vsamur inē hostes. s. mūdū carnē z diabolū. ideo debem⁹ vigilare castrū nostrū. i. corp⁹ z aiam ne occupenḳ p pctā a demonib⁹. Bern. Vigilandū est ojno q̄z latrones ac hostes ml'ti obsidēt iter nostrū z castz̄. Proꝑterea xp̄s dñs hortaḳ nos Marci. xiij. Videte vigilate z orate nescis⁹ em̄ q̄n tep⁹ sit. Et etiā in pmisso themate per exēplū pfām familias. Sic vigilauit iste sctūs et alij scti cōfessores. ideo de eis hec vba canunḳ. In q̄bus vbis cōmendaḳ z in exēplū nob⁹ ꝓponiḳ is sctūs cōfessor p̄cipue de tribus.

¶ Primo de sollicita custodia. ℟ in exēplo p̄fām familias.

¶ Scdo de opportuna vigilātia. ibi. vigilaret vtiq̄z.

¶ Tercio de saluifica ꝓuidentia. s. suoz̄. q̄z non sinunt ꝓfodi domum.

¶ ℟ Circa p̄mū p̄ncipale. s. de custodia aniē q̄stio occurrit q̄re scti dei z coz̄ exēplo fideles deb̄eant studiosissime custodire aiam. Ad q̄ plures rōnes assignanḳ. Prima rō ex pte ipsi⁹ aniē q̄z ipa est p̄ciosissima ad imaginē dei facta ℟ Sen. iij. et ideo ei⁹ piculuz cauendū est sup oia pciosa mūdi hui⁹. Vñ saluator Mar. xvj. Quid ꝓdest

homi si vniuersum mūdū lucret: aie vo sue detrimentū patiat. aut quā dabit hō cōmutatiōez p aia sua. q. d. nullā pōt dare. Ad id exemplū vidēmus q cera q̄uis de se sit in qua q̄ntitate modici valoris. cū si eidē impssa est imago regis in sigillo. p instrumēto donatōis vni⁹ magni regni aut puincie: talis cera qua multū pciosa efficit. Sic aia nra q licet sit creata ex nihilo: tñ est valde pciosa in eo q habet impssam imaginez eterni regis. p donatiōe vel collatiōe eterni regni celestis. Certe stultissim⁹ est q tale sigillū regiuz q̄ posset obtinere tale regnū destrueret vel nō sollicite cōseruaret ne depiret. et sic regnū illud nō posset cōsecq eo q aptū instrumētū nō hēret. Sic in ꝓposito. Hinc Eccī. x. Fili in māsuetudie serua aiaz tuā et da illi honorē sm meritū suū. Sed heu pcōres q̄z mlti hec nō curāt sed dei imaginē in se corrūpunt z maculāt. De q̄bz Ro. j. Mutauerunt gl'iaz incorruptibil' dei in silitudinē imagis corruptibil' hois z volucrū z serpētū et q̄drupeduz. Spūalit imago hois est vana gl'ia q videt pulcra sed cito euanescit vt fum⁹. Itē imago volucrū est supbia cordis q sup alios volare vult. et duas alas habet q̄bz volat in ifernū. scz sui pre alīs estimationē z primi despectionē. Itē imago serpētis est auaricia. q. Heū. iij. or serpēti. Terrā comedes. Sic auar⁹ sp crā. i. aurū argentū et talia crena cogitat z ocupiscit. z sic repit in infernū. Itē imago q̄drupedū ē luxuria q̄ ꝓruor pedibz currit in infernū. Un⁹ est lasciu⁹ aspectus. Scōs delectatiōis ꝓsensus. Tercius illicit⁹ tactus. s. oscula amplex⁹ z hmōi. Quart⁹ libidinis act⁹. O tu xp̄iane caue tue aie ab ist. Scōa rō ex pte pugne ꝓtinue. q. ania nra cōtinuaz habet impugnatiōez ab hostibz spūalibz. et iō sollicite est custodiēda. Ambo. in ser. Quid est tori⁹ vite nostre decursus nisi q̄dā cum vigili hoste cōflict⁹. Milicia nāq ē vita hois sup crā Job. vij. Pro inde saluator in euāgelio vbi s. dicit. Hoc aut scitote q̄m si sciret pfamilias q̄ hora fur veniret vigilaret vtiq. s. ad sui custodiā. z nō sineret pfodi domū suā. ideo q. z vos estote parati q. q̄ hora nō putat. filius hois veniet. ¶ Sed q̄rit b. q̄ sunt isti fures z latrones cōtra q̄s hortat christus vt vigilāter nos custodiam⁹. Ad q̄ rñdet q̄ multiplices fures z latrones sūt q̄ nunq̄z dormiūt sed ꝓtinue vigilāt ad decipiendū z furāduz saluti aie nre. ¶ Prim⁹ est sensualis vel carnalis appetit⁹ q̄ sub specie necessitat. fraudulenter furat carnis z anie mūdicia. Nā q̄n esurit sitit aut debilitat desiderās refici: cū iā refect⁹ fuerit in libidinē pducit. Un. Piero. Uēter vino estuās cito i libidinē ꝓrumpit. Hinc z Bern. dicit. Gestātes inimicū nostrū corp⁹ circūferim⁹ laqueū nostrū q. caro cōcupiscit aduersus spm̄. Proinde Eccēs. xij. Ne credas inimico tuo in eternū. i. carni. sicut em̄ eramentū eruginat nequitia illius. quia sicut ex sui corruptiōe eruginat es: sic caro

et se ꝓna est in malū. ¶ Sed q̄liter contra istū furē custodia sit adhibenda docet Dion. in epla ad Demophilū. d. Ratio debet ꝓuidere vt ꝓsit sensualitati sic dñs seruo vt impio subdat i oib. et sicut mgr discipulo ipm castigando z ad seruitiū dei redigēdo. et sicut miles equo ipsum purgēdo. Un patet q ꝓtra istū furē debem⁹ vigilare p strēnuitatē castigatiōis. Scōs fur et latro est mūdus z ei⁹ ꝓsperitatis successus q̄ blandiendo furat a nob dei amicitiā. Quia vt scribit Jac. iiij. Qui vult esse amic⁹ hui⁹ mūdi inimic⁹ ꝓstituit deo. Aug⁹. ad Didascolicon. Mūd⁹ de q̄nto blādior tāto piculosior. Sed iste latro fugat vigilādo p ꝓtemptū. Ambrosius de fuga seculi. Qui saluus esse desiderat sup mundū ascēdat. s. ꝓtēnēdo iferiora. Sicut em̄ mare seculi obruit boiem nisi ascēdat nauē: sic amor mūdi absorbet in infernū nisi q̄s ascendat in nauem crucis christi p amorē. ¶ Tercius est diabolus. de q̄ Bern. dic. Sicut non dormit neq̄z dormitat q̄ custodit israel: ita non dormit neq̄z dormitat q̄ impugnat israel. Etem̄ solent fures in furando rape pciosa et dimittere vilia. Sic diabolus nō curat rape nostrā rē tpalem. sed vt sup oia feriat charitatē et sic rapiat animā pretiosissimā: vt restat Greg. in omel. Sed ꝓtra hūc nobis vigilādū est p fortē resistentiā suggestionū illius. Jac. iiij. Resistite diabolo et fugiet a vobis. Piero. Debilis est hostis antiqu⁹: nō potest vincere nisi volentē. ¶ Quartus fur z latro est mors q̄ nunq̄z dormitat sed sp sup nos vigilat. Quia vt Augustin⁹ ait. Uita nostra nō aliud est q̄z q̄dā cursus ad mortē: in q̄ nec ad momētū q̄s sistere potest. sed siue comedat siue dormiat siue aliō q̄d faciat hō semp eq̄ lance ad mortē festinat. Et q̄a mors (nobis ignorātibz horā) aduenier et rapiet animā. ideo fur dr. j. Thes. v. Dies dñi sicut fur in nocte veniet. i. occulte. Iste g̃ fur festiat nobis furari vitā z meritū q̄d possem⁹ in vita acq̄rere. Sed ꝓtra hunc nobis est vigilandū p tempestiua penitentiā et vitam bonam. Quia vt Augustinus de disciplina christiana dicit. Nō potest male mori q̄ bene vixerit. O ergo hō attende tibi ab istis furibz et latronibz et disce custodire animā. ¶ Tercia ratio quare ania est sollicite custodienda est ex parte mortis incerte. quā saluator ipse ponit Marci. xiij. dicēs. Uigilate ergo nescitis em̄ quādo dom⁹ veniat. s. ad iudicium mortis: sero: an media nocte: an gallicantu: an mane. ne cū repente venerit inueniat vos dormientes. Scimus q̄ppe q nor habet q̄tuor vigilias. vt notat Marci. iiij. Prima vocat cōticiniū. scz que est in ꝓncipio noctis. Secūda vocat intempestiuū que est in medio noctis. Tercia vocatur gallicinium que est post mediū noctis. Quarta vocat antelucanū que est circa aurorā. Spūalit exponit Gregor⁹ moralizādo q ꝓma vigilia ē puericie custodia. Scōa iuuētutis

Tercia status virilis. Quarta senectus. qz in q̃ libet statu aliq̃ moriunt. Ideo fideles hortatur xp̃s vt sp̃ sint vigiles ad custodiaz anie et parati mori. Quia Cipian⁹ de pe. dist. vij. ℌ. vlt. ór. Non est dign⁹ in morte accipe solaciũ q̃ se non cogitauit moritur. s. cũ debita p̃paratiõe. Seneca. Ań senectutẽ cogitaui vt bñ viuerẽ: q̃tin⁹ in senectute bñ morerer. Idẽ. Nemo venientẽ mortẽ hilarꝫ excipit nisi q̃ se ad illã p̃parauit. Sz heu q̃s multi imparati sũt et pibũt. ¶ Quarta rõ est pte finalis ppetue iacture. qa si aiam nõ custodierꝫ ipsa amissa oia simł amittes. s. mũdũ z mũdi bona. j. ad Thim. vj. Nil intulim⁹ i hũc mũdũ: haud dubiũ qz nec auferre possum⁹. Itẽ carnez et oia ei⁹ delectamẽta z omnia mẽbra caput man⁹ pedes zc. regnũ etiã celoz: merita xp̃i z oia gratuita opa ac meritoria q̃ a p̃ncipio feci sti. Un Ber. O miserabiles miseri q̃s hui⁹ seculi fallacie seducunt vt in bonis dies ducãt z in pũcto ad infernа descẽdant. vbi nõ solũ in aia sed z corpe simł: nõ vno aut decẽ nec mille annis cruciẽt sed sine fine seculorum. O xp̃iane time.

¶ F Circa secũdũ de vigilãtia opportuna q̃ritur q̃liẽ oportet z necesse sit seruũ dei exemplo. s. scẽoz confessoz vigilare vt impleat saluatoris nostri mandatũ q̃ dicit. q̃d vob dico oib⁹ dico vigilate. Mar. xiij. et in euãgelio de cõfessoribꝫ legit. Ad q̃d rñdet ex dict⁹ Augustini li. solilo. alioqz vbi dicit sic. Uigilanti op⁹ est vt oc'os habeat et vt videat. et vt non dormiat sed aspiciat. Ex q̃bꝫ colligit q̃ ad debite vigilãdũ q̃d dñs iesus mãdauit q̃tuor cõditiões req̃runt vł req'le. ¶ Prima regula ór oculate cõditiõis. i. vt oc'os habeat. s. in aia. Oculi aie sunt sani si. s. fidẽ habeat veram z intentionẽ rectã. Un Luce. xj. ca. Lucerna corpis tui est oculꝰ tuꝰ. Si oculus tuꝰ simplex fuerit. i. sine plica dolositatꝫ z falsitatꝫ: totũ corpꝰ tuũ. i. tota cõgeries opeꝝ tuoꝝ lucidũ erit. i. meritoriũ vite eẽne. Sine istis oculis duob⁹. s. fidei vere z intẽtiõis recte bõ nõ vigilat in spũ sed in tenebris dormit. Un dicit btus Aug⁹. Errat q̃ veritatem se cogֻscere putat si nequit adhuc viuat. Un talis deũ videre nõ meret. ¶ Scda regula ór clare visiõis. Ideo dicit Aug⁹. vbi s̃. vt videat. qz ad vigilandũ nõ sufficit oc'os bñe sed etiã req̃rit vt videat. Spũaliter q̃ vigilat q̃ cõsiderat ea q̃ sunt saluꝫ. s. p̃cepta dei obseruãdo. opa charitatꝫ exercẽdo. celestia meditãdo z req̃rẽdo. z i illo toto aio ꝙuersando. Nimirũ sunt aliq̃ xp̃iani q̃rũ tota animi ꝙuersatio est in inferno vt illoz q̃ ꝙtinue ꝓsank in pctõ ac obliuiscunt de deo z salute. De q̃bꝫ ps̃. dicit. Cõuertant pctõres in infernũ oẽs gentes q̃ obliuiscunt deũ. Aliꝫ sunt q̃ruz tota ꝙuersatio est in mũdo. s. illoz q̃ terrena desiderãt. Un Job. xij. Qui de terra est de ẽra loquit Scẽoz aũt ꝙuersatio et toti⁹ intentiõis vigilantia est in celo tam in vita q̃s in morte. iurta illud ap̃li ad Phil'. iij. Nostra cõuersatio in celis est. Unde legit de sancto Martino simłit z de sancto Francisco q̃ dũ morerent petierũt fratres vt illos in terra iacere p̃mitterent supinos q̃tin⁹ respicere possent celum z deũ in celo quẽ toto corde desiderabãt et sic decederẽt. ¶ Tercia regula caute obseruatiõis. vt. s. nõ dormiat sed vigilanter hostem obseruet: insidias cauendo p exercitationẽ ac ꝓtutũ aggregatiõez viteq̃ emẽdationẽ ne improuise dormienti irruat. Dormit q̃ppe qui in pctis iacet. expgiscit q̃ ad pniam et bona opa exurgit. Un ap̃lus Rom. xiij. Hora est iaz nos de somno surgere. ad Eph. v. Surge q̃ dormis et exurge a mortuis z illũminabit te christ⁹. Ubꝛp. sup Matth. ponit exempla dicens. Uiator libẽter interrogat de hospitio. mercenarius frequenter de anno q̃ cõpleat. et agricola tpa messis libenter expectat. Mulier p̃gnãs semp de decimo mense cogitat. s. q̃ tunc part⁹ erit extra periculũ et dolorẽ. Sic serui dei libenter de fine vite req̃rũt et cogitant: se p̃parañ. ¶ Quarta regula creberrime circũspectiõis. Ideo dicẽ Aug⁹. vt videat in q̃t et aspiciat. Sic ergo fidelis ania debet vigilare vt crebro aspiciat suã ꝙscientiã z extergat atq̃z aspiciat christũ ventuꝝ. Ps̃. Respice facie christi tui. Nimirũ christus dñs in incarnatõe z nasciuitate habuit faciem cãdidã quã debet fidelis ania aspicere ad imitandũ in castit⁹ zc. Item habuit faciem rubricatã sanguine in passiõe: quaz debet aspicere p cõpassiõem. Habet gliosam faciẽ in celo. z bãc habebit in iudicio: quam debet ania aspicere: quomõ scz ad eius gl'iam pueniat. Et sic bene vigilat bõ cum hec p̃missa obseruat. Sic fecit iste sanctus. g̃ zc.

¶ G Circa terciũ de ꝓuidentia saluifica quascz sancti suis deuotis suffragant ipsoz merita inuocantib⁹: querit Utrum sancti dei in celo beant curam z ꝓuidentiã de nobis in terra constituꝫ vt ꝓuenire valeamus ad gloriã eterne salutis. Ratio. quia cum ipsi in nullo indigeant de nobis: q̃re debẽt curare de nobis p suffragio Rñdet ẽm Bonauẽ. in. iiij. q̃ sancti maxime curãt ꝓuidere nostre saluti et orant in celo p nobis triplici ratione. Primo ꝓpter nostrã necessitatez quia sciũt q̃ indigem⁹ p eos eleuari in nostrꝫ necessitatib⁹ quas patimur innũerabiles. Sunt eñ diuina pietate pleni. et ideo diligent nõ cõstitutis in necessitatib⁹ subuenire cupiũt. Secũdo ꝓpter dei voluntatẽ quam sciunt z in oib⁹ implent Et quia deus vult vt scz mẽbra spũalia iuuent se mutuo. ideo pro deo iuuant nos. Tercio ꝓpter charitatem quã habent erga nos. Tum ex lege diuina qua ꝓcipit vnicuiq̃ primũ diligere Tum ex q̃nq̃tate. quia sũt fratres nostri exti nostre fragilitatis. Ideoq̃z Hiero. ad Uigilã tium dicit. Si apostoli et martyres aliꝫq̃ sancti adhuc in corpore cõstituti orabant pro aliꝫ etiam inimicis: quanto magis post coronas victorias et triumphos. quia charitas in eis per

bitudinē celestē nō est iminuta sed aucta. qm̄ vt Aug⁹. in Prospero dicit. Dilectio dei z primi est ppria ac specialis virt⁹ sctōz. Et ad id extra de regula. c. Dicet. ¶ Vñ notanduz q̄ sunt aliq̄ pcā q̄ etiā in alio seculo clamant ad deū p iusticia. vt sunt pcā clamātia q̄tuor. s. vox oppressoz vox sodomoz. vox sanguinū. merces frāta laborū. Suo mō p ꝛriū opa sctōz et merita clamāt ad deū p nob intercedēdo ad ꝛseqndā miscdiam: pcipue cū sctōz patrocinia deuote inuocam⁹. iuxta illud Heb. xij. Accessistis ad sanguis aspsionē melioꝛ loq̄ntē q̄z Abel. Accessistis ad sion mōtē z ciuitatē dei viuēt. hierusalē celestē z multoz milium angeloz. Et q̄b p finali documēto accipiamus q̄ scī p sua merita sollicite puidēt et suffragant nob: cū eoz patrocinia inuocam⁹ mltipli ci bono. z q̄nto plures inuocam⁹: tāto amplius. Primū bonum est a pctis reuocatio. Eccēs. iiij. Ue soli. i. amicicia cū aliq̄ sctō nō hūti. q̄z cū ceciderit nō habet subleuātē se. melio⁹ est duos esse. i. amicū hre. si ceciderit vn⁹: fulciet ab altero. Secundū est demonū z tēptationū fortioꝛ resistentia z fugatio. Eccēs. iiij. Si q̄spiam pualuerit ꝛ vnū duo resistēt ei. Lyra. q̄z amic⁹ iuuat ab amico nō solū in tribulatōe mūdi sed etiā in temptationib⁹ diaboli. Terciū diuini amoꝛis ardēcioꝛ inflāmatio. Vñ scribit ibidem. Et si dormierint duo fouebunt mutuo. Lyra. p̄ b̄ designat q̄ dilectio i vna dilectiōe. ideo subdit. vn⁹ quō calefiet. s. charitate. funiculus tripler difficile rūpit. Lyra id est. q̄nto pl̄es z bonos habes amicos: tāto status tu⁹ melioꝛat. Hec ibi. Quartū est oratiōnū oim facilioꝛ exauditio. Aug⁹. Immensa dei pietas sctōz merita nostra vult esse suffragia. s. ad exaudiendū in oi necessitate. O q̄ charissimi accedam⁹ ad sctōs z eos inuocem⁹ pcipue istuz cui⁹ hodie festū agim⁹ vt p ei⁹ merita denē nobis p̄dicta bona z vita eterna. Amen.

¶ De sanctis confessoꝛibus doctoꝛibus cōmunis sermo primus.

Eodeum laudo

Et qz sapiam et fortitudinē dedisti mihi Dañ. ij. ca. z ad laudē ac gl'iaz bui⁹ solennitat⁹. ¶ Hec vba optīe p̄t dicere sctā ecclesia laudādo deū p illūinatiōe sua p sctōs doctoꝛes z p stabilitate sua in fide vera ꝛ oēs ipugnatiōes diaboli. Naz diabol⁹ triplici conamine vel certamine nisus ē fidē expugre catholicā. Primo p potentiā tyranno. ꝛ quaz misericoꝛs de⁹ misit apl'os z martyres q̄ eos superāret p patiētiā. Scdo p sapiaz pboꝛ z falsā doctrinā hereticoꝛ ac vitā simlatā malo. rp̄iano. Contra q̄s misericoꝛs de⁹ misit sctōs ꝛfessoꝛes z diuersos doctoꝛes ac oꝛdines religioso. p illūinatiōe ecclie per eoꝛ p̄dicatiōnē z doctrinā ac sctāz vitā vt illi cōfundant⁹ z cōfutarent⁹ in sua sapia falsia. Vñ xps dixerat Lu. xxj. Ego dabo vob os z sapiam cui nō p̄nt resistere z ꝛdicere oēs aduersarij vri. Tercio p apparētiā falsoꝛ miracl'oꝛ q̄ō pcipue erit tpe antichristi. z tūc mittet Enoch et Helia cum miracul' verissimis ad ꝛfutādū. vt scribit Apoca. xj. Quia g̃ misericoꝛdit de⁹ p doctoꝛes subuenit eccl'ie: pōt dicere Te deū laudo qz sapiam et fortitudinē dedisti mihi. Jtē hec vba optīe p̄t dicere etiā iste sctūs doctoꝛ cui⁹ hodie festū agim⁹. qz ei de⁹ dedit sapiaz: dedit etiā fortitudinē ꝛ oia tēptamēta mūdi carnis et diaboli vt vinceret: p q̄b nūc gaudēs i celo pōt dicere. Te deū laudo qz sapiaz z fortitudinē zē. In q̄b vbis iste sctūs cōmendat de trib⁹ de q̄b laudat deū fm q̄ō hec tria dona a deo accepit z gras agit.

Primo de dono vere sapie. ibi. Sapiam de
Scdo de dono firme pscue (disti mihi.
rātie. ibi. z fortitudinē.
Tercio ō dono eterne gl'ie. ibi. dedisti mihi. s. ad cōsequendam gl'iam.

¶ Circa p̄mū ō dono vere sapie aliq̄s q̄stiones ptractem⁹ p edificatione populi.

Prima q̄stio de eius q̄ditate.
Secunda de eius varietate
Tercia de eius p̄cioſitate.

Prima q̄stio q̄d sit ipsa vera sapia de q̄ sctī cōmēdant in scptura. Ad q̄ō rndet q⁹ vt ait Aug⁹. xiij. de trini. phi sic eā diffinierūt. Sapientia est diuinaꝛ hūanaꝛūq; rez cognitio studio bene viuēdi ordiata vel ꝛiūcta. Et q̄ diffinitiōe colligit q̄lis hō possit dici vere sapiēs. qz p̄mo ille q̄ cog̃scit deū p verā fidē. Vñ Aug⁹. in medita. Ablqz te dñe sape est desipe. te vo nosse est perfecte scire. Scdo ille dr vere sapiēs q̄ se z suam salutē q̄rere nouit. iō dr: hūanaꝛūq; rez cognitio. Vñ glo. super ps. cxviij. dic. Pri⁹ cozrigēda est vita. nā initiū sapie timoꝛ dñi. Deinde sic q̄rēda est sapia. s. in q̄ ꝛsistit sal⁹ vera. Aug⁹. li. solilo. Ora q̄z breuius potes: nouerim te (dñe) nouerim me. Tercio ille dr vere sapiēs q̄ cog̃scēs deū z se: bñ viuit. Vñ addit. studio bñ viuēdi ordiata. Vñ Bern. sup Cañ. ser. j. Nō aliō ē vera z ꝛsūmata sapia q̄z decliare a malo z facere bonū. Hec ille. Tal' q̄p pe sapia m'tū cōmēdat Sap̄. vij. Infinit⁹ inq̄t thesaur⁹ ē hoib⁹ sapia: q̄ q̄ vsi sunt part. f. s. amicicie dei. Sz p ꝛriū oēs q̄ tali sapia carēt stulti reputant. vt sūt oēs infideles. oēsq; ipenitētes z peccatoꝛes etiā xp̄iani. Vñ Aug⁹. de vita btā. Si nō cuitare vis mortē. i. pctm cū vitare posses: manifesta stulticia ē. Nā q̄d stult⁹ q̄z currere ad infernū sic stult⁹ frenetic⁹ currit ad se pmēdū. Prouer. j. Stulti ea q̄ sunt sibi noxia cupiēt. i. delectabilia pctoꝛ. ¶ Scda q̄stio In q̄b cōsistit vera sapia. Rndet Bern. vt notat li. ozigi. di. Sapientia q̄dam est cordis. q̄dam oris. quedā operis. Sapia cordis ꝛsistit i penitudie. i. pnia peccatoꝛ p̄teritoꝛ. in cōtēptu mūdanoꝛ. delectabilū. i. ōsiderio etnoꝛ p̄mioꝛ. Jtē sapia oris ē si sit

De sanctis confessoribus doc.

in ore ꝓfessio ꝓprie iniq̃tat⁹: gr̃a ꝓactio et vox laudis z sermo edificatiõis. Deniq; sapia opis est si conuersar⁹ cõtinenť patienter z obedienter. Nec Bern̄. Ad hec canit de ꝓfessoribꝫ eccl̃ia illud ps̄. xxxvj. in introitu misse di. Os iusti meditabit sapientiã z lingua ei⁹ loquet iudiciũ: lex dei i corde ipsi⁹ z ñ supplãtabunť gressus ei⁹. ¶ In q̃bꝫ verbꝫ ponunť q̃ttuor cõmẽdatiões iusti z sapiẽt⁹ hois ¶ Prima cũ dr Os iusti meditabit sapientiã. Ibi fm doctores os iusti accipit ꝓ cordis ꝓcordantia. q̃r in hoie iusto os z cor ꝓ oia ꝓcordant. q̃r ḡ iust⁹ hõ veritatẽ sectat in corde z ore nõ sic mẽdaces vel deceptores q̃ aliud gerũt corde q̃z ꝓferũt ore. Jõ dr q̃ iust⁹ ore meditat sapiam. i. occupat circa salutifera z diuia corde meditãda z ore loquẽda. Scõa cõmẽdatio iusti z sapient⁹ in h̄ ponit q̃ lingua ei⁹ loquet iudiciũ. i. v̄ba iudicij futuri sepe recogitat z loquit z ob h̄ v̄ba sua iudicio rõnis põderat ne peccet: sciẽs q̃ rõnez reddit⁹ est in iudicio de oĩi v̄bo et cogitatu ocioso Mat. xij. Sic in exẽplo legim⁹ q̃ sic faciebat beat⁹ Nicro. q̃ dixit. Siue comedã siue bibã siue aliq̃d faciã sp videt in auribꝫ meis resonare illa tuba terribil' Surgite mortui venite ad iudicium. Tercia cõmẽdatio de h̄ q̃ lex dei i corde ipsius. s. ꝓ recogitatõez quõ illã ꝓ oia ipleat. Quarta ponit de h̄ q̃ nõ supplãtabunť gressus eius. ¶ Ubi aduertẽdũ q̃ spũalis gressus hois supplãtat. i. ẽcipit a diabolo pl'ibꝫ modis a q̃bꝫ cauet se iust⁹ z sapiẽs hõ diligẽter. Primo q̃n hõ multũ laborat ꝓ tpalibꝫ z nil facit vl' modicũ ꝓ salute aie. Talis in morte sua iuenit se deceptũ z errasse Sap̄. v. Errauim⁹ a via veritat⁹ z iusticie lumẽ nõ illuxit nob. q̃d ꝓfuit nob̄ superbia aut diui. zc̄. Scõo q̃n hõ m'ta bona facit sed i pctõ mortali q̃ mortua iueniunť z supplãtata. Apoca. iij. Nomẽ habes q̃ viuas z mortu⁹ es. Tercio q̃n post multa bona opa viua cõuertit se hõ ad peccãdũ. et sic oia pdit. Ezech. xviij. Si auerterit se iust⁹ a iusticia sua et fecerit iniq̃tatem oẽs iust. q̃s fe. nõ recor. Quarto q̃n q̃s post m'ta bona circa finem vite vel in morte cadit a gr̃a dei z sic morit. ps̄. Mors pctõꝝ pessima. Nã Bern̄. iij. dr de diabolo. Tu insidiaber⁹ calcaneo ei⁹. i. vite termio hois. Ad ꝓpositũ. Hic sctũs habuit sapiam cordis oris opis ꝓ oia pfectã. ió dr eo bñ dr. Os iusti zc̄. ¶ Tercia q̃stio Utr̄ donuz sapie sit pciosissimũ z mai⁹ q̃z charitat⁹ donum. Rõ q̃stiõis. q̃r Sap̄. vij. scribit q̃ sapia oĩm bonoꝝ mr̃ est et oẽ auꝝ in cõpatione illi⁹ arena exigua est. Et iterꝝ. Infinit⁹ em̄ thesaur⁹ ẽ hoibꝫ. Et infra. Neminẽ em̄ diligit de⁹ nisi q̃ cũ sapia habitat. est em̄ pciosior sole et regnis z sedibꝫ. Et q̃bꝫ videt q̃ oia dona pcellit etiã charitat⁹. Sed i cõtrariũ est dictũ Augustini qđ allegat a mgr̃o. li. j. dist. xvij. q̃. s. in diuis donis nil mai⁹ est charitate. Est em̄ excellẽtissimũ donũ qđ solũ diuidit inť filios regni z filios pditiõis. Nec Aug⁹. xv. de trini. Videť ḡ q̃ sapiẽtia inferior sit charitate. Rñdeť fm Bonauen. sup. j. dis. xvij. inť q̃stiões circa lr̃am q̃ tenẽdũ est inť dona diuia esse maiorũ donũ charitat⁹. vt dicit Aug⁹. sup̄. q̃r charitas plus bz in se de rõne bonitat⁹ siue de ipsa bonitate q̃z dona alia loq̃ndo pcise. i. sepando sapientiã a charitate. Un Amb. li. de sapia dicit. Frigget sapia sine gr̃a: q̃ idẽ est qđ charitas fm Scotũ. subdit Bonauẽ. Quedaz em̄ sunt inq̃t dona q̃ sũt sine charitate. vt fortitudo pietas scia itelle ctus zc̄. z certũ est ista dona minora esse charitate. Quedã aũt sũt dona q̃ ꝓsupponũt charitatez sicut donũ sapiẽtie. Charitas em̄ est q̃ dat sensũ gustui vt sapiãt ei bona eterna. Ideo Bern̄. sup ps̄. Dixit insipiẽs zc̄. ait. Initiũ sapie timor dñi. cõsũmatio aũt est amor. media vo spes sibi vendicat. Nec Bern̄. Cõcludit ḡ Bonauẽ. q̃ sapia ꝓ se. i. sine charitate min⁹ bona est. sed ꝓpter inclusdit in se charitatẽ. Sic de ea accipiẽda sunt ea q̃ scribunť Sap̄. vij. vt dictũ est s̄. in obiectione. et sic illa soluunť q̃ sapia charitati cõiũcta infinitus thesaur⁹ est hoibꝫ. et neminez diligit de⁹ nisi q̃ cũ sapia habitat. s. ꝓiũcta charitati. Exẽplũ de Salomone sapiẽtissimo q̃ post p̄ cecidit a charitate ꝓ amorẽ mulierꝫ dãnat⁹ est. vt teneť cõit⁹ a doctoribꝫ. et sic patet. Un exẽplo but⁹ sci doctoris o hõ eligetibi sapiam cũ charitate.

¶ F Circa scõm de ꝓseuerãtia sapie q̃rit q̃libꝫ signis cognoscit q̃s in vera sapia ꝓmanere nec ad stulticiaz declinare. hoc q̃ppe scire xp̄iano est vtile ne labat. q̃r nimiꝫ sunt ꝓio q̃dã christiani q̃ toto tpe vite in stulticia ꝓmanẽt bz tali carnis desideria sectãdo. Cõtra q̃s ps̄. Nolite fieri sicut equ⁹ z mu. q̃bꝫ nõ est intel. in cha. zfre. ¦ maxil. eoꝝ. i. appetitũ sensualiũ: ꝛstringe. q̃ ñ approximãt: obediẽdo. Nã m'ta flagella pctorꝫ is. s. impenitẽt⁹. Scõo sũt alij ptim sapient⁹ z rõnabiliter facere nõ desistũt. Cõtra qđ Deut. xxij. pcipit in figura. Nõ seres vineã tuã alẽo semie. i. in cultu boni opis nõ seres malicie semẽ qđ est peccatũ. Sequit. Nõ arabis i boue sil' et asino. vbi Lyra z Fran. maro. ac cõit doc. intelligũt phibi tũ esse sapientẽ z sapie opa simil' cũ stulto et eius opibꝫ copulari vl' ꝛiũgi. Nã bos ꝓpe matuꝝ in cessum sapiaz significat mature in actibꝫ pcedẽ tẽ. sed asin⁹ significat stolidũ. Tercio sunt alij q̃ licet multũ sapiẽtes fuerint tñ deciderũt ad maxima stulticiã. vt fuit sampson: salomõ corrupti amore mlierꝫ. Jtẽ arestotiles: alexãder magn⁹. z m'ti hmõi. Jtẽ inter sctos etiã pater de Nicolao aduena anthio. Act. vj. z Apoc. ij. Jtẽ de iuda q̃ xp̄m tradidit. Propter̃ea aduertam⁹ signa sapie et ꝓ ꝛtrariũ signa stulticie. vt ista respuẽtes z discernentes: illa eligamus. Ubi aduertendum fm Fran. Maro. plurima hmõi signa in ser. de doc. assignanť. e q̃bꝫ aliq̃ accipiam⁹. ¶ Primũ si gnũ est animi firmũ ꝓpositũ in cõstantia. hoc q̃ppe

est in bono signū sapie si hō in ꝓposito scto est cō stans z stabilis. qz ꝓpositū sapientis firmat a re cta rōne. regla aūt recte rōnis nō est de facili mu tabilis. Ideoqz qñ aliqs videm⁹ multū instabi les: statim arguim⁹ esse stultos. sicut illos q̄ q̄ti die mutāt opiniones nō dicim⁹ scientes nec in scia firmos. Vnde Eccī. xxvij. Hō sensat⁹ in sapiētia manet sicut sol (scz q̄ lumē nō mutat) Nā stult⁹ vt luna mutat. Et patet de vagabundis q̄ stulti reputant merito ꝓp̄ crebrā mutatōez. Secun dū est boni opis intētio recta. Sicut em̄ stult⁹ est q̄ aurz dat p luto. sic q̄ bona facit p laude huma na z nō ꝓp̄ deū. Hugo. de archa. li. iij. Qui sa pientiā z ei⁹ opa p būana laude q̄rit silis est iu de. pditori q̄ xp̄m p ꝑrenis vēdidit. Vñ hypocri te dicunt stulti a xpo vt hr Lu. xj. Pharisei stul ti qō de foris est mūdat⁹ int⁹ pleni iniq̄tate. Re uera stulti sūt oēs vanigloriosi qz magno labo re q̄ erudāt acq̄rūt iferni penas: q̄ facto bona in tentione possent acq̄rere celeste p̄miū. Itē qz ra les insequunt vmbrā q̄ fugit se insequentē z seq̄ tur fugiētē. sic gl'ia vt dicit Bern̄. Tertiū ꝓsul tatio exq̄sita. Nā put Salomō dicit Prouer. xij Via stulti recta in oculis eius. q̄ aūt sapiens est audit cōsilia. nā multa salus vbi multa cōsilia. eiusdē ca. xj. Vñ fatui reputant qñ aliq̄ sine expe ctata deliberatiōe festinant dant sententiā in iu dicio. ¶ Querit hic q̄liter cognoscit q̄s sapi enter se regere in ꝓsilio. Rñdet fm Fran. de ma ro. pcipue p tria signa. Primū est. si consiliū ple narie audit etiā si nō sit fm suū votū vel volūta tē. Vñ Roboam stult⁹ est reputat⁹ q̄ noluit au dire cōsilia senioz. q̄ licet nō fm suū votū dabāt cōsiliū: tñ erat sani⁹ q̄z cōsiliū iunioz. q̄ decept⁹ ē iij. Reg. xij. Vnde Prouer. xv. Stult⁹ gaudet de stulticia: z dissipant cogitatōes vbi nō est ꝓsiliū. vbi vo sunt plures cōsiliarij ꝓfirmant. Nec ibi Et b etiā si ipsoz cōsilia sint cōtraria. qz ex ꝓijs eliciunt sepe saniora ꝓsilia. ¶ Secundū signum si qs in ꝓsilio incitat⁹ passiōe: nō respōdet anteq̄z audiat. Prouerb. xviij. Qui p̄us respōdet q̄z au diat stulti se esse demōstrat et ꝓfusiōe dignuz. ¶ Terciū signū si bona ꝓsilia pficit. Prouer. xiij Inē supbos sp iurgia sunt. q̄ aūt agūt oia cū cō silio regunt sapia. Quartū signū dissimulatio iniurie in patiētia. Prouer. xij. Qui dissimulat iniurias callidus. i. sapiēs est. vñ stult⁹ reputat q̄ malū p malo reddit: vel ira feruidus passiōez sequit. Prouer. xiij. Impatiēs opat stulticiam. Cassiodo. sup ps. vj. Sapia nō pōt nisi apō q̄e tos z inturbatos anios inueniri z ꝓseruari. Itē Bern̄. sup cant. ser. lxxxvj. dicit. Ad vtutes ptiet tribulatiōes fortiter sustinere. ad sapientiā in tri bulatiōib⁹ gaudere. patz b in aplis. Vnde Vay mo sup xpoc. Opa z labores cōia sunt bonis z malis. patientia singulare munus est electoz. ¶ Quintū est expiatio pcti in vera pnia. Vñ qñ boies leranť in pctis z prauis opib⁹: ꝓsipiētes re putanť sicut pecora lasciuientia. Eccēs. vij. Cor stultoz vbi letitia. s. in reb⁹ pessimis. Cor sapien tū vbi tristicia. s. pnie vere. Bern̄. Inueniſti pla ne sapiaz si ꝓpris vite pctā defleas. Nā sape ma lū est desipe. ¶ Querit vñ est q̄ boies solēt ridere magis de hijs q̄ ptinēt ad stulticiā q̄z de sa piētia. Rñdet fm Fran. maro. vbi. s. Quia b est cōiter naturale vt vicz inimic⁹ leteť de irrisiōe et cōtumelia sui inimici. sed qz caro est inimica aie Ro. v. q̄ carnales ridēt de stulticia q̄ est cōtume lia rōnis. ¶ Tertū signū est futuroz p̄cogitatio freq̄ntata. Vñ Eccēs. ij. Sapiēs oc'li ei⁹ in capite ei⁹. stult⁹ in tenebris ambulat. Idcirco q̄nto qs sa pientioz: tāto magis ꝺz oculat⁹ qz ꝓuidētiā hz cir ca futura. Vñ. j. methaph. Sapientis est ꝓuidere futura. s. p̄cauēdo pic'a. Vnde stulti reputant q̄ nō ꝓuidēt nec ꝓparāt se ad futurā mortē et iudi ciū. Deut. xxxij. Hēs absqz ꝓsilio z prudentia vti nā saperēt z intelligerēt z nouissima ꝓuiderent. ¶ Septimū est gutas et moderatio in loquela. Prouer. xxvij. Qui moderat fmones suos pru dens est. stult⁹ si tacebit: sapiēs reputabit. Vnō Salon phs cū taceret interrogat⁹ vt⁹ stult⁹ esset qz sic taceret alijs loq̄ntib⁹. Rñdit. null⁹ stult⁹ tacere pōt. Octauū est būilitas in aio radicata Prouer. xj. Ubi būilitas ibi sapia. Nā oīs sup bus stult⁹ ē. qz credit ꝺ se qō nō est z se decipit. vt dic Gre. i li. moral. xxviij. Proinde stult⁹ sapien tioz sibi videť Prouer. xxvj. ¶ Nonū inclusio se creti custodita. Prouer. x. Sapiētes abscōdunt sciam. i. qō sciūt secreto. os aūt stulti ꝓfusiōi ꝓxi mū est. Eccī xx. Hō sapiens tacebit vsqz ad tēp⁹ O ḡ hō obserua hec si vis forte vere sapiēs. beat⁹ iste doctor hec seruauit. ḡ zc. J

¶ Circa terciū de gl'ia celesti doctoz cōis ē snīa theologoz q̄ ipsis vltra aureā gl'iaz. s. essentialē debeť aureola q̄ cōpať stelle. Dañ. xij. Qui docti fuerint fulgebūt q̄si splēdoz firmamti. z q̄ ad iu sticiā erudiūt mltos q̄si stelle zc. Queritˇ ḡ q̄libz doctoribz debeť aureola: Rñdeť fm Anthoñ. i iij. pte. ti. xxxj. z ꝓcor. alios doc. q̄ Prio ꝺbeť pla tis q̄ ex officio hñt p̄dicare vl docere subditos: si tñ actu doceāt vel p̄dicēt: alio q̄n aureola eis nō dabiť. Scdo ꝓsimiliť debeť mgr̄is in theologia actu docētib⁹ ea q̄ ptinēt ad salutē. Vñ nec medi cis doctoribz nec phisicis nec poetis n̄ iuristis aut le gistis. imo nec theologis docētib⁹ phisicā vl ea q̄ nō sē ptinētia ad salutē: dabiť aureola. nisi put illis vtunť ad declaratōez theologie. sic paul⁹ vtebať dictis poetaz p̄dicādo. Nā aureola ista debeť do ctoribz eoq̄ demones ñ solū a se sz etiā a cordib⁹ alioz expellūt. qō fit p doctrinā sacre scpture. ḡ zc. Tercio debeť p̄dicatoribz q̄buscūq̄z actu p̄di cantib⁹. s. ad salutē ptinentia: dum tñ sint missi. al's nō. Quarto oīb⁹ scribentib⁹ cōpilādo sacrā doctrinā. et etiā generaliť oīb⁹ docētib⁹ siue scri pto siue vbo legēdo vel p̄dicādo. dū tñ publice z debito fine ac itentōe. vñ fraťne corrigēti soluz

nō debeā aureola. nec etiā docēti vel p̄dicāti ppt̄ vanā gl̄iam aut ꝓpter lucꝝ tpale. qz vt sic ñ sūt meritoria vite eē nec aureole. Beatus aūt iste doctor ꝓ deo pfecta scītate docuit z p̄dicauit. ergo bñ aureolā meruit. Rogemus gr̄m vt eī meritis det nobis gr̄am zc.

De cōfessoribꝰ doctoribꝰ cōis sermo secūdus.

Beatus hō qui in sapiētia morabit z qui in iustitia meditabit et in sensu cogitabit circūspectionē dei. Eccī. xliij. z ad laudē huī⁹ scti doctoris festiuitatis qz eī⁹. Bꝝ In q̄bus ꝟbis hic sctūs doctor cōmēdat. Prio q̄dē de diuioꝝ z salubriū cognitiōe: cū dr. Beātus hō. s. in spe: q̄ in sapientia morit. s. cognoscēdo ea q̄ sūt dei z salutē eē ne. q̄rū cognitio dr sapia. i. sapida scia ꝑm Bern̄. qz bñ sapit p amorē rectū. Sed qm̄ vt Greg. ait. pbationis dilectōis est exhibitio opis. Ideo secundo cōmēdat de boni opis actiōe: cū addit. et q̄ in iustitia meditabit. Bern̄. Justitia est q̄ reddit vnicuiq; qđ suū est. s. deo amor timor z honor. z primo supiori obedientia. eq̄li beniuolētia. inferiori cōrrectio z gubernatio debita. Tercio cōmēdat de scītatis cogitatiōe z cōseruatiōe: cū dr. z i sensu. Lyra. i. sensate: cogitabit circumspectōez dei. id est q̄ deꝰ circūspicit oīa. z sic prudēter cauet ab oī offensa. In hīs q̄ debemꝰ hūc sctm̄ imitari vt possimꝰ ad eī⁹ gl̄ie ꝓticipationē puenire. Nā beatus talis hō q̄. s. in sapiētia morabit. Erq̄ ita q̄z in istis ꝟbis cōmēdat iste sctūs doctor p̄cipue ō cognitōe diuioꝝ ꝑ verā sapiam. z i exēpluz de ꝟ nob ꝓponit: ideo tria mysteria de ꝟ notabimꝰ

Prio de exercitio vere cognitōis. ibi. Btūs q̄

Scōo de documēto cauē. puisti (in sapia.

onis. ibi. in iustitia meditabit.

Tercio de cogitatu diuine circūspectiōis. ibi in sensu cogi.

Circa p̄mū de exercitio vere cognitionis q̄rit q̄lia debet xp̄ian⁹ ꝑ sua salute cog̃scere z i illis sapienter se exercitare. Ad qđ respōdet q̄ potissime sunt septez cognoscenda ad salutē valde necessaria homi christiano.

Prio debet q̄s cog̃scere ea q̄ sunt extra nos.
Scōo ea que sunt intra nos.
Tercio que sunt ꝓtra nos.
Quarto que sunt iuxta nos.
Quinto q̄ sunt infra nos.
Sexto q̄ sunt ante nos.
Septimo q̄ sunt supra nos.

Primo xp̄ianus debet sapiēter cog̃scere exēplo sctoꝝ ea q̄ sunt extra nos. vt sunt oīa bona mundialia trāsitoria vt sciamꝰ ea nō esse nostra z ideo ꝓtēnamꝰ tanq̄z aliena nob nō pmāsura. Nā dic ap̄lus. j. Thim. vj. Nil intulimꝰ in hūc mundū haud dubiū qz nec auferre possumꝰ. habētes ḡ alimenta z q̄bus tegamur hīs ꝓtenti simꝰ. Un Bern̄. O filij hoim genꝰ auarū q̄d vob cū auro et argento q̄ nec vera bona sunt nec vestra sunt. Nā quid est aurꝝ nisi terra rubea. q̄d argentū nisi terra alba. Sed q̄d facit ea p̄ciosa nisi filiozꝝ adā auaricia. que si nō essꝫ: vere p̄ciosa nō essent Deniq; si vestra sunt tollite ea hinc vobiscū. Nā reuera sicut nil intulimꝰ in hūc munduz ita nil auferre possumꝰ. Ire īdez Bern̄. i medi. Tu bō quem fructū expectas ex caducis bonis mundi hui⁹. cui⁹ fructus ruina. s. pcī. cui⁹ finis mors amara. s. spoliās oīa z alijs relinquēs. cuius causus nō nisi dānatio z supplicia eēna. vtinā saperes z intelligeres ac nouissima puideres. Meritō g̃ hec terrena sunt cōtēnenda ac ꝓ acq̄rēdis nostris hereditarijs bonis. s. celestib⁹ distribuenda. qz ob hoc sunt nob accōmodata a deo ad tēpus. Hinc xp̄s Lu. xvj. dicit. Si in alieno. i. in tpalib⁹ fideles nō fuistis. s. bene dispēsando: q̄d vestꝝ est. i. bona spūalia z celestia que q̄dem nostra sunt qz ad ea sumus creati z nō pñt auferri a nobis nolentib⁹: q̄s dabit illa vob. q. d. nō potestis illa acq̄rere nisi ista ꝓtēnatis. Ad id exemplū. Dicit nāq; pbus li. de aīalib⁹. q̄ animalia q̄ respectu sui corpis habent cor magnuz sūt multū timida vt lepus z ceruus. qz calor z sanguis nō sufficit tā magnū cor cōfortare. Sic spiritualiter boies habentes magnū cor ad exteriora mūdialia diffusum timorē habent dānatōis qz vt Bern̄. ait. Angustū est cor hois: deū et diabolū simul capē nō sufficit. cōtemne ḡ diabolum vt deū habeas. Scōo xp̄iana sapientia debet cognoscere ea q̄ sunt intra nos. s. cōscientiā sepe examinādo. Ire peccata cōmissa: pniam agēdo. Unde Bern̄. dicit. Initiū salutis est cognoscere seipm. Idem in medi. O hō cognosce teipm q̄a hoc multo melⁱ⁹ est q̄z cognoscere cursus siderū et vires herbaꝝ z naturas aialiū. Nā et si oīa celestium z terrestriū scientiā haberes parū tibi pdest dum ignoras teipsum quia sic impenitēs pibis. Deniq; debet xp̄ianus in se cognoscere vicios mores et passiōes vt illos extirpet qz per illas pire habet. Queritur ergo vnde aduenīūt nobis mores vicioſi z passiones. et quo modo debeamus remedia puidere contra eos Respondet ꝑm Gregoriū nicenū in exameron. dicentē. Vicioſi mores z passiones trib⁹ de causis nobis aduenīūt. Primo ex mala educatiōe. Secundo ex mala corporis habitudine. Tercio ex vicio ignorātie. Sed quomō curant subdit infra dicens. Curant aūt mali mores bona consuetudine. et mala habitudo bona exercitatione. et ignorantia studio discipline. Nec ille. Nota ergo q̄ dicit: qz passiones z mores vicioſi si ꝓueniunt ex mala educatione. Nam scribitur Prouer. xxij. Adolescens iuxta viam suam grauis et cum senuerit non recedet ab ea. Unde Hieronymꝰ in epistola ad athletam dicit. Greca narrat historia Alexandrū nunq̄z pedagogi

sui moribꝫ z incessu ac vicijs potuisse carere q̄bꝫ adhuc paruulus fuerat infect⁹. Sed hec curari pñt bona ꝓsuetudie: inq̄t. qz Bern̄. etiā dicit. q̄ si cut clau⁹ clauo tūdit. s. z de forama ie ejcit. sic cō/ suetudo. s. mala: ꝓsuetudine ꝓraria vincit. ¶ E

¶ Scdo inq̄t ex mala corꝑis bitudie aduenijūt mores mali z passiōes vicioſe. qz vt idē Greg. ni cenus dicit. Iracūdi sunt natural'r oēs colerici. vtpote accēsi sanguis colerici caloze. Sāguine/ osi añt sunt lubrici z luxuriosi ac lasciui naturali inclinatiōe. Itē flegmatici sūt pigri z somnolēti. et melācolici sūt tristes timidi z cupidi. Sed sa/ nanc iste habitudies inq̄t bona exercitatōe. Naz q̄ se sentit inclinatū ad luxuriā debet se exercita/ re circa ieiunia z corp⁹ castigare. Qui ad auari/ cia: debet se exercitare circa elemosynas. Qui ad superbiā: debet circa humiles ozōes. Qui ad tor pozē z pigriciā: circa debita opa bona. Et sic ſm pbicoꝝ dictamia vt Greg. ait cōtraria cōtrarijs curanc. Tercio dicit ex ignozātia. ex insciētia cūi male dijudicatiōes inexcogitato aīo innascunc vt extimet mala esse bona z bona mala. Nec ni cen⁹. Uñ bō debet esse circūspect⁹ vt sic sciat que sunt ītra nos. ¶ Tercio debet xp̄iān⁹ cogscere ea q̄ sunt ꝯ nos vt illa cauere studeam⁹. hec sūt ca/ ro mūdus z diabolus. Bern̄. Tres hostes ha/ bem⁹ ꝑcipuos q̄ sp nob i via dei aduersanc: mū/ dus caro z diabolus. Hinc etiā. j. Joh. ij. Oē qō est in mūdo. Lyra. i. in boibꝫ mūdanis: est cōcu/ piscentia carnis: q̄ est in voluptuosis. z concupi scētia oc'oꝝ: q̄. s. est mūdane cupiditat⁹. z superbia vite: q̄ est diabolice ambitiōis ¶ Quarto ea que sūt iurta nos. i. ꝓxios vt illos sicut nosmetipsos diligam⁹: etiā inimicos. Uñ Mat. xxij. Diliges ꝓximū tuū sicut teipm. z Matth. v. Diligite ini micos vestros vt sit⁹ filij patris vr̄i q̄ in celis est ¶ F ¶ Sed tu bō dic⁹. q̄re debeo diligere eū qui me odit. Rñdet ſm August. z doctozes q̄ dili/ gere debes ꝓxīo qz de⁹ ꝑcepit. et sic ꝓp̄ deū tene ris diligere z in deū ac ſm deū et iusticiaz. i. vt in ꝑcōze licet ꝑcm odias: cū naturā diligas. Sic in hoie in stercoribꝫ iacente hoiez diligo et fouco ꝓ deo: cū sterc⁹ abominoz emūdo z phibeo. Se/ cundo diligere debes ꝓpter aie tue salutē: ne odi endo illū ꝓximā aiaz occidas. s. Joh. iij. Qui odit fratrē suū homicida est z manet in morte. Ad id exēplū est. Nā pbs. ix. li. Ethicoꝝ q̄stionē talē di/ spurat. Utrū bō virtuosus hūs amicū si efficiat malus debeat illū dimittere z amicicia dissolue re. Cū em̄ virtuosus nō debet amare nisi bonū et virtuosum. quō g̃ amicicia debeat seruare ad ta lē malū factū. Et rñdet d. q̄ si ille est a malicia ir reuocabilis: dissoluēda est illa⁹ amicicia. alioq̄n nō. Et ponit exēplū. q̄ sicut q̄ amic⁹ tu⁹ pdit pe cuniā nō deseris eum sed iuuas ad req̄rēdū. ita m'to mag⁹ cū amic⁹ pdit vtutē: iuuādus est ad recupandū. Mat. xviij. Si peccauerit frat tu⁹ corripe eū. Quinto ea q̄ sunt ifra nos. i. suppli cia ifernalia vt timeam⁹. qz xp̄o teste: ibi erit fle/ tus et stridoꝝ dentiū ꝑpetuo Mat. xiij ¶ Certo q̄ sunt añ nos. s. morte z iudiciū. Uñ Beda. Cer tū est q̄ morier⁹. incertū est q̄n aut quō aut vbi: q̄n vbiq; te moꝝs expectat. tu q̄z si sapiēs fuer⁹ vbiq; cā parat⁹ expectabis. Debet g̃ hō hoc reco/ gnoscere. qz vt de pe. dist. vij. §. vlt. dicit Lypan⁹ Nō est dign⁹ in morte accipe solaciū q̄ se nō co/ gitauit moritu⁹. Nec ibi. Nā z Ber. in ep'la ōt. Moꝝs iusti p̄ciosa z bona ꝓp̄ req̄em. melioꝝ ꝓ/ pter securitatē. optia ꝓp̄ ꝑpetuā bitudinē. Ecō/ tra moꝝs pcōꝝ mala in p̄uatiōe bonoꝝ mūdi. peioꝝ in amara sepatiōe aie. pessima in ⁊mis et ignis ꝑpetua duplici ꝓtritione. Dec ille. Ideoq; p̄udent' recognoscere debem⁹ ne peream⁹. ¶ B

¶ Sed q̄n plures obijciēdo dicere solēt. q̄s post mortē redijt aut venit de futura vita qui certos nos facere possz: aut de iusto⁹ bitudine: aut de malo⁹ dānatiōe. Itē q̄rere etiā q̄s posset: nūq̄d bonū esset z licitū aliq̄ē morienē ꝓuenire et re/ q̄rere q̄ sibi reuelet statū suū post mortē aut ali/ q̄ de futura vita. Ad hec resp̄dēt g̃ q̄ infallibili et indubitabili certitudine oia dictamia scp̄ture sunt nob tradita a restib⁹ ifallibilib⁹ de fut̄a vi/ ta aduenictib⁹. s. ab angelis reuelantib⁹ ꝓphet⁹ et sctis patrib⁹. imo ab ipo spūsctō z a dei filio xp̄o iesu. Nā spūsctō inspirati locuti sunt scti dei ho/ mines. ij. Pet. j. At ꝑ vera miracula a solo deo facta cōfirmata: q̄ nō pōt falli nec fallere vt dicit Anselm⁹. Deniq; ſm Tho. in q̄dlibeto et cōcoz. fratrē Angelū de clava. Si q̄s statū future vite a morieēte req̄rat ex infidelitate vel dubitatiōe fi/ dei: hoc oīno nō licet. qz vt hr̄ ꝑ Aug. extra de he reti. ca. Dubi⁹ in fide infidel' est. al's ex pietate li/ cet: dūmō hoc subintelligat si deo placuerit. Et sic patet. Septio q̄ sunt sup̄ nos debem⁹ reco/ gnoscere. s. deū z celestē bitudinem. qz vt Chryſ. ait. sine vera dei cognitiōe ois hō tanq̄z pec⁹ est.

¶ Circa scōm de cauta p̄uisiōe q̄rit Unde est q̄ hō nō p̄uidet nec meditat caute ea q̄ sūt sue salut⁹ necessaria nec cogscit. Nā h̄ scire est vtile. s. vñ h̄ causat: vt sciam⁹ euadere. Ad q̄ rñdet q̄ sicut in corꝑalib⁹ septez modis ipedit q̄s a vera cognitiōe alicui⁹: sic in spūalib⁹. Primo ꝑ abnega tionē z carētiā sensus natural'. vt patet i ceco na to q̄ nescit iudicare de coloribꝫ nec somniare de eis. et in surdo naturalit' a p̄ncipio sui ort⁹ q̄ ne/ scit sonū. Sic spūalit' hō totaliter carnalitati a p̄ncipio assuefact⁹ z ñ hūs sensuz spūs: ipedit ne celestia cogscat. j. Cor. ij. Anial' hō ñ ꝑcipit ea q̄ sunt spūs dei. Et Osee. v. Spūs fornicatiōis in medio eoꝝ z dñm ñ cogn̄uerūt. Scdo ipedit cog/ nitio vera ꝑ deceptōez ꝓceptōis sensual'. sic ma gici z demones facīt vt sensus illudanc. Itē ba cul⁹ mediatiz posit⁹ in aq̄ videt fract⁹. z nauigā/ ti i flumie videt pozt⁹ ꝯ ascēdere. Sic spūal'r hō erroze diabolico vl' fātasijs ꝓcept⁹ falso scripturaꝝ itellectu ñ cogscit salutifera ve z gibit. Baruch

tij. Alii nō habuerūt sapiam .s. verā. pierūt ꝓpter insipiētiā. Sic pibūt ēnaliter oēs hereticī. vt dicit Aug⁹. extra de hereti. ca. j. Tercio ipedit cognitio vera ꝑ debilitatiōez sensus vitaľ. vt patet qñ oculi dolēt vel qñ ꝙs morti approximat q ñ cognoscit notos. Spūaliť hō debilitat⁹ delectatione pcti mortaľ nō sapit ea q̄ sūt salutis sed potius ea sibi placēt q̄ sūt viciosa z mortifera. August. Egris oculis odiosa est lux q̄ pulcra est amabilis. Idez. Palato ifecto nō sapit panis q̄ sano est delectabilis. Exēplū de manna Sap̄. xvj. 6z. q̄ habuit oīs saporis suauitatē bonis. sed malis in ea nauseā babebāt. Quarto ꝑ elōgationē sit⁹ localis. qz hō non cognoscit multū remota a se. Sic spūaliť aīa cōsuetudine peccādi a deo elongata nō cognoscit salutifera. Pſ. Lōge a pctōribus salus. Quinto ꝑ depssionē corporis somnialis. vt patet ꝑ phm de som. z vigi. di. Sōn⁹ est ligamētū sensuū. Spūaliť. sic hō corpens a studio z vbi dei audiētia ignorās manebit. Hiero. xxxviij. dist. Si iuxta. dicit. Qui scpturas ignorat xpm ignorat z a xpo ignorabit. Item Greg. ibidē c. Qui ea. dicit. Stult⁹ in culpa sapiēs erit in pena. Sexto ꝑ interpositionē obiecti medialis sicut patet q̄ nō cogñscim⁹ posita retro parietem Spūaliť. hō inēpositū hz obiectum ad diuia. s. amorē terrenoꝝ. et iō cec⁹ manet in ꝛrenis solis nec videt celestia. sicut exēplum de talpa. J

Uñ Aug⁹. sup̄ pſ. lxij. dicit. Dis q̄ ℥ salutē suaz cupit terrena: sub terra est. qz terraz sup̄ se ponit q amorē z se sub ꝛra facit. s. sicut ceca talpa celestia nō vidēs terrestria diligit. Septio impedit ꝙs a cognitiōe vera alicui⁹. s. ꝑ obliuionē noticie mētalis. Sic spūaliť hō obstinat⁹ in malo obliuiscēs deū. Pſ. Uiā pacis nō cogñuerūt. qz nō est timor dei ante ocl'os eoꝝ. Idē. Nunqd cogñscent in tenebris. s. pctōꝝ mirabilia tua z iusticia tua in terra obliuionis. i. in corde obstinato zc. O ḡ hō si vis cogñscere ea q̄ sunt salutis abijce a te carnalitatis amorē et oēm errorē ac pcti delectatiōez et prauā ꝙsuetudinē: ignorantiā z negligentiam cupiditatē z obstinatā mentē. Exēpluz de sanctis doctoribz z ꝙfessoribz alijsqz oīb⁹ xpo placentibz q̄ vicz sūmoꝝe hec vitauerunt ne a vera sapia q̄ xps est oberrarēt. Et p̄cipue accipe o xpiane exēplū de isto scō doctore cui⁹ hodie festū agimus q̄ hec ipedimēta cauēs sume illūinat⁹ exercit. pse qre legendā. O ḡ hō attēde tibi prudēter z puide caute vt hec ipedimenta remoueas a te si vis cognoscere tuā salutē z nō perire. O ℥ multi ꝑ ista

¶ Circa terciū de recogitatiōe di (peunt. uine circūspectōis z ei⁹ ꝓpietatis deuoto intellectu q̄rit q̄lia debet xpianus prudēs intelligere de deo et sepe recogitare. Ad qō respondet q ꝑ cipue septē. Primo amoris ei⁹ imensitatē vt videlicet reamem⁹. j. Joh. iij. Diligam⁹ deum qñ ipe ꝓr dilexit nos. Aug⁹. Si piget amorē ipendere pudeat saltē amorē ñ repēdere. s. ꝑ dei amore. Scdo bñficentie largitatē. s. vt gras agam⁹ qz oia bona ab ipo habem⁹ z etiā nosmetipsos. Bern̄. sup̄ Cant. Oportet hoiem gratiosuz esse qz libent dona mltiplicant vbi ꝓra bñ salua z grata vident. Nec ille. Tercio clemētie infinite pietatē. vt de ei⁹ miscōia nō desperem⁹ si pniaz egerim⁹. Pſ. Multa flagella pctōris. s. ipenitētis erūt in iferno. sperātē aūt in dño miscōia zc. Et Ezech. xviij. Quacūqz hora ingemuerit hō. s. peniteñ. nō zc. Quarto diuinā ei⁹ voluntatē vt cā impleam⁹. qz xps dicit Mat. vij. Nō oīs qui dicit mihi dñe dñe intrabit in reg. celoꝝ. sed q̄ facit voluntatē ꝑris mei q̄ in celis est ipe intrabit in regnū. Impleam⁹ ḡ dei mādata Mat. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Quinto equitatis z iusticie rigorositatez: vt ei⁹ iudicia timeamus z offensas caueam⁹. alioqn vt Pſ. dicit. cognoscet in futuro dñs iudicia sa. opib⁹ ma. s. comp̄. est p. Sexto fidelitatē ꝓmissiōis z veritatē vt celestē beatitudinē quā ꝓmisit ingram⁹ z ꝺ assequndo ꝙfidam⁹. Pſ. Fidelis dñs in oīb⁹ verbis suis z sctūs in oīb⁹ opib⁹ suis. Septio gloriē ei⁹ incōprehēsibilē maiestatē: vt ipm deū supoīa desiderem⁹: honorem⁹: z debito cultu latrie adorem⁹. Uñ pſ. Uenite adorem⁹ ꝺñm: iubilemus deo salutari nr̄o: p̄occupem⁹ facie ei⁹ i cōfessiōe z in psalmis iubilem⁹ ei. Quōm de⁹ magn⁹ dñs z rex magn⁹ sup̄ oēs deos zc. Btūs iste doctor hec oia diligenter intellexit z cogitauit. sicqz deū pfecte amare studuit. Rogem⁹ ḡ dñm iesuz vt ei⁹ meritis z p̄cib⁹ det nobis gram z tandē gloriam Amen.

¶ De quocunqz sancto confessore cōmunis sermo primus.

Euge serue bone z fidelis qa sup̄ pauca fuisti fidelis sup̄ multa te ꝙstituā: intra in gaudiū dñi tui. Matth. xxv. ca. z in euāgelio huius solennitatis. ¶ Iteꝝ aliud thema ex veteri testamēto. Ecce seru⁹ meus exaltabit z sublimis erit valde. Esa. lij. ca. ¶ Nouim⁹ charissimi q̄ magni dñi z reges i suis seruis maxie diligūt obsequiū sedulitatē z fidelitatē. et tales solēt remūerare ꝑ suis seruitijs. Sic xps dñs rex regū vult habere seruos bonos i ꝛruosoꝝ operū exercitijs seduloscz z fideles in cauēdo offensam. i. pctm̄ morale q̄dlibet. qz ℟ marie ꝓrariat deo. iuxta illud Sap̄. xiij. Odio sūt deo impi⁹ z ipietas ei⁹. Id circo xps dñs pabolice ostendit q̄ deus seruum inutilē. pjciet in tenebras exteriores vbi erit fletꝰ z stridor dentiū. Seruū aūt bonū z fidelē exaltabit in celestem beatitudinez ad gaudia felicia. Uñ dicit Euge serue bone z fidelis qz in pauca zc. Et qñ iste sanctus confessor bñ ꝑ oia z fideliter seruiuit christo Idcirco ad eius honorē canunt et assumunt hec verba. vicz Euge serue bone et fidelis zc. Juxta q̄ ꝛba tris mysteria notabim⁹

pro sermone fm qđ de bijs cõmẽdak z in exẽplũ nobis ꝓponit iste sanctus.

¶ Primo de diuine seruitutis fidelitate.cũ dr. Secõdo de diuĩe accepta/ (ue bone z fidelis. tionis placibilitate.qđ signak dicẽdo Euge.

¶ Tercio de celice ꝑmiatiõis iocũditate.ibi.in/ tra in gaudium zc.

¶ Circa ꝑmũ de fidelitate seruitutis dr qrit Que z qlia debet hõ obseruare vt ꝓbẽ fidel' dei seruꝰ esse. Ad qđ rñdendo nota q Silibertꝰ epus xvij.q.v.c.Deforma.dicit sic.Qui dño suo fideli/ tatẽ iurat:ista ser sp in memoria debet bre. i colu me:tutũ:honestũ:vtile:facile:possibile.Nec ibi. Et qz nos in baptismo iurauimꝰ fidelitatẽ tene/ re dño deo.ideoqz spualiter hec ser obseruare de/ bemus vt fideles in dei seruitio iueniamur z cõ probemur ¶ Primus dr incolume. Textꝰ dicit incolume videlicet ne sit in dãnũ suo dño de cor pore suo. Nã claꝛ est q ille nõ est fidel' seruꝰ qui nocet dño suo in corpe. Spualiter is ꝓbat esse fidelis xpianꝰ q nõ offendit xpm in corpe suo.

¶ Sed qs est q offendit xpm in corpe. Rñde tur q ꝑmo is q in pctã recidiuat. iuxta illũ Pe/ bre.vj.ca. Rursuz crucifigẽtes xpm i semetipsis Augꝰ. Per oẽ pctm mortale qđ cõmittimꝰ qn/ tũ in nob ẽ xpm crucifigimꝰ. Hoc itelige.i.talez iniuriã xpo facimꝰ ac si crucifigeremꝰ eũ corpali ter. Itẽ secõdo ille offendit xpm in corpe infideliter vicz q indigne sumit xpi corpꝰ vl' tractat i eucha ristia. Propẽea.j. Cor.xj. Quicũqz mãducaue/ rit panẽ vel biberit calicẽ dñi indigne reꝰ erit cor poris z sanguis xpi. Oẽs g tales infideles sẽ xpi serui z puniẽdi. Secũdũ dr tutũ. Textꝰ. Tutũ inqt ne sit ei in dãnũ de secreto suo vel de muni/ tionibꝫ ꝑ qs tutꝰ esse pot. Spualiter secretũ christi est ipsa inẽna cogitatio quã solus deꝰ nouit.mu nitio eiꝰ est castrũ aie bũane in q deꝰ habitat qđ debet esse munitũ firmo ꝓposito in bono. Uñ il le xpianꝰ infidelis seruꝰ est q cogitatũ suũ cõsen/ tiẽdo in prauã delectationẽ carnalitatis diabolo ꝓdit.et sic munitionẽ xpi.i. aiam dat in habita/ culũ hosti xpi.i.diabolo. Quo ꝛtra Epb.iiij. No lite locũ dare diabolo. Et itez. Tepluz dei sctm est qđ estis vos. Proinde q sic offert cor suũ dia/ bolo infidelit agit ꝯ xpm. Dicit aũt glo.sup ꝑdi/ tũ tertũ q ille q mũitiões cedit hostibꝫ vel ifas vel nũciũ vel aliqđ signũ eis mittit incidit in cri mẽ lese maiestatis fm leges.et q secretũ ꝓdit capi te punit.vt.ff.de re militari.l. Qñe. Quãto for/ tius etna morte puniẽdus est xpianꝰ q aiaz suã tradit diabolo expellendo inde xpm p ꝛsensum praue delectatiõis. Nã Gap.j.scribit. Peruerse cogitatiões sepant a deo ¶ Terciũ dr bonestuz ne vicz seruꝰ sit in dãnũ dñi de bijs q ad bonesta tẽ ptinẽt. Ubi glo.etiã dicit q tenet. ne vxori vel filie dñi vel quõcũqz aliqđ inbonestũ facit in do mo dñi.z b tã ope debonestãdo qz lingua ifamã/ do. Spualit.fidelis xpianꝰ ꝓbat si in domo do mini.i.in sctã ecclesia q est ꝯgregatio fideliũ nul/ lũ deboneſtat scãdalisando vel diffamãdo aut detrahẽdo. Uñ Matth.xviij. Ue illi p quẽ scan dalũ venit.et pedit ei vt susp.mola asi. in col.eiꝰ et demer.in p.zc. Tales sunt oẽs ornãtes se lasci ue vt alios ꝓuocẽt ad ꝛcupiscentiã. Silr q ma/ la docẽt vel malũ exẽplũ pbẽt. Jte Ro.j. Susur rones detractores deo odibiles zc. Denicz tales etiã si pniam agãt nõ sũt serui fideles nisi satisfa ciãt restituẽdo famã.qz vt Augꝰ.dicit.nõ dimit/ tit pctm nisi restituat ablatũ.xvij.q.vj. Si res.

¶ Quartũ dr vtile:inqt textꝰ.ne sit ei in dãnum de suis possessionibꝫ.sed illas.s.fidelit dispenset qđ facit xpianꝰ in bonis rpalibꝫ. ¶ Uñ christus in ipso euãgelio hui⁹ themat⁹ dicit pabolice q serui dei acceptank q fideles sunt in pauc⁹.i.in bonis collat⁹ in hac vita q sunt pauca et modi/ ca respectu bonoꝝ celestiũ. Nã illa sunt ꝓpetua et p ꝛsequẽs infinita.hec aũt trãsitoria. Uñ Beꝛ. Sicut ẽra est q̃si pũct⁹ respectu firmamenti:ita oia ẽrena sunt q̃si nil respectu celestium bonoꝝ. Hij g serui.s.in ist⁹ bonis dr.i. a deo collat⁹ tãqz ꝓbati fideles ꝓstituunt supra multa indicibilia gaudij celest⁹.sed seruꝰ infidelis et inutilis in ist⁹ piceꝰ est in ifernũ. O g diuites timete si diuitias vestras ad salutẽ fidelit nõ dispẽsat⁹ pauꝑibus Exẽplũ de diuite epulone. Uñ Amb.li.de vgin dicit. Bonꝰ z fidelis seruꝰ studet dñi sui possessi/ onũ pcia z lucra q̃rere:nõ ꝓpria lucra augere cũ dãno sui dñi. Sic seruꝰ dei nõ debet sibi ipsi diui tias supfluas augere sed pcia dei celestia cõqre/ re ¶ Quintũ dr facile. ne inqt illũ bonũ qđ dñs suus facere p se leuiter poterat faciat ei difficile. Uerbi gra.qñ dñs faciliter posset rehabere sua vel lucra acqrere si ipe seruꝰ b difficultat signuz est infidelitat⁹.Spualit sic homo cũ facile possit opa ꝛtuosa exercere z lucra celestia p pniam ha bere:nõ debet difficultrare assuescẽdo in pctis et viciosis opibꝫ in iuuẽtute sua. Nã vt ait Grego. Difficile surgit qđ moles male ꝛsuetudis pre/ mit. Uñ patet q qñ iuuenis nõ vult in iuuentu te penitere de pctis z bñfacere. sed tm differt ad senũ qñ difficile erit ꝓpẽ ꝛtiã cõsuetudinẽ facere infidelis xpianꝰ cõꝛobak. Ideo Augꝰ.dicẽ. Ma ledictꝰ q offert florẽ iuuẽtut⁹ diabolo.et fecẽ sene ctutis tm vult offerre xpo. Tertũ dr possibile. Textꝰ.ne id qđ possibile erat dño reddat ipossi/ bile. Uñ sctus Bñdictꝰ in regula dicit q verus obediẽs z fidel' etiã si impossibile pcipiak imple re tẽptat. Sic g spualiter ille xpianꝰ q pcepta dei implere dicit esse ipossibile vt multi heretici dire rũt:infidelis ꝓuincit. Uñ Piero.z allegak.ij.li. sniaꝝ dist.xxviij. Liberũ inqt sic ꝓfitemur arbi/ triũ vt dicamꝰ nos sp indigere dei auxilio et il/ los errare q cũ manicheo dicũt boiem pctm vi/ tare nõ posse. Idem Piero. Qui dicit deuz pce/ pisse ipossibile anathema sit. Itẽ talit etiã infide les ꝓbant illi xpiani q in hac vita possent qdem

penitere(q dicit Aug⁹.q de nemie ntūcūq sce lerato in hac vita posito despandū est)et tñ red/ dūt ipossibile differētes suā cōuersiōez vsq post mortem qñ nō erit possibile penitere meritorie. Nā dicit Damascē. Hoc facit hoīb mors qō fe cit angelis casus. O g xp̄iane disce ifidelitatē ca/ uere z fidelis xp̄i seru⁹ esse vt dicat tibi in morte. Euge serue bone z fidelis zc.intra in gaudiū do mini tui zc.sicut exēplū habes in isto ꝓfessore.

¶ Circa secundū de diuie cōplacētie gr̄a q̄r itur Utq deo būdicto magꝭ cōplaceant z p̄grata exist̄at seruitia sibi ab hoīb ipēsa q̄q angelo⁹q ob seqa:an ecōuerso. Cū em̄ iste sint tm̄ due rōnales creature vicz angeli z homies q̄q seruitia de⁹ ha bet accepta specialius: vtile est scire inē hec duo qō plus placet. Ad qō rñdet p ꝯclusionē q seruitia hoīs fideliter exhibita per oēm modū ꝓbant plus placere deo q̄q seruitia angelorū. Declarat q fm Bonauē.in.iij.dist.xxxij. dilectio dei z per ꝯseqūs ei⁹ cōplacētia ad creaturas est poti⁹ effe/ ctualis q̄q affectualis.eoq in deū ñ cadit passio sicut nec mutatio.iuxta illud Malach.iij. Ego de⁹ z nō mutor. Sed qm̄ de⁹ maioris effect⁹ di/ lectionē z cōplacētiā exhibet circa seruitia hoīm q̄q angelo⁹q.ḡ sequit q magꝭ diligit z plus dele/ ctat i seruitijs hoīm.vt h̄ clarescit ex plib⁹ signis hui⁹ effectualis cōplacētie. Primū signū admi nistrationis.q oēs angelos voluit de⁹ vt essent admīstratorij nostro⁹q seruitiorū ad salutē n̄ra Heb.j. Oēs sunt admīstratorij spūs in misteri/ um missi ꝓp̄ eos q̄ here.ca.sa. Et ps̄. dicit. Un gelis suis mādauit de te vt custodiant te in oīb vijs tuis:ad seruiendū deo. Secōm signū bene fice ꝓuocatiōis.q de⁹ oēs creaꝝs mūdi nobis subiecit vt ꝓ tāto beneficio deo seruirem⁹. Ps̄. Oia subiecisti sub pedib⁹ ei⁹ oues zc. Un mgr i ij.dist.j.dicit. Si q̄rit ad q̄d facta est rōnal' crea/ tura. Rñdet q ad seruiendū deo z laudādū de um. Mūdus aūt fact⁹ est vt seruiret homi. Hō igit posit⁹ est in medio vt scz seruiret ei a mundi creatur̄ et ipse seruiret deo. Hec ibi. Et q̄ patz q multū diligit de⁹ hoīm seruitia q̄b tāta bñficia ꝓstitit vt seruirēt ipsi homi ꝓp̄ h̄ vicz vt hō seruiret deo. O g hō qñ vides q terra te sustētat z pa/ scit recog̃sce qz ꝓpter h̄ facit vt seruias deo. Item qñ vides qz aq̄ te potat z abluit.sic z qñ aer fla/ tū tibi dat.z qñ ignis calefacit et cibuz decoq̄t.et qñ sol z luna illūinat tibi et q̄q astra seruiūt:in singl'is recognosce.qz ob hoc tibi hec fiūt vt ser/ uires deo. Ue g tibi si non deseruier̄ deo. qz oīs creatura armabit̄ ꝯ te in iudicio eoq seruitium nō impēdisti q̄ debuisti.patet Sap.v. Pugna bit ꝓ eo oz.ter.ꝓtra insen.zc. Tercīū signū car nis nr̄e assumptiōis.qz vt apl's ait Heb.ij.nus/ q̄q angelos appḧēdit sed semen Abrae. Un si q̄ rex aliquē seruū adeo amaret ꝓ sua fidelitate vt in fratrē adoptaret:cōstat qz illi⁹ seruitiū pacce/ ptaret alijs. Sic in ꝓposito xp̄s nos adoptauit vt fideliter seruirem⁹ ei in fratres z charissimos amicos.nō sic aūt angelos.ḡ patet. Quartū si gnū debitorie obligatiōis.qz de⁹ vt hominē ob/ ligaret debitorie ad sibi seruiēdū ꝓpio suo sāgui ne z morte eū redemit q̄ nō fecit angel'. Nā ma/ los angelos nō redemit de seruitute malicie vel pcti.sed homies tm̄. Ideo Ro.vj. Nūc aūt libe/ rati a pcto serui facti deo habet̄ fructū vestrū in sanctificatiōe.finē vero vitā eternā.stipendia aūt pcti mors zc. ¶ Item ad id facit etiaz talis ratio. Quero nāq quare voluit de⁹ vt aliqs an/ gelus vl' purus hō ꝓ hoīm salute moreret z p il lum redimeret:sz p seipm voluit genus hūanuz morīēdo redimere. Ad hoc respōdēdo fm Anselm. li. Cur deus hō.at q doctores super.iij.dist.j.assi gnant plures rationes. Una est.qz pctm̄ homi/ nis erat infinite ḡuitat̄. Cū qz fuit cōtra infinitā bonitatē diuinā. Cū qz infinito bono ꝓuauerat hominē scz beatitudine que in ꝓpetuū durat.et sic in infinitū a gte post. Cū q̄a infinitū malū scz damnationis ꝓpetue p illud hō incurrerat. Et ideo exquo oīs creatura finite ē bonitatis nul/ la creatura etiā angelica suffecisset satisfacere ꝓ pctō hois eo q finiti ad infinitum nulla ꝓportio viij.phisico⁹q. Oportebat ergo vt ipe met de⁹ in/ finite bonitatis satisfaceret. Alia ratio est vt ho/ mo soli deo debitor salutis bonoris z fuitutis esset.sicut z in statu innocētie soli deo subiectus erat creatus. Unde et mādauit deus Deute.vj. Dominū deū tuū adorabis z illi soli seruies:scz cultu latrie. Ecce ḡ claret q de⁹ intantū amauit seruitia hois vt.s.sua morte et sanguine emerit seruitia hois q̄ fuitio. Un.j.Cor. z debitorē fecerit hoiez ꝓ suo fuitio. Un.j.Cor. vj. Empti estis pcio magno. ḡ glorificate .s.fui endo z por.zc. Quintū signū excitatōis.qz p oēs creaturas voluit nos de⁹ exēplariter excitare ad seruiendū deo.et etiā angelos in hoc seruire vo/ luit vt nos ad seruiendū deo incitarēt. sed ꝓter vnūq̄dq̄ tale et ipm magis vt ōz.j. posterio⁹q. ḡ p oim creaturaq seruitijs de⁹ magꝭ amat hoiez sibi seruire. Proinde Hugo de archa li.ij.c.iij. ait. Audim⁹ oēm creaturam trib⁹ vocib⁹ nob lo qntē. Prima vox.accipe bñficium. Secūa.redde debitū fuitiū. Tercia.fuge supplicū. Tertū signū felicioris remūeratiōis. Nā celeri⁹ largi⁹ z felici⁹ remunerat hoies ꝓ suo seruitio ipse deus q̄q remūerauerit angelos.cū em̄ angeli ab initio mūdi vsq in finē seruiūt deo.homies vo breui tpe sue vite.alij.x.alij.xl.alij.lx.annis.et tñ ꝓ hoc breui seruitio ita hoies remūerat sicut angelos: imo abūdanti⁹.qz in corpe z aia ipm hoiez glo/ rificabit. Et qz hō ꝓ suū seruitiū plus pōt acq̄re re de gl'ia essentiali q̄q aliqs angelus habeat. Nā ꝓ exemplo btā v̄go Maria ꝓ sua seruitia p oi/ bus remūerari z exaltari sup oēs angelos me/ ruit. Alij aūt plures sct̄i sunt remūerati inter se/ raphin.et sic illi plus habēt q̄q angeli de chorīs inferioribus.alij inter cherubin.et sic de alijs.ḡ zc.

de hoc etiã articulo sequẽti. O ergo homo dilige deum z seruias ei qui te sic diligit.

¶ Circa tercium de iocunditate pmij celestis gre pmissor xpi. Utr boies bti in celo maiora gaudia habeãt q̃ angeli. an ecõuerso. Ad qõ respõdet sm doctores q boies de pluribꝫ bñt gaudia in celo q̃ angeli. z p ꝯsequns maior est boim beatorꝫ gaudium q̃ angelorꝫ. Et b in ser gaudijs. Primo in gaudio adunatois. qz videbũt q humana natura sic adunata est in ppetuuꝫ deo in vnitate psone vt de⁹ sit hõ z econuerso indissolubiliter z ppetuo. Scõo in gaudio cõfraternitatis et cognatiois. s. in xpo. qz p hanc vnionẽ factꝰ est hõ frater xpi filij dei et cognatꝰ. Bern. Puto q iã me spnere nõ poterit de⁹ os z caro z frat meꝰ. Et hec dignitas ñ est data angelis. qz tm̃modo sunt serui z nõ sũt fratres xpi. vt docet apl's. Hebre. ij. Tercio in gaudio duplicis stole z glorificationis. qz hõ gl'iaz possidebit duplicẽ vicz in corpore simℓ z aia. et sic duplici ocℓo babebit visionis gaudiũ. Nã oculo aie videbit deũ. ocℓo aũt corpali gl'iosam faciẽ xpi in quã desiderãt angeli prospicere. j. Pe. j. Sed angelus tm̃ habebit simplicẽ gl'iam spũalez. q̃ zc. Quarto in gaudio exaltationis qz hõ in vtroqꝫ sexu exaltatꝰ est sup oẽs angelos. s. in xpo z btã mrẽ q̃ sup oẽs choros est. Quinto i gaudio felicissimi honoris qz vicz humanã naturã deꝰ adeo honorauit vt cã oẽs creature honorẽt et adorẽt adoratiõe latrie in xpo. et venerent honore ydulie in christi matre. qõ nõ est cõcessum angelice nature. Unde in Apoc. xxj. legit q angelꝰ nõ prmisit se a Jobe genuflecto adorari. z tñ in veteri testamẽto prmisit abrae. qz tũc nõdũ erat humana natura sup angelos exaltata. Sexto excedit hõ in gaudio gl'iose coronationis. qz mℓti bti bñt coronas martyrij et ꝟginitatis z pdicatiois. Jtẽ multi bñt fructꝰ: alij tricesimũ: alij sexagesimũ: alij cẽtesimum. Angeli autẽ nullã aureolã bñt nec fructꝰ q̃ debeãt ꝯtinẽtie. vt hec patẽt p doctores cõmunit in q̃rto li. O q̃ ꝯgn tum gaudiũ habet iste sanctus cuiꝰ bodie festuꝫ colimus. O quãta sũt tibi gaudia oĩm btoꝝ nulla explicare potit lingua. O itaqꝫ charissimi imitemur scõs seruiendo deo vt mereamur puenire ad illa indicibilia eoꝝ gaudia pstãte dño nro iesu xpo q̃ cum patre et spũsctõ viuit z regnat in secula seculoꝝ Amen.

De q̃cunq; confessore cõmunis sermo alius.

Si quis mihi ministrauerit honorificabit eũ pr̃ meꝰ. Joh. xij. ¶ Jtẽ alio ex veteri testamẽto. Acceptꝰ est regi minister intelligẽs Prouer. xiij. Jtẽ ex euangelio. Quis putas est fidelis seruus z prudẽs quem pstituit dñs sup familiam suã Luc. xij. Scimus charissimi qz vt docet nõ solum theologia z sacra scptura: imo etiã testat phia q prauus nõ est honore dignus. qz honor est pmiũ vtutis vt patz. iij. Etb. Proinde diabolũ z viciosum hoiem null⁹ sane mẽtis honorat: sed militer nec brutũ. Sed vtuosum hoiem oẽs debent honorare z diligere. qz et ipe deꝰ illos honorat: acceptat z gl'ificat. Sume aũt vtuositatis est seruire xpo dei filio. ideo ipse merito repromittit honorẽ celestẽ talibꝫ dicẽs. Si q̃s mihi ministrauerit honorificabit eũ zc. Et itez aliud thema. Acceptꝰ est regi xpo minister intel. Sed qm̃ iste sctus cõfessor toto anio xpo ministrauit z seruiuit oi tpe vite sue pseuerãdo. q̃ merito de ipso accipiuntur hec vba. Juxta q̃ tria mysteria notabim⁹ sm qõ de ist cõmendat z in exemplũ nobis ꝓponit ad imitandũ p isto sermone.

¶ Primo de seruitij christi affectiõe. ibi. Si q̃s mihi ministrauerit.

¶ Scõo de misterij xpi cõpletione vel pfectione ibi. ministrauerit. s. vt debet

¶ Tercio de obsequij xpi celesti honore. ibi. honorificabit.

¶ Circa ꝑmum de affectiõe seruitij xpi q̃rit qre debeat hõ affectare seruire xpo dño. Ad qõ respõdet q pl'es sunt rõnes inductiue qr̃ q̃s debet hõ amãter seruire xpo. Prima rõ amicationis. qz xp̃s sibi fuieres vt amicos diligit. Joh. xv. Jã nõ dicã vos seruos sz amicos zc. imo qõ maiꝰ est diligit tanq̃ matrẽ z fratrẽ. Matth. xij. Quicũq; fecerit volũtatẽ patris mei q̃ in celis est ipse meꝰ frater sozor z mr̃ est. Un̄ Bern. O Jesu bone q̃s ꝓncipũ huius seculi tantũ honorẽ exhibet seruis suis vt tu. Nam magnũ est si q̃s ꝓncipũ ad suã mẽsam accipiat suũ seruũ. tu vo nos cũ nõ essem⁹ digni tm̃modo serui noie: nõ tm̃ ad mensam tuã nos accipis: sed z amicos z fratres dilectissimos nos vocare dignaris si tibi seruiere mus. ¶ Scõa rõ creationis. qz ad hoc nos deꝰ creauit vt ipsi seruiam⁹. Un̄ mgr̃ in. q̃. dist. j. dicẽ Si q̃rat ad q̃d creata sit rõnalis creatura. Respõdet ad laudãdũ deũ: ad seruiendũ ei: ad fruendũ eo: in q̃bꝫ pficit ipa: nõ deꝰ. Et infra. Factꝰ est q̃ hõ ꝓpter deũ nõ qz creator deꝰ eius indigue rit officio q̃ bonoꝝ nostroꝝ nõ eget. sed vt seruiret ei cui seruire regnare est. In hoc q̃ pficit seruiens: nõ ille cui seruit. Hec mgr̃. O tu hõ considera q̃ntũ deberes seruire alicui q̃ tibi ceco nato visum dedisset: aut mãco manũ. et sic ꝺ alijs. multo magis debes seruire deo q̃ dedit singula mẽbra z insup aiam rõnalem. Tercia rõ debitozie recõpensatois. Nã ipse xp̃s nobis seruiuit triginta tribꝫ annis miserias hui⁹ vite sustinẽdo. insuper ludibria z vbera. Un̄ dicit Esa. xlij. Seruire me fecisti in pctis tuis: pbuisti mihi laborem in iniq̃tatibꝫ tuis. s. expiandis. Propter qõ etiaz xp̃s Lu. xxj. ait. Ego aũt in medio vestrũ sum sic̃ q̃ mistrat. Bern. Nulli iust⁹ seruiendũ est q̃ si p nob nõ mozeret nõ vinceremꝰ. s. in gra. iuste sibi vendicat vitã nostraz q̃ p nostra vita. s. etna

posuit suã. Dec Bernñ. Quarta rõ exemplificationis. qz deꝰ totius mũdi creaturas dedit nob in seruitutẽ ꝓ exẽplo vicz z obligatiõe vt nos seruiremꝰ deo. Unde mgr in .ij. dist. j. dicit. Sicut factus est bõ ꝓpter deũ vt ei seruiret: ita mũdus factus est ꝓpter hoiem. s. vt ei seruiret. Et infra. ostendit mirã dei circa nos bonitatẽ q̃ oia dedit nob.

¶ O xpiane q̃ro te q̃d putas de oĩb creaturis: cuiꝰ sunt celũ terra z oia q̃ in eis sunt. Audi ibidẽ magistrũ ꝑm Auguſtinũ di. sic. Oia em̃ nostra sunt (vt ait apl's. s. j. Lor. iij.) supiora z equalia z inferiora. Supiora q̃dẽ nr̃a sunt ad ꝓfruendũ vt deꝰ trinitas. Eq̃lia ad cõuiuendũ. s. angeli q̃ et si nob mõ supiores sint: in futuro erũt eq̃les: q̃ z mõ nostri sunt qz ad vsuz nob sunt. sicut res dñoꝝ dicunt esse famuloꝝ: nõ dominio: sed qz sunt ad vsum eoꝝ. Ipsi q̃z angeli in scptura nobis seruire dicunt dũ ꝓpter nos in ministeriũ mittunt. Dec mgr. O paup bomũcio dic mibi q̃re deꝰ dedit tibi oia mundi vt sint tua. Ecce nil potes dicere qõ non sit tuũ. Quare bec et vñ tibi tãta O miser bõ audi apl'm. j. Lor. iij. dicentem Oia vestra sũt: siue pau. siue apollo siue cephas (et sic oẽs scti. s. ad patrocinĩũ) siue mũdus. i. mũdi creature ad seruiẽdũ: siue vita siue mors. s. patienter tolerata q̃ deseruiũt ad merendũ: siue p̃sentia (scz bona) siue futura (scz q̃ speramꝰ) Seq̃tur. Oia vr̃a sunt. vos aũt xp̃i. christus aũt dei. q̃ seruire debes xp̃o deo. ¶ Proinde Hugo de arcb. li. ij. ca. iij. dicit. Dis creatura tribꝰ vocibus nob loquit. Prima vox. accipe bñficiũ. Secunda. redde debitũ seruitiũ. Tercia. fuge supplicĩũ. Nã ꝑma vox est famulant's: q̃ celuz dicit: ministro tibi lucẽ in die vt vigiles: tenebras ĩ nocte vt pauses. Aer dicit: vitalẽ tibi p̃beo flatum et oẽ genꝰ auiũ ad tuũ obsequiũ. Aq̃ dicit: potũ tibi do: sordes purgo: arentia rigo z piscĩũ genera p̃deo ad tuũ vsum. Terra dicit: ego te porto: pane nutrio z vino: oĩb generib fructuũ z animaliũ mẽsas tuas repleo. Scda vox est admonentis q̃ mũdus dicit. Dide bõ quõ amauit te q̃ ꝓpter te fecit me: seruio tibi vt z tu seruias illi q̃ fecit me z te. Tercia vox est cõminantis q̃ ignis dicit. A me cõburer's. Aqua dicit. in me submergeris. Terra et etiã infernꝰ dicit. A me ꝙglutier's scz ꝓpter pcã si non seruieris deo. Dec Hugo.

¶ Quinta rõ fidelis repromissiõis. qz ipe christꝰ repromisit se nob mistraturꝝ in celo ꝓpetua bona supne btitudis. Lu. xij. Bti sunt serui illi q̃s cũ ve. do. inue. vigi. Amẽ. i. fideliter ꝑmittens: dico vob q̃ p̃cinget se z fa. il. discũ. z transi. ministrabit il. Aug'. ō verbis dñi. ser. iij. O magna ĩqt bonitas dei cui cũ ꝑ ꝙditione reddere debeam obsequia: vtpote serui dño deo: mãcipia redẽpto ri. tũ p̃mia nob repromittit vt a nob obsequia deb̃ite seruitutis extorqueat: vt q̃s nolle seruire spõte cõspicit: bñficioꝝ suoꝝ ꝑmissiõib iuitare possit. Dec ille. Serta rõ gl'iose scrtat's z bonoris. Nã seruire deo est glorioſi bonoris z scrtat's. q̃a honestissima z scrtissima fuitia deꝰ req̃rit. j. Thes salo. iij. Dec est voluntas dei scrificatio vr̃a vt abstineat's vos a fornicatiõe vt sciat vnusq̃sq̃z vestrũ vas su. possidere in scrificatõe z honore. Nõ em̃ vocauit nos deꝰ in imũdiciã. s. pcti cuiuscũq̃z. sed in scrificatõe. i. vt scrẽ viuẽdo seruiamꝰ deo Sed p̃ q̃riũ pẽsa o bõ q̃z turpe z dedecꝰ maximũ est seruire carni. qz bestialẽ efficit. Ps. Nõ cũ in honore esset nõ intel. cõparꝰ est iumẽt's zc. Je ẽ seruire etiã terrenis reb ꝓ auariciã turpissimũ est vtpote seruire luto et fetidissimo stercori. Quid em̃ fetidiꝰ auro vl' argento dũ in foco excoquit. ideoq̃z de tali auaro Sap. xv. ōr. Luto vilioz est vita eiꝰ. Et apl'us Phil'. iij. Oia arbitrat' suz vt stercora. oia. s. trena delectabilia. Deniq̃z q̃d turpius z ꝟfusibiliꝰ q̃z seruire diabolo. qz b̃ est peius z turpius q̃z seruire cani: asino: vl' rane. imo vt ait Greg. Stultissimũ est seruire diabolo q̃ nulo placat obsequio. sed sibi seruientes exoluit infernali supplicio. O q̃ stultissimi pcrores ad coz redite z xp̃o seruite. ¶ Septima rõ abũdantissime retributõis. Nã vt dicit Bernñ. Dira est stultitia boim in eo q̃ mũdus retribuit et qua et seruit ei auiditate magna. Deꝰ aũt retribuit multa inaudibilia z etna. z p̃ b̃ vir pes leuat a terra. Narrat ꝑ exẽplo q̃ q̃dam seruꝰ vidẽs suũ dñm manducare cepas a cauda deuorãdo vsq̃z ad caput. et cãcros a pedib inchoãdo: reliq̃t dñm di. Si mibi nõ das posteriora vel viliora: vtiq̃z nõ dabis potiora. Sed p̃ q̃riũ deꝰ dat suis p̃mo oim seipm: qõ est potissimũ. z ꝟ seq̃nt oia. q̃z zc. Unde Anſ. Si amicicia q̃rit nulla maioz q̃z in celo habet vbi deꝰ erit oia in oĩb. si diuitie. si delitie z honores. si q̃q̃z mũdi bona appetunt: nusq̃z felicio res et maiores q̃z ĩ celo perpetuo possident. O q̃ charissimi discamꝰ seruire deo vt simus perenniter beati in celo.

¶ Circa secundũ de misterĩ xp̃i adimplẽtione q̃rit ĩ q̃b debeat q̃libet fidelis seruire xp̃o dño vel eius seruitia pfecte explere. Ad qõ respondet btus Petrꝰ. ij. epl'a canonica ca. j. d. sic. Uos aũt curã oẽm subinferẽtes. Lyra. s. ad impleduz q̃ subsequunt' i seruitio xp̃i. Sequit. z Ministraẽte in fide vr̃a virtutẽ. in virtute aũt sciam. in scientia aũt abstinentiã. in abstinẽtia aũt patiẽtiaz in patientia aũt pietatẽ. in pietate aũt amorẽ fraternitatis. in amore aũt fraternitatis charitatez Dec em̃ si vobisc̃ assint: nõ vacuos nec sine fructu vos ꝓstituẽt: imo plenos meritis z p̃mijs in dñi nr̃i ihesu xp̃i cognitiõe. i. apta visiõe in patria Cui em̃ nõ ꝓsto sunt bec ceꝰ est. Nec ibi. In q̃b vbis septẽ potissima notant'. s. in q̃b debet xp̃ianus mistrare xp̃o. Primo q̃dem in fide vtuosa Nã dicit. Ministrate in fide vestra vtutẽ. Lyra scz bñ opandi. Nã fides sine op̃ib mortua est in seipsa Jaco. ij. Aug'. Fides cũ op̃ib fides ẽ christiani. Fides aũt sine op̃ib fides est demonum.

nã demones credũt z ꝓtremiscunt. vtinã mali xpiani haberẽt fidẽ sicut demones vt.s.cõtremi/scerent iudicẽ xpm z conuerterent. Scdo in scia ideo dr. In vtute autẽ sciam scz vbi diumi p qõ debet studere xpian9 ea q̃ sunt necessaria ad salutẽ. Vñ Aug9. Nescio quõ audeat se dicere christianũ q̃ nõ vult addiscere pauca vba in simbolo et orõne dñica ac p̃ceptis decalogi. Vñ xpian9 q̃ nõ vult vba dei audire ꝯ quit peccat ꝯ xpm tanq̃ seru9 malus qui nec vult audire p̃cepta dñi sui nec cogñscere ad iplẽdũ. Ideo Clemẽs papa. dist. xxxviij. Null9. dr. q̃ q̃ discere atq; agere bona recusat magr̃ diaboli q̃ xpi mẽbrũ oste ̃dit et pot9 infidelis q̃ fidel esse mõstrat. ¶ Sz qm̃ali qui se excusant de b̃ q̃ non p̃t cape vel intellige re vba dei in p̃dicatiõe. ideo recusãt audire. Respondet talib9 q̃ vbũ dei bz silitudinẽ p̃cipue boꝝ triũ q̃rum sufficit ad p̃sens. Primo cõpat oleo. qz vulnera sanat aiaꝝ sicut oleũ corpoꝝ. Scdo compat melli qđ mũdificat oculũ z dulcificat saporẽ. Sic verbũ dei oculũ mẽtis mũdat et dulcificat aiam. Ps. q̃ dulcia faucib9 m. elo. tua do. sup mel o. m. Tercio cõpat vino qđ letificat z cõfortat. Sic vbuz dei in spe celestiũ. Vñ samaritan9. i. xps infudit in vulnera pctõrũ oleum z vinũ. i. vbũ dei qđ vtriusq; habet vtutem Ad ꝓpositũ dicit de oleo qđ est meli9 z saporosi9 in supficie eo q̃ est multũ aereũ. sed mel est melius in fundo eoq̃ est terrestre z grossuz. vinũ aũt meli9 est in medio eoq̃ est mediocris nature. Sic verbũ dei oib9 audiẽtib9 ꝓfert. aliq̃b tanq̃ oleũ in supficie bistoriali dat intellectũ salutarẽ sicut simplicib9 z grossis boib9. alijs tanq̃ mel in fũdo. s. spũalis z mystice exposiciõis z intellect9 vt patet de acutis z ingeniosis. alijs aũt vt vinuz in medio moralis intellect9 vt boib9 medio mõ se habẽtib9 ptim grossis: ptim spũalib9. Vñ null9 potest se excusare sed oẽs debẽt vbũ dei libenter audire. qz vt xps ait Lu. xj. Bti q̃ audiũt vbum dei z custodiũt illud. Tercio debem9 seruire xpo in abstinẽtia. Vñ ibidẽ dr. In scia aũt abstinẽtiã scz ab oib9 pctis. Nã xps dicit Job. viij. Qui facit pctm̃ seru9 est pcti. ĝ non dei. Et Bal. v. Qui xpi sunt car. suã cru. zc. Sed heu multi licet bona opent: tñ z pctã faciũt. Tales serui sunt sic q̃ inẽ bona fercula incoricãt dñm suũ. Vñ xps de talib9 ait p. Ps. Et dederũt in escã meam fel zc. Quarto in patiẽtia. ideo dicit. In abstinẽtia patientiã. s. vt tolerem9 alioꝝ defect9 et nob illatas iniurias. Vñ Greg. xxiij. q. iij. Nec aũt vita. dr. Quisq̃s malos nõ tolerat ipse sibi p b̃ testis est qz bon9 nõ est. Debem9 ĝ etiã patient̃ seruire deo in flagellis z aduersis. Vñ xps ait Lu. xxj. In patientia vestra possidebitis aias vras. Quito i pietate vel miscõia. ideo addit. In patientia aũt pietatẽ. s. exhibẽdo in ꝓximos. Debem9 ĝ seruire christo in miscõie op9. Se q̃b vsus. Visito poto cibo redimo tego colligo cõdo. Nam Matth. v. Bti misericordes q̃m ipsi miscõiam ꝓseqũt. Et Jaco. ij. Judiciũ sine miscõia fiet illi q̃ nõ fecerit miscõiam. Sexto in amoꝛositate fraterna. s. corrigendo pie ꝓximi vicia. ideo addit. In pietate aũt amoꝛe fraternitatis. Lyra. i. cõmunitatis fidelium. Vñ bõ circa subditos debet sic xpo seruire. s. dulciter eos regere ac paterno pio amoꝛe corrigere. Vñ Epb. vj. Filij obedite parentib9 vris in dño. z vos patres nolite ad iracũdiã puocare filios vros. s. eos nimis aspere castigãdo sed educate illos in disciplina z correctiõe. Serui obedite dñis zc. vt serui xpi facientes volũtatẽ dei. Nec ibi. ĝ taliẽ seruiendum est xpo. ¶ Quirit hic Utrũ bõ ꝓ offensis suoꝝ subditoꝝ domesticoꝝ debeat sp̃ irasci z vbo ac correctõe discipline punire delinq̃ntes. Rñdet ꝑm doc. p̃cipue Ludol. li. de medita. vite xpi. vbi allegando Berñ. dr. q̃ semp punire ferocitatis ẽ. Vñ cõtra b̃ scribit Eccli. iij. Noli esse sicut leo i domo tua euertẽs domesticos tuos. Itẽ sp̃ parcere pusillanimitatis est et remissi regimis. Cõtra qđ pbus. iij. Ethi. dicit. Nõ irasci in q̃b z q̃n oportet insipiẽs est. Unde subdit Berñ. q̃ nec sp̃ punire nec sp̃ parcere est eq̃tatis. Habere em̃ plus amaritudis q̃z suauitatis dãnabile est. Econuerso tolerabile. verũ q̃z aũt cõmẽdabile. Nã z samaritan9 oleũ simł z vinũ in vulnera tibi fudit. Ad id exẽplũ de baculo tortuoso vel stipite arboris plãtate recuruata q̃ si nimis ꝓpture vehemẽti9 flectit ad erigendũ frãgit. sic subditi frangunt desperando si nimis eraspernt. sed tpata pietate deducunt melius. Septimo debem9 xpo seruire in charitatis diuie obseruãtia. Ideo dicit. In amoꝛe fraternitatis charitatẽ. s. q̃ est pfectiua oim p̃dictoꝝ. z ĝ debemus xpo seruire in p̃ceptoꝝ obseruãtia. Nã in b̃ cõsistit vere charitas dei. Vñ Job. xiiij. dicit xps. Qui habet mãdata mea z seruat ea ille ẽ q̃ diligit me Hinc Deut. x. Nõ aliud dñs deus tuus requirit a te nisi vt timeas et diligas eum ac seruias dño deo tuo in toto corde custodiasq; mãdata eius. O ĝ christiane hec obserua.

¶ Circa tercũ de honorificatiõe q̃ christ9 sublimabit suos seruos in celesti patria vt amplius desiderem9 z ad eã acq̃rẽdã festinem9 Quirit. vñ hoc possit clari9 ꝓbari q̃ de9 sup oĩa honorũ genera maxie honorificabit suos. Rñdet q̃ p̃cipue ex septẽ rõnib9 clari9 ꝓsiderat. Primo qz honorificat honore adornatiõis decoꝛosissime. s. sup oẽs purpurã regis et amictũ imꝑatoris et cuiuscũq; dignitatis. Ps. Astitit regina a dextris in vestitu deaurato circũdate varietatis: oĩs pulcritudinis tot9 mũdi z oĩs decoris. Scdo qz honorificat de9 suos honore beatificatiõis clarissime et honoratissime. Nam si posses facere q̃ oẽs z singuli boies tot9 mũdi te honorarẽt genib9 flectis vt suũ regẽ: adhuc nil esset hoc respectu honoris celestis. vbi oẽs angeli z bti te honoꝛabunt q̃ ipso

De sanctis virginibus vel mulie.

portionabiliter plures sunt qꝫ totius mũdi homines in p̃senti viuẽtes. z insup ꝺ est maximũ q ipsa virgo btã z xp̃s dñs ac deꝰ pr̃ honorabit te inibi. s. in celo. vt patet ex themate. Unꝺ Grego. omel'. sexagesime. Si culmẽ veri honoris q̃rit ad celeste regnũ tẽdite. Tercio qz honorificat deus suos seruos honore corone regalis dignissime. Matth. xxv. Uenite bñdicti patris mei percipite regnũ zc. Jtẽ p̃s. Gl'ia z honore coronasti eũ zc. Quarto qz honorificat honore donatiõis ditissime. qz oĩb diuitijs z bonis oĩb desiderabilib. qz dat deꝰ suis seip̃m q est super oĩa bona et in q̃ oĩa bona. Unꝺ Aassiod. sup p̃s. v. O magn̄ z ineffabilis largitas saluatoris q̃d sil'e p̃t dare qꝫ q rerũ oĩm dñs se cõcedit. Nã q̃libet munificꝰ donat illa q̃ possidet. deꝰ aũt q ineffabile bonum est se largit̃ in p̃miuz. Dec ille. Quinto q̃a honorificat honore exaltatõis potẽtissime. qz dabit sibi deꝰ potestatẽ super oẽm creaturã. z q̃ est maximũ sup seip̃m vt. s. deũ sic i p̃tãte habeat q̃cunus q̃cq̃d ille velit impetret a deo. Ansel. pslꝰ. Bri q̃cq̃d volũt erit. z q̃ nolũt ñ erit. Sexto honorificat honore filiatõis nobilissime. qz erũt in celo filij dei et heredes. coheredes aũt xp̃i Rom. viij. q̃ maiꝰ est qꝫ esse filiũ ducꝭ vl' regꝭ vel imperatoris z cuiuslibet nobilitatꝭ. Septio honore glorificatiõis penniter stabilissime. qz deꝰ dabit in celo pfrui suis oĩ bono et ipsomet deo q erit oĩa in oĩb sine fine. Rogemꝰ ig̃ dñm iesum vt huius sci cõfessoris meritis det nob ista sũma bona amẽ

Sequit de scis virginib vl' etiã q̃busuis sanctis mulieribus Sermo cõmunis.

Similẽ est regnũ celoz thesauro abscõdito in agro zc. z Matth. xiij. et in euãgelio hodierno. Jtẽ aliud ex ve. rest. thema. Jocunditas cordis hec est vita z thesaurus sine defectiõe scitatꝭ Eccl. xxx. In q̃b ꝺbis xp̃s dñs et sacra scptura cõmẽdat nob p̃ciositatẽ castitatꝭ cõpando eaz p̃ciosissimo thesauro: q̃tinꝰ nos miseri affectuosi ipsam castitatẽ appciemꝰ z diligamꝰ obseruare Nã xp̃s dñs dicit q castitas ẽ sicut thesaurꝰ absc̃ꝺitꝰ in agro. s. nostri corpis. Et ꝺ dictũ eccl'ia accipit p̃cipue de castꝭ mulieribꝰ vel ꝟginibꝰ applicãdo in euãgelio. et dicit q p tanta p̃ciositate eiꝰ debet hõ vẽdere oĩa q̃ habet z eã emere. i. obseruare vsq; ad mortẽ. Sic etiã scptura predicta Eccl. dicit. q iocũditas cordis hec est vita z thesaurus sine defectiõe scitatis. i. castitatis. q. ꝺ. q iocunditas ꝛscie z vita scz gr̃e ꝛsistit in thesauro isto. s. castitatꝭ: q̃ est scitas sine defectõe. i. sine corruptione. Ad honorẽ ig̃ huius scte virginis vel cuiuscũq; mulieris merito accipit̃. Juxta que verba tria mysteria notabimus ꝑm q̃s debẽs tribus cõmendatur talis sancta.

Primo de castitatis thesauro. quia comparatur thesauro. vt patet.

Secundo de virtuositatis precelso merito qz pro eo habendo vendidit omnia.

Tercio de lucrositatꝭ eiꝰ studio. qz emit eam.

Circa p̃mũ de castitatꝭ thesauro q̃rit quare xp̃s dñs z scptura sacra castitatẽ thesauro cõparauit. Rõ q̃stionis est. q̃a vt Hiero. ꝺ li. j. ꝛ Jouinianũ. in veteri lege gl'ia erat in partubꝰ et maledicta sterilis q̃ ñ babebat semẽ in isr̃l. Mirũ ig̃ q sic castitas cõmẽꝺet vt thesauro p̃ciosissimo assimilet̃. Rñdet q castitas merito thesauro cõparat̃ p sui p̃ciositate vtutꝭ: quã xp̃s in se et in sua matre m'tũ sublimauit z dignificauit cũ ex ꝟgine nasci voluit: licz in veteri lege erat gl'ia in partubꝰ. qz p generatões deueniendũ erat ad xp̃i aduentũ. Sed nunc reputat̃ castitas thesaurus p̃ciosissimus pluribꝰ rationibꝰ.

Prima ratio appreciationis.

Secunda absconsionis.

Tercia copiose conditionis

Quarta ditissime ꝓspatiõis vel felicitatiõis.

Prima rõ appciatiõis. Nã thesaurꝰ ꝺr a thesis in greco q̃ ꝺ est positio in latino. z auz: q̃si repositũ auz vel p̃ciosum q̃ꝺ ꝓ auro valẽs. Sed ꝟginalis castitas est aurea p̃ciositate p̃fulgẽs Primo qz sicut auz p̃ꝺerat oĩb metallis: sic ꝟginalis castitas. Unꝺ Eccl. xxvj. Dis ꝑꝺeratio nõ est digna ꝓtinẽtꝭ aie. Secꝺo qz sicut aurũ inf oĩs metalla p̃fulget pulcritudie. Auz em̃ nõ perdit fulgorẽ pulcritudinis sue: nec ignis aduſtione: nec luti inuolutiõe: nec tpis vetustate. Sic castitas debet esse vt nõ minuat ꝛigne ꝛcupiscẽte. nec terreni corpis lutei amore. s. carnali. nec aliq̃ lõgeua etate. Unꝺ Hiero. dicit. Castitas est mẽtꝭ et corporis incorrupta custoꝺia ab oĩb illecebris carnis. Tercio qz sicut auz sup oĩa metalla est regũ decoris. nã zvestꝭ aurea ad reges z reginas ptinet. similit̃ et ꝺe auro bibere regie dignitatis est ꝑm leges. et patz ex bijs q̃ scribunt. j. Mach. x. et pluribꝰ passibꝰ. vbi legit̃ q rex ꝛcessit iudee z ionathe aureis vti. Sic castitas est regũ decoris id est xp̃i z scte matrꝭ eiꝰ. Unꝺ Amb. li. ꝺe ꝟginibꝰ ipsam ꝟginitatẽ noiat regnũ auz z pulcritudiꝰ nẽ ac spõsam regis. Merito ig̃ castitas ꝓ thesauro magno est. Secꝺa rõ absconsionis. qz sicut thesaurꝰ absc̃ꝺit̃ z occultat̃. Sic castitas a paucis valde raro agnoscit̃ vere z appetit̃ iurta ꝺictũ saluatoris Matth. xix. Sũt eunuchi q̃ se castrauerũt ꝓpt̃ regnũ celoz: sed nõ oẽs capiũt (instrauerũt ꝓpt̃ regnũ celoz: sed nõ oẽs capiũt (in q̃t) verbũ istud. imo pauciss̃imi. qz vt Grego. ꝺicit. l. ꝺist. Quia scitas. sine vicio carnis pauci inueniunt. Jtez sicut thesaurꝰ absc̃ꝺit: sic ꝟginalis castitas absc̃ꝺenda est a furibꝰ z latronibꝰ. i. a vana gl'ia mũꝺi z demonibꝰ. Propt̃ea xp̃s ꝺicit q sil'e est thesauro (nõ simpl'r) sed absc̃ꝺito inq̃t in agro. i. in t̃ra nostri corpis. Et ad id ap'lus. ij. Coz. iiij. ꝺicit. Habemꝰ thesauz istũ in vasis fictilibꝰ vt sublimitas sit ꝟtutꝭ ꝺei et nõ ex nobis.

¶ Querit hic qliter debeat hō abscōdere p/ cioſum thesaurū castitatis in ſui corpis agro ne ſcz rdat p raptores z fures demones. Ad hoc re ſpondet q debet abscōdere pcipue p tria. Prio p ſenſuū clauſurā z cohibitionē vt ſic ſepē circū/ dem⁹.ſ.custodie. Nā Amb.dicit. q mors intrat p feneſtras q̄nq; ſenſuū.et ſic rapit oia. Eccī.xxv vj. Ubi nō eſt ſepes diripiet poſſeſſio. ꝓpter qō z xps Mat.v.dicit. Qui viderit mulierē ad cōcu. eā zc. Et ꝓpt̄ hō dc⁹ voluit vt ſeruet thesaur⁹ caſti/ tat̄ in vaſe fictili.i.carne fragili:terreno: ñ ferreo q̄tin⁹hō ſit plus ſollicit⁹ p ꝓſeruatiōe. Aug⁹. de vita xp̄iana. Quo ſublimior eſt gl'ia.ſ.caſtitatis eo maior debet eſſe cura p cuſtodia. Scōo p car nis mortificatiōez. iuxta illō.j. Cor.ix. Caſtigo corp⁹ meū z in ſeruitutē redigo ne reprobꝰ effici/ ar. Sic em̄ q̄ſi ſub ſpinet̄ z veprib⁹ occultata meli⁹ cuebit.qz vt Bern̄.dicit. In delicijs picli/ tat̄ caſtitas. Tercio abscōdi debet p hūiliatōem tanq; p ſuffoſſionē ne viſui pateat. Aug⁹. Nō ſo lū pdicāda eſt virginitas vt ſeruet̄ ſed etiaz ne in/ fleꝯ.eo q dicit Bern̄. Nec virginitas Marie pla cuiſſet deo ſine hūilitate. Debet g̃ abscōdi a vēto vane gl'ie in fūdo hūiliatis ne pateat ruine. Nā vt ait Grego.in omel'. Celeſt̄ deſiderū ſtudiū cu ſtodire nō ſufficit q hoc ab hūanis laudib⁹ non abscōdit.depdari em̄ deſiderat q thesauꝝ publi ce in via portat. ¶ Tercia rō copioſe cōditionis qz p thesauro cōdit nō modicū aurū: puta non tres aut duo ducati ſed multi.et ſic copioſi valo ris. Recōdunt aūt pcipue tria.ſ.auꝝ:argētū:ſil' et lapides pcioſi. Sic caſtitas debet eſſe copioſa ſcz valore z cumulo meritoꝝ magnoꝝ. ¶ Sed quō caſtitas reputat̄ copioſi valoris.iux/ ta hec rñdet q Primo ſi habet aurū charitat̄ q eſt i ſeruādis pcept̄ Apoc.iij. Suadeo tibi eme re auꝝ ignitū vt locuples fias. Bern̄. Caſtitas ſine charitate lāpas eſt ſine oleo:rolle oleū lam/ pas nō lucet:tolle charitatē caſtitas deo nō pla cet. Scōo ſi habet argentū clare puritat̄.ſ.in pe nitēdo z cauēdo a pctis. Bap.iij. Q̄ q̄ pulcra ē caſta generatio cum claritate.ſ.mūdicie a pctis. Tercio ſi habet lapides pcioſos boni z multi opis. Grego.in Omel'. Nec caſtitas magna eſt ſine bono ope.nec bonuꝝ op⁹ aliq̄d eſt ſine caſti/ tate. ¶ Quarta rō dicitſſime ꝓſpatiōis vel felici/ tationis.qz thesaur⁹ diuitē reddit ipm poſſidē/ tem z felicē fm p̄ſentē ꝓſperitatez. Sic caſtitas diuitias poſſidet gr̃aꝝ et meritoꝝ ac p̄mioꝝ:ac felicē facit in xp̄o. Aū Bap.iij. Felix ſterilis z in/ coinq̄nata q̄ neſciuit thoꝝ in delicto habe. fru.i reſpectione aiaꝝ ſctāꝝ. Nā ꝓtinentie debet in p̄/ mio fructꝰ.ſ.cōiugali.xxx.viduali.lx. z virginali centeſimus vt patet p doc.ſup Matth.xiij. Debe tur etiā virginitati ſpecialis aureola. Et iſte fru/ ctus vel diuitie tales ſunt optime ſup oēs terre/ ſtres diuitias vtpote celeſtes z diuine. Aug⁹. O q̄ dulces et ſic optimi ſunt fructus caſtitat̄ q̄a in eis ſingulariter reficit dñs maieſtatis. ¶ Querit hic. Et q̄ caſtitas ē tā cōmēdabilis vir/ tus:q̄re g̃ xp̄s eā nō pcepit ſeruari debere in vgi nitate vel viduitate ꝓmanēdo:ſz ꝓmiſit mīmo niū ꝓtrabere. Rñdet fm Ambr⁹. q ideo.qz ē vir tus tam excellēs z pcioſa q nō pōt capi a carna libus. Ideo Matth.xix.cū diciſſet xp̄s Sūt eu nuchi q̄ ſe caſtrauerūt ꝓpter regnū celoꝝ.ſubiū/ xit. Qui pōt cape capiat. Ayra.q.d. ꝓpter altitu/ dinē bui⁹ virtutis nō capit hoc homo pcipue car nalis. Ideo q̄ Chryſ.ait. Plus xp̄s ceter̄ amat virgines.qz ſponte tribuūt q̄ eis non eſt impa tum. Amb. Virginitas ita pcioſa eſt q ſuaderi poteſt:imperari nō poteſt.nam magꝝ eſt voti q̄ p cepti. Quapropt̄ dicit ap'ls.j. Chor.vij. De vgi nib⁹ pceptū dñi nō habeo:cōſiliū aūt do.bonuꝝ eſt em̄ bomi ſic eſſe. O g̃ q̄ miſeri et infelices ſūt boies luxurioſi q̄ tale z tantū bonū.ſ.caſtitatem ꝓtenūt. O vtinā ſeruarent ſaltē cōiugalē caſtita/ tē ſi nolūt vidualem vel virginalez. Sed ve eis qz p momentaneā delectationem acquirunt ſi/ bi eternam penam in gehenna.

¶ Circa ſecundū de pcellentia caſtitatis in/ ter virtutes querit Utrum caſtitat̄ pcipue vir/ ginalis meritū p̄cellat ceterarū virtutum the/ ſauros meritoꝝ. Ratio bui⁹ queſtiōis pro z cō/ tra eſt.quia ſcribit Eccī.xxvj. Omnis pondera/ tio non eſt digna cōtinentis anime.et quia Apo calipſis.xiiij.dicit de virginibus. Hij ſequūtur agnum quocunq; ierit:z cantant canticū nouū ſcz de integritate carnis:quod nemo alius in ce lo poteſt cantare. Sic ergo patet q pcellit caſti/ tas pcipue virginalis virtutes ceteras tanq; p/ cioſior z chriſto ꝓpinquior ac iocundior in celo. Sz q̄d dicēdū eſt q̄ Aug⁹.li.de cōiugali bo.di cit. Non eſt inq̄t impar meritū cōtinentie in Jo/ hanne baptiſta q̄ nullas expetus ē nuptias.et in Abraam qui filios generauit:q̄ vterq; p tem/ porum diſtributione chriſto militauit. Jē Die ronym⁹ ꝓtra Jouinianū li.ij.dicit ſic. Eo modo Abraam placuit deo in cōiugio ſicut nunc vgi/ nes placēt deo in ꝓpetua caſtitate. Dec ille. Er/ go ſequit̄ q caſtitas nō pcellit virtutes. Ad hec reſpondet fm Rayne.in ſum.ti. de virginitate iuxta ſniam ſancti Thome.ij.ij.q.cliij. eliciendo q̄tuor p̄cipua puncta vel documēta oſtenſiua. Primū eſt p obiectiōis p̄tacte ſolutiōe. videlicz q licet virgines pro pponderatiōe puritatis di cant in ſcptura p̄ ceteris chriſtū comitari et can/ ticum ſpeciale cantare q̄ nemo ali⁹ poteſt cave re.cū ex hoc non intendit ſcriptura q ipſe pcel/ lant omnes alios in beatitudine. Ratio.quia multi corrupti pferunt in gl'ia eſſentiali multis virginib⁹. vt patet de Petro. de magdalena. et ſic de alijs.ꝓcor. Bonauentura. Aū pmiſſe au/ toritates obiectiōis fm doc.intelligende ſunt q virgines dicunt xp̄m ſeq̄ quocūq; iuerit imita/ do chriſtum in plurib⁹ q̄ alij.ſ.in integritate nō

De sanctis virginibus vel mulie.

solū mentis vt alīj imitanť.sed etiā in ỽginitate carnis.vt Aug⁹.dicit li.de ỽgitate. Uñ er bñ ñ sequit q̄ sint viciniores xp̄o p̄ oīb alijs btis.vl' q̄ pponderenť oīb meritj.s.hoīm.qz vt dictū est p Aug.et Iero. Abraā equať ỽgib⁹.s.q̄ ad essentialia. Deniq; licet dicanť cātare cāticū nouū.s.ō ỽginitate carnis:qō nemo ali⁹ pōt cāntare.s.corrupt⁹.xñ martyres mal⁹ in celo cāntare canticū.i. gaudiū habēt p martyrio:z etiā religiosi.

¶ Secundū est q̄ ipsa castitas ỽgialis in cōparatione ad aliā cōtinentiaz est p̄cellētior.p̄cellit enī ꝯtinentiā cōiugalē z vidualē. vt patz p Augustī. Et rō.qz pfectior est p̄ ceterj.vñ z fructⁿ maior.i. cēteſimus ei assignať a xp̄o Mat.xiij. z aureola fm doc. Jdeo Iero.ad Naticiū ōt. Uirginitas purpura est regalis.i.xp̄o z matri ei⁹ assimilatua.subdit. Qua q̄s induť fuerit cūctj eminentior erit. Nō em̄ est digna p̄deratio ꝯtinentis aie.qz ỽginalis ꝯtinētia p̄ppōderať ꝯiugali z viduali. Idem Iero.ad Nicolaū. Uirginitas auro:viduitas argēto: matrimoniū stanno vel cupro cōparať. Uirginitas soli:viduitas lune: mr̄imoniū stelle assimilať. Tercium est q̄ castitas etiā ỽginalis simplicit nō est excellentior oī alia ỽtute in merito z premio. Rō.qz ỽginitas vel castitas reddit meritoria z laudabilis p hoc q̄ cōtemplatiōi diuie vacat z diuis reb⁹ adheret a q̄b⁹ ipedit delectatio carnis. Ad illū ḡ finē ordinata est ỽginitas z castitas. iuxta illud.j. Cor. vij. Mulier innupta z virgo cogitat q̄ dñi sunt quō placeat deo. Sed q̄ñ tāto alīq̄ virt⁹ est nobilior z maioris meriti q̄nto facit deo ꝓpinquⁿ adherere.hoc aūt vt infra dicet alīq̄ ỽtutes pl⁹ faciūt q̄z ỽginitas vel castitas. ḡ ñ p̄cellit oēs ỽtutes. Quartū est documētū q̄ hō q̄ nō est virgo pōt plus q̄z meritū ỽginitatj acq̄rere z p̄miū essentiale in celo p certas alias ỽtutes.de q̄bus articulo seq̄nti.q̄ scz p̄pōderāt aureole ỽginitatj quā hō licet non pōt recupare post carnis corruptionē.vt dicit Iero.xxij.q.v. Si paulus.verūtamē pōt bñ plus mereri.vt patebit.

¶ Circa terciū ergo de lucri studio queritˇ q̄liter hō q̄ nō est ỽgo possit recupare vel acq̄rere pdite ỽginitatj lucrū.s.eq̄le.vel amplⁱ p̄miū essentiale q̄z sit p̄miū ỽginale accidētalis.s.aureole. Ad q̄ fm doc. rñdeť q̄ b̄ pt fieri p plurima rū ỽtutū merita. Prio p altiorē ḡdū ỽtutj theologice.nā fm Kayne.i sūma.z sctm Tho.ij.ij.q. clij. virtutes theologice vt sunt fides spes charitas p̄cellūt castitatē.qz magj de ꝓpinquo faciūt deo adherere. ꝓpter b̄ vocanť theologice.i. diuie a theos q̄ est de⁹.vñ si q̄s in fide et charitate est maior vl' fortior etiā si sit nō virgo: maioris meriti est q̄ ad p̄miū essentiale.s.diuie visiōis z fruitionis q̄z sit ỽgo minoris charitatis. Exēplū de petro z magdalena sicut supra etiā est tactum q̄ p̄ferunť mltj ỽgib⁹.vñ Bern̄.sup cañ.ser.xxvij. Uniusc uiusq; aie q̄ntitas ex charitate mēsuranda est vt q̄ magnā habet charitatē magna est.q̄ puā pua.q̄ nullā nulla. Jtē Hugo de arra spōse dicit. Amor ferues ipsi⁹ dei cōsueuit corruptj integritatē reddere z integris castitatē cōseruare Scdō p bassiorē hūilitatē vere pnie. Nā p humilitatē pnie recupať ỽginitas etiā q̄ ad coronam aureole si tñ sola mēs fuit corrupta manēte carnis integritate.sec⁹ si carne z mente fuerit corrupta.qz sic nunq̄z pōt recupari q̄ ad coronā.vt tenent doc. Jure.z Tho. Deniq; vt ait Aug. Melius est hūile ꝯiugiū q̄z superba ỽginitas. Idem. Superba ỽginitas p̄stibulū est diaboli. Tercio p custodiā sctimonie.s.ab oī inq̄namento culpe Uñ Aug⁹.ser.de ỽginib⁹ dicit. Qui abstinet ab illicito visu:ab illicito auditu:gustu: adoratu z tactu ꝓpē ipam integritatē.s.mēr̄j: ỽginis nomē accepit. Jtē Iero. Quid p̄dest carne b̄re ỽgine am si mētē q̄s habeat pcō inq̄natā. Et b̄ patet i exēplo qō refert Greg.li.dyalo.de q̄dā sanctimoniali femia q̄ castitatē seruabat sed lingue pcacitate peccabat:q̄ mortua z sepulta: demōes ei⁹ corp⁹ extrahētes cinguloten⁹ diuiserūt:di.ps ij. ferior nō est nr̄a.sed ps supior nr̄a est z illā combusserūt. Quarto p diligētiorē ꝓseruatōem castimonie. Nā si q̄s cōiugalis diligēt⁹ ꝓseruat suas ꝯtinentiā:ita q̄ animū magj paratū hz ad moriendū q̄z ipam offenderet cū oporteret morti se exponere:plus mereť q̄z illa q̄ actu est ỽgo non tā fortis aio existens. Uñ Aug⁹.li.de ꝯiuga.bo.p̄babat Abraā in cōiugio meruisse sic moderne virgines.eoq; ipse virginitatē meli⁹ tenuisset si tūc tpis tenendū fuisset. Quinto p electionē p̄fessionis vite monastice.qz fm Kayne.vbi s. mal⁹ est nobilius est suā voluntatē z oia relinq̄re ac se totū deo seruituz sub obediētia deuouere q̄ facilūt religiosi:q̄z relinq̄re carnis delectationē manēdo in seculo. Uñ Aug⁹.li.ō ỽginitate. Nemo ỽginitatē p̄ferre ausus sit monasterio. Exēplum in vitaspatrū legiť q̄ vidit q̄dā i celo religiosos p̄ ceterj fulgere:gl'iosas torques aureas portando p meritō obediētie. Certo p feruentiā martyrij z patiētie.qz martyres magis de ꝓpinq̄ adherēt deo p charitatj p̄fectiōez:eoq; ñ solū voluptatē carnis sic̄ ỽgies ꝯtēnūt sed z vitā ꝓpriā ꝓpē deum exponūt. Uñ Aug.li. de ỽgitate ōt exp̄sse q̄ martyriū p̄ferť ỽginitati. Q̄ ḡ charissimi laborem⁹ et conemur imitari sctos in castitate z bonis op⁹ q̄ntū possum⁹ vt ad coz̄ beatitudinē p̄ueniam⁹ Amē.

¶ De sanctis virginibus vl' mulieribꝫ communis sermo.ij.

Ecce spōsus ve/

Ecce spōsus venit exite obuiā ei Mat.xxv.z in euāgelio hodierne festiuitatj. Jtē aliud ex veteri testamēto. Veni de libano sponsa mea veni coronaberis. Can̄.iiij. Sicut eccl'ia canit sponsus ỽginū xp̄s dñs ē z oim etiā sctāz

aiaꝝ.z ipsa aia casta spōsa xpi est. Ideo canit in officio. Veni spōsa xpi accipe cozonā quam tibi dñs ꝓpauit in eternū.z hoc pōt esse thema. Ex qbꝫ mōstrat mira dei nri christi iesu dignatio z charitas erga castā aiam.qz nō solū eā accipit in famulā sed z in sponsam tāt⁹ rex oim regū.s.christ⁹ De⁹ ꝫ Bern̄. sup can̄. Quis digne cogitare potest qnto affectu nos diligit xps vt aiam nostraz in sponsam elegerit. Idē. Q ania mea vñ tibi hec gra vt dicar sponsa xpi z nō ex nostr̄ merit̄ sed ex flagrātia sue charitat̄. Hec Bern̄. Ut igit̄ ania nra digne dici mereat xpi sponsa:imitemur sanctitatē dē N.cui⁹ festū celebramus.vt ei⁹ exēplo cozonā mereamur in celo. Juxta hec q̄z ꝟba audire mereamur in hora mort̄ vocē angeloꝝ mouitādo nos ad patriā dicentiū. Ecce spōsus xps venit exite obuiā ei vt suscipiat vos in celestē aulā. Et iteꝝ audiam⁹ xpm dicentem. Veni sponsa mea:veni coro. Ad honorē ḡ huiꝰ scte N.tria mysteria notabim⁹ ꝓ sermone fm qō in ꝟbis premissis de hijs tribꝫ cōmendat̄ z in exēplū ꝓponit̄

Primo de sponsali dignitate.

Scōo de sponsali amorositate.

Tercio de sponsali cozone gl'iositate.

Hec clarent ex ipsis verbis thematis.

Circa p̄mū de spōsali dignitate q̄stio occurrit:q̄re de⁹ voluit castas aias tali dignitate fore honorandas vt vocaret eas suas sponsas. Rō q̄stiōis est. qa nusq̄z legit̄ q angelicas creaturas vocauerit de⁹ spōsas suas tā exp̄sse sicut aias. Dirū ḡ q sic statuit de⁹ aias hoim tali et tāto dignas fore honore. Ad qō rn̄det recolligēdo fm doctores sacros q huiꝰ rōnes sūt plures q̄s audiēdo gr̄as agere debemus. Prima rō assūptionis.s.būane nature z vnionis.qz de⁹ vt scribit Heb.ij.nusq̄z angelos apphēdit sed semē abrae zc. Ideoq̄z ꝓ tali sua charitate nr̄as aias spōsas voluit vocare.qz eas plibus modis sibi desponsauit sup angelos. Prio desponsauit despōsatiōe psonali vniēdo sibi naturā būanā in xpo in vnitate psone. Scōo despōsatiōe sacramēta li p signaculuz fidei qō tradit in baptismo: in q̄ oēs aie despōsant̄ xpo in fide.sicut p̄dixerat dñs Osee.ij. Sponsabo te mihi in fide. Nā in baptismo iuram⁹ xpo fidelitatē tenere abrenūciādo sathane z oib⁹ pōpis ei⁹ z oib⁹ opib⁹ ei⁹. vt patet p Aug.de ꝟse.di.iiij. Prima igit̄.et sic vnimur xpo p gr̄am. Tercio despōsatione ꝟtuali p castitatē pietatē iustitiā charitatē z alias virtutes. Unde Osee.ij. Sponsabo te mihi i sēpiternū in iustitia z iudicio z miscōia. Uñ ꝟtuosi vt sunt castitatez vel ꝟginitatē vouentes dicunt̄ speciali⁹ sponse xpi p ceteros. Et sic patet q merito dicunt̄ sponse xpi p angelis. Scōa rō cohabitatiōis qz sponsus traducit sponsam z sil' cohabitāt p totā vitā indissolubili vinculo mr̄imonij colligati. Mat. xix. Quos de⁹ cōiunxit hō nō separet. Sic xps aiaz spualiter sibi despōsat z anulo fidei subarrat: et in mortis hora traducit eā in celeste habitaculū ꝑpetuo vinculo amoris z diuine vnionis brīsi candā z cohabitandā decorādo cozona. Uñ sancta Agnes dixit, Anulo fidei subarrauit me dominus me⁹ iesus xps z tanq̄z sponsaz decorauit me cozona. Aduertenduz aūt q spōsa in die traductiōis sue vt decent obuiā suo spōso p cedat solet q̄ttuor p̄cipua facere.sic spualis fidelis z casta aia debet p tpe mort̄ facere vt digne valeat occurrere spōso suo xpo. Prio em̄ se diluculo p̄parat abluēdo et in speculo si habeat i facie maculas aspiciēdo ac exp̄gendo. Sic spualit̄ debet hō aspicere diligēter sue ꝟscie speculū vt se recognoscat. Nā Seneca de naturalib⁹ q̄stiōib⁹ li.j. dicit. Inuēta sūt specula vt p ea hō ipse se nosceret q̄lis est.multi em̄ ex hō p̄mo assequunt̄ noticiā sui. Hec ille. Sic hō in cōscia se recogn̄scit.et sic recogn̄scēs debet diligēter pnia diluere sordes pctōꝝ z extergere p ꝟfessionē z satisfactiōez.aliōq̄n nō acceptat̄ a xpo nec traducit̄ in celū. Apoc. xxj. Nil coinq̄natū intrabit in illō.et Matth.iij. Pniam agite appropinq̄bit em̄ regnum celoꝝ. Scōo vestes induit se ornādo.sic aia debet ꝟtutū vestimēta induere. Ps. Astitit regina.i. ania sctā a dextris tuis in vestitu deaurato.s.charitatis:circūdata varietate ꝟtutū. Tercio spōsa capillos discriminat crinalib⁹ vel cozona decorādo. Spualiter capilli significāt supfluas cogitationes q̄s in tpe traductiōis.s.in hora mort̄ debet hō repellere z cozonā vel crinale victorie tēptationū assumere.de q̄.j. Thim.ij. Nō cozonabit̄.s. in celo nisi q̄ legitime certauerit. Nā vt dicit Greg. In hora mort̄ obꝰiciet diabolus inūera p̄sti gia z laq̄os desperatiōis z tēptationū:que nisi p munit⁹ fuer̄ z forti animo restiter̄ in eternū ꝑibis Quarto anulū subarrationis accipit suos digitos insigniēdo. Sic aia debet subarrari p gr̄am spūsancti:sacramēta.s.eucharistie z vnctōis sacre debite suscipiēdo. Uñ Aug⁹.li.de visitatiōe infirmoꝝ dicit. Tu q̄ via vniuerse carnis igredi festinas:q̄ visurus es parētes tuos p̄triarchas sctōs et fontē bitudinis christū viaticū eucharistie necessariū tibi est.nec vnctio ptermittēda est.

Tercia rō q̄re.s.xps aias voluit spōsas suas notare:est rō dilectiōis. Nā q̄rit fm Bern̄.super can̄.ser.lxxxiij. Utꝝ z q̄re de⁹ plus gaudeat dici spōsus q̄z dñs vel p̄. Et rn̄det di.sic. Exigit de⁹ timeri vt dñs.honorari vt pater.amari vt sponsus. Sed in hijs qd p̄stat amor inq̄t solus.nā absq̄z amore timor penā habet.z bonor gr̄az nō habet. Hec ille. Uñ xps dñs vocat aias humanas noie sponse.qz multū gaudet ō eaꝝ amore. Ar ꝓpea Aug⁹.sup Can.ꝛc. In tpalibus nulla maior dilectio q̄z sponsi ad spōsaz (ꝓpter b em̄ relinq̄t hō patrē z matrez z adherebit vxori sue vt scptura dicit)subdit Aug⁹. Simil'r sctis vir̄ nil dulcius est dilectione z ꝓtēplatiōe dei. Hec Augustinus, Ex quibus patz q christus dñs ideo

sponsū aiaz seipm noiari voluit vt ostendat qz aias multū amat amore sūmo z ab eis reamari desiderat fm Bern̄. vbi supꝛ. O ḡ xpiana ania reama deū p tali charitate vt sponsa: qten⁹ gaudere valeas cū xpo beatitudine ppetua.

¶ Circa secūdū de amabili sponsa xpi q̄rit. qles aias amat xps in spōsas acceptare. Rñdet fm Bern̄. sup Cant̄. sermōe. xxiij. dicentē. Talē pr̄sus decet esse spōsaz dñi pulchrā: eruditaz: castam: omi virtute decoratā: desiderantē sponsi pn̄tiā z gl'iaz. Ex q̄bus claret q xps dñs in sua spōsa hec q̄ttuor req̄rit. i. in aia būana vt ipaz amet. Primo pulchritudinē: nō q̄dē carnalē sed spūalem. Dc q̄ Aug. li. de vginib⁹ dicit. Nō q̄rit deus pulchrā carnē: sz mētis pulchritudinē z puritatē. Un̄ hec pulchritudo aie ꝓsistit in fide z ꝓscientie puritate ab oīs pcti macula. Vnde Hugo li. de bono ꝓsciētie dicit. De⁹ q̄ amator est mūdicie corpollutū peccatis nō pōt acceptare. Propter hoc etiā canit eccl'ia de sancta xpi spōsa di. Pulchra facie sed pulchrior fide es beata. N. respuēs mūdū. i. mūdi vitia: letaberis cū angelis intercede p oīb⁹ nobis. s. vt valeam⁹ te in hoc imitari deo dante. Et iterū. Specie tua z pulchritudine tua intende ꝓspere ꝓcede z regna. qz sine ista pulchritudine fidei z puritatis nō pōt hō regnare in celo. Secūdo requirit xps in sua sponsa. i. in ania eruditā mentē z prudentē. Naz nullus hō amat habere sponsaz fatuā. quāto magis xps dñs nō vult fatuas sed prudētes. sicut ipe docuit in parabola euangelica Matth̄. v. di. Simile est regnū celoz decē vginib⁹. quaz quinq erāt fatue z quinq prudētes. Le dicit q fatue acceptā lampadibus nō sumpserūt oleū secū. prudentes vo acceperunt oleū in vasis suis cū lampadib⁹. Et tandē ꝓcludit q fatuis clausa est ianua nec sunt intromisse ad nuptias: sz sole prudētes. Ex quo patet q oīs ania fatua refutat z a xpo despicit. que licet habeat lampadē castitatis non cū debito oleo. Sed q̄d p oleū designet nisi prudētia lucide opatiōis z diuine dilectiōis vt exponūt doct̄. ¶ Un̄ notandū q oleuz tres habet ꝓprietates prudētie bene ꝓueniētes. Prima est luciditatis. qz oleū est lucidū. Habet ergo oleū qui cum castitate ꝓuidet lucida exempla sanctitatis z operis facere. Un̄ Luc̄. xij. Sint lumbi vestri p̄cincti. i. casti. z lucerne ardētes in manib⁹. i. opibus exēplaribus. De q̄bus idez xps dicit. Luceat lux vestra corā hoīb⁹ vt videant z glorificēt zc. Secūda est hūilitatis. qz oleū licz lucidū facit nigredinē maculaz in quo designat hūilitas: sic debz hō esse hūilis q̄ est castus. Un̄ canit. Nigra sum sz p hūilitatez. sed formosa zc. Ambro. Decet vt quāto castior virgo: tanto sit humilior. Tertia ē vncuositatis in qua designat deuotio vt castus homo occupet se prudenter deuote cōtemplatiōni. Un̄. j. Lor̄. vij. Mulier innupta z virgo cogitat quō placeat deo. Debet ergo esse deuotus in passiōis christi cogitatiōe: alioq̄n casta virgo corpens a bono opere z deuotione z vanā gloriam querens fatua reputat: vt patet quia fatue reputat se placere deo per castitatē sine istis. Tertio christus in sua sponsa: id est ania requirit castitatis integritatē. Naz sicut sponsus terrenus amat in sponsa fidelitatez mentis z sanitatē corporis: ne sez sit ceca vel clauda vel manca et huiusmodi: sic christus dñs amat in christiana ania fidelitatē amoris vt nulli alteri placere desideret nisi christo suo sponso. Aug⁹. Minus te domie amat qui p̄ter te aliquid aliud amat q̄s nō propter te amat. Unde amatores delectabiliū mūdialiū adulteri dicunt. Jac̄. iiij. Adulteri nescitis quia amicicia huius mūdi: id est inordinata dilectio delectabiliuz huius mūdi inimica est deo. quia vt Grego. ait. Tanto quis a superno amore disiungitur: quanto inferius delectat. Item cū hoc christus diligit integrā castitatē: sez mentis z corporis: ne sez claudicet ex parte mentis in prauis cogitationibus: aut ex parte corporis in carnis concupiscentijs. Unde Hieron̄. contra Jouinianū. Illa virginitas hostia christi est cuius nec mentē cogitatio: nec carnē libido maculauit. Idem ad rusticū monachū. Ue nobis qz quotiens ꝓcupiscimus: totiens fornicamur. O ergo sponsa christi anima serua te christo fidelez. Quarto christus in sua sponsa amat virtutū decorem tanq̄z diuitiarū vbertatem. quia vt Grego. dicit. Vere diuitie non sunt opes sed virtutes. Ideo Richar. Anima virtutib⁹ plena spōsa dei est sez ditissima z trinitatis cathedra ornatissima ¶ Sed hic questio occurrit qualiter paupercula anima christiana possit diuitias tales habere vt possit christo tanq̄z sponsa locupples placere. Ad hoc notandū q diuitie mundiales acquirunt̄ p̄cipue quattuor modis. Sic a. similī diuitie spūales. Primo per negociationē hoc modo acquirit diuitias meritorū virtutuz qui donis acceptis a deo bene vtitur z quotidie merita lucrat. sicut homo fortis ieiunando: diues elemosynas dando: deuot⁹ orādo zc. De istis Lu. xx. Negociami donec venio. Nā ibi dr̄ q fus⁹ q mnam tenuit repositā z noluit negociari bene opando dānat⁹ ē. Scdo acq̄rūt diuitie p associationē vt ptz in mercatorib⁹ ꝓfectaz ad q̄stū z feneratorib⁹. Isto mō acq̄rūt diuitias meritoz bonimies p charitatē ad primū. Un̄ Greg. Pēsent i⁹ uidi q̄ntū bonū ē caritas q̄ aliena bona sine nr̄o labore nr̄a facit. Tertio p laborē vt ptz i semiato Lor̄. ix. Qui pce semiat: pce z metet. z q̄ semiat i bn̄. ō bn̄dictōib⁹ z metz vitā eēnā. Aug. Nō gaudebit in messe q̄ nō laborauit i semie. Quarto p inuētionē: vt ptz de his q̄ inueniūt thesauz z effodiūt. Isto mō acq̄rūt religionē intrātes z ibi deo fuietes q̄ inuētū thesauz scrutat̄ in sacra religione effodiunt remouendo vnā partem terre: sez

amorē diuitiaꝝ p votū pauptatis.aliā ptem scz amorē deliciaꝝ carnaliū eiciēdo p votū castitatis.terciā ptem.scz amorē bonoꝝ et dignitatū removēdo p votū obediētie hūilis. Et sic patet. O ḡ xp̄iane vis ditari in xp̄o hūjs modis bñ poterꝫ O miser diligꝫ diuitias ēnas q̄ false sūt modice ⁊ trāsitorie. Cur ḡ veras ⁊ marias ac ꝑpetuas diuitias negligꝫ acq̄rere. Iste sūt ille diuitie de q̄ bus Aug⁹. Auꝝ inq̄t bñs in archa diues est.deum aūt bñs in ꝓscia diues nō est.q.d. īmo ditissim⁹ veracit̄ est. Cōiūge.s.cōpando deū ⁊ auruꝫ archā ⁊ ꝓsciam:nōne de⁹ p̄cellit auꝝ ⁊ cōscientia arcam.sic ergo ⁊c̄.

¶ Circa terciū de gl̄iosa cozona.s.q̄ remunerabit et btificabit xp̄s spōsas suas.i.animas castas in celo q̄rit̄ q̄li cozona gl̄ificabit christus suas spōsas p castitatꝫ obseruātia in celesti patria Ad qō respōdet̄ p̄m scp̄turas ⁊ doc.q⁹ ois sponsa xp̄i.i.ois aia sctā ⁊ bona habebit in celo cozonā p suo merito p̄m ḡdum castitatꝫ. Sūt aūt vt Aug⁹.ait de ꝓiug.bo.tres ꝓtinētie gradus.videlicet cōiugalis.vidualis.virginalis. Et p̄m hos debenť eis varie cozone p̄mioꝝ. vt docet glo.et verbis saluatoris Mat.xiij. Pro nāq; cōiugalibꝫ dať cozona aurea ⁊ insuꝑ fructū tricesimus. Sc̄o viduis dať cozona aurea felicioꝝ simlr cū fructu sexagesimo scz. Tercio v̄ginibꝫ dať cozona triplex.s.aurea:fructū q̄z cēteſim⁹:et cū b̄ aureola v̄ginalis. Sed iuxta b̄ sufficiat istud vnū inq̄rere quō distinguunť ista p̄mia q̄ cozone dicunť.q⁹ vnū pōt indifferenť accipi p alio scz corona p p̄mio ⁊ ecōuerso. Nā p̄miū ōr qz meritꝫ debeť. Cozona aūt ōr qz regie ⁊ reginalis dignitatꝫ gl̄iam habet:exq̄ oēs btī sunt reges eēni ⁊ filiū altissimi dei ac spōse q̄bꝫ p dignitate regia debeť cozona. Ps. Gl̄ia et honore cozonasti eū ⁊c̄. Rñdeť ad q̄stionē q⁹ fructꝰ bñ distinguiť ab aurea ⁊ aureola p̄m Petrū de pal'.in.iij. qz aurea est gaudiū gl̄ie ⁊ felicitatꝫ qō habet bō de deo in eꝰ visiōe fruitione ⁊ tentiōe.⁊ hoc est p̄miū essentiale q̄d debeť oīb⁹ p̄m qō vario mō meruerunt alij magꝫ:alij mīꝰ p charitatē ⁊ mūdiciaꝫ.iuxta illud.s.ꝫ Mat.v. Btī mūdo corde qm̄ ipsi deū videbūt.ḡ mūdiores magꝫ videbūt iuxta illā thopicā maximā. Sic̄ simplr ad simplicē sic magꝫ ad magꝫ ⁊ maximū ad marie. Sed aureola est gaudiū de triūpho p opꝰ p̄cellēs acq̄sito.i.p v̄ginitatē:p martyriū:⁊ p p̄dicationē. Ista em̄ sūt opa valde p̄cellēꝫ victorie.qz p v̄ginitatez pfecte vincit caro si obseruať vt debet. p martyriū mūdus.p p̄dicatiōez expellit diabolus etiā de alijs Uñ hūjs tribꝫ p excellētia debeť aureola. Sz fructus est gaudiū ⁊ gl̄ia de spūali exercitio ꝓtinentie carnis a voluptate venerea q̄ds trāsiuit ad spūalē vitā abdicādo a se carnalē affectū. Sicut ḡ aureola nō debeť victorie cuilibet sed excellenti et in marīa excellēti.scz v̄ginitatꝫ martyriꝫ ⁊ p̄dicationis vt patuit:sic ⁊ fructꝰ suo mō. qz iportat p̄miū debitū spernēti delectatiōez carnis et trāseunti ad spūalē vitā sub aliq̄ gradu ꝓtinētie.s.cōiugalis vel vidualis aut virginalis.ideoq; debeť illi vtuti nō q̄ tm̄ spnit minores delectatiōes vt puta gustꝰ p abstinētiā.vel visus aut odoratꝰ et tactꝰ p austeritatē. Sed et q̄ spnit maiores delectatiōes.s.venereas tota vita sic ꝓtinēdo p̄m gradū castitatꝫ sue. Nec ꝓ.de pal'. ⁊ frať Anthoñ. in sū.sua.iij.ꝑte. O ḡ hō xp̄iane ꝓsidera diligēter tue cozone gl̄iam in celo quā tibi dñs p̄pauit in eternū p castitate remūcrāda tāq̄ sponse sue gratiosissime. Noli ḡ eā pdere p vili pcō carnalitatis sed accedam⁹ oēs ⁊ pcidam⁹ cozā deo orantes vt det nobis gr̄am castitatis ⁊ cōtinentie q̄tinus ꝓtingam⁹ ad cozonā quā nobis p̄stet deus pater ⁊ filius ⁊ spūsc̄us Amen.

¶ De sctis v̄gnibꝫ cōmunis sermo terciꝰ p̄cipue de v̄ginitate tractans.

Virgo cogitat v q̄ dñi sunt vt sit sctā cozpe et spū.j. Coz.vij. ¶ Jtē aliō thema. Despōdi vos vni viro v̄ginē castā exhibere xp̄o.ij.Coz.xj. Jtē ꝓ pluribꝫ v̄ginibꝫ thema Prudētes virgines acceperūt oleū in vasis suis cū lāpadibꝫ Mat.xxv.⁊ euāgelio. Jtē aliud ad idē. Virgines sunt et sequunť agnū q̄cunq; iuerit. Apoca.xiiij. Sctā mať ecc̄lia ꝓponit nobis sctās v̄gines in exēpluz imitādi in scitate ꝓ nō posse saltez in debita castitate ⁊ charitate ac sctā cōtēplatiōis devotiōe ⁊ vtutū atq; misericordie exercitatione. Uñ idcirco colim⁹ eoꝝ festa. qz vt Chryſ.sup Matth.docet. Quid ꝑdeſt inq̄t sctōs colere et scitatē eoꝝ spnere.ideo celebram⁹ festa sctōꝝ vt imitemur vestigia eoꝝ. Jtē Aug⁹.in sermone de marty.dicit. Qui sanctos inquā potuerit noluerit imitari ad coꝝ btitudinē nō poterit puenire. Merito ḡ de ipsis sanctis v̄ginibꝫ accipimus verba p̄missa in themate ꝓ nostra edificatione vt patz p singula. Juxta que verba tria mysteria notabim⁹ ꝓ sermone p̄m qō de istis tribus cōmendanť p̄cipue sancte virgines.

Primo de virginitatꝫ ꝓuilegio p̄dignissimo.
Sc̄o de sctitatꝫ ei⁹ merito p̄cellentissimo.
Tercio de felicitatꝫ eius p̄mio btissimo. Nec patent in themate.

¶ Circa p̄mū de ꝓuilegijs virginitatis ac dignitate querit̄ quare virginitas vel saltē castitas sit sūmope eligenda cōmendāda ⁊ cōsulēda xp̄ianis atq; obseruāda. Ad hoc rñdeť q⁹ merito ipsa virginitas est cōmendanda ⁊ obseruāda ꝓpter mīta ei⁹ ꝓuilegia a deo virginitati collata Primo ꝓpť angelicā societatē. Sc̄o ꝓpter benedictiōis gratiositatē. Tercio ꝓpter xp̄i conformitatem. Quarto ꝓpter dignitatem. Quinto propter excellentem virtuositatem. Sexto ꝓpter felicitatem. Septimo propter gloriositatem.

De sanctis virginibus

Primo inq̃ ꝓpter angelicã societatẽ. Nã deꝰ primo oĩm creauit ỽgitatẽ in celo i ordie angelorũ q̃s oẽs ỽgines creauit z incontaminatos spũs. z tandẽ inf̃ hoies creauit ꝑmos parẽtes in ỽginitate q̃s angel' associauit i paradiso z associabit p̃fecturꝰ in celo. nec voluit q̃ ꝑmi parẽtes se carnaliter cõꝯscerẽt in paradiso q̃diu ibi fuerũt. vt patet ex Gen. Licet aũt se postea cognouissent si in statu innocẽcie ꝑmãsissent in paradiso. sed thorus fuisset ibi imaculatꝰ et sine erũna ac partꝰ sine dolore vt patet. ij. li. sniaz. Ex q̃bꝫ oibꝫ patet q̃ deꝰ virginitatẽ multũ amauit a p̃ncipio mundi. qz eã in scitate angelorꝫ z ꝑmorꝫ parentũ ꝑmo oĩm cõcreauit in celo z i paradiso. z p ipsam ỽginitatez hoies angel' assimilanf̃. Vñ Ebryf. sup Mat. dicit. Licz oẽs ỽtutes spũales sunt res angelice specialiter tñ ỽgialis castitas est angelica ỽtus p hãc em̃ singulariť hoies angel' assimilanf̃. hec ille. Itẽ Piero. Angelis sp cognata est ỽginitas In carne em̃ ꝓter carnẽ viuere nõ ťrena vita est sed celestꝫ rẽ. Deniq̃ cũ deꝰ eã bñ potuisset hoiez creasse z angelos vicz ꝓterq̃ ỽgines. sed ñ fecit aliter: sequiť q̃ iste statꝰ virginalis sit optimꝰ in q̃ fecit. qz vt Diony. dicit. Optimi est optia facere.

¶ Scdo ꝓpter bñdictionis gratiositatẽ. Nã singulariť ỽgines bñdicunť in celebritate nuptiarꝫ ¶ Et ťm Tho. in. iij. dist. xlij. nuptie secũde nõ bñdicunť q̃n tã ex pte viri q̃ mulierꝫ vel saltẽ ex pte mulierꝫ sunt secũde nuptie. Preſbiť aũt q̃ bñdicit bigamos debet ad sedẽ apostolicã mitti suspẽsus ab officio z bñficio. vt patet extra de secundis nuptiis. c. Vir aũt. Sed frater Ange. de Clava. dr. q̃ cõiter doc. tenẽt cũ Hostien. ibidez q̃ sacerdos bñdicẽs nõ est suspẽsus ipo iure. sed suspẽdẽdus. Deniq̃ ipsa ỽginitas habet ℞ p̃ privilegio q̃ singulariť virgo ꝓsecrať ab epo ꝓprio et sic velamẽ sacrũ ei iponiť. Illa aũt q̃ corrupta est nullo mõ ꝓsecrãda est. vt patz. xx. q. j. Deuocꝫ. Et xxvj. di. Acutiꝰ. Et q̃uis fuerit violẽter corrupta tñ ꝓsecrãda ñ est. Licet em̃ talꝫ ťm Tho. aureolã habebit ỽginũ manẽte ꝓposito. tñ non ꝓsecrať ideo. qz ecclie ñ ꝓstat an ꝓsenserit vl' ne. Nec ťm fratrẽ Ange. Sed q̃d ꝓfert virgini bmõi consecratio vel bñdictio. Rñdeť ťm Tho. vbi s. q̃ in bñdictiõe et ꝓsecratõe. s. ỽginũ sicut z i vnctõe regũ z epoꝫ gra dat nisi assit impedimẽtũ ex pte suscipiẽtꝫ ipsiꝰ. Et idcirco ꝓ reuerentia hmõi bñdictiõis ꝓsuliť scz. xxx. q. v. aliter. q̃ scz coniuges cũ bñdictionẽ istã acceperint eadẽ nocte in virginitate ꝑmaneãt. Nã ℞ si seruať valet ad plis multiplicationẽ deo dãte. ¶ Sz forte dicas Epus ꝓsecrať cõsecratõe digniori etiã si epus nõ sit ỽgo Quare ğ femia ñ ꝓsecrať nisi sit ỽgo. Rñdeť qa scitas ỽginalis scitatẽ significat. s. ecclie triumphãtꝫ vbi neq̃ nubent neq̃ nubenť. z vbi nõ est macula neq̃ ruga. xxj. dist. q̃uis. Sed epus significat ecclam militantẽ vbi mixti sũt boni z mali. ideoq̃ nõ ỽgo epus ꝓsecrať ꝓpter significationez. Nec clare habenť dist. xxvj. c. Acutiꝰ. in glo. Et sic patet. ¶ Tercio ꝓpter xpi z eiꝰ matris ꝓformitatẽ. qz ipse xpus z scta mater eiꝰ ỽginitatẽ tenuerũt vt ostẽderet qz castitas p̃cipue ỽginalis valde placet deo. Prouerb. xxij. Qui diligit cordis mũdiciã habet amicũ regẽ. i. xpm. Aug. O q̃z dulces sunt fructꝰ castitatꝫ vt in eis singulariť reficiaťdeꝰ maiestatꝫ q̃ pascit inf̃ lilia Cant. ij. In huius signũ xpus dñs maiorẽ familiaritatẽ tenuit i vita sua cũ ỽginibꝫ q̃z cũ aliis. Primo q̃ ad matrẽ quã ỽginẽ hre voluit. Secõ q̃ ad eiꝰ ipsum scz Joseph q̃ z ỽgo fuit vt dicit Aug. li. de cõiugali bono. ne. s. sacrũ illud mrimoniũ claudicaret. sed ỽgo Maria virgini Joseph desponsata fuit. Tercio q̃ ad discipulos. qz ỽginẽ Johãnez pamauit z sibi matrẽ cõmẽdauit. Quarto q̃ ad hospitiũ. qz martha apud quã sepiꝰ hospitabat et q̃ ei mistrabat ỽgo fuit. Deniq̃ in celo ỽgines sequunť ipm q̃cunq̃ ierit Apoc. xiiij. ¶ Quarto ꝓpter despõsatiõis dignitatẽ. qa ỽgines speciali ꝓpter despõsatiõis dignitatẽ. qa ỽgines speciali sunt a xpo despõsate et sic dignificate. ij. Lor. xj. Despõdi vos vni viro vir. ca. exhibere xpo. Vñ canit eccla q̃ xpus est spõsus decoriꝰ ỽginũ sponsiq̃ reddẽs pmia. ¶ De ista ỽginũ dignitate si q̃ras quõ xpus p ceterꝫ ỽginitatẽ dignificasse ostẽdit vel ꝓbat. Rñdeť p Piero. q̃ dr. In oi seꝫ xu z gradu ỽginalis pudicicia obtinet p̃cipatu z gradu ỽginalis pudicicia obtinet p̃cipatũ. Notãter dr: in oi sexu. qz cũ duo sint tñ sexus in sexu masculino xpus dñs. et i sexu femineo beata ỽgo Maria tenent sup oẽs creaturas p̃ncipatũ. Itẽ dicit: in oi gradu. qz inf̃ pfiarchas z ꝓphetas Abel z Jobes baptista q̃ ore dñi iesu fuit cõmẽdati. inf̃ scfos trãslatos in paradiſũ Helyas virgo existẽs q̃ trãsfiguratiõi xpi ꝑsens esse meruit. Inf̃ apl'os z p̃dicatores Paulus. Vñ licet petrꝰ fuerit ꝑlatꝰ eccl'ie. tñ paulus ỽgo plus oibus p orbẽ laborauit z plures q̃uertit. z ideo i signo pape paulus ad dextrã p̃ponit et petrꝰ ad sinistrã. Itẽ inf̃ euangelistas Jobes. Inf̃ septuaginta duos discipulos Lucas ỽgo. Inf̃ martyres Stephanꝰ pthomartyr z Laurẽtiꝰ. Inf̃ cõfessores martinꝰ z nicolaꝰ. Inf̃ religiosos benedictus: dñicus: frãciscꝰ q̃ oẽs ỽgines fuerũt. Inf̃ sctas femias karherina ỽgo. et si q̃ alij scti ꝑmatũ tenẽt vt Petrꝰ Augustinꝰ rẽ. tñ castitatẽ tenuerũt. Sed q̃d de luxuriosis: vticz ipsi ꝓfundent et dãnabunť sub p̃ncipe asmodeo q̃ hz prãtem sup eos vt patet Thob. vj. inf̃ q̃s ꝑmꝰ ẽ lamech q̃z ignis sulphur z spũs procellarꝫ ps ca. co. Ideo Apoc. xxj. Fornicatoribꝰ ps erit i stagno igne ardenti z sulphure rẽ. Ve g̃ z ve illis. sed gaudium castꝫ. qz vt Cypan' ait. castitas est regina vtutũ: possessio oĩm bonorꝫ ¶ Quinto ꝓ excellẽtẽ virtutẽ vel scitatẽ q̃ tãta est excellẽtia hui' ỽtutꝫ scz ỽginitatꝫ q̃ nõ põt impari sed tñ cõsuli. iurta illud. j. Lor. vij. De ỽginibꝰ ꝓceptum dñi nõ habeo cõsiliũ aũt do. Vñ. xxxij. q. j. Integritas Ambro. dicit. Virginitas suaderi põt imperari ñ põt.

res magis voti q̄z p̄cepti ē. Glo. Voti. i. volūtat̄ votiue. Nā scribit Eccl. xxvj. Oīnis ponderatio nō est digna ꝓtinentis aie. Sexto ꝓpt̄ felicitatē. qz vt Amb. ait. xxxij. q. j. ca. Nuptie inquit terrā replent: v̄ginitat̄ paradisū. Glo. Non ideo hoc dicit q̄ sole v̄gines saluarent. sed qz felicius z facilius. qz v̄ginitas sororē angelorū vbi oēs beati erūt ꝑpetuo continētes. Itē qz fructuz centesimū z aureolā habebūt in felicitate beatitudis. q̄ zē. ¶ Septimo ꝓpter gloriositatē. qz virginitas gloriosissimo honore est honorificata fere p oim creaturaꝝ genera. non p̄mo angeli ipam honorāt frequēter visitādo: vt patet de beata v̄gine maria et sancta katheria: de sācto nicolao: martino z alijs v̄giniby innūeris q̄s angeli visitauerūt. Hiero. in ser. assūp. Bñ angel⁹ ad v̄gine mittit. qz sp angelis cognata ē v̄ginitas. Secūdo a bonis hoib⁹. qz p̄cipui sancti a p̄ncipio mūdi eā amplexi sūt z tenuerūt vt patet de abel: de Helia z helisco. de hieremia in vtero sanctificato. de daniele. de iohanne baptista z alijs sanctis innumeris no. ꝛc. Tertio a cōmunib⁹ hoiby etiā ifidelib⁹. Un Hiero. ꝓtra Jouinia. li. j. dicit Certe romanus popul⁹ quāto honore sp virgines habuerit hinc apparet q̄ ꝓsules z imperatores in curribus triūphantes. roīs dignitatis gradus eis de via cedere solitus erat. Nec ille. Quarto a demonib⁹ honorat̄. Nā demoniū nomie asmode⁹ occidit septē viros q̄ v̄ginitatē sare turpi libidine fedare volebāt Tob. iij. Itē demō filiū p̄fecti q̄ volebat sancte agnetis v̄ginitatē corrumpe mox suffocauit. Itē in vit̄ pa. legit q̄ iohānes abbas sanctissim⁹ cū ō q̄dā obsesso nō potuisset effugare demonē. aduēcu cuiusdaz rustici q̄ pari volūtate cū vxore v̄ginitatez tenebāt mox recessit. ¶ Nimiꝝ vt ōr i colla. paꝛ. Maior ē v̄tus castitatē tenere q̄z demōes expellere. z iō diabol⁹ reuereꝫ z fugit a pfecta castitate z v̄ginitate. Quito honorat̄ ab elemētis z a celestib⁹ vt patz i xp̄i natiuitate vbi legit q̄ oia genera creaturaꝝ etiā insensibiliū z celestiū miraculis in eis factis v̄ginitatē xp̄i z ei⁹ matris ꝓtestādo honorauerūt. Nā z p tunc vt dicit Hiero. oēs p mundū virtio ꝓtra naturā laborātes subito perempti sūt. Sexto honorat̄ a ferocissimis bestijs z animalib⁹. Nā vt dicit Hiero. Leones ferocissimi defensare compti sūt castos ab hostibus vt scribit ō malcho monacho. Itē elephantes custodiunt castos a draconibus in deserto. Sz z vnicornes amāt castas v̄gines vt patet li. naturaliū. Ad p̄dicta dicit Damaſ. li. iij. ca. xvj Quis celos clausit: q̄s mortuos suscitauit: q̄s iordanē intercidit. nōne v̄go helias. tres pueri nōne potētiores igne sūt effecti in v̄ginitate: nō ne daniel v̄ginitatē diligens dētes feraꝝ euasit Septimo honorat̄ super oīnia ab ipo christo ī se z sancta matre eius. O ergo q̄z stultus qui v̄ginitatē vel castitatē q̄pendit z perdit.

¶ Circa secūdum simul quoq; agendo z circa tertiū sez de merito et p̄mio virginitatis Tū causa breuioris cōpendij. Tū quia meritū simul z p̄miuz correspondent fm docto. querit hic: quales v̄gines z qualibus modis possint ꝑ mereri aureolā felicissimaz virginitatis. Ad q̄ rñdet fm doctoꝝ. recolligēdo ex. iiij. li. di. xxxij. p̄cipue aūt fm Richardū Tho. Bureo. z coneoz. alios. q̄ virgines possunt distingui q̄ ad hoc in differentia septuplici. Prime sūt v̄gines a natiuitate. quia quilibet nascit virgo integra carne. z hoc nō est v̄tus. sed impropꝛie tales dicunt virgines. qz habēt tm̄ materiale in v̄ginitate. i. integritatē carnis immunē ab experientia venereoꝝ. tales ḡ nō habētes id q̄ est formale in v̄ginitate. i. ꝓpositū seruādi hmōi integritatē ꝓpter deuz nō merent aureolā. Un Aug⁹. li. de v̄giniby dicit Nec nos in v̄giniby laudam⁹ nec p̄dicam⁹ q̄ v̄gines sunt: sed de hoc q̄ deo dicate sūt z pia ꝓtinētia v̄ginitatē seruant. Nec ille. Un pueri post baptismū decedētes licet saluent̄ z sint virgines tñ aureolā v̄ginitatis nō habebūt qz ꝓpter ea q̄ insūt nobis a natura nec laudamur nec vituperamur nec vt sic meremur nec demeremur vt patet per p̄bm. ij. ethicoꝝ. z. j. methaphi. Secū de virgines sūt nomine solo z nō carne nec mente vt beu sunt plurime q̄ habituz v̄ginalem exterius deferunt. nec tñ vere virgines sunt. Tales si vere penitent saluari possunt. si nō penitent dānabunt. de quibus Math. xxiij. Ue vobis hypocrite qui estis similes sepulchris dealbatis q̄ foris apparent speciosa. intus autez sunt plena oīni spurcicia. Tales aūt etiam si per penitētiā saluent nunq̄z aureolam virginitatis habebūt eo q̄ carne z mente sunt corrupte. Unō Hiero. xxxij. q. v. Si paulus dicit. Audacter dicam cū omnia possit deus suscitare virginē non potest post ruinam. valet quidem liberare de pena sez damnationis: sz nō valet coronare corruptam. Nec ille. Nam fm p̄bm. ij. peri. de⁹ non potest p̄teritū facere non p̄teritum. qz implicat ꝓtradictionē. sic corruptā facere nō potest nō corruptā quo ad coronā. Hinc Amb. Virgo eras q̄tiens dico eras: totiens ingemisce. qz thesauꝝ irrecuperabilez amisisti. Tertie sūt virgines volūtate z carne sz ꝑ tpe ꝓponentes tandē nubere matrimonij lege. z tales etiā non dicunt ꝓpriſſime virgines. qz Aug⁹ li. de nup. diffiniens virginitatez dicit. Virginitas est in carne corruptibili incorruptionis perpetue meditatio. i. q̄ v̄go debet hoc habere in ꝓposito q̄ in virginitate ꝓseueret perpetuo. Un talis v̄go si in virginitate cuz tali ꝓposito decedat nō habens ꝓpositū ꝓtinēdi ꝓpetuo sz ꝓpositum nubendi. s. si supuiueret: aureolā non habebit virginitatis tñ bene habebit speciale gaudiū ꝑ incorruptione. puta fructum centesimū ¶ Sz querit vtz de eēntia virginitatis ꝑ aureola ꝓsequēda: necessarium sit votuz

De sanctis virginibus vel mulie.

perpetuo obligandi. Respōdet fm Antho. Flo/ rēn. iij. par. summe. ti. ij. q. nō est de necessitate vo uere: sed est de perfectiōe. quia despōsata christo per votū pfectior est. Nec necesse est in virginita/ te votū solenne sicut in religione. Sufficit ergo virgini firmū ꝓpositū perpetuo continendi etiaz sine voto. Nec pdicta diffinitio ab augustino da ta sonat de voto: sz ō meditatiōe: id est ꝓposito cō tinendi perpetuo. ¶ Quarte virgines sunt carne tm̄: sed mente corrupte. Nam Chrysos. xxxij. q. v. Sicut em̄ dicit. Multi corpore quidez castitati student. adulteriū autē voluntate cōmittunt cū dns dicat. Qui viderit mulierē ad concupiscen/ dū eam iam mechatus est in corde suo. Nec ille Sed z Hieron. dicit. Quid prodest habere car nem virgineaz si quis mente nupserit. Unde ta/ lis etiā virgo aureolā non habebit: cū nō habe/ at in anima ꝓpositū cōtinendi: sed libenter pecca ret si posset sine verecundia oportunitate occur/ rente: Proinde fm Anthon̄. vbi supra. Eunuchi vel frigidi si intenderent experiri delectationez si possent: nō habebūt aureolam virginitatis: sed si firmiter intendūt ab huiusmodi abstinere: eti az si possent experiri: sic habebūt aureolā. Hinc Isidorus de summo bono dicit. Virgo carne et non mente nullū p̄miū habet in repromissione. quid prodest habere corpus castū z mentem in lupanar conuerti. Attamen ?solatio est talibus virginibus sola mala volūtate corruptis z inte gra carne manentib⁹. quia possūt recuparе aure olam per verā penitentiā cū ꝓposito de cetero cō tinendi perpetuo. Unde Guilbel'. in apparatu. titulo de bigamis dicit. q illa que vadit ad cor/ ruptorē: nec cōsequit corruptionē: si penitet et p/ positū assumit de cetero continendi: nō frauda/ bitur aureola. similiter z illa que consensit in car nalem copulam: nec tamen est a viro cognita.

¶ Quinte sunt virgines animo sed nō carne: vt patet in his que per violentiā corrumpunt. De istis Ambro. libro de virginibus. Non potest ca ro corrumpi sine mentis consensu. Unde sancta Lucia dixit Paschasio. Si iuitā me corruperis merces mihi duplicabit ad coronā. Non em̄ in/ quinat corpus nisi de consensu mentis. hoc aūt nō est intelligenduz q talis duas aureolas ha/ beat: sed sic q pro castitate mentis cōseruata au/ reolam habebit: etiam si talis violenter oppres/ sa conciperet prolez: non perdit aureolā. z cum hoc habebit aliam mercedem pro iniuria passa.

¶ Sexte sunt virgines inuite quidē pollu/ te sed postea de pollutione contente. Et de talib⁹ frater Angel⁹ dicit. q recuperare possūt aureo/ laz per penitentiā continendi de cetero. quia nec ante pollutionē nec in ipa interuenit voluntas: sed tm̄modo post est secutus consensus. Idez di/ cit de illis qui in somnis vel in ebrietate corrū/ punt: sez q non amittunt aureolam: vt etiaz di cit sanctus Thomas. nisi hac intentōe iuerit qs dormitū vel se inebriauerit. q si post sit cōtentus amittit: sed per penitentiā recuperat. Similiter de amentib⁹ z de illis qui nō sunt dolicapaces aliquid carnale cōmittentes: q nō perdunt au/ reolam. Nec sufficiant in pdicatiōe. Non em̄ li/ cet de talibus exp̄sse plurima loqui publice. Sz hec idcirco inserui vt si quis in aliquo tali offen dit. ꝓterea nō paruipendat tenere castitatez: sed firmuz animū resumat ad obseruanduz eo q in pluribus casibus poterit recuperare per penitē tiam virginitatis coronā. ¶ Septime sunt vir/ gines mente simul z corpore tota vita sua mun dissime. z talibus debet aureola pro excellentivi ctoria super carnez. Talis fuit hec sancta de qua celebramus. Rogemus ergo dn̄m iesum vt per eius merita det gratiā nobis.

¶ De sanctis virginibus cōmunis: etiā de sctis mulieribus Sermo ḡreus euāgeliū ꝓsequendo.

Simile est regnū

celorū decem virginibus que accipien tes lampades suas: exierunt obuiam sponso Matth. xxv. z in euangelio. ¶ Item aliud thema ex eodem euangelio. Uenit spōsus z que parate erant intrauerunt cuz eo ad nupti/ as. Item si vis singulariter ꝓ vna accipe thema. Hec est virgo sapiens quaz dns vigilantē inue/ nit. Uerba sunt ecclesie accepta ex ipo euangelio Matth. xxv. quod hodie legit. Saluator noster charissimi parabolā hanc de virginibus occur rentibus sponso z intrantibus ad nuptias propo suit contra iudeos z contra oēs malos christi anos qui nō sunt digni intrare ad conuiuiū ce/ lestiū nuptiarū z gaudiorū. z etiam ad instructi onē fidelium z bonorū christianorū vt per eam di scant quō digni habeant ad intrandū celeste cō/ uiuiū. Idcirco Aug⁹. in sermōe dicit. Intelliga/ mus charissimi ad oēs nos: id est ad vniuer/ salem oēmodo eccl'iam istam parabolā perti/ nere nō ad solas ꝓpositas sez eas que ꝓpria et ex/ cellentiori sanctitate in ecclesia virgines noiant nec ad solas plebes sed ꝓsus ad oēs. Hec ille Ergo vt oēs doceamur ad salutē audiamus diligenter christū quō nobis in exemplū propo nit decem virgines quarū quinqz fuerunt pru/ dentes. z iste vigilantes ac parate intrauerūt ad nuptias. Quinqz autem erant fatue que excluse sunt. Dicit ergo. Simile est regnū celorū decem virginibus zc. In quo sacro euāgelio tria ꝓcipua docet xp̄s in mysterio.

¶ Primo cōmendat in generali castitatē dicēs. Simile est regnū celoꝝ decē ꝙginib⁹.

¶ Secūdo reprobat in speciali ꝙginū fatuitatē ibi. Quinqz fatue.

¶ Tertio laudat ꝓ salutari exemplo virginū sa gacitatem in prudentib⁹.

¶ Circa ꝑmū de castitatis cōmendatione

sit pro conclusione q benedictus iesus in hoc euangelio multū cōmendat sanctā castitatē p nre salutis cōmodo. Et hoc facit pcipue tripliciter.

Primo eā regno celoz cōpando.

Secūdo eā nūero perfectoz designādo.

Tertio eā noie sponse honorādo.

Primo commendat comparando castitatez regno celoz dicens. Simile est regnū celorū decez virginibus. quiqz prudētes zc. Querit ergo hic. Quare castitas comparat regno celoz. Ad qō assignant pcipue rationes quattuoz. ¶ Primo q/ dez ppt amorosam amenitatē. qz celuz est locus amenus z pulcherrimus in quo deus habitat p gloriā. Sic anima casta z corpus est habitaculū deo gratissimū. Unde. j. Cor. iij. Nescitis qa templū dei estis vos z spūssanctus habitat i vobis. Si quis aūt templū dei violauerit: id est fornicatiōi exponēdo disperdet illum dūs zc. Et ipe deus multū delectat in anima casta plus q̄z in celo. Aug⁹. O q̄z dulces sūt fructus castitatis nam singulariter reficit in eis dūs maiestatis: qui pascit inter lilia castitatis. ¶ Secūdo ppter celicā puritatē. quia celū est incōtaminabile. Nā nil coinquinatū intrabit in illud Apoc. xxj. Sic castitas debz esse incontaminate puritatis tam in anima q̄z in corpore. j. Cor. vij. c. Mulier innupta z virgo cogitat que dñi sunt quō placeat deo vt sit sancta corpe z spiritu. Unde etiā Sap. iij. O q̄z pulchra est casta generatio cū claritate scz sapiētie z puritatis. s. ab oīni inquinamento peccati. Unde Aug. de vita christiana. Quo sublimioz ē gloria. s. castitatis: eo debet maioz eē cura in custodia a peccatis. Nam qui castus est in se abstinēdo a peccatis carnalibus: nō tamē custodit nec cauet a peccatis similē castitatez habet sicut demones qui a carnalibus abstinent: sz vitijs spūalibus scz superbia: inuidia: odio: ira sūt pleni. tales ergo nō amat deus. Unde Hugo libro de bo. cōscie. dicit. Deus q̄ amatoz est mundicie coz pollutū peccatis nō pōt amare. ¶ Tertio ppter dignitatē. quia sicut celū iter creaturas corporeas est dignissima z supeleuata creatura vbi sūt dignissime creature scz angelice: z ipe deo⁹ omniū zc. Propter qō celū dicit a celādo. quia celat nobis beatos spūs. ¶ Sic castitas est virtus dignissima cuius dignitas in tribus attendit. Primo quia a solo deo datur speciali dono eius. Sap. viij. Nō possum esse cōtinens nisi deus dederit. Aug. Dñe continentiā iubes. da qō iubes z iube qō vis. Secūdo i hoc quia paucis datur z ideo rara z pciosa virtus estimatur. Nam fm prouerbiū cōmune. Qō rarū carū vilescit quotidianū. Ideo Hieron⁹. dist. xciij. cap. Legimus. dicit. q pulegiuz apud indos pipere preciosius est. quia rarius. Sed de castitate sic rari tate testat xpus Matth. xix. Non oīnes capiunt verbū hoc. z loquit de castitate. quia pauci sunt corpore z mente casti vt deberent. Tertio in hoc q multū appciat. z primo super omnē mūdi rem pciosam. Ecci. xxvj. Oīnis ponderatio nō est digna continētis anime. Secūdo qō maius est super humanā naturā. quia vt Ambro. libro ō virginitate dicit. Supergredit inquit virginitas cōditionē humane nature p quā boies angelis assimilant. Tertio quod maximū est super angelicaz victoriā. quia vt Hie. j. Cor. vij. dicit. Maioz est victoria virginū q̄z angeloz. Angeli enī sine carne viuūt. virgines in carne triūphant. Nā z virginibus debet fructus z etiam aureola que sunt pciosissima in celo: sed hec pmia nō dabuntur angelis. Sequit ergo q castitas dignitatem habeat primitatis diuine Sap. vj. Incoz rupto facit primū deo. ¶ Quarto ppter eternitatez. qa celū est perpetuo stabile. Sic castitas eternaliter stabit in celesti beatitudine: vbi neq̄z nubent neq̄z nubent: sed erūt sicut angeli dei perpetuo xpo teste Matth. xxij. Merito ergo castitas comparat regno celoz. Secūdo xps cōmendat in hoc euangelio castitatem p numerum perfectionis. quia decem virginibus assimilat. ¶ Unde hic querit. Quare dicere voluit xps similādo castitatē decem virginibus z nō pluribus vel paucioribus. Ad hoc respōdet fm Hyrā z doctores. qz denarius est pmus digitus vel limes numerorū. vnde z numeri sequētes componunt ex denario pluries sumpto vel aliqua parte eius: vt patet quia viginti sunt bis decem. triginta ter decez z sic de alijs. z vndecim sūt decem z vnū. z sic de alijs cōsequēter. z ideo denarius bene significat vniuersitatē. Sed quoniā xps in ista parabola voluit significare vniuersitatē xpiane ecclesie vt supra dictū ē. ergo sub numero denario castitatem cōmendauit oīnibus pro documento perfectiōis. Item alia ratio est. quia p numerū denariū significant decem pcepta sine quibus null⁹ intrat in regnū celoz. Matth. xix. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. Sed adhuc queritur. Quare dixit regnū celoz simile decem virginibus. nō dixit viduis aut cōiugatis: cū tamen oīnes vniuersaliter significauit. Respōdet q ad significandū integritatē fidei: cōtinentieq̄z ab oībus illicitis actibus. quia virgines sunt integre carne z cōtinētia vt per hoc doceat quia christiani debēt esse saltem fide integri oīnes. z ab illicitis actibus vitiosis continētes: id est ab oīnib⁹ peccatis mortalibus. Unde Aug⁹. in sermone. Qui abstinet se ab illicito visu: auditu: gustu: odoratu: tactu ppter ipam integritatē fidei virginis nomē accepit. Sed adhuc querit. Quare ibi posuit xps duplicē numez quinariū d. Quinq̄z autem ex eis erant fatue z quinq̄z prudentes zc. Respondet q ad designandū duplicē sexū in ecclesia: qui oīnes debēt esse continētes fm gradū sue continētie scz vel virginalē vel cōiugalem vel vidualem: alioquin non veniūt ad celestes nuptias. Unde Eph. v. Hoc scitote q oīnis fornix

ratoꝝ aut immūdus nō habet hereditatem in regno christi ⁊ dī. Sed quare dicit quasdā fatuas quasdā prudentes. Respōdet Origꝫ. quia in sancta ecclesia quidā credunt ⁊ iuste viuūt ⁊ hi prudentes sunt. quia vitant futura mala ꝓpetue dānationis. Seneca. Prudentie actus est pcauere futura mala. Alij aut̄ sunt qui recte ꝓfitentur fidem sed iuste nō viuūt nec agūt opera ad salutē ⁊ ideo fatue dānant. quia vt dicit Jaco. ij. Fides mortua est in seipa sine opibus zē. ¶ Tertio xps cōmendat castitatē sponsam nominando qō est marimi honoris ⁊ gratie cū dicit. Uenit spōsus ⁊ que zē. Nam magnū esset dicere seruaz vel ancillam. Nūc aūt quid maius ⁊ mirabilius q̄ sūmus deus imense maiestatis pauperculā aiam castam vocet tam honorabilissimo nomine scilicet sponsam regis regū christi: cū sit christus infinite nobilitatis: formositatis: potestatis ⁊ oīs bonitatis: sed anima miserrime qualitatis ⁊ infirmitatis: vtpote peccatrix. Unde Bern̄. super Cant̄. dicit. Quis digne pensare poterit quanto affectu nos diligit deus vt animā sponsam vocet. O anima mea vnde tibi hec gratia vt dicar dei sponsa. Nec ille. Esto ergo casta.

¶ Circa secundū de reprobatiōe fatuarū virginū tres questiones sunt inquirende.

Prima de earū fatuitate.

Secūda de xpianorū p eas figuralitate.

Tertia de signata p oleū charitate.

¶ Prima questio est vnde iste quinq̄ virgines ꝑ bant̄ fore fatue. Ad qō respōdet̄ q̄ ex ipō euāgelio clare ꝓbant̄ fore fatue. Et hoc quintupliciter ostēdi potest. Primo quia necessaria salutis nō sumpserūt: qō notat̄ cū dicit̄. Fatue aut̄ acceperūt lampadib⁹ scz castitatis: nō sumpserūt oleū scz charitatis. Naz vt dicit Ambro. Ingratū est spiritui sancto neglecto eo ad qō quis tenetur facere ea ad que nō tenet̄. ⁊ ideo fatuū est relinquere ea que sunt charitatis scz p̄ceptoꝝ dñi obseruantiā ⁊ verā penitentiā ac eccl̄ie obedientiā vt quis ꝓpriaz sequat̄ voluntatē solū de castitate cōfidens. Secūdo quia alioꝝ merita mendicauerūt scz post mortē qō in vita non fecerunt di. Date nobis de oleo vestro zē. Cū dicat Aug⁹. q̄ vir vnicuiq̄ sua sibi sufficiūt merita. Jōo sub dit̄ respōsio. Ne forte nō sufficiat nobis ⁊ vobis. Tertio quia oparī voluerūt quando nō potuerūt scz post mortē. Unde dicit̄. Dū aut̄ irēt emere ⁊ hoc post̄q̄ dormierant scz in morte. Propt̄ hoc scribit̄ Apoc̄. x. Tēpus vltra nō erit: scz meritoriū. ⁊ ideo fatuū est differre opera post mortem. Quarto quia tarde venerūt. Unde dicitur. Nouissime venerunt ⁊ reliquevirgines zē. id est quādo iam porta clausa fuit: hoc est sentētia firmata. Unde fatuū est expectare extremā mortis horā. quia vt magister in. iiij. di. xx. dicit. Difficile est vt tūc vera sit penitentia quādo sera venit: quādo cruciatus mēbra ligat ⁊ dolor sensū oppīmit: vt tūc vir valeat cogitare. Quinto quis aperiri sibi ianuā p̄sumūt cū nō meruerūt qō est fatuū. quia vt Grego. dicit. Sine meritis sperare vicz celestia non est spes sed p̄sumptio scz factus. Ecce ḡ q̄ fatue fuerūt iste. heu q̄ multi nūc sunt tales xpiani qui suo mō excludent̄ a celo.

¶ Secūda questio ergo est quales xpiani figurant̄ p has vgines fatuas. Respōdet̄ q̄ omnes illi qui sensuū delitijs ⁊ appetitui illicito ac vitijs dederūt vt dicit Origꝫ. ⁊ etiā Aug. Pro q̄ sciendū q̄ potissime q̄nq̄ sūt genera fatuoꝝ ⁊ reprobandoꝝ xpianoꝝ. ¶ Primi eī fatui sūt qui alioꝝ excessus respiciūt ⁊ se p alioꝝ malicia excusa revolunt. De talib⁹ bene dicit Eccl̄i. xxj. Stultus a fenestra respicit in domū. s. primi attēdēdo alienā vitā. Ideo Seneca. Propriū est stulticie alienā vitam cernere: suāq̄ obliuisci. Tales reuera sūt stultiores asinis. quia si asinus videt aliū asinū cadentē in lutū: circūit ⁊ nō sequit̄. Isti aut̄ xpiani fatui p eandē viaz sequūt̄ in malo dicēn. Ille sacerdos vel religiosus fecit hoc cur nō ego vel ecce multi sic viuūt. ergo ⁊ ego sic zē. Contra quos Grego. Nō minus ardet q̄ cuz multis ardet. ¶ Secūdi fatui sūt qui bona opera faciunt sed bona intētiōe nō agūt. Nam fatuus est q̄ laborē impendit in eo quo scit nullā mercedē acq̄rere sed potius tormentoꝝ stipendia ex hoc acq̄rere. sic in ꝓposito. Un̄ Grego. Qui rectā intentionē in opere nō tenēt totū opus amittūt et penas acquirūt. Idem. Ecce redēptoris voce decez virgines ⁊ oīes vgines dicunt̄: ⁊ tamē intra beatitudinis ianuā nō oīes recepte. quia earū q̄daz dū de vginitate sua gl̄iam foris expetūt invasis suis oleū habere noluerūt: ⁊ sic a celo excluse sūt vt fatue. ¶ Tertij fatui xpiani sūt qui credūt in xp̄m: sed opibus malis ꝓtradicunt. Nam tales stultiores reputant̄ q̄ demones qui vt dicit Jacobi. ij. credūt ⁊ ꝓtremiscūt. Isti aūt fatui credūt ⁊ nō cōtremiscūt dei iudiciū vt dicit Aug⁹. Proi de Grego. Sicut inquit lampas sine oleo feret ⁊ nō lucet: sic fides sine operibus deo nō placet.

¶ Quarti sunt qui diuturnā vitā sperant ⁊ corrigi vel de malis penitere differūt. Un̄ Seneca Stultus est qui querit vt diu viuat cū hoc ignorat ⁊ nō curat vt bene viuat. Talis fatuus fuit ille diues qui dixit. Anima mea requiesce comede bibe habes mlta bona reposita in ānos plurimos. Cui dixit dñs. Stulte hac nocte repetēt animā tuā a te: ⁊ que cōgregasti cuius erūt Lu. xij. Ecce eū stultū nomiauit. Un̄ Aug. lib. de verbis dñi dicit. Qui in vno peccato mortali obdormit audacior est: ⁊ sic stultior ꝑ qui cum septem hostib⁹ de morte sua admonitē obligatis cōfligit. Et sic patet. ¶ Quinti sunt qui exercitāt se i operibus bonis ⁊ extra charitatē viuūt. quia tales tam stulti sunt q̄ sua offerūt deo in bonis operibus expendēdo ⁊ seipos dant diabolo. ⁊ sic perdunt se ⁊ oīa sua. Ideoq̄ Hilarius sup̄ Job.

Frustra est omnis operatio nisi assit vera dei dilectio: hoc est eius mandatorum observatio. Nam et iste virgines fatue dicunt que castitatem habentes tamen lampadem operis: non habuerunt oleum charitatis. ¶ Tertia questio ergo est. quare charitas signat per oleum. Respondet quod propter plures olei proprietates charitati conuenientes. Nam secundum Plinium. Oleum primo ardet fortiter accensum. sic charitas ardet in corde igneo amore. Secundo cibi est condimentum: sic charitas sapida reddit bona opa. Unde dicit Bernardus. Ubi est amor ibi non est labor sed sapor. Tertio doloris est lenitiuum: sic vt ait Augustinus. Omnia grauia facit leuia charitas. Quarto emundatiuum est rubiginum: sic vt dicit Gregorius in omel. sup Luce. vij. Tanto plus rubigo peccati consumit: quanto plus mens homis charitate accendit. Quinto fluit ex fructu arboris: sic charitas fluit abundantius ab arbore crucis christi. Damas. Quid magis ad charitatem accedit quod quod deus filio suo non pepcit: sed pro nobis illum tradidit. O ergo homo christiane disce diligere deum vt habeas charitatis oleum: alioquin in iudicio dicet tibi et aliis consimilibus. Ite ad vendentes: id est adulatores in peccatis: qui tamen tibi nil prodesse poterunt: et sic reprobaberis cum fatuis virginibus christo dicente. Amen dico vobis nescio vos: ac a celo excluderis.

¶ Circa tertium de prudentia virginum laude digna queritur. Qualibus signis cognoscunt homines castitatem: vtrum sint cum fatuis virginibus a deo reprobandi et celo excludendi: an cum prudentibus acceptandi in sua castitate. Ad quod respondet quod xpus dns in euangelio discernendo dixit quinque fatuas virgines et quinque prudentes. in quo patenter ostendit quod quinque sunt defectus vel vitia per que castitas tanquam fatua a deo reprobatur: ac per contrarium quinque sunt virtutes que faciunt eam multum amabilem deo et acceptam. Unde hec signa notent coniugati vidue et virgines vt deo sciant per castitatem placere

¶ Primus defectus qui facit castitatem deo displicere est superbia. Contra hoc ergo primum signum accepta est humilitas profunda. Unde Aug. Non solum predicada est virginitas vt ametur: sed etiam monenda ne inflet. Nam superba virginitas pstibulum est diaboli. Idem. Audeo dicere quod superbis vtile est cadere vt in eo in quo extollunt humilientur. quod plus expedit virgini non esse quod de virginitate insolescere. i. superbire. Bernardus. Audeo dicere quod nec virginitas marie deo placuisset sine humilitate. In huius signum dicit xps quod iste virgines aptauerunt suas lampades. Lampas autem est fragilis: vt pote vitrea vel testea. in quo docet quod dominus vel castus homo recognoscere suam fragilitatem ne superbiat de castitate. quod facile perdit nisi a deo seruetur per humilitatem homis. ¶ Secundus defectus concupiscentia. s. delitiosa. Contra quod est secundum signum aspera vita in prudentia castitatis principue virginea. Nam dicit Bernardus. quod periclitatur castitas in delitijs. Quo contra Apls. j. Cor. ix. dicit. Castigo corpus meum et in seruitutem redigo ne forte cum aliis predicauerim ipse reprobus efficiar. ¶ Tertius defectus scilicet castitatis est ociositas de sidia. Contra hoc est tertium signum laboris vigilantia. Bernardus. Omnium cogitationum malarum et temptationum initium est ocium. Quo contra Hiero. ad Rusticum monachum dicit. Semper aliquid facito vt te diabolus semper inueniat occupatum. s. vt non temptet nostra castitatem. Propter tales desides castos seu etiam virgines dicit in euangelio quod dormierunt omnes et dormitauerunt: et interim sponsus venit. quasi dicere tur quod non deberent casti dormire in delitijs nec dormitare in ocio. quod interim xps venit ad iudicium mortis ¶ Quartus defectus puersatio dissoluta. Sed contra hoc est signum quartum: caute vigilationis fuga. Ideo Hiero. dicit quod vir et mulier. s. puersantes: ignis et palea. diabolus autem insufflare non cessat vt ardeant. Unde nostra hoc valet signum quod sed non sit deuotus et spualis vitam consortia mulierum et conuersio. Unde Aug. Breuis semper sermo asper cum mulieribus est habendus vt prosperia fugiant. In huius signum dicit in euangelio quod fatue virgines fuerunt in vna societate. prudentes in alia.

¶ Quintus est indeuotio in peplatione diuina. Contra hoc est quintum signum inflamate deuotionis in diuine charitatis feruentia. et hoc significat per oleum in lampade ardentem. Unde Bernardus. in epistolis. Castitas sine charitate lampas est sine oleo. subtrahe oleum lampas non lucet: tolle charitatem castitas deo non placet. Dec ille. O ergo omnes casti siue virgines siue vidue aut coniugati hec omnia considerantes. discite xpo placere. et vt dei amore feruentes: passionem xpi sepe recogitate: vt gratia a xpo maiorem obtinere valeatis in presenti et tandem gloriam in futuro Amen.

De sanctis mulieribus viduis Sermo cois.

Uiduas honora

que vere vidue sunt. j. Timoth. v. Iste aliud thema. Uiduam eius benedicens benedicat Ps. cxxij. Iste aliud. Uidua eligat i bonis operibus testimonium habens. j. Timoth. v.

¶ Merito sancte vidue honorabiles sunt in ecclia et a deo specialiter benedicte ac electe. quia non parua imo magna virtus est viduitatem bene seruare. Unde Amb. li. de virgi. Prope modum non inferioris virtutis est a coniugio abstinere. s. in viduitate quam aliquando delectauerit quod coniugalia delectamenta nescire. Virginitas enim facilior est in eo quod carnis incentiua non nouit. Viduitas autem solicitior est. i. temptationes plus patet: eo quod preteritas animus recolit voluptates. Unde patet quod marie virtutis est continentia vidualis: et per consequens mirum bonoratam et commendabilis. per tali quoque carnis victoria a deo speciali gratia et tandem gloria benedicenda. sicut patet exemplariter in ista sancta vidua cuius hodie festum colimus. quod per castitatem magnas

gratiã z gl'iam cõsecuta est a deo z sancta eccl'ia. Ad honorẽ ergo ip̃ius assumunt̃ p̃missa verba p nostra edificatiõe z instructiõe: vbi dicit. Vidu as honora zc. Juxta que verba tria mysteria no tabimus p sermone isto.

¶ Primo de viduitatis statu honorabili: ibi. Uiduas honora.

Secũdo de sanctitat̃ signo p̃babili: ibi. Que

Tertio de castitatis merito cõmẽ (vere sũt. dabili: ibi. Vidue.

¶ Circa p̃mũ de honore viduitatis alique questiões occurrũt pertractãde p nostra instructi one. Prima questio est: qualẽ honorẽ vidue de beant amare. Ad qõ rñdet q̃ honor est triplex. Unus est mũdialis. Alius est diuine imaginis. Tertius est celice beatitudinis. Primus ho nor. s. mũdialis est cõtẽnendus omi hoi x̃piano z despiciendus. qz est vanus eo q̃ est sine fructu trãsitiuus. Patet in Alexãdro magno. in Nero ne rege. z in ꝓsimilib⁹ imp̃atorib⁹ q̃ eternaliter dã nati de magno honore ad pessimã cõfusionẽ. scz infernalẽ quenerũt: eo q̃ fidẽ z verã charitatẽ dei nõ habuerũt in vita nec peccata cauerũt. De tali bus scribit Sap̃. v. q̃in iferno turbabunt timo re horribili p̃niaz ageñ. z diceñ. Quid ꝓfuit nob superbia: aut diuitia z iactãtia q̃d contulit nobis transierũt omnia velut vmbra. Itẽ quia talis ho nor nedũ est vanus: sed z pene ifernalis augmẽ tatiuus. iuxta illud Sap̃. vj. Potẽtes potenter tormẽta patient. Et Apoc̃. xvij. Quãtũ se glorifi cauit z in delitijs fuit: tantũ da illi tormentũ zc.

¶ Secũdus amor est diuinalis imaginis. z iste est sollicite cõseruãdus ne perdat. De quo Pẽ. Nõ cũ in honore esset nõ intellexit cõparatus est iu mẽtis insipiẽtib⁹ z similis factus est illis. s. p pec catũ. Unde Richar. de mystico somno dicit. Nul lus honor maior: nullũ decus admirabilius q̃z esse ad imaginẽ dei z similitudinẽ. Hũc ita q̃z ho norẽ valde diligẽter debem⁹ custodire. Sic em̃ hõ nobilis z sapiẽs bullã vel litterã donatoriã p quã cõsequi põt vnũ magnũ comitatũ vl' domi niũ castro q̃ z possessionũ diligenter cõseruat: sic nos debemus imaginẽ dei in ania nostra scptã p quã regnũ celeste habebimus diligẽtius cõser uare. ¶ Sed qualiter possit hõ istũ honorez anie sue cõseruare in suo statu honorabili: notã dũ q̃ tripliciter. Primo ei dominiũ sup carne p stando. q̃ sicut cõfusio est dñe ancillã sibi dñari. sic carnẽ que est ancilla dñari anime. Berñ. Via tanq̃ nobilior debet dñari. caro tãq̃ ancilla fa mulari. qz ad seruiẽdũ data est spiritui. Secũdo eã mundã a peccati stercore custodiendo. Sicut em̃ regi magnũ dedecus faceres cũ in facie eius stercus feridũ iactares z sordidares: sic qñ aniaz peccato sordidas z sic inhonoras. Ideo Eccl'i. x. Fili in mansuetudine serua. s. custodiẽdo animã tuã: z da illi honorẽ fm meritũ suuz. i. fm digni tatẽ imaginis diuine. Sequit. Peccantẽi aiam suam q̃s iustificabit z q̃s honorificabit exhono rantẽ aiam suã. q. d. talis nõ est a deo honorãd⁹.

¶ Tertio eius decentẽ ornatũ diligẽter ꝓcurãdo Naz ꝓfusio est filiã regis nudã p̃cedere: sic nõ de cet aiam esse nudã sed virtutib⁹ ornatã. qz est filia sũmi regis. i. dei z qui eã spoliat pumit. q̃ autẽ de corat p̃mabit. Unde Apoc̃. xvj. Beat⁹ q̃ vigilat z custodit vestimẽta sua ne nud⁹ ambulet zc. Sz heu moderni x̃piani plus curãt de ornatu ancil le. i. carnis q̃z de ornatu aie. Nunc Aug. Ideo ce citas mẽtis inualuit vt omnia bona z mũda ve lit habere p̃ter suã aiam. Quid est inquit q̃re nil omino malũ vis habere: nõ vrozẽ: nõ f. liũ: nõ ser uũ: nõ cunicã: postremo nõ caligaz tuã: z tñ pec cãdo vis habere malã aiam: rogo te p̃pone ani mã calige tue. Dec ille. ¶ Tertius honor est celi ce beatitudinis z iste multũ desiderater est que rẽdus. sicut hec sancta p hoc omnia cõtẽpsit. Unde canit in officio in p̃sona eius. Regnũ mundi et omnẽ ornatũ seculi cõtẽpsi ꝓpter amorẽ dñi mei iesu x̃pi: quẽ vidi: quẽ amaui: in quẽ credidi: quẽ dilexi. Et nos ergo exẽplo eius queramus cele stem honorẽ. Unde Grego. Si fratres culmen ve ri honoris queritis ad celeste regnũ tendite. D

¶ Secũda questio orit. qualiter ergo debeãt san cte anie hũc celestem honorẽ z possint acquirere Ad qõ respõdet ex verbis leonis pape di. lxj. ca. Miramur. q̃ si ad honores inq̃t mundi sine la boris merito nõ quenit. multo fortius ad hono res celestiũ dignitatũ. Dec ibi. Ideoq̃z aduerten dũ: q̃ sicut honores mũdi acquirunt̃ pluribus modis: sic spũaliter honores celestes. Primo ei q̃nq̃z honor mũdanus acquirit p animositatẽ z potentiã ac inimicorũ victoriã: vt patet in militaribus ac p̃ncipib⁹. Sic spũaliter p mũdi: car nis z diaboli victoriã. qz isti sũt hostes nostri cõ tra quos pugnare habem⁹. Unde Berñ. Quotiẽs vincis: totiens coronaberis. Nã z. ij. Timoth. ij. Nõ coronabit nisi q̃ legitime certauerit. Secũ do q̃nq̃z acquirit honor in mũdo. s. p bone serui tutis industriã: vt patet in seruis regis. Sic spi ritualiter celestis honor per seruitiũ x̃pi Joh. xij. Si q̃s mihi ministrauerit honorificabit eũ pat̃ meus q̃ in celis est. Tertio q̃nq̃z p claram sapiẽtiã vt patet in cõsiliarijs z doctoribus zc. Sic spũaliter p veram sapientiã q̃ ꝓsistit in sujp̃ius z dei cogni tione. Unde Sap̃. vij. Venerunt mihi omnia bona p illaz z innũerabilis honestas. i. honoris status. Quarto q̃nq̃z per diuitias z opulentiã. Nã scribit Eccl's. x. Pecunie obediũt omnia. Sic spũaliter p virtuosoz operũ z meritoz magnoruz diuitias Ro. j. Gl'ia pax z honor oi opanti bonuz. Aug. Nullũ bonũ irremuneratũ. Quinto p eloquen tiã z facundie prudentiã. patet in oratoribus z ad uocatis. Sic spũaliter p orationẽ. Luc̃. xj. Dis q̃ petit accipit z q̃ querit inuenit zc. Unde Eccl'i. v Honor z gl'ia in sermõe sensati. Certo p familia rẽ regis vel p̃ncipũ amicitiã. Sic spũaliter per

caritatẽ verã ad deũ. Apoc'. iij. Suadeo tibi emẽ re aurũ ignitũ. i. charitatẽ vt locuples fias. Eccĩ j. Dilectio dei honorabilis sapiẽtia. Istis modis ꝙsiuit hec sancta. ꝙ ꝛc ¶ E Tertia ꝙstio ẽ. qua/li honore sũt ipe vidue a xpianis honorãde vt i/pleat apli pceptũ dicentis. Honora viduas ꝛc. Rñdeť ꝙ ꝙdruplici honore ꝛ ꝙ colligiť ex scri pturis ꝛ docto ꝛ dicts. ¶ Primo honore venera tiõis. ꝛ hoc ꝓpter excellentẽ vtutẽ castitatis. Dicit nãq; phs. iiij. ethico ꝛ. ꝙ honor est exhibitio reue rẽtie in signũ vtutis. qz honor est maximũ bono rũ exterio ꝛ: ꝛ est pmiũ vtutis. perfecte eñ vtuti nõ fit cõdignus honor. Nec ibi. Sed qñ vt ait Aug. inter oĩa xpiano ꝛ certamia duriora sũt castitatis plia vbi ꝙtidiana pugna ꝛ rara victo/ria. Nã hoc donũ a solo deo dať ꝛ rari habent. p pter qõ xps Matth'. xix. dicit. Sũt eunuchi. i. ca sti hoies ꝓpter regnũ celo ꝛ. Et subdit. Qui potest capere capiat. Nõ eñ oĩes capiũt verbũ hoc. s. ca stitatis. Uñ ille mulieres ꝙ habẽt talem fortitu/dinẽ spũs vt possint carnẽ vincere multũ sũt ho norãde. In cuius signũ scriptura viduas ✠gini bus copulauit. j. Cor'. vij. di. Mulier innupta ꝛ virgo cogitat que dñi sunt quõ placeat deo vt sit sancta corpe ꝛ spũ. Amb. in exame. Discite mulie res quãta sit viduitatis gratia ꝙ ꝛ in auibus cõ mendať. Nã turtur vni iuncta: viduata nũq; al teri iungiť. Secũdo honorãde sũt honore sustẽ tatiõis. s. in defectu necessitatis. Nã antiquitus ipe vidue sustentabanť stipẽdijs ecclesie que pre erate aut infirmitate nõ poterant laborare: ꝛ nũc merito debẽt sustentari. qz ipe eccl'iam iuuant et tenenť iuuare oĩonibus ꝛ meritis. Proinde sa/crũ cõciliũ carthaginẽn. lxxx. dis. ca. Uidue inqt que stipẽdio eccl'ie sustentanť: tam assidue in dei ope esse debent vt meritis ꝛ oĩonibus suis eccle/siam adiuuẽt. Quo cõtra Job. xxij. arguit immi sericordes dicẽs. Uiduas dimisistis vacuas ꝙ/pterea circũ dati estis laqueis ꝛc. ¶ Tertio hono/rande sunt honore ꝙsolatiõis in amaritudine tri bulatiõis exẽplo xpi: qui videns mulierẽ viduã flentẽ sup vnicũ filiũ mortuũ: misericordia mo/tus dixit. Mulier noli flere: ꝛ resuscitauit illum Sic ꝛ nos debemus eas ꝙsolari verbo ꝛ ope be nefaciẽdo. Uñ Jac'. j. Religio mũda ꝛ imacula ta. s. xpiana hec est: apud deũ visitare pupillos ꝛ viduas in tribulatiõe. Q ꝙ tu mulier coniugata visita viduas adiuua ꝛ ꝙsolare. qz ꝛ tibi eadem mẽsura remetiet quãdo viduaberis. ¶ Quarto honore defensatiõis in suis causis. Uñ. lxxxvij. di. p totũ. dicit. q epi ꝛ alij eccl'iarũ ꝓlati ꝓpue viduarũ ꝓtectiõi ꝛ sustentatiõi debẽt intẽdere. Itẽ xxij. q. v. Regũ. dicit Piero. ꝙ regũ officiũ ẽ iu/diciũ ꝛ iusticiã facere ꝛ viduas defendere a potẽ tibꝫ ꝛ oppmẽtibꝫ ꝛc. Quo ꝛtra Esa. j. dicit. Prin cipes tui infideles: socij furum: pupillo non iu/dicant causa vidue nõ ingredit ad eos. Ne vin dicabor de hostibꝫ meis dicit dñs. Q ꝙ bõ disce viduas honorare vt a deo recipias mercedẽ: di/sce sanctitatẽ earũ imitari.

¶ Circa secũdũ de sanctitatis testimoni o ꝙ babuit querit. Quibꝫ signis agnoscitur sancta vi dua ꝛ ꝓbať habere testimoniũ sanctitať. Ad qõ rñdeť ꝙ ꝓcipua signa hmõi sctitatis sũt septem. ¶ Primũ ẽ: spem totã in deo ponere ꝛ ipm solũ diligere. j. Cor'. v. Que vere vidua est ꝛ desolata speret in dño. Cũ eñ solũ deũ elegit sibi in spon sum: totũ cor fiducialiter illi dare debet vt habe at in xpo ꝙsolationẽ ꝙ aliũde in nũeras patiť tri/bulatiões ꝛ oppssiões tanꝫ desolata: ꝛ sic habe bit ꝙsolatõz sue patiẽtie. iuxta qõ ꝓs. ait. Secõz multitudinẽ dolo ꝛ meo ꝛ ꝙsolatiões tue letif. a. meã. Et Eccĩ. ij. Quis sperauit in dño ꝛ derelict' est. q. d. null'. Uñ sperãdo in deo patiẽtiã habere in aduersis maius ẽ ꝙꝫ mortuos suscitare ꝛ ꝙꝫ miracula facere: vt dicit Greg. ¶ Secũdũ signuz est oĩoni insistere. j. Timoth'. v. Que vere vidua est speret in dño ꝛ instet oĩonibꝫ ꝛ obsecrationibꝫ nocte ac die. Exemplũ de Anna. lxxxiij. annoꝝ vi dua ꝙ die ac nocte in tẽplo orabat Luc'. ij. ꝛ ideo meruit videre xpm natũ. Uñ dicit Eccĩ. xxxv. Nõ despiciet dñs. i. diliget. minus eñ dicẽdo plus si gnificat. Sequit'. Preces pupilli nec viduã si ef/fundat loquelã gemit'. dñs eñ exauditor ẽ. Au gust. Quãto ꝙsꝫ sanctior ꝛ sancti desiderij pleni or: tãto i eis oĩone flet' vberior. ¶ Tertiũ signũ refrenare linguã ꝛ verbositatẽ restringere. Nam vt scribit' Prouerb. x. In multiloquio non deest peccatũ. Qui ꝙ moderať linguã sapiẽs est. Unde Chrys'. sup' Matth'. Quale est cor talia ꝟba ꝙs loquit'. Sic er vanitate verboꝝ vanitas cordis intelligit ꝛ religiositas vana videt: put Jaco. j. testať. Proinde Grego li. dyal'. narrat quandaz sanctimonialẽ licet castã tñ dãnatã ob hoc ꝙ lin guã ñ refrenauit vt debuit. ¶ Quartũ signũ: opi bus bõis se occupare. Uñ. j. Timoth'. v. Uidua eligať in bonis operibꝫ testimoniũ habẽs. Nã ocio sa nõ ẽ digna etiaz pane ꝙ vescit. ij. Thes'. ij. Qui nõ vult opari nec mãducet. Uñ Daco. ꝙ vidua i tpalibꝫ abundet: adhuc eque bñ ꝓpter pauperes alendos opari debet. sicut legit in exẽplo de bea/ta ✠gine maria: ꝙ licet in tẽplo manẽs ꝙtidie ab angelis escã sibi portatã acciper: tñ manuũ labo re se ꝓpter paupeꝝ distributionẽ occupabat. ꝛ eti am escã ꝙ de puẽtu tẽpli sibi debebať paupibus erogabat. Sic ꝛ de btã Elyzabeth ꝛ alijs multis. Uñ Aug'. de vita xpiana dicit. Illã elemosynã de' approbat quã ꝙs de iustis laboribꝫ admini strat. ¶ Quintũ signũ: rigide carnẽ mortifi care. Uñ Aug. de vita xpiana dicit. Tria sũt vi/duaꝝ genera. Unũ qõ pfectissimũ est celesti pre/mio destinatũ oĩonibꝫ ꝛ ieiunijs die noctuꝫ de seruiẽs. Aliud vo qõ filioꝝ curã ꝛ dom' habet: hoc nõ tã dignũ est: nec tñ peccatiz obnoxiũ. Ter tiũ gen' ẽ in epulis ꝛ delicijs qõ eterne morti ser uať. Nec ille. Itẽ idẽ Aug. dicit. ꝙ facil' ꝙseruať

ignis z aqua in vno vase q̄z in delitijs cibi z potus seruet ꝓtinētia ꝓpterea .j. Timoth. v. Vidua in delicijs viuēs mortua est. Tertū signū; vitare publicū z solitudinē diligere. Vñ Amb. Discite vos sancte ẏgines sic z mulieres exēplo marie nō circūcursare p alienas edes: nō demorari in plateis ꝛc. Idē de fuga seculi dicit. Qui salu⁹ esse vult fugiat mūdū: ascēdat scz mente: q̄rat deuz. Vñ sancta Judith vidua de hoc cōmēdat q̄ mā sit in cubili secreto dom⁹ sue. Ultimū est: mēoriam passiōis xp̄i semp corde gestare. Vñ Bonauen. dicit. q̄ tot⁹ thesaur⁹ sanctitatis est in mēoria passiōis xp̄i q̄ sup oīa opat in aīa sctificationē. Et Grego. Si passio xp̄i ad memoriā reuocet nil tā durū qđ nō equo aio toleret. Hec sit ergo q̄tidiana lectio viduarū z studiū. Sic fec̄ hec sancta de qua hodie celebram⁹ ꝑ nostro exēplo.

Imitēt g̃ eā nō solū mlieres sz etiā viri ad salutē

¶ Circa tertiū de castitate merito q̄rit. q̄libus bonis meret hō felicitari p castitatē. Ad qđ rñdet q̄ recolligēdo ex scptura p̄cipue Sap̄. iij. notant septē bona q̄bus felicitat hominē. Nam scribit ibi sic. O q̄z pulchra ē casta generatio cuz claritate. imortalis em̄ est mēoria illi⁹ qm̄ z apd deū nota est z apud boies: cū p̄sens ē illa imitantur z desiderāt eā z in ꝑpetuū triūphat coronata ꝛc. Primo g̃ admirabili decore adornat. iō ad mirañ. dicit. O q̄z pulchra ē casta generatio. vere mirabiliter pulchra. q̄ diuine silitudinis gl̄iam ꝓticipat Apoc. iij. Ambulabūt mecū in albis q̄ digni sunt. Secūdo btitudinis fructū accumulat. ꝓpterea addit: Cū claritate. s. meritoꝝ z p̄miorū. Nā cōiugali castitati debet claritas felicissimi fructus. xxx. viduali. xl. ẏginali. c. ſm docto. Tertio clarissimū nomē ꝑpetuo p̄stat. iō dr̄ Imortalis ē memoria illi⁹. Quarto dignitate sūma sublimat. s. q̄ facit sponsaz xp̄i amabilez. Iō dicit. Apud deū nota est. s. noticia specialis amorositatis q̄ acceptat aīa in spōsam a xp̄o ꝓut canit eccl̄ia dicēs. Veni spōsa xp̄i ꝛc. Quinto excellenti⁹ xp̄o z beate ẏgini marie ꝯformat z approximat. iō dicit. Apud boies. Cū p̄sens est illa. s. castitas: imitāt. s. xp̄m sequēdo z matrē ei⁹. Apoc. xiij. Hi sequūt agnū q̄cūq; ierit. Sexto felicissime coronat. iō dicit. In ꝑpetuū triūphat coroāta incoinq̄natoꝝ certaminū p̄miū vincēs. Nam oīb⁹ castis dat aurea corona ēntialis. s. p̄mij. et insup ẏginib⁹ dat aureola p victoria sup carne

¶ Sed q̄rit. Quare solis ẏginib⁹ dat aureola z nō viduis. Cū em̄ aureola debeat p victoria in pugna cōtra carnē. vidue aūt in ꝓtinēdo maiorē difficultatē sustinēt eo q̄ recolūt ꝑteritas voluptates vt ait Amb. li. de ẏginib⁹. q̄re g̃ nō dat viduis aureola p victoria tali. Rñdet p̄m docē. p̄cipue Rup. sup li. Sap̄. q̄ q̄uis aliq̄ mō difficilior sit vidua ꝓtinētia ꝓpter recordationē voluptatis exptē: tñ simpliciter loquēdo pugna ẏginū est difficilior z glorioſior. Primo quidē q̄a ẏgines acri⁹ tēptāt desiderio expiendi voluptatē quā nūq̄z norūt. Secūdo q̄ extimat ẏgo maiorē delectationem q̄z sit i vitate. Tertio q̄ ignorant ẏgines turpitudinē z incōmoda q̄ ꝓcomitant corruptionē. hec aūt vidue bene sciūt z iō facili⁹ ꝓtēnūt voluptatē. Vñ z legit q̄ ẏgo q̄dā dū desiderio expiendi victa ꝓsensisset z corrupta fuisset: cognoscēs q̄ illa delectatio fuerit turpis et nō tā magna sicut putauerat: tātū doluit q̄ protā feda delectatiōe pdidit ẏginitatis gl̄iam q̄ p dolore mortua est. Patz g̃ q̄ ẏginalis ꝓtinētia est difficilioz g̃ meret aureolā. Est etiā glorioſior q̄ nūq̄z cessit hosti. i. carni: sz vidua q̄nq̄z cessit. iō ẏgini dat aureola q̄ ē distinctiua singular⁹ z gl̄iosissime victorie sup carnē. Et sic patz. Ultimo castitas felicitat hoiem q̄ gaudijs angelo⁹ associat q̄ neq̄z nubēt neq̄z nubent. iō dicit. Desiderant eā. s. angeli qui castiores p̄diligūt ꝓpter silitudinē

Rogem⁹ g̃ xp̄m vt det nob bec bona felicia amē.

De quacūq̄z sancta muliere siue vidua siue cōiugata cōis sermo sertus.

Mlier timēs de

Num ipa laudabit. Prouer. vlt. Jcē aliud thema. Ora ꝑ nobis q̄m tu mulier sctā es z times deū Judith. viij. ca

¶ Sicut charissimi btūs Marim⁹ cpo dic q̄ quēadmodū p̄familias splēdide cupieñ. depigere domū suā: añ aspectū pictor⁹ ꝓponit q̄sq̄z imagines exq̄sitas vt illas depingat. Sic de⁹ ad anias nr̄as exornādas demōstrat nob sctorū z sctā ꝑ merita tā q̄z quedā viuēdi exēplaria. Subdit idē Marimus. Rapiat g̃ sibi alter cādorē castitat⁹. ille pallorē abstinētie: iste ruborē verecūdie. s. penitētiat⁹ ꝑ pctis: iste ardētē charitatē z fidē velut auri splēdorē radiantē: sic etiā ille nigredinē hūilitat⁹ in timore dei. Quia g̃ in hodierno festo ꝓponit nob⁹ exēpluz hec sctā mulier q̄ valde refulsit in timore dr̄ obfuātia ꝓcepto⁹ ac sctitate oīmoda. Iō ad honorē ei⁹ hec ẏba accipim⁹ ꝑ fmōe. Mlier ꝛc. Et: Ora ꝛc. In q̄bus ẏbis cōmēdat z in exēplū p

¶ Primo de diuini timoris (ponit de tribus ẏtuositate. q̄z dicit vtrobiq̄z timēs deum.

¶ Secūdo de castitatis amorositate. q̄z mulier sancta: ergo z casta.

¶ Tertio ō sctitat⁹ gl̄iositate. q̄z laudat vere sctā

¶ Circa ꝑmū de timore diuino q̄rit. cur deus sit timēdus cū sit tot⁹ suauis z pi⁹ oīb⁹. iuxta illud Pſ. Suauis dñs vniuersis z miserationes ei⁹ sup oīa opa ei⁹. Ad qđ sic rñdet q̄ de⁹ miseriscors z tot⁹ pi⁹ maxime timēdus ē triplici rōne.

Primo rōne imēse maiestatis.

Secūdo rōne infinite bonitatis.

Tertio rōne iustissime eq̄tatis.

Prima rō imense maiestatis. q̄z quāto q̄s altioris ē maiestatis z potestatis: tāto magis ē reuerēdus z timēdus ne q̄s oculos tāte maiestat⁹ os

fendat.qz vt habeā extra de sentē.excō.ca. Ad illo rū. ℣. Nos aūt.tāto offensa ē grauior: quāto pso na q̄ offendit est dignior. Et ptz qz grauior iudi/ cat culpa si q̄s pcutiat in maxilla regē q̄z baronē z papā q̄z regē. Sz qm̄ maiestas dei ē infinita. ḡ ei⁹ offensa ē maxime timēda. Un̄ ois offensa dī dr maxima.iuxta illud ℣s. Si mei nō fuerint dñati.i.sensuales mei mot⁹:tūc imaculatus ero z emūdabor a delicto maximo.i.mortali pecca/ to. ¶ Secūda rō infinite bonitat⁹. Nā regula to pica ē. Cui⁹ habit⁹ melior:ei⁹ puatio peior.z per ꝓsequēs magis timēda. Exēpli gr̄a. Habere ca/ put z habere oculū ē melⁱ q̄z habere digitu⁹ vel pedē.ḡ puari ipo capite vel oculo peius est q̄z p/ uari digito vel pede zc̄. Sz qm̄ de⁹ ē infinite bo/ nitatis.iuxta illud Anselmi in monol'. De⁹ est sū mū bonū ḡ mai⁹ excogitari nō p̄t.ḡ ipz amittere p pctm̄ ē sūmū malū z timēdū. ¶ Tertia rō dici tur iustissime eqtat⁹.qz vt Aug. dic̄ in enchi.deus nullū malū relinqt impunitū nec vllū bonū ir/ remuneratū.ideoq̄z sūme timēdus ē:ne ꝓtra eū peccādo iusticie ei⁹ penā incurram⁹. ℣ḡ q̄z stult⁹ hō q̄ fidēs de dei misericordia peccare p̄sumit. Quo ꝓtra Eccī.v. De.pitiatu pctō noli eē sine metu:z ne adijcias peccatū sup peccatū. z ne di/ cas in corde:misericordia dei magna ē zc̄. Mise ricordia ei z ira ab illo cito approximat. Chrys. Tu hō q̄ fidēter peccas dic⁹. Magna ē dī misi cordia.vez dicis:imo maior ē q̄z tu extimas:sed scito qz nec minor ē ei⁹ iusticia.s.punies peccata. Proinde valde timēdus est de⁹ ꝓpter ei⁹ iustū iu diciū.qz vt Gre.in moral'.sup illud Job.ix. Ue/ rebar oīa opa mea sciēs q̄nō pces deliquenti dicit sic. Delinquēti nequaq̄z pcit.qz peccatuz si/ ne vltōe nūq̄z deserit:aut em̄ ℣ hō in se penitens punit:aut de⁹ cū boie piudicās ferit.s.in purga/ torio expiādo:aut in inferno impenitentē perpe/ tuo torquebit. Patet ḡ q̄ de⁹ misericors multū est timēdus. Nā teste ℣s. Beneplacituz est dño sup timētes eū z in eis q̄ sperāt sup misericordia eius. ¶ Sz q̄liter deū timere debeam⁹. Naz hoc scire est vtile.quia nō oīnis timor dei est me/ ritoriꝰ vite eterne. Notandū est ḡ q̄ꝑm doctores p̄cipue Alex.de ales.ij.ij.ti.de timore:ac Tho.ij. ij.q.xix.ar.ij.timor⁹ ser spēs assignāt siue differētie

Primus timor dr naturalis.
Secūdus dr humanalis.
Tertius dicit mūdialis.
Quartus seruilis.
Quintus initialis.
Sextus filialis.

Primus timor naturalis dicit q̄ q̄s timet natu re sue nociuū:puta mortē naturaliter. Un̄ pa/ masce. Timor naturalis est q̄ nō vult aīa separari a corpe.ꝓpē naturalē inclinationē:tali timore nec meremur nec demeremur. ℣m q̄s ꝑbs dic̄.ij ethi cor.q̄ ꝓpter ea q̄ insūt nob a natura nec lauda/ mur nec vituperamur. Sic̄ videm⁹ q̄ hō sepe i te nebr⁹ naturaliter expauescit:velit nolit. Talis ḡ timor nō ē meritori⁹ sed naturalis passiōis. Nā z xp̄s in agone posit⁹ cepit pauere Matth.xxiiij. Un̄ hūc timorē debem⁹ vincere exēplo xp̄i q̄ rati onē cōmitten.deo.sicut ipe ait. Pater si vis trās/ fer a me calicē istū:scz passiōis.verūtamē ñ mea sed tua volūtas fiat. Nā si hō in hora sue mortis timēs oīno nō vult mori ꝓtradicēdo diuie volū tati:peccat z dānabit. Un̄ xiij.q.vl.ca. q̄z ꝓpter rū.dicit.q̄ mali serui vidēt q̄ cū a dño vocātur nō volūtarij sed inuiti moriunt. ¶ Secūdus ti/ mor dicit hūanalis q̄ q̄s pl⁹ debito timet infligi penā corpi suo:puta vincula:verbera: occisionez zc̄. Isto timore peccauit petr⁹ xp̄m negādo .z ml'. tos sic deiecit is timor. Jō ꝓtra hoc xp̄s dr Mat. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹ z nō habēt ampli⁹ q̄d fa.magis aūt timete eū q̄ post q̄z occi. habet potestatē mit.in gehennā. Propt̄ q̄d Au/ gust.sup Joh. dicit. Cū cause articul⁹ venerit vt hec ꝓditio ꝓpōat. Aut faciēdū ee ꝑ ꝓceptū dī:aut ex hac vita migrādū:q̄ duoz vtrū hō cogit eli/ gere ibi:eligat hō dilecto mori q̄z ipo offenso vi/ uere. Nec ille. Exēplū ad id in sctis martyribus. Si em̄ fidelis fu⁹ morti se exponit in bello p re/ ge:q̄nto magis xp̄ian⁹ p xp̄o. ¶ Tertⁱ⁹ timor dr mūdialis q̄ q̄s pl⁹ timet pdere bona mūdi scz di uitias:res:honores:dñia z hmōi q̄z bona anie. Hūc habuit herodes q̄ timēs pdere regnū occi/ dere voluit xp̄m Mat.ij. Itē pylat⁹ q̄ xp̄m inno cētē morti adiudicauit:timēs illud dictū iudeo/ rū. Si hūc dimittis nō es amic⁹ cesaris. Jō Chrys. sup Matth. dic̄. Facile deuitat a iusticia q̄ i cau/ sis nō deū scz hoiez formidat. Un̄ timor mūdia lis sic̄ z hūan⁹ mal⁹ ē:z q̄nq̄z pctm̄ mortale ē q̄n vicz q̄s ex tali timore pat⁹ ē aliq̄d facere vl obmit tere q̄d ē ꝑ aliq̄d ꝓceptū dī. Sic̄ exēplī gr̄a. Si q̄s piurat ne dānū i rebus vel corpe patiat.siliter si q̄s ꝓsentit luxurie ne dānificet vel vberet. Itē cū q̄s vouit se religionē ītrare:z timore mūdi ne.s.ca reat oblectamēt⁹ bonor⁹:diuitiaꝝ z hmōi obmit tit votū iplere.talib⁹ eueniet illud Job.vj. Qui timet pruinā irruet sup eū nix.i.q̄ timet modicū pati p xp̄o ī religiōe:īcurret dānū eternū. ¶ Quar tus timor dr fuilis.de q̄ mgr̄ in.iij.di.xxxiij.dic̄ Timor fuilis ē vt ait Aug.cū ꝓpt timorē gehen ne ꝓtinet se hō a pctis. Itē Hugo ō san.vic. Ser uilis timor ē p evitāda pena abstinere a malo: retēta mala volūtate. Exēplū. Si q̄s libēter vellz adulterari sz abstinet timore īfamie vel legis pu/ nit⁹ zc̄.talis timor fz se nō ē pctm̄ tū stat cū pctō vt dic̄ Aug.eo q̄ ī hmōi viuit volūtas peccādi z seqret⁹ op⁹ si vicz possz ipune agere. Un̄ hmōi ti/ mor nō sufficit ad salutē.ꝓtea illi q̄ tm̄ in extre/ mis penitēt timore mortis z nō p̄ncipaliter ꝓpt deū:nō saluāt. Aug. Abstinere a pctō solo timo re pene:nō liberat a morte. Et Gre.iij.li.moral'. Vera obsequa dō nō ipedim⁹ si ex timore z nō po tius ex amore mandatis eius seruimus. ¶ D

De ſanctis mulieribus viduis

Quitus timor dicit̃ initialis q̃ qs timet nō ſolū penā ſz etiā timet deū offendere ne ſequat̃ ab eo quē iaz amare incipit. Et iſte timor habet duos oculos vel reſpect⁹. Unū dextrū q̃ ē p̃ncipalior. ſcz ad deū: ne offendat eū z ne ſequat̃ ab eo. Aliū ſiniſtrū q̃ ē min⁹ p̃ncipalis. ſ. ad gehēnā quā timet incurrere peccādo. Uñ ſi pot⁹ ꝓpter vitādā gehēnā q̃ ꝓpter deū a pctō caueret: ſeruilis timor eſt nō initialis. Iſte itaq̃ timor dr̃ initialis q̃ ē initiū ſalut⁹ parās locū charitati pfecte: iuxta illud Pſ. Initiū ſapie timor dñi. Et Eccl. xx. Timor dñi initiū dilectiōis ei⁹. De hoc Aug. de ciuit. dei dat exēplū. q̃ iſte timor eſt tāq̃ acus vel ſeta itro ducēs filū in cōſuēdo pānū. q̃ cōſuto reiicit̃ ſeta z manet filū in pāno. Sic in aīa timor iſte p̃cedit: z amor ſequit̃ q̃ do iūgimur. z tūc pfecta caritas foras mittit timorē. j. Joh. iiij. Sext⁹ timor dr̃ filialis z caſt⁹ q̃ qs deū timet ex mera charitate ſicut filiꝰ patrē nō ꝓpter cōmodū ꝓpriū vel remūerationē aliquā: nec ꝓpter penā vitādā ſz pure ꝓpter ipm deū. Sic debēt boni xp̃iani timere. q̃ vt Auguſt. dicit. xp̃iani nō ſūt ſerui ſicut mācipij: ſz liberi. iuxta illud Ro. viij. Nō accepiſtis ſpiritū ſeruitutis i timore ſz ſpm adoptiōis filioꝝ. O q̃ hō dicte hec. q̃ etiā ſi ſcires q̃ de⁹ te vellet dānari pmittere: adhuc nihilomin⁹ deū deberes diligere timere z reuereri ſic bonꝰ filiꝰ patrē reuereꝝ etiā ſi a patre ꝙ bereꝝ: z etiā ſi nil ab eo remūerationis ſperare habeat. Exēplū de ſctō fortunato q̃ legit̃ dixiſſe Etiā ſi inq̃t de⁹ me eternalit̃ reprobet volo eius cauere offenſaz z ei deſeruire ꝓpter ſuā bonitatez addēs. q̃ meli⁹ ē ab eo ꝓ ſuo ſeruitio recipe penā dū ſibi ſic placz q̃ recipe a diabolo eā ꝓ mercede iniq̃tatis. Uñc timorē Pſ. multū cōmēdat dicēs. Timor dñi ſanct⁹ pmanet in ſeculū ſeculi. iuxta q̃ xp̃i pōt.

¶ Primo. Cur timor filialis dr̃ ſanct⁹. Ad q̃ rñdet. q̃ ꝓpter ſcti z ſaluādi eū habēt. Et ſm Rayne. i ſūma ozit̃ iſte timor ex tribꝰ reſpectibꝰ in ſctis. Primo reſpiciēdo ꝓterita peccā timēt ne forte nō ſatiffecerint. Secō ad p̃ſentia: putātes in eis ē aliq̃d occultū q̃ deo diſpliceat. Greg. Bona ꝓpter mērtū ē agnoſcere culpā vbi nō ē culpa. ꝓpter q̃ Pſ. ozabat. Ab occultis meis munda me. Tertio ad futura: timēt ne forte nō pſeuerabūt ſz cadēt. Eccl. ix. Neſcit hō an odio vl amore dign⁹ ſit.

¶ Secūdo q̃rit̃. Quō iſte timor permanet in ſeculū ſeculi in celū. Ad q̃ rñdet ꝙz doctor. q̃ licet in celo inter btōs nō ſit timor ſepationis a deo: tñ ē timor q̃dā reuerētialis. q̃ vt dicit Job. xxvj. Colūne celi ꝓtremiſcēt z pauēt. i. angeli z beati: reuerēdo z admirādo diuinā maieſtatē. q̃ vt exponēdo illa ꝙba Hugo dic̃. q̃talis z tāta ē diuia. ſ. maieſtas q̃ ſine admiratōe intueri nō pōt. Hinc etiā Greg. xv. moral̃. dic̃. Uirtutes celeſtes q̃ deū ſine ceſſatōe ꝓſpiciūt ꝓtremiſcūt. Sz idē timor ne eis penal̃ ſit nō timor⁹ ē ſz admiratiōis. Nec ille. De hmōi timore cōmēdat hec ſctā

¶ Circa ſecūdū de caſtitat⁹ amore q̃rit̃. q̃liber ſignis ꝙbat̃ q̃cūq̃ mulier vel etiā vir feruēt amore caſtitatē. Ad q̃ rñdet q̃ p̃cipue p ſex ſigna ꝙbat̃ q̃z duo ſūt in corde. duo in ſenſibꝰ. duo in opibus. Primū ſignū in corde affect⁹ deuot⁹ q̃ guſtat diuia dulcedo. Greg. Guſtato ſpū deſipit omis caro. Secūdū ibidē cogitat⁹ mūd⁹ in xp̃i paſſōe fix⁹. Hiero. q̃ impoſſibile ē in hois ſenſū nō irrue re motū. Ille laudat̃ ille p̃dicat̃ beat⁹: q̃ ſtatiz vt ceperit interficit cogitat⁹ z allidit eos ad petrā. i. xp̃m. iuxta illd pſ. Btūs q̃ tenebit z allidet pusillos ſu. ad petrā. puulos. i. cogitat⁹ i p̃ncipio oriꝰ eoꝝ. q̃ ſi increſcere pmittūt difficile eiciūt. Unde Sapiēs. Principijs obſta ſero medicina parat⁹. Tertiū ſignū in ſenſibꝰ. ſ. cuſtodit⁹ vel refrenat⁹ oīs ſenſus vicz. viſus audit⁹ guſt⁹ z tact⁹ ꝛc. Nā Matth. v. dr̃. Qui viderit mulierē ad cupiſcendū eā iā mechat⁹ ē in corde ſuo. Aug. Impudic⁹ oculꝰ impudici cordis ē nūci⁹. Quartū pur⁹ affect⁹ q̃ dicēte Apl'o. j. Cor. xv. Corrūpūt bonos mores colloq̃a prauа. Et Matth. xij. Ex abūdātia cordis os loq̃t. Quintū ſignū in opib⁹ ē caſtigatio corp⁹. Uñ. j. Cor. ix. Caſtigo corp⁹ meū z i ſeruitutē redigo ne forte cum alīs p̃dicauero ipe reprobꝰ efficiar. Nā vt Bern. ait. In honore būlitas z in delitijs piclitat̃ caſtitas. Jō Aug. Facilius ſeruat̃ ignis z aq̃ in vno vaſe q̃z cū ſuꝑfluitate cibi z pot⁹ z i delitijs fuerit ꝓtinētia. Sextū ſignū aſſiduū op⁹. q̃ ociū ē ſentina z mr̃ oim vitioꝝ vt dic̃ Bern. Jtē Greg. Nec caſtitas magis ē ſine bono ope. O q̃ caſte mulieres obſeruate hec.

¶ Circa tertiū de ſcitate laudedigna z glioſa in mulieribꝰ q̃rit̃. q̃les vrtutes diſponūt mulieres ad gratiā magnā z laudabilē ſcitatis gloriam. Rñdet q̃ ſcriptura cōmendat in eis ſex virtutes.

¶ Prima eſt timoris dei pſeuerātia in p̃ceptoꝝ obſeruātia: vt patet ex themate. Jtē Eccl. xxvj. Stabilis mulier fundamēta eterna ſup petram ſolida[illegible]mandata dei in corde mulieris ſancte. Nec ꝛ.

¶ Secūda eſt erubeſcentia conſeruans in pudicicia. Eccl. xxvj. Gratia ſup gratiā mulier ſancta z pudorata. Lyra. id eſt vercūda. Nam verecūdia decorat z cōſeruat caſtitatē. Ideo Egidius de regimine p̃ncipū li. ij. dicit. q̃ homo filias debeat taliter regere vt coerceat a diſcurſu ocio z multiloquio. quia ſic fiūt verecunde[illegible]: z tollit occaſio ruine. hec ille. Tertia ē moderatio ſenſus. Sem. ꝓna rei que phibet mulieri. Exemplū de ea cui vir pegre pficiſcens (vt narrat) cuz vxor ei⁹ peterz q̃ aliq̃d inīū geret ſibi q̃ p amore illius iterim obſuaret: inīūxit ne iterim ſubitra ret i fornacē. Illa aūt cogitās cur tale mādaſſet tandē intrauit z fornax corruens oppreſſit eam.

Et ecce die eo dē maritus redijt: z sic deprehensa est ō inobedientia. Jtē costa si colligat in sacco sonat collisa: qō nō facit terra. Sic mulieres sūt sonorose loquacitate plᵒ q̄z viri de terra facti in adaz Ideo q̄z magne gr̄e donū ēa ōo cū mulier est disciplinata moribz: obediēs z tacita vt sic p gratiā dei vincat̄ viciosa natura. ¶ Quarta ⁊tus ē prudētia in verbi dei audictia. Prouer. xiij. Mulier sapiēs edificat domū suā. s. prudēter regēdo familiā z exēpla ⁊tutis eis p̄bēdo. Sequit. Insipiens aūt destruet scādalizādo. Proinde debz frequētare p̄dicatiōes vbi dei vt prudētiā erudiat: z hoc est magne gr̄e. Eccl. xxvj. Datū dei mulier sensata nō est imuratio erudite aie. l. digna pōderatiōe. ¶ Sz q̄re scp̄tura sic cōmēdat i mulieribz prudētiam z eruditionē plus q̄z in viris. Rñdet qz p̄m Egidiū vbi supᵒ. Mulier est debilioris ratiōis z ⁊tutis naturaliter q̄z vir: ꝓpter qō dicit: mulier q̄si mollis aer: eo q᷑ nimis mollit inclinat̄ ad passiōes sequēdas: puta ad passionē timoris siue amoris siue ire z gaudij. Jō cōmuniter excedūt in talibz: vt si sunt supbe nimis tales sunt si iracunde nimis sūt. si pie nimis sūt. z sic de alijs. Denicz quia cōsiliū mulierum est inualidū ꝓpter deliberatiōis defectū: ceter⁹ tamen paribz. melius ē cōsiliū mulieres in casu quādo debet fieri aliq̄d repēte vel cito. Dec p̄m Egidiū. idcirco cōmēdabilior ē gr̄a prudētie i mliere eo q᷑ rarior: z p̄ ꝯsequēs magis admirabilis cuz sciūt prudēter se habere in passionibz z ꝯsilijs. sicut maius ē rusticū philosophari q̄z mgr̄m dogmatū. Ō g̃ mulieres visitate p̄dicationē vt sitis erudite. Quita est laboris diligētia in pietate z misericordia. Prouer. vij. Mulier diligēs (scz i exercitio misericordie) corona est viro suo. Et ca. vlt. Mulierē fortez (scz ardua opando) q̄s inueniet ꝓcul z de vltimis finibz p̄ciū ei⁹. Et infra. Quesiuit lanā z linū z opanē ociosa nō comedit. Manū suā aperuit iopi: z palmas suas extēdit ad pauperes. Sexta ē ōionis frequētia cū deuota passionis xp̄i mēoria. Aug. Quāuis ad oēs xp̄icolas ozare ptineat: specialis tñ cura ōionis competit mulieribz. vicz viduis maxime. iuxta illud. j. Timoth. v. Instet vidua ōionibz die ac nocte. Idez Aug. Crucifixi memoria crucifigit vitia. O magne deᵘ q̄d est q᷑ mulieres nūc sūt tā indeuote cū olim cananē fuisse multū deuote: vt ꝑz i officio cū canit̄ ad beatā ⁊ginē. Ora p populo interueni p clero: intercede p deuoto femineo sexu. O g̃ vos sancte z caste mulieres recognoscite vos sore spōsas xp̄i sicut fuit z ista cuⁱ⁹ festū agit̄ vt eiᵘ exēplo studeat⁊ eē timētes deū caste prudētes deuote zc. quatenᵘ valeatis regnare cū xp̄o Amen.

¶ Sermo in ordine. vij. babek ad idez p̄ma pre buiᵘ opis in cōi sub themate. Sicut liliū zc.

¶ Sermones Pomerij de sanctis cōpositi p fratrē Pelbartū de Themeswar: pfessū diui ordinis sancti Frācisci: impressi ac diligēter reuisi p illustriū Henricū Gran in imperiali oppido Hagenaw: expēsis ac sūptibz quidi Johānis Rynman Finiūt felicit: Anno ab incarnatōe dñi millesimo cēteſimo q̄ngenteſimo octauo die Junij

Hiſtoria Johānis elemoſynarii

Vita ſancti Johā

nis elemoſynarij patriarche Alexandrini: cuius corpus translatū habet Bude in capella regia in castro. et eiusdē festū ibi celebrat sequenti immediate die post festū sancti Martini epiſcopi et cōfessoris.

Iohānes elemo

ſynarius patriarcha alexandrin⁹ meritō dictus est elemoſynari⁹ antonomastice: qr p oīb⁹ alijs sanct⁹ legit pfulsisse in elemoſyne sancte et misericordie op⁹. Proinde ō ipso pdicand. p themate accipi cōuenit illud qō canit eccl'ia i epl'a de ēpis ꝓfessorib⁹. et originaliter scribit Eccī. xliij. vicz. Cōseruauit illi. s. de⁹ misericordiā suā et inuenit gratiā corā oculis dñi. Hoc in epl'a transumptū ex Eccī. xliij. Nimirū de⁹ benedict⁹ ꝓseruauit ipi sancto Johāni elemoſynario misericordiā suā vt eidē quasi tradiderit in sponsam. sicut ipe met dicebat et claret in legēda. Nā qr ips dñs p regula generali posuit di. Matth. v. Beati misericordes quoniā ipi misericordiaz cōsequent. Et quoniā sanctus Johānes fuit misericordissim⁹: ideo de⁹ cōseruauit eidē suā misericordiā: exaltādo illū in p̄senti p gratiā et in futuro p gloriā. Un et in p̄missō themate subdit. Et inuenit gratiā corā oculis dñi. Propter qō et merito Johānes noiatus est. qō fm Hieron. in interpratiōibus nominū hebraicoꝝ interpratat: id ē dñi gratia: vel in quo ē gratia: vel dñi misericordia. Nam et gratia fuit plenus. ideo Johānes dicrus. Et misericordia fuit plenus. ideo elemoſynarius cognominatus exiſtit.

Item de eodē aliud thema Prouerb. xiiij. ca. Qui miserek pauperi beatus erit. Lyra. Qui miserek pauperi affectu et etiā effectu si aderit possibilitas: beatus erit. scz in p̄senti p spem beatitudinis: vt ibi zc. Nam beati misericordes quoniā ipi misericordiā consequent: et in futuro p speciē.

Item thema aliud. Prouerb. xxj. Facere misericordiā et iudiciuz magis placet deo q̄z victime zc. Lyra. Facere misericordie opera in egenos. et iudiciū: id est iusticiā opp̄ssis iniuste magis placet deo q̄z victime. quia holocaustis vel victimis deus nō indiget: sed misericordia et iusticia quo ad sua mēbra: id est ad pauperes indiget. Ideo de nō facientibus opera misericordie dicet illud Matth. xxv. in iudicio. Esuriui et nō dedist⁹ mādducare. sitiui et nō dedistis bibere zc. Ite maledicti in ignez eternū zc. Sic ḡ vt scribit. j. Machab. ij. in sua misericordia consecut⁹ est sedez regni in secula. Hoc p alio adhuc themate.

Uitam ergo beati Johānis elemoſynarij sucincte quātū libet breuius pcurremus. et hoc ad certos titulos reducēdo.

Primo quō misericordiaz sibi specialiter desponsauit: Johannes ipe sanctissimus loquebatur dicēs. Cū essem inquit adhuc iuuenis quasi annorū quindecim quadaz nocte orans et obdormiens vidi quasi in somno mihi assistere virginē sole splendidiorē ornatā coronā oliuaz benerē in capite. Expergefactus extimaui eam esse mulierē: que domū intrauerat: et crucis signo edico sup me: dixi. Quē es tu. Dixit illa. Ego sum misericordia que dei filiū de celo adduxi vt homines saluaret: si vis me in sponsam accipe et bene tibi erit. et his dictis disparuit. Exurgens ego intellexi visionē et in eccl'iam abij. erat em iam aurora. Et cū iterū ecce obuiauit mihi quidā frigore vexatus: et mox indumēto meo me expoliaui et dedi illi. Reuera nondū eccl'iam intrauerā et subito obuiauit mihi quidā albis indutus dās mihi ligaturā centuz numismatū dicēs. Accipe hec frater et dispēsa vt vis. Ego aūt cū gaudio reuersus volui reddere illi ligaturā quasi nil indigēs eadē: et amplius nō vidi aliquē. tunc dixi in me. Uera fuit visio quā viderā et nō fantasia. Et illa ḡhoza sepe dabā indigēti dicēs. Uidebo si dabit mihi de⁹ cētupla vt dixit. Et cū in hoc deū male tēptassem et sacrilfactū esset mihi diuersis modis dixi. Cessa misera ania tēptare deū quia pl⁹ de⁹ potest dare q̄z tu distribuere. Sic ergo ex hoc factus est totus misericors.

Secūdo q̄ pauper dños suos dixit. Beatus pat pauper semp appellabat suos dños ob reuerentiaz xp̄i in paupe. Un cōuocans famulos suos dixit eis. Uites p totā ciuitatē ꝓscribite mihi vsq ad vnū oīes dños meos. Alis aūt hoc nō intelligētib⁹ dixit. Quos vos egenos et mēdicos vocatis istos ego dños et auxiliatores pdico Isti em̄ nobis vere auxiliari et celeste regnū dare poterūt. Nā quidā pau⁹ venit ad cū petens elemoſynā. Beatus pater p̄cepit dispēsatori dicēs. Da ei ser numismata. que ille accipiēs iuit. et muto habitu iterū redūt petens. Et sanctus iterū p̄cepit sibi dari ser numismata. Tandez ille tertio venit iterato petēs. et dispēsator patriarche ait Uere sciatis q̄ iste iam tertio accipe vult: nihilominus ille misericordissim⁹ p̄cepit dicēs. Da ei duodecim numismata. quia ne forte ipe est ips ihesus deus meus et dñs meus q̄ me tēptat vt plus possit in isto accipe q̄z ego dare.

Tertio q̄ iusta acq̄sitio p̄perat plus q̄z falsa. Naucler⁹ q̄dā pegrin⁹ dāna ptulit: sanctūq; Johānē rogauit cū lachrymis vt misereret. Cui dedit q̄nq; libras auri. Ille emptis p hec mercib⁹ misit in nauim et naufragiū in mari ptulit. et sic p̄ter nauē oia pdidit. Accessit ḡ ad ip̄z sanctū iterato petēs misereri. Cui sanct⁹ dixit. Credo frater q̄ nisi miscuisses pecunias ecclie illis pecunijs q̄ tibi remāserūt p̄ us ex lucro illicito nullatenus naufragiū ptulisses. Sz qr de malis habuisti illas: pdite sūt cū eis etiā q̄ fuerūt ex bonis. Un p

cepit sanct⁹ pr̄iarcha ō nouo dari eidē decē libras auri denūciās ne cōmisceret eis alias pecunias Quibꝫ ille emēs itez̄ merces i eādē nauim i mari pdidit oia simul z nauē p̄ter anias. Voluit ergo naucler⁹ p̄ anguſtia cordis seipm necare. Deus aūt reuelauit b̄ bō Jobi:z nūciauit illi vt veniret ad se:q aspsus puluere z indut⁹ sacco accesſit. Qui sanct⁹ Jobes dixit. Misereat tui de⁹. nā b̄ tibi ꝓtigit ꝓ illā iuste possessaz nauē. mox q̄ iussit dari eidē vnā nauiū eccl̄ie plenā frumēto viginti miliū modiozuz di. Credo q̄ de cetero naufragiū nō incides. Sic g̃ egressus ille est ab alexandria cū illa naui. Postea naucler⁹ ipe affirmabat q̄ .xx. dieb⁹ ac noctib⁹ nauigañ.rapta naui a vēto vehemēti nesciebāt etiā p stellas quō vel vbi cēnt:nā gubernator videbat sanctū iohānē pr̄iarchā tenentē secū gubernaculū z dicentez. Ne timeas bñ nauigas. Tādē post.xx.die applicuerūt insulis britānie.z desc̄dētes in terrā reperērūt ibi famē magnā vigere. Ubi illi gauisi deum bñ direxerūt q̄n ipas insulas frumētū fuerat adductū.et sic p̄cio optimo vēdeñ.naucler⁹ gaudebat. Inde q̄z accepit stānū multū z asportauit in alexādriā vt illud venūdaret. Et venit ad illū q̄dā ab antiq̄ sibi soci⁹ in negociando. Pertuitq̄z et eodez stāno z dedit ei q̄nq̄ginta libras. Et ille volens ꝓbare si foret stānū bonū soluit illud in ignē:z iuenit argētū purū. Putās g̃ se fore tēptatū accessit ad naucler̄ dī. Quid voluisti facere vt mihi dares argētū p stāno sic me tēptādo. Expauescēs naucler⁹ dixit. Crede q̄ p stāno ego illud habeo veni ad nauim z vide. Accedētes g̃ecce inuenerūt q̄ totū illud stannū factū est optimū argētū. Et admirās naucler⁹ ait. Deus q̄ fecit de aq̄ vinū ipe p orationes sancti patriarche fecit vt hoc stannū fieret argentū.z sic deū laudantes in sancto de cetero iuste negociādo ditati sūt. O g̃ mercatores aduertite hec.

¶ Quarto q̄ iurta mensurā dati ꝓ deo remeritur de⁹ homini. Cuidā de clarissimis diuitibꝫ accidit q̄ furib⁹ domū ei⁹ ingressis pdidit oīa vsq̄ ad stramētū z sic depauperat⁹ venit ad sanctū Jobem patriarchā.z Dixert⁹ g̃ sanct⁹ dixit ad aures dispēsatoris auri vt daret illi q̄ndeciz libras auri. Qz ille nō dedit nisi q̄nq̄ libras. Tandem venit q̄dā mulier vidua z sctō dei obtulit q̄nq̄ cēnarios auri ꝓ eccl̄ie sez sbsidio z pauperū. Quibus suscepꝫ interrogauit dispēsatorez q̄t libras dederit illi hoī depaupato. Rndit q̄ q̄ndeciz vt iussistis ind̄t. Sanct⁹ aūt p dei gr̄am agnouit q̄ mēriē est. Et vocato illo hoīe interrogauit. z ille dixit q̄ trīmō q̄nq̄ libras dederit. Tūc sanctus dixit ad dispēsatores. Erārat de⁹:q̄m si dedisset q̄ndecim:mulier ista obtulisset q̄ndecim cēnaria. Et vt certos vos faciā vocet mulier illa. Que cū venisset dixit sanct⁹ eidē. Obsecro dic mihi q̄n re q̄ndecim cēnena z tot colligasset:sed postea cogitauerit q̄ daret trīmō q̄nq̄ cēnena. Uñ dispensatores illi q̄ fuerūt in culpa ceciderunt ꝓfusi ad pedes sancti patriarche petētes veniā z promittentes de cetero nil tale se facturos. Ecce g̃ claret veritaꝫ dictū. Date z dabit⁹ vobis. In qua mensura mensi fueritis:remetiet⁹ vobis.

¶ Quinto q̄ iniurias remittere debem⁹ z bñfacere iniuriāti. Sanct⁹ pr̄iarcha habebat quēdaz nepotē noīe Georgiū q̄ riratus est cū quodaz ci ue z cōuitꝰs ab illo affect⁹ cepit flere. Cui⁹ fletus causaz sanct⁹ audiēs dixit nepoti. Quis oīno ausus est apire os suū ꝓtra te:crede fili mi quoniā facia in cū rē talem q̄ tota alexandria miratur. Tūc ille tristiciā deposuit putās q̄ faceret illū flagellari z vindictā facere. Postea sanct⁹ deosculañ.pect⁹ nepotis:dixit. Fili:si ex veritate nepos me⁹ es p̄pa teipm vt flagellari z cōuicia pati velis ab oīi hoīe. Cōfestim igit̄ p illo ciue misit:z astantib⁹ multis ciuib⁹ ac nepote suo: dixit illi. Ecce talis.tu fecisti talē iniuriaz huic nepoti meo.nō bene fecisti ledēs.primū .dic quantū debes eccl̄ie mee. Et ille. Tantū. Tūc sanct⁹ ait. Ecce remitto tibi oīne debitū ex toto p iniuria nepoti meo z sic mihi facta.sed amodo caueas tibi ab offensis primi tui ne deus irascat tibi. Et de hoc tota alexādria mirata est vt p̄dixerat. Item cum cuidā elemosynā petēti dari p̄cepisset quinq̄ numos. Et ille indignat⁹ q̄ modicū dederit:in ꝓtumelias ꝓrupit z in faciē ei⁹ cōuiciari cepit:ꝓpter q̄s famuli eius volucrūt irruere in ipm z cedere Qz sanct⁹ oīno ꝓhibuit dicēs. Sinite fratres vt mihi maledicat:quotiēs ego ꝓtra xp̄m offendi z vnū cōuitiū nō portabo p xp̄o. Jussitq̄z sacculū afferri z coram illo apponi vt inde tolleret quantū vellet.

¶ Sexto q̄ q̄ p deo dat dabit⁹ ei gr̄a z gl'ia. Sācto Jobe pr̄iarcha existēte frequēter in extasi mētis:posito in oīone:talib⁹ vbis cū deo disputare audit⁹ est. Sic sic bone iesu ego distribuēdo z tu donādo vel ministrādo:videam⁹ q̄s vincat. Et p inductiōe ad elemosynā sanct⁹ pr̄iarcha narrare ꝓsueuerat q̄ pauper semel in sole ꝓsedentes cepērūt loq̄ de his q̄ eis dabāt z de his q̄ eis nō dabāt elēosynas:illos laudañ.z istos vituperādo Erat aūt q̄dā thelonear⁹ noīe petr⁹ diues valde sz īmificoz:q̄ oēs ad domū suā accedētes pauperes cū ira repellebat. Pauper g̃ ō b̄ nē se cōq̄sti sūt. Un⁹ aūt pauper dixit. Quid vultꝫ mihi dare si ego hodie elemosynā ab illo accipiā. Pacto facto venit ad petrēdū elemosynā. Ille videns pauperē pre foribus statim z in furia cū non inueniret lapidem:iacta uit in faciem illius panē siligi nis quē tunc famulus in domū deferebat. Quē pauper suscipiēs ad cōsocios detulit indicās q̄ elemosynā ab illo accepit. Post duos dies Petrus thelonear⁹ infirmat ad mortē:viditq̄z se ad iudiciū tractū in sōnis z oīnes actus suos in statera vidit appendi:angelosq̄z tristes z demones

gaudere. Cūq; nil aliud inueniret qđ i altera p; te statere appēderet: apposit⁹ est iste panis sili; ginis: z equalitas ponderis facta est vt sibi vide bat: Cūc dixerūt petro theloneario angeli. Va de adauge ad panē hūc: alio qn te demones app̄ hēdent. Cuigilans dixit in se. Si vnus panis si; liginis quē ia crauī p furorē tantū mihi pfuit qn to magis valebit oīa indigentib⁹ elargiri. Cepit ergo magnas elemosynas facere. Cōtigit aūt q; dam die vt obuiaret sibi naufragus nudus po stulans tegumētū: z ptinuo pcios⁹ veste se expo; lians illi dedit. Sz ille accipiēs statim pcio ven didit. Cūq petrus nimis ptristat⁹ dicēs. En nō fui dignus vt mei memoriā haberet egenus. Cūq obdormiuisset vidit quendā sup solē fulgentē: fe rentē crucē sup caput suū: z hūc indutū illo vesti mento qđ dederat egeno. Qui dicit ei. Petre co; gnoscis hoc vestimentū. Et ille. Etiā dñe. Dicit ei dñs. Ecce ego illo vestio⁹: z gr̄as ago voluntati tue qz i frigore cooperuisti me. Cūq i se reuersus petr⁹ cepit btificare egenos di. Cuiuit dñs ñ mo riar donec fiam vn⁹ ex paupib⁹. Cūq oīa q̄ ha buit paupib⁹ distribuit. Insup ordiauit q̄ qđā suus famul⁹ duceret ipm̄ met. i. petrū in hieru salem: z ibi venderet in seruū cuidā xp̄iano p tri ginta numismatib⁹ q̄ etiaz paupibus erogaret. Petrus g̃ factus seruus oīa vilia seruitia faci ebat. Dñs aūt iesus sibi frequenter apparebat z vestimentū qđ p̄us p xp̄o dederat ac numisma; ta triginta ostendens ipm̄ consolabat. Et breui ter loquēdo tantā gratiaz a deo pmeruit. q̄ solo verbo surdū audire z mutū eundē loqui fecit: vt oīes mirarent. z sanctitate p̄clarus regnū cele ste feliciter obtinuit.

Ad idem de retributione in celo p elemosyna sanctus patriarcha vadēs ad visitādos paupe res cū quodā ep̄o noie Troilo q̄ fuit amator pe cunie: z habebat tūc apō famulū triginta libras auri. Cui sanctus dixit. Frater Troile amaz ho nora fratres xp̄i. i. paupes. Veritus aūt ep̄s ser; monē hūc scti p̄triarche p̄cepit famlo q̄ portabat illas. xxx. libras dari cuilibet paupi sedēti de pe; cunia. Cūq p̄cipiēt tantū erogasse febre egrotauit Inuitat⁹ ad prandiū a sancto Johāne: se excusa uit scz febre correptū. Sed sanct⁹ agnouit causā hui⁹ z statim ad eundē accessit z hilari vultu di; xit. Frater Troile ego dixi tibi facere charitatē i paupes, pterea: qz ego volebā hoc eis p̄stare: sed me⁹ distributor nō habuit apud se sufficiēter tā; tā quantitatē: ideo tibi illud faciendū dixi. Ecce aūt attuli vt illas triginta libras q̄s erogasti sol; uam tibi. Vidēs ep̄s aureos in manu sci mor bene qualuit z suscepit. Tandē ad prandiū iuit cū sancto. Post prandiū dormiēti ep̄o apparu; it ecce quedā domus celestis cui⁹ pulchritudinē z magnitudinē nō pōt lingua narrare. z ianuaz habebat totā aureā cū titlo sup̄ descpto sic. Mā sio eterna z requies Troili ep̄i. Cū legisset titulū gauisus est ep̄s. sed cū plegeret: ecce quidā regi⁹ cu bicularij. i. āgeli aduenientes deposuerūt titulū il lū z mutauerūt scribeñ. sic. Māsio eterna ac req lū z mutauerūt scribeñ. sic. Māsio eterna ac req es Johānis archiep̄i alexandrie empta libr⁹ tri; ginta. Hoc viso ep̄s surgēs narrauit sancto oia: z extunc factus est magn⁹ elemosynari⁹. Plura alia ob breuitatē ptranseo.

Sequit de eius transitu mortis.

Ipe beatus patriarcha cū febre corrept⁹ mor ti se appropinquare cerneret dixit sic. Gras ago tibi de⁹ qm̄ exaudisti miseriā meā rogantē boni tatē tuā ne inueniret morieti mihi nili vnic⁹ tre; missis. hūc igit̄ paupib⁹ dari iubeo. Et aūt fm Catholicō tremissis masculini gener⁹ idē qđ ter tia ps solidi. qz ter missus solidū facit. Ecce san; cti claret mira pietas z pauptat⁹ dilectio: qz oīa erogauerat. Tandē post mortē positū est venera bile corp⁹ ei⁹ in sepulchro vbi corpa duoz ep̄oz fuerāt tumulata: z corpa illa mirabiliter scti io; hānis corpi cesserūt: z locū mediū vacuū dimise rūt. Claruit aūt circa annū dñi sexcentesimū q̄n; tū tpe Foce imperatoris. Cui⁹ corp⁹ vsq; mō stat incorruptū. Quod cesar thurcorū misit p mune re ex Constantinopoli hungarie regi Mathie: z nūc reuerenter tenet in capella regia castri Bu deñ. vbi ad eius inuocationē crebra chorruscant miracula. Prestante dño nostro iesu xp̄o cui sit laus z gl̄ia p̄ eterna secula Amen.

Tabula Alphabetica

In nomine domini Jesu sequit tam tabula fm ordinē alphabeti materiarū contentarū in hac parte estiuali de pomerij sermonū de sanctis.

Absoluere quō pt sacerdos hoiez a pctis cū b sit ꝓpriū di z diuie ptāt.xviij. D
Adorari quō debet christus in eucharistia.viij. J
Adorari ne dzvna adoratiōe trinitas.iiij. D
Adorari ql'iter debeat crux xpi.lix. D
Adorari ne debent equaliter passionis christi instrumenta.lix. E
Adorari debēt a nob octo vario mō.lix. F
Adorare vtz possit ds licite aduersariū appentē
Adulteriū graue pctm (i forma xpi.xciij. B
reputat sex rōnibus.lviij. L
Amare seipz nimis vtz sit pctm danabile.lv. B
Amat deus bonos ab eterno.xxxviij. L
Amicicia dei noue signis agnoscit.cv. J
Amicicia di vl' xpi ꝓmēdat q̄druplici rōne.cv. F
Amicicia vtz sit pciosior q̄s pecunia.cv. B
Amicos gre vocauit xps fideles suos.cv. B
Amic⁹ cū eligit septē sūt i eo ꝓsiderāda.cv. L
Amicus verus ꝓbat in tribus.cv. D
Amor diuinus ardens qualibus signis cōprobat esse in aliquo.xlix. E
Amor diuin⁹ extinguit oēz alienū amorē. ibidem
Amoris diuini dulcedo in tribulatōe causatur ex tribus pcipue.xlix. B
Amor ad xpm verus ꝓbat tripliciter.lvj. B
Amor erga deū vtrū sufficiat ad salutē q̄tūcūq; sit modicus.lvj. L
Amor terreno⁹ impedit a salute.lxiij. F
De amore pl'a vide vocabul' charitas z dilectō.
Angeli vtz videāt corp⁹ xpi i eucharistia.v. F
Angelo⁹ noie gre vocāt scti i scptura.xij. EF
Angelice vtutes sūt tres.xij. F
Angelū apparētē gre ptimescit hō z quō pōt discerni an sit bon⁹ angel⁹ vel malus.xiij. L
Angelū fuisse boi vtrū fozet meli⁹.xij. E
Angelo⁹ excellencia est q̄ntupler.lxvj. B
Angeli vtrū scia pleni fuerūt z deū viderī mozvt
Angeli boni sua pmia z ma (creati sūt.lxvj. D
li suū casū an puiderūt.lxvj. D
Angeli qualia officia habeāt.lxvj. F
Angeli q̄sint in maximo nūero.lxix. F
Angelica custodia est bomi necessaria pro quin tuplici statu.lxvij. B
De angelica custodia pl'ima eodē fmōe p totuz.
Angeli quō sūt hic nobiscū cū habeant z manere in celis.lxvij. D
Angelo⁹ plūs in celo quale fuerit.lxviij. L
Angel⁹ vtrū sit excellentior q̄s hō.lxix. BL
Angelo⁹ de multitudine.lxix. F
Angeli vtz fuerit a pncipio in ordinib⁹ distincti.
Angelo⁹ int̄ creationē z casū quāta (lxix. D
fuit mora.lxix. J
Angeli an custodiāt alias pter hoies creaturas
Angelo⁹ ad summū chor⁹ quales bo (lxix. L
mines assumunt.lxx. F
Angelo⁹ ad singulos chozos homies vtrū assumant z qualib⁹ meritis.lxxiij. F
Angel⁹ michael pl'a bnficia exhibz eccie.lxviij. B
Angelus michael gre p ceteris honozat in ecclesia: z de ipius pulegijs.lxviij. D
Aia quō bz viuere z manere in xpo.xxij. B
Aia exuta a corpe mox bz ire vel ad penā vel glo
De aie custodia.cxiij. B (riā.xl. D
Aie q̄les mox post mortē euolāt i celū.xl. E
De aiabꝫ purgatorio. vid vocabl'o purgatoriū
Aie q̄dā desponsant xpo: q̄dā diabolo.c. L
Apis ꝓpietates habent.ciij. L
Apl'o⁹ ex ꝓsensu pfecit eis xps Petrū.xxj. D
Int̄ apl'os gre vnicū voluit xps pficere.xxj. E
Apl'i gre duodenario nūero sūt electi.xxvij. BL
Apl'i singuli q̄libz virtutib⁹ pfulserūt.xxvij. D
Apl'o⁹ missio an pcellebat angelo⁹ missionē. z q̄ missi sūt apl'i ad sex officia.xxvij. EF
Apl'o⁹ aliquē dz eligere fidelis i pfonū.xxvij. J
Apl'i p ceterꝫ sctis sē honozādi triplici rōe xxvij. J
Apl'i inter sctos sūt pcellentiozes.cvj. B
Apl'os gre elegit xps idoctos z piscatozes.cvij. B
Apl'i p q̄ meruerūt eligi in apostolatū.cvij. E
Arca dñi ꝓtinebat in se tria q̄ debēt esse in corde homis vt placeat deo.xcix. B
Aspect⁹ mie cordie diuie q̄ttuor sūt signa.lxiij. E
Aspicit de⁹ pctōres ex pietate.lxiij. B
Astat reuerēt sacro eucharistie ceelstꝫ curia tota.
Attraxit xps oia p crucē.lx. DE (v. B
Auaricia ꝓfutat rōnibus.xlix. F
Auaricia gre dr idolo⁹ seruitus.lv. L
Auaricia est insatiabilis z inutilis.lv. D
Aureola martyrū de b vocabl'o Martyriū. De doctor⁹ aureola.cxv. J. De virgīatꝫ aureola vide. virgo. Jtē aureola gre ñ dat viduis.cxxiij. J

Baptism⁹ Jobis q̄d ꝓferebat gre.xiij. K
Beatitudo vera est duplex.xx. E
Beatitudinē desiderare ꝓpter ꝓpriū cō modū an liceat z sit deo gratū.xlv. L
Beati i celo gre nō possūt discordare.lxxxiij. D
Bītudines posite a xpo quō ꝓueniūt diuersis ordinib⁹ sanctor⁹.lxxxv. D
De beator⁹ z angelo⁹ locutiōe.cvj. E
Bello⁹ victoriā facere dz michael.lxviij. B
Benedictionē obtinēt xpiani p inuocationē trinitatis.ij. J
Benedict⁹ q̄s a deo q̄liter cognoscit.xxxvij. B
Bñdictōz mltiplicē attulit nob crux xpi.lxj. B
Bñdictio dei q̄d sit z q̄s necaria boi.xciij. BL
Bñdict⁹ a do ꝓbat q̄s ex trib⁹ effectib⁹.xciij. D
Benedictionē a deo ꝓmerenk in morte tria hominū genera.xciij. D
Beneficiū maximū ꝓbat impendi homini dum

Tabula

deus ipm ꝙuertit a peccatis.xxx. B
Bñficiū redēptōis sūme est regratiādū.xxxiij. F
Bonus z oīm bonꝰ z supbonus est deus trinitas. Et hoc ostēdit ex tribus.iij. J
Bona mūdi varie ꝓueniūt boibus.xxiij. B
An ꝓueniāt ex fortuna.ibidem D
Bonoꝝ tria sunt genera.xxiij. L
Bona oīa in mūdo dat deus nō nisi ꝓpter bonos: z mala nō nisi ꝓpter malos.xxiij. B
Bonus qualiter possit ꝙs fieri.xxiij. L
Bonus qualibꝫ signis cognoscit.xxiij. D
Bōi amāt a bo ab ēno z mali odiūt.xxxviij. B
Bona volūtas sine ope an ꝓmiet.xlj. D
Bona tpalia quare sint ꝓtēnēda.lv. B
Bonos quare odiūt z ꝓsequūt mali.lxxxj. B
Bos quales ꝓfectates habeat.lxxvj. B
Brachia lōga naturaliꝫ idicāt nobilitatē.xv. B

Cadere cur ꝓmisit xp̄s petrū.xxj. F
Calicē xp̄i quidā cōtēnūt. Et quō debeant fideles bibere.xxxiij B
Calicē xp̄i potasse coḡscit ꝙs ꝑ ḡtuor.xxxiij. M
Charitas xp̄i quare cōpat auro.xlvij. B
Charitatis ꝑcepta. vide vocabulo Dilectio.
Charitatꝭ vulnera q̄libꝫ signis coḡscunt.lxxij. F
Charitatis ordo quō sit tenēdus.lxxix. F
Charitatꝭ ꝑceptū ꝙmēdat q̄druplici rōe.lxxx. B
Caro debet aspere tractari z quare.l. E
Castitatē diligit deꝰ q̄druplici rōne.xxv. B
Castitas ē ꝟtus altissima z angelica.xxvj. E
Castitatis de thesauro. vide vocabulo Thesaurus z Virgo.
Castitatis signa. vide.cxxiij. F
Castitas est rara ideo est ꝑciosa.cxxj. L
Castitas est ꝑciosissima adeo q̄ ꝑ ꝙseruatōe eiꝰ merito dz hō se morti exponere.xxvj. B
Castitatis decor regalis ē z diuialis.xxvj. E
Castitatꝭ virginalis tres sunt gradus.l. B
Castitatē suā q̄liter debeat ꝙs xp̄o sacrificare.l. F
Castitas vtr̄ sit cōmēdabilior z plus meritoria in viris an in feminab.xcj. F
Castitas in celo decorabitur multipliciter.cxxiij M.et.xcj. B
Castitatē quare diligit inhabitare deꝰ.xcix. B
Castitas quare reputat regina ꝟtutū.xcix. L
Castitatē hūanā vtrū deus ꝑdiligat q̄ angelicā puritatē: an ecōuerso.xcix. F
In castitate ꝙsistit aie pulchritudo.cj. B
Catena petr̄i. vide de hoc sub lr̄a K.
Celū quō claudit pcr̄ibꝫ q̄libꝫ.xl. BL
Celū q̄libꝫ hoibꝫ apit petrꝰ.xl. D
Celestꝭ ciuitatꝭ.xij. porte assignant.lxxxiij. E
Celestꝭ merces ineffabiliē ex quattuor.lxxxiij. B
Certi nō pñt eē boies cōiter de tribꝫ.xxj. M
Cibꝫ fit i detrimētū sumētis q̄ttuor mōis.viij. L
Ciuis sctōr̄ esse ꝙs agnoscit ānq̄ signis.cvj. D
Chorea quare reputat peccatū.lviij. EF
Claritas transfiguratōis xp̄i an fuerit ve glosa. (xlv. F
Claues varias habet deꝰ.xviij. L D
Clauiū potestate an remittant pcā.xviij.
Claues sacerdotales q̄les sūt z q̄re dicūt claues (xix. B
Per claues quō aperit celū.xix. L D
Claues sacerdotales quot sunt.xix.
Utrū per claues possit sacerdos ꝑ volūtate solꝫ z ad que se extendit.xx. (uere.xix. E M B
Clemētia cōmēdat in ꝑncipibꝫ.liij. F
Colubri morsus ē amarꝰ: sic z pcm̄.cviij. D
Cōicare nō debet ppl's sub vtraq̄ spē.vj. B
Cōicari quō pñt a nob sctōr̄ merita.lxxj. B
Couerti q̄lit debeamꝰ a pctis ad deū.xxviij. L
Cor duxꝙ liq̄scit ad diligēdū inimicū.lxxx. L
Corpꝰ xp̄i q̄re datū ē nob sub spē panis z vīni.vj. D
Creaturas nō necarias i (sub spē vini.vj. L
obsequiū boīs ꝟ nocuas q̄re feē deꝰ.lxxix. D
Crux xp̄i vtr̄ sit adoratōe latrie adorāda.lix. D
Crucis christi de rōne extēsiōis: ꝙfixionis: vulnerationis z hmōi.lx. EF D
Crucē ascendit christus in meridie.lxj.
De.xij. cruc̄ xp̄i fructibꝫ.lxj. B. zō veneratōe cruc̄ cur ñ veneramur asinā i q̄ dñs honorat ē.lxij. D
Crucis christi deuotiōz debemꝰ habere.lxxij. B

Demones vtr̄ habeant aliquā pulchritudinē.lxvj. L
Demōes ad quē locū sūt deiecti.lxviij. D
Demones vtr̄ sūt in magno nūero.lxviij. E
Demōes vincūt ab boibꝫ uamie āgelorꝫ.lxviij
Desideriū dissoluēdi z esse cū christo an sit perfectiōis.xxiij. (E M
De desiderio salutis z eius studio.lxxvj. BL
Deuotionē ad crucē qualit dz hāe hō.lxxij. BL E
Deuotiōis frigiditas vnde causet.xlvj. E
Deuotiōe qualiter ꝙs se nutriat.xlvj. M
Deꝰ q̄d faciebat añq̄ fecerit celū z terrā.ij. LD
Deos esse plures est impossibile.iij. E
Deū ee trinū z vnū ꝑsuaderi pōt.iij. K
Deꝰ er pietate se ꝓmittit q̄nq̄ ōcipi q̄dāmō.iij. B
Deus quō manet in aīa.xxij. B
Deꝰ diligere ꝓbat bonos boīes p̄ angel's.xxiij. B
De ō tria sē freq̄ntꝰ cōmemorāda.xcij. FB
Deꝰ vnus esse ꝓbat.cj. B
Deus quedā nō vult dare: sed quedā dat non liberāter. quedā aūt dat libēter.cix. B B
Deus vtrū sit causa peccati.cix. B
Diabolus vtrū sit directe causa peccati.ibidem. L
Dilectio dei triplex distinguit.lvj. D
Dilectio dei ḡtuita q̄libꝫ signis ꝟificat.lvj. B
Dilectōis ꝑceptū q̄re dr̄ singlare z nouū.lvij. L (D
In dilectōe ꝓximi icludit dilectio dei.lvij. L
Dilectiōis regule ꝑm quas diligēdus est deus z ꝓximus.lvij. E F
Dilectio ꝓximi quadrupler distinguit.lvij. F
Dilectionē an debet hō exhibere inimicis.lvij. B M
Dilexit nos christus tripliciter.lvij.

Alphabetica

Diligi a christo an sit melius q̄z diligere christū: z cōuerso.xxj. L
Diligit christus penitētes.xxix. F
Diligit deus bonos ab eterno .xxvij. LD
Utrū diligat deus pctōres.xxxix. B
Diligere deū quātū q̄z modice an sufficiat ad salutem.lvj. L
Diligere eū q̄ me odit quare debeo.lxxx. B
Quare p̄cepit deus diligere nō solū deū sed z proximū z inimicū.lxxx. F
Discretio ꝓuehit directe ad ꝓfectionē.xvij. E
Diuitias an melꝰ sit tenere vt q̄nq; pauplbꝫ eri de subueniat: an oino relinquere.xxiij. E
Diuitias quare p̄cepit christꝰ suis discipulis abnegare.lv. B
Diuitie sunt in triplici differētia.cij. B
Diuitie spūales q̄ sunt z q̄lit acq̄rant.cij. BLD
Dominiū sup creaturas q̄re ꝓdidit hō.lxxix. D
Domus dei est quadrupler.z qualiter aia consecrat in domū dei.ciij. BL
In domo dī dz hō se habere reuerēter.ciij. D
Domestici dei dicunt fideles z quare.cvj. B

Ecclesia vtz possit errare.ciij. F
De eccl'ia. vide infra Tēplū.z ē. Domꝰ
De electiōe dei cur quidā eligunt a deo alijs relictis.xciij. J
Euangeliū Matthei quare legit frequētiꝰ in ecclesia.lxiij. D
Euāgeliste p̄figurati sūt multipliciter.cviij. B
Euāgelistaꝝ ō nūero. vide vocabl'o Quaterna
Euāgelica de lege. vide vocabulo Lex (riꝰ
Euāgelicis de p̄ceptis.cix. F
Euāgelistas quō imitari debemꝰ.cviij. D
In euāgelio annūciant plurima bona.ibidem.
Eucharistie sacrm vtz sit sup oia altissimū.v. D
In eucharistia ꝓbat christus esse totus.v. E
Eucharistie reuerētia deuota ꝓfert multū.v. J
In eucharistia claret mltiplex dulcor charitat'.
In eucharistia assignant pl'a (vj.B.et.GD
mirabilia fm decē p̄dicamēta ꝓcedēdo.vij. D
De eucharistia plures questiōes. ibidem.
In eucharistia cur voluit xp̄s se nob realit dare
In eucharistia cur se velare voluit (viij.B
xp̄s sub speciebus.viij. F
Eucharistiā aspiciēdo pctōr an peccet.viij. G
In eucharistia vtrū christus sit equali maiestate sicut in celo.viij. J
Eucharistia an possit ꝓfici de musto.xlv. E
Examīare solet deꝰ boies mltipliciter.xlviij. B

Fatigari hoiem nō sinit lucrū.xlij. F
Fatigia bois dulcificat amor. ibidem.
Festa sctōꝝ quare sunt ab eccl'ia instituta.lxxxij.B (Fides trinitatis ꝓbat multipliciter.j. D.et.ij. D
Fidem altissimā trinitatis quare mādauit christus nobis.ij. B
De fidei ꝓfessiōe quā fecit petrꝰ.xx. BLD
Filiatio importat duo.xliij. D
Filijs tria naturaliter optāt parētes.xxxiij. L
Filꝰ dī esse cognoscit ex ꝓlibꝰ signis.xliij. GD
Filꝰ dī dī iustꝰ z filꝰ diaboli pctōr.xliij. E
Formosa facies z pulchra tria req̄rit.cj. L
Fortuna an faciat aliq̄ bōa ꝓuenire boi. xxij. D
Fortunā vincit sapientia.xxij. E
Fres inuicē fore ꝓbāt ipi xp̄iani ex septē.lxxvij. L
Fructꝰ sex ꝓueniūt ex inuocatōe trinitat'.iij. K
In fructificatōe salut' q̄liter imitemur sanctos.
Fructificant in paradiso arbores (xxvij. D
bis per annū.xxxvij. D
Funiculo quadruplici traxit christus ad se homines.lxiij. BDE
De fructibus celestibus viduitatis vel virginitatis.cxx. D.et.xcviij. D
De fatuis vgīnibꝫ que ī euāgelio parabolice describunt. vide plura vocabulo Virgo.
De felicitate castitatis. vide de castitate sub līa A z p̄cipue.xcj. B.ac.cxxij. DJ
Fures z latrones a q̄bus debemꝰ vigilāter anima custodire sūt multiplices.cxiij. BL

Gaudij plenitudo erit ī celo ex oīm parte.
Gaudiū maius ī celo quis (lxxxij. D
hoz habebit scz angelꝰ an hō.cxvij. B
Gaudiū an accrescat angelo custodienti ex profectu hois custoditi.lxvij. K
Generatio filij dei z processio spiritussancti quo modo differant.j. B
Generare quō ꝓueniat deo.j. FB
Gloriā celestē desiderare ꝓpter ꝓprium cōmodum an liceat homini.xlv. L
Gloriari debet christianus in cruce christi quadruplici ratōe.lxij. B
Gloriari quō debet xp̄ianꝰ in cruce xp̄i.lxij. F
Gra dī ē origo a q̄ hz ortū salꝰ hoīm.xxxvj. L
Gratia tripler requiritur ad consūmationez salutis nostre.xxxvj. D
Utruz sine gratia dei solo libero arbitrio possit homo stare in tribulatiōe.xlviij. E
Gratiā specialē z magnā apud deū qualiter possit quis acquirere.lxxiij. B
Gratiosus q̄s apꝰ deū agscit ex q̄ttuor.xcvj. B
Gratias agere an equaliter singulis ꝓnis diuinis homo teneat.iij. L
Gratias agere ōo debēt etiā boies steriles.xij. E
Gratias agere debet hō deo ꝓ eo q̄ ipm fecit hominē plꝰ q̄z si ipm fecisset angelū.xij. E
Gratias agere martīas tenet hō ꝓ beneficio redēptiōis p passionē xp̄i.xxxij. F

Habitare deꝰ alibi dī dupliciter.xxij. D
Homo dignitate octuplici ē sublimatꝰ a deo bono.lxxix B
Hō obstinatꝰ vt antixp̄s vtz deseraī ab angelo custode sibi a deo deputato.lxvij. G

Tabula

Nō obstinat⁹ in malo ꝛ pctōr in scripturis me/rito noiaꝫ diabolus ꝓter tria.xij. H
Noiem foze an sit meli⁹ q̄z foze angelū.xij. E
Noies oīes quare fecit de⁹ exvno boie.lxxix. E
Noies quō assumūꝫ ad ozdies āgelox.lxxxiij. F
Nō iudicādus est bō: pulcher: nobilis ꝛ viuus ex pte aie potius q̄z corpis.cxij. H
Nomo seu humanuz gen⁹ quadrifaria morte fuit peremptū.cvij. E
Nominū esse dicunꝫ oēs creature.cxviij. E
Nonorati sūt apli magnis honoribꝫ.xvij. B
Nonorꝫ appetitu q̄re sepe cēptanꝫ scti.xxxiij. D
Nonor distinguiꝫ.xxxiij. E
Nonor est triplex.cxxij. B
Nonorē aie sue debet bō ꝙseruare.cxxij. L
Nonor celestis sicut ꝛ mundanus multiplicīē acquiriꝫ.cxxij. D
De honore viduarū.cxxij. E
Nonorificat sūme de⁹ suos septuplr.cxvij. D
Nospitare debent fideles christū spiritualiter et corporaliter.xxxix. D
De hospitalitate ꝛ eius fructu.xxxix. E
Humilitas penitentis an plus placeat deo q̄z puritas virginalis.xlix. L
Nūilitarē xpi imitari necessariū ē ad salutē.lj. B
Ex humilitate qualiter possit quis se inferiorez alijs reputare.lj. D
Nūilitas vtrū sit ꝛtus p̄cellentissima.lj. D
In būilitate pōt bō ꝙsidere p alijs.xcvj. D

Ignis quadruplex distinguitur in scripturis.xlvj. B
Ignē ifern alē extinguit triplex aq̄.xlvj. D
De igne purgatorij. vide purgatoriū.
Impedimēta cognitōis vere sūt septē.cxvj. D
Indulgentiarū ꝙsequendarū impedimenta sūt quinq̄.cliij. J
Indulgentias qualiter quis consequaꝫ visitando eccleſias.cliij. JK
Indulgentias an consequaꝫ quis contritus nō dū confessus.cliij. K
Infirmitas an sit ad salutē quomodo cognosci possit.xlviij. D
Inimici vtꝝ ex charitate sint diligendi.lvij. G
Innocentes an eq̄lē honorat de⁹ sic̄ penitentes (xxx).D
Innocētia ꝛa q̄d sit.xxxv. B
In inocētie statu an bō ha buerit āgelū custodez (lxvij).D
Innocēs an pl⁹ regratiari teneaꝫ q̄z pe nitēs vel ecōuerso.xcij. E
Iraſci an liceat boi sup offēsis ſbdito x.cxviij. G
Iudex vtꝝ i q̄libz casu teneaꝫ iusticiā facere .xvj. J
Iudex an i iudicādo debeat facere fz mihi cordiā sp magꝭ q̄z fm rigorē iusticie.xvj. (B EF
Iudex in iudicādo dz xpm iudicē imitari.xvj. G
Iudex exiſtens in se malus an peccet iudicando alios.xvj. D
Juramētū vt sit licitū que requirunꝫ.lviij. G
Jurare falso aliquē: is q̄ vocat peccat.lviij. D
Justicia xp̄iana q̄d sit ꝛ q̄z necaria ad salutē.lij. (B
Justicia cōmēdabiliꝫ vt⁹ē ex pl'ib⁹.liij. B D
Justicia in q̄bꝫ p̄eminet ceterꝭ ꝛturibꝫ.liij. DE
Justicie fructus septē assignanꝫ.liij. F
Justicie p̄cepta q̄ ꝛ qualia sint.liij. D
Justicia vera quō discerniꝫ a falsa.xcj. E
Justicie decoz sine pctō p q̄ttuoz ꝙseruaꝫ.xcj. B
Justificare impiū est opus maximū.xxx. L
In iuuētute mereꝫ q̄s p tria magnā gr̄az.xcij. L
In iuuentute tempus p̄ditum quō postea possit recuperari.xcij. D

Katene q̄bus diabolus peccatozes ligat in peccatis nouē sūt.xlj. B
Katherina est virginuz sanctarū p̄mi ceria post matrē christi.c. B
De scta katherina. vide pl'ima i sermōibꝫ eiusdē
Katholicā fidem diabolus nisus est expugnare triplici conamine.cxv. A

Lachrymaz magē vis.xxx. E. et.xxxj. F
Laudare sanctā trinitatem debet omis christianus.liij. B
Laudaꝫ deus in septē horis canonicis.ciij. D
Lauri ꝓpetates ꝙueniētes martyrio.xlix. B
Legē euangelicā quare nō scripſit christus i cartis vel in tabulis materialibꝫ.cviij. J
Lex būana tele aranee assimilaꝫ.liij. A
Liberū arbitriū boīs trahiꝫ pl'ibꝫ mōis.cvij. J
Liliꝭ ꝓpetates ꝙueniētes iustꝭ describunt.xcj. B
Locutio. s. ō q̄bꝫ ꝛ q̄libz bti loquūt in celo.cvj. E
De loquela dei ad angelos ꝛ ecōuerso: ꝛ ad scās animas ꝛ ad diabolū ꝛ de loquela angeli ad diabolū. ibidem
Jtē de loquela diaboli ad animaz. ꝛ de loquela mutua dānatoz. ibidem F
Loquiꝫ nob⁹ oīs creatura tribꝫ vocalibꝫ.cxviij. D
Luciferi sedē in celo q̄s habere puteꝫ.xj J
Lucifer q̄libꝫ felicitatibꝫ fuerat p alijs dotat⁹.xj K
Lupi q̄re pauciozes sē i mōo q̄z oues.liij. E (K
Luxuriā horrēt tā angeli q̄z demones.xxvj. F
Pro luxuria an graui⁹ puniaꝫ vir in inferno q̄z femina an ecōuerso.xxx. D
In luxuria q̄s peccat graui⁹ vir an femia.xcj. F

Magnitudo sanctitatis quattuoz modis mensuraꝫ.xcv. B
Maioz in celis q̄s reputeꝫ.xj. BL
Margarite ꝓpetates ꝙueniēteꝭ castitati.xxvj. G
Maria ꝛgo vtꝝ pñs fuerit i natiuitate Jobis baptiste.xiij. E
Maria virgo debuit cōueniēter nasci ex matre noīe anna ꝛ pīe ioachim triplici rōe.xxxvj. B
De marie matre q̄ fuerit sanctissima ꝛ alia plura fm onib⁹ de eadē
Martyriū vtꝝ teneaꝫ pati oēs xp̄iani.xxxiij. D
Martyr vtꝝ q̄s efficiaꝫ sola volūtate martyriū vel desiderio patiēdi.lxxiij. D

Alphabetica

Martyriū ḡlibꝫ causis sit patiendū.cx. BH
Martyres fulgēt ꝓma xima gl'ia.cx. J
Martyriū q̄d sit z q̄ req̄rūt ad illud.cxj B
Martyriū quot sunt gradus.cxj. D
Martyriū quot sunt genera.cxj. EF
Martyr spūaliter quot mōis fit quis.cxj. B
Martyres ḡles merent aureolā.cxj. JKL
Martyres quō ꝑ patiētiā dicūt victores.cxij. F
Martyriū pena vel mors ꝓ christo nō est timenda sz libēt suscipiēda plibꝫ rōnibꝫ.cx.BL.zc.
Martyres z iustos homines quare mali odiūt z psequūtur.lxxj. B
Matri christi an maior honor debeat exhiberi ꝙ cruci christi.lix. F
Medicina multiplex distinguit.lxxviij. D
Medicus quadruplex distinguit.lxxvij. B
Mercator querēs margaritas dī xp̄s.xxvj. L
Michael.de hoc vocabulo Angelus.
Militia est vita hois sup terrā.cxij. L
Mirabilia plura i eucharistia assignant.vij. L
Misericordie opa an sub p̄cepto teneamur face
Missam audire an quilibet christi/ (re.cix.B
anus teneāt z quādo.xciij. D
Missio angelorꝫ vtrꝫ oēs mittant.lxvij. F
Mysteria mira sct̄ trinitat/ ser assignant.iiij.B
Mori debuit xp̄s i alto ligno suspēsus quadru
Mors z passio inocētis xp̄i (plici rōne.lx. B
quō fuit iusta ac deo acceptissima.lxj. E
Mors secūda hois resuscitati debet esse sine do
Morte quadrifaria pemptū (lore.xlvij.E
est genus humanū.cviij. EF
Ad mortē debem⁹ esse semp parati.cxiij. B
Mortē subitaneā ꝓpter qualia pctā ꝑmittit de⁹
A morientē an liceat requirere statū fu (cxiij.D
ture vite.cxvj. H
In morte ꝙsolationē diuinā vel angelicā quali/
ter ꝑmereri possit aliqs.xcv. BH
Mortuis pietas est exhibenda quintuplici ra/
Mortuorꝫ exequie quare cele (tione.lxxxvj.B
brant lugubriter.lxxxvij. B
Mortui moderate flēt a viuis lugēdi.lxxxvij.L
Mortui luct⁹ an noceat vl' ꝑsit defūcto. lxxxvij.
Mortuorꝫ sepultura an ꝑsit.lxxxvij.EF. (D
Mortuis in pctō an obsit eccl'iastica sepultura.
Mortuis vtrū ꝑsit cultus z pom/ (lxxxvij.B
pa funeraliuz.z de cerimoniis circa mortuos
solitis.lxxxvij. HJ
Mota hostia aut ꝓsa vtrꝫ moueat aut ꝓtat cor
pus xp̄i in eucharistia.vij. B
Mulieribꝫ ḡre claudit ōs vtrꝫ z ō remediis.xij
In mliere tres st occasiones ruine.xxx.B (BL
Mlieres ḡuiāt peccāt ornādo se ob lasciuiā.xxix
Mlieribꝫ q̄tuor valēt ꝓ anime z fame (D
custodia.xxx. H
Mlieres q̄nqz legūt notatim bñdicte.xxxvij.D
Mulieres cōmēdabiles sūt ex q̄tuor.xxxvij. J
Mlieres ser ꝓtutibꝫ merēt magnā gr̄az.cxxiij.g
Mulieres sequūt ꝓprietates coste; vtpote ex co/
sta facte.cxxiij. H
De mulierꝫ ꝙsilio z prudētia.cxxiij. J
Mūdus fore creatus a deo ꝓbat.cj. EF
Mūdus ꝓtēnēdus est octo rōnibꝫ.xcvij. B
Mūdū pbi ꝓtēpserūt.xcvij.F.et.cij. L
Mūdū diligere vtrꝫ sit peccatū.xcvij. BH

Nascit hō cū q̄tuor defectibꝫ.x. FB
Natale vocat sanctorꝫ mors.x. E
Nati pueri in paradiso an vsū rōnis z mē
brorꝫ mox habuissent.x. H
Nati pueri in paradiso an potuissent a nociuis se
ipos defendere z iuuare.x. J
Natiuitas baptiste celebrat z q̄re nō aliorꝫ.x. B
Natiuitas hois est triplex.x. E
Nat⁹ ds mox ꝓphetat ante q̄ loqui incipit.x. B
Nat⁹ ne fuiss hō i paradiso sine defectibꝫ.x. FB
Negociator q̄rēs margaritas dī xp̄s.xxvj. ED
Nobilitas q̄druplex ē z q̄ sit vra nobilitas.xv.B
Nobilitas vnde est orta in hoib⁹.xv. LD
Nobilitāt q̄tuor vrtutes ꝓformātes xp̄o regi.xv
F. Phi. S. de naturalis nobilitatis signo.
Nobilissima mr̄ marie āna fore ꝓbat.xxxviij.B
Nomē pctōr⁹ sepe tacz scr̄ptura triplici rōe.xxviij
Nūer⁹ ꝑmus ꝓfectus est senari⁹.xxvij.B (D
Numer⁹ duodenarius apostolorꝫ p̄figurat⁹ est
multipliciter.xxvij. L
Numerus dānandorꝫ an sit maior numero sal
uandorꝫ.lxxxiij. B
Numerus saluādorꝫ an sit maximus.lxxxiij. L
Nūer⁹ saluādorꝫ vtrꝫ equipet nūero angelorꝫ de
celo corruētiū an ꝑsistētiū.lxxxiij. D
Nūerꝫ p̄destinatorꝫ vtrꝫ sciāt āgeli z bti.lxxxiij. E
Nūerꝫ euāgelistarꝫ.de h̄ vide vocabl'o q̄ternari⁹

Obduratōis causa vnde sit.xxix. BH
Obedire vtrū teneat quis in oibus su/
is superioribus.lij. D
Obiectiōes q̄s posset facere pctōr ꝓtra deuz cur
vicz ꝑmittit ꝑclitari i pctō soluūt.xxix. BH
Obsequio quali debeat fidelis deseruire passio
ni christi.xxiij. B
Occidere seip̄m alicui an liceat.cxj. L
De occisiōe Johānis baptiste plura habes i ser/
mone de decollatiōe eiusdē.
Odientē me quare debeo diligere.cxvj. F
Odit ab eterno de⁹ reprobos.xxxvij. B
Offendit xp̄s in corpore dupliciter.cxij. L
Olei ꝓpietat⁹ prudētiā designātes sūt tres.cxx.F
Oleo etiā charitas significat.cxxij. B
Opatio diuini amoris in aia est quadruplex.q̄
scz aiam sanctificat.cxiij. F
Oīo facta in eccl'ia magis exaudit.ciij. B
Orare quare solent xp̄iani ad orientē.ciij. F
Orare solebāt iudei ad occidentē.ibidem.
In oratione petūt multi qđ nesciūt.xxxiij. F
Oratio quare nō semp exaudit.ciij. E
Orationū que ē melior an videlicet facta ꝓ se

Tabula

an facta pro alijs.crij. G
Ornare se ad lasciuiã graue peccatũ est.xxix. D
Osculari voluit xps a ꝯtuor z quare.xxj. G
Oues ꝯre plures sũt in mũdo ꝯ lupi.liij. E

Patientia maioris virtutis est ꝯ mortuos suscitare.cxj. G
Patiẽtia vincere est nobilissimũ.crij. F
Paradisũ plurime ꝓpietates assignant.xxxvij. F
In paradiso an pueri potuissent se a nociuis cauere vel defendere.x. J
Passio xpi deuote est meditãda z de eius multiplici vtilitate.xxiij. E
De passiõe christi plura habes parte ꝑma suis sermonibus.
Passiones vitiose z mores vnde ꝓueniũt in nobis.cxvj. D
Pati tribulatiões psuadeꝯ z quare.xlvj. A
Paupertatis tres sunt gradus.xxiij. E
Pctã venialia quõ impediũt salutẽ.xvij. D
Pctã quõ remittit sacerdos.xviij. DE
Ad peccati remissionez vtrũ sufficiat penitentia quãtũcũꝙ parua.xxviij. F
Peccata reputant grauia ex tribꝰ.xxix. A
Peccatũ quare dicit mortale.liij. F
Peccata mortalia vtrũ possit homo cauere tota vita sua ꝑ liberũ arbitriũ.xc. E
Peccati mortalis casus est pessimus.crij. D
Peccati causa quis dicit esse.cix. BA
Pctm̃ ꝓhibet inhabitare xpm in aĩa.xxij. D
Peccator iuste ꝑmittit periclitari in pctõ.z penitens iuste a deo liberat.xxix. BD
Pctores attrahit deꝰ triplicit ad se.xxix. J
Peccatoribus exhibz deus quinq genera beneficiorũ.xxxix. A
Pctores quõ dicit diligere deus.xxxix. B
Pellicani ꝓpietates.xxxiij. J
Pena vꝝ infligat boi a deo sine culpa.xlvij. D
Penitentiã pfectã de peccatis agentes difficulter inueniũtur.xxxj. B
Penitentia perfecta quattuor conditiões debet habere.xxxj. A
Penitentes vtrũ eque honoret deus sicut innocentes.xxxj. D
Persona q̃d sit z an psone nomẽ ꝙuẽiat ðo.j. A
Petri nomẽ a petra ꝯre voluit xps ꝑponere.xx. F
Petrus quare pingit cuz clauibus z Paulus cum ense.xxij. K
Petũt multi qõ nesciũt.xxxiiij. F
Placere põt q̃s deo triplici ð causa.xc. B
De portis inferi.xx. B
Potestas christi in trãssubstãtiatiõe panis et vini declarat.vij. B
De potestate clauiũ sacerdotaliũ.xix.ꝙ totũ
Precepta euãgelica decẽ enumerant.cix. F
Predestinatio vꝝ iuuet ꝑcibꝰ sctõꝝ.lxxxiiij. D
Predestinauit deꝰ q̃sdã z ꝯre nõ oẽs.xciij. J
Predestinauit ne deꝰ aliquẽ ꝓpter bonũ meritoriũ qõ in illo ꝑuidit.cvij. D
Predestinatoꝝ de nũero. vide vocabulo nũerꝰ.
Predicationis actus est multũ cõmendabilis. sermone.ix. B
Predicatiõis officiũ nõ debet quis assumere ni si mittat.lxxviij. E
Predicator quare nõ lucrat sepiꝰ aĩas.ix. A
Preficiendo christus petrum an reqsiuit apostoloꝝ consensum.xxj. D
Prelatus existens malus in se vtrũ peccet iudicando alios.xvj. D
Ad plationẽ eccl'ie petrꝰ fuit dignior.xxj. G
Premij celestis retributio. de hoc vide questiones.cxiij. J
Presidentia hominis in homines vel dominiũ vtrũ sit a deo.lij. E
Princeps hz duos angelos i custodes.lxvij. J
Princeps in se malꝰ an peccet iudicãdo.xvj. D
Principes z rectores ꝓpter ꝯtuor vitia demerẽtur amittere diuina ꝑsidia vel auxilia.xvij. G
In ꝑncipijs multũ cõmẽdat pietas.liij. G
Principũ i scur̃ ꝯre solz depigi aqla vl leo.liij. J
Processio spiritussancti quomodo differt a generatiõe verbi.j. G
Proficere dz sp hõ iustꝰ ad meliora.xvij. B
Proficiẽdi gdꝰ in spualibꝰ ser sũt.xvij. DK
Promisit nobꝭ deꝰ celeste ꝑmiũ m'tipl'r.crij. B
Prudẽs xpi seruꝰ q̃lis xpianus dicit.liij. B
Pugnãdũ ẽ xpiano ꝓstãter ꝰ mundũ carnẽ z dyabolũ quadruplici rõne.crij. B
Pulchritudo. de hoc vide Formosa facies
Pulegiũ apõ indos pipere ꝑciosiꝰ ẽ.crij. A
Pulchritudo aie in castitate ꝓsistit.cj. B
De pulchritudie ꝯre cõmẽdat scẽ m'lieres.cj. A
Purgatorijũ. ꝙ pietatẽ exhibere existẽtibꝰ i purgatorio est vtile.lxxxvj. ꝙ totũ D
In purgatorio aie se nõ ꝑnt iuuare.lxxxvj. D
In purgatorio cristẽtiũ oõ an ꝑsit viuis.lxxxvj. J
In purgatorio quõ cognoscũt sibi facta suffragia.lxxxvj. E
Purgatoriũ ꝯles boies hũt intrare.lxxxviij. B
Purgatorij locꝰ vbi esse habeat.lxxxviij. D
Purgatorij ignis vtrũ idẽ sit cum igne damnatorum.lxxxviij. E
Purgatorij pena est acerbissima.lxxxviij. F
Purgatorij pena q̃ꝝ misterio ifligit.lxxxviij. B
In purgatorio cõquerunt aie ꝑtra septẽ genera hominũ.lxxxviij. D
A purgatorio soluũt aie ꝯtuor mõis.lxxxix. D

Quaternario nũero rõ quare voluit deꝰ euãgelia recipi ab eccl'ia.cviij. B
Quaternarꝰ nũerꝰ ẽ pfectõis.cviij. B
Questus diuitiaꝝ qualiter fieri habeat siue i tẽporalibꝰ siue in spualibꝰ.cxx. G
Quid ẽ illõ qõ ꝯnto senescit tãto iunꝰ fit.xxxij. E
Quid ẽ illõ qõ ꝯnto mins tãto ẽ melꝰ. ibidem
Quid ẽ illõ qõ ꝯnto modicũ tãto melꝰ. ibidẽ

Alphabetica

Quid ē illō qō ḡnto plꝰ durat tāto melꝰ ē. ibidē
Quid ē qō ḡnto fuaꝝ diligēꝰ tāto nil valz. lv.
Quid est qō nūq̄ fuaꝝ. ibidem
Quid facit leue oīe opꝰ penitētie. lxx.
Quid est illud sine quo nil valent oīa. lxxx.
Quid est qō vnit ḡtūcūq̄ lōge distātes. lxxx.
Quid ē i toto mūdo sup oīa pessimū. xcvj.
Quis mox vt nascī añ q̄ loquaꝝ pheret. x.

Ratiōis vsum an habuerit Johannes in vtero positus. xiij.
Caritas facit rem esse p̄ciosam. cxxij.
Recogitare vel recognoscere de ō debet christianus septē. cxvj.
Rectitudo vite quō est ꝑsiderāda. xiiij.
Rector an debeat semꝑ irasci. p offensis subditoꝝ. cxviij.
De rectore. vide vocabulo p̄latus vel princeps.
Regere subditos pietate an sit melius q̄ regere cosdē seueritate. xv.
Regi christo ꝑformari debemꝰ nobilitate quatuor virtutū. xv.
Reges veri dicunt oēs boni christiani. lv.
Regnū celoꝝ an. p hoib⁹ sit patū magis q̄. p angelis a p̄ncipio. xxxv.
Regnuz celoꝝ. p homie factū est pluribꝫ signis probatur. xxxv.
Regnū celoꝝ. xij. mōis acq̄rī habet. lxxxiiij.
Regnū celoꝝ ē venale z quō emīt. xcvij.
Religionē intrare an sit melꝰ q̄ in seculo seruire deo z subuenire parētib⁹. xxiiij.
In religiōe bonū ē ee nouē rōnib⁹. xxij.
Reliq̄e sctōꝝ an possint licite portari in collo. et ꝙ circa reliq̄as ḡtuor sunt obſuāda. lxxxij.
Remedia sterilib⁹ que sint. xij.
Ridere quare solent homines de pertinētib⁹ ad stulticiā. cxv.

Sacerdos quō aperit celū. xix.
Sacerdos vtrū possit. p sua voluntate ligare vel soluere. xix.
Sacrificia offerre dz hō ex ḡtuor. xciij.
Salutis impedimēta sūt q̄nq⁹. lxij.
Salutis desideriuz z studiū quomodo habeat homo. lxxvj.
Pro salute p̄xī an teneamur aīas p̄oere. lxxix.
Scitas magꝝ alicuiꝰ trib⁹ rōnib⁹ claret. xxxvj.
Scitas q̄d sit z qualiter acquirit. lxxxv.
Sanctitas q̄liter ꝑseruaꝝ. lxxxv.
Sanctitatis qualia sint signa. lxxxv.
Sācti q̄les sūt exorādi z qualiter. lxxxij.
Sancti vt̄z videāt nostras oratiōes. z vtruz cōpatiant suis charis posit⁹ i afflictōe. lxxxij.
Sancti vt̄z apud deū. p nobis orantes semper exaudiantur. lxxxij.
Sancti in celo an curent de nobis. cxiiij.
Sancti q̄lia bona ipetrāt suis deuotis. cxiiij.
Sancti quō merent assumi ad ordines angelorum. lxxxiiij.
Sanctitatis magnitudo quadrupliciter mensuratur. xcv.
Scti recoḡscunt in se etiam minima pctā. xc.
Sanctoꝝ merita quō possimꝰ cōicare. lxij.
Sanctoꝝ de reliquijs. lxxxij.
Sanctoꝝ de numero. vide vocabulo Numerꝰ saluandorum.
Sctōꝝ vigilias quare ieiunamus. lxxxij.
Sctōꝝ festa q̄re celebrant. fmōe. lxxxij.
Sctōꝝ q̄rūcūq̄ p̄iocinia vtile ē iplorare. lxxxij.
Sctōs q̄re p̄mittit deꝰ in p̄nti flagellari. lxxx.
Sctificat hō varijs mōis z tpib⁹. xij.
Sapientia quibus gradibus crescit z qualiter perficitur. ix.
Sapientia vincit fortunā. xxiij.
Sapientia vera qualibus effectibus ꝑbatur ee in homine. xxij.
Sapientia triplex distinguit. c
Sapiētia vera q̄d sit. z quis dr̄ se sapiēs. cxv.
Sapiētia vera in quib⁹ ꝑsistit. cxv
In sapientia persecurare cognoscit quis nouez signis. cxv.
Sapientie donū est p̄ciosissimū z an p̄cellat charitatem. cxv.
Sapiētie septē sunt impedimēta. cxvj.
Sapie cognitio dz vsari circa septem. cxvj.
Sapiēs xp̄ianꝰ dz septē ō ō recoḡscere. cxvj.
Sapiēs qualia desiderat sūmo conatu. xxiij.
Sapiētis hois ꝑditiōes sūt quattuor. cxv.
Sapiēter se hō ē ꝑsilio q̄s coḡscit p tria. cxv.
De sapiētia q̄re nō ridēt hoies: sz ō stulticia solēt
Sedere iuxta christū in gloria (ridere. cxv.
celesti quales sunt digni. xxxv.
Sepulchrū hois est quadruplex. xxxij.
De sepultura mortuoꝝ. vide de mortuis.
Seq̄ debemꝰ xp̄m trahētē ad se q̄drupl'r. lxiiij.
Seraphicus amor ad xp̄m q̄liter acq̄rit z in q̄
Seraphic⁹ spiritib⁹ duo (bus ꝑsistit. lxxv.
attribuit scriptura. ibidem
Serpēs quō dr̄ callidior cū ct⁹ aīantib⁹. cxij.
Serui xp̄i prudētes q̄ reputent. liij.
In seruitio dei necessaria est charitas. liij.
Seruitiū ō fore acceptū q̄bꝰ signis coḡscit. liij.
Seruitia hoiz an plꝰ ō placeāt q̄ āgeloꝝ. cxvij
Serui fidelitas p ser. pbat. cxvij.
Seruire dz hō affectuose xp̄o septē rōnib⁹. cxviij
Seruire in q̄b⁹ dz q̄s xp̄o. cxviij.
Signa viuēdi in xp̄o sūt tria. xxij.
Signa bonitatis vere sūt ḡtuor. xxiiij.
Signa remissiōis pcti sūt quattuor. xxviij.
Signa feruētis dilectiōis sūt tria. xxix.
Sig̃ amor⁹ xp̄i ad penitētes sūt tria. xxix.
Signa quattuor ostēdūt aliquē potasse de calice christi. xxxiij.
Signa tria ostēdūt regnū celoꝝ factū. p homibus magis q̄. p angelis. xxxv.
Signa castitatis sex sunt. cxxiij.

Tabula

Sig̃ q̃b; co;scik̃ q̃s vulnerat⁹ charitate.lxxij. F
Signa xp̃i sũt ser q̃ dz portare xp̃ian⁹.lxxv. D
Signa quattuor sunt quib; cognoscik̃ quis esse sine mortali peccato.xc. F
Signa sctitat; vide vocabulo Sctitas.
Signa sapie.vide vocabl'o Sapia vel Sapiẽs
Sig̃ sanitat; i infirmis vl' mort; nouẽ sẽ.lxxvij. E
Signa dilectõis ffne gratuite nouẽ sũt.lxxx. H
Signa amicicie dei nouẽ sũt.cv. J
Sig̃ p q̃ q̃s cog̃scik̃ fore ciuis ciuitat; celest;.cvj. D
Signis q̃b; cog̃scunt casti:an sua castitas sit re probãda cũ fatuis ꝟgib;:an acceptãda cũ p;u
Similẽ xp̃o misit de⁹ sctm̃ Frã (dctib;.cxxij. H
ciscũ q̃druplici rõne.lxx. B
Silicitudo diuia triplex distinguik̃.lxx. B
Silicitudinẽ deiformẽ q̃lik̃ acq̃rit aia.lxxiij. L
Spũsscti;pcessio quõ differt a filij gñatiõe.j. B
Spũsscti;s vnic⁹ pcedit a p̃e z filio sil'.iij. H
Spõsa xp̃i aia casta q̃re vocak̃.cxx. B
Spõsa xp̃i ania q̃liter dz ꝓcedere obuiã sponso suo scz xp̃o in hora mortis.cxx. L
Spõsus dici pl⁹ vult xp̃s q̃z pater vel dñs dicak̃ z hoc quare.cxx. D
In spõsas q̃les aias acceptat xp̃s.cxx. E
Stat⁹ saluãdor; sũt tres z ō his q̃stiões.xcvj. F
Stigmata bti Frãcisci veneranda sũt q̃druplici
Stigmatũ impssiõe quare bono (rõne.lxxj. B
rauit xp̃s franciscũ.lxxiiij. B
Stigmata q̃re ñ dedit xp̃s ꝟgini marie vl' iobi
Sigmata vtr; sola ꝟtute diui (apl'o.lxxiiij. D
na sint impssa francisco,lxxiiij. H
Suffragia facta p defunctis an pfint ipi facieti. K
De suffragijs defũctorũ plures que (lxxxvj.
stiones.lxxxix. DJ
Supplantank̃ a diabolo gressus homis quat; tuor modis.cxv. D

T Alpe cõpak̃ auar⁹ z q̃re.cxvj. J
t Tẽplor; visitatio.ciij. B
Tẽpla q̃re deputãk̃ p cultu dĩ q̃ tñ vbiq; Tẽpla vl' eccl'ie q̃re ꝓsecrãk̃.ciij. D (est.ciij. B
In tẽplis angeli habent tria facere.ciij. E
Tẽplor; sãctuaria ꝟsus orietẽ q̃re statuũk̃.ciij. F
De tẽplis,vide vocabulo Domus.
Tẽplũ z ea q̃ sũt in eo q̃d significẽt.ciij. H
Tẽporalia q̃re sũt ꝓtẽnẽda.lv. B
Tẽpus pditũ quõ possit recupari.xcij. D
Tẽpore breui quõ possit q̃s magnã gloriã acq; rere in celesti patria.xcij. F
Terremot⁹ q̃re fit q̃q; a dõ mirack̃lose.xxv. K
Testamẽtũ de ℔ plures questiões.lxxxix. D
Testamẽtor; executores.de ℔.lxxxix. B
Thelonia exigere vtr; sit pcm̃ dãnabile.lxiij. B
Thesauro quare compak̃ castitas.cxix. B
Thesaur⁹ castitat; q̃liter debeat abscõdi.cxix. L
De thesauro castitatis plura ibidẽ DF
Timere deũ quare debemus.cxxiij. B
Timor; diuini spẽs ser assignãt.cxxiij. LD
De timore dĩ plura eodem sermone.
Timida sũt alia habẽtia cor magnũ.cxvj. L
Trabit libe; arbitriũ hois pli⁹ mõis.cvij. J
Trahit de⁹ pctores ad se tripliciter.xxix. J
Trahit ad se xp̃s z traxit oia p crucẽ q̃druplicit. (lx. DE
Trahit quosdã diabolus quosdã xp̃s BL
multipliciter.lxiij.
Transfiguratio xp̃i de hoc plurime materie z q̃ stiones habenk̃ sermonib; de eadem.
Tribulatiõi q̃re expõit de⁹ suos electos.xxxij. B
Tribulatio multa bona efficit in hoie.xlvij. F
In tribl'atõe an possit q̃s stare sine gr̃a.xlvij. E
In tribulatiõe vel tẽptatiõe quattuor iuuãt ad stãdũ z sustinẽdũ ꝓstanter.xlvij. F
In tribl'atõe ozik̃ dulcedo aie ex trib;.xlix. B
Trinitati diuie tenek̃ xp̃iã q̃druplici cultu.j. B
Trinitat; mysteriũ vtr; sufficiat iplicite credere. (j. L
De trinitate q̃ttuor sẽ ex̃pssse credẽda.j. D
De trinitate sanctissima plurimas q̃stiões z ma terias.vide sermonib; suis.

V Arbũ dei audiendũ est diligenter z frequenter.ix. BL F
Veritas est tripler.lxxviij. D
Via regia saluris q̃ sit z i q̃b; ꝓsistere hz.xiij. F
Victores q̃re dicũk̃ scti martyres.cxij. F
Videre solem irreuerberatis oculis quare non (possumus.xliij. EF
Videk̃ ne xp̃s in sacramẽ/ to a bearis z a demonib;.v. L
Videt de⁹ hoies varijs mõis.lxiij. D
Ex visiõe pene dãnato; an lerenk̃ beati.lxiij. B
Vidua; q̃drupler est differẽtia.xcviij. L
Vidua qualiter ꝓsecrak̃ xp̃o.xcviij. H
Vidua qualem consequik̃ fructũ sexagesimũ in celo.xcviij. J
Vidua quare nõ habebit aureolã.cxiij. E
Vidua debet obseruare septẽ regulas.xcviij. F
Viduas de⁹ pat⁹ cẽ iuuare z ꝓsolari.xcviij. E
Vidue sũt honorãde quadrupliciter.cxxiij. F
Vidue sctẽ septẽ testimonijs ꝓbank̃.cxxiij. L
Vigilare quõ debet q̃s citra mortẽ.cxiij. F
Vigilare circa custodiã nr̃az q̃liter debẽ⁹.cxiij. H
Vincere dicũk̃ scti dĩ reg̃ triũ iuincibiliũ.cxij. B
Virgitatẽ diligit de⁹ q̃druplici rõne.xxv. L
Virginitatẽ an tenuissent hoies i padiso.xxv. B
Virginitas est ꝑciosissima adeo q⁹ bõ debet se p ea morti exponere.xxvj. B
Virginitatẽ seruare est facilius q̃z post corrupti onẽ cõtinere.xxxj. B
Virginitatis tres grad⁹ distinguũtur.l. B
Virgines an maiori gr̃a z honore diligãt a deo q̃z penitẽtes:an ecõuerso.xxxj. DE
Virginitatẽ q̃liter debeat q̃s dõ sacrificare.l. F
Virginitatẽ ꝓuare an pslit pentib; ꝟginis.ibidem.
Virgitatẽ vel viduitatẽ q̃re ñ ꝑcepit xp̃s.cxix. E
Virgo vtrũ semꝑ z absolute melior sit q̃z vidua vel ꝓiugata.cij. E
Virginitati q̃les ꝟtutes ꝑferunt.Jbidẽ.

Alphabetica

Virgitas vel castitas cõmẽdat ꝑ septẽ.cxxj. B
De vginitatis aureola.cxxj. BJ
De vginitat⁹ vel castitat⁹ defectibꝫ.cxxij. B
Virgines fatue q̃les xp̃ianos figurãt.cxxij. F
Virgines fatue ꝓbant ex euangelio alique fore quintupliciter.cxxij. E
Virginibꝫ decẽ q̃re cõparuit xp̃s castitatẽ.cxxij. D
Virginitas vel castitas quare comparat regno celoꝝ.cxxij. B
Virginitate perdita qualiter possit quis lucrꝫ recuparе in maioribꝫ meritis.cxix. D
De vginitate. vide plura vocabulo Castitas
Visitãtes eccl'ias octo bõa ꝓsequũt.cij. GD
Visitare z ꝓsolari in morte a deo qualiter quis ꝑmeretur.xcv. GD
Vita ista vel in p̃senti homo simul nõ potest habere virtutes oñes nec ꝑficere quantuꝫ desiderat.xvij. L
Vita christiani xp̃s est z quõ.xxij. B
Viuere i xp̃o cognscit q̃s tribꝫ signis.xxij. L
Vocat nos xp̃s z q̃liter z ad que.cvij. DJ
Vocat xp̃s pcõres multipliciter.lxv. BE
Vocat deus hominẽ cũ videt cũ dispositũ ad cõuersionẽ.lxv. D
Voluntas bona sine ope an ꝑmiet.xlj. D
Vota q̃ttuor sc̃i q̃bꝫ solꝰ papa dispẽsat.xxxij. B
Vota diuersa cũ non possint ambo simul fuari quõ obligant.xlix. D
Voto obligare an possint pentes filios.xxiiij. G
Vox creaturaꝝ triplex ẽ q̃ nob loquũt.cxviij. D
Vnũ dicunt aliq̃ diuersa tribꝫ mõis.iij. B
Vterꝫ alicuiꝰ q̃re claudit deꝰ ne plẽ habeat.xij. B
Vxorẽ ꝑmare q̃ꝫ pentes an sit pctm̃.lxxix. D

Xp̃s fulsit duplici pulchritudine.xlij. D
De xp̃i transfiguratiõe suis sermonibꝫ.
Xp̃s q̃ sit vere filiꝰ dei z ꝓprie.xliiij. BD
Xp̃s q̃re voluit mori i alto lig̃ suspẽsus.lx. B
Xp̃s vtꝫ habuerit angelũ custodiẽtẽ.lxvij. E
Xp̃s q̃re nõ duxit vitã solitariã in p̃senti.cvij. F
Xp̃s tribꝫ de causis venit in hũc mũdũ.ibidem.
Xp̃ianꝰ vtꝫ possit hãre diuitias terrenas.lv. F
Xp̃ianus quõ debet esse crucifixus mũdo z ecõuerso.xxij. G
Xp̃ianꝰ q̃liter dz trãsformari i crucifixũ.lxxij. D
Xp̃iani quinq̃ genꝫ reprobant tanq̃ fatui cũ quinq̃ vginibus reprobis.cxxij. F

Finit tabula alphabetica.

In nomine Jesu se

quit tabula secũda sermonũ in hac parte contẽtoꝝ iuxta ordinẽ festiuitatũ z sermonũ ipoꝝ.

j De sancta Trinitate Sermo
ij
iij De eadem
iiij
v De festo corporis christi
vj
vij De eodem
viij
ix De sancto Anthonio ordinis minorũ.
x De sancto Jobãne baptista.
xj
xij De eodem
xiij
xiiij De sancto Ladislao rege.
xv
xvj De eodem
xvij
xviij De sanctis Petro z Paulo apostolis.
xix
xx De eisdem
xxj
xxij De cõmemoratiõe sancti Pauli apli.
xxiij De sancto Bonauẽtura ordinis miꝝ
xxiiij De eodem
xxv De sancta Margareta vgine.
xxvj De eadem
xxvij De diuisiõe apostoloꝝ.
xxviij De sancta Maria magdalena.
xxix
xxx De eadem
xxxj
xxxij De sancto Jacobo apostolo.
xxxiij
xxxiiij De eodem
xxxv
xxxvj De sancta Anna.
xxxvij De eadem.
xxxviij
xxxix De sancta Martha.
xl De sancto Petro ad vincula.
xlj. De eodem
xlij De transfiguratiõe dñi.
xliij
xliiij De eadem
xlv
xlvj De sancto Laurẽtio martyre
xlvij
xlviij De eodem
xlix
l De sancta Clara virgine.
lj De sancto Ludouico cõfessore ordinis minorum.
lij. De sancto Stephano rege.

A 1958139

Tabula

liij De eodem.
liiij
lv De sancto Bartholomeo apostolo.
lvj De eodem.
lvij
lviij De decollatiõe scti Johãnis baptiste.
lix De exaltatiõe sancte crucis.
lx
lxj De eadem.
lxij
lxiij De sancto Matheo euãgelista.
lxiiij De eodem.
lxv
lxvj De sancto Michaele archãgelo.
lxvij
lxviij De eodem
lxix
lxx De sancto Francisco duce minor
lxxj
lxxij
lxxiij De eodem
lxxiiij
lxxv
lxxvj De sancto Luca euãgelista
lxxvij De eodem
lxxviij
lxxix De sanctis Simone z Juda apostolis
lxxx De eisdem
lxxxj
lxxxij De oibus sanctis
lxxxiij
lxxxiiij De eisdem
lxxxv
lxxxvj De cõmemoratiõe defuncto
lxxxvij
lxxxviij De eadem
lxxxix
xc De sancto Emerico ꝓfessore
xcj De eodem
xcij
xciij De sancto Martino
xciiij De eodem
xcv
xcvj De sancta Elyzabeth vidua
xcvij De eadem
xcviij
xcix De sancta Katherina virgine
c
cj De eadem
cij
ciij De dedicatiõe ecclesie
ciiij De eadem
cv De apostolis cõmunis sermo
cvj De eisdem
cvij
cviij De euãgelistis cõmunis sermo
cix De euãgelistis vel apostolis
cx De martyre vno vel pluribꝫ cõis ſmo
cxj Ad idem
cxij
cxiij De ꝓfessoribꝫ pontificibꝫ cõis sermo
cxiiij Ad idem
cxv De doctoribꝫ sanctis cõis sermo
cxvj Ad idem
cxvij De quocũq; ꝓfessore cõis sermo
cxviij Ad idem
cxix De sanctis virginibꝫ vel mulieribꝫ Sermo cõmunis
cxx
cxxj De eisdem
cxxij
cxxiij De sanctis viduis mulieribus cõmunis sermo
cxxiiij De quacũq; sancta muliere siue conjugata siue vidua

fol 193

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6